



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 1

Lørdag den 2den Januar 1909

{ 41de Aar.

### Nytaar.

Høitidsfuldt fra Taarnet lyder  
Midnatstimens dumpe Klang,  
Aaret i dens Toner byder  
Os Farvel for sidste Gang.  
Brudt er nu dets Vandringsstav,  
Hen det sank i Tidens Hav.

Bemodsfuldt vi se tilbage,  
Mindes, hvad det gav og tog,  
Mindes blidt henjvundne Dage  
Og hvert Suk, vort Hjerte drog;  
Mindes, at det førte frem  
Os et Skridt til Himlens Hjem.

Mangt et Savn der maatte lides,  
Ofte Sorgens Taare flød,  
Mangen Ramp der maatte strides  
Udi Modgangs haarde Rød.  
Ingen urørt blev dog fri—  
Stene fandtes paa hver Sti.

Dog, det ogsaa Trøst os sendte,  
Lokked ofte Smilet frem;  
Glædens Fakkellidt det tændte  
I vort Bryt og i vort Hjem.  
Med det svandt i Tidens Strøm  
End en Aft af Livets Drøm.

Det er vanskeligt at vise Kjærlighed  
mod dem, som fornærmer dig. Men det er  
ogsaa det eneste Middel til at lade ham indse  
sin Uret og forbedre ham.

### Nytaarsbetragtninger.

Vi staar atter ved et Aarskifte. Det  
er noksaa almindeligt for Tidsskrifter ved  
Nytaarstid at foretage Særbetragtninger  
over de Ting, som Aarskiftet lettelig burde  
fremkalde i Erindringen. Dette ligger hel-  
ler ikke udenfor det raa, som et kriste-  
ligt Tidsskrift med Rette kan besatte sig med.

I vort ofte saa rastløse Liv er det nød-  
vendigt, at vi til sine Tider tar os fore at an-  
stille et nøiere Efterhyn over vor Stilling og  
Aarskiftet gir os særdeles god Anledning  
tii dette. Det er som om Overgangen fra  
det ene Aar til det andet udgjør de Blik og  
Slag i Tidens store ustandselige Uhr, der vi-  
ser, hvor ubønhørligt Tiden skrider fremad.

Vigesom Forretningsmanden ved Ny-  
taarstiden lader foretage en nøie Oversigt over  
sin Forretnings Stilling, saaledes burde en-  
hver af os vie nogle Dieblkke i vor rastløse  
Færd til at foretage et Forretningsopgjør  
med os selv. „Hvad har jeg vundet i det  
svundne Aar? Hvad har jeg tabt? Har vi  
Mod til at møde Ansigt til Ansigt med den  
Domstol, som Gud har oprettet i os, og har  
vi Mod til ikke aleneste at stilles for Samvit-  
tighedens Domstol men endog for selve Sand-  
hedens Doms? (Det er nok mangen en som  
kvier sig for et slikt Møde). Er vi maa-  
ske bange for, at Balancen skal udvise Tab, saa  
at vi frygter for et ærligt og helt Opgjør?  
Mangen en Forretningsmand er saa bange  
for, at hans Aarsopgjør skal udvise Tab hel-

GTU Library

2400 Ridge Road

Berkeley, CA 94709

For renewals call (510) 649-2500

All items are subject to recall.



lere end Gevinst, at han kan hænde undsladet at foretage et saadant Opgjør og man kan da let skjønne, hvad Indvirkning en saadan For- sømmelse vil have paa hans Forretning og hvad Mod, det vil give ham til at møde de særegne Opgaver, som han som Forretnings- mand har til at løse i Fremtiden. Det er ogsaa helst saadanne, for hvem Forretningen omsider gaar overstyr.

Det er derfor høist nødvendigt, at man tager sig isammen for disse Opgjør, saa at man kommer paa det rene med sit sande For- hold til disse Livets store Spørgsmaal og især dette Spørgsmaal: „Har jeg vundet min Sjæl?“ Er jeg i Besiddelse af en større og klarere Erkjendelse af Sandheden end da jeg sidst stod ved Aarskiftet? Er jeg i Be- siddelse af de Ting og staar jeg i Forbindelse med de Kræfter, der vil sætte mig istand til med Frimodighed at møde de Vanskeligheder og bære de Byrder, som falder i min Lod i det paabegyndte Aar? Eller har jeg bestræ- bet mig saa efter at vinde Verden, at jeg er paa god Vej til at „tabe min Sjæl?“ Maa- ske er jeg ved næste Aarskifte saa indviklet i disse Bestræbelser, at Resultatet af Opgjøret da vil udvise et eneste stort: T a b. Og hvad som værst er, jeg er gjerne da i den Forsat- ning, at jeg ikke ønsker engang noget Opgjør med mig selv.

Lad os derfor med Alvor og Ærlighed møde disse Spørgsmaal, og møde dem sli- ge, at vor Selverkjendelse saavel som vor Guds- erkjendelse maa tiltage og at vi kan naa frem til større og større Klarhed over os selv og over den Opgave, vi har at løse i Livet.

Har vi været vrang og umedgjørlige mod vore nærmeste i det forbigangne Aar, lad os erkjende det; har vi som Børn været uslydige mod vore Forældre, lad os erkjende det; har vi som Forældre været henholdsvis mod vore Børn og opirret dem istedenfor at opdrage dem i Herrens Frygt og Formaning lad os erkjende det; har vi været umulige som Naboer og utaknemmelige mod vore Venner eller uforstandige og virket forargelig i vor Optræden, lad os erkjende det; har vi manglet Ærlighed i vor Fremtræden og vort Virke, lad os erkjende det; har vi forsømt

vor Borgerpligt, lad os erkjende det; har vi nægtet at lade Sorgerne bære os og lægge Alvor og Dybede ind i vort Liv, og har vi glemt at være taknemmelige for Gæderne, lad os erkjende det; kort sagt, lad os foretage fuld Opvisning langst hele Linjen.

Jeg tror nok nogen kun vil faa Die paa det som vil ydmyge og bøie, isald han ærligt og ligetil foretager en saadan Oversigt. Men saadanne Betragtninger selv hvor uundværlige og nødvendige de end er, sætter os ikke istand til bedre at løse vor Opgave i det kom- mende Aar, vi maa vide hvor vi skal faa Fri- modighed og Kraft til at møde Fremtidens Krav, og her er det, at vi trænger det kraftige Løsen, som Nytaarstankerne især skulde dele i sig om den store Tanke, at der er et Navn sat ind i Verden, et Navn hvis fuldeste Betydning kan kaldes Seier. Det er dets forløsende Kraft vi trænger at eie og i samme Mon som vi eier det eier vi Forudsætningen for at kunne leve vort Liv bedre i det kommende Aar.

Aarskiftet gir os ogsaa Anledning til at foretage en Oversigt over Livet og Forholde- ne saadan som de hyrer sig rundt os. Er det sidste Aars Foreteelser sli- ge, at de er stikket til at gi os Trøst og Opmuntring eller er de ned- slaaende og stikket til at gjøre os modløse? Enhver af os kommer mere eller mindre i Be- rørelse med Tidens Forholde saa at de paa- virker os i vort Liv og former vort Tanke- indhold. Desforuden har enhver af os baa- de Ret og Anledning til at foretage vore egne Betragtninger.

Sidste Aar har ikke været noget egentlig Mærkeaar i nogen Henseende undtagen det skulde være at det kunde kaldes et Fredens Aar. De saakaldte Kulturstater har haft sine Vanskeligheder og Forviklinger men disse har ikke forvoldt nogen Krig. Denne Jul kan derfor fejres uden nogen mørk Krigssky over Horisonten. Aaret har derfor ogsaa været viet Fredens Syssler, som aldrig før. Al- drig har der været udføldt saa megen Birk- somhed for at fremme Fred og god Forstaa- else mellem Folkene. Vort eget Land, Ame- rika, for Eksempel, har nu affattet Overens- komster med næsten alle civiliserede og endog



halv civiliserede Lande om at opgjøre mulige Tvistemaal ad fredelig Veie nemlig ved Boldgift. De fleste af disse Traktater har været affattet det sidste Aar. Verdensomfattende Foreninger for Fredens Bevarelse har i det senere haft storartet Fremgang. Aldrig har der været udfoldet saa megen velsignelsesrig Virksomhed for at lindre Nød og Smerte i Verden som netop i denne Tid. Staten, som i forrige Tider havde Hænderne fulde og mere end fulde med at opretholde Fred udadtil og indre Ro lægger nuil dags al mulig Kraft paa Arbeidet paa at hjælpe Samfundets forkomne og hjælpeløse. Læg Mærke til de prægtige Anstalter som Staten bygger for de døvtumme, de blinde, de aandsvage, de moralske forkomne osv. Læg saa dertil alle de mennekesjærlige Organisationer samt private Bistæbelses, der arbejder i samme Retning. Her staar Kirken langtfra tilbage, skjønt den Paastand er ofte gjort, men viser heller Veien i mange Ting. Og dette er ikke saa rart, da den altid har været Foregangsmanden paa dette Omraade. Læg saa dertil, at det egentlig er som friskt Samfund at vi som Stat ogsaa foretager disse Ting. I alt dette er vi nødt til at se Ophjælpsen af de rige Nøfter, som Guds Ord har givet os angaaende disse Ting. Læg Mærke til, at Jesus her anviste, hvad Evangeliet vilde komme til at vise i Verden. Hush paa de mange spedalske som kan renses. Nu siger han, der skal ske større Ting end disse; og da maa dette mene noget. Lad os tage et Eksempel. Fra umindelige Tider har Spedalskheden været en frygtet Sygdom blandt vort eget norske Folk. Nu holder den paa at udryddes. For 50 Aar siden havde Norge henimod 3000 spedalske, siger Dr. Armaner Hanson i Bergen, den største nulevende Autoritet paa dette Omraade, for nærværende har Norge mindre end 600 spedalske. Har vi ikke Ret til at se dette som en af de rige Frugter, som følger af Kristendommen og det Kristendommen bringer med sig? I Kina og paa Philippinerne er Spedalskheden et frygtet onde, i Minnesota hvor vi høfter saa mange rige Fordele af Kristendom og den Oplysning, som Kristendommen har bragt, har vi blot 13

spedalske og de fleste ved ikke engang, at vi har disse.

Nu synes det mig, at det er saa naturligt, at Kristendommen har bragt med sig disse Velsignelser og at Historien bærer i sig mægtige Vidnesbyrd om Fremgang og Seier for Gudsriget paa Jorden. Jeg kan ikke skjønne, hvordan man som kristen kan se paa Forjættelserne i Guds Ord angaaende den Forløsning, den Frigjørelse, den bærende Kraft, som Evangeliet skulde vise sig at være i Verden og saa se i Historien en Fornægtelse af alt. Hvad Opmuntring vil et saadant Syn gi os, naar vi ser alt sammen der hører Gudsriget til i Opløsning og Tilbagegang. Det er ikke i min Betragtning et saadant Syn, der vil gi os Frimodighed til at gaa ind i Kampen for at vinde Seier for Guds Riges Sag. Kan vi derimod læse i Guds Riges Udfoldelse i Verden Vidnesbyrdet om Seier og om Kraft, saa gaar vi freidige og frimodige ind i Kampen vis paa, at vi støtter os til en mægtig Arm og virker for en Sag, der har Fremgang og vil naa frem til større og alt større Seier.

Lad mig ogsaa med det samme benytte Anledningen til at berøre en anden Sag, der er af adskillig Betydning. Som rettroende Kristenfolk har vi i det senere være noksaa ængstelige paa Grund af forskellige Strømninger, som har væltet sig ind paa os fra den videnskabelige og Tænkningens Verden. For en tre fire Aartier tilbage, saa det ud som om den Slags Tænkning skulde saa Overhaandtaget, som paaastaar, at alt i Livsværelsen kan forklares ud fra Materien og Materiens Love. Men denne Slags Tænkning gaar nu med raske Skridt sin Opløsning imøde. Trygt kan det siges at aldrig har førstterangs Tænkere og Videnskabsmænd befattet sig saa alvorligt med de Gæmner, der enten hører direkte med til Kristendommen eller ligger Kristendommen meget nær. Neppe nogen Periode kan opvise saamange Videnskabsmænd der har været saa velvillig stemt mod Kristendommens Grundsandheder.

De største Skikkelser paa dette Omraade (Jeg behøver bare at nævne saadanne som



Sir Oliver Lodge og William Crookes i England, Maxwell og Flammarion i Frankrige, og Batazzi og Lambro'o i Italien) besatter sig netop i vore Dage med at paavise Sjælens Udødelighed ad videnskabelig Vej. Sir Oliver Lodge siger, at man er noget nær dette som videnskabeligt Resultat.

Men, siger du, hvad er Nødvendigheden for dette, det er da vel en af de sidste Ting som vi ved? Men jeg vil som Svar bare minde om, at det var ligesom et ipottende Kor som sang Kristendommen imøde fra den videnskabelige Leir firti Aar siden: „Hvor er det som du kalder Sjæl? Vi har undersøgt det menneskelige Legeme i al dens Anatomii men jeg har endnu aldrig faat Die paa nogen Sjæl.“ Det giver os derfor mere Tryghed naar vi fra den videnskabelige Leir hører, at om føie Tid saa vil Sjælens Realitet og udødelige Natur være et af Videnskaben for alle Tider fastslaaet Resultat.

Aldrig har Bibelen været trykt i saa mange Sprog og aldrig har der været udgivet saa mange. Bøger med Forklaring over og Begrundelse af dens Sandheder. Aldrig har Kristentlivet vist sliq Fylde og vist saa velsignelsesrige Frugter, som netop i disse Tider. Betragt bare Hedningemissionen hvad den er idag og hvad den var for 30 eller 50 Aar siden. Jeg ved dine Indvendinger kjere Læser, du tror, at jeg ser alt i et rosenrødt Skjær og mangler aldeles Syn for Manglerne i selve Kirken og de truende Farer udenfra; men tro ikke at dette er Tilfældet. Jeg ved nok om baade Skabankerne og Farene; men jeg tror at vi ofte begaar en Feil ved altid i Tide og Utide kun at tale om Feil, Mangler og truende Farer, til vi blir dystre i Sind og modløs og vi næsten spørger med Luther: „Mon Gud lever?“ Vi behøver iblandt at ta for os de store Vidnesbyrd om den Seier som Evangeliet har vundet og stedse vinder for udifra denne Betragtning at hofte ny Begeistring og nyt Mod til at fortsætte i Kampen mod det onde baade i os og udenom os. Disse Tanker, som jeg har fremholdt er kun samlende og Udtrykkene feitede, det ved jeg nok, men min Hensigt har været oprigtig og ærlig ved at ville hen-

lede vor Opmærksomhed et lidet paa Lysepunkterne for om muligt at de ogsaa kunde tale sit opmuntrende Sprog.

Edw. D. Ringstad.

## Jesu Navn.

Vi ved Betydningen af dette Navn; thi den blev fortalt af Englen. Hans Navn skal du kalde Jesus; thi han skal frelse sit Folk fra deres Synder. Det, at han frelser fra Synden blir da ogsaa en Frelse fra Døden og Djevelen. Han er en Forsoning for vore Synder, dog ikke alene vore, men ogsaa den ganske Verdens. Han opfylder Loven i vort Sted. Han stiller Guds Retfærdighed tilfreds. Faderen er tilfreds med, hvad Sønnen gjør. Han siger: Dette er min Søn den elskelige i hvem jeg har Velbehag. Hele Evangeliet ligger i eller dreier sig om Navnet Jesus.

Kristus er vor Frelser's andet Navn og det betyder en salvet. Han blev salvet med den Helligaand og Kraft. I sin Virksomhed i Verden viste han tilfulde, at han svarede ogsaa til dette Navn. At han havde den Helligaand vises i hans pletfrie og hellige Liv og hans uovervindelige Kraft kommer klart frem i hans mange Undergjerninger og Tegn, ved hans Død paa Korset og hans jeierrige Opstandelse. Det er altsaa Jesu's Kristus.

Dette er vor Jesus med de tre høie Embeder, det yppersteprestlige, profetiske og kongelige. Som Yppersteprest har han, som sagt, ofret sig selv for vore Synder, beder for os og sender os den Helligaand; som Profet lærer han os Guds Vej til Salighed; som Konge regjerer, opholder og bestjermer han de troende imod deres Fiender.

So disse Navn klinger godt i de kristnes Øren og Hjerter. Dette Navn, Jesus, har stemt saa mange Hjerter til Lov og Tak, at de Salmer og Sange og aandelige Viser, som er skrevne med Jesu Navn som Tekst lader sig neppe tælle.

Omkvædet i de saliges Lovsang skal nok ogsaa blive Jesus eller Lammet.

Det Navn skal aldrig glemmes. Det



skal lovsjænges af Engle og frelstte Menneſker i al Evighed.

Saa vil jeg det herlige Navn da lovsjunge,  
O Jeſus, ſaa længe jeg endnu er her.  
Maa ſiden i Evighed Hjerte og Tunge  
Forkynde hvor ſtort og høiløvet det er.

### Ebenezer.

1 Sam. 7, 12.

For hver Tomme, hvert Skridt eller  
hver Mil man vinder frem, kan man vel reise  
en Mindeſten. For hver Time, hver Dag  
eller hvert Aar man ſtrider igjennem, kan  
man vel reise en Mindeſten. Ebenezer—  
hidindtil har Herren hjulpet. Ved Aarsſkif-  
tet har viſt nogen hver Aarsſag til at ſige:  
Hidindtil har Herren hjulpet ſaa vel.

Vel den, ſom har ſat ſin Lid til Herren i  
alt og har kjæmpet ſig frem i hans Kraft.  
Vel den, ſin Herre tro har tjent og ſit Grinde  
har vel fuldenndt.

En Dag i Herrens Tjeneste er en Dags  
Seier. Et Aar i Herrens Tjeneste er et  
Aars Seier.

Ved Overgangen fra 1908 til 1909 vil  
vi ogsaa reise en Mindeſten, Ebenezer, hvad  
„Buddæreren“ angaar. Det er altsaa vort  
Blads 40de Mileſten. Om der ſkal reises  
ſaa eller mange flere ved alene han, ſom al-  
ting ved. Mange af dem ſom læste den før-  
ſte Aargang har paſſeret ſin ſidſte Merkeſten.  
Ja endog flere af dem, ſom i Aarens Løb  
har arbeidet med Bladet har ſagt fra ſig ſin  
Arbeidsdragt og kaſtet Sverd og Stav ved ſin  
ſidſte Merkeſten. Men ingen af os miſun-  
der den tro Arbeider og trætte Vandrer hans  
Hvile og Fred.

Men her maa vel fortjættets en Stund  
til af dem, ſom endnu er paa denne Side  
„Det mørke Vælte“.

„Buddæreren“ vil ogsaa fortjætte ſine  
regelmæssige Beſøg i Hus og Hytte langs  
Stranden, ind i Skovene, ud over Prærier-  
ne, over til Norge og ud paa de forſkjellige  
Miſſionsmarker. Den kommer idag med

det bekjendte: Godt og velſignet  
Nyttaar!

For al udviſt Velvilje, Overbærenhed,  
Støtte og Hjælp ſiges: Hjertelig Tak!

Maa nu alle Bladets Venner ſtaa det  
trofaſt bi ogsaa i dette Aar. Alle, ſom paa  
nogen Maade kan, bør hjælpe til at ſtaffe  
nye Abonnenter i 1909.

Saa gaar vi atter til vor Gjæring, hver  
i ſit Kald i det Navn, ſom klinger mere op-  
muntrende og troſterigt end noget andet  
Navn,—i Jeſu Navn.

### Livets Seilads.

(Ambroſius Stub.)

Hvad vindes paa Verdens det vilde ſomme Hav?  
Al, tuſinde Farer i ſkummende Trav!

Man ved kun to Havne,

Bekjendte af Navne:

Den ene vor Bugge, den anden vor Grav.

Fra Buggen til Graven maa krydſes omkring  
Blandt Haabets og Frygtens de ſtridige Ting.

Snart vipper vi oppe

Paa Bølgerens Toppe,

Snart nærmes vi Grunden i flyvende Spring.

Her friſtes Uſtadigheds Ebbe og Flod,

En Vagt er ſaa ond, ſom en anden er god;

Hver Time i Glasſet,

Hver Streg i Kompaſſet

Forandrer, forhøier, fornædrer vort Mod.

Dit Forhyn, o Fader, det fører os hjem,

Det ſtyrer ſaa ſikkert, hvor Sjæven er ſlem.

Hvor Viſning kan ſeile;

Hvor vi end vil ſeile,

Selv ſtevnur vi mere tilbage end frem.

### Farvel.

Saa hvil da under Blomſterdække  
I Gravens dybe ſtille Ro!

Din Frelſer vil dig jo opvække,

Naar vi hos ham ſkal evig bo.—

Pris være ham der gav og tog,

Han Kjerlighedens Gud er dog.



### Lidt fra Rønning.

Mange har i det senere spurgt om, hvorledes det staar til med Rønning. Det sidste vi har hørt er et Brev, han selv har skrevet efter han var kommen hjem fra Hospitalet. Han siger, det var en Høitidsstund at saa komme hjem til sine kjære.

Det nævnte Brev var skrevet den 16de Dec. og vi tror Broder Rønning ikke har noget imod om vi sender lidt af det. Han siger blandt andet:

„Ved den uheldige Røretur ihøst fik jeg en Feil, som holdt paa at tage Livet af mig.

For en Operation kviede jeg mig i det længste. Tænkte paa at reist ned til Staterne; men syntes det blev for kostbart og forlangt fra Børnene.

Pastor Carlson var saa venlig at gaa med mig til Edmonton. Gud lønne denne kjære Broder derfor. Nervøs og svag som jeg var, kom det saare vel med at have en trofast Ven ved min Side, da jeg gik og lagde mig paa Operationsbordet.

Natten iforveien havde jeg en haard og lang Kamp. Jeg var saa usforberedt. Først i Morgendæmringen fik jeg Lys, Kraft og Seier.

Her er min Sjæls Tilstand, som jeg skrev ned og var just færdig, da Doktorerne kom og kaldte mig.

„Edmonton, General Hospital. 27de Nov. 1908.

I Guds Ord, Salmernes Bog 32, har jeg faaet stor Betsignelse og folbar Salighed.

Har gjort op med Gud og er nu rolig og overladt i hans Vilje.

Ved at betragte Kristus korsfæstet for mine Synder, har jeg i denne tunge Stund faaet Raade til at nyne paa min Barndoms Sang: „Alt staar i Gud Faders Haand, hvad han vil, det gjør hans Aand. Al Guds Raade til Guds Vre evig glade vi skal være. i vor Herres Jesu Navn, i vor Herres Jesu Navn“.

Alt angaaende Fremtiden—og især mine kjære Børn—overlader jeg til den himmelske Fader, der elsker os med en evig Kjærlig-

hed og vil lede os til det bedste for mig og mine for Tid og Evighed.

Derfor kan jeg slynge: „Fader jeg vil ikke sørge“.

Mine mange Venner, der saa trofast har staaet os bi vil visse vel ikke—i Fremtiden—glemme mine flere smaa. Al, det er dog unægtelig tungt at gaa gennem disse dybe Bænder; men min Trøst er, at vi i Himmelen skal med Lov og Pris forstaa alle Herrens underlige Veie“.

Paa Gjenfyn S. N. Rønning.

### „Tilfældige Andagter.“

Den fromme Prest Kristian Schriver (død 1693) har foruden den vidt berømte „Sjælestat“ skrevet flere andre gode Bøger, deriblandt ogsaa en, som bærer Titelen: „Gottholds tilfældige Andagter.“ Deri fortælles der, hvorledes Gotthold en oprigtig Kristen ved Jagttagelsen af ollehaande jordiske Ting føres til at tænke paa Ting, som hører til Guds Rige. Naar f. Ex. en Jæger i hans Nærhed uventet affyrer sin Bøsse for at fælde et Stykke Vildt og derved forstrækker ham, saa tænker han paa, hvorledes den gamle „Manddræber“, Djævelen, listig og usfortrødent efterstræber den arme Mennekesjel og søger at fælde den. Eller en anden Gang, da Gotthold ser nogle Personer beskæftiget med at omhugge en Ek og ved Henvendelse til dem faar at vide, at Træet skal bruges til Brændsel, fordi det begynder at visne, saa tænker han paa Skriftens Ord: „Dren ligger allerede ved Roden af Træet“, og minder derpaa sig selv om, at Gud maa ske snart vil komme for at fælde hans Livs Træ, og at han derfor maa skynde sig og af yderste Evne stræbe efter at ligne et frugtbart Træ. Saaledes kunde jeg endnu fortælle mangt og meget fra „Gottholds tilfældige Andagter“, men det er ikke min Hensigt. Jeg vilde derimod gjerne gjøre opmærksom paa, hvorledes man maa i Livet kan komme til saadanne „tilfældige Andagter“, naar man bare overhodet har et aabent Hie for aandelige Ting. Lad mig fortælle et lidet Træk som Eksempel herpaa.



Jeg har en Ven, som er Far til et par allerkjæreste Tvillinger, to prægtige, tykke, kraftige og muntre Gutter. Disse Gutteres Far modtog ofte i sit Hus Besøg af en Mand som i ganske færegen Grad var Børnenes Ven og naturligvis tituleres for „Onkel“ af dem. Denne kjære „Onkel“ kom aldrig med tomme Hænder. Da Gutterne var ganske smaa, bragte han „Sukkergodt“ med til dem; da de blev større, fandtes der altid i „Onkels“ Lomme, naar han kom paa Besøg, to lækre Stykker Bagerbrød af den Slags, som man i Danmark kalder „Snegle.“ Han blev derfor i flere Familier, som han ligeledes pleiet at besøge, i Almindelighed kaldt „Snegle-Onkel.“

En Dag var jeg sammen med denne „Snegle-Onkel“ i Tvillingernes Hjem. Ikke længe efter vor Ankomst spurgte jeg Gutterne: „Naar Børn, har Onkel saa ogsaa idag bragt Snegle med til eder?“ Derpaa svarede den ene af dem: „Ja, men vi har ikke faaet dem endnu!“ Snegle-Onkelen var nemlig ikke endnu naaet til at uddele sine Gaver. Men for mig var Børnenes Svar en „tilfældig Andagt“ i Lighed med Gottholds. De kjære Gutter havde hverken hørt eller set i det mindste til Sneglene endnu; alligevel var de fuldt og fast overbevist om, at Onkelen havde bragt sin Gave med, og blet ganske rolig indtil de modtog, hvad de havde ventet. Er dette ikke et skjønt Billede paa Guds barnets Tillid til sin himmelske Far? Saaledes skal vi i al Livets Nød og Trang vide, at vor himmelske Far ikke glemmer os; han skal nok sørge for os. Selv om ogsaa vi mangen Gang maa vente—han har sine Gaver til os i Lommen. Naar den rette Tid kommer, saa lukker han sine Lommer op eller, for heller at tale med Bibelen: saa „oplader han sin Haand og mættet alt det som lever med Velbehagelighed.“

Nicolai Meier.

## Er der ingen Forskjel?

William H. Taft, som er valgt til vor President, er Unitar, og han hører altsaa til et Religionsfællesskab, som negter Kristi Gudsdom. Dette har under Valgkampen i kristelige Kredse givet Anledning til meget Snak og Skrivi, idet der var dem, som paastod, at det var saarende for den kristelige Følelse, at en Mand med et saadant religiøst Standpunkt skulde beskæde Landets højeste Embede. Ogsaa President Roosevelt fik i denne Anledning en Mængde Breve, hvori Mr. Taft til dels ogsaa blev betegnet som en „Katolikken“, fordi han paa Phillippinerne har gjort den katolske Kirke utilbørlige Indrømmelser. Det blev ogsaa gjort gjældende, at den store Masse af Vælgere stod saaledes, at de ikke vilde betro Landets højeste Embede til en Katolik.

En af disse Beskrivere har fra Presidenten faaet et Svar, som dog blev givet med den udtrykkelige Fordring, at det ikke maatte offentliggøres før efter Valget, og det var nok paa Beregning, thi det er sikkert, at havde det kommet før Valget, vilde det have kostet Mr. Taft adskillige tusinde Stemmer. Den 8de November blev det da overgivet til Pressen. I dette Svar erklærer Presidenten, at det vilde være at gøre Vold paa Samvittighedsfriheden hvis man vilde negte en Mand sin Stemme til et Embede paa Grund af hans Religion. Man kan med rette fordre, at den Mand, som er Kandidat for et Embede, skal være en moralsk og ærlig Mand; men man har ikke Lov til i sin Stemmegivning at lade sig bestemme af Ting, som kun angaar Forholdet mellem ham og hans Staber. Om en Kandidat er protestant eller katolik, burde ingen Forskjel gøre. Presidenten venter, at der i Tidens Løb vil være Katoliker, ja maaske ogsaa Jøder blandt hans Efterfølgere paa Presidentstolen.

Vi er bange for, at det kristne Folks Agtelse for President Roosevelt fik et haardt Stød ved at se hans Standpunkt i denne for Kristenheden saa vigtige Sag, og der er nok god Grund til at spørge, hvor det bærer hen med vort Land og Folk, naar de øverste Ledere har et slikt Syn paa Tingene.

„Evangelisten“.

Hvad hjælper al din Flid og Sparommelighed i det jordiske, og for det nærværende korte Liv, naar du ikke lægger op noget for det himmelske og evige?



## Modvinde.

Livet er en Seilads; men vor himmelske Fader raader for Veiret. Hvis han lod os selv raade, vilde vi neppe vælge andet end smult Vand, gunstig Vind, fuld Ladning og sikre Ankerpladser. Men Gud er visere end vi, og han spørger os lige 'aa lidt til Raads, som jeg raadspørger mine Græsplæner, om de synes om at blive slaaet, eller mine Rosentrær, om jeg skal faa beskære dem.

Det var hin Aften, da Mængden vilde gjøre Jesus til Konge ude i Orkenen, at han odspredte dem og nødte sine Disciple til at gaa i Baaden og stifte tilsjøs, medens han selv gik op paa Bjerget for at bede. De fik snart andet at tænke paa end at føre Jesus i Triumf til Jerusaleim. En Storm brød løs. Vinden var imod, og Bølgerne hamrede mod Fiskerbaadens Baug. De trak i Nærerne, det bedste de kunde, men det gik kun smaat fremad. Hvorfor havde han ogsaa sendt dem ud paa denne Nattefart?

Hvorfor? Retop til det samme, for at de skulde lære i Stormen, hvad der ikke kan sees i det stille. Kanskke nogle af vore Læsere for Diebliffet ogsaa omtumles af Bølgerne, indhyllede i et gaadefuldt Forsyns Mørke. Forstaa da, at den Modvind, som kommer fra Gud, blæser Velsignelser med sig og tilfører os aandelig Hjælp.

Medgang adler ofte Selvtilfredshed i en kristen, i en Menighed, i et Folk. Vi giver os selv Vren. Naar det kniber, finder vi paa at raabe til Gud ud af vor Erang. Og saa, naar vi har faaet Hjælpen, er vi alligevel tilbøielige til at tilskrive vor egen Kløgt og Sjømandskab Vren. En af Syndens fordeagligste Skikkelser er Selvrædigheden. Vi sætter Gud ud af Spillet, fatter en Beslutning og vælger selv vor Veie. Men Gud er for vis og for god til at lade os fremture i dette; han sender en stiv Ruling imod os til vor Tugt og Opdragelse. Han tugter den, han elsker; den egoistiske og oprørske derimod faar Lov til at styre mod Klipperne.

Modvind styrker Genene og udvikler stærke Karakterer. De, som er naaede længst frem i hæderligt og nyttigt Arbejde er gjerne bleven hårde i Ungdommen gennem streng Modgang. Dette slaar ogsaa til indenfor Guds Folk. Vor himmelske Faders høie Formaal er at udvikle en kraftig, from Karakter under dette Jordelivs Skole-

gang, „Agt det for idel Glæde, mine Brødre, om der paakommer eder forskjellige Prøvelser, vidende, at eders Troes Prøvelse virker Taalmodighed“, skriver Jakob. Unde Menneſter rammes ofte af Hjemsøgelses for deres Synders Skyld; men Gud sender somme Tider Hjemsøgelses til gode Menneſter for at gjøre dem endnu bedre.

Modgang modner den kristelige Karakters smukkeste Frugter og bringer dem for Lyset. Naar Sommerløvet dækker Huset, sees det ikke, om der maaske skjuler sig en brostfældig og ufsjon Bygning bagved. Men naar Vinterstormene kommer og plyndrer Træerne for sine Blade, saa Bygningen staar frem i sin Nøgenhed, da kendes den i sig selv smukke, harmoniske og stærke Bygning. Saaledes opleves det, at mange kristne sees i deres rette, gudvirkede Skjønhed, naar Modgangen har borttaget al den forkrænkkelige Herlighed. Smelteovnen hedes for Guld og Sølv og ikke for Grus og Sten.

Prøvelsens Tider gjør os ogsaa mere aarvaagne. I Magsveir kan Sjømanden gynge i sin Køje; men en pibende Storm kalder alle Mand paa Dækket og stærper Udfismandens Die forud og i Mastetoppen. Det var ikke i Trængselens Tid, at David faldt; det var Medgangens varme, solbeskinne Dage, som loffede Snogene frem. Noah trodsede tappert Syndflodens Bølge; det var Vinen, han druknede.

Ala Venner! Naar vi i den kommende Verden undersøger Sjøkortet over vor Seilads, mon vi ikke da skal opdage, at det var „Modvindene“, som bar os kraftigt fremad mod Himlen?

Den største Velsignelse, som alle saadanne svære Oplevelser bringer os, er denne, at de lærer os vor fuldstændige Afhængighed af Gud. Faren bringer os paa Knæ. Naar Nøden er størst, er Guds Hjælp nærmest. Da Disciple var i den yderste Havsnød, ja! da viste Jesu velkomne Skikkelse sig over Bølgerne, og hans kjendte og kjære Røst hørtes gennem Stormen: „Det er mig!“ Vær ved godt Mod! Frygt ikke! Saa snart han satte Foden i Baaden, lagde Stormen sig. Er det ikke en velsignet Vind, som bringer Kristus til os? Byd ham velkommen i dit Skib. Intet Skib med Kristus ombord kan nogensinde forlise. Ingen kjæpende Sjæl, ingen nedbøjet kristen, ingen haardprøvet Menighed er nogensinde gaaet under, naar først Guds Søn er kommen og modtaget til Frelse. Den haardeste Modvind og de vredste Bølger adlyder hans Røst. Og han fører alt sit Folk tilsidst ind i den attraaede Havn.



## En Tur til Winnipeg, Canada, og Omegn.

En kan da ikke klage over, at det ikke er bekendt at komme frem nu for Tiden. Man behøver kun at sætte sig ind i et Gjennemgangstog i Twillingbyerne om Aftenen, og saa vaagner man om Morgen en hundreder af Mile borte i Udlandet. Saadan gik det mig paa Rejsen til Winnipeg, Can. For jeg reiste, havde jeg læst i Aviserne spaltelange Beretninger om de store Snedrivers og Jernbaneflotader i Winnipeg og Omegn, derfor rustet jeg mig med Skindhue i Sæcken, Undercoat, Overcoat, Skindcoat og Snejokker, saa jeg kunde staa en Dyst, naar jeg skulde ud af den varme Jernbanekupe. Men trods der er alt forliden Tro i Verden, hændte det undertiden, at man tror altfor meget. Saadan havde det i allefald gaaet mig denne Gang. Hvor forundret blev jeg ikke, naar jeg om Morgen straks udenfor Winnipeg tittede ud gennem Vinduet og saa, at Vasken var næsten tom. En Del forsøgte at glide sig frem paa Glæde, mens de fleste fjørte paa Bogn. Dette var den meste Sne, man havde haft i Høst, og inden saa Dage var ogsaa den borte.

Ved at komme til Winnipeg blir man snart klar over, at man er kommen til Nordens Metropolis med de ca. 120,000 Indbyggere. Hvad Industri og moderne Indretning betræffer lader den Minnesotas Twillingbyer lidet efter. De selvgede, stolte Canadiere med sin eiendommelige Skindhue, lange Frakke og statelige Holdning er allestedsnærværende som Lovens Haandhævere, saa selv de snedige og sleipe Avisreportere maa staa tilrette for enhver usandsfærdig Beretning om Kong Edwards Land. Idet man gaar frem, behøver man kun at se sig om for at skjønne, at man er i en Ordensby.

En Ting, man helst forundrer sig over efter at være lidt orienteret, er, at saa saa norske har fundet Veien til dette Fremtidens Centrum. Kun en Haandfuld i Forhold til de mange Svenske og vistnok ogsaa Danske.

Paa det kirkelige Omraade er der en Del af disse Norske, som venter paa Betje-

ning fra vort Samfund. Disse skulde jeg da først opsoge. Langt ude paa Vestsiden har disse Venner bygget sig en Kirke paa Simcoe Street, i Haab om i en nær Fremtid at faa fast prestelig Betjening. Det burde være af Betydning for vort Samfund at have en kirkelig Station her, hvor der identvil i Fremtiden vil indflytte adskillige Norske, og for at komme i Forbindelse med den uhyre Skare af Skandinaver, der Aar for Aar strømmer ind over Canadas frugtbare Sletter gennem Winnipeg som Indgangsport.

Til denne Storby kom jeg da Lørdags Morgen den 14de Nov. og standsede til Tirsdag Morgen, i hvilken Tid vi samlede os Guds Ord 3 Gange ved Siden af Husbesøg. Paa Tirsdag var det en 27 Mile længere vest til en liden By kaldet Starbuck. For en, som har tilbragt alle sine Dage i ældre og vel opbyggede Settlementer med alle Nutidens Bekvemmeligheder baade paa det materielle som kirkelige Omraade, kan det ikke nægtes, at saadanne Nysteder ikke har stor Tiltrækningskraft ved første Diekast. Men ogsaa her gjælder det ikke at dømme noget før Tiden. Ved at se paa de utallige Halmhauge, Høstakker og nøgne Huse spredt ud over disse umaadelige Bidder og saa tage med i Beregningen, at det er kun ca. 6 Aar siden Norske fandt Veien hid, begynder Fremtiden at titte frem ogsaa her. De Skandinaver, som her har fundet sit Hjem, er komne fra Staterne, hvor de har tilhørt et eller andet af de norske lutherske Kirkesamfund, men er nu som Faar uden Hyrde. Jeg standsede her fra Tirsdag til Mandag og samlede Folket om Guds Ord 5 Gange og gjorde Husbesøg, jaalagt jeg rak. Disse Folk maa have fast Betjening i en nær Fremtid, og de er villige til at støtte Arbeidet en hel Del, om de kan faa en Mand, som vil og kan arbejde her. Om ikke alle Mærker naar Feil, kan her blive et selvopholdende Raad i en ikke saa fjern Fremtid.

Det er opmuntrende ikke mindst paa Nytragterne at finde Trang efter Guds Ords Forkyndelse og Sakramenternes Forvaltning. Og det burde være en Glæde for den enkelte som for et Samfund at imødekomme



denne Trang. Virksomheden paa Udkanterne har vistnok sine særegne Vanskeligheder, og af Hensyn til disse vil vi ofte sige med Peter hin Gang: „Spar dig selv“, men saa rammes vi straks af Herrens tunge Dom: „Du sandser kun, hvad Menneffets er og ikke, hvad Guds er.“ Kommer man lidt omkring blandt Nybyggerne, vil man snart finde en og anden, som stuer op til Bjergene efter Hjælp. Intet kan da være hyggeligere end at saa komme ind til disse og mærke deres Taknemmelighed baade til Gud og Menneffene og saa saa have en rigtig hjertelig Stund sammen om Guds Ord. Hjertet styrkes da ved Naaden, Modet forøges og man fortsætter videre glad over, at Herren har sine ogsaa her.

Da Tiden ikke tillod at være længere, maatte jeg Tirsdag Morgen den 24 Nov., efter at have holdt en Opbyggelse til i Vinsnepeg paa Mandagsaften, sætte Kursen mod Hjemmet med Bøn om at heller ikke dette Besøg maatte være forgæves.

Saa tak da for al Velvilje og Opofrelse mod mig og Guds Riges Sag.

Eders i Herren  
J. E. Lassefson.

## Pengenes Brug i Guds Riges Arbeide.

Foredrag ved Somerskolen ved Augsburg Seminarium 1908.

H. J. Urdahl.

En Betingelse—kanské Hovedbetingelsen—for, at et Spørgsmaal kan besvares, en Opgave løses, er, at der spørges og granskes. At besvare eller udrede dette Tema magter jeg ikke; men kunde det bidrage lidt til, at nogen kunde begynde at spørge, saa er der nok af Svar. Herren svarer i sit Ord.

En af Kirkesædrene har sagt: „Herre giv mig hvad du kræver og kræb saa hvad du vil“. Herren kræver Retfærdighed, en Retfærdighed der overgaar alt det, som Menneffemagt kan frembringe. „Uden at eders Retfærdighed overgaar de skriftfloges og Farisæernes, kommer I ingenlunde ind i Himmeriges Rige“. „Vorder hellige, som jeg er

hellig“, siger Herren. Ogsaa vor Samvittighed dømmes over Ret og Uret. Og Paulus siger: „Tanterne anklager og forsvarer hverandre“. Vi forstaar altsaa, at Gud kræver noget af os. Mange arbeider ogsaa haardt med at opfylde disse Krav. De sætter strenge Regler for sig selv og endnu sværere Bud for sine Medmennefter.

De stræber og har det tungt. De dømmes sine Brødre, de er meget nidkjære. Men trods alt dette siger Herren: „Vorder hellige! Uden Hellighed skal ingen se Herren“. Hvad er det som mangler? Kjerligheden. Gud siger: „Du skal elske“. Men det kan de ikke; de har jo bare Trællesindet. Men de forsøger dog at efterligne Barnet; de laver Kjerlighedsfrugter, giver Almisser, kanské store Gaver til Herrens Gjerning, til den Gud de hader. De er villige til at gaa saa langt som til at ofre det største, det kjereste. „Vil Herren have Behag i tusinder af Bædere, i tusinder af Oljebækké? Skal jeg give min førstefødte for min Overtrædelse, mit Livs Frugt som Syndoffer for min Sjæl?“ (Mika 6, 7). Der er mange endog af Kirkefolk, som ofrer med et saadant Hjertelag, endog Herren har kundgjort dem hvad godt er, og hvad han kræver af dem. Det er ikke Gaven eller Gavens Størrelse det kommer an paa; men Bevæggrundens afgjør Offerets Værdi.

Naar vi her skulde pege lidt paa Pengenes Brug i Guds Riges Arbeide, saa maa ikke det være Maalet for vor Bestræbelse at saa ind saa mange Penge til Arbeidet; men, at „hvad Guds er“ kommer ind, saa Sjelenes reddes fra Fortabelsen. Meget Virksomhed udføres i vor Tid, som har Skin af og kaldes Missionsarbeide, men som er til Fordærvelse for mange Sjæle. Meget af det som kaldes Missionsarbeide fordærver mange af Herrens smaa her hjemme. Om nogen af de forkomne derude reddes ved saadant Arbeide er for mig et stort Spørgsmaal.

„Giv mig dit Hjerte!“ siger Herren. „Lad Gaven blive foran Altet. Gaf først hen og forlig dig med din Broder“—din Næste. „Forlig dig med din Modstander“—Gud. „Kom saa og ofre din Gave“.—Elsk. „Thi til Kjerlighed har jeg Lyft og ikke til



Slagtoffer, og til Guds Kundskab mere end til Brændoffer". Da maa Menneſket bede Gud om en Gave—Kjerlighed. „Herre, giv mig hvad du kræver".

Men ligesom i en Revolutionstid et Folk ſtaar i Fare for at falde hen i Lovløſhed, ſaaledes ogſaa i den aandelige Revolution, ſom vi kalder „Overførelſen fra Mørket til Lyſet", fra Satans Herredømme til Guds Friheds Rige. Vi ſtaar i Fare for at falde i Lovløſhed og at bruge Friheden til en Anledning for Kjødets. Gud har gjort alt, ſkal da jeg gjøre noget? Vi ſer, at endog Luther havde vanſkelig for at forene diſſe to uadſkillelige Sandheder: „Retfærdiggjorte ved Troen", og „Troen uden Gjærninger er død".

Naar Herren har givet os, hvad han kræver, da maa vi ſige: „Kræv ſaa hvad du vil". Da blir Herrens Bud ikke ſvære. O, om diſſe dybe Sandheder i vor Børnelærdom — „han er min Herre, og jeg ſkal være hans egen", kunde blive levende indſkrevet i Guds Folks Hjerte! Da ſkulde vi ogſaa tjene Herren med vort Guds. „I er dyreljødte, ærer derfor Gud i eders Legeme og i eders Aand, hvilke hører Gud til".

Der tales ofte om rene, bibeliſke, apoſtoliſke Menigheder. Og da lægges der ofte mere Vægt paa, at alle i Menigheden maa være troende, end paa hvorledes de truende, ſom er i Menigheden ſkal være. Diſſe ſkal jo være Lyſ; men ofte ſtreifer deres Lyſſtråler kun ind paa Næſtens Feil og aabenbarer dem. Men det er ikke det enefte, Lyſet ſkal gjøre. Det ſkal førſt og fremſt aabenbare „Kristus i os, Herlighedens Haab". Vi ſer ofte med Bedrøvelſe, at de ſom ivrer meſt for, at Menigheden ſkal være Lyſ i Verden, er ſelv udfatte for en hel eller delviſ Formørkelſe mange Dage i Aaret, ſerlig de Dage, da der ſkal ofres til Guds Riges Arbeide. Det er med denne Ting, ſom naar der tales om „Naadegavernes Brug i Menigheden". Da tænker man næſten udelukkende paa det offentlige Vidneſbyrd i Ord, ſom om Gud ikke ſkulde meddele ſin Menighed andre Gaver end Predikegaven, Gaven til at tale offentlig.

Alf de mange Ting ſom berettes os om

Menigheden i den første Tid—og hvora mangt ſer underligt ud, naar vi ſammenligner det med Menigheden i vor Tid—er ogſaa dette: „Ingen ſagde at noget af hans Guds var hans eget", og „der var ei heller nogen iblandt dem ſom led Mangel". Men der var ikke noget guddommeligt Bud givet, at ſaa ſkulde det være i Menigheden. Heller ikke er dette et Bud eller en Regel, ſom er nedlagt for Guds Menighed til at efterfølge—ſkjønt Svermere til ſine Tider har gjort det til et Hovedbud; men det er ſimpelthen en Beretning om, hvorledes Menigheden havde det paa den Tid. Og enhver kriſten vil blive varm om Hjertet ved at betragte denne første Menigheds Hiſtorie.

Vi ſer, at de „raadførte ſig ikke med Kjød og Blod". Heller ikke tog de, ſom man maaſte kunde have ventet, den gammelſtamentlige Menighedsform ſom Mønſter; de dreves udelukkende af det Kjerlighedens Sindelag ſom bejlede dem. „De havde et Hjerte og en Sjel". Kristus var alt i alle. Men endog i denne Flok, hvoraſ mange var Dienſtvidner til det altopofrende Guds Lams Dødfød, havde ſet ham opſtanden og fare til Himmels og havde Aandens Daab og havde erfaret hans Kraft, ſer vi, at Egennytten og Hykleriets Aand trængte ſig ind. Ananias og Saffira er et forførdeligt Ekſempel. Men i Guds Menighed maa der være Frihed. „Hvor Herrens Aand er, der er der Frihed". Ogſaa naar det gjælder Bøngens Brug i Guds Rige, maa det være Aandens Lov, Frihedens Lov, ſom raader.

Menigheden er Aandens Værk paa Jord. „Vi"—de enkelte Lemmer—„er hans Værk, ſkabte til gode Gjærninger". Aanden maa raade over ſit eget Værk og føre det frem i Helliggjørelſe. Aandens Henſigt med et Guds Barn er ikke naaet derved, at det frelſes og lægges til Menigheden. Det Liv ſom er født, maa vokſe og udvikles iſølge dets Natur og Væſen. „Han ſom har beghjndt en god Gjærning i eder, vil fuldføre den indtil Jeſu Kristi Dag". Dagen, da alt ſkal prøves ved Ild, vil aabenbare, til manges evige Ulykke, at Herren ikke kender dem, fordi Kjerlighedens og Frihedens Aand ikke ſit



fuldføre det begyndte Værk. "Kom Løts Hustru ihu", siger Herren.

Guds Riges Udbredelse er Aandens Gjerning, muliggjort ved Guds Børn. I denne Gjerning bruger Aanden alle baade timelige og aandelige Gaver. Ulydighed her blir Synd mod Aanden—Synd til Døden.

Vi skal ikke bare takke og prise Gud for Frelsen, som er os vederfarende; som Lemmer paa Legemet maa vi ogsaa udføre det Arbejde som er tildelt enhver. Dersom vi ikke bærer Frugt, da visner, tørres og affjæres vi og blir en Føde for Ilden. Vi maa føre Herrens Krig, kjæmpe med Aandens Sverd. Dette „Aandens Sverd som er Guds Ord“, maa vi bruge for at bekriige Mørkets Magt i os. Det ved vi af Erfaring. Men er vi aandelige, maa vi kjæmpe Aandens Kamp i den hele Verden til Seirens Dag.

Til dette Arbejde trænges Penge.

I den gamle Pakt gav Gud bestemte Love om Offer og Tiende. Hvorfor? For at bevare Forjættelsens Ord for det udvalgte Folk, bevare Herrens Lov og Helligdom, bevare Lyset midt i Hedenskabet Mørke. Der var ikke noget Bud om at bringe det ud; kun at bevare det. Men i Tidens Fylde lød det: „Gjører alle Folk til mine Disciple“. Nu har Aabenbaringen taget en saadan Form, at den kan naa til alle, modtages af alle. Thi nu er ikke Afgangen betinget ved kjødeligt Slægtskab, men ved „det ene Blod“. Nu spørges ikke efter Omfjærelsens Tegn men Aandens Vidnesbyrd; ikke efter Udvalgelsen i Abraham men i Kristus, han som „er før Abraham var“. Men denne Forandring affskaffede ikke Loven. Tvertimod. Nu skulde den fuldkommes. En Lov kan kun gennemføres i samme Grad, som Undersatterne har moralsk Evne, Sjelskraft dertil. Fuldkommet bliver den, naar Undersatterne er besjælet af Lovens Aand. „Dette er den Pakt, jeg vil slutte med dem efter disse Dage“, siger Herren. „Seg vil give min Lov i deres Sind“. (Hebr. 10, 16). Da blir det „Frihedens fuldkomne Lov“. Dette er Guds Menigheds Lov, ikke Frihed udenom Loven men Frihed i Loven, saa vi i Livets Aands

Lov vandrer efter Aanden, forat Lovens Fordring skulde fuldbringes i os.

Den gamle Pacts Lov paabød Offere—krævede Penge—til Bevarelse af Ordet for det udvalgte Folk. Skulde da vi under den nye Pacts Lov, hvor det gjælder: bring Ordet ud til alle Folk, og hvor der i Sjelen er en tilsvarende Længsel—Kjerlighedens og Frihedens Lovs Aand—skulde da vi undslaa os for at bringe disse Offere? Eller skulde det være mindre Værd at bringe det ud til de mange, end at bevare det for de faa? Nei; „thi dersom det der affkaffes, skebe med Herlighed, da skal meget mere det som vedblir være i Herlighed“. (2 Kor. 3, 11.)

Saa, kanske alle er enige om, at der maa Penge til i Guds Riges Arbejde. Men Spørgsmaalet blir: Hvor meget, eller kanske hvor lidt? Der er mange kristelige, aandsfyldte Mænd baade i den lutheriske og i den reformerte Kirke som giver Tiende. Det er ikke at laste. Tvertimod. Men det er tvilsomt, om det er ret at gjøre det til en bestemt Regel for alle. Tienden er vist ogsaa en af de „Anordninger“, som blev paalagt, indtil Forjættelsens Tid oprandt. Ingen burde give mindre end Tienden; men mange kunde give mer. Somme Lider kan Indtægterne være saa smaa, at det kan falde haardt at give Tiende. Andre Lider kan man have Udkomme til at give mer end Tienden. Her maa Aanden raade. „Saa mange som drives af Guds Aand, disse er Guds Børn“. Men Fornuften, Egennyttens Talsmand, gjør saa ofte Indsigelser, særlig naar Gud siger: „Giver, saa skal eder gives“. Men Fornuften maa tages tilfange „under Troens Lydighed“. Aanden maa veilede til al Sandhed ogsaa i denne for Menighedslivet saa overmaade vigtige Sag.

(Fortættets.)

Hvorfor kaste disse Torne paa din Medvandrerers Livsvei? Strø heller nogle Roser for ham medens han leber; han vil meget heller greie sig med lidt mindre Blomster paa sin Sigliste.



# Kinamissionen.

Fra Landabl.

XXII.

Ved Solnedgang kom vi frem til Udstationen, Tsaihsen-miao. Mødet var bestemt paa Forhaand, derfor var de Venner allerede ankomne, som havde varme Hjerter for at høre Guds Ord. De sløve Kirkegjængere er lige Verden over. De kommer aldrig afsted, og hænder det nogengang, at de kommer til Kirken, saa gribes de af en tung Søvn, saa snart de sætter sig ned paa Kirkebænken.

Tsaihsen-miao er en liden Landsby, tæt under et naturskønt Fjeld, med stadigt, klart, rindende Vand gennem Gaden. Hele Gladlandet staar nu under Vand. Og noget ualmindeligt for at være i Kina har man her ladet Naalskoven vokse lige ned til Fjeldfoden bag Byen.

Her synger Øgen en oplystende Sang, og Naturen svarer til Fuglenes rene Melodier. Men Mennesket er syndigt. Det er forvendi! Det er ondt! og det just fordi, det har glemt Gud!

Ravnet Tsaihsen-miao har Byen fra et Tempel. Det betyder Tempel af Rigdommens Gud. Folket er mer end almindelig velstaaende, men Guden, den stakkar er baade fattig og krank. Den er falskferdig og Lykke paa Reisen. Men de svære Bygninger vil bli omdannede til Skolelokale, eller om jeg voved at ønske det, et ret Tilbedelses-hus, hvor Guds Navn prækes og lovsynges.

Vi lægger nok store Planer for den vordende Kirke i Kina, og vi ser mægtige Syner i Landen, men det blir nok Vorherre som styrer. Og det er det bedste.

Da Folket, nogle saa kristne, otte ialt, tror jeg vi var, og en stor Skare søgende og Hødnings allerede var kommet, saa Rummet var fuldt til Døren, havde vi en Tilbedelse, som man kalder det her. Blandt Tilhørerne er adskillige lærde, matlærde i kinesisk Videnskab. Og de venter at Missionæren og saa kjender lidt til Kinas Klassikere og i Samtale med dem hør man dra frem Beviser fra

deres egne Skrifter, som ligesom staar fast hvad man siger. En kinesisk Lord vil sige: For Beviser ud fra Klassikerne og Historien for hvad du taler. De bibelske Beviser betyder ikke saa meget for dem, som slaaende Bevis ud fra hvad deres egne Filosofer har sagt.

Paulus benytted sig af „som eders Digtere have sagt.“ Men naar han taler med dem, som kjendte Skrifterne, saa argumenterede han ud fra den: „tror du, Kong Agrippa, Profeterne? Jeg ved, at du tror dem.“

Saadan kan vi ikke tale til Kineserne, thi de kjender hverken Loven, Profeterne eller Kristi Forsoningsværk.

Naar Jesus prækte, tog han Billeder ud af Naturen fra Hverdagslivet for at gjøre sine store Tanker klare for Menneskets matte Aand. Stal Kineserne, lærd eller ulærd, kunne forstaa Evangeliet og tro det, saa maa man bruge Signaler og Beviser ud fra Naturen omkring os, det som de kan forstaa. Lad os aldrig bli forgode og forhellige til at se, hvad Kinas fromme Mænd har sagt. Det vil hjælpe os til at komme Folket nærmere. Har de sagt noget, som peger Mennesket mod Gud, saa er det vort Bevis, for at saa Kineserne til at tro paa den ukjendte Gud.

Og her er en Masse saadanne Beviser. En kan bevise udaf Naturen at her maa være en kjerlig stor Fader, en mægtig Aand, som styrer alle Ting. Andre griber heller til Historien og Klassikerne, hvor deres Digtere taler om den højeste Hercker, højeste Aand osv.

Jeg hørte engang en kristen bevise, at det var otte Personer i Arken, just ved at analysere det kinesiske Skrifte tegn for Baad eller Skib. Det er nemlig sammensat af tre Grundtegn, et for Ark, et for otte og det tredje for Mundtegn. Altsaa otte Munde ombord i Arken. I Kina bruges Mund for Person.

En anden forklarede Skrifte tegnet kom. Han sa: Fordi Jesus er korsfæstet mellem to Røvere, faar vi Syndere komme. Se Tegnet vi Kinesere bruger for kom. Der er en Mand paa et Kors i Midten, og en Mand ved hver Side.



Det er Hovedsagen at kaste Garnet og faa Fisk i. Border kloge, som Slanger og enfoldige som Duer.

Det er ikke saa ofte, at en faar Anledning til at samtale med dannede Hedninger om Evangelii Sandhed. De er sky og træfker sig helst tilbage, naar vi kommer ind paa det ene fornødne. Derfor gjælder det at gaa varligt.

De fleste af Lærerne var indbudt til at standse Matten over. Nogen er i Slægt med Evangelisten, andre er hans Venner, og vor Samtale dreiede sig om Jord og Himmel til Midnat.

Jeg er glad, at her er saa mange Lærere, som kommer til Møderne. De fleste er selvhjulpne og søger ikke Arbejde eller Levebrød.

Det var en skarp Fyr iblandt dem, som sa: Jeg kan forstaa det, at det er en Gud, en Aand og at Jesus var født af en Kvinde, men at han som saadan maatte lide og dø, (kunde lide og dø) det var utroligt og tænke sig til at han opstod igjen! Saa maatte vi tilbage til Naturen igjen og ta frem Billedet om Sædefornet, hvorledes det maa dø, forat opstaa og bære Frugt. Jesus har gaaet Bei for os, vi dør i Livets Høst, men Gud vil opreise os til evig Sommer—osv.

Evangelist Theo er en fjelden from Mand. Han har godt Vidnesbyrd af alle. Han gir en fjerdedel af sin lille Løn til en fattig Lærer, som hjælper til med at undervise de mange Børn i Skolen. Jeg har tænkt, at vi burde hjælpe Lærer Le med \$5.00 i år som Baaskjønneelse for hans verdifulde Hjælp i Arbeidet. Dermed har Evangelist Chao kunnet ofre sig mere helt for de mange Venner, som stadig kommer for at spørge og høre.

Mange af disse gamle Evangelister og Lærere er Røsnemennsker. De har desværre sine Feil og svage Sider, men skal vi vente at bruge Evangelister og Lærere i Kina til de er fuldkomne, saa faar Hauges Synode holde paa at sende ud Missionærer til Kina i det uendelige. Men sæt saa at Missionæren havde Feil og svage Sider og hvaasæ Ranter? Ja da maatte vi gi op—lade væ-

re at sende flere, og de som nu er her fik pakke sammen og rejse hjem,—indtil Hauges Synode fik fuldkomne Mænd og Kvinder til Missionærer. Det var en trist Tanke! Da vilde Budskabet blive taget fra os og givet til Engle igjen. Men saa er ikke Guds Vilje, derfor fortsætter vi, som vi har begyndt, men ber Gud om at gjøre os og vore indfødte Medarbejdere til bedre Sanningsmænd, bedre Arbejdere i Vingaarden.

Til Høsten haaber jeg, at vi kan faa døbe nogle saa her. Ifjor blev tre døbt herfra i Taipingtien.

Mrs. L. havde ogsaa her Anledning til at bryde Livets Brød blandt Kvinderne og vore Smaapiger fik gjøre sin Mission.

Tidlig næste Morgen havde vi Guds-tjeneste, og talte over en sikker Frelsesgrund. Vi erfarede Guds Aands Nærhed.

\* \* \*

### FROM MISS PETERSON

#### No. 4.

On the Hau River, Oct. 29, 1908.

#### To the Friends of Budbareren:

We reached Hankow early Wednesday morning, October 7th, in a heavy rainstorm.

Hankow is situated on the River Hau which flows into the Yangtze. It is famed for being the center of the northern tea trade of China, and is growing into importance as a manufacturing district. It is the metropolis of the interior.

We stopped with Soviks of the American Lutheran Mission two days. We rented our house-boat and ordered our supplies for the remainder of our journey, and the boat people promised to meet us with the boat on Friday morning. We were glad at the prospect of continuing our journey on the third day, but one of the boatmen came down to tell us that the current was too swift to start that day. We decided to take a sampan up to the boat and get on board, hoping to get started the next day. We took with us some bedding and groceries to last a day or two. The next day came, but it was impossible to move the boat as the river had risen twenty-three feet. The fact of the matter is that we had to wait ten days.



Our house-boat is divided into five sections, as follows: The captain's quarters are in the stern. This space is occupied by the captain, his wife and two children, and another family of three, besides a rooster. An idol has a prominent place on a shelf. Next comes our apartments: a space 6 ft 9 in long by 6 ft wide by 6 ft. 6 in high. Half of our room is only 3 ft. high as some articles of furniture are suspended over our bed. This room answers the purpose of sitting room, dining room, bed room, pantry, and, once a day, kitchen. The third division is our store room where we have most of our baggage. In the center is a vacant space 6x3 ft. This space is the dwelling place of two women and two children whom we are taking with us to Fancheng. Then comes the fourth division, 7x4 ft., occupied by our teacher, cook, and Mr. Lee and son, all of our mission. In the prow of the boat is an opening about 2 feet square and 3 feet deep. Five members of the crew sleep in this hole. A few boards serve as partition between the rooms. The total number of persons on the boat is twenty-two. There are no windows in the boat. We remove a couple of slats during the day which are replaced at night.

I never shall forget the first days and nights spent on this boat. Hundreds of house-boats were in the harbor. The sewerage surrounded the boats and from this our drinking water was taken. It was hard to drink the first cup of tea made from this water.

We had no lamp—only some matches—so had to retire as soon as it became dark. The bed is made of boards—no spring or mattress about it. We had no net over us, so I did not get much rest as mosquitoes and rats were plentiful. I went to bed with gloves on my hands, a garment over my head and an umbrella by my side for protection. Most of the time I slept with my eyes open, as there were rats above us, under us, to the right and to the left. Gongs were beaten during the night to inform the boat people that the river was rising. The boatmen got up and tied their boats more securely, screaming and yelling so that I thought our lives were in danger. About every half hour a man went by on the shore calling out something that to me sounded

like "bananas." I wondered who would care to buy anything during the night. I found out later that this man was the night watchman. We did not know the time as I had forgotten to wind my watch so we got up when the rooster crowed on the other side of the boards.

Such hovels the people lived in along the shore! They were made of earth, straw, bamboo, old matting and rags—earthen floors, no windows or doors. One little hut near our boat was occupied by a large family, besides chickens and pigs. We witnessed a quarrel in this hut the second evening. The mother-in-law scolded her daughter-in-law. The daughter hit the mother. At this stage the father-in-law appeared on the scene. He hit his daughter-in-law, grabbed the kettle containing the supper and threw them down the hill—some of them rolled into the river. He then began to tear down the hut. The children screamed. All the members of the family howled like wolves for hours. The whole community gathered to witness the scene. The night watchman came around as usual, but paid no attention to the quarrel.

One day Miss Groseth went to town to get some provisions and I was left alone with the Chinese. A native called with a box for someone in Fancheng. I brought out my Chinese Primer, and we carried on a conversation by pointing to different words and sentences in the book. A quarrel took place on the boat that day. I felt perfectly safe, knowing that Jesus was by my side.

I went to town twice with Miss Groseth, a walk of about two hours, through Chinatown. I have never had a walk like it. The streets were about six feet wide, crowded with people—some of them half naked; mud several inches deep; stalls in every house; peddlers passing to and fro, selling fish, meats, fruits, and vegetables; barbers with their outfits and cooks with their walking restaurants in the streets, busy waiting on their customers; fierce-looking dogs, covered with ulcers; and pigs could be seen at every turn; beggars moaning and groaning, with distorted bodies, almost naked, and with the most agonizing expressions, dragged themselves along the ground. The odor almost overcame me at times.



Our friends of the Scandinavian Alliance joined us again at Hankow. Early on the morning of Oct. 19th, two months from the day I left home, the captains of the four boats of our Alliance friends, together with our captain, paid their tribute of fireworks to the gods of the wind and the water; the anchors were lifted; flags were hoisted bearing the characters "Fo-in-t'ang" (Gospel House) and with thankful hearts we proceeded on our journey up the Hau River to Fancheng, a distance of about 475 miles. "Bless the Lord, O my soul, and all that is within me bless His holy name."

Our boat is not operated by steam. Four men walk along the shore, pulling the boat by a long rope which is fastened to the top of the main mast, while the captain steers and another man pushes with a long pole. Sometimes our men waded in water up to their shoulders. A day's journey averages 18 miles. The boat does not move at night.

About three hours after we left Hankow our boat was stopped by government officials who asked for our passports. A law has been passed by the authorities at Peking, forbidding anyone to travel thirty miles outside of treaty ports without a passport.

We keep the teacher busy several hours a day. The Chinese language is intensely interesting.

Now and then the boat is pulled up to the shore, when we have an opportunity to get off and walk for exercise. Several of us took a walk one day. I was the only woman. We had to pass through a small village before our boats stopped. No missionaries were located there. Men, women and children came running from all quarters to see us. For the first time I was called "foreign devil" (the foreigners' old pet name) and other bad names. Two of our Chinese friends from the boat were charged to take care of me. They rushed into the crowd, grabbed the leader by his ear and cue and asked him if he knew what he was doing. The fellow seemed quite frightened and ashamed of himself. We continued our walk. Some of the people ran ahead to inform others of our coming. The crowd grew larger and larger. Several small stones were thrown after me. I was glad when safely on the boat again.

It is eleven days to-day since we left Hankow, and we hope to reach Fancheng about November 15th. As my next letter may not reach you before Christmas, Miss Groseth and I wish all our friends at home God's choicest blessings during the coming holidays. Make room for the King! Let Him into your hearts and homes. "Unto you is born this day in the City of David a Saviour, which is Christ the Lord."

Yours in the Master's Service,  
— Therese Peterson.

**Frygt ikke, du skal ikke bli befkjæmmet.**

(Ej. 54, 4.)

Vi skal ikke bli befkjæmmet i vor Tro.

Den daddelske Kritik kan vel bestorme den hellige Skrift, paa hvilken vi bygger vor Tro, men efterom Tiden skriver fremad, vil Herren mere og mere gjøre det klart, at der ikke findes nogen Feil, nogen Overdrivelse eller Mangel i hans Bog. Der ligger intet vanærende i barnligt at stole paa Herren. Den Tro, som alene ser hen til Jesus, er en Grens Krone paa Mandens Hoved og straaer mere end en Stjerne paa hans Bryst.

Vi skal heller ikke bli befkjæmmet i vort Haab.

Det skal sse netop saaledes som Herren har sagt. Han vil føde os, lede os, rejsigne os og sænke Troens Hvile over vor Sjel. Vor Herre skal komme, og da er vor Sorgs Dage fuldendte. Hvor vi skal fryde os i ham, som først gav os et herligt Haab og derpaa skjænkter os det vi haabet paa.

Vi skal heller ikke bli befkjæmmet i vor Kjerlighed

Jesus er den fuldkomne Skjønne for vor Sjel, og vi skal aldrig, aldrig behøve at røpme over, at vi har git ham vort Hjerte. Sagnet af vor elskede vil forklare den mest begejstrede Kjerlighed til ham. Ingen vil spotte Martyrerne, fordi de døde for ham. Naar Kristi Fiender er isorte den evige Skjændsels Dragt, da skal Jesu Venner bli cæret af alle levende Væsenere, fordi de heller valgte Kristi Forismædelse end Egyptens Skatte.

Spurgeon.

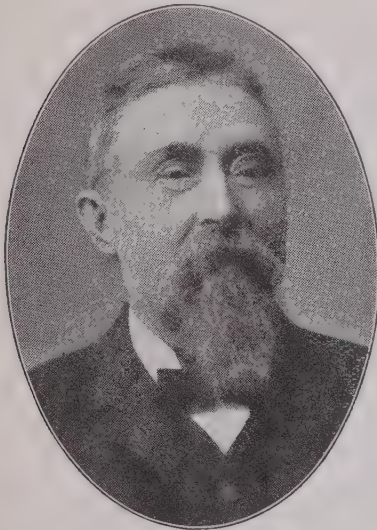


## Dødsfald.

John C. Anderson døde i sit Hjem i Grantsburg, Wis. den 10de Nov.

Han var født i Ness Prestegjæld, Ringerike, Norge den 17de Sept. 1832. I 1868 udbandrede han med Familie til Amerika og bosatte sig for en Tid i Racine, Wis. Senere flyttede de til Chicago, Ill. og var der den Tid, da den store Jdebrand rasede i 1871. I 1878 kom han med Familie til Grantsburg, Wis., hvor han forblev til sin Død.

Afdøde havde altid nydt en sterkt Helbred indtil det sidste Aar, da Kræfterne begyndte at svigte ham og han syntes at blive svagere til hver Tid.



John C. Anderson.

Lørdag den 24de Okt., to Uger før sin Død, fik han Slagansfald (Apoplexy). Hans højre Side blev lam, mistet sin Taleevne, saa han fra den Stund med Nød kunde tale et forstaaeligt Ord. Hans Børn, hvoraf de fleste bor i Chicago, blev ved Telegram underrettet om sin Faders Tilstand. De kom og var alle tilstede og plejede ham med den største Omhu og Trost, Nat og Dag til hans Død.

Afdøde havde altid været en tro Samfundsmand, en Elsker af Hauges Principer og Praksis, som med levende Interesse fulgte med i alt Kirkens Arbejde baade her hjem-

me og ude blandt Hedsningerne og glædede sig over dets Fremgang til Gjeles Frelse; men det største var dog, at han selv fik tro sig frelst af Guds Naade i Kristo Jesus.

Begravelse fandt Sted fra Hauges Kirke den 12te Nov. under særdeles stor Deltagelse. En Mængde Blomster baade fra Chicago, St. Paul, Minneapolis og Grantsburg blev lagt paa hans Kiste.

Undertegnede talte i Kirken over: At tælle vore Dage, det lære du os, forat vi maa faa Visdom i Hjertet. Sal. 90: 12. De jordiske Levninger blev lagt til Hvile paa „Riverside“ Gravlund. Saa hvil da i Fred til Opstandelsens Morgen, da Herren selv skal komme ned fra Himmelen med et Anskrig, med en Overengels Røst og med Guds Basun, og du, som er vort Haab, skal faa Del i den første Opstandelse til evig Bevidsthed og Delagtighed i Saligheden hjemme hos Herren.

Afdøde efterlader sig Hustru og 6 Børn i Live: Anton Anderson af Grantsburg, Wis., Mrs. Josefina Bangle af Cavalier, N. D., Mrs. Anna Helgeson, Mrs. Willie Nissen, Mr. Oscar Anderson og Miss Olga Anderson af Chicago, Ill., til at begræde Tabet af en tro Hustru og en kjerlig Fader.

Fred med dit Støv, velsignet være dit Minde.

J. J. Dahle.

## Tak for Spørgsmaal og Svar

Mange Tak skal J. D. have for sit Spørgsmaal i „Buddæreren“ No. 50 og Tak skal Redaktøren have for sit Svar i samme No. Det har ofte forarget mig at høre om saadanne Tilfællinger som de nævnte. Hovedhensigten med dem er som oftest kun Fornøjelse og Tidsfordriv; men saa skal det gives et kristeligt Ansvar ved at de Penge som kommer ind skal være til et eller andet religiøst Viemed. Disse forskjellige Partiers enten det nu er Bakketparty, Dysterparty, Ludefiskparty eller lignende er uværdigt kristne Menneſker, men kristeligt skal det have Navn af.

Her i vor Menighed har vi været bra forstaaet for slige Tilstillinger, men det habes nok paa andre Steder og Ungdommen fristes til at deltage.

At Ungdommen iblandt har Sammenkomster til Ets. om Piano og Orgelmusik og Sang og anden Fornøjelse (ikke Dans) det maa taales. Men at have saadanne Sammenkomster som de før omtalte og kalde dem kristelige og til Fordel for Kirken og Religionen det bør man ikke.

E. A. Hjelte.

Har vi Kristi Aand?

(Af Major James H. Cole).

„Men har nogen ikke Kristi Aand, da hører han ikke ham til“. Rom. 8, 9.

Hvis vi elsker os selv høiere end vi elsker Gud—hører vi ikke ham til.

Hvis vi har mere Omsorg for og Kjærlighed til Hjemmene i denne Verden end de Boliger, Kristus har beredt for os—hører vi ikke ham til.

Hvis vi kan glæde os over at høre eller fortælle om andres Feilgreb—hører vi ikke ham til.

Hvis vi vil forsøge at blive hvide ved at sværte andre—hører vi ikke ham til.

Hvis vore Interesser er mere i den nærværende Verden end i Himlen—hører vi ikke ham til.

Hvis vi ikke vil betale vor Gjæld naar vi kan—hører vi ikke ham til.

Hvis det er en større Fryd at se og høre vore egne Navne prist i Tale og Skrift end at høre andres—hører vi ikke ham til.

Hvis Guds Vilje angaaende os ikke er mere end Liv for os—hører vi ikke ham til.

Har vi Kristi Aand?

M ä r k!

Prof. M. G. Hanson har velvilligt lovet at tjene som Korrespondent for „Budb.“ fra Red Wing Seminar, og de, som maatte have Nyheder eller noget andet at meddele fra Skolen, behage at henvende sig til ham.

## Fra Arbeidsmarken.

Emisfær Falkanger har i December virket i Past. A. A. Dahls Kald.

Menighedens Kvindeforening i Cando, M. D., havde sit Aarsmøde den 10de Dec. Den havde en samlet Indtægt af over \$200.00. Godt gjort af saa faa. De gav lidt til Kinamissionen og Børnehjemmet i Beresford. Resten sættes tilside for at benyttes, naar Menigheden kommer til at bygge Kirke.

Emisfær R. A. J. Ryg beretter den 21de December, at han havde i lang Tid været stadig paa Reise i Nordre Iowa Indremissionsforenings Tjeneste. Han siger, at han iblandt blir baade træt og modløs, men han har ogsaa fundet, at „som dine Dage er skal Styrken ogsaa være.“ Og for slige Forjættelser takker han Gud. Da han skrev vilde han hjem og fejre „den søde Jubileum“ blandt Slægt og Venner ved Frost, Minn.

Vor Finansagent Past. Andresen har nu været i Vesten en Stund. Det er nok saa haardt for ham at særdes ud: Dag efter Dag i al Slags Veir, saa det maa tage paa Hilsen. Og dertilmed saa har han et nok saa tungt Arbejde. Det er vist mange inden vort Samsund, som gjør store Ting for Samsundets Gjøremaal og ikke mindst for vore Skoler, men det er vist ogsaa paa den anden Side mange som har lidet Syn og liden Interesse for vor Herres Sag og da bliver det tungt for den som skal samle. Men Andresen er ved godt Mod og synes ikke at tabe det saa snart. Maatte han finde mange der vil være med at afkaste den tunge Gjæld som hviler paa vore Skoler! Ror.

Et Samtale-møde blev afholdt i Cando, M. D. den 3—6te Dec. Et par Prestester og to af Kredsens Emisfærer havde lovet at være med. Menigheden har ikke havt noget slikt Møde før, saa de troede vist det skulde blive en stor Skare af fremmede, men da Mødet ikke var bekjendt i noget Blad saa



blev det ikke mange. Af fremmede kom der ingen førend Kl. 4 den første Dag. Da kom en af dem, som havde lovet at komme nemlig J. Falkanger og et par Brødre fra Leeds. Saa det blev ikke noget med bort Samtale-møde den første Dag. Den anden Dag begyndte vi, og nu faldt det saa heldigt, at Samsfundets Finansagent, Past. Andresen kom denne Bei, saa han tog kraftig Del i Mødet. Samtaleemnet var Luk. 19, 1—10. Lidt koldt var det den Tid, saa Søgningen var ikke saa god som den burde og kunde have været. Men om det var saa, saa var alligevel Mødet godt, da Guds Ord er det samme, kraftige, under alle Omstændigheder.

### Betjendtgjøreiser.

Følge Indbydelse fra Pastor Rørstad afholder Otter Tail Indremissionsforening Møde i Dwight fra 8de til og med 10de January 1909. Samtaleemnet bliver Luk. 18, 35 til 43. Skjds vil møde de tilreisende fra øst og vest i Farmington den 7de og de der kommer fra nord og syd tager af i Dwight. Kom saa mange som muligt og bed Herren velsigne Mødet.

Paa Foreningens Vegne  
D. G. Wold, Sek.

Følge Indbydelse fra Round Lake Menighed, Pastor John H. Hanjens Kald, vil den sydvestlige Minnesota fælles Indremissionsforening holde Møde der, om Gud vil, den 26—28 Januar forstk. Emnet er Ab. 3, 1—7. Pastor D. M. Bakke fra Madelia indleder. Alle lutheriske kristne er hjertelig velkomne. Kom, Brødre, og bed til Gud om et velsignet Møde. Der vil være Skjds i Round Lake og i Lake Park om Aftenen den 25. Paa Foreningens Vegne  
Andrew Johnson, Form.  
Jakob S. Vik, Sek.

### Til Presterne i Syd Dakota Kreds.

Paa Indbydelse af Pastor D. D. Bergh, Volga, S. D., møder Prestekonferensen af Syd Dakota Kreds i hans Hjem den 28de—29de Januar, 1909. Følgende Program er udarbejdet for dette Møde:

Tirsdag, den 26de—

Formiddagssessionen: „Loven i den gamle og nye Bagt“ J. A. Duello. Eftermiddags-sessionen: „Ejelepleien hos de syge“ G. D. Wit.

Onsdag, den 27de—

For. „Prohibitionspartiets Principer“—A. M. Mannez.

Efterm. „Anti-Saloon Ligaens Principer“—J. J. Skarpsnes.

Torsdag, den 28de—

„Ritualet“—G. M. Bruce.

Efter at disse Emner er indledede, vil de blive Gjenstand for almindelig Samtale, i hvilken det ventes at alle Prester tilstede skal være beredt til at tage Del. Det er derfor nødvendigt, at man paa Forhaand sætter sig ind i disse Spørgsmaal, som der blir behandlede. Alle Kredens Prester bør indrette sig saaledes, at de kan bivaane dette Møde. Afstenerne vil blive benyttede til Ophygelsesmøder.

Paa Komiteens Vegne  
Gustav M. Bruce.

### Kvitteringer

Indremissionen: Ved Pastor S J Berg fra Ole O Wisse, Ostrander, Minn.	10.00
Ved T O Wehuff fra Recoboth Mgd.s Missionsf., Grant Co., S. D., Pastor Does Kald.	20.00
Ved Pastor J K Lerohl fra Ten Mile Lake Mgd., Otter Tail Co., Minn.	23.75
Ved Hilba Kittlefson fra Silo Mgd.s Kv., Elmore, Minn.	15.00
Ved Mrs. M Ulling fra Solers Mgd., Webster, Minn., Pastor K C Holters Kald.	10.00
G J Monohy, Kasson, Minn.	15.00
Ved Pastor A O Mortvedt fra Hanges Mgd.s Kv., Norway, Ill.	35.00
Ved Pastor J C Hjelmervik halvt Offer i Changer Mgd., Buffalo Co., Wis.	10.48
Ved Pastor J J Mendahl fra Mrs. Moren af Pastor Langehaugs Kald 2, Pastor Langehaug 5	7.00
Ved Pastor S J Vreffe, Sacred Heart, Minn. fra Dydahl Mgd.s Kv. 10, en ubenævnt 2.50	12.50
Ved Mrs. D T Engen fra Dydahl Kv., Volin, S. D.	25.00
Ved Pastor J K Lerohl halvt Missionsoffer i Swan Lake Mgd., Otter Tail Co., Minn.	9.00
Ved Alb. Madison fra Bethel Kv., Story City, Iowa.	20.00
S B Hanson, Sargent, Minn.	2.00
Ved J S Elstad, Franklin, Minn. fra Mrs. Martha Elstad 4, J S Elstad 1.	5.00
Ved P L Rutlin halvt Taktigelsesoffer fra Vor Frelses Mgd., Stoughton, Wis.	25.00
Ved Pastor D E Bergen fra Trempealeau Valley Mgd.s Kv., Jackson Co., Wis.	16.65
Ved O Tomling fra Bethesda Mgd.s Kv., Duluth, Minn.	5.00
Ved J S Johanson en Del af Offeret paa Takkedagen i Kroens Mgd., Horace, N. Dak.	12.00
Ved Pastor S Harrisville Kollekt ved en Børnefest i Chicago, Ill.	8.13
Ved Ebbie Erickson fra Wandsforeningen i Norman Mgd., Flaming, Minn.	5.00
Ved Pastor K A Cleveland fra den søndre Kv. af Stavan, er Mgd., Oslian, Ia.	21.80
Ved Pastor S J Berg, Konf. offer i Bethania Mgd., Nowar Co., Minn. 12.80, Mrs. Ole Jacobson, Le Roy, Minn. 2.	14.80
Ved Pastor D S Elstad halvt Offer ved Missionsmødet i Lobi, Wis. 31.30 fra Lobi Mgd.s Kv. 18.	49.30
Ved Mrs. S West fra Franklin Mgd.s Kv., Franklin, Minn., Pastor Thomas Hanjens Kald.	20.00

Bed Pastor G M Bruce fra Mr. & Mrs. C U Berg, Sherman, S. D.	25.00	Bed L V Rutlin fra Dor Frederik Mgd., Stoughton, Wis., halvt Taffigelsesoffer	25.00
C U Hjelle, Mahan, Minn.	3.00	Bed Mrs. Omon Enderfon fra Clear Lake & Elsworth Mgd.s bestre Kbf., Stanhope, Ia., Pastor Eastholts Kald	10.00
Bed Pastor M J Westphal halvt Konf. offer i Peterfon Mgd., Peterfon, Minn.	6.75	Bed Pastor J S Johanson, Horace, N. D., fra Mrs. J S Johanson 2, Mrs. L J Johanson 5	7.00
Sibert Mikkab, Foskton, Minn.	5.00	Bed D Tomling fra Bethesda Mgd.s Kbf., Duluth, Minn.	5.60
Bed Pastor U C Dittab fra U S Lunning, Madcliffe, Ia.	10.00	Bed Pastor D T Borgen, Taylor, Wis., fra Trempealeau Valley Mgd.	16.65
Bed Pastor J L Laskieson Konf. offer i Lions Mgd., Mower Co., Minn. 10.20, Lions Mgd.s Kbf. 10	20.20	Fra Rasmus Bak, Irene, S. D., Udbyttet af en Alce Sabre	10.00
Bed Knud P Alsheim fra Ny Stavanger Mgd.s Bigef., Buxton, N. D. 20, Martha P Alsheim 5	25.60	Bed Pastor Edw. S Hobland fra John Nelson, Knox, N. Dak.	13.00
Bed U U Myrstad Offer i Kongsvinger Mgd., Pastor G D Monas Kald	6.45	Fra L U Torgerfon, Normanna, Texas	5.00
Bed Pastor C S Hobland fra S L Møbne, Manfred, N. D.	5.00	Bed Pastor J R Verohl, Dalton, Minn., fra Swan Lake Mgd., halvt Missionsoffer	9.60
Lars Thompson, Red Wing, Minn.	3.00	Bed Pastor L Rangsbaug, Sharon, N. D. fra Normab Mgd., Taffigelsesoffer 113.40, Trøndenes Mgd., Offer 100.00	213.40
Bed J S Elstad fra Hauges Mgd.s Kbf., Franklin, Minn., Pastor Thomas Canlons Kald	25.00	Bed Pastor J J Elke fra Singdaas Mgd., Hendricks, Minn., Del af et Taffigelsesoffer 11.35, Mrs. Peder Knutson af Singdaas Mgd. 3	14.35
Bed Mrs. J V Jæger fra St. Peters Kbf., Clay Co., S. Dak.	20.00	Bed Pastor L R Jacobs fra Bigef. ved Strand, Ia. 28.50, L R Jacobs 3.50	32.00
Bed C S Salte fra Ny Tref. Mgd.s Kbf., ved Canby, Minn.	5.00	J J Unonby, Kasson, Minn.	15.00
Bed Mrs. J E Anderson dr. Pastor J J Dahle fra Anita Mgd.s Kbf., Grantsburg, Wis.	13.00	Bed Pastor R L Klebeland fra Stavanger Mgd.s Iøndre Kbf., Oshtan, Ia.	21.80
Bed Prof. M G Hanson fra Ole D Foss, Buxton, N. Dak.	4.00	Bed Pastor S J Berg fra Mrs. Ole Jacobson, Le Roy	2.00
Bed C Lilletun fra Iver L Kneide, De Lamere, N. D. 2.40, Anna Anderson, Black Duck, Minn. 30c	2.70	Bed Pastor U S Berger fra Mrs. Peder M Anderson, Ft. Ranion, N. D.	10.00
Bed John D Fosse fra Stavanger Mgd.s Kbf., Garden City, Ia., Pastor L J Knutsons Kald	65.00	Bed Pastor D S Elstad fra Robi Mgd., Robi, Wis., halvdelen af et Missionsoffer	31.30
Bed Mrs. J D Storing fra Lincoln Mgd.s Kbf., Slater, Ia., Pastor S E Canlons Kald	61.30	Bed Pastor Edw. S Hobland fra S L Møbne, Wabdoct, N. Dak.	5.00
Bed Mrs. G Sørenstad fra Kate Thompson Kbf., Kate Preston, S. Dak.	10.00	Bed Pastor U C Dittab fra U S Lunning, Madcliffe, Ia. 10, Ole Alfby, Holmes, Ia. 5	15.00
Ole C Degbold, Frost, Minn.	5.00	Bed Pastor C S Eastholts fra Mrs. L R Thsbahl, Jewell, Iowa	20.00
Bed Pastor D Undrefen fra Mrs. J Strinden, Pelican Rapids, Minn.	2.00	C U Hjelle, Mahan, Minn.	2.00
Bed J G Johanson fra Bethania Mgd.s Kbf., Berleb, Minn., Pastor Rensdals Kald	19.40	Bed Pastor M J Westphal fra Peterfon Mgd., Peterfon, Minn., halvt Konf. offer	6.75
Bed Pastor D S Elstad fra Bigef. i Morrisonville Mgd., Morrisonville, Wis.	15.50	Bed Pastor G M Bruce fra Mr. & Mrs. C U Berg, Sherman, S. D.	50.00
Bed Ole Rasmussen fra den nordre Kbf. af Lions Mgd., Madcliffe, Ia., Pastor Sandbens Kald	15.00	Bed Prof. M G Hanson fra Ole D Foss, Buxton, N. Dak.	3.00
Bed Pastor J S Hjelmervik fra Changer Mgd.s Mandstf., Buffalo Co., Wis.	9.40	U Elsbu, Norman, Wash.	5.00
Bed Miss Bettie Nelson fra Excelsior Ungdomsf., Franklin Minn.	15.00	Bed Pastor D D Bergh fra Bethania Mgd., Volga, S. D., halvt Konf. offer	12.45
Bed Balt. J J Elke fra Syd Lake Hendricks Ungdomsf., Hendricks, Minn.	20.00	Bed Pastor S J Brekke, Sacred Heart, Minn. fra Lydahl Mgd.s Kbf. 10, en ubenævnt 2.10	12.50
Bed Pastor B S Stenerfon fra Pierpont Kbf., Pierpont, S. Dak.	22.63	Bed Mrs. J Urntzen, Sergeant Minn., fra Lion Mgd.s Kbf., Mower Co., Minn.	10.00
Bed John D Fosse fra en ubenævnt i Stavanger Mgd., Madcliffe, Ia., Pastor L J Knutsons Kald	5.70	Bed Pastor L E Carlson, indkommet ved en Uftenunderholdning Taffigelsesatten i Camrose, Alta, Can.	16.00
Bed Christlan E Lindberg, Lakefield, Minn., fra den vestre Kbf. af Belmont Mgd., Pastor D M D Wees Kald	20.00	Bed C S Salte fra Ny Tref. Mgd.s Kbf., ved Canby, Minn.	10.00
S D Fagerland, Langford, S. Dak.	5.00	Bed Mrs. J D Storing fra Lincoln Mgd.s Kbf., Slater, Iowa	61.30
G Hendrickson, Chabbona, Ill.	1.00	J J Franze, Battle Lake, Minn.	10.00
Bed Pastor Theo. J Lund en Del af Taffigelsesofferet i Vels Mgd., Madison, Minn. 75, Vels Mgd.s Kbf. i Byen 50, Eidsbolts Kbf. af Vels Mgd. 25, Åkre Kbf. af Vels Mgd. 20, Mrs. G Skafon, Madison, Minn. 10, famlet ved Mrs. Peter Bogen 5	185.00	Ole C Degbold, Frost, Minn.	10.00
Bed Pastor J S Johanson, Horace, N. D. fra G & Roe 2.50, Mrs. S Nelson 1, Pastor J S Johanson 5	8.50	Dvidia Hansing, Niobrara, Neb.	5.00
	1061.94	Mr. & Mrs. Ole C Goretz, Irene, S. Dak.	5.00
	3263.30	Bed Pastor D S Elstad fra Bigef. i Morrisonville, Wis.	20.00
	4325.24	Mrs. G D Nordmarken, Fergus Falls, Minn.	5.00
		Bed Mrs. S West, Franklin, Minn. fra Franklin Mgd.s Kbf.	20.00
		Mrs. Martha P Alsheim af Ny Stavanger Mgd., Buxton, N. D.	5.00
		Bed J S Elstad fra Hauges Mgd.s Kbf., Franklin, Minn.	30.00
		Bed John D Fosse fra Stavanger Mgd.s Kbf., Garden City, Ia., Pastor L J Knutsons Kald	65.00
		Bed C P Helme fra Bethania Kbf., Esmond, N. D.	53.15
		Bed Alb. Madson fra Bethel Kbf., Story City, Iowa	20.00
		Bed Mrs. John Canlon fra Melhus Mgd.s Kbf., Davis,	
A i n a m i s s i o n e n: Bed Pastor J C Hjelmervik fra Changer Mgd., Oshtan, Wis., halvt Missionsoffer	10.48		
Bed C R Hjerte, Twin Valley, Minn., fra Jeavnager Mgd. ved Vorup, Minn., Pastor G E Gjerfads Kald, Offer ved et Indremissionsmøde	45.24		
Bed Silba Kittlefon fra Silo Mgd.s Kbf., Elmore, Minn.	15.00		



E. Dal, Pastor J J Starpnefs Kald 25, Mr. & Mrs. P D Haugen 2.....	27.00
Bed Løsten Olson fra Bille Bethania Mgd.s Kvf., Roth- say, Minn., Pastor U D Johnsons Kald.....	20.28
B S Bjelland, Barnesville, Minn., af Pastor U D John- sons Kald.....	10.00
J H Drayton, Dorup, Minn. af Pastor G C Gjerstads Kald.....	5.00
Fra Bille Bethania Mgd., Rothsay, Minn., Pastor U D Johnsons Kald, Offer ved Konventionsmøde.....	53.81
Mrs. J Rubb, Battle Lake, Minn.....	2.00
H D Rothbold, Decorah, Ia.....	5.00

Før kvitteret for

1111.50  
6128.27  
7239.77

Hospital i Kina: Ved Mrs. John Hanson fra Mel- hus Mgd.s Kvf., Davis, S. D., Pastor J J Starpnefs Kald.....	10.00
---	-------

Før kvitteret

164.63

174.63

Børne hjem i Kina: Ved C P Heltne fra Bethania Kvf., Osmond, N. D.....	25.00
Bed Nels Aas og Hustru, Rothsay Minn. fra deres afdøde Datter Ellen Aas.....	12.00

Før kvitteret for

37.00  
488.92  
525.92

Bibelskole i Kina: Ved Pastor G M Bruce fra Missionsfor. i Dell Rapids, S. D. til Miss Godnefelds Bibelskole.....	10.00
Bed Mrs. John Hanson fra Melhus Mgd.s Kvf., Davis, S. D., Pastor J J Starpnefs Kald.....	15.00
Bed Anna Hoocker fra Bethesda Søndagskole, Sioux City, Iowa.....	1.00

Før kvitteret for

26.00  
162.65  
188.65

Underhold af Evangelister og Børn: Fra Mathias Starphol, Souris, N. D. til en Velske i Kina Bed Miss Maria Knutson fra Zions Ungdomsf., Dexter, Minn., Pastor J L Rasmussens Kald til en Evangelist i Kina.....	35.00
Bed Missionær D R Wold fra Bethania Mgd.s Kvf., Twin Valley, Minn. til Bibelk. Mrs. „Ren“ i Ishoo.....	30.00
25.00	

Før kvitteret for

90.00  
1129.00  
1219.00

Til Højskolen i Fancheng: Ved Pauline Han- son fra Søndagskolebørnene i Bethel Mgd., Beltrami, Minn., Pastor Gjerstads Kald.....	12.15
Bed Anna Hoocker fra Bethesda Søndagskole, Sioux City, Ia.....	1.00
Bed Alb. Mabson fra Bethel Kvf., Storch City, Ia.....	10.00
Bed C P Heltne fra Bethania Kvf., Osmond, N. D.....	25.00

Før kvitteret for

48.15  
216.40  
264.55

Personlige Gaver: Fra G D Nordmarken, Fer- gus Falls, Minn., til Dr. J M J Gotvedt.....	5.00
Bed Paul Grinde, Portland, N. D. fra ham selv og Hu- stru 5. Mrs. R O Sando 5 til Missionær Rønning.....	10.00
Bed Knud P Alsheim fra Ny Stavanger Mgd.s Vigef., Burton, N. D., til Missionær Rønning.....	10.00
Bed Pastor U D Mortvedt fra Mrs. Alice Sasse, Mor- ris, Ill., til Missionær Th. Himle.....	10.00

Før kvitteret for

35.00  
86.55  
121.55

Til Jødemissionen: Ved J D Ekblad fra Hau- ges Mgd.s Kvf., Franklin, Minn.....	10.00
Ved Mrs. H West fra Franklin Mgd.s Kvf., Franklin, Minn.....	10.00
Ved John D Fosle fra Stavanger Mgd.s Kvf., Garden City, Ia., Pastor Knutsons Kald.....	20.00
Fra Ole E Legvold, Frost, Minn.....	5.00

Før kvitteret for

45.00  
136.49  
181.49

Santalmissionen: Ved John D Fosle fra Sta- vanger Mgd.s Kvf., Garden City, Ia., Pastor Knut- sons Kald.....	25.00
Ved Peter Moen fra Nord Prairie Kvf. af Trondhjems Mab., Trene, S. D., Pastor Nerbvigs Kald.....	34.91

Før kvitteret

59.91  
156.60

215.51  
J. J. Rendahl, Kasi.

Landkads Salmebog

haves for Salg i følgende Indbindinger:

U o m m e f o r m a t.

J almindeligt Skindbind med de 3 Tefstrækker 60c do. med forgyldt Kors og Kalf samt sprængt Snit 70c	
Jm. Morocco med Kors og Kalf samt sprængt Snit 1.00	
J Morocco og Guldsnit, mygt Bind.....	1.40
J Morocco og Guldsnit Pragtbind.....	1.50
J Kalvefind og Guldsnit, mygt Bind. ....	1.75
J Kalvefind og Guldsnit, Pragtbind.....	2.00

Bare S al m e r n e:

No. 5. J almindeligt Skindbind.....	50c
No. 6. J almindeligt Skindbind med for- gyldt Kors og Kalf 60c	
No. 7. J Morocco, mygt Bind og Guldsnit 90c	
No. 8. J ægte Morocco, Pragtbind.....	1.25
No. 9. J ægte Morocco og Guldsnit, mygt Bind med Hørfiringer 1.40	

Oxford Indbinding, ægte flexible Ma- rocco, med ombøjede Kanter og Guldsnit og Futural.....	2.50
---	------

A. Indb. i præstet lysebrunt Kalvefind, mygt Rudebind med forgyldt Kors paa Siden, Guldsnit og Futural....	2.25
C. Indb. i sort præstet Kalvefind, mygt Rudebind med forgyldt Kors paa Si- den, Guldsnit og Futural.....	2.25
D. Indb. i sort præstet Kalvefind, mygt Rudebind, med forgyldt Kors paa Siden og opbøjede Blomster.....	2.25
E. Indb. i sort præstet Kalvefind med forgyldt Kors og Blomsterforfiringer paa Siden.....	2.25
F. Indb. i blaat flexible præstet Kalve- find med Guldsnit og Futural....	1.80
G. Indb. i sort flexible præstet Kalve- find med Guldsnit og Futural....	1.80

## Storstile.

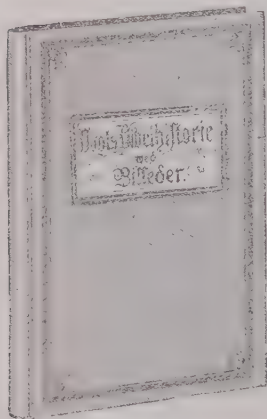
No. 1	Stærkt presset Stindb med Futeral	1 40
No. 2	" " " med Beslag	1 65
No. 3	" " " med Kors og Kalk og Guldsnit og Futeral	2 00
No. 4	Do. Do. med Beslag	2 25
No. 5	I ægte Morocco, forgyldte Sider og Ryg, med Guldsnit og Futeral	3 00
No. 6	Do. Do. med Beslag	3 25

Alle 3 Tekstrækker særskilt, Skirtingebind	50c
Do. i Morocco og Guldsnit	80c

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H. Red Wing, Minn.

## Illustreret Bibelhistorie



med lidt af Kir-  
lens Historie.  
Af Volrath Vogt  
Revideret efter  
den nye Bibelo-  
versættelse. Trykt  
paa fint Papir,  
med et Kart og  
53 Illustratio-  
ner. I Silf  
Cloth med sort  
Titel paa for-  
gyldt Grund paa  
Siden. Hauges  
Synodes Forlag  
0.45

Ordres indsendes til

C. Lillethun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

## Folketalender for 1909

er nu færdig. Den er paa 96 Sider og gi-  
ver foruden meget godt Læsestof en fuldstæn-  
dig Kalender og Adresse paa alle Prestes,  
Professorer og Missionærer i Hauges Syno-  
de, den norske Synode, Den Forenede Kirke  
og Frikirken. Bogen koster i Omflag 10  
cents med 25 procent Rabat til Forhandlere.

Prestes og alle andre, som interesserer  
sig for Udbredelsen af denne billige Bog, an-  
modes om at sende sine Ordres til underteg-  
nede snarest muligt.

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## Lithograferede Mottoes

med paatrykte Skriftstæber i Silb, til at hænge paa  
Væggen til 10c pr. Stykke.

## Til Nytaarsgaver

anbefales følgende Bøger paa det bedste:

Nagaard G. Da Møkeret kaldt. En Julehi-  
storie. Indb. 75c.

Abelsfeld, Dr. Friedrich. Mennekeslivet i Guds  
Ords Lys. Indb. 85c. I bedre Bind med Gulds-  
nit 1.20.

Andersen, D. M. Kristelige Sange. Indb. 35c

Aubert, Elise. Et Juleminde. Indb. 1.00

Berg, C. D. Iro kun. Norte Evangelier re-  
ditener for Ungdomen af svenske geistlige. 3b. 75c

Bernhoff, Th. C. Følg Jesus. En Bog for  
Konfirmander. Indb. i Skirtingeb. 60c. Do.  
med Guldsnit 80c.

Bonar, Dr. Horatius. Veien til Fred. En  
Bog for bekymrede. Indb. 50c.

Borchgrevink, Johanna. Fra Figeasylet i An-  
tananarivo. Indb. i Skirtingebind 40c.

Brevé fra Himmelen, eller Jorbelivet seet i  
Ewighedens Lys. Skirtingebind 1.00

Brown Philips. Den unge Pias Vi kjæft i  
og udenfor Hjemmet. Indb. 1.20. Do. med  
Guldsnit 1.45.

Børnens Harpe. Mandelige Sange for Søn-  
dagskolen og Hjemmet. Presset Læringsbind 30c.  
Do. med Musik 60c.

Dahle L. Livet efter Døden og Gudsrigets  
Fremtid. Skirtingebind 2.25.

Defoe, Daniel. Robinson Crusoe Indb. 50c

Det fortabte Barn eller Ralph Harbingtons  
Levnet og Død. Indb. 30c.

Eckhoff, C. F. Sandheden i Kristus. fremhvi-  
let i Bredtæner over Kirkearets Synesfætelser.  
Indb. 2.40.

En sand kristens Kjødetegn. Indb. 1 10.

Emle, Th. Pastor. Guds Veie med et gjen-  
stridigt Folk. Med 62 Billeder. Indb. 1.00.

Laache, N. J. Fesusandagsbog. Indb. 1.60  
Do. smukt indbundet med Guldsnit 2.20.

Bredtæner over Høimesses og andre Tekster.  
Indb. 1.75.

Lær mig, Herre, din Veil En Konfir-  
mationsbog. Dette er en ny Bog paa 67 Sider,  
smukt indbundet, som sendes for 25c.

Naar Jesus kommer ind i Huset",  
af Pastor Kildahl. Sendes rortofrit for 60c.

Nonnen, Emily. To Julefortællinger. 3b. 30c

Siedel, Ernst, Dr. Veien til evig Ungdom.  
Livsvisdom for Ynglinge. Indb. 75c.

Veien til evig Etjønshed. Livsvisdom for un-  
ge Piger. Indb. 1.05

Vollmar, N. Seet ved Lys Fortællinger.  
Indb. 50c. Do. Skirtingebind 75c.

Prestegaarden i Harzen. Fortælling. Shir-  
tingsbind med Guldsnit 1.30

Lystelige Menneker. Sels Fortællinger. 3b  
60c.

Tre Julestæner. Skirtingebind 1.10



# History of the Great Reformation

in the times of

## LUTHER AND CALVIN.

*Comprising Germany, Switzerland, France, England and Italy.*

BY J. H. MERLE D'AUBIGNE, D. D.

Pres. of the Theological School of Geneva.

Illustrated with many Views, together with the Luther Memorials.

*Scenes from the life of Martin Luther, in fifty pictures of the most memorable events in his remarkable career.*

From Designs by Gustave Koulg With descriptive Sketches by Heinrich Gelzer

1096 Pages nicely bound in one Volume.....\$2.50

Hauges Synod Book Dept.,  
Drawer H, Red Wing, Minn.

WHAT SOME OF OUR LEADING PROFESSORS SAY ABOUT THIS BOOK.

Merle D'Aubignes Reformationshistorie er allerede gammel, men vebbliver at beholbe sit Værd som en gribeende og folkelig Fremstilling af den vældige, aandelige Frihedskamp, som af gudvakte Mænd førtes mod det romerske Pavevelde i det 16de Aarhundrede. Der vil virke velgjørende paa alle sandhedssøgende Læsere.

Georg Sverdrup,  
Bestyrer Augsb. Sem.

Minneapolis, Minn. Dec. 1904.  
Reformationen, Herrens første Gjerning for sin Kirke efter dens Grundlæggelse, bør enhver kristen og isærfor alt en Lutheraner kjennde. Merle D'Aubignes Reformationshistorie er almindelig anseet som en af de værdifuldeste Bøger om den.

M. D. Bockman,  
Bestyrer af Den Forenede Kirkes u. l. Seminar.

Although D'Aubigne belonged to the Reformed Church and has not succeeded in all respects in being fair to the Lutheran Church in his History of the Reformation, I regard this history as a very valuable work. It is written in a popular, vivid, and interesting style and is well worth buying and studying, although it must be read critically.

—E. Hove,  
President Luther Seminary  
Hamlin, Minn.

### Harpelegeren med Guitarstole.

Harpelegeren, 10 Sange med Musik og let udførligt Guitarakkompagnement og Prædiktat Guitarstole til Brug ved Selvfstudium i Guitarspil, i et Bind, stort Format og smukt indbunden i Skitingsbind med forgyldt Titel paa Siden \$1.00. Denne Bog er den eneste i sit Slags i det norske Sprøg. Begge Bøger udgjør tilsammen 122 store Sider Bogen anbefalet af fru Walborg Jovind Stub, Prof. Sven Oftebal, Pastor L. M. Bjørn m. fl. Tekstbogen koster bare 25 Cents, Musik og Akkompagnement arrangeret af Kristian Nels-son. Guitarstolen er ogsaa udarbejdet af ham.

Send Ordres til E. Killethun, Drawer H.

Red Wing, Minn

### Ny Bog.

JOHN GOSZNER'S TREASURY containing Bible meditations for each day in the year with devotional songs to the furtherance of family prayer and piety.

Dette er en ved Augsburg Publ. House udkommet engelsk Udgave af Johan Gogners Skat-kiste. Denne Bog er af vort norske Kirke- og Kristen-folk saa vel kendt og elsket, at nogen Anbefaling Bogen er neppe paafrævet. Vi glæder os kun over at Augsburg Publ. House har vist den Foretagsom-hed at udgive denne Bog paa engelsk. De yngre iblandt os vil være glade ved at faa fat i den.

Bogen er paa 400 Sider med klar Tryk og i Skitingsbind og koster portofrit tilsendt 75 Cents Bestillinger sendes til

Hauges Synod Book Dept.,  
Red Wing, Minn

## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landstaber og National-  
billeder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende: Juleaften; Julemorgen; Aften ved Tjernet; Bratlandsbælen i Nyhytte; Højsfald; Nordfjord; Versøs-fen; Paa Sti; Paa Kjelde; Paa Hævet i Storm; Paa Hævet i Stille; Peer Gynt (5 forskellige Billeder). Gæsterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Bill.). Vinterbilleder (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Hævet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Optjørelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Kjøsen ved Ulsefjord. Evolver. Buarbrøen. Rast-lind. Fra Hardanger. Forghætten. Fra Nær-fjorden. Hestmands. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Vosoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke-lig Pragt-billeder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 duinvis forretet 50 Cents porto frit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dussin.

Af disse sidste har vi netop modtaget en ny Forsyning meget vakre Kort.

Send Ordres til  
C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

Blot jeg bliver salig. Fortælling fra Bibet af  
A. v. S. Indb. 1.00.

Margrethe. Anna Gelsing. Billeder fra Væl-  
testefstiden i Femtiaarene. Skirtingsbind 75c.

Friis, N. J. Til Julebordet. Fortællinger.  
Indb. 85c.

## Dr. Tonnes Thomas Sanitarium for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwy-  
hee Co., Idaho, aabent fra Midten af Okto-  
ber. Norske Kurser, norsk Levemaade. Det  
milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat  
og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv  
under ovennævnte Adresse.



## Pioneer og Orgler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og  
nævn hvad Iom ønskes, Pia-  
no, Kirkeorgel eller Husborgel,  
og De skal finde, at De her kan  
faa kjøbt et udmærket Instru-  
ment til Dagens aller laveste  
Priser. Nævn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
318-320 Nicollet Ave.  
MINNEAPOLIS MINN

Carl Raugland, Pres.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende. Hilsener trykt  
paa pene Silkebaand, passende for Bognærter:

„Julehilsen“; „Nytaars-hilsen“; „Hilsen fra  
Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“;  
„Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til  
Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“;  
„Hjertelig Velsignelse“; „Herren er vor Tilflugt“;  
„Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hil-  
sen fra Moder“.

„Christmas and New Year Greeting“;  
„A Greeting to Father“; „A Greeting to  
Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greet-  
ing to Brother“; „To my Child“; „Best  
Wishes“; „Blessed are they who have not  
seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til  
C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## Alterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udførelse. Bedste Betin-  
gelser. Rigsholbig Notissamling sendes paa Forlan-  
gende.

Adresse: Adolf Jøbsø, Story City, Iowa.

## Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Dybe  
Aars Erfaring. Send for illustreret Katalog.

August Kragstad,  
Marquette, Wis.

## Bedes erindret.

Naar vore Menigheeder indsender Penge til  
Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorens løn sendes til Rev.  
J. L. Laake, Kasson, Minn.

Penge til Synodkassen (heri indbefattet  
Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College)  
sendes til Mr. D. A. Ulbin, 906 East Ave., Red  
Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre Bed-  
ningemissioner sendes til Rev. J. J. Ken-  
dahl, 226 Vernon Ave., C. Ferguson Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til  
Prof. H. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes  
til Rev. G. D. Wit, Route 3, Beresford, S. D.

## „Budbæreren“

udgives af Høges norske evangelisk lutherske Synode i Amerika.  
Bladet udkommer med et 24 Seters Nummer hver Uge og ko-  
stet Indbuds \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. E. Holter, Kenyon, Minn. Arb-  
endelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing,  
Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Nytaar; 2. Nytaarsbetragt-  
ninger; 3. Jesu Navn; 4. Genæzer; 5. Bibels  
Seilads; 6. Lidt fra Renning; 7. Tilfældige  
Andagter; 8. Er der ingen Forskjel; 9. Mod-  
vinde; 10. En Tur til Winnipeg, Canada, og  
Omegn; 11. Pengenes Brug i Guds Riges Arbe-  
de; 12. Kinamissionen; 13. Dødsfald; 14. Mærk;  
15. Fra Arbeidsmarken; 16. Velsendtgjærelser;  
17. Røtteringer.





Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 2 }

Lørdag den 9de Januar 1909.

{ 41de Aar.

## Søndag efter Nyaar.

Guds Børns Trøst og Formaning.

(Af M. G. Hanson.)

Læst: Luk. 12, 32—34: „Frygt ikke, du lille Hjerd! Thi det er eders Fader behageligt at give eder Riget.

Sælger, hvad I have, og giver Almisse! Skaffer eder Bojer, som ikke blive gamle, en Skat, som ikke forgaar, i Himlene, der, hvor Ith ikke kommer til, og Møl ikke forderver.

Thi hvor eders Skat er, der vil og eders Hjerte være.

Det lille Jesu Barn blev straks Gjenstand for Verdens Had og Forfølgelse. Herodes søgte efter den nyfødte Jødernes Konge, for at dræbe ham. Joseph og Maria maatte derfor fly til Egypten med Barnet for at være i Sikkerhed. Slangen og hans Sæd viste fra Begyndelsen sit Fiendskab mod Kvindens Sæd. Dette Fiendskab er et Fiendskab til Døden. Det lader sig ikke forjone. Slangen og Kvindens Sæd kæmper om Herredømmet, et Herredømme, der alene opnaaes gennem Seier.

Kvindens Sæd, det lille Jesu Barn, er imidlertid den Magt, som skal knuse Slangens Hoved, bryde og tilintetgjøre Slangens Magt og rive Byttet fra ham. Det lille, ringe, uanseelige Jesu Barn, er dog den stærkere, som overvinder den stærke, og tager fra ham den Rustning, som han forlader sig paa. Allerede fra Kampens Begyndelse kommer dette tilsyn. Herodes har ikke raset længe, og i vor Læst.

med List og grum Forfølgelse førend hans Maal er fuldt. Han naaede kun saa langt og ikke længere. Naar han har raset ud staar han der afmægtig med usorrettet Sag, uden at have naaet sine Hensigters Maal. Han dør og falder i den levende Guds Hænder, som i sin Retfærdighed straffer alle hans ugudelige Gjerninger.

Men Jesus lever. Jesusbarnet er udfødt. Joseph og Maria faar vende tilbage til Israels Land med den lille; thi de er døde, som søgte efter hans Liv.

Kvindens Sæd har seiret. Hans Sag er Herrens Sag. Herren er med og for ham, og hvo kan da være mod ham? Hvo kan bestaa mod ham? Han er jo den, som skal sidde ved Faderens høire Haand, indtil alle hans Fiender er lagte til hans Fødders Skammel!

Fiendskabet mellem Slangen og Kvindens Sæd er et blivende, stedseværrende.

Kampen mellem de to ophører aldrig, indtil den endelige Seier er vundet. Udfaldet er imidlertid ikke paa det ubiise; Herren og hans Sag skal altid seire. Hvilken Trøst dette er for Guds Folk under alle de Trængsler, som Djævelen og Verden bereder dem! Herren er med dem, derfor skal de seire; Herren er med dem, derfor skal Helvedes Porte intet formaa,—de skal ikke faa Overhaand over dem. Guds Folk kan sige: Briset være Gud, for os strider en mægtig Herre!

Denne trøstelige Sandhed stiller Herren

Berkeley, CA 94709  
For renewal (510) 649-2500

All ite... to recall

## 1.

## Trøst.

„Frygt ikke, du lille Hjord!“

„Du lille Hjord“, er et betegnende Udtryk for Guds Folk paa Jorden. De er ikke en stor Flok. De har aldrig været det i Forhold til Mængden af Menneſkene i Verden. Guds Folk, Guds sande Børn er faa i Mødſætning til de mange, ſom lever i Synden, følger ſine Lyster og tjener Satan.

Guds Folk er en liden Hjord og ſaa i Verdens Betragtning. Verden agter dem ikke meget; de ere uanſeelige i Verdens Dine. Som det var med den Herre Jeſus, „han havde ingen Stikſe, at de kunde have Lyſt til ham“, ſaaledes er det ogſaa med hans Diſiple. Tjenerſtikſen er deres Bræg og Mærke; Ydmyghed og Sagtmodighed er deres Brydſe; Lydigheſed og Trofaſthed er deres Dveſe. Intet af dette falder i Verdens Smag. Gudsfrøgt, den ſande Viſdom, agter Verden for Daarſkab. Den fatter den ikke—og foragter den.

Ogſaa i ſine egne Dine er Guds Folk en liden Hjord. De har ikke ſtore Tanker om ſig ſelv, om ſin egen Værdighed og Kraft. De ſer ſig ſelv, ſom ſmaa og ſvage, uværdige for Gud til den mindſte Raade og Væ.

Det er derfor ganſke naturligt, at de bliver frøgtſomme og bange, naar de ſer paa ſine mange og ſtore Fiender, hvis Antal og Magt de ſammenligner med ſin egen Ringheſed og Svagheſed.

Stort er ogſaa Slangens Fiendſkab. Djævelen og Verden raſer med grum Brede mod Herren og hans Folk; de forfølger dem paa alle Maader, ſnart indenfra med Angſt, Bantro og Friſtelſer; ſnart udenfra med Falſkhed, Løgn og Fortræd. Djævelen ſætter onde Menneſker i Harniſt og ved dem blæſer op en Storm omkring Guds Folk. De ſpeides og trænges fra alle Sider. Ud af Verden vil man jage dem. Det er Slangen ſom ſtikker Kvindens Sæd i Hælen; den udiſpyr ſin Gift, for at dræbe Kriſtus i hans Lemmer, hans Folk.

Diſciplene, Herrens Apoſtle, ſik erfare dette. De bleve forfulgte paa Livet; de fleſte

af dem maatte beſegle ſin Tro med ſit Blod. Den kriſtne Menighed blev ſpredt for Forfølgelſens Vinde og de kriſtne adſpredte i Ublændighed. De vare ſom Jaar iblandt Ulve. Ja, ſlig har Guds Folks Raar været i Verden fra Begyndelſen af.

Verden er endnu den ſamme, hvorfor Guds Folks Raar ogſaa fremdeles er de ſamme. Verden elſker kun ſit eget, og hader det, ſom ikke er af Verden. Dette gjør den, ſiger Jeſus, fordi den hverken kjenner Faderen ei heller ham.

Til Diſciplene ſagde Jeſus: „I Verden ſkulle I have Trængſel“. Saaledes har Jeſus ſkildret og beſtemt Diſciplakaarene i Verden.

Djævelen, den arge Fiende, gaar omkring, ſom en brølende Løve, ſøgende hvem han kan opſluge; Kjødet reiſer ſig, lokker og drager gjennem Begjerligheder: Verden ſnart lokker, ſnart truer, ſtundom paa en finere og ſtundom paa en grovere Maade. O, hvilken Hær af Fiender Guds Folk er omringet af!

I Vers 31 af vort Kapitel ſiger Jeſus: Søger Guds Rige! Guds Folk ſkal alſaa ſøge Guds Rige, Guds Rige og hans Retfærdighed, ſom det giengives af Mathæus; men at, diſſe mange og mægtige Fiender har forenet ſig om at ſpærre dem Veien til dette Rige. Hvorledes ſkal de vel kunne naa det, dette Raadens Rige, ſom er Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand? De ſkal ikke alene ſøge det, men de ſkal udbrede det og beſæfte det i Verden, at Gud maa æres og Sjele frelſes. Tænk, hvilken Opgave! Hvorledes kan de løſe den?

De frygter ved Tanken herpaa. De frygter for ſig ſelv, for ſin egen onde Natur, for Synden, Satan og Verden. Det ſer jo umuligt ud, at de ſkal kunne naa dette Rige, løſe denne Opgave, komme vel igjennem denne Verden, bevare ſin Sjel, ſom et Blytte, blive frelſt og evig ſalig. Skriften ſiger ogſaa: „Den retfærdige ſkal neppelig frelſes“.

Men Jeſus ſiger: „Frygt ikke, du lille Hjord!“

Hvor ſtor end Trængſelen er for Guds Folk; hvor ſmaa, ſaa og ringe de end er:



hvor mange, store og mægtige deres Fiender end er, saa skal de dog ikke frygte. De er nemlig ikke overladte til sig selv i Trængselen, Arbeidet og Kampen. De har en Herre og Hjælper, som kan og vil staa dem bi. Herren, Gud, den almægtige, er deres Anfører og Hjælper. Han er deres Fader; han har ogsaa det store Faderherte for dem. Han vaager over dem med faderligt Velbehag, Omjorg og Varetægt. Jesus, deres Frelser har sagt: „Se, jeg er med eder alle Dage, indtil Verdens Ende“. Og: „Ingen skal rive dem af min Haand“. De kan saa trygt stole paa ham, deres almægtige og trofaste Ven. Han er Gud, over alt ophøiet og høiløvet i Evighed. Han er givet al Magt i Himmelen og paa Jorden. Han er den stærkere, som har overvundet den stærke. Han er Løven af Juda; Helten af Davids Hus; Kjempen af Evigheds Dage. Han har Livets og Dødens, Himmels og Helvedes Røgler; han lukker til og ingen lukker op; han lukker op og ingen lukker til. Han har Folkens Hjerter i sin Haand og kan høre dem, som Vandbække. „Han tvinger Folkelagene under sig“. Naar han taler, lytter Himlen og Jorden. Han gør alt, hvad han behager. En saadan Herre og Hjælper har Guds Folk. Derfor kan de, selv i Stormens Trængsler og Kampens Dage roligt og frimodigt staa og „se Herrens Frelse“, ligesom Israel fordem, naar det røde Hav bølgede foran dem og den fnysende, forfølgende Pharaos udstødte sine Trubelskyl bagen for dem. Mildt, mægtig og trøstende lyder Herrens Røst for Troens Dre: „Frygt ikke, du lille Hjord!“ Den lille Hjord har en stor og mægtig Hyrde. Som David fordem kan Guds Folk til alle Tider synge: „Herren er min Hyrde, mig fattes intet“. Sal. 23, 1. Jesus har forfikket dem: „Jeg er den gode Hyrde; den gode Hyrde sætter sit Liv til for Faa-rene“. Joh. 10, 11. Han sender sine Hjælp fra Helligdommen og understøtter dem fra Zion. Sal. 20, 3. O, hvor det gjør Hjertet frimodigt og stærkt, at man i Troen er sig bevidst at have sin Hjælp i Herren. Trøstig gaar man da den af Herren anviste Vej, hvad der end møder, med Bøn og Tak, sigende:

„Nu ved jeg, at Herren frelser sin salvede; at han vil hørhøre ham fra sin hellige Himmel, hans høire Haands Frelse sker ved megen Styrke. Disse forlade sig paa Vagne og Heste, men vi, vi ville komme Herrens vor Guds Navn ihu. Sal. 20, 7, 8. Frygt ikke, du lille Hjord; thi din Hjælp er Herren. „De, som forlade sig paa Herren, de ere som Zions Bjerg, der ikke skal ryste, men skal blive evindeligt: Der ere Bjerge trindt omkring Jerusalems, og Herren er trindt omkring sit Folk fra nu og indtil evig Tid“. Sal. 125, 1, 2. „Gud er vor Tillid og Styrke, en Hjælp i Angster, som er befunden at være saare stor. Derfor ville vi ikke frygte, naar Jorden end forandrede, og Bjergene bevægedes midt i Havet, om end Vandene deri bruse og oprøres, og Bjergene bæve af dets stolte Bølger. Sela! Florens Bække skulle glæde Guds Stad, ja, det hellige Sted blandt den høiestes Boliger. Gud er midt deri, den skal ikke bevæges; Gud skal hjælpe dem, naar Morgen frembruder“. Sal. 46, 1—6.

Hvor herligt og saligt at tilhøre Guds Folk, priiset være Herrens hellige Navn! „Det er eders Fader behageligt at give eder Riget“.

## II.

### Formaning.

Men for Guds Folk gjælder det at vogte sig for alt det, som skader deres Gudsforhold, alt, som hindrer og svækker dem i Kampen mod deres Fiender og som kan fravriste dem Riget. „Men den, som kjæmper, er afholdende i alt“.

En af de væsentligste Hindringer for Guds Folk under Kampen for Livsens Krone er Verdsaligheden, Bekymringerne for de jordiske Ting, Kjerligheden til Mammon. Demas blev hindret ved Kjerligheden til den nærværende Verden. Lots Hustru maatte dele Undergangens skrækelige Lod med den Verden, hun elskede mere end Guds Villie og Befaling.

Verdens Kjerlighed har et fast Tag i og øver et mægtigt Drag paa det menneskelige Hjerter. Hvor den saar Indpas og Herredømme i Hjerter, bliver der intet Rum for Guds og Kristi Kjerlighed. Guds Vre, Sjælens

Frelse og Næstens Vel, alt maa vige Pladsen for denne. Al, de arme Hjerter, som laader sig binde med denne gyldne Lænke, de bliver den graadige Gjerrigheds villieløse Trælle!

For denne Fare maa det kjæmpe Guds Folk vogte sig. De maa være afholdende ligeoverfor denne Verdens Ting, at ikke deres Hjerter besnæres af dem. Advarende og formanende lyder Jesu Ord i vor Tekst: „Sælger, hvad I have, og giv Almisje! Skaffer eder Poser, som ikke bliver gamle, et Liggendesæ, som ikke forgaar, i Himlene, der, hvor Ihy ikke kommer til, og Møl ikke fordærver“.

Hjertet maa blive løst fra disse jordiske Ting. Hjertet maa blive Herre over dem, ikke Træl under dem. Den store Hovedsag, Hjertesagen, maa være Guds Rige, Kampens seiertrange Udgang, Alenodiet, det evige Liv.

Den bedste Maade at blive løst fra disse jordiske Ting paa er at bruge dem i Guds Riges, Kristi Kjerligheds Tjeneste. „Giver Almisje, skaffer eder Poser som ikke bliver gamle, et Liggendesæ, som ikke forgaar i Himlene“, siger Jesus.

Guds Folk har faaet en stor og vid Mærk, hvor de kan anvende de jordiske Midler. De har faaet mange Gjøremaal at sætte Pengekraften ind i, saa det for den Skjld ikke er nødvendigt at faa et besnæret Hjerter.

„Giver Almisje!“ Mange fattige, mange smaa og forældreløse, mange hungrige, syge og elendige har Herren lagt for sit Folks Barmhertigheds Dør og siger til dem: Giver Almisje! Her er Anledning at faa „sælge hvad man har“, at løse Verdenskjerlighedens Baand fra sit Hjerter ved den kristelige Kjerlighedens og Barmhertighedsøvelse.

Kjære Medkristen, lad ikke Hjertet blive overlæst af denne Verdens Guds og Beskyrminger, imedens Herren har beredt og aabnet saa mange Steder og Anledninger, hvor du kan faa aflægge dig disse Byrder, milde Stifelser, Hospitaler, Diakonisehjem og Asyl; Guds Riges Fremme herhjemme paa alle Omraader, og derude, blandt Fjender og Hedninger, aabner for os disse An-

ledninger. Her er en stor Pose, som Herren selv har syet. Ned i denne skal Guds Folk faa Lov at stifte sine jordiske Midler. Herren vil have dem; han har Brug for dem. Herren driver sin Gjerning middelbart. Saaledes bruger han ogsaa vore jordiske Midler i sin Tjeneste.

Alle Herrens Gjøremaal i Verden er „Poser, som ikke bliver gamle“. Des mere man samler i dem, des merer man tager de jordiske Midler ibrug i Herrens Tjeneste, des nyere bliver Poserne. Herrens Sag bliver aldrig en gammel Pose; thi den er evig i sin „Bestemmelse“.

„En Skat, som ikke forgaar.“

Kristenhjertet bliver ikke alene løst fra Verden og Mammon derved, at de jordiske Midler og Gaver tages i den kristelige Kjerlighedens og Barmhertigheds Tjeneste; men Hjertet knyttes ogsaa fastere i Kjerlighed til Gud. Denne Kjerligheds Tjeneste lønnes med Kjerlighed, Kjerlighed til Gud. Ved sand Tro og stadig Øvelse i det gode, i gode Gjerninger, som Troens Frugt, lærer Guds Folk mere og mere at kjende Gud og hans Søn, Jesus Kristus. De fyldes stedse mere af Guds Erkjendelse, Guds Kundskab; de fyldes af guddommeligt Lys og Visdom.

Og desmere de lærer at kjende Gud og hans Vilje, desmere lærer de ogsaa at elske ham; thi at kjende Gud ret, er at elske ham, det maa saa være. De bytter saaledes Gjenstanden for Hjertets Kjerlighed og faar en bedre Skat igjen, end den, de saaledes har ofret. De faar noget bedre igjen, end det, de sælger. De faar Gud med al hans Naade og Gave; de faar Haab og evigt Liv. Dette er Skatten i Himlen, som ikke forgaar; som Ihy ikke kan tage og Møl ikke fordærve. Ja, denne Skat er sikker. Den er høit over al jordisk Forfærdelighed og Ufuldkommenhed; den er i Himlene, siger Jesus i vor Tekst. „Thi hvor eders Skat er, der vil ogsaa eders Hjerter være“. Saaledes slutter vort Evangelium. Hvor Skatten er, vil Hjertet være. Det kan ikke anderledes være. Er Skatten paa Jorden, i de jordiske Ting, saa er ogsaa Hjertet der. Er Skatten i Himmelen, saa er ogsaa Hjertet der. Guds



Folks Hjerter er i Himmelen. Der er den Skat, hvorum alle deres Interesser, Længsler og Haab dreier sig. Med dette Sind med dette Maal for Die, under Troens Øvelse, fører de Sværdet i Kampen for Kronen, Livsens uforvisnelige Krans. De kæmper i Herrens Ravn og i Herrens Kraft. De skal seire, ja, mere end seire ved ham, som elskede dem, og hengav sig selv for dem. „Din Styrkes Spir skal Herren udsende fra Zion; heraf midt iblandt dine Fiender“. Sal. 110, 2. „Thi Ugudeligheds Spir skal ikke hvile paa de retfærdiges Lod, forat ikke de retfærdige skulle udbrække sine Hænder til Uretfærdighed“. Sal. 125, 3.

Guds Folk kan synge Seiersfange alle-rede under Kampen her paa Jorden. De kan med Paulus sige: „Men Gud være Tak, som altid lader os vinde Seier i Kristus“ 2 Kor. 2, 14. „Men Gud være Tak, som giver os Seier ved vor Herre Jesus Kristus“. 1 Kor. 15, 57. Og med Israel for-dum: „Priser Herren! Ham, som kom os ihu i vor Fornedrelse, og rev os ud af vore Fienders Vold“. Sal. 136, 1. 23. 24.

Tilhører vi Guds Folk og deler vi deres Tro, Virksomhed, Kamp og Haab? Gud gjøre os alle til sit Folk, og den Hjord, han føder! Maa vi ved Guds Naade blive Medlemmer af de helliges Samfund baade her og hiset!

„Profeter og Apostle glad, og dine Vidner Rad paa Rad, de staar for dig i Livsens Sal, med Takkesang i Tusindtal.

Din Kristenhed paa denne Jord bekjen-der dig og paa dig tror, som Faderen af Evighed, hvis Magt ei Maal og Ende ved.

Og Spinnen, den enbaarne, som fra dig til Verdens Frelse kom, samt Helligaand, vor Trøster land, høiløvet over alle Land.

Bered os et Rum i Himmerig blandt dem, som samlet er hos dig! Dit Folk til Hjælp, o Kristus, kom, velsign din Arv og Eiendom.

Opøst os, led os, vis os Vej, til evig Tid forlad os ei! Vi stoffes glade i din Favn, hver Dag velsigne vi dit Navn.

Gud være os misfandelig. \* Som vi og haabet har paa dig! Vi tror derpaa og trø-es ved, vi roffes ei i Evighed“. Amen.

## Lidt fra min Virksomhed.

Der er vel nogen som venter at se nogle Ord fra mig i „Budbæreren“ og saasom jeg nu er hjemme i Juleferien, saa vil det levnes mig lidt Tid, saa jeg kan samle mine Tanker og skrive lidt. Jeg har nu virket uafbrudt i 4 Maaneder med kun 4 Dages Ferie. I den Tid har jeg besøgt alle Hauges Synodes Prestekald i Turtle Mountain Kreds østenfor Minot, med Undtagelse af Pastor Hovlands Kald. Begyndte i Norwich, Pastor Meloms Kald, hvor jeg predikede Søndag 23de Aug. Reiste derfra til Pastor Svingens Kald, hvor jeg arbejdede en Maaned medens han var fraværende for at søge Hjælp mod sin Sygdom, ved Hunters Hot Spring, Mont. Den 22de September drog jeg over til Pastor Strands Kald, hvor jeg stantjede 2 Uger og havde Møder. Derfra blev jeg sendt til Belva, Pastor Trygstad's Kald, for at virke der, da han havde forladt dem for at reise til Montana og slaa sig ned der. I Belvakaldet virkede jeg en Maaned. Saa kom Aarsmødet for Kredsen, i Pastor Hovlands Kald, som jeg da fik overvære. Efter Aarsmødet har jeg virket i Pastorerne Dahls, Krogstad's og saa en Tur indom til Svingens Kald igjen, hvor jeg fik hilse paa Bennerne og ha nogle Sammenkomster om Guds Ord med dem.

Paa Reisen fra Bottineau til Williston steg jeg af i Minot og blev der en Dag, hvor jeg fik hilse paa mange gamle Benner og Naadesøskende.

Da jeg kom did fik jeg høre at vor gamle Ben og Broder, Søren Peterson, havde haft Møde i Frikirkens Kirke samme Aften som jeg kom ind, men Trænet jeg kom med kom ind til Minot Kl. 10 iftedetfor Kl. 6 den Aften, saa jeg fik altsaa ikke være med paa Mødet. Nat til Juleaften gik det fra Minot og Kl. 6 Morgen Juleaften steg jeg af i Williston, hvor jeg til min store Forundring fandt Gader og Fortaag foruden Sne og Is. Medens der østenfor var godt Slædesføre strangler det her med Hjul overalt. Sol og Sommer har det været i hele Julehelgen.

Nogen saa vakker Jul, hvad Veiret betræffer, har jeg aldrig oplevet i N. Dakota.

Naar jeg nu sidder her og lader Tankerne gaa tilbage, hvor jeg har banket i disse 4 Maanedes, og overveier Tilstanden saadan, som jeg fandt den, saa er det høist forskjelligt. Paa nogle Steder er der levende Interesse for Guds Riges Sag, saasom Evangeliet har glædet Hjerterne. Der bedes og arbeides for at Guds Rige maa komme til os, som det heder i Luthers Forklaring over den anden Bøn.

Paa andre Steder er der mindre Syn og Sands for disse Ting. Der hvor Lyset ikke har faat skinne ind i Hjertet, der kan ikke den aandelige Sands og Omsorg være, hverken for sig selv og andre. Men der er en Ting, som har glædet mig og som vi har stor Aarsag at takke Gud for trods alt som endnu fattes iblandt os, og det er, at vi har Prestere som voover at predike klart; der raabes Omvendelse til Gud overalt, hvor jeg har været. Og da er der Haab, naar Predikanter ikke lader Folk bli fornøiede bare med at tilhøre Menighed og et retroende Samfund. Guds Ord skal nok vise sig mægtigt nu som før at bringe Syndere til sig selv og til Jesus, om det bare forkyndes helt ud. Derom er der ingen Tvil. Hvorfor at der i 10 a 20 Aar predikes paa et Sted, uden at Syndere frelses, kommer sig vistnok deraf, at Ordet ikke forkyndes helt. Basunen gir ikke tydelig Lyd; ingen frelses og ingen forarges; det maa da være i Dødens Tegn.

Kaldet i og ved Belva havde ingen Prest da jeg var der. De havde sendt Kald til Pastor D. Andresen, men han afflog. Siden har dem kaldt Pastor Melom i Norwich og saavidt jeg har hørt, har han antaget Kaldet og har allerede begyndt at betjene dem. Han skal dog fremdeles betjene Menigheden i Norwich. Da der er mange som ønsker at høre, hvordan det staar til med Pastor Svingen, er jeg glad ved at saa sige, at han nu er adskillig bedre, hvad Helbredden angaar, end da han kom igjen fra Hot Spring. Endstjønt ikke paa langt nær hvad han har været, saa er han dog saapas at han

udsører de nødvendige Forretninger. Han prediker som oftest 2 Gange hver Søndag. Og om Gud ser det tjenligt at have ham fremdeles i sit Riges Arbejde paa Jorden, vil nok han give ham den fornødne Styrke baade til Legem, Sjæl og Aand. Det vil vi trostigt overlade til ham som troner i det høie.

Nu kommer jeg da til en Sag, som egentlig er Hovedsagen, hvorfor jeg skriver til „Budbæreren“.

Da vi var samlet til Aarsmødet i Wells Co. i høst, blev det bestemt at jeg, som Kredsens faste Emisær, skulde udbrede gode Bøger og vore Samfundsblade, naturligvis.

En Aften vi kjørte fra Kirken hjem til D. J. Rødne, siger han: Det var en Ting vi glemte i Forbindelse med Bestemmelsen om at du skulde sælge Bøger; vi burde ogsaa bestemt at naar du kom til fattige Folk, som ikke formaaede at kjøbe, saa skulde du ha Lov at give dem en Bog. Ja, det havde været udmærket, trodde jeg, og tilviede: her er ikke længe siden jeg traf en Husmor som likte meget godt at have „Budbæreren“ men det var umuligt for hende at skaffe den fornødne Dollar. Saa sagde Br. Erickson fra Belva: Du kan give bort 3 „Budbærere“ og sende Regning til mig. Tusind Tak, sa jeg. Men andre vilde ogsaa være med og paa den Maade fik jeg følgende:

L. E. Erickson, Belva. 3 Ab. paa „Budd.“  
A. Thrana, Granville 3 Ab. paa „Budd.“  
S. Absalomson, Bottineau 6 Ab. paa „B.“  
D. J. Rødne, Mansfred, en Bog.

Disse nævnte Brødre betaler altjaa, naar de faar Regning, men følgende Brødre betalte mig med det samme.

D. G. Dunham, Maddock, 1 Ab. „Budd.“  
A. Solberg, Mansfred, 1 " "  
George Anderson, Belva, 1 " "  
John Bloium, Minnewaukon 1 " "  
H. D. Solheim " 5 " "  
S. Barberg, Maddock 2 " "

Nu vilde jeg gjerne spørge om ikke flere vilde være med i en saadan Missionsgerning? Eder som Gud har velsignet saa rigelig baade timelig og aandelig vil I ikke være med? Send det I vil give til Kredsens Formand, Pastor Krogstad, Minnewaukon.



Sig hvad det skal bruges til, enten til „Budbæreren“ for nogen eller en god Bog, saa vil han underrette mig. Og naar jeg saa giver, skal den, som faar det, saa vide, hvem Gaven er fra, lad det være en Bog eller „Budbæreren“. I næste Uge begiver jeg mig ud i Nyttelighederne. Tager først over til Mc Kenzie Co. Der vil jeg sikkert træffe paa nogen som vil være glad over at faa en saadan Gave som nævnt, fordi de ikke har noget at faa for.

Saa maa jeg her igjennem saa bede eder alle, som jeg har mødt paa min Vej og saat seet og været inde hos og nydt godt haade til Sjæl og Legeme at modtage min hjertelige Hilsen og Tak! Det har isandhed været mange alvorlige Stunder vi ogsaa har været sammen om Guds Ord. Herren være prisst for alt!

Hust paa mig og den Gjerning I gav mig at gjøre. Jeg tør trygt sige det som en Sandhed for mit eget Hjerte: „Jeg vilde fange Sjæle og føre dem til Gud“. Bed at det maa ske!

Med Onske om et godt og velsignet Nytaar i Jesu Ravn, det Ravn som formaar at bære os og alle vore Belymninger ogsaa i de kommende Dage, tegner jeg mig eders i Herren hengivne ringe Broder og Ven

J. B. Falkanger.

B. S. Hvis nogen har betalt mig for „Budbæreren“ eller Børnebladene og ikke alt er i orden, saa vær snild og lade mig saa vide det.

J. B. F.

Williston, N. Dak., Dec. 30—08.

Vi giver ofte for at blive kvit Menneſkene. Gud giver for at knytte os til sit Hjer- te, og forat vi skal komme igjen.

Hvilket unødvendigt Trælleliv fører ikke det Menneſke, som ligger under for alle Slags Fristelser og syndige Begjerligheder. De ſkulde ſe at indrette ſig efter: „Den, ſom Sønnen ſaar frigjort, er virkelig fri“. Og de ſkulde, ſom Herren ſagde, ſe til Him- lens Fugle, og betragte Lillierne paa Marken.

## Brev.

Radcliffe, Ia., 28de Dec. 1908.

Da jeg var paa Aarsmødet til de ſaa- kaldte Ulingianere, var der flere haade kjend- te og ukjendte, ſom bad mig ſkrive lidt i et af Bladene. Ia, hvad ſkal jeg ſkrive? Saa ſaldt mig i Tanterne et Skriftſted ſom lyder ſaa: „Derfor ſiger Skriften: vaagn op, du, ſom ſover, og ſtaa op fra de døde, og Kri- ſtus ſkal lyſe for dig. Ser derfor til, hvorle- des I kunde vandre varlig, ikke ſom uviſe, men ſom viſe, og kjøber den beſeilege Tid, ef- terdi Dagene er onde“. Diſſe Guds Ord er en Formaning til de troende. Jeg for min Del ſynes, jeg trænger ſaa vel til dette For- maningsord, da jeg ofte trættes i Løbet og vil blive ſøvniſk og ſløv. Naar vi ſer paa Tilſtanden i de ſaakaldte kriſtelige Menighe- der, ſer vi ikke, forſtaar vi ikke, at Størſtede- len af Menighedſfolket ligger i aandelig Død- ſøvn. Opløſt din Røſt ſom en Baſun og for- kynd mit Folk deres Overtrædelſer, og Sa- kobs Hus deres Synder“, Ef. 58. Mon ik- ke I og Iærd hurde raabe af Struben? Snart kan vor Mund lukkes. Ser derfor til, hvorledes I kunne vandre varlig, ikke ſom uviſe men viſe. Skal det ſke, ſaa maa vi altid bede og ikke blive trætte, tage Korſet op og følge Jeſu Fodſpor. Vi maa lide med ham, om vi ſkal herliggjøres med ham. Og kjøber den beſeilege Tid, efterdi Dagene er onde. Vi har her en Formaning til at kjøbe Tiden. Jeg har hørt at en Dronning af England vilde give Millioner for nogle Minutter, naar hun ſkulde dø. Vi kan for- ſtaa, at Naadetiden er koſtbar. O, at vi maatte bruge vore Naadedage til Guds Vre og Næſtens beſte. Da ſkulde vi med Fri- modighed løbe den os foreſatte Kamp og af- Naade for Jeſu Skyld ſaa Kronen. Apoſte- len ſøier til: fordi Dagene er onde. Her er viſt forſkjelligt Syn. Der er viſt mange, ſom vil ſige, at vi lever i en god Tid. Herren overſer os med ſine Velgjerninger til Væg- og Sjæl, og det er ſandt.

Ser vi paa det kirkelige Omraade, ſaa ſer det ſtorartet ud. Den norſk lutherſke Kir- ke har gjort ſtore Fremſkridt. Det norſke

Folk begyndte her i dette Land uden Prester, uden Kirker, men nu er her tusinder af begge Dese. Og det er stort og meget at takke Gud for, at vi har hans Ord rigelig iblandt os. Men naar vi ser efter de mere aandelige Frugter af det store kirkelige Arbejde, da maa vi vel sige med Daaren: „Af døbte vrimler Stad og Land, men hvor er Troens Brand?“ Vi kan vist ikke nægte at vi trænger at kjøbe den beleilige Tid; thi Dagene er onde. Mon vi ikke er oppe i den Tid, som Apostelen Paulus omtaler i Ap. Gj. naar han siger: Thi jeg ved dette, at der efter min Vortgang skal komme svære Ulve, som ikke skal spare Hjørden, og af eders selv skal der opstaa Mænd, som skal tale forvendte Ting for at drage Disciple efter sig. Maa vi ikke kalde dem svære Ulve, som vil gjøre Guds Ord upaalideligt og som någte Kristi Guddom, Forsoning og Opstandelse. Dette er saa grovt, at vi faar haabe, at Størstedelen vil se, hvor det bærer hen. Vi ved af Guds Ord, at Satan kan ogsaa komme i Engleskikkelse, da kommer han ofte og fremstiller sig som din bedste Ven, og han giver mange og store Løfter. Han lovede Adam og Eva, at de skulde blive lige saa vise som Gud. Os lover han gjerne at gjøre os til store Folk i Verden, og at vi skal komme paa Grens Linder, al Verdens Herlighed vil han give os for billig Pris, blot et Knefald for ham er nok. Ja Satan er ogsaa en Tusenkunstner, han gjør sig ofte fin i vore Dage, naar han kan faa istand et stort kirkeligt Skin uden Kraft, da har han vundet meget. Han er ogsaa kirkelig interesseret, han vil gjerne være den ledende Mand ogsaa i Kirken. Derfom han opnaar sin Hensigt, saa har han vist ikke noget imod, at vi bygger store og kostbare Skoler og Kirker og gaar til Kirke, gaar til Nadveren, gaar i Samtalemøder og Bønnemøder, at Folk lærer sig til at bede, predike, ja endog at professere. Alt det har han ikke noget imod. Men kommer den sterkere over ham og den Helligaand tar Ledelsen, da bliver der Uro i Leiren, da samler Satan straks sin Hær, og den er stor. Han har en Mangfoldighed af Tjenere. Han kan bruge læg og lærde. Paa Kristi Tid var det Ypperstepresterne og de

Skriftlærde som var hans bedste Redskaber til at faa Kristus paa Korset. Ja, Brødre og Søstre i Herren, I, som ved med eders selv, at I er overgangne fra Mørket til Lyset, fra Satans Magt og til Gud, det gjælder visse- lig at vaagne op ogsaa for os, saa at Kristus kan lyse for os; thi Dagene er onde. Det gjælder om, at vi forarbejder vor Salighed med Frygt og Båven, men ogsaa med fuld Tillid til ham, som har kjøbt os med sit Blod, og da skal vi mer end fejre over alt, som møder os.

Tilslut en venlig Hilsen til alle, som jeg kom i Bekjendtskab med baade Prester og Lægbrødre. Tak for alt godt, vi nød sammen, baade til Legeme og Sjæl. Lad os se fremad mod Maalet til Herligheden, Kronen og Troen, som venter Guds Folk. Snart er vi hjemme.

Eders til Forbøn trængende  
T. L. O p p e d a l.

### En Sang.

(Indsendt af Christine Løe.)

Rom, lad os nu forenes her  
Med Englene hos Gud,  
Samt tusind, tusind frelst der,  
Som evig sjunge ud:

Kor: Pris og Ære ske Guds Lam,  
Som led Døden paa Golgatha;  
Halleluja! Halleluja! Halleluja! Amen.

Vort Offerlam al Ære ske,  
Og Magt og Herlighed,  
Paa Jorden og i Himlene,  
I Tid og Ewighed.

Kor:

Se, det lod slagte sig for os,  
Og gyde ud sit Blod,  
At den, som tror ei skal forgaa  
O, tænk hvor Gud er god!

Kor:

Rom Venner, hører alle I,  
Som er saa syndesuld,  
Nu kan enhver bli Byrden fri,  
For Jesu Kristi Skyld.

Kor:

Maa Jord og Hav og Himlene  
Forenes paa engang  
At prise Herren Jehovah  
Og synge Lammets Sang.

Kor:



# Pengenes Brug i Guds Rigets Arbejde.

Foredrag ved Sommer-skolen ved Augsburg Seminarium 1908.

H. J. Urdahl.

(Slutning).

Vi finder i Guds Ord en Utallighed af Bud og Formaninger om at give, at meddele, at øve Barmhertighed. „Værer barmhertige, ligesom eders Fader i Himmelen er barmhertig“. Og ikke bare direkte Bud; men den hellige Historie er fuld af Beviser paa, hvorledes Barmhertighed, Kjærlighed, Medlidenhed og et offervilligt Hjerte belønnes rigelig af Herren. Ja, „indtil tusende Sed skal Belønning naa, medens den, som lukker sit Hjerte for andres Nød, lukker Guds Velsignelse ude fra sig selv. „Der er dem som strør ud, og faar endnu mere. Og der er dem som holder tilbage mer end ret er, og det bliver dog kun Fattigdom“. (Ordspr. 11. 29). „Han har udstrøet, han har givet de fattige, hans Retfærdighed staar fast evindeligt, hans Navn ophøies med Ære“. (Salme. 112. 9).

Barmhertighedsøvelse er en Livsbetingelse for den som er vederfaren Barmhertighed. „Den som ser sin Broder lide Mangel og lukker sit Hjerte for ham, hvorledes bliver Guds Kjærlighed i ham“? Og Paulus siger: „Men om Broderkjærligheden har I ikke Behov, at jeg skal skrive eder til; thi I er selv lærte af Gud at elske hverandre“. Anden lærer os det.

Den største Nød, som ogsaa skulde vække al vor Medlidenhed, er den aandelige Nød, Sjælens Jammerkrig. Denne Nød kan kun afhjælpes derved, at „Riget“ kommer. Vi beder: „Komme dit Rige“. „Dette sker“, siger Luther, „naar vor himmelske Fader giver os sin Helligaand, som ved sin Naade udretter, at vi haade tror Guds Ord og lever et helligt og gudeligt Liv“. Tro Ordet og leve efter Ordet. „Vorder Ordets Gjørere og ikke dets Hørere alene, hvorved I bedrager eder selv“. Lad os se til, at vi ikke bliver af disse Rigets Børn som kastes ud. Det er det forfærdeligste som kan ske med et Menneske. Da blir „det sidste værre end det

første“, det sidste Fald værre end det første. „Den som ved sin Herres Vilje og ikke gjør derefter, skal faa mange Hug.“ „Den som ikke samler med mig, adspreder“. Dette er Rigets Lov. Men denne Lov søger Sjælefienden, Menneskefornuften og den lunkne Kristendom at astumpe og bortforklare. Saa faar man Halvheden og Hykleriet igjen.

Vi nævnte før Ananias og Saffira. Jeg skulde ønske, denne Fortælling, hvor Guds hellige Ridtjerhed ligeoverfor sin Menighed aabenbares saa klart, kunde staa levende for hver eneste kristens Blik. Gud kræver ikke af Rigets Børn—„Børnene er jo frie“—hverken Tienden ei heller Ågerens—vore timelige Midlers—hele Pris. Men har vi aflagt „den gode Bekjendelse“ i Guds Menighed, da har vi erklæret Menighedens Hovud, Kristus, at være vor Herre og vi hans egne. Med denne Bekjendelse lægger vi alt paa Herrens Alter. Gjør vi ikke det, saa er Bekjendelsen en Løgn i vor Mund.

I Herrens Hus—„og hans Hus er vi“—er der kun en Herre—Guds Aand. Vi er alle Husholdere over Guds Gaver. Og „hvad har du, som du ikke har annammet“. Vi handler alle frit. Men ve os, om vi beholder noget for os selv og saaledes pleier vore Interesser. Da drager vi bort fra Gud, da adspreder vi. Husets Vel, Rigets Bæst og Herlighed maa være vores alles Maal. Bruden maa smykke sig kun for sin Brudgom. „Salig er den Tjener, hvem hans Herre, naar han kommer, vil finde at gjøre saaledes. Sandelig siger jeg eder: han skal sætte ham over alt sit Gods“.

Zakkæus er et herligt Billede paa Frelsens Modtagelse og Naadens helliggjørende Virkning. „Thi Guds saliggjørende Naade er aabenbaret for alle Mennesker, optugtende os til at forlade Ugudelighed og de verdslige Begjæringer og leve viselig og retfærdig og gudelig i denne Verden“.

Dette rette Forhold til og den rette Brug af de timelige Midler trænger til at komme meget mere frem i F o r k l a r n e n hos os. At „tjene Gud og Mammon“, det praktiseres iblandt os i en forfærdelig

Udstrækning. Og mange af vort Menighedsfolk har af Lyst til Mammon „faret bild fra Troen og gennemstunget sig selv med mange Smerter“. Men fordi denne Afgudsdyrkelse er saa almindelig, falder endog Herrens Tjenere i den Synd at se gennem Fingre med det, undskyldte det og kalde det Strøbelighedssynd. Naar vi ser, hvilken Magt den forkrænkkelige Mammon har i Verden, hvor megen Sorg, Bedrag, Ulykke og Jammer der følger den som Medgift, ser hvor mange der er, som sælger det bedste, det kjæreste, endog sin egen Sjæl, for at faa den, da burde ikke Guds Børn omsavne og fjertegne den. Tværtimod, de burde haandtere den med Frygt og Engstelse, ja med Bøn om, at den Forbandelse, som den har bragt paa sin Vej, ikke maatte straffes paa dem.

Men paa den anden Side er dette „urette“, dersom det er brugt ret, et herligt Midde! hvorved Guds Navn kan æres, Rød afhjælpes. Herrens Ord udbredes, Broderskabet styrkes og Venstaber stiftes ikke alene for denne Verden, men endog for „de evige Boliger“. Verdens Børn maa forlade alt i denne Verden, Guds Børn skal omsætte alt i Ewighedsværdier. Vi ser altsaa, at det giælder om at være tro Guds holdere, for at det, som Gud har givet os, kan bringe baade os og Menigheden den Velsignelse, som Gud havde bestemt det til. Men mer end det. „Dersom I ikke er tro i det fremmede, hvem vil da give eder noget selv at eie“? (Luk. 16, 12). Dersom vi ikke kan behandle det fremmede, det laante, „det som lægges til“, hvorledes kan vi da vente, at Gud skal betro os noget Selveie, de aandelige, guddommelige Gaver, som bliver en Del af os selv til evigt Eie.

O, hvor det giælder, at Guds Ord saar raade i Menigheden. Jesus siger: „Mændene af Ninive skal opstaa i Dommen mod denne Slægt og fordømme den; thi de omvendte sig ved Jonas Prediken, og se her er mere end Jonas“. Ja, her siger Jesus til os: „Gjører eder Venner ved den urette Mammon, for at de, naar I skilles herfra, skal annamme eder i de evige Boliger“! De

som har den rette Mammon og ikke gjør sig Venner ved den, vil de blive annammet i de evige Boliger? „Hvad I ikke har gjort mod en af disse mindste, har I heller ikke gjort mod mig“!

„Det samme Sindelag være i eder, som og var i Kristus Jesus“. Hese Jesu Liv viser hans Sindelag. Det var at gjøre hans Vilje, som havde udsendt ham. Han var Guds Søn, og han kalder os Brødre og siger, at vi skal gjøre de Gjerninger, som han gjorde—ja, større. Han satte alt ind paa denne Gjerning. Saa maa vi gjøre, om vi skal være hans Faders Børn. Det har været os noksom fortalt, og Historien viser det, og det var en Ulykke, at Menigheden blev gjort til en Statskirke. Og kaafe det var ikke den mindste Del af Ulykken, at Menigheden der ved blev fritaget for direkte med timelige Midler at støtte og udbrede Guds Rige paa Jord.

Kristendommen og ligeaa Reformationen blev „indsørt“ i Norge. Maaden hvorpaa vi kommer i Besiddelse af en Eiendom, er ikke saa liden Betydning. Denne uanstaltlige Maade at faa Kristendom og Reformation paa, har sat et næsten uudslætteligt Præg paa vort Følsk. De forvilede Forhold i Norge viser det.

Men naar vi ser paa, hvad vort Folk i dette Land har gjort, saa maa vi sige: et Storverk er udført. Men der begynder brautende, fryktende Røster at høres, og det passer sig ikke i Guds Kirke. Er det noget gjort, da er det skeet af Herren. Men trods det store Arbeide, som er udført, og som Herren skal æres for, staar der meget igjen at ønske.

Der lyder ofte store Ord om de mange Kirker, hvis Taarne peger op mod Himlen, og de mange Klokker, som „kalder paa gammel og ung“. Men hvor ofte er ikke Klokkerne tauje og Kirkerne tomme, endog paa „Herrens Dag“! Et tomt Gudshus om Søndagen er et Dødstegn for en Menighed.

En Aarsag til dette er, at Folk er vante med det fra Norge, hvor det maatte saa være. En anden er Mangel paa Trang efter Guds Ord. Men Hovedaarsagen er: „Vi



har ikke Raad til at have Presten hver Søndag". Saa nøjer man sig med ti til tyve af Kirkeaarets to og femti Tekster, som er et sammenhængende hele, og for Menighedens Opbyggelse saa nødvendige, for ikke at sige noget om det andre Menighedsarbejde og Sjelepleien. Presterne gaar trætte af det vidstrakte Arbeidsfelt, og Menighederne klager over liden Betjening; men „vi har ikke Raad til det anderledes". Gud siger: „Lær Guds Ord bo rigelig iblandt eder". Menighedsfolkene svarer: „Vi har ikke Raad til det". Jesus sagde: „Lær dem at holde alt det, jeg har befaleet eder". Det samme Svar. Det er sjelden, at Spørgsmaalet om Pengenes Brug i Guds Riges Arbejde kommer frem.

Det høres ofte iblandt os, især i Frikirken: „Vi er saa og fattige". Saadan Tale er skadelig. Hvor mange eller rige vi er, bliver ikke vor Sag. Kun at Guldbyrdselsen maa blive efter Gode! „Thi dersom Redebonheden er forhaanden, da er enhver velbehagelig i Forhold til det han har, ikke i Forhold til det, han ikke har". (2 Kor. 8, 12). „Den som forkynnder Evangeliet, skal leve af Evangeliet". Dette er ogsaa et Herrens Ord som maa lyde med Myndighed i Menigheden, saa ikke Ordets Tjenere bliver Spekulanter og Menighedsfolkets Afgudsdyrkere.

Naar Folk som har flere hundrede Acres Land og kanske røde Tal i Bankbogen, bekjender sig for Kristne, ja, kanske beder lange Bønner og holder vældige Taler om Guds Riges Udbredelse paa Jord, men bare ofrer nogle saa Dollars om Aaret, da er det paa Tide, at Bægteren paa Zions Mure raaber af Struben. Dersom ikke dette Hykleriets og Blindhedens Væsen bliver rettet paa, vil disse samme Folk gaa fortabt, og deres Sjele kræves af vor Haand, dersom vi ikke taler Sandheden til dem.

Vi hører ofte den Klage: „Herrens Kasser er tomme". Arbejderne gjør Gjerningen sukkende, Guds Riges Arbejde lammes, fordi der ikke skaffes Penge. Raabet lyder: Kom og hjælp os, og vi kan ikke sende Hjælp. Det er ondt at se hungrende, liden-

de, forsmegtende Skarer omkomme paa Veien og gaa evig fortabt. Men der er noget, som er endda værre: Mange fortabes, fordi de ikke hjælper dem, sender dem Lyset, bruger alt Herren har givet dem i hans Gjerning.

„Giver I dem at æde", siger Herren. Disse hungrende Skarer kan ikke mættes, før Herrens Disipelskare tager frem af sit Forraad og deler ud. Da skal det ogsaa bli nok til Mættelse, ja Overflod. „Giver, saa skal eder gives". Hvor mange er det som tror dette Guds Ord?

Det er et staaende Spørgsmaal iblandt os: „Hvor skal vi saa Pengene fra"? Og nogen spørger ogsaa: „Er det ret at tage imod ugudelige Folks Penge"? Bibelen viser os, at Gud har brugt meget baade af ugudelige Folk og ugudelige Folks Midler til at føre sin Sag frem. Men hvorledes skal Pengene komme ind? De maa komme ved frivillig Vydyghed mod Guds Ord og Aand. Jeg tror, det er bedre at tage mod Penge fra ugudelige Folk, end at tvinge dem ud af troende. En Vigningskomite i en Menighed eller Samfund er hverken bibelsk eller i Harmoni med Vandens frie Lov. Og man kan ikke sætte det istedetfor Loven om Tienden; thi det blir helt forskjelligt. Nei, lad mig vandre i det frie; thi jeg spørger efter dine Befalinger. Jeg forlyfter mig ved dine Bud, som jeg elsker". (Salm. 110, 45—47).

For os er, som nævnt, dette det store Spørgsmaal: Hvorledes skal Pengene komme ind? Men det er ogsaa nødvendigt, at Ordet og Aanden, som maa drive Menneskene til at give, ogsaa faar raade, naar det gjælder at bruge dem. Der bruges desværre mange Penge i Kristendommens Navn, der slet ikke fremmer Guds Rige, som er Retfærdighed, Fred og Glæde i Verdens Dine. Kirkens Institutioner skal være lige med, ja overgaa de verdslige. Man peger med kjødelig Tilfredshed og Stolthed paa de vældige Stene og Bygninger, de velnærede, betitlede, lærde og den lyse, sikre Fremtid. Denne Hvide er naaet for en Del ved Hjælp af godtroende Folks Penge. Og ikke nok med det; men de ringler med Pengesagen

og siger: Bliv med os. Og desværre, vi har et mørkt Kapitel i vor Historie som fortæller, at det lyffes. „Gjør Regnskab for din Husholdning“!

Men den nødvendige Frugt af saadant Arbeide og denne Verdsliggjørelse af kristelige Institutioner har til en vis Grad sat Skole- og Oplysningsarbeidet i Menigheden i Mis-kredit, saa alvorlige, tænkende Menneſter har vanskelig for at give de kristelige Menig-hedsskoler den Støtte de fortjener. Saaledes ogsaa i andre Grene af Arbeidet. Derfor er det saa nødvendigt, at alt Guds Raad til Menigheden forkyndes og efterfølges, saa den enkelte som Dem paa Legemet udfører den Gjerning, som er det tilmaalt, og ikke beholder „n o g e t af Værdien for sig selv“, og at de som tjener i Helligdommen, kun fremmer Herrens Værelse og befindes tro, saa de ikke rammes af Herrens Svøbe og drives ud.

Pengeindsamlingen er et stort Nummer paa Programmet af vort kirkelige Arbeide. Det skulde ikke saa være. Alt hvad vi giver og gjør, skulde og maa, om det skal være ret, være et Takoffer og komme frivillig. Men naar det engang er saa, at vi maa „samle“, saa gjælder det ogsaa at gjøre det for Gud og fremstille Sagen paa rette Maade. Jesus gav den rette Anvisning: „Siger: Herren har det Behov“.

Det er Herrens Sag det gjælder. Det er Herrens Gave vi haandterer. Herren fører Regning, og naar Bøgerne oplæses, vil det ogsaa vise sig, hvorledes vi har brugt Pengene i hans Rige.

„Hvo der karrig saar, skal og karrig høste, og hvo der saar i Velsignelse, skal høste i Velsignelse. Hver give, eftersom han har sat sig fore i Hjertet, ikke med Bedrøvelse eller af Tvang! Thi Gud elsker en glad Giver. Men Gud er mægtig til at lade al Naade rigelig tilflyde eder, for at I i alle Ting altid maa have alt, hvad I behøver, og have rigelig til al god Gjerning“. (2 Kor. 9, 6—8). Siger dette med os, da skal mange prise Gud for Lydigheden i vor Bekendelse til Kristi Evangelium.

N i g d o m er Forsængelighed, men et godt Navn er et himmelsk Klenodi.

## Samtalemöde.

Fra den 1ste til den 3de Dec. afholdt Jowa Kreds et Samtalemöde i Norway Menighed, Pastor A. E. Distads Rald.

Mödet aabnedes med Prediken af Past. K. M. J. Mjaanes fra Chicago i Tilknætning til Rom. 5, 5. Taleren dvælede særlig ved Haabet, haade det falske, som de ubodfærdige gjør sig om at blive salige uden Omvendelse og sand Tro, og det sande, som ikke bestjæmmer, „fordi Guds Kjærlighed er udøst i vore Hjerter ved den Helligaand, som er os givet“. Vidnesbyrdet var kraftigt og opbyggeligt.

Menighedens Prest Past. Distad hød derpaa med et Guds Ord de besøgende velkommen til Mödet. Han ønskede, at de maatte blive velsignet og blive til Velsignelse, og at Gud af Naade vilde lade sin Velsignelse blive os alle til Del under Mödet.

Da Kredsens Sekretær, Past. Edw. Deua, ikke var ankommen, blev undertegnedet valgt til Sekretær for Mödet.

Pastor E. J. Knudsen holdt Indlednings-talen over det valgte Samtaleemne, Luk. 14, 25—35. Indlederen saavel som de øvrige, der deltog i Samtalen, var enstemmige i, at det koster at blive og forblive en sand kristen. Dog ikke saa at forstaa, som om man skulde behøve noget ved Siden af Jesus og hans Fortjeneste til at forjone for vore Synder med; thi det staar uroffelig fast, at Jesus har betalt den sidste Skjæb for os, som ikke kunde betale, og skal vi blive salige, saa maa det blive af idel Naade. „Eskal jeg Gud dit Rige se, saa maa det af Naade ske“.

Men trods det, at dette er saa isandhed, saa koster det dog Forsagelse og Selvfornægtelse for hver den Synder, som vil blive og forblive en sand Jesu Discipel og Efterfølger. Djævelen og alle hans Gjerninger og alt hans Væsen skal forjages, og det koster. Vort syndige Kjød skal forstæstes, den gamle Adam skal dødes og druknes ved en daglig Poenitense, Korset skal tages op og bæres og sandelig, det koster.

Da den rige Ungling fik høre, hvad det kostet, gik han bedrøvet bort; han kunde ikke



bekvemme sig til at betale den Pris. Og han har visse mange ligesindede i Verden. Ulykkelige Mennesker. Men lykkelig den, der med en Moses vælger heller at lide ondt med Guds Folk end en kort Tid at besidde Egyptens Liggendescæ. Maatte enhver, idet vi gjør vore Beregninger, alvorlig overveie, hvad her er at vinde eller tabe. Den, som vil opnaa de himmelske Skatte, maa sælge de jordiske.

Under Samtalen, som var haade opbyggelig og belærende, deltog ganske mange baade af Prester og Lægebrødre. Maa Herren faa lægge sin Velsignelse til Vidnesbyrdet.

Følgende af Kredens Prester var tilstede og deltog i Samtalen: Stedets Prest, A. E. Distad, C. J. Gaistvold, Sandven, Paulsrud, Knudtjen, L. K. Jacobs, G. D. Olsson og K. M. J. Mjaanes fra Chicago.

Mødet afsluttedes Torsdag Aften med Ophbyggelse i Kirken i Eagle Grove, hvor flere af Presterne holdt korte Taler.

G. D. Olsson, Sek.

## Lidt fra vort Arbeide i Central Minn. Indremissionsforening.

Som det lader til er vore lutheriske Kirkeblade noksaa redbonne til at optage Stykker fra Møder, holdte i Menighederne her og der. I det gode Haab om Optagelse sendes da ogsaa disse korte Uddrag fra de sidste Møder holdte af ovennævnte Forening. Samtalemøde holdtes i Nordlands Menighed, Pastor C. Nordbergs Kald Nov. 15—17. Mødets første Dag var Søndag og Stedets Prest forrettede mestendels den første Session med Altergang for Konfirmanter og andre. Han knyttede sin Tale til Ordene: Jesus aannammede Syndere og æder med dem. I hjertelike Ord, ja med særs Naade fra oven fik han fremstille for os denne vor Ven og velsignede Saliggjører. Samtaleemnet ved Mødet ellers var Joh. 4, 23—24. Disse Frelserens Ord bragte os til at tale om den rette aandelige og sande Tilbedelse; thi Gud er en Aand, og de ham tilbede bør tilbede i Aand og Sandhed.

Ja man syntes meget enige med Sangeren: Ved tit og søl henrykkende, den anden Verdens Kræfter. Søndagsaften var der Ungdomsmøde. En Skare af pen og alvorlig Ungdom var samlet som udførte et interessant og opbyggeligt Program. Frantz Weltzin og undertegnede mindebe fortelig tilslut om at slægte paa Jesus i alt. Du Ungdom som læser dette, glem ikke Mindelsen om Luk. 2, 40. De andre Aftener holdtes Ophbyggelser paa to Steder.

Et par Dage senere nemlig Nov. 20—22 havde Foreningen Møde i St. Pauli Menighed, Pastor B. A. Bensons Kald. Her aabnedes med en kort opbyggelig Prediken af Formanden D. M. Andersen over de 6 første Vers af Davids 40de Salme. Heraf tog han Anledning at tale om Herren og hvor lykkelige de ere som bier paa ham, thi han bærer sig til slige, hører deres Raab, husvælder deres Sjelenød og lægger en ny, Lovsang i deres Mund, at ialig er den, som sætter sin Lid til Himmels Gud. Senere skredes til Betragtning af Emnet, som Menigheden havde valgt for Samtalen, 1. Pet. 2, 1—10. Denne Tekst fandtes at anspore til grundig og alvorlig Selvsprøvelse, hvilket vistnok sker med megen Lædelse og Forsømmelse for manges Bedkommende. Man formanede derfor hverandre til bedre Harmoni i vort Liv og vor Betsjendelse. Tillige betonedes, at om Livet er nogenlunde, saa savnes Betsjendelsen for saa manges Bedkommende. Skaden er, at man ikke higer tilbørlig efter den „aandelige, usforfalskede Melk“, saa vi ved den kan vokse den reite aandelige Betsj. Dog til Herrens Ære og Lov skal siges, at Stemningen i Mødet antydede fornyede Længsler at komme til ham, den levende Sten, og selv blive levende Stene i den store Tempelbygning. Ophbyggelse holdtes om Aftenerne. Sidste Aften Ungdomsmøde i Lowry.

Maatte Velsignelsen, Gud saa kjerlig og rigelig gav, ikke lettelig frinde hen, men blive af Evigheds Længde i Jesu Ravn.

Næste Møde holdtes i Swift Falls Menighed, Pastor A. J. Wigstads Kald, Nov. 27—29. Til første Session naaede jeg ikke frem. Kl. halv to E. M., efter Andagt, ind-

edede Broder R. T. Rykken over Joh. 3, 35—36, der var valgt som Samtaleemne for dette Møde. Hans Fremstilling af Emnet var klar, inderlig og grei, han opstillede tilslutning dette saare vigtige Spørgsmaal til fælles Betragtning og Udbredelse: hvorledes kan en Synder belaatiggjøres i det evige Liv? og endelig ogsaa betænke Guds strænge Bredes Dom og Ulykken over dem, som evindeligt ikke skal se Livet. Forsamlingen fattes i dyb Betænkning, mens Talerne, hvorefter der var bra mange, søgte at løse det store Spørgsmaal vi nu havde for os. Betsvarelsen blev i Korthed denne: Søger Herren medens han findes, mens han er nær, søger af ganske Hjerte, og benyt flittig Naademedlerne. Kraftigen tilføiedes, at alle som vil lade sig adbare skal visseelig saa se „Sønnen“, og saa tro paa ham; idet den Helligaand skal forklare Kristus for Hjertet, og Gode Dælle, Dom, Frygt og Gru borttages. Nu kan man synge, saligt det er hos Jesus. Gladelig fik vi erfare, at Hjerterne grebes af Guds Betsignelses Fylde. En ny Lyft og Trang vaagnede hos mange til gjensidig at opmuntre og formane hverandre til større Trofskab og Frimodighed. Maatte Vennerne ogsaa paa disse Tragter i Mangfoldighed forandres ret meget af den Færdighed som Fredens Evangelium giver.

Rvældsmøder holdtes her. Giv nu Gud at Sæden maa faa vokse og bære Frugt.

Hjertelig Tak til eder Prester og andre som befordre denne enfoldige lutherske Opbyggelsesmaade.

Erhødigst

J. Strandnes's Sek.

Predikanten: Har du fundet din Frelser?

Gutten: Jeg har lært min Børnelærdom, jeg.

Predikanten: Ja, det var bra, men jeg mente ogsaa om du har faaet Fred med Gud.

Gutten: Jeg bor hos Presten, jeg.

## Kinamissionen.

Fra Landahl.

XXIII.

Den tredie Dag paa Reisen kom vi til vor tredie Udstation, Uan-sheo-kiao.

Det var et helt Stræb at rive os løs fra de mange kjære Venner i Tsai-shanmiao, og mange sa: Bliv hos os længere.

Blandt de mange, som kommer for at høre Guds Ord, er en gammel Synder. Der er vel neppe nogen Slags Synd under Solen, som han ikke er Skyld i. Han var Leder for den hemmelige Forening til 1900. Og han er en af dem, som den Gang mer end gjerne havde hjulpet os Snarveien til Evigheden. Mangen Gang var Gud imellem.

Bed at hans intime Ven er vunden for Evangeliet, saa er ogsaa han bleven smittet af den samme Mand. Han vil finde Hvile for sin Sjæl paa sine gamle Dage. Han er træt af at være Høvding for Røverbande.

Mandarinen har i de sidste 20 Aar søgt hans Liv. Men da hans mange Venner er spredt over alt i Distriktet gir de ham altid Albid, saa han enten kan fly eller samle sine Venner omkring sig til Kamp.

Den sidste Mandarin har lagt ned Kampen mod ham og spurgte ham, om han vilde hjælpe til at fange en Morder og Kvindedyb, men da han allerede har afskaaret al Forbindelse med de daarlige Mennekter, saa har han nægtet at ha noget med det at bestille.

Han lever dybt ind mellem Høifjeldene. Der er kun en smal Wei med Trappetrin op til hans Hjem, og den er besættet. Deroppe og inde lever Høvdingen nu i Fred og Ro og tænker paa at leve et nyt Liv.

Hvad det skal bli af ham faar Gud selv bestemme og Fremtiden vise. Jeg er næsten bange for disse overbegavede Folk. Han kan bli et stort Redskab i Guds Riges Tjeneste, men han kan ogsaa sælge Jesus.

For rigtig at saa hæbne sig paa Mandarinerne og sætte dem i Forlegenhed er intet sikrere end det at dræbe en Ublænding og



brænde en Missionsstation. Da saar den onde Vand paa sin Mølle.

I Uanihoekiao har vi arbeidet i mange Aar. Menigheden her har havt mange Trængsler. Den er endnu i Barneaarene, men vokser sig større og stærkere efterhvert. Den tæller nu omkring 30 Medlemmer.

Evangelist Ting er en ihærdig Arbeider. To Lærlinge er kommet i Klammeri om Vandgrænser. Ting har søgt at mægle mellem dem, og fraraadt dem at gaa til verdslig Domsstol, men forliges og heller i d e b e g g e. Men Hedningen titter frem udaf dem paa den onde Dag. De vilde helst ha Hævn. Og saa mærkværdigt, begge lider Uret! Jeg trøstede dem med, at hvis de ikke vilde lære Forstand og lytte til Tings Visdomsord, saa vilde de lytte til hans Formaning, efter at de havde spist af Lovens sure Frugt.

Det kan ikke siges noget fandere om Rineserne, end hvad er udtrykt i Ordsproget: De forstaar Lov, men ikke Raade, især saalænge de er Hedninger.

Tvilt i Kina hører til Dagens Orden. Her blir det ikke Tale om Kjærlighed, men Ansigt. Ikke om Retfærdighed, men Magt.

Evangelist Ting er kommen langt i Guds Skole. Et Bevis for det var hans hyperlige Paaskeedagspreken. Han holdt der frem de skjønneste Tanker om Opstandelsen og det evige Livs Haab.

Mrs. Ting er for nærværende ved Bibleskolen. Hun er meget begavet, og det vil bli en stor Hjælp for ham i Arbeidet.

Jeg takker Gud, fordi de fleste af vore Evangelister har troende Hustruer.

Det er Læring for en Guds Ords Forkynder at ha vantro Hustru. De trænger vor Sympati og Forbønner. Det er Synd om dem.

Vi havde først en Gudstjeneste med alle, Mænd, Kvinder og en stor Majoritet af Børn. Siden gik en Del Mænd ud i Styggen og talte lidt sammen om Menighedens Udsigter, medens Kvinderne havde Møde i Skolelokalet.

Det er saa mange Ting, som maa gøres, samraades om, rettes paa, trøstes og

straffes, da vi saa sjelden kan komme omkring til Stationerne paa Udkanterne. Saa er det syge, saa er det fattige, saa er det dem som lider Uret, Forsølgelse osv. Alle skal man række med et venligt Ord, en Opmuntring. De siger ofte: Det er ingen af vore egne, som kjender, og kan trøste som Missionærene kan, og det er noget i det ogsaa. Desto ældre kristen man er, desto mere Erfaringer har man i Jesu Skole, og den Dannelsen er ikke lært paa Skolebænk fra noget Mennekte. Den faaes ikke hos Jesus heller i slumpevis. Det vokser med Naaden.

Om Menigheden her saar gaa frem, som den har begyndt, saa haaber jeg, at den snart vil ta et alvorligt Løfte for at saa sig et hensigtsmæssigt Guds-hus. Vi vil ha det rummeligt, lyst, med god Ventilation, men ellers tarveligt.

Hvad skal alt det ydre Glimmer til? Vi har ligesaa opløstende Tilbedelse i et tarveligt Hus med Jordvægge og Straatag, som i en pragtfuld, næsten overdaadig Kirke, lig de man har paa mange Steder. Hjertet har saa let for at bli hængende ved den ydre Form og Skjønhed i Kirken, og glemmer at de som tilbeder, gjør det i Aand og i Sandhed.

Man er ogsaa i Kina udsat for at lægge an paa at saa noget for Diet, ja ogsaa for Dret. Det kan Hedningerne! Man mener at det drar Folk sammen! Og jeg indrømmer, at det som glimmer kan lokke Folk sammen til Kirken, saa de kan 'aa Anledning til at høre Guds Ord, og bli fanget i Evangeliet's Fiskegarn, og det er bra! Men dem som har annammet Jesus behøver ikke noget ydre Lokkemiddel. De gaar ikke til Guds Hus for at se noget fint, høre Kunstmusik, Stortaler eller Drator, men for at tilbede og modtage i Ydmyghed aandelig Betsignelse.

Jeg mener ikke at en skal anse det for det samme, hvad Slags Hus vi har, hvor en møder Gud. At vi selv skal leve i kostbare Bygninger, og saa greier sig med hvad som helst til Samlingshus, hvor man dyrker Gud. Si Gud det Guds er, siden tar vi det Gud gir os. Og vi erkjender med David: „Jeg bor i et Hus af Cedertre, men Guds

Ark bor imellem Telttopper". Vi bringer Gud den bedste og største Oftring.

Men skal en flittig hedningekristen Menighed i Kina bli selvopholdende, saa maa de gaa jagte og tarveligt fra Begyndelsen, men da tror jeg at de vil komme at staa paa egne Ben, og det ganske snart.

Hverken kan de kristne eller vil de samle Penge til Kirker, som Hedningerne samler Midler til at bygge sine Templer med; thi de samler Penge ved frivillige Gaver, ikke ved Bedrag og Pres. De protestantiske kristne vil ikke finde paa at sige: Hensigten helliger Midlerne. En kristen gir til Guds Sag det Samvittigheden siger er ret for Gud.

Vore kristne er endnu saa, og de maa anstrænge sig og løfte i Enhed, hvis de skal bygge sine Kirker og lønne sine Evangelister. Naar vi staar og ser paa alle Hindringer saa sukker vi og spør med Jesu Benner fordum: Hvo skal vælte bort Stenen for os fra Graven? Men Mulighederne er større end Vanskelighederne!



Evangelist Liang i Huen-Ken-to gif ind til den evige Hvile den 10de Juni.

Broder Huang skriver derfra: Den lille Discipel aaraaber Gud om beskyttende Naade og Barmhertighed over Menigheden.

Mit Brev til Hyrden denne Gang er at gi Oplysning om, at jeg kom hertil den anden Dag i Ugen og fandt at Evangelist Liangs Sygdom var meget tung. Vi bødte os i Bøn og anraabte Gud for ham, at han maatte modtage hans Sjæl. Jeg trøstede hans Hjerte og han blev lykkelig, men mit Hjerte kvaltes af Sorg.

Saalænge Liang arbeided her har her været Fred i Vennekredsen.

Nu er Sønnen gaat ind i Faderens Fodspor. Han er ogsaa en from Mand. Et godt Liv og tilsvarende Tale. Men det flir ingenting, foruden at Gud særdeles hjælper ham.

De er fattige. Dette, at Faderen bærer Hovedet til Jorden vil bringe ekstra Udlæg for Familien. Han blir begravet næstkommende Lørdag.

Dette er Aarsagen at jeg ikke har kommet ned med Missionens Regnskab. Jeg længes ogsaa meget om at faa komme hjem og se om min kjære Moder har Fred. Mit Hjerte er saare uroligt. Guds Aand trøste!

Sønnen skriver: Nu har vi faat Støvet's Hus. Jeg har ikke gjort min Pligt, som jeg skulde for Gud eller Mennekter. Alle kristne græder. Min Faders Dage afsluttedes den 10de Juni Kl. 9 Aften. Sjølen overgav han i Guds Haand.

Efterat han var vandret bort, samraadt jeg mig med Mr. Huang og vi enedes om at begrave ham paa Lørdag. Vi kan ikke vente længer. Naar Menneket er dødt bør det efter Guds Vilje lægges i Jorden osv.

Det er mange som sørger over gamle Liang. Til Guds Vre skal det siges om ham, at det er saa af vore Evangelister, der har ofret sig saa helt for Gud og Bennerne som han. Og hans Arbeide har baaret store Frugter.

Men nu er hans Arbeidsdag tilende, nu faar han hvile. Han led meget paa det sidste, men nu er han fri Lidelserne. Trængslerne er forvandlede til evig Frihed.

Han har arbeidet de sidste fire Aar i Huen-Kento til stor Velsignelse.

Til Br. D. E. Hegg, som har underholdt ham, vil vi saa sige tak! De har gjort en god Gjerning! Glæden og Frugter har De allerede høstet. Lønningen og Hvilen vil de saa fuldt, naar vor store Mester udbetaler alle efter sine Gjerninger.

Liangs Søn, som er en kristen Lærer, optager Arbeidet foreløbigt i H. K. T.

Gamle Liang var en ædel Sjæl, og vi vil savne ham meget. Hans kristelige Liv og Wandel har prediket ligesaa meget, som hans Taler. Som Taler var han helst tarvelig udrustet. Men der var Aand og Liv i hans Vidnesbyrd. Sønnen er meget lig Faderen.

Der er omkring 30 kristne i Menigheden, og 40 Børn i Skolen.

Jeg haaber De fortsætter denne lønnende Forretning Broder Hegg?

Venlig Hilsen til alle „Buddhærerens“ Læsere. Maa vi saa staa endnu et Aar og bære Frugt til Herrens Pris!

C. W. L.



## Fra Arbeidsmarken.

Fra Past. D. D. Berghs Menighed ved Volga har der været seks unge ved Jewell College i denne Høsttermin.

Straks før Jul berettede Ole Larsson, at han da var paa en Reise som Emisær for S. Dak. Kredss gennem Lyman og Stanley Co., S. Dak.

Fr. E. D. Bergh har en Maanedstid før Jul virket som Emisær i sin Broders, Past. D. D. Berghs, Kald og andre Steder i S. Dak. Han reiste hjem til Jul.

Past. Westby havde i Dec. den Ulykke ved Ildbrand at miste tre Heste, Buggies, Hø, Havre osv. Shell Creek Menighed foretog en Ekstrainsamling og bragte Prestefamilien en Gave paa \$269.50 for at lette noget paa det betydelige Tab.

Shell Creek Menighed af Past. Westbys Kald havde tænkt at faa et Kredsmøde den 27de til 31te Jan. men paa Grund af Prestekonferensen som er bestemt hos Past. D. D. Bergh til omtrent samme Tid, maa Tiden for dette Kredsmøde forandres. Beskjendtgjørelse herom kommer senere.

Pastor B. D. Wee feirede Julen hjemme i Norge, sammen med Fader og Søster. Moder savnes dybt og inderligt; men saligt er det at faa tro og vide, at hun feirer Julen i et bedre Hjem. Pastor Wee skriver, at de havde haard Storm over Atlanten, medens Nordsøen traf til at være rolig og stille.

Clark Center Menighed, Past. Hauglands Kald, havde Julebesøg af Student T. Sandeno fra Red Wing Seminar. Han predikede flere Gange samt deltog i en Juletræsfest. Baaede store og smaa var glade i og taknemmelige for Besøget og ønsker at Broder Sandeno maatte faa Anledning til at besøge dem igjen.

Student Stueland fra Red Wing Seminar besøgte i Juleferien Hauges Menighed ved Kenyon og Stjørdal Menighed

ved Roscoe, Goodhue Co., Minn. Han predikede flere Gange, var tilstede ved en Juletræsfest og gjorde nogle Husbeføg. Til Nytaar reiste han hjem til sine Folk ved Eagle Grove, Iowa.

Atter en Prest kaldt bort ved Døden midt i sit Livs bedste Kraft og Travelhed. Denne Gang er det M. Guldbrandsen af den forenede Kirke. Han døde den 16de Dec. paa det lutheriske Hospital i La Crosse, Wis., og blev begravet den 22de i Westby. Guldbrandsen var noget over 45 Aar og havde været Prest i 18 Aar. Han efterlader sig Hustru og syv Børn.

Past. Evjenth organiserede den 20de Dec. en Menighed paa 34 Medlemmer i Stanley Co., S. Dak. Før havde han organiseret en Menighed ved Cadoka, saa han med hvert faar større og større Virkefelt og mere end nok at gjøre. Som Befordringsmiddel maa han iblandt benytte den af Norsterne faa vel bekendte Farkost Ski. Indremissionspresten har ogsaa fine Strabadser og Besværligheder.

Den nordre Minnesota Indremissionsforening holdt Møde i Badger, Minn., den 17de til 19de Nov. Foreningens Formand Mikkel Nordgaarden aabnede Mødet med Skriftlæsning og Bøn. Past. E. E. Odland indledede Samtaleemnet Mat. 18: 23—35. Behandlingen af dette Guds Ord var baade alvorlig, selvprøvende og opbyggelig. Foreningens Bestyrelse besluttede at have tre Maaneders Emisærvirksomhed det kommende Aar. John Michaelson er denne Forenings Sekretær.

En Søster i Chicago anbefaler, at Missionsvennerne læser over og over igjen Stykket af Prof. Hanson „Et Bys til at oplyse Hedningerne“, i „Budb.“ No. 51 f. A. Især er det den Tanke, at vi burde anvende mere Arbeide og Midler paa at uddanne indfødte Arbeidere i Kina, som tiltaler hende. Hun har længe omgaaes med den Tanke at underholde en Lærer derborte, men har været bange, at hun ikke vilde orke det i Længden, men tager Missionen den Retning som

af Hanson paapekt, saa tror hun, at hun trostigt kan love at opholde en Bibelkvinde i Kina.

Ved Aarsmødet i Viking besluttede Menigheden sig til at betale en aarlig Løn af \$75. 9 Sjele lagdes til Menigheden. Menigheden har faaet skaffet sig Kirkestole, som vil blive indsat i Førstningen af kommende Aar. Den 21de Nov. overraskede Menigheden sin Prest med en „high grade cutter“. Bethania Menighed bestemte paa sit Aarsmøde at betale \$75.00 i fast Løn. 7 Sjele lagdes til Menigheden. 3 Thief River Falls havde Menighedens Prest et uventet Besøg af Menigheden og andre Venner den 18de ds., som overrakte Prestefolkene en Pengegave paa omtrent \$40. D.

Næs Menighed, Madison, Minn., tog op et Takfelligesoffer, som skulde gaa til Missionerne ifølge Synodens Beslutning, der kom ind \$203. Nogle havde ikke Anledning at være i Kirken, men gav siden. Naar vi idag sender \$580, Offeret og noget fra Kvindeforeningerne og endel fra private Personer, og ser efter, hvad som er kommet ind i Aarets Løb, finder vi, at \$1585 er sendt til de forskellige kristelige Gjøremaal (Skolens Gjæld ikke iberegnet.) Med Tak til Gud maa vi sige, det er skeet af Herren og er underligt for vore Dine. Eders i Herren forbundne T h e o. G. L u n d.

Madison, Minn. 22de Dec. '08.

Past. G. M. Bruce og Familie har været de lykkelige Modtagere af mange gode Onsker og store Ekstragaver fra deres Menighedsfolk til Jul. Lørdag den 19de Dec. bragte Highland Mgh. ved P. Gill Prestefolkene en Pengegave paa \$39. Ved Juletræsfesten i Dell Rapids Juleaften var der iblandt de mange Pakker som uddeltes ogsaa en til Presten og en til Fruen. Naar de kom hjem om Aftenen og skulde nyere undersøge Juletræfrugten fandt Presten et bakkert Guldur i sin Palle og Fruen \$13 i sin. Efter Gudstjenesten i Sherman Juledagsaften overrakte A. C. Berg paa Salems Menigheds Begne Presten en Gave paa \$16.50.

Emisær Falkanger i N. Dak. har rigtig sat andre Emisærer og Reiseprædikanter et godt Eksempel i at saa bedrestillede Venner til at abonnere eller betale for vore Samfunds Blade for fattige Nysetlere i Vesten. Hans Beretning „Lidt fra min Virksomhed“, vil vise hvorledes den Slags Missionsvirksomhed ogsaa kan lykkes, naar man bare gjør et Forsøg. Gaa nu hen og gjør, som Broder Falkanger. Og I mange Venner, som har Børn eller Slægtninge paa Vestens Vidder eller andre Steder, send „Budbæreren“ deres Navn, Adresse, og en Dollar, saa besøger den dem 52 Gange og ved Aarets Ende har disse Venner en indholdsrig, stor Bog paa 1248 Sider.

Madison, Wis. Dec. 30te '08.

Pastor J. J. Breidablik var saa snil og kom ned til os Ugen før Jul og prædikede seks Aftener i Rab. Trods den travle Tid, og den første Kulde og Snestorm besøgte os samtidig, kom Folk ud til Møderne. Det var kraftige Vidnesbyrd og alvorlige Dage. Gud velsigne den kjære Broder. Det er saadanne Mænd, som er fyldt af Guds Aand og med Mod i Brystet til at raabe et Varsko mod den aandelige Død og den døde Formalisme, vi trænger rundt om i vore Menigheder. Skulde det ikke lade sig gjøre for os i H. S. at saa en Mand som Breidablik, der har Vækkelsens og Belærelsens Gave, til reisende Evangelist? Det er vel mange, som ikke vil have saadant, men det er dem som trænger det. Lad os saa samtale om det. A. J. Kroghstad.

Mankato, Minn., Dec. 21de 1908.

Kjære Broder A. D. Oppegaard:—

Jeg har idag den Glæde at kunne sende Dem de resterende \$15.00 til vor Lærer i Kina.

Naar jeg tænker paa de mange Kinesere, som dø uden at saa høre om Jesus, saa vil jeg saa gjerne være med og sprede Lys iblandt disse stakkels Folk, men jeg kan saa lidt gjøre.

Maatte Gud ogsaa kunne bruge denne Lærer i sin Tjeneste til Sjæles Frelse.



En venlig Hilsen fra en ringe Medvandrertil Enigheden.

Ivar Grae.

En Julegave: der vil blive til Betsignelse: Hjemkommen fra min Rejse i den nordre Del af Minnesota modtog jeg følgende Brev:

Rev. A. D. Oppegaard, Madison, Minn.  
Gode Ven.

Jeg sender hermed Check paa \$200.00. Til Indremissionen \$100.00 og til Red Wing Skolen (Skolekassen) \$100.00

Venligt hilset

Deres B. Davidson,  
106—6th Ave. N. Fargo, N. D.

Jeg tror der er mange i vort Samfund, som kan gaa hen og gjøre ligesaa. Gud give det maatte ske.

Som en ringe Medarbejder, der elsker vort Samfund og alle dets Gjoremaal, siger jeg hjertelig Tak.

A. D. D.

„Red Wing Republican“ havde nylig følgende at sige om vor Skole i Red Wing:

#### CAPTURING THE PRIZES.

Red Wing Seminary making marvelous record for such an Institution.

R. S. Saby goes to Cornell.

Three out of five Scholarships at Minnesota State University go to students from the Red Wing School—Should be a big advertisement for the Institution.

R. S. Saby, a graduate of the Red Wing Seminary and later of the University of Minnesota, has been tendered and has accepted a position in the department of political science at Cornell university. This is an honor which any man in educational work might covet and is a tribute to application and ability such as come to but few men so young in years as Mr. Saby.

The Red Wing seminary has sent to other schools and universities a remarkably large number of unusually gifted boys when the comparatively small number of students at the seminary is considered. There are but a handful of Red Wing seminary boys at the state university, when compared with those from other institution and the total enrollment, yet seminary students have captured three of the five scholarships awarded at the university this year. Other scholarships, previously awarded, have also been held by them.

This is a record of which any institution might well be proud and particularly one so unassuming as the Red Wing seminary. It should be an added incentive for the seminary to reach out vigorously for an increased attendance and for students who want thorough preparation for their life work to attend the seminary in preference to many other schools.

#### Bekjendtgjørelser.

Følge Indbydelse fra Pastor Rørstad afholder Otter Tail Indremissionsforening Møde i Dwight fra 8de til og med 10de January 1909. Samtaleemnet bliver Luk. 18, 35 til 43. Skjds vil møde de tilreisende fra øst og vest i Farmington den 7de og de der kommer fra nord og syd tager af i Dwight. Kom saa mange som muligt og bed Herren velsigne Mødet.

Paa Foreningens Vegne  
D. G. Wold, Sek.

Følge Indbydelse fra Round Lake Menighed, Pastor John H. Hansons kald, vil den sydvestlige Minnesota fælles Indremissionsforening holde Møde der, om Gud vil, den 26—28 Januar først. Emnet er Luk. 3, 1—7. Pastor D. M. Bakke fra Madelia indleder. Alle lutheriske kristne er hjertelig velkomne. Kom, Brødre, og bed til Gud om et velsignet Møde. Der vil være Skjds i Round Lake og i Lake Park om Aftenen den 25. Paa Foreningens Vegne  
Andrew Johnson, Form.  
Jakob E. Wit, Sek.

#### Til Presterne i Syd Dakota Kreds.

Paa Indbydelse af Pastor D. D. Bergh, Volga, S. D., møder Prestekonferensen af Syd Dakota Kreds i hans Hjem den 25de—28de Januar, 1909. Følgende Program er udarbejdet for dette Møde:

Tirsdag, den 26de—

Formiddagssejlonen: „Loven i den gamle og nye Vagt“ J. A. Quello. Eftermiddagssejlonen: „Ejelepleien hos de syge“ G. D. Wit.

Onsdag, den 27de—

For. „Prohibitionspartiets Principer“—A. M. Manne.

Efterm. „Anti-Saloon Ligaens Principer“—J. J. Skarpeness.

Torsdag, den 28de—

„Ritualet“—G. M. Bruce.

Efter at disse Emner er indledede, vil de blive Gjenstand for almindelig Samtale, i hvilken det ventes at alle Prester tilstede skal

være beredt til at tage Del. Det er derfor nødvendigt, at man paa Forhaand sætter sig ind i disse Spørgsmaal, som der blir behand- lede. Alle Krediens Brefter bør indrette sig saaledes, at de kan bivaane dette Nøde. Af- tænerne vil blive benyttede til Ophbyggelsesmø- der.

Paa Komiteens Vegne

Gustav M. Bruce.

## Kvitteringer

Til Professorien: Ved T O Sistrum fra Hvar	
Mundahl, Rafe, Ja.....	2.00
Ved Mrs. Hellet Larson, Eagle Grove, Ja.....	2.00
Ved Pastor Mortvedt fra Hanges Mgd., Mortvedts Kald:	
Hanges Mgd. 3 Rvf. 5, 3 O Seebby 3, Chr. F. Nels, Lars	
Fruland, Mrs. Christine Wicks hver 2, Mrs. O F Nels	
1.50, Marie Nelson, A Seebby, J Thompson, R Gaard,	
John Larson, S Nylund, J Seebby, S Halvorson, A	
Gaard, B Kallum, J Svenson, Whilliv Svenson, J Nel-	
son, B Svenson, J O T Larson, S Gunion, B Hagen, A	
Fruland, B Ingles, D Svenson, J A Thompson, A Fru-	
land, B Fruland, D Michelson hver 1, Arthur Nels, E	
Krone, D Seebby, J Nels, O Seebby, Martha Wicks,	
Celia Seebby, B Ingles, Rofe Ingles, Ida Ingles, J	
Ingles, F Nels, M Olson, Elizabeth Nelson, J Seebby,	
S Seebby, A Seebby, J Krone, J S Johnson hver 50c..	49.00
Ved Betsey Nelson fra Excelsior Ungdomsf., Franklin,	
Minn.....	25.00
T O Jordahl fra Hvidebys Mgd., Oerlundss forrige Kald	24.50
Ved J O Skiftad fra Hanges Mgd., Th. Hansons Kald,	
famlet ved Jens S Nels: Hanges Mgd. 3 Rvf. 25, B	
Nelson, S Odegard hver 3, M B Nelson, O Korsmo, 2	
Nels, S O Mundahl, S Frickson, O Hatlestad hver 2, O	
Dahl 1.65, J Iverson, J S Nels, A C Carver, C S Frick-	
son, Meta Nels, Mrs. Maria C Bohum, S Mundahl,	
J Iverson, O Iverson, S Bohum, S Nels, S Bohum,	
J J Mundahl, S Olson, S Frickson, A Hatlestad, J	
Nels, J J Mundahl hver 1, Mrs. J Iverson, Josefina	
Iverson, Carrie Nels, A Mundahl, Palma Nelson, A	
O Mundahl, Effie Frickson, Alna Odegard hver 50c,	
Julia Mundahl 25c.....	66.90
Ved G M Bruce fra Sterbahl's Mgd., Bruces Kald, fra	
forrige Aars Bigning.....	4.00
Ved B C Nelson fra Melbahl's Mgd., Wiborg, S. Dal.....	63.50
Ved Pastor D J Nesheim fra St. Ansgar Mgd., Nes-	
heim Kald.....	14.50
Ved Ole Bergström fra Solers Mgd., R E Holters Kald,	
J M Olson, M A Braaten hver 3, M Olson, J S Gille	
hver 2, O Bergström, L Olson hver 1, C M Wold, J A	
Engb, O Wict, J M Pederson, T C Rala hver 50c. C	
Olson, M J Engb, B Nelson, A Engb, M Engb, A Iver-	
son, T J Knutson, B Knutson, J Parvif, R Knutson, O	
O Engen hver 25c.....	17.25
Ved A O Gaugstad fra Thronbjerns Mgd., Nærvigs Kald	113.50
Ved Pastor J J Elske fra Singdaas Mgd., Elskes Kald.....	221.85
Ved Sam Peterson fra Hanges Mgd., O O Wils Kald.....	12.87
Ved Pastor Menbahl fra Bang Mgd., Menbahl's Kald.....	26.00
Ved Pastor Mortvedt fra Plattville Mgd., Mortvedts	
Kald: S Knudson, Mrs. Martha Granville, Tom Gran-	
ville hver 5, D Erickson, Chas. Kittelson, T Kittelson, S	
Mærrø, Mrs. Betsey Mærrø, S Olson, C Thompson,	
S Severson, A Twest, G Peterson hver 2, Mrs. Sophia	
Knudson, S S Severson hver 1.50, A Knudson, D Ewen-	
son, D Ewenon, C Olson, M Olson, A Severson, Mrs.	
Vention, S Sandwick, S Knudson, G Flatnefs, T Bi-	
land, Alice Carlem, J Knudson hver 1, Dina Erickson,	
Martha Erickson, J Erickson, Annie Thompson, Carrie	

Johnson, O Knudson, B Ventson, Eva Kittelson, Tillie	
Vention, A Murley, C Erickson, D Berg, A Flatnefs,	
Carrie Flatnefs, D Dell, Anna Olson, Nettie Peter-	
son, S Peterson, O Peterson, Ch. Kittelson, C Knud-	
son, S Stangeland, R Olson, G Nelson, T Flatnefs,	
Chas. Thompson, S Murley, D Murley, R Rasmus-	
son, E Erickson, Josie Thompson, Isabel Thompson,	
Augusta Mærrø, May Olson, B Mærrø, J Peterson,	
S Lee, C Breivick hver 50c.....	70.00

Før kvitteret

712.87

2018.72

2731.59

J. S. Rastefon.

Rinamissionen: Ved Pastor S C Westby fra J	
Brandt Koch, Newman Grove, Neb. 1, S C Knudsen,	
Procter, Vermont, Neb. 2.50.....	3.50
Ved Pastor J C Holter fra B L Berg, Kenyon, Minn.....	5.00
Ved Miss Betsey Nelson fra Excelsior Ungdomsf., Frank-	
lin Minn.....	4.00
Ved Pastor T R Jacobs fra G Hendrickson, Strand, Ja.	5.00
Ved Pastor J C Hjelmerbøl fra Evanger Mgd. 3 Mandf.	
9.40, Mrs. Nels Tang, Cleba, Wis. 1, Mr. & Mrs. S Si-	
monson, Independence, Wis., Bærdien af et Missions-	
saar 5.50.....	15.70
Ved Pastor D T Borgen fra Trempealeau Valley Mgd.,	
Jackson Co., Wis., Offer.....	12.50
Ved Pastor A A Dahl fra Cando Mgd., Cando, N. Dak.....	10.00
Ved B Moen, Irene, S. Dak., fra Nord Prairie Rvf.,	
Thronbjerns Mgd., Pastor Nærvigs Kald.....	27.00
Ved Pastor B S Stenerfson fra Pierpont Rvf., Pierpont,	
S. Dak.....	22.63
Ved Pastor A D Mortvedt fra Bor Frelisers Mgd. 3 Rvf.,	
Sandwich, Ill.....	20.00
Ved John D Fosle fra en ubenævnt, Stabanger Mgd.,	
Pastor T J Knutsons Kald, Garden City, Ja.....	5.65
Ved Christian C Lindberg fra Belmont Mgd. 3 bedste Rvf.,	
Pastor D M O Wees Kald, Lakefield, Minn.....	7.00
Ved Pastor J S Johanson fra G O Rud, Horace, N. D.....	2.50
Fra en ubenævnt, Salaton Minn.....	1.00
Ved Pastor D B Svingen, Bottineau, N. Dak., fra Lars	
Larson 12.50 (2 Cents pr. Bu. Høede ablet sidste Aar).	
To ubenævnte 25.25.....	37.75
Ved Pastor S C Westby fra R. Branch Mgd., Neb.....	13.90
Fra M C Olson, Ned Wing, Minn.....	1.00
Ved A J Loon fra Nels Jensen, Mt. Vernon, S. D. 1, A	
J Loon, do., 4.....	5.00
Fra en ubenævnt, Kaleshell, Mont.....	2.00
Fra A O Olson, Naples, S. D.....	8.00
Ved M A Stenbig fra Roseni Mgd. 3 bedste Rvf., Pastor	
G O Wils Kald, Beresford, S. Dak.....	25.00
Ved Pastor Theo. J Lund, Madison, Minn., fra Nels	
Mgd. følgende: Tattigelsesoffer 75, Øyens Rvf. 42,	
Eidsboolds Rvf. 30, Øltre Rvf. 20, famlet ved Mrs. S	
Hogen, Madison 10, Mrs. M Howe 2.....	179.00
Ved Pastor A J Ewenon fra Mrs. Ole Otternefs af Hau-	
ges Mgd., Rio, Wis.....	30.30
Ved Pastor J M Wict, Toronto, S. D. fra Vigef. af iøn-	
dre Distrikt, Jeunager Mgd. 19, Karen Olson, Toronto 1	
11.00.....	11.00
Ved Past. J J Elske fra Syd Lake Hendricks Ungdomsf.,	
Hendricks, Minn.....	20.00
Ved John D Umlie fra Bethania Mgd., Erickson, Minn,	
Pastor Oerlundss Kald.....	16.00
Ved Ole Rasmusson fra den nordre Rvf. af Bions Mgd.,	
Nabcliffe, Ja., Pastor Sandbens Kald.....	20.00

Før kvitteret for

504.13

7239.77

7749.90

Børnehjem i Rina: Ved Pastor J M Wict, Toronto, S. D. fra Vigef. af iøn- dre Distrikt, Jeunager Mgd.....

5.51

Før kvitteret for

525.92

531.43



Hospital i Kina: Ved Prof. M. G. Hanson fra Ericet  
Hjgmo, Bellingham, Wash., til fattige syge paa Høi-  
talet..... 500.00  
Ved Ole Rasmussen fra Sions Mgd.s nordre Kv., Rad-  
cliffe, Ia., Pastor Sandbens Kald..... 10.00

Før kvitteret 510.00  
174.63

Underhold af Evangelister, Lærere og Børn:  
Fra Geo. J. Wigen, Sr., Lacrofle, Wash., Søn for Læ-  
rer „Lin Tuan Fu“, Kancheng..... 25.00  
Ved E. S. Gaanland, Cooperstown, N. D. fra ham selv, i  
Kugleklub og i Njaa. Søn for Evangelist „Suen Chuh“ 35.00  
Ved Pastor J. Krogstad fra Ungdomsf. i Minnewaukon,  
N. D. til Underhold af en Evangelist..... 25.00  
Ved John D. Almiste, Briceflyn, Minn. fra Belmont Mgd.s  
Kv., Pastor Oerlunds Kald til en Vedste 25, til en  
Bibelskumbe 15..... 40.00

Før kvitteret for 125.00  
1219.00  
1344.00

Til Højskolen i Kancheng: Ved E. Lillethun  
fra Mrs. O. L. Johnson, Van Metre, S. D..... 5.00  
Ved Ole Rasmussen fra Sion Mgd.s Kv., Radcliffe, Ia.,  
Pastor Sandbens Kald..... 20.00

Før kvitteret for 25.00  
264.55  
289.55

Personlige Gaver: Til H. N. Rønning: J. J.  
Franze, Battle Lake, Minn..... 3.00  
Ved Pastor H. J. Berg fra E. D. Søgaarden, Ostrander,  
Minn..... 2.00  
Ved Pastor J. A. Johnson, Mt. Horeb, Wis. fra Høges  
Bigest., Primrose, Wis. 5, Høges Kv., Mt. Horeb,  
Wis. 5..... 10.00  
Ved T. D. Lohde fra Mrs. A. Lunte, Dalton, Minn..... 1.00  
A. G. Olson, Naples, S. Daf..... 2.00  
Ved Pastor J. J. Eide fra Syd-Late Hendricks Ungdomsf.,  
Hendricks, Minn. 15, Knut Rasmussen, Astoria, S. D. 3  
Ved M. A. Stenwig, Beresford, S. D. fra Roseni Mgd.s  
vestre Kv., Pastor G. D. Wits Kald..... 5.00

Før kvitteret for 41.00  
121.55  
162.55

Til Højemissionen: Ved Mrs. D. R. Groth fra  
Norway Mgd.s Kv., Eagle Grove, Ia., Pastor Distads  
Kald, Offer..... 14.00  
Mrs. C. Hegna, Madison, Minn..... 5.00  
Ved T. D. Lohde fra Mrs. A. Lunte, Dalton, Minn..... 1.00  
Ved Ole Rasmussen, Radcliffe, Ia. fra Sion Mgd.s nor-  
dre Kv., Pastor Sandbens Kald..... 10.00  
Ved Pastor Theo. J. Lund fra Eidsvolds Kv., af Neis  
Mgd., Madison, Minn..... 10.00  
Ved Pastor A. J. Ekensten fra Mrs. Ole Oeternes af Hau-  
ges Mgd., Rio, Wis..... 10.00

Før kvitteret for 50.00  
181.49  
231.49

Madagaskarmissionen: Ved John C. Die,  
Groß, Nebr. fra Randall Mgd.s Kv., St. Randall, S.  
Daf..... 10.00

Santamissionen: Ved Pastor Theo. J. Lund  
fra By-Kv. af Neis Mgd., Madison, Minn..... 10.00  
Ved M. A. Stenwig, Beresford, S. D. fra Roseni Mgd.s  
vestre Kv., Pastor G. D. Wits Kald..... 10.00  
Ved Pastor J. M. Wick, Toronto, S. D. fra Bigef. af Søn-  
dre Distrikt, Jevnager Mgd..... 4.00  
Ved Pastor L. Langehaug, Sharon, N. D. fra Mrs. Mons

Bjørsten 9.20, Sina, Tilda og Magna Bjørsten (hver 1)  
3, til Fru Børresen, Santaliskan..... 12.20

Før kvitteret for 36.20  
215.51  
251.71

J. J. Rendahl.

## Illustreret Katalog

over Bøger i Høges Synodes Boghandel vil bli-  
be tilføjet frit paa Forlangende.

Adresse: E. Lillethun, Red Wing, Minn.

## B ö g e r ,

der faaes i vor Boghandel og anbefales paa det bedste:

Nagaard G. Da Ankeret faldt. En Julehi-  
storie. Jndb. 75c.

Ahlfeld, Dr. Friedrich. Mennekelivet i Guds  
Ords Lys. Jndb. 85c. I bedre Bind med Guld-  
snit 1.20.

Anderfen, D. M. Kristelige Sange. Jndb. 35c

Aubert, Elije. Et Juleminde. Jndb. 1.00

Berg, C. D. Tro kun. Korte Evangeliepre-  
dikener for Ungdommen af sjeenfte geistlige. Ib. 75c

Bernhoff, Th. C. Følg Jesus. En Bog for  
Konfirmander. Jndb. i Skirtingsb. 60c. Do.  
med Guldsmnit 80c.

Bonar, Dr. Horatius. Veien til Fred. En  
Bog for betyngrede. Jndb. 50c.

Borchgrevink, Johanna. Fra Bigesjlet i An-  
tanarivo. Jndb. i Skirtingsbind 40c.

Breve fra Himmelen, eller Jordelivet seet i  
Evighedens Lys. Skirtingsbind 1.00

Brown Whiles. Den unge Biges Bistefelt i  
og udenfor Hjemmet. Jndb. 1.20. Do. med  
Guldsmnit 1.45.

Børnens Harpe. Andelige Sange for Søn-  
dagsskolen og Hjemmet. Brestet Lærersbind 30c.  
Do. med Musik 60c.

Dahle, L. Livet efter Døden og Gudsrigets  
Fremtid. Skirtingsbind 2.25.

Dejoe, Daniel. Robinson Crusoe. Jndb. 50c

Det fortabte Barn eller Ralph Harbingtons  
Levnet og Død. Jndb. 30c.

Eckhoff, E. F. Sandheden i Kristus, fremstilt  
let i Predikener over Kirkearets Høimesfester.  
Jndb. 2.40.

En sand kristens Kjendetegn. Jndb. 1 10.

Gimle, Th. Pastor. Guds Veie med et gjen-  
stridigt Følt. Med 62 Billeder. Jndb. 1.00.

Laache, N. J. Lusanagtæbog. Jndb. 1.60  
Do. smukt indbundet med Guldsmnit 2.20.

Forlovelsen. Af Pastor J. J.  
Skarpnefs. 30 Sider. Hestet 10c.

Bredifener over Høimesse- og andre Teksier. Indb. 1.75.

Lær mig, Herre, din Veil En Konfir-mationsbog. Dette er en ny Bog paa 67 Sider, smukt indbundet, som sendes for 25c.

Naar Jesus kommer ind i Huset", af Pastor Rib Dahl. Sendes rortofrit for 60c.

Ronnen, Emilh. To Julefortællinger. 3b. 30c  
Siedel, Ernst, Dr. Veien til evig Ungdom. Livsvisdom for Unglinge. Indb. 75c.

Veien til evig Skjønhed. Livsvisdom for unge Piger. Indb. 1.05

Rollmar, A. Seet ved Pys Kortællinger. Indb. 50c. Do. Skirtingsbind 75c.

Brestegaarden i Harzen. Fortælling. Skirtingsbind med Guldsnit 1.30

Uhykelige Mennesker. Seks Fortællinger. 3b 60c.

Tre Juleastener. Skirtingsbind 1.10

Blot jeg bliver salig. Fortælling fra Bibelen af A. v. S. Indb. 1.00.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Bæltfesttiden i Hentiaarene. Skirtingsbind 75c.

Friis, N. J. Til Julebordet. Fortællinger. Indb. 85c.

Arctander, Jno. W. Trøst for Tvilere. 3 Omflag 35c.

Dissehoff, Dr. Julius. Dr. Martin Luther i Ord og Billede for gamle og unge. Skirtingsb. 80c

Festfyrb, Stykker og Dialoger til Gjengivelse ved Børnefester Ungdomsmøder etc. Indb. 50c.

Fredsbasunen. Salmer og Sange til Brug i Menigheden ved Siden af Salmebogen. 3b. 40c.  
Do Musikudgave 2.00.

Fredsørøsten. En Samling af Sange til Brug i Indremissionens Tjeneste. Indb. 50c.

Frydetoner. Sange fra Ungdommens Ven. Alle tre Bind i en Bog 3.50.

Funcke, D. Husandagtsbog. Indb. 2.00.

Gosjner, Johannes. Statfiste. Indb. 60c. 3 halv Marokko 90c. Do. med Guldsnit 1.15.

Do. paa engelsk 75c.

Harpen. En Sangsamling. Alle fire Hefter i et Bind 1.00.

Hans Nilsen Høuges udsalgte Skrifter 3b. 1.00

### Fountain=Penne.

Vi har en god Forskning af de velbekendte Moore's Non-Leakable Fountain Penne. De sælges for \$2.50, 3.00, 3.50. Dette er ubetinget den bedste Fountain Pen i Markedet for nærværende. Hvis en Pen ikke er tilfredsstillende, kan den byttes igjen. Dgib, enten der ønskes en fin, grov eller „stub“ Pen.

Vi har ogsaa „The Standard Self-filling Pen“, som sælges for \$2.00.

Ordres indsendes til

C. Lillethun, Red Wing, Minn.

### Landstads Salmebog

haves for Salg i følgende Indbindinger:

U o m m e f o r m a t.

3 almindeligt Skindbind med de 3 Tekstrækker 60c  
do. med forgyldt Kors og Kalk samt

spærngt Snit 70c

3m. Morocco med Kors og Kalk samt

spærngt Snit 1.00

3 Morocco og Guldsnit, mygt Bind . . . . . 1.40

3 Morocco og Guldsnit Pragtbind. . . . . 1.50

3 Kalvestind og Guldsnit, mygt Bind. . . . . 1.75

3 Kalvestind og Guldsnit, Pragtbind . . . . . 2.00

### Bare Salmerne:

No. 5. 3 almindeligt Skindbind . . . . . 50c

No. 6. 3 almindeligt Skindbind med forgyldt Kors og Kalk 60c

No. 7. 3 Morocco, mygt Bind og Guldsnit 90c

No. 8. 3 ægte Morocco, Pragtbind. . . . . 1.25

No. 9. 3 ægte Morocco og Guldsnit, mygt Bind med Korsringer 1.40

Oxford Indbinding, ægte flexible Morocco, med omhængte Kanter og Guldsnit og Futeral . . . . . 2.50

A. Indb. i præstet lysebrunt Kalvestind, mygt Budebind med forgyldt Kors paa Siden, Guldsnit og Futeral. . . . . 2.25

C. Indb. i sort præstet Kalvestind, mygt Budebind med forgyldt Kors paa Siden, Guldsnit og Futeral. . . . . 2.25

D. Indb. i sort præstet Kalvestind, mygt Budebind, med forgyldt Kors paa Siden og ophængte Blomster. . . . . 2.25

E. Indb. i sort præstet Kalvestind med forgyldt Kors og Blomsterforsiringer paa Siden . . . . . 2.25

F. Indb. i blaat flexible præstet Kalvestind med Guldsnit og Futeral. . . . . 1.80

G. Indb. i sort flexible præstet Kalvestind med Guldsnit og Futeral. . . . . 1.80

### Storstile.

No. 1 3 sterkt præstet Skindb. med Futeral 1.40

No. 2 " " " med Beslag 1.65

No. 3 " " " med Kors og Kalk og Guldsnit og Futeral 2.00

No. 4 Do. Do. med Beslag . . . . . 2.25

No. 5 3 ægte Morocco, forgyldte Sider og Ryg, med Guldsnit og Futeral 3.00

No. 6 Do. Do. med Beslag . . . . . 3.25

Alle 3 Tekstrækker særskilt, Skirtingsbind 50c

Do. i Morocco og Guldsnit . . . . . 80c

Send Ordres til

C. Lillethun,

Drower H. Red Wing, Minn

### Lithograferede Mottoes

med paatrængte Skriftstæder i Sølv, til at hænge paa Væggen til 10c pr. Stykke.



# History of the Great Reformation

in the times of

## LUTHER AND CALVIN.

*Comprising Germany. Switzerland, France, England and Italy.*

BY J. H. MERLE D'AUBIGNE, D. D.

Pres. of the Theological School of Geneva.

Illustrated with many Views, together with the Luther Memorials.

*Scenes from the life of Martin Luther, in fifty pictures of the most memorable events in his remarkable career.*

From Designs by Gustave Konig. With descriptive Sketches by Heinrich Gelzer.

**1096 Pages nicely bound in one Volume.....\$2.50**

**Hauges Synod Book Dept.,  
Drawer H, Red Wing, Minn.**

WHAT SOME OF OUR LEADING PROFESSORS SAY ABOUT THIS BOOK.

Merle D'Aubignes Reformationshistorie er allerede gammel, men vedbliver at beholde sit Værd som en gripende og folkelig Fremstilling af den vældige, aandelige Frihedskamp, som af gudvakte Mænd førtes mod det romerske Pavevælde i det 16de Aarhundrede. Den vil virke velgjørende paa alle sandhedselskende Læsere.

Georg Sverdrup,  
Befyrrer Augsb. Sem.

Minneapolis, Minn. Dec. 1904.  
Reformationen, Herrens største Gjerning for sin Kirke efter dens Grundlæggelse, bør enhver Kristen og fremfor alt en Lutheraner kende. Merle D'Aubignes Reformationshistorie er almindelig anseet som en af de værdifuldeste Bøger om den.

M. D. Bockman,  
Befyrrer af Den Forenede Kirkes  
n. l. Seminar.

Although D'Aubigne belonged to the Reformed Church and has not succeeded in all respects in being fair to the Lutheran Church in his History of the Reformation, I regard this history as a very valuable work. It is written in a popular, vivid, and interesting style and is well worth buying and studying, although it must be read critically.

—E. Hove,  
President Luther Seminary  
Hamlin, Minn.

### Harpelegeren med Guitarstole.

Harpelegeren, 10 Sange med Musik og let udførligt Guitarakkompagnement og Praktisk Guitarstole til Brug ved Selvstudium i Guitarspil, i et Bind, stort Format og smukt indbundet i Skindbind med forgyldt Titel paa Siden \$1.00. Denne Bog er den eneste i sit Slags i det norske Sprag. Begge Bøger udgjør tilsammen 122 store Sider Bogen anbefalet af fru Walborg Hovind Stub, Prop. Sven Ostebal, Pastor L. M. Bjørn m. fl. Tekstbogen koster bare 25 Cents. Musik og Akkompagnement arrangeret af Kristian Nelsøn. Guitarstolen er ogsaa udarbejdet af ham.

Send Ordres til C. Rillethun, Drawer H.  
Red Wing, Minn

### N y B o g .

JOHN GOSZNER'S TREASURY containing Bible meditations for each day in the year with devotional songs to the furtherance of family prayer and piety.

Dette er en ved Augsburg Publ. House udkommet engelsk Udgave af Johan Gogners Skattekiste. Denne Bog er af vort norste Kirke- og Kristensfolk saa vel kendt og elsket, at nogen Anbefaling Bogen er neppe paatkrævet. Vi glæder os kun over at Augsburg Publ. House har vist den Foretagelse at udgive denne Bog paa engelsk. De hængende iblandt os vil være glade ved at faa fat i den.

Bogen er paa 400 Sider med klar Tryk og i Skindbind og koster portofrit tilsendt 75 Cents. Bestillinger sendes til

Hauges Synod Book Dept.  
Red Wing, Minn.

## Folketalender for 1909

er nu færdig. Den er paa 96 Sider og giver foruden meget godt Læsestof en fuldstændig Kalender og Adresse paa alle Prestes, Professors og Missionæres i Hauges Synode, den norske Synode, Den Forenede Kirke og Frikirken. Bogen koster i Omslag 10 cents med 25 procent Rabat til Forhandlere.

Prestes og alle andre, som interesseres sig for Udbredelsen af denne billige Bog, anmodes om at sende sine Ordres til undertegnede inarest muligt.

C. L il l e t h u n,  
Red Wing, Minn.

## A l t e r b r ø d

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Ester paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Ester paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Ester paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Ester paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. L il l e t h u n, Red Wing, Minn.

## B o g a n m e l d e l s e

er sendt os fra Fremad Pub. Co., Eau Claire, Wis. „I Strømmen“ af Waldemar Ager. Bogen er paa 175 Sider og har flere Illustrationer og koster kun 50c.

At Ager skriver baade interessant og godt, behøver ikke vi at sige i en liden Anmeldelse; thi det ved nok de fleste før og naaer han har læst „I Strømmen“ ved man endelig mere om det.

„Døgnfluer“ er en pen liden Bog der indeholder otte livlige Fortællinger af Fritjof Lunde, den koster 25c og faaes ogsaa i Fremad Pub. Co. Boghandel i Eau Claire.

„I Ørnefjggen“ af H. A. Mason er en Bog paa 240 Sider. Det er da ikke saa liden Bog, men koster kun 50c i samme Boghandel, Eau Claire, Wis.

Dr. Tønnes Thomas Sanitarium  
for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norske Kurser, norsk Levemaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“; „Nytaarshilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Hjertelig Blyndstning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“.

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. L il l e t h u n,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## A l t e r b i l l e d e r

præmiebelønnet garanteret Udførelse. Bedste Betingelser. Nigholdig Motivsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: A b o l f J o s s e, Story City, Iowa.

## A l t e r m a l e r i e r .

Academisk Arbejde til laveste Priser. Dybe Aars Erfaring. Send for illustreret Katalog.

A u g u s t K l a g s t a d,  
Marinette, Wis.

## B e d e s e r i n d r e t

Naar vore Menigheder indsender Penge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorsløn sendes til Rev. J. L. Bassejøn, Kasson, Minn.

Penge til Synodskassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. C. A. Ulbin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre Bedningemissioner sendes til Rev. J. J. Kendaahl, 226 Vernon Ave., C. Fergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til Prof. H. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. G. D. Vil, Route 3, Vereasford, C. D.

## „Buddæreren“

udgives af Hauges norske evangelisk lutheriske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forstubsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. L il l e t h u n,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. E. Holter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alle vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Søndag efter Nytaar; 2. Bibt fra min Virtsomhed; 3. Brev; 4. En Sang; 5. Pengenes Brug i Guds Riges Arbejde; 6. Samtalempde; 7. Bibt fra vort Arbejde i Central Minn. Indremissionsforening; 8. Kinamissionen; 9. Fra Arbeidsmarken; 10. Besjæftigjærelser; 11. Rytteringer.





Ihi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 3 }

Lørdag den 16de Januar 1909.

{ 41de Aar.

### Fald og Opreisning.

(Indsendt ved A. W.).

Ligesom vi har baaret den jordiske Billede, saa skal vi og bære den himmelskes Billede. 1 Kor. 15, 49. Her er nu en Forkyndelse, ved hvilken vi vel maa bede Gud om Naade til Tro og aabne Sandser. Hør! Ligefom vi har baaret den jordiske Billede, saa skal vi og bære den himmelskes Billede. Tror du det? At vi bærer den jordiske (Adams) Billede, det føler vi i alle vore Lemmer og Sandser, mer end os kjert er; men tror du ogsaa ligesaa vist, at vi en Dag skal bære den himmelskes Billede, vi, som er forenede med ham? Tror du dette, at Adam og Kristus var, den ene ligesaa vist som den anden, Stamsfædre og Brøvmennester, efter hvilke vi skal dannes, at de er ligesom de tvende store Modeller, efter hvilke vore tvende ulige Tidsskifter skal formes: det ene Tidsskifte, nemlig Jordelivets, efter Adam, til den jordiske Billede; det andet Tidsskifte, nemlig Evighedens, efter Kristus, til den himmelskes Billede—at, ligesaa vist som vi i Tiden har baaret den jordiske Billede med al den Elendighed, som dertil hører, vi ogsaa en Gang skal bære Krittis Billede med al den Herlighed, som dertil hører? Tror du dette, at for alle, som er i Kristus, følger dette ligesaa vist i sin Tid som en bestemt Naturens Orden, som Dagen følger paa Natten, eller den milde Sommer følger paa den kolde Vinter? O, er dette sandt? Ja,

lovbet og prisbet være Herrens Navn, det er sandt!

Hvad det vil sige, at vi bærer den jordiske Billede, det mærker vi i hele vort Væsen. „Adam avlede Børn i sin Lignelse, efter sit Billede“. Her taler dog Apostelen egentlig om Legemerne. Med Hensynt til Legemet bærer vi Adams Billede i de Egenkaaber, som Apostelen forud B. 42—45 har opregnet, saasom at det er i Bane, Skrøbelighed, Forkrænkelighed, korteligen: et naturligt Legeme, som maa underholdes med jordiske Næringsmidler, af Plante- og Dyreriget, og tilsidst selv vorde Jord. Men dernæst hører ogsaa til den jordiske Billede en Række af al Jammer, Synd og Nød, Synd og Sorg—al Slags Gjenfordigheder. Hele vort Væsen er ligesom sammensat af Synder, saasom Gudsforagter, Afguderier, Sikkerhed, Haardhed, Egenskab, Hojmod, Hylleri, Løgnagtighed, Brede, Had, Avind, onde Mistanker, urene Lyfter, Gjærrighed, Egenlyst og andet lignende, som Jesus siger: „Indvoortesfra af Menneskenes Hjerter udgaa onde Tanker, Hor, Skjærbævet, Mord, Tyverier, Gjærrighed, Ondskab, Svig, Uterlighed, ondt Die, Gudsbespottelse, Hojmod Uforstandighed.

Se, dette er Adams Billede, hvad Synden angaar. Men deraf følger al Forbandelse og Jammer paa Jorden, et uroligt Hjerte, en syg Samvittighed, Sorg, Forargelse, Betyrninger, Utrøghed, Rædsel, Mistanker, Sygdelighed, Smerter, Fattigdom, Satans

GTU Library

2400 Ridge Road

94709

For (10) 649-2500

All items are subject to recall.

gloende Pile og omsider Døden og Forsælgelighed. Enten man vil eller ikke, saa maa man dog ligesom omklædt med disse Adams Efterladenskaber gaa ligesom gennem en trang Torneskov, hvor man bestandig faares og blødes. O, trættes ikke, Guds Barn! Bliv ikke utaalmelig! Dette er blot et tungt Beistykke, der kommer en anden Tid siden, saa sandt Gud ikke har skabt Mennesket blot til Lidelse, ligesom vi har baaret den jordiske Billede, saa skal vi og bære den himmelske Billede og „den himmelske Billede“ er i alt Modfættningen til den jordiske. Til Kristi Billede hører først et aandeligt Vægeme“, lig Kristi forklarede Vægeme: Istedetfor Vancere en evig og himmelsk Vre og Herlighed; istedetfor Strøbelighed, Svag-  
hed, Sygdom, en evig Sundhed, Styrke og Velbefindende, istedetfor Sorg, Rædsel, Kval og Utryghed, en evig Glæde, Salighed og Tryghed, Livsalighed ved Guds høire Haand evindelig, en uendelig Råde af høie, himmelske Forlystelser; og fremforalt: istedetfor vor uendelige, plagende Syndighed, en evig uroffelig Hellighed, Kjerlighed og Renhed— at vi der skal kunne elske Gud saa helt, fuldkomment og brændende og med saadan Lyfsalighed, som vi aldrig i vor nærværende Tilstand kan fatte. Ja, den f. Ets. i første Trolovfestid med sin Frelser, har smagt noget af Herrens overstrømmende Livlighed, turde istemme deri, at, om blot denne Erfaring var bleven evig, saa havde der allerede været Himmel og Salighed. Se, i denne fuldkomne Kjerlighed til Gud, som var Summen af Kristi Billede, er ogsaa den allerhøieste Salighed. Og tænk saa: i alle Genseender at være fri fra alt ondt, at føle sig ganske hellig og ren, som en Guds Engel, fuldkommen at være alt, hvad vi her vilde og hungrede efter, men aldrig opnaaede, og aldrig mere behøve at ræddes for noget ondt eller farligt, men at have en evig Tryghed og Ro i den forklarede Frelseres Selvskab og under en bestandig og uendelig Stigen i Lys over Guds underbare Hemmelighed—o, til et saadant Liv er det underlige Væsen, Mennesket, egentlig skabt. Ja, det kunde man ogsaa tænke sig om Gud, naar han skabte en

Slægt, som skulde være hans Billede lig—han, som er al Saligheds Gud, og som ligesaa let kunde skabe uendelig Salighed, som han skabte det umaadelige Havs Vandmasser.

Med Jesus Salighedens Vei er fundet. Og Himmelfarven han til mig har bundet, Naar jeg indsovner, han mig omfavner, Og paa hans Arme jeg i Himlen havner.

Som Fuglen fri ved Ly'e Dag sig glæder, Saa glad i Dylsets Rige jeg indtræder, Ved Englesangen og Harpeklangen Jeg stuer Evighedsens Dag opgangen.

R o s e n i u s.

### Red Wing Seminary.

Undervisningen begyndte efter Juleferien Tirsdag den 5te Januar.

Klasserne mødte Kl. 8 Morgen som sædvanligt. Kl. 9.30 samledes man i Kapellet, hvor Bestyreren, samt Professorene Wee, Elstad, Ringstad, Stageberg og Ellingson holdt korte Taler, ønskede de studerende velkomne, tilføiede Vink, Raad og Formaning i Anledning Arbeidet ved Skolen. Flere nye Elever er ankomne, saa Antallet er betydeligt forøget fra første Termin.

De ældre Elever er ikke alle komne tilbage endnu, men ventes til hver Dag.

Prof. M. G. Hanson tilbragte en Del af Juleferien i N. Dak., hvor han besøgte Buxton, Reynolds, Mayville og Grand Forks.

Prof. M. D. Wee besøgte sine forrige Menigheder ved Jackson, Minn.

Prof. D. D. Stageberg tilbragte Juleen ved Floodwood, Minn.

Prof. M. D. Wee predikede i St. Peters Kirke, Red Wing, Søndag efter Nytaar baade Formiddag og Aften.

Prof. Hanson predikede Søndag den 3die Jan. i Etter, Minn.

Student Oscar H. Olson er kommen tilbage fra Pontiac, Ill., hvor han har tilbragt



Fulen og prediket i Pastor Peder Wees Menighed.

Det meget kolde Veir de sidste Dage skaffer vore Varmeapparater fuld Høre at holde Bygningerne nogenlunde varme.

Seminariets J. M. C. A. holdt sit første Opbyggelsesmøde i Kapelet Søndags Eftermiddag Kl. 4.

Student Lars Knutson fra Eagle Grove, Ia., har maattet underkaste sig en Operation for Blindtarmbetændelse. Operationen er løbet heldigt af, og vi haaber, at han snart vil blive istand til at optage Arbeidet ved Skolen.

Prof W. G. Hanson talte Mandags Morgen i Kapelet. Hans Tekst var Joh. 6, 38.

### Vi gaar alle Døden imøde.

Jeg havde en mærkelig Drøm en Nat. Jeg syntes jeg var paa en Rejse og der var mange Folk ombord paa samme Træn som jeg, men ingen bad til Gud. Det forekom mig at Trænet gik i Mørke og Taage. Jeg saa ud og syntes det var lyst foran, hvor Trænet skulde gaa over en stor Vandstrøm, men Vandet havde skyllet væk Banesporet, saa vi i næste Dieblis vilde styrte i Døden, men med et var jeg kommen ud af Trænet og var reddet, men jeg syntes ikke en af de andre blev frelst fra Døden. Til nogen som stod ved min Side sagde jeg, jeg bad til Gud og derfor blev jeg reddet, men jeg syntes det var sorgeligt, at saamange styrte i Døden og flere vilde komme efter den samme Vej og fare i Døden paa samme Maade. Det blev da Spørgsmaal hvad skal jeg gjøre for at redde eller standse dem som kommer efter, at ikke ogsaa de omkommer paa samme Maaden. Hermed vaagnet jeg.

Saa der er vist mange som i aandelig Forstand gaar Døden imøde og ikke vaagner førend med den rige Mand i Helvede og i Pinen. Man maa derfor spørge, hvad skal og bør vi gjøre for at redde disse uheldige fra Fortabelsen?

Gud har elsket alle med en evig Kjærlighed, og han har ladet sit Blod flyde til deres Frelse, og hans Vilje er at frelse alle og til alle Tider.

Mange har hørt Fortællingen om den forlorne Søn, men hvad hjælper det, naar man ikke som han vender om til Faderhuset, men fortsætter i Syndens og Satans Tjeneste, og Djævelen fører dem til Helvede ligesom det sorte Lokomotiv drog affted med alle som var ombord lige i Ulykken.

Saa jeg maa bekjende, at jeg var den forlorne Søn og gik bort fra Faderhuset og ødelagde min Arv, men til Guds Pris kan jeg ogsaa sige, at jeg som han er kommen tilbage og faar nu tro mig delagtig i den evige Arv, som Gud har beredt for dem, som tror.

Den, som vil blive frelst fra evig Undergang maa her i Tiden komme til den Herre Jesus, og der er han velkommen og vil faa baade Retfærdighed og Salighed. Herren ser heller at vi kommer, end vi selv er villige til at komme. Hele hans Lidelse, Korsfæstelse og Død viser, hvor gjerne han vil frelse os. Og naar vi er i Guds Samfund og staar paa vor Bagt, saa skal intet kunne skille os fra Guds Kjærlighed i Kristus Jesus vor Herre. Naar jeg hører, at han vil annamme alle endog de største blandt Søndere, de elendigste og foragteligste, da faar jeg tro, at han ogsaa vil annamme mig. Han vil ikke at nogen skal fortabes, men at alle skal omvende sig og leve.

Kom derfor saa trykkende din Syndebyrde end er, saa fattig og uværdig du end føler dig, hos Jesus skal du finde Hvile for din Sjæl. Hvorfor skulle vi alene sørge for Begjæret og glemme Sjælen? Lad os holde vor Lampe istand og brændende, saa vi ikke skal finde Døren lukket naar Brudgommen kommer. Lad os flittig samle os rundt Naadens Trone.

J. L. S.

Forstandige og milde Ord er et bedre Raaben end det skarpeste Sverd.

Intet dæmper Brede som milde og venlige Ord.

## Sträber alvorlig at gaa ind igjennem den snevre Port!

Luk. 13, 24.

Gjør Bold paa Himmerigs Rige,  
Om du vil komme derind;  
Ei nogen derind kan stige  
Med lunkent Hjerte og Sind;  
Thi mange skal søge at slippe  
Igjennem den snevre Port,  
Men lidet Alvor vil slippe,  
Og Lunkenhed komme tilkort.

Du maa gjennem Borten trænge  
Med Alvor i Tanke og Sind,  
Og ei lade Hjertet hænge  
Bed Verden, som gjør dig blind.  
Alt eget maa rent afslædes;  
Du Synder maa kjende din Nød,  
Og Synden bør bittert begrædes,  
Som gjør dig skyldig til Død.

Naar Synden i Hjertet klemmer  
Og truer med Undergang,  
Og Loven til Alvor stemmer,  
Da blir ei Borten saa trang,  
Hvis man alt sit eget sælger  
Og hjælpeløs staar for Gud  
Med fast Beslutning saa vælger  
At tage Skridtet fuldt ud.

Men tage Skridtet betynder  
At sige Synden Farvel  
Og høre Røsten, som lyder:  
Se, Jesus har kjøbt din Sjæl!  
Hans Blod af din Synd borttager,  
Om den er aldrig saa stor;  
For intet du Naaden modtager,  
Og salig du er, om du tror.

De lunkne og lade Sjele,  
Som ei gjennem Borten gaa,  
Er altid bedragne Trælle,  
Som ei kan Guds Rige naa.  
De, som over Muren stiger,  
Som Tyve og Røvere er;  
Thi selvgjort Omvendelse sviger,  
Saa de ei Guds Rige ser.

A. C. Wolstads.

Creston, Mont.

## Om Gjæld.

Bestik din Gjerning derude og bered det  
for dig paa Ngeren og derefter høg dit  
Guds Ordsp. 24, 27.

Vi lever i en stadig Kamp for Tilværelsen, for dette timelige Ophold. Vort Maal er i Almindelighed at blive selvhjulpne, saa vi kan blive fri for, hvad vi kalder Næringsforger og se paa Livet med mindre Bekymringer.

Dette er et Maal, som ikke er at foragte og som enhver skulde prøve at opnaa da Gjæld og Armød er en stor Plage, som jeg tror har faaet en altfor stor Udbredelse iblandt Menneskene.

Vi stifter Gjæld og haaber paa bedre Tider, men dette er aldeles feilagtig; vi skulde heller sætte mere ind paa at betale vor Gjæld og tænke, at Fremtiden kan faa nok med sig selv. Bygge paa Fremtiden er svært usikkert, som ikke skulde friste os til for store Spekulationer. Jeg er af dem, som engang drømte og stolede paa Fremtiden at efter Vinter kommer Sommer, men har fundet at saadan som vi saar skal vi ogsaa høste, og som vi reder skal vi ligge. Ved at stifte unødig Gjæld vil en høste en ond ja flere onde Dage.

Derfor skulde vi kjere Venner blive hvad vi kalder ordholdne; thi det har vi lært i vor Børnelærdom og ikke tænke at Gudvar Fader vil nok ordne det saadan, at det klarer sig. Mei vi skulde ikke give et Løfte eller sætte Navn under et saadant uden vi med sikker Forvisning ogsaa kunde indfri det, naar Dagen kommer. Jeg taler ikke her om Ulykker som kan komme, men naar alt gaar sin almindelige Gang skal det og blive med Guds Hjælp indfriet.

Derfor Ulykker rammer dig, saa du af den Grund ikke kan holde dit Ord, vil det ogsaa blive forstaaet af dine Medmennesker og tilgivet uden Rnur.

Naar vi taler om Gjæld, hvad skal da vort Samfund sige.

Med Forundring læser jeg i „Budbæreren“ de store Tal som skal til for at dække de Forpligtelser som Samfundet har paataget



fig. Og alt dette skal komme ind med det ene Dyrageb efter det andet i forskjellige Ord som paa bedste Maade kunde ramme ens Følelse til at betale og atter betale. At det er som det skal være tror jeg ikke. Denne ideelige Tiggings og Trykling efter Penger er saa besynderlig blandt andet godt Læsestof i Bladet. Der er noget som heder Fintfølelse, som jeg tror nogle af Læserne i dette Tiggeri ikke kender til.

Enten maa Hauges Synode have en daarlig Menighed bag sig, eller maa Synoden stille for store Fordringer til sine Medlemmer da denne Maade at holde det gaaende paa er nødvendig.

Hvorfor sætte sig i et saa stort Ansvar overfor Gud og Mennesker, naar der maa holdes et saadant Trugsmaal for at faa de Midler som trænges dertil? Jeg har ikke Bisdom og Forstand til at forstaa det, men jeg tror at Betsignelsen udebliver under saadanne Forhold.

Var det ikke bedre at have en god Menighed om den var liden end at have en stor og daarlig. Er det ikke bedre at have 4 Sektion Land godt end at have 1 Sektion daarlig? Paa samme Maade bliver det tror jeg med Guds Rige paa Jorden.

Vi kan ikke komme bort fra at dersom vi lever under trykkende Forhold i det timelige, vil det tage meget af Glæden og Kræften fra os ogsaa i det aandelige. Jeg forstaar meget godt at denne Opfordring til Folk om at sende Penge til de forskellige Gjøremaal er uundgaelig dersom Arbeidet skal komme fortsættes, men Maaden som bliver brugt er efter min Tanke forkastelig. Det er rent uærefrænkende og for en sandhedsføgende Sjæl et Middel til at holde sig borte.

Om Bestyrelsen for Hauges Synode kom til den Beslutning at ligne ud paa hver Menighed alt som skulde bruges til Samfundets Gjøremaal vilde disse gjentagne Spørgsmaal efter Penger bortfalde og alle Fortegnelser over Giverne kom ogsaa bort fra Bladet.

Vi maa huske paa, at der er mange Menigheder som ikke er svært stærke i finansielle Henseender, men som har nok med at opholde Prest og Kirke.

Naar da vort Blad Gang paa Gang raaber efter Penge og bestandig forliden kan det blive for enkelte som at banke paa en træetjort Hest.

Dette er, hvad Indtrykt jeg har faaet af omhandlede Sag. Om jeg er alene om mit Syn paa disse Ting vil Fremtiden vise. Hauges Synode skulde overfor Verden være et Eksempel til Efterligning. Eller vil Synoden benytte sig af denne Udtalelse: Du skal ikke gjøre som jeg gjør, men du skal gjøre som jeg prediker.

Johannes Grotte,  
Blabon, N. D.

### Smaatræk fra Missionen.

Tvende Stammer af Betichuanerfolket i Sydafrika, Barolongerne og Bakuenerne førte i flere Aar Krig med hinanden og søgte at overbyde hinanden ved grusomme Myrderier af Mænd, Kvinder og Børn. En Dag hændte det, at Bakuenerhøvdingens Datter gifte sig for at sanke Bær. Hun havde fjernet sig et Stykke fra sin Faders Flodbred, var ganske alene og tænkte ikke paa, at en Fiende kunde være skjult i Nærheden. Men en gammel, gudløs Kriger af Barolongerne, der som en Spion krøb langs Elvebredden, opdagede hende. Endstjønt hun aldrig havde tilføjet ham noget ondt, hadede han hende dog, fordi hun hørte til den fiendtlige Stamme. Han krøb fremad paa Hænder og Fødder, indtil han var kun et Par Skridt fra hende, da reiste han sig pludselig op, styrtede som en Tiger løs paa hende og hug med sit Vaaben begge hendes Hænder af. Derpaa gjorde han sig lystig over hendes Smerter og sagde spottende: „Hvor vil vi gienfse hinanden? Farvel!“ Den stakkels blødende Piges Skrig hidkaldte snart hendes Venner fra Landsbyen, men den ugudelige gamle Mand havde allerede taget Flugten saa hurtigt, at han ikke var til at indhente. Pigen var nærved at omkomme af Smerte og Blodtab, men det sidste fik man dog standset, og hun kom sig efterhaanden igjen.—Begge Stammer havde endelig lidt saameget ved Krig, hvortil ogsaa

kom Hunger snød paa Grund af Misvekstaar, at begge Parter ønskede at slutte Fred. De slagtede nogle Stykker Kvæg og fortærede i Fællesskab Kjødet; dermed var Freden sluttet. I det følgende Aar havde Bakuerne en rig Kornhøst, medens Græshopper fortærede Barolongernes Udbytte af deres Haver og Marker, saa de kom i stor Nød og nødtes til at betle sin Føde hos den Stamme, som de for kort Tid siden havde villet tilintetgjøre. Blandt andre var ogsaa hin gamle Kriger kommen i den yderste Nød og begav sig paa Veien til Bakuerne for at redde sit Liv. Han havde med sig en liden Pose med Levnetsmidler, der bestod af tørrede og knuste Græshopper; det var hans Reiseproviant. Naturligvis kom han kun langsomt afsted, da han allerede var halvt forhungret. Endelig naaede han Bakuerhøvdningens Landsby, traadte indenfor Indhegningen og hen for Høvdningens Dør. En ung Kvinde sad i Døren; hun havde en Kæppe af Tigerkind paa, som ingen andre end Høvdningernes Døtre tør bære. Den gamle Mand forebragte hende sin Bøn paa den mest ydmyge Maade og bad hende give en arm Hund en Smule Føde; thi han var nærved at dø af Hunger. Da sagde hun: „Hvor vil vi igjen se hinanden? Farvel!“ Den gamle Mand, der var bleven ganske sløv af Hunger, erindrede sig ikke straks disse Ord. — Smidlertid var der en Tjenestepige beskæftiget med at fuge nogen Mad. Hendes Herkerinde vendte sig til hende og befalede hende at øse op i en Staal. Derpaa kastede hun Kappen tilbage, saa at hendes Arme blev synlige: Der var ingen Hænder at se, kun Armstumperne. Det var den samme Pige, som denne gamle Mand for nogle Aar tilbage havde hugget begge Hænder af. Hun sagde til Tjenestepigen: „Giv denne Mand at spise; han fortjener det vel ikke; thi han har, da jeg var liden Pige, hugget begge Hænder af mig; men jeg vil ikke hævn mig; thi han er jo nærved at forsmægte. Dengang tænkte han mindst paa, at vi to skulde gjense hinanden“. Derpaa vendte hun sig til den gamle Kriger og sagde: „Der tag og spis. Hvor vil vi gjense hinanden? Farvel!“ — Hvad den gamle Mand sølte i det Dieblit er

ikke let at sige; men saa meget er vist, at Bakuerhøvdningens Datters ædelmodige Udsæd ikke er bleven glemt af Barolongerne. Endnu den Dag idag kan du afholde en Barolonger fra Grusomhed ved at sige til ham: „Hvor vil vi gjense hinanden? Farvel“

## En Kristens Tale.

(Af F. B. Meyer.)

Mønsteret for en kristens Tale gives i Apostelens Ord til Korosenserne. Vor Tale, siger han, skal altid være liflig, d. v. s. barmhjertig, tjerlighedssfuld, saa vi indlægger den bedste Mening i andres Ord og Handlinger. Det hjælper forunderligt paa Avind og uvenlige Følelser at tvinge sine Læber at tale saa, som Gud vil. Om du naar og misunder en anden, vil du i høi Grad fristes til at udtale uvenlige og nedsettende Ord om vedkommende. Men lever du i den Helligaands Kraft, vil du forhindre saadanne Ord fra at gaa over dine Læber og i Stedet udtale venlige og velvillige Ord. Ja, tvinge dig til at sige alt godt, som kan siges, og ikke noget ondt; men altid indlægge den bedst mulige Mening i din Næstes Handlinger, og formilde deres haarde Dom, som er særdige at tage dit Parti imod den Person, som de antager er din Modstander. Du vil mærke, at dersom du lægger Vind paa at tale godt om dem, mod hvilke du huser Uvilje, saa forandres dine Følelser, de faar Farve af din Tale. Men vor Tale skal ikke bare være liflig, den skal ogsaa være krydret med Salt, d. v. s. absolut ren. Et kvikt og syndigt Svar strider ikke mod Apostelens Ord. Men naar vi deltager i Mennekenes Samtale, maa de i vore Ord kunde spore et Element, som gjør det umuligt for dem at tale uvenligt eller urent. Vor Nærværelse paa Kontoret eller i Hjemmet bør være som et Salt, der modvirker Foruretnen. Det er umuligt for en Jesu Discipel at staa ligegyldig mod dem, som er udenfor. Han maa indfor sin Herre og med Tanken paa sin høie Kaldelse betragte det som en Skam ikke at bruge de gyldne Dieblitte, naar vi omgaaes med dem, som



ikke har Del i Gud. I det samme Brev af Apostelen antydes det, at vi altid skal bede Gud aabne for os Ordets Dør, saa vi kan tale om vor Frelsers Herlighed. Vi kan ikke tvinge op Dørene, men de maa ligesom Jernportene i Peters Fængsel aabnes af sig selv. Det er ogsaa noget, som vi atter og atter maa forundre os over, hvor uventet ofte Døre aabner sig for et Bidnesbyrd om Jesus. Naar vi maa give Svar paa de vanskeligste Spørgsmaal bliver det os givet i samme Stund, hvad vi skal tale, og vi vil erfare at vor Faders Aand har talt gennem vore Læber.

Peter udtaler sig ogsaa om en kristens Tale, og det er af Interesse at høre ham udtale sig om dette Emne, thi det var ved sine Læbers Misbrug, han saaldt saa dybt. Han lærte dog meget af sit Fald, og i sit første Brev taler han åbent og vist til de fattige Tjenere, til hvilke han vender sig og som ofte maatte lide uretfærdigt af grumme og gudløse Herrer. Han formaner dem altid at tage disse Uretfærdigheder med Taalmodighed og viser, at enhver saadan Underkastelse under Guds Vilje er for ham en Velbehagelighed. Betragter vi Kristi Forbillede i vor Tale, saa viser det sig: 1) At vi har Ret til stille og befindigt at fremsætte vor Sag, saalænge vore Modstandere vil lytte til; men at vi, saasnart de bryder ud i foragtfulde og bespottelige Ord, skal tie. 2) Vor Tale skalde være klar og ligefrem. Ingen Svig blev funden i Jesu Mund. Dagshjertet kan ikke være mere klart i al sin Renhed end hans Tale. Jesus talte altid saaledes, at det behagde hans Fader. 3) Vi bør tale mer til Gud om Menneffene end til Menneffene selv, som haaner og hader. Vi ved om Jesus, at han under sit sidste Forhør ikke talte et Ord til Pilatus og Herodes, men at han, da han var naglet til Korset, raabte til Faderen og bad: „Fader, forlad dem, thi de ved ikke, hvad de gjør“.

Han forsøgte ikke at befri sig fra deres grumme Hænder, han overlod sig blot til sin Faders evige Retslighed.

Unge Bryd er deres Kraft, og Gamles Vrede er graa Haar. Ordsp. 20: 29

## En Forskjel uden Forskjel.

En Negerprest nede i Mississipp, der var bekendt for sin ualmindelige Frimodighed og Oprigtighed i sine Formaninger, sagde ved en Anledning i sin Prediken: „Jeg ser foran mig 10 Hønsethye, Hr. Dan Samson indbefattet“.

Denne uforfærdede Fremstilling af Virkeligheden gjorde Dan Samson saa harm, at han truede med at tilføie Presten personlig Skade.

Prestens Venner raadede ham til at tilbagekalde Beskyldningen mod Dan Samson, dersom denne vilde love ikke at tilføie Presten nogen personlig Skade. Der blev saaledes gjort Forlig paa den Maade, at Presten den paa følgende Søndag skulde offentlig tilbagekalde sin Beskyldning mod Dan Samson.

Paa den bestemte Dag stod Presten frem og sagde: „Det viser sig, at mine Bemærkninger sidste Søndag er bleven Aarsag til Anstød og Forargelse. Jeg vil af den Grund forandre dem. Hvad jeg skulde have sagt var dette: „Jeg ser foran mig 10 Hønsethye, Dan Samson ikke indbefattet“.

(Harpers Weekly).

## Sig din Fader det.

Lær at indflette i dine Bønner de smaa Sorger, de ubetydelige Betymringer, de mange Mangler i dit daglige Liv.

Hvad der gjør Indtryk paa dig—det være sig et forandret Blik, en anden Tone, et uvenligt Ord, en Uret, et Saar, en Fordring, du ei kan indbefomme, en Sorg, du ikke kan fortælle—indslut det i Bøn og send det alt op til din Gud.

Kan du ikke aabne dit Hjertesforhold for Menuesser, for Herren kan du gjøre det. Menneftet kan være for lidet for dine store Anliggender, men Gud er ikke for stor for dine smaa.

## Jesu Lære.

Verden forundrer sig over Jesus. Den ser de enestaaende Virkninger, der er udgaaet fra ham, der har paatrukt den Del af Menneſkeheben, der gaar forrest i Rækkerne, sit Bræg og sit uudslettelige Mærke. Og hans Evne til at paavirke Menneſkene synes fremdeles ikke at være svækket, idet hans ophøjede Lærdomme forplantes fra Slegt til Slegt og fra Folk til Folk og med Tiden vil udbrede sig over den hele Jord.

Dette gjør, at de, som ikke tror paa ham, forundrer sig hellig over ham og kalder ham det mærkeligste af alle Menneſker.

De forundrer sig med Rette over ham. Ja hvis de med Alvor beſkjæftiger sig med hans Person, hans Lære og de Virkninger, som fra ham udgaar til Menneſkene, vil de ikke komme sig af sin Forundring. De vil da ikke længere kunne se paa ham bare som det høitbegavede Menneſke. Han vil blive altid mere ubegribelig for dem, indtil de kommer til ham selv og spørger ham, hvad han siger om sig selv, og hvorfra han har sin Lære.

Jesus svarer: „Min Lære er ikke min, men hans, som har sendt mig.“ Hans Lære er af Gud, ikke af Menneſker. Da er det intet Under, at der fra ham udgaar saa enestaaende Virkninger, og at hans Ord griber saa dybt ind i Hjerternes Verden og udretter det, som intet Menneſkeord formaar.

Denne Lære er ikke nye Moralbud og Loveregler, men først og ſidst et Ord om ham selv: „Om nogen tørster, han komme til mig og drikke! Hvo som tror paa mig, af hans Liv ſkal der, som Skriften siger, flyde levende Vandstrømme.“ Thi denne Jesus er Faderens Enbaarne, „Lammet“, som bærer Verdens Synd, „Livens Brød“ midt i Verdens Orken, hvoraf man kan æde og ikke dø. Dette er Læren.

„Vil nogen gjøre hans Vilje, han ſkal kjende, om Læren er af Gud, eller om jeg taler af mig selv.“ Dette er Livets Bevis paa Lærens Guddommelighed. Et Bevis, som er tilgængeligt for alle. Endver kan prøve og se, om det er paalideligt. Jesus

siger til alle uden Undtagelse, at hvis de vil gjøre Guds Vilje, ſkal de ufeilbarlig erfare, at hans Lære er af Gud.

De, som har prøvet det, har ogsaa altid gjort denne Erfaring. De fandt hos sig selv et rodfæstet og fortvivlet Onde, som hindrede dem i at gjøre Guds Vilje, og ſaaledes blev de Skyldnere for den Gud, hvis Vilje de fulgte det var deres Bestemmelse og Salighed at gjøre. Men da ſit de hos Jesus alt det, de ſavnede for at naa ſit Maal. Han bød dem ved ſit Kors Forſoning for alle Synder og Renselse fra en ond Samvittighed. Han bød dem i sig selv det rette Livsens Brød, ſaa de aandelig døende Menneſker ſkulde leve op igen og ſaa Del i hans Vilje og Evne til at gjøre Guds Vilje.

Da kjendte de, at hans Lære var fra Gud. Men denne Vej til at lære Kristus at kjende har ſine Vanſkeligheder. Man vil helſt uundrage sig den. Det er meget lettere at nøie sig med bare at vide. Derfor henvises de ſpørgende til at betragte Jeſu Person: „Den som taler af sig selv, søger ſin egen Være; men den, som søger hans Være, som har ſendt ham; han er ſandtru, og der er ikke Uretſærdighed i ham.“

De søger alle ſit eget, de søger Være af hverandre, dette er Syndens dybeſte Væien. Det er ogsaa alle falſke Profeters Mærke. Men betragt den Herre Jesus, gransk hans Liv og Gjerninger! Han alene ſøgte ikke ſit eget, han er udtaget af de ſelvſøgende Menneſkers Tal. Det er Guds Være, han alene søger, Guds Viljes Fuldbgyrdelse til Menneſkenes Frelſe. I de mindſte Træk af hans Liv ſer man det ſamme. Hans hele Liv viſer, at hans Vilje og Væſen helt er forenet med Guds Vilje og Væſen. Derfor er han ogsaa ſandtru i alt det, han taler. Der er ikke Uret og Svig i ham. Den Vej, han viſer, er tryk at gaa—den Lære han bringer, er fra Gud. Derfor kan denne Lære heller ikke forandres. Som Manden har forklaret den ved de første Vidner, ſaaledes vil den altid tolkes. Man vil kunne ſe klarere ind i Læren, men ingen nye væſentlige Træk vil kunne komme til. Thi Læren er af Gud.



## Efterslåt fra Julen.

Red Wing, Minn., Dec. 28de 1908.

Kjære Broder! Guds Naade og Fred!

Glædelig Jul! „Salige er alle de, som forstaar sig paa Juleklang“!

Nei, om der kunde blive virkelig Jul og saa i de mange aandelige døde Mennekers Hjærter—men dette kan ikke ske, saalænge de tilbageholder Sandheden ved Uretfærdighed og strider mod den Helligaand! Det er nu, som det var i den gamle jødiske Kirke i de store Krafaldstider, de feirede Høitiderne med nøiagtig Præcision og var stolt af at have Aabenbaringen og den rette „rene“ (?) Lære—men de kom ikke længere end til Skallet—Kjernen søgte og sandt kun de enkelte faa—derfor er Juleglæden deres ikke en Glæde over at have faaet Jesus i sine Hjærter—at tale om sligt er „daarligt Snaa“ for dem—men den bestaar i at efterleve den gamle Sædvane—gaa op i Templet ved Høitiderne og siden drikke af Kjødets Bæger.

Kjære Bror—jeg har et Ønske—og vil udtale det her ved Aarets Ende. Lad os prøve at være helt med Gud i det nye Aar—helt for Sandheden—erklære al Løgn og Hylleri Krig—ikke tage Hensyn til Mennekes Domme—gaa udenfor Veiren med Jesus og bære hans Forsmædelse—kaste denne antikristelige, finfine, populære, tidsmæssige Kristendom overbord og heise rent Flag for sand Kristendom, en ret Forkyndelse, Synderes Frelse og Jesu Navns Forherligelse—gjør vi det, vil Gud betragte os som gode og tro Tjenere—gjør vi det ikke, vil han, uanseet vor „Standing“ i Samfundet, ikke kjendes ved os, men med al vor megen eller liden teologisk Udrustning regne os blandt de falske Profeter, utro Tjenere, hvis Tel og Løn er Graad og Tænders Gnidsel i det evige Mørke.

„Og du Mennekesøn! Jeg har sat dig til Vægter over Israels Hus, at naar du hører Ord af min Mund, du advarer dem paa mine Begne. Naar jeg siger til den ugudelige: Du, ugudelige, skal visseelig dø, og du

ikke taler til at adbare den ugudelige fra hans Bei; da skal den samme ugudelige dø i sin Misgjerning, men jeg vil kræve hans Blod af din Haand“. Ez. 33, 7—8.

At den „liberale“, „alsidige“, „kirkelige“, stolte Selskabskristendom, der ikke kjender Gud, da vil ryste sin Manke, true og vise frem Hestehoven er klart nok; thi hvorledes skulde ellers Skrifterne fuldkommes: „Vare J af Verden, saa vilde Verden elske sit eget, men nu er J ikke af Verden, derfor hader Verden eder“. Naar Vidnerne staar i Guds fortrolige Raad, da bliver Vidnesbyrdet i Overensstemmelse med Guds Vilje—da frelses Syndere—da hylles og forarges Farisæeren og den døde Kirkehær, da forfølges, belystes og stenes Vidnerne, da hylles Helvede, da forherliges Jesu Navn paa Jorden—da er der Glæde i Himmelen, da drives Guds Børn sammen og Guds Magt aabnebæres blandt dem—da sker det, som skrevet staar, men som før, paa Grund af, at man har staaet Gud imod, ikke var forstaaet og erkjendt.

Herren vor Gud være med os i Fremtiden! Han vise os Veien, hvorpaa vi bør gaa—og give os Kraft og Vilje til at tage Korset op i Jesu Efterfølgelse. Lad da vor broderlig Forstaaelse i det svundne Aar, for Sandheden du lod os høre, for Arbeidet, du udførte!

Gud give dig Mod og Kraft nok til i de kommende Dage usorbeholdent og i Tro til den almægtige at løfte Sandhedens Fane høit paa Muren, og give Basunen klar Lyd. Amen! Godt Nystaar! Din Ven

I. J. B.

Det Selskab Barnet har vil for en stor Del forme Barnets Karakter.

Det g a a r meget lettere at fordærve en god Karakter, end at gjøre en fordærvet Karakter god.

En opmuntrende Afslutning af det gamle Aar, der lover godt for det nye.

Det er opmuntrende i alt fælles Arbejde at erfare, at de mange er med og lægger sin Interesse for Dagen ved at løfte i Lag eller ved at sætte Skulder til Skulder for at faa udført i Fællesskab det, den enkelte ikke kunde magte alene.

Vor Kinamission er en saadan Opgave, lagt af Herren frem for os som et stort, men ogsaa herligt fælles Gjøremaal. Og det skal siges med Tak til Gud og Ros for vort Samfundsfolk, at de har omfattet den med hjertelig Interesse. Kinamissionen er blevet os et kjert Barn. Bidragene fra Menigheder, Foreninger og enkelte Personer og de inderlige Ønsker om Herrens Velsignelse over Missionen, der ledsager dem, er Bevis herfor. Der er mange, som i det forløbne Aar har skænket store Bidrag til denne Gren af vort Samfunds Gjøremaal. Andre har med Rejsestaven i Haand erindret vor Mission med testamentariske Gaver og derved søgt at efterkomme vor Frelseres sidste Befaling: „Gaa ud i al Verden og forkynd Evangeliet for al Skabninger“.

For kort Tid siden modtoges til Kinamissionen fra Erick Høgmo, Bellingham, Wash. \$500.00, en anseelig Gave! Den efterfulgtes af en paa \$200.00 fra L. Thompson, Red Wing, Minn. Disse Brødre, saavel som vore mange Missionsvenner i det hele Samfund, har skænket fine Gaver ud fra en dybt følt Taknemmelighedsgjæld til Gud, det fremgaar af de med Gaverne ledsagede Breve. De har spurgt som David fordom: „Hvormed skal jeg giengjælde Herren alle hans Velgjerninger?“

Idet vi herved takker Vennerne for, hvad de har gjort i det svundne Aar for at fremme vor Herres „Rigsflag“ blandt Kinas Millioner, vil vi faa tilføje: Lad denne Følelse ogsaa faa være den raadende i det nye Aar. Lad os paa Davids Spørgsmaal ogsaa svare med ham: „Frelsens Røst vil jeg løfte og paakalde Herrens Ravn“, —løfte den til vor egen

Mund, men ogsaa bringe den ud til de tørstige Kinesere, at de og maa faa drikke af Livets Bæger og paakalde Herrens, den sande Guds Ravn.

Vi minder om dette saameget mere, som Synoden for nærværende ikke har nogen rejsende Talsmand for Kinamissionen. Det er ogsaa vel at erindre os Apostelens Ord: „I Kristus Jesus gjelder bare Tro—virk som ved Kjerlighed“. Vi trænger særlig under saadanne Tider med Sygdom og tunge Offere paa Missionsmarken, som vor Mission har havt, bede Missionens Herre om, at han selv vil fremelske disse kristelige Hoveddyder hos os: Tro—virk som ved Kjerlighed. Troen er virksom; Kjerligheden opofrende og praktisk. Her er et deiligt og følgeværdigt Eksempel derpaa, naar det gjelder Missionens ydre Drift og finansielle Siøtte.

Past. G. M. Bruce af Dell Rapids S. D. skrev for en Tid siden blandt andet følgende, som jeg herved udbeder mig hans Tilladelse at faa citere: „Vil ogsaa faa oplyse, at Past. Mannes og jeg har paataget os at indsamle Penge i vore Kald til at dække Dr. Robert Andersons Løn for det kommende Aar, begyndende med 1ste Jan. 1909. Mit Kald vil staa den ene Halvdel og Pastor Mannes Kald den anden Halvdel af Lønnen. Pengene vil blive indsendt til dem kvartalvis. Kunde vi faa den Praktis indført i alle vore Prestekald, saa skulde vi snart faa vort ydre saavel som indre Missionsarbejde paa en bedre Fod“.

Vi tror med de to nævnte Brødre, at dette er en udmærket Plan for vort Missionsarbejde, der vil, om flere tager den op, love godt for Fremtiden,

Idet vi saa takker for det svundne Aar ser vi fremover det nye med Tro og Haab til Gud og med Forventning til Missionens Venner, og—ingen af Parterne vil skuffe os; thi Sagen er Guds og vor, som hans Medarbeidere.

Deres

J. J. Kenda hl.

Et Selskab fordærver gode Sæder.



## Ved Aarskiftet.

Kjære Medvandrer til Evigheden! Nu er atter et Aar rundt hen af vort Liv, og jeg føler Trang til at sende en liden Hilsen til de mange Hjem, hvor vort Blad læses især til eder, som slider og har det ondt, som drages med Fattigdom, kanske Sygdom og Sorg, haardt Arbeide, megen Bekymring, du føler dig kanske forladt og bortglemt af den hele Verden, dit Livshaab er knust, til dig vil jeg saa gjerne saa sige: for dig er Barnet Jesus født, for dig er der Fred paa Jorden, løst op dit Hoved og lyt til Englenes Sang, tag imod Trøsten fra det høie, thi det er just for de elendige, han kom til Verden, og hos dem er han sikkert ved Hjertedøren og banker og vil meddele sin Raade og Salighed; lad os ikke grave os saa ned i vor Usjældom, saa vi ikke giver Agt. Jeg liker bedst at tale til de elendige; thi jeg ved godt, hvordan de har det, men jeg ved ikke, hvordan de bedre stillede har det; thi det har jeg aldrig prøvet. Fra Barnshen er jeg vel kjendt med Fattigdom, haardt Arbeide og Nød af mange Slags men Gud ske Lov, i min Elendighed kom Jesus til mig, talte til mig om et Land, som ligger bagom Dødsfloden, der skal der ikke være mere ondt; han mindet mig ogsaa om hvor ubestændigt alt er i denne Verden og hvor farligt det var at optage sin Tid med at søge den jordiske Lykke, talte til mig om den gruelige Skjæbne, som venter dem, som ikke kommer ind i den himmelske Stad. Ved Tanken paa alt dette blev jeg meget ilde tilmode og jeg tog den Beslutning, at jeg vilde saa Sjælen frelst, hvordan det ellers gik mig i Verden, og jeg lærte at kjende ham, som er Veien, Sandheden og Livet. Siden har jeg været lykkelig om end min vei har været mørk og tornesuld, mit bedragelige Hjerte har gjort mig megen Fortræd, men snart er det over, om en liden Stund vandrer jeg paa den kristallklare Flods Bredder, og da skal Verden med al sin Nøie ha evigt Tak for mig. Sverden som tror Sønnen har et evigt Liv og kommer ikke til Dommen men er gaaet over fra Døden til Livet. Ingen bør opsette Længe med at søge Sjælens evige Salighed. Har

du rigtig tænkt over, hvad det vil sige at fortabes? Det er mange som ønsker sig Døden fordi de blir trætte af dette Liv, men se, hvad Herren selv siger om Tilstanden for de fortabte, og spør dig selv hvordan vil det smage. Her liker vi at leve i bekvemme Hus, være fint klædte, have velsmagende Mad og Drikke, ren Lust og alle Livets Goder, men i den evige Fortabelse faaes aldrig saameget som en Draabe Vand, men Hunger og Tørst skal du lide i Evighed, ikke et Lyssglimt, ikke en Vindpuust skal svale dig der. Se efter hvad Guds Ord siger om Tilstanden for de fortabte Sjæle.

Det nytter ikke at vende sig bort fra disse Betragtninger; thi vi er nødt til at møde disse Ting engang. Vi skal have et Møde med Jesus enten vi vil eller ei. Det var en Tid, jeg skjalv som et Løv, naar jeg tænkte paa Enden af mit Liv, naar jeg tænkte paa min sidste Dag. Men nu er denne Dag min Glædes og Frydedag, thi Jesus blev født for at borttage Forbandelsen, og ved Troen paa ham kan jeg se Døden og Dommen imøde uden at frygte. Saa lad det nye Aar bli os alle et Frelsens Aar.

Mrs. H. A. Hanson.

## Fra Zionsforeningen for Israel.

Jøden som Farmer.

Dr. Mangwill skriver i „The Jewish World“: Vi pleiede at høre en hel Del om Umuligheden af, at en Jøde dyrker Jorden. Men Presidenten for „Jca“, M. Narcisse Leven, forsikrer os, at Jøden tager til Jorden ligesom Aanden tager til Vandet. I Løbet af det sidste Aar har Befolkningen af „Jca“ Kolonier i Argentina formæret sig fra 11,974 til 13,212 Sjæle. Saa tilfreds er „Jca“ med Mulighederne for en jødisk Kolonisering, at den søger nye Territorier og har havt adskillige Egne i Østen undersøgt af sine Specialister. De jødiske Farmere i Amerika tiltaager daglig i Antal, og der er endog et Agerdyrkningsorgan kaldet den „jødiske Farmer“. I Canada er en virkelig Jordhunger

blandt de russiske Jøder, saaledes som Hr. d'Abigdor Goldsmid fortalte os, da han kom tilbage fra sit filantropiske Besøg til det Land. Og hver Uge læser jeg om et eller andet nyt lidet koloniserende Forsøg, eller Projekt, som gjøres af Jøder—snart i Mexico, snart i det vestlige California, og snart i Brasilien. Der er i Virkeligheden en hel agrikulturel Renaissance blandt vort Folk, et stedse tiltagende Raab: „Tilbage til Landet“. Ingenfinde i den jødiske Historie var der en Tid saa haabefuld for Dannelsen af en stor jødisk Agerdyrkningskoloni som for nærværende“.

(Oversat fra „The Jewish Era“ ved G.)

#### Hvorledes Presten blev Afholdsmand.

For mange Aar siden var det Skik i mange Bygder i Norge, at den, som bad til Begravelse skulde trakteres med et Glas Brændevin og et par Brødsfiver.

En Gang, da en rig Bonde var død, kom Budet først til Prestegaarden. Ja, Presten fulgte Stikken og gav ham en Dram. Manden gik fra Hus til Hus, og allesteds fik han Brændevin.

Næste Dag kom der Bud til Prestegaarden, at Manden, som havde gaaet med Indbydelsen til Begravelsen, var funden død. Det var om Vinteren. Manden var bleven saa beruset af alle de Drammerne, at han havde faldt om, blev liggende og—frøs ihjel.

Da gik Prestefruen ind paa Kontoret og sa: „Far, sig mig, hvem var størst Skyld i denne Mands Død,—enten han, som gav ham det sidste Glas, eller vi, som gav ham det første“?

Presten studsede. Saa sa han: „Du har ret, Mor; vil du som jeg, saa skænker vi ikke nogen Brændevin mere“.

Fra den Dag var Presten Afholdsmand.

En god Karakter kan ikke kjøbes for Benge, men den kan faaes ved at opelskes, dyrkes og beskyttes som en sin Husplante.

## Kinamissionen.

Fra Himle.

Fancheng, 7de Nov. 1908.

Kjære Venner!

Guds Naade og Fred ved Jesum Kristum.

Høsten er stor og Arbeiderne faa, derfor glæder det os at høre de to Udsendinge Miss Grøseth og Miss Petersen nærmer sig Arbeidsmarken, som ligger for dem. Den 29de Oktober fik vi Telegram, at de var komne til Shayang—halveis fra Hankow hid.

Miss Nilson og Miss Lee gjorde sig da straks færdige for at møde dem. De trang begge en Recreation. Miss Lee har jo nemlig ligget ihj i Dysenteri, og Miss Nilson, som næsten uafbrudt har været i Shgepleien, siden hun kom til Kina, trang saa vel om en liden Fritid. Smidlertid forsøger jeg, saa godt jeg formaar, at være „Nurse“. Min Hustrus Sygdom har været langvarig og haard, og endnu er det umulig at sige, hvad Udsaldet vil bli. Hvad Nerverne angaar er der dog uden Tvil indtraadt en Forandring til det bedre. I lang Tid taalte hun ikke Vhjet. Hun maatte ligge med Bind for Øinene. Hørencærerne var ogsaa saa ømsfintlige, at hun knapt nok taalte, vi gik over Gulvet. Nu derimod generer Vhjet hende ikke, ei heller synes Hammerflagene og Støien ved Hospitalbygget, som er lige ved, at besvære hende syndertlig. Men, hvad der nu bekymrer os, er Symtoner af en anden Art. Det liguer mest Dysenteri. Er nu det Tilfældet, at hun ogsaa har faaet den Sygdom, afmagret og svag som hun er, synes Udsigterne til Bedring—menneskelig talt—være noksaa smaa. Men vi opgir ikke Haabet. Om Herren vil, saa kan han ligesaagodt da, naar alle menneskelige Hjælpekluder er udtømte, bringe i sin Hjælp og beholde sin Vre ubeskaaret, den, vi arme Menneſter desværre saa ofte vil dele med ham. Nu, disse par sidste Dage har hun dog, Gud ske Tak, været lidt bedre.



Men i ethvert Fald mener dog Dr Anderson, at jeg maa reise hjem til Amerika med hende, saasnart hun kan bli saapas, at Reisen kan foretages.

Alt staar i Guds Haand, og vi forsøger fremdeles at sige: Sked din Vilje.

Trods al vor Sygdom og alle vore Strøbeligheder gaar dog Missionsarbeidet frem. Glæden herover er stor, men ikke ublandet. Her er ogsaa Vengstelser, Skuffelser og Nederlag. Saa glædeligt og opløstende som det er, naar en Sjæl vindes for Jesus, saa bedrøveligt og knugende tungt er det, naar den samme Sjæl forlader den gode Herde og gaar sin selvvalgte Vej. Og jo større Forhaabninger vi sætte til samme, des større blir Skuffelsen. En Mr. Tsa o, som var saa brændende varm og nidkjer for nogle Aar tilbage, er ikke at kjende igjen.

Medens jeg var hjemme blev han gift med en hedsensk Kvinde. Han er blit lunkn og sløv. Gud give han maa komme tilbage til sin første Kjærlighed. Om hans Hustru kunde bli vunden, vilde det være en stor Hjælp. Vi beder herom.

En af de saareste Skuffelser i vor Mission gjælder Mr. T o n g. Det er vel kanske ikke nogen enkelt Person i vor Mission, som har været talt og skrevet saameget godt og rosende om, som Tong Sjaosen, som vi almindelig kaldte ham. Som ung Gut blev han optat i Børnehjemmet, hvor han opførte sig aldeles eksemplarisk. Han var virkelig et Mønster paa Yndighed og Flid. I 18 Aars Alderen gik han op til den kinesiske Eksamen. Blandt tusinder af Studenter tog han sin Eksamen med Udmærkelse. Afskrift af hans Eksamensbevis er at se i vort Missions-Museum i Red Wing. Han var vor Missions Pryd, og vi satte store Forhaabninger til ham.

Der blev gjort Opraab til at støtte ham i hans videre Uddannelse. Midler kom ind, og han blev sendt til Episkopalernes Skole i Provinsens Hovedstad. Her var han et Aars Tid, men da han kom tilbage, var han ikke at gientjende. Han blev dog imidlertid ansat som Lærer i Høiskolen, men her fandt han sig ikke mere hjemme. Trods Rønnings

alvorlige Formaninger, og trods det at han oppebar høiere Løn end nogen anden Lærer rømte han forleden Juli Maaned. En Høistolegut, som skulde bli Assistent i Høspitalet, blev med ham.

Benner, bed for vor kjære, forlorne Søn, at han ikke maa blive tabt—evig tabt—for Jesus og Missionen.

Gud har endnu Veie og Midler at kunne føre ham tilbage.

Broderligt I h. Himle.

\* \* \*

Fra Landahl.

XXIV.

Den tredie Dags Aften kom vi frem til Miaotan. Bennerne i Aan sheo kiao syntes Besøget var kort, thi, som en sa: Det var saa morsomt. Men de maa lære sig til at se og forstaa at Missionsæren har det travelt. Om vi bare kunde indspirere dem! Thi de tar Livet altfor mageligt. Det er jo en Dyd, at man kan ta alt med Ro og Sindighed. Missionsæren er maaske altfor nervøs. Man bryder sig frem og slider sig ud. Man kan ikke engang være tro, naar man skal hvile. Da er Tiden kommen for at ta Rev i Seilene; thi da har det med Strømmen mod ruineret Helbred.

Noget har vi at lære Kineserne, men vi har noget at lære af dem ogsaa.

I Miaotan har Evangelist Theo indrettet Stationen saært hændigt. Gutteskolen har han i Kapelet og Pigeskolen i det rummelige Gjesteværelse. Og det er saa nær, at han kan ha Tilsyn med begge paa en Gang. Ifjor var der 56 Børn. Han har ikke tat ind saa mange Aar, da han ogsaa maa ta vare paa Gudstjenesterne Søndag, og møder med interesserede om Kvælderne. Det maa siges, at han har Hænderne fulde. Men han er overmaade lykkelig i sin Gjerning. Her er det henimod femti kristne og næsten saa mange søgende. Nu kan jeg ikke komme der mere end en Gang i to Maaneder, men jeg sender reisende Evangelister ret som det er, baade for at hjælpe ham med Arbeidet og finde ud om det er noget ondt igjære blandt Bennerne, saa vi kan hugge Spiren af medens den endnu er spæd.

Om Aftenen havde Mrs. L. Møde med Kvinderne i Pigeskolen og en Mond holdt til i Kapelet. Begge Rum var fuldpakke. Og vi havde rigtig velsignede Møder. Men Røgen fra den russiske Lampolie holdt rent paa at kvæle os. Man kunde faa baade Tøring og mer af den tykke Røg. Men Tilhørerne syntes ikke at li noget af det. Dog, Rygterne gaar nu blandt Landsfolket, at den forfærdelige Halsøge, Difterites, kommer af Rerosinrøg; thi det er en fremmed Sygdom. Ingen af dette Lands Læger kender den. Man kalder den hvide Halsøge.

Katholikerne har nu kjøbt en større Gien- dom paa den anden Side Gaden, tvært over for vort Kapel. Man har ikke ret til at tænke ondt om nogen langt mindre tale ondt om nogen, eller saa havde jeg sagt, at de kom der for at fiske i oprørt Vand. Nu er ogsaa den Storm over, og Gud har ført os igjennem Vanskelighederne. De katholske kristne siger: Vor Fader tar nu ikke længere vare paa vore Affærer i Retten, og da er det slut paa Evangeliets Fremgang, altsaa beror Fremgang i menneskelig Hjælp og ikke af Gud.

Da det gjælder at gi de indspøjte Sandhedens Ord, saa at de lærer først at se Guds Rige og hans Retfærdighed, da vil det snart bli slut med det uendelige Baahæng om Hjælp i det, som vi intet har med at bestille. Hvem har sat os til at haandhæve Lov og Ret? Vi er Fredens Budbærere, Det er alt, og det er det største.

I denne By har vi lagt ned meget Arbeide. Vi har havt store Skuffelser her. Mange har søgt men ikke fundet. Man har vendt Sandheden Ryggen, men den Flok troende vi har her, er jo ogsaa et Vidnesbyrd at Guds Naade ikke har været forgjæves heller.

Stjont vi sad op til Midnat for at samtale med Vennerne, opmuntre og trøste nogen, men reffe og læse Loven over andre, saa var vi alligevel oppe tidlig nok til at møde frem i Kapelet Kl. 6 Morgen til Bønnetime. Det er de saligste Stunder en Missionær kan faa, da man saadan kan faa slaa Ring omkring Naadestolen og frembære

hverandre i Bøn til Gud. Det er god Betaling for Bryderiet at ha Bøn paa fastende Hjerte. Endog Hedningerne synes, at det maa være den rette Wei.

For Aar tilbage stod man og grined til vor Tilbedelse, men nu er det Alvor i alle Ansigter. Haaber det gaar til Hjertet.

En velstaaende Bonde havde indbudt os til Frokost. Han vilde gierne, at vi skulde have Andagt der først og spise siden. Saa havde vi Andagt. Flere af Brødrene bad og vidnede, selv holdt han en inderlig Bøn. Saa sang vi af Hjertens Lyst.

Mrs. L. og Smaa pigerne talte og sang for Kvinderne. De er mer end almindelig interesseret her. Uangkiacheo er den største Landsby paa Vestsiden af Hanfloden i vort Arbeidsfelt. Nogen celdre Niend fortalte mig, at det er omkring 1200 Familier. Na her er bare en Haandfuld troende et to Bord søgende (et Bord er otte). Na hvilket Arbeide.

Vi spiste Frokost Kl. 11. Da havde vi allerede havt to Møder.

En kristen Færgemand tog os over Hanfloden paa sin Baad. Som kristen er han fem Aar. Har et godt Navn heromkring. Maa han nu bli til Velsignelse blandt sit Folk!

Glade og veltilmode kom vi hjem efter fire Dages Reise. Vi forsøger at kaste Brødet paa Vandet. Det bæres ud i Folkehavet. Det vil bli til Velsignelse.

Paa Fredag skulde vi reist til Kia kiascheo, men blev forhindrede af en voldjorn Sandstorm som endte med Dægn. Men vi reiste om Lørdag stjont Veiret fremdeles var truende.

At vi blev forhindret en Dag syntes Vennerne i Taipingtien om. Thi det er som de siger: Vi som har mest Ret paa eder, vi ser mindst af eder. Og, kommer I ikke snart for at bo iblandt os.

\* \* \*

En Tur til Chi Kung Shan.

Fancheng, Oktober 21de, 1908.

Det var Tirsdag den 18de September, at vi drog ned fra Fjeldet for at begive os



paa Vangreise. Kommen ned til Stationen var der mange, som havde hørt at „Muhfi“ skulde reise til Hankow og nu kom de med sine Sager for at staa et stort afgjørende Slag. Genimod Aftenen er vi dog endelig færdige og skal ombord.

Baaden ligger ved Bryggen(?), Kis og andre Sager alt ombord. Men tale om Husbaad? Vi maa fryde ind paa alle fire, og kommen ind ser vi ingen anden Raad end at sprede ud nogle Klæder paa Gulvet og sætte os; thi at staa er her ikke at tale om, da der er omtrent fire Fod til Taget. Men vi maa komme os til Hankow paa fem a seks Dage saa det er bra at „Skuta“ er let.

Det mørkner alt og denne Dag kommer vi ikke langt. Den næste Morgen er Baadfolkene oppe kl. halv to og snart har det afsted for god Vind og med Strømmen.

Nu gaar det godt. De første to Dage gaar vi omtrent 300 Li om Dagen og efter fem Dages Forløb er vi i Hankow, „Kinas Chicago.“

Men her staar det ikke rart til. Koleraden raser og Folk dør i Masser. I „Kinabyen“ ligger de døde paa Gaden ubegravne, da der ikke er Ligkister og Arbeidshjælp. Det bringer os til at ghye ved Tanken paa, at vi er midt inde i dette Peststrøg.

Her maa vi ikke tøve længe. Missionærerne er alle bortreiste paa Ferie, enten til Kuling eller Chi Kung Shan. Det sidste nævnte Sted er vort Maal og did haster vi hen den næste Dag saa fort Toget kan bære os.

I Hankow, Hanyang og Wuchang, som før var betragtet som en By, da de ligger saa at sige Side om Side, er døde saa vidt man ved 30,000 Kinesere og 12 Udlændinger af Cholera. Underlig nok for menneskelig Fornuft er det, da man siger at saa vidt man ved er ingen af de kristne døde af Pesten. „Du skal ikke frygte for Rattens Rædsler, for Pil som flyver om Dagen, for Pest som farer frem i Mørket og for Sot som ødelægger om Middagen.“ Saadan er Gudsbarneret indenfor Guds Forjættelsers faste Borge.

Fremkommen til „Hsin dien“ som ligger ved Foden af Fjeldet, 15 Li fra Toppen, be-

gynder Opstigningen, som sker i en Slags let Bærestol, båret af fire Mænd. Stønnen de bær det høiere og høiere op, da Fjeldet er brat og Dagen er nok saa hed. Kommen halvveis op gaar vi gennem en gammel Fæstning. Dette siger man har været Tilflugtssted i Oprørstider, saasom Taiping Oprøret, Bøyer Oprøret m. f. Murenes forfaldne Tilstand er nu et kraftigt Bevis for Landets nuværende fredelige Tilstand.

Kommen frem blir vi hilset velkommen baade af kjendte og ukjendte. Her manglede ikke hverken paa Husrum eller Hjerterum. Vi var jo kommen for at forhandle om Forening, og det første og bedste Bevis for sandt Forenings Arbeide er jo at vise det i Handling og ikke blot fremlægge det i pene Talemaader og velformede Fraser. „Vis mig din Tro af dine Gjerninger.“

Chi Kung Shan er et ganske nyt Sted. De første Huse var bygget af den Forenede Kirkes Missionærer for ca. seks Aar siden. Nu er der mange prægtige Hjem deroppe, eiet baade af de forskjellige Missioner samt mange af Handelsfolket fra Hankow. Den Forenede Kirkes Missionærer har her de peneste Hjem. De har ogsaa iaar opført en meget net og pen Kirke til et Kostende af ca. Tls. 2000. Bygningen er af huggen Sten samt Tegl; Træværket er ferniseret. Det hele tar sig godt ud og er et stille, fredeligt Sted, hvor Gud lovhynges og tilbedes baade af Kinesere og Udlændinger.

Fredag den 25de aabnedes den fælles Luther Konferens, til hvilken vi var kommen som Delegater fra vor Mission. Repræsentanter fremmødte fra følgende Missioner: Det norske Selskab, Hunan; Svenske Augustana Synode, Honan; Den Forenede Kirkes Mission i Honan; Den Svenske Mission i Kina og Hauges Synodes Mission. Mødet organiseredes ved at vælge Pastor K. Stokke af den For. Kirke som Formand, Pastor A. W. Edwins af Augustana Synoden som Viceformand, og Pastor Gottkeberg af Selskabet som Sekretær. Prof. Stokstad blev valgt som Referent for „Chineser Recorder“, og hver Mission skulde da sørge for at der blev rapporteret til de forskjellige Kirkeorganer.

Past. Stokke oplæste derpaa Ef. 4: 1—17 og ledede i Bøn. Han hilste de fremmede et hjerteligt Velkommen og med Haab om at vi maatte faa en velsignet Konferens, der kunde bidrage til at fremme Guds Sag og forherlige hans Navn herude blandt Hedningerne ved mange Sjeles Frelse.

Derpaa optraadte Past. Gotteberg og holdt et meget godt Foredrag over Emnet: „Foreningsarbejde blandt de lutheriske Missioner i Kina“, knyttet til Joh. 17: 11—12, 20—23. Enhedstanken blev klart fremholdt ifølge Skriften. Særgeligt er det at der har været saa megen Splid endog inden den Lutheriske Kirke. Det gjælder nu, og ikke mindst paa Missionsmarken, at vi arbejder i Enhed og at Hedningerne ved at se det ogsaa maa slutte sig til den kristne Kirke.

Flere gode Tanker fra Hundredeaarsfejsten i Shanghai blev fremholdt samt Planer lagte for lutherisk Fællesarbejde. Flere Punkter blev der opført og Komiteer nedsatte; men dette er nu det første virkelige Møde eller Forsøg paa at faa istand et saadant Fællesarbejde.

Det blev betonet, at vi er ikke saa saa Repræsentanter her, og naar vi betænkte den Skare, som vi repræsenterer hjemme og herude, da har vi et meget stort Ansvar og et vigtigt og helligt Kald. Tænk hvor meget kraftigere Arbejde vi kunde udføre om vi alle lagde Haand i Haand, her hvor saa mange Vanskeligheder stirrer os i Øinene, saasom Midler, Kræfter etc.

Grundet paa dette Foredrag blev følgende Resolutioner fattede:

„Lutheriske Missioner samlet til Konferens paa Chi Kung Shan fra 28—30 August, 1908, udtaler som sin faste Overbevisning, at Tiden nu er inde til at tage Tanken om at organisere de forskellige lutheriske Missioner i Kina til en Kirke under alvorlig Overvejelser. Vi vil derfor anbefale, at der inden de forskellige Missioner udpeges repræsentative Mænd blandt de udenlandske Missionærer, de kinesiske Arbejdere og de kinesiske kristne, som kan udarbejde Forslag til Organisation. Disse Forslag blir indsendt til den af de lutheriske Missionærer ved Hundredeaarskonfe-

rensen i Shanghai udpegte Komite. Denne Komite bør da paa Grundlag af de indsendte Forslag udarbejde sit eget Forslag til Organisation. Dette Forslag blir da sendt rundt til de forskellige lutheriske Missioner og Missionærer for at høre deres Udtalelser i Sagen. Senere vil dette Forslag med mulige Forandringer blive at forelægge en ordentlig sammenkaldt lutherisk Konferens bestaaende af Delegerede fra de forskellige lutheriske Missioner og af enkeltstaaende Missionærer til Vedtagelse.

For at Enhedstanken kan vinde mere Forstaaelse inden Missionerne anbefales det, hvor det er muligt, at Missionærerne, de kinesiske Arbejdere og de kinesiske kristne besøger hverandre. Derved vil de lære at forstaa hverandre og lære at kjende hverandres Arbejde.

Paa Eftermiddagen holdt Past. Kleischer et vel udarbejdet Foredrag om lutherisk Literatur. Det betonedes at Literaturen var det store i lutherisk kristnes Virksomhed. Den er det som har bragt det rene Budskab viden om og er bleven en Kraft blandt næsten alle Folk. Naar vi betragter Kineserne, saa er det ogsaa Literaturen som har raakt længe til at omdanne dem. Deres Jordoms Mure maa først ramle før vi kan haabe at gjøre noget varigt Indtryk paa dem. Det første er naturligvis at faa dem interesseret i den hellige Skrift, men ofte maa ogsaa det ledes hen til ved Traktater eller lignende.

Fabers Skrifter har gjort meget til at naa dette Maal. Dr. Schultz har ogsaa udtalt at de bedste kinesiske theologiske Skrifter er lutheriske. For Tiden arbejdes paa Udgivelsen af ikke saa lutheriske Skrifter. Men dette Arbejde er endnu i sin Ungdom. De fleste Missioner er nu kommet saa langt, at de kan have sin egen Literatur. Tænk da hvilken Besparelse af Tid og Gøner, om vi kunde med forenede Kræfter lægge an paa dette Arbejde. Et bedre og mere fuldkomment Arbejde kan ogsaa udføres af flere i Samarbejde end af Enkeltpersoner.

Efter en livlig Diskussion blev følgende Resolutioner vedtagne:

I Erkjendelse af, at vort Fællesmaal er:



at skabe en stærk uafhængig selvunderstøttende og missionsdygtig evangelisk lutherisk Kirke i Kina, og i Erkjendelse af, at for dette formaals Opnaaelse behøves rigelig af god lutherisk Litteratur, forslaaes:

I. At hver Mission udpeger en bestemt Missionær til at have Ansvaret for vedkommende Missions literære Arbejde. Han har da at:

a) Besørge oversat, udgit og trykt hvad vedkommende Mission beslutter udgit, oversat og trykt.

b) At korrespondere med de andre lutheriske Missioners literære Arbejdere og holde sig underrettet om deres Udgiver, Oversættelser og Trykkevirksomhed hvorved Arbejdets Fordeling lettes og fremmes.

c) At tilstille de andre lutheriske Missioner Kopier af, hvad hans egen Mission til enhver Tid udgir.

II. At vi enes om at søge sat igang et lutherisk Menighedsblad, hvori vore Menigheder stadig kan bli holdt underrettet om hinandens Fremskridt og Liv, samt om Kirkens Liv overalt i Verden. Bladet maatte samtidig med at det skulde være den lutheriske Kirkes Organ tillige indeholde Fortællinger og Nyheder.

Idet Resolution vedtoges blev der nedsat en Komite til at udrede dette Spørgsmaal og eventuelt iværksætte Planer. Til Komite valgtes: Past. Daehlen, Past. Edwins, Prof. Stokstad og Past. Fleischer.

III. At Missionærene sætter som sit Maal og arbejder henimod at faa et fælles lutherisk Presteseminarium for alle vore Missioner i Forening og understøttet af og forsynet med Lærekrafter af alle vore Selskaber. Presteseminarium bør ligge paa et centralt Sted, f. Eks. i Hankow.

(a) Den høiere Skoleundervisning anlægges, saavidt mulig, paa samme Basis og med samme Maal.

(d) Vor Evangelistuddannelse bør ogsaa anlægges paa samme Grundlag og med samme Plan.

I det Resolutionen antoges blev nedsat en Komite til at undersøge og udrede Sagen. Til Komite valgtes: Stokke, Edwins, Trygstad og Reichelt.

IV. At enes om Brug af saavidt muligt de samme Lærebøger og Udgaver af Lærebøger for vor Religionsundervisning og teologiske Undervisning, samt samme Salmebog. At de Missioner som i Hjemlandene benytter samme Ritual konfererer og enes om saavidt mulig at benytte samme kinesiske Alterbog og Tekstkræfter. (Fortfættes.)

G. M. Trygstad.

## Spørgsmaal og Svar.

Hvad er Grunden til at mit Stykke ikke blev optaget i „Buddbæreren?“ S.

Svar: Kjære S.—Trøst dig for det første med, at dit Stykke ikke er det eneste, som ikke er blevet optaget i „Buddbæreren“ og Grundene hvorfor kan være meget forskellige. Der er ogsaa Grunde hvorfor et Blad sjelden eller aldrig siger noget om, hvorfor de forskellige Artikler ikke blir optagne. Mange vilde neppe taale at høre den virkelige Grund, og saa gjør man dem en Tjeneste med at tie. Et Blad maa praktisere at „tænke to Gange“ før det taler; thi dets Røst høres jo over den vide Verden. Men lad os for en Gangs Skyld nævne til Oplysning for Dem, hvorfor en Del Indsendelser (og flere burde) gaa i Kurven heller end i Bladet.

Forskjellige skriver saa smaat som Sand, saa det kan næsten ødelægge ens Dine, Brev og Taalmodighed at læse det. Papir er da ikke saa dyrt, hvorfor ikke bruge lidt mere af det?

En Del har den Bane (Ubane) at skrive to, sommetider tre Linier paa en; hvor skal vi saa faa Rum til Rettelserne; thi rettes maa det, uden Forfatteren er en af de sjældne som kan skrive ret selv. Hvorfor ikke bruge lidt mere Papir?

Andre sender noget daarlig Blyantiskrift endog paa kullørt Papir, saa det er omtrent ulæseligt. Hvorfor ikke bruge hvidt Papir og sort Blæk og Pen?

Saa er der en Del som vil skrive, men de „har ikke Tid“. I Farten har de da ret til noget, som de kalder „Klad“. Altsed sendes det med den Bemærkning: „Jeg har if-

ke Tid til at renskrive det (Redaktøren har altid Tid) du faar gjøre det bedste du kan af det.

Nu kjære S. Dette faar være, nok af dette Slags, meget mere kunde nok siges og saa om et saadant Emne, men „vi har ikke Tid“ og forresten kan det neppe tjene til stort Gavn at gjøre lange Forhandlinger over et saadant Tema. Det retteste vil være, at enhver lærer sig til at skrive saa godt og klart som muligt, men forresten overlader til dem, som er ansvarlige for, hvad et Blad bærer ud i Verden at vælge og bruge, stryge, rette og omskrive til de faar istand Læsestof, som vil gjøre saa liden Skade og saa meget Gavn som muligt.

### Fra Arbeidsmarken.

Pastor C. G. Tidnes har modtaget Kald fra Edinburg, N. Dak., men om han antager Kaldet vides endnu ikke.

Past. Westphal skriver den 5te Januar Her er ret en Exodus til Skolerne af vor Ungdom. Fra dette Kald reiste idag 10 unge Mænd til Red Wing Seminar; to unge Kvinder til Jewell College, 3 unge Mænd til Universitetet, ialt 15. Af disse begyndte to efter Nytaar, de andre har været paa Skolerne før.

Nytaarsaften havde man Baagemøde ogsaa i Past. Carlsons Menighed i Milwaukee, Wis. Mødet begyndte Kl. 9 Aften med Samtale over Job. 1. Samtalen dreiet sig da mest om „de omkomne og de undkomne.“ Mange deltog i Samtalen og med Bøn og Sang baade af Mænd og Kvinder. Lidt Forfriskninger serveredes, og ved Tolvtiden var omtrent hele Forsamlingen paa Knae i stille Bøn medens det gled over fra det gamle til det nye Aar. Tilslut sang man Salmen: I Jesu Navn skal al vor Gjerning ske, og bad i Fællesskab Herrens Bøn. Man skiltes med varme Haandtryk og gode Onsker for og over hverandre i Aaret 1909.

Fra Madison, Wis. Nytaarsaften var en Høitidsstund for os her i Menigheden. Vi samledes i Kirken Kl. 8 til en Modtagelsesfest for 12 Familier og en Del Enkeltpersoner, som har sluttet sig til Menigheden. Ungdomsforeningen udførte først et Program hvorefter serveredes Forfriskninger til hele Forsamlingen. Efter Bevertningen veksledes med Sang, Bøn og korte Vidnesbyrd helst af de nye Medlemmer. Lidt før Kl. 12 var hele Forsamlingen i Bøn, ledet af Pastor Krogstad. Da Klokkerne ringede og Kanonerne brønnede til Vidnesbyrd om at et Aar var lagt tilbage, som aldrig kommer igjen, og et nyt indtraadt, reiste Forsamlingen sig og bad „Fader Vor.“ Kirken var fyldt til Trængsel hele Tiden. Herren har været god mod os det Aar som gif. Vi vil derfor først takke Gud, dernæst vore kjære Prestefolk Mr. og Mrs. A. J. Krogstad for at det har gaaet saa godt.

C. G. Sæter.

1325 Williamson Str., Madison Wis.

G l æ d e r eder med de glade, siger Herrens Apostel. Enhver ret Missionsven vil glæde sig over den stigende Interesse, som vægges for Dagen for Guds Riges Udbredelse iblandt Fjender og Hedninger. Det gaar ofte saaledes til ogsaa paa dette Omraade, at naar Røden er størst er Hjælpen nærmest. Missionsgaverne kommer i saa store Summer og fra Steder og Personer, som man ikke havde nogen Tanke om før man ser det. Herren finder Personerne og han finder Midler og „driver ud i sin store Høst.“ De glade Givere skal ogsaa faa erfare, at de ikke lider noget Tab ved at give til Herrens Sag. „Giver saa skal eder gives.“ Vort Kirkefolk som har havt Stræv med at slaa sig igennem baade i en og anden Henseende i dette Land har ikke mindre idag, om de ved Siden af at bygge Hjem for sig og sine ogsaa har drevet med at bygge Guds Rige baade hjemme og paa Missionsmarkerne. Nu ved Aarets Begyndelse hør vi ogsaa lægge os paa Minde: „Naar vi gjør det gode, lader os ikke blive trætte; thi vi skal høste i sin Tid, saafremt vi ikke trættes.“



Trempealeau Valley Menighed, af Pastor D. T. Borgens kald, indbyder Red Wing Kreds til Møde fra 2—4 Feb. Nærmere Beskjendtgjørelse kommer senere.

M. J. Westphal.

### Beskjendtgjørelser.

Ifølge Indbydelse fra Round Lake Menighed, Pastor John H. Hanson's kald, vil den sydbestlige Winneepota fælles Indremissionsforening holde Møde der, om Gud vil, den 26—28 Januar først. Emnet er Nab. 3, 1—7. Pastor D. M. Bakke fra Madelia indleder. Alle lutheriske kristne er hjertelig velkomne. Kom, Brødre, og bed til Gud om et velsignedt Møde. Der vil være Skyds i Round Lake og i Lake Park om Aftenen den 25. Paa Foreningens Vegne

Andrew Johnson, Form.  
Jakob S. Wik, Sek.

### Til Presterne i Syd Dakota Kreds.

Paa Indbydelse af Pastor D. O. Bergh, Volga, S. D., møder Prestekonferensen af Syd Dakota Kreds i hans Hjem den 2de—28de Januar, 1909. Følgende Program er udarbejdet for dette Møde:

Tirsdag, den 26de—  
Formiddagsførelsen: „Loven i den gamle og nye Vagt“ J. A. Quello. Eftermiddagsførelsen: „Sjelepleien hos de syge“ G. O. Wik.

Onsdag, den 27de—  
For. „Prohibitionspartiets Principer“—M. M. Mannes.

Efterm. „Anti-Saloon Ligeaens Principer“—J. J. Starnefs.

Torsdag, den 28de—  
„Ritualer“—G. M. Bruce.

Efter at disse Emner er indledede, vil de blive Gjenstand for almindelig Samtale. i hvilken det ventes at alle Prester tilstedede skal være beredt til at tage Del. Det er derfor nødvendigt, at man paa Forhaand sætter sig ind i disse Spørgsmaal, som der blir behandlet. Alle Kredens Prester bør indrette sig saaledes, at de kan bivaane dette Møde. Afstenerne vil blive benyttede til Ophbyggelsesmøder.

Paa Komiteens Vegne

Gustav M. Bruce.

Berry og Bethel Menigheder, Pastor J. A. Johnson's kald, Mt. Horeb, Wis., indbyder herved Chicago Kreds af Hauges Synode til et kristeligt Samtalemøde at afholdes den 19de til og med den 22de Jan. De to første Dage i Berry og de to sidste i Mt. Ho-

reb. Emne for Samtalen i Berry: Luk. 18: 35—43 og i Mt. Horeb Rom. 8: 16—17. Kom mange med Bøn om velsignedt Møde. Skyds møder i Mt. Horeb Da-gen før Mødet.

J. J. Lee.

Paa Indbydelse fra Trondhjems Mgh., Pastor Kervigs kald, Yankton Co., S. Dak. vil S. Dak. fælles Indremissionsforening afholde Møde fra 5—7 Mars 1909. Samtaleemne Mark. Evang 4: 21—24. Torsdags Aften Sammenkomst i Kirken; og Torsdag mødes besøgende i Irene og Volin. Pastoren saabesom Menigheden ønsker mange talende og bedende til dette Møde. De har haade Hjerterum og Husrum i Trondhjem.

J. J. Daaland.

### Kvitteringer

Professorsløn: Ved Pastor J. A. Lassen fra Søndre Zumbro Mgd., Lassens kald 114.50. Vernon & Hayfield Kbf. 5 (til Hjælp for Mgd. at betale dens lignebe Professorsløn). Søndre Zumbro Mgd. 8 Kbf 20.42 (hvoraf 15.50 er Hjælp for Mgd. at betale dens lignebe Professorsløn).	139.92
Ved Oscar Jacobson fra Green Lake Mgd., Spicer, Minn.: J. O. Klotter 5, R. Olson, O. Haverby, J. O. Nielsen hver 3, J. K. Jacobson, R. Olson, J. Thorvig, J. Jacobson, E. M. Anderson, A. Hanson R. Klotter hver 2, O. Haverby 1.75, M. J. Klotter, J. E. Jac 58, P. J. Thompson, O. Jacobson hver 1.50, A. M. Thompson, J. Johnson J. J. Klotter, O. J. Thorvig, Theo. Johnson, E. Thompson, R. O. Jacobson, S. Emmerland, E. Olson, O. Kalebitt, E. H. Thompson, O. Erickson hver 1, A. Thorvig 50c	48.25
Ved Pastor U. D. Johnson fra Lille Bethania Mgd., Johnsons kald, O. Torgimson, W. S. Bjelland hver 2, A. Stranblan 1.	5.00
Ved O. E. Segg fra Mayville Mgd., Mayville, N. D.: O. E. Segg, J. Anderson, M. Anderson hver 5, A. M. Anderson, Albert M. Anderson, O. J. Monson, J. O. Joske, B. Tenneson, A. M. Tenneson hver 2, A. Mathiasen, Mrs. Anne Hiltand hver 1.	29.00
Ved O. E. Eggen fra Mc Gregor Mgd., Cleveland's kald	13.00
Fra J. Starke, Bismarck, Wis.	1.00
Ved J. H. Ekstrand fra Hauges Mgd., Th. Hanson's kald, samlet ved Jens Ness: B. Wigdahl, Mrs. B. Wigdahl, Petra Wigdahl, Paula Wigdahl, M. Wigdahl, S. Wigdahl hver 1.	6.00
Ved Pastor Ed. Johnson fra St. Johns Mgd., Johnsons kald, Sioux City	37.25
Ved Thorsten Larson fra Bethania Mgd., Kandiyohi Co., Minn.: E. Hendrickson 4.25, Th. Larson 3.40, J. J. Bratberg, J. Larson, E. Overton, O. D. Nyffen hver 2.55, O. J. Berg 2, G. Underberg, B. Hendrickson, O. J. Bratberg, A. Larson, A. E. Grassid, O. Olson hver 1.70, Mrs. J. Pederson, A. Arneson, A. Erickson hver 85c, A. Gustaf 1.50	34.10
Ved O. Tomling fra Bethesda Mgd., Aulstads kald, Duluth, Minn.	18.25

Før kvitteret

2731.59

3063.36

Rettelse: Ved at se over den sidste indsendte Kvitteringsliste for Varsmødet finder jeg, at jeg har udeladt en Kvitteringspost, nemlig fra Menigheden ved Creston, Ill., Pastor Gittrems kald 62.75. Denne Post er opgjort og indbefattet i sidste Vars Regnskab. Denne Forglemmelse rettes herved og bedes undslået.

J. A. Lassen.

Til Mayhille Kreds Indremission: Offer ved Mødet i Litchville, Pastor Nessbigs Kald.....	23.00
Fra Ida Kreds for deres Del, da H. D. Kreds var delt.....	5.00
	28.00

T. J. Sagen, Ks.

Til Chicago Kreds Indremission: Ved Mrs. D. S. Elstad fra Morrisonville Syforening.....	10.00
E. A. Johnson, Ks.	

Til Iowa Kreds: Ved Pastor R. Kleveland fra McGregor Mgd.....	2.75
Offer optaget ved Kredsens Aarsmøde i Rose Grove, Pastor Eastvolds Kald.....	22.92
Ved S. Schlanbusch fra Salems Mgd., Roland, Iowa.....	20.00
E. L. Karolusson, Ks.	

Til S. Dak. Kreds Indremission: Offer ved Kredsmedet afholdt i Bion's Mgd. ved Jhlen, Minn. den 1-3 Dec., Pastor Edw. Duess Kald af den forenede Kirke, Mort.....	22.10
Ole Stene.	

Til Missionsuden: Ved Mrs. J. E. Storing fra Lincoln Mgd.s Kvf., til Hospital i Med Wing.....	10.00
Mrs. Emma Wicf, Toronto, S. Dak.....	1.00
Ved Mrs. Carlbold fra Mrs. Ferbitz, Jewell, Ia.....	1.00
Mrs. James Thompson, Jewell, Iowa.....	1.00
Mrs. C. C. Holter, Kenyon, Minn.....	2.00
Mrs. M. J. Westphal, Peterson, Minn.....	1.00
Mrs. D. S. Elstad, Morrisonville, Wis.....	1.00
Ved Mrs. D. S. Elstad fra Morrisonville Mgd.s Bigej.....	5.06
Mrs. A. E. Dittab, Eagle Grove, Iowa.....	1.00
Mrs. J. F. Melom, Wallace, S. Dak.....	1.00

Mrs. Edw. D. Ringstad.

Ved Pastor Ollvegaard modtaget \$5.00 fra Bethel Kvf., Ectorh City, Iowa.	
---	--

J. M. J. Dotbebt.

Bidrag til Søndagskolekassen i Milwaukee: Corrala Peters, B. H. Hanson, Mrs. A. R. Rannum, Ole Swingen, S. Eversen, Sigve Umbal, John Stangeland, Martin Mort, Klimer, J. K. Osmundson, E. K. Klevpe, Ole Fosaaen, J. Nelson, Ulfelandt, C. Templar, E. A. Johnson, S. M. Teigland, S. Dalsland, B. J. B. Oskland, J. J. Anderson, B. Grimsley, E. K. Rogneshaug, D. B. Olson, S. Larson, E. Hauge, S. Vinset, E. Bala, S. Tollefson, Karl Rye, J. E. Pederson, E. Dittab 50c hver; W. M. Lutz, Mrs. John Peters, Rev. J. A. Johnson, A. E. Gustad, A. Gustad, R. A. Johnson, A. B. Alström, A. M. Lee, M. Gunhus, S. Jacobson, Mrs. A. Hoben, Carl Sanderson, B. T. Hanson, S. Johnson, S. Punsbit, Mrs. Annie Anderson, S. K. Gleden, J. Valen, B. L. Myrland, S. P. Myrland, S. J. Dahle, S. Klevpe, Ole Oskland, D. A. Stangeland, O. Klevpe, M. Klevpe, Tore Larson, S. Klevpe, E. K. Klevpe, S. Umbal, E. K. Eversen, S. Umbal, Knut Osterhus, R. B. Anderson, Jacob Wilson, E. J. Zeig, J. M. Omland, S. Thompson, A. G. Olson, S. G. Pederson, B. Wannenion, S. A. Riernagel, B. Omland, Mrs. Minna Gjedson, Krist Zeig, D. M. Anderson, S. S. Thompson, J. M. Teigland, D. J. Charlson, D. R. Houland, S. D. Halvorson, E. Storing, Mrs. Mervif, J. Storing, Katland, S. Katland, S. D. Hauge, A. B. Larson, A. Hble, E. Hble, J. Hble, Rev. S. E. Eversen, D. S. Nelson, S. Hauge, D. D. Frette, J. Hanson, R. Rye, S. L. Tutland, Mrs. Longway, Dr. D. E. Dittab, J. E. Brown hver 1. Marta Moller, Berta Storing hver 75c, Clara Gunhus, M. E. Meland, S. M. Rannum, A. R. Rannum, B. Sand, Carl Anderson, Mrs. E. G. Eiland, R. Kleveland hver 25c, To abenævnte 1.50, Mrs. D. Gustad, S. A. Haaben, A. D. Anderson, K. Kleben, J. E. Gutter, Tellef Hauge, Mrs. A. A. Klosser, Ole Tollefson, Carl Carlson, S. B. Alvane, J. Walvatne, R. B. Oskland, D. Simonson, Mrs. Sara Henderson, D. A. Bils hver 2; Knut Knutson, Rev. S. D. Paulsrud, D. M. Johnson hver 3; E. E. Eide, E. E. Peterson, Abraham Landli, A. Nessheim, D. Holman, S. R. Brown, E. Dannelson, Ole Knutson, Tomas Meland, Oscar Ulfad hver 5. Flere har sendt ind sine „Dine Cleaners“ og skal saa Bittering ved Sekt. paa Kort.

S. Eversen, R. B. Brown hver 2; S. K. B. 1, ved Mrs. M. Lee, Mrs. S. E. Simonson, Rev. J. E. Hiemervif hver 1. Ved Mrs.

S. J. Engelson 11.25 fra Kvf. „Bethanh“ Pastor S. Bergs Kald. Ved Pastor D. S. Elstad 10.

Jeg har bejagt igennem Aarets Løb i Anledning Kappellet følgende Kald: E. C. Holter, S. Berg, J. A. Laskeson, Kleveland, J. Johnson, Dittab, Paulsrud, S. Hanson. Vi er taknemlige baade til dem og deres Menigheder, Det letter baade Gjæld og Uengjælle for hver som kan affe noget til dette Diemed. Vi har nu indskrevet ca. 80 Børn allerede. Bære saa Sagen fremdeles Gud og gode Menneffer anbefalet. Alle hjertelig Tak! Broderligst Nels Carlson.

Jødemissionsbitteringer: Saabidt jeg kan se af de indbødte Lister er følgende Bidrag fra Hagues Synode ved Pastor Breidabill: S. S. Anderson, Dawson, Minn., Pastor Lund's Kald.....	10.00
John J. Ekl, Madison, Minn., do.....	5.00
Abenævnt i Pastor Simon Hansons Kald, Slater, Ia.....	1.00
Iver Jacobson, Rome, R. Dak., Pastor Bergers Kald.....	10.00
Ebenezer Missionsk., Dakota, Minn., Pastor Simonsons Kald.....	5.00
M. D. Wangstad, do.....	5.00
D. E. Hegg, Mayville R. D., Pastor Borgens Kald.....	5.00
Tref. Mgd., Madison, Wis., Pastor Kroglunds Kald.....	22.80
Sara Sund.	

Bidrag til Diaconisshjemmet i Minneapolis: Til Hugesfondet: Ole Bindingland, Edinburg, R. D.....

John Anderson, Park River, R. D.....	1.00
Jacob Bergh, Edinburg, R. D.....	5.00
B. D. Madland, Park River, R. D.....	2.00
A. D. Madland, do.....	2.00
Nels Monson Edinburg, R. D.....	1.00
John L. Thompson, Bang, R. D.....	2.00
Erver Christianien, Milton, R. D.....	5.00
Rasmus Olson, Oshtabrock, R. D.....	3.00
John Mathiasen, Fairdale, R. D.....	10.00
Mrs. Elfred Elstoft, Bang, R. D.....	50
Martha Land, Elabon, R. D.....	1.50
Tilford J. Thompson, Bang, R. D.....	1.00
Bella Thompson, do.....	1.00
Sarah Thompson, do.....	1.00
Thorvald Solli, do.....	2.00
Henry Solli, do.....	2.00
A. E. Stofell, do.....	1.00
Ole J. Munio, do.....	2.00
Bal. Offer fra Aneta Kreds.....	75
Ole B. Madland, Park River, R. D.....	1.00
Mrs. Anna Madland, do.....	2.00
Gerry Kattelsen, do.....	2.00
Andrew Klason, do.....	2.00
Andrew B. Madland, do.....	2.00
Sam Madland, do.....	2.00
Frank J. Samuelson, Edinburg, R. D.....	50
Reber Madland, do.....	5.00
Paul Peterson, New London, Minn.....	2.00
T. J. Anderson, Melgrade, Minn.....	10.00
Andrew Valerud, Minot, R. D.....	10.00
Ole E. Trandum, Colfax, Wis.....	5.00
August Eversen, New Auburn, Wis.....	5.00
Wagno Hanson, do.....	2.00
Hans Oviab, Manfred, R. D.....	5.00
D. Sunderson, Brown Valley, Minn.....	25.00
Ole Thompson, Willmar, Minn.....	5.00
Charles Pederson, Hills, Minn.....	3.00
M. S. Lunning, Radcliffe, Ia.....	5.00
Johan Jørgensen, Donnelly, Minn.....	5.00
George Jørgensen, do.....	2.00
D. B. Johnson, Cyrus, Minn.....	5.00
S. M. Westfossen, Morris, Minn.....	3.00
Thorstein Larson, Willmar, Minn.....	5.00
Nels Larson, Mayville, R. D.....	5.00
Wm. Larson, Wis.....	2.00
Ole Carlson, Clear Lake, Ia.....	5.00



A O Stenberg, Horace, N. D.	5.00	M S Mathisen, Benson, Minn.	2.00
A T Bellmont, N. D.	2.00	Lars Danion, Nanfen, N. D.	5.00
Elizabeth Thøber, Lake Park, Ia.	5.00	Carl J Seling, do.	5.00
Christen Sandbo, Hills, Minn.	10.00	Victor Rosfina, Argyle, Wis.	5.00
Kristian C Lindberg, Lakefield, Minn.	12.00	L A Rosfing, do.	25.00
Mrs. Bertha Nelson, do.	1.00	M R Anderson, Ellendale, Minn.	5.00
Mrs. Krist Hendrickson, do.	1.00	Better Sather, Northfield, Minn.	15.00
Ed. Erickson, Barton, N. D.	5.00	Erabold Hegstad, Hendricks, Minn.	5.00
Anton Engeland, do.	10.00	J Thombson, Brandon, Minn.	5.00
T T Gronvold, do.	50.00	Mrs. Martha Nelson, Grove City, Minn.	5.00
John R Nilsson, Bisbee, N. D.	10.00	J C Anderson, Lakefield, Minn.	3.00
Ole T Gryte, Lowry, Minn.	5.00	Rev. C Nas, Northwood, N. D.	10.00
Olaf Styberg, Hills, Minn.	10.00	Ole Bratland, Manfred, N. D.	15.00
C O Monien, Elmar, Minn.	2.00	Mrs. Thon, do.	5.00
Frantz Beltzin, Donnelly, Minn.	10.00	T D Thorkensen, Souris, N. D.	5.00
W Larson, do.	2.00	Chas. Bjorge, Rugby, N. D.	10.00
Mrs. Anthon Anderson, do.	2.00	Gunnar Husby, McIntosh, Minn.	5.00
Oskar Carlson, do.	1.00	Hans Rognes, Hills, Minn.	5.00
Iver Johnsen, Alexandria, Minn.	5.00	Gust Tonneson, Doffen, N. D.	10.00
Raul Olson, Hendrum, Minn.	3.00	M Mortesgaard, Souris, N. Dak.	5.00
Ole C Lanes, Montevideo, Minn.	10.00	Iver Iversen, Georgeville, Minn.	5.00
A O Lanes, do.	25.00	Ingeborg Erlandsen, do.	5.00
Bethania Rof, Abercrombie, N. D., ved Mrs. C T Thøbt	15.00	Peter C Nilfen, Montevideo, Minn.	10.00
Martin Olson, Webster, Minn.	10.00	Anders Johnson, Willmar, Minn.	5.00
B C Jacobsen, Cumberland, Wis.	5.00	Albert J Johnson, do.	5.00
Martin Ulring, Webster, Minn.	5.00	Carl Helberg, Barton, N. D.	25.00
H Alfeland, Mpls.	5.00	Soren Larson, Bisbee, N. D.	5.00
John Holthe, Alcester, S. D.	2.50	A C Ruud, Barton, N. D.	15.00
Carl Haggin, Red Wing, Minn.	5.00	A Brevil, Kenneby, Minn.	5.00
J M Olson, Willmar, Minn.	3.00	H Jacobson, Burlington, N. D.	5.00
Ole O Moen, Galesburg, N. D.	5.00	J J Nelson, Mabelia, Minn.	5.00
Eideman Ruud, Barton, N. D.	10.00	Ludvig Fof, Hobland, Minn.	2.00
Gregor Mathisen, Cumberland, Wis.	3.00	J A Dunsmoor	25.00
Thobias Solseth, Georgeville, Minn.	5.00	T Foranger, Hoffman, Minn.	5.00
Raul Grinde, Portland, N. D.	5.00	Rev. A Oftebal, Rochester, Minn.	10.00
J L Gorder, Carbury, N. D.	25.00	Ole Ewenion, Fergus Falls, Minn.	5.00
Gilbert Johnson, Sand Creek, Wis.	10.00	A G Olson, Naples, S. D.	5.00
T C Reis, Mayville, N. D.	5.00	Frank Roib, Hoffman, Minn.	1.00
Iver Røb, Newfolden, Minn.	50	Mrs. P L Quam, Benson, Minn.	1.00
John R Robe, Jackson, Minn.	10.00	Ole S Nelson, Elmar, Minn.	5.00
A Betterton, Morris, Minn.	5.00	Mrs. M Reis, Cyru, Minn.	2.00
Edv. Elstad, Webster, Minn.	5.00	Ole Lindland, Clarf, S. D.	10.00
Rev. J S Strand, Mpls.	25.00	Gregor Lindland, do.	5.00
B A Brogren, New London, Minn.	5.00	Thos Tollefson, Barton, N. D.	5.00
B M Winsness, Hendricks, Minn.	5.00	C E Bagstad, Hillsboro, N. D.	10.00
O Wang, Standfield, Minn.	10.00	R B Ulness, Clarf, S. D.	5.00
T A Rygh, Galesburg, N. D.	5.00	Rev. S C Quance, Hatton, N. D.	5.00
Dr. Oscar Burg, Mpls.	5.00	C L Hanson, Mantato, Minn.	5.00
Prof. George Eberdrub, jr. do.	10.00	Oleh Anfinson, Clarion, Ia.	2.00
A Segolien, do.	10.00	M R Lynnes, Nanfen, S. Dak.	10.00
The Verkey Co., do.	10.00	L T Trøgstad, Banamango, Minn.	10.00
J O Hanstad, do.	10.00	Chris. Jorenby, New Glarus, Wis.	2.00
R R Ostad, Alcester, S. D.	2.00	Andreo Ffo, Mantato, Minn.	10.00
C E Hanson, Willmar, Minn.	5.00	Ole O Krogen, Donnelly, Minn.	5.00
J M Froseth, Benson, Minn.	5.00	Jens B Golden, Newfolden, Minn.	1.00
Carl C Eliassen, Artichoke, Minn.	5.00	John Bruvnen, Barton, N. D.	5.00
T V Sielland, Clarf, S. D.	5.00	Beber Tellusson, Morris, Minn.	10.00
Jens Solhaug, Starbuck, Minn.	5.00	John Hanson, Gaber, Minn.	1.00
Anton Lunden, Beltrami, Minn.	2.50	Peter R Hanson, Benson, Minn.	5.00
M J Dahl, Montevideo, Minn.	10.00	L S Sebold, Kolette, N. D.	5.00
Carl C. rneis, Goffar, Wis.	5.00	Mrs. Iver Anderson, Montevideo, Minn.	25.00
Kolbjørn Larson, Brandon, Minn.	5.00	Rev. O L Torvil, Morris, Minn.	15.00
B Swensen, Newfolden, Minn.	1.00	Karen Rundfjosen, Fosston, Minn.	50
M Watland, Audubon, Minn.	10.00	John Tollefson, Barton, N. D.	5.00
O J Raaym, Perham, Minn.	5.00	Helge Haukaas, Fairdale, N. D.	1.00
John T Keistad, Georgeville, Minn.	25.00	Tom Wigen, do.	1.00
A T Straabe, Leeds, N. D.	10.00	Mr. Rofstad, do.	25
Anton Leeds, N. Dak.	10.00	Kristian Torgerion, do.	25
Martin Haugland, Nanfen, N. D.	5.00	Eben Myhra, do.	2.00
Andrew Hanson, Swift Falls, Minn.	10.00	J Rundhaug, do.	1.00
Ice Cream Social, ved Andrew Hanson, do.	6.81	Jugvald Myhra, do.	50
A J Strom, Benson, Minn.	2.00	Theodor Haug, do.	1.00
K Rorndven, Souris, N. D.	15.00	Kristian Heftaas, Milton, N. D.	1.00

Moses Flugtkvam, Edinburgh, N. D.	3.00
O S Rosen, Milton, N. D.	1.00
Ole Baralisen, Edinburgh, N. D.	2.00
N B Sæslum, Milton, N. D.	5.00
Anut Aksvif, do.	2.00
Mrs. Aune, do.	.50
Mrs. Nils Berentsen, do.	1.00
T A Thompson, do.	1.00
Ole Christensen, do.	1.00
N Mofhu, Aften, N. D.	1.00
C B Hørde, do.	2.00
Syverfen Bros., Hampden, N. D.	3.00
John Sherba, Loma, N. D.	2.00
Ludvik Anderson, Hampden, N. D.	1.00
Iver Iversen, do.	5.00
Alfred Sorlie, Loma, N. D.	2.00
Peter Norum, Hampden, N. D.	5.00
M S Riott, do.	2.00
T S Anderson, do.	.75
Olen & Anublen, Hampden, N. D.	2.00
Ole Johnson, do.	1.00
Krist Haugen, Loma, N. D.	1.00
Gabriel Lea, do.	1.00
Namund Thu, Hampden, N. D.	.25
S Iversen, do.	2.00
Ed. E Severeide, Aften, N. D.	1.00
Charles Johnson, do.	1.50
Henry Sverfion, do.	5.00
Marius Severeide, do.	1.00
Abenævnte, Visbee, N. D.	16.00
Lars Olson, do.	1.00
Mrs. P Siver, do.	1.00
Mrs. Mohu, do.	1.00
Ole Kvalvaag, do.	1.00
H E Sund, do.	2.00
Abenævnt, do.	.50
Kollekt i den D. Luth. Mgd., Kenmare, N. D.	6.95
Hans Sather, Lansford, N. D.	1.00
T H Nelson, do.	2.00
J G Wallstad, do.	5.00
Mrs. Nelson, do.	.50
Mrs. Hammer, Eckman, N. D.	1.00
John Mortensen Landa, N. D.	5.00
Alfred Mortensen, do.	5.00
A T Landa, do.	5.00
Peter Berrefen, do.	5.00
Andreo Tharaldseth, do.	5.00
Iver Iversen, Grinnell, Ia.	5.00
Mr. & Mrs. Selge Amundsen, Radcliffe, Ia.	10.00
Ole Orvedahl, Hendrum, Minn.	5.00
H Pederson, Burton, N. D.	3.00
C B Bratlee, Rolette, N. D.	5.00
Marius Etibstad, Ranjen, N. D.	5.00
Enof Gilji, Rolette, N. D.	10.00
Peder Gilji, do.	5.00

(Fortiættes.)

C. B. Garbo, Kæserer.

**Forandret Adresse.**

Rev. A. J. Krogstad,  
509 S. Baldwin St.,  
Madison, Wis.

**Hettelse.**

Past. J. J. Brendabliks Adresse er i Complimentary Almanak opgivet at være Sacred Heart, men det skulde være Red Wing, Minn.

**„Budbæreren“ til Canada**

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

**Ved Adresseforandring**

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plad Umulighed for os at foretage Forandringen, som vi ikke er istand til med „vor formærkede Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore tusinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor baade os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

**Gjør os den Tjeneste**

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opsigelser, Adresseforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. L. Lethun, Red Wing, Minn. Dersom man erindrer sig dette og gjør der efter vil man spare megen Tid, Arbejde og ekstra Omkostninger for hver af os

**Fra 1ste April førstkommande**

vil „Budbæreren“ ifølge Synodens Beslutning blive standset til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgangen af det Aar, eller med andre Ord: Det betyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907. Ligesaa, hvis der staar 08, saa er Bladet betalt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig dette.

**Man vil undskyldte**

at vi ikkefor nærværende kan forandre Datoen paa Adresselappen saa snart som ønskeligt var. Vi faar just nu ved Aarskiftet en Mængde Breve, og derover glæder vi os, men det er ikke gjort i en Haandevending at faa disse Breve ekspederet og indført i Bøgerne. Det tager mere Arbejde og længere Tid end Fol-



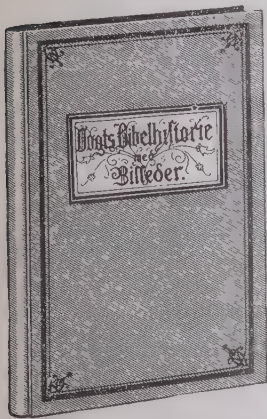
ket flest har nogen Ide om. Om man derfor ikke ser Adresselappen forandret med engang, saa behøver man derfor ikke tro, at noget galt er paa færde. Giv os lidt Tid og alt vil bli rettet saa snart som muligt.

### „B u d b æ r e r e n“ frit.

Fra 1ste Dec. f. A. til Nyaar vil vi, saa langt Dplaget rækker, give „B u d b æ r e r e n“ frit til alle nye Abbonnenter, der i Forskud sender os en Dollar \$1.00 for 1909. Der er endnu hundreder af Dem, hvor vort Samfund's Blad ikke holdes. Derfor er der ogsaa saa mange, som kender saare lidet til, hvad vort Samfund er og hvad det gjør, Forsøg at holde Bladet idetmindste et Aar og du skal se, hvor kjendt du blir med Samfundets Arbeide og Gjøremaal, og vi tror sikkert at kunne forsikre dig, at du vil ikke angre paa det.

Send alle Bestillinger paa Bladet til  
C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

### Illustreret Bibelhistorie



med lidt af Kir-  
kens Historie. Af Volrath Vogt  
Revideret efter  
den nye Bibelo-  
versættelse. Trykt  
paa fint Papir,  
med et Kart og  
53 Illustratio-  
ner. I Silf  
Cloth med sort  
Titel paa for-  
gylt Grund paa  
Siden. Hæges  
Synodes Forlag  
0.45

Ordres indsendes til  
C. Lilletun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

### Festkriftet.

Denne Bog er paa 128 Sider med udmærkede Billeder af Stølen's Bygninger, S. M. Sande, Past. O. Hanson, Andrew Ellingson og af alle Bestyrere ved Stølen ligesaa dens Aabning samt en Gruppe af Stølen's Direktører. Salt er der 22 andre Billeder. Festkriftet er smukt udstyret og trykt paa godt Papir. Det koster 50c heftet, 75c indb., og sælges til Indtægt for Stølen. Til Prester og Agenter gives almindelig Rabat.

### SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landskaber og National-  
billeder.

af disse Kort har vi et større Dplag og mange forskjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende: Juleaften; Julemorgen; Aften ved Tjernet; Vratlandsdalen i Kjøfste; Højsjeld; Nordfjord; Verfos-  
sen; Paa Sti; Paa Kjølle; Paa Hævet i Storm; Paa Hævet i Stille; Peer Gynt (5 forskjellige Billeder). Hjæterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. I Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Binterbilleder (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Hævet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Dødsjællens til Holmentollen. Fra Nordland. Kjøsen ved Ulsefjord Esvolvar. Buarbræen. Raft-  
lind. Fra Hardanger. Forghættan. Fra Nær-  
fjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Pragt-billeder i mange forskellige Aarver og med forgyltde Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. I dusinvis forreret 50Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dussin.

af disse sidste har vi netop modtaget en ny Forskning meget bedre Kort.

Send Ordres til  
C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

Den historiske Udvikling af Bærebegrebet om For-  
søningen.

33 Foredrag. Af H. H. Bergsland,  
Prof.

Denne Bog er paa 100 Sider og koster heftet i godt og stærkt Omslag 35c. Et meget vakkert Billede af Prof. Bergsland pryder Bogen.—Enhver Prest og ellers enhver anden, der ønsker et klart Indblik i det vigtige Spørgsmaal, som Bogen behandler, gjør vel i at forskaffe sig dette Prof. Bergslands sidste Arbeide.

Send Ordres til  
C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

### Fountain-Penne.

Vi har en god Forskning af de velbekjendte Moore's Non-Leakable Fountain Penne. De sælges for \$2.50, 3.00, \$3.50. Dette er ubetinget den bedste Fountain Pen i Markedet for nærværende. Hvis en Pen ikke er tilfredsstillende, kan den byttes igen. Døgn, enten der ønskes en fin, grov eller „stueb“ Pen.

Vi har ogsaa „The Standard Self-filling Pen“, som sælges for \$2.00.

Ordres indsendes til  
C. Lilletun, Red Wing, Minn.

## Folketalender for 1909

er nu færdig. Den er paa 96 Sider og giver foruden meget godt Læsestof en fuldstændig Kalender og Adresse paa alle Prestre, Professorer og Missionærer i Hauge's Synode, den norske Synode, Den Forenede Kirke og Frikirken. Bogen koster i Omslag 10 cents med 25 procent Rabat til Forhandlere.

Prestre og alle andre, som interesserer sig for Udbredelsen af denne billige Bog, anmodes om at sende sine Ordre til undertegnede snarest muligt.

C. L. Lethun,  
Red Wing, Minn.

## Alterbrød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Ester paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Ester paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Ester paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Ester paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordre indsendes til

C. L. Lethun, Red Wing, Minn.

## Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Tyve Aars Erfaring. Send for illustreret Katalog.  
August Magstad,  
Marinette, Wis.



## Pioneer og Orgler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og navn hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket Instrument til Dagens aller laveste Priser. Navn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
318-320 Nicollet Ave.  
MINNEAPOLIS MINN

Carl Raugland, Pref.

## Dr. Tønnes Thomas Sanitarium for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho, adent fra Midten af Oktober. Norkke Kurser, norsk Levemaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Zulehilsen“; „Nataarshilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Hjertelig Velsigning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“.

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordre til

C. L. Lethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## Alterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udførelse. Bedste Betingelser. Righoldig Motivsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: Adolf J. J. J., Story City, Iowa.

## Bedes erindret.

Naar bore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Lashen, Kasson, Minn.

Benge til Synodetasken (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Sewell Luth. College) sendes til Mr. O. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Hedningemissioner sendes til Rev. J. J. Renbahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. H. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethe's Børnehjem sendes til Rev. G. D. Bit, Route 3, Potosi, Mo.

## „Budbæreren“

udgives af Hauge's norske evangeliske lutheriske Synode i Amerika Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og to forskudsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. L. Lethun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Fald og Opreisning; 2. Red Wing Seminary; 3. Vi gaar alle Døden imøde; 4. Stræber alvorlig at gaa gennem den snævre Port; 5. Om Gjæld; 6. Smaatræk fra Missionen; 7. En kristens Tale; 8. Efterskæt fra Julen; 9. En opmuntrende Afslutning af det gamle Aar, der løber godt for det nye; 10. Ved Aarsiftet; 11. Fra Jonsforeningen for Israel; 12. Kinamissionen; 13. Spørgsmaal og Svar; 14. Fra Arbeidsmarken; 15. Velsendtgjærelser; 16. Rytteringer.





Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 4

Lørdag den 23de Januar 1909

{ 41de Aar.

### Fra Kinamissionsmødet

i Lille Bethania Menighed, Rev. U. D.  
Johnsons Kald. Des. 8—10, 1908.

Første Dags Formiddag benyttedes til Bønnemøde. Mange varme Bønner blev opsendt til Naadens Gud om Velsignelse over det Møde som skulde holdes her i disse Dage.

Vi mærkede Herrens Aand der bevægede Hjerterne til Bøn, som sikkert ogsaa vilde bli hørt; thi Strømmen af Naade kom over os ned.

Rev. Oppegaard blev valgt til Formand for Mødet. Undertegnede blev valgt til Sekretær. Et kort Referat skulde sendes til „Bundbærereren“.

Sessionstiden: begynder Kl. 10:30 med 1 Times Bønnemøde og holder paa til 12. Og fra Kl. 1 til Kl. 4. Gudstjeneste om Aftenen.

Rev. Rendahl aabnede Eftermiddagsmødet med Skriftlæsning og Bøn.

Det opstillede Tema, Ap. Gjer. 8, 26—40, blev indledet af Missionsær Bold.

Mødet besluttede at Indledningsforedraget blir trykt sammen med Referatet i sin Helhed.

Gud er den, som har gjort at Menneskeflægten kan frelses; thi han har udvalgt den i Kristus før Verdens Grundvold blev lagt. Og efter sin egen Beslutning vilde han frelse os igjennem Jesus, som han sendte os fortabte Mennesker.

Hvad Gud gør kommer ogsaa klart frem

her i dette Tema; han sender sin Engel til Filip og beder ham gaa paa den Vej syd mod Gasa forat fortælle denne Etioper, at Gud har gjort noget for at frelse ogsaa ham.

Gud gør baade det første og sidste, han vil være alene om den Sag. Men at bringe dette Budskab udover Verden, dertil bruger han sine Redskaber.

Fressen er fulddragt for 2000 Aar siden, men alligevel er en Sjettedel af Verdens Befolkning fremmed for den.

Grunden dertil er at der er saa faa Zi-lipper som er villige til at være med i Verdens Evangelisering.

Af Temaet fremgaar, at Gud gør sig Brug af sit Ord og sine Tjenere til sin Gjernings Udførelse paa Jorden.

Og tydeligt viser dette sig ude paa vore Missionsmarker.

Vort Samfund har stor Grund til at takke Gud, naar det ser saa tydelig, hvad han har gjort i Kina ved vort Arbejde der ude i disse Aar, vi har drevet Kinamission. Vi er Guds Medarbejdere.

Men den som skal være en Guds Medarbejder for at „frelse Mennesker“, maa selv være frelst og maa selv have erfaret Naadens frelsende Magt paa sit eget Hjerter; Gud maa ved sin Aand ha gjort et „nyt Menneske“ før end en Guds Medarbejder kan ventes at gøre noget i dette Arbejde.

Derfor er det af den allerførste Betydning i dette Frelsningsarbejde, at vi kommer til Klarhed over, at den enkelte maa blive frelst først og det er en Guds Gjerning.

GU Library  
2400 Ridge Road

CA 94709

649-2500

et to recall.

Selv ude paa Missionsmarken maa det være det afgjørende og bærende Princip: Selv at være frelst førend man kan være rigtig stiftet til at være med at redde andre.

Dg hvad som er gjeldende ude paa Missionsmarkerne, maa være ligedan herhjemme. Naar Herren virkelig faar frigjort Hjerter fra alle Syndens Bænd, da blir det heller ikke vanskeligt at ofre alt, Penge, Guds, Høihed og Anseelse, ja tilmed sit eget Liv, — paa Herrens og Missionens Alter.

Det koster noget at være en Kristen, men hvad det koster maa ofres aligevel førend man blir frelst. Bibelen fortæller at Moses, Herrens Tjener, ofrede alt for Herrens Skyld.

Grunden til at han var villig til at ofre alt, var hans Lydighed mod Herren, som havde frigjort ham; han var bleven fri — var alt — saa ingen Lovtræl. En Lovtræl er en Pest i Kristenheden. Herrens Frihed gjorde, at han var villig til at gaa ud som Guds Medarbejder.

Det er alene Herrens Aand som frigjør. Dg naar Herrens Aand faar frigjøre, da blir vi villige til at give noget til Herrens Sag.

Er vi ved Troen paa Jesus frigjorte, da blir vi ogsaa ret interesseret i Missionsarbejdet for Kinas Frelse.

Dg da kan vi give. Dg hvad skal vi give? Først en Tid til Bøn.

Ude paa Missionsmarken viser det sig, at naar alle Veie stænges, saa kan Bøn aabne Veie. En Bibelens Mand stængte Himlen med sin Bøn, men han aabnede den ogsaa med sin Bøn. Den som har Tid til Bøn for Missionen, vil ogsaa have andre Midler at give til dens Fremme. Dg for det andet, saa giv til Missionen noget af de Smaasummer som I giver ud til Unytte gennem Aarets Løb; disse Summer kan bli til megen Betsignelse dersom de bliver lagt paa Herrens Alter til Missionens Sag.

Dg det som skal og som kan bringe Folk til at se disse Ting i det rette Lys, saa at de faar den rette Forstaaelse af jordiske Midlers Brug i Herrens Tjeneste paa Jorden, det er alene Guds Ords Brug.

Guds Ord og Sakramenterne er de eneste Midler som Gud har givet Menneffene til

Frelse og Salighed. Heraf ser vi at Brugen af Guds Ord er af den største Betydning.

Vi har disse Midler iblandt os, men de har været brugt saa lidt. Derfor er Tilstandene saa slappe som de er paa mange Steder.

Brugen af Raademidlerne maa komme mere frem hos os dersom ikke Døden skal tilintetgøre al Gudsdyrkelse og Gudstjeneste i vore Menigheder.

Vi finder i vort Tema, at der blandt andre store Træk især er et som er saa fremtrædende og det er Lydighed mod Guds Krav og Forlangende. Filip var lydig mod den Herrens Engel som talte til ham. Han begyndte ikke at gjøre Undskyldninger, og i Tanken sig nei, men uden videre gif han og holdt sig nær til den Vogn, som Engelen udpegede for ham. Lydighed mod Guds Råd vil bringe Betsignelse. Saaledes maa ogsaa vi være og gjøre. Være lydige mod Guds Aand. Først bruge Guds Ord hjemme; saa være med at bringe det til Hedningerne. Dg den Hedningeverden, som er lagt for vor Dør, er Kina med sine Millioner Hedninger.

Herren siger: bring disse Evangeliet om Jesus.

Maa Gud saa betsigne ogsaa dette Møde til Sjæles Frelse for sit Navns Skyld.

Paa Mødets sidste Dag om Eftermiddag holdt Missionær Wold et Missionsforedrag. Hans Tekst var Joh. 10, 16: „En Hjord og en Hyrde“.

Han gav et ved forskellige statistiske „charts“ oplysende og belærende Foredrag.

Dg ved forskellige kinesiske Gjenstande illustrerede han det samme. Han paaviste at Kina er et Land, hvis Folk er et levedygtigt Folk, som ogsaa findes i alle Verdens Lande. Men med sine Millioner som ikke kjender Jesus som Frelser og Evangeliets Magt er Kina et ulukket Land og Kineserne et ulukket Folk.

Et Offer optoges som bragte \$53.81 til Kina missionen.

Bed Afstedstunden talte de fremmede Prestere lidt hver og takkede for Samvær.

Mødet var almindelig godt besøgt og vor Bøn og vort Haab er, at det ikke skal blive uden Betsignelse og Frugt.



Følgende Præster var tilstede ved Mødet: Oppegård, Wold, Rendahl, M. L. Dahle, samt Stedets Præst U. D. Johnson.

Pastor Andresen kom til Mødet den sidste Dag, men deltog flittig den Stund han var med. Flere Lægbrodre var med og tog Del i Samtalen.

D. S. Haugen Sek. p. t.

\*  
Ætiopierens Omvendelse.  
\*

Indledningsforedrag til Ap. Gj. 8, 26—40.  
(Af Past. R. D. Wold).

Vistnok er denne Mand her omtalt som en Reger fra Abyssinien. Ifølge en gammel Tradition var hans Navn Judiet.

Han var Kommertjener hos Kandace, Dronningen af Ætiopien. Foruden dette Arbejde var han ogsaa Skatmester ved Hoffet, Ap. Gj. 8, 27, saa han maatte have været en ikke ubetydelig Person. Ifølge Ap. Gj. 8, 27 er der al Grund til at tro, at han var en Profet.

Han var uden Tvivl den første som bragte Budskabet om Jesus som Messias til sit Land og Folk, men den Kirke som nu eksisterer der kom til længe efter hans Tid.

Nogle Ord til om Navnet Kandace og om Landet som her er nævnt vilde kanske ikke være af Veien med det samme.

Kandace synes at have været en sæls Benværelse for de herskende Dronninger i Ætiopien. Altsaa ikke noget Egetnavn men kun en Titel, som ofte benyttedes, naar Dronningen dersteds omtales.

Navnet Ætiopien var løseligt anvendt paa det Strøg som nu udgjør Rubien Sinaar og Abyssinien. Disse Lande medens de var kristne udgjorde den ætiopiske Kirke. For nærværende er kun Folket, som bor paa Hviland og de Fjeldsdistrikter, som udgjør Abyssinien kristne.

De indfødtes Sagn fortæller at Navnet er efter Ethiops Søn af Cush Hams Søn, som bosatte sig i Arum den nuværende Provinds Tigers gamle Hovedstad.

Efter flere hundredes Aars Hedenstid besøgte Dronningen af Seba Salomon og Følgen af dette Besøg var, at hele Landet blev omvendt til Jødismen.

Dronningens Søn, hvis Fader var Salomon, blev opdragen i Jerusalem. Hans Navn var Miniset. Naar han forlod Jerusalem tog han med sig ikke alene flere Præster, men ogsaa Arken som blev ført til Abyssinien og opsat i Ætiopiernes Tempel for sikker Opbevaring.

Fra den Tid og til nu har Abyssinien været regieret af et salomonst Dynasti. Sukcessionen har kun været brudt af Oprørere for korte Perioder ad Gangen. Hvor interessant Fortællingen end kan synes saa synes der dog ikke at være større Sandhed i den; thi naar Kristendommen blev indført herskede der det dybeste Hedenstid.

Derimod synes dog alt at tyde paa, at en Jødeimigration engang har fundet Sted thi der er en Masse Jøder i Landet.

Kristendommen blev indført i 330 under Konstantin den stores Regjeringsstid af to Mænd, Frementius og Odesius.

Odesius reiste senere tilbage, men Frementius forblev i Ætiopien og ved Hjælp af Medarbejdere fra Alexandria, hvor Athanasius den Gang var Biskop, blev Landet kristnet.

Abyssinien har siden været et kristent Land, men Kristendommen staar paa et overmaade lavt og uudviklet Standpunkt.

Om Filip er der ikke meget at sige. Han var en af de syv, valgt til at forstaa Uddelingen ved den daglige Forsørgelse. Han er kaldt Evangelisten, og maa saaledes ikke forveksles med Apostelen af samme Navn.

Efter Forsørgelsen i Jerusalem finder vi ham i Samaria, hvor han prediker for Samaritanerne, Ap. Gj. 8, 5—13.

Efterat han havde forladt Hofmanden gjorde han en Missionsreise langs Sharonbalden til Cæsarea, hvor han vistnok bosatte sig; thi her boede han den Gang da Paulus besøgte ham og fandt hans fire Døtre professerende. Ap. Gj. 21, 8—9.

Traditionen om Filip, Evangelisten er haabløst sammenblandet med Filip Apostolens, men der synes dog at være nogen Sandhed i, at han forblev i Cæsarea indtil en af hans Døtre døde, hvorefter han flyttede til Hierapolis med de tre gjenlevende, og at han senere blev Biskop i Tralles.

B. 26. „En Herrens Engel talte til Filip“ etc. Nogle mene ved en Drøm, andre at Engelen virkelig, direkte taltale Filip. Engle har aldrig faaet i Opdrag at predike Evangeliet men er ofte benyttet til at vejlede Herrens Tjenere, og til at tilskynde disse til at forkynde det glade Budskab.

„Staa op og gaa mod Sonden paa den Vej, som gaar fra Jerusalem til Gasa. Den er øde“.

Ikke kun en almindelig Tilskyndelse til sin Gjerning men en direkte Befaling om, hvad Filip havde at gjøre.

Der var mange Veie, som førte fra Jerusalem til Gasa, derfor siger Engelen hvilken af Veiene det var, den som gik igjennem Orkenen; den øde Veien. Lad os her mærke: først at Filip maa have levet Herren inderlig nær siden Herrens Engle fortalte ham, hvad han havde at gjøre. Andet: Philips Lydighed thi „han stod op og gik“.

Strafs i Forveien havde Filip haft en Oplevelse, som kanske vilde have faaet andre til at gaa frem med stor Forsigtighed, idet at en vis Simon i Samaria, døbt af Filip, ikke stod i et ret Forhold til Herren, Ap. Gj. 8, 9-23.

At man nu og da vil komme til at tage Feil af Mennesker ogsaa paa det aandelige Omraade burde ikke føre os didhen, at vi skulde forsømme vor Pligt, heller ikke burde vi derfor dømme Herrens Tjenere for haardt om de nu og da dømmer feil. Filip gik „og se der var en Ætiopier, en Kammerbænd, en mægtig Mand hos Kandace, Ætiopiernes Dronning, som var sat over al hendes Skat“.

Denne Mand fandt han altsaa som en Væn for, at han var lydig mod den Mindelse han fik og som resulterede i, at baade Filip og Kammerbenden blev velsignet.

Selve Tildragelsen begynder med det lille Ord „se“, læg Mærke til! Vær nu opmærksomme! Læser siger: „Det som følger er en ualmindelig vakker Bdyt, som tilhører Apostlernes Missionshistorie og er af overmaade stor Interessé baade paa Grund af sin Enkelthed og den fængslende Maade hvorpaa den er fortalt“.

Det er vel ikke usandsynligt, at Filip kunde have tænkt, at det var en unødigt Tids-

spilde og et meningsløst Besvær paa en hed Dag at gaa ned paa en Orkenvei, men se hvad han fandt! En høitstaende Embedsmand som lo og læste og det tilmed Esaias 53!

Hør ogsaa hvad Anden, ikke Engelen men G u d s A n d, Gud selv siger: „Gaa og hold dig til denne Vogn!“

Kun den som er lydig naar Herrens Engel, Udsending, Tjener, Missionær taler, saar høre Andens Røst paa Pligtens Omraade.

Hvilken Kraft! hvilken Sikkerhed maatte ikke denne Andens Tale ha givet Filip!

At Filip ikke manglede Frimodighed fremgaar jo ogsaa klart af hans Opmærksomhed, thi han „løb til og hørte at han læste Profeten Esaias og spurgte: Forstaar du, hvad du læser?“

Ingen vidtløftig Introduktion. Ingen Indledning om Veir og Vind, Reiser, Grinder o. l. men med engang lige paa Sagen: „Forstaar du-hvad du læser?“

Herpaa svarede Hofmanden saaledes som en Mand i hans Stilling burde svare. Intet Forsøg paa at give sig ud for at være klogere end han var, men en enkel, mandig og ligetil Erklæring om, at han jo ikke kunde forstaa uden en som kunde forklare Skriften for ham, med andre Ord: han trang en Veiviser.

At Hofmanden lad os lære:

1. At bruge Skriften flittig.

2. At ledende Mænd særlig burde omgaaes flittig med Guds Ord paa Grund af det Eksempel de sætter for andre.

3. Formænd som har meget at gjøre er det om at gjøre at benytte Tiden at opsamle Smulerne saa intet skal gaa tilspilde.

4. Naar man kommer hjem fra Guds Hus er det vel at læse om igjen det Guds Ord som har været behandlet i Guds Hus for derved bedre at fæste det i Hukommelsen.

5. At være ydmyg og villig til at modtage Undervisning af andre.

Denne Hofmand kunde nok have tænkt som saa: „Hvem er du? Ved du hvem jeg er? Tror du ikke jeg kunde saa baade en og flere Prestes fra Jerusalem til at undervise, om der skulde være noget som ikke jeg for-



ftaar". Men nei! Ydmyg og villig til at modtage Undervisning indbyder han Filip til at sidde op med sig i Vognen og beder ham om at undervise sig.

6. Mærk videre: Hofmanden læste til trods for, at han ikke forstod det han læste.

Lad ikke vor Læsning altid hero paa vor Forstaaelse deraf.

Skulde vi kun læse det vi tilfulde forstod vilde det blive daarligt bevendt med vor Bibel-læsning. Læs og forstaa saa meget som mulig, men læs ogsaa det som du kanske ikke kan forstaa med det Haab, at Gud engang vil gjøre det forstaaeligt for dig. - B. 32-34.

Disse Vers er citeret fra Esaias det tre og femtiende Kapitel, det syvende og ottende Vers. Ved at sammenligne Ordene som her givet med Teksten i Esaias vil man finde, at der er lidt Forskjel. Denne er jo let at forklare, thi der er vel al Sandsynlighed for, at Lukas citerede den græske Oversættelse. Enden nu Etiopierne læste Esaias paa Hebraisk, som jo ikke er umuligt, eller om han læste LXX er ikke let at afgjøre men gjør ogsaa liden Forskjel for os. Nok er det, vi ved, hvad han læste.

Vi kunde fristes til at spørge før vi gaar videre: Var det bare et Træk, at Etioperen læste just dette Afsnit eller er der en Forklaring at saa herpaa?

Dette Møde imellem Filip og Etioperen fandt Sted ikke svært længe efter Jesu Død.

Etioperen var kommen til Jerusalem for at tilbede. Var han kommen for at overvære Paaften eller Pintesfesten? Der er Sandsynlighed for, at han havde kommet til en festlig Sammenkomst. Hvis saa, saa kunde han ikke være uvidende om de Ting, som var skeet i Jerusalem, om „Jesús af Naazaret, som var en Profet nægtig i Gjerning og Ord for Gud og al Folket" Luk. 24, 19.

Uandsynligt er det heller ikke, at han havde hørt de kristne citere just dette Afsnit som et Bevis for, at Jesus var Kristus den lovede Messias.

Smidlertid lærer Afnittet følgende:

1. At Messias skulde dø; sige. Som en Fortolker siger: der synes at være liden Grund for Jødernes Forargelse

for Kristi Død; thi den var jo saa klart forudsagt.

2. At Messias skulde lide uskyldigt. Dommen over ham blev borttagen, d. v. s. i hans Tilfælde blev han ikke tildelt et retfærdigt Forhør. Han blev ikke dømt efter den Lov som skulde gjælde alle, thi ved hans Domsfælde blev Loven hævet og Dommen faldt efter forudtagne Bestemmelser.

3. Han skulde lide taalmødt. Billedet om Faaret og Lammet naar det klippes er brugt for at betegne Messias under Lidelsen.

Det synes jo ikke vanskeligt for os at forstaa denne Sandhed; thi den er jo saa let at anvende paa Jesus.

Dog finder vi, at for Hofmanden var det ikke saa klart, thi han spørger i Vers 35 om hvem Profeten her taler, er det om sig selv eller er det om nogen anden? Saa Afsnit i det gamle Testamente har været saa bittert angrebet og saa varmt forsvaret af og imod Jøderne som just dette Kapitel.

Følgende Forklaringer har været fremholdt og forsvaret af Fortolkere efter Kristi Tid:

1. At Profeten her taler om Israel i Fangenkabet, lidende for Hedningernes Synd. Hertil skal bemærkes, at Israel altid havde ærligt fortjent den Straf som det led.

2. At det refererer til det aandelige Israel. Men ud fra hvilket Ord i Kapitlet kan man saa denne Paastand.

3. At det referer til Jeremias, det gamle Testaments lidende Profet.

4. At en ukjendt Profet er her omtalt.

Sa viselig en af Jøderne ukjendt Profet, den som kom til sine egne og som ikke blev annammet af dem. Og dog „hvor mange har ikke faaet sine Dine aabnet ved denne gyldne passionale af den gammeltestamentlige Evangelist!

Hvor mange Israellitter har ikke haft Skorpen smeltet fra sine Hjerter ved dette Ord! Det er skrevet under Golgata og bekræftet af Himmels klare Stin; paa samme Tid som det fylder ud det usfuldkomne Billede i Davids Salmer og forklarer den

ellers uløste Gaade i Salmerne 22 og 110". Delitzsch.

Er det usandsynligt, at disse eller andre Forklaringer havde kommet Hofmanden for Øre under hans Ophold i Jerusalem? Heller ikke er det umuligt, at han havde hørt, at dette Afsnit var af de kristne anvendt paa Jesus og er vi ret i denne vor Anskuelse, saa er Ordet sandt som siger: „leder og I skulle finde, banker paa og det skal lykkes op for eder". Thi denne søgende Sjæl blev ikke skuffet. Herren sendte ham Manden som i rette Dieblig kunde vejlede ham.

B. 35. Da oplod Filip sin Mund og forkyndte Evangeliet om Jesus: fortalte Hofmanden hvorledes Afsnittet peger paa Jesus af Nazaret den lovede Messias. Hvorledes Forsoningstanken, Offeringerne ved Helligdommen og Skriften fra først til sidst peger paa Stedsfortræderen og om hvorledes vi ved Tro og Daab faar Syndernes Forladelse og bliver ved Jesu Fortjeneste delagtige i Himmelens Glæde, Fred og evige Salighed.

B. 36. Men som de drog frem ad Beien kom de til noget Vand og Kammerjvenden sagde: Se her er Vand! hvad hindrer mig fra at blive døbt?

Denne Filip's Prediken virkede dieblig-felig.

Ætioperen var overbevist. Han vilde blive døbt. Altsaa havde han alt annammet Troen som i dette Tilfælde virkedes ved Ordet og nu ønskede han Daaben som et Bant, en Forjegling paa den modtagne Maade.

„De kom til noget Vand".

Det er et velkjendt Faktum, at der var intet større Vand langs denne Beien.

Eusebius siger, at Vandet her nævnt var nær Bethabara i Juda Stamme mellem Jerusalem og Hebron.

B. 38 har været Gjenstand for Overmaade megen Diskussion, da det er et af de Steder, hvorfra Baptisterne søger at bevise Dypning.

Det gjælder særlig Ordene: „de steg begge ned i Vandet."

Vi kan jo ikke gaa ind paa Daabsspørgsmaalet her, men for dem som maaske har haft Vaneligheder ligeoverfor denne Sag lad os saa sige:

Præpositionen „i" kunde ogsaa oversættes med „til" som noksom kan bevises. I Johannes 11: 38 læser vi: „Jesus kom til Graven". Den græske Præposition „eis" maa her oversættes „til" og ikke „i".

Lukas 11: 49. Jeg vil sende Profeter og Apostler til dem; ikke „i" dem det er atter den samme Præposition „eis".

Rom. 2: 4. Guds Godhed leder dig til Omvendelse.

1 Kor. 14, 36 Eller er det kommen til eder alene? Matt. 12, 41. De ombendte sig ved Fornas Prediken. Her er „eis" oversat med „ved" og ikke „i".

Joh. 4: 5. Han kom da til en Stad i Samaria ikke „i" en Stad. Joh. 21: 4. Stod Jesus e i s, ved, Strandbredden altsaa nær Strandbredden.

Disse Vers beviser at Præpositionen altsaa behøver ikke absolut at oversættes med „i" men kunde ogsaa betyde „til".

Sig at Præpositionen her er „i" dermed er ikke sagt, at Daaben absolut fandt Sted ved Røddypning. Om Filip og Hofmanden stod i Vandet er det dermed ikke afgjort at Hofmanden blev dypet under.

Efter alle gamle Daabsbilleder at dømme synes der at være mere Sandsynlighed for, at Daaben foregik paa den Maade, at Døberen og den som skulde døbes stod i Vandet, medens Døberen øste Vand med Haanden paa den som døbtes.

Om Baptisterne kunde bevise, at den nye testamentlige Daab fandt Sted ved Røddypning har de dermed ikke bevist, at Daab, som sker ved Øsning, er ugældig.

Vi heneægter ikke at Røddypning er Daab—men vi paaastaar, at det ikke er den eneste gyldige Maade at døbe paa. I varme Lande kunde Daab ved Røddypning lettelig ske men er det dermed sagt, at den samme Maade maa med Nødvendighed efterfølges paa de Steder, hvor de klimatiske Forholde er mindre gunstige?

B. 39. Filip's Gjerning med Hofmanden var nu gjort og Manden sender ham andetteds hen.

Hofmanden drog sin Vei og var glad. Der hvor før var Uengstelse og Betymning,



der hvor før var Tvivl og Mismod, der er nu Fred og med Freden følger Glæde—en stille Sjelesfred som kun den, som har smagt den hvad den er. O! maatte mange, rigtig mange ogsaa under dette Møde opnaa denne Glæde, naar Prestes og Predikantes reiser hjem hver til sit!

B. 40. Filip blev funden i Afdød. Ikke saa svært langt fra det Sted, hvor han havde forladt Hofmanden. Han drog omkring og predikede alle Steder, Toppe, Lydda, Askalon, Arimathea osv. som saa langs Kysten indtil han kom til Cæsarea.

Det som vi bør lære af denne Beretning er:

1. At Gud forbereder Hjerter for Sandheden.

2. At han udfører denne Gjerning hos de store, de kloge og forstandige ligesaa vel som hos de fattige og uvidende.

3. At flittig omgaaes med Guds Ord; thi det er herigennem at Gud vækker og leder Mennekesindene til Sandheden.

4. At de som med Erhødhed og Andagt betragter Guds Ord vil Gud paa en eller anden Maade sørge for, at de bliver ledet til Lys og Klarhed.

5. At vi burde være rede til alle Tider at tale til Syndere om Frelsen i Kristus. Gud bereder Veien for os.

6. Vi burde tale til de bedrestillede i Samfundet. Ogsaa der aabner Gud Veien.

7. At vi ikke skal overse den enkelte.

8. At vi ikke forsømmer Aandens Minder, men gjør vor Pligt som Filip gjorde sin.

Følgende Punkter blev fremsat og antaget til Ledetraad for Samtalen:

Et i o p e r e n s O m v e n d e l s e .

I. Hvad Gud gjør.

1. Sendte sin Engel til Filip.

2. Ved Aanden veilejede og mindede

Filip om, hvad han havde at gjøre.

II. Mennekes Andel.

1. Hofmandens Læsning.

2. Filip's Prediken.

III. Raademedlernes Betydning.

1. Guds Ord.

2. Daaben.

IV. Resultatet af Frelsens Modtagelse er Fred—Glæde.

## Red Wing Seminary.

Pastorerne M. J. Westphal og H. H. Knudsvig besøgte Skolen forleden Uge. Pastor Westphal ledede Andagten i Kapelet Torsdags Morgen.

Prof. M. G. Hanson predikede Søndag baade Formiddag og Aften i den svenske lutheriske Kirke, Red Wing, Minn.

Student Joseph Jacobson predikede Søndag i Etter, Minn.

Studenterne D. S. Varud og J. Ronsberg besøgte Frontenac, Minn., Søndag, hvor de holdt Gudstjeneste.

Student E. Knudsen, som for en Tid siden underkastede sig Operation, er nu i god Bedring.

Student M. L. Berntson maatte Søndag Aften bringes paa Hospitalet, da han lider under et Angreb af Pneumonia. Vi haaber at det maa lykkes at bryde Sygdommen itide.

Prof. M. D. Wee talte i Kapelet paa Mandags Morgen, med Joh. 9, 35: „Tror du paa Guds Søn"? Som Udgangspunkt op læstes Mat. 7, 13—14; 21—23 og Joh. 9, 39—41.

Der taltes først om Underets Forargelse som Hindring for Troen.

Jesus selv betegnedes som det største Under.

Der næst taltes om d e n T r o , der bestaar i I n d b i l d n i n g .

Dertil kunde man komme enten ved at oplæres til Kristendom: En Kristendom uden Omvendelse. Eller det kan ske paa den Maade, at det blev blot en halv Omvendelse,—en Opvækkelse uden Omvendelse.

Og dette enten saaledes, at Erkjendelsen kun var paavirket, eller ogsaa Følelseslivet ensidigt.

Men Troen er en Hjertets Sag. Det som fremfor alt maa gribes og bøies er Viljen.

Forud for Troen gaar Syndserkjendelsen: Man maa bli stille for Gud! Troen kan man ikke ta' sig til, skal heller ikke. Det er en Guds Gjerning i Sjælens inderste Dyb. Det er et Spring ud i Aandens bundløs Dyb. Dette sker først i Samvittighedsnød.

## Co-education ved Red Wing Seminar?

Da jeg har ventet forgjæves paa at faa se lidt i „Buddæreren“ angaaende Co-education ved R. W. S. vil jeg give min Mening om Sagen. Naar jeg beslutter at sende min Søn og Datter paa Skole samme Aar kommer Spørgsmaalet, hvor skal de hen, hvor skal jeg sende dem? De vil nu gaa til sammen. Vi alle ved at Red Wing Seminar er Skolen for Gutter. Nu, hvor skal Datteren gaa? Til en anden Skole, til en Stateskole, eller skal vi hindre Sønnen fra at gaa til R. W. S. og sende dem, som forskjellige gjør, til andre Samfundets Skoler, hvor de kan gaa tilsammeu?

Det er nok saa vi har J. L. C. og den er for begge Rjøn, men først ved vi jo deres Raab er mere Rum, og det kan enhver læse paa Side 30 i sidste Aarsmødets Beretning, og for det andet har de ingen College Kursums.

Vi gjør os et Besøg til Skolen i Red Wing. Vi kommer op til den prægtige Skolebygning—Samfundets Bryd. Vi gaar ind og besøger forskjellige Klasser, hilser paa de dygtige Lærere men, vi ser bare saa Studenter i Klasserne og der er Rum; ja Rum for saa mange til. Hvorfor ikke benytte Rummet? Om det gjøres, trænges der ikke flere Lærere, ikke mere Vds, ikke mere Kul og sig nu om Antallet var dobbelt som det snart vilde blive om R. W. S. blev en co-educational Institution vilde det ikke gjøre Forskjel paa Indtægterne til Skolen igjennem Aarets Løb? Ja Skolen vilde muligens bære sig selv, og om ikke aldeles det, saa vilde det dog blive Forskjel.

Jeg skulde ønske at faa høre andres Mening om Sagen. H. C. S.

## Den første Skjærb.

Med Tak erkjendes modtaget ved Pastor Theo. J. Lund fra Byens Kv. af Næs Menighed \$7.00 til Knive og Gasler ved Seminariets Boardingclub.

Det har ofte været paa Tale at forskaffe sølvplatede Knive og Gasler til Seminariets Boardingclub. Det vil komme vel med at have en ordentlig Forsyning af disse ogsaa under vore Synodemøder. Ovennævnte Sum fra Næs Menighed er det første modtaget for dette Diemed. Det vil tage en ikke ganske liden Sum at forskaffe det nødvendige Antal Knive og Gasler til en saapas stor Husholdning, hvorfor her vil være Anledning for flere at indsende nogle Dollars. De modtagne Penge er indsat paa Banken, hvor de Beløb, som indsendes forbliver indtil den nødvendige Sum er samlet. De, som ønsker at deltage i denne Indsamling kan indsende Pengene til undertegnede, som vil kvittere for samme i „Buddæreren“.

Mrs. M. G. Hanson.

## Ogsaa en Maade.

J Crookston, Minn. fandt et Forretningsfirma paa en ny Maade at avertere paa og paa samme Tid at gi Kvindeforeningerne i de forskjellige Menigheder en Haandskræftning. Slig gjorde de det: De gav Kvindeforeningerne en Dag hver i Butikken, de forlangte tre a fire af Menighedsfolket til at være behjælpelige i Butikken og helst til at tale med og underholde Folk som kom ind. For det lille Bryderi skulde Kvindeforeningen faa 10 Procent af alle kontante Salg den Dag. „Hauges Minde“ Kvindeforening fik \$39.60 for sit Besvær. Kvindeforeningen kunde ikke ha tjent saa mange Penge paa nogen lettere Maade end det, og paa samme Tid var det en Hjælp for Forretningen i det at den blev averteret. Og Forretningsfolket gir jo ud mange Penge forat faa sin Forretning betjent. Lad flere Forretningsfolk gjøre ligedan. De hjælper sig selv og paa samme Tid hjælper de Kvindeforeningerne i sit Arbeide for Guds Riges Sag.

J.

Antager du, at det var Naglerne, som holdt Jesus til Korset, og at det var hans Hjælpeløshed, som gjorde, at han overgav sig til Døden. Nei, nei! Det var hans forløsende Kjerlighed, som bandt ham til Korset, og holdt ham der, indtil han havde fuldført vor Sjælsløsning.



## INFLUENCE OF ENVIRONMENT By G. O. Hageseth

This paper was read at the Young People's Meeting, Stoughton, Wis. Sent in as decided at that meeting.

But we all, with open face beholding as in a glass the glory of the Lord, are changed into the same image from glory to glory. — II. Cor. 3: 18.

Not that we are sufficient of ourselves to think anything as of ourselves; but our sufficiency is God. — II. Cor. 3: 5.

In reading the biography of any person, two things will always stand out prominently. The first will be an introduction to the family of the person sketched, the parents are mentioned, the grandparents, and many times reference will be made to his remote ancestors. Their appearance, character, temperament and many qualities will be given, and gradually you are led to see that these same qualities have been transmitted from generation to generation and are now found, possibly greatly increased, in the person whose biography you are reading. This we may call ancestral influence, or heredity.

Reading on farther we shall find that attention is given to things with which the person has come in contact. These may be many and of various kinds. Possibly, we are told that he comes from the farm. The little school-house is mentioned. Teachers, home, church and associates, all seem to have had a part in the making of this man. This the naturalist calls environment.

These two, heredity and environment, are the great influences of all organism. Heredity from within and environment from without. Our heredity can not be changed, or at least not to any great extent, but our environment can be adjusted, regulated and even created. We will, in this paper, content ourselves to deal with environment—that part which we have some influence upon.

No person will dispute the fact that environment is a great teacher. Going quietly about its work without any ostentation, it leads and directs the minds of men. The physical is also effected,

and to such a degree that no life is exempt.

The boy or girl reared in a good home, living constantly in good, clean, helpful surroundings and in sight of things appealing to the esthetic sense, is the boy and girl that will grow into manhood and womanhood of a goodly type. Many times, little incidents will lay the foundation of future life. Pictures play an important part in the moulding of man and oftentimes make a silent appeal for future life work. A little story is told of a mother with three sons. She lived far inland, away from the sea. Nevertheless, as the boys grew to manhood, one by one they would leave home to become rovers of the sea. This was not according to the mother's wish, as she feared the sea with its treachery. One day, shortly after the youngest son had left the home, a friend came to call upon the lonesome, sorrowing mother. As she took her friend into the parlor she was bemoaning her fate and wondering why it was that her sons should all leave a good home to become sailors. The friend thought a long time but could find no reason. Finally he lifted his eyes to the wall and there he beheld a most beautiful picture. It represented a ship sailing at full speed through the beautiful waters of the sea. Turning to the sorrowing mother, he says, "There is the cause of your sorrow." The boys had filled their minds with the beautiful sight and it had created a longing for the sea. The picture made them sailors.

Flowers and the artistic, in a home, will create or enlarge the sense of the esthetic. "A thing of beauty is a joy forever," says the poet. This expression is simply a happy way of saying, that good, beautiful surroundings create a happy life. The Dinner Pail Man, Mr. McNutt, in one of his lectures, tells of an experience he had while in the city of New York. He moved into a house papered with what he called, "a howling-red paper." No sooner had he done this than he began to feel morbid, sour and cranky. After some time he decided that the wall paper was the cause of his morbid state. Sending for the paper hangers he had the paper taken off and new paper of a more sombre color put on. After a few days he was his old self

again with his naturally happy disposition.

All students of Natural History, or of Geography are well acquainted with the differences in organic bodies found in the different climatic zones. Taking man as an example we find that in the warmer climate he matures earlier, is of a more sensitive temperament, inclined to be quarrelsome, resenting an insult immediately. Placing that man in a different climate, he, or his descendants, will soon adapt themselves to the changed conditions, not by any effort on his own part, but by a natural process.

The environment a person lives in, undoubtedly has a large influence upon that person's life. Not that he who, having every requirement for the making of a good mechanic, can become a good, successful merchant by endeavoring to think along the lines of a merchant, but that this person, having the requirements of a good mechanic, will become a mechanic of greater capacity by a thought life bearing upon this line of work. It is told us that Senator Beveridge, when a little lad, looked forward to the time when he would be in the Senate. People laughed at his dreaming, but the old saying is, "He laughs best who laughs last." This, undoubtedly, is true of Senator Beveridge. Abraham Lincoln, when a boy, was asked what he wanted to be when he became a man. Quick as a flash came the answer, "President of the United States." One of the great preachers of the past, while in a rural district, saw a little boy in deep thought. Upon being asked what he was thinking about, the boy replied, "I am thinking of Eternity." The preacher thought a while, then patting the boy on the head, he said, "Keep on thinking of eternity, my lad. Such thoughts have made men great."

Thus far we have dealt with environment as affecting the physical and intellectual. The moral and spiritual are affected in the same manner and possibly reveal even greater adaptation to environment. The little boy associates with "the gang" as he calls them and soon their picture is stamped upon him. The young man in the penitentiary tells us that dime novels and detective stories proved his ruin. The white-haired man, his frame now bent with age, he who

stands a pillar of strength in the religious world, a child of God, longing to do His will, tells us that his religious experiences commenced when, as a little boy, he sat on his mother's knee listening to the simple stories of the Christ Child. New experiences and new thoughts came with the advent of Sunday school days. His entire life had been blessed with good spiritual environments.

These are but simple examples. We all know them to be true. Like creates like. The farmer sows wheat and expects to reap wheat. Good environments have good resultants. Bad environments, bad resultants. The great, good, spiritual environment is God. "In Him we live, move and have our being." It was so in the day of the Hebrew. It is fully as true to-day. The Hebrew in his ceaseless sighing longs for his environment, and cries out, "As the hart panteth after the water-brooks, so panteth my soul after Thee, O God." May we not interpret this as a realization of the fact that it is but natural for man to long for this great environment. The hart panteth for his environment, so man longs for his. The Jew was promised an environment in Christ. How did he not long for this environment—the coming Messiah? And we are told that even to-day the Jew is a wanderer over this broad land of ours, looking for this environment.

Mankind seems ever to have realized its incompleteness. The necessary power and energy for getting a resultant must come from elsewhere. Christ says, "Without me ye can do nothing." That is, without that specific environment we can not accomplish anything, because we do not have a perfect environment. Up to a certain point, possibly, we feel that nature supplies all wants. Beyond that lies an abyss, a blackness of darkness that the natural environments will not help us to scale. It was in such a moment as this that Carlyle, not possessing the environment, looking up into the heavens and seeing the myriads of stars, cried out, "A-h! what a sad sight!" Pessimism had crept into his soul. It made it dark within and it made it dark without. What a contrast was not this to the joyous outburst of the little innocent girl who believed the Bible stories.

Seeing a similar heavens to that seen by Carlyle, she exclaimed, "Mother, if heaven is so beautiful on the wrong side, what must it be on the right side?" It is in such a moment as Carlyle found himself, a period of darkness and despair, that the soul cries out, and reaches out after the environment that shall supply its wants. The Hebrew had passed through this period of his own incompleteness, had found his environment and could say to it, "Thou art my refuge and strength!" Christ, centuries later, re-states this principle, making it even more emphatic, when He says, "Come unto me and I will give you rest." Come unto the environment that can satisfy all desires. Then the logical conclusion follows, that there must be rest, because all desires and wants are satisfied.

In the physical world we oftentimes find it necessary to adapt ourselves to our natural environments. The people of the Arctic zone are contented to live in that cold clime. The Arabs do not feel the oppressive heat of the tropical sun. We of a temperate climate would not feel at home with either of these people because adaptation is not of a day. Frequently it takes months, years and even centuries.

Herbert Spencer tells us that perfect correspondence would be perfect life. That is, if adaptation to new environments were instant, our life would be perfect; in other words, we would have an eternal physical life. Due to existing conditions, conditions brought on by the fall of man, this is impossible; but we are told of an eternal spiritual life. Christ said, "This is Life Eternal, that they may know Thee, the only true God, and Jesus Christ whom Thou hast sent." To know God—correspond with a perfect environment. If we then may be permitted to use a little reasoning, using as our first premise, the physical law laid down by Herbert Spencer, that perfect correspondence would be perfect life, we can but come to the logical conclusion that adapting ourselves, to the perfect environment God, creates eternal life.

Since external influences—physical and spiritual—play such an important part in the making of a man, the question naturally arises, "What is our duty to ourselves and to our environments?" The

answer is not far away but seems to be whispered to us. Move in good surroundings. As was previously stated, a great many of our environments may be created. The purpose of this meeting is to create a good, wholesome environment for the young people of this section of the middle west. A Young Peoples Association undoubtedly is an environment which gradually, or possibly, in many instances immediately, will assist us as young men and young women in adjusting and adapting our lives to a perfect correspondence with our great Environment in whom we live, move and have our being. This should be the ultimate end of all our aspirations. A successful life will not be measured by a standard of gold or silver; by honor or worldly attainments; but will be measured by our perfect correspondence with God.

May the influence of this meeting, of the meetings we hope to have in the future, and the influence of each local meeting, prove a force for the upbuilding of good, for the betterment of the individual, and humanity at large.

### Løgnen.

En liden pige havde sagt en Løgn for at skule en Forseelse, hun havde gjort. Dette fik hendes Skolelærer vide, og han fortalte hele Historien i Skolen, men uden at nævne hendes Navn. Derpaa sa han til Børnene: „Se nu paa hverandre, og om den skuldbage ikke er forhærdet i Synden, saa vil I let se, hvem det er“. Da saa de sig alle om og raabte: „Det er Sofie“.

Derpaa sa Læreren igjen: „Den af eder, som nu har ren Samvittighed og ved med sig selv aldrig at have tvøiet, skal tage Sofie ved Haanden og føre hende frem til mig“.

Men da slog de alle Vinene ned, og ingen rørte sig fra sin Plads.

Man bør værne mere om et Barns gode Karakter end om Guld og Edelstene.



## Kinamissionen.

Fra Himle.

Fancheng, 10de Nov. 1908.

Kjære Venner!

I dag havde vi den Glæde at modtage Miss Grosfeth og Miss Peterfon. De er frimodige og glade over at være komne til Kina. Saa som vi er trang vi saare at faa dette Tilskud i Arbejdsstyrken.

I Selfab med dem opover Floden var 8 Alliancemissionærer, som fortsætter nordover om et par Dage. Watsoos, Christensen, Jensen, Miss Wedifson og Miss Peterfon var kjendte fra Samværret i Shanghai Vøgersaaret 1900. Mrs. Watsoos, Mrs. Christensen og Miss Hagsten er Nykommere.

Just som jeg satte mig at skrive kommer Hongan og fortæller at Hoan-kvan-y er kommen. Hoang-kvan-y er Søn af Rønnings første Evangelist, Hoang-jen-san, som hørte hjemme i Nærheden af Hankow. Som 18 Aars Gut blev Kvan-y med sin Far hid til Fancheng, hvor han blev gift og boede i flere Aar. Sidst var han med mig og hjalp til under Nabningen af Hsinhe og Byggearbejdet der.

Faderen døde og Kvan-y vendte hjem igen. Efter vi kom tilbage fra Amerika, har jeg havt Brev fra ham, hvori han tilbyder sin Tjeneste, om vi har Brug for ham. Vor Kolportør døde forleden Sommer, og da jeg nu har kjøbt Missionsbaad, der fornemmelig blir brugt som Kolportørbaad, trænger jeg en Mand. Jeg skrev da til ham og tilbød ham denne Stilling. Paa dette Tilbud er han altsaa nu kommen hid. Han har ikke saa liden Kundskab i Guds Ord og kan dertil læse, skrive og regne, saa jeg haaber han vil være vel stiftet for det Arbejde. Til Missionsbaaden fik jeg Penge i Amerika dels ved Salg af et lidet Heste Missionsfalter og dels ved frivillige Gaver. Skal skrive nærmere om det senere. Jeg haaber at nogen af Vennerne vil paata sig at underholde Hoang-kvan-y. Hans Løn vil bli omtrent \$25.00 om Aaret. At sprede Guds Ord blandt Folket er

en saare god og betydningsfuld Gjerning i Missionsarbejdet. Du, som er villig at gøre denne Tjeneste i Herrens Vingård, vær snil at melde dig til Past. Oppegaard. Som ovenfor nævnt døde vor forrige Kolportør forleden Sommer. Han var en dygtig Kolportør, og for os synes det at være Tab, om det for ham var en Binding. Han traftet rundt i flere Aar med sin Bogkasse og led ofte ondt. Jeg havde netop forfremmet ham til Evangelist og ansat ham i So-len-gvan, som blev aabnet forleden Vaar. Men saa tog Herren og forfremmet ham. Under Bøn til Gud begyndte jeg at overveje, hvem jeg skulde forsøge at ansætte i So-len-gvan. Valget faldt paa gamle Tsen fra Tengchow, rigtignok noget gammel—over de 70—men hører og ser godt og er rask og rørig som en 50 Aaring. Alderen taler forresten til hans Fordel her i Kina, hvor Alderdommen agtes saa høit. Man vil nemlig tænke som saa: En ung Mand kan jo lettelig forføres til at anta en ny Religion; men naar en gammel forstandig Mand som denne Tsen har antaget den „nye Lære“ Kristendommen, da maa der vel være noget i den. Vi hraber og her, at mange i Solingvan maa selv komme til at erfare, hvor usigelig meget mere der er i Kristendommen end de selv kunde ane. Tsens yngste Søn er ogsaa døbt. Han var den første døbte i Tengchow. Gamle Tsen er Læge og har Apotek. Jeg frygtet for, at han muligens ikke kunde forlade sin Forretning, men det faldt ham ikke vanskeligt. Forretningen overlod han til sin ældste Søn, en særdeles begavet Mand, men, som desværre, har Brug for Opiumspiben. Om ogsaa han kunde blive bundet for Kristendommen. Han er en skarpsindig Mand og har en Taleevne som saa. Vor gamle Tsen er just ikke nogen videre Predikant, men han er en varm hjertet kristen og har en Evne som saa at tale privat med Folk. Det er af stor Betydning, ikke mindst paa et nyt Sted. Maa Gud rigelig velsigne vor flere gamle Brørs 11te Times Arbejde i Vingården.

I Chætzje, hvor vi har Skole, har vi havt lidt Besvær. Der paa Stedet bor en Mand med Grad, der hader os Ublændinger

og Kristendommen. Han er jo en Lærer og understaar sig derfor ikke selv til Grobheder, men han har en Tjener som gaar hans Grin-der. Lige ved Skolen er der en Vanddam. Som Gradmandens Tjener gik forbi, stod en af Skolegutterne ved Dammen og vasket sin Blæksten (enslags liden Tavle, hvorpaa man river sit kinesiske Blæk). Denne Omstæn-dighed brugte den onde Tjener som Paastud, skjændet og slog efter Gutten, der hujende og skrigeende sprang ind i Skolen. Manden efter rasende fint og slaar istskyer Tabellen over Døren, hvorpaa var skrevet „Missionens Barnefskole“, stormer ind i Skolen, hvor han knuser to Stole og skræmmer Børnene paa Dør. Siden har flere af Børnene ikke vovet at komme tilbage til Skolen.

Men nu kommer det rare. Hsinhe har faat en ny Mandarin. Det er jo hans Bligt at holde Orden paa Folket inden sit Distrikt, og ifølge Traktaterne særlig is til at Missions-arbeidet ikke lider nogen Overlast. Da han blev underrettet om det foresaldne, kaldte han Gradmanden og hans Tjener, samt vor Læ-rer med den Skolegut, som vasket sin Blæk-sten i Dammen.

Mandarinene gjør kort Profes. Kaldet først frem vor Lærer, Mr. Ly, som er ganske uskyldig i hele Opstyret og siger: „Er du Læ-rer i Skolen?—Hvor hører du hjemme?“ „Ja, jeg er Lærer i Skolen og hører hjemme i Gootan“. Med barsk Stemme—„Hvorfor kommer du hid for at holde Skole?“ „Mis-sionens Lærer har kaldt mig hid?“ „Hvorfor vil du høre Missionen til, skal det være be-dre end at være en kinesisk Borger?“ Derpaa vender han sig til sine Bidstefnægte og siger: „Giv ham 200 Slag!“ Derpaa kom Turen til Skolegut'en—20 Slag, Gradmanden 200 Slag og dennes Tjener 400 Slag.

Mandarinene maa uden Tvil være tem-melig dum eller ogsaa gruelig ondskabsfuld,—kanske begge Dele. En Ting er klar, han er en Hader af Kristendom og Udlændinger. En Mand, som ikke har Greie paa, at en Ki-nesisk Kristen fremdeles er kinesisk Borger, burde ikke være Mandarin. Det vil vel ta lang Tid, før Embedsstanden kan indse, at den bedste kristen er den bedste Bor-

ger. Med Stolthed sætter Mandarinerne nu som sit Motto: kristne og ikke-kristne lige for Loven. Det vilde være godt, om saa var.

Men, naar denne Lighed for Loven be-staar deri, at en uskyldig kristen faar den sam-me Straf som den skyldige Hedning, saa skjønner enhver, hvor det bærer hen.

I Mandarin Kreds er der virkelig en Tendents i den Retning.—Men Herren re-gjærer ogsaa blandt Hedningerne. Jeg for min Del tror ikke det vil skade Missionen. Skulde Mandarinerne være venlig stemte mod Missionen og skjyde til med begge Hæn-der, vilde vi saa Massetirke i Ordets egentli-ge Forstand. Det hjalp ikke, om Missionæ-ren var aldrig saa vel paa Vagt,—en Masse Navnkristne vilde flyde ind i Kirken. Ver-dens Had og Forfølgelse har altid hjulpet til at rense Kirken.

Forleden Aar var der i Hsinhe og Omegn en Flok, som gjerne vilde bli døbte. Blandt disse og saa nogle fra Chætze, hvor vi har ovennævnte Skole.

Jeg ja, de fik vente til Høsten. Paa-grund af det forledne havde jeg som en liden Frygt for, at nogen —maaske de fra Chætze vilde trække sig tilbage. Men nei, de kom. Paa min Reise indover Honan forleden Maa-ned havde jeg den Glæde at døbe en hel li-den Flok paa 55 Sjæle.

Naar undtages Mandariner og Tiggere er alle Stænder repræsenteret i denne Flok: Saaledes er 15 Farmere, 12 Lærere (deri-blandt en med Grad), 5 Handelsmænd (en af disse var for Mohammedaner) 4 Haand-værkere, 2 Studenter, 1 Farver og 2 Dagar-beidere. I Reften er Kvinder og Børn.

Rjere Venner kom de nydøbte og os alle ihu i Bønnen.

Med Broderhjlsen

Eders

T h. S i m l e .

\* \* \*

Fra Landahl.

XXV.

I Hjuenkento var der bestemt Fælles-møde paa Lørdag og Søndag.

Men først skulde jeg besøge nogen ved Udstationen Kiakiacheo. Kom did Lørdag Middag. Vi var forhindret paa grund af

Ubeir. Folket var allerede samlet, saa vi havde Gudstjeneste med en Gang. Vi Mænd samledes i et Tempel, fremfor grinende Afguder, og Kvinderne i en kristen Families Hjem. Jeg synes om at tale i Templerne om sand Gud og sand Lykke. Vi rækker ikke ned paa det Hedningerne har, men vi hyder dem noget meget bedre end de har.

Derpaa gik vi til Evangelistens Hjem, hvor vi spiste af Bryllupsmaaltid. Hans Søn havde været ude i Verden og i Udlandet i 7 Aar. De syntes at det var gromt at vi kom og delte Glæden med dem. Sønnen var som født paany i Familien.

Efter Middagen satte Mrs. L. og Smaapigerne sig paa nogen Kræfter ude paa Tærsklepladsen, saa alle kunde saa se dem. Men de kom straks bort i Hoben af Kvinder. Mændene kunde ikke saa se noget. Jeg kravlet op paa en stor Sten og talte til Folket af Livsens Kræfter, og da man alligevel snakkede i Munden paa hverandre gjorde jeg som Paulus, slog tillyd med Hænderne, saa fik vi Anledning til at gi dem et Vidnesbyrd.

Evangelist Tse er en af Rinas lærde. Han er en B. A. men meget tilbageholden og faamælt. Men det han siger, det mener han.

Han er nu udnævnt til første ældste i Landsbyerne heromkring. Han vægred sig længe, men tog dog indvillig og Magten tilsidst. Jeg er glad for han blev udnævnt. Det viser Folket at endog Distriktmagistraten havde Tillid til ham.

Maa Gud nu rigtig salve ham med Aandens Salvelse fra Himmelen.

Jeg tror, at Gudsriget har en lovende Fremtid her. Den stærke Villie i denne Menighed er Mang, den ildfulde. Han er den, som har gjort det meste Arbejde her. Jeg skal fortælle lidt om ham særskilt.

Al. 4 Efterm. kom vi frem til Huenkento.

Det blev os fortalt, at Mr. Sibley af C. J. M. havde været der og prægt i to Dage. Man havde altsaa haft Møde i to Dage og Broder Sibley havde holdt to Prædiker. Han havde udtalt sin Glæde over et lovende Arbejde, sa unge Liang.

Folk er her altid. Vi havde Møde med engang. „Ingen har større Kjærlighed end denne, at en sætter sit Liv til for sine Venner.“ Mrs. L. sang flere Sange med Skolebørnene. Her er ligesaa mange Piger i Skolen som Gutter.

Evangelist Liang arbejder som saa. Det er ikke meget Bæsen af ham, men det mener svært. Nu er han sengeliggende. Man siger at han har haft for store Betyrninger og overanstrengende Arbejde. Han græd, fordi han ikke kunde være med os ved Tilbedelsen.

Paa Søndag Formiddag var han saapas, at han sad oppe og deled med os Livets Brød. Lægen havde sagt ham, at Sygdommen var af en alvorlig Art, men at der maaske var Haab for ham at leve endnu en Tid. Han var nedstemt over, at han har meget at gjøre, men ingen Kræfter til Arbejde. Sønnen, en ung Mand paa omkring 30, et rigtigt Mønstermenneske af en kristen, har nu overtaget Arbejdet midlertidigt. Blir gamle Liang frisk igjen, saa fortsætter han fremdeles. Og flytter han til den fuldkomne Menighed histoppe, saa faar vi da se, om Sønnen kan opta sin Faders Arbejde. Sønnen er ligesaa from og flink som Faderen, men da han er en ung kristen, saa mangler han Erfaring, som kræves af en Leder i saapas stort Arbejde som her er. Det er godt at høre ham be.

Her er omkring 40 Børn i Skolen nu. Mange af dem er af Byens bedste Familier, og da især Pigerne. Her er over 30 kristne og mange søgende.

Evangelist Huang kommer herop engang i Maaneden for at hjælpe til. Han er ogsaa godt likt her.

Ved Bønnemødet idag tidlig var det ikke mange, men det var saligt for os saa, som fik Anledning til at være med. Unge Liang gav et kort Vidnesbyrd om Bønnens Betydning, hvorefter en 7—8 deltog med Bøn.

Ved Formiddagsgudstjenesten var Kapellet fyldt til Trængsel. To af Byens ældste sad iblandt Forsamlingen og lyttede til Guds Ord. Bare Aanden nu rigtig kunde saa sat paa deres Hjærter. Den ene, Mr.



Huang er en fint dannet og oplyst Hedning. To af hans Biger gaar ved Missionskolen. De synger Salmer for Forældrene om Aftenne, naar de kommer hjem fra Skolen.

Ordet virker paa Hjerterne. Det vil ikke komme tomt tilbage.

Til Høsten haaber jeg at faa døbe nogle.

De kristne er meget snille her. De søger, saa langt de kan, at elske Gud over alle Ting og Næsten som sig selv. Det er ikke lært paa en Dag. Heller ikke er Gud urimelig i sine Fordringer. Han gir dem Kraft efterhvert som de behøver det.

Det er ikke det letteste for den unge Menighed i Kina at lære at holde isammen. Kineserne har ikke formeget af „Enighed og Tro!“ Men ogjaa det vil de oplæres til af Evangeliet, som betoner Enhedsfølelsen saa kraftigt. Dette: „J ere Grenene“, Kristi Lemmer, og „at med hverandre i Kristo saa her“, og som Jesus siger: „Jeg i eder og I i mig.“

Jeg har i den senere Tid faaet flere Vidnesbyrd fra de ældre kristne, som er meget opmuntrende. Hvorledes de, som er af samme Tro og Haab, holder af hinanden. Det er ikke den Slags Kjerlighed, hvormed Hedningerne, Ven og Ven imellem, elsker hinanden; thi det er Venskab saalænge Flæsk og Vin rækker, men som ikke strækker til den Ven, som er kommen i Rød. Denne Kjerlighed er egennyttig til det yderste, hemmelig lægger Planer for at faa saa godt igjen, medens i den kristne Kjerlighed er der Glæde i at ofre noget for en Bror eller Søster i Gud. Ja det er en salig Fred at faa gi op noget, og man gjør det ikke for at faa noget igjen. Det er ægte Kjerlighed.

Her er det at Hedningerne skal se og sige om os: „Se hvorledes de elsker hverandre.“ Og det skal overbevise dem om, at det Evangelium, som kan gi Menneket en saadan Kraft, det er guddommeligt, den sande Vej til Lykke.

Det er to kristne i Hsuentento, som har det helst i Navnet. De er ikke til nogen Opmuntring for os,—eller nogen større Ære for Gud heller. Vi formaner og ber for dem. Men hvis de ikke omvender sig i Bods-

tiden, saa maa vi støde dem ud. Vi kan ikke have Syndere i Menigheden, som ikke vil omvende sig. Det er som Kineserne siger: Syndere og Syndere er ikke det samme. Menigheden er for bodsfærdige Syndere. Men den er ikke for ubodsfærdige. Som David siger, at Syndere ikke skulde bli staaende i de retfærdiges Menighed.

Åbenbare Synder og Overtædelser kan ikke taales i Guds Menighed. Vi maa sætte Maalet høit. Lad Fordringerne heller være lidt stive. Det vinder vi paa i Længden. Men altid spørge: Hvad vilde Jesus gjøre?

Vi maa ikke glemme, at de indspøtte kristne er som Børn. De taaler ikke nogen haard Føde. Derfor maa de behandles kjerligt, ømt, men bestemt. Na hvor vanskelig det er at finde den gyldne Mellemvei. Man skal lede Gjorden saadan, at man ikke hersker over dem, men hjælper dem frem i de troendes Dyder.

Det er dem som faster Barnet ud med Vaskvand. Vi fordømmer kanhende vore indspøtte kristne for Forseelser, som Vorherre tilgir med en Gang. Vi er strænge, men Gud er overbærende. Derfor sagde Jesus: Den som er uden Synd, kaste den første Sten. Men paa den anden Side hør Menighedens Regler haandhæves. Slaphed i Menigheden er Undskyldning for dem, som ikke elsker Sandhed.

To Brødre af den hemmelige Forenings Leder her i Byen kom for at tale med mig. De vil bli kristne, siger de. Maatte det ske! Men jeg har mine Bagtanker. Jeg tviler ingenlunde paa Gud, men paa dem; thi Porten er trang og Veien er smal, som fører til Himmelen, ogsaa rige og verdensbegavede vil finde den—eller finde sig i at gaa den. De fik imidlertid høre, at Omvendelse og Tro maatte til. Det er sælt at sløse væk Ungdoms Liv og Ungdoms Kræfter. Man taber sand Lykke og udsætter sig for den allerstørste Fare. Hvis de ikke omvender sig, rædder sig selv og de andre dødende, saa gaar de til i dette gamle falskefærdige Rige.

Disse Anarkister er farlige Folk, men det er stort at vi kan faa vidne for dem om

Guds Kjærlighed. Vi faar vandre iblandt dem til et Vidnesbyrd, og ingen lægger Haand paa os. Maatte de dog komme med paa vor Side og paa Guds Side, bli Medarvinger til Livet, og Medarbeidere for Kinesernes aandelige Opførelse. Vi ønske at deres Feltraab: Ned med Manchu Dynastiet! maatte forandres til: Kina til kristen Nation! Og Gud være Lov for de saa kristne og sandhedssjægende, som allerede beder og arbejder for dette Maal! Lyset vil engang frembryde med Kraft, som det nu har begyndt at skinne paa mange smaa Flækker i dette store Mørke. „Saa har du seiret Nasjærer!“

\*                      \*                      \*

En Tur til Chi Kung Shan.  
(Slutning).

Paa Lørdag aabnedes Mødet med Andagt af Pastor A. W. Edwins. Derpaa skred man over til Diskussion over foregaaende Resolutioner. Ligeledes fremkom Forslag om et fælles Skandinaviske Missionshjem med Forretningsagentur i Hankow. Alle var hjertelig interesserede i den Tanke, som slet ikke var ny, men som har modnet hos de forskjellige Missioner i flere Aar. De var alle enige om, at et saadant Hjem var høist paatrængt da saa at sige alle Missionærer i nord og central Kina maa reise gennem Hankow paa Vej til Kysten. Ofte er de andre Missionshuse overskylt og skal man tage ind paa Hotel, saa er det meget dyrt og ofte nok saa urent. Den for. Kirke har nu Arbejde der. De blev opmuntret til at fortsætte og muligens de andre Missioner med Tiden kunde kjøbe en Andel i deres Eiendom og der ved Siden kunde søies noget til. Som Komite for at undersøge den Sag blev valgt Stokke, Trygstad, Reichelt og Edwins. Det norske Forbund vil ogsaa være med og har valgt Hr. Olson som sin Mand paa Komiteen. Det svenske Forbund og Brodersamfundet har endnu ikke rapporteret, men vi tror at ogsaa de ønske at være med.

Paa Søndag var der Kirkeindvielse. Den for. Kirkes Missionærer har, som ovenfor nævnt, bygget en vakker Kirke her og ønskede at faa den indviet ved denne Anledning.

Det var en Høitidsstund. Det var den første norske Kirkeindvielse i Kina, saavidt vides. Hvor det var stemningsfuldt atter at høre Tonerne bruse af de gode, gamle Kirkesalmer, her midt i Hedenstabet. Past. Reichelt holdt den egentlige Indvielsesprediken og indviende Kirken til Guds Ære. De Præster som deltog i Indvielsen var Trygstad, Ekeland, Søvik, Mortenson, Nelson, Edwins, Sandberg, Daehlen, Thorp, Fleischer, Gotteberg og Stokke. Det var en Høitidsstund som vil leve længe som et kjert Minde i vor Grindring.

Paa Eftermiddag havde Missionærerne et Møde og samtalte om Arbeidet paa de respektive Missionsfelt. Det var baade belærende og opbyggende at høre hvorledes Guds Rige har gaaet frem de saa Aar disse Missioner har drevet Arbeidet herude. Det var med Tak til Gud, at vi skiltes og med Bøn om, at vi i Fremtiden maa faa Raade til at opofres mere helt og saa gjøre desto mere for ham, som har opofret sit Liv for at frelse os.

Paa Søndags Aften samledes vi i Kirken til Afskedsmøde. Mange hjertelige, varme Vidnesbyrd afslagdes og det følte vi alle, at disse Dage havde blot været altfor korte.

Dog følte vi alle, at vi under disse Dage havde faaet nye Ideer, nye Inspirationer, fornyet Mod til at gaa tilbage og fortsætte Arbeidet paa vore respektive Felt. Maatte Forhandlingerne ogsaa paa dette Møde i nogen Mon tjene til at binde Hjærterne mere sammen, lette Missionsarbeidet og forherlige Guds Navn blandt dette store Hedningefolk.

Paa Mandag skiltes Vennerne og drog hver til sit. Prof. Stokstad og jeg reiste med Past. Nelson til Sinyang Chow for at besøge deres Missionsstationer der. Det gjør en Missionær godt at komme udenfor sin lille Birketreds og saa se, hvad andre ogsaa gjør. Derved faar man nye Ideer, Metoder og Inspirationer til at fortsætte Arbeidet med.

Den for. Kirke har en meget vakker Missionsbygning, med en stor pen Kirke. Al Ære til Past. Nelson som ved Siden af Missionsarbeidet har varetaget alt dette Bygningsarbeide. Hvad Stræv og Arbeide det

koster ved alene den, som har haft noget med Kineferen at gjøre i disse Ting. Her har den for. Kirke ogsaa en pen Skole, som drives af Past. Ingh. Dahlen.

Derifra reiste vi med Past. Mortenson til Chou Shan Shien, hvor den for. Kirke har nok en Station med et stort, vel indrettet Hospital. Dr. Berantz er nu paa Wei ud igjen og haaber snart at være i fuld Virksomhed.

Paa Weien hj:m reiste Komiteen for fælles Seminarium til Hankow for at se om de der kunde finde noget passende Sted at bygge paa. Dette gjorde de særlig paa Grund af, at Landet der holder paa at stige saa svært i Pris. Nogle Mil fra Wyen fandt de et meget vakker beliggende Sted paa ca. 15 Acres. Haaber at de forskjellige lutheriske Missioner der med Tiden maa faa sig en Bæreanstalt hvorfra Lyset kan skinne vidt over dette store Land. Tiden er kommen, at vi mer end nogensinde maa lægge an paa at uddanne indfødte Arbeidere. Vore Samfund hjemmæ har snari naaet det Punkt da de ikke formaar at udvide Arbeidet ved udenlandske Kræfter. Kineferne bør ogsaa ved dette Stadium lære at gaa paa egne Ben.

Lad os derfor i Bøn til Gud gaa fremad Haand i Haand og vinde store Seire for den gode Gud som har sendt os ud i dette herlige Arbeide. Selv er han med os alle Dage indtil Verdens Ende. Lad os derfor holde fast ved det vi har, at ingen maa tage vor Krone. Broderligt

G. M. T r y g g s t a d .

### Godt gjort.

Dell Rapids, S. D., Jan. 8, 1909.

Kjære Pastor Holter!

I det suundne Aar har mit Kald bestaaende af tre smaa Menigheder med et samlet Sjæleantal af omkring 200 indsendt til de forskjellige Grene af Kinamissionen \$393.15, til Indremissionen, \$124.00 og 157.00 til Børnehjemmet i Beresford, \$70.00 til Professoreforlønskassen, altsaa ialt \$744.15. Hertil kommer omkring \$450, som Pastor Andresen samlede ifjorffommer til Gjældens Afbetaling,

og omkring \$80.00, samlet ved Pastor Tolleson til Diafonisshjemmet, saa det samlede Beløb blir \$1274.15.

For det kommende Aar vil dette Kald yde Halvdelen af Dr. Robert Andersons Løn. Den andre Halvdel vil bæres af Pastor Monas Kald. Disse Kald er med de mindste i Synoden. Mon det ikke kunde lade sig gjøre, at en to a tre Kald kunde slutte sig sammen for at opholde enten en Missionær eller en Indremissionsprest? Dersom en saadan Plan blev efterfulgt af alle Prestekaldene i Synoden, vilde vi saa disse to Grene af Samfundets Arbeide paa en solidere Basis end nu er Tilfældet, og ved Siden deraf vilde der blive større Missionsans blandt vort Folk.

Bort Ligningsystem for Skolernes Drift synes at virke meget tilfredsstillende, og det er at haabe, at det vil bringe Skolernes Finanser paa en solid Fod i Fremtiden. Lad os ogsaa tage fat paa Missionens Finansering og prøve at systematisere den lidt mere ogsaa.

Hermed en venlig Hilsen til Redaktøren og Bladets Læsere, samt Ønske om et godt og velsignet Aarsaar! Venligt

G u s t a v M. B r u c e .

### Om Referatet fra sidste Aarsmøde.

Vi ved ikke om det er „in our line of business“, men vi er ikke istand til at tie. Nys før Jul gjorde vi en Tur til Red Wing (Red Wing er et interessant Sted i mange Henseender) men det var Skolen og Trykkeriet vi var mest interesseret i. Nu er det bare en Ting i Trykkeriet som vi her vil nævne og det er Referatet fra sidste Aarsmøde.

Synoden har i lang Tid udgivet Aarsberetningen i Bogform og solgt den til en Pris af 25c. Sommetider har den kanske været solgt billigere, vi har ikke lagt os saameget efter at udfinde Prisen. I 1907 solgtes den jo for 25c, og det Aar blev der altfor lidt til at kunne fylde alle Orders. Mange fik altsaa ingen det Aar. Ifjor altsaa 1908 bestemte Synoden, at den skulde sælges for 15c. Oplagets Størrelse var det samme som i 1907.



Nu da vi var dernede før Jul, niste Trykferibestyreren os den ene Haug større end den anden af usolgte Referater fra sidste Aarsmøde. Der ligger altsaa i hundredevis af usolgte Referater i Trykkeriet, trods at de nu skulde sælges for kun 15c.

Kan vi nu næste Aarsmøde vente at denne Affære med Referaterne har bragt Synoden nogen Fortjeneste? Langt fra, men heller et betydeligt Tab. Grunden til at Referaterne ikke er solgt er, saavidt vi forstaa, at mange haade Prester og andre, som burde sende efter disse Beretninger og se at faa den solgt ikke gjør det mindste i den Retning og en Del sender efter saa lidet, at fire at ti Gange saameget vilde været mere passende.

Endnu turde det gaa an at gjøre noget for at faa solgt i alle Fald en Del af disse Referater, om de, som lidet eller intet har gjort vilde gjøre lidt.

Hvor meget lettere mange Ting vilde gaa om flere, ja alle, tog Haand i Hanke med, og hjalp Sagerne frem.

### Fra Arbeidsmarken.

Past. W. K.øren af den norske Synode predikede Suledag for 56de Gang i Washington Prairie Menigheds Kirke.

Studerterne Carlson og Munkewold gjorde Sulebesøg til Past. Olberg og hans Menigheder ved Irene, S. Dak. Bønderne derude var glade i de unge Mænds Besøg.

Past. Theo. J. Lund har faaet Indbydelse fra sin forrige Menighed i Chicago og dens nuværende Prest at komme derned og hjælpe til i Opbyggelsesarbeidet et par Uger i Midten af Januar.

Past. Skarpnæs har organiseret en Menighed i Byen Centerville, S. Dak. Dens Navn er Skandia lutheriske Menighed. Man har allerede faaet et Sangkor ordnet og om kort Tid skal man begynde en Søndagsskole. Past. Skarpnæs har altsaa 4 Menigheder at betjene.

Past. A. Haugland har nylig organiseret en Menighed i Faulkton, S. Dak.

Til at begynde med tæller den 35 Sjele. Paa samme Tid og Sted organiseredes ogsaa en kristelig Ungdomsforening paa 13 Medlemmer. Den nye Menighed ønsker Optagelse i Hauges Synode.

Der vil i Vinterens Løb en kort Tid blive holdt Bættelsesmøder i Yankton, S. D. ved en Pastor Oscar Sawry og en Mr. Moody. Alle Byens protestantiske Kirker vil deltage haade i Opsørelsen af et Bordtelt, der vil rumme omtrent et par tusind Menneker eller mere, saavel som ellers i Bættelsen. Guds Ords Kundskab med Bættelse til nyt Liv behøves allesteds. N.

Fra Madison, Minn., skrives: Næst Menighed havde sit Aarsmøde 5te Jan. hvor 14 stemmeberettigede Mandspersoner blev optagne i Menigheden, en Forøgelse af 54 Sjele. Man talte om Nødvendigheden af at bygge ny Kirke, og 5 Mænd blev valgt til at forberede Sagen og komme med Forslag til næste Menighedsmøde. Fred og Enighed raadede saa Menigheden jer Fremtiden imøde med Haab.

En af vore Prester skriver: „Samfundsbladet vort er ikke udbredt i denne Menighed, men jeg vil prøve at faa det ind i nogle Hjem nu udover Vinteren.“

Ja kjære dere Prestebrodre og andre, I maa tage eder af denne Sag, at I faa Følt til at fufskribere paa Samfundets Organ, ellers kan de da ikke hverken vide eller komme til at vide hvad som foregaar hverken paa Indremissionsmarken, paa Hedningemissionsmarken eller ved vore Skoler. Derfor faa flere til at holde „Buddæreren.“

Ekelund Menighed af Pastor D. H. Haugens Raib kom ubedt i Besøg til sin Prest Mandag Aften den 28de Des. De vidste Presten trængte Slæde og saa havde de samlet en Gave paa \$22.75 som Hjælp til en saadan. Samtidig fik de da tilbringe en hyggelig Aftenstund hos de kjære Prestefolk. Kvinderne bragte med Forfriskninger, som de nød sammen. Tiden svandt fort under Sang, Samtaler og en Andagsstund tilslut. Presten og hans Hustru følte sig meget taknemmelige og glade for en saadan Opmuntring.

Past. Olberg og Familie fik rigtig mange pene Julegaver af sine Venner, og derover føler de sig baade glade og taknemmelige. Som Nytaarsgave bragte Salmes og Immanuel's Menigheder Presten en pen og kostbar „Fur coat.“ I denne Coat vil sikkerlig Presten føle sig baade opmuntret og god og vorm, naar han i den kolde Vinter maa ud over Prærierne i de mange Grindes, som hører med i en Prestemands Virksomhed. I saadanne Gaver tør man vel ogsaa se et lidet Bevis paa at der, trods al Kulde, dog findes noget af den bedste „Varme:“ Kristi Kjærlighed, og derover vil vi alle glæde os med hverandre.

Queen, 2den Januar 1909.

Nogle Ord for „Budbæreren“ med Redaktørens Tilladelse. Som Abonnent paa vort Samfunds Blad „Budbæreren“ følte jeg Trang til at sige udtale nogle Ord i Bladet, da dets Spalter i Almindelighed er aabne derfor. Som Medlem af Immanuel's Menighed, Queen, Polk Co., Past. B. O'Leary's Kald, er ogsaa vi ved Guds Naade kommen saa langt, at vi forleden Sommer fik bygge os en liden Kirke. Vi er ingen stor Menighed, men Enighed og god Vilje kan drage et tungt Læs. Det blev da besluttet paa afholdt Menighedsmøde at jeg skulde tage Ibei til Rosville, N. D. og Omegn, hvor jeg har boet i cirka 20 Aar, for at bede disse Venner om Hjælp til vor nye Kirke. Det var mig kjert at sige møde dem iagen-paa Pilgrimsvandringen herne. Jeg blev ogsaa bønlyst, og det over al Forventning, hvorfor jeg følte det som min Pligt, paa Menighedens Vegne gennem Bladets Spalter, at sige udtale vor hjertelige Tak. Gud velsigne de glade Givere. Kirken er „inclosed.“ Om Gud vil og vi lever, haaber vi ogsaa i en nær Fremtid at kunne sige gøre den istand paa Indsiden. Venligt

Peder J. Wibstad.

„Et Surprise Party“ kan ogsaa være paa sin Plads, naar det blir gjort paa den rette Maade. Det fik vi erfare den 12te Januar, da Vennerne paa Bonnet Prairie samledes til et saadant Surprise hos Ole Si-

mondson, og da Rev. A. J. Evenson havde hørt, at Kvinderne i Menigheden havde lagt sammen og kjøbt en „Invalids Chair“ for en liden Penge hos Simondsen, som har siddet i en Stol en stor Del af Tiden, siden hun var født, havde han ikke den mindste Tanke om, at Menigheden skulde gøre noget for ham den Dagen. Men da Gæsterne havde sat sig tilbords og Presten havde læst blev Gæsterne bedt om at vente lidt, mens James J. Johnson gjorde nogle Bemærkninger angaaende Hensigten af Sammenkomsten og han udtalte Menighedens Sympati for Rev. A. J. Evenson, som havde mistet sin kjære Hustru. Gæstefælle fort før han antog sit nuværende Kald og overrakte ham en Pengegave af \$56.00 til en „fur coat.“ Og da de havde spist reiste Presten sig for at takke Menigheden for Gaven og det blev varmt om Hjerterne, og Taarer begyndte at rinde af Dinene, saa det var en hyggelig Stund. Der blev ogsaa overrakt en Gave til Mr. og Mrs. Simondsen nemlig en Rocking Chair i Anledning af 20 Aars Dagen siden de var gift. Saa det var en triple Surprise. Paa Eftermiddag blev der velsket med Sang osv., og man skiltes med et Mærke af glade Ansigter om, at man havde tilbragt en velsignet Dag. (Af J. J. J.)

### Bekjendtgjørelser.

Trempealeau Valley Menighed, Pastor D. T. Borgens Kald, indbyder Red Wing Kredens at afholde Møde 5—7 Februar. Dette er Kredens Misionsmøde. Man ønsker et vel besøgt Møde. Samtaleemnet blir 1 Petri 2, 1—10. De besøgende rejser til Taylor, hvor Skyds møder Dagen før Mødet. Kom mange og kom med Bøn om et godt Møde.

M. J. Westphal.

J. J. Dahle.

Følge Indbydelse fra Past. T. R. Jacobs afholder midtre Jowas Indremissionsforening Møde i hans Kald ved Rodaway, Adams Co., Ia. fra 31te Januar til og med 2den Februar 1909. Samtaleemnet: Ef. 5, 14—21. Skyds vil møde de tilreisende i Rodaway den 30te Jan. Brødre kom saa mange som muligt med Bøn til Gud om et velsignet Møde. Paa Foreningens Vegne

M. Gunderson Form.

L. E. Larson Sek.

I følge Begjering fra Shell Creek Menighed af Past. Westbys Kald, Newman Grove, Neb., afholdes der et Kredsmøde den 3die til og med 5te Feb. førstkomnende. Samtaleemnet bliver: 1 Pet. 1: 22—2: 5. Kom mange med Bøn om megen Naade. Paa Kredsens Begne  
D. D. Bergh.

Ada Kreds afholder, om Gud vil, sit Vintermøde i Bethania Mgh., Twin Valley, Minn., Past. Gjerstads Kald, fra 9de til 11 Feb. 1909. Samtaleemne: Luk. 15: 1—10. Maa det bli et velsignet Møde!

S. E. Simonson.  
D. F. Johnson.

I følge Indbydelse fra Round Lake Menighed, Pastor John H. Hansons Kald, vil den sydvestlige Minnejota fælles Indremissionsforening holde Møde der, om Gud vil, den 26—28 Januar førstf. Emnet er Ab. 3, 1—7. Pastor D. M. Bakke fra Madelia indleder. Alle lutheriske kristne er hjertelig velkomne. Kom, Brødre, og bed til Gud om et velsignet Møde. Der vil være Skjds i Round Lake og i Lake Park om Aftenen den 25. Paa Foreningens Begne  
Andrew Johnson, Form.  
Jakob S. Wit, Sek.

Den nordlige Iowa Indremission vil holde Møde i Zions Menighed i L. L. Wigdals Kald, Ruthven, Iowa, den 2den til og med den 4de Februar 1909. Mødet begynder den 2den Kl. 10 Form., om Gud vil, og fortsættes 3—4. Samtaleemnet er Esajas 44: 1—8 og Indbydelsen lyder til alt vort lutheriske Kirkefolk, og kom med Bøn om et velsignet Møde. M. & St. L. og Milwaukee R. R. gaar gennem Ruthven og tilreisende mødes paa Depotet.

B. B. Olsen, Form.  
A. Schaw, Sek.

Paa Indbydelse fra Trondhjems Mgh., Pastor Kervigs Kald, Yankton Co., S. Dak. vil S. Dak. fælles Indremissionsforening afholde Møde fra 5—7 Mars 1909. Samtaleemne Mark. Evang. 4: 21—24. Torsdags Aften Sammenkomst i Kirken, og Torsdag mødes besøgende i Irene og Volin. Pastoren saavel som Menigheden ønsker mange talende og bedende til dette Møde. De har baade Hjerterum og Husrum i Trondhjem.  
J. J. Dafland.

Til Presterne i Syd Dakota Kreds.

Paa Indbydelse af Pastor D. D. Bergh, Volga, S. D., møder Prestekonferensen af

Syd Dakota Kreds i hans Hjem den 2de—28de Januar, 1909. Følgende Program er udarbejdet for dette Møde:

Tirsdag, den 26de—

Formiddagsfessionen: „Loven i den gamle og nye Bagt“ J. A. Quello. Eftermiddagsfessionen: „Sjelepleien hos de syge“ G. D. Wit.

Onsdag, den 27de—

For. „Prohibitionspartiets Principer“—A. M. Mannes.

Efterm. „Anti-Saloon Ligaens Principer“—J. J. Skarpnefs.

Torsdag, den 28de—

„Ritualet“—G. M. Bruce.

Efter at disse Emner er indledede, vil de blive Gjenstand for almindelig Samtale, i hvilken det ventes at alle Prester tilstede skal være beredt til at tage Del. Det er derfor nødvendigt, at man paa Forhaand sætter sig ind i disse Spørgsmaal, som der blir behandlet. Alle Kredsens Prester bør indrette sig saaledes, at de kan bivaane dette Møde. Afstenerne vil blive benyttede til Opbyggelsesmøder.

Paa Komiteens Begne  
Gustav M. Bruce.

## Kvitteringer

Indremissionen: Ved M A Stenwig fra den vestre	
Kvi. af Roseni Mgd., Union Co., S. D., Pastor G D	
Wits Kald	15.00
Ved Pastor S S Westby fra North Branch Mgd., Nebr.	13.90
Ved Pastor A Vane Offer i Zions Mgd., Ward Co., N. D.	7.00
M G Olson, Red Wing, Minn.	1.00
Lars Thompson, Red Wing, Minn.	150.00
Ved S H Berge Offer i St. Pauli Mgd., Minneapolis, Minn.	20.00
Ved Pastor C J Eastvold fra Nels Monson, Jewell, Ia.	5.00
Ved Jno. Christad Offer under et Samtaleemne i Immanuel's Mgd., Clarfield, Minn.	13.05
Ved S Anfin fra Wisner Mgd & Kvi., Wisner, Nebr.	20.00
Ved Pastor A D Ovegaard: Roland Mgd., Greenbush, Minn.	7.34
Ovdahl Mgd., Roseau Co., Minn.	6.25
Bethlehem Mgd., do	5.47
Midland Mgd., do	8.50
Gustav Adolph Mgd., do	8.50
Zions Mgd., Bixing, Marshall Co., Minn.	5.00
Tref. Mgd., Chief River Falls, Minn.	5.00
Bethlehem Mgd., Marshall Co., Minn.	5.30
Immanuel's Mgd., Red Lake Co., Minn. (Konf. offer)	11.35
St. Olaf Mgd., Orvola, Marshall Co., Minn.	5.71
Zions Mgd., Gluee, Marshall Co., Minn.	5.10
Esklund Mgd., High Lauding, Red Lake Co., Minn.	2.00
Boar Mgd., Red Lake Co., Minn.	3.65
Hanges Winde Mgd., Crookston, Minn.	6.54
R R Haskerud, Crookston, Minn.	5.00
Hill River Lake Mgd., McIntosh, Minn.	2.56
Broderheim Mgd., Eskline, Minn.	6.45
Immanuel's Mgd., Queen, Polk Co., Minn.	11.75
Crofs Lake Mgd., Polk Co., Minn.	80
Bethania Mgd., Winsor, Clearwater Co., Minn.	8.85
Norwah Lake Mgd., Clearwater Co., Minn.	75
Østre Zions Mgd., " " "	1.45
Zions Mgd., " " "	1.05



Halvt Takfigesoffer i Lac qui Parle Mgd., Lac qui Parle Co. Minn.....	33.01
J Davidson, Far. o. R. D.....	100.00
Die R Gaaland, Clarkfield, Minn.....	4 00
Wed Pastor J M Wier fra Bloom Prairie Mgd.s Kvf., Toronto, C. D. 23 59, Karen Olson, Toronto, C. D. 1.....	24.59
Wed Pastor J S Olson fra Mrs. V S Hegg, Geddes, C. D. Hans Olson Roe, Sherwood, N. D.....	2.00 2.00
Wed Pastor Edw. S Hobland fra Tomas Røstgaard, Mad- doct, N. Daf.....	25.00
Wed Mrs. J Hanjon, Davis, C. Daf. fra Melhus Mgd.s Kvf., Pastor J S Starbneis Kald.....	15.00
Wed Pastor I L Carlson Offer under Mødet i Bethesda Mgd., New Norway, Alberta 17.75. Konf. offer i Stan- dia Mgd., Bretty Hill, Alta. 33.95.....	51.70
John Starliad, Virroqua, Wis.....	1.00
Wed Pastor O D Bergh halvt Konf. offer fra Volga-Be- thania Mgd., Volga, C. Daf.....	12.45
Wed J S Jacobson fra Lille Bethania Mgd.s Kvf., Pas- tor A D Johnsons Kald.....	20.28
Wed Pastor M J Westphal fra Arendahl Mgd.s Kvf., Mil- more Co., Minn.....	50.00
Wed O N Røst fra Nathanael Mgd.s Kvf., Wallingford, Iowa.....	25.00
Wed Oscar Olson fra Ewanger Mgd.s Kvf., Buffalo Co., Wis., Pastor J C Hjelmervik's Kald.....	34.83
Wed Mrs. Bete Carlson fra Bethlehems Mgd.s Kvf., Holmes, Ia., Pastor A C Distads Kald.....	13.06
Wed Mrs. Andrew Glom, Milton, N. D. fra Stefanus Mgd.s Kvf., Pastor N Oerlund's Kald.....	20.00
Wed B O Høiland fra den søndre Kvf. af Zions Mgd., Hardin Co., Ia., Pastor Sandbøns Kald.....	25.00
Wed Mrs. C Samuelson fra Grøns Mgd.s Kvf., Dorace, N. Daf.....	15.00
Wed Pastor G M Bruce fra Stordahl's Kvf., Dell Rapids, S. Daf.....	15.00
Wed Past. J L Løfseton fra Søndre Jumbro Mgd.s Kvf. 25, Kaslon Kvf. 10.....	35.00
Wed John Almen fra Bor Presters Mgd.s Kvf., Clayton, N. Daf.....	38.00
Wed Past. J S Etse fra Singasaa Kvf., Hendricks, Minn. 30, Syd Gate Hendricks Kvf. 25, Daf Gate Kvf., Victoria, C. Daf. 15.....	70.00
Wed A Lunde fra Swan Lake Kvf., Dalton, Minn.....	11.00
Wed M J Rehne fra Nolani Mgd.s Mandst., Union Co., C. Daf.....	10.00
Wed Pastor J N Sandven fra Mrs. R Johnson, Roland, Iowa.....	2.00
Wed Mrs. B Hanjon fra Østre Immanuels Mgd.s Kvf., St. Paul, Minn.....	5.60
Wed Mrs. M Ulring fra Solvås Mgd.s Kvf., Bæsther, Minn., Pastor K C Holters Kald.....	20.00
Wed J D Thompson fra Bethel Mgd.s Missionsk., Otter Tail Co., Minn., Pastor J R Leroh's Kald.....	13.00
Wed Pastor D E Vorgen fra M D Monson, Taylor, Wis. 3.00.....	3.00
Wed Mrs. S D Brætte fra Markers Mgd.s Kvf. i Groven, Faribault, Minn.....	15.00
Wed Mrs. Ingman Sæther fra Hauges Mgd.s nordre Kvf., Jackson, Minn., Pastor S E Hanjens Kald.....	30.00
	1100.24
	4325.24
	5425.48

S. S. Elstad.

Til Uvbræret for „The Physical Laboratory“ ved Red Wing Sem. Samlet ved Student O J Rundabli: O B Nyom 1, A B Haslerud, N. R. hver 50c, alle i Rutherford, Minn.....	2.00
Wed samme i Kaslon, Minn.: R Nyom 75c, J Engen 60c, V B Hierliad, Mrs. B Hierliad, S Eide, O Larson, S Kvald, J Emmerlon, J J Træfald, O Monnby hver 50c, R Anderson, S Tveit, A Carlson, Mrs. Berge hver 25c, N. R. 15c.....	6.50
Samlet ved Student J M Johnson, McIntosh, Minn.: Ole Engbøden 1, Bedder Dalen, Agnes Johnson, Amalie Johnson hver 50c.....	2.50
	11.00

Hjertelig Tak! S. S. Elstad.

Til Møblering af mit Klasserum ved Red Wing Sem. Samlet ved Student A M Johnson i Bindom, Minn.: Vid Society 10, L Sogge 1, J A Løffen, J S Sæther, Nels Jensen, M Ersetad hver 50c, Aug. Løf- ten, Julius Erickson, C A Riet hver 25c.....	13.75
Samlet ved Student S Schultab i Northfield, Minn.: C J Schultab, Sigurd Schultab hver 25c.—Fra Bæsther, Minn.: A J Hille 25c, John O Branes, Justin Branes, Clarence Magnusen, Theo. Snesrud, Emma Magnusen hver 10c, Herbert Olson, Ronsdale, Minn. 15c.....	1.40
	15.15

Hjertelig Tak! Geo. S. Ellingson.

Til Bethesda Ørne hjem: En Box fra Lakefield, Minn.—Fra en Kone i Huxley, Ia., en Quilt.—Fra Rev. A M Mannes et var Eto.—Indbendt ved Mrs. R Sæsther, Red Wing, Minn. fra hende selv 8 yds. Print, Mrs. C Lilseth 11 Fair Ribbons, 1 Bæst, 1 Nummerdres, 7 par Drawers, 4 Petic- coats, 1 Cape, 1 pair Mittens, 4 Drejses, 12 yds. Gingham, Mrs. B Omundson 6 yds. Dutingklæder, 1 Drejs, Mrs. R Hal- vorsen 1 Petticoat, 1 Shawl 1 Sweater Jacket, 2 par Søs, 2 smaa Petticoats, 1 Underwaist, 1 Hood, 1 Klænnel Shawl, 5 par Drawers, 4 Skirts, Mrs. S Halvorsen 1 Shawl, 1 Petti- coat, 1 Sweater, 2 par Shoes, 2 Petticoats, 1 Bæst, 1 Hood, 1 Jacket, 5 Drawers, 4 Underwaists, Mrs. Prof. Elstad 2 Coats, 1 Girls Coat, 2 Jackets, Mrs. J Jacobson 5 yds. Duting, Mrs. Prof. C Ringstad 3 par Søs, Mrs. Martin Olson 3 yds. Dut- ing, Mrs. J M Johnson 6 yds. Duting, Mrs. Høye 10 yds. flece- lined Drejsdøds, Mrs. Christ Grønabli 10 yds. Duting, Mrs. J Servick 1 pair Pillowslips, 1 Sheet, Mrs. Louis Smith 16 yds. Calico, Mrs. L Grønabli 10 yds. Duting, Mrs. S Jver- son 3 Petticoats, 1 Jacket, 2 Nummerdreses.—Mrs. S Lar- son Randall, Ia., en Del brugte Klæder.—Indbendt ved Mrs. Omund Engelsen fra Clear Lake & Elsworth vestre Kvf., Stan- høye, Ia. 2 Quilts, 5 Værdens, 2 Kjoler, 1 Skjort, 3 par Under- klæder, 2 par Panten, 9 par Strømper.—Wed Rev. A D Mor- tvedt, Newark, Ill. fra Kvf. 2 par Klættels, 10 Kjoler, 9 Skjor- ter, 4 Huser, 3 Skjort, 2 par Strømper.—Wed Rev. A M Mannes, Yankton, C. Daf. 2 Boxes Klæder, Quilts, samt Eto. fra Hulv Bee 1 Quilt, 1 par Budevar.—Wed Mrs. J M Maland, Madison, Minn. Mrs. Maland 2 par Panten, 4 Sommerklæ- der, Mrs. John Johnson 4 par Garters, Mrs. P V Berger 10 yds. Gingham, Mrs. J Eidem 4 yds. Calico, 2 Sommerklæ- der, 2 par Suspensers, Mrs. P Eidem 1 par Underklæder, 5 yds. Kjoletsi, Mrs. J Duervig 1 Drejs, 1 Værdens, Mrs. Mary Lundvig 1 Cape, Mrs. M Eidem 5 yds. Kjoletsi, Mrs. I T Lar- son 4 par Garters, Mrs. Anders Eidem 1 par Underklæder, 1 par Søs.—Mrs. Hans Hendrickson, Marietta, Minn., Coat & Pants, Mrs. Mary Lundvig 1 Sue, 2 yds. Silkebaand, Mrs. Kate Hickert 2 Pieces Ribbons, 1 par Garters.—Wed Rev. T R Jacobs, Robanaw, Ia., Mrs. T R Jacobs 3 Søs, Mrs. S G Hendrickson 11 Bund Giesl, 2 Bund Smør, Mrs. O Ravig 13 Bund Rips, Mrs. Hans Hilt 22 Bund Giesl, Mrs. Andrew Olson 3 Bund Smør, Mrs. S G Hendrickson 2 Bund Smør, Mrs. Ester- lid 5 Søs, Mrs. B Johnson 3 Søs, Mrs. Tom Nilson 3 Søs, Mrs. O Larson 2 Søs, Mrs. Taulow Dridad 2 Søs, Martha Johnson 2 Søs.—Wed Mrs. Selma Johnson fra Hoff Mgd., Sacred Heart, Minn., Rev. & Mrs. S J Brætte 2 Dolls, 2 Cups, 2 Boxes Blocks, 4 Horses, 1 Car; Mrs. S D Stalbeck 3 Antves, 3 Scissors, Clara Stalbeck 7 yds. Drejsdøds, Alma Stalbeck 2 pair Gloves, 3 Søs, Albin Stalbeck 1 Shell, Arctie Stal- beck 1 Bath, Mrs. A S Erickson 1 Coat, 2 Caps, 5 Søs, 8 yds. Ribbon, 1 pair Stockings, Mrs. A Rogden 1 Dos. Pencils, 1 Dos. Søs, Mrs. J Davidson 3 Bouds Candy, Winnie Da- vidsen 1 Doll, 1 Værdens, Odien Davidson 2 Bathes, Oscar Da- vidsen 2 Bathes, Esther David:en 1 pair Side Combs, Marion Dvvegaard 1 Drejs, 2 yds. Ribbon, Mrs. R Sørnefald 3 Dolls & some Toys, Mrs. Ole Hendrickson \$1.00, Mrs. J F Johnson 9 yds. Dutingklæder, 1 pair Shoes, Alice Johnson 2 Tablets, Selma Johnson 1 Shellbox, Mrs. S B Helgeson 3 par Mit- tens, 1 pair Gaitors, 1 Reckie, Selma Helgeson 1 Dos. Pen- cils, 2 Dolls, 6 yds. Drejs Woods, Mrs. Elsie Harrestad 3 Søs, 2 pair Stockings, 1 Box Blocks, Irene Virl Drejs, Fair Rib- bons, Blanche Virl Drejs Woods, Reckie, Mrs. O T Rams.	
---	--

land 2 Pieces Chambray, 2 parr Gaiters, Ristbeet Bros. 2 parr Shoes. Mrs. S. H. Helgeson 2 Waists, Allie Fjeldhammer 2 Dogs, Selma Johnson 1 Skiff, 1 parr Mittens. Nogle brugte Klæder fra ubenævnte.—Bed Mrs. Bugge, Ned Wing, Minn., en Bør brugte Klæder samt en Del Beggeføi.—Fra Miss Fra N. Smith, Lanesboro, Minn., en Bør med Juletings for Børnene. Fra Young Ladies' Society, Hauge's Church, Madison, Minn., 18 Caps, 1 parr Mittens, 50 Handkerchiefs, 17 hds. Ribbon, 2 Aprons, 4 parr Stockings, 2 Quilts.—Fra Sjolseth 3 hds. Calico, 4 parr Strømper.—Fra Mary Kittelsen, Elmore, Minn. 5 hds. Flannel, 7 hds. Duting, Ovidia Geste 6 Lommeørklæder, 2 hds. Silkebaand, Inga Lamott 13 hds. Calico, Mrs. Abraham Olson 1 Stulle Tøi, Mrs. J. Torie 1 Apron, 1 Stiet, 1 parr Søl, Silba Kittelsen 1 Quilt, 1 parr Budevar. Mrs. M. C. Monson 7 hds. Duting, Miss D. A. Lamott 1 Pillow, 1 parr Budevar, 1 Jacket, Arnold Lamott 4 Lommeørklæder, Sila Kvif, 2 Quilts Adeli & Frine Toue 3 Albums, 4 inaa Julegaver. Mrs. C. G. McMillan, Beresford, S. D. 6 Steer, en Del brugte Klæder.—Mrs. C. Bangsvik, Stoughton, Wis., en Del Bøger, Kristi Olson 15 Gatter.—Mrs. R. Thompson, Beach, N. D. 2 parr Strømper, Fra Bakfield, Minn., Mrs. Anderson & Mrs. Nestrud 2 Skjorter, 19 hds. Calico, Mrs. A. E. Towels, 1 parr Budevar 2 Skjoler, 1 Skjort, 5 hds. Calico, 3 hds. Duting.—Mrs. Ingeborg Jonnes, Greenfield, S. Dak. 1 parr Budevar, 1 Quilt.—Cecelia Berg, Volga, S. D. 1 Jacket, Mrs. D. D. Berg en Del brugte Klæder, Mrs. A. H. Hillestad 1 parr Strømper.—Mrs. Sofie Krogtorp, Lakfield, Minn., 2 parr Søl, 6 Tørklæder.—Bed Miss Clara Vogtland fra Bolin Little Helvers, Bolin, S. D., Inga Olson, Helen Olson, Maurie Olson, Ernest Olson 1 Bog hver, Mildred Lien 1 Bog, Selma Johnson Lommeørklæde, Rina Johnson 1 Doll, Edna Ringstad, Alexander Kvist 1 Bog Candy, Minnie Ringstad Dishes, Oskar Beberion Toy Block, Mabel Lien 1 Doll, Esther Lien Toy Watch, Mrs. Ole Lien 3 hds. Ribbon, Anna Lien Iron, Mildred Lien 1 Bog, Alma Beberion Iron, Julian Beberion Iron, Cero Beberion Toy, Ingvold Rinen Whistle, Henry Johnson Toy Watch, Pocket book, & 5c, Mabel Kvist 5c, 6 Holders, 1 Pictureframe, 4 Handkerchiefs, 2 Dolls, 4 Turnovers, Cuffs, 3 Chains, 1 Cushion, 1 Apron.—Bed Mrs. A. Hansing, Wisner, Neb. fra Friends in Wisner: 1 Stykke Undertøi, 2 Nighdresses, 9 Dresses, 4 Jackets, Coat & Vest, 14 Skirts, 2 parr Stockings, 3 hds. Duting, 1 Doll, 7 hndfs.—Bed Mrs. Neb. B. H. Barstad, Dawson, Minn. fra Sac and Marie Kvif, Quilts, Sols, Klæder, samt mere.—Fra Mrs. D. O. Salen, Alhota, S. D. 1 Dos, Pencils, 6 Lommeørklæder, 6 hds. Silkebaand.

Bemærkning: Naar Gaver indsendes vær snil og send Lister med Fortegnelse over Gaver og Giverne, saa som det snistes kvitteret i „Buddbæreren“.

Til Julegaver for Børnene er modtaget fra følgende:

John Halvorson, Rose Grove, Iowa.....	5.00
Bed R. A. Knudsen fra Immanuel's Mgb., Centerville, S. D. ....	5.00
Mr. & Mrs. C. D. Westre, Thor, Ia.....	2.00
Mrs. S. D. Beberion, Thor, Ia.....	1.00
Bed Mabel Johnson, East Grand Forks.....	8.00
Mr. & Mrs. Rue, Deerfield, Wis.....	5.00
Fra Martha Omland.....	1.00
Fra Karen Steneth, Norway Lake, Minn.....	1.50
Arthur & Selmer England, Malta, Ill.....	2.00
En ubenævnt, Elksworth, Ia.....	1.00
B. S. Brifson, Kaskaskia, Ia.....	5.00
Gudmund Hendriksen, Albert Danielsen, Mrs. Elertie, Odawana, Ia., hver 1.....	3.00
Tilovers af indkommet til Forældrene af en Bør.....	30
Mrs. Ole Hendriksen, Sacred Heart, Minn.....	1.00
Bed Mrs. D. M. Anderson fra Ladies' Society, Kandala, Ia.....	7.50

Øjertelig Tak til alle Givere

G. G. Walen

## „Buddbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Benner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Blader.

## Ved Adressforandring

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plad Umulighed for os at foretage Forandringen, som vi ikke er istand til med „vor formørkede Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore tusinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor b1 de os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

## Gjør os den Tjeneste

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. n. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opfigelser, Adressforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. L. Lethun, Ned Wing, Minn. Derjom man erindrer sig dette og gjør derefter vil man spare megen Tid, Arbejde og ekstra Omkostninger for hver af os

## Fra 1ste April forstkommende

vil „Buddbæreren“ ifølge Synodens Beslutning blive handlet til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgangen af det Aar, eller med andre Ord: Det betyder, at Bladet er betalt til 31ste Dec. 1907. Ligesaa, hvis der staa 08, saa er Bladet betalt til 31ste Dec. 1908. Man vil erindre sig dette.

## Man vil undskylde

at vi ikke for nærværende kan forandre Datoen paa Adresselappen saa snart som ønsket var. Vi faar just nu ved Adresselisten en Mængde Breve, og derved glæder vi os, men det er ikke gjort i en Haandebending at faa disse Breve ekspederet og indført i Bøgerne. Det tager mere Arbejde og længere Tid end Folket flest har nogen Ide om. Om man derfor ikke ser Adresselappen forandret med engang, saa behøver man derfor ikke tro, at noget gaalet er paa færde. Giv os lidt Tid og, alt vil bli rettet saa snart som muligt.

Rettelse: Der er kvitteret i „Buddbæreren“ for \$63.50 til Skolerne fra Mel-dahls Mgh., Viborg, S. D. Der er ingen Mel-dahls Mgh. i Viborg. Det skal være: Mel-dahls Mgh., Center Point, Nærbvigs Rald, S. D.

**Norge.**

73 vakre Billeber fra de mest kjendte og vakreste Turisttraget i Norge. Det er Sommerbilleber og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet i vakker komponeret Bind. Størrelse 9x12 Tommer. Pris... 1.75

**Vinterliv i Norge.**

32 helsides og 14 halvsides, samt 38 mindre Vinterbilleber fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografier af A. B. Wille. Det er nemlig der er taget Hen- syn til den henrivende vakre norske Vinter og Billeberne maa sees for at paafjønnes. De er ind- bundne til en Bog 9x12 Tommer med en Indled- ning af Roientkrantz Johnson. Pris..... 1.50

**Norges Byer.**

Billeber fra Norges Byer. Kunsttryk af Foto- grafier paa dertil særskilt forarbejdet Papir. Sjæl- den vakre. Størrelse 8x12. Helsides Billeber 6x9 Tommer. Billeber fra følgende Byer: Kris- tiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Na- tionaltheateret og Akershus; Drøbak, Moss 3 Bil- leber; Fredrikstad 7 Billeber; Sarpsborg, 3 Bille- ber; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Læmar 2 Billeber; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger, Røros, Drammen, Kongsberg, Holmestrand, Hø- nesø, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeber; Rødsgrund, Eken, Brevik, Langesund, Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Flekkefjord, Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Stavan- ger, Haugesund, Bergen, Fiskebølvet, Florø, Ale- sund, Molde, Christiansund N., Levanger, Elen- fjer, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Ramsø, Bodø, Mosjøen, Kabelvaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Vardø og Bodø. Indbundet i vakker komponeret Bind, \$1.75.

Send Ordres til  
C. Lillethun, Red Wing, Minn.

**Fountain-Penne.**

Vi har en god Forhning af de velbekendte Moore's Non-Leakable Fountain Penne. De sæl- ges for \$2.50, 3.00, \$3.50. Dette er ubetinget den bedste Fountain Pen i Markedet for nærværende. Hvis en Pen ikke er tilfredsstillende, kan den byt- tes igen. Dgvi, enten der ønskes en fin, grov eller „stueb“ Pen.

Vi har ogsaa „The Standard Self-filling Pen“, som sælges for \$2.00.

Ordres indsendes til  
C. Lillethun, Red Wing, Minn.

**Forandret Adresse.**

Rev. N. Oerlund,  
Route 1 Frost, Minn.

**SOUVENIR POSTAL CARDS.**

**Norske Landskaber og National-  
billeber.**

af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende: Juleaften; Julemorgen; Aften ved Jernet; Vrat- landsdalen i Ryfylke; Højskjeld; Nordfjord; Vervos- sen; Paa Eft; Paa Kjelte; Paa Habet i Storm; Paa Habet i Stille; Peer Gynt (5 forskellige Bil- leber). Gjæterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. I Nationalbragter (flere forskellige Bille- ber). Vinterbilleber (mange forskellige). Jule- neng. Sjønner ved Ulsefjord. Vappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Opførelsen til Holmenkollen. Fra Nordland. Fjosen ved Ulsefjord. Ebovær. Buarbrøen. Rast- lind. Fra Hardanger. Forghæften. Fra Nærø- fjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Vofoten, med mange flere.

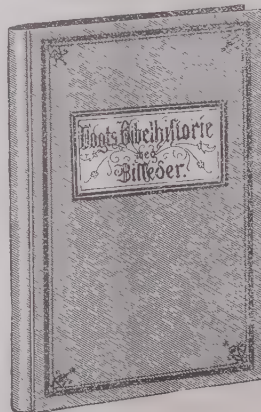
Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke- lig Pragt-billeber i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. I dusinvis foræret 50Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr Dusin.

af disse sidste har vi netop modtaget en ny Forhning meget vakre Kort.

Send Ordres til  
C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

**Illustreret Bibelhistorie**



med lidt af Kir- lens Historie. Af Volrath Vogt Revideret efter den nye Bibel- oversættelse. Trykt paa fint Papir, med et Kart og 53 Illustratio- ner. I Silt Cloth med sort Titel paa for- gyldt Grund paa Siden. Hauges Synodes Forlag 0.45

Ordres indsendes til

C. Lillethun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

**Festkriftet.**

Denne Bog er paa 128 Sider med udmerkede Billeber af Stolens Bygninger, S. M. Sande, Pasi. P. Hanson, Andrew Ellington og af alle Bestyrere ved Stolen ligesaa dens Nabning samt en Gruppe af Stolens Direktører. Salt er der 22 vakre Bille- ber. Festkriftet er smukt udført og trykt paa godt Papir. Det koster 50c heftet, 75c indb., og sælges til Indtægt for Stolen. Til Prestes og Agenter gives almindelig Rabat.



## Folketalender for 1909

er nu færdig. Den er paa 96 Sider og giver foruden meget godt Læsestof en fuldstændig Kalender og Adresse paa alle Prester, Professorer og Missionærer i Hauges Synode, den norske Synode, Den Forenede Kirke og Frikirken. Bogen koster i Omslag 10 cents med 25 procent Rabat til Forhandlere.

Prester og alle andre, som interesserer sig for Udbredelsen af denne billige Bog, anmodes om at sende sine Ordres til undertegnede snarest muligt.

C. L i l l e t h u n,  
Red Wing, Minn.

Den historiske Udvikling af Særbegrebet om Forjeningen.

33 Foredrag. Af H. H. Bergsland,  
Prof.

Denne Bog er paa 100 Sider og koster heftet i godt og stærkt Omslag 35c. Et meget vækkert Billede af Prof. Bergsland pryder Bogen.—Enhver Prest og ellers enhver anden, der ønsker et klart Indblik i det vigtige Spørgsmaal, som Bogen behandler, gjør vel i at forskaffe sig dette Prof. Bergslands sidste Arbejde.

Send Ordres til

C. L i l l e t h u n,  
Red Wing, Minn.

### Alterbrod

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Ester paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Ester paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Ester paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Ester paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. L i l l e t h u n, Red Wing, Minn

## Alttermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Lyse Mars Erfaring. Send for illustreret Katalog.  
August Klagstad,  
Marinette, Wis.

## Dr. Tonnes Thomas Sanitarium for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norske Kurser, norsk Levemaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

"Julehilsen"; "Nytaarshilsen"; "Hilsen fra Amerika"; "Venlig Hilsen"; "Hilsen til Fader"; "Hilsen til Moder"; "Hilsen til Søster"; "Hilsen til Broder"; "Hilsen til Onkel"; "Hilsen til Tante"; "Hjertelig Velsignning"; "Herren er vor Tilflugt"; "Herren er nær"; "Uden Kors ingen Krone"; "Hilsen fra Moder".

"Christmas and New Year Greeting"; "A Greeting to Father"; "A Greeting to Mother"; "A Greeting to Sister"; "A Greeting to Brother"; "To my Child"; "Best Wishes"; "Blessed are they who have not seen and yet have believed."

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. L i l l e t h u n,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## Alterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udførelse. Bedste Betingelser. Rigtholdig Motivsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: A d o l f J d s s, Story City, Iowa.

## Veeds erindret

Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorien sendes til Rev. A. L. Laasjón, Kasson, Minn.

Benge til Synodens Kasse (herimodetatt) Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College sendes til Mr. O. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Bedningemissioner sendes til Rev. J. J. Mendahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. H. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. G. D. Rik, Route 3, Fergusford, E. D.

## „Budbæreren“

udgives af Hauges norske evangeliske lutherske Synode i Amerika Bladet udkommer med et 24 Ethers Nummer hver Uge og for forskudsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. L i l l e t h u n,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. E. Soller, Kenyon, Minn. Sendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til her.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Fra Kinamissionsmødet; 2. Red Wing Seminar; 3. Co-education ved Red Wing Seminar; 4. Den første Stjærb; 5. Tjilaa en Maade; 6. Influence of Environment; 7. Kinamissionen; 8. Godt gjort; 9. Om Referatet fra sidste Karsmøde; 10. Fra Arbeidsmarken; 11. Følelsesfulde Brev; 12. Brevtyper.

# Bladblæren

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 5

Lørdag den 30te Januar 1909

{ 41de Aar.

## Har Blade men ingen Frugt.

Paa Afstand saa viist Figentræet noksaa bra og pent ud. Det ordentlig glimrede med sin Dragt af Blade. Det var altid noget for Diet, men intet at stille Hunger med. En Arbejdsmand eller Vandrer, som ellers havde Ret til at pise af de ved Veien staaende Træer, kunde ikke blive tilfredsstillet med at se disse Blade. Træet er i saamaade ret et Villedde paa Jerusalem, Jøderne og Jødedommen. Der var da rigtig noget at se. Der var Pragt og Herlighed. Der var Tempel og glimrende Gudsdyrkelse. Der var Festligheder og megen Jagttagelse af Ceremonier og Overholdelse af de gamles Aaordninger. Det kunde se ud til, at Bordet maatte være dækket med Brød for Sjælene, men det ser ud til at der serveredes Stene istedet for Brød; thi det Brød som kom ned fra Himmelen for at give Verden Liv, foragtede de. Den Frugt af Guds Kjærlighed, som nu var aabenbaret i Verden, den brydte Jøderne sig intet om. De var jo Abrahams Børn, saa med dem havde det ingen Rød. Men hvad siger den Herre de foragtede? Ak at du vidste paa denne din Dag, hvad der tjener til din Fred, men nu er det skiftet for dine Dine. Se Blindheden! Se Forhærdelsen! Man mener, at man ser, og er blind; mener at man er rig og har Overskud og fattes intet, men er dog fattig, jammerlig, blind og nøgen.

Herren udtalte ikke sin Dom over Figen-

træet af Midtjerhed over at et naturligt Træ ikke havde Frugt men kun Blade, men for at vise, at saa skal det gaa med Jerusalem fordi de ikke kjendte sin Besøgstid. Saaledes vil det gaa med det arme Jødefolk. Baa de Jerusalem og Folket skal visne og tørres fra øverst til nederst. I Staden skal der ikke blive Sten tilbage paa Sten og Folket skal adspredes og visne det er tabe sin Kraft baa de som Nation og Kirke. Be dem eller det, som kommer under den almægtiges Forbannelsesdom!

Men vi maa gaa længer. Den senere Tids Folk og Slægter har hørt for sig Beretningerne baa de om Figentræet, Jerusalem og Jøderne og meget andet baa de om Menneskets Synd og om Guds Naade i Kristus. De har hørt hvorledes det har gaaet med de gjenstridige. De har hørt at Gud lader sig ikke spotte. Det kan vel siges, at de har hørt og set mere end Jøderne havde, men enda opfører de sig som de gjorde.

Mange lever i de groveste Synder og Laster som nævnes kan, og synes ikke at frygte hverken Gud, Dom eller Evighed. De har hørt om Jødernes Grovheder mod Jesus, hvorledes de slog ham, spyttel paa ham, forbandet ham og meget andet, men gjør ikke mange det samme den Dag idag. Saa har vi en hel Del, som pranger med en anelig Dragt af Blade. De har en hel Del af det udvortes, som hører Kristendommen til, og stiller noksaa omhyggeligt med det, men hvor er Frugten? Hvor er de rette Troens Frugter og Kjærlighedens Gjerninger?

Herren har dog altid en liden Flot af sande Disciple og disse holder sig paa det lave Trin og beskæftiger sig med: Herre forvæg os Troen og gjør os frugtbare paa sande gode Gjerninger.

### Om den nye Fødsel.

Forundre dig ikke over, at jeg sagde dig, det bør eder at fødes paany! Binden blæser, hvor den vil, og du hører dens Susen; men du ved ikke, hvorfra den kommer, eller hvor den farer hen, saaledes er det med hver den, som er født af Aanden. Joh. 3, 7—8.

Det er jo altid en Trang for ethvert Menneske at tale om det, som de har seet og hørt. 1 Joh. 1, 3. Saaledes gjør verdslige Mennesker, der er fødte af Røddet, de taler om, hvad de har seet og hørt, og saa gjør de, som er fødte af Aanden.

Et Ord derfor om Binden, som blæser i Aandens Verden, vilde maaske faa Plads i „Budd“.

En har sagt: „Alting begynder med en ny Skabelse“. Det vil sige hos Gud. Hos Mennesket derimod begyndes der altid at sætte en ny Klud paa et gammelt Klædebon, da man stiltiende indrømmer, at noget nyt kan de alligevel ikke skabe.—Men Gud derimod sætter aldrig en Klud paa et gammelt Klædebon. Nei, alt maa blive nyt. Denne Tanke kom ogsaa klart tilsyne hos Jesus ligeoverfor Nikodemus, hvor ubegribelig denne Tanke end var for ham og er og var for alle ugjentødte nedigjennem Tiden, hvad enten han var læg eller lærd. Gjenfødselsens Vej bliver derfor altid lige trang og ubegribelig baade for den lærde og den ulærde, hvilket noksom lægges klart i Dagen af Nikodemus. Sagen er jo nemlig den, at det som skabes i os, maa fra først til sidst være et Værk af Guds Aand.

Og den gjenfødte selv vil altid staa i hellig Forundring efterpaa og spørge, hvorledes Gud fik det til? De hørte Bindens Susen, naar den ligesom en paarlæg Vind suset gjennem Hjertet og frembragte Liv og Sommer derinde.

Men saalænge man er død, saa er man

død. Den som glæder sig i Synden, hos ham er der ikke mere nogen „Jib under Asten tilbage fra Daaben“. Men vel en ti Gange større Dom end i Hedningens Hjerte.—Jeg ved nok hvorledes der prøves paa at lappe, men naar Livet er borte, da trænges ikke at lappe det gamle Klæde, men et „Ligsvøb“. Eller gaa til ham som opvækker døde. Og der skal ikke meget til for at miste Livet. „Et syndigt Smil, kan som en Pil, det arme Hjerte dræbe, om man noget staar i Tvivl, derimod at stræbe“. Men tilbage til Fødselen: Vaagn op du som sover, og staar op fra de døde, at Kristus kan lyse for dig. Der er ikke saalidet Vækkelse af den Slags som det er rundtomkring. Og Gud skal have Tak for ethvert Tegn til Liv! Men at være død, det er ikke bestandig det samme som at være gjenfødt til et nyt aandeligt Liv. Hvor ofte har man nu ikke Aarsag til at spørge ligesom Apostelen før: Fik I den Helligaand, da I bleve troende? Der er noget som de gamle have kaldt: „Den forekommende Raades søde Følelser“. Vi mindes her „Sæden paa Stengrund“. Det hedder: „De havde ikke Rod i sig“. Der var enten ikke pløiet dybt nok, eller „Klippen“ var ikke knust.—Al Fødsel vil paa grund af Synden koste Smerte, og den aandelige Fødsel ikke mindst. Den gamle Sætning er endnu ikke bleven for gammel. Det er det første Vidskabs Stridt, sin Daarlighed at kjende. Men det var Gud som hjalp til at saa tage dette første Stridt ogsaa, lad os aldrig glemme det. Ethvert Menneske har en hemmelig Afsty for at blive afløst sit Hjertes dybeste Dyb, en hemmelig Gru for at komme tilbunds i dette Ormerede.—Ofte kan et Menneske blive omvendt til et andet Menneske istedetfor til Gud. Og det kan gaa noksa trostydigt til. Man mente det saa godt, naar man sagde: du maa blive sig og sig. Du maa „føle“ din fortabte Stilling. Du kan aldrig gribe Raaden, dersom du ikke først har lært at angre din Synd osv. Jeg vil ikke engang her nævne dem, der sætter Udsigten til Fred og Glæde i den Helligaand til bortimod ens Livsaften. Disse faar „stræbe og stræbe“ til de blir Raaden værdig,—eller at den Hel-



ligaand fik forklare Rom. 8, 3 for deres arme Sjæle. Men disse velmente Raad, som vi talte om: Du maa bli slig og slig.—Ja ja! „Jeg“ blive.—Det er ligesaa trøstesløst som at sige til den som ligger i Vandet, og netop holder paa at gaa under for siøfte Gang: Kiere dig Menneſte du maa se til paa noget Vis at komme dig udaf Vandet, ellers drukner du!

Lad os aldrig glemme dette: At det var Gud, som kom til Menneſket efter dets Fald, dette Ord: Adam, hvor er du? Dette vemodſfulde gjennemtrængende Ord fra Faders Hjerter til sit Barn, det var ikke blot engang i Paradis at det lød. Nei, det har lydt i alle disse tusinder af Aar, og det lyder lige varmt idag.—Det er ved dette guddommelige livskraftige Ord, der toner ud fra Faderhertet gennem hele Skriften til sine tabte Sønner og Døtre: Vaagn op du, som sover, og ſtaa op fra de døde, at Kristus kan lyſe for dig. Det er ved dette vækkende Ord, at den slumrende Samvittighed vaagner i Synderens Hjerter, og Evighedſtanker, som man før aldrig havde kjendt, eller om de har været kjendte for Hertet, ſaa har man ſøgt at kvæle dem. Nu kommer alle disse Evighedſtanker ligesom med Stormvindſ Brag gennem Hertet, er Virkninger fra dette ene stærke Raad, der, som ſagt toner ud fra Faderhertet: Adam, hvor er du?—Ved dette Ord er det, at Synderen vækſes ved dette Ords Lys er det, at Synderen ſer det gruelige Mørke i ſin egen Sjæl, og idet han nu i Forſkækkelse vil fly fra den kommende Brede—føler han ſig bunden af Synden og Satans Magt. Vel at mærke, Satans Magt over Synderen deſtaar kun deri, at han maler ham hans Synder ſom ſtore Bjerge, der aldeles ſkiller ham fra Gud. Han ſliver nu i disse Syndens Vænter, han maa, han ſkal bli fri. Dette Ormerede, (Synderens Hjerter) med alle disse levende Kvælere,—holder nu paa at dræbe Sjelen, juſt ſom den tænkte, at den ſkulde „redde ſit Liv“;—eller ſom vi har det i Rom. 7, 10. Men jeg døde, og det Bud ſom var givet til Liv, det beſandtes at være mig til Død. Her kunde der være meget at ſige, men man ſaar vel være fort.

Men vi har Ret til at ſpørge: Men hvorfor er Budet, ſom var givet til Liv, blevet mig til Død? Kan der blive Død ud af det gode? Nei, ſiger Apostelen, det er kun Synden, ſom bringer Død. Ja, men herſkede ikke Døden fra Adam indtil Moſes? Joviſt, men ſaa trænger jeg jo ikke nogen Proklamation af Budet eller Loven for at viſe, at Døden er her. Hvad ſkal da Loven? Der ſtaar i Rom. 7, 7: Men jeg kjendte ikke Synden uden ved Loven, Begjerligheden kjendte jeg ikke, derſom Loven ikke havde ſagt: Du ſkal ikke begjere. Men nogen kunde maatte tænke: Har da alle disse Vidtløſtigheder noget at beſtille med en Synderſ Opvækkelse og Gjenføddelse? Joviſt, det er jo netop dette ſom nu, ſom Orkaner herjer i Synderens Hjerter. Du kan ikke banke hverken Lov eller Evangelium ind i et tænkende Menneſkehjerter, og Menneſket er et tænkende Væſen. Ja, men hvis jeg ikke kjender Synden uden ved Loven, var det da ikke bedre, at jeg blev ubekjendt med begge Dele (baade Synden og Loven)? Jo, i første Tilfælde havde det været det bedste, nemlig; at forblive ubekjendt med Synden.—Men da, ſom man ſiger: „det nytter til lidet at græde over ſpildt Mælk“, ſaaledes ogſaa her. Synden er vi kjendt med fra Moderſlivet af, og det nytter til lidet at ſætte op et fromt Anſigt og ſige: Jeg kjender den ikke. Barnet paa to Aar, ja ikke det engang, er det noget det ikke kan ſaa, ſaa kaſter det ſig paa Gulvet, ſparer med ſine Ben, „ſtjærer“ med ſine Tænder, og ſkriger ſaa du kan ikke høre Mands Maal. En uſtyldig Engel,—ikke ſandt? Det havde været det allerbedſte at være ubekjendt med ſaadant! „Ja ja“, ſiger nogen, „men naar Loven virker Brede, ſom der ſtaar, var det da ikke bedre baade for Gud og Menneſker at lægge den væk, og ſaa bruge bare det heilige Evangelium?“. Hvad Gud angaar, ſaa er „Loven“, („du ſkal elſke Herren din Gud af dit ganſke Hjerter, Sjæl og Sind, og din Næſte ſom dig ſelv“) Guds eget Væſen. Tag Loven væk fra Gud, og han eksisterer ikke mere. Men det er ſandt! Tag Loven væk, det er en yndet Teori juſt nu. Og det er det, ſom Menneſkene prøver, maatte mere i

dette Land, end i noget andet. Det kommer tilsyne i Hjemmet, i Skolen, i Kirken, i Staten. Alle disse tusinder af Advokater, der ligesom Græshoppebærerne har fyldt dette Land, det viser noksom, hvad man gjør med „Loven“.—Men uden at spille mere Tid paa dette, skal vi kun saa Lov at spørge: Er Frugten paa dette Træ, som man har havt saa megen Møje med at saa til at vokse (nemlig at skaffe Loven væk), jeg spørger kun: Er Frugterne tilfredsstillende? Men jeg har Ret til at spørge: Men kan da jeg for, at jeg er undfanget i Misgjerning og født i Synden? Nei, vist ikke! Men jeg kan ikke helse for, at Gud, tusinder af Aar før jeg kom ind til denne Verden, i den nævnte Forfatning, har „behaget at oprette en Kilde i Davids Stad, der renser mig fra den nævnte Styggedom“. Og det er ved „Loven“ at denne „Styggedom“ (Syndens Gift) bliver saa overmoede styg, og disse Bølger naar Loven river Hul paa dem, da lugter de saa ilde, at jeg maa haste for at saa Vægeedom for mine Saar hos ham, som blev saaret for mig. Men kunde ikke den finle Gud, „Alfaderen“, vist sin Kjærlighed paa en mere naturlig Maade? Den stygge „Blodteori“ støder jo bort naturlige Væsen. Ja det er sandt, det stødte det naturlige Væsen hos Mikodemus ogsaa, naar Jesus talte om at „spødes paa-ny“, og at ligesom Moses ophøjede Kobberslangen, saa skulde Menneskens Søn ophøjes for at „hvemsomhelst“, der tror paa ham, skulde have Livet, intet mindre. Og før et Menneske „kommer til sig selv“ Luk 15, 17, forstaa han ingenting. Men naar man kommer til sig selv, og som før sagt, alle disse syndige Vyster i Sjelen ved Loven blir levende,—disse Syndens Slinger fulde af Gift, naar de holder paa at kvæle Sjelen, da smager „Blodteorien“, da kan man ogsaa læse Skriften af Livets Haandblad, der skrives paa Væggen: „Uden Blods Udgydelse sker ikke Forladelse.“ Da forstaa man: „han døde for alle“, ogsaa for mig. Og det vil nytte til lidet for Rationalisten og Verdensmanden at sige: Jeg forstaa det ikke, naar alle troendes Erfaring i alle Verdens Tider raaber i tusindfoldigt

Kor: men vi forstaa det! Vi saa Herren og bleve glade. Det bedste Raad, derfor, vi kan give de andre er: saa faar du vente til du faar se og forstaa, det kommer snart. Du vakte men ikke gjensødte, her er noget for dig. Han (Jesus) er dig given af Gud til Visdom (det vil sige: den Helligaand vil forklare for dit Hjerte, at i ham (Jesus) er alle Vidsdommens og Kundskabens Statte skjulte. Det viseste du altjaa kan gjøre er at lade ham lyse for dig. Du ved vi læste: Vaagn op du som sover, og staa op fra de døde og Kristus skal lyse for dig. I hans Lys skal ogsaa du se Lyset. Du er nu vaagnet op fra de døde, de andre døde synes du er bleven „ifra dig selv“, og de vil forsøge at saa dig tilbage „til dig selv“, eller, om ikke saameget til „dig selv“,—saa dog „tilbage til dem“. Men nu lyser Kristus for dig, og du begynder at synge de vises Sang:—„Jeg bytter ei med Daaren, som har sin Glæde her“. „Han er dig given til Retfærdighed“ det vil sige: Han forhverbede for dig et „Sønnenavn“, et „Datternavn“, da han smagte Døden som Syndens Løn for dig. Du har ingen Retfærdighed hvormed du kan bestaa for Gud, derfor har Gud givet dig Sønnen, og saa ingen Fordømmelse for dem som ham annamme, dem har han givet Magt til at være Guds Børn. Hold derfor fast ved disse Forjettelser, og du blir gjensødt og faar Guds Aand til Bant. Og Guds Aand skal lære dig og minde dig om alt som Jesus har sagt.

Her gaar der i hundrede, ja i tusindvis af Sjæle, som ikke har Fred med Gud. De sidder paa Kirkebenken Søndag efter Søndag. De er aldeles perjet ned af Guds Ord, de sidder der og vrider sine Hænder, sommetider ser man Taarestømmen nedover Kinden; andre Tider ser det ud som Taarefilden var tørket ud. Men de sidder der med Hjertet fuldt af Spørgsmaal, og ønsker i sit stille Sind, at nogen vilde tale til dem bent frem om Sjælens Frelse.—Jeg har paa mine Vandringer truffet hundreder af saadanne Sjæle. Men de faar gaa i Fred ud og ind ad Kirken. Mon vi var mindre lutherste om vi „turnet ind“, selv den sidste Del af vor Høimessegudstjeneste nu og da til et almin-

deligt Bønnemøde for at komme saadanne Sjæle tilhjelpe? O Gud hvormange rare Ting Dommens Dagen vil lægge klart idagen. Hvorledes Nabo vil hebreide Nabo, at de aldrig talte med dem om Gud! Hvormange Prester og andre troende vil ikke da blive „hebe om Drene“, naar alle disse ulukkelige vil komme frem til dem og sige: Hvorfor talte ikke du med mig om min Sjæls Frelse? Den tomme Undskyldning, som haade Prest og Lægmand brugte her, („Jeg sagde dig alt paa Predikestolen“) denne tomme Undskyldning siger jeg, den du er da ikke længer.—Maa vi allesammen vaagne op og kjende vort Ansvar, og dog forsøge til at blive særdis til at møde vor Gud, og møde ham med Glæde.

Og tilfødt, du kjere nyvakte og nyomvendte, vogt dig for aandelig Lediggang. Derksom det ellers hedder: Lediggang er Rod til alt ondt, da er det dobbelt saa med den aandelige Lediggang. Jeg ved, at du har et daarligt Eksempel i en hel Del af de ældre troende. De har et utilgiveligt Gang til denne Verden, og hundreder af dem vil tilfødt erfare, hvad det vil sige at staa „nøgen for Gud“. Saalænge der var en eneste Sjæl, som var borte fra Gud, saa skulde de kristne ikke have Ro, før denne Sjæl var bundet for Himlen, end sige da, naar den største Del af de døbte og konfirmerede er borte! Men vi er i Fare over alt. Naar du gjør noget for ham, som har gjort alt for dig, saa lad ikke din venstre Haand vide, hvad din højre gjør; thi det er væmmeligt for Gud og bringer dig kun Skam. O, hvis der er noget Ønske tilbage hos de frelste i Himmelen, da er jeg sikker paa, at det vilde være dette: O, nei, o, nei! at jeg ikke offret alt. At jeg kunde saa saa farigen, at jeg ikke mere kunde været den blindes Øie og den lammes Fod! At jeg ikke mere kunde gjort mig Venner dernede ved den urette Mammon, saa der kunde været flere, som havde savnet mig her!

P. S.—Ja, med det samme jeg holder Pennen, vil jeg saa hilse til „Budbæreren“ Læsere og dens Redaktør. Med Afbrydelse af kun en Uge har jeg været rundt siden 15de

Juni, til jeg kom hjem først i Dec. Jeg havde i den Tid nogen til at staa med min syge Hustru. Nu er jeg atter Sygepleier. Hjerterelig Tak til Embedsbrødre og andre Venner. „Befignet være det Baand, som binder“. Gud skal have Tak for alt.

T h e o. H a n s e n .

## Red Wing Seminary.

Pastor S. J. Brekke fra Sacred Heart, Minn., besøgte Skolen forleden Tirsdag.

Pastor Thomas Hanson besøgte sin Broder, Prof. M. G. Hanson, fra Søndag til Mandag. Han fikrede sig et par Skolelærere for Sommeren under Besøget.

Hr. S. Sørensen og Rud fra Toronto, S. Dak., har besøgt Skolen nogle Dage. Hr. Sørensen har tidligere været Elev ved Skolen og Hr. Rud har en Broder ved Skolen.

Prof. E. D. Ringstad talte i Kapellet paa Mandag. Hans Lekt var: Ef. 58, 5—11. Som Hovedtanke fremholdtes:

1. Faren ved at sætte det tilsværgende i Kristendommen i Stedet for det esentielle.

2. Den sande Kristendom maa komme i Forbindelse med Livets reelle Værdier, saa at den fylder og uddyber Mennekkelivet.

Prof. M. G. Hanson og Student D. S. Barud var Søndag i Faribault, Minn.

Student L. Knudson er atter tilbage til Skolen og følger vel efter Operationen.

Student M. T. Berntsen, som i flere Dage har været mellem Liv og Død, synes at være en Smule til Forbedring.

Det gjælder at være Pengenes Herre. Blir man Pengenes Slave, saa er man kommen i en farlig Stilling. Altfors mange af dem, som stræver med Blodpusten i Halsen for at øge sin før for Behovet tilstrækkelige Formue, træller under Pengenes Slaveaag. De er Mammonstrælle, der blir graadigere og graadigere, des rigere og ældre de blir. Na, hvor mange iblandt os er det ikke, der tilslut ofrer sin fortørkede Sjæl paa Mammons Alter!



## Stort Missionsmøde for Lægmand

afholdes i Minneapolis 4de til 7de Februar.

Hensigten med dette store Missionsmøde er først og fremst at vække Interesse hos Mændene for Missionens store Sag. Mødet faaes istand af nogle af de ledende Forretningsmænd i Minneapolis. Alle de protestantiske Samsfund har sine Representanter i den Komite, som forestaar Ordningen med Mødet. Der gjøres Anstrengelse for at faa i det mindste en Lægmand fra hver Menighed i Minnesota til at overvære Mødet.

Der vil ikke optages nogen Kollekt eller Subskription, men da der er store Udgifter i Forbindelse med Afholdelsen af et Møde, som varer tre Dage, tænker man at ordne det sli, at hver Delekat betaler en Dollar.

Nogle af de ledende Kirkemænd i Landet kommer til at holde Foredrag, og Emnet vedrørende den store Opgave, som den kristne Menighed har at bringe Budstabet om Kristus til Jordens fjerneste Egne, vil bli behandlet af Mænd, som i Aarevis har staaet i nær Forbindelse med Missionsbevægelsen i vor Tid.

Der er bleven udsendt Cirkulærer til alle protestantiske Prestere i Minnesota med Anmodning om at de vil være Centralkomiteen behjælpelig med at faa ialfald en Mand fra hver Menighed til at komme til Mødet i Minneapolis den 4de Februar. De norske og engelske Ugeblade vil bringe nærmere Underretning om Mødet. Det kan nævnes, at forhenværende Borgermester David B. Jones er Formand for Komiteen i Minneapolis, Arkitekt Harry W. Jones er Sekretær og den velkendte Forretningsmand W. Dean er Kassierer.

Det er isandhed et godt Tidens Tegn at ledende Forretningsmænd ofrer megen af sin kostbare Tid hver Uge for at faa istand et Møde som dette.

En liden Pige, som under sin Moders Sygdom opholdt sig nogle Dage hos sin Tante, der var en troende Kone, i hvis Hus der hver Dag blev holdt Børdøn, naar man gik tilbords, kunde ikke undlade, da han atter kom hjem, at lægge Mærke til Modsetningen, og hun sagde til sin Moder:

„Mor, du har ikke samme Gud som Tante!“

## Samtalemøde.

Et Samtalemøde afholdtes i Bethania Menighed, Past. Ulvestads Kald, Utah Co., Idaho, fra 5te til 8de Nov. f. A. Som Tema var valgt Math. 18: 1—6. Past. C. P. Heltne indledede og følgende Punkter lagdes til Grund for Samtalen.

Disiplenes kjødelige Sindelag og Jesu Belærrelse af dem.

A) Deres kjødelige Sindelag fremvistes a. ved deres Ureshge, b. de havde en urigtig Forstaaelse af Himmeriges Rige, idet de tænkte det som et jordisk Rige med Jesus som Konge og de som medregjerende. c. De saa ikke sin aandelige Tilstand, og derfor saa heller ikke, at Guds Rige bestaar i Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand.

B) Jesu Belærrelse af dem. a. Jesus fortæller eller underviser dem om hvad de skal gjøre for at blive store i Himmeriges Rige: 1. de maatte omvende sig fra sit kjødelige Sind. 2, og blive ligesom Børn, aandeligen. 3, den som fornædrer sig selv er stor i Guds Rige. b. De maatte ikke forarge nogen af disse smaa som tro. 1, det kan være Børn, eller 2, de vakte og nyomvendte.

C. Guds forfærdelige Straf over dem som forarger.

Det blev klart og synligt fremholdt at Hoffærdighed var Aarsag til Djevelens Fald, og at han ogsaa af al Magt søger at forlede Menneskene til samme forfærdelige Synd, men at en sand Jesu Discipel—om han end idelig maa være ude for disse Djevelens gloende Bile—dog altid gaar til Jesus med sit Betsvær, og er af ham villig til at belæres, og at vi der faar den ensfoldige, uforklædte Anvisning at komme ned paa Barnets Standpunkt, men da vil der heller ikke mere blive Spørgsmaal om, hvor stor jeg kan blive, hverken her eller hijsset, men vil da nøies med at „min Naade er dig nok.“

Saa blev der ogsaa fremhævet hvor ofte vi forsynder os mod disse smaa ved Forargelse baade i Ord og Gjerning. Vi burde ogsaa her vandre varlig, saa vi ikke ved Letsinighed eller Ubesindighed saarer nogen af disse smaa, som tro paa Jesus. En Taler

nævnte som Eksempel et Tilfælde som voldte hans Hjerte et Saar—et Tilfælde som nærmest maatte betegnes som grov Vetsindighed. Taleren havde nemlig staaet til Konfirmation, og med barnligt oprigtigt Forsæt lovet at forlade Djævelen og alle hans Gjerninger og alt hans Væsen. Og kommen ud af Kirken blev han hilset af en ældre bekendt, og lykønsket med at nu er ogsaa du bleven voksen. Kar og nu behøver du da ikke længer at plages af Boka.

Samtalen var hele Tiden haade belærende og opbyggende, og vor lille Kirke var stadigt ganske vel fyldt af opmærksomme Tilhørere.

Hver Aften efter Mødets Slutning holdtes Gudstjeneste med Prediken af de forskellige deltagende, og Søndag, Mødets sidste Dag, holdtes Altergang, hvori flere af de tilreisende deltog. Foruden Stedets Prest deltog ogsaa Pastorerne J. Andreaassen, J. F. Adriansen og C. P. Heltne. Ligeledes Lægmændene C. Arntzen, A. Tollefson, J. Vigen og Dr. B. M. Glasoe.

Past. Andreaassen frembar til Mødet J. J. Osklands Bilsen som var en Henviisning til Joh. 17: 21.

Stødet til disse Møder blev fornemmelig givet af nævnte Oskland som forrige Vinter var herude. Dette var nu det tredje Møde i sit Slags siden Osklands Besøg, nemlig et i Zions Menighed, Pastor Ulvestads Kald, og et i Selbu Menighed, Past. Adriansons Kald, og nu sidst her i Bethania Menighed.

Der har ogsaa været indbudt af andre norske lutherske Samsund til at deltage i disse Møder, men hidtil har det ikke lykkets at faa dem med.

Det har dog vist sig, at der hvor man saaledes samles om Sandheden i Ajerlighed, der ramler „Linefencene“, „Samsundsgrensene“ sammen. Og hvorfor skulde ikke vi norske Lutheranere af de forskellige Samsund kunne samles til sælles Opbyggelse? Jeg er iallesald en af dem, som er saa uheldig(?) stillet at jeg ikke kan indse Nødvendigheden af at holde sig paa Afstand.

Maatte da ethvert Belæringens, Tugtens

og Trøstens Ord som blev talt paa dette Møde bære Frugt til evigt Liv.

A. J. Aas.

## Höiere op min Sjæl!

—

Hvad er det, du higer efter?

—Himmelen og Jesus?

Na, ja—det er det nye Liv:

Der blomstrer Ufskyld saa blid, saa blid!

Synden deroppe, den er ikke kjendt,

Og Minderne om den er evig glemt.

Kjender jeg ikke Frydelsang nu?

Det jubler herinde som Fugl i Bur,

Hytten din, Sjæl, den er dig fortrang,

Du vil ud—Hvit over Dødsrigets Rand

Til „ham“ som hjalp dig af Trængselen ud

Og gav dig Naade hos Gud;

Thi Jesus, han er Synderes Ven

Som hjælper en angrende Synder frem.

Kan du fatte det, kan du forstaa;

Du, som begravet i Synden laa:

At Jesus, Guds Søn, i dit eget Bryst

Stabte et Lam af en Uls tilsidst?

Thore Kristvedt.

## Fra Big Bear Ridge, Idaho.

To elskede og i vide Kredse kjendt er vandret bort nemlig C. A. Lien og Hustru.

Erik Amundsen Lien var født den 3die Juni 1832 i Opdal, Søndre Thronhjems Amt, Norge, blev ægteviet til Morit O. Rødveid i Opdals Hovedkirke 4de Oktober 1861 af Pastor Holterman. Marit Lien var født 3die Juli 1834. Lien og Hustru med syv Børn udvandrede fra Opdal til Amerika i 1880 og bosatte sig i Yankton, Co., S. Dak. Flyttede derfra i 1890. til Craigs Mountain Nez Perce Co., Idaho. Af Mangel paa kirkelig Betjening og ingen Udsigt til nogen i Fremtid paa dette Sted, flyttede Lien og Familie til Big Bear Ridge, Idaho i 1899. Her boede Lien til sin Død. Han havde her

en vel opbygget og opdyrket Farm. Vien skjøttede sine timelige Gjøremaal med Omhu og Flid, men hans egen og andre Medmennekers Sjæls Frelse var for ham det højeste nødvendige. Af sine Skrivelser i „Budbæreren“ og andre kirkelige Blade er han kjendt af mange. Hans Helbred var nogenlunde til Vinteren 1908. I Februar begyndte det at gaa nedad. Han var dog ikke sengeliggende mere end en Uge. Dagen før han døde læste han Sal. 25, 4—6. samt Joh. 6, 48—50. Slægt og Venner var samlet om hans Leie; han lagde dem da alvorlig paa Hjerte at søge det ene nødvendige. Han døde den 17de Juni og blev begravet den 20de. Pastor Ulvestad og Past. J. Andreasen var tilstede og talte ved Begravelsen.

Marit Vien var syg lidt over 4 Aar. De 2 sidste hjælpeløse som et Barn af Samhed.

Det var Viens Tanker og Bøn til Gud, at hans Hustru først maatte faa vandre hjem, men saa var ikke Herrens Villie. Hun døde 8de og blev begravet den 10de December 1908. De savnes nu, men have i hjer Trindring af 7 Børn og Børnebørn Slægt og Venner paa Big Bear Ridge, og er der nogen som skyldes Tak for at her er en lutherisk Menighed med Kirke og Gravplads, saa er det vist Viens. Betsignet være deres Minde. De glemmes ei af sine kjære.

E. Arntzen.

#### Hvem kan hjælpe?

Kærværende Redaktør af „Budbæreren“ vil anse det som en stor Hjælp og være meget taknemmelig for, om nogen mod Betaling kan skaffe ham følgende mangleyde Numre af „Budbæreren“: 3 Aargangen for 1897 No. 4, 7, 10, 12 og 20. 3 Aargangen for 1898 No. 49. 3 Aargangen for 1900 No. 42. Om nogen har disse Numre og kan afse dem, saa skriv til os om det saa skal vi sende efter dem. Om ikke en har alle disse Numre, saa lad os saa, hvad I maatte have. I kunne ved et Brev fortælle hvilke Numre I kan skaffe, saa sender vi efter kun de vi trænger.

#### De gamle flytter!

En af vort Samsunds Pionerer, Peter O. Elverum døde i sit Hjem ved Jackson, Minn. den 2den Oktober sidstleden, lidt over 63 Aar gammel. Br. Elverum var fra Stordalen, Trondhjems Stift, Norge og kom hid til Landet i '66.

De første tre Aar opholdt han sig i Goodhue Co., men flyttede saa paa sit „Homestead“ nær Jackson, Jackson Co. Her var han senere med og organiserede Hauges Menighed sammesteds, og hvorefter han var Medlem til sin Død. Fjor Aar, ved Tilbagekomsten fra en Tur til Vestkysten blev han syg. Han underkastede sig to Operationer; men Døden kan ikke afvendes. Saaledes ogsaa i dette Tilfælde. Den 4de Oktober stedtes Støvet til Hvile paa Hauges Menigheds Gravplads.

Undertegnede talte ved Anledningen. Det var bare en Maanedes Tid siden vi var flyttet bort fra disse Menigheder, men allerede flere Begravelser siden. Hvilke kraftige Mindelser til os alle.

Afskøde efterlader sig Hustru, Sigrid Elverum, og fire Børn, Ole, Ludvig, Bergsjot og Vena.

Der blir et tomt Rum efter hver, som saaledes kaldes bort, men især efter saadanne, der har tjent i Herrens Menighed i mange Aar. Og Spørsmålet til de yngre er: Vil de fylde Pladsen? Afskøde har i længere Tid bekendt sig som en kristen. Han døde da ogsaa frimodig i Tillid til Kristi Forlovningsbånd. Vi tør derfor paa denne hans Bekjendelse have Haab om, at han er hjemme hos Herren.

Hauges Synode havde han hjer. Dette beviste han ogsaa derved, at han bestemte følgende Beløb til vort Samsunds Gjøremaal: 500 Dol. til Red Wing Seminar; 100 Dol. til Samsundskassen; 100 Dol. til Kinamissionen; 100 Dol. til Indremissionen; 100 til Bethesda Børnehjem, og endelig 100 til Santhalsmissionen.

Hans Minde vil saaledes leve iblandt os, som en Mand der havde Hjerte for Guds Sag, og udviste et i Gjærning og Sandhed. Gid vi havde mange saadanne.

M. D. Wee.



## Skal Langfredag være Helligdag?

Jewell, Iowa, Jan. 16 1909.

Med Antagelse af den kristne Tro og Delagtiggjørelsen i Kristi Liv vaagnede der ogsaa tidlig en Trang til at have visse Mindedage for særskilte Begivenheder i Jesu Liv. At Langfredag straks traadte frem i den kristelige Bevidsthed som en af disse store Mindedage fra Frelserens Liv, er saa ganske naturligt. Indtil denne Dag har den fundet Kristendommen som en saadan stor Mindedag og der ligger en dyb Trang til at saa beholde den som en særskilt Helligdag, en Dag tilsidefat med særskilt Anledning for den kristne Menighed at saa forsamle sig til Betragtning af Jesu Lidelse og Død. Enhver Nation har sine særskilte nationale Helligdage til Takke- og Mindedage om særskilte store seierlige Begivenheder i Nationens Historie. Langfredag er ikke nogen Nationaldag. Den er Kristenhedens store Seiersdag, da Verdens Frelser efter fuldendt Frelserverk raabte: „Fuldbragt“.

Hvilken Dag kunde passe bedre for de kristne at helligholde? Fra vore Fædres Land har vi været vant saa, og vi skulde ønske fremdeles at saa ha det saa. Det er ensidigt at tænke at vi skal kunne bygge Norge i Amerika; men det er ligesaa ensidigt at ville forlade alt, som man var vant til i Norge, fordi man er kommen til Amerika. Det er vor Pligt at forsøge paa at introducere i dette store Pilgrimenes Land alt det gode, vi havde med os fra det Land, vi kom fra, samt at modarbejde det onde og daarlige overalt, hvor vi møder det. I Overensstemmelse hermed er der i disse sidste Dage sat i Gang en Bevægelse for om muligt at saa ved Legislaturen fattet en Lov i Iowa, som bestemmer Langfredag til „Legal Holiday“. Vi tror ikke at kunne hellige Folket ved lovbestemte Helligdage; men vi kan derved give et Udtryk for vor Trang, et Vidnesbyrd om, hvad vi tror burde være og tillige ved saadan Lov gde en Hjælp til Dagens Helligholdelse for dem, som føler Trang dertil. Da vi nu har Mænd i Legislaturen i Iowa, som er interesserede i Sagen, saa er det en god

Tid at saa den frem. For at saa Sagen igennem maa der komme en stærkt Røst fra Folket i Iowa. Tanken er derfor at saa ind en Petition til Legislaturen med saa mange Underskrifter som muligt. Jeg vilde gjerne herved paa det hjerteligste anbefale denne Sag. Jeg har Grund til at tro, at saadan Lov vilde modtages med Glæde af alle kristne Venner, og til Velsignelse for alle, som vilde følge den rettelig.

Vore Prester vil saa sig tilsendt „Petitionblanks“. Jeg vilde gjerne tilskynde alle og enhver, som modtager disse Blanks, straks at fremstille disse for Underskrifter af stemmeberettigede i Staten Iowa. Specielt vilde jeg tilskynde alle Prester af vort Samfund (Hauges Synode), som har Menigheder i Iowa, at gjøre alt, hvad de kan, for Sagens Fremme. De saaledes underskrevne Petitions indsendes til Past. R. C. Brun, Lake Mills, Iowa, snarest muligt.

Deres ærbødige

C. J. Castbold.

## Rettelse.

Med Beredvillighed giver vi nedenstaaende Breve Rum i „Budbæreren“, saa Indholdet af samme kan blive bekendt for dem, som læste hin Artikel i No. 44 s. A. Og har vi, som vi den Tid ikke forstod, at der fandtes personlige Fornærmelser mod nogen, i samme paaført Hr. Steenerson Besværigheder ved, at vi lod den trykke, saa bedes det venligst undskyldt.

\*

\*

Fra Kongresmand Halvor Steenerson.

Jeg er nylig blevet gjort opmærksom paa en Artikel under Overskriften „County Option“, undertegnet af W. G. Peterson, som straks før sidste Balg stod at læse i „Budb.“ samt flere andre Blade i det norske Sprog.

Denne Artikel synes ved første Oiekast at gaa ud paa at beskrive Brændevinsondet og den Kamp, som har været ført i Post County, Minnesota, og andre Steder for County Optionkandidater til Legislaturen og den rosværdige Del, som Presterne har taget i

denne Kamp; men efter nøiere Betragtning vil det gaa op for Læseren, at alt dette kun skal tjene som en Ramme for Hovedstykket; som er følgende:

„Det hjælper ikke: Presterne har en stor Indflydelse i Politiken, omendstjont mange tror som en af vore Kongres-Kandidater; da en fortalte ham, at hans Modkandidat havde de fleste Prester paa sin Side, sa han: „Til H.....med Presterne! Saalænge jeg har Saloonfolket paa min Side, bryr jeg mig ikke et Snug om Presterne!“ Men det er muligt, at den Herre finder, at Presterne ikke gif did, han ønskede dem, men blev for at hjælpe til at sætte en bedre Mand i hans Sted, naar Tiden kommer, vi rækker saa langt, at Nationalspørgsmaalet er paa Dagsordenen“.

Naar nu tages i Betragtning, at her behandles Politik, som angaar Folk County og det 9de Kongresdistrikt, og at jeg var den eneste Kongreskandidat, som før havde indehavt Embedet, og saaledes den eneste, i hvis „Sted“ nogen „bedre Mand“ kunde sættes, er det klart, at denne Hentydning var ment og af de fleste, som læste den, forstodes saaledes, at det var en Beskyldning imod mig for at have brugt saadan Tale, som her anført. At mange Vælgere, baade Prester og andre, i det 9de Distrikt forstod Hr. Petersons Artikel saaledes, er nu sikkert; det bevises af Stemmegivningen paa de Steder, hvor nævnte Blade læstes. Hvis denne Beskyldning var falsk, saa er disse Vælgere blevet vilde dede og bedragne til at modarbejde sit eget Part.s af Folket enstemmig nominerede Kandidat. At den er ugrundet og falsk, indrømmes nu af Forfatteren selv, hvilket vises af hans efterfølgende egenhændige undertegnede Tilbagekaldelse. Ikke nok med, at Beskyldningen er falsk; men akkurat det modsatte af det, som der siges, er Tilfældet. Jeg har og har altid haft den højeste Agtelse for Presterne i deres Virksomhed i Temperancesagen og efter bedste Evne understøttet det. Jeg arbejdede Side om Side med dem i sidste Valgkamp for County Optionkandidaterne for Legislaturen og for Guvernør. Jeg understøttede saaledes Saugstad og Holton baade ved Primærvalget og Valget i Folk Coun-

ty, samt Wold, Robertson, Opfahl, McGrath, Bjorge med flere i andre Countyer i Distriktet. Hvergang Temperancespørgsmaal har været oppe i Kongressen i de ielske Aar, jeg har været Medlem, har jeg stemt i Favn af Temperance. Saaledes har jeg flere Gange stemt imod Gjenindsførelse af Rusdriftesalg i Soldiers Homes og Canteen ved Army Posts. Jeg anser det derfor som min Pligt og dette Blads Pligt at offentliggjøre denne Giendrivelse paa det, at Sandheden kan komme til sin Ret, og at de, som er blevet bedragne for sine Stemmer, kan lægge Ansvaret paa rette Sted. At jeg havde saa mange trofaste Venner, at jeg kunde modstaae flige Rænker og alligevel fejre med over 3,000 Stemmer, er noget, jeg paaafkjenner, og benytter denne Anledning til at forsikre, at jeg skal altid efter bedste Evne prøve at være Stillingen værdig og at gjøre alt, jeg formaar, for at repræsentere Folket saaledes, at de kan høste Nytte og Gode deraf.

Erhødigst

Halvor Steenerson.

\* \* \*

Fertile, Minn., Dec. 1st, 1908.

I, M. G. Peterson, author of the article entitled „County Option“, written in the Norwegian language and published in the „Vesterheimen“ newspaper October 14, 1908, and in other papers printed in the same language, and of which article the following is an extract, to-wit:

„Det hjælper ikke: Presterne har en stor Indflydelse i Politiken, omendstjont mange tror som en af vore Kongres-Kandidater; da en fortalte ham, at hans Modkandidat havde de fleste Prester paa sin Side, sa han: Til H..... med Presterne! Saalænge jeg har Saloonfolket paa min Side, bryr jeg mig ikke et Snug om Presterne! Men det er muligt, at den Herre finder, at Presterne ikke gif did, han ønskede dem, men blev for at hjælpe til at sætte en bedre Mand i hans Sted, naar Tiden kommer, vi rækker saa langt, at Nationalspørgsmaalet er paa Dagsordenen“ and which extract of said article Halvor Steenerson has informed me certain persons have construed as a reference to him, and which extract he alleges is utterly false, and libelous as to him,

Do hereby certify that I made no reference to Halvor Steenerson, Member of Congress, and candidate for re-election, nor do I wish to have it understood when I say „a candidate for Congress“ or „one of our Candidates for Congress“, that I refer to the candidate or candidates from this district, for when I say, „Our Congress“, I mean Congress as a whole, likewise when I say „Candidate for Congress“, I mean a Candidate for Congress with no more thought of this district than any other.

I will say further that I now have reason to believe that the story was a fabrication which had no foundation in fact, and consequently could not have been true of any Candidate for Congress from this or any other district.

(Signed.)

M. G. Peterson.

### En liden Redegjørelse.

J „Budbæreren“ No. 45, 1908 læser vi i Afdelingen fra Arbeidsmarken følgende: „Mange undredes nok paa, hvad Broder Trygstad tænkte paa, som opslugde sit Kald i N. Dak., men ikke sagde noget om, hvor han tænkte at flytte hen. Af en Beretning fra ham til „Budbæreren“ faar vi høre, at han har draget „over de høie Fjelde“ og har slaaet sig ned i Flathead Dalen, Montana. Ja, Lykke til da!”

Jeg havde tænkt at tie stille til disse Ord og ladet dem, som vil, fremdeles forundre sig en Stund, men saa forstaar jeg, at nogen af et vist lutherisk Samfund som synes tro, at de har faaet Patent paa det kirkelige Arbejde i Flatheaddalen har benyttet sig af disse Ord (ovenstaaende Nyhed) som Waaben mod mig. Jeg finder det derfor min Pligt at fende nogle Ord som en liden Forklaring om min Flytning herud.

Min Helbred har i de senere Aar ikke været den bedste, da jeg har været plaget af daarlig Fordøjelse. De haarde Vintre og daarlige Vand i N. Dak. gjorde mig ikke bedre men snarere værre. Jeg fik høre om det fortræffelige Klimat og gode Vand i Fjeldegnene her i Flatheaddalen, og efter at jeg havde været herude en Tur sidstleden Mai og havde seet Naturen og forvissnet mig lidt om Forholdene tænkte jeg, at maafe en Foran-

bring vilde være til Fordel for min Helbred. Efter at have raadspørgt mig med en Læge besluttede jeg at flytte saasnart jeg fik tro det var Guds Villie. Og Gud har jo sine Veie, ad hvilke han aabenbarer sin Villie for os, naar vi bare er lydige mod ham. Jeg fik fuld Forvisning om at gaa herud. og Herren har hidtil stadfæstet min Gang.

Jeg føler Forandringen i Klimat og det gode Vand har gjort mig godt, saa jeg allerede efter tre Maanedes Ophold her er meget bedre.

Hvad det kirkelige Arbejde angaar, ser det ud til, at det blir nok at gjøre, da her ikke er saa saa Venner af vort Samfund, og flere flytter ind efter hvert. Hvis alle kommer, som vi har hørt fra, blir her rigtig mange om en kort Tid. Bare lad os høre fra flere, at J vil komme. Vi skal gjøre vort bedste i at tage Vare paa alle som kommer. En Ting til. Det er jo saa mange af vore Prestes som flytter, og ofte faar vi aldrig se et Ord om det, og om noget kommer, er det ikke før længe efter; jeg tænkte derfor, at det ikke hastet med Nyheden.

Jeg haaber dette er tilfredsstillende Oplysninger. Om mere skulde ønskes kan det jo faaes.

Med kjerlig Hilsen til alle og Ønske om et godt og velsignet Nytaar.

Eders A. H. Trygstad.

Den i ovenstaaende omtalte lille Nyhed i No. 45 f. A. er da foralt paa en saa uskyldig, venlig, broderlig, koselig, gemhytlig ja næsten morsom Maade, at den ikke skulde kunne skade den uskyldigste lille Fugl. Og ingen kan da vel falde paa, at den var skrevet for at afkræve Broder Trygstad en „Redegjørelse“ for hans Flytning. Alle er da vel glade over at han flyttet, naar det er til Gavn for ham selv, hvad Helbredden angaar, men mest vil vort Folk glæde sig over, at han flytted did forat optage Arbejdet paa en stor Missionsmark.

Og at andre Samfundsfolk forsøger at bruge den lille Nyhed „som Waaben mod mig“, synes vi, de endelig maa faa Lov til; thi har de intet andet at sbyde med, saa er de at betragte for ganske „vaabenlause“. Red.



J. E. Knudson af Jewell, Iowa, er vandret bort.

J. E. Knudson var født den 19de Mars 1841. Som 17 Aar gammel Yngling forlod han Norge for at søge sig et Fremtids Hjem i Amerika. Han standsede et Aars

re begyndte at tænke paa at drage videre. Knudson med Hustru og nogle Smaabørn blev med iblandt dem, som fandt sine Hjem i Hamilton County, Ia. Her satte de sig ned i Aaret 1875. De fandt store Sletter af godt Land; men det laa vildt og øde. De fandt intet færdigt. Alt skulde ordnes og



Tid i Chicago. Derfra drog han videre til Mahaska County, Ia., hvor han forblev til Aaret 1875. Der blev han gift med Frøken Rebekka Knudson. Rygterne om de store, rige Sletter beliggende længere vest kom ogsaa til Nyfættterne i Mahaska County, og fle-

opbygges. Det blev et Liv rigt paa Virksomhed og vekslende Oplevelser. Det var ikke bare Farmen og Hjemmet, som skulde bygges; Menighed og Kirke maatte ogsaa være med. Der tog ogsaa Knudson sin Andel, og kanke vi tør sige, blev en af Menig-

hedens fornemste Piller. Trods de mange Hindringer, som Rydningsarbeidet altid fører med sig, saa lykkedes det dem dog vel. Alt var kommen i god Orden; men saa kom Døden. Hustruens forlader Egtfælle og Børn. Det gamle Hjem taber dermed saa meget af sin Værdi. Broder Knudsen fandt det da bedst at forlade Farmen og flytte til Jewell, hvor han har levet de sidste 9 Aar isammen med sine Børn. I denne stille Afstigning af hans Liv har han nydt med Hjemmet og Menigheden. De var ham begærede.

Bed langsomt aftagende Kræfter forstod han, at hans Vortgang fra Verden var forhaanden. Dermed var han heller ikke misforstående. Han troede paa Guds Forjættelse og fortrøstede sig derved indtil det sidste. „Naar jeg kommer over Floden“, sagde han, „saa skal jeg takke ham for, at han har søgt mig, som han har“. Saaledes døde han den 15de Dec. 1908. Han efterlader sig 8 Børn, som alle føler et dybt Savn af en kjer Fader. Vi vil haabe, at de alle ved at se Udgangen af sin Faders Liv vil efterfølge hans Tro, saa stunder en bedre Samling til i de levendes Land. Knudsen er ikke savnet bare af sine nærmeste. I Broderkredsen var han en fortrolig Ven og er derfor savnet af alle. Han førte et meget bramsfrit og beskedent Liv. I en lang Række af Aar har han været en af Menighedens ældste og stod som saadan til sin Død. I 3 Aar var han ogsaa Medlem af Synodens Kirkeraad. Han havde et klart og sundt kristeligt Syn og havde altid sin Mening om enhver Ting; men var aldrig paa- staaelig og forfærdet ikke sit eget. Han agtede det for større at fremme broderlig Samdrægtighed og Fred. Med dette store Maal for Die kunde han med Værdighed give efter for de andre i Smaating og tage Tiden til Hjælp, hvor det gjaldt de større. Saadanne Egen-skaber er dyrebare allesteds og ikke mindst i det frikirkelige Arbejde, hvor man som oftest har saa mange, som mener det er bare til at skure paa. Hans eiendommelige Egen-skaber gjorde ham til en Pille i Kirken og gav ham stor Indflydelse iblandt Brødrene, medens han selv trak sig beskedent tilbage. Hans

Dag er nu endt; men hans Minde vil blive med os længe, og det er vort Haab til Gud, at det kristelige Eksempel, som han har efterladt sig, maa bære rige Frugter ikke blot for hans efterladte Børn og nærpaarørende, men ogsaa i videre Kredse. Han blev begravet fra vor Kirke i Jewell under stor Deltagelse fra fjern og nær. C. J. Castvold.

## Eksempel paa guddommelig Nidkjerhed og kristelig Kjerlighed.

Lidt af en Prediken paa 2den Søndag af Luther.

(Indsendt af Ole Solberg.)

For det første se vi her i Stefanus et Eksempel paa Kjerligheden til Gud og Næsten. Hans Kjerlighed til Gud viste sig deri, at han saa alvorlig og haardt revser Jøderne, kalder dem Fariisæere og Mordere og den hele Løvs Overtrædere, ja haarde Halse, som de, der imodstode Loven og dens Opfyldelse tilligemed den Helligaand selv, samt uom-skaarne paa Hjerte og Øren. Hvorledes kunde han have udfældt dem værre? Han levner dem jo ikke den mindste Ros, som han gjorde det af Utaalmodighed og Brede. Om nogen nu vilde gøre det samme med Papisterne, hvor i Verden vilde man da kunne taale ham? Men dertil tvinger og driver ham den Kjerlighed, som han har til Gud, den kan ikke taale eller tie til, at Guds Bud bliver saa foragtet, den kan ikke hykle, den revser og skjælder enhver, som handler imod Gud; deri lader den sig ikke hindre, om det saa skulde koste Livet. Dette kalder Skriften en hellig Nidkjerhed. Thi det gjør Kjerligheden til Gud ondt og smerter den paa det højeste, at man vander og er uldig mod Gud, hvis Værdighed den allermost søger og elsker, saaledes som man ogsaa lærer om Profeten Elias, at han var en særdeles Mand i saadan hellig Nidkjerhed ligeoverfor de falske Profeter.

Af dette Eksempel lære vi, at alle som tie stille til Synder og Guds Buds Overtrædelse ikke elsker Gud. Hvad vil der da blive af Hyklerne som endog rose Overtrædelsen, og af Bagvasseren og dem, som gjerne se ad og gjerne høre og tale om Næstens Uand-lighed?

## Kinamissionen.

Fra Landahl.

XXVI.

Pastorerne Matson, Betterson og Trygstad indbød til fælles Samtalemøde i Hsiang Fan paa Forsommeren, og da jeg ogsaa er gla i den Tanke, at vi hjælper hverandre med at bygge op en Kirke i Kina, saa modtog jeg Indbydelsen og gik med Glæde. Og jeg sukked til Gud om særdeles Velsignelse over Arbeidsmarken i og omkring de to store Byer.

Store Byer er ikke det letteste Arbeidsfelt. Jeg leied en liden Baad og afsted bar det i Regn og Rust.

Det er saa Dage jeg har tilbragt i mit Hjem i Vinter og Vaar. Børnene har spurgt flere Gange: Kommer ikke Papa hjem, for at standse hos os. Det er godt at Mrs. V. ikke er nervøs.

Da vi var kommet firti Li ned Floden, raaber en Mand fra Land paa os. Der var seks Mænd som skulde til Hsiangyang for at betale Skat og vilde gjerne saa komme ombord. Det var umuligt at gaa tilfods sa de. I Amerika havde jeg neppe bovet at ta seks ukjendte Mænd fra Bildmarken ombord en liden Baad, hvor man ikke havde det man kunde forsvare sig med. I Kina kommer det aldrig for mig at være hange.

Jeg sa til Baademanden, læg til, saa faar du Anledning til at tjene lidt ekstra; du behøver det, thi du maa staa gennemvaad og fryse en hel Dag, og det var en Opmuntring for ham.

De blev enige om hvad hver Mand skulde betale saa kom de ombord og vor Samtale begyndte. Jeg havde den herligste Anledning til at tale Guds Ord til dem. Hedningerne er svære til at sive, hvad Tid somhelst, og hvorledes somhelst, men de fik andet at bestille, jaalænge de var i mit Følge.

Den ene af dem, en ung kraftig Fyr, som havde været Soldat i Sydkina i mange Aar, sætter i med en barst, skjærende Stemme: Nu er det slut med Katholikernes Magt

i Kina! De er nu ikke længer tilladt at bære den officielle Knap i sine Suer, og heller ikke at sidde i Bærestoler lig vort Lands Embedsmænd. Nogen af Presterne og de kristne er bra Folk. Men Majoriteten af deres Tilhængere er Landeplage. De kjender ikke Evangeliet; thi de har bare lært nogen Bønner udenad. Nu blir det slut med Presternes Magt, og med Hjælpen, og med Fremgangen. Hedningerne ser ikke bare med et Die. Han traf Spigeren paa Hovedet.

Paa Fjeldtoppen overfor Hsiangyang har man nu reist et svært Kors. Hertil kommer Pilgrimer fra nær og fjern forat tilbede. Man brænder Røgelse, Fyrværkeri og Lys, som Hedningerne gjør. Man gjør Beien saa bred som mulig, for derved lettere at fængsle Hedningerne. Naar Hedningerne gaar op til Templet paa Bakken nedunder for at tilbede, saa gaar Kath. til Korset paa Fjeldet straks ovenfor for at tilbede.

Alt bli god kristen er bare at saa Presten til at rive ned Afguderne og klistre op et stort rødt Papir med Skrifteegnene: Himmelfst Herre, alle Tings Skaber osv. paa Væggen, hvor de har sit Familiealter, man lærer nogen korte Bønner først, og ikke at forglemme, man indbyder nogen Wordgjester til Vin og Mad—

En agtet Lærer sa til mig her om Dagen: Kath. var bra og gjorde meget godt, da de kom her over for flere hundrede Aar siden. Men nu er deres Lære adskillig blandet med Afguderi. Og de uvidende følger dem. De har opført mange store Bygninger og Kirker paa Kinas Bekostning, og mange af Presterne er ikke bedre end vore Prester. De æder, drikker og bedriver Synd.

Det er unaturlig for Presterne, især de indspødt at leve et Forjagelsens Liv, som de nu gjør osv.

Deres Princip er at saa mange Tilhængere for at gjøre gode kristne af næste Generation. Denne Propoganda har i høi Grad forarget Kinas Embedsmænd.

Det er ikke længe siden en Lovovertræder søgte Beskyttelse hos den protestantiske Missionær. Men han kunde intet gjøre for ham, uden det at formane ham til at omven-



de sig, saa strøg han til Kath., som modtog ham med Glæde. Det vilde betale sig, thi Manden var rig og havde dertil Embedsgrad. Da Distriktsmandarinen ikke kunde saa Bugt med Kath. appellerede han til høiere Autoritet, og Sagen gik til Bisefongen. Men Kath. maatte udløse Manden som siden blev sat i Laas og Lænker. Men Pengene og Gaverne som Presterne havde faat, fik ikke Bisefongen. Det havde man for Bryderiet.

Denne Forsølgelse fra Kinas Keiser og Embedsmænd er et haardt Slag i den katolske Kirkes Ansigt.

Ved Siden af disse to Magter, Hedningerne og Katholikerne skal den protestantiske Kirke kæmpe sig frem. Og det er bedst, som Dr. John ia engang, at vi Protestanter arbejder henimod Forening; thi vi har store Fiender at overvinde. Enhed gjør stærkt!

Men den Gud som er paa vor Side er stærkere end Verdensguden.

Og for at tale bent frem, saa har Protestanterne i Kina oparbejdet sig et godt Navn. De har ikke kæmpet sig frem ved Sværb, men med Sandhedens Ord. De har aabnet Skoler, prægt Formaninger til Folk i By og paa Land, spredt Bibelen, helbredt syge, tat sig af fattige og levet et helligt Liv til et efterfølgelsesværdigt Eksempel.

Det er ikke at vente, at man kan komme til Tiden, trods man er oppe før Dagslys, naar man har 25 Mil til Kirken og er afhængig af sendrægtige Hedninger, med primitive Kommunikationsmidler. Vi kjørte paa Sattan (Ord for Sandbank paa kinesisk) flere Gange saa vi stod aldeles fast. Jeg tabte Betsignelsen af Formiddagssessionen. Man havde et Foredrag af Ev. Chau af sv. am. M. over: De kristnes Pligter, hvorefter man havde Samtale.

Paa Eftermiddag holdt Ev. Chang af H. S. M. et kraftigt Foredrag over: De skulde være et. Syv deltog derpaa i Samtalen. To bad om Forbør. Den ene, at hans gamle Fader maatte komme til Kristus, før han døde. Den anden, at han maatte

saa klarere Syn. Br. Matson bad en indtrængende Bøn for dem.

Vi sølte Betsignelsen af vor store Øpperstepests Bøn: „At de alle maa være et, ligesom du, Fader i mig, og jeg i dig, at ogsaa de maa være et i os, forat Verden maa tro, at du har udsendt mig“.

Den første Dag var Mødet i Hsianghang. Regnet hindrede endel fra at komme, især Kvinder, men alligevel var der mange Folk samlet.

Det blir lidt Forskjel paa at overvære en Gudstjeneste her nu og før 13 Aar siden. Vi maa udbryde jublende: Det er Herrens Frugter! Være for hans Navn!

Ved Formiddagssessionen den anden Dag holdt Pastor Matson et godt og vel udtænkt Indlæg over Dagens Samtaleemne: Bønnen og Raademidlernes Betydning for den kristnes Liv. Han la tilrette mange store og fine Tanker for den talrige Forsamling. Han bevæger sig frit i kinesisk og tænker dybt. Saadant maa til herude, skal det bli Fart i Arbejdet og Ild i Hjerterne.

Og Evangelisterne var ikke mindre begejstrede.

Af Udlændinge deltog Past. Trugstad og undertegnede i Samtalen.

Det store Problem staar for os at løse, hvorledes kan man saa Menigheder, der svarer til sit Navn?

Det blir sagt at Kineserne havde nu længe været under Trælleaaget, at de havde groet ind i den Følelse, at de skulde være saadanne, som deres Ordsprog udtrykker: De forstaa Loven, men forstaa ikke Raade, og det var mange Vanskeligheder i Forbindelse med Byggendet af en Menighed, hvor Raade og Kjerlighed er det raadende Element. Vi er ikke under Loven, men under Raaden.

Kineserne kunde man sige, er opdraget under Svøbe og Skjænd. Saadan styrer Landets Embedsmænd. Det er Manden i Hjemmet. Ved Strængheid lærer man Haandværk, Forretning, Agerdyrkning osv. Det er lidt Rum for Kjerlighed i denne Nations Hjerter. Her er naturligvis Undtagelser; af Menneſter med saadan Opdragelse skal vi danne Menigheder. Og om de er om-

vendte til Gud og har begyndt at leve et nyt Liv og kjæmpe mod det onde i og udenom sig, saa vil det alligevel ta Tid ved Aandens Hjælp at overvinde alt.

Israël gif og trampede derborte i Orken i firti Aar, fordi de havde meget at glemme og noget at lære, og Israël var nærmere Gud end Kineseren er. De har holdt paa at gaa bort fra sin Oprindelse i 6000 Aar. Og paa saa lang Tid kommer man et godt Stykke, selv om man undertiden har været mindet om ham enkelte Gange.

Naar man faar været i Kina en Tid, lært deres Sprog og Tankegang, levet Livet iblandt dem, set deres Nationalsynder, deres Tilbøieligheder, da forstaar man først rigtig, hvor vanskelig det er at bygge op en Menighed i Kina.

Missionæren staar paa en Forhøjning ved Siden af, hvorfor han kan faa et klart Rundblik over Situationen. Derved blandt Folket er det et Sammensurium—et rigtig Babel—og der skal Guds Rige bygges. Hvilket Arbejde!

Det blir som en af vore kristne sa nylig: Det nytter ikke at prøve at grundlægge en Menighed iblandt os Kinesere foruden Aand og Kjærlighed. Det er et Taalmodighedsarbejde. Det er et Arbejde af Gud som skal fejre!

Paa Søndag førte Herren os atter til de stille rindende Bæde. H. S. rummelige Gudshus i Fancheng var pakkende fuld til Dørene. Man bar ind Bænke og Krakker og flytted sig saa tæt sammen, som det vel var muligt. Det er rent begejstrende at se saa mange troende Hedningekristne paa en Gang. Et saadant Syn inspirerer ikke alene Kineserne, men allermost Missionærene.

Jeg tror ikke, at alle var døble kristne som var samlet der, men af en eller anden Grund var de kommet derhen—for at tilbede og saa noget af Guds Ord. Der var mulig dem der, som ikke var klædt i den reite Sabatsklædning. Jeg ved ikke men Sangens mægtige Brud, naar den brød løs som vældig Torden Søndags Morgen, var Vidnesbyrd nok for, hvor Forsamlingens Hjerter var henne. Men ogsaa de glædestraalende An-

figter var et opløstende Syn. Det er ingen Sag, synes jeg, at glæde sig med de glade, langt værre er det at faa sig til at sørge med de sorgende. Dertil trænges særdeles Naade, man maa ligesom ta sig isammen for at faa det til.

To Evangelister, Mr. Chen af sv. am. M. og Mah af H. S. M. afslagde hjertelige Vidnesbyrd til Troesstyrke og Glæde for os alle.

Paa Søndag Eftermiddag holdt undertegnede Skrifteprediken, hvorefter den store Forsamling nød Herrens Madvær.

Du som maatte tvile paa Missionens Frugter i Kina, kom hid og se! Her hersker den største Stilhed og Andægtighed i denne vældige Forsamling for over to Timer. En Ting, som vilde være umuligt blandt et Hedningefolk, hvis ikke Guds Aand havde gjort sin Gjerning i Hjerterne. Her vil du finde en stor Skare af Herrens Folk, siddende lig Maria ved Jesu Fødder, lyttende til hans Raad den sidste store Dag i Høitiden: „Om nogen tørster, han komme til mig og drikke"! De har samlet sig omkring den Herre Jesus for at faa Del i ham.

Vi takker Gud for det Møde vi fik ha. Mange blev opmuntrede og befæstede i Sandheden. De indfødte udtalte Glæde over at de fik Anledning til at møde sammen med saa mange, med et Hjerter og et Maal. Det ligesom styrker dem, naar de faar se at det er saa mange, som vandrer med Herren. I det hverdagslige ser de ikke mange troende, da er det helst Hedningerne som sværmer og larmer omkring dem.

Maa Gud velsigne og bevare med sin særegne Naade vore kjære indfødte kristne, at de maa vokse i Visdom og Naade baade for Gud og Mennesker.

(Mere).

Gud gjør just af Kjærlighed til os vor Kamp her i Verden svær for engang hijsket at kunne tildele os en saa meget herligere Krone. Derfor skulle vi ingen let Seier vente.

## Fra Arbeidsmarken.

Redsnødet i Trempealeau Valley Menighed afholdes den 2den til 4de Febr. og ikke som bekendtgjort i sidste No. den 5te til 7de.

„Norfolk Missionstidende“ fulgtes til Jul af et stort pent Tillæg med mange gode Væsestykke og en hel Del Billeder af forskellige Slags fra Missionsmarken baade paa Madagaskar og Kina.

I Brev fra Himle af 14de Dec. hører vi, at Mrs. Himle var da saapas, at de havde vovet at tage hende ud paa en Baadstur for at se, om hun derved kunde styrkes lidt mere. De havde da været ude en Uge, men han kunde ikke sige, om der var nogen Forbedring endda.

Den 14de Januar var skrevet et Brev fra Gamrose, Can., hvori det blandt andet heder, at Rønning var hjemme og var nogenlunde bra, men gik til Doktoren en Gang i Ugen og vilde behøve at gjøre det en 4 a 5 Uger til. Beiret havde da været ganske koldt, men da de ikke har nogen Storme, saa er det ikke saa værst alligevel.

En nok saa fyldig illustreret Beretning fra det 19de Aarsmøde for det nordluth. Diaconisefhem i Minneapolis er just udkommet. En saadan Beretning giver en kort Oversigt over dette Slags Barmhjertighedsarbejde i den kristne Kirke. Ved at skaffe sig en saadan vil man faa Tanker og Oplysninger om saadant Arbejde, som man kanske ikke før havde.

Gode Tidens Tegn maa det være, at der holdes saa mange Missionsmøder, udgives saamegen Missionsliteratur. Naar nu ogsaa de større Forretningsfolk ogsaa begynder at tage Del, er det at haabe, at Missionsans og Missionsarbejde vil faa et kraftigt Fremstød. Vi vil herved henlede Opmærksomheden paa et andet lidet Stykke her i Bladet med Overskrift: „Stort Missionsmøde for Lægmand“, som vil blive afholdt i Minneapolis fra 4de til 7de Feb.

Den lutheriske Generalsynode er et Samfund, der tæller efter den sidste Statistikk 1,322 Prestes, 1,173 Menigheder og 265,459 kommuniserende Medlemmer. For fem Aar siden besluttede dette Samfund paa sit Møde i Baltimore, at „det var saavel ønskeligt som ogsaa muligt inden fem Aar at samle en Million Dollars til Undervisningsarbejdet.“ De fem Aar er forløbne, og den samlede Sum af Gaver og Subskriptioner til Generalsynodens otte høiere Lærestalter udgjør nemlig \$1,077,350.

Past. Oppegaard har nu været hjemme en Stund „for at hvile og samle Kræfter.“ Nu hvormegen Hvile det blir af at sidde hjemme og faa ordnet kanske med mange Ugers Post og vikariere for Pastor Lund medens denne er i Chicago et par Uger ojn. er vel et Spørgsmaal. Søndag den 31te Jan. skal han predike i den forenede Kirke i Milan, siden drager han videre igjen i sit vanlige Grinde. Ja, forstaa det ikke saa, at Oppegaard har klaget eller bedt os sige det. Det er efter Oplysninger vi har faat være egne Ord.

Past. E. G. Eidenes skriver i et privatbrev, at han agter at afflaa det Kald, der blev stillet til ham fra Edinburg, N. Dak. Bistnok er hans nuværende Arbeidsmark besværlig, idet Stræfningerne mellem Menighederne er temmelig lange, og Kommunikationsmidlerne er mindre gode; men da Menighedsfolkene paa ingen Maade ønske at miste sin Prest, bestemte han sig for at blive, hvor han er. Med Arbejdet i Kaldet gaar det jevnt og normalt fremover. Menighederne har vokset betydelig, og de kirkelige Forholde synes at bedres tiltrods for Hindringer.

H. E. S.

En ude paa Indremissionsmarken spørger: Hvorledes gaar det med Foreningsarbejdet? Vi jer saa lidet om det i Bladene. Jeg synes man burde skrive mere om den Sag i vore Kirkeblade, saa Folket kunde være mere forberedte og kompetente til at handle, naar den Sag kommer op ved Aarsmøderne. Det skulde være godt, om de mere ledende ogsaa i vort Samfund vilde



udtale sig om denne vigtige Sag. Jeg tror, at vort Folk venter paa det, Jeg er blevet mere interesseret i denne Sag, siden jeg blev mere kjendt paa Indremissionsmarken; thi her kan man se enda mere af de Banfseligheder, som Splittelsen fører med sig.

Trefoldigheds Menighed, Grand Forks, N. D. begyndte sit aarlige Menighedsmpøde Mandag den 4de Jan. med en Fests i Kirken, og rigtig en Jubelfest var det ogsaa, da det denne Gang ikke var Tale om Adgangsbillet eller Kollekt, thi det var frit for alle Menighedens Medlemmer og dens Venner. Davids Tanke: „Herren har gjort store Ting imod os, og derfor er vi glade“, gav en Afspæiling i alle Ansigter; den sidste Rest af Menighedens Gjæld er nu betalt, og enhver, som har lidt Erfaring paa, hvad Gjæld er, kan tænke sig til, hvordan vi følte. Han ved, hvor glad han var, da den sidste Mortgage paa Hjemmet var betalt, da Manden kom hjem den Aften med straalende Dine og ved Aftensbordet fortalte sin Familie, at nu er dette Hjem vort, vi skylder ikke noget paa det nu,—endog den lille saa op i Mode-rens Die og smilte, idet en Glædestaare rullede ned paa Mamas Fæng. Er Gjæld paa vort Familiehjem tung, saa er den ikke noget lettere paa Kirkehjemmet, og da vi nu saa snart har kunnet skille os med denne Byrde, saa er det et Bevis for, at alle har arbejdet i Enighed og Troskab mod det samme Maal. Aftenens Program var som følger:

Sang af Menighedens Sangkor.

Andagt og Velkomsthilsen samt Dplæsning af et Brev fra Prof. M. G. Hanson, som før har været Menighedens Prest, ved Past. G. D. Mona.

Sang..... Kirkens Kor.  
Menighedens Opgave..... Chr. Hanson.  
Menigheden i sin Begyndelse..... D. G. Olsen.  
Trusteerne's Birkfomhed..... R. Lyseng.  
Vort kirkelige Hjem..... J. Iversen.  
Kasjererens Rapport..... S. Paulson.  
Søndagsskolen som Grundlægger til Sandhedsundskab..... R. Hofto.  
Sangforet. Dets Formaal og Betydning..... T. J. Hagen.  
Kvindeforeningen—Dens Betydning som An-

ledning til kristelig Birkfomhed og finaniel Understøttelse..... Mrs J. Bjørge.  
Bigeforeningen—Udvikling af Missionsand-sen..... Miss Louije Stavig.  
Ungdomsforeningen—Forsremmelse af kristelig Dplysning..... R. Reitan.

Efter en kort Tale af Past. Mona, hvori han takkede for enigt og trofast Samarbejde, serveredes Forfriskninger, da Kvinderne havde bragt med sig en hel Del Zulegodt. Det var en hyggelig Stund, og det viste sig, at det er til Gavn for Birkfomheden i sin Almindelighed, at man kommer sammen nu og da til en social Time, hvor man kan dekle Tanker og lære hverandre bedre at kjende. Tirsdags Aften fortsattes Mødet for at høre de forskellige Rapporter og vælge Bestillingsmænd. Følgende er Menighedens Embædsmand for det kommende Aar:

Formand Chr. Hanson, Biseformand R. Hofto, Sekretær Waldemar Brekke, Kasjerer T. J. Hagen, Trustees R. Lyseng, D. Paulson og J. Iversen, Eldste: Chr. Hanson, R. Anderson, J. Hauglum, S. S. Supt. R. Hofto, Bise Supt. Mrs J. Hauglum, Sekretær Minnie Paulson, Kasjerer Anna Stavig. T. J. Hagen.

Past. Dr. P. Sjøblom af den svenske Augustana Synode afgik ved Døden i Minneapolis den 24de dennes 75 Aar gammel. I 17 Aar var han Prest for den svensk lutheriske Menighed i Red Wing og var for omtrent 25 Aar President for Minnesota Distrikt af Augustana Synoden. Ved Pastor Sjøbloms Ankomst til Minnesota havde Minnesota Distriktet 10 Prester og 15 Menigheder og da han sluttede som dets President var der 150 Prester og 350 Menigheder med et Sjeleantal af 80,000. Pastor Sjøblom efterlader sig to Sønner og en Datter, 8 Børnebørn og 2 Børnebørns Børn. C. L.

Rettelse: Paa Side 89, 2 S., 7 L. fra oven staar: Den anden Halvdel vil bæres af Past. Monas Kald. Det skal være: Pastor Mannes Kald.

Benligst C. C. Holter.

## Bekjendtgjørelser.

Trempealeau Valley Menighed, Pastor D. T. Borgens Kald, indbyder Ned Bing Kreds at afholde Møde 2—4 Februar. Dette er Kredsens Missionsmøde. Man ønsker et vel besøgt Møde. Samtaleemnet blir 1 Petri 2, 1—10. De besøgende rejser til Taylor, hvor Skyds møder Dagen før Mødet. Kom mange og kom med Bøn om et godt Møde.  
M. J. Westphal.  
J. J. Dahle.

Ifølge Indbydelse fra Past. T. R. Jacobs afholder midtre Jowas Indremissionsforening Møde i hans Kald ved Rodaway, Adams Co., Ia. fra 31te Januar til og med 2den Februar 1909. Samtaleemnet: Ef. 5, 14—21. Skyds vil møde de tilreisende i Rodaway den 30te Jan. Brødre kom saa mange som muligt med Bøn til Gud om et velsignet Møde. Paa Foreningens Vegne  
M. Gundersen Form.  
L. E. Larson Sek.

Ifølge Begjering fra Shell Creek Menighed af Past. Westbys Kald, Newman Grove, Neb., afholdes der et Kredsmodet den 3die til og med 5te Feb. forstkommende. Samtaleemnet bliver: 1 Pet. 1: 22—2: 5. Kom mange med Bøn om megen Naade.  
Paa Kredsens Vegne  
D. D. Bergh.

Nda Kreds afholder, om Gud vil, sit Vintermøde i Bethania Mgh., Twin Valley, Minn., Past. Gjerstads Kald, fra 9de til 11 Feb. 1909. Samtaleemne: Ruf. 15: 1—10. Maa det bli et velsignet Møde!  
E. C. Simonson.  
D. F. Johnson.

Den nordlige Iowa Indremission vil holde Møde i Zions Menighed i L. L. Wigdals Kald, Ruthven, Iowa, den 2den til og med den 4de Februar 1909. Mødet begynder den 2den Kl. 10 Form., om Gud vil, og forjættes 3—4. Samtaleemnet er Ejaia 44: 1—8 og Indbydelsen lyder til alt vort lutherste Kirkefolk, og kom med Bøn om et velsignet Møde. M. & St. L. og Milwaukee R. R. gaar gennem Ruthven og tilreisende mødes paa Depot.  
B. B. Olsen, Form.  
A. Shaw, Sek.

Paa Indbydelse fra Trondhjems Mgh., Pastor Nervigs Kald, Yankton Co., S. Dak. vil S. Dak. fælles Indremissionsforening afholde Møde fra 5—7 Mars 1909.

Samtaleemne Mark. Evang. 4: 21—24. Torsdags Aften Sammentkomst i Kirken, og Torsdag mødes besøgende i Irene og Volin. Pastoren faa velkom Menigheden ønsker mange talende og bedende til dette Møde. De har baade Hjerterum og Husrum i Trondhjem.  
J. J. Daaland.

Vor Frelzers Mgh., Grafton, N. Dak., Pastor J. S. Halvorsens Kald, indbyder herved Mayville Kreds af Hauges Synode til, om Gud vil, at afholde et kristeligt Samtaleemne i Grafton den 16de til og med 18de Februar. Samtaleemne: Ef. 35: 3—10. Vennerne ønsker og beder om at faa et af Herren velsignet Møde.  
L. Langehaug, Form.  
D. J. Mallewick, Sek.

Mayville Mgh., Pastor Borgens forrige Kald, indbyder herved Mayville Kreds af Hauges Synode til, om Gud vil, at afholde Kredsens Missionsmøde i Mayville, N. D., den 4de til og med 7de Marts forstkommende. Emne for Samtalen: Mark. 4, 21—23. Kom mange, og kom med Bøn om at faa vore til Velsignelse.  
L. Langehaug, Form.  
D. J. Mallewick, Sek.

Hauges Menighed i Kenyon, Minn., indbyder Ned Bing Kreds til at holde Møde der den 2den til 4de Marts 1909. Samtaleemnet blir: Mat. 16: 13—19. Mødet begynder den første Dag Kl. 10 Formiddag med Brediken af Kredsformanden. De besøgende tager enten med Chicago Great Western eller C. M. & St. Paul Ry. til Kenyon. Kom mange, og kom med Bøn om et godt Møde.  
M. J. Westphal.  
J. J. Dahle.

## Kvitteringer

Professorskn: Ved G M Ranum fra Berry Mgd.,	
J A Johnsons Kald: Levi Johnson, D M Peterson, S A Haadem hver 2, Mrs. R E Anderson, S A Sanderson, C A Sanderson hver 1.50, M E Meland, G M Ranum, A Voley, D Thronson, B T Hanson, A Gladem, B A Hanson, Anton Voley hver 1, S Gjesbovd, S Buns-wick hver 75c, R A Ranum, J Hanson, D Jacobson, A Sanders, D Sanders hver 50c.....	22.50
Ved Jver E Master fra Immanuel's Mgd., Berger Olfons Kald.....	10.00
Ved Pastor Hobland fra Bethel Mgd., Hoblands Kald.....	32.00
Ved J S Glad fra Hauges Mgd., Th. Hansons Kald, samlet ved Olai S Bohum: R J Olson, S A Korsmo, J Thompson hver 2, D J Roam, G O Nesbora, B E Larson, S D Bohum, A Korsmo, D S Bohum hver 1, A E Larson 1.75, A Korsmo 75c, A Refeth 65c, A Roam, M Refeth, A Refeth, D J Bohum, D Thompson hver 50c	17.65
Ved Pastor Elise fra Singsaas Mgd., Elses Kald.....	41.93

Bed John Ellingson fra Stabanger Mgd., Dunlap, S. D.	13.53
Fra Pastor Borgen, Taylor, Wis.	6.00
Bed Mrs. B. E. Bettinger fra Tabita Mgd.s Ungdomsf. (til J. A. C.)	10.00
Bed Mrs. B. Hanson fra Nitre Immanuel's Kvf., St. Paul, Johnstons Kald.	5.00
Bed Pastor Starpnefs fra Bethlehems Mgd., Starpnefs Kald.	14.50
Bed E. B. Thsbal fra Stabanger Mgd., Knudsons Kald.	78.00
Bed E. B. Halvorson fra Ellsborough Mgd., D. O. Bergs Kald: Chr. Erickson, A. Fossad hver 2.50, J. D. Gravel, A. Monson hver 2, A. Walem, B. D. Gravel hver 1.75, L. O. Larson, B. Persen hver 1.50, O. Wagle 1.45, S. Hjermstad 1.25, S. J. Halvorson, E. O. Erickson, M. Hjermstad hver 1, O. T. Hjermstad 95., B. L. Gravel 75c, S. M. Lecknefs 65c, S. R. Lecknefs, E. Lecknefs, D. Lecknefs, T. M. Selseth, S. E. Olson, M. M. Knutson, E. Erickson, E. Sloten hver 50c, B. Persen, J. Fossad, Linda Persen hver 25c	29.00
Bed A. L. Hverion fra Hanges Mgd., Canoe, Ia.	13.50
Bed Chr. Simonson fra Shell Creek Mgd., Westbys Kald	48.25
Bed B. J. Wigen fra Selbu Mgd., Walsb., Morlanons Kald: J. J. Wigen, J. E. Carlson, Geo. J. Wigen hver 5, E. J. Carlson, Thom. Ventson, Geo. J. Wigen jr., E. Hverig hver 2, A. Emmerston, J. Aune hver 1, D. Ridsnes, Jorgen J. Wigen, O. Wigen, J. R. Wigen hver 50c, M. R. Johnson, E. Hverig hver 25c.	27.50
Bed Pastor Strand fra Dr. Creek Mgd., Strands Kald: Pastor R. T. Strand, S. Hvaland, D. Peterson, E. B. Bratley, D. Selvig, O. Crow, R. Biterhus, M. Haugland, B. Hanson, R. Hetland, J. E. Hvaland, J. Olson, J. M. Ingebrigtsen hver 2, tilf. 26.00.	
Do. Westlands Mgd., samme Kald: A. Beaver, E. Gilje, B. Fossad, J. Jensen, A. Anderson, A. Gilje, Th. Gilje, Thore Gilje, E. Johnson, B. Jacobson, A. Sebold, Geo. Gilje hver 1.35, S. Tris 1.33, tilf. 17.53.	43.53
	411.89
Før forlitteret	3063.36
	3475.25
J. L. Lassefson	
*Kina missionen: Fra A. Thompson, Red Wing, Minn.	200.00
Bed Pastor J. W. Wic fra Blom Prairie Mgd.s Kvf., Toronto, S. D. 23.59, Kierli Digre 1.	24.59
Bed Pastor D. O. Berg fra Mrs. D. Clotten 5, Mr. & Mrs. E. Clotten, Ellsborough Mgd., Murray Co., Minn. 5.	10.00
Bed Past. J. Krogh fra B. Fossad, Minnervaulon R. D.	5.00
Fra John Starstad, Wiroqua, Wis.	2.00
Bed Past. E. E. Holter fra afbøde Nils Fossum, Bumbrota, Minn.	50.00
Bed Pastor O. M. Bruce, hans Prestekalds Afbetaling af dets Del (halvt) af Iste Kvartals Løn til Dr. Robert Anderson	68.75
Bed Pastor O. D. Olson fra Grant Mgd.s Kvf., Winnebago Co. Ia.	32.86
Bed Pastor S. D. Heidal, Radcliffe, Ia., fra ham selv 5, en ubetjent, "Sambittighedsbænge" 10.38.	15.38
Bed Pastor J. H. Melom, Wallace, S. D., "Gummas" Penning Vant 4.29, Pastor og Mrs. J. H. Melom 2.	6.29
Bed Pastor A. S. Melom fra Norwiche Mgd.s Kvf., Norwiche, N. D.	20.00
Bed M. D. Bangstad, Olatas, Minn. fra Elms Mgd.	10.00
Fra E. R. Anderson, Seattle, Wash.	1.00
Bed Mrs. Andrew Flom fra Stefanus Mgd.s Kvf., Milton, N. Dak.	20.00
Bed Pastor M. J. Westphal, Peterson, Minn., fra Aftenbøl Mgd.s Kvf.	50.00
Bed Oscar Olson, Independence, Wis. fra Ebanger Mgd.s Kvf., Buffalo Co. Wis., Pastor Hjelmervits Kald.	34.83
Fra O. Hendrickson, Shabbona, Ill.	5.00
Bed Mrs. E. Samuelson, Horace, N. D. fra Kroens Mgd.s Kvf.	15.00
Bed D. H. Reiffel br. Prof. S. H. Elstad fra Nathanael Mgd.s Kvf., Wallingford, Ia.	25.00
Bed Mrs. Bete Larson fra Bethlehem Mgd.s Kvf., Holmes Ia.	13.06
Bed Pastor D. O. Berg fra Mrs. A. Walem, Ellsborough Mgd. 1, en ubetjent do. Mgd. 3.	4.00

Bed Pastor J. L. Lassefson, Kasson, Minn., fra Søndre Bumbro Mgd.s Kvf. 25, Kasson Kvf. 10.	35.00
Bed Knut Alendal, Viborg, S. Dak. fra Bethlehem Mgd.s Kvf., Pastor Starpnefs Kald.	25.00
Bed Mrs. D. R. Groth, Eagle Grove, Ia. fra Norwiche Mgd.s Kvf., Pastor Dittads Kald.	21.93
Bed M. J. Leane, Veresford, S. Dak. fra Rolent Mgd.s Mandsk., Pastor Vits Kald.	10.00
Bed Pastor D. S. Haugen, High Landing, Minn. fra Elslunds Mgd.s Kvf.	5.00
Bed J. D. Thompson, Willsby, Minn., fra Bethel Mgd.s Missionsk., Pastor Lerohis Kald 20, Bedder J. Franze, Battle Lake, Minn. 2.	22.00
Bed Mrs. B. Hanson, St. Paul, Minn., fra Nitre Emanuel's Kvf.	5.00
Bed Pastor D. T. Borgen fra M. D. Monson, Taylor, Wis.	3.00
Bed John D. Erickson fra Norman Mgd.s Mandsk., Fleming, Minn.	6.00
Bed Ben Norwick fra Bethania Kvf., Randall, Ia., Pastor Paulsunds Kald.	25.00
Bed Pastor M. D. Osterlund fra Andreas Meland, Bricebn, Minn.	5.00
Bed Pastor J. J. Elke, Hendricks, Minn., fra Singaas Kvf. 40, Syd Lake Hendricks Kvf. 25, Dak. Lake Kvf. 25.	90.00
Bed B. S. Hvaland fra Hion Mgd.s Inder Kvf., Gardin Co., Pastor Sandbøns Kald.	50.00
Fra Hans Olson Moe, Sherwood, N. Dak.	2.00
Bed Mrs. A. Vrel fra Petri Mgd.s Kvf., Radcliffe, Ia., Pastor Knutsons Kald.	20.00
Bed Mrs. M. Ulfing fra Soler Mgd.s Kvf., Webster, Minn., Pastor R. E. Holters Kald.	25.00
Fra John M. Allen, Graston, N. Dak.	25.00
Bed Pastor O. D. Pauls fra Mr. & Mrs. A. Rasmussen, Randall, Ia. 10, Mr. & Mrs. A. Monson, Etherville, Ia. 10.	20.00
Bed Pastor J. S. Olson fra Mrs. B. S. Hegg, Geddes, S. D.	2.00
Bed Mrs. D. Seldahl fra Hanges Kvf. i Seldahl, Ia.	24.50
Bed Past. J. R. Sanden fra Mrs. R. Johnson, Roland, Ia.	2.00
Fra Ole D. Stordahl, Badger, S. Dak. 7, og Datter Elizabeth 1.	8.00
Bed Pastor A. D. Opvegaard fra Ole D. Haaland, Clarkfield, Minn. 4, Lac qui Parle Mgd., Lac qui Parle Co., Minn., halvt Offer Taffelsdag 33.01.	37.01
Bed A. Lunte fra Swan Lake Mgd.s Kvf., Otter Tail Co., Minn., Pastor Lerohis Kald.	11.00
Bed A. B. Værieth fra Mrs. Bedder Værieth, Fergus Falls, Minn., Pastor Lerohis Kald.	10.00
	1102.20
Før forlitteret for	7742.90
	8846.10

Hospital i Kina: Bed Pastor O. M. Bruce fra Stordahl's Kvf., Dell Rapids, S. Dak.	15.00
Bed A. B. Værieth fra Mrs. B. A. Værieth, Fergus Falls, Minn., Pastor Lerohis Kald.	5.00
	20.00
Før forlitteret	654.63
	714.63
Børnehjem i Kina: Bed Pastor O. M. Bruce fra Stordahl's Kvf., Dell Rapids, S. D.	20.00
Fra Ole D. Stordahl, Badger, S. D.	8.00
Bed Magnus Johnson fra Bethesda Mgd.s Søndagskole, Jewell, Ia., indkommet ved en "Birthdag Bør", hvor særlig de imaa har lagt sit Offer den Søndag som er nærmest deres Geburtsdag.	5.58
Bed D. E. Hegg fra Mayville Mgd., N. D. halvt Offer Bør Jan.	7.35
Bed Mrs. A. Vrel fra Petri Mgd.s Kvf., Radcliffe, Ia., Pastor Knutsons Kald til Moblering af Miss Hodnefelds Stole.	20.
	60.93
Før forlitteret for	531.43
	592.36



Vibefkole i Kina: Ved Pastor T T Carlson fra Camrole og Pretty Hill Bigel, Alberta, Canada.....	69.20
Før bittetret	188.65
	257.85

Underhold af Evangelister, Lærere og Børn:	
Fra John W Almen, Grafton, N. D., Søn for Evang. Lea	35.00
Ved E Rillingberg, Bottineau, N. D. fra Manger Mgd.s Kv., Søn for Evang. Chao-Mi-Tang.....	30.00
Ved Mrs. A Axel fra Betri Mgd.s Kv., Radcliffe, Ia., Søn for Vibefkvinde Mrs. Chang.....	35.00
Ved Martin Olson fra „Vor Frelser's“ Søndagskole, Mu- stegon, Mich. for Gutter Dong Hua San 15, M Olsons 4 aarige Søn til „Kinagutten“ 1.40, En ubenevnt til Hjælp for Evang. Liangs Familie i Huen-Ken-to 1.....	17.40

Ved Pastor A O Dvegaard: Jнга Namot og Silba Rit- telson, Elmore, Minn., Søn for Lærer „Wang“, Fan- cheng 15, J M Ytrenefs, Beresford, S. D. Søn for Evang. „Hu-Tien-Chang“, Taipingtien 50, Hauges Mgd.s Kv., Norway, Ill., Søn for Evangelist „Li-Chao- pei“, Ts-Ho 25, Ole Holtan, Dawson, Minn., Søn for „Tong-Hua-tsu“, Fan-cheng 40, Pastor B R Barstad, Dawson, Minn., Søn for Evangelist „Huang-Tsa-shen“, Taipingtien 25, Jber Cree, Mantato, Minn., Søn for Lærer „Wang-Ho-Tsu“, Ts-Ho 15, J O Madien, Kan- dibohi, Minn., Søn for Evangelist „Mah-Sheo-Chong“, Fancheng 30, En Missionsven, Dakota, Wis., Søn for Evangelist „Leo-Tang-Tien“, Hin-he 25, J J Brekke, Arlington, Wash. til Underhold for „Wang-Schub-Diao“ Fancheng 15, J J Brekke, Arlington, Wash., Søn for Evangelist „Chi-Tao-Hoh“, Ts-Ho 45, G Rundquist, Dell Rapids, S. D., Søn for Student „Pan-Hiob-Sen“, Fancheng 10, Young Peoples Improvement Society, Horace, N. D., Søn for „Li-Chao-Tung“ Evangelist, Taipingtien 25, Nels Mgd.s Kv., Madison, Minn., Søn for Evangelist „Cheo-Tien-San“, Taipingtien 50, Hans Hoonboom, Brihal, S. D. Søn for „Li-ll“ (Li-pin-min) Evangelist, Taipingtien 30, A W Amundson og Nels Berbe, Radcliffe, Ia., Søn for Lærer „Wang“, Fan- cheng 30, Mr. & Mrs. D C Hegg, Mayville, N. D., Søn for Evangelist „Liang-Huai-Teh“, Taipingtien 50.....	480.00
---	--------

Før bittetret for	597.40
	1344.00
	1941.40

Til Høstkoloni Fancheng: Ved B H Hag- land fra Zion Mgd.s søndre Kv., Gardin Co., Ia., Pa- stor Sandbens Kald.....	20.00
Ved Pastor J H Sandben fra Mrs. T O Savem, Roland, Iowa.....	5.00

Før bittetret for	25.00
	259.55
	314.55

Personlige Gaver: Til H R Rønning: Ved S A Gaadem fra Kv. i Perry, Dane Co., Wis., Pastor J A Johnsons Kald.....	10.00
Ved B H Hagland fra Bions Mgd.s søndre Kv., Gardin Co., Ia., Pastor Sandbens Kald.....	15.00
Ved Pastor J J Etke fra Syd Lake Hendricks Kv. 15, Oak Lake Kv., Hendricks, Minn. 10.....	25.00
Fra Pastor R T Strand, Kolette, N. D.....	5.00
Ved A Runkle fra Swan Lake Mgd.s Kv., Otter Tail Co., Minn., Pastor Lerohs Kald.....	11.00
Fra Mrs. D O Haugen, Fergus Falls, Minn.....	2.00
Til Dr. J. M. J. Hotvedt: Ved Pastor J J Etke fra Syd Lake Hendricks Kv. 10, Oak Lake Kv. 5.....	15.00
Ved Pastor R T Strand, Kolette, N. D., fra Enof Gilje.....	5.00

Før bittetret for	88.00
	162.55
	250.55

Til Jpdemissionen: Ved Pastor G O Pauls- rud fra Mr. & Mrs. A Anonson, Etherville, Ia.....	10.00
---	-------

Ved Pastor J E Olson fra Mrs. B C Hegg, Geddes, S. D. 6.00	
Ved Mrs. D Sheldahl fra Hauges Kv. i Sheldahl, Ia.....	23.50
Ved Past. J J Etke fra Singsaas Kv., Hendricks, Minn.....	10.00
Fra Hans Olson Moe, Sherwood, N. D.....	2.00

	51.50
Før bittetret for	231.49
	282.99

Madagaskarmissionen: Fra Hans Olson Moe, Sherwood, N. D.....	2.00
Ved Pastor J J Etke fra Syd Lake Hendricks Kv., Hen- dricks, Minn.....	15.00
	17.00
Før bittetret for	10.00
	27.00

Santa Immissionen: Ved Pastor J J Etke fra Syd Lake Hendricks Kv.....	5.00
Ved B H Hagland fra Zion Mgd.s søndre Kv., Gardin Co., Ia., Pastor Sandbens Kald.....	10.00
Ved Mrs. M Ulring fra Soler Mgd.s Kv., Webster, Minn. Pastor R C Holters Kald.....	5.00

Før bittetret for	20.00
	251.71
	271.71

J. J. Rendahl.

Til Missignær Rønning er modtaget følgende Gaver: Samlet af A R Rilen, Belmont, Lakefield, Minn. A R Rilen, S O Anderson, B H Berge, S R Rue hver 5. B A Olson 2, Olof Gilje, Ole Vaa, Ole J Olson, B B Elverum, A Stene, J R Oslab, A J Lindberg, W John- son, O Arntien, O J Wagnit, B Paulsen, Chr. Lind- berg, M Kragerov, Kr. Kragerov, G Kolsben, O M O Bee, A Westrud hver 1, E Rilen, Wanger, A Hjertnefs, B Olson, R Raals, Lilleberg, Lilleberg, R Olson, R A Johnson hver 50c, S Johnson, J Pederson, R Rasmu- sen hver 25c.....	44.25
R B Campho, Lind, Minn.....	5.00
A L Haugen, Taylor, N. D.....	1.00
Anton Bugge, Minden, Nebr.....	5.00
E C Christianson, Story City, Ia.....	2.00
Mrs. Barbro Toft, Albert Lea, Minn.....	1.00
Karen Johnson, Lake Preston, S. D.....	5.00

Til Mrs. Hotvedt er modtaget: Ved Pastor O M O Bee fra østre Belmont Kv. af Hans Kald.....	13.10
Til A. Haabig bed samme fra samme.....	5.00

C. Lillebun.

Til Bethesda Børnehjem: Ved Silba Kittelson, Elmore, Minn., Mrs. Paul Monson 1 Sait Underwear, Mrs. Hans Løge 3 pair Stodkings Mrs. Shaw 1 pair Stodkings, Jнга Namot 6 pair Mittens, Bertja Løge 8 yds. Ribbon, Mary Kittelson 1 Dog, Handkerchiefs, Silba Kittelson 12 Bøst cards.— Fra Mrs. Ed. Oveland, Alben, Iowa, 12 Kommetør- klæder, Mrs. H C Rundy, Kelley, Iowa, 19 Komme- tørklæder, 10 yds. Silkebaand, 1 Kjøle.—Miss Geelia Bergh, Volga, S. D. en Pakke Julecard.—Ved Mrs. Anna Wing, Stanhope, Ia., fra Sions Kv., Stod- kings, 3 yds. Toweling, 2 yds. Ribbons, 1 pair Slin- pers, 4 pair Underwear, 2 Sackers, 1 Drejs, 5 yds. fleece-lined Goods, 3 yds. Gingham, Muslin, 1 Stein Yarn.—Mrs. Mathias Hanson, Dawson, Minn., 3 pair Stodkings, Mrs. H J Ree, Jackson, Minn., 7 pair Mittens.—A J Loon, Mt. Vernon, S. D. 1 Coat.—Fra Mrs. Bern Monson, Jewell, Iowa, 17 yds. Calico, 12 Tablets, 3 Pencils.—Mrs. S G Weitre 15 yds. Calico, 1 Thread, 3 Dolls, Mrs. C H Weire 20 yds. Calico, 6 Handkerchiefs.—Veihang Young Ladies' Society, Radcliffe, Iowa, 1 Quilt, 2 Dolls, 1 Dog, 1 Top.—Fra Ole J Rognes, Astoria, S. D. 2 pair	63.25
--	-------

Pillorocafes.—Mrs. A Rognes 5 Shirts, Mrs. P Rognes 3 yds. Calico, 6 yds. Quiting, Mrs. Bert Rognes 3 yds. flannel-lined Goods, 3 yds. Dressgoods, Mrs. S S Salim 3 yds. Dressgoods, Mrs. S O Rognes 5 yds. Quiting, Mrs. H Poffe 1 3 yds. Waifgoods, 1 pair Mittens.—Fra Fuga Lura 3, Gora Lura 2, Mettie Lura 1, Gona Lura 1, Henriette Lura 1, Elsie Olsen and her School 10, Mrs. Thompson 3, Mrs. Rebecca Johnson 1, Sarah Johnson 1, Josephine Evenson 1, Gørea Stromme 1, Martha Sheldahl 6, Helle Larjon 1, Gertrude Schlanbnich 2 Handkerchiefs, Mrs. H S Lura 1 pair Shoes, 1 pair Overshoes, 2 Goods, 1 Coat, Elsie Olson & School some Booklets, 3 Dolls, some Cards, 27c, Mrs. T Thompson 9 yds. Calico, Mrs. John Evenson 1 pair Overshoes, Gora Nilsson 2 yds. Ribbon.—Fra Mrs. Johanna Olson 7 yds. Ribbon.—Fra Mrs. A D Rasmussen, Ellsnorth, Ja., 2 Kjöler, 2 Waifis, 3 pair Shoes, 5 yds. Gingham.—Fra Mrs. O J Johnson, Mrs. C N Norby, Mrs. A Watland, Mrs. Ronsitel, Butterfield, Minn. 1 Quilt, 6 yds. Bercale, 4 yds. Ribbon.—Fra C A Berg, Sherman, S. D., Quilt & Mittens.		Emma Jystad, do.....	1.00
Modtaget til Zulegaver til Børnene fra følgende: Mrs. Ragnild Hovda, Ellsnorth, Ja.	3.00	Morris Jystad, do.....	75
Mrs. S A Jvot, Jewell, Ja.	3.00	John Jystad, do.....	2.00
Mr. & Mrs. Peter Jacobson, Nadelisse, Ja.	5.00	Mrs. Ellen Erickson, do.....	2.00
Mrs. O Gundersen.	50	M J Horke, Hillsboro, N. D.	5.00
Mrs. Gina Sandbye, Newman Grove, Nebr.	1.25	Betsey Hansen, do.....	10.00
Bed J C Walen, Taylor, Wis., ham selv.	75	B Lanteth, do.....	5.00
Mrs. C J Walen.	75	O Johnson, do.....	5.00
Andrew C Walen.	25	Lauritz Thorstad, do.....	5.00
Nron M Walen.	25	Ole J Thorstad, do.....	5.00
Martin B Walen.	25	A D Kaidor, do.....	20.00
Silas F Walen.	25	A S Moen, do.....	19.00
Hazel M S Walen.	25	John Dahlager, Dalton, Minn.	2.00
Gerhard J Walen.	25	Marshall drag: Nils Thorsteinson, St. Paul, Minn.	1.00
Bed Mrs. H Johnson fra River Side Mgd. S. S.		Prof. M O Hanson, Red Wing, Minn.	1.00
Birthday Vant, Dawson, Minn.	9.13	Dr. C J Hagen, Wis.	1.00
Bed Mrs. Gust Kringen fra Stordahl's Mgd. s	10.00	R S Gunnes, Abercrombie, N. D.	1.00
Rof., Dell Rapids, S. D.	1.00	Dr. Theo. S Baulsen, Hills, Minn.	1.00
Sam Kristenson, Jewell, Ja.	1.00	Dr. J S Hjelund, Wis.	1.00
Bed Alma Carlson, Victor Mgd. s Ed., Mt. Vernon, S. D.	10.50	M N Ronning, Wis.	1.00
Bed Rev. G D Mona fra Tref. Mgd. s Rof., Grand Forks, N. D.	5.00	A C Thuraas, Wis.	1.00
Peder Nilfen, Roseni Mgd., Beresford, S. D.	1.00	Rev. S Ohlgren, Cumberland, Wis.	1.00
Mrs. Martha Elstad, Franklin, Minn.	1.00	Sars Hansen, Kenmare, N. D.	1.00
Fra D D Westres Korn, Jewell, Ja., Carrie, Clara, Martha & Omer.	1.00	S B Solum, Rollag, Minn.	1.00
G. G. Walen.		M Watland, Audubon, Minn.	1.00
Bidrag til Diaconisfehemmet i Minneapolis: Til Vagafondet: Ole J Sletten, Rolette, N. D.	4.03	Mr. & Mrs. Simonson, Sogn, N. D.	2.00
Dr. A Ostedal, Bisbee, N. D.	4.00	Rev. A A Brunsford, Leeds, N. D.	1.00
Andrew Knutsbig, Cecil, N. D.	10.00	Mrs. Anna B Stegen, Wis.	1.00
Eoen Lee, do.	5.00	Rev. A C West, Wis.	1.00
John Anderson, Bisbee, N. D.	5.00	Chr. Ellund, Harmony, Minn.	1.00
J R Gauberg, Henning, Minn.	5.00	Rev. C M Hanson, Lakeville, Minn.	1.00
Jacob Nelson, Bisbee, N. D.	15.00	Halvor Sandvig, Eble, Minn.	1.00
Martin Erickson, Galesburg, N. D.	20.00	Rev. A Ostedal, N. Welter, Minn.	1.00
L S Nels, Clifford, N. D.	5.00	Ole Westermoe, Maynard, Minn.	1.00
H B Kjos, Galesburg, N. D.	5.00	Rev. H S Duanbeck, Sutton, N. D.	1.00
D A Sather, do.	5.00	Rev. D J Torvill, Morris, Minn.	1.00
John Nels, Clifford, N. D.	5.00	Mrs. Nelly Olsen, Nash, N. D.	1.00
Gerhard Hagg, Galesburg, N. D.	5.00	Til levende Udgifter: Samlet ved C C Seltvedt, Genevieve, Alta.	1.45
Ben Haugland, Rolette, N. D.	2.00	Ubemægt, Lakeville, Minn.	1.00
Josephine Ketterjen, do.	2.00	Til Privatpatienter: Halvor Sandvig, 2 le, Minn.	1.00
Julius Jystad, Galesburg, N. D.	25	Samlet ved Mrs. V Hansen, Kenmare, N. D.	2.00
John Sommerud, Clifford, N. D.	1.00	Samlet ved Ellen C Olson, Dunlap, S. D.	6.50
Rev. Brensdal, Bisbee, N. D.	2.00	Til Vagafondet: Carl Gundersen, Colfax, Wis.	5.00
John Kjos, do.	1.00	Fred Hanson, Mc Intosh, Minn.	5.00
Ole Jystad, Galesburg, N. D.	2.00	Nils Walla, Horace, N. D.	2.00
	1.50	Halvor Anderson, Auburn, Wis.	5.00
		Dmund Balde, Leeds, N. D.	5.00
		Samlet ved Mrs. A J Eving, Waseca, Minn.	7.50
		Ole Kosterhood, Battle Lake, Minn.	5.00
		Mrs. Johanna Carvik, Brandon, Minn.	5.00
		S J Broe, Winnebago, N. D.	10.00
		Ole D Kue, Cambridge, N. D.	5.00
		C C Wellin, Willmar, Minn.	5.00
		J C Duca, Sherman, S. D.	5.00
		C A Olsen, do.	5.00
		Mrs. M D Kolberg, Elkhead, Minn.	5.00
		Ole S Eagen, Horton, Minn.	10.00
		G J Duallay, Horton, N. D.	10.00
		Rev. A J Bigdash, Benson, Minn.	5.00
		A C Hultad, Mt. Horeb, Wis.	5.00
		A C Holland, Willmar, Minn.	5.00
		Ole D Brenden, Banda, N. D.	5.00
		Mrs. Olaf Hensland, Climax, Minn.	3.00
		Brødrenes Missionst., Coluinet, Mich., ved Geo. C Olson	10.00
		Kvam Mgd. s Rof., Dalton, Minn. ved Mrs. A N Roe.	10.00
		M L Enger, Wis.	100.00
		N. N. Casper Co. by M L Enger, Wis.	50.00
		J S Johnson by M L Enger, Wis.	25.00
		Gaute Kro, Garbely, N. D.	5.00
		T Brelle, Hoffman, Minn.	1.00
		M C Kjesberg, Mabbille, N. D.	5.00
		Mrs. A C Vorseheim, Painesville, Minn.	2.00
		Mrs. Etina Etete, Leeds, N. D.	5.00
		T D Etete, do.	10.00
		Chr. Gran, Vottingham, N. D.	5.00
		Knut Hagen, Souris, N. D.	10.00

(Fortsattes.)

C. E. Harbo, Kasperer.



**Bedes erindret.**

En hel Del Notes, givne til Afbetaling paa Synodens Gjeld, er for nærværende forældne, og enhver som ved sig at have givet en saadan Note anmodes indstændigst om at sende os Betøbet snarest muligt, som vi for nærværende har en større Afbetaling at møde.

C. A. Ulvin  
Red Wing, Minn.

**„Budbæreren“ til Canada**

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Benner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

**Ved Adresseforandring**

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plad Umulighed for os at foretage Forandringen, som vi ikke er istand til med „vor formærkede Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore tilhinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor baade os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

**Gjør os den Tjeneste**

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opfigelser, Adresseforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. L i l l e t h u n, Red Wing, Minn. Dersom man erindrer sig dette og gjør der- efter vil man spare megen Tid, Arbeide og ekstra Omkostninger for hver af os

**Fra 1ste April førstkommande**

vil „Budbæreren“ ifølge Synodens Beslutning blive standset til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgangen af det Aar, eller med andre Ord: Det betyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907. Vigesaa, hvis der staar 08, saa er Bladet betalt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig dette

**Man vil undskylde**

at vi ikke for nærværende kan forandre Datoen paa Adresselappen saa snart som ønskeligt var. Vi faar just nu ved Aarskiftet en Mængde

Breve, og derover glæder vi os, men det er ikke gjort i en Haandevending at faa disse Breve ekspeberet og indført i Bøgerne. Det tager mere Arbeide og længere Tid end Jofket flest har nogen Ide om. Om man derfor ikke ser Adresselappen forandret med engang, saa behøver man derfor ikke tro, at noget galt er paa færde. Giv os lidt Tid og alt vil bli rettet saa snart som muligt.

**Norge.**

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakreste Turisttrakter i Norge. Det er Sommerbilleder og Trykningen er fælden godt udført. Indbundet i bakkert komponeret Bind. Størrelse 9½x12 Tommer. Pris..... 1.75

**Vinterliv i Norge.**

32 hellsides og 14 halbsides, samt 38 mindre Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografer af A. B. Wilsø. Det er nylig der er taget Hen- syn til den henrivende vakre norske Vinter og Billederne maa sees for at paaskønnes. De er ind- bundne til en Bog 9½x12 Tommer med en Indled- ning af Rosenkrantz Johnson. Pris..... 1.50

**Norges Byer.**

Billeder fra Norges Byer. Kunsttryk af Foto- grafier paa dertil særligt forarbejdet Papir. Sjæl- den vakre. Størrelse 8½x12. Hellsides Billeder 6½x9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kri- stiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Na- tionaltheateret og Aftershus; Drøbak, Moss 3 Bil- leder; Fredrikstad 7 Billeder; Carpsborg, 3 Bille- der; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Larvik 2 Billeder; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger, Røros, Drammen, Rongsborg, Holmestrand. Hø- nesjø, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeder; Borsgrund, Stien, Brevik, Langevund, Kragerø, Risør, Vangør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christiania 2., Flettefjord, Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Staban- ger, Haugevund, Bergen, Fiskeforvet, Florø, Ale- vund, Molde, Christiania 2., Levanger, Sten- fier, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Ransjø, Bodø, Mosjøen, Kabelbaag, Harstad, Trondenes kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Bardø og Bodø. Indbundet i bakkert komponeret Bind, \$1.75. Send Ordres til

C. L i l l e t h u n, Red Wing, Minn.

**Folketalender for 1909**

Denne lille Bog er paa 96 Sider og gi- ver foruden meget godt Læsestof en fuldstæn- dig Kalender og Adresse paa alle Prestes, Professore og Missionæres i Hauges Syno- de, den norske Synode, Den Forenede Kirke og Frikirken. Bogen koster i Omflag 10 cents med 25 procent Rabat til Forhandlere.

Prestes og alle andre, som interesserer sig for Udbredelsen af denne billige Bog, an- modes om at sende sine Ordres til underteg- nede snarest muligt.

C. L i l l e t h u n,  
Red Wing, Minn.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landskaber og Nationalbilleder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende: Juleaften; Julemorgen; Aften ved Tjernet; Bratlandsdalen i Rhyhult; Høifjeld; Nordfjord; Vefossen; Baa Ski; Baa Kjelte; Baa Habet i Storm; Baa Habet i Stille; Peer Gynt (5 forskellige Billeder); Gæsterpige. Bige og Gjed. Bige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Vinterbilleder (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Bage i Baad. Seilbaad paa Havet. Baa Jagt om Vinteren. Fra Østjødelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Fjosen ved Ulsefjord Esvold. Buarbræen. Rastind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nærøfjorden. Hestmandø. Skarstien. Geiranger. Digermulen i Vosoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelig Pragt-billeder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 buisvis forerret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dufin.

Af disse sidste har vi netop modtaget en ny Forskning meget bedre Kort.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Dybe Mars Erfaring. Send for illustreret Katalog. August Klagaad, Marinette, Wis.



Carl Haugland, Pres.

## Pioneer

## Orgler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og navn hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket Instruement til Dagens aller laveste Priser. Navn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
318-320 Nicollet Ave.  
MINNEAPOLIS MINN

Dr. Tonnes Thomas Sanitarium  
for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norske Kurser, norsk Levemaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bognærker:

„Julehilsen“; „Kjætaarshilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Djertelig Øykonfning“; „Derren er vor Vilflugt“; „Derren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“.

„Christmas and New Year. Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## Alterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udbyrelse. Bedste Betingelser. Rigsholdig Motivsamling findes paa Forlangende.

Adresse: Adolf J. J. J., Story City, Iowa.

## Bedes erindret.

• Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorien sendes til Rev. J. L. Kassefson, Kasson, Minn.

Benge til Synodetassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. O. M. Ulbin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Nedningemissioner sendes til Rev. J. N. Rendahl, 226 Vernon Ave., E.ergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. S. S. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Betjendsda Vørnehjem sendes til Rev. G. P. Vik, Route 3, Veresford, S. D.

## „Budbæreren“

udgives af Haaues norsk evangelisk kirkefeste Synode i Amerika Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og for forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. G. Holter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

• Entéred at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Har Blade men ingen Frugt; 2. Den nye Jødiel; 3. Red Wing Seminary; 4. Stort Missionsmøde for Lægmand; 5. Samtale; 6. Fra Big Bear Ridge Idaho; 7. De gamle sytter; 8. Hjerte op, min Sjæl; 9. Etal Langfredag være Helligdag; 10. En tiden Redegjærelse; 11. J. E. Knudson af Jewell, Iowa, er vandret bort; 12. Eksempel paa guddommelig Rid'jerhed og kristelig Kjærlighed; 13. Kinamissionen; 14. Fra Arbeidsmarken; 15. Betjendtgjærelser; 16. Kvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 5

Torsdag den 30te Januar 1909

{ 41de Aar.

### Lægedom for Sjelesygdom.

Af C. D. Rosenius.

Jeg har udslettet dine Overtrædelser som en Taage og dine Synder som en Sky; vend om til mig; thi jeg har gjenløst dig. Ef. 44, 22.

J uhyggelige Sjele, som aldrig finder eders Omvendelsesarbejde, eders Sønderknuselse, Anger, Bøn og Helliggjørelse saadan, som de burde være, og som for bestandig staar udenfor den hulde Trøst i Kristo—hører, hvad Frelseren her siger eder: „Jeg har udslettet dine Overtrædelser som en Taage og dine Synder som en Sky; vend om til mig; thi jeg har gjenløst dig“.—Det er sandt alt, hvad Guds Ord taler om Omvendelsens Nødvendighed, om Anger og Bøn m. m.; men at man vil gjøre Omvendelsen, Angeren og Bønnen til en ny Forsoning, at man formedelst de mange, store Mangler i Anger, Omvendelse og Bøn ikke vover at tro den frie Naade i Kristo—„det er en Sjelesygdom stor, ei ret at agte Jesu Blod“. Det er Omvendelse, Anger og Sønderknuselse nok der, hvor man ikke længere kan faa No i Verden eller i sin egen Fromhed; der er Sønderknuselse nok der, hvor man formedelst sin Uværdighed ikke vover at tilegne sig den store, uforkjøbte Naade, var det end kun din mangelfulde Sønderknuselse, din Haardhed og Letsindighed, som sønderknuser dig. Det er juist det mangelfulde i Angeren, Omvendelsen, Bønnen, som ofte allermost sønderknuser

os og gjør os fattige. At man da ikke, udhytlig og uværdig, som man er, vil tage sin Tilflugt til Kristus og hans Fortjeneste—o, „det er en Sjelesygdom stor, ei ret at agte Jesu Blod“—det er at gjøre sig selv altfor vigtig. Du er ikke saa meget værd, hverken med dine Synder eller din Omvendelse; du følger med paa det store Kjøb, dersom du blot vil modtage og tro hans store Naade.

O, forstod vi Guds Gavel! Forstod vi, hvad der ligger under de Ord: „Jeg har udslettet dine Overtrædelser“. For det første ser jeg der igjen, hvad hele Guds Evangelium fra Verdens Begyndelse af har forkyndt: at det var Guds store, evige Raadslutning, at al Verdens Synd skulde lægges paa en og ved den „enes Udydighed“, Lidelse og Død forsones, udslettes og borttages. „Den, som ikke vidste af Synd, har han gjort til Synd for os“. Se det er Hemmeligheden, at al Synd er; med Hensyn til sin fordømmede Magt, i Kristi Død allerede borttagen, ja „kastet i Havets Dyb“, saa at den aldrig mere hindrer Naaden, saa at ingen egentlig for-dømmes for Synden, men kun for sin Udebliven fra Naaderiget. O, at Menneffene vidste, at deres Synder allerede er borttagne! O, at de vidste, at de lige siden Kristi Død har haft Syndernes Forladelse liggende særdig for sig! Dette er det første. For det andet ser jeg her igjen det brændende Kjerlighedshjerte i Kristo. Jeg ser, at den kjære Syndebærereren ikke er misfornøiet med, at han har arbeidet med vore Synder. Han har



gjort det i overstrømmende Kjerlighed. Lad os da ikke ganske forglemme vor Herres Kristi Kjerlighed! „Bliver i min Kjerlighed!“ siger han. „Ingen har større Kjerlighed end denne, at en sætter sit Liv til for sine Venner“. Men Paulus bemærker, at han har sat sit Liv til for sine Fiender. Drag saa en sund Slutning og sig, om hans Kjerlighed da ikke maa være aldeles fri og uafhængig af os og vort Forhold?

Portsaagt: Naar du atter opfyldes af disse Tanker: „Dersom jeg kun var slig og slig; jeg er ikke, som jeg bør, ikke saa sonderknust og alvorlig; jeg er saa haard, kold, letsindig, hykkelsk og syndesfuld, hvorledes kan jeg da tro, at jeg har Guds Naade?—Saa søg engang Merke til, hvad der er Midtpunktet i al denne din Tale, hvorom alle dine Tanker dreier sig, og hvorpaa din Tro bygger, det er det lille Ord: jeg—„Dersom jeg var“, „dersom jeg kunde“, heder det, det er dit jeg, som er saa vigtigt, du vil selv vær: retfærdig, og saa blive din egen Frelser. Vøgt dig for denne Sygdom! Paulus var saa bange for den ringeste Indblandning af nogen egen Trøst, at han agtede sin højeste Retfærdighed for Tab og Skam, siger han—for at jeg kan vinde Kristus og findes i ham, ikke havende min Retfærdighed, den af Loven, men den ved Kristi Tro. Og merk dig her, at, medens vi saa ideligen siger: jeg jeg, gjentager ogsaa Herren sit jeg og siger: „Det er sandt, du er ikke, som du bør, du er i alt brødefuld og uærdig; men jeg, jeg, jeg har udslettet dine Overtrædelser som en Taage“. Hans Navn være lobet! Naar du siger: „Jeg angreer ikke Synden ret!“ saa siger han: „Nei, ikke at du har angret ret; jeg har angret for dig (i Gøttelighed); jeg, jeg har udslettet“.—Du siger: „Jeg beder ikke ret“, han siger: „Nei, ikke at du har bedet ret! Jeg har ofret Bøn og Baaftædelse med høit Raab og Taarer; jeg har udslettet“. Du siger: „Det er mig ikke rigtigt magtpaaliggende“. Han siger: „Nei, ikke at du har kaldet mig; men du har været mig magtpaaliggende, jeg har arbejdet, jeg har udslettet dine Overtrædelser som en Taage og dine Synder som en Sky“. O, skal vi ikke vise hans naaderige Tilfagn

Udseende, ydmygt falde ned for ham, takke og bekjende: Ikke os, ikke os, Herre, men dit Navn være Ære! Du, du alene er retfærdig, og retfærdiggjør den, som tror paa dig Herre for os og Troen.

### Red Wing Seminary.

Student Bernsen er fremdeles til Bedring; men det gaar smaat og han er endnu meget svag.

Prof. M. D. Wee predikede Søndag den 24de Jan. i St. Peters Kirke, Red Wing, Minn.

Prof. D. D. Stageberg talte Lørdags Aften ved J. M. C. A. Missionsmøde. Hans Thema var: „Factors in Missions-work“.

Studenternes Søndagsmøde i Kapellet var sidste Søndag meget godt besøgt. Past. Meland talte nogle Ord til Slutning.

A. M. Hanson, som studerer ved Statens Universitet, var Søndag hjemme paa Besøg hos sine Forældre, Prof. og Mrs. M. G. Hanson.

Student L. Knudsen reiste hjem for at hvile nogle Dage, inden han atter optager Arbejdet ved Seminariet.

Prof. Edw. Schmidt talte Mandags Morgen i Kapellet. Hans Tekst var Mark. 5te Kap. Under de tre Beretninger, Kapitlet indeholder, skildredes Synden og dens Magt, samt Menneskets Hjælpeløshed og Afmagt ligeoverfor samme.

Paa den anden Side blev Jesus som den store, mægtige og altid villige Frelser fremholdt. Opfordring og Formaning til at søge Frelsen og Hjælpen hos ham, samt i Bekjendelse og Liv at forkynde denne Frelse for andre, udgjorde Talens Slutningsstanter.

Pastor D. Andresen og Hr. A. Ellingsen besøgte Skolen og overbar flere Klasse-timer forleden Uge.

Ola: I hvilket Band tror du de fleste Mennesker er omkomne?

Per: I det Band, som Folk har lavet af og Brændevin af.



## En liden Hilsen fra Broder Oakland.

Jeg er nu kommen saa langt øst som til Frost, Minn., et Sted, hvor jeg aldrig har været før. Det har nu en Tid været noksaa koldt, saa Stedet ogsaa i den Henseende svarer til sit Navn Frost. Her er som paa mange andre Steder en Mæsse norske og mange af dem er næsten over Forventning noksaa interesseret i Besøg af en gammel Dakotaianer. De behandler mig som Ven og Broder. Vi faar have Møder alt vi orker. Vi snakker nu i Vinter akkurat i samme Løse og med samme Opgave som vest i Idaho og Washington issjor Vinter. Jeg tror at kunne sige, at Gud er med og giver baade Mod og Lyst til at kunne holde ud. Det kan nok mere end en Gang forekomme en, at det er mere til „Ugagn“ end noget andet dette Buseri, som en farer med; men saa kommer der atter og atter en uforklarlig Trang, Drift og Iver til at fortsætte—aa hold paa du, Dagen er kort.

Jeg har hørt at Past. Oerlund skal have sit Virke her i Nærheden ved denne By med dette kolde Navn. Om muligt maa jeg besøge ham. Jeg reiser, som de fleste ved, ikke særskilt udsendt fra noget vist Samfund. Jeg interesserer mig helst for den frie Lægmandsvirksomhed i og for den lutheriske Kirke; dog mener jeg at være fuldt ud i Aand og Vidnesbyrd Haugianer. Og om nogen spørger mig om mit Hjemsted, hvad det kirkelige angaar, saa er det min Mening, at en sand troende Kristen, som lader sig lede, opløse og tugte af Guds Aand, denne er en Haugianer efter det oprindelige Slog, og en saadan er saa fritkirkelig, som det gaar an at være efter Guds Ord og disse vil da saavidt det gaar an have Forening med alle ligesindede endog Synodfolk og hvorfor ikke? Jeg arbejder derfor med de Evner Gud i Naade har givet mig enten jeg er hjemme eller borte. Elske og tilgive, som Gud i Kristus tilgav os.

Jeg har ogsaa tænkt at besøge Pastor Sandven der borti Roland. Jeg takker ham for broderlig Opmuntring til at komme der, og om muligt vil jeg efterkomme denne Indbydelse. Nu i Mellemtiden maa jeg efter-

komme et Ekstrapaalæg fra Foreningerne. Jeg synes saa bra om alle Foreningsbestræbelser, som har det høie og hellige Maal, Guds Ære og Sjelenes Frelse. Lad os da alle haade ordinerede og uordinerede, som er kaldte med et helligt Kald, blive dette vort Kald tro, og ikke bare klynke og klage over at det er saa mørkt. Lad os prøve paa at gjøre Guds Billie, praktisere det som vi kalder Indremissionsarbejde og lad os ikke skremmes af Djevelens List og Magt eller af Verdens Spot og Haan selv om det kommer fra dem, vi havde ventet Opmuntring fra.

Vennerne paa Vestkysten i Idaho og Washington og paa andre Steder hilses broderligt fra eders til Forbøn trængende

J. K. O a k l a n d.

Frost, Minn., 22de Jan. 09.

## Brev.

Hampton, N. Dak. 18de Jan. '09

Past. C. C. Holter!

Et godt Aar tilønskes Dem og alle Bladets Læsere.

Ja, et Aar er atter henrunden og vi ere alle friske og staar os noksaa bra. Veir og Vind er jo her i N. Dak. saa vekslende, saa lige op til Jul havde vi det deiligste Veir man kunde tænke sig, men efter Jul har vi haft det svært koldt og stormende, saa at N. R. Trafikken har været hemmet ikke saa lidt.

Jeg har fulgt med i „Buddbæreren“, og agter fremdeles at saa Besøg af den, og jeg maa sige, at jeg sætter større Pris paa „Buddbæreren“, siden jeg kom ud her paa Prærien end før; thi naar man ingen Anledning har at saa høre eder Prester i vort Samfund mundtlig saa faar vi nu, og da høre fra eder i vort Blad, og lad os saa høre fra dere ret ofte, saa gjør I vel. Jeg har haft min kristelige Opdragelse i Hauges Samfund, og jeg har mit Hjerte med eder og ønsker Guds Belsignelse over eder og os alle.

Sidste Aar blev der organiseret en Menighed i Alsen, og 12 Familier tegnede sig ind som Medlemmer, og jeg blev ogsaa med, saa at nu har vi kun 2½ Mil til vore Møetings.

Vi staar som en Frimenighed, da vi repræsenteres af alle de forskellige lutheriske Samfund. Vi har midlertidig Betjening af Past. L. Pederson fra Fairdale, N. Dak. (af Frikirken). Jeg skulde ønske om vi kunde faa os en Prest fra vort Samfund, men vi er for faa til at holde egen Prest, og maa som Forholdene nu er faa Betjening fra Nabopresterne. Ja nok om dette. Jeg skal ikke optage faa meget Rum; thi jeg føler mig ikke oplagt til at skrive mere. Jeg ønsker eder alle Guds Fred, og Benner lad os stævne frem til Maalet, faa at du og jeg, som er begyndt paa Veien, ikke maa bli tilbage. Jeg mærker at Tiden er vanskelig for Guds Børn. Verden trænger ind paa os og Søvhed ruget over os, faa at skal vi naa frem, faa maa Gud faa ruske med os sig, at vi mere blir var vor Stilling, og faa farligt som det dog er, faa muligt er det ogsaa, at jeg og du kan naa frem.

En venlig Hilsen til Brødre og Søstre i Herren. Eders

A d o l p h M o l s t r e .

\*  
Den 23de Davids Salme.  
\*

Tone: Amen Jesus han skal raade.

Herren er min Hyrde vorden,  
Intet fattes mig nu mer,  
Saa sang David her paa Jorden,  
Da hans Sjæl i Anden ser  
Egnens grønne lune Lund  
Leicer Sjelen sig i Blund.

Han min Sjæl og vedervæger  
Hen ved Hvilens Bande fuld  
- Og paa Retfærds Sti mig leder  
Fan for Jesu Kristi Skyld  
Over Bjerg og dybe Dal  
Føres jeg til Himlens Sal.

Du er med mig, jeg ei frygter,  
Intet ondt mig ramme skal;  
Thi din Røp og Stav mig trøster  
Selv i Dødens Skygges Dal.  
Bordet dækkes for mig ret,  
Fiendens Dine skuer det.

Hoved salves med din Olje  
For din Tjener her paa Jord,  
Og mit Væger flyder over,

Sjelen drikker Livets Ord,  
Idel godt og Mistkundhed  
Følger mig i Livets Fjed.

Herrens Hus er mig en Bolig  
For min Sjæl, naar den er træt  
Naar jeg føler mig urolig,  
Kryber jeg til Jesus tæet.  
Tak, o gode Hyrde, Ven,  
Tag min Sjæl til Himmelen.

A. M.

\*  
Fra Missionär Rønning.  
\*

Bardo Alta, Canada,

Januar 22de, 1909.

Længe har jeg følt det som en Trang og Pligt at sende mine mange Benner en Hilsen, en Taksigelse og Redegjørelse. Det burde være gjort før. Flere Gange har jeg begyndt; men saasnart jeg tænker paa eders Sympati og Hjælp, I har ydet mig og mine, kommer den bitre Sorg over mig. Jeg synes ikke at eie den Kraft og Styrke, jeg engang havde. Min „bedste Halvdel“ har forladt mig. Det er nu alt to Aar siden og dog føler jeg det mere idag end nogen Gang før. Velsignet er dog hendes Minde!

Den sidste Sygdom har ogsaa sat sine Mærker paa mig. Bistnok kom jeg over Operationen meget godt og fik den store Glæde at komme hjem til Børnene til Jul; men jeg maa fremdeles gaa til en Læge i Camrose en Gang om Ugen. Der er Tendens til, at jeg kan faa samme Feil igjen, derfor maa jeg endnu i flere Maanedes søge Lægehjælp.

Slig er min Stilling. Dog lad mig ikke gjøre det værre end det er. Jeg er da oppe og ser ud som en frisk Mand. Lægerne mener, at jeg om et ½ Aars Tid kan blive ganske bra igjen. Det vil sige, naar jeg holder mig efter deres Love og Regler. Ved at tage Gud med skal det ske.

Ja gid jeg ved Troen var kommet saa langt, at jeg kunde rose mig af Haab om Herlighed hos Gud. Ja endog rose mig af Trængslerne, der virker Taalmodighed og et prøvet Sind, der giver Haab, som ikke be-

stjæmmes, fordi Guds Kjærlighed er udøst i vore Hjerter ved den Helligheds Aand.

„Jeg formaar alt i Kristus, som gjør mig stærk“. Naar vi faar se alt i det rette Lys, da kan ogsaa vi med Paulus erfare og sige: „Jeg har en overvættens stor Glæde i al vor Trængsel: thi Gud trøster de nedbøiede“.

„Dog har I gjort vel i at deltage i min Trængsel“. Derfor, mine kjære Venner, vil jeg herved faa sende eder min hjerteligste Tak for al eders Kjærlighed, Sympati og Hjælp. Jeg føler mig bestjæmmet, ydmyget og uværdig til en saa stor Deltagelse.

En saadan Haandsrækning og Opmuntring har gjort mig usigelig godt. Vi har mistet meget. I vor triste, mørke, trange Stilling har vi været fristet til Mismod og Tvil paa alt godt—baade hos Gud og Mennesker. Gud vær mig Syndere naadig! I min Harm—er jeg usle Kryb gaaet all for langt. Med Job vil jeg betjende: „Derfor kalder jeg alt tilbage og angrer i Støv og Aske“.

Eders mange Breve og Gaver har gjort meget til at lette min Byrde og blodgjøre mit Hjerte. Ikke alene ved Trængsler; men ogsaa ved Velgjerninger kan Gud bringe et Menneske til Erkjendelse og Selvertkjendelse. Maa Gud faa lønne og velsigne eder alle; thi et Bæger fuldt Vand vil han ikke glemme.

Jeg føler, jeg er kommet i en stor Gjæld; thi det er ogsaa en Sandhed, det er saligere at give end modtage.

Jeg staar til Ansvar for Hjælpen. Det vilde være mig en Glæde, om jeg i Fremtiden paa en eller anden Maade kunde blive nogen af eder til Trøst og Hjælp.

Alle Penge som er sendt til Rev. A. O. Oppegaard og Rev. J. J. Rendahl og tvitteret for i „Budd“, har jeg modtaget alt og tvitteret til dem. Er det mig muligt skal jeg forsøge at finde ud af „Budd“, hvem disse Venner er og sende eder en Takkekræft; men faar jeg ikke Ansledning, maa I undskylde og herved modtage min Tak. Den Gud som ser i Løndom, skal betale eder aabenbart.

Jeg har en hel Del ubesvarede Breve fra Vennerne. Jeg tror ikke noget Brev er kommet bort. Vær lidt taalmodige med mig, skal jeg snart sende eder Svar.

Kjære Brødre og Søstre, eders Gaver og Sympati har glædet mig og mine meget. Paa samme Tid har en pinlig Tanke sneget sig ind. Vennerne gjør formeget af mig. Muligens Missionen og andre trængende faar lide for det. Jeg bare nævner dette for at gøre mit til, at Missionen kan faa den samme Understøttelse og Hjælp som før—Ja, maa Gud faa velsigne eder, som rigeligen faar, at I maa hofte rigeligt og tro fast paa Guds Ord, at den som giver, skal gives.

Børnene er alle friske og trives godt—men ogsaa de føler Savnet.

Herom Dagen sagde Almah. Ofte vaagner jeg om Natten og tænker paa Mamma—og saa græder jeg til jeg atter sovner ind.

Eder til Forbøn trængende  
Lily, Harold og Hazel, Talbert, Almah,  
Chester, Relius og

Halvor Rønning.

Han vil være med.

Beresford, S. Dak. Jan. 12te 1909.

Kjære Broder Oppegaard: Naade og Fred!

Jeg sendte femti (\$50.00) Dollars til dig i November, da jeg har længtes saa efter at faa gjøre lidt for de stakkels Hedninger, som vi staar i stor Gjæld til. Men det bliver som en Draabe i Havet.

Det var ikke meget de havde til Bespisning af de fem tusinde Mennesker i Orken heller, men naar Jesus tog de fem Brød i sin Haand og løftede sine Øine til Himmelen og velsignede Brødene, da blev det nok for alle og noget tilovers.

Det er ikke opmuntrende at se, hvorledes Rvitteringspasterne i „Buddbæreren“ aftager, enten maa vi være blevne koldhjertede for Hedningernes Rød, eller jeg har forsværet mig med, at ikke alt kommer i Blodene, og det er jo det samme, bare vi er med. Det er jo en stor Naade fra Gud at faa være med i denne store Høst, og jeg tror at der er mange, som kunde give nok saa store Penge-



gaver til denne Herrens Sag. Det er rørende at høre vor Kinamission lider af Mangel paa Penge. Jeg frygter for, at vi elsker Pengene mere end Gud.

Maa Gud saa virke Gjentjerslighed i vore Hjerter til ham, som elskede os saa høit, at han gav sin Søn den enbaarne til en evig Freløsning, og ved hans Saar have vi faaet Lægedom.

Men saa spørger Jesus os: elsker du mig? Vi svarer: du ved vi elsker dig. Saa siger Jesus: Jeg vil redde en Kineser ved nogle af de Dollars, som jeg har givet dig, men i mange Tilfælde intet Svær. Jesus siger: Jeg gav mit Liv for dig, hvad har du gjort for mig?

O, Herre Gud! forlad os vor Synd og hjælp os at elske vore Medmennesker, drebne af Kristi Kjerlighed. Ja hjælp kjære Frelser, Amen.

Jeg sender nogle Penge, som skal være til Underhold for en Gut i Kina, eller en Pige, men helst en Gut, da jeg skulde ønske at holde ham ved Skolen til at Herren fik udruste ham til sin Tjeneste.

Hermed en venlig Hilsen fra en ringe Broder, der beder om de troendes Forbønner. J. M. Pittrenes.

### Et Brev.

Til „Buddbærerens“ Redaktion. Med det samme jeg indsender min Dollar for „Buddbærerens“ for 1909, vil jeg bede om Rum for nogle Linier i Bladets Spalter. Jeg vil først saa takke for de mange interessante Nyheder og meget godt Læsestof, som „Buddbærerens“ har udbredt i det Aar som svandt, og jeg ønsker Bladet og dets Læsere et godt Nytaar, og at Herrens Velsignelse maatte fylde alles Hjerter og Hjem, ja at Jesus maatte saa være den fornemste Gjest hos eder alle.

P. S. Det forundrer mig dog, at der er en Del i Samfundet som naar de giver en Almisse til sine Prestefolk, saa maa det sættes i „Buddbærerens“, og blæses i Basunen, Overraskelse! Glade Giverer! osv. Men Jesus siger: Giver Agt paa, at I ikke gjøre

eders Almisse for at sees af Menneffene, ellers have I ikke Løn hos eders Fader, som er i Himlen, derfor, naar du gjør Almisse, skal du ikke lade blæse i Basun for dig, som Hyklerne gjøre, men naar du gjør Almisse, saa lad din venstre Haand ikke vide, hvad den høire gjør. Men et vil jeg dog sige: Giv mere om du kan, men blæs mindre i Basunen. Vor Herre giver nok Agt paa, naar du giver for at gjøre andre glade, og da vil Velsignelsen ikke udeblive.

J. F. J.

Ovenstaaende Brev er vistnok velment, men vi kan kanske ikke lade det gaa ganske uden Bemærkninger. For det første vil vi sige, at vi sætter Pris paa, at baade denne Brevskriver og mange andre udtaler sin Tak og Glæde over det meget gode de har fundet i „Buddbærerens“, ligesom vi paa vor Side ogsaa takker for de gode Ordre, som udtales for Bladet og for dem, som arbejder med det.

Men med Hensyn til disse Gaver til Prestefolkene (eller andre for alt det) tør der være noget forskjellige Meninger. For mange Aar tilbage, da Redaktionsarbeidet ogsaa laa i vore Hænder i nogle Aar standset vi aldeles med at optage Beretninger om „Overraskelser“ i Bladet og sagde det meget bestemt, at vi ikke vilde have saadanne Beretninger i „Buddbærerens“. Smidstid da der blev Redaktørskifte fandt vor Eftermænd, at der ikke kunde være noget særligt stødende i at Menighedsfolket bortover paa en eller anden Maade tilkjendegav sin gode Villie mod sine Prestefolk blandt andet ogsaa derved, at de bragte dem en Ekstragave o.m. de saa fandt for godt, og at dette blev omtalt som en liden Nyhed. Naar nu atter vi igjen kom i dette Arbejde, saa har vi ladet dette gaa omtrent som vor Formand havde det. Men sjelden lader vi disse Slags Nyheder trykke sig som Folk har skrevet dem, det maa vi tilstaa. Vi udelader omtrent alt det „overraskende, uventende, utænkte, Overraskelsen“ og bare fortæller paa en simpel og let Maade, at denne eller hin har været Gjenstand for en saadan Opmærksomhed og Velvillie.

Naar nu vort Folk baade Prester og andre rundt holder paa at indsende saadanne

Beretninger, og vil de skal optages i sit eget Blad, saa kan det kanske være et Spørgsmaal, om vi saa ganske egenraadigt skulde afstjære dem Anledningen til denne lille For- nøielse, som vi slet ikke kan anse for at være ganske det samme som at „blæse i Basun for at ansees af Mennesker“. Vi tør næsten ikke have saa flette Tanker om vort Menighedsfolk og Prestes. Der kunde kanske ogsaa findes nogen ædelere Grunde for, at der gives Gaver og at det omtales. Vi har i de senere Aar lagt Merke til, at der er vaagnet mere og mere en Bevidsthed om, at ret mange af vore norske lutheriske Prestes har været altfor tarveligt lønnet i Forhold til, hvad de har kostet dem at forberede sig til Gjerningen, i Forhold til Folk i andre Livsstillinger og i Forhold til de stigende Priser paa alle Fornødenhedsartikler, ja vi kunde ogsaa sige i Forhold til den Offervillighed og Gjæstfrihed, som en Prestefamilie almindelig maa udvise. Men nu har ikke vor Ven Brevskriveren noget imod at der gives Gaver, men opmuntrer meget mere til, at man kan gjerne give mere, men han liker ikke at det omtales offentlig, og deri skal vi heller ikke modsig ham. For os kan man hjertens gjerne lade være at sige noget derom. Men vi søger efter bedre Grunde for saadan Omtale end den, som i Brevet fremføres. Og ikke er vi enige i, at saadanne Gaver skal betragtes som Almisse. Er det saa ilde at Presterne trænger Almisse og at Folk betragter de Gaver de understøtter sine Prestes med som Almisse, da er Presterne værre stillet end vi og kanske mange andre nogen Gang har tænkt eller vidst. Almisse betyder Fattighjælp eller Hjælp til de fattige. Og er Prestefolkene Menighedernes Fattiglemmer i denne Forstand, saa er det paa høi Tid, at deres Aar forbedres baade med Løn og Gaver.

Naar nogen har givet en Gave til Hedningemissionen, hører vi ofte: „Gaa du hen og gjør ligesaa“. Kanske at de som beretter, at den eller hin Menighed paaskjønner sin Prests Virksomhed og giver det tilkjende baade i Ord og Handling, har tænkt ligesaa: Gaa du hen og gjør ligesaa. Kanske de allerfleste Prestes sjelden eller aldrig faar

nogen „lynlig“ Paaskjønnelse eller nogen Tak for sit Stræb. Ja, vi her ikke herved om at saa Beretninger om „Surprisepartys“ for Bladet, men er som antydet ligeheft om vi ingen faar, men vil nogen fremdeles indsende dem, skal vi se, om vi kan gjøre Brug af dem paa nogen Maade. Og nu har vi hermed sagt A og da giver vel nogen os Anledning til senere at sige B.

### Noksaa træffende.

Da jeg læste Professor Hansons Stykke i „Budbæreren“ for 19de December 1908, kom jeg til at tænke paa nedenstaaende lille Missionshistorie, da den i nogen Mon bekræfter Professorens Tanke, hvorfor jeg beder om Plads for den i „Budbæreren“.

En tyff Missionær i Indien fortæller: Jeg predikede for nogen Tid siden i Kasihipurkkan. Forsamlingen var stor og noget højroftet og larmende. Efter megen Tale frem og tilbage sagde en fornem Hinduer: „Hvad kunne vi Hedninger vel gjøre mod eder kristne? Vor Religion ligner et stort, skjønt og herligt Træ. Træet staar der i sin Kraft og Herlighed; i Aarhundreder har det slaaet meget dybe Rødder. Saa kommer I kristne Missionærer med en Øks i Haanden; I ser op til det skønne, prægtige Træ og Træet ser stolt ned paa eder; men det er hjælpeløst. Nu svinges Øksen, og der falder Slag paa Slag mod det vældige stærke Træ. Men saa gaar Skæftet itu efter mange Hug. Hvad sker saa?“

Her holdt Manden op en Stund, som om han ventede et Svar. Jeg bemærkede derfor: Vi gaar hjem og henter os et nyt Skæft.

Åh nei, vedblev derfor Manden, om saa var, skulde alt enda være taalig vel; men det sker ikke saa. Thi hvis I drog hjem til England for at hente et nyt Skæft (han mente naturligtvis nye Missionærer), saa behøvede I temmelig lang Tid til en saadan Reise, og Træet fik imidlertid god Anledning til at samle nye Kræfter i dette frugtbare Land. Men hvad gjør I? Jo, I se paa Træet og sige: Vi formaar vel ikke saa snart at hugge

det om; thi Skafteet paa vor Øks er gaaet istykker; men det gjør ingenting; her er jo en stor, vakker Gren paa selve Træet den kan godt bruges til Skafte. Og Grenen falder for eders Hug; et nyt Skafte gøres af den og nu svinges Øksen med dobbelt Kraft. Og det bedrøveligste ved hele Sagen er, at Træet er fuldt af slige Grene, som alle kunne anvendes til Skafte—og saa svinger I Øksen raast væk, indtil det stakkels Træ falder for eders Hug og Slag, og dertil bidrager Træets egne Grene det meste".—De har aldeles Ret svarede jeg og idet jeg pegede paa min indfødte Kateket Mohan, sagde jeg: her er just en af Grenene; se nu til hvorledes han svinger Øksen!

Mohan traadte paa og predikede med Fynd og Kraft, og man hørte paa Grenen med den største Opmærksomhed, og stort Indtryk gjorde hans Ord paa de talrigt tilstedeværende.

Efter Mandens egen Forklaring mente han altsaa med Øksen Guds Ord, Loven og Evangeliet, de engelske Skafte var de europæiske Missionærer, og Skafteene af Træets Grene skulde da naturligtvis være de indfødte kristne Lærere, ved hvilke saa saare meget udrettes i Indien.

Blesselsen er udmærket god og blev forstaaet meget godt af Folket.

P. H. Kirkvold.

### Et lidet Minde.

"Døden os i Hælen gaar, Evigheden forestaar", lyder det i Salmen. Hvor paa faldende sandt er ikke dette. Med rivende Fart bærer det aften med os alle mod Maalet—den endeløse Evighed, hvorfra ingen vender tilbage og hvor uopgjorte Sager ikke kan ændres; thi „Dage som gik, kommer aldrig igjen, saa lyder Vekslingsens Bud, dog blir ei glemt hvad vi gjøre med dem; thi det staar tegnet hos Gud." Lykkelig er da den, om hvem det kan hebe med Sandhed: „Salige er de døde som dø i Herren." Dette tør vi dristigt sige om den afdøde Broder, som vi her ved vilde sætte et lidet Minde.

Seigvard C. Olson blev født den 15de September 1862 paa Østmarken, Kongsvin-

ger, Norge. Han kom til Amerika i 1884 og bosatte sig ved Green Lake, Randsinohi Co., Minnesota. I 1888 indgik han i Egetteskab med Frøken Lovice Torson. De blev velsignet med 4 Børn, af hvilke en er død.

Døden var ingen særlig Overraskelse i dette Tilfælde. I ca. 12 Aar har den afdoede været plaget af en ondartet Mavebetændelse, der trodsede alle Lægemidler, og maatte tilsidst ende med Døden. Glad og vel tilfreds fik han saaledes Hjemlov den 12te, blev begravet den 16de Jan. d. A. En talrig Skare var samlet til Begravelsen. Under tegnede forrettede baade i Sørgehuset og i Kirken, hvor der blev talt over Ordene. „Dødens Bitterhed er veget bort". 1 Sam. 15, 32.

Han efterlader sig Hustru, tre Børn og 12 Søskende. Dybt vil han ogsaa blive savnet af Green Lake Menighed, af hvilken han har været et aktivt Medlem i mange Aar og søgt at være til Velsignelse for yngre og ældre. Da en alvorlig Bækfelsesbølge gik over nævnte Menighed ca. 16 Aar siden, blev ogsaa den afdøde revet med, og han fik befæste sit Kald og sin Udvælgelse til det sidste. Det Testamente, han gav til sin kjære Familie og til Menigheden var, at de alle maatte alvorligt søge Gud, saa de alle kunde mødes for Sammens Trone. Ja, Herre! Lad det ske!

Fred være med Støvet! Velsignet være Mindet!

Ederis i Kristus' forb.

I. J. Oppedahl.

### Jøderne og Søndagslovgivningen.

Bed Forhandling mellem New York Bykommisjon og representative Jøder i Byen er der opnaaet en Overkomst om, at det skal være tilladt Jøder, som holder deres egen Sabbat hellig om Lørdagen, at holde deres Forretninger aabne og udføre andet Arbejde om Søndagen. Det blev fra Jødernes Side hævdet, at det var for haard en Byrde at lægge paa Hebræerne, at de skulde tvinges til at helligholde to Dage. Kommisjonen har udstedt en Ordre, der tillader Jøder, som lukker deres Forretninger om Lørdagen, at holde dem aabne om Søndagen.



## Kredsmøde.

Synd Dsk. Kreds af Hauges Synode holdt Møde i Thlen, Minn, Past. Edw. Dueas Rald, fra 1ste til og med den 3de Dec. 1908.

Mødet aabnedes med Prediken af Emisfær Edw. D. Bergh. Past. Duea ønskede alle velkommen til Mødet og Past. D. D. Bergh, Kredsens Formand, takkede for Indbydelsen. Teksten for Samtalen var Ef. 5: 14—21, der indledeedes af Past. G. M. Bruce.

Indlederen opstillede følgende Punkter som blev antaget af Mødet. I dette Afsnit indeholdes

I. Et Vækkelses Ord til de aandelige døde.

II. Et Vækkelses og Fornælses Ord til den aandelige sovende.

III. En Opfordring og Opmuntring til Hellighed i Liv og Wandel.

Ulvorlige Vidnesbyrd om Synd og Raade blev afslagt af alle som deltog. Der blev lagt Vægt paa hvor farligt det var at sove og at sovne ind og at Enden vilde blive forfærdelig. Gud saa at det var nødvendigt, at Efeserne blev mindet om dette og at Jesus vilde hjælpe dem og lyse for dem. Han vilde frelse deres Sjæle. Guds Aand var tilstede og virkede kraftigt, og nogle adlød og gav sine Hjerter til Gud. Naar Folk vækkes, da bliver der Trang til Bøn og Sang og det har de havt i denne Menighed siden Mødet.

Past. A. J. Evenson blev valgt som Sekretær for dette Møde.

Det blev besluttet at man behandler et praktisk kirkeligt Spørgsmaal ved hvert Kredsmøde dette Aar. Besluttet at paa næste Møde Emnet bliver „Religionskolen“ og at Formanden udnævner en til at indlede. Besluttet at det ene Møde bestemmer, hvad Emne skal behandles paa det paafølgende Møde.

Altergang holdtes den anden Dags Eftermiddag. Pastor A. M. Mannes holdt Skriftetalen.

Af Prester var følgende tilstede: D. D. Bergh, A. M. Mannes, G. M. Bruce, Edw. Duea og undertegnede. Flere Lægsfolk var ogsaa tilstede og deltog.

A. J. Evenson, Sek. Pro. tem.

## Kredsmøde for Madison Kreds.

Et Kredsmøde for Madison Kreds afholdtes i Hoff Menighed, Sacred Heart, Minn., S. J. Brekkes Rald, fra den 10—12 November sidstleden.

Mødet aabnedes med Prediken af undertegnede over Joh. 6, 28—29. Samtaleemnet, Titus 2, 11—14, blev indledet af Past. L. J. Oppedahl.

Følgende Punkter, opstillet af Indlederen, blev antaget som Ledetraad for Samtalen.

### G u d s R a a d e .

1. Dens Forudsætninger.
2. Dens Aabenbarelse.
3. Dens Omfang.
4. Dens frelsende Kraft.
5. Dens endelige Maal.

Følgende er i Korthed Hovedtanterne i Indledningen og Samtalen.

Raade er et Ord ofte udtalt og hørt. Dets Betydning er dog ikke tilfulde forstaaet uden af dem, som har erfaret Benaadning.

At Menneket trænger Guds Raade forudsætter, at de er faldne og skyldige til evig Død og Fortabelse. Dette er jo Tilfældet med den hele Adams Slægt. Dog er det ikke alle, som erkjender, at de trænger Guds Raade. Det synes at være saa vanskeligt for Guds Aand at faa Folk til at forstaa, at de er Skyldnere, at de i sig selv er arme, fortabte og fordømte til den evige Død. Der er saa saa Syndere—Syndere i egne Dine—iblandt os, derfor er der ogsaa saa saa, som føler sig trængende til Guds Raade. Der er saa mange som lever i Blindhed og Egnerkærdighed og saaledes faar ikke Guds frelsende Raade Afgang til Hjerterne. Det, at Gud ved sin Aand kalder Menneket til Omvendelse, det er jo ogsaa Raade. Staar Menneket imod denne Guds kaldende Raade, saa blir der ingen Trang i Hjertet til Raaden i Kristus Jesus. Endel Menneker søger at faa Ansvarer fra sig—de lægger det paa Gud, men Ansvarer ligger nok paa Menneket. Naar Gud kalder, ligger der ogsaa den Kraft i Raldet, saa at Menneket kan antage det, om de vil.

Det, at Mennesket blir frelst, er bare Naade. Det er ikke saa, at Mennesket kan fortjene en Del og saa faa en Del Naade. Da vilde det jo ikke i egentlig Forstand blive Naade. Som Eksempel herpaa fortalte en af Brødrene følgende Fortælling: „Der var to Forbrydere, som begge var dødsdømte. Begge ansøgte sin Konge om Benaadning. Den ene skrev bare disse Ord: Lad den leve, som har fortjent at dø. Den anden skrev flere Ark og fremholdt en hel Del formildende Omstændigheder. Begge fik leve, men Naade blev det jo egentlig i hans Bevisethed, som erkjendte sig helt skyldig til Døden. Den som ser sin Syndeskyld har ingen formildende Omstændigheder at fremholde for Gud, men maa bede med sin Forbryder: Lad den leve, som har fortjent at dø. Da vil ogsaa Synderen bli benaadet. Det duer ikke at fremholde nogen formildende Omstændigheder for Gud, naar vi ber til ham om Naade—Han ved bedre han. Alt maa bli af Naade.

Guds Naade aabenbares paa forskjellige Maader, men klarest og især aabenbares den ved Kristus. Det er han, som har ladet os se ligesom ind i Guds Hjerte. Det er han, som har ved sin Lidelse og Død forhvervet os Naade og Syndernes Forladelse. Kristi Evangelium er Naadens Evangelium, ved det tilbydes og gives Guds Naade til Syndere.

Naaden aabenbares ikke alene naar alt gaar med, men i Trængsler og Modgange aabenbares ogsaa Guds Naade.

Det blev ogsaa betonet, at Naaden er fri for alle. Der er ingen, som behøver at tænke: Naaden strækker ikke til for mig. Jesus led og døde for alle og Herren vil, at Kristi Evangelium skal lyde for alle Folk.

Naaden bevirker, at den, som annammer den, lever „viseligt og gudeligt i denne Verden“. Loven formaar ikke at faa Mennesket til at leve gudeligt, men Naaden gjør det. Naar Guds Naade Magt over et Menneske, saa faar det baade Lyst og Kraft til at forsjage det onde og til at gjøre det gode.

Guds Naads Nærhed erfares ogsaa under dette Møde. Nøster høstes ogsaa der at raabe til Gud om Naade.

Sidste Dag holdtes Nadvorgang. Past. Th. Lund holdt Skriftetale. Tæst Nab. 3. 20.

To Offer optoges under Mødet. Et til Kredskassen, stort \$30.89 og et til Past. Opsahl, stort \$28.82

Følgende af Kredsens Prester var tilstede ved Mødet: B. K. Barstad, T. J. Oppedahl, S. J. Brekke, Th. Lund og undertegnede. Emisær Anderson af Fritirken og Past. Opsahl var ogsaa tilstede og deltog i Samtalen.

Matte Herren faa veljagne sit Ord og Vidnesbyrdene, som blev afslagne ogsaa under dette Møde paa manges Hjertes.

A. H a u g l a n d.

Er Nutidens Fornøielser saasom Theater, Kortspil og Dans til Gavn for Ungdommen?

(Af Student Ottar Høftad i „Den Kr. Tidsn.“.)

Dette Emne har været drøftet til forskjellige Tider og drøftes fremdeles. Man finder altid to Partier; det ene ser og det andet imod. Alle, som bekjender sig til at være kristne, harde vil findes paa den negative Side; dog skøder jeg Sandheden at sige (skjønt ung og uerfaren), at jeg har mødt og talt med flere kristne Mænd og Kvinder, der overfor dette Spørgsmaal staar vaklende.

Den kommende Generations kristelige Erkjendelse og moralske Renhed vil bero paa dens Opdragelse og Udvikling; men Opdragelsen og Udviklingen beror igjen for Størstedelen paa Forældrenes moralske Erkjendelse saa fremt den er i Overensstemmelse med Skriften og Fornuftens Lys, saa urokelig og overbevisende overfor sine Børn.

Spørgsmaalet er da: Hvorledes bør den opvoksende Ungdom forholde sig overfor ovennævnte sociale Fornøielser? Da et direkte Svar fra Skriften vistnok fattes, bør vi lade Erfaringens Skole tale til os, og dersom Erfaringen lærer, at disse Fornøielser er moralsk skadelige, saa lad enhver Mand og Kvinde med Selvforspekt tage afgjort Standpunkt mod disse Ting.

Theatret: Spurgeon siger: „Det maa være en besynderlig Skole for Sædeligheden, som kan tiltale Skjøger og udsvævende Mennesker“. Theaterpersonalet er som oftest Personer af lav Moral. Der er Undtagelser, men disse er saa sjældne, at McCready, efter at have trukket sig tilbage fra Scenen sagde: „Ingen af mine Børn skal med min Tilladelse under nogen Omstændighed saa Lov til at besøge Theatret“. Den senere store Skuespiller E. Boet skrev: „Jeg vil ikke tillade min Datter at se en Forestilling, med mindre jeg selv kender Stykket“.

Theatret vilbieder de unge Mænd og Kvinder. Tag bort alt, som er uanstændigt paa Scenen, og hvert eneste Theater vilde blive nødt til at lukke paa Grund af Mangel paa Tilskuere. Mr. Daniel Vandmann, efter ni og tyve Aar paa Scenen, siger: „Sinduerne vilde vende sig bort med Afstik fra Forestillinger, som her i Landet søges“. Vær en Fader og en Moder, som elsker sine Børn, lukke sin Mund og ikke advare mod disse Ting?

Hvad angaaende Kortspil?

Enfoldige Mennesker, som ikke tænker dybt nok eller ikke iagttager disse Ting, spørger: Kan det være noget galt i at spille Kort i Hjemmet eller i et socialt Selskab, naar det er for at fordrive Tiden? Svaret er: Det onde ligger i Tilbøieligheden og den medfølgende Fare, som er forbundet dermed. Før eller senere vil disse, som begynder blot for Fornøielsen, Skuld, kræve mere, og til en Forandring spiller man om Svovlstikker eller lignende; og med engang er den uskyldige Kortspiller „on the gamblers' incline.“ Som Jones siger: „It is progressing hellward a mile a minute“. Mr. Guin, som eiede et Spillehus i Chicago for over 25 Aar, sagde: „Cardplaying at home simply makes the home a kindergarten for the gambling Saloon“.

Dans: Vi er nødt til at betragte den, som den er under de forskellige Former. Den mindst anstødelige Form leder til det mindst anstødelige. Den sociale private Dans leder til Maskerade og offentlige Bal. Der er mange unge rene og uskyldige Søn-

ner og Døtre, som ved deres første Tanke om Dans ikke tænker meget paa, hvad det virkelige leder til. Mogle Spørgsmaal til saadanne vilde maaske hjælpe dem at tænke. Hører vi om nogen, som bringer et Musikkorps til en Sal og danser alene hele Natten? Hvorfor ikke? Hører vi nogensinde, at Damer danser med Tamer, til de er halvdøde? Hvorfor ikke? Hører du nogensinde en Fader og Moder, Broder og Søster holde paa at danse hele Natten? Aldrig! Det er den medfødtte Dragelse. Kvinnene har til hinanden, der ligger til Grund for Dansen.

Dansen leder til først urene Tanker; andet til upassende Tale; tredje til uanstændig Handling og tilsidst til umoralisk Levnet.

Naturligvis, saadan Tale fra en Predikant er tilbøielig til at blive stemplet som overdreven. Men lad saa andre tale.

En af de øverste Politimænd i New York siger: „Tre Fjerdedele af Byens faldne Kvinder faldt ved Indflydelse af Dans“. Fru General Sherman siger: „Moraliske Kvinder burde blues blot ved at tale om Dans“. Unge Kvinder tillader Mænd paa Dansesalen at iadtage en Stilling til sig, som de til andre Tider vilde bues ved at tale om. Den Samselighed, som medfølger Dans, forandrer unge Mænd og Kvinder til skvaldrende Brag. Dans skaber aldrig moraliske men samselige Karakterer. En katolsk Biskop har sagt, at af alle unge Kvinder, som til Skrifte bekendte sit Fald, havde nitten blandt tyve faldt ved Dans.

Mr. T. A. Faulkner, en forhenværende Dansemeister og Lærer ved en Danseskole i Los Angeles, og som senere har skrevet imod denne forførbelige Synd i sin Bog „From the Ball-room to Hell“, hvori han giver følgende Advarsel til enfoldige og uforstandige Forældre: „Derfor du har at vælge mellem Saloonen for din Søn og Dansesalen for din Datter, saa anbefaler jeg dig, lad din Søn gaa paa Saloonen, men hold din Datter borte fra Dansesalen. Disse er Vidnesbyrd af Mænd, som har gennemgaaet Erfarings Skole. Er ikke disse Bevise klare og grundige nok til at overbevise enhver om den ruinerende Magt over Ungdommen, disse sociale Fornøielser medfører.“



Jo, siger du, men man maa følge Skikken og gjøre, som de andre. Skal da en minnerende og syndig Skik være normerende for den opvoksende Slægt? Bør ikke Individet skabe Skikken og ikke Skikken Individet?

Derjom det er saa, da lad alle unge og gamle, der har en høiere moralsk Erkjendelse rykke frem i forreste Geled og stille os Ansigt til Ansigt mod Fienden (den gamle Modestik). O, maatte alle moralske Mænd og Kvinder med Selvrespekt og Tro til ham, som er Moralens Autoritet, aabne Alb mod disse raadne Samfundsskikke, og maatte disse sammen med Drikkespørgsmaalet drives ud af Samfundet og det sociale Liv!

Fader og Moder! Advar din elskede Søn og Datter mod disse Farer, som truer dine Børn.

### En fälsom Tragedi.

Paa Hjemreisen i Juleferien kom jeg til at standse i Minneapolis en Dags Tid. Jeg var lidet kjendt i Byen og derfor kaldt Tiden mig lang, saameget mere, son jeg var alene. Jeg tilbragte Dagen for det meste med at spadserre frem og tilbage paa de mest befærdede Gader, ikke altfor langt fra Jernbanestationen.

Henimod Skumringen gik jeg ind paa Hotel Nicollet for ogsaa der at kunne fordribe lidt af Tiden, der var igjen til Togets Afgang.

Som jeg sad der, optat ved Læsningen af en medbragt Bog, kom der ind en liden Gut, et Barn, som under den venstre Arm bar en Bundt af „Minneapolis Journals“, hvilke han solgte. Efter hans Udseende og Klædedragt at dømme var han af fattige Forældre. Der var skarp Kulde den Dag, alligevel gik dette Barn foruden Vanter og Overfrakke; heller ikke havde han Oversko. Den røde „Sweater“ han havde paa, var ikke kjøbt den Dagen, det vidnede de store Huller paa Albuerne om.

Alligevel saa han noksaa fornøiet og glad ud, maaske fordi saamange kjøbte Aviser af ham. Det liden til Jule, var vist Tanken hos de fleste, og kanske han har en fattig

Mor, som lider ondt; maaske frøjer og hunger, kanske er foruden Hjem og saaledes er prisgivet Sult og Nød.

Da han havde solgt til de fleste i „the Parlor“, gik han, som var det til Mors Stue, uden videre ind i den tilstødende Saloon, for ogsaa der at prøve sin Lykke. Jeg fulgte med for nærmere at se, hvad den larmende Flok derinde vilde gjøre med ham. Tæt op til Disken, med Vjglasjet for Munden, stod hans gamle, fordrunkne Far, der saa ud som han kunde stupe i Groven hvilket Dieblis somhelst. Da han fik Die paa sin lille Søn, begyndte han at forbande sig paa, at sig Gut fandtes ikke i hele Minneapolis; han solgte mere Aviser end alle de andre Avisgutter tilsammen. Derpaa forlangte han et Glas Ol, som han drak lidt af selv, hvorpaa han rakte Gutten Glasjet. Under stormende Latter fra de omkringstaaende, tømte denne Indholdet i sig foruden at puste. En af de tilstedeværende spurgte Faderen hvor gammel hans Søn var. „Fem Aar og tre Maaned“, lød Svaret. Stakkels lille!

Saa forlangte Faderen, der allerede var drukken, at Gutten skulde udlevere ham de Penge han havde tjent igjennem Dagen; dertil var han uwillig og skyndte sig mod Døren, men Faderen indhentede ham, før han naaede den, og i en Fart fik han revet Pengene fra det grædende Barn og smuttet ud gjennem en Bagdør før nogen kunde lægge sig imellem.

Der stod den lille. Taarerne strømmede nedover hans Kinder og et Fortvivlelsens Udtryk lagde sig over det barnlige Ansigt, som Følge af denne Faders Behandling.

Men Saloonverten vilde ikke vide af noget Barnefrig. Hensynsløst tager han Gutten i Armen og sender ham ud i største Hast, ud i Mørket og Kulden.

Dette er bare et af de mange tusinde Tilfælde af samme Slags, kun, at „tidt er ingen med som være kan Bæstet“. Hvor mørk stilles ikke Fremtiden for saadanne imaa, der lige fra sin spæde Barndom bliver saa at sige indviet til denne Alkoholkonge! Hvilke triste Barndomsminder svæver ikke for en saadans Die, naar han kommer længere frem i Aar

og Alder! Istedetfor, at Hjemmet skulde staa som et Paradis, hvor Livets Vaar tilbragtes i Ufkyld og Glæde, mindes det mere som et Helvede, hvor den dagligdagse Tale var Vanden og Svergen;—hvor Far og Mor sloges og skjændtes og Barnesloften mishandlede. Hvad er saa Skyld i denne Elenighed? Skal vi gaa ind i Etymologien af Tingen, saa staar det klart for enhver med Forstand, at Drikke-trafikken er Aarsagen. For nogle forslidte Pengejædlere staar saa den lovgivende Magt og ser paa, at tusinder af unge og gamle Mænd og Kvinder, sendes i en tidlig og haabløs Grav, paagrund deraf at de i det frie Amerika er gjort til Slaver, af Alkoholkongen.

Abraham Lincoln, den gamle, elskede President sagde, at det største onde efter Slaveriet var de berusende Drikke. Dersom vor nuværende Ørighed var af samme Opsatning, blev snart en Lov antaget der forbød dette onde. Millioner af Hjem vilde derved jubile og glæde sig paa samme Tid som disse Spinner reves ud af Drikken forfærdelige Klør.

A. I.

## Zion City.

Bruce Barton har skrevet en Artikel om et Besøg han fornylig aflagde i denne By.

Han sammenligner det med et Besøg han aflagde i samme By for fem Aar siden, da Dowie var i sin Glorie, og Kontrasten er stor og i en vis Forstand ynkelig. Det er ikke ynkeligt, at Folk falder fra Dowies Lære, og kun saa følger ham; men ynkeligt, at saa mange Menneſker lod sig bedrage.

Han begynder med at omtale det store Hotel, Elijah Hospice, som nu næsten er øde og forladt, hvilket tilfældes ogsaa er Tilfældet med det store Palads, som Dowie opførte til sin egen Bolig, og hvor han i sin Tid levede som en Kyrste og Pape.

I Hotellet findes nu flere ældre Menneſker, der i sin Tid var rige, men som nu sø-

des af Barmhertighed, fordi de overlod al deres Eiendom til den falske Profet.

I sin Blomstringstid havde Zion City ca. 8000 Indbyggere; medens der nu kun findes ca. 4500. Af disse er der kun ca. 3500, som frekventerer religiøse Møder af nogen Slags. Og disse er delt i en halv Snese forskellige Partier. Fire forskellige Ledere—Boliva, Bryant, Lewis og Taylor—hævder hver især at være Dowies retmæssige Efterfølger; men de staar i den skarpeste Modsatning til hverandre og leder hver deres forskellige Flokke af Efterfølgere. Foruden disse er der flere andre mindre religiøse Partier.

Angaaende Byens finansielle Stadium, da er det jo alt andet end opmuntrende for dem, der har sat al deres Eiendom i den. Dowie ødslede jo \$550,000 bort paa sig selv og Familie, og Folk opnaar vel ikke at faa mere end en Femtedel eller høist en Fjerdedel af det Beløb, de har sat ind i Foretagendet.

Pathetisk er det at se visse store Boliger, som blev opført af Folk, som for 5 Aar siden kom dertil med et halvt eller et hundrede tusinde Dollars. Nu er disse Menneſker fattige og har ikke noget at leve af, og de maa finde sig i at bo i et eller andet af de mange Bærelser i deres flotte Boliger. De evner ikke at holde hele Huset vedlige. Mange er reist fra Byen, andre bliver, fordi de ikke har noget andet Sted at gaa, og mange siges at være blevet „lidt underlige“ over de haarde og skuffende Erfaringer, som har mødt dem i Zions Stad. Alt dette er en Ophjælpelse af Guds Ord, som udtaler Forbandelse over dem, som holder Rjød for sin Arm, og agter paa Menneſkets Beskyttelse, og hvis Hjerte viger fra Herren. Disse Menneſker lod sig henrive og bedære af Dowies imponerende Bæsen og Fremfærd, og nu høster de Frugten deraf.

Vi ønsker og beder med „Bægteren“, at det maatte lede dem hen til ham, som aldrig skuffer en eneste af dem, der forlader sig paa ham—til Jesus.

„Evangelisten.“

## Martin Kornelius Munson.

Martin Kornelius Munson, ældste Søn af Paul Munson og Hustru, var født i Grundy Co., Ill., 7de Juni 1891. Da han var 10 Aar fulgte han med sine Forældre til Pel-  
low Medicine Co., Minn., og tre Aar senere til Faribault Co. nær Elmore.

I 1906 til Vaaren 1907 blev han forberedt til Konfirmation, som blev ham til stor Velsignelse. Vi tror ikke at sige formeget, naar vi giver ham det Vidnesbyrd, at han udmærkede sig som Konfirmand i Fsid, Opførsel og Dgthighed at tilegne sig Kristendomsundskab. At han var begavet med en god Forstand var ham naturligvis til stor Hjælp; men af end større Betydning var hans enkle og ligefremme Varnetro. Hvad han læste og det, som blev ham forklaret, var for ham saa tilforladeligt og virkeligt. Han levede i den Sandhed han tilegnede sig, hvilket er den bedste Kommentar til ret Lys i den kristelige Børnelærdom.

Han blev konfirmeret af undertegnede—Vaaren 1907 i Silo Mgh., Elmore, og vi tror forvist, at han blev sit Konfirmationsløfte tro til Døden og har nu faaet Livsens Krone.

Saa vidt os bekjendt havde Martin aldrig skuffet sine Forældre. Det var derfor med rette, at de satte store Forhaabninger til sin lydlige og dydige Søn. Andre saavel som undertegnede havde ogsaa tænkt, at den alvorlige kristelige og karakterfaste unge Mand vilde blive til stor Velsignelse blandt sine Medmennesker, hvad end hans Opgave blev i Livet. Han var allerede en god Støtte for sin ihjelige Fader, en Trøst for sin Moder og et godt Eksempel for sine Søskende. Det syntes at være ret tænkt af hans Fader, som han fortalte mig: „Om jeg kommer snart at falde bort, saa er det godt, de har Martin“. Men vore Tanker er ikke Guds Tanker, saaledes ogsaa her. I sin vise og kjerlige Hensigt sendte Herren Gud efter Martin først.

Efter at have været lidt utilpas med et Maveonde nogle Dage, blev han sengeliggende, og efter 4 Dages Sygeleie døde han stille i Troen paa Jesus. Det var den 4de Sept. Kl. 3:40 Eftrem.

Under sit Sygeleie var han stille og overladt i Guds Villie. Stille og noget tilbageholden var noget af hans Karaktertræk; men før han udaandede gav Gud ham megen Frimodighed, saa han baade bad og vidnede, formanede og opmuntrede sine Forældre og Søskende at leve saa, at de kunde komme efter og møde ham hos Jesus. En særlig Omsorg viste han overfor sin Fader, idet han udbad dette herlige Løfte af ham. „Papa, lov mig sikkert at møde mig i Himlen“.

Han sagde Farvel til alle og trøstede dem med det store og herlige Haab om Gjensyn. Timeglasset udrandt, Sjelen flyttede ud af det unge og vakre Legeme (Støvhytten) hjem til Lysets Bolig. En Binding er Døden for den som dør salig; men hvor bitter for dem som er tilbage. At! Skilsmiesstund og Savn, hvor ofte du drager Taaren ud af Diet og Sukket frem fra Hjertednbet. Og atter,—at Herre, hvorfor, hvorfor? At besvare disse Spørgsmaal tilfredsstillende for det sorgende Hjerter er nok ofte vanskeligt her; men Gud være Lov, det vil visstelig en Dag blive tilfredsstillende besvaret. Som Jesus sagde til den ængstelige og spørgende Bedes: „Hvad jeg gjør, ved du ikke nu, men du skal forstaa det herefter“. Bedes har længe siden lært at forstaa, at hvad Jesus gjorde hin Gang var for ham nyttigt og godt. Vi kan derfor ogsaa nu sige til eder som er tilbage: Herren har gjort det til Martins og eders Bedste. Og saa tilføier vi—J havde Glæde af eders Søn, medens han levede. J sølte trøstet da J stod ved hans Grav. J tror, at han nu er hjemme hos Herren, og J som er tilbage har Haab om en salig Gjensforening hos Gud. Tænk hvilken stor Naade.

Begravelsen foregik fra Huset Kl. 10 og fra Silo Menigheds Kirke i Elmore Kl. 11 den 7de Sept. Undertegnede talte baade paa norsk og engelsk. Det Skriftsted, som blev valgt, var Sal. 73, 23—26.

Den store Forsamling, som mødte op til Begravelsen var et Bevis paa, at han var afholdt og elsket af alle som kjendte ham. Paa Elmores Gravlund hviler nu hans Støv til Opstandelsens Morgen. Velsignet være hans Minde.

De efterladte Forældre og 7 Søskende følger et dybt Savn af en kjer Søn og Broder.

L. L. O.



# Kinamissionen.

Fra Landahl.

XXVII.

Medens jeg er i Fancheng vil jeg sende et Brev til herfra. At Vennerne vil høre herfra, kan jeg godt tænke mig.

Dette er H. S. første Missionstation og det er det ældste Arbeide. Vi har faaet det gjennem mange Trængsler. Hedningerne søgte at holde os ude, men Vorherre aabnede Døren paa en vidunderlig Maade, at Hedningerne blev staaende med Beundring og Skam.

Den som tror, haster ikke, var det sværeste for Vennerne at lære den Gang; vi blev modløse, vi bad, vi prøved paa alle Maader, men Hedningerne var som Fjeldet. Man kunde ikke faa fuldføre Stationsbygningen i Fancheng.

Og Vorherre syntes at ta det med Ro. Det bragte enkelte til at tvile lidt, og spørge: Er Jesus virkelig med paa denne Rejse? Om vort Arbeide var af Gud, saa burde han ta sig af det. Og er det for Guds Ære hvor, for skulde vi da møde alle disse Vanskeligheder? Der var mange Spørgsmaal og mange Svar indtil den Dag, da Gud aabned Døren og vi fik se hans Fingerpeg. Da begyndte Guds Binde at blæse i Missionens Seil. Da gik det! og det gik ikke tungt heller.

Nei, det er saa sandt, hvis ikke Herren bygger Huset, saa stræber de forgæves, som bygge paa det. Og derfor skulde Gud faa Ære af os, for alle Ting, ved Jesum Kristum.

Siden har Arbeidet gaat frem. Det er her, som alle andre Steder i Guds Riges Arbeide, Medgang og Modgang holder i Hænderne paa hverandre.

Den som tror, at man kan omvende et Hedningefolk paa fjorten Dage og danne Menigheder, den lurer sig selv og andre. Den kjender ikke til det forvendte Menneſte, hvor langt en Hedning er kommet bort fra

Gud. At omvende en Hedning er et kolossalt Arbeide. Det kan Gud alene, men han fordrer af os, at vi gir dem Kundskab om ham først. Det kan vi gjøre, Aanden er en Guds Gave. Han er ikke bunden, men vi er bundne, derfor gaar det saa smaat med os. Først maa en Missionær lære Sproget, og lidt til Folket og dets Tankeæt, førend han kan undervise dem om Guds Vilje og Raad til Salighed, eller saa blir man tavende i Luf-ten. Saa maa man be lidt, berede sig til Kampene, hellige sig til den umaadelig vigtige Gjerning, og lidt efter lidt lære at missionere af den store Missionær, som har været størst, og er fremdeles størst, og vil blive det store Eksempel for alle, som vil ha Held med sig og Fremgang i Arbeidet.

Bønner og Stilheden ved Jesu Fødder er Missionærens store Styrke. Og det troede man ogsaa, da man aabnede dette Arbeidsfelt, at vel bedet er halvt arbeidet. Men man har ikke bedet, saa man har glemt at arbejde.

H. S. ældste Missionær har her lagt ned et haardt Arbeide, han har her lagt et stort Offer! Hans Hustru var som Kronen paa Arbeidet. Hendes Minde lever. Det binder til det som er oventil.

Den som saar med Graad skal høste med Frydefang.

Men det er flere, som har ofret for dette store Arbeide. Noget hest, andre delvis, nogen sit Liv, andre sin Helbred.

Arbeidet her koster mer end mange forstaar. Men derfor holder vi ikke mindre af det.

Sædekornet er lagt i Jorden, og baade har det baaret Frugt og vil det fremdeles bære.

Gud signe alle, som har givet op alt og kommet herud med Frelsens Budskab, som har i Liv og Virksomhed vist Menigheden og Hedningerne her, hvorledes den troende skal leve Kristus. Ja Gud signe de flere hjemmenværende Missionærer, som paa Grund af nedbrudt Helbred maatte forlade Arbeidet en Stund. I har ofret mer end Penge. Og da I med Taarer sa Farvel til Medarbejderne og den indfødte Menighed for at rejse

hjem, saa forstod vi, at det kosted mere end noget af de foregaaende Offere. Maa Herren snart gi Helbred igjen. Missionsaanden vil gi eder mange velsignede Stunder. Saa er I med os i Aanden. Men kom ikke herud førend I er taalig sterke igjen. Vi faar aldrig formeget Modstandskraft i dette dræbende Klima. Det er størst Synd om dem, som ofte maa kæmpe med Sygdom herude. Sygdom bringer Mismod, Rødstemthed og Forsagthed og det er farlige Gjester i et Hedingeland for en kæmpende Missionær.

Rummet synes saa stort og tomt efter eder. Det synes Kinejerne ogsaa. Tak for al Glæde og Hygge vi fik dele med hverandre, saa venter vi paa den Dag, da vi igjen skal faa et Tag isammen i dette store Arbeide herude. Og gaar det end paa kryds og tværs, glem aldrig at Gud lever! Han vil forherlige sit Navn ved eder.

I synes det er Synd om os, som er saa med saameget Arbeide. Det er sandt, at Høsten er stor og Arbeiderne er saa. Men det er en stor Velsignelse, næst Barneretten hos Gud, den største at ha meget at gjøre. Saa blir det Herrens Sag at gi Styrke efter hvert vi behøver det. Han vil forskaffe det nødvendige for os til Dringen. Vi har intet andet at bringe Gud, end det han selv giver.

Og da jeg de sidste fire Dage har været isammen med de flere Medarbeidere i Fancheng, saa kan jeg bevidne, at ikke en af dem knurrer over at de maa arbejde haardt. Men derimod er de de lykkeligste Folk i Verden. De er salige i sin Faders Forretning.

Jeg vilde sagt, at de er bra Arbeidere, men tiden vor Tid har det for Skik at rose Folk efter de er døde, saa faar jeg lade det være saalænge. Imidlertid tror jeg ikke paa, at man skulde lade være at sige et godt Ord om sine Medmennesker til det er forsent. Jeg tror ikke at et godt Ord, en Opmuntring skader nogen, men det vilde gjøre godt, naar det er sagt i en helsig Aand, med ædelt Maal. Vi hør rette paa det daarlige men anerkjende det gode hos vore Medmennesker. Jeg mener ikke at man skal komme med kilet Løb. Det er ikke sundt.

Det er sagt, naar et Lem lider, lider alle. Men er det ikke ligesaa naturligt, at naar et Lem vokser saadan, at det er til Guds Forherligelse, da det hele Legem glædes derover. Det er ikke at rose Mennesket, men Guds Naade, som virker baade at ville og at udrette. Det er Gud, som giver Naadegaver.

I Fancheng har nu H. S. et stort Arbeide. Det vokser op som et frodigt Træ, med mange Grene, ved Dobbelbækken.

Foruden Menighedsarbeidet med Klasser og Skoler, har vi en Høiskole for Gutter og en for Piger, Hospitalvirksomhed og Børnehjem.

Arbeidet gaar stille fremad overalt.

Naar Vorherre faar forberedt os, saa vi er færdige, saa vil han vist sende Strømmene ned.

Vi er Gud inderlig Tak skyldige for den Forstærkning, som vor Mission fik ifjor Høst i de to nyankomne Brødre. Det er godt for Missionen at faa gudfrygtige, fromme, tagtfulde Mænd, som staar paa Kundskabens vore Trin i sin Tjeneste. Og intet er vel for godt for Gud. Giv ham det bedste du har. Bring han Offer uden Lyde.

Men Gud ske Lov, som ogsaa tar imod imaa Gaver. De af os som ikke har meget faar komme med det lille.

Vi er taknemmelige til Dr. Gotvedt som var villig til at ofre og bøde noget, forat saa Hospitalet paa god Vel. Det var nobelt gjort af Doktoren. Ved Brødrenes Hjælp vil det straks staa færdigt. Det tyngste Tag er nu tat.

Vi har nu en prægtig Eiendom for vor Pige høiskole ved Kiengo. Reparationsarbeide har taget adskilligt af Br. Trykstads Tid. Men nu blir det saa prægtigt, at vi glæder os alle derover. Man trænger meget Rum baade ude og inde for saa mange livsfriske Børn.

Maa Gud fremdeles velsigne Skolegjæringen og Skolens Bestyrer.

(Mere.)

„Jeg vil indgaa i dit Hus, Herre min Gud, i dit hellige Tempel vil jeg tilbede og prise dit Navn“, var de sidste Ord Kong Ludvig den Hellige (Konge af Frankrig) sagde i sin Dødsstund.

## Smaastrykker fra Missionarerne.

Miss Anna Lee skriver fra Fancheng. „Du har vist hørt fra de andre Vennerne herude, at jeg har været syg en Tid. Det var nogle Dage under Sygdommen, som jeg tænkte at Gud muligens vilde tage mig hjem.

Er meget taknemmelig for at blive frisk igjen for at gøre lidt for ham, der gav sit Liv for vore Synder. Det skal være kjert, om Gud giver Helbred og Kræfter at faa fortsætte Arbeidet i vor Mesters Tjeneste.

Skal hilse fra Miss Hodnefield. Hun har det travelt i Skolen. Hun har ogsaa havt meget Brøderi med mig, da jeg var paa det svageste. Hun har været nogenlunde frisk, og da gjør hun alt med Lyft“.

Miss Anna Nelson skriver: „Kjære Opegaard! Megen Fred tilnættes eder. Jeg lever vel, Gud være lovet. Mrs. Himle er ikke bedre. Kom os ihu. De hilses med Ønsket om en glædelig Jul og godt Nytaar“.

Miss Therese Peterson skriver Taksigelsesdag: „Min Sjæl, lov Herren og glem ikke alle hans Velgjerninger! Vi kom til Fancheng om Aftenen den 10de Nov. Miss Lee og Miss Nelson mødte os nede paa Floden den 1ste Nov. Den 9de Nov. kom Miss Hodnefield, Mr. Stokstad og Dr. Anderson os imøde med Heste og Bærestole. Vi forlod Baaden, overlod den til Kineserne, og reiste over Land paa Hesteryggen og i Bærestol. Dette var noget nyt for mig og til ualmindelig Fornøjelse. Vandet saa ud til at være meget stjønt. Grønsagerne stod allesteds friske, og Folket havde det travelt i sine Haver. Vi staa os godt og er glade. I dag havde vi en velsignet Dag tilsammen med de svenske Missionærer. Alle Arbejderne her er friske med Undtagelse af Mrs. Himle; vedbliv at bede for hende.

Bare jeg kunde tale kinesisk, saa jeg kunne tale med Folket, alt jeg kan gjøre nu er at bede for de indfødte. Sidste Søndag var nogle af os, i Følge med tre Evangelister, ude paa en Udstation. Kirken var fyldt, et godt Møde. Teksten var Kongesønnens Bryllup. Gud give at Sæden maa give megen Frugt.

Missionær C. W. Landahl skriver fra

Tsz Ho, den 28de Nov. 1908: „Hils Embedsbrødre fra mig, og glem ikke de arbejdende Missionsvenner. Alice er frisk og driver med Bibelskolen. Jeg har holdt paa med Byggearbejde ihøst, saa jeg er træt. Haaber at Kirken skal staa færdig i April, og da har vi et stort, indspirende Møde i Taipingtien. Da maa de hjælpe os at blæse i Trompeten.

Himles boer i Fancheng. Omtrent ved det samme. De bør reise hjem. Dr. Anderson siger at hun aldrig vil blive bra herude. Al denne Sygdom er haard paa os, vi gaar her som slagne, i spendende Forventning. Det har især været haardt paa Dr. Anderson og Anna Nelson. Maa Guds Villie ske i alt“.

Foranstaaende Smaastumper fra Kina er Uddrag fra Privatbreve, men jeg haaber at jeg bliver undskyldt, om jeg lader disse Smuler komme for Offentligheden. Venner! Kom Missionen ihu, baade Indremissionen og Kinamissionen. A. O. O.

## Hilsen og Tak.

Juledag, Andendag og Søndag efter Jul var det at sige Farvel til Vennerne i og omkring Edinburg, N. Dak. Fem Aars Samarbejde i Herrens Vingård knytter Sjelesørger og Menighed til hinanden med mange sømme Vaand og Grindringer.

Man faar gjøre den Erfaring, at „Det er godt og lifligt, at Brødre og Søstre i Herren bo sammens“. Hjertelig og inderlig Tak for hyggeligt Samvær, og for de mange Gaver fra Menigheder, Konfirmanter og enkelte. Gud velsigne dere med sin rige Naade!

Godt var det her at som Brødre vi sammen fik vandret, bedre vel hist, naar i Lyset vi hilser hverandre, salige Haab her under Trængselsens Daab; Herren skal alting forandre“.

Den 30te December kom vi til Bethania Menighed, Frost, Minn. Trods Snestorm og Kulde var Kirkens nye Basement vel fyldt med Folk, de lange Borde vel dækket med de prægtigste Retter, og det smagre godt efter en Dag og Nat paa Toget, men endnu bedre det hjertelige „Velkommen“ fra gamle



og unge. Midt under Savnet af at sige Farvel med kjendte og kjære at faa et hjertelig Velkommen af dem, som man skal arbejde iblandt, det kan erfares men neppe beskrives.

Aftenen svandt fort under Sang, Samtale og en Andagstund tilslut. Hjertelig Tak til Bethania Menighed for den hyggelige Velkomstfest og især for den prægtige og kostelige Gæde som blev givet os af Menigheden.

Nytaarsdag havde vi den Glæde at have Synodens Formand, Past. Gaftvold, med os. Det alvorlige og indtrængende Vidnesbyrd, han afslagde for den store Forsamling, skal ikke glemmes.

N. Oerlund.

#### FROM AN OLD PILGRIM.

Carney, Mich., Dec. 28, '08.  
C. Lillethun, Red Wing, Minn.

Dear Friend:

I must send my money for "Budbæreren" which should have been paid in July, but it is not easy to get money as I can't earn any. I am now soon 75 years old and am so worn out that I have not been away from the house for over a year. I am glad I have "Budbæreren". I want to thank the editor and all the friends who write for it. The way is this. I don't lack anything else but somebody to talk to about the word of God. There is no one here to talk to about such things. They have churches here, and I have been there, but I can hardly understand either Norwegian or Swede. I suppose it comes of being among the English so long. I have now been here 40 years. When my husband and daughter went to the English church I was alone and then I had church at home. I have many good books. I have a New Testament which I brought from the old country, a full Bible I bought here, a New Testament of both English and Norwegian and "Jesus wonderful Life from Bethlehem to Golgatha", also Speckers "Kristendomsövelse", a most remarkable good book that I brought from Norway, and many good song books, "Vægteren" and others. I thank God, that I have not too little of His word, but I am cold and dead when I am alone and have not a christian person to talk to. The worst of all is for the Communion. I have had it once since I came here, but I could not tell what the preacher said, he talked so low. He was a Swedish man. As long as I was living in Minnesota,

whenever Pastor Brohaugh was down to Red Wing to his churches I was there. But he is gone too now. I had learned to know him well and he was the only pastor I knew. I see the names of many in the paper and I am glad for every one I see. And I will pray the Lord to help them all to be true to the last. I could have so much to write but I can not write myself so I have to let it go. I would like this letter to go to C. C. Holter. I would like to write so much to him, but I can't get it done. I am glad whenever I see his name in the paper. I enclose a stamp so you can send it to him. Now we have had Christmas which is a blessed time for all who think of it and I have enjoyed it myself. I hope you had a Merry Christmas and hope you will have a good New Year.

Yours Sincerely,

Mrs. Henry Gee.

#### Fra Arbeidsmarken.

Op til nu har John D. Rockefeller givet over 24½ Million Dollars til Chicago Universitet.

Past. D. S. Haugen har op sagt Boar Menighed ved Brunkberg, Minn. Hvad Menigheden agter at gjøre for Fremtiden er ikke bekendt.

Oerlund Menighed af Past. D. S. Haugens Råd forbereder sig til at bygge Kirke til Sommeren. Den synes ikke den godt kan være foruden et Forsamlingshus længere.

L. J. Paulson fra Minneapolis har i Ugen fra 24de til 31te Jan. besøgt Kenyon og andre Steder i Goodhue Co., Minn., og holdt Ophbyggelsesmøder. Omtrent samtidig har M. T. Paulson fra Lyle, Minn., været rundt og holdt Afholdsmøder over samme Trakter.

Prof. Rildahl har paagrund af daarlig Helbred midlertidig maattet nedlægge sit Arbejde ved St. Olaf College. Han er for nærværende ved det svenske Hospital i Minneapolis for at søge Lægehjælp. Hans Tanke er, naar han har opholdt sig ved Hospitalet en Stund, at tilbringe en længere Hviletid ude paa Vestkysten. Doktoren tror at

fuldstændig Hvile vil hjælpe ham til Kræfter igjen. Ved Skolen i Northfield blir det Vicebestyreren Prof. P. G. Schmidt, som maa tiene som Bestyrer under Kildahls Fravær.

Past. S. J. Brevik af den forenede Kirke døde i Minneapolis den 19de Jan. Brevik var yng i næsten tre Aar. Han har søgt megen Lægehjælp, men intet vilde hjælpe. Selv de bedste Læger kunde ikke engang enes om hvad Art Sygdom han led af. Ved Begravelsen, som fandt Sted fra Bethlehems Kirke i Minneapolis den 21de Jan., talte Pastorerne T. H. Dahl, Ofteidal og Tvedt. Liget blev derpaa ført til St. Paul og begravet der. Den afdøde, som blev kun 42 Aar, efterlader sig Hustru og fire Børn, Moder, en Søster og Broderen Past. Johansen, som er Prest for Hauges Synodes Menigheder i St. Paul.

„Lutheraneren“ liker ikke, at Past. J. D. Edwards har begyndt at udgive et nyt Blad, som han kalder „Budstikken.“ Denne samme Edwards var en Tid Redaktør af „Emisjeren“ og dette Blad blev før kort Tid siden slaat sammen med „Lutheraneren“ omtrent med den Overenskomst, at de som havde udgivet „Emisjeren“ ikke i en nær Fremtid skulde begynde Udgivelsen af noget nyt Blad, men her kommer „Budstikken“ inden seks Maaneders Forløb, og det synes „Lutheraneren“ er urigtigt handlet af Edwards, og derfor kan ikke „Lutheraneren“ i dette Tilfælde hilse det nye Blad velkommen. Men enten Folk vil ha dem eller ei, saa kommer jo ogsaa alle disse Smaablade for at „fylde et længe følt Savn.“

De norske Lutheranere er ikke med. Jo, Den Forenede Kirke er med, men det staar ikke, at den er lutherisk. Den norske Synode er udeladt. Vi leder forgæves efter Hauges Synode. Frikirkens Navn kan vi heller ikke finde. Brodersamfundet er borte. Hvor? spørger du. Jo, i den Statistik, som Rev. D. L. Leonard, D. D., hvert Aar leverer til det store Tidsskrift „The Missionary Review of the World“, angaaende de forskjellige protestantiske Kirkesamfunds Hedningemission og som findes

i sidste Nummer. Ovennævnte Tidsskrift er det største og mest udbredte Missionsblad i Amerika. Naar nu Amerikanerne vil se efter, om vi norske Lutheranere driver Missionsarbeide, saa finder de ikke et Ord eller et Tal om det. Fra en Side betragtet kommer det ud paa et, enten Amerikanerne ved noget om det eller ikke. Vi kan naturligvis gjøre ligesaa godt Arbeide for Hedningerne i Kina og Indien og paa Madagaskar, om ikke Amerikanerne ved noget om det. Vi gjør ikke vort Arbeide for at ansees af Menneker. Men fra en anden Side betragtet skader det os, at Amerikanerne skal være i Ubundenhed om os. Hvad Indtryk vil de faa af den lutheriske Kirke, naar den ikke gjør noget Missionsarbeide? Vil ikke det bestyrke dem i den Tanke, at de bør missionere blandt os? Det er jo det de gjør. De arbeider haardere for at vinde den engelsktalende norsk-amerikanske Ungdom end vi selv gjør. De betragter os som Udlændinger, der kan gøres til gode Borgere kun ved deres Missioner. Det vilde være en god Ting, om vore Missionssekretærer og skrivekytunge Mænd i det engelske Sprog skrev Artikler for de amerikanske Missionsblade om det store Missionsarbeide vi driver og om de herlige Resultater som er opnaaet.

„Ungd. Ven.“

### Bekjendtgjørelser.

Ada Kreds afholder, om Gud vil, sit Vintermøde i Bethania Mgh., Twin Valley, Minn., Past. Gjerstads Kald, fra 9de til 11 Feb. 1909. Samtaleemne: Luk. 15: 1—10. Maa det bli et velsignet Møde!

S. C. Simonson.

D. F. Johnson.

Salem's Menighed af Past. Sandbens Kald, ved Roland, Ia., indbyder Jowa Kreds at afholde sit Missionsmøde der den 23—25 Feb. Samtaleemne Ap. Gj. 3: 22—26. Kom mange og kom med Bøn om Herrens rige Velsignelse over dette Møde.

G. D. Paulsrud.

Edw. Duce.

Vor Frelser's Mgh., Grafton, N. Dak., Pastor J. E. Halvorson's Kald, indbyder herved Mayville Kreds af Hauges Synode

til, om Gud vil, at afholde et kristeligt Samtaleemne i Grafton den 16de til og med 18de Februar. Samtaleemne: Ef. 35: 3—10. Vennerne ønsker og beder om at faa et af Herren velsignet Møde.

L. Langehaug, Form.  
D. J. Malfewick, Sek.

Mayville Mgh., Pastor Borgens forrige Kald, indbyder herved Mayville Kreds af Haauges Synode til, om Gud vil, at afholde Kredens Missionsmøde i Mayville, N. D., den 4de til og med 7de Marts førstkommande. Emne for Samtalen: Mark. 4, 21—23. Kom mange, og kom med Bøn om at faa velsigne til Velsignelse.

L. Langehaug, Form.  
D. J. Malfewick, Sek.

Haauges Menighed i Kenyon, Minn., indbyder Red Wing Kreds til at holde Møde der den 2den til 4de Marts 1909. Samtaleemnet blir: Mat. 16: 13—19. Mødet begynder den første Dag Kl. 10 Formiddag med Prediken af Kredsformanden. De besøgende tager enten med Chicago Great Western eller C. M. & St. Paul Ry. til Kenyon. Kom mange, og kom med Bøn om et godt Møde.

M. J. Westphal.  
J. J. Dahle.

Paa Indbydelse fra Trondhjems Mgh., Pastor Kervigs Kald, Yankton Co., S. Dak. vil S. Dak. fælles Indremissionsforening afholde Møde fra 5—7 Mars 1909. Samtaleemne Mark. 16: 21—24. Torsdags Aften Sammenkomst i Kirken, og Torsdag mødes besøgende i Irene og Volin. Pastoren faa velsom Menigheden ønsker mange talende og bedende til dette Møde. De har baade Hjerterum og Husrum i Trondhjem.

J. J. Daaland.

## Kvitteringer

Til Synodelassens: Cash og Cash Subscription	
før Kvitteret for.....	3183.32
Notes før Kvitteret for.....	3425.00
Red Pastor D. Andresen fra Pastor Halvorsens Kald, Grafton, N. D. Vor Frelvers Mgd.: John Wigen 5, R. T. Wigen 25, C. T. Loeck 30, R. M. Wigness 25, D. D. Nelson 25, C. J. Grimsrud 10, D. O. Klungnes 1, Mrs. R. J. Johnson 5, M. Haugland 10, John Breabley 2, R. S. Johnson 50, Anna Koster 1, Hilma Johnson 1, J. Bierke 1.50.....	191.50
R. T. Wigen 25, R. Johnson 50, John Døberg 25, Halvor Klungnes 10, Arthur Degranes 10, Mrs. R. J. Johnson 5, A. J. Torblaa 100, J. Rette 50.....	275.00
Nordre Trek.: Gustav Johnson 1, A. Monson 5, Mrs. Caroline Dahl 10, J. B. Døberg 5.....	21.00

Henry Sanjon 10, Mrs. Caroline Dahl 15.....	25.00
Pastor R. Oerlund's Kald, Edinburg, N. D., Widesøe Mgd.: C. P. Lee 10, R. C. Verud 5, T. Mortholt 7, R. Oerholt 2, Hans Underlon 5, T. Jordahl 2, D. Bifel 5, R. R. Kollsted 1, T. Knutson 1.....	38.00
Rittil R. Rasin 50, T. T. Filtan 25, Mrs. R. Fols 5.....	80.00
St. Pauli Mgd.: C. Ulberg 5, Ole Thompson 5, Will Odne 5, Ole Ekenson 50, P. P. Lee 10.....	75.00
C. D. Ulberg 25, Ole C. Ulberg 5.....	30.00
Stefanus Mgd.: D. A. Myrbøl 5, Andrew Flom 15, T. S. Flom 10, John Myrbøl 2, Herman Flom 10.....	42.00
D. A. Myrbøl 30, Christ Flom 15, Ed. C. Bakken 10, A. J. Myrbøl 5, Ole Fossbe 15, Herman Flom 15.....	90.00
St. Peters Mgd.: Carl Bolstad 5, P. Almen 5, J. Johnson 50c, S. Roe 1, Ole J. Hagen 25, A. Linde 10, R. D. Dunan 10, R. C. Dahl 10, O. Olson 5.....	71.50
Theo. Bolstad 50, Carl Bolstad 5, Morris Johnson 10, C. A. Egge 25, Theo. Thompson 25, Edward Orstad 20, Carl Gustafson 25.....	160.00
Sylvestra Mgd.: B. Holth 5, P. S. Solberg 20, S. Grande 1.....	26.00
Pastor J. B. Hberg's Kald, Edmore, N. D., St. Hans Mgd.: John B. Myrbøl 5, Ole C. Sandbøl 15, Ole Backlund 1, Johs. Bøe 50c, S. Tjone 1, Ole Kirkerit 1, Ole Tjone 1, S. Danielsen 1, S. Holm 1, Pastor Dyberg 5, Anton Bøe 1.....	32.50
John B. Myrbøl 10, Ole D. Die 5, Riks A. Myrbøl 5, S. C. Ruusaas 5, Ole Kirkerit 5, T. A. Midjaas 5.....	35.00
Bangs Mgd.: Beber Hjelmstad 10, Johs. Alstad 2, S. Elare 5, Jacob Elare 5, P. Larson 5, Beber Hjelmstad 20, J. J. Rurda 10, C. T. Halberg 5, Peter Larson 20.....	55.00
Pastor A. A. Dahls Kald, Canby, N. D.: John A. Welsgaard 10, M. C. Olson 5, C. C. Gullifion 1, R. Gollion 2.....	18.00
Lake View Mgd.: Hans Johnson 10, T. A. Zubrud 5, Mrs. J. M. Borgerion 5.....	20.00
Pastor Dahl 25, C. M. Degaard 10, J. R. Alstad 25, Mrs. J. M. Borgerion 10.....	70.00
A. Staar, Leeds, N. D.....	5.00
Pastor A. D. Johnson's Kald, Rothjay, Minn., Norwegian Grove Mgd.: Theo. Jacobson 5, Mrs. J. Jacobson 5, D. O. Grina 20, J. B. Estrinden 5, Mrs. Peter Brorby 5, John S. Holmen 10, A. L. Stadem 5, Mrs. Marie Stenrud 5, Mrs. Mari Duamme 5.....	65.00
Theo. Jacobson.....	10.00
C. M. Beletch, Etter, Minn.....	50.00
Ole Hendrickson, Rongsvinger Mgd., Pastor Monas Kald.....	50.00
Trempealeau Valley Mgd.: Hans Beberion 2, S. R. Kompem 1, M. O. Monson 5, Beber Strømme 5, A. J. Lindaa 1, S. Halvorson 2, J. S. Severion 50c, Mrs. T. Christianson 50c, Ole Nygaard 1, Mrs. C. Ingebretson 25c, Mrs. B. Granlund 2, J. Berntsen 2, Nellie Wahlen 1, Mrs. Martha Wahlen 1, C. J. Wahlen 5.....	29.25
T. J. Berntson 3, B. T. Berntson 10, S. C. Berntson 5, S. S. Halvorson 5, S. Severion 10, Hans Gæther 25, Ole Gæther 10, J. J. Oskland 3, C. W. Oskland 5, S. R. Thompson 10, M. Monson 5, P. A. Johnson 5, John D. Dahle 25, R. R. Thompson 15, C. T. Christianson 25, A. T. Christianson 5, S. O. Kuglem 5, S. Mortenson 3, Ed. Severion 5, C. J. Wahlen 45, Pastor Bor-gen 25.....	249.00



Beaver Creek Mgd.: Tollef Nelson 5, Christ Nelson 1, Lewis Nelson 1, P. P. Guldmoen 2, Ole Lien 5, Mrs. E. Halvorsen 10.	24.00
E. L. Amundson 5, Tollef Nelson 20, P. H. Johnson 5, S. J. Nelson 5.	35.00
Curran Valley Mgd.: T. Thompson 10, Ole Fornes 2, N. H. Nelson 25, Lars Pedersen 5, J. J. Kalstuet 5, E. Hedberg 1.50, Tom Halvorsen 10, Mrs. Torberg Haugsjerd 1, Ingeborg Halvorsen 50c, H. Nelson 1, Mrs. Anna Anderson 2, John A. Thompson 1, A. Stutley 5, H. J. Oakland 1, E. Larson 2, Joseph Johnson 2.	
Mrs. H. Oakland 10, S. H. Oakland 25, Ansten Pedersen 5, D. J. Johnson 5.	45.00
Roche a Cree Mgd.: Jacob Erickson 1, Ottar Jensen 1, T. Haisholt 10, W. Arvola 1, Mrs. P. D. Arvola 10, Chr. Ahle 1, Mrs. Anna Erickson 2, Mrs. Karen Halvorsen 50c, Mrs. Kristine Sell 25c, H. Ronn 25c, Ole Olson 10, Christ Johnson 5, Mrs. Karen 50c.	42.50
Mrs. E. Erickson (Gave fra sin afdøde Mand) 50, Tollef Haisholt 30, P. H. Olson 20.	100.00

\$4659.00 \$4085.57

Geo. Penning, Armstrong, Iowa.	2.00
G. D. Nordmarken, Fergus Falls, Minn.	15.00
John Besthus, Adams, N. Dak.	10.00
J. Davidson, Fargo, N. Dak.	100.00
Offer, Blom Prairie Primad., Pastor J. W. Wicks kald.	16.70
Hellef Larson, Eagle Grove, Ia.	5.00
E. Thompson, Red Wing, Minn.	150.00
H. E. Sandvig, Cummings, N. D.	100.00
Wed Mrs. E. Samuelson fra Froens Mgd. 3 Rdf., Horace, N. Dak.	8.00
Mrs. Anna J. Sundberg, Dawson, Minn.	2.00
	4494.27

Til Synodelassen: Betalt Rotes. For Rite-ret for.

1987.50	
H. J. Olson, Fairfax, Minn.	10.00
Reber Riffen, Fairfax, Minn.	25.00
Arne Engeström, Fergus Falls, Minn.	5.00
J. H. Anderson, " "	10.00
S. H. Haugum, " "	15.00
Ole Anderson, Platte, S. D.	5.00
Mrs. P. Hegg, Geddes, S. D.	25.00
Rev. J. E. Olson, " "	15.00
John Q. Irons, Geddes, S. D.	15.00
Martin D. Peterson, " "	5.00
Mrs. Lien, Platte, S. D.	5.00
H. D. Johnson, Etowah City, Iowa.	20.00
J. Kessell, Elkhartville, Iowa.	25.00
John H. Johnson, E. Gr. Forks, Minn.	10.00
M. H. Thompson, Warren, Minn.	5.00
J. E. Haugum, Corliss, S. D.	15.00
Ole Peterson, Geddes, S. D.	5.00
P. Wigdal, Franklin, Minn.	10.00
Mrs. E. A. Kessell, Ethberg, Minn.	25.00
Sverre Larson, Zumbrota, Minn.	10.00
D. J. Frigaard, " "	5.00
Ole D. Was, Jackson, Minn.	10.00
Jacob Bruce, Centerville, S. Dak.	5.00
G. J. Amundson, Kasson, Minn.	25.00
Reber Anderson, " "	10.00
Mrs. A. Hoff, Osseo, Wis.	5.00
Halvor Olson, Madison, Minn.	10.00
Ole S. Graff, " "	10.00
Carl Halvorsen, " "	5.00
Ed. Geyer, " "	5.00
John Weib, Revilla, S. D.	10.00
H. P. Alneis, Jackson, Minn.	10.00
H. B. Helgeson, Sacred Heart, Minn.	25.00

H. A. Brown, Jackson, Minn.	10.00
H. E. Olson, Dalton, Minn.	5.00
Christen Moide, Kasson, Minn.	10.00
E. H. Vertness, Beron Lake, Minn.	5.00
Jens S. Neis, Fairfax, Minn.	5.00
Andrew Anderson, Dikham, S. D.	10.00
John J. Becker, Ashby, Minn.	10.00
Ole A. Olson, Dalton, Minn.	5.00
Ole B. Rothum, Madison, Minn.	10.00
H. Christensen, Reis London, Minn.	6.00
Mrs. H. M. Sande, Dennison, Minn.	25.00
John M. Walsted, Goodhue, Minn.	20.00
Carl G. Jervon, Zumbrota, Minn.	5.00
M. P. Alneis, Jackson, Minn.	15.00
John Lee Jr., Zumbrota, Minn.	50.00
G. A. Grant, Dell Rapids, S. D.	25.00
Ole Mabre, " "	10.00
August Johnson, Dell Rapids, S. D.	10.00
Gust Kringsen, " "	10.00
Morris Sanderion, " "	5.00
Gust Rundquist, " "	25.00
G. M. Kishum, Goodhue, N. D.	50.00
R. E. Volstad, Edinburgh, N. D.	10.00
E. D. Julin, " "	25.00
Rnut D. Odnan, " "	10.00
Mrs. Mollie Odnan, " "	20.00
Reber J. Westby, Fairdale, N. D.	5.00
D. Balde, Leeds, N. D.	10.00
John Wolfstad, Toronto, S. D.	5.00
Rnut Strand, Rothsay, Minn.	5.00
L. M. Hegen, " "	5.00
J. E. Moen, " "	10.00
J. E. Moen, " "	10.00
T. J. Olson, " "	5.00
B. Durreson, Jackson, Minn.	10.00
Sam Swenson, Kenyon, Minn.	25.00
Lars Brendel, Volga, S. D.	5.00
J. H. Ree, Jackson, Minn.	15.00
Hellef Larson, Eagle Grove, Ia.	5.00
D. L. Barstein, Jackson, Minn.	15.00
Oscar Stalbeck, Sacred Heart, Minn.	10.00
E. R. Bohum, Kasson, Minn.	5.00
R. J. Morkelsten, Bottineau, N. D.	10.00
A. H. Goddeshad, Madison, Minn.	10.00
Mrs. Anne Bergman, Osseo, Wis.	10.00
And. E. Hanson, Jackson, Minn.	5.00
John Basil, Geddes, S. Dak.	15.00
Mrs. Johnson, Grand Forks, N. D.	10.00
Hans Johnson, Pierpont, S. D.	25.00
Mrs. Sogge, Jackson, Minn.	5.00
John Dunley, " "	5.00
Otto Thompson, " "	10.00
Ole Hørsgaard, Windom, Minn.	25.00
D. H. Hauglum, Kenyon, Minn.	25.00
Marb H. Jygnion, Pierpont, S. D.	25.00
Halvor Hagen, Geddes, S. D.	10.00
E. Overton, Spicer, Minn.	5.00
Lewis Gerah, Dikham, S. D.	25.00
M. Aultreng, E. Gr. Forks, Minn.	5.00
Rev. J. R. Bergh, Dalton, Minn.	5.00
Hans T. Carlson, Centerville, S. D.	5.00
H. H. Brestad, Dawson, Minn.	5.00
J. A. Brestad, " "	25.00
P. B. Drelstad, Appleton, Minn.	25.00
H. Robertson, Dawson, Minn.	15.00
A. H. Carlson, Willmar, Minn.	10.00
Rev. E. J. Brestad, Sacred Heart, Minn.	15.00
B. T. Virl, " "	15.00
Christ Gether, Franklin, Minn.	5.00
Mrs. T. Melve, Newfolds, Minn.	5.00
Ole D. Ryffen, Willmar, Minn.	10.00
Rev. J. J. Starneis, Centerville, S. D.	10.00
Geo. Penning, Armstrong, Iowa.	3.00
Geo. J. Karlsson, Lakefield, Minn.	10.00

Lars Larson, Eltherville, Iowa.....	5.00
Rev. S S Westby, Newman Grove, Neb.....	15.00
P J Bierion, Salaton, Minn.....	10.00
Ben Bierion, " " " ".....	5.00
N B Nelson, Fairfax, Minn.....	15.00
Mrs. Anne Stalbeck, Sacred Heart, Minn.....	25.00
Tekken Gamre, " " " ".....	5.00
John T Eujen, Kasson, Minn.....	10.00
B B Elverum, Jackson, Minn.....	15.00
Tekken Erikson, Appleton, Minn.....	25.00
Robt. Christenson, Dawson, Minn.....	10.00
Hans Bjørnlie, Dawson, Minn.....	5.00
H B Sønæs, Ishlen, Minn.....	25.00
Hans E Olson, Newark, Ill.....	5.00
Otto Olson, Willmar, Minn.....	10.00
Ole Watson, Oslo, Minn.....	5.00
Hans Tollefson, Oslo, Wis.....	10.00
Iver Hjelseth, Oslo, Minn.....	10.00
J D Bakli, Geddes, S. D.....	10.00
S J Halvorson, Lake Wilson, Minn.....	10.00
Mrs. B C Benson, Kenyon, Minn.....	10.00
Ole Gunderson, Sacred Heart, Minn.....	10.00
N B Nelson, Fairfax, Minn.....	5.00
Ole Haberly, Spicer, Minn.....	25.00
S S Walsted, Geddes, S. D.....	10.00
Martin Opdal, Blatte, S. D.....	5.00
Halvor Nilson, Taylor, Wis.....	5.00
S C Halvorson, " " " ".....	2.00
Ibex Stutler, " " " ".....	5.00
Helmer Stutleb, " " " ".....	2.00
John Nyse, Arkdale, Wis.....	2.00

3567.50

D. A. Ulvin, Kasserer.

Til Kapellet i Milwaukee, Wis.: R B Stuldi 5, A G Anderson 5, J T Eujen 5, H Larson 5, Mrs. J Duff 3, Mrs. S M Reis 2, Ragnild Berg 2, John Hjelstad 2, Emma Pederson 2, Martin Uistad 2, A Rammum, Mrs. Gjesvald, C Magnusen, Even Olsson, E D Larson, Peder Larson hver 1, Mrs. Olene Hanson 50c, Halvor Lund 3, Nordre Kreds Kv. af Lincoln Mgd., Slater, Ia. 10; Indsamlet ved R J Thompson, Huxley, Ia. 3.50; S G Dueland, Mrs. J Severin hver 5, S H Vorland 2, Andrew Anderson 1, D O Halvorson 1, Miss Lina Hauge 1, S Morrison 1, J Sheldahl 50c, G T Eide 4.

Mange Tak til Givere og Pst. J A Johnson, LaSjeseon og S Hanson, som har samlet og nævnt i Forbindelse hermed. Bed for os.

Broderligt Riis Carlson.

Rettelser: J „Budd.“ No. 4 er der nnder Indremissionen tvitteret fra Blom Prairie Mgd.s Kv., Toronto, S. D. 23.59. Dette skulde være: fra Blom Prairie Frimenigheds Kv.

H. H. Elstad.

Til Redningsmissionen i Chicago:	
Langford Mgd.s Kv., Langford, S. D., ved	
Mrs. Osmond Olson.....	10.00
Peder O Herreid, Twin Valley, Minn.....	3.00
Konfirmanterne i Telemarken Mgd., Wallace, S. D., ved J F Melom.....	10.90
Ubenevnt fra Iowa ved Pastor H A Hanson..	10.00
Ubenevnt fra Iowa ved Pastor H A Hanson..	1.00

Før tvitteret for 34.90  
111.75

146.65

Penge til denne Mission bedes herefter sendt til

E. A. Johnson, De Forest, Wis.

J. N. Walstead.

Til fattige Børn i Minneapolis fra Konfirmanderne i Pastor J F Meloms Kald.... 10.00  
Hjertelig Tak Martin Norstad.

Til Mayville Kreds Ved Gmiesjar Næramoen fra Vor Frelzers Mgd., Pastor Halvorson's Kald.....	15.15
Fra Lyfters Mgd., Pastor Njuts Kald.....	7.50
Fra Missionsmarken Marston Moore.....	3.05
Fra Kongsvinger Mgd., Pastor Monas Kald.....	11.73
Fra Tref. Mgd., Pastor Monas Kald.....	9.26
Ved Paul Grinde fra Tref. Mgd., Pastor Melwick's Kald.....	11.72
	58.41

T. J. Hagen, Kass.

## Bedes erindret.

En hel Del Notes, givne til Afbetaling paa Synodens Gjeld, er for nærværende forfaldne, og enhver som ved sig at have givet en saadan Note anmodes indstændigst om at sende os Beløbet inarest muligt, som vi for nærværende har en større Afbetaling at møde.

D. A. Ulvin  
Red Wing, Minn.

## „Buddbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale i i Porto for hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

## Ved Adresseforandring

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plad Umulighed for os at foretage Forandringen, som vi ikke er istand til med „vor formørkede Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore tusinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor baade os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

## Gjør os den Tjeneste

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opfigelser, Adresseforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. Lillethun, Red Wing, Minn. Derfor man erindrere sig dette og gjør derefter vil man spare megen Tid, Arbeide og ekstra Omkostninger for hver af os

## Fra 1ste April førstkommende

vil „Buddbæreren“ ifølge Synodens Beslutning blive standst til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der

paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgangen af det Aar, eller med andre Ord: Det betyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907. Ligesaa, hvis der staar 08, saa er Bladet betalt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig dette.

## B ö g e r ,

der faaes i vor Boghandel og anbefales paa det bedste:  
Nagaard G. Da Ankeret faldt. En Julehistorie. Jndb. 75c.

Mhlfeld, Dr. Friedrich. Menneskelivet i Guds Ords Lys. Jndb. 85c. I bedre Bind med Guldsnit 1.20.

Anderjen, D. M. Kristelige Sange. Jndb. 35c

Aubert, Elije. Et Juleminde. Jndb. 1.00

Berg, C. D. Tre kun. korte Evangeliepredikener for Ungdommen af svenske geistlige. Jb. 75c

Bernhoft, Th. C. Følg Jesus. En Bog for Konfirmander. Jndb. i Shirtingssb. 60c. Do. med Guldsnit 80c.

Bonar, Dr. Horatius. Veien til Fred. En Bog for bekymrede. Jndb. 50c.

Borchgreving, Johanna. Fra Bigeshjælet i Antananarivo. Jndb. i Shirtingssbind 40c.

Breve fra Himmelen, eller Jorbelivet seet i Ewigheids Lys. Shirtingssbind 1.00

Brown Philes. Den unge Piges Virkesfelt i og udenfor Hjemmet. Jndb. 1.20. Do. med Guldsnit 1.45.

Børnens Harpe. Mandelige Sange for Søndagskolen og Hjemmet. Presfætt Lærersbind 30c. Do. med Musik 60c.

Dahle, L. Livet efter Døden og Gudsrigets Fremtid. Shirtingssbind 2.25.

Defoe, Daniel. Robinson Crusoe. Jndb. 50c

Det fortabte Barn eller Ralph Harbingtons Levnet og Død. Jndb. 30c.

Edhoff, C. F. Sandheden i Kristus, fremstillet i Predikener over Kirkearets Høimesseskifter. Jndb. 2.40.

En sand Kristens Kjendtegn. Jndb. 1 10.

Gimle, Th. Pastor. Guds Veie med et gjenstridigt Folk. Med 62 Billeder. Jndb. 1.00.

Gaache, N. J. Lusanagsbog. Jndb. 1.60 Do. smukt indbunden med Guldsnit 2.20.

Predikener over Høimesses og andre Tæfster. Jndb. 1.75.

Lær mig, Herre, din Veil En Konfirmationsbog. Dette er en ny Bog paa 67 Sider, smukt indbunden, som sendes for 25c.

Naar Jesus kommer ind i Huset", af Pastor Rildahl. Sendes portofrit for 60c.

Ronnen, Emily. To Julefortællinger. Jb. 35c

Siedel, Ernst, Dr. Veien til evig Ungdom. Livsbibdom for Ynglinge. Jndb. 75c.

Veien til evig Stjønheb. Livsbibdom for unge Piger. Jndb. 1.05

Bollmar, A. Seet ved Lys. Fortællinger. Jndb. 50c. Do. Shirtingssbind 75c.

Brestegaarden i Harzen. Fortælling. Shirtingssbind med Guldsnit 1.30

Lyttelige Mennesker. Sets Fortællinger. Jb 80c.

Tre Julestener. Shirtingssbind 1.10

Blot jeg bliver salig. Fortælling fra Livet af A. v. S. Jndb. 1.00.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Bøstelsfestiden i Femtiarene. Shirtingssbind 75c.

Friis, N. J. Til Julebordet. Fortællinger. Jndb. 85c.

Arctander, Jno. W. Trøst for Tvilere. 3 Omflag 35c.

Diselhoff, Dr. Julius. Dr. Martin Luther i Ord og Billede for gamle og unge. Shirtingssb. 80c

Festtryk, Stykker og Dialoger til Gjengivelse ved Børneskoler Ungdomsskoler etc. Jndb. 50c.

Fredsbasunen. Salmer og Sange til Brug i Menigheden ved Siden af Salmebogen. Jb. 40c.

Do Musikudgave 2.00.

Fredsbøsten. En Samling af Sange til Brug i Indremissionens Tjeneste. Jndb. 50c.

Frydetoner. Sange fra Ungdommens Ven. Alle tre Bind i en Bog 3.50.

Functe, D. Lusanagsbog. Jndb. 2.00.

Gofzner, Johannes. Stakkete. Jndb. 60c. I halv Marotto 90c. Do. med Guldsnit 1.15.

Do. paa engelsk 75c.

Harpen. En Sangsamling. Alle fire Hefter i et Bind 1.00.

Hans Nilsen Hanges udvalgte Skrifter Jb. 1.00

## Norge.

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakreste Turiststragter i Norge. Det er Sommerbilleder og Trykningen er sjelden godt udført. Jndbundet i vakker komponeret Bind. Størrelse 9x12 Tommer. Pris..... 1.75

## Vinterliv i Norge.

32 helsides og 14 halvsides, samt 38 mindre Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografier af A. B. Wilsø. Det er nylig der er taget Genlyd til den henrivende vakre norske Vinter og Billederne maa sees for at paastjønnes. De er indbundne til en Bog 9x12 Tommer med en Indledning af Rosentrantz Johnson. Pris..... 1.50

## Norges Byer.

Billeder fra Norges Byer. Kunsttryk af Fotografier paa dertil særskilt forarbejdet Papir. Sjelden vakre. Størrelse 8x12. Helsides Billeder 6x9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kristiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Nationaltheateret og Aftershus; Trødal, Mojs 3 Billeder; Fredrikstad 7 Billeder; Sarpsborg, 3 Billeder; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billeder; Gjovik, Lillehammer, Kongsvinger



Nørø, Drammen, Kongsberg, Holmestrand, Høynefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeder; Korsgrund, Skien, Brevit, Langevund, Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Villesand, Christiansand S., Flekkefjord, Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Stabanger, Haugevund, Bergen, Fiskeforvet, Florø, Valesund, Molde, Christiansund N., Levanger, Stenker, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Namfoss, Bodo, Mojsjøen, Kabelbaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Vardø og Bodø. Indbundet i vakkert komponeret Bind, \$1.75. Send Ordres til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.

#### SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landskaber og Nationalbilleder.

Al disse Kort har vi et større Dslag og mange forskjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende.

Juleaften; Aften ved Tjernet; Bratlandsbalen i Røyskylte; Højsjeld; Nordfjord; Lerfoss; Paa Sti; Paa Kjelte; Paa Havet i Storm; Paa Havet i Stille; Peer Gynt (5 forskjellige Billeder); Hjæterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskjellige Billeder). Vinterbilleder (mange forskjellige). Julenag. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Vaad. Seilbaad paa Havet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Døtjøløren til Holmentollen. Fra Nordland. Kjoen ved Ulsefjord. Svulvær. Buarbrøen. Rastlind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nærøfjorden. Hestmandp. Svartfjell. Geiranger. Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Prægtbilleder i mange forskjellige Farver og med forgylde Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusinvis forræret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dusin.

Al disse sidste har vi netop modtaget en ny Forskning meget vakre Kort.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

#### Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Dybe Mars Erfaring. Send for illustreret Katalog. August Klugstad, Marinette, Wis.

#### Dr. Tønnes Thomas Sanitarium for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Wychee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norske Kurser, norsk Levemaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

Rettelse: Beretningen om Martin Kornelius Munson paa Side 134 i dette No. er underkrevet L. L. D., hvilket skal være L. J. D.

#### Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bøgmærker:

„Julehilsen“; „Nytaarshilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Hjertelig Velsigning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“.

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

#### Alterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udsjælfelse. Bedste Betingelser. Rigsholbig Motivsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: Adolf Jørgensen, Story City, Iowa.

#### Bedes erindret

Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorekassen sendes til Rev. J. L. Kassejoen, Kasson, Minn.

Benge til Synodsekassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell East. College) sendes til Dr. O. A. Ulbin, 906 Cuth Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Bedningemissioner sendes til Rev. J. J. Rendahl, 226 Vernon Ave., E. Ferguson Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. H. H. Ekstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Værnehjem sendes til Rev. G. D. Vik, Route 3, Væresford, S. D.

#### „Budbæreren“

udgives af Høges norske evangeliske lutheriske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge onsdags. Forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge 9. Danmarks \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Benson, Minn. Indsendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Bøgedom for Sjelesygdom; 2. Red Wing Seminary; 3. En tiden Hilsen fra Broder Dalland; 4. Brev; 5. Fra Missionær Rønning; 6. Han vil være med; 7. Et Brev; 8. Nofaa træffende; 9. Et lidet Minde; 10. Kreds-møde; 11. Kreds-møde for Mission Kreds; 12. Et Nutidens Kornpfeffer saafon Theater, Kortspil og Dans til Gavn for Ungdommen? 13. En jælsom Tragedi; 14. Zion City; 15. Martin Kornelius Munson; 16. Kinamissionen; 17. Hilsen og Tak; 18. From an old Pilgrim; 19. Fra Arbeids-mærket; 20. Besjæftigelsesberetninger; 21. Kvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 7

Lørdag den 13de Februar 1909

{ 41de Aar.

## Hvad de troendes Forening med Kristus virker.

Dr. Martin Luther.

Den gjør os til nye Skabninger, som nu faar en anden Lust, et andet Hjerte og andre Tanker, nemlig den rette Guds Erkjendelse og ret hjertelig Tiltro til hans Raade. Med et Ord, mit Hjerte bliver i Bund og Grund fæstet og forandret, saa at jeg bliver en fuldkommen ny Plante, planter i den Vinstok Kristus og vokser frem af ham. Thi min Hellighed, Retfærdighed og Renhed kommer ikke af mig selv, den beror heller ikke paa mig, men den er ene og alene af og i Kristus, i hvem jeg ved Troen er rodfastet. Og jeg er nu lig ham og af samme Art, saa at vi begge, han og jeg, er af samme Natur og Væsen, og jeg bærer i og ved ham Frugter, som ikke er mine, men Vinstokkens. Af Kristus og den kristne bliver der en Ting og et Legeme, saaledes, at han kan bære rette, ikke Adamsbarn, men Kristi Frugter. Thi at han døber, prediker, trøster, formaner, vinker og lider, det gjør han ikke som et Adamsbarn; men det er Kristus i ham, som gjør det, saaat hans Mund og Tunge, med hvilke han behandler eller beskjender Guds Ord, ikke er hans, men Kristi Mund og Tunge, og ligesaa er hans Haand, med hvilken han arbejder og tjener Næsten, hans Herres Kristi Haand eller Lem, da han er i ham, og han, som han her siger, i Kristus. Og ikke alene skal I have alt dette, men alt, hvad I

beder om, skal tilstaaes eder, og I skal visse-  
lig faa det. Hvad vil du nu have mere?  
Alt, hvad du gjør, det skal være godt og vel-  
behageligt, og du skal være det kjære Barn.  
Og du kan ikke fordærves, om du ogsaa er  
skrøbelig og som et Barn eller en yng under-  
tiden gjør dig selv uren; han vil dog ikke for-  
kaste dig, men stedse rense og forbedre dig.  
Desforuden skal du ogsaa have den Magt,  
Vere og Herlighed, at alt det, hvorefter du be-  
der, skal du faa. Har du nogen Mangel el-  
ler Nød, som trykker dig, saa raab kun til  
ham; oplad trostigt din Mund, ligesom et  
Barn mod sin Fader, hvilken optager alt,  
hvad det lille Barn gjør, vel, naar det kun  
holder sig til Faderen, især naar det taler  
paa sin barnlige Raade med ham og beder  
ham om noget, da gjør og giver han gjerne  
alt, hvad Barnet skal have. Sa ikke alene  
det, men han sørger for Barnet og tænker ik-  
ke paa andet, end hvorledes han skal skaffe  
og give det alt, hvad det behøver. Saa edes  
liger Kristus, skal I visse-  
lig blive mødt af  
min Fader og mig, naar I kun bliver i Stam-  
men, som Ranken paa Vinstokken.

Af Foreningen med Kristus flyder en  
aandelig Forening og Fællesskab mellem  
Kristus og den troende.

Kristus er et aandeligt Legeme med alle  
de hellige. Ligesom en Stad er Indbegre-  
bet af Folket eller dets Legeme, og enhver  
Borger er den andens og hele Stadens Lem,  
saaledes er alle hellige Kristi og Kirkenes Lem-  
mer, den, som er en aandelig og evig Guds

GTU Library

2422 Dicks Road

Portland, Ore. 97209

Phone 469-2500

Stad. Og den, som bliver optaget i denne Stad, han er optaget i de helliges Menighed og er indforblivet i Kristi aandelige Legeme og gjort til hans Lem.

Kristus paatager sig af Kjærlighed vor Skikkelse, strider med os mod Synden, Døden og alt ondt; vi bliver dermed igjen op-tændte til Kjærlighed, tager hans Skikkelse paa os, forlader os paa hans Retfærdighed, hans Liv og hans Salighed, og er saaledes ved dette Fællesskab paa det inderligste forenet med ham, et Brød, en Drik, et Legeme. O, det er et stort Sakramente, siger Paulus, at Kristus og Kirken er af samme Kjød og Ben.

Saaledes er det nu sandt, at vi kristne er Kristi aandelige Legeme, og alle er e Brød, en Drik og en Mand. Alt dette gjør Kristus, som ved sit eget Legeme skaber os alle til et aandeligt Legeme, saa at vi alle bliver lige delagtige i hans Legeme, og saaledes ogsaa inbyrdes lige og ens. Endvidere, at vi nyder et og samme Brød og Drik, det gjør ogsaa, at vi bliver til et Brød og en Drik. Og ligesom et Lem paa det fælles Legeme tjener det andet, saaledes spiser og drikker ogsaa et andet, d. e. han nyder ham i alle Ting, og enhver er den ene den andens Spijs og Drikke, med hvilke Ord Paulus har betegnet Troens og Kjærlighedens Rigdom og Natur. Saaledes betegner jo ogsaa derpaa det naturlige Brød og Vin det samme; thi af mange Smaakorn, som males, bliver et Brød, og ethvert Korn mister sin Skikkelse og bliver Mel med det andet. Ligesaa bliver mange Druer til en Vin, og hver Druer taber ogsaa sin Skikkelse. Saaledes er ogsaa blandt os, naar vi er kristne, enhver lig den anden; thi hvad en har, det har ogsaa den anden, hvad en mangler, det angaar ogsaa den anden, som om han manglede det selv.

Skriften giver Kristus to Slags Legemer, et naturligt, det er legemligt, født af Maria paa samme Maade, som alle andre Menneſker har et Legeme; det andet, det er aandeligt, er den hele kristne Menighed, hvis Hoved er Kristus, ligesom Mand og Kone er et Legeme og Manden er Hustruens Hoved, hvorom Paulus Rom. 12 og 1 Kor. 12 og mange andre Steder taler meget.

At have Gud, det er at have al Naade, al Barmhertighed og alt, hvad godt man kan nævne. At have Kristus er at have Frelseren og Midlerne, der har bragt os derhen, at Gud er vor og har erhvervet os al Naade ved ham. Dette maa du flette saaledes indbyrdes sammen, at Kristus er din og du bliver hans, saa har du en rigtig Erkjendelse. En Kvinde, som lever udenfor Egteskabet, kan vel sige, det er en Mand, men hun kan ikke sige, at det er hendes Mand. Ligesaa kan vi vel alle sige, at dette er en Gud, men det siger vi ikke alle, at det er vor Gud; thi vi kan ikke alle tro paa ham eller trøste os til ham. Til denne Erkjendelse hører ogsaa det, som Skriften kalder at ſkue Herrens Ansigt, hvorom Profeterne taler meget; den, som ikke ser Guds Ansigt, han kender ham ikke, men ser blot hans Ryg, d. v. s. en vred og unaadig Gud.

Han kom til dig, til dig, til dig! Hvad ſkal det sige? Er det ikke nok, at han er din Konge? Er han din, hvorledes behøver han da at sige, at han kommer til dig? Men det er altsaa sagt af Profeten forat afmale Kristus paa det allerſligſte og forat lokke os til Troen. Det er ikke nok, at Kristus har forløst os fra Syndens, Dødens og Helvedes Tyrani og Herredømme, og at han bliver vor Konge, men han giver sig ogsaa selv til vor Eiendom, ſaaat alt, hvad han er og har, er vort, hvorom Paulus vidner i Rom. 8: „Han har ikke ſkaanet sin egen Søn, men givet ham hen for os alle, hvorledes ſkulde han da ikke ogsaa give os alle Ting med ham?“ Zions Datter har altsaa et dobbelt gode ved Kristus: Det første er Troen og Manden i Hjertet, hvormed hun bliver ren og fri fra Synden; det andet er Kristus selv, ſaaat hun kan roſe sig af de Goder, hun har ſaaet af Kristus, som var alt, hvad Kristus selv er og har, hendes, ſaaat hun kan forlade sig paa Kristus som paa ſit Arvegods, hvorom Paulus ſiger i Rom. 8: „Kristus er vor Midler;“ thi han antager sig os, og vi igjen tager ham til os som vor. Og 1 Kor. 1: „Kristus er af Gud gjort os til Viſdom, Retfærdighed, Helliggjørelſe og Forløsning“. Om diſſe dobbelte Goder ſiger Jeſ. 40: „Trøſter, trøſ-



ster mit Folk, siger eders Gud. Taler til Jerusalems Hjerte og raaber til det, at dets Strid er fuldendt, at dets Misgjerning er forliget, at det har faaet af Herrens Haand dobbelt for alle sine Synder". Se dette betyder det: han kommer til dig, dig til gode, til at være din egen Eiendom, dermed, at han er din Konge, modtager du Naade af ham i Hjertet, ved hvilken han hjælper dig mod Synden og Døden, og han bliver altsaa din Konge og du hans Underfaat. Men idet han kommer til dig, bliver han ogsaa din egen, saaat du ogsaa bliver mægtig over hans egne Guder, ligesom en Brud faar Magt over sin Brudgoms Guder og over det Smykke, som han hænger paa hende. O, det er en elskelig og trøstlig Tale. Hvem vil forlade eller frygte for Døden eller Helvede, naar han tror disse Ord og faar Kristus til sin egen?

Foreningen med Kristus bestaar ogsaa deri, at vi faar Kristi Navn og bliver kaldt Kristus; Herrens salvede, guddommelige, Gud lige, som Gud mægtige Mennesker, fulde af Gud og gjennemtrængte af Gud, hvad der skal sees af det efter følgende.

Man maa lære ret om Troen, nemlig saa, at du ved den bliver saaledes forbunden og forenet med Kristus, at der af dig og ham bliver en Person, at I ikke kan skilles fra hinanden, men at den stedse maa hænge fast ved Kristus og med glad Sind og trøstlig kan sige: „Jeg er Kristus, ikke personlig, men Kristi Retfærdighed, hans Seier, Liv og alt, hvad han har, er mit". Og Kristus siger igjen: „Jeg er denne arme Synder, d. e. alle hans Synder og hans Død er mine Synder og mia Død, fordi han ved Troen hænger ved mig og jeg ved ham, ja jeg lever i ham". Derfor siger Paulus i Ef. 5: „Vi er Vemmer paa Kristi Legeme, af hans Kjød og hans Ben", saaat denne Tro forbinder mig inderligere med Kristus, end nogenfinde en Ægteemand kan være forbunden med sin Ægtehustru. Derfor siger Paulus i Gal. 2: „Kristus, som er mig saa nær og ganske er bleven et med mig og bliver i mig, han lever i mig". Ja det Liv, som jeg har, er netop Kristus selv, og vi er altsaa, Kristus og jeg

i denne Henseende ganske et. Forat jeg skulde kunne blive retfærdig for Gud, maatte Kristus og jeg blive forbundne paa den allernøieste Maade, saaat han lever i mig og jeg igjen i ham. Naar du derfor stiller dig og Kristi Person fra hverandre, saa er du allerede under Loven og lever ikke i Kristus.

Det lille Ord Israæl betyder en Guds Herre; det er et overmaade høit og helligt Navn og indbefatter i sig det store Under, at et Menneske ved den guddommelige Naade bliver endog Gud mægtig, saaat Gud gjør, hvad Mennesket vil, ligesom vi ser, at Kristenheden ved Kristus er forenet med Gud, som en Brud med sin Brudgom, saaat Bruden har Ret og Magt over Brudgommens Legeme og over alt, hvad han har. Dette sker alt ved Troen. I den gjør Mennesket, hvad Gud vil, og igjen Gud, hvad Mennesket vil, saaat Israæl er et Menneske, som er lig Gud og lige mægtig som Gud, et Menneske, som i Gud, med Gud og ved Gud er en Herre til at gjøre og formaa alle Ting.

Hieronymus siger saa godt om Evangeliet paa denne Peters og Paulus Dag, at det er at lægge Mærke til, hvorledes Kristus spørger sine Disciple først, hvad Menneskene siger om ham, og saa, hvad de sige om ham, som om de ikke var Mennesker. Thi det er sandt, at det Menneske, som er udvalgt ved Guds Naade, er mer end et Menneske; thi Guds Naade gjør ham Gud lig og gjør ham til Gud, saa at ogsaa Skriften kalder ham Gud og Guds Søn. Mennesket maa altsaa komme ud over Kjød og Blod og blive mer end et Menneske, naar han skal blive hellig.

Troen udretter disse tre Ting. Den gjør os hellige, fromme og fulde af Gud.

Er det ikke over al Naade stort, at et Menneske skal blive Gud? Og dog er dette udtalt i Skriften: „Jeg har sagt, at I er Guder, og at I alle er den allerschæfste Børn". Thi naar vi bliver hans Børn, saa maa vi ogsaa blive meddelagtige i den guddommelige Natur og i Guds Navn, saaledes som Petrus siger: Vort Ord og vor Gjerning er alt Guds Ord og Guds Gjerning uden Forskjel. Saa nær er han os, og saa høit velsigner han os; det er Kristi Prestedømme, som gan-

ikke bestaar og hviler i Troen; saaledes som Brevet til Hrbreæerne saa rigelig viser.

Vi har den store, uudsigelige Gæde deraf, at vi er kaldte efter Guds Navn, og døbt til det og kaldet ved det, at der bliver et Navn af hans og vort Navn; vi har da en saadan Gud, der gjør saadanne store Ting i os, at vi heder Guds Folk, Guds Tjenere, Guds Arb, Guds Rige, Guds Tempel, Guds Gjærning, og har mange flere Navne, for hvilke Navnes Skyld vi ogsaa bliver agtede for helige og høie, ikke for Verden, men i de helliges Raad og for alle Engle i Himmelen. Vi har altsaa ikke alene disse Guds store Under, men dertil ogsaa disse hellige Navne og denne herlige Gæde. Thi det er en overmaade høi og hellig Gæde naar et Menneſke tør rose sig af Gud, at han er Guds Tjener, Barn og Folk, imod hvilken Gæde al Verdens Gæde er idel Forfængelighed.

Vil du, at Gud skal blive i dig med sin Kjerlighed, og vil du være en Ting med ham og kaldes et guddommeligt Menneſke, saa maa du ogsaa være trofast med din Nætte i Kjerlighed, Taalmodighed og god Gjærning; thi disse to Ting er sammensflettede med hverandre. Naar du da er et saadant guddommeligt, himmelsk Menneſke og ikke lader dig dit Hjertes Sødhed fratage ved andre Folks Utaakommelighed og Ondskab, saa vil han ogsaa bevare sin Kjerlighed og sit faderlige Hjerte imod dig.

De kristne er idel Hjælpere og Frelser, ja Verdens Herrer og Guder; thi Profeten Zakarias siger, at Kristus skal udgøde og give den Aand, som kaldes Naadens og Bønnens Aand; men denne skal udrette og skabe i alle de kristne, for det første at de bliver forvisede og sikre i sit Hjerte paa, at de har en naadig Gud, for det andet, at de ogsaa kan hjælpe andre ved Bønnen. Det første gjør, at de bliver forsonede med Gud og har for sig alt, hvad de behøver. Naar de nu har det, saa skal de derefter blive Guder og ved Bønnen Verdens Frelser, medens de altsaa ved Naadens Aand selv bliver Guds Børn. Og nu maa de handle som Guds Børn mod sin Næste og tjene og hjælpe andre, saa at disse ogsaa kan komme dertil. Thi naar

en kristen begynder at kjende Kristus som sin Herre og Frelser, ved hvem han er forløst fra Døden og bragt over i hans Herredømme og hans Arb, saa bliver hans Hjerte ganske gjennemtrængt af Gud, saaat han gjerne ogsaa vilde hjælpe enhver dertil; thi han har ingen høiere Glæde end i den Skat, at han kjender Kristus. Derfor gaar han ud, lærer og formaner andre, priser og bejender dette for enhver, og beder og sukker om, at de ogsaa maa komme til saadan Naade.

Det er Summen af Pauli Ønske i Brevet til Efeserne, at vi skulde tiltage i Troen, paadet at den kan være stærk og kraftig, Kjerligheden inderlig og brændende, og vi saaledes alle blive fyldte med al Guds Fylde. Det er efter hebraisk Maade at tale paa saa meget sagt som, at vi maa paa alle Maader blive fyldte af Guds Aand og altsaa blive fulde af Gud, fulde af al hans Naade og Gave; oplyste med hans Lys, forat hans Liv kan leve i os, hans Salighed gjøre os salige, hans Kjerlighed opvække Kjerlighed i os, forat alt, hvad han er og formaar, kan fuldkommen være og virke kraftig i os, forat vi ganske kan blive til Guder, ikke have en Del eller nogle Stykker af Gud, men af Guds Fylde.

Der er skrevet meget derom, hvorledes et Menneſke skal blive ganske til Gud, og man har gjort Stiger, hvorpaa man stiger op mod Himmelen, og mange saadanne Ting. Men det er idel Skyggevejen; men her er den rette og nærmeste Vej til at komme derop anvist, at du maa blive fuld, fuld af Gud, forat der ikke skal mangle dig i noget Stykke, men at du kan have alt i en Hob, forat alt, hvad du taler, tænker, gaar, ja dit hele Liv kan være ganske guddommeligt. Men ingen skal tænke, at saadant fuldkommen vederfares et Menneſke. Vi maa vel ønske os det og bede om det saaledes, som Paulus her har gjort, men man vil ingen finde, som saaledes har den hele Fylde. Men vi staar paa det Punkt, at vi begjære det og sukke derefter; thi saalænge vi endnu lever i Kjødets, er vi fulde af al Adams Fylde; derfor er det nødvendigt, at vi uden Afslæbelse beder om, at Gud vil tage Svagheden

bort og give os Mod og Aand i Hjertet og fylde os med Naade og Styrke, forat han alene kan fuldkommen regjere og virke i os.

### Noget for Bønnefolk.

De „kristelige Studenter Verdensforbund" paa det indstændigste opfordrer alle Bønnefolk at komme ihu og gjøre Brug af Søndag 14de Februar 1909 som særskilt Bønnedag for Studenter.

Skal Hedningefolkene i Fremtiden frelses, maa Arbejdernes Tal forøges; men Missionshæren vokser kun i en i denne materialistisk berusede Tid, og endnu daarligere gaar det, hvis Herrens Folk d e l v i s, om ikke helt, taber af Sigte dette store: „V e d Høstens Herre, at han vil drive Arbeidere ud til sin Høst".

Naar der kommer en lig eksira Opfordring til Bøn, kunde maaske nogen mene, at dette er Sværmeri. De kristelige Studenter Verdensforbund farer ikke med Sværmeri. Forbundets Medlemmer gløder af den sande Missionsstrang; det har vist sig, og viser sig fremdeles, at en ægte kristelig, holdbar og vedvarende Aand gienneimtrænger Forbundet som et hele. Vil man falde dette Sværmeri, saa vær saa god!

Eller man kunde tænke: „Sligt bliver rykkevis". Det er vist ikke Hensigten med denne Opfordring, at man skal bede for denne særskilte Ting just paa den Dag og saa lade det staa hen. Det kunde maaske „rykke" mange af os, om vi vidste, hvad de styrende inden Verdensforbundet ved om Tilstandene i Hedningeverdenen: Nøden, Sammenen og Glemtheden paa den ene Side; Friheds- og Frelsesstrangen paa den anden. Føler vi ikke, naar vi hører Missionsræernes Beretninger: „Aa, gid jeg kunde hjælpe"? Denne Følelse gaar bort, men Nøden er der lige godt; den gaar ikke bort, om vi glemmer den.

Idet vi beder, at Gud maa vække en dyb Trang hos mange unge (særlig Studenter) at gaa ud som Missionsræere eller Lærere, at han vil vække til sandt Kristensliv man-

ge af vore begavede, brillante, men i Synden sovende Ungdommer, vil vist ogsaa bort eget Aandsliv erfare en forfriskende Baarvind.

Da muligens mange af „Buddæreren" Læsere ikke vilde blive gjort opmærksom paa dette, ansaa jeg det som en kjær Blygt at nedtegne denne Oplysning. Det øvrige staar til den enkelte Læser. Guds Vilje og Befaling kjender vi.

H. M. B a k k e.

### Det tabte og fundne Kongesmykke.

Adam var en Konge, herlig smykket og udsaaet til at herske over de øvrige Skabninger paa Jorden. Men Synden styrkede den høistillede ned fra hans Trone og berøvede ham Purpur, Kongesmykke og Scepter. Men efter at hans Dine var rpladte for Synden, som han havde begaaet, og han nu vendte sit søgende Blik mod Jorden; om han kunde finde det tabte igjen, se, da mødte han Torne og Tidslær, hvor Kronen faldt fra hans Hoved; Scepteret havde ligesom, for at haane den faldne Konge, forvandlet sig til et skrøbeligt Rør, og istedetfor Herskertaaben tog den skuffede Haand en Marredragt op fra Jordens Støv. Sørgmodig hviende den bebragte sit Hoved. Da raabte en Stemme: „Se op!" Og da han søstede sit Hoved ibei, ret, se hvilket Syn viste sig da for den overraskede! En smuk, hemmelighedsfuld Mand stod for ham, som havde opsamlet hine skarpe Torne fra Jorden og slettet dem til en Krone om sit Hoved, og havde selv ført sig Marredragten og taget Rørstaven, dette Afmagtens Sindbillede, i sin Haand. „Hvo er du, underfulde Væsen?" Svar: „Jeg er alle Kongers Konge, der som en Midler er traadt i dit Sted og har d. It dine Kaar, og der giver dig det tabte Paradis tilbage!" Da faldt den uheldige Stamfader paa sit Ansigt, rørt af Taknemmelighed og fuld af Vrefrygt, og han anede nu den dybe Betydning af det Ord, han engang havde hørt af Herren, efter at være klædt i Offerdyrets Skind: „Adam er bleven som en af os".

Tauler.



### Hvad vil Folk sige?

Frygten for andres Spot og Kritik er en mørk Magt, som holder mange tilbage fra helt at give sig over til Gud. Dette Spørgsmaal: Hvad vil Folk sige, om jeg kommer til at høre til de hellige? staar som et truende Spøgelse.

Der fortælles om en indisk Kæreste, at han lod sin Søn kaste i Fængsel, fordi han havde gjort adskillige Forbrydelser. Den lange Fængselstid havde god Indflydelse paa Sønnen, og tilsidst bad han sin Fader om Raade. Kongen var ogsaa tilbøielig til at benaade ham, men for at Benaadningen kunde blive fuldbgyrdet, skulde han føres gennem Gaderne i Lænker. Prinsen glædede sig over at skulle blive fri, men sagde: „Hvad vil Folk sige, naar jeg bliver ført omkring i Lænker?“

Kongen blev opbragt og svarede: „Jeg skal lære dig ikke at spørge om, hvad Folk vil sige“.

Dagen derefter blev han ført ud af Fængslet, hvorpaa man gav ham en Staafuld af Mælk i Haanden med den Formaning ikke at spilde en Draabe deraf; thi Bøddlen gik bagefter ham, rede til at dræbe ham, dersom han spildte en Draabe. Prinsen tog mod Staalet og gik forsigtig gennem Mennesskemængden, indtil han ved Maalet for Vandringen kunde aflevere Staalet uden at have spildt noget.

„Har du saa hørt, hvad Folk sagde?“ spurgte Kongen.

„Hvor kunde jeg det? Jeg havde nok med at passe paa Mælken og kunde ikke høre efter, hvad Folk sagde“.

„Du har altsaa lært“, sagde Kongen, „at man ikke spørger om, hvad Folk siger, naar man søger Raade og Forsoning“.

Er det Alvor med et Mennesskes Omvendelse, spørger man ikke, hvad Folk vil sige, men hvad Gud siger, og Spørgsmaalet bliver ene: „Herre, hvad vil du, at jeg skal gjøre?“ Moses agtede Kristi Forsonelse for større Rigdom end Egyptens Skatte, og Paulus agtede alt for Skarn at være mod Guds Raade.

Derfor blev han ogsaa den største Mand i den nye Pakt. „Den, som skammer sig ved mig og mine Ord, ved den vil ogsaa Mennesskens Søn skamme sig, naar han kommer“.

### Du glemte en.

Da jeg gjennemlæste Stykket af T. V. Oppedal i „Buddbæreren“ No. 2, saa forekom det mig, at Hr. T. V. Oppedal glemmer en af Jesu Fiender. Han siger nemlig: „Dersom han opnaar sin Hensigt, saa har han ikke noget imod, at vi bygger store og kostbare Skoler og Kirker og gaar til Kirke, gaar til Nadværen, gaar til Samtale-møder og Bøn-møder, at Folk lærer sig til at predike ja endog profetere. Alt det har han ikke noget imod. Men kommer den sterkere over ham og den Helligaand tager Ledelsen, da bliver der Uro i Leiren, da samler Satan straks sin Hær, og den er stor. Han har en Mangfoldighed af Tjenere. Han kan bruge læg og lærde. Paa Kristi Tid var det Ypperstepresterne og de skriftlærde, som var hans bedste Redskaber til at faa Kristus paa Korsen“.

Saa langt Oppedal. For det første, vil jeg bare spørge, hvormange Yppersteprester var det som havde med Domfældelsen af Jesus at gjøre?

Var det mere end en?

Det andet som forundrer mig er, at D. har glemt en Klasse af Jesu Fiender, og som lever den Dag idag og det er Farisæerne og disse var jo de virksomste i at modarbejde og kritisere Kristus.

Funk siger, „at en af denne Klasse skyver en Kærrer foran sig, og efter alle Tegn at dømme, saa er han en Skomager“. Men kanste han kan ogsaa være Lægmand, Prest, Profet og en som endog kan skrive i Blade. Derfor er det mit Raad, naar vi vil forsøge at kritisere andre og Forholdene, saa lader os tage Farisæeren med; thi han er uden Tvivl en af Jesu værste Fiender, som altid river ned Guds Kirke, men aldrig bygger op.

## Palästina i Nutiden.

Palästina er Oldtidens eneste Land, hvis Navn finder Gjentklang hos enhver, ikke paa Grund af, at dets Kultur strækker sig ind i den graa Fortid, eller fordi det en Gang var et rigt, blomstrende Land, men fordi det var her Kristendommens Bugge stod. Grækenland og Rom med deres fordums Skønhedsdyrkende Hedenkab, er for inange kun tomme Ord, men Palästina lever videre i Bevidstheden, skjønt det nu kun fører en Skyggetilværelse, fra hvilken det neppe reiser sig igjen.

Allerede ved Indseilingen i Haifas Havn, der er saa flet, at der ofte medgaar Dage med Frem- og Tilbagekrydsen, inden man kan løbe ind, faar man et omtrentligt Indtryk af, hvad Palästina nu betyder som Kulturland. Smudsige, arabiske og jødiske Kvarterer, renlige, ofte elegante europæiske Boliger, med et almindeligt, karakterløst Præg, Kolonier af forskellige Sekter, hvis ensformige Bygningsmaade skal udtrykke Ydmyghed og lignende kristelige Begreber, er betegnende for den nuværende Vidsaad.

Naturen er tilvisse ikke Skyld i Palæstinens Trøsteløshed, thi overalt, hvor den menneskelige Haand kun hjælper lidt til, herfer blomstrende Liv, og i enkelte Egne minder man endnu om, at man er i det Land, „der flyder med Mælk og Honning“; men ellers finder man kun udrykede og ubeboede Landstrækninger. — Bjerget Karmels stigende Høider, Bjerget Hebron, hvor allerede Abraham anlagde sit Vinbjerg, er endnu beplantet med Vin. Paa Hebron staar endnu mellem Vinranker de graa karakteristiske Mure, som Patriarkerne reiste. Enkelte Daser med hyppig Vegetation, enkelte Landstrækninger med Agerbrug og Kvægdrift er alt, hvad der er tilbage af den fordums hyppige Frugtbarhed, der var saa ødsel, at Landet forsynede baade Norden og Syden med Frugter, ja, endog det gamle Rom fik saa godt som udelukkende sit Kornforbrug derfra.

Byerne med de graa, mørke Stenbygninger med flade Tag og næsten vinduesløse Mure ser ud som Stendynger. Kun de høje

Kirkespir afbryder Linjernes Ensformighed, og de triste Farver oplives af Beboernes brogede Klædninger. Lidligt trænger Jøder, Tyrker og kristne sig gennem de snevre Gader, i hvilke Snabs og Urenlighed blir liggende i dybe Grøfter, indtil Regntiden skyller det bort. Saaledes ser Nazaret, Tiberias, Beisan, Betlehem og alle de andre Byer og Landsbyer ud. Et eller andet Sted kan ganske vist faa sit eiendommelige Særpræg ved en bestemt fremherskende Kultur, eller ved Besiddelsen af en særlig Relikvie, men som en rød Traad gaar det fælles Præg — Moskeer, Kirker, hift og her en fattig Synagoge og fromme Mennesker, der behandler hverandre med fanatisk Foragt, og gaar forbi hinanden med den Følelse: „Herre, jeg takker dig, at jeg ikke er som denne“!

Ridende paa Heste eller Kameler naar man til det indre af Landet; thi de fordums gode Landeveie er under den tyrkiske Regjering næsten blevne ufarbare, og nu gaar det op ad Bjerge og ned ad Bjerge, over Stene og Grus og gennem Sumpe. I Timevis støder man ikke paa nogen menneskelig Bolig. Lavastrømme og Bjergsammenstyrtninger har blandet Stenmasser mellem de gamle Ruiner, saa man neppe kan skjelne Fjeldmasserne fra Resten af menneskelige Bygninger. Der ligger et Stykke Mur, her et forfaldent Gravsted, eller en tom, gabende Sarkofag. Glendige Verhytter, der tjener til Husly for de reisende, naar disse ikke selv fører Telte med, findes spredte hift og her paa Høiene. Naturen selv mildner kun svagt det trøsteløse Billede; sparsomt grønt, vilde Tjørnekraat og forkrøblede Trær er det eneste Liv i disse Odemarkter. Malerisk virker Egnen kun ved sin eiendommelige Belysning. Morgenens graa Rosa og Aftenens dybere graa-violet lægger sig blødt over Bjerg og Dal.

Orientalst Belysning, nordist Natur, hed Sol og forstenet Liv danner her et sælsomt hele.

Smukkest er vel Egnen ved Nazaret og Tiberias. Nazaret ligger ved Enden af en snever Dal, indesluttet af Høie og Bjerge, over hvilke Beien fører til Genesaret. Lav-

landet er en af Palæstinas saa Daser, hvor man ser grønne Marker og græssende Kvæg. Her var det, at Saladin i Aaret 1187 slog Koræfarerne i det andet Korstog. Ved denne Seier, som han for Størstedelen kunde takke den Tvedragt for, der herskede i den kristne Hær, befæstede han sit Herredømme saaledes over Palæstina, at det ikke lykkedes, det tredje Korstog at udsri Jerusalem af Saracenernes Hænder.

Videre gaar det over Hvie og Bjerge, og bestandig har man det pragtfulde Billede over Genezarets Sjø; her ligger det Bjerg, hvor Kristus holdt sin Bjergprediken. Dybe Huller i Basaltklippen er gamle, hedske Lffersteder.

Nu kommer man til Byer, der alle er bekjendte fra Kristi Liv. Kana, Magdala, Nain, Kapernaum, men den Gang vandrede man under Palmes, medens man nu møjsommelig maa bane sig Vej gennem Sand, Stene og Krat. Dog, Fortiden taler sit indtængende Sprog; Tiberias, Herodes Metropolis (befæstet Borg), Kapernaum, der efter den bibelske Profeti skulde lægges øde paa Grund af dets Vellevnet, berømte Badessteder; hvad er der tilbage af den Herlighed—mægtige Ruiner, sammenstyrtede Søiler, Kapitæler fra den græsk-romerske barbariske Tid—et grænseløst Øde, som kun afbrydes af Havenes, Hævernes, Wildsvinernes og Schakalernes Omstreifen.

Stolt og rolig skuer det snebedækte Hermon ned paa denne nu saa stille Verden, ligesom fordem paa det glade, pragtfulde Liv paa Høisletten, som de varme Kilder, der blev ledet ud over denne, omskabte til en blomstrende Have.

Ved Svovlkilderne ved Beisan, der kommer frem af Jorden med en Temperatur af 46 Grader Reamur, søger Beduinerne Lægedom, og naar de har fundet Helbredelse, hænger de Tøilapper med Takkeindskrift paa Murresterne af de antike Bade.

I de steile, lodrette Klippevægge er der indhugget Guler, i hvilke fordem Gneboerne boede; aldrig kom de ud af de mørke Voliger, og Føden, som man bragte dem trak de til sig i et Reb.

I det nordlige Palæstina findes de mest forslagne Gravsteder i Gadara, nu Meis. Længs Bjergkammen fører en af Triumfbuer begrænset Søilevei til Teatret af Basalt med det herlige Røugesæde, der skuer vidt ud over Tiberias og den mørkeblaa Genezarets Sjø.

Sarkofoger af Basalt, Gravsteder indhugne i Klippevæggen, stolte Søiler, prægtige Templer, den hele Pragt ligger tilintetgjort, og Beduinerne benytter Gravstederne til Stald for Kvæget og Ruinerne til Bygningsmateriel.

Saa, alle disse Steder paa Veien til Jerusalem fylder den reisende med Bemoed og alvorlige Tanker. Hvad Jordstjælv og vulkaniske Udbrud, hvad mennefskeligt Edelægelseskræveri og den alt fortærende Tid har lagt i Ruiner, hører Fortiden til; hvad nytter det at dvæle ved de døde! Det kunde Menneske forlange Liv og den reisende i Palæstina haster frem til Jerusalem, Landets pulserende Hjerte.

(H. R. i „Danst Amerikaneren“).

#### Gud har elsket Verden.

Elskede Fader, tak, at du gav os det første. Amen. Joh. 3, 16.

Gud elskede ikke Verden, fordi Jesus døde for os. Det var, fordi han elskede Verden, at han gav sin enbaarne Søn. Kjerligheden giver bestandig; den Kjerlighed, som ikke giver, er ikke Kjerlighed, og Gavnens Maal er ogsaa Kjerlighedens Maal. Naar vor Vilighed til at lide eller ofte slipper op, er vi ogsaa kommen til den yderste Grænse for vor Kjerlighed. Gud elskede saa høit, at han gav sin enbaarne Søn—alt han havde—han gav sit eget Liv. Her har vi ogsaa Frelsens Vej—„for at hver den, som tror paa ham“. At tro paa Jesus er at modtage ham som vor Frelser og betro ham vort Liv med alle dets Synder og Syndighed. „Hver den“ er af højeste Vigtighed—ingen er udeladt. I Ordet „fortabes“ faar vi et Glimt af Menneskets naturlige Tilstand og af den evige Døds Mørke, i hvilket vi maatte have forblevet for altid, dersom Gud ikke havde givet os sin Søn. Paa den anden Side giver Ordene „evigt Liv“ os et Glimt af den Salighed og Herlighed, som de, der tror paa Jesus, gaar ind til.



## Fyrstelige Gaver.

Lørdag den 28de Januar var det særdeles festligt ved det norske Alderdomshjem i Norwood Park, Chicago. Et særskilt Træn førte over et hundrede Gjester ud til Hjemmet, blandt disse var Konsul F. H. Gade, der havde i Opdrag paa det norske Kongepars Bægne at overlevere til dette Hjem den smukke Mindegave, som bestod i Kong Haakon's og Dronning Mauds Billeder i prægtigt forgyldte Rammer med Kongekronen over og deres Navnetræk under Billederne. Konsulen holdt for Anledningen en meget smuk Tale og haade Taler og især Billederne modtoges med Bifald og stor Begejstring af alle tilstedeværende.

Alderdomshjemssforeningens President, den ærværdige Dr. Ovales svarede paa Taler og takkede for Væren og Gaven fra det norske Kongehus, og vi kan ikke negte at give hans Tale et lidet Rum her; thi den er værd at mærke. Den lød saaledes:

„Hr. Konsul Gade! Den norske Alderdomshjemssforening modtager med inderlig dyb Taknemmelighed denne ligesaa ærefulde som værdifulde Gave Hans Majestæt Kongen og Hendes Majestæt Dronningen har stænket dette vort Hjem for gamle norske Mænd og Kvinder her i Chicago.

Det vilde være overflødigt at forfikle Dr. Konsulen om, at vor Forening føler sig høiligen æret ved at modtage denne kostelige Gave fra Norges Konge og Dronning. Det er en Opmærksomhed, der i stort Mon vil knytte Vaandet stærkere imellem det norske Udflytterfolk, ikke alene her i Chicago, men i Landet i det hele.

Det er en Mindegave, der gennem Tidernes Løb vil staa som en Pryd for de gamles Hjem, paa samme Tid, som den vil anspore vor Forening til større Virksomhed, til mere trofast Arbejde og til større Opofrelser for denne Velgjørneheds Anstalt, vi har sat os til Opgaave at opholde og bestyre.

Den venlige Hilsen hvormed Gaven ledtagedes, tiltaler og glæder os, og vi maa nu faa bevære Dem, Hr. Konsul, med at bringe Hans Majestæt Kongen og Hendes Maje-

stæt Dronningen vor varmeste og hjerteligste Tak.

Medens vi føler os høiligen æret og modtager denne kjerkomne Gave fra det norske Kongehus med dyb Erkjendtlighed, kan vi paa samme Tid ikke undgaa at gjøre os selv det Spørgsmaal, om det i og for sig er ret og sømmeligt af vore Landsmænd her i Amerika at plage og bebyrde Norges Konge, naar det gjælder Indsamling af Midler for velgjørende Diemed her i Landet.

Vi har været saa fri at nævne dette, Hr. Konsul, da det er en Tanke, der trænger sig frem, og da Anledningen kunde synes at passe.

Vistnok er det, saavidt som vi ved, enestaaende Tilfælde, og det er derfor ikke paa krævet nærmere at berøre den principielle Side af Sagen; saa meget turde det imidlertid være os tilladt at fremhæve—kjendt som vi er med Forholdene og med vore Landsmænds Stilling her i Landet, at en Bevægelse i den Retning helst burde misbilliges og modarbejdes.

Maa vi saa faa Lov at takke Hr. Konsulen saa meget for alt det Bryderi og Besvær, denne Mission har paaført Dem. Takke saameget fordi De var saa venlig personlig at overbringe os Gaven, og for den særdeles høderende Maa, hvorpaa De har udført dette ærefulde Hverv”.

Efter at denne Del af Festen var tilende samlede alle i Spisefalen og nød en Kop Kaffe, Smørrebrød og Rager. Pastor F. Ring holdt Bødbøn og nedbad Guds Betsignelse over Norges Land, dets Konge og Dronning og hele det kongelige Hus, Regjering og Storting og over de Forenede Stater, deres President, Regjering og Kongressen. Derefter holdtes korte Taler af flere ved Bordet deriblandt ogsaa af Pastor Walstad, som for nærværende betjener som Prest ved Hjemmet.

En Kongsgave er ogsaa tilfaldt det norske lutheriske Diaconisshjem i Chicago. Denne Gave er ogsaa fra den norske Konge og bestaar i et meget kunstigt og kostbart Maltæde eller Tæppe. Hvad Prisen paa et saadant kan være har vi ikke hørt eller har nogen

Mening om, men at det er kostbare Sager siger sig selv. Som ventendes vilde ogsaa denne Anstalts Venner se den kongelige Gave og saa havde man forleden en vakker Fest, saa flere samtidig kunde have den Fornøielse at bese Hjemmet, hilse paa syge og friske, og betragte den fra det norske Kongehus modtagne Gave.

Hvorledes Kongen har faaet i Sindet at sende disse Gaver til disse to Anstalter kjenner vi ikke til, men nogen har maaske henledet hans Tanker paa disse Hjem for gamle og syge og det er nu saa pent gjort som det kan være af den norske Konge og Dronning, at de har sendt disse Gaver, hvad eller hvem det end er, som har ledet deres Tanker hen paa det norske Folk i Amerika for at bevise dem en saadan Agtelse og Ære.

Men nu er det vel ingen Rimelighed for at den norske Konge har liggende en saadan Gave til hver af de mangfoldige gode Anstalter som de norske i Amerika har oprettet. Nei saa er vist ikke Tilfælde. Ikke er det vel nødvendigt heller, at vi herover skulde blive Modtagere af mange saadanne Gaver fra hinsides Havet. Uden Tvil har den ærbørdige Doktor ment noget, naar han i sin Takketale siger: Vi kan ikke undgaa at gjøre os selv det Spørgsmaal, om det i og for sig er ret og sømmeligt af vore Landsmænd her i Amerika at plage og bebyrde Norges Konge, naar det gjælder Indsamling af Midler til velgjørende Diemed her i Landet".

Disse Kongsgaver kan ogsaa give Anledning til andre Betragtninger. De her nævnte og andre flige Anstalter er kristelige og lutherske og staar i Barmhjertighedens Tjeneste. Mange er de Bønner som opsendes til al Naadens Gud paa flige Steder. Baade gamle Folk og syge Folk faar timelig og aandelig Pleie og Hjælp. Ved de ihærdige og tro Arbeidere for og ved alle flige Institutioner gaar den barmhjertige Samaritan endnu omkring for at lindre Nød. Den største kongelige Gave, som Verden nogen Gang har faaet og kan saa blive fremholdt og tilbudt de fattige og lidende paa Jorden. Den Gave som her sigtes til er den Herre Je-

sus, som blev sendt til den lidende Menne-  
hed af Kongernes Konge. Hans Billede og Haandskrift har vi faaet, og vi frydes naar hans Skikkelse blir afløst for vort Hjertes Betragtning. Vi har Festsdage, naar han kommer ind i vort Hjem. Hans Billede og Signet gjør et jaligt Indtryk paa Hjerte og Sind. Hvor ofte har ikke de kristne bedt enkeltvis og sammen: Skriv dig, Jesus, paa mit Hjerte, O min Konge og min Gud! At ei Vellyst eller Smerte, Dig formaar at flette ud; Denne Indskrift paa mig sæt: Jesus ud af Nazaret, Den korsfæstede min Ære, Og min Salighed skal være!

Saa følger der ogsaa et Klæde med Kongsgaven fra Himmelen. Det er det kostbareste, kunstigste Klæde, som nogen Historie nogen Gang har vist at berette om. Dette Klæde kaldes Jesu Kristi Guds Søns Retfærdighed. Det er et forunderligt Klædebon, som kan faaes af alle uden at deles. Jærlserens Kjortel var ushet, vævet hel fra øverst til nederst, den blev ikke delt, saa den som fik den skulde have den hel. Det var et Billede paa den Retfærdighed, som han har forhvervet os ved sin Lidelse og Død. Med Hensyn til Trang til dette Klæde, da er vi alle lige, Kongen og Underfaatten, Læreren og Tilhøreren, den friske og den syge. Maatte ingen forsmaa denne kongelige Gave Kristi Retfærdighed. Maatte ingen forsøge at komme frem for Gud i sine egne Bjalter, men holde fast ved dette: En evig Retfærdighed du os fortjente, Der Vinen og Døden dit Hjerte ompendte: Der har jeg de Klæder, der smykke mig ud At prange for Tronen som deiligste Brud.

#### Bedre end mangelen kristen.

William er en kvik liden Fyr paa fem Aar. Han er meget dybsindig og tænker over alt, hvad han ser. En Dag sagde han til sin Far: "Papa, jeg tror, vor hvide Høne er en kristen".

Hans Far saa overrasket paa ham og spurgte: "Hvorfor tror du, at den hvide Høne er en kristen".

William svarede: "Hvorfor?—men Papa, har du ikke set det? Hun tænker aldrig paa sig selv, men giver alt til sine Kyllinger".

# Verdens Evangelisation.

(Mark. 4, 21—25).

Taf, Jesus, at vi frelses af Naade, ikke af Gjerninger. „Og han sagde til dem: Kommer vel Vshet ind for at sættes under en Skjeppe eller under Seng? kommer det ikke for at sættes i Stagen? Thi intet er skjult, uden at det skal aabenbares, ei heller bliver noget dulgt uden for at komme for Dagen. Om nogen har Øren at høre med, han hør! Og han sagde til dem: Agt paa, hvad I hører! Med det samme Maal, som I maaler med, skal eder maales igjen, og eder som hører skal der gives end mere. Thi den som har, ham skal gives, og den som ikke har, fra ham skal endog tages det han har“.

Studenternes kristelige Verdensforbund, som tæller meget over 100,000 Medlemmer og i tusindtal af dem, som uddanner sig til Missionærer, har til Valgsprog: „Verdens Evangelisation i dette Slegtled“. De opstiller som sit Maal, at Evangeliet om Kristus i dette Slegtled skal blive prediket over hele Verden. Denne Tanke forekommer den svagtroende dristig, naar man betænker, at endnu to tredjedele af Jordens Befolkning—altsaa 1000 Millioner Mennesker, ikke har hørt et Ord om den korsfæstede Frelser. Men disse Studenter arbejder flittig for Evangeliets Udbredelse, og de arbejder med Tro og Bøn, og med Forbauselse ser Verden, hvorledes Gud gjør Underverk ved dem.

Men det er ikke bare Studenterne det tilkommer at udbrede Evangeliet over Jorden. Det er enhver troendes Pligt at gjøre det. I vor Tæst gir Jesus en indstændig Opfordring i saa Henseende.

Han siger: Kommer vel Vshet ind for at sættes under en Skjeppe eller under en Seng? kommer det ikke for at sættes i Stagen? „Man pleier at kalde al Kundskab for Dplysning, og det med rette, thi Kundskaben spreder jo Vsh i mange Spørgsmaal. Men almindelig Kundskab kan ikke lyse op til Himmelens salige Boliger. Vi blir ikke frelst gennem at vide meget. Veien til Saligheden finder vi kun gennem Jesus Kristus, ved i Troen at modtage Forsoningen gennem

ham. Derfor er han det eneste sande Vsh. Derfor siger han selv: „Jeg er Verdens Vsh“. (Joh. 8: 12). Dette Vsh bør nu ikke sættes under Skjebben eller under Sengen. Det maa ikke skjules. Det bør sættes paa Stagen, for at sprede sit Skin over hele Vserrelset. Hver en, som eier dette Vsh, bør stille det paa en saadan Plads, anvende det saa, at det ogsaa lyser for andre. Du, som tror paa dine Synders Forladelse gennem Jesus, du bør gjøre hvad du kan for at ogsaa andre skal blive delagtige i denne den største af alle Gaver.

„Thi intet er skjult, uden at det skal aabenbares, ei heller bliver noget dulgt uden for at komme for Dagen“. Om Gud har aabenbaret sine Sandheder for dig, om du har faaet Naade af Gud til at forstaa hans underbare Raadslutninger til vor Frelse, som er skjult for denne Verden og dulgt for det naturlige Menneske, saa skal du aabenbare det, bringe det du ved om denne Frelse for Dagen, for at ogsaa andre kan blive delagtige deri.

„Om nogen har Øren at høre med, han hør!“ Atter en Opfordring af Jesus til at bruge sine Øren, at give nøie Agt paa hvad han siger, at rette sig derefter og saaledes sprede Vshet, Evangeliet om ham, i stedse videre Kredse.

Og Jesus fortsætter: „Agt paa hvad I hører“. Hvilken vigtig Paamindelse midt i Opfordringerne. En Paamindelse om ikke at høre hvadsomhelst, ikke høre paa noget daarligt eller ondt, noget som fører os længer fra Kristus. „Agt paa hvad I hører!“ Forsøg at saa høre saadant, som fører til et inderligere Samfund med Gud end før! Og forsøg selv at tale saadant, som fører andre til Kristus! „Thi med det samme Maal som I maaler med, skal eder maales igjen“. Om I uddeler rundelig af Herrens Skatte, skal han uddele rundelig af dem til eder. Det er en underlig Lov i Guds Rige. For at kunne saa; maa man give rigelig. Ikke mange forstaaar det; derfor gir de saa lidet og faar ogsaa saa lidet.—„Og eder, som hører, skal der gives end mere.“ Om I hører flittig, og hører med aabne Øren og aabent Hjerte, saa



skal I saa endnu mere. Hvor vigtigt er det da ikke at høre Guds Ord!

„Thi den som har, han skal gives, og den som ikke har, fra ham skal endog tages det han har“. Den som har faaet Tro eller nogen anden aandelig Gave af Herren og anvender den vel i hans Tjeneste, han skal gives endnu mere. Men den som ikke anvender og omsætter sin Kapital til Herrens Vre, fra ham skal endog tages det han har. En saadan vokser ikke i Herren, men aftager.

Det er saaledes den troendes Pligt at udbrede Kristi Evangelium, baade for at andre skal blive delagtige i Frelsen i ham, og for at Herren skal kunne føre os selv nærmere til sig.

Men hvorledes skal vi udbrede Kristi Evangelium? Ved Ord og ved kjerlige Handlinger. Gjennem Missionen i vort eget Land og i Særdeleshed blandt Hedningerne. Jeg hørte engang en berømt Predikant, som talte om Missionen. Han opstillede tre Satser for de troende:

1. Se til om du muligens selv kan gaa ud som Missionær; 2. Staa ikke hindrende i Veien, om nogen som du har med at gjøre, vil blive Missionær; 3. Om du ikke selv kan reise ud som Missionær til Hedningerne, saa send en anden i dit Sted, eller med andre Ord, skaf Midler til at en anden kan blive udsendt. Kanskje imidlertid nogen, som læser dette, siger: „I denne Breken er der ikke et Ord for mig, thi den er til troende og det er ikke jeg.“ Nuvel, da siger jeg: „Bliv troende, giv dig idag til Jesus, som døde for dine Synders Skyld! Og arbeid saa for hans Rige paa Jorden!“ Amen.

R. A. W r e d e.

„Ar. Ugeb.“

Siger ikke vor kristelige Være, at vi skal tale vel om vor Næste og tage alle Ting i den bedste Mening? Er det da kristeligt at udbrede Næstens Feil og forsøge at gjøre de Dyder han harmistænkkelige? Var det ikke rettest i alle Tilfælde „at være Sandheden tro i Kjærlighed?“

## Kinamissionen.

### Kina i Sorg.

Budskabet om Keiserens Død fik Inaturligvis derover i Amerika længe før det naaede os her midt inde i Midtens Rige.

Det var forresten ikke noget nyt for os at høre Keiseren var død. Ligesiden det mindeværdige Aar 1898, da Keiseren gjorde Forsøg paa at indføre de 26 Reformer, har her Gang paa Gang gaaet Rygte om Keiserens Død.

Vi vidste derfor heller ikke denne Gang rigtig, hvad vi skulde tro, indtil vi saa Proklamationerne, der paabød almindelig Sorg.

Proklamationen læses slig:

„Regjeringen kundgjør herved, at H. M. Keiseren Em. ved 6 Tiden den 21de Dag i 10de Maaned (14de Nov.) blev kaldt hjem til at indtage sin Fædersplads i Himmelen.

Den næste Dag ved 2 Tiden døde ogsaa Enkekeiserinden.

I Anledning heraf paabydes Landets Undersaatter i 27 Dage—fra 21de at regne—at bære Sørgebragt. En Maaned fra nævnte Dag bør ingen tage tilægte eller give tilægte. En Maaned fra nævnte Dag maa ingen rage sit Hoved. Et heller tillades Teaterforestillinger eller andre Forlystelser.

Enhver tage sig vel ivare og se til at efterkomme dette Paabud.

Overtædere vil blive straffet efter Loven“.

At man mener at gennemføre denne Bestemmelse, har vi allerede havt Bevis for. Som en Mand her om Dagen under Fyrverkeri og Fløitespil feirede sit Bryllup, kom Politibetjentene, feiet Bordene, knuste Stole, greb Brudgommen og førte ham til Jamen, hvor han maatte bøde 200 Teals.

Hver eneste Dag er man paa Jagt efter saadanne, som har været forsængelige nok til at rage sit Hoved. Saadanne faar flere hundrede Slag af Rørstokken.

Ingen maa isøre sig Silke eller bære Klædningsstykker med rød, gul eller grøn Farve.

Sort, blaat og hvidt er derimod tilladt. Den røde Top i Huen maa ufravigelig ombyttes med en sort eller blaa. Men det gaar let. Kineseren tar bare sin Strivepensel og smør den røde Top over med Blæk.

Dette er saa ægte kinesisk. Lov—og Formvæsen lige ud i Detaljerne. Heri be-  
staar ogsaa hele Sorgen. Imidlertid kan der jo være hæderlige Undtagelser, om vi skal tro, hvad de fortæller om Vijekongen i Hupeh og Hanan. Da han fik høre om Keiserens Død, „flød hans Taarer uanstelig i tre samfulde Døgn“. Nogen virkelig Vandesorg, som man kan finde den i Europa eller Amerika ved en afholdt Monarks eller en kjer Presidents Død, er her ikke Tale om. Der-  
til staar Folket altfor fjert fra Keiserhuset.

Saa vidt man ved, døde Keiseren en naturlig Død kun 36 Aar gammel.

Enkekeiserinden derimod, paastaar man tog Gift, eller, som det hedder, „flugte Guld“.

Dette kan dog kun være en Gissning, idet hendes Død indtraf samtidig med Keiserens. Hun havde jo naaet sine 74 og var i det senere af og til adskillig daarlig, saa for den Del kunde jo hendes Død ogsaa være naturlig. Og det er det sandsynligste. Thi denne Kvinde, der under mindre gunstige Forhold kunde gribe Regjeringsstolene, vilde vist endnu længe have holdt dem, om Aarene var givet hende.

Som bekjendt var Keiseren en oprigtig Reformven, medens Enkekeiserinden var Hovedet for det reaktionære Parti.

De 26 Edikter, Keiseren mellem 11te Juni og 15de September 1898 udstedte, var af stor Rækkevidde og havde alle til Hensigt at indføre Vestens Kultur og Civilisation. Selv læste han Bibelen, og det paastaas, han til bestemte Tider trak sig tilbage for uforstyrret at tilbede den Gud, han gennem Bibelen lærte at kjende. Men alt dette blev formeget for Enkekeiserinden og hendes reaktionære Hæng. Og saa kom Statskupet, der i en Hast gjorde Ende paa alle Reformere og indførte et Rædselsstyre fuldt af Rænker, Hevn og Mordsudgyldelse, der i Kinas Historie vil søge sin Lige.

Den reformvenlige og for Kristendom-

men venligstemte Keiser blev nødt til at abdicere, udenlandskvenlige Embedsmænd blev afskedigede og fiendtligstemte indtog deres Plads. Vijekonger, Guvernører og Mandariner blev paalagt at op søge enhver Reformven, der paa en eller anden Maade maatte ha en Smule Indflydelse over Folket, fængsle og henrette ham.

Og saa kom Boxeroprøret med den rasede Kristenforfølgelse, hvori 134 Missionærer med deres 52 Børn og indfødte kristne i tusindvis led Martyr døden.

Det er at haabe, den Eksklusivisme, der ledede op til disse Myrderier for steds er knækket, og at det lille som endnu er tilbage af den, vil med Tiden forsvinde.

Den afdøde Keisers 25 Aar gamle Broder, Prins Chun, er udnævnt til Regent, medens dennes Søn, Pu yi, skal blive Tronarving. Den lille Prins, Pu yi, blev født den 11te Februar 1906, og er saaledes kun 3 Aar gammel. Som Keiser skal han bære Navnet Hsuan Tung d. e. vedvarende Herlighed.

Prins Chun har kun en Hustru og er anset som den mest moralske blandt Manjiu Prinserne. Ung som han er, har han naturligvis ikke stor Erfaring i Statsaffærer, men med den kloge og mægtige Yuan Shih-kai ved sin Side faar vi haabe det bedste.

T h. S i m l e.

\* \* \*  
Fra Landabl.

XXVIII.

Fra Fancheng reiste jeg over det vilde Distrikt til Mahkiaki, en Udstation under Taipingtien. Men at reise om Dagen i den varmeste Aarstid i Kina, er ikke raadeligt. Om Nætterne er det kjøligt, og man er da ikke udsat for at bli overhedet, om man ellers har Frimodighed nok.

Da Solen begyndte at hælde, forlod jeg de kjere Medarbejdere i Fancheng. 20 Mil havde jeg at gaa over det vilde Nordland til Mahkiaki, og Solen gik ned i Fjeldene før vi kom til Dencheng, en liden Landsby fire Mil fra Fancheng, hvor H. S. har haft Arbejde i mange Aar. Jeg fik ikke Anledning til at besøge nogen af Bennerne der. Men

det blev fortalt, at der var Fred blandt Folket, og man ventede, at Himmels Gud vilde velsigne dem med god Grøde iaar.

I Byen havde Distriktsmandarinene ladet bygge en svær Galge. Hvor styg den end er, saa er den dog nødvendig i Kina endnu. Den staar der som et Skræmsel for de onde, for dem som vil overtræde Loven. Den nuværende Mandarin i Hsianyang har sat Stræk i Uggjerningsmændene heromkring. Han lader Folk forstaa at han ikke bærer Sverdet forgjæves.

Hedningerne paaftaar, at heroppe er en Masse Røvere i denne øde Slette. Her røver man ret som det er forsvarelsøse reisende og endog tar deres Liv. Og man tror, at her skal findes en Masse onde Aander, der myrdes, som søger efter Hevn. Blandt disse Magter færdes man i den mørke Nat, men det er som Kineserne siger: En Sandhed forjager (fortrænger) et hundre Onder. Sandheden overvinder alt.

Gud ske Tak for Lyset, som han har sat paa Himmelen til at oplyse i den mørke Nat. Ved Titiden kommer han stigende i øst og gjør vor Vej lys.

Lidt før Midnat kom jeg frem til Byen Mahkiaki. Mine Fødder var saare og hovedet tungt.

Evangelist Ho spurgte, om jeg ikke vilde drikke lidt Melsuppe, men jeg takkede og svarede at det vilde smage bedst for det trætte Legem at saa hvile til næste Morgen. Jeg la mig ned paa nogen sammensatte Skolebænker.

Tænk paa Jesus, som ikke havde det han kunde hvile sit trætte Hoved paa. Jeg har det meget bedre, og ikke mindst gla var jeg over, at jeg ikke havde mødt onde Mennekker paa Reisen. De onde Aander, som Hedningerne er saa plagede af, gjør ikke mig noget.

Mahkiaki er en gammel forfalden By. Folket er berhyggede viden om for sin Barbarisme. De er haarde, men bent frem. De har altid været venlige mod mig. Men det er meget vanskeligt at arbejde blandt dem. Naar en Hedning her blir omvendt, saa blir han et nyt Menneffe.

Evangelist Ho har en haard Ager at arbejde i. Efter alle disse Aars Arbeide har vi bare jeks døbt her. Taalmodighed behøves! Men nu haaber vi ogsaa paa bedre Tider. Paa andre Steder har vi større Fremgang og det hjælper til at holde Modet oppe paa os.

Ofte kan vi saa se under vore Møder her Hedninger, som er saa godt som uciviliserede. Man kommer ind i Kapelet og hopper op paa Bænkene og sidder som Ubetatte og Dinene farer i Hodet paa dem som paa en Ratusgle. Og det skal ikke meget til før man faar høre: ti stil, eller saa slaar jeg ihjel dig! De er haarde i Tale og i Hjerte.

De saa kristne som her er, lider megen Modsigelse. Dog har de endnu ikke staaet imod til Blodet. En frimodig, varm kristen sa: „Sag vilde heller dø end gi op Sandheden!“

Vi beklager, at her er saa faa oprigtig søgende, og vi maa arbejde med Beregning. Man kan da ikke slide sig ud, hvor det ikke betaler sig. Det vilde ikke en Jordbruger gjøre. Og det vil ikke Jesus vi skal gjøre i hans Arbeide heller.

Man kan da ikke ta Folk om Struben og lede dem til Gud. Ikke vilde det gaa an her blandt dette haardnakke Folk. Heller ikke vilde Gud ha saadanne tvungne Trælle.

Smidlertid lad os gjøre alt vi kan for alles Frelse. Saa faar det siden bli som Gud bestemmer og de selv beslutter. Gud vil at alle skal bli frelst. Men alle vil ikke lade sig frelse. Gik det efter Guds Vilje, saa blev alle frelst, men Mennekkets Vilje er formørket—for den er det mørke Udsigter!

Trods Hedningernes Larm fra Gaden havde vi et godt Møde. Evangelist Leh var kommet Dagen forud og han talede med Allem til Hedningerne. Det er saare vanskeligt at præke til Folket her. Saa forstaaar noget af Guds Ord. Og at holde paa med al denne Moralpræken duer ikke. Den er bra nok for Hedningerne, som ikke har noget andet at byde paa. Men Herrens Tjenere maa komme med det, som forandrer Hjertet. Præken om Kristus maa til. Ved hans Ord kan Hjertene omvendes og blive til en Guds Bolig.



Jeg maa virkelig sige med Paulus: „Jeg skammer mig ikke ved Kristi Evangelium; thi det er en Guds Kraft til Saliggjørelse for hver den som tror.“

Var det ikke for Ordets Kraft saa voved jeg virkelig ikke at færdes som jeg nu gjør blandt onde Menneſker Nat og Dag.

Det at vi faar ha en velsignet opløstende Andagtsstund midt i deene larmende Brimmel, er jo nok et Bevis for, at der er en særdeles Kraft i Guds Ord.

Maa Gud velsigne de flere saa troende, som her, at udfra deres Midte Lysſtråler kunde udgaa—som Fyrtaarn kunde lede ſjøfarende paa dette store Verdenshav ind til Fredens lune Havn. De har et stort Rald, maa de forblive tro til Enden!

Vi spiste en god Middag og fortsætter siden til Languangki for at ha Møde der paa Kvelden.

Medens jeg bages af de varme Solſtråler, saa gaar Tankerne som Lynet frem og tilbage over det stille Hav, og det er ikke frit for, at jeg misunder eder de mange Fordele I har fremfor en Kinamiſſionær. I farer med Toget, eller med god Hesteſkyds. I kommer frem, vel frem, og blir modtaget af Benner, som forſtaar eder. Man hyder paa koldt frifft Vand, eller et Glas god Mælk. Na hvor deilig det er!

Her er det helst Apoſtlernes Heste, eller at hænge paa Heſteryg, ofte paa Aſenryg. Det er nu overvældende stort at sætte ſig til at ride i Stol. Det gjør vi ikke gjerne! Og det er næſten umulig at ſidde i Stol nu, da man ganſke føler ſom man vil kvæles derinde. Man kommer frem ogſaa her, men det gaar ſent.

Vi kommer ogſaa her til Benner, gjeſt-  
frie Benner, men de er fattige, iſær paa frifft Vand og Mælk. Det findes ikke, derfor maa vi være inderlig taknemmelige for Lunken Te! Na hvad en læſſende Drik frifft Vand vilde være velkommen!

Languang Ki bethyder Dragens Markedsplads. Jeg kom ind ad den ſnævre Port. Det er en høi Jordmur omkring Hyen, med tre store Porte og en ſnæver.

Her blev jeg alvorlig ſyg for et Aar ſi-

den, og det glemmer jeg aldrig. Man vilde da at jeg ſkulde kalde indſpødt Læger og ſpiſe kinesifk Medicin. Men det gif mig til Marven. Saa fik jeg fire Mænd til at bære mig til Chufiapah, hvor den store Overlæge gjorde mig ſaapas frifft igjen, at jeg kunde fortsætte Reſten af Reiſen paa Heſteryg. Saa ſlap jeg baade de hedenſke Læger og deres Medicin. Gud ſte Lov!

Vore Benner i Languangki ſtaar ſig godt. Evangelift Le er en koſelig gammel Mand. Han er ikke ſærs begabet, men from og omſorgsfuld for Sjæles Frelſe.

Jeg fortalte dem hvad Folket langs Hanſoden ſa om dem heroppe, at de var vilde, haarde, men bent frem. Men Folket langs den bugtende Hanſlod er mer høiſelige—af falſk Karakter, kan ſnu og vende med alle Vinde. Og det ſyntes de om. De ſiger, „Vor Jord er haard, og Vandet vi drikker er haardt, derfor blir vi naturlig haarde ogſaa. Men det ſkader ikke at være haard og bent frem, naar man bare er paa den rette Wei.“

Under Mødet ſad en troſkyldig Fyr og ſtirrede, lyttede baade med Øren, Dine og Mund. Blandt andet var der en Sætning ſom slog an i hans Hjerte. og han raabte ud: Det er ſandt, juſt ſaa er det! De ſom ſad nærmefſt ſtodte ham i Siden og hviſted, du maa ikke tale her! Han ſaa omkring ſig paa dem ſom lo, blev noget ſkamfuld, men lyttede fremdeles meget opmærksomt. Han havde vel aldrig i ſit Liv hørt en Udſænding tale Guds Ord før. Na det gjorde mig inderlig godt at ſe med hvilken Opmærksomhed den Hedning lyttede til Vidneſbyrdet.

Her er Hyens ældſte med blandt Guds Ords Tilhørere.

Jeg ſpifte til Aftens hos Hyens ledende Forretningsmænd. Siden ſamtalte vi til Midnat. Det er ikke Nikodemusgrund at man kommer til os ſaa ſent paa Kvelden. Men man ved, at det man har at ſige, maa man ſige i Kveld; thi imorgen tidlig gaar den hedenlandſke Hyrde til Bøkiati.

Her begyndte mange vel, men fik lig Demas Lyſt til Verden igjen. De løb vel, men ſtandsede ſom Galaterne. Dog, her er nogle ſaa ſom frit beſkjender ſin Tro paa den Herre Jeſus.

Ja, kunde vi ikke ofte ha Grund til at spørge: Hvor er de ni? Og dog skal vi ikke altid gaa efter, hvad vi ser af Guds Ords Virkning i det ydre. Det virker tusinder Gange mer end det vi kan se, eller nogenfinde vil faa se.

Paa et nyt Sted, hvor vi aabner Missionsvirksomhed, kommer der alle Slags Folk for at høre og af forskellige Grunde. Nogen for at faa Hjælp mod uretfærdig Behandling af Lovens Gaandhævere og Undertrykkelse fra de stærkere Naboer, saa Forsvar mod uretfærdig Bestyldning osv. Nogen kommer for at faa Arbejde og saaledes time- lig Fordel. Nogen for det er morsomt at være med paa noget nyt. Men saa kommer fra først af at høre Sandheden.

Om en Stund blir den ene borte efter den anden, og Røpelet blir kanthænde ganske tomt. Da begynder Missionären at søge efter Grundene; thi han føler tung om Hjertet. Og den som ikke kender Hedningerne vil bli meget nedstemt, og næsten lægger Skylden paa sig og de indfødte Medarbeidere. Saa faar man høre, at den og den kommer ikke længer til Møderne, fordi de ikke fik Hjælp i den og den Sag.

Da er Arbejdet i de rette Spor.

Først, naar alle disse Efterhængere med de uadèle Bevæggrunde trækker sig tilbage, kommer de frem, som søger Sandheden; thi Kineserne kender hinanden ud og ind.

Har man et daarligt Menneke i sin Tjeneste ved en Station, saa kan man være ganske tryg for, at Hedninger, som ellers har adle Motiver for sit Komme holder sig paa Afstand. Dette hænder ikke sjelden i et nyt Arbejde. Men det er at holde paa en daarlig Cent og lade Dollaren gaa.

Her er en Grund til Missionärens mange bitre Skuffelser.

Før jeg forlod Lunguangki næste Morgen maatte jeg sige nogle Ord til Trøst til en fattig Enke. Den ældste Søn, som nu kunde ha været hende tilhjælp, er ulhydig og løb sin Bei. Hun sølte, som om selve Himmelen ikke havde mer Barmhjertighed med hende. Menneker havde vendt sig bort fra hende for længe siden. Og saa sendte jeg en yng-

Mand til Missionshospitalet, hvor han kunde faa Lindring for sine Smærter.

Evangelist Le har mange Børn i sin Skole. Baade Børn og voksne taler rosende om ham. Og det er en Betingelse for Fremgang i Arbejdet herude. Holder de ikke af Manden, saa holder de heller ikke af hvad han siger.

Af de tre Udstationer paa Nordsletten er Bahkiaki den haardeste mørk. Her gaar man omkring i Gaden midt om lyse Dagen med store Knive. Og det menes det samme som at være svær Kar. Af, det er stygt! Det gaar en lige til Marven!

Da jeg kom ind i Gaden i Bahkiaki strømmede Folket sammen, hujende og skrigende som vilde. Men ikke før havde vi kommet ind i Røpelet, før nogen Hedninger kom og raabte: Kom! Sen og Wang Familierne bereder sig til Kamp mod hinanden. De søger Hjælp. Og afsted bar det med de vilde Skøjere.

Man vænner sig til lidt af hvert. Havde jeg hørt noget saadant for nogen og ti Aar siden, vilde det skaget i hver Nerve. Nu gaar det. Jeg ved at Herren bevarer sine, og det er nok.

En rig Mand med Grad og ældste i Byen indbød til Middag. Han vil bli kristen. Hans Søn studerer ved vor Højskole i Fancheng. Efter Middagen var han med ved vor Tilbedelse.

Aa hvad vi ønsker at se nogen af de ledende komme ud helt paa Sandhedens Side!

Evangelist Cheng arbejder godt. Han er herfra, derfor kender han Folket, og de har Tillid til ham. Ifjor havde han over det halve hundre Børn i Skolen, og det er ikke mindre iaar. Cheng er en Mand, som sætter et bestemt Maal for sig og for det arbejder han. I hans Skole er den bedste Orden. Børnene opfører sig saa pent, at det vilde være en Vre for mange Skoler hjemme. Ja, jeg synes det er lidt af et Mesterværk at man kan skabe en saa pen Skole af denne ubekvemme Materie.

Cheng siger: Folk er bedre her nu end de var for ti Aar siden. Evangeliet har virket Forandring i mange Liv, og det har haft en kraftig Indflydelse paa Folket i det hele.

Her er tre søgende gaat ind til den evige Hvile siden sidst jeg var her. Na hvad jeg føler, at jeg er deres Skyldner!

Ved Mødet i Aften stod en Skolegut frem og bad med stor Frimodighed. Det var ikke nogen udenadslæst Bøn, men en Bøn af Hjertet til Gud. Det gjorde mig og flere godt at høre ham be. Jeg skulde have ønsket at Missionsvennerne havde set og hørt den skjæffe Ungdom staa og be for sig og sit Folk. Maa Herren lægge sit Amen til.

Brevet blir langt, saa det faar foresøbig være med hvad jeg har skrevet. Udskyld!  
(Mere.)

### De Kjøbenhavnske Kirker omdannet til Varmestuer

Da det gamle Aar gik til sine Fædre, blev en smuk Tanke ført ud i Livet i Kjøbenhavn. Endel af Hovedstadens Kirker lukkede deres Døre op for de arbejdsløse, bød dem ind i Varmen, gav dem at spise og drikke. Det var Kirkerne i Hovedstadens fattigste Sogne: Brorsons Kirken i Rantzausgade (Nordvestveien), Frihavns Kirken, Apostelkirken i den graa og triste Sarogade, Gammelmanneskirken i Dannebrogsgade, Elias Kirken paa Vesterbros Torv, endvidere Sanct Pauls Menigheds hjem i Adelsgade og endelig Missionen blandt hjemløse Kvind, Rynstalgade.

Det var dog ikke selve Kirkerummene, der aabnedes, men de til disse hørende Menighedsale, hvor de nødvendige Borde og Bænke foresindes, hvor Varmen bedre forstaaes. Fuldstændig ny, som Ideen jo er, var den om Middagen endnu ikke bleven i purgt paa Gader og Stræder, men alligevel fandt mange frysende og sultne Mennesker Vej til Kirke Samaritanerne, skriver et dansk Blad. Imellem Kl. 12 og 1 aflagde en Avismand etpar Besøg; det var just paa den Tid, at der var stillet varm Mælk og Smørrebrød i Udsigt. Først gik Turen til Apostelkirken. Frelsens Hærs Rabe i Sarogade. Hvide Plakater paa Muren meddelte, at Kirken var opvarmet og enhver velkommen.

I den lille lune Menighedsstue sad et Dussin Mennesker og varmede sig. Alle Mandfolk i 30—40 Aars Alderen. Illustrerede Blade var fremlaagt, saa de ikke behøvede at kjede sig. To Kvinder fra Menighedsamfundet kogte Mælk og smurte Smørrebrød i det lille Kjøkken, der tillige fangerede som Brændselsrum.

Sogneprestens Parol lød: Ingen maa bortviises. Gjefterne maa blive siddende, saa længe de vil. Opsøer de sig pent, skal der gives dem varm Altendrikke og Smørrebrød, for Sinen sukkes Kl. 6.

I Elias Kirkens lyse Mødehal var der adskilligt hyggeligere. Her sad ved 1 Tiden et Snes Mennesker, deriblandt flere gamle, en Klynge Børn paa 10—12 Aar, som tiskede sammen i en Krog, og nogle purunge Mennesker, der saa ud til nok at kunne tage fat, hvis der tilbød sig Arbejde. Ingen Kvinder. Dette er et Forhold, som gaar igjen overalt. Kvinderne holder sig tilbage.

Elias Kirstens Kjøkken er lidet, men nydeligt. Alt skinner hvidt. Paa Væggen lyser et Billede som skrevet for Dagen: Da alle var blevne mætte, jagde Gud til sine Disciple: „Samler de tiloversblevne Stykker sammen, at intet skal gaa tilspilde.“ Man behøvede forresten ikke at frygte for, at noget skulde gaa tilspilde. Gjefterne forærede deres kogede Mælk og Smørrebrødet, og da der ikke var mere, maatte den ene af Kirstens to Diaconisser til Vageren for at hente en ny Forsyning.

### Fra Arbeidsmarken.

Det er nok. „Buddbærerens Redaktør fik straks alle de manglende Numre af „Buddbæreren“, som han spurgte om. Hjertelig Tak.

Past. J. J. Dahle betjener foruden de Menigheder, han før har havt, ogsaa en Menighed af den norske Synode ved Randsbøll, en 12 Mil vest fra Grantsburg.

Menigheden i Osjeo, Wis., Past. Hjelmerviks Ralsb, har i det senere istandsat



Basementet under sin Kirke og indsat Barneaparater, alt til et Kostende af 4 a 5 hundrede Dollars.

Hr. D. Olsson fra Milwaukee, Wis., er kaldt til at virke et par Maaneder som Gmidsfører i Red Wing Kreds. Hans Virkefelt vil blive Pastorerne Dahles, Austads og Eidness Kald.

Past. J. J. Dahles Kald holder man paa at samle Midler og paa anden Maade forbereder sig til at opføre et Forsamlingshus omtrent 6 Mil sydøst fra Grantsburg. Om muligt tænker man at have Huset færdigt til Midtsommers.

Prof. Chr. Stokstad skriver den 29de Dec. „Mrs. Himle er fremdeles daarlig. Bliver svagere og svagere. Hun har i senere Dage talt noget om at reise hjem. Tror hun selv, at hun kan, vil det ogsaa gjøre sit til, at hun kan taale Reisen.“

Fra Dawson, Minn., berettes: Her har været holdt en Række Bækkelsesmøder i Oppedahls og Barstads Menigheder. Naar Veiret har været godt, har der været store Forsamlinger og Guds Aands Virkninger kunde spores i Forsamlingerne. D. M. Anderson af Frikirken har været med og hjulpet til med Ophjælpningsarbeidet.

Stoughton, Wis. gaar Arbeidet jævnt og sikkert. Past. J. J. Lee har i sin Menighed et meget betydeligt Antal troende og Søskendflokkene vokser. Blandt de troendes Tal i Stoughton findes ogsaa en hel Del unge Menneker, som glæder sig i Frelsen, og som ikke er bange for at lade Verden vide paa hvem de tror. C.

Fra Kent, Wash., skrives den 27de Januar: Ifjor læste vi om, at det brænder i S. Dak. Nu kan berettes ogsaa herfra Kent, at Guds Aands og Kjærligheds Ild brænder ogsaa her. Syndere vaagner op og spørger: Hvad skal jeg gjøre for at arve et evigt Liv? En Del er ogsaa kommet til Troens Forvisning og kan glæde sig i, at de har fundet sin Frelser. Broder Brekke har været her og Herren har velsignet Virksomheden som nævnt.

Vor Menighed i Madison, Wis. vokser. Ikke ved Hjælp af tvilsom Propaganda, men heller paa bibelsk Vis, idet de, der frelses, lægges til Menigheden—saa vel som de, der længes efter at komme under Indflydelse af solid kristelig Forkyndelse. Bennerne i Madison samles nu til Gudstjeneste i et meget rummeligt Lokale; de agter dog at bygge Kirke i den nærmeste Fremtid. Under Pastor A. J. Krogstads dygtige Ledelse har Menigheden i Madison, med Guds Hjælp, den lyseste Fremtid foran sig.

Madison, Minn., Feb. 3die 1909.

Kjære Broder i Herren,

Pastor C. C. Holter;—Guds Fred!

Ja nu tager jeg Vandringsstaven i Haand igjen. Imorgen forlader jeg Hjemmet. Mit første Stoppested bliver Grove City, da jeg paa Fredag skal være med at begrave min gamle Fader. Fik Telegram igaar, at han var død. Søndag bliver jeg i St. Paul. Reiser derfra op til Mora for at se til min Broder og hans Familie, som jeg ikke har seet paa lang Tid. Reiser derfra til Red Wing, hvor jeg bliver Søndag den 14de og et par Dage til. Søndag den 21de skal jeg være i Chicago, hvor jeg bliver nogle Dage. Derfra reiser jeg til Past. Mortvedts Kald, hvor jeg bliver den 28de dennes. Jeg skal forsøge at plukke op nogle smaa Beretninger fra Arbeidsmarken. Pastor D. H. Elstad har paataget sig at lønne Missionær Himles nye Kolportør „Evang. Rvan V.“ Flere har meldt sig, som var villig til at lønne samme Kolportør. Jeg har underrettet dem om, at de kan faa lønne andre indfødte Medarbejdere, da jeg har baade Mænd og Kvinder, som ingen herhjemme underholder. Haaber du erindrer mig i Bønner. Broderligt

A. D. Oppegård.

Trondhjem, 6te Jan. Det norske Missionsfællesskabs Arbejde for Missionen omspænder det hele Land, som er inddelt i 10 Kredse. Ideevnen og Interessen er forskellig. Det samme er ogsaa Tilfældet med Indtægterne. Den Kreds, som bidrager mest, er Bergen med noget over 113,000 Kr. Det mindste Bidrag kommer fra Tromsø med

nær 16,000. Tilsammen bidrager Kredsjene med noget over 665,000 Kroner. Desuden tjener Selskabet paa sine 3 Blade: „Missionstidende“, „Barnebladet“, samt „Kamp og Seier“ Kr. 10,566 og paa sin Boghandel og Trykkeri næsten Kr. 4,000. De største Udgifter kommer paa Missionsstationerne med omtrent 472 000 Kroner, saa har vi Ensisfærernes Konto med noget over 62,000, Hjemmet for Missionærernes Børn med nær 15,000 Kroner, Missionskolen med nær 14,000 Kr., Pensionsfondet med 15,000 Kr. osv. Som man ser er det ikke imaa Beløb det gjælder. I Trondhjems Kreds er 84,041 Kr. indkommet. Og saa her viser det sig, at Bidragene flyder forskjellig. Først paa Listen staar Trondhjem med 7,685, saa kommer Orkedalen med 4,938 Kroner, Statsbygden med 4574 Kroner osv.

### Bekjendtgjørelser.

Salems Menighed af Past. Sandbens Kald, ved Roland, Ia., indbyder Iowa Kreds at afholde sit Missionsmøde der den 23—25 Feb. Samtaleemne Ap. Gj. 3: 22—26. Kom mange og kom med Bøn om Herrens rige Velsignelse over dette Møde.

G. D. Paulsrud.  
Edw. Duea.

Hauges Menighed i Kenyon, Minn., indbyder Red Wing Kreds til at holde Møde der den 2den til 4de Marts 1909. Samtaleemnet blir: Mat. 16: 13—19. Mødet begynder den første Dag Kl. 10 Formiddag med Prediken af Kredsformanden. De besøgende tager enten med Chicago Great Western eller C. M. & St. Paul Ry. til Kenyon. Kom mange, og kom med Bøn om et godt Møde.

Prof. M. D. Wee indleder det opstillede Samtaleemne.  
M. J. Westphal.  
J. J. Dahle.

Bor Frelser's Mgh., Grafton, N. Dak., Pastor J. E. Halvorsens Kald, indbyder herved Mayville Kreds af Hauges Synode til, om Gud vil, at afholde et kristeligt Samtaleemne i Grafton den 16de til og med 18de Februar. Samtaleemne: Es. 35: 3—10. Vennerne ønsker og beder om at faa et af Herren velsignet Møde.

L. Langehaug, Form.  
D. J. Maltewick, Sek.

Mayville Mgh., Pastor Børgens forrige Kald, indbyder herved Mayville Kreds af Hauges Synode til, om Gud vil, at afholde Kredsjens Missionsmøde i Mayville, N. D., den 4de til og med 7de Marts førstkomnende. Emne for Samtalen: Mark. 4, 21—23. Kom mange, og kom med Bøn om at faa være til Velsignelse.

L. Langehaug, Form.  
D. J. Maltewick, Sek.

Paa Indbydelse fra Trondhjems Mgh., Pastor Rervigs Kald, Yankton Co., S. Dak. vil S. Dak. fælles Indremissionsforening afholde Møde fra 5—7 Marts 1909. Samtaleemne Mark. Evang. 4: 21—24. Torsdags Aften Sammenkomst i Kirken, og Torsdag mødes besøgende i Irene og Volin. Pastoren saavel som Menigheden ønsker mange talende og bedende til dette Møde. De har baade Hjerterum og Husrum i Thronhjelm.

J. J. Dafland.

Paa Indbydelsen fra Menigheden i Fertit i Past. N. D. Hjelmelands Kald, Fertit, Iowa, vil den nordlige Iowa Indremissionsforening afholde et Møde der, om Gud vil, den 24—26 Februar. Mødet begynder den 24de og Samtaleemnet er Kongesønnens Bryllup: Mat. 22: 1—14. Kom Brødre og Søstre med Bøn til Gud om et velsignet Møde. Skyds vil møde i Forest City Tirsdag Eftermiddag den 23de og ligeledes i Hantontown samme Dag.

B. B. Olson, Form.  
A. Shaw, Sek.

Syd Dakota fælles Indremissionsforening indbyder til Møde i Grand Valley Menighed, ca. 5 Mil sydvest fra Canton, S. Dak. Mødet begynder Fredag Eftermiddag den 26de Februar og fortsætter de to følgende Dage. Som Forhandlingssemne foreslaaes: 1. Joh. Ab. 3: 1—6. 2. Hvad lærer Guds Ord om det vi kalder Bøgmændsvirksomhed? Skyds møder de tilreisende i Canton den 26de Februar, Kl. 12—2 Eftermiddag. S. J. Nummedal.

Hudson, S. Dak., 29de Jan. '09.

Otter Tail Indremissionsforening afholder paa Indbydelse fra Skandia Menighed, Pastor Nessvigs Kald, Møde i Litchville, N. D., fra 4de til og med 7de Marts. Mødet begynder Kl. 2 Eftermiddag den 4de. Samtaleemne: Matt. 25: 1—13. Kom og faa til dette Møde saamange som kan. Maa Herren være med og velsigne!

Paa Foreningens Begne  
G. D. Nordmarken, Form.  
D. G. Wolden, Sekr.

Paa Indbydelse vil den nordlige Iowa Indremissionsforening holde Møde i Graettinger i Past. Sigval Sundes Kald fra den 9de til og med den 11te Mars. Mødet begynder den 9de paa Formiddag. Samtaleemnet er den 32de Davids Salme og indledes af Past. Wigdal fra Ruthven. Første Aften har vi Prediken af Past. Afre fra Estherville. Saa faar vi sætte bort Haab til Gud, saa skal vi faa et velsignet Møde ogsaa der.

B. B. Olsen, Form.  
A. Shaw, Sec.

Ifølge Indbydelse fra Sverdrups Menighed, Pastor Bergfords Kald afholder Datter Tail Indremissionsforening Møde i nævnte Menigheds Kirke nær Underwood fra 25de til og med 27de Februar. Mødet begynder Kl. 11 den 25de. Samtaleemnet er Jeremias 8: 8—22. Skyds vil møde de tilreisende i Underwood. Kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse. Paa Foreningens Begne

G. D. Nordmarken, Form.

D. G. Wolden, Secr.

Trefoldighedens Menighed, Pastor H. A. Hansons Kald, Chicago, Ill., indbyder Chicago Kreds af Hanges Synode til et kristeligt Samtalemøde at afholdes i deres Kirke den 9de til 11te Mars. Gaae for Samtalen: Feb. 4de Kap. Menigheden ønsker et velbesøgt Møde; man melde sit Komme til C. Hanson, 204 N. May St., eller til Rev. H. A. Hanson, 192 W. Huron St. Indmeldelser bedes sendt saa tidlig, at vedkommende kan faa Svar tilbage med Adresse til Logistad. Herren give et velsignet Møde!

J. J. Lee.

T. J. Spande.

## Kvitteringer

En fri Gave til Red Wing Seminary fra Ingebrigt Anderson, Mayville, N. Dak. 2,500.00  
D. A. Ullvin, Kasserer.

Til Missionsduen: Ved Mrs. S. F. Brette fra Boar Mgd.s Kvf., Waynard, Minn., specielt til Jewell Kv. 5.00  
Fra Mrs. Anton Nelson, Chicago, Ill., specielt til Holbæltet i Red Wing. 5.00  
Fra Mrs. Thos. Meium, Jackson, Minn. 2.00  
Ved Mrs. M. D. Wee fra nordre Belmont Mgd.s Kvf., Jackson, Minn., til Vibellskolen i Kina. 9.00  
Ved Mrs. M. D. Wee fra østre Mgd.s Kvf., Jackson, Minn., specielt til Vibellskolen i Kina. 6.15  
Fra Mrs. D. J. Maltewick, Galesburg, N. D. 1.00  
Fra Størstahl Mgd.s Kvf., Galesburg, N. D., specielt til Vibellskolen i Kina. 5.00  
Fra Mrs. T. K. Jacobs, Odawah, Iowa. 1.00  
Fra Miss Meline Johnson, Strand, Iowa. 1.00  
Mrs. E. W. D. Ringstad,

Til Bethesda Børnehjem: Ved Silba Kitterson fra Silo Mgd.s Kvf., Elmore, Minn. 10.00  
Ved Pastor D. Andrefsen fra A. C. Dahl, Grafton, N. D. 2.00  
D. C. Dahl, do. 3.00  
Mrs. Helbert Larson, Eagle Grove, Iowa. 3.00  
Noseni Mgd., Union Co., S. D., Offer Taktiggelsesdagen. 28.57  
Mrs. Daniel Christofferen, Noseni Mgd. 2.90  
Ved Pastor A. D. Mortvedt fra Hanges Mgd.s Kvf., Norway, Ill. 16.05  
Ved D. Tomling fra Bethesda Mgd.s nordre Søndagsk., Duluth. 6.00  
Ved Mrs. Daniel Larson fra Tref. Mgd., Rosville, N. D., Offer. 10.10  
" Mrs. D. B. Engen fra Dydahl's Kvf., Zion's Mgd., Pastor Nervig's Kald. 38.05  
Ved Pastor J. S. Johanson fra Mrs. J. S. Johnson, Horace, N. Dak. 5.00  
Ved Alb. Mabion fra Bethel Mgd.s Kvf., Storm City, Ia. 20.00  
" J. B. Killo fra Størstahl Mgd., Galesburg, N. Dak., Offer. 11.55  
Ved Rev. Hjelmervik fra Mrs. Bretha Voldstad, Independence, Wis. 4.00  
Ved Pastor Bruce fra Highland Mgd., Offer 16.50, hvorefter 5.00 til Julegaver og fra Missionsf. i Dell Davids, 10. 26.50  
Ved Pastor Gise fra Mrs. Gise Revbe, Singda's Mgd. 1.00  
" J. B. Verge fra St. Pauli Mgd., Minneapolis, Minn., Offer. 24.10  
Mrs. S. R. Bee, Woodburn, Oregon. 5.00  
Ved Rev. Kleveland fra Stavanger Mgd., Oshtan, Iowa. 39.05  
" V. Overton fra Bethania Mgd., ved Long Lake, Minn. 7.00  
Ved Pastor B. A. Varstad fra Mrs. Jugeborg Soltau, 2.00  
" J. B. Killo fra Størstahl Mgd., Galesburg, N. D. 2.00  
" Mrs. J. Hanson fra Melhus Mgd.s Kvf., 2.00  
S. Dak. 5.00  
Ved T. D. Mehus fra Necaboth Mgd., Grant Co., 10.50  
" Pastor A. D. Mortvedt fra Newark Mgd., Newark, N. J. 10.00  
Ved Pastor Rendahl fra Mrs. G. D. Nordmarken, Fergus Falls, Minn. 5.00  
Ved Pastor V. Olson fra Emanuel's Mgd., Queeq, Minn., Offer. 15.00  
Ved S. T. Alsbe fra St. Johns Mgd.s Kvf., Wright Co., Ia., Pastor Holms Kald. 5.00  
Ved Pastor Marnes fra en ubenævnt Kvinde i Nyan S. Dak. 0.01  
Ved S. B. Tysdal fra Stavanger Mgd., Gardey City, Ia., Offer. 1.01  
John Vorgen, Ambrose, N. Dak. 1.00  
Ved Pastor A. S. Berger fra St. Hansens Mgd., Frederik N. Dak. 5.00  
Ved J. J. Rud fra Norman Mgd.s Kvf., Manning, Minn. 5.00  
5. fra en ubenævnt 1.00  
Ved Pastor Bruce fra Mr. & Mrs. C. A. Berg, Sherman, S. Dak. 1.00  
Ved Pastor Stenerson fra Mrs. Simon Pederson af Talcott's Mgd. 2.00  
Ved Mrs. M. J. Weidhauf fra Bigge, i Breckon, Minn. 8.00  
" Mrs. W. D. Valium, Brinsmade, N. D., Subskriberet ved mange i Zmanni's Mgd., Pastor Krogh's Kald. 1.00  
J. Tananger, Kate, Iowa. 0.01  
Ved Mrs. A. Punte, Dalton, Minn. fra hende selv i Mrs. V. Gorieth, Fergus Falls, Minn. 1.00  
Ved Karen Olson fra Bethel Mgd.s Kvf., Wolf Co., Minn. 11.25  
S. G. Hietel, Irene, S. D. 10.00  
Ved Knud B. Alsheim fra Ny Stavanger Mgd.s Bigge, Burton, N. D. 19.00  
Fra Mr. & Mrs. Ole O. Gorieth, Trondhjems Mgd., Dartmouth Co., S. D. 5.00  
Ved Pastor S. Lund fra St. Johannes Mgd.s Kvf., Hatton, N. D. 15.00  
Ved Mrs. G. Sørensen fra Lake Thompson Kvf., Lake Breckon, S. D. 12.03  
Ved Pastor L. Langehaug fra Trondenes Mgd.s Kvf., Echaron, N. D. 25.00



Bed 3 5 Elstad fra Høuges Mgd.s Kv., Franklin, Minn. 10, Mrs. Martha Elstad 1	11.00
Bed John O Foss fra Stabanger Mgd.s Kv., Garden City, Ia.	25.00
Bed C 3 Saltee fra Ny Tref. Mgd.s Kv. ved Canby, Minn.	5.00
Fra en af de mest vedvarende, S. D. ...	1.50
Bed W B Munro, Radcliffe, Ia., fra Halvor Thomp- son 5, Jacob Kilde, Ellsworth, Ia. 1	1.50
Bed 3 3 Wigen fra Selbu Mgd.s „Mission band“, La Crosse, Wab.	30.00
Bed Mrs. Anna Harrington, Grinnell, Ia., fra Wilking - Helvers Band 11, I M Newton 3	14.00
Mr. & Mrs. C A Hjelte, Whalan, Minn	2.10
Bed Velinda Helgeson fra Dryden Home Society, Ca- cred Heart	21.0
Bed Pastor D 5 Elstad fra Morrisonville Mgd.s Bifeg.... " H E Eggen fra McGregor Mgd. Kont. offer 6.35, fra McGregor Mgd.s Kv. 5	15.50 11.35
Bed S Abolofonson, Portineau, N. D. fra følgende: S Abolofonson 5, Mrs. S Abolofonson 2.50, Albert Abolof- onson 1, Johanny, Emil og Anton Abolofonson hver 50c	10.00
Bed Ole Rasmussen fra Zions Mgd.s nordre Kv. Pastor Sandvæns Klub	10.00
Torres Galtvedt, Eagle Grove, Ia	5.00
Bed Prof. M G Hanson fra Ole O Foss, Burton, N. D.	3.00
" Mrs. J Tenneson fra St. Pauli Mgd.s Kv., Mpls., Minn	25.00
Bed Pastor J 3 Elise fra Syd Lake, Hendricks Ungdf. 20, fra en udenbønt, Hendricks, Minn. 5, Knut Rasmussen, Victoria, E. D. 2, Martin Johnson, Canby, Minn. 1.50	28.50
Bed Berthe Nelson fra Greelhor Ungdf., Franklin, Minn., " Pastor O Andresen fra Ole Nordlie, Fairdale, N. D.	7.00 5.00
" Pastor B K Barstad fra Maria Bistad 3, Mrs. S 3 Stensland 1, Mrs. J Varion 1, Union Elshøns 50c, Ines & Stella Barstad 50c	6.00
Bed Mrs. Andrew Hsöm fra Stefanus Mgd.s Kv., Mil- ton, N. D.	10.00
Bed M A Erenvig fra Nolen: Mgd.s Kv. 3, Ole T. Hest- " Pastor Halvorson fra Vor Frelers Mgd., Grafton, N. D. 10.50, Mr. Torblaa, Grafton, N. D. 5	17.00 15.50
Bed Pastor Kendaal fra Helsinglands 3, Helsing Mgd. Fergus Falls	5.00
Bed Pastor M A Dahl fra Mgd. i Cando, N. D.	10.00
" Fast. Mortvedt fra Vor Frelers Mgd.s Kv., Sand- wich, Ill.	20.00
Bed Pastor Erenvigen fra Riverport kv., Riverport, S. D. " C C Lindberg fra Belmont Mgd.s vestre Kv., Lake- field, Minn.	15.00 15.10
Bed C B Tysdahl fra Stabanger Mgd.s Bifeg., Garden City, Ia.	29.53
Bed Mrs. S Johnson, Dawson, Minn. fra flere	9.50
M J Boon, Mt. Vernon, S. Dak.	1.00
M J Lunning, Radcliffe, Iowa	5.00
Bed Dina Varsnæs fra Lodi Mgd.s S. S. 2.05, Mr. & Mrs. Nels Varsnæs 5	7.05
Bed Pastor Mortvedt fra Ole T Peterson, Newark, Ill.	5.00
C C Christianion, Story City, Iowa	6.00
Bed Pastor Theo. Lund fra Nels Mgd., Madison, Minn. Offer 25, fra Kv. i Madison, Minn. 20, fra Gidsvoth Kv. 10, fra Østre Kv. 10, Mrs. M Høne 2	67.00
Bed M A Intention fra Yuleton Bifeg., Decatur Co., S. Dak.	48.55
Bed Pastor Halvorson fra Nordre Tref. Mgd., Grafton, N. Dak.	6.50
Bed Pastor L Langehaug fra Mrs. H S Dronen, Sharon, N. Dak.	4.00
Bed Pastor Borgen fra følgende i Trempealeau Valley Mgd.: Mrs. M O Monion 1, Nils Christianion, Edw. Severion, Ole Høgaard, Mrs. D T Vorgan, Theodor Borgen, Delia Borgen hver 50c, Myron & Ruth Bor- gen hver 25c	4.50
Fra Pastor Skogerboe, Greenbush, Minn	1.00
Bed do. fra Mrs. Bogstad	1.00

Mrs. S Thoreson, Battle Lake, Minn.	1.00
Bed Pastor Hjelmervik fra Mrs. Nils Tang, Eleva, Wis.	3.50
1.50, Mrs. Thom S Eide, Monrovi, Wis. 2	5.00
Anton M Melum, Chicago, Ill.	1.00
M C Olson, Red Wing, Minn.	1.00
Bed C 3 Galtvedt fra Ella Johnson, Grafton, N. D.	1.00
Fra M A Dahl 1 kv. i West, Ia	3.50
Fra A S Hendrickson, Jewell, Ia.	17.00
M A Tichling, Mpls. Mgd. Union Co., S. D.	5.00
Bed Pastor C 5 Elstad fra Lodi Mgd. Søndagsst., Lodi, Wis	12.10
" S Union fra Ladies Aid Society of Wisner, Neb.	5.00
Lars Thompson, Red Wing, Minn.	200.00
Bed Pastor Hjelmervik fra Mr. & Mrs. John Baulion, Independence, Wis.	5.00
Hans O Moe, Sherwood, N. Dak.	2.00
Bed Pastor J M Wiet fra Bloom B. Primgd. Kv. 23.59, Lebanger Mgd.s Bifeg. 5, Mrs. Karen Olson, Toronto 1,	29.59
Bed Pastor O O Berg fra Bethania Mgd., Volga, S. D. Offer	9.10
Bed Pastor J A Johnson, Juleoffer fra Børnene i Perry Mgd., Dane Co., Wis.	4.10
S K Anderson, Seattle, Wash.	1.00
Bed J A Vagaard fra Trinity Mgd., Alta, Minn.	13.70
" Mrs. S Johnson, Juleoffer fra Børn i Dawson, Minn	7.64
" Pastor Sandven fra Mrs. W Olson, Roland, Ia.	5.00
A Skromme, Roland, Ia.	5.00
Lars Halvorson, do.	1.50
Mrs. L J Townsvil, do.	2.00
Mrs. Odne Høven, do.	50
Jacob Høversten, do.	1.00
Mrs. Jennie Høststad, do.	5.00
Mrs. Rebecca Johnson, do.	1.00
Christ Høversten, Mole Grove, Ia.	3.00
Ben Lew, Volin, S. Dak.	5.00
Bed Pastor Skarnæs fra Knut Bru, Høster, S. Dak.	1.00
" Hverig fra Tere Husing, Zions Mgd., Yant- ton Co., S. D.	5.00
Fra Nolen Mgd.s Kv. Østre Distrikt, Union Co., S. D.	18.00
Bed C L Andegren fra Nathanael Mgd.s Kv., Wauna- ford Ia	20.00
Bed Pastor Elstad fra Morrisonville Søndagsstole.	6.60
" " " " fra Arendahl Mgd.s Kv.	20.00
" " " " C C Holter Collect ved Juletræet i Kenyon	5.30
Collect ved Juletræet i Abbeville, Minn	7.80
Bed Pastor Bruce fra Stordahl Mgd.s Kv. 10, Seiers- haug Bifeg. 3, J 3 Mortvedt, Dell Rapids, S. D. 15	55.00
Bed P S Høiland fra Zions Mgd.s i andre kv., Hardou Co., Ia	20.00
Bed Pastor Lassefion fra Søndre Jumbro Mgd.s Kv. 10, nastion Kv. 5	15.00
Bed M Lunde fra Swan Lake Kv., Otter Tail Co., Minn.	11.00
" Pastor J 3 Dahle fra Elert Hanson, Woud Lake, Wis.	2.00
" John M Almen fra Kv. i Grafton, N. Dak.	20.00
" Pastor Elise fra Singsaas Mgd.s Kv. 20 Syd Lake Hendricks Kv. 25, Dak Lake Kv., Victoria, S. D. 5	50.00
Bed Pastor Westbø, Newman Grove, Neb. fra John Wares Smaabørn	2.45
Bed Knut Alendal fra Bethlehems Mgd.s Kv., Pastor Skarnæs Klub	25.00
Bed Mrs. C Samuelson fra Froens Mgd.s Kv., Horace, N. Dak.	10.00
Bed Martha Scheid bl fra Emma, Buclab, Angeline & Olga Scheidahl hver 25c, Theresia Oenion 5c, Sanford Olson 5c, Kevin Englund 12c, Ernest Englund 6c, Mar- tha Scheidahl 90c	2.15
Emelia Torgelson, Westford, S. D.	5.00
Bed M Halvorson fra Juletræfesten i St. Peters Kirke Red Wing, Minn.	15.00
Bed Pastor Ouello fra J 3 Brætte, Arlington, Wash.	4.05
Mr. & Mrs. A Mortvedt, Westerville, S. Dak.	5.00
Bed Mrs. M Hering fra Solør Mgd.s Kv., Webster, Minn	10.00
" Pastor O Skerlund fra Anders Meland, Wreethyn, Minn	5.00
" Ben Hovvick fra Bethania Mgd.s Kv., Mandak, Ia	2.00

" J D Thompson fra Bethel Mgd.s Missionsf., Otter Tail Co., Minn.	10.00
Bed D E Hegg fra Mayville Mgd., Mayville, N. Dak.	7.35
" Mrs. B Hanson fra Østre Emanuel Mgd.s Kvf., St. Paul, Minn.	5.00
Bed J D Christoffersen fra Saron Mgd. ved Audubon	8.30
" Pastor Eskild fra Ole Skillestad, Lodi, Wis.	10.00
" Mrs. Ingeman Sæther fra Hauge's Mgd.s nordre Kvf., Jackson, Minn.	10.00
Bed M J Lehne fra Roseni Mgd.s Mandshf., Union Co., S. Dak.	10.00
Bed J S Christensen fra Rannestad Mgd.s Kvf., Norwath Lake, Minn.	15.10
Bed A B Berleth fra Mrs. P A Berleth, Fergus Falls, Minn.	5.00
Bed Christ Simonson fra Sheel Creek Mgd.s Kvf., New- man Grove, Neb.	25.00
Mrs Emma Ulmen, Park River, N. Dak.	6.00
Bed Pastor Bøe fra Boar Kvf., Marietta, Minn.	5.00
" Borgen fra Curran Valley Mgd.s Kvf., Tay- lor, Wis.	10.00
Bed Mrs. J H Ree fra Hauge's Mgd.s søndre Kvf., Jack- son, Minn.	7.00
Bed J G Johnson fra Bethania Mgd., Perley, Minn.	14.40
Bed Pastor E C Holte fra Hauge's Mgd.s Kvf. ved Kenyon	15.00

## For kvitteret

2073.10  
2525.10  
4598.20

Til Ubvidelse af Kirken i Beresford, S. D.: Bed Pastor Elke fra Singers Mgd., Hendricks, Minn.	11.35
Bed Pastor Dvbedahl fra Riverbide Mgd., Dawson, Minn.	16.50
" Halvorson fra Bor Frelser's Mgd., Grafton, N. Dak.	7.00
Mrs. Torblaa, Grafton, N. D.	5.00
Bed Pastor Lund fra Eidsvolds Kvf., Reis Mgd., Madi- son, Minn.	5.00
Bed Pastor J F Melom fra Telemarken Mgd., Clark Co., S. Dak.	10.00

W. D. Bif, Kaski.

Til Chicago Kredts Indremission: Bed Mrs. S D Mykland fra Spring Prairie Mgd.s Kvf.	10.00
E. M. Johnson, Kaski.	

Vibrag til Diaconisshjemmet i Min- neapolis: Til Byggefondet: Louis Toegen, New Auburn, Wis.	5.00
E M Hookland, Leeds, N. D.	5.00
Mrs. Geo. Skonnord, Arbor Vitae, Wis.	5.00
Martin Leet, Leeds, N. D.	15.00
Bennie Johnson, Cumberland, Wis.	5.00
Rev. O E Haabeam, Mpls.	2.50
E E Nordhus, Clark, S. D.	5.00
Peter Mones, Brandon, Minn.	2.00
Edw. Erickson, Appleton, Minn.	5.00
M B Gundersen, Georgeville, Minn.	10.00
Lake Hendricks Kvf., Hendricks, Minn., ved Chr. Rambo	15.00
Bert Nelson, Sand Creek, Wis.	5.00
Lindaas Kvf., Waubay, S. D., ved Mrs. E Olson	25.00
Ole Roblesde, Leeds, N. D.	5.00
E C Bøe, Perley, Minn.	10.00
Rev. C Swenson, Winford, N. D.	5.00
Rev. J H Myhre, Kollag, Minn.	5.00
Kvf. Boar Mgd., Grafton, N. D. ved H O Helsing	25.00
Mrs C Trandum, Colfax, Wis.	10.00
Elen Olson, Comstock, Wis.	5.00
Paul Tashad, Rolette, N. D.	5.00
Mathias Lamodt, Barton, N. D.	5.00
Christ D Bremset, Berwick, N. D.	5.00
H J Reis, Mpls.	25.00
J Leachman & Son, Mpls.	10.00
Dr. J H Lenker, Mpls.	12.50

Kollekt Bethania Mgd., Landa, N. D.	9.90
E Bingham, Landa N. D.	1.00
A H Bang, do.	1.00
J G Myhran, Deep, N. D.	5.00
Olaus Pederson, do.	15.00
Gilda Stenseng, Towner, N. D.	0
John Johnson, Upham, N. D.	5.00
Jens Braathen, do.	5.00
Mrs Braathen, do.	5.00
Mrs Vorlaug, do.	1.00
Chr. Moistad, do.	3.00
Anthony Hagen, do.	2.00
Bete Olson, do.	1.00
B Vorlaug, do.	2.00
A Vorlaug, do.	5.00
Carl Braathen, do.	5.00
Ole Jacobson, do.	2.00
E T Kongsfæ, do.	2.00
B P Kongsfæ, do.	1.00
Karine Pederson, do.	2.00
Oiai Froien, Dates, N. D.	5.00
Mrs Anna Hill, Jewell, Ia.	10.00
Bethel Kvf., Grafton, N. D. ved Rev J J Urdahl.	29.50
E A Kase, Kofs, Minn.	5.00
Mrs J Elton, Pine Creek, Minn.	1.00
Siver Erickson, Kofs, Minn.	1.00
J H Soboe, Willow Lake, S. D.	5.00
Oleif Dien, Mpls.	10.00
Salme Mgd.s Kvf. Silvana, Wis., ved Rev G J Stadem	25.00

(Fortsettes.)

E. B. Harbo, Kaskierer.

Til Jødemissionen: Bed Pastor J J Frelsdahl fra Hauge's Synode: Pastor Dyp- dahls Kald, Dawson, Minn., Elling Appel- wid 10, Hans Grevstad 5, Ole Waten 5, Mrs. Herman Nilsen 10, Majs Maria Skib- nes 5, Riverbide Kvf. 25, Mrs. An a Sund- by 15, Majs Molly Sundby 10, Julius Over- nemoen 10, B G Dale 5, Knut Benson 5, Ole Skarud 5, Anos Appelwid 5.	115.00
Pastor Parhlads Kald: John Hansen, Dawson, Minn. 10, Mrs. J J Lindblom 1.	11.00
Offier Gimmannuells Mgd., Chicago, Pastor Wal- stads Kald.	37.73
Do. Newark Mgd.; J M, Pastor Mortvedts Kald.	43.41
Glas Pederson, Majs Moe 10, Knud Inge- mandson 5, Peder Knudsen 1.	17.00
Lewis Boyd, en tilrejsende (ved ei hvor han til- hører).	10.00

234.14

Lars Lund,  
Zionsforeningens Kaskierer.

## A t t e l s e.

Man lagde vistnok Mærke til, at i forrige No. blev hverken No. eller Dato forandret paa Bladet. Vi glemte det og lagde ikke Mærke til det, før efter at Bladet var trykt. Det skulde have været No. 6, og Datoen skulde været den 6te Februar. Derfor enhver vilde tage en Pen og forandre disse Tal, saa blev ikke de to No. forvekslet med hverandre.

E. L.

**Bedes erindret.**

En hel Del Notes, givne til Afbetaling paa Synodens Gjæld, er for nærværende forfaldne, og enhver som ved sig at have givet en saadan Note anmodes indstændigt om at sende os Bølbet snarest muligt, som vi for nærværende har en større Afbetaling at møde.

D. A. Ulvin  
Red Wing, Minn.

**„Budbæreren“ til Canada**

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

**Ved Adresseforandring**

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plat Umulighed for os at foretage Forandringen, som vi ikke er istand til med „vor formørkede Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore tusinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor baade os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

**Gjør os den Tjeneste**

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opsigelse, Adresseforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. Lilletun, Red Wing, Minn. Dersom man erindrer sig dette og gjør derafter vil man spare megen Tid, Arbeide og ekstra Omkostninger for hver af os

**Fra 1ste April førstkommende**

vil „Budbæreren“ ifølge Synodens Beslutning blive standset til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgangen af det Aar, eller med andre Ord: Det betyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907. Ligeaa, hvis der staar 08, saa er Bladet betalt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig dette

**Norge.**

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakreste Turisttragter i Norge. Det er Sommerbilleder og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet i vakker komponeret Bind. Størrelse 9x12 Tommer. Pris..... 1.75

**Vinterliv i Norge.**

32 helsides og 14 halvsides, samt 38 mindre Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografier af A. B. Wisse. Det er nylig der er taget Hensyn til den henribende vakre norske Vinter og Billederne maa sees for at paastjønnes. De er indbundet i den Bog 9x12 Tommer med en Indledning af Rosenkrantz Johnson. Pris..... 1.50

**Norges Byer.**

Billeder fra Norges Byer. Kunsttryk af Fotografier paa dertil særtilt forarbejdet Papir. Sjelden vakre. Størrelse 8x12. Helsides Billeder 6x9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kristiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Nationaltheateret og Altershus; Drøbak, Moss 3 Billeder; Fredrikstad 7 Billeder; Sarpsborg, 3 Billeder; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billeder; Gjøvik, Høshammer, Kongsvinger, Næros, Drammen, Kongsborg, Holmestrand, Hønefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeder; Mossgrund, Stien, Brevik, Vangsjund, Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Flekkefjord, Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Stabanger, Haugefjord, Bergen, Fiskeforbet, Florø, Valesund, Molde, Christiansund N., Levanger, Steinkjer, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Namfoss, Bodø, Mosjøen, Kabelbaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Vardø og Badsø. Indbundet i vakker komponeret Bind, \$1.75.

Send Ordres til  
C. Lilletun, Red Wing, Minn.

**SOUVENIR POSTAL CARDS.**

**Norske Landstaber og Nationalbilleder.**

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Zuleasten; Aften ved Tjernet; Pratlødsbælen i Kjøfhytte; Højsjeld; Nordfjord; Verfosien; Paa Sti; Paa Kjelte; Paa Habet i Storm; Paa Habet i Stille; Peer Synt (5 forskjellige Billeder). Gjæterpige. Bige og Gjed. Bige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Vinterbilleder (mange forskellige). Julenæg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Opkjørselen til Holmenkollen. Fra Nordland. Rosen ved Ulsefjord Euvølver. Quarbræen. Raststind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nærøfjorden. Gjestmandsø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Lofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Bragtbilleder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. I businvis sorteret 50Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dussin.

Af disse sidste har vi netop modtaget en ny Forsending meget vakre Kort.

Send Ordres til

C. Lilletun.  
Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Væltelsestiden i Femtiaarene. Skirtingsbind 75c.







Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 8

Lørdag den 20de Februar 1909

{ 41de Aar.

## Et Foredrag om Ritualer holdt ved Prestekonferensen

afholdt i Pastor Bergs Menighed, Bolga,  
S. D., Jan. 26—28, 1909.

Ved Pastor Gustav M. Buce.

Kjære Embedsbrødre, Guds Fred i Jesu  
Navn!

Kirkens Ritual er blevet til en Hellig-  
dom, som det er meget vanskeligt at berøre,  
og den, som vover at pege paa Feil i det eller  
fremsætte Forslag til Endring af visse Punk-  
ter i det, udsætter sig for ikke saa liden Kri-  
tik, ja ligesom Mistanke. Jeg er mig fuldt  
bevidst disse Vanskeligheder, men jeg føler  
ogsaa at Ritualsagen er af saadan Betydning  
for vor Kirke og Samfund, at jeg dog allige-  
vel drister mig til at fremholde nogle Tanker  
desangaaende.

Inden jeg skrider til Drøftelsen af selve  
Sagen, vil jeg saa Lov til at opstille nogle  
Principer paa hvilke jeg staar med Hensyn  
til Ritualsagen og ifølge hvilke jeg ved Guds  
Naade vil forsøge at drøfte denne vigtige  
Sag.

Jesus Kristus, Kirkens Stifter og Her-  
re, foreskrev ingen fast Form for Gudstjene-  
sten og de dermed forbundne liturgiske Hand-  
linger. Dette gjorde heller ikke hans Apostle.  
Der er altsaa en stor Forskiel mellem  
den gamle Pagts Gudstjeneste og den nye  
Pagts. I hin foreskrev Gud den mindste  
Detalje med Hensyn til Tabernaklets Byg-  
ning, Presternes Klededragt, Gudstjenestens  
Indordning, Ofringernes ceremonielle Hand-

linger osv. Her var altsaa altsammen be-  
stemt ved den af Gud givne ceremonielle Lov;  
i den nye Pagt derimod finder vi ingen saa-  
dan ceremonial Lov.

Men har Kristus og hans Apostle ikke  
foreskrevet nogen fast Form eller givet nogen  
ceremonial Lov, saa har de dog nedlagt nog-  
le bestemte og ufravigelige Principer hvorefter  
Gudstjenesten skal indrettes og de kirkeli-  
ge Handlinger udføres.

De vigtigste Principer for Gudstjene-  
sten, som vi finder i det Nye Testamente er  
følgende:

1. Den bør være aandelig. „Gud er  
en Aand, og de, ham tilbede, bør tilbede i  
Aand og Sandhed“. Joh. 4, 24.
2. Den bør være sømmelig og ordnet.  
„Alt ske sømmelig og med Orden“. 1 Kor.  
14, 40.
3. Den bør være fri, ikke tvungen eller  
bundet. „Staar derfor faste i den Frihed,  
hvormed Kristus har frigjort os, og lader  
eder ikke atter holde under Trældoms Nag“. Gal. 5, 1.
4. Den bør være sand. „Hellige dem i  
din Sandhed! Dit Ord er Sandhed. Joh.  
17, 17; 4, 24.
5. Den bør være forstaaelig og forstaa-  
dig. „Jeg vil bede med Aanden, men jeg  
vil og bede med Forstanden; jeg vil synge  
med Aanden, men jeg vil og synge med For-  
standen. Thi derimod du priser Gud med  
Aanden, hvorledes kan da den, som hører til  
Løgsfalket, sige Amen til din Takfælgelse, da  
han ikke forstaaer hvad du siger? Thi du ta-



ler vel smukt, men den anden bliver ikke opbygget. Jeg takker min Gud, at jeg taler mere med Tunger end I alle; men i Menigheden vil jeg heller tale fem Ord forstaaelig, forat jeg og kan undervise andre, end ti tusinde Ord med Tunger". 1 Kor. 14, 15—19.

6. Den bør være opbyggende. „Efterdi I tragte efter aandelige Gaver, da søger at have dem overflødig til Menighedens Opbyggelse". 1 Kor. 14, 12.

7. Den bør være fælles. „Men de var varagtige i Apostlernes Undervisning og Samfundet og Brødsbrydelsen og Bønnerne. Ap. Gjer. 2, 42.

Kirkens Stifter har saaledes overladt til Kirken selv at danne og i Frihed at udvikle, under Aandens Ledelse, ifølge de ved ham selv og gennem hans Apostle nedlagte Principer, de Ordninger og Former, der bedst kunne tjene som Organer for de troendes Gudsdyrkelse og Selvopbyggelse, Ordets Forkyndelse og Sakramenternes Forvaltning. I den apostoliske Kirke var der meget faa og enkle Former og Anordninger, men desmere af Aandelighed og Frihed, saa at Gudstjenesten virkelig var, hvad den burde og skulde være, et Udtryk for og en Tilfredsstillelse af Menneskets dybe religiøse Trang og Følelse. Det varede dog ikke saa længe før man inden Kirken begyndte at laane baade fra den jødiske og den hedenske Ritus, og forvandlede den enkle, aandelige og frie Gudstjeneste til en tom udvortes formalistisk Forestilling. Meget af dette tomme udvortes Ceremonivæsen er Kirkeskibet endnu fremdeles belastet med, endog inden vor lutheriske Kirke. At fjerne denne Last er hverken snarlig eller lettelig gjort, og ve den, som vover at røre en Finger for at gjøre det!

Ritualet er derfor en af de menneskelige Sider ved Gudstjenesten, og derfor ingenlunde useilbart eller evig bestaaende. Derfor er det ogsaa foranderligt, og bør forandres saa snart det ikke længere er et adekvat Udtryk for de gudstjenstlige Fordringer, som Tid, Sted og andre Omstændigheder kræver, eller naar Gudstjenesten er ved at stivne i døde Former. Naar det er bitterligt at Ritualet indeholder noget, som hverken er krist-

mæssigt, hensigtsmæssigt, forstaaeligt eller opbyggende, saa bør dette fjernes.

Saadanne Forandringer bør foretages meget varsomt, og ofte noksaa langsomt, og ingen bør bryde med den almindelige Praxis inden den Kreds eller det Samfund, som han tilhører, er blevet enige om at antage en ny; thi ellers kunde der blive et uhyre Virvar paa det kirkelige Omraade.

Jeg haaber disse indledende Bemærkninger har klargjort min Stilling ligeoverfor dette Emne, samt paavist det Standpunkt ud fra hvilket jeg vil forsøge at frenholde Sagen, og vi er saa færdige til at skride til Behandling af selve Emnet. Det er ikke min Mening at drøfte Ritualet i sin Helhed; der til er Emnet for stort og Tiden for knap. Jeg vil kun kortelig betragte Gudstjenestens Orden, samt paapege nogle Forandringer, som jeg synes bør foretages med Hensyn til Absolution og Nadverd, i Brudevielsesformularen og i Daabsformularen.

Vi har jo i Hauge's Synode intet fast Ritual. Det, som almindelig bruges, især af de yngre Prestes, er den forenede Kirkes Udgave af den norske Alterbog. Den almindelige Form eller Orden for Gudstjenesten, saa vidt mig bekjendt er følgende: Salmesang, fri Bøn, Salmesang, Læsning af Kollekt og Epistel, Korsang eller et Salmevers, Prediken, Salmesang, Daab, Nadverdgang, Konfirmation, Dsring m. m., Takkekollekt og Læsning af Velsignelsen, Slutningspsalme, og saa tilslut Bekjendtgjørelser. Vilg synes denne Orden enkel, naturlig og harmonisk. Gudstjenesten skrider gradvis fremad, indtil dens væsentligste Bestanddel, Predikenen naaes, og saa er der en gradvis Dekadens fra denne til det hele afsluttes, som det begyndte, med en fælles Salmesang.

Og dog tror jeg den kan forbedres. Jeg henstiller til eders Overveielse følgende Plan for Gudstjenestens Ordning: 1. Aabningspsalme. 2. Indgangs Bøn, fri eller formuleret, svarende til Omstændighederne. 3. Salmesang. 4. Kollekt, Troesbekjendelse og Epistellæsning. 5. Korsang eller en kort Psalme. 6. Prediken. 7. Salmesang. 8. Daab, Nadverd, Konfirmation, Offer, m. m.



9. Takkekollekt og Lysning af Betsignelsen.  
10. Slutningspsalm. 11. Betsjendtgjærelser.  
Naar der er Konfirmation bortfalder Indgangsbønne og Læsningen af Kollekt, Troesbetjendelse og Epistel og istedet for det første læser Presten, eller nogen anden, et for Anledningen passende Afsnit af Guds Ord og holder Bøn, og istedet for det sidste træder Overhøringen af Konfirmanterne. Af psykologiske Hensyn bør Overhøringen finde Sted før Predikenen; thi Børnene er optaget af Vægtstelse for den Stund, da de skal træde frem og overhøres i Menighedens Børn, og naar derfor meget lidet godt af Predikenen. Denne Vægtstelse bør derfor fjernes saa snart som muligt. Dersom de to nævnte Dele af Gudstjenesten ved en saadan Anledning ikke bortfalder, vil Gudstjenesten blive altfor langvarig, saa at den forfeiler sit Maal baade for Konfirmanterne og de øvrige. Bruger ikke Presten Forstand, saa kan det jo alligevel blive Tilfældet.

Nogen kunde vel indvende, at Synsbebetjendelsen ikke burde udelades. Det kan nok saa være. Dog at have en formuleret Synsbebetjendelse, som skulde passe paa alle Steder, i alle Forholde og Tilfælde, det synes mig baade umuligt, upassende og uforstandigt, ja ligesom ubibelsk. Baade de valgte kirkelige Perikoper og de lokale Forholde giver Presten rig Anledning til at indføre i sin Bønnen før eller efter Predikenen en til Forholdene passende Synsbebetjendelse, hvis Virkning vil føles mere end den formulerede Synsbebetjendelse. Troesbetjendelsen, derimod, er af en helt anden Betsjendethed; thi den er den samme til alle Tider og i alle vore Menigheder, og er Udtrykket baade for Kirkens og den enkeltes Tro.

Med Hensyn til Kollektene bør noget gøres. Vi har tre forskellige Tekstreffer, og kun en Række Kollekt. Disse slutter sig til den gamle Tekstreffe og passer saaledes ikke for de øvrige Tekster. Denne Ordning gjør Brud paa den Forbindelse og Harmonie, som der burde være mellem Kollekten og Evangelieteksten. Denne Mangel kan lette afhjælpes. Aarsmøderne af de forskellige lutheriske Samfund behøver blot at tilføje

Komiteer til at udarbejde de paa krævede nye Kollekt, og vi vilde saaledes opnaa en Enhed her som i Udvalget af Tekster. Vi behøver ikke at vente paa at man hjemme i Norge skal tage dette Skridt først. Vi kan tage Initiativet her i Amerika.

En anden Ting, som jeg vil saa Lov til at nævne i denne Forbindelse er vort Salmeudvalg. Det er vanskeligt at finde Salmer som passer for de nye Tekstreffer. Den lutheriske Kirke har en saa rig Salmesamling, at det ikke burde være umulig at saa et Udvalg af Salmer, som kunde passe for de forskellige Tekster, og i Tilfælde af at saadanne ikke kunde findes, saa er heldigvis Salmedigtning ikke noget, som kun tilhører den „gyldne Oldtid“. Man har allerede optaget Spørgsmaalet om Revision af Landstads Salmebog i Norge for at afhjælpe denne Mangel, og det er at haabe, at Arbeidet snart sættes i Virksomhed. Hvis ikke, saa lad os tage fat her, og det snarest mulig.

Det skulde være ønskeligt om vi kunde opnaa det Maal at have den samme Orden for Gudstjenesterne Samfundet gennem, men at optage et saadant Spørgsmaal til Behandling i aabent Synodemøde, uden en forudgaaende Forberedelse, synes at være meget uheldigt. Derfor gjør vi vel i, at vi tager dette Spørgsmaal under alvorlig Overveielse baade paa vore Prestekonferenser og Aarsmøder.

Det næste, som jeg vil saa henlede eders Opmærksomhed paa, er Absolution og Nadver. Jeg skulde have haft Lyk til at gaa nøy ind paa baade den historiske og bibelske Side af dette store Emne, men Tid og Anledning tillader det ikke. Efter at have nøy overveiet Absolutionens Væsen og Formaal, og i et par Tilfælde fundet det nødvendigt at anvende den private Absolution, og sammenlignet dens Virkning med den gjengse saakaldte Absolution, som gaar forud for Nadverden, er jeg fuldt overbevidst om, at Absolutionen ifølge sit Væsen og Formaal kun kan være privat, og at den saakaldte offentlige eller Massabsolution kun virker svækkende og hemmende for det aandelige Liv i Menigheden. Lad mig i denne Forbindelse ci-

tere lidt fra Nohrborgs Himmeriges Riges Nøgler". At løse forudsætter, at nogen maa være bunden; thi den som ikke er bunden, han har ingen Løsning fornøden.—En saadan særskilt Afløsning, forsaavidt der hos os intet Paalæg er for enhver, som vil gaa til Herrens Nadvære, søges ikke af andre end saadanne, som føle noget Baand i sin Samvittighed; thi det er ei heller nogen anden, som behøver efter sin Følelse at løses. Iblandt disse i sin Samvittighed bundne Sjæle kunne nogle have begaaet nogen grov Synd, som saaledes kvæler dem Dag og Nat, at de have ingen Fred og de saa erfare med David, naar de ville fortie sin Synd, at deres Ben ville fortæres (Ps. 32, 2—3). Da er det godt at saa gjøre Bekjendelse og Skriftemaal for nogen, som hvis der hos den bundne findes at være Retfærdighed, kan løse Baandet, men faar ikke aabenbare Synden. Nogle igjen kunne just ikke vide med sig selv nogen særegen grov Last, som de have bedrevet, men kunne endda ved Guds Naades Naadevirkning være opvakte af Syndespørnen og tillige nu førte til Omvendelse, men plages med megen Tvivl og Uvisshed, og kunne ikke vide, om de endnu ere blevene retfærdiggjorte og have faaet sine Synders Forladelse. Saaledes viser ogsaa Erfaringen til ligemed Skriften, i Særdeleshed med Davids Eksempel (Sal. 38, 102, 143 o.fl.), at hos Sjæle, som længe have været i Naadens Tilstand og tillige forvixede derom, opkommer der saa store Ansægtelser med Følelse af Syndeskyldens Tyngde og Tvivl om Naadestanden, at de med Ezechias maa klage: I Fred kom paa mig Bitterhed. (Es. 38, 17). (I den nye Oversættelse staar der: Til Fred blev mig det bitre). For saadanne i Samvittigheden bundne Sjæle er Løsenøglen, hvad den efter Frelserens Indretning bør være. Naar de da saa gaa til nogen, som Jesus har befuldmægtiget i sit Sted, og aabenbare for ham sin Tilstand, og han er istand til at fælde en rigtig Dom derom, saa at de kunne saa høre Afløsning af hans Mund, ligesom af Kristus selv, saa viser Erfaringen, at deres Baand ofte paa engang blive saa kraftig løste, at deres Hjærter bliver opfyldt af Visshed,

af Fred, af Trøst, af Frimodighed og aandelig Glæde". Saalangt Nohrborg.

Jeg har selv personlig behandlet to Tilfælde af den sidstnævnte Art, og sit den Glæde at blive Vidne til de selv samme Resultater. Det er noget, som jeg ikke har mærket mig under den offentlige Absolution. Det, som vi altsaa ifølge dette skulde sætte som vort Maal er at stille Absolution og Nadvære som en kirkelig Handling, og vende tilbage til den apostoliske Kirkes Praksis. Her har vi en af de Ting, som ned igjennem Tiderne har heftet sig ved vort Ritual, som ingen bibelsk Støtte har, og som derfor bør fjernes. Den private Absolution bør derimod gjenindføres, og atter komme i almindeligt Brug.

De to næste Ting, som jeg ønsker at berøre, er mere sømme Punkter og de er derfor mere vanskelige at komme nær. Men naar jeg har været saa uheldig at saa dette kjæle Emne at behandle, saa faar jeg da gjøre et Forsøg alligevel. Det første, som det gjælder er vor Brudevielses Formular. Det er nødvendigt, at vi har Formularer for de forskellige kirkelige Handlinger, men det er ogsaa nødvendigt at disse er korte, af et passende Indhold, og ikke for vidtløftige. Det forekommer mig, at den nævnte Formular feiler noget i disse Henseender. Disse Feil kan meget let rettes paa, uden at selve Handlingen derved taber noget, men meget mere vilde vinde. I vort Ritual har vi selve Handlingen først, og derefter Indledningen til den altsaa bagvendt. Den naturlige Orden, derimod vilde være at Ektekabets guddommelige Oprindelse og Stiftelse, dets Væsen og Betydning saaledes som fremholdt i Guds Ord, blev lagt Brudeparet paa Hjerte først, og at derpaa det gjenfaldige Ektekabsløfte baade gives og modtages, med den derpaa følgende Bøn om Guds Velsignelse over de ægteviiede og Lyksaligheden af Velsignelsen over dem. Denne Orden befølger vort Ritual ikke. Det burde ogsaa sørges for at om det saa ønskedes, kunde Ringvekslingen finde Sted under Vielsen; thi det er baade en betydningssfuld og høitidelig Handling. Ligeledes tror jeg det vilde være heldigt at udelæ-

de Gen. 2, 21—23 fra Rituallet. Her berettes nemlig om at Gud lod en Søvn falde paa Adam, tog et af hans Ribben og dannede deraf en Kvinde. Naar man Gang paa Gang har hørt denne Beretning latterliggjort, og udsat for Bantroens Haan og Spot, saa kan man ikke andet end mindes Frelserens Ord om at faste Perler for Svin. Jeg ser heller ikke nogen Grund hvorfor, man saaledes skal udsætte dette Affinit for Haan og Spot; thi Egetskabets Stiftelse og Bethning kan alligevel fremholdes. Man kan til Eksempel tage Gen. 2, 18—24 sammen saaledes: „Og Gud Herren sagde: Det er ikke godt at Mennekket er ene; jeg vil gjøre ham en Medhjælp, som er hans Lige. Derfor skal Manden forlade sin Fader og Moder og blive fast hos sin Hustru, og de skulde være et Kjød“.

Ligeledes, synes mig, bør Gen. 3, 16, om Kvindens Svangerskab og den dermed forbundne Trængsel udelades. Derfor Presterne i Almindelighed brugte en Emule Forstand i Brugen af en saadan Formular, saa skulde jeg ikke have saa meget at indvende mod dette Skriftsteds Indførelse i Forraularen; men dette Skriftsteds Læses ogsaa i de Tilfælde (og de forekommer ganske ofte) hvor Bruden er saa fremstreden i Alder, det kan siges om hende, som det siges om Sara: „Det har ophørt at gaa hende paa Kvinders Vis“. Dette er derfor et Misbrug af Guds Ord, som burde affattes. At Egetskabets Formaal er Slægtens Forplantelse og Ryskhedens Bevarelse, ved Siden af Egetskabets øvrige Forpligtelser, kan alligevel komme til sin Ret.

Der er ogsaa en Ting, som jeg tror bør tilføjes, og det er med Hensyn til Egetskabets Bestandighed her paa Jorden. I vort Ritual finder vi kun disse Ord desangaaende: „Hvad Gud har sammenføiet, skal intet Mennekket adskille“. Jeg tror vi burde tilføje lidt mere her. Det svenske Ritual tager i denne Forbindelse med Matt. 19, 3—6, og det samme kunde vi ogsaa godt gjøre. Jeg vilde henstille til eder at gjøre en Sammenligning mellem vort Ritual paa den ene Side og den svenske Augustana Synodes og

General Synodes paa den anden. Vi har meget at lære af disse.

Saa har vi endelig Daabsformularen. Det, som jeg her vil henlede eders Opmærksomhed paa, er de Spørgsmaal, som Presten retter til Fadderne i Barnets Navn, og som de paa Barnets Begne skal besvare. De Indvendninger, som jeg ønsker at gjøre imod denne Praksis, er følgende:

1. Den er upsykologisk. Barnet har kun den passive Tro, som ikke modstaar Guds Aands Naadevirkninger, og som derfor og i den Forstand er frelsende; men nogen bevidst Tro har det ikke; thi det er en plat Umulighed. De Spørgsmaal, som stilles i Barnets Navn, og som derfor i Virkeligheden stilles til det ubevidste Barn selv, fordrer saadanne Svar, som kun den, der har en aktiv, bevidst Tro kan besvare. Hvormegit man end foregiver at Fadderne svarer paa Barnets Begne, saa bliver dette dog kun en Fiktion, som ingen Realitet besidder.

2. Den er ligefrem en Gudsbespottelse. Hvorofte hænder ikke det, at saadanne staar Faddere, som er uhodfærdige Syndere, og varer ja til disse Spørgsmaal, omendstjont de ikke har mere levende Tro end en Sten, ja ofte ikke engang en historisk Tro. Noget saadant Gjøgleri med disse hellige Sakramente burde ikke taales, og var det ikke fordi, at jeg ikke vil bryde med den kirkelige Orden, saa skulde jeg heller ikke personlig udføre denne hellige Handling paa denne Maade.

3. Den har ingenjomhelst bibelsk Støtte. I den gamle Pagt omskar Faderen sit Drengebarn, og saaledes indlemmede det i Guds Samfund og forpligtede sig til at oplære det i hans Pagt, saa at det, naar det voksede op, kunde forblive tro mod denne Pagt. Barnet blev derigennem givet til Herren. Vi finder intet om at der var Faddere, som paa Barnets Begne afgav noget Løfte. Noget saadant finder vi heller ikke i det Nye Testamente med Hensyn til Daaben. Daaben i og for sig selv er ikke afhængig af nogen saadanne Spørgsmaal, som ogsaa Indstiftelsens Ord bevidner.

Hvad er saa at gjøre? Intet andet end



at foretage den nødvendige Forandring. Og saa i denne Forbindelse vil jeg saa Lov at henlede eders Opmærksomhed paa Daabsformularerne i Augustana Synodens og General Synodens Ritualer. Den sidstnævnte Synode har tre forskjellige Former, af hvilke den tredie stemmer hovedsagelig med Augustana Synodens. Efter en Indledning til Daabsbehandlingen oplæser Presten Troesbekendelsen og spørger dem, som bærer BARNET, om de vil have BARNET døbt paa denne Tro, hvorpaa Daaben finder Sted. I General Synodens Formular spørges ogsaa om de, som fremstiller BARNET til Daab, vil efter bedste Skjøn og Evne sørge for dets Opdragelse i den kristne Tro. En saadan Fremgangsmaade er langt at foretrække for den Maade, hvorpaa denne Handling udføres iblandt os, og jeg haaber, at den Dag ikke er saa langt borte, da ogsaa vi kan have en mere bibelsk, kristelig og kirkelig Daabsformular end den, vi nu er forpligtet til at bruge, om vi ikke skal bryde med den kirkelige Præfiks.

Man vil kanske sige, at jeg i Behandlingen af disse Sager har været for radikal og hensynsløs. Kan nok saa være; men det har alt sammen været gjort i Oprigtighed og med den bedste Hensigt. Det har ikke været gjort i den moderne nedbrydende Kritiks Aand; thi jeg har ikke forsøgt at nedbryde uden paa samme Tid ogsaa at gienopbygge. Sagen er hermed bragt paa Bane, og det er at haabe, at Forhandlingerne over disse vigtige Emner vil blive baade af lærerigt og praktisk Indhold.

Lad os være taknemmelige til vore Fædre for hvad de har givet os i Arv, være villige til at lære af dem, tage de overlevede Former og Praksis under nøie og ærbødig Overveelse, og holde vore Fædre og deres Bedrifter i tilbørlig Agtelse og Ære, men lad os ikke forgude os i dem og deres Overleveringer saaledes, at vi stivner i døde Former og Bogstaver. Guds Ord, det er urokkeligt og uforanderligt, det bestaar til evig Tid; men menneskelige Former og Udtryk, enten de gjælder det ene eller det andet Omraade, forandres og forgaar, ligesom deres Skabere,

Menneskene selv. Vi har faaet en stor Arv fra Fortiden, og denne Arv bør vi lade nedstamme til vor Æfterslægt rigere, fuldligere og forbedret; thi ellers er vi ikke tro mod os selv og vor Samtid og vore Æterkommere.

Tilslut vil jeg saa henstille til denne Konference at ned sætte en Komite til at udarbejde Udkast til baade Brudevielsesformular og Daabsformular, som kunne blive forelagt Synoden under det anstundende Aarsmøde i Forbindelse med Ritualsagen.

### Fra Norge.

Først maa jeg ønske „Budbærerens“ Red. og Læsere et godt, velsignet Nytår fra ham, som er alle gode og fuldkomne Gavers Giver. Han velsigne rigelig sin Kirke ogsaa iblandt eder i det Aar, som nu er begyndt, at hans Vilje og hans Ære ogsaa maa fremmes iblandt eder!

Fra Hjemlandets Kirke er nu ikke saameget at berette, siden sidst jeg skrev. Man lever i Forventningen om det, som skal komme, og som vistnok i en nærmere Fremtid vil vise os, hvad Kirken og Kirkens Frigjørelses Venner kunne haabe. Synderlig lyst er det jo ikke i saa Henseende under det nærværende Kirkestyre, men, som bekendt, veksler jo dette noksaa raist for Tiden i Norge, hvor vi lever under Parlamentarismens og Majoritetsherredømmets Tegn, ogsaa i den kirkelige Verden. Det saakaldte kirkelige Landsparti, som har organiseret sig særlig her paa Østlandet, vil vel søge at gjøre sin Indflydelse gjældende ved de nær forestaaende Storthingsvalg. Hvorvidt det skal lykkes, vil Fremtiden vise. Udsigterne er just ikke lyse, da saamange Faktorer spiller ind ved Valgene, særlig som de nu er ordnede herhjemme med Enmandskredsje og direkte Valg. Socialister, Totalister og „nationale“ Maalmænd blander sig ind med sine særegne Interesser ved Siden af og oftest i Mod sætning til de kirkelige og bringer Usikkerhed og Forvirring ind i Valgabevægelsen.

Hvad der i denne Tid særlig tiltrækker sig Kirkens Benneres Opmærksomhed, er

imidlertid den Stilling til vore B e k j e n-  
d e l s e s s k r i f t e r , som endel mere frem-  
trædende Mænd inden det norske Kirkeparti  
har indtaget, og som vistnok har bragt Over-  
raaskelse, men ogsaa Vengstelse og Bedrøvelse  
ind i mange Sind. Jeg tilloD mig at hen-  
tyde dertil i mit sidste Brev, og Stillingen  
er nu adskilligt klarere, idet Udtalelserne paa  
sidste Landsmøde har fremkaldt offentlig  
Diskussion i vore Kirkeblade. Det forholdt  
sig desværre ikke saa, som jeg mente og i  
mit sidste Brev skrev, at Landsmødet afviste  
de Udtalelser og Forslag, som fremkom fra  
Sogneprest H. N. H a u g e o. a. om at læg-  
ge tilside (eliminere som Missionssekretær  
Pastor Dahle kalder det) ikke alene de to  
ekumeniske Symboler, Nicænum og Atha-  
nasianum, men ogsaa selve den Augsburgske  
Bekjendelse som ubrugelige som Bekjendelse-  
sskrifter for den norske Folkekirke, da den-  
ne, mener Hr. Hauge, dels ikke er affattet ef-  
ter vor Tids Smag, dels ogsaa indeholder li-  
gefrem Bildfarelser. Disse radikale Forslag  
blev desværre ikke, som de burde og skulde  
have været, afvist af Landsmødet, men af det-  
te besluttet henvist til det saakaldte „Lands-  
udvalg“, som de har faaet paa sig ogsaa at  
behandle denne mærkværdige Sag. Foru-  
den Sogneprest Hauge har hidtil Pastor  
Dahle som nævnt ogsaa udtalt sig for denne  
Udstødelse, den sidste vil dog ikke have Au-  
gustana med i Udstødelseprocessen, men  
særlig det athanasianiske Symbol, som han  
finder ganske usmageligt i vor superkloge og  
fine Tid. Det har ikke mindst maattet for-  
bause, at en Mand, som vor Missionssekre-  
tær, der staar det norske Lægsfolk og Mis-  
sionsfolk saa nær, og som stedse hidtil har  
staaet paa Kirkens gamle gode Grund og er  
en fremragende, kundskabsrig og dygtig  
Mand, har stillet sig offentlig i dette Forhold  
til vore gode, gamle og ærværdige Bekjen-  
delsler. Men det viser os, hvor vanskelig  
og betænkelig Tiden er for vor Kirke, og ma-  
ner alle Kirkens sande Venner til at staa paa  
Vagt om den erkjendte og i Guds Kirke paa  
Jorden bekjendte Sandhed. Hvad Hr. Dah-  
le angaar, saa synes han dog mere og mere  
at ville trække sig bort fra Udstødelseshisto-

rien, indtil han nu, som sagt, er bleven staa-  
ende ved Athanasianum, denne herlige Troes-  
hymne til den treenige Guds og den gud-  
menneskelige Frelsespersons Væ, som vore  
Fædre i mere end tusinde Aar af Kirkens  
Livsløb paa Jorden har bekjendt. Det er  
jelsølgelig ikke her Stedet til at dvæle ved  
Enkelthederne i disse Mænds Begrundelser  
af sit Standpunkt ligeoverfor vore Bekjen-  
delsler. Fremtiden vil snart vise, om de som  
Hr. Hauge synes at mene, finder nogen stør-  
re Tilslutning inden Kirkepartiet. Skulde  
dette vise sig at være Tilfældet, som jeg dog  
neppe kan tro, er Kirkens Frigjørelsesarbei-  
de for nærværende dømt som utidigt og for-  
hastet. Vor Landskirke er da ikke moden for  
sin Frigjørelse, om den skal fortsætte som en  
Afdeling af den lutherske Kirke i Verden.  
Tiden er da endnu ikke kommen for dette  
store, i vor Kirkens Liv dybt indgribende Fri-  
gjørelsesarbejde. Dette kræver da andre  
Mænd og andre Tider. Fra luthersk kirke-  
ligt Hold er Diskussionen aabnet af Sogne-  
prest Jens Tandberg ved Petrus Menighed  
i Kristiania i en længere Artikelrække, og  
det tør antages, at denne Diskussion vil  
blive noksaa vidtløftig.

Bort gamle norske Missionselskab ud-  
sender atter 9 Arbejdere i Hedningeverdenens  
store Høst fra sin Skole i Stavanger. I  
Almindelighed udsender Skolen hvert 6te  
Aar 11 a 12 Arbejdere i Missionen, men  
denne Gang er to bleven hindret ved Syg-  
dom. Missionskolon i Stavanger kan nu  
feire sit Femtiaarsjubilæum, idet Skolen  
aabnedes i 1858. Den har i denne Tid ud-  
dannet og udsendt 80 Missionærer, hvoraf  
de fleste er gaaet til Madagaskar, en til Kina  
og de øvrige til Zulu. Af Aarets 9 Udsen-  
dinger gaar der tre til Kina, fire til Mada-  
gaskar og to til Zulu. Madagaskars norske  
Missionsmark med sine ca. 70,000 Menig-  
hedslemmer er endnu den vigtigste, men Ki-  
na begynder stærkt at trænge sig frem i For-  
grunden for vore Missionsvenners Interesse.  
Saameget større Skade er det derfor, at den-  
ne Mission ikke har kunnet samle Missions-  
vennerne til et enigt Samarbejde herhjemme,  
det det saakaldte Missionsforbund arbejder

Især paa Vestlandet for sin egen Missionsmark i Kina. Saameget glædeligere har det været at se umiskjendelige Tegn fra Missionsmarken derover paa, at Missionsarbejderne selv har Forstaaelse af et endrægtigt Samarbeides Betydning og Betsignelse for denne vigtige Gren af Missionsarbeidets saavel fra Norges som fra vore Landsmænd og Brødre i Amerika. I disse Dage har vor Hovedstad netop Besøg af en af vor Tids mest virksomme Arbeidere for Missionen i Østasien, nemlig den over hele den chr. Studenterverden bekjendte Dr. Mott, som i denne Uge holder Foredrag i Kristiania og især for den chr. Studenterforening, som er en Afdeling af det internationale chr. Studenterforbund Verden over. Maatte det nu ikke blive med en forbigaaende Begeistring ved Dr. Motts Beltaalenhed, men maatte hans vækkende og oplysende Tale virke til et kraftigt og enigt Samarbeide for Østasiens Folk, som nu synes at have faaet sin Besørgelses Tid!

Med broderlig, venlig Hilsen

A. Weenaas.

Nes Prestegaard 27, 1, '09.

### Red Wing Seminary.

Profesor M. G. Hanson talte Mandag den 8de Febr. i Kapellet. Hans Tekst var Math. 19, 27—30. Dvælet blev ved Peters Spørgsmaal: „Hvad skulle da vi have?“ og Jesu Svar, Vers 28—29. Der blev peget paa den Forsagelse, Jesu Efterfølgelse kræver, samt den rige Erstatning, Jesus skænker sine her og hjaestet.

Student Almer Pedersen maatte forleden Onsdag underkaste sig Operation for Blindtarmsbetændelse paa St. Johns Hospital. Dr. Claydon og Johnson udførte Operationen. Han er efter Omstændighederne noksaa bra.

Fredag maatte Student D. J. Mundahl ogsaa tage ind paa St. Johns Hospital. Han har nogle Uger skrantet, hvorfor han ifølge

Lægens Raad vil tage en Stunds Hvile og Lægebehandling ved Hospitalet.

Student Berntsen er desværre fremdeles i Sengen. Komplikationer satte ind og udhalede Helbredelsen. Vi haaber dog, at han snart faar Lov at sidde oppe.

Hr. Pedersen fra Dawson, Minn., kom hid for at se sin Søn paa Hospitalet.

Fredags Aften udførtes et Lincoln Program ved Skolen.

Prof. Edw. Schmidt overbar Lægemandskonvention i Minneapolis, Minn., sidste Uge.

Lørdag den 6te Febr. holdt Seminariets norske Forening „Edda“ sit første regulære Møde. Taler holdtes af Professorene M. D. Wee og M. G. Hanson. Deklamationer udførtes af Studenterne Bovim og Arnejen.

Mandags Aften gav Fakultetet en „Reception“ for Studenterne. Prof. Edw. Schmidt holdt en Tale for Anledningen, efterat Prof. Hanson havde budt velkommen. Miss Lydia Lilleshun aabnede Programmet med en Piono Solo. Miss Gibson, Prof. & Mrs. M. D. Wee og Mrs. Prof. Edw. Schmidt, Mrs. Prof. Ellingson, Mrs. D. D. Stageberg og Mrs. Prof. M. D. Wee, gav vocal Solos tilbedste. Forfriskninger serveredes, hvorefter Prof. Boraas, D. A. Ulvin, Prof. Stageberg, Prof. E. D. Ringstad og Hr. A. Ellingson hver holdt korte Taler. Miss Lydia Lilleshun og Miss Mabel Hanson spillede en Piono Duet.

Prof. Hanson predikede Søndag i Etter, Minn. Student D. S. Barud predikede Faribault, Minn.

Der er en Perle, for hvilken det vel er værd, at Mennesket sælger alt, hvad han ellers har; og denne Perle behøver man ikke at søge langt horte. Guds Søn har efterladt den til sin Kirke, og siden den Tid findes der ogsaa overalt, hvor der er kristne, et Torv hvor man kan købe denne Perle.

(T h o l u c k.)



## Missionens Fremgang.

(Efter „Record af Christian Work“.)

I Aaret 1797 landede endel Missionærer af „The London Missionary Society“ paa Tahiti og Tongatabu Derne. Disse Ders Indbyggere, i hysift Henseende en meget vakker Folkerace, var Kanibaler. Naar et Tempel byggedes, hvilede Grundvolden paa Legemer af Mænd og Kvinder, som havde blevet ofre for deres Guder. De var et fælseligt, grusomt og skamløst Folkesæd. To Aar efter Missionæernes Ankomst til Tongatabu angreb en Bande af indfødte Missionæernes Hus og dræbte tre af Missionæerne. Paa Tahiti blev Missionæerne saa grusomt behandlede af de indfødte, at elleve af dem forlod Missionsfeltet og drog til Australien. Men seksten Aar senere var Afgudsdyrkelsen afskaffet, Folket havde Bibelen i deres eget Sprog, og saa nidsjære var de for at andre skulde faa Del i den samme Belsjælnelse, at de formede „The Tahitian Auxiliary of the London Missionary Society“ for at kunne sende Evangeliet til andre Lande. Seks Aar efter landede en af de omvendte paa Den Karotonga. De indfødte var vilde og Mennekesædere. En hel Gruppe levede under det samme Tag ligesom en Flok Kvæg. Tredive Aar efter havde enhver Familie paa Den en god og menneskelig Bøllig med en velstet Høve omkring. Alle Indbyggere kunde læse, de fleste kunde skrive og regne, medens en hel Del havde lært Geografi, Astronomi og Kirkehistorie. Ikke bare dette, men over fem hundrede uddannede Missionærer havde gaaet fra deres Midte til andre Der, bringende med sig Evangeliets Fredsbudskab.

\* \* \*

Den Bifu var før Missionæerne kom der fuld af Afgudsdyrkelse og allsags Vast. Elia, en Tjenestegut hos Dr. McFarlane, som var bosat der, gif til Missionskolen og blev en af de første Missionærer til at gaa til New Guinea. Denne Kanibals Søn oversatte Markus Evangelium paa det Sprog, som taledes, hvor han arbejdede. I 1836 sendte Selskabet seks Missionærer til Samo-

aen. Fem Aar efter havde Folkene Johannes Evangelium trykt paa deres eget Sprog. Paa fem Aar til gav 200 Byers Krav paa Lærere stødet til Opprettelsen af et Lærerseminar. De var ikke alene istand til i rette Tid at skaffe tilveie de nødvendige Lærere, men de sendte ligeledes en hel Del af Missionærer til andre Der. I de sidste tredive Aar havde indfødte paa Samoa ikke alene bygget deres egne Kirker, underholdt deres egne Prestes, betalt for deres egne Bibler og Sangbøger; men de har givet aarlig til Missionen en Sum af \$5000. Vi har læst om den grusomme og frugtede Afrikener i Sydafrika, som truede med at dræbe Moffat, for at han kunde gjøre hans Skind om til en Tromme og hans Hovedskal til Drickeskaal. Saa meget var han Vandets Rædsel, at den engelske Regjering satte en stor Pris paa hans Hoved. Moffat gif dog til ham uden Frygt for at leve med ham, og ved den frugtede Morders Dngang med Missionæren blev han ledet til Kristus, og han, der havde været saa vild og blodtørstig som en Løve, blev ved Evangeliet som et Lam. Siden blev han en flittig Bibelsstudent og blev til stor Hjælp for Missionæren.

\* \* \*

Esangisa er Hovedstaden i Provinzen Hunan i Kina. I 1896 vilde ingen Europæer have været sikker indenfor dens Mure. Fra dette Sted strømmede en stadig Floed af den mest demoraliserende Literatur Verden har nogensinde set med det Formaal at modarbejde Missionen. I 1902 var der i den samme By omsat paa tre Dage over 10,000 Pakker af Evangelier og religiøs Literatur iblandt de besøgende Studenter, som var komne forat deltage i Eksamensfestlighederne. I 1903 holdtes der i samme By en Missionskonference, der repræsenterede tolv Selskaber, som nu virker i Provinzen.

Fra Byen Heng-Chou i den samme Provins var en indfødte Evangelist, Peng Lan Veng, i 1897 sammen med Dr. Griffith John og Mr. Sparham drevne ud og stenede næsten til døds. Det samme Aar vendte Peng alene tilbage, byggede et Hus og Kapel og predikede Evangeliet til sine Landsmænd.

En Gang til drev Folkehoben ham bort, ødelagde hans Kapel og Hus, og han undkom med Fare for sit Liv. Stolende paa Gud for Beskyttelse, returnerte han tredje Gang og gjenoptog sit Arbeide. Efter tre Aars Virke havde det lykkedes ham at aabne femten Predikationsterminer, og tre Aar senere, da Dr. John besøgte Byen, fandt han fem tusen, der bad om at blive døbt.

\*

\*

\*

I Byen Tokyo laante i 1859 en ung Japaneiser en Bibelhistorie, der var trykt paa kinesisk. De første Sætninger tiltrak sig hans Opmærksomhed. „I Begyndelsen skabte Gud Himmelen og Jorden“. Efter lang Betænkning bad han til den ukjendte Gud: „Na, dersom du har Dine, saa se paa mig; dersom du har Øren, saa lyt til mig!“ Da han ikke kunde finde nogen, som kunde lære ham om denne Gud, besluttede Keesima at besøge Amerika, hvor han muligens vilde saa høre mere om ham. Her lærte han at kende Evangeliet og fik endvidere en god Skoleuddannelse. Han blev siden udnævnt til at ledsage en japanisk Minister paa dennes Reise over Amerika, Europa og Indien. I 1874 ordineredes han som Evangelist, den første af sin Race i denne Stilling. Det samme Aar, da han gav sin Farveltale, fremholdt han som sin Fremtidsdrøm sin Lykt til at grundlægge en kristen Høiskole i sit eget Hjemland. Fjorend han afsluttede sin Tale, var fem tusend Dollars subskriberede for dette Niemed.

Denne Høiskole var Begyndelsen til det nuværende Doshisha, den bedste og største kristne Skole i Japan, fra hvilken allerede har udgaat over et hundrede Mænd som Predikanter, foruden mange andre som er Lærere, Redaktører og lignende, der alle virker for Guds Rige iblandt deres egne Landsmænd. Idag efter 45 Aars Mission er der 50,000 protestantiske Kirkemedlemmer i Japan, og det hele Land er i mange Henseende influeret af Kristendommen.

\*

\*

\*

Indien er et vanskeligt Felt at evangelisere. Da Carey i 1793 begyndte at virke der, udfoldede Brahmanismen og Moham-

medanismen hele sin Styrke, og Kastebeholdningen var saa udpræget, at det var ulovligt for en Mand at berøre en anden. 50 Millioner var Barier. De mest uvidende og elendige af Folket var ikke tilladte at leve i Byerne, kun i Udkanten, og de var forbudte at spase igennem Byens Gader eller drifte af Byens Brønde. En Ko havde højere Stilling og mere Respekt end en Kvinde. Enken blev brændt ved sin Mands Begravelse. Overtroiske Mødre fastede deres Børn i den hellige Flod Ganges. Endog i dette Land med dets gamle Bedæer og Millioner af Guder har Evangeliet aabenbaret sin Kraft til at nedbrude alle disse Skranker. Protestanterne tæller over en Million, og tusinde føies aarlig til dette Antal. Fra Himalaya til Kap Kamorien, fra Kalkutta til Floden Indus er Evangeliet i Virksomhed og udøver sin mægtige Indflydelse igennem Kirkerne, Skolerne og Hospitalerne. Prinsen af Travancore udtalte ved et offentligt Møde for en del Aar siden følgende: „Hvor fik den engelsktalende Race deres Intelligence og Kraft? Det er deres Bibel, som giver den. Nu bringer de den til os igjen. Tag den og løst eder selv. Jeg er overbevist om, at enten vi modarbejder den eller ei, vil de kristnes Bibel tidlig eller senere styrke dette Lands Generation.“

Missionsarbeidet paa Madagaskar begyndte i 1819. Kong Radama var sympatisk overfor Kristendommen. Efter otte Aars ihærdigt Arbeide blev de første Blade af Lukas Evangelium oversatte paa Landets Sprog. Ved Enden af 13 Aars Missionering havde omkring 1000 blevne døbt og 30,000 kunde læse. Radama døde og efterfulgtes af Dronning Ranavalona, en typisk Efterfølger af Jesabel. Hendes 33-aarige Regjering var en eneste fortæt Forfølgelse og Myrderi. Missionærerne blev bortvist, enhver Bog blev besatet at opbrændes. En Armee paa 15,000 Soldater var ihælsat med at udrydde de kristne.

De blev korsfæstede, brændte paa Baal, fastede udenfor Fjeldstrænder og lignende. Mange af de højerestaende blev frataget deres Land og sendt i Slaveri. Enhver Ting

som Fantasi'en kunde udmale blev benyttet forat udrydde Kristendommen. Efter tyve Aars Forsølgelse sagde Kanavalona: „Jeg har dræbt nogle, jeg har gjort nogle til Slaver paa Livstid, jeg har sat andre i tunge Lænker. Alligevel holder I paa at bede. Hvordan er det, at I kan ikke give det op?“ I 1861 døde hun. I 1835 var der mellem 1000 og 2000 døbte kristne. Ved de efterfølgende 20 Aar havde 10,000 enten bleve myrbede eller gjort til Slaver. Uagtet dette var der ved Ophævelsen af Landflygtigheden endnu 7000, som havde udholdt Trængslerne som sande Kristi Stridsmænd. Ni Aar efter havde Tallet steget til 250,000. I 1887 var der omtrent 1,000 Skoler og 100,000 Elever.

Saaledes fortsætter Missionens Historie overalt, hvor Missionærerne faar Indgang.

„Evangelisten“.

## Nogle Ord om tre Dødsfald her i Bar- do i 1908.

Først en ganske ung Kone, Gunhild J. Moen, som døde 15 Dage efter Medkomsten med Tvillinger, en Gut og en Pige som lever friske og trivelige. Hun har i de senere Aar ofte lidt meget af Sygdom, saa Læge har været søgt mange Gange, saasom nu paa Dødsleiet var Læger søgt og hentet, og alt gjort fra menneskelig Side som kunde gjøres, men Liv og Død raader Herren for, som er Livets og Dødens Herre.

Nu paa Dødsleiet blev det alvorligt for hende, Kamp med Mørke og Dødvil om Sjælens Frelse, men ved Guds Ord og Naades Forjættelser som blev fremholdt om Frelsen i Kristus for hver den som i sin Syndensdøbt tager sin Tilflugt til ham som har kjøbt os med sit Blod, og dækket af vor Gæld, og Herren har sagt: „Kald paa mig i din Nød, og jeg vil frelse dig, og du skal prise mig“, og hun bad vift i sin Nød af det dybe, som der og blev flittigt bedet for hende, saa klaret det op saa hun fik tro sig frelst af Naade, og fik fare herfra i Fred.

Her vil jeg gjøre nogle Bemærkninger. Med flere er det saa, at det er Samvittigheds Skræk for Død, Dom og Evighed som

synes at være en Omvendelse, men bliver disse friske igjen saa fik man ofte se, at de snart er i samme lettsindige Verdens Syndeliv, som de var før. Men anderledes er det med dem hvor Syndensdøbt, Erkjendelse og Naadetrang bliver Hovedsagen, saa Frelse fra Synden blir det største, der skal nok Herren frelse Syndere i den 11te Time. Hans Navn være lovet!

Endnu vil jeg tilføje lidt, fordi det er efter Guds Befaling og Forjættelser. — Det er underlig mærket med flere (og meget til Guds evige Pris skal aabenbares for Sammens Trone som var skjult her i Tiden), hvor den gode Sæd er nedlagt i Barndoms og Ungdoms Dage, det syntes som den saa død og uførgbar igennem et langt Liv, indtil Dødens og Evigheds Alvor banker paa, da først kan den nedlagte Sæd spire. Den her afdøde var forresten en stille sædelig Kvinde med et moralsk Liv, som kunde synes at være alt hos hende som hos flere, men vist er det at nogle i Stilhed gaar med en Overbevisning om hvad de er, og hvad de trænger ukjendt for andre. — Jeg minde godt hendes Moders Bedsteforældre, de var alvorlige Haugianere, Frugter af den Sæd som H. N. Hauge saae i Barndom ved sit Besøg der Sommeren 1802. Hendes Morfader var opdraget med det haugianske Alvor, førte et kristeligt Liv og en kristelig Husorden, død for ikke mange Aar siden, saa den her afdøde ligesaa Barndom og indtil sit Egteskab nød godt af ham. Heri bliver ogsaa Rismandens Ordsprog sandt: „Kast dit Brød paa Vandet, og du skal finde det igjen længe derefter.“

Saa kom Begravelsesdagen, det sidste Møde og Stræb med Menneket her i Tiden. Hele Menigheden var samlet saamange som kunde, og mange udenom, dertil flere engelske Folk, alle vidste dyb Medfølelse med de saa tungt prøvede, som den nu gjenlevende Asbjørn Moen med 6 Børn forud, foruden Tvillingerne, altsaa 8 Moderløse, men „hvad nytter os vor Sorg og Klage“ osv. Saa paa Herren af dit ganske Hjerte osv. Nu vilde Asbjørn at Tvillingebørnene skulde døbes førend Moderens Støv var bragt til Graven. Hans ikke lidet Hus kunde ikke rumme Tre-



diedelen af Folkefæren, men et stort Telt var udspændt udenfor Stuedøren, der blev den blomstermykkede Kiste stillet, og—tjente nu som Døbefondt for de gjenlevende saaa. Det var et gribende Skue for alle som havde nogen Forstand. Veiret var fint og godt, derefter Begravelsen.

En Maaned derefter indtraf det andet Dødsfald Jakob Hansen en gammel Snedker fra Vardo, som døde af Alderdomsvagthed allerede over 90 Aar, som saare lidet har kjendt Sygdom i sit hele Liv. Indtil saa Uger før sin Død kunde han paa Høvelbenken og Dreierstolen gjøre fint Arbeide, fortgik det vel ikke som Følge af Alderdoms Afkræftelse, med Hvilestunder imellem. Men det var da ikke dette jeg skulde berette om. Han var ogsaa en af disse stille og tause som man ikke kunde saa rigtig Rede paa, levede et moralsk Liv, søgte Gudstjenesten og opbyggelige Nøder naar han kunde, nød Nadvorden osv.

Nu blev han lagt paa Dødsleiet, ikke haardt syg, ingen Klage over Smerter, bare Hensvinden af Kræfterne, og han var vis paa at Døden nærmede sig, hvordan staar det nu til, er han beredt til at dø? Jo, til Guds Pris viste det sig ogsaa her, og det paa en herlig Maade, at den Sæd som er saaet i Barndoms og Ungdoms Dage spirede nu. I den senere Tid har det nok været mere Alvor med ham, det fortælles, at han havde Testamentet liggende paa Høvelbenken, og læste deri naar han tog sig Hvilestunder, bad om Avelsen især, læste Salmeverse osv. Men til Dødsleiet igjen.

Pastor Carlsson var paa sin sedvanlige Tur hid til Vardo, det fik han høre. Nu længedes han efter Nadvorden. Pastor Carlsson kom, bad, talte med og for ham og meddelte ham Sakramentet, derefter blev han saa sjeleglad og fornøiet med at dø, han syntes det var saa stort for ham at Past. Carlsson kom til ham. Allerede Dagen derefter fik han Hjemlov. Hans ældste Søn var hans Oppasser paa Dødsleiet, gik et Grinde til en af Naboerne, og da han kom tilbage, sagde den gamle: „Nu er jeg saa ussel, at jeg tror Døden er nær“. Saa begyndte han at

bede og sluttede med Fader vor, men sidst paa blev der længere Stands imellem Ordene, Kræfterne svigtede, men klart og tydelig var Ordene udtalt indtil han havde sagt Amen, saa lukkede han Øinene som han faldt i Søvn, og det var det sidste, han aabnede dem ikke mere i dette Liv.

Saa kom Begravelsen, mange Folk var samlet, saa faldt det paa mig først at tale lidt ved Huset som den, der helst kjendte Forholdene i Vardo i den afdødes Ungdoms Tid, og Forældre som jeg kjendte, langt udi Tiden, de var alvorlige Haugianere, en Frugt af H. N. Hauges Sæd i Vardo, hvorefter forhen anført. Hans Far var en agtet Mand, som og afslagde Bidnesbyrdet offentlig. Jeg søgte at paavise Frugten af kristne Forældres Forbønner og Formaning med Ord og Eksempel for Børn og Ungdom, som Guds Ord saa bestemt lærer og forjætter, saa tør vel ogsaa den her afdødes Faren herfra i Fred være en Frugt af mange Forbønner til den Gud, som gjør Mistkundhed i tusinde Led.— Det skal gaa tungt for Børn at gaa fortabt, som kristne Forældre har bedet meget for, og som med Ord og Eksempel har vist dem Frelsens Vej, det hender vel desværre, ikke mindre nu i vor Tid, end i forudgangs Tid, men da maa ogsaa Fortabelsen blive endmere frygtelig. O, maatte alle baade Forældre og Ungdom betænke disse Ting, og lægge det alvorlig paa Hjerte, da skulde der blive langt mere Forbønner og varm Taarøsæd, og mange flere Dødsberedelser førend Døden banker paa.

Ved Graven talte Broder Rønning, som iblandt andet især gribende paaviste Forskjellen imellem en kristens Død og Hedningens Død i haabløs Jammer. Ja, vort Folk allevægne saar høre meget i disse Tider, Gud være Lov! Gid den gode Sæd maatte anammes i Hjerterne og bære Frugt til evigt Liv, hvortil Herren vil give sin Naade. Gud se i Naade til vort Folk!

Det 3die Dødsfald var Gjertrud, John B. Andersons Hustru. Hun har i en lang Tid lidt af en Sygdom en Gang i hver Maaned, derimellem ganske frisk, i senere Tid blev Anfaldene voldsommere, andre Sygdom-

me stødte til, Læge blev søgt mange Gange medens de boede i Minnesota, og det kunde bringe Vindring for en Stund, men ikke til Helbredelse. Nu har de boet her i Alberta nogle Aar, men i den senere Tid øgedes Anfaldene i Voldsomhed, saa at, som man siger, hun svævede mellem Liv og Død. Læge blev søgt og hentet mange Gange, intet for- sømt som kunde gøres fra menneskelig Side. Tilfaldt sagde en Læge som undersøgte hendes Sygdom, at hun maatte opereres, noget andet kunde ikke hjælpe, saa rejste de med hende til Edmonton, og en meget vanskelig Operation blev foretaget, det ene Ryg blev taget som helt igjennem fordærvet, selv Lægerne havde lidet Haab om hendes Liv hele det første Døgn efter Operationen, men ved godt Tilsyn af Lægen og god Pleie paa Hospitalet begyndte hun at bedres Dag efter Dag, (ja vel,—fordi Gud vilde det saa at hun endnu skulle have en liden Tid i Prøvelsens og Lidelsens Verden) aa du arme Menneſke siden Synden kom ind i Verden! Men Gud ved hvad han gjør, naar han fører Menneſket i Jlden og i Smeltediglen, h. or Slagget ſkal opbrændes, og Guldet og Sølv- vet renses. O, hvor mangfoldige ſaadanne Undere ſkal ſees hiſiet for Lammets Trone til hans evige Pris! Efter 5-Ugers Forløb var hun atter hjemme, og over Forventning bra, og syntes at blive bedre fremdeles ud- over Sommeren og Høſten, var med i Guds- tjenesten, opbyggeliſe, Kvindemøder og an- dre Sammenkomſter. Dette ſkede altsammen Sommeren 1907 og første Del af 1908. Hun kunde paa egne Ben gaa ganske lang Wei. Men ſaa begyndte atter Sygdom at melde ſig, efter hvert hyppigere og haardere ud paa Sommeren, ſaa ſkrev de til Lægen i Ed- monton, han vilde ſe hende, ſaa did igjen, han undersøgte hende og ſa, at hun nu hav- de en Væſt i Maven, og for den var der in- gen anden Raad end at operere, nu ſik hun vælge, men i ſikker Følge af, at det blev hendes Død, valgte hun heller at lide og bie til Herrens Forløsnings-tid kom, og deri gjorde hun viſt ret.—Men hvorfor ſkrive ſaa- meget herom, ſom om dette ſkulde være no- get enſtaende i Syndens og derfor Sam-

merens Verden. Na nei, ſe hvilken Møje med Menneſket og hvilke Lideliſer? Ja, li- den og ond er Menneſkets Livstid. Kunde en eller anden ſom kommer til at læſe diſſe Linjer, vækkes til Alvor i ſin Saligheds Sag, og at forſtaa Betydningen af Raadeti- den, og Herrens Føreliſer i onde ſom gode Dage, da var Henſigten naaet.

Herren heder „Under“ og handler under- lig, derfor ſaa mange Spørgsmaal af For- nuften: Herre! hvorfor ſaaledes? „Hvad jeg gjør, ved du ikke nu, men du ſkal forſtaa det herefter.“ Dog aldrig tilfulde hernede, men i det alt forklarende Lys hiſjides ſkal alle Gaader løſes til evig Lovſang for den under- lige Wei ind i Jlden og i Smeltediglen, hvor han renſer ſit Guld og Sølv fra Syndens mangfoldige Slag, ſom gjør Eſkiſmiſe mel- lem Gud, og hans Kjereste, dyrekjæbte Skol- ning, Menneſket. Naar vort Rjeds Mod- ſtand er brudt ved Guds Føreliſer ſom det virkende Middel til, at det blir mere om Na- de at gjøre, end legemlig Helbred med alle Verdens Goder, da er en bragt paa ret Wei, da hedder det: „Tro paa den Herre Jeſus, og du ſkal worde ſalig.“ Og hun ſom har begyndt den gode Gjerning, ſtandſer ikke paa halv Wei, han vil fuldføre den til Jeſu Dag.

Den afdøde var en ſtille, mere indad- vendt Sjæl, ſom ikke talte meget om diſſe Ting, men jeg ved for lang Tid ſiden, at hun elſkede Guds Ord, læſte det for ſig ſelv, og jøgte Ordets Forkyndeliſe naar hun kunde. Herren havde begyndt ſin Gjerning i det ſtille, og igjennem Stormene af Sygdom og Rød maatte det blive Alvor. Nogle Uger før hendes Død havde hun mange Anfald, Læge blev hentet ſom gjorde ſit beſte, ſaa hun havde Liſer imellem, ſaa hun endog kun- de være oppe, men ſaa kom Tiden, Døds- leiſet, hvorefter hun ikke mere ſkulde ſtaa op. Jeg med flere beſøgte hende. Saalænge Kræfterne tillod det, havde hun det nye Te- ſtamente liggende for Dinene opſlaget, hvori hun jøgte det ſom kunde tilfredsſtille Sjælens Behov, og bad om at læſe og bede for hende, ſom vi og gjorde. Smerternes Tid var for- bi, hun ſik ſlumre og hvile ſaa ſtille. Lør- dagsaften den 19de Dec. meddelte jeg hende

efter Ønske Herrens Nadverb, hvorfor hun takkede glad og fornøjet. Søndag kom mange Folk for at se hende, hvoriblandt hendes gamle Far, fem herværende Brødre og en Søster. Hun var nu saa svag, at hun ikke kunde tale, blot hviſke Ja eller Nei. Paa Spørgsmaal om hun nu fik holde fast ved Jesus, hviſkede hun Ja, burde heller ikke beværes videre, kun anbefales den kjære Gud og Frelser i Forbøn, som vi og gjorde. Nat til Mandag tabte hun Bevidstheden, laa stille og slumrede imellem den gjenbærende Tid til Døden indtraadte.

Jeg troede saa fast, at hun var frelst, men endda var det ligesom noget manglede mig, om jeg kan udtrykke mig saa: Jeg følte det ikke som jeg gjerne vilde, det var som jeg ønskede et Svar derpaa. Tirsdagsmorgen den 22de Dec. da jeg vaagnede paa mit Leie faldt Tanken paa hende, og min Sjæl gjen- nemstrømmedes af en underlig Glæde, og jeg prisede Gud for hende, som gjør alting vel. Saaledes kom der Svar paa min, kanske ubillige følende Forvisning. I samme Stund fik jeg ogsaa høre at hun var død den samme Nat. Saa gik jeg did for at se de gjenlevende og det affjelede Legeme, da blev jeg i denne Forvisning end mere bestyrket. Der blev vist mig et Brev fra en Kvinde langt, langt borte herifra. (Hun er fra samme Prestegjeld i Nordland som vi.) Hun er en i Guds Ord vel oplyst, sund i Tro og Være, rig i aandelig Erfaring, en aandsbevæget Evangelist. Dette Brev, som først minder om de dyrebareste Forjættelser, saa en af Kjærlighed fin, om Manen til Selvprøvelse og om hvordan hun havde det nu, og minder om en Sang som havde været den afdøde saa kjer: O, Jesus kjære min Saligheds Klippe, min Trøst du er. Brevet aander af Seieleerfaring og gløden af Kjærlighed. Det naaede vistnok den afdøde ikke førend paa Dødsleiet, dog saa i betids at hun endda havde baade Sjæls og Legems Kraft nok til at gjøre sig tilgode deraf, og vist var det for den syge en kvægende Balsam. Men hvoraf kom det at denne Kvinde skulde netop skrive til Gjertrud, og det just nu? Ja, faar kalde det et Slumpetræf hvem som vil, jeg

kalder det saa trygt en Guds Styrelse, hans Navn være lovet! Men hvor lærte denne Kvinde at kjende den nu afdøde? Hun kom hid ud paa Høsten 1905 for at besøge Slægtninge og ellers mange ifra Vardo, og blev her iblandt os til langt udpaa Sommeren næste Aar. Saaledes lærte hun at kjende den nu afdøde, med mange flere, og maa erindre hende med Taknemmelighed, som en tro Arbeider i Herrens Vingaard, ikke for at rose Rjød og Blod, kun Guds Naade. Af Brevet ser jeg, til min Beskjæmmelse, at hun da kjendte bedre den afdødes Forhold til Gud og sin Sjæls Frelse, end jeg. Hun siger hun har hørt, at den afdøde har været syg, men alt den syge har gennemgaaet siden hun var her, det vidste hun ikke. Gud velsigne sine sande Vidner, enten det er Mand eller Kvinde!

Saa kom Begravelsen. Vor nye Kirke blev bragt saavidt istand til Jul, at vi kan samles der i godt Veir, saa blev en Vigfærd og et Vigfue vort første offentlige Møde i det nye Hus. Meget Folk var samlet. For 24 Aar siden blev de ægteviet paa en Juledag efter Middag, og til Bielsjæstekt benyttedes Evangeliet om Hyrdernes Gang til Stalden. Hvad de fandt og med Glæde forkyndte er ogsaa Kjernen og Hovedsagen i Ægteffabet. Nu er hun vandret heden, hvilken Tekst passer nu? Jeg tænker det store Glædens Budskab og Englehærskarens første Juleang: Være være Gud i det høieste! osv. som bevægede Hyrderne at ile til Stalden.

Ja, Være være Gud i det høieste, som sendte os en Frelser, og for Frelsens Evangelium. Være være Gud i høieste, for hver Sjæl han faar frelse ud fra den farefulde Verden, som Jesu Smertes Løn, til evig Brudeglæde! Derefter talte Broder Rønning varmt og alvorligt. Pastor Hjortaas havde bestemt Julegudstjeneste til Kl. 4 Eftermiddag, som han og holdt, tillige med 2 Barne- daabe, dette alt maatte ske i en Skjyding. Derefter blev Liget bragt til Graven. Saaledes feirede vi Juledag første Gang i vort ny Kirkehus 1908.

Ogsaa dette maa være et sjældent Træf:



Født paa Juledag, ægteviet paa Juledag, og bragt til Graven paa Juledag, 50 Aarsdagen efter sin Fødsel til Verden.

I 1906 døde den nu lidt afdødes Moder, ikke længe derefter en yngre Søster efterladende Mand og mange Børn. Om begge disse fik vi ogsaa have det Haab at de fik fare i Fred til den evige Sabbatshvile.

Siden Menigheden Norden blev stiftet er syv voksne og fem Børn tilhørende Menigheden begravne her indtil nu. Ja, ja! Det er bestikket for alle engang at dø, og derefter—Dommen. B. A.

Er Van tro Synd? I et Selkøb søgte en from Prest at vise en af Gjesterne, en fornem Mand, hvilken gruelig Synd Van tro er. „Medens den, som tror, ærer Gud“, sagde Presten, „saa gjør den van tro Gud til en Vøgner“. Den fornemme Mand smilte blot hertil og mente, at dette var Overdrivelse.

Presten saa, at han ikke kunde komme nogen Vei med Manden paa den Maade og tiede derfor. Manden gav sig derpaa til at fortælle en Historie, som just nylig havde tildraget sig med ham. Presten lod ham rolig fortælle sin Historie, og da han var færdig, saa han ham lige i Ansigtet og sagde: „De vil da ikke indbilde mig, at det, De nu fortalte, er Sandhed? Nei, det er Vøgn alt sammen“.

Stjont disse Ord blev udtalt med stor Ro, undlod de ikke at gjøre sin Virkning. Brede blussede i Mandens Ansigt, han blev først rød som Blod, derpaa bleg som et Lig, og kun med Nøie fik han frem de Ord: „Al-der De mig en Vøgner? Denne Fornærmelse tilgiver jeg Dem ikke i min Levetid“.

„Nu“, sagde Presten, „naar det er saa stor Fornærmelse mod Dem at kalde Dem en Vøgner, skulde det saa ikke være Synd at holde Gud for Vøgner? Manden taug.

Truls: Hvilken Bakke kvier alle Dø- ninger sig mest for?

Jonas: Kirkebækken.

## Kinamis sionen.

fra Landahl.

XXIX.

Sidst jeg skrev var jeg i B. A. A. Var i Besøg hos en rig Familie i Wien. Hos bedre Folk er Skikkene forskjellige fra hvad det er blandt den lavere Klasse.

Naar en fremmed Herre kommer ind i Huset staar Kvinderne op og gaar ud eller ind i det tilstødende Værelse. De faar ikke være med og samtale med fremmede. Men blir man først kjendt, saa er de ligesaa snaksomme som Mændene. Og de har i de fleste Tilfælde bedre Hjerter og er mere modtogelige for Sandhedens Indtryk end Mændene.

Mænd af det gamle aristokratiske Kina tror ikke paa at Kvinden bør ha nogen Ret, nogen Værd. Derfor hører man Mændene saa ofte sige: Kvinderne er hastige, umedgjørlige, dumme, upaalidelige, taaler ingen Værd før de blir uskyldige, og meget mere, som er altfor uværdigt til at sætte paa Papir.

Det er bare ældre Kvinder, som har Søn eller Sønner, der er agtet for nogeting i Samfundet.

Kinas Ungdom er ikke modne endnu for den Frihed, som Ungdommen i de kristne Lande har. Da vilde her bli et svare Spektakel; thi vi skal mærke os, at man mangler den kristelige Opdragelse, det som er den rette Balance.

Forældrene selv forlover sine Børn, som oftest medens de er smaa. Ja det hændes jo ogsaa, at Børn er forlovede før de er født. Det, som Forældrene gjør, er aldeles fuldkomment, synes Børnene. Det er lige med en Aft af Himmelen. En saadan Kontrakt kan ikke brydes.

At Børneforlovelse er en Uting, er klart nok. Men det er vist det bedste Kineserne kan gjøre paa det Trin de nu staar. Kristelig Civilisation byder paa lysere Fremtid.

Siden vi tog op Arbejde her har Kath. begyndt sin Mission igjen. Jeg vil ikke bli fristet til at kappe med dem om at faa en stor Menighed. Den ene stræber af alle Kræfter at faa Folk ind i Menigheden, den anden at faa dem ind i Guds Rige.

Jaar man en stor Menighed hjemme, saa har man lysere Udsigter til at lettere bære Udgifterne. Det er en Fristelse. Her i Kina er det en Fristelse for en Missionær at faa stor Menighed for at bli berømt og faa Gæ. Satan er allevegne fremme. Vi er aldrig fri for ham. Gud bevar os fra den onde!

Kinesernes Regjeringskole er mislykket Forsøg. De forsøger at forbedre sig selv i egen Kraft, som Verden altid gjør, men det blir derefter.

Mennesket er en besynderlig Skabning, trods man føler sin egen Afmagt, saa vil man ikke søge Hjælp, hvor Hjælp er at faa, men kjæmpe i Fortvivlelse, og paa det sidste griber efter det flydende Halmstraa.

Man taler meget om at reformere nu, men det blir bare Tale. De vover ikke at gaa paa. De trænger en David til at gaa først mod den uhyre Kæmpe, som i Kartusinder har vokset sig stor og stærk.

En Mand med Grad sa: I Missionærer har hjulpet os meget med at aabne vort Land for gode Reformere. Havde vi ikke eder, saa kunde vi intet gjøre. Overtroen maa nedbrudes hos Folket.

Men hvor vanskeligt er det ikke at finde den gyldne Mellemvei. Derfor maa vi stadig be: Ved os Gud ved din Mand.

Ved nogen saa Sætninger kan vi enten hjælpe eller skade vor Næste.

Nogen har i Opgave at ta imod Venner og hjælpe dem ind i Guds Rige. Andre jagter Folk eller skræmmer Folk bort fra Gud.

Seg maatte tilbringe en Nat i et gammelt Hus, som Hedningerne kalder urent, d. v. s. det er onde Aander der. Det var ikke første Gang jeg har tilbragt Natten i besat Hus. Rotterne dansede over mig og dem slo jeg efter, det var alle onde Aander jeg hørte. En ung kristen som var i næste Rum raadte engang paa mig og sa: Læreren drømte! Jeg hørte dig sige isvovne: Hvad er Aandens Virkning? Det er ikke saa værst, naar man taler kinesisk forståeligt isvovne!

Ved Solopgang vaagnede jeg efter en urolig Nattesovn af at Skolebørnene sang Salmer. Det var som himmelske Draaber for min Sjæl. Jeg blev saa opløstet, at jeg

glemte jeg var i en Hedningeverden, og jeg kunde synge: „Åt salige Stunder som Jesus os gir!“

En Missionærs Liv er ikke bare Solstin. Derfor er det saa saligt, naar man faar erfare, at Herren tar ligejom Tag om Hjertet og varmer det op igjen.

Sa Farvel og ønskede de kjære Venner, som blev tilbage, Guds Fred.

En velstaaende Farmer laante mig sin Hest for at spare mine Kræfter. Det var meget venligt gjort af ham. Og det kom vel med; thi jeg var træt og Dagen meget kvalem.

Otte Vi fra Byen sad en gammel Kvind ved Beien og ventede at faa træffe mig. Hun er troende, er gammel og svag, derfor orkede hun ikke at gaa op til Byen for at høre Guds Ord og tilbede. Hendes Mand er ikke hjemme. Han er ogsaa kristen. Her lever de to gamle af Guds Naade.

Seg var Gud taknemmelig da jeg gik ind gjennem Porten i Taipingtien. Jeg sølte som om jeg kunde aande lidt mere frit da.

Først faar jeg høre om vor kjære gamle Ven Uangs Sygdom. Sønnen havde just været i Byen for at kjøbe forskjelligt til Kiste og Begravelsen. Og vi sølte, havde vi endog saat beholde ham endnu nogen Aar iblandt os!

Genimod Kvelden stod jeg borti Haven og samtalede med gamle Cheo, som ogsaa er moden for Hjemreise. Saa kommer gamle Uang ind og hilser: Fred Hørde! Og jeg maatte spørge: Er det du gamle Uang? Na, sa han, jeg sølte at jeg maatte rusle omkring endnu engang før jeg forlader Vennerne for sidste Reise. Nu har jeg sagt Farvel til Hustru og Børn og nu vil jeg gaa fra Sted til Sted for at vidne saalangt jeg rækker. Jeg har sagt dem, at de kan begrave mig, hvor jeg dør. Jeg har to Klædninger, den bedste gir de til nogen fattig og den daarligere begraver de mig i. Dette lille Eksempel vil jeg lægge efter mig i Verden. Hvorfor skulde jeg gøre dette Dødens Legeme? Min Sjæl længes at slippe herfra. Men før jeg dør vil jeg saa sagt alle som tror, at de ikke forlader Sandhedens Wei o. s. v.

Jeg sa til gamle Cheo at de skulde sidde

med en Stund i Haven. Her er der Benner og er sammen. De faar snart møde sammen ved Faderens høire.

De er to af de ældste kristne. Vi har høvt megen Glæde af disse to kjære Brødre. Havde man en stor Menighed af saadanne kristne, da vilde det ikke være nogen Sag at være Missionær.

Jeg vil skrive særskilt om dem, naar de er vandret hjem, dersom jeg lever. Ulang især har været en kraftig Hjælp i Rydningsarbeidet. Grov og uhøvet som han er, saa har han gjort mere end nogen anden indfødt heromkring forat bringe sit Folk til Jesus. Det var haarde Brydninger da han blev omvendt, og haarde Brydninger og fortoilede Kampe har det ofte været siden, og megen Forsøgelse baade fra sine egne og udenstaaende. Men nu har han straks seiret. „Gvad gjør det da, om Solen har ham brændt“.

Han gav det Vidnesbyrd: Missionsstationen er Himmeltrige i Tiden. Hvor man kommer i Verden finder man ikke saa fredeligt Sted.

Gamle Theo sa: „Naar det gaar af en Tid og jeg ikke ser dig, saa længes jeg saa“. Foruden de kristne er h'r ingen som forstaar ham, eller kan tale et Opmuntringensord til ham.

Leh holdt en gribende Præken over Immanuel. Bibelskolen vi havde sidste Vinter gjorde ham og flere med ham overmaade godt. De fik der mange gode Vink om hvorledes de skulde præke og arbejde.

Selv om de er Lærere, saa er de ikke med engang stikkede til at ta i det kristelige Arbeide. Optørkede Konfusianister maa gaa igjennem en hel Skole, især den aandelige Afdeling, før de kan bli Herrens Tjenere.

Det er ikke saa med Kinas lærde, naar de faar høre Korsets Præken som det var med Paulus. Hos ham var der en god Grundvold i den gammeltestamentlige Sandhed og guddommelig Erkjendelse, hvori Guds Aand kunde finde Bisald. Det er anderledes med Folk, som er født, opdraget, uddannet og indgroet i hedenst Tankegang og Overtro. Det er ingen let Sag, men alene

Guds Naade, at en dannet hedenst Tænkter kan bli bundet for Gud, og det just fordi deres Tænkning er stift imod den paa kristelig Grund. Hos dem kommer aldrig Sjælelivet paa Tale. Smaa Synder er ikke Synd for dem. Vogn er bare en Nødhjælp for Dieblikket, hvorved man kan komme ud af Vansteligbed, enten det saa er at frelse sit eget Ansigt eller hjælpe en anden.

En Mand sa for en Tid siden, naar en besøgende kom og spurgte efter mig: Læreren er ikke hjemme. Naar jeg irettesatte ham for at ha sagt en Vogn; thi jeg var hjemme, svarede han: Du har det travelt, og her kommer saa mange som vil se dig, saa det var for at hjælpe dig at jeg sa du ikke var hjemme. Saadant regner vi ikke i Kina for Vogn. Det er næsten katholskt.

Det samme er det med List og Bedrag. De mener at man har Lov til at bruge den oprindelige Kløgt, en Naturbegavelse, som er i dem til at slaa sig frem i Verden, naar man ikke røver, sætter Ild, stjæler eller farer med Storbedrag.

Kinesernes Syndserkjendelse er dunkel. Deres Samvittighed er meget fordærvet.

Men af dette Folk vil Herren opreise sig Mænd og Kvinder der skal sprede Guds Rikdom til Vandets Ende.

Om vi lever nogen Aar til vil vi saa se Herrens Herlighed aabenbaret mægtig blandt Jordens stærke Folkeslag. Og ialig er den som faar være med at paastynde den store Dag! (Mere.)

### Co-education.

Det vilde være godt om vi fik høre fleres Mening om en saudan vigtig Sag som Co-education ved vort Presteseminar. Den, som har anbefalet denne Plan fra først af, har vist ikke tænkt over Følgerne. Naar jeg skuer ind i Fremtiden, saa ser jeg intet andet end Vancere og et opløst Kirkesamfund. Hr. H. C. S. spørger: Hvor skal han sende sin Søn og Datter? Vil Datteren endelig gaa i samme Byen som Sønnen, saa lad hende gaa til Ladies Seminar i Red Wing.



Det er ikke værd at tale og skrive om Forening, naar man er saa partist at man ikke tør sende sine Døtre der, naar de er bleven saa „hightoned“, at vor egen Skole ikke er god nok for dem; han siger ogsaa, at der er plenty Rum, hvorfor kan da ikke de Gutter som gaar i Jewell gaa til Red Wing og overlade den Skole til Damerne, saa blir der Rum nok paa begge Steder. Sæt om de fik Co-education ved Red Wing, hvad vilde de saa gjøre for Dormitory, skulde Gutterne overlade sine Rum til Pigerne og saa til at gaa rundt i Byen og trygle sig ind, hvor de kunde, som de gjør i Jewell? Nei og atter nei. Hauge's Synode har bygget denne Skole for Gutternes Bekvemmelighed og saa kan Pigerne være saa snille at holde sig derfra. Hvad Hauge's Synode burde have i Red Wing, var en økonomisk Husholdningsskole, hvor Døtrene i Middelklassen og ligeledes de Piger som kommer ifra Børnehjemmet kunde lære at klippe og sy sine egne Klæder og ko-ge, vaske, stryge og bage, men denne Ting skal vi tale om, naar Gjelden er betalt, men ikke før; thi vi burde gjøre en Lov, at den som kom med en ny Plan at sætte Samsund-  
det i større Gjeld end det er, skulde ilægges en Mulkt af \$500.00, saa tror jeg, de blev kureret disie, som har saa god Raad paa Synodemøderne. Det er ikke vanskeligt at skjære brede Remmer af andres Læder. De burde komme ihu, at vi er et lidet Samsund og ikke kan vente at kunne maale os med vo-  
re store Søstre, som har bedre Raad end vi. Jeg tror, det er bedre vi gaar varsomt frem, saa vi kan frit se hverandre i Dinene og sige: Vi fryder ikke nogen noget uden det, at elske hverandre.

J u d i t h.

L o v e n med sine enkelte Bud er et Le-  
geme med sine Lemmer, i ethvert af disse  
herstær den samme Sjæl, det er Guds Aand.  
Alle Guds Bud er ligesom ophængte i en  
gylde Traad, det er Guds Kjærligheds  
Traad, og hvo der overtræder det mindste af  
dem, forsynder sig imod Kjærlighed.

(T h o l u c t.)

### Fra Arbejdsmarken.

V i e r anmodet om at minde Prester-  
ne om, at de snarest mulig indsender sine  
Beretninger til de respektive Kredsformænd,  
saa disse kan saa sine Beretninger istand og  
indsendt til Samsundets Formand itide.  
Glem nu ikke dette!

Past. J. J. Breidablik var i Chi-  
cago et par Uger i Januar. Han predikede  
hver Aften i Immanuel's Menighed, Past.  
Walstads Kald. Mange Folk kom til Mø-  
derne, saa Kirken var fyldt hver Aften med  
en opmærksom Tilhørerskare. Guds Aand  
var nær, og Vidnesbyrdet fik virke til Sje-  
les Frelse. Prest og Menighed var glade  
og taknemmelige for Besøget. W.

Fra Lake Park, Ia. skrives den  
6te Feb. at den sydvestlige Minnesota Indre-  
missionsforening holdt Møde i Round Lake  
Menighed, Past. J. H. Hansons Kald fra  
26de til 28de Januar. Under Sang, Bøn  
og Guds Ords Betragtning havde man et  
hyggeligt og opbyggeligt Møde. Den egent-  
lige Tekst for Samtalen var Aab. 2, 1—7.  
Foruden flere Læsebrødre var følgende Pre-  
ster af Frikirken tilstede og deltog i Mødet:  
D. M. Bakke, E. Pederson, J. Hustvedt og  
J. H. Hanson.

Fra Madison, Minn. skrives:  
Past. Theo. J. Lund og Hustru kom hjem  
fra sin Tur til Chicago, Mandag Morgen  
1ste Feb. Skulde været hjemme efter Be-  
stemmelse Fredag Aften, men istedet maatte  
de ligge 3 Døgn paa Veien fra St. Paul til  
Madison indejæet. Havde de en kold og  
besværlig Hjemreise, saa fik de en varm og  
hjertelig Modtagelse, straks de kom hjem;  
thi samme Dags Eftermiddag begyndte  
Mænd og Kvinder at komme til Prestegaar-  
den og ønske velkommen hjem, snart var Hu-  
set fyldt til Trængsel. C. B. Sather stod  
frem og sagde, at man ikke bare i Ord vilde  
ønske velkommen hjem men ogsaa i Gjerning,  
hvorpaa han rakte Prestefolkene en Pung  
indeholdende \$73.55.

I Stoughton og Madison, Wis. har vi efter Jul holdt Møder vekselvis i 4 Uger (to Uger paa hvert Sted). Herren har velsignet Møderne saa at gamle og unge Syndere har begyndt at spørge efter den „gamle gode Sti.“ Ja hvilken Glæde det er for Guds Børn at se Syndere krybe hen til Korset. Af Herren er det gjort og det er underligt for vore Dine. Det glæder os overmaade at se Kraften blive kjendt af Ord og Sakrament. Sidste Ugen i Stoughton var ogsaa Pastorerne Evenson fra Rio og Spande fra Deerfield med. Maa Herren saa bevare sine til Enden og vække flere og flere.

J. J. L.

Marius Møen skriver fra Maddox, N. Dak. den 29de Januar at det nye Aar indtraadte med Storm og meget streng Kulde, men saa vekslede det igjen til Godveir. De bestemte da et Samtalemøde i Albert Benson Co. Det Gudsord man lagde til Grund for Samtalen var Mat. 2, 1—7. Pastorerne Hovland og J. Krogstad, Emissær S. Peterson samt andre Lægebrødre deltog i Mødet. Indsenderen af ovenstaaende, som kalder sig selv „den gamle Dakotafarmeren“, har i sin Indsendelse skrevet hele Teksten. Han synes uden Tvil at det er mest magtpaaliggende, at man øser lige ud af selve Kilden, og det holder vi med ham i. Men ifødet for at trykke Skriftaffnittet her, anbefaler vi at enhver tager sin Bibel og læser baade dette og de andre Sendebreve i Sammengang. Den Tid som man afsætter til en saadan Beskæftigelse er vel anvendt.

### Bekjendtgjørelser.

Salems Menighed af Past. Sandvæns Rald, ved Roland, Ia., indbyder Iowa Kreds at afholde sit Missionsmøde der den 23—25 Feb. Samtaleemne Ap. Gj. 3: 22—26. Kom mange og kom med Bøn om Herrens rige Velsignelse over dette Møde.

G. D. Paulsrud.  
Edw. Duea.

Hauges Menighed i Kenyon, Minn., indbyder Red Wing Kreds til at holde Møde der den 2den til 4de Marts 1909. Samtaleemnet blir: Mat. 16: 13—19. Mødet

begynder den første Dag Kl. 10 Formiddag med Prediken af Kredsformanden. De besøgende tager enten med Chicago Great Western eller C. M. & St. Paul Ry. til Kenyon. Kom mange, og kom med Bøn om et godt Møde.

Prof. M. D. Bee indleder det opstilte Samtaleemne. M. J. Westphal.  
J. J. Dahle.

Mayville Mgh., Pastor Borgens forrige Rald, indbyder herved Mayville Kreds af Hauges Synode til, om Gud vil, at afholde Kredsens Missionsmøde i Mayville, N. D., den 4de til og med 7de Marts forstkommende. Emne for Samtalen: Mark. 4, 21—23. Kom mange, og kom med Bøn om at saa være til Velsignelse.

L. Langehaug, Form.  
D. J. Malfewick, Sek.

Paa Indbydelse fra Trondhjems Mgh., Pastor Kervigs Rald, Yankton Co., S. Dak. vil S. Dak. fælles Indremissionsforening afholde Møde fra 5—7 Mars 1909. Samtaleemne Mark. Evang. 4: 21—24. Torsdags Aften Sammenkomst i Kirken, og Torsdag mødes besøgende i Irene og Volin. Pastoren saavel som Menigheden ønsker mange talende og bedende til dette Møde. De har baade Hjerterum og Husrum i Throndhjem.

J. J. Dafland.

Paa Indbydelsen fra Menigheden i Fertil til i Past. R. D. Hiemelan's Rald, Fertil, Iowa, vil den nordlige Iowa Indremissionsforening afholde et Møde der, om Gud vil, den 24—26 Februar. Mødet begynder den 24de og Samtaleemnet er Kongesønnens Bryllup: Mat. 22: 1—14. Kom Brødre og Søstre med Bøn til Gud om et velsignet Møde. Skyds vil møde i Forest City Tirsdag Eftermiddag den 23de og ligeledes i Hantontown samme Dag.

B. B. Olson, Form.  
A. Shaw, Sek.

Syd Dakota fælles Indremissionsforening indbyder til Møde i Grand Valley Menighed, ca. 5 Mil sydvest fra Canton, S. Dak. Mødet begynder Fredag Eftermiddag den 26de Februar og fortsætter de to følgende Dage. Som Forhandlingsemne foreslaaes: 1. Joh. Ab. 3: 1—6. 2. Hvad lærer Guds Ord om det vi kalder Lægemandsvirksomhed? Skyds møder de tilreisende i Canton den 26de Februar, Kl. 12—2 Eftermiddag. S. J. Nummedal.

Hudson, S. Dak., 29de Jan. '09.

Otter Tail Indremissionsforening afholder paa Indbydelse fra Skandia Menighed, Pastor Nesvigs Kald, Møde i Pithville, N. D., fra 4de til og med 7de Mars. Mødet begynder Kl. 2 Eftermiddag den 4de. Samtaleemne: Matt. 25: 1—13. Kom og gaa til dette Møde saamange som kan. Maa Herren være med og velsigne!

Baa Foreningens Vegne

G. D. Nordmarken, Form.

D. G. Wolden, Sekr.

Baa Indbydelse vil den nordlige Iowa Indremissionsforening holde Møde i Graetinger i Past. Sigval Sundes Kald fra den 9de til og med den 11te Mars. Mødet begynder den 9de paa Formiddag. Samtaleemnet er den 32de Davids Salme og indledes af Past. Wigdal fra Ruthven. Første Aften har vi Prediken af Past. Afre fra Estherville. Saa faar vi sætte bort Gaab til Gud, saa skal vi faa et velsignet Møde ogsaa der.

B. B. Olsen, Form.

A. Schaw, Sekr.

Følge Indbydelse fra Sverdrups Menighed, Pastor Bergfords Kald afholder Otter Tail Indremissionsforening Møde i nævnte Menigheds Kirke nær Underwood fra 25de til og med 27de Februar. Mødet begynder Kl. 11 den 25de. Samtaleemnet er Jeremias 8: 8—22. Skyds vil møde de tilreisende i Underwood. Kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse. Baa Foreningens Vegne

G. D. Nordmarken, Form.

D. G. Wolden, Sekr.

Trefoldigheds Menighed, Pastor H. A. Hansons Kald, Chicago, Ill., indbyder Chicago Kredts af Hagues Synode til et kristeligt Samtalemøde at afholdes i deres Kirke den 9de til 11te Mars. Emne for Samtalen: Heb. 4de Kap. Menigheden ønsker et velbesøgt Møde; man melder sig Komme til G. Hanson, 204 N. May St., eller til Rev. H. A. Hanson, 192 W. Huron St. Indmeldelser bedes sendt saa tidlig, at vedkommende kan faa Svar tilbage med Adresse til Logisted. Herren give et velsignet Møde!

J. J. Lee.

L. J. Spande.

#### Bedes erindret.

En hel Del Nøttes, giene til Afbetaling paa Synodens Gjeld, er for nærværende forfaldne, og enhver som ved sig at have givet en saadan Note anmodes indstændigst om at fende os Beløbet snarest muligt, som vi for nærværende har en større Afbetaling at møde.

D. A. Ulvin

Red Wing, Minn.

## Kvitteringer

Profesforisn: Ved Prof. E D Ringstad ved Prof. M G Hanson, Overklub fra Boardingklubben under Mærsmødet 1908	165.58
Ved Prof. M G Hanson fra Lars Thompson, Red Wing, Minn. 5. Ole Nelson, Hatton, N. D. 5. D S Gattum, Spicer, Minn. 2. J J Strömsvold, Bellingham, Minn. 2.	14.00
Fra Mrs. Anne J Sundby, Dawson, Minn.	2.00
Ved Knute Nelson fra Tref. Mgd., Pastor O Ekenfons Kald	49.50
Fra G A Sundberg, Brookings, S. D.	3.00
Fra Ole J Nendum, Veresford, S. D.	2.00
Ved B H Highland fra Pastor Sandbens Kald: Bions Mgd. 99. Den søndre Kv. 25. Den nordre Kv. 20.	144.00
Ved Siur Kæset fra Hagues Mgd., Kenyon, C C Holters Kald	88.00
Ved Pastor A H Melom ved Prof. S S Elshad, fra Nordprairie n. ev. luth. Mgd., Meloms Kald 25. ved do. fra Nelson n. ev. luth. Mgd., samme Kald 20.	45.00
Ved Albert Hegness fra Emauels Mgd., Veresford, S. D.	21.45
Ved Oscar Olson fra Ebanger Mgd., Hjelmerviks Kald, samlet ved Oscar Olson: Thom Eide, J Eide hver 3. J Molland, D B Kines hver 2. S Gimreite, Oscar Olson hver 1. S A Knutson (Renter paa Profesforisns Note) 2. S Simonson 50c. D S Gimreite 50c. Samlet ved J E Bjørge: J Paulson 3. D Overton 1.50. S Peterston, B Paulson, C J Bjørge, A L Worion hver 1. J E Bjørge, M E Bjørge, B S Klop, M Dahl, S D Nordby hver 50c. Samlet ved Myron Lee: Mrs. Julia Lee, S H Hestekind hver 2. J E Engum 75c. C Engum, B Klove, W von Lee, A Brown, Otis Kines hver 50c. Jda Lee, J Wolfstad, C Molland, Katie Molland hver 25c.	32.25
Ved John S Johnson fra Kongsvinger Mgd., Monas Kald	35.00
	641.78
Før kvitteret	3475.25
	4117.03

J. A. Lassefson.

Indremissionen: Ved Mrs. D Hanson fra Emmauels Mgd. 3 Kv., Afselund, Minn., Pastor C E Holters Kald	40.00
Ved Pastor A W Mannes fra Tref. Mgd. 3 Kv., Panforn, S. D.	11.25
Ved Pastor S S Westby pr. C Lilletun fra Andrina Johnson 5. S A Knutson 2.50	7.50
Ved Pastor I T Døe pr. C Lilletun fra Boar Mgd. 3 Kv., Deuel Co., S. D.	15.00
Ved Mrs. Beber Hauge fra den nordre Kredts af Lincoln Mgd. 3 Kv., Slater, Ia.	10.00
Ved Mrs. J S Ree fra den søndre Kv. af Hagues Mgd., Jackson Co., Minn.	10.00
Ved Past. A N Stogerboe fra Molland Mgd. 3 Kv., Greenbush, Minn.	10.00
Ved Chris. Simonson fra Shell Creek Mgd. 3 Kv., Newman Grove, Neb.	25.00
Ved Pastor A E Distad fra Mrs. Selge Amundsen, Rabcliffe, Ia.	10.00
Ved Mrs. D R Groth, pr. Pastor Rendahl fra Norway Mgd. 3 Kv., Eagle Grove, Ia.	21.93
Ved A B Ørseth, pr. Pastor Rendahl fra Mrs. B A Ørseth, Ferguson Falls, Minn., Pastor Ørseths Kald	5.00
Ved Pastor D T Borgen fra Curran Bailey Mgd. 3 Kv., Taylor, Wis.	20.00
Ved J S Christensen fra Rannestad Mgd. 3 Kv., Norway Lake, Minn.	10.10
Mrs. A Stien, Dickson, N. D.	3.00
Ved Mrs. G Brand fra Hagues Mgd. 3 Kv., Chicago, Ill.	10.00
Ved Mrs. Jas. Brown fra Samuels Mgd. 3 Kv., Eagle Grove, Ia.	20.00
Ved Pastor S C Simonson fra Mrs. Maren Ekenforn, Eagle Bend, Minn.	5.00
Ved Pastor G D Bil fra Roseni Mgd. 3 Kv., Østre Distrikt, Union Co., S. D.	20.00



Bed samme fra Roseni Mgd.s Bgef.....	25.00
Mrs. Siri Gustifson, Sioux Falls, S. Dak.....	6.00
Bed Mrs. A A Knutson fra Immanuel's Mgd.s Bgf., Cen- terville, S. D., Pastor Olberg's Kald.....	10.00
Bed Pastor G M Bruce fra Salems Mgd.s Bgf., Cher- man, S. D.....	10.00
Bed Pastor D M D Bee br. C Lillethun fra østre Belmont Bgf., Jackson Co., Minn.....	20.00
Bed Pastor A H Melom fra Velva n. eb. luth. Bgf., Vel- va, N. Dak.....	12.42
Bed Mrs. C R Rien fra St. Peters Mgd.s Bgf., Red Wing, Minn.....	50.00
Bed Pastor A Raugehaug br. Pastor Rendahl fra Tron- denes Mgd.s Bgf., Sharon, N. D.....	10.00
Bed Pastor M J Westphal fra Peterson Mgd.s Bgf., Pe- terson, Minn.....	25.00
Bed Mrs. Ben B Benson fra Bethania Mgd.s Bgf., Rad- cliffe, Ia.....	25.00
Bed Pastor A Haugland fra Clark Center Mgd.s Bgf., S. Dak.....	30.00
Bed Mrs. A U Enge fra Salems Mgd.s Bgf., Roland, Ia Bed Pastor J D Paulsrud fra den nordre Bgf. af Elims Mgd., Randall, Ia. 40. fra Ollands Bgf. af samme Mgd. 35. fra Randall Bgf. af samme Mgd. 45. fra Mr. & Mrs. Martin Olson, Randall, Ia. 2.....	30.00
Bed Pastor C C Holter fra Martin & Lee, Kenyon, Minn. 5. Gauges Mgd.s Bgf., Kenyon, Minn. 15.....	122.00
Bed Pastor A Haugland, Clark, S. D. 15. Nils Hoffstad. Bed Mrs. C U Rande fra den n. luth. Bgf., ved Velben, N. Dak.....	20.00
Bed Miss Nora Swenson fra The Young Ladies Sew- ing Society af Riverside Mgd., Dawson, Minn.....	5.00
Bed Pastor A J Eversen fra Gauges Mgd.s Bgf. ved Rio, Wis.....	29.64
Bed Pastor D H Elstad fra Spring Prairie Mgd.s Bgf. af hans Kald.....	14.00
Bed Pastor J C Hjelmervik fra Elk Creek Valley Bgf. 10. Mrs. Thorger Gundersen, Osseo, Wis. 1.....	10.00
Bed Hans C Hanson fra Trondhjems West Prairie Bgf. Pastor L L Kervigs Kald.....	10.00
Bed Mrs. Paul Grinde, Portland, R. D., fra Tref. Mgd.s Bgf., Past r Mafewic's Kald.....	11.00
Mrs. I M Sydnes, Hurley, Ia.....	30.00
Bed H B Kullo fra Stordals Mgd.s Bgf., Galesburg, N. Dak.....	15.00
Bed Knud P Alsheim fra Østen P Alsheim 1, Mrs. A Als- heim 50c. en ubenaemt 3.50. alle af Ny Stabanger Mgd., Burton, N. Dak.....	2.60
Bed G W Alsheim fra den østre Bgf. i Clear Lake & Elis- worth Mgd., Hamilton Co., Ia.....	9.25
Bed Pastor D H Elstad fra Morrisonville Mgd.s Bgf., Morrisonville, Wis.....	5.00
Bed Mrs. S H Haugen br. Pastor Rendahl fra Vang Mgd.s Bgf., Otter Tail Co., Minn.....	40.00
Bed Pastor L C Jacobson, Viroqua, Wis. fra Franklin Mgd.s Bgf. 25. Martha Kunice af West Prairie Mgd. 1 Bed Vien Bros. Gave fra afdøde Mr. & Mrs. C U Vien, Kendrick, Idaho.....	9.23
Bed Mrs. A M Anderson fra The Gauges Ladies Aid Society, Mayville, N. D.....	25.00

925.82  
Før kvitteret for 5425.48  
6351.30

H. S. Elstad.

Følgende Bidrag er modtaget til Jødemissionen  
Gauges Synode af undertegnede: Pastor Berges Kald, Dal-  
ville Mgd.: Ole Høisberg, Iver Jacobson hver 10, Carl Jacob-  
son, Thomas Gustifson, Wm. Murray, Lewis Larson, Valley  
City, hver 5, Carl Jensen 2, Miss Marie Hanlon, J D Dahle,  
Clark, S. Dak. hver 1. Stillekast Mgd. do.: L M Olson, Iver  
Iversen, Peder Røe, Hans Slagbaard hver 10, C B Vold, Ole  
H Olson, Albert Carlblom, P Munteth, Ole J Røgenes, R C  
Olson, Ole Ruskvold, R C Dogaard, A C Bohren, Peder Nilson  
hver 5, Offer 44.62; P Hallefiad, David Mikkelsen, Mrs. C  
Carlson, P J Johnson, Hannah Thoresen hver 2, A D Rusk-

vold 2.50; Ole Hendrikson, Ebbard Anderson, Ole Nilson, Mrs  
Ber Anderson, J Brette, Mrs. Sunne, Mrs. Carl Peterson  
hver 1, Charlotte Dahl, Claus Jørtad hver 50c.

Pastor Simonjons Kald: Osakis, Minn., Offer 23.13; Mi-  
kael Olson 25, Gilbert Olson, Ebbard Wieran, John Elnes, S  
T Samson, M D Bangstad, Ebenezer Miskionsfor, hver 5, Nils  
Berg, Annie Moen, John M Pederson hver 2, Ole P Stenøien,  
Mrs. J Holmi, Mrs. Samuelson, I Røes, Johannes Johnson,  
N P Barstad, A D Johnson, Pors D Kleppen, O Thomsen,  
Johannes J Holmi, Alfred Johnson, John A Johnson, P L  
Gilleth, Lewis Samuelson hver 1, Ole Pederson, D Bunes hver  
50c. Mrs. Pastor J Johanson, Horace, N. Dak. 1.

Ebenezer Mgd., Cooperstoien, N. Dak., Offer 16.25; 11.75;  
52.00; Ole Rima 20, Ubenaemt 5, Andrew Aarstad, Torfel  
Fuglestad hver 1.

Stoughton, Wis., Pastor Rees Kald: Mrs. Nina Gjeffen,  
Mrs. Thore Olson hver 5, Henry Erikson 2, Albert Peterson,  
Germa Gustifson hver 1, Lars Sutting, Anna Martin, San-  
nah Pederson, M Johnson, Mr. Joel hver 50c.

Madison, Minn., Pastor Sunds Kald: Nels Mgd., Offer  
37.05, J C Unkies, A D Jøllefson, Anfin Rendahl hver 25, Nire  
Bgf. 10, S Røsgaarden, Mrs. J R Swann, S H Anderson, D  
F Baala, A Stemsrud, Madison Bgf. hver 10, Mrs. R Duale,  
John J Egei hver 5, Gust Anderson 4, Eidsvolds Bgf. 1.86,  
Paul Nilson, Daniel Iversen hver 2, Mrs. G Jackson, Mrs. R  
H Nilson, Ole Halvorsen hver 1.

Racine Barle Mgd., Pastor Barstads Kald: Offer 46.02  
Bgf. 25, Ole H Boraas, Andreas Thoresen, Ole Holtan, Ole D  
Holtan, Jens H Boraas hver 25, Mrs. S Johnson, John J  
Dahl, J A Undsten, John Hanlon hver 10, P B Hammer, Hans  
J Dahl, Anton Egeien, Sivert Kleven, R J Mølsgaard hver  
5, Gurine Melhus 2, Henry Lund, Ole Botthun, Mrs. J Un-  
sten hver 1.

Dawson, Minn., Pastor Dypedals Kald: Bethlehem Mgd.  
17.91; Israels Mgd. 11.90; Riverside Mgd. 25.45; Rivers-  
ide Mgd.s Bgef. 20; Bgf. do. 25; C D Holtan, D S Berke hver 20,  
Mr. & Mrs. Chr. Hanlon, Mrs. Anna Sundby hver 15, George  
Stephenson, Hans Hanlon, Chas. D Hill, C D Ruud, J B  
Thornby, Ole D Jørdahl, Eling Appelqvist, Mrs. S Nilson,  
Miss Molly Sundby, Julius D Overnemen hver 10, Dr. A U  
Stemsrud, Sivert Swenson, R R Mahlum, A J Remball, Mrs.  
Hans Johnson, Iver Wallen, Peter Bergh, T S Thoresen,  
Hans Grevstad, Ole Valen, Miss Marie Stibnes P G Dale,  
Knut Benson, Ole Stortrud, Amos Appelqvist hver 5, Ole Ber-  
geland, A H Peterson hver 2, J Gillethson, Arii Fornes, G  
Peterson hver 1, Mrs. Clausen 50c.

Mayville Mgd. 8.80, P Rringen, Mrs. L S Larson hver 10,  
C D Høga 5, Mrs. J Anderson 2.  
Tref. Mgd., Grand Forks, N. D., Pastor Monas Kald: Of-  
fer 45.75, Sten Sødrall, Reynolds, R. D. 10, Mrs. A B Bree-  
ke, M Amundson, Albert Knudson, John J Eversen, Cam-  
bridge, Ia. hver 5.

Tref. Mgd., Madison, Wis., Pastor Kroghads Kald: Offer  
22.80.—Gimmanuels Mgd., Chicago, Ill., Pastor Wallstads Kald  
Offer 37.73.—Newart Mgd., Ill., Pastor Nordveds Kald: Offer  
43.41, Elias Pederson, Peder Knudson hver 1, Knut Ingemand-  
son 5, Nils Moe, Lewis Boyd, Setland, S. Dak. hver 10.

J. J. Breidablik.

Til Mindestøtte paa afdøde Prof. S. S. Bergslands Grav: Pastor J J Lee.....	5.00
Pastor D P Alsheim.....	1.00
" A Anne.....	1.00
Prof. M D Bee.....	2.00
Bed Pastor G M Bruce kollet i Bethlehems Mgd., Tur- ner Co., S. Dak. 4.87, kollet i Melhus Mgd., Turner Co., S. D. 4.42.....	9.20
Pastor A D Johnson.....	1.00
" S Moe.....	1.00
Dr. J Telleen.....	50
Pastor J J Dahle.....	1.00
Prof. M G Hanlon.....	1.00
Pastor D T Vorgen.....	3.00
" D D Bergs.....	1.00

De Holten.....	50	Anderson & Holm, Mpls.....	25.00
Mrs. N D Sando.....	1.00	Die S Nordbyffen, Hendricks, Minn.....	5.00
J D Almlie.....	50	Knut Doffen, Doffen, N. D.....	5.00
D M Pederson.....	50	S B Lund, Morris, Minn.....	10.00
B J Kirkebovd.....	50	J A Foslien, Garfield, Minn.....	5.00
Pastor G D Mona.....	1.00	Pauline Boe, Hallock, Minn.....	1.50
" U J Krogstad.....	1.00	Anton Kornbuen, Souris, N. D.....	10.00
" J J Ekis.....	1.00	Lars Olson, Big Lake, Minn.....	5.00
Wed Pastor M J Westbyhal Offer i Peterion Mgd., Peter- son, Minn. 8. Offer i Arendahl Mgd. 6.90.....	14.90	Die Hermanien, do.....	5.00
Pastor S E Hanlon.....	50	Charles Christiantien, do.....	5.00
Chr. Wigen, Franklin, Minn.....	1.00	Augustin Halvorson, Mpls.....	10.00
Mr. & Mrs. Erik Sviggum, Route 3, Rushford, Minn.....	5.00	Prof. Wm. Mills, Mpls.....	5.00
S E Jorgenson, Red Wing Cem., Red Wing, Minn.....	1.00	R Peterson, Fosston, Minn.....	5.00
Pastor Nels Carlson, Milwaukee, Wis.....	2.00	Lars Boe, Newfalden, Minn.....	1.00
Wed J S Elstad Offer i Hauge's Mgd., Franklin, Minn.....	9.65	B J Kutsbovd, Irving, Minn.....	5.00
Wed Pastor A E Hanlon famlet under Kredsmødet i New Norway, Alta, Canada.....	5.00	A E Olson, Farmington, Minn.....	10.00
Wed G M Wien Kollett i St. Peters Mgd., Red Win., Minn.....	10.80	Berge Reune, Thompson, Ia.....	5.00
Wed Pastor J A Berohl Kollett i Ten Mile Lake Mgd. af hans Kald 6.75, Kollett i Bethel Mgd. 1.80.....	8.55	Henry Nelson, Benson, Minn.....	5.00
Wed Pastor G D Wit Kollett i Roseni Mgd. af hans Kald 7.51, Kollett i St. Peters Mgd. 4.94.....	12.45	Mils Nelson, do.....	5.00
Pastor T A Jacobs, Nodaway, Ia.....	2.00	L T Engen, Kenneth, Minn.....	5.00
Wed Pastor D J Malfewick Kollett i Stordals Mgd. af hans Kald 7.48, Kollett i Trej. Mgd., Roseville, N. D. 9.57.....	8.55	D Olson, Barton, N. D.....	5.00
Wed J S Elstad fra Frick Overion, Fairfax, Minn.....	50	Anton Severtion, Landa, N. Dak.....	5.00
Wed Pastor J J Starpness Kollett i Bethlehems Mgd., Turner Co., S. D.....	4.75	Gans Winsness, Hendricks, Minn.....	10.00
Wed Pastor A E Diftad famlet ved Helge Amundson, Rab- cliffe, Ia., Helge Amundson, M S Running hver 1, B S Running, Olaf D Amundson, Alsat Amundson, S S Running, A S Amundson hver 50c, A S Running 75c, Ed. S Running, D Urbahl hver 25c.....	50	L J Stoen, Beresford, S. Dak.....	10.00
Wed Pastor A E Jacobson, Wagona, Wis., famlet i hans Mgd.....	21.00	Jacob Hanson, Garbey, N. Dak.....	10.00
Wed Pastor J J Dahle fra Mgd. i Grantsburg, Wis.....	1.37	Johannes D Trovets, Manfred, N. Dak.....	5.00
Wed Mrs. B D Bee, Pontiac, Ill., Pastor P D Bee, S B Shag, N. Arvig, T Peterson hver 1, John Riswold, John Thompson hver 50c.....	5.00	Gibert Gilderhus, Garbey, N. D.....	10.00
Wed D Tomling Kollett i Bethesda Mgd., Duluth, Minn.....	7.65	Gust Rostvedt, Manfred, N. D.....	5.00
	168.62	Lasse Hove, Garbey, N. D.....	5.00
Jdr Kvitteret for i Huds. No. 19, 1908 med en Retteise i No. 21.....	61.25	John Jorgensen, do.....	10.00
	229.87	E M Hanson, do.....	5.00
Der er nogle, som har lobet at samle lidt for denne Sag, men endnu ikke har ladet høre fra sig. De bedes gødhedsfuldt om at indende, hvad de har, inden 1ste Mars, da Indsamlingen ved den Tid vil blive afsluttet, saa vi kan saa Støtten opsat før Aarsmødet. Hjertelig Tak til alle Givere. Baa Komiteens Begne		Die A Frøvig, Manfred, N. D.....	5.00
		Martin Christiantien, Garbey, N. D.....	5.00
		S J Hanson, do.....	5.00
		Die A Robne, Manfred, N. D.....	5.00
		Elling Olson, Manfred, N. D.....	2.00
		Mrs. J Overland, do.....	1.00
		John J Borvif, do.....	2.00
		Die Rostvedt, do.....	1.00
		D P Solberg, do.....	2.00
		John M Olson, do.....	1.00
		Anders Jaa, do.....	50
		John Jorgenson, do.....	1.00
		T T Hauge, Manfred, N. D.....	1.00
		G E Field, New Auburn, Wis.....	5.00
		Arne Eif, do.....	10.00
		John Hansen, do.....	2.00
		John Christiantien, Bloomer, Wis.....	2.00
		Albert Anderson, Sand Creek, Wis.....	2.00
		M E Kopperud, Webster, Minn.....	5.00
		N R Rand, Mpls, Gas Light Co.....	200.00
		Chas. E Lewis, Mpls.....	50.00
		Pontoppidan Mgd.s Kv., Fargo, N. D., ved Mrs. T Nilsboe.....	25.00
Vidrag til Diaconisfehemmet i Min- neapolis: Til Byggefondet: Carl E Stobem, Landa, N. D.....	5.00	Boul Nordberhus, Souris, N. D.....	5.00
Die Johnsen, Willmar, Minn.....	1.00	Eriel E Wold, Fosston, Minn.....	2.00
Mrs. E Groning, Lake Park, Minn.....	5.00	B S Berg, Leeds, N. D.....	5.00
Gethemane Kv., Deehr, N. D., ved T D Lundebv.....	12.77	Karl Mifsen, Evansville, Minn.....	1.00
Daniel Peterson, Madelia, Minn.....	5.00	Simon Guttormien, Tallock, Minn.....	1.00
T Sevorstion, Lake Park, Minn.....	5.00	Nels Halsten, Lakefield, Minn.....	5.00
Die Sverion, Clontarf, Minn.....	5.00	J Snitting, Cyrus, Minn.....	5.00
Die Kvalle, Jackson, Minn.....	5.00	Gullicke Jorgensen, Argyle, Minn.....	3.00
Mils Oland, Vermillion, S. D.....	5.00	E M Kottegaard, Manfing, Minn.....	3.00
Martin Stebe, Alcester, S. D.....	2.00	S Benson, Clarf, S. Dak.....	5.00
Mathias Starbhol, Souris, N. D.....	10.00	Mrs. E Haffstad, Mollag, Minn.....	2.00
Hans D Bee, Berleb, Minn.....	10.00	Rev. B A Borrevif, Everett, Wajb.....	5.00
Halsten S Bee, Benson, Minn.....	5.00	N T Stoen, Red Wing, Minn.....	2.00
Peter Strommen, Argyle, Wis.....	2.00	Julius Gilbertson, Clear Lake, Wis.....	5.00
Fruticle Kv., Montevideo, Minn. ved Rev. J M Michael- sen.....	10.00	Swan Overlee, Fargo, N. D.....	2.00
Martin D Knud, Barton, N. D.....	20.00	Mrs. J Ningsis, New London, Minn.....	5.00
Dr. Scheiderup, Mpls.....	25.00	Anute Olson, Souris, N. D.....	5.00
		Die Torggrimson, Wihby, Minn.....	5.00
		Amubson Kv., Detroit, Minn. ved Mrs. S Rustuen.....	33.10



D M Andersen, Utham, N. D.	1.00
E A Almqvist, do.	5.00
Jngeman Smette, do.	10.00
Aler, Erickson, do.	5.00
Christen Olson, Northwood, N. D.	10.00
Abenabunt, do.	2.00
A G Blegen, do.	5.00
A G Danien, do.	10.00
A B Thingelstad, do.	20.00

(Fortiættes.)

E. B. S a r v o, Kasserer.

### „Buddbærerer“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Benner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

### Gjör os den Tjeneste

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opfigelser, Adressforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. L i l l e t h u n, Red Wing, Minn. Dersom man erindrer sig dette og gjør der- efter vil man spare megen Tid, Arbeide og ekstra Omkostninger for hver af os

### Fra 1ste April førstkommande

vil „Buddbærerer“ ifølg: Synodens Be- slutning blive standset til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgan- gen af det Aar, eller med andre Ord: Det be- tyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907. Vigesaa, hvis der staar 08, saa er Bladet be- talt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig dette.

### Norge.

73 hvide Billede fra de mest kjendte og vakre- ste Turisttrakter i Norge. Det er Sommerbillede og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet i vakkest komponeret Bind. Størrelse 9x12 Tommer. Pris..... 1.75

### Vinterliv i Norge.

32 hvidsides og 14 halvhvids, samt 38 mindre Vinterbillede fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotogra- fier af A. B. Wilsø. Det er nylig der er taget Ben- syn til den henrivende vakre norske Vinter og Bil- lederne maa sees for at paakjønnes. De er ind- bundne til en Bog 9x12 Tommer med en Indled- ning af Rosenkrantz Johanson. Pris..... 1.50

### Norges Byer.

Billede fra Norges Byer. Kunstryk af Foto- grafier paa dertil særligt forarbejdet Papir. Sjæl- den vakre. Størrelse 8x12. Hvidsides Billede 6x9 Tommer. Billede fra følgende Byer: Kri- stiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Na-

tionaltheateret og Aftershus; Drøbak, Mojs 3 Bil- leder; Fredrikstad 7 Billede; Sarpsborg, 3 Bille- der; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billede; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger Røros, Drammen, Rømsberg, Holmestrand, Hø- nesjø, Horten, Tvedestrand, Sandefjord, Larvik 4 Billede; Porsgrund, Stien, Brevik, Langevund, Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lilleand, Christiansand S., Fiskefjord, Mandal, Farvund, Egersund, Sandness, Staban- ger, Haugevund, Bergen, Fiskefjord, Røros, Vale- sund, Molde, Christiansund N., Levanger, Sten- tjer, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Romsø, Bodø, Mosjøen, Tromsø, Hammerfest, Røros og Bodø. Indbundet i vakkest komponeret Bind, \$1.75. Send Ordrer til C. L i l l e t h u n, Red Wing, Minn.

### Landkads Salmebog

haves for Salg i følgende Indbindinger:

#### L o m m e f o r m a t .

- 3 almindeligt Skindbind med de 3 Tekstrækker 60c
- do. med forgyldt Kors og Kalf samt sprængt Snit 70c
- 3m. Morocco med Kors og Kalf samt sprængt Snit 1.00
- 3 Morocco og Guldsnit, mygt Bind.....1.40
- 3 Morocco og Guldsnit Pragtbind.....1.50
- 3 Kalveskind og Guldsnit, mygt Bind.....1.75
- 3 Kalveskind og Guldsnit, Pragtbind.....2.00

#### B a r e S a l m e r n e :

- No. 5. 3 almindeligt Skindbind.....50c
- No. 6. 3 almindeligt Skindbind med for- gyldt Kors og Kalf 60c
- No. 7. 3 Morocco, mygt Bind og Guldsnit 90c
- No. 8. 3 ægte Morocco, Pragtbind.....1.25
- No. 9. 3 ægte Morocco og Guldsnit, mygt Bind med Forsiringer 1.40

Dgford Indbinding, ægte flexible Ma- rocco, med omhyiede Kanter og Guldsnit og Futural..... 2.50

- A. Indb. i presset lysebrunt Kalveskind, mygt Budebind med forgyldt Kors paa Siden, Guldsnit og Futural.... 2.25
- C. Indb. i sort presset Kalveskind, mygt Budebind med forgyldt Kors paa Si- den, Guldsnit og Futural..... 2.25
- D. Indb. i sort presset Kalveskind, mygt Budebind, med forgyldt Kors paa Siden og omhyiede Blomster..... 2.25
- E. Indb. i sort presset Kalveskind med forgyldt Kors og Blomsterforsiringer paa Siden..... 2.25
- F. Indb. i blaat flexible presset Kalve- kind med Guldsnit og Futural..... 1.80
- G. Indb. i sort flexible presset Kalve- kind med Guldsnit og Futural..... 1.80

Send Ordrer til

C. L i l l e t h u n,  
Drawer H. Red Wing, Minn



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norſke Landſkaber og National-  
billeder.

Af diſe Kort har vi et ſtørre Oplag og mange forſkjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Juleaften; Aften ved Jernet; Bratlands-  
balen i Nyhytte; Høijeld; Nordfjord; Verſo-  
ſen; Paa Eki; Paa Kjølle; Paa Habet i Storm;  
Paa Havet i Stille; Peer Gynt (4 forſkjellige Bil-  
leder). Gæſterpige. Pige og Gjed. Pige og  
Hund. 3 Nationaldragter (flere forſkjellige Bill.).  
Vinterbilleder (mange forſkjellige). Juleneg.  
Sjønner ved Ulſefjord. Lappeleir. Pige i Vaad.  
Seilbaad paa Havet. Paa Jagt om Vinteren.  
Fra Opſjøreisen til Holmenfollen. Fra Nordland.  
Kjøsen ved Ulſefjord. Svovlør. Buarbreen. Raſt-  
lind. Fra Hardanger. Forghættan. Fra Nærø-  
fjorden. Feſtmænd. Svartfjæl. Geiranger.  
Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Diſe Kort er ikke almindelige Kort men virke-  
lig Pragt-billeder i mange forſkjellige Farver og  
med forgyldte Kanter. Kortene koſter 5 Cents pr.  
Stykke. 3 dusindis forreret 50Cents portofrit.

Endel ſimplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr  
Dusin.

Af diſe ſidſte har vi netop modtaget en ny  
Forſkning meget vakre Kort.

Send Ordreſ til

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## Lithograferede Mottoes

med paatrykte Skriftſtykker i Sølv, til at hænges paa  
Væggen til 10c pr. Stykke.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Væk-  
ſteſtiden i Remtiaarene. Shirtsbind 75c.

## Allerbrod

haves altid paa Lager i vor Boghandel til føl-  
gende Priſer, portofrit tilſendt:

3 Uſter paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Uſter paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Uſter paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Uſter paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordreſ indſendes til

C. Lillethun, Red Wing, Minn

## Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laſteſte Priſer. Lybe  
Aars Erfaring. Send for illuſtreret Katalog.  
August Klagstad,  
Marinette, Wis.

Dr. Tonnes Thomas Sanitarium  
for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwy-  
hee Co., Idaho, aabent fra Midten af Okto-  
ber. Norſke Kurſer, norſk Levemaade. Det  
milde Klima tillader Kriluftſtbehandling Nat  
og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplyſninger ſkriv  
under ovennævnte Adreſſe.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt  
paa pene Silkebaand, paſſende for Bogmærker:

"Julehilsen"; "Nytaarshilsen"; "Hilsen fra  
Amerika"; "Venlig Hilsen"; "Hilsen til Fader";  
"Hilsen til Moder"; "Hilsen til Søster"; "Hilsen til  
Broder"; "Hilsen til Onkel"; "Hilsen til Tante";  
"Hjertelig Velsigning"; "Herren er vor Tilflugt";  
"Herren er nær"; "Uden Kors ingen Krone"; "Hil-  
sen fra Moder".

"Christmas and New Year Greeting";  
"A Greeting to Father"; "A Greeting to  
Mother"; "A Greeting to Sister"; "A Greet-  
ing to Brother"; "To my Child"; "Best  
Wishes"; "Blessed are they who have not  
seen and yet have believed."

Baandene koſter 15c eller 2 for 25c.

Send Ordreſ til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Forlovelsen. Af Pastor J. J.  
Starpnefs. 30 Sider. Heftet 10c.

## Allerbilleder

præmiebelønnet garanteret Udfpreſſe. Bedſte Betin-  
gelser. Rigsholbig Motifſamling ſendes paa Forlan-  
gende.

Adreſſe: Adolf Jøſ, Story City, Iowa.

## Bedes erindret

Naar vore Menigheder indſender Penge til  
Synodens Kaſſer vil man erindre følgende:

Penge til Profeſorløn ſendes til Rev.  
J. L. Gaſſejon, Kaſſon, Minn.

Penge til Synodekaſſen (heri indbefattet  
Skolekaſſen, Fondkaſſen og Jewell Luth. College)  
ſendes til Mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red  
Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre He-  
ningemissioner ſendes til Rev. J. J. Ren-  
dahl, 226 Vernon Ave., E.ergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen ſendes til  
Prof. H. S. Elſtad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem ſendes  
til Rev. G. D. Wit, Route 3, Veresford, S. D.

## „Budbæreren“

udgives af Gauges norſk evangelisk luthersk Synode i Amerika.  
Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koſter  
forſtudsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Beſtillinger indſendes til

C. Lillethun,

Drawer 5 Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Kenyon, Minn. Ind-  
ſendbeſer og alt vedkommende Bladets Indhold ſendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing,  
Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Et Foredrag om Ritualet  
holdt ved Preſtekonferensen; 2. Fra Norge; 3.  
Red Wing Seminar; 4. Miſſionens Fremgang;  
5. Nogle Ord om Dødsfald her i Vardo i 1908.  
6. Kinamissionen; 7. Co-education; 8. Fra Ar-  
beidsmarken; 9. Beſtjendtgjærelſer; 10. Kvitterin-  
ger.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 9

Torsdag den 27de Februar 1949

{ 41de Aar.

„Han er saaret for vore Overtrædelser, han er knust for vore Misgjerninger.“

Esai. 53, 5.

(Dr. M. Luther.)

Her staar den Grundvold, som bestaar imod alle Udsagn om Gjerninger; ja opløser dem alle. Thi dersom Kristus er den Berfson, som bærer vor Synd, da følger det klart og uimodsigeligt, at ikke vi selv kunne bære vore Synder ved vore Gjerninger eller borttage dem ved dem. Thi vore Gjerninger ere ikke Kristus; heller ikke er det os, som blive saarede for vore Overtrædelser eller knust for vore Misgjerninger, men det er ham, som blir det. Ja, hvorfor skulde vel Kristus være kommen til Verden, være bleven et Menneſte og have paataget sig en saadan Lidelse, dersom vi havde selv kunnet hjælpe og frelse os?

Derfor maa du enten lade denne Tekst staa ved Magt, at det er Kristus, som ved sin Lidelse og sine Saar bærer vor Synd og betaler for den, og at det ikke er os, som gjør dette med vore egne Gjerninger, eller ogsaa du maa fornægte Kristus og sige, at han er død til ingen Nytte. Men skal han ikke være død forgæves, da maa du ikke tillægge dette vore egne Gjerninger, at vi ved dem betale for vor Synd; heller ikke maa du forstaa og udtyde de Sprog, som tale om Gjeringernes Fortjeneste og Værdighed, derhen, at vi ved dem skulle kunne borttage og tilin-

tetgjøre Synden. Vi kan nok gjerne taale, at man taler herligt om dem og ivrigt indſkærper dem som nødvendige Frugter af Troen, der have stor Belønning ogsaa i det evige Liv. Men en Ting maa vi vel vogte os for, og det er, at vi ikke tilskriver dem Kristi Lidelses Fortjeneste, nemlig at bære vor Synd, betale for den og erhverve Forsoning og Forladelse for os.

Denne Tekst hos Esaias er derfor saa overmaade vigtig, fordi den saa mægtigen fastslaar denne Artikel: Kristus alene har baaret vore Synder. Dermed stadfæstes det hele nye Testamente; ja dette er Grundvolden og Hovedpillen, hvorpaa det hele Evangelium er grundlagt og bygget, saa at hvor denne ene Artikel virkelig bliver staaende, der vil ogsaa alle de andre blive staaende. Thi naar vi tror dette, at Kristus er død i vort Sted og til vort bedste, da maa ogsaa det andet følge, at han skænker os den Helligaand og gjør os til Medlemmer af den hellige kristelige Kirke, saa at vi modtager en daglig Syndernes Forladelse og har det evige Liv.

Derfor har Djævelen heller ikke noget saadant Fiendskab imod nogen anden Artikel, som han har det imod denne. Det er den, som han altid søger at omstøde, thi han ved, at alt tilslut kommer an paa denne Artikel, som alene tilsidst gjør den store, evige Forskiel mellem alle andre Menneſkers Religion i Verden og den Religion, som vi beskænker os til. Thi denne Tekst hos Esaias

GTU Library

2400 Ridge Road

San Francisco, CA 94709

For (510) 649-2500

list to recall



er en Tækt, som alene de sande kristne kan tro i Sandhed; og det er denne deres Tro, som gjør dem til kristne. Thi kristne er de slet ikke, fordi de gjør disse eller hine Gjæringer, som andre kanstke ogsaa gjør, men alene fordi de tror denn: Artikel, at Kristus er død for vor Synd, og de saaledes hænger sig fast i denne fremmede Gjærning, som Kristus har gjort for dem, og tilegner sig den.

Hvo, som saaledes tror og fastholder denne Hovedartikel, han er sikker og velforvaret imod alle andre Viltsfarelser, og Gud den Helligaand fæster uden Tvivl sin Volig hos ham. Thi denne Lære kan ingen predike ret, heller ikke fatte og forståa den ret, medmindre det sker ved den Helligaands Hjælp og Gjærning. Men de, som vige hurt fra denne Hovedartikel og falder af fra den, staar i Fare for at kunne forføres af enhver falsk og viltsfarende Lære. Derfor maa en kristen være særdeles klog og forstandig, saa han forstaar sig paa at give Loven og alle gode Gjæringer deres rette Plads, deres Orden og Nytte, medens han alligevel sætter denne Artikel saa høit over alle Love og alle gode Gjæringer, som Himlen er ophøiet over Jorden.

En kristen skal ikke vide hverken af nogen Synd hos sig til et fordømme ham eller af nogen Fortjeneste til at frelse ham, just som om han allerede levede i en anden og ny Verden. Om han end søger sin Synd, saa skal han dog ved Troen ikke se denne Synd hos sig selv, men hos den Person, paa hvem Gud har lagt al vor Synd; det vil sige, en kristen skal ved Troen saaledes betragte og dømme sin Synd, som den findes hos Kristus, en forsonet Synd, en borttagen Synd, en besetret Synd.

Gud har ikke villet, at Synden skal forblive liggende paa os, thi han vidste, at vi ikke kunde bære den, men maatte gaa til Grunde, maatte fortabes under dens Vyrde. Derfor er det, at han af sin Barmhertighed har gjort denne Kristus til Syndebærer for os; han kan nok bære mere, end vi kan bære, og han bærer Synden saaledes, at den maa tabe al sin Ret og tilsidst gaa til Grunde under hans Fødder.

Saaledes maa en kristen lære dette, at hans Hjerte og Samvittighed i Aanden og Troen forbliver ren og ubesmiltet af den mindste Synd. Dette er det, han ved Troen ogsaa skal bekjende og udtale, idet han fuldt og fast holder det bestandigt for at være en utvivlsom Sandhed, at alle vore Synder ere overbundne ved Kristus, som er saaret for vore Overtrædelser og knust for vore Misgjæringer. Saaledes skulle vi da ogsaa ved saadan Fortrøstning virket i vore Hjerter ved den Helligaand, være trygge og forvarede imod den evige Død og ved vor kjære Frelsermand eie en evig Retfærdighed og Salighed.

### Fra det store Missionsmøde i Minneapolis.

#### Den største Opgave i Verden.

Et noksaa erendommeligt og vistnok betydningsefuldt Møde var det nylig afholdte Missionsmøde i Minneapolis for Lægmeend fra de forskjellige protestantiske Samfund i Minnesota.

I de fire Dage som Mødet varede, løb der i alle Taler, ja vi kan gjerne sige i alle Tal et kraftig, indtrængende Dpraak til Menighedens Mænd at vaagne op af sin Ligeindgyldighed for Missionsagen og se, at den største og herligste Opgave, som Gud har givet de kristne, er at sende Budskabet om den forfæstede og gjenopstandne Kristus til Jordens fjerneste Egne, og at Mændene handler ilde mod sig selv og hindrer den store Sag, dersom de overlader Hedningemissionen kun til Kvinderne.

Der var intet ubibelsk eller uluthersk i dette Dpraak. Dersom der nogensinde i Verden løb et Dpraak til Menighedens Mænd, som var bibelsk og luthersk, saa maa det være dette, at de ofrer mere af sin Tid, sine Tanker, Bønner og Penge paa at være med at løfte den store Del af Menighededen, som endnu ligger der lidende, vankundig og uvidende om Gud og Frelsen i Kristus.

Et af de kraftigste Argumenter for Hedningemissionen blev fremsført af Mænd, som



havde besøgt de vigtigste Missionsfelter i Verden og som nu kom tilbage og kunde sige, at det var deres fulde og faste Overbevisning, at der findes kun et Middel, der kan sætte Menneffene, baade som Individer og som Nationer, istand til at løse de store Problemer i Livet, og det er den sande og levende Kristendom.

Men den Opgave at gøre Jesu Navn og Lære kjendt over hele Jorden er saa stor, at alle kristne maa være med, baade Mænd og Kvinder. Og netop fordi Opgaven er stor bør den appellere til kraftige, virkelystne, kristne Mænd. Der er ingen Opgave, der giver en Mand større Anledning til at gøre sin Indflydelse gjældende over hele Verden end at være med i Arbeidet at evangelisere hele Verden.

#### En herlig Anledning.

Et andet Argument, som lagdes stor Vægt paa, har vi hørt meget om i de sidste Aar, men det er derfor ikke mindre kraftigt, og det er, at der aldrig før i Verdenshistorien har været en herligere Anledning til at drive Hedningemission end nu i vore Dage. Døre som i Aartusinder har været laaset og lukket, er nu slaaet op paa vid Bælg. Nationer som har været uberørt af de store Strømninger i Verdenshistorien, er nu saa at sige oversvømmet. Der er en Uro, en Spørgen, i alle de hedenstke Lande. Og paa Bunden af alt ligger det religiøse Spørgsmaal. De hedenstke Religioner uden Undtagelse har vist sig at være utilstrækkelige til at møde Sjælens dybeste Krav og de har vist sig at ligge stængende i Veien for sandt Fremskridt. Hvad er Hinduismen? Og Svaret er Indien! Hvad er Buddhismen? Og Svaret er: Kina! Hvad er Muhamedanismen? Og Svaret er: Tyrkiet! Hvad er Kristendommen? Og Svaret er: Civilisationen!

Nu kommer det alvorlige Spørgsmaal, om Kristenheden vil gribe denne merkkelige Anledning til at løfte Korsets Banner for Folkene. Men skal det ske paa en stor Skala, maa ogsaa Mændene være med mere end hidtil har været Tilfælde, og da ikke mindst de Mænd, der sidder inde med jordiske Midler. De forholdsvis saa Missionærer ude i

Hedningelandene sender det ene Opraab efter det andet til os, at der trænges flere Arbejdere, flere Midler og at Markerne er hvide til Høsten. Men mange af de kristne Mænd har ikke agtet stort paa Opraabene. De har liden Rede paa Missionen, paa dens Historie, den nuværende Stilling og dens Problemer. En Gang om Aaret lægger de kanske nogle Center i „Kollektbogen“, og var det ikke for Kvinderne, maatte mange Missionskapeller lukke sine Døre og mange Missionærer opgive sit Arbejde.

Det var af ikke liden Interesse at se, hvad Protestanterne i Minnesota gjør for Hedningemissionen. For de reformertes Vedkommende var det en let Sag at levere Statistik; thi de har som en Regel en særskilt Organisation i hver Stat. Og naar det kommer til Tal, staar de da heller ikke tilbage. For Lutheranernes Vedkommende stillede Sagen sig lidt vanskeligere. Forfatteren af dette Stykke blev anmodet om at levere Statistik for Lutheranerne. Der er over et Dusin forskellige lutherstke Samsfund repræsenteret i Minnesota, og de fleste af dem strækker sig over hele Nordvesten, for ikke at sige hele Landet. Efter meget Arbejde, i hvilket Mænd fra alle Samsfund ydede særdeles heredvillig Bistand, lykkedes det at levere nogenlunde nøjagtige Tal.

#### Lutheranerne i Minnesota.

I denne Forbindelse kan det være paa sin Plads at bemærke, at de reformerte Kirkesfolk har noksaa merkkelige Begreber om os Lutheranere baade hvad Antal og Arbejde angaar. Der blev ved de forberedende Møder saa vel som ved selve Stormøderne givet Lutheranerne en hyppelig Anledning (som de ogsaa benyttede sig af paa en værdig Maade), til at rette paa disse Begreber. Det er ikke Meningen her at diskutere Spørgsmaalet, om vi som Lutheranere bør have nogen Verdens Ting at gøre med de reformerte, men en Ting synes klart, at dersom ikke vi lader dem vide, hvad vi er og hvad vi gjør og hvad vi tror, hvorledes kan de da saa rette Tanker om os og hvorledes kan vi med rene Lære og i flere Henseender bedre Praktiks hjælpe dem frem til det, som er bedre?

Nok er det, de blev ikke lidet forbauset, da vi kunde fortælle dem, at 68 Procent af Protestanterne i Minnesota var Lutheranere. Det vil med andre Ord sige, at de reformerte udgjør kun 32 Procent af Protestanterne i Staten. Kanskje disse Tal forbausede Lutheranerne ligesaa meget som de reformerte; thi vi ved sandelig ikke formeget om os selv.

Hvad Penge til Hedningemission angaar, kunde vi ogsaa fremlægge store Tal. Ingen af de reformerte Samfund giver mere end \$25,000 aarlig. Vi giver \$68,802.

Grundet paa, at vi Lutheranere maa bygge Kirker, Skoler, Hospitaler og dertil drive et vidstrakt og stort Indremissionsarbejde, giver ikke hver Kommunikant blandt os saameget som er Tilfælde blandt de reformerte, men naar de rige Episkopaler gir 31 Cents pr. Kommunikant, staar vi ikke langt tilbage for dem ialfald, naar vi giver 30 Cents.

En Ting til bør nævnes. I de Resolutioner, der blev antaget ved Mødet, sit Lutheranerne forandret Udtrykket „Foreign Mission“ til „Mission in Non-Christian Lands“. En lutherisk Prest begjærede Ordet ved et af de største Møder og forklarede, at Baptister og Metodister i Amerika hvert Aar bevilger tusinder af Dollars til sit Proselytarbejde i de skandinaviske Lande og at disse Lande kom under Rubrikken „Foreign Mission“ i deres Statistik, sammen med Kina, Afrika og Asien.

Som en Følge af denne Protest har en Mand her i Byen, som er Medlem af en reformeret Missionskomite, skrevet til de øvrige Medlemmer, hvoraf de fleste er i Østen, at han derefter ikke vil være med at sende Penge til Lande, hvor Kristendommen var indført før over et tusinde Aar siden, men vil, at Pengene skal benyttes for Missionsarbejde i Lande, hvor Kristi Navn er bare saavidt kjendt af nogle faa. Det skader ikke at tone rent Flag og at værne om vor egen Gæle!

Hvad „Lutheraneren“ siger.

„Det Stevne, som „The Laymen's Missionary Movement“, holdt i Minneapolis forleden Uge, var et vellykket og udmerket

Møde. De Taler, som blev holdt, og de Bidnesbryd, som blev afslagt ved dette Møde, vil sent glemmes af dem, som hørte dem.

„For etpar Aar siden foretog 60 Foretningsemænd fra forskellige Byer i Østen en Rundreise til de forskellige Missionsmarkter for at undersøge Forholdene. Disse kom tilbage glødende af Begeistring for Missionsnens hellige Sag. Og det er denne Ald, som man nu søger at faa forplantet til den store Masse af dette Lands kristne Vægfolk.

„Ved det nys afholdte Møde talte læge Repræsentanter for de forskjelligste Livsstillinger. En Journalist, en forhenværende Forenede Staters Konsul, en Officer i Armeen osv. Særlig Indtryk paa Forsamlingen gjorde D. F. Wilber, forhenværende Konsul i Singapore. Han fortalte, hvorledes han tilfældig kom ind i en liden Kirke, hvor en indfødt Prest talte til en Forsamling af omvendte Hedninger paa en saadan gripende Maade, at hans Hjerte, som indtil den Dag havde været aldeles uberørt af Kristendommen, smeltet hen i Anger og Bod. Han knælte ned ved Siden af de indfødte kristne, søgte og fandt sin Frelser. Det var en underlig Førelse, sa han, at han, som var født og opvokset i et kristent Land og blandt kristne Omgivelser, skulde i et hedensk Land og blandt et vildt fremmed Folk finde Fred og Frelse for sin Sjæl. Sin egen Omvendelse maatte han betragte som en Frugt af Kristensfolks Hedningemission.

„Bevægelsens Maal er at opflamme Landets kristne Mænd til større Iver for Hedningemissionen, opmuntre dem til at gjøre mere, end de gjør, hver indenfor det Kirkesamfund, han tilhører. Som en Frugt af dette Møde kan nævnes, at et lutherisk Vægmandsmøde for Staten Minnesota vil bli afholdt med det allerførste.

„Der kan muligens findes et og andet ogsaa ved denne Bevægelse, som vi som lutheriske kristne ikke helt og fuldt kan bifalde; men i det store og hele kan det vist siges, at det paabegyndte Arbejde hidtil har været ledet i saadanne Spor, at de forskjellige protestantiske Samfund i dette Land vil kunne faa Velsignelse af det“.

Dr. J. N. Yenter blev anmodet om at tale ved et af de ledende Stormøder, og baade Lutheranere og mange andre takkede ham for hans Tale. Han fik sagt, hvad sandt var, at den lutherste Kirke har været og er en missionerende Kirke, at den sendte Missionærer til Hedningeland 100 Aar før nogen anden Bekjendelse og at den baade paa Grund af sin Historie og sin nuværende Stilling vilde gjøre sin Del i Arbeidet at evangelisere Verden.

Et noksaa stort Antal Lutheranere var tilstede, og ved et særskilt Møde besluttede de, at der i den nærmeste Fremtid burde holdes et lutherst Massemøde i Minneapolis, hvortil alle lutherste Menigheder i Byen, samt Lutheranere fra andre Dele i Staten skulde indbydes. Der er allerede taget Skridt til et saadant Møde skal holdes i Minneapolis, begyndende Søndag Eftermiddag den 14de Mars, i Pastor E. D. Stones Kirke (tilhørende den svenske Augustana Synode). Hensigten med dette Møde er at vække større Interesse for Missionen, først og fremst blandt Mændene, men ogsaa blandt Kvinderne.

Meningen er ikke at samle Penge for nogen særskilt Mission. Bevægelsen har til Hensigt at vække mere Interesse for Missionen inden hvert Samfund og inden hver Menighed. Den forvægede Interesse, man venten vil bli bakt, vil resultere i at de allerede bestaaende Missionsbestyrelser inden hvert Samfund vil faa flere Midler og flere Budbærere til sin Raadighed.

Det vil være en herlig Ting, om vi Lutheranere i Nordvesten, som ved saa lidet om hverandre, kunde gennem denne Bevægelse bli bedre kjendt, og der er vel ingen Ting, der er stikket til at drage os nærmere hverandre end Arbeidet for at lyde Jesu store og sidste Befaling at fortælle al Verden, at han er al Verdens Frelser.

N. N. N o n n i n g.

### Red Wing Seminary.

Pastor A. D. Oppegaard talte i Kapellet Mandag den 15de Feb. Hans Tekst var: Josva 6, 6—10.

Foruden Pastor Oppegaard har Pastorerne C. J. Eastvold og C. C. Holter og Hr. Johan Elstad og Hr. Christian Pettersen besøgt Skolen sidste Uge. Hr. Johan Elstad, en Broder af Prof. Elstad, bor i Franklin, Minn. og Hr. Christian Pettersen i Chicago, Ill.

Pastor Oppegaard ledede Andagten ved Skolen Tirsdags Morgen, hvorefter Hr. Schields, en Representant for „The Rational Prohibition Movement“, holdt en Tale.

Formand C. J. Eastvold ledede Andagten Onsdags Morgen og Pastor C. C. Holter ledede den Thursdags Morgen.

Hauges Synodes Indremissionsbestyrelse holdt Møde ved Seminariet Onsdag den 17de Februar.

De unge Mænds kristelige Statskonvention holdtes i Red Wing, Minn., fra den 18—21 Februar. Konventionen talte over 400 Delegater. Alle Konventionens Møder var meget godt besøgt.

Vi har en unge Mænds kristelige Forening ved Seminariet, som tilhører den store Statsforening. Af de ved Konventionen afgivne Rapporter viste det sig, at vor unge Forening allerede har vundet sig frem til en anerkjendt Plads blandt sine ældre Brødre.

Dr. Zwemer fra New York talte i Seminariets Kapel Søndag Eftermiddag Kl. 1:30. Han talte om Missionen, særlig blandt Muhammedanerne.

Seminariets Øktet og Prof. Hanson holdt Søndag den 14de Februar Møder ved Aspelund, Wanamingo og Mandag ved Roscoe Center, Minn. Trods mindre gunstigt Veir og Føre var dog mange samlet ved Møderne.

Prof. Hanson predikede sidste Søndag ved Etter, Minn. Prof. M. D. Wee talte Mandag den 22de Februar i Kapellet. Hans Tale var knyttet til Skriftstederne: Heb. 11, 1; Rom. 8, 38—39 og i Moiseb. 32, 30. Hans Thema var: „Tro og Visshed“. Fremholdt blev Trangen til Visshed; at det er Guds Vilje at skjænke os Visshed; Visshedens Grund, dens Grader og hvorledes den ved Erfaringen styrkes. Ordet og Sakramenternes store Betydning som Raademidler, hvorved Gud baade virker, styrker og fuldender Troen, blev med Styrke fremholdt. Flere Eksempler blev fremholdt som Vidnesbyrd fra Guds Folks og Kirkens Historie.



## Unders A. Haavick gaaet ind til Sabbatshvilen.

Ja, nu har gamle Haavick nedlagt sin Vandringsskav, og som vi sikkert tror, gaaet ind til Sabbatshvilen. Det vilde vist været af Interesse for „Buddærerens“ Læsere, om vi nu kunde have bragt en længere Livsskitse, og „Buddærerens“ forrige Redaktør had mig engang om at faa en saadan, saa vi kunde have den i Beredskab; men Haavick var desværre allerede da saa svækket, at han formaaget ikke at nedtegne noget selv, ei heller var han istand til at samle Tanken saapas, at han kunde diktere, mens jeg skrev.



Anders A. Haavick.

Saa faar jeg da lade det bero med blot at sende en kort Beretning; maaske nogen af hans ældre bekendte kunde skaffe os noget mere fuldstændigt.

Unders A. Haavick var født paa Gaarden Brevick i Skjold Prestegjeld, Sogn, Norge den 30te Mai 1824, af Forældrene Barbro Johannesdatter og Anders Hanson.

I 1844 indgik han i Ægteskab med Bertha Johannesdatter Haraldseide. Med hende havde han 5 Børn, tre Sønner og to Døtre, alle fødte i det gamle Land. De havde ogsaa en Pleiedatter.

I 1884 udvandrede han, sammen med Hustru og 1 Datter og Pleiedatteren til Amerika,—de tre Sønner og 1 Datter var reiste herover før. De boet tre Aar ved Story City, hvor hans første Hustru døde, og Resten af Tiden har de boet i Sheldahl, Iowa.

I 1895, den 25de Juli, indgik han atter i Ægteskab denne Gang med Enken Mrs. Lina Thorsdahl.

Allerede for et par Aar siden fik han et let Slagtilfælde og har siden den Tid været ganske maaalig med Hilsen. Den 11te December (Kl. 12 Midnat) 1908 fik han atter Slag, saa han blev lam paa hele den høire Side og tabte da ogsaa Taleevnens Brug—denne gjenvandt han dog efterhaanden, saa at han kunde til visse Tider gjøre sig nogenlunde forstaaelig. Den 30te Jan. Kl. 7 Morgen sov han stille ind, 84 Aar og 8 Maanedes gammel.

Han blev begravet fra Kirken i Slater den 2den Februar. Taler holdtes af Pastorerne G. D. Paulsrud og Past. H. Holman af den f. K., samt af undertegnede. Hans Søn John døde da han var 13 og  $\frac{1}{2}$  Aar gammel. Alle de andre Børn og hans anden Hustru er ilive. Sønnen Andrew bor ved Harland, Ia., Henry ved Menville, Ia., Datteren Serine, nu Mrs. Bjerkeland bor i Chicago, Gurine nu Mrs. L. D. Anderson ved Story, Ia., og Pleiedatteren, Emma nu Mrs. Mæthre bor i Story City, Ia.

Det meste og største vi har at berette om den kjære Bror er nu dette, at han blev bevareret i den rette Sandhedserkjendelse. O, hvor han blev fattig og ringe og skrøbelig i sig selv efter som det led; men han fik dog Naade til at flamme sig fast ved Løftets Ord, og tro sig frelst paa Blodets Regning. „Det blodige Lam“ var bleven hans Indlingkæmpe og disse Ord har han ofte over sine Læber. Og hvor det var ham om at gjøre at bli Synden kvit og faa mere ligene sin Jesus! Selv efter at han havde tabt Evnen til at tale tydeligt saa han og nynnet og stammet paa det Salmevers: „Lov og Tak og evig Ære“ osv.

Med levende Interesse fulgte han med baade Menighedens og Samsfundets Gjøre-

maal, især det som direkte gjaldt Sjelenes Frelse. Saa sandt han kunde, var han med paa vore Møder i Sheldahl, samt gik omkring blandt Naboerne og talte med dem om det ene fornødne.

Han som i det gamle Land og siden her i dette Land havde faret viden omkring med Frelsens Budskab rak nu ikke længere end nogen Skridt fra Hjemmet, men Kristi Kjerlighed tvang ham dog fremdeles, saa han naatte gjøre hvad han kunde. Dagen før han blev rammet af Slag (den 11te Dec.) medens han sad og holdt Maaltid sammen med nogen Venner, sagde hun: Seg maa ud og si med Folket at de maa ta Raadetiden i Agt, for jeg kjenner, at det er snart slut for mit Vedkommende, saa jeg ikke faar mere Anledning til at formane Folket. Og nu er det slut med alle hans Vandringer her. Han har lagt sine trætte Ben til Hvile. Og vi vil ingenlunde misunde ham den evige Hvile, som vi nu sikkert tror, at han ved Guds Naade har faaet opnaa. Han var jo saa træt af Synden og Usfældommen og alle sine Skrøbeligheder baade paa Sjæl og Legeme og han længtet længe saa saart, dog med Taalmodighed, paa at faa flytte. Øste mødte han os med Udtryk som disse: „Seg vilde saa gjerne saa flytte, jeg haaber han Jar kommer snart og tar mig hjem“ osv. Engang da han udtalte Haab om, at han og vi andre snart skulde saa flytte, sprang han op i Begeistring og med himmelsvendte Blikke og opadstrakte Arme hoppede han saa høit, at jeg blev ganske forbauset, slog isammen Hænderne og udbrød omtrent sli: „Og da skal vi nok reise!“ Ja, Gud ske Tak fordi han fik reise!

„Farvel da, o kjæreste Broder!  
Her sørger Guds Kirke, din Moder  
I Himlen hun Palmen dig byder,  
Hvor saliges Seierssang lyder.

Gud hjælpe os alle at vandre,  
I Troen til Gud med hverandre,  
Og stilles saa herfra, vi træde  
For Herren at standse med Glæde!“

Ja, Gud give vi alle maa i Himmelen  
havne og mødes med denne kjære Bror og  
alle Guds Venner kjære!

Det ske for Jesu Skyld. Amen.

S i m o n E. H a n s o n.

## Et Dennemøde.

Profesfor M. G. Hanson, Red Wing, Minn., har ogsaa i det sidste Aar været Markers Menighed behjælpelig ved Betjening, ved at sende Studenterne did og nu og da selv at besøge dem.

I det senere har undertegnede paa Anmodning af Profesfor Hanson besøgt dem ca. hver to Uger. Lørdag den 23de Jan. reiste jeg til Faribault for at tale ved en Begravelse og predike paa Søndag. Smidlertid havde Vennerne telefoneret efter Profesfor Hanson, om han kunde komme, da flere Vørn ventede paa Daab. Profesfor Hanson kom med Toget Lørdags Aften. Nu viste det sig, at Vennerne nok havde haft noget særskilt fore; thi da Profesfor Hanson kom til Hr. A. Brekke, hvor han mente, at han skulde logere, fandt han Huset fuldpakket af Menneſker, som ventede paa ham.

Uden at have nogen Anelse om Foranledningen for denne Sammenkomst, tænkte han, at her feiredes en eller anden Familiefest, og begyndte, som han selv senere fortalte, at overveie, hvad han skulde kunne sige til Nytte og Betsignelse ved denne Anledning.

Undertegnede var paa Forhaand anmodet om at tolke Hensigten med Sammenkomsten. I saa Ord blev det gjort Professoren klart, at det var ham og hans Hustru Festen gjalt. Hertil blev ogsaa paa Menighedens Vegne ønsket den kjære Familie Guds rige Betsignelse for Fremtiden. Vennerne havde kjøbt to pene Gengestole, en til Profesfor og en til Mrs. Hanson, og ved Siden heraf var der ogsaa en Sum Kontanter, som undertegnede paa de tilstedeværendes Vegne, overrakte Professoren. Hanson takkede i velvalgte og varme Ord paa egne og Hustrus Vegne for Gaverne og benyttede Anledningen til at minde om den Gjerning og Opgave, Gud har givet os, baade som Forkyndere og Menighed, og hvorledes vi paa bedste Maade ved Guds Naade kan løse den til Guds Ære, og Sjæles Frelse.

Kvinderne havde sørget for en rigelig Bevertning, og et Sangkor gav flere Sange

tilbedste. Hr. A. Dahl frembar paa de tilstedeværendes Begne en hjertelig Hilsen til Professor og Mrs. Hanson.

Mødet afsluttedes med Bøn og Sang. Alle følte, at vi havde tilbragt en hyggelig Sund.

D. S. B a r u d.

„Du glemte en.“

I „Budbæreren“ No. 7 d. A. er en li- den Artikel, hvori der citeres nogle Ytringer af T. V. Oppedal i Radelisse, Ja. Ved at se paa Oppedals og Hr. K.s Bemærkninger, forekommer det mig, at T. V. O. er ligesaa meget i sin Ret, som K. At T. V. O. „har glemte en“ kan ikke med Grund siges. Hele den store Skare, som raabte: „Korsfæst, korsfæst ham“, var jo paa en djævelsk Maade gjennemtrængt af just den samme Aand og det samme Had til Jesus som Farisæerne. Det skulde være underligt, om der iblandt dem som skreg: „Korsfæst, korsfæst“ ikke skulde være nogen af Farisæernes Parti. — At T. V. O. glemte Farisæeren holder neppe Stik. Hvor fine K.s Bemærkninger end synes være, røber det mindre broderligt Sind ligeoverfor den gamle i mange Maader prøvede og erfaringsrige Broder. Det er faare ondt, at troende Menneſter skal indlade sig paa at sætte sig paa Domstolen og med fine, slebne Ord stikke efter sin Medvandrer imod Død og Evighed. Det ligner meget den slebne, polerede Maade Farisæerne benyttede sig af, naar de angreb Jesus selv. I ethvert Fald er det uheldigt at benytte sig af haarfine, forblommende Talemaader, naar man vil imødegaa en Broder. Hvorfor ikke sige Sandheden med greie og utvetydige Ord „Gud og Sandheden tro i Kjerlighed“. Gud, giv os mere af Visdoms og Sandheds Aand! „Menneſtene skal paa Dommens Dag gjøre Regnskab for ethvert unyttigt Ord, de har talt.“ Og vi kan vel paa Guds Ords Grund sige: ogsaa gjøre Regnskab for det, vi har skrevet i Blade og Breve. Guldvægten burde vi have liggende paa Vordet, naar vi skriver, og nu og da lægge vore Ord og Sæt-

ninger op paa den for at blive sikker paa, at det Stof, vi nedskriver, er af den Egenſkab, at det kan staa sig i Sandhedens Lys og Prøvelsens Ild. S.

#### Bönnens Magt.

Melanchton var engang tilligemed Luther og flere andre oplyste kristne forsamlede i Torgau for at overveie den evangeliske Kirkes Anliggender paa en Tid, da Faren true- de fra alle Sider. Man havde allerede talt meget og anstængt sig længe for at finde Raad i den vanskelige Stilling uden dog at kunne komme til nogen fast Beslutning. Imidlertid blev Melanchton, som var helt udmattet og rent forslagt, kaldt ud. Da han vendte tilbage, kom han tilfældigvis gennem et Værelse, hvor han fandt tre Prestekoner, som under sit huslige Arbeide lærte sine Børn at bede for Evangeliets Fremgang. Melanchton blev dybt rørt ved at høre disse umyndiges Bøn, og Skriftens Ord randt ham ihu: Af de spæde og diende Børns Mund grundfæstede du en Magt for dine Fienders Skyld for at bringe Modstanderne ti at høre op og dem, som vil hæbne sig! Salme 8, 3. —

Men nu løſted ogsaa hans nedtrykte Sind sig til Haab og Tillid, og med forklare og fornoiet Ansigt traadte han ind til sine betymrede Venner. Forundret spurgte Luther om Aarsagen til denne Forandring „Lad os ikke forſage“, sagde Melanchton trøstlig og frimodig, „jeg har nylig seet de Stridsmænd, som kjæmper for os, og som sikkert er uovervindelige; det er vore smaa, hvis Bøn til Gud jeg har hørt; og Herren kan ikke lade være at hørhøre dem“.

Følgende er tilegnet Missionær Rønning af en Broder i S. Dak.:

Naar du suldkommen prøvet er I Trængselen paa Jord, Dig Livsens Krone venteder, Ved Himlens Brubebord. — Ja, Broder, Snart er vi hjemme og staar for Tronen, Hvad gjør det da, om Solen har os brændt.



### Profesforløn.

Seg havde helst ønsket ikke at sige noget om denne Sag i Aar, men da det at tie muligens tages som Bevis for, at nu gaar det saa godt, at der er ikke noget at sige, saa skulder jeg kanske som Kasserer at give nogle Oplysninger, saa vil Sagen muligens stille sig anderledes.

Af de 13,000, som er lignet paa de forskjellige Kredse for iaar, er indkommet lidt over 3,000. Af Samfundets 279 Menigheder er der kun 60 Menigheder, som enten helt eller delvis har gjort noget. Alle de øvrige har endnu intet gjort.

Det vilde være godt, om de Menigheder, som har tænkt at yde noget til Profesforløn for iaar, vilde gjøre det med det første. Dermed vilde vi undgaa at laane for at møde Udgifterne, og dernæst vilde vi da saa alt ind i Rapporten til Aarsmødet. Mange har det for Skik at vente til Aarsmødet eller endog efterpaa, før de indsender. Det er vistnok tjerkommen at saa det, hvad Tid som helst, men større Nytte vilde det gjøre, om det kom i rette Tid. Vær derfor snil og gjør noget i denne Sag med det første.

En Del Menigheder blir fornærmet paa, at de iaar er ilignet en større Sum end forrige Aar. Man mener, at dette skyldes en Forhøjelse i Profesforlønnen. For disses Vedkommende kan oplyses, at den ilignede Profesforløn for iaar er den samme som forrige Aar, nemlig 13,000. Da forrige Aars Ligning var baseret paa en meget nbehjælpelig Statistikk, blev den for manges Vedkommende ikke rigtig. Mange Menigheder var opført i Parokialrapporten for et langt større Sjeleantal, end de virkelig havde: andre Menigheder var større end angivet. Dette Aar rettede en Del Menigheder sin Rapport, medens den for mange Menigheders Vedkommende endnu er misvisende. Af disse Forandringer i Parokialrapporten kommer Forskjellen mellem den ilignede Sum for iaar og forrige Aar. Det er altsaa heller ikke deres Skyld, som har havt med Ligningen at gjøre, men de Menigheders, som har misvisende Rapport.

For at dette Misforhold kan rettes paa for Fremtiden, saa lad enhver Menighed se til, at dens Prest, eller i Tilfælde Menigheden er vakant, da dens Sekretær indsender en paalidelig Rapport. Det gaar ikke an for Menigheden at benytte den ene og samme Rapport i Aarevis, som mange gjør. Enhver Menighed vil i større eller mindre Mon forandres, hvad Sjeleantal angaar. Men enten den formindskes eller forøges, bør den staa for, hvad den er.

Det er enhver Prests Pligt at indsende en saadan Rapport, men det er en utilgivelig Vigepligtighed hos en Del af vore Prester, at de ikke har saapas Samfundsands, at de sender ind en Parokialrapport. Dette er jo noksaa ligetil og letvint, hvis man har Orden i sin Ministerialbog. Gjør ikke Presten sin Pligt i denne Sag, bør disses Menigheder sætte Fod i Bakke indtil det sker.

Smidlertid ved nu enhver Menighed, hvormeget den er ilignet, og det er at haabe, at enhver vil forsøge at efterkomme den med det første.

J. L. V a s s e s o n, Kasserer.

### Kredsmøde og Kredsmøder— Kvartalsmøder.

Kredsmøder er blevet noget ganske almindeligt blandt de norske Lutheranere herover. Vi erindrer, hvorledes det var i Hauge's Synode for lang Tid tilbage, da havde man Kvartalsmøder. Et og et af disse gjaldt ligesom for hele Samfundet. Der kunde den Tid være to, tre eller fire af disse Møder i Aaret. Iblandt var de noksaa godt besøgte; man tog sig ofte ud lange Veie til disse Kvartalsmøder, næsten som naar man nu fortiden reiser til et Aarsmøde. Men Udviklingen og Udvidelsen af Samfundet havde det med sig, at Kredsinddelingen kom istand. Denne Forandring gjør det jo lettere at komme til Møderne, da det ikke blir saa langt at reise, men saa synes det ogsaa, som man mere og mere „afvænnes“ med at reise til Møder, saa endog af de nærmeste Rabokald reiser til Møderne, ja det er iblandt nderst saa af Na-

homenighederne af samme Prestekald som besøger disse Kredsmøder, men dette er naturligvis ikke liget paa alle Steder. Siden Kredsmøderne begyndte er der saa mangfoldige flere Møder i Aaret og saa god Anledning til at saa dem paa nært Hold, saa det er maaske en af Varsjagerne til, at der ofte ikke er saamange „tilreisende“. Vi kan da i alle Fald sige saa for ikke\* at nævne noget som kanske kunde være leiere at høre.

Alt i alt holdes der nufortiden en Mængde Møder, saasom Synodemøder, Kredsmøder, Missionsmøder og andre Samtalemøder og de har sin store Betydning og er, som vi haaber, til megen Nytte og Belsignelse. Og tungt vilde det blive, og meget trægere, end det gjør, vilde vort kirkelige Arbejde gaa, om vi ikke havde Møder.

I Begyndelsen af Februar havde Red Wing Kreds et Møde ved Taylor, Wis. Og det skulde nu af mange Grunde være artig at være med der, men Ugen forud, ved vi, hød paa en ægte Minnesota Snestorm, saamange Træen stod fast i flere Dage og Udsigterne til at komme til Mødet var ikke de lyseste, dog det lavet sig, saa vi slap afsted da Tiden kom, men at naa frem til Mødets Aabning kunde vi ikke.

Saa er det Rejsekammerater. Har man nu ingen med sig hjemmefra, saa maa man finde sig nogen eller benytte dem, man træffer paa Reisen. Havde der ikke nylig været Snestorm, saa havde ikke vi truffet nogen kjendt paa Reisen til dette Møde; thi da havde Past. Lassefson og H. Tvedt været istand til at komme sig til Byen til Morgentruenet gik, men som det var, maatte de vente til Eftermiddagstoget og da var vi ogsaa komne saalangt som til Kasson, saa blev vi Rejsekammerater; og Venner med samme Maal haade her paa Jorden og oventil kan nu hygge sig noksaa godt sammen, og det gjorde vi. Det værste var at vi ikke kom længere end til Winona den Dag. Og hvad skulde vi som ellers synes vi ikke har en Time at spandere, gjøre i en fremmed By blandt ukjendte Menneſker? Vi maatte nu finde os et Sted at standse over Natten, men ogsaa det er som et Lotteri, man kan umulig vide, hvad man

faar for Pengene før man faar se og smage det, og da kan det være lidt forsent. Det gik nu alligevel noksaa bra.

Tirsdag Morgen var vi glade over at saa fortsætte Reisen, og det gik uhindret de 60 a 70 Mil til Taylor og der stod Skydsen færdig, saa vi kunde komme ud til Kirken til Middag; det er forresten ikke mere end to og en halv Mil. At komme ned der i disse Døle og mellem Bakker og Rabber er saa kjendeligt, som det har været siden første Gang, vi saa Stedet, og det er snart, hvad man kalder en Menneſkealder siden. I det store og hele kan ikke et Landskab forandres stort, Dølene, Bakkerne og Høiene er der det ene Aar som det andet, kun kan de skovbevoksede Skolter under Bondens Øks blive bare og snæue med Tiden, og for saavidt minder de sterkt om det Parti som er ovenfor Ørene paa mange Mænd, som har naaet et par Snæs Aar og lidt mere. Vi siger da almindelig det er Mærker efter Tidens Tand, og det ser ud som en Ødelæggelse.

Selve Kirken kunde vi imidlertid ikke kjende igjen. Før var der et Gudshus, som baade efter Udseende og Størrelse syntes at ville sige: Vi er Nybegyndere, saa, smaa og fattige. Nu staar der en stor statelig, symmetrisk „brickveneered“ Kirke, med et rummeligt, lyst og godt Basement under. Denne Kirke vil ligesom sige: Vi har kommet os frem adskilligt siden vi bygget den første Kirke. Paa Prestegaarden syntes alt at være som før, saa der kjendte vi os godt igjen. At det gamle ogsaa der snart burde regnes blandt det forbigangne og alt blive nyt, synes at være det næste, som maa tages fat paa. Og efter de mange andre Forbedringer haade med Kirken og Hjemmene vil vist ikke den gamle Prestebolig fristes af mange om nogen flere Vinterstorme.

At sige noget om selve Mødet vil vi ikke; thi det vil blive at tage Fortjenesten ifra Mødets eller Kredsens Sekretær, og det anser vi ikke for ret. Vore Kredsførere og Sekretærer trænger vist al den Indtægt de faar for sit Arbejde, Besvær og sine Rejser. Altsaa Referat fra Mødet kommer fra en anden Haand. De Stumper, som vi i Hasten

kan rive til om vore Jagttagelser fra en Rejse til et Kredsmøde gives frit atpaa.

Men kanske før vi slutter kunne vi i Kort-  
hed berette lidt om en Midnatsprestekonference. Det er gjerne saa ved disse Møder, at det er noksaa travelt for de saa Prester som er tilstede. Prestebrodrene faar ikke stor Tid til at have en Stund sammen saadan i det private, hvilket de ofte ordentlig længes efter. Men nu paa Mødets sidste Dags Aften havde vi intet andet Møde og saa blev tre af os indbudt til at overnatte i Prestegaarden, og det lod vi os ikke hebe to Gange. Om end trætte sad vi oppe til næsten Midnat, men da listet vi os tilsengs, og den store, blanke Maane saa ligesom efter os for at sige godnat. Ellers er jo vor Tro, Bøn og Bekjendelse ved Sengetid denne: „Nu lukker sig mit Øie, maa sig for Sønnen hvøie, Hvor er da Liv og Sjæl? Vaag over dem i Raade, Og vogt dem vel fra Vaade, Du Øie over Israel!“

Da det var lidt over Kl. 12 holdt vi paa at „slumre ind“, men saa syntes vi næsten som i Drømme, at nogen banket paa Døren. Vi vaagnet alle straks. Vi hørte da, at Husbonden selv reiste sig, gik til Døren for at finde hvad eller hvem, som var der for at forstyrre vor Rattero. Han stak da Hovedet ind til os fremmede og sagde, der stod et par Heste lige udenom Døren. Vi fór alle op med en Gang. Halvt paaklædt listet vi os alle fire Prester rundt til Vinduer og Døre for at finde ud, om der var nogen farlige Skabninger rundt, men da vi intet andet blev var end et par Heste som stak Hovedet lige ind paa Porch'en, saa gik vi ud. Der stod de stakkels Dyr noksaa taalmodigt ligesom for at bede om Hjelp hos Presten. Det var altsaa Hestene som vakte os op. De var forspændt en stor Slæde og paa den laa nogle Sække, og i den forreste Ende af Slæden laa en Mand næsegrus eller næsten stod paa Hovedet og sov. Han var syg stakkel! Nu tog den egentlige Midnatsprestekonference sin Begyndelse. Det blev Raadslagning og mange Forslag fremsat om, hvad vi skulde gjøre i et saadant Tilfælde. Maanen fremstillet sig i sit mest høitidelige Puds og vilde udfinde,

hvad fire Prester vilde foretage sig i en lig Omstændighed. Men det var jo ikke greit for os at vide, hvad vi skulde gjøre i denne høitidelige Midnatstime; thi ingen af os havde haft et saadant „Call“ før og paa en saadan Tid. En af Brødrene stod foruden Gat paa Hovedet ogsaa. Men han, som holdt paa Stedet var modigst af os, han talte til den sovende Mand og reiste ham op, men da sagde Manden noget, som vi ikke vil gjentage. Presten talte til Manden, om hans Sygdom og den Fare han befandt sig i ved at ligge ude og sove en Vinternat. Vi kom da paa, at Manden havde taget mere Medicin end hans svage Natur taalte. Vi spurgte da, hvor han havde faat sin Medicin, hos Doktoren sagde han; i det samme ranjaget vor Formand i denne Firemandskomite Mandens Kommer og fandt en Flaske med Medicin som han sendte mod Slæden med stor Styrke, og da syntes vi Maanen blinket og tilnikket os sit Bisald. Saa til at forhandle igjen om, hvad vi videre skulde gjøre; thi Manden havde i den første Halvdel af Natten ikke kommet mere end to a tre Mil fra Byen og havde øste Mil igjen hjem, saa vi kunde ikke saa uden videre overlade ham til Skjæbnen. Under denne vistnok ufrivillige Betjening af saamange Prester til en saadan Tid og paa et saadant Sted var Manden vaagnet saameget, at han endelig vilde reise hjem, og det holdt vi forresten med ham i; thi hjemme havde han Hustru og Børn som ventet paa Papa. Resultatet af vore Raadslagninger blev, for at være kort, at to af os skulde gaa og lægge sig, og de to skulde klæde sig godt og være med den syge Mand et Stykke paa Hjemvei. Om lidt stod de to Prester fremst i Slæden og kjørte afsted og Manden befalet de at springe efter indtil han blev stikkelig vaagen og varm, og det fandt han sig i, og var vist glad til, at han slap fra at være femte Medlem i en Prestekonference mellem Kl. 12 og et om Natten.

Da de to „Skydskarle“ havde fulgt Manden saalangt, som de trodde var nødvendigt maatte han for disse „geistlige“ aflægge et Slags Konfirmationsløfte, der bestod i:

1) at han ikke oftere skulde paadrage sig en



slig Sygdom 2) at han aldrig skulde bruge saadanne farlige Mediciner og 3) at han ikke skulde komme i Besøg til Presten i den Tilstand og paa en slig ubekvem Tid, men ellers vilde han være hjertelig velkommen. Alt dette gik han ind paa. Det er at haabe og ønske at Manden blir sit Løfte tro.

Ved Hanegal og udover Morgenkvisten fik vi nogle Timers styrkende Søvn allesammen og var den næste Dag oppe i ordentlig Tid. Vi fremmede blev af vore gode Venner skydsat til Stationen, og Hovedtemaet for vor Tanke nu var—Hjemmet.

Næsten alle Beretninger fra Møder pleier slutte med en Berømmelse af Mødet, vi havde et lærerigt, opbyggeligt og godt Møde osv. Nu faar vi sige noget lignende, vi havde et alsidigt og interessant Møde, og hvad mere det var vil vi saa høre af Sekretærens Referat.

## Fra Zionsforeningen for Israel.

### Kraft fra det høie.

Det er en Historie ud af Livet. En jødisk Kjøbmand havde ladet sig døbe og giftet sig med en kristelig Pige ud af et godt Hns. Udvoortes var Bevæggrunden, men Manden har vokset indvoctes. Efter Aar og Dag kommer han dybt nedbøiet til sin Sjelesørger; han maa hjælpe ham at hente tilbage hans Husfru. Uagtet hun var Moder til tre Børn, havde hun forladt Hus og Familie med en fremmed. Læsning af moderne Romaner med deres Prediken om fri Kjerlighed havde forvirret hendes Samvittighed. Det Besøg, som den geistlige gjør sammen med sin Ven, synes frugtesløst. Hun forstaaer sig bagenfor en Hær af Slagord som: Frihed, Sandhed osv., med hvilke Synden giver sig et ærligt Ansigt. Tilslidst tilstaaer hun sin Skyld, men mener, at hun dermed ikke kan komme tilbage til Huset. Da raaber Manden imod hende: „Saa skal du vide, hvorfor jeg er bleven en kristen: Jeg holder Kristi Tilgivelse for det største paa Jorden, for det eneste sonende. Og har han tilgivet dig, saa skal intet Menneske, saa vil heller

ikke jeg bære din Synd efter dig“. Vor Hjemmelsmand siger: „Jeg var dybt greben af Udsagnet. Aldrig har jeg hørt et mere forstaaelsesfuldt Ord om Kristendommens Væsen! Hvor let vi anvender Forladelsen paa os selv, og hvor let vi er beredt til at dømme Næsten med en fordømmende Dom! Her intet Spor deraf!“ Og med den Kjerlighed, som ud af Kristi Forladelse havde modtaget den stærkeste Kraft bragte han tilslidst ogsaa den vildfarende Husfru tilrette og tilbage. Men hendes Moder sagde til Familiens tro Sjelesørger: „Ved De hvor dybt jeg dengang ved Vgtevielsen saa ned paa min Svigersøn, den døbte Jøde, og hvor høi staar han nu der ved Siden af min Datter!“

Vi prediker den korsfæstede Kristus, Guds Kraft og Guds Visdom. Det er en Kjendsgjerning, at før Kristi Komme til Verden vovede ingen at tale trostigt og med al Tillid om den guddommelige Kjerlighed, Gave og Tilgivelse. Men nu synger man med Glæde om Seier i de retfærdiges Hjalter; fra Golgatha udgæder sig en bred Strøm af glad Frelsesvisshed, glad Gudsinderlighed gennem Menneskeheden, og med Herrens Kors sænker Troen sig i Hjertet, ligesom Luther beskriver den: en levende og foroven Tillid til Guds Naade i Kristo; og en saadan Erkjendelse og Tillid til den guddommelige Naade gjør en alad, lystig og sikker ligeover Gud og alle Stabninger. Saaledes er Kristus, den korsfæstede, Hoved- og Hjerteslykkes i Krtstendommen, og „Ordet om Korset“ den egentlige Forhændelse i Kirken, for Missionen, Hedninge- og Jødemissionen den eneste mulige Prediken.

Overfattet fra „Der Messiasbote“ ved G.

## Dødens Høst.

Mrs. Vena Christenson afgik ved Døden den 28de Dec. 1908 i sit Hjem i New London, Minn., efter kun en kort Tids Sygeleie.

Hun var født paa Gaarden Gene i Gierdrum Prestegjæld, Norge, den 7de Nov.

1842 og var saaledes ved sin Død 66 Aar, 1 Maaned, 21 Dage. Hun udvandrede til Amerika sammen med sin Ægtefælle, Hans Christenson i 1870 og bosatte sig ved Norway Lake, Kandiyohi Co., Minn., hvor de stadigt har boet indtil de for 7 Aar siden forlod sit Hjemsted, hvor de har strævet mange tunge Dage, og flyttede ind til New London for at tilbringe sine sidste Dage i Stilhed og Ro.

Afdøde var en sand og levende Kristen. Hun havde selv gennem tunge Kampe kæmpet sig frem til Livet i Guds Søn, og kunde derfor med megen Frimodighed vidne for andre om det Haab som hun havde.

Mrs. Christenson og hendes Mand var aktive Medlemmer af Mønnestad-Menighed af Hauges Synode siden dens Stiftelse i 1872. Afdøde tog saaledes flittig Del i Kvindeforeningens Arbejde og da særlig Missionen laa hende altid paa Hjerte.

De sidste Aar af hendes Liv, som hun har tilbragt i New London, har hun vundet mange Venner. Hun var altid med paa Bønnemøderne. Hendes daglige Bøn var at flere maatte vækkes til Livet i Gud. Maatte hendes Bønner blive hørt.

Begravelsen foregik Lørdag den 2den Januar fra New London Norsk Luth. Kirke, under stor Deltagelse. Undertegnede talte over Ef. 40, 6—8. Hendes jordiske Levinger stedtes til Hvile paa Mønnestad Kirkegaard ved Norway Lake, hvor afdødes mangeaarige Sjelesørger, Past. J. S. Halvorsen talte over Hc. 4, 11—16 og forrettede ved Graven.

Afdøde efterlader sig foruden den sørgende Ægtefælle to Fosterbørn, nemlig Sivert Christenson af Lake Andrew, Kandiyohi Co., Minn., og Mrs. Magda Johnson af Willmar Minn.

Herren trøste de sørgende og særlig staa den dybt høiede Ægtefælle bi i hans Sorg. Maatte hans Lids Aften blive lys og blid om end Dagene synes ensomme og lange. Mrs. Christenson var en Elsker af aandelige Sange. Den sidste Sang hun bad os synge for hende var:

Her maa jeg banke, bede  
Og ofte sukke, græde,  
Men det er dog en Glæde,  
Sag snart skal komme hjem.

Nu frngter jeg ei Røden,  
Velkommen være Døden,  
Snart rinder Morgenrøden,  
Snart er jeg i mit Hjem.

Fred med hendes Støv. Velsignet være hendes Minde.

New London, Minn. Feb. 3, 1909.  
Carl Nordberg.

### Helten som reddede sytten Liv.

En meget dramatisk og eiendommelig Episode forefaldt nylig ved Afslutningen af Dr. Torreys første Møder i Los Angeles. Han predikede om „Sjælevinding“ og sluttede med en Beretning om Edward Spencer, som havde reddet sytten Mennekeliv fra en sikker Død i Lake Michigan den 8de September 1860. Han sagde følgende:

„Førend jeg slutter, ønsker jeg at fortælle en Tildragelse, som jeg formoder, jeg har fortalt mere end hundrede Gange. Alligevel gjør Beretningen mig altid godt, og jeg haaber, den ogsaa vil blive til Hjælp for eder.

Tolv Mil nord fra Chicago ligger Evanston. Her er et af Metodisternes største Universiteter beliggende. For mange Aar tilbage, da Universitetet var ganske nyt, førend det havde gaaet over til at blive Universitet, men kun var et simpelt College, kom to stærke Farmergutter til Skolen fra Iowa, Will og Ed Spencer. Ed Spencer var en berømt Svømmer. En Morgen kom der Bud til Skolen, at der var et Forskud nord fra Evanston, nær Winnetka. Skolens Gutter ifølge med Byens Folk flyndte sig afsted langs Stranden. Da de naaede frem, fandt de Planker og Bræggods drivende iland fra „Lady Elgin“, og en hel Del Mænd og Kvinder flyngede sig fast til Braget. Ed Spencer kastede Trøien, bandt et Reb omkring sig, kastede den ene Ende til Kamraterne paa Stranden, hoppede ud i Brændin-

gerne og svømmede de skibbrudne til Hjælp. Han greb en, som kjæmpede i Vandet, gav Signal og blev bragt iland. Igjen og igjen svømmede han ud, indtil han havde bragt en femte, sjette, syvende, ottende, niende og tiende iland. Da var han næsten udmattet. Hans Kamerater gjorde op en Fld paa Stranden, han vaskede der bort og stod og varmede sig. Medens han stod der, saa han igjen ud over Sjøen og saa andre kjæmpende i Bølgerne. Han sagde: „Gutter, jeg gaar ud igjen!“ „Nei, nei, Ed“, raabte de, „din Styrke er udbrugt. Du kan ikke svømme ud igjen. Du vil kun kaste bort dit eget Liv“. „Seg vil forsøge alligevel“, sagde han.

Atter sprang han i Brændingerne, svømmede ud og greb en, der holdt paa at drukne og bragte ham frelst iland. Igjen og igjen, indtil han havde bragt den femtende paa Stranden. Da synes han ikke at orke mere. Han vaskede en Gang til hen til Flden og stod der bleg og skælvende af Kulde. Det syntes, som om Dødens Haand var allerede over ham. Han kunde neppe staa paa Benene. Da han atter saa ud over Vandet, saa han en Plank, der hævedes og sænkedes med Bølgerne. Til den saa han en Mand klynge sig. „Gutter,“ sagde han, „der er en Mand, som forsøger at frelse sig“. Han vogtede Planken, eftersom den drev henimod det Punkt, der betegnede den visse Død. Han saa atter og saa en Kvinde ved Siden af Manden.

„Gutter“, raabte han, „det er en Mand, som forsøger at redde sin Hustru. Jeg vil hjælpe ham“. „Nei, nei, Ed“, raabte de. „Du kan ikke række ham. Du vil bare miste dit eget Liv“. „Seg vil forsøge“, sagde han og sprang atter ud i de vilde Brændinger.

Han smlede hele sin Styrke og naaede Planken, bragte den i Sikkerhed og blev saa halet igjennem Bølgerne.

Kjærlige Hænder løstede ham fra Strandbredden og bar ham til hans Bærelse paa Skolen. De lagde ham paa Sengen, og for en Tid syntes han at falde isøvn. Hans Broder gik over og satte sig ned ved Flden. Da han saa op, saa han Ed ved S den, der

begjærlig saa ham ind i Dinene. „Will“, sagde han, „tror du, jeg gjorde mit bedste?“ „Du frelst sytten“, svarede hans Broder. „Seg ved det, jeg ved det, raabte han; men jeg var ræd, jeg ikke gjorde mit bedste. Tror du, jeg gjorde mit bedste?“

Will tog ham tilbage og lagde ham paa Sengen. Hele Natten var han urolig. Will holdt hans Haand og forsøgte at berolige ham. „Ed“, sagde han, „du frelst sytten“. „Seg ved det, jeg ved det. Men tænk, om jeg kunde have frelst en til“.

Mænd og Kvinder af Løs Angeles, vi staar ved Siden af et stormfuldt Hav, Livets Hav. Der er Skibbrud overalt. Mænd og Kvinder holder paa at synke. Lad os kaste os ud igjen og igjen, indtil vi ikke kan mere, redde saa mange, vi kan naa. Lad os raabe fra Hjertets Dyb for Sjæles Frelse. Na, om jeg bare kunde frelse en til“!

Hele Forsamlingen var i Taarer. Hundrede reiste sig til Tegn paa, at de vilde blive Sjelevindere. Ved dette Punkt kom Præsident Baer bag Torrey og hvistede: „Den Mand, som sad ved Siden af mig siger, at Ed Spencer er tilstede iasten“. Dr. Torrey gik med en Gang frem paa Platformen og sagde: „Seg er ofte bleven spurgt, hvad der blev af Ed Spencer. Han blev helseløs for Resten af sin Levetid. Han maatte opgive sine Studier og er nu bosat i California. Man har nylig fortalt mig, at han er tilstede her iasten. Dersom han er, vil jeg bede ham komme frem til Platformen“?

Rev. Cleveland, som havde gjort Dr. Baer opmærksom paa ham, gik over, hvor han sad, og bragte ham frem for Dr. Torrey. Hele Forsamlingen reiste sig, applauderede og viftede med deres Bommelørklær. Forsamlingen var meget bevæget. Dr. Torrey lagde sin Arm omkring hans Skulder og Forsamlingen bøjede sine Hoveder i Bøn. Torrey bad Gud gjøre Ed Spencers sidste Dage de bedste. Spencer hvistede: „Han har“.

Fra enhver Del af Bygningen stiftede Folket sig omkring Platformen for at hilse paa Helten, og hundreder var bevæget, som de aldrig havde været før i deres Liv.

„Evangeli.“



# Kinamissionen.

Fra Himle.

Hsinje 2den Dag Jul 1908.

Min kjære Br. i Herren,

Pastor Oppegaard! Jesu Kristi Fred.

Mange Tak for Brev af 9de Nov. netop modtaget. Som du ser, holder jeg Jul i Hsinje. Var det ikke for vore kjære Kinesere, havde jeg ikke reist hid denne Jul. Svag som Mama er, var det vist ikke med liden Opofrelse hun gav mig Lov at gaa. „Det er jo den sidste Jul vi er sammen her, og saa skal du gaa bort“. Disse hendes Ord gik mig som Sting i Hjertet, og jeg maatte forsøge at trøste hende—og mig selv. Hun vilde jo finde sig i det, men det var noget saart. Havde hun ikke været bedre end hun var for en 14 Dags Tids siden, kunde jeg ikke ha reist. Kan hænde det ogsaa er den sidste Jul, jeg er sammen med vore kjære Kinesere. De har længtet saa efter vi skulde komme tilbage; men nu maa vi nok reise hjem, og jeg kunde ikke andet end gaa hid og forsøge at trøste dem, endstjønt jeg behøver ikke mindst Trøst selv. Imorgen skal vi ha Daab paa Formiddag og Altergang paa Eftermiddag. Det er en liden Efterslet efter Daaben i Okt. Ja, det er virkelig en lovende Tid for Missionen.—Og nu skal vi gaa. Na ja, Vorherre kan nok gjøre Missionsarbeidet uden os. Jeg ved ikke rigtig, hvad som har Overvægten, Sorgen eller Glæden denne Jul. Du siger: „Den retfærdige vederfares mange onde Ting, men Herren skal fri ham fra dem alle sammen“.

Gud være lovet, jeg saar endnu tro, jeg i Jesus Kristus er retfærdig for Gud, men ser jeg paa mig selv, er det ikke andet end Synd, Synd! Mine bedste Gjerninger, mine reneste Forsætter, min Bøn, min Prediken, mit Arbejde—intet er som det skulde være, alt er besmittet. Var endog vore Lidelser noget at regne.—Intet. O, hvor vi behøver en Jesus, som er fuldkommen hellig, retfærdig og ren. Naar den Tid kommer, at vi skal blive ham fuldkommen lig, da skal

ogsaa vi, Gud være lovet, være befriede fra alt ondt.

Vær med Familie og andre Venner hjertelig hilset.

Broderligst I h. H i m l e.

Skal senere lade dig vide, naar vi kan forsøge at begive os paa Reisen.

\* \* \*

Fra Landahl.

XXX.

Lidt om Sommermødet og Arbeidet i Tszhō.

Evangelisterne, Skolelærerne og en Del kristne kom sammen paa Høstsommeren til Stormøde her i Buen. Disse store Sammenkomster har været til megen Velsignelse for vore kristne især. Det stimulerer det aandelige Liv. Det nye Menneske styrkes. De kristne møder sammen til Bøn og i Samtale, og de lærer derved hinanden at kjende og elske.

I sine daglige Syssler omgives de for det meste af Hedninger, som for en stor Del er aabenbare Modstandere af Sandheden, og de faar saa ofte høre, at de kristne er saa, og at de hører til en liden veik Kirke, men derimod Hedningerne hører til den store Religion. Derfor er det velsignet for dem, at de kan faa samles fra Udstationerne; thi naar alle troende møder sammen, saa faar de se at de ikke er saa som tror paa Gud. De faar haade se og høre om, at her er mange tusind i Kina som ikke længer bøier Kne for Afguderne.

De som er her i Missionens Tjeneste havde faat Opgaver paa Forhaand, saa de kunde komme til Mødet forberedt med Bøn og Bibelstudie. Og det var ordnet saadan, at det blev en Tankegang gennem hele Mødet. Derved vil de kristne og søgende faa mere helt udaf det.

Vi har nu, Gud ske Lov, en hel liden Hær af Herrens Bidner, men naar vi ser paa den store Høst, maa vi alligevel sige: Hvad forslaar det blandt saa mange? 17 talte ved Mødet og flere deltog med Bøn.

Mange talte med Salvesses Aand. Det blir til Velsignelse for dem som hørte derpaa. For nogen gik det mere tørt, og det følte de ogsaa. Det er ikke greit at være Predikant

i Kina heller. De som mener de gjør det bedst, gjør det som Regel daarligt. Det er en Fare for de begavede, at de stoler paa sin Begavelse, thi da vil Talen bare bli en tom Mundlyd. Men Kineserne er naturlig begavede Talere. Hidindtil har de gjort mindre Tænkning. Men det vil uof komme efterhvert, som de faar Dplysning i Aandens Skole. Forøvrigt er ikke de kinesiske Predikanter alene om at præstere tørre Præfener, med enkelte gode nu og da. Engang taler man med Ild og Flamme, mangler hverken Tanker eller Ord. En anden Gang er det, som Ordets Dør var tilstængt, det er næsten en Vildelse at tale. Ofte er det Predikantens Skyld, men det kan ligesaa vel være Forsamlingens Skyld.

Under Mødet, og især ved Menigheds-mødet fortalte de om Arbeidets Gang ved sine respektive Udstationer. Paa nogen Steder er det stor Fremgang, men paa andre mere Stillestaen. Flere kristne har vandret bort det sidste Aar.

Fra Udstationen Neosho fik vi de glædeligste Efterretninger. Derfra er otte som vil bli døbt i nærmeste Fremtid. Muligens vi venter til længer udpaa Høsten. Evangelist Le arbejder godt, og han er godt ligt. Det er ikke længe siden vi var der og havde Møde for fuldt Hus. Mrs. L. og Miss Lee havde da særskilt Møde med Kvinderne. De lod vel om Arbeidet. En Mr. Ho, en begavet Ungdom, har hjulpet Le i Arbeidet. Skolebørnene har optaget meget af Les Tid og Kræfter.

Ved de fire Udstationer i Fjeldene gaar Arbeidet stille frem. Men da jeg saa nylig har fortalt om det, saa gaar jeg det forbi her.

I Chaokianan, en Landsby tværs over Floden fra Tsjho, hvor vi har Skole og Præleplads, er Arbeidet mest lovende heromkring. Evangelist Le er en ildfuld kristen og gjør sit Arbeide rosværdigt. Men paa mange Steder, hvor Jordbuunden er haardtrampet, hvor Syndens Ugræs vokser høit, der er det vanskeligt at finde en liden Plads for den gode Sæd.

Det smerter os meget, naar vi ser dem, som lever lige ved vore Døre foragter Guds

Kald til dem. Vi faar mer end en Gang Aarsag til at spørge: Hvad er Grunden til at saa mange holder sig paa Afstand?

Men Arbeidet herude maa altid begynde i det smaa. Gudsriget er lignet ved et lidet Træ, som voksede op og blev til et stort Træ. Det nye Arbeide er altid vanskeligt. Den spæde Spire trænger det bedste Tilsyn. Jeg var nær paa at sige, det er en lettere Sag at undervise og døbe Hedningerne end det er at opdrage dem til, hvad de kunde være som Lemmer i Guds Menighed og Borgere i Naatur, og vi maa ikke tænke, naar de bare faar lidt Kristendomskundskab og den Helligaand, saa greier de sig selv. Vi skal altid ha ivente at Hedningerne har haft en daarlig og syndig Opdragelse, og saa formørkede er de, at de ikke ved hvad som er Synd. Derfor vil det ta Tid hos de mest oprigtige, sandhedssjøgende Hedningekristne før de blir, hvad de bør være som Guds Børn. Na de trænger de ældres Raad og Hjælp! Opdragergjerningen var ikke det letteste for Paulus heller. Og er det ikke saa hjemme, at de unge kristne trænger de ældres Veiledning. Og er det saa der, hvor man har haft kristelig Undervisning og Opdragelse, hvormeget mere da blandt dem, som intet vidste af Kristendom, hvor man ikke voksede op-mod Gud, men fra Gud.

Vi er glad for enhver Hedning som blir vundet for Herren. Men endmere for enhver, som blir bevaret i Naaden. En samvittighedsfuld og omtænkfuld Missionær har omtrent lige meget af Glæde og Angstelse i Hjertet den Dag han døber en Flok Hedninger. Det er ikke paa Gud man tviler, at ikke han vil fuldføre den paabegyndte Gjerning. Men det er paa det svage Mennecke, en sværgende Peter, en tvilende Tomas, en let forført Barnabas, de som ikke orker at værges med Jesus, de som helst holder sig paa Afstand, naar Kristus skal op paa Korset. Ja allesammen, baade de svage og de stærkere. Det er for dem man føler; men især føler man for disse Smertens Børn. Og saa føler Missionæren, at han selv mangler saa meget af det som skal til, det som kræves, for at vogte Herrens dyrt kjøbte Hjord. Igen

og igjen læser han over: „Læg Vind paa at fremstille dig selv retskaffen for Gud, en Arbejder, som ikke behøver at skamme sig, som rettelig uddeler Sandhedens Ord!“

Joda, det er nok Grund til Ængstelse ogfaa!

Jeg haaber at døbe nogen ihøst her om vi lever. De søgende ved Udstationerne kommer ogfaa ind til Høstmødet, saa kan de bli døbt med engang her.

Om man bare havde mere Tid til Undervisningen! Man kan ikke række over alt dette Arbejde! Og jeg synes stundom at det er Under, at det blir noget af det. Her stræver vi og ber om flere Arbejdere, og naar de kommer paa Missionsmarken, saa lægger Herren dem paa Sygefeng, og nogen tar han hjem, og de arbejdende blir ikke flere end forud. Hvad vil Gud lære os mon?

### Skilsmisfen er tung.

Det er med dyb Sorg, at jeg herved meddeler Slægt og Venner, at min kjære Hustru Gurine Pederson Flom afgik ved Døden den 20de Dec. 1908. Hun var født i Helgeland, Norge, i 1872. Hun døde altfaa i sin bedste Alder. Vi har dog den Glæde og det Haab, at hun fik flytte udaf Trængselen her og ind til Sabbatshvilen hjsjet. Hun var lyg en Maaned, og led meget under den smertefulde Sygdom, men har dog Lidelserne med stor Taalmodighed. Hun var en tro Arbejder i Kvindeforeningen i Stefanus Menighed, og en inderlig Elsker af Missionen. Hun vil savnes dybt af kjære og Kiendte. De sidste Ord fra hendes Læber var Salmen 168 i „Vægteren“. „Herre, mit Hjerte længes i Stilhed til dig, Vindredets Smerte, Dødv og vederkvæg mig“ osv.

Pastor Okerlund besøgte hende flere Gange. Hun var ogfaa tilstede den sidste Stund samt forrettede baade i Sørgehuset og i Kirken ved hendes Begravelse.

I vort Ægteskab blev vi velsignet med 9 Børn af hvilke 5 er døde. Maa han som har lovet at være med sine alle Dage, de mørke

og stormfulde saa vel som de lyse. Vær med os som sørger over en kjer Ægtefælle og om Moder.

Peder Flom.

Der findes kristne Forældre, som tilintetgjøre Børnenes Kjerlighed derved, at de tillukker sit Hjerte for Børnenes Glæder og Sorger og fordrer det umulige af dem; at de skal glæde sig i det samme som de gamle. Om Forældrenes Hjerte saaledes tillukkes for Børnene, saa lærer disse snart til Gjengæld at tillukke sit Hjerte for Forældrene og at søge sin Glæde andetsteds.

Ludvig XII havde, allerede før han var bleven Konge i Frankrige, mange Fiender i Landet. Da han havde bestøget Troen, lod han skrive en Liste over dem og tegnede ved hvert Navn et sort Kors. Hans Fiender, som fik høre dette, kom i stor Frygt og flygtede. Saa snart Ludvig erfarede dette, lod han dem kalde tilbage og forsikrede dem om sin Naade; og da de omtalte Aarsagen til deres Flugt, sagde Kongen dem, at han havde ladet skrive et Kors ved deres Navne for derved altid at paaminde sig Kriften Kors og derved saa Naade og Kraft til at tilgive dem, saaledes som Gud i Kristus havde tilegnet ham.

En Husmoder i Paris, som var gift med en ugudelig Mand, der spottede over Religionen i sine egne Børns Kærværelse, var dog saa lykkelig at faa dem alle opdragte i Herrens Frygt. En kristelig Prest spurgte hende en Dag i Fortrolighed, hvorledes hun havde kunnet unddrage dem en Faders Indflydelse, hvis Tanker og Følelser stod i saa aabenbar Modfættning til hendes, og da svarede hun:

„Det er fordi jeg ikke mod en Faders Myndighed har stillet en Moders, men Guds. Fra deres tidligste Alder har mine Børn seet Bibelen paa mit Bord. Det er den hellige Bog, der har udgjort hele deres religiøse Undervisning. Jeg taug stille for at lade den tale. Gjorde de mig noget Spørgsmaal, begik de nogen Feil, eller gjorde en eller anden ond Gjerning, da aabnede jeg Bibelen, og det var den der altid gav dem Svar, der gjorde dem Bebreidelser eller opmuntrede dem! Den stadige Læsning af Skriften har alene bevirket dette Under, der forbauser Dem.“



### Fra Arbeidsmarken.

Det norske lutheriske Børnehjem i Chicago har ogsaa faaet en pen Gindring fra det norske Kongepar. Det er Kongens og Dronningens Billeder lig de, som fornylig blev overrakt det norske Alverdomshjem.

M. H. Stabanger Menighed, Burton, N. Dak. havde man den anden Uge i Feb. et Samtalemøde. Det Skriftsted man samtalte om var Tit. 2, 11—14. Af fremmede som deltog i Mødet nævnes Pastorerne Johanson fra Horace og Halvorson fra Grafton samt Emisærerene Chr. Hanson og Myresfjøl.

Past. Skarpeness skriver fra Centerville, S. Dak: Vi har haft svære Storme og megen Sne heroppe, men nu kan vi komme rundt igjen. Mrs. Rev. Langeteig af Ellings Samfund døde her i Byen Søndags Morgenen den 14de ds. Hun havde blot et Ønske—og det var at faa komme Jesus nærmere. Nu er det opfyldt. Begravelse Fredag.

Naar det nu er bestemt, at Billederne af de tre Pionerprester Clausen, Stub og Gieson skal males og opbevares for Slegter som kommer, saa er det klart, at Midler maa tilveiebringes til at bekoste dette Arbejde med, og det er ikke bare nogle faa Dollars, som vil til, men nogle hundrede. Endnu er det bare nogle faa, som har indsendt lidt til dette Niemed. Vi er anmodet om at gjøre „Buddbærerens“ Læsere opmærksom paa dette med Opmuntring til at flere maa sende ind lidt snarest mulig. Billederne er under Arbejde. Giesens er omtrent færdigt, men faare lidet at betale det med.

Bønneskriftet til Legislaturen i Iowa angaaende Langfredag har iaften naaet til 9,000 Underskrifter, indsendt til undertegnede. Der er Grund til at tro, at en Del, især fra den katolske Kirke, er sendt direkte til Legislaturmedlemmer. Forslaget blir sandsynligvis fremlagt i Løbet af denne Uge, men Sagen blir ikke taget under Be-

handling før 1ste Mars. Veir og Føre har lagt store Hindringer iveien. Saar jeg venligst anmode de 5 Prefter af Hagues Synode i Iowa, der endnu ikke har ladet høre fra sig, at indsende til mig snarest muligt, ialfald inden Maanedens Udgang.

Erhødigst

R. Brun.

Lake Mills, Iowa, 16de Feb.

Past. Evjenth har oplagt sine Menigheder ved Mt. Vernon, Redfield og de andre, som tilhørte dette Kald, og har antaget Kald fra S. Dak. Kreds til at virke paa Vestfiden af Missouri, hvor han allerede før har organiseret fire Menigheder og tror at han i en nær Fremtid kan organisere fire til. Evjenth's Kald bestod af 10 Menigheder før han nu opslugte de nævnte. Menigheden i Redfield med et par til tænker at kalde egen Prest, som da kommer til at bo i Redfield. Ligeledes er det Meningen, at en Prest skal komme til at bo i Mt. Vernon og betjene Menighederne der rundt. Med denne Ordning blir det tre Kald af det som indtil nu har udgjort et.

Prof. Hanson og Øktetten fra Skolen i Red Wing afslagde et kært Besøg til Aspelund, Wanamingo og Roscoe Søndag og Mandag den 14de og 15de Feb. Søndag var der ganske stormfuldt Veir, men en noksaa bra Forsamling indfandt sig i Kirken ved Aspelund. Hanson predikede og Studenterne sang mange vakre Sange. Søndag Aften var der Møde i det nye Skolehus paa Wanamingo. Der var ogsaa mange Folk og godt Program, med Sange af Øktetten og Taler baade af Hanson og et par af Studenterne. Mandag var der Møde i Kirken ved Roscoe Center. Da var der hedre Veir og mange Folk kom sammen. Alle Møder var baade interessante og opbyggelige. De taknemmelige Tilhørere siger: Kom snart igjen.

En Abonnent ved Kadoka, S. Dak. skriver og takker saa meget for „Buddbærerens.“ Bladet er dobbelt kjerkommet nu siden samme Person er kommet saalangt ud i Vesten og har mindre Anledning til at om-

gaaes kjendte kristelige Venner. Der flytter ind mange Folk paa de nye Strøg udover denne Del af Staten og Brevskriveren ønsker, at der maatte komme nogen Missionærer af Hauges Synode derud. Helst burde det være en, som kunde virke i begge Sprog hedder det. Fremdeles berettes, at Katholikerne er alt begyndt at missionere derude og mange er saa godtroende, at naar det kaldes Kirke, saa gaar de med. Den som skriver om dette har selv fire Børn derude og ønsker da især for disse, men ogsaa for de mange andre, at der snart maatte blive Virksomhed af lutherske og om muligt af H. Synode over disse Tragter.

### Besjændtgjørelser.

Hauges Menighed i Kenyon, Minn., indbyder Ned Wing Kreds til at holde Møde der den 2den til 4de Marts 1909. Samtaleemnet blir: Mat. 16: 13—19. Mødet begynder den første Dag Kl. 10 Formiddag med Prediken af Kredsførmanden. De besøgende tager enten med Chicago Great Western eller C. M. & St. Paul Ry. til Kenyon. Kom mange, og kom med Bøn om et godt Møde.

Prof. W. D. Wee indleder det opstillede Samtaleemne. M. J. Westphal.  
J. J. Dahle.

Mayville Mgh., Pastor Borgens forrige Kald, indbyder herved Mayville Kreds af Hauges Synode til, om Gud vil, at afholde Kredens Missionsmøde i Mayville, N. D., den 4de til og med 7de Marts førstkommende. Emne for Samtalen: Mark. 4: 21—23. Kom mange, og kom med Bøn om at saa være til Betsignelse.

L. Langehaug, Form.  
D. J. Malkewick, Sekr.

Paa Indbydelse fra Trondhjems Mgh., Pastor Nervig Kald, Vankton Co., S. Dak. vil S. Dak. felles Indremissionsforening afholde Møde fra 5—7 Marts 1909. Samtaleemne Mark. Evang. 4: 21—24. Torsdags Aften Sammenkomst i Kirken, og Torsdag mødes besøgende i Frene og Volin. Pastoren saavelsom Menigheden ønsker mange talende og bedende til dette Møde. De har baade Hjerterum og Husrum i Trondhjem.  
J. J. Dakland.

Otter Tail Indremissionsforening afholder paa Indbydelse fra Skandia Menighed, Pastor Nesvigs Kald, Møde i Ritchville, N. D., fra 4de til og med 7de Marts. Mødet begynder Kl. 2 Eftermiddag den 4de. Samtaleemne: Matt. 25: 1—13. Kom ogsaa til dette Møde saamange som kan. Maa Herren være med og velsigne!

Paa Foreningens Vegne  
G. D. Nordmarken, Form.  
D. G. Wolden, Sekr.

Paa Indbydelse vil den nordlige Iowa Indremissionsforening holde Møde i Graettinger i Past. Sigval Sundes Kald fra den 9de til og med den 11te Marts. Mødet begynder den 9de paa Formiddag. Samtaleemnet er den 32de Davids Salme og indledes af Past. Wigdal fra Ruthven. Første Aften har vi Prediken af Past. Ake fra Estherville. Saa faar vi sætte vort Haab til Gud, saa skal vi saa et velsignet Møde ogsaa der.

B. B. Olsen, Form.  
A. Scham, Sekr.

Trefoldigheds Menighed, Pastor H. A. Hansons Kald, Chicago, Ill., indbyder Chicago Kreds af Hauges Synode til et kristeligt Samtalemøde at afholdes i deres Kirke den 9de til 11te Marts. Emne for Samtalen: Heb. 4de Kap. Menigheden ønsker et velbesøgt Møde; man melde sit Komme til C. Hanson, 204 N. May St., eller til Rev. H. A. Hanson, 192 W. Huron St. Indmeldelser bedes sendt saa tidlig, at vedkommende kan faa Svar tilbage med Adresse til Logistad. Herren give et velsignet Møde!

J. J. Lee.  
L. J. Spande.

Paa Indbydelse fra Menigheden i Horace, N. Dak., Past. Johansons Kald, holder R. R. Dalens Indremissionsforening Samtalemøde paa nævnte Sted fra 25 til 28 Febr. Samtaleemne: Efeserne 2, 1—10.—Betania Menighed ved Berley, Minn., Past. Redals Kald, fra 11te—14de Marts. Samtaleemne Luk. 8, 4—18.

Jakob J. Castvold.  
B. B. Mornes.

Retteelse. I „Budd.“ No. 6 i Slutningen af Stykket: „Han vil være med“ staar: „Jeg sender nogle Penge, som skal være til Underhold for en Gut i Kina“ o.s.v. Broder Ytterhus oplyser, at de tilsigtede Penge er fra Romsdals Menigheds Søndagsskole og Kvindeforening.

## Kvitteringer

Profesorløn: Ved E J Halverson fra Ensbjør- ough Mgd., Pastor O D Bergs Rald. Denne Liste er før kvitteret for i Budb. No. 5, men da den var ufuld- stændig og dertil noget indendigt senere, kvitteres her- ved paa nyt for det hele: E Erikson, A Folkad hver 2.50, J D Gravby, A Unnonion hver 2, A Walen, B D Gravby hver 1.75, A D Larson 1.50, O Wagby 1.45, S Hjermstad 1.25, S J Halverson, E D Erikson, M S Hjermstad, B Verion, A Risting, A S Olson hver 1, O T Gjerboild 95c, B A Erdbahl 75c, S M Becknefs 60c, J S Bederson, E Becknefs, S R Becknefs, D Becknefs, T M Selseth, S E Olson, M M Knudson, S Erikson, E Beck- strøm, E D Stotten hver 50c, B B Verion, Linda Ver- ion, J Folkad, J Erdbahl, E Risting hver 25c, Tillæg af Indbæren 7c.....	31.32
Ved Pastor J S Johansen fra Froens Mgd., Johansens Rald.....	70.00
Ved Pastor L E Jacobson fra hans Rald: Franklin Mgd.s Rvf. 19, Jver Olson, samme Mgd. 2, fra West Prairie Mgd., Martha Kunice 1, Martha Hatland, S Hatland, Julia Hatland, Ida Hatland, Martha Hat- land hver 25c.....	25.00
Ved D B Skult fra Primrose Mgd., Pastor J A John- sons Rald: Mrs. B Bowers, Mrs. Jafe Duff hver 2, Tom Glus 50c.....	4.50
Ved D J Norem fra Samuels Mgd., Diktads Rald sam- let ved D J Norem: D J Norem 1.50, Eric Diktad, D K Larson, J Brown, J Melgren, D Warberg, L L Tot- land, L Norstad, A Ulfstad hver 1, M Folk, James Brown hver 50c, Pastor A E Diktad 3.....	13.50
Ved E Klingenberg fra Manger Mgd., Svingens Rald...	20.00
Ved Pastor Kleveland fra Stabanger Mgd., Kleveland's Rald: K Kleveland Sr., S Kleveland hver 2, M Kleveland 1.50, A Alfelsen, E Carelsen, Mrs. Mort, K Kleveland, D Kleveland hver 1, D Tolleson, E D Kleveland, D Umbahl, M S Kleveland, Theo. Alfelsen, Talette Alfelsen, Mrs. Um- bahl, Chr. Kleveland, B Paulson, A Mort, D S Eaba, J Mort, B Juvee, L S Kleveland, J Bederson hver 50c, T Larson 75c, Theo. Larson, Mrs. Johnson, J D Carelsen, E Kleveland, B D Kleveland, J Nelson hver 25c, Pastor Kleveland og Familie 5.....	25.25
Ved Beder B Lee fra St. Pauli Mgd., Edinburg, N. D., Ved Knud B Alsheim fra Ny Stabanger Mgd., Austin, N. D., samlet ved Beder B Alsheim: Beder B Alsheim, Halvor S Knudsvig hver 5, J E Lee 4, D B Alsheim 3.50, J J Knudsvig, O J Knudsvig, K B Alsheim, Mrs. Bertha Gundersen hver 3, L K Fuglesten, D D Lillebo hver 1.50, J Høgland, M S Knudsvig, J S Høgland, L Kamstjeld, K S Berge, J Buer, Mrs. D Knudsvig, E A Høng hver 1, B B Alsheim Jr., B D Alsheim, S E Hauge, D A Olson, S Hørebakken, J J Knudsvig, O B Alsheim, O Høng, S D Knudsvig, B B Alsheim, J S Knudsvig, E Høgland hver 50c, D B Alsheim, J D Knudsvig, E R Alsheim, M B Alsheim, R Eversen, B S Knudsvig, S T Halvorsen, M D Alsheim, D S Knuds- vig, E Hørebak, J Nesvig, Karina Gundersen, B B Knudsvig, M B Knudsvig, J Andresen, S E Høgland, D Alsheim hver 25c, 50.75. Samlet ved Jver Kam- merud: D Regenes 3, J Kammerud, O Gundersen hver 2, S E Hauge, D D Buer, E A Kvintne hver 1.50, B J Lunde 1, J S Høng 50c, 13.00. Samlet ved John Overton: D O Foss 4, J Overton, A D Lillebo, B J Høng, S Hagli hver 3, J Paulson, E A Sandvig hver 2, D Hagli 2.50, D Overton 1, D O Foss Jr. 25c, 23.75	87.50
Ved Pastor Brelle fra Hoff Mgd., Brelles Rald: J J Johnson 4, A S Erikson, M Sveiben hver 3.50, S B Høgelson, Mrs. D Stalbeck hver 2.55, Mrs. A Wiglund 3, S A Peterson, S J Brelle, Chr. Hagen, B Høge, Mrs. Klara Stalbeck, S D Stalbeck, Oscar Stalbeck, D Schjoll, D Johnson Sr. hver 2, D Hendrickson 2.50, B Dberg 2.20, D A Olson, S Ristvedt, D S Evarstad,	

B T Bilt, E Fredrickson hver 1.70, B Killy 1.75, Mrs  
S Svien, J D Johnson, E Degaard, Mrs. Kringsberg,  
J Karestad, Mrs. N Sorenson, J Skogberg, O John-  
son Jr., D Thompson, J Stalbeck hver 1, J Larson 90c,  
T Ristvedt 85c, D Karestad, A Kringsberg hver 50c... 64.80

371.87
Fragaar hvad før er kvitteret for af denne Liste i No 5
342.87
Før kvitteret
4117.03
4459.90

## J. A. Oasieson.

Kinamissionen: Ved Mrs. Ingman Sether fra Hauges Mgd.s nordre Rvf., Pastor S Hansens Rald Jackson, Minn.....	30.00
Mrs. A B Bratsberg, Bortal, N. Dal.....	5.00
Ved Mrs. D Hanson fra Immanuel's Mgd.s Rvf., Alpe- lund, Minn. Pastor E E Holters Rald.....	40.00
Ved Pastor T T Bøe fra Boar Rvf., Marietta, Minn.....	15.00
Ved Chris. Simonson fra Shell Creek Mgd.s Rvf., New- man Grove, Neb.....	25.00
Ved Mrs. J S Ree fra Hauges Mgd.s søndre Rvf., Jack- son Minn., Pastor Simon Hansens Rald.....	15.00
Mrs. A Stien, Hickson, N. D.....	3.00
Ved Pastor S J Berg fra Bethlehem Mgd.s Rvf., Chester, Ja. 20, Mrs. Anna Osvald, do. 3, Mrs. Pastor S J Berg, Otterdahl, Minn. 2.50.....	25.50
Ved Mrs. Jas. Brown fra Samuels Mgd.s Rvf., Eagle Grove, Ja., Pastor Diktads Rald.....	20.00
Ved Mrs. O Braud fra Hauges Mgd.s Rvf., Chicago, Ill. Ved Pastor S E Simonson fra S Hefland, Eagle Bend, Minn.....	5.00
Ved Pastor A Langehaug fra Trondenes Mgd.s Rvf., Charon, N. D.....	25.00
Ved Pastor J E Hjelmervik fra E H Larson, Osseo, Wis. Mrs. Siri Gullition, Esouz Falls, S. Dal.....	6.00
Ved Mrs. K A Knutson fra Immanuel's Mgd.s Rvf., Cen- terville, S. D., Pastor Elberg's Rald.....	15.00
Ved Pastor A S Melom fra Belva n. ev. luth. Rvf., Bel- va, N. Dal.....	39.62
Ved Mrs. T I Bjørndahl fra Hjelmelands Rvf. ved Cle- verville, Alta, Canada.....	10.00
Ved Mrs. Ben B Benson fra Bethania Mgd.s Rvf., Rad- cliffe, Ja.....	25.00
Ved Pastor A Haugland fra Clark Center Mgd.s Rvf., 33, en Ubemønt, Clark, S. Dal. 2.....	32.00
Ved Pastor M J Westphal fra Peterson Mgd.s Rvf., Pe- terion, Minn.....	25.00
Ved R Vat, samlet i Melbø's Mgd., Irene, S. D., Pas- tor Nervi's Rald i Melbø af en Cent Ugen pr. Indbid for Mar 1908: Rasmus Vat, Mrs. R Vat, Ida, Gina, Lydia, Enoc, Genr., Clarence og Richard R Vat, Eric E Vat, Andrew Anderson, Mrs. A Anderson, Einer An- derson, Nels Lee, Ole J Dahl, Nels Mellem, Ranna Hanson, Euen Vat, Mrs. E Vat, Ida, Melvine, Ema- nuel, Andrew, Elmer og Martin E Vat, Henry Hall, D E A Lundquist, Minnie Sørensen, Ole Vat, Mrs. D Vat, Edwin, Olina og Ingvald D Vat, Pastor L S Nervi, Mrs. Nervi, Eda Rye, Mary Rye, Martin Rye, Knud R Johnson, Louis Brunsvig, Ole Bruns- vig, Mrs. D Brunsvig, Signe Eii, Ole Durham, Mrs. B E Peterson, Marie Sletten, Joseph Rye, John- nien, Albert Larson, Bertha Larson, Mrs. J M Lar- son, Mary Larson, Carrie Larson, Louis Larson, Mit- tel Vat, Mrs. M Vat, Jnanda, Palma, Mable og Al- fred M Vat, K D Vollen, Emil Kvibgaard, D A An- derson, E D Durham, Martin Durham, Albert Satrum, Mrs. A Satrum, Maria, Anna og Louis A Satrum, Ida K Rye, Peter Moen, Martin Grudt, Serine Wold, B E Nelson, T Fosheim hver 52c, Mrs. K Rye 1.....	40.52
Ved Mrs. E R Lien fra St. Peters Mgd.s Missionsf., Red Wing, Minn., Past. r D S Melands Rald.....	50.00
Ved Pastor D S Elstad fra Spring Prairie Mgd.s Rvf., Morrisonville, Wis.....	10.00



Bed Mrs. Gurina Westby fra Ebenezer Mgd.s Kvf., Coopersstown, N. D.	10.00
Bed S B Kullo fra Størstahl Mgd.s Kvf., Salesburg, N. Dak., Pastor Maltewicks Kald.	20.00
Bed Pastor P S Stenersen fra en Missionsben, Pierpont, S. Dak.	5.00
Bed Pastor I T Carlsson fra Nazareth's Mgd., Banff, Canada. Offer bed et Missionsforedrag af Missionær S R Rønning.	19.60
Bed Knud P Alsheim fra en Missionsben i Ny Stavenager Mgd., Burton, N. Dak.	3.50
Bed Pastor A W Mannes til Løn for Dr. H Anderson, Fancheng, Kina, for første Kvartal fra: Ladies Missionary Society of Trinity Church, Dancton, S. D. 10. Kvf. samme Mgd. 11.25, privat Subskription i Tref. Mgd., Dancton, S. Dak. og Volin Mgd., Volin, S. Dak. 50 50.	71.75
Bed G A Kasseim fra Clear Lake & Ellsworth Mgd.s østre Kvf., Hamilton Co., Ja., Pastor Castvolds Kald.	60.00
Rasmus Dal, Irene, S. Dak., Udbytet af en Missionsgris.	15.11
Bed Pastor D H Elstad fra Morristonville Mgd.s Kvf., Morristonville, Wis.	27.68
Hans Egland, Moscow, Idaho	10.00
Bed Mrs. A M Anderson fra Mayville Mgd.s Kvf., Mayville, N. D.	10.00
Elga, Johannes og Peter Johnson, Berles, Minn.	5.00
Bed Pastor K C Holter fra Seriana Anderson, Elbow Lake, Minn.	1.00
Bed Lien Bros., Hendrick, Idaho, efter afbøde Mr. & Mrs. C A Lien.	25.50
Bed Pastor J J Starvneis fra St. Johns Kvf., Centerville, S. Dak.	15.00
R T Moen, Mpls., Minn., subskriberet i Twin Valley, Minn. 11 Aug. 1907.	5.00
Bed Pastor J J Rendahl fra Bang Mgd.s Kvf., Fergus Falls, Minn.	12.47
Bed samme fra en ubenævnt i Bang Mgd., Fergus Falls	5.00
Bed Pastor D T Borgen fra Curran Valley Mgd.s Kvf., Tabor, Wis.	25.00
Bed Pastor G D Bif, Beresford, S. Dak. fra St. Peters Mgd.s Kvf. 25. Nels Oland, Westerville, S. D. 6. Mr. & Mrs. Arne Mortvedt, Westerville, S. D. 5.	36.00
Bed Pastor S C Simonson fra Mrs. Maren Eversen, Eagle Bend, Minn.	5.00
Bed Mrs. Paul Grinde fra Tref. Mgd.s Kvf., Portland, N. D., Pastor Maltewicks Kald.	20.00
Bed Pastor G D Bif fra Roseni Mgd.s Bigef., Beresford, S. Dak.	20.00
Bed Pastor B D Bauldrud fra Elims Mgd.s nordre Kvf., Randall, Ja. 40, fra Olands Kvf. af samme Mgd. 35, fra Randall Kvf. af samme Mgd. 45, fra Mr. & Mrs. Martin Olson, Randall, Ja. 1.	121.00
Bed Pastor C C Holter fra Hauges Mgd.s Kvf., Kenyon, Minn. 15, Martin C Lee, Kenyon, Minn. 5.	20.00
Bed Pastor A Haugland, Clark, S. D. fr. Nils Hoffstad.	5.00
Bed Hans C Hanlon fra Thronbjem Mgd.s West Prairie Kvf., Volin, S. D., Pastor Nervigs Kald.	30.00
Bed Miss Nora Eversen fra de unge Kvinders Eftersyn af Riverside Mgd., Dawson, Minn. 10, "Biding Workers", Dawson, Minn. 5.	15.00
Bed Pastor L C Jacobson, Virgoia, Wis. fra Franklin Mgd.s Kvf.	19.00
Bed Mrs. Eder Hauge fra Lincoln Mgd.s nordre Kvf., Wells, Ja.	10.00
Bed Mrs. A U Enge fra Salems Mgd.s Kvf., Roland, Ja.	60.00
Bed John W Hall fra Tabitha Mgd.s Kvf., Blairsburg, Ja., Pastor Castvolds Kald.	24.37
Mrs. Anna Torgerfon, Lodi, Neb.	5.00
	1217.62
Før kvitteret	8846.10
	10,063.72

Hospital i Kina: Bed. Pastor G M Bruce fra Salems Mgd.s Kvf., Sherman, S. D.

Bed Mrs. A U Enge fra Salem Mgd.s Kvf., Roland, Ja.	15.00
Bed Pastor G D Bif fra Roseni Mgd.s Bigef., Beresford, S. D. 10, St. Peters Mgd.s Kvf. 8.	18.00
	42.00
Før kvitteret for	704.63
	746.63
Børnehjem i Kina: Bed Pastor C C Holter fra Martin C Lee, Kenyon, Minn.	2.00
Bed Pastor S C Simonson fra Mrs. Maren Eversen, Eagle Bend, Minn.	5.00
Bed Miss Josie Mathiasen fra Mayville Mgd.s Søndagskole, Mayville, N. D.	8.30
S R Lee, Moscow, Idaho.	3.00
	18.30
Før kvitteret for	592.36
	610.66
Bibelskole i Kina: Bed Pastor G M Bruce fra Salem Mgd.s Kvf., Sherman, S. D., til Miss Hobnfields Bibelskole.	10.00
Bed Pastor J C Hjelmervik fra Deleo Mgd.s Kvf., Deleo, Wis.	10.00
Bed Mrs. Anton Olson fra "Missionsens hjælpende Haand" af St. Pauli Mgd., Mpls., Minn. til Bibelskolen for Kvinder.	53.00
Bed Miss Emma B Stribahl fra Salem Mgd.s Bigef., Roland, Ja.	25.00
Bed Pastor G D Bif fra Roseni Mgd.s Bigef., Beresford, S. D.	10.00
	108.00
Før kvitteret for	257.85
	365.85

Underhold af Ebang. Bibelsk. Lærere og Børn	
Bed Pastor A D Orvegaard fra Tref. Mgd.s Kvf., Chicago, til Løn for Mrs. Wang, Fancheng, 25; Søndre Lumbo Mgd.s Ungdomsf., Kaskon, Minn., Løn for Lærer Chang-Schu-Tang 27, Romsdahl Mgd.s Kvf., Beresford, S. Dak. Underhold for Li-Tung-sin, Taipingtien 12.66, Romsdahl Mgd.s Søndagskole. Underhold for sidstnævnte Gut 2.34, The Little Mission Band, Red Wing, Minn. Underhold for Tsai-Suei-Mah 15; Mrs. Halvor Robertson, Lac qui Parle, Minn., Underhold for Ran, Taipingtien 15; dr. Missionær Rønning fra Norden Mgd.s Bigef., Vardo, Alta, Canada, Løn for Ebang. Ting-Scho-Chang, Fancheng 35, Mrs. Lørris Thompson og nogle andre Kvinder, Roland, Ja., Løn for Mrs. Uei i Tisho 19, St. John Mgd.s Kvf., Sioux City, Ia., Løn for Ebang. Sen-Long-sien, Hsinje 50; Pastor D H Elstad, Morristonville, Wis. Løn for Røpportør Kwang-twan-b, Hsinje 30, Elf Creek Valley Mgd.s Kvf., Osleo, Wis. Underhold for Bigen Wan-Hong-Yun, Fancheng 15; Martin Osvald, Ole Jacobson, Ben Gelmen, Bæcker, Ja., Løn for Lærer Euen, Fancheng 15, "The Boys' Bible Class", Nels Mgd.s Søndagskole, Madison, Minn. Underhold for Stud. Kan-Cheng-foh, dr. Mrs. D O Dale 15.	276.00
Fra D S Haugen, Wanamingo, Minn. til Underhold for Reb-Eben-Ehan, Taipingtien 25, Mrs. D S Haugen, Underhold for Bigen Lybia, Fancheng 15.	40.00
Bed Miss Nora M Wallen fra Roseville Bigef. af Tref. Mgd., Portland, N. D. Løn for Ebang. Cho-Fang-ling	50.00
Fra C Fredrickson, Sacred Heart, Minn. Løn for en Evangelist	30.00
Fra Gorine Christopherson, Brookings, S. D., Underhold for en Gut.	5.00
Bed Hans C Hanlon, Volin, S. D., fra Thronbjem Mgd.s West Prairie Kvf., Pastor Nervigs Kald, Løn for en Bibelskvinde	25.00

Bed Miss Nora Swenson fra Riverside Mgd.s unge Kvin-  
ders Skole., Dawson, Minn. Underhold for to Kvinder 30.00

Før Kvitteret for 456.00  
1941.40

2397.40

(Fortsættes.)

J. S. Renbald.

Til Varnehjemmet i Chicago: Fra Kv.  
i Newman Grove, Neb., Pastor Westbys Kald,  
ved Chr. Simonson..... 10.00  
J. S. Renbald.

Kvittering for Bidrag til Søndagsstoletafet  
i Milwaukee: Ved Pastor K. L. Cleveland, Oskan, Ia.,  
Bertha Biding, Knudt K. Kleppe hver 2; Mrs. Anna  
K. Osterhus, Lars Oslund, Lauri Osterhus, Afel Afel-  
son, Mrs. Tofte, Christoffer Osterhus hver 1, S. Am-  
dal, K. L. Cleveland hver 50c. Ved Student O. J.  
Mundal fra Red Wing Sem. 4.

Mange Tak til alle Givere og Hjælpere.

Nels Carlsson.

Til Kirkearbeidet i Grand Marais, Minn.  
Fra Kv. i Osseo, Mgd., Wis., Pastor J. C.  
Hjelmervik's Kald..... 10.00  
Fra Pastor og Mrs. J. C. Hjelmervik til samme  
Gjøremaal..... 5.00

Med ydmyg Tak erkendes Pengene modtaget.

Baa Bethlehems Mgd.s Begne

C. G. Tidnes.

Kvittering og Tak.

Jeg vil herved faa frembære min hjerteligste Tak  
til de hære Givere for \$26.50, som vi har rigtig mod-  
taget; iher takkes G. D. Kaheim i Jewell som sam-  
lede disse Penge.

Med det samme vil jeg ogsaa faa frembære min  
hjerteligste Tak til alle andre Venner som i det senere  
har staaet os bi med Hjælp og Støtte paa mange Ma-  
der. Det har alt kommet Jaare vel med. Gud vel-  
signe og Lønne eder alle for eders Kjærlighed og God-  
hed mod os.

Mrs. A. Haavik.

Gaver til Foliet nordlutheriske Kirke:

Offer i Newark, Ill., Pastor Mortvedts Kald 16.25  
Offer i Norway, Ill., do. Kald..... 10.00  
Offer i Plattsburg, Ill., do. Kald..... 32.35  
Offer i Rio, Wis..... 17.00

75.60

Paa Menighedens Begne siges herved hjertelig  
Tak til alle som var med at give, maa Herren rigelig  
velsigne eder. Alle ved, at denne Menighed er baade  
liben og fattig og faa Gjæld atpaa; det er meget  
haardt, naaget Gud har velsignet os i det founndne  
Aar, faa vi har faaet afbetalt \$700.00 og faaet Vase-  
mentet færdig og Kirken gjort istand. Skulde der  
være nogen i Samfundet som Gud har givet i Over-  
flodighed, som og ræk en hjælpende Haand, faa vi faar  
denne Kirke skuldfri. Foliet er haard Arbeidsmark,  
meget faa levende fristne, faa det blir ofte vanstelt  
at se, hvad Guds Vilje er. Maa Herren ogsaa her  
faa udgyde sine Naadestrømme, faa at Folket maa  
komme at befinde sig for det er forsent.

Proderligt S. B. Hansen.

Bedes erindret.

En hel Del Notes, givne til Afbetaling  
paa Synodens Gjæld, er for nærværende for-  
faldne, og enhver som ved sig at have givet  
en saadan Note annodes indtændigt om at  
sende os Beløbet snarest muligt, som vi for  
nærværende har en større Afbetaling at mø-  
de.

D. A. Ulvin

Red Wing, Minn.

## „Budbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for  
hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil  
erindre sig dette, naar de indsender Betaling  
for Bladet.

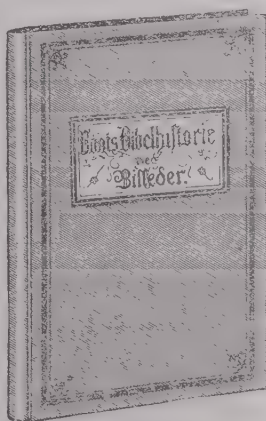
## Gjæros den Tjeneste

at sende alt, hvad der angaar Bladets Ind-  
hold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon,  
Minn. Han er Bladets Redaktør. Men  
gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling  
for Bladet, Opfigelser, Adresseforandringer  
og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition,  
til C. L. Lethun, Red Wing, Minn.  
Derfor man erindrer sig dette og gjør der-  
efter vil man spare megen Tid, Arbeide og  
ekstra Omkostninger for hver af os.

## Fra 1ste April førstkomende

vil „Budbæreren“ ifølge Synodens Be-  
lutning blive standset til alle dem, der ikke  
har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908.  
Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken  
Tid Deres Blad er betalt for. Staar der  
paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgan-  
gen af det Aar, eller med andre Ord: Det be-  
tyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907.  
Ligesaa, hvis der staar 08, faa er Bladet be-  
talt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig  
dette.

## Illustreret Bibelhistorie



med lidt af Kir-  
kens Historie.  
Af Volrath Vogt  
Revideret efter  
den nye Bibelo-  
versættelse. Trykt  
paa fint Papir,  
med et Kart og  
53 Illustratio-  
ner. I Silf  
Cloth med sort  
Titel paa for-  
gyldt Grund paa  
Siden. Hæuges  
Synodes Forlag  
0.45

Ordres indsendes til

C. L. Lethun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

## Illustreret Katalog

over Bøger i Hæuges Synodes Boghandel vil bli-  
ve tilsendt frit paa Forlangende.

Adresse: C. L. Lethun, Red Wing, Minn.

**Norge.**

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakreste Turisttragter i Norge. Det er Sommerbilleder og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet i vakkert komponeret Bind. Størrelse 9½x12 Tommer. Pris..... 1.75

**Vinterliv i Norge.**

32 halvesides og 14 halvesides, samt 38 mindre Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografier af N. B. Wisse. Det er nylig der er taget Gen- syn til den henrivende vakre norske Vinter og Billederne maa sees for at paaføynes. De er ind- bundne til en Bog 9½x12 Tommer med en Indled- ning af Rosentrantz Johnson. Pris..... 1.50

**Norges Byer.**

Billeder fra Norges Byer. Kunstitryk af Foto- grafier paa dertil særtill forarbejdet Papir. Sjæl- den vakre. Størrelse 8½x12. Hellsides Billeder 6½x9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kri- stiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Na- tionaltheateret og Avershus; Drøbak, Moss 3 Billeder; Fredrikstad 7 Billeder; Sarpsborg, 3 Bille- der; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billeder; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger Røros, Drammen, Kongsborg, Holmestrand, Hø- nesfoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Varvik 4 Billeder; Røssgrund, Eken, Brevik, Vangslund, Kragerø, Risør, Hvaler, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christianiaand S., Kjekkefjord, Mandal, Farjund, Egerjund, Sandness, Stavan- ger, Haugejund, Bergen, Fjæfjordet, Florø, Vale- jund, Molde, Christianjund N., Levanger, Sten- fjer, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Ramfoss, Bodø, Mosjøen, Kabelvaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Vardø og Vadsø. Indbundet i vakkert komponeret Bind, \$1.75. Send Ordres til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.

**B ö g e r,**

der faaes i vor Boghandel og anbefales paa det bedste:

Aggaard G. Da Ankeret faldt. En Julehi- storie. Indb. 75c.

Ahlfeld, Dr. Friedrich. Menneskelivet i Guds Ords Lys. Indb. 85c. 3 bedre Bind med Guld- snit 1.20.

Andersen, D. M. Kristelige Sange. Indb. 35c

Aubert, Elije. Et Juleminde. Indb. 1.00

Berg, C. D. Tre kun. Korte Evangeliepre- dikener for Ungdommen af svenske geistlige. 3b. 75c

Bernhoff, Th. C. Følg Jesus. En Bog for Konfirmander. Indb. i Skirtingsb. 60c. Do. med Guldsmnit 80c.

Bonar, Dr. Horatius. Veien til Fred. En Bog for bekymrede. Indb. 50c.

Borchgrevink, Johanna. Fra Bigeashlet i An- tananarivo. Indb. i-Skirtingsb. 40c.

Breve fra Himmelen, eller Jordenlivet seet i Ewighedens Lys. Skirtingsb. 1.00

Brown Philes. Den unge Piges Birkfælt i og udenfor Hjemmet. Indb. 1.20. Do. med Guldsmnit 1.45.

Børnenes Harpe. Andelige Sange for Søn- dagskolen og Hjemmet. Presjet Bærredsb. 30c. Do. med Musik 60c.

Dahle, L. Livet efter Døden og Gudsrigets Fremtid. Skirtingsb. 2.25.

Defoe, Daniel. Robinson Crusoe. Indb. 50c

Det fortabte Barn eller Ralph Harbingtons Levnet og Død. Indb. 30c.

Eckhoff, C. F. Sandheden i Kristus, fremstil- let i Predikener over Kirkearets Høimesfeteft. Indb. 2.40.

En sand Kristens Kendetegn. Indb. 1.10.

Gimle, Th. Pastor. Guds Veie med et gjen- stridigt Folk. Med 62 Billeder. Indb. 1.00.

Gaache, N. F. Usandagsbog. Indb. 1.60 Do. smukt indbundet med Guldsmnit 2.20.

Predikener over Høimesfe- og andre Tefter. Indb. 1.75.

Lær mig, Herre, din Veil En Konfir- mationsbog. Dette er en ny Bog paa 67 Sider, smukt indbundet, som sendes for 25c.

Naar Jesus kommer ind i Huset", af Pastor Rildahl. Sendes rortofrit for 60c.

Nonnen, Emily. To Julefortællinger. 3b. 35c

Siedel, Ernst, Dr. Veien til evig Ungdom. Livsvisdom for Ynglinge. Indb. 75c.

Veien til evig Etjønshed. Livsvisdom for un- ge Piger. Indb. 1.05

Bollmar, A. Seet ved Lys Fortællinger. Indb. 50c. Do. Skirtingsb. 75c.

Prestegaarden i Harzen. Fortælling. Skir- tingsb. med Guldsmnit 1.30

Uhykelige Mennesker. Sels Fortællinger. 3b. 80c.

Tre Juleaftener. Skirtingsb. 1.10

Blot jeg bliver salig. Fortælling fra Livet af N. v. S. Indb. 1.00.

Friis, N. F. Til Julebordet. Fortællinger. Indb. 85c.

Arctander, Jno. W. Trøst for Tvilere. 3 Omflag 35c.

Dischhoff, Dr. Julius. Dr. Martin Luther i Ord og Billede for gamle og unge. Skirtingsb. 80c

Kestfryd, Stykker og Dialoger til Gjengivelse ved Børnefejer Ungdomsraader etc. Indb. 50c.

Fredsbasunen. Salmer og Sange til Brug i Menigheden ved Siden af Salmebogen. 3b. 40c.

Do Musikudgave 2.00.

Fredsrøien. En Samling af Sange til Brug i Indremissionens Tjeneste. Indb. 50c.

Frydetoner. Sange fra Ungdommens Ven. Alle tre Bind i en Bog 3.50.

Functe, D. Usandagsbog. Indb. 2.00.

Gofner, Johannes. Skatliste. Indb. 60c. 3 halv Marokko 90c. Do. med Guldsmnit 1.15.

Do. paa engelsk 75c.

Harpen. En Sangsamling. Alle fire Hefter i et Bind 1.00.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

## Norske Landstaber og Nationalbilleder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende.

Juleaften; Aften ved Tjernet; Fraklandsbalen i Kjøbenhavn; Høstfeld; Nordfjord; Vestsjøen; Paa Skt; Paa Kjælle; Paa Havet i Storm; Paa Havet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billeder). Gæsterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Binterbilleder (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Vappesleir. Vi ei Baad. Seilbaad paa Havet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Optjørelsen til Holmenkollen. Fra Nordland. Fjosen ved Ulsefjord. Evolvær. Quarbræen. Maistind. Fra Hardanger. Forghættan. Fra Nærøfjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Lofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Pragt-billeder i mange forskellige Karver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusindvis forieret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dussin.

Af disse sidste har vi netop modtaget en ny Forsyning meget bedre Kort.

Send Ordres til

C. Lillethun.  
Red Wing, Minn.

## Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Ihver's Erfaring. Send for illustreret Katalog.  
August Klagerstad,  
Marinette, Wis.



Carl Haugland, Pref.

## Pioner

## Oruler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og navn hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket Instru-ment til Dagens aller laveste Priser. Navn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
318-320 Nicollet Ave.  
MINNEAPOLIS MINN

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bøgmærker:

„Julehilsen“; „Nytaarshilsen“; „Hilsen til mit Fædreland“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Hiertelig Bønsknning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kros ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“.

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H. Red Wing, Minn.

Forlovelsen. Af Pastor J. J. Starnes. 30 Sider. Hefet 10c.

## Alterbilleder

præmiebønnen garanteret Udbyrelse. Bedste Petin-geller. Rigsholdig Motivsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: Adolf J. J. J., Story City, Iowa.

## Hedes erindret.

Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Vasselson, Kasson, Minn.

Benge til Synodetassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. O. A. Ulbin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Hedeningemissioner sendes til Rev. J. J. Ren-dahl, 226 Bernon Ave., E. Ferguson Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. H. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. G. D. Vit, Route 3, Veresford, S. D.

## „Budbæreren“

udgives af Gauges nord-ebangeti? lutheriske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun,

Drawer S Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. E. Solter, Renon, Minn. Indsendelser og alt vedkomende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Dr. Tønnes Thomas Sanitarium  
for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Owyhee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norske Kurser, nord Levemaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

Indhold. 1. Han r saaret for vore Overtrædelser, han er trøst for vore Misgjerninger; 2. Fra det store Missionsmøde i Minneapolis; 3. Red Wing Seminary; 4. Anders A. Haavick gaet ind til Sabbatshvilen; 5. Et Vennemøde; 6. Du glemte om; 7. Vonnens Magt; 8. Professoreløn; 9. Kredsens og Kredsmoder—Kvartalsmøder; 10. Fra Biondsforeningen for Israel; 11. Dødens Høst; 12. Helten som reddede sytten Liv; 13. Kinamissionen; 14. Stiftsmiselen er tung; 15. Fra Arbeidsmarken; 16. Befjendtgjorelser; 17. Kvitteringer.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

{ 41de Mer.

(Af D. Funche.)

Fløiter og Trompetstød, nei der er tyst og stille derinde; thi der begravnes en død, som med For- og Efternavn hedder: Seg, Seg.

Aron, Høppestøpsten, holdt i sin Tid  
vældige Taler, saa selv den grumme Egyp-  
terkongen bævede i sit Hjerte. Men tusind  
Gange mægtigere end hans Taler var dog  
hans Tausshed, da Gud med et Slag rev to  
af hans Sønner bort fra hans Side „og  
Aron tiede stille“ hedder det da. Han knur-  
rede ikke, klagede ikke, jamrede sig ikke, men  
tiede stille, hvor meget Hjertet end bævede  
indeni ham. Se det er en Helt! Er du og-  
saa en saadan? Hvad vil du gjøre, om Gud  
imorgen lader to af dine Riser styrte? Spørg  
dog dig selv!

Det havde været let for Moyses, Herrens fortrolige, at sætte op en lang Liste over sine Heltegjerninger, hvorledes han ved Troens Kraft havde tilintetgjort Folk og skabt Folk, hvorledes han havde gjort Klipper til Vandkilder og den øde Ørkt til et festligt Bord, rigelig dækket med Brød og Rjød, men en langt større Daad var det dog, at han intet gjorde, intet jagde, ikke knurrede, men tiede ganske stille, da Herren tilkjendegav ham, at han for den ene Forseelses Skyld skulde dø i Ørkenen med det ugudelige Folk, han, som dog havde været tro i Herrens Hus. Han tænkte: Saaledes er det ret! dette er, hvad jeg Synder fortjener. Hvilken Helte daad at tie her! O, naar den evige moder os paa denne Maade og behandler os saaledes, naar han knuser alle vore Lustflotte, Planer og Lyster, hvormed vi saalænge har nærret vore



Sjæle (ligesom Moses sin med Tanken paa Kanaan), hvor begynder vi da ikke for det meste at larne, tude, græde, stræbe imod med Legem og Sjæl, søge alle mulige Udflugter for at undslå Guds Vilje, vi knurrer, klager, spærker imod. O, det er en jammerlig Historie! Vel den, som da lig Moses kan ydmyge sig og tie; han er en stor Helt for Gud.

En saadan Helt var ogsaa Abraham. Alle, som hørte det, studsede, da han med 118 Svende havde slaat 5 af Østens Konger og jaget dem paa Flugt. Men maalt med den evige Aands Maal var dette ingenting mod den Seier, som han vandt over sig selv. For ikke at give Verden nogen Forargelse og for at bevare Freden mellem Brødrene, giver han ligeoverfor sin Brodersøn Lot Slip paa alt, hvad han havde Ret til at kræve. Abraham var Landets egentlige Herre, dertil indsat af Gud selv, og Lot var kun hans Følgesvend. Istedetfor nu at tænke: Nuvel, jeg er jo Landets Herre, jeg tager det, jeg vil! Lot kan være glad, naar han faar det, som bliver tilovers; istedet derfor tænker han: Kiære lad kun, som om du var Herre her; vælg dig det Land, som du liker bedst! Hvad du ikke vil have, tager jeg. Se det var en Seier, mod hvilken hans Seier over Medarbitmer var intet.

Har ogsaa du allerede vundet mange saadanne Seire? O, den, som kender sit onde Hjerte, han synes, det er saa fromt og ædelt ifkun at sige: Ret skal være Ret; og en saadan vil bedst vide at vurdere en Heltegierning som hin Abrahams. Læs denne Fortælling, I Processmagere og trættekiære, og skammer eder! Læs den alle I, som altid holder for, at den største Fromhed er ved enhver Leilighed at staa paa sin Ret, og skammer eder! Læs den alle I, som roser eder af Kristi Kors og dog aldrig vil erkiende, at det er bedre at lide Uret end at gjøre Uret, læs den og skammer eder! (Mærk vel I Kor. 6.)

Fremdeles kunde jeg nu tale om Abrahams ydmyge, stiltiende Underkastelse, idet han taus fører sin Søn ud af Fortællens Guds, taus stiger op paa Moria med ham, taus binder ham paa Alteret og griber en

dødbringende Kniv.—Kanskke er ogsaa din Isak blevet rebet ud af dit Hjerte. Hvorledes opførte du dig dengang? Isaaftald kan du maaske fatte den Aandens Herlighed, som aabenbarer sig i Abrahams stille Ydmyghed. Men med Hensigt har jeg trukket frem dette Eksempel med Lot, for at hver og en kan se, at just det hverdagslige Liv i Huset paa Marken og i Laden er det Sted, hvor sand Ydmyghed øves. Lgsaa i den daglige Handel og Wandel med de forskjellige Mennekter, du træffer, kan du vinde Seire, naar du ved at ydmyge dig, vil være stille og tie, og det Seire, mod hvilke al Verdens feirede Seiervindinger ikke er værd et Nøddeskål. Tror du det?

Hisekias var en stor og mægtig Konge. Men aldrig har han bedre vist sin Storhed og Høihed end i den Stund, da Profeten Esaias kom til ham og forkyndte, at alle de Skatte og Herligheder, som Kongen netop med pralende Forfængelighed havde fremvist for de babyloniske Sendemænd, snart skulde bortføres til Babel. Da ydmygede Kongen sig og sagde: „Godt er Herrens Ord, som du har talt“. Se, det var Seiren.

Peter var den Klippe, paa hvem Herren vilde bygge sin Menighed. Det vidste han ogsaa; og saa kommer i Antiochia Paulus, som for lidt siden havde været en Menighedens Forfølger, og sætter Peter, den gamle, tro Discipel, skarpt irecte: du Hykler, hvad er det du gjør? og Peter—tier ydmygt stille. Se, det faldt tungre end at hugge Dret af Øppersteprestens Tiener. Sig, hvorledes tager du det op, naar en ringe Broder kommer til dig og foreholder dig dine Feil og Unoder—sig dog, hvorledes har du opført dig i et saadant Tilfælde? Har du kanske ikke sagt: „Jeg maa selv vide, hvad jeg har at gjøre!“ eller: „Enhver seie for sin egen Dør; hver Aand har nok med at passe sig selv!“ eller, som jeg engang hørte, og det klinger endnu frommers: „Jeg har ogsaa Jesus Kristus Aand; han har forlængst givet mig Vidnesbyrd derom“.—Peter, som dog var den første blandt Jesus Kristi Apostler, sagde ikke saa, har tag boiet og ydmygt mod Tugten. Er du mere end Peter?



O, betragt i Skriften de sande Guds Børns Eksempel, se, hvorledes de kunde ydmyge sig under Guds vældige Haand, og prøv dig engang alvorlig, om du ogsaa kan det. Kun hvis du kan det, er du ogsaa et Guds Barn; men kan du det, da er du ogsaa et saadant, selv om du ellers har liden kristelig Erfaring. Skriften er fuld af herlige Eksempler, og af dem alle kan du lære meget. Læs særlig det, som staar skrevet om den fromme Job i det første og andet Kapitel. Mon du ogsaa saa godt som han forstaar, hvad det betyder: Jeg er Bøttemageren og du er Veret. Jeg gjør med mit, hvad jeg vil. Her er Visdom.

Hør endnu kun en Historie om Kong David. Det er en ægte kongelig Historie. Alle beundrer ham som en stor Helt; men om hans store Heltedaaud tales der mindst. At han rev sit lille Lam ud af Løvens Gab, eller at han slog Rjæmpen Goliath til Marken og afhug hans Hoved, hvormed han oversaa alle andre, det er tilvisse Fortællinger, som ikke er at foragte, og allerede som Skolebørn faar vi dem her. Men en langt større Handling har han gjort uden Sværd og Spyd, da Simei, den nedrige Mand, kastede med Sten efter den store Konge under hans Flugt, forbandede ham og kaldte ham en Blodhund. Hvad gjør nu David? Han havde kun behøvet at give et Vink, saa havde hans Ledsagere hugget ned Forhaaneren af Guds salvede. Men istedet derfor tænker den store Konge: Nu, lad være, at Simei er et slet Menneſke, det er dog ikke for intet, at han driver Spot. Jeg har fortjent det vel ved min strafværdige Synd; og han sagde, „Lad ham forbande, Herren har befaleet ham det“. Se, dette var beundringsværdigt, hvorledes Guds Kraft her viste sig seierrig i Davids Svaghed. Det var en Heltgjerning, at han intet gjorde uden at ydmyge sig! Det var Gud uendelig kjerere end lange Taler over Menneſkehjertets Syndenød og Fordærvelse.

Der er intet, som falder os vanskeligere end at se Faderens tugtende Haand, ogsaa i det, som slette Menneſker siger og gjør mod os i ond Hensigt og af syndige Beveeggrunde; intet er vanskeligere end ogsaa i dette Smuds

at udfinde Sandheden; ogsaa der at spørge: Hvad kan jeg af disse Smædeord lære til Gavn for min Sjæl? Det var dette, David gjorde; og derfor havde ogsaa Gud ham kjer; gjør du det samme, saa bliver ogsaa du Guds Søns elskede Discipel, som Johannes var. David naaede under Ydmygelsen endnu længere frem end blot til at tie; han har i en af sine Salmer sunget et Vers, mod hvilket de lifligste Lovsange klinger mat, dette nemlig: „Jeg takker dig, fordi du ydmyger mig, thi naar du ydmyger mig, gjør du mig stor.“ Se, dette var et Ord, eller snarere en Daad, større end om han havde taarnet alle Fjelde i Verden ovenpaa hverandre. Den, som allerede har lært, hvad der er lidet, og hvad der er stort, kan ved, hvilken Størdaad dette var. Og de, der ligesom David daglig takker Gud, fordi han ydmyger dem, de skal engang i Himmelen saa de herligste Kroner, ligegodt om de her i Verden kaldes Konger eller Barnepiger, Profetere eller Skoflukkere. Thi den, som annammer Guds Rige som et Barn, han skal kaldes stor i Himmeriges Rige.

### Red Wing Seminary.

Past. D. Andresen talte i Kapellet Mandags Morgen, den 1ste Marts. Hans Tekst var: 1 Joh. alm. Brev Kap. 3, 1: „Ser hvor stor en Kjerlighed Faderen har bevist os, at vi skulde kaldes Guds Børn. Derfor kjenner Verden ikke os, fordi den ikke kjenner ham.“

Fremholdt blev: 1) Guds Børns Lykke og Glæde; 2) Umuligheden af at være lykkelig og glad udenom Samfundet med Gud; uden at eie Syndernes Forladelse og en god Samvittighed; 3) At Verden ikke kjenner Guds Børn. Fremhævet blev Nødvendigheden af at søge Gud og modtage Naaden og Frelsen; at søge denne medens man er ung og at vie sit Liv i Herrens Tjeneste. Til Slutning frembar Taleren en Hilsen til Skolen fra de Steder, han havde besøgt. Mange, sagde han, tænker paa Red Wing og Skolen; de spørger, hvorledes det gaar

paa Skolen, og, naar han har berettet, at det gaar godt, bereder det Glæde og vækker større og mere Interesse for Skolen. Forældrene spørger efter sine Sønner og glæder sig meget over at høre at det gaar dem vel.

Hon. Overfen fra Buxton, N. Dak. besøgte Prof. Hanson og andre Venner ved Seminariet Fredag og Lørdag. Han overbar flere Klassesetimer paa Lørdag.

To af Student Oscar H. Olsens Brødre fra Fairfax, Minn. besøgte sin Broder forleden Uge. De overbar en Del Klassesetimer.

Student Varud predikede i Otter, Minn. paa Søndag.

Prof. M. D. Wee besøgte denne Uge Kredsmødet ved Kenyon, Minn. En Del af Studenterne besøgte ogsaa Mødet.

Redaktør N. N. Rønning fra Minneapolis, Minn. talte ved Studenternes Missionsmøde Lørdags Aften. Han talte om den nys afholdte Lægmands Konvention, dens Hensigt og Maal. Han gav mange meget interessante Oplysninger om den ydre Mission og de forskellige Kirkeafdelingers Forhold til den.

### Jewell College.

Vistnok med rette klager man over, at der saa sjældent findes noget i „Budbæreren“ fra vor Skole her. Jeg ved, at man følger os med en Interesse der sikkert vilde forøges med mere Oplysning om hvorledes det gaar os. Derfor er det, at jeg nu tager paa mig selv det som jeg glædelig gav bort til andre: det nemlig, at lade vor Venner høre lidt fra os af og til.

Naar vi tænker paa vort Arbejde saa synes det at gaa sin jævne, prosaiske Gang. Den ene Dag afsløjer den anden uden nogen synderlig Forandring. Og da synes vi ikke, at der er noget især at skrive om. Nyheder har vi saa sjældent, og derfor blive der saa lidt at nedtegne!

Til at begynde med kan jeg berette, at vi nu har en ca. 200 Studenter. Det er i grunden saa mange som vi med nogenlunde Bekvemmelighed kan greie med de Bygninger, som vi nu har.

Sundhedstilstanden har været særdeles god. Aar har vi ikke haft nogen Sygdom af alvorligt Art. Det er jo et stort gode for hvilket Herren alene tilkommer Takken og Æren.

Blandt en saapas stor Flok af unge Mænd og Kvinder, kan vi neppe vente at alle altid vil stikke sig som de burde i alle Dele. Dog maa vi sige, at heller ikke i Disciplinen har der været nogen især stor Vanskelighed.

Straks efter Jul fik vi tage ibrug den nye Dampkjedel som Board af Trustee besluttet at sætte ind ifølge Paalæg af Synoden. Vi havde den ikke i brugbar Stand da den første svære Kuldebølge kom. Det vil nok ikke forbause nogen om vi siger, som sandt er, at Kulden de Dage bragte os Lidelser. Til al Lykke fik vi den helt særdig før den anden Kuldebølge kom. Vi er meget taknemmelig for denne høist nødvendige Forbedring, og vil benytte denne Anledning til at fortælle Vennerne, at nu er vi vel betrykket mod Kulde.

Sidste Uge havde „Iowa State Young Mens Christian Association“ sin toaarlige Konvention i Des Moines, Iowa. Det var mig en Glæde at bivaane dette Møde sammen med følgende ni af vore Gutter: Ingwald Asbjeld, Lauris M. Gek, John Johnson, Arthur Lawrence, Joseph Lee, John Lohre, Peder Løvlieh, Jesse Runestad og Anton Silrum. Jeg vil ikke forsøge at give noget Referat fra Mødets Forhandlinger, men kun sige, at ved dette Møde blev Hovedbægten lagt paa Nødvendigheden af at leve et bibelgrundet personligt Troesliv. Grundtonen ved Mødet var: Sjælens Frelse ved Troen paa Kristus. Jeg, som før har betragtet denne Forenings Formaal at være verdsligmoralisk Forbedring af vor Ungdom, fandt nu ud, at jeg havde en falsk Opfatning af den. Grunden for min feilagtige Opfatning var Mangel paa førstehaands Kjendskab til Foreningens Opgave.

Herved nok for denne Gang. Mere snart.

N. J. Lohre.

## Mere om Co-Education.

Jeg siger dig mange Tak, Judith, for dit Stykke om Co-Education.

Vi kunne derved kanske komme paa Glid og saa Sagen op til Behandling i „Budbæreren“. Der er 3 af os som har skrevet lidt for Sagen; men havde vi ingen Modstand saadet, saa kunde den jo ikke blevet drøftet tilgavn; men nu til Sagen.

Hvem det er, som har anbefalet denne Sag fra først af ved jeg ikke, og at denne Sag skulde bære i sit Skjød „Bancere og et opløst Kirkefællesskab“ forstaar jeg ikke. Vil bede Judith oplysse om, hvorledes det kan gaa til; thi skulde det være Tilfældet, saa vilde jeg være den sidste til at understøtte Co-education.

Nu, det kunde vel gaa an at sende sine Døtre til den norske Synodes Ladies Seminary; men det er ikke mange som vil det, og skal man vente dermed til Forening er kommet istand imellem det Samfund og vort, saa kommer det vist til at gaa i Vanddrag; thi det er vist ikke mange i Hauges Synode, som tænker, at det skal ske i dette Aarhundrede.

Lad os nu se lidt paa den finansielle Side af Sagen. Personlig har jeg søgt at stræve imod for store og kostbare Bygninger; men nu, da vi har saadet dem, saa har jeg gjort mit til at betale dem, og saa vilde jeg gjerne de skulde blive brugt.

Af flere har jeg hørt sige, at den store nye Bygning er omtrent halv fyldt. Hvis saa er, saa vil vi der have Rum nok, om vi havde Co-education.

Derfor som det saa bliver, saa faar vi omtrent det dobbelte Antal Studenter og dobbelt Tuition i Red Wing, og denne forsegde Indtægt i Tuition vilde paa nogle Aar betale for et Dormitory. Studenterskollen vilde kanske minke lidt i Jewell; men faar vi ikke Co-education i Red Wing, saa vil den øge i Jewell, saadet vi der trænger at bygge, ikke alene nyt Dormitory, men ogsaa ny Skolebygning; thi den vi nu har der, er vistnok temmelig godt fyldt allerede.

Nu kommer vi til det, at Jewell Gutterne kunde gaa til Red Wing. Dermed mener

vel Judith, at vi skulde omgjøre Skolen i Jewell til Ladies Seminary; thi det er jo den eneste Maade hvorpaa vi kunde faa nogle af Jewell Gutterne til at gaa til R. W.

Lad os se lidt paa det. Derfor som vi saa gjør, saa behøver vi ikke at bygge Dormitory, det er sikkert; thi i Jewell vilde det blive omtrent det halve Antal Studenter, af hvad vi nu har, og Skolen i R. W. vilde kun faa en ringe Forøgelse; thi det er saa langt imellem disse Skoler, at de fleste Gutter, som gaar der, heller vilde benytte andre Skoler i sin Nærhed, end at gaa til det langt bortliggende Red Wing. Det halve Antal Studenter vilde bringe halv Tuition, og det andre halve maatte da Samfundet udrede.

Saa, saa ser jeg det, og nu kan andre sige os sit Syn paa Sagen.

D. D. B.

## Fra Farmington, Montana.

Farmington, Mont. Feb. 1909,  
Pastor C. C. Holter,  
Kenyon Minn.

Kjære Br. i Herren,—Guds Naade og Fred!  
Det kunde kanske interessere Dem og andre at høre lidt fra det fjerne Vesten.

Som Hauges Synodes Budbærere, og som vi faar tro, Guds Sendebud, forlod vi vore mange kjære R. Dakota Venner den 21de Okt. 1908. Naade vort Bestemmelssessted den 23de. Paa Stationen i Collins, Mont. blev vi mødt med Skjeds af J. Peterson, og efter en seksten Miles Kjøretur over de lange vilde Prairier, blev vi indkvarteret i Petersons hyggelige og rummelige Hjem. Der blev vi i tre Uger før vi fik vort Guds. De fik nok straks et mindeligt Besøg af Prestefolkene; men det gik godt, vi blev godt opvartet, og det foruden „cost“. Gud lønne dette og alle gæstfrie Hjem som vi allerede har fundet herude. Hauges lille Flok herude modtog os med Glæde og Tak, først til Gud og saa til H. S. at de sendte os ud til dem. Maa da Gud faa velsigne sin egen Gjerning ogsaa herude med mange Synderes Frelse.



Hvad som især bringer mig til at skrive lidt i „Budb“. er: at faa mange ønsker at faa høre ifra „Sun River“ og „Teton Dale-ne“. Dette bliver dog formeget at skrive om i sin Helhed. Det er dog især om Landet de vil høre.

Her er mange tusinde Acres, som er aabent for den første „Homesteadtager“, „Desert“tagere og Land baade med kunstig Banding og andet Land er at faa tilkjøbs fra \$5 til \$50 per Acre, efterform Beliggenhed, Godhed og Improvementen er. Angaaende Love og Regler faar man henvende sig til The U. S. Land Office, Great Falls, Mont., eller Attorney-at-Law Phil. J. Cole, Choteau, Mont.

Her sidder en Flok Skandinaver her og der, men de er meget adspredte, saa hvad det kirkelige angaar, er det meget besværligt at faa nogen Forbindelse med flere Steder. Men vi haaber, at her kommer Haugianere, som tager disse Prairier i Besiddelse, og smeder Lenkerne som skal binde de forskjellige Steder og Settlementer sammen i denne Stat.

Men et vil jeg sige: Tag nu ikke en ubetænktheds Bestemmelse og men ikke, at I her er udenom al Verdens Bekymring og Besvær, og did skal jeg gaa. Nei, her er Kamp og Strid ogsaa i Montana for at opholde baade det timelige og aandelige Liv. Sig blot, at jeg vil gaa og se, og gjør ikke mere før du har seet.

Har nogen Tanke paa at se Teton Dalen for at finde Land, saa er det bedst man kommer snart; thi Landet gaar fort nu.

Kom ud og se, at her er mange som har kjæmpet Nybyggelivet ud til en glimrende Seier.

Deres ringe Br. i Kristo

D. L. N e s s.

### Livets Ende nærmer sig.

Men alle Ting's Ende nærmer sig, værder derfor ædrue og aarvaagne til Bønnen. 1 Pet. 4. 7.

Dette som alt Guds Ord er meget tilskyndende og vækkende til Selvprøvelse. Det maner os kjære Søstende i Herren til

alvorlig at undersøge vor Tilstand paa det aandelige Omraade. Menneſket kaver og stræver med saa mangt og meget her i Verden; de planter og bygger som om de skulde være her for evigt. Ja endog de troende staar i Fare for at glemme, at Livet er kort, at det er som en Skygge og Damp som hastig forsvinder. Men Gud som har alle saa kjer, at han ikke vil at nogen skal fortabes, men at alle skal blive frelst, han er det, som i frelsende Omsorg ved Apostelen taler disse alvorfulde Ord: Men alle Ting's Ende nærmer sig osv. Mit kjære Barn vil Gud sige, jeg ser og ved vel om al din Trævelhed i dette og hint i denne Verden, du har nok Livet i mig, men glem ikke at du er af Jorden jordisk, at du er ikke bare Aand men ogsaa Kjød. Kom ihu Demas, kom ihu Lota's Husfru. Glem heller ikke Judas Iskariot. Tænk hvor nær de var Herren en Tid, og se saa paa deres Endeligt. Havde de været ædrue og aarvaagne til Bønnen og tænkt flittigt paa, at alle Ting's Ende nærmer sig, og sagt til sig selv: ogsaa mit Liv's Ende nærmer sig, saa havde de ikke handlet som de gjorde, men bestemt sig saaledes: Min højeste Opgave maa nu være at faa min Sjæl frelst. Da havde de faaet Brug for Apostelens Formaning: Forarbejder eders egen Sjæls Saliggjørelse med Frygt og Bæven. De havde da villet gjort Davids Bøn til sin og sagt: At tælle vore Dage det lærte du os, for at vi maa faa Visdom i Hjertet. Sal. 90, 12. Ja at faa Visdom fra Gud i Hjertet, det er hvad vi trænger. Naar vi faar denne Visdom, da vil vi fly Synden, fornægte os selv og alt det som er os kjert i denne Verden, drøbe og drukne den gamle Adam med alle dens Lyfter og Begjeringer, at det nye Menneſke kan mere og mere opkomme og opstaa i os som retfærdigt og rent fra al Synd, som stedse skal leve med Gud. Da modnes vi for Himmelen og den evige Salighed. Da faar vi andet at bestille end med Verdens Lyſt at spille. Da vil vi ikke glemme at vor Dødstime nærmer sig. Naar jeg skal forlade alt og alle kjære og alene gaa ind i Evigheden og jeg ved, at jeg har Jesus Kristus og ham korsfæstet, da vil jeg ikke

frygte for ondt; thi hans Riep og Stav skal trøste mig.

Ja Hjertens kjære Venner, dette vilde jeg skulde ved Guds Naade blive haade mig og eder til en liden Naamindelse og Opmuntring paa Veien. Det er vel for eder som for mig vanskeligt at have det ene fornødne for Die med det Alvor som Sagen kræver.

Gud give dig Bror og Søster megen Naade og Fred og en lykkelig Reise hjem, ja lige hjem til Gud vor Fader i Himmelen. Jeg søger ved Guds Naade og Hjælp at holde Selskab med paa den Wei. Det gaar nok ikke i Sprang med mig, men jeg er paa Ræderne ret som det er og maa krybe frem, som et Barn der ikke magter at gaa. Om jeg end iblandt maa lide af Sygdom, saa kan jeg dog til Guds Gode og Pris sige: Hidindtil Herren har hjulpet saa vel, indtil idag, til idag.

Men nu maa jeg slutte med fremdeles at opmuntre til at sætte Stevne i Himmelen, der hvor vor Frelser Jesus Kristus bor. Men lad os unge et par Vers til Opmuntring paa Vandringen hjem. (Se Bægtet: n No. 221. 4. 5 .

Alf hvor stort: Komme inden Salems Port.

Dg paa guldne Gader gaa!  
Nu jeg kan det ei fortaa:  
Hvilken Velig! O, hvor stort!

Paradis! Der vi sjunge Herrens Pris;  
Frem til Livens Træ vi ile  
Dg som drømmende os hvile.  
Hjælp os Gud, til Paradis!  
Gud gjøre det af Naade for Jesu Skyld!  
Eder Medtrider for Kronen

R. A. J. Ryg.

„Det er ikke den ydre Lykke, den kristne mest ønsker og skatter; det er Sjælens Lykke, han længes efter. Dig Josafat gjør vi os ofte Skibe, som skulde fare til Tharsis efter Guld; men de bliver sønderbrudte ved Zion-Geber. Men endogaa dette er en sand Lykke; thi det er ofte til Sjælens Gavn, at vi er fattige, bedrøvede og forfulgte. Vore værste Ting er ofte vore bedste Ting. Lige som der er en Ulykke skjult i den retfærdiges Rors, Tab og Sorger. (Spurgeon.)

## Mrs. Bertha K. Stofke død.

Hun blev født den 8de Juni 1844 paa Gaarden Fiskaano, Augvaldsneses Prestegjeld nær Haugefjund, Norge. Blev ægteviet til Knut Stofke i Koppervik den 16de April, 1874. De reiste til Amerika i 1885, hvor de ankom til Portland, R. Dak., den 5te Juni.

Efter et par Aars Ophold i Roseville, købte de sig Farm i Steel Co., 12½ Mil indvest af Roseville, og har boet der siden.

Mrs. S. laa sig omtrent i 10 Uger og døde Lørdag Efterm. den 2den Jan. dette Aar, efter Lægens Sigende af Kræft, 60 Aar, 6 Maaneder og 24 Dage gammel. Hun efterlod sig Husbond, to adoptive Børn: Cornelius og Martha, samt to Søstre, Ingeborg og Magrete.

Hauges Venner som har særdes imellem Roseville og Cooperstown vil erindre Stofkes Hjem som et meget yndet „Hvilested“. Mig forekommer det, at Gud lod disse Venner slaa sig ned just der for at være en Belsignelse. Dg hoormange er der ikke, som i dette koielige Hjem har faaet nyde godt baade til Legem og Sjæl? Nu har altsaa denne giestrie, freidige Hustru faaet Lov til at slutte derifra. Frimodig var hun i Troen og i Betjendelsen. „Jesus var hendes Frelser“. Dg han gav hende Kraft til baade at leve og dø som en sand kristen. Være være hans hellige Navn!

Jordfættelsen fandt Sted ifra Trefoldighed Menigheds Kirke, Roseville, hvor de tilhører, den 8de Januar. Trods Sne og Kulde var der ret mange, som fulgte hende til Graven. Kvindeforeningen la en deilig Kranz paa hendes Kiste. Dg Sangkoret sang Sangen: „Nu maa jeg banke, bede“ o. s. v.

Broder Stofke og Fosterbørn har Menighedens hjerteligste Sympati i deres tunge Sorg. Herren unde os alle for Jesu Skyld en salig Død og en ærefuld Opstandelse.

D. R. M.

Forlad alt, og du vil finde alt. Herre! hjælp mig dertil!

## Fra Norge.



Marie Wee.

Derfom „Budbæreren vil leve Plads til nogle Linjer, vilde jeg gjerne faa Lov at komme med et par Mindeord om den kjære afdøde Marie Wee, Etne, Norge.

Marie Malene Monsdtr. Nordtun Wee var født den 11te September 1844 paa Gaarden Nordtun i Bremnæs Sogn, Finnaas Prestegjeld af Forældrene Gaardbruger Mons Bederfen Nordtun og Hustru Marta Gunderfætre. I sit koselige Barndomshjem voksede Marie Wee op og blev tidligt paavirket i kristelig Retning, hvilket fik Betydning for hele hendes Liv. Skoleundervisningen i hendes Barndomstid var nok ikke altid saa rar; dog var hun i saa Maade meget heldig, idet hendes Lærer D. P. Meling var en meget begavet og varmt interesseret Mand. Hun fik af ham saapas Undervisning, som det i den Tid overhovedet var muligt og gif ud af Skolen som en af hans flinkeste Elever. I 1868 Trefoldighedsjøndag blev hun, 24 Aar gammel, gift med min Onkel Ole Monsen Klubben af Bremnæs og boede med ham paa hans Fædrenegaard i ca. 18 Aar. Derfra reiste de saa til Etne og boede paa Gaarden Wee til hun nu den 10de November 1908 fik lægge Vandringstaven ned og gaa ind til den Hvile, hun saa i art længtede efter, Sabbatshvilen for Guds Folk. Hun blev begravet paa Gjerde Kirkegaard den 18de November 1908.

At fortælle noget om hendes Livsførelse i disse Aar magter jeg ikke. Dog skal jeg tillade mig at give enkelte spredte Bemærkninger.

Hun havde i sit Egtekab 11 Børn. Af disse er 4 i ganske ung Alder gaaet før hende hjem til Gud og har sikkert nu faaet ønske sin Mor velkommen. De øvrige syv lever, hvoraf 5 Sønner og 1 Datter bor i Amerika og den yngste Datter lever hjemme hos sin Far. Den ældste Søn, M. D. Wee er Professor ved Red Wing Seminar. Hos ham bor den Søster der er i Amerika, lige-

som den yngste Bror læser ved Skolen i Red Wing. To andre Sønner er Præster nemlig D. M. D. Wee og P. D. Wee alle i Amerika. Den 5te Bror har „Storeforretning“ i S. D. Det maatte for Forældrene være en særlig Naade fra Herren at faa saa mange af sine Børn til Vidner om den Herre Jesus. Men saa har hun ogsaa i sin Livstid haft nok af det, som har knuget hende ned. Modgange af forskjellige Slags og Sorg over Skilsmisfen med sine 4 kjære smaa. Men alt dette fik Lov til at bringe hende nærmere til Gud, hvor hun fik øse Trøst og Kraft til sit Livs Vandring. Sidst jeg talte med hende, det var i August 1908, fik jeg Forstaelsen af, at hun modnedes mer og mer for Evigheden. Hun sagde, at hun havde smagt baade onde og gode Dage, men Herren skulde ha Tak for det alt sammen. Og saa var det dette Ønske, som bejælede hende, at hun maatte faa alle sine med sig hjem til Gud. Mangen Taare har rundet og mangen Bøn har i den Anledning været opsendt til ham, som hører Bønner. Og hun fik mer end mange Mødre se Svar paa sine Bønner. Hendes største Husgjerning herne paa Jorden var nok denne at faa være en god Mor, og det lykkedes hende ogsaa i særlig Grad. Det er kjert at erfare, hvorledes alle hendes Børn elskede hende. Og ingen vil føle Savnet sliq som de og hendes kjære Mand, der ogsaa har mistet en kostbar Skat. Gud trøste de efterladte med den Trøst, at det bare er en liden Skilsmisse, saa mødes de igjen der, hvor der ingen Skilsmisse er.

Maatte vi alle faa bli bevaret i Naadesamfundet med den Herre Jesus, saa skal vi tilslut mødes deroppe fra øst og fra vest, fra syd og fra nord og glemt skal da det tunge fra Jordlivet være i Hemmet histoppe. Velsignet være hendes Minde!

Saa hilses alle „Budbæreren“ Læsere med et velsignet Nytaar 1909.

M. D. Meling, Lærer.  
Meling i Bremnæs, Norge Jan. '09.

Sk ufravendt paa Kristi Kors  
for at bevare Guds Naade.



Vandret bort.

Knut Endresen Sund, Blabon, N. Dak., 73 Aar gammel, døde i Troen paa sin Frelser den 16de og blev begravet paa St. Petri Menigheds Gravplads den 22de Jan. 1909.

Hustru og 9 Børn var alle samlet om Dødsleiet, hvor Fader og Ægtefælle tog Afsted med en for en og lagde dem enkeltvis mange alvorlige Formaningssord paa Hjerte, hvilke, vi haabe, ikke saasnart vil glemmes. Maa nu alle følge Faders sidste Raad og søge Frelse for sin Sjæl, medens det endnu er Tid og Anledning dertil.

Afsdøde var født paa Gaarden Nordstokke, Augvadsnæs Prestegjæld, Rarmø, Norge den 18de Sept. 1835.

Han har været gift to Gange. Hans første Ægteskab med Anna Martha Nordstokke blev velsignet med fem Børn, hvoraf to er død. Hans andet Ægteskab, med Abelsona Serine Nordstokke blev velsignet med syv Børn, hvoraf seks overlever sin Fader.

I Mai 1887 kom han med Familie til Amerika og bojatte sig omtrent tre Mil nordvest for Blabon, N. Dak., hvor han siden har boet. Han var med at organisere St. Petri Menighed, og var siden et virksomt Medlem af samme lige til sin Død. Nu har han forladt os.

Hustru og en stor Børneskole staar igjen og begræder Tabet af en kjer Fader og trofast Ægtefælle. Maa Herren saa være de efterladtes Trøst i Sorgen og Hjælp paa Nødens Dag.

Broder Sunds sidste Ord var: „Guds alre kjendte med, at jeg gaar til Jesus“. — En deilig Afsted, og saa gif han frimodig og glad i Døden.

Saa er det vort Ønske, at dette Dødsfald ogsaa kunde saa blive et Midde i Guds Haand til nogen Sjæls Frelse. Det give Gud for Jesu Skyld.

L. L a n g e h a u g h.

Hr. Kvijsom: Hvilken Vej synes De er den besværligste?

Hr. Døsig: Kirkeveien.

Gaaet forud.

Det var Ida Gilbertson, som fik Reisebudskab denne Gang. Midt i Livets travle Virke gjorde hun sig særdig og for afsted. Sin kjerre Ægtefælle forlod hun, sine elskede smaa sagde hun Farvel til, og Mor og Søstrende ligesaa. Savnet blev saa tungt, Hjemmet blev saa trist, Rummet blev saa skrigen tom.

Men hun for vel, det aslagde hun klare Vidnesbyrd om. Stille og sagtnodig som saa ivaretog hun sin Raldsgjerning i Huset hver Dag. I sit indre kjæmpede hun sine store Kampe. Omtrent to Aar siden foregik der en Forandring i hendes Liv. Hun blev bakt til Liv i Gud. Nu begyndte hun at leve et Bønneliv. Sin Mand som endnu var uomvendt bar hun især frem for Gud i Bøn. Et Aar senere kom ogsaa han med og begyndte at søge Raade for sin Sjæl. Guds Ord staar fast: „Den som beder han faar, den som søger han finder“. Nu begynder de begge to et sælles Bønneliv: „Naar Jesus kommer — kjert at sige, der blir et ganske andet Liv“ osv. Kun nogle saa Dage før hendes Død var det saa tilstengt for hende — hun fik ikke Svar paa sin Bøn, saa bad de begge to sammen til Gud og saa løsnede det for hende og hun blev let og glad.

Hun var en kjer Hustru, en søm Moder, en god Datter og en elsket Søster. Hun var knyttet til Jorden og Hjemmet med mange og stærke Baand. Men Gud i sin Visdom og Kjærlighed saa, at det var bedst at tage hende hjem til sig. Haardt er det, men det bedste er det dog altid at sige: Din Vilje ske, o Gud. Og „Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet“. Hendes Livsdag var tilende, hendes Arbejde udført, og saa fik hun gaa hjem til Glæden og Hvilen og Lønnen, hviset kommer hun bærende sine Neg.

Ida Gilbertson var født den 2den Mai 1881 i Yankton County, Syd Dakota af Forældrene Olaus og Johanna Staane. Hun blev baade døbt og konfirmeret i Thronhjems Menighed af Hauge's Synode dersteds. Den 18de Juni 1902 blev hun ægteviet til Gustav

Gilbertson af samme Menighed. I 1905 flyttede de til Santa Rosa, Cal. hvor hun døde den 18de Januar 1909.

Begravelsen holdtes fra den nordlutheriske Kirke hvor en talrig Skare var samlet for at sige det sidste Farvel til den asdøde. Undertegnede talte i Kirken over Ab. 14, 12—13 og forrettede ved Graven.

P. P. H a g e n.

## Synodalkonferensens Negermission i Syden.

Følgende denne Missions Regnskab for Toaaret 16de Juli 1906 til 16de Juli 1908, meddelt i „Missionstaube“ for November, var der i denne Tid indkommet til den i Bidrag fra den tyske Missourisynode \$42,258.24, fra Michigan Distriktsynode, Minnesotasynden, Nebraska synoden og Wisconsin synoden tilsammen \$3680.48, fra den engelske Missourisynode \$362.07, fra den nordlige Synode \$960.71, fra den sachsiske Frikirke \$130.70, fra Australien \$45.70, fra Negermenighederne \$4,135.72, Skolepenge \$595.27, fra Missionens to Blade, „Missionstaube“ og „Lutheran Pioneer“, tilsammen \$5,679.46, ialt sammen med endel andre smaa Indtægter \$58,483.43. Men at disse Indtægter ikke har været tilstrækkelige, viser sig deri, at der er optaget Laan til et Beløb af \$14,450.85. Udgifterne har været \$74,003.77, hvoraf dog \$10,250.00 var Tilbagebetaling af Laan. Da der imidlertid foruden de i det sidste Toaar optagne ogsaa var ældre ubetalte Laan, udgjorde den hele Laanegæld den 16de Juli 1908 \$9,152.13. Missionen har dog haft sine Laan billige; thi blandt dens Udgifter er der til Renter kun medgaaet \$420.25. Redaktionsudgifterne ved de Blade som har bragt en saa betydelig Indtægt, har kun været \$51.26.

Paa den Arbeidsmark som denne Mission dyrker, er der ialt 31 Stationer. Disse omfatter 12 Prestegjæld med 28 Missionærer, 166 hvide og 12 farvede. Der er 17 Skoler med tilsammen 1,873 Disciple. Alle Menighederne yder regelmæssige Bidrag til

at underholde Missionen, og der er flere Menigheder som ganske underholder sig selv. Synodalkonferensen har to Læreanstalter til Uddannelse af farvede Prester og Lærere. Den ene er Emmanuel College i Greensboro, N. C., hvor en smuk ny Bygning nylig er opført med en Bekostning af \$28,300; denne Skole har 4 Professorer og 78 studerende. Den anden er Luther College i New Orleans, La., med 3 Professorer og 50 studerende.

(Ev. Luth. Kirket).

## Som Jesus.

Hvordan Jesus har seet paa Menneskene, forstaar vi bedst af hans eget Liv. Han fornede sig selv og blev „Mennesker lig i alle Ting“; han var i fuld Forstand et Menneske og gennemlevede alle Trin af den menneskelige Udvikling til sit sidste Aandebdrag. Men dette viser os, hvordan han saa paa os. Han har seet paa hver Menneskesjæl som en Storhed, hvad enten det var et umyndigt Barn eller en lærd Rabbi, en hæslig spekdalsk eller en heltmodig romersk Hovedsmand. Han stod stille foran hver Menneskesjæl og trængte gennem ethvert noksaa modbydeligt Dække, indtil han fandt Aandepustet fra Gud, Sukket efter Gud. Han saa, hvor Mennesket var sunket og trængte Frelse, men han saa ogsaa, at det kunde frelses, var fæstet for Frelse. Han saa paa ethvert Menneske i Lyset af Guds forløsende Kjærlighed, derfor saa han i det en Broder. Han saa Broderen ogsaa i den besatte og Forbryderen, og han saa Søsteren ogsaa i den dybest sunkne Synderinde. Og derfor fortvilede han ikke over nogen.

Men du, Læser, hvordan ser du paa dine Medmennesker? Hvor ofte har du ikke gaaet kold forbi denne og hin, behandlet dem udelstagen, ofte dømt dem saa haardt og affærdigende, som om de var dannet af daarligere Stof end du.

Lær af Jesus, saa hans Syn. ellers kan det hændes, at du ogsaa faar høre engang: „Jeg kjender eder ikke“!

## Syd Dak. Kreds-møde.

Newman Grove, Neb., 3die Feb. 1909.

Syd Dak. Kreds af Hauges Synode holdt Kreds-møde i Newman Grove og Shell Creek, Pastor Westbys Kald, den 3die, 4de og 5te Februar 1909. Mødet aabnedes med Prediken af Emisssær A. Hommersand over Luk. 18, 35. Stedets Prest, Westby, ønskede de fremmede og alle velkomne i Jesu Navn. Kredsens Formand D. D. Bergh takkede for Indbydelsen. Teksten for Samtalen var 1 Petri 22, 2—5. Kredsens Sekretær var ikke tilstede og undertegnede valgtes til at sende en kort Beretning om Mødet til „Budbæreren“. Om Morgenens holdtes først Bønnemøde, saa Samtale. Pastor E. Johnson fra Sioux City indledede vort Tema.

Alvorlige Vidnesbyrd blev aflagt af dem, som deltog. Det som Samtalen handlede om var først Guds Raad til sine Børn, saavel som Børnenes Pligter og Lydighed. Andet, Broderkjerligheden. Alvorligt blev formanet og opmuntrret til at komme til ham, den levende Eten. Den sidste Dag af Mødet havde vi Nadvergang og Offer til Kreds-kassen optoges. Det var ikke mange fremmede tilstede. Af Prester var Kredsens Formand Pastor D. D. Bergh, E. Johnson og L. Nerviig tilstede, samt en Emisssær A. Hommersand. Mødet var godt besøgt af Folket paa Stedet og de saa ud til at lytte med Opmærksomhed. Om Aftenen den sidste Dag havde vi Prediken af Pastor Nerviig og forte Vidnesbyrd af flere og saa Farvel og Onske om Gjensyn hos Gud.

Gud velsigne sit Ord og de Vidnesbyrd som blev aflagte ogsaa under dette Møde til Frelse for mange. Saa Tak for Mødet og Samvær. Guds Kjerlighed og Fred være med os alle. *Sven Johansen.*

Jeg pleier at vise mine Tilhørere Guds deilige Have og de herlige Frugter, som findes derinde; men jeg viser dem ogsaa, at der kun er en Dør til samme; og jeg omgjerder den paa den anden Side, at ikke Svinene uhindret skal løbe derind og rode op af levogne. Jeg viser Naadens Foragtere, at denne ei angaar dem, sørend de ved en sand Tro kommer til at eie og nyde dens Goder, paa det de ibrigen maa tragte derefter.

(S p e n e r.)

## Om Surprisepartier.

Surprisepartier er vel noget af det som kaldes „møderende“, eller kanske fin-fin amerikansk. Man kalder det nu, hvad man vil, men imidlertid er det dog noget som er ganske nyt og slet ikke norsk. Men derfor kan det jo alligevel være godt. Men jeg har været Vidne til, at det har let for at antage en noget Ietsindig Karakter, saa at det vilde blive vanskeligt at begynde med at sige: I Jesu Navn skal al vor Gjerning ske.“ Dog ved jeg, at disse Partier kan begyndes og ende i Jesu Navn. Det kommer alt an paa dem som deltager i disse Partier ligejensom ogsaa paa Hensigten dermed. Det er nu især Presterne som er Gjenstand for disse kuriøse Besøg. Og jeg tviler ikke paa, uden at det i de fleste Tilfælde sker i en ædel Hensigt. Og det vil uden Tvil glæde enhver, som faar et slikt Besøg, som jo altid ledsages af en Gave. Naar nu Presten faar tro, at det er et oprigtig Udtryk for Folkets Erkjendelse af hans oprigtige og besværlige Arbejde iblandt dem, da er det jo bare godt; thi er det nogen som trænger lidt Opmuntring i sit Arbejde, saa er det en ærlig Prest. Det er derfor slet ikke min Mening, at jeg har imod, at Menigheden surpriser sin Prest af og til. Men det er en anden Sag som jeg nærmest tænkte paa, og som vilde være af endnu større Betydning for Presten, og det er, at Menigheden prøvede at staa ham bi i sin vigtige og ansvarfulde Gjerning. Ja, hvorledes kan det ske, spørger kanske nogen. Jo, hør nu her, jeg talte nylig med en Prest som holdt paa at miste Mødet. Det var ikke af Sorg for Udkomme, ingen Anklage mod Menigheden forat han ikke fik sin Løn eller noget slikt. Nei, men det, at der viste sig en forfærdelig Sløvhed i Menigheden i aandelig Henseende. Ganske saa kom i Kirken og mange af dem som kom, de kom en halv ja tilbids en hel Time forsent, og bestemte han Bønnemøder, saa kom der saa saa, at det kunde ikke kaldes noget Møde. Flere af dem som før havde bedet i Bønnemøderne var bleven stumme, naar det gjaldt at bede. Interessens var altsaa aftaget. Derfor, prøv at



rette paa flige Feil, saa kan de være sikre paa, at det vil glæde Presten meget mer end et Surpriseparti med en bethdelig Gave. Jeg haaber, at det ikke er mange Steder, at Tilstanden er slig som nævnt, men sikkert er det, at der trængtes lidt mere Iver og Interesse for denne vigtige Sag paa de fleste Steder. Jeg skal ikke sige mer, og jeg haaber, at ingen vil forarges for disse Bemærkninger.

Broderligst

S. Pettersen.

#### Johan Arndts Endeligt.

Johan Arndt holdt den 3die Mai 1621 sin sidste Prediken over Salme 126, 5. 6: „De, som saa med Graad, skal høste med Frydemaal. De gaar og græder, bærende den Sæd, de udstør; de kommer hjem med Frydemaal, bærende sine Kornhaand“. Da han var kommen hjem, sagde han til sin trofaste Hustru: „Jeg har holdt min Vigtale“, og maatte gaa tilsæns. Paa Besørgeligheder i Halsen fulgte en heftig Feber, som fortærede hans Kræfter; den 9de Mai modtog han den hellige Nadver. Den 11te Mai bad han: „Herre! gaa ikke i rette med din Tjener!“ sov ind og vaagnede med de Ord, idet han løstede sine Dine mod Himmelen: „Vi saa hans Herlighed, en Herlighed, som den enbaarnes af Faderen, fuld af Naade og Sandhed“. Hans Hustru spurgte ham: „Naar saa du den?“ Han svarede: „Nu saa jeg den! Hvilken Herlighed er vel ikke dette, som intet Die har seet, intet Øre hørt, og som ikke er opkommet i noget Menneftets Hjerte! Denne Herlighed har jeg seet!“—Om Aftenen spurgte han efter Tiden, og da man fortalte ham, at Kl. var 6, sagde han sit sidste Ord paa Jorden: „Nu har jeg vundet Seier!“ Under sine kjerres varme Bønner sov han blidt og salig ind.—Den 28de Mai blev hans Legeme begravet under mange Taarer. I Kirken i Celle hviler hans Støv. Vigtalen var over Teksten: „Jeg har stridt den gode Strid“ (2 Tim. 4, 6—8.) Hans Billede i Kirken bærer en latinsk Indskrift, der oversat lyder saaledes: „Arndt, som skuede Jesus, Verden og Djævel besejret, lever fremdeles og seirede selv ved de Ord, han os lærte“.

#### Et Hjerte af Guld.

„Det er en Kvinde med et Hjerte af Guld og en uudtømmelig Evne til at glemme sig selv for andre!“ sagde min Broder, som var Prest i Udkanten af den store By.

„Hvad er hun for noget, denne Mina Gundersen, som du saa ofte har snakket om?“ spurgte jeg.

„Vare en fattig Sydpige, slet ikke af dem, som er i Vælden og tjener store Penge. Men det er en af de mest gjennemdaarrede Kvinder, jeg kjender. Jeg har ikke Lyst til at fortælle dig mere om hende, for jeg vil helst, at du skal saa det Indtryk af hende. Kan du ikke gaa og hilse paa hende?“

„So, saa gjerne. Et selvforglemmende Liv træffer man ikke saa ofte, at en har Raad til at undlade at komme i Berørelse med dem, naar en bare faar Anledning til det“, sagde jeg med et Suk, for jeg var i en mismodig Stemning den Dag, fremkaldt ved den ubehagelige Opdagelse, at det havde kostet mig selv saare meget at opgive min egen Lyst ved en vis Anledning. Jeg var paa en 14 Dages Besøg hos min Broder, og han vilde gjerne, jeg skulde saa Indblik i Livet i hans Menighed og hilse paa en Del af dem, han havde mest med at gjøre.

Kl. 4 om Eftermiddagen gik jeg afsted. Det var en raakold Novemberdag, og det var trist og uhyggeligt ude. Det var ikke vanskeligt at finde Nr. 3, „Englegaarden“, hvilket var den Adresse, min Broder havde opgivet mig.

Men hvilket et Navn paa saadant et Sted! Det syntes som en Spot næsten at tænke paa Engle i Forbindelse med flige smudsige Omgivelser. Men saa skjændte jeg paa mig selv for mine dømmende Tanker og bankede paa Døren nedenunder.

„Hvem er det?“ Iød det ud til mig med en skarp, skjærende Stemme.

„Det er Frøken Holm“, raabte jeg som Svar.

Døren gik halvt op, og et dygtig smudsigt Barn paa en 7—8 Aar betragtede mig med Fingeren i Munden.

„Det er en Dame, Moder“, sagde hun.

„Kanské en af dem med Traktater“, hørtes Stemmen indenfor. „Sig, at jeg har det travelt, Tulla!“

„Moder har det travelt“, sagde Tulla lydig. „Men“—og der gik et Glimt af Forstaaelse over Ansigtet—„kanské det ikke var Moder, du skulde til“?

„Nei, jeg skal til Frk. Gundersen, en Sypige“, svarede jeg.

For et Smil der lyfte op i det lille skidne Fjæs!

„Det er Tante Mina, det! Ja, hun bor her—paa Kvisten. Jeg skal vise dere“.

Hun gik foran opover en temmelig skrøbelig Trappe; det lugtede ilde, og mørkt var der, 'aa jeg holdt Skjorterne tæt om mig, for sandsynligvis var der ikke meget rent. To Trapper op, og saa var vi der. Tulla bankede paa.

„Kom ind“, sagde en venlig Stemme, som var en ren Modsatning til den skarpe nedenunder. „Kjere, er det ikke Tulla da“!

„Tænk, her er en Dame til dig“! sagde Barnet.

Mina Gundersen reiste sig med Sømmen i Haanden, og jeg saa en tynd, bleg Liden Skikkelse omgivet af en Gruppe Børn i Alderen fra 2—8; rigtig en Skare usjelt klædte, forsømte smaa saa det ud til at være.

„Goddag, Frk. Gundersen“, sagde jeg. „Min Broder, Presten Holm sagde, at jeg kunde saa hilse paa Dem. Men kanské jeg forstyrrer“?

Et af Børnene udstødte et Hyl som umiskjendeligt Tegn paa, at jeg helst burde gaa igjen; men den lille Sypige lagde Sømmen bort, tog det mindste Barn paa Armen og sagde: „Nei slet ikke, det er saa snilt af Dem at De kommer. Det er saa sjelden, jeg ser et nyt Ansigt; og tænk, Søster af Presten vor da“!

Det Smil, som lyfte op i det blege Ansigt, sagde mig, hvor stor Pris hun satte paa min Broder, og naturligvis blev jeg glad i hende bare af den Grund.

„Men sig mig“, spurgte jeg, „hvad er dette for Børn? Hvor kommer de fra“?

Frk. Gundersen saa kjerlig paa den lille Gruppe og sagde:

„Det er mine Børn—det kalder jeg dem idetmindste; og de brune Dine blev mere ømme, idet hun sagde det. „De hører nok egentlig til de andre, som bor her i Huset. Men Mødrene har det saa travelt med at vaské og koge og stelle, medens jeg bare har denne Sønnen for mig. Derfor lader jeg dem komme og sidde hos mig, jeg fortæller dem lidt, og vi synger sammen og saa kommer de til mig med sine Sorger og Glæder og—naa ja, vi forstaar hinanden“ sluttede hun med en glad og munter latter.

„Ja, og hos Tante er det altid varmt“, faldt Tulla ind.

„Vi gaar op til Tante, naar vi frøjer, gjør vi ikke Klara“? spurgte hun til en anden liden Pige, som havde trækket sig tæt op til vnen.

„Ja,“ svarede Klara, „og hun skjænder ikke paa os og slaar os ikke, heller“.

Jeg saa paa Barnet. Hun havde et sødt, fint lidet Ansigt, men om det venstre Øie var der et stygt, blaasort Mærke. Stakkels Klara, der var nok nogen hjemme, som kunde „skjænde og slaa“!

„Ja“, sagde Frøken Gundersen, som havde gjort sig til mine Tanker. „Ja, det er saa. Det er Moderen“, sviede hun hviskende til.

Et af Børnene trak hende utaalmelig i Skjortet. „Syng! Syng om „deilig Krone“, sagde den lille, og de andre stemte i med: „Ja, lad os synge!“

„Hvis det ikke generer Dem?“ vendte Frøken Gundersen sig til mig. Derpaa satte hun sig ned med den mindste paa Fanget og stemte i med en rask, klar Stemme:

„Deilige Krone, deilig Krans, straaende i Himmelglans, deilig Drikke, drilg Mad i Guds Stad.

Ingen Synd, ingen Rød, ingen Sygdom, ingen Død, ingen Smerte, intet Savn i hans Favn“.

Børnene sang kraftig med og mærkelig rent.

„Hvor godt de synger“, sagde jeg. „De maa have øvet dem nok saa meget for at have faaet dem saa langt“.

„Det er min største Hygge“, sagde Sypi“

gen. „Naar vi synger, kan jeg sy ganske uforstyrret, og de er saa glade i det. En Gang var Presten her og forklarede dem saa godt netop om den vakre Sangen“.

„Tante fortæller ogsaa om Jesus“, sagde en af de smaa. „Hun fortæller os ud af Bibelen“.

„Aa desværre, det er nok smaat Stel“, sagde Frk. Gundersen. „Men der er ingen anden til at gjøre det, og de kommer intetsteds hen, de stakkels smaa“.

„Ikke i Søndagsskole engang?“

Taarerne traadte hende i Øinene.

„De kan ikke, stakkars. Se paa Klæderne, Støvlerne, alt! Jeg gjør, hvad jeg kan, men det rækker ikke langt, og Skotøiet magter jeg nu slet ikke“.

„Jo, Tante, det gjør du“, protesterede en liden Stemme.

„Du ved, du lapper Kjolerne bore om Matten naar vi sover, og du lapper Skoerne ogsaa, imellem!“

„Dys da!“ sagde „Tante“ og blev ganske rød i Ansigtet.

Men nu maatte jeg gaa. Med et hjertelig Farvel til den lille Sydpige drog jeg atter ned over de knagende Trappetrin, fulgt af Lulla. Idet hun gik ind til Moderen igjen, hørte jeg den samme skarpe Stemme:

„Er du der, din uskillfulge Unge! Hvor har du være henne hele Tiden?“

Min Broder smilte, da han hørte mine Lovtaler over mit nye Bekjendtskab.

„Ja“, sagde han, „hun er en Perle. Hun er det ene lyse Punkt i de Omgivelser, for Englegaarden“ er det værste Sted i hele min Menighed. Det er hendes Indflydelse, som holder Børnene fra at blive rent fortvævede. Det hænder, hun giver sit sidste Brødstykke til en sulten liden en og gaar tilsæns uden Aftensmad. Sligt binder dem til hende, saa hun faar en vis Magt over dem; de vil nødig bedrøve Tante ved at bruge stygge Ord og slaas: Ja, var der mange som hun!“

Det var vel omtrent et Aars Tid efter, at jeg fik følgende Brev fra min Broder:

„Det vil gjøre dig ondt at høre, at vor kjære Veninde, Mina Gundersen, har forladt os. Hun døde tirsdags. Jeg var hos hende, før hun døde, og hun bad mig hilse dig.

Der var udbrudt Difterit i „Englegaarden“, og Frøken Gundersen tog sig naturligvis for at passe nogle af Børnene. De kom sig, men hun fik Sygdommen og bukkede under. Det var et smertefuldt Sygeleie, men hun var saa tapper og taalmodig. Tryk som et Barn overgav hun sin Sjæl i Guds Haand“.

Jeg fik Taarer i Øinene, da jeg læste dette, den kjære, lille Sydpige! Hun var gaaet til sin Hvile, og sikkerlig, hendes Gjerninger fulgte hende.

Men for en Prediken hendes stille, selvfornægtende Liv indeholdt! Ak, at vi kunde nytte vore Anledninger til at gjøre godt, vi andre kristne, som hun nyttede sin! Da vilde det blive mere af det, at Guds Vilje fik „ste paa Jorden som i Himmelen“.

„Bym.“

Herren er med os alle Dage.

En tro Sjælsørger vilde, udmattet af sine Embedsforretninger og til Vederkvælgelse efter en Upasselighed, foretage en Rejse til nogle Slægtninger. Paa den første Rejsedags Aften overfaldt imidlertid en heftig Nervefeber ham, der bragte ham Døden nær. Den trofaste Vgteskælle, som havde fulgt med ham, følte en usigelig Bedrøvelse ved hans Sygeleie og ventede intet andet end Døden. „Ak, om vor Herre endnu var her paa Jorden“, sukkede hun, „hvor jeg skulde skynde mig til ham, omfavne hans Kne og med Taarer og høit Raab bestorme ham: Gjengiv mig min elskede Mand, gjengiv mig mine Børns Fader!“ Hun kunde neppe udholde Synet af sin i Feberkamp liggende Mand. Fuldt af Længsel efter et Trøsteord tog hun med Iver Bibelen fat, slog den op og Herren lyfte med sit Ord ind i hendes dybt bedrøvede Sjæl: „Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende“ (Matt. 28, 20.) Det var en Løbsfedrik mod hendes frændende Trøst. Hun annammede i Troen dette Forjættelsesord, og fik Ro, Mod og Hengivenhed i Guds skjulte Vilje. Og se, hendes Bøn blev hørt. Dødens Engel veg fra hendes dyrebare Mands Leie. Endnu længe blev han en tro Predikant af Guds Under, en Betsignelse for sit Hus og Kirken.



## Kinamissionen.

Fra Landabl.

XXXI.

For en Tid siden var her en stor Ildbrand i Byens øvre Gade. Det bedste Forretningshus blev lagt i Aske.

Medens Bygningerne brændte og Ildtungerne stikkede Naboernes Huse, raabte Folket i Fortvivelse paa Ildgudens Hjælp. Undslap man bare denne Gang hans Brede, saa vilde man betale ham det. Og Himme-len kjendte deres oprigtige Hjerter.

Hedningerne lover ogsaa godt i Nøden, men de betaler ikke altid sine Løfter.

Man kan ofte høre dem fortælle: naar Far (eller Mor) var syg for nogen og ti Aar siden, ga jeg Guden det oplygtige Løfte, at hvis han gjorde den gamle i Hjemmet frisk igjen, saa vilde jeg gjøre en Pilgrimsrejse til Odanshan, og der ofre og brænde Røgelse. Men den Gang lured jeg Guden; thi Far blev frisk og jeg har aldrig betalt mit Løfte.

Bedstefar døde da han var fem og tyve Aar. Faderen døde ogsaa, naar han kom op i fem og tyve Aarene. Naar Sønnen blev fire og tyve, bega han sig paa en lang Rejse for at komme bort fra Guderne Brede. Baade Bedstefar og Far døde da de var fem og tyve, og nu maatte han gjøre en Omvei for at forville Guderne. Besværgerne havde lært ham, hvorledes man kunde ta Manderne om Næsen. Han fik beholde Livet. Hans Bedrag havde frelst ham.

Kineserne gjør mange krogede Veie og snedvendte Døre, for al ikke Aander og Dragere skal kunne følge efter. Foran Indgangen bygger man en Mur noget bredere end Døren og lidt høiere, som beskytter Hjemmet mod de onde Aander. Mod denne Mur kjører de onde Aander, som Pilen mod et Skjold og flyver i en anden Retning.

Er det noget i Verden saa falskt som et Menneſkes Hjerter?

Enhver trænger at vaage over sig selv; thi det er desværre ikke bare Hedningehjertet, som er bedrageligt. Det er ikke bare Hed-

ningerne, som gjør mange gode og hellige Løfter, som de ikke betaler.

Har ikke ogsaa vor Gud sagt, at vi skal betale Herren vore Løfter.

Hvormange vilde ikke bli Guds Børn, hvis de betalte Herren sine Løfter? Og er det ikke mer end hedensſt, at kristne Menneſker gir den sande Gud Løfte efter Løfte, men ikke holder dem og ikke betaler dem. Det bør kaldes Gudsbespottelse!

Millioner Byrder Guld er i Nødens og Trængſelens Diebliske lovet helligt til gode Gjerninger, hvis bare Herren styrer det ſlig og ſlig. Og mange har lovet Gud baade Legem og Sjel, hvis han bare gjør det og det for dem. Meget af denne store Gjæld ſtaar endnu ubetalt. Jeg ved ikke, hvormeget Henſyn Vorherre tar til forhastede Løfter eller fremſtræmte Forſætter, men det maa være ilde at behandle Gud urimeligere end Menneſker.

Millioner Menneſker giver Herren Løfter, enkelte holder dem, andre forſøger, men kan ikke, men Majoriteten tænker ikke engang over, hvad det betyder at gi Herren et Løfte.

Hvad vil Følgerne bli af, at man lyver for Kongernes Konge og Dommernes Dommer?

Kineserne ſiger: Man kan bedrage Menneſket, men ikke Aanden. Men er det ikke mange som tror at de kan bedrage Gud?

Man har ofte ſagt Hedningerne at Falſkhed er Kinesernes Nationalſynd, at de ſom Nation ſattes et ret Hjerter, og deri bifalder de, Jeg har endnu aldrig hørt nogen ret frem Hedning ſige, at Kineserne er, hvad de burde være.

De lærer i ſine Børnebøger, at Menneſket er godt fra Begyndelſen ſom Børn; men blir ſiden ondt paa Grund af daarlig Baa-virkning.

Embedsmænd klager over Folket, at de er uvidende og har daarlige Hjerter. Derfor er det ſaa vanſkeligt at ſtyre dem, og Folket klager paa Kinas Embedsmænd, fordi de har onde Hjerter, fulde af Liſt og Bedrag. De præſer Folket og beriger ſig ſelv.

Storſiſt æder Smaaſiſt, Smaaſiſt æder

Krabber, Krabber ceder Jord (Dynd). De høiere Mandariner lever af, hvad de kan presse udaf smaa Mandariner, smaa Mandariner lever af Folket og Folket af Jorden. Der er Tryk fra Himmelsens Søn til den fatige Slave.

I Skoven finder man rette Træer, men i Verden findes ikke et ret Menneske, har Kinas Bismænd sagt.

Man lælger sin Samvittighed for en ringe Kobbercash med Gul i. Og for en ubetændelig Sum sætter man baade Ejel og Ansigt i Pant. Og her spørges ikke efter Rejsfærdighed bare man kan komme frem, selv om det er paa andres Bekostning. Da naar gjerne Kain ihjel sin Broder ved Offeralteret.

Den dannede Mand tænker over Stillingen og siger: Mandarin blir jeg ikke; thi da maa jeg sælge min Samvittighed og stænge Veien for mine Efterkommere. Forretningsmand blir jeg ikke; thi foruden at bedrage vil jeg tabe min Kapital. Haandværker blir jeg ikke; thi det er at spise Bitterhed og lides ud af Folks tirrende Domme. De studerendes Vej er snæver og tør. Hvem søger nu mere Lærdom? De er saa som søger Kundskab. Lærer blir jeg ikke!

Bliv Jordbruger, siger han; thi det er den oprigtige Vej til Lykke. Da blir du uafhængig, medens andre ser op til dig for Brød.

Bonden behøver ikke at sælge sin Samvittighed for at ernære sig; thi han faar sin Næring, eftersom Himmelen velsigner Jorden og gjør den frugtbringende for ham osv.

Den dannede Mandes Tanker rækker i Kina bare til Måven og et mageligt Udkomme for dette Liv. Dersom alle dannede i Kina trækker sig tilbage og kun lever for sig selv, hvem skal da overtage Landets Styre og ansvarfulde Stillinger. Vil ikke da Egoister og hensynsløse Mænd seile Skuden paa Brændinge og kjøre ifnaa. Og da vil den hele Nation lide af Skaden.

Derfor skal ikke den dannede Mandes Maal bare være at faa det godt og koseligt for sig selv, men søge at gjøre det godt og bekvemt for andre.

Og her er Spørgsmaalet: Blir den virkelig lykkelig som gaar op i sig selv? Egoistens Liv er et forseilet Liv. Han er ikke af Gud, men af den onde. Og saadan er Hedningen indtil Guds Kjærlighed faar grebet kraftigt i hans Hjerte.

Derfor vent lidt skal vi vise dig Resultater af den kristne Missions Virksomhed i Kina. Det er Evangeliet der omskaber Hjertet og gjør det ret, først for Gud og siden for Menneskeslægten. Da blir Kinesernes Hjerte ligesaa ædelt og godt som Amerikanerne eller nogen andens, og udfra et godt Hjerte vil der komme ædle Handlinger.

Her ligger mangen vakker værdifuld Vædelsten i dette dybe Smuds.

Der er mange store Talenter gjemt under Syndens Smuds i Kina, som i sin Tid skal findes frem, renvaskes og slibes og bli til Være for sin Skaber og til Velsignelse i Menigheden. Det kan ta adskillig Tid at finde den, og især de store, som oftest ligger dybt nede. Men Herren holder nu paa at samle dem sammen. Mange blir maaske ikke hvad de var tænkt til. De er næsten ødelagte, men reddes dog som gjennem Ild. Gud kan i Visdom gjøre noget udaf dem.

Gud vil ha udhugget store og stærke Pillere for at pryde og bære sit Tempel. Derfor blir det hans Sag at finde Materialer, baade store og smaa.

I Guds Haand blir den lille David den største Konge i Israel, og de ulærde Fiskere Grundlæggere af Verdensmissionen. Men han forkaster heller ikke Paulus hje Hode. Det kom vel med for Byggendet af Menigheden.

Herren skal ogsaa i Kina gi sin Menighed kraftige Talsmænd og Forsvarere. Store Mænd og Kvinder trænger Kina! Store Uds! Og maaske vi her helst om disse. Men trænger vi ikke ligesaa vel Mænd og Kvinder i Guds Menighed i Kina som er tro i det lille? Jo, de behøver vi allermest! Det er fra de mange smaa Rødder at vi faar den store Stamme og mægtige Krone.

Saa takker vi Gud, som gir alle Rum i sit Arbejde. dersom de ellers er ret for ham, forat fuldføre hans Tempelbygning paa Zion.

Lad os ogsaa ved dette Aars Begyndelse gi Herren det Løfte, at vi iaar vil leve mere helt for ham og hans Sag. Et godt Løfte er en god Begyndelse. Men lad os ogsaa betale det til hver Dag. Dertil vil han selv hjælpe os.

Vi vil ikke bedrage vor Gud.

### Fra Diafonissehjemmet.

Tiden er kommen da vi maa begynde at tænke paa de mange „Wards“ og Privatværelser i det nye Hospital der vil trænge Møbler og andet Udstyr. Den nye Bygning med Vægge, Tag, Vinduer og Døre staar der som et Bevis paa, at Diafonissegjerningen har mange Venner blandt bort Menighedsfolk i By og paa Land. Et kraftigt Tiltag og Bygningen vil ganske snart kunne sættes istand til at tages ibrug.

Men med Bygningen særdig er der endnu et Stykke Bei igjen, førend syge kan modtages og pleies, Operationer udføres o. l.

Der trænges Senge, Stole, Bord, Tæpper og andre Ting, førend de lyse prægtige Værelser kan byde en stakkels syg velkommen. Operationsstuen som er det rene og vakreste Værelse i et moderne Hospital, trænger sit eget Slags Udstyr af det nyeste og mest moderne paa det Omraade.

Kjøkkenet og Spisestuen trænger alt det som et vel indrettet Hjem har, men i meget større Skala. De smaa Vogne der skal bringe Maden varm og indbudende til de syge trænger særstilt Indredning. Kontoret, Gangene, Venteværelset, Værelser for Bestyrerinden og andre trænger fuldt Udstyr. Alt maa være af nogenlunde god Kvalitet, men simpelt og enkelt, saa at Støv og dermed sygdomsvækkende Baciller kan fjernes og undgaaes. Hertil trænges Penge og det hele lagt sammen vilde løbe op i en nok saa stor Sum. Som allerede før gjort i Aarsberetningen er det Tanken at opfordre Foreninger og Enkeltpersoner at møblere Værelser.

At udstyre et Værelse komplet i enhver Henseende vil koste circa. \$100.00 somme mere og andre mindre. En Metalplade med Udstyrerens Navn indridset vil blive sat paa Døren til et lidet Minde.

Nu er Tiden at begynde med dette Arbejde. Vi haaber inden Høsten kommer at kunne faa flytte ind i den nye Hospitals Bygning og det vil bli en herlig Dag for alle Diafonissehjemmets Venner, men særlig for Søstrene, der i mange Aar har ventet paa at kunne faa udføre en større Tjeneste og dermed bli til større Betsignelse i en dertil for Arbeidet bekvem Bygning. Venner, kom dette ihu! Ungdoms- og Kvindeforeninger, ja Mandeforeninger med, vil I begynde at samle Penge nu straks til at udstyre et eller flere Værelser?

Her i Minneapolis er en Forening af unge Damer, „The White Cross Society“ der arbejder udelukkende for dette Diemed. Kunde der ikke dannes flere saadanne Foreninger rundt omkring i By og paa Land?

Og Enkeltpersoner, der har Midler hvorfor ikke gjøre Diafonissegjerningen en stor Tjeneste og sætte eder selv et lidet Minde ved at udstyre et Værelse?

Og endelig, kjære Læser, lad ikke denne lille Opfordring dese Skjæbne med saamange andre—bli lagt paa Hylden og glemt. Tag fat straks. Tal med Venner og kjendte om Sagen. Og du som har Raad til at møblere et Værelse alene, tal med dig selv om Nødvendigheden af at lægge dine Midler der, hvor de kan trække aandelig Rente og bli til mest mulig Betsignelse. Bestyrelsen ønsker gjerne at høre fra saadanne, der vil være med i dette for Gjerningens Skyld saa nødvendige Foretagende. Underretning og videre Forespørgsel kan sendes til hvilken som helst af Bestyrelsens Medlemmer men helst til Formanden, Prof. J. L. Rydahl, Augsburg. Seminary, Minneapolis, Minn.

Paa Bestyrelsens Begne

J. L. Rydahl.

Martin Norstad

Carl M. Roan.

Eksekutiv Komite.



## I Fare, men bevaret.

Var det vor himmelske Faders Omsorg for sine Børn, som saa forunderlig gav sig tilkjennde, eller var det bare et Træf? Tirsdag den 16de Feb. var følgende Benner med et Tog paa Great Northern Banen paa Rejse til Mayville Kreds Samtalemøde i Grafton, Past. Halvorsons Kald: Pastorerne Langehaug, Gjerstad og Nesvig, Emissærerne Chr. Hansen, John Oberg og A. Myrhol, Jakob Lie fra Burton, Martin Aultren, Mrs. Hendrikson og hendes Døtre Marie og Valborg fra Kongsvinger Menighed af Past. Monas Kald. Kommen henimod Minot omtrent 16 Mil syd ifra Grafton—støder Toget paa en brudt Skinne og tre af Pasagervognene gik i Grøften. Køgevognen og Opførselsvognen faldt paa Siden, medens at Dagvognen, som var imellem de kantroede Vogne og hvori ovennævnte Benner, med andre var i, stod opreist paa Bakken, og Pasagererne var udfadte: Min Sjæl lov Herren, udbryder i Taknemmelighed en af Bennerne, da han saa sig saa vel bestjærmet. Af ca. 150 Pasagerer kom 4 a 5 Personer lidt til Stade. Man figer, at det var den dybe Sne, som reddede Pasagererne ifra et større Uheld. Men mon det ikke var Herrens Omsorg for sine Børn, som aabenbarede sig saa klarligt? M.

## Fra T. L. Oppedal.

Radcliffe, Ja. 17de Feb. 1909.

Da jeg læste „Buddbæreren“ No. 7 kunde jeg forstaa, at der var en, som ikke havde likt det Brev jeg skrev i No. 2 og det forundrer mig ikke. Jeg er mig selv bevidst, at jeg ikke skrev efter som Drene klør. Denne Kritikers Navn kjender jeg ikke, men jeg vil kalde ham Ven. Jeg takker ham for, at han minder mig om, at jeg har glemt en Klasse af Jesu Fiender, som kaldes Farisæere. Han spørger, hvor mange Yppersteprester, som havde med Domfældelsen af Jesus at gjøre. Jeg vil lade Guds Ord svare paa Spørgsmaalet. Og da det blev Dag for-

samlende sig Folkets Ældste, Ypperstepresterne og de Skriftlærde og de førte ham frem for sit Raad. Luk. Men da det var bleven Morgen, holdt Ypperstepresterne og Folkets ældste Raad mod Jesus, saa de kunde aflive ham. Matt. Saa taler min Ven om en Klasse, som skyver en Rjærre foran sig, og efter alle Tegn at dømme, saa er han en Skomager. Men kanske han kan ogsaa være Lægmand, Prest, Profet og en som kan skrive i Bladene, og saa giver min Ven gode Raad og det skal han have Tak for, det kommer vel med, da han har stjult sit Navn er det ikke godt at vide, hvad Klasse han hører til, enten Prest, Profet, Lægmand eller Skomager. Disse Stillingen synes jeg er nok saa hæderlige, naar vi røgte dem efter Guds Ord.

En venlig Hilsen til Redaktøren og Bladets Læsere Jeg tegner mig med mit gamle Navn T. L. Oppedal.

\*

\*

\*

Ja, Tak. Nu har I søgt at rette paa hverandre saa godt I har kunnet, og nu skal vi ikke have mere om dette paa denne Maade. Red.

## Fra Arbeidsmarken.

Vi er anmodet om at minde Menighederne, Kvindeforeningerne og hvem som helst i Red Wing Kreds om, at Kredens Klasse er næsten tom og at man af den Grund staar omtrent fast for at kunne drive nogen Emissærvirksomhed. Derfor Missionsvenner i Kredsen lad der falde nogle Smuler i Kredskassen.

Du siger: „Derjom du har Rum saa vær snil og sæt dette Stykke i „Buddbæreren“ P. W.“

Men nu kan ikke vi efter de almindelige Regler „sætte dette i Buddbæreren“ før vi faar vide hvem P. W. er, selv om vi havde Rum. Saa de Stykker som der ikke følger noget Navn med lægger vi tilside saalænge.

Madison, Wis. 20de Feb. '09.

Det gaar vist over al Forventning med Menighedsarbeidet her i Hauges Menighed. Torsdag Aften var her Ungdomsmøde. Over hundrede Personer var tilstede og de fik ind næsten ti Dollars. Pastorerne Spande og Oppegaard holdt Taler. Fredag Aften talte ogsaa Past. Oppegaard her og fik fjorten Dollars til Indremissionen.

Deerfield, Wis. 22de Feb. 1909.

Her, i Past. T. J. Spandes Rald, havde vi igaar Besøg af Past. H. A. Hanjon fra Chicago og Past. A. D. Oppegaard fra Madison, Minn. Hanjon talte i Cambridge paa Formiddag og i Deerfield igaar Aften. Oppegaard talte i Deerfield paa Formiddag og i Cambridge paa Eftermiddag. I Deerfield fik han \$13.20 og i Cambridge \$14.45 til Indremissionen. Past. Oppegaard skal ogsaa tale her i Aften.

### Bekjendtgjørelser.

Hauges Benner ved Swan River, Flathead County, Mont. indbyder til Samtale-møde den 19de, 20de og 21de Mars. Skyds møder Dagen før Mødet i Somers paa Great Northern. Paa Fjellsets Begne

A. H. Trygstad.

Creston, Mont.

Ifølge Indbydelse fra Pastor M. L. Nesbigs Menighed afholder Otter Tail Indremissionsforening Møde i Hasting, N. D., fra 8de til og med 10de Mars 1909. Samtaleemnet vil senere blive bestemt. Kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse.

Paa Foreningens Begne

G. D. Nordmarken, Form.

D. G. Wolden Sekretær.

Paa Indbydelse vil den nordlige Iowa Indremissionsforening holde Møde i Graettinger i Past. Sigval Sundes Rald fra den 9de til og med den 11te Mars. Mødet begynder den 9de paa Formiddag. Samtaleemnet er den 32de Davids Salme og indledes af Past. Wigdal fra Ruthven. Første Aften har vi Prediken af Past. Afre fra Estherville. Saa faar vi sætte vort Haab til Gud, saa skal vi faa et velsignet Møde ogsaa der.

B. B. Olsen, Form.

A. Shaw, Sek.

Trefoldighedens Menighed, Pastor H. A. Hansons Rald, Chicago, Ill., indbyder Chicago Kredts af Hauges Synode til et kristeligt Samtale-møde at afholdes i deres Kirke den 9de til 11te Mars. Emne for Samtalen: Heb. 4de Kap. Menigheden ønsker et velbesøgt Møde; man melde sit Komme til E. Hanjon, 204 N. May St., eller til Rev. H. A. Hanjon, 192 W. Huron St. Indmeldelser bedes sendt saa tidlig, at vedkommende kan faa svar tilbage med Adresse til Logistad. Herren give et velsignet Møde!

J. J. Lee.

T. J. Spande.

### Kvitteringer

Til Synodekassen: Cash og Cash Subscription	
før Kvitteret for.....	4494.2
Notes før Kvitteret for.....	4659.00
Ved Pastor D. Andriessen fra Past. Jacobsens Rald, Broomfield, Wis. Emanuel Mgd.: Mrs. Mari Sanddal 5, I Stenon 2, I I Camwick 50c, Mrs. M D Haugen 5, A Sherry 20, John Fortney 1, J R Furaa 10, Mrs. Bertha Rins 2, John E. Larstad 5.....	50.50
R E Hanjon.....	25.00
West Prairie Mgd.: B M Runice 20, Ole Haugen 10, Mrs. A Grinde 1, S J Hatlan 10, Ingb. Pederson 3, A E Runice 10, Mrs. Kristine J Runice 5, J L Aberg 4, Mrs. J L Aberg 1, Jacob Aberg 10, M B Runice 20, Mrs. D A Runice 5, M Nelson 2, Met Nelson 2.....	103.00
John Anderson 5, John Aukten 10, Nels J Johnson 15, Henry Swangstu 5.....	35.00
Franklin Mgd.: Ole I Fortney 5, Hans Vitre 2, Solfest Stegne 20, Ole Mickelson 5, Nels Mickelson 25, E I Fortney 10, J R Volkstad 10, Ole R Svendsen 25, M Guttormson 3, Arne E Haugen 10, S Pederson 5, S S Pederson 1, Ole Morten 10, E J Anderson 1, S S Stenson 5, Mrs. Jørgine Prestegaard 3, S Jodness 1, A Prestegaard 2, Jacob Svæde 3, Ole Solverson 5, Iver Olson 5, Ole D Fortney 1, John D M Anderson 4, M Jackson 1, E Solverson 1, Ole Johnson 4, Solfest Dregne 100.....	267.00
Niels Mickelson 25, E Dregne 25, Thomas I Fortney 25, S E Haug 25, Johan D M Anderson 5, J S Dregne 50, Peter Briggson 5.....	160.00
Bion Mgd.: Ben Hanjon 10, Ole Christofferson 5, Erlend Hanjon 5, Ole Traastad 25c, Ole Rudser 5, S E Hanjon 2, Ole Hanjon 5, A Hanjon 5, John I Berg 5, Erlend Fredrickson 5.....	47.25
Henry E Larson 10, Anders Pederson 10, Engbrit Larson 5, I Mørk 5, D E Dahl 5, Ole Rudser 5, Mat Pederson 5, S E Hanjon 3, Martin Gull 10, M. M. tion 5.....	63.00
Mrs. Gustaf, Rothlab, Minn.....	3.00
Hauges Mgd.s Rvf., Rio, Wis.....	10.00
Mrs. S Elstad, Franklin, Minn.....	5.00
Peder A Lunde, Corfica, S. D.....	5.00
Ved John M Hall fra Tabitha Mgd.s Rvf., Hamilton Co., Ia., Rev. Gustavols Rald.....	19.50
Ved Mrs. A M Anderson fra Hauges Ladies' Aid Mayville, N. D.....	10.00
Mrs. Riks Olson, Bangsford, S. Dak.....	1.00
Ved Pastor Gustavols fra Bethesda Mgd.s Rvf., Jewell, Iowa.....	132.86

Gans Olsson Roe, Sherwood, N. D.	2.00
Mrs. N. O. Sando giver Synoden 5 Aars Renter af \$500.00 G. S. Bonds.	150.00
Bed Pastor Bruce fra Mrs. E. O. Jensen, Sherman, S. Dak.	50.00

\$4942.00 \$5350 38  
N. N. Anderson Pigeon Falls, Wis. 2.50

5352.88

Til Synodelassien: Betalt Notes. For Røttinget for	3567.50
N. O. Brætte, Andover, S. D.	10.00
G. O. Gunnarsson, Berthold, N. D.	5.00
S. O. Voraas, Appleton, Minn.	25.00
P. P. Hammer, Dawson, Minn.	25.00
John Eneboe, Bierpont, S. D.	25.00
John Brustad, Rothsay, Minn.	5.00
Mrs. C. Gulson, " "	10.00
De B. Elverum, Windom, Minn.	10.00
M. O. Dale, Dawson, Minn.	5.00
S. M. Jullson, Newman Grove, Neb.	25.00
Do. do., Interest.	2.00
Lewis Games, Waka, Ill.	25.00
A. S. Gustrud, Spicer, Minn.	10.00
E. T. Kleveland, Jackson, Minn.	2.00
Mrs. J. L. Namoth, " "	15.00
S. O. Kæleth, Kenyon, Minn.	25.00
D. L. Joven, Bumbrota, Minn.	5.00
Reber P. Eiden, Marietta, Minn.	5.00
G. L. Seim, Albee, S. D.	10.00
Anna Bertelson, Fergus Falls, Minn.	5.00
De Anderson, Bottineau, N. D.	20.00
De Joverlon, Corsica, S. D.	10.00
Reber A. Sunde, Corsica, S. D.	10.00
John Vinland, Naples, S. D.	15.00
John J. Kemreite, Dawson, Minn.	10.00
De Forbord, Stanley Falls, Minn.	10.00
Carl Frantzon, Lakefield, Minn.	5.00
Mrs. J. T. Groeth, Centerville, S. D.	10.00
Miss Angebretson, Fergus Falls, Minn.	5.00
Belle Williams, Newark, Ill.	10.00
S. O. Rømo, Bumbrota, Minn.	15.00
D. O. Rømo, " "	15.00
J. O. Scott, Petcher, S. D.	10.00
Carl Scott, Mt. Vernon, S. D.	25.00

\$3986.50

D. A. Ulvin, Kasperer.

Til S. Dak. Kredts Indremission: Ved Pastor J. J. Skarpneis, fra Melhus Mgd.s Kv. Pastor Skarpneis Kald	10.00
Fra samme Kald, St. Johns Mgd.s Kv.	5.00
Bed Pastor S. S. Westby, en Gave fra S. C. Mgd., Newman Grove, Neb.	12.50

27.50

De Stene.

Til Maybille Kredts Indremission: Ved Emisker Andreas Mbristol: Offer i Størdaals Mgd., Pastor Maltewicks Kald	5.15
Offer i Ny Stabanger Mgd., Bugton, N. D.	13.40
Bed Emisker John Oberg: Offer i Norway Mgd., Pastor Langehaugs Kald	18.00
Offer i Trøndenes Mgd., Pastor Langehaugs Kald	10.20
" i St. Peters " " " "	7.50
" i Bethania " " " "	3.50
" i Froens " " " "	10.90
" i Demnæs " " " "	2.60
Offer ved Kredsm. i Græsten, N. D., Halvorsons Kald	43.45

114.70

T. J. Hagen.

Til Red Wing Kreds: Val. af Offer i Arenbåls Mgd., Pastor Westbåls Kald	25.90
Val. af Offer i Søndre Bumbro Mgd., Pastor Sæstjens Kald	19.14
Val. af Offer i Trempealeau Mgd., Pastor Borgens Kald	27.10

72.14

J. E. Hjelmerbil, Kald.

Til Bethesda Børnehjem: Ved Mrs. P. O. Salum, Brinsmade, N. D.: Peder O. Salum 3, Mrs. P. O. Salum 2, Sophie Salum, Peder Salum, Gustaf Salum, Emma O. Aker, Thos. Jacobson, Fred Davison, Hans Rangen, Ed. Toftad, O. J. Dillrud, Anton P. Salum hver 1, Albert Salum, Sigurd Salum, Olaf Salum, Anna Roulsen, Lars Tognad, Christ. Gaby, O. S. Fossum, Ludvig Anderson, Andru Tognad, Hans A. Engen, Anton Fossum, Anton Kirkeby, O. M. Haugen, Andreas Tognad, Marius O. Moen, Siverin Tognad, Frank O. Peterson, Mrs. Westad, Hans A. Westad, Peter A. Westad hver 50c, Eithor P. Salum, Alara P. Salum, Agnes P. Salum, Thomas Jacobson jr., Eib. Haagenstad, Iver Jacobson, Alfred Engen, Geo. Jacobson, J. E. Fossum, J. Jacobson, Hilmar Jacobson, John Kjelstrom, B. Olson, M. Esberg, Ruth Kirkeby, Sigvald Kirkeby, Elifabet Westad, Alma Westad, Emma Westad hver 25c, Eddie Salum 15c, Alma Salum 10c.	30.00
---	-------

Da sidste kvittering indsendtes havde jeg ikke disse Navne: Ligen var nemlig saa ureg, at den maatte sendes tilbage. J. min kvittering i No. 7 naar Lun: Samlet ved Mrs. P. O. Salum, Brinsmade, N. D. 30.00. Nu ønskes Navnene ogsaa i „Budd.“ O. D. Wit.

Til Høstkoloni Fancheng, Kina: Ved Pastor A. E. Dittad fra Mrs. Helge Amundson, Radeliffe, Ia.	10.00
Bed Pastor E. Johnson fra St. John Mgd.s Missionsfor., Sioux City, Ia.	13.63
Bed Pastor O. D. Wit fra Koloni Mgd.s Bif., Veresford, S. Dak. 10, St. Peters Mgd.s Kv. 8.	18.00
Bed Miss Emma B. Sheldahl fra Salem Mgd.s Bif., Roland, Ia.	25.00
Bed Mrs. A. U. Enge fra Salems Mgd.s Kv., Roland, Ia., Pastor Sandbens Kald	32.26

For kvitteret for

98.89

314.55

413.44

Personlige Gaver: Til S. N. Rønning: Ved Pastor A. O. Mortvedt fra Mrs. Christine Wik, Hauge Mgd., Norway, Ill.	5.00
Fra J. Overton, Humboldt, Ia.	1.00
Fra Iver J. Hia, Ellsworth, Ia.	10.00
Bed Pastor O. D. Paulrud fra Mrs. Lars Carlson, Ballingford, Ia.	1.00
Bed O. D. Anderson fra Nathanael Mgd., Ballingford, Ia.	10.25
Bed Pastor J. M. Wik, Toronto, S. Dak., fra Mrs. Aase Carlson 5, Mrs. O. Ensborg 1.	6.00
Bed Pastor S. J. Berg fra Mr. & Mrs. S. Stenon, Le Roy, Minn.	5.00
Bed Pastor J. J. Wenbahl fra Bang Mgd.s Kv., Fergus Falls, Minn.	5.00
Bed Pastor D. E. Borgen fra Trempealeau Valley Mgd., Taylor, Wis., samlet ved S. N. Dalland i Curran Valley Mgd.: Offer 13.55, Curran Valley Mgd.s Kv. 10, Curran Valley Mgd.s Ungdom 8.25, Nels N. Nelson 2, S. N. Dalland 1.50, Nels N. Dalland 1, O. D. Forness 1, Mrs. J. J. Raskstvedt 1, Halvor Olson 1, S. A. Larson 50c, Aug. Kelerion 50c, Thom. Halvorson 2.	42.30
Bed Pastor J. N. Sandven, Roland, Ia., fra Zion Mgd., halvt Offer	15.73
Bed Mrs. Reber Hauge fra Lincoln Mgd.s nordre Kv., Kelly, Ia.	5.00



Bed Pastor C C Jacobson, Viroqua, Wis. fra Franklin Mgd.s Kvf.	
Bed Pastor A Haugland fra Clark Center Mgd.s Kvf., Clark, S. Dak.	
Bed Pastor G D Paulsrud fra Mr. & Mrs. Andrew Rasmussen, Randall, Ia.	
Bed Pastor C C Simonson fra Mrs. Maren Svenson, Eagle Bend, Minn.	
Bed Pastor G M Bruce fra Salem Mgd.s Kvf., Sherman, S. D.	
Bed Pastor Ovegaard fra Jens S. Voraas, Lac qui Parle, Minn.	
Fra Mrs. S Thoreson, Battle Lake, Minn.	
Til Dr. J. M. J. Gotvedt: Bed Pastor J R Sand- ben, Roland, Ia. fra Zion Mgd., halvt Offer.	
Bed Mrs. Beder Hauge fra Lincoln Mgd.s nordre Kvf., Kellb. Ia.	
Bed Pastor C C Jacobson, Viroqua, Wis. fra Franklin Mgd.s Kvf. (til Mrs. Gotvedt)	
Bed Pastor J J Rendahl fra Bang Mgd.s Kvf., Fergus Falls, Minn. 5. en ubenævnt i do. Mgd. 3.	
Bed Past. D I Borgen fra Mr. & Mrs. Gudmund Knuds- vig, Burton, N. D. (til Mrs. Gotvedt)	
Bed Pastor G D Bil fra Nils Omland, Westerville, S. D. (til Mrs. Gotvedt)	
Til T. H. Gimle: Bed Mrs. O Hanson fra Immanuel Mgd.s Kvf., Alpelund, Minn., Pastor C C Holters Kald	
Bed Pastor J J Rendahl fra Bang Mgd.s Kvf., Fergus Falls, Minn.	
Til Misses Theresie Peterson, Ida Groseth, Anna Nelson og Anna Lee: Bed Miss Nora Svenson fra Ri- verside Mgd.s unge Kvinders Syfjor., Dawson, Minn.	

Før kvitteret for

227.01  
250.55  
477.56

J ø b e m i s s i o n e n: Bed Mrs. O Hanson fra Imma- nuels Mgd.s Kvf., Alpelund, Minn.	10.00
Fra Mrs. Anna Torgerson, Lodi, Neb.	2.00
Bed John M Hall fra Tabitha Mgd.s Kvf., Blairsburg, Ia., Pastor Eastwoods Kald.	9.74
Bed Mrs. Paul Grinde fra Tref. Mgd.s Kvf., Fortland, N. D., Pastor Mallewicks Kald.	10.00
Bed Pastor G D Bil, Veresford, S. Dak., fra St. Peters Mgd.s Kvf.	10.00
Bed Pastor J D Paulsrud fra Elm Mgd.s nordre Kvf., Randall, Ia. 10, Olands Kvf. do. Mgd. 10, Randall Kvf. do. Mgd. 5, Mr. & Mrs. Martin Olson, Randall, Ia. 1.	26.00
Bed Mrs. A A Enge fra Salem Mgd.s Kvf., Roland, Ia., Pastor Sandbens Kald.	10.00

Før kvitteret for

77.74  
282.99  
360.73

S a n t a l m i s s i o n e n: Bed Mrs. Beder Hauge fra Lincoln Mgd.s nordre Kvf., Kellb. Ia.	10.00
Bed Mrs. A A Enge fra Salems Mgd.s Kvf., Roland, Ia., Pastor Sandbens Kald.	15.00
Bed Pastor G D Paulsrud fra Elm Mgd.s nordre Kvf., Randall, Ia.	10.00
Bed Pastor G D Bil, Veresford, S. D. fra St. Peters Mgd.s Kvf.	10.00

Før kvitteret for

45.00  
271.71  
316.71

R e t t e l s e: Begjering er indsendt om at faa rettet føl-  
gende kvitteringer i „Budd.“ No. 5 under „Kinasmission:“ Fra  
John M. Almen, Crafton, N. Dak. 25.00, „Etal bære:“ Bed  
John M. Almen fra Dor Frellers Mgd.s Kvf., Crafton, N. Dak.  
25.00, „Denne Rettele gjælder ogsaa de 35.00 til Løn for  
Evangelist „Sea“—Fremdeles under „Kinasmissionen:“ Bed  
Pastor J M Wick fra Blom Prairie Mgd.s Kvf., Toronto, S.  
D. 23.59, „Etal bære:“ Blom Prairie Mgd.s Kvf., „olv.“

J. J. R e n d a h l.

B i d r a g t i l D i a c o n i s s e h j e m m e t i M i n -

neapolis: Til Hæggesondet: Amund Kaardal, Northwood, N. D.	1.00
Alfalf Hyllesbo, do.	1.00
Ole Swensen, do.	25.00
Johannes Kaardal, do.	1.00
Bethania Kvf., do. ved Mrs. Govland.	10.00
S A Thraethan, do.	5.00
A N Olmo, do.	10.00
A D Berg, Hatton, N. D.	2.00
Evan E Søndreall, do.	2.00
G D Nordgaard, do.	5.00
Evan M Søndreall, do.	20.00
Rev. S J Urdahl, Hatton, N. D.	3.00
Mrs. S Søndreall, do.	1.00
Knud Flaten, do.	1.00
W M Olson, do.	2.00
N E Berge, do.	2.00
D G Dahl, do.	5.00
Arne Paulsen, do.	5.00
Andr. Olaf, do.	5.00
Paul Thompson, do.	2.50
S T Bjertneis, do.	10.00
Martin Hamstad, do.	1.00
S S Sufet, do.	5.00
Mrs. Johnson, do.	1.00
Eril Johnson, do.	2.00
Jeremias Arnesen, do.	20.00
Dr. Arnesen, Mpls.	200.00
Nels Metcullen, Henning, Minn.	5.00
Theo. Nasheim, Souris, N. D.	10.00
Marv & Olga Heble, Newfolden, Minn.	5.00
Jorgen S Oksnes, Doran, Minn.	2.00
Ole Knutten, Garvey, N. D.	5.00
Hans Vorland, do.	10.00
C R Weltzin, Donnelly, Minn.	10.00
Joseph Olsen, Alsbj., Minn.	5.00
Haabet Missionsf., Lions Mgd., Carpio, N. D., ved Ole D Foshaan	10.00
R J Kjelden, Hendricks, Minn.	10.00
Halvor Stebens, Sanlantaown, Ia.	5.00
Jorgine Roen, Fargo, N. D.	25.00
Mrs. E B Lundeland, Bottineau, N. D.	5.00
G Pedersen, do.	5.00
Martin Bramm, Slater, Ia.	10.00
Ransom Kvf., Rushmore, Minn., ved Hannah Nelson.	25.00
Mrs. S Rellen, do.	5.00
Halvor Halvorson, New Auburn, Wis.	5.00
L Umble, De Forest, Wis.	1.00
Mr. & Mrs. Walter Carlson, Lovory, Minn.	5.00
R J Grotte, Hendrum, Minn.	5.00
Ole D Naalund, Donnelly, Minn.	2.00
C D Lindebut, Ellsworth, Ia.	10.00
A Soneng, Clark, S. D.	5.00
Nils Pederson, Wilmar, Minn.	5.00
John D Berg, Vertbold, N. D.	5.00
J E Sather, Foshaan, Minn.	5.00
Bethesda Hjelpef., Dal Grove luth. Ladies' Seminar, ved Bernhardine Johnson	10.00
Stavanger Mgd.s Kvf., Garden City, Ia., ved John D Fosha	12.50
J E Hanson, Climax, Minn.	10.00
Maria A Suleb, Rollag, Minn.	2.00
M E Strove, Doran, Minn.	1.00
Marit L Roen, Hillsboro, N. D.	5.00
C D Kaldor, Hillsboro, N. Dak.	10.00
Ole Nordby, do.	5.00
J T Lommerud, do.	10.00
S E Ellingrud, do.	15.00
S E Bjornstad, do.	5.00
J S Broberg, do.	5.00
Tho. Jahn, do.	5.00
John Chilson, do.	10.00

G. Gullicks, Mayville, N. D.	10.00
M. M. Anderson, do.	4.00
G. O. Westland, do.	5.00
H. T. Monson, do.	3.00
O. E. Koppang, Portland, N. D.	5.00
Michael Anderson, Mayville, N. D.	5.00
Halgren Carlson, Portland, N. D.	5.00
A. J. Knutson, do.	4.00
Justin Grinde, do.	5.00
John Grinde, do.	5.00
H. L. Klebeland, Mayville, N. D.	1.00
Nels E. Rosvold, Portland, N. D.	2.00
Mrs. Lho. Førde, Hillsboro, N. D.	2.00
Mrs. Ellen Bederfen, Dorando, Wis.	5.00
Jacob Omdahl, Galesburg, N. D.	5.00
Hans Saltvig, Storbøl, N. D.	10.00
Iver Ringdahl, McVile, N. D.	5.00
Mrs. B. Flood, Mnetta, N. D.	5.00
Mrs. L. O. Drageland, McVile, N. D.	5.00
H. C. Brevil, do.	5.00
Hans Brevil, do.	5.00
Ele Paulson, do.	2.00
T. S. Quanebeck, do.	10.00
L. O. Tolleffen, Souris, N. D.	10.00
Otto Wetterfen, Rollette, N. D.	10.00
E. J. Arntzen, Wegdahl, Minn.	25.00
H. B. Ringsbø, Montevideo, Minn.	25.00
John B. Ringsbø, do.	25.00
E. D. Hagen, Montevideo, Minn.	25.00
Thomas E. Strand, Maynard, Minn.	5.00
Kristen Johnson, do.	5.00
Jacob O. Nablund, Granite Falls, Minn.	5.00
Mrs. Ragnhild Binji, Wegdahl, Minn.	50
Andreas Henriksen, Montevideo, Minn.	5.00
Andreas J. Sund, Bogd, Minn.	5.00

(Fortsættes.)

E. B. S a r b o, Kasserer.

Ved Mr. C. Lillethun modtaget fra østre Belmont Kvf., Bast. D. M. D. Wees Kald \$13.00.  
Hjertelig Tak! J. M. J. Gotvedt.

Kjære Broder C. Lillethun.

Med hjertelig Tak erkjendes Modtagelsen af Betsel paa 5 Dollars fra østre Belmont Kvf. i Jackson Co., Minn. Det kom vel med for mig men var aldeles uventet. Jeg javner dybt min hjerte Egtfælle, som jeg haaber Herren i Naade tog hjem til sig.

Venligt hilset Mrs. A. Saavik.

**Bedes erindret.**

En hel Del Notes, givne til Afbetaling paa Synodens Gjæld, er for nærværende forfaldne, og enhver som ved sig at have givet en saadan Note anmodes indstændigst om at sende os Beløbet snarest muligt, som vi for nærværende har en større Afbetaling at møde.

D. A. Ulvin  
Red Wing, Minn.**Adresseforandring.**Rev. R. U. Evienth,  
Klatt, Interior, S. Dak.**„Budbæreren“ til Canada**

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

**Gjøres den Tjeneste**

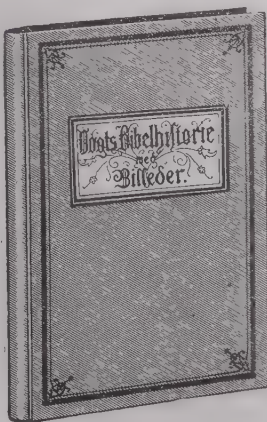
at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Dpfigeller, Adresseforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. Lillethun, Red Wing, Minn. Derfor man erindrer sig dette og gjør der- efter vil man spare megen Tid, Arbejde og ekstra Omkostninger for hver af os.

**Fra 1ste April førstkomende**

vil „Budbæreren“ ifølge Synodens Beslutning blive standset til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgangen af det Aar, eller med andre Ord: Det betyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907. Ligesa, hvis der staar 08, saa er Bladet betalt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig dette.

**Ved Adresseforandring**

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plat Umulighed for os at foretage Forandringen, som vi ikke er istand til med „vor formørkede Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore tusinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor baade os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

**Illustreret Bibelhistorie**

med lidt af Kir-  
kens Historie.  
Af Volrath Vogt  
Revideret efter  
den nye Bibelo-  
versættelse. Trykt  
paa fint Papir,  
med et Kart og  
53 Illustratio-  
ner. I Silf  
Cloth med sort  
Titel paa for-  
gylt Grund paa  
Siden. Hanges  
Synodes Forlag

0.45

Ordres indsendes til

C. Lillithun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.





SOUVENIR POSTAL CARDS.

Nurste Landsfæker og Rational-  
billeder.

Af disse Kort har vi et større Dplag og mange  
 forskjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Zuleasten; Aften ved Tjernet; Bratlands-  
balen i Kjøfhylle; Højsjeld; Nordfjord; Versfø-  
sen; Paa Eke; Paa Kjølte; Paa Habet i Storm;  
Paa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskjellige Bil-  
leder). Gjøterpige. Pige og Gjed. Pige og  
Hund. 3 Nationaldragter (flere forskjellige Bill.).  
Vinterbilleder (mange forskjellige). Juleneg.  
Sjønner ved Ulsefjord. Dappleire. Pige i Baad.  
Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren.  
Fra Østfjællsen til Holmenkollen. Fra Nordland.  
Kjøsen ved Ulsefjord. Esvoldær. Quarbræen. Kast-  
lind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Rør-  
fjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger.  
Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelig Pragt-billeder i mange forskjellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. I dusinvis sorteret 50Cents portofrit.

Endel simplere Rort til 2 for 5c eller 25c pr  
Dusin.

Send Ordres til  
C. Lillethun.  
Red Wing, Minn.

## Den historiske Udvikling af Lærebegrebet om For- soningen.

33 Foredrag. Af H. S. Bergsland,  
Prof.

Denne Bog er paa 100 Sider og koster  
 heftet i godt og stærkt Omslag 35c. Et me-  
 get vakkert Billede af Prof. Bergsland pry-  
 der Bogen.—Enhver Prest og ellers enhver  
 anden, der ønsker et klart Indblik i det vigh-  
 ge Spørgsmaal, som Bogen behandler, gjør  
 vel i at forskaffe sig dette Prof. Bergslands  
 sidste Arbeide.

Send Ordres til  
C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## Utermalerier.

Akademisk Arbeide til laveste Priser. Type  
 Mars Erfaring. Send for illustreret Katalog.  
 August Klagstad,  
 Marinette, Wis.

Dr. Tønnes Thomas Sanitarium  
for begyndende Læring.

Grandbiew pr. Mountainhouse, Dwy-  
hee Co., Idaho, aabent fra Midten af Okto-  
ber. Korte Kurser, norske Levemaade. Det  
milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat  
og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skrib  
under ovennævnte Adresse.

### Hilfen van Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt  
paa vore Siltebaand, passende for Bogmærker:

"Vad bene Sicotoland, vad  
"Zulehilfen"; "Ryttaarshilfen"; "Silsen til mit  
Fædreland"; "Venlig Silsen"; "Silsen til Faber";  
"Silsen til Moder"; "Silsen til Søster"; "Silsen til  
Broder"; "Silsen til Dntel"; "Silsen til Tante";  
"Hiertelig Ryttefning"; "Herren er vor Afskuag";  
"Herren er nær"; "Uden Krøs ingen Krone"; "Sil-  
sen fra Moder".

"Christmas and New Year Greeting"; "A Greeting to Father"; "A Greeting to Mother"; "A Greeting to Sister"; "A Greeting to Brother"; "To my Child"; "Best Wishes"; "Blessed are they who have not seen and yet have believed."

Bagdenee koster 15c eller 2 for 25c.

Send Orders to  
C. Lillithun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Forlovelsen. Af Pastor J. J.  
Skarpsnes. 30 Sider. Hestet 10c.

## Alterbilleder

præmiebelønnet garant ret Udsjættelse. Bedste Pettingeliet. Rigshøjbig Motivsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: Adolf Rieß, Storn City, Iowa.

Bedes erindret.

Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorenløn jendes til Rev.  
J. L. Lassejon, Kasson, Minn.

Renge til Synodskassen (heri indbefattet  
Stolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College)  
sendes til Mr. D. A. Alvin, 906 East Ave., Red  
Wing, Minn.

Benge til Kina missionen og andre Seden-  
ninge missioner sendes til Rev. J. J. Henn-  
dahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til  
Prof. H. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes  
til Rev. G. D. Bif, Route 3, Feresford, C. D.

## „Budbäreren“

udgives af Hauges nordl. evangelist. lutheriske Synode i Amerika.  
Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster  
forfælsbvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

E. Lillethun,  
Lawyer & Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor E. C. Holter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing,  
Minn., as second class matter.

Indhold. 1. De første Seirvindinger; 2. Red Wing Seminary; 3. Jewell College; 4. Mere om Co-Education; 5. Fra Farmington, Montana; 6. Livets Ende nærmer sig; 7. Mrs. Bertha K. Stofft død; 8. Fra Norge; 9. Vandret bort; 10. Gaet forud; 11. Synodal-konferensens Negermission i Syden; 12. Syd Dak. Kredampbe; 13. Om Surprisepartier; 14. Et Hjerte af Guld; 15. Kinamisjionen; 16. Fra Diatonisshjemmet; 17. I Fare, men bevaret; 18. Fra T. L. Dypedal; 19. Fra Arbeidsmarken; 20. Betsjendtgjærelser; 21. Rittinger.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2, 2.

No. 11

Torsdag den 13de Mars 1969

{ 41de Aar.

## Frelserens Kamp og Bøn i Gethsemane.

(Ved A. Haugland).

Math. 26, 36-46.

Gethsemane ligger paa den anden Side af Floden af Dødsbjerget og var vel kjendt af Jesus og hans Disciple. Ifølge Joh. 18, 2 havde de ofte været forsamlet der. Nu i den sidste Aftentime, efterat Frelseren sammen med sine kjære Disciple havde spist Paaskelammet, indstiftet den hellige Nadværd og sjunget Lovsangen, saa vandrede han med de elleve for sidste Gang til dette kjendte Sted. Det var en tung Gang for Jesus. Han vidste, hvad som vilde møde ham der, men det holdt ham ikke tilbage.

Lad os nu i Aanden følge med ind i Gethsemane og saa betragte ham i den forfærdelige Sjelekamp, han der maatte udstaa.

Følger med til Urtegaarden,

J, som fristedes og saldt!

Se, hvor drabeligt for Hjorden

Hyrden stred, da ret det gjaldt!

Se hans Kval og hør hans Bøn!

Lær at bede af Guds Søn!

Maatte vor Betragtning bidrage til, at vi kunde saa et mere brændende Had til Synden og en mere brændende Kjerlighed til den Frelser, som dreven af Kjerlighed til Synderne gik ind i denne forfærdelige Kamp.

Han forlod de otte Disciple og tog de tre, som havde været med ham paa Fortklærelsens Bjerg, med sig længere ind i Haven. Disse tre skulde ogsaa saa være Vidner til hans

Sjelekamp i Gethsemane. Saa siger han til de tre: „Min Sjel er ganske bødrevet indtil Døden, bliver her og vaager med mig!“ Han gik da fra dem saa langt som et Stenkast. Lukas siger: „Han led sig fradem“. Dette viser, hvor tung denne Adskillelse var. I Lidelsens og Sorgens tunge Stunder, da er det jo især, at man trænger fortrolige Venners Trøst og Hjælp. De, som stod Jesus nærmest af Mennesker paa Jord, var hans Disciple og blandt dem disse tre. Men ogsaa disse skulde han stilles fra. Han skulde drikke Kalken alene. Disse stakkels Disciple kunde forresten heller ikke have ydet ham nogen Hjælp. Nei, dertil var de altfor svage. De trængte selv Hjælp og det var ogsaa en Aarsag til, at det var saa tungt for Frelseren at forlade dem. De vilde blive som Faar uden Hyrde. Hvilken Kjerlighed og Omsorg saa der ikke i disse Jesu Ord: „Vaager og beder at I ikke skulle falde i Fristelse! Aanden er villig men Kjødet er skrøbeligt“.

Naar Frelseren nu var kommen den nævnte Afstand fra sine Disciple, saa saldt han paa sit Ansigt i Bønneraab til sin himmelske Fader.

At denne Lidelse og Kval, som Frelseren maatte udstaa der i Gethsemane, var af en overordentlig Karakter, kan vi let skjønne. Noget saadant, som det han nu udtalte, havde Disciple aldrig før hørt af ham. Han havde altid eiet Frimodighed. Mængden, naar de havde været forsagte, havde han opmuntret og trøstet dem. Han havde

GRU Library

2400 B. 1st Road

94709

0) 649-2500

F

AM

to recall.



ogsaa vist sin Magt over Døden ved at opvække døde. Ved Lazarus Grav talte han med opløstede Dine til sin himmelske Fader og sagde: „Fader, jeg takker dig, at du har hørt mig. Dog jeg vidste, at du altid hører mig“. Joh. 41—42. Han raabte paa ham, som havde ligget fire Dage i Graven, og den døde kom frem. Hvilken Frimodighed og Kraft! Men nu skjald den selsamme Jesus i den frygteligste Angest.

Sikfulde at fatte Graden af Frelserens Angst og Sjælekamp kunde ikke hans Disciple, ei heller kan vi.

Men hvorfor denne Kval?

Jesús var Gud men han var ogsaa Menneſke. Han var aldeles lig os undtagen i Synd. Forſtiellén var altsaa den, at han var fuldkommen ren og hellig, medens vi er Syndere. Nu stod han Ansigt til Ansigt med Døden—den gruelige, pinefulde Død. Men hvorfor skulde han ængste sig for Døden? Se Martyrerne, hvor freidig de gaar Døden imøde. De sang sine Lovsange under Pinſlerne. Hverken Baal eller Kors eller Pinebænk kunde skræmme dem. Det synes som at Begrebet Dødsangst var aldeles ukjendt for dem. Hvilket deiligt Syn saa ikke Stefanus i Dødens Stund? De glædede sig i Døden og det gjør enhver Kristen; thi Døden er den sidste Befrielse fra Synd og alt ondt, og en Indgang til det evige Liv. Men det havde ikke været sli, om ikke Jesus havde udſtaaet hin frygtelige Kamp i Gethſemane ſaavelſom ſiden paa Korſet. Vi kan ikke gjøre nogen Sammenligning mellem en troendes Møde med Døden og Jesu Møde med den. Den troende gaar i Døden befriet fra Synden, medens Frelſeren gik i Døden med hele Menneſkehedens Syndeskyld lagt paa sig og dermed fulgte ogsaa den Forſmædſe og Kval, ſom vi Syndere havde fortjent at lide. Hvor modbydelig maatte ikke Synden være for Jesus. Han havde været Vidne til megen Synd, men nu blev den lagt paa ham. Værende Slægtens Synd og ſom en Følge af denne ſkulde han ind i Døden. Hvilken Gru maatte ikke dette være for den i ſig ſelv rene og hellige Jesus.

Det var vi Syndere, ſom ſkulde have

lidt denne Kval. Vi havde fortjent at lide Helvedes evige Angest. Men nu har den velsignede og dyrebare Frelſer taget vore Synder paa ſig og nu ligger han der og kæmper Dødsangſten for vor Skyld. Du, ſom har ſaaet Naade til at tro dine Synders Forladelse for Jesu Skyld burde ikke Betragtningen af Jesu Lidelse gjøre Kjærligheden til ham mere varm i dit Hjerte? Vil du ikke tjene ham mere troli og udføre hans Vilje med større Glæde? Se—hvormeget Jesus har gjort for dig. Hvad har du gjort for ham?

Men du, ſom har foragtet baade Frelſeren og Blodsdraaberne til denne Tid; hvad vil du gjøre? Vil du foragte ham fremdeles? Snart kan han møde dig ſom Dommer. Tror du ikke det er bedſt for den arme Sjæl, at du nu annammer ham ſom Frelſer?

Hvad gjorde ſaa Jesus i denne grufulde Angſtens Time?

Til Faderen i Bøn.

Men hvorledes ſkal vi forſtaa denne hans Bøn: Fader er det muligt, ſaa tag denne Kalk fra mig? Angrede han nu, hvad han iſølge Guds evige Raadſlutning havde paataget ſig? Det være langt fra! Frelſe Menneſket det vilde Jesus, hvad det ſkulde koſte. Hans Bøn bør altsaa forſtaaes ſaaledes: Er det muligt, at du Fader kan frelſe Menneſkene og tilgive dem deres Synder, uden at jeg ſkal drikke Dødens bitre Staal, ſaa lad det ſke, dog—din Vilje ſke. Jesu Bøn er egentli en fuldſtændig Undergivelse under Faderens Vilje. Og Faderens Vilje var, at han ſkulde drikke den og han drak den frivilli og gjerne.

Saadanne Tanker opkommer tildels i Menneſkehjærter—iſær hos Tvivlere:—Kunde ikke Gud, om han vilde, frelſe Menneſket paa anden Maade end at lade ſin egen Søn lide denne gruelige Død. Denne Jesu Bøn, og den Maade Faderen beſvarede denne Bøn, har jo faſtſlaaet, at den eneſte Maade, hvorpaa Slægten kunde blive opreift, var, at Jesus maatte dø for den og ſone for Menneſkenes Synder med ſit hellige Blod. Intet ſimplere-Middel kunde gjøre det. Faderen tog



ikke Kalken fra ham, men sendte en Engel for at styrke ham.

Her kan vi lære af vor Mester, hvad vi bør gjøre i de tunge og bitre Stunder. Den Kalk, som Jesus har tømt for os, behøver ikke vi at drikke. Nei, han har tømt den, for at vi skal blive fritaget derfor. Men der kan være Tider, da det er tungt og mørkt for en kristen her paa Jorden—Stunder, da man kommer i Nød og Anfægtelse. Da gælder det at følge Jesu Eksempel—at gaa til Faderen i Bøn. I ndmæg Bøn, i tilslidsfuld Bøn, i udholdende Bøn. Da gælder det ogsaa ifølge hans Eksempel at underkaste os Guds Vilje vel vidende, at han, i sin guddommelige Visdom og med sin varme Faderfjerlighed leder alt, saa det tjener til vort evige Vel. Tager han ikke Korset fra os, saa er det fordi det trænges til vor Bevarelse og Forfremmelse i Troen, og da vil han give os Kraft til at bære det. Naar hans Vilje faar ske, da bliver det vel med os.

Vil dog saa Lov at sige til dig, du, som græder over din Synd og sukker og længter efter Frelse og Fred for dit arme Hjerte: Naar du beder til Gud om Forladelse for dine mange Synder, saa behøver du ikke at føie til: Om det er din Vilje, Gud. Nei det ved vi, han vil. Vi har hans Ord for det, og det kan vi trygt stole paa. Alt Gud vil frelse dig, det er sikkert. Faderen vil, derfor gav han sin Søn i Døden for dig. Jesus vil, derfor lod han sit Blod flyde for dig. Den Helligaand vil, derfor kalder han dig til Omvendelse. Vare du vil, saa bliver du sikkert hjulpen. Gud give os alle Raade til at ville lade os frelse! Amen.

## Jesus gråd.

„Hvi græder du, som aldrig lo?  
Hvi græder Verdens Lyft og Ro?  
Hvi græder Himlens Glæde?  
Hvorledes skal jeg finde dig  
Emmanuel saa ynkelig  
Paa denne Jord at græde?  
Var det fordi du kunde se  
Din Pinebænt, Gethsemane,  
Og Dødens Kalk istjænket?  
Da Satan og den store Stad,  
Til dig at lave Dødens Bad  
Var ret som sammenlænket?  
Nei, derfor græd min Jesus ei,  
Han traadte paa sin Pinselsvei  
Med Rømpemod og Længsel.  
Hans Død var bedst at tænke paa,  
Men større var hans Lyft at faa  
Os frelst af evigt Fængsel.  
Men Sagen var, fordi han saa  
De fleste skjønne intet paa  
Hans bitre Dødens Baade  
Men leve hen foruden Bod,  
Ja træde paa hans Død og Blod  
Og himmelsjøde Raade.  
Han saa, der blussede over dem,  
Som boed' i Jerusalem,  
Guds grumme Bredees Lue.  
Fordi de Raadens Lys forstjød,  
Da turde med saa haard en Død  
Saa tier en Frelser true“.

B r o r i o n.

## Stykket var godt.

Herre, jeg hjertelig ønsker at fremme din Ære.

I „Budbæreren“ for 6te Feb. dette Aar paa Bladets første Side stod et Stykke af C. D. Rosenius: „Rægedom for Sjæleskyddom“. O hvilken herlig Mission saadanne Vidnesbyrd udfolder. Ja „Budbæreren“ har sandelig en Mission at gjøre, og den gjør vist ikke saa lidet Arbejde, synes jeg at forstaa, Herrens Ravn til Ære og Sjæle til Frelse. Angaaende dette Stykke som ovenfor er nævnt vil jeg sige, at for min Del var det en stor Velsignelse. Teksten Ef. 44, 22:

I en Søndagsskole i Hamburg spurgte en Prest Børnene, om de havde gode eller onde Hjerter. Nogle svarede „gode“, andre „onde“. Et Barn derimod rakte Haanden i Veiret og sagde til Presten: „Jeg har et middelmaadigt Hjerte“.—I Livets Skole gaar det ligedan. At Hjertet er grundfordærvet, ser ikke mange.

„Jeg har udslettet dine Overtrædelser som en Laage og dine Synder som en Sky; vend om til mig; thi jeg har gienløst dig“, har været velsignet for mig mangen en Gang ligesaa den herlige Udlæggelse, som Rosenius her gjør af samme. Jeg vil tilføie og det uden Smiger, at jeg er meget glad og taknemmelig for, at vi har Mænd i Kirken, der vover at give Basunen en tydelig Lyd ved at bringe os saadanne Vidnesbyrd. Jeg frygter for, at det er ikke saa liden Feiighed isaa maade for manges Vedkommende, som taler Guds Ord offentlig; vel er det saa, Naadegaverne er forskellige men Virkningerne af samme blir ogsaa forskellige. Des klarere baade Lov og Evangelium kommer frem i Bekjendelsen, des bedre tror jeg Virkningerne vil blive. Der hvor Guds hellige Lov har faaet sønderknust et Synderhjerter, der er det herligt at saa høre saadanne Ord som disse: jeg har udslettet dine Overtrædelser som en Laage og dine Synder som en Sky, vend om til mig; thi jeg har gienløst dig. Ja da bliver det frie ubetingede Evangelium kjert og heller ikke før. Ubetinget siger du? Ja, jeg gjør, for her staar: „Jeg har udslettet“ ikke skal, naar man bliver sig og sig, som er saa efter vor Fornuft at dømme; saa vil nogen kanske sige, dette er altfor overfladisk Bekjendelse. Nu vel lad ovennævnte Ord tale, og ikke bare disse, men det hele Guds Evangelium, saa fortæller det os just det samme, priset være Herren, saaat om Fornuften ikke kan gaa med her, ja om det synes at blive til et Ran for enkelte, saa kan det ikke forties, men maa udraabes og dette enkelte frie og for alle fattige og i sig selv fortabte Syndere har dette Evangelium været en Lægedom og vil ogsaa blive det til Dagens Ende. Lad os mærke, hvad som er de frelstes Sang i Himmelen, den er helt og holdent om Vammet, dets Wunder og Saar. Ja om Vammet, som er slaget og har kjøbt os fra Jorden til Gud med sit Blod. Og denne Sang er kjendt ogsaa for Jesu Brud herne i Jammerdalen, som en Sanger siger: De lærte den først herne, da de hen til Golgatha kom.

Tilslut vil jeg sige med Paulus: jeg ag-

ter ikke Guds Naade ringe, thi erholdes Retfærdighed ved Loven da er Kristus død forgæves. En venlig Hilsen til Bladets Læsere.

B. C. Gorfeth.

### Co-education.

Vi læste Stykket af „Judith“ i „Budbæreren“ angaaende den Sag som Overskriften her nævnes. Sagen er bragt paa Bane og den burde overveies af Synodens Folk. Den er af stor Vigtighed og Rækkevidde for vor opvoksende Slægt. Red Wing er et idealt Sted som saa for en Skoles Veligheden, og der har vi nu prægtige Bygninger bekvemt indrettede og vist Rum nok for mange flere Elever end de som hidtil har frekventeret Skolen. Det fornuftigste synes derfor være at flytte Guttestudenterne fra Jewell til Red Wing og arrangere Red Wing Skolen til et College efter amerikansk Mønster, med en forberedende Afdeling samt en theologisk Afdeling som hidtil. Hertil kan bemærkes at der burde være speciel Træning i norsk og engelsk for Religionslærere i Menighederne, noget som hidtil har liden Opmærksomhed faat. De unge Mænd som gaar ud fra Skolen i Prestegjerningen burde blive dygtige Kateketer saavel som dygtige Predikanter, Vidner.—Bogholderi, Musik etc. vilde der paa samme Tid kunne læres.

Pigestudenterne vilde da beholde sin Plads i Jewell som hidtil. Lad saa Jewell skolen arrangeres og bestyres som et Ladies Seminar. Ved Siden af Skolefagene samt Bogholderi og Musik ogsaa der give Undervisning i Kateketik, isald det skulde ønskes af saadanne, som vilde undervise i Religion i Menighederne.

„Judith“ nævner iblandt andet, at pigerne lærer at klippe og sy sine egne Klæder, føge, vask, stryge og bage“, aaja, lappe, stoppe og holde brugte Klæder istand, men fremfor alt Økonomie, Sparsonmelighed er hvad de kommende Husholdere eller Mødre behøver. Det er en daarlig Bane som mange unge baade Gutter og Piger

faar nu tildags, nemlig Odselshed med Benge og andre Ting og i Forbindelse hermed er Fornøielse og Bynteshge.

En Skoles Maal er viselig den at give Kundskaber, men disse erhverves under anstrængende Tankearbeide og parret hermed gaar usfravigelig en ret Benyttelse af baade Tiden og Midlerne. —

Lad os sige det, thi det er manges Mening, at disse forskjellige Games og Entertainments som for en stor Del optar Studenterens Tid og Opmærksomhed fra det væsentlige Skolearbeide og hvorved Benge unødig ødsles bort burde helst lægges tilside for andre nyttige Øvelser.

Skolegelden er lei at drages med og ude i Menighederne, hvor Pengene samles, føler man det mest. Hvorledes vilde det gaa an at udligne vor Gjæld paa alle de stemmeberettigede eller om man vil alle Kommunitanter i Samsundet?

L. 2.

## Tidt om Søndagskole og Sted for Stevnet.

Søndagskolen fik sin Begyndelse iblandt de fattige Børn som havde mindre Tilsyn paa det religiøse Omraade i Byen Gloucester, England. Robert Reikes, en Avisredaktør, blev bevæget til at optage Arbeidet ved kristelig Undervisning iblandt dem. I Aaret 1781 leiede han flere Kvinder til at undervise dem. Dette gik godt. Denne Tanke og ligesaa Arbeidet spredte sig. Men allerbedst gik det, naar det blev frivillige Lærere. Wesleyanerne tog op denne Methode og ved dem fik den kraftig Fremvækst. Det er egentlig Søndagskolen som har bagget den saavel som de andre Sekter.

Det er ikke sandt at „et Barn er som et hvidt Stykke Papir“. Det er født og undsaaret i Synd, og deres Hjerter er onde fra Begyndelsen. Det er heller ikke sandt som Katolikkerne siger, at Arvesynden er som en Sølplet, der afvaskes i Daaben. Synden ligger heller ikke og slumrer i Barnet til en vis Alder, men den gir sig tilkjende i dets

Legeme, og altmer i Opførsel efter som dets Aand stemmes eller udvikles. Vil du have sagt noget, som du vil skal forenes med Menneffets udviklende Aand, saa maa du sige det under Udviklingsperioden. Jeg mener den Tid Menneffet er mest skiftet for at modtage nye og ukjendte Indtryk. Det er forsent at blande Metallerne, naar de er tilstivnet. — Ja det er vist unødvendigt at tale om dette Arbeides Nødvendighed. Derom er Enighed og Forstaaelse. Søndagskolen er bleven saa anerkjendt nu, at Spørgsmaalet er ikke om den er nødvendig men hvilken er den bedste Maade at drive den paa. Trængslen føles intens. Det aandelige Liv trænger den. Bibeholdelsen af Guds Ord iblandt os trænger den. Menighederne trænger den. Det er ikke Menighederne som opholder Søndagskolen men omvendt. Fra den menneffelige Side talt, saa er det ikke de vokænes Dygtighed eller Gudsfrygt som opbevarer Guds Ords rene Lære iblandt os, men Børneundervisningen. En Kvinde som var gaaet over til Salvationarmefolket blev spurgt, hvorfor hun havde forladt sin Barnetro. Hun svarede, at hendes Barnetro var feilagtig. Men naar man tog hende tilbage til hvad hun havde lært som Barn og svurte hvilke Stykker hun ønskede indfor Gud at stryge, saa vovede hun ikke at røre et.

Nu er da Spørgsmaalet: Hvor og hvorledes skal Søndagskolevennerne møde? Jo vi vilde sige, Milwaukee. Men vi her i østre Distrikterne kan vel ikke gjøre sigt Krav. Det er dog sandt at her i Chicago Kreds har vi omtrent to Gange saa mange Børn som i nogen anden Kreds i Hauges Synode. Dette er vel maaske ogsaa Tilfældet med de andre Samsund, og antageligt, henimod dette Antal af Lærere.

Jeg frygter for at et almindeligt Stevne for alle Kredse og Samsund vil neppe bringe det bedste Resultat. Det som trænges er, at saa mange Lærere som muligt kunde saa overvære disse Møder. Det hjælper lidet at en Person gaar og blir interesseret. Han vil komme hjem omtrent som en Delekat fra et Samsunds Aarsmøde med Hjerte for



mange Sager og tænker: Naar jeg bare faar sagt det til de andre saa vil de gaa med paa dette og hint, medens han finder de vil neppe høre paa ham. Man finder, at det tager mere end en Fyrstikke at tænde stor raa Ved. Jeg vil, efter Opfordring fra vore Søndags-skolelærere, tillade mig at foreslaa et Søndags-skolelærermøde at afholdes her i Chicagofreds og at Sted og Tid bestemmes af Kredsens Bestyrelse. Jeg tror heller ikke et Stevne af alle Samfund vil være det heldigste i Begyndelsen. Her ønsker vi den rette Aand maa være den dominerende. Det er dette, den almindelige Sammenlutning, som har gjort „Luther League“ til mindre Nytte for sand Kristendom. Det er ikke bare Læren og Metoder, det gjælder ligesaa meget den rette Aand.

Nogen kan ville ipotte dette Syn. Det skal jeg heller ikke tage ilde op. Jeg er ingen Autoritet. Men saa meget vil jeg sige, at Hauges Synode er mit Kirkehjem, Menigheden tilhører samme, og saa Søndags-skolerne. Jeg føler tryk, saa i Almindelighed iblandt Vennerne i H. S. Aandeligt talt, saa pulserer Hjerterne nogenlunde ligt. Saa er det vel ogsaa i andre Samfund. Med Tiden kunde man da arrangere et almindeligt Stevne for de forskjellige lutherske Kirkesamfund.

Haaber nogen understøtter Forslaget som er fremsat her.

Maa Gud i Naade velsigne enhver Søndags-skolearbejder.

Broderligt

N e l s C a r l s o n.

Til Marta Maria Foreningen som til  
Immanuels og Østre Immanuels  
Menigheder, St. Paul, Minn.

„Brødre! mit Hjertes Ønske og min Begjæring til Gud for Israel er om deres Frelse. Jeg har en stor Bedrøvelse og en uafsladelig Sorg i mit Hjerte. Thi jeg ønskede selv at være en fra Kristus forbandet Tug for mine Brødre, mine Frøender efter Rjødets.“ Rom. 10, 1—9; 2, 3.

Den Sjæl der selv har erfaret Guds Na-

de paa sit eget Hjerte og som lever et friskt Troesliv med sin Gud, kan ikke være uden Omfarg og Bekymring for sin egen som andres Sjæles Frelse. Desmere klart det er for ens egen Bevissthed hvad Gud har reddet ham fra, hvilken overvættes Naade og Barmhertighed der er vederfaren haa, des stærkere gribes han af Medlidenhed og Omfarg, Bekymring og Opofrelse for alle Sjæles Frelse. Altid har det været saa. „Jeg vil ikke se paa Drengens Død. Saa sad hun ligeoverfor og opløstede sin Røst og græd“. Vi erindrer Moyses Bøn for sit Folk. 2 Moseb. 32, 11—13. Der Nehemias sørgede og bad til Gud for sit Folks Frelse, blev denne Trang hos ham saa stor, saa smertefuld, at det endog kom frem i Smertedrag i hans Ansigt. Kongen kunde se det og sagde: „Hvorfor ser du saa bedrøvet ud? Du er jo ikke syg, det kan ikke være andet end Hjertesorg“. Nehe. 2, 2. Jo, han var syg—jo han havde Hjerteondt—syg efter at se sit Folk reddet. Neppe var Israel reddet fra Babel førend de dreven af denne samme Sorg og Bekymring for sit Folks Frelse bad: „Herre lad vore Fanger vende tilbage“. Da Profeten lyttede til Skriget fra det ulykkelige Folk sagde han: „Mit Hjerte er sygt i mig“. Flere Steder kunde peges paa. Men lad mig kun minde om den samaritaniske Kvinde, saa snart hun havde faaet det reite Lys om sig selv, over sin Frelser, sit hun ogsaa Lyset over sit Folk, at de sad i samme Mørke som hun. Hun havde selv fundet den levende Kilde og nu gjaldt det at faa de andre i Staden derhen. Andreas havde ikke mere end fundet Jesus, nu gjaldt det for ham at finde sin Broder Simon og saa ham til Jesus. Og der Jesus fandt Filip søgte Filip Israels Natanael og med Glæde fortalte ham, at han havde fundet Jesus.

Vi bekjender, at vi har fundet Jesus. Har vi nu ogsaa dette Sindelag! Har vi? Hvor stor en Omfarg og Bekymring har nu vi for de mange, der lever og dør uden Gud og uden Haab i Verden! Vi tænker nu nærmest ved denne Anledning paa de mange tusinde norske Folk i St. Paul. Tilhører de vore norske lutherske Menighed? Det være

langt fra! Om den største Del maa det siges, at de har glemt sin Gud, sin Kirke. De mange af vort Folk, som ligger syge paa de mange Hospitaller,—skal de ligge der uden at nogen kommer til dem, eller skal vi sende nogen til dem, der kan tale med dem om deres Barndoms Gud og i Mors Sted knæle ved deres Seng og bede med og for dem. Brødre, Søstre, bekyrrer dette os? Og kan vi ikveld lade det være, uden at vi mindes de mange bortkomne og forførte unge Piger!

Vi nævner mere om dem siden. Endelig kunde vi nævne de smaa—de forældreløse, Drankerens Hustru, den fattige Enke. Venner! ligger disses Velfærd os paa Hjerte? Føler vi noget af Paulus Smerte for disse? Der er en lys Side ved dette mørke Billede og det er, at mange af dem vil baade lade sig føre til Jesus og lade sig frelse, men de er saa bortkomne, at der maa gaaes efter dem med Guds Ord, de søger ikke Guds Ord og hans Hus. Vi maa lære mere af Jesus, der han ved Jacobs Brønden sad og ventede paa den stakkels Sjæl, der skulde komme. Han gif didhen, hvor hun skulde komme. Han søgte hende først.

Vi maa lære af Hyrden at gaa efter det ene Faar selv om det er igjennem Torne og Krat, over Bjerg og Dal—selv om det koster os meget, vi maa gaa efter det ene Faar til vi finder det. Det var dette, Herren viste mig, da Tanken paa Marta Maria Arbeide kom for mig. Det var dog ikke uden Bøn og megen Engstelse, at jeg for et Aar siden turde frembære Tanken i Menighederne. Men Herrens Haand hvilede tungt paa mig—Nøden havde han jo vist mig, og de ufrelste Sjæles Endeligt stod for mig Nat som Dag. Men tiltrods for dette nølte jeg. Na, hvorfor nølte jeg? Jo, først fordi jeg var mig bevidst, at Menighederne havde nok, kom der mere, vilde bare den stramme Streng briste, og da vilde jeg jo skade Guds Riges Sag. For det andet var jo Arbeidet, om ikke nyt, dog nyt for mit Folk—jeg nølte, men ingen No.

Jeg ventede for at se, om jeg virkelig havde løbet iveri dreven af min egen Vilje, eller om det virkelig var et Fingerpeg fra

Gud. Desmere jeg bad, desmere befæstet blev jeg i Raldet, og tilslut stillede det sig saa alvorligt for mig, at det blev mig klart,—gjør du ikke dette Arbeide nu, naar du er saa overbevist, vil du svigte Herren, og du vil ikke kunne igjen forvente hans Velsignelse i noget af dit Arbeide. Jeg sagde: Herren's Vilje ske, og jeg frembar Sagen i Menighederne. Den 15de Feb. ifjor kom vi sammen, og Marta Maria Foreningen blev organiseret, hvis Aarsmøde vi har i Aften.

Med Arbeidet har det gaaet, som det gaar og har gaaet med ethvert Arbeide, som Herren faar Lov at lede. Foreningens første Arbeider var Miss Rønning. For en saare liden Løn, men dreven af Lyst til at tjene sin Gud, saa hun sig istand til at optage Arbeidet. Her skal det mærkes, at det var ikke ligetil at gaa ind i dette Arbeide. Ikke var hun kjendt i Byen og ikke var jeg. At der var norske Folk i St. Paul, vidste vi, men hvor de boede vidste vi ikke. Jeg huster endda, at vi stod som raadvilde og ikke vidste, hvor vi skulde begynde. Men fra Hus til Hus, Gade op og Gade ned gif hun og søgte efter de norske Folk og hun fandt dem. Det viste sig snart under Gudstjenesten, at vort Arbeide ikke var forgjæves. Kirkerne blev fulde. Ved Hjælp af Miss Tegger blev vi ogsaa godt kjendte nedigjennem Slum Distrikterne. Det skal da ogsaa siges, at siden Miss Tegger reiste til Kina og vi tabte baade hende og hendes Hjem for faldne Piger, har ikke denne specielle Gren af Indremissionen været drevet som den burde og som jeg haaber, at den senere vil blive dreven. De andre har været Søster Mathilda og Søster Gina. Begge disse har ogsaa været meget stikket for Arbeidet. Ogsaa deri, kan vi se, at Herren vil have Arbeidet gjort. At nævne her, hvad Marta Maria Foreningens Arbeide har udrettet er umuligt. Vi har jo ogsaa lagt an paa at gjøre Arbeidet som for Guds Ansigt—og ikke lade den venstre Haand vide, hvad den høire har gjort. Meget har dog været gjort. Alt kan ikke her nævnes, da meget er af privat Art. Men omtrent et tusen Husbesøg har været gjort, og det er ikke lidet. Sæt nu, at vi regner gennemsnit-



lig fire Sjele i hvert Hus, saa har derved fire tusen Sjele været indbudt til Guds Hus, til Gud. De skal ikke kunne sige indfor Guds Domstol: der var ikke nogen som brydte sig om min Sjel. Sygebesøg i Hospitaler som i private Hjem. Vore Arbeidere har standset hos syge saa længe som en Uge. Naar jeg har kommet ind og seet paa, at vore Arbeidere har lagt paa sine Knæ og skuret og vasket Gulvet i det fattige Hjem eller som hun sad med de smaa paa Fanget og kjæmmede deres Haar imedens Mor laa i Sengen syg, der har jeg ofte gaaet glad bort, og tænkt paa: Hvad I har gjort imod en af mine smaa har I gjort imod mig. Eller, naar jeg har seet Marta Maria Arbeideren stille i Huset, naar Far laa paa Ligstua i Bedsteværelset, naar hun stelte med de smaa—talte ved Enken, da har jeg ofte maattet takke Gud for Marta Maria Arbeide.

Men flere Billeder ruller frem for mig. Der Marta Maria Foreningens Arbeidere har gaaet gennem Gaderne med et Barn paa Armen, der hun har lagt paa Knæ og bedet i Mors Sted med en bortkommen Datter, eller der hun har staaet paa Depoet for at faa en af disse ulykkelige enten hjem til Mor eller i et Hjem paa Landet. Saa hendes Indflydelse i Husbesøjerne, i Møderne, i Søndagsskolen. Men hvem kan nævne alt. Børn har været givet frit Under- og Ydertøj, Strømper, Sko, Huer, Hatte—ja endog i en Anledning hvor alt var givet til hende der drog hjem til Norge. Kul, Ved, Brød, Mel, Poteter, Kjød, Groceries, og Husleien har været betalt for flere. Penge har været givet til værdig trængende. Saa har vi betalt for Flytning af fattige Enker. Endelig tror vi at have hjulpet 17 Piger. Alle har vist, at det nytter at hjælpe dem. Kun to har vi havt Uheld med. Den ene døde, hvorom før nævnt, den anden rømte fra os. Hun forlod sit Barn hos en Familie og gif sin Vel. Vi fandt Barnet fiden paa Byhospitalet. Pigen ved jeg intet om. Men de andre har vist et rosværdigt Liv. Hjem for Børn har vi faaet, men specielt kan jeg ikke her sige mere om det. Bøgerne vil vise det nøiagtig. Sandhed har der været gjort et stort velsig-

nelleskrigt Arbeide. Herren har vedkjendt sig Arbeidet. Tilslut er det mig en Trang at saa bede Marta Maria Foreningen, som jeg vil bede alle interesserede Venner af Arbeidet om: sæt eder som Maal at saa et Marta Maria Hjem. Et godt Hjem, hvor alle Piger kan ta ind ved sit Komme til Byen, være der til de faar Arbeide og under sit Arbeide kan de gaa did i sine Smaastunder, om Søndags Eftermiddagene, træffe sine kjære og kjendte og være tryg. Være tryg her—være bedst hjemme næst i sit eget Hjem. Men, lad det være saa stort, at der staar en Seng og et Bærelse for hende, som søger efter et Skul, kan finde baade Hjemmets Dør aaben og ved Hjælp af en troende Leder finde baade sin Gud og sit Hjem igjen. Ja, hvor en liden Gut eller Pige kan være hjemme, indtil Gud sender en Mor i Mors Sted og denne finder et Hjem.

Tilføie vil jeg, at nede i Distriktet ved Hamline er en Marta Maria Forening ogsaa organiseret. Den har gjort et udmærket Arbeide i det Strøg af Byen.

Herren velsigne os som han har velsignet os. Han lede os herefter som hidtil for sit Navns Skyld. Deres ringe Medarbeider  
J. A. Johanson.

#### Til de nervøse og overanstængte.

En yngre slink og energisk Forretningsmand havde i et Brev beklaget sig til sin Ven en troende Læge, over Svønløshed og Nervetræthed. Han viste mig det Brev, som Vennen sendte til Svar. Med Tilslæbelse giengiver jeg følgende: Du klager over Mangel paa Ligevægt i dit Sind, du savner Harmoni og Glæde over dit Arbeide, og er uden Fred i din Sjel. Hvor kan det blive anderledes, saalænge du lever som hidtil. Du sørger 4 Gange om Dagen for dit Legeme, men anser neppe en Gang om Maanedens, at du har en Sjel. Er det da ikke fuldt forstaaeligt, at baade din Sjel og dit Legeme gjør Oprør over en saa slet Administration. Ser du ikke, at med en saadan Levevis frister man Gud og løber den Risiko at ipille evig Fallit. Du ved, at jeg har været inde paa det samme, men da jeg gav Gud mit Hjerte, kom jeg til Fornuft, og da lærte jeg at holde Hvil om Søndagen og at arbeide mere økonomisk om Hverdagen. Guds frygt er nyttig til alle Ting og har Forjættelse baade for det Liv som er nu, og for det tilkommende. (1 Tim. 4, 8).—Men der ikke er flere, der trænger til samme gode Raad?



### Kredsmøde.

Ned Wing Kreds holdt Møde i Trempealeau Valley Menighed, Past. D. I. Borgens Kald, den 2den til 4de Feb. 1909.

Mødet aabnedes med Prediken af Past. J. C. Hjelmervik over John. 12: 20—32. Taleren dvælede i Særdeleshed ved hint udtalte Ønske af de Grækere, der kom til Filip og hade om at faa se Jesus.

Stedets Prest bad derefter Forsamlingen velkommen og udtalte sin Glæde over, at Herren havde forundt os at faa samles til et Møde som dette og ønsket, at det maatte blive til megen Velsignelse. Det Guds Ord, som var valgt til Gjenstand for Samtalen, 1 Pet. 2: 1—10, blev indledet af Past. J. L. Lassefson.

Indlederen opstillede følgende Punkter til Vedetraad for Samtalen.

Thema: At opbygge paa Hjørnestenen, Kristus.

1. Hjørnesten. Den er, a) levende, b) udvalgt, c) kostelig for Gud, d) Hovedhjørnesten og Anstødssten.

2. Hvem der opbygges paa den? De troende, som a) afstaar fra alt ondt, b) i Troen næres ved Ordets usorfalskede Mælk.

3. Hvorledes man opbygges? a) Ved at komme til ham, b) stedse mere og mere indforlivses, omdannes og helliges for sin egen Del.

4. Hvorfor man opbygges? a) Til et aandeligt Hus, b) helligt Presteskab, c) et Eiendomsfolk.

Følgende er nogle spredte Tanker fra Indledningen og Samtalen: Til Benaævnelse for Kristi Karakter, siger Apostelen, at han er en levende, udvalgt, kostelig Hovedhjørnesten og Anstødssten. Det er i Overensstemmelse med hans eget Vidnesbyrd, som vi læser hos Joh. 14: 6, Jeg er Veien, Sandheden og Livet. Som saadan er han ogsaa levendegjørende. Han har bragt Liv og Uforkrænkelighed ned til det i Synden fkomne Menneske. Han er udvalgt ikke af Mennesker, men af Gud. 1. Pet. 2: 4. Af Menneskene blev han forkastet. Gal. 2: 3. Luk. 19: 14. For disse bliver han en An-

stødssten og en Forargelsesklippe hvorpaa de falder og sønderstødes. Mat. 21: 44. Kostelig, og det af to Grunde. Han var, som vi hører i Faderens Vidnesbyrd, ved hans Daab, Guds elskelige Søn, i hvem han havde Velbehag. Mark. 1: 11. Han var et med Faderen John. 5: 7, og er derfor i sin Aabenbarelse hans Herligheds Afglans og hans Væsens udtrykte Billede Heb. 1: 3. Men det er som Stedfortræder og Forsøner mellem Gud og Menneskene, at han faar sin Betydning her i denne Forbindelse.

Er en Sjæl, der er frelst og frigjort i Jesu Blod, dyrebare i Guds Dine Sal. 116: 15, hvor meget mere er vel ikke han, som er hele Menneskeslægtenes Freløser og Forsøner. Derfor er han ogsaa Hovedhjørnestenen til Frelse for den hele Slægt saavel som for den enkelte.

Apostelen var en sandhedstro og omsorgsfuld Sjelesørger. Det var hans Livsopgave at faa fremstille Frelsen i Kristus for sørgende Sjele; men han fortiet heller ikke, hvad han vilde blive for dem, som maatte forkaste ham. Derfor er han fremstillet af Apostelen, ikke blot som Hovedhjørnesten men ogsaa som Anstødssten og Forargelsesklippe. Dette er han ikke i sig selv, men Apostelen forklarer det, idet han siger: Idet de ikke tro Ordet, støde an, hvortil de og er bestemte. 1 Pet. 2: 8.

Det er en uundgaaelig Dom. Johannez siger: Hvo, som tro Sønnen har Livet, men hvo som ikke tro Sønnen har ikke Livet, men Guds Brede bliver over ham. Det er kun for den, som er i Jesus Kristus, at der ingen Fordømmelse er tilbage. Rom. 8: 1. Den samme Tanke finder vi udtalt af Brorson i en af hans Sange.

Vistnok ingen Sjæl fordømmes,  
Naar man paa sin Jesus tror,  
Naadens Rilde aldrig tømmes,  
Naaden er og bliver stor;  
Men det er en affagt Dom,  
Siden Jesus til os kom,  
Skal man sig fra Synden vende,  
Eller ogsaa evig brænde.

Og dog er det saa faa der vil komme og bygge paa denne af Gud lagte Hovedhjørne-

sten. Man har ikke Peters Syn paa Livet. Han ligner det med Hø og Straa, som snart maa forgaa. Ikke saa blandt os. De unge har saa lang Tid foran sig. Med at komme til Jesus har det ingen Hast. De gamle vil leve friske og koseligt. Omvendelsen til Gud, som disse udsatte med til Alderdommen er nu end mere ubehagelig for dem: Her trænges, at man raaber som en Peter: „Kommer til ham den levende Sten“. Ikke blot til dem som endnu er langt borte og som bygger paa alt andet i Livet end paa Kristus; men ogsaa til dig, du som har lyttet til dette Råd saa mange Gange og som tror om dig selv at være en som er begyndt at bygge paa Klippen, Kristus. Apostelen fandt meget hos Dæserne, som de maatte renses ifra, om de skulde blive rette levende Stene i den aandelige Bygning. Og ser man paa den aandelige Bygning, saadan som den aabenbarer sig i Verden, hvilket ynkeligt Skue faar man vel ikke ofte at se. Her tales og skrives meget om de forskellige Bygningsmænd og det Arbejde de har udført, om dets herlige Fremgang og Vækst; men ved nærmere Undersøgelse er det ofte at ligne med et Jespalads, der tager sig bedst ud, saalænge det er og forbliver koldt. Men lad Sommerolen begynde at spille med sine brændende Straaler paa dets Vægge og Tag, da vil det snart falde og blive til Ruin.

Saaledes vilde det komme til at gaa med mangen en Menighed, der har holdt paa og stængt Naadens Sol ude, indtil man er som nogle Jespaller i den aandelige Bygning, der skulde bestaa af levende Stene.

Ved at læse Peters Prediken paa Pintsedagen vil man saa et Indblik af, hvordan han vilde, at denne Bygning (Menigheden) skulde bygges. De, der blev lagt til Menigheden, var omvendte, lod sig døbe og blev frelst. Men de var varagtige i Apostlernes Undervisning og Samsundet og Brødsbrydelsen og Bønnerne, Ap. 2: 42.

Gud give, at der kunde siges det samme om vore Menigheder idag. Men af, hvorledes ser det vel ikke ud! Man bygger af ubelevet Materie og tror sig at have udført et Størværk, der fortjener Ros og Omtale

blandt Menneffene, men Satan, som ved saa faare vel, at det til ingen Skade er for ham, kun ler ad det hele. Derfor har mangen en Menighed, der for en Tid var vakker og brilliant at se til, delvis eller helt har faldet i Ruiner. Hvad faar man vel ikke ofte med Smerte erfare, naar Satan begynder at svinge sit mægtige Sverd, som er Ondskab, Svig, Hykleri, Avind og Bagtalelse. Da falder den ene Sten efter den anden ud af Bygningen. Der fattes Kjerlighed, der er det eneste som kan holde en Guds Menighed tilfammen. O, hvor meget fattes vel ikke paa denne Kjerlighed blandt os. Men skal Kjerligheden saa raade, da maa alt dette udryddes som Apostelen her peger paa og Menneket maa begynde at hige som Børn efter den uforfalskede Melk. Men ogsaa her har Satan fundet et godt Raad for at fremme sin Gjerning til Sjæles Fordærvelse.

Det har været ham om at gjøre alt siden han kom til vore første Forældre at blande Usandhed ind i Sandheden og det har lykkedes ham i et rigt Maal. Det føles og erfares paa alle Livets Omraader. Ja, endog det hvormed vi skulde ernære vort legemlige Liv, har i mange Tilfælde gennemgaaet denne af Satan opfundne Proces.

Men er det saa paa det materielle og timelige Omraade, hvor meget mere er det vel ikke saa paa det aandelige. Men Gud være Tak, som har sørget for at tiltrods for al den Usandhed, Løgn og aandelige Bildfarelse i Verden, skal der dog være en uforfalsket Føde, saalænge der er en naadeføgende Sjæl i Verden. Guds egen Søn Jesus Kristus, med Profeterne og Apostlerne er de, som har bragt os denne aandelige uforfalskede Føde.

Deres Dokument om dets Paalidighed er baade det gamle og det nye Testamente, underskrevet og besejlet med Jesu Blod.

Past. C. C. Holter holdt Missionsprediken den sidste Dag. Hans Tekst var Luk. 2, 25—35. Klart og overbevisende blev det fremholdt af Taleren, hvorledes hin gamle Simeons Profeti om Barnet Jesus, han holdt paa sine Arme, havde gaaet i Opsyldelse indtil vore Dage.

Et Offer til Indremission af Red Wing



Prebde blev optaget efter Prediken. Stort \$66.02.

Tilslut samledes man om Herrens Bord og nød Nadværen tilsammen.

Undertegnede forrettede ved Alteret. Saa var det igjen at sige Farvel og Tak for godt Samvær om Guds Ord.

Tak baade til Prest og Menighed for Opofrelse og Kjerlighed.

Maatte ikke Mødet blive uden Betydning for Evigheden; men at vore Sjele maatte frelses.

J. J. D a h l e , Sek.

Arbeidet hvad han har formaaet, og det vil ikke si lidet, paa at vække Ansvarfølelsen overfor Østen blandt Vestens kristne og blandt Vestens Statsmænd.

Nogle biografiske Oplysninger om ham vil være kjerkomne.

Han er født i New York i 1865, studerede i Portville, Iowa, siden ved Cornell Universitet i Ithaca, da han tyktes det var for strengt religiøst paa det første Sted. Statskundskab og Filosofi var hans Hovedfag; han vilde bli Politiker, men kom til ganske



„Vor Frelzers n. e. l. Menigheds Prestebolig“, Stoughton, Wis.,

kjøbt den 6te August og indviøet under Ungdomsstevnet den 7de Nov. 1908 af Pastor H. A. Hanson.

## Missionen i Østen.

John R. Mott.

Vi stiller med Hensigt disse to Overstrifter sammen; thi de hører paa de nøieste sammen. Som Generalsekretær for Studenternes Verdensforbund har Mott baade faaet Die paa den store Indsats i Udviklingen som kan ventes fra Østen, som derfor maa komme under Kristendommens Indflydelse, og

at forandre sine Planer, da han kom ind i en alvorlig indre Krise.

Han har selv fortalt, hvorledes han blev en virkelig kristen. „To Ting fik mig til at forlade mit gamle Standpunkt. Den ene var Studiet af Opstandelsen. Den anden var den Erfaring jeg gjorde, da jeg søgte at hjælpe vildfarende Menneſker. En Kameſrat fik mig til at være med paa et religiøst og filantropisk Arbejde blandt Fangerne i Statens Celleſængſel. For ham var Kristus en



levende Virkelighed, for mig bare en stor og god Mand. Mens jeg strævede med at hjælpe disse Fanger i Fængslet og naar de blev løsladte, med at skaffe dem Stillingen og forlige dem med deres Slegt, med at sætte dem istand til at møde sine gamle Fristelser, sandt jeg selv Jesus Kristus, min Herre".

Samtidig kom Mr. Mott til at høre et Foredrag af en Cambridge Student, som havde besluttet at bli Missionær og var paa vei til Kina. „Du begjærer store Ting for dig selv, begjær intet, søg først Guds Rige", saa talte den unge og Ordene traf Mott.

Han er dog ikke bleven Missionær i Ordets vanlige Betydning; men under sit Arbeide for Studenterbevægelsen paa sine vidstrakte Reiser Verden rundt har han virket trods nogen Missionær.

Det er ved sin uimodstaaelige Logik og sin paa Kjendsgjerninger grundede Fremstilling Mott virker paa sine Tilhørere. Han bruger ingen oratoriske Effektmidler. Selv er han et udpræget Viljemenne, men Hjerfelaget lyser frem af det kraftige Blik og ingen af de mange tusinde Studenter som har søgt ham, hvor han har færdes, har kunnet undgaa at mærke den dybe Medfølelse de finder hos denne stærke Mand.

I en hel Maaned (13 November—15 December) har Mott virket blandt Studenterne i Oxford, London, Glasgow og Cambridge.

Reisesekretær i Ungdomsforbundet Kandidat *Ericksen* var netop da i London og har nedskrevet sine Indtryk i „Excelsior". Vi tillader os at gjengi dem her.

Især var hans Ophold i Oxford og Cambridge ledsaget af megen Bevægelse blandt Studenterne.

Nedskriveren af disse Linjer var i London under hans Besøg i denne By.

Man maatte først lægge Mærke til, hvor grundig alt var forberedt. Fra de forskellige Colleges var saaledes udvalgt ca. 50 Studenter, som indbød Kameraterne til Møderne ved Uddeling af Programmer og personlige Tilskyndelser til at komme. De var Ordensmænd i Forsamlingslokalerne,

samtalte med den enkelte efter Møderne osv. Foruden disse var *Robert Wilder* og Pastor *Miller* (fra Edinburgh) udseet til Motts specielle Hjælpere.

„Felttoget" i London begyndte med et Mæskemøde, nærmest et Missionsmøde i Royal Albert Hall Torsdag Aften 21 November. At se denne Folkemasse henover det mægtige Gulv, paa de lange Gallerier, at høre disse Tuseners Sang, ledsaget af det kolosale Orgels Brus, er ikke saa lidet af en Begivenhed for den, der for første Gang er med ved et saa stort Møde. Men endnu merkeligere er det at se et saadant Folkehav fuldstændig i en Talers Magt. Og Mott havde sine Tilhørere med fra først til sidst. Paa engelsk Bistrede man sin Tilslutning ved Haandklap, og denne blev saa hyppig og vedholdende, at Mott tilsidst maatte bede om Stilhed, da han havde saa meget at sige og alle Afbrydelserne tog for lang Tid. Hans Emne var: „Verdensbevægelser i vor Tid", og han sæstede sig især ved Osten. Om Kina udtalte han, at det i de sidste 5 Aar havde forandret sig mere end noget andet Land i Løbet af en 4 Gange saa lang Periode. Men det gjaldt, at Kristendommen hurtig fik gjennemshyre Osten; ellers kunde det snart bli forsent, hvis en materialistisk og kristendomsfiendtlig Kultur kom langt foran. Men Udsigterne for Kristendommen var lyse, mente Taleren, ikke mindst i Korea. Hvad Fremtidens Mission angik, udtalte han, at godt Samarbejde mellem Missionærerne var vigtigere end Forøgelse af Udsendingernes Antal.

De øvrige, som havde Ordet, var Biskopen af London, som præsiderede, Biskopen af Southwark samt Presterne *Campbell Morgan* og *Miller*. Til Mødet indløb Telegrammer fra Dr. *Henry Hodgkin*, Studentermissionær i Kina (Chinas new rulers are really one hundred thousand scholars who are needy and accessible\*) og fra Dr. *Garfield Williams*, Studentersekretær i Kalkutta

\*) Kinas nye Styrere er i Virkeligheden hundrede tusen sultende, som er nødlidende og modtagelige.

R. F. U. M. (India made for Christ. Restless till she finds rest in Christ. Come and help\*\*).

Søndag Eftermiddag holdt Mott, hjulpet af Wilber og Pastor Miller, Møde for de ca. 50 Medhjælperne (Stewarts) i University Hall. Han talte indtrængende om de forestaaende Møders Betydning for Londons Studenterverden, og om, hvor meget de afhang af Medhjælpernes Bøn og Arbejde.

De følgende 4 Dage samledes en Del til Bønnemøder i Carlton Hall om Morgenens Kl. 8 og andre til Altergang i Westminster Abbey paa samme Tid. Derefter var der Kl. 8½, i en Kafe i Nærheden af Parlamentet, Fælles frokost for Medhjælperne. Efter Maaltidet holdtes en kort Tale (af Mott eller en anden) med Opmuntring og Retledning, hvad disse Dages Arbejde angik. Kl. 6 Eftermiddag kom saa Møderne i St. James Hall med Afgang for alle mandlige Studenter. Gjennemsnitlig ca. 700 var tilstede hver Gang. Møderne maatte nærmest betegnes som Bækkelsesmøder. Ved et af dem fremholdt Mott Sædelighedsagen paa en udmerket Maade. Og saa Eftermøderne for dem, som tænkte paa at begynde et nyt Liv, var godt besøgt.

En Aften var de mange unge Kinesere, som ligger i London og studerer, indbudt til Lord Kinaird's\*\*\* Hus. Efter en elstværdig Modtagelse af Lorden og Ladyen blev man beværtet og derpaa ført ind i den rummelige Bibliotheksal. Her indledede Lorden, og Mott talte til de ca. 60 kinesiske Studenter om, hvor vigtigt det var, at de under sit Ophold i London benyttede Anledningen til at lære de kristelige Sandheder at kjende.

Med Undtagelse af Mødet i Royal Albert Hall, var der til Møderne Afgang kun for mandlige Studenter.

Mott, Robert Wilber og Pastor Miller boede sammen paa Langham Hotel. Her var der Anledning til, naar man forud havde aftalt Tid med Pastor Miller, at saa Sam-

tale med Mott paa Tomandshaand. Og saa Miller og Wilber var til Tjeneste med Samtaler".

Mr. Motts Besøg kan ogsaa blandt os bli af overmaade stor Betydning. Der trænges inden vor Studenterverden, at der blir sagt med den Autoritet som Mr. Mott kan bruge, at Kristendommen, den ægte Kristendom er en levende Magt i Landene Verden over; thi vore Studenter faar altfor meget Indtryk af, at Kristendommens Dage er talte, at den kun har Betydning for efterliggaende Stiovstikkere.

Vi siger Mr. Motts Besøg kan faa en stor Betydning. Vi tror nemlig, det menesskelig talt afhænger af de troendes Forbøn. Kan De som læser dette, bede, saa tag en liden Stunds Hvile og bed for Motts Besøg blandt Studenterne. Tænk, om mange Studenter kunde vindes for Kristus, hvilken Velsignelse for Land og Samfund! Lad os bede. Det er allerede Uger siden vi fra Baron Nicolay, som ordner Motts Besøg i Rusland mellem 1ste til 25de Marts har modtaget Anmodning om Forbøn for denne Virksomhed. Lad os ikke staa tilbage, naar det gjælder vort Land. Lad os be om Velsignelse fra oven over Mr. Motts Besøg i Christiania.

Intet Barn er saa lydigt, at det aldrig behøver Tugt, og Guds Børn er desværre ofte ulydige mod hans Aand, derfor maa de ofte føle Herrens tugtende Haand, men det er Kjærligheden, som revser. Det er Faderhertet, som ikke vil miste os, ikke kan glemme os, ikke forlade os. Faderhjertet ser vore Afveie, og naar vi ikke ville følge hans lokkende og formanende Røst, da tugter han; thi han elsker os. Vel kvider Hjertet sig derunder, vel knurrer vi; men siden, naar vi ser Raaden deri, da kunne vi endog takke, og i Himmelen, hvor skulde vi da ikke takke just for det velsignede Kors.

(„Se paa Jesus.“)

\*\*\*) Indien er skabt for Kristus. Hvileløs til det finder Hvile i Kristus. Kom og hjælp.

\*\*\*) Lord Kinaird er President for det britiske Forbund af R. F. U. M.

## Kinamissionen.

Fra Landabl.

XXXII.

Det blev ikke liden Glæde blandt de troende og søgende i Taipingtien og Udstationerne da de fik høre at vi havde bestemt Jælesmøder der ved Hovedstationen. Og ingen af dem som fik Anledning til at overvære Mødet blev stuffed heller. Vi erfor Aandens friske, vedervægende Duftning iblandt os. Og ved Siden af alle andre Goder gav Herren os det heiligste Veir under Mødet.

Vi havde paa Forhaand bestemt at have Daab, baade for voksne og Børn.

Det gamle Kapel var fuldpakket af Benner, og mange var kommet langveis for at saa aandelig Føde for sin Sjæl. Det er noget dragende ved Udlændingen alligevel. Disse Folk har overkommet Nationalhad. De tænker ikke paa Udlænding, da de ser os, men paa Benner, som de ser op til og venter noget godt af. Det kan siges i Kina med rette: Gode Ord er dyre i vor Tid! Og de rette Slags Benner er faa!

Kinejerne siger: Den som siger en Sandheden er ens Ven. Den som formaner en er ens Mester.

Vore indspøjte Medarbeidere er gode Predikanter og mange af dem er meget vel bevandret i sine Bibler, og med en saadan, næsten overnaturlig Sukommelse er de istand til at citere udaf Skriften, saa det er forbauende. Men de arbejder bedst i nyt Arbejde. De føler altfor vel, at de ikke er istand til at føde en ældre Menighed som en Udlænding, og vi venter det ikke heller. De er selv Børn i Kristnivet, selv trænger de Tilshyn og Opdragelse.

Hvad vilde det bli af en Menighed hjemme som bare havde en nyvakt Predikant til at uddele det aandelige Brød for dem. Det kunde gaa bra, men det kunde ogsaa gaa ilde. Det er meget vanskeligt at kunne rettelig dele Sandhedens Ord. En Menighed, der vokser den rette Vækst, trænger en alsidig Forskyndelse, hvadenten det er i Amerika eller Kina.

Betingelsen for aandsfyldt Liv var det, vi helst dvælede ved under Mødet.

Det faldt i min Lod at tale mest, da Evangelisterne og Lærerne fra Udstationerne trænger at hvile en Søndag af og til. Og saa de føler at de blir tomme og trætte, naar de skal høre sig selv tale til alle Tider.

Evangelist Le fra Chukiapah sa: Jeg føler saa godt og er saa glad, at jeg synes jeg kunde hoppe af Glæde. Det var et ypperligt Maaltid. Det smager for min Sjæl. Saa taler en sekstiaarig Herrens Tjener, som nu har levet for Gud og vandret med ham i ti Aar. Og mange med ham synes det er saligt at sidde ved Jesu Fødder. Og det er jo det bedste Kjendetegn paa, at de hører Jesus til.

Vi døbte 17 voksne og 9 Børn. Det er en stor Opmuntring for Menigheden at blive forøget med saa mange. Maa Herren nu saa fuldføre sit Værk i disse nye troende.

Maa Herren forunde sin Menighed Enhedsaand. Det er ikke det letteste i Kina at saa de kristne til at holde sammen. Jaar først Tvistighedsaanden komme ind her, saa blir det vanskeligt at læge Saarene, da blir det slut med Fremgangen ogsaa.

Gid vi ogsaa nu kunde saa det Vidnesbyrd, som den første Menighed fik: Se hvor de elsker hverandre."

Jeg tør ikke bede Gud om nogen stor Bækkelse, men at han befæster de saa i Sandheden, som Tid til anden fødes ind i Guds Rige. Vi er for svage til at taale noget stort af Herren. Det skal meget til at lede en stor Bevægelse herude, derjom det skal gaa i sunde Spor. Dog ved vi, Gud kan gjøre sin Gjerning og forherlige sit Navn foruden os. Paa samme Tid bruger han sine svage Rør baade til at vække og vogte sin Hjord.

Her har Arbeidet vokset sig solid de sidste Aar. I Begyndelsen var de kristne væklende. Men Herren har ikke sluttet det svage Lys.

En Mr. Ting, en berømt Baadbygger sa til mig idag efter hans gamle Moder var døbt: Det gaar med mig, som det gik med Noa. Han blev frelst med hele sit Hus, men alle som arbejdede med ham paa Baaden



forblev vantro og gif med i Floden. Indtil det sidste har mine Snektere været haarde mod Sandheden, men nu begynder flere at tænke paa den rette Vej.

Gamle Mor Ting angrev bare paa, at hun ikke kom for at høre Evangeliet straks vi aabnede Missionsstationen i Taipingtien. Tings er en ægte Haugianerkristen Familie. De er gode mod fattige og vidner frimodigt for alle om sin Frelser.

Det gjør mig næsten ondt, naar de troende siger: Havde I bare bragt os Evangeliet, det frelsende Budskab for Nar tilbage! Da havde vi sluppet at lide af den og den Synd. Det er en Anklage mod os.

De voksne, som blev døbt under Mødet, har været Guds Ords Tilhørere i mange Nar. I det daglige Liv har vi lært at kende dem som oprigtige Sjæle baade for Gud og Mennesker. Her er endnu mange søgende som har begjæret Daab, men vi udsætter det endnu med dem nogen Maanedes, saa vi kan lære deres Gudsforhold og Motiver at kende.

„Gaar derfor hen og gjører alle Folk til Disciple“, er ikke den hele Missionsbefaling. Men „lærer dem at holde alt det, jeg har befaleet eder“ hører ligesaa vel til. Og det sidste er ikke det letteste.

Venner, vi her at Herren rigtig vil velsigne vore Hænders Virke til hans Navns Forherligelse og mange Hedninger til Velsignelse.

Bort Maal er at forøge den Skare, som ingen kan tælle, hin store Samlingsdag.

Der er endnu Rum! Der mangler endnu mange!

\* \* \*

**Fra Stokstad.**

Han Floden, Jan. 9, 1909.

Past. A. D. Oppegaard;

Kjære Broder i Herren!

For nogle Dage siden skrev jeg nogle Ord, som jeg haaber, De har modtaget.

Jeg er nu bare en Dagsreise fra Hankow paa Reise nedover. De lutheriske Missioner i Central Kina har i Tanke Fælleshjem for hjemmehørende Missionærer i Han-

kow, samt fælles Agentur, Boglade, Trykkeri og teologisk Seminar. Nu blev der sammentalt et Fælleskomitemøde i Hankow den 11te Januar. Tanken er da nærmere at diskutere Sagen, og at udarbejde om mulig Forslag, som kan fremlægges for de forskellige Bestyrelser hjemme. Da jeg var den eneste som kunde komme ifra, saa blev jeg sendt.

Vi er to; Stevold af det norske Forbund er med mig. De andre Missioner fra hvilke vi venter at møde Delegerede i Hankow er: Den forenede Kirkes Mission, Svenske Augustana og Det norske Selskab.

Vi gaar paa en Vaad som er lastet med Tobak. Vi sidder og ligger paa Tobakshyllerne og har det noksaa koseligt. Det kolde sure Veir gjør os intet; thi vi har taget med nok Klæder. Det eneste er at det er lidt for koldt for Fingrene at holde Pennen; saa I maa være snil og undskyldte at jeg bruger Blyant.

Da jeg forlod Fancheng var alt ved det vanlige. Fru Himle ikke bedre. Er der nogen Forandring er det vel, at hun efterhvert bliver svagere. De sidste saa Dage jeg var i Fancheng begyndte hun at tale paa at hun ønskede at prøve Hjemreisen. Skjøndt hun er svag, saa svag at de som ikke har seet hende vanskelig kan forestille sig hendes Tilstand, saa vil jo hendes Ønske om at saa rejse ogsaa gjøre meget til at hjælpe hende at taale den lange trættende Reise, som ligger imellem her og Amerika. Og da det eneste Haab Lægerne har for hende, er at rejse hjem, saa kommer de vist til at rejse saa snart de nødvendige Forberedelser kan gøres. Men Himle har vel skrevet til Dem.

Arbeidet paa Hospitalet skrider frem. Størstedelen af Plastringen er gjort. Om trent alle Gulvene inde er lagt, og mere end det halve af Dører og Vinduer er hængte. Nu, imidlertid, kommer det vel til at gaa senere med Snekkerarbeidet; thi det viser sig at Snekkeren ikke har mere færdiggjort Tømmer, Dører, Vinduer osv. saa maa han til at lave. Alt dette tillaves hjemme hos Snekkeren og bringes til Pladsen kun efterhvert som det bruges. At det skulde blive som det nu

er ventet vi tiltrøds for, at Snekkeren Gang paa Gang forsikrede, at alt laa særddgt for længe siden; men der var intet at gjøre med det. Alligevel er vel Hospitalet særddgt inden Sommerens Hede kommer. Det bliver i Sandhed en pen og hensigtsmæssig Bygning, og naar man tager i Betragtning de nuværende høje Priser paa Arbeide og Materialer, saa bliver det meget billigt. Snekkeren tilbeibringer Tømret og Spigerne og gjør Arbeidet alt paa „Job.“ Det er det samme hvor ofte jeg træffer ham, saa klager han og siger at han taber mange Penge paa denne Kontrakt. Man maa jo huske paa, at han taler paa kinesisk Vis, saa han taber vel ikke, men en Ting er sikker nemlig; at han ikke bliver rig paa dette Arbeide.

En stor Del af Andersens Tid optages med Opshyn af Byggearbeidet. Dette berøver ham jo Tid, som han skulde have til Sprogstudium. Men naar Hospitalet er særddgt, maa han tage sig Tid dertil.

Trykstad har det travelt, for travelt; thi han har ikke været stærk i det senere. Med Reiser til Udstationerne, Opshyn af Børnehjemmet og Høiskolen og Overopshynet med Bygge- og Reparationsarbeider paa Chiengo er det blit for meget. Naar jeg kommer tilbage maa vel jeg overtage Opshynet med Høiskolen, uskiftet som jeg er paa Grund af Ukjendskab til Sproget. Skolen vil nok lide ved Forandringen, men der er vist intet andet Raad.

Høiskolen! Jeg ved, at De og mange andre af vore hjemme staar spørgende og vil vide om den. Paa Grund af Sproget og at jeg endnu intet Arbeide har gjort i Skolen saa har jeg endnu intet indgaaende Kjendskab til dens Arbeide. Dog det kan jeg sige at efter som jeg bliver mere og mere kjendt med Forholdene herude des større Muligheder til Velsignelse for Kineserne ser jeg i den. Jeg betvivler at Bennerne hjemme kan ane dens Betydning i Missionsarbeidet. Paa den anden Side staar den Ansigt til Ansigt med Vansteligheder saa mangeartede og alvorlige, at var det ikke fordi den er saa nødvendig kunde man være fristet til at opgive den. Jeg skal senere forsøge at sætte eder der hjem-

me ind i Vanstelighederne, som jeg i min Uerfarenhed paa Marken ser dem.

Nu ved det kinesiske Nytaar bliver der nok en ikke saa liden Forandring i Lærerpersonalet. Den gamle Hovedlærer Guei er en høit anset Mand blandt Kineserne. Han har bragt mange af sine Elever frem til Grad, og har et pletfrit Navn blandt sit Folk. Men han har i det senere været meget sløv med Disiplinen; af den Grund blev det nødvendigt at finde en til at tage hans Plads. Saa var der en Li, Trykstads og min Sprogslærer, en sjelden dygtig yngre Mand (Guei er blevet lidt for gammel) som er meget høit anset i sin By. Han lovet at tage Gueis Post. Men det var ikke bare vi som ansaa Li for dygtig. Mandarinen syntes saa ogsaa og udnævnte ham til en Slags Sekretær og Skatteindkræver i sit Distrikt. Vren og Indtægterne ved denne Post er saa store at det ikke var at tænke at kunne beholde ham da. Saa stod vi raadvilde. For at gjøre Sagen værre saa havde Dong, den af vore Gutter som fik Grad, rømt ifra os i Sommerferien. Stakkels Gut! Pengegjerrigheden som har en saa frygtelig Magt over Kineserne havde blevet ham for stærk. Han skulde til Storbyen for at tjene mange Penge. Saa var der Nie, som foruden Dong har været Lærer i udenlandske Sprog. Nie blev ogsaa tagen af Pengesebereren—uf hvor kvælende Atmosfæren her er af denne Mammons Aand. Nie tog Afsted just før Jul, og er nu i Hankow for at kjøbe sig Vævemaskin. Han ventet at gjøre sig rig ved at drive Væveri i Fancheng. Vi havde det Haab, at Herren vil lære ham det ved Vævestolen som han ikke kunde lære noget andet Sted, og vi har den Tro, at om et Aar eller to vil Nie være tilbage hos os som en Lærer igjen. Men for Tiden stod vi uden at vide hvor vi skulde saa en eneste Lærer til at begynde det næste Skoleaar med i Februar. Men saa nævnte Miss Hodnefield en Dag Ben Shen sen, Landahls bedste Evangelist. Des mere vi talte om ham des mere sølte vi, at han var Manden. Han er Gradmand. Har holdt kinesisk Skole og vundet sig stort Ry som Lærer. Han er meget streng i sin Disiplin,



og hårer en saadan Bærdighed ved sig, at han ikke behøver at sige mange Ord for at blive adlydt. Men kunde vi bede Landahl at give ham til Skolen? Han er jo hans mest paalidelige Mand. Imidlertid, saa nævnte vi det. Og Landahl siger ja. Han har isandhed fortjent vor Tak for sin Offer-villighed i dette Stykke. Til Lærer i uden-landske Sprog kan vi vist saa en af de ældre Gutter.

Jeg nævnte Dong, som reiste til Hankow i Sommer. Han har nu en Post i Hankow, Kineserne siger han har \$30 Mexican per Maaned; men det ved vi ikke er sandt. Imidlertid har vi faaet et Bink fra en af hans Venner, at han kanske kunde komme tilbage. Han blev gift et Aar siden med en af de kjæreste Piger fra Pigeskolen. Hende efterlod han i Tancheng. Paa Juledag fødte hun et Guttebarn, og da sagde alle: „Nu kommer Dongsenshen sikkert tilbage.“ Men saa et par Dage før jeg reiste døde Barnet. Nu skal jeg opsoge ham og bringe ham Nyheden om hans Barns Død, og om mulig saa ham til at komme tilbage. Man kunde blive harm og fristes til at sige: lad ham gaa; derksom han ikke viser mere Taknemmelighed for hvad Missionen har gjort for ham idet den tog ham op som et fattigt hjælpeløst Barn og gjorde ham til hvad han er, saa lad han gaa sine egne Veie. Men vi kan ikke det. Kjendte vi fuldstud hans Fristelser, saa vilde vi heller græde for ham. Og naar vi tænker paa hans store Gvner, og den Betsignelse han kunde blive, om han viei sit Liv i Herrens Tjeneste, saa siger vi nok alle: Lad intet blive ugjort som kan bidrage til at saa ham tilbage igjen. Ved for ham. Det kan vi alle gjøre.

Vi har nu lagt til for Ratten. Man taler om „Rattens Fred“; men hvor er den her? Kineserne larmer og skriger i Brede. Der er nogen som har stjaalet noget. Nogle bestulder, andre forsvare sig. Alle hugger og bider. Paa en Maade er det godt at de ikke ved hvor ondt de har det. Men paa en anden, vidste de, saa vilde de være mere villige til at modtage den Hjælp Evangeliet tilbyder.

Venlig Hilsen. Deres ringe Broder  
Christian Stokstad.

## Jewell College.

Prof. Løhre ledet Andagten i Legisla-  
turen i Des Moines, Ia. Lørdag den 13de  
Februar.

Skolens Missionsklasse havde sit regel-  
mæssige Møde Lørdag Aften, den 20de Fe-  
bruar. Ved dette Møde behandlede Em-  
net: Mohammedanernes Lære og Liv. Føl-  
gende gav dygtige Afhandlinger over dens  
respektive Temaer: Christ Hoversteen, Mo-  
hammedannernes „hellige“ Skrifter. Anton  
Silrum: Mohammedanernes Betjendelse.  
Emma Sandal: Mohammedanernes Mono-  
theisme. Agnes Borjuson: Mohammeda-  
nernes Englebegreb. Arthur Lawrence: Mo-  
hammedanismens Profeter.

Søndag Eftermiddag den 21de Febru-  
ar gav de unge Mænds og de unge Kvinders  
kristelige Foreninger sit maanedlige Pro-  
gram. Ved dette Møde gav Lærerinde Lou-  
ise Nelson en kort Oversigt over de unge  
Kvinders Statskonvention afholdt i India-  
nola, og Prof. Løhre gav en kort Oversigt  
over de unge Mænds Konvention nylig af-  
holdt i Des Moines. Programmets Hoved-  
nummer var en Afhandling ved Prof. Hall  
over: „Hedningemissionens sociale Side“. Ved  
dette Møde oplæste Lærerinde Louise  
Nelson et Brev fra Missionærer Dr. K.  
Anderson i Kina, hvori han, som Konferen-  
sens Sekretær, frembærer Missionærernes  
Tak til Jewell College Missionsforening for  
hvad den har gjort for Hospitalet i Kina.

Christ Hoversteen ledet Tirsdags Aftens  
Bønne-møde. Om Torsdags Aften holdt de  
unge Kvinder, som sedvanligt, sit Bønne-møde  
i Skolens Kapel. De unge Mænds kri-  
stelige Forening har inddeelt Strøget hvor vo-  
re Gutter logerer i tre Distrikter, og hver  
Torsdags Aften holdes der et Bønne-møde i  
hvert Distrikt. Denne Ordning befindes at  
være fordelagtig for derved faar de troende  
Gutter Anledning til mere at komme i Berø-  
ring med andre unge Mænd. Naar de ikke  
kommer til Bønne-møderne ved Skolen saa  
søger man at naa dem ved disse Grupper  
Bønne-møder.

Korr.



## Missionsmøde for alle Entheranere i Minneapolis.

Hvad har den lutheriske Kirke gjort for Hedningemissionen samt hvorledes kan der vækkes større Interesse for Missionens store Sag blandt Lutheranerne særlig i Minneapolis, blir det ledende Emne ved den lutheriske Missionskonferens, som norske, svenske, tyske, engelske og slaviske Lutheranere holder paa at faa istand i Minneapolis og som skal afholdes den 14de og 15de Mars. En Komite bestaaende af Mr. N. N. Rønning som Formand samt S. H. Holstad og Rev. E. D. Stone med Bistand af Dr. J. N. Venker har i længere Tid ordnet med Program. Ved det første Massemøde Søndag Eftermiddag klokken tre vil følgende Program udføres: Andagt ved Rev. R. S. Tollefson; Velkomsthale ved Rev. E. D. Stone; „Mødets Hensigt“ ved Konferensens Formand S. H. Holstad; „Hvad har den lutheriske Kirke gjort for Hedningemissionen“ ved Dr. J. N. Venker; „Et Bud fra Hedningeverdenen“ ved Kinamissionær D. Wold; „Hvad skal vi svare paa dette Bud“? ved Prof. Frank Nelson; „Hvorledes kan større Interesse vækkes for Hedningemissionen“, ved E. M. Weswig.

Mandag Formiddag Kl. 9—10 holdes Bonnemøde. Derefter diskuteres Planer for Fremtiden. Mandag Eftermiddag vil Mænd fra forskjellige Samfund berette fra sine Samfunds Missionsmarker, fra Kina, Madagaskar, Afrika, India, Santhalistan, Porto Rico osv. Mandag Aften slutter Konferensen med et Massemøde, hvor der vil bli holdt Taler af Missionærer, Væg-mænd og Prestes.

Det er ikke Konferensens Hensigt at danne et nyt Missionselskab, at samle Penge eller udsende Missionærer, men kun at vække større Interesse for Missionsans blandt Menighedens Mænd, saa de nuværende Missionsbestyrelser i de forskjellige Samfund kan faa baade flere Mænd og Midler til sin Raadighed.

Alle Konferensens Møder holdes i St. Pauli svensk lutheriske Kirke (Rev. E. D. Stone Pastor), 15de Ave. S. og 28de Gade.

Stjont der gjøres særskilt Anstrængelse for at faa saamange Lutheranere som muligt til at bivaane Møderne er Lutheranere fra andre Steder i Staten velkomne. Man maa selv sørge for Kost og Logis. Udenbys Folk bør ved Brevkort melde sit Komme til Konferensens Sekretær, N. N. Rønning, 416 8th Ave. S., da det for Rummetz Skyld i Kirken er heldigt at vide, hvormange man kan vente.

## Fra Arbeidsmarken.

V i k a n nu efter hvert finde Rum i „Budd.“ for lidt mere Missionslæsning især om og fra Kinamissionen. Vil Bennerne mærke sig dette og sende ind saadant Stof, skal de have mange Tak.

Past. A. Haugland har havt et Uheld idet han faldt og beskadigede sin ene Fod noget, og har af den Grund været hindret i Arbeidet en Stund, men haaber snart at kunne kaste Krykkerne igjen.

Stu dent Caspersen fra Semiaariet i Red Wing gjorde Søndag den 28de Feb. en Snartur op til Wanamingo. Han predikede paa Formiddag i Størdal Menighed og talte Afholdsagen i Wanamingo om Aftenen. Samme Søndag var Studenterne Arnesen og Brevik i Kenyon og holdt Møder baade Formiddag og Aften.

V i v i l gennem Nyhedspalten her i Bladet henlede vore Læseses Opmærksomhed paa „Nordisk Missions-Tidskrift.“ For Amerikas Vedkommende faaes dette Skrift hos J. H. Roefod, Emmons, Minn. Naar man sender ham 10c faar man sig tilsendt et Prøveeksemplar af dette værdifulde Missions Tidskrift, saa man derved kan blive nærmere bekendt med det. Det kommer i nok saa store og indholdsrige Hefter. Prøv det.

A f et ganske kort Brev fra Past. Theo. Hanson i Chicago, skrevet 4de Mars, hører vi, at det er fremdeles meget trængselsfuldt for ham og Hustru. Denne Vinter har været endnu haardere end forrige Vinter he-

der det. Som før bekjendt har Mrs. Hansson været syg i længere Tid, i det senere iblandt endog Døden nær, men levede dog endda den overnævnte Dato. Hun har store Smertter, og som Følge heraf falder megen Nattevaagen og Anstrængelse ogsaa paa hammen han tilspør: „Gud være Tak, Frelsen i Kristus gjælder.“ De sidste Ord i Broder Hanssons Brev er: „Ved for os.“

Fra Alberta Can. skrives: Vi har nu det skønneste Vaarveir her. Derjom det varer, saa er der Udsigt til en meget tidlig Vaar. I Bardo Menighed, hvor Missionær Rønning bor, er der for nærværende en ikke liden aandelig Bevægelse. Mange har begyndt at spørge efter Frelse. Her har ogsaa været lidt Bevægelse i flere Menigheder paa disse Kanter. Paa to Møder, som har været holdte forleden Sommer, var der flere, som kom til Befymring for sin Sjæl og vi tror, de er ogsaa kommet til Klarhed. Maatte Gud saa vække mange her. Her er desværre megen Ugudelighed og Lethjindighed.

Edwin H. Imle skriver fra Red Wing den 2den Mars som følger:

Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn.  
Kjære Ven!

Jeg har nylig modtaget Brev ifra Papa. Han skriver:

Fancheng, 23de Januar 1909.

„Saa vil vi da i Guds Navn forsøge at begive os paa Reisen hjem.

Nu har Mamma ligget tilsengs omtrent et Aar, og som det ser ud til ikke at blive nogen Forbedring, men hun afmagres og helere blir svagere, pover vi ikke at oppebie en Sommer til her. Vi har nu leiet Baad og gaar herfra om Gud vil den 1ste Febr. og fra Shanghai med „Manchuria“ den 5te Mars. Om alt gaar vel, skal vi da være i San Francisco den 29de Mars. Miss Hodnefield gaar med til San Francisco, og saa rejser hun nordover til Rønnings. Vi tænker at stanse i Santa Rosa for det første. Mama er meget svag, men jeg har det haab, at hun vil bedres, naar vi kommer paa Reisen og hun faar Forandring.“

Ja det kan hende du har faaet Brev fra Papa før dette, men du kan benytte det som du finder for godt. Jeg er frisk og driver og studerer. Mange Hilsninger til dig og Benner  
Edwin T. Himle.

Red River dalens Indremissionsforening havde Møde i Horace, N. D., J. H. Johnsons Kald fra 25de til 28de Feb. Past. Berger fra Ft. Ransom indledede Samtalen over det opstillede Emne: Ef. 2, 1—10. Som Ledetraad for Samtalen opstilledes følgende Punkter. 1. Aandelig Død. Dens Aarsag. Dens Frugt. 2. Aandeligt Liv. Dets Aarsag. Dets Frugt. Vi havde en vækkende, opbyggende og belærende Samtale over disse Ting, og ventter Frugt deraf til Saliggjørelse. Fredags Aften var der Ungdomsmøde. Pastor Berger gav os et Foredrag. Af fremmede havde vi Jakob Eastvold, Formanden for N. R. Dalens Forening med en hel Flok af Vægmand, Pastor Berger og Pastor G. Westerlund. Pastor Westerlund har betjent denne Menighed i flere Aar, og det var da kjert at se og høre ham igjen. Tak for Besøget og Vidnesbyrdene, Brødre! Herren give Frugt af Sæden som blev saadet. J. H. Johnson.

## Bekjendtgjørelser.

Hauges norsk-ev. luth. Synodes 64de Aarsmøde.

Om Gud vil, afholder Hauges norsk evangelisk lutheriske Synode sit 64de Aarsmøde i Red Wing Seminariums Kapel begyndende med Aabningsprediken Klokken ti Formiddag, Onsdag den 2den Juni, og fortsætter, om Forhandlingerne kræver det, til Torsdag Aften den 10de Juni 1909. Følgende Sager foreligger til Forhandling.

1. Modtagelse af Indberetninger.
2. Valg af Embedsmænd, samt Valg af Komite, som antydet i Referat fra 1908, Pag. 157: 4; Sml. og Pag. 180, g.
3. Samfundets Missioner: a) Den indre. b) Den ydre. c) Det engelske Arbejde.
4. Samfundets Skoler: a) Red Wing Seminarium. b) Jewell Lutheran College.
5. Bethesda Børnehjem.
6. Trykkeriet, Boghandelen og Samfundets Blade.

7. Indstillingen fra Kirkeraadet.
  8. Samfundets Finantjer.
  9. Samfundets Konstitution. Behandles første Torsdag af Mødet.
  10. Ritualsagen. Behandles Fredag Formiddag.
  11. Konstitution for Jewell Lutheran College.
  12. Ny Oversættelse af det nye Testamente. Referat for 1908 Pag. 166.
  13. Unge Kvinders Optagelse ved Red Wing Seminarium. Referat for 1908, Pag. 138.
  14. Forandring af parlamentariske Regler. Referat af 1908, Pag. 19 og 174.
  15. Lærebøger i Religionsundervisningen.
  16. Regler for Inspektionsboardet.
  17. Behandling af Skrivelsen trykt i Referatet for 1908, Pag. 158—160.
  18. Engelsk Salmebog og Søndags-skoleblad.
  19. Det religiøse Samtaleemne: Den anden Bøn.
  20. Andre foresiggende Sager.
- Jewell, Sa. den 3die Mars 1909.  
C. J. Castvold, Formand.  
N. J. Løhre, Sekretær.

Hauges Benner ved Swan River, Flat-head County, Mont. indbyder til Samtale-møde den 19de, 20de og 21de Mars. Skyds møder Dagen for Mødet i Somers paa Great Northern. Paa Folkets Begne

A. G. Trygstad.

Creston, Mont.

### Kvitteringer

- Professorsløn: Ved Pastor Mortvedt fra Bor Frelser's Mgd., Mortvedts Kald: O Ovensen 2.50, O Carlson 2, I Larson, C Tobiasen, Chr. Howe, J Boyd, O Goodwin, S Peterson hver 1, Ed. Gundersen, O A Helland, R Gundersen, A Jackson, A Thoresen, Mrs. Munson, J Floen, B Holmen, Ed. Torgerson hver 50c. 15.00
- Ved T O Langehaug fra Nordland Mgd., Spivings Kald: Nordlands Kv. 2, T O Langehaug, A O Noraberg hver 2, S Absalonson, J Kammerud, J Thompson, O Anderson, R Larson, S A Larson, R A Hanson hver 1.50, O A Hanson, I Larson, O A Noraberg hver 1, S Thompson 75c, A Noraberg, M Christensen, I Olson, O Fredrickson, S B Larson, S Anderson, S A Noraberg, M Larson hver 50c, S Langehaug, Mrs. Langehaug, Mrs. Absalonson hver 25c. 25.00
- Ved J H Dahl fra Jeppenga Mgd., Gjertstads Kald: I H Dahl, C Trønes hver 2.50, O C H Gilbe, O D Gilbe, I A Green, A Erickson, J B Drakson, R C Bjerte, O Benthaugen, J H Dahle hver 2. 21.00

- Ved Prof. Elstad fra S A Slappaard, St. Ransom, N. D. 5.00
- Ved Pastor T I Røpe fra Rebecca Mgd., Bøes Kald 40.50, Joar Kv., samme Kald 15. 55.50
- Ved Pastor Eastvold fra V V Hendrickson, Jewell, Ia. 5.00
- Ved Knud Asheim fra Henry S Knudsvig, Burton, N. D. 50
- Ved Sam Gilbertson fra Hemmes Mgd., Comstock, Minn.: Hemmes Kv. 5, N A Stein, J Etenson, O Etenson hver 2.50, I Johanson, S Gilbertson hver 1, J B Johanson, Mrs. I Johanson, R C Meland, R A Meland, C J Gilbertson hver 50c. 17.00
- Ved Pastor J F Melom fra Bethania Mgd., Meloms Kald: O Moen 3, S Roalkvam, J Nasland, Niri Kristofferjon hver 2, A O Brette 1.50, A Bergejon, S Johanson, M Jørgensen, Anna Bergejon, A S Larson, M J Jensenius, A Rygaard hver 1. 17.50
- Ved O A Ulvin fra Elk Creek Valley Mgd., Hjelmerviks Kald: S H Lewis 5, A M Jørgen 3, M H Haugen, J A Prestegaarden, I Gundersen, S Gundersen, J O Holmen hver 2, J O Kristianson 1.50, A Hble, J H Call, A Tollefson, I Seefon, J J Vold, A Amundson, A Engen, Mrs. A H Lewis hver 1, C W E Anderson 75c, M Hong 50c. 28.75
- Ved Pastor Mortvedt fra Newar Mgd., Mortvedts Kald: Newar Mgd.s Kv. 10, Past. A O Mortvedt 5, Mrs. Serina Olson, Mrs. Maret Osman hver 4, I Anderson, Mrs. Sarah Weeks, A E Nelson, Chr. Bremid, P J Peterson hver 2, R Moe, Mrs. Bella Williams, Mrs. Anna Josje hver 1.50, P R Peterson, C Anderson, A Ingemannson, S E Olson, J Oatland, M Serby, O Tuttle, R R Weeks, I Granly, A Midtbo, C Adams, J Quam, O Norbø, A Anderson, J Fruland, Mrs. H Arland, R Vermeland, C Arland, S Gilbertson, I Kristofferjon, S Jatland, R Knutson, S R Peterson, O S Johnson, A I Newton, S Overland, J Moland, Jennie Emmitt hver 1, P Knutson, C M Peterson, Lydia Olson, Mrs. Kristina Dierzen, J Haugen, S Weeks, C Hjermstad, Anna Midtbo, Aletta Midtbo, Nellie Midtbo, A Midtbo, Sabie Weeks, Mable Weeks, Mrs. Anie Peterson, S Peterson, M Dierzen, M Peterson, Clara Birkeland, S Birkeland, P Hill, O Cleven, Alma Twait, R Anderson, Mrs. Gay Sampson, O Knutson, Wm. Williams, Phil. Oatland, Eli Knutson, S Newton, A Olson, I Barker, Clara Hjermstad, R Grayley, C Peterson, J Ingemannson, R Vermeland, Laura Peterson, Mrs. E Charlson, Mrs. A Thorsen, Petra Dahl, M Serby, Th. Anderson, I Nelson, C Munson, S Munson, Tilletie Kristofferjon, A Knutson, A Anderson, R Nelson, Mrs. T Larson, P Jatland, Cora Serby, Mrs. Anna Alferneis, S Graeven, Geo. Nelson, C Bremid, O Serby, S Peterson, P Peterson hver 50c. 95.00
- Ved Pastor Vorgen fra Trempealeau Valley Mgd., Borgens Kald, Trempealeau Valley Mgd.s Kv. 16.65, samlet ved Martin Sæther 13, ved C J Walen 10.50, M D Monson 25.75. 65.90
- Ved C A Etenson fra Salems Mgd., Sherman, S. Dak. 15.00
- Ved Pastor C O Bergh fra Volga Bethania Mgd., Berghs Kald, Pastor O O Bergh 5, C Etenson 4, C R Edeen, M Etenson hver 3,



B N Sveen, E G Tønsager hver	2.50,	
Brendsel, A N Sveen hver	2,	5 Hanson 1.50
		25.50
Ved Pastor Lassefson fra Kassefson Rvf., Kassefson,		
Minn.....		5.00

Før kvitteret for

J. L. Laffeson.

En missionær: Fra Martin Austin, Centerville, N. Dak.	5.00
Bed Bøfster A Nels fra Bethesda Kbf., Marine, Wis.	15.93
Bed Bøfster W J Westphal fra Fire Acre Dahl Kbf., Berteron, Minn.	10.70
Fra Knute Olson, Souris, N. D.	10.00
Bed Bøfster A E Dikab fra Mrs. Mette Mikkelsen, Eagle Grove, Ia.	1.00
Fra John C Knudsgaard, Bailey, N. D.	2.00
Bed John J Lee fra Kbf. i Bernon og Gayfield, Minn., Bøfster Læstadius Kald	5.00
Bed Bøfster A D Øvregaard fra The Young Ladies' Aid Society, Immanuel's Mgd., St. Paul, Minn.	10.00
Bed Mrs. Anna Bryngelsen, Saint Center, Minn. fra Randota Kbf.	10.00
Bed Mrs. D W Engen fra Øddabli Kbf. af Bions Mgd., Bolin, S. D., Bøfster Nervi's Kald	40.00
Fra Mr. & Mrs. D W Kjelland, Rushford, Minn.	5.00
Fra J D Solberg, Twin Valley, Minn.	4.00
Bed John Nagaard fra Tref. Mgd.s Kbf., Wba, Minn., Bøfster Gjertsen's Kald	19.00
Bed S E Christensen, fra Rønnefald Mgd.s Kbf., Nor- way Lake, Minn.	10.00
Bed Bøfster O D Berg fra L Leedahl, Lake Preston, S. D.	1.00
Fra Mrs. F W Westphal, Michigan City, Ind.	1.00
Bed Henrik Flom fra Broderbaandets Ungdomsf. af Ste- fanus Mgd., Milton, N. D., Bøfster Ørsklunds forrige Kald	5.00
Bed Andrew Jensen fra Bions Kbf., Pierce Co., Wis.	20.00
Bed Bøfster C F Gæthbold fra Bethesda Mgd.s Kbf., Jew- ell, Ia.	79.71
Bed Bøfster C E Holter fra Hans Christensen, New Lon- don, Minn.	1 09
Bed Prof. S H Ekblad fra S H Slabgaard, St. Mansom, N. Dak.	25.00
Bed S Pettersen vr. Prof. S H Ekblad fra Good Hope Society af Hauges Mgd., Chicago	15.00
Bed Bøfster J S Olson fra Frante Mgd.s Kbf., Geddes, S. Dak. 15, Frante Mgd.s Bifej. 25, J S Olson 3, J P Langsbak 1.50.	44.50
Bed O S Steenfon fra Riverside Mgd.s Kbf., Dawson, Minn.	50.00
	385.84
	10,063.84

Hospital i Kina: Fra Margit Brevig, Minne-	2.00
polis, Minn.....	20.00
Bød O S Steenson fra Riberfide Kbf., Dawson, Minn.....	22.00

Før kvitteret for

Underhold af Evang., Bibelb. Lærere og Ørn:	
Wed Past. N. Walstad fra Emmanuel Mgd.s Missionsf., Chicago, halvaarsløn for Emman., "Gang-Vin-San"....	25.00
Wed Signa Erickson vr. Pastor Mallewick fra Stør Dahl Mgd.s Bifeg., Salesburg, N. D. for Gatten "Bei-Bei"	15.00
Wed Mrs. A. Sletner fra Dorcas Missions Society, St. Paul, Minn., til Bøn for en Lærer i Kina.....	25.00
Wed S. H. Verneke fra Salem Mgd.s Ungdomsf., Heron Lake, Minn. til Underhold for Pigen, "Chas-Chen" Tai-vingting, det halve for 1909.....	7.50
Wed Clara Zorgerlon fra Bang Mgd.s Ungdomsf., Ferguson Falls, Minn. 13.35, af et Offer i Bangs Mgd. 2.65, til Underhold for Pigen, "Wu-Chen-guei".....	16.00
	88.50
Før Bitteret for	2397.40
	2485.90

Personlige Gaver: Til H. N. Rønning: Ved	
Rafot & Co. Solter, Kollet i Zimmanuels Mgd., Alpe-	
lund, Minn. 13.32. Tillæg til Kolletten 1.50, John Lee	
Fr. 2. Christof 50c.	17.32
Ved H. S. Elftad Offer i Hages Mgd., Franklin, Minn.	16.00
Ved Prof. H. S. Elftad fra W.R. Karen Erbe, Rabota,	
Stanley Co., S. D.	5.00
Til Vægemissionær Hotbed: Ved Andrew Jensen fra	
Rich. Riv., Pierre Co., Wis.	5.00

Gør kvitteret for

3 Subemissionen: Ved Andrev Jensen fra Zion Kv., Pierce Co., Wis.	15.00
Ved Pastor T E Olson fra Frantes Mgd.s Kv., Veddes, C. D.	15.00
Ved Past. C E Gaithold fra Bethesa Mgd.s Kv., Zewel, Ia.	26.57

Før kvitteret for

© antalmisjonen: Ved Mrs. T T Bjordahl fra	
Hjelme lands Kbf., Cleverville, Alta, Can.....	10.00
Før kvitteret for	316.71
	326.71

S. S. Hendahl, Rosh.

Til Missionsbuen: Ved Mrs. John A. Paulson fra Ny Stavanger Mgd.s Kv., "Burton, N. D., specielt til Hospitalstet i N. B.	10.00
Fra Mrs. A. D. Eitheim, Creston, Ia.	5.00
Ved Emelia T. Overdahl fra Ritterside Mgd.s Kv., Dawson, Minn.	10.00
Fra Mrs. O. Andresen, Red Wing, Minn.	1.00
Fra Mrs. J. Kroghstad, Minnetaukan, N. D.	1.00
Fra Miss Logstad, " "	1.00
Fra Mrs. Holium, " "	1.00
Fra Mrs. O. E. Aker, " "	1.00
Fra Mrs. A. A. Dahl, Cando, N. D.	5.00

Mrs. Edw. D. Kingstad.

Vi drog mødtaget til Portrætmaalerier af Pionerprefre-  
ne Clausen, Stub og Gieslen, hvorfor Tvitters med hjertelig  
Tak. Samtidig være det os tilladt at bede de mange, som  
endnu intet har gjort, og som sikkert gerne vil være med, at  
se de ind fine Vdrag inarest muligt. Vi trænger endnu om-  
trent \$250.00. Fra Menigheder, hvor disse Pionerprefre vir-  
ket, haaber vi ogsaa at høre ret snart.

Foruden de af John Anderson, Chicago, modtagne 10 00	
Rev. D O U Siljan, Madison, Wis.	1.00
Rev. D Petersgaard, Canby Falls, Minn.	1.00
Tom Daas, Superior, Wis.	1.00
Rev. D C Karleth, Amherst Jct., Wis.	1.00
Rev. C C Holter, Kenyon, Minn.	1.00
J H Kolthe, Cottonwood, Minn.	1.00
Rev. Sven Strand, Madison, Minn.	2.50
Miss Ingeborg Seierstad, Minneapolis, Minn.	1.00
Rev. J H Stenberg, Duluth, Minn.	1.00
Rev. B Lund, Elroy, Wis.	3.00
Rev Rev. Ole Nissen, Scandinavia, Wis., fra følgende:	
Rev. C B Hall, Josa, Wis. 1, Formand D B Dahl, Minne-	
neapolis, Minn. 1, Prof. J N Rildahl, Northfield, Minn.	
1, Rev. U A Setre, Evansville, Minn. 1, Johan Gaare,	
Waterloo Ridge, Ia. 5, B H Larsen, Hadley, Minn. 1,	
D C Clooning, Holly, S. D. 1, John Rindley, Elk Point,	
S. D. 1	12.00
Rev. Claus Dualen, Marshalltown, Ia.	50
Rev. A Jacobson, Decorah, Ia.	1.00
Rev. D Oleane, Aberdeen, S. Dak.	75
Rev. Gudmund Klugdahl, Menasha, Wis.	1.50
Rev. D Stensbø, Kisto, N. D.	75
Rev. O A Sundbø, Amherst, Wis.	50

Samlet af Nils Peterfon fra Kvindherred Mgb., Clinton Co., Ia., fra følgende: Nils Peterfon 1, Even Olsen 1, Andrew B Peterfon 1, Ole Svendsen 1, Arne J Johnfon 1, Andrew B Underfen 1, Mrs. Anna S Dosland 1, Mrs. Katherine V Underfen 1, Mrs. Gjorinde J Christensen 1, John J Christensen 1, Mrs. Britta S Christensen 1, Meier O Nilsen 1, Mrs. Anna O Nilsen 1, Mrs. Gerinde B Moisen 1, Sten S Nershus, Hans S Peterfon, John Sampson, Mrs. Engel J Olson, Engel J Christensen, Hans S Christensen, Ole Jacobson Boland hver 50c, Halvor Mathisen, Martin S Mathisen hver 25c.....	18 00
Rev. S Sverdrup, Mt. Soreb, Wis.....	1.00
" O J Wagnild, Jackson, Minn.....	1.00
" A L Dahl, Wautoma, Wis.....	1.00
" N Lunde, Nelson, Wis.....	1.00
Red Rev. N Lunde fra Tom Ottesen, J T Rejs og A Lindstrom.....	1.50
Rev. R J Meland, Bobi, Wis.....	50
" N A Cuammen, Farmington, Minn.....	1.00
" T R Jacobs, Modaway, Ia.....	1.00
" W C Waller, Wittenberg, Wis.....	1.00
" D S Brodland, Wilsbville, Minn.....	50
" R Xavier, Sioux Falls, S. D.....	1.00
" Thos. T Carlson, Camroie, Alta. Can.....	1.00
Red Rev. Jersin Thompson, Mabelia, Minn.....	4.00
Rev. C B Aultvold, Helena, Mont.....	1.00
" S D Beirfall, Mohall, N. D.....	1.00
" J R Kervik, Portland, N. D.....	50
" A O Nordvold, Newark, Ill.....	1.00
" G T Lee, Glenwood, Minn.....	1.00
" Conrad B Christensen, Sioux Falls, S. D.....	1.00
" S Kislav, Banamango, Minn.....	1.00
Prof. G H Ellingson, Red Wing, Minn.....	50
A Ellingson, Red Wing, Minn.....	50
Rev. P B Souglum, Wittenberg, Wis.....	50
" J A Bergh, Beloit, Wis.....	2.00
" J R Engerholm, Somerset, N. D.....	1.00
" A M Lieben, Minnesota, Minn.....	1.00
" E C Synild, Willmar, Minn.....	2.00
Prof. C M Bessvig, St. Anthony Park, Minn.....	1.00
Rev. Nils Lieben, Albert Lea, Minn.....	50
Prof. J S Hegen, Minneapolis, Minn.....	1.00
Rev. C J Helfern, Strum, Wis.....	1.00
" S D Hjelstad, Kenyon, Minn.....	1.00
" A J Gulteng, Grand Forks, N. D.....	1.00
" Peter Scharvold, Lake Benton, Minn.....	1.00
" S J Brevik, Minneapolis, Minn.....	1.00
" G D Wit, Veresford, S. Dak.....	1.00
" S D Onerheim, Wilbur, Wash.....	1.00
" E Nielsen, Geddes, S. Dak.....	50
" E J Galtvold, Jewell, Ia.....	1.00
" D C Strafs, Presho, S. D.....	1.00
" J Mortensen, Maynard, Minn.....	1.00
" A E Bonum, Offer fra Arendahl Mgb., Rusch rd, Minn.....	7.00
Rev. J Beris, Newcaske, Neb.....	1.00
Rev. S A Scarbie, Decatur, Ia.....	1.00
" Otto Rokstrom, Mt. Soreb, Wis.....	1.00
" S J Odland, Clark, S. Dak.....	50
" G A Larson, Clinton, Wis.....	50
" J T Langemo, Edinburg, N. Dak.....	1.00
Seber Johnjon, Clinton, Wis.....	1.00
Prof. P D Salland, Northfield, Minn.....	50
Rev. D M Worlie, Altrater, Minn.....	75
Rev. J C Nord, Rice Lake, Wis.....	1.00
Rev. J D Munsvold, Northwood, N. D.....	1.00
Rev. N E Witke, Colfax, Wis.....	1.00
Martin Johnson, Orfordville, Wis.....	50
Gjermund Ralen, Harmony, Minn., ved Rev. G Rasmussen.....	1.00
Rasmus E B Hobe, St. Paul, Minn.....	25.00

Om der skulde være nogen, som har sendt ind Bidrag og ikke finder sit Navn i denne Bidragsliste, vil han venligst underrette nedtagne detom.

Minneapolis, Minn., Feb. 11, 1909.

N. B. Thedet

Bidrag til Diaconisehjemet i Minneapolis: Til Buggefondet: Mrs. Nels Nor-	
man, Montevideo, Minn.....	2.00
Mrs. S Arntzen, Wegdahl, Minn.....	25.00
Mons Danielsen, Ortonville, Minn.....	5.00
Daniel Danielsen, do.....	5.00
John B Johnson, do.....	5.00
G Gunderfon, Appleton, Minn.....	50
John Thompson, Ortonville, Minn.....	1.00
Amund Paulson, Artichoke, Minn.....	50
Mrs. S Knutsen, Wegdahl, Minn.....	50
Adolph Olsen, Ortonville, Minn.....	3.00
Halvor Dyrdaal, Hazel Run, Minn.....	1.00
A S Jertsen, do.....	1.00
B S Jervbaal, Minnesota, Minn.....	1.00
Ed. A Muhl, Gent, Minn.....	1.00
Mrs. A Bjerknes, Minnesota, Minn.....	1.00
Meinert Kvalheim, Ortonville, Minn.....	1.00
Nils Behren, do.....	1.00
Olaf Stillestad, Ashby, Minn.....	5.00
Andreas C Stoen, Veresford, S. D.....	5.00
Ubenævnt, Ebrek, Kan.....	5.00
Ed. Johnson, Round Lake, Minn.....	5.00
A A Reitan, Fergus Falls, Minn.....	1.00
Til løbende Udgifter: Mrs. O J Grimstvedt.	
Hillsboro, N. D.....	1.00
Mrs. Albert Olson, Farmington, Minn.....	2.00
Mrs. C Omild, Grand Forks, N. D.....	2.00
Mrs. Arne Melbaal, Søndagsveg, Valley City, N. D.....	5.15
Gina Hough, Willmar, Minn.....	1.00
Mr. D S Baardson, Audubon, Minn.....	2.00
Mrs. S S Nas, Antelope, N. D.....	4.00
Mrs. A Eldevik, Cheyenne, Minn.....	2.00
Mrs. Hans Jverien, Benson, Minn.....	50
Samlet ved Mrs. John Harry, Beaumont, Mich.....	6.65
Gina Anderson, Wilsland, Wis.....	3.00
Samlet ved Mrs. T T Ekenien, Hatton, N. D.....	2.50
Samlet ved Agnes Sateren, Sisleton, S. D.....	17.25
Samlet ved Marie Lindland, Naples, S. Dak.....	10.25
Mrs. Aggaard, Park River, N. D.....	1.00
Mrs. S Charlson, Ray, N. D.....	1.00
D N Liedahl, Walcott, N. D.....	10.00
Mrs. O Austin, Forest City, Ia.....	2.00
Mrs. Severfon, do.....	2.00
Mrs. Mictelsen, do.....	2.00
Abigael Hanson, Clear Lake, Ia.....	5.00
Mrs. S Hendricksen, do.....	50
John D Evjen, Shippening, Mich.....	1.00
Mrs. Eling Carlson, Lake Park, Minn.....	1.00
Betra Olmib, Valsour, N. D.....	1.00
S Doffen, Northwood, N. D.....	5.00
Samlet ved Mrs. S A Thrana, Eagle Bend, Minn.....	1.00
Mrs. A ud Melling, Williams, Ia.....	1.00
Nils E Vrogen, Hendricks, Minn.....	2.00
Mary P Digre, do.....	1.00
Mrs. Marie Holve, Madison, Minn.....	1.00
Mrs. Jver E Hove, Stanhope, Ia.....	1.00
Samlet ved Mrs. E S Emerson, West Concord, Minn.....	11.00
Mrs. E N Troopien, Astoria, S. Dak.....	50
Samlet ved Mrs. E O Hølen, Bomby, Minn.....	3.10
Samlet ved Jørgen Hendricksen, Willmar, Minn.....	2.00
Samlet ved Marie Konning, Florence, S. D.....	1.50
Samlet ved Mrs. David Larson, Bradley, S. D.....	4.00
Mrs. S Søndreall, Reynolds, N. D.....	10.00
Samlet ved Mrs. E J Sandness, La Moure, N. D.....	2.75
Mrs. R E Sund, Bickert, N. D.....	1.00
Samlet ved B Duestad, Minot, N. D.....	2.00
Samlet ved Mrs. C Eittrem, Knox Mills, Wis.....	5.65
Til Frispatienter: Ubenævnt.....	50
Samlet ved Mrs. C Omild, Grand Forks, N. D.....	3.00
Johan Baar, Stenberg, Minn.....	1.00
Samlet ved Mrs. S L Johnson, Elbow Lake, Minn.....	75
Mrs. Hans Jverien, Benson, Minn.....	50

Mrs. A D Kaldor, Hillsboro, N. D.	1.00
Samlet ved Mrs. G G Bang, Deerwood, Minn.	1.50
Gina Anderson, Ashland, Wis.	2.00
Samlet ved Clara & Alma Overby, Cooperstown, N. D.	2.05
Samlet ved Mrs. T I Ellenjon, Gattou, N. D.	7.50
Mrs. T R Dahle, Brownsdale, Minn.	2.00
Mrs. Christine Mortensen, Ventura, Ia.	1.00
Maren Mas, Northwood, N. D.	1.00
Samlet ved Hanna Paulsen, Ft. Ranion, N. D.	8.90
Mrs. Eling Carlson, Lake Park, Minn.	1.00
Mrs. S Swansen, Seattle, Wash.	1.00
Eben W Søndremaal, Gatto, N. D.	1.00
Samlet ved Mrs. S A Thrana, Eagle Bend, Minn.	4.00
Mary M Lee, Ellendale, Minn.	5.00
Nels Nelson, Lisbon, Ia.	5.00
Mrs. E R Trovén, Astoria, S. D.	50
Samlet ved Fingor Hendricksen, Willmar, Minn.	2.00
Samlet ved Marie Ronning, Florence, S. D.	1.50
Mrs. Regine Hatvedt, Stanwood, Wash.	1.50
Ole J Storliou, Canton, S. D.	1.00
Samlet ved Mrs. C F Sandness, La Moure, N. D.	75
J J Wifson, Revere, Minn.	5.00
Samlet ved P Oestad, Minot, N. D.	10.25
Samlet ved Mrs. C Eitrem, Knog Mills, Wis.	11.70
Marsbidrag: E M Jacobson, Granite Falls, Minn.	1.00
M S Berg, Gattou, N. D.	1.00
Jonas Getland, Aukin, Minn.	1.00
Rev. & Mrs. N Halvorsen, Colfax, Wis.	2.00
M C Kopperud, Webster, Minn.	1.00
Mrs. B A Willumsen, Wis.	1.00
Rev. O L Christensen, La Crosse, Wis.	1.00
Mrs. E C Johnson, Amery, Wis.	1.00
Mrs. B R Barstad, Dawson, Minn.	1.00
Johan Baar, Elyberg, Minn.	1.00
Rev. S Rislov, Panamingo, Minn.	1.00
Mrs. S Arntzen Wegdahl, Minn.	1.00
S S Mas, Antelope, N. D.	1.00
A S Stevens, Gattou, N. D.	1.00
Mrs. J A Larson, Auburn, Wis.	1.00
I Gilstad, St. Paul, Minn.	1.00
Mrs. Marie Hove, Wis.	1.00
Rev. & Mrs. Mortensen, Maynard, Minn.	2.00
Ole Hendricksen, Irving, Minn.	1.00
O R Nyhus, Bining, Minn.	1.00
Sven Ellingjen, Reynolds, N. D.	2.00
Mrs. A Berg, Battle Lake, Minn.	1.00
Rev. S Romsdahl, Fargo, N. D.	1.00
Mrs. Rev. C Berntsen, Escanaba, Mich.	1.00
Th. D Werberg, Aneta, N. D.	2.00
S Norvig, Mabelia, Minn.	1.00
Rev. A M Arntzen, Wegdahl, Minn.	10.00
Mrs. Regine Hatvedt, Stanwood, Wash.	1.00
T S Lee, Hanley, Calif., Can.	1.00
Mrs. C E Sorensen, Turlock, Cal.	1.00
Mrs. A Haukom, Galtstad, Minn.	1.00

E. B. S a r b o, Kasserer.

#### Bedes erindret.

En hel Del Notes, givne til Afbetaling paa Synodens Gjeld, er for nærværende forfaldne, og enhver som ved sig at have givet en saadan Note anmodes indstændigst om at sende os Beløbet snarest muligt, som vi for nærværende har en større Afbetaling at møde.

D. A. Ulvin  
Red Wing, Minn.

#### Adresseforandring.

Rev. A. E. Hanson,  
Blackfalds, Alta, Canada.

#### „Budbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Benner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

#### Fra 1ste April førstkommande

vil „Budbæreren“ ifølge Synodens Beslutning blive standset til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgangen af det Aar, eller med andre Ord: Det betyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907. Vigesaa, hvis der staar 08, saa er Bladet betalt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig dette.

#### Ved Adresseforandring

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plat Umulighed for os at foretage Forandringer, som vi ikke er istand til med „vor formørkede Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore tusinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor baade os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

#### Gjør os den Tjeneste

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. E. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opfigelser, Adresseforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. Lilletun, Red Wing, Minn. Dersom man erindrer sig dette og gjør der- efter vil man spare megen Tid, Arbeide og ekstra Omkostninger for hver af os

#### Festskriftel.

Denne Bog er paa 128 Sider med udmærkede Billeder af Skolens Bygninger, S. M. Sande, Past. D. Hanson, Andrew Ellington og af alle Bestyrere ved Skolen ligesaa dens Nabning samt en Gruppe af Skolens Direktører. Saa er der 22 andre Billeder. Festskriftet er smukt udstyret og trykt paa godt Papir. Det koster 50c heftet, 75c indb., og sælges til Indtægt for Skolen. Til Prester og Agenter gives almindelig Rabat.

Ordres indsendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Bæltelæstiden i Jemtlaarene. Skirtingssind 75c.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landstaker og National-  
billeder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Zuleaften; Aften ved Tjernet; Bratlands-  
dalen i Ryfylke; Højsfeld; Nordfjord; Verfos-  
sen; Paa Ski; Paa Kjelke; Paa Havet i Storm;  
Paa Havet i Stille; Peer Gynt (4 forskjellige Bil-  
leder). Gæsterpige. Pige og Gjed. Pige og  
Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Bill.).  
Vinterbilleder (mange forskellige). Julenag.  
Sjøsinner ved Ulsefjord. Dappleir. Pige i Baad.  
Seilbaad paa Havet. Paa Jagt om Vinteren.  
Fra Optjørelsen til Holmentollen. Fra Nordland.  
Kjosen ved Ulsefjord. Esvolvær. Quarbræen. Kist-  
lind. Fra Hardanger. Forghætten. Fra Nær-  
fjorden. Hestmands. Geiranger. Geiranger.  
Digermulen i Fosoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke-  
lig Pragt-billeder i mange forskellige Farver og  
med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr.  
Stykke. 3 dusinvis forretet 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr  
Dusin.

Send Ordres til  
C. L. Lethun,  
Red Wing, Minn.

Bernhoft, Th. C. Følg Jesus. En Bog for  
Konfirmander. Indb. i Skriftsb. 60c. Do.  
med Guldsnit 80c.

## Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Tyve  
Aars Erfaring. Send for illustreret Katalog.  
August Klugstad,  
Marquette, Wis.

Dr. Tønnes Thomas Sanitarium  
for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwy-  
hee Co., Idaho, aabent fra Midten af Okto-  
ber. Norske Kurser, norsk Levemaade. Det  
milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat  
og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv  
under ovennævnte Adresse.



Carl Raugland, Præs.

Pianoe  
Oryler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og  
nævn hvad som ønskes, Pia-  
no, Kirkeorgel eller Husorgel,  
og De skal finde, at De her kan  
faa kjøbt et udmærket Instru-  
ment til Dagens aller laveste  
Priser. Nævn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
318-320 Nicollet Ave.  
MINNEAPOLIS MINN

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt  
paa pene Silkebaand, passende for Bognærter:

„Zulehilsen“; „Nytaars-hilsen“; „Hilsen til mit  
Fædreland“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“;  
„Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til  
Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“;  
„Hjertelig Blyndstning“; „Herren er vor Tilflugt“;  
„Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hil-  
sen fra Moder“.

„Christmas and New Year Greeting“;  
„A Greeting to Father“; „A Greeting to  
Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greet-  
ing to Brother“; „To my Child“; „Best  
Wishes“; „Blessed are they who have not  
seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til  
C. L. Lethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Forlovelsen. Af Pastor J. J.  
Starpnefs. 30 Sider. Hæftet 10c.

## Alterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udførelse. Bedste Betin-  
gelser. Righoldig Motivsamling sendes paa Forlan-  
gende.

Adresse: Adolf Jbsø, Story City, Iowa.

## Bedes erindre.

Naar vore Menigheder indender Penge til  
Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorløn sendes til Rev.  
J. L. Lassefson, Kasson, Minn.

Penge til Synodkassen (heri indbefattet  
Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College)  
sendes til Mr. O. A. Ulvin, 906 East Ave., Red  
Wing, Minn.

Penge til R i n a m i s s i o n e n og andre Bed-  
ning e m i s s i o n e r sendes til Rev. J. J. Ren-  
dahl, 226 Vernon Ave., E. Ferguson Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til  
Prof. H. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes  
til Rev. G. D. Vil, Route 3, Veresford, S. D.

## „Buddbæreren“

udgives af Hauge's norske evangelist lutherske Synode i Amerika.  
Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster  
forudsatvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. L. Lethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.  
Redaktør: Pastor C. G. Holter, Renyon, Minn. Ind-  
sendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing,  
Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Frelserens Kamp og Vøn i  
Gethsemane; 2. Jesus græb; 3. Stykket var godt;  
4. Co-education! 5. Vidt om Søndagskole og  
Sted for Steynet; 6. Til Marta Maria Forenin-  
gen som til Immanuel's og Østre Immanuel's Me-  
nigheder, St. Paul, Minn; 7. Kredsmøbe; 8. Mis-  
sionen i Øien; 9. Kinamissionen; 10. Jewell Col-  
lege; 11. Missionsmøbe for alle Lutheranere; 12.  
Fra Arbeidsmarken 13. Betjendtgjærelser 14. Ryt-  
teringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 12

Lørdag den 20de Mars 1909.

41de Aar.

## Bibelen.

Min Tunge skal synge om dit Ord; thi du har gjort dit Ord herligt mere end alt dit Navn. Sal. 119, 172. 138, 2.

Han har sørget for, at hans Undergjø-  
ringer ihufommes. Sal. 111, 4.

Mel.: Salig Forvisning: Jesus er min!

Underfuld Bog, den Bøgernes Bog;  
Dødsdømt af mange, men lever endog.  
Ingen formaar at rydde den ud;  
Rundt over Jorden bærer den Bud.

Kor: Det er min Bibel! Den er min Skat.  
Som jeg af Herrens Naade faat fat.

Himmel og Jord skal engang forgaa;  
Bøgernes Bog skal evig bestaa.  
Bantroen stormer den med Foragt,  
Bibelen spotter Mørkhedens Magt.

Bogens Forfatter, kjendte du ham,  
Skulde du straks opgive din Bram,  
Synke i Kne og raabe det ud —  
Bogens Forfatter: Himmels Gud!

Gjensødt af Gud ved Bibels Aand,  
Trænger du frem med Bogen i Haand;  
Seiren er vis, thi Bibels Ord  
Er jo en Almagt, bare du tror.

Bogen er dig langt mere end Guld—  
„Himmelsk Bank“ af Forjættelser fuld.  
Alle dens Bøfter altid slog ind;  
Derfor den gør saa salig i Sind.

Hvem kan beskrive Bøgernes Bog?  
Prøvet af mange—den ingen bedrog.

„Honning af Klippen“ deri kun sank —  
Tusinde Betsler paa „Himmelens Bank“.

Prøv den og se, hvad Læres deri;  
Gjør det — og du er virkelig fri.  
Frelst fra din Synd og Syndens Behag.  
Seier du vinder, Dag efter Dag.

Vistligt at følge Bibels Bei—  
Vide, at Herren kjendes ved sig.  
Elste, arbejde, lide og dø,  
Det er det sikre „Evheds Frø“.

Herligt at leve, dø og opstaa —  
Skuende Gud—som elsker os saa—  
Synkende med i Englenes Kor —  
Saligt at tro paa Bibels Ord!

Breken.

## Noget om Foreningsagen.

Vil det gavne Hagues Synode at fore-  
nes med et eller flere af de andre norsk luther-  
ske Kirkesamfund i Amerika?

Dette bringer os Ansigt til Ansigt med  
det i vore kirkelige Kredse mest brændende  
Spørgsmaal. Det er en paa vort kirkelige  
Program mest betydningsfulde Opgave.  
Det er den Opgave, som nu har trængt sig  
frem til Høisædet i vort kirkelige Hus, og  
som saadan kræver den al vor Respekt. For-  
end vi tager for os Spørgsmaalet om Fore-  
ning, saa kunde det maaske være af Betyd-  
ning at se lidt paa Aarsagerne til Splittel-  
jerne. Jeg mener bare i den lutheriske Kirke

GTU Library

2400 Ridge Road

Berkeley, CA 94709

For more call (510) 649-2500

All items are subject to recall.



i Amerika. Mange vilde maaske snart gjøre sig særdis med dette Spørgsmaal og sige, det er bare den skjære Egenfindighed, der er Aarsag i hele denne bedrøvelige Sønderkjærelse. Men dersom vi vil være retfærdige mod vore henseviede gamle Brødre, der har kjæmpet under Stridens Fane, saa skal vi snart finde ædlere Aarsager for den nævnte Adskillelse. Det kan vel ikke nægtes, at Egenfindigheden har spillet en liden Rolle med i Saget, men at den skulde være den fremtrædende Faktor i dette Arbejde kan vel neppe siges med god Samvittighed. Andre vil maaske velte Skylden over paa de ledende Mænd, og da resonerer man som saa, at de ledende Mænd vilde blive for mange, dersom man skulde staa sammen i et Samfund. De søger da, tænker man, at holde Forening saa langt borte, som muligt. Dette Tankeset tænker alt for lavt om vore ledende Mænd. Det vilde være godt i denne Forbindelse at læse lidt paa det ottende Bud. „Vi skal mene vel og tale vel og tage alting i den bedste Mening“. Nei bortseet fra disse lavere Aarsager, som man undertiden lægger noksaa meget Vægt paa, er der en dybereliggende Aarsag, som er at finde i de forskjellige Aandsretninger. Disse Retninger har maaske sin Grund igjen i den forskjellige Opdragelse man har haft, og maaske helst i Menneffets mere eller mindre fremskredne Liv paa det religiøse Omraade. Det kan vist ikke negtes, at hver af de eksisterende Samfund har repræsenteret hver sin Aandsretning. Disse Aandsretninger har under Splittelserne kommet mere klart frem og har været mere fremhævet i et Samfunds første Tid end senere hen. Aarsagen er vel den, at man under Stridens hede Solvarme har fremhævet dem lidt for stærkt. Naar der da er gaaet hen en Tid, saa har Modstanderne set det gode i den Aandsretning de bekjæmpede og saa lidt efter lidt optaget den næsten uformærket. Paa denne Maade er de to splittede Aandsretninger blevet lidt efter lidt mere lig hverandre end de var da de stod sammen i et Samfund.

Dette faar da være nok angaaende Splittelserne og mit Syn paa den Sag. Det,

som jeg med Tyngde vilde have fremhævet, er, lader os ikke dømme vore kjære gamle henseviede eller gamle, som endnu lever, for haardt og som har stredet og kjæmpet haardt for at bevare det rette kristelige Syn og den rene Være for sine Efterslægter.

Det, som nærmest møder os, som et Spørgsmaal til Besvarelse er, siden vi nu engang er adskilt, her tænker jeg nærmest paa os som Hauges Synode, skal vi da vedblive at være adskilte. Hvad er det bedste for at fremme Guds Sag iblandt os, og Guds Sag i videre Kredse? Kan Gud velsigne os, naar vi staar, som vi staar? Hvad dette sidste angaar, saa kan det uden tvivl besvares bejaende. Fortiden og Nutiden viser, at Gud har vedkjendt sig vort Arbejde baade hjemme og ude. Indremissionen har haaret ikke smaa Frugter, og vor Rinamission har efterladt sig Mærker, som hverken Strid eller Tid er istand til at udvaske af Hauges Synodes Historie. Det er et Spørgsmaal endnu ubesvaret, om den (Rinamissionen) havde kunnet opvise et mere velsignet Arbejde, om alle havde været tilfaldet sammen i et stort Kirkesamfund. Hvem var det, som for ca. 18 Aar siden hørte Røsten fra Kina, kom over og hjælp os. Var det nogen af de store? Nei det var den lille Hauges Synode, som da var lydig og optog Arbejdet derude. Dersom da ikke dette lille Samfund havde eksisteret, saa havde maaske de arme Kinesere faaet skreget sig hæst, førend de havde faaet nogen Hjælp. Ifra denne Side betragtet har da Hauges Synode været til stor Velsignelse. Dersom du vil slå op i din Bibel og læse første Kongernes 12, saa vil du der finde en Beretning om en stor Splittelse i det da eksisterende Kirkesamfund. Rehabeam blev Vederen for de to Stammer og Jeroboam for de andre ti.

Man skulde tro, at ogsaa det var skeet ved Egenfindighed, og at det saaledes var et Satans Verk. Men naar du læser det 24de Vers i det nævnte Kapitel, saa vil du faa en anden Tanke om den Sag. Rehabeam vil drage op og stride mod de ti Stammer, forat vinde Riget tilbage. Herren siger til ham, I skulde ikke drage op forat stride; thi dette



er skeet af mig. Heraf ser vi, at der kan end- og indtræffe Omstændigheder, hvor Gud finder det nødvendigt at adskille et Samsfund og endog vil, at det skal være adskilt.

Dette bringer os Ansigt til Ansigt med Spørgsmaalet, hvad kan Fordelen være med at staa saaledes adskilte. Vi har før paapekt endel, og vi kan gjerne nævne nogle flere. Det som da falder mig i Tanken er, hvad man nærmest kan kalde den kristelige Konkurrence. Det kan vist ikke nægtes, at den eksisterer i vort kirkelige Arbeide. Den er der, og vi har alle mødt den i forskjellige Dragter. Der er maaske dem, som med engang vil stempl: al Konkurrence i det kirkelige Arbeide for Synd, og betragte den som en Udgave af Djævelen. Men er det saa absolut afgjort, at der ikke kan være Konkurrence uden den absolut skulde være kommen fra den onde? Det maa da vel ansees for ret, at vi kappes om at gjøre det gode. Paa dette Omraade er der vel forliden Ræppestrid. Har vi ret, og er det vor Pligt, at gjøre det, som kan tjene vore Medmennesker til at fremme deres timelige og aandelige Belfærd, saa har ogsaa ethvert Samsfund Ret at gjøre alt de formaar til at samle Folk omkring Guds Ord og Sakramenterne. Har de dertil en stor Del af den saliggjørende Sandhed, som de andre Samsfund mere eller mindre fortier, saa maa det ogsaa dermed være berettiget til at udvide sin Mark og Magt saa meget som muligt just for denne Sags Skyld. Men paa den anden Side, har de intet af den af Gud til Frelse aabenbarede Sandhed, uden at ogsaa de andre Samsfund har taget det op og fremhæver det lige saa stærkt, og at Forkyndelsen og alt er lig i flere af de opsplittede Samsfund, saa tror jeg ikke de har Ret til at staa adskilte længere, men burde holde baade Brudevielse og Bryllup saa fort som muligt. Gaar derimod Konkurrencen bare ud paa at samle til mit ydre Kirkesamsfund og lade Sjælens Frelse blive staaende som Nummer to, da tror jeg man er lidt paa en Skraaplan.

Hvorledes er det nu med dette iblandt os? Det er vel ikke saa godt som ønskeligt kunde være, men jeg tror vi kan sige, det er

da ikke saa allerverst heller. Der har været Tider i den lutheriske Kirkes Historie i Amerika, da Partistriden og Bitterhedens Aand har regjeret med større Myndighed, end den gjør nu. Foreningsarbeidet har haft den velsignede Virkning med sig, at det har borttaget meget af denne Bitterhedsfølelse, som Partistriden har paaført vort Folk. Foreningsarbeidet bør da fortsættes, indtil al Bitterhedsaaand er draget afgaarde, og Enhedens gode Aand har plantet sit Banner paa dens Ruiner. Naar dette er skeet vil det falde let at forenes. Vientilbage til Spørgsmaalet om Konkurrence. Har den eksisterende Konkurrence virket noget godt? Det kan vist ikke nægtes, at Indremissionsarbeidet har været drevet med større Kraft og med mere Opofrelse, end Tilfældet vilde have været, om ikke de forskellige Samsfund havde staaet adskilte. Der havde maaske været mangen arm Sjæl ude i Kbhbyggertlivets Besværighed, som havde maattet raabe længe efter Betjening, havde der ikke eksisteret nogen kirkelig Konkurrence. Siden dette Lænd er slig, som det er med sine mange Anledninger, og med et Folk som vort, der ikke er bange for at gaa ud og rydde sig et nyt Hjem, saa maaske det har været Guds tilladelige Vilje ogsaa at konkurrere paa Missionsmarken, at Rehabeam og Jeroboam skulde være adskilte saa langt, forat der ad denne Vej kunde udføres mere Virksomhed. Men selv, om det skulde være villet af Gud saalangt, saa er det ikke dermed sagt, at det fremdeles skulde være Guds Vilje, at vi skulde staa slig adskilte. Det modsatte er uden tvil Tilfældet. Dette bringer os til Spørgsmaalet, hvorfor skal vi forenes?

I Belvarelsen af dette Spørgsmaal er der vist nogle, som gjør sig Skyld i at blande sammen denne Forening af ydre Kirkesamsfund med den Forening, som allerede eksisterer mellem alle troende Guds Børn i Verden. Var vore lutheriske Kirkesamsfund med deres tusinder af Medlemmer fandt troende kristne, saa vilde Sagen stille sig i et ganske andet Lys for mig. Men da enhver rettænkende ved, at den store Majoritet er vantro, ugudelige Mennesker, som dersom

de dør i denne Tilstand vil gaa evig fortabt, saa bliver Sagen af en ganske anden Karakter. Jeg kan ikke med min bedste Vilje begribe, hvorledes man med Hensyn til denne ydre Forening, kan anføre og anvende Kristi hyppersteprestelige Bøn. Vi hører jo ofte at der er anført som et Bevis for, at alle lutheriske Kirkesamfund skulde forenes. Vilde det dermed kunne siges, at nu er Kristi hyppersteprestelige Bøn gaaet i Opsyldelse?

Jeg kan ikke med min bedste Vilje se, at det er Meningen i denne Bøn, men meget mere at alle troende skal vorde et. Men dermed vil jeg ikke have sagt, at det skulde være mod Jesu Vilje, at denne omtalte Forening skulde ske. Nei tværtimod tror jeg det modsatte er Tilfældet. Jeg tror, det er Jesu Kristi Vilje at se saa megen Enighed i Verden som muligt, dersom ikke hans Sag lider derved.

Vi burde forenes fordi at Enighed gjør stærk. Ved at alle lutheriske Samfund i Amerika forenede sig, vilde vi blive et mægtigt Samfund, som efter Størrelse og Kræfterne burde kunne udføre et kraftigt Arbejde. Vi burde have Ret til at tænke saa, og vi haaber og tror, at naar Forening sker, saa skal vi kunne sætte op et Eksempel, som der staar Respekt af.

Forening vilde være til en uberegnelig Velsignelse for Kirketugten. Som det nu er, saa kan et ondskabsfuldt Menneſte gjøre en hel Del ondt i et Kirkesamfund, og støder man ham ud, saa kan han jo gaa til et af de andre og der modtages han i Almindelighed med aabne Arme. Han kan jo berette en hel Del rare Ting om det Samfund, han stod i før, og dette kan være til stor Hjælp i Proselytarbeidet. Dette Slags Udvesen vilde falde bort af sig selv, dersom vi kunde saa Forening. Det kunde næsten synes som om det kunde være værd at ofre lidt for at saa en saa styg Ridehest af Dage.

De som vilde høste den største Velsignelse og Rytte af Forening vilde være Prestene. De vilde saa meget større og bedre Kald, spares for en hel Del Røring, og som Følge deraf saa det lidt leitere, og Lønningerne vilde uden tvivl blive bedre, end nu er. Me-

nighederne kunde være bedre istand til at lønne sin Prest; thi paa Steder, hvor der nu er to, vilde der da blive bare en. Der, hvor der nu er to tre Prester, som frister en kummerlig Tilværelse, vilde en kunne leve paa Folkevis. Der, hvor man nu har tre eller flere Indremissionsprester, som reiser om hverandre, kunde man ordne det slig, at Missionsstrøgene blev mere samlet paa et Sted for den enkelte, og derved spare megen Tid til Selvopbyggelse og Arbejde blandt Nysbgygerne. Som det nu er, saa gaar det meste af Tiden hen med at kjøre i Buggen.

Vi har ovenfor nævnt Aandsretningerne, og jeg vil saa Lov at optage den Tanke igien, og da vil jeg nærmest lede Tanken hen paa os som Haugianere. Hvilken Aandsretning er det som vi har villet fremhæve?

Vi har for det første fremelsket Lægmandsvirksomheden mere, end noget andet Samfund i Amerika. Der var en Tid, da man i enkelte Samfund ansaa det næsten for Synd, at en Lægmand skulde saa Lov at virke frit med Guds Ord. Dette har nu forandret sig til det bedre, og der er nu Samfund som driver en ligesaa kraftig Lægmandsvirksomhed som vi. Men jeg tror, jeg tør sige, at havde ikke Hauge's Synode eksisteret, saa havde det maaske ikke været slig, som det nu er. Derfor har vi haft en Opgave. Spørgsmaalet bliver, har vi løst den, saa vi kan sige, nu er vi færdige?—Andre med større Forstand og Erfaring for være snil og besvare det.

Det andet jeg vilde nævne, som har været fremtrædende i H. S. er den lavkirkelige Retning i vor kirkelige Praksis. De andre har lagt megen Vægt paa „Altertjenesten“ med dens Seremonier. Det, som man da vil retfærdiggjøre og forsvare dette med, er, at Menigheden er samlet til Gudstjeneste, og da bør Menigheden være med at deltage. Altertjenesten er anlagt slig, at baade Menigheden og Presten deltager og giver hverandre gode Ønsker. Det er muligt, at Menigheden deltager for lidet i vore Gudstjenester.

Naar man lægger saa megen Vægt paa Altertjenesten, saa maa man ogsaa lægge ad-

skilligt Bægt paa, at det er Guds Menighed, som er samlet der. Vi har derimod ikke seet saa meget paa den forsamlede Kirkealmue som en Flok af Guds sande Børn, men meget mere, som en blandet Hob af troende og vantroende. Der er maaske Aarsagen til, at vi maaske bruger mere vækkende Predikener. Spørgsmaalet bliver da for mig: Er nu Samfundene saa lige, at de andre har taget op i sig det gode fra os og vi det gode fra dem, saa det kan siges, at vi alle har løst vor Opgave, saa kan jeg ikke se nogen Nytte i at staa adskille længere. Er derimod det modsatte Tilfældet. Har vi da Lov til at sælge vor Fødselsret, som vore Forfædre har givet os, og som de har bragt frem for Lyset under Bøn og Kamp?

Har Hauges Synode løst sin Opgave i den Forstand, at dens Aandsretning er saa meget optaget i de Samfund, som den skal forenes med, at ikke Aandsretningen vilde dø og begraves, om vi døde og begroves som Samfund ved at gaa op i et andet, saa lad Forening ske saa snart som muligt. Men skulde det modsatte være Tilfældet, at Aandsretningen vilde dø med os og begraves saa langt under Jorden, at der maatte en Hans Nilson Hauge til forat grave den frem igjen, saa bliver det et andet Spørgsmaal, hvorledes vi da skal stille os.

Jeg har længe gaaet og grundet paa disse Ting, som jeg her i Skrøbelighed har ladet nedtegne, og det er mit Haab, at mere erfarne og dygtige Mænd vil tage det op og drøfte Sagen, saa ogsaa jeg kunde saa mere Lys i denne saa vigtige Sag. Min Bøn er, at Gud vil lede Foreningsarbeidet frem til Seier, saa der kunde blive bare en norsk luthersk Kirke her i America. X

Naar Solen befinder dig, da ser du Skyggen følge dig, hvorhen du gaar; men er du hyllet i Mørke, da ser du ingen Skygge. Saaledes ier du Synden følge din Sjæl, naar Raaden straalser over dig; men er den skjult i Fortabelsens Mørke, da ser du ingen Synd.—D. G. M o n r a d.

Arbeid medens det er Dag, Natten kommer, da ingen kan arbeide.

— — —  
Jeg havde gjort mig fortrolig med den Tanke, at jeg neppe kunde komme i Betragtning som Emissær; thi jeg sølte mig hverken værdig eller skikket for den Gjerning, men Mayville Kreds beviste mig alligevel den Tillid at vælge mig til at reise og indbyde til Sammets Bryllup ogsaa dette Aar. Jeg kom da ihu at Lydighed er bedre end Offer og saa saar jeg fortsætte saalænge der er Anledning. Følelserne er nok disse: „Herre jeg ved ikke at tale som det sig bør“ om Fald og Opreisning, om Synd og Naade. Om det Arbeide skal være til Velsignelse, maa det gøres i Tro paa Gud og Kjærlighed til Menneskene og de Gæner og Gaver har nok ingen af sig selv.

Tarnerne for Guds Børn er mange; snart kan de fristes til Forjagthed og snart til at blive forvooven. Vandelig Slaphed og Sigegyldighed er ogsaa farlig. Fienden vil saa gjerne indbilde en, at med dig har det ingen Værd, du er jo en Kristen, og er man ikke paa Vagt, kan man let blive overmandet i et ubevogtet Dieblif. Hvor mangen ligger evig fangen, som paa Veien var. Tænk om dette skulde hænde nogen af os. Men holder vi os efter Guds Ord, saa skal vi som Apostelen siger, mere end seire ved ham, som os elskede.

Saa er det denne almindelige Klage over aandelig Død og Verdslighed blandt Folk. Men med Klage vinder man nu ikke meget. Det er da bedre med Apostelen at raabe: Vaagn op du som sover, staa op fra de døde, at Kristus kan lyse for dig. Det er dog forfærdeligt at være i en ubevist Tilstand med Hensyn til sin Sjæl og Salighedsdag. Og et stort Ansvar hviler der paa alle Herrens Vidner ligeoverfor de aandelig sovende, om de gjør sit bedste i at saa dem til at vaagne.

Det verdslige Sind og Væien ytrer sig paa saa mange Maader. De unge er for en stor Del optagne med Bynt og Bragt, Forsængelighed og Leefindighed, Dans, Kortspil og alskens Forlostelse synes at være deres



Liv. Andre er henfalden til Fraadseri og Drukkenskab, atter andre er aldeles forstyrret af Spekulation og Pengegjerrighed, det gjælder at blive rig i denne Verden med Ret eller Uret, med Løgn og Bedrag, og endda trakter mange saadanne efter at staa sig godt blandt Medmenneskene som „gode kristne"! O du Sjæl som farer frem paa denne Maade, du bygger paa Sand, og din Bygningsskald vil blive forfærdeligt. Jesus vil sige til saadanne: Gaar bort fra mig, jeg kjender eder ikke. Jo her trænges et alvorligt Bætkeraab.

Saa er der ogsaa en Del, som stræver og arbejder i Menigheden med det udvortes kirkelige Stel uden at have Livet i Gud, uden at elske sin Frelser, og for disse blir det enda værre, hvis de har saadanne Trøstere, som priser Folk salige for deres opofrende Arbeide; thi der er desværre mange, som synes at være tilfreds med at faa det udvortes i god Stand, saa det ser bra ud for Menneffene, og kan høste Ros af dem, men med alt saadant kan man dog blive evig bedragen. Hvor der dog trænges Bættelse, Veiledning og Formaning paa alle Hold. Maa Gud i Naade velsigne os og hjælpe os, saa vi kan være andre til Velsignelse.

Jeg har i det senere reist noget i Pastorerne Næsheims og H. Moes Kald, men det er ikke saa greit for en Vægmand at predike og have Presterne som Tilhørere, men de har været snille og beholdt Kritiken for sig selv. Pastor Moe har et spredt Kald og spredte Menigheder, saa det kan ikke være for Fornøielsen Synld man er Prest paa saadanne Steder. Disse Folk har havt trange Aar i nogle Aar, saa det har været haardt at holde det gaande som Menigheder ogsaa, men nu er det som Regel meget bedre ogsaa i det jordiske. Maa nu Gud blive kjendt og elsket over alle Ting!

Lev vel og vær hjertelig hilset alle sammen.

Jens A. Hauglum.

## God Tidende for Alberta, Canada.

Det vil maaske interessere „Buddærrens" Læsere at høre lidt fra denne Del af Verden og vort kirkelige Arbeide her.

Det er ikke altid, vi har noget at skrive om, som kan være værd at spandere Tid paa, men denne Gang har jeg det at berette, som er mere værd end hele Verden med al sin Herlighed. Sagen er, at vor Herre Gud og vor Frelser har besøgt os med en ganske alvorlig Bættelse. Det har længe seet ud, som at en Del ikke var langt fra Guds Rige, og vi har ventet paa, at snart skulde de „tage Skridtet rigtig ud". Og nu Gud ske Lov er dette vort Ønske opfyldt, og dermed de mange Bønner hørt, som har været opsendte i Anledning af denne saa vigtige Sag. Undertegnede og Hustru reiste til Bardo Menighed forleden Lørdag, for ligesom at tage Afsted fra Menigheden der. Past. Hjortaa skal nu overtage den. Da vi kom did fornam vi, at Pinsesfestens Tid var begyndt at tænde an, og der var godt at være. Jeg tænkte bare at være over Søndag, men vi blev der til Onsdag. Møder haade Nat og Dag. Man blev ikke træt af at høre nu. Det var ogsaa det samme med Søvn, man holdt paa med Møderne til langt paa Nat iblandt, saa det var haardt for den gamle Adam. Det er længe siden jeg saa en saa stor Bevægelse. Unge og gamle stod op og bekjendte, jeg har tjent Satan længe nok, nu vil jeg tjene Gud. Andre kunde bede om Forbøn, og atter andre studerede paa, hvad de skulde gjøre for at blive salig. Ja Gud være lovet, her sødes Syndere til Liv i Gud ogsaa her ude. Bardo Menighed blev saa heldig stillet, at den fik Missionær Rønning i sin Midte. Missionæren er naturligvis her for at hvile, men der i Menigheden har han dog været med og deltaget med Brødrene i det opbyggende Arbeide. Nu er han lidt stærkere, saa han ogsaa er med paa Bønemøderne om Kveldene, og saaledes maa det siges til Guds Pris, at Gud her har faaet bruge ham til at tænde den Ald, som nu brænder saa luende der oppe i Bardo. Paa samme Tid, som jeg siger, og det med rette,

En kristen skal vide, at han paa Jorden lever, ikke for sig selv eller for sin egen Skuld, men, at hans Liv og Væsen paa Jorden tilhører hans Herre Kristus, derfor skal det ogsaa være rettet til hans Vre, Pris og Tjeneste.

(Luther).

at Gud har faaet bruge Missionæren her til sit Redskab til at tænde denne Ild, saa vil jeg ingenlunde gaa forbi Past. B. Andersens Virksomhed her. Den gamle kjære Broder er nu saa inderlig glad, at han lover og priser Gud Nat og Dag for hvad han nu faar se. Han er med paa Møderne; men som de fleste maaske ved, hører han næsten ikke noget nu. Falskald kan han ikke høre de bedende, for det er ikke saa hvirvstede Bønner, man kommer frem med, men han ser dem falder paa Knæ, og han kan se undertiden næsten hele Forsamlingen i Graad. Han har ogsaa et Formanings Ord at sige baade til de gamle og de unge, og det er værd at høre.

Alt det Guds Ord, som han i disse mange Aar har faaet her, gennem meget Bøvær og mange Trængsler, det bærer nu Frugt. Heri er det Ord sandt, „at en saar og en anden høster“. Vader os ikke tabe Modet, om vi ikke faar være Høstfolk, kan vi saa være Saafolk, saa skal vi være glade og takke Gud for det. Det forekom mig, da jeg var deroppe de tre Dage, og jeg saa den store Hunger efter at høre Ordet, at her er en Del Hedninger ogsaa her hjemme, og her i Alberta er en hel Del, kanske det kunde være til Guds Riges Fremme, om vi næste Aar, da Hviletiden er forbi for Missionæren, efter Aarsmødets Bestemmelse, at faa to eller tre Maanedes af hans Tid her ude til at reise omkring i Menighederne. O hvor vi trænger det. Det er ikke frit for, at Taarerne rinder, naar jeg tænker paa de mange, som jeg kender ogsaa her af kjække Mænd og Kvinder, som gaar paa Fortabelsens Vej. O at de kunde frelses. Jeg har her nu, at ikke denne Ild, som nu er tændt i Bardo, vil standse der, men forplante sig til videre Kredse. Gud har gjort store Ting mod os der, og vi er inderlig glade. Derfor en Sjæl er værd mere end hele Verden, saa er dermed alle Opofrelser, som du Broder og Søster har gjort for Indremissionen herude godt betalt. Kjære Broder og Søster gjør mere. Her er flere, som er ufrelste, og som trænger Bækkelse. Ja du velsignede Bækkelse, du er ikke alene nødvendig for de uomvendte, men de gamle kristne bliver ogsaa

fornyet igjen. Jeg fik som en Slags Inspiration af min Tur til Bardo, og jeg har lovet min Gud, at jeg vil forsøge at gjøre endnu mere, end jeg har gjort før.

Gud velsigne enhver, som er med og støtter Indremissionen. Vi som deres Tjenere, hvoraf ogsaa jeg er en, skal forsøge at gjøre vort bedste, og jeg tror mange herfra skal prise Gud paa Dommens Dag baade for, hvad man har gjort som Indremission, og hvad man gjorde, da man gav Missionæren et Aars Frihed. Brødre og Søstre, som læser dette, vær nu med og bær disse mange nyvakte frem for Naadens Trone, og bed om, at de maa befæstes i Sandheden alt mere og mere, saa de kan staa sig paa den onde Dag. Bækkelsen har grebet og lagt paa Knæ gamle graahaarede Mænd saavel som Børn i 12 a 13 Aars Alderen. Mange er de, som nu er høiet for Gud baade af unge og gamle; men vi er ikke dermed fornøjet, vi vil være saa paagaende, at vi vil bede om alles Bækkelse.

Hermed en venlig Hilsen til alle som kender mig. Eders til Forbøn trængende ringe Medstrider

I. T. Carlson.

## „Edda“ Norsk Forening ved Red Wing Seminar.

Det har længe været et sølt Savn, at der ikke har været nogen norsk Forening ved Seminariet. Aar tilbage brugte de literære Foreninger at udføre en Del af sit Arbejde i det norske Sprog; men paa Grund af Vanskeligheden ved at benytte mere end et Sprog i en og samme Forening er det engelske Sprog nu benyttet udelukkende i de literære Foreninger.

Man kunde ha været tilbøielig til at tro, at dette tydede paa Mangel paa Interesse for norsk Aandsliv og Sprog; men at dette ikke var Tilfældet viste sig da nogle interesserte for kort Tid siden sammenkaldte et Møde for at overveje, hvorvidt det var ønskeligt at danne en Forening med norske Formaal, hvis Opgave det skulde være at opelste

Studium af norsk Literatur, Kunst og Historie. Mødets Forhandlinger omfattedes med stor Deltagelse og en Komite paa fem Medlemmer blev nedsat for at udarbejde Konstitution for Foreningen.

Denne Konstitution blev fremlagt og antaget ved et senere Møde. Omtrent 30 Medlemmer var straks rede til at underskrive denne. Foreningens Formaal er som oven for nævnt at besætte sig med norsk Historie, Literatur og Kunst, samt bidrage til at øge Interessen for norsk Sprog og norsk Aandsliv i det heletaget. Tanken er at man kan tilhøre Foreningen endog efterat man har forladt Skolen. Det er ogsaa Hensigten om muligt senere at begynde Udgivelsen af et Blad der vil virke for Opnaaelsen af de Formaal, som Foreningen arbejder for.

Foreningens Embedsmænd er følgende: Prof. M. D. Wee, Formand; Hr. J. R. Casperson, Næstformand; Hr. M. A. Hall, Kassierer; Hr. Paul Knapland, Sekretær; Prof. H. H. Elstad, Hr. Th. G. Sandeno og Hr. T. J. Alvestad, Foreningsraad. Foreningen har allerede holdt et par Møder, der begge lyder paa at Foreningen gaar en virksom Fremtid imøde.

K o r r.

### Red Wing Seminary.

Prof. Edw. Schmidt talte i Kapellet Mandag den 8de Mars. Han talte om den forlorne Søn i Tilføjning til Luk. 15de Kap. Skildret blev hans Bidsfarelse, Synd og Rød, hans Ombendelse og Modtagelse i Faderhuset.

Prof. M. G. Hanson talte i Kapellet Mandags Morgen den 15de Mars. Hans Tekst var 4de Moseb. 10, 29—32. Fremholdt blev: Guds Børns Rejse til Kanaan, deres Opgave at indbyde andre: „gaa med os“, og deres salige Haab.

Pastor D. T. Borgen besøgte Seminariet paa Hjemveien fra Kredsmødet i Kenyon. Fredag ledet han Andagten og talte for Skolen.

Studenterne H. M. Bakke og H. Friskson besøgte os over Søndag.

Guds Aand er kraftig virksom iblandt os med Bækkelsens Naade. Mange af de unge Mænd er bundne for Herren, priset være hans Navn!

### Jewell Lutheran College.

Forrige Søndags Eftermiddag havde de kristelige Foreninger Fællesmøde. Ved den Anledning var man samlet for at høre Beretninger fra de unge Mænds kristelige Foreningers Aarsmøde nylig afholdt i Des Moines. Hver af de ti Delegater gav en kort Beretning fra Mødet, og de unge Mænds Sangkor sang et par Sange samt Arthur Lawrence en Solo. Mødet var velsignet, og maa det bære tilsvarende Frugter.

Følgende unge Mænd fra Skolen sammen med Skolens Bestyrer udgjør et Mændskor hvis Opgave det er, baade hjemme og ude ved Sang og Tale, at vidne om Jesus, som Veien til Salighed: Første Tenor: Arthur Lawrence, og Peder Løvseth, anden tenor: Christ Hovestein. Første bas: Jessie Runestad, anden bas: R. J. Løhre og Lauris Gef. Dette Kor har alt afslagt Besøg i flere Menigheder, og agter snart at besøge end flere der kan naaes fra Jewell uden nogen sær Omkostning.

Missionslæsn ngeu sidste Lørdagsaften ledes af Lærerinde Louise Nelson. Temaet var: En Oversigt over den mohamedanske Del af Verden.

Andenhver Søndags Formiddag prediker Prof. R. J. Løhre i Formand Eastvolds Kirke, medens Pastoren selv er i en af fine andre Menigheder. Sidste Søndags Formiddag predikede Prof. Løhre paa engelsk over Dagens Evangelium. Tanken fremholdt var: Kristus er en Virkelighed baade for den som antager ham i Tro og for dem som staar ham imod. Modstand ligesaavel som Annammelse bevidner Anerkjendelse af Jesu Magt og Guddom.

Korr.



**Marsberetning for 1908.**  
(Af Missionær Meyerjohn.)

Motto: Han frelser og udfrier og gjør Tegn og Undere i Himmelen og paa Jorden, han, som frelste Daniel af Bøvernes Bøld. Dan 6, 28.

Der gives kun en Frelser og Udfrier for hele den til timelig og evig Fordærvelse hjemfaldne syndige Menneskeslegt, og navnlig ogsaa for det i Aarhundreder fortabte, ulykkelige Israels Folk, og det er vor Frelser, Jesus Kristus, som selv siger, at han først og fremst blev sendt til de fortabte Jaar af Israels Hus (Matt. 15, 24).

Saaledes har han ogsaa en Gang legemlig vandret om blandt det jødiske Folk paa deres Gader og Torve og udført sine Naades og Barmhertigheds Undere blandt Jøderne. Ved hans mange Tegn og Undere troede ogsaa fordom et stort Antal Israeliter paa denne eneste Frelser, der udfrier fra al ond, baade til Legeme og Sjæl. Paa Palmesøndag lød dette Jubelraab ham imøde fra Folket: Hosanna! Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn!"

Men til hin Ulykke og Fordærvelse baade for hin Tids og vor Tids Jøder lød desværre paa Langfredag det skjæbnsvangre Raab: „Korsfæst, korsfæst ham! Hans Blod komme over os og vore Børn!"

Og dog var den trofaste Jesus og er endnu den Dag idag den eneste Frelser og Udfrier for dette forblindede og beklagelsesværdige jødiske Folk. Ogsaa paa Korset bad han jo for sit høit elskede Folk: „Fader, forlad dem, thi de vide ikke, hvad de gjøre!" Dermed har han klart og tydeligt udtalt, at han stedse vil være Israels rette Messias og sande Frelser, der ogsaa nu kan og vil frelse og udfri Israels Børn, om de kun oprigtig vil „vende om og søge Herren, sin Gud, og David, sin Konge". (Hof. 3, 5.)

Derfor har den Herre Jesus ogsaa efter sin Opstandelse udsendt sine Vidner til Israel; thi det var hans udtrykkelige Befaling, at Apostlerne skulde begynde fra Jerusalem, og at de i hans Navn skulde predike blandt de over hele Verden adspredte Jøder, for at disse arme og elendige Israels Børn, der saa

lang en Tid har siddet „uden Konge og uden Fyrste og uden Offer og uden Billedstøtte og uden Viskjortel og uden Husguder", atter kan føres til sin Herre og Konge sammen med alle de lidende og besværede blandt de mange Millioner Mennesker, som lever paa Jorden.

Vor vanskelige Mission blandt de herværende talrige arme Jøder har ogsaa gjort sig til Opgave at efterkomme denne Befaling. Maa ogsaa de troende kristne, baade her og i Udlandet, hde os beredvillig og virksom Understøttelse i dette vort udstrakte og velsignelsesrige Jødemissionsarbejde; alle, som virkelig elsker den Herre Jesus, burde jo med et Hjerte fuldt af Kjærlighed og Forbarmelse være villige til at hjælpe os i Arbejdet for at frelse disse Millioner, der er nedsinkne i aandelig og timelig Trældom, ved at vidne for dem, at der ikke er Frelse i nogen anden end i Jesus Kristus, og at der ikke er noget andet Navn givet under Himmelen, ved hvilket det bør os at vorde frelst, end denne eneste Frelser og Udfrier Jesus Kristus, der er den samme igaar og idag, ja til evig Tid.

Jeg er meget glad og taknemmelig, fordi de kjære Missionsvenner ogsaa i det sidste Missionsaar har ydet mig en ret anseelig materiel Understøttelse, saa at jeg kunde købe et større Antal af Missionskrifter og Nytestamenter og tillige hde virksom Hjælp til mange nødblidende og fattige Profelyter, idetmindste i de mest tvingende Nødstilfælde. Dette har været en siebliggelig Hjælp for mange aandelig og legemlig fattige Israeliter ikke bare i deres timelige Nød, men det har ogsaa havt Betydning for deres evige Salighed.

For de \$86, som jeg ved Prof. J. H. Blegen har modtaget til Indkjøb af Skrifter, har jeg kjøbt 600 Nytestamenter og over 1,000 Traktater. Desuden har jeg modtaget gratis 1,000 Traktater fra Pastor E. N. Heimann, Chicago, og 1,200 Eksemplarer af Missionsbladene „Berith-Am" og „Divre-Hayamim" fra Rumænien og England.

Disse kristelige Skrifter og Nytestamenter har jeg allerede snart uddelt blandt de herværende Jøder. Der er kun saa Eksempla-

rer igjen i Bibeldepotet. Jeg maa derfor bede de kjære Missionsvenner om venligst at sende mig de nødvendige Midler for dette Diemed eller ogsaa forsyne mig med de mest paakrævede Missionskrifter og Nystamenten, navnlig i Jargon, for at jeg ogsaa i dette nye Aar maa blive istand til at udbrede ret mange kristelige Skrifter blandt de herboende Jøder. Dette vil ganske vist før eller senere bringe meget velsignelsesrige Frugter paa den herværende Jødemissionsmark.

Desværre er der jo fremdeles mange kristne, som tror, at Arbeidet blandt Jøderne er ganske forgjæves. Men Gud være Tak, vi ved at det ikke er saa. Herren samler med hver Tid som gaar flere og flere Sjæle af Israels for sit himmelske Rige.

Et Bevis herpaa er ogsaa det store Antal af Israellitter og Israellitinder, som i det forløbne Aar har meldt sig hos mig til kristelig Undervisning. Blandt disse var der ogsaa mange dannede og intelligente Personer. Af forskjellige Grunde har jeg imidlertid ikke kunnet modtage til Undervisning mere end 21 Israellitter og 8 Israellitinder. Af disse har allerede 7 Israellitter og 3 Israellitinder modtaget den hellige Daab her i vor evangelist lutheriske Kirke.

Af disse 10 Daabskandidater var 4 Deimitenter fra Middelskolen, en mandlig og to kvindelige Studenter, en Musik elev, en Jernbane-Tekniker og en Mekaniker.

Udgifterne har været som følger:

Til Understøttelse af fattige Katekumener og Profelyter 349 Rubler og 75 Kopeker, for nødsiden Israellitter 50 Rubler og 35 Kopeker; tilsammen 400 Rubler og 10 Kopeker. For dette Diemed har jeg modtaget fra Prof. J. H. Blegen i Amerika 243 Rubler og 75 Kopeker, fra D. Scheibe i Tyskland 150 Rubler, fra Pastor Theodor Lindhagen i Sverige 6 Rubler; tilsammen 399 Rubler og 75 Kopeker.

Da jeg havde tilovers 35 Kopeker fra det foregaaende Aar, saa svarer Indtægter og Udgifter sammen dette Aar, hvilket imidlertid ikke kun er et lykkeligt Tilfælde; men jeg har indrettet mig nøjagtig efter de forhaandenværende Midler, uagtet jeg vel kunde

trængt at have meget større Udgifter til Understøttelse af de talrige fattige, frelsesøgende Israellitter, af hvilke mange desværre af Mangel paa Midler foreløbig ikke har kunnet modtage nogen kristelig Undervisning hos mig. Jeg haaber derfor at de sande Israelsvenner vil understøtte mig endnu kraftigere med Bønner og Gaver, at det maa lykkes for mig at lede mange frelsesøgende Israellitter til den eneste Redder, Jesus Kristus.

Maa den naadige Gud og Frelser ogsaa den Dag idag gjøre Tegn og Undere i Himlen og paa Jorden, noget som vi dog ogsaa har havt særlig Erfaring paa i den sidste Tid. Thi i det sidste Revolutionsaar her i vort store Fædreland gik navnlig den intelligente jødiske Ungdom over alle Vaand og Stranker og løslagde sig fra enhver menneskelig og guddommelig Autoritet. De vilde tage Ketten i sine egne Hænder og søge Frihed ved en mægtig revolutionær Betægtelse blandt den herværende kristelige og jødiske Befolkning, og de betragtede sig som de eneste Befriere og Frelserne særlig for de mange Millioner undertrykte Jøder. Men nu synes der at røre sig en ganske anden Aand blandt den intelligente jødiske Ungdom. Efter mange slemme Erfaringer maa de dog endelig have indseet, at de paa den tidligere forfjerte og farlige Vej liden eller ingen indvorte og udvorte Frihed kunde opnaa. Derfor har i den sidste Tid mange intelligente Israels Børn baade her og andet Steds begyndt at vende om og søge Herren sin Gud og David sin Konge, som jo alene kan og vil befri og frelse det ulykkelige jødiske Folk for Tid og Evighed.

Saaledes blev for nogle Maanedes siden to meget intelligente jødiske kvindelige Studenter døbt her. Disse lagde for Dagen, at de havde en oprigtig Øngsel efter Frelsen i Kristus og søgte Herren og hans Naade.

De stammer begge fra Tomsk i Siberien, hvor de allerede som Elever ved det derværende Gymnasium ofte havde Anledning til at lære Evangeliet nærmere at kjende. Efter at de havde naaet frem til en kristelig Overbevisning, vilde de ikke lade sig døbe i

deres Fødeby, men tænkte paa at modtage Daaben i St. Petersburg, hvor de et Aars Tid gjenneemgik det høiere kvindelige Kursus ved Universitetets historisk-filosofiske Afdeling.

Smidlertid kunde de ikke der faa sit Ønske opfyldt, da de evangelisk-lutheriske Prester i St. Petersburg hverken vilde eller kunde modtage dem til kristelig Undervisning, fordi deres mangeartede Embedspligter lægger altfor meget Beslag paa deres Tid og Kræfter i denne store Hovedstad. Men af Petersburger Presterne fik de dog høre, at jeg virker som Jødemissionær her i Winsk. Saa kom de da hid og forblev en længere Tid hos mig. Efter en grundig Forberedelse modtog de den hellige Daab i vor lutheriske Kirke her den anden November sidstleden.

Paa mit Ønske har begge disse 23 aarige kvindelige Studenter skrevet en kort Oversigt over sit Liv i det russiske Sprog. Det lyder i norsk Oversættelse ordret som følger:

Sara Lewins Biografi.

Det er en bekjendt Kjendsgjerning, at Livsforholdene og Omgangen med vore Medmennesker har en stor Betydning for Menneskenes aandelige Liv, særlig i de Aar, da Sjelelivet udvikler sig sterkest, nemlig i Barndoms- og Ungdomstiden. Denne Indflydelse fra Omgivelserne berører ogsaa de religiøse Sider af den menneskelige Sjel. Den særegne Stilling, hvori den jødiske Nation befinder sig, er for mange en Tilskyndelse til at stifte Religion. Men ved at træde over fra Jødedommen til Kristendommen blir man ganske udstødt fra de vante jødiske Omgivelser. Man maa da fra først af søge at gjøre sig fortrolig med de nye kristelige Forholde, noget som for mange Israellitter er i høj Grad vanskeligt og ofte ganske umuligt.

I Sibirien, hvor jeg er født, er Jøderne i Almindelighed ganske russificerede. Dette gaar for sig naturligt af fri Drift uden nogen- som helst Tvang, da der ikke er nogen national Antagonisme mellem de derværende Beboere saaledes som i andre Lande, der er tættere befolkede. De sibiriske Jøder lever i meget god Forstaaelse med sine russiske Naboer, og man kan her næsten ikke merke no-

gen national og individuel Forskjel mellem Jøder og kristne. Denne gode Forstaaelse tager sin Begyndelse allerede paa Skolebænken i Barnefølen og blandt Eleverne ved de høiere Skoler, Middelskolerne og endog ved de lavere Læreanstalter. Jøderne har ganske vist vundet meget ved denne Omgang, idet de har maattet opgive endel af sine Ceremonier.

I den Familie, hvor jeg blev født og voksede op, gav min ældre Broder Grundtonen. Han var den Gang Student, og efter Forældrenes Død tilfaldt det ham at opdrage de yngre Børn, blandt hvilke ogsaa jeg befandt mig. Dette havde en stor Betydning for mig; thi nu raadede ikke længer de jødiske Skikke, som den gamle Slægt holdt i Væge, men som dog ofte efterlader dybe Spor i Barnets Sjel. Jeg havde fra Barndommen af et religiøst Sind, takket være Moderens Indflydelse, men jeg var fremmed for alle jødiske Skikke og end mere fremmed for den jødiske Fanatisme. Jeg har saaledes i Gymnasiet af ren Interesse deltaget i den kristelige Religionsundervisning. Derved fik jeg i det mindste en dunkel Anelse om den kristelige Læres Sandhed. Denne Læres dybe Betydning kunde jeg dog længe ikke fatte; men Ønsket om at faa en fuld Forstaaelse deraf forlod mig ikke.

Da jeg som voksen kom nærmere i Berøring med Mennesker og begyndte alvorlig at overveie, hvad som er Maalet for det menneskelige Liv, og selv blev et bevidst Menneske, saa kunde jeg ikke tænke andet, end at et idealt Liv maa være gennemtrængt af en klar kristelig Bevidsthed. Vedet af denne Erkjendelse syntes det mig muligt at begribe, at vi kun i den sande kristelige Tro kan finde noget, som har absolut Værd i Menneskenes ustabile og flygtige Liv, og som kan have en uforgængelig og evig Betydning.

Jeg blev en kristen ikke ved en pludselig Forvandling, men lidt efter lidt ved nærmere Omgang men troende kristne, hvorved Evangeliets Indhold stedse blev klarere for mig, og jeg fik et dybere Indblik i Kristi Personlighed og Lære. Jeg besluttede mig derfor til at modtage Daabens hellige Sa-



framente og traadte over til den lutheriske Kirke, da den ortodokse Kirke var frastødende for mig ved sine Ceremonier. Jeg var ikke meget fortrolig med Lutherdommen, men dens Hovedprinciper var mig bekendt fra Historien. Ved opmærksomt at læse Katekismen og ved at modtage Undervisning af Pastor Meyersohn i Minsk blev det muligt for mig at forstaa, at Kristi guddommelige Aabenbaring har fundet et rigtigt Udtryk i den lutheriske Troesbekendelse, saa at jeg af Overbevisning kunde slutte mig til den. Den anden November 1908 modtog jeg med Glæde den hellige Daab i den evangelisk-lutheriske Kirke i Minsk.

#### Auguste Katsichins Biografi.

Jeg er født i Sibirien i en meget intelligent jødisk Familie. Min Fader var mere udviklet og mere intelligent end de øvrige Medlemmer af hans Familie. Desuden havde han en længere Tid været skilt fra jødisk Omgang og levet under ganske andre Livsforholde i Omgang med russiske Embedsmænd. Dette gjorde ham overbærende i Religionspørgsmaal; en religiøs Fanatiker var han aldrig. I min Moders Karakter var saadanne Træk mere fremtrædende. Under saadanne Forholde voksede jeg op. De russiske Omgivelser og det russiske Sprog, som jeg holdt for mit Modersmaal, bidrog til, at jeg i min Barndom ikke kjendte til den nationale Forskjel og de forskellige religiøse Anskuelser syntes mig ubetydelige. Jeg nærede derfor aldrig noget Fiendskab mod de kristne og Kristendommen, hvilket ogsaa kan siges om de fleste intelligente Jøder i Sibirien. I Modfætning til de andre Egne i Rusland raader der i Sibirien national Enighed og et fredeligt Forhold mellem de forskellige Religioner.

Ved Gymnasiet, hvor jeg fik udførlig Kjendskab til Bibelhistorien baade i det gamle og det nye Testamente, vakte der hos mig Interesse for Kristendommen. Det var en russisk Prest, som underviste mig i den bibelske Historie, og jeg var næsten altid med i de kristelige Religionstimer. I de høiere Klasser øgedes min Interesse for Kristendommen, og jeg blev mere alvorlig. Læsningen

af Tolstojs Verker førte mig lige til Kristendommens Kilde, til Evangeliet. Jeg læste ogsaa endel andre videnskabelige Verker, der handlede om den kristelige Filosofi. Jeg gjorde disse Spørgsmaal til Gjenstand for alvorlig Overveielse og kom til den Erkjendelse, at Kristendommen var den mest humane Religion, der svarede mest til den menneskelige Sjæls Nød. Da det med Alene blev muligt for mig i Frihed at raade over mit aandelige Vel, besluttede jeg mig til at antage Kristendommen. Det var ikke Spørgsmaal for mig, om hvilken Konfession jeg skulde slutte mig til. Men den personlige Troesfrihed i den evangeliske Kristenhed og den Omstændighed, at man der ikke bruger udbortes tomme Former, bestemte mig til at træde over til den lutheriske Kirke, noget som jeg imidlertid ikke kunde gjøre hjemme i min Fødeby. Jeg begav mig derfor ifølge med min Veninde S. L., der ligeledes ønskede at blive døbt i den evangeliske Kirke, til Minsk, hvor Pastor Meyersohn modtog os meget venlig og faderlig sørge for vort legemlige og aandelige Vel. Derfor skylder vi ham evig Tak. Først fra denne lærde og erfarne evangeliske Jødemissionærs Mund fik vi høre en ren Forkyndelse af Evangeliet, ligesom fordem de tre tusinde Israeliter paa den første Pinsesfest, da Apostlerne predikede, og da der faldt Aldtunger paa enhver af dem.

Vore kolde Hjerter blev ogsaa mere og mere antændt af den Helligaands Ild, saa at vi med Glæde tog imod de saliggjørende Ord fra det trofaste Jesu Kristi Bidne. Efter to Maanedes grundig Undervisning i Guds Ord modtog vi af sand indvortes Overbevisning Daaben i Minsk den anden November 1908. Paa denne minderværdige Dag blev vi da ved Gjenfødsens Bad indlemmede i den herværende evangelisk-lutheriske Menighed som levende Lemmer paa Jesu Kristi Legeme, for at vi ved denne samme Naade efter Haabet maa være Arvinger til det evige Liv, som den barmhjertige Gud og Frelser om kortere eller længere Tid i Naade vil forlene os.

\*

Hvilke Banffeligheder de frelsesøgende

Israeliter her ofte har at kjæmpe med, fremgaar ogsaa af Beretningen om den her forfort Tid siden døbte Student G. R. Han har ogsaa studeret i St. Petersburg; men først efter lang Tid og stort Pengetab lykkedes det ham at faa sit længe nærede Ønske opfyldt.

Denne unge Mand stammer fra Astrachan og er Søn af meget rige jødiske Forældre. Han vandt Guldmedaljen ved det derværende Gymnasium og tog en glimrende Eksamen, hvorfor han ogsaa uden Betingelser blev optagen ved Berginstituttet i St. Petersburg, hvor jødiske Studenter ellers meget sjelden kan blive optagne. Ved Guds forunderlige Førelse traf det sig saa, at han i St. Petersburg flere Aar boede hos en troende evangelisk kristen Kvinde, der ikke kun sørgede for sin jødiske Kostgjængers legemlige Vel som en Moder, men ogsaa viste en stadig Interesse for hans Siels Frelse. Saaledes blev han da ved denne kristelige Kvinde lidt efter lidt bekendt med den sande kristelige Tro og ønskede allerede, medens han var i St. Petersburg, at lade sig døbe. Men da han ikke kunde modtage kristelig Undervisning der, maatte han komme hid for af mig at modtage grundig Undervisning i Guds Ord. Ordet gjorde et meget dybt Indtryk paa ham.

Efter at han her havde bestaaet den nødvendige Prøve i den kristelige Frelseslære, maatte han atter reise tilbage til St. Petersburg, da han ikke kunde forblive her, indtil han gennem vort kurlandske evangelisk-lutherske Konsistorium kunde modtage den krævede ministerielle Daabsskuffelse, hvilket vilde tage mindst 4—6 Uger. For at han imidlertid ikke skulde behøve at komme hid igen for at blive døbt, raadede jeg ham til at henvende sig til en Prest i St. Petersburg med Bøn om at faa modtage Daaben der. Pastor Masing, hos hvem jeg tidligere var Sjæleprest, var villig til at døbe ham. Men som man vil se af det vedlagte Brev\*) fra hans kristelige Besgjørerinde, den kjære Fru von D., anfaa Pastor Masing det nødven-

digt, at vi her i Minst skulde udstede Daabsattest for ham, hvilket vi imidlertid ikke troede, at vi kunde gjøre, da vi kun er berettiget til at udstede Bevidnelse om en Embedshandling, som er udført af os eller af en fremmed Prest her paa Stedet. Derfor maatte den unge Mand endnu en Gang komme til Minst for at modtage den bellige Daab her, omendskjønt det var meget vanskeligt for ham for anden Gang at gjøre denne lange Reise, da han nu var næsten uden Midler. Den første Gang havde han jo ogsaa lagt Beslag paa min Gjestfrihed og modtaget Rejsepenge af mig. Tilslut lykkedes det ham dog at opnaa det attraaede Maal at blive døbt. Maa dette ogsaa blive ham til sand Lykke og Salighed for Tid og Evighed!

Foruden Fru S. A. og Israeliten M. R., som jeg tidligere udjærlig har berettet om, er fem andre ældre og yngre Israeliter blevet døbt af mig i den anden Halvdel af dette Aar. De besidder alle en fortrinlig verdslig Dannelse og er blevet troende kristne af Overbevisning.

Herren være Lov og Tak, fordi han ikke endnu har ganske forskutt sit gamle Bagtesfolk! Om vi trolig vilde bede og arbejde for Israel, saa skulde vi ogsaa den Dag idag ganske sikkert opnaa meget større Frugter; thi hvoed skrevet staar hos Profeten Daniel i det 6te Kapitel er og blir evig Sandhed: „Han freller og udfrier og gjør Tegn og Undere i Himmelen og paa Jorden, han, som frelst Daniel af Løvernes Bold“.

I h. C. M e n e r i o h n,  
Missionær for Zionforeningen for Israel.

Efter at Sandhedens Konge har uddøbt sit Blod paa Korset ene og alene for Sandhedens Skyld, og Bekjendelsens Skyld, fra den Tid er det Kjendemerke paa en sand kristen at være et Vidne, en Bekjender.

M a r t e n s e n .

\*) Dette Brev medtages ikke her.

## Kinamissionen.

Fra Trygstad.

Fancheng, Hupeh Jannar 12, 1909.

Kjære Missionsvenner:—

Længe har jeg villet skrive lidt om Arbeidet her, men saa mange Hindringer kommer iveien. Dog en liden Hilsen er bedre end intet.

Naar vi kom tilbage fra „Gi Kung Shan“ var Veiret allerede kjøliger og den behagelige Tid at reise paa Landet i var indtraadt.

Vi har flere Udstationer 60 til 90 Li borte saa det er bedst at forberede sig til at være en stor Del af Tiden paa Hesteryggen.

En af de første Steder at besøge er „Li Ueni“, 60 Li borte. Vor Skolelærer her maatte affedigges paa Grund af Forsømmelse i Arbeidet. Han negtede længe at reparere Huset vi leiede af ham til Kapel. Endelig fik vi dog leie et andet passende Hus. Et par Dage efter vi flyttede ud ramler den ene Væg af Huset ned og fordærver ogsaa et Hus ved Siden. Dette er „Guds Straffedom“ siger Kineserne. Ja, vi tror det samme. „Hevnen hører mig til. Jeg vil betale siger Herren“. Paa dette Sted har vi endnu ingen døpte, men der er nu nogle, som længes efter at bli døpte. Jeg agter at gaa derud og have Daab om en Maanedes Tid.

Dernæst maa vi ud til „Schwangutsi“. Denne livlige Handelsby ligger paa Tang“ Floden og er ligedan 60 Li fra Hjemmet. Her maa jeg ogsaa se mig om efter Kapel, da det vi før havde er bortleiet til en rig Handelsmand. Dette Sted var i Begyndelsen meget lovende, men paa Grund af en af vore Evangelisters Uforsigtighed gik mange tilbage og disse er nu, som en Kineser sa til mig, lig en Mand der har været i Vandet og nær ved at drukne. Han er hange at gaa nær Vandet igjen. Vi faar os dog et bra Hus til rimelig Pris, og fortsætter videre til „Tien Chia Ho“, 30 Li længere borte. Her har vi heller ingen døpte endnu, men en Daabsklasse paa henimod tyve. Flere har bedet

om Daab her og jeg haaber ogsaa her at faa døbe nogle dette Aar.

Katolikerne er meget stærke paa dette Sted og har voldt os en Del Besvær, men Gud har slaaet dem paa Kindet og de maatte gaa beskjæmmet sin Vej. Den almægtige staar fremdeles ved Roret og fører sit Kirkeskib med sikker Haand mod den Inne Havn. Løst kun Blikket og se Evangeliets Fyrtaarn og se Ulyet gjennem de mange klare Forjættelses Vinduer. Endog Hedningerne her begynder at forstaa, at Gud er i Evangeliets stille Susen og ikke i Katolikernes rasende Storm.

Vi havde her et par rigtig hyggelige Møder og flere af Stedets bedste Folk kom for at høre, hvad Udlændingen havde at bringe. Gud give Sæden maa bære rig Frugt i alles Hjerter.

Kommen hjem finder jeg at et par Skolegutter er løbet medens jeg var borte. Ja, det blev Sorg for mit Hjerte da det var to jeg havde sat Lid til skulde bli iorige Arbeidere i Herrens Vingaard. Men vi faar bede og forsøge at faa dem igjen. Djævelen gjør jo saa meget for at faa os til at bli forlagte, men vi er Kristi Stridsmænd, hvorfor frygte for en saadan Stjumper.

Det er underlig at se, hvorledes Gud bevarer sine og søger de tabte. Flere af Skolegutterne og Børnehjemmets Gutter har saadan løbet bort til en Tid. Nu er alle kommet hjem, ydmyget og mere medgjørlige end de før var. Priset være Guds underfulde Kjærlighed. Han gir ikke op saa snart som vi, men søger til han finder og faar bære Faaret hjem.

Den 10de November blev en Glædesdag for os i Fancheng idet Miss Grøseth og Miss Peterion samt Miss Lee og Miss Nelson, som tidligere var gaaet ned for at møde dem, kom frem. Dr. Anderson, Prof. Stokstad og Miss Hodnefield gik ned for at møde dem Dagen forud. Det regnede lidt paa Morgen den 10de og da Vennerne kom frem kunde man næsten tro det var et Følge Fiskere. Ja Fiskere er de nok og saa iorige at lidt Regn ei formaar at skræmme dem.

Nu fik vi de sidste Hilsninger fra Hjem-



met. O, hvor det er kjert, naar vi har været her flere Aar, at høre de mange kjere og kjendte nævnt og faa høre at alt staar bra til. Da blir det varmt om Hjertet og vi længes i Stilhed did; dog vil vi heller være her, og om muligt faa sprede lidt Lys i disse mørke Hjem, hvor Jesus, den sande Hjerteglæde, endnu ikke er kjendt. Miss Peterson bor nu her hos os. Hun holder paa flittig med Sproget og det gaar godt. Pris ske Gud ogsaa for denne Forstærkning.

Jeg havde nu bestemt Stormøde i „Hvanglung-dang“. Veiret saa lidt truende ud og vi begyndte næsten at tvile paa om Reisen kunde foretages. I mit Hjerte bad jeg dog, at vi maatte faa godt Veir og et vel-signet Møde. Vi blev heller ikke skuffet. Saa drog vi afsted—Ida Grøseth, Anna Lee, tre Evangelister og undertegnede.

Det er en hel Dag paa Høsthyggen, og paa kinesiske Feste og ujevn Bei blir man ganske træet før man naar frem. Vi drikker lidt The, har et Møde og efter et tarveligt Aftensmaalid begir vi os til Hvile, som smager godt for de trætte Lemmer. Naar Hvilen smager saa godt her, hvad skal det vel bli, naar vi opnaar den evige Sabbatshvile, som venter os der hjemme hos vor Jesus.

Lørdags Morgen oprinder klar og skøn og vi samles i vort nye Kapel som nu er rent og særldigt. Dette Hus kjøbte vi sidste Sommer og Folket paa Stedet har hjulpet til en stor Del. Paa Formiddag indlede des Samtaleemnet, Matt. 28: 16—20, af Evangelisterne „Vi“ og „Sen“. Hjertelig og klart fremholdtes Jesu Befaling til sine Disciple, samt Evangeliets Kraft og Daabens store Betydning. Det var da særlig den sidste Tanke vi ønskede at gjøre klar, da vi den paafølgende Dag agtede at døbe en Del. Miss Grøseth og Miss Lee havde paa Eftermiddag et meget opmuntrende Møde med Kvinderne. Hvor det er kjert at se disse stakkels i Kina saa indestængte Kvinder komme ud og høre Frihedens Evangelium. Lænt Frihed for disse i Martufinder bundne Stakler. Ja, thi den Sønnen faar frigjort den er virkelig fri.

Søndag oprandt klar og skøn, og snart

er vort Kapel fyldt til Trængsel af Kvinder og Mænd. Vor gamle Evangelist „Chang“ holdt en gribende Prediken over 2 Tes. 2: 13—17. Paa Eftermiddag havde vi Daab. Nitten unge og gamle gav Gud sit Løfte at forlade det onde og tjene ham. Det var en gribende Stund da den ene efter den anden selv kom frem og for den store Forsamling af Hødnings med Frimodighed afslagde den gode Betjendelse. Maa Gud give dem Naade til at blive tro og som en Førstegrøde paa dette Sted bære megen Frugt.

Om Aftenen havde vi et Bønnemøde med de nydøbte. Flere tog Del og det søltes rigtig godt at faa være der. Guds Aand lod os klarligen føle Sandheden af Apostelens Ord: „Det er godt at Hjertet styrkes ved Naaden“. Og glade synger vi: „At ialige Stunder, som Jesus gir her, Naar Sjelen han Under af Naade beter, Naar Ordet forkynder vort evige Vel, Naar nær han vil være, At vække og lære og trøste hver Sjæl.“

Mens Verden kun søger i Lysterne Fred, Og Stylden forøger, bortsløser sin Tid, Da samles vi atter til Bøn og til Sang. Og Ordet at høre, Naar Ordet vi høre, Blir Ti-den ei lang“.

Saa priser vi Gud, som ogsaa her har vist, at han elsker Syndere og kan frelse.

Da vi kom hjem var det bare to Dage til Jul og Vennerne hjemme var i fuld Virksomhed med Forberedelser til Høitiden. Vennerne hjemme hør ikke tro, at vi herude glemmer Julen. Nei, det er fremdeles Aarets største Høitid baade for store og smaa. Høistolegutterne, Børnehjems-gutterne—alle havde de forberedt sine Sange og Stykker. Evangelist Lee med flere har det travelt med at smykke Kirken. Gamle Chang skriver paa en hel Del gule Papirstimler Bibelvers og andre passende Udtryk, som skal klisteres paa alle Dørkarme. (Almindelig bruges rødt Papir til dette, men iaar bruges gult paa Grund af Keiserens Død som Tegn paa Sorg). Havetjeneren feier og gjør rent allesteds. Det er Jul ogsaa i Kina.

Om vi titter ind i Baghaven finder vi Miss Peterson med Sag i Haand, isærd med at sage ned et vakker Juletræ, Ja, hun har

ikke været længe i Kina men gjør dog sit til at gjøre det hyggeligt baade for Kineserne og os andre. Hun har indøvet flere af Satterne i Sang og det er en hel Lykt at høre hende synge med i Kinesisk af fuld Hals.

Juleaften Kl. fire samledes vi i Kirken til Møde. Mange fra Udstationerne var allerede ankomne. En Apotheker med sin Hustru er kommet 105 Li. De ønsker begge at bli døpte med det første.

Denne Gang er det Børnehjems gutterne som skal aflægge Vidnesbyrd om sin Frelser. Frimodig kommer de frem den ene efter den anden og fortæller, hvilken Glæde er os vnderfaren: hvilken Lykke er kommen til vor Jord.

De ser nette ud, disse Smaagutter, med fine lange Frakker og Vester og en pen sort Hue paa Hovedet. De er fattige paa denne Verdens Gods, ligesom vor Frelser, da han laa der i Krybben, men rige fordi de har lært sin Jesus at kjende og ikke skjæmmes ved at bekiende ham for Verden. Det er Opmuntring for os midt under Strævet at se og høre saadanne Vidnesbyrd.

Kl. halv seks samledes alle Bennerne hos os for at spise Julegrød. Miss Petersen og Prof. Stokstad havde smykket Spisestuen og Dagligstuen meget vakker for Anledningen medens Fruen havde bragt frem Julegrød, Lefse, Syltetøj m. m. Da vi alle var bænket om det smykkede og veldækkede Bord sang vi tilsammen: „Et lidet Barn jaa lystelig“ osv. Det bragte Tankerne tilbage til Barndomstiden, da vi med Forældre og Søskende glædede os i vor Frelseres Komme. Ja, mere har vi vel Grund til at glæde os nu, da vi faar Budskabet om ham herud og i nogen Mon glæde de mange sørgende Hjerter som aldrig vidste af sand Fred og Glæde.

„Naar Jesus kommer ind i Vandet og fanger Folket med sin Magt, Og alle Hjerter have sandet hans Ord, og gjort med ham sin Pagt, Da blir det lysteligt at bo i Herrens Fred og stille Ro.

D maatte han nu snart faa træde derind, hvor han er ubekjendt, Og bringe Liv og Lys og Glæde, At Hedenskab kan vorde

endt, Og læget alle Hjerteskaar i Kristnes Hus og Hednings Gaard“!

Efter Maaltidet tændtes Lysene paa Juletræet og Pastoren læste Juleevangeliet og talte nogle Ord om Julens Glæde og om det store Kald, vi har i at bringe dette Glædens Budskab til Hedningerne. Himles tre Smaagutter sang nu et par deilige Julefange, hvorpaa Gaverne uddeltes, og nu blev heller ingen glemt. Det viste sig dog her, som altid, at i Julen er Børnene No. 1. Børnene store og smaa blev kastet bort i deres Skjød og deres Glæde var meget stor. Endog vor lille Adolph var med og feired sin første Jul og blandede sin muntre Stemme ind med de andre.

Paa Juledag samledes vi i Kirken Kl. ti. Evangelist Chang talte over 1 Pet. 1: 13—25. Han talte meget gripende, især til dem som paa denne Dag skulde indgaa Vøste med sin Gud og indlemmes i hans Menighed. Derefter talte undertegnede nogle Ord, hvorpaa ni Sjæle blev døpte til Kristus og afslagde den gode Bekjendelse for mange Vidner. Syv var fra „Sitsipu“, en fra Fancheng og en fra Hvanglung-dang.

Paa Eftermiddag havde Kineserne Møde i Kirken og samtalte over Juleev. medens vi sammen med den svenske Søstermissionen havde Møde ved Chiengo Station hvor Past. P. Matson talte over de første Vers i Joh. 1. Han dvælede da særlig ved Ordene: „Ordet blev Kød“. Hvor stort at Gud vilde forringe sig, saa han blev en Tjener for at tage vor Skyld paa sig og frelse den ganske faldne Menneffeslægt. „Han som selv har vore Synder paa sit Legeme paa Træet, forat vi, afdøde fra Synden skulle leve for Retfærdigheden, han ved hvis Saar I er lægte“.

Om Aftenen havde vi atter Møde i Kirken. Ganske fuldt Hus. Nu var det vore Høiskolegutter, som afslagde Vidnesbyrd. De talte over hver sin Tekst og afslagde klare Vidnesbyrd. Indimellem sang de fine Julefange. Det var en rigtig hyggelig Aftenstund.

Kjære Benner, tror I ikke Missionsar-

beidet betaler sig?—Tror I ikke, at eders Gaver og Bønner er vel anvendte? Om I bare kunde se og høre, hvad vi har erfaret gennem de sidste Maanedes, vilde I ikke angre paa eders Opofrelser, men med fornøjet Mod foresætte eder, at I iaar vil ofre mer og bede mer for Missionen end nogensinde før.

En hjertelig Hilsen til alle Missionens Venner fra eders for Kina

G. M. Trygstad.

### Lidt af hvert.

Det vilde være os kjert, om flere af eder haade Prester og Lægsfolk vilde skrive mere i „Budbæreren“ end I gjør, og da især I Emisærer og andre, som reiser og uddeler Livets Brød. Lad os saa høre om Guds store Gjerning, Synderes Frelse. Vilde ogsaa med det samme saa lægge et godt Ord ind for den Tanke eller Forslag, som en for en Tid siden fremsatte i „Budbæreren“ om at saa Past. Breidablikt som reisende Emisærer i Hauges Synode. Mon det ikke skulde lønne sig? Her er ialfald mange inden vor Menighed, som vilde være glad i Besøg af ham. Se indenom til os, I andre, som Herren har kaldet og udrustet til at forkynde hans Dyder. Kom, her er Hjerterum og Husrum. Her er en liden Flok, som glæder sig, naar de kan saa sidde ved Jesu Fødder.

Vilde ogsaa med det samme saa give min Tilslutning til at gjøre Red Wing Seminary til et Co-education Seminar; thi meget vil derved blive vundet, Søn og Datter kunde da saa gaa paa en og samme Skole, mange som synes det er forlangt at gaa til Jewell vilde komme til Red Wing skolen, som da vilde saa mange flere Elever og Skolen vilde maaske med Tiden komme til at bære sig selv, som saa mange andre Skoler gjør. Og jeg tror at jo før denne Forandring sker jo bedre.

M. D.

T r o e n er ingen tom og har Indbildning, der svæver i Hjertet som en Gaas paa Vandet, men en levende og aandelig Flamme, hvorved Hjerterne ved den Helligaand optændes, saa de begjærer at gjøre, hvad Gud behager.

(Henrik Muller.)

### Fra Arbeidsmarken.

Rongsvinger Menighed, Pastor G. D. Monas Rald, vil have et Kinamissionsmøde den 17de til og med den 20de Juni 1909.

P a a Menighedens Aarsmøde, den 6te Februar, blev 8 Familier og 2 unge Mænd, tilsammen 32 Sjæle optaget i Zions Menighed, Adams Co., N. Dak.

Zions Menighed, Adams Co. N. Dak., sammen med de andre Menigheder paa Stedet, har besluttet at forsøge at saa 3 Maaneders Religionskole nu udover Baaren.

En af vore Missionsprester skriver: „Arbeidet er stort. Fienden sidder stærk i Mennekehjertet. Troen er svag og Kraften liden. Gud styrke mig i Troen og ræk mig Kraften.“

Pastor Nels Carlson med Familie, Milwaukee, Wis., bor nu i Menighedens nye og prægtige Hus. Foruden Kjelderetagen er Søndagsskolelokale i første Etage og Prestebolig i anden Etage.

Pastor Oppegaard talte Missionsagen i Hauges Menighed, Norway, Ill., Søndag Eftermiddag, den 28de Febr. En Pakke indeholdende \$50.00 blev funden blandt Offeret, som blev lagt paa Herrens Alter.

V e n n e r n e i Zions Menighed, Adams Co., N. Dak., gav Missionspresten en god Skindfrakke og et par gode Handsker. Saa han har det noksaa koseligt nu, som han rusler omkring paa Prairien. Frakten holder Vind og Kulde ude og taknemmelig Erkjendelse af Givernes Velvilje varmer Hjertet.

T r o n d h j e m s Mgh. af Past. Rer-vigs Rald har nylig faaet indsat Altartavle og Alter i sin Kirke. Alter saavel som Rammen ovenfor, hvori Billedet er indsat, er af Egetræ. Alterbilledet der fremstiller Jesus vandrende paa Søen og redder den synkende Bøder, er malet af Aug. Klagstad, Marinette, Wis. og er meget vakker.



Chicago, Mars 9de 1909.

Kredsmødet i Trefoldigheds Menighed begyndte idag med Bønnemøde. Aabningsprediken holdtes af Kredsforsmand Past. Lee fra Stoughton, Wis. Samtaleemnet indledes af Past. Johnson fra Mt. Horeb, Wis. Samtalen førtes med Liv og Varme. Gud give Mødet maa blive Middel til Sjæles Frelse. De fleste af Kredsjens Prester er tilstede. A. D. D.

Sevath E. Boyum, en Broder af Pastor A. E. Boyum og Ole E. Boyum, afgik ved Døden i New Orleans, den 10de dennes. Begravelsen foregik fra Hjemmet i Jennings, La., den 11te. Boyum var en af de ældre Medlemmer af Arendahl Menighed, Fillmore Co., Minn. Senere flyttede de til Mayville, N. Dak., men har de sidste 10—12 Aar boet i Jennings, La. Boyum var ved sin Død henimod 69 Aar gammel. E. L.

Deerfield, Wis. Det er lidt vanskeligt at faa Gmæsservirkksomhed her nede hos os. Carl Hanson fra Stoughton var dog hos os 2—3 Dage og talte Guds Ord til megen Velsignelse; og saa har vi haft flere Besøg af Rabopresterne: Elstad, Kroghstad og Lee, og Søndag den 21de Feb. var Pastorerne H. A. Hanson og Oppegaard her. Oppegaard predikede i Deerfield paa Formiddag og i Cambridge Al. 3. Hanson i Cambridge paa Formiddag og i Deerfield ved Barnegudstjenesten om Kvelden. Vi siger hjertelig Tak for alle disse Besøg. Guds Ord skal ikke vende tomt tilbage. L. J. S.

„B u d b æ r e r e n“ har blandt andre to smaa Breve fra Kina, begge har været adresseret til Pastor Oppegaard. Det ene er fra Himle skrevet den 8de Januar og det andet er fra Anna Nilfen skrevet den 11te Januar. Begge disse Breve har omtrent samme Indhold, som det Himle skrev til sin Søn og andre som vi har ladet Bennerne blive bekjendt med, saa de her nævnte er det overflødigt at optage i Bladet. Himle beretter, at Arbejdet i Hsinje gaar frem som aldrig før, og det er jo en god Nyhed fra Missionsmarken. For den, som vil gjøre Guds Vilje vil der

nu altid findes nogen Lygslint midt i Trængslernes Taage og Mørke, saaledes ogsaa for vore Missionærer og alle Missionsvenner overhovedet. Gnd laver det saa for at ikke hans Børn skal forsvage og bukke under i Prøvelsernes Hede.

Den engelske Salmebogskomité, som bestaar af Professorene Sperati og Ristad samt Presterne D. H. Smeby og Alfred Johnson fra den norske Synode, Presterne Harrisville og Eittrem samt R. E. Holter af Hauges Synode, og Professorene Mellby og Christiansen samt Presterne Rygh og D. G. Welsheim fra den forenede Kirke, holdt forleden Uge Møde paa Augsburg Publishing House. Pastor C. Døving en Autoritet paa Hymnologiens Omraade, var mødt sammen med Komiteen som raadgivende Medlem. Komiteen er nu færdig med Arbejdet paa Salmernes Tekst. Den har en Samling paa henved 600 af de bedste Salmer, hvoriblandt endel ypperlige Oversættelser af vore gamle kjendte, norske Salmer. Bogen vil foreløbig blive trykt som Manuskript og sendt omkring til Presterne i de forskjellige Samfund. Der har hersket den allerbedste Forstaaelse mellem de forskjellige Representanter paa denne Komite; og det udførte Arbejde tør have større Betydning for Kirkens Fremtid, end mange aner.

„Lutheraneren.“

Her ned over i Yankton, S. D. har vi haft megen Sne og en Del af Tiden usfarbare Veie saa flere af vore Møder og Bestemmelser maatte indstilles. I Yankton By har der nylig været afholdt Bækkelsesmøder uafbrudt en 4 Uger. Virksomheden var ledet af Rev. Oscar Lowry og Mr. og Mrs. Moody. Man holdt Møderne i et for Anledningen opført Bordtelt eller Tabernakel der rummet omtrent 1500 Menneſker. Uagtet Snestorm og koldt Veir var Tabernaklet ved de fleste Møder fyldt med opmærksomme lyttende Tilhørere. Vidnesbyrdene lød kraftig og indtrængende og en 651 har tilkjendegjort at ville vende om til Gud. Flere af Past. Mannes Menighedsfolk er døde. I det heletaget var der en aandelig Bevægelse

se iblandt Byens Folk som aldrig før der. Udgifterne til Tabernaklet en \$900.00 kom ind ved frie Bidrag og Kollektor saavel som til Evangelisterne for deres Arbejde omtrent en \$1200. Herrens Gjerning gaar frem alle vegne; deri glæder Guds Folk sig. Der var vel ogsaa her Kritik fra enkelte Hold som det jo altid vil blive, men Tiden saavel som Dommen vil vise, hvad som er af Gud og ikke. Nok for os er, at Herren kjender sit og sine, takket være hans Navn. Korr.

Rettelse.

Jeg er anmodet af Turtle Mountain Kreds forrige Kasserer Past. Strand om at faa forandret eller rettet en Feil i „Budd.“ No. 51 '08. Paa Side 1209 under Stykket som har til Overskrift „Kredsmøde“ hvor Regnskaberne er opsummeret heder det, Kassen stod som følger:

Ballance fra forrige Aar.....	\$121.75.
Indtægter i Aarets Løb.....	\$380.75.
Udgifter i Aarets Løb.....	100.32.
Skulde være:	
Ballance fra forrige Aar.....	\$121.75.
Indtægter i Aarets Løb.....	\$390.90.
Udgifter i Aarets Løb.....	\$404.32.

Dette burde ha været rettet før men jeg har ikke fundet „Budd.“ hvor denne Feil forekom før nu. Regnskaberne er gennemgaaede og befundne at være i orden efter den sidste Rubrik. Venligst

E d w . S . H o v l a n d .

Jeg modtog forleden Dag 50 Dollars fra en „Ubenevnt“ i Hauges Menighed, Jackson Co. Minn., som jeg skulde gjøre Brug af efter bedste Skjøn for Missionen. Jeg ønsker at sige vedkommende hjertelig Tak paa Missionens Vegne. Maa Gud rigelig faa velsigne den glade Giver. Jeg skal med Glæde forsøge at efterkomme Giverens Ønske og Anordning med Hensyn til det givne Beløb. M. D. Wee.

Bekjendtgjørelser.

Hauges norsk ev. luth. Synodes 64de Aarsmøde.

Om Gud vil, afholder Hauges norsk evangelisk lutherske Synode sit 64de Aarsmøde i Red Wing Seminariums Kapel begyndende med Aabningsprediken Klokken ti Formiddag, Onsdag den 2den Juni, og fortsætter, om Forhandlingerne kræver det, til Torsdag Aften den 10de Juni 1909. Følgende Sager foreligger til Forhandling.

1. Modtagelse af Indberetninger.
  2. Valg af Embedsmænd, samt Valg af Komité, som antydet i Referat fra 1908, Pag. 157: 4; Sml. og Pag. 180, g.
  3. Samfundets Missioner: a) Den indre. b) Den ydre. c) Det engelske Arbejde.
  4. Samfundets Skoler: a) Red Wing Seminarium. b) Jewell Lutheran College.
  5. Bethesda Børnehjem.
  6. Trykkeriet, Boghandelen og Samfundets Blade.
  7. Indstillinger fra Kirkegadet.
  8. Samfundets Finantier.
  9. Samfundets Konstitution. Behandles første Torsdag af Mødet.
  10. Ritualsagen. Behandles Fredag Formiddag.
  11. Konstitution for Jewell Lutheran College.
  12. Ny Oversættelse af det nye Testamente. Referat for 1908 Pag. 166.
  13. Unge Kvinders Optagelse ved Red Wing Seminarium. Referat for 1908, Pag. 138.
  14. Forandring af parlamentariske Regler. Referat af 1908, Pag. 19 og 174.
  15. Lærebøger i Religionsundervisningen.
  16. Regler for Inspektionshojdet.
  17. Behandling af Skrivelsen trykt i Referatet for 1908, Pag. 158—160.
  18. Engelsk Salmebog og Søndags-skoleblad.
  19. Det religiøse Samtaleemne: Den anden Bøn.
  20. Andre foreliggende Sager.
- Jewell, Ia. den 3die Mars 1909.  
C. F. Castvold, Formand.  
M. J. Løhre, Sekretær.

„Budbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Benner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

## Kvitteringer

Professoren: Ved D A Ulbin fra Hans Olsson Woe, Sherwood, N. D.	2.00
Ved Røf. M G Hanson fra Anna Torgerson, Robt. Rebr., Renter af Note 50c, Mrs. D L Johnson, Van Metre, S. D. 5, A J Mundahl, St. Paul, Minn. 4, Kjel Hamrum, Franklin, Minn. 1.	10.50
Ved Pastor S Røngehaug fra St. Petri Mgd., Røngehaugs Kald	15.00
Ved Pastor A E Dittad fra Immanuel's Mgd., Dittads Kald, samlet ved M S Lunning: Selge Amunson, B S Lunning, M S Lunning, S D Amunson, A S Lunning hver 5, S S Lunning 4, A Amundson 3, S S Lunning 2	34.00
Ved S B Hanson fra Elms Mgd., Paulstruds Kald	216.00
Ved S G Melde fra Victor Mgd., Evjenth's Kald	45.00
Ved J A Vorum fra Peterson, Westphals Kald, samlet ved J A Vorum: Pastor M J Westphal, J D Ensberg, Nels Steige, L Olneis, D Ensberg, E Agrimion, E A Hjelle, R S Nephstad, A B Haslerud hver 5, R J Star- stad, E Halvorson, J E Dayton, D A D Moen, G B Haslerud, D E Matelson hver 2 S S Hootland 1.50, Mrs. W J Westphal, S Bodahl, E A Luckason, D E For- veg, E Johnson, D Hjelle, E E Retrum, E R Moen, R J Umble, J L Olneis, D Simle hver 1, J A Vorum 50c	70.00
Ved R A Peterson fra Niobrara n. e. l. Mgd., Lundh's Kald	16.50
Ved Pastor Perchl fra Ten Mile Lake Mgd., Perchl's Kald	20.00
Ved Ole A Myrbil fra Stefanus Mgd., Oerlund's forrige Kald, samlet ved Ole A Myrbil: D A Myrbil og familie, Broderbaandets Ungdomsf, hver 5, T S Flom 3, A J Myrbil 1.50, T S Flom, T Flom, D Høeide, E Batten, A Flom, J Tromseth hver 1, S Flom 50c, J A Myrbil, J S Flom hver 25c	21.50
Ved Pastor J Krogstad fra Immanuel Mgd., Krogstads Kald: S T Rangen, B D Solem, S Barberg hver 3, S E Dillerud, M D Moen, E Togstad, A Togstad, A B La- lum, T R Mettstad, T Jacobson, M Hviden, Julia Norheim, J Davidson hver 2, S L Togstad, E S Fossum, D Bratvold, J Ellington, A Kirkeberg, Wm. Jacobson, J Togstad, T D Pederson, S B Salum, Mrs. Vestad, S A Togstad, A Beck, Nina Anderson, P Anderson, E Sog- ge hver 1, S Nerhagen, M Søberg, J Johnson, A Runds- lien, D Norheim, D Kirkeberg hver 50c, J Kjelstrøm 35c, tilf. 47.35.	25.00
Ved do. fra Stone Lake Mgd., samme Kald: D B Hogn- lie, E Marinson, A Hoohe, D Høbe hver 1, M Binor, D Johnson, M Bang hver 50c, tilf. 5.50.	
Ved do. fra St. Petri Mgd., samme Kald: S Solheim 5.26, D S Water, D Sigmundstad, J Blom, J Peders- son, Pastor J Krogstad hver 3, Mrs. Sophie Togstad 2, tilf. 22.26.	75.11
Ved D S Almodt fra Silo Mgd., Oerlund's Kald	23.00
Ved Pastor Sandven fra Bethania Mgd., Sandbens Kald: M Ralmin, D E Haugen, J Haugen, M G Pederson hver 5, D B Olson 4, S Sund 2.50, J Haugen, A Olson hver 2, J Olson, M E Helland, J Jortstad, D A Wike, D B Wike Olson, S E Thompson, Th. S Nelson, A Larson, A E Hanson hver 1, D J Solst, A Dsheim, D D Hel- land, G Cassem, T A Thompson, J Henrickson, M Sand- vick, A A Iversen, Chas. Christian, E D Olson, S B Norvig, A Bergeland, J M Olson, M E Hanson, S Lu- ra, T Grimslæg, E Jacobson hver 50c, S J Halvorson, A R Lura hver 25c	48.50
Fra Ingebrigt Vrendel, Volga, S. Dak.	5.00
Ved Nels Herbe fra Nazareth Mgd., J J Knudsons Kald	50.00
	652.20
Før kvitteret	4768 55
	5420.75
J. A. Lassefson.	
Til Chicago Kreds Indremission: Ved Pastor A J Evenson Offer fra Høuges Mgd. ved Rio, Wis.	13.30
E. W. Johnson, Kask.	

Indremissionen: Ved John M Hall fra Tabitha Mgd.s Kvf., Hamilton Co., Ia., Pastor E J Eastvolds Kald	29.23
Ved T D Webust fra Reaboth Mgd.s Kvf., Grant Co., S. D., Pastor T T Woel Kald	15.00
S A Slabgaard, Ft. Ransom, N. D.	25.00
John Sandvick, Chicago, Ill.	5.00
Ved Pastor M J Westphal fra Østre Arendahl Kvf., Hill- more Co., Minn.	10.70
R Betterton, Chicago, Ill.	2.00
Ved Pastor E J Eastvold fra Bethelia Mgd.s Kvf., Jew- ell, Ia.	79.71
Ved Pastor A D Oppeggaard: Offer i Immanuel's Mgd.s St. Paul, Minn.	22.02
Immanuel's Mgd.s Kvf., St. Paul, Minn.	5.00
Offer i Østre Immanuel's Mgd., St. Paul, Minn.	18.00
Offer i St. Peters Mgd., Red Wing, Minn.	46.52
Ved Pastor A E Dittad fra Mrs. Mette Mikkelsen, Eagle Grove, Ia.	1.00
Ved Pastor J S Olson, Geddes, S. D., fra Frankes Mgd.s Kvf.	15.00
Ved Pastor T R Jacobs fra Kvf. ved Strands, Ia.	23.50
Mrs. S Hjermstad, Valaton, Minn.	2.00
Mr. & Mrs. D A Kjelland, Rushford, Minn.	5.00
Louis Halvorson, Red Wing, Minn.	2.00
Ved John Aagaard fra Tref. Mgd.s Kvf., Ada, Minn.	26.00
Ved Pastor E Johnson fra St. Johns Mgd.s Kvf., Sioux City, Ia.	39.35
Ved Pastor A D Oppeggaard: Offer i Madison, Wis., Pa- stor A J Krogstads Kald	14.00
Offer i Deerfield, Wis., Pastor T J Spandes Kald	13.20
Offer i Cambridge, Wis., samme Kald	14.45
Ved Pastor A Hjortaa fra Barbo Pige, Barbo, Alta., Can.	15.00
Ved D S Stenjon fra Riverside Mgd.s Kvf., Dawson, Minn.	50.00
Ved Gerhart Flom fra Broderbaandets Ungdomsf. i Stefanus Mgd., Milton, N. D., Pastor R Oerlund's f.rr. Kald	2.41
Ved S D Hauge fra Missionsf. i Lincoln Mgd., Slater, Ia.	14.16
J L Volkstad, Norwich, N. D.	10.00
Ved Halvor S Ulvenes, Faribault, Minn., en testamen- tarisk Gave fra afdøde Christian A Starvo	77.50
Ved Eric D Svebe, Fleming, Minn. fra Norman Mgd. Pastor G E Gjertstads Kald	6.00
Ved Johanna Nelson fra Pennas Mgd.s Kvf., Christine, N. D., Pastor J S Johansons Kald	10.00
Ved T J Hagen fra Tref. Mgd., Grand Forks, N. Dak., Pastor G D Monas Kald	25.00
Ved Pastor A D Oppeggaard: Offer i Blatville Mgd., Kendall Co., Ill., Pastor Mortvedts Kald	13.30
Offer i Newark Mgd., Pastor Mortvedts Kald	22.85
Offer i Høuges Mgd., Norway, Ill., Pastor Mortvedts Kald	16.05
Offer i Øst Jællers Mgd., Sandvick, Ill., do. Kald	11.23
En ubenavnt i Høuges Mgd., Norway, Ill., Pastor Mortvedts Kald	30.00
	717.18
Før kvitteret for	6351.30
	7068 48
S. H. Ellstad.	
Til Mahville Kreds Indremission: Offer i Tref. Mgd., Rosville, Pastor Mortvedts Kald	8.75
Personlig Gave fra en ubenavnt	25.00
Ved Emisler J A Hauglum: Offer i luth. Frimgd., Pa- stor Nesheims Kald	2.05
Offer i Rogato Mgd., Pastor Nesheims Kald	4.35
" i St. Ansgar Mgd., " " "	9.15
" i Bomona Valley, Pastor Moes Kald	3.55
" i Grue Mgd., " " "	5.00
" i Nordland Mgd., " " "	7.80
Ved Kredsensbet i Høuges Mgd., Mayville, N. D.	56.85
	122.50
T. J. Hagen.	



Personlige Gaver til Missionær Rønning: Samlet ved Marit Bognild, Hendrick, Zbaho: Marit Bognild, A Hooker, A Kleth, Bien Bros., Ole Bien, D H Forest, T H Rognstad, A J Las, Mr. Nelson hver 1, Caroline Nas, Ed. Bien, Salvor Bien, Hans Peterfon, J J Eslind, Inger Bien hver 50c. 12.00

E. Lillethun.

Bidrag modtaget til Dækkelse af Kirkegjelden i Ebenezer Mgd., Chicago: Pastor Bergers Raib, N. Dal., John Thompson 1.00  
Karl P Dugaard, B J Johnson, Mrs. Jver Lund, E W Carl Blom, A Peterfon hver 2.00  
H A Slavggaard 5.00  
Ubenævnt 5.00

Pastor Kevvigs Raib, N. Dal.: Haagen Obvegaard, Ellen Nas, Hans Olsen, E O Grollum, Sønshagen, Mrs. Sønshagen, H J Johnson, Ewan Anderfen, Mrs. R E Olsen hver 1.00

Ubenævnt 1.00  
Ubenævnt 1.00  
E H Hedland, Ole Bellet, D A Rodem hver 2.00  
Ubenævnt 5.00  
L M Olson 5.00  
Dr. P W Stigrud 10.00

H O Dahle, Abel Anderfen hver 50  
J Olafson 25

Pastor Johnsons Raib, Horace, N. Dal., Rev. Johnsen, E Fredericksen, G J Qualleh, H Thue, A D Stenberg, B A Haglund, L A Anderson, Ole Walle, L J Johnson, Salvor Olsen, John G Nissen hver 1.00  
M Emil, Martin Johnsen hver 2.00  
Ubenævnt 50  
Ole Quallen, G Ristrom hver 50

Mils Gram, F Waalson, Mils Walla, Sam Hanjon, H H Grenback hver 25  
Horace State Bant 5.00

Pastor Sandbens Raib, Roland, Ja.: L Quam, T O Savim, Peder Rock, Erik Grønstad, Paul Hagstad, E J Tvedt, H C Sheldahl, Henry F Wissen, Serie Watney, D D State, F Thompson, H Thompson, Anna C Grove, Mrs. Johnson, R Hill, Ed. Dsmundsen, M A Grove hver 1.00

O M Munnsen, H Prescott 2.00  
E Schlanbusch, G H Sche hver 3.00  
D Jermund, A A Solem hver 5.00  
E R Thompson, D F Thompson, B Summan, F H Larsen hver 5.00

Pastor Westbys Raib, Newman Grove, Neb., Past. Westby Kvindesfor 25.00

Pastor Ekes Raib, Hendricks, Minn., Singsaas Mgd. 65.35

Pastor Dikads Raib, Eagle Grove, Ja., Rev. G Olson 1.00  
John Johnson 2.00  
H Alvestad 17.20

Baa Mgd.s Vegne hjertelig Tak  
R. M. J. Maanæs.

Kvittering og Tak.

Beskræftelsen for Martha Maria Foreningen erkjender hermed med stor Tak at have modtaget følgende udenbys Gaver til Hjælp for Missionen i St. Paul.

Thomas Ottefon, Nelson, Wis. 2.00  
Mrs. L Roelstad, Ree Heights, S. Dal. 1.00  
J T Blakka, Samar, N. Dal. 5.00  
Coar Mgd.s Kv., Kenville, Minn. 15.00  
E Petterfen, Rolette, N. Dal. 5.00  
Anton Melum, Chicago 25.00  
E T Johnsen, Hendricks, Minn. 5.00  
Deres med Altesse, Toronto, S. Dal. 10.00  
Ole A Hegbold, Frok, Minn. 5.00  
R B Sampson, Lynd, Minn. 10.00  
Carrie og Severine 2.00  
Ingeborg Moen 5.00  
Mrs. E Hagen 1.00

Ringe Søster i N. Dal 1.0  
Fra Pastor Mortvedt 13.45  
E Petterfen, N. Dal. 6.50  
Carl A Jensen 50  
Bed Pastor S Hanjon 6.67  
Mrs. Murland 1.00  
Bed Pastor S Hanjon 50  
Nicolai Anderfen 2.00  
Erik Erikfen, Flaming, Minn. 4.45  
Hans Lee, Stoughton, Wis. 2.00  
E Abrahamson, Belfield, N. Dal. 5.00  
Bed Pastor Holter, Kenyon, Minn. 5.00  
Mrs. A Dorgerfon, Rio, Wis. 1.00  
B E Benni, Hillsboro, Oregon 10.00  
Peder Nelsen, Fairfax, Minn. 3.00  
J Overfon, Humboldt, Ja. 1.00  
J J Brette 5.00  
M S Stang, Fergus Falls, Minn. 5.00  
Morten Anderfen, Mora, Minn. 5.00  
Eddie Erikfen, Flaming, Minn. 15.55  
Mrs. R Lewis, Lake Preston 5.00  
Mrs. B D Herreid 3.00  
Mrs. Bina Nafion, Moscow, Zbaho. 1.00  
S R Lee, LaCrosse, Wash. 25.00  
L M Olson, Ritchville, N. Dal. 25.00  
Mrs. Jugeborg Moen 5.00  
Ole Heggstad, Robt. Wis. 10.00  
Anny Knudson 3.00  
A A Selem 10.00  
Bed J J Rud, Flaming, Minn. 6.00  
J T Blottu 10.00  
Fra Red Wing Kreds ved Pastor Westbhal 25.00  
Offer og personlige Gaver i Pastor E C Holters Mgd., Kenyon, Minn. 50.00  
Fra R C Holters Mgd., Offer og Gaver 46.00  
Samlet ved A P Roren i E C Holters Raib 29.00

Hjertelig Tak for Gaverne

J. A. Johanson, Formand.  
Mrs. S. B. Larsen, Kass.  
Mrs. L. Petterfen, Sel.

Bidrag til Diakonissehjemmet i Minneapolis: Til Baggelundet: Chippewa Mgd s Kv., Brandon, Minn., ved Mrs. O Stone 10.00

Siber A Ben, Minot, N. Dal. 10.00

Lars Berg, Leeds, N. D. 5.00

H L Olsen, Argyle, Wis. 3.00

Samlet ved Andrew Mcferroob, Mpls. 6.00

T Welde, Grays, Minn. 5.00

Mr. Carlson, Barton, N. D. 5.00

Christ Elias Adrian, Minn. 10.00

Northwestern Tea Co., Mpls. 5.00

W J Crawford, Thompson, Ja. 10.00

H S Anderfen, Stanwood, Wash 3.00

Olaf Almiste, Cumberland, Wis. 5.00

E J Underfen, do 5.00

Smaapigej., Benoit, Minn., ved Rev. A J Wigstad 25.00

Elina Hanson, Mpls. 5.00

A A Holland, Thompson, Ja. 25.00

Ole Barnes, Woden, Ja. 20.00

Lars Barnes, do 20.00

Lars T Nestvedt, Joice, Ja. 5.00

Mrs. Andrew Johnson, Ainley, N. D. 1.00

Gunnar Rorgren, Mpls. 25.00

Otto Johnson, Newman Grove, Nebr. 5.00

H Kleveland, do 5.00

Ole Borch, do 20.00

Mrs. Christenien, Closter, Nebr. 1.00

Wanamingo Pigej., Wanamingo, Minn., ved Rev. S

Ristlov 25.00

B S Olson, Erskal, Minn. 5.00

Ole D Ruff, Belmont, N. D. 10.00

Mrs. Dortebea Gorieth, Stour City, Ja. 5.00

Ole A Bryn, Berwick, N. D. 25.00

Nels R Peterfon, Benson, Minn.	5 0	H C Keff, Lagley, Minn.	1.00
P Jorgensen, Beeds, N. D.	10.00	C F Betterfon, do.	1.00
Tref. Mgd.s Kvf., Mpls., ved Mrs. Fr. Roan.	25.00	Eben Gilbertsen, Vinford, N. D.	5.00
C Larsen, Cambridge, Ia.	5.00	Mrs. Dien, do.	25
Peter Anderson, Cormorant, Minn.	1.00	Mrs. Granaas, Vinford, N. D.	50
Die Strand, Dunlap, S. Daf.	1.00	Marget Johnson, do.	1.00
Gibfons Mgd.s Kvf., Montevideo, Minn., ved Rev. J. M. Michaelsen.	20.00	D K Elstad, do.	3.00
Die Hestlin, Portland, N. D.	5.00	Ebb. Holland, Coopersstovn, N. D.	5.00
Nils Hestlin, do.	3.00	Chr. Holland, do.	5.00
Rev. N B Sveen, do.	5.00	Mr. & Mrs. D H Westley, do.	3.00
Mrs. Nafen, do.	1.00	Emma J Holland, do.	2.00
Offer i Murda! Mgd., do.	16.50	Sina Holland, do.	50
R Arnesen, do.	5.00	Rev. J K Lerohl, Dalton, Minn.	5 0
Knut Haugen, do.	5.00	Die A Varnes, do.	5.00
Die Berg, do.	5.00	Claus Thorkad, Morris, Minn.	5.00
R G Thelsen, Finley, N. D.	2.00	Martin R Novang, Dalton, Minn.	5 0
Hans Hanson, do.	10.00	C R Christoffersen, Audubon, Minn.	2.00
Martin Norum.	1.00	John A Olson, Alberta, Minn.	5.00
Elias Anderson, Sharon, N. D.	5.00	Oren Simmons, Crookston, Minn.	5 0
Hans Hagen, do.	50	Amund Engeland, Barton, N. D.	10.00
John Amundsen, do.	50	Geo. Hobland, Chetel, Wis.	5.00
B Amundson, do.	1.00	Geo. H Berger, Dalton, Minn.	5.00
Hoff Mgd.s Kvf., do.	5.00	John S Iversen, Jewell, Ia.	2.00
D B Olsen, do.	2 0	Sibert Etene, Clester, S. D.	25.00
Ubenavnt, do.	3.00	D A Helland, Clear Lake, Wis.	5.00
Bernt Strand, do.	2.00	Mrs. T J Anderson, Painesville, Minn.	5.00
John Strand, do.	5.00	C E Sletto, Bagley, Minn.	3.00
John Anderson, Finley, N. D.	5.00	Peter J Egeland, Harvey, N. D.	5.00
Die Hanson, do.	10.00	Ewen Gilbertsen, Vinford, N. D.	5.00
Ebenezer Mgd.s Kvf., do.	5.00	Geo. Jorgensen, Montevideo, Minn.	5.00
Mrs. Laura Gjermundsen, Belgrade, Minn.	1.00	Gusta Gunderfson, Pewaukee, Nebr.	1 00
John Johnson, Eagle Grove, Ia.	5.00	D A Weets, Clarion, Ia.	5 0
Knut C Hustad, Mt. Forest, Wis.	3.00	Jens B Berger, Fergus Falls, Minn.	5.00
A C Linbo, Bradley, S. Daf.	10.50	E Odland, Clarf, S. D.	5 0
Samlet ved Sofie Dahl & Julia Larson, Mpls.	25.00	Jønnes Hansen, Hoyd, Minn.	5 0
Olaf D Searle, Mpls.	500.00	A B Madland, Edinburgh, N. D.	3.
Theo. Ulversjer, Harvey, N. D.	5.00	D S Teig, Lakefield, Minn.	5.00
Dovre Mgd.s Kvf., Winger, McIntosh, Minn., ved Mrs. B Coll.	5.00	Mrs. C Hendricksen, William, Minn.	5 0
Hans Nilsen, Bierpont, S. Daf.	5.00	H C Johnson, Crookston, Minn.	2 0
Nyggen Printing Co., Mpls.	1.00	Beder Eversen, Climax, Minn.	5.00
Charles W Shepard (Real Estate Investment), Mpls.	5 0	R J Hetland, Kolette, N. Daf.	10 00
Solers Mgd.s Kvf., Webster, Minn., ved Mrs R Ullring	5.00	Amalie Weltztn, Donnell, Minn.	2.50
Sigvart Hanson, Donnelly, Minn.	5.00	J Mager, Berthold, N. D.	5.00
J Strandnes, Glenwood, Minn.	10.00	Halvor Monson, Lakefield, Minn.	2 00
Samlet ved Rev. J D Soyum, Torfin, Minn.	1.00	C N Eather, Donnelly, Minn.	5.00
Weir Peterfon, Morris, Ia.	5 0	Gilbert D Jagerlie, Audubon, Minn.	2.00
Christian Myhran, Barton, N. D.	25.00	C C Hamre, Sr., Blue Earth, Minn.	5.00
Beder E Smagaard, Dawson, Minn.	10.00	Christina Larsen, Fargo, N. D.	5.00
Bertha Vatadlen, Lambertson, Minn.	5.00	R B Gulobro, Toronto, S. Daf.	5.00
Carlborgs Kvf., Dalton, Minn., ved Martin R Novang	25.00	Torger Olsen, Madelia, Minn.	5.00
Andreas Korkstad, Newfolben, Minn.	3.00	T A Ringland, Forest City, Ia.	5.00
Martin Jusfeth, Galesburg, N. Daf.	5.00	H B Hansen, Dawson, Minn.	5.00
Edward Kenneh, Colfax, Wis.	5.00	N A Johnson, Lakefield, Minn.	5.00
Rev. D L Sundal, Badger, Minn.	5.00	J Hobnesfield, do.	5.00
Nat Christoffersen, Beresford, S. D.	5.00	Eyd Kate Hendricks Ungdomsf., Hendricks, Minn., ved	33.00
Die A Olson, Bierpont, S. Daf.	5.00	Rev. J J Ekke	20.00
Torkel Rigelaa, Coopersstovn, N. D.	5.00	Do. Kvf., do. do.	5.00
Beder B Stadem, Emerald, N. D.	5.00	J C Halgrimson, Vandon, Minn.	5.00
Die J Velling, Hitchville, N. D.	25.00	Lars C Gilje, Kolette, N. D.	10.00
Wetlebens Kvf., Ferry Point, Alta., ved Rev B H Kroppen	10.25	C Jorgensen, Bethbridge, Alta.	5.00
Kate DeMan Kvf., Lake De Man, Alta., ved do.	25.80	Nels J Lunder, Winnipeg Jct., Minn.	10.00
Damernesf. for Diafonisehjennemets ofvital, Mpls.	800.00	A B Jensen, Mpls.	5.00
M S Holstad, Lake Mills, Ia.	3.00	S A Gaarder, Starbuck, Minn.	5.00
Rev. & Mrs. Joh S Hansen, Adrian, Minn.	5.00	O B Kroiraft, Bemidji, Minn.	3.00
T R Kallen, Ellsworth, Ia.	5.00	Gibind Langeraf, do.	1.00
M C Tommeraaen, Danvers, Minn.	2.00	J V Hatland, Hailstad, Minn.	5.00
Karen Christoffersen, Mpls.	1.00	Oliver C Utne, Dalton, Minn.	5.00
D A Nafen, Galloway, Minn.	2.00	Nellie Stenerfen, Dolliver, Ia.	1.00
John B Olson, Crookston, Minn.	10.00	S F Stenerfen, do.	2.00
Mr. Kram, Finley, N. D.	2.00	Beder B Sletten, Souris, N. D.	5.00
A G Schold, Fargo, N. D.	5.00	B D Klostad, do.	5.00
M R Stord. hl, Finley, N. D.	5.00	Arne Knutson, Pine Creek, Minn.	5.00
		Andrew Underlen, Cooper, S. Daf.	3.00
		Nils Stave, Beeds, N. D.	5.00
		B R Green, Ellert, Minn.	5.00

(Fortsettes.)

E. B. S a r b o, Raßferez.

En kristeligssindet Pige eller Enke

ønskes til at koge og lave Mad for vor Hus holdning paa Børnehjemmet. Lad os faa høre fra nogen straks. Rimelig Løn men rig Velsignelse af Herren. Glem ikke, her er en Missionsgjerning at faa gjøre.

Eders i Kristo ringe Broder

G. G. Walen.

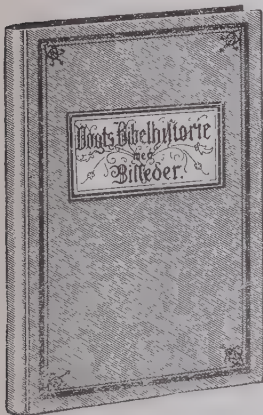
Bedes erindret.

En hel Del Notes, givne til Afbetaling paa Synodens Gjeld, er for nærværende forfaldne, og enhver som ved sig at have givet en saadan Note anmodes indstændigst om at sende os Beløbet snarest muligt, som vi for nærværende har en større Afbetaling at møde.

D. A. Ulvin

Red Wing, Minn.

Illustreret Bibelhistorie



med lidt af Kir-  
kens Historie.  
Af Volrath Vogt  
Revideret efter  
den nye Bibelo-  
versættelse. Trykt  
paa fint Papir,  
med et Kart og  
53 Illustratio-  
ner. I Silk  
Cloth med sort  
Titel paa for-  
gyldt Grund paa  
Siden. Hæuges  
Synodes Forlag  
0.45

Ordres indsendes til

C. Lillethun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

Folkkalender for 1909

Denne lille Bog er paa 96 Sider og gi-  
ver foruden meget godt Læsestof en fuldstæn-  
dig Kalender og Adresse paa alle Prestes,  
Professorer og Missionærer i Hauges Syno-  
de, den norske Synode, Den Forenede Kirke  
og Frikirken. Bogen koster i Omflag 10  
cents med 25-procent Rabat til Forhandlere.

Prestes og alle andre, som interesserer  
sig for Udbredelsen af denne billige Bog, an-  
modes om at sende sine Ordres til underteg-  
nede snarest muligt.

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

Lithograferede Mottoes

med paatrængte Skriftstæder i Sølvs, til at hænge paa  
Væggen til 10c pr. Stykke.

Norge.

73 vakre Billeber fra de mest kjendte og vakre-  
ste Turisttrakter i Norge. Det er Sommerbilleber  
og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet  
i vakkert komponeret Bind. Størrelse 9x12  
Tommer. Pris..... 1.75

Vinterliv i Norge.

32 helsides og 14 halv-sides, samt 38 mindre  
Vinterbilleber fra Norge. De er fra de vakreste  
Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotogra-  
fier af A. B. Wisse. Det er nemlig der er taget Hen-  
syn til den henrivende vakre norske Vinter og Bil-  
leberne maa sees for at paastå sig. De er ind-  
bundne til en Bog 9x12 Tommer med en Indled-  
ning af Rosentrantz Johnson. Pris..... 1.50

Norges Byer.

Billeber fra Norges Byer. Kunsttryk af Foto-  
grafier paa dertil særtilt forarbejdet Papir. Sjæl-  
den vakre. Størrelse 8x12. Helsides Billeber  
6x9 Tommer. Billeber fra følgende Byer: Kri-  
stiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Na-  
tionaltheateret og Altershus; Drøbak, Mosjø 3 Bil-  
leber; Fredrikstad 7 Billeber; Sarpsborg, 3 Bille-  
ber; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Famar  
2 Billeber; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger  
Røros, Drammen, Rømsberg, Holmestrand, Hø-  
nefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4  
Billeber; Borsgrund, Eken, Brevik, Langevund,  
Kragersø, Risør, Lynghør, Tvedestrand, Arendal,  
Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Flekkefjord,  
Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Stavan-  
ger, Haugesund, Bergen, Fiskebøl, Florø, Vale-  
mund, Molde, Christiansund N., Levanger, Sten-  
ker, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Ramsø,  
Bodo, Mosjøen, Kabelvaag, Larvik, Trondenes  
Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Bardø og  
Badsø. Indbundet i vakkert komponeret Bind,  
\$1.75. Send Ordres til

C. Lillethun, Red Wing, Minn.

Alt er brod

haves altid paa Lager i vor Boghandel til sæl-  
gende Priser, portoefrit tilsendt:

3 Ester paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Ester paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Ester paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Ester paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lillethun, Red Wing, Minn.

Fountain-Penne.

Vi har en god Forskning af de velbetjendte  
Moore's Non-leafable Fountain Penne. De sæl-  
ges for \$2.50, 3.00, \$3.50. Dette er ubetinget den  
bedste Fountain Pen i Markedet for nærværende.  
Hvis en Pen ikke er tilfredsstillende, kan den byt-  
tes igen. Dgiv, enten der ønskes en fin, grov  
eller „fub“ Pen.

Vi har ogsaa „The Standard Self-filling Pen“,  
som sælges for \$2.00.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

## Norste Landskaper og Nationalbilleder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Juleaften; Aften ved Tjernet; Præstlands-balen i Høhøle; Høstfest; Nordfjord; Lersø-fen; Paa St.; Paa Kjøfte; Paa Høvet i Storm; Paa Høvet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billeder). Gjæterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Vinterbilleder (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Høvet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Optjørelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Røsen ved Ulsefjord. Svøbær. Buarbræen. Rast-lind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nærø-fjorden. Hestmands. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Lofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Prægtbilleder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. I dusinvis sorteret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dussin.

Send Ordres til

C. Lilethun,  
Red Wing, Minn.

## Fra 1ste April forstkommende

vil „Budbæreren“ ifølge Synodens Beslutning blive standset til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgangen af det Aar, eller med andre Ord: Det betyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907. Ligesaa, hvis der staar 08, saa er Bladet betalt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig dette.

Åagaard G. Da Ankeret faldt. En Julehistorie. Indb. 75c.

## Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Tyve Aars Erfaring. Send for illustreret Katalog. August Klugstad,  
Marinette, Wis.

Dr. Tonnes Thomas Sanitarium  
for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norste Kurser, norst Leveaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skrib under ovennævnte Adresse.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“; „Nytaarshilsen“; „Hilsen til mit Fædreland“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Djertelig Velsignelse“; „Derren er vor Tilflugt“; „Derren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“.

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Forlovelsen. Af Pastor J. J. Skarpsnes. 30 Sider. Hæftet 10c.

## Alterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udførelse. Bedste Betingelser. Righoldig Motivsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: Adolf Jørgen, Story City, Iowa.

## Bedes erindret.

Naar vore Menigheder indsender Penges til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Sævieston, Kasson, Minn.

Penge til Synodalkassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. O. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre Hedningemissioner sendes til Rev. J. J. Hennrich, 226 Vernon Ave., E. Jergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til Prof. C. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. G. D. Vit, Route 3, Beresford, S. D.

## „Budbæreren“

udgives af Sanges nord evangelisk lutheriske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forudsat \$1.00 om Aaret. I Norge og Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilethun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Solter, Kenyon, Minn. Abonnements og alle vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Bibelen; 2. Noget om Foreningsagen; 3. Arbejde medens det er Dag, Natten kommer, da ingen kan arbejde; 4. God Tidende for Alberta, Canada; 5. „Edda“ nord Forening ved Red Wing Seminar; 6. Red Wing Seminar; 7. Jewell Lutheran College; 8. Aarsberetning for 1908; 9. Kinamissionen; 10. Bibt af hvert; 11. Fra Arbejdsmarken; 12. Betjendtgjærelser 13. Rviteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 13 }

Lørdag den 27de Mars 1909.

{ 41de Aar.

## Betydningen af Jesu ubesmittede Undfangelse.

Marice Bebudelses Dag.  
(Lut. 1, 26—39.)

Marice Bebudelses Dag eller Dagen til Minde om Jesu ubesmittede Undfangelse har faaet sin bestemte Plads paa 5te Søndag i Faste. At Kirken aarliggen helliger en Dag til Betragtning af det vigtige Led i 2den Troesartikel: „Undfangen af den Helligaand“, er ganske i sin Orden; men Evangeliet herom synes ved første Dietkast temmelig ubeleiligt anbragt i Fastetiden. Der er en vis Juleduft ved det, som synes lidet at passe for den Stemning, hvori Fastebetragtningerne henseatter os. Og dog passer det ved nærmere Eftertanke saare vel. For dem, der kjender sig som Syndere og kan fristes til at fortoile over sig selv og sin Frelse, er det en Hjertebederfølelse at komme ihu, at der er en, som har fremstillet for Gud en ren Menneksenatur, Jesus Kristus, som med sin Ustraffelighed dækker deres Synd, træder i deres Sted frem for Gud og afvender hans Brede fra dem. Det bliver saaledes en ret Fastebetragtning, naar vi, hvad vi idag vil gjøre, søger at forstaa

Betydningen af Jesu ubesmittede Undfangelse.

Vi vil se, hvorledes I den vidner om vor Fordærvelse; hvorledes II den peger hen paa den synderlige og for os saa trøsterige Maade, hvorpaa vi skal frelses, og hvorledes III

den som Følge heraf er os en Borgen for vor personlige Reaselse af Synden og Fuldenelse i Hertighed.

### I.

Der gjør sig i vore Dage en Opfattelse af Kristendommen gjældende, hvorefter Jesu hovedsagelige Fortjeneste af Mennefteslægten skulde bestaa i den ophøjede, fuldenste Sædelære, hvormed han fremtraadte. Han er det Dydsmonster, siges der, hvortil Menneftene skulde je op, naar de vil lære, hvorledes de paa en for Gud velbehagelig og for Menneftet værdig Maade skal leve sit Liv her i Verden og saaledes engang blive salige. Denne Opfatning af Kristendommen synes ved første Dietkast ret tiltalende; men den feiler baade i Læren om Frelserens Person og i Læren om Menneftets Natur. Den tænker sig nemlig Jesus som et slet og ret Mennefte, hvorvel som det bedste Mennefte, der har levet, fremgaaen paa en naturlig Maade af Mennefteslægten. „Hvorledes skal dette gaa til,—spørger jo Maria,—efterdi jeg kjender ikke Mand“? Hans menneftelige Natur er paa en overnaturlig, underfuld Maade tilberedt i Jomfru Marias Modersfød uden menneftelig Medvirkning. Guds evige Søn paatager sig menneftelig Natur, saa at der opstaar den inderligste Forening af to Natu-  
rer i dette hellige, som af Jomfru Maria fødes til Verden. Jesus er ikke blot Guds Søn som det bedste Mennefte i Verden, og

GTU Library

idge Road

LA 94709

For re

(510) 649-2500

All

ject to recall



hvoraf Guds billedet klarest udstraaler, — men Guds Søn, fordi Guds evige Søn i ham legemligen er aabenbaret.

Den anden Bildfarelse, som gjør sig gjældende i hin Opfattelse om Jesus som et Dydsmonster, angaar Læren om Mennesket. Idet Jesus blot opfattes som Menneskeslægstens sædelige Forbillede, kommer den sande, saliggjørende Religion til at bestaa i en Stræben efter at ligne ham, en Stræben efter sædelig Fuldkommenhed efter hans Forbillede, hvormed man selvfølgelig antager, at det er den menneskelige Natur i dens nuværende Beskaffenhed muligt ved saadan Stræben at blive hellig og salig. Men dette er det stik inodsatte af Kristendom, der er intet andet end Hedenkab og Jæbedom i en oppudset Stikkelse. Kristendommen begynder med den ydmyge Erkjendelse, at Menneskenaturen er fuldkommet fordærvet og udgytig til alt godt. D e t er ogsaa den allerførste Betydning af Jesu ubesmittede Undfangelse. Den skal fremstille i Jesu Person netop den fuldstændigste M o d s æ t n i n g til vor Natur, som den n u er, ikke Høidepunktet af den moralske Kraft, som er medfødt Slegten.

## II.

Men har Kristi ubesmittede Undfangelse den Betydning, saa peger den tillige naturligen hen paa en ganske anden Maade, hvorpaa Menneskene skal blive frelst end den ved egen moralsk Forbedring efter Kristi Forbillede. Denne Forbedring er ikke Frelsens M i d d e l, men naturlige Følge. Guds Søn kom til Verden i menneskelig Stikkelse for ved sin rene og hellige Menneskenatur at træde istedetfor os, at fremstille for Gud en Menneskenatur, paa hvilken Guds Velbehag kunde hvile til bedste for os, saa at vor urene Natur kunde oversees, idet den tildækkedes af hans rene. Jesus Kristus er Menneskeslægstens anden Stamfader, den anden Adam. Frelsen begynder ikke med vor Stræben efter Fuldkommenhed; men med Jesu Kristi Liv paa Jorden. Det er h a m, som skal fremstille i sin Person paa alles Vegne et saadant Menneskeliv, som Gud kan have sit Velbehag i, forat alle andre for hans Skyld skal kunne tages til Raa-

de. Men hvordan maatte saa dette hans Liv være? Helligt og rent maatte det være; men det moatte vise denne Hellighed og Renhed paa to Maader. Vor Slegt var affalden fra Gud og havde derved paadraget sig hans retfærdige Brede, saa han maatte straffe den med Døden, den timelige, aandelige og evige Død. Fra denne Straf kan ikke Menneskeslegten fri sig selv; thi selv om den havde været istand til, hvad den ikke er, nu efter Faldet at adlyde Gud i Sandhed, den gjorde dog dermed ikke andet end, hvad den skulde gjøre, og kunde selvfølgelig ikke dermed afvende Straffen for sin begangne Synd, saalidt som denne Synd, engang begaaet, kunde gøres ugjort. Straffen maatte den altsaa have lidt, og denne er evig, fordi Synden er en Krænkelse af den evige Gud. Skal altsaa Menneskeslegten frelses fra sin evige Straf, maa han, som kom til Verden for med sit hellige Liv at træde istedetfor den, tage Straffen paa sig. Hans hellige Liv i vort Sted maatte altsaa blive et Liv i Lydighed indtil Døden i vort Sted. Og det blev det, som vi ved. Han var det Guds Lam, der bar al Verdens Synd, det ubesmittede og lydløse Offerlam, hvis Død efter Guds Vilje skulde træde istedetfor Menneskeslægstens Død. Dette var den ene Side af Jesu hellige Menneskeliv: dette Livs lydlige Hengivelse i Døden til en fuldgjldig Betaling for vore Synder. Men vi var og er som Syndere jo ikke blot skyldige til Straf; men ogsaa fremdeles skyldige til Guds Viljes Opfyldelse; vor Straf kan ikke fritage os for Forpligtelsen til et helligt Liv. Men efterdi vi nu ikke kan opfylde denne Guds retfærdige Fordring, saasom vor Natur ved Synden er bleven indgytig til alt godt, maatte han, der med sit hellige Liv traadte i vort Sted, ogsaa i vort Sted opfylde denne Guds hellige Vilje. Ved begge Dele, ved sin Lidelse og ved sin fuldkomne Lovopfyldelse, har han i vort Sted fuldkommen tilfredsstillet Gud, og i denne Kristi, vor Midlers, Gjerning ligger Grunden og Begyndelsen til Menneskenes Frelse; Gud er bleven forsonet med dem ved Jesus Kristus.

Og spørges der nu om Menneskenes



personlige Delagtiggjørelse i denne Frelse. Saa gaar det selvfølgelig ikke saa til, at de ved Anstrængelse af sin naturlige Kraft søger at ligne Jesus i hans hellige Liv for saaledes at tilvende sig Guds Yndest, det er Hedenstak, ikke Kristendom, men saaledes, at de først og fremst hjertelig og smertelig erkjende sin Uværdighed for Gud og sin Udygtighed til ved egen Kraft at fyldestgøre ham. Det er Menneskets B o d; den er uomgiængelig fornøden. Det er saa langt fra, at Kristendommen tager det let med Menneskets Synd, at den tværtimod kræver en fuld og inderlig Erkjendelse af samme. Den Salighedslære, at Menneskene ved sin egen sædelige Anstrængelse skal søge at vinde Guds Yndest,—det er netop den, som tager det let med Synden, den har en oversfladist Syndserkjendelse. Nei, Betydningen af Jesu hellige Liv og uafhængige Død i vort Sted er just den at overbevise os om vor fuldstændige Fordærvelse og gennem denne Overbevisning føre os ind i Bodens Anger og Smerte og hjertelige Ydmygelse for Guds Ansigt.—Men i denne ydmygende Erkjendelse af at være en fordømt melsesværdig Synder for Gud ligger endnu ikke den virkelige Delagtiggjørelse i Frelsen ved Kristus. Vi kan tænke os Mennesker, som blev staaende derved, ikke kom videre end til denne Rugen over sig selv, til denne bitre Sorg over Synden, hvorunder man enten maa fortrøle eller ogsaa indlade sig i frugtesløse Bestræbelser for at stille Gud tilfreds ved egen Forbedring, og vi har her et Ord at tale med somme bodfærdige, som virkelig ikke kan komme til Fred, idet de blot sukker og sørger over sine Synder. I kjender aabenbart ikke Frelsens Hemmelighed, kjære Sjæle! Det er smukt og ret, at I gjør Bod; intet Menneske kan vorde frelst, uden det gjør Bod; men eders Feil er, at I, bevidst eller ubevidst, opfatter eders Syndesorg og Anger som noget, hvorved I skulle fortjene Guds Velbehag; I betragter denne Sindssforandring som noget, hvormed I skulle fyldestgøre Gud, og da I, jo redeligere I mener det, desmere kommer til at se, hvor fordærvede I er, kommer I ganske rigtig ikke til Fred. I maa ikke gjøre eders Bod-

færdighed til et Forsoningsmiddel; men tro paa den Herre Jesus Kristus, som har forsonet for al Verdens Synd med sit Blod, saa skal I blive salige. Det er Frelsens Hemmelighed, ligesom Israelliterne i Orken, der blev bidte af giftige Slanger, blev lægte, ikke ved sine Smertefrig; men ved at de tillidsfuldt saa hen til den opreiste Røbbeslange. Vil en Synder under sin Bodsorg blot se paa sig selv og tænke; du kan endnu ikke finde Naade for Gud; thi du er endnu ikke sønderknust nok, du erkjender endnu ikke Synden i dens hele Hæslighed—ja, saa bliver han aldrig frelst. Thi netop jo redeligere en bodfærdig er, desto umuligere er det, at han nogensinde kan blive tilfreds med sig selv, og vil han ikke se bort fra sig til ham, med hvem Gud er fuldkommen tilfreds, og tro, at hans Gjerning just er gjort i Synderes Sted og til Synderes bedste,—saa kan han aldrig blive frelst. Tro paa den Herre Jesus,—det er Hemmeligheden! For hans Skyld forlader Gud naadigen en bodfærdig og troende Synder al hans Skyld. Frelsens Bei gaar i stik modsat Retning af, hvad det naturlige Menneske mener, ikke Gjeringernes, men Troens. Først frelst, først Guds Velbehag i Kraft af en fremmed, nemlig Kristi Livsfuldkommenhed, og ved Troen paa ham, saa det hellige Levnet som Frugt af denne Frelse. Det er Betydningen af Kristi ubesmittede Undfangelse.

### III.

Ja, denne hans ubesmittede Undfangelse alene, med hvad deraf følger: hans hellige, fuldestgjørende Liv og Død for Synderne, borger for vor personlige Renselse af Synden og fremtidige Fuldbendelse i Herlighed. Alene i Troens Samfund med ham bliver det muligt for Synderen at føre et Liv, der i Sandhed er helligt, et Liv i den Rjerlighed og Ydighed, der er velbehageligt for Gud. „Det første Menneske, Adam, blev til en levende Sjæl; det andet Menneske, Kristus, til en levendegjørende Aand“, siger Skriften. Han er det sande Vintræ, hvorfra som ved Troen indpodes i ham, bærer Frugt i Livets Helliggjørelse. „Uden mig“, siger

han, „kunne I slet intet gjøre“. Men derfor kom han ogsaa til Verden, forat han skulde affkaffe Dievelens Gjerninger og rense sig selv et Siendomsfolk, midtjært til gode Gjerninger. Hensigten med hans Forsoning af Menneffenes Synd og med deres uforsthyldte Frelse ved Troen var just deres sædelige Opreisning og Fornøelse. Kristendommen tager det ingenlunde let med Menneffenes Liv og Levet; tværtimod stiller den den høieste sædelige Fordring til de troende, og den alene kan det, fordi den alene giver Menneffene forud Evnen til et sandt helligt Liv. Evnen gives dem med den Helligaand, som Gud skænker dem til Bant paa sin Naade, som tro paa Jesus. Det er jo ogsaa klart, at den, som kan tro sine Synders fuldstændige Forladelse for Jesu Skyld og derved føler sig frelst fra den evige Død, han maa fylbes med en inderlig Taknemmelighed mod Gud, og i denne Gjenfærlighed, som Guds Vånd, der forsikrer ham om Syndernes Forladelse, virker, har han Røiden til et nyt, helligt Liv; men den Røide udspringer, som det sees, af Jesu Person. Der kan ingen med det Alvor, som den sande kristne, stræbe efter Hellighed, ei heller nogen med saadan Hjertens Lyft, ligesom ogsaa Hellighedens Maal alene af ham naaes.

Jesus er hans Mester, er hans Forbilde; Maalet naaes vel ikke fuldstændigt i dette Liv; men tilstræbes dog med det sikre Haab at blive naaet bag Graven. Ved Livsfamsundet med Jesus faar Synderen det samme Sindelag, som var i ham, og forvandles mere og mere efter hans Billede, om han er „tro i Troens Stride“. Det udvortes Menneffe gaar vel tilgrunde; men det indvortes fornøes Dag fra Dag. Ja, der er allerede her i Verden en indre Herlighed ved den troende, endstjønt den mangfoldigen skjules af Syndens Smuds. Men engang skal det vorde aabenbart, hvad hørnede var skjult; Livet i Guds Søns Tro skal ved en salig Død udfolde sin Krone, fri for al Synd, til Englenes undrende Betsuelse. Selv har den troende ingen Fortieneste deraf; thi hans Herliggjørelse som hans Helliggjørelse bliver jo kun mulig derved, at han bliver i

ham, Synderens Saliggjører og Livsførste, indtil Enden. Og det er alene Troens-Samsundet med ham her i Verden, som danner den naturlige Grundvold for Synderens sidste Fuldbendelse paa den yderste Dag, naar ogsaa hans arme, dødelige Legeme skal opstaa uforænkelt for at danne en velskiftet Vold for hans herliggjorte Sjel. „Om hans Vånd“, siger Paulus, „der opreiste Jesus fra de døde, ogsaa levendegjør eders dødelige Legemer formedelst sin Vånd, som bor i eder“ (Rom. 8, 11). Ja, han, som undsaandedes af den Helligaand, og blev stor og kaldes den høiestes Søn, og paa hvis Kongerige der ikke er Ende: Guds og Marias Søn, han er Opstandelsen og Livet for alle, som tror paa hans Navn; de skulle stedse leve og regiere med ham i hans Rige, ligesom han opstod fra de døde, lever og regjerer i Evighed.

Maria sagde: „Se, jeg er Herrens Tjenerinde“; thi hun troede Engelenes Ord: „Hos Gud skal ingen Ting være umulig.“ Lad os sige som hun: Vi vil tjene Herren. I Erkjendelsen af det umulige i ved egen Kraft at vorde frelst fra Verden, lad os ydmygt tro paa den, der er bleven os Visdom fra Gud og Forløsning. Lad os, saa mange som alvorligen er bekymrede for sin Sjæls Frelse og sædelige Opreisning, huske paa vor Rose, som giver Duft, smykker og opløfter vort Liv og engang skal pryde det med evig Herlighed. Nu er det Faste; vort ganske Liv er en Faste for Herren; men lad os synge og lege i vore Hjertes for ham, som tog dets Forsmædelse bort i sin ubesmittede Undsaagelse. Ja

Den yndigste Rose er funden,  
Blandt stiveste Torne oprunden,  
Vor Jesus, den deiligste Røde,  
Blandt syndige Menneffer grode.

Alt siden vi tabte den Vre,  
Guds Billedets Frugter at bære,  
Var Verden forvildet og øde,  
Vi alle i Synden bortdøde.

Da lod Gud en Rose opskyde,  
Og Sæden omsider frembrøde,

At rense og ganste forsøde  
Vor Bekstes fordærvede Grøde.

Ku Jesu, du stedse skal være  
Mit Smykke, min Rose og Vre,  
Du ganste mit Hjerte indtager,  
Din Sødhed jeg finder og smager.

Min Rose mig smykker og pryder,  
Min Rose mig glæder og fryder,  
De giftige Lyster den dør  
Og Korset saa lisslig forjører.

Lad Verden mig alting fralage,  
Lad Tornene ribe og nage,  
Lad Hjertet kun daane og briste,  
Min Rose jeg aldrig vil miste!

Amen i Jesu Navn.  
(P. Blessing).

### Red Wing Seminary.

Prof. M. D. Bee talte i Kapelet Mandags Morgen den 22de Marts. Hans Tema var: Tro og Lydighed. Talsen var knyttet til følgende Skriftsteder: Sal. 32, 8—9; Visd. 15, 2. Indledningsvis gjordes opmærksom paa, at Lydigheden i Forhold til Troen egentlig er tre Slags: 1.) Lydighed forud for Troen; 2.) Lydighed som Tro, 3.) Lydighed som Troens Frugt. Det var Lydighed i den sidstnævnte Betydning, Talsen vilde dvæle ved.

Fremholdt blev, at Troen og Troen alene er den eneste Saligheds Vej. Jesu Kristi Forsoning og Fortjeneste, greben og tilegnet i Tro er Grunden for vor Salighed. Men Tro og Lydighed er uadskillelige; hvor Troen, den sande og levende Tro paa Jesus som Frelser, er, der maa ogsaa Lydigheden være. Vi bøv være lydige mod Gud, fordi det er vor Pligt, Gud har befaleet det. Lydigheden maa være ubetinget og vedvarende; den hører baade Tiden og Evigheden til.

Meget passende og belygende fremstilledes Troens og Lydighedens gjensidige Forhold under Billedet af Moder og Datter. Troen er Moder, Lydigheden Datter. Bar-

net skal opdrages a) For at blive Barn i Huset; b) For at kunne gaa ud i Verden for at tjene. Her paa pegtes de Farer, som særligt truede Barnet, naar det skulde ud i Verden at tjene: a) Dovenskab; b) Ensidig Begeistring; c) Forsagthed. De Forholde og Omstændigheder under hvilke enhver af disse Fristelser og Farer gjorde sig gjældende blev skildret klart. Den domne Lydigheds Undskyldninger, den ensidige Begeistrings Feilgreb, der sammenlignedes med Oksedriverens Forsømmelse, Udsas og Ahjos, naar de førte Bognen med Pagtens Ark under Flytningen fra Kirjath Seirim. 1 Krøn. 13: 9 flg. Forsagthed, den ømme Lydigheds Modløshed ligeoverfor den kolde Verdens Modstand, Had og Haan.

Den daglige Selvsprøvelses Nødvendighed og Opgjør med Gud, Erkendelse, Bekendelse af Synd og Bøn om Tilgivelse og et fornyet Raadesforhold til fortsat Tjeneste og Trost, udgjorde Talsens Slutningsmomenter.

Pastor D. Andresen besøgte Skolen Mandag. Student Caspersen gav Søndags Aften i Luther League en meget interessant Rapport fra Lutheranernes Fællesmøde i Minneapolis forleden Uge i Anledning af den ydre Mission.

Edda holdt Møde Fredags Aften. Student Caspersen talte over: Fädrenearven. Student Tunheim deklamerede. Student Lifeth gav en levende Skildring af den norske Fisker.

Prof. og Mrs. Edw. Schmidt var i St. Paul og Minneapolis over Søndag.

Guds Aands Gjerning iblandt os glæder os. Flere af de unge Mænd tager Standpunkt for Herren. Tallet øges. Gud være Tak!

Profesor Hanson har modtaget en gammel Bibel fra D. S. Sneve, Brookings, S. Dak. Bogen er en Gave til Musæet. Bogen har tilhørt Iver Monson Lensmand paa Lienstranden ved Trondhjem. Monson var en af de faa, som paa Hanges Tid tog sig af Hauge og beskyttede ham under hans Forsølgelse. Paa Auktion efter denne Monson kjøbte Hr. Sven Eneve, D. S. Sneves Far,



nogle Bøger, hvoriblandt denne Bibel. Den er af Kong Kristian den 6tes Udgave af 1771.

Vi siger Hr. Sneve hjertelig Tak for Gaven.

Student D. S. Barud var i Faribault, Minn. over Søndag.

### Co-Education ved Red Wing Sem.

I de sidste Numre af „Budbæreren“ har der til en vis Grad været diskuteret „co-education“ ved Red Wing Sem. Grunden har det ikke været Diskussion, da Enigheden om, at „saa burde det absolut være“, har været saa sterkt som Dovrefjeld. Hvorfor har kun lidet været paapeget.

Naar man nogle studerer dette saa bethydningsfulde Spørgsmaal, stiller op Beviser og Grunde for og imod og saa lægger dem paa Begtkaalen og veier, da vil sikkert den læn- gere og dybere tænkende forstaa, at „co-education“ ved denne vor Skole ikke burde praktiseres. Skolen ved Red Wing er et Seminarium, og som saadan er en Studenterblanding af begge Kjønn mod Skik og Brug. For at muliggjøre „co-education“ ved Red Wing, maa da den theologiske Afdeling flyttes derifra, og hvor findes et bedre Sted? Ikke kan den flyttes til Jewell; thi da maatte jo den der praktiserende „co-education“ op- høre ifølge de raadende Principer desangaaende, og hvad var dermed bundet? Hellerikke har Hauges Synode Raad til at bygge et ekstra Seminarium for sine Teologer. Man staar allerede i Gjæld til langt opunder Dreene med hvad man har.

Det er sandt, at vi har store, rmmelige Klasseværelser her ved Skolen, og det ser ud til, at de trænges. Jaar har vi 190 Studenter mod 170 ifjor og 150 det foregaaende Aar. Skal Antallet af Studenter saaledes forøges Aar for Aar (og vi har al Grund til at tro det), vil det ikke tage længe før Rummene er opfyldte og det af bare Gutter. Hvad vil saa „D. D. B.“ og I andre, tilhørende Blandingspartiet, gjøre med Pigerne? En anden 70—80,000 Dollars Bygning kanse?

Bore „Dormitories“ er for længe siden fulde og det vilde være meget vanskeligt for et hundrede flere Studenter at forstaffe sig Rum omkring blandt Byens Familier.

For ikke at være for selvkløge, hvad dette Spørgsmaal angaar, saa lad os appellere til de Skoler, der har og fremdeles praktiserer „co-education“.

Universitetet af Wisconsin holder i disse Dage paa at disputere om ikke at fortsætte med „co-education“ længere, da Følgerne af den moralske Sædelighed taler imod. Flere „Colleges“ kan nævnes, som taler det samme Sprog, som nævnte Universitet. Hvorfor skal saa Red Wing Sem. paabegynde en Ting, mod hvilket taler de stærkeste Beviser?

Et ganske stort Studenterantal her ved Skolen vilde, om de fik Lov, kaste sin Stemme i Favn af at fortsætte sig som vi har det. Bistnok er her en Del, som venter paa den gylndne Tid, naar der blir „co-education“.

Naar Tanken er at praktisere Sammenblanding ved vor Skole, maa man ikke bare tænke paa, hvad Fordele den enkelte deraf kan drage, men hvad som er til bedste for os som et Samfund. Her ved Red Wing Sem. opfores og udfoldes Samfundets Lærere, og det gjelder om, at Moralen faar staa ved Roret som hidtil. Det gjelder ikke bare om at saa Rummene fulde i første Haft og Skjnding af „dit og dat“; hellerikke bør Hovedformaalet være at saa fylde Rummene med s a d a n t for dermed at saa betale Gjelden. Lad Rummene fylde af saadanne, som, dragne af Skolens gode Navn og Rygte, søger hid, og I skal se, at om en meget kort Tid vil saa være sket og dermed ogsaa Gjelden betalt. S t u d e n t.

### Om Tilegnelsen af Kristus og hans Naade.

„Blot jeg vidste, at det hører mig til“, siger mangen bekymret Sjæl. Den bekjendte Doktor Chalmers (i England) gav derpaa følgende Svar til en Ven: „Hvis jeg kom som et troværdigt Sendebud til dig fra Helligdommen heroventil og bragte med mig et

naadigt Indbydelseshæreb til dig med dit Navn og din Adresse paa, skulde du vist ikke tvivle paa din Ret til at modtage samme. Velan, her er Bibelen din Indbydelse til at komme til Kristus. Den har vel ikke dit særegne Navn, men den siger: „Alle“, hvilket ogsaa indbefatter dig; den siger: „Enhver“—det indbefatter ogsaa dig; den siger: „Hvilken-som-hælsst“—det gjælder jo ogsaa dig. Hvad kan være sikrere og mere ubetinget end dette. Ja, Brødre og Søstre i Herren, lad os fatte Mod i Jesu Blod, Enden vist skal blive god. Guds barnet har Fremtid og Haab, thi vi forventer efter hans Forjættelse ny Himmel og en ny Jord, hvor Retfærdighed bor, priiset være Herrens Navn.

I Aabenbaringens Bog 3, 21 siger Jesus: Den, som seirer, ham vil jeg give at sidde med mig paa min Throne, ligesom og jeg har seiret og sidder med min Fader paa hans Throne. Ja, det er Fremtid og Haab.

En kjerlig Hilsen til „Budbæreren“s Læsere.

B. C. Gorfeth,

Frene, S. D.

### Dødsfald.

Mrs. Oline Marie Dahl gaaet ind til Sabbatshvilen.

Mrs. Oline Marie Dahl afgik ved Døden den 1ste Marts 1909 i sit Hjem i Marysville, Wash., efter en længere Tids Lidelse af Kræft.

Hun var født i Trondhjem, Norge, i Jan. 1ste, 1845. Blev den 12te Okt. ægteviet til Hans P. Dahl. Reiste til Amerika i Aaret 1874. De blev velsignet med 9 Børn af hvilke 2 er døde. Mrs. Dahl var ved sin Død 64 Aar, 1 Maaned og 22 Dage gammel.

De levede i Syd Dak., Yankton Co., omkring 35 Aar og tilhørte Trondhjems Menighed i Hauge's Synode.

De 6 sidste Aar har hun sammen med sin Familie levet i Marysville, Wash. Hans P. Dahl var med at stifte Pacific Ryttens Nordluth. Fælles Indremissionsforening og har været med i Direktionen siden Foreningens Stiftelse.

Afskøde var en elskværdig, sand, levende kristen. Hendes stille, ydmyge og sagtomdige Væsen har efterladt sig et velsignet Minde.

Begravelsen foregik Onsdag den 3de Marts fra Marysville Nordluth. Kirke under stor Deltagelse. Undertegnede talte i Hjemmet over Joh. 11, 25—26, og i Kirken taltes baade paa nordluth. og engelsk over Rom. 8, 1.

Herren trøste de jørgende Børn og staa den dybt bødte Ægtefælle bi i hans Sorg. Maatte hans sidste Dage blive lyse og blide omend Tiden falder ensom og lang.

Fred med hendes Støv og velsignet være hendes Minde.

Arlington, Wash. 4de Marts, 1909.

George Larson.

### De de trygge!

Det er ikke over Hedningerne Amos i 6, 1 udraaber dette Vel! Rei, det er over de trygge paa Zion, over dem, som hørte til Guds Kirke, Guds Folk i den gamle Pagt. Og hvorfor raabtes der Vel over dem? Jo, de var blit sorgløs over det onde i og iblandt dem og Straffen vilde komme, hvis der ikke i deres Hjertener og deres Liv kom en Forandring til det bedre. De vilde ikke tro Profeterne, som forkyndte dem Dommen og Straffen. De jog fra sig Tanken paa den onde Dag (B. 3.) De vedblev at tage det med Ro og dovnede sig paa sine Elfenbensløvbænke og sine Leier og sang Tøv (B. 4, 5) til Harens Lyd. De drak og tured og salvede sig med kostbar Olie og vilde ikke sørge over Josefs Skade (Vers 6.)

Slig var Tilstanden. Men nu skulde det være forbi med Naadetiden, nu vilde Herren gribe ind med Tugten. Læser vi hele Kapitlet vil vi se, hvilke Straffe Folket drog over sig med deres Synd og Verdslighed. Men der var en Profet, en Guds Mand iblandt dem, en Forbeder, som afvendte fra Folket mange af Herrens Trusler, som vi ser i det Kapitel. Men saa jaget de Profeten bort. Deres Syndemaal blev fuldt, og

Herren vilde ikke længer gaa deres Synd forbi (7, 8). Straffen kom, og først da h mmyget de sig, og der blev Hunger efter at høre Guds Ord, men  ! Det var som f rsent. De deilige Jomfruer og de unge Mænd med alle de andre maatte vansm gte af Tørst. (8, 13).

D, hvor forf rdeligt ogs a for os, det Nystamentes Pagts Folk, for den enkelte som for hele Nationer, naar vi bortfalder fra den levende Gud, gaar vore egne Veie og ikke vil høre og følge Herrens advarende og dragende Røst. Thi da vil Trængselen og Tugten visseelig komme, om end vor Gud er en langmodig Gud og rig p a Raade og Mistundhed. Se, hvor Israels Folk blev rystet ud blandt alle Folkeslag (9, 9) og endnu idag lider Straffen for Fædrenes og sine Synder. M a vi lade os advare og ikke bli trygge i Bantro og Synd; men trygge og glade i Samfundet med vor Pagts Gud.

Bed Gjenneml sningen af Bulls Bog om H. N. Hauge, kom jeg til at sammenligne Hauges Tid og Virke med Profeten Amos blandt Israels Folk. I Hauges Tid var der ogs a mange trygge. Da var der ogs a dem, som sagde: Herrens Navn m a ikke nævnes. Landet kan ikke udholde hans Ord. H. gjorde heller ikke Fordring p a at være anset for en stor Profet, men kun en enkel, tarvelig Landmand. Men Gud være Lov og Tak! Tugten blev ikke saa tung for vort Folk som for Israel! Thi da Hunger efter Guds Ord, Livets Brød, vaagnet, var det  t finde i den kjære Bibelbog, som var spredt om i Landet, og at høre fra de Vidner, Herren valgte sig til det store Arbejde. De bedendes Bønner blev hørte, og Gud var og er vort Folk naadig. Sandhedens Vidner taales. Ordet om Synd og Raade lyder klart, og Interessen for Guds sande Menigheds Organisation og B st blir altid større blandt lærde og l ge. Og alt dette er gode Tegn p a Guds Rigets B st.

D, lyng min Sjæl med Tak og Fryd  
for Herrens Raade stor!  
D, kom dog alle og  klyd  
Guds evigt sande Ord!

Det Ord om Raade, Kjærlighed,  
som rækker til enhver,  
der vender om og søger Fred  
med Gud i Tiden her.

Men Ve, for dem, som trygge gaar  
p a Trods mod Herrens R ld!  
De selvf rskyldte Straffen faar;  
et uopretteligt F ld!—

R. V. Titlesta b. „Kr. Ugeb.“

## De bedste  delstene.

I Alexandria levede en rig, ugift Dame, som havde mange gode Egenskaber; men desv erre laa under for Gjerrighed. Hun kunde ikke bekvemme sig til at gi noget bort. Hendes Sjælesørger Marcarius var meget bedrøvet derover og vidste ikke, hvorledes han skulde turere hende.

En Dag da han besøgte hende, fortalte han: „Der har just frembudt sig Anledning for mig til at faa kjøbt en liden Samling Hyazinther og Smaragder for den ringe Pris af 500 Gylben. Jeg forsikrer Dem, at en eneste af dem er mere værd end den hele Sum“.

Damen bad ham overlade hende Indkjøbet. Hun vilde bruge  delstenene til sin S sterdatters Udstyr, sagde hun.

Marcarius var villig til at opfylde hendes ønske og spurgte, om hun ikke først vilde se Stenene, de var i hans Hiem.

„Nei, nei“, svarede hun, „jeg kjender jo Deres R tskassenhed og bryr mig ikke om at underhandle direkte med Sælgeren. Der, tag disse 500 Gylben og kjøb Stenene“.

Marcarius tog Pengene og anvendte dem i sin Fattigpleie. Imidlertid gif Dagen; men ingen  delstene var at se. Damen turde ikke minde Marcarius om dem; hun var bange for at fornærme den anseede Mænd.

Men endelig en Dag hun var i Kirken tog hun Mod til sig efter Guds tjeneestens Slutning og sagde: „Hvorledes gaar det med  delstenene,  rv rdige Fader“? „Ja, samme Dag De gav mig Pengene, kjøbte jeg dem; jeg har stadig haabet, at De vilde komme hjem til mig og se dem. Men gaa med mig nu, saa skal jeg vise Dem dem“.

Hun saa gjorde. Han førte hende ovenp a, hvor han i en stor Sal pleiede syge og forkrøblede Kvinder. I det han aabnede Døren, sagde han: „Dette er Hyazintherne, nedenunder har jeg Smaragderne. R stb rere  delstene finder De ikke i hele Verden; men behager de Dem ikke skal De faa de 500 Gylben tlbage“.

Dybt befs mmet stod Damen der. Med Taarer i Diet hvifsede hun: „Hvor det g r mig ondt, at De har maattet lede mig til det, som jeg selv skulde ha gjort af Kjærlighed til Gud“.



## En Sang

forfattet af Rev. Theo. Hansen.

(Tilregnet de nybakte i Rev. H. J. Bergs Kald.)

Tone: Hvo ene lader Herren raade.

For Døren stod han der og banked,

Sa banked paa i mange Aar.

Tilfidsst han endelig fik sanket

I Fjelden ind det tabte Faar.

Det bløder sterkt af Ulvens Saar,

Men Lægedom hos Hyrden faar.

Ja, Broder, Søster, det skal sandes,

Ei Verden giver Hjertet Fred.

Den er og blive vil forbandet,

Som lader haant om Jesu Sved.

Ei anden Dør til Paradis

End Jesus kun, Gud være Pris.

Joh. 10, 9.

Saa se da til nu, kjære Venner,

At tage Skridtet rigtig ud,

Math. 16, 24—26.

Lad Troens Fld i Hjertet brænde,

Lad Verden den ei slukke ud.

Søg Fred og Hvile i hans Saar,

Som baaret har al Synden vor.

Thi tro det kun, den gamle Slange

Skal aldrig give eder No,

Han gaar omkring igjen at fange

Den, som engang undveg hans No.

Derfor tag Herrenes Rustning paa,

Saa skal I mod hans Anslag staa.

Saa er der og en anden Fare,

Som jeg vil minde eder om:

Lad Hjertet eder ei bedrage,

Naar I jer føler kold og tom;

Da siger Hjertet: dømt du er,

Og Gud dig er ei mere nær.

Nu Gud har sagt, han vil ei slippe,

Han med jer alle Dage gaar,

Hans Ord det er en evig Klippe,

Som staar, naar ellers alt forgaar.

Han tegnet eder i sin Haand,

Da Kristus løste Dødens Baand.

Saa samles da med Herrens fromme

En liden Stund paa Jorden her,

Bed om hans Riges snare Komme,  
Arbeid for Gud, mens Tid der er,  
At lad os raabe Frelsen ud,  
At Sjæle vindes maa for Gud.

Saa far da vel i Jesu Bunder,  
Thi det er Sjælens Himmerig.  
Nu er det snart ved Midnatstunder!  
Hav Lampen færdig nu og sig:  
Kom Jesus, nu jeg færdig er  
At gaa med dig til Brudsfær'.  
Theo. Hansen.

## En betimelig Tanke.

Der er flere af os, som i lang Tid har tænkt paa, hvorledes det kunde lade sig gjøre at forenkle noget vore Forhandlinger ved Synodemøderne. Udtalelser har ogsaa faldt i den Retning.

Det gjelder imidlertid om ikke at foreslaa saa meget, at hele Forsøget forpurrees. Kunde dog ikke vore Arbeidskomiteer for Ets. vælges paa en noget selvintere Maade?

Vi har Nominationskomite paa 5 Medlemmer. Den forenede Kirke har en Nominationskomite paa 5 Medlemmer og en Valgkomite paa 9 Medlemmer.

Kunde ikke vi saa os en Komite paa 9 Medlemmer, der tjente baade som Nominations- og Valgkomite?

Denne „Nominations- og Valgkomite“ skulde altsaa, saa som nu, nominere Kandidater til Valg af de forskjellige Embedsmænd i Synoden, samt Bestyrelsesmedlemmer o.s.v., men i alle andre Tilfælde, som for Ets. Komiteer til Gjenneemgaaelse af de forskjellige Indberetninger o.s.v., da udfører de selv Valget. Derved vilde vi spare for alle disse Opkrivninger af alle de nominerede, og alle disse Gjentagelser af Valg, hvor det dog kun gjelder en Komite til at arbejde paa en Indberetning.

Derfor det ikke er konstitutionsstridigt, da vil et saadant Forslag blive indbragt for anstundende Synode.

Vi vilde derved spare adskillig Tid og megen unødigt Møje.

M. D. Wee.

## Om Rituallet.

I „Budbæreren“ No. 8 er et Foredrag om Rituallet der er fremst af Grunde, hvorfor forskellige Formularer bør forandres. Jeg vil kun nævne nogle Ord om Brudevielsesformularen, om den siges det: Her berettes nemlig om, at Gud lod en Søn falde paa Adam, tog et af hans Ribben og dannede deraf en Kvinde. Naar man Gang paa Gang har hørt denne Beretning latterliggjort og udsat for Bantroens Haan og Spot, saa kan man ikke andet end mindes Frelserens Ord om at kaste Perler for Svin. Jeg ser heller ikke nogen Grund hvorfor man saaledes skal udsætte dette Afsnit for Haan og Spot, thi Ugteskabets Stiftelse og Betydning kan alligevel fremholdes. Jeg for min Del synes dette er for liden Grund, ja ingen Grund og derfor ikke maa høres, men jeg er kun en Lægmand. Jeg tror og vil tro Bibelen som Guds Ord, altsaa Sandhed. Og naar Gud ikke fandt for godt at tage disse Verdens vise til sine Raadgivere ved Skabelsesberetningen, saa den er for dem en Daaflighed, og ikke heller disse Spottere og Daarer, saa siger dem i sit Hjerte, der er ingen Gud, (Sal. 14) saa bør ikke vi heller gaa i Partnerskab med dem eller søge deres Raad. Dette er mit Raad og Begiering til ethvert kristen Menneke og dermed ogsaa Hauges Synode som saadan især.

Jeg gjorde en Tur hjem til Norge sidste Sommer efter 28 Aars Fravær og jeg blev opmærksom paa forskellige Forandringer paa flere Omraader og deriblandt lidt ved Læsningen ved kirkelige Handlinger og i Lærebøgerne. Jeg blev meget forundret over den Ting, og jeg spurgte, hvorledes er dere kommet paa at forandre dette som er et fast Bibelord. Jo Fritænkere og ugudelige har nu saa længe givet os Slængord og spottet os; endelig blev det nøie undersøgt, og vi fandt, at der var en Feil i Bibelen enten det er i Oversættelsen eller paa anden Maade det er kommet ind ved vi ikke. Jeg sagde, der er nu vel flere Ting i Bibelen som de Folk spotter over endnu. Ja, naturligvis, men de har ikke faaet saaledes offentlig Ret i andre Ting endnu disse vore vise Folk.

Osten B. A. S. Heim.

## Taktløse Udtalelser i kristelige Samtale-møder.

I et Samtalemøde, holdt i en stor prægtig Kirke, blev der af en Lægmand blandt andet udtalt, at det er beklageligt, at Lægmandsophbyggelserne mangesteds besøges af saa Tilhørere, og at endog Prestefoner kunde holde sig borte fra disse Ophbyggelser, selv om de holdtes ganske nær Presteboligen. Dette blev udtalt i Mørværelse baade af flere Prester og Prestefoner og en hel Del andre Tilhørere. Da jeg hørte disse Ytringer, gjorde de et pinligt Indtryk paa mig, og jeg formoder, at mange flere i Forsamlingen følte sig alt andet end opbyggede derved. Og jeg tror, at en broderlig Protest mod slige for flere svævende Udtalelser er nødvendig at frembære, især hvis man kunde magte at gjøre det paa en kristelig Maade.

Mine personlige Erfaringer og Oplevelser om det Forhold gaar just i stik modsat Retning. I de 30 til 40 Aar det har seldt i min Lod at flakke omkring baade „i det gamle Land“ og her i Landet som Lægpredikant, har jeg mødt megen Forekommenhed, Venlighed og Opmærksomhed hos en stor Skare baade af Prester og Prestefoner. Jeg kan ikke mindes et eneste Tilfælde, hvor jeg mødtes med Kulde af Prestefamilien. Sandheden er, at jeg overalt mødtes med et venlig „Velkommen“ og det bedste Huset formaaede blev stillet mig til Benyttelse al den Stund jeg tilbragte i Familiefreden og ikke sjelden havde jeg baade Prest og „Frue“ som opmærksomme Tilhørere. Og det kunde hænde, at jeg tildels kunde opdage, at selv en gammel graahaaret Prest sad der i Kirkestolen med stor Andagt og blanke Taarer paa Kind og lyttede til mit, mange Gange skrøbelige Foredrag, og ofte ved Forsamlingens Slutning stod frem med en nok saa hjertelig Formaning til sine Menighedsfolk om at føre sig til Nytte det, de nu havde hørt. Og ikke sjelden har det hændt sig, at Presten og hans Kone kjørte rundt med mig i mørke og daarlige Veie til Samlingerne, deltaget deri med Sang, Bøn og Vidnesbyrd, og

vendte tilbage til Presteboligen langt udpaa Nat, tilspølede og trætte og kolde til Skindet.

Naar disse Grindringer fremstiller sig for mig føler jeg mig slet ikke meget opfordret til at staa frem i en kristelig Forsamling og synge en Klagesang over, at selv Prestekoner kan være sliq, at de sidder hjemme, selv om Lægmanden taler ganske nær Presteboligen. At det kan hændes, at en Prestekone „glimrede ved sin Fraværelse“ fra „Lægmandsmeetingen“ er nok rimeligt. Men det kan hændes der for det er ganske undskyldende og formildende Omstændighed, som kraftig taler til Forsvar for hendes Udebliven. Hun har enten et høgt Barn at pleie, eller en hel Skare af Smaa børn, som paa en livlig Maade tumler omkring i Rummene, sættende næsten alle Ting i Huset paa Ende al Dagen lang. Og hun selv er ibrig fysisht med at vaske Gulvene eller arbejde i Basketubben eller med at passe de flere Ting, hun har i og paa den hebe Røgeovn. Kan- ske hun har alle disse mangeartede Arbejder at røgte paa en Gang. Under saadanne Omstændigheder, vilde det ikke se rart ud, om hun forlod alt dette og „gik til Opbyggelsen“? At Besøgene til vore Opbyggelser til- dels ikke er saa overvættede talrige er nok en bebrøvelig Kjendsgjerning. Men vi maa ikke glemme, at der kan være Marsag til dette ogsaa hos en hel Del Lægpredikanter selv. Deres Liv i Hjemmet og Nabolaget kan væ- re saa misliqt, at de har tabt den nødvendige Tillid til dem som ærlige kristne. Eller det kan være saa, at deres Predikener kan lide af saa væsentlige Mangler og Feilgreb, at Folk ikke synes om at samles om sliqe Predi- kanter. Godt vilde det være om vi stakkels Lægpredikanter kunde blive saapas opdragne i Guds Skole, at vi aflagde det slemme og barnagtige og kunde naa til det, at vor Tale kunde blive en Tale saaledes som Guds Ord selv taler,—at vor Nidkjerhed fra Gud kunde være forenet med kristelig Forstand og Vis- dom!

Naar jeg i Grindringen ser tilbage paa de mangfoldige Eksempler paa kjerlig og ustrømtet Venlighed, Broderkjerlighed, Hjælp og Frivillighed jeg er bleven mødt

med haade af læge og lærde, fattige og rige under min Færd som en af de ringeste iblandt vor Guds Tjenere, da finder jeg mig i en umaadelig Taknemmeligheds Gjæld til hundreder, ja tusinder af Belgjørere. Og denne Gjæld—o nei, jeg kan ikke betale den her paa Jorden. Men naar Herren giver mig Haab at finde en hel Del af dem igjen i Himmelen,—ja da kan jeg, netop som endnu sidder her i Ublændigheden, ikke holde Taa- rerne tilbage, men frnyder mig i et saligt Haab om at finde dem igjen deroppe og saa sige dem et uhyklet, helligt „Tak for sidst“! Tak for al den Kjerlighed og Tjeneste de viste mig den Tid, jeg færdeedes iblandt eder i Forkrænkkelighedens Verden!

Og naar jeg i Haab om Herlighed hos Gud faar stue opad mod den Stund, „da alle Ting er gjenoprettede og det fuldkomne kom- mer“, da er jeg ogsaa glad i det Haab blandt den frelste, hvidklædte fuldt hellige og glade Skare, at finde igjen haade Prester, Biskop- per og Prestekoner, som jeg herneede mødte blandt den lille Flok, som Herren kjendes ved. Ja da skal vor fuldt harmoniske Sang for Tronen lyde høit til Guds og Lammets Pris. Da faar alle deroppe „Naadensønnen“, ogsaa for den Tjeneste og Medhjælp, ydede en fremmed, fattig Pilgrim herneede. Gud giv os for Kristi Blods Skyld at naa den Herlighed!

Jens Stueland.

### Fra Mødet i Uda Kreds.

Uda Kreds afholdt sit regulære Vinter- møde i Bethania Mgd., Twin Valley, Minn., Pastor Gjerstads Kald, fra 9de til 11te Feb. 1909. Mødet aabnedes med Prediken af Pastor Berger Olson over Mat. 22, 42—46.

Samtaleemnet Luk. 15, 1—10 indlede- des af Pastor A. N. Skogerboe. Følgende Punkter blev opstillet og antaget som Lede- traad for Samtalen:

G u d s s ø g e n d e K j e r l i g h e d.

- I. Dens Væsen.
- II. Dens Gjenstand.
- III. Dens Virkemaade.
- IV. Dens Hindringer.
- V. Dens Frugt—for de fundne.



Det for en falden Slægt og en arm Syn-  
der saa herlige Tema blev alvorligt og inder-  
ligt tolket. Guds evige Kjerlighed er Grun-  
den til al Frelses Aabenbarelse i Verden.  
Men Guds Kjerlighed er hellig og fuldkom-  
men, saa den hverken taaler eller undskylder  
Synden. Jesus deltog derfor aldrig med  
Toldere og Syndere i deres Syndeliv, men  
han traadte i Berøring med dem for at Frel-  
se dem derfra. Det er en virksom Kjerlig-  
hed, der gjør noget for dens Gienstand, hvil-  
ke er den faldne Slægt, og da ogsaa hvert  
tabt Faar, hvert Menneske, som er faldt udaf  
Samsundet med Gud. Iblandt disse „tabte“  
for Gud og hans Menighed er ikke alene Tol-  
dere og Syndere, men ligesaavel Farisæere;  
thi ogsaa de trænger Omvendelse og er saa-  
ledes ligesaavel Gienstand for Guds søgende  
Kjerlighed. „Gud vil at alle Mennesker skal  
blive salige og komme til Sandheds Erkjen-  
delse.“ Den gode Hyrde søger i Kjerlighed  
„det tabte“ indtil han finder det. Han sæt-  
ter sit Liv til for de tabte Faar. Med sin  
Livopfyldelse og Forsonings Død fandt Je-  
sus den faldne Slægt i den Forstand, at Frel-  
sens Mulighed blev tilveiebragt; men denne  
Frelse maa meddeles den enkelte og annam-  
mes af ham i Tro. Derfor søger Gud det  
ene tabte Faar i Langmodighed og Kjerlig-  
hed ved Guds Ord og de forskjellige Livsfø-  
relser—Hjælpemidler. Denne Kjerlighed  
kan Mennesket foragte og unddrage sig hans  
Søgen. Mange gjør det ogsaa desværre til  
sin egen evige Fortabelse. Men de, som sa-  
der sig finde af den gode Hyrde behandler  
han varsomt og kjerligt. „Han lægger dem  
paa sine Skuldre og bærer dem hjem“ til  
Herrens sande Menighed paa Jorden og op-  
holder dem der ved sin Naade, indtil han  
bærer dem hjem til Herlighedens Himmel.  
Da bliver Glæden, som er ubeskrivelig stor  
ved Synderens Gienfindelse, fuldkommen.

Onsdag Eftermiddag 10de Feb. holdt  
Missionær Wold et Missionsforedrag, der  
var i Sandhed et alvorligt Indlæg i Missio-  
nens Interesse. Den sidste Dags Eftermid-  
dag holdtes Nadvorgang. Pastor Rendahl  
holdt Skriftetalen.

Følgende Prestes var tilstede og deltog i

Mødet: Gjerstad, Rendahl, M. L. Dahle,  
O. H. Haugen, Berger Olson, Wold, D. F.  
Johnson, A. L. Huus af den Forenede Kir-  
ke og undertegnede. Offer til Kredsen opto-  
ges, der beløb sig til noget over \$39.00.

Det blev besluttet, at Kredsens Sommer-  
møde afholdes i Winsor, Minn., Berger Ol-  
sons Kald, og Høst-Aarsmødet i Jevnager  
Mgd., Pastor Gjerstads Kald.

A. N. Stogerboe.

### Det nye Testamente.

Vi lader herved Redegjørelsen fra den  
norske Oversættelseskomite komme for vore  
Læsere. Det Arbejde de har udført er af  
stor Bigtighed, og forskjelligt bliver det be-  
dømt. En af Aarsagerne til at vi nu trykker  
denne Redegjørelse er en Tilskyndelse dertil  
fra en af vore Prestes. Han skriver som føl-  
ger:

„Jeg har længe tænkt at skrive til Dem  
og anmode Dem om at optage i „Budd“.  
Oversættelseskomiteens Redegjørelse.“ Det  
vil sige den norske Komites Redegjørelse for  
sit Arbejde med at oversætte det nye Testa-  
mente. Mine Grunde for at saa den ind i  
„Budd.“ er den, at vi hører af Folk som in-  
gen Betingelse har til at kunne bedømme  
Oversættelsen—umodne Domme om det Ar-  
bejde de ærede Mænd i Norge har udført.  
Mange har, synes det, den Mening at disse  
Mænd har udført sin „Job“ en Morgen før  
Frokost.

Det vilde være godt, tror jeg, om vort  
Folk fik lære selv al den Forsigtighed disse  
Mænd har iagttaget og hvilke Mænd det er  
af den norske Kirke som har udført Arbejdet.

Mistilliden kommer frem imod dem, at  
de er Rationalister osv; man ved ikke og vil  
neppe tro det, om man underretter dem, at  
Mænd som Biskop Bang har været Medlem  
af Komiteen.“

Den nye norske Oversættelse af

Det nye Testamente.

Oversættelseskomiteens Redegjørelse.

Til Bibelselskabets Centralkomite:

Vi undertegnede giver os herved den  
Øre at anmelde for Centralkomiteen, at vi

under Dags Dato har tilendebragt det os betroede Hverv at levere en ny Oversættelse af det nye Testamente, samtidig med, at vi hoslagt oversender et gjentagne Gange revideret Korrekturastryk af vor Oversættelse i sin af os vedtagne Skikkelse. Oversættelsen er nu saaledes færdig til straks at lægges under Pressen.

Idet vi fremlægger dette vort Arbejde, har vi fundet at burde fremkomme med nedenstaaende Redegjørelse.

Efterhaanden som Arbeidet med Oversættelsen af Det gamle Testamente skred frem, blev man mere og mere overtydet om Nødvendigheden af, at der ogsaa blev tilveiebragt en ny, direkte paa Grundteksten hvilende Oversættelse af Det Nye Testamente.

Birkeliggjørelsen af denne Tanke maatte selvfølgelig stilles i Bero, indtil Oversættelsen af Det gamle Testamente var tilendebragt. Imidlertid havde Centralkomiteen allerede i 1870 givet Professor Dietrichson, der efter at ha faaet Afsted som Universitetslærer ønskede at overta et eller andet Arbejde for Bibelselskabet, det Opdrag at levere Forslag til Revision eller Udkast til ny Oversættelse af Det Nye Testamente. Efterat Prof. Dietrichson i 1879 havde fuldenst sit Udkast til Oversættelse af de fire Evangelier og erklæret ikke længere at kunne fortsætte med Arbeidet, overdrog Centralkomiteen i 1886 daværende Professor F. W. Bugge at levere Udkast til Resten af de nytestamentlige Skrifter, saa Revisionskomiteen, efter at være blet færdig med Det gamle Testamente straks kunde gaa igang med Gjennemsynet af Det nye Testamente paa Grundlag af Dietrichsons og Bugges Udkast. Noget Program for Oversættelsen af Det nye Testamente havde Centralkomiteen ikke opstillet, uden forjaavd som den udtalte i Bibelselskabets Årsberetning 1890, at den nye Oversættelse „maa gjøres med tilbørligt Hensyn saavel til Grundteksten og dens rette Forstaaelse som til en sprogrigtig norsk Gjengivelse deraf, om den skal staa paa Hvide med Tidens Krav.“

I 1890 var Professor Bugge færdig med sit Arbejde, der bestod i:

1. Bearbejdelse af Professor Dietrich-

sons Oversættelse af de fire Evangelier saavel med Hensyn til Sprog som Indhold, og

2. Selvstændig Oversættelse af Resten af de nytestamentlige Skrifter fra Apostlernes Gjerninger til og med Johannes Åbenbaring.

Imidlertid var man allerede begyndt at gennemgaa disse Forarbejder. Den Komite, der havde afsluttet Oversættelsen af det gamle Testamente, og som bestod af Professorerne Caspari og Johnson blev med Centralkomiteens Samtykke suppleret med Professor Bugge, der paa Grund af sin Besætning med Forarbejderne var selvskreven til Komiteens Formand. Komiteen, der traadte sammen for at begynde sit Arbejde den 1ste Februar 1888, blev fra Begyndelsen af andet Semester samme Aar suppleret med medundertegnede Professor Johan Storm som sproglig Konsulent.

Efter den af denne Komite lagte Arbeidsplan begyndte den med Lukas Evangeliet og derpaa med Jakobs Brev. Oversættelsen af disse to Skrifter var tilendebragt og blev trykt som Manuskript i 1891.

Det blev saa konfidentielt sendt til Rigets Biskoper og flere af Landets Præster samt til nogle Sprogmand, idet man annodede om at faa tilsendt de formelle og reale Bemærkninger, som Oversættelsen maatte gi Anledning til. Komiteen vilde ligesom prøve sig frem først med et Evangelium og saa med et af Brevene. Og i de Udtalelser, man ventede at faa fra de i Landet antagelig kyndigste Mænd, haabede man at faa værdifulde Bink med Hensyn til saavel Enkeltheder som navnlig de Grundfætninger, man havde fulgt under Arbeidet.

Disse Grundfætninger havde Komiteen i Forordet til det udsendte Prøvehefte præciseret saaledes:

„Med Hensyn til den Tekstform, der har været lagt til Grund, da har man anset sig berettiget og forpligtet til at fravige „Textus Receptus“ i alle de Tilfælde, hvori man paa den ene Side har været overbevist om dennes Urigtighed og paa den anden Side har ment at kunne med Sikkerhed afgjøre, hvilken anden Læsemaade der er den rette.

Hvor man ikke har ment at kunne med fuld videnskabelig Sikkerhed paapege, hvorledes Teksten rettelig bør lyde, der har man bibeholdt „Textus Receptus“, selv om den har givet Grund til Tvil. Ved Afgjørelsen af, om en bestemt, fra „Textus Receptus“ afvigende Læsemaade bør optages, har man lagt megen Vægt paa, hvorvidt den tyske Kritiker Tischendorf (i sin VIII Udgave) og de engelske kritiske Udgaver af Tregelles og Westcott-Fort frembyder den samme Tekstform. Paa yderst faa Undtagelser nær har man altid betragtet en af samtlige disse Kritikere hændet Læsemaade som faa sikker, at den har kunnet antages i Stedet for den af „Textus Receptus“ frembudte Form.

Med Hensyn til Forstaaelsen af den saaledes til Grund for Oversættelsen lagte Tekst, da har man stræbt at udfinde dennes Betydning saa omhyggelig og nøiagtig, som man under Anvendelse af Videnskabens Hjælpe-midler og en sund grammatisk-historisk Eegense har formaaet. Man har under Arbejdet herfor ikke tat i Betænkning at fravige de hidtil hos os brugte Oversættelser, hvor disse har giengit Grundteksten enten ligefrem urigtig eller paa en mindre korrekt og nøiagtig Maade.

Endelig har man, hvad Sprogtonen angaar, bestræbt sig for at la Bibelordet fremtræde i en hjemlig norsk Form, og derfor søgt at undgaa fremmede Ord og Bendinger og ombytte dem med norske, saavidt det har været forenligt med Hensynet til god literær Sprogbrug og til Bibelsprogets Værdighed.

De efterhaanden indkomne kortere eller længere Bemærkninger gav i det hele og store taget samstemmig Tilslutning, saavel til Komiteens Principer som til disses Gjennemførelse, om der end selvfølgelig var adskillige Enkeltheder, hvori man ansaa Ændringer ønskelige eller nødvendige. Disse Bemærkninger blev omhyggelig gennemgaaet af Komiteen, forat den kunde komme til Klarhed over, hvilken Vægt man burde tillægge de forskellige Udtalelser.

Straks efter at ha udsendt Prøvehefte var Komiteen gaat igang med Fortsættelsen af Arbejdet. Den var blet færdig med Mat-

tæus Evangeliet, havde paantjent gennemgaaet Lukas Evangeliet og havde paabegyndt Arbejdet med Markus Evangeliet, da Professor Caspari afgik ved Døden den 11te April 1892. I hans Sted indvalgte Centralkomiteen medundertegnede Bang, der da siden den Tid har deltaget i Arbejdet. Under hans Ophold i Stockholm fra omkring Paaske til Oktober 1894 som Medlem af Statsraadsdelingen fik han sig tilsendt de færdige Korrekturark for at kunne fremkomme med de Bemærkninger, som han fandt at burde gjøre.

Et nyt Tab led Oversættelseskomiteen ved Professor Johnsons Død den 17de Juli 1894. Efter Samraad mellem Centralkomiteen og Oversættelseskomiteen blev hans Plads ikke besat, idet man troede at Arbejdet kunde fremmes paa forsvarlig Maade ved de i Komiteen gjenstaaende Mænd: Bang, Bugge og Storm.

Underledes stillede Sagen sig, da Oversættelsesarbejdet mangeaarige og ligesaa tyndelige som virksomme Formand Biskop Bugge afgik ved Døden den 7de April 1896. Komiteen maatte nu suppleres med nye Kræfter, og det skede da derved, at Professorerne Bliq og Odland blev af Centralkomiteen indvalgte i Bugges Sted, medens medundertegnede Biskop Bang overtog at lede Arbejdet som Formand. Man var da ruffet saa langt frem, at man var bleven færdig med Romerbrevet for at kunne paabegynde Behandlingen af 1ste Korintierbrev.

(Fortiættes.)

**I d m y g h e d.** Da den berømte svenske Konge Gustav Adolf var ankommet til en thst By, strømmede hele Mængden sammen foran hans Bolig. Paa hans Spørgsmaal hvad Aarsagen hertil var, svarede, at de vilde se „Sveriges store Konge“. Da gik Kongen straks ud til den forsamlede Mængde og sagde: „Her, mine kjære Børn, ser I en stor Synder, men som Folk i sin Daarlighed kalder den store Konge.“



# Kinamissionen.

Fra Dr. R. Anderson.

Fancheng, Hupeh, Jan. 11, 1909.  
Kjære Pastor Oppegaard!

Mange Tak for Deres sidste Brev som jeg modtog for flere Uger siden. Det gjør os saa godt at vide, at I hjemme erindrer os og beder saa flittig for os. Herren lønne eder!

Vær ikke bange for mig. Jeg tror ikke, at der er stor Fare for, at jeg arbejder for haardt. Har nu været her over et Aar, og endnu synes det, som jeg har næsten ingen Ting udrettet. Men en Ting er sikkert, herude tager det mindre Viljekraft at arbejde for meget end for lidet.

Jeg siger det ogsaa ganske ofte til de andre Arbeidere, at de ikke maa overanstrenges sig som de ofte gjør; men jeg kan godt forstaa, at det ikke er saa let for dem, som er kommen ind i Arbeidet. Hvem som har erfaret lidt af Jesu Kjerlighed paa sit eget Hjerte, vil de ikke gjerne anstrenge sig til det yderste for at imødekomme de Begjær, som kommer ifra Landsbyer om at fortælle dem om denne frelsende Kjerlighed?

For dem som kan Sproget maa det være haardt at sige: „Vi formaar ikke at komme“. Dog er det vel en kristens Pligt at tage vare paa sin Helbred, haardt som det end er. Og paa den Maade, ialfald i de fleste Tilfælde, kan man vel gjøre mest for Herrens Sag.

Det er nu bestemt at de kjære Himles skal reise ifra Fancheng den 1ste Feb. og ifra Shanghai den 5te Mars. Det er tungt at de maa reise hjem; men vi anser det for det ene rette. Muligens paa den Maade kan Mrs. Himle blive bra igjen. Herude er det intet Haab om det. Vi er lidt ængtelig for den lange og besværlige Reise; men vi haaber dog, at det vil gaa godt. Hvad Mrs. Himle har gennemgaaet disse Maanedes ved ingen uden dem, som selv har erfaret noget lignende. Vi som har været nær hende har seet lidt af det, og det har gjort os saa ondt,

at vi saa lidet har kunnet gjøre for hende. Men igjennem alt har Herren hjulpet og hun har baaret alt med stor Taalmodighed. Just nu er hun lidt bedre i somme Maader, men hun er svært afmagret.

Miss Nelson har i denne Tid pleiet hende med utrættelig Flid og Omhu.

Meget haardt har det været for Past. Himle, saa jeg har ofte været bange for, at han ogsaa skulde blevet rigtig syg. Hans Hjerte er ikke stærkt og en Del af Tiden har været plaget af Søvnløshed og en stem Høste.

Tungt som det er at de reiser ifra os og Arbeidet, er vi dog glade i Haabet om, at muligens Mrs. Himle kan blive frisk igjen. Herren give det!

Med Hospital Bygningen gaar det fremad, om end sagte. En Ting har jeg lært siden jeg kom hid og det er, at naar der skal bygges i Kina, trænges der megen Taalmodighed. Naar man er vant til at se, hvor fort store Bygninger opføres hjemme, fristes man til Utaalmodighed, naar man ser hvor sent det gaar herude. Bennerne hjemme maa ikke blive utaalmodige. Gulvene er nu lagte, Bæggene plastrer, og Storbæsen af Dørene og Binduerne hængte, undtagen i Hallerne og „the operating Wing“. Men endnu er der jo adskilligt Arbejde paa Indsiden og paa Verandaerne. Om nogle Maanedes haaber vi, at det er færdigt undtagen „Equipments“.

Hvor vi blev glade og taknemmelige sidste Sommer da vi fik høre at Synoden havde tilstemt Planen om Fællesskole og Hospital med „Det Svensk Amerikanske Missionsforbund“. Past. Rønning var saa snil at lade os saa vide per Telegram. Vi syntes at vi ikke kunde vente til vi fik Brev.

Vi kan gjøre saa meget bedre Arbejde med mindre Kræfter og Udlæg ved at forene vore Kræfter. Det vilde være for galt, om der skulde bygges to Skoler og to Hospitaler Side om Side saa at sige. Vi haaber og beder at Det Sv. Am. Missionsforbund vil tilstemme Planen ved deres næste Aarsmøde. En god Skole og et godt Hospital er saa meget bedre end to mindre gode.

Hvad kristelige Skoler angaar saa maa de være fuldt saa gode, og bedre, end Regieringskolerne, om de skal være til den største Velsignelse. Ved at forene vore Kræfter er det Haab om, at vi med Tiden kan saa en saadan Skole.

I Kina, kan hende mere end i noget andet Land, sættes der Pris paa Dannelsen. Tænk, om vi om en Del Aar kunde saa nogle Arbeidere, som hvad Dannelsen angaar, stod langt oven over de almindelige kinesiske „Hseo Tsais, og varmhjertede kristne. De kunde gjøre mere, hvad direkte Arbejde angaar, end nogen Udlænding. Naar den kommer, er det Haab om, at Evangeliet kunde vinde mere Fremgang iblandt de høiere Klasser. Gud give at den Tid ikke maatte være langt borte!

Alle Arbejderne, med Undtagelse af Mrs. Himle, er nu taalig friske. Landahl og Tryggstad har aldeles for meget Arbejde og endnu mere bliver det vel nu naar Himle maa reise.

Vær hjertelig hilset ifra

Din i Herren

Robert A. Anderson.

### Kort Beretning om to Dødsfald.



Ole H. Bratsberg.

Just som jeg skulde gaa til Kirken Søndag, modtager jeg det triste og isandhed uventede Budskab, at min gamle Ven og forhenværende Menighedsmedlem Ole Bratsberg var hastig blevet kaldt ud af Tiden. Na nei, hvor uvisst det er med vort Liv! Som en Skygge, et Aandepust siger Guds Ord, og saa er det isandhed. Lykkelig den, som altid har sine Sager i Orden mellem sig og sin Gud!

Af døde var født nær Trondhjem, Norge, den 29de Sept. 1834. Udvandrede fra Fædrelandet i '71. Boede 3 Aar i Chicago. Flyttede derpaa ud paa sin „Homestead“ paa Highland Prairie nær Dell Rapids, S. D., hvor han boede til sin Død, der indtraf ved et Ulykkestilfælde den 23de Dec. sidstleden. Bratsberg var to Gange gift. Hans første

Hustru døde for 19 Aar siden. Fra dette Ægteskab overlever 7 Børn sin Fader. Det andet Ægteskab varede kun lidt mindre end to Aar, idet han ægteviede sig til Martha Bletkan i Februar 1907, og som saa hastig rammedes af den tunge Sorg at berøves sin kjære Ægtefælle, og som nu alene maa søle Ansvar ved at sørge for og opdrage den lille aarsgamle Hannah Gud gav dem. Dog, det er godt, at ogsaa Mrs. Bratsberg har lært at ty til Herren paa Nødens Dag.

Bratsberg blev valgt til Liv i Gud medens han endnu var hjemme i Norge. Og siden har han altid villet være iblandt Guds Folk. Han var af et noget strængt ydre og hørte til den alvorlige pietistiske Retning. Han blev derfor let misforstaaet. Men han tog sin Kristendom alvorlig, og ønskede og bad om at saa leve nær ind til Gud. Han havde et klart Syn paa Synd og Naade. Fremdeles kan det med rette siges: Vort Samfund, vore Skoler, vor Mission mistede en trofast og varmhjertet Ven, idet den kjære gamle Broder kaldtes bort. Personlig kan jeg aflægge det Vidnesbyrd, at jeg havde lært at holde af Bratsberg som en Fader i Kristus. Sabnet føles derfor dybt af mange af os, men fremfor alt af de sørgende Slægtninge, foruden Hustru og Børn ogsaa en gammel Broder, der bor nær Marshall, Minn.

Menighedens Prest, S. M. Bruce og undertegnede talte ved Baaren.

\* \* \*

Arndt Olsson Borsgaard

var født i Sælby Prestegjeld, nær Trondhjem, Norge, den 14de August 1834. Udvandrede til Amerika '71 og bosatte sig straks i Jackson Co., Minn. Indgik i Ægteskab med Seriana Johnson Ree 17de Juli 1873. Efter et kort Sygelsie afgik han ved Døden den 17de Dec. sidstleden. Dermed fik nok en af vort Samfunds gamle Venner Hjemlov. Olsson, som han i Almindelighed kaldte sig, blev ogsaa valgt hjemme i Norge. Helt fra det første han kom hidtillands har han tilhørt Hauges Sonode. Uagtet han var nok saa frisk, da vi flyttede fra Jackson i Aug. sidstl., sagde han dog bestemt til mig, at v

kom ikke til at mødes mere paa Jorden, og saaledes gif det.

Vi har det sikre Haab, at den gamle Broder, for Kristi Blods Skyld, fik flytte hjem. Gud trøste den efterladte sørgende Enke!

Menighedens Prest, Simon Hanson, talte ved Baaren.

M. O. Wee.

### Til Oplysning.

J No. 9 af „Buddøreren“ er et Stykke fra Kadoka, S. Dak., som trænger til Forklaring, og jeg vil oplyse for Indsenderens Sagttagelse og tillige for dem, som har læst samme, at Hauges Synode har begyndt Virksomhed der for næsten et Aar siden. En Menighed blev organiseret der forleden Sommer ved South Creek af Rev. Evjenth. Menigheden har ogsaa antaget H. Synodes Konstitution, saa om den cerede Indsender ikke er Medlem af nævnte Menighed, saa maa enhver forstaa her er en noksaa god Anledning for baade samme saavel som Børnene. Siden denne Menighed stiftedes er 3 Menigheder til organiseret af Pastor Evjenth. Og S. Dak. Kreds har lovet at lønne ham et Aar udelukkende for dette Strøg, saa det er ikke saa galt, som det høres. Ligeledes kan berettes, at de Besøg af Vægsmænd, der efter Folkets eget Sigende har været blot fra H. Synode skal nævnes nogle som har reist der de sidste 2 Aar: J. J. Daaland, I. Fossum, J. Langbak, C. Skillingstad, D. Larson, D. Andersen, som alle har talet Guds Ord til Folket og dette maa vel hebe Virksomhed ialfald og ogsaa udført af H. Synode.

X.

### III. Alvestads nye Bog,

„Nordmændene i Amerika, deres Historie og Retord“, som er paa 872 store Magasinsider, som gir Oplysninger fra alle norske Sættlementer i Amerika, de gamle saavel som de nyere, og som ledsages af et Dobbelkart over „Det udflyttede Norge“, faaes for \$4.75.

### Fra Arbeidsmarken.

Den Forenede Kirke skal iaar holde sit Aarsmøde i Des Moines, Ia. fra 9de til 17de Juni.

Der før omtalte Bækkelse i Yant-ton, S. D. greb ogsaa mange af Lutheranerne der i Byen. Pastor Mannes Menighed fik et helt Tillæg af Medlemmer som en Frugt af Bevægelsen.

Vore Nyheder blir vist ikke mange og lange denne Uge, og det skyldes vi paa „Grippen“, som vilde blande sig op i Redaktionsarbeidet i nogle Dage, men det voldte mere Besevær end Nytte.

Atter en Indsendelse til „Budd.“ uden at Forfatteren har sendt med sit Navn og derfor lægger vi den bort i Kurven. Af Stemplen udenpaa Brevet ser vi det kommer fra Chicago, og det er alt vi ved om den Sag.

Ogsaa en Surprise. Vi læser saa ofte i Bladene om Surprise og Surprisepartier, og det kom da for mig, at jeg ogsaa skulde give en liden Beretning om noget saadant. Som oftest er det Prester, eller nogen anden i Menigheden, som er Gjenstand for Surprise. Men nu i dette Tilfælde, var det hele vor Frelseres Menighed her i Grafton, N. D. som var Gjenstand for Surprise af sin Sjelesørger. Idet at Pastor Halvorson efter endt Gudstjeneste Søndag den 14de Marts oplagde Betjeningen af Menigheden 3 Maaneder fra nævnte Dato at regne, efter den korte Virksomhed af 4½ Maaned. Nu skal ikke siges meget om denne Sag. Kun dette, at Prester som søger efter Prestekald, burde vel overveie som for Guds Afsyn, hvad de foretager sig, før de gjør det, og ligeledes før de antager Kald, saa de ikke selv bliver stufede eiheller bliver til Stuffer for Menighederne, som kalder dem. Og vi som Menighedsfolk burde paa vore Knæ indfor Naadetronen jøge Gud om Vejledning i alle Ting, og da ikke mindst i dette naar vi skal søge efter Sjelesørger. Gjør vi ikke det, saa er jeg bange for, det vil resultere i Sorg.



Stuffelse og Nederlag, Nædetlag for Guds Riiges Sag, som og for os selv. Maa Herren faa forbarme sig over os, saa vi ikke bliver Skyld i „at Guds Navn bespottes blandt Vantroens Børn.

Broderligt

A. L. Torblaa.

Et Lidet Brev fra Missionær Himmle, som var skrevet med det samme de skulde reise fra Fancheng den 1ste Feb. Inder saaledes:

„Vi har bedet, ventet og haabet, at min Hustru skulde bli bra igien herude, og vi kunde slippe at gaa hjem for hendes Helbreds Skyld. Men som nu et helt Aar snart er gaaret og ingen Forbedring er indtraadt, nødes vi til at vende hjem, om hendes Liv paa den Maade kunde reddes. Yderlig svag og udmavret som hun er, vilde et Ophold her en Sommer til (saavidt Menneſket kan se og forstaa) være hendes visse Død. Jeg ved dette vil bedrøve Vennerne, og ingen bedrøver det mere end os selv; men saavidt vi kan se og forstaa og tro, er dette det ene rette vi kan gjøre. Tak Venner, for I har staaet os bi i Bøn og Haab. Kjære staa os fremdeles bi. Det er ikke nogen let Sag dette at ta paa en slig lang og besværlig Reise med tre Børn og en Moder hjælpeløs som det mindste Barn og saa syg, at der kan være Tvil om hun kan række frem med Livet. Vi gaar ombord herfra i Om. og fra Shanghai med „Manchuria“ den 5te Mars. Om alt ved Guds Bistand gaar vel skal vi være i San Francisco den 29de Mars. Vi stanser for det første i Santa Rosa, som indtil videre vil bli vor Adresse. Det er jo Tiden for Miss Godnefields Hjemreise, saa hun blir med til Frisco, derfra gaar hun til Canada. Saa gaar vi da i Guds Navn. Kom os ihu.

Broderligt

A. L. Himmle.

#### „Budbæreren“ til Canada

Koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Bore Venner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

### Bekjendtgjørelser.

Hauges norsk ev. luth. Synodes 64de Aarsmøde.

Om Gud vil, afholder Hauges norsk evangelist lutheriske Synode sit 64de Aarsmøde i Red Wing Seminariums Kapel begyndende med Aabningsprediken Aftenen til Formiddag, Onsdag den 2den Juni, og fortsætter, om Forhandlingerne kræver det, til Torsdag Aften den 10de Juni 1909. Følgende Sager foreligger til Forhandling.

1. Modtagelse af Indberetninger.
2. Valg af Embedsmænd, samt Valg af Komite, som antydet i Referat fra 1908, Pag. 157: 4; Sml. og Pag. 180, g.
3. Samfundets Missioner: a) Den indre. b) Den ydre. c) Det engelske Arbejde.
4. Samfundets Skoler: a) Red Wing Seminarium. b) Jewell Lutheran College.
5. Bøttestaa Børnehjem.
6. Trykkeriet, Boghandelen og Samfundets Blade.
7. Indstillinger fra Kirkeraadet.
8. Samfundets Finantser.
9. Samfundets Konstitution. Behandles første Torsdag af Mødet.
10. Ritualsagen. Behandles Fredag Formiddag.
11. Konstitution for Jewell Lutheran College.
12. Ny Oversættelse af det nye Testamente. Referat for 1908 Pag. 166.
13. Unge Kvinders Optagelse ved Red Wing Seminarium. Referat for 1908, Pag. 138.
14. Forandring af parlamentariske Regler. Referat af 1908, Pag. 19 og 174.
15. Lærebøger i Religionsundervisningen.
16. Regler for Inspektionsboardet.
17. Behandling af Skrivelsen trykt i Referatet for 1908, Pag. 158—160.
18. Engelsk Salmebog og Søndagskoleblad.
19. Det religiøse Samtaleemne: Den anden Bøn.
20. Andre foreliggende Sager.

Jewell, Ia. den 3die Mars 1909.

C. J. Castvold, Formand.

N. J. Løhre, Sekretær.

Selbu Menighed, La Crosse, Wash., indbyder herved til et Samtaleemne fra 6te til og med den 9de Mai. Mødet begynder den 6te paa Formiddag og Samtaleemnet er Davids Salme 32: 1—7. Skyds vil møde

de besøgende Dagen før Mødet i La Crosse, Wash. Kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse. Paa Menighedens Vegne

J. F. A d r i a n s e n .

La Crosse, Mars 11 1909.

South Dakota State Luther League afholder sit aarlige Møde i Aberdeen, S. D. fra 7de til 9de Mai. Alle lutheriske Ungdomsforeninger inden Staten bedes om at sende to Delegater hver til Mødet og hver Distrikt Luther League anmodes om at sende en Delegat for hvert Antal af 50 Medlemmer i Distriktet. Delegater og andre som agter at bivaane Mødet bør melde sig til Clara Hanson, Sekretæren for Aberdeen Luther League mindst en Uge i Forveien.

D. G l e s n e , Præs.

#### Efterspørgsel.

Julie Anderson, 637 27 Ave., Milwaukee, Wis. ønsker om nogen kunde give hende Underrøtning om hendes Søstrebarn Marie (Hendes Tilnavn ved hun ikke). Hun reiste til Amerika for omtrent 40 Aar siden sammen med Skolelærer Strannes, Hustru og Børn. Denne Strannes fulde Navn ved hun heller ikke. Kan nu nogen efter denne ufuldstændige Beskrivelse give Oplysning om den efterspurgte, saa vær snil og gjør det.

#### En kristeligssindet Pige eller Enke

ønskes til at tage og lave Mad for vor Hus-holdning paa Børnehjemmet. Lad os saa høre fra nogen straks. Rimelig Løn men rig Velsignelse af Herren. Glem ikke, her er en Missionsgjerning at saa gjøre.

Eders i Kristo ringe Brøder

G. G. W a l e n .

#### Bedes erindret.

En hel Del Notes, givne til Afbetaling paa Synodens Gjæld, er for nærværende for-faldne, og enhver som ved sig at have givet en saadan Note anmodes indstændigst om at sende os Beløbet snarest muligt, som vi for nærværende har en større Afbetaling at møde.

D. A. U l v i n

Red Wing, Minn.

#### Kvitteringer

K i n a m i s s i o n e n : Ved Pastor S J Bretle Offer fra Hoff Mgd., Sacred Heart, Minn.....		20.15
Ved S D Houge fra Lincoln Mgd.s Missionsf., Slater, Ia.....		14.00
Ved J J Underdahl Offer fra Bethania Mgd., Frost, Minn. Pastor Oerlund's Kald.....		52.50
Ved Missioner D R Bold fra B D Waller, Twin Valley, Minn., subst. 11te Aug. 1907 \$50, fra Mrs. Lund, Claris-ia, Minn., Pastor Simonson's Kald 5.....		55.00
Fra J B Burt, Cylinder, Ia.....		25.00
Ved Halvor S Ulvenes, Faribault, Minn., testamentarisk Gave efter afdøde Christian A Starbo.....		107.00
Ved Johanne Nelson fra Hemnes Mgd.s Kvf., Christine, N. D., Pastor J S Johanson's Kald.....		10.00
Ved Ole J Nels fra Vor Frelser's Mgd.s Kvf., Rothlay, Minn., Pastor U D Johnson's Kald.....		20.40
Ved Pastor D B Svingen fra Nordland Mgd.s Kvf., Bot-tineau, N. D.....		10.00
Fra Knud Strand, Rothlay, Minn.....		4.00
Fra Mrs. D D Laathe, Elmora, Minn.....		10.00
Ved Pastor J N Sandven fra Bethlehem Mgd.s Kvf., Norway, Ia. 10, Christ Bøker, Norway, Ia. 5.....		15.00
Ved T O Mehus fra Mecaboth Mgd.s Missionsf., Mari-etta, Minn., Pastor T T Does Kald.....		15.00
Ved Oscar S Olson pr. Prof. S S Giftad fra Red Wing Seminars Missionsf.....		3.00
Ved Prof. S S Giftad fra J A Hofstad, Norwich, N. D.....		10.00
Ved T J Hagen pr. Prof. S S Giftad fra Ref. Mgd., Grand Forks, N. D.....		25.00
Ved Pastor C J Eastvold fra Clear Lake & Ellsworth Mgd.s Bifeg., Jewell, Ia.....		47.50
Ved Pastor A D Oppegaard fra S Knudson, Plattville Mgd., Pastor Mortvedts Kald, Minnoka, Ia. 10, en ubenævnt i Norway, Ia. do. Kald 20.....		30.00
Ved C Vilsethun fra Ole Torgerson, Ingleside, Neb. 1, Jver L Fineide, De Samere, N. Dak. 2.40, Mary Wag-nish, Kenricks, Wash. 5, ved Pastor Kleveland fra Mrs. Dee, Decorah, Ia. 1, ved Pastor D M D Bee fra Mtre Belmont Kvf. do. Kald 10, Chr. Gran. Bottineau, N. Dak. 2.50.....		21.90
Før Kvitteret for.....		495.45
		10,449.56
		10,945.01

Børnehjem i Kina: Ved Mrs. Pastor C J Eastvold fra Smaapigef, i Jewell, Ia.....	15.00
Før Kvitteret for.....	610.66
	625.66

B i b e l s k o l e i K i n a : Fra Mrs. J M Pittreness, Beresford, S. D., sidste Aars Indtægt af Søndagsæg.....		3 00
Ved Mrs. Prof. Edw. D Ringstad, Red Wing, Minn. fra „Missionsbuen“.....		40.00
Ved Mrs Nellie Nelson fra „The Young Ladies' Bible Class“ of Trinity luth. Church, Chicago.....		5.00
Før Kvitteret for.....		48.00
		365.55
		413.55

Underhold af Evang., Bibelb. Lærere og Børn: Ved Pastor A D Oppegaard fra Salem Mgd.s Kvf., Leeds, N. D. for Skolepigen „Wu-Chuen-gueh“.....		15.00
Ved Pastor D M D Bee pr. C. Vilsethun fra Mtre Belmont Kvf. do. Kald.....		8.00
Ved Oscar S Olson pr. Prof. S S Giftad fra Red Wing Seminars Missionsf. for en indført Arbejder.....		25.00
Før Kvitteret for.....		48.00
		2485.90
		2533.90

Hospital i Kina: Fra Mr. „B.“, Michigan City.	2.00
Jnd.....	768.63
Før Kvitteret	770.63

Personlige Gaver: Til H N Rønning: Ved Prof. H H Ekblad fra Mrs. H Hjermstad, Valaton, Minn.	
1. F H Volkstad, Norwich, N. D. 2. ved Mrs. F D Olson fra nogle Missionsvenner ved Arkdale, Wis. 5.....	8.00
Ved Pastor C E Holter fra A Dahle, Kenyon, Minn.....	2.00
Fra H F Grotte, Gendrum, Minn.....	5.10
Til Lægemissionær F M F Gotvedt: Ved Prof. H H Ekblad fra Mrs. H Hjermstad, Valaton, Minn.....	1.00

Før Kvitteret for	16.10
	520.88
	536.98

Johemissionen: Ved Prof. H H Ekblad fra F H Volkstad, Norwich, N. D.....	2.00
Ved H T Monson fra Mayville Mgd., Mayville, N. D.	
Offer under Kredens Missionsmøde 4-7 Mars.....	30.00

Før Kvitteret for	32.00
	417.30
	449.30

J. J. Rendahl, Kasi.

Til Kirke i Chief River Falls: Møbtøget fra St. Johns Kvf., Sioux City, Ia. Pastor Edw. Johnson Kald.....	10.00
Fra Pastor A A Dahl.....	5.00

Før Kvitteret	15.00
	38.41

Hjertelig Tak til Giverne. Lad andre følge Eksemplet.  
A. M. Dahle.

Til Mayville Kreds Indremission: Ved Emisiter Iver Grimstrup: Offer i Midaros Mgd., Pastor Bergers Kald.....	5.95
Offer i Stillefald Mgd., Pastor Bergers Kald.....	8.65
" i St. Ramson " " " ".....	13.35
" i Valdheim " " " ".....	10.75
" i Rathryn " " " ".....	1.35
" i Nordheim " Pastor Nesbigs Kald.....	4.45
" i Spring Creek " " " ".....	5.05
" i Scandia " " " ".....	10.45
	60.00

X. J. Hagen.

Til Betheesda Børnehjem: Ved Mrs. Rev. N Oerlund fra St. Pauls Mgd.s Kvf., Edinburgh, N. D. en Pakke med 5 Par Buxer, 1 Jacket, 1 Apron, 1 Kjole, et Stykke Hardsangertøj, en Pakke med Ulbgarn. Fra Howard Jordan, Dawson, Minn., et par Vanter.—Ved Mrs. Erik Sviggum fra Arendahls Mgd., Fillmore, Minn. 6 yds. Sheetting, 6 yds. Duting, 4 yds. Calico, 5 Handterchiefs, 6 Dolls, 4 Pencils, 2 Toy Vas-fets, 5 Balls, 1 Toy Watch, 2 Toy Gorjes, 2 Bøges Toy Blocks, 2 Bars Soap, 4 Dolls, 11 Pencils, 1 Cup & Saucer, 1 Plate, 1 Mouth Organ, 2 Bøges Toy Printing, 1 Bøge Toy Dishes, 2 Picture Frames, 2 Drawing Slates.—C A Berg, Sherman, S. D. 1 Quilt & Mittens.—Ved Mrs. H Johnson fra Riverfide Mgd.s Kvf., Dawson, Minn.: Mrs. H Nelson 11 yds. Løi, 1 par Vanter, 1 par Strømper; Mrs. A Emerson 2 par Vanter, 2 Sweaters, 6 Handterchiefs, 1 Cap, 1 Suit Underklæder; Mrs. A Volkstad 1 Blanket; Mrs. H Halvorson 1 Apron; Miss N Swenson en Del brugte Klæder; Mrs. C Albre 1 Suit Underklæder; I Bergeland 1 Suit Underklæder; Mrs. D Retrum 1 Overall, 1 par Vanter, 1 par Strømper; Mrs. C Hill 1 Scarf, 2 Caps, 1 par Stø; Mrs. Sundby 1 par Strømper, 1 par Stø; Mrs. R Danielson 2 Suits Underklæder; Mrs. B Dale 10 yds. Dutingkannel; Miss Stotterud 1 Apron; Mrs. D Stenion 1 Quilt; Mrs. A Anderson 1 Overall, 1 Skirt; Mrs. H Strand 1 Skirt, 1 Drejs, 1 par Vanter; H. nnah Strand 1 Duffe; Mrs. J Thorson 1 Quilt; Mrs. Solt 2 Suits Underklæder; Mrs.	
--	--

Strattemoen 2 par Strømper; Mrs. H Johnson 3 par Bude-bar, 1 Towel; Mrs. D Nels 2 Skirts; Mrs. Vallem 1 Quilt; Mrs. E Danielson 1 par Budebar to og en halv yds. Dutingkannel, en Del Candy og Beans; Mrs. Rev. Øvrebahl 2 Suits Underklæder, 6 Handterchiefs; Mrs. D Berle 1 Suit Underklæder, 3 yds. Toweling; Mrs. B Berg 10 yds. Toweling; Mrs. J Stratte 1 Suit Underklæder, tre og en halv yds. Dutingkannel; Mrs. E Ruud 1 Bøge Suit, 5 yds. Toweling; Mrs. D Bergeland 2 par Strømper; Mrs. J Berle 1 par Strømper; Mrs. Clauson 3 Caps.—Fra Hre Belmont Kvf., 1 par Buder, 1 Quilt; Mrs. Sigr Huleby 1 Quilt; Mrs. Ole Ingebrighson 1 Skjort, 1 Kjole, 1 Bluse, 1 par Budebar; Mrs. D Wiler 1 par Strømper, 1 par Vanter, en Del Garn, og nogle brugte Klæder; Mrs. Meium 5 par Strømper, 2 par Budebar, 10 yds. Calico, 1 Waist.—Fra Hendricks, Minn., Mrs. J F Nuttum 2 par Strømper, Miss May Digre 1 Quilt, Mrs. Beber Forieth 1 Bluse, 1 Kjole, 1 Skjorte, 1 Skjort, Mrs. B H Kirk-vold 1 par Vanter, 1 par Budebar, Mrs. P B Hagen 1 Bluse.—Mrs. H H Soffen, Vikoria. S. Dat. 1 Coat.—Mrs. Christian Johnson, Canby, Minn., 1 Quilt, 1 Par Vanter, 1 par Bude-bar, en Del Bømmetørklæder og Silkebaand.—Mrs. Andreas Maland, Arendahls Mgd., 1 Toy Coffee Set, 1 Toy Tea Set, 1 Toy Tin Set, 12 Pencils, 2 Drawing Slates, 2 Toy Printing Bøges, 3 Sets of Toy Seher Ware, 1 Toy Organ, 1 Toy Ark, 4 Dolls, 2 Bøge Card Frames, 1 little Yante Carpenter, 1 Toy Game.—Fra John Dolliver, Iowa 2 Dreises, 1 Skirt.—Fra Emmanuel Søndagskole, Bæresford, S. Dat., et nyt Dr-gel for Skolehuset og en ny Schmatfine.	
--	--

Hjertelig Tak til alle Givere  
G. G. B a l e n.

Bidrag til Diaconisfjhemmet i Minneapolis: Til Bhagefondet: H A Levaas, Petersburg, Nebr.....	5.00
C H Gustrub, Spicer, Minn.....	5.00
C B Hiding, Berley, Minn.....	2.00
Samlet ved Mrs. E Thompson, Bird Island, Minn.....	2.00
Iver J Teigen, Lowry, Minn.....	5.00
Hans O Oium, Towne, N. D.....	10.00

Til Iøhænde Udgifter: Basket Party ved Mrs. Hans Olson, Moorle Lake, Minn.....	12.00
Samlet ved Mrs. John G Aune, Gay, Wash.....	5.60
Samlet ved Mrs. Engborg Anderson, Essian, Ia.....	4.75
Mrs. I Tellefsen, Kirkford, Wash.....	2.00
G Hendrickson, Chabbona, Ill.....	1.00
Erik Wallseth, Bøyd, Minn.....	1.00
Basket Supper hos Mrs. H Gilverton, Blanchardsville, Wis.....	8.40
Samlet ved Mrs. Maren Tollefsen, Cumberland, Wis.....	5.1
Mrs. Andrew Johnson, Finley, N. D.....	1.00
Samlet ved Mrs. Landa Olsen, Jack n, Minn.....	2.00
Intetrafesten, Tref. Mgd., Hennings, Minn., ved Lena Halvorson.....	9.25
Mrs. J O Malsund, Granite Falls, Minn.....	2.00
Samlet ved Mrs. Marie Halvorson, Mondovi, Wis.....	6.25
Ubenebent.....	1.00
Samlet ved Mrs. Fredricka Thompson, Baynesville, Minn.....	7.00
Samlet ved Mrs. Anna Sorensen, Sherwood, N. D.....	1.20
Samlet ved Hans Nilsen, Bierpont, S. Dat.....	4.75
Mrs. Pernille Langenes, St. James, Minn.....	2.00
Mrs. Matt. Olsen, Woodward, Ia.....	2.00
Samlet ved Mrs. M R Mehls, Winnsmade, N. D.....	3.25
Samlet ved Bertha Tweed, Jessie, N. D.....	2.50
Mrs. J Strandberg, Glenwood, Minn.....	50
Samlet ved Rev. J D Hoyum, Torfin, Minn.....	2.75
Samlet ved Mrs. Anna Nord, Churches Ferry, N. Dat.....	5.00
Mrs. Thora Leen, Jackson, Minn.....	1.00
Eben Mgd.s Kvf., Salesville, Wis., ved Rev. R Anderson	5.00
Samlet ved Mrs. Julia Nelson, Clear Lake, Ia.....	1.00
Mrs. S Lintrum, West Gate, Ia.....	1.00
Samlet ved Mrs. Eiken, Eagle Bend, Minn.....	5.17



Samlet ved Mrs. G N Ambie, Colfax, Wis.....	4.00
Mrs. L Jacobson, Jewell, Ia.....	1.00
White Cross Society, Greenwood, Minn., ved Annie S Barnefs.....	5.00
Samlet ved Mrs. Anna Mattson, Mpls.....	12.00
Mrs. A Nelsen, Rochester, Minn.....	1.00
Samlet ved Mrs. F Jerven, Fairfax, Minn.....	2.75
Samlet ved A S Mathre fra Mrs. Jnger O Severien, Story City, Ia.....	2.00
Mr. & Mrs. Ole J Engen, Warren, Minn.....	1.00
Samlet ved Mrs. W L Johnson, Benson, Minn.....	7.75
Mrs. G S Anonby, Kasson, Minn.....	1.00
Mrs. Betsey Eversen, Yorkville, Ill.....	1.00
Samlet ved Jens Jensen, Bay City, Wis.....	4.00
Samlet ved Mrs. Sina Chilson, Florence, S. D.....	7.50
Mrs. R D Goltz, Aurora, Ill.....	1.00
Mrs. Frank Stensberg, Mpls.....	1.00
Samlet ved Mrs. S E Garberg, LaCrosse, Waih.....	2.50
Mrs. S S Gunnes, Albertcombte, N. D.....	1.00
Karl Hjornstad, Bart, N. D.....	1.00
Mrs. A O Norberg, Bottineau, N. D.....	1.00
Samlet ved Aug. Bredesen, Chief River Falls, Minn.....	1.50
Rindals Kof., do. do.....	5.00
Hans D Gouland, Saultantown, Ia.....	25.00
A A Elthon, ved do. do.....	5.00
Kof., Columbus, N. D., ved Mrs. J Regaard.....	6.00
Mrs. J Pedersen, Spicer, Minn.....	2.00
Samlet ved Mrs. M Christensen, Janita, Minn.....	4.00
Wm. B Nelsen, Grove City, Minn.....	1.00
Til Fripatienter: Mrs. G E Lurken, Hatton, N. D.....	1.00
Marit Behn, Duluth, Minn.....	2.00
John Bohre, Burbank, S. D.....	2.00
Basket Party ved Mrs. Hans Olson, Moose Lake, Minn.....	12.00
Wm. Anderson, Stanwood, Waih.....	1.00
Samlet ved Mrs. Marit Pedersen, Bonduel, Wis.....	3.00
Julia S Dahl, Ros, N. D.....	5.00
Samlet ved Mrs. G A Stappel, Bang, N. D.....	5.65
Samlet ved Mrs. Landa Olson, Jackson, Minn.....	2.00
A J Loon, Mt. Vernon, S. D.....	5.00
Ole D Ruff, Bellmont, N. D.....	1.00
Samlet ved Mrs. Ole A Bryn, Berwick, N. D.....	10.35
Mrs. Christ O Hageleth, Berwick, N. D.....	1.00
Samlet ved Hans Nilsen, Pierpont, S. D.....	8.50
" " Mrs. R R Mehus, Brinsmade, N. D.....	1.75
" " Bertha Tweed, Jessie, N. D.....	3.50
Mrs. Emil Hanson & Ebelyn Hansen, Watwater, Minn.....	2.00
Samlet ved Mrs. Julia Nelsen, Clear Lake, Ia.....	6.35
" " Mrs. G N Ambie, Colfax, Wis.....	3.50
" " Mrs. G Mune, Milton, N. D.....	1.00
Ranneftad Mgd.s Kof., New London, Minn., ved J S Christensen.....	5.00
Samlet ved J S Christensen, New London, Minn.....	2.35
Mrs. A Nelsen, Rochester, Minn.....	1.00
Samlet ved Mrs. Ole Hanson, Lonsdale, Minn.....	5.25
" " Mrs. Gilbert Olsen, Osakis, Minn.....	6.00
Tommy J Peterfen, Star Prairie, Wis.....	1.00
Rollett Booren Mgd., Wagleb, Minn.....	3.92
Mr. & Mrs. Ole J Engen, Warren, Minn.....	1.00
Samlet ved Mrs. W L Johnson, Benson, Minn.....	2.25
" " Mrs. Erla Ryboold, Roslyn, S. Dat.....	1.50
" " Jens Jensen, Bay City, Wis.....	8.63
" " Christian Anderson, Rothsfah, Minn.....	8.00
" " Mrs. Christ Amundsen, Yonn, S. D.....	3.60
" " Mrs. Sina Chilson, Florence, S. D.....	11.00
" " Mrs. Regine Holte, Benson, N. Dat.....	5.00
" " Mrs. W R Anderson, Elmdale, Minn.....	5.00
" " Mrs. M Christensen, Janita, Minn.....	2.50
Mrs. S O Hanson, Kenmare, N. Dat.....	1.00
Marsbidrag: B A Eagen, Stanwood, Waih.....	1.00
J Strandbys, Glenwood, Minn.....	1.00
Rev. G Hjerstad, Maion, Wis.....	1.00
Olaf S Reis, Mpls.....	1.00
Mrs. Wiley, Chippewa Falls, Wis.....	1.00
Rev. Carl Bang, Ruggby, N. D.....	2.00
Rev. T J Knutien, Radcliffe, Ia.....	2.00

E. B. Garbo, Kasperer.

## Ved Adressforandring

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plad Umulighed for os at foretage Forandringer, som vi ikke er istand til med „vor formrkedte Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore tusinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor baade os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

## Gjør os den Tjeneste

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. E. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opsigelse, Adressforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. Lilletun, Red Wing, Minn. Dersom man erindrer sig dette og gjør der- efter vil man spare megen Tid, Arbeide og ekstra Omkostninger for hver af os.

## Norge.

73 baare Billeber fra de mest kjendte og baakre Turisttrakter i Norge. Det er Sommerbilleber og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet i vakker komponeret Bind. Størrelse 9x12 Tommer. Pris... 1.75

## Vinterliv i Norge.

32 helfides og 14 halofides, samt 38 mindre Vinterbilleber fra Norge. De er fra de baakre Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografer af A. B. Wisse. Det er nylig der er taget hen- syn til den henrivende baare norske Vinter og Billeberne maa sees for at paafjønnes. De er ind- bundne til en Bog 9x12 Tommer med en Indle- dning af Rosenkrantz Johnson. Pris..... 1.50

## Norges Byer.

Billeber fra Norges Byer. Kunsttryk af Foto- grafier paa dertil forarbejdet Papir. Sjelden baare. Størrelse 8x12. Helfides Billeber 6x9 Tommer. Billeber fra følgende Byer: Kristiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Nationaltheateret og Akerhus; Drøbak, Moss 3 Billeber; Fredrikstad 7 Billeber; Sarpsborg, 3 Billeber; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billeber; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger Røros, Drammen, Ringsberg, Holmeftad, Hønefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeber; Røssgrund, Etien, Brevik, Langeund, Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Flekkefjord, Mandal, Farund, Egersund, Sandnefs, Stabanger, Gaugesund, Bergen, Fjsetorvet, Florø, Vale- fund, Molde, Christiansund N., Levanger, Sten- fjer, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Ransø, Bodø, Mosjøen, Kabelvaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Samnerf, Bardø og Badø. Indbundet i vakker komponeret Bind, \$1.75. Send Ordre til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.

## Bøger,

der faaes i vor Boghandel og anbefales paa det bedste:

Ahlfeld, Dr. Friedrich. Menneſkelivet i Guds Ord's Lys. Indb. 85c. I bedre Bind med Guldsnit 1.20.

Anderſen, D. M. Kristelige Sange. Indb. 35c

Aubert, Eliſe. Et Juleminde. Indb. 1.00

Berg, C. D. Tro kun. Korte Evangeliepredikener for Ungdommen af ſvenſke geiſtlige. Jb. 75c

Bonar, Dr. Horatius. Veien til Fred. En Bog for betymrede. Indb. 50c.

Borchgrevink, Johanna. Fra Pigeaſylet i Antananarivo. Indb. i Chirtingsbind 40c.

Breve fra Himmelen, eller Jordebrevet ſeet i Ewighebens Lys. Chirtingsbind 1.00

Brown Whillez. Den unge Piges Virkefelt i og udenfor Hjemmet. Indb. 1.20. Do. med Guldsnit 1.45.

Børnenes Harpe. Aandelige Sange for Søndagsſkolen og Hjemmet. Breſjet Værreſsbind 30c. Do. med Muſik 60c.

Dahle, P. Livet efter Døden og Gudsrigets Fremtid. Chirtingsbind 2.25.

Defoe, Daniel. Robinson Cruſoe. Indb. 50c

Det fortabte Barn eller Ralph Harbingtons Levnet og Død. Indb. 30c.

Diehoff, C. F. Sandheden i Kristus, fremſtillet i Predikener over Kirkearets Høimæſetektier. Indb. 2.40.

En ſand Kiſtens Kjendtegn. Indb. 1.10.

Himle, Th. Paſtor. Guds Bøie med et gjenſtribigt Folk. Med 62 Billeder. Indb. 1.00.

Laache, N. J. Luſandagtsbog. Indb. 1.60 Do. ſmukt indbunden med Guldsnit 2.20.

Predikener over Høimæſe- og andre Tekſter. Indb. 1.75.

Lær mig, Herre, din Veil En Konfirmationsbog. Dette er en ny Bog paa 67 Sider, ſmukt indbunden, ſom ſendes for 25c.

Naar Jeſus kommer ind i Huſet", af Paſtor Rildahl. Sendes portoſnit for 60c.

Nonnen, Emily. To Julefortællinger. Jb. 35c

Siedel, Ernſt, Dr. Veien til evig Ungdom. Livsvisdom for Unglinge. Indb. 75c.

Veien til evig Glæde. Livsvisdom for unge Piger. Indb. 1.05

Rollmar, A. Seet ved Lys. Kortællinger. Indb. 50c. Do. Chirtingsbind 75c.

Breſtegaarden i Harzen. Fortælling. Chirtingsbind med Guldsnit 1.30

Lykkelige Menneſker. Seks Fortællinger. Jb. 80c.

Tre Juleſtæner. Chirtingsbind 1.10

Blot jeg bliver ſalig. Fortælling fra Livet af A. v. S. Indb. 1.00.

Friis, N. J. Til Julebordet. Fortællinger. Indb. 85c.

Arctander, Jno. B. Trykt for Tvilere. I Omſlag 35c.

Diſſelhoff, Dr. Julius. Dr. Martin Luther i Ord og Billede for gamle og unge. Chirtingsb. 80c

Fefſtrub, Stykker og Dialoger til Gjengivelse ved Børnefeſter Ungdomsrapder etc. Indb. 50c.

Fredsbafunen. Salmer og Sange til Brug i Menigheden ved Siden af Salmebogen. Jb. 40c.

Do Muſikudgave 2.00.

Fredsrøſten. En Samling af Sange til Brug i Indremiſſionens Tjenefte. Indb. 50c.

Frydetoner. Sange fra Ungdommens Ven. Alle tre Bind i en Bog 3.50.

Functe, D. Luſandagtsbog. Indb. 2.00.

Gofzner, Johannes. Statiſke. Indb. 60c. I halv Marokko 90c. Do. med Guldsnit 1.15.

Do. paa engeliſt 75c.

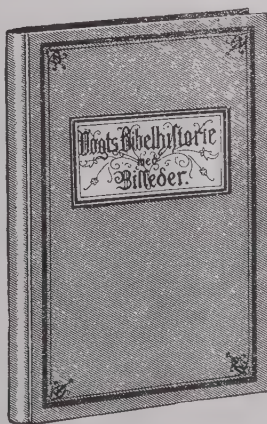
Harpen. En Sangſamling. Alle fire Hæfter i et Bind 1.00.

Bernhoft, Th. C. Følg Jeſus. En Bog for Konfirmander. Indb. i Chirtingsb. 60c. Do. med Guldsnit 80c.

Hans Niſſen Huges udvalgte Skrifter Jb. 1.00

Nagaard G. Da Ankeret ſaldt. En Julehiſtorie. Indb. 75c.

## Illustreret Bibelhistorie



med lidt af Kirſens Hiſtorie. Af Volrath Vogt Revideret efter den nye Bibelo-verſættelſe. Trykt paa fint Papir, med et Kart og 53 Illuſtrationer. I Silf Cloth med fortitel paa forgyldt Grund paa Siden. Huges Synodes Forlag 0.45

Ordres indſendes til

C. Lilletun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

## Alterbrød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priiſer, portoſnit tilſendt:

I Weſter paa 100 Stykker 25 Cents.

I Weſter paa 250 Stykker 50 Cents.

I Weſter paa 500 Stykker 80 Cents.

I Weſter paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indſendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn

# History of the Great Reformation

in the times of

## LUTHER AND CALVIN.

*Comprising Germany, Switzerland, France, England and Italy.*

BY J. H. MERLE D'AUBIGNE, D. D.

Pres. of the Theological School of Geneva.

Illustrated with many Views, together with the Luther Memorials.

*Scenes from the life of Martin Luther, in fifty pictures of the most memorable events in his remarkable career.*

From Designs by Gustave Konig. With descriptive Sketches by Heinrich Gelzer.

**1096 Pages nicely bound in one Volume ..... \$2.50**

**Hauges Synod Book Dept.,  
Drawer H, Red Wing, Minn.**

WHAT SOME OF OUR LEADING PROFESSORS SAY ABOUT THIS BOOK.

Merle D'Aubignes Reformati-  
onshistorie er allerede gammel, men  
vedbliver at beholde sit Værd som  
en gripende og folkelig Fremstilling  
af den vælbige, aandelige Friheds-  
kamp, som af gubvatte Mænd før-  
tes mod det romerske Pavevælde i  
det 16de Aarhundrede. Der vil  
virke velgjørende paa alle sand-  
hedelskende Læsere.

Georg Sverdrup,  
Bestyrer Augsb. Sem.

Minneapolis, Minn. Dec. 1904.  
Reformationen, Herrens største  
Gjerning for sin Kirke efter dens  
Grundlæggelse, bør enhver Kristen  
og fremfor alt en Lutheraner kjen-  
de. Merle D'Aubignes Reforma-  
tionshistorie er almindelig anseet  
som en af de værdifuldeste Bøger  
om den.

M. D. Bockman,  
Bestyrer af Den Forenede Kirkes  
n. l. Seminar.

Although D'Aubigne be-  
longed to the Reformed Church  
and has not succeeded in all  
respects in being fair to the  
Lutheran Church in his History  
of the Reformation, I regard  
this history as a very valuable  
work. It is written in a popu-  
lar, vivid, and interesting style  
and is well worth buying and  
studying, although it must be  
read critically.

—E. Hove,  
President Luther Seminary  
Hamlin, Minn.

### Harpelegeren med Guitarstole.

Harpelegeren, 10 Sange med Musik og  
let udførligt Guitarakkompagnement og Præk-  
tist Guitarstole til Brug ved Selvfstudium i  
Guitarspil, i et Bind, stort Format og smukt  
indbundet i Skirtingsskind med sørgylt Titel  
paa Siden \$1.00. Denne Bog er den eneste  
i sit Slags i det nordste Egn. Begge Bøger  
udgjør tilsammen 122 store Sider Bogen  
anbefalet af Fru Walborg Hovind Stub, Prof.  
Sven Ostebal, Pastor L. M. Børn m. fl.  
Tefsbogen koster bare 25 Cents. Musik og  
Akkompagnement arrangeret af Kristian Nels-  
son. Guitarstolen er ogsaa udarbejdet af ham.

Send Ordres til C. Lillethun, Drawer H.

Red Wing, Minn

### N y B o g .

JOHN GOSZNER'S TREASURY containing Bi-  
ble meditations for each day in the year with  
devotional songs to the furtherance of family  
prayer and piety.

Dette er en ved Augsburg Publ. House ud-  
kommet engelsk Udgave af Johan Goszners Skatti-  
ste. Denne Bog er af stort nordste Kirke- og Kristen-  
folk saa vel kendt og elsket, at nogen Anbefaling  
Bogen er neppe paafrævet. Vi glæder os nu over  
at Augsburg Publ. House har vist den Foretagelse-  
hed at udgive denne Bog paa engelsk. De yngre  
iblandt os vil være glade ved at faa fat i den.

Bogen er paa 400 Sider med klar Tryk og i Skir-  
tingsbind og koster portofrit tilsendt 75 Cents.  
Bestillinger sendes til

[Hauges Synod Book Dept.  
Red Wing, Minn.



### Lithograferede Mottoes

med paatrykte Skriftstæder i Sølvs, til at hænge paa Væggen til 10c pr. Stykke.

### Illustreret Katalog

over Bøger i Hauges Synodes Boghandel vil blive tilsendt frit paa Forlangende.

Adresse: C. Lilletun, Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Bøllefesttiden i Femtiaarene. Shirtsbind 75c.

### Med dette Nummer

vil „Buddæreren“ følge Synodens Beslutning blive standset til alle dem, der ikke har betalt Bladet fuldt ud for mindst 1908. Se derfor efter paa Adresselappen, hvilken Tid Deres Blad er betalt for. Staar der paa Bladet 07, da er Bladet betalt til Udgangen af det Aar, eller med andre Ord: Det betyder, at Bladet er betalt til 31te Dec. 1907. Vigesaa, hvis der staar 08, saa er Bladet betalt til 31te Dec. 1908. Man vil erindre sig dette.



### Pioner og Orgler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og navn hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket Instrumment til Dagens aller laveste Priser. Nævn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
318-320 Nicollet Ave.  
MINNEAPOLIS MINN

Carl Haugland, Præs.

### Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Tyve Aars Erfaring. Send for illustreret Katalog.  
August Klugstad,  
Marinette, Wis.

### Dr. Tønnes Thomas Sanitarium for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Korste Kurser, nordt Leveaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

### Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Bøglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bøgmærker:

„Fulehilsen“; „Kjætaarskilsen“; „Hilsen til mit Fædreland“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Hjertelig Blyndstning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“.

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

### Alterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udførelse. Bedste Betingelser. Rigboldig Motivsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: Adolf Jøss, Story City, Iowa.

### Bedes erindret.

Naar vore Menigheber indsender Penge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorløn sendes til Rev. J. P. Gasjeon, Kasson, Minn.

Penge til Synodetkassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondstassen og Revell Luth. College) sendes til Mr. O. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre Hedningemissioner sendes til Rev. J. J. Rendahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til Prof. G. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Betskabs Børnehjem sendes til Rev. G. D. Wit, Route 3, Veresford, S. D.

### „Buddæreren“

udgives af Hauges nordt evangelisk lutheriske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

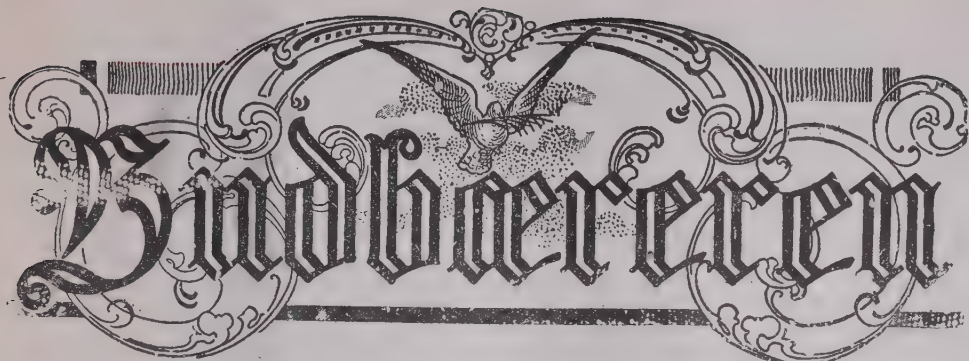
Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor E. C. Holter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Betydningen af Jesu ubesmitte Udfangelse; 2. Red Wing Seminar; 3. Coeducation ved Red Wing Sem. 4. Om Tilgivelsen af Kristus og hans Naade; 5. Dødsfald; 6. De be trygge! 7. De bedste Velskete; 8. En Sang; 9. En betimelig Læse; 10. Om Ritualet; 11. Læse, Udtalelser i kristelige Samtalemdøder; 12. Fra Mødet i Aba Krebs; 13. Det nye Testamente; 14. Kinamissionen; 15. Kort Beretning om Dødsfald; 16. Til Oplysning; 17. Fra Arbeidsmarken; 18. Betjendtgjærelser; 19. Kvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 14

Lørdag den 3die April 1909.

41de Aar.

### Palmesøndag.

Folkenes Konger er udmærkede fremfor andre ved Høihed og Glæde, Kristus ved Ringhed og Ydmyghed. Jordens Fyrster seier ved sit Folks Blod, han ved sit eget. Saa høit andre Herskere stiger op for at vinde sig selv Magt og Rige, tusind Gange dybere stiger han ned for at vinde Herlighed og Salighed til os. Er da ikke han høi og stor? Gier ikke han Magt og Herlighed? Han bærer alt med sit Kraftes Ord, og alle Himmels Hærskarer tilbeder ham. Det er ikke af Mangel paa Kraft han er den ringeste, men af Almagt og ubegrænset Kjærlighed. Dog er hans Ringhed ingenlunde Skin og forestillet Ydmyghed, han har i Sandhed fornedret sig, han er stegen saa dybt ned for at ramme vor Fiende og hente os fra Døden. Hans Kongerige er ikke af denne Verden; ikke jordiske, men himmelske, ikke legemlige, men aandelige Goder stjerker han os. Ydmyghed, Sagtmodighed, Taalmodighed, Kjærlighed, Barmhjertighed, Fred og evig Salighed er hans Gave til sit Folk.

Just idet han gaar ind til Jerusalem for at lide Døden, holder han dette kongelige Indtog. Saa maatte det være. Ved Korsens Død skal han tilintetgjøre Djævelens Magt og grundlægge sit Rige. Han kommer nu for at ophøies og drage alle til sig (Joh. 3, 14). Det er fæst, han er bleven korsfæstet, og han er opfaren til Faderens høire Haand. Han sidder paa Guds Kongesol.

med al Magt i Himmelen og paa Jorden og staar dog midt imellem os med Mildhed og Sagtmodighed. Alle, som tro paa ham, er reddede ud af Mørkets Magt og bor inden dets Riges Volde, hvor Barmhjertigheden og Sagtmodigheden fører Septeret, hvor Miskundhed og Sandhed møder hinanden og Retfærdighed og Fred lysker hinanden. Denne Naade nyder vi nu i Troen. Saligt er for os hans Indtog Palmesøndag, da han kom og blev Syndoffer. Salig er for os hans Naademagt over Synden og alt ondt i vore arme Hjerter. Men vi skal saa se ham; han skal endnu holde et Indtog, saa saligt for de fromme, at Jubelen aldrig i Evighed skal standse. Imidlertid takke vi dig for dit Kongetog Palmesøndag, hylder dig som vort Hjertes Konge, tilbeder dig som vor Gud og bønkalder dig ydmygelig om denne store Naade: at saa lægge os for dine Fødder, med alt, hvad vi er, og alt, hvad vi har. Tag og brug det, Herre Jesus, til dit Kongeriges Udbredelse; tag os med dig paa Korsveien, og brug os i alt til din Sandheds og Naades Seier paa Jorden.

O Jesu, gid jeg kunde, Som jeg saa gjerne vil,  
Dig ære nogenlunde, O hjælp mig selv dertil!

Jeg gjerne mine Klæder For dig vil lægge ned,  
Jeg med i Flokken træder, Som er med Ta-  
bered.

Jeg bær og mine Palmer For Vrens Konge  
frem,

Jeg synger mine Salmer, O Jesu hør dog dem.

GLU Library

2400 Ridge Road

Hayward, CA 94709

(510) 649-2500

subject to recall.



Mit Hosianna klinger Ved din den gode Vland,  
Mit Hjerte sig opsvinger, Oplettet ved din  
Haand.

Til Lykke, o til Lykke, Du Vrens Konge gik,  
Min Død at undertrykke, Og hav saa evig Tak.  
L a a c h e.

### Den lutheriske Missionskonferens i Minneapolis.

Lægmand og Prestes fra ti for-  
skjellige lutheriske Synoder  
var tilstede.  
(N. N. N.)

Det Møde, som den lutheriske Missions-  
konferens holdt i Minneapolis den 14 og 15  
Mars var mere vellykket end mange endog  
havde haabet.

Da der ved Forretningsmødet blev  
spurgt „Har denne Konferens udført noget  
af Bigtighed, som ikke kunde været udført  
paa nogen anden Maade, og er der noget af  
Bigtighed, som kun en saadan Konferens kan  
gøre, og ønsker I, at den skal fortætte“, saa  
var der kun et Svar: Denne Konferens har  
gjort et Arbejde, som bør fortsættes her i  
Byen og udover Staten blandt de lutheriske  
Brødre. Den ene Lægmand efter den an-  
den, den ene Prest efter den anden, svensk,  
dansk, norsk, tysk, engelsk havde den samme  
Mening om den Sag. Der var ikke en ene-  
ste en som sagde imod, og Lutheranerne plei-  
er ikke at være rædde for det, naar de tror  
det kræves.

Det blev derfor besluttet, at den Komite,  
som havde faaet istand denne Konferens,  
skulde fortsætte, indtil de lutheriske Menighe-  
der i Minneapolis, som maatte ønske det,  
havde valgt Repræsentanter, der sammen  
med Prestes fra samme Menigheder, som er  
officio Medlemmer, skulde udgjøre den per-  
manente Komite. Denne Komite skulde an-  
se det som sin Opgave: For det første, at  
arrangere lignende Møder i Minneapolis og  
udover Staten og endelig for en Stats Kon-  
vention; for det andet, gennem Pressen at  
gøre det lutheriske Missionsarbejde i ældre

og nyere Tid bekendt for Lutheranere og  
andre Bekjendelser.

Det kan her nævnes, at Konferensen ved  
Resolutionen udtalte sin hjertelige Tak til  
Pressen fordi den saa beredvilligt havde aab-  
net sine Spalter for Konferensen, samt ud-  
talte det Haab, at siden Missionsbevægelsen  
holder hver Dag paa at blive en større og  
større Sag i Folkets Betragtning, Pressen  
fremdels vil bære Missionslæsning og Mis-  
sionsnyheder ud blandt Folket.

Ved Maskemødet Søndag Eftermiddag  
var der et tusind Mennesker tilstede. For-  
manden, S. H. Holstad, forklarede Mødets  
Hensigt. Det var ved gjensidig Hjælp at  
vække mere Interesse for den største Sag i  
Verden, at bringe Evangeliet ud til Jordens  
fjerne Egne. De lutheriske Missionærer  
tilhørende forskellige Samfund holder under-  
tiden Fællesmøde paa Missionsmarken;  
hvorfor skulde ikke vi her hjemme komme  
sammen af og til for at tilskynde hverandre  
i Missionsarbeidet? Det var ikke Hensigten  
at stifte et nyt Missionssekskab. Der vilde  
ikke engang blive optaget Kollekt eller Sub-  
skription ved Mødet. Privatmænd vilde be-  
stride Udgifterne i Forbindelse med Mødet.

Dr. J. N. Venker holdt en ildfuld Tale  
om, hvad den lutheriske Kirke havde gjort og  
hvad den kunde gøre for Missionen. Flere  
af de Taler, der blev holdt, vil senere offent-  
liggjøres, derfor her kun nogle faa Ord om  
hver Tale. Kinamissionær D. N. Wold  
bragte en Hilsen fra Hedenstabet. Han frem-  
bar først en Tak fra de mange Børn, som nu  
er lykkelige og glade efter at deres Forældre  
er bleve kristne og at de selv kan gaa paa  
kristne Skoler; en Tak fra Kvinderne og fra  
Mændene, som nu er løst fra Syndens Træl-  
dom og Laster formedelst Kristendommens  
Indflydelse. Derefter rettede Missionæren  
en gribende Opfordring til Repræsentanterne  
fra alle disse forskjellige lutheriske Samfund  
om at sætte sig mere ind i Missionens Histo-  
rie og nuværende Stilling og at støtte Mis-  
sionærerne i deres Arbejde. Han talte om  
Nødvendigheden af, at der udsendes Læge-  
missionærer og at der oprettes Hospitaller.  
Send ikke flere Missionærer end der kan ud-



rustes paa det bedste, saa de kan gjøre det bedste Slags Arbeide. Der maa lægges Vægt paa kristelige Børneskoler og Højskoler. Missionærer, som er dygtige Predikanter, træves. Han fortalte, at Vestens Cigaretter og „Beer“ indførtes ad lange Veie til Kina. Har vi ikke noget andet at sende? Send Evangeliet! Det er det eneste, som kan redde Verden.

Professør Frank Nelson talte om: „Hvad skal vi svare paa den Hilsen?“ Lad os samle flere Penge, udsende flere Mænd, og ved at tale om Missionen hjemme saa mere Missionslæsning ind i Husene, vække mere Interesse ved Skolerne, skal vi saa flere Arbeidere. Tilslidst lad os bede mere for Missionen.

Prof. C. M. Wesvig talte kraftig for at Menigheden burde sætte Missionsagen først paa Programmet, hvor ogsaa Kristus vil have den. Den rette Brug af Guds Ord og Sakramenterne vil vække Missionsans. Det var de pietistiske i de skandinaviske Lande som var Benner af Missionen. Efter Kristi Lære skulde man hver Uge give efter Gvne til Herrens Sag og først og fremst til Missionen. Mange giver ikke mere nu end de gav for 10 Aar siden, skjønt Indtægterne er steget for hvert Aar.

Mandag Morgen holdtes Bønnemøde ledet af Pastor M. Norstad. Før har Lutheranerne altfor ofte diskuteret sammen og bedet hver for sig. Det er et glædeligt Tidens Tegn, at Folk, som har den samme Tro, den samme Bekendelse, den samme Gud, den samme Frelser kan komme sammen og bede for Missionærerne, de indfødte kristne, Hedningerne og Modstanderne af Hedningemissionen herhjemme.

Mandag Eftermiddag holdtes et overmaade interessant og belærende Møde, thi da hørtes Rapporter fra de forskellige Missionsmarker, hvor Lutheranere i Minnesota driver Arbeidet. Pastor J. G. Hultkrans rapporterede fra den svenske Augustanasynode, Pastor L. F. Gruber fra den engelske Synode. Pastor M. Norstad fra Hagues Synode, Prof. A. Helland fra Trifirkens, Pastor T. Eggen fra den Forenede Kirke,

Pastor M. Hanson fra den Forenede danske Kirke, Rev. F. A. Schaffnit for Iowa Synoden og Prof. J. H. Blegen om Santhalsmissionen. Fra Den danske Kirke i Amerika var ingen Repræsentant tilstede, da dens Menighed her i Byen holdt 25 Aars Jubilæum. Redaktør Anthon Sørensen tilhørende denne Kirke var tilstede ved andre, Sessjoner af Mødet.

Hver Repræsentant fortalte om Missionsmarkens Velggenhed; Begyndelsen til Arbeidet, Antal Missionærer, Antal døbte, Indtægter og Udsigter for Fremtiden. Der blev mange Tal oplæste; men bagom alle Tal var der en Historie fuld af Opofrelse, Ekuffelse, Modgang, Opmuntring, Seir og Taknemmelighed.

Det er første Gang, Lutheranere i Minnesota har været sammen, hvor lignende Rapporter har været leveret. Ingen havde noget at rose sig af. Alle havde meget at bebrejde sig for. Intet Samfund har Patent paa Hedningemissionen, ligesaa lidet som noget Samfund har „Copyright“ paa Luthers lille Katekismus.

Ved Massemødet Mandag Aften var Kirken atter fuldpacket. Pastor Gerhard Rasmussen talte om det store Arbeide Kristus havde udført paa Jorden. Det var her paa Jorden han udførte det Arbeide Gud gav ham; ikke efter han var kommen til Himlen. Som hans Disciple har vi et Arbeide at udføre, mens vi er i Live; vi kan ikke gjøre det siden. Arbeidet er at vinde Verden for Kristus nu. Aldrig har et kraftigere Optraad været rettet til Menighedens Mænd og Kvinder, og ikke mindst til Menighedens Mænd, end just nu i denne Tid.

Eugene Routier, en indfødt fra Madagaskar, gjorde et mægtigt Indtryk paa den store Forsamling, da han med sin fine Optraeden, intelligente Ansigt og udmærkede engelske Sprog fortalte hvad Evangeliet havde udrettet paa Madagaskar. Et par Sætninger maa vi citere: „Mange i de kristne Lande siger, at den ene Religion er lige saa god som den anden. Det er en falsk Paastand. Den Religion, der lig den Religion vi før havde paa Madagaskar kræver, at en

Modet skal kaste sit Barn i Floden til Røddillerne eller lade dem levende begraves er ikke god nok for nogen. Der er kun en Religion i Verden, der møder Menneskehjertets dybeste Krav, og det er Kristendommen. Seg ved, hvad jeg taler om af Erfaring."

En hel Del Fordom og Fiendskab mod Hedningemissionen vilde seies væk, om Hedningemissionens Modstandere vilde gaa og høre paa sig en Tale.

Missionær D. R. Wold holdt et kort men grundigt Foredrag om de Fordele, man endog fra et timeligt Standpunkt vilde høste ved at drive Hedningemission. Efter korte Vidnesbyrd fra andre sluttede det første Møde, som den lutheriske Missionskonferens har holdt.

Dr. Venker havde samlet en hel Del med Bøger, Billeder, Karter af særlig Interesse for Missionsvenner.

Om den nye Bevægelse skal fortsætte og blive til Velsignelse kommer an paa om den omfattes med den rette Forstaaelse og Interesse af dem, som er interesseret i Missionen, og at disse ikke vil søge sin egen Vre, men Guds Vre.

### Red Wing Seminary.

Botanik Klassen udførte et Program i Kapellet Fredags Aften. Iudtægterne tilveiebragt ved Afgangspenge skal anvendes til Forskaffelse af Apparater fra Klassen.

Prof. M. D. Wee holdt Søndags Aften et Missionsforedrag i Unglingeforeningens Missionsmøde. Han gav en Oversigt over Missionshistorien fra Aposteltiden ned til vore Dage. Som Hovedpunkter nævntes: 1) Hvad der har været udrettet; 2) Hvad der fremdeles er at gjøre; 3) Hvorledes det paa bedste Maade bør og kan udføres.

Prof. Geo. H. Ellingson talte Søndags Aften ved Luther League Mødet i St. Peters Kirke. Hans Tema var: Kristus og hans Videlse. Paavist blev 1) de Aarsager, der ledet til Videlsen og Døden; 2) Hvorfor Kristus indtog det Forhold, han gjorde og endelig for 3) Pilati Forlegenhed med Hensyn til Kristi Dødsfærdighed.

Student J. Jacobson predikede i Etter, Minn. Søndag.

Student Varud reiste til Faribault, Minn. Lørdag for at tale ved en Begravelse.

Profesor D. O. Stageberg talte Mandags Morgen i Kapellet. Hans Tekst var: Math. 7, 21—23, med Ps. 51 som Indledning. Hans Thema var: Hvo skal bo paa det hellige Bjerg? Eller, hvem skal indgaa i Himmelen?

Følgende Punkter blev fremholdt som Svar:

1. Ikke de urene.
2. Ikke Hyklere.
3. Kun de, som med Alvor forsøger.
4. Mange skal søge; men ikke kunne.

Som Eksempler herpaa nævntes: Judas, Saul, Bileam og Raiphas.

5. De, som gjør Gaderens Vilje, som er i Himmelen. Her blev stærkt fremholdt, at Religionen og Kristendommen er ikke blot Teori; men Praksis, at Forkyndelsens Endemaal maa være Hjertets Gjenfødsel, Troens Retfærdighed, hvis absolut nødvendige Frugt er et helligt Liv, Livets Retfærdighed.

Profesor M. G. Hanson er denne Uge i Møde i Minneapolis, Minn. som Medlem af den af de lutheriske Samfund nedsatte Fælles Foreningskomite.

Mandags Aften den 29de Marts holdtes en Prohibition Oratorical Contest i Seminariets Kapel. Tirsdag holdt Statens Prohibition League Convention ved Seminariet. Mere herom senere.

Og de nødte ham: Bliv hos os.

Luk. 24, 29.

I Sandhed Jesus synes vel om saadan Paatrængenhed. Gud ske Lov for, at han altid hører saadanne Bønner. Skal være over os for vi ofte er saa ligegyldige om dette Selskab.

Her er nok mange som beder; men det ser ud som Jesus skulde gaa forbi. Dette er dog ikke Tilfældet, hvor Raabet kommer fra Hjertedyb. De som Jesus tager ind til sig faar ogsaa erfare det, for hvor hans Aand er

der blir altid Hjerterne brændende. Somme, ondt at vide, er bange for at lade den Helligaand faa komme ind, for der blir saadan en Uorden, siger de. Det er vist sandt. Uordenen var nok stor, da Jesus gik rundt i Templet med Svøber 2 Matth. 21, 21, alle søgte at række Døren det forreste de kunde.

Stor Orden var der ikke heller Pinsedagen, naar Beder predikede og Folket raabte: „Hvad skal vi gjøre“? Ap. Gj. 2, 37. Ja jeg hørte endog en Prest sa: „Vi maa vogte os for at blive kristne, for vi kunde brænde op“.

Det er vist saa med nogle, at de vil ikke ha Bækkelse uden at det gaar just efter deres Tanker og Forskrifter. Men naar Gud kommer med sin Helligaand, bøier han sig vist ikke og spørger, om vi vil modtage ham i denne eller hin Form. Om han skal faa gaa frem paa Metodisternes eller Lutheraners eller nogen andens Maade. Gud raadfører sig ikke med Menneffer. Naar Overfømmelsen kommer danner den sig sine egne Løb og ligedan med den Helligaand. Maatte vi bare tillade Strømmene at flyde ned over os.

Det var egentlig hvad som er skeet her i de sidste Uger jeg vilde fortælle lidt om. „Store Ting har Herren gjort mod os og derfor er vi glade“.

For et par Maanedes siden begyndte vi at have Bønnemøder hver Aften fra Kl. halv syv til syv. Det var vist bare et Dusin Gutter til at begynde med og det var alle, som kunde faa Plads i det lille Rum. Det tog dog ikke længe, før vi maatte have større Rum. Professorene og Pastor Breidablik har været med, naar de har haft Anledning. Det blev nødvendigt for os at samles, og et alvorligt Raab steg op til Herren om Sjæles Frelse. Møderne var velsignet og vi gik altid fra dem styrket. Vor Tro var dog blandet med Tvil, om vi skulde faa se en stor Bækkelse her. Vi bad Gud hjælpe vor Bantro og at faa holde fast ved, hvad Jesus har lovet.

Aftenen den 28de Februar fyldtes Stedet, hvor vi var samlet, med Rødraab og Glædeskrig. To Gutter stod op og bad om

Forbøn. Det blev Kamp paa Liv og Død. Den Uge var der ikke en Aften uden nogen sagde Synden og det gamle Selskab Farvel.

Her er sytten som har bekendt paa vore Møder, at de har fundet Jesus. Naar Sions Fanger vendte tilbage, var vi som drømmende, og vor Mund fyldtes med Latter.

Mangen bortkommen Søn har kommet til Red Wing Seminar og der faat sølt Faderkysset. De som har en Søn og Bror her, men som kanske endnu er ufrelst, ønsker de ikke, han skal komme til Jesus? Kjere vil I ikke særdeles nu være med og bede for eders Børns og Brødres Frelse. Maatte denne Besøgelsestid ikke gaa nogen forbi.

De, som elsker Jesus, bed meget for dem som nu har besluttet at følge ham, at de maa blive bestandige indtil Enden. Og naar vi kommer rundt til eder i Ferien, vis os, at I har Omsorg for vore Sjæles Frelse. Der er dem som gaar ud om Sommeren og sælger Jesus. Gud give det aldrig mere maa ske!

Herren være priset for vi har et Sted som Red Wing Seminar.

Severin Gjerde.

## Nogle Ord om Liturgien.

Hauges Synode har jo aldrig haft nogen Liturgi, som har været formeligt antaget til Brug for hele Samfundet. Det har længe været sølt som en Ulempe som jo meget let kunde været afhjulpen for længe siden. Som bekendt, saa blev der for omtrent 20 Aar siden nedsat en Komite for at forfatte et Udkast til Liturgi, som da skulde behandles paa Aarsmødet. Udkastet blev ganske rigtig udarbejdet og trykt og omfendt blandt Folket. Men dette var saa langt og indviklet, at Folket saa godt som enstemmigt forkastede det. Da det nu kom op paa Synodemødet, saa viste det sig straks, at Folket havde opgiort sin Mening om det. Det blev derfor heller ikke behandlet eller diskuteret men udenvidere forkastet. Af og til har vi nok ogsaa hørt, at det burde gjøres noget med denne Sag, men endnu er der jo intet gjort. Men nu ser det dog ud til, at Sagen er kommen paa Glid igjen, og nu ser det ogsaa ud



## Om Boganmeldelser.

til, at den er kommen paa Glid sig, at det er Udbygt til, at den kan gaa igjennem. Det er nemlig Pastor Bruce's Foredrag jeg sigter til. Det glædede mig at høre denne greie Fremstilling af Sagen. Jeg har ogsaa i det senere været ude og reist som Gæstgæst og saaledes havt Anledning til at høre Folkets Mening om dette Foredrag. Jeg har ikke endnu truffet nogen, hverken af Prestes eller Lægefolk som har havt noget væsentligt imod Pastor Bruce's Foredrag, uden hvad en af vore Prestes sagde, at han har intet imod det uden at det skulde være det, at han (Bruce) tror, at vi i Udgæveformularen gjerne kunde tage med det saakaldte Ringstifte som det bruges i Sverige og derfor ogsaa i den svenske Augustana Synoden. Denne Skik har nok sin dybe Betydning, men jeg tror ikke, at den vil blive forstaaet af de norske. I Slutningen af sit Foredrag siger Bruce, at han henstiller til den der forsamlede Prestekonferens, at de skulde nedsætte en Komite for at udarbejde et Udkast til de prægede Forandringer i Ritualet som kunde blive forelagt Synoden under anstundende Aarsmøde. Det burde nødvendigt gøres saa snart som muligt. En Komite bør vælges for at udarbejde et Udkast som væsentligt burde være i Harmoni med Bruce's Foredrag. Det burde gøres saa betids, at det kunde blive trykt i „Buddbæreren“ saa snart som muligt, saaat Folket fik Anledning til at overveje det før Aarsmødet. Det vilde være især nødvendigt for alle dem som kommer til Aarsmødet som Delegerede. Kunde ikke Samfundets Formand vælge en saadan Komite. Pastor Bruce anser jeg som selvskeven Medlem af denne Komite. Noget bør der nu gøres. Formanden har naturligvis ikke nogen Forpligtelse paa sig til at vælge en siglig Komite, men jeg haaber, at han velvillig vil gjøre det. Men hvis ikke saa kunde de Prestes som var tilstede ved nævnte Prestekonferens vel gjøre det?

Det vilde være bra om flere vilde udtale sig i „Buddbæreren“ om denne for vort Samfund saa vigtige Sag.

Hermed en brodelig Hilsen til Redaktøren og alle „Buddbæreren's“ Læsere.

E. Pettersen.

Hr. Redaktør!

Jeg har læst „Buddbæreren“ i mange Aar og lagt Mærke til, at der kritiseres og diskuteres i det uendelige, ofte om rene Ubetrydeligheder, derfor vil jeg tage mig den Frihed og følge det gode Eksempel.

Det har forundret mig meget at vore Prestes og Kirkeblade kan med god Samvittighed anbefale paa det allerbedste slige Bøger som „Hjalmer Hollands“ Bog om de norske Pionerer, „I Strømmen“ af Wm. Ager og andre lignende. Mr. Hollands Bog er vistnok interessant og bra nok hvad det historiske angaar; men der er brugt et slegt Sprog, og den er krydret med et slegt Udvalg af stygge Ord og Bemærkninger, ja endog grove Eder og Forbandelser, at jeg vilde skamme mig for at udtale dem iblandt almindelig skikkelige Folk.

Da Ager's Bog „I Strømmen“ er virkelig mere passende til Læsning paa en Saloon eller andet Drickeslag, end for Familiefredsen; thi intet andet Sted end paa Salooner kan man høre slegt Svineri som der opbæres med i denne Bog. Hvorledes disse Bøger kan anbefales for almindelig Læsning blandt vore Menighedsfolk det gaar over min Forstand. Men siger nogen til Undskyldning: Det er ikke Forfatteren, som bruger det stygge Sprog; men de Personligheder, som Bogen beskriver. Jo det er netop Forfatteren som har lavet det til sig for at give lidt „Spice“ til Bogen, som det hedder paa engelsk, eller for at gjøre den mere interessant og tiltrækkende for det dyriske i Mennesket.

Hvem vil tro at Forfatteren eller nogen anden har hørt alt dette af vedkommende selv, og om saa var, er det nødvendigt at sætte det i en Bog for almindelig Læsning? Hører vi ikke nok af det blandt Folk idag uden at læse om Uhumistheden iblandt vore Forfædre? Jeg skulde tro det; men desuagtet har jeg ikke seet et eneste Ord af Kritik imod nogen af disse Bøger hverken i „Buddbæreren“ eller nogen anden af de firklede Blade, hvilken forunderlig Smag endel kristne maa være begavet med som kan taale at læse og for-

døie sligt uden et Gny. Der raabes Advar-  
sler ifra Predikestolen og i Kirkebladene  
imod usund og slet Læsning og paa samme  
Tid anbefales slige Bøger, hvilken Skjøn  
Harmoni!

Bore Børn kan med rette sige: det er  
mere stngt i „Hollands“ og „Agers“ Bøger  
end det er i alle de Bøger tilsammen som vi  
saa ofte er advaret imod at læse.

Jeg skulde like at høre Redaktørens Me-  
ning om disse Bøger. Men det er vel ikke  
saa godt at være Redaktør heller og gjøre alle  
tillags.

Hermed nok om dette. En venlig Hil-  
sen til „Budbæreren“ og Redaktøren.

Abonment.

\* \* \*

Vor Abonnent ønsker at høre Redaktø-  
rens Mening om disse Bøger som han anker  
over. Det kunde kanske ogsaa være nødven-  
digt at sige lidt om en anden Hentydning i  
Abonnents Artikel. Til Ets. dette: „Der  
kritiseres og diskuteres i det uendelige om re-  
ne Ubetydeligheder“. Med denne Paastand  
ved vi ikke, hvad der sigtes til. Det skulde  
være interessant at saa vide hvilke disse „re-  
ne Ubetydeligheder“ er som der har været di-  
skuteret i det uendelige om i „Budbæreren“.

Med Hensyn til Hollands Bog, saa har  
ikke vi sagt hverken godt eller ondt om den  
endnu, naar dette skrives; men vi har tænkt  
at give den en liden Anmeldelse, naar vi har  
læst den.

Naar en Historie skrives, er det bedst at  
den beretter om Folk og Forholde slig som  
det er og ikke slig som det ikke er. Det er de  
„slingge Ord og Bemærkninger“ som Abon-  
nent støder sig paa. Og hvem skulde ikke  
ønske at disse Pionerer saavel som alle deres  
Efterkommere havde kun sagt og gjort det,  
som kunde omtales med Hæder og Ære?  
Men at det gjorde og gjør de ikke. Det er  
nok historiske Kjendsgjerninger, som Hol-  
land beretter om, selv om de høres noksaa  
kræse. Tag til Ets. Beretningen om Begra-  
velsen. De stænkte og drak før Bresten be-  
gyndte sin Tale, de drak, da han sluttede, før  
de drog til Graven, de drak da de kom halv-  
veis til Graven, de drak ved Graven og

hvorlænge de holdt paa siden, siger han ikke  
noget om. Men mon de har sluttet nu?

Vi finder det ikke saa aldeles galt, at  
ogsaa sligt omtales nogenlunde som det var  
og kanske er. Den som har Evne og Vilje  
til det gives med det samme Stof til Betragt-  
ninger over hvad Slags Materiale man hav-  
de at bygge „rettroende lutheriske Menighe-  
der“ af. Man bygget jo Menigheder af det  
man havde og ikke spurgte man vel meget ef-  
ter hvorledes det var heller, og det gaar jo  
for en stor Del til paa samme Maade endnu;  
men saa blir det vist en meget „skrækt“ Byg-  
ning ogsaa. Undres hvorledes det gaar,  
naar Storm og Vandflom kommer.

Men nu har vi hermed givet Holland  
saamegen fri Avertering af hans Bog, at han  
neppe vil vente mere.

Agers Bog har vi ikke Tid til at sige no-  
get om nu, nei vi bryr os ikke om at sige no-  
get heller. Slige Bøger er ikke udgivet som  
Opbyggelseslæsning, og de som ikke kan læ-  
se dem for hvad de er, kan jo lade dem være.

## Fra Zionsforeningen for Israel.

### Nøderne og Palæstina.

Det er en hyppig Indvending som gjø-  
res mod Forudsigelser i Skriften angaaende  
Israels Tilbagevenden til Palæstina, at der  
ikke er Rum nok for en fjerdedel af dem in-  
denfor dets Grændser. Det bekræftes saa-  
ledes, at Nøderne holder nu paa at formere  
sig saa hurtigt, at denne Vanskelighed kom-  
mer mer og mer for Dagen, efter som Åre-  
ne skrider forbi. Alle slige Paastande kom-  
mer af Ubekjendtskab med det Gamle Testa-  
mentes Skrifter. Miss Frances Mahan har  
nylig skrevet et Brev, offentliggjort i „The  
Jewish Chronicle“, hvor hun udtrykker For-  
undring over, at det hebraiske Folk ikke aner-  
kjender Udstrækningen af de herlige Løfter,  
som var givne af Gud til deres Stamfader  
Abraham, hvilke indbefatter ikke alene Palæ-  
stina, men Mesopotamiens Egne op til Flo-  
den Eufrat (1 Mojs. 15, 18). Guds Løf-  
te indbefattede hele Landet „fra Egyptens  
Bæk til den store Flod, Floden Frat.“ Naar

Søderne „besidder deres Besiddelser“, som de snart vil gjøre, saa vil de fylde op den frugtbare Eufratdal, saavel som Bakkerne og Dalerne i det egentlige Palæstina. Deres Rigdom, deres Energi og deres „Die for den væsentlige Lykketræ“, og deres Sluhed og Besindighed vil have meget at gjøre med Gjenopbyggelsen af et nyt Babylon paa dets gamle Grund, hvor Handelens „Esa“ vil have sit Centrum, og fra hvilket det vil beherske Væremsfætningen i hele Verden.”

(Fra „Watchword and Truth“ ved G.)

### Samtale møde i Grafton.

Som bekendtgjort i „Budbæreren“ afholdt Mayville Kreds et Samtale møde i Grafton, N. Dak., Past. Halvorsons Kald, fra 16de til 18de Feb. sidstleden.

Følgende Prester og Emisærer var tilstede ved Mødet: Vangenhau, Halvorson, Gjerdstad, Nesvig, B. Olson, Østedal, Chr. Hansen, John Oberg, A. Myrseth og Mallemick.

Undertegnede begyndte med Prediken knyttet til 4 Mos. 21, 4—9. Stedets Prest ønskede Vennerne velkommen til Mødet med de Ord af Kornelius: „I gjorde vel, at I kom“!

Samtaleemnet Es. 35, 3—10, indledes af undertegnede. Følgende Punkter blev opstillet og antaget som Vedetraad for Samtalen:

Herrens Komme til Gjengjeldelse og Frelse.

I. Til Gjengjeldelse over den ugudelige.

II. Til Frelse for den bodfærdige.

III. Hvad bør saa dette opmuntre os til?

a. At søge Herren.

b. At forlade Syndens Wei.

c. At tro og forlade os paa Herren.

Tiden blev vel anvendt til Bøn, Sang og Samtale. Og vi fik erfare Ordets og Aandens vederkvægende Virkning paa vore Hjertes. Vi havde et godt Møde. Godt besøgt og hyggeligt Samvær, Herrens Navn være evindeligt priset!

Offet blev optaget til Kredsens Kasse hvorved indkom \$43.45.

Tak for Samvær!

D. J. M.

### Forsent.

(Af Pastor H. P. Hansen.)

Den bekendte Predikant Moody fortæller, at Søndag før den store Ildbrand i Chicago 1871 var han tilstede hos en bekendt Dienlæge, da en Moder bragte sit nogle Maaneders gamle Barn til Lægen og bad ham om at undersøge Barnets Dine. Doktoren gjorde det og sagde derpaa til Moderen: „Deres Barn er blindt, og vil aldrig saa synet igjen, og jeg tror deres egen Forsømmelighed er Skyld deri. Havde de bragt deres Barn til mig for 3 Dage siden, saa vilde dets Helbredelse have været mulig.

Saaledes talte den erfarne Læge. Moderen trykker Barnet ind til sit Bryst, og den Smerte der afmælede sig i hendes Ansigtstræk, skar mig i Hjertet. „Mit stakkels Barn“ sagde hun hulkende, „du skal altsaa aldrig mere se ind i hendes Dine som gav dig Livet? Mit Barn, mit Barn“. Det var i Sandhed et Syn, som kunde røre selv en Sten.

Mangen en Fader og Moder har med endnu bitrere Taarer fortrydt, at de forsent gjorde noget for at lede deres Børn til Jesus. Børnene er Børn kun en Gang, og forjummer Forældrene i denne Tid at paavirke dem til det gode, da er det som oftest forgiæves senere i Livet. Du Fader og Moder som læser dette, lær derfor dit Barn at bede, medens det er Barn, og hvis du ikke selv er istand til det, saa tag imod den Haand, som Søndagskolen udtrækker mod dit Barn, der vil det lære Frelseren, den store Børneven, at kjende og bede til ham, og gjør saa, hvad du kan, for at holde dit Barn til regelmæssig at besøge den.

Den Far og Mor, som har vist sit Barn til Frelseren, og som har lært det at bede, har givet det den største og bedste Skat, som overhovedet nogen Far og Moder kan give sit Barn med ud i Livet; thi den vil aldrig nogen kunne røve fra dem. O, men gjør det, inden det er forsent, medens dit Barn endnu er Barn.



## Det nye Testamente.

(Slutning.)

Fra Høsten 1897 til Vaaren 1898, da man var færdig med 2det Korintierbrev, anvendte Formanden hver ledig Stund til et Kontrolarbejde, som efterhaanden havde fremstillet sig som absolut nødvendigt, idet man leilighedsvis havde opdaget, at de samme græske Ord i samme Sammenhæng eller Betydning var gjengivne paa forskjellig Maade i de Skrifter, man var bleven færdig med. Idet han fulgte C. H. Bruders „Tanieion“, gennemgik han hvert eneste Ord i Grundteksten fra Mattæus Evangeliet til Enden af 2det Korintierbrev, noterede alt hvad han fandt at paatræbe Opmerksomhed og fremlagde endelig Resultatet af dette møiesfulde Arbejde for den samlede Komite, der i en Række af Møder drøftede de forskjellige Spørgsmaal, der havde reist sig og blev enige om deres Løsning. Som Følge heraf kunde Arbejdet fra Galaterbrevet affridde forholdsvis raaskt fremover, saa at man om Vaaren 1901 blev færdig med Johannes Aabenbaring.

Komiteen fandt det imidlertid nødvendigt at underkaste den hele Oversættelse et sammenhængende Gjennemsyn. Af de oprindelige Medlemmer af Oversættelseskomiteen var der nu ikke flere tilbage end medundertegnede J. Storm. De øvrige Medlemmer var, som ovenfor ophyst, traadt ind i Komiteen efter at Arbejdet dels allerede var paabegyndt og dels temmelig langt fremadskredet. Skulde der under disse Omstændigheder blive fuld Enhed og Samklang i Oversættelsen af de forskjellige nytestamentlige Skrifter, og skulde Komiteen kunne overtage Ansvaret for det hele Arbejde, saa maatte et indgaaende endeligt Gjennemsyn med Nødvendighed finde Sted. Derved fik man da ogsaa tilgodegjøre for det hele Arbejde de Erfaringer, man efterhaanden havde gjort, og de Synsmaader, man under Afgjørelsen af de mange efterhaanden opstaaede Spørgsmaal, havde fundet at burde fastslaa. Hertil kom endnu en anden Omstændighed. Medens det af Bugge leverede Oversættelsesudkast var et ligesaa omhyggeligt som helstøbt Arbejde, saa fandt man at

Profesfor Dietrichsons Udcast, selv efter at det var bleven omarbejdet af Bugge, tiltrængte et nærmere Gjennemsyn. Og om der end under Komiteens Gjennemgaaelse var foretaget betydelige Endringer, saa havde man alligevel det Indtryk, at de fire Evangelier var mindst tilfredsstillende gjengivne, og at Oversættelsen af disse fremfor de øvrige Dele af det nye Testamente trængte et omhyggeligt Gjennemsyn. Medens Komiteen var optaget med dette Arbejde, afgik Prof. Bliq ved Døden den 17de Januar 1902; noget nyt Medlem af Komiteen kunde der paa Arbejdet daværende Trin selvsølgelig ikke være Tale om at søge tilskadt.

Efterat Komiteen havde tilendebragt den sidste Gjennemgaaelse, har den med Samtykke af Bibelselskabets Centralkomite ladet den hele Oversættelse opsætte i Grøndahl & Søns Bogtrykkeri med Typer, som paa Bibelselskabets Regning er anskaffet. Oversættelseskomiteen har betragtet Korrekturläsningen af de efterhaanden opsatte Ark som Afslutningen af sit Hverv. Det viste sig snart, at dette Arbejde medtog meget længere Tid, end man fra først af havde tænkt, idet der til Slutning reiste sig en Række af formelle Spørgsmaal baade i Henseende til Brugen af Dobbeltformer (for Eksempel blandt og iblandt, mod og imod) og navnlig med Hensyn til Konsekvent Gjennemførelse af de vedtagne Principer for Interpunktion, Spørgsmaal der maatte drøftes og saa sin Afgjørelse. Det har saaledes ikke lykkedes os før nu at tilendebringe det os betroede Arbejde, som vi herved overgiver til Centralkomiteen, et Arbejde, hvis Betydning for vor Kirke vi stadig har haft for Øie, og hvis mange Vanskeligheder vi ofte saa dybt har følt.

\*

De Grundfætninger, som vi har fulgt under vort Arbejde, har i alt væsentligt været de samme som de, der blev lagt til Grund for Oversættelsen af Lukas Evangeliet og Jakobs Brev, og som ovenfor findes gjengivne. Paa Grund af Oversættelsens kirkelige Rækker har vi i Minnelighed kun afvejet fra „Textus Receptus“ i de Tilfælde, hvor Tischendorf-Gebhardt, Tregelles og Westcott

Hort samstemmig har sluttet sig til afvigende Læsemaader. Men om dette end har været den Hovedgrundfåtning, vi har fulgt, saa har vi dog ikke betænkt os paa, hvor vi fandt det paafråvet, at gjøre Undtagelser. Blandt disse skal vi særlig nævne Luk. 2, 14, Slutningen af Evangeliet paa første Juledag. Vi har troet saa meget mere her at kunne og burde holde os til den Læsemaade, som ligger til Grund for den gamle, kjendte Oversættelse, som den støttes ved de i senere Tider fundne syriske Fragmenter. Ligeledes skal vi bemærke, at vi har medtaget og oversat flere eller færre Vers, som ifølge den gjængse Tekstkritik dels er indkomne fra andre Steder i det nye Testamente, hvor de rettelig hører hjemme, og dels i Almindelighed betragtes som Tillæg fra senere Tider. Vi har troet, at det vilde være tilstrækkeligt for disse Steders Bedkommende i et Tillæg at meddele Oplysninger om de Tekstvidnesbyrd, der forefindes i de ældste og bedste Haandskrifter af det nye Testamente. En Undtagelse herfra har vi dog troet at burde gjøre med 1 Joh. 5: 7, 8, hvor Ordene: „I Himmelen: Faderen, Ordet og den Helligaand og disse tre er et; og der er tre som vidner paa For den“, i vor hidtil brugelige Oversættelse ligesom Bibelselskabets første Udgave af det nye Testamente af 1819 har været indesluttet i Klammer; derhos har der i alle af det norske Bibelselskab bestjorte Udgaver af det nye Testamente ligesom 1848 under Vers 8 staaet at læse følgende tekstkritiske Oplysning: „De Ord i 7de og 8de Vers, som her er indesluttet i Klammer [ ], fattes i alle gamle Haandskrifter, de fleste Oversættelser og Kirkefædre.“ Da denne Oplysning er fuldstændig rigtig og da det indskudte Tillæg i højeste Grad forstyrrer Sammenhængen, saa har vi troet det rettest helt at burde udelade de her omhandlede Ord. For saadan Udeladelse maa den bibellæsende Almindelighed ogsaa være tilstrækkelig forberedt.

Med Hensyn til selve Oversættelsen skal vi bemærke følgende: Det har paa den ene Side været vor Opgave ikke at revidere, at rette og stille paa en gammel Oversættelse, saaledes som det er blevet gjort hos os ved

Udgaverne af det nye Testamente af 1819, 1830 og 1873 (i Bibeludgaven af dette Aar.) Vor Opgave har meget mere været den at levere en ny og fuldstændig Oversættelse lige ud fra Grundteksten. Men paa den anden Side har vi af Hensyn til den historiske Sammenhæng med Fortiden og med vort Arbejdes kirkelige Karakter for Die ikke holdt det forat være forsvaerlig helt at se bort fra vor ældre Oversættelse og den paa Grundlag af samme skabte Tradition. Flere af den ældre Oversættelses Udtryk er gaaet over i Skriftsproget som gjængse Talemaader, som bevingede Ord. Vi nævner Udtryk som: „Kloge og daarlige Jomfruer“, „at fætte sit Lys under en Skjæppe“, „at staa ledig paa Torvet“, „at stille Faarene fra Buksene“ osv.

Selv om vi har troet, at Grundtekstens Tankenuance for slike Udtryks bedkommende muligvis kunde gjengives noget anderledes, med andre, muligens mere træffende Ord, saa har vi dog ikke troet at burde afvige fra det gamle saasandt som dette i og for sig var brugbart og ikke vildledende. Og i de mange Tilfælde, hvor to Gjengivelser fremstillede sig som omtrent lige gode, har vi stedse foretrukket den, som stemte bedst med eller afveg mindst fra det tilsvarende.

Den Afvigelse fra det gamle og tilsvarende, som vi antager vil blive lagt mest Mærke til, er den, at medens vi har gjengivet Grundtekstens „Gehenna“ med „Hævede“, saa har vi paa ethvert Sted oversat „Hades“ med „Dødsriget“, ikke just fordi vi har fundet sidstnævnte Ord i enhver Henseende tilfredsstillende, men dels fordi der ikke frembød sig en anden og bedre Betegnelse i vort nuværende Skriftsprog, og dels og fornemmelig fordi vi har følt os bundne ved den Afgjærelse, som dette Spørgsmaal har faaet ved Oversættelsen af det gamle Testamente. Vi henviser i saa Henseende til den Redegjørelse, der som Forord ledsager den i 1851 udgivne Prøveoversættelse af Salmernes Bog, og som er undertegnet af Professorerne C. A. Holmboe, J. Laurin og C. B. Caspari. Og vi tilføjer: Er det først blevet fastslaaet, at det hebraiske „Sheol“ skal oversættes med „Dødsriget“, da er det dermed givet, at det

græske „Hades“ maa oversættes paa samme Maade. Med Undtagelse af den nye engelske Oversættelse, der har optaget „Hades“ uden at oversætte det, har, saavidt vi har kunnet opdage, alle i senere Tider udfomne Oversættelser af det nye Testamente gaaet frem paa samme Maade som vi.

Naar man sammenligner Steder som for Eksempel Matt. 5, 22 og Ap. Gj. 2, 27 med Luk. 16, 23, da fremgaar det med Sikkerhed, at Hades ikke altid betegner den samme Tilstand. Den rige Mand pines efter Døden i „Hades“. Med David er dette ikke Tilfældet; han er heller ikke der forladt af Gud. Der kunde da være adskilligt som talte for, at man, saaledes som skeet er i den hidtil brugelige islandske Oversættelse, gien-gav „Hades“ med „Dødsriget“ der, hvor der ikke tænkes paa en med strafforbanden Tilstand, men med „Helvede“, hvor dette er Tilfældet. Dette var ogsaa engang vor Plan. Men ved nærmere Overveielse har vi fundet at burde opgive den, idet vi ikke dristede os til at levere forklarende Omskrivning istedetfor ligesom Oversættelse af Guds hellige Ord. Udtrykket: „De dødes Rige“ er jo heller ikke fremmed iblandt os; det har staaet i Ap. Gj. 2, 27 i alle af det norske Bibelselskab udgivne nye Testamenter ligesom 1819.

En anden iøinefaldende Afvigelse fra det tilsvante vil træde Læseren imøde paa Titelbladet. Med Hensyn hertil skal vi oplyse, at den Titel paa det nye Testamente, der hidtil har været brugt i de af det norske Bibelskab udgivne hellige Skrifter, ikke er øst af Haandskrifter; men beror paa Skit og Brug og lader sig føre tilbage til tykke Aalder. I de ældre danske Udgaver saavel af den hele Bibel som af det nye Testamente optræder Titelen i en kortere Form, i Almindelighed saaledes: „Det nye Testamente paa dansk“; hertil er saa gjerne tilføjet en Udtalelse om Oversættelsen, Paralelsteder, osv. Det er først i den af Missionskollegiet i 1717 udgivne Bibel at man for det nye Testaments Vedkommende møder den længere Titel, som senere fra Danmark er forplantet til Norge. Med Hensyn til Indholdet af

denne længere Titel er først det at merke, at den ikke er fuldt rigtig. Det nye Testamente har sit Sideskifte i det gamle; det er en klar og grei Tanke. „Vor Herres og Frelseres Jesu Kristi nye Testamente“ forudsætter et tidligere gammelt Testament af ham. Men at det gamle Testamente har vor Herre og Frelser Jesus Kristus til Ophav, det er i alle Tilfælde, hvor dybt man end vil gaa, en lidet klar og indlysende Tanke, der iallesald trænger til Fortolkning og Indskrænkning for at fremstille sig som nogenlunde sand. Hertil kommer endnu den praktiske Omstændighed, at Brugen af Frelserens hellige Navn i en Bogtitel, der indføres i Bogfortegnelser og averteres i offentlige Blade, forekommer os at være ligesom anstødelig. Af disse Grunde har vi vendt tilbage til den kortere Form af Titelen, der baade i sig selv er fuldt korrekt og hvis Brug i Handel og Wandel ikke giver Anledning til noget Anstød mod kristelig Følelse.

Med Hensyn til den sproglige Side ved vort Arbejde har vi lidet at føje til, hvad der er udtalt i Forordet til Prøveheftet af 1891. Komiteens Medlemmer Bang og Odland undslader ikke at udtale og betone, at de baade med Hensyn til Fornorskning og for andre sproglige Spørgsmaals Vedkommende har rettet sig efter, hvad Professor N. Storm har fundet tilraadeligt og passende paa Udviklingens nuværende Standpunkt. I en særegen Skrivelse til Bibelselskabets Centralkomite vil han senere give en nærmere Redegjørelse for de sproglige Grundfætninger, som Komiteen har fulgt under sit Arbejde.

Til Slutning skal vi oplyse følgende med Hensyn til vor Maade at arbejde paa:

I Begyndelsen cirkulerede Dietrichsons Udkast blandt Komiteens Medlemmer, der afstrev Kapitlerne, efterhaanden eftersom Arbejdet skred fremover. Men efterat medunderteegnede Bang var traadt ind i Komiteen, enedes man om at lade Udkastet opstætte i Arkivis, saa man under Gjennemgaaelsen kunde have det for sig i Aftryk og se, hvordan det tog sig ud paa Tryk. Efterhaanden som man havde gennemgaaet Art for Art og i Korrektur gjort de Forandringer i Ud-



kåstet, som fandtes paafrævet, blev Arkene rentrykt i et vist Antal Eksemplarer. Ved denne Fremgangsmaade, hvormed man blev fritaget for den møjsommelige Afskrivning af de foreliggende Udkaft, skred Arbeidet meget raskest fremover end tidligere. Vi antager, at de med denne Arbeidsmaade forbundne Udgifter mange Gange er blevet indsparet derved, at Arbeidet har kunnet føres hurtigere til Ende, end det ellers vilde have været mulig. Rentryk af de færdige Ark er paa Begjæring og konfidentielt blevet tilstillet enkelte for Oversættelsesarbeidet interesserede Mænd. Af disse har nogle tilstillet Komiteen Bemærkninger, som den har søgt at tilgodegjøre i den Udstrækning, den har fundet tilraadelig.

Foruden de ovenfor nævnte Korrekturaftryk af den til Trykning færdige Oversættelse vedlægges man som Bilag til Opbevaring i Bibelselskabets Arkiv:

1. De Partier af Professor Dietrichs Udkaft, som forefindes ved Biskop Bugges Død.

2. Biskop Bugges Udkaft, komplet.

3. Et Eksemplar af det i 1891 udgivne Prøvehefte indeholdende Lukasevangeliets og Jakobs Brev.

4. Et indbundet Eksemplar af hele Oversættelsen, saaledes som det var før andet Gjennemsyn.

5. Formandens Arbejdseksemplar af Partiet Matteusevangeliets til og med Udgangen af 2det Korintierbrev.

6. Et indbundet Eksemplar af den hele Oversættelse med de under andet Gjennemsyn gjorte Rettelser.

7. Endelig vedlægges vi nogle Blade af de oprindelige Astryk Arkevis med tilspjædede Korrekturrettelser. Centralkomiteen vil ved blot at kaste et Blik paa disse Blade faa Indtryk af, hvilke betydelige og gennemgribende Forandringer Komiteen har gjort i de foreliggende Udkaft.

Kristiania, i Oversættelseskomiteen, den 13de April, 1904.

Dr. A. Chr. Bang.  
Dr. Sig. B. Odland.  
Dr. Joh. Storm.

## Unionisme.

Vi vil her ved lade „Budbærerens“ Læsere faa en Artikel fra den norske Synodes Organ „Ev. Luth. Kirketidende“ No. 4, '09. Det kan jo være af Interesse at se, hvad et saa gammelt Kirkeblad har at sige om „Unionisme“, „krasUnionisme“ og „falsk Unionisme“. Pastor Ellestad af d. f. Kirke har efter „Kirketidendes“ Mening forset sig mod ren Lære ved at han tillod en Præst af et af de engelsk luth. Samfund at deltage i en kirkelig Handling, som han E. og nogle af hans Embedsbrødre udførte i Chicago forleden Høst. Dette blev Anledning til adskillig Ordveksel i „Kirketidende“ og „Lutheraneren“. Dette til Oplysning for dem, som kanske ikke har havt Anledning til at læse disse Skrifter.

Selve Sagen skal ikke vi forsøge at sige noget om; men vi kom til at tænke paa, at det er godt, at der er i Udsigt et Møde, en Forsamling, man kalder det Unionisme om man vil, hvor sande kristne ikke kan hindres hverken af Bladartikler eller af menneskelige Egenheder fra at komme sammen at love og takke sin Gud. Aab. 7, 9, 10.

Artikelen i „Kirketidende“ ligger i sin Helhed saaledes:

Svar paa nogle Spørgsmaal om kirkeligt Fællesskab.

I Anledning af det Svar vi i „Kirketidende“ for 16de December har givet Past. Ellestad paa hans Forsvar for hvad vi kaldte „kras Unionisme“, gjør en Indsender i „Lutheraneren“ Nr. 2, som undertegner sig X, os nogle Spørgsmaal, som vi vil forsøge at besvare. De angaar, som han med rette siger, praktiske Ting, og „griber ind i det daglige Liv“. Vi skal tage dem i den Orden hvori han fremsætter dem.

Det første Spørgsmaal er, „om det er ret at besøge et andet Samfunds Gudstjeneste“, og med „et andet Samfund“ mener han „et andet norsk lutherisk Samfund“. Naar her tales om at „besøge Gudstjeneste“, gaar vi ud fra, at det sker i den Hensigt der at søge sin Opbyggelse, og at det altsaa ikke sker ligesom tilfældigvis eller af en eller anden

Grund som ikke kommer Dybyggelse ved, f. Eks. som Reporter for et Blad. Vi mener altsaa, at her spørges om at gaa til Kirke af den Grund af hvilken Kirkegang ifølge Sagens Natur skal finde Sted, og for at finde og saa det som er Meningen med Kirkegang at opnaa, og som med et Ord kaldes Opbyggelse. Og naar vi fastholder dette, saa burde der ikke være nogen Tvil om, at man ikke bør besøge Gudstjeneste i et Samsund om hvilket man tror, at Guds Ord der ikke læres purret og rent. Og nu er jo det Tilfældet med de herværende norsk-lutheriske Samsund, at de ikke anser hverandre for at lære ret. Navnlig er det jo den norske Synode som er bekyndt for falsk Lære, og som derfor har maattet taale, at man har skilt sig fra den og dannet nye Samsund. At disse nye Samsund skulde ville søge Opbyggelse hos det gamle Samsund som de har bekyndt for falsk Lære og derfor forladt, er ligesaa urimeligt som at det gamle Samsunds Medlemmer skulde søge Opbyggelse hos dem som er gaaede ud fra dem, fordi de mente, at de var afvegne fra Sandheden. Om at besøge hverandres Gudstjenester burde der altsaa mellem disse Samsunds Medlemmer ikke kunne være Tale, førend de havde erkjendt og bekjendt, at de tidligere Beskyldninger ikke holdt Stik, enten fordi man havde taget feil i sine Domme, eller fordi det, som tidligere virkelig havde været galt, nu var rettet paa.

Det andet Spørgsmaal er, „om det er ret at holde fælles Bøn“. Herpaa er det let at svare, at hvor det ikke er ret at holde fælles Gudstjeneste, kan det allermindst være ret at holde fælles Bøn. Af al Gudstjeneste er intet mere fint og smukt end Bønnen. At bede er at tale ensfoldigt med Gud i sit Hjerte; i Bønnen kommer Gud og Mennesket sammen i Fortrolighed; der udøser jeg mit Hjerte for Gud, klager min Nød for ham, søger og begierer det, som ingen anden kan give mig, men som jeg haaber og tror, at min kjerlige Fader i Himmelen vil give mig, ligesom jeg ved, at han kan det. Bønnen er en hellig Grund mellem Gud og mig, hvor jeg ikke kan tillade nogen anden at komme forstyrrende ind. Naar en beder indelig i en

Samling af Mennesker, da er det Meningen, at han skal være alle disses Mund og Tolk, at han skal frembære ikke blot sin egen, men deres alles Begiering. Derfor maa baade den som beder føre, se vel til, at han ikke beder om andet end det som han er vis paa at alle de forsamlede vil bede om, og enhver af disse maa passe paa, om den Bøn han hører, virkelig ogsaa er hans egen, og om han kan være med i den. Kan han det ikke, maa han straks i sit Hjerte for Gud protestere og sige: „Kjære Herre, dette beder ikke jeg om“. Ja der kan være Omstændigheder som gjør det til en Samvittighedsjag for den enkelte, naar Bønnen er sluttet, at afgive den Erklæring, at det og det i den holdte Bøn har han for sin Del ikke været med at bede om. At man altsaa ikke kan være med i fælles Bøn med dem som man ikke er enig med i Læren, burde dog være klart.

Det tredje Spørgsmaal er, „om det er ret at lade et andet Samsunds Prest deltage ved Begravelser“. Saa sandt som en kristelig Begravelse er en Gudstjeneste, og der ved den ogsaa holdes Bøn, saa er naturligvis dette Spørgsmaal besvaret ved hvad der ovenfor er sagt om fælles Gudstjeneste og fælles Bøn.

Det fjerde Spørgsmaal er, „om det er ret at lade et andet Samsund bruge sin Kirke“. Her stiller Sagen sig lidt anderledes. Der bliver ingen fælles Gudstjeneste derved, at vi lader andre end vore egne Trossbrødre bruge vor Kirke. Naar vi ikke selv er med i de kirkelige Handlinger som de der foretager, saa har vi ikke gjort os skyldige i at ville søge Opbyggelse og bede sammen med dem som vi ikke er enige med i Troen. Men det er alligevel under almindelige Omstændigheder ikke i sin Orden at overlade sin Kirke til Brug for dem, som ikke er enige med os i Troen. Desværre bruges Kirkerne i vore Dage til meget som de ikke burde bruges til. De indvies jo til den treenige Guds Tjeneste ved Ordets Prediken og Sakramenternes Forvaltning. Herimod strider det ikke, at de bruges til at holde kristelig Skole eller til at give en Koncert med kun hellig Musik eller til kristelig Barnefester, f. Eks. i Su-

ten, hvis disse holdes rene for alt som kunde berøbe dem deres kristelige Karakter. Heller ikke er det til Vanhelligelse for Kirkerne, at der i Forbindelse med dem, f. Eks. i deres Basement, er et Lokale som kan benyttes til Menighedsmøder, Kvindeforeningsmøder, Ungdomsmøder o. lign., og som er forsynet med det dertil fornødne Apparat. Men der er baade paa disse og andre Felter nærliggende Fristelser til at komme ud over de rette Grænser, og saaledes er der ogsaa Fare for at være for „liberal“ med Hensyn til at overlade Kirken til Brug for andre Samfund til Gudstjeneste. Det skulde saaledes synes at være temmelig meningsløst at lade dem som har forladt os under Paaskud af, at vi fører falsk Lære, saa Lov til at holde Gudstjeneste i vor Kirke. Stulde det overhovedet nogenfinde gaa an at overlade vor Kirke, som er bygget og indviet til Guds rene Ords Prediken, til anderledestroende til Gudstjeneste, saa maatte det da være til saadanne, som paa Grund af Forskel i Sprog og Nationalitet eller deslige maatte antages ikke at kunne øve nogen Indflydelse paa vor Menighed, og selv dette kun i det Tilfælde, at de var i en Nød som ikke paa anden Maade kunde afhjælpes.

Endelig kommer vi til det femte og sidste Spørgsmaal, „om det er ret at bruge et andet Samfunds Kirke“. Guds rene Ords Prediken helliger ethvert Sted hvor den lyder, saaledes ogsaa et falsklærende Samfunds Kirke og et til verdslig Brug bestemt Lokale, selv om det er en syndig Brug, det ellers anvendes til. Derfor er det ikke i sig selv uret at bruge et andet Samfunds Kirke. Kun maa man, naar man vil bruge et andet Samfunds Kirke, udtrykkelig forbeholde sig Ret til at vidne mod dette Samfunds Vildfarelser. Men naar man jo dog ikke vil overlade dette andet Samfund sin egen Kirke, synes det lidet sømmeligt at begjære af dette en Tjeneste som man ikke i Tilfælde vilde gienkjælde med en lignende. Vedst er det derfor ikke at bruge et andet Samfunds Kirke uden i ganske særegne Nødstilfælde. Man kommer ellers let i et Forbindtlighedsforhold som kan tvinge eller ialfald friste til Gjentienester som man dog ikke med god Samvittighed kan gjøre.

## R i m.

At Døden den er dog  
En ubuden Gjest,  
Den vægrer sig ikke  
For Provst eller Prest,  
For læg eller lærd  
Den ei viger sin Bei,  
Ja selv ikke Kongen  
Kan svare ham nei.  
Nu glad kan vi være  
Naar Budskab vi faar,  
Fra Jesus om Døden  
Blot særdig vi staar;  
Thi for os han hang  
Paa Forbandelsens Træ,  
At vi i hans Vunder  
Kan have vort Læ.  
Betænk dig Medvandrer  
Hvorhenne du er,  
Er Alvor nødvendigt,  
Saa er det vist her;  
Thi sørge vi maa  
For vor dyrtkjøbte Sjel  
Snart maaſte vi siger  
Til Verden Farvel.  
Har har jeg oplevet  
Fuldt seks Gange ti,  
O kjære min Frelser,  
Naar bliver jeg fri  
Fra alt, som vil hindre  
Mit evige Vel,  
Naar kommer du Jesus  
At hente min Sjel.  
Ja Sjelen vor er nok  
En udødelig Del,  
For Jesus dog er den  
En deilig Juvel,  
Blot han kan saa lede  
Os føre os frem  
Og tage os op  
Til sit himmelske Hjem.  
Jordlivet er dog  
Saa stakket og kort,  
Snart kommer den Dag,  
Vi hersra gaar bort  
Gud hjælpe os saadan  
At vandre paa Jord,



Saa vi kan saa sidde  
 Ved Himmelen's Bord.  
 Bered dig paa Veien .  
 Til Himlen min Ven  
 Og se ei tilbage  
 Til Verden igjen;  
 Thi Synden blot knuger  
 Og trykker os ned,  
 Kun hisset hos Jesus  
 Der finder vi Fred.  
 I Himlen bør findes  
 Vort Liggendefæ  
 Og ikke hernebe  
 Blandt Sten, Muld og Træ,  
 Thi Jorden og Havet  
 Tilslut skal fornaa  
 Men Himmelf og Salighed  
 For evigt bestaa.  
 Om Rigdom vi hate  
 Og ikke Guds Søn,  
 Da faar vi ei andet  
 End Helved til Løn.  
 Nei lad Sønnen blive  
 Vort et og vort alt,  
 Han fordum paa Korset  
 For os har betalt.  
 En Pillegrim er jeg  
 Paa Jorden for sand  
 Med Længselen vendt  
 Mod det himmelske Land.  
 O naadige Gud  
 Vil du høre min Bøn  
 Og give mig Jesus  
 Og Himlen til Løn.

A. H. Brown.

## Kinamissionen.

Fra Landahl til E. Nelson, Chicago.

Tszho, Jan. 18de 1909.

Kjære Broder Nilson; Guds Fred!

Det er saa mange Ting, som tar op min Tid, at privat Brevskrivning blir aldeles forsvunnt. For en Tid siden, da jeg traf sammen med en Del Venner, beklagede jeg, at Guds Rige, som er det evig gode, Himmelen i Verden, kommer saa sent iblandt Hedningerne. Det onde gaar frem med Stormskridt, men det gode maa kjæmpes frem. Da deres Evangelist Chang hørte om mit Klagemaal sætter han sig ned og skriver følgende:

Epistel sendt til Past. E. Fred!

Jesus udvalgte 12 Menneffer, som han kaldte Disciple. De skulde være hans Efterfølgere og siden bære Vidnesbyrd om ham. Han sendte dem ud for at præke og gav dem Magt over onde Aander og til at helbrede syge. Han sa til dem: Den som bekjender mig for Menneffer, dem vil jeg vedkjende hos min Far i Himmelen, men dem som ikke bekjender mig for Menneffene, dem vil jeg ikke vedkjende hos min Far i Himmelen. Den som modtager eder, modtager mig og modtager ogsaa min Far som har sendt mig.

Siden sendte han ud sytti, to og to til Byer og Steder for at præke Omvendelse og det glade Budskab.

Efterat Jesus opfor til Himmelen fortsatte Discipleene med at præke Rigets Evangelium. Den ene Slægt har forkyndt det til den anden indtil denne Dag. I et tusind ni hundre og nogen Aar har Læren spredt sig overalt under Himmelen.

Gud har sendt eder til Kina med det glade Budskab, hvorved I har vundet os, mange for Guds Rige.

Det er en Fortsætning af det Arbejde Jesus begyndte. Naar vi modtager Evangelium i Aand og Legeme, da har jo Læren fæstet Rod og Menigheden har Rod. Men det er ikke bare nu vi skal forkynde Ordet, men det skal følge Slægt efter Slægt i Aar-

En ung Mand spurgte en Prest:  
 „Har De nogen Tro paa en Dødsleiomvendelse, naar en Synder ikke kan synde mere og da vil omvende sig fra sine Synder?“  
 Presten svarede: „Jeg tror, at den værste Ting, man kan gjøre i gode Dage, er at stole paa en Dødsleiomvendelse; men jeg tror ogsaa, at den bedste Ting man kan gjøre, naar Døden staar for Døren, er at vende om til Gud.“

hundreder, i Kartusinder blive til til et evigt Tegn.

Naar Hyrden L. taler med Benner i Amerika (skriver Brev) om disse Ting, da hør det siges, at Evangeliet har slaat Rødder i Kina. Her er Menneſker, ſom tar imod Frelſens Raad. Hvorfor da være bedrøvet? og naar I farer til den himmeſke Sal, ſaa er her en Menighed, ſom ikke kan tilintetgøres. Har derfor Hjertefred, med glædefulde Tanker! Vi har modtaget Guds Raade og Evangeliets Tjeneste, hvorledes ſkulde vi trættes? Gjerninger, ſom vi gjorde i Uvidenhed, medens vi vandrede i Mørket er løst fra os nu, ſaa vi ikke længer lever i Synd, men Sandheden i os oplyſer og bærer Vidnesbyrd til alles Samvittighed for Guds Naſyn. Man har i os et Ekſempel. Derfor, hvis ikke vort Evangelium oplyſer, da er det i dem, ſom gaar fortabt! Det er i dem denne Verdens Djevel har indpodet Bantvoens Mørke. I dem kan ikke ſelve Kristus i Gud bringe Lys. Men os, ſom har ſaaet Jeſus til Liv, har han oplyſt og ført ud af Mørket, for at være hans Lys i Verden og bringe Menneſkeſlægten Guds Herlighed, ſom er aabenbaret i Kristus Jeſus.

Paulus ſa til ſine ældſte, ſom han indſatte: I vide alle, hvorledes at jeg fra den første Tid jeg kom til Aſien indtil denne Dag har vandret iblandt eder, tjenet Gud i Hymnighed og mange Taarer. Jeg ved at naar jeg er tagen ifra eder der vil komme onde Læremestere i eders Midte, ſom rive iſønder Guds Menighed.

Derfor vaager og kommer ihu, at jeg i tre Aar, Nat og Dag ikke har aſladet at paaminde enhver af eder med Taarer.

Men Menneſket er fordærvet. Hjertet er forvendt. Med hørende Øren hører man ikke, med aabne Øine ſer man ikke. Deres Hjertes fatter ikke Sandheden.

Paulus ſa en tung Sandhed til Jøderne nemlig: „Derfor ſkulde I vide, at Guds frelſende Være allerede forkynedes Hedningerne; thi de vil viſſelig høre!

Gud ſtraffede de hovmodige Engle. Han har ogſaa ſtraffet gienſtribdige Menneſ-

ſker. Der er en retfærdig Belønning ivente for ethvert Menneſke. Andre ſom ſyndede blev ikke ſkaanede, hvormeget mindre vi, ſom har ſaa mange Ekſempler for os (af Guds Raade). Gud har aabenbaret ſig ſelv. Han har gjort mange kraftige Gjerninger og givet os Anden.

Benner ſpør mig: Hvem er Mattæus? Jeg ſvarer: Han var Toldſer, men forlod alt, da han ſik Kald fra Jeſus og fulgte ham. Man ſpør: Hvem er Markus? og jeg ſvarer: Han var Søn af en meget gudfrygtig Mor. Fra en god Rod ſpirer han frem og blir Jeſu Diſipel. Man ſpør: Hvem er Lukas? Og jeg ſiger dem, at han var Læge fra Antiochia, blev paavirket af Ordet og kom til Troen paa den Herre Jeſus. Han blev ſiden Miſſionær og Pauli Medarbejder. Og man ſpør mig fremdeles: Hvem er Johannes? og jeg fortæller dem, at han var Fiſker fra den galilæiſke Sø, han forlod alt og fulgte Jeſus. Man ſpør mig videre: Hvad er de fire Evangelier? og jeg ſvarer dem, at det er Guds Ord, der har vi hvad Jeſus gjorde og ſagde. Johannes Evangelium er det ſidſte, hvori vi iſær ſaar ſe noget af Dybderne i Jeſu Kristi Lære. Den ſom tror at Jeſus Kristus er Guds Søn har Raaden, har Sandheden, har Livet. Naar jeg ſaadan taler til Folket styrkes deres Tro. Og alle ſom hører Jeſu Navn ſkal bpie Kne! Man ſkal kalde ham Herre, og derved ære og forherlige Gud. Ch ang Ki Kiao hilſer.

B. S. Kjere Br. Nelson, lad dette være Hiſen fra deres Evangelift. Ved Gud, at han vil rigelig beſigne og belønne den unge Mand for den Opmuntring han har bragt os. Vi takker Gud!

Jeg tror at De bør ſende dette til Paſt. C. C. Holter, „Bubb.“ Red. ſaa flere kunde ſaa ſe hvad Kineſerne, ſom tror paa Gud, tænker og føler.

Et beſignet Nytaar. Rigt paa Guds Raade. Venligt Hiſen fra

C. W. Landahl.

### Sevath E. Boyum.

I et tidligere Nummer af „Budbæreren“ er kortelig meddeelt om Boyums Død. Si den har vi modtaget fra den efterladte Familie følgende: Sevath E. Boyum døde paa New Orleans Sanatorium den 10de Mars '09. Sygdommen var „Chronic obstruction of the bowels“. Han havde søgt til Sanatoriet for ved en Operation at vinde, hvad Mediciner ikke havde kunnet give—Lindring. Han laa omtrent i ti Dage. Boyum var født den 27de April 1840 i Sogn, Norge. I 1856 kom han sammen med sine Forældre til Amerika. De bosatte sig i Fillmore Co. Minn. I 1862 blev han gift med Caroline Johnson i Leeds, Wis. I 1876 flyttede Boyum til Rushford, Minn., hvor han i nogle Aar drev Handel. I 1881 solgte han ud i Fillmore og reiste til Traill Co., N. Dak., hvor han drev Farming til han 1895 flyttede til Jennings, La. Noget Tid senere hentedes han Familien efter did.

Boyum efterlader sig Hustru, fem Døtre og tre Sønner, som sørger over hans Bortgang. Han var en troende Kristen fra sine yngre Dage af, og da Døden nærmede sig afslagde han den Bøttelse, at han var beredt til at møde sin Gud, naar han blev kaldt. Hans Støv hviler nu ved Siden af hans to forudgangne Døtre, Ellen og Marie paa Gravpladsen ved Jennings, La.

### En Tur til Twin Valley.

Paa Kalb fra Alda Kredts af Hauge's Synode at reise som Emisær, blev jeg i Vinter anvist at besøge G. C. Gjerstads Kalb, og reiste saa til Twin Valley, hvor et Kredtsmøde afholdtes fra 9de til og med 11te Feb. Her havde vi et meget godt Møde og mange Folk var samlet, og Vidnesbyrdet om Synd og Naade fra læg og lærd lød i Aands og Krafts Bevægning haade vækkende og belærende, saa at Faarene blev ledet til de grønne Græsgange og de stille rindende Bæde. Haaber ogsaa at nogen af de bortkomne hørte Hyrdens Røst sige, at der blev en Længsel i deres Sjæle efter at komme tilbage til

Faarestien. Jeg fortsatte da en Tid efter Mødet der i Byen med Møder og Husbesøg, og jeg maa sige, at Twin Valley har mange snille kristne i Forhold til Sjæleantallet. Gud velsigne dem til Bestandighed indtil Enden. Tak Venner for hyggeligt Samvær. Gud samle os tilslut der hjemme, hvor intet Farvel mer skal høres, og hvor Jubelen aldrig skal forstumme. Saa drog jeg med Toget til Melvin, hvor C. Nordlum mødte med Skyds og bragte mig til sit hyggelige Hjem hvor jeg fik overnatte, og næste Dag havde vi Møde i Kirken, blev da indbudt at følge til Didrik Hansens Hjem og havde Bønne-møde der om Aftenen. Næste Dag Møde i Kirken og om Aftenen Bønne-møde hos Kornelius Hansen. Søndag atter Møde i Kirken, hvor vi fik betragte Guds Lam som det store Forsonings Offer for al Verdens Synd, og Guds Aand gjorde det velsignet for os. Jeg fik overnatte hos C. Nordlum, som næste Dag skydsede mig til Melvin, hvor jeg tog Trainet til Flaming, hvor Broder S. Christiansen var mødt med Skyds og bragte mig til sit hyggelige Hjem, hvor vi havde Møde om Kvelden, og næste Dag Møde i Norman Menigheds Kirke øst fra Flaming Kl. 2 og blev saa med til M. Silens hyggelige Hjem og havde Opbyggelse og Bønne-møde om Kvelden. Hvor det dog er opmuntrende at saa samles med dem som hver er paa Kristo et levende Lem som lider og strider for Kronen at saa og derfor i Verden foragtet maa gaa. Næste Dag Møde i Kirken Kl. 2 og blev saa med til J. Ruds Hjem og havde Møde der om Kvelden. Den næste Dag Møde i Kirken og tilbage til Rud og blev der om Natten. Næste Dag fulgte han mig til Gary og jeg fik Anledning til at besøge Pastor Gaardsmoe og saa var det afsted med Toget til Ulen, hvor jeg havde Møde om Kvelden og næste Morgen afsted med Edw. Tronnes til hans hyggelige Hjem og havde Møde der Kl. 2.

Næste Dag Søndag var bestemt Møde i Jebrager Menigheds Kirke men paa Grund af Upasselighed fandt jeg det bedst at holde mig rolig til om Kvelden og havde da Møde i Kirken for en stor Forsamling og Mandag



Møde hos Hilden Formiddag og om Avel-  
den i Kirken igjen. Tirsdag Bønnemøde  
hos Dahl Formiddag og om Avelden i Kir-  
ken, hvor en ganske anseelig Flok var samlet  
og paa Onsdag var bestemt Samtalemøde i  
Kirken og vi havde 3 Dages meget godt Mø-  
de og fik erfare Herrens Nærhed og saa bar  
det affted til Aida paa Lørdag. Søndag hav-  
de vi Møde i Kirken paa Formiddag og om  
Avelden predikede Gjerstad selv i nævnte  
Kirke og Mandag Avels Møde i Kirken igjen  
og saa reisste jeg hjem om Natten og havde  
da været borte fra Hjemmet i 4 Uger og har  
havt over 30 Møder og gjorde endel Hushe-  
sørg, og vil nu sige, at jeg har faaet mange  
Troessøfkende i Pastor Gjerstads Kald.  
Tak da for hyggeligt Samvær baade Prestes-  
folk og Menighedsfolk. Gud samle os alle  
hjem tilslut, hvor Jesus har beredt Sted i  
Faderhuset for os.

Saa nogle Ord til dig som endnu ikke har  
bekommet den sønlige Udkaarelse hos Gud,  
men som enten som Træl arbejder for Løn,  
eller som Syndens Slave arbejder med at  
lukke dit Hjerte for Aandens Overbevisning,  
og som faadan træder Guds Søn med Fød-  
der og ringeagtet Pagtens Blod. I begge  
Tilfælde er du uløstelig og har ikke Fred  
med Gud; og naar Døden stirrer dig i Si-  
nene da blir du urolig men naar du faar mo-  
re dig i Verden og i Synden da trives du  
nok saa godt—men Verden forgaar og dens  
Lyst—og hvor er du saa? Kom Løts Hustru  
ihu—fly for dit Liv til Jesu Saar. Amen.

Nils D. Aas.

Pelican Rapids, Minn.

### Til Samfundets Prester.

Den første April sendtes til hver Prest  
„Blanks“ til Parokialrapport. Herved vil  
jeg venligst bede om, at de straks udfyl-  
des og sendes til mig i de Konvolutter, som  
er sendt sammen med „Blanks“.

Saa snart jeg faar Rapport sender jeg til  
vedkommende Prest et Brevkort med Oplys-  
ning om, at Rapporten er modtaget. Skul-  
de nogen, som har rapporteret, ikke faa et

sligt Brevkort, saa vil man deraf vide, at jeg  
endnu ingen Rapport har modtaget fra dem,  
og at den Rapport, som man har forfærdi-  
get, ikke er naaet frem til Sekretæren. Den-  
ne Forholdsregel tages for at hindre dem  
som har rapporteret fra at komme i Klasse  
med dem, som ikke har rapporteret, uden at  
vide, at den forberedte Rapport ikke kom  
frem.

Mærk! Naar I rapporterer, saa giv  
paa øverste Halvdel af „Blanks“ Navn og  
Statistik over Menigheder tilhørende Hauge's  
Synode. Betjener I nogen Menighed, der  
ikke tilhører Hauge's Synode da angiv disse  
paa den nederste Halvdel. I behøver ikke  
to „Blanks“. Hold disse to Klasser af Me-  
nigheder særskilt og anmærk, hvor Delingen  
findes paa eders Rapport.

N. J. Løhre, Sekretær.

### Efterspørgsel.

Julie Anderson, 637 27 Ave., Mil-  
waukee, Wis. ønsker om nogen kunde give  
hende Underretning om hendes Søfken-  
barn Marie (Hendes Tilnavn ved hun ikke).  
Hun reisste til Amerika for omtrent 40 Aar  
siden sammen med Skolelærer Strannes,  
Hustru og Børn. Denne Strannes fulde  
Navn ved hun heller ikke. Kan nu nogen  
efter denne ufuldstændige Beskrivelse give  
Oplysning om den efterspurgte, saa vær snil  
og gjør det.

### En kristeligslindet Pige eller Enke

ønskes til at koge og lave Mad for vor Hus-  
holdning paa Børnehjemmet. Lad os saa  
høre fra nogen straks. Rimelig Løn men  
rig Betsignelse af Herren. Glem ikke, her  
er en Missionsgjerning at faa gjøre.

Eders i Kristo ringe Broder

G. G. Walen.

### Bedes erindret.

En hel Del Notes, givne til Afbetaling  
paa Synodens Gjæld, er for nærværende for-  
faldne, og enhver som ved sig at have givet  
en saadan Note anmodes indstændigt om at  
sende os Beløbet snarest muligt, som vi for  
nærværende har en større Afbetaling at mø-  
de.

D. A. Ulvin

Red Wing, Minn.

### Fra Arbeidsmarken.

Past. Halvorson i Grafton har antaget Rald fra Menigheden i Burton og Reynolds, som Pastor Borgen fraflyttet for Leiden Høst.

Past. J. H. Johansons Hustru i Horace, N. Dak. havde den 23de Mars lagt tilfængs en Uges Tid af Influenta; om end svag var hun lidt til Forbedring den ovennævnte Dato.

Pastorerne B. Reitan og O. Andresen har nyligt afslagt hver sit meget kjerlige Besøg i Trefoldighed og Størtdals Menigheder af Past. Makkewicks Rald. Hjertelig Tak for Besøget! M.

Vor Frelseres Menighed, Stoughton, Wis. har nylig haft Besøg af Pastor Johanson fra St. Paul, Minn. Fredag Aften den 19de Mars havde de ogsaa Besøg af Past. Oppegaard.

Past. Chr. Wang af den forenede Kirke har oplyst Hanges Menighed i Muskegon, Mich. Menigheden har modtaget hans Opfølgelse og udstedt Rald til Pastor S. J. Brekke i Sacred Heart, Minn.

Det var glædeligt at faa hilse paa Pastor Ness og hans Menighed i Racine. Mange Folk kom til Mødet og tog op en Kollekt til Missionen. Pastor Ness har ogsaa optaget Arbejde i Renojha. N. D. D.

Past. H. B. Hanson har resigneret fra Menigheden i Joliet, Ill. fra 24de Mai. Han agter sammen med sin Hustru at gjøre en Tur til Norge i Juni og Juli for om muligt derved at overvinde en Sygdom (Diabetes) som han lider af.

Hanges Menighed i Grand Rapids, Mich. har udstedt Rald til Pastor A. D. Ness i Racine, Wis. Om han modtager Raldet vides ikke. Om Menigheden faar en god Arbejder i sin Midte er der Fremtids Udsigter for Menigheden. N. D. D.

Ved Blanchard, N. Dak., har Pastor Makkewick besøgt en Del Benner og talt Guds

Ord iblandt dem. De er blevene glade i Besøgene og ønsker at han skal fortsætte. Kvindeforening er organiseret, og de agter at faa et par Maaneders Religionskole for sine Børn i Sommer. M.

Ja, den gamle „Buggien“ du, den taler ogsaa sit Sprog skjønt den neppe hænger sammen. Hvad siger den tror du? Men ved Horace, N. Dak. gjorde de det saaledes der: Kroens og Hæmmes Menigheder kom den 19de Mars i Flok og Følge og overraskede Past. J. H. Johanson med \$100 som han skulde kjøbe sig ny Buggy for; thi den gamle syntes de var „for sliten.“

Past. B. Reitan har i nogle Uger været paa en Tur udover Nordvesten og kom hjem den 16de Mars og fandt alt vel hjemme. Han hilser tilbage med Rom. 5, 8. Gud beviser sin Kjerlighed mod os derved, at Kristus er død for os, der vi endnu vare Syndere. Dette er det evige Liv, at de kjende dig den eneste sande Gud og den du udsendte Jesus Kristus. Den, som faar tillegne sig dette kan udbryde og sige: Jeg er fri paa Blodets Regning og Himmelens Gud er nu min Fader. Reitan hilser især til Brødrene Makkewick og Langehaug og takker for alt godt, samt beder om de troendes Forkønnelse.

Jeg har nu snart holdt „Buddbæreren“ et Aar og liker den godt. Jeg vil faa bede om at faa sende en Hilsen til de mange Søskende i Herren, som jeg paa mine Reiser har lært at kjende. Jeg lagde Mærke til at „Buddbæreren“ fandtes i de fleste Hjem der jeg reiste, og de bad mig gennem Bladet at sende en Hilsen ved Anledning, hvilket her ved efterkommes. Gud være lovet det er godt og vel med mig og mine. Først reiste jeg en Maanedes Tid for Otter Tail Indremissionsforening; siden har jeg reist en fem Ugers Tid som Emissær for Mayville Kredsen i N. Dak. Over alt har Møderne været godt besøgt og Herren har velsignet sit Ord og de enfoldige Vidnesbyrd. Alle Benner hilses med 1 Joh. 3. Fra eders ringe og til Forbøn trængende

Jver Grimsrud.

Dette Kald, Telemarken, St. Ans-gari og Bethania Menigheder i Clark, Co-dington og Day Counties S. Dak. havde forleden et kært Besøg af Mathias Hanson fra Lac qui Parle Menighed. Han virket her noget over fire Uger. Vidnesbyrdet om Synd og Naade løb klart og hjerteligt. Om vi ikke havde saa store synbare Tegn paa Bættelse, saa var der dog Opvættelse til mere Iver og Alvor blandt de kristne. Dog var det ogsaa rart at se, hvorledes de unge flokket sig sammen til Møderne og opmærksomt lyttede til Vidnesbyrdene. Nogle er begyndt og andre staar i Begreb med at begynde paa Bedrings Veie. Maa Gud velsigne dem alle! Med Tak til Gud takker vi ogsaa Broderen for det kære Besøg og ønsker, at han snart maatte komme igjen.

J. J. Melom.

Da vi nylig har afsluttet et Møde i Pastor L. L. Nervi's Kald, saa maa Vennerne rundt saa vide, at Herren ledet det saa, at en synbar Virkning af Vidnesbyrdene sporede i Forsamlingen. Ja det er godt at Brødre bo sammen nu som i gamle Dage. Da kan den mindste saavel som den største saa erfare, at der hvor Herrens Aand er der er Frihed. Gud ske Tak, at han er den samme idag som igaar, og bliver til evig Tid. Kom, lad os kjerlig vandre og lægge Haand i Haand, og holde af hverandre i dette Trængsels Land! Som Børn vi være maa, Paa Veien ikke stride, Guds Engle ved vor Side Som bore Brødre gaa. Alle Venner øst og vest hilses fra en Medarbejder i og for den stridende Kirke. Kom Jesus Kristus ihu. Han er da nu som før Synderes Ven.

J. J. Daaland.

#### At Complimentary Almanak for 1909

har vi en Del tilbage, som vi gjerne vilde saa solgt. De koster 35 Cents sendt porto-frit til hvilken som helst Adresse. Som vi ikke har mange igjen bedes Ordres sendt snarest muligt.

C. Lilletun,  
Drawer 5 Red Wing, Minn.

#### Bekjendtgjørelser.

##### Hauges norsk ev. luth. Synodes 64de Aarsmøde.

Om Gud vil, afholder Hauges norsk evangelist lutheriske Synode sit 64de Aarsmøde i Red Wing Seminariums Kapel begyndende med Aabningsprediken Kl. 10 den Formiddag, Onsdag den 2den Juni, og fortsætter, om Forhandlingerne kræver det, til Torsdag Aften den 10de Juni 1909. Følgende Sager foreligger til Forhandling.

1. Modtagelse af Indberetninger.
2. Valg af Embedsmænd, samt Valg af Komite, som antydet i Referat fra 1908, Pag. 157: 4; Sml. og Pag. 180, g.
3. Samfundets Missioner: a) Den indre. b) Den ydre. c) Det engelske Arbeide.
4. Samfundets Skoler: a) Red Wing Seminarium. b) Jewell Lutheran College.
5. Bethesda Børnehjem.
6. Trykkeriet, Boghandelen og Samfundets Blade.
7. Indstillinger fra Kirkeaaet.
8. Samfundets Finantser.
9. Samfundets Konstitution. Behandles første Torsdag af Mødet.
10. Ritualsagen. Behandles Fredag Formiddag.
11. Konstitution for Jewell Lutheran College.
12. Ny Oversættelse af det nye Testamente. Referat for 1908 Pag. 166.
13. Unge Kvinders Optagelse ved Red Wing Seminarium. Referat for 1908, Pag. 138.
14. Forandring af parlamentariske Regler. Referat af 1908, Pag. 19 og 174.
15. Lærebøger i Religionsundervisningen.
16. Regler for Inspektionsboardet.
17. Behandling af Skrivelsen trykt i Referatet for 1908, Pag. 158—160.
18. Engelsk Salmebog og Søndags-skoleblad.
19. Det religiøse Samtaleemne: Den anden Bøn.
20. Andre foreliggende Sager.

Jewell, Ia. den 3die Mars 1909.

C. F. Gaistvold, Formand.  
N. J. Løhre, Sekretær.

Selbu Menighed, La Crosse, Wash., indbyder herved til et Samtaleemne fra 6te til og med den 9de Mai. Mødet begynder den 6te paa Formiddag og Samtaleemnet er Davids Salme 32: 1—7. Skids vil møde



de besøgende Dagen før Mødet i La Crosse, Wash. Kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse. Paa Menighedens Begne

J. F. Adrianien.

La Crosse, Mars 11 1909.

South Dakota State Luther League afholder sit aarlige Møde i Aberdeen, S. D. fra 7de til 9de Mai. Alle lutheriske Ungdomsforeninger inden Staten bedes om at sende to Delegater hver til Mødet og hver Distrikt Luther League anmodes om at sende en Delegat for hvert Antal af 50 Medlemmer i Distriktet. Delegater og andre som agter at bivaane Mødet bør melde sig til Clara Hanson, Sekretæren for Aberdeen Luther League mindst en Uge i Forveien.

D. Glez ne, Pres.

Om Gud vil, afholder Turtle Mountain Kreds af Hanges Synode Møde i Nordprairie n. ev. lutheriske Menighed ved Belva, N. Dak. den 26de til og med 28de Mai. Skjeds vil møde de tilreisende baade i Belva og Granville Dagen før Mødet. Temaet for Samtalen bliver Rom. 13: 11—14. Kom mange, kom med bedende Hjertet, at Guds Velsignelse maa blive os til Del.

Past. J. Krogstad, Form.

Past. A. A. Dahle, Sekr.

Red Wing Kreds afholder Møde, om Gud vil, i Peterjon Menighed, Peterjon, Minn., Pastor Westphals Kald fra 4—6 Mai førstkommande. Mødet begynder Kl. 10 Formiddag den første Dag med Prediken ved Pastor D. T. Borgen. Samtaleemnet blir Ebr. 4 Kap. som indledes af Prof. M. G. Hansen. Alle besøgende kommer til Peterjon paa Southern Minnesota R. R. Prest og Menighed ønsker et godt besøg Møde. Kom med Bøn om Velsignelse.

M. G. Westphal.

J. F. Dahl.

### Adresseforandring.

Rev. S. E. Hanson,

Jackson, Minn.

### Ved Adresseforandring

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plat Umulighed for os at foretage Forandringen, som vi ikke er istand til med „vor formørkede Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore Tusinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor baade os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

### Kvitteringer

Professor I. N. Bed & Christof fra Immanuel's Mgd., C. G. Holters Kald, samlet ved J. H. Gundersen: C Wing 6, D S. Hagen 5, B Mogaard 4.50, S D. Hagen 3, J M. Bakstad, J. Nemo, J. J. V. h. h. 2.50, Mrs. Tiller, Oliver Lee hver 1.50, J. J. Lee, S. Carlson, C. Carlson, M. Bakstad, J. Melsgaard, C. Bederson, C. H. Gundersen hver 1, T. Thompson 65c, Petrine Tiller, Tina Tiller, D. Tiller, J. Tiller, J. Bederson, D. Ven, S. Anderson, T. Thompson, R. Mogaard hver 50c, tilf. 41.15. Samlet ved (Lee) D. J. Lee 5, J. J. Swenson 4, J. G. Johnson 3.25, Mrs. C. Lee 3, N. Gundersen, Mrs. S. Sund, A. Jacobson hver 2, S. Lee, M. Lee, S. Anderson, J. D. Lee, S. Sund, D. Anfinson hver 1.25, D. D. Ekstad 75c, J. Berge, C. Berge, D. Jacobson hver 50c tilf. 31.00. Samlet ved C. H. Christof: Mrs. D. Hanson 2.25, J. Iverion, A. D. Haller hver 2, J. Nemo 1.50, J. I. Iverion, A. A. Haller, J. Abrahamson, J. Hanson, C. H. Christof, C. H. Christof, B. Ku, Christine Bakstad, D. Haller hver 1, J. A. Norstad 1.50, J. Nelson 75c, B. Jacobson 50c, tilf. 19.50. Immanuel's Mgd.s Kv., 39.64.....	131.29
Bed S. Thompson fra Blom Prairie Mgd., Wiels Kald.....	87.85
Bed S. C. Sether fra Hanges Mgd., C. E. Hanson's Kald.....	108.50
Bed M. T. West fra nordre Dist., Clear Lake & Ekstworth Mgd., Eastwolds Kald, samlet ved Maynard West: D. Westre 2.50, B. Knudsen 2, A. S. Anderson 1.85, S. Deland 1.50, N. Jacobson 1.25, M. Monson 1, J. P. Olson M. West, A. Alfseide hver 75c, D. Siland, B. Monson hver 25c.....	12.85
Bed J. P. Duall, St. Peters Mgd., Wash. Co., N. D.: Kv. 10, J. P. Duall, J. Thompson, C. Iverion, C. Egge, S. Norstad, C. Gukavson, J. Wolfst, C. Juleen, C. Dr. stad, D. Hagen, P. Almen, A. Lindahl hver 1.....	22.00
Bed J. D. Thompson fra Bethel Mgd., Lerch's Kald.....	23.50
Bed S. Knutson fra Bion's Mgd., Lassefons Kald: Bion's Mgd.s Kv. 10, S. W. Hanson, D. Gundersen hver 3, J. Arntzen, C. Swenson, S. Knutson hver 2, A. Gafeth, B. Bederson hver 1.50, A. Arntzen, S. E. Knutson hver 1, Mrs. S. Knutson, A. D. Haarstad hver 50c.....	28.00
Bed Syber Stone fra Vetsda Mgd., Svingens Kald: C. H. Hagen, S. Olson, M. Starbhol, Syber Stone hver 5.....	20.00
Bed J. D. Ekstad fra Hanges Mgd., Th. Hanson's Kald, Tilleg til forr. Indbelske, samlet ved B. S. Bederson 10, samlet ved Jens S. Nels: A. Iverion, Josie Iverion hver 50c.....	11.00
Bed Pastor Westphal fra Vreudahl Mgd., Westphals Kald.....	160.00
Bed Prof. M. G. Hanson fra Chr. Gran, Bottineau, N. D. ....	2.50
Bed John M. Almen fra nordre Tref. Mgd., Halvorsen's Kald: J. M. Almen 3, S. Hanson 2, A. Monson, D. Dahl, A. Dahl, A. Johnson, G. A. Johnson, T. Swenson hver 1.....	11.00
Bed S. Schlanbusch fra Salems Mgd., Sandbvens Kald, samlet ved Beder Nytkling 105.00, Salems Mgd.s Kv. 28, Samlet ved Paul Flagestad 81.50, Samlet ved Ed. Osmonson 56.25, Samlet ved S. Etromme 67.75. Over- skud i Kassen fra forrige Aar 23 00.....	361.50
Bed B. D. Herreid fra Bethania Mgd., Hjertads Kald, D. Hamre, J. Hamre, B. D. Herreid, D. Olson, D. Ekstad, J. Solberg, A. Bjørn, n, C. Dahl, J. Wolf, J. Walter, P. B. Olson, N. Jørgensen, C. Bjerte hver 2, B. Waier 1.....	27.00
Bed Pastor S. Moe fra Norway Mgd., Moe's Kald: N. Rasmussen 2, B. Nelson, Mrs. S. Moe, Drville Moe hver 1, Mrs. Rasmussen, S. Moe hver 50c.....	6.00
Bed Pastor C. J. Olberg fra Salems Mgd., Olbergs Kald, 29. Mrs. M. Mortvedt, Irene, S. Dal, J. ....	32.00
Bed S. N. Saby fra St. Petri Mgd., Knutsons Kald.....	32.00
Bed Pastor C. E. Holter fra Hans Christensen, New London, Minn. ....	2.00

Før kvitteret for

1078.99

5421.75

6500.74

J. L. Lassefson.

Bidrag til Diaconiskehjemmet i Minneapolis Til Bihgefondet: R R Bjelland, Hoff-

man, Minn.	5.00	Mrs. Berger, do.	50
R S Brandvold, Dalton, Minn.	3.00	John Bergland, Bagley, Minn.	50
Rev. R Halvorsen, Colfax, Wis.	10.00	A Melnes, Eagle Bend, Minn.	50
P S Friberg, do.	10.00	D T Sather, Verndale, Minn.	2.00
Rev. L M Halling, Valley City, N. Dak.	10.00	Die Gebold, Cecil, N. D.	10.00
C Klingenberg, Bottineau, N. D.	3.00	Iver Beberfen, Vining, Minn.	3.00
P J Husbagen, Foshton, Minn.	5.00	Mons Willumsen, Newman Grove, Nebr.	2.00
Nils Egeberg, Souris, N. D.	5.00	J Willumsen, do.	3.00
A J Grothe, Hendrum, Minn.	10.00	Lauritz Jacobson, do.	5.00
C M Dahl, Rock Rapids, Ia.	5.00	A G Anderson, Starbuck, Minn.	5.00
G Svenson, Ranjen, N. D.	5.00	(Fortfættet.)	
A Rasmussen, Lakefield, Minn.	5.00	E. B. Harbo, Kasperer.	
Rev. Geo. M Tangvold, Rolfon, N. D.	10.00	<b>Landstads Salmebog</b>	
Maren Diesen, Washburn, N. Dak.	5.00	haves for Salg i følgende Indbindinger:	
W Minge, Dalton, Minn.	5.00	V o m m e f o r m a t.	
Wm. R Rasmussen, Lake Crystal, Minn.	5.00	I almindeligt Stindbind med de 3 Tefstrækker 60c	
Dr. Hendrik Nilsen, Mpls.	100.00	do. med forgyldt Kors og Kalk samt	
Kassen ved Hjemmet	5.00	sprængt Snit 70c	
D M Selund, LaCrosse, Wis.	5.00	Jm. Morocco med Kors og Kalk samt	
John D Storm, Ortonville, Minn.	5.00	sprængt Snit 1.00	
Bertha Nilsen, Sioux City, Ia.	1.00	J Morocco og Guldsnit, mygt Bind. . . . . 1.40	
Iver Gravelth, Souris, N. D.	5.00	I Morocco og Guldsnit Pragtbind. . . . . 1.50	
Mrs. Gina Brandjord, do.	5.00	I Kalveffind og Guldsnit, mygt Bind. . . . . 1.75	
Ehvert S Osknes, Doran, Minn.	5.00	J Kalveffind og Guldsnit, Pragtbind. . . . . 2.00	
S Ehverfon, Bellmont, N. D.	20.00	<b>Bare S al m e r n e:</b>	
John L Molin, Rolette, N. D.	5.00	No. 5 I almindeligt Stindbind. . . . . 50c	
A E Hansen, Climax, Minn.	5.00	No. 6 I almindeligt Stindbind med for-	
R Robhammer, Audubon, Minn.	1.00	gyldt Kors og Kalk 60c	
Die Alme, Randa, N. D.	5.00	No. 7 I Morocco, mygt Bind og Guldsnit 90c	
John Alstafsen, McVille, N. D.	10.00	No. 8 I ægte Morocco, Pragtbind. . . . . 1.25	
Rnut A Haugen, Verdel, Nebr.	3.00	No. 9 I ægte Morocco og Guldsnit, mygt	
T T Lien, Arinsmade, N. D.	5.00	Bind med Korfiringer 1.40	
John Aasen, Mora, N. D.	5.00	Oxford Indbinding, ægte flexible Ma-	
M R Schjerve, Barton, N. D.	10.00	rocco, med ombødiede Kanter og	
Mathias S Dalen, Souris, N. D.	25.00	Guldsnit og Futural. . . . . 2.50	
John Hansen Dalen, do.	15.00	A. Indb. i presfjet lysebrunt Kalveffind,	
John S Dalen, do.	10.00	mygt Rudebind med forgyldt Kors	
Gilbert Gilbertson, Winford, N. D.	5.00	paa Siden, Guldsnit og Futural. . . . . 2.25	
Rnut D Froigne, Rummedal, N. D.	2.00	C. Indb. i fort presfjet Kalveffind, mygt	
Rev. G E Tollefsen, Brooklyn, N. Y.	5.00	Rudebind med forgyldt Kors paa Si-	
Rofael Jonning, Souris, N. D.	5.00	den, Guldsnit og Futural. . . . . 2.25	
S S Olsen, Willmar, Minn.	5.00	D. Indb. i fort presfjet Kalveffind, mygt	
C S Olsen, Harvey, N. D.	10.00	Rudebind, med forgyldt Kors paa	
M S Torneby, Barton, N. D.	10.00	Siden og ophængede Blomster. . . . . 2.25	
S R Bratee, Bemidji, Minn.	5.00	E. Indb. i fort presfjet Kalveffind med	
L M Hagerdam, Edinburgh, N. D.	3.00	forgyldt Kors og Blomsterforfiringer	
Gustine Quella, Fargo, N. D.	5.00	paa Siden. . . . . 2.25	
Gilbert Pedersen, Big Lake, Minn.	5.00	F. Indb. i blaat flexible presfjet Kalve-	
R Christianfen, Randa, N. D.	5.00	ffind med Guldsnit og Futural. . . . . 1.80	
R A Holland, Ia.	25.00	G. Indb. i fort flexible presfjet Kalve-	
Mrs. Geo. Paulson, Pittsfield, Minn.	5.00	ffind med Guldsnit og Futural. . . . . 1.80	
S D Sannes, Marx, Minn.	1.00	Send Ordres til	
John Thompson, Ft. Ransom, N. D.	3.00	C. Lillethun,	
Naf Lundquist, Chetel, Wis.	2.00	Drawer H. Red Wing, Minn	
Jas. Rembouse Mpls.	5.00	<b>Lithograferede Mottos</b>	
Dr. Theo. Tennyson, Mpls.	50.00	med paatrykte Skriftstæder i Sælb, til at hænge paa	
Lars Walen, Carl, S. D.	2.00	Bæggen til 10c pr. Stykke.	
S E Larum, Eldred, Minn.	5.00		
Tallock Thorpe, Poulsho, Wash.	5.00		
Richard Nilsen, Sewell, Ia.	11.00		
Betuel Herigstad, Cooperstown, N. Dak.	2.00		
Andrew Arestad, do.	1.00		
Anthony Larson, Winford, N. D.	50		
Lars Røge, do.	1.00		
Chr. Arestad, Cooperstown, N. Dak.	5.00		
S Westley, do.	1.75		
Dr. W Westley, do.	5.00		
Tollef Twest, Winford, N. D.	3.00		
Torgren Soma, Cooperstown, N. D.	5.00		
Ullavaunt	1.00		
Ebenezer Mads Rof., Cooperstown, N. D.	25.00		
Kollett i Zion Mads., Reynolds, N. D.	2.25		

**Norge.**

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakreste Turisttrakter i Norge. Det er Sommerbilleder og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet i vakker komponeret Bind. Størrelse 9½x12 Tommer. Pris..... 1.75

**Vinterliv i Norge.**

32 helfides og 14 halvfides, samt 38 mindre Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografier af A. B. Wisse. Det er nemlig der er taget Hensyn til den henrivende vakre norske Vinter og Billederne maa sees for at paastjønnes. De er indbundne til en Bog 9½x12 Tommer med en Indledning af Rosenkrantz Johnson. Pris..... 1.50

**Norges Byer.**

Billeder fra Norges Byer. Kunsttryk af Fotografier paa dertil særtilt forarbejdet Papir. Sjelden vakre. Størrelse 8½x12. Helfides Billeder 6½x9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kristiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Nationaltheateret og Altershus; Drøbak, Moss 3 Billeder; Fredrikstad 7 Billeder; Sarpsborg, 3 Billeder; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billeder; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger, Århus, Drammen, Kongsberg, Holmestrand, Hønefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeder; Forsgrun, Eken, Brevik, Langevund, Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Flekkefjord, Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Stabanger, Haugevund, Bergen, Fisketorvet, Florø, Alesund, Molde, Christiansund N., Levanger, Steinkjer, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Romsø, Bodø, Mosjøen, Kabelvaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Vardø og Badø. Indbundet i vakker komponeret Bind, \$1.75.

Send Ordres til  
C. Lilletun, Red Wing, Minn.

**Den historiske Udvikling af Lærebegrebet om Forsoningen.**

33 Foredrag. Af H. H. Bergsland, Prof.

Denne Bog er paa 100 Sider og koster heftet i godt og stærkt Omflag 35c. Et meget vakker Billede af Prof. Bergsland pryder Vogen.—Enhver Prest og ellers enhver anden, der ønsker et klart Indblik i det vigtige Spørgsmaal, som Vogen behandler, gjør vel i at forskaffe sig dette Prof. Bergslands sidste Arbejde.

Send Ordres til

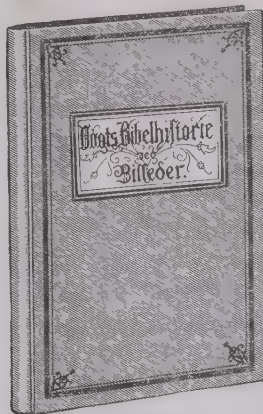
C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

**Illustreret Katalog**

over Bøger i Høges Synodes Boghandel vil blive tilsendt frit paa Forlangende.

Adresse: C. Lilletun, Red Wing, Minn.

**Illustreret Bibelhistorie**



med lidt af Kirkens Historie. Af Volrath Vogt Revideret efter den nye Bibeloversættelse. Trykt paa fint Papir, med et Rart og 53 Illustrationer. I Silk Cloth med sort Titel paa forgyldt Grund paa Siden. Høges Synodes Forlag 0.45

Ordres indsendes til  
C. Lilletun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

**Alt er brød**

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Ester paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Ester paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Ester paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Ester paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn

**Solfekalender for 1909**

Denne lille Bog er paa 96 Sider og giver foruden meget godt Læsestof en fuldstændig Kalender og Adresse paa alle Prester, Professore og Missionærer i Høges Synode, den norske Synode, den Forenede Kirke og Frikirken. Vogen koster i Omflag 10 cents med 25 procent Rabat til Forhandlere.

Prester og alle andre, som interesserer sig for Udbredelsen af denne billige Bog, anmodes om at sende sine Ordres til undertegnede snarest muligt.

C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

**Festkriftet.**

Denne Bog er paa 128 Sider med udmærkede Billeder af Stødens Bysinger, S. M. Sande, P. A. Hanson, Andrew Ellingson og af alle Bestyrere ved Stølen ligesom dens Abning samt en Gruppe af Stødens Direktører. Alt er der 22 vakre Billeder. Festkriftet er smukt udført og trykt paa godt Papir. Det koster 50c heftet, 75c indb., og sælges til Indtægt for Stølen. Til Prester og Agenter gives almindelig Rabat.

Ordres indsendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landskaber og Nationalbilleder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvorefter kan nævnes følgende.

Juleaften; Aften ved Tjernet; Bratlandsdalen i Rhyhite; Højsfjeld; Nordfjord; Verfosjen; Paa Ski; Paa Kjelte; Paa Havet i Storm; Paa Havet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billeder); Gjøterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Binterbilleder (mange forskellige). Julenæg. Sjøminder ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Havet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Opførelsen til Holmenfossen. Fra Nordland. Fjosen ved Ulsefjord. Esvolvær. Buarværen. Raftslud. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nærøfjorden. Hestmandsp. Svartfien. Geiranger. Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Pragt-billeder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusinvis forrettet 50 Cents porto frit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dusin.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Bøttestiden i Jemtiaarene. Shirtingssind 75c.



## Pioner og Draler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og nævn hvad Iom ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et ubrækket Instrument til Dagens aller laveste Priser. Nævn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
318-320 Nicollet Ave.  
MINNEAPOLIS, MINN.

Carl Raugland, Pref.

## Alttermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Tyve Aars Erfaring. Send for illustreret Katalog.

August Klagstad,  
Marinette, Wis.

## Dr. Tonnes Thomas Sanitarium for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norske Kurser, norsk Levemaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“; „Nytaarshilsen“; „Hilsen til mit Fædreland“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Hjertelig Velsignelse“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“.

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## Altterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udførelse. Bedste Betingelser. Rigsholdig Motifsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: Adolf Jørgensen, Story City, Iowa.

## Bedes erindret.

Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorens Fond sendes til Rev. J. L. Vasselson, Kasson, Minn.

Benge til Synodetkassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondetkassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Hedningemissioner sendes til Rev. J. J. Mendahl, 226 Vernon Ave., E. Ferguson Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. H. H. Ekstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. G. D. Vil, Route 3, Feresford, S. D.

## „Buddbæreren“

udgives af Gauges norske evangelist Lutherske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge og Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Solter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Palmesøndag; 2. Den Lutherske Missionskonferens i Minneapolis; 3. Red Wing Seminar; 4. Og de nødte ham: Bliv hos os; 5. Nogle Ord om Liturgien; 6. Om Bogammelbæller; 7. Fra Zionsforeningen for Israel; 8. Samtalemødet i Gratton; 9. Forsent; 10. De nye Testamente; 11. Unionisme; 12. Rim; 13. Kinamissionen; 14. Sebeth C. Bohum; 15. En Tur til Twin Valley; 16. Fra Arbeidsmarken; 17. Betjendtgjørelser; 18. Kvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 15

Lørdag den 11te April 1909.

{ 41de Aar.

## Opstandelsen.

(Af Dr. Martin Luther.)

Jesus Kristus er paa den tredie Dag opstanden fra de døde. Her behøves en ret stærk og fast Tro, som kan gjøre os denne Artikel stærk, fast og god. Disse Ord: Kristus er opstanden fra de døde, skal man lægge nøie Mærke til og skrive dem med saa store Bogstaver, at et Bogstav er lige saa stort som et Taarn, ja som Himmel og Jord, saa at vi intet andet se, høre, tænke eller vide, end netop denne Artikel. Thi vi udfige og bekjende denne Artikel ikke alene, fordi det er skeet, ligesom vi ellers fortælle en Fabel, et Eventyr eller Historie, men for at det kan blive stærkt og levende og erkjendt for Sandhed i Hjertet. Dette kalde vi Tro, naar vi indprente os det saaledes, at vi udelukkende blive staaende derved, som om der slet intet andet var skrevet end dette: Kristus er opstanden.

Naar vi troede dette, saa vilde vi have let ved at leve og dø; thi Kristus har ikke alene ved sin Person overvundet Døden og er opstanden fra de døde, men du maa saaledes forbinde det sammen, at det gjælder os, at ogsaa vi staa op og ere medindbefattede i dette „Resurrexit“ (Han er opstanden), og at vi formedelst og ved dette ogsaa maa opstaa og leve evigt med ham; at vor Opstandelse og Leven i Kristus allerede er begyndt og er saa sikkert, som

om det allerede var fuldstændig skeet, medens det dog endnu er skjult og ikke aabenbaret (Kol. 3: 3. 4.) Saa vist som det er sandt, at Kristus er opstanden fra de døde, saa vist have vi allerede tilbagelagt den bedste og den vigtigste Del af Opstandelsen, hvorimod Rjødets Opstandelse af Graven, som endnu er tilkommende, kun er for lidet at regne. Thi hvad ere vi og den hele Verden imod Kristus, vort Hoved? Knap en Draabe imod Havet eller et Støvgran imod et stort Bjerg. Efterdi Kristus, Kristenhedens Hoved, ved hvem den lever og har alt, og som er saa stor, at han fylder Himmel og Jord, og imod hvem Sol og Maane og alle Skabninger er for intet at regne; er opstanden af Graven og er derved bleven en mægtig Herre over alle Ting, endog over Døden og Helvede, saa maa ogsaa vi, som hans Lemmer, blive trufne og berørte ved hans Opstandelse og blive delagtige netop i det, som han derved har udrettet, da det er skeet for vor Skyld. Efterdi Hovedet og Hjertet allerede er deroppe, har det kun lidet at betyde, at Legemet begravnes under Jorden, for at ogsaa dette kan blive fornyet. Desuden er tillige godt en Halvpart fuldbjyrdet, ja endog langt over Halvdelen, idet vi allerede er aandelig opstandne ved Daaben i Troen, det vil sige med Hensyn til den vigtigste Del af vort Væsen. Saaledes er ikke alene legemlig det allerbedste skeet derved, at vort Hoved er faret fra Graven til Himlen, men at ogsaa vor Sjæl efter sit aandelige Væsen er faren



over og er i Himlen med Kristus, medens blot Forhusene, Stallerne eller Staaerne forblive herneden, men senere ville fare med for Hovedbeløns Skyld.

Det bør vi tro af ganske Hjerte, paa det at vi, naar vi se en Kristen paa hans yderste, affjælet og lagt i Graven, eller naar vi selv skulle dø, kunne holde dette horte fra vore Dine og ret bede „Resurrexit“ (igjen opstanden fra de døde), bekjende og sige: Den bedste Del af Opstandelsen er allerede skeet. Kristus, som er den hele Kristenheds Hoved, er trængt igjennem Døden og er opstanden fra de døde; desuden er den vigtigste Del af mig, min Sjæl, ogsaa kommen igjennem Døden og er med Kristus delagtiggjort i det himmelske Væsen. Hvad kan saa Død og Grav skade mig? Dette Legeme er dog, som St. Paulus siger (2 Kor. 5, 14), kun Sjælens Hytte, gjort af Ler og Jord, et forældet Klædebon og en gammel, luvslidt Bedækning. Men efterdi Sjelen formødest Troen allerede er i det ny, evige, himmelske Liv og ikke kan dø eller begraves, saa have vi ikke andet at vente, end at denne arme Hytte og dette gamle Klædebon ogsaa vil følge efter og blive fornyet og ikke mere kan forgaa, fordi den bedste Del allerede er der oventil og ikke kan lade os blive tilbage. Saa sandt Kristus, der hedder „Resurrexit“, er ude over Døden og Graven, saa maa enhver, der siger „credo“ (jeg tror) og hænger fast ved ham, ogsaa følge efter. Thi han er gaaet forud for os, for at vi skulle følge efter, og han har allerede begyndt dette i os, saa at vi ved Ordet og Daaben daglig opstaa i ham.

Liv af døde.

Rom. 11, 15.

Vi kan i Sandhed finde mange Ligheder i Naturens og Raadens Rige. Og begynde Riger er udgaaet fra den samme Mesters Haand, det er derfor ikke saa underligt at vi blir var „hans Hænders Gjæringer“ i begynde. Interessant, lærerigt og opbyggeligt er det at komme ihu og se paa, at „Himmelen

fortælle hans Være og den udstrakte Besættning forkynnder hans Hænders Gjærning“ Sal. 19, 1.

Men at der ved Guds Visdom, Magt og Naade kommer „Liv af døde“, er dog det mærkeligste af alt. Og ingen Tid giver os rigere Anledning til at betragte et saadant Under end Paaske. Da er det som alting synger og siger: Liv af døde, Liv af døde. Fryd eder, I Jordens Beboere; thi over denne Verdens Slagmark, hvor Synd og Død har herjet, er nu reist et Seiersbanner med et evigt gjældende Motto: Liv af døde. Lad det blive forkyndt over den ganske Jord, „Løven af Juda Seier vandt“. Han er bleven „Førstegrøden af de hensovende“. O du Opstandelsens salige Haab, hvor du fryder vort Hjerte, naar vi maa staa ved den mørke Grav og græde, men kan dog sige: Se Kornet i Jorden hin sorte, Det synes som visse- lig horte, men Stunden dog kommer, det skyder, I gyldeste Grøde frembryster.

Der er vel neppe noget Mørke, nogen Rampe eller Brydnings i Naturens Rige uden der er noget tilsvarende paa det aandelige Omraade. Og gjøre nogen Sammenligninger kan ofte være til Opmuntring og Trøst.

Det skal vel ikke se meget livagtigt ud paa en tilfrosen og snebedækket Mark, men vi ved hvad som hænder paa en saadan Tragt ved Vaarvind, Solskin og Regn. Det blir som en Gienfødsel og Opstandelse. Paa det stormfulde Hav, hvor den ene Bølge taarner sig op høiere end den anden, og Lyn og Torden og det skummende Hav synes at synge Seilerens Vigsalme!—Men en med en endnu mægtigere Røst har talt sit: „Ti, vær stille“ og det er blevet „bliv stille“. Det var ogsaa som Liv af døde. Eller tag i Sygeværtsset, hvor en kjer Ven har lagt længe og ofte været som i „Dødens Svølg“, Timerne har været saa lange som Dage og Dagene som Maanedene, mangen Taare har listet sig frem og mangt et Suk har været presset frem af det beklemte Bryst, Haabets Gnist har ofte været næsten udsukt. Endelig er der indtraadt en Forandring til det bedre, om lidt



staar han op, det er snart som det var før, og igjen er det som Liv af døde.

I en Synders Hjerter, hvor Synd, Lov og Dom har holdt sin mægtige Prediken om Død og Fortabelse, er det sandelig ikke lyse Udsigter. Det er ofte Haabløshedens og Fortvivlelsens mørke Nat. De Syndere foruden Tal, som jeg med Sorg nu finder, Og mig med bitter Hjertekval i Hu og Tanke rinder. Lad saa Synderen saa høre: „Eder er idag en Frelser født“, eller lad ham saa høre fra Golgata „Alt er fuldbragt“, eller lad ham saa høre: „Herren er sandelig opstanden“. Lad ham saa tro at disse evangeliske Vidnesbyrd er just for ham, og se saa, om det ikke atter blir som „Liv af døde“.

Al alle gode Budskab er der vel neppe nogen, som er bedre end dette; Han er opstanden. Al alle Gode er der vel ingen, som varmer mildere og lysere klarere end Paaskesolen. Al alle Grave er der vel ingen som siger mere end den tomme Grav paa Paaskemorgen. Det er altid noget vemodigt og sælt ved vore Grave, men hvor uendelig sølere de vilde været, om ikke Gud ved Engelen havde væltet Stenen fra Graven og Herren staaet op. Men som det nu er saa kan vi synge: Saa er Graven mig en Glæde, Hvor jeg ret skal hvile mig, Saa vil jeg ei mere græde, For at man begraver dig; Thi du blev dog ikke død, Men du Dødens Porten brød, Og fordrev al Gravens Mørke, Ved din Guddoms Kraft og Styrke.

Saa er der da vokset frem af denne Jord en Paaskelilje saa deilig, saa hvid, saa ren. Dog den var ikke af Jorden, men fra Himlen, men plantet som den var i Verden har den saadan Evighedsbetydning for os. Og vi skal ikke holde Paaste uden vi tænker paa vor Frelser som en Lilje, den hellige, den rene. Gid Renhed hvert Hjerter maa smykke, Og Sandhed i Sindet sig trykke, Saa skal vi fra Ondskab udtræde, Og Paaskefest holde med Glæde.

„Herren giver Seierssang.“

(Ps. 68, 12.)

Uden Kamp ingen Seier“. Dette er en Lov, som gjør sig gjældende overalt i Men-

neskelivet, og den kræver sin Ret paa alle Livsomraader. Det nye, som arbejder sig frem, maa kjæmpe; og et Gode, man vil opnaa, maa man kjæmpe for. Kampen kan ofte være baade haard og langvarig. Dette kan ikke være anderledes. Just gennem Kampen vil det vise sig, om det nye, som vil frem, har Livets Ret, og om det fortjener at leire.

Denne Lov gjælder særlig i Guds Rige. Vor Frelser selv underkastede sig den. Og den Bei, han gif, en Bei gennem Kamp og Trængsel, gennem „Foragt, Forsølgelse og Møje“ til Seier og Herlighed, det er Bei'en for enhver Jesu Discipel. Den Bei maa vi gaa, naar det gjælder vor egen Frelse, og naar det gjælder Arbeidet for hans Rige. Hvedekornet maa dø, ellers bliver det uden Frugt. Den, som lider med ham, skal herliggjøres med ham.

I Missionsarbeidet ser vi tydelig denne Lov med dens uafviselige Krav. Missionen er jo en Nyskabelse, og den maa netop derfor gaa gennem Trængselens trange Port. Den maa gaa gennem ydre Trængsler og Trængsler af religiøs Art.

Blandt de ydre Trængsler vil vi nævne Fjenderen. Den er den værste ydre Hindring for Evangeliet. Den har knækket saa mangen en troesfrimodig og kjerlighedsskyldt Arbejder. Mange, baade Mænd og Kvinder, har bukket under for den og fundet en tidlig Grav. Ofte har vi staaet spørgende her: Hvorfor skalde Arbeidere, der var saa ivrige, saa tro, saa offervillige, kaldes bort? Vi kan ikke ret forstaa dette; men det ved vi, at naar det Slør, som begrænses vor Udsigt herne, træffes tilside, da vil vi forstaa Herrens Tanke, forstaa hvorfor han her som ellers har ladet det gaa efter Krigen Lov: nogle falder straks i Begyndelsen af Kampen, andre faar holde længere ud, kanske gaa ud af den som helseløse; medens nogle faar holde ud til det sidste. Men det er dog i dette noget, som vi ser allerede nu, og det er, at det er Naade, idel Naade, at vi faar være med, og at Herren vil bruge os i sine Krige. Ja, lovet være Gud, som af sin uendelige Naade kaldte os til at være med, og som

giennem sine Førelser viser os, at u n d-  
v æ r l i g for ham er ikke nogen. Hans  
Sag seirer, selv om de bedste og dygtigste  
falder paa Kamppladsen.

Det er dog ikke blot Feberen, som voldet  
saa tunge Kampvilkår. Krige, Røvier,  
Lovløshed og Oprør kommer ofte til. Paa  
flere Steder sætter det den mest blomstrende  
Arbejder tilbage og giver Arbejderne et  
Knekt, som de aldrig forvinder.

Men alt dette er dog lidet i Sammen-  
ligning med den Kamp, som maa føres mod  
de Landsmagter, som var og er virksomme i  
Hedenstabet. Her vil jeg holde mig til det  
Hedenstab, jeg kender: det madagasfiske.  
Madagasferne stillede hele Livet ind under  
sin Religion. De bad til sine Afguder om,  
at de ved deres Hjælp maatte faa leve efter  
sine Øhster. De „r a a b t e“ til sine Afgu-  
der, roste dem og bad om, at de maatte lade  
det lykkes for dem at leve i den groveste  
Sandselighed, Havesyge, Kobbegier, Hev-  
nøst og andre Vaster.

Da Evangeliet kom til Madagasferne,  
blev der Kamp. Afgudspresterne, der bedst  
forstod, hvad det her gjaldt, lyfte Forhande-  
lse over Missionærerne, og de brugte altsens  
Midler for at hindre „den nye Tilbedelse“.  
Folkets store Masse stod sammen med sine  
religiøse Ledere. Baade for de ledende og  
de, som lededes, stod det saa, at det at blive  
en kristen, var at kaste sig bort. Opgivelsen  
af den egenfjerlige Livsnydelse „efter Fæ-  
drenes Skik“ var for dem ensbetydende med  
at tabe det, som har Værd i Livet. Her var  
det, at Kampen blev haard og tung, ja ofte  
saa saar, at vi, som fra Barnsben af har  
nydt Kristendommens Velsignelse, ikke tilful-  
de kan forstaa den. Under denne Kamp blev  
vi tidt betagne af en Følelse af uncævnelig  
Hjælpløshed. Herren fik derigennem lære  
os, at „vor egen Kraft er intet værd“. Men-  
neskelige Evner og Udrustning—saa go-  
de de i og for sig er—kunde ikke give Seier.  
Men det kunde vor Herre og Frelser, som lo-  
vede sine Disciple, da han sendte dem ud som  
sine Budbærere: „Se, jeg er med eder alle  
Dage indtil Verdens Ende“. Herren selv,  
han alene gav Seier. Og den Seier, han

gav paa Madagasfar, er et Under. At Kri-  
stendommen seirede over Madagasfernes Re-  
ligion, overbaandt det hedenske Sind, det he-  
denske Livssyn og skabte et nyt Liv, ja det er  
et virkeligt, synbart Under. Og saa paa Ma-  
dagasfar har det, som overalt i Hedninge-  
verdenen og herhjemme, vist sig, at Fyrsten  
over Herrens Hær drager ud „med Seier til  
Seier“ (Aab. 6, 2).

Og alle de—herhjemme og derude—som  
samlar sig om hans Banner, de, som oprig-  
tig er med, de faar, selv i de sværeste Kamp-  
tider—erfare, at vi „mere end seire ved ham,  
som elskede os“.

Det faar vi ogsaa erfare, at Herren, som  
giver Seier, ogsaa „giver Seierssang“. Seieren er stor, den er hel; derfor er det ikke  
enkeltvis, men skarevis, man bringer Sei-  
ersbudstabet. „Stor er Skaren af Kvinder  
med Seiersbudskab“ (Ps. 68, 12).

Det var saa i den gamle Pagts Tid, at  
Kvinderne sang Seierssange, idet de bragte  
Glædesbudstabet om, at Gud havde givet sit  
Folk Seier. Mænd og Kvinder samledes i  
Lov- og Takkesangen. Efter Herrens under-  
fulde Frelse „fra Faraværs Haand“, sang  
„Moses og Israels Børn“ den kjendte, vid-  
underlige Lovsang til Herrens Pris: (1  
Mos. 15, 1—18). „Herren er min Styrke  
og Lovsang, og han blev mig til Frelse“.  
„Herren skal være Konge evindeligt,“ det er  
Grundtonen i denne Seierssang.

Kvinderne var med i denne Jubelsang.  
„Miriam Profetinden“ gik foran og „alle  
Kvinderne gik efter hende“, idet de med Pau-  
ser og Dans saldt ind med sit Svar i Seiers-  
sangen: „Lovsinger Herren; thi han er høit  
ophøiet. Hest og Rytter kastede han i Ha-  
vet“.

Vi kender og har følt den forunderlige,  
mægtige Virkning, Lovsangstonerne har paa  
alle Mænd og Kvinder—som er høit med i  
„Herrens Krige“. Det er Tak og Pris, for-  
di Herren er vor Styrke og Lovsang, fordi  
vi kan sige: „Han blev mig til Frelse“.  
Han blev til Frelse for os og til Frelse for  
Verden. Han faar de „sterke til Bytte“,  
idet de som frelst gaar ind i hans evige  
Kongedømme.



Den Seierssang, Herren selv skaber hos dem, der er med Herren, vor Konge, under hans Erobringstog i Verden, giver den Glæde i Herren, som er vor Styrke. Den virker, at man paa dette Tog gaar fra Kraft til Kraft, „indtil vi træde frem for Gud i Zion“ (Ps. 84, 8). Kampen og Seieren er fra Herren og fører tilbage til ham. „Man ser dine Seierstog, o Gud, min Guds, min Konges Seierstog ind i Helligdommen“ (Ps. 68, 25).

Denne Verdens Seierstog ender altid der, hvor „Mennesket dyrker sit Navn“. Det er Seierstog, bag hvilke der staar Uret samt Verdens største Nød og Elendighed. Vor Guds og vor Konges Seierstog fører sig ind i Helligdommen, hvor man ærer og lovsynger Herren. De Seierstog, som fører ind i Helligdommen, kan se tilbage paa Frelse og Fred overalt, hvor de er dragne frem. Og i disse Tog er alle Folkelag med. Hvor de gik frem, ophævede de den forfærdelige Kløft mellem „hvide og farvede“; alle forenedes i den ene Tro og den ene Daab, og de samlede om det fælles Naderbord. Hvad der herved endnu har Ufuldkommenhedens Præg, det svinder, naar Herrens Seierstog er komne ind i Helligdommen, da er der ikke længere hvide, gule eller sorte; da udgør de alle „den store hvide Flok“, som omgiver Tronen og Lammet i „Himlens Prestedragt“.

Den Lovsang, Herren lægger i deres Mund, efterat de er komne ind i hans Helligdom, er den samme Seierssang, som han gav dem under Kampen og Striden herved. Men i Kamptider var der ofte, altfor ofte, en stor Mislyd i den, thi det er saa, at her blandes Fryd med Klage, kun hos Gud er den fuldkomne Glæde. I Helligdommen lyder Seierssangen fuldtoneende uden nogen Mislyd. Det er en Fortjættelse af Guds Folks Seierssang for Frelsen fra deres Fienders Haand, en Seierssang, som altid har lydt for „Frelsen, som Jesus os kjøbte og gav“. Det er „Moses, den Guds Tjeners Sang og Lammets Sang“ (Aab. 15, 3), som de synger, der har seiret:

„Store og underfulde er dine Gjernin-

ger, Herre Gud, du almægtige, retfærdige, og sande er dine Veie, du Folkenes Konge“.

Alle „Ætter og Stammer og Folk og Tonger, som staar for Tronen og Lammet“ istemmer Seierssangen. „Gud alene Vren“. Det var Menighedens Betsjendelse under Kampen herved; det er ogsaa Grundtonen i Seierssangen i Helligdommen: „Frelsen tilhører vor Gud og ham, som sidder paa Tronen, og Lammet“.

„Amen, Betsjendelsen og Prisen, Visdommen og Takten og Vren og Magten og Styrken tilhører vor Gud i al Evighed, Amen!“ (Aab. 7, 9, 10—12).

L. B.

„Norst Missionst“.

### Fra Blom Prairie.

De gamle flytter. Saa er Tidens Gang. Den første som jeg kortelig vil nævne, som i det senere har faaet Hjemlov herfra er Gunder Erickson Degaard. Han døde i sit Hjem i Toronto den 11te Jan. i en Alder af 85 Aar. Et saapas langt Liv har jo mange Erfaringer og Oplevelser at opvise. Vi vil kun nævne nogle faa.

Da hans Fødsel hører til en Tid, da Skrivning og Optegnelser var mindre almindelig end nu, saa er det ikke godt at komme til hans rette Fødsels Dato. Gunder var født saa rundt den 24de Juni 1824 paa Krognæs, Vestmarken, Norge. Da de timelie Aar hjemme var smaa, forlod han for omtrent 40 Aar siden Norge med Familie for her i Amerika at finde sig et Fremtids Hjem. Han kom til Spring Prairie, Wis., hvor de opholdt sig i 2 Aar. Siden levede de i Primrose til en Tid.

Rygtet om det rige frie Land i S. Dak. og Trangen til at eie eget Hjem drog ham did. Han fandt Land i Brookings Co. og bosatte sig der. Her strævede Gunder og hans Familie i Nybyggerlivets mange Gjenvordigheder med at bygge og rydde. Udrustet med en kraftig Helbred holdt han ud til en høi Alder i Arbeidet. For nogle Aar siden fandt han det bedst at forlade Farmen og boede derfor i Toronto sammen med sin Hustru til sin Død.



I 27 Aars Alderen blev Gunder bakt til Liv i Gud. Den Bækkelse som da gik over Hjemlandets Bygder greb ogsaa ham. Selv tilskrev han som Middel til sin Omvendelse Brødrene Kasa, særlig Ole Kasa. Det var derfor af dyb Interesse for ham, ikke blot at sørge for et jordiskt Hjem for sig og sine, men et Kirkehjem tillige. Paa Blom Prairie blev der meget at gjøre. Bygge Hjemmet, rydde Farmen, men ogsaa bygge Kirke, ordne Menighed, saa Guds Ord prediket iblandt sig. Som en sand Ven af Hauges Samfund fik han sammen med andre af samme Sind dannet Blom Prairie Menighed. Den var ham en kjær Institution, og han tog mangt et tungt Løst. Det var ikke bare det ydre ved en Menighed som interesserede ham, nei, han vilde dens sande Vel, det aandelige Liv. Var derfor altid glad i Besøg, Opbyggelser og Bønnemøder. Sin Plads i Guds Hus indtog han ved Gudstjenesten, saasandt Kræfterne tillod det. Dog ikke bare Menigheden han selv tilhørte, men Guds Riges Sag var ham kjær. Som en sand Samfundsmænd var han dets Byrder med Bøn og Midler. Missionen havde en stor Plads i hans Hjerte, og da han i de senere Aar ogsaa var bra bemidlet ydet han af sine Midler til den. I flere Aar stod han som en af Menighedens ældste. Han var en god Støtte og savnes af Blom Prairie Menighed. Det var godt at høre den gamle tolke sin Hjemlængsel. Han var træet af Livets mange Byrder og træet af Synden. I Troen paa Jesus fik han flytte. Han havde adskillige Kampe og mørke Stunder, men saa lyse Raadens Sø for ham igjen, da blev han glad. Hans gamle Hustru overlever ham. De har jo levet sammen i 53 Aar. Gud styrkte de efterladte.

Den anden som ganske nylig her har maattet gaa al Kjødets Gang er Ole Lundeberg. Han var født i Telemarken, Norge den 12te Feb. 1842. Som ganske ung udvandret han til Amerika og levede en Tid i Fillmore Co., Minn. Til Blom Prairie kom han i Ryhgyggerlivets Dage for at finde sig et Hjem. I 1882 døde hans første Hustru Berjetta, med hvem han fik 5 Børn.

Det var et tungt Slag for ham. Han blev atter gift og stræbede en Tid endnu med Farmen. Saa solgte han den og trak sig tilbage i et mere stille Liv. Som gammelt Medlem af Blom Prairie Menighed tog han Del efter Evne.

Lundeberg var en stille lidt tilbagetrukket Karakter. I Aarevis led han af Lunge- sygdom, Astma, og var mange Gange Døden nær. Han havde aldrig været nogen Modstander af Guds Ord, tvertimod en flittig Kirkegjænger. Men paa samme Tid var han i lange Tider heller ikke nogen fuld Bekjender af Kristus. Han stræbede at skulle komme til Troen, men saa sværes det hen igjen. Om sin Tilstand i denne Tid sagde han selv: „Harde jeg dødt da, havde jeg ganske vist gaaet fortabt“. For nogle Aar tilbage blev det ganske alvorligt for ham. „Dette gaar ikke længer, det maa blive en Forandring med mig; thi jeg har ikke det rette“ Dette udtalte han under et Sygdoms Anfald, da jeg besøgte ham. Som en fattig Synder maatte han ty til Jesus og der fandt han Ro. Fra denne Tid øvede han sin Husandagt og sæfte flittig Guds Ord. Da Sygdommen tiltog forstod han, at det nærmede sig Afslutningen. Han ønskede at saa flytte. Paa Spørgsmaal om han nu var færdig svarede han: „Ja, jeg ved jeg skal saa gaa hjem nu“. Det blir vist ikke længe, da svarede han: „Gud give det var saa vel, hvor godt jeg skal saa hvile“. Saa døde han den 19de Feb. 1909.

Knap en Uge gaar og atter en Pilgrim faar Hjemlov. Denne Gang Mrs. Christina Ramynke. Hun var født den 15de Juli 1841 i Balsdahl, Norge. Sammen med sin Mand Henry Joachim og deres Børn kom de til Chicago og boede der i flere Aar. Ved et Ulykkestilfælde blev Henry arbejdsudygtig og da nogle af Slægtninger og Børn havde bosat sig paa Blom Prairie kom de did. Som en tro Hustru pleiede hun sin Mand indtil hans Død 1ste Juni 1905. De har haft 12 Børn, af hvilke 6 lever. I de senere Aar har hun levet hos sin Søn Christian Ramynke.

Selv fortalte hun, at som ganske ung

blev hun vakt til Livet i Gud i det gamle Land. Særligt nævnte hun en stor Kamp nogle Sekter voldte hende. Hun begyndte at tvile paa om hendes lutherste Tro var den rette. Det drev hende end mere ind i Guds Ord, og sandt, at hun stod paa Guds Ords Grund. „Her vil jeg staa til Døden“ siger hun.

Da Vægen oplyste hende om hvad Sygdom hun led af, blev hun ikke bedrøvet, men glad. „Saa faar jeg snart gaa til Jesus“. Hun led nemlig af Kræft. Det er et Tilfælde, hvor Kristendommens Kraft klart aabenbares. Taalmodig led hun Sygdommens Smerte. Den stærke Side ved hendes Kristensiv var det ensfoldige, indtrængende Bønneliv. Det var en Fryd at besøge hende. En Glæde at se den ensfoldige Tro paa Gud. Gud gav hende Sandfærnes Brug til det sidste. Gud give vi havde mange saadanne Mødre, der kunde bede sig for sig og sine. Hun havde stor Omsorg for sine Børns Frelse, og vi maatte love at offentlig frembringe hendes sidste Bøn, Børnenes Frelse.

Den 26de Feb. sov hun hen. Hun blev begravet fra Blom Prairie Frimenighedskirke under stor Delagelse. Saa flytter de gamle. Gud give os da de unge til at fylde de gamles Rækker. Naar vi ser Udgangen af de kristnes Liv, da skulle vi efterfølge deres Tro.

J. M. Wick.

### En Salme.

Jeg er hos Gud i Naade—  
Hvad skader Verden mig,  
Om den paa mangen Naade  
Mig hindrer paa min Vej?  
Om dem mit Legem binder  
I Fængslets mørke Gul,  
Dog Aanden overvinder  
Og holder glad sin Ful.

Den onde Flok bespotter  
Guds Børn og ler dem ud,  
De møder dem med Vatter,  
Som glædes i sin Gud.  
De vil ei se og kjende  
Guds Miskundes store Flod,

Men det er blindt at rende  
Fordærbelsen imod.

Vor Gud os trofast lover,  
At han hver Sjæl vil fri,  
Som her i Livet vover  
At vandre Sandheds Sti,  
Som ei sig lar bedrage  
Af Verdens falske Stin  
Og ikke ser tilbage,  
Men vandre frem hvert Trin.

I Søffende saa kjere,  
Som vil til Himmerig!  
Vi bør aarvaagne være  
Og stride mandelig,  
Os aldrig lade svige  
Af Verdens falske Aand,  
Og ei tilbage vige  
For nogen Trængsels Baand.

Guds Naade nu os styrke  
Og staa os kraftig bi,  
At vi ham ret kan dyrke  
Og følge Sandheds Sti,  
Og saa i alle Dage  
Med et forenet Sind  
Os selv kan hest forjage,  
I Himlen trænge ind!

Denne Salme er af Hans Nielsen Hauge. Han skrev den under Arresten i Trondhjem Julen 1799, se 1ste Vers.

Her er gjengivet 5 Vers af 7 og med ganske saa og smaa Forandringer, for saa meget som mulig at bevare Ordlyden. Jeg har for den Sags Skyld ogsaa ladet uselvkomne Rim staa som „bespotter“—„Vatter“ i Vers 2.

Denne Salme giver Vers for Vers et kraftigt og nøiagtigt Billede af Hauges Aand og Livsgjerning. Man maa være meget taknemmelig for at man har den.

Den bør finde en Plads i Salmebogen paa 2den Juledag, hvor den efter den gamle Teksts Karakter ganske passer, mens den tilføjede er et værdifuldt historisk Dokument i en norsk Salmebog.

G. J.

i „Menighedsbladet“.

### Red Wing Seminary.

Prof. Edw. Schmidt talte i Kapellet Mandags Morgen den 5te April. Hans Tekst var 1ste Mosb. 3, 1—15. Hans Thema var: Fristelsen og Faldet i Eden. Som Hovedpunkter blev fremholdt: 1. Eva begik en stor Feil ved at være alene; hun burde været med Adam. Det er ofte farligt at være alene. Mange har ment det modsatte; de har ment, at det var bedst at være alene. Som Eksempel herpaa nævntes Munkene og Eremiterne. Men de tog Feil. Vi har dog os selv, naar vi er alene, og Djævelen kommer du med sine allerfarligste Fristelser. Det gjælder derfor særligt at vaage over vore Hjerters Tanker, naar vi er alene. 2. Satans Fristelse i Eden gik ud paa at indgive Eva Tvivl paa Guds Ord. Saa er det fremdeles; Djævelen søger at vække Tvivl paa Guds Ord, paa Forsoningen, paa Guds Frelsesorden, ja paa Guds Retfærdighed og Kjærlighed, saa man begynder at spørge: Hvorfor lod Gud det onde komme ind i Verden? Hvorfor tillod han Fristelsen og Faldet? osv. 3. Eva begik atter en Feil deri, at hun begyndte at indlade sig i Samtale med Fristeren; hun skulde uden videre simpelt afvise ham. Som det var med Eva gaar det ofte; man indlader sig med Fristeren og Fristelsen og Følgen bliver, at baade Fristeren og Fristelsen faar Overhaand. 4. En anden af Evas Feil var, at hun holdt sig nær det forbudne Træ; hun skulde holdt sig langt fra det. Saa gaar det fremdeles, man gaar nær de Ting, man skulde fly og Følgen bliver Fald. Dette blev her belyst ved flere Eksempler.

Vi vil undgaa det onde, maa vi fly fra det, undgaa det. Fordi Eva gik nær til Træet, fordi hun lytted til Fristeren, fordi hun hengav sig til at se paa det forbudne Træ, derfor faldt hun.

Følgen af Evas Fald, af hendes Synd, er Mennesselskægtens Syndighed med al dens Rød og Glendighed. Syndens Følger er store og svære.

Selv forført af Djævelen bliver Eva

Djævelens Redskab til at forføre Adam. Dette er Faldets Virkning og sørgelige Frugt. Et Vidnesbyrd om at hvis man selv er ond, øver man ond Indflydelse over andre.

Adam og Eva høstede Skuffelsens bitre Frugter af sit Fald. Djævelen lovede dem at faa opladt Dine til at se Forstjæl paa godt og ondt; han lovede dem at de skulde blive ligesom Gud. Han blandet Løgn og Sandhed sammen for at bedrage dem. De blev ikke ligesom Gud; de fik ikke et større Forstandens eller Intellekstens Syn; nei, Synden giver aldrig Intellekstens Dine, aldrig Kundskab i den Forstand. Fristelsen til Synd opstiller fremdeles den samme Løftemad: Du maa faa Kundskab ved at øve det onde.

Men lad os erindre, at de Dine, Syndens Udøvelse aabner, er blot den onde Samvittigheds Dine. Flere Eksempler anførtes til Bevis herfor.

Adam og Eva vare Daarer; de syndede imod Gud; de søgte at skjule sig for Gud, istedenfor at gaa til ham med Bekjendelse og Bøn om Naade. Man kan ikke skjule sig for Gud; at forsøge herpaa er Daarskab. Guds Dine finder Synderen.

Adam og Eva undskyldte sig, undskyldte sin Synd. Det er ogsaa Daarskab. Vi er selv ansvarlige for vort Gudsforhold, for vor Synd. Maa derfor ingen søge at undskylde sin Synd, men søge Guds Naade og Forladelse.

Skolen slutter Torsdag før Paaske og begynder atter Tirsdag efter Paaske.

Flere af de studerende har allerede reist fra Skolen for at optage Arbejde under Sommerferien. Flere reiser ved Paasketider.

Student B. Rasmus, som i flere Aar har studeret ved Seminariet, reiste Mandag til Ft. Ransom, N. Dak., hvor han har kjøbt en Farm og agter at bosætte sig for det første. Vore bedste Ønsker følger ham og hans Familie!

Student Hans Hanson blev forleden Uge kaldt til Chicago i Anledning af hans Onkels Død og Begravelse.



## A SERMON ON BAPTISM

By REV. C. J. EASTVOLD

TEXT—MATT. 28. 19—*Go ye, therefore, and teach all nations, baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost.*

Baptism is a very extensive subject and offers sufficient material for several discourses. At this time, however, let it suffice to touch briefly upon some of the most important points in connection with baptism, that we think are of special interest at the present time. If, by the grace of God, we could, by our humble presentation of the subject and confession of our faith, be of help to someone who is earnestly seeking for the truth, we have reached our aim, and the honor and glory shall be to God for ever. To this end may God help us for Jesus' sake. Amen.

You are all aware of the fact that there exist within the Christian church different conceptions of baptism. It is not our intention, however, to attack any belief that may be at variance with ours, nor to make any apology for our own, but as already stated, to confess our own faith and look at the subject in the light of God's Word and past history.

Our special aim at the present time is to discuss infant baptism. Let us then first look at its necessity.

To come to an understanding of its necessity, we must consider the nature of baptism and the need of the infant. We believe that baptism is a sacrament. By a sacrament we understand "a holy ordinance appointed by God, in which, by visible means, He bestows and seals His invisible grace."

There are two essential parts in baptism: water and God's Word. "It is water comprehended in God's command and connected with God's Word." The Christian baptism was instituted by Jesus as a visible means through which He bestows and seals His invisible grace. John 3. 5: Verily, verily I say unto thee, Except a man be born of water and of the Spirit, he cannot enter into the kingdom of God. Titus 3. 5: According to His mercy He saved us, through the washing of regeneration and renewing of the Holy Ghost. Acts 2. 38: Peter said

unto them, Repent, and be baptized every one of you in the name of Jesus Christ for the remission of sins, and ye shall receive the gift of the Holy Ghost.

When Annanias was sent to Saul, he spoke thus, Acts 22. 16: And now why tarriest thou? Arise and be baptized, and wash away thy sins, calling on the name of the Lord. From these passages it is clearly seen that baptism is a means of grace through which God offers and bestows evangelical grace.

Through baptism we are ingrafted into communion with Christ and become one with Him. Rom. 6. 3: Know ye not, that so many of us as were baptized into Jesus Christ were baptized into His death. Gal. 3. 27: For as many of you as were baptized into Christ, have put on Christ. Baptism is also an assurance of forgiveness of sins. I. Pet. 3. 21: The like figure whereunto even baptism doth save us (not the putting away of the filth of the flesh, but the answer of a good conscience toward God,) by the resurrection of Jesus Christ. These are only a few of the great number of Scripture passages that speak of baptism as a means of grace, a means through which, when properly applied, the grace of God is conferred.

The next thought is this: Do we and our little ones need such grace bestowed upon us? For a true and infallible answer to this question, we turn again to God's Word. The number of places in Scripture that speak of human depravity are so many, that we can only quote a few. Gen. 6. 5: And God saw that the wickedness of man was great in the earth, and that every imagination of the thoughts of his heart was only evil continually. Gen. 8. 21: For the imagination of man's heart is evil from his youth. Job 15. 14: What is man, that he should be clean? and he which is born of a woman, that he should be righteous? Job 25. 4: How then can man be justified with God? or how can he be clean that is born of a woman? Ps. 51. 5: Behold, I was shapen in iniquity; and in sin did my mother conceive me. Ps. 58. 3: The wicked are estranged from the womb: they go astray as soon as they are born, speaking lies. As children of sin and disobedience from their birth, they are utterly helpless and unable to change their condition. Jer.

13. 23: Can the Ethiopian change his skin, or the leopard his spots?

If anything in Scripture is clear to us, this ought to be clear to any Bible reader that God teaches us in the Bible that mankind is utterly lost on account of sin; that sin does not consist in outward acts alone, but that human nature is evil from the mother's womb; that we are all born with sin; that we have inherited a nature that is alienated from God, corrupted and full of evil desires, and thus unfit for communion with God. Little children, therefore, are, as much in need of a new birth as the aged sinner. We shall here add Article 2 of the Augsburg Confession on Original Sin: "Also they teach, after Adam's fall, all men begotten after the common course of nature, are born with sin; that is, without the fear of God without trust in Him, and with fleshly appetites; and that this disease, or original fault, is truly sin, condemning and bringing eternal death now also upon all that are not born again by baptism and the Holy Spirit. They condemn the Pelagians, and others, who deny this original fault to be sin indeed; and who, as to lessen the glory of the merits and benefits of Christ, argue that a man may, by the strength of his own reason, be justified before God." This article of our confession is in full harmony with the teachings of Paul to the Romans, chapter 5, verse 12: Wherefore as by one man sin entered into the world, and death by sin; and so death passed upon all men, for that all have sinned. And to the Ephesians, 2. 3: We were all by nature the children of wrath. Regarding the necessity of the new birth, we refer to John 3. 5: Except a man be born of water and of the Spirit, he cannot enter into the kingdom of God.

We emphasize the necessity of a new birth to every human creature in order to enter into God's kingdom, and that it is as necessary for the infant as for the adult. It is also beyond question that God wills that all men should come unto Him and be saved; children as well as grown persons. Suffer the little children to come unto me and forbid them not, says Jesus, as recorded in Mark 10. 14. It is here implied that little children need to come unto Him. But how can they come? Mark relates that people brought them. Where is the Christian father or mother that does not wish to do the

same? With the deepest conviction from God's Word, that the new-born babe is by nature a child of wrath and needs to be saved, the Christian father and mother know nowhere else to bring it than to Christ. Thanks be to God, that He has given us the means of grace, applicable, not only to the mature age, but also to the infant. The divine commission is to make disciples of all nations, baptizing them. Here we have the means. There is no exception for infants, nor do we find any other place in the whole Bible where it is said that we must not baptize infants. The new birth is the work of the Holy Spirit and is effected through baptism as the means. That the Holy Spirit can operate on infants is evident from the fact that John was filled with the Holy Spirit from his mother's womb. And since the little children do not willfully resist the working of the Holy Spirit, as grown persons do, they are even more susceptible to the grace of God. The grown person must become as a child in order to enter into the kingdom. Since baptism requires faith, the objection is made against infant baptism, that the infant cannot believe. In answer to this, we only need to refer to the fact, that faith is the work of the Holy Spirit. It is receptivity, hunger and thirst for righteousness. Where the Holy Spirit is allowed to operate, he can and will effect that condition of heart, by the means of grace, that the individual can receive the grace of God in Christ. God has not made known to us any other way to be saved, except by faith. If infants cannot have faith, how can they be saved?

To quote from our Epitome: "But how do you know that little children should be baptized."

From the following, among other reasons: 1. Because our Lord commanded His apostles to make disciples of all nations by baptizing them; and in nations are included, not only men and women, but little children also.

2. Because all must, on account of their depraved nature, be born again in order to be saved; and the new birth is effected by baptism and the Holy Ghost.

3. Because infants were made members of the Jewish church by the rite of circumcision, and, in the Christian church, baptism has taken the place of circumcision.



4. Because the apostles baptized whole households and families, and therefore must have baptized children also. Acts 15. 33.

5. Because Christ and the apostles nowhere say that infants shall not be baptized, which they would have said if a change was to be made and infant membership to cease in the Church."

From the Augsburg Confession, Article 9, we quote: "Of baptism they teach, that it is necessary, to salvation, and that by baptism the grace of God is offered, and that children are to be baptized, who, by baptism, being offered to God, are received into God's favor. They condemn the Anabaptists who allow not the baptism of children, and affirm that children are saved without baptism."

We have affirmed that infant baptism existed at the time of the apostles, and we think, upon tenable ground. The general command of Jesus to baptize all nations may naturally be interpreted to include infants also. We have also referred to whole households being baptized by the apostles, where the presence of children in some is far more probable than the absence of children in all. Philip Schaff says: "The strong assertion by Peter in Acts 2. 38-39, that the promise of the remission of sins and of the Holy Spirit was to the believers and their children, admits a strong probability that infants were baptized by the apostles."

Peter says: Repent ye and be baptized every one of you in the name of Jesus Christ for the remission of sins, and ye shall receive the gift of the Holy Ghost. For to you is the promise and to your children. Here Peter recommends baptism to every one of them. This he recommends to every one because the promise is made to them and to their children. If the promise belongs to the children, should they be excluded from the medium through which they could become partakers of the promise? No, we think not. By the rite of circumcision, little children were received into covenant relation with God, in the Jewish church. In the New Testament time, baptism takes the place of circumcision. If children were not excluded in the old dispensation, but were admitted by the rite of circumcision into covenant relation, how much less should they be in the new,

when Jesus is so tenderly calling: Let the little ones come unto me and forbid them not for of such is the kingdom of heaven?

Justin, who died about 163, A. D., calls baptism "a spiritual circumcision which takes the place of circumcision."

As we have already noticed, we fail to find any place in the New Testament where infant baptism is forbidden, which we would naturally expect, if a change was to be made regarding the initiation of children into the Church. The Church of God has its natural development. No mission Church of to-day begins with the baptism of children; but infant baptism comes in with the Christian family. If that had not been the development of the apostolic Church, there would have been a time when infant baptism was introduced, and such innovation would certainly have been followed by a violent protest. This we fail to find among the early fathers of the Church. Not until the time of Tertullian, about the close of the second century, do we hear any voice against infant baptism, and then, not on the ground of the impropriety of baptism, but of its inexpediency, because it involved a great risk of forfeiting the remission of sins, in case of a relapse. His arguments prove that infant baptism was a prevailing practice in his time, that is, at the close of the second century.

Tertullian died about 220 A. D. The prevailing practice as early as the second century will, in a great measure, prove what was the practice of the apostles. We have yet extant a great number of books and fragments of books written by those early fathers of the Church. Let us hear some of their testimonies regarding infant baptism. Irenaeus was born about 125. He was a disciple of Polycarp, who again was a disciple of the apostle John. This Irenaeus speaks of the deep impressions received from Polycarp, with whom he associated in Asia Minor and who had told him of the apostle John and the usages of the apostles. Irenaeus was later Bishop of Lyon. He died a martyr's death about 202. This man is certainly an excellent witness to apostolic usage, and he says: "He (Christ) came to save, through means of Himself, all who through Him are born again (regenerated) to God, infants and children and boys and youths and old



men." According to the use made by Irenaeus, in his writings, of the term "born again" it must be beyond question that it refers to baptism.

Thascius Celicius Cyprianus was born in northern Africa in the beginning of the third century. He was a man of great wealth and of learning, being educated at Carthage, and later held a position as teacher of Rhetoric. His house and his gardens are said to have been very beautiful. He was converted to Christianity and baptized about the year 254. He was elected bishop of the church at Carthage, which position he held until his death, about 258, A. D. The testimonials of his faithfulness as a bishop and his liberality to the poor are most excellent. Philip Schaff says of him: "He was a man of education, not of genius; he reasoned from facts, not from enthusiasm; he acted upon conviction, not upon passion. But with such characters everything grand is the result of slow growth, not of a moment's inspiration; and the remarks of Augustine about Cyprian's style, that it ripened with age, growing simpler, nobler, and more fit to express the fullness of Christian truth, must also be applied to his conduct." Cyprian stood as the most influential leader of the Christian Church. At the outbreak of the Decian persecution, about 250, Cyprian fled to save his life for the good of the Church. Under the persecution of Valerius, Cyprian was brought before the tribunal and the proconsul pronounced upon him the sentence of death by the sword. Upon the receipt of the sentence Cyprian exclaimed: "Deo gratias!" (Oh, thanks to God!)

For the sake of the testimony of the truth in Christ Jesus, he had not only forsaken all worldly honor and distributed his property to the poor, but now he also gave his life. He died Sept. 14, 258. What a power of the Gospel of Jesus Christ! We could not look to a man among the ancients better qualified to give a true and reliable testimony regarding the conception of baptism in post-apostolic times.

Let us hear what this man says in his Epistle to Fidus, regarding the time for infant baptism, not whether or not it should be practiced. Some among the bishops in the post-apostolic age seem to have been of the opinion that baptism,

like circumcision, ought to take place on the eighth day. Regarding this question Cyprian writes to Fidus: "Cyprian and others his colleagues who were present in council, in number sixty-six, to Fidus their brother, greeting----- But in respect of the case of infants, which you say ought not to be baptized within the second or third day after their birth, and that the law of ancient circumcision should be regarded, so that you think that one who is just born should not be baptized and sanctified within the eighth day, we all thought very differently in our council. For in this course, which you thought was to be taken, no one agreed; but we all rather judged that the mercy and grace of God is not to be refused to any one born of man. For as the Lord says in His Gospel, 'The Son of man is not come to destroy men's lives, but to save them,' as far as we can, we must strive that, if possible, no soul be lost.----- Moreover, belief in divine Scripture declares to us, that among all, whether infants or those who are older, there is the same equality of divine gift.----- And nobody is hindered from baptism and divine grace. How much rather ought we to shrink from hindering an infant, who, being lately born, has not sinned, except in that, being born after the flesh according to Adam, he has contracted the contagion of the ancient death at its earliest birth, who approaches the more easily on this very account to the reception of the forgiveness of sins.----- And therefore, dearest brother, this was our opinion in council, that by us no one ought to be hindered from baptism and from the grace of God, who is merciful and kind and loving to all. Which, since it is to be observed and maintained in respect of all, we think is to be even more observed in respect of infants and newly born persons, who on this very account deserve more from our help and from the divine mercy, that immediately, on the very beginning of their birth, lamenting and weeping, they do nothing else but entreat. We bid you, dearest brother, ever heartily farewell."

In this letter Cyprian, together with the sixty-six colleagues, keeps firmly to the faith of the Church for the correction of those who thought that an infant must not be baptized before the eighth day after its birth. Cyprian and his fellow

bishops decreed that as soon as it was born it might properly be baptized.

Origen is another of the most influential and learned fathers. He was born in Alexandria of Christian parents about 185. Already as a young man of 18 years he began his work as a Christian teacher. He is the most extensive author in the Church during the ante-Nicene age and the most excellent teacher. He traveled much, preaching in Rome, Greece, Palestine, and Syria and knew well the practice of the Church. He says: "From the time of the apostles the Church has received the practice to give baptism to little children."

Aurelius Augustinus was born in Numidia Nov. 13, 353 and died 430. His father was a heathen and his mother a very devoted Christian. He is well known to us as a great churchman. He says concerning infant baptism: "The whole Church practices infant baptism. It is not introduced by any Church council, but has always been practiced."

Pelagius, from Britten, the great contemporary and opponent of Augustinus says: "Who can be so ungodly as not to admit little children to baptism?"

We might produce many more testimonials from writers in the ancient church, but it seems to us that from what is already quoted it is proved beyond doubt that infant baptism was a prevailing practice in the very first centuries of the Christian Church. And if that is the case, we can not come to any other conclusion than that, as already quoted from Origen, the practice is received from the apostles; and this is in full harmony with the nature of baptism and the need of man.

Before we leave the testimonials we will also quote a few from confessions outside of the Lutheran Confession from the time of the Reformation. While we do not base our faith upon any production or decree from any church council, yet we regard them very highly as results of diligent and faithful study by devout men. We cannot take the time to give information as to the various confessions of faith from which we will quote; we shall only name them.

The first Helvetic Confession (1536), Art. 22: "We baptize our children because it would not be right to deprive of communion of God's people those who

are born through us into the people of God."

The second Helvetic Confession (1566), chapter 20: Children of believers should be baptized."

The French Confession of Faith (about 1559), Art. 35: "Nevertheless, although it is a sacrament of faith and penitence, yet as God receives little children into the Church with the fathers, we say upon the authority of Jesus Christ, that the children of believing parents should be baptized."

The Belgic Confession (1561; received and approved by the Synod of Dort 1619), Art. 34: "Christ shed His blood no less for the washing of the children of the faithful than for adult persons, and therefore they ought to receive the sign and sacrament of that which Christ hath done for them. Moreover, what circumcision was to the Jews, that baptism is to our children. And for this reason Paul calls baptism the circumcision of Christ."

The Thirty-Nine Articles of the Church of England (1571), Art. 27: "The baptism of children is in any wise to be retained, as most agreeable with the institution of Christ."

The Westminster Confession of Faith (1647), chapter 28: "Baptism is a sacrament of the New Testament, ordained by Jesus Christ, not only for the solemn admission of the party baptized into the visible church, but also to be unto him a sign and a seal of the covenant of grace, of his ingrafting into Christ, of regeneration, of remission of sins, and of his giving up unto God through Jesus Christ to walk in newness of life. By the right use of this ordinance, the grace promised is not only offered but really exhibited and conferred by the Holy Ghost to such (whether of age or infants) as that grace belongeth unto according to the council of God's own will in His appointed time."

While these Confessions are somewhat at variance with respect to the nature of baptism and the real need of the child, they all agree in this that infant baptism is in harmony with the institution of Christ. Dearly beloved, baptized into covenant relation with God, do you appreciate the goodness and mercy of God? The grace in Christ bestowed upon you through baptism? Augustine regretted that he was not baptized as an infant. You need not regret that, but thank God



that you are; but have you probably something worse to regret? Have you fallen away from your God? Have you broken that covenant so blessed to you for time and eternity? Return! Return! ye backsliding ones. The covenant that you have broken, remains firm on God's part. Repent and come to Him and be saved. How terrible for you to be lost, who were once in covenant with God!

Regarding re-baptism we cannot take time to say much. Re-baptism is against the very nature of baptism. We cannot point to a single instance in the Bible where any one was baptized again who had received Christian baptism. As there is only one faith, one Lord, so there is only one baptism, not many.

In this connection we may quote the following from the Constitution of the Apostles (a book written at the beginning of the fourth century): "Let not that (baptism) which is done by the godly be disannulled by a second. For as there is one God, one Christ, and one Comforter, and one death of the Lord in the body, so let that baptism which is unto Him be but one.-----And besides, they that attend to baptize those already initiated, crucify the Lord afresh, slay Him a second time, laugh at divine and holy things, affront the Spirit, dishonor the sacred blood of Christ as common blood, are impious against Him that sent, Him that suffered, and Him that witnessed.-----Be ye likewise contented with one baptism alone."

With reference to the mode of baptism we consider that of minor importance. It is certain that it is not the amount of water that effects regeneration. According to Scripture, there must be water and God's Word. Baptism is "water comprehended in God's command, and connected with God's Word." Some, however, have advocated, without sufficient ground, the necessity of immersion or submersion. The Greek word, *baptizo* signifies dipping or washing, Mar. 7. 4; Luke 11. 38. In connection with baptism Cremer, a German Professor, says in his Biblical Lexicon: "*Baptizo* expresses the ideal passing into a spiritual element."

It can not be proved from the New Testament just what mode was practiced. It is sure, however, that both immersion and sprinkling were used in the ancient

Church. The advocates of immersion and submersion may infer from the baptism of John the Baptist, concerning the place of which we read, "because there was much water" that immersion or submersion was practiced. This, certainly, is not a proof to that effect. We may quote from John Gerhard, a German divine. He says in his book, "Taufe und Abendmahl," page 48: "John the Baptist undoubtedly baptized by sprinkling water on the heads of those who were baptized. For John baptized publicly by the river Jordan. It is not, therefore, credible that he practiced immersion, for it does not seem credible, that people with their garments on should have been immersed in the river Jordan; and that this great multitude of men and women, that came to the baptism of John should have been uncovered, is still more incredible. It is therefore most credible that they were on the bank of the river, or stepped a little into the water and that John poured water over their heads."

Let us also notice in Acts 9. 17: concerning the baptism of Paul that "Ananias entered into the house." It does not say that they went to any river; but that "he arose and was baptized" (vs. 19) and "he took food and was strengthened."

In Acts 16. 33 we are told concerning the baptism of the jailer that "he took them the same hour of the night, and washed their stripes, and was baptized, he and all his, immediately." This came to pass in the dead of the night. It is not credible at all that this jailer was supplied with a reservoir for immersion at his house; but sprinkling could take place very conveniently. From these incidents referred to we may, with good reason, infer that baptism was performed by sprinkling, not by immersion. In the case of John's baptism and that of the eunuch, either mode may be inferred. In the case of the baptism of the 3,000 on Pentecost day, we can not, on good ground, infer either. There is, however, nothing said about their going to any river. We may also add a testimony from the middle of the second century, from a book entitled "The Teachings of the Twelve Apostles" to show that the different modes were in practice then: "Concerning baptism, thus baptize ye; having first said all these things, baptize ye in the name of the Father, and the



Son, and the Holy Spirit, in living water, and if thou canst not in cold, in warm; but if thou have not either, pour out water thrice upon the head in the name of the Father and Son and Holy Spirit."

The "Teachings of the Twelve Apostles" was very highly esteemed in the ante-Nicene age as also in the post-Nicene. It is, therefore, evident that both modes were recognized then; but that sprinkling gradually came more and more into practice in the western church while immersion in the eastern, or Greek church.

In conclusion, we wish to say that we see no reason or ground at all to change our mode of baptism. We sprinkle water, common, natural water, in the name of Trinity, and we know that it is the true Christian baptism. We also know that it is a very precious means given unto us by Christ. Brethren, who have received this precious gift of God, do you remain faithful in the covenant with Him? If you have broken it, return; but do not disannul or despise the holy ordinance of God by re-baptizing, for there is only one baptism and the covenant remains firm on God's part.

It is simply a matter of form, but we think it is a very appropriate and significant one that we use the sign of the cross at baptism. It is an old custom and is to signify that the baptized is received into fellowship with the crucified Lord, that the gifts of grace are bestowed by the merits of the crucified One, and that it becomes the duty of the initiated to take up the cross and follow in His steps. It is furthermore received upon the forehead and upon the breast to signify that the baptized shall not be ashamed of Christ.

We have already mentioned how awful it must be for one who was once initiated into Christ by baptism, to be lost because of his own unfaithfulness and willful sins. We would emphasize this again. My dear friend, examine yourself whether or not you are a child of God. If anyone is here present who is not baptized, God's Word says to you: repent and be baptized. May God help you to believe and come to Him now! God bless us all for His name's sake! Amen.

\* \* \*  
Grundet paa at der er kommet flere An-

modninger haade til Pastor Castvold og til „Budbæreren" Redaktion om at faa denne Prediken paa engelsk lader vi den trykke i dette Sprog, endstjønt den forrige Aar var trykt paa norsk i Bladet. Det er at haabe at den vil komme nogen af dem til Nytte og Gavn som ikke før har læst den, og de som før har seet den, kan vel ogsaa have godt af at se den over igjen.

Mange især af den yngre Slægt som flytter ud til fremmede Steder haade i By og paa Land, kommer ofte ind mellem Folk af andre Betsjendelser, ofte kan det være saadanne som forkaster haade Daab og Nadvere, eller kan de foregive at alle Betsjendelser er omtrent lige gode, og paa den Maade kan det altfor ofte lykkes at vore egne bliver draget bort fra den lutheriske Tro og Betsjendelse. Af slige Grunde vil det være godt, om vore Præster og Bærere iblandt ogsaa i Skrift aflægger Vidnesbyrd om vor Tro. R e d .


### B e d .

Det er saa godt at faa tænke paa her i Ublændigheden, at Gud af idel Naade har sendt sin Søn herved. Om vi end en liden Stund skal lide Trængsel her, saa skal vi dog i Evighed lovsynge hannem der. Tænk at se Jesus Krist i Herlighedens Stand, Det blive skal en Glæde hist, Som ei beskrives kan. Denne lille men dog store Sang har Herren ved sin Helligaand ogsaa saat lære mig.

Nu skalde jeg ønske, at vi maatte blive enige om at bede med og for hverandre, ja bede for vore Betsjenter, bede om at vi alle maatte blive omvendte til den eneste og sande Gud. Lad os heller ikke glemme at bede for vor Dyrighed, bede at Gud maatte faa omvende omvendte ogsaa blandt dem, som er satte i høie Embeder. Kommer de til en levende Erkjendelse af sig selv og sin Synd, saa skal de nok faa Brug for den dyrebare Frelser Jesus Kristus. Uden ham blir intet Menneſte, hverken høi eller lav, frelst og salig.

Lad os bede om den Helligaands Udgydelse over os selv, vort Land og Folk. Se Salmen 122, 6—9.

Saa vær da alle hjertelig hilset med Jer. 23, 5—6 og 50: 34.

Ederſ til Forbøn trængende svage Broder  M i e l s R. T h o m p s o n .

## Kinamissionen.

Brev fra Rønning.

Barbo, Alta Canada  
Marts 24de, 1909.

Kære Redaktør, kjære Broder Holter!

Sidst jeg skrev og takkede for modtagne Gaver, glemte jeg at nævne, at jeg har modtaget alle de Gaver, som er sendt til Past. T. T. Carlson til Hjælp for vort Hus nu i det senere.

Til disse Venner, som har kommet os ihu i vor Trængsel og baaret Byrden med os, vil jeg herved faa sende min hjerteligste Tak for al Opmuntring og Deltagelse. Maa Gud selv rigeligen faa velsigne eder til Legem og Sjæl ifølge sit Ord og Løfte: Giver og eder skal gives.

Endnu maa jeg desværre gaa til Lægen. Han paastaar det kan tage flere Aar, før jeg ganske kommer over Følgerne af Uheldet og Operationen. Jeg har skrevet til Doktor Hotvedt og omtalt min Stilling, og han mener det samme og raader mig til at bruge Elektricitet; thi ellers kan det tage baade 2 Aar og mere til og maaske Operation igjen. Naar jeg nu træffer min Læge Mr. Steward vil jeg tale med ham herom. Maaske jeg med det første gaar en Tur til Edmonton til Dr. Ferris. En meget dygtig Læge. Eller maaske endda bedre—jeg gaar snart nedover til Staterne.

Angaaende denne min Sygdom maa ikke Vennerne blive forkræftet eller mismodige. Gud skal nok i sin Visdom og Kjærlighed lede alt til det bedste for os og sit Riges Fremme.

J Fortrolighed kan jeg jo meddele at dette lette, friske Klimat har gjort mig og Børnene meget godt, saa vi trives rigtig fortræffeligt her i Barbo. Feilen ved mig er den, at der er en stadig Sammentrækning af Musklerne efter Operationen, hvilket kun hæver de før omtalte Følger.

Derfor, kjære Venner, kom mig og mine fremdeles ihu med alvorlige Forbønner; thi for Gud er jo ingen Ting umuligt.

Bare disse faa Ord denne Gang. En Del af Vennerne her ved Barbo skal idag reise til New Norway for der isammen med Past. Carlson at have om muligt Bættelsesmøder. Maa bare vi faa være saadan, at Guds Aand og Jld kan faa gjøre sin Virkning paa os! Her ved Barbo har Herren gjort store Ting! Saa vidt jeg ved saa er nu omtrent den hele Menighed bekjendende kristne. 5—6 Familier er nylig gaaet ind i Menigheden. Vor nye Kirke er taget i Brug. Vi har nogle herlige Møder. Den 88 Aar gamle troesværdige Herrens Tjener, Pastor Besvend Anderson, er med og tager kraftig Del og jubler af Glæde over Synderes Omvendelse.

Fra eders hengivne og taknemmelige  
S. N. Rønning.

## Missionsmøde i Mayville.

Ifølge Betjendtgjørelse afholdt Mayville Kredss sit Missionsmøde i Mayville, N. D. fra 4de—7de Marts.

Mødet aabnedes med Bønnemøde. Samtalen over det Guds Ord, som var valgt til Tekst: Mark. 4, 21—23 indlevedes af Past. S. Moe, der opstillede følgende Punkter, som blev antagne til Ledetræd for Samtalen:

I. Guds Ord som et Lys.

II. De kristne som Lys.

Samtalen over Guds Ord som Lyset, og de kristne som Lys her i Verden, var belærende og opbyggelig, og som vi sikkerlig saar haabe til Velsignelse for alle som var der. Mødet var vel besøgt og vi havde et særdeles godt Møde.

Offer blev optaget til Jødemissionen, hvorved indkom \$30.00, Søndagen holdt Pastor Halvorsen Missionsprediken og Offer blev optaget, hvorved indkom \$56.75.

Følgende Prestes og Gæstfæres var nærværende ved Mødet: Langehaug, Johanson, Resvig, Halvorsen, Reitan, Andresen, Makkewick, Hauglum, Tystad, Revramoen og Myrskøl. J Anledning af en til Formanden indløben Skrivelse fra Vennerne i Turtle Mountain Kreds, angaaende Drettelse



af en „Høistole“ her i Nordvesten, som blev oplæst under Mødet, fattedes følgende Bestemmelse:

Besluttet, at Kredsmødet gennem sin Sekretær sender Bennerne i Turtle Mountain Kreds en Svarskrivelse og takker for det modtagne Brev, samt underretter dem om, at Sagen vedrørende Oprettelse af en fælles Høistole for Turtle Mountain, Mayville og Ada Kredse, nu vil blive fremlagt til Overveielse for Kredsen's Menigheder. Og at den Sag vil blive optaget til Behandling ved et i Kredsen senere afholdt Møde, som af Kredsforsamlingen nærmere bliver bestemt. Og at man da, om man saa maatte bestemme, vælger en Komite af tre til at møde med lignende Komiteer fra de andre nævnte Kredse for at tage Sagen under videre Overveielse.

Denne vigtige Sag fremlægges da hermed til afslidig Overveielse for Menighedsforbundet i Mayville Kreds. Tak for hyggeligt Samvær i Jesu Navn!

D. J. M.

## Fra og om Missionær Himle.

Fra Himle.

Stillehavet ombord „Manchuria“.

27de Mars 1909.

Kjære Br. i Herren,

Pastor C. C. Holter!

Beiret har været godt, og Reisen har, Gud være lovet, gaaet bedre end vi vovede at haabe. Yderst svag som min Hustru er, har hun gruet for Reisen. Men ikke bare hun, jeg har ogsaa gruet for den. Særlig har Overflytningerne fra Baad til Baad staaet saa vanskelig for os. Men som Herren hidtil har hjulpet saa vel, faar vi haabe han ogsaa under Omflytningen i „Frisco“ vil løse Vanskelighederne for os. Et Hotel vil være vanskelig modtage en syg Person som Mama er. Om saa er, maatte vi da gaa til et Hospital. Men kommer Baaden ind, som jeg haaber paa Morgen, kan jeg muligens saa vore Rufferter gennem Tolden og komme os over til Toget, som gaar til Santa Rosa paa Eftermiddagen.

Det vil blive en travl Dag, men ved

Guds Hjælp kan det gaa—og saa vilde det spare Mama for al den Bæring og Stænk, som hun taaler saa lidet, ved den idelige Flytning fra og til. Hun er ængstelig for alt dette, men jeg søger jo at trøste hende og holde hendes Mod oppe, saa godt jeg formaar. Miss Hodnesfield er jo med og har været til betydelig Hjælp. Hun gaar da fra „Frisco“ til Broder Rønning i Canada for det første. Skjønt noget for jolet er Gutterne og jeg saa bra friske. Vi har endnu ca. 600 Mil igjen til „Frisco“, som vi haaber at række Tirsdag Morgen den 30te.

Jeg vilde derfor, medens Børnene sover og jeg har Tid, sende denne lille Hilsen.

Med Broderhilsen

T h. H i m l e .

\* \* \*  
Lidt om Past. Himles Reise.

Fancheng 23de Jan. 1909.

„Om Gud vil, gaar vi herfra den 1ste Februar. Naar undtages den Tid, jeg maatte følge Smaapigerne og senere Gidske til Graven, er dette den tyngste Veir jeg i mit Liv har gaaet“.

Kobe, Japan 9de Mars.—„Gud ske Lov for deiligt Veir! Mama har staaet Reisen bra hidtil“.

Stillehavet 21de Mars.—„Bent Veir. I dag har vi for første Gang Mama paa Dæk, hvor hun saa et par Timer. Meget træt, men ellers ikke værre. Haaber at kunne gjentage! det vil gjøre godt. I Honolulu imorgen Aften eller overmorgen. Vi andre friske. Gud ske Lov“. T h. H i m l e .

\* \* \*  
Febr. 28de. Standjer for nærværende i Shanghai. Mrs. Himle omtrent med det samme. Vi reiser herfra den 5te Mars.

Shanghai 4de Mars.—„Vi reiser herfra imorgen. Vi har vaktert Veir, hvilket vil blive prægtigt for Mrs. Himle. Hun er fremdeles meget svag; dog stille og overladt i Guds Arme“. O l i v e H o d n e s f i e l d .

\* \* \*  
Fancheng, Kina Febr. 8de 1909.—„Være en Hilsen Jeg lever vel. Gud være Lov og Tak for, at jeg faar være frisk ude her i Kina. Ja nu har vore kjære Venner.



Himles og Miss Hodnefield sagt Farvel til os. Det var tungt at stilles, men det er ikke anderledes her i Verden. Herrens Bønner ingensinde stilles Skal for sidste Gang. Vi er ikke mange Arbeidere herude nu, og vi staar spørgende, men han, som troner i det høie, ved nok, hvad som er det bedste for os. Vi trænger Hjælp. Kjære, kom os og Missionen ihu".

\* \* \*

A n n a N e l s o n .

Fancheng, Kina, Jan. 9de 1909. — „Tak for Brev. Imorgen er det to Maanedes, siden vi kom til Fancheng. Jeg savner dem som er borte af vore Arbeidere. Gud misfunde du dig over os. Forlad os ikke. Du har været vort Værn i de Dage, som er gaaet hen. — Maa din Misfunding endnu være vendt til os".

Fancheng, den 19de Jan. — „Trykstad er ikke frisk. Han drev det lidt for haardt i Landet i høst. Det er frygtelig koldt i Vinter. Mangen en fryser tilbøde i disse Dage".

J d a G r o s e t h

A. O. O.

### Fra Jewell Lutheran College.

De unge Kvinders kristelige Forening har valgt følgende Embedsmænd for kommende Aar: Formand: Dora Bowers, Bellville, Wis.; Næstformand: Mabel Jacobson, Jewell, Ia.; Sekretær: Marie Saby, Radcliffe, Ia.; Kassierer: Bell Monson, Taylor, Wis.

De unge Mænds kristelige Forening har valgt følgende Embedsmænd for det kommende Aar: Formand: Peder Løvseth, Berresford, S. Dak.; Næstformand: Magnus Johnson, Jewell, Ia.; Sekretær: Anton Silrum, Frost, Minn.; Kassierer: Louis Ostrem, Jewell, Ia.

Søndag den 21de Mars predikede Prof. Duello i Ames; Prof. Hall besøgte Clear Lake og Ellsworth.

Pastor Vasselson og Hr. L. Schlanbusch besøgte Skolen forrige Torsdag. Pastor Vasselson ledet Andagten Torsdag. Det er triveligt saaledes at faa Besøg ved Skolen. Især hyggeligt er det at se Medlemmer af Synodens Direktioner.

Nu afsluttes denne Termin, og ved næste Termin bliver nok Studenterantallet betydelig formindsket, da saamange maa rejse hjem. Det er ikke til de unges Fordel i deres Uddannelse, naar de saaledes Aar efter Aar maa afslutte sine Studier før Skolen afslutter. De bliver da altid lidt, ja ofte ganske meget, efter sine Klasser ved næste Skoleaars Begyndelse, og det virker hemmende paa Arbeidet baade ved Skoleaarets Begyndelse og ved dets Afslutning. Men det kan nok ikke godt, for de flestes Vedkommende, hjælpes.

Prof. Vohre har været paa Sygelisten den sidste Uge. Han er nu bedre saa han kan tage Vare paa sit Klassearbejde igjen.

Mange af Studenterne har alt reist for at begynde med Religionskole. Vi ønsker dem Lykke og Guds Velsignelse i deres betydningsfulde Arbejde.

Lærerinde Louise Nelson var paa Besøg ved Algona i Fritiden mellem Terminerne.

Det er ikke altid saa herligt at være Far og Mor, især naar Børnene synes at gaa sine egne og Syndens Veie uanset Bønner, Formaninger og store Forhaabninger. Det er ogsaa ofte tungt at være Lærer og se sine Anstrængelser falde som paa Stengrund. Men til Opmuntring hænder noget nu og da, som bør bevæge os i Tro til Gud at kaste os helt i hans Haand, at han kan faa give os Biskdom og Kjærlighed til end mere at opofre os selv for de saa dyrt forløste og høit elskede forvildede Faar. Vi glemmer saa snart Guds sømme Faderkjærlighed til de tabte Faar, som vi kalder ugudelige og ganske umulige. Da kommer det, som et Slag paa vor Mund, naar en eller flere af disse høier Røst for Gud og takker ham for Fars og Mors og Lærers Forbønner.

Sidste Tirsdags Aften af Vinterterminen var vi samlede til Bønnemøde og siden et Ønske var udtalt om ikke at afbryde dette Møde saa snart, da det ganske var det sidste for nogens Vedkommende, holdt vi paa med Bøn, Sang, Vidner og Samtaler med søgende Sjæle. Et par unge Mænd der havde faat Fred med Gud før bekendte for første Gang sin Glæde over sit nye Forhold, tre

unge Damer had om Forbøn og Veiledning. Det gik os til Hjerte, da den ene i sin Bøn nævnte at hendes Far og Mor laa i Bøn for hende og havde sendt hende mange hundrede Mil til Jewell for om muligt at Gud kunde naa hendes Hjerte. Derpaa istemtes den gribende Sang, „Tell mother I'll be there“.

Den næste Aften samlede vi igjen og da dreiede Vidnesbyrdene sig om Fars og Mors Bønner. Det saa ud som i de fleste Tilfælde var de Aarsagen til at Gud fik Indgang i deres Hjerter.

Lad de bedende Forældre fatte nyt Mod og ikke opgi at bede uafsladeligt for eders Børn. Tro ikke at for den som synes for eder længst borte er der mindst Haab. Kan hende at en saadan kan vindes for Herren snarere end vi ofte tror.

Vinterterminen er nu over og omend Frugterne synes smaa for vore Vine skal dog noget vokse og bære Frugt. Dog er vi ikke færdig til at feie over med den Rost; thi havde Gud faat Lov til at bruge os mere helt, er jeg vis paa, at større Frugter skulde ha vist sig.

Bed for os og eders Børn.

K o r r .

#### Meddelelse fra Foreningskomiteen.

De af den norske Synode, Hauges Synode og Den forenede Kirke nedsatte Komiteer holdt sit andet Møde til Forhandling om „Udvælgelsen“ i Minneapolis 30te Marts til 2den April.

Komiteen er endnu ikke naaet saa langt i sine Forhandlinger om dette Lærepunkt, at den kan rapportere.

Forhandlingerne fortsættes 2den til 5te November.

Det er vort Ønske og Bøn, at Herren vil velsigne vort Arbeide og føre det til en lykkelig Ende, hans Navn til Ære og hans Menighed til Gavn.

Minneapolis, Minn., 2den April 1909.

E. Kr. Johnson.

D. E. Brandt.

E. J. Castvold.

#### Fra Arbeidsmarken.

Broder T. siger: „Budbæreren“ er altid hjemkommen, den er god.“

Past. T. R. Jacobs ved Modaway, Iowa, har resigneret fra sit Kald der og blir efter seks Maanedes Forløb færdig til at fratræde.

Fra Creston, Montana berettes, at de havde et meget godt Møde ved Swan River. Folket var slynke til at komme til Mødet og Herrens Aand hvilede med Velsignelse og Fred over Forsamlingen.

Sidste Uge i Mars flyttet Past. S. E. Hanson med Familie fra Slater, Ia., til sit nye Kald i Jackson, Minn. Ved Afreisen var de Gjenstand for mange Kjærlighedsbevisninger fra sine mange Venner i det Kald, de forlod, ligesom de blev meget venligt modtagne af sine nye Venner i Jackson.

Fra Blue Earth, Minn., berettes, at Vennerne fører Kamp mod Djævelen og søger at møde ham med skarpt, hvor de træffer ham, og just nn retter de sine Drabshug mod ham, der han staar og gaber i Stikkelse af Saloon og de haaber at vinde, men det, som gjør Kampen noksaa haard for de ædruelige, er, at en Del Katholiker og tyske Lutheranere ikke ved bedre end at være paa Kong Alkohols Side, stakkels forblinde Mennecker!

I Januar organiseredes en Luther League ved Swan River, Mont. Den tæller omkring 25 Medlemmer og har Udsigt til at vokse sig større. Foreningen holder literære Møder Kl. 3 Eftermiddag den første Søndag i hver Maaned og sociale Møder den 2den Lørdag i Maaned. Kvinderne blandt Hauges Venner paa samme Sted har ogsaa organiseret til en Forening som for det første vil arbejde for Indremissionen over Trakterne der ved Swan River.

En af vore Prester skriver og siger: For en Kristen i Almindelighed og en Prest i Særdeleshed er det eneste kristelige,

fornuftige og konsekvente at være imod og vidne imod Drifkeaffiksen i alle dens Former og Skikkelser som de findes blandt Folk, og at være imod hvilket som helst Parti, som støtter, opholder og med sin Stemme lovliggjør denne Syndens og Satans Institution som hedder Saloon. Han ønsker og haaber, at Tiden nu snart maa være inde da alle Prestes tager det eneste rette Standpunkt ligeoverfor Saloonen, og saa lader Folk klart og tydeligt forstaa paa hvilken Side de staar i dette overmaade vigtige Spørgsmaal.

Den 7de Mars oprandt skøn og klar. Solen sendte sine blide Straaler ned over det naturskønne Alberta. Det er i „Det solrige Alberta.“ Folk saa man komme fra alle Kanter, baade gaaende og kjørende, de skulde til Kirke. Noget særdeles da? Jo, Konfirmation. Længe havde det været udsat paagrund af, at Kirken ikke var sær- dig. Men nu var den, og den blev fyldt til sidste Plads. Hvert Ansigt vidnede om Glæde over at have faat istand et saa prægtigt Guds- hus. Det havde kostet meget Besvær, men Besvær formindsker ikke Hyggen, naar en saa pen Kirke er i fuld Stand. Guds- tjenesten begyndte med Sang, Bøn og Læs- ning af Dagens Epistel, hvorefter Sangkoret under Ledelse af P. B. Anderson sang baa- de vakker og gripende. Ja, maa Herren velsigne hver Sjæl som synger hans Pris. Undertegnede talte over 2 Tim. 4, 13, og formandede Konfirmanterne til aldrig at være skamfuld over at bruge de kjære Barndoms Bøger, og lagde særdeles Vægt paa Bibelen, som vilde være dem en Visdoms Kilde og Trøstens Våger til alle Tider. Efter Rati- fikationen og Løftets Afslæggelse talte Pastor H. N. Rønning om de Guder som ligger i at give Gud et jaadant Løfte. Ja, som maa erindres igennem hele Livet, ogsaa en For- maning til Forældrene om at opdrage sine Børn for Gud. Det var i Sandhed en høi- tidelig Dag for Bardo Menighed; thi mange som havde brudt sin Pagt med Gud, har nu paa nyt givet Gud Løfte om at tjene ham, og har ved Guds Raade faaet tro sig frelst. Et Offer optages til Indremissionen som be-

løb sig til \$19.25, hvorefter der blev afsluttet med at synge: „O Jesus gid du vilde.“ Ja, maatte Herren faa bevare de unge, og dan- ne deres Hjerter efter sit Behag.

A. Hjortaa.

### Beskjendtgjørelser.

Hauges norsk ev. luth. Synodes 64de  
Aarsmøde.

Om Gud vil, afholder Hauges norsk evangelisk lutheriske Synode sit 64de Aars- møde i Red Wing Seminariums Kapel be- gyndende med Aabningsprediken Kl. 10 den Ti Formiddag, Onsdag den 2den Juni, og fort- sætter, om Forhandlingerne kræver det, til Torsdag Aften den 10de Juni 1909. Føl- gende Sager foreligger til Forhandling.

1. Modtagelse af Indberetninger.
  2. Valg af Embedsmænd, samt Valg af Komité, som antyder i Referat fra 1908, Pag. 157: 4; Sml. og Pag. 180, g.
  3. Samfundets Missioner: a) Den indre. b) Den ydre. c) Det engelske Ar- bejde.
  4. Samfundets Skoler: a) Red Wing Seminarium. b) Jewell Lutheran College.
  5. Bethesda Børnehjem.
  6. Trykkeriet, Boghandelen og Sam- fundets Blade.
  7. Indstillinger fra Kirkeraadet.
  8. Samfundets Finantser.
  9. Samfundets Konstitution. Behand- les første Torsdag af Mødet.
  10. Ritualsagen. Behandles Fredag Formiddag.
  11. Konstitution for Jewell Lutheran College.
  12. Ny Oversættelse af det nye Testa- mente. Referat for 1908 Pag. 166.
  13. Unge Kvinders Optagelse ved Red Wing Seminarium. Referat for 1908, Pag. 138.
  14. Forandring af parlamentariske Regler. Referat af 1908, Pag. 19 og 174.
  15. Lærebøger i Religion undervis- ningen.
  16. Regler for Inspektionsboardet.
  17. Behandling af Skrivelsen trykt i Referatet for 1908, Pag. 158—160.
  18. Engelsk Salmebog og Søndags- skoleblad.
  19. Det religiøse Samtaleemne: Den anden Bøn.
  20. Andre foreliggende Sager.
- Jewell, Ja. den 3die Mars 1909.  
C. J. Eastvold, Formand.  
N. J. Løhre, Sekretær.



Selbu Menighed, La Crosse, Wash., indbyder herved til et Samtaleemøde fra 6te til og med den 9de Mai. Mødet begynder den 6te paa Formiddag og Samtaleemødet er Davids Salme 32: 1—7. Skjds vil møde de besøgende Dagen før Mødet i La Crosse, Wash. Kom mange med Bøn om Herrens Betsignelse. Paa Menighedens Begne

J. F. A d r i a n s e n .

La Crosse, Mars 11 1909.

South Dakota State Luther League afholder sit aarlige Møde i Aberdeen, S. D. fra 7de til 9de Mai. Alle lutherste Ungdomsforeninger inden Staten bedes om at sende to Delegater hver til Mødet og hver Distrikt Luther League anmodes om at sende en Delegat for hvert Antal af 50 Medlemmer i Distriktet. Delegater og andre som agter at bivaane Mødet bør melde sig til Clara Hanson, Sekretæren for Aberdeen Luther League mindst en Uge i Forveien.

D. G l e s n e , Præs.

Om Gud vil, afholder Turtle Mountain Kreds af Hauge's Synode Møde i Nordprairie n. ev. lutherste Menighed ved Belva, N. Dak. den 26de til og med 28de Mai. Skjds vil møde de tilreisende baade i Belva og Granville Dagen før Mødet. Temaet for Samtalen bliver Rom. 13: 11—14. Kom mange, kom med bedende Hjerter, at Guds Betsignelse maa blive os til Del.

Past. J. Krogstad, Form.

Past. A. A. Dahle, Sekr.

Red Wing Kreds afholder Møde, om Gud vil, i Peterson Menighed, Peterson, Minn., Pastor Westphals Kald fra 4—6 Mai førstkommande. Mødet begynder Kl. 10 Formiddag den første Dag med Prediken ved Pastor D. T. Borgen. Samtaleemødet blir Ebr. 4 Kap. som indledes af Prof. M. G. Hansen. Alle besøgende kommer til Peterson paa Southern Minnesota R. R. Preft og Menighed ønsker et godt besøgt Møde. Kom med Bøn om Betsignelse.

M. J. Westphal.

J. J. Dahl.

Paa Indbydelse fra Pastor Svalestuens Kald, Bethania Menighed, S. Dak. vil S. Dakota fælles Indremissionsforening afholde sit 21de Aarsmøde den 21—23de Mai 1909. Samtaleemne bliver om Iagtenløsningsen samholdt med Spørgsmaal 371 og følgende af Pontoppidan. Alle som maatte ville komme vil melde sig til Martin Paulsen, Jæster, Minn. Route 2. Skjds vil fremmøde i Trent og Jæster samme Dag

som Mødet begynder. Alle som muligens kan komme og alle interesserede maa faa sig løse og komme, ialfald de, som hører Betsignelsen til. Gud velsigne vort Møde.

J. J. Da k l a n d , Form.

D. D. Berlo, Sekr.

Om Gud vil, bliver et kristeligt Samtaleemøde afholdt i Bethlehems Menighed ved Hooker, S. Dak., Pastor J. J. Skarpnes's Kald, den 26, 27 og 28de Mai. Tema for Samtalen Luk. 15, 11—24. Mødet aabnes med Prediken Kl. 10.30 Formiddag. Kom alle, som kan, med Bøn om Guds rige Betsignelse over os. Paa Menighedens Begne, J. J. Skarpnes's.

## Kvitteringer

Til Kirke i Chief River Falls: Fra Singsaas Wab.	10.00
Før Kvitteret	53.60
Hjertelig Tak. Paa Mads Begne	
M. L. Dahle.	

Til Skiskolen i Fancheng. Kina: Indsendt ved	
Isabel Sanders, Mt. Foreb. Wis.: Isabel Sanders.....	5.00
B A Hanson.....	2.00
S R Gladen.....	1.00
Anton Boley.....	1.50
Olaf Jacobson.....	1.00
Mrs. Nils Anderson.....	25
Simon Bunschwiel.....	1.00
Sever Boley.....	50
Enda Boley.....	50
S A Sanders.....	50
Die Peterson.....	2.00
Levi Johnson.....	2.00
Mrs. Ole Lee.....	50
S A Haaben.....	3.00
S B Hanson.....	1.00
M E Meland.....	1.00
B T Hanson.....	1.00
G M Rarum.....	1.00
Mrs. T E Gjesvold.....	1.00
Hartvig Rognesbol.....	1.00
Ina Boley.....	1.00
Otto Loftsgordon.....	1.00
Die Tronson.....	1.00
Albert Sanders.....	2.00
Emma Peterson.....	1.00
Daleyville Bigef. af den før. Kirke.....	4.68

37.43

C. W. Knudson, Kass.

Bidrag til Diaconisf hjemmet i Minneapolis Til Bggefondet: Ole Wigeley, Dok.	
ten, R. D.....	5.00
Die Petersen, Geddes, S. D.....	1.00
D M Andersen, Wis.....	25.00
Die Andersen, Chetel, Wis.....	5.00
Stener Stevens, Hamantown, Ia.....	15.00
D M Johnson, Hurley, Ia.....	25.00
Halvor Ginieth, Volin, S. D.....	5.00
Die Kenhew, Comstock, Wis.....	5.00
Nordre Sandhill Rbf., Klimax, Minn. ved J J Berg.....	17 41
D A Siverfen, Church's Ferry, R. D.....	5.00
Arvo Larsen, Earl, S. D.....	5.00
Ebo. Sunderfen, Adrian, Minn.....	8.00

Samlet ved Rev. S E Odland, Roseau, Minn.....	1.00	Samlet ved Mrs. A Fortney, Hannaford, N. D.....	4.75
Christ Halvorsen, Beeds, N. D.....	5.00	Mrs. O Grinager, Hoffman, Minn.....	1.00
Mrs. Ole Johnsen, Clear Lake, Wis.....	2.00	Samlet ved Mrs. Iver Grae, Mantato, Minn.....	4.00
Writing Rock Mgd.s Kof., Roskon, N. D., ved Rev. Geo. M Tangvold.....	5.00	Samlet ved Mrs. L Hjon, Roslock, S. D.....	10.50
Elling Samson, Manfred, N. D.....	5.00	R E Berg, Willmar, Minn.....	5.00
Mrs. Martin Thompson, Belmont, N. D.....	5.00	Samlet ved Mrs. Bogen, Madison, Minn.....	3.95
Eric Jacobsen, LaMoure, N. D.....	5.00	Samlet ved Mrs. Elias R Goversen, Emmetsburg, Ia.....	2.00
Bedar Pedersen, Everett, Kan.....	10.00	Samlet ved Mrs. Lina Jinderlie, Hubbard, Ore.....	3.50
Bion Mgd.s Kof., Sandalia, N. Dak., ved Rev. Chr. O Jorgensen.....	10.00	Samlet ved T G Hatlestad, Estelline, S. D.....	7.25
E H Urseth, Hagensborg, B. C.....	5.00	Samlet ved Mrs. Lena Herstad, Moose Lake, Minn.....	2.25
Mrs. Carrie Moller, Fergus Falls, Minn.....	3.00	Samlet ved Mrs. T Olsen, Huxley, Ia.....	8.50
N J Thomasberg, Rosksburg, Minn.....	5.00	Mrs. Gunder Fjuelth, Osio, Minn.....	1.00
M E Gudim, McVile, N. D.....	10.00	Samlet ved Mrs. Bereth Gronseth, Hendricks, Minn.....	1.25
State Bank of McBride, N. D.....	1.00	Samlet ved Mrs. R Rasmussen, Astoria, S. D.....	1.85
A Andersen, Bion, N. D.....	5.00	Samlet ved Mrs. Martin Anderson, Elberton, Ore.....	10.50
Mrs. Olivia Ellingson, Reynolds, N. D.....	5.00	Samlet ved Anna Oswald, Lime Spring, Ia.....	1.10
R E Sand, Lakefield, Minn.....	3.00	Samlet ved Mrs. T T Alfson, Hancock, Minn.....	10.50
R D Moen, Pierpont, S. D.....	5.00	Peter Olsen, Ellenbale, Minn.....	1.00
Martin Govland, Harvey, N. D.....	5.00	Til Fripartier: Samlet ved Mrs. B D Fremming, Rushmore, Minn.....	6.00
Prof. Wm. Mills, Wis.....	5.00	Samlet ved Mrs. Anders Simonen, Battle Lake, Minn.....	7.00
Rev. H C Caspersen, Ellenbale, Minn.....	5.00	Samlet ved Mrs. A Bonning, Clar, S. D.....	6.95
Peter Staden, Esmond, N. D.....	10.00	Samlet ved Mrs. Christine Johnsen, Canby, Minn.....	17.75
Ben S Nielsen, Langford, S. D.....	5.00	Samlet ved Mrs. J H Elstad, Franklin, Minn.....	2.85
Mathias Ratter, Randa, S. D.....	5.00	Samlet ved Clara Chasberg, Toronto, S. v.....	5.00
Bedar M Erickson, Verdel, Nebre.....	3.00	Samlet ved Margeth Tvedt, Littleville, N. D.....	10.95
Til løbende Udgifter: Syndre Haabets Kof., Roseau Minn., ved Rev. B L Sundal.....	6.00	Mrs. B Hendricks, Blabon, N. D.....	1.00
Samlet ved Mrs. J H Elstad, Franklin, Minn.....	25	J A Dielen, Washburn, N. D.....	2.00
Samlet ved Mrs. Janline Barnefs, Elbow Lake, Minn.....	3.50	Samlet ved Emma Olsen, Mindora, Wis.....	3.00
Mrs. Martin & Mrs. G G Anfeth, Lakota, N. D.....	2.00	Samlet ved Mrs. Bernille Andersen, Maion, Wis.....	10.60
Kof., Telemarken Mgd., Wallace, S. D., ved Mrs. A Forseth.....	3.00	Samlet ved Anna A Eshbold, Le Roy, Minn.....	1.25
C O Christensen, Bay Lake, Minn.....	50	Samlet ved Mrs. I Bye, Bayfield, Wis.....	7.00
Mrs. Marie Abrahamien, Tracton, Wash.....	1.00	Mrs. J H Stenrude, Pelican Rapids, Minn.....	1.00
Samlet ved Emma Olson, Mindora, Wis.....	5.00	Samlet ved Mrs. T Norsetad, Maddock, N. D.....	3.60
Cash.....	1.00	Samlet ved Axel Magnussen, St. Thomas, N. D.....	10.00
Samlet ved Mrs. O H Hendricksen, Grove City, Minn.....	2.75	Inga Johnsen, Jersey City, N. J.....	3.00
Samlet ved Mrs. Bernille Andersen, Maion, Wis.....	11.40	Samlet ved Mrs. Pauline Stillingstad, Geddes, S. D.....	4.20
Mrs. Nels Tang, Cleba, Wis.....	1.00	Samlet ved Mrs. B Sollie, New Era, Ore.....	3.25
Samlet ved Mrs. Lena Andersen, Clar, S. D.....	4.85	Mrs. Johanne Hallang, Clarissa, Minn.....	1.00
Mr. & Mrs. O J Knudsvig, Osian, Ia.....	2.00	Mr. & Mrs. John G Knudsvig, Bailey, N. D.....	50
Samlet ved Mrs. E Ralbor, Hillsboro, N. D.....	4.25	Samlet ved Mrs. S Christensen, Portage, Wis.....	2.25
A M Moller, Dane Valley, Mont.....	1.00	Samlet ved Mrs. E Rasmussen, Toronto, S. D.....	4.30
Jas. Newhouse, Wis.....	5.00	Samlet ved Mrs. Ant Andersen, Clarissa, Minn.....	3.75
Hauges Kof., Norwich, N. D. ved Mrs. Hestelind.....	5.00	Mrs. Martha Rosvold, Sandwich, Ill.....	1.00
Inga Johnsen, Jersey City, N. J.....	2.00	Samlet ved Janline Jensen, Norma, N. D.....	5.50
Mrs. Olaf O Haugen, Fergus Falls, Minn.....	1.00	Samlet ved Mrs. Nels Steffensen, Northwood, N. D.....	11.20
Samlet ved Mrs. O Gjesbahl, Becker, Minn.....	6.00	Samlet ved Mrs. Weikholdt, Canby, Ore.....	8.35
Samlet ved Mrs. B Sollie, New Era, Ore.....	3.00	Samlet ved Mrs. Christian Johansen, Pelican Rapids, Minn.....	6.50
Mr. & Mrs. John G Knudsvig, Bailey, Minn.....	50	Samlet ved Mrs. S Hovde, Centerville, S. D.....	6.25
Samlet ved Mrs. Aug Andersen, Clarissa, Minn.....	1.75	Writing Rock Mgd.s Kof., Roskon, N. D., ved Rev. Geo. M Tangvold.....	5.00
Samlet ved Mrs. O Gjesbahl, Becker, Minn.....	6.00	Samlet ved Mrs. R Thompson, Beach, N. D.....	3.00
Samlet ved Mrs. B Sollie, New Era, Ore.....	3.00	Samlet ved Mrs. G Erickson, Calumet, Mich.....	4.75
Mr. & Mrs. John G Knudsvig, Bailey, Minn.....	50	Samlet ved Mrs. John Hagelrie, Osian, Ia.....	5.00
Samlet ved Mrs. Aug Andersen, Clarissa, Minn.....	1.75	Samlet ved Mrs. R Husby, Mott, N. D.....	1.15
Samlet ved Mrs. O Gjesbahl, Becker, Minn.....	6.00	Samlet ved Mrs. S E Hermanen, Deland, Ia.....	2.50
Samlet ved Mrs. B Sollie, New Era, Ore.....	3.00	Samlet ved Mrs. Steen E Willand, Carmel, Minn.....	4.45
Mr. & Mrs. John G Knudsvig, Bailey, Minn.....	50	" " Gilbert H Rasm, Roseau, Minn.....	1.25
Samlet ved Mrs. Aug Andersen, Clarissa, Minn.....	1.75	" " Mrs. C E Christensen, Story City, Ia.....	4.00
Samlet ved Mrs. O Gjesbahl, Becker, Minn.....	6.00	" " Mrs. John Foglund, Burton, N. D.....	2.20
Samlet ved Mrs. B Sollie, New Era, Ore.....	3.00	" " Mrs. R D Roe, Montevideo, Minn.....	1.25
Mr. & Mrs. John G Knudsvig, Bailey, Minn.....	50	" " Mrs. Otto Myhr, Norwich, N. D.....	6.50
Samlet ved Mrs. Aug Andersen, Clarissa, Minn.....	1.75	" " Mrs. John Oskal, Manger, N. D.....	4.75
Samlet ved Mrs. O Gjesbahl, Becker, Minn.....	6.00	" " Mrs. B Pedersen, Pine Island, Minn.....	1.00
Samlet ved Mrs. B Sollie, New Era, Ore.....	3.00	" " Mrs. A Fortney, Hannaford, N. D.....	9.75
Mr. & Mrs. John G Knudsvig, Bailey, Minn.....	50	" " Mrs. Iver Grae, Mantato, Minn.....	6.00
Samlet ved Mrs. Aug Andersen, Clarissa, Minn.....	1.75	" " Mrs. E Kelly, Lake Crystal, Minn.....	10.00
Samlet ved Mrs. O Gjesbahl, Becker, Minn.....	6.00	" " Mrs. Martha Hjelbheim, Roslock, S. D.....	1.05
Samlet ved Mrs. B Sollie, New Era, Ore.....	3.00	" " Mrs. A Hjon, do.....	1.00
Mr. & Mrs. John G Knudsvig, Bailey, Minn.....	50	" " Mrs. Bogen, Madison, Minn.....	2.00
Samlet ved Mrs. Aug Andersen, Clarissa, Minn.....	1.75	" " Mrs. Lena Herstad, Moose Lake, Minn.....	2.75
Samlet ved Mrs. O Gjesbahl, Becker, Minn.....	6.00	" " Mrs. T Olsen, Huxley, Ia.....	2.7
Samlet ved Mrs. B Sollie, New Era, Ore.....	3.00		

Samlet ved Mrs. Elfe Kittelsen, Minnooka, Ill.....	3.75
" " Mrs. Ingrid A. Lee, Benson, Minn.....	3.00
" " Mrs. Gunhild Christofferseon, Manger, N. D. ....	4.00
" " Mrs. Bert Grosseth, Hendricks, Minn.....	1.75
" " Mrs. Ole Sandahl, Salem, Ore.....	3.25
" " Andrew Eleberg, Brainerd, Minn.....	3.25
" " Mrs. P. Nelson, Dalton, Minn.....	4.25
" " Anna Oswald, Lime Springs, Ia.....	3.75
Peter Olsen, Ellendale, Minn.....	1.00
Samlet ved Mrs. I. Gurslie, Hendricks, Minn.....	12.50
Ar s b i d r a g: Mrs. Iver Sagen, Starbuck, Minn....	2.00
E. A. Christensen, St. Paul, Minn.....	1.00
Henry Benson, Granite Falls, Minn.....	1.00

E. B. Harbo, Kasserer.

## R e t t e l s e .

I „Budds“. sidste No., Side 317, 1ste Spalte, 12te Linje fra over staar: „at blive kristne“, hvilket skulde være: at blive varme kristne.

## N o r g e .

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakreste Turisttragter i Norge. Det er Sommerbilleder og Trykningen er isjelden godt udført. Indbundet i vakkert komponeret Bind. Størrelse 9½x12 Tommer. Pris... 1.75

## V i n t e r l i v i N o r g e .

32 hellsides og 14 halvsides, samt 38 mindre Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografier af A. B. Wilsø. Det er nemlig der er taget Hensyn til den henrivende vakre norske Vinter og Billederne maa sees for at paastjønnes. De er indbundne til en Bog 9½x12 Tommer med en Indledning af Rosenkrantz Johnson. Pris..... 1.50

## N o r g e s B y e r .

Billeder fra Norges Byer. Kunsttrykt af Fotografier paa dertil særskilt forarbejdet Papir. Sjelden vakre. Størrelse 8½x12. Hellsides Billeder 6½x9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kristiania: Karl Johans Gade, Udflugt fra Slottet, Nationaltheateret og Akershus; Drøbak, Moss 3 Billeder; Fredrikstad 7 Billeder; Sarpsborg, 3 Billeder; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billeder; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger, Røros, Drammen, Kongsbjerg, Holmestrand, Hønefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeder; Borsgrund, Skien, Brevik, Vangesund, Kragerø, Risør, Bygør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Flekkefjord, Mandal, Farsund, Gaesund, Sandness, Stavanget, Haugesund, Bergen, Fiskebølvet, Florø, Valesund, Molde, Christiansund N., Levanger, Stenker, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Ramsø, Bodø, Mosjøen, Kabelvaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Vardø og Vadsø. Indbundet i vakkert komponeret Bind, \$1.75. Send Ordres til

E. Lillethun, Red Wing, Minn.

## L i t h o g r a f e r e d e M o t t o e s

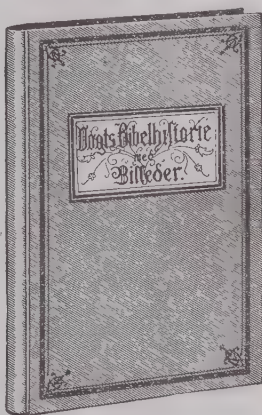
med paatrykte Striktfæder i Sølvs, til at hænge paa Væggen til 10c pr. Stykke.

## A f C o m p l i m e n t a r y A l m a n a k f o r 1909

har vi en Del tilbage, som vi gjerne vilde faa solgt. De koster 35 Cents sendt porto-frit til hvilkensomhelst Adresse. Som vi ikke har mange igjen bedes Ordres sendt snarest muligt.

E. Lillethun,  
Drawer H. Red Wing, Minn.

## I l l u s t r e r e t B i b e l h i s t o r i e



med lidt af Kirke-  
sens Historie.  
Af Volrath Vogt  
Revideret efter  
den nye Bibelo-  
versættelse. Trykt  
paa fint Papir,  
med et Kart og  
53 Illustratio-  
ner. I Silk  
Cloth med sort  
Titel paa for-  
gyldt Grund paa  
Siden. Hauges  
Synodes Forlag  
- 0.45

Ordres indsendes til

E. Lillethun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

## D e n h i s t o r i s k e U d v i k l i n g a f B æ r e b e g r e b e t o m F o r - l ø n i n g e n .

I 3 Foredrag. Af H. H. Bergsland,  
Prof.

Denne Bog er paa 100 Sider og koster  
heftet i godt og stærkt Omslag 35c. Et me-  
get vakkert Billede af Prof. Bergsland pry-  
der Bogen.—Enhver Prest og ellers enhver  
anden, der ønsker et klart Indblik i det vigtig-  
ge Spørgsmaal, som Bogen behandler, gjør  
vel i at forskaffe sig dette Prof. Bergslands  
sidste Arbejde.

Send Ordres til

E. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## I l l u s t r e r e t K a t a l o g

over Bøger i Hauges Synodes Boghandel vil bli-  
ve tilsendt frit paa Forlangende.

Adresse: E. Lillethun, Red Wing, Minn.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norſke Landſkaber og National-  
Billeder.

Af diſe Kort har vi et ſtørre Oplag og mange forſkjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende: Zuleaften; Aften ved Tjernet; Bratlands-balen i Kyſſylke; Høifjeld; Nordsjorð; Verſoſen; Paa Sti; Paa Kjelte; Paa Havet i Storm; Paa Havet i Stille; Peer Gynt (4 forſkjellige Billeder). Gjøterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forſkjellige Billeder). Vinterbilleder (mange forſkjellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulſeffjord. Lappeleir. Pige i Vaad. Seilbaad paa Havet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Optjøvrelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Kjoſen ved Ulſeffjord. Evolvær. Buarbæren. Raſt-lind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nærøfjorden. Hestmandø. Svartfjæl. Geiranger. Digermulen i Loſten, med mange flere.

Diſe Kort er ikke almindelige Kort men virkelig Prægtbilleder i mange forſkjellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koſter 5 Cents pr. Stykke. 3 Duſindis forreret 50 Cents portoſrit.

Endel ſimplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr Duſin.

Send Ordreſ til  
C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

## Folketalender for 1909

Denne lille Bog er paa 96 Sider og giver foruden meget godt Læſeſtof en fuldstændig Kalender og Adreſſe paa alle. Preſter, Profeſſorer og Miſſionærer i Hauges Synode, den norſke Synode, Den Forenede Kirke og Frikirken. Bogen koſter i Omſlag 10 cents med 25 procent Rabat til Forhandlere.

Preſter og alle andre, ſom intereſſerer ſig for Udbredelsen af denne billige Bog, anmodes om at ſende ſine Ordreſ til undertegnede ſnareſt muligt.

C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helſing. Billeder fra Væſteſteſtiden i Jemtlaarene. Skirtsbind 75c.

## Altermalerier.

Akademisk Arbejde til laſebte Priſer. Tyve Aars Erfaring. Send for illuſtreret Katalog. August Lagſtað,  
Marinette, Wis.

## Dr. Tønnes Thomas Sanitarium

for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norſke Ruſer, norſk Leveemaade. Det milde Klima tillader Friluftſbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplyſninger ſkrib under ovennævnte Adreſſe.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, paſſende for Bogmærker:

„Julehilsen“, „Nytaarshilsen“, „Hilsen til mit Fædreland“, „Venlig Hilsen“, „Hilsen til Fader“, „Hilsen til Moder“, „Hilsen til Søster“, „Hilsen til Broder“, „Hilsen til Onkel“, „Hilsen til Tante“, „Hiertelig Lyønkſning“, „Herren er vor Tilflugt“, „Herren er nær“, „Uden Kros ingen Krone“, „Hilsen fra Moder“, „Paaskehilsen.“

„Christmas and New Year Greeting“, „A Greeting to Father“, „A Greeting to Mother“, „A Greeting to Sister“, „A Greeting to Brother“, „To my Child“, „Best Wishes“, „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koſter 15c eller 2 for 25c.

Send Ordreſ til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## Alterbilleder

præmiebelønnet garanteret Udførelse. Bedſte Betiøgelſer. Rigboldig Motivſamling ſendes paa Forlangende.

Adreſſe: Adolf Jbſø, Story City, Iowa.

## Bedes erindret

Naar vore Menigheder indſender Penge til Synodens Kaſſer vil man erindre følgende:

Penge til Profeſſorløøn ſendes til Rev. J. L. Baſſeſon, Kaſſon, Minn.

Penge til Synodekaſſen (heri indbefattet Skolekaſſen, Fondſkaſſen og Jewell Luth. College) ſendes til Mr. O. A. Ulbin, 906 Caſt Ave., Red Wing, Minn.

Penge til Kinamiſſionen og andre Hedningemiſſioner ſendes til Rev. J. J. Renbahl, 226 Vernon Ave., C. Fergus Falls, Minn.

Penge til Indremiſſionen ſendes til Prof. G. H. Elſtad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem ſendes til Rev. G. D. Bil, Route 3, Beresford, S. D.

## „Budbæreren“

udgives af Hauges norſke evangelik lutheriſke Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koſter forſkudsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Beſtillinger indſendes til

C. Lilletun.

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Paſtor C. E. Holter, Kenyon, Minn. Indſendelſer og alt vedkomende Bladets Indhold ſendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Opſandelsen; 2. Liv af bøde; 3. Herren giver Seiersſang; 4. Fra Blom Prairie; 5. En Salme; 6. Red Wing Seminary; 7. A Sermon on Baptism; 8. Ved; 9. Kinamiſſionen; 10. Miſſionsmøde i Mayville; 11. Om og fra Himle; 12. Fra Jewell Lutheran College; 13. Fra Arbeidsmarken; 14. Betjendtgjørelſer; 15. Rytter-ringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 16 }

Torsdag den 17de April 1909.

{ 41de Aar.

## De syv Sendebreve.

Det 1ste Brev.

Ab. 2: 1—7.

(Ved Past. E. Johnson.)

Sendebrevet til Menigheden i Efesus.

En ret Mennekeskiffer har rigtig Ønske til at fæste Garnet ud for at fange Sjæle for Gud. Ingen Predikant har forstaaet sig bedre paa det end Apostlen Paulus. Han søgte helst Storbys, hvor det største Antal Mennekeskiffer kunde naaes. Efesus var en af de Byer, og der stiftet han den Menighed, som dette Sendebrev gjaldt. Den var den mest folkerige Stad i den romerske Provins i Asien. Den havde mange Fortrin frem for andre Byer, for det første var den en Kystby, og dernæst laa den ved Mundingen af Floden Cayster og midt imellem to andre Floder. Hertil søier vi ogsaa flere romerske Landsveje, en mod nord til Sardis, en østover Meanderdalen til Konium og lige til Antiochia i Syrien, samt en Kystvei nordover til Smyrna og sydover til Milet. Dette havde meget at sige for Evangeliets Udbredelse, baade i og udenfor Efesus. Det bragte mange Folk til Byen, som bosatte sig der og fik høre Guds Ord, og flere reisfærende blev dybt grebne af Sandheden og talte om det hvor de gik. Hedenstabet havde et fast Tag paa Folket i Efesus. Dianæ Tempel, med dets

Afgudsstilbedelse, satte Mærker paa hele Befolkningen. Her var just Plads for Frelsens Budskab i Kristus Jesus. Her samlet Paulus, for det første, nogle af Johannes den Døbers Disciple. Ap. Gj. 19: 1—7. Disse kom helt over til Jesus, og andre blev snart vundet ved Evangeliets Sandhed, og blev flittige Medarbejdere i Guds Rige. 2 Tim. 1: 16—18, 4: 19, Ap. Gj. 21: 29. Herrens Ord havde Fremgang ikke alene i Efesus, men ogsaa i de omliggende Egne. Ap. Gj. 19: 26.

Gud vaagede over Efesumenighedens Udvikling. Han fandt mange Dyder, men saa ogsaa truende Farer, som hang over dem. Han kjender alle Ting, og har Myndighed til at tale, derfor siger han: „Hvo der har Øren, hører, hvad Anden siger til Menighederne“.

Dette siger han som holder de syv Stjerner i sin Haand. Ab. 2: 1. De syv Stjerner betegner Herrens Vidner paa Jorden. Det bør være til stor Trøst, at vor Frelser har sine Vidner i sin Varetægt. Han ved at sætte dem alle paa rette Plads. Derfor Kristus saar være Overhyrde, saa bliver vort Arbejde velsignet. Naar han bøie vore Hjerter til daglig Erkjendelse og Lydighed, saa bliver vor Gjerning frugtbar. Ordet saar Fremgang og Sjæle frelles.

Han vandrer ogsaa midt imellem de syv Guldhjæstager, som betegner Menighederne. Han kjender til alle Forholde, og kan tale og skrive med Bestemthed om baade Dyder og Mangler, og det gjør han i dette Sendebrev



til Efeerne. Han siger: „Jeg ved dine Gjærninger“. Naar vi kommer ihu, at hverken Tanker, Ord eller Gjærninger er skjult for ham, saa spørges det, hvad tænker han vel om os? Det er sikkert, at ikke alle Ting er altid iorden. I Efeermenigheden fandt han imidlertid mange anbefalingsværdige Ting. Det havde nok engang været særdeles godt iblandt Brødrene der, og enda finder han mangt, som han vedkjender sig. De var stræbsomme, og det bør alle kristne være. Det har meget at sige baade for os selv og for Guds Rige, at vi er flittige Arbeidere. At være efterladen og forjæmme vor Kristenspligt er at beklage. Enhver troende er kaldt af Gud til at arbejde, ingen bør staa ledig, thi der er nok at gjøre.

Han kjendte ogsaa til Efeernes Taalmodighed. Det skulde være deiligt om Vorherre kunde sige det om os alle. Men vi maa tilstaa, at vor Taalmodighed prøves ofte. Det blir undertiden saa broget, at vi synes, det nytter ikke at gjøre nogen Ting. Vel var det, om vi i saadanne Tider kom ihu vor Frelser, hvormeget han led, og hvor taalmodig han har været med os indtil idag. Om han paalægger os Prøver, og om det ikke altid gaar efter vort Behag, saa bør vi dog være taalmodige.

Efeerne kunde heller ikke fordrage det onde. Det var et godt Træk. De kunde ikke taale onde Foreteelser iblandt sig, og stod imod det onde, som trængte sig ind udenifra. Forsaavidt var Menigheden Salt i Verden. Det er vor Erfaring, at der er megen Sløvhed paa dette Omraade. Ofte taales de værste Synder. Det er ikke sjelden, at Medlemmer og endog Embedsmænd i en Menighed lever i Synd og Last. Alle kvier sig for at gjøre noget med det. Man vil gjerne undgaa Strid og Ubehageligheder. Som oftest synes man noget burde gjøres, men den ene vil helst, at en anden skal have det paa sig. Mange har den Omstuelse, at alene Presten maa gjøre det. Man glemmer at enhver kristen bør vaage over sin Bror. Gud vidner meget klart om, at det er ethvert Guds Barns Pligt at straffe sin Bror eller Søster for Synd. Apostelen Paulus nævner

ogsaa hvilke disse Synder er, saa ingen behøver, at staa i Tvivl om det. Kjødets Gjærninger er aabenbare, saasom: Hor, Stjortelivnet, Urenhed, Uterlighed, Afgudsdyrkelse, Trolddom, Fiendskaber, Riv, Rid, Brede, Trætte, Tvedragt, Partier, Avind, Mord, Drukkenskab, Fraadseri og deslige, om hvilken jeg forud siger eder, ligesom jeg ogsaa før har sagt, at de, som gjør saadant, ikke skulle arve Guds Rige. Gal. 5: 19—21. Hvordan vil det gaa tilslut, dersom vi ikke giver Agt paa Herrens Ord? Hvad Slags Frugt vil det bære i Fremtiden, dersom det onde faar tage Overhaand. Vi har en kostbar Skat i den opvoksende Slægt. Hvorledes skal de vindes og bevares, dersom vi ikke vaager over Menighedens Hellighed og Renhed? Kan ikke Vorherre sige om os, at vi ikke kan foredrage det onde, saa har Saltet mistet sin Kraft. Kjære medforløste, lad os for Sugens Skyld, om det end strider imod Kjød og Blod, vaage i Kjerlighed over os selv og hverandre, saa at det maa ikke blive forgjæves, at vi har Guds Kirke iblandt os. Kan vi se med Ro, at Synden tager Overhaand i vor Midte, saa er vi paa Veien til at miste Ljuset. Da bliver jo Mørket stort. Alt for ofte vil man sætte formange Ting paa Frilisten. Nikolaiterne fulgte Bileams Lære. Han lærte Balak at kaste Forargelse for Israels Børn, at æde Kjød ofret til Afguder og bedrive Hor. Ab. 2: 14. De mente det var intet galt i dette. Man kunde gaa til de store Afgudsfester og spise Kjød, hvilket dog Apostlerne paa særskilt Møde havde forbudt. Ap. Gj. 15: 28—29. Nei, det gaar ikke an at misbruge den kristelige Frihed til en Anledning for Kjødet, og man bør heller ikke sætte formange Ting paa Frilisten.

Efeerne vaaget ogsaa over Forkyndelsen i deres Midte. Nogle, som udgaav sig for at være Apostler, havde de prøvet og fandt dem at være Løgnere. Ab. 2: 2. Mange i vore Dage har den Anstuelse, at hvilken som helst fremmed, som bekjender Kristi Navn, bør have Ret til offentlig at forkynde Evangeliet. Vi venter det af alle, som prediker, at de er kristne, men af Erfaring



har vi lært, at ikke alle, som taler smukt, er hvad de udgiver sig for. De som fremtræder som Predikanter, bør være anerkjendte Mænd. Reiser de iblandt fremmede, bør de have Anbefalingsbrev fra en paalidelig, kjendt Person, Menighed eller et Samfund. Apostelen Paulus fordrer af en Biskop, at han ikke alene skal have godt Vidnesbyrd af sine egne, men han bør have det ogsaa af dem som er udenfor, forat han ikke skal falde i Forhaanelse og Djævelens Snare. 2 Tim. 3: 7. Det passer paa enhver som forkynder Ordet. Det bør saaledes være for at styrke enhver tro Herrens Tjener og udelukke de uværdige.

Herren fandt endda flere Egenskaber blandt Efeerne som han syntes vel om. De har udstaaet meget og ikke bleven træet. Det er jo Hovedsagen for Guds Børn at holde ud og ikke blive træet. Dog ser vi ofte forgyæves efter nogen, som engang var i Broderkedsen. „At hvor mangen ligger fangen, som paa Veien var“. Store Ting er det, naar det kan siges om nogen: du har udstaaet meget og ikke bleven træet. Den, som er tro, skal faa sin Løn. Han skal ikke i al Eghed angre, at han holdt fast.

Kan der vel fordres mere end det som allerede er sagt om Menigheden i Efeus? Ja, der ventes mere af Guds Folk. Herren fandt en væsentlig Mangel derborte. „Sag har det imod dig at du har forladt din første Kjærlighed“. Aab. 2: 4. Stader vi Roden saa dør Træet. Falder Kjærligheden bort saa bliver der ingen Frugt. Det er det samme, hvor vakkert alt ser ud udenpaa, dersom man ikke har Kjærlighed, saa er man kun en lydende Malm eller en hængende Bjælde. Ja, selv om man har profetisk Gave og al Kundskab, og om man har Tro, saa at man kunde flytte Bjerge og ikke har Kjærlighed, saa er man dog intet. 1 Kor. 13: 1—3. Efeerne forstod vel ikke før, at Gud havde noget imod dem. Det var sansynlig en Overraskelse, naar han siger, at de havde forladt den første Kjærlighed. Være de ikke harmedes derover og forhærdet sit Hjerte. Saa, saald maatte det blive bare værre med dem. Det gaar altid tilbage med dem, som staar

Gud imod. Gjenstridighed lønner sig aldrig i Guds Rige, og meget ufordelagtigt er det at være glemsom. Kom derfor ihu, hvorfra du er falden, og vend om og gør de forrige Gjerninger! Men hvis ikke, da kommer jeg snart over dig og vil flytte din Hjestage fra dens Sted, hvis du ikke omvender dig. Aab. 2: 5.

### Kredsmøde.

Jowa Kreds afholdt sit aarlige Missionsmøde i Salems Menighed, Roland, Ja., Past. Sandvends Kald fra 23de til 25de Feb.

Mødet aabnedes med Prediken af Samfundets Formand Past. Eastvold over Daniel 7: 13—18.

Derpaa hød Stedets Prest alle hjertelig velkommen til Mødet og sa: „J gjorde vel at J kom“.

Samtaleemnet Ap. Gj. 3: 22—26 blev indledet af Kredsens Formand Past. Paulsrud. Flere som var anmodet om at indlede kunde ikke komme til Mødet. Følgende Udkast af Indlederen blev antaget som Vedetraad for Samtalen.

Hovedtanken: Hvorledes Peter forlygte at vinde sine Tilhørere, Jøderne for Jesus.

1. Ved at minde dem om, hvad Moses og Profeterne har talt om Jesus. Vers 22 og 24.

2. Ved at minde dem om deres Forhold til Profeterne og Pasterne som taler om Jesus. Vers 25.

3. Ved at minde dem om deres Fortrin ligeoverfor Jesus. Vers 26 a.

4. Ved at minde dem om, hvorledes Betsignelsen kan komme til dem fra Jesus. Vers 26 b.

5. Ved at minde dem om Faren, som truer hvis de fornægter Jesus. Vers 23.

6. Resultatet af Predikenen. Kap. 4: 4.

Dette Guds Ord er en Del af den anden Prediken Peter holdt straks efter Pinsedag, og viser hvor han var gjennentrængt af Guds Aands Kjærlighed for sit Folks Frelse. Jøderne troede kun paa Moses.—Peter troede

baade paa Moses og Jesus. Her havde han et fælles Punkt at gaa ud fra for at vise at Jøderne ikke havde forstaaet Moses og Profeterne ret, thi de havde vidnet klarlig om Jesus den Profet som Herren vilde opreise til Frelse og som Herren vilde at sit Pagtfolk skulde høre i alt det, som han talte til dem. Peter forsøgte med Visdom ved Guds Aands Lys i Ordet at vinde sit Folk for Jesus.

Moses og Profeterne har ogsaa skrevet for vor Skyld, og vi burde lægge Mærke til disse dyrebare Sandheder som der findes om den Herre Jesus Kristus. Aarsag til den store Foragt og slappe Kristendom bunder i den store Uvidenhed og daarligt Lys i Guds Ord. Jøderne var skyldig sine Fædre at læse og tro, hvad de havde skrevet ved Guds Aands Lys, fordi de var Fædrenes og Pagtens Børn. I en Forstand er vi ogsaa Fædrenes Børn, idet vi er overbragt denne samme Sandhed og vi er Pagtens Børn ogsaa, som er komne i Besiddelse af Daabens Pagt.

Disse Folk som Peter taler til havde haft en daarlig Opdragelse af deres Fædre, ikke de gamle Troessfædre, men de Fædre just før denne Slægt som Peter taler til, derfor maatte han tale Omvendelsens Ord til dem at omvende sig fra den onde Vej de var komne ind paa. Der var Salt i Peters Vidnesbyrd, han vilde at Ordets skarpe Sværd skulde faa trænge sig ind i deres Samvittigheder, som paaberaabte sig at være Pagtens Børn, for at de kunde bære Omvendelsens værdige Frugter ved Troen og Tilgivelsen af Frelsen i Kristo Jesus.

Der er ogsaa mange Kirkefolk i vore Dage, der har haft en daarlig Opdragelse af sine Forgængere og fremdeles giver de sine Børn den samme Opdragelse, som er en død Kundskabstro som ikke fører dem ind i Samfund med Jesus. Det er saare nødvendigt at tale Omvendelsens Ord i vore Dage. Ved den som taler Guds Ord og ikke raaber Omvendelse til sit Folk! Det er en Grundlov i Guds Rige og den er for alle lige, at Veien til Frelse fra Synden den gaar igjennem Omvendelse og Tro paa Jesus Kristus. Det er godt at ha Videnskabskab, men det er ikke

bare nok at vide om Jesus, vi maa ha en levende Kundskab ved Guds Aand om disse frelsende Sandheder,—vi maa ha „Livet i Guds Søns Tro“.

Jøderne havde et Fortrin ligeoverfor Hedningerne som Guds Pagts Folk, at de havde faaet Sandheden først. Vi har ogsaa et Fortrin for dem som endnu er i det hedenste Mørke. De som har modtaget Sandheden først, de skulde først bringe denne Sandhed om Frelse i Jesu til andre. Her ser vi Missionens store og herlige Opgave som Herren har givet sin Menighed paa Jorden at udføre.

Missionsagen er den eneste som har Betingelse for at leve og seire. Det er glædeligt at se hvor Missionsarbeidet gaar frem med Seiersskridt i vore Dage. Store og underlige Ting er skeet ved Jesus for alle Folkelag. Det er herligt at være en Missionsven og at være varm for Herrens Sag. Guds Tjeneres Vidnesbyrd om Jesus bærer herlige Frugter til Sjæles Frelse ogsaa i vore Dage som Peters Vidnesbyrd gjorde i Jerusalem. „Deilig det er at tjene Gud, deilig for Mand og Kvinde“.

Gud taler alvorligt i sit Ord om Dødens og Livets Vej. Herren har paa mange Maader i fordums Dage talt ved sine Profeter til Fædrene“, men i de sidste Dage har han talt til os ved Sønnen“, derfor trænger vi desto mere at ta os ivare, at vi ikke ringeagter Frelsen og dermed paadrager os den frygtelige Straf at bli udryddet af Folket og evigt omkomme.

Dette Møde var godt besøgt af troende Brødre fra Nabomenighederne. Det var glædeligt at se saa mange paa Bønnemøderne hver Morgen fra Kl. 9 til 10. Guds Aands Nærhed mærkedes under de mange velsignede Vidnesbyrd af Brødrene som sikkert vil bære Frugt for Menigheden og de fremmede som var tilstede.

Følgende af Kredens Præster var nærværende: C. J. Castvold, G. D. Paulsrud, J. N. Sandven, T. J. Knutson, N. Okslund og undertegnede. Missærerne Rigg og Stueland var ogsaa tilstede og tog Del i Samtalen. Mange Tak til Præst og Menighed for hyggeligt Samvær.

Edward Duea. Sek.

## De sidste fire Dage

af Past. Chr. D. Brohaug's Jordelev.

Skrevet af hende som pleiede ham.

Horace, N. D. Mar. 18, 1909.

Der har nu været skrevet en Del om Pastor Brohaug's Liv og Levnet, men mindre om hans allersidste Dage paa Dødsleiet. Jeg tænkte derfor at jeg vilde saa Lov at sætte ham et lidet Minde og berette lidt om hans sidste Timer, og blir jeg den sidste, passer det ogsaa godt, da jeg var den, hans allersidste Blikke mødte her i Livet, den som han betroede sig til i de allersidste Stunder, og som følte de allersidste Puls-slag og hørte de allersidste Lyd fra de Læber, som nu er stumme for altid, og som lukkede hans Øine i Døden. De varme Hænder, som gav os saa mangt et varmt og trofast Haandtryk, er nu kolde og stive for altid og vi maa sukke idet vi siger: Vi savner ham, vi savner ham saa ofte.

Men for at fortælle lidt om hans allersidste Dage maa vi begynde fra først af. Der har været hørt noget før, men ikke saa nære, som det bør og kan fortælles af dem, som var hos ham hele Tiden, fra Sygdommen begyndte og lige indtil Gud kaldte ham hjem, og den hellige Engelflare kom og førte ham hjem til den lyse Himmelsal for altid at være hos Jesus.

Han kom hid til os paa Mandag Juni 29de—ved ti Tiden paa Formiddag. Paa hele Veien hidover sang han, og følte sig meget lykkelig. Han talte ogsaa om, hvor godt det var at eie Livet i Gud og sa videre: „Det kunde saa snart, saa snart være gjort, at vi kunde bli syge og dø—og da, hvor soligt at høre Herren til“. Han hilste paa os alle og udtrykte sin Glæde over at være kommen hid. Han havde saa ofte ønsket sig op til Horace en Tur, og skulde da ogsaa besøge os.

Og jeg havde jo baade tidt og ofte besøgt ham og Familien, naar jeg var i St. Paul, og de var da alle altid saa snille mod mig.

Og nu var Tiden kommet, at han var hos os paa Besøg, vi glædede os herover, og ønsked ham hjertelig velkommen. Men

pludselig knapt en Time havde han været her, før han blir med engang haardt syg, og maatte tilfængs, med voldsomme Smerter paa højre Side over Brystet. Han sa til mig: Jeg er saa syg. Har du følt slig før da? Han svarede: „Nei, aldrig slig“.

Vi prøvede forskjellige egne Raad inden vi kaldte Doktor, om muligens det kunde lindre noget, men da alt var prøvet og fundet omtrent gavnløst, og vi atter spurgte: skal vi nu sende for Doktor, svarede han: Ja, da alt andet er prøvet og ikke vil hjælpe, saar vi prøve Doktor ogsaa.

Imidlertid var min Bror, som havde mødt ham, og en ældre Bror kommet ind til ham. De syntes det var saa slemt, at han var syg, men haabede, at det snart vilde bli bedre. De havde glædet sig saa i hans Besøg, men stod nu saa bedrøvede ved hans Døie. Han sa: „Vi skulde nok have det hyggeligt sammen vi Gutter, men nu er jeg saa syg. En Ting skal jeg sige dere, at det er godt at ha Jesus, naar en er syg“. Doktoren som vi havde budsendt, kom straks. Han sa: Det var Neuralgia, men gav ham først af alt en Stræknine Hypo, da Hjertet var svagt. Han følte snart styrket, gav ham ogsaa en god Massage over Brystet og Medicin og lovet at komme igjen næste Morgen. Morgenens oprandt, en urolig Nat havde han hørt med Smerter og ingen Søvn, og følte ikke noget bedre. Doktoren kom igjen paa Tirsdag Formiddag, og nu havde han godt Haab om en snar Helbredelse. Hjertet var godt, og Smerterne skulde han gjøre et nyt Forsøg paa at lindre og gjorde istand det bedste han vidste, en god Application af Antiphlogestine og sa det saa over Brystet, og sa at flere Besøg vilde være unødvendige. Udpaa Natten begyndte Smerterne at gaa over paa venstre Side. Onsdag, den næste Dag, føltes Smerterne ogsaa mest paa venstre Side, men ikke saa voldsomme som før. Paa Eftermiddag reiste han en liden Temperatur af næsten 101 og Pulsen uregelmæssig. Jeg fortalte ham, at han havde lidt Feber, og at det vilde være klokt at kalde Doktoren igjen, i hvilket han samtykkede. Jeg kaldte Doktoren, han kom og var her en



hel Stund om Aftenen (Onsdag), men troede ikke, sa han, at en saadan liden Temperatur var af nogen Betydning, og ikke at agte paa, og Pulsen syntes nu bedre igjen. Gav nye Orders og reiste. Men dette blev hans sidste Nat. Time for Time svandt sagte hen. Han bad til Gud hele Tiden, han var syg. Og saaledes ogsaa i denne Nat, Gud hørte hans Bønner, og kom nærmere og nærmere; thi hans Hensigt var at tage sin kjære og saa trofaste Tjener hjem til sig inden Morgendagen oprandt. Han kjæmpede haardt en Stund, og saa vilde han op og saa sidde i en Stol, var det bare en liden Stund, men maatte da saa ha Suitfrakken paa for sidste Gang. Jeg havde den paa og hjalp ham did, han ønskede. Ranske to Minuter sad han der og sa: „Her var det godt at sidde“. Saa tilbage i Sengen igjen. Sengen er nok bedste Pladsen for mig. Han sa noget, som jeg ikke rigtig forstod. Hvad var det, spurgte jeg lige indtil ham. „Na jeg taler med Gud jeg. Hør! Hør! Er det ret? Ja, ja, det er ret“. Jeg tørred Dødsbeden bort af hans Bænde, og han bad efter Vand. Jeg løftede hans Hoved op og gav ham at drikke.

„Tak, tak, du er saa snil, men du skal nok saa „reward“. Gud skal nok velsigne dig for, hvad du har gjort for en stakkels Pilgrim“. Lidt senere sa han: „Jeg føler, at Kræfterne minker nu. Kjære Gud! din Vilje ske. Du ved, hvad som er allerbedst for mig“. Han talte om de mange Værelser hos Jesus, og at et var sikret ham. Han talte om den vakre og skinnende Krone, som var henlagt for ham og sa, han saa hvor den skinnede, og glædet sig meget i den. I Himlen hos Jesus skulde han saa det saa godt, saa godt og snart havde han seiret. Han saa klart med sine aandelige Øine, idet han allerede herne skuede ind i Herligheden. Det var en underlig Stund, jeg nu var vidne til. Den ene Engel efter den anden dalede ned, og han saa dem saa snehvide. De satte sig paa Leiets ved Siden af ham. Han spurgte, om jeg saa dem. Jeg sa nei, jeg kan ikke se dem. Han sa videre: „Det er saa lyst herinde, saa lyst“.—Ja, ja, det er nok lyst nu,

svarte jeg. Saa bad han igjen for alle Menesker, for os alle, hver enkelt af os og for sin Familie, sin kjære Hustru, sin syge Datter, sine Sønner, Oscar, Adolph og for lille Gustav, at Gud maatte være hos dem og velsigne dem. Han bad om Sønnen som kom som en vakker Slummer, saa op paa mig med et saa alvorligt Blik, som hele Tiden staar for mig lige klart.

Og nu kom en hel Skare af hvidklædte Engle, som opfyldte hele Værelset. De kom nu for at hente ham hjem med sig i Himmelen, hvor Jesus bor. Han sang med svag Stemme: „Den store, hvide Flot vi se“ og saa slumrede han ind. Klokken var 3:20 om Morgenen den 2den Juli 1908. „Kostbar i Herrens Øine er hans frommes Død“. Sal. 116.

Under sin Sygdom var han hele Tiden frimodig, taalmodig, udmærket snil og venlig. Han klagede aldrig. Engang sa han, da Smærterne var haarde: „Jeg lider, men hvad er det at sammenligne imod, hvad du kjære Jæfser led“.

Jeg er glad, at jeg kunde saa gjøre noget for ham, som altid var saa god imod mig. Og at Gud undte mig at saa lukke en af sine Tjeners Øie i Døden var stort.—Gud er god.—Han gav mig Styrke at være hos ham og stille ham hele Tiden. Sønnen og Trøtheden følte jeg ikke saa meget heller. Gud gir Mod og Kraft, naar vi trænger det. Saa en aller sidste Hilsen til alle hans Bønder, Slægtninge, Søskende og Familien, at alle maa samles igjen, hvor han nu venter os. Gud berede os alle til vor sidste salige Ende.

Lottie Knutsen.

### Brev.

Fairdale, N. D. 8de Mars 1909.

Da jeg ikke ier noget i „Budd“. fra disse Kanter, tænkte jeg det kunde kanske interessere nogen at høre lidt ogsaa herfra. Her er en liden Menighed af Hauges Synode; men just nu er vi uden Prest. N. Oerlund forlod os Juletider efter 5 Mars flittigt Ar-

beide. Vi savner hans alvorlige og indtrængende Predikener. Her findes ogsaa enkelte som har løftet sine Binger til Flugt mod den himmelske Strand; men desværre det gaar smaat. Vi erfarer at Jorden har Tiltrækningskraft ogsaa i det aandelige.

Dog naar jeg betragter den døde for-  
strækkede Verden og ser, hvor trygt den sover i sine Synder og i sin Verdslighed, foruden en Tanke paa den retfærdige Dom, da maa jeg takke Herren, fordi han i mit 30te Aar af sin store Barmhertighed vakte mig op, da jeg var død i Overtrædelser og Synder, Ef. 2. Ja, Brødre og Søstre, tænk han har gjort os levende med Kristo. Ja, hvor daarlig vi synes det gaar, og hvor mange Forfeelser og Nederlag og Angst og Tvivl og Rampe. Saa har dog Herren lovet at redde os ud af alt, og føre os ind til den evige Hvile, dersom vi blir tro til Enden.

Men Venner, skal dette ske, da maa vi ydmyge os under Guds vældige Haand, modtage baade Tugt og Trøst. Det ser ud som at Verdenskjerligheden har en forfærdelig Magt over de kristne i vore Dage! Maatte Herren hjælpe os alle til at gaa udenfor Leiren og bære hans Forjæmelse og ifølge 2 Kor. 6 stille os fra Verden. Men dette er en bitter Lære for Rød og Blod, som bestandig tragter efter nogen Værelse i Verden. O hvor vi skal finde, at Korsets Prediken er en Forargelse og Daarlighed ogsaa i vor Tid. Ja Venner lad os da tage Herrens Formaning til Hjerte, naar han saa venlig hyder os at vaage og bede og at staa paa Vagt mod Djævelen snart som en brølende Løve, snart som Lysets Engel. For nogle Aar tilbage sendte Herren en Pintjevind over vor Menighed! Ja baade gamle og unge blev revet med i denne Bevægelse. Da var der Bønsemøder og Knæfald og Sangens Toner lød fra Hus og Hjem fra gammel og ung! Ja paa Veie og Sti. Og Hovedspørgsmaalet var, hvad skal jeg gjøre for at arve det evige Liv. De jordiske Betsymringer blev da en Bisag. Guds Ord blev fremtaget til Betragtning og Overveielse næsten i hver Mands Hus og Hytte, og Bønnesuktrængte sig frem til Guds Naadetrone fra be-

klemt Hjerter Nat som Dag. Og hvem kunde da, som var Vidne til dette, tænke at faa se Tilstanden sig, som den nu synes at være. Sangen og Bønnen forstummet, Ordet for det meste lagt paa Hylben og Hjertets Begjær, Trang og Længsel synes at have vendt sig til det jordiske, om hvad skal vi æde, drikke og klæde os med, og hvad skal vi faa at se og høre og nyde? Men „hvad vil Herren“ ser ikke ud til at have stor Betydning. Maatte Herren endnu engang opsoge disse vildfarende Faar, som foragtede denne gyldne Anledning, sin Besøgstid, og ikke lod sig helt overvinde; men samraadet sig med Rød og Blod, og ikke vovede sig ind i Helighedens Vej. Skulde disse Vinjer træffe dig, som er i denne Tilstand, saa vil jeg fortælle dig, skjønt du ved det selv, at Jesus staar endnu ved dit Hjertes Dør og banker saa venligt og siger: mit Barn giv mig dit Hjerte, jeg har endnu ikke forglemte dig; jeg har dig endnu kjær; jeg tænker endnu paa dig med Fredens Tanker. Din Ulykke er min Sorg. Din Frelse min Glæde. Hvorfor flyr du fra din Ven, som har kjøbt dig med sit Blod.

Jeg mindes den Dag da jeg købte din Sjel, mine fem Saar derom vidne. Dette er Vennens Stemme til dig; se Himlens og Jordens Gud har endnu et Faderhjerte til dig, en inderlig Kjærlighed. Du er endnu en af hans igjensløste, om du blot vil vende dig til ham, saa vil han endnu skjænke dig den evige Herlighedens Krone. Han vil endnu forlade dig alle dine Synder samt gjøre dig til sit Barn og Arving. Vil du ikke med den forlorne Søn forlade Svinemassen og begynde at gaa mod Faderhuset. Faderen kommer dig imøde paa Veien. Men dersom intet kan bevæge dig til at vende om, da maa Herren sælde sin retfærdige Dom over dig, som over det ubodsfærdige Jerusalem; men han græder selv derover.

O Venner, hvor nødvendigt det er for os alle at vaage og vente og være beredte. Se, Dommeren staar for Døren. Hastige Dødsfald er saa almindelig iblandt os nu.

Torsten, Søn til Peder Holth af vor Menighed fandtes død i en Hørst ved hans

egen „Barn“, paa hans Homestead vest i Billings Co., N. D. Dette er ogsaa et Raab til os om at være rede at møde sin Gud.

En til Forbøn trængende Broder  
Peder J. Westby.

## Uddrag af et Brev af 29de Mars '09.

Kjære Broder i Raadesamfundet!

Tak for sidst!

Jeg tænker De erindrer mig endnu, siden De var herude i N. Jeg har saa ofte været paa Glid til at skulle skrive lidt for „Buddæderen“ efter Læsningen af dette eller hint Stykke; men grundet paa noget Riendskab til mig selv har jeg ikke faat mig til; thi jeg har saa lidet af virkelig sand Visdom, saa det jeg maatte skrive vilde blive af liden Nytte for dem, som skulde læse det. Høle min Opdragelse og Udvikling har helst været „Aftrogenes“, og derfor er det ikke uden Grund at en næsten mistvivler paa sig selv.

Men nu tænkte jeg virkelig paa at faa frem nogle af de slumrende Tanker og faa dem paa Papiret, neppe for Offentliggjørelse; men helst ligesom for at vise Redaktøren dem.

Da jeg læste H. S. Beslutning ved sidste Aarsmøde om ny Oversættelse af det nye Testamente, skal jeg sige Dem, at jeg blev ligesom lidt flau. Derfor var det saa betimeligt, ja saare nødvendigt, at De nu optager Stykket „Det nye Testamente“ tilskyndt der til af en af vore Prester. Om muligt bring min hjerteligste Tak til den Prest. Han er „Som Bedhuggeren værd sin Løn“.

Saa en anden Tanke der skriver sig fra en ældre Dato. Det er Tanken om at nogen af vore ledende Mænd og bedst stiktede Kræfter i Samfundet (kanstø helst fra Skolerne) burde komme rundt i Menighederne i Ferierne og give os et sandt og kraftigt Indblik i og Indtryk af Stillingen i Samfundet og især af Skolen i Red Wing. Giv det saa sandt og levende, saa hvert voksent Med-

lem af vore Menigheder kan vide og føle det som om de selv havde været der og grundigt sat sig ind i Forholdene.

Vi som Hauge's Folt her for Ets. lever noksaa meget indeklemmt mellem—og Indflydelsen er merkbar i en for Samfund og Skole slappende Retning.

En for Diemedet virkelig stiftet Mand til at komme rundt i Menighederne i ovennævnte Grunde vilde efter mit ringe Syn paa Sagen, baade i dette Rald og vist mange andre Steder gjøre en velsignet Gjerning. Havde jeg kunnet, som jeg har Vilje, skulde jeg ingen Veltalenhed sparet for at faa en saadan Sag gennemført; thi Interessen er i allesald tilstede.

En anden Tanke er denne: jeg læste i „Budd“ for lidt siden at en havde givet til Missionen fem Dollars, som var indkommet for Søndagseg. Den næste Søndag fandt vi 11 Eg og nu Lørdag solgte vi Eg for 32 C. og vi har bare nogle saa Høns. Men nu vil vi holde paa dette Aar om vi lever og se hvad vi paa denne beskedne Maade kan samle til Missionen. Nu hvorledes vilde det være om alle som stiller med Høns vilde give alt de faar for Eg lagt paa Herrens Dag til Missionen. (Denne Tanke har ogsaa været fremme før). Sandelig vilde Missionskasserne faaet noksaa bra Tilskud paa denne Maade.

Det kunde jo ogsaa lade sig gjøre at holde et eller to „Missionsvin“, et eller flere „Missionsfaar“ osv. Sandelig, Broder tror jeg Gud i Himmelen vilde glæde sig over saadanne Beslutninger om de blev gennemført med Glæde.

Det er for en stor Del ad saadanne Veie de forholdsvis store Missionsbidrag i Norge kommer ind.

Så, hav det nu godt med Jesus og alt blir vel.

Med broderlig Hilsen

X.

Beklag dig ikke over, at daarlige Menneſter er dine Fiender—tænk om de var dine Venner.



## Et godt Møde.

Det maa siges om det Møde, som Red Wing Kredss havde i Hauges Menighed af Past. C. C. Holters kald, den 2den til 4de Marts, at det var i mange Henseender et godt Møde. Baade Veir og Veie var udmærket og mange havde fundet Veien til Kenyon for- at bivaane Mødet baade fra fjern og nær.

Past. M. J. Westphal holdt Aabnings- prediken med Sal. 16: 2—4 som Tekst. Ta- leren lagde særdeles Vægt paa Nødvendig- heden af at komme i det samme Livsforhold til Gud som hin Daniel, saa vi med ham kunde sige: Herren er min Herre, og at han kunde blive vort højeste Gode.

Past. C. C. Holter hilste derpaa For- samlingen velkommen og knyttede nogle Be- mærkninger til Jud. 17, 21.

Kredsens Formand, Past. M. J. West- phal, takkede paa de fremmedes Begne for Indbydelsen til at holde Møde i Hauges Menighed og for Velkomsthjælp. Kenyon, sagde han, havde altid været et kjendt Sted blandt Hauges Folk.

Det Guds Ord, som havde været valgt til Gjenstand for Samtalen, blev indledet af Prof. M. D. Wee. Tekst, Mat. 16: 13—19.

Indledningen. Jesus er med sine Di- sciple udenom Grænsen af det hellige Land, oppe mellem Libanons og Hermans Bjerger. Hvorfor er han her? Ved at læse Evangelii- um ser vi, at Jesus søgte ofte at komme bort fra Folket. Jesus havde straks for- ud gjort flere Tegn blandt Folket, baade ved Helbredelse af syge og Bespisning af de 4000 Mænd. Dog fristede Farisæerne ham og begjærede Tegn fra Himmelen. Derfor søg- te han op til Høiderne for at finde Hvile, ved at være alene med sine Disciple og sin him- melske Fader. Her i det stille underviste han sine Disciple om sin Lidelse og Død.

Jesus brugte ofte i sin Undervisning at tale i Billeder, taget ud fra Naturen.

Her oppe mellem Hermans og Libanons Bjerger var det klippefuldt. Bratte, stejle Klipper. „Cæsarea Filippi“ laa ved Foden af Libanon. Her byggede Herodes den store til Augustus Vre et Tempel, og hans Søn

Filippus udvidede Stedet til en Stad og kaldte den til Vre for Keiser Teberius Cæ- sarea, hvorfor den til Adskillelse fra Havne- staden af dette Navn ved Middelhavet sæd- vanlig kaldtes Cæsarea Filippi. Her var Jesus med sine Disciple og talte om Synd og Frelse. Dette er gammelt og det er nyt. Bort fra Verdens Støj og Larm og alene i Stilhed med Gud.

### Jesu Spørgsmaal.

„Hvem sige Menneffene mig, Menne- skens Søn, at være?“ Hvorfor spørger han? Viler han at høre, om Folket talte il- de eller vel om ham? Saa med os. Ikke saa med Jesus. Vi finder ofte at Jesus spørger. Det hørte med hans Maade at vir- ke paa. Saaledes hos Mat. 9: 28, hvor der berettes om to blinde, som raabte og sagde: Du Davids Søn, forbarme dig over os! „Tror I at jeg kan gjøre dette?“ Ligeledes hos Joh. 1: 39. Han ventte sig om og sagde til de to Disciple, som fulgte ham: Hvad søge I? Hensigten var at bringe Disciple til at forstaa hvem han var, og saaledes at lede dem ind i Sandheden til de hvilede paa Sandhedens Grund.

Menneffens Søn. Denne Bencevnelse brugtes kun af Jesus. Det siges at være brugt 80 Gange i Evangelierne. Det hviler paa et Udtryk hos Prof. Daniel. Profeten skuede i Natens Syner, og se, med Himme- lens Stjer kom der en som en Menneffesøn. Han er en af Slægten selv der staar i et sandt Slægtskab til dem alle. Som saadan er han ogsaa enestaaende indenfor Slægten.

Apostlerne optog og brugte dette Udtryk om Jesus. Jesus Kristus er sand Menne- skesøn, Slægtens Blomst og Krone. Jesus vilde, at vi skulde forstaa, ikke alene hans Forhold til Faderen, men ogsaa hans For- hold til Menneffeslægten. Og vi maa ikke forglemme det menneskelige ved Jesus. Det er godt at gjøre sig fortrolig med det.

Disciplenes Svar. „Nogle sige, at du er Johannes den Døber, men andre Elias, men andre Jeremias eller en af Profeterne“. Forventningen om, at Jeremias igien skulde aabenbare sig, hang sammen med den Legen- de, som vi har omtalt i 2 Maff. 2: 4—8

og ligeledes med den Aabenbarelse af Jere-  
mias, som berettes om i 2 Makk. 15: 13—  
16: Men alle disse forskjellige Meninger  
stemte forvrig sammen deri, at Folket holdt  
Jesus kun for en af Messias Forløber, men  
ikke for Messias selv. Men hvorledes kun-  
de de have saa daarligt Syn paa Jesus? Det  
beror paa os alligevel, hvorledes vi stiller os  
til Guds Naade, naar han kommer os nær.  
Hans Hellighed lyfte for dem ligesaaed som  
for Disciplene; men naar vi lader os lede,  
som vort Hjerte dikterer for os, da vil vi  
komme til alle Slags Bildfarelser men til  
Sandheden kommer vi ikke.

Hvorfor endnu saa mange uombendte?  
Søg Svar hos dig selv. Hvorfor er det  
endnu saa mange Slags Bedømmelser om  
Jesus?

Peters Svar. „Du er Kristus, den le-  
vende Guds Søn. Men I?“ Det væsent-  
lige var dog hvad Slags Bekendelse de havde  
om Jesus. De skulde optage Arbeidet i Jesu  
Sted. Disciplene skulde aflægge sin Bekjen-  
delse om ham i denne Forbindelse. De gjør  
det i Oprigtighed, dog forstaa de ikke tilful-  
de, hvad som ligger i den. Det er som at  
Jesu Hjerte fyldtes med Glæde over denne  
Bekendelse af Disciplene.

Jesus havde ved en anden Anledning,  
med sin Aand fyldt af Glæde, sagt: Seg pri-  
jer dig, Himmelsens og Jordens Herre, at  
du har skjult dette for vise og forstandige og  
aabenbaret det for umyndige, Luk. 10: 21.  
Jesu Ønske var, at de skulde komme til den-  
ne Erkendelse af ham, Mennekesønnen, at  
han var den levende Guds Søn. Som saa-  
dan skulde han gaa op til Jerusalem. Luk.  
18: 31. Dette maa aldrig forties, men bør  
være den første, store Hovedtanke, som bør  
drøyles ved i Samtalen.

„Salig er du, Simon, Jonas Søn; thi  
Kjød og Blod har ikke aabenbaret dig det,  
men min Fader, som er i Himmelen“. Det-  
te kaster Lys over alt det øvrige, som havde  
været sagt om ham. Alt det som hører Men-  
nekestene til kan ikke aabenbare os det. Fra  
den himmelske Fader faar man det Syn, som  
her omtales. Herover er Jesus glad. Paa  
Grund af denne Bekendelse om Jesus bliver

han givet Klippenavnet. Han er bleven i  
aandeligt Slægtskab, et Stykke ud af Klippen  
selv. Paa denne Klippe vilde Jesus bygge  
sin Menighed. Til denne Menighedens  
Grundvold, som er Jesus Kristus selv, blev  
Apostlerne lagte og Peter var en stor Sten i  
den men kun en Sten og ikke Klippe selv.

Thema: Kristi Menighed.

#### I. Dens Grundvold.

Mennekesønnen, Guds Søn.

#### II. Dens Tilblivelse.

Guds Aand ved Naademidlerne.

#### III. Dens Væsen.

a) Liv; skjult og aabenbart.

b) Elske, lyse og tjene.

#### IV. Dens Kjendtegn.

a) Troesbekendelse.

b) Troeshøn.

c) Troestjeneste.

d) Troeslydighed.

#### V. Dens Fremtid.

a) Seier, Fremgang og Herlighed.

Samtalen. Past. D. S. Meland.

Det første Punkt under det opstillede  
Thema, Kristi Menighed, er altsaa Menig-  
hedens Grundvold. Taleren vilde henvise  
til nogle Spørgsmaal og Svar i „Sandhed  
til Gudsfrygtighed“, der vilde give os Klarhed  
i Forstaaelse af hvad Kirken er.

Spørgsmaal 517: Hvad forstaaes her  
ved Kirken?

Svar: Ikke et Hus bygget af Træ og  
Sten, men Kirken er hellige Mennekers  
Samfund, Sammenbindelse og Forening i  
Aanden.

Spørgsmaal 518: Hvormange saadan-  
ne Kirker eller Samfund er der til?

Svar: Ifkun en osv. Der er altsaa  
kun en Kirke, en Menighed, hvor alle Guds  
Børn er indbefattede, enten de nu er Luther-  
anere, reformerte eller Katoliker. Og i den-  
ne Menighed er der kun en, som fører Bog  
og det er Jesus Kristus.

Vi læser hos Luk. 10 Beretningen om  
de sytti, da de kom tilbage fra sin Missions-  
reise, at de glædede sig over; at Djævelen  
havde været dem underdanige i Jesu Navn;  
men Jesus minder dem om, at dette var ikke  
det største at glæde sig over, men at deres



Navne var skrevne i Himmelen. Dette er det store for os alle. Denne Kirke træder ogsaa synlig frem i Verden; men i denne udvortes synlige Hob er tvende Slags adskillige Lemmer, nemlig Hyklere og sande kristne.

Spørgsmaal 525: Kan man altid kjende disse sidste fra de første?

Svar: Herren kjender altid sine, men i Mennekenes Dine er Forstjellen ei altid aabenbar, derfor kaldes Kirken usynlig, fordi dens Lemmer ere skjulte midt iblandt den advortes store hykkelske Hob. Det gjælder, at man ikke forvaskes her, naar man skal skjelne mellem den synlige og den usynlige Kirke. Den har altid været og vil blive en blandet Forsamling. Apostelen Paulus førger over, at der var saa mange Hyklere trængt ind i Menigheden. Al vor Bestræbelse skulde gaa ud paa at arbejde hen imod dette Maal, sande kristne som alene er Kirkens rette Lemmer. Men i dette Arbejde trænges Taalmodighed og Overbærenhed, da der er altid mange Skrøbeligheder, som vil hænge ved os Menneker.

Ser vi tilbage paa Kirkens første Aarhundrede saa ser vi, at alt gik vel saalænge Apostlerne stod ved Roret, der i en særegen Grad var udrustet med Guds Naadegaver, som Kirkens Grundlæggere. Senere ved Afslutningen af det første Aarhundrede da man endnu vilde gjøre Krav paa de overordentlige Naadegaver, kommer straks Bildfarelse. Hvor alvorlige og strenge end de sædelige Fordringer var, som Kirken stillede til sine Medlemmer, og hvor hensynsløst den i Almindelighed udøvede sin Bodsdisiplin, saa fremtraadte der dog Retninger, for hvem dette endnu ikke var nok. En saadan gjorde Montanismen med stort Held gjældende efter Midten af det 2det Aarhundrede. Den var et Forsøg paa med en svermerist Profetvirksomhed, at reformere Kirken og skrive den op til en mørk fanatist og verdensfor-nægtende Strengheid.

En anden Bildfarelse, der fremstod samtidig med den montanistiske, var den navatianske. De holdt paa det strengeste fast ved den ydre Helligheid, og mente at Kirken ikke

havde nogen Ret til at tilsiige de frasaldne, og de, der ved en grov Synd havde forbrudt sig, nogen Tilgivelse; men mente, at naar Kirken optog saadanne i sit Skjød, da kunde den ikke længer vedblive at være hellig.

Ser vi paa Aarsagerne til disse og mange andre Bildfarelser, som har været oppe paa Kirkens Omraade, saa har det altid været at man har forspret Sandheden. Den sunde og sande Lærdom.

Det har været sagt, at skal man kunne være og vedblive at være en kristen, da maa man have et kirkeligt Hjem. Men hvor skal man gaa ind? Svar: Der hvor Kristi Ord læres uforfalsket og der hvor man bruger de hellige Sakramenter efter Jesu Kristi Indstiftelse, hvilket er Kirkens Kjendetegn. Slipper du denne Grund, da maa du gaa under. Men denne Grund, som af Jesus Kristus er lagt, vil staa imod alle Storme. En af Nutidens Bildfarelser er, at man har ikke Brug for det guddommelige ved Sønnen. Men bliv ikke bange, saa længe som Far troner i Himmelen saa har det ingen Fare. Mange har sagt til mig: Naar vi gamle falder bort, hvorledes skal det da blive? Mit Svar har altid været: „Som det har været før.“ Han, som styret paa Gensjaretets Sø, vil styre indtil Dagenes Ende. Vær du tryk, men vogt dig for de nye Retninger, som man finder op. Det har været misforstaaet, siger man, men vi har fundet Lys. Sandheden til Salighed har man ikke fundet mere Lys over end som Apostlerne havde.

Hvorledes bør Menigheden bygges? Dette Arbejde bør begyndes i Hjemmet. Det døpte Barn er ved Daaben indlemmet i Guds Menighed; men i Hjemmet skal det saa sin første Undervisning i Kristendommens Kundskab. Men gjør det ikke for trangt for Barnet i Hjemmet. Der er intet andet Lys som har Ret til at lyse end Jesu Lys.

Saa skal Barnet paa Søndagskolen. Et herligt Eksempel herpaa har vi i Jesu Barnet, da han var 12 Aar. Mange forsjømmer denne hellige Pligt mod sine Børn. Færmene er bleven saa stor og man klager



over, at man har for meget at gjøre. Men da maa du faa dig Arbeidskar ellers bliver Kreaturerne kjerere for dig end Børnene. Tal saa aldrig ilde om Menigheden og de friske i Børnenes Paahør. Skulde det være nødvendigt at tale, saa gjør det, som Børnene ikke hører det. Saa kommer Konfirmationsdagen. Mange Presters har klaget over, at dette er en af de thyngste Dage for dem. Det havde ikke været saa for Taleren. Det er bedre at tro lidt for godt, end at tro for daarligt om Børnet.

Hvordan skulde Kirkehuset være?

Kirken skulde være det deiligste Hus i Bygden; for Gud selv skal bo der.

Vi burde arbejde os frem til en Menighed. Men hvordan er det iblandt os? Vi tale om Indremissionsarbejde; men vort norske Folk er saa afbøst saa det er udygtigt til at missionere. Her har I tre lutheriske Kirker efter hverandre. Har I handlet ret? Vi har fire lutheriske Samfund, der render som Agenter for at strabe til sig.

Taleren havde tænkt denne Sag over og var færdig at svare for sig. Vi skal alle engang stilles til Ansvar.

Past. C. C. Holter: Det er næsten blevet til en Skik iblandt os at Presten paa Stedet hvor Mødet holdes lidet eller intet deltager i Samtalen, men det kan vel gaa an at gjøre en Undtagelse. Især synes det mig, at man kan blive meget opmuntret til at deltage efter en saa grei og god Indledning. Det kan imidlertid ikke blive Tale om at komme med noget nyt; thi efter at have prediket i 30 Aar ved jeg intet andet til Salighedsgrund end Jesus Kristus og ham korsfæstet. Billedet af Kors og Klippen siger meget. Ofte har jeg beundret Kunstnerens Evne til at fremstille det saa lærerigt. Billedet fremtræder i tre Stikfælses. Det første er det bare Kors reist paa en Klippe ude i det brusende Hav. Det andet er det samme Hav, Klippe og Kors, men her slynger en Kvinde sine Arme rundt Kors og holder sig fast. Det tredje er atter det samme Hav, Klippe, Kors og Kvinde, men denne Gang slynger hun bare den ene Arm rundt Kors og den anden strækker hun ud efter en som holder paa at synke i Bølgerne.

Lærdommen ligger meget klar her. Først maa man selv være frelst og saa række sin Arm ud for at redde andre. Vort Livs største Opgave og Bestræbelse bør være at hjælpe til at Sjæle kan frelses. Til dette Maals Opnaaelse maa Frelsens Midler bruges og bruges ret. Det er sandt som har været sagt, at vi maa have et kirkeligt Hjem, og det er velsignet, at der er en saadan Institution i Verden, som heder Guds Menighed. Mange dels ret og slet vantroende, dels trangsynte og dels sværmeriske Menneſker foragter Guds Menighed og de frelsende Midler, som Gud har givet sin Menighed. Men hvor vel det er ordnet, at vi har disse Ting; thi vi kan nok ikke bo i Lusten saalænge vi skal „være tilhuse i Legemet.“ I vor paa Tro og Kjærlighed saa fattige Tid, men paa Vantro og falsk Kristendom saa rige Tid faar man med Bedrøvelse erfare, at store Skarer rives bort fra Kirken og Naadens Midler, og haster mod Evigheden uden Haab og uden Grund under sin vaklende Fod. Giv Gud at vi maatte kunne sige, naar vi skal bort fra Verden: Den Grund hvorpaa jeg bygger er Kristus og hans Død.

Past. J. L. Lasseſen:

Taleren vilde knytte sine Bemærkninger til det 15de B. O, at vi kunde forstaa hvad vi har i det aabenbarede Guds Ord! Han kommer og spørger de enkelte: Men du, hvad har du seet? Det manglede ikke paa Bekjendelse i hin Tid. Vi burde have et klarere Syn paa Frelsen i Jesus. Bekjendelsen frelser ikke, om den end er af stor Betydning. Men det maa blive noget personligt. Peter sagde det ikke fordi andre havde sagt det før ham. Derfor Jesu Ord: Salig er du osv. Verden, Rjød og Blod havde ikke aabenbaret det for ham. Nei, den var grundet paa Erfaring i Jesu Samfund. Derfor var han ogsaa salig. I Synden er man uhykkelig. Hvor skal man hen og finde Lykke? Man søger hos sig selv, man søger den i Guds Børns Forsamling, men alt er forgæves. Men det er godt at vide, naar Menneſkers Raad er ude, da er Guds Raad igjen. Og til ham skal vi saa komme, lig som vi er. Faderen har godkjendt det. Her faar man

da erfare noget, som han ikke faar erfare andetsteds. „Sandelig denne er Guds Søn.“

Jesu Spørgsmaal til Disiplene var forat dem skulde prøve sig selv. Er Jesus bleven rigtig stor for os, da maa vi frit bekjende vor Tro paa ham.

Past. D. Andresen: Menigheden skulde være en arbejdende Menighed. Vi ere kaldte til et helligt og herligt Arbeide.

Pinsefestdagen var i en særegen Grad Guds Arbeidsdag fra først til sidst. Jesu Disiple skulde fortsætte dette Arbeide, som han selv havde grundet. Og vi skulde ikke være saa sparsomme, som vi ofte er, naar det gjælder at fremme denne Gjerning.

Sparer Verden noget i sit Arbeide?

Arbeide for hvad? Arbeide for Sjæles Fordærvelse. Mange gaar og venter at andre skal udføre, hvad den selv er kaldt til at gjøre. Mange venter at andre skal holde dem varme. Kjærligheden er bleven kold hos mange. Arbeider derfor at kunne bevares i Tro og Kjærlighed.

Der er to Sider ved Menigheden, saavel som ved den enkelte Kristne: Kjød og Aand. Derfor Kamp og Brodertugt. Den ene taler til den anden om Synd og Naade. Det er et stort Arbeide. Er det meget Arbeide at gaa i Kirken? En Mand fortalte mig, at paa Søndag Morgen maatte han staa tidligere op end ellers, forat blive færdig at komme til Kirken. Naar alt var færdigt og han skulde sætte sig til at kjøre, var han ofte udarbejdet og træt. Men, sagde han, naar jeg er kommen i Kirken og har mine med, da finder jeg altid Hvile i Herrens Ord. Det er et Arbeide uadtil. Da Gud skulde fælske Verden, saa gav han det kjereste han havde. Vi er dyrefjætte, siger Apostelen. Det er ofte sio iblant os, at det er vanskelig at holde Menighedsarbeidet gaaende paa Grund af Misdeler. Vi har Religiønskole for vore Børn. Et herligt Arbeide. Den arbejdende Menighed skulde række længere. Gjører alle Folk til mine Disiple i Herrens Befaling.

Past. D. T. Vorgen: Det maa klart fremholdes Forskjellen mellem Guds Folk og Verdens Folk forat de kan lære sig selv

at kjende. Det er godt, at der er Bei ud fra Synd og Død, til Liv og Frelse i Jesus Kristus. Derfor arbeider vi med Guds Ord til Liv og Bættelse, forat redde saamange som reddes kan. Men her er saamange som ikke vil lade sig redde.

Saa mange, som indbilder sig selv, at de ere kristne, men som vil finde sig stuffet paa hin Dag. Mange maa komme til at bytte Tro, naar de skal gaa igjennem Dødsstruggens Dal. Hvilket en Skuffelse. Her kan være mange Skuffelser i Livet. Forældrene stufes af sine Børn. Ben bliver stuffet af Ben. Ja, mange bærer Mærker i sit Liv, at de har været stuffet paa en eller anden Maade. Men ingen som denne Skuffelse som vil blive paa hin Dag.

Hvad tænker vi om Jesus? Dette er det store Spørgsmaal. Alle andre Spørgsmaal vil tabe sin Betydning i Døden.

Maatte Gud saa fylde vore Hjerter med sin Kjærlighed, saa vi med Salmisten kunde sige: Hvem har jeg i Himmelen og lige ved dig har jeg ikke Lyst til noget paa Jorden. Forsmægt end mit Kjød og mit Hjerte, saa er Gud min Hjertens Klippe og min Del evindeligen.“

Past. J. V. Lasjesen holdt ved Begyndelsen af den sidste Session Missionsprediksen knyttet til John. 12: 32. Et Offer, der beløb sig til \$39.90, blev optaget til Kredskassen. Mødet afsluttedes med korte Vidnesbyrd af nogle af de tilreisende Brødre. Past. C. C. Holter takkede paa egne og Menighedens Vegne for godt og hyggeligt Møde. Vigeholdes Kredsens Formand, Past. M. J. Westphal takkede paa Forsamlingens Vegne for det gode, de havde været Gjenstand for og mindede tilslut om Nødvendigheden af at være paa Vagt mod den Fiende, der søger at slukke den Ild, som alene Guds Aand kan tænde.

Følende af Kredsens Prestes var tilstede ved Mødet: Pastorerne C. C. Holter, M. J. Westphal, J. V. Lasjesen, D. S. Meland, D. T. Vorgen, S. J. Bergh fra Iowa Kredz, Prof. M. L. Wee og undertegnede samt mange Præbødre,

J. J. Dahle, Sek.

## Kinamissionen.

Det nye Kina.

(Af Missionær Dr. Edbard Masoni.)

Kina vaagner og har allerede begyndt paa en ny Gang.

Verden vil nu ogsaa snart finde det ud, at det ældste, største og mærkeligste Folk har begyndt at røre paa sig som aldrig før og bestemt sig til at hævde sin Del paa Fremtidens Sagagang som Menneskehedens mægtigste Øtgren.

Bestens Folk har i Aarhæfter villet skrive Forkrift til Kineserne og bestemme dem Tanterne. Men Kineserne har altid og med rette afvist saadan Aandsineverhed.—Før de er sig vel bevidst sin fordoms Storhed og nuværende Tilstand, og har klar Forstaelse af sin Fremtids ubegrænsede mange Muligheder.

Den kinesiske Øtgren har isandhed staat sin Prøve i Tidernes Løb og Storme som det mest overlegne og levedygtige Folkeseed Sagaen kjender.

Kina er ikke bygget paa nogle faa Aar.

Det kinesiske Folk har udviklet sig fra Stamme til Folk gennem mange Vanskeligheder og Brydninger.

Og siden det naadde Folkerang, har det gennem mange og underlige Omvæltninger udviklet sig til et talrigt og mægtigt Folk, der i mange Ting overgaar de øvrige Folk.

Kineserne har i mange Henseender frembragt en Samfundsordning, der med rette kan nævnes som et Meesterwerk af menneskelig Forfatningsans.

Disse Kinesere, som nogle har saa travelt med at sætte paa en lavere Bænk end sig selv, har ydet sin fulde Del til Verdens Kultur.—Og det er heller ikke det billigste Stof, de har bragt frem.

De har blandt andet frembragt en Sædelære—Moralfilosofi—som er aldeles enestaaende, hvad Renhed og Skjønhed angaar.

—Kraftige Folk og mægtige Riger har fremstaat, levet og udført meget; men de sank i Grus og vandt. Men under

alle disse Verdensomvæltninger har Kineserne staat og beholdt sin Folkeselvstændighed til nu.

Før har Kina været fornøjet med at stille med sig selv; men nu vil Kineserne ogsaa ta til at stille med andre for bedre at kunne stille med sig selv i Fremtiden.—Og derfor har Kina nu begyndt paa en ny Gang,—og det blir en Gang, som ingen menneskelig Magt kan stanse eller uden videre overse.

Kineserne er i mange Retninger et særligt begavet og kraftigt Folk, som har en rørende og vel enestaaende Fædrelandskjærlighed.

De er seige og udholdende, de kan taale og bære meget og kan ogsaa staa haarde Anstrængelser.

De kan udføre det fineste Arbejde med det simpleste Verkøi. Og ingen kan kappes med dem i hverken Haandverk, Handel eller andet Arbejde.

Og derfor har vi ogsaa et Ordsprog, som siger:

„Der trænges tre kristne for at greie en Jøde i Forretninger; men ti Jøder for at greie en Kineser“.

Og hvad mere vil man ha?

Kineserne er i Bund og Grund fødte Forretningsfolk, Rigsfolk og Bogdyrkere.—De udmerker sig med en udpræget Handelsærlighed. Og de har en urgammel og stor Hofheim—Literatur.

Og Aplysning og Værdom er da ogsaa sluttet over alle andre Ting i Kina.

Kineserne er et fredelstende og retfærdssøgende Folk og har i det hele et godt Folkevæsen.—Og et Særtræk i det kinesiske Folkevæsen er en medfødt Agtelse for Forældre, Foresatte, Værere, Øvrighed og Alderdom.

Naar man bor blandt Kineserne og lærer Sproget og sætter sig ind i Folkets Sæder og Skikke, kan man ikke andet end holde af dem. For de er et kjoseligt Folk.

Og naar Kineserne merker det, at Udlandingen liker sig iblandt dem, er Venstabskabet altid en Selvfølge.

Men det er sikkert, at mange Udlandinger har temmelig vanskeligt for at forstaa



Kineserne, trods det, de har været flere Aar i Landet. Og det er nu heller ikke saa underligt.

— Mange Embedsmænd, som var født og opdrat i Byerne i Norge, forstod ikke Landsfolket i sit eget Land. De leved som Udlændinger blandt sine egne Landsmænd—og det sin egen Udgren.

De røbed sig virkelig selv under forskellige Omstændigheder. —

Disse gode Herrer og norske Mænd—ja Kvinder med—forstod ikke Landskulturen—Bondekulturen. Og derfor var de fremmed for dette Landsliv og Folkevæsen.—Denne fine og friske Kultur, der bærer i sig det skønne og ædle, og som har lagt den bedste Del i Grundvolden til det nye Norge, var endel af „Storkarerne“ ukjendt.

Og hvis man ikke i det væsentlige kan forstaa sit eget Folk, hvorledes vil det da bli med Fortaaelsen af et Folk som Kineserne?—

De er jo en ganske anden Folkegren end den germaniske med en aldeles anden Sprogæt, modsatte Sæder og Skikke og andre Sagsaandviklinger i et og alt.—Saa det er ikke saa rart, om man har en Hærskare af falske Forestillinger om Kineserne.

Men tomme og meningsløse Paaastande grundet paa Brangtanter dner ikke længer angaaende Kina.

Kineserne saavel som ethvert andet Folk maa sees og behandles i sin Sags Lyks.

Nu har da Kineserne vaagnet i Bevidstheden om sin glimrende Fortid og Evne til at bygge og eie en lyjende og herlig Fremtid.

Og Kinas egentlige Storhed hører og saa Fremtiden til.

Kina har mange Ting, som tyder i den Retning.

— Og det største i saa Henseende er da Guds Bøfter i profetiske Ord til Kina. Væs bare Profeten Esaias 49, 12 om „Sinims Land“!

En anden Ting er ogsaa Kinas Bestaaen til nu.

Og Folkets sædelige Væsen er ogsaa en af de gode fremtidsbærende Kræfter i Kina og tænder Haab.

Desuden maa vi ikke glemme Landets umaadelige Rigdomskilder, som dette Folk vil vide at nytte paa bedste Maade, naar de finder Tiden ikke til at optræde som Retsstyrer i Verden.

Kina har saaledes baade profetiske, historiske og sædelige Bøfter om en stor Fremtid.

At Kina i en nær Fremtid vil bestemme Verdensstyret, er der al Sandsynlighed for. Og det vil ikke bli med Mordvaaben; men med overlegen Kunstlid og et sædeligt Landsliv, som ifølge sit Væsen vil ta Lederstillingen. Store Forandringer er begyndt og flere ventes.

Med disse vældige Ombytninger i forskellige Retninger har Kina altsaa nu erklæret sig for en ny Tid. Og Ræmpeverk er allerede gjort.

Tænk hvad det vil sige at ombytte Skolevæsenet og stanse Opiumshandelen—og det bare med et Pennestrog!

Hvorlænge arbejder man i Amerika og Europa med en Ombytning?

Hvorledes gaar det med de berusende Drikkes og andre Lasters Stoppen?

Bare tænk—sammenlign og svar!

Mange fjender og ser ikke sin egen Vangmagt og i sin Blindhed smigrer man sig selv, og derfor ryfter man paa Hodet og spotter Kineserne og nærsagt fræser til dem.

Det er kun et Tidsspørgsmaal, saa er Kinas uhyre Rigdomskilder paa Verdensmarkedet. Og det blir til Besignelse af stor Rækkevidde over den hele Jord.

Der vil da indtræde bedre Vilkaar for de mindre bemidlede i alle Lande. Og dermed blir der ogsaa Ende paa denne ødelæggende Gnevoldshandel—Trust—og alle uretfærdige Rigdomsdynger.

Om ikke ret længe vil der bli Anledning til at vise, hvem der kan greie sig bedst i Rappangen.

Kina er inde for en broderlig Rappang—en Styrkemaaling i Kunstlidens og Aandens Verden.

Men da kommer det an paa, hvorledes Lillebror i Vesten vil stille sig.

Og det er visseelig ikke saa godt at sige

hvad han kan finde paa. Men hvis den Fjenden ikke har folk et sig lidt mere i det sidste, saa blir han selvfølgelig furten og vrang, saafremt ikke alt gaar efter hans Onske.

Og der er da al Sandsynlighed for, at han i Banvid vil raabe til sine Folk og Meningsfæller:

Opstilling!—Giv Agt!—Til Kanonerne!—Fyr!

Men da vil den arge Stakkaren ogsaa rende Hødet mod Væggen og møde en saadan Modstand, at han vil hulke i Fortvilelsens Fjæns med en pistet og blødende Ryg og løbe Bod og Bedring.

Og det vil bare gjøre ham inderlig godt.

Kineserne er fredelskende, og de vil ikke frangle sig ind paa nogen. Men faar de ikke være i Fred, vil de gi tilbørligt Svar paa Tiltale.

De rustet sig ikke for Moro og heller ikke for Røverfærd og Snigmord; men for at hævede Ret.

Kina kan om ikke saa lang Tid stille en Hær paa femti Millioner Mand i Marken og en Flaade paa fire tusen førsteslags Skibe og har endda Folk nok til at dyrke Jorden og udføre det øvrige Arbejde i Landet.

Som tydet Kinas egentlige Storhed hører Fremtiden til. Og det blir da kun i Sæften og Kraften fra Kristnærens Dns—i den fulde Tilægnelse af Kristnærens Aand og Væsen, at Kineserne vil virke som Salt i Verden og bli Folkets færdenes Leder.

Og naar dette Folk faar Jesus Kier, hvad da!—

—Derfor, frem hver Mand og Kvinde, som bekiender Jesus, og gjør mere Alvor af at bringe Kineserne Bud om Verdens Frelser!

Na kjere.—la ikke Tiden løbe fra eder!

Forløm ikke Mæssionslæsnings og glem ikke at gjøre godt! Kvæl ikke Kjerlighedens Aand; men lyd dens Røst og gjør Guds Vilje!

Saa gaa da frem i Kjerlighed, Glæde og Fred og bær da Bud til Sinis Folk om Jesus!

Naab til de to Millioner, at deres Synd

er sonet, og at Herren vil signe dem med en lys og lykkelig Fremtid i Jesus af Nasaret, der ene og alene er Verdens Dns!

### Han fik Hjemlov.

En af vore Søndagsstoleelever fik flytte ifra os og hjem til Gud. Han var en lyg, mødig og træet Sjel, men længeledes efter at komme did hvor Smerter ikke er og Taarer rinder paa Kind. Dette blev vor lille Ven Conrad Torgerson til Del. Han var født den 12te April 1894. Døde 6te Feb. 1909. Alder 14 Aar 10 Maanedes.

Ungdommen i sin Ungdoms Aar, o hvor den er stjern, men endnu mere stjern er den naar den kan bevares i og oppøse i Herrens frugtbare og indige Have. Sa da skulde der blive Blomster for den lange Eviighed. Vor lille Conrad fik flytte hjem i Troen paa Jesus, og da kan en Fader og Moder trøste sig med en Job og sige: „Herren gav Herren tog ja Herrens Navn være lovet.“ Gid vi alle fik samles der hvor Jubelsangen er sterk og dens Brusen som mange Vandets Dyd. Maatte Gud for Jesus Skyld hjælpe os dertil.

Dette er den norske luth. Bethesda Søndagsstoles Onske.

S. J.

### Det der alene bestaar.

Efter det forfærdelige Jordskjælv med paafølgende Ildbrand i San Francisco opsamlede nogle Børn langt ude paa Landet en Del brunsvedne Papirstumper, som var ført did af Vinden. Blandt disse var et delvis brændt Blad af Bibelen. Gutten, som fandt det, tog det med hjem til sin Far, som glattede det ud og for første Gang i sit Liv læste de udødelige Ord: „Nu bliver de staaende disse tre: Tro, Haab og Kjerlighed, og størst blandt dem er Kjerligheden.“ Det var et underligt Budskab ud fra den store Ildbrand—underlige, men paa samme Tid vidunderligt stemmende med Situationen. Alt andet af Skjønhed og Storhed var blevet til Støv og Aske, kun Kjerligheden var tilbage. Den var uforgjængelig—og Troen og Haabet sammen med den.

## N o k e t O r d o m L i t u r g i e n .

Mr. S. Pettersen udtaler i „Buddbæreren“ No. 14, at „det vilde være bra om flere vilde udtale sig i „Buddbæreren“ om denne for vort Samsfund saa vigtige Sag“. Da der er flere af os Lægmeend som synes, at „Liturgisagen“ er saa betydningsfuld og har nogle Tanker ogsaa derom, vil vi være saa fri at blande os ind i den Meningsudveksling, som alt nogle er begyndt med om Liturgien.

Pastor Bruces Foredrag synes ogsaa jeg meget bra om, og da navnlig hans Mening om den gamle Ektevielsesformular. Den deri indførte bibelske Beretning om hvad Gud foretog sig at gøre af Adams Ribben osv. kunde nok ombyttes med andre mere passende Guds Ord.

Det er ikke nødvendigt at oplæse ved de hellige Handlinger saadanne Skriftsteder, som Bantroen og den raa, blinde Verden i sin Frækhed vil drive Spot og Leg med.

Hvad den saakaldte Ringveksling ved Vielsen angaar, da var det ikke bare i den svenske Kirke, at den brugtes. Jeg mindes, at den fandt Sted i Norge i min Ungdom. Om end en saadan „Seremonie“ vel kan have i sig et vakkert symbolist Billede, tror jeg dog, at den ikke er af saa stor Betydning, at den bør indføres til Brug i vort Samsfund. Og i det heletaget er det nok rettest, at vi for det første i vore Meningsudvekslinger holder os til en Ting ad Gangen og da gaar de rent „ministerielle“ kirkelige Handlinger forbi saalænge.

Derimod forekommer det mig, at Formen for den almindelige „Høimessegudstjeneste“ bør sættes først i Rækken for vor Overveielse.

Det maa forudsættes, at der i vort Samsfund ikke er overveiende Interesse for Læsning af „Røkkerbønnen“, for „Messe“ og „Messelæder“ og da kan vi sætte disse meget omtvistede Ting tilside for det første. At en Lægmand tager sig den Frihed at foreslå i nogle Punkter en ukunstlet, ret og slet Form for den almindelige Gudstjeneste, indrømmer jeg at se noget nærevisst ud. Men

da ingen Lov forbyder os Lægfolk at besætte os med at foreslå noget om disse hellige og hellige Ting, vil jeg dog til en Begyndelse fra vores Standpunkt vove at gøre det i følgende:

1. Synges af hele Menigheden en af de kjendte Indgangssalmer.
2. Bøn med egne Ord af en af de tilstedeværende, troende Lægmeend.
3. Synge et eller to Vers, hvori der handles om den Helligaands Udgydelse over Forsamlingen.

4. Pastor træder indenfor Alteringen og læser andægtigt og høitideligt Dagens „Kollett“ og „Epistel“ og umiddelbart derefter udtaler den apostoliske Hilsen „Raade være med eder“ osv.

5. Høimessepsalme til Dagen synges af hele Menigheden og under sidste Vers af denne gaar Presten paa Predikestolen, begynder med Bøn og læser derpaa Evangeliet paa Dagen og prediker, slutter med Bøn og den apostoliske Velsignelse.

6. Synge et eller to Vers af Kirkesalmebogen.

7. Et kort Vidnesbyrd af en dertil stillet, troende Lægmand, der saameget mulig slutter sig til den Sandhed, der er blevet prediket over (ikke med nogen som helst Kritik over Predikenen) og slutter med „Fader vor“.

8. Hvis der kan præstere en rigtig god evangelisk lutherisk Sang af et Kør, da kan nu en saadan synges.

9. Presten træder indenfor Alteringen, frembærer en ganske kort hjerterlig Formaning og dernæst ligger den apostoliske Velsignelse.

10. Hele Forsamlingen synger tilsidt en Slutningspsalme.

Tilhøringer og andet saadant foregaar efter Gudstjenestens Afslutning.

At indføre i vore Gudstjenester en kunstig høitidelig Ritus, der i visse Dele i ikke saa Ting giver den katolske Gudstjeneste meget lidet efter kan der forhaabentlig ikke blive Tale om, ligesom vi maa se vel til, at vi ikke bytter vore gode grundige bibelske og bekiendelsestro Kirkesalmer bort med metodistiske og bekjendelsesløse Operamusik.



Der har desværre i de seneste Aar vist sig betænkelige Tendenser til slegt „moderne“ Stel. Hvorfor ikke heller synge vore aandsfyldte, bejndelsesstro, gamle, men evig nye Kirkesalmer af Luther, Paul Gerhard, H. A. Brorson, Thomas King- og Landstad m. fl.

Kommer „Moden“ ind paa det kirke- og kristelige Felt, vil den ubønhørlig afstedkomme Odelæggelse istedetfor Opyggelse i sand Tro og Gudsfrugt.

Derfor lad vor Diskussion om „Liturgi- en“ blive grundig, alvorlig og broderlig.

J. S.

### Til alle Menigheder i Hagues Synode.

Skal vi indskrænke vort Indremissionsarbejde? Jeg synes at høre Svaret. Det kommer som en stille men stærk Susen og har dette Indhold: „Nei! og atter nei! Det gjælder Sjæles Frelse, som er mere værd end den hele Verden“. Ja, og det er vore egne Børn, som iler nedad imod den evige Fortæbelse. Men Mibler maa til, den som forkynder Evangelium maa have noget til det legemlige Livs Ophold for sig og sine. Missionskassen er i Gjæld, Arbeidsmarken udvides og alle Livsfor nødenheder stiger i Pris.

Ved Aarsmødet 1906 havde Indremissionskassen en Gjæld paa \$4,300.00. Ved Aarsmødet 1907 havde Indremissionskassen en Gjæld paa \$3,900.00. Ved Aarsmødet 1908 kunde Kasseren oplyse, at Kassen havde baaret sine Udgifter igjennem Aaret og desuden betalt \$2,378.78 paa gammel Gjæld.

Dette Aar har vi optaget Arbejde paa flere nye Steder.

Nu et Spørgsmaal til. Skal vi samles til Synodemøde iaar med en stor Gjæld i Indremissionskassen? Det kan letteligen undgaaes, om alle vil være med. Her er et Forslag: Naar det meste af Vaararbejdet er over, baade paa Land og i By, bestem en Søndag før anstundende Synodemøde, om muligt før den 15de Mai, gjør denne Søndag til en Indremissions søndag. Ved for Missionen, tal om Nødvendigheden af at

være med i Indremissionsarbejdet, fordi det er Herrens Befaling og det gjælder dyrekøbte Sjæles Frelse, ofre til Indremissionen i Henhold til Jesu Løfte: giver saa skal eder gives, saa skal vi saa se det gaar. Herre, lad det lykkes. Amen.

Eders ringe Medarbejder

A. D. Oppegård.

### Til Delegationen ved Hagues Samfunds næste Aarsmøde.

Spørgsmaalet om og Hensigtsmæssigheden af Pigers Optagelse ved Samfundets Skole i Red Wing er en saapas alvorlig Sag, at den trænger grundig Overveielse. Fordelen ved at saa skule ste, at ogsaa Piger optages der er meget tvivlsom. Dersom vore flere unge var bare gode Engle, kunde Forslaget lade sig høre. Og dersom vor Skole i Red Wing var anlagt væsentlig for at skaffe den unge Slægt Adspredelse og Moro, og for at de der skulde komme sammen for at „se hverandre“, og finde fat paa en „Partner“ for Livet, kunde det maa ste ikke være saa dumt at saa istand en saadan Sammenblanding. Men alle ved, at Skolens Maal og Hensigt er noget helt andet.

Naar vi lader vore unge gaa til en eller anden høiere Læreanstalt er Hensigten den, at de der skal beriges med solide og gode Kundskaber baade for Sjæl og Aand, for Tid og Evighed, og at disse mangeartede Kundskaber og Færdigheder skal meddeles dem i en fuldtud kristelig Aand, saa de nogenlunde i Livet kunde komme til at udfylde sin Plads som Landets Borgere og som Lemmer af det kirkelige og kristelige Samfund.

Vi har nu, omend i dyre Domme, faae prægtige Skolelokaler baade i Red Wing og Jewell. Det eneste rimelige med Ordningen er, at Skolen i Jewell gaar over til et Seminary for Piger og at man modtager saa langt Rummet tillader det bare Gutter ved Skolen i Red Wing.

Skulde derimod en Sammenblanding blive realiseret, maatte der iæbleffelig bygges nok en stor, moderne Skolebygning i

Red Wing „efter nyste amerikansk Mønster“.

Hvor stor Sum en sliq Bygning vilde komme til at koste Samfundet, er ikke godt at sige; men saameget kan forstaaes, at Samfundets Gjæld vilde forøges i en ganske forfærdelig Grad.

Smidlertid er det at haabe, at det tilstundende Aarsmøde vil betænke sig vel, før det voterer over denne høist betænkkelige Sag. Bedst vilde det være, om Aarsmødet stillede Sagen i hero en Gang for alle.

En Konservativ.

### Lidt om samme Sag.

Ogsaa jeg vil bede om at faa sige nogle Ord om samme Sag, som i det senere har været skrevet adskilligt om, nemlig om at give Piger saavel som Gutter Adgang til Skolen i Red Wing. Efter min Mening tror jeg ikke det vilde være rigtig. Jeg har forresten hele Tiden tænkt, at det bedste var at ordne det saa, at Skolen i Jewell blev for bare Piger og Skolen i Red Wing blev som før kun for Gutter. Jeg har høvt Børn paa begge Skoler, saa jeg er ikke fremmed for disse Ting. Ikke saa at forstaa, at jeg har imod nogen af Skolerne, langt fra. Men jeg vil bede enhver vel overveie denne Sag, før de tilstemmer noget saadant som Co-education ved vort Presteseminar.

Meningen er ikke, at disse Ord skulde støde nogen eller gjøre Fortræd, men for at vi kunde vel overveie, hvad som er det bedste og saa Sagen afgjort derefter. Maa saa Gud saa styre os og velsigne baade gamle og unge.

C h r. S i m o n s o n .

### Kort Brev.

Olanda, Cal. 17de Mars '09.

Guds Fred tilsonstes Redaktør og Bladets Læsere!

Jeg kan berette at her i Happy Valley er en Del norske og mange flere ventet i en nær Fremtid. Her er altsaa Udsigt til at blive et stort norsk Settlement og da haaber vi at kunne faa regelmæssig Betjening med

Herrens Ord og Sakramenter. Her er en Del troende og mange flere er her Rum til, hvem vil komme mon og være med os. Om nogen skulde ønske at høre næriere om Forholdene her, skal jeg staa til Tjeneste og svare det bedste jeg forstaa, naar Stamps vedlægges for Svar.

Maa Herren velsigne og bevare os alle.

Med venlig Hilsen

M. G. J a n s o n .

### Fra Arbeidsmarken.

Pastorerne Lee og Spande har den Glæde at se Saloonerne „stængt ude“ et Aar til i Stoughton og Deerfield, idet disse Byer ved Vaarvalget „gik tørre“. Disse Prestebrodre har været trættigt med i Kampen for at vinde denne Seier.

Emisjær Ludvig Hope fra Norge vil holde Møder i Trefoldigheds Kirke, Madison, Wis. Bast. A. J. Krogstads Kald fra 21de til 25de April. I Chicago har han arbeidet i tre Maanedes. Han agter sig bestover til Minneapolis paa denne Tur.

Missionær Rønning har nylig modtaget Brev fra Kina om, at Pastor Trugstad ligger syg. R. bemærker herom, at det var et tungt Budskab og at den unge nidkjære Broder har arbeidet altfor haardt. Han R. undres paa, om ikke nogen af vore yngre Prester eller Teologer ved Skolen i Red Wing vilde paa Guds og Samfundets Kald reise ud til Kina til Høsten. Han glæder sig over, at de kjære Wolds ser sig istand til at drage ud igjen, selv føler han en inderlig brændende Længsel efter at reise derud igjen; men baade er han selv for svag, og hans kjære Børn trænger ham her.

Mange Venner har skrevet til Past Rønning og spurgt, om der er god Anledning til at faa Homestead og hvad Priser der er paa Land i Alberta. Han siger herom, at der ventes en stor Indvandring til Sommeren. Udmærket Land kan faaes fra 10 til 20 Dollars pr. Acre. Homestead kan ogsaa faaes længer nord. Jernbaner bygges paa kryds og tværs osv. De, som ønsker

nærmere Oplysning om Jaadanne Ting, raader Missionæren til at henvende sig til T. A. Norem, Bardo, Alta, Canada. Han er, om ikke Landagent, saa en erfaren Farmer, som mange kjender fra Radcliffe, Ja.

A t t e r er Dødens kolde Haand lagt paa en agtet og effket Professor ved Augsburg Seminar. Denne Gang er det H. A. Urseth. I sin Manddoms kraftigste Alder blev han revet bort fra Familie, Venner og Arbeide. Urseth omtales af dem, som kjendte ham bedst, som en venlig, tro og karakterfast Mand, der stod høit baade som Familiefader og Lærer. Nu lige efter den dygtige Professor Sverdrups Bortgang ogsaa at miste Prof. Urseth er et meget føleligt Tab, da især for Augsburg og Frikirken. Urseth har været sygelig af og til de sidste to a tre Aar, men nu de sidste Maanedes led han meget indtil han fik, som det haabes, lukke sine Dine i en salig Død Lørdag Aften den 3die April omtrent 43 Aar gammel.

Menighederne i Past. S. J. Breffers Kald ved Sacred Heart, Minn. har sær-  
 dig en Prestebolig til et Kostende af omtrent tre tusind Dollars. De skylder nok et tusen men tænker at saa det betalt til næste Høst, og kan dette lade sig gjøre har de taget et noksaa tungt Tag de sidste par Aar. Der er dem, som har lagt op til et hundrede Dollars i Presteboligen ved Siden af en hel Del Ekstraarbeide. Paa saa Undtagelser nær har alle været med. Men de, som ikke før har gjort noget, blir sandsynligvis med ved den sidste Indsamling til Høsten. Kvindeforeningen i Hoff Menighed har gjort sit bedste med Bidrag ogsaa til Presteboligen og uden den vilde det neppe ladet sig gjøre at faa istand et saapas Hus. I den Forbindelse kan det vel nævnes, at „Kvinden er paa Kirkevei“, ikke blot her, men saaledes har det jo været over hele den civiliserede Verden.  
 T. R.

Mødet i Kongsvinger. Paa Indbydelse fra Kongsvinger Menighed Past. Monas Kald, Red River Dalens Indremis-

sionsforening samlet til Møde der fra 25de til 28de Mars. Foruden Stedets Prest var ogsaa Westerland og Halvorsen tilstede og deltog i Samtalen, samt en hel Del Vægbrødre. Som Tema var valgt Esaias 45, 22—25. Der blev med Alvor fremholdt Nødvendigheden af at lytte til Herrens Kald, og hvor umulig det er at komme forbi ham, da han alene er Gud, samt hvorledes vi Mennekter skulde bekomme en Retfærdighed der ligger udenom os, da han gjør den retfærdig som tror—og stænkter dem sin Naade uforskyldt. Paa samme Tid blev ogsaa fremholdt Nødvendigheden af at leve det Kald værdig, hvortil man vark aldt. Meget Folk var samlet, og der, hvor Herrens Ord er, der er Herrens Aand, og der hvor Vidnesbyrdene samstemmer i Overensstemmelse med Herrens Ord, der drages Hjerterne til Gud, der vederkøeges den trætte, der styrkes den svage, og der stemmes Hjerterne i Tak til Gud.  
 Jakob J. Castvold.

Missionær Rønning skriver den 6te April blandt andet som følger: „Lad mig just, før jeg gaar til Posthuset, skrive en liden Hilsen. Herrens vækkende Aand hviler fremdeles over vort norske Folk heroppe. For en Uges Tid var vi i New Norway. En mægtig, aandelig Bevægelse begynder ogsaa der. Den hele Forsamling begyndte at overgive sig og raabe til Herren. Past. Carlsen og Hustru har arbeidet Nat og Dag. Herrens Tid antændes i alle Menigheder rundt om. Her i Bardo har Gud gjort store Ting. Den hele Menighed, store og smaa, unge og gamle, hvier Rnæ, beder og bekjender. 10 Familier har stuttet sig til Menigheden siden Nytaar. Menigheden har før været understøttet af Missionskassen, men er nu bestemt paa at betale selv for den prestelige Betjening. Igaar Aften havde Børnene og de unge sit Bønnemøde i Kirken. Det er et herligt gribende Syn. Jo, om disse taug, skulde Stenene tale. Maa nu Gud, som har begyndt Gjæningen, saa bevare den og fuldføre den indtil Jesu Kristi Dag!“



## Besjendtgjørelser.

Hauges norsk ev. luth. Synodes 64de  
Aarsmøde.

Om Gud vil, afholder Hauges norsk evangelisk lutheriske Synode sit 64de Aarsmøde i Red Wing Seminariums Kapel begyndende med Aabningsprediken Klokken ti Formiddag, Onsdag den 2den Juni, og fortætter, om Forhandlingerne kræver det, til Torsdag Aften den 10de Juni 1909. Følgende Sager foreligger til Forhandling.

1. Modtagelse af Indberetninger.
  2. Valg af Embedsmænd, samt Valg af Komite, som antydet i Referat fra 1908, Pag. 157: 4; Sml. og Pag. 180, g.
  3. Samsfundets Missioner: a) Den indre. b) Den ydre. c) Det engelske Aarsbeide.
  4. Samsfundets Skoler: a) Red Wing Seminarium. b) Jewell Lutheran College.
  5. Bethesda Børnehjem.
  6. Trykkeriet, Boghandelen og Samsfundets Blade.
  7. Indstillinger fra Kirkeaaet.
  8. Samsfundets Finantser.
  9. Samsfundets Konstitution. Behandles første Torsdag af Mødet.
  10. Ritualsagen. Behandles Fredag Formiddag.
  11. Konstitution for Jewell Lutheran College.
  12. Ny Oversættelse af det nye Testamente. Referat for 1908 Pag. 166.
  13. Unge Kvinders Optagelse ved Red Wing Seminarium. Referat for 1908, Pag. 138.
  14. Forandring af parlamentariske Regler. Referat af 1908, Pag. 19 og 174.
  15. Lærebøger i Religionsundervisningen.
  16. Regler for Inspektionsboardet.
  17. Behandling af Skrivelsen trykt i Referatet for 1908, Pag. 158—160.
  18. Engelsk Salmebog og Søndags-skoleblad.
  19. Det religiøse Samtaleemne: Den anden Bøn.
  20. Andre foreliggende Sager.
- Jewell, Ja. den 3die Mars 1909.  
C. F. Castvold, Formand.  
N. J. Løhre, Sekretær.

Red Wing Kreds afholder Møde, om Gud vil, i Peterson Menighed, Peterson, Minn., Pastor Westphals Kald fra 4—6 Mai førstkommande. Mødet begynder Kl. 10 Formiddag den første Dag med Prediken ved Pastor D. T. Borgen. Samtaleemnet

blir Ebr. 4 Kap. som indledes af Prof. M. G. Hansen. Alle besøgende kommer til Peterson paa Southern Minnesota R. R. Brest og Menighed ønsker et godt besøgt Møde. Kom med Bøn om Velsignelse.

M. J. Westphal.  
J. J. Dahl.

Paa Indbydelse fra Pastor Svalestuens Kald, Bethania Menighed, S. Dak., vil S. Dakota fælles Indremissionsforening afholde sit 21de Aarsmøde den 21—23de Mai 1909. Samtaleemne bliver om Fjendskabsbøden samholdt med Spørgsmaal 371 og følgende af Pontoppidan. Alle som maatte ville komme vil melde sig til Martin Paulsen, Jasper, Minn. Route 2. Skyds vil fremmøde i Trent og Jasper samme Dag som Mødet begynder. Alle som muligens kan komme og alle interesserede maa faa sig løse og komme, ialfald de som hører Bestyrelsen til. Gud velsigne det Møde.

J. J. Daaland, Form.  
D. D. Berlo, Sekr.

Om Gud vil, bliver et kristeligt Samtaleemne afholdt i Bethlehems Menighed ved Hooker, S. Dak., Pastor J. J. Skarpsnes Kald, den 26, 27 og 28de Mai. Tema for Samtalen Luk. 15, 11—24. Mødet aabnes med Prediken Kl. 10.30 Formiddag. Kom alle, som kan, med Bøn om Guds rige Velsignelse over os. Paa Menighedens Vegne, J. J. Skarpsnes.

Selbu Menighed, La Crosse, Wash., indbyder herved til et Samtaleemne fra 6te til og med den 9de Mai. Mødet begynder den 6te paa Formiddag og Samtaleemnet er Davids Salme 32: 1—7. Skyds vil møde de besøgende Dagen før Mødet i La Crosse, Wash. Kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse. Paa Menighedens Vegne

J. F. Adriansen.

La Crosse, Mars 11 1909.

Om Gud vil, afholder Turtle Mountain Kreds af Hauges Synode Møde i Nordprairie n. ev. lutheriske Menighed ved Belva, N. Dak. den 26de til og med 28de Mai. Skyds vil møde de tilreisende baade i Belva og Granville Dagen før Mødet. Temaet for Samtalen bliver Rom. 13: 11—14. Kom mange, kom med bedende Hjerter, at Guds Velsignelse maa blive os til Del.

Past. J. Krogtad, Form.  
Past. N. A. Dahle, Sekr.

South Dakota State Luther League afholder sit aarlige Møde i Aberdeen,

S. D. fra 7de til 9de Mai. Alle Lutheriske Ungdomsforeninger inden Staten bedes om at sende to Delegater hver til Mødet og hver Distrikt Luther League anmodes om at sende en Delegat for hvert Antal af 50 Medlemmer i Distriktet. Delegater og andre som agter at bivaane Mødet bør melde sig til Clara Hauison, Sekretæren for Abberdeen Luther League mindst en Uge i Forveien.

D. G l e s n e, Præs.

## Kvitteringer

Til Synodalkassen: Cash og Cash Subscription for kvitteret for.....	5352.88
Notes for kvitteret for.....	4942.00
Bed Pastor O. Andersen fra Mayville Mgd., N. D. A. M. Anderson 25, Mabel Tenneson 1, Emma Tenneson 1, Ole J. Rendal 20, Michael Anderson 50, Mrs. Martha Larson 10, Albert A. Anderson 25, Mrs. Anna Høiland 4.....	136.00
O. G. Nelson, Hatton, N. D. 25, B. M. Tenneson 20, Mrs. Martha Larson 10, A. Tenneson 10.....	65.00
Tref. Mgd., Pastor Maltewicks Kald: T. C. Nels 15, Lars Nelson 25, O. C. Røppang 10, Paul Grinde 25, Justin Grinde 25, John Grinde 60, C. Røsvold 5, Nels Røsvold 10.....	175.00
M. C. Rielsberg 15, O. D. Westland 25, Nels Røsvold 15, Paul Grinde 25, Carl Amø 10, Justin Grinde 25, A. J. Knudson 25, S. Larson 10.....	150.00
Størøhals Mgd., Maltewicks Kald, O. Røgg 5, M. Erickson 100, Mrs. B. Anderson 20, Ole D. Moen 5, Mrs. Glen Erickson 20, Ole Bystad 5, Anton Rorby 5.....	160.00
O. A. Sæther 20, S. D. Kullo 25, Otto Erickson 50.....	95.00
Torger Ekenfson, Grand Forks, N. D.....	25.00
W. Stabanger Mgd., Buxton, N. D.: Jacob C. Lee 5, Ewen Herbat 1, Samuel Lee 1, O. Knudsvig 10, O. Alsheim 5, P. Alsheim 10, P. B. Alsheim jr. 50c, J. A. Baullon 25, John Høglund 5, R. B. Alsheim 5, Iver Camrud 5, R. Riveland 1, Ole J. Hognes 5, S. Hognie 25, P. J. Haug 20, R. Lillebo 5, Ole Jøis 10, Mrs. Ole Jøis 50c, C. H. Haglie 10, Torger Oveson 5, J. S. Hauge 2, C. A. Høng 2.....	158.00
Jacob C. Lee 30, P. Knudsvig 5, John Buer 5, S. J. Ramsfjeld 5, Lars Fuglesten 5, J. J. H. S. Hegland 5, Bertha Gundersen 10, O. M. Thorson 10, Ole J. Hognes 20, Gustaf Gundersen 5, Ole D. Buer 5, Torger Oveson 10, S. A. Kvite ne 10.....	125.00
G. B. Borch, Bottineau, N. D.....	10.00
B. J. Berg, Kenyon, Minn.....	10.00
O. G. Bunhus, Kenyon, Minn.....	10.00
Bed Halvor S. Ulvenes, Testamentarisk Gabe efter afdøde Christian A. Starpan, R. 6. Faribault, Minn.....	107.00
Bed Rev. C. J. Galtvold fra Elmworth Kv., Hamilton Co., Iowa.....	10.00
Jacob Nelson, Echternville, Wis.....	25.00
Mr. & Mrs. A. Stenwig, Veresford, S. D., Roseni Mgd., Rev. O. D. Vits Kald, til Høspitalet R. W. S.....	5.00
R. J. Anderson, Grand Forks, N. D.....	4.00
Mrs. S. Holtne, Bumbrota, Minn.....	10.00
	\$5402.00 \$6172.88

Til Synodalkassen: Detalt Notes. For kvitteret for.....	\$3986.50
Henry Setbrum, Kenyon, Minn.....	5.00
Halvor Bergefon, Fergus Falls, Minn.....	10.00

B. S. Anderson, Eitherville, Iowa.....	25.00
Pubbit P. Elverum, Wincom, Minn.....	10.00
Ole C. Stavig, Grand Forks, N. D.....	5.00
B. P. Elverum, Lakefield, Minn.....	10.00
C. W. Odegard, Dimstead, N. D.....	10.00
W. M. Teigland, Kandall, Iowa.....	10.00
Ole S. Hatlestad, Fairfax, Minn.....	5.00
Peder O. Mosbe, Kasson, Minn.....	20.00
Helen Ruben, Veresford, S. D.....	10.00
M. S. Stang, Fergus Falls, Minn.....	25.00
J. O. Erickson, Jackson, Minn.....	25.00
A. Enderfon, Sun Prairie, Wis.....	21.00
C. A. Bostad, Dawson, Minn.....	10.00
Johan A. Undlien, Madison, Minn.....	10.00
C. F. Schanche, Geddes, S. D.....	5.00
John D. Thompson, Albhy, Minn.....	5.00
A. Bold, Dunlap, S. D.....	30.00
Martin Minge, Dalton, Minn.....	5.00
J. H. Holten, Bumbrota, Minn.....	5.00
M. D. Salvorson, Dalton, Minn.....	25.00
Nels A. Johnson, Heron Lake, Minn.....	5.00
C. O. Sletten, Valaton, Minn.....	10.00
O. M. Norberg, Wincom, Minn.....	10.00
Peter Norberg, Redfield, S. D.....	20.00
Rev. F. B. Danlon, Franklin, Minn.....	10.00
A. J. Nesterud, Lakefield, Minn.....	5.25
Dr. S. L. Sogge, Wincom, Minn.....	25.00
Jas. Kessel, Eitherville, Iowa.....	25.00
M. D. Nordahl, Madison, Minn.....	11.20
C. D. Døvegaard, Sacred Heart, Minn.....	5.00
S. S. Jacobs, Hazel Run, Minn.....	10.00
Palmar Larson, Spicer, Minn.....	15.00
Geo. Lindland, Nap'es, N. D.....	15.00
Ehren A. Korsmo, Franklin, Minn.....	15.00
D. B. Larson & Son, Kasson, Minn.....	5.00
C. Nordby, Armitong, Iowa.....	5.00
C. P. Dunderland, Bottineau, N. D.....	15.00
Ole J. Bohann, Fairfax, Minn.....	5.00
J. C. Kullo, Red Wing, Minn.....	25.00
O. C. Høngen, Jackson, Minn.....	2.00
Hans Johnson, Dawson, Minn.....	25.00
Lars Døegaard, Fairfax, Minn.....	5.00
A. C. Johnson, Kenyon, Minn.....	25.00
Theodore Jverlon, Bumbrota, Minn.....	5.00
John A. Prestegaarden, Osseo, Wis.....	25.00
Henry J. Kullo, Kasson, Minn.....	10.00
Ole B. Thingestad, Verthold, S. D.....	10.00
H. T. Simonson, Kenyon, Minn.....	5.00
Osten Pederson, Taylor, Wis.....	5.00
A. C. Rafe, Kasson, Minn.....	5.00
Ole D. Moen, Galesburg, N. D., Note til Jewell Lutheran College.....	5.00
Ole Bystad, Galesburg, N. D., Note til Jewell Lutheran College.....	5.00
Herbert Macfney, Mayville, N. D.....	5.00
	\$4825.95

D. A. Ulvin, Kassoner.

Regning over Indtægt og Udgift ved Red Wing Seminars Ottets Besøg ved Alpelund, Wanamingo og Roscoe den 14de og 15de Feb. '09.	
Indtægt: Ved Alpelund.....	13.35
J. Wanamingo.....	8.30
Ved Roscoe.....	10.00
Udgifter: Reiseudgifter.....	12.87
For Bøger.....	7.88
Balancel i Kassen.....	10.90

A. M. Knudsen, Kass.

Naar Jesus kommer ind i Huset, af Pastor Riisahl. Sendes portofrit for 60c.

**Forandret Adresse.**

Rev. A. G. Melom

Box 276 Belva, N. Dak.

Rev. Th. Himle

808 Tupper St.

Santa Rosa, California.

**At Complimentary Almanak for 1909**

har vi en Del tilbage, som vi gjerne vilde faa solgt. De koster 35 Cents sendt porto-frit til hvilken som helst Adresse. Som vi ikke har mange igjen bedes Ordres sendt snarest muligt.

C. L il l e t h u n,  
Drawer 5 Red Wing, Minn.

**Norge.**

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakreste Turisttragter i Norge. Det er Sommerbilleder og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet i vakker komponeret Bind. Størrelse 9 1/2 x 12 Tommer. Pris... 1.75

**Vinterliv i Norge.**

32 helfides og 14 halbfides, samt 38 mindre Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografier af A. B. Wilsø. Det er nemlig her er taget Hensyn til den henrivende vakre norske Vinter og Billederne maa sees for at paasjønnes. De er indbundne til en Bog 9 1/2 x 12 Tommer med en Indledning af Rosenkrantz Johnson. Pris..... 1.50

**Norges Byer.**

Billeder fra Norges Byer. Kunsttrykt af Fotografier paa dertil særskilt forarbejdet Papir. Sjelden vakre. Størrelse 8 1/2 x 12. Helfides Billeder 6 1/2 x 9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kristiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Nationaltheateret og Aftershus; Drøbak, Moss 3 Billeder; Fredrikstad 7 Billeder; Sarpsborg, 3 Billeder; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billeder; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger, Røros, Drammen, Rømsberg, Holmestrand, Hønefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeder; Borsgrund, Eken, Brevik, Langevund, Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Gilleland, Christiansfjord S., Flekkefjord, Mandal, Farvund, Egersund, Sandness, Stabanger, Haugevund, Bergen, Fiskeforbet, Florø, Alesund, Molde, Christiansund N., Levanger, Stenstjer, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Ramsø, Bodø, Mojsen, Kabelbaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Bardø og Vadø. Indbundet i vakker komponeret Bind, \$1.75.

Send Ordres til

C. L il l e t h u n, Red Wing, Minn.

**Lithograferede Mottoes**

med paatrykte Skriftsteder i Sølv, til at hænge paa Væggen til 10c pr. Stykke.

**Den historiske Udvikling af Bærebegrebet om Forsoningen.**

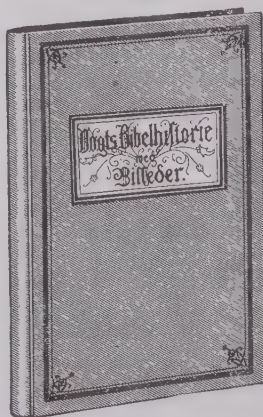
33 Foredrag. Af H. H. Bergsland, Prof.

Denne Bog er paa 100 Sider og koster heftet i godt og stærkt Omflag 35c. Et meget vakker Billede af Prof. Bergsland pryder Bogen.—Enhver Prest og ellers enhver anden, der ønsker et klart Indblik i det vigtige Spørgsmaal, som Bogen behandler, gjør vel i at forskaffe sig dette Prof. Bergslands sidste Arbejde.

Send Ordres til

C. L il l e t h u n,  
Red Wing, Minn.

**Illustreret Bibelhistorie**



med lidt af Kirkenes Historie. Af Volrath Vogt Revideret efter den nye Bibeloversættelse. Trykt paa fint Papir, med et Kart og 53 Illustrationer. 3 Silke Cloth med sort Titel paa forgyldt Grund paa Siden. Høges Synodes Forlag 0.45.

Ordres indsendes til

C. L il l e t h u n,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

**Alt er b r o d**

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Uger paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Uger paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Uger paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Uger paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. L il l e t h u n, Red Wing, Minn

**Fountain-Penne.**

Vi har en god Forhning af de velbetjendte Moore's Non-Leafable Fountain Penne. De sælges for \$2.50, 3.00, \$3.50. Dette er ubetinget den bedste Fountain Pen i Markedet for nærværende. Hvis en Pen ikke er tilfredsstillende, kan den byttes igjen. Opgiv, enten der ønskes en fin, grob eller "stub" Pen.

Vi har ogsaa "The Standard Self-filling Pen", som sælges for \$2.00.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landstaker og National-  
billeder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Zuleaften; Aften ved Tjernet; Bratlandsdalen i Rødhylke; Høijseld; Nordfjord; Verjosen; Paa Sti; Paa Kjelke; Paa Habet i Storm; Paa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billede). Gæsterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billede). Vinterbillede (mange forskellige). Julenag. Sjøfinner ved Ulsefjord. Rappelleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Optjørelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Fjosen ved Ulsefjord. Svobær. Buarbræen. Raftlind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nærøfjorden. Søkmænd. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Vofsten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Pragt-billede i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusindvis forteret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dussin.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billede fra Væstelsfestiden i Femtiaarene. Shirlingsbind 75c.



## Pioner og Orgler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og navn hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa tjøbt et udmærket Instrument til Dagens aller laveste Priser. Navn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
318-320 Nicollet Ave.  
MINNEAPOLIS MINN

Carl Raugland, Pref.

## Alttermalerier.

Akademisk Arbejde til laveste Priser. Tyve Aars Erfaring. Send for illustreret Katalog.

August Klagstad,  
Marinette, Wis.

## Dr. Connes Thomas Sanitarium

for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyche Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norste Kurser, norst Leveaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“; „Nytaarshilsen“; „Hilsen til mit Fædreland“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Hjertelig Blytønsning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“; „Aaskehilsen.“

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## Alterbillede

præmiebelønnet garanteret Udførsle. Bedste Betingelser. Rigsholbig Motivsamling sendes paa Forlangende.

Adresse: Adolf J. Jø, Story City, Iowa.

## Vedserindret.

Naar bore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Kaseljon, Kasson, Minn.

Benge til Synodekassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Sendinger i missioner sendes til Rev. J. J. Ren-dahl, 226 Vernon Ave., E.ergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. H. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. G. D. Wik, Route 3, Beresford, S. D.

## „Buddbæreren“

udgives af Hauges norske evangelisk lutheriske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forstudsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor E. E. Holter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til hans

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. De syv Sendebreve; 2. Kredsmøde; 3. De sidste fire Dage osv; 4. Brev. 5. Uddrag af et Brev af 29de Mars, 09. 6. Et godt Møde; 7. Kinamissionen; 8. Han fik Hjemlov; 9. Noget et Ord om Liturgien; 10. Til alle Menigheder i Hauges Synode; 11. Til Delegationen ved Hauges Samfunds næste Aarsmøde; 12. Lidt om samme Sag; 13. Fra Arbeidsmarken; 14. Betjendtgjærelser; 15. Rbitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 18 }

Lørdag den 1ste Mai 1909.

{ 41de Aar

## De syv Sendebreve.

Det 2det Brev.\*)

Ab. 2: 8—11.

II.

(Bød L. M. Sagen.)

### I. Den lidende Menighed.

I de syv Breve nedtegnede i dette og det følgende Kapitel af Aabenbaringens Bog måler Jesus for os Tilstanden inden de forskellige Menigheder i hans Kirke paa Jorden. Mens Brevene var sendte til syv forskellige Menigheder, som eksisterede i Lilleasien paa Apostelens Tid og myntede især paa Forholdene i samme, saa tjener dog disse Menigheder og disse Forholde som Eksempler paa de forskellige Tilstande, Omstændigheder og Forholde i alle Kirker og Samfund og Menigheder—ja, endog hos de enkelte kristne Individer—til alle Tider. Derfor bliver de for os alle alvorlige Ord til Selvprøvelse, Jrettesættelse, Trøst og Opmuntring, direkte ifra hans Mund, „som var død og er bleven levende“. Og siden vi som Regel lægger megen Vægt paa en Mands sidste Ord kan

\*) I Mangel af noget andet, maatte vi i Hast faa til det, vi havde i forrige No. over samme Tekst, og da det var særbdgt kom denne Afhandling ganske uventet, og som det er lagt adskilligt Arbejde paa den paa samme Tid, som det er et Vidnesbyrd fra en af vore unge Mænd ved vort Seminar optager vi ogsaa denne.

vi have godt af at mærke os, at disse er Jesu sidste direkte Taler til hans stridende Kirke paa Jorden.

Det oplæste Afsnit er en Trøste- og Opmuntringstale til den lidende Menighed i Smyrna. Gud som i Forveien saa de Trængsler og den Forkølgelse, som forestod denne Menighed, vilde hermed ogsaa forberede den for de mange haarde Dyster den havde at udstaa i Fremtiden.

Smyrna var en stor skøn folkerig By beliggende en firti (engelske) Mil ifra Efesus. Den kaldes „den skønne Stad“, „Jonians Krone“, „Asiens Smykke“. Den eksisterer endnu og er endnu en fremragende By med megen Trivsel. Mange Ulykker har rammet Staden. Aar 177 blev den ødelagt af Jordstælv, men blev gjenopbygget af Markus Aurelius. Den er nu en af de mest blomstrende Byer i Lilleasien med 140,000 Indbyggere, hvoraf 20,000 er Grækere, 8000 Armeniere, 2,000 Europæere og Amerikanere og 7000 Jøder. Mohamedanerne kalder den „Giaour Izmir“, „vantro Smyrna“. Kristendommen har aldrig været udsuget der siden Apostlernes Dage, og Byen er idag et Centrum for et betydeligt Missionsarbejde.

Ordet Smyrna findes overført paa tre forskellige Steder i det Nye Testamente, nemlig hos Matt. 2: 11, Mark. 15: 23 og Joh. 19: 39. Det betyder det samme som Myrrah, en meget bitter skønt vellugtende Saft af en vis Art Dornbuske, som anvendes ved Tillavningen af Helligsalve der bruges af de gamle ved Balsameringen af de af-

GTU Library

2400 Ridge Road

Berkeley, CA 94709

For renewals call (510) 649-2500

All items are subject to recall.



dødes Legemer. (Joh. 19: 39). Om nævnte Saft siger Vitringa: „Modgang og Sorg lig, den er bitter for nærværende, men velsignet idet den bevarer de udvalgte ifra Fordærvelse, og frydrer dem for Udpøveligheden og dygtiggjør dem for Udpøvelsen af de vellugtduftende kristne Dyder“. Med disse faa Bemærkninger kan vi ikke undgaa at mærke os, hvor betegnende endog Navnet er for den Stilling, Menigheden i Smyrna var i og den Tjeneste den skulde yde Herrens Sag, og hermed vil vi da stride over til den egentlige Behandling af vor Tekst.

Den første Befaling som Apostelen faar angaaende dette Brev saavel som alle de øvrige er at det skal sendes til Menighedens Engel. Denne Menighedens Engel kan ikke være nogen anden end den der tjener som Menighedens Leder og Sjelsfyrer. Hermed anerkjender Menighedens Hoved og Herre, Jesus Kristus, selv den geistlige Stand, og kalder dem som beskæder denne Stilling med et Navn saa skjønt og herligt paa den ene Side og paa den anden Side saa høit og helligt, at enhver Indehaver af samme saavel som den, der agter at indtræde deri, maa han fryder sig ved sit høie Kald og saa maa bære ved Alvoret og Ansvarer og Helligheden deraf og i Udmyghed søle Trang til at trække sine Sko af idet han erkjender, at han træder paa, eller er ifærd med at træde paa hellig Grund. Lad ham aldrig glemme, at han skal i alle Henseender saalangt Billedet lader sig anvende, være en Menighedens Engel.

Den veltjendte Troeshelt, Polykarp var uden Tvivl den Menighedens Engel i Smyrna, som modtog dette, skjønt korte, dog med dyrebare Sandheder saa rige Skrift. Menigheden derborte havde alt siden dens Stiftelse været udsat for et bittert Religionshad ifra de orthodoxe Jøder saavel som ifra de der og deromkringboende Hedninger, og ved Siden heraf var de fattige og nødlidende paa mange Maader. At Religionshadet kan være saa dybt og bittert forundrer os ikke. Drdsproget siger jo, at der er intet Had som Brødras Had, og hvad kan vi saa vente os, naar det Baand brister, der er stærkere end

Blodets og den Kjærlighed der burde være dybere end Broderens omhyttes med Had! Et Had hvis Rilde og Udspring er Djævelen selv og som udbælder ifra Helvedes fuleste Dybder.

Menighedens Trængsel og Forsølgelse skrev sig uden Tvivl for det meste direkte eller indirekte ifra deres Kristendom, og jeg kan godt forestille mig, hvorledes Bantroens og Fortvivlelsens mørke Skyer gjentagende trued med at ødelægge den, og jeg kan ogsaa forestille mig, hvorledes denne Herrens Tjener endnu i sine kraftigste Manddoms Aar med Iver og Varme kjæmped utrættelig for sin Hjords Bevarelse og Belsærd. Han havde uden Tvivl tryglet og bedt og med Haab mod Haab som man siger, seet fremover imod bedre Tider, men intet Lygskint at øine. Tvertimod blev Skyerne blot tykkere og mørkere alt eftersom Dagene stred forbi, og mangen Sjæl begyndte vel at spørge med Salmisten: „Mon Gud har aldeles forglemmt os?“ og Polykarps Hænder holdt muligens ogsaa paa at synke. Det var derfor paatide, at han som aldrig lader nogen fristes over Formue, kom med Opmuntringens og Trøstens Ord. Og saa gaar Befalingen ud til den landsforviste Olding ude paa „Den Patmos“: Og skriv til Menighedens Engel i Smyrna: Dette siger den første og den sidste, han som var død og er bleven levende“. Han som har seiret over alle Ondskabens Magter, og derfor ogsaa over dine Fiender; han som har al Magt i Himmelen og paa Jorden og i hvis Haand din Skjæbne er—„Jeg ved dine Gjerninger og din Trængsel og din Fattigdom (men du er rig) og Bespottelsen af dem som sige, at de er Jøder, og ikke er det, men er Satans Synagoge. Frygt ikke for det, du skal lide! Se Djævelen skal kaste nogle af eder i Fængsel, for at I skulle fristes og I skulle have Trængsel i ti Dage. Vær tro indtil Døden, saa vil jeg give dig Livsens Krone!“

Hvilken herlig Trøst! Hvor Byrden med et synes at lettes, blot ved Forsikringen om at han ved! Og hvad og hvormegit ved han? Han ved alt. „Jesus giver Sorg og Trøst. Det er ingen Slumpelykke“. Hvor



kan vi ikke ligesom se det nye Lys, der straa-  
ler frem af deres Ansigter og føle, hvor Blod-  
det pulserer varmt gennem deres Arter ved  
denne Forvisning! Hvor kan de ikke nu  
med en fastere Tro og Tillid kaste af sin Om-  
sorg paa Herren og frimodig gaa fremad for  
at kjæmpe og lide for sin Herres Sag. Men  
fiden det er en Trøst og en Vettelse for den  
nedtrykte, at nogen ved, nogen sympatiserer,  
saa lad os heller ikke glemme at efterligne  
Jesus i denne Henseende. Det er vor Pligt  
og vort Privilegium at bære hverandres  
Byrder. Nægt ikke din Medvandrer det  
mindste og ofte det meste du kan give ham,  
din Sympati. Sig ham at du ved.

Men Jesus vidste ogsaa om noget ved  
Siden af deres Stræb og Trængsel og For-  
følgelse og Fattigdom, som de mere end no-  
get andet havde tabt af Sigte ved Betragt-  
ningen af disse, nemlig at de var rige. Der  
er to Slags Rigdom og to Slags Fattigdom,  
en timelig og en evig og ikke saa ret sjelden  
hænder det, at timelig Fattigdom og evig  
Rigdom gaa Haand i Haand og omvendt.  
De der eier de evige Skatte er dog de eneste  
der er i Sandhed rige, og det minder Jesus  
denne paa timelige Midler saa fattige Me-  
nighed om, for derved at løfte deres Blit op-  
ad, bort ifra det forfængelige og forgæng-  
lige og henimod Herligheden hjęset. Hvor  
dette Syn kan løfte og opmuntre den for-  
sagte Siel, havde vistnok ogsaa Salmedigteren  
erfaret der sang saa deiligt:

Naar jeg er svag og meget ondt mig hindrer,  
Viz mig, o Gud, hvor Kronen hjęset tindrer,  
Den mig engang din egen Haand skal fly,  
Saa faar jeg Lyft og Kraft og Mod paany.

## II. Dens Forfølgere.

Saa kommer vi til den Klasse af Guds  
Menigheds Forfølgere, som ubetinget er de  
værste og som her betegnes som „Satan's  
Synagoge“, disse som sige, at de er Jøder  
men ikke er det; og er der nogen Klasse af  
Mennesker under Solen som fortjener dette  
Ravn saa er det dem. Disse som i Kristen-  
dommens og Sandhedens og Rettroenhedens  
Ravn, under Stin og helligt Alvor og Rid-  
tjerhed for Guds paa, med satanist Over ra-

ser imod alle og enhver som ikke følger med  
dem. Mar. 9: 38—40. Hvor disse blod-  
tørstige Fanatikere har mættet Jorden med  
Menneskeblod i Kristendommens Ravn ned-  
igjennem Tiderne! Det var denne Klasse  
som naglede Frelseren til Korset, og det er  
denne Klasse som altid har været Djævelens  
Redskab, naar nogen rigtig vældig Udaad  
skulde udføres. Var det ikke for denne Klas-  
se Mennesker, saa vilde vist den onde selv  
staa raadpild mangen en Gang, men for dis-  
se er ingen Udaad for lav, ingen Forfølgel-  
se for grusom. De hjalp til, fortæller Histo-  
rien os, at bære Brænde ifra Badehusene  
og Værkstederne og bygge Baalet, hvorpaa  
Polykarp brændtes og jeg tvivler ikke paa at  
de var de ivrigste; og medens Hedningerne  
rørtes af Oldingens englelige Ansigt og dy-  
be Andagt under den Time han udbad sig  
til dette Diemed før han gik med dem for at  
modtage sin Dom, cændred vistnok ikke hines  
forhærdede Ansigter en Mine.

Harde det nu været saa vel, at denne  
„Satan's Synagoge“ havde ophørt med de  
første Kristenforfølgelser, saa havde det ikke  
været saa ilde, men Satan har desværre al-  
tid haft sin Synagoge inden Kirken ned-  
igjennem Tiderne. Vi behøver blot at næv-  
ne den katolske Kirke forat enhver som er  
en Smule kjendt med dens Historie kan se  
Røgen af de tusinder af Baal, som den har  
tændt i Kristendommens Ravn, og se hvor-  
ledes dens geistliges Hænder drypper med  
Martyrers Blod. I Sandhed Satan har haft  
en mægtig Synagoge inden den katolske  
Kirke.

Men imens vi saaledes drager den over  
Kullene bør vi ikke glemme, at den protestan-  
tiske Kirke heller ikke har rene Hænder. Var  
den katolske Kirke djævelst i sin Fremfærd,  
saa var den engelske episkopale Kirke ikke no-  
get bedre i sin Tid i England, naar den kom  
til Magten. Det mente Død eller F. ingen-  
skab for enhver Katholik af Indflydelse eller  
Rang, som de paa nogen mulig Maade kun-  
de staae gylbige Bestyldninger imod, ægte  
eller opdigtede. Ikke mindre bitter var den  
imod andre reformerte Sekter og Reforma-  
tører. En John Bunyan, der med sin hy-

perlige Skildring af en Pilgrims Vandring har været tusinder og atter tusinder af Jesu Efterfølgere til Trøst og Veiledning, lod den ligge i over tolv lange Aar, i en mørk usund Celle, i Bedford Fængsel,—en Martyr for sin Tro. Puritanerne som selv var forfulgte i England og som gav sig Skjæbnen i Bold og seilede imod en fremmed Kyst for der at saa dyrke sin Gud i Frihed, sparede Næstes ikke sin Galde, naar det gjaldt at læse Dommen over Dvæerne og andre anderledes tænkende. De betænkte ikke, at den som bespottet endog den ringeste af Guds Børn bespottet Gud (Markus 9: 42). Heller ikke tviede de sig for at gaa i sine egne Forfølgere's Fodspor og bygge Riketterbaal, hvorfra mangelen af Dvæers sidste stille Suk opsteg til Naadens Trone. I sin Forfølgelse teede de sig mere som Djele end som Mennesker, og var uden Tvivl ogsaa under Djævelens direkte Ledelse. I allefald saa er det klart, at Guds Aand aldrig kunde drive nogen til at handle sli. Med Sandhed maa vi medgi, at Satan har haft sin Synagoge ogsaa i disse Kirker. Den eneste af de nævnte Kirkeafdelinger, der danner en hæderlig Undtagelse og som saavidt mig bekendt aldrig har gjort sig skyldig i Forfølgelse, skjønt de har haft rig Anledning dertil, er de stille, fredelige, foragtede Dvæere; de der betragter enhver Mand som en Bror, der bør omfattet med sand Broderkjerlighed uagtet Stand, Troesbekendelse, Nationalitet eller Hudfarve.

Men hvad skal vi saa sige om vor lutheriske Kirke, som vi tror er den rettroende Kirke med Guds rene Ord og de uforsfækkede Sakramenter; den Kirke hvis Stifter saa alvorlig lagde sine Tilhængere paa Hjerte Nødvendigheden af at gaa frem i Jesu Aand og gjorde dem opmærksomme paa, at Forfølgelse og alt det som ledest dertil var af den onde; kan den blive en Satans Synagoge? Og hvis saa, hvorledes? Paa dette Spørgsmaal vil vi svare: Hvilkenomhelst Kirke kan blive det ved Forfølgelse. Enhver Kirke bliver, idet den gjør Satans Gjerninger, en Satans Synagoge. Dette kan ogsaa anvendes paa Enkeltpersoner ja endog Individer,

saa giv det ikke bort. Men har da den lutheriske Kirke nogensinde forfulgt Guds Menighed? Hvis saa, saa har den ogsaa forfulgt Nævnet. Til vor egen Skam maa vi erkende os skyldige. Vi behøver blot at minde os det tro, for Fremgang og sandt Kristentliv tjæmpende Herrens Vidne, Hans Nilson Hauge. Han der kom som et Sendebud fra Gud til vort kjære Fædreland og Fædrelands Kirke, men som Kirkens geistlige sandt for godt at lade forsmægte i syv lange Aar i Fængsel for sin Tro. Naar Vandet manglede Salt, gjorde de sig Brug af hans sjældne Dygtighed til at anlægge Saltbrænderier og skaffe Vandet denne Fornødenheds Artikel, men naar dette Hverv var udført lod de ham atter sætte i Fængsel! Med saadanne Pletter paa vor Historie maa vi vel ophøre med Farisæernes Takkebon og erkende, at ogsaa hos os har Satan haft sin Synagoge.

Under en tarvelig sort Jernstøtte paa Afers Kirkegaard hviler Støvet af den Mand, som i det nittende Aarhundrede i den rettroende lutheriske Kirke blev en Martyr for Jesu Kristi Evangelium.

Men som sagt dette gjælder ogsaa Enkeltpersoner og Enkeltpersoner saavel som større Organisationer. Vi kan enhver enkelt for sig selv fortjene et lignende Navn. Vader os derfor prøve og randfage os selv. Jesus kalder her Vognen imod Guds Menighed Bespottelse. Disse Vogne eller Usandheder kan være saa fine og uskyldige de være vil, er de rettet imod Herrens Menighed, saa er de rettet imod Herren selv og bliver saaledes til en Bespottelse af den højeste. Er de rettet imod en Forsamling af hans Efterfølgere, lad den være saa ringe og mangelfuld den være vil forresten, saa skal han holde os ansvarlige for dem. Naar vi slænger ud vore brede Beshyldninger imod andre Afdelinger af den lutheriske Kirke, eller imod den ene eller den anden Gren af den reformerte Kirke som saadan, saavel som naar vi gjør den katolske Kirke til Objekt for vort nedrivende Arbejde—som vi helst foretrækker at kalde Kritik maa vi prøve os selv og se af hvad Aand vi drives. Først bør vi forviise os selv om hvorvidt eller ei vore Beshyldninger

er berettigede og om vi finder dem saadanne efter vor Mening og Syn, paa Guds Ords Grund, saasom vi forstaar og opfatter det, naturligvis; saa er dog den egentlige Prøvesten for vor Handling endnu igjen. Endnu har vi et alvorligt Spørgsmaal at overveie. Er det Kristi Kierlighed som tvinger mig? Det er det afgjørende Spørgsmaal og kan jeg ikke af Kierlighed til Gud og hans Sag tale nedsettende om dem, saa bør jeg tie stille. Kom ihu, at vi skal engang gjøre Regnskab for hvert utilbørligt Ord, som vi have talt om andre Kirkesamfund ogsaa. Vi synes at have saa let for at glemme det. Folk synes at have kommet nogenlunde til Klarhed over, at de er ansvarlige for, hvad de siger om sin Næste som saadan,—Mand og Mand imellem, skjønt det er—Gud bedre det, daarligt nok endog dermed; men naar det gjælder Samfund eller Foreninger af anderledesstænkende, se, da er det en anden Sag. Da kan man lade Hug falde frit baade til høire og venstre. Jesu Disciple forbød engang nogle der ikke fulgte med dem at gjøre Guds Gjerning, og I kjender alle Jesu irettesættende Ord til dem, naar de underrettede ham derom. (Mar. 9: 39). Lad disse hans Ord ogsaa være det afgjørende for os. Lader os ikke nære vor Skadefryd ved at betragte andre Feilstrin, men hellere ved at se paa det gode hos dem, saa det travest med at feie for vor egen Dør baade som Individer og som Samfund. Phil. 2: 3—4. Lad os i Ydmyghed agte andre høiere end os selv—ikke i falsk Selvfornedrelse, men i sand Ydmyghed; thi saalænge som Farisæerens Takkebøn stikker sit væmmelige Nafn frem i al vor Omgiængelse, kan Gud umulig faa virke iblandt os eller gennem os eller velsigne os som han vil. 1 Kor. 15: 9—10; Rom. 12: 3, 10, 16.

Men for at vende tilbage til Menighederne i Smyrna.

Efter at have mindet dem om, at han kjendte til deres Trængsler, kunde vi vel have ventet, at Jesus skulde have lovet dem lysere Tider; men ikke saa. Trøsten kommer her, som saa ofte i Forsikring om Kræft til at bære: „Som dine Dage er saa skal din

Styrke være". Det var den Trøst som skulde holde Modet oppe, naar Forsølgelser, hvis Lige de endnu ikke havde anet, skulde rase imod dem; og det var det ogsaa som holdt og gav tusinder af kristne Mod til at trods de vilde Dyr og Luerne og med Frimodighed besegle Troen med sit Blod i den forfærdelige Kristensforsølgelse, som udbrød over hele Lilleasien Aar 167, i hvilken Forsølgelse ogsaa den førnævnte Polikarp led Martyrdom.

„Den som har Øren han høre, hvad Aanden siger til Menighederne". Hvor nødvendigt det er, at vi alle hører Aandens Røst. Det er netop derfor at saa mange blir liggende som Vrag langs Veien, at de lader andre Ting optage Sind og Tanker og ikke hører. Ikke hører det som skal være dem til Veiledning, Opmuntring og Trøst. Hvor ilde denne Menighed havde fare, hvis den ikke havde hørt Aandens Stemme! Du skal lide en stakket Tid—ti Dage, men frygt ikke! „Jeg er den første", alle Tings Ophav, og den sidste „den som beholder Seieren, naar alle onde Magter har opbrugt sin Kraft og har faaet sin endelige Dom". Som var død. „Døden er din værste Fiende og ham har jeg mødt. Og er bleven levende!" Men jeg har ikke blot mødt Døden, jeg har overvundet den, derfor behøver du ikke at frygte den; thi i min Kraft skal ogsaa du overvinde. Sal. 23: 4. Synd, Død, Djævel, Hævede—alt har jeg overvundet; derfor har du intet at frygte.

Vær kun tro indtil Døden, det er den eneste Betingelse, saa vil jeg give dig Livsens Krone. Tro ind i den naturlige Død afstjærer Livsstraaden, eller tro imod mig, imod Sandheden, om det end skal koste dig Livet.

„Den, som seirer skal ingenlunde skades af den anden Død". Det er ogsaa den tro Striders Vøn udtrykt negativt. Lønningen er en dobbelt. Ist Beskielsen isra det største onde som kan tænkes, „den anden Død", Adskillelsen isra Gud. Tilværelsen i Pinens Sted, i Jidsøen; og Døet Meddelelsen af Livsens Krone; Delagtigheden i Glæden og Saligheden hieset i det nye Jerusalem.

Maa Gud hjælpe os ved tro Efterfølgelse i Frelserens Fodspor at naa frem dith.



## Hans Nielsens Hauges Minde.

Under „Kirkeligt Nytt“ i Nr. Ugeblad No. 3 for iaar omtales Mindesmerket paa Hauges Grav og de norske kristnes Forhold til denne, vor norske Kirkes store Søn.

Naar det bebrejder os, at vi har hædret H. N. Hauges Minde for tidet, saa maa vi kun indrømme Sandheden deraf.

Men naar der hentydes til, at vi burde reise ham et Mindesmærke paa Graven, da kan vi ikke dele den Anskuelse.

Det fireftidige Jernmonument som staar paa Hauges Grav reistes af hans Ven og aandelige Søn Tollef Vache i Drammen. Monumentet er af godt norsk Jern ikke netop af skjønne Former, men ganske dog i Stilen.

En Vægpredikant af Bondestanden for et hundrede Aar tilbage vilde neppe forekomme Rutidens dannede Menneſker hynderlig tiltalende. Mindestøtten er fordringsløs, som den Mand, den skal hædre.

I ophøiet, forgyldt Skrift læses paa Frontsiden følgende:

Herunder hviler de jordiske Levninger af vor medkristen Broder og Ven Hans Nielsen Hauge født paa Kolsåen i Tune Sogn den 3die April 1771, død paa Gaarden Bredtved i Aggers Sogn den 29de Marts 1824. Paa næste Flade til højre findes en nøiagtig Redegjørelse for Hauges 2 Giftermaal, naar de blev indgaaet, Guftruerneſ Navn og Børneneſ Antal. Men ſaa kommer vi til 3die og 4de Flade. Her mødes vi af et kort koncist Vidneſbyrd,—ſom i enkel Kraft og bibeliſt Tone er eneſtaaende:

Han levede i Herren, Han døde i Herren, Af Jeſu Naade modtog han Salighe-den. Indtil ſit ſidſte Aandedræt holdt han faſt ved den Tro, det Haab og den Kjærlig-hed, ſom han havde ſøgt at udbrede og be-ſeſte, ved Tale og Daab ved Skrift og en křiſtelig Wandel.

Diſſe Mindeord maa aldrig fjernes fra Hauges Grav

Saa har de norske křiſtne indkjøbt og iſtandsat det Hus i Tune, hvor Hauge blev født og hvor han har holdt ſin første Opbyg-gelſe.

Det er nu Det norske lutherſke Indre-miſſionsſeſſkabs Eiendom. Videre har nor-ſke křiſtelige Ungdomſforeninger reiſt ham en ſtor Mindetavle med Portrætmedaljon paa Bretved, hvor Hauge døde.

Paa en eneſtaaende priſværdig Maade har Frogner Menighed i Křiſtiania hædret Hauge ved at opſtille hans Statue i ſin nye Kirke ved Siden af to andre ſtore Kırkens Mænd.

Allerede for flere Aar ſiden ſit Paſtor Storjohann iſtand Huſet Hauges Minde med ſin Skole til Uddannelse af Preſter og ſit ſto-re Opbyggeliſeſlokale.

Og i vor Literatur har Biſkop Bang, Klotter Heggtveit og Forfatteren J. B. Bull sørget for at „Hauges Liv og Virksomhed“ er ſpredt ſom god Læſning rundt om i de tuſin-de Hjem.

Křiſtne norske Amerikanere har kaldt et af ſine større Kirkeſamfund Hauges Synode. Vi har endnu et Minde om H. N. Hauge. Det var det ſom ſærligt ſkulde være Uotryk for hans ſamtidige troende Venners Kjærlig-hed og Hengivenhed. Den 11te Juni 1855 ſtiſtedes Hans Miſſen Hauges Legat. I Fundaſen hedder det:

„Til Minde om Hans Nielsſen Hauge, ſom et udvalgt Guds Redſkab til hans Ri-ges Fremme i vort Fædreland, og i Aner-kiendeliſen af hans utrættelige Virksomhed for Medmenneſſers aandelige og timelige Vel, ſøges ved frivillige Bidrag tilveiebragt en Kapital, for deraf at danne et Legat, der ſkal kaldes Hans Miſſen Hauges Legat.—Legatets Beſtemmelse er at yde Bidrag til Underholdning af træengende křiſtelige Familiefor-ſørgere af den evangeliſt-lutherſke Kirke her i Landet og navnlig deres efterladte“.

Indbyderne var følgende: Th. Amlie, P. Chriſtenſen, Chr. Grøndahl, A. Helland, D. R. Furuſeth, O. P. Moe, A. Tønneſ og M. J. Weſtring.

Ved kongelig Reſolution af 8de Marts 1856 blev Fundaſen meddeſt naadigſt Kon-firmation.

For Tiden udgjør Kapitalformuen Kr. 18,953.

For Kr.ania Stift Kr. 293,200, Kři-

stanssands Stift Kr. 915,400, Bergens Stift Kr. 367,400 og Trondhjems Stift Kr. 319,200. Legatportionerne, der varierer mellem 20 og 25 Kroner (dog saa, at enkelte trængende kan erholde indtil 4 Portioner), uddelles hvert Aar paa Huges Fødselsdag 3die April.

Centralstyrets Form. er Stiftsprovst Gustav Jensen og dets Kassierer er Hr. Ingeniør Chr. Sundt.

Kassererne i Christianssand, Bergen og Trondhjem er henholdsvis: P. J. Moe, A. Helland Madsen og Dycke.

Taknemlige Nordmænd har før vist, at de forstaar at hædre sine store Mænd, ogsaa de, som i Livet høstebede mest Naastjønnele.

Hans Nielsen Hauge staar som en af Norges merkelligste og bedste Mænd.

Under hele sin selvopofrende Virksomhed blev han af sit Fædrelands Øverste Lønnet med den bitreste Utaf. De vidste ikke, hvad de gjorde.

Et rigt Hans Nielsen Huges Legat, kanke med noget udbuede Legatbestemmelser, vil yde et vægtigt Bidrag til at gjøre hans Navn og Minde æret og velsignet.

J. Heimbeck.  
„Kr. Ugeblad“.

### Kassereren spurgte.

Kassereren paa den Komite, som forestaar Arbeidet med at faa istand Billeder af de tre Pionerprester, spurgte os her om Dagen, hvor meget vi havde faat ind i Pengebidrag til dette Viemed. Vi maatte som sandt var sige, vi ikke havde faat en eneste Cent. Vi blev da enige om, at vi igjen skulde nævne denne Sag i „Budbæreren“. Der burde nu være saamange Benner af samle Elling Gieson og hans Banebryderarbeide blandt Ellingianerne og Hugianerne, at de kunde bekoste hans Billedet malet og opbevaret for Efterlægten. Redskriveren af dette har vist ikke mere med denne Sag at gjøre end enhver anden iblandt os, men hvis alle skulde tie, trække sig tilbage, og intet gjøre, hvor blev der saa af vore Mindesmærker, vor Historie og vort alt? Et hundrede

Aar efter at en kristelig Banebryder er død og hans Ben hensmudret i Graven begynder man for Alvor at tænke paa og tale om, hvad Manden var for sin Samtid og for Efterlægten. Se til Eksempel, hvad man nu har at sige om Hauge, nu er man snart enige om, at det var et Herrens Vidne og stort Redskab til at fremme det gode baade i timelig og aandelig Henseende, men han er vel ikke den eneste det gaar saa med. Men hvorfor begynder vi ikke lidt før at vise vor Naastjønnele og Taknemmelighed for gode Mænd og godt Arbeide, som de har udført? Men dette bærer nok udenom Teksten, men vi har en næsten uimodstaelig Lust til at pege paa saadanne Forholde.

Det var Penge til Pionerpresternes Billeder vi skulde bede om. Hvem er den første, som nu vil sende lidt. Falder det bekvemmere saa kan I gjerne sende det til „Budbæreren“ det skal blive baade ret og frit befordret videre. Den rette Kasserer er forresten Pastor N. B. Thvedt i Minneapolis. Men send lidt nu, før du atter glemmer det.

### Erindring og Broderhilsen efter en liden Missionsreise.

Følge Kaldelse fra Bestyrelsen for Iowa Kredts, Huges Synode, har jeg i denne Vinter virket 1½ Maaned. I den Tid var der anvist mig som Birketreds Pastor Knutsons Kald ved Radcliffe og Pastor Eastvolds Kald ved Jewell.

I den Tid holdtes omtrent 40 almindelige Opbyggelser og lige mange Syge- og Husbesøg. Der indtraf i den Tid adskilligt af mindre gunstigt Veir med Snestorm og Iet Veir, saa at det vistnok gjorde sit til, at ikke Møderne altid og allesteds var saa godt besøgte som ønskeligt kunde være. Men ikke saa af Møderne var dog ganske godt besøgte.

Som almindelig under saadanne Reiser blev jeg overalt mødt med broderlig Venlighed, Tjeneste og Gjæstfrihed og haaret som paa Hænderne. Og det er for al denne mod mig ogsaa denne Gang udbiste broderlige

Ventlighed jeg herved af Hjertet siger Tak. Tak! At nævne alle disse „tjenende Aander“ heri vil for Rummets Skyld ikke gaa an.— Jeg har altid synes det, at jeg overalt paa mine Reiser i Herrens Tjeneste har mødt en ganske stor og ufortjent Opmærksomhed og tjenende, broderlig Hjælp, og nu da Aarene tager til at blive ret mange for mig og Manddomskraft svinder efterhvert, sætter jeg fordoblet Pris paa al den Godhed Gud viser mig gennem sine Børn.

I en liden Beretning som denne at udtale sig om den mere aandelige Side af Virksomheden med Guds Ords Forkyndelse, er blevet mig mer og mer betænkelig; thi deri vil saa let indblande sig en ikke altid ren Beskræbelse for at vinde Popularitet iblandt Kirkefolkets Flertal.

Er der noget godt udført gennem Vidnesbyrdet jeg fik Lov til at frembære, da maa jeg komme ihu, at det er Gud alene som gjør Gjerningen og som tilkommer al Takken og Berømmelsen derfor.

Dog kan det nævnes, at der særlig i Pastor Knutsons Kald i flere af Menighederne viste sig at foregaa en ikke liden Vækkelse. De bedendes Antal syntes at være mange der. Ikke saa at jeg kan tilregne nogen Andel i det velsignede Arbejde der. Nei langt ifra. Stedets Prest i Forening med den kjendte „gamle Brække“ havde flittigt arbejdet der i lang Tid forud med Vækkelsesmøder, der syntes være i høi Grad velsignede af Gud. Jeg var jo tilstede der en kort Tid, og maa kun anse mig som et femte Hjul til Vognen i den Gjerning der. Ved en god Vedelse og fremdeles stadigt Arbejde vil vi haabe, at denne Vækkelse vil ved Guds Naade komme til at bære megen Frugt for Tid og Evighed.

Men vi stakkels Arbeidere har blandt andet at lære og studere vel Apostelen Pauli første Brev til Korintierne 3die Kapitel fra Begyndelsen til Enden, og betænke vel, at ved Ildprøven, som kommer i sin Tid, vil det aabenbare sig, om der er bygget med Guld, Sølv og dyrebare Stene eller med Hø og Straa.

Paa broderlig Anmodning af Pastor

Oferlund ved Frost i Minnesota havde jeg en liden Privatreise op til ham og 2 af hans Menigheder. I de Dage jeg tilbragte i Bethania Menighed var Veiret ogsaa noget ugunstigt for Folk at tage ud til Møderne i Sne, Snestorme og Kulde. Men desuagtet indfandt der sig dog oftest flere end venteligt var, og ved et 3 Dages Samtalemøde i Elmore kom der ret mange sammen uagtet Menighedsfolket for det meste lever spredte langt udover Prærien. Mødet var meget godt og velsignet. Foruden Stedets Prest og Pastor Duea i Blue Earth deltog fire Lægebrødre. Vær kjerligst takket haade Prestefolk og alle andre som imødekom mig med Velvilje og Tjeneste! Gud velsigne os i Kristus Jesus med al aandelig og timelig Velsignelse, saa vi alle kunde findes igjen i de fulde endte retfærdiggjortes Menighed heroventil!

Ederes ringe Broder og Ven

Jens Stueland.

#### Kjerligheden hærer ikke Nag.

Da Missionæren Lacroix en Aften predikede i et Bazar-Kapel i Kalkutta, oversaldt en fanatisk Hindu ham bagfra og vilde knuse hans Hoved med en ijernbeslaaet Rulle; men Gud lod i samme Dieblis Missionæren vende sig lidt til den ene Side, og Slaget traf Skulderen i Stedet for Hovedet. Folk sprang op, greb Gjerningsmanden og roabte paa Politiet. Men Lacroix holdt dem tilbage, fremstillede Hinduen for de forsamlede og tiltalte ham derpaa med den største Sagtmodighed: „Du har vistnok tænkt paa at slaa mig ihjel, og jeg var i min gode Ret, om jeg overgav dig til Øvrigheden, at du kunde lide den tilbørlige Straf. Men den Religion, som jeg prediker, lærer mig at tilgive mine Fiender; for min Religions Skyld tilgiver jeg dig og lader dig gaa“. Og den hele Forsamling, hvorefter de fleste vare Hedninger og Afgudsdyrkere, udbrød i en ustandselig Jubel: „Jesus Kristus har seiret, Jesus Kristus har seiret!“



Religiøst Digt.

Du som har Forladelse  
For din Synd og Kval og Ve  
Har og Fred i Jesu Blod,  
Løb og nu med freidigt Mod  
I den Kamp som venter dig,  
Inden Veien ender sig.

Agt dig, vandre viselig,  
Mange Dine se paa dig,  
Satan ser om han ei skal  
Snart faa føre dig i Fald,  
At han sover ei endnu,  
Sov da heller ikke du.

Verden ogsaa ser paa dig  
Andrer, søger, glæder sig  
Om den finder Grund, o merk,  
Til at smæde Herrens Verk  
Den er skarpsynt og den ser  
Nøie efter, hvad som sker.

Evige Brødre ogsaa se  
Paa os Himmelsvandrere;  
O bedrøv da ikke dem,  
Saar og ei et Jesu Lem  
Brug da ei din Frihed saa  
Andre bort forarget gaa.

Herren Jesus ser paa dig  
Han som tog din Synd paa sig  
Og engang forlod dig alt,  
Skrev med Korsets Blod betalt  
At hans Dine blunder ei  
Ser bestandig efter dig.

Thi han mindes nok den Stund,  
Da han fuld af stor Miskund  
For din Synd lod ofre sig,  
Ja led Korsets Død for dig;  
Tænk og du paa Blodets Magt  
Og bli fast i Naadens Magt.

Hør han hvisker, bliv hos mig,  
Jeg, blot jeg bevarer dig.  
Al din egen Virksomhed  
Hjælper ei til Salighed,  
Hjælper ei i Dødens Stund  
Men da staar mit Fredsforbund.

Kun naar han med Guddoms Magt  
Holder om dit Hjerte Bagt  
Kan du vandre tryk og fri  
Paa den smale Livets Sti,  
Stol da aldrig paa din Magt,  
Men paa Naadens trygge Bagt.

M r s. O. P e d e r s o n .

Protest mod Satan og hans Rige.

(Ved G. J. Mannerud).

Matt. 25, 1—13.

(Indsendt).

Ovenstaaende er af saare stor Vigtighed  
og Betydning for den enkelte af os i Synd  
fordærvede Menneskebørn. Maa Gud i  
Naade forbarne sig over os. Alt er beredt  
og særdigt, bare vi vil tage imod. Jesus  
har lidt og dødt, ja udstaaet de mest uudsige-  
lige Kvaler og Lidelser for min og din Skyld,  
idet han har vore Synder paa sit Legeme paa  
Træet, for at hver den, som modtager ham,  
ikke skal fortabes, men have et evigt Liv.  
Her er netop det afgjørende: enten du vil el-  
ler ikke. Vil du ikke, fortabt, fortabt, evigt  
fortabt. Hvis du vil er der Naade at faa  
idag, Naade idag. I dag er Naadens Tid,  
idag er Gud at finde, idag kan alvorlig Fild  
hans milde Hjerte vinde. Ligeover for alt  
dette staar du til Ansvar. Du staar paa  
Balgets Standpunkt. Vælg Kristus og be-  
hold ham, saa er du lykkelig baade for Tid og  
Evhighed. Mange er kaldte men faa udvalgte.  
Gud har kaldt og draget paa os mangen  
en Gang; vi har derfor ingen Undskyldning  
for vor Synd. Gud kalder os: Tager vi  
ikke imod ham, saa er vi heller ikke iblandt  
de udvalgte. Han har udvalgt os før Ver-  
dens Grundvold blev lagt, havde Fredstan-  
ker med os, idet han sendte os sin Søn, som  
tog vor Stikkelse paa og blev os lig, undta-  
gen i Synd. Gud er en fortærende Fild imod  
Synd og al Urenhed, derfor maa vi sige Far-  
vel til Synden under alle dens Stikkelser.  
Det synes saa vanskelig for mange at rive sig  
løs ifra disse Hindringer og Baand, men  
uden at vi fornægter alt det os kært er i den-  
ne Verden, kan vi ikke blive en Jesu Discipel.  
Mange synes, de ikke kan give sig helt over  
til ham for sine Kameraters Skyld. Men  
Ven, kom ihu, at ogsaa disse er Svøb og skal  
engang stilles ind for Guds Domstol. Naar  
du skal dø og gaa ind i en ukendt Evighed  
kan hverken Venner eller Kamerater hjælpe  
dig et Snug; da maa du forlade det alt. Har  
du ikke modtaget Jesus, din Sjæls Brud-  
gom, her, da er det din egen Skyld, og du

skal i al Evigheders Evighed faa angre det: da heder det forsent, forsent. Evigt forsent! Alt forgiæves. Endnu er Naadens Tid. O, hvor stort! Benyt Anledningen. Jesus staar med aaben Favn og vil modtage dig. Hans Hjerte brænder af Kjærlighed og forbarmende Naade lige overfor dig. Ven, Ven, kom til ham. Vær stille, lyt til hans milde Røst, naar han siger: Søn, Datter, vær frimodig, dine Synder er dig forladte. Da er vi iblandt de floge Jomfruer, som har Olje i sine Lamper tillige med sine Kar. Lampen lyser klart. Hold dig nær Jesus i Ordet og Bønnen; glem for alt ikke Bønnebræden din. Besøg den ofte; det er det eneste Middel, hvorved du kan bevares og Olien i Lampen ikke hentæres. Ser til at ikke nogen Ting hindrer dig fra dette; at ikke nogen Ting lægger sig paa Lampens Bund og tærrer, indtil der bliver et Hul, Lampen begynder at lække, Olien minkes, saa at Lyset bliver svagere og svagere og tilsidst udslukkes. Med andre Ord, der kan være Ting, som gjør at vi, formedelt vor Forsømmelse af Ordet og Bønnen ikke holder os nær til Herren, og saaledes ikke lader os lede og styre af ham, da er vi udsatte for at lytte til Satans listige Anløb, han som er en tusenfuld Kunstner og søger hvem han kan opsluge. Kan saaledes i Uforsigtighed sige noget om vor Næste, som vi ikke burde ha sagt, eller og kaste et ufrjælligt Blik til vore Meddandere imod Evigheden og mange andre Ting, vi er udsatte for, naar vi saaledes kommer paa Afstand ifra Jesus. Disse Ting ligger ofte og tærrer paa vor Samvittighed. Vi mister Frimodigheden til frit ud for Verden at bekjende, at vor Frelser lever. Formedelt denne vor Uhyldighed bliver Lyset ofte svagt. Ser til, at ikke det Lys, som er i dig, er Mørke; hvor forfærdeligt bliver da ikke Mørket! Derfor, Venner, trænger vi daglig og idelig at holde os nær Jesus i Ordet, som er en Lygte for vor Fod og et Lys paa vor Sti. Saa mange som er fødte paany og har Anden til Bant paa, at vi er Børn og Arvinger til det evige Liv, staar her til Ansvar ligeoverfor de ufrelste. Jesus har lidt og dødt; han kalder og drager paa Syndere; intet

staar tilbage fra hans Side. Vi er ofte udsatte for at staa saadanne i Beien med vor Døvl og Bantro. Dersom vi kunde tro, skulde vi faa se Guds Herlighed. Vi skal seire, ja mere end seire ved ham, som har elsket os. Hvad I bede om i Tro, skal vederfares eder. Sjæles Frelse kan vi uforbeholdent bede om, behøver ikke at lægge dette Bilskaar til: Herre, om du vil. Der er ikke noget, han heller vil, end at faa frelse Syndere og gjøre dem til sine lydlige Børn. Frels os, Herre, for dit eget Navns Skyld. Amen.

### Vor Gjenløser.

Jesus, Frelseren, er helt og holdent vor. Han er Konge for os, Prest for os og Profet for os. Hans G u d d o m er vordens Kynde er vort undtømmelige Statkammer.

Hans M a n d d o m er vor med al dens Fuldkommenhed. Os forlener vor naadefulde Herre den uplettede Dyd af en useilbar Karakter; os gir han den fortjenende Kraft af et helligt Liv og skjænker den Løn, han fortjente ved hydig Underkastelse og uafslædig Tjeneste. Han gjør sit Livs rene Klædning til en skøn Skrud for os, de straalende Dyder i hans Karakter til vore Smykker og Juveler, sin guddommelige Sagtmodighed i Døden til vor Berømmelse og Ære.

Han vandret Bedrøvelsens Sti for vor Skyld, og har overladt os uden Indskrænkning de rige Frugter af sit Livs Nøie og Arbejde. Han er nu ligesaa meget vor Eiendom som tidligere, og han skammer sig ikke ved at erkjende sig for „v o r Herre Jesus Kristus“, skjønt han er den høilovede og eneste Hersker, alle Kongers Konge, alle Herres Herre.

Kristus er overalt og i enhver Henseende vor Kristus, som vi i rigeste Maal i al Evighed faar nyde.

O min Sjæl, kald ham da idag ved den Helligaands Hjælp d i n G j e n l ø s e r.

Jeg ved, min Frelser, mand for stedse lever, og at han skal end forblive den han var, mit Skjold, min Hjælp og mit Forvar.

S p u r g e o n.

Paulus Taft.  
(1 Kor. 9, 15—23.)

Der har aldrig været nogen større Sjelvinder end Apostelen Paulus. Det var hans Livs Videnkab at fange Menneſker ind til Kristus Jesus. I Verſtedet vandt han Akvilas og Priskilla, naens de sad og lavede Telte; i Fængſlet vandt han ſin Vokter; hans første Handling i Filippis Gader er at frelse en ung Pige. Sæt ham ombord i et Kornſkib, og han vil vinde mange af Paſſagere og Mandſkabet; bind ham ſammen med en romerſk Skildvagter, og inden ret længe vil Cæſars Palads være gennemtrængt af Evangeliet. Du og jeg kunde ſandſynlig ikke være mere end et Kvarter ſammen med ham, uden at han prøvede paa at vinde os for Frelſeren. Fra By til By, fra Provins til Provins, fra den ene Verdensdel til den anden ilte han med raſtløs Fart, for at han kunde vinde „Frugt“ for Jesus Kristus.

Det Menneſke, der iblandt moderne kristne ſaar mig ofteſt til at tænke paa Apostelen i den Henſeende, vil i Droſken tale med Ruſten om hans Sjæls Frelſe, vil lægge ſin Arm om Bybudets Hals og bede ham gibe ſin Sjel over til Kristus, vil aabne ſig for hver Mand, Kvinde, hvert Barn han møder, ikke fordi han tvinges dertil af nogen Lov eller Følelſe af Pligt, men fordi den levende Rilde ſtedſe vælder frem i hans Indre.

Der var ingen ſtærkere, mere ubevegelig i ſin Hævdelfe af Guds Sandhed, hvor noget væſentlig Punkt ſtod i Fare. Ved en vis Leilighed modſtod han Apostelen Peter, der vægrede ſig ved at ſpiſe med Hedningerne (Gal. 2) og hans Liv er en ſtadig Proſteſt mod Jøderne, der vilde paalægge de nyomvendte at overholde det gamle Ritual i Bevegiſ. Hvor det angik væſentlige Ting, var der ingen, der holdt ſig mere haardnakket til Bogſtab og Tøddel. Men i det uvæſentlige var han helt rede til at gjøre Indrømmelſer, derſom han derved kunde vinde deres Tillid, hvis Sjele han ønskede at vinde for ſin Herre. Herpaa er der et ſlaaende Billede i Ap. Gj. 21, hvor han gav efter for Jakobſ og de andres Overtalelſe og gav efter

for de mindre Forſkrifter med Henſyn til Løſter. Han havde længe følt, at Templet ſkulde erſtattes af Kirken, og at Jagttagelſen af Løſter og andre Paalæg i den levitiſke Lov nødvendigviſ maatte vige for Herrens Sags ſtraalende Herlighed. Derſom nogen havde hævdet, at diſſe Ting var nødvendige til Frelſe, vilde han ſultud have nedlagt Proſteſt, men var Sagen uvæſentlig, var han helt villig til at blive ved det gamle med det for Die at gjøre ſin Stilling i Jeruſalem mere holdbar. Naar han derfor ſiger, at han blev „alt for alle“, for at han kunde vinde nogle, betyder det ſimpelthen, at han var rede til at give efter i uvæſentlige Ting og at føie ſig efter andre, ſaa vidt ſom muligt, uden at ofre Principerne. Heraf ſkal vi lære at komme i Berøring med Menneſker paa ſaa mange Punkter ſom mulig, at viſe dem Sympati i deres ſæregne Viemod og Smag og gaa en, ja to Mile med dem, naar vi tilſidſt kan ſaa dem til at give ſig op til Herren. Det er gennem vaagen, menneſkelig Sympati, vi ofte ſaar Held til at vinde Folk for Gud.

Et af de Punkter, hvor Paulus var villig til at gjøre Indrømmelſer, var Betalingen for Arbeidet i Herrens Tjenefte. Han hævdet, at han havde fuld Ret til at tage Vederlag i Penge for ſin Gjerning; men han var i høieſte Grad bange for, at han derved ſkulde vække Fordom hos ſine Tilhørere og lede dem til at tro, at han blev drevet udelukkende af Pengehenſyn; og derfor beſlattede han, at han ikke vilde bruge ſin Ret i Evangeliet, men underholde ſig ved ſine Hænders Gjerning.

Paa den Maade, ſom paa mange andre, beſtræbte han ſig altid for at holde ſit Begeme i Tømme og fornegte ſig ſelv, at intet ſkulde hindre ham i at være „en god Jezu Kristi Tjener“, at hans gode Herre ikke ſkulde kaſte ham tilſide ſom et ſløvt, unyttigt Redſkab.

F. B. Meyer i „Kr. Ugeb“.

En Ven i Sandhed er den, ſom paa en venlig og oprigtig Maade gjør dig opmærkſom paa dine Feil uden at udbasunere dem.



### Den gjerriges Afguderi.

Guld er de kristnes Gud, sagde de vilde Folk i den nye Verden, da Spanierne saa omhyggeligt spurgte efter det amerikanske Guld. Du jager kun efter Guld. Har du Guds, saa har du Mod; thi din Gud lever; taber du dit Guds, saa taber du dit Mod; thi din Gud er død. Sig mig, er ikke Guldet din Gud? Hvem du giver dit Hjerter, ham gjør du jo til din Gud. Naar dit Hjerter med al sin Tillid, Kjærlighed og Glæde hængiver sig til Pengene, er da ikke Guldet din Gud. Du skulde gaa til Kirke for at høre Guds Ord til din Trøst; men du blir hjemme, fordi der er en Stilling at tjene. Sætter du ikke da Guld over Gud? Gjør du da ikke Guldslumpen til din Trøst? Du søger ved Banden, Løgn og Bedrageri at berige dig. Hvad taber du? Gud og hans Naade. Hvad vinder du? Et lidet Stykke Guld. Har du ikke da Guld kjerere end Gud? Du har syndet, Guds Naade er tabt, og dog ser jeg dig ikke at græde nogen Daare over din Synd. Du har lidt Tab og er nærved at forgaa af Græmmelse. Er da ikke Guld din Gud? En Lazarus kommer for din Dør, han er hungrig og ønsker kun at møttes med de Smuler, der falder fra dit Bord. Du siger, Gud trøste dig; men giver ham ikke en Stilling. Er da ikke en Stilling dig kjerere end Gud? Hvad gjælder det? Har du Gud i den ene Haand og Stillingen i den anden, mon du ikke hellere lader Gud fare end Stillingen? Hvoraf kommer det? Guld er din Gud. O, at du var forbandet med dine Afguder og Skarn, med dit Guld. Hør hvad Luther skriver herom: „Hvorledes gaar det til, at Gjerrigheden allermest kaldes et Afguderi, og andre Synder ikke? Jo, det sker til stor Skam for os, fordi Guldet er vor Gud, som vi tjener og forlader os paa; men som dog hverken kan opholde os eller redde os, ja selv hverken kan gaa eller staa, som hverken hører eller ser, hverken har Kraft eller Magt, hos hvem der hverken er Trøst eller Hjælp. Det er en skammelig, hæslig og afsmægtig Gud, der ikke engang kan hjælpe nogen af med en

Byld, ja som end ikke formaar at bevare sig selv. Der ligger den i Kisten og lader sig pleie som en kraftløs, død Ting. Hvo, som har den, maa Dag og Nat se til, at ikke Tyve stjæler den eller at den paa anden Maade bortkommer. Fy dig, du afsmægtige, du døde Gud, som ikke kan hjælpe mig det ringeste, og dog er du saa kræsen og kostbar, lader dig pleie paa det herligste og forvare i store Kister og med store Laase! Bestaar en saadan Skat i Klæder, saa maa man beskytte dem for den allerringeste lille Orm, for Møllet, at den ikke skal fortære den. Væggene burde spytte paa os, at vi mere tro paa den Gud, som Møl æder og Rust fortærer end paa den Gud, som skaber og giver alt, Himmel og Jord og alt, hvad deri er. Andre Synder sker dog saaledes, at Mennekket benytter Skabningen og har Kjødets Lyst deraf; men i Gjerrigheden maa Mennekket pine og plage sig selv med Sorger og har ingen Nytte deraf. Der ligger Pengene i en Hob og lader sig tjene, og Pengepugeren, der har dem, tør ikke tage fat paa dem eller til sin Fornøjelse bruge dem. Saaledes gaar det dem, som tjener denne Afgud. Den sande Gud tjener dog villigen Folk, saaledes gjør Mammon ikke, han vil ligge stille og lade sig tjene. Hvo, som ikke bliver rød af Skam over dette Afguderi, han har en Pande af Jern. Gud skal være min Herre, Pengene min Tjener, hin vil jeg lyde, disse vil jeg befale; hin vil jeg hænges ved, disse vil jeg foragte. Lad dig raade, min kristen, og følg. Gud blir hos dig, naar Guldet forlader dig.

### En liden Missionsven.

For mange, mange Aar siden fortalte min Far mig følgende, meddeler R. B. Artaxærder i „Bymissionæren“:

Da jeg var en liden Gut paa syv otte Aar boede vi i en af de vakreste Bygder i Trøndelagen. Min bedste Ven hed Anut og var eneste Søn paa Nabogaarden, der var flere Gange saa stor som vor.

En Dag, jeg var buden did, fulgte jeg

med Knut op paa Gæsteskammeret for at se paa hans nye Skatol, som hans Forældre netop havde foræret ham. Alle Stuffer og Klaffer blev aabnet, baade de hemmelige og de aabenbare—alt undtagen en, skjønte jeg, og jeg bad Knut om ogsaa at aabne den.

„Nei“, svarte han, „det er den eneste Ting, jeg har, som du ikke faar se. Det er bare Mor, som ved om det“.

Lidt nysgjerrig var jeg, men mere saaret over, at Knut kunde ha nogen Hemmelighed for mig; det var saa rent ufattelig. Jeg tror, jeg næsten var paa Graaten, og det mærkede han.

„Kanské du faar se det alligevel“, sa han, efterat han havde betænkt sig lidt. „Men du maa aldrig fortælle om det til nogen, ikke til din Mor engang“.

Nei, jeg skulde ikke sige det til Mor engang; „ikke engang til Mor, da skjønner du, det er fast“, sa jeg, og med stort Alvor tryktede vi hinanden i Haanden.

Spændt stod jeg og ventede, til han tryktede paa en liden, usynlig Hjær, og en Klaf faldt ned. Derindenfor stod en nydelig, liden dreiet Træskaal med nogle Sukkerbiter i.

„Er det noget at holde saa hemmelig?“ spurgte jeg skuffet.

Men da begyndte Knut at bli saa underlig blank i Dinene og skjælve saa beshynderlig om Mundvigterne, at jeg forstod, det havde gjort ham rigtig ondt.

Angerfuld tog jeg ham om Halsen og bad ham om ikke at være saa bedrøvet; men jeg la til, at jeg ikke kunde skjønne dette, om han ikke vilde forklare mig denne Hemmeligheden.

Jo, Forklaringen kom.

Hver Søndag fik han baade Morgen og Eftermiddag Kaffe med to Sukkerbiter til. Længe havde han studeret paa, om han ikke kunde vinde noget, som var rigtig hans eget, og som han kunde gi til Missionen, ligesom han saa sin Mor gjøre, naar hun fik Østepenge, som var hendes egne, da la hun altid en del af dem i Missionsbøssén. Han havde ogsaa bedt Gud om, at han maatte faa noget. Men Penge havde han aldrig eiet, og det var jo Penge, der maatte til.

Saa var det en Juledag, da han sad og drak Kaffen sin, at det med et kom for ham: Hvis Mor vilde kjøbe alle Sukkerbiterne mine, saa saar jeg Penge til Missionen. Om Avelsen havde han spurgt sin Mor, og hun var straks villig, gav ham den fine Træskaalen at samle i, og lovede ham tolv Skilling (40 Øre) hver Gang den var fuld.

„Og nu“, fortalte Knut, „nu har jeg havt Skaaalen tre Gange fuld og er begyndt at samle for fjerde Gang. Og ved du, imellem gir Mor mig tre Biter, saa den skal snart bli fuld igjen“.

Det var som Glæden straanke ud af ham og gjorde det lyst omkring ham, enda det var begyndt at mørkne imod Avels.

Jeg kunde ikke sige et eneste Ord. Det var den første Missionsprediken, jeg fik. Siden har jeg hørt mange. Men ingen af dem har talt saa stærkt til mig og gaaet saa dybt i mig som denne, og ingen mindes jeg heller saa levende. Det var af de Frø, som eiede Liv og maatte faa leve videre, der det blev lagt.

### Kristi Kjerligheds Magt.

Da Pastor Moorhouse holdt Møder i et Grubedistrikt kom nogle af Arbejderne og fortalte ham, at „den værste Mand i hele Bygden“ Astenen forud havde været og hørt paa ham. „Han kom paa Mødet“, sagde de „men han syntes ikke de prekede rigtigt, for de havde kun talt om Kristi Kjerlighed og det, mente han, duede ikke for forbrutne Grubearbejde. Til dem maatte man tale ryttende og skæke dem op, det var det eneste som kunde nytte noget. Derfor vil han heller ikke komme til Møderne.“

Moorhouse ventede naturligtvis ikke at faa se „det værste Menneske i hele Bygden“. Men samme Aften kom alligevel Manden og satte sig lige foran Presten med Dinene ufravendt rettet paa ham, og om lidt begyndte store Taarer at trille nedover hans Kinder. Presten havde ogsaa denne Gang kun talt om Kristus, om hans Kjerlighed til Syndere og om hans Død for dem. Efter Preke-

nen ventede Manden paa Presten og vilde tale med ham og det varede ikke længe før han raabte: „O Herre, frels mig, jeg er et fortabt Menneſte! Jesus, forbarm dig over mig!“ Den Aften blev han et nyt Menneſte, og ſiden har han preket Evangeliet overalt, baade nede i Gruberne og oppe paa Jorden. Han søger beſtandig at vinde Sjæle for Kristus, thi Kristi Kjerlighed tvinger ham, har ganſke indtaget hans Hjerte. Hvad ingen anden Preken, om end aldrig ſaa kraftig, havde udrettet paa „den værſte Mand i Bygden“, det udrettede den ſimple Tale om Kristi Kjerlighed og Død for Synderes Frelſe.

Og denne Preken har altid den ſamme Kraft.

#### Kampen mellem de kristne og Verden.

„Et Sagn fortæller, at det romerſke Senat, da det hørte om Underne i Judea, beſluttede at yde Kristus guddommelig Tilbeſeſſe. Men Keiſer Tiberius ophævede igjen Beſlutningen, da han hørte, at han vilde tilbedes alene“.

Her ſer vi den dybe Grund til Kampen mellem de kristne og Verden. Den kristelige Religion gjør ingen Indſkrænkning i Menneſkets Forbud, men lader enhver Samvitighed fri, kun anſvarlig for Gud. Og dog har den ingen Tolerance for falſk Være og indgaar intet Forlig med Vildfarelſen. Den tror ikke, at denne ene Form af Sandheden kan være ligesaa god ſom et Duſin andre, den tror, at det er S a n d h e d e n, ſom er aabenbaret i Kristus. Vi tror ikke paa mange Veie til Himmelen; thi vi ved, at der kun er en. Vi indrømmer ikke, at der kan være to Grundvoldſe for Troen; thi vi ved, at Kristus er den ene og eneſte Grundvold. Kristus er ikke en blandt mange Frelſere, han er Menneſkeſlægtenſ eneſte Frelſer. Der gives kun en Sandhed, og hvad der ikke ſtemmer overens med den, er Løgn.

J mit Hjerte, kære Herre Gud, har før regjeret mange Herrer; men nu ſkal dit Navn alene herſke derinde. Hjælp mig til det, Herre, ved din egen Mand!

(Søndagsbl.)

#### Fra Samtalemødet ved Swan River, Flathead, Montana.

Følgende Andbydelſe af Hauges Benner ved Swan River (beſjendtgjort i „Budb.“) blev der afholdt Samtalemøde den 19de, 20de og 21de Mars. Vi ventede, at baade Preſter og Lægsfolk vilde benytte Anledningen til at aflægge os et Beſøg og deltage i Mødet paa ſamme Tid, ſom de kunde have Interæſſe i at beſe Flatheaddalen; men—vi blev ſkuffet. Det ſaa nokſaa miſtrøſtigt ud at begynde Mødet med en Preſt og nogle ſaa Sjæle, da vi havde beregnet et ſtort Møde. Dog ſkal vi ikke glemme to Benner fra Kalifſpell, Raſſ og Berland, ſom beſøgte os og bivaanede hele Mødet; det var ikke til ſaa liden Opmuntring, da ogſaa Br. Berland var rigtig ſlink i at deltage i Samtalen. Ja, tak Benner, for at J kom! Det var nu egentlig Kjernepunktet, jeg ſkulde have fremhævet. Vor Gud er en forunderlig Gud; han gjør ofte meget af lidet og ſtore Ting af intet. Han behøvede ikke 32000 Mand i Gideons Hær til at jage Midianiterne; men han lod Gideon udvælge 300 Mand, det ſkulde være nok. Saa begyndte vi vort Møde med det Haab, at vor Herre kunde nok lægge ſin Beſignelſe til, ſelv om det syntes ſmaat Stel, og vi blev heller ikke ſkuffet. Det var opmuntrende at ſe det gamle Skolehuſ, ſom vi har indrettet til Kirke blev fyldt de to ſidſte Dage, og flere Lægmænd deltog i Samtalen.

Paſt. A. H. Trygſtaad indledede Emnet om Sakkæus, Luk. 19, og ſiden blev fremſagt Vidneſbyrd af flere om Synd og Naade, iſær blev der pegt paa de forſkjellige Hindringer, ſom ſtiller ſig iveien for Sjæle, der kommer til Alvorſtanke. Sakkæus brydde ſig intet om, hvad Folket vilde ſige—om de vilde ſpotte ham og holde ham for Nar; han havde beſtemt ſig paa at ſaa ſe Jeſus, koſte hvad det vilde.

Paſt. Trygſtaad talte kraftige Sandheder med Liv og Varme, ſaa det ogſaa begyndte at blive varmt i Forſamlingen, det vil ſige: Guds Mand fik røre ved Hjerterne, ſaa der var nok dem, der ønskede, ligesom Sakkæus,



at faa se Jesus; men om de kunde trænge igjennem Hindringerne, det ved alene Gud; thi Hindringer er mange, gjør Modstand min Sjæl; Satan ei Raaden dig under. Dog haaber og tror vi, at Mødet blev Sjæle til Velsignelse, og vist er det, at Herrens Aand var nærværende paa en følbart Maade, saa vi blev velsignet i rigere Maal end vi havde ventet.

Søndag havde vi Festmaaltid ved Herrens Bord. Dette Møde var det første i sit Slags paa dette Sted, og det var nok ligesom Festdage for de herboende gamle Haugeanere. Saa skal Herren have Tak for sit Raadebælg; han har endnu Fredstanker med os.

A. A. W o l d s t a d.

### Lars E. Rutlin død.

I Markus 13, 35 læser vi: „Derfor vaager; thi I vide ikke, naar Huset's Herre kommer, om Aftenen, eller ved Midnat, eller ved Hannegal eller om Morgen.“ Sandheden af disse Ord fik vi erfare her i Stoughton den 24de Mars idet Lars E. Rutlin døde pludselig og uventet. Da vi hørte det vilde vi neppe tro det; thi han havde arbejdet som vanligt Dagen forud. Han var paa Apotheket hos D. D. Melaas Tirsdagsaften og kom hjem som vanligt og satte sig til at læse „Gæseren“ „Bibelen“ og „Sangbogen.“ Omkring Kl. 12 Midnat vaagne de hans Hustru ved at nogen sukke saa tungt. Hun stod op og kaldte paa sin Mand, men intet Svar,—Døden var allerede indtraadt. To Læger blev tilkaldt, men kunde kun konstaterer, at han var død af Hjerteslag. Dødens Engel havde allerede udført sit Erinde.

Siden 1871 har Hr. Rutlin arbejdet som en af de dygtigste Druggister i Stoughton. I ham mistede vi en af vore bedste Borgere, og en af de dygtigste Kirkemedlemmer, en ivrig og tro Søndagsskolelærer. Han har i over 30 Aar arbejdet uden at miste en Søndag undtagen naar han var borte fra Byen.

Savnet er stort for os alle, men allermest for hans Familie; thi han var stille og elskværdig som faa i Hjemmet. Han hviler

nu efter endt Dagværk, og ingen af os misunder ham Hvilen, hvor saart og tungt end Savnet er.

Hvor godt det vilde være om vi alle naar vi hyder hinanden Gudnat kunde gjøre det med Tanken paa, „maaske paa Jorden vi mødes ei mer.“

Under stor Deltagelse foregik Begravelsen Lørdag den 27de Mars Kl. 2 i „Vor Frelsers Kirke“ hvor undertegnede talte paa norst og engelsk. Mange pene Blomster blev lagt paa Baaren af hans mange Venner. Godt er det at lægge Blomster paa Baaren, men enda bedre er det at strø Blomster paa hinandens Bei medens vi lever.

Lars E. Rutlin var født i Sogndal, Norge 29de December 1840 af Forældrene Britha og Lars Larsson Rutlin.

Var ægteviet til Martha Gundersen den 31te Mars 1870. Kom samme Aar til Kongsengen, Wis. Bosatte sig i Stoughton 1871 som Druggist hvilket Fag han lærte i Norge.

Onsdag den 24de Mars døde han i en Alder af 68 Aar, 5 Maanedes og 23 Dage. Ægteskabet var velsignet med 7 Børn af hvilke 5 er gaaede forud. To Børn, Mrs. Frank Gaulke og Lars samt hans Hustru og 2 Søstre i Nebraska, Mrs. Quam og Miss Rutlin, sørger over Tabet af en kjerlighedsfuld Fader, en sjelden omsorgsfuld Husbonde og en kjer Bror. Fred være med hans Støv, velsignet være hans Minde.

Shvad jeg siger eder siger jeg alle: Vaager.

S. J. L.

Ned, en gammel Neger, var glad paa Zulede'en. Han sang sine Zulelange ude i Haven over det glade Budskab: „Ds er idag en Frelser født“. Nogen sagde til ham: „Du synes at være vel tilmode idag, Onkel Ned“. „Ja, Masia“, svarede Negeren, jeg havde just en Tanke, som jeg glædede mig saa meget ved“. „Nu, hvad var det for en Tanke?“ spurgte han. „A“, sagde Onkel Ned, „jeg tænkte just saaledes: Derfom de Zulemuler, som i dette Liv falde fra vor Herres Bord, er saa gode, hvorledes vil det først blive, naar vi kommer til at sidde ved det fuldt dækkede Bord.“

## Kinamissionen.

### Secundære Missionsmotiver.

Uddrag af Missionær D. R. Wolds Foredrag ved den luth. Missionskonference i Minneapolis den 15de Mars 1909.

Missionsmotiver er rettelig inddelt i primære og secundære. Af primære kan nævnes:

1. Sjælens Trang til Frelse og en Frelser.

2. Verdens ynkelige Tilstand og Rød som er et høit Raab om Hjælp.

3. Matt. 28: 18—20. Kristi store Missionsbefaling som er for den kristne det altomfattende Motiv.

Af secundære eller underordnede er der mange. Vi skal kun nævne og forsøge at tilknytte nogle.

#### 1. Commercielle Motiver.

Der er hos mange ikke liden Frugt for, at Hedningerne skal blive Gjenstand for mere Omfarg end vort eget Folk. Disse ser med Bedrøvelse paa, at vore Midler i Missionen skal sendes ud af Landet, medens saa mange og store Gjøremaal hjemme mangler fornødne Midler.

Ingen fandt Missionsven underburderer Gjemmekravene paa Midler og kristelige Mænd og Kvinder. Der er altid Plads for mere Midler og flere Arbeidere for Kristendommens Fremme i vor egen Midte.

Spørgsmaalet er dog dette: Hvis vi ikke befattede os med Hedningemissionen vilde Bidragene til Arbeidet hjemme forøges med de Midler, som nu sendes ud til Hedningerne?

Al Erfaring synes at vise det modsatte.

Der hvor Hedningernes Frelse ligger Folk paa Hjertet, der er deres egen og egne Frelse ogjaa magtbaaliggende. Forøg Missionsinteressen, forøg Missionsbidragene og Interessen i kirkelige Dined hjemme vokser. Lad Missionsbivoren kjolne og Missionsbidragene standse og Interessen for kirkeligt Arbejde hjemme skal ogsaa blive mindre.

Men Missionsvirksomhed er lønnende. Den betaler sig. Det kostede Kristenheden

\$1,200,000 at evangelisere Sandwich Øerne. De Forenede Staters Handel med disse Øer beløber sig til \$58,000,000 aarlig.

Den aarlige Nettofortjeneste paa denne Handel er lige stor som hele det første Udlæg \$1,200,000.

Mænd som ved hvorum de taler paa staar at England i Handel faar igjen 10 £ for hvert 1 £ anvendt til Mission.

I Washington vurderes en Immigrant for \$800 for vort Land.

England angiver at en Missionær til Sydhavssøerne er værd \$10,000 aarlig.

Det kostede de Forenede Stater \$120 at opholde en hedenst Dakotaindianer. De samme Folk kristnet kostede Regjeringen \$7.80 pr. Individ. Vor Handel med China i de sidste ti Aar er steget fra \$6,921,933 til \$53,453,385 pr. Aar.

Har Missionærerne nogen Andel her? Tænk efter lidt hvad 18591 Missionærer, enhver af dem et levende Avertissement, betyde for Verdenshandelen!

#### II. Videnskabelige Motiver.

I 1842 kom nogle engelske Emigranter fra Red River Feltet til Walla Walla i det daværende „Oregon Territory.“

De sagde: „Nu kan Amerikanerne plystre. Dette Land skal blive vort.“ Dr. Whitman, en Missionær, hørte disse Ord og forstod hvad de vilde betyde for de Forenede Stater.

Overladende sin Familie til nogle methodist Nabomissionærer, og til Trods for, at det var senhøstes, krydsede han Bjergene og reiste helt til Washington.

Her opstegte han Daniel Webster som da var Statssekretær og fremsførte sit Grinde for ham.

Webster svarede: „Det er mig fortalt, at man ikke kan komme over Klippebjergene med Bogn. Landet vestenfor er unyttigt for os. Jeg staar just i Begreb med at bytte bort hele Strøget for værdifulde Fiskerettigheder ved Newfoundland Kysten.“

Dr. Whitman gik til President Tyler og fremlagde Sagen for ham. Tyler sagde: „Dr. Whitman, jeg tror dig fordi du er Missionær. Tr. Staten skal ikke blive underskrevet.“

Var det uden geografisk Betydning at Missionæren Livingstone ved sine Reiser satte Korsets Mærke paa Verdensbølen Afrika?

Det var nogle Opdagelser af Dr. Kropf som muliggjorde Speke og Grants Opdagelse af Nilflodens Udspring.

I Philologi, Ethnologi og Archæologi hvem vil ikke anerkjende Missionærernes Andel?

Darwin i sin Bog „Researches in Natural History and Geology“ taler meget anerkjendende om Missionærernes Arbejde for Videnfaben.

Agassiz siger et Steds: „Vi skulder Missionærerne meget for deres intelligente Jagttagelser af Fakta. Vi maa stole meget paa deres Hjælp for Videnfabernes Fremme.“

Vigelandes taler The Smithsonian i „Contributions to Knowledge“ XVII meget anerkjendende om Missionærerne.

III. Missionens refleksive Indflydelse paa vor Aands Liv.

Diamanter libes i deres eget Støv.

Menneskets Tankeevner stimuleres og skjærpes ved at komme i Berøring med andres.

Omtrent en Halvdel af Verdens Befolkning er vantundig.

Er det troligt, at denne Halvdel er mindre begavet end vor?

Tænk hvilket Tab for Verden! Tænk hvad vilde vindes ved at faa et saadant Tillæg til vor aandelige Arbeidskraft!

Alle medgiver at Hinduerne er Kjæmper paa den abstrakte Tænkningens Omraade.

Japaneernes Gane til at efterligne og lære er aldeles enestaaende i Verdenshistorien. Kineerne er Verdens flittigste og mest økonomiske Folk. Er det rimeligt—er det tænkeligt at disse Folk ikke har noget vi kan lære af dem?

Japaneerne har alt vist paa flere Omraader, at de har naaet længere end deres Lærere. I deres sidste Krig var Dødeligheden forarsaget ved Sygdom reduceret til en og en femtedels pr. cent.

I europæiske og amerikanske Krige har Dødeligheden paagrund af Farsotte og smittomme Sygdomme været 80 per-cent.

Naar denne storartede Missionsbevægelse som nu foregaar er over, fordi Maalet, Verdens Evangelisation, er opnaaet, skal Vestens Folk finde at de kristne som nu er Lærere selv er bleven undervist og indviet i Sandheder hvis Tilbærelse de aldrig anede.

## CO-EDUCATION AT RED WING SEMINARY.

I have been very much interested in the discussion pro and con of co-education at Red Wing Seminary and I cannot refrain from expressing some thoughts on the subject. Being a woman it is but natural that I should be interested in the higher education of women. To begin with, I wish I could impress upon our people the fact that it is not a question of whether our young women shall be educated but whether we shall be privileged to educate them. Don't delude yourselves a moment with the thought that the cause of higher education for women will suffer in the least by whatever the decision may be concerning co-education at Red Wing Seminary. Normal schools, Universities and Colleges everywhere open wide their doors and eagerly welcome our Norwegian Lutheran young women with christian training, their studious habits, their earnest purpose and their splendid physique. I repeat—it is only a question of whether we shall be privileged to educate them. To those interested only in education as such it may seem a little strange that we should wish to go to trouble and great expense in trying to match the product of our present educational system by one of our own making, for this product is very cultured, erudite and cosmopolitan. We think however, that an education that has no element of christianity in it is often worse than no education at all. Hence we cheerfully pay the taxes imposed by the state educational system and besides take up the heavier burden of providing a system of our own that shall fit our children—not only for time, but for eternity. And is it strange if we are alike concerned about daughters and sons?

We are deeply grateful to God for the beautiful christian spirit that emanates from Red Wing Seminary. We are grateful too for the noble, consecrated workers who have probably rejected the thought of larger and more remunerative fields of action in order that they might lead our children—not only up the steep and rugged road of learning, but also up the strait and narrow way. Is it not a little strange that we have not a long time ago thought, and thought seriously, of permitting our girls to benefit from this influence? I admit that it is safer to give a girl a purely secular education than a boy, but on the whole it is not the safest plan in either case. Let us concede then that it is well to educate our girls in our church schools.

The next question is—what church schools? I cannot resist a deep feeling of



gratitude for the growing spirit of brotherhood and unity among the laity when I hear of instances of girls born and reared in Hauges congregations frequenting in numbers Concordia, St. Olaf, Lutheran Ladies' Seminary, Canton and Waldorf. But after all it is quite natural after the fathers and mothers have labored and sacrificed in order that an institution might be supported in which their special view of the teachings of the Bible may be taught and perpetuated that they desire to reap the benefit quite as much for their daughters as for their sons. You say that we have one co-educational institution. True—but I am proud to say that very many of our young women are no longer satisfied with merely an academic education and are anxious from the very beginning to enjoy the quality of instruction obtainable at an institution that offers a college course. The suggestion that in the event of co-education the theological department ought to be separated from the other departments seems to me to be prompted more by egotism and arrogance than by a christian spirit of helpfulness and a clear insight into the real need of our young women. Many noble women who have heard the call in Matt. 9, 38 are filled with a great desire to consecrate their lives to the service of the Master as deaconesses, missionaries and teachers. Would it not be both considerate and economical to allow them to pursue their studies in religion with the theological professors? It may amaze some one for a moment, but I affirm that I have often, aye very often, felt the need of a course in theology even in my profession as a mother. Children ask wonderful questions and fortunate is the mother who is intellectually and spiritually equipped to answer them.

The author of the insinuation that the coming of the young women to Red Wing Seminary will lower the moral tone of the institution, cannot be very well acquainted with the kind of womanhood that is reared in the beautiful Lutheran homes that abound in the Northwest. I challenge the world to produce a more splendid type mentally, physically, spiritually and morally. The purity of a nation has from time immemorial been entrusted for safe keeping to its women. Has Hauges Synod any cause for fearing to do likewise?

It has further been suggested that Universities and public schools are about to abolish co-education. This remedy for immoral conditions will undoubtedly prove about as effective as to prune a cancer. What is the root of the evil? God is kept out and Satan let in.

What motive can there be for clean and righteous living when we eliminate God? Let God into the home, the school and the state and virtue will reign as surely as night follows day.

As to the question of providing dormitory accommodations—let us have faith that the fathers and mothers of Hauges Synod will cheerfully—nay eagerly supply the need of their children when that need is apparent.

We of course recognize one serious phase of the question of co-education in that it complicates discipline but with a faculty in charge as wise and kind as that of our Seminary there need be no serious apprehension on that score.

Aside from the benefits derived by the daughters of the Synod there are a few from the point of the school that are worthy of consideration.

Beginning with next year the school year will consist of 36 weeks in all departments. The tuition ought to be fixed at \$1.00 per week and it does not seem reasonable that any one but a prospective missionary ought to be exempt from so small a fee. The attendance during the present year has been 193. It would be safe to say that at least 100 girls would respond to the call for co-education at Red Wing Seminary. That would make a conservative total of 300 students. At \$1.00 per week the tuition would amount to \$10,800. The dormitories when full will yield an annual income of \$5,040. The sum total is \$15,840. The amount paid for teachers salaries will probably equal \$10,000. Deducting this amount there would still remain \$5840 to apply on current expenses.

But leaving out of consideration the pecuniary gain, the coming of the girls will create an enthusiasm without which progress is impossible.

Oh yes—we need the girls! We need their music, their joyousness, their high ideals and their beautiful faith in God! Incidentally too we need their money. God bless them! Let them come.

Susie N. Stageberg.

#### Prester og Embedsmænd mærk!

Alle Prester som ikke har faaet et Kort fra mig om at Parokialrapport er modtaget, vil mærke, at deres Rapport endnu fattes. Vær snil og send den til mig straks. Alle, som har Indberetninger, der skal trykkes før Aarsmødet, maa have dem hos mig senest den 10de Mai.

M. J. L ø h r e, Sekretær.

## Fra Arbeidsmarken.

I Skrefsruds Mission blev der fra April 1908 til Mars 1909 ialt døbt over 1000.

Emisfær H. A. Hanson har nylig afsluttet en Maanedes Opbyggelsesarbejde i Past. Verohls Kald. Virksomheden har ogsaa der været til Belsignelse.

Pastor Emanuel Christopherson af den norske Synode rammedes af Hjerteslag den 23de Mars og døde nogle Timer efter. Afdøde har været Prest siden 1876. Han efterlader sig Hustru og otte Børn, som lever, tre Børn er døde.

Pastor J. E. Ingebrigtsen af den norske Synode afgik ved Døden i Minneapolis den 30te Mars. Afdøde var født den 9de Juni 1867. Han havde været Prest siden 1892. De sidste tre Aar har han lidt af Lungetæring. Ingebrigtsen efterlader sig Hustru og seks Børn.

Den 28de Mars feirede Santhalmissionen 40 Aars Jubilæum. Den Dag i 1869 blev de første tre Santhaler døbt. Alle disse blev Missionærerne til stor Glæde og Hjælp og gjorde dem aldrig Sorg. Den ene af dem var Siram, som senere blev Prest og hvem Asamkolonien blev betroet.

Det træffer ofte, at en kan mene et og en anden noget andet og saa faar man rette sig efter hverandres Meninger saa godt man kan. Som berettet i et tidligere Nummer mente Past. Jacobs i Rodaway, Ia., at det var bedst han resignerte fra sit Kald og derfor gjorde han det. Menigheden derimod mente noget andet, den saa sig ikke istand til at lade Presten rejse og saa bad de ham enstemmig om at tage sin Resignation tilbage og for dette Dnske gav Presten efter, saa Broder Jacobs vil altsaa fortsætte at arbejde der han er.

I No. 16 af „The United Lutheran“ gives Billedet af den store prægtige „Ladies Hall“, som den forenede Kirke stræber saa haardt med at samle Midler til at kunne opføre ved St. Olaf College. Bygningen

trænges saare, men det vil tage ca. 60,000 Dollars at opføre den. I Forbindelse med dette Arbejde siger Bladet, at den forenede Kirkes Medlemmer kunde opføre inst 50 saadanne Bygninger hvert Aar for de Midler som de samme Folk ødelægger bare i Tobak. Andre Samfund kunde vel ogsaa gjøre lignende Størværk med Samfundsgjæld, Skoler og Mission med „Tobaksskillingen“, naar den anvendtes som ret og kristeligt var.

Pastor Oppegaard skriver den 22de April: I næste Uge, om Gud vil, tager jeg atter Vandringsstaven i Haanden. Har nu kommet mig saapas, at jeg haaber jeg kan udstaa en liden Anstrængelse igjen. Onsdag den 28de vil jeg være i Daks, N. D.; den 30te i Belva, og den 2den Mai i Berthold. Den 3die reiser jeg til Williston og derfra til McKenzie Co. Hvorlænge jeg bliver der kan jeg ikke sige. Jeg bliver ialfald til over Søndag den 9de Mai. Paa Tilbageveien vil jeg besøge saa mange Steder, som jeg rækker.

Jewell Lutheran College. I Paaskeferien besøgte Prof. og Mrs. Quello Slægtninger i Beresford, S. Dak.; Emelie Torgerson og Rebecca Johnson var paa Besøg hos kjendte i Chicago. Miss Annaniasson og Miss Aarestad overvar Konventionen for „Presidents of the Y. W. C. A.“ i Ames, Ia. Peder Løvlieth og Joseph Lee overvar Konventionen for „Presidents of the Y. M. C. A.“ i Iowa City. Prof. Løhre var paa Besøg hos Slægtninge i S. Dak. over Søndag den 16de April. Hr. C. L. Seim fra Albee, S. Dak. var paa Besøg ved Skolen den 21de og 22de April. Prof. Quello predikede i Kirken i Jewell, Søndag Formiddag den 16de April.  
Korr.

Missionsjubilæum. Den 28de Marts kunde den kristne Menighed i Santalistan feire sit 40 Aars Jubilæum, idet det var den 28de Marts 1869, at de tre første Santaler blev døbt. Den ene af disse tre unge Mænd, Siram, blev senere ordineret til Prest. Han var den første Santalprest og den første Bestyrer af Kolonien i Asam. Missionærerne Børresen og Skrefsrud

havde ved denne første Daab arbeidet blandt Santalerne 1½ Aar.

Siden har der været arbeidet ihærdigt og trofast baade af Missionærerne og deres indfødte Medarbejdere. Menigheden, som begyndte med tre unge Mænd, er nu vokset til 16.000 Kristne.

Af dem, som var med ved Grundlæggelsen af Missionen og ved denne første Daab, lever endnu Fru Børresen og Skrefsrud.

Fru Børresen staar endnu—trods sine 77 Aar—i Spidsen for den store Pigeskole paa Missionens Hovedstation Ebenezer, og Skrefsrud er fremdeles Leder af Santalimissionen, der i Løbet af disse 40 Aar er blevet et stort og omfattende Arbejde.

### Bekjendtgjørelser.

Hauges norsk ev. luth. Synodes 64de Aarsmøde.

Om Gud vil, afholder Hauges norsk evangelist lutherske Synode sit 64de Aarsmøde i Red Wing Seminariums Kapel begyndende med Aftensprediken Kl. 6 den 10de Juni, og fortsætter, om Forhandlingerne kræver det, til Torsdag Aften den 10de Juni 1909. Følgende Sager foreligger til Forhandling.

1. Modtagelse af Indberetninger.
2. Valg af Embedsmænd, samt Valg af Komite, som antydet i Referat fra 1908, Pag. 157: 4; Sm. og Pag. 180, g.
3. Samfundets Missioner: a) Den indre. b) Den ydre. c) Det engelske Arbejde.
4. Samfundets Skoler: a) Red Wing Seminarium. b) Jewell Lutheran College.
5. Bethesda Børnehjem.
6. Trykkeriet, Boghandelen og Samfundets Blade.
7. Indstillinger fra Kirkeaaet.
8. Samfundets Finanser.
9. Samfundets Konstitution. Behandles første Torsdag af Mødet.
10. Ritualsagen. Behandles Fredag Formiddag.
11. Konstitution for Jewell Lutheran College.
12. Ny Oversættelse af det nye Testamente. Referat for 1908 Pag. 166.
13. Unge Kvinders Optagelse ved Red Wing Seminarium. Referat for 1908, Pag. 138.
14. Forandring af parlamentariske Regler. Referat af 1908, Pag. 19 og 174.

15. Lærebøger i Religionsundervisningen.

16. Regler for Inspektionshoardet.

17. Behandling af Skrivelsen trykt i Referatet for 1908, Pag. 158—160.

18. Engelsk Salmebog og Søndags-skoleblad.

19. Det religiøse Samtaleemne: Den anden Bøn.

20. Andre foreliggende Sager.

Jewell, Ja. den 3die Mars 1909.

C. F. Eastvold, Formand.

N. F. Løhre, Sekretær.

### Trykkeribestyrelsesmøde.

Trykkeribestyrelsen vil afholde sit aarlige Møde i Trykkeriets Bogværelse, Red Wing Seminar, Red Wing, Minn., den 27de, 28de og 29de Mai 1909.

Med Agtelse

A. O. Oppegard, Formand.

Red Wing Kreds afholder Møde, om Gud vil, i Peterson Menighed, Peterson, Minn., Pastor Westphals Kald fra 4—6 Mai førstkommande. Mødet begynder Kl. 10 Formiddag den første Dag med Prediken ved Pastor D. L. Horgen. Samtaleemnet blir Ebr. 4 Kap. som indledes af Prof. M. G. Hansen. Alle besøgende kommer til Peterson paa Southern Minnesota R. R. Prest og Menighed ønsker et godt besøg Møde. Kom med Bøn om Velsignelse.

M. F. Westphal.

J. F. Dahle.

Om Gud vil, afholder Turtle Mountain Kreds af Hauges Synode Møde i Nor prairie n. ev. lutherske Menighed ved Belva, N. Dak. den 26de til og med 28de Mai. Mødet vil møde de tilreisende baade i Belva og Granville Dagen for Mødet. Temaet for Samtalen bliver Rom. 13: 11—14. Kom mange, kom med bedende Hjerter, et Guds Velsignelse maa blive os til Del.

Past. J. Krogtad, Form.

Past. A. A. Dahl, Sekr.

Om Gud vil, bliver et kristeligt Samtaleemne afholdt i Bethlehems Menighed ved Hooker, S. Dak., Pastor J. F. Skarpsnes Kald, den 26, 27 og 28de Mai. Tema for Samtalen Luk. 15, 11—24. Mødet aabnes med Prediken Kl. 10.30 Formiddag. Kom alle, som kan, med Bøn om Guds rige Velsignelse over os. Paa Menighedens Begne J. F. Skarpsnes.



Selbu Menighed, La Crosse, Wash., indbyder herved til et Samtaleemøde fra 6te til og med den 9de Mai. Mødet begynder den 6te paa Formiddag og Samtaleemødet er Davids Salme 32: 1—7. Skyds vil møde de besøgende Dagen før Mødet i La Crosse, Wash. Kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse. Paa Menighedens Vegne

J. F. Adriansen.  
La Crosse, Mars 11 1909.

Frankes Menighed, Past. J. S. Olsons Kald, indbyder til Kredsømøde Mai 25—27 (3 Dage). Tema Lukas 10, 1—24. Skyds vil møde i Geddes og Platte den 24de.

D. D. Bergh, Form.  
J. A. Quello, Sek.

Madison Kreds af Hauges Synode afholder et Møde, om Gud vil, i Boar Menighed, Pastor T. T. Bøes Kald, fra 21—23 Mai førstkommande. Samtaleemne: Rom. 8: 35—39. Skyds møder i Marietta Dagen forud. Da Menighederne ved den Velighed ønsker at faa sin Kirke indviet, bedes Kredsens Præster venligst om at ordne sig lig, at de kan standse over Søndag.

B. R. Barstad.  
A. Haugland.

Et Kinamissionsmøde vil blive afholdt i Rongsvinger Menighed, Polk Co., Minn., Pastor G. O. Monas Kald, fra 17de til 20de Juni 1909, begge Dage indbefattet. Samtaleemne: Sak. 8, 20—23. Skyds vil møde de besøgende Dagen før Mødet, den 16de Juni, i Oslo, Minn. og i Grand Forks, N. Dak. Da det er langt at kjøre og mange ventes til dette Møde, vil man gjøre Menigheden en stor Tjeneste ved at underrette Past. Mona om sit Komme nogle Dage før Mødet, saa vil han have Skyds for alle. Er det muligt vil enhver se til at komme paa den bestemte Dag, saa man slipper at kjøre frem og tilbage under Mødet. Alle besøgende, som kommer til Grand Forks, samler sig i Arlington Park Hotel, Hjørnet af 5th & Chestnut Str. Der vil Skydskarlene møde frem.

Broderligt  
A. D. Oppegård.

Nordland Menighed, Pastor S. Moes Kald, indbyder herved Mayville Kreds til, om Gud vil, at afholde Kredsens Sommermøde i Rutland, N. Dak., den 25—27de Juni. Samtaleemne: 1 Joh. 1 Kap. Der vil blive Kirkeindvielse den 27de. Kredsens Præster anmodes derfor venligst om at overvære samme.

L. Langehaug.  
D. J. Malfewick.

Paa Indbydelse fra Pastor Svaltestuens Kald, Bethania Menighed, S. Dak, vil S. Dakota fælles Indremissionsforening afholde sit 21de Aarsmøde den 21—23de Mai 1909. Samtaleemne bliver om Tjensføbelsen samholdt med Spørgsmaal 371 og følgende af Pontoppidan. Alle som maatte ville komme vil melde sig til Martin Paulsen, Jasper, Minn. Route 2. Skyds vil fremmøde i Trent og Jesper samme Dag som Mødet begynder. Alle som muligens kan komme og alle interesserede maa faa sig løse og komme, ialfald de, som hører Betskyrelsen til. Gud velsigne vort Møde.

J. J. Dalland, Form.  
D. D. Berlo, Sek.

South Dakota State Luther League afholder sit aarlige Møde i Aberdeen, S. D. fra 7de til 9de Mai. Alle lutheriske Ungdomsforeninger inden Staten bedes om at sende to Delegater hver til Mødet og hver Distrikt Luther League anmodes om at sende en Delegat for hvert Antal af 50 Medlemmer i Distriktet. Delegater og andre som agter at bivaane Mødet bør melde sig til Clara Hauson, Sekretæren for Aberdeen Luther League mindst en Uge i Forveien.

D. Glesne, Pres.

Den nordlige Jowas Indremissionsforening vil paa Indbydelse holde sit Aarsmøde i Linden Menighed i Thomsen, Jowa i Past. C. S. Halvorsens Kald om Gud vil den 25de til og med den 27de Mai 1909. Mødet begynder den 26de Kl. 10 Form. med Prediken af R. Oerlund. Samtaleemnet er 1 Pet. 1: 1—10 og Past. C. T. Rognes indleder Samtalen. Skyds vil møde frem Dagen før Mødet den 24de og Præst og Menighed glæder sig til et stort og af Gud velsignet Møde. Ved til Gud at han ved sin store Naade velsigne vort Møde og kom og faa af hans rige Naade og bliv til Velsignelse ogsaa for andre.

A. Shaw, Sek.

B. B. Olsen Form.

#### Til Oplysning.

Breve og andre Postfager kan naa mig i: Williston, Williams Co. N. Dak., den 3die Mai. (General Delivery).

Ray, Williams Co., N. Dak. den 1ste Mai. Crosby, Williams Co., N. Dak. den 15de Mai.

Starbuck, Manitoba, Canada, den 20de Mai. Winnipeg, Manitoba, Canada, den 24de Mai. (General Delivery).

Red Wing, Minn., den 27de Mai. (In care of C. Silseth.)

Eders Tjener A. D. Oppegård.

## M æ r k!

Præster, Delegerter samt besøgende til Nærsmødet i Red Wing underrettes herved om, at isald de ønsker at sikre sig Rum enten i Skolebygningerne eller hos Privatfolk udenfor Skolen, maa de sende Bæstet herom til Komiteen for Nærsmødet her i Red Wing inden den 26de Mai. Som Godtgjørelse for Rum i Skolebygningerne betales en Dollar for hver Person. Prisen paa Rum udenfor Skolen kan Komiteen ikke bestemme; men vil søge at sikre Rum for saa rimelig Pris som muligt. De, som agter at bo paa Skolen, maa bringe med sig Lagen, Pudevar og Haandklæder.

Komiteen paatager sig intet Ansvar for saadanne, som ikke sender sin Anmeldelse i betids før Mødet; thi det gaar ikke an at finde Rum hos Privatfolk, før vi ved, om der er nogen, som vil behøve dem. Alle Anmeldelser sendes til Hr. A. Ellingson, 828 East Ave., Red Wing, Minn.

## Kvitteringer

Professorskn: Ved Pastor Duea fra Zion's Mgd., Jhlen, Minn. 15.50. Nazareth Mgd., Armstrong, Ia. 19.25, fra ham selv 2.....	36.75
Ved Pastor S J Berg fra Bethlehems Mgd., Bergs Kald, samlet ved Adolf Osbold: A Osbold, R Osbold, J Sand, L Osterhus, M Osbold, C Osbold, R Osbold, J Berelson, C Helmen, Miss Karen Helmen hør 1, Gerine Helmen, B Helmen, C Kollison, T Tollefson hver 50c, L Underbatten 35c, R Kjensvold, S Nels hver 25c.....	12.85
Ved Carl J Seltze fra Ny Tref. Mgd., Ekes Kald.....	0.50
Ved Pastor Nels fra Kenoisha Mgd., Nels Kald.....	10.00
Ved Pastor Kleveland fra Etavanger Mgd., Kleveland's Kald: O J Knudsvig 5, R W Anderson, L Hagelie, T Hauge, Mrs. S Tofte hver 2, B Umdahl, C Anderson, S Hauge hver 1, D O Knudsvig, D Hauge, J O Knudsvig hver 50c, S Dalager, Mrs. A Thorson hver 25c.....	18.00
Ved S R Lee fra St. Peters Mgd., Moscow, Idaho, Pastor Abrian's Kald: S England 3, S A Stronden, L Jacobson, S R Lee, J Hill hver 2, S Thompson, S C Sether, T Tobiasen, A H Gren Dahl, R Lee hver 1, M England, C Thompson hver 50c, C Arntzen 25c.....	17.25
Ved Pastor A C Hanson fra ham selv personlig.....	7.00
Ved Pastor A Haugland fra Carl Center Mgd., Haugland's Kald.....	50.50
Ved Pastor S J Berg fra Ditrander Mgd., Bergs Kald, samlet ved C D Sørgaarden, Iøndre Distrikt: C D Sørgaarden, D G Viste, J J Heimsmæss, C B Arnes, S H Norgaarden hver 3, S C Arnes 2, S D Thorson, C C Arnes hver 1.50, J D Rendahl, L Rendahl, A C Arnes, S R Lee, S Lee, J Arnes, T D Berg, L B Norgaarden hver 1, R M Arnes, S Heimsmæss, J Heimsmæss, Henriette Arnes, Martha Arnes, S J Viste hver 50c, S Nordhneis 25c, tilf. 31.25; samlet ved Ole Sundby, nordre Distrikt: Pastor S J Berg, S H Hel-	

elson hver 2, O Sundby, A D Deebing hver 2, A M Sundby, S A Halling, Mrs. W Manik hver 1, Mrs. Smith, Ed. Sveen, S Timanson hver 50c, tilf. 14.50; samlet ved L Norgaarden i midtre Distrikt: R Monten 1.25, J Johnson, A Hanson hver 1, S Johnson, S Johnson hver 50c, tilf. 4.25.....	50.00
Ved B O Herreid fra Jacob Larson, Bethania Mgd., Gjerfads Kald.....	2.00
Ved Pastor A D Ospegard fra Lubvik Ree, Elk Creek Mgd., Hjelmervik's Kald.....	2.00
Ved David Ohlen fra St. Ansar Mgd., Pastor J F Meloms Kald: J Paulson 4, B Paulson 3, R Arnernevig, S J Hall, A Uredig, D Ohlen hver 2.....	15.00
Ved J C Ekrem fra afbøde Mrs. C A Ekrem, J C Ekrem hver 5.....	10.00
Ved Mrs. R Peterson fra Huges Mgd., Chicago, Pastor Jøthens Kald: Huges Mgd. 3 Kv., R Peterson, P B Vinje hver 5, Theo. Eiveren, G Braud, C Nelson hver 3, Pastor C J Jøthen, S J Reque, S Anderson, J D Abrahamsen hver 2, M Weggeberg, J L Reque, L Nyland, J Kragerud, J Gustafson, D Larson, Mathilda Herland, Anna Melve, C Simonson, L Giff, T Erickson Mrs. C Bennett, R Reque, A D Arntson hver 1, B Nelson, S J Hall, Mrs. Johnson, Mrs. S Olson, A Bederson, Mrs. Mathisen, T Jagvog hver 50c, Mrs. Nelson 40c, Laura Peterson 10c.....	50.00
Ved John Aagaard fra Tref. Mgd., Gjerfads Kald: M Olson 3, R L Spennigh, S Rege hver 2.....	7.00
Ved Pastor Edw. Johnson fra St. Johns Mgd., Sioux City, Ia.....	36.75
Ved Pastor A D Johnson fra Zion's Mgd., Johnson's Kald: D Rønsberg 2, J C Anderson, Th. D Borsgaard hver 1.50, D Gaarstad, J Gaarstad, S Sessing, S Sindh hver 1, T Sindh 50c.....	9.50
Ved Pastor T Bøe fra Veten Mgd., Boes Kald 21.50, Soar Mgd 17, Rome Mgd 5, Reaboth Mgd 4, D Sorlones 3, M M Espjoe, M Espjoe, J Vatten hver 1.....	53.50
Ved Pastor A J Evensen fra Huges Mgd., Rio, Wis., Evensons Kald, samlet ved J S Loven: M Tollison, C D Galt, S Hanson, J R Johnson hver 2, R Tweten, L Bederson, C Simonson, J Jacobson, J S Loven hver 1.50, T R Johnson, J J Johnson, M J Johnson, Mrs. D Tweten, Mrs. Ester Wilson, Mrs. Johanna Halvorsen, C Wilson, C B Johnson, Pastor A J Evensen hver 1, Mrs. John Larson, Mrs. D Otternes, Mrs. B J Jørgensen, Mrs. B Wood, Arthur Alvin & Olga Tweten, Ervin & Elmer Johnson, Ole & Minnie Galt, J Nels, Mrs. J S Hanson, John & Lenora Hanson, Mrs. Mada Wilson, S Hanson, Gunild Tweten, Edna Larson hver 50c, Huges Kv. 16.....	50.00
Ved Prof. W C Hansen fra St. Peters Mgd., Red Wing, Melands Kald 1.71, (5 Kvitteret for før).....	171.00
Ved A Holthe fra Stordahl's Mgd., C C Holters Kald, samlet ved A Holthe: Stordahl's Kv. 25, Mrs. R Grefeth, D G Grefeth, D G Rømo, S G Rømo hver 3, A Holthe 2, M Thompson, M Rval, C B D Rømo hver 1, tilf. 42.00; Samlet ved John Bye: Mrs. M J Frøsum 3, J D Rud 2.50, A U Bye 2, S Sjelstad, J Grefeth hver 1.5c, B Bederson, J Bye, A Rømo, L Jensen, R Borchon, R J Frigaard hver 1, S Jensen, C Mona, D Rval, D D Hlaaen, J C Rval hver 50c, D L Moe, C Sjelstad hver 25c, tilf. 19.50; Samlet ved Martin D Hoven: Mrs. J Trelstad 3, D T Hoven, R C Grefeth, S C Grefeth, R Trelstad hver 2, Mrs. C Elfesson, D Jensen, R Thompson hver 1, B Larson, C Nelson, J D Ferland, M D Hoven hver 50c, C Rud, D Peterson hver 25c, tilf. 13.50.....	78.00

Før Kvitteret for

697.60

6500.74

7198.34

J. E. Laasfson.

**At Complimentary Almanak for 1909**

har vi en Del tilbage, som vi gjerne vilde faa solgt. De koster 35 Cents sendt porto-frit til hvilkensomhelst Adresse. Som vi ellers har mange igjen bedes Ordres sendt snarest muligt.

C. Lilletun,  
Drawer H. Red Wing, Minn.

**Landkads Salmehog**

haves for Salg i følgende Indbindinger:

L o m m e f o r m a t.

- 3 almindeligt Stindbind med de 3 Teltstrækker 60c  
do. med forgyldt Kors og Kalk samt  
sprængt Snit 70c  
3m. Morocco med Kors og Kalk samt  
sprængt Snit 1.00  
3 Morocco og Guldsnit, mygt Bind.....1.40  
3 Morocco og Guldsnit Pragtbind.....1.50  
3 Kalvestind og Guldsnit, mygt Bind. ...1.75  
3 Kalvestind og Guldsnit, Pragtbind.....2.00

**Bare Salmerner:**

- No. 5. 3 almindeligt Stindbind.....50c  
No. 6. 3 almindeligt Stindbind med for-  
gyldt Kors og Kalk 60c  
No. 7. 3 Morocco, mygt Bind og Guldsnit 90c  
No. 8. 3 ægte Morocco, Pragtbind....1.25  
No. 9. 3 ægte Morocco og Guldsnit, mygt  
Bind med Forsiringer 1.40

Oxford Indbinding, ægte flexible Ma-  
rocco, med ombøjede Kanter og  
Guldsnit og Futeral.....2.50

A. Indb. i presset lysebrunt Kalvestind,  
mygt Budebind med forgyldt Kors  
paa Siden, Guldsnit og Futeral....2.25

C. Indb. i sort presset Kalvestind, mygt  
Budebind med forgyldt Kors paa Si-  
den, Guldsnit og Futeral.....2.25

D. Indb. i sort presset Kalvestind, mygt  
Budebind, med forgyldt Kors paa  
Siden og ophøjede Blomster.....2.25

E. Indb. i sort presset Kalvestind med  
forgyldt Kors og Blomsterforsiringer  
paa Siden.....2.25

F. Indb. i blaat flexible presset Kalve-  
stind med Guldsnit og Futeral....1.80

G. Indb. i sort flexible presset Kalve-  
stind med Guldsnit og Futeral....1.80

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H. Red Wing, Minn

**Norge.**

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakre-  
ste Turisttrakter i Norge. Det er Sommerbilleder  
og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet  
i vakker komponeret Bind. Størrelse 9x12  
Tommer. Pris.....1.75

**Vinterliv i Norge.**

32 helsides og 14 halbsides, samt 38 mindre  
Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste  
Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotogra-  
fier af A. B. Wilse. Det er nylig der er taget Hen-  
syn til den henrivende vakre norske Vinter og Bil-  
ledeerne maa sees for at paaskønnes. De er ind-  
bundne til en Bog 9x12 Tommer med en Indleb-  
ning af Rosenkrantz Johnson. Pris.....1.50

**Norges Byer.**

Billeder fra Norges Byer. Kunsttryk af Foto-  
grafier paa dertil særligt forarbejdet Papir. Sjæl-  
den vakre. Størrelse 8x12. Helsides Billeder  
6x9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kris-  
tiania; Karl Johans Gade, Udgift fra Slottet, Na-  
tionaltheateret og Akerhus; Drøbak, Mosjøen 3 Bil-  
leder; Fredrikstad 7 Billeder; Sarpsborg, 3 Bil-  
leder; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar  
2 Billeder; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger  
Kors, Drammen, Kongsborg, Holmestrand, Øs-  
nesjøen, Horten, Tvedestrand, Sandefjord, Larvik 4  
Billeder; Porsgrund, Skien, Brevik, Vangsvang,  
Kragersø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal,  
Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Flekkefjord,  
Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Staba-  
nger, Gaugesund, Bergen, Fiskebøl, Florø, Væ-  
lund, Molde, Christianund N., Levanger, Eten-  
fjer, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Ramsø,  
Bodo, Mosjøen, Kabelvaag, Harstad, Trondenes  
Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Bardø og  
Badsø. Indbundet i vakker komponeret Bind,  
\$1.75. Send Ordres til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.

**Den historiske Udvikling af Bærebegrebet om For-  
soningen.**

33 Foredrag. Af H. H. Bergsland,  
Prof.

Denne Bog er paa 100 Sider og koster  
heftet i godt og stærkt Omslag 35c. Et me-  
get vakker Billede af Prof. Bergsland pry-  
der Bogen.—Enhver Prest og ellers enhver  
anden, der ønsker et klart Indblik i det vigtig-  
ge Spørgsmaal, som Bogen behandler, gjør  
vel i at forskaffe sig dette Prof. Bergslands  
sidste Arbejde.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

**Festkriftet.**

Denne Bog er paa 128 Sider med udmærkede  
Billeder af Stolens Bygninger, H. M. Sande, Pastor  
O. Hanson, Andrew Ellingsen og af alle Bestyrere  
ved Stolen lige fra dens Abning samt en Gruppe  
af Stolens Direktører. Jalt er der 22 vakre Bil-  
leder. Festkriftet er smukt udført og trykt paa godt  
Papir. Det koster 50c heftet, 75c indb., og sælges  
til Indtægt for Stolen. Til Prester og Agenter  
gives almindelig Rabat.

Ordres indsendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landskaber og Nationalbilleder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende.

Juleaften; Aften ved Tjernet; Bratlandsdalen i Rhyllte; Højsjeld; Nordfjord; Verfosjen; Paa Ski; Paa Kjælle; Paa Habet i Storm; Paa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billeder). Gæsterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Vinterbilleder (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Rappeltr. Pige i Baad. Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Ophjævelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Rjoen ved Ulsefjord. Esvolvær. Buarbræen. Rastvind. Fra Hardanger. Torgbættan. Fra Rørøfjorden. Hestmandsp. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Lofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelig Prægtbilleder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusinde forræret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dufin.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

## Aller brød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Ester paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Ester paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Ester paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Ester paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.



## Pioner og Orgler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og navn hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket Instrument til Dagens aller laveste Priser. Navn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
318-320 Nicollet Ave.  
MINNEAPOLIS MINN

Carl Raugland, Prej.

## Dr. Tonnes Thomas Sanitarium for begyndende Tæring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho, aabent fra Midten af Oktober. Norske Kursjer, nord Levemaade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Zulehilsen“; „Nytaarshilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Hjertelig Lytønstning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hilsen fra Moder“; „Bastehilsen“.

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## „Buddäreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

## • Bedes erindret

Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Lassefson, Kasson, Minn.

Benge til Synodkassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Revelluth. College) sendes til Mr. O. A. Ulbin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Bedningemissioner sendes til Rev. J. J. Renbahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. S. S. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. G. D. Wit, Route 3, Veresford, S. D.

## „Buddäreren“

udgives af Hanges nord evangelisk lutheriske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forsludsvist \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Renbon, Minn. Abonnements og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. De syv Sendebreve; 2. Hans Nil sen Hanges Minde; 3. Kasserens spurgte; 3. Erindring og Broderhilsen efter en liden Missionsreise; 4. Religiøst Digt; 5. Protest mod Satan og hans Rige; 6. Vor Gjensjæ; 7. Paulus Takt; 8. Den gjerriges Afguder; 9. En liden Missionsben; 10. Kristi Kjærligheds Naag; 11. Fra Samtalempdet ved Swan River, Flathead, Mont; 12. Lars L. Rutlin død; 13. Kinamissionen; 14. Coeducation at Red Wing Seminary; 15. Fra Arbeidsmarken; 16. Betjendtgjærelser; 17. Rbitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 20 }

Torsdag den 15de Mai 1909.

{ 41de Aar

## De syv Sendebreve.

Det 4de Brev.

Ab. 2, 18—29.

(Ved Prof. M. O. Wee.)

Brevet til Menigheden i Thyatira,  
(adresseret til Menighedens Engel.)

For Rumæts Skyld henviser vi kun til vor Tekst. Jeg vil dog paa det indstændigste henstille til Læseren at have Teksten for Haanden, og læse den forud for og sammen med disse vore Betragtninger.

Thyatira ligger nordvest fra Sardis, tæt ved den store, gamle romerske Vej mellem denne By og Pergamus. Floden Thyxus, en Arm af den betydelige Hyllusflod, rinder paa sin Vej ret forbi. I det 3die Aarhundrede før Kristus blev Thyatira befolket af Makedonere under det saakaldte Seleukus Dynasti, der udgjorde det ene af de 4 Riger, hvori Alexander den stores vældige Rongerige blev opdelt efter dennes Død. Byens Navn var oprindelig Pelopia; nu kaldes den Af-Hisjar og har 12,000 Indbyggere, hvoraf omtrent Halvdelen er Mohammedanere. Resten er Græker, Armenere og en Del Jøder. Af sidstnævnte Folk forefindes en ret betydelig Koloni allerede langt tilbage. De paavirkedes imidlertid stærkt af Hedenskabets, indtil de tilsidst nærmest bestod af en judaistisk Sekt, hvis Aandsliv bestod af en Blanding af Døvetro og Magi, dertil en

Mængde religiøs-mystiske (hemmelighedsfulde) Ceremonier.

Byen var fra tidlige Dage et Centrum for flere betydelige Industri anlæg, saasom: Garveri, Bæveri, Klædevarerforretning, og Farveri. Den havde fremdeles flere prægtige Hæveanlæg; men var ogsaa kjendt som et andet Tilholdssted for Malaria, og flere andre frygtede Sygdomme, der kunde hærje frygtelig iblandt. Byen er nu fuld af Ruiner, der taler tydelig om svunden Herlighed. Purpurkammerikken Lydia i Filippi, som vi hører om i Ap. Gj. 16, 14, var fra Thyatira. Hun modtog sine Varer utvilsomt fra sin Hjemby. Ved Paulus blev hun vunden for Kristus, og man har tænkt sig Muligheden af, at hun saa igjen blev det nærmeste Kedskab til Dannelsen af den kristne Menighed, som vi tidlig finder der. Derom kan dog intet siges.

Det meste vi faar vide om denne Menigheds første og nærmestpaafølgende Tid er fra dette Skriftaffnit. Da Johannes modtog sin Aabenbaring, som nu almindeligvis antages at have fundet Sted omkring 94—96 A. D., havde der altsaa eksisteret en Menighed der i nogen Tid. Et af de 7 Sendebreve gjælder altsaa den. Det er det midterste Brev, og det længste. „Frelseren aabenbarer sig for hver Menighed i Forhold til dens aandelige Tilstand og dens Forhold til ham. For Menigheden i Thyatira som den, „der har Dine som Ildsluer til at gjennefskue alt og fortælle det onde“. At Jødernes er som skinnende



Kobber, synes hentyde til hans Herlighed og Kraft. Hver Menighed har sine Vanskeligheder at overkomme, sine Kampe at kæmpe og sine Seire at vinde; men af alle kræver Herren Trofast og Udholdenhed. Den fornødne Hjælp og Dygtighed er rigeligen tilstede og at faa hos ham.

Hvorfor skulde det være netop 7 Sendebreve? Fordi 7 Tallet betegner Naadeshus-holdningens Fylde. Det repræsenterer altsaa hele Guds Kirke. Dette Svar, der gives af mange, synes at have vægtige Grunde for sig i den hellige Skrift. Skal vi da forstaa det sli, at hvert Brev skal anvendes paa Guds Menighed under hele dens Levnetsløb paa Jorden, eller betegner hvert Brev, og den Tilstand der skildres i hver enkelt af dem et bestemt Stadium af Kirkens Liv alt efter som den skrider frem? Begge disse Synsmaader har haft og har sine Talsmænd.

De, der hylde sidstnævnte Opfatning mener da, at den Tilstand der skildres i vort Brev, og den Kirketid der nærmest tænkes paa her, er Liden fra det 7de til det 16de Aarhundrede, altsaa det egentlige Pavedømmes Tid indtil Fuldendelsen af Reformationen.

Saaledes blandt andet vor Kirkes berømte Skriftfortolker Bengel.—Kvinden Jesabel, som sagde sig at være en Profetinde skal da betegne Pavedømmet. Ligesom Jesabel en Hedning, var gift med Ahab en Jøde, saaledes var i Pavedømmet verdslig og geistlig Magt paa vanhellig Maade forbundet. Den Magt over alle Folk, som denne falske Profetinde gjør Fordring paa, vil Herren give til „den som fejrer“, hvilket altsaa da henføres paa Reformationskirken osv.

Vi gjør imidlertid vistnok rettest i at mærke os Brevers Tankegang i Almindelighed og saa gjør os selv den mest mulig praktiske Anvendelse deraf. Menighedens store Hørde og Tilsynsmand holder altsaa Visitsats i sin Dyrefjødte Menighed i Thyatira.

At være Guldhyfestage er dens Opgave at lade Byet skinne klart, og længst mulig udi Mørket, er dens hellige Pligt.

Tilstanden, saaledes som den i Søndhed

er, kan ikke holdes skjult for ham, der har Dine som Ibsluer. Allerede de første Ord af Brevets Indhold er imidlertid stiftet til at vække en særstilt Opmærksomhed: „Dette siger Guds Søn!“ Denne Betegnelse giver Jesus sig kun i vort Brev. Vi tør derfor være forberedt paa noget specielt med Hensyn til den Sag.

Guds Søn er han som sender dig Brev, o Menighed! Hør, han har „noget at sige dig!“

1. „Jeg ved dine Gjerninger“ osv. Vi mærker os her først det, at han ved det. Ingen indbilde sig, at den Herre Jesus ikke ved sin Menigheds Gjerninger, enten saa de er gode eller onde. Dernæst,—saaledes som til alle Menigheder, for Flittighed i at gjøre det gode lyder ingen Beberedelse. Tværtimod. „Flittig til gode Gjerninger“ skal hans Menighed være. Det er Mesterens Vilje og Bud. Men det maa være Troesgjerninger og Udholdenhed (Taalmodighed) deri, selv under Trængsler altsaa. Alt dette finder Herren hos denne Menighed, ja „de sidste flere end de første“. Menigheden havde tiltaget med Hensyn til dette, havde „vokset“.

Kjærlighed og Tjeneste hører sammen. Ingen elsker Gud uden ogsaa at tjene ham, gjøre hans Vilje.

Man kan ikke andet, man vil ikke andet! Og der er mange Maader at tjene paa. Herren giver Conerne og Gaverne; han nedlægger Trangen, giver Kaldet, og han aabner Veie, giver Anledning. Derfor blir der Brug for Gaverne, Plads for alle i Guds Menighed. Alt er nødvendigt og alt dyrebart for Gud. „Den som ringeagter en andens Tjeneste, ringeagter Gud, som har kaldet ham til den“. Presten, Missionæren, Lægpredikanten, Sangeren, Organisten, Søndagsskolelæreren, Sygepleiersken, Tjeneren, Ordstyreren, alle kan og skal tjene med sine Gaver og i sit Kald. Og dog er denne Menighed blevet betegnet som „den sløve Menighed“, og det med rette. Det er imidlertid ikke „Gjerninger“ og „Tjeneste“ og „Taalmodighed“ der da tænkes paa; med Hensyn til dette udvistes altsaa in-



gen Sløvhed. Og derfor skal den ha Ros!

2. „Men jeg har nogle faa Ting imod dig“

Udtrykket: Nogle faa Ting, er ikke det samme som: Noget ubetydeligt. Na nei, det var frygtelig alvorlige Ting; det viser det efterfølgende. Det maa være: Jeg har nogle bestemte Ting imod dig! Ikke just faa mange i Tal, men dog faa bethdningsfulde for baade mig og dig. Ved at betragte vor Tekt nærmere, synes disse „faa Ting“ at samle sig i et bestemt Forhold. En synlig, ugudelig Tolerance! Hvad!—er ikke Tolerance en kristelig Dyd? Vistnok; men aldrig ligeoverfor Syn og Usandhed. I det Tilfælde blir altsaa Tolerance skjæbnesbanger for en kristen Menighed. „At du tilsteder!“ saa lyder de alvorstunge Ord. At taale Trængsel er rosværdigt; at være taalssom imod det onde er Syn.

Hvad tænkes paa med Jesabel? En Person, eller en Aandsretning? Vi mener, det sidste nærmest. „Hendes Børn“ bliver de hun har forført. Træfald fra Gud betegnes ofte i Skriften for Hor. Saaledes i det gamle Testamente for Eksempel hos Profeterne Amos og Hoseas meget ofte. Men ogsaa i det nye Testamente, ikke mindst i Aabenbaringens Bog. Læs Kap. 14, 8; Kap. 18, 2—3; Kap. 19, 1—2 og Kap. 14, 4—5. Vi bør imidlertid huske, at en Aandsretning altid repræsenteres af Individer. At her med denne Kvinde tænkes paa bestemte Personer, der med sin Lære saavel som med sit Liv øvede en fordærvelig Indflydelse inden Menigheden er saaledes utvilsomt. Men hvori bestod saa denne Aandsretning?

Herrens egen Beskrivelse herom giver Bistand. „Hun siger, at hun er en Profetinde, d.v.s., der optrædes, som de, der baade selv ved, og for andre har Pligt og Ret til, at belære angaaende Gud og hans Vilje. Det kan saaledes ikke være det rene Heden- skab her tænkes paa, heller ikke Jødedom i sin ægte Skikkelse; thi da vilde der neppe været synnerlig Fare for Indgang i Menigheden. Men at Forspørelse havde fundet Sted

inden Menigheden endog i bethdelig Udstrækning, det ser vi af Versene 22—25. Denne falske Profetinde (Aandsretnings eller Partis) Indflydelse havde bevirket „Forspørelse“ af Jesu „Tjenere til at bedrive Hor og æde Afgudsoffer“.

Træfaldet var en Frugt af Belærelse først og fremst. Her maa først og fremst tænkes paa aandeligt Træfald. Dette stadfæstes ogsaa af Vers 24: „Saa mange som ikke have denne Lære, og som ikke kjende Satans Dybheder“ osv.

Men „Læren“ har vedrørt Livet og ført til Udskeielser. Det er en religiøs Aandsretning indenfor en kristen Menighed, med frit, bredt, løbløst Syn paa det Liv, som kristne sømmer.

Forspørelsen synes i det hovedsagelige at have været af samme Art som Nikolaiternes og Bileams. „Hvilken Forskjel der end kan være i Enkeltheder, har alle tre benyttet den kristelige Frihed som et Skalkeskjul for antikristelig Løssagtighed og Tvilesløshed, som gjorde Krav paa at være hævet over den moraliske Lov“.

Et Spørgsmaal, som nu gjør sig gjældende, er: Hvorfra stammede dette sjælefordærvende Liv, og hvorledes kunde det faa Indpas i en apostolisk Menighed? Ved her at tage den gamle Kirkes Historie til Hjælp kan vi svare: Det havde sit Udgangspunkt fra hin førnævnte jødiske Koloni i Byen. Disse Jøder, (iallesald mange af dem) havde opgivet de skarpt dragne Linjer af deres Religion, og optaget i sig en hel Del græsk, hedensk Elementer, særlig fra den græske Filosofi (Visdom). Saa kom Kristendommen til deres By. Det havde sin store Interesse. Hvorfor ikke lære noget og saa fra den?

En ny Tilfættning til den gamle Blanding! Thi, Tolerance var Tidens Løsning; det var paa Mode baade i Athen og Rom. Saaledes opstod der fra Slutningen af det første Aarhundrede en Række saadanne religiøse Retninger, netop bestaaende af den førnævnte Sammenblanding, med et lidet Mæt og saa af Kristendom. Og de vandt stor

Tilslutning. De optraadte netop „lære-  
de“; deres Motto var Frihed og Kund-  
skab. Frihed,—thi hvad havde de krist-  
ne med Loven at gjøre? Sagde ikke endog  
den store Apostel: „Alt er mig tilladt“. Hvorfor skulde overhovedet Naturdrifterne  
underbinges?

De høre jo Naturen, Bæsenet til som  
skabt af Gud! Og med Hensyn til Afguds-  
offer og lignende, da havde det jo ingen Be-  
tydning. Det gjaldt at være fri; æde sam-  
men med dem som æder. Intet kan skade  
den rene.

Kundskab,—ikke Indførelse i Guds  
Ords Sandheder, men Indførelse i Parti-  
ets, Retningens „Dybheder“. Og det var  
mystiske (hemmelighedsfulde) Sager, som kun  
de „indviiede“ havde Adgang til. (Der er  
dem, som tror at hemmelige Selskaber er no-  
get nyt. Na langt ifra! De har eksisteret  
inden Hedenskabet i tusinder af Aar). De  
som indviiedes langti, nok ind i Partiets  
„Dybheder“, naaede derved Guldkommenhed.  
Og hvad som da bedreves indenfor disse  
„indviiedes“ hemmelighedsfulde Kredse, er  
„skammeligt endog at sige“. Da disse Folk  
paaastod at representere Kristendommen i dens  
Egthed.

Jesús kalder det Satans Dybheder.  
det de selv kaldte Kundskabens Dybheder.

Som Hedningen Jesabel blev den fryg-  
telige Anstødsten for Israels fordum, saale-  
des denne Aandsretning nu for Herrens  
Menighed i Lyatira.

3. Men Herren vil straffe. Han har  
vist Overbærenhed og givet Tid til Omven-  
delse, men uden Frugt. Naar „Vangmodig-  
heden“ er forgiæves bruger Gud Streng-  
hed; saaledes nu her. Og Syndens Veie  
skal forvandles til Smertens,  
Lidelsens Veie. Trængsel og Død  
skal komme fra Gud!

Kvinden selv, Forføreressen,—hen-  
des Børn, dem hun har avlet, men og-  
saa hendes Elskere, de, der vistnok  
endnu staar udenfor, men som dog er fortryl-  
let af hendes Charme og derfor i Aands-  
slægtsskab med hende, alle skal rammes ligt.

Den eneste Udvei til Redning er hel og

grundig Omvendelse. Men Tiden er nu  
kostbar for den, der vil redde sig fra Herrens  
tunge Straf. For Menigheden som saadan  
gjælder det at vaagne op til Erkjendelse af  
Faren, tage bestemt Afstand fra Vildfarelsen  
og udrense Surdeigen fra sin Midte. Nogen  
anden Byrde (Paalæg) vil han ikke lægge  
paa dem. Nye Bud og Forskrifter trænger  
de ikke. Vi mindes her uvilkaarlig om Re-  
sultatet af det store Apostelmøde, hvorom vi  
læser i Ap. Gj. 15, 28—29. De skal holde  
sig til det Evangelium, hvorved de blev krist-  
ne. Det er nok. Men derved maa de hol-  
de fast; thi det vil koste Kamp, vedvarende  
Kamp indtil Enden.

Kun ved at seire kan de naa frem til  
sit Maal. Men Maalet skal være Kampen  
bærd! Vi kan kun seire ved at „tage vare  
paa Herrens Gjerninger“. Hør det du lade  
kristen, som har saa let for at bli grættet  
fordi du synes der er saa altfor meget at gjo-  
re, særlig for dig, i Kristi Menighed  
og Vingård. Og Maalet: „Jeg vil give  
ham Magt“ (med sig selv), og „jeg vil give  
ham Morgenstjernen“. Magt skal de saa,  
til Seier over Fiender, saa de ikke selv  
skal ligge under. Men ogsaa Magt til at  
virke, til at drage Folkenes Hjerter til  
Gud. Thi saadan har denne Kristi Magt,  
hvorom der allerede tales i den 2den Sal-  
me, aabenbaret sig paa Jorden. Sand-  
hed og Retfærdighed er Fjernspi-  
ret. Det knuser, men knuses aldrig. Ulyk-  
kelig den, der knuses deraf i Maadens Tid til  
Frelse, og ikke efter dennes Slut til evigt  
Fordærv.

Morgenstjernen bebuder Dagens Frem-  
brud. Jesús kaldes ogsaa selv Morgenstjer-  
nen. Den, som fejrer, skal saa Del i det sto-  
re Daggrø, og det de da skal faa er Morgen-  
stjernen selv, Jesús!

Derpaa gjentages her ligesom i alle de  
øvrige Breve Opfordringen til alle, som har  
Øren at høre med, at høre. Det, som dertil  
er bemærket i de forangaende Betragtning-  
er, vil i lige Maade gjælde her, hvorfor vi  
gaar det forbi.

Menighed, Kristensiel, hold fast ved det  
du har indtil Jesús kommer! Thi, Løgnen,

Bildfarelsen, Fristelserne kommer. De kommer listigt snigende; prægtigt udstyret, blændende; opblæst, brautende, pralende. Hold fast ved Evangeliet; bliv ved i Jesu Gjerninger. Han er altid nær dig, han, hvis Dine er som Ildsluer, hvis Fødder er som det skinnende Kobber, Guds Søn!

Han er n æ r, og han k o m m e r! „En liden Tid, saa staar du blid, I Salems Berleport.“ Hold fast!

### Et Ord med i Læget.

Læget jeg ikke har skrevet til „Buddbæreren“ før vil jeg dog nu forsøge, selv om det skulde bli saa simpelt som den gamle Kvinde som kom med Ildtangen og stod ved Siden af Soldaterne. Officerene sagde: „Kvinde gaa bort, du kan intet gjøre“. Hun sagde: „Jeg ved det, men jeg vilde bare vise hvilken Side jeg tilhørte“. Ja Venner lad os vise om vi staar paa Jesu og hans Brødres og Søstres Side, og ogsaa takke og opmuntre dem, som er Foregangsmænd i Arbeidet i Guds Kirke paa Jorden. Tak Redaktør for godt Læsestof, og I som sender ind, især vil jeg takke eder som har skrevet til Oplysning for stemmeberettigede Delegater til H. Samfundets næste Aarsmøde. Jeg vil anbefale alle til at læse og overveie det som staar i følgende No. af „Buddbæreren“; thi snart eller senere faar vel hvert Menighedsmedlem saavelsom Delegat kaste sin afgjørende Stemme. No. 8, 13, 16 om Co-education og No. 12 Regt om Foreningsagen samt No. 14 om Unionisme. Tak Redaktør for, at du satte det hele ind, men du kunde nok sagt mere det kunde kasted mere Lys i Forenings spørgsmaalet. Tak X for hvad du skrev i No. 12. Du spørger: Har Hauges Synode løst sin Opgave i den Forstand, at dens Aandsretning er saa meget optaget i de Samfund, som den skal forenes med, at ikke Aandsretningen vilde dø og begraves om vi døde og begroves som Samfund ved at gaa op i et andet, saa lad Forening ske saa snart som muligt. Men skulde det modsatte være Tilfældet, at Aandsretningen vilde dø med os og begraves saa langt under Jorden,

at der maatte en Hans Nilson Hange til forat grave den frem igjen, saa bliver det et andet Spørgsmaal, hvorledes vi da skal stille os. Saalangt X. Til Besvarelse vil Stykket i No. 14 Unionisme række temmeligt langt, og naar en har levet 30 Aar iblandt vore norst lutherst Samfund burde man ogsaa erfaret noget af Aandsretning. Maa jeg saa Lov at sige for min Del og tør sige for en stor Mængde andre, at vi er glad at der findes en Hauges Synode i Amerika og skulde den Dag komme, at der skal stemmes vilde der enten splittes eller bli staaende som et hele en H. S. Ja nu blir jeg nok beskylt for at sværte og dømmen men her har været tal om Aandsretning og Praktis i Samfundet, hvilket jeg tror X og mener, læs hvad han mener om Jesu opperiteprestelige Bøn om Forening. Tak J. S. for hvad du skrev i No. 16 om Liturgien, tror at de fleste er enige med dig. Tak Judith for tydelig Udtalelse i No. 8. Tak ogsaa Konservativ og Chr. Simondson i No. 16, er ogsaa enig i, at det retteste var at ordne det saa, at Skolen i Jewell blev for bare Piger og Skolen i Red Wing bare for Gutter. I taler om der er tomme Rum i Red Wing. Men hvis i Prester som har studeret i Red Wing vilde holde et Foredrag om Skolen iblandt i eders Menigheder saa skulde der snart bli trangt om Rum. Jeg fik høre at engang det gjorde godt men Staden som ligger paa Bjerget kan ikke skules heller ikke Skolen paa Haugen i Red Wing især hvis Hovedopgaven blev at pege paa det Guds Lam. Da blev det som en velkendt Professor sagde for næsten 20 Aar siden, da han havde hørt paa en Del Studenter. Kan Hauges Synode holde paa at uddanne sige unge Mænd da er det stort, det var nok helst det aandelige han mente. Er den ikke ligedan nu? Eller har det materielle fortrængt noget? Noget frugter for det blev bare Rigmænds Sønner, som kan saa fuld Uddannelse. Ja nu maa jeg slutte; men vil først nævne en Foreningstank som jeg saa for en Tid siden. Hvorfor ikke heller Hauges, Augsburg og Brodersamfundet arbejde tilsammen om Forening, ja hvorfor ikke X? Naar du taler om Aandsretning,



Lægmandsvirksomhed og Altertjeneste i No. 12, er der noget lignende ifigte? Seg undersøger, haaber nogen vil tale eller skrive i Forlaget. A. J. L.

### Bliver det ikke for tunge Byrder?

For hvem? For pore unge Mænd, som vil uddanne sig til Prestes.

Vi har hidindtil haft 7 Maaneders Skole for Aaret i den forberedende Afdeling i Ned Wing, og endda har det været med Nød og neppe at de ubemidlede unge i Sommerferien har kunnet skaffe sig Penge nok til at holde ud disse 7 Maaneder.

Forleden Aar blev det besluttet, at vi herfter skal have 9 Maaneders Skole for Aaret. Hvorledes skal saa disse Studenter kunne skaffe sig de nødvendige Midler? Det bliver jo umuligt i 3 Maaneder at tilvejebringe Midler nok til 9 Maaneders Skole. Resultatet maa da blive at være borte fra Skolen et og andet Aar for at tjene nok til at fortsætte; men se nu her! Vore Skoleregler kræver 7 Aar i den forb. Afdeling og 3 Aar i den theologiske, altsaa 10 Aar i Seminariet. Naar man nu ogsaa maa være borte fra Skolen, sig til Gds. 5 Aar, saa vilde det tage en ung Mand 15 Aar af Forberedelse til at kunne tjene som Prest.

Er ikke dette at kræve formeget af vore kristelige fattige unge Mænd, som kunne ville ofre sig i Kirkens Tjeneste? Kan man vente, at mange vil tage paa sig denne Byrde og det uden endog at være sikker paa, at han ikke tilsidst faar „Neppe duelig“. Ja hvem ved førend man har været i Embedet en Tid, om man ikke er funden for let, eller kanske heller, for tung.

Jeg er bange for, at man med den lange Skoletid strammer Bændene flig, at Fler-tallet af kristelige, men fattige Gutter ikke tør tænke paa noget saadant, som Prestegierningen og det vilde være meget at beklage.

Rige Folk kan jo sende sine Sønner i 15 Aarsalderen, og saa kan de gjerne gaa til de er 25 Aar; men fattige Gutter faar gjerne ikke begynde før de er 20 Aar, og saa derefter at kræve en 10 a 15 lange Skoleaar af dem er formeget. D. O. B e r g h.

### Send Representanter til Synodens Aarsmøde.

For vort anstundende Aarsmøde foreligger der mange meget vigtige Sager til Behandling. Derfor var det godt, om alle Menigheder som ikke er altfor fattige, vilde sende 1 eller 2 Delegater. I Synodens Konstitution Paragraf 24 staar der:

„Ingen af Synodens Menigheder undskyldes for ikke at sende Representant til det aarlige Synodemøde, uden at den fremlægger for Synoden grundet Aarsag for denne sin Forsømmelse“.

Den, som har været paa Synodemøderne, har hørt, at der altid kommer flere Breve ind til Synoden fra Menigheder, som beder om Undskyldning for, at de ikke har sendt Representant. Brevkomiteen foreslaar gjerne at de undskyldes, og det bliver gjerne gjort uden at saa høre, om der foreligger nogen grundet Aarsag. Kanhænde at Aarsagen ikke er nogen anden end et usjelt lumpent Kniberi paa nogle Center. Det bør ikke antages som gyldig Grund for ikke at sende Representant, thi; det er vist ikke mange Menigheder, som er saa fattige, at de ikke kan lægge sammen saa mange Penge, at Representantens Reiseudgifter kunde blive dækket. Jeg tillader mig at minde om dette, da der som sagt foreligger saa mange vigtige Sager til Behandling deriblandt Absolutionsspørgsmaalet og Ritualsagen og denne meget omtalte Sag, som de kalder Co-education osv.

Broderligt

S. P e t t e r s o n.

### Utter det samme.

En Ven skriver: „Som en der har holdt „Buddbæreren“ omtrent i 30 Aar maa jeg si, at jeg har liget den meget godt. Den har mangen Gang været mig til Opbyggelse, men nu blir det vist snart Slut for os gamle som ikke forstaar engelsk. Jeg kender dem som har opslagt Bladet for det engelske og skal det bedvare, saa frygter jeg for, at det

blir flere. Nei lad „Budbæreren“ være norst. Enhver som ikke foragter sit Modersmaal kan forstaa det. Dette er min Tanke om den Sag“.

En venlig Hilsen

P. J. B.

\* \* \*

Baade denne Ven og andre kan vi oplyse om at op til No. 17 af „Budbæreren“ for dette Aar har vi havt omtrent 255 Stykker i Bladet og af disse har 5, tænt fem! været i det engelske Sprog. Hvormeget har saa de af vore kjære unge og mange andre som slet ikke forstaa norst faat eller taget fra „os gamle“? Hvormeget? fem Stykker udaf 255!

Nu er det vist vor kjære Formands Prediken om Barnedaaben, som har taget bort det største Rum for det norst dette Aar, men den selvsamme Prediken fik man paa norst ifjor. Men de engelsklæsende fik ikke noget godt af den, saa fik vi mange Anmodninger, ja en lige fra Vestkysten, om at trykke den paa engelsk, „saa vore Børn kan saa læse den“, andre vilde have den paa engelsk for at hjælpe sig med, naar de angrebes af Sekterne som ikke tror paa Barnedaaben osv.

Vore største Behovdelfer og Sorger er at vi gjør saa altfor lidet for vore Børn, og vor engelsktalende Ungdom og skal vi ikke engang saa kaste til dem et saa lidet Ven som 5 smaa Læsestykker udaf 255, saa ser det temmelig smaat ud. Men det er sandt at dette engelske er saa lidet; at det kan kanske være ligesaa godt vi slutter ogsaa med det; thi der er altid dem, som vil skaffe vore engelsktalende Læsestof om vi ikke gjør det.

# MORE ABOUT CO-EDUCATION.

Since you have already heard from a “student” who poses as an anti-co-educationalist, I have thought it would be no more than proper, that you should also hear from one that does not.

I have read with great interest the articles published in the “Budbæreren” dealing with this question of co-education. The article by Mrs. Stageberg, also that by two J. L. C. girls, contain some good thoughts and we would do well to weigh and consider them. They show that the writers are not warped by conventionality or squeamish prudery, but possess a true christian spirit gushing from loving hearts. I take off my hat and shout three cheers for the women that speak thus in defense of their sex, yes, in defense of christianity. This question of co-education is of more vital importance than most of us are inclined to admit. Let us be frank, let us be open in discussing it.

God has instituted the family. From it emanates all other social institutions. What is more beautiful than the life in a christian family where the members are true to their God-given nature? Are not those families the happiest and sunniest where there are both boys and girls, and where father and mother are not ashamed to express their love and affiliate with their children? Are the children in such homes very apt to become impure and go astray as long as they remain under the care of such parents? Some day these children will be men and women ready to establish homes of their own. Now will you please tell me why they shall be sent away for a number of years to schools where the moralizing and refining influences of the opposite sex must wholly, or to a great extent, be hindered or checked? Is it good for a young man to be kept away from the influence of mother-love, sister-love or perhaps the love of some other dear one? And is it good for a girl to be imprisoned between the brick walls of a Ladies Seminary in some distant city, where her young nature is isolated from almost all contact with the outside world? Is that the way to keep her pure? On what natural law do you base this theory and practice of education! Where did we get the idea that this should develop better manhood and womanhood, better citizens, christians, parents?

If we must send the young people away to school, let us see to it, that school becomes as homelike as possible, for what are “college accomplishments” compared with home influ-

Vær du min Skjold og Bue,  
Naar jeg min Afsked tar,  
Lad mig dit Afsyn stue,  
Som det paa Korset var  
Jeg derved Seier vinder  
I Troen, som sig bør,  
Dig til mit Hjerte binder;  
Vel den, saaledes bør.

ences? Shall we degenerate into mere walking encyclopedias? Permit me to quote a few things from Prof. O. S. Fowler in favor of co-education. He says: "Horace Mann, that highest educational authority, voluntarily resigned from the most august pinnacle of human influence mortal man ever attained, the leadership of the educational bureau of the world, that he might put into practice in a first-class college his pet idea of the education of the sexes together in the classics and mathematics; and told me personally, as he did Judge Dean and others, that this plan worked to a perfect charm; for, said he, 'the strongest motive I can apply to delinquents is, What will these young ladies think of your marks of demerit?'" and declared that the behavior of the young gentlemen and ladies of Antioch College towards each other was rendered almost unexceptionable by appealing to their pride of character and native sense of propriety. Any abuses are due more to wrong management than to any inherent difficulty.

"Why should not the sexes intermingle in schools as much as in families, and study as well as play together? Can they not step upon one common matrimonial platform much more easily by stepping from one common educational, than if they stepped from diverse educational? This truth is universal, that the male sex is a necessity to the female and female to male from cradle to grave, as much as food; for both grow alike out of a primitive Faculty which absolutely must be fed, and which their mutual presence feeds, but absence starves. The mere presence of the opposite sex both nurtures and sanctifies this element, and substitutes its pure exercise for those morbid cravings, alike destructive to intellectual vigor and moral purity.... Away with these educational nunneries. They only sting and pervert this sacred element. Their graduates, almost convicts, are trifling, rude, awkward, unfeminine, and titter at the sight of lads, as if there was something wrong in the very fact of boys and girls. They lose that native modesty which is the specific glory of the female, and become mischievous and full of all sorts of trickery, false pretences and misdemeanors."

Friends, let us obey God in nature, and not man in custom. A woman, who had the misfortune in her youth to be "educated" at a ladies seminary, made up her mind that her daughters should never attend such an institution. Elderly ladies, who have had the opportunity to attend higher institutions of

learning, have told me, that they know of no reason why even a theological seminary should not open its doors to both sexes. Read what Mrs. Stageberg says in this connection. Besides, do the theological students expect to have congregations where there will be no women? Can they better equip themselves for the ministry by this exclusive way?

"Judith", in her (?) article, seems to think that we will degenerate as a church body if co-education should be introduced at our theological seminary, besides this, she claims we have neither the room nor the means.

It is true that as far as dormitories are concerned we are not equipped as we should be. Personally, I prefer rooming at private families to staying in the dormitories under the present system. The dormitory system, in order to work well, ought to be changed to some extent. What all schools should have is the cottage plan. Each cottage ought to be governed by a couple who should take the place of father and mother. Do you know that young men and boys need the guiding influence of a motherly lady when they are away from home? one who understands their nature, and is not afraid to manifest affection and gain their confidence? And does not the same hold good between girls and elderly men? That is God's way, and is it not well to obey him lest we fall into temptation and sin?

Then we come to the money question. Friends, we have no right to complain. True, Hauges Synod is not very rich or very large. But as long as the people that constitute it can afford to spend thousands of dollars every year on that which debases and demoralizes, they surely must have means. If the men of our Synod would lay aside the money they now spend on tobacco and use it for the church schools we would have money in the treasury instead of a large debt on our hands. This is no exaggeration. We can have the means if we only had love enough. Aught it not to stir our manhood to its very core to think, that we, who profess the name of Jesus Christ, shall be guilty of laying on the altar of a depraved appetite the means which could obtain for our daughters a christian education? Let me say with Mrs. Stageberg, "Oh yes—we need the girls! We need their music, their joyousness, their high ideals and their beautiful faith in God." Yes, we need them at Red Wing Seminary. I am not ashamed of saying so. Why should I be?

OLE ENGEL MYDLAND.



Hans Nilsen Hauge.

Hvem er vel Manden med det klare Syn,  
Som gaar tilfods saa stille gjennem Landet?  
Det dybe Blik indunder busket Bryn  
Har Kierlighedens Blød med Alvor blandet.  
Det Ord, han taler gjør en ganske varm,  
Hvet som om noget brændte i hans Barm.  
Folk kjender ham paa Fjden i hans Die,  
Den lille djærve Mand i Bondetrøie.

Paa brede Skuldre og paa høiet Ryg  
Blir lagt den thyngste Byrde, Verden kjender.  
Dog gaar han glad i Sind, han staar saa tryg;  
Han ved at Livet er i gode Hænder.  
Han ser sit Folk i Synd, sit Land i Nød.  
Han hører Raabet stige: Giv os Brød!  
Han kaster Øren og forlader Blegen;  
Saa gaar han stille hjem og aabner Bogen.

Men Norges Land er fuldt af Trold og Draug,  
Af Mørkets Magter og af Dødens Dværge,  
Som ler og taader sig paa Kirkehaug,  
Mens Folket ikke ved sig Raad og Værge.  
Vist præker Presterne hver Helgedag;  
Men død er Aanden, Røsten jevnlig svag.  
Der spørges: „Hvem tør gaa mod Dødens  
Drauge“?

„J Herrens Navn faar jeg gaa“, svarer Hauge.

Saa gaar Hans Nilsen om fra Gaard til Gaard  
Med Livets Ord til alle syge Sjele.  
Mens Fuglen synger i den glade Baar,  
Han lærer Folket for sin Gud at knele.  
GudsLivets Trøforn faar han trindt om Land;  
Han kjender Norges Jordbund, denne Mand.  
Hvis nogen blot tør storme Dødens Borge,  
Saa kan der endnu blive Baar i Norge.

Som Blomst i Dalen og som Birk i Lid,  
Naar Sneen tidner, og naar Solen skinner,  
Staar færdig pyntet ved Pintsetid,  
Mens klare Bække nedad Fjeldet rinder,  
Saa vaagner Livet i saamangen Braa;  
Med Andren Presterne maa se derpaa,  
Men fatter ikke dette stille Virke  
Med Foraarshud for Norges døde Kirke.

Men fremad gaar det dog fra Dag til Dag  
I Bøn og Tro og under Strid og Trængsel.  
Tilfidsst maa Mørkets Fyrste slaa sit Slag,  
Og Hauge blir af Kirken sat i Fængsel.  
Dog Hauge fængslet eller Hauge fri,  
Paa Bondens-Tun, i syv Aars Slaveri,  
Det gjør det samme; thi kan nogen mindes,  
At Herrens Aand af Baand og Lænker bindes?

Et Trø er lagt i Norges golde Jord,  
Et Livsens Korn i Folkehjertets Ager,  
Og det faar Bæstkraft dette Livsens Ord.  
Og snart staar Grøden gjennem Landet fager.  
Den Kirkevær, som Landets Lov har stængt,  
Af Aandens nye Pintseveir blir sprængt,  
Det knirker sælt i gamle, rustne Hængsler,  
Naar Dørene gaar op til Kirkens Fængsler.

\* \* \*

Saa kom der Luft og Lys til Gaard og Grænd,  
Og aabnet blev for Folket Bibelbogen.  
Den Sang, som lød fra Kvinder og fra Mænd,  
Gik videre lang Afsen gjennem Skogen.  
Det var et stille Aandens Veir, som drog  
Befrugtende henover Morastfog,  
Men og et Hammerslag, som aabned Porten  
For Livets „Atten hundrede og fjorten“.

Tilfidsst kom Hauge ud som gammel Mand.  
Skjønt er som før den styrige og stærke,  
Saa havde Aanden dog den samme Brand,  
Og hvad Personen tabte, vandt hans Mærke.  
Mens han sad fængslet, stod hans Mærke frit,  
Og Sandhedsordet fløi om Landet vidt.  
At han var taus, det øgede kun Sangen,  
Og tusind Hænder greb om Mærkestangen.

Det dyre Livsens Ord blev bragt os hid,  
Og ve vor Kirke, naar den dette glemmer.  
Men skal her blive Baar og Pintsetid,  
Maa Ordet bæres frem af tusind Stemmer.  
Den Mærkesag, for hvilken Hauge stred,  
Maa blive Livssag i hver Menighed,  
Og tør vi gaa som han mod Mørkets Leire,  
Saa skal som han vi under Mærket seire.

W i l h e l m P e t t e r s e n .

## Et Brev om O. Skulleruds Dødsleie.

Indsendt til „Udbæreren“ ved Mrs.  
Maria Berstad, Mondovi, Wis., efter  
„For Fattig og Rig“.

Jeg har saa længe tænkt at skrive til Dig, kjære Ven! med flere og fortælle Dig noget fuldstændigere om vor uforglemmelige Ven og Broder O l a v S k u l l e r u d s Bortgang fra denne Verden, da jeg ved, at Du saa gjerne vilde høre lidt mere specielt, end hvad Du før har hørt derom. Jeg vilde ogsaa saa inderlig gjerne fortælle Dig, hvorledes han havde det i den sidste Tid, da det var saa mange til Opmuntring, Opvækkelse og Baamindelse. Jeg vil derfor i denne Time bede Gud om Naade til at blive Sandheden tro i Kjærlighed, og vogte mig for at sætte til eller tage fra. Jeg forudsætter kjære Ven, at Du kjendte Skullerud godt og ved, hvem han var; han var i Sandhed en høit benaadet, igjensødt Sjæl, som af sit inderste Hjerte havde Øyst og Vængler efter at gjøre Herrens Vilje, og om hvem jeg efter min Hjertens Overbevisning og efter det Aandens Lys, Gud har skjænket mig, kan i Sandhed sige, at han saa Herrens Hjerte nær, og at han agtede alt for Skam og Skade, som vilde eller kunde hindre ham fra den inderligste og nøieste Omgang med sin Herre og Frelser, Jesum Kristum. Ja, Du kan tro, kjære Ven, at det var dyrebart og godt at have daglig Omgang med ham, og Gud give mig Naade til aldrig at glemme de salige Stunder, jeg nød sammen med ham i hans sunde Dage, saavel som de salige Timer, jeg med flere nød ved hans Syge- og Dødsleie. Derom vil jeg nu fortælle Dig lidt.

Sidste Fredag i Marts dette Aar kom han en Eftermiddag ind til mig paa den Tid, som han i Almindelighed ikke pleiede; thi han var flittig til at varetage sin Gjerning. Han klagede da over, at han ikke kunde arbejde eller foretage noget, ja, at det endog faldt ham meget vanskeligt at bede, da han var i en saadan underlig Tilstand, som han før ikke vidste at have været i, men som i de sidste Dage dog ofte havde gjentaget sig. Vi talte

da tilsammen, og jeg raadede ham til at gaa til en Læge, hvilket han den paafølgende Dag gjorde; imidlertid havde vi det ogsaa den omtalte Aften hyggeligt og godt med vor kjære Ven; vi var just sammen i et lidet Vennerum, og Gjenstand for vor Samtale var, hvorledes Forældre paa den bedste og retteste Maade skulde opdrage og optugte sine Børn, naar de var uldige. Paa Grund af sin lange Erfaring som Skolemand og den hjertelige Kjærlighed, hvormed han altid omfattede og studerede Børnesindet, var han os derudi til megen Glæde, og Velsignelsen vil ikke udeblive. Han gik da til Lægen nogle Dage, men Onsdag før Paaske maatte han tilfængs; nu brød Sygdommen for Alvor ud, og Lægen erklærede det for Nervefeber. Det var i Sandhed forunderligt, kjære Ven, jo mere Sygdommen tog til, desstomere frisk, stærk og levende blev hans Aand. Fra den første Tid, han blev sengeliggende, var han i stadig og indtrængende Bøn til sin kjære Gud og Frelser, at han maatte beholde sin Samling, og at Dødens Stund ikke maatte formørkes for ham, og Herren hørte hans Bøn og viste, at han hører Bønner, som opsendes til ham af et barnligt Hjerte. Der indtraadte nu store Lidelser, men det hindrede ham ikke fra stadig at bede til sin kjære Frelser; han bad uden Afslættelse hele Tiden, naturligvis med Mellemrum; men Du kan tro, det var ikke længe imellem hver Gang, han talte med Herren med Bøn og Tak, og uden nogen Persons Anseelse; det hindrede ham slet ikke, om flere var tilstede. Naar Smerterne var store, bad han: „Åh Herre Jesu! giv mig en liden Ro; Åh Herre Jesu! lad mig saa en liden Søvn!“ Amen.

Han lagde altid A m e n til sine Bønner, og han fik, ja, jeg kan i Sandhed sige, at han a l t i d fik en liden Lise og Ro efter Bønnen, og om det var nok saa lidet et Diebstik, undertiden en 3 a 4 Minutter, saa lod det straks fra hans Læber: „Tak, Herre Jesu, for en liden Hvile“. Han sagde straks til sine Venner, at vi skulde lægge alt i Herrens Haand, saa var alt vel og godt.—Da Sygdommen blev mere og mere alvorlig, raadede Lægen til, at han skulde indlægges

paa Rigshospitalet, hvilket han selv gjerne vilde. Tredie Paaskedag flyttede han til Rigshospitalet, og Sygdommen tiltog fredeles, og vi blev mere og mere bange for, at det skulde blive Døden. Dog svævede vi mellem Frygt og Haab til Søndag Middag; da sagde han selv, at det nu var klart for ham, at det var Guds Vilje, at han nu skulde faa vandre herfra og være med Kristo, og en uudsigelig Glæde udbredte sig over hans Ansigt, over at Gud saa tidlig vilde kalde ham ud af Striden til sin salige Hvile. „Jeg har“, sagde han, „haft en hemmelig Vængsel i min Sjæl efter at komme hjem til min Frelser; men jeg troede, at han vilde, at jeg skulde stridt længere her i Prøvens Land. Al! at jeg saa snart skal faa se min Frelser! Al! at jeg saa snart skal komme indenfor dine Porte og se de Værelser, som Du har sagt, er beredt for dine i din Faders Hus“, og mange saadanne deilige Samtaler, som han havde med sin kjære Frelser. Og, kjære Ven! havde han før i sin Sygdom bedet flittig, saa blev det nu end mere.

Jeg vil nu forsøge at giengive saa nøie, som muligt, den korte Tid, han havde tilbage. Efter at have talt og bedet meget efter Middag, tilkjendegav han sin sidste Vilje med Hensyn til sine timelige Efterladenskaber her; de skulde overlades til nogle af hans nærmeste Venner her, og anvendes til Gudsriges Udbredelse og særdeles til Guds Ords Forkyndelse; ligesom Bladet „For fattig og rig“ og „Børnebibliotheket“ skulde besørges i samme Diemed af hans nærmeste Venner.

Da dette var gjort, bad han til Herren omtrent saaledes:

„Al, Herre Jesu! styrk mig i Striden, ophold mig i Troen, bevar mig til din Salighed!“, og den Bøn bad han flere Gange. „Al Herre Jesu! lad mig komme indenfor dine Porte; lad mig faa se dit Ansigt og love og takke Dig for din store Naade mod mig! Ophold, o Gud! din troende Kirke paa Jorden! vær med den alle Dage, som Du har lovet den! hjælp dine sande Børn til at blive bestandig indtil Enden! styrk alle svage og vaklende, og ombend mange af de ugudelige til dine Børns Forjamling! tænk paa de ar-

me Hedninger og det adspredte Israel! Amen“. Dette er omtrent Hovedindholdet af en af hans Bønner, men den var mere omfattende. Derpaa takkede han Gud for det salige Livsens Haab, som var ham skjænket i Kristo Jesu, og anbefalede sin Sjæl i sin Frelser's Haand, saavel som sit Støv til Opstandelsens Morgen. Nu var Klokken omtrent 6, og da spurgte han os, som var tilstede, om vi troede, at han kunde leve Natten over, og da nu alle Dødstegn tydelig var indtraadte, den kolde Dødsved paa hans Pande, Kallen i Halsen, saa sagde vi, at det for vore Dine ikke saa ud til, han kunde leve Natten over, og nu var han i stadig Bøn og Formaning, tog Farvel med alle, som kom til ham. Hver fik sin Formaning saavel hans Venner, som besøgte ham, som Waage- og Gangkoner paa det Værelse, han var, og jeg maa tilstaa, at vi nød paa Hospitalet en ualmindelig fri Adgang til ham; thi foruden de 2 kristelige Søstre, som hørte Rigshospitalet til, besøgte mange ham endog paa den Tid, da det ikke almindelig var Adgang til de syge. En saadan Nat har jeg aldrig haft før; han talte, bad og læste uafbrudt hele Natten; han igjennemlæste da de dyrebareste Sprog i det hele nye Testamente og mange af Salmerne og en Mængde Salmevers, og læste tydelig de 3 Troesartikler efter deres gamle kristelig. Udbylse. Fik han ikke selv straks fat paa noget, maatte vi foresige ham det. Igjennem alt udtalte sig en saa fast Visshed om sin Salighed, at der ikke var Spor af Tvivl, hvilket han ogsaa sagde: „Jeg tvivler ikke paa min Salighed, dog begjærer jeg alle troendes Forbønner“. Nogle af hans nærmeste Troesbrødre og Søstre var ogsaa forsamlede til Bøn i hans Sygdom. Da han nu saaledes hele Natten til ud paa Morgenens havde været i uafbrudt Betsjæftigelse med Bøn og Formaning, blev han meget forundret, at det var Morgen, da han blev var; at det var Dag, og kunde ikke begribe, at Natten var gaaet saa snart; thi han sagde: „det var jo nu, de sagde, at de ikke troede, jeg kunde leve Natten over; hvorledes kan det være?“, og da vi sagde, at han havde været i saadan stadig Bøn og aande-



lig Bøvhælgelse, udbød han: „Al! hvilken en salig Nat! hvilken en salig Stund! o! hvor god Gud er mod mig!“ Saaledes lød der en uafbrudt Lov og Tak forenet med Bøn om Taalmodighed efter Herrens Vilje, og, kjære Ven! det var forunderligt, uagtet en saadan Anstrengelse saa det ud, som om han virkelig var bedre, og vi vidste ikke, hvad vi skulde tro. Han spurgte en af Lægerne, om denne ikke troede, at han nu skulde faa dø, men da han fik et undvigende Svar, blev han lidt utaalmodig, og spurgte, om det kunde være muligt, at han kunde have taget fejl, da han igaar var faa vis paa, at det var Guds Vilje, at han skulde faa dø. „Der er, sagde han, kastet en Tvivl ind i mit Hjerte ikke om min Salighed (den tvivler jeg ikke paa), men om jeg skulde have taget fejl af Guds Vilje om nu at faa fare herfra“. Da straks efter en anden Læge besøgte ham, spurgte han ligesaa, om han troede, han snart skulde dø, og da denne svarede: „De har nu ikke mange Timer tilbage“, takkede han for det oprigtige Svar, og der udbredte sig en hyggelig Glæde og Fred over hans Aarsyn. Det takkede nu stærkt til Aften, og han bad flittig, at Herren vilde blive hos ham; han udtalte Herrens Betsignelse over de tilstedeværende og særdeles over de troende Søstre, som pleiede ham, og bad, at Herren vilde velsigne deres Gjerning blandt de syge; derpaa bad han at hilse flere af sine besejlede og bekjendte, og særskilt nævnte han sit Vndlingssted, Hans Cappelens Minde, hvor han har tilbragt saa mange salige Timer og virket for Guds Rige baade blandt smaa og store. Han bad at hilse alle. „Hilse“, sagde han, „at de, som ikke har gjort sand Omvendelse, maa gjøre Alvor deraf, da det ellers kan blive forfærdeligt, og at alle, som har gjort sand Omvendelse, maa blive ved og stride Troens gode Strid, at de kan faa Aftenbenediction“, „og saa er det en liden Stund, sagde han, saa sees vi snart for Herrens Throne“. Efter atter og atter at have anbefalet sin Sjæl i sin Herres og Frelseres Haand, formanede han atter til at blive tro indtil Enden: „Modtag et Ord fra en døendes Mund, at Herren er værd at stride for“, sagde

han og vidnede tillige klart, at den erlangedes af fri Naade, for Jesu Kristi Fortjenestes Skyld. Til sidst bad han atter at hilse Brødre og Søstre i Herren, at han døde i Troen paa sin Frelser, og nu opgav han sin Aand med Kristi Navn paa sine Læber. Det var et soligt Dieblis for de tilstedeværende Venner at knæle ved hans afsjælede Legeme, og i stille Suk at sende Gud en Takkebøn for hans store Barmhertighed og Naade mod en arm og af sig selv hjælpeløs, men ved Jesus Kristus høit benaadet Synder, som nu formeddelt det evige Livs Haab, i Troen paa Jesu Kristi Fortjeneste, sin Brudgom, Ven og Seierskryfte saa jeierriig havde trodset Døden og alle Hælsedæmninger. Nu var han vel ude af den store Trængsel, og vilde trygt i sin Frelseres Favn, fri for alt, som vil hindre os her i Livet, og skiftet og dygtiggjort formeddelt Jesus Kristus til de helliges Arvedel i Lysets Rige.

Og nu kjære Ven! hvad synes Du om hans Udgang af denne Verden, var den ikke skjøn? ja i Sandhed, det er kostelig for Herren, naar den af Jesu Kristo retfærdiggjorte Sjæl dør, og jeg er forvisset om, at Gud vil velsigne hans Arbejde og Stræben for at vinde Sjæle til Lammets store Nadvere, at hans herlige og dybe aandrige Betragtninger vil være til stor Betsignelse ogsaa herefter, saavel som jeg ved de har været det. Det skulde være forunderligt, om de mange, i hvis Hænder Bladet „For Fattig og Rig“ er kommet, ikke skulde føle, at de alvorlige Advarsler, Formaning og Opmuntringer, som han deri fik Naade til at give, var værd at lægge paa Hjerte, ja hvad synes Du vel, kjære Ven, om hans sidste Arbejde om Alterens Sakramente paa Skjærtorsdag dette Aar, og om Konfirmation, ja fortsat alt, hvad han har skrevet, de herlige Sange, hvoraf jeg blot vil nævne, Bryllupsindbydelsen, Længselsnyheden paa Hamar og „Seg i dem“ og Bilegrimsfangen med mange flere, hvori der udtaler sig en stor Længsel efter at fare herfra, men ogsaa en inderlig Lyst, saa længe Herren vil, som han selv udtrykker sig, „at ville forsøge det Tal at forøge, Som staar for Guds Throne med Palmer i Haand.“

En liden Sang, som han erindrede mig med den 24de Marts dette Aar, og som muligens var den sidste fra hans Haand, sendes Dig, idet jeg slutter disse Linier med den Bøn: At Herre Jesu, styrk os i Striden, ophold os i Troen, bevar os til din Salighe! Amen.

Mel: Jeg har en Ven.

Det Aar, som svandt, det bragte Brøder mange,

I Døden saa du baade Barn og Biv;  
Thi vil du nu lovsynge ham med Sange,  
Som gjengav dem, ja, som fra Død til Liv.

Det Aar, som staar foran, kan ingen kjende,  
Og det er godt, der sørger en derfor.  
Du vil dig ei fra ham til Verden vende;  
Saa gaar det godt, hvordan det end goar.

Han giver Brød for Mund og Trøst for Hjerte  
Og Hus for dig og Pilgrime med  
Og Sjeler og Vægedom i Smerte  
Og hist engang et bedre Hus og Sted.

Kun Herren ved, hvis Stab skal først saa Hvile.  
No, naar det frem ad Maalet ikkun gaar;  
Thi ville vi omkaps for Kronen ile.  
Tilhykke da dermed i Jesu Saar!—

B. C.

\*

\*

\*

Idet Læserne vist med mig ville være Indsenderen hjertelig taknemmelige for denne enfoldige og sanddrue Fremstilling af vor elskelige, salige Ven Skulleruds Død, ville de ogsaa vist undskyldte, om jeg ofrer hele dette Blad til hans Minde; jeg føler en dyb Trang til ved samme Leilighed at frembære Herren Tak for, hvad han af Naade gjorde ham til i sig selv og for sine Medmennesker.

Det lod anerkjendende, kraftigt og inderligt ved Skulleruds aabne Grav om ham, som noget, der var bleven hans personlige Eiendom og hans Hjertes inderligste Bøngsel: „Det at leve er mig Kristus og at dø en Binding“. I Sandhed, den skjønneste Bekjendelse, en benaadet Synders kan i Liv og Død afgive til sin Herres og Frelseres Pris herne i Udlændighedens Land! Bore Hjerte vidnede saa levende, at Guds retfærdiggjørende, helliggjørende og saliggjørende Naade tilkom Vren for, at vi

kunde sige frimodig Ja og Amen som til den rene Sandhed, da Ordene anvendtes paa ham, hvis Sjæl da hvilede i sin Frelseres Skjød. Jeg siger, vi, som kjendte og forstod ham, og som denne stille og tilbageholdne Pilgrim aabnede sit Hjerte for. Vi vidste vel, at det var i stor Skrøbelighed, han kunde kalde en stor Del af sine 29 Udlændigheds Aar\* et Liv i og for Kristus; han var jo en Synders, havde som os andre et gammelt fordærvet Hjerte, der ofte hindrede Kristus fra at saa sin fulde Skikkelse i ham; men han kjæmpede slittig mod sine Salighedsfiender, fornegtede sig selv og tog daglig sit Kors op efter sin kjære Frelser. Kraften dertil hentede han gennem Naademidsernes slittige og samvittighedsfulde Brug. Sin Daabssnaade agtede han saare høit, især i de senere Aar, ligesom han udviklede mundtlig og skriftlig Daabens Væsen, Kraft og rette Brug mod ensidige Modstandere i flere Retninger. Bibelen brugte han selv slittig som et levende Guds Ord og erfarede dets levendegjørende Kraft paa sit eget Hjerte til Oprøkkelse, Veiledning og Trøst, idet han i Bønnene omfattede Kristi Forjættelser og i barnlig Enfoldighed samtalede med sin Gud, saaledes som han i Skriften havde lært ham at kjende. Ja, han var en særdeles stadig og inderlig troende Beder og fandt sig i saadanne Bønnens og Andagtens Tider ofte i Anden midt blandt de himmelske Hærskarer i salig Lov og Tilbedelse. Den faste Tillid og Fortrøstning til Gud paa dennes eget Ord anbefalede han meget, fordi han selv levede i Ordet.—Den hellige Nadvere fandt han stor Næring i, idet han der mødte og nød den personlige, levende Herre Jesus Kristus. Han indstærkede de naadehungrige Sjæle saar alvorligt, at de maatte tænke paa en hyppigere Altergang og mere levende Tilægnelse af Nadverens rige Skatte af Trøst og Bestyrkelse for de bekymrede og ansægtede troende kristne. Han var den evangelist-lu-

\*) Han har selv givet en livlig Skildring af sit tidligere Liv i „Børnebibliothekets“ 2den Aargang No. 3 og 4 under Titelen „Olaf fortæller om sin Barndom“.

therste Kirke inderlig hængiven, fordi han fandt dens Hekjendelse overensstemmende med Guds Ord, og fordi den fremfor de andre Kirkesamfund efter sit Væsen er Kirken med rent Ord og rent Sakrament og saaledes Jesu Kristi Kirke; men de mange Misbrug og Kirketugtens Slappelse i vor Statskirke ivrede han imod. Ved sin salige Død beviste han dog saa klart, at Statskirken trods alle sine Væb og Vangler og al den Fordærvelse, der hersker inden den, dog endnu ei er forladt af Guds Aand; men ved Guds Langmodighed og Naade kan række Sjelen, hvad de tiltrænge i Dødens Stund, den hele Kristus. Skulleruds private Liv var en Jesu Kristi Discipel værdigt; han var alvorlig og stadig i sin Kristendom, afholdende og nøjsom, hjælpsom og deltagende i al timelig og aandelig Nød, flutrig og tro i sit Kald. Hans Ophold og Virksomhed paa Bleieftistelsen Hans Cappelens Minde ved Skien vil altid der bevares i kjerlig og taknemlig Erindring, ligesom hans Børneskrifter og Børneandagter har stiftet megen kjerlig og skjult Velsignelse, og derfor: Velsignet være hans Minde! Gud give os Kraft til at efterligne ham i det meget gode, Gud udrettede ved ham til Kristi Riges Fremme, og give os engang en ligesaa salig og rolig Død i fast Tro paa vor forfæstede Frelser! Maatte det ret af Hjertens Dyb og ei med Hyklermund lyde fra ret manges Læber ved Tanken paa ham: „Min Sjæl dø den retfærdiges Død, og vort Endeligt være som hans"! Amen.

Chr. H. Müller.

### Verdens Gjæld til Kristus.

Der siges ikke sjelden blandt os: „Der er nok ikke liden Dragelse mod Religiositet, ja mod Kristendom i vore Dage, men den søger ikke til Kirken“. I en vis Forstand er der nogen Sandhed deri, at der er megen Kristendom, som ingen officiel Forbindelse har med Kirken. Der er nok flere sande kristne, end vi inden Kirken ved af. Men dermed er det langt fra sikkert, at alle, som blir

udenfor og „lever et godt Liv“, hører Kristus til. Det er ganske sandt, at der nu er mere virkelig Humanitet i Verden end nogensinde før, og hvor den er Udslag af Kristendommens Aand, kan vi ikke være nok taknemmelig for den. Men vi skal ikke glemme, at denne sømmere Mennekesfølelse staar i Gjæld til Kristus. Det skammelige er, at saa mange Mennekes drar Fordeel af, hvad Kristus har bragt til Verden, rent humant seet, men de negter at bøje Knæ for ham, hvem de skylder alt. Der er liden Grund til at skynde af den „nye Mennekesfølelse“, hvis de som eier den, vender sig bort fra ham, som skabte den. Det bliver da en Gjentagelse af Historien om de 9 utaknemmelige Spedalske, som glædede sig over sin gjenbundne Helbred, men glemte sin Velgjører. Kirken har vel snarere at minde Verden om dens Gjæld til Kristus end at smigre den, mens den fornægter ham?

Gud haster bort med sine  
Fra denne Verdens Bine,  
De frommes Grædedal.  
En snar og salig Ende  
Er snart at faa i Hænde  
Sin Arv i Himlens Frydesal.

### Besøger du flittigt Guds Hus?

En 82aarig Bonde mærkede en stor Forandring til det bedre hos sin Søn, siden denne havde begyndt flittigt at besøge den offentlige Gudstjeneste. Faderen havde kun sjældent været i Kirke, men nu blev han nysgjerrig og gik. Og se, Guds Ord gennemtrængte hans hovmodige og trodsige Hjerte, der hidtil havde stølet paa den udvortes Retfærdighed; han maatte bøje sig for den forfæstede i Bod og Tro. Efter 2 Aars Forløb blev han sng, og lod Presten bede om at komme til ham. Paa dennes Spørgsmaal, hvor gammel han var, gav han til Svar: „Kun 2 Aar; thi jeg kan kun regne mit Liv fra den Tid, da jeg lærte at kjende min Fædre og Frelser Jesus Kristus; de 80 Aar forhen vare et Liv i Døden.

(Vibelb.)



## Kinamissionen.

Om den kinesiske Forfædredyrkelse.

(Fra Shanghai Konferencen 25 April  
—8de Mai 1907.)

Ved Fr. Schepelern.

(Her efter „Norst Missions-Tidskrift.“)

Konferencen i Shanghai 1890 udnævnte en Komite af Missionærer, som skulde forberede næste Konference. Egentlig skulde denne have været afholdt Aar 1900; men paa Grund af Verdenskonferencen i New York udsattes den til 1901. Bokseroprøret hindrede denne Plan, og saa valgte man 1907, Hundrebaaret for den evangeliske Kinamissions Behandelse.

Et Bind „Records“ paa 823 Sider og et Bind „Conference Adresses“ paa 192 Sider oplyser Ikkedeltagere om, hvilket Arbejde Konferencen udførte. Indledningsforedragene til de 12 Hovedemner, som var udarbejdede af Formændene for de dertil nedsatte 12 Udvalg paa Grundlag af udsendte Spørgstemaer, blev paa engelsk-amerikansk Maner ikke holdte, men var i Forveien sendt til og læst af Konferencens Deltagere, saaledes at man paa selve Hovedmøderne kunde indskrænke sig til at lade den paagældende Udvalgsformand fremsætte Forslag til Resolution, som saa debatteredes af Forsamlingen og vedtoges, ændredes eller forkastedes.

Hvem, der vil give sig Tid til at læse „Records“—hvori alle Hovedforedragene, Resolutionerne, baade foreslaaede og vedtagne, og Forhandlingerne—, vil saa det Indertryk, at disse Forhandlinger virkelig har ført til noget. De er korte i Forhold til de meget indgaaende Indledningsoplysninger. Medens vore hjemlige Mødediskussioner ofte gaar uden om Sagens Kjærne, idet det holdte Indledningsforedrag kommer bag paa Mødets Deltagere, saa de i Farten knapt faar fat paa Hovedpunkterne, saa har den engelsk-amerikanske Maade den Fordel, at Deltagerne i Forhandlingen, i Forveien nøie inde i Emnet gennem det trykte Forhandlingsgrundlag, kan fige deres Mening fort og

klart om Hovedsagen uden unødvendige Ophold ved Biting. Men læs selv Bogen; det lønner sig; man lærer at tænke og føle, som de, der staar i det daglige Arbejde i Kina, tænker og føler om dette Arbejdes store Problemer.

Størst Interesse for dette Blads Læsere vil sikkert Dr. Jacksons Opsats om Forfædredyrkelsen have. Forfatteren er Missionær i Wutshang i Provinsen Hupe og tilhører den episkopale Kirke i Amerika. Han blev Formand for Udvalget om dette Emne i Stedet for Biskop Hoarse, som døde. De følgende Linjer gengiver i Udtog hans Foredrag.

I n d l e d e n d e B e m æ r k n i n g e r .

Emnet „Forfædredyrkelse“ var til Forhandling ved begge de foregaaende Shanghaikonferencer i 1877 og 1890 og gav navnlig den sidste Gang Anledning til en ret heftig Diskussion, hvorunder man ret følte, hvor dybt de forskellige Opfattelser af Missionens Stilling til Spørgsmaalet greb ind i Missionsarbejdet.

Beständig gjentages det, og vist med megen Ret, at Forfædredyrkelsen endnu er en af de største Hindringer for Kristendommens Fremgang i Kina, ikke saa meget for Arbejdet i de fattigere Klasser, men desto mere, naar Talen er om at vinde Literaterne, de velhavende og Embedsstanden. Kunde der, uden at slaas af paa nogen væsentlig Sandhed i Kristendommen, gøres noget for at fjerne eller mildne den Gnidning, der paa dette Punkt er mellem vore protestantiske Missioner paa den ene Side og Literaterne og Embedsklassen paa den anden, saaledes at disse indflydelsesrige Dele af Folkesamfundet droges mod Kirken, var det saa ikke vor simple Pligt at gjøre det?

Naar Meningerne om vor Stilling til Forfædredyrkelsen har staaet saa skarpt overfor hinanden, har en af Grundene været, at man ikke har husket Forskjellen mellem den oprindelige Fædredyrkelse, som den beskrives hos Klassikerne og maaſke for en Del endnu udøves af nogle saa Klandt de dannede, og saa Massernes Fædredyrkelse. Den oprindelige Fædredyrkelse i Kina og andet Steds havde intet med Guddommeliggjørelse af Fæ-

drene at skaffe. Derimod er vi alle enige om at forkaſte Maſſernes overtroiſke og afgud- ſke Præſſis.

Fremdeles glemmer man ofte, at intet falſkt Syſtem beſtaar ned gjennem Tiderne i Kraft af ſin Faltſhed, — men i Kraft af de Sandhedsmomenter, ſom findes i den.

Endelig maa man huſke paa, at det kinesiske Ord for „Dyrkeſe“ — „Pai“ — er et meget elatiſt Ord, ſom ſpæn- der lige fra den jævneſte Hoſlighedsviſit hos en æret Ven til den høieſte og høitideligſte Gudſtjeneftehandling, ſom ydes „Shangti“, og ſom alene kan udføres af „Himlens Søn“, og at det at kaſte ſig paa ſit Anſigt for en — „Xi-Ki“ — betyder noget ganſke andet for en Veſtlænding end for en Orientaler. Havde man huſket paa dette ved Konferencen 1890, var den Storm, der reifte ſig over Dr. Mar- tins Foredrag med Titlen: „Fædre dyrkeſe: en Henſtilling om Taalſomhed“ neppe bleven ſaa ſtærk.

### 1. Fædre dyrkeſens Oprin- delse og Ide.

For at forſtaa den nuværende kinesiske Fædre dyrkeſe, maa vi ſøge tilbage til Men- neſteſlægtenſ tidligſte Hiſtorie. Det er nem- lig ikke det eiendommelige for Kineſerne, at Tanken om denne Form af Dyrkeſe er kom- men frem hos dem; det lærer den ſammen- lignede Religionsvidenſkab os, har været Tilfældet hos mange andre Folkeſlag; men det eiendommelige for Kineſerne er, at den har holdt ſig ſaa længe efter, at den er for- ſvunden andetſteds, og at dens Udformning er bleven ſaa detailleret og ſaa faſt; bortſet fra de buddhiſtiſke og taoiſtiſke overtroiſke Skikke, der efterhaanden har ſamlet ſig om Fædre dyrkeſen, er denne faktiſt den ſamme ſom i Konfutzes Dage. En Kjen- der af kine- ſiſt Filoſofi ſiger, at naar man ved, hvad der tænkes i Kina i Tſchow Dynaſtiets Dage, kjen- der man, praktiſt talt, hvad der tænkes nu.

Ro- den til Fædre dyrkeſe i Almindelighed er de naturlige Udtryk for Sorg over og Onſket om Forbindelſe med fæder afdøde, ſom viſer ſig ſelv hos vilde Folkeſlag og ſom lidt fæſtner ſig til Skikke.

For Kineſerne er Forholdet det ſamme; Frygt for de afdødes Aander er ikke den før- ſte Aarſag til Fædre dyrkeſe; Kjærlighed og ſønlig Pietet er i hvert Fald tid- ligere Bevæggrunde. Som vi ſenere nærmere ſkal ſe, synes det, ſom om det for den or- todokſe, kinesiske Bevidſthed ſtaar ſaaledes, at de afdødes Aanders forſatte Tilværelſe beror paa, om de efterlevende ved Ofre forſy- ner dem med det nødvendige til Livets Op- hold. At Aandefrygt ikke behøver at være Motivet til Ofre til de døde, viſer følgende Træk fra et helt andet Land: En Indianer dræbte ſin nylig afdøde Faders Ven, en hvid Mand, fordi han ikke kunde tænke ſig, at Fa- deren kunde befinde ſig vel uden at have den- ne elſkede Ven at tale med!

Noget andet er, at Frygt for Aa- derne meget tidlig begyndte at ſpille en Rolle ſom Bimotiv til Fædre dyrkeſe i Kina, hvad der da i og for ſig ikke er ſaa mærkeligt, naar man betænker, hvilken Rolle Frygt for Aander og Tro paa Aander har ſpillet og vel af og til endnu ſpiller i de kristne Lande. I ſin Bog, „Semiterneſ Religion“, ſiger W. Robertſon Smith, „at der hos en Skole af Antropologer er en Tendens til at forklare alle Skikke ved Dødsfald af Frygt for Aa- der. Men i hvert Fald blandt Semiterne er næſten alle Skikke ved Dødsfald lige fra Ry- ning af Piget og opefter dikterede af en Kjærlighed, ſom gaar ud over Graven.“ For Kineſernes Vedkommende fører Studiet af deres hellige Bøger til ſamme Reſultat.

Endnu et mægtigt Motiv til Fædre dyr- keſen er Familie og Stamme Føl- ſen. I en Opſats om Familieofring, ſom en af Vicekongen af Hu Kwangs Sekre- tærer ſkrev paa min (Dr. Jacksons) Opfor- dring, hedder det: „Naar der ofres i Fami- lien, ofres der til Forfædre, ſom er af ſamme Blod ſom de ofrende.“ Og Filoſofen Tſhing ſiger: „Til at ſamle og forene Menneſkehjer- ter gives intet virkſommere Middel end de Taknemmelighedsbeviſninger og Ofre, ſom af Hjertet frembæres i Forfædretemplerne — — intet hindrer bedre Splittelſe. Man maa indrømme, at Fædre dyrkeſen i Kina har gjort god Tjenefte i Retning af at holde

Familierne og Stammerne, ja Folket sammen ned gennem Tiderne. „Er din Fader og din Moder, at du maa leve længe i Vandet!“  
(Fortsættes.)

### Fra Arbeidsmarken.

K r e d s m ø d e t i Bethania Menighed, Frost, Minn. Past. Okerlunds Kald, er, som man vil mærke sig af Bekjendtgørelsen, forandret fra 20—23 Mai til 17de til 20de Juni.

Past. T. J. Spande af Deerfield, Wis. blev den 25de April ægteviet til Clara Boog af Lynb, Minn. Vielsen udførtes i Brudens Hjem af Past. S. J. Brekke. „Budbæreren“ gratulerer.

O n s d a g den 21de April var rigtig en Festdag ved Diaconisehjemmet. Det var nemlig Skoleaarets Slutningsfest; men Feststemningen forøgedes betydelig derved at den graduerende Klasse var den største i Anstaltens Historie.

Af de nye Søstre er fem fra Wisconsin, tre fra Nord Dakota, to fra Minnesota, tre fra Iowa, en fra Pennsylvania og en fra Illinois.

F o r n o g l e Uger siden modtog Pastor C. G. Eidnes det tunge Budskab, at hans Moder var afgaaet ved Døden paa Bjarkøy, Nordland, Norge. De efterladtes Sorg mildnes derved, at hun døde i Troen paa ham, der har gaaet forud for at berede sine et Sted. Pastor Eidnes har selv været mindre vel i den senere Tid, da han lider af et Angreb af Blindtarmsbetændelse. Dog synes det som han denne Gang skal komme over det uden Operation.

H. C. J.

E n d e l i g begynder det at komme lidt. To Dage efter at vor sidste Opmuntring til at give lidt til Bionerpresternes Billede udkom, fik vi den første Dollar. Fire Dage efter fik vi den anden. Med den anden Dollar følger en liden Skrivelse saaledende: „Seg jer af „Budb.“ at der trænges Penge til Gieslsons Billede. Jeg føler det

som en kjær Pligt at være med i dette Foretagende. Baade var Gieslson det Redskab Herren brugte til at vække mig op af Synden og til at faa tro Naaden i Kristus. Af ham var vi ogsaa ægteviet og han var vor Prest i mange Aar. Nu er jeg i mit to og ottiende Aar, derfor er mit baade skæft og krosket; men uagtet al min Daarlighed i alt, saa holder dog Herren paa med sin Miskundhed mod mig, saa jeg endnu har den Forvisning i min Sjæl at faa komme hjem. Bedlagt find en Dollar“. Hvem vil sende den 3die—4de—5te osv.?

A. H.

Cook County Sunday School Association Ill. har i disse Dage holdt en Konvention i Moody's Kirke, Chicago, hvortil var indbudt delegerede fra samtlige Søndagsskoler af alle evangeliske Kirker i Cook County. Rapporten fra de forskellige Grene af Foreningens Arbejde har været afgivet og belærende Taler holdt af forskellige af Landets mest kjendte og erfarne Mænd paa Søndagsskolens Omraade.

Vi har haft Anledning til at følge med paa nogle af Møderne og føler os forvisset om, at delegerede og Arbeidere fra de forskellige Skoler vender tilbage til sine Kirkepladser rigere end de kom—med nye Ideer og nye Impulser og fremforalt med ny Begeistring og nyt Mod til at fortsætte deres store og herlige Gjerning—Søndagsskolearbeidet.

Vi skal ikke give noget detaljeret Referat, kun et par gylndne Læresætninger, som blev fremholdt og som er værd at erindre:

Du, Lærer i Søndagsskolen, Mand eller Kvinde, værdsat din Anledning! Faa det rette Syn paa Storheden af dit Kald. Dette er den første Betingelse for at blive en god Lærer.

En Missionsær f. Ets. reiser tusende af Mile under de ugunstigste Forholde, og naar han naar sit Bestemmelsessted, hvad er hans Anledning? At berøre, at influere en ganske ubetydelig liden Plet af Livet. Præcis den samme Anledning har du, kun mere letkjøbt. Har du tænkt over dette?

Træn dernæst dig selv for din Gjerning.



Følg vor store Lærer og Mesters Eksempel og studer de tre store Bøger, som Gud har stillet til vor Raadighed: Naturen, Menneſkenaturen og Guds eget Ord. Gaa altid til Arbeidet med Begeistring. Derved vil du være sikker paa ogsaa at bevare Børnenes Interesse. Predik ikke din Klasse ihjel. Det er nemlig uhyre meget lettere at predike end at lære. Bring hvert enkelt Barn i Vekſelvirkning med sig ſelv. Religion er Liv og Virksomhed og tiltaler derfor de unge, naar den præſenteres dem paa den rette Maade. Lær dem ikke Teologi, men Kristendom, en Kristendom, som gjør dem flittet, — ikke til at dø, men til at leve. Lad altid Maalet være at bringe Børnene til Kristus.

„Evang.“

En nylig udarbejdet Beredensstatistik for U. M. A. F. viser, at der nu er et samlet Antal af 7,823 Foreninger med 821,209 Medlemmer og 2,973 Officerer. Foreningens Fremgang i Amerika ſkyldes for en stor Del Anſættelsen af ſpecielt uddannede Sekretærer. Medens Tyskland har det største Antal Foreninger (1,990), og Nordamerika har 1,939, er Medlemmerne af de tyſke Afdelinger 117,682 og af de amerikanske 446,032. De tyſke har 131 Sekretærer og de amerikanske 2,476; de tyſke 135 Bygninger har en Værdi af \$2,400,000; de amerikanske har Gieendomme til en Værdi af \$40,000,000. U. M. A. F. har nu en Afdeling i hvert eneste Land paa Jorden og næsten i enhver større By eller Handelscentrum. Medlemsantallet i Orienten er i de ſidſte ſaa Ar mere end fordoblet.

En Jødemiſſionskonferens afholdes den 11te, 12te og 13de Mai i Sammanuel nordſt-lutherſke Kirke, Hjørnet af N. Maplerwood Ave. og Cherru Pl. Chicago. En lignende Konferens afholdtes i Chicago Vaaren 1906 i Zions nordſt-lutherſke Kirke. Dette bliver alſaa den anden nordſt lutherſke Konferens for Zions-Foreningens Jødemiſſion i Chicago. Pastor E. J. Eastwood, Hagues Synodes Formand, har lovet at komme og tale for Anledningen. Ligeſaa den Forenede Kirkes Viceformand, Pastor N. S. Elleſtad; Miſſionær E. D. Fossum, der nylig er kommen tilbage fra Urmia, Perſien; Jødemiſſionær Heiman; Paſtorerne

Solberg, S. A. Hanſon og flere af Byens Preſter har lovet at være med og deltage.

Jødemiſſionen har hidindtil været en forſømt Gren af vor Miſſionsarbejde. Maatte den paatænkte Konferens bidrage til, at der kunde vækkes mere Kjærlighed og Interesse for denne Miſſion. Her gjælder viſſelig Jæſſerens Ord: „Oploſt eders Dine og ſe Markerne, de er alt hvide til Høſten!“

Paa Komiteens Vegne,

J. N. Walſtead.

## Bekjendtgjørelſer.

Hagues norsk ev. luth. Synodes 64de Aarsmøde.

Om Gud vil, afholder Hagues nordſt evangelift lutherſke Synode ſit 64de Aarsmøde i Red Wing Seminariums Kapel begyndende med Aabningsprediken Klokken ti Formiddag, Onsdag den 2den Juni, og fortsætter, om Forhandlingerne kræver det, til Torsdag Aften den 10de Juni 1909. Følgende Sager foreligger til Forhandling.

1. Modtagelſe af Indberetninger.
2. Valg af Embedsmænd, ſamt Valg af Komite, ſom antydet i Referat fra 1908, Pag. 157: 4; Smf. og Pag. 180, g.
3. Samfundets Miſſioner: a) Den indre. b) Den ydre. c) Det engeliſke Arbejde.
4. Samfundets Skoler: a) Red Wing Seminarium. b) Jewell Lutheran College.
5. Bethesda Børnehjem.
6. Trykkeriet, Boghandelen og Samfundets Blade.
7. Indſtillinger fra Kirkeraadet.
8. Samfundets Finantſer.
9. Samfundets Konſtitution. Behandles førſte Torsdag af Mødet.
10. Ritualſagen. Behandles Fredag Formiddag.
11. Konſtitution for Jewell Lutheran College.
12. Ny Overſættelſe af det nye Testamente. Referat for 1908 Pag. 166.
13. Unge Kvinders Optagelſe ved Red Wing Seminarium. Referat for 1908, Pag. 138.
14. Forandring af parlamentariſke Regler. Referat af 1908, Pag. 19 og 174.
15. Lærebøger i Religionsundervisningen.
16. Regler for Inſpektionsboardet.
17. Behandling af Skriveſen trykt i Referatet for 1908, Pag. 158—160.
18. Engeliſt Salmebog og Søndagsſkoleblad.

19. Det religiøse Samtaleemne: Den anden Bøn.

20. Andre foreliggende Sager.

Jewell, Ja. den 3die Mars 1909.

C. J. Castvold, Formand.

N. J. Løhre, Sekretær.

Medlemmer af Red Wing Seminariums Direktion indkaldes herved til Møde og at overvære den mundtlige Eksamen og Afslutningsfesten ved den theologiske Afdeling Tirsdag den 25de Mai.

Eksamen afholdes fra 9—12 Form. Direktionsmøde Kl. 2 Efterm. og Afslutningsfest Kl. 8 Aften.

J. N. Sandven, Form.

#### Trykkeribestyrelsesmøde.

Trykkeribestyrelsen vil afholde sit aarlige Møde i Trykkeriets Bogværelse, Red Wing Seminar, Red Wing, Minn., den 27de, 28de og 29de Mai 1909.

Med Agtelse

A. D. Oppegaard, Formand.

Om Gud vil, afholder Turtle Mountain Kreds af Hauges Synode Møde i Nordprairie n. ev. lutheriske Menighed ved Belva, N. Dak. den 26de til og med 28de Mai. Skyds vil møde de tilreisende baade i Belva og Grandville Dagen før Mødet. Temaet for Samtalen bliver Rom. 13: 11—14. Kom mange, kom med bedende Hjerter, at Guds Velsignelse maa blive os til Del.

Past. J. Krogstad, Form.

Past. A. A. Dahl, Sekr.

Om Gud vil, bliver et kristeligt Samtalemøde afholdt i Bethlehems Menighed ved Hooker, S. Dak., Pastor J. J. Skarpnæs Rald, den 26, 27 og 28de Mai. Tema for Samtalen Luk. 15, 11—24. Mødet aabnes med Brediken Kl. 10.30 Formiddag. Kom alle, som kan, med Bøn om Guds rige Velsignelse over os. Paa Menighedens Begne J. J. Skarpnæs.

Madison Kreds af Hauges Synode afholder et Møde, om Gud vil, i Voar Menighed, Pastor T. T. Bøes Rald, fra 21—23 Mai førstkommande. Samtaleemne: Rom. 8: 35—39. Skyds møder i Marietta Dagen forud. Da Menighederne ved den Velighed ønsker at faa sin Kirke indviet, bedes Kredsens Prester venligt om at ordne sig sig, at de kan standse over Søndag.

B. R. Barstad.

A. Haugland.

St. Hans og Bangs Menigheder, Pastor J. B. Bybergs Rald, Edmore, N. Dak., indbyder herved Mayville Kreds til, om Gud saa vil, at afholde Samtalemøder som følger: St. Hans Menighed, 29de Juni—1ste Juli. Samtaleemne: Luk. 13: 22—30. Bangs Menighed, 2—4 Juli. Samtaleemne: Luk. 14, 15—24. Vennerne venter at faa et godt besøg og af Herren velsignet Møde.

L. Langehaug.

D. J. Malfewick.

Paagrund af, at et kristeligt Samtalemøde er bekendtgjort i „Budd.“ og skal afholdes i Hooker, S. D. den 26—28 Mai, udsætter herved Frankes Menighed sit bekendtgjorte Kreds-møde til i Førstningen af Oktober Maaned, da den begynder at faa Kredsens Aarsmøde.

D. D. Bergh, Form.

Et Kinamisjonsmøde vil blive afholdt i Kongsvinger Menighed, Volk Co., Minn., Pastor G. D. Monas Rald, fra 17de til 20de Juni 1909, begge Dage indbefattet. Samtaleemne: Sak. 8, 20—23. Skyds vil møde de besøgende Dagen før Mødet, den 16de Juni, i Oslo, Minn. og i Grand Forks, N. Dak. Da det er langt at kjøre og mange ventes til dette Møde, vil man gjøre Menigheden en stor Tjeneste ved at underrette Past. Mona om sit Komme nogle Dage før Mødet, saa vil han have Skyds for alle. Er det muligt vil enhver se til at komme paa den bestemte Dag, saa man slipper at kjøre frem og tilbage under Mødet. Alle besøgende, som kommer til Grand Forks, samler sig i Arlington Park Hotel, Hjørnet af 5th & Chestnut Str. Der vil Skyds-karlene møde frem.

Broderligt

A. D. Oppegaard.

Bethania Menighed, Past. N. Oerlunds Rald, Frost, Minn., indbyder Joma Kreds til et Samtalemøde med Kirkeindvielse fra 17—20 Juni, 1909. Samtaleemne: Matt. 25, 1—13. Skyds møder Dagen før Mødet i Frost, Bricelyn og Rake. Gud velsigne Mødet! G. D. Paulsrud.  
Edw. Duea.

Nordland Menighed, Pastor H. Møes Rald, indbyder herved Mayville Kreds til, om Gud vil, at afholde Kredsens Sommermøde i Rutland, N. Dak., den 25—27de Juni. Samtaleemne: 1 Joh. 1 Kap. Der vil blive Kirkeindvielse den 27de. Kredsens Prester anmodes derfor venligt om at overvære samme.

L. Langehaug.

D. J. Malfewick.

Turtle Mountain Kreds afholder Møde, om Gud vil, i St. Peters Menighed, Minnewaukon, Past. J. Krogstad's Kald, fra 20—22 Juni. Mødet begynder med Kirkeindvielse Søndag Kl. 10 A. M. af Synodens Formand. Da det intet Train gaar her Søndag, men gaar fra Leeds 10.15 alle Hverdage maa alle som vil bivaane Mødet komme Lørdag. Samtaleemnet Ef. 55, 6, 7. Indledes af Past. Hovland.

J. Krogstad.

A. A. Dahl.

Emanuel's Menighed af Pastor Krogstad's Kald indbyder Turtle Mountain Kreds til at afholde Møde, om Gud vil, 23—27 Juni. Menigheden besluttede at indbyde Kredens Ungdom og at Fredag under Mødet bliver særskilt de unges Dag. Mødet begynder Onsdagsmorgen med Kirkeindvielse af Synodens Formand. Alle Kredens Prester er paa det venligste anmodet om at komme og deltage i Kirkenes Indvielser. Samtaleemne Luk. 14, 25 til Enden. Indledes af Pastor Strand. Skyds vil møde de tilreisende i Minnewaukon og Wadock Tirsdags Aften. Alle velkomne; kom mange, kom med Bøn om stor Velsignelse.

J. Krogstad.

A. A. Dahl.

„Missionsbuen“ holder Aarsmøde om Gud vil, Fredag den 4de Juni, 1909, under Samfundets Aarsmøde i Red Wing.

1. Andagt og Velkomsthilsen ved Foreningens President, Mrs. C. C. Holter.

2. Forretningsfager.

3. Missionsstale ved Mrs. D. H. Wold.

4. Samtale over Emnet: Hvad kan gøres for at Børnene kan blive interesserede for Missionen? Indledet ved Mrs. M. D. Wee.

5. Missionsstale ved Miss Olive Hodnefield.

Mrs. J. C. Castvold.

Mrs. M. J. Westphal.

Bethania n. ev. luth. Frimenighed, Day Co., S. D., Pastor J. F. Meloms Kald, indbyder Madison Kreds til et Kredsmøde den 25—27 Juni 1909. Menigheden ønsker ogsaa ved den Anledning at faa sin Kirke indviet Søndag den 27de Juni, faa Kredens Prester, der kanaffe Tid for Mødet, bede om at indrette sig slig, at de kan overvære Indvielsen.

B. R. Barstad, Form.

A. Haugland, Sekr.

Paa Indbydelse fra Pastor Svalestuens Kald, Bethania Menighed, S. Dak, vil S. Dakota fælles Indremissionsforening afhol-

de sit 21de Aarsmøde den 21—28de Mai 1909. Samtaleemne bliver om Sjænsdelsen samholdt med Spørgsmaal 371 og følgende af Pontoppidan. Alle som maatte ville komme vil melde sig til Martin Paulsen, Jasper, Minn. Route 2. Skyds vil fremmøde i Trent og Jesper samme Dag som Mødet begynder. Alle som muligens kan komme og alle interesserede maa faa sig løse og komme, ialfald de, som hører Betselskabet til. Gud velsigne vort Møde.

J. F. Daaland, Form.

D. D. Berlo, Sekr.

Den nordlige Jomars Indremissionsforening vil paa Indbydelse holde sit Aarsmøde i Linden Menighed i Thomsen, Joma i Past. C. S. Halvorsens Kald om Gud vil den 25de til og med den 27de Mai 1909. Mødet begynder den 26de Kl. 10 Form. med Prediken af N. Oerlund. Samtaleemnet er 1 Pet. 1: 1—10 og Past. C. T. Rogne indleder Samtalen. Skyds vil møde frem Dagen før Mødet den 24de og Prest og Menighed glæder sig til et stort og af Gud velsignet Møde. Bed til Gud at han ved sin store Naade velsigne vort Møde og kom og faa af hans rige Naade og bliv til Velsignelse ogsaa for andre.

A. Shaw, Sekr.

B. B. Olsen Form.

#### A a r s m ø d e .

Minnesota Totalafholdelseskab afholder sit 24de Aarsmøde paa Indbydelse af Red Oak Grove Afholdelsforening sammen med Menigheden i Red Oak Grove, nær Blooming Prairie, Steele County, Minnesota, Fredag, Lørdag og Søndag den 4, 5 og 6te Juni dette Aar. Alle de til Selskabet hørende Lokalforeninger bedes at vælge Delegerter til dette Aarsmøde. Representationsretten er en Delegat for Foreningen og desuden i Tillæg hertil ogsaa en Delegat for hver 50 Medlemmer Foreningen tæller. For nærmere Oplysninger kan man henvende sig til undertegnede, Selskabets Sekretær. Forresten er fuldstændige Oplysninger tilsendt alle Lokalforeninger.

D. Løfensgaard, Form.

Gustav Eide, Sekr.

#### A a r s m ø d e o g 25 A a r s f e s t .

Paa Indbydelse fra St. Pauli Menighed, Past. J. F. Redals Kald, og andre lutherske kristne i og ved Hendrum, Minn., afholder Red Riverdalens Indremissionsforening sit 25de Aarsmøde i Bedehuset i Hendrum fra 23—27 Juni. Foreningens Stiftelsesdag vil blive benyttet til en Festsdag med Taler af flere Prester og Lægmand in-



den Foreningen med Sang mellem Talerne. Festen begynder Kl. 10 Formiddag. Samtaleemne for Mødet tilligemed et Program for Festen vil om muligt blive bekendtgjort senere. Gud velsigne Mødet. Tilligemed et Program for Festen vil om muligt blive bekendtgjort senere. Gud velsigne Mødet.

J. J. Castvold.

B. B. Rørnes.

Paa Indbydelse fra Ransom Menighed, Past. John H. Hansons Kald vil den sydvestlige fælles Jndremissionsforening afholde Møde der om Gud vil, den 19de til 21de Mai førstkomende. Emnet er Matt. 25, 1—14. Alle lutherste Kirkefolk er hjertelig velkommen. Kom med Bøn om et velsignet Møde. Der vil være Skyds i Rossmore den 18de Mai. Paa Foreningens Begne

Andrew Johnson, Form.

Jakob S. Vik, Sek.

Følge Indbydelse fra Lincoln Menighed, Past. D. M. Baffes Kald, vil den sydvestlige Minn. fælles Jndremissionsforening afholde Møde der om Gud vil den 25de til 27de Mai først. Emnet er Profeten Ezechiel 37, 1—10. Kom mange med Bøn om et velsignet Møde. Der vil være Skyds i Madelia og Lake Crystal den 24de Mai.

Paa Foreningens Begne

Andrew Johnson, Form.

Jakob S. Vik, Sek.

Følge Indbydelse fra Lesmore Menighed, Pastor John H. Hansons Kald vil den sydvestlige Minn. fælles Jndremissionsforening afholde Møde der om Gud vil den 29de til 31te Mai først. Emnet er Joh. Ab. 3, 1—6. Dette Møde blir Foreningens Aarsmøde. Skyds møder Dagen før Mødet i Adrian og Lesmore. Kom Brødre og Søstre til disse Møder med Bøn om Herrens Velsignelse. Paa Foreningens Begne

Andrew Johnson, Form.

Jakob S. Vik, Sek.

### M a r k!

Prestes, Delegerer samt besøgende til Aarsmødet i Red Wing underrettes herved om, at isald de ønsker at sikre sig Rum enten i Skolebygningerne eller hos Privatfolk udenfor Skolen, maa de sende Bæstet herom til Komiteen for Aarsmødet her i Red Wing inden den 26de Mai. Som Godtgjørelse for Rum i Skolebygningerne betales en Dollar for hver Person. Prisen paa Rum udenfor Skolen kan Komiteen ikke bestemme; men vil søge at sikre Rum for saa rimelig Pris som muligt. De, som agter at bo paa

Skolen, maa bringe med sig Sagen, Pudevar og Haandklæder.

Komiteen paatager sig intet Ansvar for saadanne, som ikke sender sin Anmeldelse i betids før Mødet; thi det gaar ikke an at tingge Rum hos Privatfolk, før vi ved, om der er nogen, som vil behøve dem. Alle Anmeldelser sendes til Hr. A. Ellingson, 828 East Ave., Red Wing, Minn.

### Til Oplysning.

Breve og andre Postfager kan naa mig i: Red Wing, Minn., den 27de Mai. (In care of C. Silletun.)

Eders Tjener A. O. Oppgaard.

### Resolutioner.

a) Østre Immanuel's Menighed takker Gud for det Arbeide som Martha-Maria Foreningen har udført sidste Aar.

b) Østre Immanuel's Menighed opmuntrer den enkelte som den hele Forening til at fortsætte sit Arbeide herefter som hidtil for Menigheden og Sjelenes Frelse.

c) Østre Immanuel's Menighed tillader sig at anbefale Martha-Maria Foreningens Arbeide til Red Wing Kreds som til den hele ærede Hanges Synode og beder alle for Sjelenes Frelse interesserede Venner om at ihuskomme Arbeidet med Midler.

Antaget af Østre Immanuel's Menighed, St. Paul, Minnesota i lovligt Menigheds-møde den 12te April 1909.

Ole H. Dace, Formand.

Jens H. Larson, Sek.

### R e t t e l s e.

Det tredie Sendebrev, ved M. G. Hansson Side 434, første Spalte, tredie Linje fra neden staar: „benyttedes fra Manuskriptene“, skal være: benyttedes for Manuskriptene.

Side 438 anden Spalte, fjerde Linje fra oven staar: Herrens mishagelige Forhold, skal være: Herren mishagelige Forhold.

Side 439 og 440 staar: Joh. 6, 41—33, skal være: Joh. 6, 31—33.

Side 440 første Spalte, 29de Linje fra oven staar: „I vort Kapitel Vers 26 hedder det, som Tilføielse til: „Den, som serrer og tager vare paa mine Gjæringer indtil En-



Bed Pastor S J Berg fra Mr. og Mrs. S A Sørensen, Le Roy, Minn.....	5.00
Bed Pastor A D Opvegaard fra Missionsdemner i Norge ved O J Nilsrud, til Bøn for Missionær Anna Bee 47.72, Nels Berfeth, Kent, Wash. 20, Paul R Berfeth, Kent, Wash. 20.....	87.72
	507.75
Før kvitteret	11,346.50
	11,854.25
Børne hjem i Kina: Alma C Fischer, Minneapolis, Minn.....	5.00
Før kvitteret for	677.66
	682.66
Underhold af Evang., Lærere og Børn: Bed Pastor A D Opvegaard fra Lauritz Nygaard, Bierbont, S. D., Underhold for Chang Teh Chaun, Fancheng.....	30.00
Bed Pastor A D Opvegaard fra Hannah C Flach, Sherman, S. D., Underhold for Student Chang, Taibing-tien 10; O W Olson, Eagle Grove, Ia., Underhold for Li-Shao-liang, Fancheng 15; Bigel i Clear Lake og Ellsworth Mgd., Hamilton Co., Ia., Underhold for Mei-Ken-chi 15; Ole Hestelind, Norwich, N. D. for en indbydt Medarbejder 25.....	65.00
Bed Mrs. August S Botten fra Kvindemissionsf. i Minn., aarligt Underhold af en indbydt Lærer i Kina.....	25.00
	120.00
Før kvitteret for	2663.90
	2783.90
Personlige Gaver: Til Bøgemissionsf. J M J Hotbebt ved Pastor S J Berg fra Mr. og Mrs. S A Sørensen, LeRoy, Minn.....	5.00
Før kvitteret	551.98
	556.98
Jødemissionen: Bed Mrs. O P Engen fra Dnbahf Ref., Bions Mgd., Pastor Nerbigs Kald, Volin, S. D. 15.00	
Bed Pastor A D Mortbebt fra Mrs. Belle Williams, Newark, N. J. 6; Mrs. Anna Fosje, do. do. 6, subskriberet til Pastor Breidablit for Jødemissionskabet i Chicago.....	12.00
	27.00
Før kvitteret for	487.93
	514.93
S. J. Rendahl, Kæst.	
Til S. Dal. Kreds Indremission: Bed Pastor O D Bergh fra S A Sbeen af Bolga Betbania Mgd., Bolga, S. D.....	5.00
Bed Pastor O Norbeck Offer i Labor Mgd., Blatte, 1ste Baafledag.....	7.25
Gave fra undertegnede.....	5.00
	17.25
Ole Stene.	

### Bogannmeldelser.

Den utrættelige Oversætter af Luthers Skrifter J. N. Lenker D. D. har nu et Bind færdigt igjen. Det er Luthers Predikener over Episteltæsterne fra Hellig Trekonger til Pintse. Bogen er paa omtrent 240 Sider med grei Stil og pent indbunden. Vi skulle tro, at vort norsk luth. Kirkefolk som nu her-tillands blir mere og mere engelsktalende og engelsklæsende vilde hilse et saadant Arbeide

som Dr. Lenkers hjertelig bekkommen og med Glæde lægge disse engelsk lutheriske Bøger i den oppvoksende Slægts Hænder.

H. N. Holands „De Norske Settlemen-ter's Historie“ er interessant og saavidt som vi kan forstaa anlagt paa at fortælle for den Slægt som nu er og for den som kommer om Folk og Forhold saavidt mulig som det var ved Settlementernes Begyndelse og i deres første Udvikling herover. De gamle læser den- ne Historie omtrent med samme Følelse, som naar en gammel Soldat beretter om det eller hint Slag, hvor „jeg var med.“ Og de unge bør læse den for at se, hvorledes „han Far“ og „hu Mor“ havde det som „Nykom- mere.“ Af denne Historie er nu 3die Dplag, 7de Tusinde færdig. Historiske Feil samt Trykfeil er i dette Dplag saavidt mulig rette- de. Bogen er ganske stor og godt indbunden og faaes hos Forfatteren, Ephraim, Wis. Den koster i Klædesbind \$1.50 og i Skind- bind \$2.00.

### At Complimentary Almanak for 1909

har vi en Del tilbage, som vi gjerne vilde faa folgt. De koster 35 Cents sendt porto- frit til hvilken som helst Adresse. Som vi ik- ke har mange igjen bedes Ordres sendt sna- rest muligt.

C. Lilletun,  
Drawer S Red Wing, Minn

### Norges Byer.

Billeber fra Norges Byer. Kunsttryk af Foto- grafier paa dertil særkilt forarbeidet Papir. Sjæl- den vatre. Størrelse 8½x12. Heltides Billeber 6½x9 Tommer. Billeber fra følgende Byer: Kris- tiania; Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Na- tionaltheateret og Akershus; Drøbat, Moås 3 Bille- ber; Fredrikstad 7 Billeber; Sarpsborg, 3 Bille- ber; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billeber; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger Krøns, Drammen, Kongsbjerg, Holmestrand, Hø- nefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeber; Borsgrund, Stien, Brevik, Langevund, Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Fletkefjord, Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Staban- ger, Haugesund, Bergen, Fiskebølvet, Florø, Vale- sund, Molde, Christiansund N., Levanger, Sten- fjer, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Namfoss, Bodø, Mojsen, Kabelvaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Vardø og Vadsh. Indbundet i bakkert komponeret Bind, \$1.75.

Send Ordres til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

## Norske Landskaber og Nationalbilleder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Zuleaften; Aften ved Tjernet; Bratlandsbælen i Rhyfjelle; Højsjeld; Nordfjord; Verfosjen; Baa Sti; Baa Kjølle; Baa Habet i Storm; Baa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskjellige Billeder). Gjøterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskjellige Billeder). Vinterbilleder (mange forskellige). Julenæg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pipei Baad. Seilbaad paa Habet. Baa Jagt om Vinteren. Fra Optjørelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Kjøsen ved Ulsefjord. Esvolden. Buarbreen. Raftlinde. Fra Hardanger. Forghøtten. Fra Rør-fjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Pragt-billeder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. I dusinvis forreret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dusin.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## Atterbrød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Ekster paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Ekster paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Ekster paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Ekster paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lillethun, Red Wing, Minn

Dr. Tonnes Thams Sanitarium  
for begyndende Læring.

Grandview pr. Mountainhouse, Dwyhee Co., Idaho. Norske Kurs, norsk Leve-maade. Det milde Klima tillader Friluftsbehandling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv under ovennævnte Adresse.



Carl Haugland, Prof.

Pioner  
og Orgler

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og navn hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et ubrækket Instru-ment til Dagens aller laveste Priser. Navn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
520 2nd Ave. S.  
MINNEAPOLIS MINN.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bognærter:

"Julehilsen"; "Nytaarshilsen"; "Hilsen fra Amerika"; "Venlig Hilsen"; "Hilsen til Fader"; "Hilsen til Moder"; "Hilsen til Søster"; "Hilsen til Broder"; "Hilsen til Onkel"; "Hilsen til Tante"; "Hjertelig Velsigning"; "Herren er vor Tilflugt"; "Herren er nær"; "Uden Kors ingen Krone"; "Hilsen fra Moder"; "Baastehilsen."

"Christmas and New Year Greeting"; "A Greeting to Father"; "A Greeting to Mother"; "A Greeting to Sister"; "A Greeting to Brother"; "To my Child"; "Best Wishes"; "Blessed are they who have not seen and yet have believed."

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

## „Budbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

## Bede erindret.

Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorens fond sendes til Rev. J. L. Lassefson, Kasson, Minn.

Benge til Synodalkassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. C. A. Ulbin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Bedningemissioner sendes til Rev. J. J. Rendahl, 226 Vernon Ave., C. Fergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. S. S. Estad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. G. D. Bit, Route 3, Beresford, S. D.

## „Budbæreren“

udgives af Høgenes norske evangeliske lutheriske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forstudsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun,

Drawer G Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor E. C. Holter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing Minn., as second class matter.

Indhold. De nye Sendebreve; 2. Et Ord med i Lager; 3. Vider det ikke for tunge Byrder; 4. Send Representanter til Synodens Aarsmøde; 5. Atter der jamme; 6. More about Co-education; 7. Hans Nilsen Hauge; 8. Et Brev om D. Skulleruds Dødsleie; 9. Verdens Gjeld til Kristus; 10. Besøger du slittigt Guds Hus? 11. Kinamissionen; 12. Fra Arbeidsmarken; 13. Betjendtgjælfelser; 14. Kvitteringer;



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 21 }

Lørdag den 22de Mai 1909.

{ 41de Aar

## De syv Sendebrev.

Det 5te Brev.

Aab. 3, 1—6.

(Ved G. O. Paulsrud).

Brevet til Menigheden i Sardes.

Sardes, i sin Tid Hovedstaden i Lydia, et Kongedømme i Lilleasien, var beliggende ved Floden Pactolus, nær Foden af Bergene Imolus, en tre Dages Reise øst fra Efesus. Denne By er kjendt i Historien saa langt tilbage som i det 9de Aarhundrede før Kristus. Hvor Befolkningen nedstammer ifra er der delte Meninger.

Denne By var bekjendt for sin Rigdom og for sin moralske Raadenhed. Skattekammeret til Cræsus, dens sidste Konge, var saa overfyldt, at hans Navn bruges den Dag idag for at betegne Rigdom ifølge Udtrykket: „Rig som Cræsus“.

I Aaret 17 efter Kristus blev Sardes næsten ødelagt af et Jordskjælv, og hvor den i sin Tid saa brillante By stod finder vi idag kun nogle faa Hytter.

Menigheden i Sardes var endnu i sin Barndom, alligevel havde Syndens Dyr stultet den unge Plante saa den var nær ved at dø. Den faar derfor i vor Tekst en alvorlig Tilrettevisning. Hvori dens Synd egentlig bestod er ikke specielt udtalt. Det kan neppe blive betragtet som Hylleri; men deres Maade at leve paa synes ikke at harmonere med

deres Betsjendelse og andre Fremtræden. De synes at være falden tilbage i en vis Afmægt og fattedes det inderlige Gudsliiv som flyder af en levende Tro. At denne alvorlige Bettesættelse havde sin forønskede Virkning fremgaar af den Kjendsgjerning, at Melite, Biskopen af Sardes, i det 2det Aarhundrede var bekjendt for sin kristelige Fromhed og Kundskab. Han besøgte saaledes Palestina forat skaffe sig og sin Menighed mere Lys i det gamle Testamente og skrev et Dokument om samme. Han skrev ogsaa en Kommentar over Aabenbaringens Bog.

„Og skriv til Menighedens Engel i Sardes“.

Johannes paalægges her at skrive til Menighedens Engel (Prest) og dermed til den ganske Menighed. Den, som paalægges Johannes dette Gvern, og siger, hvad han skal skrive, er Jesus.

„Dette siger han som har de syv Aander“.

Jesus fremstiller sig her som den, der har de syv Aander, fra hvem al aandelig Livskraft udstømmer til Menigheden. Disse syv Aander fremstilles som noget tilsvarende de syv Menigheder, at hver har sin besiddede Aand; men som i sit inderste Væsen er den ene og samme Aand, den Helligaand i sin uhyldige Aktivitet. Det er ved disse Aander eller Aand, at Jesus taler og virker i Menighederne, og hvorved han straffer, formaner, tugter, trøster og opholder den enkelte Menighed. Det er paa denne Maade, at

GTU Library

2400 Ridge Road

San Jose, CA 94709

Phone (510) 649-2500

to recall.

Jesús er tilstede i enhver Menighed, der er betroet hans Raademidler, idet han giver den enkelte Menighed sit Aandens Maal.

„Og de syv Stjerner“.

Og ligesom Jesús var Gier og Giver af den syvfoldige Aandens Fylde, saaledes er han Gier og Giver og har i sin Haand de syv Stjerner, som betegner de syv Engle (Prestes eller Eldste) i de syv asiatiske Menigheder. Thi Presteskabet, som en ledende Faktor i Menighederne, er en Frugt af hans Aandens Fylde, og en Gave til Menighederne fra Aandens Herre. Dette burde da gjøre en Herrens Tjener nidkjer og trofast i sin Gjerning, idet han ihukommer, at han er Herrens formedelst Aandens Gave, og paa samme Tid en Gave til Menigheden.

„Jeg ved dine Gjerninger, at du har Navn af, at du lever og du er død“.

Menigheden i Sardes havde et godt Rygte iblandt de andre Menigheder; men han som prøver Hjerterne, havde et andet Syn paa Sagen. Han saa det, de andre ikke saa, at Menigheden ikke var levende, men død! Han saa ikke blot deres Gjerninger; men Motiverne for deres Gjerninger. Hvilken Forskiel paa Menneffenes og Guds Syn og Dom. Hvis vi vilde standse mere ved denne Tanke, at Gud ved vore Gjerninger, hvor ofte vilde vi ikke handle anderledes!

„Bliv vaagen“.

Egentlig: Vaagn op og vaag. Bliv, hvad du ikke er. Dette Vækkelsens Raab stadfæster hydermere, at Menigheden sov den aandelige Døds Søvn. Grunden var, at den havde ikke vaaget. For nu at komme i et ret Forhold til Gud igjen, saa maatte den vaagne op til nyt Liv. Aandens Herre viser dem herved en særdeles Raade, idet at han ikke vil forlade dem i denne farlige Tilstand; men giver dem Tid og Anledning til Bod og Omvendelse. Ja, Gud er Njerlighed!

„Og styrk det som vil dø“.

I den nyere Oversættelse læses det, styrk det „andet“. Hvad dette øvrige eller „andet“ peger hen paa er lidt vanskeligt at forstaa. Det kan neppe menes nogle Læmmer i Menigheden, som holdt paa at dø; thi

det fremgaar af Vers 4 i vor Tekst, at de som var levende, havde ikke „besmittet sine Klæder“; men tværtimod, de var fulde af Liv og Varme, midt inde i derne aandetipe Død, som havde betaget Menigheden som saadan. Derfor, da det her tales om det andet, som holder paa at dø, da maa vi helst tænke paa de udbortes gode Dyder, som de var i Besiddelse af, tiltrøds for sin aandelige Død. Thi de udbortes gode Dyder kunde i Vængden ikke holde sig oppe over et dødt Hjerte. Ved nu at vaagne op, saa kunde disse gode Dyder og Skikke faa et sandt aandeligt Præg, og saaledes blive bevaret og forbedret i Aandens Tjeneste.

„Thi jeg har ikke fundet dine Gjerninger fuldkommede - for Gud“.

Deres Gjerninger havde været paa Guds usvigelige Begtfskaal, og var fundne for lette. Deres Ofre var ikke et Abels, men Kains. Deres Gjerninger var et Skaf uden Kjerne, og „fuldkommede Gjerninger“ kunde ikke produceres udaf den aandelige Tilstand, hvori de befandt sig. Hjertet var galt og derfor blev ogsaa Frugten sur og mangelfuld.

„Kom derfor ihu, hvorledes du har annammet og hørt, og bevar det og vend om“.

Det er, som vil han sige: Husk paa, at du hørte og lærte den rene Sandhed ved Begyndelsen, og denne rene Sandhed har du fremdeles i din Midte, bare du lader den komme til sin Ret, saa at du derved kan blive omvendt og bevaret. Du haver Midlet, Medisinen, brug den.

„Der som du ikke vil vaage skal jeg komme over dig som en Tyv“.

Hvis nu denne Advarsel blir frugtesløs, saa synes der ikke mere Raade tilbage. Han vilde ikke trætte med dem evindeligt; men komme over dem som en Tyv, hastelig, og afftjære dem fra al Anledning til Bedring, saaledes som det græske Drosprog siger: „Fødderne til Hævnens Gud er stoet med Ald“. Gud taaler Synden hos Menneffet for en Tid. Han bruger sin Flid for at vin-



de det tilbage; men han sætter ogsaa en Grændse for sin Raade. Han lader sig ikke spotte, hvad et Menneske saar, det skal det og høste.

„Dog har du nogle faa Personer i Sarges, som ikke har besmittet sine Klæder; thi de er værdige dertil“.

Tiltrøds for, at Menigheden som Menighed var død, saa var der dog, mærkeligt nok, nogle i den, som havde vaaget og bevaret sine Klæder ubesmittet. Disse skulde saa være med Herren i sin hvide Dragt i Herligheden, hvor intet urent skal komme ind. Dette viser Guds Raades Magt i et Menneskehjerte. Omgivelserne kan være, hvad de være vil, den som holder sig nær til Gud, skal kunne seire over alle Ting, som Apostelen siger: „Jeg fornaar alt i Kristus, som gjør mig stærk“.

Den, som seirer, han skal iføres hvide Klæder, da jeg vil ikke udslette hans Navn for min Fader og for hans Engle“.

Det er en herlig Tilstand, som han her lover den, som seirer, en Tilstand som er værd af Kamp og Strid. Dette er ifandhed et Opmuntringens Ord til dem, som nu vil adlyde hans Formaning og lade sig opdrage i Aandens Skole. Og paa den store Dag, da Bøgerne skal oplæses, vil Jesus bekjende de seierrige for sin Fader og Himmels Engle og paa Grundlag af denne Jesu Bekjendelse skal de saa Adgang til Herligheden! Herlige Vøster. Maa vi ret med Mund og Liv bekjende vor Frelser her, saa vil han bekjende os hijsset for sin Fader!

„Hvo der har Øren, høre hvad Aanden siger til Menighederne“.

Denne Afslutning paa denne Formaning falder noksaa naturlig; thi den, som ønsker at staa i hvide Klæder, som ønsker at have sit Navn i Livsens Bog, som ønsker at blive bekjendt for Faderen af Jesus, den maa have et aabent Øre for Aandens Stemme.

For dette Afnit af Guds Ord kan vi finde en dobbelt Anvendelse.

1. Det gjælder for ethvert Guds Barn

at staa paa Vagt; thi begyndt er ikke endt, det maa du vide. Mangen ligger evig fangen, som paa Veien var. Verden idag er som igaar. Satan og Synden de ligger og lurar. Desforuden saa har enhver Kristen Stof nok i sig selv til at føre ham paa de gale Stier. Andre har faldt, du kan. Væg dig derfor Frelserens Ord alvorlig paa Hjerte: Vaager og beder, at du ikke falder i Fristelsen. Raademidlerne har vi, lader os gjøre ret Brug af dem.

2. Men i dette Guds Ord skinner ogsaa en Haabets Stjerne for den faldne. Hvis han vil vaagne op paa Jesu Bud, saa er der Raade at faa. „Der er Raade og for dig“. Der er en Retfærdigheds Kjørtel ogsaa for dig. Vend tilbage til Faderhuset. Faderen venter, og Aanden og Bruden siger kom! Men forsmaar du dette Jesu Bud og Raad, da vil han komme som en Tyv over dig; da berøves du af Glæden i Gud baade her og hijsset.

Herre hjælp enhver som har vaagnet at vaage. Herre hjælp enhver, som sover at vaagne.

Amen.

Giv Agt paa dig selv og giv Agt paa hverandre.

Men da han sad paa Oljebjerget, gif hans Disciple til ham i Enrum og sagde: „sig os, naar skal det ske, og hvad er Tegnet paa din Tilkommelse og Verdens Ende. Og Jesus svarede og jagde til dem: Ser til at ingen forsører eder: Thi mange skulle komme i mit Navn og sige: „jeg er Kristus“, og de skulle forsøre mange, og efterdi Uretfærdigheden bliver mangfoldig skal Kjærligheden blive kold i mange. Om nogen da siger til eder: „Se her er Kristus, eller der“, da skulle I ikke tro det; thi falske Kristuser og falske Profeter skulle opstaa og gjøre store Tegn og underlige Gjerninger, saa endog de udvalgte skulle forsøres om det var muligt.“ Naar jeg har læst det, Mat. 24de, da har jeg som Disciplene ofte spurgt: naar skal dette ske, at Verdens Ende kommer. Vi ved af Guds Ord, at der er Faderen alene som kjender den Dag. Men han har givet os mange Tegn,

hvorledes det skal se ud i den sidste Tid. Men her ikke er mange Ting som passer paa hver Tid. Jesus svarede Disiplene: „Ser til at ingen forfører eder“. Thi mange skulde komme i mit Navn og sige: „jeg er Kristus, og de skulde forføre mange.“ Man kan være fristet til at spørge: „er her nogen Predikant af Læg eller Lærd som ikke prediker Kristus i alle Kirkesamfund, ja endog alle Sekterne prediker Kristus“. Det vilde vel betragtes som en Fornærmelse om du skulde spørge om de ogsaa troede paa Kristus. Jeg tror at vi staur i Fare for at misbruge det velsignede Jesu Navn, da dette er det eneste Navn i Himmelen og paa Jord, hvorved vi kan blive salige. Men jo større og herligere det er, desto større Ansvar at misbruge det. Jeg har lagt Mærke til at her er mange som bruger dette velsignede Navn ofte i Bøn og Tale og mene derved at være selvsikre til Himmelen. Jeg læste engang i „Budbæreren“ at dette Navn var brugt op til 100 Gange i en Tale. Det er bedrøveligt at dette herlige Navn ikke skal agtes mere end at bruges til Fjeldkalk i en Bygning, som man søger at opføre af sine adspredte og forvirrede Tanker. Det er sagt at Kjerligheden skal blive kold i mange. Naar vi ser paa Tilstanden i Menighederne og i Samfundene saa kan det ikke skjules at her er lidet Kjerlighed iblandt os. De udvalgte skulde blive forførte om det var muligt. Da er det en alvorlig Opfordring til os som kalder os troende at prøve os selv efter Guds Ord om vi har den saliggjørende Tro som er opkommen i en syndig Sammersfølelse og om vi har gaaet igjennem den snevre Port og faaet tro at vor Synd er forladt og er dødt paany. Jeg læste nylig et Brev fra Gamlelandet, hvori det heder at det er et Særkjende paa vor Tid at de i Forkyndelsen ikke nævner den snevre Port, og den trange Vej samt Bod og Omvendelse og ny Fødsel. Bunyan kom isammen med mange paa sin Pilgrims Vandring som skulde til Himlens Stad. Han siger, at han var glad i at faa Reiseselskab. Han begyndte en Samtale med ham. Han spurgte ham om han var kommen ind igjennem den snevre Port. Manden svarede, i hans By var det

ikke Vis og Stik at gaa den Vej. Det var meget lettere og snarere at gaa over Muren. Bunyan spurgte ham om han troede, at det vilde gaa ham godt, naar han kom til Himlens Port, hvorfor ikke. Han var jo paa Veien og dermed var alt godt og vel. Ubidenhed var Mandens Navn. Han var vist i Slægt med Forstanderen i Laodicea. Bunyan med sin Reisesamfund kom til Himmelporten paa samme Tid som Ubidenhed. Kristen og Haabefuld kom straks ind. Ubidenhed bankede paa Porten. Han blev da spurgt hvad han vilde, og han svarede, „jeg har ædt og drukket for Kongens Vine, og han lærte paa vore Gader, Kongen befalede sine Tjenere at binde Hænder og Fødder og føre ham til sit Sted. Da forstod jeg, at der gaar en Vej til Helvede ligesaa vel fra Himlens Port som fra Jordærvælsens Stad. Jeg læste nylig en Artikel i „Skandinaven“ fra Radcliffe, som var noksaa godt skreven. Jeg kom til at tænke paa en Sætning om Vækkelsen her rundt Radcliffe. Der var sagt gamle Emisær Brekke havde virket i begge Kirkesamfund til stor Velsignelse og det er sandt. Men jeg blev lidt forundret at ikke Presterne blev nævnt. Som bekendt her var flere Prester med og deltog i Vækkelsesarbejde, og det var dem som ledede det. Pastor Knudsen som lever her i Radcliffe arbejdede Nat og Dag. Han er en begavet Mand og han lader Basunen give tydelig Lyd, han taler som Guds Ord. Lov og Evangelium, Synd og Naade, Livets Vej og Dødens Vej lægger han klart frem, saa vi har Anledning at gjøre Valg. Pastor Breidablik var ogsaa med i Arbejdet. Sammen kom vi som en begavet Vækkelses Predikant. Hjortholm var ogsaa med, naar han havde Tid dertil. Vi glæder os over at Gud har gjort store Ting herrundt Radcliffe. Her er mange som har begyndt at bede til Gud. Jeg kan erindre at de gamle troende i Norge sagde naar der var Vækkelse; vi vil glæde os men med Frygt.

En venlig Hilsen til Redaktøren og Bladets Læsere. Eders til Forbøn trængende

T. L. O p p e d a l.

## S. Daſt Preſtekonferens og Ritual.

Da Preſterne i S. Daſt. Kredſ har udfærdiget et Forſlag til Ritual for Haugeſ Synode, og da diſſe Brødre har gjort Op- raab til Synodens Preſter og Menigheder at tage dette Forſlag under Behandling, og dette paa en Tid, da Samfundet ſom ſaadant, holder paa at igiennemgaa et Forſlag til Ritual, ſom er fremkommet ved en af Samfundet dertil valgt Komite, ſaa vil dette for mange af os ſynes lidt rart. Og man maa ubiſkaarlig ſpørge: hvorfra har de denne Autoritet? Har man da ikke Tiltro til Samfundet, ſom ſaadant, at det magter at ſaa iſtand et Ritual, eller er det fordi de ſynes at Samfundet gaar for ſagte? De bør da erindre, at Samfundet har eksisteret en 63 Aar med det Ritual, det har, uden for den Sags Skyld at have taget Skadel!

Vi kan nok trænge et Ritual, ſom vi kan kalde vort eget, men noget rivende Hæftværk har det da ikke. Deſſoruden ſaa lider dette private Udkaſt til Ritual af ſamme Feil ſom ſaa mange andre Udkaſt: Forandringerne er for ſtore og indgribende. Folket ſleſt kjender og elſker de gamle Former, ſaa at en radikal Forandring vil kun vække Forſtyrrelſe. Deſſoruden ſaa ſtaar vi her Side om Side med flere andre lutheriſke Samfund, og for vort Samfund at ſtille ſig alt forlangt ifra diſſe i kirkelig Præktis vil ingenlunde falde til Fordel for vort Samfund. Mange vil vel ſmile ad den ſidſte gjorte Paaſtand, kan ſaa være. Vi lever jo i en leiſfindig Tid, da Folk ſmiler næſten ad alt.

Der er dog flere Ting i dette private Udkaſt ſom er bra, ſaaledes med Formen for Høimeſſegudſtjenen. Den er enkel og meget lig den vi har brugt, ſaa jeg, for min Del, vil ſlutte mig til den, dog ſkulde jeg ha ønsket, at Altergudſtjenen havde været bibeholdt ved Konfirmationen, thi den tar ikke længere Tid end det, man har foreſlaaet: Skriftlæsning og fri Bøn.

En Ting til ſkulde jeg ønske man kunde tage med, da vi ſkal ha et Ritual, og det er Beſtemmelſer med Henſyn til Klokkeringnngen. Det er aldeles gaaet forbi af alle de

Forſlag, jeg har ſeet. Vi har jo koſtet ud tusinder af Daler paa Kirkeſlokker, hvis de nu er ſaa meget værdt ſom tusinder af Daler, ſaa burde man kunne give dem en liden Plads i Ritual.

Saa er det Abſolutionen.

Det private Udkaſt vil ha den væſt, i den Form, vi bruger den ved Nadværen. Man vil ud af de gamle Former ſom Fædrene har værnet om. Dette er ogſaa et Tidens Tegn. Har denne Form af Abſolutionen gjort nogen Skade? Hvad er bundet ved at ſaa den bort? Jeſus ſagde til ſine, at de ſkulde gaa ud og predike i anvendelſe og Syndernes Forladelſe. Naar man nu ved Nadværen har foreholdt Komunikanterne, at de er Syndere, der trænger Guds Naade, ſelv om de i Skrøbelighed ſaar tro Syndernes Forladelſe, og at de maa komme ſom bødſærdige og troende, ſkulde det da være galt at foreholde dem paa nyt Syndernes Forladelſe? Er det ikke Syndernes Forladelſe vi erholder i Nadværen? Hvis vi læſer Pontoppidan, ſaa lærer han os, grundet paa Guds Ord, følgende: „Hvad Nytte har de troende af at gaa til Herrens Bord?“ Svar: De ſaar Syndernes Forladelſe, Livet og den evige Salighed“. Ja, ſiger nogen af diſſe, ſom er kommet længere frem end mange andre: Vi har jo Syndernes Forladelſe før, og derfor trænger vi ingen Abſolution, ja, men da trænger man vel heller ikke Nadværen, thi i den ſaar vi Syndernes Forladelſe. Trænger vi Nadværen for at ſaa Syndernes Forladelſe, ſaa kan det vel ikke være galt, ifølge Guds Ord, at predike, tilſige Syndernes Forladelſe.

Det er ikke alle Troeſkjæmper ſom kommer til Nadværbordet. Der er ſvage ſjele ogſaa, ſom her kommer, ja, ſom kommer hævende, vil det være galt at foreholde diſſe Syndernes Forladelſe? Ja, ſiger nogen, ſom ved Naad: De kan indfinde ſig hos Preſten paa Forhaand og blive afløſt. Ja, du kom let ifra det, ikke ſand. Slige Normer er lette at bygge, men for det ſtakels Menneſte at komme op til dem, er noget helt andet. Har jeg ikke Ret til at predike Syndernes Forladelſe ved Nadværen, ſaa har jeg



vel heller ikke Ret til at gjøre det, naar jeg holder en almindelig Prediken. Det maa da blive en rar Prediken, som ikke tar med sig Syndernes Forladelse.

Mangen en Sjæl har ved Absolutionen under Nadværen erholdt usigelig Trøst. Hvem tør da berøve dem den?

Ja, men saa er det Prestens Samvittighed man vil værne om. Han ved der er uværdige Sjæle eller i det mindste frygter han for det, ved nu at saa Absolutionen bort, saa blir hans Samvittighed fri, ja, hvis han har den bare i Munden. De samme Menneſker faar jo nyde Nadværen alligevel. Alt saa er det ikke saa farligt at nyde Nadværen uværdigt som at modtage Absolution uværdigt? Det er mere om at gjøre at værne om Prestens Samvittighed, end at værne om Nadværen. Saadan Tænkning maa da mildest talt være usund. Nei, lad os predike Syndernes Forladelse for de boddærdige ved Nadværbordet, ligesom vi prediker Syndernes Forladelse til de boddærdige ved en almindelig Prediken. Hvis det skulde være slige, som er saa stærktroende, at de ikke synes, de trænger det, saa gjør det dem nu ingen Skade at høre paa Absolutionen. Skulde det være Prestens Samvittighed, det gjælder, saa har han rig Anledning til at lette den paa en anden Maade.

Desforuden, saa vil man ikke saa alle Menigheder i Synoden med paa at fjerne Absolutionen fra Nadværen. Ligeledes staar man ifare for at sætte Splid ind i Menighederne paa denne Maade. Alt dette bør overveies nøie. Man trænger derfor at gaa sagte.

Brudevielsen i nævnte Forslag er ogsaa meget forandret. Vi kjender os ikke igjen. Den gamle Formular er enkel og Sproget flydende. Man har indført Ringsseremonien, som man vel bør have med, endstjønt den svært lidet efterspørges mere. Skulde der være Tale om at gjøre en liden Forandring i dette saa kunde man muligens finde et andet Guds Ord, end det som er anført, da det hentyder til Kvindens Trængsel. Man kunde for Eksempel tage blot den første Del af 1 Mos. 3, 16: „Til Kvinden sagde han: Jeg

vil mangfoldiggjøre din Nøie“. Ellers bør vi beholde Formen, som vi har den.

Saa er det Daabsformularen. Denne er lig den gamle, indtil man kommer til Troespørgsmaalene. Istedet for at rette Troespørgsmaalene inddirekte til Barnet, saa siger Presten: Lader os bekjende vor Tro. Her følger Troesbekjendelsen. Derefter siger Presten: Vil I have dette Barn døbt paa en saadan Bekjendelse. Saa følger Daaben.

Fadderforeningen er udeladt, af den Grund, som Udskiftet bemærker, at Forholdene her i Amerika er slige, at Faddrene kan ikke lovlig opfylde sine Fadderforpligtelser.

Dette synes mærkeligt. Hvad er det, man her i Amerika ikke har Ret til? Jo, det som bort Ritual udtaler til Faddrene, da det hedder: „I skulle være Vidner, at det (Barnet) er døbt i den hellige Treenheds Navn. Saa skulle I ogsaa komme det ihu for Gud i eders Bønner, og om saa sker, at Forældrene dø før end det kommer til Glets Alder, da lade det oplære i den kristne Værnelærdom om I ere der tilstede. At dette skulle være ulovligt viste jeg ikke før!

Som sagt, Venner, lad os gaa sagte her. Gud hjælpe os dertil.

G. D. Paulsruud.

### „Sandheden tro i Kjerlighed“.

Hvor meget der ligger i disse Apostelens Ord siger en som skriver til „Buddbæreren“ fra Vesten. Fremdeles siger denne Broder: En Ting til som jeg flere Gange har tænkt paa vil jeg nu gjøre og det er at takke Dem saameget for, at De saa snart det har ladet sig gjøre har affkaaret Anledningen til at fortsætte at skrive, naar der har været Tændelser til Misforstaaelser og ond Følelse mellem de forskjellige Indsendere, Gud velsigne Dem derfor. Lad os beslitte os paa at bevare Aandens Enhed i Fredens Vaand. Vi kan nok tale og skrive meget haade om dette og hint, naar det bare sker i den rette Aand.

\* \* \*  
Vi liker ikke den Maade som en Del taler og skriver om Co-education paa. De sy-

nes at have noget stygt og urent i Tankerne, naar de skal sige noget om den Sag. Vi skjæmmes næsten for at gjentage hvad de taler om. Det skal da bli saa umoralist, saa udskjeiende, naar der blir Co-education ved et Seminar. Det er altsaa ved en Skole, hvor der er et Dusin eller to med teologiske Studenter det er saa farligt. Vi tør ikke sige rigtig, hvad vi kunde have lyst til, men hvad skal vel de teologiske Studenter og vore Menigheders unge Damer tænke og synes om saadan Mistanke som en Del synes at have til dem? Vi har da vel Co-education før ved en Skole som besøges af et par hundrede om Aaret. Om noget burde det vel heller være tryggere at sende sin Søn og sin Datter til en Skole, hvor man har de teologiske Lærere og Studenter end til de andre, i alle Fald burde det være tryggere end som mange i Tankeløshed gjør sende sine unge bort til de ofte vranglærende, ja endog religionsløse Skoler. Har man nogen andre gode Grunde hvorfor der ikke skal være Co-education i Red Wing, saa ønsker vi alle at høre dem, men disse om Umoralisthed tror vi ikke vi vil have flere af i dette Blad i alle Fald. Hermed har ikke vi sagt hvorledes vi staar lige overfor selve Sagen om det er gavnligt eller ikke gavnligt at have Co-education ved vor Skole i Red Wing. Vi vil først afvente vore erfarne Skolemænds og Skolekvinders Udtalelser i den Sag.

### Mrs. Grethe Sophia Midtbø.

„Døden kommer snart til Hytten, snart til Kongens Borg“.

Ja, hvor er det den ikke kommer? Det Sted findes ikke paa Jorden. Det eneste sikre Værge mod Døden er at være beredt for den. Den som det er, kom istemme Apostelens Seierssang: „Død, hvor er din Braad! Helvede, hvor er din Seier!—Gud være Tak, som giver os Seier formedelst vor Herre Jesus Kristus!“ Om ikke altid netop med denne frimodige Seiersfryd, saa er den dog saelig og vel beredt, som faar skjule sig i den evige Klippe, Jesus Kristus. Det tror vi

forvist at hun fik, om hvem vi her i Korthed vil berette

Mrs. Grethe Sofia Midtbø, født Nelson, var født paa Hatleseth, Sønnsfjor, Norge, den 17de Okt. 1859. Hun blev ægteviet til Anders Midtbø den 5te Juli 1885. De udbandrede til Amerika i Aaret 1891 og bosatte sig i Elliot, Ill., hvor de forblev i to Aar. I 1893 flyttede de ud til Butler Co., Kansas. Der blev de til 1898 da de flyttede tilbage til Ill. og bosatte sig i Nærheden af Newark, Kendall Co. De blev optagne i Newark ev. luth. Menighed i 1900. Deres Ægtekab blev velsignet med otte Børn, hvoraf de syv, fem Døtre og to Sønner lever. Fire af Børnene er konfirmerede. Den yngste er i sit niende Aar. Mrs. Midtbø har i de sidste par Aar lidt af Sukkersyge (Diabetes). Hun var sig noksaa vel bevidst, at det kunde bli hendes Død naar somhelst. Alt som kunde gøres af en Herlig Ægtefælle og snille Børn blev gjort for hende for at lette hendes Byrder og skaffe hende Ro og Hvile i den Tid hun var syg. Alle syntes have det paa Følelsen, at hun ikke skulde bli saa længe hos dem. Men at det skulde gaa saa fort, som det gjorde havde vist ingen af dem tænkt. Paaskedag var hun i Kirken som almindeligt naar hun var saapas. Hun elskede Guds Hus og Guds Ord. Sammen med sin Mand og tre af Børnene var hun den Dag Gjest ved Herrens Bord. Et deiligt Syn at saa se Forældre og Børn knæle sammen ved Nadverbordet. Men desværre det sees saa sjelden. Det blev hendes sidste Møde i Kirken. Det var hendes Rejsemaal-tid. Tredie Paaskedags Eftermiddag blev hun noksaa alvorlig syg. Læge blev tilkaldt og hun ønskede ogsaa at de skulde sende Bud til Presten. Hun havde det paa Følelsen at det hastede. Ogsaa nogen af de nærmeste Slægtninge blev tilkaldt. Imidlertid talte hendes Mand med hende, læste for hende og bad sammen med hende. Jeg skyndte mig saa fort jeg kunde. Da jeg kom saa jeg straks at hun var alvorlig syg. Jeg spurgte hende om hun kanske troede, at det lakkede mod Slutten. „Det faar bli som Gud vil“, svarede hun. Det var noget hun gjerne vilde

tale om, som hun havde tænkt saa meget paa. Hvor glad jeg er at jeg fik naa hende mens hun havde sin fulde Bevissthed og fik svare paa hendes Spørgmaal og endnu en Gang saa pege paa det Guds Lam, som bar al Verdens Synd for hende, saavel som at bede for og med hende. Hun bad ogsaa selv. Hendes sidste lydelige Bøn var: „Skilpe du som brast for mig, Lad mig skjule mig i dig“. Straks efter tabte hun Bevistheden. Det var ved halvnitiden knapt en Time efter jeg var kommen. Jeg blev hos Familien til næste Morgen. Jeg anbefalede baade hende og Familien til Gud i Bøn og maatte forlade dem. Hun saa i denne Døs til Kl. 2 Eftermiddag, Onsdag den 14de April 1909, altsaa næste Dag. Da var Sjelen fri. Hun fik flytte fra Sygdom og Lidelse som vi sikkert tror, til ham hos hvem hun søgte Ly mens hun var her.

Mrs. Midtbø havde i flere Aar holdt sig nær til Gud. Ofte var hun i store Ansegtelser, men trods alt fik hun holde sig til Jesus til det sidste. Hun var en af de stille. Hun ja ikke saa meget, men hendes Liv bevisste hendes Tro. Gud gav hende Dykke i Opdragergjerningen i sit Hjem. Hun fik ha Glæde af sine Børn mens hun fik være hos dem. Hendes Indflydelse vil vedblive efter hende og være hendes sørgende Vgtesfælle og Børn til Velsignelse.

Undertegnede talte baade i Sørgehuset og i Newark Menigheds Kirke ved Begravelsen. Det Guds Ord som blev prediket over var 1 Thez. 3: 13—18. Saa stedtes Støvet til Hvile under stor Deltagelse. Hun havde mange Venner og vil savnes baade i Hjemmet og i Menigheden. Hendes Minde er velsignet.

„Gud lade os alle mødes glad  
Og ingen af vore savne“.

A. O. M o r t v e d t.

Det maa ikke forglemmes, at da Driftetraffikken ødelægger, skader og demoraliserer Befolkningen og gjør den grænseløs uligelig, har den intethomhelt retmæssigt Krav paa at eksistere i et befordret og civiliseret Samfund. Driftetraffikken bør behandles, som man behandler Utvi og giftigt Arv. — C a r l F. E l t z h o l t z.

## Taknemmelighed.

Verde Ven og Broder i Herren!

„Budbæreren“ er en tro Tjener og en tro Tjener er sin Løn værd. Med det samme jeg sender Lønnen, vil jeg saa bede om at saa medsende nogle saa Ord. Jeg er saa inderlig glad hver Gang jeg faar vort kjære Blad. Jeg maa ofte sælde Taarer naar jeg gienemlæser de mange gode Stykker. Jeg var meget glad da jeg fik høre at De Pastor blev den forrige Redaktørs Eftermand. Dog han var ogsaa en Mand som sagde, hvad han mente og hvad som ret var. Han er nu hjemme hos Gud, det faar vi sikkert tro, efter hans Bekjendelse. Det er kosteligt for Herrens Dine, naar hans hellige dø.

Jeg kan erindre engang, det er vel nu en 25 a 30 Aar siden, at De Pastor holdt en Prediken lidt nord for Eagle Grove hos T. H. Jeg var da en af Tilhørerne der. Da havde vi ikke haft Prediken paa 10 Uger. De talte da om det store Gjestebud paa Golgata og de kan tro det smagte godt efter saa lang Venten. Det Vidnesbyrd gaar aldrig af mit Minde. Jeg er dem megen Tak skyldig for den Prediken og for „Budbæreren“, gode og belærende Indhold. Gud velsigne Dem og Deres Gjerning fremdeles for sit Navns Skyld.

Jeg har ogsaa læst det, som har været skrevet om Foreningsagen. Ja maatte alle troende kristne med Troens Bøn falde paa Knæ for den naadige og barmhjertige Gud, saa skulde ogsaa det ske; thi den som beder kan faar. Det er min uafslidelige Bøn til Gud at han maatte saa byie alle partifinde, hvem det saa er enten Lærere eller Tilhørere; thi vi er vist alle skyldige, som den gjeldbundne Tjener, og trænger at bede om Forladelse baade hos Gud og Menneker.

Ja nu ser jeg at mit Brev blir længere end jeg havde tænkt og derfor vil jeg hermed afbryde med Nafte om Guds Fred over os alle.

En til Forbøn trængende Søster

Mrs. C. Gittreim.



## Bibelsk og erfaringsmæssigt Vidnesbyrd.

„Buddhærerens“ bringer herved Begyndelsen af en længere Afhandling om Frelsen i Kristus eller „en ensfoldig Troesbetjendelse“ skrevet af den ærværdige næsten 88aarige Herrens Tjener, Pastor B. Anderson.

Følgeskrivelsen synes vi ogsaa er altfor god til at den skal blive liggende i vor Skuffe og ikke komme flere til gode, derfor tager vi den med som Indledning til selve Afhandlingen.

Det er vort Ønske og Haab, at dette bidestro Vidnesbyrd fra den alderstegne Stridsmand i Herrens Hær maa blive mange til Opbyggelse, Veiledning og varig Velsignelse. Gud give det for Jesu Skyld.

R e d .

\* \* \*  
Følgeskrivelsen.

Barbo den 6te April 1909.

Kjære elskede Broder, i Herren Past. Chr. C. Holter! Guds Naade, Fred og Kraft i vor Herre Jesus tilønskes og tildeles Dem ved den Helligaand i Arbeidet for Guds Riges Sag iblandt vort Folk. Amen!

Der siges om de gamle, at de gaar i Barndommen, bliver barnagtige som Børn i sin Færd, Tale og Handlemaade; saaledes er det vel ogsaa med mig nu, jeg kommer ned til Barnevæsen og Barnefærd for anden Gang, som de faar se af den store Høj skrevne Blade, som jeg nok har Betænklichkeiten ved at sende, da jeg ved, at der ikke mangler Stof for vor kjære „Buddhærerens“ mere end Rummet tillader. Om De finder, at det har noget Værd til Offentliggjørelse, saa det kunde tjene en eller anden Usling lig mig til mere alvorlig Betænkning om vor store, dyrt forhvervede Forsøning, og vor Sjæls Værd, saa kunde det kun ske med en Stump af Gangen i Bladet. Men dette overlades helt til deres Skjøn.

Det gik forunderlig til med disse Blade. Jeg kom til at tænke noget dybere over Jesu Tausked for Pilatus Domstol, som de ser Begyndelsen antyder, og det tænkte jeg at

skrive paa bare nogle faa Blade, men jeg blev fangen, jeg kom ligesom ind i et Strømdrag jeg ikke kunde modstaa, det ene efter det andet kom og slød ind, nu maatte jeg enten fæste Pennen og opgive det alt, eller og lade det staa til, saa fik Enden komme naar den kunde, saaledes fik dette Stribleri en saadan Længde.

Al den her anførte Marfag, at jeg efter hvert nedskrev det som slød ind, er der liden Orden i det som er skrevet, og taaler ingen Kritik fra den Side betragtet. Det som gjælder for mig er, om det er grundet i Skriften, og de skrifttro troende Fædres Forstaaelse af Forsøningslæren, skulde jeg heri et eller andet Sted have stødt an, saa gjør det mig ondt, og jeg vil gjerne blive rettet.

Det maa ikke betragtes som et Vidnesbyrd om, hvad jeg ved og ikke ved, forstaar og ikke forstaar af dette vidunderlige store Forsøningsværk, nei, jeg staaer ved Enden af min skrøbelige Løbbane herved, og nu skal det skrevne være: „En ensfoldig Troens Betjendelse om Forsøningen“. Jeg har altid irøvet og bekjendt, at jeg ikke vidste andet til Salighed, end Jesus Kristus og ham korsfæstet, men ved dette lille Arbejde, hvori jeg førtes ganske anderledes end jeg først tænkte, da maa jeg til Herrens Pris, Lov og Tak sige, at mit Syn uddiges, og det blev mig forunderligt stort, og ved Guds Naade skal være mit Hjem og min Bolig de Dage jeg maatte have tilbage i Udlændigheden indtil jeg af bare Naade faar se ham som han er.

Vi ved, at Satan med stor Brede og List forblinder mange Verdens vise til at aflæde Kristus som Stedfortræder, ja endog hans Guddom, da følger jeg det som min Pligt, saavel som andres, at aflægge et Vidnesbyrd herom, om Synd og Naade, Fortabthed og Frelse, og kunde det tjene, om kun en eneste til sand Nytte saa var det en herlig Velsønning. Gud vække vort Folk til det rette Kristendoms Alvor baade i Liv og Være, saa det baade kunde bevare og gjøre det rette Brug af den herlige Skat som er os bestemt!

Hermed en Hjertens Hilsen i Herren fra eders til Forbøn trængende svage mod Støvret ludende Broder B. Anderson.

## Se det Guds Lam som bærer Verdens Synd!

(Joh. 1, 29.)

(Ved B. Anderson.)

### I.

„Seg vil sætte Fiendskab imellem Stangens Sæd og Kvindens Sæd.“

(Moseb. 3, 15.)

Et lidet Vidnesbyrd om Kristus som vor Stedfortræder. — En ensfoldig Troens Bekjendelse. — Mogle Blit paa Jesus, naar han taler og naar han tier.

Aldrig har et Menneske talt saaledes som denne, Joh. 7, 46. Aldrig har nogen, som han, kunnet tale og tie i rette Tid, tale til Guds Vre og Forherligelse og Sandhedens Forsvar og til at afløre Hykleri, Falskhed, Skinnvæsen, kalkede Grave, egen Retfærdighed, og at blotte Hjerternes diaboliske Ondskab hos lærde men forblindede Fariisæere, som lig Ulve i Faaresklæder lurede efter ham, men med al sin Luren, Kunst og Kneb kunde ikke gribe ham, men stod altid til Skamme, de kunde ikke svare ham et Ord, indtil hans Mission iblandt hans Folk var udsørt, da skulde de faa Lov til at gribe ham og fordomme ham til Døden. Ligesom Jesus er vor Stedfortræder for Guds Dom over Synden, til vor Freløsning og Frelse. Saa sit hans eget Folk efter Rjødets, Ypperstepresternes og det høie Raad den Vre (retteft den største Bancere, ogsaa som Folkets Ledere efter Guds beslattede Raad) at være al Verdens Representerter og Stedfortrædere, til at udsøre dette Satans arrigste, grumme, forsærdeligste Hærværk: Mordet paa Guds Søn, og om denne Morderstjenere hedder det: Den Fader af hvem I ere, er Djævelen osv. (Joh. 8 44.) De tænkte at rydde Guds Lam af Veien for evigt, men ved Korsets Død vandt denne sande Løve af Juda den største Seier over Djævelen, Synden, Døden, Helvedet og alle Mørkets Magter, og bragte Liv og Uforkrænkelighed for Alset. En Frelser for alle som i sand Tro modtager Frelsen.

Aldrig har nogen talt som dette Menneske (Jesus) med rette Ord, og i rette Tid til

de trætte, arbejdende, besværede, lidende sørgende, samt sønderknuste fortabte Syndere, saa venlig, velvillig, ydmyg, sagtmødig, imødekommende. Ingen blev bortvist som i Nøden søgte ham, og de som ikke var i Nød, søgte han at overbevise om den største Nød, Synden, saa de fik Trang til ham og hans Naade. Se Kvinden ved Jakobs Brønd, et sælt Menneske, men han elsker alle ligemeget til Frelse, der er ikke Persons Anseelse hos ham, og er du kommen i Syndenød og Trang til Frelse, saa vid det er hans Gjertning ved hans Ord og Aand, om han end ellers bruger forberedende Midler, du maa faa Naadetrang, og naar hans Aand faar skabe Tro paa Naade og Syndernes Forladelse, og Aanden vidner at du ved Tro paa Jesum bliver frelst og salig, det er det herligste og største som kan vederfares en Synder. Kan du bytte det bort for alt i Verden?

Vi behøver ikke at paapege alle de Steder med soleklare Vidnesbyrd i Evangelierne, om hvorledes Jesus hntedes over Folket, og hvorledes han søgte og imødekomm alle nødblidende, som paapegt ovenfor, tag selv og læs Guds Ord om hans Liv og uførtroede Virken tidlig og sent, men gjør det med oprigtig Bøn om den Helligaands Dplysning, saa skal nok Evangelierne, ja hele den hellige Skrift blive mere, ja uendelig mere end en tør Historie, som man er færdig med naar den er læst en Gang eller to, nei, læser du i Bøgernes Bog med det rette Sind, Begjær, og Vængsel, saa skal nok den Helligaand faa vise dig noget stort og forunderligt, du skal faa skue en Smule ind i det store, store Frelserhjerter, som rummer en Evighed af Guds uudgrundelige Kjærlighed, som ikke sparede sin evig elskede enbaarne Søn, men gav ham hen for os alle, forat give os alle Ting med ham, det staar tydelig skrevet. Slaa nu op Joh. 3, 16, tag og med det 18 Vers til gavnlig Adbarjel, ligesaa Joh. 1, 36. Se saa hvad Paulus bekjender i 1 Tim. 1, fra 15 til 17. Se saa paa Guds Søn, som er et med Faderen fra Evighed, og et med ham i evig Kjærlighed, se hvorledes han afmales for os i Brevet til Filip. 2, fra 6 til 11. Er han ikke den som skulde komme, og er kom-

men til vor Frelse? Dette gaar som den røde Traad igjennem Bøgernes Bog fra Begyndelsen til Enden, og Jesus Kristus er igaar og idag den samme, ja til evig Tid. (Ebræ. 13, 8.) Se hvad han har gjort for os, for dig, glæd ham nu med, at du helt overgiver dig til ham, saa han faar frelse dig som sin Smertes Løn og Seiers Pris, dig til evig Salighed!

Som ovenfor med nogle Ord er paavist, hvorledes Jesus var i sin Virken og Fremgangsaade, saa ser vi, at som han bød sine Vidner at arbejde medens det var Dag, saa gjorde han det i Sandhed selv, han nyttede hver Dag, og hver Leilighed og Aaledning, det var hans Mad at gjøre Faderens Vilje, at søge og frelse det fortabte, han kunde tale som ingen anden, thi han var jo Gudmenneftet, salvet med Anden uden Maal. Men Anden skænker han sin sande Menighed, og sine sande Vidner Evangeliets Budbærere, og saa har de som blive i Sandheden tro i hans Tjeneste, det store evig sikre Løfte: „Se jeg er med eder alle Dage indtil Verdens „Ende“. (Matt. 28, 20). Derfor skal hans lille Hjord ikke frygte, men synge med Luther: „Vor Gud han er saa fast en Borg“. Saa har og vor Herre Jesus under alle Livets Prøver, Medgang, Modgang, Glæde, Sorg, Arbejde, Lidelse, kort sagt, med hele sit Liv givet os sit Eksempel til Efterfølgelse. „Tager mit Aag paa eder“ osv. (Matt. 11, 29).

Naar vi nu har mærket os lidt af den Guds Fylde som boede i Menneftet Jesus, i hans Liv, hans Være, hans Kjærligheds vidunderlige Omgang med fattige, fortabte Syndere i legemlig og aandelig Nød, og hvorledes han som den der havde Myndighed, kunde bruge Sverdet imod Ondskabens og Mørkets Hær, nu ville vi—saavidt det er os skrøbeligt muligt, se paa Jesu Fylde som vor Stedfortræder for Guds Domstol, hørende Verdens Synd.

En Stedfortræder og Forsvarer maa jo opfylde alt indtil Punkt og Prikke, hvis den anklagede i hvis Sted han staar skal gaa fri. Har nu Jesus ført vor Sag saaledes, at det han har gjort er nok til vor Frelse, eller maa

vi lægge til noget af vort eget? Herpaa lade vi Skriften svare, den er fuldt ud paalidelig, men Løgn er Menneftets egne vantroende og hoffærdige Meninger, som ofte skader endog alvorlig søgende Sjæle, saa de ikke gaar den rette Vej for at annamme Frelse og Fred i Jesus. „Ser til, at ikke nogen gjør eder til Bytte ved verdslig Visdom og tomt Vidrag efter Mennefters Overlevering efter Verdens Børnelærdom og ikke efter Kristus.—Thi i ham bor hele Guddommens Fylde legemlig. (Kol. 2, 8—9.)—Se Kol. 1, fra 14 til 20, vi nævner blot det 19 Vers. Thi i ham behagtede det Faderen at den hele Fylde skulde bo. Altsaa den treenige Guds Fylde bor i ham. „Tro mig, at jeg er i Faderen, og Faderen i mig!“ (Joh. 14, 11) og salvet med Anden uden Maal ogsaa som Mennefte. Af hans Fylde have vi alle faaet, og det Naade over Naade (Joh. 1, 16) annammet af dem som tror, forhvervet for alle, kommer, thi alt er beredt. (Luk. 14, 17). Der er en Guds Visdoms og Almagts Fylde, uendelig stor og opfylder hele Skabningen. „Se Himlene og Himlenes Himle rumme dig ikke“, (1 Kong. 8, 27) og han opholder og bærer alt ved sit Kraftes Ord. Og denne store Gud som var i Kristus, og forligte Verden med sig selv, (2 Kor. 5, 19) vil og kan gjøre et armt Synderhjerte, som ved hans Naades Gjæning aabner sig for ham, til sit Tempel, Værktøj og Bolig for sin And, (1 Kor. 3, 16) det er forunderlig større end stort. Naar en Synder faar se og kjende hvad et fra Gud faldent Menneftehjerte er, en Afgrund fuld af Syndens Ondskab, Fiendskab og Trods imod Gud, bliver afklædt og staar nøgen med al sin Skam for den retfærdige Gud, da smager han en Smule af hvad det er at være fortabt og fordømt, (som vor Stedfortræder fik føle i fuldeste Maal). Ja, naar en Synder er bragt ud af det forfærdelige Syndemærke og faar, af bare Naade, tro sig frelst paa Blodets Regning, da maa jeg tilstaa og bekjende, at det søles og smager saa, at blandt alle Guds store Undere er fortabte Synderes Frelse det største. Om Guds And faar oplyse os, saa kan vi af Skriften lære og forstaa noget



af Guds evige Kjerligheds Fylde til fortabte Synderes Frelse i og ved det Guds Lam som har Verdens Synder. Se paa ham i Gethsemane. Na hvilket Syn! En Fylde af Guds retfærdige Bredde over Synden maa han føle i fuldeste Maal, nu opfyldes det: Sverd! vaagn op mod min Hyrde, mod den Mand som er min Næste! Iaa Hyrden osv. (Saf. 13, 7). En Fylde af Kraft, naar han træder Persekaret alene; Faderen undrog sig ham, intet Menneſte kunde række ham en Finger til Hjælp. Alene—alene ſkulde han kæmpe mod Dievelens Raser, ſom nu fik Lov til at angribe ham med alle Helvedes Rædsler og Dødens Gru. Alene maa han lide den ſaldne Verdens Dødsſpine, det er ikke mindre end Fordømmelſen i vort Sted, han maatte i fuldt Maal føle, hvad de fordømte maa føle paa Dommens Dag. Ja, han, Menneſket uden egen Synd, den ſtærkeſte af alle, maatte ogſaa lig en Synder føle Banghed og Forſærdelſe at gaa denne Død imøde. Martyrer have ſjunget Gud Lovſange naar de bragtes paa Baalet. Saa mangen troende glad og frimodig gaar Døden imøde, men vor Frelſer, Syndebæreren med alle dens Følger for Tid og Evighed, fik ikke Lov til at gaa denne Dødsvei uden at være bange, der ſkulde være Fylde af alt, Fylde; at han er forſøgt i alle Ting. Se Luk. 12, 50. „Men jeg har en Daab hvormed jeg maa døbes, og hvor bange er jeg indtil den bliver fuldbragt“, og i Joh. 12, 27: Nu er min Sjæl forſærdet, og hvad ſkal jeg ſige? Fader, frels mig fra denne Time! osv. Dog lydig og frivillig hengiver han ſig til Døden til et Ennoffer for Verdens Synd, ſom med ſtærkt Raab og Taarer frembar Bønner og ydmyge Begjeringer til den, der kunde frelſe ham fra Døden, og blev hønhørt formeddelt ſin Gudsfrøgt, (Høbr. 5, 7) ikke ſaa, at Ralken blev taget fra ham, nei, den ſkal og maa han drikke, Retfærdighedens Krav maa opfyldes, men hans ſtærke Raab og Taarer i den fuldkomneſte Gudsfrøgt endes hver Gang med, at Faderens Vilje maa ſke, ſtyrket ved et Sendebud fra Faderen ſer han klart hans Vilje. „Her er jeg, jeg vil drikke Ralken med al dens bitre Galde, jeg vil lide

Syndetraffens Død“. Hvilken „Fylde“ af frivillig Hengivenhed og Lydighed. Han gaar ſeirende ud af Mørket, Rampen og Blodsveden. Her tabte Satan et afgjørende Slag, tænk om han havde bundet her, ſau denne Anden Adam havde ladet ſig ſælde ligesom den første Adam i Paradiset, ſaa havde Adam med alle ſine utallige Efterkommere været Dødens og Helvedets evige Bytte og Satans bundne Kov. O, hvor hvert Hjerte burde brænde af uophørlig Lov og Pris! Satan ſondt ſin Overmand i Menneſket Jeſus, ſom ſeirede og blev vor Frelſer.

Medens han lider i Gethsemane, en Lidelſe ſom overgaar al menneſkelig Forſtand, (ſom og hans hele Lidelſe forvovrigt er uſatelig indtil Enden) thi ſelv ſiger han: „Min Sjæl er ganſke bedrøvet indtil Døden“. Det var en Helvedes Sjeleangſt over Verdens Synd, en Byrde ſaa umaadelig tung, at han ſved Blod. O, hvilken „Fylde“ af Bedrøvelſe og Rodſtaarer over Synden! Jeſus ſkuede Dybet af denne Afgrund. Forſærdelige Syn! den raabte til Gud i Himmelen om Høvn. Nu ſtaar Stedfortræderen der med Verdens umaalelige Syndebøde paa Skuldrene for den retfærdige Gud. Endnu har intet Menneſte lagt Haand paa ham til Miſhandling, „han lider hos ſin himmeſke Fader“ har nogen af de gamle Fædre ſagt. Og vi Menneſter, hvordan betragte vi Synden, ſom blev en evig Stillevæg imellem Gud og os, hvis ikke et Kjerlighedens og Forbarmelſens Under ſkede til vor Redning? Dyretjæbte Sjele! hvordan betragte vi Synden?

„Kunde man Synden tilgrunde beſkue ſaaſom: han ſer den, den hellige Gud, Da maatte Synderen daane af Gru, Saa ſtor er Synden mod alle Guds Bud, Vid, paa Guds Vægtſkaal den mindſte Synd  
veier  
Red til Afgrunden med centnertung Vægt,  
Men til Modvægt ikke Fjæren man eier,  
Fine ſom grove er lige—forlet“.

Hvordan betragter vi Synden? Jeſus kunde tilfulde ſkue Syndens Afgrund, og tilfulde føle dens umaadelige trykkende Vægt, men til Guds evige Kjerligheds Pris ved vi nu om noget, ſom veier mere end al Verdens Synd, og det er—Lammets Blod!—Lammets Blod! (Fortſættels.)

# Kinamissionen.

Fra Miss Lee.

Fancheng, Mar. 29, 1909.

Kjære Broder!

Baaren er kommen og her er Liv i Naturen, Blomsterknopperne titter frem, — snart udfolder sig Blomst—Blomsten falder af, og det arter sig til at blive Frugt, sliq er det med Kirsebærtræerne allerede her.

Ja, nu har vi hørt fra vore Venner Miss Godnesfield og Himles fra Japan, Gud være Lov for, at alt er vel med dem saa langt, vi savner dem meget, men det kunde ikke anderledes være, de maatte reise hjem, maa Gud saa styre alt til det bedste baade for dem og os.

Med Skolearbeidet gaar det noksaa bra, Arbejderne er flinke, forsøger at gjøre sit bedste, de savner nok Miss Godnesfield, hun som har været med dem saa længe. Havde nylig Brev fra Miss Wang, (hun er en af vore Skolepiger) som nu er i Peking, hun skrev ogsaa til sin Mor, Onkel og Tante.

Blandt andet fortæller Miss Wang, at 130 af Studenterne der nylig havde tegnet sig i de unge Kvinders kristelige Forening, og hun var en af dem; hun siger selv: Jeg var ikke villig at gaa med, og da min Lærerinde spurgte om Grunden dertil svarede jeg med Skam, at naar min Mor ikke tror paa Gud og ved Siden deraf tager en Mundfuld med Opium er jeg ubærdig.

Miss Wang skrev i Brevet til sin Onkel og bad ham for Guds Skyld at gjøre alt hvad han kunde for hendes Moder, thi, siger hun om min Moder fremdeles vil fortsætte paa Dødens Vej, maa vi i Fremtiden skilles, selv Missionen skal lide Bannære fordi min Mor er en Syndens Træl. Ligeledes bad hun sin Tante og Onkel at gjøre alt de kunde for at saa hendes Søskendebarn til at løse sine Fjædder, da det var baade mod Guds og Kinas Lov saaledes at lemlæste sit Legeme.

Naar Kinas egne Sønner og Døtre vaag'ner op for hvad som Ret er, da er der Haab om Fremgang.

Vandahl skal nu til Honan og se til Arbeidet der, og Prof. Stokstad har reist til Taipingtien for at være behjælpelig med Kirkebygningen i Vandahls Trævær.

Vi er nu alle friske, og selv om vi er saa gaar det nogenlunde bra naar alle kan være i Arbeidet.

Haaber Wolds og flere med dem kommer ud til Høsten, det trænges for Arbeidet og Arbejdernes Skyld.

Hjertelig være De og alle Missionsvenner hilset. Eders i Herren

Anna Lee.

\* \* \*

Om den kinesiske Forklædedyrkelse.

(Fra Shanghai-Konferensen 25 April—8 Mai 1907.)

Ved Fr. Schepelern.

(Fortsættelse.)

II. Betydningen af og Hensigten med Dfiring til de døde.

For at forstaa, hvad Kinesernes Dfiring til de døde betyder, maa man kjende deres Tanker om Sjelen.

Hele den kinesiske Filosofi er dualistisk: Verden er opstaaet ved Samvirken mellem 2 Principer, „Yin“ og „Yang“; lige saa Menneket, som en Del af Verden; ogsaa Mennekesjelen: den bestaar af „Kwei“ og „Shen“ eller af „Hwan“ og „P'oh“. Konfutsje siger, at „Foreningen af „Kwei“ og „Shen“ er det høieste af alle Forhold.“ Ved Døden, naar Legemet vender tilbage til Jorden og opløses, bliver ogsaa Mennekesjelen opløst i sine oprindelige Bestanddele. „Kwei“ vender tilbage til Jorden, og „Shen“ stiger op til den Rilde, fra hvilken den udsprang, og bliver spredt ud i den klare Æther eller Energi, fra hvilken alt, hvad der hører ind under „Yang“-Principet, udstømmer.

Det er meget vanskeligt at finde Sammenhæng og Konsekvens i den kinesiske Lære om Sjelens Eksistens efter Døden. Wang Tshung lærer med stor Bestemthed, at Sjelen ikke eksisterer efter Døden. Konfutsje selv gav et meget ubestemt Svar paa Spørgsmaalet; hans berømte Sætning: „Er Altingerne, som om de var nærværende“, siger jo i Grunden intet. „Som om“, siger nogle,

med hvem jeg har talt, „betyder ikke, at de er til.“ I den før omtalte Sekretærs Skrift forekommer følgende betegnende Udtalelse: „De hellige Bøger siger, at naar et Menneſke dør, stiger hans „Hwan“-Bestanddele ned og hans „P'oh“-Bestanddele op. Naar denne Omdannelse finder Sted, mister Sjelen sin Tilværelse.“ Dette er den almindelige Opfattelse hos dannede Kinesere; hvorledes man skal forene dette Syn med den almindelige Tro paa Aander, er ikke til at se.

Med denne Opfattelse af Sjælens Tilstand kan Fædredyrkelsen kun blive en Mindehandling. Dette er ogsaa den gennemgaaende Mening hos dannede Kinesere nu („det Menneſke, som ikke tænker paa sin Oprindelse og den Rilde, fra hvilken han kom, kan ikke kaldes et Menneſke“), og ligesaa hos de gamle Klassikere, hvor der dog af og til kan spores en Vaksen med Hensyn til, om ikke Forfædrene virkelig kommer og glæder sig ved de Døde, deres Efterkommere bringer; men i Regelen passer dog en Kinafienders Ord om Klassikernes Tale om Fædredyrkelse: „I den Beskrivelse, som gives os af de viſes Hensigt (neml. med Fædredyrkelsen), slipper ethvert Glimt af Overtro os næsten af Synet, og vi befinder os Ansigt til Ansigt med Stikke saa ustyrbelige som nogen, der blomstrer i kristne Lande.“

Dog dog—et enkelt Sted i den klassiske Bog Li-Ki tales der om Dfrene til de afdøde som den højeste sønlige Pligt med følgende Motivering: Dfrene forener „Hwan“ og „P'oh“ (Sjælens to Bestanddele, som altsaa ved at forenes bliver en Sjæl), og dette er den højeste af alle sønlige Pligter! Her er noget eiendommelig kinesisk; hvor udbredt end Tanken om, at Efterkommerne kan støtte Forfædrene ved Offergaver, har været, saa har man dog intet andet Sted end i Kina ment, at de afdødes Aander kun har betinget Tilværelse, afhængig af Efterkommernes regelmæssige Udførelse af Dfringer. Dette er et Punkt, hvor Kristendom og Fædredyrkelse uundgaeligt maa støde sammen. Selv den svageste Forstaaelse af Apostelens Ord: „Hvad enten vi lever eller dør, hører

vi Kristus til“, vil umuliggjøre Dfring til de afdøde med en Betragtning som omstaaende til Motiv.

Endelig: en Hovedtanke med Dfrene til de afdøde er at holde Forbindelse med dem vedlige. Denne Tanke er den bærende i den Skik at opstille de afdødes Navnetable og ofre og bøje sig for den. Navnetablen er paa ingen Maade en Fetisch; men den er mere end en Mindetale: den er den afdøde Aands Hvilested under Offerhandlingen. „Naar Efterkommerne ser paa Tavlen, medens de ofrer, er det, som om de saa deres Forfædre legemliggjorte i den.“

### III. Bønner til de døde.

Uvilkaarlig venter man, at naar der ofres til de døde, fremsiges der ogsaa Bønner til dem. Men det er næsten ikke til at komme paa Spor efter, hvad der bliver sagt, og om der overhovedet bliver sagt noget. Jeg har talt med mange lærde og med en Del Embedsmænd for at faa Bessked derom. I Almindelighed fik jeg ubestemte Svar. En Gang talte jeg med en meget intelligent Tao-tai; paa mit Spørgsmaal: „Hvad bliver der sagt ved eders Dfringer i Familiekredsen?“ svarede han straks: „Der bliver intet sagt; vi bringer Dfrene og kaster os ned paa forefættene Maade; det er det hele.“ Da jeg fortsatte Samtalen, indrømmede han tilsidst, at der kunde være et eller andet almindeligt Ønske i Hjertet om at opnaa Beskyttelse; men han hævdede med Eftertryk, at der i Almindelighed hos de dannede Klasser intet siges ved Dfringerne hjemme og ved Gravene. Længere har jeg ikke kunnet naa ved mine Undersøgelser. Mit Indtryk er, at Offerceremonierne er bleven ganske mekaniske Vaner, hvormed de færreste forbinder nogen Tanke. Den ordinære Konfucianer beder ikke, hverken til Gud eller Aander. At der opnaaes noget ved at følge det foreskrevne Ceremoniel, er sandsynligvis den almindelige Tro; man har en vis Følelse af, at naar der pligtsthyldes ofres, vil Forfædrenes Beskyttelse og Beskyttelse hvile over Familien. I hvad Retning de Ønsker gaar, man haaber at faa opfyldt gennem Dfrene, kan skjønnes af,



hvad der bedes om, naar der overhovedet bedes; det er Lykke, Efterkommere, Velstand, Embedsmandsran; høiere gaar ingen af Ønsterne.

#### IV. Burdering af Forfædredyrkelsen.

Det er med stor Vengstelse, jeg vover mig til en Burdering af Forfædredyrkelsen; men jeg maa jo til det, og jeg vover at haabe, at vi skal naa til bedre at forstaa hverandres Stilling til Spørgsmaalet, hvad der er den første og nødvendige Forudsætning for enig Optræden. Jeg vil samle min Burdering under følgende Punkter:

1. Hjørisk og sammenlignende Underfølgelse godtgjør, at Mennekyedyrkelse hører til paa et lavt Trin af den religiøse Udvikling, er undertiden endog Degenerationstegn; saaledes Keiserdyrkelsen i det romerske Rige; den betegner et stort Afald fra tidligere Dages renere Tro. Folkeslag, der ikke har været standset i deres religiøse Udvikling, har forlængst forladt Fædredyrkelsen. Efterkom Rina træder ud af sin isolerede Stilling og kommer i Forhold til den Verdens Liv i det store og hele, som det gennem saa mange Aarhundreder har lukket sig selv ude fra, vil Fædredyrkelse blive meget modificeret og vil vise Tendenz til helt at forsvinde. I den Retning gaar Udviklingen i Japan, og Rina vil følge efter langsomt, men sikkert.

2. Hvad enten Fædredyrkelse under alle Former og Omstændigheder er Afgudsdyrkelse eller ei, saa er den en Hindring for Dyrkelsen af den høieste Gud. Det antike Rina havde ingen Tanke om, at dets Tilbedelse af ringere Guder var en Krænrelse af alle Anders Herre. At blive klar herover tog ogsaa Tid for det gamle Israels; og dog, der mangler i Rinas religiøse Udvikling det monotheistiske Drag, som hos Hebræerne stadig reagerede mod det lavere Syn. Naar Fædredyrkelsen har kunnet fæstne sig saaledes i Rina, og buddhistisk og taoistisk Overtro saaledes har kunnet gribe Masserne, saa skuldes det den Omstændighed, at man der som reagerende Moment mod Afguder og Overtro ikke har haft Theisme, men en materialistisk Filosofi og en Skepticisme, der

grænser nær til Atheisme. Et Folk maa have en Religion, og naar ikke nogen høiere tilbyder sig, griber man efter de lavere; Filosofien berøvede Folket Gud; saa flyngede det sig til andre Gjenstande for Tilbedelse—de afdødes Aander. Og i denne Retning for Udviklingen har Konfutsi sin store Andel; med hans Mangel paa religiøs Sans, hans kolde Temperament og hans rent forstands-mæssige Maade at tage paa aandelige Ting paa har hans Indflydelse været meget ugunstig for Udviklingen af brændende religiøs Følelse hos det kinesiske Folk i Almindelighed; og han har beredt Veien for de Spekulationer hos Literaterne i Middelalderen og den nyeste Tid, som har skaffet dem Ord for Atheisme.

Bed den sidste Konference sagde en af Talerne, at det, der skal uddrive alt det onde og forkæftelige af Fædredyrkelsen, er „en ny Kjerlighed“. Naar Kineserne vender tilbage til Gud som den høieste Herker og Leder af Livet, naar de igjen begynder at frygte og ære ham, som deres fjerneste Forfædre gjorde det, og fremfor alt, naar de lærer at elske ham for hans vidunderlige Selvaabenbaring i den enbaarnes Mennekeblivelse,—naar denne nye Kjerlighed kommer ind og bemægtiger sig Hjerterne, saa vil al lavere, afgudisk Kjerlighed drives ud; og „Herren alene skal regjere paa den Dag.“

3. Forfædredyrkelsen viser tilbage til et Syn paa det tilkommende Liv og bort Forhold til de afdøde, som staar langt tilbage for det kristne Syn.

Bortset fra Usikkerheden i Kinesernes Tro paa et Liv efter Døden overhovedet—den har vi jo allerede omtalt—, saa mangler Konfucianismen Tanken om kommende Gjengjeldelse. Kan man end undertiden møde den Tro, at gode Keisere er i Himlen, saa siges der i hvert Fald intet om, hvad der bliver af de slette. I Forfædredyrkelsens virkelige Praksis gøres der ingen Forskjel paa gode og onde. Den slette Fader maa tilbedes og æres paa samme Vis som den gode. Dette er nedbrydende for al moralsk Gjøren-Forskjel. At noget lignende kan være Tilfældet i kristne Lande, gjør ikke Sagen selv

bedre: Vi ærer dem, der har gjort store Ting for Fædrelandet, ofte uanset, at de var i Bund og Grund umoraliske.

Grundforskjellen mellem det kinesiske og det kristne Syn paa Forholdet mellem de afdøde og de efterlevende kan vel neppe udtrykkes klarere end ved Modsætningen mellem det konfucianske: „Fordi vi er af samme Blod, derfor maa vi ære vore afdøde“ og det paulinske: „Hvad enten vi lever, eller vi dør, er vi Herrens.“ Hift er Foreningspunktet den fælles kjødelige Afstamning tilligemed den dødes Trang til, ja Afhængighed af de efterlevendes Ofringer; her er Foreningspunktet Herren, hvis Eiendom vi er baade paa Jorden og efter Døden. Hift er Forholdet som mellem afdøde og efterlevende, her som mellem levende og levende: Alle lever vi i ham! Hift er Forsædte og Efterkommere bundne sammen familievis, stammevis, folkevis; her er den levende Gud selv Baandet mellem alle de levende af alle Slægter og Stammer og Tungemaal og paa begge Sider af Graven.

4. Endelig skal vi angive, hvad Virkningen af Fædredyrkelsen efter vor Mening har været paa Folkets moralske og sociale Liv; thi Virkninger maa der være efter Aristotels Indsigelse. Har de været gode eller daarlige? Vi maa svare: baade—og! Hvad godt Familieminder og Traditioner overalt udbyrder paa Mennesker, det kan vi vente at finde, og finder ogsaa Spor af Kinesernes Karakter. „Noblesse oblige“ har været en vigtig Faktor i Udviklingen af kinesisk Liv! „Sønlig Kjærlighed og broderlig Ærbødighed, er de ikke Roden til alle velvillige Handlinger.“ „Naar du omgaaes fortroligt med overlegne Mennesker, hvor mildt, hvor harmonisk bliver da ikke dit Væsen! Hvor søger du da ikke at fly alt vrangt og vildfarende! Naar du er i dit „Kammer“ (det Værelse, hvor Forsædtes Navnetable har sin Plads), under dets Øjs, saa hold din Samvittighedsren og klar! Sig ikke: „Ingen ser mig her; denne Plads er skjult!“ Frygt! Møderne kommer! men naar og hvor, kan ingen i Forveien sige; saa meget mindre skal vi rin-

geagte Møder, men altid føle os i deres Paasyn.“

Paa den anden Side: Ideer, Trosfremmeninger, Skikke, som indtil et vist Punkt hjælper fremad, bliver Hindringer for Fremmskridt, hvis de opretholdes, efter at de har gjort deres Gjerning. Saaledes ogsaa med Fædredyrkelsen: Den har fremhjulpet Fasthed og Sammenhæng i Familielivet; den har ogsaa bundet Folket i Digklæder og hersket over det ved Fortidens døde Haand. Den har været og er endnu skjæbningsvanger for Fremmskridt. Vi har alle lært at kjende Eksempler paa, hvorledes „Fædredyrkelsen“, som kan gjøre saa megen Gavn, har ødelagt unge Mænd gennem det Familietyranni, som er forbundet med og Frugt af Fædredyrkelsen. Kvindens Redbærdighed er en ikke mindre skadelig Følge af Systemet.

Fædredyrkelse kan jo kun udføres af Sønner; derfor ønsker man sig Sønner fremfor Døtre, og Sønnerne staar over Døtrene i Familien og i den offentlige Mening. En af de største Synder mod sønlig Pietet er at mangle Sønner, som kan udføre Ceremonien for Forsædte; dette giver Paaskud for Flerkoneri med al den dermed sammenhængende Elendighed. Ægteskab er ingen helig Stand, men kun det Middel, hvorved man sørger for Opretholdelsen af Fædredyrkelsen. Hustru er i Familien, men ikke af Familien. Hun er afstaaen fra at faa Del i Civilisationens Fremmskridt og i at hede Samfundet den Tjeneste, hun ellers vilde være i Stand til at hede. Hendes Ophængning og Opdragelse hindres ved tidligt Ægteskab.

(Fortsættes.)

H v o r i bestaar Forskjellen mellem en ærlig og en uærlig Mand? Svar: Den ærlige finder ikke noget, førend dets Eiermand har tabt det. Derimod taber Eiermanden det først, naar den uærlige finder det. Endvidere, den ærlige giver Eiermanden det tilbage, hvis det er muligt. Den uærlige finder mer, hvis han kan.

## Fra Arbeidsmarken.

Student Olaf Hanson skal i Sommerferien hjælpe til med Arbeidet i Past. S. A. Johansons Kald i St. Paul. Arbeidet vil bestaa i at holde Skole, gjøre Husbesøg, deltage i Opbyggelsesmøder og i Redningsarbeidet blandt „forlorne Sønner og Døtre.“ En kort Tid skal han ogsaa anvende til at besøge andre Prestekald, særligt for at samle Midler til Redningsmissionen. I den Anledning besøgte Hanson mellem den 12te og 17de Mai Kenyon og Aspelund i Goodhue Co., Minn. Han fik ogsaa en Del Gaver til nævnte Mission. Efter denne Tur til Goodhue skulde han gjøre et Besøg til Pastor Oppedahls Kald i Dawson, Minn. i samme Anledning.

Oppegård skriver fra Farland, N. D. den 11te Mai: Det vil maaske interessere eder at høre lidt fra disse Trakter i McKenzie Co., N. Dak., hvor der er saa mange af vore Landsmænd, som har fundet sig Hem.

Her er meget og mangt at skrive om, men vil overlade det til andre.

Nogle Ord om det kirkelige kan ikke være af Veien. Seg kan intet sige om det kristelige Liv, da jeg ikke har noget personligt Kendskab dertil, men at Folket er kirkelig interesseret kan jeg forstaa deraf, at her er tre Menigheder organiseret for Hauges Synode. Hvormange der er organiseret for de andre Samfund kender jeg ikke til.

Emissions S. B. Falkanger har arbejdet her en Tid og samlet Folket til disse tre Menigheder, som bestaar af lutheriske kristne, der har tilhørt de forskellige lutheriske Kirkesamfund. Alle disse Menigheder har kaldt S. B. Falkanger til sin Prest og ønsker at faa ham ordineret paa forstkommende Aarsmøde.

Stillingen er ogsaa saadan, at disse Menigheder maa have prestelig Betjening med det allerførste.

Jeg har haft 4 Møder her og samtalt med Folket baade privat og offentlig og finder Stillingen sli, at Hauges Synode bør gjøre noget for disse Folk.

I dag reiser jeg til Williston og skal have Møde der i aften.

Broderligt

A. D. Oppegård.

Mary C. Brohaugh, Datter af afdøde Past. Brohaugh, afgik ved Døden i St. Paul Torsdag den 13de dennes. Begravelsen foregik den 17de.

En af vore Prester har indsendt nedenstaaende lille Udklip fra en engelsk Avis med den Bemærkning at de kunde have godt af at se det baade de som tror som Mr. Shaw og de, som ikke tror som han. Fremdeles siger Indsenderen, at vi burde ledsage Udklippet, med nogle Bemærkninger. Vi har imidlertid saameget at gjøre Bemærkninger til, at vi ikke rækker alt, og denne Shaw har vi aldrig set eller hørt og kan ikke sige noget om ham. Dette han har sagt i Udklippet kan vi som Indsenderen lade gaa til andre til Overveielse og Bedømmelse.

Vor Ven og Embedsbroder har antagelig Kornøielse af, at vi faar Kritik hver Gang vi optager nogle Vinier paa engelsk og derfor sender han os dette lille engelske Stykke, og her er det:

### PASTOR SCORES MUSHY HYMNS.

“Where is my Wandering Boy?” Is called harmful.

Pittsburg, Pa., April 26.—Where is my wandering boy tonight? that old familiar song of boyhood, which has caused more than one wanderer to bring himself up short and return to the paths of rectitude, was denounced as “mushy” and “soft” by the Rev. Dr. John Balcom Shaw of Chicago at a rally of the local Y. M. C. A. Dr. Shaw declared vehemently that “God does not care for ‘mushy, emotional Christianity.’” Such songs as “Where Is My Wandering Boy? make for harm rather than good, he said. Nor does Dr. Shaw care for the “sweet things” in Christianity. Sentimentality, he said, is killing the Christian belief; “sweet things” and “mushy hymns” do not make Christians.

Presten Franklyn Smith, der arbejder som Evangelist i Barcelona, melder i Bladet „The Foreign Field“ om en merkkelig Ombendelse. „Fader Manuel“ var til for nylig en Karmelitermunk, der havde med den teologiske Undervisning af Munkene at gjøre, samtidig som han styrede Klosterets Indkomster. Han brugte Bibelen udder sin Forberedelse til sine Forelæsninger og fandt Sandheden om Jesus. Han forlagde sin Karriere i den romerske Kirke og forbereder sig for Evangelistgjerningen i Spanien. Til Klosterets Abbed skrev han et Brev, hvori han bl. a. udtaler: „Det er Jesus, som frelser. Følgelig er efter Guds Orden prestelig



Befignelse, Afsladen, Messerne og Bønnerne or de afdøde uden nogen Nytte. Jeg beder om, at Gud maa hjælpe mig til at blive en sand kristen og bevare mig i det sande Evangelium. Altid vil jeg prise vor Jesu Kristi uendelige Godhed, som aabnede mine Dine, saa jeg fik se hans Sandheds Lys".

I Slutningen af November holdt Jose Gasol Barranco—saa er Munkens egentlige Navn—efter Indbydelse en Prediken i et Nonneklosters Kapel i Barcelona, det samme i hvilket han for endel Aar siden blev ordineret til Prest og læste sin første Messe. Det blev nok en mærkelig Prediken; thi som Pastor Smith siger: „Predikanten frigjorde sin Sjæl i en fuldstændig Evangelisttale, der opmuntrede Tilhørerne til bare at se paa Jesus; i intet andet Navn og ved intet andet Middel er der Frelse at finde".

En katolsk Kvindes Overgang til den lutheriske Kirke m. m. Den 23de April blev Mrs. Anne Marie Tellefson nær Cambridge, Wis., ved Konfirmation i flere Vidners Nærværrelse optagen i den lutheriske Kirke, og modtog kort efter med sin Mand Oskar Tellefson den hellige Nadver. Mrs. Tellefson var født af tyffe Forældre nær Jefferson, Wis., og døbt og konfirmeret i den romersk-katolske Kirke. Hun blev den 8de April 1908 i en meget ung Alder gift med Oskar Tellefson, og for at kunne deltage med sin Mand's Familie i deres Gudsdyrkelse begyndte hun at studere den lutheriske Børnelærdom. Efter fire Maanedes flittig Forberedelse og ugentlige Overhøringer ved Past. Johannes Halvorsen blev hun ifølge eget Ønske og med Tilstemning af Menigheden i Cambridge konfirmeret hjemme, da hun snart ventede at blive Moder. Hun lærte vor nye engelske Forklaring udenad, gennemgik Bog's Bibelhistorie og lille Kirkehistorie og læste den lille Reformationskatekismus som staar i Belfours engelske Oversættelse af Pontoppidans Forklaring. Tillige læste hun den augsburgske Konfession paa tyff. Hun havde god Rede paa Troens Sandheder og de vigtigste af den romersk-katolske Kirkes Afbigelses, og hun bekjendte dette med Frimodighed ved sin Kon-

fimation. Gud bevare hende i den gode Bekjendelse og i Troens Samfund indtil Enden!

For nogle faa Aar siden blev en anden voksen tyff Kvinde døbt og konfirmeret i Rockdale, og senere en dansk gift Kvinde konfirmeret i Østre Koshkonong. To Børn af tyffe Familier er ogsaa i de senere Aar konfirmerede i Rockdale. Dette forklarer, hvorfor det er nødvendigt at have flere engelske Guds-tjenester i disse Menigheder, forat de baade kan bevare sine egne Børn, hvis Hjertesprog bliver engelsk, og tillige virke missionerende og samfende for dem af andre Nationer som kommer ind under Menighedernes Paavirkning.

„Ev. Luth. Kirket."

## Bekjendtgjørelser.

Hauges norsk ev. luth. Synodes 64de Aarsmøde.

Om Gud vil, afholder Hauges norsk evangelisk lutheriske Synode sit 64de Aarsmøde i Red Wing Seminariums Kapel begyndende med Aabningsprediken Kl. 10 den Formiddag, Onsdag den 2den Juni, og fortsætter, om Forhandlingerne kræver det, til Torsdag Aften den 10de Juni 1909. Følgende Sager foreligger til Forhandling.

1. Modtagelse af Indberetninger.
2. Valg af Embedsmænd, samt Valg af Komité, som antydet i Referat fra 1908, Pag. 157: 4; Smf. og Pag. 180, g.
3. Samfundets Missioner: a) Den indre. b) Den ydre. c) Det engelske Arbejde.
4. Samfundets Skoler: a) Red Wing Seminarium. b) Jewell Lutheran College.
5. Betheßda Børnehjem.
6. Trykkeriet, Boghandelen og Samfundets Blade.
7. Indstillinger fra Kirkeraadet.
8. Samfundets Finantser.
9. Samfundets Konstitution. Behandles første Torsdag af Mødet.
10. Ritualsagen. Behandles Fredag Formiddag.
11. Konstitution for Jewell Lutheran College.
12. Ny Oversættelse af det nye Testamente. Referat for 1908 Pag. 166.
13. Unge Kvinders Optagelse ved Red Wing Seminarium. Referat for 1908, Pag. 138.

14. Forandring af parlamentariske Regler. Referat af 1908, Pag. 19 og 174.  
15. Lærebøger i Religionsundervisningen.

16. Regler for Inspektionsboardet.

17. Behandling af Skrivelsen trykt i Referatet for 1908, Pag. 158—160.

18. Engelsk Salmebog og Søndagskoleblad.

19. Det religiøse Samtaleemne: Den anden Bøn.

20. Andre foreliggende Sager.

Jewell, J. A. den 3die Mars 1909.

C. F. Castbold, Formand.

M. J. Løhre, Sekretær.

Medlemmer af Red Wing Seminars Dyrskoledirektion indkaldes herved til Møde og at overvære den mundtlige Eksamen og Afslutningsfesten ved den theologiske Afdeling Tirsdag den 25de Mai.

Eksamen afholdes fra 9—12 Form. Direktionsmøde Kl. 2 Efterm. og Afslutningsfest Kl. 8 Aften.

J. N. Sandven, Form.

#### Trykkeribestyrelsesmøde.

Trykkeribestyrelsen vil afholde sit aarlige Møde i Trykkeriets Bogværelse, Red Wing Seminar, Red Wing, Minn., den 27de, 28de og 29de Mai 1909.

Med Agtelse

A. O. Oppegard, Formand.

Om Gud vil, afholder Turtle Mountain Kreds af Hagues Synode Møde i Nordprairie n. ev. lutheriske Menighed ved Velva, N. Dak. den 26de til og med 28de Mai. Skyds vil møde de tilreisende baade i Velva og Granville Dagen før Mødet. Temaet for Samtalen bliver Rom. 13: 11—14. Kom mange, kom med bedende Hjerter, at Guds Velsignelse maa blive os til Del.

Past. J. Krogstad, Form.

Past. A. A. Dahl, Sekr.

Om Gud vil, bliver et kristeligt Samtaleemne afholdt i Bethlehems Menighed ved Hooker, S. Dak., Pastor J. J. Skarpnefs Rald, den 26, 27 og 28de Mai. Tema for Samtalen Luk. 15, 11—24. Mødet aabnes med Prediken Kl. 10.30 Formiddag. Kom alle, som kan, med Bøn om Guds rige Velsignelse over os. Paa Menighedens Vegne J. J. Skarpnefs.

St. Hans og Bangs Menigheder, Pastor J. B. Bybergs Rald, Edmore, N. Dak.,

indbyder herved Mayville Kreds til, om Gud saa vil, at afholde Samtaleemner som følger: St. Hans Menighed, 29de Juni—1ste Juli. Samtaleemne: Luk. 13: 22—30. Bangs Menighed, 2—4 Juli. Samtaleemne: Luk. 14, 15—24. Vennerne venter at faa et godt besøg og af Herren velsignet Møde.

L. Langehaug.

D. J. Maltewick.

Paagrund af, at et kristeligt Samtaleemne er bekendtgjort i „Budd.“ og skal afholdes i Hooker, S. D. den 26—28 Mai, udsætter herved Frankes Menighed sit bekendtgjorte Kredsmdøde til i Førstningen af Oktober Maaned, da den begjærer at faa Kredsens Aarsmdøde.

D. D. Bergh, Form.

Et Kinamisjonsmdøde vil blive afholdt i Kongsvinger Menighed, Polk Co., Minn., Pastor G. D. Monas Rald, fra 17de til 20de Juni 1909, begge Dage indbefattet. Samtaleemne: Sak. 8, 20—23. Skyds vil møde de besøgende Dagen før Mødet, den 16de Juni, i Oslo, Minn. og i Grand Forks, N. Dak. Da det er langt at kjøre og mange ventes til dette Møde, vil man gjøre Menighedens en stor Tjeneste ved at underrette Past. Mona om sit Komme nogle Dage før Mødet, saa vil han have Skyds for alle. Er det muligt vil enhver se til at komme paa den bestemte Dag, saa man slipper at kjøre frem og tilbage under Mødet. Alle besøgende, som kommer til Grand Forks, samler sig i Arlington Park Hotel, Hjørnet af 5th & Chestnut Str. Der vil Skydsfarlene møde frem.

Broderligt

A. O. Oppegard.

Bethania Menighed, Past. N. Okerlunds Rald, Frost, Minn., indbyder Iowa Kreds til et Samtaleemne med Kirkeindvielse fra 24—27 Juni, 1909. Samtaleemne: Matt. 25, 1—13. Skyds møder Dagen før Mødet i Frost, Bricelyn og Rafe. Gud velsigne Mødet! G. D. Paulsrud.

Edw. Duca.

Nordland Menighed, Pastor H. Moes Rald, indbyder herved Mayville Kreds til, om Gud vil, at afholde Kredsens Sommermdøde i Rutland, N. Dak., den 25—27de Juni. Samtaleemne: 1 Joh. 1 Kap. Der vil blive Kirkeindvielse den 27de. Kredsens Præster anmodes derfor venligt om at overvære samme.

L. Langehaug.

D. J. Maltewick.

Turtle Mountain Kreds afholder Møde, om Gud vil, i St. Peters Menighed, Minnewaukon, Past. J. Krogstads Kald, fra 20—22 Juni. Mødet begynder med Kirkeindvielse Søndag Kl. 10 A. M. af Synodens Formand. Da det intet Train gaar her Søndag, men gaar fra Leeds 10.15 alle Hverdage maa alle som vil bivaane Mødet komme Torsdag. Samtaleemnet Ef. 55, 6, 7. Indledes af Past. Hovland.

J. Krogstad.  
A. A. Dahl.

Emanuel's Menighed af Pastor Krogstads Kald indbyder Turtle Mountain Kreds til at afholde Møde, om Gud vil, 23—27 Juni. Menigheden besluttede at indbyde Kredens Ungdom og at Fredag under Mødet bliver færfæst de unges Dag. Mødet begynder Onsdagsmorgen med Kirkeindvielse af Synodens Formand. Alle Kredens Præster er paa det venligste anmodet om at komme og deltage i Kirkenes Indvielser. Samtaleemne Luk. 14, 25 til Enden. Indledes af Pastor Strand. Skyds vil møde de tilreisende i Minnewaukon og Maddock Tirsdags Aften. Alle velkomne; kom mange, kom med Bøn om stor Velsignelse.

J. Krogstad.  
A. A. Dahl.

„Missionsbuen“ holder Aarsmøde, om Gud vil, Fredag den 4de Juni, 1909, under Samfundets Aarsmøde i Red Wing.

1. Andagt og Velkomsthilsen ved Foreningens President, Mrs. C. C. Holter.

2. Forretningsfager.

3. Missionsstale ved Mrs. D. M. Wold.

4. Samtale over Emnet: Hvad kan gøres for at Børnene kan blive interesserede for Missionen? Indledet ved Mrs. M. D. Wee.

5. Missionsstale ved Miss Olive Hodnefield.

Mrs. J. C. Eastvold.

Mrs. M. J. Westphal.

Bethania n. ev. luth. Frimenighed, Day Co., S. D., Pastor J. F. Meloms Kald, indbyder Madison Kreds til et Kredsmøde den 25—27 Juni 1909. Menigheden ønsker ogsaa ved den Anledning at faa sin Kirke indviet Søndag den 27de Juni, saa Kredens Præster, der kan affe Tid for Mødet, bedes om at indrette sig slig, at de kan overvære Indvielsen.

B. A. Barstad, Form.  
A. Haugland, Sekr.

Madison Kreds af S. S. afholder om Gud vil et Møde i Blom Prairie Mgd.,

Toronto, S. D., Pastor J. M. Wicks Kald fra 15de—17de Juni først. Samtaleemnet blir: Ab. 3, 1—6. Kom mange med Bøn om Guds Velsignelse.

B. A. Barstad  
A. Haugland.

Om Gud vil, afholder Turtle Mountain Kreds af Hauges Synode Møde i Zion's Mgd. af Pastor A. Aunes Kald fra 6te til og med 8de Juli. Samtaleemne: Math. 25, 1—13. Skyds møder i White Earth Dagen forud.

J. Krogstad  
A. A. Dahl.

Om Gud vil, afholder Turtle Mountain Kreds af Hauges Synode Møde i Beauty Valley Mgd. af Pastor A. Aunes Kald fra den 9de til og med den 11te Juli. Samtaleemne Kol. 3, 1—10. Skyds møder i White Earth Dagen før Mødet.

J. Krogstad  
A. A. Dahl.

Om Gud vil, afholder Turtle Mountain Kreds Møde i Vestlands Mgd., Pastor A. T. Strands Kald fra 29de Juni til og med 1ste Juli. Samtaleemne: Matt. 9, 1—8. Indledes af Pastor A. A. Dahl. Skyds vil møde de tilreisende i Kolette, N. D., Dagen før Mødet. Da Menigheden ønsker at faa sin Kirke indviet anmodes Kredens Præster venligst om at komme til Mødet. Synodens Formand har lovet at komme. Kom mange, kom med Bøn om Guds rige Velsignelse.

J. Krogstad  
A. A. Dahl.

S. Dak. Kreds holder sit Vaarmøde i Dell Rapids, Past. G. M. Bruce's Kald, Juni 22—24. Samtaleemne Ab. 3, 14—22. En hjertelig Indbydelse til alle.

D. D. Berah,  
J. A. Duello.

Om Gud vil afholdes Samtaleemne i St. Ransom Menighed ved Preston fra 24de—27de Juni. Søndag 27de indvielse Kirken ved Formand Eastvold. Samtaleemne Joh. 3, 1—21. Skyds vil møde tilreisende, der kommer fra øst og nord ved „Eastedge“ on the Casselton Marian Branch of the N. P. R. R. Dagen før Mødet. Om nogen kommer den 24de vil der ligeledes sørges for Skyds. Vægfolk og Præster hjertelig velkommen til vort Møde.

A. H. Berger.



Central Minnesota Indremissionsforening afholder sit Aarsmøde i Immanuel's Menighed, Benson, Minn. fra 3—6 Juni. Mødet begynder med en kort Prediken om Aftenen den tredie. Samtaleemnet vil være Luk. 3, 4—15 og indledes af Pastor P. M. Fosse. Lad os bede Gud om et velsignet Møde.

Paa Foreningens Begne  
D. M. A n d e r s o n, Form.  
J. S t r a n d n e s s, Sek.

Den nordlige Jowas Indremissionsforening vil paa Indbydelse holde sit Aarsmøde i Linden Menighed i Thomsen, Jowa i Past. C. S. Halvorsens Kald om Gud vil den 25de til og med den 27de Mai 1909. Mødet begynder den 26de Kl. 10 Form. med Prediken af N. Okerlund. Samtaleemnet er 1 Pet. 1: 1—10 og Past. C. T. Rogne indleder Samtalen. Skyds vil møde frem Dagen før Mødet den 24de og Brest og Menighed glæder sig til et stort og af Gud velsignet Møde. Ved til Gud at han ved sin store Raade velsigne vort Møde og kom og faa af hans rige Raade og bliv til Velsignelse ogsaa for andre.

A. S h a w, Sek.  
B. B. Olsen Form.

#### A a r s m ø d e .

Minnesota Totalafholdsforskab afholder sit 24de Aarsmøde paa Indbydelse af Red Oak Grove Afholdsforskab sammen med Menigheden i Red Oak Grove, nær Blooming Prairie, Steele County, Minnesota, Fredag, Lørdag og Søndag den 4, 5 og 6te Juni dette Aar. Alle de til Selskabet hørende Lokalforeninger bedes at vælge Delegerer til dette Aarsmøde. Representationsretten er en Deleger for Foreningen og desuden i Tillæg hertil ogsaa en Deleger for hver 50 Medlemmer Foreningen tæller. For nærmere Oplysninger kan man henvende sig til undertegnede, Selskabets Sekretær. Forresten er fuldstændige Oplysninger tilsendt alle Lokalforeninger.

D. L ø k e n s g a a r d, Form.  
G u s t a v E i d e, Sekr.

Følge Indbydelse fra Lincoln Menighed, Past. D. M. Bakkes Kald, vil den sydvestlige Minn. fælles Indremissionsforening holde Møde der om Gud vil den 25de til 27de Mai først. Emnet er Profeten Ezeiel 37, 1—10. Kom mange med Bøn om et velsignet Møde. Der vil være Skyds i Madelia og Lake Crystal den 24de Mai.

Paa Foreningens Begne  
A n d r e w J o h n s o n, Form.  
J a k o b S. W i l, Sek.

Følge Indbydelse fra Lezmøre Menighed, Pastor John H. Hansons Kald vil den sydvestlige Minn. fælles Indremissionsforening afholde Møde der om Gud vil den 29de til 31te Mai først. Emnet er Joh. Ab. 3, 1—6. Dette Møde blir Foreningens Aarsmøde. Skyds møder Dagen før Mødet i Adrian og Lezmøre. Kom Brødre og Søstre til disse Møder med Bøn om Herrens Velsignelse. Paa Foreningens Begne

A n d r e w J o h n s o n, Form.  
J a k o b S. W i l, Sek.

#### A a r s m ø d e o g 25 A a r s f e s t .

Paa Indbydelse fra St. Pauli Menighed, Past. J. J. Nedals Kald, og andre lutherske kristne i og ved Hendrum, Minn., afholder Red Riverdalens Indremissionsforening sit 25de Aarsmøde i Bedehuset i Hendrum fra 23—27 Juni. Foreningens Stiftelsesdag vil blive benyttet til en Festdag med Taler af flere Prestere og Vægmænd inden Foreningen med Sang mellem Talerne. Festen begynder Kl. 10 Formiddag. Samtaleemne for Mødet tilligemed et Program for Festen vil om muligt blive bekiendtgjort senere. Gud velsigne Mødet. Tilligemed et Program for Festen vil om muligt blive bekiendtgjort senere. Gud velsigne Mødet.

J. J. C a s t v o l d.  
B. B. K o r n e s.

#### M æ r k !

Prestere, Delegerer samt besøgende til Aarsmødet i Red Wing underrettes herved om, at isald de ønsker at sikre sig Rum enten i Skolebygningerne eller hos Privatfolk udenfor Skolen, maa de sende Bæstet herom til Komiteen for Aarsmødet her i Red Wing inden den 26de Mai. Som Godtgjørelse for Rum i Skolebygningerne betales en Dollar for hver Person. Prisen paa Rum udenfor Skolen kan Komiteen ikke bestemme; men vil søge at sikre Rum for saa rimelig Pris som muligt. De, som agter at bo paa Skolen, maa bringe med sig Lagen, Budevar og Haandklæder.

Komiteen paatager sig intet Ansvar for saadanne, som ikke sender sin Anmeldelse i betids før Mødet; thi det gaar ikke an at tinge Rum hos Privatfolk, før vi ved, om der er nogen, som vil behøve dem. Alle Anmeldelser sendes til Hr. A. Ellingson, 828 East Ave., Red Wing, Minn.

#### Til Oplysning.

Breve og andre Postfager kan naa mig i: Red Wing, Minn., den 27de Mai. (In care of C. Lilleshun.)

Eders Tjener A. D. Dyppegard.

## Kvitteringer

Professoren: Ved C Silletun fra Byfær Magd., Coopersston, N. D. Pastor M. Hult, A. Fortner, Ch. Kuraas hver 3, B. Nelson, C. Berg hver 2, A. Lerum, A. Quisel hver 1, Chr. Grønneberg, Nina Wulmber hver 50c, Anne Wænes 25c.....	16.25
Ved Pastor Sande fra Gauges Mgd., Deerfield, Wis. 43, Gauges Mgd., Cambridge, Wis. 28.....	69.00
Ved Pastor Olberg fra Immanuel's Mgd., Olbergs Kalb: A. T. Oatland Sr. 3, J. T. Oatland Jr. 2, D. Ostrom, M. Olson, R. A. Knutson, A. Sivertsen hver 1, Peder Oatland, Lars Oatland hver 50c.....	10.00 10.00
Ved Pastor Omland fra Zion's Mgd., Omlands Kalb.....	8.00
Ved Pastor Sandven fra Bethania Mgd., Sandbens Kalb, Tillæg til forrige Indmeldelse, Dr. C. Nordgren 3.50, H. C. Resia, D. Heland hver 1, J. M. Nyttner, C. Erickson, P. Lura, J. F. Pederesen, Anna C. Christenson hver 50c.....	27.00 24.00
Ved A. D. Brette fra Markers Mgd., Karibault, Minn.....	1.00
Ved T. S. Thoresen fra Zion's Mgd., Menahsh's Kalb.....	15.00
Ved Pastor Olin, Johnson fra St. Johns Mgd., Johnson's Kalb, Tillæg til forrige Indmeldelse.....	13.00
Ved T. R. Jacobs fra Fick ev. luth. Mgd., Jacobs Kalb, Pastor T. R. Jacobs, Th. Orlad hver 2, D. Knutson, M. Marwick, S. S. Hendrickson, C. Olson, S. Hendrickson, S. B. Hill, J. Gaerlie hver 1, Th. Orlad, D. Larson, A. Olson, A. Kjellen, Maline Johnson, D. T. Løvig, A. Danielson, A. Johnson hver 50c.....	1.00
Ved Pastor T. T. Carlson fra Nazareth Mgd., Carlsons Kalb, samlet ved Oliver Rognes: Pastor T. T. Carlson 5, D. R. Olson 2, D. Rognes, Ole Rognes, Mrs. Siri Rognes, S. D. Halvorson, S. Haugen, S. D. Rosenfer hver 1.....	1.50 34.50
Ved R. B. Wæheim fra Eben S. Haugen, Ny Stabanger Mgd., Wicks 1.....	10.75
Ved Bert Hill fra Bethel Mgd., Paulsruks Kalb.....	40.50
Ved Ole Hanson fra Clear Lake & Ellsworth Mgd., Eastvolds Kalb, samlet ved D. T. Teig i flere Delt. 10.75, samlet ved A. M. Wæite i flere Delt. 29.75.....	58.50
Ved S. C. Olson fra St. Pauli Mgd., Nordkås Kalb.....	42.00
Ved D. D. Underberg fra Nathaniel Mgd., Paulsruks Kalb.....	34.50
Ved Pastor Eastvold fra Tabitha Mgd., Eastvolds Kalb, samlet ved R. D. Roe: R. A. Hill 5, B. Burke 3, Jno. Halvorson Sr. 2.50, A. Wæstb, R. D. Roe, D. Ogland, C. Westwick, J. B. Goldt hver 2, S. F. Johnson, D. C. Thompson, A. K. Hovestien, R. D. Eide, D. Peterson, R. S. Crow, J. T. Iversen, J. Halvorson Jr. hver 1, J. A. Johnson, C. K. Johnson, A. M. Larson, S. Hansel, D. Roe, T. C. Johnson, J. R. Johnson, C. Fjetland, J. A. Gisme, J. Espeland, A. ranien, J. Underberg hver 50c.....	2.00
J. C. Johnson fra St. Johns Mgd., Sioux City, Ia.....	22.40
Ved Pastor Wæheim fra Sidsen Sand, ev. luth. Frimgd., Wæheims Kalb 14.40, Rogate Mgd., samme Kalb 8.....	17.00
Ved Pastor Westphal fra Wrentham Mgd., Tillæg til forr. Indmeldelse.....	447.15 7198.34 7645.49
Jør Kvitteret for	
J. A. Lassefson.	

## Ved Adressforandring

vil vore Læsere erindre at opgive ikke bare sin nye Adresse men ogsaa sin gamle, da det ellers ofte er en plat Umulighed for os at foretage Forandringen, som vi ikke er istand til med „vor formørkede Forstand“ at erindre, hvor hver enkelt af vore tusinder af Abonnenter har taget sit Blad. Gjør derfor baade os og Dem selv den Tjeneste at opgive baade den gamle og nye Adresse.

## Landkads Salmebog

haves for Salg i følgende Indbindinger:

L o m m e f o r m a t.

J almindeligt Skindbind med de 3 Tefstrækker 60c	
do. med forgyldt Kors og Kalf samt	
sprængt Snit 70c	
Jm. Morocco med Kors' og Kalf samt	
sprængt Snit 1.00	
J Morocco og Guldsnit, mygt Bind.....	1.40
J Morocco og Guldsnit Pragtbind.....	1.50
J Kalvestind og Guldsnit, mygt Bind.....	1.75
J Kalvestind og Guldsnit, Pragtbind.....	2.00
B a r e S a l m e r n e:	
No. 5. J almindeligt Skindbind.....	50c
No. 6. J almindeligt Skindbind med for-	
gyldt Kors og Kalf 60c	
No. 7. J Morocco, mygt Bind og Guldsnit 90c	
No. 8. J ægte Morocco, Pragtbind, ....	1.25
No. 9. J ægte Morocco og Guldsnit, mygt	
Bind med Korsringer 1.40	

Oxford Indbinding, ægte flexible Marrocco, med omphæiede Kanter og Guldsnit og Futeral.....	2.50
A. Indb. i præfset lylsebrunt Kalvestind, mygt Budebind med forgyldt Kors paa Siden, Guldsnit og Futeral....	2.25
C. Indb. i sort præfset Kalvestind, mygt Budebind med forgyldt Kors paa Siden, Guldsnit og Futeral.....	2.25
D. Indb. i sort præfset Kalvestind, mygt Budebind, med forgyldt Kors paa Siden og omphæiede Blomster.....	2.25
E. Indb. i sort præfset Kalvestind med forgyldt Kors og Blomsterforfiringer paa Siden.....	2.25
F. Indb. i blaåt flexible præfset Kalvestind med Guldsnit og Futeral....	1.80
G. Indb. i sort flexible præfset Kalvestind med Guldsnit og Futeral....	1.80

W e n d e l l e t u n

S i l l e t u n

F r a m e r H. R e d W i n g, M i n n.

## Den historiske Udvikling af Bærebegrebet om Forsøningen.

J. J. Foredrag. Af H. H. Bergsland, Prof.

Denne Bog er paa 100 Sider og koster heftet i godt og stærkt Omflag 35c. Et meget vakkert Billede af Prof. Bergsland pryder Bogen.—Enhver Brest og ellers enhver anden, der ønsker et klart Indblik i det vigtige Spørgsmaal, som Bogen behandler, gjør vel i at forskaffe sig dette Prof. Bergslands sidste Arbejde.

Send Ordres til

C. S i l l e t u n,  
Red Wing, Minn.

**Af Complimentary Almanak for 1909**

har vi en Del tilbage, som vi gjerne vilde faa solgt. De koster 35 Cents sendt porto-frit til hvilken som helst Adresse. Som vi ikke har mange igjen bedes Ordres sendt snarest muligt.

C. Lilletun,  
Drawer S Red Wing, Minn

**Norge.**

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakreste Turisttrakter i Norge. Det er Sommerbilleder og Trykningen er sjelden godt utført. Indbundet i vakker komponeret Bind. Størrelse 9½x12 Tommer. Pris... 1.75

**Vinterliv i Norge.**

32 helsides og 14 halvsides, samt 38 mindre Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotografier af A. B. Wilse. Det er nemlig der er taget Hensyn til den henrivende vakre norste Vinter og Billederne maa sees for at paastikkes. De er indbundne til en Bog 9½x12 Tommer med en Indledning af Rosenkrantz Johnson. Pris..... 1.50

**Norges Byer.**

Billeder fra Norges Byer. Kunsttryk af Fotografier paa dertil særskilt forarbejdet Papir. Sjelden vakre. Størrelse 8½x12. Helsides Billeder 6½x9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kristiania: Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Nationaltheateret og Altershus; Drøbak, Mojs 3 Billeder; Fredrikstad 7 Billeder; Sarpsborg, 3 Billeder; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billeder; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger Røros, Drammen, Kongsborg, Holmestrand, Hønefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billeder; Forsgrund, Eken, Brevik, Langevund, Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Kjekstjørn, Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Stabanger, Haugevund, Bergen, Fiskebøl, Florø, Alesund, Molde, Christiansund N., Levanger, Stenker, Trondhem, Trondhjems Domkirke, Namss, Bodø, Mosjøen, Kabelbaag, Harstad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Bardø og Badsø. Indbundet i vakker komponeret Bind, \$1.75. Send Ordres til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.

**Festkriftet.**

Denne Bog er paa 128 Sider med udmærkede Billeder af Stolens Bygninger, S. M. Sande, Past. O. Hanson, Andrew Elkingen og af alle Betskrere ved Stolest ligesaa dens Abning samt en Gruppe af Stolens Direktører. Sakt er der 22 vakre Billeder. Festkriftet er smukt udført og trykt paa godt Papir. Det koster 50c heftet, 75c indb., og selges til Indtægt for Stolen. Til Prestes og Agenter gives almindelig Rabat.

Ordres indsendes til

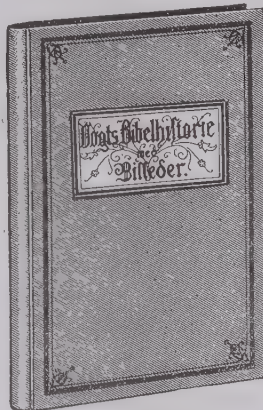
C. Lilletun, Red Wing, Minn.

**Fountain-Penne.**

Vi har en god Forskning af de velbetjendte Moore's Non-Leakable Fountain Penne. De sælges for \$2.50, 3.00, \$3.50. Dette er ubetinget den bedste Fountain Pen i Markedet for nærværende. Hvis en Pen ikke er tilfredsstillende, kan den byttes igjen. Opgiv, enten der ønskes en fin, grov eller "Stub" Pen.

Vi har ogsaa "The Standard Self-filling Pen", som sælges for \$2.00.

**Illustreret Bibelhistorie**



med Lidt af Kirken's Historie. Af Volrath Vogt Revideret efter den nye Bibelsversættelse. Trykt paa fint Papir, med et Kart og 53 Illustrationer. I Silk Cloth med sort Titel paa forgyldt Grund paa Siden. Hæuges Synodes Forlag 0.45.

Ordres indsendes til

C. Lilletun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

**Bøger,**

der faaes i vor Boghandel og anbefales paa det bedste:

Ahlfeld, Dr. Friedrich. Menneskelivet i Guds Ords Lys. Indb. 85c. I hebre Bind med Guldbinit 1.20.

Andersen, O. M. Kristelige Sange. Indb. 35c

Aubert, Elise. Et Juleminde. Indb. 1.00

Berg, C. O. Tre kun. Korte Evangeliepredikener for Ungdommen af svenske geistlige. 3b. 75c.

Bonar, Dr. Horatius. Veien til Fred. En Bog for bekymrede. Indb. 50c.

Borchgrevink, Johanna. Fra Biegeaslet i Antananarivo. Indb. i Skirtingsbind 40c.

Breve fra Himmelen, eller Jordelivet seet i Evighedens Lys. Skirtingsbind 1.00

Brown Billes. Den unge Piges Kirkefest i og udenfor Hjemmet. Indb. 1.20. Do. med Guldbinit 1.45.

Børnenses Harpe. Aandelige Sange for Søndagsstolen og Hjemmet. Presset Serrebind 30c. Do. med Musik 60c.

Dahle, L. Livet efter Døden og Gudsrigets Fremtid. Skirtingsbind 2.25.

Det fortabte Barn eller Ralph Harbingtons Levnet og Død. Indb. 30c.



Gethoff, C. F. Sandheden i Kristus, fremtil-  
set i Bredifener over Kirkeaares Høimesjetekster.  
Jndb. 2.40.

En sand kristens Kjenndetegn. Jndb. 1 10.

Himle, Th. Pastor. Guds Veie med et gjen-  
stridigt Folk. Med 62 Billeder. Jndb. 1.00.

Laache, R. F. Lusaandagtsbog. Jndb. 1.60  
Do. smukt indbundet med Gulddnit 2.20.

Bredifener over Høimesje- og andre Tekster.  
Jndb. 1.75.

Ronnen, Emily. To Julefortællinger. Jb. 35c

Siedel, Ernst, Dr. Veien til evig Ungdom.  
Livsvisdom for Unglinge. Jndb. 75c.

Veien til evig Skjønhed. Livsvisdom for un-  
ge Piger. Jndb. 1.05

#### SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landstaber og National-  
billeder.

At disse Kort har vi et større Dplag og mange  
forskjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Juleaften; Aften ved Tjernet; Bratlands-  
balen i Ryfylke; Høifjeld; Nordfjord; Verfos-  
sen; Paa Ski; Paa Kjelte; Paa Hævet i Storm;  
Paa Hævet i Stille; Peer Gynt (4 forskjellige Bil-  
leder). Gæsterpige. Pige og Gjed. Pige og  
Hund. 3 Nationaldragter (flere forskjellige Bill.).  
Vinterbilleder (mange forskjellige). Julenag.  
Ejffinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Vaad.  
Seilbaad paa Hævet. Paa Jagt om Vinteren.  
Fra Optjørelsen til Holmentollen. Fra Nordland.  
Kjølen ved Ulsefjord. Svolvær. Buarbræen. Raft-  
løb. Fra Hardanger. Forghætten. Fra Nærø-  
fjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger.  
Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke-  
lig Pragt-billeder i mange forskjellige Farver og  
med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr.  
Stykke. 3 dusinvis forretet 50Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr  
Dusin.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

#### Alt er brød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til føl-  
gende Priser, portofrit tilsendt:

3 Bøger paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Bøger paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Bøger paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Bøger paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn

#### Dr. Tonnes Thams Sanitarium for begyndende Læring.

Grandviem pr. Mountainhouse, Dwy-  
hee Co., Idaho. Norste Kurser, norst Leve-  
maade. Det milde Klima tillader Friluftsbæ-  
handling Nat og Dag, Sommer og Vinter.

For alle nærmere Oplysninger skriv  
under ovennævnte Adresse.

#### Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt  
paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“; „Nytårs-hilsen“; „Hilsen fra  
Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“;  
„Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til  
Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“;  
„Hjertelig Blyndstning“; „Herren er vor Tilflugt“;  
„Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Hil-  
sen fra Moder“; „Baastehilsen.“

„Christmas and New Year Greeting“;  
„A Greeting to Father“; „A Greeting to  
Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greet-  
ing to Brother“; „To my Child“; „Best  
Wishes“; „Blessed are they who have not  
seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

#### „Buddäreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for  
hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil  
erindre sig dette, naar de indsender Betaling  
for Bladet.

#### Bede s er indret

Naar vore Menigheder indsender Penge til  
Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorløn sendes til Rev.  
J. L. Vasselson, Kasson, Minn.

Penge til Synodetaksen (heri indbefattet  
Skolekassen, Fondskassen og Sewell Luth. College)  
sendes til Mr. D. A. Ulbin, 906 East Ave., Red  
Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre Bed-  
ningemissioner sendes til Rev. J. J. Ren-  
dahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til  
Prof. S. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes  
til Rev. G. D. Vit, Route 3, Veresford, S. D.

#### „Buddäreren“

udgives af Hauge's norst evangelisk lutherske Synode i Amerika.  
Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og ko-  
stet \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. E. Holter, Kenyon, Minn. Ind-  
sendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing  
Minn., as second class matter.

Jndhold. De syv Genbebrede; 2. Gib Agt  
paa dig selv og gib Agt paa hverandre; 3. C. Daf.  
Preskonferens og Ritualer; 4. Sandheden tro i  
Kjerlighed; 5. Mrs. Grethe Sophia Widthø; 6.  
Taknemmelighed; 7. Bibelf og erfaringsmæssigt  
Vidnesbyrd; 8. Se det Guds Lam som bærer  
Verdens Syn; 9. Kinamissionen; 10. Fra Ar-  
beidsmarken; 11. Belyndtgjættelser; 12. Kvitte-  
ringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 39

Lørdag den 25de September 1909.

{ 41de Aar

## Dø og dog leve.

Det var Sorg i Betania. Der var tre snille Søstren og de var bunden sammen med Kjærlighedens Baand; men nu var denne lille Kjæde brudt. Lazarus, Broderen var død. Det var en Sorgens og Mølmet's Dag for de to Søstre. De sørget og græd over Tabet af sin kjære Broder. Det har det med sig, at det blir trist, Sorg og Taarer der Døden farer frem. Døden gjør heller ingen Forskiel men indfinder sig hos høi og lav, fattig og rig, gudsfrygtig og ugudelig, der er ingen Person's Anseelse. „Du er saa vældig Død, du agter ei Personer". Men dø som Lazarus og bæres ud fra et Hjem, som det i Betania, hvad er det? Paulus ved det. At leve er mig Kristus og at dø en Vinding. For Lazarus var det derfor en salig Færd, et saligt Bytte. Men for Søstrene var det saa saart. De havde dog ikke tabt Troen til Jesus med Tabet af Broderen. De siger derfor: Herre havde du været her, da var min Broder ikke død. Det er Jesu Nærværelse som svækker Dødsfrykten, stiller Sorgen og jager Døden. Med Jesus hos sig kan hvem som helst sige med Paulus: Død! hvor er din Braad? Helvede! hvor er din Seier? Gud være Tak, som giver os Seier ved vor Herre Jesus Kristus!

Martha havde ogsaa Tro paa Bønner og Forbønner. Hjælp haabet hun at faa nu, naar Forbederen var kommen; thi siger hun: Men ogsaa nu ved jeg, at hvadsomhelst du

vil bede Gud om, vil Gud give dig. For Martha vilde det vel være som for andre Guds Børn lidt ubisjere med hvad Slags Hjælp hun skulde faa, men det vidste hun, at naar Gud giver, saa er det altid noget godt, naar han hørhører, saa er det altid paa bedste Maade. Naar og hvorledes Gud vil hørhøre har altid de troende maattet overlade til ham selv at bestemme.

Din Broder skal opstaa, siger Jesus. Ja det vidste hun, at han skulde opstaa i Opstandelsen paa den yderste Dag. Hun havde Læren om Livet og Døden og Opstandelsen nok saa ret og troede paa og trøstet sig ved, hvad hun havde hørt og lært. Og de, som har det paa denne Maade og tager det som disse Søstre, skal altid faa mere af Herren end de kunde bede om eller vente. Er det ikke altid saa i Guds Riges Husboldning, at den som er tro over lidet, skal sættes over meget. Den, som haver, ham skal gives. Den som er tro i det fremmede skal gives noget selv at eie.

Nu har Marta troet ret om meget angaaende Livet, Døden og Opstandelsen, men nu skal hendes Tro ledes længere frem og befestes mere. Det er i dette Tilfælde som ellers, at han som har begyndt den gode Gjerning vil fortsætte og fuldkomme den. Jesus siger: Jeg er Opstandelsen og Livet; hvo som tror paa mig om han end dør, skal han dog leve, og den, som lever og tror paa mig, skal ikke dø evindeligt. Tror du dette? Naar nu jeg er Opstandelse og Livet, saa er det for den Sags Skyld ikke altid og absolut nød-

GTU Library

2400 Ridge Road

Berkeley, CA 94709

For renewals call (510) 649-2500

All items are subject to recall.

vendigt at al Opstandelse maa og skal henstaa til den yderste Dag. Baade I mine sørgende Venner, ja endog mine Fiender kan faa et kraftigt Bevis for det ret ny, at jeg er Opstandelsen og Livet. Og de sit Beviset i Lazarus' Opstandelse. Og hvorom alting et vil Frelseren have sagt, saa forholder det sig saa, at den, som tror paa mig om han end dør, saa skal han dog leve, og enten han opstaar idag eller paa den yderste Dag, saa skal han ikke dø evindeligt. Han har ved Troen seiret baade over Synden, Døden og Djævelen.

Marta er trøstet og styrket og Søsteren Maria kaldes til for at ogsaa hun kan trøstes og glædes ved Frelserens Ord og Nærværelse. Mange af Jøderne er ogsaa tilstede og nu er det Frelserens Time til at gjøre et Tegn, som til alle Tider skal minde om de frelstes Opstandelse til et evigt Liv. Et Tegn, som altid skal vidne om at Jesus er Opstandelsen og Livet, og at den, som lever og tror paa ham, skal ikke dø evindeligt.

### „Tilbagegang er Dødens Vej.“

Gal. 5, 25: „Derjom vi lever i Aanden, da lader os og gaa frem i Aanden“.

Kong Saul gik frygteligt tilbage i Aarenes Løb.

Tænk paa ham, den unge, høie, smukke Mand; ingen af Israels Børn er skønnere end han, fra sin Skulder og opad er han højere end alt Folket—nys kaaret af Konge over Israel. En Hov Profeter kommer imod ham, Guds Aand kommer heftig over ham, og han profeterer iblandt dem, hvor skönt, jeg har altid holdt saa meget af Kis' Søn „iblandt Profeterne“.

Men, at Herrens Aand viger fra Saul, og en ond Aand fra Herren forfærder ham.

Og han, som i Grunden er vel behandret paa den Vej at gaa til Herren og spørge ham tilraads, han, som udrydder Spaakvinder og Tegnsudlæggere af sit Land—o, han sniger sig selv i Rattens Mulm og Mørke til den lede Troldvinde i Endor og „adsørger“ hende.

Og hvilket Endeligt faar den Mand! Da Baabendrageren ikke vil stikke ham ned, gjør han selv Ende paa sit usle Liv, griber Sværdet og styrter sig deri.

Stakkels, stakkels Saul!

Kong Salomo gik ogsaa forfærdeligt tilbage i Tidens lange Løb.

Den unge, kloge og høit begavede Konge „elsker Herren og vandrer efter Davids hans Faders Stikke“, — „kun at han ofrede og gjorde Røgelse paa Høiene“ (1 Kong. 3, 3). Sønnen er her mere „frisindet“ end Faderen, der holder sig nøie til Herrens Lov, — maasse pøner man allerede her Spiren til Salomos Ulykke paa hans gamle Dage, der ligger maasse meget i det lille Ord „kun“, „en liden Surdeig styrer den hele Deig“ (1 Kor. 5, 6).

Men se ham hin store Dag, da Salomos prægtige Tempel indviæes, læs den mægtige Tempelhøi, da han staar foran Herrens Alter for al Israels Forsamling og udbreder sine Hænder mod Himlen; du forstaar, det er en af de store i Salomos Liv.

Hvor uendelig vemodig da at høre om den Tid, da Salomo bliver gammel: han elsker mange fremmede Kvinder, hans Hustru er 700 Fruer og 300 Medhustruer, hans mange Hustruer høier hans Hjerte efter andre Guder, og hans Hjerte er ikke helt med Herren hans Gud som Davids hans Faders Hjerte.

Al, al, man ghyer ved at læse det, man væmmes ved Syndens rædsomme Måg: over ham, og man ihukommer Guds Ord, Ord, der ganske vist er skrevet om Kvinder, men ogsaa gjælder Mænd: „den velslygtige er levende død“ (1 Tim. 5, 7). Tilbagegang er Dødens Vej.

Og er der nogen, som er gaaet tilbage, er sunken saa dybt, som et Mennekte overhovedet kan synke, ned i den forfæstede af alle Afgrunde: Træfaldets rædsomme Dyb, saa er det Apostelen Judas.

Over hvem kan være i Tvivl om, at hin Nat, da Jesus paa et Bjerg bliver Ratten over i Bøn til Gud, inden han, da det bliver Dag, af sine Disciples Kredts udvælger sine 12 Apostle, ogsaa Judas Ischariotes Navn er



nævnt af Gud, efter Faderens Anvisning vælger Sønnen ogsaa ham.

Han er ophøiet til Himlen, men han nedstødes til Heloede, dybere Fald kjendes ikke.

Der gives „Satan's Dybheder“, som vi ikke kjender, og endnu mindre kan finde Bund i, — Gud være priset derfor, sligt kan kun kjendes ad Selvpoplevelse i dens gyselige Vei. Men det forstaar vi, at den Mand, den Apostel, der forraader sin Herre og Meester for 30 lumpne Sølpøenge og derefter hænger sig selv, han er i Pagt med Satan selv.

„Han styrte ned og han brast itu, og alle hans Indvolde udcælte“ (Ap. G. 1. 18), saaledes siger hans store Embedsbroder Peter om ham.

Her er et Fald, tusinde Gange dybere end Legemets Fald til Jorden, og her gaar uendelig meget mere itu end det stakkels døde Legeme.

Se dette være skrevet os til Advarsel, til hvem Frelsen i Jesus er kommen.

Jeg tænker, at til den Frygt og Bæven, Apostelen Paulus nævner som hørende med til Arbeidet paa sin egen Saliggjørelse, hører ogsaa dette at frygte og bæve for at gaa tilbage og ende i Rødde.

Men du og jeg maa ikke gaa tilbage, nei, nei for alt i Verden maa det ikke ske.

Nei meget mere, lad os, som lever i Aanden, ogsaa gaa frem i Aanden.

Sandt nok, det er Gud, som virker i os baade at ville og at udrette, det er ham, der fører os fremad paa Livets Vei—men kun i samme Grad og Maal, som du og jeg v i l .

Læg Mærke til, at det er da til os, der siges: gaa frem, gaa frem—du og jeg er den handlende Person her som allebegne paa Himmelveien.

Det er det uhyre Alvor for os, at til syvende og sidst er det os selv, der bestemmer, om vi vil fremad eller ikke.

Gaa fremad i Ydmøghed, jo mindre og ringere „dit eget Liv“ bliver, desto større og kraftigere bliver Jesulivet i dig.

Gaa fremad i Dybhed; ubetinget Dybhed overfor alt, hvad Herren siger til dig,

er en af de allervæsentligste Betingelser for Fremgang i Aandens Verden.

Gaa fremad i Hellighed, en hellig Bandel, „stræb efter Helliggjørelse, uden hvilken ingen skal se Herren“ (Hebr. 12, 14).

Fremad i Aanden er det samme som hjemad mod Maalet: „Jerusalem, Guds Helgenstad“, hvor alle Fæder er over, og gaa den største Fæder, Fæderen for—Tilbagegang.

Louis Blauenfeldt.

(Her efter D. I. Kirkeb.)

### En velsignet Overraskelse.

Det var i 1660, at den fromme og velhavende Fru Rosine Schnorr, Enke efter den hæderlige Hr. Veit Hans Schnorr af Schneeberg i Erzbjergene, en Dag kaldte sin Søn Zacharias, hendes Glæde og Enkestands Trøst, til sig i sit Kammer og jagde til ham: „Zacharias, du maa jo før des hellere reise til Hamborg i Forretningsanliggender. Du maa i særdeleshed undersøge, hvorledes det har sig med vor mangeaarige Skyldner Hønenig, som vi nu længe nok har skjænket Kredit, og fra hvem vi i flere Uger ikke har hørt et Ord. Naar du har indkasseret Penge der, kan du benytte Leiligheden til at erfare, hvorledes det i det heletaget staar til med vore Hamburgerforbindelser, om de er gode eller slette.“

Zacharias lod sig ikke det sige to Gange. Han var en rask og freidig ung Mand paa nogle og tyve Aar. Blodet rullede ham raskt i Aarene, og det vilde være ham meget kjært at komme lidt ud for at se sig om i Verden. Det kunde blive en behagelig Afveksling fra det at sidde i sin Moders stille Hjem, og isærlig med de evindelige Talrækker, og skrive det ene Rix Brevpapir fuldt efter det andet.

Han mønstrede derfor sin brune Hoppe for at se om Skoene sad godt fast under alle fire Hove, og saa lod han den spænde for den lille grønne Kalesche, som netop var stor nok til ham selv og deres Gut Hans. Derpaa befalede han sig med Sjæl og Legeme til den almægtige Gud og hans hellige Engle; thi

en Reise fra Schneeberg til Hamburg var dengang et Foretagende, der tog ligesaa lang Tid som en Reise nutildags fra Hamburg til Jerusalem. Saa tog han Afsted fra sin Moder med Haand og Mund, og afsted gik det over Leipzig og Magdeburg til Hamburg. Om tre Uger eller lidt mere havde han lovet at være hjemme igjen.

Der var gaaet femten Dage siden Zacharias Afreise. Solen havde netop sendt sin sidste Straale som en Godnatthilsen ud over Jorden, og Fru Rosine havde holdt sin Aftenandagt, som hun pleiede, og i sin Bøn indesluttet sin Søn. Hun stod nu i Begreb med at begive sig til Ro, da Christiane, hendes gamle tro Tjenestepige, pludselig bankede paa Døren og med glad Iver meldte: „Fruens Søn er kommen! Hr. Zacharias er her!“

Og ganske rigtigt! Endnu før Fru Rosine var kommen ud, var Vognen rullet over Torvets toppede Broslægning, og holdt nu foran Huset. Men hvor mærkeligt! Det var jo ikke den lille grønne Kalesche, som netop kunde rumme to Personer, og den brune Hoppe var der heller ikke; men isteden saa hun en statelig Reisevogn med to sterke Fuskere for. Foran paa Buxken sad rigtig nok Zacharias og Hans; men paa Bognens Bagsæder saa hun ingen Pengeposer. Derimod skuede hun lige ind i ni fremmede Ansigter, hvoraf de otte var smaa, og det ene stort. De smaa tilhørte otte hndige Børn, det store en ældre Pige, som sikkert sad der for at passe paa Børnene.

Hvorledes Fru Rosine blev tilmode ved dette uventede Syn, kan man vel nok tænke sig. Hun slog Hænderne sammen i Forbauselse den ene Gang efter den anden, og Christiane, hendes troe Pige, gjorde akkurat det samme. Men Zacharias løftede smilende Børnene ned af Vognen og sagde: „Se, Moder, her bringer jeg dig ottefoldig Velsignelse!“ Han tog de undselige smaa ved Haanden, førte dem ind i Huset, og skaffede i em dernæst Mad og Drikke. Hans Moder, som endnu var maalløs af Overraskelse, satte sig ved Bordet hos dem, og nu begyndte Zacharias at forklare sig.

„Kjære Moder“, sagde han, „jeg skulde have bragt en Mængde Penge med hjem til dig, og nu bringer jeg dig en Mængde Børn. Men tilgiv mig, jeg kunde ikke andet. Da jeg var kommen til Hamburg, spurgte jeg straks efter vor Styldner, Kjøbmand Hennig. Man viste mig Gaden og Huset, og da jeg skred over Dørtærskelen, frydede jeg mig allerede over alle de Penge, som jeg nu mente mig sikker paa, og som jeg haabede at gjøre dig en stor Glæde med. Men Guds Tanker er ikke vore Tanker, og hans Veie er ikke vore Veie, det maatte jeg ogsaa her erkjende. Jeg var kommen til et Sørgehus. Kjøbmand Henning havde for kort Tid siden forladt denne Verden efter en lang og svær Sygdom, og hans Ægtefælle saa nu paa Dødsleiet inde i sit Kammer. Rundt om Moderens Seng stod otte usofsørgede Børn og græd og klagede.

„Hvad skulde jeg under disse Omstændigheder gjøre? Indtassere Penge kunde jeg ikke. De grædende Børn og den blege tauses Moder kom til at hrile paa mit Hjerte. Men drage hjem med usorrettet Sag vilde jeg ikke; saa havde jeg jo reist hele den lange Vej forgjeves. Da tænkte jeg: Forat du ikke skal have gjort den lange Reise fra Schneeberg til Hamburg til ingen Nytte, og forat disse stakkels forældreløse Børn ikke forintet skal være lagte paa din Vej af den kjære Gud, saa leier du nu en Reisevogn, anbringer Børnene samt deres gamle Pige i den, og fører dem sporenstregts til Schneeberg til din Moders Hus. Hun har jo kun den ene Søn, og hun har undertiden klaget over et ensomt Liv. Dertil har hun et kjerligt Hjerte, og selv om Tiderne er daarlige, og Pengene kun kommer sparsomt ind, saa vil den kjære Gud ogsaa her velsigne Enkens Ojefrus og Meltonde, saa de stakkels smaa ikke skal lide Nød hos hende. Selv om du ikke bringer Penge hjem til hende, tænkte jeg, saa bringer du dog mangfoldig Velsignelse til Huset, og det er da ogsaa noget værd.“

Dermed greb Sønnen Moderens Haand, og saa hende spørgende ind i Ansigtet. Men hun drog sin Søn ind til sit Bryst, og sagde under dyb Bedrøvelse: „Du har gjort ret,

min Søn; thi du har her hverken søgt hvad dit eller din Moders var, men hvad Guds var. Jeg har altid sagt om dig, at du har dit Hjerte paa rette Sted, ligesom din Fader havde det. Vi beholder de Børn som Gud har ført til vort Hus."

Og saaledes gif det da til, at Zacharias Schnorr og hans Moder antog sig disse otte forældreløse Børn. De lod dem oplære i alt hvad godt og nyttigt var, og de opdrog dem i Tugt og Herrens Formaning. Og Herren velsignede det gode Verk. De otte Børn voksede op, og blev alle uden Undtagelse brave og fromme Mennesker, og de glemte aldrig sine Velgjørere. Fru Rosine blev dem, saalænge hun levede, som en anden Moder, og Hr. Zacharias, der for sine Pleiebørns Skyld aldrig giftede sig, var dem som en Fader, og de ærede ham som en saadan. De grundede siden hver sin Husstand, og den Dag idag, efter mere end to hundrede Aars Forløb, blomstrer endnu Slægten Hellig i Schneeberg. Fru Rosine og hendes Søn modtog Jesus ottefoldig i disse Børn. Derfor var det heller intet Under, at den Herre Jesus siden den Tid har bekjendt sig til dem og deres Hus. Det gaar dog til alle Tider og allevegne efter det gamle Ord: „Dem som elsker mig og holder mine Bud, dem gjør jeg vel imod i tusinde Led."

Jesus siger: „Hvo der annammer et saadant Barn i mit Navn, annammer mig." (Matt. 18, 5) „Afsk."

## Vort Samfunds Skoler.

Gud har forundt os atter at begynde et nyt Skoleaar. Den lærlystne Ungdom kan atter faa tilfredsstille sin Trang til Kundskab ved at lægge sin Vej til Skolen. Far og Mor kan atter faa glæde sig i at jende et eller flere Barn til en af vort Samfunds Skoler. Enhver Far og Mor ønsker at give sit Barn det bedste ogsaa hvad Undervisning angaar, og man føler saa godt, naar man kan faa sig til sit Barn: Gaa til Red Wing Seminary eller til Jewell Lutheran College. De kan da trygt gaa og faa, hvad de trænger.

Som Samfund glæder vi os i at faa imødekomme de unges Ønske og Forældrenes Begjær ved at kunne sige: Kom til vore Skoler, send eders Børn hit. Her skal de undervises og opdrages paa kristeligt Grundlag. Vi mindes den Tid i vort Samfund, da vi ikke kunde sige dette. Gud har hørt de mange Bønner, som da opsendtes, at han vilde lade det lykkes for os at faa en egen Skole. Gud har ogsaa i denne Sag gjort mere, end vi da kunde bede om. Nu har vi to Skoler tidsmæssigt indrettet med dygtige Lærkræfter, der kan give de unge, hvad Tiden kræver baade paa det videnskabelige som kristelige Omraade.

Men som der maatte store Opofrelser og megen Interesse til for at faa disse Skoler igang, vil der ikke mindre Interesse og Opofrelse til for at holde dem vedlige. Vi maa visse sige, at Gud har rigeligen velsignet os, idet han har lagt disse Skoler i vor Haand. Men saa paahviler det ogsaa os at sørge for, at Gud gjennem dem kan faa udføre, hvad han vil. Vi er Husholdere over denne Gave fra Gud. Da Gaven er stor, er ogsaa Ansvar stort. Dette burde anspore os til at gjøre vort bedste for vore Skoler. Men det mangler meget paa, at vi har Forstaaelse af den store Betydning vore Skoler har for den kristelige og kirkelige Udvikling blandt den opvoksende Slægt. Forstod vi dette, vilde vi villigen og rigeligen støtte vore Skoler.

At vore Skoler udvides, er en Nødvendighed, om de skal imødekomme Tidens Krav. Men deraf følger ogsaa forøgede Udgifter. At dette er et Vinesåbnd om Fremgang og forøget Velsignelse, forstaar ikke de fleste. Man knurrer heller over, at det gaar fremad, fordi Udgifterne da blir større. Og saa glemmer man, at der nu er flere til at bære Byrderne, og at den enkelte som Regel er istand til at gjøre mere end før. Derfor alle vilde være med og gjøre, hvad man kan, vilde vore kristelige Givemaal ikke blive nogen Byrde for os. Men som det nu gaar, gaar det hele snart istaa, da de fleste har tiden alene ingen Interesse for Guds Riges Sag. Dette synes særlig sidste Aars Profets Ord



at bære Bidnessbyrd om. Af de \$13,000 som blev bevilget til Skolernes Drift for sidste Aar, er der til Dato indkommet 8,843.60. Altsaa en Underbalance af 4,156.40. Vi er altsaa saameget i Skuld paa sidste Skoleaar, naar vi nu begynder et nyt. Skal dette forsaette sig, ved man straks, hvor det bærer hen. Dette er enkelte Menighederes og Menighedsmedlemmers Skuld, som ikke har gjort sin Pligt. Ikke saa faa Menigheder har dog efterkommet sin Forpligtelse. Disse Menigheder, som har gjort sin Pligt, er ikke alle rige, saa de har taget af sin Overflod, men de viser, at de har Interesse for bort Samfund og vil gjøre, hvad de kan. (Se Aarsberetningen Side 147 flg. en Oversigt over, hvordan Menighederne staar med Hensyn til Indbetaling af den ilignede Professoreløn). Nu gaar det sli, at de Menigheder, som hvert Aar gjør sin Pligt og vel saa det, de gaar trætte, naar de ser, at andre som er ligesaa mægtige, lidet eller intet gjør. Nu, kjære Menigheder og Menighedsmedlemmer, dette gaar ikke. Naar I vil staa i Samfundet og nyde Samfundets Goder, saa venter vi ogsaa, at I vil være med og bære Samfundets Byrder. Nu iaar er det jo \$1,000 mindre til Skolernes Drift, saa det letter jo lidt. Nu maa da I, som lidet eller intet har gjort det sidste Aar komme og være med iaar, saa vil nok de andre, som altid er med, gjøre sin Del, saa faar vi, hvad vi behøver.

Men nu er alt 3 Maanedes gaaet siden sidste Skoleaar, og Lærerie, som skulde have sin Løn hver Maaned, har ikke faaet noget. Skoledirektionen har jo Bemyndigelse til at saa laane af Synodalkassen, men denne Kasse er altid tom, saa den ser sig ikke istand til at forskaffe Penge for nærværende. At vor Lærere ikke skal faa sin Løn i rette Tid, syntes Skoledirektionen ikke kunde paa an. Derfor laante den \$1,000 paa egen Regning for at hjælpe en Del af Røden. Disse Penge maa tilbagebetales med det første, og for at gjøre opmærksom paa den trykkende Stilling, denne Kasse er i just nu, blev det ved sidste Direktionsmøde paalagt undertegnede at skrive et Stykke i „Buddæreren“ og

bede, særlig de Menigheder, som lidet eller intet gjorde sidste Aar, nu snarest muligt at komme os til Hjælp. Nu er Vigningen for dette Aar færdig og oversendt til hvert Prestekald, (hvis nogen Vigningskomite ikke har udført sit Hverv allerede, saa bedes den her ved paa det indstændigste at gjøre det straks, saa Menighederne kan faa handle i denne Sag med det første) og vi vil saa bede enhver Menighed at sende en Del eller alt snarest muligt. Kjære, vent ikke til Vaaren med at gjøre noget i denne Sag. Mange Menigheder har lige saa god Anledning at sende Professorellønnen ihøst, som til Vaaren. Venner! vær nu alle sammen med iaar. Lad os lægge Haand i Haand og tage et fælles Løst, saa faar vi Professorelløn nok iaar.

Hermed være da Sagen anbefalet til enhver Menigheds velvillige Overveielse og snare Handling.

J. G. L a s s e s o n.

### Fra Reisen.

(Ved D. D. Bergh.)

#### VI.

#### Til Silvana.

Lørdag den 3die July begav vi os paa Bei til Silvana, som ligger omtrent 50 Mil nord for Seattle. Vor Ticket lød paa Northern Pacific der nordover, og for at spare Tid paa Rejsepenge tog vi da den Bane til Arlington, hvor Miss Elisabeth Sneve mødte os, og tog os de 12 Mil hjem med et Spand Muldyr, som i længere Tid og indtil fornylig har trasket omkring med Posten og Farmerpoeten i sin Postvogn, fra Brookings og sydover Landet her i S. D. Nu slipper Muldyrene og enda bedre Ole Sneve eller Lisa Sneve at være ude med en Haandfuld Post i allelags Veir og Veie.

Ja, Lisa mødte os og meldte, at Papa ikke var stærk nok til at kjøre saa langt. Han fik nemlig en svær Lungesygdom her i Brookings forleden Vinter og denne vil ikke slippe sit Tag. Det er at befrygte, at kun Døden ender den Sygdom.

Det er, uden Tvivl, noksaa tungt at være syg bestandig, og dertil lidet Haab om Bedring. Det er dog Tilfælde med den Slags Sygdom, at Patienten ikke føler den saa værst og venter at blive frisk igjen, og det ofte lige indtil Dødsdagen.

Verdensbørn pleier sige, at han eller hun fik nu god Tid til at berebe sig for Døden, ligesom om nogen af os ikke skulde have Tid nok! Det gaar nok ikke an at møde Dommeren for nogen af os, selv om vi dør ved et Lynslag, og sige, vi havde ikke Tid til at omvende os, gjør det vel? Alene! Den bedste Tid at omvende sig er naar man er frisk og intet fattes til Legemet. Jeg kan ikke sige, naar vi intet fattes til Sjelen; thi den er altid syg.

Er vi Guds Børn, saa er det jo det bedste, som kan hænde os, at vi kommer fort ud af Tiden og ind i Himmelen „vel at merke“; men nu tilbage til Turen.

Vi kjørte fra Arlington ned igjennem et Dalføre, jeg undres om det ikke var Floden med det rare Navn Stillaguamish. Faldsald saa var det denne, som gik forbi Silvana og Ole Sneve. Det gik os godt paa denne Kjøretur lige til vi kom ind i Silvanas Hovedgade, der gik Bogafælen i Bugghen tværs af, men heldigvis var vi nu nær en Smed, som snart fik hødt paa den, saa vi kom frem Resten af Veien. Det var bakket og stygg Vei fra Silvana til Sneve; men endelig var vi ved Maalet „Point Waldimar“ som Sneve har kaldt sin nye Farm. Denne ligger nemlig paa en Point med den store Stillaguamish River dybt nede mod nord, og en anden dyb Dal i Skoven mod syd. Det er noksaa pæn Udsigt mod nordøst end, skjønt jeg synes nok jeg har seet den pænere „mange Steds; men om Smag og Behag skal vi ikke diskutere.

Sneve har faaet sig billigt Land til at være i Wash., men det forekommer mig, at han ikke kan gjøre sig anden Brug af det, end at sælge det igjen og saa mere for det. Gamle svage Folk formaar ikke at grubbe og Ungdommen bør man ikke slide ud paa de store Stubber. Lige Sneve styrede godt forbi den ene store Stubbe efter den anden, og

før vi vidste af det, var vi komne til Ole Sneves Hjem i Wash. og blev hjertelig modtagne af Mr. og Mrs. Sneve, som vi saa ofte har været Gjester hos her i Brookings County.

Inga Sneve var sygelig her i S. D., men nu var vi glade ved at se hende igjen frisk og stærk.

Alle 6 (2 Gutter og 4 Piger) Sneves Børn kom hjem denne Dag, dertil Sneves Broder Past. J. L. Sneve med Hustru, saa det blev en hel Forsamling af Gjester. Om Aftenen tog nogle af os ud til Naboerne, og disse var der ikke langt til i Wash. Søndag Formiddag, den 4de July, var jeg, efter givet Løfte, i Pastor Stadens Kirke i Silvana og Eftermiddag samme Dag havde vi Fest imellem Ole Sneves Træer.

Mandag forsøgte vi at fiske i den store Flod; men de store deilige Lakse vilde ikke bide paa, og vi maatte nøies med nogle smaa unyttige Tingsfester.

Det er nu godt vi slipper at sige saa om Gudsrigets Fiske i Folkehavet. Kan vi bare vinde nogle smaa for Vorherre, saa er den mindste af disse værd mere end den ganske Verden. Var det da ikke værd at forsøge det Virke for nogen hver af os? Gaar det an at være en kristen og lade dette Virke bero? Vilde det isaafald ikke gaa med os, som det gik med den, der grov ned sit Pund?

Tirsdag besøgte jeg et gammelt Par, som var fra samme Sted i Norge som jeg, fra Østlandet nemlig. Deres Navn var Østby. De boede saa koselig midt inde i en Frugthave nede ved Elven. Østbys Fader hørte jeg meget omtalt i Norge, da jeg var en Smaagut. Han var nemlig en af „De Hellige“ og dertil en Predikant. De kaldte ham „Gamle Brynild“. Jeg er sikker om, at flere, som læser dette, kommer ham ihu. Ja, Østby lever ved Floden, og da han er gammel og langt udi Aarene nu, saa er han vel heller ikke saa langt fra Dødsfloden. Maatte da disse gamle—at, maatte gamle og unge da finde sig en Baad, som ikke sank. Maa vi finde noget som holder Stand imod Døden. Der er, Gud ske Lov, en saadan Baad. Hvad hedder den? Østby strævede

nofsaa haardt med at finde mig en Baad, som kunde tage mig over. Vi tænkte det skulde være nok Baade paa vor Side; men ingen fandt vi. Saa maatte vi til at raabe af al vor Formue til den anden Side. Det saa ud, som det slet ikke nyttede noget, og vi var nære ved at give op; men tilsidst kommer en Mand med en Baad og sætter mig over. Er det ikke saa i aandelig Forstand ogsaa? Vi tænker, at vi har alt istand til Reisen over Dødsfloden; men kanske vi har forregnet os? Vi har ikke Baad, som kan tage os over; men kommer vi ikke over, saa synker vi; thi Floden maa vi passere.

Er det ikke bedst at begynde straks at raabe til Gud af hele vort Hjerte, sæt mig over! Sæt mig over ellers omkommer jeg!

Saa, jeg kom over og tidsnok til Bønne. mødet hos Sneve om Aftenen. Det var vemodsfult at tænke paa, at det vistnok var sidste Møde vi fik have med denne kjære Familie her paa Jorden. Ak! Maa vi nu alle saa fat i Baaden, som sikkert tager os til Himmelen.

Onsdag sagde vi Farvel først i Hjemmet til Børnene. De gamle fulgte os ned til Mr. Hevle, hvor der var et stort Kvindesamfundsmøde, hvor Past. Stadem og en Lægmand Mr. Solibakke, ogsaa var tilstede. Lægmanden var saa paa Rykten. Siden vi forlod La Crosse, kan jeg ikke erindre vi traf mere end denne og J. J. Bække.

Hos Hevles var det ogsaa koseligt at være. Det var stor Familie, 12 Børn; men de fleste af disse var ude paa Fortjeneste, og denne var stor i Wash., men jeg vilde dog hellere være paa et Sted, hvor jeg kunde have nok Arbejde for Børnene hjemme.

Hevles havde boet der omtrent 30 Aar og Furuseteth havde vist været der endda længer. Det gaar over min Forstand, hvorledes disse Folk turde sætte sig til inde i tykke Skoven blandt vilde Dyr og Indianere saa langt fra hvide Folk.

Her er en liden Historie fortalt mig om en af de første Setlere der. Efter at have faaet en fjerde Section paa Homestead, bygget en Tømmerhytte, faaet Familien did og boet der en Tid, vilde de forsøge at skaffe sig en Ro; men hvorledes skulde de saa den did

igjennem den ugjennemtrængelige Skov. Jo, de maatte da forsøge og saa gjorde de. Fik den med sig Stykke for Stykke; men de var ikke fremme og vidste ikke af det spændende ikke kunde komme hverken frem eller tilbage med Roen. Et stort Træ laa foran og der stod de. Manden drager hjem efter en Økse; thi kunde han ikke saa Roen frem levende, saa vilde han nu have den alligevel. Til al Lykke for Roen og kanske endda mer for Familien, havde Roen kommet sig over Stokken, før Manden kom igjen med Øksen, og saa kom de i god Behold frem. Saa saa var jeg fortalt det og er det ikke just saa, saa sig ifra du Furuseteth; thi du ved nok om det. Saa, det var Nybyggerliv som vist aldrig glemmes.

### Den første i Rækken.

Jacob B. Bull har sat sig fore at udgive en Række Skildringer af fremragende norske Mænd. Fra hans Haand foreligger nu en Bog om Hans Nilson Hauge. I Begyndelsen af denne Bog siger Bull: „Først i Rækken af disse Skildringer udsender jeg den her foreliggende Bog om Hans Nilson Hauge. Først i Rækken fordi han er den første bethdelige Indvarsler af vor Folkeaands Opvaagnen til ny Frihed og Selvstændighed, dernæst fordi der neppe i hele vor Historie findes en Mand, der i den Grad som han har levet i Overensstemmelse med sit Livs Grundprincip og sat Livet konsekvent og frygtløst ind paa sin Gjerning, han staar i denne Henseende som et lysende Eksempel for alle Tidens Nordmænd.“

De sidste Ord i Bogen er følgende: „Han var en af Norges bedste Sønner. Han var den ædleste, mest uegennyttige, mest forsikrede, mest hjertelige Personlighed, som er runden af norsk Bondeblod. Han var en af de saa virkelige sande Mennesker, som sætter Livet ind for sin Tro. Hele hans Liv var et Offer for andre, et Offer for at føre det ædleste i det norske Folk frem til Seier.“

Paa Akers Kirkegaard fortæller en enkel Mindesten, reist af en trofast Ven, hvor Hans Nilson Hauge ligger begravet. Det norske Kristnefolk, hvem han vilde hele sit Liv og al sin vældige Kraft, har glemt at reise en Bauta paa hans Grav.“



## Prestens Forhold til Politiken.

(Ved Gustav M. Bruce).

### I.

Det politiske Samfunds Oprindelse, Væsen og Formaal.

I. Indledning. — Spørgsmaalet om Prestens Forhold til Politiken er et betimeligt Emne at behandle, men det er ingenlunde let at behandle. Dog naar jeg er anmodet derom, vil jeg forsøge ved Guds Naade at fremstille den Løsning af dette Spørgsmaal, som min Undersøgelse, Citertanke og personlige Erfaring har ledet mig til. Jeg kan ikke vente, at alle mine Embedsbrødre vil være enige med mig i alt det, som jeg kommer til at sige i Behandlingen af dette Emne, men jeg haaber at alle idetmindste følger nøie med i Afhandlingens Tankegæng, for senere at overveje og bedømme Indholdet.

2. Definition. — For at vi kan have noget bestemt at gaa ud fra, er det nødvendigt at definere Ordet „Politik“, saa vi er klar over den Betydning, som vi i Udviklingen af Temaet lægger i dette Ord. Det kan jo defineres paa saa mange Maader. For manges Bedkommende betyder „Politik“ kun den uredelige og skjændige Maade, hvorpaa ligesaa uredelige og skjændige Personer sammenrotter sig for gjennem Folkets Stemmeafgivning at fremme sine egne Interesser og onde Formaal. Derfor staar Politiken for disse som noget urent og vemmeligt, som en kristen, langt mindre en Prest, ikke bør besætte sig med. Paa Grund af denne sin Opfatning af Politiken er der mange gode kristne Borgere, som ikke engang benytter sig af sin Stemmeret, men holder sig hjemme fra Valgstederne paa Valgdagen og tager ingen som helst Interesse i offentlige Gjøremaal. Men naar det gjælder at klage og klynke over hvor ugudelig Verden bliver, da staar de ikke tilbage. At røre Fingeren, derimod, til at gjøre sig gjældende som Verdens Lys og Jordens Salt, og behjæ, gennemtrænge og gennemshyre det politiske Samfundsliv med Kristendommens Kraft, det kan de ikke; thi det vilde jo være at kaste Perler for Svin og lade sig selv besmitte af Verden. Iblandt

disse som nærer saadanne Begreb om hvad Politik er, er ogsaa desværre ikke saa faa af de bedre oplyste Prester. En saadan Forstaaelse af Politiken er for lav, og søger til et forfjæret Syn paa den borgerlige Stand og dens Rettigheder og Pligter. Ordet kommer fra det græske Ord Polis, By, Politis, Borger, og Politikos, Borgerstyre, eller de Principer, som ligger til Grund for dette Styre. Grundbetydningen i dette Ord er i det væsentlige bibeholdt i den videnskabelige politiske Literatur. Videnskabelig betragtet er Politiken Væren om det borgerlige Samfunds Styrelse, dets historiske Udvikling, Væsen, Formaal og Opgave, samt Uredelsen af de Principer, hvorefter Styrelsen paa den bedste Maade kan løse sin Opgave. Dette er den teoretiske Side af Sagen; men der er en praktisk Side ved den ogsaa, og det er nærmest denne, som disse to Foredrag gjælder. Praktisk betragtet er Politiken intet andet end Udvøvelsen af de borgerlige Rettigheder og Pligter, hvorefter Borgeren benytter sig af det Partimaskineri og andre Midler, som staar til hans Raadighed i at fremme det, som han ifølge sin Overbevisning tror vil være til Samfundets Bedste.

3. Opgaven fremstillet. — Naar der saa er Spørgsmaal om Prestens Forhold til Politiken, saaledes forstaaet, saa er der andre Spørgsmaal, som først maa behandles, og disses Behandling vil afgjøre hvilket Forhold en Prest bør indtage ligeoverfor Politiken. Er det borgerlige Samfund af en saadan Væsen, at Presten ikke kan betragtes som Medlem af det? Er den borgerlige Stand vanhellig? Kan Presten betragtes som en, der staar udenom det borgerlige Samfund? Hvad er Prestens Stilling og Opgave, og hvad er Indholdet af hans Forholdelse? Hvad lærer Guds Ord os om disse Ting? Disse og lignende Spørgsmaal maa besvares inden vi kan bestemme Prestens Forhold til Politiken. Kan disse Spørgsmaal saa en tilfredsstillende Løsning i vor Behandling, saa er vor Opgave løst, men ikke før. Vi skrider derfor til Besvarelsen af disse opstillede Spørgsmaal.

4. Det politiske Samfunds Oprindel-

se.—Med Hensyn til det politiske Samsunds Oprindelse har flere Opfatninger gjort sig gjældende. En Opfatning, som var meget anerkjendt omkring et Aarhundrede siden, var den saakaldte „social compact Teorien“, ifølge hvilken det politiske Samsunds Oprindelse forklæres derved, at en Del Folk ved fælles Overenskomst sluttede sig sammen under et Styre, for saaledes lettere at kunne befægte sig mod Angreb fra fiendtligt Hold. De ledende Forskæmpere for denne Lære var Hobbes Locke og Rousseau. Historisk Granskning har beviist at denne Opfatning er uholdbar. Urfædrene forklærede det politiske Samsunds Oprindelse derved at en stor Lovgiver blev opreist, som gav omfattende Love og satte den politiske Forfatning igang. Det var ikke bare Isøerne, som havde en Moses. Hinduerne havde sin Manu; Athen sin Solon; Sparta sin Lykurgus, og Rom sin Numa. Og dog oprandt ikke disse Folks politiske Forfatning med disse Mænds Lovgivning. De blot samlede og sistede Fortidens Love og Anordninger, og gav Forfatningen en ny Form og fornøjet Liv. En anden Opfatning, som har nydt almindelig Anerkjendelse er at det politiske Samfund er af guddommelig Oprindelse. Ret forstået, er dette den rigtige Opfatning; men saaledes, som den almindelig er forstået, er den baade ubibelsk og uhistorisk. Mange mener nemlig, at den politiske Forfatning i alle dens Forgreninger blev givet Menneffene af Gud fuldstændig og komplet, ligesom ved en Skaberhandling. Biskop siger Apostelen Paulus: „Der er ikke Øvrighed uden af Gud, men de Øvrigheder, som er, har Gud bestillet“. (Rom. 13, 1). Men hermed siger han ikke at Regjeringsformen, den politiske Stat er af guddommelig Oprindelse i den Forstand, at Gud har skabt den og givet Menneffene den som en Helhed. Selve Øvrighedsprincippet er af guddommelig Oprindelse, Formerne derimod er menneskelige. Ogaa paa dette Omraade har Gud givet Menneffets Balgsfrihed frit Spillerum, saa at det kan indrette sig efter bedste Skjøn under de Omgivelser og Omstændigheder, som Gud lader det komme i. Ikke saa at

forstaa, at jeg vil benegte den Sandhed, at Gud leder Historiens Gang. Ingen, der læser Historien med Eftertanke, kan undgaa at merke Guds Haands Ledelse og Styrelse ned igjennem Historien. Men det er kun dette Faktum, jeg vil have fastslaaet, at den politiske Forfatning, eller de Regjeringsformer, som de forskjellige Folkeslag lever under, ikke er af direkte guddommelig Oprindelse, men kun indirekte; selve de Principer hvorpaa Øvrigheden grunder sig og hvorefter den banner sig er af direkte guddommelig Oprindelse og er Menneffet medskabt; thi han siger til det første Menneffe og dermed til hele Slægten: „Herfær over Havets Fiske og over Himmelens Fugle og over hvert Dyr, som rører sig paa Jorden“. (Gen. 1, 28). Hermed er altsaa Menneffet indsat som den absolute Herfær over Dyrene; med andre Ord, som deres Øvrighed. Som Menneffets Herfær staar Gud alene, og under hans Bud faar det Lov til at indordne sig efter bedste Lykke. Herfærstillingen er det overdraget baade over Dyreverdenen og Marken, og her har det fri Raadighed; kun et eneste Forbud gives af den oprindelige Lovgiver. Han siger: „Du maa frit æde af alle Træer i Haven; men af Træet til Kundskab om godt og ondt, af det skal du ikke æde; thi paa den Dag du æder deraf, skal du visseelig dø“. (Gen. 2, 16—17). Havde ikke Syndsfaldet indtruffet, havde Menneffet neppe faaet flere Bud og Anordninger end disse, og det havde ikke været nødvendig for Gud at sætte nogen menneskelig Øvrighed over Menneffet. Men Menneffet faldt fra sin høie Herfærstilling og var ulydig mod sin egen guddommelige Regent, saa at Gud fandt det nødvendigt at give et nyt Øvrighedsprincip, idet han siger til Kvinden: „til din Mand skal din Attraa være, og han skal herfær over dig“. (Gen. 3, 16.) Herved blev altsaa Manden indsat som Familiehoved, og saaledes, som den første menneskelige Øvrighedsperson. Nogen detalieret Form for det patriarkalske Regiment blev ikke givet, men simpelthen selve Principet. Historisk udviklede Formen sig saaledes at Faderen var Familiens Øvrighed saalænge

han levede, enten Sønnerne havde stiftet Familie eller ikke, og efter ham overtog den ældste Søn Regjeringen, idet han ved Fæderens Velsignelse blev indsat som Hersker over sine Brødre. Endnu var der ingen politisk Forfatning. Men efter som de patriarkalske Familier voksede og udvidede sig, opstod der Kæmper (Gen. 6, 4), som bemægtigede sig Regimentet af baade sin egen og andre Familier og dannede Riger. (Eks. Nimrod, Gen. 10, 8—12). I disse Riger blev altsaa disse Kæmper selvbestaltede Herskere. Andre Riger dannedes ogsaa ved at flere Slægter forenede sig under et Styre for at forsvare sig mod disse Tyranners Angreb, eller for selv at blive stærkere Angribere. (Snn. Gen. 14, 1—10). Disse Verdensriger blev altsaa grundlagt ved Vold, og blev ogsaa opretholdt ved Vold; nogen guddommelig Bemyndigelse og Sanktion var endnu ikke givet. Disse blev dog givet efter Syndfloden, idet Gud siger: „Hvo der udøser Menneskets Blod, ved Mennesket skal hans Blod udøjes; thi i Guds Billede skabte han Mennesket“. (Gen. 9, 6). Herom siger Luther meget træffende: „Det er det første Bud om det verdslige Sverd. Ved disse Ord er den verdslige Øvrighed og Ret indsat af Gud, Sverdet er givet i dens Haand.“ Og Keil bemærker: „Forøvrigt indeholder dette Bud tillige Grundlaget for al verdslig og statslig Retsordning. Denne Grundlæggelse af Retten og Retspleien danner den nødvendige Komplement til den uforanderlige Bedoaren af Naturordenen, som blev Menneskeslægten tilskagt, forat den kunde udvikle sig videre. Naar Gud, idet han tog Henhyn til den menneskelige medfødt Syndighed, ikke mere vilde lade nogen Tilintetgørelse komme over den hele jordiske Skabning, saa maatte han ved Bud og Ret sætte en Grænse for det onde, at det ikke skulde tage Overhaand; der ved lagde han Grunden til en ordnet, borgerlig og statslig Udvikling af Menneskeheden, der kan svare til det Velsignelsesord, som i Vers 7 bliver gjentaget som Siemød og Maalet for Grundlæggelsen af den nye Historie“. Hvid Formen angaar, er hvid ikke her noget sag; kun Princippet er givet.

Ud ifra dette Princip, sammen med de andre, som har været paapeget, har de forskellige Regjeringsformer udvidet sig under Tryk af de forskellige geografiske, sociale og økonomiske Forholde, som Folket har været omgivet af, samt under Paavirkning af traditionelle, intellektuelle og kulturelle Indflydelser. I denne Forstand er al Øvrighed af Gud. Øvrigheden er altsaa indsat af Gud, og den ved historisk Udvikling fremkaldte politiske Forfatning, som Organ for denne Øvrigheds Virkeliggjørelse, er af ham sanktioneret, og derved helliget og indviet til et magthavende og regjerende Redskab i hans Haand.

5. Det politiske Samfunds Væsen.—I Behandlingen af det politiske Samfunds Opvinding har ogsaa dets Væsen været delvis antydet; vi vil gaa lidt nærmere ind paa det her. Ifølge sin Natur hviler den politiske Forfatning paa Magt og Myndighed, men en Magt og Myndighed, som kun kan vedvare saalænge som Flertallet af Samfundets Medlemmer er villig til at bøj sig derunder. Det hviler altsaa til en vis Grad ogsaa paa Underkættethedens Bisid og Samtykke. Den moderne Stat, hvis Forfatning er saadan beskaffen, at dens Magt og Myndighed foreteer sig mindst, men som dog er kraftig virksom naar det gælder, kommer meget nær den ideelle Forfatning. Der er det menneskelige Samfund naaet sin højeste Organisation og Udvikling, og der tjener den politiske Forfatning, Øvrighedsmaskineriet, som dets retmæssige Organ til at haandhæve Lov og Ret. Thi det menneskelige Samfund er en naturlig Organisation, som har sit naturlige Organ, hvorved det søger at virkeliggøre Maalet for sin Tilværelse. Som tilhørende denne Organisation maa hver den betragtes, som enten har sluttet sig til den i villig eller paa en eller anden Maade er borte optagen i den, og er derfor med ansvar for den Øvrighedsmaskineris Beskaffenhed, der tjener som dette Samfunds eller dennes Organismes Organ til dets Opvinding. Resten og den enkelte Individ kan saaledes ikke betragtes som staaende udenfor det borgerlige Samfund, men som indviede det, og kan derfor ikke unddrage sig det Ansvar og de Forpligtelser, som paahviler dem.



som Borgere; thi om de ikke er af Verden, verdsfuge i Sind og Handlemaade, saa er de dog i Verden, og det er i Verden at Guds Rige forplantes og virkeliggjøres.

6. Det menneskelige Samfunds Væsen og Forhold til det politiske. For at den politiske Forfatning bedre kan forstaaes som et Organ for det menneskelige Samfund, som en Organisme, og Prestens Forhold til det hele bestemmes, er det nødvendigt at undersøge denne Organismes Sammensætning og Væsen.

Det, som ligger tilgrund for Integrationen af det enkelte menneskelige Samfund er en vis Bevidsthed om Lighed mellem de integrerende Folkegrupper, ikke alene fysisk, men ogsaa intellektuelt og aandeligt. Der hvor en saadan Ligheds Bevidsthed ikke forekommer, forbliver de forskellige Folkegrupper uassimileret, og derfor uafhængige af hverandre. Det, som karakteriserer det solitære Samfund er fælles Sprog, Anskuelser, Interesser og Formaal. Indenfor dette Samfund gjør Menneskets forskellige Behov og Krav sig gjældende, og fører til de forskellige Samfunds Handlinger og Gjøremaal. Den første Trang, som ytrer sig hos Mennesket er den legemlige, og saaledes er det ogsaa inden Samfundet. Denne Trang efter det, der opholder Livet fører til de forskellige økonomiske Gjøremaal. Frembringelse af Jordens Produkter, Fabrikation og Omfætning af Varer. Den sociale Trang gjør sig dernæst gjældende. Mennesket er en social Skabning, bestemt til at omgaaes med sine Medmennesker. Denne Trang faar sin Tilfredsstillelse ved Dannelsen af Familier, Venne- og Omgangskredse, og de dermed forbundne Institutioner. Derpaa gjør Krav paa Beskyttelse, Orden og Styrelse sig gjældende; thi Mennesket er en politisk Skabning. Denne Trang faar saa sin Tilfredsstillelse i Samfundets politiske Aktivitet. Saa tilslut kommer en Trang, som staar paa en langt høiere Plan, end nogen af de foregaaende, og som har en gennemgribende Indvirkning paa den Maade hvorpaa disse andre Behov tilfredsstilles. Denne Trang er den intellektuelle, moralske og re-

ligiøse; thi Mennesket er en intellektuel Skabning, begabet med Gaver, der er bestemt til at udvikles; en moralsk Skabning, og derfor ansvarlig for sine Handlinger; og en religiøs Skabning, bestemt til at leve i et aandeligt Livssamfund med sin Skaber. Denne Trang fører derfor til de forskellige intellektuelle Aktiviteter og Institutioner, visse moralske Grundsætninger, og en religiøs Dyrkelse svarende til det enkelte Samfundsmaal af Sandhedserkendelse.

Gjennem disse forskelligeartede Aktiviteter kommer den enkelte til en Selvbevidsthed om sin egen Identitet og Forhold til sine Medmennesker og den øvrige Verden, og Summen af alle disse individuelle Bevidstheder danner saa omsider en Folkebevidsthed, der ligesom den enkeltes Bevidsthed er modtagelig for Indtryk og Overbevisning. Ligesom den enkelte Person udifra sin Selvbevidsthed iagttager og bedømmer de forskellige Forholde, Omstændigheder og Foreteelser, og danner en bestemt Mening eller Opinion derom, saaledes danner der sig ud fra Folkebevidstheden, gennem Folkets Omgang med hverandre og Drøftelsen af forskellige Spørgsmaal og Gjøremaal en Folkeopinion eller Overbevisning, som ytrer sig paa en eller anden Maade som en Folkevilje, der atter igjen krystalliserer sig som en bestemt Regeringsform eller, som et Lovbud, eller ved en Omveltning eller Reformation af det bestaaende, eller ogsaa ved Oprettelsen af nye Samfunds Institutioner. Det Organ gennem hvilket Samfundet kan lade denne Folkevilje udtrykkes og virkeliggjøres er dets politiske Forfatning, dets Styrelse eller Regeringsmaskineri.

7. De Faktorer som er virksomme i Dannelsen og Vedligeholdelsen af Folkeopinionen.

Lad os dernæst undersøge de Faktorer, der er virksomme i Dannelsen og Vedligeholdelsen af denne Folkeopinion.

1. Traditionerne.—En af de Faktorer, der er behjælpelig i at danne den enkeltes Mening om Ting er hans egne Erfaringer. Disse Erfaringer opbevares i hans Ihukommelse, og gjør sig gjældende i Bedømmelsen

af de Ting, som iagttages. Saaledes er det ogsaa med Samfundet; det har ogsaa en Erfaring, som opbevares i Huskommelsen, nemlig Traditionerne. Disse Traditioner udøver en ikke ringe Indflydelse paa Samfundets forskjellige Gjøremaal, og den, der ønsker at have nogen større Indflydelse som Følkelærer og Leder gjør vel i at studere det Folks Traditioner nøje, som han virker iblandt. Traditionerne er dog ikke albestemende, men der er faa Samfund, der har formaat i nogen større Mon at løsrive sig fra deres Tyrani.

2. Oplysning. Oplysningen er den eneste Faktor der er istand til at beseire Traditionerne, eller give deres Virkninger en anden Karakter og Retning. Oplysningen er derfor den vigtigste Faktor i Dannelsen og Vedligeholdelsen af Folkeopinionen. Denne Oplysning kan meddeles paa mange Maader og ved mange forskellige Midler. Den meddeles gennem den formelle Undervisning, baade offentlig og privat. Altsaa ved Opdragelsen og ved Læreanstalter. Dernæst meddeles den gennem Præsen, fra Talerstolen og Predikstolen. Og for det tredje ved offentlige Sammenkomster for at drøfte forskellige Spørgsmaal og Emner. Alle disse Midler er kraftige og omfangsrige og udøver en mægtig bestemmende Indflydelse paa det Samfundsliv hvor det benyttes. Karakteren og Veffaffenheden af den Oplysning, som meddeles, bestemmer enten Indflydelsen skal virke til Samfundets Bedste eller ei. Enten Indflydelsen er god eller ond, saa udebliver ikke Virkningerne. Vi kjender alle til at Barneopdragelsen ofte forfeiler sit Maal, fordi den er anlagt paa gale Principer. Vi ved ogsaa at meget af den Indflydelse, som voses gennem en Del af Landets Læreanstalter er absolut fordærvende for baade Seder og Moral for Hjemmet, Kirken og Staten; at meget af den Indflydelse, som Præsen og den offentlige Talerstol udøver er skadelig og nedbrydende for Samfundet. Men vi ved ogsaa paa den anden Side at disse Midler er kraftige Vaaben til at fremme Samfundets Vel, forædle og forfijonne det, og føre det fremover til et stadig høiere Maal. Her

aabner der sig altsaa rige og herlige Anledninger for den, som har Samfundets Bedste og den enkeltes timelige og evige Vel paa Hjerte.

Det følger altsaa heraf at det menneskelige Samfund er en meget responsiv Organisme, let modtagelig for Indtryk, og at disse Indtryk har en bestemmende Indflydelse paa Samfundslivet og dets forskellige Gjøremaal.

8. Det politiske Samfunds Formaal og Opgave.—Vi har nu kortelig betragtet det politiske Samfunds Oprindelse, dets Væsen og Forhold til det naturlige Samfund. Vi vil nu ganske kortelig betragte dets Formaal og Opgave. Disse Ting har allerede været antydet, saa jeg tror Linjerne ligger noksaa klare for os.

Som Samfundets konstituerede Organ til Virkeliggjørelsen af Folkeviljen og Haandhævelsen af Lov og Ret har den politiske Samfundsorganisation, som vi nu vil kalde Regjeringen eller Staten, en meget stor og vidtløftig Opgave at løse. Dens store Formaal er at være en tjenende Institution i Guds Haand til at straffe det onde og belønne det gode, og saaledes fremme den enkelte Undersaats timelige og evige Vel. Dette er det ideelle Formaal. Betragtet som en verdslig Institution har Regjeringen følgende Opgaver at løse, der deler sig i to Grupper: 1. Regjerende. 2. Ministrelle. Under regjerende Opgaver kan anføres:

1. Vedligeholdelsen af Orden og Beskyttelsen af Samfundet og den enkelte Borger samt hans Eiendom.

2. Fastsætte de lovlige Forhold mellem Vægtfolk og mellem Forældre og Børn.

3. Bestemme hvad Forbrydelse er, samt dens Straffedom.

4. Gibe Love og Anordninger for Overenskomster Borgere imellem samt mægle Tvistigheder mellem dem.

5. Bestemme Borgerens Pligter og Rettigheder samt Forholdet Borgere mellem.

6. Forestaa og afgjøre Forhandlinger med andre Stater.

Under ministrelle Forretninger kan anføres:

1. Regulation af Handelstraffik og Industri.

2. Bygning og Vedligeholdelse af Veie og Broer, samt sørge for Befordring af Post, Telegram, Transport o.v.s.

3. Sørge for Barneundervisningen, Fattigophold, og Ophold af defektive Menneſker, samt sørge for sanitære Forholde.

Denne Klassifikation er væsentlig efter Woodroyp Wilsons Bog, „The State“. Statens Opgaver udvider sig mere og mere, efterſom Statsforfatningens Organisation ſtrider fremad, idet større og større Fordringer ſtilles til den. Det er Folkeopinionens Tryk, ſom her mere og mere kommer tilſyne, alt efterſom Folket i Almindelighed gaar frem i Oplysning og politisk Erkjendelse. Staten har her Opgaver, hvis Løsning har ſtor Betydning for Kirken og dens Arbejde, baade i og udenom Samfundet. Enhver friſten Borger bør derfor vel overveie ſin Stilling ſom Borger og ſit ſtore Anſvar.

9. Hvorledes Staten ſøger at løſe denne Opgave.—Det næſte ſom gjør Fordring paa vor Opmerkſomhed, er hvorledes diſſe Opgaver ſøges løſt. Staten ſøger at løſe diſſe Opgaver gjennem dertil ſaaede og indſatte Embedsmænd. Diſſe indehaver Embeder inden de tre Grene af Regjeringsvæſenet, nemlig den lovgivende, den ekſekutive, og den juridiske. Nu er det klart at Lovene maa bære Mærket af det moralske Syn, Retſpøleſe og Maal af Erkjendelse, ſom Flertallet i den lovgivende Forſamling deler. Ligeledes vil den Maade hvorpaa Loven bliver haandhævet være afhængig af deres Karakter, ſom ſkal haandhæve den. Som Dommeren er, ſaadan blir ogſaa hans Kjendelse eller Dom. Alſaa Regjeringens Karakter kan beſtemmes efter Karakteren af Flertallet af dem ſom indebærer Embedſtillinger i Forhold til deres Magt og Indflydelse. Ligeledes kan man ud fra de regjerendes Karakter bedømme Karakteren af Flertallet af det Borgerskab, ſom har indſat vedkommende Øvrighedsperſoner, eller idetmindſte Karakteren af den meſt indflydelsesrige Del af Borgerskabet. Her gælder det ogſaa: „Paa Frugten ſkal man kjende Træet“.

Maar nu alſaa Staten lægger diſſe ſtore Opgaver i Hænderne paa nogle dertil udſaaede Mænd, ſaa er det klart at ſkal Opgaverne løſes paa en tilfredſtillende Maade, ſaa maa Løsningen deraf betroes til Mænd ſom baade kan og er villige til at gjøre det. For at ſaa ſaadanne Mænd har Staten hos os lagt i Hænderne paa Samfundet ſom et Hele at vælge dem, og ſørget for at den enkelte vælger i Frihed og uantaſket kan vælge de Mænd, ſom han tror vil være ſikrede for de reſpektive Embeder. For at naa ſit Maal har Staten alſaa lagt Anſvaret for Regjeringens Beſtaffenhed og Karakter paa den enkelte Borger, og derfor kan Staten ikke naa ſit Maal og løſe ſine Opgaver, uden at den enkelte Borger føler dette ſit Anſvar og er villig til, efter beſte Skjøn, at udøve ſine borgerlige Forpligtelſer. Her er det alſaa at den praktiſke Side af Politiken gjør ſig gjældende. For at Borgeren tilfulde kan gjøre ſig Brug af ſine borgerlige Rettigheder og opfylde ſine Forpligtelſer, er det af meget ſtor Betydning for ham at han kjender nøie til det Regjeringsſyſtem under hvilket han lever, ſaa at han kan være en oplyst og forſtandig Politiker i Ordets fuldeſte Forſtand, og ſaaledes gjøre ſit til, at Staten kan løſe ſine Opgaver til beſte for hele Samfundet.

10. Summarium.—Det politiske Samfund er alſaa det til politisk Forfatning og organiserede menneſkelige Samfund, hvis ſtore Formaal er at ſtraffe det onde og belønne det gode, og derved fremme den enkelte Borgers timelige og evige Vel. Denne Ørighed er af Gud beſt. ſet, idet han har givet de Principer, paa hvilke Ørigheden grunder ſig og hvorefter den udvikler ſig, omendſkjønt han har overladt til Menneſket ogſaa paa dette Omraade at øve ſin Valgfrihed og indrette ſig ſom Omſtændighederne kræver og iſølge deres Maal af Lyk og Erkjendelse. Staten er derfor en hellig Inſtitution og ingenlunde at foragte; thi i dens høieſte Væſen er den Guds Redſkab til at fremme det gode og forhindre det onde. Den borgerlige Stand er derfor ogſaa af Gud indſat, og ſølgelig er den en hellig Stand. Lad mig her ſaa cite-



re lidt fra den 16de Art. af Den augsburgske Konfession: „Om de borgerlige Forhold lære de, at de lovlige borgerlige Anordninger er Guds gode Gjerninger, at det er kristne tilladt at beklæde Vrighedsposter, forvalte Dommerembeder, paadømme Sager efter de keiserlige og andre gjeldende Love, sælde Dødsdomme efter Lov og Ret, føre retsmæssig Krig, gjøre Krigstjeneste, efter Loben slutte Handel, have egen Eiendom, aflægge Ed, naar Vrigheden kræver det, indgaa i Ægteskab.“ Ogsaa lidt fra Apologien: „Og ikke indfører Evangeliet nye Love om den borgerlige Stand, men befaler, at vi skal adlyde de gjeldende Love, hvadenten de er givne af Hædninger eller af andre, og hyder ved saadan Lydighed at øve Kjærlighed.—Thi Evangeliet opløser ikke Staten eller Huset's Orden, men stadfæster den meget mere og hyder at være den lydig som en guddommelig Anordning, ikke alene for Straffens men ogsaa for Samvittighedens Skyld.“

Herved er altsaa vore to første Spørgsmaal besvaret. Her spørgtes nemlig om det borgerlige Samfundsbestaaenhet var saadan, at Presten ikke kunde betragtes som Medlem af det, og om den borgerlige Stand er vanhellig. Spørgsmaalet om Presten maa ansees som en der staar udenom det borgerlige Samfund er ogsaa besvaret, idet at vi allerede har sagt, at hver den, som frivillig slutter sig til et saadant Samfund, eller som bliver optaget i det, maa ansees som tilhørende det. Altsaa Presten maa ansees som Borger af det Samfund i hvilket han lever. Den borgerlige Stand vanhelliger hverken ham eller hans Gjerning og ei heller hindrer den ham i Udøvelsen af sit Kald. Vrigheden er ham ikke til Hinder, men til Nytte og Betsignelse. Derfor maa Presten og enhver kristen betragtes som Borger, paa hvem Borgerforpligtelser hviler i et endda større Mon end nogen anden inden Samfundet.

Det som endnu staar tilbage er derfor at betragte Prestens Stilling og Opgave baade som Prest og Borger, og det Forhold som han som saadan bør indtage ligeoverfor det praktiske politiske Liv. Dette bliver saaledes det næste Foretags Opgave at løse.

## Kinamissionen.

Fra Landabl.

Kjære Broder Oppegaard!

Lad mig ihast faa oversætte og sende Dem et lidt Brev fra en indfødt. Naar jeg nu kommer mig i Orden, saa skal jeg skrive mere. Dette Brev skrev Lærer Chen for en Tid siden, men sandt at sige har jeg ikke faaet nogen Stund forud til at gjøre noget med det. Det er nu 8de Juli. Vi gif tilfjelds tidligere iaar, da jeg sølte meget træt og jeg tænkte det var bedst at gaa, medens det endnu var Haab tilbage for mig. Jaar er vi paa Haishan, nogle Mil længere end det er til Hsieliang. Her er det M. M. Forbunds Missionærer, flere af C. S. Missions Missionærer og Brodermissionens Missionærer. Tjeldet er højere, et meget sundt og fredeligt Sted.

Evangelist Chen skriver:

„Hyrdene i det skønne Rige tilønskes Fred.

Jeg haaber I har modtaget det eders yngre Broder skrev sidst. Tiden gaar hurtig. Vore Gjerninger (vort Livsvirke) haster. Vi hører om eder, at alle roser eder og Forholdene er gode.

Nu er det over 100 Aar siden Missionær Morrison kom til vort uæverdige Land for at udbrede Evangeliet. Han mødte stor Modstand fra vort Folk. Han agtede hverken Liv eller Død, men forkyndte Evangeliet og oversatte Bøger. Allerede tidlig havde han oversat de to Testamenter og det glade Budskab begyndte at faa Fremgang og nu staar han som den første store i den kinesiske Menighed.

H. S. har ogsaa sendt os Budbærere. De har ikke agtet paa Lidelser, men prediket for os, og nu har Evangeliet Fremgang ogsaa blandt os.

Den yngre Broder tænker saadan:

1. At H. S. følger den maa sende ud Bud med Evangeliet.

2. At Kineserne maa faa høre og omvende sig fra det gamle til det nye.

3. At Missionærerne i Arbeidet bruger paalidelige indfødt.

4. At Missionærerne bevæger Folkets Hjertter ved Dyd.

Nu begynder Kina at skyde friske Skud som Naturen om Vaaren, paa hvert Sted fremvælder Ordets Frugter.

Vi takker eder alle for eders Dyd! Vi ærer eder! I har sendt os Ordets Dyd. Om Natten i det stille lovsynger vi hjertelig for denne Raade, og naar vi staar op da fyldest Hjertet af Glæde. men vi føler vemodig over, at vi ikke kan se eder.

Da vi er saa langt adskilte, saa sender jeg eder Fred.

Cheng hilser.

Dette er alt idag. Jeg tænkte, at De vilde synes om at faa en liden Duftning fra en kinesisk Rose.

Sa lev vel Broder! Alt vel. Familien hilser.

Din

C. W. Landahl.

\* \* \*  
Ungdom og Mission.

„Dit Folk møder villig frem paa din Vældes Dag; i hellig Prydelse kommer din Ungdom til dig som Dug ud af Morgenrødens Skjød.“ Sal. 110, 3.

„Guds Vældes Dag“ oplever vi nu. Arbeidet for at erobre Verden for Kirken skrider raadt frem, ja næsten med Stormstridt. Der kan nu i Kina udrettes mere for Kristus paa et Aar end tidligere paa hundrede. Raabet fra Hedningeverdenen: „Kom over og hjælp os“, lyder alt mere klart, stærkt og mænende. Og i de evangeliske Lande stanjer al tid større Skarer af Ungdom, lytter og svarer: „Herre, her er jeg, send mig.“—Bare fra den akademiske Verden i Europa og Amerika er der i de sidste 11 Aar udsendt 4,600 frivillige til Missionsmarkerne.

Det er derfor ganske naturligt, at enhver Far og Mor, hvem paa den ene Side Guds Riges Fremgang og paa den anden Side Børnenes Ve og Vel ligger paa Hjerte, maa stanse og spørge: „Hvad har Ungdom og Mission med hinanden at gjøre?“ Og her

faar vi som Svar: Missionen trænger Ungdommen og Ungdommen trænger Missionen.

Missionen er Herrens Krig. De Lande, der skal erobres for Kristus, har i Aartusinder været nedfunkne i Hedenskabets Mørke og Bunkundighed. Ofte maa der kæmpes med de største Vanskeligheder og under de sværeste Ofre. Bistof kræves der i denne Krig Erfaring og Ledelse, og det er de ældres Sag; men der trænges ogsaa i særlig Grad Mod, Kraft, Iver og uforsædethed, og det er alt Egenstaber, som særlig tilhører Ungdommen. Missionen kan ikke trives uden stadig ny Tilførsel af ung Arbeidskraft, og da Rækkerne berude tyndes saa forfærdelig hurtig, er det nødvendigt, at denne Tilførsel er saa at sige daglig. Derfor maa Guds Menighed altid paany gjentage Bønnen: „Herre, driv ud Arbeidere i din Høst“, og sende ud Opraabet: „Høsten er stor, men Arbejderne faa; Markerne er hvide til Høsten!“ Og da gaar det med den Helligaands Arbejde saaledes, som det staar i Salme 110: „Dit Folk møder villig frem paa din Vældes Dag; i hellig Prydelse kommer din Ungdom til dig som Dug ud af Morgenrødens Skjød.“

Men naar det er Ungdommen, som Missionen først og fremst trænger, da kommer Guds Råd ikke bare til den unge om at gaa, men ogsaa til den ældre om at sende. De unge kan ikke gaa, medmindre Far og Mor sender dem. Og dette har nok bragt Sorg og Smerte i mere end et Hjem. Det hændes ikke saa sjelden, at den unge kjender Rådet til at gaa; Far og Mor er derimod ikke villige til at sende.

Men her staar vi ved den anden Side af denne Sag. Det er ikke bare Missionen, som trænger Ungdommen; Ungdommen trænger ogsaa Missionen.

Den Ungdom, der er grebet af Kristus, vil ogsaa straks gribes af Trangen til at tjene; det hører med til det nye Liv. Den spørger efter Opgaverne,—lytter efter Rådet; og Missionen vil blive en af de Opga-

vær, den allerførst faar Die paa, baade fordi vi nu lever i en stor Missionstid, og fordi Missionen, d. v. s. Guds Riges Udbredelse til alle, gaar som den røde Traad gennem hele Jesu Liv og Gjerning. Han kaldes „Verdens Frelser“;—Gudslammet, som bærer „Verdens Synd“. Englestkoren synger om „Fred paa Jorden“;—og selv taler han om „andre Faar“, som ogsaa skal „høre hans Røst.“ Da „Grækerne“ kom for at se ham, udbryder han: „Nu er Timen kommen, da Menneskesønnen skal herliggjøres.“—Og sin „sidste Vilje“ til Disipline giver han i Ordene: „Gaa ud og gør alle Folkeslag til Disciple“. „Gaa ud i al Verden og forkynd Evangeliet for al Skabningen.“

Den Ungdom, der er grebet af Kristus, vil overfor Missionen kjende et Pligtens: „Jeg maa“, et Kjerlighedens: „Jeg vil“ og et Taknemmelighedens „faar jeg Lov“. Og det vil ikke være nogen Ulykke, men tværtimod en stor Lykke for hver Ungdom, der kommer saadan „villig frem paa Herrens Vældes Dag“.—Et saadant frivilligt Offer er Gud velbehageligt, fordi Kraften til det har sin Rod i en levende Tro paa ham. Og det er ingen Tvil om, at en saadan Lydighedsstilling overfor Missionen aabner nye Muligheder for Velsignelse, aabner ligesom nye Kanaler, hvorigennem Gud kan lade ny Naade gennemstrømme os. Den Ungdom, der har stillet sig villig til at gaa hvor som helst og gjøre hvad som helst i Guds Riges Tjeneste, staar sterk, fri og glad, staar med alle Døre aabne mod sin Gud, staar med Jesus Kristus som sin Herre og Konge. Og vil nogen ung tabe derpaa? Men det er intet uden det fulde Udsyn paa Guds Riges store Verdensopgave, der saaledes kan frigjøre og udvide den unges Syn, og derfor trænger den Ungdom, som er grebet af Kristus, Missionen.

Men Missionen har en Gjerning at gjøre ogsaa overfor den Ungdom, som endnu er fremmed for Kristus, som endnu ikke kjender til dette, som „er vidunderligt af alt paa

Jord“, Jesu Kristi Rige.—Alle Beretninger om Guds Riges Udbredelse er nemlig en rig Kilde til aandelig Opdragelse og Velsk. Missionen har skabt nogen af de største Skikkelser, Historien kjender,—Mænd som uegenlystigt bortkaster lovende Udsigter til Tre og Magt i Verden, eller Mænd som troestærke tog mod Guds Kald til en Gjerning, der synes altfor stor for deres Evner. Den Ungdom derfor, der endnu kun er optaget af sig selv og sit eget, vil ved at føres ind i Missionshistorien, mødes af en Offervillighed, Virketrang og Begeistring, der ikke kan andet end mane til Efterfølgelse. I Missionsstikfæls vil man altid møde noget, ofte meget af Jesus selv, og dette Kristusliv aabenbaret i Mennesker, som har levet og virket, vil gribe enhver ung. Missionsberetningerne kan i ganske særlig Grad bane Vej for den Helligaands Gjerning i Hjertet, og derfor har Læsning om Missionen bragt mere end en paa Frelsens Vej. En engelsk Kvinde, der er Hustru og Mor, og som har viet Missionen hele sit Liv, siger, at det er „en Forbrydelse ikke at give de unge Del i Missionsens karakterdannende og opdragende Stof.“

Missionskjerlighed er et Guld, som det lønner sig at grave efter. Den vigtigste Guldgrube heder Jesus Kristus; han er al Missions Begynder og Fuldkommer; her maa graves dybt, men jo dybere man graver, des mere finder man; andre Gruber er Missionsbøger, Nøden i Hedningeverdenen, Missionsblade m. m. Læs om Missionen, hør om Missionen, bed for Missionen, giv til Missionen, og du vil kjende, at dit Hjerte udvides og velsignes. Henry Dons.

(Her efter „Gasjeren“.)

Fra Himle.

Santa Rosa, 27de Aug. 1909.  
Kjære Pastor Oppegaard!

Guds Naade og Fred.

Hjertelig mange Tak for kjert Brev nylig modtaget og Brevfort idag. Det var da



glædeligt at høre, Wold havde kunnet bestemme sig til at vende tilbage til Kina,—endog med en liden Forstærkning. Det trænges saa saare. Jeg forstod godt af Brev fra Br. Wold, at det var vanskelig for ham at fatte en afgjørende Bestemmelse. For den, der under Arbeidets Stræv har segnet under Byrden, ja, været lige i Dødens Gab, er det ikke saa lige til at gaa ind i de samme Forholde, under hvilke man har kæmpet. Han forstaar bedre, hvad det har paa sig, end den uprøvede.—Hvorledes staar det til derude nu? Havde Brev for en Tid siden fra Landahl, som er den, der kjender til Folket og Forholdene i mit Distrikt. Der stod da saa ganske bra til. Men du har kanske senere Underretning. Du ved min kære Menighed derude ligger mig paa Hjerte. Det var haardt at forlade dem, men det blir enda haardere, om jeg ikke skal saa vende tilbage til den. Men jeg lever endnu i Haabet.

Som du ved satte den slemme Tonsillitis Mama afskillig tilbage; men nu er hun, Gud ske Lov, noget bedre igjen. Miss Anderson, som gav saa god Massage, maatte rejse bort. For nogenlunde at erstatte dette Tab fik vi en Osteopath, Sisson, (den samme som behandlede Miss Grøfeth) men jeg er bange for, han blir noget dyr. Hvad Lægeudgifter angaar har vi jo sluppet lempelig hidtil. En Stund havde jeg to Patienter her. Thorstein traadte paa et Glasstykke og skar sin Fod. Han blev syg og fik Feber, og jeg var ængstelig, frygtet for Blodforgiftning, som let sætter ind i saadanne Tilfælde, ved du. Men Gud være lovet, han er nu frisk igjen og gaar paa Skole. Men jeg skal sige jeg var træt, naar Avelsen kom. Jeg værket saa i Benene efter den idelige „Traa-king“ frem og tilbage, at jeg næsten ikke fik sove for det. Dog jeg maa ikke klage. Jeg er glad og taknemmelig for jeg saar være saa bra frisk og stærk. Den Hoste, jeg saa længe plagedes af, har jeg ikke mere af nu.—

Vi har nu Mr. og Mrs. J. J. Oakland af Centerville, S. D., iblandt os. Det er sjelden man har Besøg fra Menighederne der øst. Saa meget kjerere, naar det indtræffer. Mrs. Graven er fremdeles kjæ-

og rørig. Hun ber mig at hilse. Hun ser ret som det er hid til os.

Saa faar det være nok for denne Gang. Har du nylig hørt fra Faribault, hvorledes det staar til med Swen?

Hils Vennerne, der du farer og vær selv hjertelig hilset fra os. Broderligt

Th. H i m l e .

\* \* \*

Fra Dr. Anderson.

Sai-Shan, July 28, 1909.

Kjære Pastor Oppegaard!

Mange Tak for Brev af 15de April.

Sa Hospitalet, undtagen Operationsafdelingen, er nu saa at sige særdivgt, men denne vil jeg vente med til næste Aar.

Men saa er det Møblering og Instrumenter. Hvorledes anser De Pengene som blev samlet af Missionsforeningen ved Terrell? Naar de sendes vil de regnes som en Del af Missionsens aarlige Budget eller er det udenfor?

Skal de regnes som en Del af Budgetet ser det ikke meget lyst ud at saa Hospitalet „equipped“ med det første. Pengene som vi har faaet de sidste Maaneder strækker vanskeligt til den almindelige Drift.

Naar jeg kommer tilbage til Tancheng skal jeg forsøge at sende saa nøjagtig Regning som muligt, paa Hospitalets Kostende. Jeg har ikke Bøgerne (Regnskabsbøgerne her).

Sa jeg faar vel ikke skrive meget nu, da det er bare den tredie Dag jeg sidder oppe efter „typhoid Feber.“ Gud er inderlig god.

Haaber De nu er stærkere igjen. De maa ikke arbeide for haardt. Vi venter saa paa at saa høre isfra Aarsmødet. Vær hjertelig hilset!

Din i Herren

R o b t. A. A n d e r s o n .

H v o r Kjerligheden bliver kold, bliver Disputer i Regelen varme og Meningsforskjelligheder mangfoldige. Djævelen holder Gilde i Helvede, medens Mandskabet paa Redningsbaaden trættes om, hvem der skal styre, og Skibet gaar under med Mand og Mus.

„Det gode Bud.“

## Red Wing Seminary.

Undervisningen i Seminariets samtlige Afdelinger begyndte Tirsdag den 14de Sept. Man samlede sig til Andagt kl. 9 Morgen. Bestyreren aabnede med Skriftlæsning og Bøn, hvorefter Professorene Wee og Schmidt holdt Tale. Pastor D. Andresen talte tilslut og nedbad Herrens Velsignelse.

Onsdags Morgen ledede Pastor Norstad fra Minneapolis Andagten og bragte Skolen en Hilsen fra Skoledirektion og tillige fra Jewell College. Fredags Morgen ledede Pastor J. N. Sandven, Skoledirektionens Formand, Andagten og holdt en Tale for Skolen. Over Forventning mange er allerede ankomne.

Profesor Brohough er endnu ikke kommen tilbage fra Europaturen, men han er ventende til hver Dag. De øvrige Lærere deler midlertidigt hans Tag mellem sig, indtil han kommer.

Mrs. Prof. Edw. Schmidt har overtaget Undervisningen af Sangklasserne, et Arbejde hun før i mange Aar har udført ved Skolen med særdeles Held og til alles Tilfredshed.

Profesor Hanson predikede i Kapellet Mandag Morgen. Hans Tekst var: 2 Krøn. 34, 1—7. Særlig dvælede han ved følgende Ord i Vers 3: „Da han endnu var en Ungling, begyndte han at søge Davids, sin Faders Gud“. Fremholdt blev Betydningen af at søge Gud i sin Ungdom.

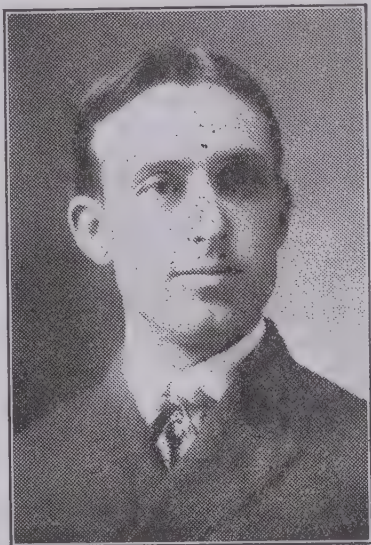
Søndags Eftermiddag holdt Seminariets J. M. C. A. sit første Opbyggelsesmøde i Skolens Kapel. Student Arthur Knudson ledet. Mange af de studerende og flere fra Byen var tilstede. Maa nu Guds Velsignelse hvile over Skolen og dens Birke i det begyndte Aar! Høft paa Lærerne og de unge her, naar I, som enkelte og som Menigheder gjør Besøg med Naadetronen. De studerende ankommer daglig; saa vi venter at have en anseelig Søgning ved Udgangen af denne Maaned.

Der som det verdslige faar for meget Magt over dig, saa holder det dig ned, saa du ikke kan naa op til Himlen.

## Tre Indskrifter.

I Domkirken i Milano saa jeg tre Indskrifter, der gjorde et sterkt Indtryk paa mig. Over Døren til højre var der udhugget en Krans af Roser og under den Indskriften: „Alt som behager er kun for et Dieblif“. Over Døren til venstre var et Kors og en Krans af Torne, og under den Indskriften: „Alt som bedrøver er kun for et Dieblif.“ Men over den store Midtdør stod den Sætning: „Intet er vigtigt uden det som er evigt“.

A. T. Pierjon.



A. J. Mundahl.

Ovenstaaende Billede af A. J. Mundahl, om hvis Død og Begravelse „Udbæderen“ No. 36 gav en kort Beretning, er sendt os fra afdødes Slægtninge med Begjæring om Optagelse i Bladet, da de troede, at det vilde være af Interesse for dem særlig, der sammen med afdøde havde frekventeret og gradueret fra Red Wing Seminary.

C. L.

### Fra Arbeidsmarken.

Send ind kirkelige Nyheder til „Budbæreren.“

Zionsforeningens Aarsmøde vil iaar blive afholdt i Past. D. H. Lees Kald i Fountain, Minn., den sidste Uge i Oktober.

Missionær D. R. Wold med Familie forlod Seattle den 18de denne med „Minnesota.“ De var alle ved Helsen og godt Mod.

Prof. S. Øftedal fik komme ind og hilse paa Kongen før han forlod Norge. Nu er Professoren i god Behold tilbage til Minneapolis efter noget over et Aars Fravær.

Skrefsrud minker baade i Kraft og Bægt, det gaar nedad, er de sidste Beretninger fra Santhalistan. Kopperne grasserer værre end nogensinde før derborte, heder det. De raser næsten over hele Santalistan.

Den lille Notits under „Fra Arbeidsmarken“ om Ned Wing Kreds Aarsmøde i Grantsburg blev overseet og forglemt i Trykkeriet indtil efter selve Beskjendtgørelsen var optaget i Bladet. Feilen er min og ikke Redaktionens.

C. L.

Er ju st kommen ind fra Landet. Havde to gode Møder. Folket vilde ikke gaa hjem, saa vi holdt paa næsten til Midnat. Sjæle frelses! Gud er god. Ved for Indremissionen.

A. D. D.

Rhame, N. Dak. Sept. 9, 1909.

Har v d e et godt Møde igaar Aften hos Thor Ellington i Adams Co. De bor omtrent 12 Mil fra Mott. Jeg har Haab om, at vi snart faar en Menighed paa de Trakter. Gunderson besøger dem. Markerne er hvide til Høsten.

A. D. D.

Mott, N. D., Sept. 11, 1909.

Et Brev fra Pastor Mona af 10de Sept. lader vi gennem „Budb.“ gaa videre, saa Vennekredsen kan saa høre, hvorledes det staar til med denne kjære Broder. Guds

Børns Kors har mange Stikkelser, og ikke kan vi vælge selv, men Herren lægger for os det, som passer for os, og da tager Disipelen det og følger Mesteren. Maa Herren styrke Broder Mona og hans Familie med al fornøden Taalmodighed og Tro, og om mulig snart gjøre det saa, at de igjen kunde faa optage Birkfomheden som de nu er nødt til at forlade.

Fra Grand Forks skrives: Vor gamle kjære Ven Chr. Hanson er ganske daarlig. Han lider af Kræft i Maven. Hvis det holder paa som det har i den sidste Maaned, har han vist ikke længe igjen i den stridende Kirke. Han har flyttet fra Grand Forks til Biting, Minn. hvor han har to Sønner, en Datter og andre Slegtninger boende. Trefoldigheds Menighed føler dybt Savnet af Mr. og Mrs. Hanson. Han var en trofast Arbejder i Menigheden. Hanson er en af disse kjære Vægbrødre, som ikke behøver at reise hundreder af Mile for at kunne virke. Han er agtet og afholdt hjemme. Gud vil være Hjælp og Stab, til han er vel over Floden. Ef. 46: 4.

G. O. M.

Jewell Lutheran College. Undervisningen ved Jewell Lutheran College tog sin Begyndelse Tirsdag Formiddag den 7de Sept. Tilstede ved Skolens Aabning var femti Studenter. Dette Antal steg saa, at der ved Udgangen af første Uge var seks og sytti. Dette er det største Antal første Skoleuge nogensinde har udstiftet, og da endnu mange af dem, der har ansøgt om Optagelse, ikke er ankomne saa vil dette noksaa betydelige Tal adskilligt forøges med det første. Ved Skolens Aabning talte Bestyreren over 1 Joh. 1: 13. Han bød Studenterne velkommen paa sin og Fakultetets Vegne. Efter at Miss Rebecca Johnson havde ijunget en Sang introducerede Bestyreren Prof. H. B. Kirkevold. Denne udtalte sin Glæde over at kunne faa Anledning til at overtage Undervisningen ved Jewell College, og ønskede at Fællesarbeidet maatte tjene til Guds Riges Forfremmelse.

Klokken et Eftermiddag samledes Direk-



tionen til Møde i Bestyrerens Klassebærelse. Tilstede ved Mødet var følgende: Sandven, Lasjeen, Harrisville, Norstad og Løhre. Klokkeren fem mødte Skolen igjen og ved denne Anledning holdt Pastorerne Norstad og Harrisville Tale, hvorpaa hver Lærer udgav Læser, der skulde læses til næste Dag. Saa er da atter et Skoleaar paabegyndt. Maa Gud faa velsigne Skolen i dens Virksomhed!

Korr.

Det vakte ikke Liden Opsigt og vel nokfaa berettiget Klander, at et par norske lutheriske Prester var tilstede ved, hvad man har kaldt „Barnedaaben gjort til Skuespil“ (efter Lutheraneren) ved Udstillingen i Seattle. Der blev nemlig døbt 37 Børn i Auditorium paa Udstillingsgrunden. Begivenheden var godt averteret og trak en Mængde Mennesker og det var vel Hensigten med denne Maade at forrette Daab paa. Efter hvert som Børnene døbttes overrasktes fra Udstillingen et Sølvbæger til Børnens Forældre, samt et „certificate of attendance.“ Nu kommer Pastorerne H. A. Stub og D. A. Tingelstad (af Synoden) med en Erklæring i „Ev. Luth. Kirket.“ No. 37 og oplyser at Beretningerne i Bladene om denne Affære er noget misvisende og at de handlet med god Samvittighed i den Sag, men beder dog dem som de maatte have forarget om Tilgivelse. I samme Nummer af „Kirketidende“ beretter Past. D. L. Gresthen af Synoden lidt om St. Olaf College Band (den forenede Kirkes) som i Sommer har været paa Vestkysten, og siger blandt andet: „Om Aftenen før jeg skulde gaa til Kirken, fik jeg ihænde et Eksemplar af „Livingston Daily Post“, og der stod der med store Bogstaver: „St. Olaf College Band here Friday evening under the auspices of the Eagles Lodge.“ Jeg har sjelden seet noget paa Brent, som har gjort mit Hjerte mere ondt. Her er Musikkorpset fra den mest besøgte norske lutheriske Skole i Amerika under et hemmeligt Selstabs Auspicer, og det et af de mest berøgtede hemmelige Selstaber.“ Hermed skal vel disse to Begivenheder (Forgaelfer) af Repræsentanter fra to forskjellige Samfund ballancere.

## Bekjendtgjørelser.

### Kinamissionens Høstmøde.

Kinamissionens Høstmøde vil blive afholdt i St. Johns Menighed, Sioux City, Ia. Mødet begynder Torsdag Aften den 30te Sept. Kl. 8 med Aabningsprediken af Past. A. M. Mannes. Fredag Formiddag den 1ste Okt. Kl. 10.30 Indledning over Samtaleemnet Ezechiel 34, 12—16 af Pastor A. D. Oppegaard.

Fredag Aften Missionsforedrag: Hvorledes kan der vækkes Missionsjands i vore Menigheder? Af Past. G. D. Wik.

Lørdag den 2den Okt. Samtale over det opstillede Emne.

Søndag den 3die Okt. Missionsprediken Kl. 10.30 Form. af Past. R. C. Holter. Samtale Kl. 3 Eftermiddag.

Søndag Aften Kl. 8 Missionsforedrag: Ungdommen og Missionen af Prof. M. D. Wee.

A. D. Oppegaard, Form.

R. D. Gittreim, Sekr.

De som kommer til Kinamissionsmødet i Sioux City, Ia. bedes om at melde sig paa Forhaand til undertegnede. Alle som lader os vide hvilket Tog de kommer paa og hvilken Tid de kommer bliver mødt paa Stationen af Mødtagelseskomiteen.

G. J o h n s o n.

Madison Kreds af Hauges Synode afholder, om Gud vil, sit Aarsmøde i Lac-qui-parle Menighed, Lac-qui-parle County, Minnesota Nov. 3—5. Mødet begynder Onsdags Formiddag med Prediken. Samtaleemnet blir 2 Timoteus 2, 19. Alle Kredens Prester og mange besøgende fra de forskjellige Menigheder ventes til Mødet. Skjeds vil møde de tilreisende Dagen forud i Dawson, Minn.

B. R. Barstad, Form.

A. Haugland, Sekr.

Om Gud vil afholder Red Wing Kreds sit 15de Aarsmøde i Tabitha Menighed, Grantsburg, Wis., Past. J. J. Dahles Rald, Søndag, Mandag og Tirsdag den 3de til 5te Okt. førstkomende. Mødet begynder den første Dag med Kirkeindvielse ved Formand Past. C. J. Gaistvold. Emnet for Samtalen er Matt. 25: 1—13. Vi ønsker et vel besøgt Møde. Kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse.

M. J. Westphal.

J. J. Dahle.

Ehd Daf. Kreds afholder sit Aarsmøde i Romsdahl's Menighed, J. A. Quello's Kald, 28—30 Sept. Samtaleemnet blir Joh. 1, 6—13. Alle Menigheder i Kredsen bør være repræsenteret. Ehd's vil møde Dagen før Mødet baade i Canton og Beresford. Menigheden ønsker et talrigt og velsignet Møde.

D. D. Berg h.

J. A. Quello.

Morningside og Franke Menigheder, Past. L. E. Olsons Kald, indbyder Ehd Dakota Kreds til et 4 Dages Møde Oktober 24—27 to Dage i hver Menighed. Møderne begynder med Kirkeindvielse Søndag den 24de i Morningside Menighed. Besøgende møder i Geddes den 23de. Samtaleemne senere.

D. D. Berg h.

J. A. Quello.

Jowa Kreds afholder Møde i Stavan-ger Menighed, Past. H. L. Klevlands Kald, Osian, Ia., den 28—30 Sept.

Samtaleemnet er Joh. 3. 16—21.

G. D. Paulsrud, Form.

Edw. Duea, Sek.

Jowa Kreds af Hauge's Synode afholder sit Aarsmøde i Glens Menighed, Mandall, Ia., Past. G. D. Paulsruds Kald, fra Onsdag den 6—8 Oktober 1909. Samtaleemne 1 Kor. 3, 10—15. Formand Eastvold aabner Mødet med Prediken Kl. 10.30. Gud forunde os et talrigt og velsignet Møde.

G. D. Paulsrud.

Edw. Duea.

Den nordre Jowa stand. luth. Indremissionsforening vil holde Møde i Palestina Menighed, Past. Akers Kald i Emmet Co., Ia., fra 5te til 7de Oktober. Mødet begynder Kl. 1.30 Efterm. den 5te. Tilreisende tager til Dolliver og Huntington, Ia. Samtaleemnet er Rom. 8, 1—14.

B. B. Olson, Form.

A. Shaw, Sekr.

Den sydvestlige Minn. Indremissionsforening vil holde Møde i Salems Menighed i Heron Lake, Minn., i Past. L. M. D. Wees Kald den 29—31 Oktober førstkommende. Samtaleemnet bliver Math. 22, 1, 14. Kom Brødre, ja kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse.

Andrew Johnson, Form.

Jakob S. Vik, Sekr.

Om Gud vil bliver der et fælles Samtaleemne i Trefoldigheds Menighed. Pastor Elias Pedersons Kald i Hills, Minn. Mødet begynder Torsdags Aften den 14de Okt.

og fortsætter 15de, 16de og 17de. Alle 3 Indremissionsforeninger Syd Dakota og sydvestlige Minn. og nordlige Iowa vil komme sammen til et Møde. Emnet er den 3die Artikel. Tilreisende vil melde sig komme til Pastor Elias Pederson nogle Dage før Mødet begynder. Kom Brødre og bed om at vi maa faa et velsignet Møde.

Andrew Johnson, Form.

Jakob S. Vik, Sek.

## ENGLISH CONFERENCE.

The Trinity Lutheran Church of Yankton, S. D. Rev. A. M. Mannes's charge, has invited the Eng. Conf. to be held November 9—11 incl. We have not all speakers secured yet, but announce the list of subjects with names of those who have already promised.

Monday evening: 8 P. M. Opening sermon:

Subject, What must I do to be saved?—Rev.

J. M. Wick, Toronto, S. D.

Tuesday: Practical church work—Rev J. A.

Quello, Beresford, S. D.

Afternoon: General discussion of sermon theme.

Evening: Growth in Grace.

Wednesday: Morning: Pastoral Evangelism.

Afternoon: The Lord's Supper.

Evening: The place of prayer in the christian life.

Thursday: Morning: Book and Periodical review—Prof. N. J. Lohre, Rev. A. M. Mannes and others.

Afternoon: The Deaconess work—Rev. E. Johnson.

Evening: Fvangelistic meeting.

E. Johnson, Pres.

J. A. Quello, Sec.

## Kvitteringer

Professors: Ved Pastor Wick fra Blom Prairie Mgd., Wicks Kald, Tillæg til hvad der før er indsendt.....	15.70
Ved G. A. Kalsheim fra Clear Lake & Ellsworth Mgd., Saksbolts Kald, Tillæg til, hvad der før er indsendt: G. A. Kalsheim 2, M. Monson, D. D. Westre, A. S. Anderson, S. Teig hver 1, J. K. Sandsgaard, J. I. Johnson, E. Teedt, J. Olson, J. Tom hver 50c, D. J. Teig, A. Alfaste hver 25c.....	9.00
Ved Bert Hill fra Bethel Mgd., Paulsruds Kald, Story City, Ia.....	14.00
Ved Pastor Klevland fra Stavan-ger Mgd., Klevlands Kald, Tillæg til forrige Indsendelse: J. Tollefson 7, W. Juvit, West Union, L. S. Kvanne, Osian, 1.....	9.00
Ved A. D. Masby fra Des Moines Valley Mgd., S. E. Hansons Kald.....	27.00
Ved Pastor Westby fra T. Ekren, North Branch Mgd., Westbys Kald.....	3.00

Før kvitteret 73.70

1739.76

\$1818.46

J. A. Lassefson.

Adresseforandring.

Rev. G. D. Mona,  
Mt. Angel, Oregon.

Rev. M. T. Berntson,  
Farland, N. Dak.

Har du læst

Livet efter Døden og  
Gudsrigets Fremtid  
af Pastor L. Dahle.

Forord af Biskop J. C. Heuch.

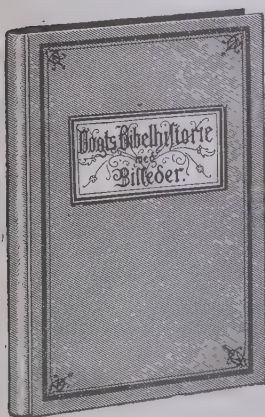
496 Sider. Hæftet \$1.90.

Indbunden \$2.25.

Saaes i Hauges Synod Book Dept.

Søndagens Historie,  
et Bidrag til Løsningen af Sabbatsspørgs-  
maalet af Biskop Grimelund.  
Indb. 40c.

Illustreret Bibelhistorie



med lidt af Kir-  
kens Historie.  
Af Volrath Vogt  
Revideret efter  
den nye Bibelo-  
versættelse. Trykt  
paa fint Papir,  
med et Kart og  
53 Illustratio-  
ner. I Silk  
Cloth med sort  
Titel paa for-  
gyldt Grund paa  
Siden. Hauges  
Synodes Forlag  
0.45

Ordres indsendes til  
C. Lilletun,  
Dr. H. Red Wing, Minn.

Alterbrød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til føl-  
gende Priser, porto frit tilsendt:

I Ekster paa 100 Stykker 25 Cents.

I Ekster paa 250 Stykker 50 Cents.

I Ekster paa 500 Stykker 80 Cents.

I Ekster paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn

Landkads Salmebog

haves for Salg i følgende Indbindinger:

L o m m e f o r m a t.

I almindeligt Stindbind med de 3 Tekstrækker 60c  
do. med forgyldt Kors og Kalf samt

spærngt Snit 70c

Im. Morocco med Kors og Kalf samt

spærngt Snit 1.00

I Morocco og Guldsnit, mygt Bind.....1.40

I Morocco og Guldsnit Pragtbind.....1.50

I Kalvefkind og Guldsnit, mygt Bind.....1.75

I Kalvefkind og Guldsnit, Pragtbind.....2.00

Bare Salmerne:

No. 5. I almindeligt Stindbind.....50c

No. 6. I almindeligt Stindbind med for-  
gyldt Kors og Kalf 60c

No. 7. I Morocco, mygt Bind og Guldsnit 20c

No. 8. I ægte Morocco, Pragtbind.....1.25

No. 9. I ægte Morocco og Guldsnit, mygt  
Bind med Forsiringer 1.40

Oxford Indbinding, ægte flexible Ma-  
rocco, med ombyttede Kanter og  
Guldsnit og Futural.....2.50

A. Indb. i presjet hvidebrunt Kalvefkind,  
mygt Budebind med forgyldt Kors  
paa Siden, Guldsnit og Futural....2.25

C. Indb. i sort presjet Kalvefkind, mygt  
Budebind med forgyldt Kors paa Si-  
den, Guldsnit og Futural.....2.25

D. Indb. i sort presjet Kalvefkind, mygt  
Budebind, med forgyldt Kors paa  
Siden og ophjædede Blomster.....2.25

E. Indb. i sort presjet Kalvefkind med  
forgyldt Kors og Blomsterforsiringer  
paa Siden.....2.25

F. Indb. i blaat flexible presjet Kalve-  
fkind med Guldsnit og Futural....1.80

G. Indb. i sort flexible presjet Kalve-  
fkind med Guldsnit og Futural....1.80

Storstile.

No. 1 I sterkt presjet Stindb. med Futural 1.40

No. 2 " " " med Beslag 1.65

No. 3 " " " med Kors og  
Kalf og Guldsnit og Futural 2.00

No. 4 Do. Do. med Beslag.....2.25

No. 5 I ægte Morocco, forgyldte Sider  
og Ryg, med Guldsnit og Futural 3.00

No. 6 Do. Do. med Beslag.....3.25

Alle 3 Tekstrækker særskilt, Skirtingebind 50c  
Do. i Morocco og Guldsnit.....80c

Send Ordres til

C. Lilletun,

Drawer H. Red Wing, Minn

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Væk-  
telsestiden i Jemtlaarene. Skirtingebind 75c.



## Referatet for 1909.

Prester og ellers enhver, der interesserer sig for Udbredelsen af Narsmødets Referat, vil venligst underrette os om, hvormange Eksemplarer, de ønsker sig tilsendt. Referatet vil nemlig ikke blive sendt til andre end dem, der sender os deres Ordre for samme. Referatet er iaar større end nogensinde, nemlig 256 Sider. Prisen er 25 Cents. Referatet er nu færdigt og de modtagne Ordres vil blive fyldte snarest muligt, Prester og Forhandlere vil faa almindelig Rabat. Lad os samtidig faa vide, enten man ønsker Referatet sendt med Post, Fragt eller Express.

Send alle Ordres snarest muligt til  
C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

### SOUVENIR POSTAL CARDS.

Kurske Landskaber og Nationalbilleder.

Of disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende: Juleaften; Aften ved Jernet; Bratlandsbælen i Ryfylke; Høstfeld; Nordfjord; Verfosjen; Paa Ski; Paa Kjelte; Paa Hævet i Storm; Paa Hævet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billeder); Gjøterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Vinterbilleder (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Hævet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Ophørelsen til Holmenkollen. Fra Nordland. Kjøen ved Ulsefjord. Svobær. Buarbræen. Raftlind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nærøfjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Vosoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Prægtbilleder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusinvis forretet 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dusin.

Send Ordres til  
C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.



Carl Haugland, Pref.

## Pianoer og Orgler

Stolt Lager.

Skriv idag efter Katalog og nævn hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Huseorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket Instrument til Dagens aller laveste Priser. Nævn Bladet.

THE NORTH WESTERN  
MUSIC HOUSE  
520 2nd Ave. S.  
MINNEAPOLIS MINN.

### Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“; „Nytaars-hilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Gjertelig Vhønstning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Barnefang“; „Bæstehilsen“.

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H. Red Wing, Minn.

Forlovelsen. Af Pastor J. J. Skarpsnes. 30 Sider. Hæftet 10c.

### „Buddbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Bore Venner i Canada vil erindre paa dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

### Bedes erindret

Naar bore Menigheder indsender Penge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Rasmussen, Raskon, Minn.

Penge til Synodalskassen (heri indbefattet Skoletaksen, Fondstaksen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre Hedningemissioner sendes til Rev. J. J. Rensdahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til Prof. G. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. J. A. Quello, Veresford, S. D.

### „Buddbæreren“

udgives af Hauge's nordl. evangelist. lutherske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun,

Drawer H. Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Kenyon, Minn. Abonnenter og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til hær.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Dø og dog leve; 2. „Tilbagegang er Dødens Veir“; 3. En velsignet Overraskelse; 4. Kort Samfunds Stoler; 5. Fra Reisen; 6. Prestens Forhold til Politiken; 7. Kinamissionen; 8. Red Wing Seminar; 9. Fra Arbeidsmarken; 10. Besjættigjævelser; 11. Kvitteringer.



Ihi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 44 }

Lørdag den 30te Oktober 1909.

{ 41de Aar

Vis os et Tegn.

Mat. 16, 1—4.

„Der var et bittert Fiendskab mellem Samaritaner og Jøder“, men naar det gjaalt at friste Kristus var de enige. De, som ellers er indbyrdes Fiender er noksaa samholdige, naar det gjælder at øve Ugudelighed. Vis os et Tegn fra Himmelen, siger Farisæerne og Saddusæerne i Kor. En ond og utro Slægt begjærer Tegn siger Jesus. Det var ikke i disse Folks Betragtning noget Tegn fra Himmelen, at Guds Søn var født i Bethlehem, at Engleforet predikede og sang, se jeg forkynder eder en stor Glæde, eder er idag en Frelser født, Være være Gud i det høieste, at Hyrderne fandt det som Englene havde sagt, at Jesu hele Liv og Gjerning var en eneste Række af Mirakler og Tegn, at blinde se, døve høre, spedalste renses, døde staa op og Evangeliet prediktes for fattige. Nei sligt duer ikke i fornemme Farisæeres og selvloge Saddusæeres Betragtning. Dette vijer klart at der gives intet Tegn saa stort, at en Farisæer med Egenretfærdighed og Bantro udstutne Dine er istand til at se det.

Den rige Mand i Binen vilde at Abraham skulde sende den afdøde Lazarus til at predike for hans Brødre, men Abraham svarede: Hører de ikke Moyses og Profeterne vilse de heller ikke tro om nogen opstod fra de døde. Nei det er ikke i selve Tegnet eller i Tegnets Aabenbarer at Feilen ligger, men den ligger i det blinde Sie og vantroende Hjerte.

Naar Farisæerne blev gjort opmærksom paa, at det ikke var ret med deres Gudsforhold, saa blev de høist fornærmet paa den, som sagde dem det. Feilen var altsaa Predikantens og ikke Synderens. At lære at kjende sig selv og omvende sig vilde de ikke, men korsfæste Herlighedens Herre vilde de, og det gjorde de.

Men dette Sandhedsskud findes jo i alle Hjerter, som ikke vil adlyde Sandheden og give dens Virkning Rum i sit Hjerte. Enhver kan her tænke paa sig selv; især bør gamle Kirkegjængere, som endnu lever i sin ubodsfærdige Tilstand overveie, hvilke selvbedragne Statter de dog er. Maatte Gud engang saa knække deres haarde Sind og lægge dem i Bod ved Kristi Kors!

At, kjendte du Guds Naades søde Rige,  
Hvor godt det er at høre Jesus til,  
Du skulde ei imod hans Naade krige,  
Som dig endnu saa gjerne hjælpe vil!  
At, hvilken Seier Guds Kirke fik,  
Om du begyndte nu i dette Dieblif!

En spurgte engang en from Mand, hvilken Bog han havde læst mest, siden han forstod saa godt at komme overens med Folk. Han svarede:

„Kjerlighedens Bog; i den har jeg studeret Dag og Nat, forat jeg kunde lære, hvor meget Gud har elsket Verden, og hvor meget vi bør elske ham igjen og efter hans Befaling ogsaa vor Næste“.

GTU Library  
2400 Ridge Road  
Berkeley, CA 94709  
For rent... (510) 649-2500

And recall.



## Kinamissionsmødet i St. Johns Menighed, Siour City, Iowa.

Hauges Synodes Kinamissions Høstmøde aabnedes Thursdag Aften den 30te September med Prediken af Pastor A. M. Mannes fra Yankton, S. Dak. Pastorerne G. D. Vif, A. D. Oppegaard, Professor M. D. Wee og Missionær Olive Hodnefield overvar Mødet og deltog med Flid i Samtalen over det opstillede Emne, samt med Prediken og Missionsforedrag. Miss Hodnefield og Pastor Oppegaard standsede Mandag og Tirsdag efter Mødet og holdt Møder begge Aftener. Missionsmødet var uden Tvivl til stor Velsignelse for alle som samlede sig, og det var heller ikke aldeles forgæves for Kinamissionen, thi der blev lagt \$211.40 paa Herrens Altar til bedste for Missionsarbeidet paa Hauges Synodes Missionsfelt i det fjerne Osten.

Pastor A. D. Oppegaard indledede det opstillede Samtaleemne, Ezechiel 34; 12—16. Vi tror det vil blive „Buddbærerens“ Læsere til mere Nytte at faa Indledningen end et sammentrængt Referat af Samtalen, derfor haaber vi at faa Plads for det hele Foredrag i „Buddbæreren“.

E. Johnson Sek.

\*                      \*                      \*

I n d l e d n i n g .

(Af Pastor A. D. Oppegaard )

Ezechiel 34, 12—16.

At Herren sammenlignes med en Hyrde og hans Folk med en Hjord er bekjendt for enhver Bibellæser. Esaias benytter dette Billede i Løftet om Frelsen i den sidste Tid (Es. 40, 11), og Jeremias fremhæver Modstætningen mellem de onde Hyrder og den lovede gode Hyrde af Davids Ht. (Se Jer. 23, 1—5.)

Men her maa vi lægge Mærke til, at den nærmeste Tydning af denne Tekt kun er et Billede paa en dybere Udtydning. Nærmest synes det at være et Løfte om at Israels atter skal komme til rolig Besiddelse af sit Land (Vers 25—29), men dette vil have sin Grund i, at Gud opreiser dem den ene Hyrde, hans Tjener David (Vers 23, 24), og dette skete først ved Kristi Komme i Rjød.

I Vers 2 heder det: „Se, jeg kommer, og jeg vil sørge efter min Hjord og efterse den“. Han vil i egen Person gaa efter de adspredte Faar, tage det fortabte Lam paa sine Skuldre og samle, beskutte og røgte Hjorden. Dette skete dengang, da man kunde sige: „Han kom til sit eget“ (Joh. 1, 11). „Han blev aabenbaret i Rjød“ (1 Tim. 3, 16). „Herren, Israels Gud saa til sit Folk og forløste det“ (Luk. 1, 68). „Gud i Kristus forlignede Verden med sig selv“ (2 Kor. 5, 19).

Vers 12te: „Ligesom en Hyrde efterse sin Hjord paa den Dag, han er midt iblandt sine Faar, naar de er adspredte, saaledes vil jeg efterse mine Faar og redde dem fra alle de Steder, hvor de er adspredte paa Ethers og Mulms Dag“.

Han er kommen forat samle Guds Børn, der er adspredte til en Hob. (Se Joh. 11, 52). Ved ugudelige Konger, falske Profeter og verdsligslindede Presteser var Jødefolket nedjunktet i Bantro, Afguderi, alle Slags Synder og adspredte iblandt Hedningerne, men Herren lover at han selv, som sit Folks Hyrde, vil samle de adspredte, helbrede det sønderbrudte, føde sin Hjord og straffe de utro Hyrder.

Ligesom Herren i Joh. 10, 16 nævner de Faar, der af Hedningerne skulde forsamles til hans Kirke, og som han har, saa nævner Evangelisten Johannes i Kap. 11, 52 dem, der siden Taarnbygningen i Babel er adspredte i alle Lande, og som ved Evangeliet om den korsfæstede Kristus skulde føres sammen til en Menighed, Guds Børn. Fordi Guds Lam, som bærer Verdens Synd, skulde dø til Forsoning for den ganste Verdens Synder, ser Johannes alle de gjenløstes Barnetaar hos Gud, hvilket skulde skæntes dem formedelt deres endnu fremtidige Tro som noget allerede nærværende. Han er vis paa, at Kristi Blod ikke er bleven udgydt forgæves, og ligesom allerede en stor Skare adspredte paa den Tid, han skrev, være forsamlede til Guds Børns Samfund, saa læser han i Guds Hjerte allerede mange adspredtes Navne opskrevne som hans Børns Navne og ser med opladte Mine ind i den



hellige Missionsbevægelse i hele den forsonede Verden, hvilken ikke vil ophøre, før alle de, som Faderen har givet Sønnen, er blevne samlede til en Hob.

Gud er den samme paa vor Tid som han var paa Ezeiels Tid. Han bruger den samme Barmhertighed og Strengheid i den afslidne Kristenhed. Han er midt iblandt sine Faar, vil samle alle Guds Børn, alle, som vil lade sig frelse af alle Folk, Slægter og Aungetaal.

„Paa Skners og Muls Dag“. Disse Ord betegner en Hjemføgfestid, en Dommedag. (Sml. Kap. 30, 2, 3 og Joel 2, 2).

Denne Profetie blev ikke opfyldt paa den Tid, da Jøderne blev forløst fra det babyloniske Fangenskab, men fornemmelig paa Kristi og den nye Testaments Tid, da den jødiske Synagoge blev forkastet, Israelliterne befriet fra Lovbogen og Lovens Misbrug. (Se Joh. 8, 36 og Gal. 4, 1—7).

Bers 13: „Og jeg vil føre dem ud fra Folkene og samle dem fra Landene og føre dem til deres Land, og jeg vil røgte dem paa Israels Bjerger, i Dalene og paa alle de Steder i Landet, hvor de bo“.

Dette Bers beskriver de troendes Raldelse til Guds Kirke og Menighed fra alle Folk og Lande. Den gode Faarenes Hyrde vil føre dem til sin Menighed, som er den rette Faaresti (Joh. 10, 16).

Guds Menighed kaldes her Israels Bjerger for Zions Skjold, som var et Billede paa Kristi Kirke. (Se Sal. 2, 6 og Ef. 2, 3). Heri ligger de klareste Løfter om, at der fra Zions Bierg skal udgaa en Guds Aabenbaring for den hele Verden. I disse Ord er en Spire, som videre udvikles hos Profeten Mika Kap. 4: 1, 2 og Ef. 2: 2, 3, en Henvisning for den hele Verden til Kristus.

„I Dalene og paa alle de Steder i Landet, hvor de bo“ er herlige Betegnelser, der forsikrer os om at den kristne Kirke skal udbreides til alle Dele af Landene, hvor der bor Mennekser.

I dette Bers tales vistnok om Israels Tilbageførelse til sit Land, det lovede Land. Dette var en Begyndelse til Israels Gienop-

rettelse, men dog blot en billedlig Underpant paa, at engang i den kommende Tid skulde den adspredte Hjord virkelig samles.

De Løfter, som Ezeiel knytter til Tilbagekomsten til Landet, viser tydelig, at Herren i sit Ord mener noget ganske andet end blot at Folket skal bo paa Kanaans Bjerger og Egne, ja at dette er en Visag. Israel kunde atter bo i Kanaans Land uden virkelig at leve i det lovede Land, og Israel kan leve i det lovede Land uden at bo i Landet Kanaan mellem Jordan og Middelhavet.

I den sidste egentlige Opfyldelse forsvinder ganske det jordiske Kanaan og Skjærnen fremtræder af dets Betydning uden Etal og Bedækning, det ægte Israels Land, den nye Jord med den nye Himmel. „Salige er de sagnmodige, thi de skal arve Jorden“ (Matt. 5, 5).

Bers 14: „Paa en god Græsgang vil jeg lade dem græse, og paa Israels høie Bjerger skal deres Havnegang være, der skulde de hvile paa en god Havnegang, og paa en fed Græsgang skulde de græse paa Israels Bjerger“.

Hjorden fører sine Faar ud fra de øde Klippeegne for at lade den leire sig paa de friske grønne Eng, hvor de finder Hvile og Bedrøvelse (Sal. 23, 2). Der er fed Føde i Guds Menighed. Denne Fødes Hemmelighed er stor. Det er Guds Ord og Mand, Kristi Rød og Blod, som under de mangfoldige Skikkelser af himmelske Arter tjene til Hjordens Næring. Paa denne Maade overfører han sine Faar med megen Velsignelse. Na naar man bare tager dygtig til sig af disse Netter, bliver man ogsaa til Velsignelse for dem, som ligger trindt omkring Kristi Kirke. (Sml. Bers 26).

Bers 15: „Jeg vil selv føde min Hjord og selv lade dem hvile, siger den Herre“.

Under Herrens beskyttende Omfjorg bor den troende trugt i sit Land. Den siger til Herren: „Min Tilflugt og min Fæstning, min Gud, paa hvem jeg forlader mig“!

Bers 16: „Det fortabte vil jeg opsoge, og det fordrevne vil jeg føre tilbage, og det sønderbrudte vil jeg forbinde, og det sige vil jeg styrke. Men det fede og det stærke vil

jeg ødelægge; jeg vil røgte det efter hvad ret er".

Kristus vil i alt troligen forrette Gjordeembedet. Før udførte han det i egen Person, nu gjør han det ved sine Tjenere. (Eml. 2 Kor. 5—20).

Hjorden skal vogte sin Hjord, i sin Arm skal han samle Sammenene, og ved sin Barm skal han høre dem, de faar, som have Lam, skal han lede. (Se Ef. 40, 11).

"Det for abte" er saadanne som slet ikke hører til eller regnes med til Hjorden, disse skal opsiges. Den kongelige Befaling lyder til os: „Mig er givet al Magt i Himmel og paa Jord, gaa derfor ud og gjør alle Folkeslag til Disciple, idet I døber dem til Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn, og lærer dem at holde alt det jeg har befaleet eder. Og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende"! (Matt. 28, 18—20).

„Gaa ud i al Verden og forkynd Evangeliet for al Skabningen! Den som tror og bliver døbt, skal blive frelst, men den som ikke tror, skal blive fordømt". (Mark. 16: 15, 16).

„Saa staar skrevet, at Messias skal lide og opstaa fra de døde paa den tredie Dag, og at i hans Navn skal Omvendelse og Syndernes Forladelse forkyndes for alle Folkeslag, fra Jerusalem af. Og jeg sender over eder det som min Fader har lovet, men I skal blive i Byen indtil I bliver iflødte Kraft fra det høie". (Luk. 24, 46—49).

„Det fortabte vil jeg opsoge", siger Herren, saadanne som slet ikke hører til, eller regnes med til Hjorden. Hos Profeten Esaias læser vi at Guds Tjener skal bringe Herrens Ord ud til Hedningefolkene (Kap. 42, 1), i Vers fire, at Hedningerne venter paa Guds Ord, og i Vers ti opfordres de til at synge Herren en ny Sang. Af alle fortabte er der vist ingen som er i større Rød end Hedningerne.

„Det fordrevne" er de, som er uden Beskyttelse og som af Mangel paa sund Føde og Tugt ikke mere holde sig til Menigheden, om de end fremdeles regnes og selv regne sig til den, de vante omkring enkeltvis eller i større Skarer og finde ikke tilbage til Hjorden, fordi de hos den Hjord, som kalder sig

Guds Hjord, ikke kan blive var Kjendmærkerne paa Guds Hjord. Disse skal føres tilbage. Der skal „stødes i en stor Vasun, og de fordrevne skulle komme, og de skulle tilbede Herren". (Ef. 27, 13). Hermed forstaaes Evangelii Prediken, hvorigennem alle Mennesker kaldes fra den aandelige Trældom til Guds Børns Frihed. (Joh. 5, 24 og Ap. Gj. 26, 16—18).

„Det sønderbrudte" er de, som have taget Anstød eller Forargelse af et eller andet og er ligesom faar, der har brudt Benet eller er bleven bidt af en Hund og som ikke Hjorden antager sig. Disse skal forbindes.

„Det syge" er de, som ved slet Føde, ved falsk Lærdom og slet Eksempel, er blevne svage i Troen og i Viljen, disse skal styrkes.

„Men det fede og det stærke vil jeg ødelægge". Saadanne, som med Uret og Haardhed have møffet sig paa de svagere Faars Bekostning. „Da blev Jesurun fed og slog bag op" heder det i 5te Mosebog 32, 15. Jesurun betyder oprigtig. Israël var kaldt til at være Guds oprigtige og rettskafne Tjener og skulde efter sin Bestemmelse fremstille et Folk af bare rettskafne, men i hvilken skrigen de Modsigetning stod Israël hertil. En mæt Bug, siger Luther, frembringer ingen Fromhed; den tykkes sig fikker og agter Gud for intet. Saadanne fortræffelige Kirkemennesker efter Tidens Mode findes der ogsaa i den fordærvede Kristenhed, egenrettsfærdige, proppede med Bibelsprog, stærke i at dømme andre og som indvoortes intet due, men er fulde af Gjerrighed og Hoffærdighed, kaldede Grave. Over disse vil ogsaa Herren forbarme sig. De skal undervises, tuges og veiledes, men saaledes, at Guds Ord kommer til sin Ret.

Af den 22de Davids Salme forstaar vi at Forskjellen mellem Israël og Hedningerne er ophævet, og begge skal have Afgang til det hellige Maaltid, saaledes skal rige og fattige, fornemme og ringe uden Forskjel faa deltagelse i det. Maaltidet er et Fællesmaaltid, hvortil Agangen staar aaben for alle uden Forskjel, Israëlitter og Hedninger, rige og fattige. Frelsens Virkninger udstrække sig til alle Slægter, Folk og Tungemaal.

Men de, som ikke vil omvende sig skal faa efter sine Gjerninger, thi saa siger Herren: „Men det fede og det stærke vil jeg nderlægge, jeg vil røgte det efter, hvad ret er“.

En Røst fra vort Folk.

(Indsendt af A. D. Oppegaard.)

Hillsley, Sast., Sept. 20 1909.

Vi har levet her i Sast. nu over tre Aar. Vi er en liden Flok paa 10 Familier men det er en Ting som mangler os. Det er Sjelesørger; thi her er ingen, som kan forvalte Raademidlerne efter vor lutheriske Betjendelse. Vi kan have Predikener hver Søndag om vi vil, men det er Presbiterianere og Baptister som bruger det engelske Sprog. Nu vel, vi har to Børn som er i Konfirmationsalderen, og da er det Spørgsmaal om vi kan faa prestelig Betjening eller ei, hvis ikke, saa maa vi sende dem nogensteds her eller til Minnesota. Jeg tror for min Del, at derjom her kom en bra Mand, saa vilde her blive et noksaa bra Prestekald paa tre forskellige Steder. Vi har Opbyggelse anden hver Søndag idet vi samles om Guds Ord og har det noksaa bra, men det er noget som mangler alligevel. Vi har staaet i Bast. Oppegaards Menighed i Madison Er af Hauges Folk fra Norge. Min Fader reiste sammen med Elling Eriksen og holdt Opbyggelse. Jeg faar da slutte for denne Gang. Min Adresse er S. P. Nilssen, Hillsley P. D., Sast., Canada. Nærmeste By er Humboldt paa C. N. R. S. P. Nilsson.

Begier om Forbøn.

Guds Fred og Velsignelse med eder!

Da jeg læste i „Buddæren“ No. 40 „Søster hvorfor er du saa taus“, tænkte jeg: Hvem har givet dig i Sinde at skrive dette, som jeg saa ofte har tænkt. Jo det maa være den Helligaand, Vi som faar tro os frelst for Jesu Skyld har den samme Adgang til Faderhertet og Aandens Windelser kan ofte være meget lige for os. Men jeg for min Del synes jeg saa ofte staar Guds Aand imod. Kjære Søskende i Kristus Jesus, hør og mærk eder min Bøn og Begiering for Jesu Skyld.

Herren har sagt, at hvadsomhelst to af eder bliver enige at bede om i Jesu Navn skulle faa. Fader Søn og Helligaand giv os Naade til at tro denne Forjættelse. Jeg er en Enke med mange faderløse Børn. Nu er det mit Hjertes Begier til eder, at I vil oplende troende Forbønner for mig og mine Børn, at vi maa te blive frelst.

Saa vil jeg far hilse alle baade kjendt og ukjendt med Heb. 2, 10. 11 flg.

Eders til Forbøn trængende Søster

Mrs. A. Sund.

Blibon, N. D. 6te Okt. '09.

\*

\*

\*

Den Søster som har skrevet ovenstaaende sender med det samme nogle Dollars til Skolen i Red Wing, lidt til Professorenløn og en Del Bladpenge.

De troende Venner som læser hendes lille Brev vil vist ikke mere end komme til det sidste Ord i Brevet før de allerede har opsendt et Forbønnens Suk til Naadens Gud for hende og hendes Børn. Søsteren selv vil vi minde med Salmen 68, 6. 7. Her.

Smaanyheder fra Jewell Luth. College.

Der er nu fire og nitti Elever ved Skolen og flere ankommer til hver Tid.

De unge Mænds og Kvinders kristelige Foreninger er nu igjen organiseret og Møderne har været godt besøgt. Den tredie Oktober havde de ikke Møde, thi E. Løbeck holdt Afholdsforedrag i Kirken og det var isandhed baade interessant og indholdsrigt.

Professorerne Lohre, Hall, Wijs Peterson og nogle af Studenterne besøgte Kredsmødet i Randall

Mrs. Staordahl vor forrige Matron har antaget Kald som Diakonisse fra Diakonisehjemmet i Sioux City.

J. Pontius, Statssekretær for Studenternes unge Mænds kristelige Forening besøgte vor Skole den 8de Oktober.

Theolog Kasperion fra Red Wing besøgte Skolen i flere Dage den anden Uge i Oktober.

En norsk literær Forening ved Navn „Norrøerne“ er nu organiseret. Denne Forening skal møde en Gang om Maaneden. Dens Formaal er at udvikle Sands for norsk Literatur, Kunst og Kultur

Maatte Gud faa velsigne vor Skole i dette Aar saa at mange kunde vindes for vor kjære Frelser. H a n n a h J o r d e t .



## Red Wing Seminary.

Pastor A. J. Evenson fra Rio, Wis., saa indom Seminariet som snarest paa Lørdag. Han var paa Gjennemreise fra Iowa.

Hr. A. L. Nelson fra Jewell, Ia. standsede over Søndag i Besøg hos Student A. Lee. Under Opholdet besøgte han ogsaa Seminariet.

Pastor O. Andresen besøgte Skolen Lørdag. Han var just kommen hjem fra en Tur i Nordvesten, hvor han havde besøgt Pastorerne A. Meloms, E. Hovlands og J. Krogstads Kald. Det havde gaaet ham godt paa Turen; han var bleven mødt med Bælvilje og havde samlet mange Penge til Afbetaling af Samfundets Gjæld. Han var selv opmuntret og vi blev opmuntret med. Han er meget forfjælet og træt og medtaget af Rejserne, men agter dog med det allerførste atter at drage ud i samme Grinde.

Lørdags Aften holdt M. C. A. Missionismøde ved Skolen. Student Lundh aabnede med Skriftlæsning og Bøn.

En Kvartet bestaaende af Studenterne Olaf Hanson, E. O. Munkvold, A. S. Tunheim og L. G. Sandeno sang.

Prof. Edw. Schmidt holdt Missionssforedrag. Hans Tekst var Luk. 5, 1—11. I Tilføjelse hertil og med Mark. 1, 17 som Indledning, talte han over Themaet: *Menneskefiske og Menneskefiskere*. Indledningsvis blev gjort opmærksom paa, at vi i den oplæste Tekst har et Billede af den største og de største Missionærer.

Jesús, som den store Missionær, var altid paa Færd; han var altid opmærksom paa sine Omgivelse og benyttet enhver Anledning til at fremme den Gjerning, hans Fader havde givet ham og som han var kommen til Verden for at udføre. Paa sine Rejser kom han til den galilæiske Sø, hvor han traf disse Mænd, hvorom Teksten beretter: han begjærer Simons Baad eller Skib og fra dette prædiker til de store Menneskefiskere, som trængte sig ind paa ham for at høre, som Lukas siger, Guds Ord. Derpaa befaler han Peter eller Simon, at han ska-

lægge ud paa Dybet og udkaste Garnet til en Dræt. Peder gjør Herren opmærksom paa, at han og hans Medarbejdere havde arbejdet hele Natten forud og intet faaet, men siger han: „Paa dit Ord vil vi udkaste Garnet“. De gjorde saa og fangede en uhyre Mængde Fisk.

Til disse er det Jesús siger i vore Indgangssord: „Følger efter mig, saa vil jeg gjøre eder til Menneskefiskere“.—

Kristus vil have Mennesker. Han var kommen for at vinde, forat frelse Mennesker. Og hans Vilje var at fange Mennesker. Til denne Gjerning i dette Diemed vilde han benytte disse Mænd.

Ved første Blik kan det se underligt ud, at han vilde vælge disse Mænd; men Jesús, som kjendte alle Ting, saa, at de var fiskefolk for Gjerningen. De havde Udholdenhedens store Egenkab; de fik intet, men arbejdede dog den hele Nat; de holdt ud! Dette har saa overmaade meget at sige i enhver og al Gjerning.

Forudsætning og Betingelse for en god Fisker er ikke blot at han er kjendt med Vand og Sted,—men tillige har Fiskekjendskab, at han kjender de forskjellige Fiskestæder og hvorledes de bedst kan fanges. Saaledes ogsaa paa Menneskefiskets Omraade. Menneskefiskerne maa have Menneskekundskab og forstaa, hvorledes de forskjellige Slags Mennesker bedst kan vindes. Jesús er her Eksempel. Han omgikkes Kvinden i Samaria anderledes end den rige Ungling eller Nikodemus osv.

Det er godt at studere Mesteren, hans Metoder ligesoverfor de forskjellige Mennesker.

Vi skulde alle, som Guds Børn være Menneskefiskere. Mennesket har et uendeligt Værd. Vi skulde være Sjælevindere. Det er ikke nok, at vi selv er bundne; vi skal ogsaa vinde andre. Vi burde da ogsaa være villige til at blive Menneskefiskere. Hertil trænger vi Begavelse; den vil Jesús give. „Følger efter mig“, siger han, „saa vil jeg gjøre eder til Menneskefiskere“. Slik er det: Først følge Jesús, dernæst af ham gøres til Menneskefiskere. Peters Ord: „Vi have

arbeidet den hele Nat, men intet faaet", kan saa ofte sættes som Overskrift over vort kirkelige Arbejde. Men, som Peder ikke standjede der, saa heller ikke vi. Jesus har lovet: „Se jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende". Deite bør de kristne altid erindre. Arbeidet i og for Guds Rige synes ofte tungt og forgjæves; men vi skulde dog aldrig opgive—kun holde ud, holde ud den hele Nat. Efter Natten kommer den lyse Dag med Jesus og hans rige Velsignelse.

Den, som skal fiske Mennesker ifølge Jesu Raad maa være ærlig og sand baade i sit Forhold til Gud, sine Medmennesker og sit Raad.

Særligt Henvendelse blev her gjort til de unge Mænd ved Skolen. Mange af eder, sagde Taleren, forbereder eder for denne Gjerning. Her i disse Klasseværelser og under denne Ledelse, I her har, kan I blot faa Anvisninger, Raad og Bink; kun Jesus kan gøre eder til Menneskefiskere. Maa det ske, det er vort Ønske og Bøn!

Blandt de mange gode Bink, Taleren her gav de unge Mænd vil vi nævne særlig et: Mogle Slags Fisk, sagde han, er saa fke, at Fiskeren maa holde sig ude af Synet. Dette gjælder ogsaa for et heldigt Menneskefiske. Det var dette Johannes den Døber gjorde; han var intet, pegte blot paa Jesus, han var alt. Dette gjorde ogsaa Apostlene, de sagde: „Kom og se"! Kunsten, den hellige af Gud lærte Kunst, at vinde Sjæle, er for en stor Del gaaet tabt i Kirken i vor Tid. Dette er sørgeligt.

Vil vi vinde Sjæle for Gud og Saligheden, maa vi pege paa Jesus; indbyde Menneskene at komme og se ham, vidne om hvad Jesus er for os og hvad han har gjort med os. Dette er ikke at vidne om sig selv. Ogsaa her vil det komme an paa hvad du ved, ved af personlig og salig Erfaring.

Kristi Evangelium indeholder alt, som baade kan tiltale og overtale, ja, vinde Menneskene for Gud.

Flere træffende Eksempler blev her fremholdt for at vise, hvorledes dette Vidnesbyrd har bragt herlige Resultater for Guds Rige.

Blandt disse Eksempler blev den store Apostel Paulus særlig fremholdt.

Tilslut opmuntredes de unge Mænd indtrængende at optage denne Gjerning. Taleren syntes det var underligt at ikke flere unge Mænd optog det theologiske Studium. Som Regel, sagde han, er det blot de, som agter at optage Prestegjerningen, som studerer Theologi. Han mente, at man burde optage dette Studium, selv om man ikke specielt tænkte at blive Prest. Kirken trænger flere Mænd paa alle Omraader, og mange Kræfter gaar tabt for det af Gud villede Menneskefiskeri, fordi saa faa optager dette Studium. Mange og stærke Grunde nævntes hvorfor unge troende Mænd burde indbefatte det theologiske Studium i sin Uddannelse. I alle Livsstillinger og Raldsgjærninger bør de kristne have som sin største Opgave og Maal at vinde Sjæle for Guds Rige, Træffende afsluttede Foredraget med disse Ord: „Den, som vinder Sjæle, er vis."

Torsdagsaften forleden Aft holdt Seminariets Prohibition League Møde. Dr. Ishkarian og Prof. Stageberg talte. Mrs. Prof. Wee sang et par Soløer afkompanieret af Mrs. Prof. Schmidt.

Prof. M. Wee var Søndag i St. Paul, hvor han predikede i begge vore Menigheder dersteds.

Studentantallet er til Dato 142.

Student Lundh var Søndag i Etter, Minn., hvor han predikede og ledede Søndagsskolen.

Opbyggelsesmødet i Skolens Kapel Søndags Eftermiddag ledes af Student A. Lee. Mødet var godt besøgt baade af Studenter og Folk fra Byen.

Mandags Morgen talte Prof. M. D. Wee i Kapellet. Hans Tekst var Matt. 11, 28. Følgende er kort Uddrag af Taleren:

Hvor ofte dette „Kom" lyder og gjentaiges i vor Bibel,—i det gamle og i det nye Testamente! Det er fra Gud det lyder.

Kaar han siger „Kom", saa maa det være fordi han ser og ved, at vi trænger det. Men har ogsaa vi lært at forstaa vor Trang?

Vær stille for Herrens naadige „Kom", „Læg Dret til dit eget Bryst!" Er det ikke

sandt, at da mærker du noget der ligesom giver Etkø tilbage og siger: Ja jeg trænger at saa komme til Gud; det er stort at jeg faar Lov?

De som arbejder og er besværede skal komme siger Jesus. Hvem er det? Ja, er det ikke alle? Eller er der noget Menneskebarn, der ikke har haft sit af Livets mange Byrder og meget Besvær?

Dog, det skal medgives: Barnet kjender vistnok mindst dertil, og Ungdommen er oftest altfor adspredt til at sandse ret alt det alvorlige, Livet lærer i sit Skjød.

Men trænger derfor Barnet og Ungdommen ikke at komme til den Herre Jesus? Jo, visse! Intet Barn er lykkelig som det Barn, der hviler i Jesu Arme, og ingen Ungdom er glad som den Ungdom, der glæder sig i Gud. Det er en Glæde, som ikke søder Anger af sig, og det er en Lykke som aldrig brister.

Men hvad er det, som især har ligget som tunge Byrder paa Slægten og voldt den Besvær?

Det er ikke Spørgsmaal af timelig Art først og fremst. Ikke det der bedrører Legemet eller dets Behov. Alt dette har haft og har vistnok sin store Betydning.

Nei, det er paa Mandens Felt, at det stakkels Menneskebarn har strævet mest. Det har famlet og spurgt, svaret og feilet, og under Strævet har man sukket og stønnet. Bedt og grædt. Jo mere man sandsed sig ret, jo større blev Trangen og Strævet. Med Hensyn til denne Sag er al Historie baade et interessant og alvorligt Bidne.

Jeg tror vi kan sige: Menneskeaanden har fremfor alt arbeidet og strævet med tre Ting: 1. Visdom, 2. Kraft, 3. Fred. Eller med andre Ord: Hvorledes kan jeg lære at kjende det sande og rette, derpaa saa Kraft til at indrette mig derefter og saaledes naa frem til Maalet: Lykkelighed!

Der er neppe et Ord i det menneskelige Sprog, der er saa ofte brugt som Ordet: Visdom. Og hvor man har famlet efter Visdommen og taget Feil i de fleste Tilfælde. Der har været Bismænd paa Jorden,

hvis Bærk lever og hvis Minde hædres idag af Millioner. Og dog, disse Bismænd har ofte modsiget hverandre, absolut. Deres Raad blev fulgt under Livets skjære Alvor, og de som fulgte dem blev skuffet—saa saart! Saa er der blevet spurg: Hvad er Sandhed?

Hvorledes skal vi bli sterke, —sterke baade til Legem og Siel? Og Svarene,—mange og forskjellige, har fulgt. Sterk er den, som er god, lyder det. Nei svares der, god er den som er sterk. Og saa eksperimenterede man. Resultatet blev: skuffede Forhaabninger og Gæmmelse. I Stedet for Fred fandt man Ufred; istedetfor Harmoni et sønderrevet Hjerter. Det var ikke bare sli i gamle Dage, det er sli idag.

Og over den arbejdende Slægt, der stræver og har det ondt, over den unge ved Livets Tærskel, saavel som den gamle, der luder mod Grav, staar Jesus, Frelseren og indbyder saa venlig: Kom hid til mig alle!

Hvorledes Jesus netop giver Svar paa de Svørgsmaal vi har nævnt, og saaledes passer til vort Behov med Hensyn til dette, det vil et Guds Ord give os Bæstet om: „Han (Jesus) er bleven os Visdom fra Gud og Retfærdighed og Bølgiggjørelse og Forløsning.“ 1 Kor. 1: 30.

Derom nærmere næste Gang om Gud vil.

Men kjære Brødre, kom til ham I som ikke endnu maatte være komne. Og I som er blevne hans, kom ogsaa I nærmere ind til ham og kjend hans Opstandelses Kraft og hans Lidelsers Samfund, og lærer af ham, der er sagtmodig og ydmyg af Hjertet; thi det bringer Hvile for Sjelen.

Maa det ske, Amen.

En kristen Hindu blev spottende spurgt af en Retsskriver, hvorefter han vidste, at den kristelige Religion var bedre end Hedenstabet? „Naar jeg sætter for eder to Slags Grønsager, hvorledes kan I da saa vide, hvilken af dem er den bedste?“ „Naturligvis ved at smage paa dem.“ „Rigtigt, og netop ved at smage ved jeg, det jeg ved; thi jeg var en Hedning og er nu en kristen: Smag I ogsaa og se, hvad som er bedst.“



# Historisk Overblik i Anledning den lutherske Reformation.

Af M. G. Hanson.

Middelalderen byder os et mørkt Kapitel i Kirkens Historie. Denne Periodes Begyndelse kan vi gjerne sætte lige tilbage til det 6te Aarhundrede og dens Slutning til Aar 1517, der betegner Reformationens egentlige Begyndelse.

I Middelalderen foregik den kirkehistoriske Udvikling, hvis Høidepunkt og Resultat er den katolske Kirke med Pave og Prestevælde. Den oprindelig apostoliske Kirke var under denne Udvikling blevet saa forvansket, at der ikke længere var Spor tilbage af dens sande Væsen og Karakter. Den hellige Skrift var blevet underordnet Traditionen eller den mundtlige Overlevering, sliq som den af Kirken havde faaet Indhold. Denne var i saa mangt og meget uegte og utilforladelig og kom i mange, og det de væsentligste Punkter, i ligesrem Strid med Bibelen. Hovedlærdommen i Middelalderens Tradition var den, at Biskopen i Rom, som Apostelen Petri Efterfølger, skulde være den usynlige Kristi synlige Statholder. Han var ophøiet overalt paa Jorden. Han var Solen, medens Keiser, Konger og Fyrster kun var Maanen og Stjernerne, som havde sit Lys, sin Magt og Herlighed fra ham. Fremfor alt var han Kirkens uindskrænkede Overhoved; hvad han lærte, det maatte gjælde, hvad han bød, det maatte ske, som om det var Kristus selv, der talede. Han var den himmelske Herres fuldkomne Stedfortræder og som saadan formedelst den Helligaands særegne Oplysning, var han useilbar. Han var Traditionens Arvtager, Indehaver af den mundtlig overleverede Apostellære, ved hvilken man først ret kunde forstaa Skriften. Saaledes var han da ogsaa den eneste, som rigtig kunde forklare denne. I Virkeligheden var nu denne Biskop, som antog Navnet „Pave“, det vil sige „Kristenhedens Fader“, Veilederen, som efter eget For godt befindende opstillede Læresætninger og Bud, om de end nok saa meget stred imod den hellige Skrift. Bibelen var bleven en ukjendt Bog. Selv

blandt Presterne var der hundreder, som neppe havde seet eller læst Bibelen, og Folket var saa godt som ganske berøvet Brugen af den. Fra Rom kom der saaledes en Mængde Mennefsbud og Misbrug, hvorved Kirken blev besnæret og Kristennavnet skjændet.

Blandt disse kan nævnes Maria- og Helgendyrkelsen. Istedenfor i Sjæls- og Legemsnød at tage sin Tilflugt til Gud gennem Kristus, anraabte man Maria og andre afdøde Mennefsker om deres Forbøn, Beskyttelse og Hjælp. Dette udartede endog i den Grad, at man istedenfor at henvende sig til de virkelige Helgener, holdt sig til de Billeder af disse, som de havde staaende for sig.

Saaledes gif man Gud og hans Søn forbi og ringeagtede den guddommelige aabenbarede Sandhed. En anden Bidsfarelse var Egelibetet, eller den Lære om den ugiftede Stand, at denne er den ene rigtig hellige, medens Egtstanden derimod er en mindre hellig, ja, sammenlignelsesvis, uren Stand, hvorfor da Presterne Bærdighed heller ikke tillader dem at gifte sig. En Lære direkte i Strid med Skriften. Paulus siger 1 Tim. 4, 3, at de, „som byde ikke at gifte sig“, fører Djævelens Lærdomme.

En ikke mindre Bidsfarelse er Lemlæstelsen af Herrens Nadvere, idet den forvaltedes under blot en Stikkelse. Kun det indviede Brød ræktes Vægsfolket, medens Ralken blev det undraget, direkte stridende mod Herrens Indstiftelsesord, som siger: „Drikker alle heraf“.

I denne Forbindelse kan vi ogsaa nævne den stille Messe (den Nadvere, som Presten holdt alene, uden at Menigheden deltog deri); denne skal da være et vedværende Offer, som Presten bringer for Mennekens Synder. En direkte Underburden af Kristi Forsoningsoffer paa Korset, en Benægtelse af dette Offers fuldgjældige Fuldgjørelse for alle Synder; en Forkastelse af den hellige Skrifts Bidnesbyrd, som siger: „Han er en Gang aabenbaret for at afstaffe Synden ved sit Offer“ og „Med et Offer har han for stedse fuldkommet den, som helliggjøres“. Hebr. 9, 26 og 10, 14.

Skriftemaal og Absolutionen blev ogsaa

et Menneſkebud, der i ſæregen Grad blev en Byrde for Samvittigheden. I den mundtlige Betjendelse af Synder ſkulde man for Skriftefaderen opregne hver enkelt Synd ved Navn, da man ikke kunde erholde Tilgivelse for de Synder, ſom man ikke opgav ved Navn. Altsaa et Krav, ſom det ikke er muligt at efterkomme; et Krav, ſom heller ikke er hjemlet i Guds Ord.

Læren om Skjærſilden er en ikke mindre Wildfarelſe, der ved en nærmere Underſøgelse viſer ſig ikke at have nogen i den hel lige Skrift hjemlet Grund at hvile paa.

Læren om Skjærſilden var den, at de almindelig fromme kristne ved Døden ikke ſtraks kom lige ind i Himmelen, men først i en ſmertelig Tid maatte afbøde de Synder, for hvilke de i levende Live ikke havde gjort Bod. En Benægtelſe af den Sandhed, at Gud for Kristi Skyld ſkjænker os ved Troen fuld Tilgivelse for alle vore Synder. Som Ekſempel til Beviſ herfor kan Røveren paa Korſet tjene, ſom Jeſus ſtraks tog med sig i Paradis, fordi han i Troen annammede og faſtholdt Kristus ſom ſin Frelſer. „Kristi, Guds Søns Blod renſer af al Synd“.

Wildfarelſen om Skjærſilden har ſin Rod deri, at man var kommen bort fra den evangeliske Hovedlærdom, at vi ſyndige Menneſker uden nogen vor Fortjenefte blive retfærdiggjorte og ſalige alene ved Troen paa Kristus Jeſus, hvorom Skriftens Vidnesbyrd er ſaa klare og tydelige. Rom. 3, 23—28; Joh. 3, 16; 6, 40; Ap. Gj. 15, 11; 16, 31; Gal. 2, 16; 3, 36 og fl. Et. Tværtimod denne Skriftens Lære lærte man, at Menneſket ſelv ved ſine gode Gjerninger kan og maa udføje ſine Synder og fortjene Saligheden. Denne Lære blev da en Trøſt for de letſindige, ſom med nogle hvide, efter deres Mening, gode Gjerninger, beroligede deres Samvittighed og mente, at de dermed vare forſigtede med Gud uden nogen indvortes Omvendelſe og vandrede ſaa videre frem paa den brede Wei.

De alvorligſindede beredte den derimod en haard Samvittighedsnød; thi diſſe plagede ſig med gode Gjerningers Forsøg og kunde dog ikke finde Ro, fordi en Stemme i de-

res indre ſtedſe ſagde dem, at alle deres Gjerninger var utilſtrækkelige til at gjøre Fyldſt for deres Synder. „Der var ingen Fred at finde, ingen Fred for Synderens arme Hjerte“!

Det forbedret heller ikke Sagen, at man i denne Lære ikke engang lagde Hovedvægten paa de af Gud i hans Ord paabudte Gjerninger, men paa ſaadanne, der var opfundne og paabudte af Menneſker. Man lagde Hovedvægten paa Menneſkebud iſtedetfor Guds Bud. At gaa i Kloſter, gjøre Balfarter, øve Faſte og lignende var anſeet for ſærdeles gode Gjerninger. Særſkilt fortjenſtligt var det, og man mente, ſyndejonnen, at betale Preſterne for at læſe Meſſer eller ſaa Penſe at kjøbe ſig pavelig Afſlad. I Anledning det ſidſte kan vi blot nævne Apſtolen Peters Ord til Simon: „Dine Penſe være forbandede tilligemed dig, fordi du mener at kunne erhverve den Guds Gave ſer Penſe? Ap. Gj. 8, 20.

Afſlads-handelen ſtaaer blandt alle de nævnte Wildfarelſer og Misbrug ſom den ſtyggeſte og mest afſkyelige. Sendebud fra Baven drog ud i al Verden, foreviſte i Kirkerne ſtore med Bavons Segl fornyede Pergamentsbreve og predikede: „Her er Syndernes Forladelſe! Her er det ſande Himmerige! Kjøber! Kjøber!“ Diſſe Afſladsbreve fritjendte da for alt, fra alle Slags Synder, for den ſtrætkeligſte Blodſkam, for Fader- og Moderdord, for de Synder, ſom allerede var begaaede, ſaavelſom for dem, man agtede at begaa. For Penſe kunde man blive fritjendt for alt. Prisen paa diſſe Afſladsbreve var imidlertid indrettet efter Folks Stand og Cone. De rige og fornemme Folk maatte betale mere end de fattige og ſimple.

Landene og Folket blev paa denne Maade uſugede og Pengene, under Paaskud af at ſørge for Sjelenes Frelſe, bragte til Rom, for der at bortdølſes.

Det var for at ſaa Penſe til den nye Peters Kirke. Pave Leo X ſatte denne Handel igang. I Spidsen for denne Handel ſatte han Arkebiskov Albert af Mainz, ſom ſelv trængte Penſe og ſom ſkulde dele Fortjene-

sten. Arkebiskopen udnævnte Distrikts Agenter, der under hans Overopsyn forestod Hansdelen. Den ivrigste og frækkeste af disse var Dominikaner Munkens John Tetzel, en Mand med en meget tvivlsom Karakter, men en Mester i sit Fag.

Tetzel optraadte ogsaa i Wittenberg og dens Nærhed og salbød den pavelige Afslap paa en saadan Maade, at den vakte alle alvorlige Mænds Forargelse.

Hvorlibet Paven og Gienliaheden i Rom selv troede paa den Afslap, de salbød Folket, viser den Fornøielse de havde i Anledning det stakkels Folks Dumhed. Naar Bønfæstelserne kom til Rom, sagde de leende: „Der kommer Høfernes Synder“.

I Sandhed, det saa jammerligt og sorgeligt ud i den kristne Kirke paa denne Tid.

De, som skulde være Mønstre for andre førte selv et ugudeligt Liv. Presteskabet med Paven i Spidsen laa under for Hovmod, Pragtsyge, Gjerrighed, Havesyge, Yppighed, Alugt og andre Synder. Bistnoks hævet der sig Røster inden den katolske Kirke mod denne Tilstand, men de var forholdsvis faa og Fordærvelsen udviklede sig stedse videre. Verdslighed, Menneskebud og Afguder i den Kirken naaede tilslut en saadan Grad, at man ikke længere fandt Spor af den oprindelige apostoliske kristelige Kirke. Hvad den katolske Kirke havde havt heraf var nu indhyllet i Mørke og laa begravet under Overtro, Hykler og et aabenbart ugudeligt Væsen.

Men som Mattens Mørke ruget tykkest lod Gud sit Naades Lys oprinde for sin Kirke, først forbudsvækkende ved Reformationens Forløbere og den Gjæringens Tid, der danner Forberedelsen for det store Gjenrejsningsbrud, som vi kalder Reformationen, og særlig tænker vi paa den lutherske Reformation.

Det store Redskab, som Gud benyttede til atter at sætte Lyset paa Lysfæstagen og atter bringe Evangeliet frem fra de menneskelige Paafund og Læresætningers Grusdyng var Martin Luther. Luther blev født den 10de Nov. 1483 i Eisleben, en By i det daværende Grevskab Mansfeld, i den

nuværende preussiske Provinds Sachsen. Hans Forældre Hans og Magrethe Luther var redelige og gudfrygtige Folk, men af ringe Stand, kun jævne Bondesfolk. De gav Sønnen en streng katolsk Opdragelse. Fra Barndommen indtil han i 1501 kom til Erfurts Universitet for at studere Jus, kjendte han blot det, han under denne Opdragelse havde tilegnet sig.

Vi nødes her for Tidens Skyld at forbigaa en Del af hans Barndoms og Ungdoms Historie.

Som Student lærte han først Humanismen at kjende.

Vi skulder maaske være Læsere her at gjøre lidt nærmere Rede for det Ord „Humanismen“. Tidligere i Middelalderen havde Kirken siddet inde med al Dannelse. Videnskab og Kunst var blevet dyrket næsten bare af Prester og Munk og havde Kirkens Forherligelse til Maal. Men i Slutningen af Middelalderen blev det anderledes. Lægeskolen begyndte nu at tænke mer selvstændigt over baade verdslige og religiøse Ting; en ny Dannelse holdt paa at danne sig frem og den var ikke længer behersket af Kirken. Denne aandelige Omvæltning kaldes Renæssancen eller Humanismen. Luther kom altsaa under sine Studier i Kontakt med denne Retning og Bevægelse. Men de religiøse Barndomsindtryk, han havde, seirede over Interessen for de nye Studier.

Den første Begyndelse til et Vendepunkt i hans aandelige Tilstand synes næsten tilfældig, som en Hændelse; og dog ved vi, at alle saakaldte Hændelser er blot saa mange Aabenbarelses af Guds Førelser med den enkelte eller de mange.

E: stærkt Tordenveir, som overcastede ham paa en Rejse, vakte pludselig det Spørgsmaal hos ham: „Hvorledes skal jeg faa en naadig Gud?“

Den sikreste Vej, han havde lært var at blive Munk. Kort efter 1505 befandt han sig i et af Erfurts strengeste Munkeløstre. Her kastede han sig med Alvor over Studierne, særligt Studiet af den skolastiske Theologi. Men fremfor alt søgte han at vinde Sjælefred ved alle de Midler Kirken anviste,



ved Bønner til Helgenerne og strenge Selvpinser. Men aldrig syntes han, at han fik gjort nok, og han var Fortvivlelsen nær.

Men under Samtaler med fromme Klosterbrødre og ved et flittigt Studium af den hellige Skrift begyndte Evangeliets Lys efterhaanden at trænge ind til hans Sjæl. Under mange indre Kampe lærte han lidt efter lidt at forstaa, at det Gud krævede af ham ikke var Selvpinser og „alltens gode Gjerninger, som Kirken foreskrev, men en barnlig Tillid til Guds Godhed og Kjærlighed; thi uden et saadant Sindelag var selv de bedste Gjerninger uden Værd for Gud“. Det var dette Luther mente med Retfærdiggjørelse af Tro. Men han mente ogsaa at et slikt troende Sindelag af sig selv vilde ytre sig i gode Gjerninger; dog bestod disse ikke i Afkæse og Flugt fra Verden, som Munkene mente, men i Kjærlighed til Næsten og trofast Opfyldelse af de jordiske Pligter. Det var især ved Studium af Skriften Luther naaede frem til denne evangeliske Erkjendelse. Derfor blev ogsaa Bibelen hans kjæreste Bog; i den alene fandt han sikker Veiledning og Bistand om hvad der er sand Kristendom. Derimod fik han mere og mere Affmag for den skolefæstiske Kirkelære; i den var Evangeliet blevet overgroet af Mennekelærdomme.

Trods alt dette var dog Luther Kirken og Paven oprigtig hengiven. Han troede, at Paven nok, naar han kom til Kundskab om den virkelige Tilstand, vilde gjøre alt, hvad han kunde for at rette paa den. Først ved ydre Oplevelser skulde han komme til Bevidsthed om sin Feiltagelse heri, saavel som om den Modfætning hvori han var kommen til Middelalderens Kristendom.

Hans Brud med Kirken tog sin Begyndelse med hans Optreden mod den allerede nævnte Afsladshandel, trods det fra Luthers Side oprindelig ikke var Hensigten.

Først protesterede han mod Afsladshandelens Bederstygghed ved som Skriftestader at nægte dem Absolution, som havde kjøbt Afsladsbreve. Han skrev ogsaa til Erkebiskop Albrecht af Mainz og flere Biskopper, at de dog maatte se til, at Guds Ravn

ikke blev saaledes misbrugt og bespottet, og det arme Folk ikke saa skammelig forført. Han lod det ikke være hermed, men den 31te Oktober 1517 op slog han paa Kirkeporten, paa Slotskirken i Wittenberg 95 Theses imod Afsladen. Efter hvad der var Skik og Brug ved Universiteterne opfordrede han derved enhver til at disputere med ham om disse, eller med andre Ord, til mundtlig eller skriftlig at fremsætte sine Indvendinger derimod, som da Luther igjen vilde imødegaa. Disse Sætninger løb inden 14 Dage gennem Tyssland og inden 4 Uger gennem næsten hele Kristenheden, „som om Englens selv havde været Budbærere og baaret dem frem for alle Mennekers Øine“. Overordentlig hurtig blev de udbredte i en Mængde Eksemplarer saavel paa tysk som overiattede paa andre Sprog.

Disse Sætninger frembragte overalt en uhyre Bevægelse. Mange, der var kjede af det romerske Nag, glædede sig og beundrede den frække Mand. Andre forstræffedes og blev bange for ham. De paveligsinde raabte i Forbitrelse sit Be over den ryggesløse Kjætter. Overalt stred man for og imod, og Rygtet naaede snart til Rom.

Luther var rolig. „Er Gjerningen“, sagde han til sine bekymrede Venner, „ikke begyndt i Guds Ravn, saa vil den snart falde sammen. Er den derimod gjort i hans Ravn, saa lad ham raade“. Smidertid tænkte han dog endnu ikke paa en omfattende Reformation af Kirken. Han vilde bortrydde enkelte i den indkomne Misbrug, og mente dermed at hde den saavel som dens Overhoved en nyttig Tjeneste. Dette fremgaar tydeligt af en af hans Theses, hvor han siger: „Den frætte og usorlammede Prediken om og Berømmelse over Afsladen gjør, at det ogsaa falder de lærde vaniskeli t at forsvare Pavens Vre og Værdighed“. Han sendte selv Paven de 95 Theses, samt et Brev, hvori han taler vemodigt om den store Forargelse, som Afsladsvæsenet gav, og om hvorledes dette vistnok gif saaledes for sig ikke med den hellige Faders Vilje. Han udtaler sig paa den ærbødigte Maade ligeoverfor Paven, og han tænkte endnu langt fra paa

at angribe Pavens Højhed og Magt, eller bryde med Kirken. Men Skridt for Skridt blev han fra nu af ført videre i sit Angreb paa Kirken. Han blev ført videre, uden at vide, hvorledes. Han blev trængt frem af Forholdene, ja af selve sine Modstandere, for at det klart maatte vise sig, at R e f o r m a t i o n e n var et G u d s V æ r k .

Luthers beskædne og ydmyge Brev fandt en slet Modtagelse. Han blev indstævnet for den hellige Stol. Paven forlangte ogsaa af Luthers Landsherre, Kurfyrsten, at han skulde lade ham, som Paven kaldte ham: „dette Ondskabens Barn“, fængsle og føre til Rom. Universitetet satte sig dog imod dette; og Kurfyrsten, Fredrick den vise, der, om han end ikke var nogen bestemt Tilhænger af Luther, dog erkjendte hans Sag for retfærdig, gik ikke ind paa Pavens Begjæring, men forlangte Sagens Afgjørelse i Tyskland. Paven gav nu Cardinal Cajetan i Augsburg Befaling til, at han skulde underhandle med Luther og forsøge at tale ham tilrette; kunde han ikke dette, skulde han sætte ham fast og gjøre ham uskadelig, samt erklære alle dem, som holdt med ham, for fordømte.

Luther modtog Stevningen til Augsburg, og besluttede sig at gaa derhen, hvor meget man end raadede ham derfra. Man foreholdt ham de mulige Farer for Frihed og Liv. Han svarede: „Hvad kan jeg tabe? Mit Hus er besiddet. Der er kun dette svage og skrøbelige Legeme tilbage. Tage de det, saa gjøre de mig maaske en eller to Livstimer fatigere; men min Sjæl skulde de ikke fragage mig“.

Tilfods vandrede han den lange Vej til Augsburg paa de tre sidste Mil nær, da han paa Grund af Svaghed maatte tage sig en Vogn. Den 7de Okt. 1518 kom han til Augsburg, hvor han mødte den pavelige Gesant.

Kardinalen forlangte udenvidere af ham, at han skulde tilbagekalde sine fjætterske Sætninger. Luther svarede, at han hverken kunde eller vilde tilbagekalde dem, med mindre han af den hellige Skrift blev belært om noget bedre. Cajetan havde ingen Belærelse at give ham, men sagde, at Kirken s

Herre, Paven, vilde have det, derfor maatte han gjøre det, og hvis han ikke gjorde det godvilligt, saa skulde man tvinge ham dertil. Luther mente, at Paven var slet underrettet og, at Paven intet saadant vilde fordre, naar han blev bedre underrettet.

Kardinal Cajetan kunde trods alle Anstrengelser intet udrette med ham.

Paven forsøgte atter, ved Karl Bon Miltiz, en født Sachser og en listig Mand, at overtale Luther til at holde Fred. Det lykkedes ogsaa denne at faa ham til at love, at han skulde holde Fred, hvis hans Modstandere gjorde det samme.

Snidlertid udfordrede Dr. Eck, Professor ved Universitet ved Ingelstad, haade Dr. Karlstad og Luther til en offentlig Disputation i Leipzig, for at diskutere Pavens Rettigheder. Luther havde ikke synderlig Lyst paa en ny Kamp, især om den hellige Faders Person; dog en saadan Udfordring kunde han af Hensyn til Universitetets Ære ikke afslaa. I Leipzig disputerede man i hele fjorten Dage for en Mængde Tilhørere, blandt hvilke der befandt sig mange lærde og nogle Fyrster.

Eck paastod Pavens Herlighed, Hellighed og Ufeilbarhed; thi han var Kristi Statholder paa Jorden og af ham beklædt med hans fulde Magt.

Luther indvendte herimod, at Paven ikke havde sin Magt af Gud, men kun af Mennesker, og at denne Magt maatte indskrænkes efter Guds Ords Anvisning, ligesom Kristus alene maatte anses for Kirkens Hoved. Dette beviste han klart og tydeligt af den hellige Skrift, og bekræftet det tillige fra Kirkefædrenes Skrifter og med Kirkehistorien.

Begge Parter tillagde sig Seiren i denne Disput. I Hovedsagen havde dog Luthers Overmagt aabenbart sig tydeligt nok. Disputationen havde derfor stor Betydning for det kommende Reformationsværk. Mange ubestemte blev vundne for Luther, og selv flere af hans Fiender maatte sælde en mildere Tom over ham. Men den største Betsjælnelse for Reformationen, som denne Disputation medførte, var den Virkning, den havde

paa Luther selv. Han blev saa meget mere sikker og fast i sin Mening om Paven, at han fra den Tid af ganske frit og uden al Skaan- sel angreb dennes tilvrædede Magt og Højhed og dermed da ogsaa den romerske Kirkes Herte.

Grum i Du reiste Gæt til Rom, hvor han iværteede Luther alt han formaaede. Det følgende Aar, 1520, bragte han hjem med sig en Banbulle imod Luther, hvilken han med stor Flid udbødte i Tyskland.

I Banbullen her det, at Luther, hvis han ikke inden 60 Dage tilbagekaldte sine Theser, skulde i alle Kirker—under Klotter- nes Ringen—og med tændte Kjerter, hvilke derpaa straks skulde slukkes, kastes til Jor- den og trædes under Fødder—erklæres for en forbandet Rjætter, der var udstødt af Kir- kens Samfund og have forbrudt Embede- Gods, Vre og Liv.

Mærkelig nok, Bullen udrettede intet. Luther havde nemlig ved nogle Smaaskrifter allerede tilstrækkelig belært Folket. Paa et Sted blev Bullen ikke modtaget, paa et an- det forhaanet af Folket og paa et tredje alde- les ikke taget Hensyn til.

Paa Grund heraf forblev derfor ogsaa Luther ved godt Mod, og appellerede til et frit kristeligt Concilium, det vil sige til en Kirkeforsamling, som, uden at vildledes af Paven eller nogen anden Magthaver, efter Kristi Ord skulde dømme i denne Sag. Der- paa lod han ogsaa to Smaaskrifter mod Banbullen udgaa, hvori han paaviste det ukristelige i dens Indhold.

I det samme Aar 1520 udgav han tre andre Skrifter, som gierne kan kaldes Ho- vedskrifter, nemlig: „Til den tyske Nations Adel om den geistlige Stands Forbedring“, „Om Kirkens babyloniske Fængenskab“, „Om et kristent Mennekses Frihed“.

Saaledes optraadte Luther stedse friere og mere bestemt og kom frem kraftigere efter- hørt. (Fortsættes.)

En Hylker er bestandig indvortes en Synder mod Loven og udvortes en hellig ef- ter Loven.

## Kinamissionen.

Billeder fra Kinas Folkeliv.

(Af Missionær Sandahl.)

III

Wang blir Kristen.

Saa kom Tiden da Ordet blev levende i Wangs Hjerter. Det fordrev Mørket og han fik se sig selv i Lyset. Da blev han Synder og Synden kom i et nyt Lys. Den blev levende! I længere Tid havde han gaat urolig og trøstesløs. Det var intet som var, hvad det skulde være.

Gud som havde begyndt den gode Gjer- ning i Wangs Hjerter, fortsatte til Frigjøre- lens Lys trængte gennem med „Gfata“ fra Himmelen. Det var en ægte, gammeldags Ombendelse. Det var kostbart for os som fik være med og dele Glæden—at en Synder blir født paany.

Naar Wang fik tro Syndernes Forla- delse i Jesu Blod og kunde sige: „Kjære Fader i Himmelen“, med et renset Hjerter og løsladt Tunge, var han i den Grad salig og lykkelig, at han maatte ud og vidne for andre. Men da han ikke havde nogen Skolegang var Maaden og Formen helst tarvelig, men Indholdet godt—fuldt af Kjer- lighed, en frisk Dufning af Frelsens Naade og Omhu for Medmennekers aandelige Vel. Han gik op og ned Gaden og frembød det kostbareste i Verden. Han raabte: Kom og kjøb for det blir forsent! Jesus kan frelse os syndige Menneker og mange lytted til hans Vidnesbyrd.

Men denne Tid varede ikke længe. De onde Magter forsøgte allerede straks at for- styrke hans Lykke. Og den hedeste Kamp fik han fra sin Hustru og sine tre Sønner og de- res Hustruer.

Wangs Hustru er en ualmindelig stærk Kvinde og derul begavet. Hun satte sig imod. Hun vilde til evige Tider ikke æde udenlandsk Lære og bli et Alfum blandt Slægt og Venner. Aldrig skulde hun kom- me indom Udlændingens Døre eller uden- landsk Djevel indom hendes Døre, og han



som havde ædet sig galen af deres Lære fit ta Følgen alene. Det var mange som holdt sammen mod en. Dog stod aldrig Wang rigtig alene; thi Gud var med ham, eller reitere er at sige, Wang var paa Guds Side. Derfor fik han Kraft til at taale Modsigelser og bære taalmodig Forsølgelsen.

Et lidet Bagtstjul ude paa Marken valgte han til Bønnekammer. Der fik han Kraft til at bære alle Byrder. Og der havde han de saligste Etunder med Gud. I det lille Hus, seks Fod langt, noget over fire bredt og høit nok for en Mand paa Knæ, stod mangen alvorlig Kamp som endte med Seier, der alene Gud kan gi sine Børn, og deril ubeskrivelig Glæde. Det var bedre at være der end at bo ihus med en fint og trættefjer Hustru.

Nogen saa Salmeverb havde han lært. De sang han uden nogen Melodi paa egen Vis. Og det han kunde be, især Fadervor, bad han ofte. Og han havde ikke saa overhændig af Kristendomsfundskab, ingen Erfaring mer end det, at han var blind men nu var seende og derfor en ubeskrivelig Glæde.

Ved Morgengry kunde Naboerne høre ham synge fra det bitte lille Hus ud paa Marken. Han sølte noget af samme Glæde, omendstjont han var forfulgt, som Paulus og Silas i Fængslet, og han havde Tillid til sin Gud, og han fik det paa Følelsen, at den almægtige snart vilde sprænge Dørene aabne. Omkring to Aar tiæmped Wang i Bøn med Herren om sit Folks Frelse. I denne lange Tid var Gud hans trofaste Ven. Hos ham fik han Hjælp og Trøst, men fra sit Folk fik han Modstand og Sorg.

Wang søgte altid flittigt til Guds Børns Forsamling. Og det er ikke mindst nødvendigt for dem som selv ikke kan læse, og vi søgte at gi ham Raad og Trøst efter som en fik Raade af Gud.

Da han blev kristen opgav han sin Stilting som Skatindkræver. Han kunde ikke tjene i to Regjeringer. Ikke havde han Lyft til det heller og ingen Tid til saadant Arbejde mere. For sin egen Del havde han lagt fra sig alle Betymminger for dette Liv.

Men han betymred sig desmere for hvorendes hans Folk kunde komme paa Sandheds Bei. At de var uden sand Gud og Lykke, var hans store Sorg. Det tog paa Wang. Men han sa ikke meget om det til andre, og mindre om sine egne Trængsler.

Som Fader var hans Sønner ualminnelig gla i ham, men de vilde ikke vide af Far som kristen, og dette var det smerteligste for Wang, thi med ny Kjærlighed elskede han sin Hustru og Sønner. Men de betalte hans gode Hensigt med Vranghed og Ukjærlighed.

Som god Hedning kunde han blaabante sin Hustru og sine Sønner for deres Uhygighed. Men som kristen kunde han ikke, thi han havde faat et nyt Hjerte med ny Kjærlighed, og han vilde seire ad en anden Bei, og saa havde han en fast Tro paa Gud, at han vilde hjælpe ham at overvinde.

I Kina har Husfaderen absolut Myndighed over alle i Hjemmet, og ingen iig vove at sætte sig op imod ham, selv om han stundom er vrang og endog noget uretfærdig. Sønner i Kina maa adlyde Far og Mor, og det gjør de ogsaa i Almindelighed. Men den onde gir en god Dag for Høflighed, Lydighed og Opdragelse, naar han bare kan saa føre sin Sag til Seier. Derselen er ond! Men den gamle Hustruen til Wang var den onde behjælpelig i dette Spil.

Omkring to Aar vared denne Kamp. I den Tid voksede Wang meget i Tro og Guds Naade. Han lærte Taalmodighed. Men det tog haardt paa ham. Han blev syg!

Veien til Kirken var lang og Wang var gammel, derfor kom han indtil Byen paa Lørdag for at være itide til Søndagsformiddagsgudstjenesten. Om Ratten blev han alvorlig syg. Da jeg spurgte ham hvad som manglede, svared han: Min Hustru er uomvendt, hun hader Kristendommen, hun bander Udlændingen. I som er saa gode, eder forbander hun. Mine tre Sønner er Hedninger, og de forfølger mig og de staar Gud imod. Min Hustru og Børn gaar til Helvede! Saa brast han i hvi Graad og vendte Ansigtet mod Ræggen.

Paa Søndag blev han værre. Overken

Guds eller Mennekers Ord kunde trøste ham, og han raabte i Fortvivelse: Himmels Port er stængt for dem! I to Aar har jeg bedt Gud frelse dem, men de vil ikke. Jeg har søgt at leve til Eksempel for dem, og vandret paa Lysets store Vej for dem, men det har ikke gavnet dem noget. Jeg er bange at de er udvalgt til Fortabelsen! Det er ikke mere Haab for dem, min gode Voger, Tiden deres er kommen. Jesus kommer for at holde Dom, men de vil fordømmes. Da graat han store Taarer som et Menneske der er i dyb Sorg.

Vi bad med ham og han bad, men der var ikke et Lysglimt som kunde trænge ind i hans Hjerte, thi det var overfyldt med Sorg, blandet med Skuffelse.

Paa Mandag var han haardt medtaget. Kræfterne begyndte at gi efter, og den aandelige Kamp var heller større. Sverken aad eller drak han. Da maatte vi vaage over ham. Det saa mørkt ud! Hedningerne lo og spottede. De sa Manden var galen. Men vi som kjendte Gud og hans Løfter haabede at Wang skulde seire og Gud seire i ham, at han vilde bli lutret som Guldet i Ilden. At Gud i og ved ham vilde gjøre store Ting.

Den Gang var det saa heromkring som havde saadanne Erfaringer. Dette var det tredje Tilfælde her. Den første, som blev omvendt, døde kort efter. Han var en Kraft iblandt sit Folk. Det andet Tilfælde var en ung begavet Fyr, men han faldt i Synd igjen, tumlede en Tid frem og tilbage, voldsomme mange smertende Saar. Om en Tid blev han opreist igjen. Nu er han en gjild kristen.

Skulde nu Wang bli en Raring, saa vilde det stræmme Hedningerne fra os. Men vi ventede paa Guds Time, da han vilde ta den trætte Sjæl med Jesus op paa Labor.

Den tredje Dag spurgte jeg Wang: skal jeg kalde dine Sønner? Hvorfor vil du kalde dem? spurgte han. Jeg har talt tilende alt som er at tale. De staar Gud imod. De synde mod Gud. Men svarede jeg, nu er gamle Wang syg, jeg kalder dem ind, saa de kan for deres Ansigt, Ansigt mod Ansigt bli-

ve irettesat for sine Synder. De har været ulydige, idet de har voldet gamle Fader Sorg og stridt Gud imod. Det er endnu Naade for dem, den samme gode Gud som forlod dig dine gamle store Synder vil forlade dem deres. Det tog i Wang; thi det var greit at hans Synder var store nok og mange flere. Ja flere end alle tre Sønner lagt til sammen.

Saa sendte vi efter Sønnen. Den ældste Søn, en ung Mand paa nogen og tyve kom ind ad Døren medens jeg sad og trøstede Wang. Na, raabte Faderen, I som ikke vil høre god Formaning! Jeg har forsøgt at lede eder til Gud, men I vilde ikke. Og nu er jeg bange at Himmeldøren tilstænges. Mine Børn, mine Børn, hvorfor vilde I ikke. Saa vendte han Ansigtet bort fra os og græd. Da kom det Alvor over Sønnens Ansigt. Da lovede han den knuste Fader at ogsaa han vilde bli en kristen, og at ingen mere skulde staa gamle Far imod. Da var det at Sorgen og Sygdommen var som afstrøget med en Gang, og det blev en ny Lov i hans Mund, og vi som havde vaaget over ham blev ogsaa inderlig glade. Det blev den saligste Stilhed efter den alvorlige Storm. Gud seirede og Wang i ham, og vi havde faaet Erfaringer, som da og siden har været os til stor Hjælp.

Det er kostbart for en Missionær at faa være Vidne til saadant. Det er troessstyrkende!

Wang og den ældste Søn drog saa sammen til sin Landsby. Nu forstod de hinanden. De skulde paavirke dem med den frelsende Sandhed som stod nær dem i Livet. Gamle Wang gif i Guds Kraft.

Man siger: „Naar en Bekymringer forbi, der kommer ti“. Men det Guds Barn som overvinder en Gang, vil lettere overvinde næste Gang. Den Kunst at overvinde alle Vanskeligheder, fra de smaa Ræve til den brølende Løve, det saar vi lære hos Jesus. Stundom med Smil og stundom med Taarer. Som han seirede, saa skal vi seire.



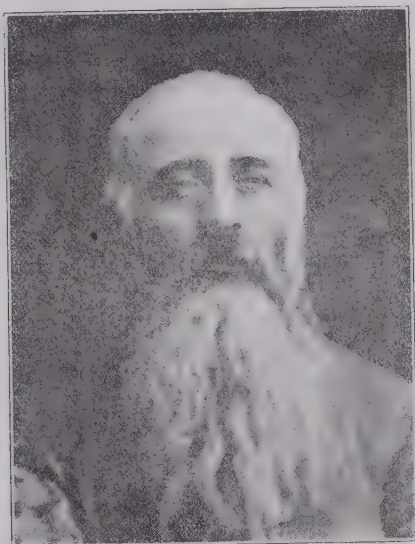
## Christian Hanson holder.

Atter har en af Herrens trætte Pilgrime faaet Lov at nedlægge sin Vandringstav. Denne Gang var det en af dem, som Herren i særegen Grad havde benyttet til sin Frelses og sine Dyders Forkyndelse. Christian Hanson er et velkendt Naon i nordre Red River Dalen, og maaske over hele Nordvesten mere eller mindre. Redskriveren af disse Linjer traf sammen med ham for første Gang paa et Bønnemøde i Beth. Menighed ved Berley, Minn., for snart 17 Aar siden; men det Indtryk og Tanker hans Ord valte er endnu levende i Erindringen.

I Aand, Udsende og Fremfærd var der Harmoni. Hele hans Væsen, saalangt som vi kjendte ham, var som en kristens bør være. I Bættelsesdagene i Norman Co. Minn., var han en af de gamle trofaste, som ikke skræmte den sunde Sjæl. Han talte venligt til Jerusalem. Ikke saa, at han med sin Venlighed slog af paa Guds Krav. Nei, han dypede Sandhedens Pil i Forsoningens Blod og tog Eigte paa Hjertet og traf. Som Lægmand var han den mest indflydelsesrige i hine Aar i den Bevægelse paa de Tragter, Redskriveren har Hentydning til. Endskjønt han var adskilligt tilaars, saa der over hans hele Væsen et ungdommeligt Træk. Han drog de unge til sig, lig en Magnet. Vi mindes endnu de lysglade Barneansigter, naar den gamle Mand begyndte at more sig med de smaa i Husene hvor han kom ind. Uden Ceremoni var han husvarm med engang. Der var Træk i hans Væsen og Vej, som tjener til Efterfølgelse. I sin offentlige Forkyndelse var han evangelist. Og skulde man nævne hans Særkjende i Sjælelivets Rørelser, da var det maaske de Brydninger, Sjælen gienneengaaer idet den ved Anden søres til Gud. Derfor stod han ogsaa støt paa Ordet som Klippen og Grundvolden. Selv skjalt og bævede han ofte, men Grundvolden hvorpaa han stod var urokkelig; selv i Døden.

Chr. Hanson var født den 3de Oktober 1844. Døde Sept. 29, '09 og blev altsaa 64 Aar, 11 Maanedes og 26 Dage gammel. Han var født i indre Telemarken nær Skien i Solums Prestegjæld.

Senere paa fremmede Havne i 7 Aar. og han har af og til i sine Predikener givet os lidt af de Erfaringer han da gjorde. Udvandrede til Amerika i 1867 og kom da til Bonnet Prairie, Wis. Her var det at Herren fik Magt over hans Hjerte. Flyttede til Waseca County Minnesota og boede der omtrent 13 Aar. Under denne Tid begyndte han at aflægge Vidnesbyrd om sin Tro.— Den egentlige Sjælesørger som hjalp ham i hans aandelige Nød til Fred og senere var en Støtte og Veilejning for ham var hans



Christian Hanson.

ældre Broder, Hans Siverin Hanson, som nu bor i Mc Intosh, Minn.—En Gjerning der har Frugt.—I 1882 flyttede han til Marshall Co. Minn., og bosatte sig i, hvad senere blev af ham kaldet Town of New Solum. Han var den ledende i at organisere Beth. Menighed dersteds.

I de sidste 18 Aar har han været udelukkende i Gerningsvirksomhed. Arbejdede i Forbindelse med Red River Dalens Forening i ca. 14 Aar, og var en af dens oprindelige Støtter. De senere Aar har han været M. D. Kreds faste Gerningsmand. Boede i Ada, Minn. et par Aar og 6 Aar i Grand Forks, N. D. I Forstningen af forrige Maaned flyttede han tilbage til Viking i Nær-



heden af sit fordums Hjem i Minn. Her hos sin Søn Hans døde hast den nævnte Dato, omringet af Hustru og Børn og mange Venner. Under store Videlser udaandede han efter at have afslagt den gode Beksjendelse om Guds faste Grundvold. Hans sidste Ord var: „Guds Ords faste Grundvold staar, naar Himmel og Jord forgaar og har dette Indsegl: Herren kjender sine“.

Kjender du mig, Jesus? Er jeg dit Barn? Ja, Gud ske Lov.

Begravelsen holdtes fra Pions Kirke, Biking, Minn., Fredag den 1ste Okt. under stor Deltagelse. Undertegnede talte over Ef. 57: 1—2: „Giv Agt paa den fromme i Liv og i Død“. Han stedtes til Hvile paa Beth. Kirkegaard, den Plads han selv havde valgt for sig. Her mindedes om at vor Ven kun sover. Hans Broder Hans afslagde et Vidnesbyrd om, hvad de havde nydt som Guds Børn sammen. Om vor hedengangne Ven kan det siges: „Han taler endstjont han er død“.

Ederes ringe Tjener

M. L. D a h l e.

\*

\*

\*

#### Til Christian Hansons Minde.

„Det er kosteligt i Herrens Vine, naar hans troende dør“.

„Han er ikke død, men han sover“,  
Saa løb det fra trøstende Læber engang  
Medens Sorgens grusulde Bover  
Sin Tone blanded med sørgendes Sang.  
O! du Maria som hin Gang sad,  
Saa overladt til din Herre.  
Ved Jesu Fødder saa fro og glad  
Og modtog den himmelske Lære.  
Har du da glemt de Ord med saa sød en Klang  
Som hingang fyldte dit Hjerte?  
Vad Sindet stemmes til Frydesang,  
Han stiller den bitreste Smerre.  
De samme Ord lyder her idag,  
„Han er ikke død, men sover“.  
Det er nu skeet til Guds Behag  
Og lykkelig den, som er over.  
Du kjere Søster, som staar igjen  
Paa denne Side og længter,  
En liden Tid og I sees igjen,  
Paa dig derhjemme han venter.

Du her saa trofast og kjerlig stod  
Med Raad og Daad ved hans Side,  
Sandhed var du en Medhjælp god  
Og hjalp ham Kampen at stride.  
Faat Mod og vent nu en liden Tid  
Og hist det blir ikke længe,  
Før Herren ogsaa dig did,  
Hvor ingen Sorger skal trænge  
Og Kjerlighedshaandet mer sprænge.  
Og I. hans Børn, som ved Baaren staar,  
I føler Smerter og græder,  
Kun Støvet hvile i Jorden saar,  
Mens Sjelen evigt sig glæder;  
Vad Mindet om eders kjere Far  
Staa altid for eders Dø;,  
For eder altid han Ansorg bar,  
Kjerlig og mild, som han altid var,  
O! mød ham hist i det høie.  
Farvel, da Broder, farvel igjen!  
Vi sees ei mer her i Tiden,  
Men mødes skal vi i Himmelen  
Og hvile ud efter Striden.  
Farvel, og tak da for hver en Gang  
Vi var tilfammen hernede  
Om Herrens Ord og til Bøn og Sang  
Og delte Sorgen og Glæden;  
Hav Tak for hver Gang du Livets Brød  
Fra Gud din Fader os bragte  
Og I veds Vand ifra Kilden sød,  
Som rinder roligt og sagte.  
Tak for hvert Smil og hvert venligt Ord,  
For hvert et broderligt Møde,  
For hvert et Haandtryk du gav din Bror,  
Som bragte Hjertet at gløde.  
Tak for Sandhedens Broderaand,  
Hvormed du altid var besjelet.  
Tak for Haabet ved den Helligaand  
Du altid trofast med os deled.  
Du savnes saart af saamange her,  
Som vandred med dig i Livet.  
Men vores Tab nu din Givinst er;  
En Krone skjon er dig givet.  
Du elsket var og du savnet er.  
Fred hvile over dit Minde,  
Der du med Fryd nu din Palme bar,  
Blandt frelstens Skare og Englehær,  
For Lammets Trone derinde  
Hvor Livsfloden sagtelig rinder.

T. J. H a g e n .

## Fra Arbeidsmarken.

Glædeligvis findes der nogen saa som allerede har indsendt sit Høsttakoffer i Form af Pengeunderstøttelse til Kinamissionen, Indremissionen, Redningsmissionen, Børnehjemmet osv., men det er neppe dem af hver ti som paa denne Maade har vendt tilbage for at give Gud Æren. „Men hvor er de ni?“

**• T i l l e s:** En Del nye Abonnenter paa „Buddæderen.“ Der er mange, at saa høre nogen tager sig til at spørge efter dem. Bladet koster knapt 2 Cents Ugen og bringer Subskribenten 24 store Sider med udvalgt god Læseing, Oplysninger og Nyheder hver Uge. Saa meget og saa godt faar man nok ikke altid for 2 Cents. Subskriber paa „Buddæderen.“

**K o n f i r m a t i o n** holdtes i Newark Md., Newark, Ill., 19de Søndag efter Tref Atten unge—ti Biger og otte Gutter—gjentog den Dag sit Daabsløfte. En Del havde været undervist paa engelsk og en Del paa norsk. Saaledes blev Overhøringen ført i begge Sprog. Et Offer paa omkring \$36.00 blev optaget. Halvdelen, altsaa \$18.00, af dette blev sendt til Synodsekassen.

En Missionsfest blev holdt i Blattoville Md., Blattoville, Ill., Tirsdag den 19de Okt. Pastor P. O. Wee fra Pontiac holdt Missionsprediken. Et Offer til Missionen optoges, der beløb sig til \$33.27. Bigestoreningen havde Salg efterpaa. Det gik udmerket godt. Der blev solgt for omkr. \$85.00. Det er ikke ret mange, som har arbejdet, men de, som har deltat, har brugt Flid. Og de, som saa livligt hød paa Værerne, viste derved, at de havde Tro for en god Sag. Saa skal det være. Den ene hjælper den anden til det, som er godt og gavnligt.

Past. D. S. Haugen har et par Gange i Høst besøgt Vennerne ved Staruck, Canada. Nu har han faaet Kald fra dem som deres Prest, men om han kommer til at antage det kommer for en Del an paa hvad

Indremissionsstyrelsen vil raade ham til. Haugen selv synes bra om Stedet og har vist ikke noget imod at optage Arbejdet der nord. Det er da ogsaa et Sted hvor flere af vort Samfunds Prester har gjort Besøg og er saaledes at betragte som en Del af vort Indremissionsfelt. Om det paa nogen Maade lod sig gjøre burde de saa Prest boende blandt sig snart.

**S ø n d a g** den 17de Okt. lagdes Grundstenen til det nye norsk luth. Børnehjem i Edison Park, Chicago ved Past. R. J. Ellestad med Bistand af Pastorerne C. R. Solberg, L. Harrisville m. f. Der var omkring 600 Mennesker tilstede ved Festen. Grundstenen til denne Institution giemmer følgende Sager: En Bibel, Luthers Katekismus, Konstitution for Børnehjemsforeningen, „Scandinaven“, „N. W. News“, „Daily News“, „Record Herald“, „Lutheraneren“, „Buddæderen“, „Evangeliist luth. Kirketidende“, „Chicago Lutheraneren“, „Illinois Posten“ samt den oplæste historiske Skildring.

**Fra K y l e n, A l b e r t a,** skrives: Den 10de Oktober var ikke Veiret netop saa behageligt, som man ønskede. Paa Morgen var det kjøligt, og den tykke Taage havde lagt sig som et Dække for Albertas skønne Solstraaler. Men om ikke Solen fik Skinne og med sine blide Straaler opmuntre Folk til at gaa til Gudstjenesten den Dag, saa var der alligevel nok saa mange samlet; thi der var Konfirmation og det for første Gang i Bethel Menighed, som nu har eksisteret et Aar. Af Mangel paa Kirke maatte vi lade os nøie med Skolehuset. Gudstjenesten begyndte med Sang hvorefter Mr. S. Eggen fra Bardo Menighed, som var med sin Familie paa Besøg i Kylene, begyndte med Bøn. Undertegnede talte en liden Stund over 1 Kor. 6: 20 Efter at de unge havde gjentaget sit Daabsløfte optoges et Offer til Indremissionen. Mødet sluttedes med at sunge: Jesus styr du mine Tanker. Der er intet større Ønske i mit Hjerte end at Jesus maatte saa store disse unge Sjæle forbi alle Farer og Fristelser ind til den evige Salbæteri. Herren være med de unge og os alle. Eders i Herren forbundne

A. H j o r t a a s.

## Bekjendtgjørelser.

Medlemmerne af Kirkeraadet indkaldes herved til Møde i vor Seminar Bygning, Ned Wing, Minn., den 17de Nov. 1909. Alle Medlemmer bedes indstændigt om at være tilstede. C. J. Castvold.

Madison Kreds af Hauges Synode afholder, om Gud vil, sit Aarsmøde i Lac-qui-parle Menighed, Lac-qui-parle County, Minnesota Nov. 3—5. Mødet begynder Onsdags Formiddag med Prediken. Samtaleemnet blir 2 Timoteus 2, 19. Alle Kredens Prester og mange besøgende fra de forskjellige Menigheder ventes til Mødet. Styds vil møde de tilreisende Dagen forud i Dawson, Minn.

B. R. Barstad, Form.  
A. Haugland, Sekr.

Madison Kreds afholder om Gud vil, et Samtalemøde i Sacred Heart, Minn., Pastor O. Riis Rald den 17—19 Nov. Samtaleemnet Heb. 4 Kap. Styds vil møde de tilreisende i Granite Falls Dagen forud.

B. R. Barstad,  
A. Haugland.

Israels Menighed af Pastor Oppebåls Rald indbyder Madison Kreds til at afholde Møde der den 23—25 Nov. Samtaleemnet Ef. 5, 6 og Jer. 8: 20. Styds vil møde de tilreisende i Clarkfield Dagen før Mødet.

B. R. Barstad,  
A. Haugland.

### Aarsmøde.

Trøndernes Menighed, Sharon, N. Dak., Past. Langehaugs Rald, indbyder herved Mayville Kreds af Hauges Synode til, om Gud vil, at afholde sit Aarsmøde i Sharon den 18—21 November førstkommende. Tekst for den kristelige Samtale: Joh. 16, 7—11. Indledes af Past. M. L. Resvig. I Henhold til en Beslutning fattet des angaaende, saa vil Spørgsmaalet om, hvorvidt Kredsen kan se sig istand til at gaa med paa at oprette den af Turtle Mountain Kreds i Skrivelse af 1ste Marts sidstleden omtalte Høiskole, blive optaget til Overvejelse ved dette Møde. Det er da baade ønskeligt og nødvendigt, at Kredens Menigheder og Prester er fuldtalligt repræsenteret under Behandlingen af de paa dette Møde foreliggende vigtige Sager. Gud give Kredsen og Menigheden et velsignedt Aarsmøde!

L. Langehaug,  
O. J. Makkewick.

Størdal Menighed, ved Salsburg, N. Dak., Past. Makkewicks Rald, indbyder herved Mayville Kreds af Hauges Synode til, om Gud saa vil, at afholde et kristeligt Samtalemøde der den 23—26 November førstkommende. Samtaleemne: 1 Kor. 1, 17—25, indledes af Past. S. Moe. Herre, du ved, hvad vi trænger, kom med din Aand og besøg vor Menighed! L. Langehaug.

O. J. Makkewick.

Highlands og Salems Menigheder, Sherman, S. D., undertegnedes Rald, indbyder herved til et kristeligt Samtalemøde Nov. 30—Dec. 3. Mødet begynder i Highland Mgh. Formiddag den 30te Nov. og i Salems Mgh. den 2den Dec. saa der bliver to Dages Møde i hver Menighed. Samtaleemnet i Highland Mgh. er Ef. 5, 14 og Kol. 3, 1—4 og i Salems Mgh. Joh. 3, 1—21. Tilreisende vil blive mødt Dagen før Mødet i Dell Rapids og Sherman.

Paa Menighedernes Begne,  
Gustav M. Bruce.

Ox Creek Menighed, Past. Strands Rald indbyder Turtle Mountain Kreds til at afholde Kredens Aarsmøde fra 11—14 Nov. 1909. Samtaleemne Ab. 3, 7—13. Styds vil møde i Rolette Dagen før Mødet. Kom mange og kun i Herrens Navn.

J. Kroghstad, Form.  
A. A. Dahl, Sekr.

Nordre: Minnesota Kreds af Hauges Synode holder, om Gud vil, sit Aarsmøde i Fevnager Menighed. Past. Gjerfads Rald, den 11—14 Nov. 1909. Samtaleemne: Luk. 21, 28—32. Styds vil møde de besøgende i Men og Borup den 10de Nov. Gud velsigne Mødet!

S. C. Simonson,  
O. F. Johnson.

Nordre Minn. Kreds afholder Samtalemøder i Bethlehem og Zions Menigheder af Past. M. L. Dahles Rald den 18—21 Nov. førstkommende. Samtaleemner: Ab. 3, 14—22 og Matt. 22, 1—14. Styds vil møde de tilreisende i Sandridge om Aftenen den 17de og i Aftning den 18de Nov. Et velbesøgt Møde ønskes!

S. C. Simonson,  
O. F. Johnson.

Den sydvestlige Minnesota Indremissionsforening vil holde Møde i Luverne, Minn., Pastor Huatvedts Rald, fra 25de til 28de Nov. Samtaleemne Luk. 15, 11, 32.

A. Johnson, Form.  
J. A. Wit, Sekr.



Om Gud vil, holder Østre Minnesota Indremissionsforening Møde i Brodersamfundets Kirke ved Hader, Goodhue Co., Minn., fra 4—6 Nov. førstkommende. Samtaleemnet vil blive: Math. 5, 13—17. Tilreisende gaar med Chicago og Milwaukee R. R. til Wanamingo, hvor Skyds vil møde. Kom med Bøn om Herrens Velsignelse.

D. H. Dace.  
E. J. Paulson

Den Skandinaviske Lutheriske Menighed i Reester, Minn., Past. N. Oerlunds Kald, indbyder til et kristeligt Samtalemøde den 27—29 Oktober. Giv Gud os et velsignet Møde.  
N. Oerlund.  
Mils Toffte, Mgh. Form.

Ifølge Indbydelse afholder Red Riverdalens Indremissionsforening Samtalemøde i Lille Bethania Mgh., Past. U. D. Johnsens Kald, Lavondale, Minn., fra 3—5 Nov. Skyds vil møde i Lavondale Aften og Morgen før Mødet. De som kommer fra nord via Glyndon om Ratten maa stanse i Barnesville til om Morgen. Gud velsigne Mødet.  
J. J. Castvold.  
B. B. Hornes.

Ifølge Indbydelse afholder Red Riverdalens Indremissionsforening Samtalemøder i Augustana Mgh., Past. A. Hautans Kald, Haxstad, Minn., fra 18—21 Nov. Thema Joh. 1, 35—52 og i Østre Marth Riber Mgh., samme Kald, fra 25—28 Nov. Thema Mt. 21, 28—44.  
J. J. Castvold.  
B. B. Hornes.

Paa Indbydelse fra Sions Mgh., Pastor Nervigs Kald, Yankton Co., S. D., vil S. Dak. fælles Indremissionsforening afholde Møde 19de 20de og 21de Nov. 1909. Samtaleemnet 2 Kor. 5, 14—21. Pastor Quello har lovet at indlede. Skyds møder besøgende, som kommer med R. R. til Boline Dagen før. Menighed saa vel som Brest ønsker mange bedende. Deres paa Foreningens Begne  
J. J. Dakland.  
D. D. Berlo.

Ellsborough Menighed, Murray Co., Minn., indbyder herved til et kristeligt Samtalemøde Nov. 23—25. Skyds møder de besøgende Nov. 22de i Ruthon, Burhard, Balaton og Lake Wilton. Samtaleemne bliver: Kol. 3, 16—17. Kom mange med megen Bøn om stor Velsignelse. Paa Menighedens Begne  
D. D. Berg h.

Nordvestens ev. luth. Indremissionsforening har Indbydelse til Møde i Belva Menighed, Past. A. H. Meloms Kald, fra og med 2den til og med den 4de November. Samtaleemnet er: Joh. 15: 5—14. Paa Foreningens Begne

S. G. Haugen.  
B. D. Klattad.

Otter Tail Indremissionsforening holder Møde i Esata Mgh., Past. Gjestfeldts Kald fra 31te Okt. til 2den Nov. Samtaleemne: Luk. 13, 1—9. Skyds møder i Overdel den 30te Okt. Paa Foreningens Begne  
G. D. Nordmarken.  
D. G. Wolden.

Det aarlige Møde for fælles Indremissionsforeninger vil blive afholdt i Bethania Menighed, Past. G. C. Gjerstads Kald, Twin Valley, Minn. den 1ste til 3die December. Samtaleemnet bliver Joh. 1: 6, 13.  
S. A. Nummedal.  
G. D. Nordmarken.  
M. J. Storsten.  
J. J. Dakland.

Den nordlige Iowa Indremissionsforening vil holde Møder som følger: 3 St. Johannes Menighed, Pastor Wigdals Kald den 24de til 25de November. Tilreisende vil blive mødt i Cylander og Fenton Dagen før Mødet. 3 Bethania Menighed ved Frost, Minn. Past. Oerlunds Kald den 30te Nov. til 2den December. Samtaleemnet her vil blive Luk. 14, 16. 24. Tilreisende vil blive mødt med Skyds i Frost og Rake Dagen før Mødet. Paa Foreningens Begne  
B. B. Olson, Form.  
Anfin Shaw, Sek.

#### ENGLISH CONFERENCE.

The Trinity Lutheran Church of Yankton, S. D., Rev. A. M. Mannes's charge, has invited the Eng. Conf. to be held November 9—11 incl. We have not all speakers secured yet. but announce the list of subjects with names of those who have already promised.  
Monday evening: 8 P. M. Opening sermon: Subject, What must I do to be saved?—Rev. J. M. Wick, Toronto, S. D.  
Tuesday: Practical church work—Rev. J. A. Quello, Beresford, S. D.  
Afternoon: General discussion of sermon theme.  
Evening: Growth in Grace—Rev. K. O. Eitrem.  
Wednesday: Morning: Pastoral Evangelism. Afternoon: The Lord's Supper—Rev. G. M. Bruce.  
Evening: The place of prayer in the christian life—Rev. Gaard.  
Thursday: Morning: Book and Periodical review—Prof. N. J. Lohre, Rev. A. M. Mannes and others.

Afternoon: The Deaconess work—Rev. E. Johnson.

Evening: Fvangelistic meeting.

E. Johnson, Pres.

J. A. Quello, Sec.

## Kvitteringer

	Notes	Cash
Til Synodetaksen: For kvitteret for	1135.00	2527.21
Bed Pastor D Andresen fra Pastor A I Strands Kald, Koflette, N. Dak., Dr Greer Mgd: Mrs. John Selvig 15, Mrs. Malene Jørgensen 4, Eberhart Brakke 30, John Skjold 30, A A Petrus 5, Lars Hanson 10, M I Haugland 15, A J Oetland 50.....		159.00
Pastor A I Strand 100, Mrs. John Selvig 35, Jørgen J Olson 50, Aslak A Crow 50, M I Haugland 10, O Svenson 10, John S Moslin 10, J M Jørgensen 100, A J Oetland 25, Otto Peterfon 50, A A Petrus 10, S Pettersen 10, S R Bratland 15.....	475.00	
Koflette: A B Gumpfen 3, John Westreng 5, Martin Stageberg 15, Hauglands Pros. 8.....		31.00
Martin Stageberg.....	10.00	
Westland Mgd.: L S Sebold 22.50, B M Jacobson 10, Knut Moen 2, Thorvald Gilje 10, Thore Gilje 10, Grot Gilje 50, B Gilje 25, T A Vatten 10, Geo. Jensen 10, S Johnson 5, Hans Friis 5, Jens Jensen 5, A Tashad 25, Paul Tashad 25.....		194.50
Lars E Gilje 50, Thorvald Gilje 10, Andrew Anderson 5, Paul Tashad 25.....	90.00	
Pastor A S Meloms Kald, Vesla, N. Dak., North Prairie Mgd.: S M Hjertaa 40, Ole Ringsaker 20, S D Bretke 2, G Grindberg 5, Paul Dørvold 10, Ole Sether 10, Ole Norberg 10, Andrew Thraa 25, S A Hammer 5, A Jørgensen 5, M B Krikslof 10, Thom Hylstad 20, Jens Watne 20, Olaf Aulstad 5, Olin Severfon 50, Mons Hylstad 15, Pete Krikslof 10, Chr. Omland 5, Sam Sanderson 25.....	315.00	
Vesla Mgd.: T Welo 10, Nels Eisholm 5, Pastor Melom 10.....	25.00	
A E Johnson 10, A J Erickson 25, Paft. Melom 20.....	55.00	
Eud Prairie Mgd.: John Dahl 2.75, O J Norvig 2, M Heggere 2, M D Smeblad 3, Chr. Frantion 1.50, Nels Thsleland 1, E Monson 5, A A Solberg 5.....	22.75	
Knut Quammen 5, John Dahl 5.....	10.00	
Pastor E S Hovlands Kald, Maddock, N. D., Bethel Mgd.: L Ratland 5, A Røgenes 10, A Torgerfon 5, John Gunderfon 5, T Hauge 5, Ole Berve 5, John Røgelstad 5, A B Solberg 25, S Solheim 5, S Rødne 10, Ole J Rødne 25, T R Oberland 25, A J Røgenes 10, Ole J Rødne 10.....	150.00	
S E Grifjord 50, E H Olson 25, S E Broe 15, Mrs. Sophie Kortvedt 100, Ole J Rødne 10, Ole J Kortvedt 100.....	300.00	
Bion Mgd.: Mrs Inga Berg 5, A E Foss 5, A J Ellingson 5, M A Norheim 5, Jørgen Waagen 10.....	30.00	
M A Norheim 5, Mrs. E J Dyrud 10, S E Foss 5, Pastor E S Hovland 25.....	45.00	
Betania Mgd.: A J Erickson 10, Geo. Kallat 5, Jørgen Batterud 5, E Rorsgaard 2, O Evingen 1, S J Hillestad 1, E B Heltne 5, A		

Lybeck 10, Peder Stadium 5, A O Bonde 5, Thore Botten 1 Thes. Batterud 5, Arnt Tollefson 5.....	61.00	
A Stadium 5, Eber Evingen 5, S Lybeck 15, Peter Stadium 10, T Botten 4, Nels Bertha Tollefson 5.....	44.00	
Pastor J T Kroghs Kald, Minnewanton, N. D., Zmannes Mgd.: Sever Karberg 50, E Sebe 10, Ole Norheim 10, A Norheim 5, Mrs. A Norheim 5, Mrs. Bertha Hjelmo 1, E Britchard 1, Peter Anderson 10, M O Moen 25, Hans Rangen 20, Anton Beck 10, Martin Nels (Børnebj. Gield) 10, Fredrik Ellingson 5, Mrs. A Bekke 3, B O Salum 5, A Rindlie 5, A J Torgstad 10, Fred Davidson 25, Edw. Torgstad 20, B Olson 5, Thos. Jacobson 20, A B Salum (Børnebj. Gield) 10, Mrs. Lina Anderson 12, Olaus Kirkeby 10, M J Nels 10, Anton Ellingson 20, Anton Kirkeby 5, O E Dillerud 20, Nels Matton 1, E H Fosium 5, Andrew J Torgstad 10, Martin A Høiden 25, A Engen 1, Mrs. A Rindlie 1.....	430.00	
Peter Anderson 10, Martin A Høiden 25, Fredrik Ellingson 5, D O Dunham 20, Hans H Verhagen 10, S J Torgstad 10.....	80.00	
St. Petri Mgd.: Ruf. Pettersen 5, Jens S Pederson 10, Edw Tollefson 5, Ole Sigmundstad 5, Mrs. E D Sigmundstad 5 (beage til Børnebj. Gield) J B Olson 10, Ole Aker 25, A T Teigen 10, O J Hegge 5, Lina Hanson 50c, A Fosium 1.....	81.50	
Nels Sofie Torgstad 50, S Solheim 25, Louis Rennes 10.....	85.00	
Salens Mgd., Leeds, N. D., Pastor A A Dahls Kald, A J Berg 10, A A Thren 10, O Norstad 10.....	30.00	
A J Welo, Petican Davids, Minn. (Børnebj. Gield).....	5.00	
Andrew Olson, Maple Hill, Minn.....	1.00	
Bed Rev. A O Mortvedt Konj. offer, Newarf Mgd., Ill.....	18.00	
	2329.00	4079.46

Til Synodetaksen: Betalte Notes: For kvitteret for.....	1779.00
M O Ruskab, Norway Kate, Minn.....	10.00
Peder Hjelmskald, Lavton, N. D.....	20.00
Otto Erickson, Galesburg, N. I.....	25.00
S M Thompson, Taylor, Wis.....	10.00
Lewis Carlson, Milwaukee, Mich.....	5.00
Mrs. J E Anderson, Grantsburg, Wis.....	2.00
Ole Paulson, do.....	5.00
S Solheim, Manfred, N. D.....	10.00
A Undahl, Maddock, N. D.....	10.00
A J Berg, Leeds, N. D.....	20.00
O Norstad, do.....	25.00

1921.00

D. A. Ulvin, Kasserer.

Følgende Beløb til Indtjagt af en „Sterezytican Lantern“ ved Red Wing Seminary er modtaget og hvorefter herved kvitteres med Tak:

Ved Student S H Vælle.....	5.50
Ved Student Arimion.....	5.40
Ved M O Bee fra Norwich Mgd., Pastor Meloms Kald (Kollekt).....	8.05
North Prairie Mgd., samme Kald (Kollekt).....	4.25
Besja Mgd., Pastor D E Meloms Kald (af den f. Kirke).....	8.50

Vi trænger ca. 150 Dollars.

Baa Fakultetets Begne

M. D. B e e.

Kinamissionen: Ved Past. J. C. Hjelmervil fra Des- seo Mgd., Desseo, Wis. Offer 20.46, J. J. Naagaard, Des- seo, Wis. 5.....	25.46
Ved Missionær C. D. Boen Kollekt efter et Møde i et Sko- lehus Syd for La Moure, N. D.....	21.80
Ved Pastor J. A. Johnson fra Berry Mgd., Mount Foreb. Wis. halvt Missionsoffer 19, afbøde Mrs. Engebø D Somme af Berry Mgd. 25.....	44.00
Ved Pastor S. Haugehaug fra Carl D. Hillesland, Aneta, N. D., Udbyttet af en Missionskald, der ved Salget var blevet til en Missionskald.....	22.00
Ved H. B. Hanson fra Elms Mgd., Randall, Ia., Pastor Baulstruds Kald, Offer.....	46.55
Ved Pastor A. J. Eversen fra Hanges Mgd., ved Rio, Wis. Offer ved en Missionsfest.....	35.00
Ved Pastor M. J. Beldahl fra Arendahl Mgd.s Biegef., Peterfon, Minn.....	30.00
Ved Pastor S. C. Westby fra „Dorcas“ Syf., Shell Creek Mgd., Newman Grove, Neb.....	10.00
Ved Pastor T. K. Jacobs fra Kv. ved Strand, Ia.....	22.50
Ved J. J. Underdahl fra Bethania Mgd., Frost, Minn., Offer ved en Missionsbrevdiken af Pastor Oerlund.....	57.77
Ved Pastor Ebu. Duea fra Lions Mgd., Ahlen, Minn., halvt Missionsoffer.....	11.75
Ved Pastor A. R. Stogorboe fra Midland Mgd.s Kv., Greenbush, Minn.....	6.00
Ved Pastor A. D. Mortvedt fra Hauge Mgd.s Kv., Nor- way, Ill.....	25.00
Ved Mrs. K. Lewis fra Lake Preston Kv., Lake Preston, S. Dak.....	10.00
Fra Olaf Rasmussen, Grafton, N. D.....	5.00
Fra Ole Wat. Frenc, S. Dak.....	17.50
Fra Peter C. Thue, Bow Island, Alta, Can.....	8.00
Ved Pastor J. M. Wic fra T. Casberg, Toronto, S. D. 5, Leganger Mgd.s Biegef., Jøndre Distrikt, Toronto, S. Dak. 10.....	15.00
Ved Pastor J. A. Johnson fra Brimrose Mgd., Mt. Foreb. Wis., halvt Missionsoffer.....	18.5
Fra J. C. Carlson, La Crosse, Wisc.....	5.00
Ved Johanna Nelson fra Gemme's Mgd., Christine, N. D., Pastor J. H. Johansons Kald, Konf. offer.....	7.00
Ved Pastor K. R. Klebeland fra Stabanger Mgd., Oshtan, Ia., Offer 16.30, Ole Knudsvig, Oshtan, Ia. 2.....	18.30
Ved Pastor U. Quella fra Nordre Kv. af Romsdals Mgd., Beresford, S. Dak.....	38.75
Ved Mrs. Anna C. Olson fra den nordl. luth. Kv. ved Erektion, Ill., Pastor Gittreims Kald.....	65.00
Ved Pastor K. D. Gittreim fra „Udenævnt“, Erektion, Ill.....	50.00
Ved Mrs. Wit Larson fra Bethlehems Mgd.s Kv., Holmes, Ia., Pastor Diklads Kald.....	1.34
Ved Pastor A. D. Oppegaard fra „U“, Madison, Minn.....	8.00
Ved Pastor A. D. Mortvedt fra Blatville Mgd.s Kv., Blatville, Ill.....	18.00
Ved Pastor U. D. Johnson fra T. C. Egen, Rothsay, Minn., en Del af Indtægten af et Missions Uebetræ.....	2.00
Ved Pastor J. S. Halvorson fra Mrs. M. Knudsvig, Bur- ton, N. D.....	5.00
Ved Pastor R. Oerlund fra J. Ringdahl, Rafe, Ia.....	25.00
Ved H. C. Sether testamentarisk Gave fra afbøde Peter O. Elverum, Jackson, Minn., Pastor Simon Hansons Kald.....	100.00
Ved Pastor A. D. Oppegaard fra en Søster i Herren, Bau- bag, S. D. 15. Kv. Sergeant Bluff, Ia. 5, Ole Stone, Roseni Mgd., S. Dak. 10.00.....	30.00
Ved Pastor A. D. Oppegaard, St. Johns Mgd.s Kv., Sioux City, Ia., Kollekt under Kinamissionsmødet 11te Okt. 13.53, Mrs. J. C. Johnson, Sioux City, Ia. 2, de unge Folks Hjælpefor., St. Johns Mgd. do. do. 25. Of- fer under Kinamissionsmødet Søndag 3die Okt. do. do. 82.90, Søndagskolen, do. do. 17.57, de unges Forbunds- møde do. do. Kollekt 16.11, Mrs. Ole Jverion, Leeds, do. do. 1.50.....	158.61
Ved John Johnson fra Barbo Mgd., Barbo, Alta, Can., Offer.....	28.50

Fra Hans C. Sether, Fergus Falls, Minn.....	5.00
Fra Anders Jespersen, Fergus Falls, Minn.....	1.00
Før tvitteret.....	1001.33 4040.64
	5041.97
Hospital i Kina: Ved Pastor J. S. Halvorson fra Mrs. D. Asheim, Buxton, N. D.....	5.00
Før tvitteret for.....	35.00
	40.00
Børnehjem i Kina: Ved Magne Anderson fra den nordl. Søndagskole, Thorsby, Alabama, Offer paa Børnedagen i Sep.....	5.00
Før tvitteret for.....	104.05
	109.65
Evangelister, Lærere, Bibelsk. og Børn i Kina: Fra Nels. Haugenion, Fergus Falls, Minn., Underh. for Lærer „Chu“ 2det Halvaar 1909.....	20.00
Fra D. S. Stangeland, Chicago, Ill., Underh. for Evang. Ved Pastor U. D. Oppegaard fra Hanges Mgd.s S. C., Chicago, Ill., Underh. for Evang. „Chi Chong Chan“, Fancheng 35, Martin Dövald, Ghester, Ia., for en Ar- bejder i Kina 15, „Cheo tien Kia Band“, R. W. Sem., Red Wing, Minn., Løn for Evang. Cheo tien Kia 20, St. Johns Mgd.s Missionsf., Sioux City, Ia., Løn for Evang. Sen Tong Sien 50.....	120.00 196.00 1076.60 1272.50
Før tvitteret.....	
Jødemissionen: Ved Mrs. Anna C. Olson fra den nordl. luth. Kv., Erektion, Ill., Pastor K. D. Gittreims Kald.....	21.31
Fra Martha Bostad, Redfield, S. Dak.....	1.50
Ved Pastor A. D. Mortvedt fra Blatville Mgd.s Kv., Blatville, Ill.....	12.00
Ved Pastor U. D. Johnson fra T. C. Egen, Rothsay, Minn., en Del af Indt. af et Missions Uebetræ.....	2.00
Ved Pastor R. Oerlund fra J. Ringdahl, Rafe, Ia.....	25.00
Ved Pastor G. D. Bil fra Roseni Mgd.s Kv., østre Dist., Beresford, S. Dak.....	13.00
Før tvitteret for.....	74.81 135.67
	210.48
Santalmissionen: Ved Pastor G. D. Bil fra Ro- seni Mgd.s Kv., østre Distrikt, Beresford, S. Dak.....	13.00
Ved H. C. Sether, testamentarisk Gave efter afbøde Peter O. Elverum af Hanges Mgd., Jackson, Minn., Pastor S. Hansons Kald.....	100.10
Før tvitteret for.....	113.10 102.50 215.50
J. J. Rendaahl, Kald.....	

Livet efter Døden og  
Gudsrigets Fremtid  
af Pastor V. Dahle.  
Forord af Biskop J. C. Heuch.  
496 Sider. Hæftet \$1.90.  
Indbunden \$2.25.  
Faaes i Hanges Synod Book Dept.

Rettelse: „J. „Budd.“ No. 42, Si-  
de 1005, 2den Spalte, 12te Linje fra oven  
staar \$22.08, skal være \$72.08.



### Adresseforandring.

Rev. S. C. Simonson,  
298 Williams Str., St. Paul, Minn.

Rev. J. M. Walslead,  
2328 Coblentz Str., Chicago, Ill.

Rev. Martin Korstad,  
3147 14th Ave. S., Minneapolis, Minn.

### SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norste Landstaker og National  
billeber.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange  
forskjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende.

Juleaften; Aften ved Tjernet; Bratlands-  
dalen i Ryfylke; Højskjeld; Nordfjord; Verfos-  
sen; Paa Sti; Paa Kjelte; Paa Habet i Storm;  
Paa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskjellige Bil-  
leber). Gjøterpige. Rige og Gjed. Rige og  
Hund. 3 Nationaldragter (flere forskjellige Bille-  
der). Vinterbilleber (mange forskjellige). Juleneg.  
Sjofinner ved Ulsefjord. Vappelair. Ripe i Baad.  
Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren.  
Fra Optjørelsen til Holmentollen. Fra Nordland.  
Kjøsen ved Ulsefjord. Bølvær. Buarbræen. Raft-  
sind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Rørd-  
fjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger.  
Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke-  
lig Prægtbilleber i mange forskjellige Farver og  
med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr.  
Stykke. 3 dusindtis forretet 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr  
Dusin.

Send Ordres til  
C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

### Referatet for 1909.

Presten og ellers enhver, der interesserer sig for Udbredelsen af Aarsmødets Referat, vil venligst underrette os om, hvormange Eksemplarer, de ønsker sig tilsendt. Referatet vil nemlig ikke blive sendt til andre end dem, der sender os deres Ordre for samme. Referatet er iaar større end nogensinde, nemlig 256 Sider. Prisen er 25 Cents. Referatet er nu færdigt og de modtagne Ordres vil blive fyldte snarest muligt, Presten og Forhandlere vil faa almindelig Rabat. Lad os samtidig faa vide, enten man ønsker Referatet sendt med Post, Fragt eller Express.

Send alle Ordres snarest muligt til  
C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

### Lithograferede Mottoes

med paatrykte Skriftstæder i Sølv, til at hænge paa  
Væggen til 10c pr. Stykke.

Ligeledes have Vægstykker af tykt card-board,  
12x16 Tommer, i mangefarvet Ojetryk, med følgende  
Indskrifter: „Jeg og mit Hus vi ville tjene Herren“  
og „Gud velign vort Hjem“. Pris pr. Stykke 10c.

### Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt  
paa, vane Silkebaand, passende for Bognærter:

„Julehilsen“; „Nytaars-hilsen“; „Hilsen fra  
Amerita“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“;  
„Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til  
Brøder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“;  
„Djertelig Vhønsning“; „Herren er vor Tilflugt“;  
„Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“;  
„Barnefang“; „Væstehilsen.“

„Christmas and New Year Greeting“;  
„A Greeting to Father“; „A Greeting to  
Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting  
to Brother“; „To my Child“; „Best  
Wishes“; „Blessed are they who have not  
seen and yet have believed.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billeber fra Væst-  
fæstetiden i Femtiaarene. Skirtingsbind 75c.

### „Buddäreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for  
hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil  
erindre sig dette, naar de indsender Betaling  
for Bladet.

### Vedtes erindret.

Naar vore Menigheder indsender Benge til  
Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev.  
J. C. Lassefson, Kassef, Minn.

Benge til Synodalkassen (heri indbefattet  
Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College)  
sendes til Mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red  
Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Bed-  
ningemissioner sendes til Rev. J. A. Ren-  
dahl, 226 Vernon Ave., C. Fergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til  
Prof. S. S. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes  
til Rev. J. A. Duello, Persefjord, C. D.

### „Buddäreren“

udgives af Hanges nord. evangelist. Lutherne Synode i Amerita  
Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og for-  
fortskudsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Kenyon, Minn. Arb-  
venderes og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham

Entered at the Post Office at Red Wing,  
Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Bis os et Tegn; 2. Kinamis-  
sionsmødet i St. Johns Ngh. Sioux City; Iowa.  
3. En Aft fra vort Folk; 4. Begjer om Forbøn;  
5. Smaanheder fra Jewell Luth. College; 6. Red  
Wing Seminary; 7. Historisk Overblik i Anledning  
den lutherske Reformation; 8. Kinamissionen; 9.  
Christian Hanson hviler; 10. Fra Arbeidsmark n;  
11. Besjendtgjærelser; 12. Kvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 49 }

Lørdag den 4de December 1909.

{ 41de Aar

Se, jeg staar for Døren og banker.  
(Af Max Frommel).  
(Ab. 3, 20).

Menneskets Hjerter er en forunderlig Ting. Herren siger selv om det: „Hvo vil udgrunde det“? Det er saa lidet, at man ikke kan gribe det, og dog saa stort, at den almægtige Gud har Plads derinde; det er saa trangt, at en eneste Ting kan opfylde det, og dog saa vidt, at det kan udstrække lige som tusinde Arme efter det evige. Ofte er det saa stille, at man neppe kan fornemme det, og taler dog saa tydeligt, at dets Stemme trænger igennem til Himlene. Hjertet som det udgik fra Staberens Haand, vil jeg ligne med Harpen med de mange Streng, hvoraf Mesterhaanden udloffer mangen forunderlig Sang; jeg vil ogsaa ligne det med en Have, hvori Guds Sol fremloffer saa mange Slags Blomster fulde af Duft og Bellugt, straalende af Kunst og Farvepragt; Menneskehjertet var selv et Paradis i Paradiset, Kongens skønneste Kongerige og den treenige Guds Tempel. Ja Hjertet var skjønt og ædelt i Ustyldighedsstanden, Guds Die hvilede fuldt af Velbehag over det, fordi det hvilede saligt ved hans Abba-hjerter.

Men netop fordi Menneskehjertet var Stabningens Klenodie begjærede Satan det, og det er lykkedes ham at styrte det ned i Vantro og Synd og ved Synden i Døden, at vende det bort fra det evige Lys, udelukke det fra den levende Kilde, og bringe det til at fly fra Guds Nævn. Da sønderreves Har-

pens Streng og frembragte kun Sørgetoner, da knækkedes Blomsterne, og Haven blev øde. Menneskehjertet blev selv et tabt Paradis, Rougeriget blev et Rige fuldt af Oprørere, og Guds Tempel blev et Afgudstempel.

Menneskehjertet er ogsaa i Syndestanden en forunderlig Ting: ustadigt og flygtigt, ikke uden Længsel efter den rette Sabbat, hungrende midt blandt Verdens og Syndens Mæst, og tørstende, uden selv at vide det eller forstaa det, efter Gud, efter den levende Gud. Samrende skrider det igennem denne Verden og udstrækker sine tusinde Arme imod Himlen, hvor det tabte sit Hjem.

Men det skulde aldrig have fundet det, evig uhykkeligt skulde det være blevet, isald Herren ikke havde haft Medlidenshed med det og selv havde søgt efter det tabte Hjerter. Men Halleluja, han har gjort det! Ligesom han søgte efter Adam og Eva endog i Paradis, saa søger han som den gode Hyrde lige til den Dag idag sine dyrt kjøbte men forvildede Faar. Jesus banker paa Menneskebørnenes Hjerter, som han finder tæt tilsluttet, og lader sin søde Stemme høre i Ordet, for at Døren skal blive aabnet og han kan komme ind. O Menneskehjerter, har du aldrig fornemmet hans almægtige Fingers Banker?

Du har muligens engang været syg, og en anden bandt op om dig, og du maatte gaa hen did, hvor du ikke vilde—du saa paa Sygeleiet. Da var det ængstelige Dage, lange Nætter, dine Ben forsmægtede, og dit Hjer-

te blev kleinmodigt og stille. Naar



det da udenfor var lifligt, da saa dit matte Die saa længselsfuldt derud, og da følte du dig saa alene med din Smer-te—da havde du megen Tid til Besindelse, og saa mangt og meget randt dig da i Sinde, hvorpaa—du ellers ikke tænkte, og det hed derinde: Gjør Regnskab for din Hushold-ning! Hvem var det da, som var kommen til din Dør, hvem var det da, som havde banket saa stærkt, at du maatte græde saa?—Se, jeg staar for Døren, siger Herren, og banker. Men vi ville endnu gaa hen til et andet Sted, hvor der er saa stille, at man meget let for-nemmer Herrens Banken. Vi træde ind paa Kirkegaarden, der er en ny Grav, hvori du nedfænkter et dyrebart Lig. Salmefangen er forstummet, Du beder stille dit Fader-vor—men da stiger jamrende op af din dybe-ste Hjertegrund det Spørgsmaal: Hvorfor? Da bankes der saa heftigt paa din Hjertedør, som maatte den sprænges. Og naar du spør-ger, hvem det er, som er derudenfor, saa gi-ves der intet andet Svar end Eli's: „Det er Herren, han gjør, hvad som er godt for hans Dine“.

Og har du aldrig, o Mennekehjerte, fornummet hans guddommelige Stemmes Raab ved din Dør? Naar du sad og hørte en Prediken og det blev forkyndt for dig: Guds Rige er kommet nær. omvend dig og tro Evangeliet! Naar Herrens Sendebud had dig i Guds Sted, bad dig hjerteligt og inderligt: Lad dig forlige med Gud, se, da kaldte Jesus paa dig, og hans Stemme lod sig høre for dit Hjertes Dør. Eller naar du læste i din Bibel om Jesu Gjerninger og hørte Jesu Ord, og det hedte: Sandelig han pre-dikede vældig og ikke som de skriftkloge. Naar du maa stemme i med Krigsmændenes Dom: Saaledes har aldrig noget Menneſke talt som dette Menneſke! Naar du da maa udraabe med Petrus: Herre, hvor skulde vi gaa hen? Du har det evige Livs Ord,—se, da er den sagtmødige Pilleggrim Jesus Kri-stus, som gjør sin Runde henover Jorden, kommen fordi hos dig, har banket paa hos dig og du har hørt hans Frelserstemme. O lad ham dog ikke staa derudenfor og vis ham ikke, som engang Gadarenerne, bort fra dine

Grændser. Da han blev født, gaves der in-tet Rum for ham til Herberge; da han vandrede paa Jorden, havde han ikke det, hvor-til han kunde helde sit Hoved. Men hos dig, og det, omendstjunt du ikke er værd, at han træder ind under dit Tag, banker han paa og beder om Herberge i dit Hjerte. Dig, du vildfarende, klagende Jaar søger han i Lidel-se og Glæde, i Mildhed og i Alvor, og raaber ligesom i Paradis: „Adam, hvor er du“? og raaber ligesom til den døvstumme: „Efa-ta“! det vil sige: Oplad dig!—Hvo som har Øren at høre med, han høre.

Jesús, bank du paa mit Hjerte,

Vis mig ret min Syndensød,

Ja, lad den saa dybt mig smerte,

At jeg iler til dit Skjød!

Jndsendt ved E. H. M.

## Til de syge i Hospitalerne.

(Af Past. J. Sæther).

„Derfor, se jeg vil løfte hende og føre hen-de hen i Ørkenen, og jeg vil tale venlig til hende“. Hos. 2 14.

Mel: Paa Gud alene.

J Trængsels Timer

Naar Dagen er saa mørk,

Og Livet bliver

J Verden lig en Ørk. 1 Mos. 16, 6—10.

Mit Sind er bange

Og Hjertet ængstelig, Sal. 25, 17.

Ja lig en Fange,

Som ved, han ei er fri.

Vemodig Tanke:

Hvad skal vel Enden bli? Luk. 15, 17.

Langt bort fra Grændser,

Hvor Brød ei findes kan,

Og ingen Kjendsler,

Hvor her er Kildevand. 1 Mos. 21, 15. 16.

Min Kraft er bunden,

Hvert Lem er lygt og mat, 1 Kong. 19, 4.

Jeg staar som bunden—

Hvor er vel dette fat?

Skal jeg bli funden

Som død i denne Nat?



Nu alt er stille; 1 Kong. 19, 5.  
Jeg lytter for og hør,  
Og Taarer trille—Joh. 20, 11.  
Da lyshner det mod Dag. Mat. 28, 1; Sal.  
30, 6.

Nei, hør den Løffen, 1 Kong. 19, 5—7.  
O, hvilken deilig Lyd!  
Dig Englesloffen,  
Der sang om Juletid. Luf. 2, 14.  
Men hvad er Klokken—(Al. 5 Morgen).  
Mon det er Jesus blid?

O, Jesu kjere,  
Din Røst at høre her  
I Østensæde,  
Jeg faar dig dobbelt kjer. Hos. 2, 19, 20.  
Det er min Lykke,  
Du førte mig herud, Hos. 2, 14.  
Min Tro at styrke Mat. 15, 25—28.  
Paa dig som Barn og Brud. Joh. 20, 16, 17.  
O, du mit Smykke  
Og Alædning indfor Gud. Ejs. 61, 10.

Nu klart jeg kjender  
Din vise Gang med mig. 1 Kong. 17, 24.  
Og Hjertet brænder  
I Kjærlighed til dig. Sal. 84, 3.  
Naar faar jeg flytte  
Til Himlen som din Brud, Sal. 42, 3.  
Og der ombytte  
Min Strid med Seiersfrud,  
Og evigt lytte  
Til Lovsang hos min Gnd? Ab. 5, 9—13.  
7, 10—12.

Taf, Abba Fader,  
For Gaven i din Søn. Rom. 8, 32.  
Hvor skjønt det lader  
I Lys som og i Løn  
At faa omringe  
Din dyre Naadestol, Joh. 20, 19, 20.  
Bort Liv tilbringe  
I Kraft af Livets Ord, Jer. 15, 16. Luf.  
24, 32—36.

Dit Navn lovsynge  
Her og i Himlens Ror. Sal. 96, 1—2.  
I. S e t h e r .

## Presteordination.

Torsdag Eftermiddag den 18de November 1909 blev Emisssær Rasmussen ordineret til det hellige Predikeembede i St. Peters Menigheds Kirke, Red Wing, Minn.

Pastor E. C. Holter holdt Antimations-talen og oplæste Kandidatens Biografi.

Formand E. J. Castvold holdt Ordinationstalen og udførte Ordinationen med Bistand af Pastorerne D. S. Meland, E. C. Holter, B. K. Barstad og Prof. M. D. Wee.

Maa Gud velsigne denne nye Arbejder iblandt os, at hans Virksomhed maa bære rig Frugt ved at Sjæle vindes for Jesus, som Formanden saa indtrængende og alvorlig lagde Eftertryk paa i sin Ordinationstale.

Ordinandens Biografi vedføjtes.

H. S. E l s t a d .

## B i o g r a f i .

Undertegnede er født i Bergen, Norge, den 26de Februar, 1854. Lige efter Konfirmationen reiste jeg tilsjøs og fortsatte dermed i flere Aar. I 1876 blev jeg omvendt og kom til Liv i Gud. I Januar 1885 kaldte Bergens Indremission mig som sin Emisssær. I 1860 saa Indremissionsbestyrelsen Nødvendigheden af at gjøre noget særskilt for Sjømandsstanden og kaldte mig til at begynde denne nye Gjerning som Havnemisssær i Bergen. Naar undtages Sygdom, har jeg udelukkende været i Herrens Tjeneste siden den Tid.

Jeg kom herover til Amerika sidste Gang i 1905 og kaldtes da af den forenede Kirkes Indremissionsbestyrelse til at reise og samle Bidrag for Betesdamissionen. Stiden isjor Høst har jeg paa Kald fra samme Bestyrelse virket i flere Counties i Nord og Syd Dak.

Paa Kald fra Mainra og Bethania Menigheder i Bowman Co., N. Dak. ansøger jeg herved det ærede Kirkeraad af Hauges Synode om Kirkens Ordination til det hellige Predikeembede.

I Tillid til Herren alene, hvis Kraft fuldkommes i Skøbelighed, over jeg dette Skridt. I Haab til ham skal jeg i mit Søn-kammer forsøge at udbede mig Raade til at

bestaa det prestelige Livs Ildprøve og daglig være iført Guds fulde Røstning for i Selvfornægtelse, Opofrelse, Taalmod, Vedholdenhed og Langmodighed at tjene ham. Jeg har erfaret, at ingen Stilling er saa udsat for Fristelser som denne. Men jeg haaber ogsaa, at Herren vil give mig stadig Kundskab og Forstand til min Gjerning. Og under Følelsen af mine Mangler vil jeg af Hjertet sige: Ikke min Vilje, Herre, men din Vilje fke.

Erhøbdigt

R. R a s m u s s e n.

### Hauges Synodes Finanfer.

Kan vi enes om en bedre Ordning?

Finansspørgsmaalet er ogsaa for Hauges Synode blevet et af de store og betydningsfulde, hvis heldige eller uheldige Besvarelse for en stor Del vil blive bestemmede for Samsfundets fremtidige Bestaaen og Virksomhed.

Vort kirkelige Arbeide kræver Midler; Penge maa der til alle Steder og alle Tider. At kunne samle de til Virksomheden nødvendige Penge og paa den bedste Maade at anvende dem, bliver derfor med Nødvendighed et af de vigtigste Problemmen at løse.

Under vore kirkelige Forholde er det saa naturligt, at Virksomheden forgrenes og Arbeidet fordeles. Dette medfører selvfølgelig, at Midlerne ogsaa maa fordeles mellem de forskellige Gjøremaal; thi hver enkelt Grens Virksomhed kræver jo Midler lige saa vist som den hele Virksomhed.

For at imødekomme dette eller disse Krav, har Hauges Synode valgt specielle Bestyrelser til at ivaretage de specielle Virksomhedsgrene. Vi har saaledes en a) Rina-missionsbestyrelse; b) en Indmissionsbestyrelse; c) Skoledirektion; d) en Børnehjemsbestyrelse. Enhver af disse Bestyrelser har atter sin egen Kasserer og enhver af disse Bestyrelser søger, som de bør gjøre, mest og bedst muligt at samle Midler til sin respektive Grens Drift.

At der for de forskellige Virksomhedsgrene er en speciel Bestyrelse, er ikke alene i

sin Orden, men tillige en Nødvendighed; thi enhver Sag trænger sine Talsmand om den skal vække Interesse, antage Omfang og naa frem til det foresatte Maal.

Et andet Spørgsmaal tør det dog være om det er heldigt for et Samsfund at have saa mange Kasserer. flere Kasserere og en paa-gaaende Indsamling til alle disse forskellige Kasser. Men, vil man maafe spørge: Hvorledes skulde man vel anderledes indrette sig, naar man først har optaget alle disse forskellige Virksomhedsgrene, der alle trænger Penge til sin Drift?

Undertegnede tillader sig herved at henstille til velvillig Overveielse, om ikke følgende Ordning vilde være en Forbedring: Samsfundet bestemmer, som det nu allerede har begyndt at gjøre, et Budget for Virksomhedens Drift, omfattende alle Samsfundets Grene; Udgifterne udlignes efter Menigheder og Medlemsantal, Kredsviis, saaledes som vi nu under Gjeldsindsamlingen, eller rettere, for Professoretløns Kasseens Vedkommende et par Aar har forsøgt. Indsamlingen foretages under et, det vil sige, blot en Indsamling om Aaret for alle Synodens Gjøremaal; alle de forskellige Kasser forenes og bestyres eller forvaltes af Synodens Kasserer, som under Board af Trustees for Synoden, efter Synodens Budget og Bestemmelser, udreder alle Udgiftposter, forbundet med Synodens Virksomhed i alle dens Grene.

Men, spørger man: Hvilken Fordel vilde dette være? Er da ikke de respektive Bestyrelser stikkede til at bestyre de enkelte Kasser lige godt som Board af Trustees og Synodens Kasserer? Hertil vil jeg saa svare: Jo, ganske vist. Men ved den sidstnævnte Ordning, vil vi kunne koncentrere, hvad Indsamlingsarbeidet angaar, istedet for at spredes. Som det nu er, er vi udsatte for, at Interesserne kan blive ensidige, hvorfor ogsaa Bidragsydelsen bliver ensidig og paa Grund heraf den ene Virksomhedsgren fremmes paa den andens Bekostning, og dette, medens vi er lige forpligtede til baade for Gud og hverandre lige ivrigt at drive og

støtte alle de Virksomhedsgrene, som Synoden har paataget sig at drive. Indenfor det af Synoden fastsatte Budget, bør og skal de alle, uden nogen Forskjel, bæres af Samfundets Midler.

Ved den her nævnte Ordning vil ingen Særinteresse faa Spillerum under Indsamlingen, eller Tilveiebringelsen af de fornødne Midler; man yder til det hele Arbejde og til hver enkelt Grens Drift ved sin Deltagelse i Samfundets Udgifter. Paa denne Maade vilde da ogsaa enhver Gren under Fordelingen faa sin bestemte Procent efter Regler, som Synodens Aarsmøde maatte bestemme. Saalangt Midlerne rak kunde da Virksomheden drives i alle Grene. Herved vilde ogsaa al den Virksomhed, Samfundet, som saadant, staar ansvarlig for, være sikret sin forholdsvisse Understøttelse, og ikke som det nu kan være Fare for, at en eller flere Grene kan have det nødvendige medens andre Grene ganske er blottet for Midler, ja, ikke blot Ræsemangel, men Gjæld ovenitjebet. At en sliq Ordning ogsaa vilde give Samfundsadministrationen mere Soliditet synes at være indlysende. Synodens Board af Trustees staar jo ifølge Synodens Konstitution ansvarlig for Synodens Finanser, hvorfor det ogsaa maatte være baade det rimeligste og naturligeste, at Indsamlingen og Bestyrelsen af de fornødne Midler laa i deres Hænder. System og Forretningsorden er jo nødvendig overalt, hvor et Virke skal føre til et heldigt Resultat.

Særlig bedes bemærket, at det af Synoden bestemte aarlige Budget absolut maa indskrives; de løbende Udgifter maa varetages, saa der ikke Aar efter Aar stiftes ny Gjæld, fordi de aarlige Udgifter ikke mødes; de nu udstedte Bonds maa tillige mødes efter hvert som de forfalder til Afbetaling. De løbende Udgifter bør saaledes ikke blandes sammen med Gjældsindsamlingen. De første maa bestrides efter hvert og den sidste lægge tilside et Reserfond, der sætter os istand til at møde vore Bondsforpligtelser.

Med lidt god Vilje og en almindelig Deltagelse kan sikkerlig Haaues Synode ogsaa gjøre dette, hvilket jeg tror og haaber vil ske.

Eders for Synodens Vel interesserede

Anton A. Melum.

Chicago, 24de Nov. 1909.

Fra Chicago.

Hr. Redaktør.

Da det vistnok vil interessere nogen af „Budbæreren“ Læsere at høre lidt om og fra gamle Trefoldigheds Menighed i Chicago indsendes herved følgende, som nok kommer lovlige sent som Nyhed.

I Erkjendelsen af at Arbejdet for en Prest i Chicago er noksaa anstrængende og at lidt Hvile vilde komme vel med, besluttede Trefoldigheds Menighed tidlig paa Sommeren at give sin Prest, Past. H. A. Hanson 1 Maanedes Ferie. Pastoren med Familie glædede sig vistnok over denne velkomne Ferie og havde vel som naturligt var tænkt lidt paa, hvorledes de paa bedste Maade kunde gjøre sig Brug af den. Men den trofaste Gud som har alles vore Stjæbne i sin Haand, han havde sin Plan. Presten blev nedlagt paa et haardt Sygeleie og kom ikke fra Sengen paa 3 Uger. Han led store Smerter og var til sine Tider Døden nær. Men da Pastoren havde lært den Kunst at takke Gud for alt i vor Herres Jesu Navn og tro, at alt Gud tilsender os er til vort bedste sølte han sig alligevel lykkelig under Sygdommen. Han erfarede mere end ellers, at han havde mange deltagende Venner og hans trofaste Hustru som ikke er stærk af Helbred gav Gud hver Dag den fornødne Styrke at hun kunde holde ud og give ham den bedste Pleie. Det hengik 2 Maaneder før Arbejdet igjen kunde optages i Menigheden.

Menigheden havde før talt om at have en liden Fest for Prestefamilien og nu syntes man, at den rette Tid dertil var forhaanden. Fredags Aften den 1ste Oktober samledes man i Kirken. Pastoren med Familie blev hentet i Carriage. Et Program med



Sang og Musik udførtes. Trustseernes Formand L. Svenson aabnede med Skriftlæsning og Bøn, samt bød den store Forsamling velkommen. Paa Anmodning holdt Past. L. Harrisville Hovedtalen for Anledningen samt overrakte Pastoren paa Vennernes Vegne en Pengsgave paa \$130. Past. Hanson takkede hjerteligt paa sin og Familiens Vegne for Gaven og for den vakre Tilstelning som Menigheden havde faaet istand for dem og nævnte blandt andet, at han syntes dette var det 3die Kald som Menigheden havde givet ham, da han troede de troendes Bønner havde gjort sit til, at han igjen fik komme op af Syggesengen. Paa Indbydelse fra Kvindeforeningen begav man sig nu nedenunder og omringede de veldækkede Aftensbord. Broder L. Blix ledede i Bøn om Herrens Betsignelse, samt i Tak til Gud for at han ifra Dødens Arme igjen havde givet os vor Pastor tilbage.

Paa Anmodning holdt Broder Iver Olsson af den „Unge Mænds kristelige Forening“ Wordtale og takkede for, at han fik Anledning at oere med ved denne hyggelige Fests, som han nærmest vilde kalde en Taksigelsesfest for at Pastoren igjen kunde overtage Arbejdet efter Sygdommen.

Hvad Menigheden ellers angaar saa kan det til Guds Pris siges, at han vedkjender sig Virksomheden da flere i den senere Tid er blevet overførte fra Mørke til Lys og Fred med Gud og har begyndt at leve det skjulte Liv med Kristus.

Den norske Befolkning her flytter stadig vestover og det vil maaske falde i vor Menigheds Lod igjen at flytte i Fremtiden, men den trofaste Gud, som hidtil har ført og ledet os som en Menighed, vil heller ikke i de kommende Dage slaa Haanden af os, men hjælpe os igjennem alle Vanskeligheder.

A. R. M.

### Lidt til fra St. Paul.

Vi har liden Tro paa at strides i Bladene virker noget godt og aller mindst tror vi at Strid, som saa let vil udarte til Personligheder vil gjøre noget godt i Kirke- og Ophyg-

qelsesblade. Og havde vi vist, at den første Artikel som indsendtes fra St. Paul havde givet Anledning til at den anden kom, saa havde vi ikke optaget den, og saaledes sluppet den anden og den nu foreliggende tredie. I private Skrivelser kræver nu en Del, at vi ikke maa optage mere om disse Sager fra St. Paul, og en anden Del kræver ligesaa stærkt, at vi maa optage ogsaa den tredie Indsendelse. Vi har nu tænkt en hel Del paa disse Sager og søgt at komme til et Resultat, men det er ikke saa ligetil og vi ønsker ikke at blive blandet op i slige Ubehageligheder hverken personlig eller med Samfundets Blad, som vi ogsaa er ansvarlig for. Men for at være „fair“ som man siger optager vi nedenfor den tredie Skrivelse fra St. Paul og dermed Slut for „Budbærerens“ Vedkommende. Ret.

\* \* \*

Vi undertegnede Medlemmer af østre Immanuel's Menighed ønsker herved at give Svar paa den Artikel fra St. Paul, som stod i „Budbæreren“ No. 45.

Nemlig: „Der er optaget nye Medlemmer, en Del af disse handler som Mænd; men flere af dem staar ikke krediteret noget hos Kassererne“.

Atter: „At Menighederne ikke er fordoblet de sidste to Aar“.

Vi vil meddele Fakta og ikke lade den hele Hagues Synode saa saadant daarligt Indtryk af vore nye Medlemmer, som blev optaget i Menigheden ved Pastors Johansens Virksomhed.

Ved Gjennemgaaen af Kassererens Lister finder vi to og tyve nye og sytten gamle Medlemmer som har dette Aar betalt til Menighedens Udgifter. To nye og seks gamle Medlemmer har endnu ikke betalt noget. Forstjellen paa, hvad som er hidtil indbetalt er femten Dollars og femti Cents til Kredit mere for de gamle Medlemmer.

Dog er herved beviist at østre Menighed er fordoblet. I samme Artikel af „Budbæreren“ 45 staar det: At den østre Menighed stod fri for Gjæld to Aar siden; men har nu været nødt til at laane en Del for at kunne møde de løbende Udgifter.

To Aar siden var der omtrent tre hundrede Dollars løb og assessment Gjæld.

Den Gjæld blev udslettet seks Maaneders senere og Kassen fik endog et lidet Overskud.

Det viste sig da at det var Liv og Hjælpsomhed iblandt de nye Medlemmer.

Den finansielle Stilling er nu at Kassen er fem og sytti Dollars i Underbalance.

Altsaa i bedre Stilling end for to Aar siden.

Tilslut vil vi bemærke, at skal Hanges Synodes Arbejde saa nogen videre Fremgang i St. Paul, maa det gode Arbejde som vore Præster fra Hansens Tid til nu har forsøgt at bygge, ikke nedrives igjen af Menighedernes egne Medlemmer.

Og Stribenter som vil paatage sig at skrive om kirkeligt Arbejde, burde ikke være ræd for at undertegne sit Navn.

D. G. World, 706 Geranium Str.

J. H. Hansen, 743 Sims Str.

E. H. Haug, 774 Case Str.

John Stofte, 606 Jesuomme Str.

H. B. Larsen, 1023 Edgerton Str.

### Fra Mødet i Charles Mix.

Mødet aabnedes den 24de Okt. med Kirkeindvielse i Morningside Menighed. Foruden Stedets Præst var seks af Kredsens Præster tilstede ved denne Anledning. Past. D. D. Bergh forrettede og predikede over Dagens Evangelium. Med Alvor og Indderlighed blev Sandheden forkyndt. Skatten eller Perlen, som er Frelse og Frihed formedelskristi Freløsning, blev fremholdt som det største af alt og det som enhver bør søge efter med Flid. Om Eftermiddagen holdtes Nadvergudstjeneste. Pastor G. M. Bruce predikede og Herrens Gaver blev uddelte. Samme Aften, samt de følgende Aftener var der Gudstjeneste ikke bare i Morningside men ligedan i Bloomington og Platte saa Guds Ord blev rigeligen forkyndt og Kræfterne vel benyttede.

Den følgende Dag, efter en halv Times fælles Bøn, indledede Pastor G. D. Wit Samtalen over det opstillede Emne 2 Kor. 5, 11—21. Indledningen var meget klar idet Teksten blev udlagt Vers for Vers. Det blev paapeget at Forfatteren skrev disse

Ord til Forsvar for sit Apostelembede og de forskellige Sandheder blev fremstillet og lagt til Grund for en meget opbyggelig Samtale.

Vil nævne lidt som blev fremholdt i Samtalen:

1. Nødvendigheden for den enkelte at kjende Herrens Frygt.

2. Den som saaledes kjender Herrens Frygt vil søge at vinde Mennesker for Gud.

3. Kristi Forsønings Død, som den faste Grundvold til Frelse. „Idet vi dømmes dette at dersom en er død for alle da ere de alle døde“. Og han blev gjort til Synd for os for at vi skulde i ham vorde retfærdige for Gud.“

4. Hellighed i Liv og Vandel kræves af enhver, som bygger paa denne Grundvold. „For at den som lever ikke mere skulde leve sig selv men ham, som er død og opstanden for dem.“

Foruden Samtalen kan nævnes et Foredrag over Ritual Sagen holdt i Bloomington af Pastor G. M. Bruce og Pastor J. A. Quellos Tale om Børnehjemmet i Veresford S. Dakota.

Ifølge Mødets Beslutning indsendes herved et Udkast til Foredrag over Ritual Sagen og det med Ønske om, at baade Præster og Menighedsfolk sætter sig ind i denne vigtige Sag og ikke sætter sig imod de paa-krævede Forandringer.

Udkast til Foredrag over Ritualsagen.

I. Indledning. Ritualsagens Betydning for det kirkelige Arbejde. Definition: Med Ritual forståes Ordenen for Gudstjenesten, samt de anordnede Formularer for de liturgiske eller kirkelige Handlinger.

II. Gudstjenesten.

1. Definition: Gudstjenesten en Kommunikation mellem Gud og de troende.

2. Dens Formaal: (a) At opbygge, formane og opdrage de troende, befæste dem i Sandheden, samt fremme og nære det aandelige Liv i Menigheden. (b) Overbevise om Synd og Naade, og saaledes føre Synderen til Kristus.

3. Dens Midler: Ordet og Sakramenterne.

4. Dens Forbindelse med den gamle Pacts Gudstjeneste. Denne Forbindelse er

kun historisk, og har intet med hverken Væsen eller Form at gjøre; hin var bygget paa en Offertjeneste forbilledlig paa Forsoningen, vor, derimod, er bygget paa selve Forsoningen som et fuldendt Frelserverk.

5. Gudstjenestens Form i den historiske Udvikling.

(a) Liturgisk eller høitkirkelig.

(b) Antiliturgisk eller lavkirkelig.

III. Guds Ords Lære om Gudstjenestens Form, Ordning og Væsen.

1. Den bør være aandelig. Joh. 4, 24.

2. Den bør være sømmelig og ordnet. 1 Kor. 14, 40.

3. Den bør være fri, ikke tvungen eller bundet. Gal. 5, 1.

4. Den bør være sand. Joh. 17: 4, 24.

5. Den bør være forstaaelig og forstandig. 1 Kor. 14, 15—19.

6. Den bør være opbyggende. 1 Kor. 14, 12.

7. Den bør være fælles. Ap. Gj. 2, 42.

IV. De lutheriske Bekjendelseskrifters Lære herom.

1. Om Kirkesikke lærer de, at de Sikke skal iagttages uden Synd, og som tjener til Fred og god Orden i Kirken, saa som visse Helligdage, Høitider og deslige. Dog bliver Folket angaaende saadanne Ting paamindest om at Samvittighederne ikke maa besværes, som om saadan Gudstjeneste skulde være nødvendig til Salighed, Augsburgske Konfession, Art. 15.

2. Thi skjønt de hellige Fædre ogsaa har havt Sikke og Overleveringer, mente de dog ikke, at disse Ting var nyttige eller nødvendige til Retfærdiggjørelse, fordunklede ikke Kristi Væse og Belgjerning, men lærte at vi retfærdiggjøres ved Troen formedelt Kristus, ikke formedelt hine menneskelige Dyrkelsier.

Forøvrigt iagttog de menneskelige Sikke for den legemlige Nytte's Skyld, forat Folket kunde vide til hvilken Tid det skulde komme sammen, forat alt kunde ske med Orden og Sømmelighed i Kirkerne for Eksemplets Skyld, endelig forat Menigmand deri kunde have et Opdragelsesmiddel.

Disse Aarsager havde Fædrene til at bevare saadanne Sikke, og formedelt disse Aarsager mener ogsaa vi, at Overleveringerne ogsaa med Rette kan beholde.—Paulus skriver til Kolosenserne 2, 23, at Overleveringerne har Stinnet af Vis-

dom. Og det har de unegtelig. Thi hin gode Orden sømmer sig saare vel i Kirken og er af den Grund nødvendig. Men efterdi den menneskelige Fornuft ikke forstaaer Troens Retfærdighed, indbilder den sig naturlig, at saadanne Gjerninger retfærdiggjør Menestene, at de forsoner Gud osv. Da nu det te Skin af Visdom og Retfærdighed har be- draget Menestene, saa har det tallose Under til Følge. Evangeliet om Retfærdighed ved Troen paa Kristus bliver fordunklet, og i dets Sted træder en forføngelig Tillid til saadanne Gjerninger. Dernæst fordunkles Guds Befalinger; disse Gjerninger anmas- ser sig Navn af det fuldkomne, aandelige Liv og bliver langt foretrukne de Gjerninger, som er Guds Befalinger, saasom enhver's Kalds- gjerninger, Statens Bestyrelse, Huset's For- valtning, det ægteskabelige Liv, Børnenes Opdragelse. Disse holdes i Sammenlig- ning med hine Ceremonier for verdslige, saaledes at de udøves af mange med en vis Tvil i Samvittigheden. Apologien Art. 8, 5, 6, 7.

3. For at belægge ogsaa denne Tvist (Tvisten om Kirkesikke) tror, lærer og be- kjender vi enstemmig, at Ceremoni eller Kir- kesikke, som hverken er paabudne eller for- budne i Guds Ord, men alene indstiftede for Sømmeligheds og god Ordens Skyld, i og for sig selv ikke er nogen Gudstjeneste eller nogen Del af samme. Vi tror, lærer og be- kjender, at Guds Menighed paa ethvert Sted og til enhver Tid efter sin Velighed har Magt til at forandre saadanne Ceremonier paa den Maade, som det kan være Guds Menig- hed til største Nytte og Opbyggelse. Dog skal man heri vogte sig for al Letsindighed og Forargelse og især med al Flid skaane dem, der er svage i Troen. Konfessionen Art. 10, 3, 4, 5. Se ogsaa Grundig Forklaring, samme Artikel.

V. Hvorledes Gudstjenesten bør indordnes.

1. Saa simpelt og enkelt som muligt, befriet fra alt det, der vil fæste Sind og Hjerte ved Skin og Ceremonier.

2. Saaledes at Predikenen gives den fornemste Plads.

3. Formene for de kirkelige Handlin- ger bør ogsaa være enkle, simple og forstaae- lige, bygget paa Guds Ord, ikke paa mytiske overleverede Forestillinger.

VI. Slutning. Nogle paatrævede Foran- dringer paapegt, især med Hensyn til Daabs- handlingen. Sec.



## Madison Kreds Aarsmøde.

Madison Kreds af Hanges Synode afholdt sit Aarsmøde i Lac qui Parle Menighed, Lac qui Parle Co., Minn., fra 3die til 5te Nov. '09.

Mødet aabnedes med Prediken af Past. D. Ness, Sacred Heart, Minn. over 1ste Kor. 2, 2, hvorpaa Stedets Prest, Pastor Barstad, hilsede alle, og de fremmede især, velkommen til Mødet.

Sessionstiden bestemtes saaledes: Begynder om Morgen Kl. 10 med en halv Times Bønnemøde og siden forhandler til Kl. 12. Eftermiddagssession Kl. 1.30 til 4 og slutter med en kort Prediken.

Til Bestyrelse blev følgende valgte:

Viceform.: Past. Th. Lund, Madison, Minn.

Sekretær: " A. Haugland, Clark, S. Dak.

Rasferer: " L. T. Bøe, Marietta, Minn.

Til 5te Medlem valgtes R. Kloster, Spicer, Minn.

Til Finanssekretær valgtes Past. Theo. Lund.

Da Sekretæren maatte forlade Mødet, valgtes Past. J. F. Melom som Hjælpe-sekretær.

Mødet var godt besøgt og alle Kredsens Prester paa to nær var en Del eller hele Tiden ved Mødet.

Pastorerne J. J. Dahle, Grantsburg, Wis., og Theo. Hanson, Chicago, Ill. samt Gmisesær H. Hanson, Grafton, N. D., var ogsaa ved Mødet.

Pastorerne L. J. Dypedahl og L. T. Bøe havde været alvorlig syge. Past. Bøe var endnu meget daarlig men dog saapas, at han kunde bivaane Mødet. Doktorens Forskrifter lød dog paa Forsigtighed og Ro. I Trængselsens Stund var Gud og Bennerne nær, og det lød, at det var velsignet, naar Prøven søltes tung. Gud styrkte dem fremdeles til Arbeidsdagen for sit Navns Skyld.

Past. D. Ness, Sacred Heart, Minn., var ny iblandt os. Han hødes et hjertelig Velkommen ved Rejsning.

Af Samtalen over det opstillede Emne, 2 Tim. 2, 19, som indledeedes af Past. J. J. Etke gjengives i korte Træk følgende:

Apostelen Paulus og hans Medarbejder, saavel som de andre Apostle, havde siden Pintsedag prediket Jesus Kristus til Frelse for alle fra Synd og Uretfærdighed. Men dette taales ikke af Verden og egenretfærdige Hyllere, og Kraften af Guds Evangeliums Forkyndelse var ikke før begyndt at vise sig, førend Sjælefienden maatte forsøge at skade Guds Menighed. Han kom paa den Maade, at falske, selvbestaltede Lærere forvrængte Sandheden og forkyndte Fabler og forsøgte at danne en Salighedsvei som bedre passet for det Fornuftens Menneke. De bygget sit Saligheds Haab paa Gjerninger, mens Paulus prediket Retfærdiggjørelse af Tro, hvilende sin Forkyndelse og sit Frelses Haab paa Gjerninger, mens Paulus prediket paa Kristus og hans Gjerning til Frelse.

Den falske Forkyndelse havde bragt mange til at vikle, ja det ser endog ud, som om Paulus var begyndt at frygte for sine Medarbejdere, og derfor slaar han til Lyd i Breve til sine nærmeste og opmuntrer til Standhaftighed i Tro, Taalmodighed i Lidelse, som og til Retskaffenhed i Liv. Alt har sin store Betydning for dem personlig, som for Sagen selv.

Grundvolden er der ingen Fare med siger han, thi den staar. Kristus og hans Gjerning tilintetgjøres ikke, fordi om ikke Verden tror dem. Hans Kirke og Menighed paa Jorden forsvinder heller ikke, fordi om ikke Verden anertjender den. Det som er om at gjøre er at bli fast paa denne Grundvold og opbygget paa den i Lære og Liv. Grundvolden er dyrebare, thi den er Guds Herligheds Aabenbarelse i Verden. Den er solid; thi den er Guds Krafts Styrke. Den er useilbar; thi den er Guds Visdoms Raad. Den er stor; thi den omfatter Verden og rummer alt som føres til den.

Alle dem, som tror paa Jesus og tilføjer sig hans Gjerning til Frelse, er iblandt dem som bygger paa denne Grundvold. De som da er fæstet til denne Grundvold skal bli aabenbaret i Verden. Her falder ind den kristnes Bekjendelse af Synd og Naade. En Forkyndelse af Kristus fordres af hver den, som tror; thi det er vor Salighed, Rom.

10, 10 Derfor lød det ogsaa i disse Dage: bekjend Kristus, du som tror paa ham. Skjul ikke dit Lys under Stjeppe. Tidsaanden siger: „Du kan nok være en kristen om du ikke bekjender Kristus“. Det er det stille Liv, skjult med Kristus i Gud, og du maa ha det for dig selv, siger andre. Men Guds Ord som den kristelige Erkjendelse siger: Lad Verden faa vide, hvad du tror og frygt ikke. Grundpølden den staar, og Herren kjender sine, om de end er mistkjendt i Verden. Men her gjælder ogsaa, at Livet blir i Overensstemmelse med Bekjendelsen. Det at raabe tro, tro, har Verden nok af. Lad dette følges af et rent Liv, saa vi møder en kristen, ikke bare i Kirken og Bønnemødet, men ude i Livet. Lad Kristus i dig beseire alle disse Videnstæber. En kristen i Handel og Wandel. Lad os erindre Apostelens Ord: Guds faste Grundvold staar dog og har dette Segl. Herren kjender sine, og hver den, som nævner Kristi Navn afstaa fra Uretfærdighed“.

Følgende Beslutninger antoges af Mødet:

1. Madison Kreds udtaler sin Tak til Gud for hans Velsignelse og Beskyttelse i det fupundne Aar.

2. Besluttet at Kredsen gaar tilbage til den faste Gmiserhvervskomhed, og at det overlades til Bestyrelsen at handle i denne Sag efter bedste Skjøn.

3. Kredsen anbefaler fremdeles og opmuntre til fælles Samtalemøder inden Kredsens Menigheder.

4. Kredsen opmuntre frendeles Prestesterne til gjenfaldigt Samarbejde.

5. Besluttet, at Kredsen hjælper Past. L. L. Bøe med \$50.00.

6. Besluttet, at Kredsen giver \$50.00 til H. S. Indremission.

7. Besluttet, at Kassereren bemyndiges til at jende Past. Haugland den af Kredsen ifjor lovede Understøttelse af \$50.00

Bestyrelsen havde Møde og ordnede med Gmiserhvervskomheden, men da deres Beslutninger ikke blev læst i Mødet falder de selv følgerig ikke ind her. Som Oplysning kan meddeles, at Kredsen vil fa 6 Maaneders

Virksomhed ligerig fordelt paa Kredsens 12 Prestekald. Men at det overlades til Menighederne selv at sørge for videre Virksomhed om saa ønskes.

J. F. M e l o m .

Sekr. pro tem.

## Zionsforeningens Aarsmøde.

Zionsforeningen for Israael holdt sit Aarsmøde i den norsk-lutheriske Menighed i Fountain, Minn., Pastor D. H. Lees Kald, den 27de og 28de Oktober.

Mødet aabnedes med Prediken af Foreningens Formand Pastor C. C. Holter over Matt. 17, 24—27. Derpaa hørtes Indberetninger.

Formanden anbefalede i sin Indberetning blandt andet følgende: At Foreningen nu endelig kjøber Missionsstation i Chicago, at vi begynder Udgivelsen af et Jødemissionsblad eller idetmindste indsender til Kirkebladene maanedlige Beretninger om Jødemissionsvirksomheden, at vi bør gjøre en Anstrengelse for at sælge Restoplaget af „Zionsforeningens Historie“, og at vi bør overveie, om det ikke vilde være viseligt, at vi for Fremtiden indskrænke vor Missionsvirksomhed kun til Amerika, da her er Arbeidsmark nok.

Kassereren, Pastor L. Lund, var forhindret fra at være tilstede, men han havde indsendt sin Rapport, der udviste en Aarsindtægt af \$8,415.94. Kassebeholdningen fra det foregaaende Aar var \$12,259.41. Det sidste Aars Udgifter beløb sig til \$5,878.49. Kassebeholdning den 16de Oktober 1909 \$14,796.86.

Sekretæren rapporterede, at Centralkomiteen kort før Aarsmødet havde besluttet at kjøbe en Eiendom i Chicago til en Pris af \$18,250. Komiteen havde ved forrige Aarsmøde faaet Bemyndigelse til at handle i Sagen. Kjøbekontrakten var allerede underskrevet af vor Subkomite i Chicago, efterat Formanden havde skrevet sin Indberetning. Men Skjøde paa Eiendommen var endnu ikke modtaget. Af Kjøbesummen vil \$13,250 blive betalt kontant. De øvrige \$5,000

maa først samles blandt Jødemissionsvennerne.

En Rapport af Missionær E. M. Heimann om Jødemissionsarbeidet i Chicago blev læst.

Indholdet af denne Rapport forbigaaes her, da den vil blive trykt i sin Helhed.

Den første Dags Eftermiddag anvendtes til opbyggelig Samtale over Rom. 1, 14—17. Undertegnede holdt et Indledningsforedrag og fremsatte en Række Punkter, der paa Grund af den knappe Tid kun fik en delvis Behandling. Det blev betonet, at Følelsen af vor kristelige Kjærlighedspligt skal bevæge os til at være med i Missionsarbeidet, og at vi bør huske paa, at den kristelige Mission skal omfatte alle Folk, Jøder saavel som Hedninger. Det blev mindet om, at vi staar i særlig Gjæld til Jøderne, fordi Frelsen er kommen fra dem, og at vi maa søge at betale denne Gjæld ved at forkynde Evangeliet for dem. Men skal dette lykkes vel, saa maa Evangeliet først og fremst være en Guds Kraft til Frelse for os, som driver Mission. Da er der Haab om, at vi ogsaa mere og mere skal faa gjøre den Erfaring, at Evangeliet beviser sig som en Guds Kraft til Frelse for dem vi missionerer iblandt, de være Jøder eller Hedninger.

Den anden Dags Formiddag holdtes Forretningsmøde. Valg paa Centralkomiteemedlemmer og Embedsmænd foretoges med følgende Udfald: Til Medlemmer af Centralkomiteen paa tre Aar valgtes Pastor C. C. Holter, Pastor J. N. Sandven og Pastor C. K. Solberg. Istedetfor Pastor Høverstad, der blev indvalgt ifjor og siden resignerede, valgtes Pastor Jakob Tanner paa to Aar.

Til Formand for Bionsforeningen gjenvalgtes Pastor C. C. Holter, til Viceformand, Pastor A. H. Gjevre, til Sekretær Prof. J. H. Blegen og til Kassierer Pastor V. Lund.

Pastor J. J. Breidablik gjenvalgtes til Emisfær.

Af Beslutninger som antoges kan nævnes følgende:

Der bevilgedes Missionær Meyersohn for kommende Aar \$300 til Dækkelse af Hus-

leie for et Bibeldepot i Minst, \$125 til Profelytunderstøttelse og \$50 til Missionsreiser.

Der bevilgedes Missionær Heimann \$125 til Profelytunderstøttelse, \$60 til Janitorhjælp og \$50 til Missionsliteratur.

Centralkomiteen blev bemyndiget til at anvende et rimeligt Beløb til Istandsættelse af det nye Missionslokale i Chicago.

Missionær Heimann oplyste, at han havde i Tanker at udgive et maanedligt Jødemissionsblad, om Bionsforeningen ikke havde noget derimod. I den Anledning fattedes følgende Beslutning:

Bionsforeningen lover Pastor Heimann sin moraliske Støtte i hans Arbejde for Udgivelsen af et Jødemissionsblad og anmoder Emisfæren om at virke for Bladets Udgivelse.

Det blev ogsaa besluttet, at Centralkomiteen skal sørge for, at der mindst en Gang om Maaneden indsendes Jødemissionslæsning til vore Kirkeblade til velvillig Optagelse.

Bed Begyndelsen af Eftermiddagssessionen Torsdag holdtes Jødemissionsgudstjeneste med Prediken af Pastor Gjevre over Jer. 8, 21—9, 1. Offer optoges til Jødemissionen. Efter Gudstjenesten fortsattes Samtalen over det opbyggelige Emne indtil Sessionens Slutning.

Begge Aftener holdtes Opbyggelsesmøder.

Bed Aftensmødet den sidste Dag talte alle tilstedeværende Medlemmer af Centralkomiteen samt desuden baade Emisfæren og Missionæren.

Følgende Præster var tilstede ved Mødet: C. C. Holter, A. H. Gjevre, J. A. Erikson, J. C. Reinertsen, N. A. Giere, Henry Rasmussen, J. J. Breidablik, E. M. Heimann, D. H. Lee og J. H. Blegen. Af tilreisende Lægmand kan nævnes: A. D. Severeide, Medlem af Centralkomiteen, C. P. Andersen, Delegat fra Storch City Jødemissionsforening, og Senator S. Nilsen fra Lanesboro, Minn.

Der var kun faa Menighedsfolk ved Mødet, grundet paa, at Menigheden paa Stedet var meget liden, og at der næsten ingen kom



fra Nabomenighederne. Men lykkedes det ved Guds Raade at stærke Missionspligten hos dem, der kom, og vække dem op til en større Kjærlighedens Iver ogsaa for Jødemissionen, saa kan Mødet bringe rige Resultater. Det gjorde godt at høre flere Præster bekjende, at de hidtil havde været forjæmnelige, hvad Jødemissionen angik, men at de fra nu af vilde ofre mere Opmærksomhed ogsaa paa denne Mission.

Maa Guds Velsignelse følge Zionsforeningens Virksomhed til mange Jøders Frelse! Og maa Hierterne aabnes særlig for vor Mission i Chicago, at Midlerne maa flyde ind saa rigelig, at Centralkomiteen bliver istand til at betale den kjøpte Eiendom og indrette Huset til et passende Missionslokale.

J. H. Blegen,  
Zionsforeningens Sekretær.

## Beretning om Missionsarbeidet blandt Israel i Chicago.

„Og se, der blev en Raslen, og Benene nærmede sig, Ben til Ben“.  
(Ez. 37, 7).

Bedre og mere træffende formaar ingen at karakterisere Israels nuværende Stilling end ved de anførte Ord af Ezeiel, Profeten for det Liv, der blomstrer frem af Døden. Indtil denne Tid har vel dette Folk i Udspredelsen aldrig oplevet en saadan Bevægelse som nu. De gamle talmudist-rabbinske Lærdomme har mistet sin Tiltrækning og de deraf følgende Livsformer aabenbart tabt sin Magt over Folket. Den moderne Ungdom, Jødedommens fremtidige Bærere, ser ned paa Fædrenes Religion og Sæder med Foragt. For dem, der er nedjunkne i Ateisme og Materialisme, er det mere en Byrde end en Lyst udvortes at tilhøre Israel. Og saa de gamle, der endnu holder fast ved det nedarvede, eller endnu mener, at de holder fast derved, vil ogsaa, bevidst eller ubevidst, rives med i samme Retning af Tidens mægtige Strøm.

De stille i Landet, de troeste blandt Folket, er bange, staar raadløse. En trykkende

Følelse af Mishag—vel ogsaa en Følelse af, at der mangler noget—, en Følelse af indvortes Jammer, af bitter Klage, af Fortvivlelse har bemægtiget sig Folket.

„Og se, der blev en Raslen“! Man holder Møder, man raadslaar, man fatter Beslutninger, man fører ophidsede Bennefejder, man agiterer og driver Propaganda for social, politisk, national, religiøs Sammenlutning af Udspreddelsens Børn, der allerede gaar sin indvortes Opløsning imøde. „Der blev en Raslen“,—en Klangløs, umelodisk, vild Lyd, en dump, uhyggelig Rumlen af døde, tørre Ben!

Men det skal ikke vedblive saa. De tørre Ben skal blive overtrukket med Kjød og Hud og gennemtrængte af Livsaande. „Profeter“! er Herrens Befaling. Det er: Forkynd, aflæg Vidnesbyrd, predik, og sig til dem: „I tørre Ben, hør Herrens Ord“! Profeten Ezeiel gjorde, som han var befaleet. Og dette er hvad ogsaa vi, der høre Herren til, har faaet Befaling at gjøre. Dette og intet andet har i det forløbne Aar ogsaa været vor Beshymring, vor Møje og vort Arbejde at gjøre blandt Israel i Chicago.

Jeg har i det sidste Aar addelt til Jøder henimod 2,000 Bibler, Nye Testamenter eller Dele deraf, samt andre Bøger og Traktater i forskellige Sprog. Her og der har jeg ogsaa haft den Glæde at se og Grund til at haabe, at dette Arbejde ikke var uden Herrens Velsignelse. Mangen en, der havde modtaget et Nye Testamente eller et andet godt kristeligt Skrift, opsogte mig for at tale personlig med mig om det læste. Ved saadanne Anledninger fik jeg da forkynde Jesus, vidne og predike.

L. F. havde faaet en Traktat af en Jøde, der før havde modtaget den af mig. Paa Indsiden af Omslaget fandt han Missionærens Navn og Adresse, og saa kom han en Dag sidste Aar til mig. Han havde, sagde han, allerede hørt om mig. „De er altsaa den Mand“, fortsatte han med noget tvungen Høflighed, „der har døbt min gamle, kjære Skolekammerat J. H.“

„Jeg haaber“, svarede jeg, „at De ikke

har noget derimod". „Derom", sagde min Besøger, „vil vi med Deres Tilladelse tale senere. Hvorledes gaar det da med ham"?— „Med Deres gamle Skolekammerat, min kjære Broder J. H., gaar det meget godt". „Saa-  
saa"! udbroød min Bis-a-vis med synlig Overraskelse. „Hvor er han da? Hvad gjør han? Er hans Familie, som De jo ogsaa efter hvad jeg har hørt skal have døbt, hos ham? „Vor Ven J. H.", svarede jeg, „er i Himmelen og skuer nu Messias, paa hvem han herneede troede. Hans Familie skal ogsaa saa være sammen med ham i Himmelen, om den, som han, blir bestandig i Troen". „H. er altsaa død?" „Nei", sagde jeg, „han er ikke død, han lever; thi „hvo som tror paa mig", lærer Jesus af Nazaret, vor Messias, os, „han skal leve, om han end dør". Og dermed var vi da rykket midt op i dette Hovedspørgsmaal: „Hvad trykkes eder om Kristus, hvis Søn er han"?

L. F. omkring 40 Aar gammel, er en talmudkyndig og i det hebraiske Sprog temmelig vel belæst Jøde, der kjender og gjør Brug af alle Rabbinismens Udflugter. Naar han for Ets. i Løbet af vore følgende talrige Diskussioner ved klare Skriftsteder fra det gamle Testamente saa, at han var bragt i Knibe, tog han, som det syntes, uden Betænkning sin Tilflugt til de saakaldte „fikerede Resultater af den nyere Kritik over det gamle Testamente", hvis Autenticitet de forresten, som bekendt, ganske negter—kun at Jesus af Nazaret ikke skal være Messias. Men han var dog ærlig nok til at medgive, at hvis han troede det gamle Testaments Skrifter, saa maatte han ogsaa nødvendigvis tro alle Udsagn i det nye Testamente vedrørende Jesu Person og Gjerning. Uger, ja hele Maaneder kjæmpede vi næsten daglig i timevis med hinanden: han imod og jeg for Jesus som den af Gud forjættede og i Tidens Fylde aabenbarede Israels Messias og Verdens Frelser. Ofte sukke jeg indvortes til Herren og bad ham indstændig om at vise sig som Seiershelt og Fredsbringer ogsaa for denne Israels Søn. En Dag, da vi igjen gjorde os færdige til Kamp, spurgte L. F.: „Er De endnu ikke træt af vor lange Kamp"?

„Nei", svarede jeg: „jeg er ligesaa lidt træt af Kampen for en saa god, retfærdig og overordentlig vigtig og herlig Sag som vor Fader Jakob hin Nat ved Jabbok blev træt af at kjæmpe for at saa Guds Betsignelse, indtil endelig Morgenrøden brød frem". „Nu vel", sagde Manden derpaa alvorlig, „jeg maa vistnok tilstaa for Dem, at De kjæmper for en god og retfærdig Sag. Og da jeg nu er naaet frem til denne Indsigt, og Morgenrøden er brudt frem ogsaa for mig, saa vil vi nu erklære vor lange Kamp endt i Guds Fred, der ogsaa er blevet mig uværdige til Del".—Vi hørte vore Knæ og takkede Herrens hjertens inderlig for den Seier, han havde givet os.

L. F., der har mange Landsmænd, Venner og bekjendte her, traadte fra nu af i regelmæssig Daabsundervisning. Dette kunde selvfølgelig ikke længe blive skjult for hans jødiske Omgivelser, der hvor han boede, og hvor hans nye indre Liv mere og mere traadte for Dagen. For denne Sags Skyld maatte han lide meget. Han mistede sin Bestjæftigelse, og da Manden desuden var svagelig, blev han syg. Alt dette har han med Taalmodighed og Hengivelse. „Vore Brødre", sagde han ofte til mig, „ved ikke, hvad de gjør, ligesaa lidt som jeg tidligere vidste hvad jeg gjorde, naar Tælen i en eller anden Henseende dreiede sig om Jesus som vor Messias og Frelser". Men en anden tung Betyrning trykkede mere og mere hans Hjerte og Samvittighed. Han havde Længsel efter den hellige Daab, og der var ingen Udvei forhaanden til at saa denne Længsel opfyldt uden at han til samme Tid maatte gjøre sine to smaa modersløse Døtre, der opholder sig hos Slægtninge i Rusland, ulufkelige for hele deres Liv ved Faderens offentlige Daabsbekjendelse. Derfor vilde han nogensteds hen, hvor man ikke kjendte ham, og hvor hans offentlige Bekjendelse ved Daaben ikke straks vilde komme hans Slægtninge for Øren. Sidst i Juni modtog jeg et Brev fra ham fra en By i Missouri. Han bad mig om Nye Testamente og anden Missionsliteratur, som han vilde uddele blandt Jøderne, „for at de endelig maatte lære at

kjende den sande Jesus og den sande Kristendom" skrev han. Jeg sendte ham det forlangte. Maa den kære Frelser med sin Velsignelse følge ham selv og hans Bestræbelser for vore Brødre efter Rjødets!

Foruden den netop nævnte L. F. stod i det sidste Aar to jødiske Familier, hver paa 5 Sjele, samt 5 ugifte jødiske unge Mænd i Undervisningen en kortere eller længere Tid. Om den ene af de to Familiehoveder skal her kortelig berettes.

Medens jeg en Dag i en jødiske Butik gjorde mig Nøje med at overbevise Eieren om, at Religionen først og fornemmelig var nødvendig for Menneskene, traadte en jødiske Mand af intelligent Udseende ind. Forretningsmanden skyndte sig straks at gjøre mig bekendt med den indtrædende Herre. Det varede ikke længe før Rabbineren Dr. M. R. og jeg var inde i en temmelig livlig Diskussion om Forskiellen mellem en jødiske Rabbis og en kristen lutherisk Pastors Embede. Da jeg maatte frygte for at miste den Velvilje Forretningsmanden havde vist mig, om vi skulde fortsætte en stedse mere og mere livlig Diskussion her i en fremmed aaben Butik, saa indbød jeg Rabbineren at besøge mig i Missionslokalet, hvor vi ganske rolig kunde fortsætte at diskutere denne og andre Gjensstande uden at forstyrre nogen eller selv at blive forstyrret.

Allerede om et par Dage havde jeg den Glæde at hilse den indbudte velkommen i Missionslokalet. Ved nærmere Betjendskab fandt jeg, at jeg havde for mig et daanet og interessant Menneske. Han talte og skrev flydende og elegant hebraisk og nogle af de moderne Sprog. Men Guds Aands Sprog, der ved Moses og Profeterne tales i det gamle Testamente, forstod han desværre ikke. Han var for nærværende beskæftiget med at tegne Subskriptioner paa et større hebraisk Verk om vort Folks nuværende og fremtidige Stilling, som han havde under Arbejde, efter hvad han fortalte mig. Han fandt, at han ved Behandlingen af Folkets Nutid og Fremtid ikke godt kunde omgaa Kristendommen, og derom ønskede han da at tale med mig. Paa mit Spørgsmaal, hvorfor han i

et Verk, der skulde behandle vort Folks Nutid og Fremtid, overhovedet havde tænkt paa at omgaa Kristendommen, svarede han blandt andet: For Dem behøver jeg dog ganske vist ikke i det vide og brede at udvikle dette. Kristendommen har bragt vort Folk kun Jammer og Glendigheden. Siden Kristendommen optraadte paa Verdensskuepladsen er der ikke mere noget Rum for Israels, hvor den er blevet en herskende Magt. Liderne har vekslet, Slægterne har afløst hinanden, men vor Glendighed har vedblevet at være som den var, Zions Datters Forsmædelse varer indtil denne Dag; og det ser mere og mere ud til at Kristendommen og Jødedommen for bestandig maa udelukke hinanden. „Dette er dog temmelig ensidig bedømt“, sagde jeg, medens den veltalende Rabbiner trak Aande; „sæt det Tilfælde, at De havde Ret i, at Kristendommen, som De mener, kun har bragt og fremdeles bringer vort Folk bare Glendighed og Jammer. Tror De, at det er uværdigt for en ærlig Forfatter, der søger sig kaldet til at nytte og gavne sit Folk ved at lægge det paa Sinde dets Stilling i Nutid og Fremtid, da at undersøge, om Kristendommen virkelig er Skyld i vort Folks Glendighed og Jammer. Har De, Hr. Doktor, undersøgt Kristendommen efter dens Oprindelse og Væsen? Kristendommen, saaledes som jeg forstaar det, er Religionen, det er, Menneskets gjenoprettede Samfund med Gud, saaledes som det blev lært og levet af Jesus Kristus og ved hans Aand har bundet og mere og mere vinder Eksistens som den historiske Stormagt og Livsmagt. Og da skulde jeg dog gjerne ønske at vide, hvor og naar Jesus Kristus, denne Israels troeste Søn efter Rjødets, han som ikke skjældte igjen, naar han blev overfældet, han som velsignede dem, der forbandede ham, gjorde godt mod dem, der skadete ham, fældte Kjærlighedens og Smertens Taarer over Zions Datters Jammer og Glendighed og tilsidst bad for dem, der lod ham nagle til Korset—jeg skulde ønske at vide, hvor og naar han har levet og lært sig, at nogen tør paastaa, at det har været et Liv og en Lære, som kun betyder Jammer og Glendighed for hans



Folk. Kristendommen er jo for den, der kender dens Oprindelse, fortaar dens Væsen og har erfaret dens uaderbare nyktabende Magt paa sit eget Hjerte, intet, Aet intet andet end Jesus Kristus, igaar og idag den samme, ja til evig Tid, han som er kommen for at frelse og gjøre salig, men ikke for at fordærve".

Dette var Begyndelsen. Maa den naaderige og barmhjertige Herre og Frelser ogsaa velsigne Fortsættelsen! Manden er uden Stilling. Han kan, som sagt, i sin nuværende Hjertetilstand ikke modtage nogen Rabbinerstilling. Derimod er han ubillig til at opgive Offentliggjørelsen af sit planlagte Verk. Det ser ud til at de indsamlede Subskriptionsbidrag for dette Verk er det eneste han nu har at leve af.

Søgningen til vore Møder Lørdagene og Søndags Eftermiddagene har desværre heller ikke det sidste Aar forbedret sig. Missionslokalet er jo altfor meget udenom Jødekvartæret. Da der nu er god Udsigt til at faa et eget mere centralt beliggende Lokale, saa tør vi haabe, at ogsaa Søgningen til disse Møder vil blive større. Herren giv dette i Raade!

Som altid er Tilfældet var der ogsaa gennem dette Aar mange Jøder, Katekumener og Profetier, der appellerede til den virksomme kristelige Kjærlighed og Barmhjertighed. Det var ikke muligt at imødekomme alle Krav. Saaledes maatte jeg til Eks. nødtvungen negte at yde de nødvendige og ganske vist ikke ubetydelige Rejsepenge til den fattige Katekumen H. D., hvem Lægen havde raadet til at opholde sig i Mexico, da han desværre var angreben af Tæring. Men jeg er dog hjertelig taknemmelig mod Zionsforeningen og de kjære Israelsvenner for de Bidler, som ogsaa dette sidste Aar har været stillet til min Raadighed, hvorved megen Nød kunde blive afhjulpet, megen Elendighed lindret og megen Rummer fjernet i vor barmhjertige Frelseres Jesu Kristi Navn. Herren giv Raade til, at de fattige Brødre af Israels Hus ogsaa heraf mere og mere maa erkjende, at Kristendommen, som vi tilhører dem, ikke bestaar i Ord, men i den Tro, der vil være og er virksom i Kjærlighed.

„Og se, der blev en Rasken"! Herre, du som nu har bragt Israels Huses døde Ben til at ræste, giv ogsaa, at denne Rasken maa ske til dit Navns Ære og til Israels egen Frelse i Kristus Jesus!

E. N. H e i m a n n,  
Missionær for Zionsforeningen for Israel.  
Chicago, den 18de Oktober 1909.

### Nogle Ord om den saakaldte viden- skabelige Bibelfritik.

Skolens dyrbareste, ymtaalistige og skjønneste Eiendom—dens Diensten er den hellige Skrift. Men i vor Tid gives paa Skolens Omraade en Mængde Personer, som giver sig ud for at være Dienlæger, og opdager den ene Feil efter den anden paa denne Diensten. En Del synes at den gjør os for nærværende og nære med os selv; andre mener at den kommer os til at se formeget opad og fremad og saa vil de gennem Operationen forandre, eller endog rent borttage selve Diensten. Nogle paastaar, at i Bibelen findes Sammenblanding af Sandhed og Løgn, og disse ville sætte paa os et Slags Briller, forat vi skal kunne skille dem ad. Dog paagaar der just inden deres egen Kredss Strid om, hvad som er det ene eller andet Slags. De dem som overlader sig i deres Vold! Det sikreste er at ved Børnenes Undervisning ikke røre ved bibelfritiske Spørgsmaal, men blot bibringe dem Sandheden saa, at de kan have noget at møde Vildfarelsen med, da de træffer den samme. Nydelseslystens Not udkastes i vor Tid gennem udsæl Literature, som fremstiller Nydelsen som den eneste Lykke som er værd at trage efter. Vi behøver en Straalekaster, som kan sprede Lys over disse Forførelsens dunkle Maaker. En saadan findes, det er den hellige Skrift. Det er Skolens Diensten.

Døenstaende Stykke er et kort Uddrag af en Tale som blev holdt af en Seminarrektor Lundgren i Sverige.

Vi har vel kanke ikke Aarsag til at frygte for denne saakaldte videnskabelige Bibelfritik, som nu har vundet frem til en saa forfærd-

lig Magt over hele Skandinavien og Lystland. Men saa aldeles trygge er det kanske ikke ret at være; thi om vi har Anledning og Gyver til at kritisere, hvad der saa smaat hères tilbels i Skolen i Foredrag og kanske ogsaa i Predikenen, saa vil vi tilbels saa høre, at der findes Tendentser af lidt mistænkelig Art. Det hères da først om lidt Darwinisme, og lidt om de floge Geologers store Opdagelser, som da nærmest hælder til den Slags Lære som de kalder Pantheisme, det er, at al Verden er Guddommen selv. Der høres forskiellige Røster om, at vi kan ikke stole trygt paa hvad Bibelen siger. Og begynder man først at tvile paa Bibelens Autoritet, saa er man kommen ud paa Glatisen, og ingen kan sige hvor man da vil lande. Jeg tror derfor, at det ikke kan være afveien at raabe et Varsko itide.

S. Pettersen.

En Politibetjent i Preston, England, fik for nogle Uger siden Die paa en Gut, der tilsyneladende tog sig et Bad i Lancaster-Kanalen. „Væk med dig!“ raabte han; „bed du ikke, at det er forbudt at bade her?“ „Na, hjælp mig!“ skreg idetsamme Gutten; „jeg bader ikke, jeg drukner!“ Og dermed sank han. Politibetjenten sprang i Vandet efter ham, og han blev reddet.

Er det ikke netop lig paa alle Kanter? Folk, som vi ser og omgaaes med, synes at more sig og have, hvad man kalder en lystig Tid; men Faktum er, at de stadig synker i Syndens og Fortvivlelsens forfærdelige Dyb. Og desværre, de skjønner det ikke selv, saa de lig den synkende Gut kan gjøre et Ansøgning. Men de kan reddes, bare du og jeg er paa Vagt, naar Anledningen gives, og i Mesterens Navn og med hans Sindelag rækker dem en hjælpende Haand. Na! gjør et Forsøg; bed Herren hjælpe dig. Politibetjenten gik tilbunds for at redde den synkende Gut; hvad vil du, kristne Sjæl, gjøre for de i Synd og Glendighed synkende Medvandrere rundt omkring dig?—

## Betingelser for Missionsvirksomhed.

„Oploft eders Pine“ siger Jesus til sine Disciple, og hvad vilde han, at de skulde se? Jo, „at Markerne er alt hvide til Høsten.“ De skulde lære at kjende Nøden blandt Folkene, og dette skulde blive et kraftigt Motiv i Arbeidet for Hedningernes Frelse.

Den første Betingelse for Missionsarbejde er aandeligt Liv. Der blir intet virkeligt, Gud velbehageligt Missionsarbejde uden Liv i Gud. Men der kan dog være kristeligt Liv, og endda ikke blive noget direkte Missionsarbejde. Thi hvor Kjendskab til Hedningernes Nød mangler, der blir der heller ikke noget Arbejde for deres Frelse.

Den vigtigste Betingelse for at Interessen og Arbeidet for Missionen kan tiltage, er at vort Menighedsfolk faar et nyere Kjendskab baade til Missionsarbeidet hjemme og ude og til de stakkels Hedningefolks forkomne legemlige og aandelige Tilstand.

Menigheden bør have sine særskilte Missionsgudstjenester. Paa mange Steder afholdes saadanne en Gang om Maanednen. Disse bidrager meget til at vække Missionstrang og at styrke Interessen for denne store Gjerning. Men skal Missionen komme til at indtage den centrale Plads i Menighedsarbeidet som tilkommer den efter Guds Ord, da maa baade smaa og store, unge og gamle lære at kjende Kristi Befaling om Evangeliets Udbredelse saavel som Evangeliets Seiersgang blandt Folkene i vor Tid og de herlige Anledninger, som idag bydes os overalt paa Missionsmarken. I Søndagsskolen maa vi begynde; der har vi hyppelig Anledning at skildre Hedningernes Nød og vække Kjerlighed i Barnehjertet til de ulykkelige smaa i Hedenkabets Mørke.

Og vore Ungdomsforeninger bør have Missionen paa Programmet. Foredrag og Oplæsninger om dette Emne burde aldrig fattes i en kristelig Ungdomsforening.

Kvindeforeningerne vleier almindelig at have Missionslæsning paa deres Møder og det er nødvendigt, selv om de har andre kristelige Formaal at arbejde for. En Beretning fra Hedningemarken vil ofte bringe mere aandeligt Udbytte end en Prediken.

Det er ganske sikkert: skal der blive mere Arbejde for Hedningernes Omvendelse og Frelse, saa kan det ske kun derved, at de troende faar mere direkte Kjendskab til Guds Riges Kampe og Seire i Verden og til dette Nødraab fra Hedningerne: „Kom over og hjælp os“. Bønnen for Guds Riges Fremgang er selvsølgelig af største Betydning. Men skal vor Bøn ikke blive en Jamlen bort i det blaa, uden at begjære noget bestemt fra Herren, saa trænger vi Kjendskab om det vi beder om og om dem vi beder for.

Brødre, lad os give Agt paa vor Tids store Tegn: Rigets Udbredelse blandt Hedningerne. Er vor Herres Saa blevet en Hovedsag for os? Lad os opløfte Vinene og se, hvorledes Mrkerne er hvide til Høsten. Herren har selv aabnet Døren for os til Hedningernes Hjem og Hjerte. Gud hjælpe os at følge hans Rald.

L. i „Sendebudet“.

Mel: Den store hvide Flot vil se.

Hvor salig er den lille Flot,  
I ham sin Frelser har den nok,  
Han er vor Løn,  
Vor Krone stjern,  
Bort Liv vort Zebast.  
Min Jesus er jeg en af dem,  
Vil du mig føre til dit Hjem,  
Hvor Herrens Sol,  
For Sammets Stol,  
For evigt straalers frem.  
O! maatte det dog snart saa ske,  
Du dig i Skyen for os te,  
Det er bort Raab,  
Med Suk og Graad,  
O, Herre lad det ske.

T. J. Hagen, .  
Grand Forks, N. D.

D i g t e t.

„Om jeg eiet alt men ikke Jesus“ i No.  
47 er af Past. J. Sæther.

## Kinamissionen.

Fra Kina.

Grede Red. Holter.

I dag, den 17de Okt. imodtog vi Telegram fra Shanghai at Miss Olsen var ankommen, men ikke Past. Wold med Familie. Årsagen til at de ikke kom ud ihøst er ukendt for os endnu, men vi haaber straks at faa Brev.

Det var imidlertid en stor Støffelse for os. Men jeg haaber at Gud ogsaa i dette har styret. Er Br. Wolds Helse saadan fremdeles, at det er Spørgsmaal om han kan greie det herude, da tror jeg det var bedst at de ikke kom nu. Thi det maa siges, at her trænges de bedste Kræfter. God Helse slides ud paa en kort Tid og de kraftige bufter under.

Det er især anstrængende for Missionærer, som bærer Ansvar for Menighederne. Herude i Missionsarbeidet er det ikke bare at forkynde Fredens Evangelium. Det er de mange andre Ting som tar mere paa Nerver og Kræfter og ofte gjør en rigtig trætt og syg.

En Hyrde skal ikke bare søde Hjorden men ogsaa vogte den. Og at vogte den herude er det som mest tar paa, hvor den Herrens Fjord er omgivet af saa meget ondt.

Det er forholdsvis let at preke og undervise, men at opdrage!

Ogsaa er dette Klima tærende. De greier det bedst som har de bedste Modstandskræfter. De som engang er rigtig nedbrudt trænger en lang Tid at komme sig igjen, og derfor er det nødvendigt, at Missionæren faar komme hjem for at hvile.

Det var ogsaa en stor Støffelse for os at vi ikke fik ud nogen nye Mænd ihøst. Og vi haaber at Synoden vil sende en eller to ved Siden af de ældre Missionærer, som maatte komme ud til Høsten. Arbeidet vokser og vi orker ikke at række over alt. I maa sende flere Mænd ud. Her er flere Stationer som venter paa Tilsynsmænd.



Det glæder os at Miss Olson er saa langt paa Bei hid. Maa Herren ledsage hende fremdeles. Lad mig saa sende en Fredshilsen gjennem „Buddbæreren“ til de hjemmевærende Missionsbærere og Missionsvenner forøvrigt: „P i n g e n s h a n g t i t u n g t s a i.“

Ederes i al Hast

C. W. Landahl.

\*

\*

\*

Fra Miss Grøseth.

Fancheng, China. Okt. 11te, 1909.  
Kjære Venner!

Nu har vi havt næsten stadigt Regn i seks Uger. Det siges, at det ikke har været saa meget Vand i Hanfloden paa firti Aar, paa Fladlandet er al Grøde ødelagt. Tusinder har mistet alt uden Livet. Herren har været god imod os. Vi har daglig Mad at spise og tørre Klæder at iføre os. Det har ikke været muligt at saa gjort noget Arbejde ude i Landet.

Lørdag skulde vi forsøge. Miss Nilzen, Mrs. Sjau, Mr. Sje og jeg reiste til Long Sen i Baad. Da vi skulde stige iland, sank vi ned i Vere halvt op til Knæerne.

Bandet har gaaet lige op til Væggen af Skoleværelserne og ødelagt dens Grundmur. Hele den ene af Væggene havde faldt ned. Gaderne var saa smudsige, at det var umuligt at samle Kvinderne til Møde. Vi besøgte seks Hjem. Talte med Arbeiderne og søgte at opmuntre dem. Sagde dem at det ikke var nogen Fare for at vi skulde lide Tab i Længden. Thi det var ikke Mennekeverk vi drev med, men det er Guds Verk. Guds Saa skal feire i sin Tid, saafremt vi blir tro. En af de mest haabefulde iblandt Kvinderne havde atter begyndt at ofre til Afguderne.

Fjor Høst fik vi et af Værelserne i vort Hus der nede plastrat og indsat et Vindu med Glas til Ruder. Købte et gammelt Spisebord, som bruges til Skolebord om Dagen og Seng om Natten. Saa nu kan vi have det rigtigt koseligt, naar vi kommer der ned. Det var første Gang at Miss Nilzen og jeg har gaaet tilbords istedetfor til Sengs. Vi sov dog godt paa Bordet.

Søndags Morgen begyndte det at regne

saa vældigt, at vi ikke turde stanse længere, men skyndte os hjem saa fort vi kunde.

Nøden er stor i Hedningeland, Broderhaand burde I række.

I da Grøseth.

### Fra Arbeidsmarken.

Om Boganmeldelser. De som vil have Bøger anmeldte i „Buddbæreren“ bør sende dem direkte til Bladets Redaktør.

Past. A. Krogstad besøgte Pastor Carlson og hans Menighed i Milwaukee den 7de Nov. og følgende Dage og holdt Møder iblandt dem. Det var velsignet og opmuntrende heder det.

Syd Dakota Indremissionsforening holdt den 19de og 20de ds. et Samtalemøde i Zions Menighed, S. D. Past. Kervigs Kald. Flere haade Prester og Lægpredikanter var nærværende og tog Del i Samtalen.

Emissions Skillingstad standfede nogle Dage efter Mødet i Zions Mgh., S. Dak. for at virke med Guds Ord. Alle Bidner som kan burde ud at aagre med sit Pund, den betroede Raadegave til Sjæles Velsignelse.

Past. Oppgaard har været i Past. Kervigs Kald i flere Dage i Indremissionens Interesse for at tale Sagen og samle lidt Midler til dens Drift. Men Veir og Føre har nu en Tid været sliig, at det er ganske tungvindt at komme omkring til Folket. Han skal besøge flere Prestekald i S. Dakota Kreds.

Hauges Synodes Indremissionsbestyrelse burde snarest mulig overtage Missionsfeltet i Stanley og Pennington Counties i S. D. og lette S. D. Kreds det Ansvar som den blot midlertidig overtog af Hensyn til Nybyggernes Behov i de nyly byggede Strøg. Feltet er vidstrakt nok til mindst to Missionsprester derude og Guds Ord synes være dyrt for mange længtende og søgende Sjæle der.

Broder L. J. Hagen sender en pæn liden Sang til Optagelse i „Budd.“ Den begynder med: „Hvor salig er den lille Flok. Hertil bemærker han selv:

Vi er alle saa glad i Griegs Melodi til „den store hvide Flok“ og hvorfor ikke synge om „den lille Flok“ paa den samme Tone.

Broderligt L. J. Hagen.

„Budbæreren“ har modtaget nedenstaaende lille Brev fra Broder Torgerson, som vi herved sender videre. Han siger, at han tror nogen anden vil skrive mere udførligt om denne Herrens tro Tjenerinde. Brevet lyder saaledes:

Nov. 19de, 1909.

Jeg kan ikke undlade at give et Vidnesbyrd om den trofaste Herrens Tjenerinde Miss Christi Kirkevold paa Børnehjemmet i Beresford. Derjom der har været nogen som har røgtet Herrens Lam, saa har det været hende, alle som saa og kjendte til hendes Maade at passe de til hende betroede kunde ikke andet end beundre hendes moderlige Omsorg. I Sandhed et stort Tak for Børnehjemmet, men en stor Vinding for hende; thi hun blev kaldt hjem til sin Herres Glæde i Eftermiddag. Hun har været tro i det lille, Gud har sat hende over meget. Gud give vi alle maatte høre den store Overhyrde engang sige til os: „Gak ind til din Herres Glæde.“ Venligt

L. L. Torgesen.

### Bekjendtgjørelser.

Den sydvestlige Minnesota Indremissionsforening vil holde Møde i Round Lake Mgh. Past. J. H. Hansons Rald fra 7de til 9de December. Samtaleemne Ezek. 37, 1-10.

Andrew Johnson.

J. C. Wit.

Bedes erindret.

Ved denne Tid er en hel Del notes, givne til Afbetaling paa Synodens Gjæld, forfaldne, og enhver, der ved sig at have givet note betalbar ved denne Tid, anmodes indstændigt om at sende Beløbet til undertegnede snarest muligt. Saasnart Beløbet modtages, vil noten returneres vedkommende.

D. A. Ulvin,

Red Wing, Minn.

### Kvitteringer

Professor Ison: Fra R. Thompson, Beach, N. D.	10.00
Bed Pastor Elstad fra Robt Mgd. & Rbf., Elstad Rald	10.00
Bed Pastor J. H. Hanson fra Fall River Mgd. 4.12, Otter Creek Mgd. 3.37, St. Paul Mgd. 7.79, alle Mgd. af Hansons Rald, Cureta, Kan.	15.28
Bed Pastor Sovland fra hans Rald: Bethel Mgd. 28.50, Lions Mgd. 12.	40.50
Bed Pastor Moe fra Gru Mgd., Moes Rald	10.00
Bed Christ. Simonson fra Chell Creek Mgd., Newman Grove, Neb., Tillæg til forrige Indsendelse	75.00
Bed Pastor Bruce fra Størdaßs Mgd., Bruces Rald, (for forrige Var)	38.50
Bed Johanna Nelson fra Hemnes Mgd. & Rbf., J. H. Hansons Rald	15.00
Bed J. J. Vee fra Bernon & Oakfield Rbf., Vassjons Rald	10.00
Bed S. Arfin fra Wisner Mgd., Wisner, Neb.	10.00
Bed Morris Olson fra Langford Mgd., S. D.	8.50
Bed Pastor Mortvedt fra Blatville Mgd., Mortvedts Rald	68.00

310.78  
1989.96

Før kvitteret

\$2300.74

J. L. Vassjeson.

Indremissionen: Bed Pastor L. T. Carlson Konf., offer i Standia og Bethlehem Mgd., Alta., Canada	34.15
Bed Past. C. S. Sovland fra Carl J. Olson, Garvey, N. D.	5.50
Bed Mrs. L. J. Knutson, Radcliffe, Ia., fra St. Petri Rbf., Pastor L. J. Knutsons Rald	50.00
Bed Pastor E. J. Eastvold fra Mr. E. Swift, Jewell, Ia. 7.50, Mrs. D. Hill 50c.	8.00
Bed Pastor A. D. Dyvegaard: Mr. & Mrs. Opland, Santa Rosa, Cal.	10.00
Pastor C. S. Westby, Newman Grove, Neb.	9.15
J. Monson af Shell Creek Mgd., Neb.	2.50
Hans J. Johnson, do. do.	1.50
Bed Pastor J. S. Halvorson fra Ny Stabanger Mgd. & Rbf., Burton, N. Dak.	40.00
Bed Ulver D. Raskley halvt Konf. offer i Jackson, Minn.	9.16
Bed Pastor J. M. Wiet Offer i Blom Prairie Primgd., Deuel Co., S. Dak. 27.42, Mrs. Karen Olson, Toronto, S. Dak. 1.	28.42
Bed Pastor A. D. Dyvegaard: Samlet i Redfield, S. Dak.: Bedder Norbeck.	40.00
Mrs. Lydia Norbeck.	5.00
Gerda Lunstrum	3.00
A. Dragseth	3.00
A. E. Mathiasen	2.00
Carl Anderson	1.00
Gjertrud Nelson	1.00
Emelte Endresen	1.00
Mrs. E. M. Erickson	1.00
Emelte Gustvedt	1.00
Axel og Ellen Jacobson	2.00
J. R. Mørt.	5.00
Oscar Nordsteden	50
Bed Pastor Dyvegaard: Samlet i Victor Mgd., Mt. Vernon, S. Dak.: A. Sommerland	5.00
G. S. Moibe	5.00
Carl Scott	5.00
Peter Erickson	5.00
Mr. & Mrs. D. Scott	5.00
J. G. Scott	5.00
D. D. Craig	5.00
Ben Johnson	5.00
G. S. Moibe	3.00
Oscar Olson	2.00
Bedder Sangstad	1.00
M. E. Jaalon	1.00
Mr. Jensen	1.00
B. W. Nicholson	1.00

Thurle Selland.....	1.00	Bed Pastor A Mune fra Tref. Mgd., White Earth, M. D.	
Ludvig Ottem.....	1.00	Offer Alkehelgensdag 11.20, Joh. Nessvig Sr., White	
Anna M. Nicholson.....	1.01	Earth, M. D. 1.....	12.20
Otto Runestad.....	1.00	Fra Mrs. A. Wigdahl, Burbank, S. Cal.....	10.00
J. H. Johnson.....	1.00	Fra en ubenævnt, Michigan City, Ind.....	2.00
Geo. W. Nicholson.....	1.00	Bed Martin Halvorson, Banamingo, Minn., tekamen-	
O. S. Varion.....	1.00	tariff Gave fra afsøde Ole Amfinion Høstager.....	100.00
Hans Nelson.....	1.00	Fra J. F. Franze, Battle Lake, Minn., Pastor Perohis	
O. E. Olson.....	1.00	Kald.....	10.00
A. H. Bru.....	1.00	Bed Johanna Nelson fra Semmes Mgd. S. Kvf., Richland	
O. D. Johnson.....	1.00	Co., M. D., Pastor J. H. Johansons Kald.....	15.00
E. M. Molde.....	1.00	Bed Alher O. Nasby fra S. S. Picnic Collection, Aug. 15,	
Gust Lundgren.....	1.00	Fackon, Minn.....	37.07
Mrs. Bru.....	1.00	Bed Pastor J. M. Wict fra Mrs. G. Erickson, Toronto, S.	
Miss Nina Bru.....	50	D. 10, Mrs. Karen Olson, do. 2.....	12.00
Elmer Olson.....	50	Fra en Søster i Montana.....	5.00
G. F. Laftad.....	50	Bed Pastor G. O. Mona fra Mr. & Mrs. Lima, Mt. An-	
G. Waaler.....	50	gel, Oregon.....	5.00
A. E. Olson.....	50	Bed Pastor M. J. Westphal fra Peterion Mgd., Peterion,	
E. E. Olson.....	50	Minn., halvt Offer.....	11.90
Mae Sommerland.....	25	Bed A. U. Taje fra Bigef, "Missionsbuen", Bawlf, Alta.	
Johesb Olson.....	25	Can. til Afbetaling paa det til Chiengo Station tøjste	
Mr. Jensen.....	25	Landhøtte.....	87.70
E. M. Olson.....	25	Bed O. Tomling fra Bethesda Mgd. S. Kvf., Duluth, Minn.	5.00
Geo. Scott.....	25	Bed Pastor D. T. Borgen fra Trembeauville Valley Mgd.,	
Oscar Selland.....	15	Taylor, Wis. Offer.....	18.65
Gerab Laftad.....	15	Bed Pastor J. K. Perohi fra Ten Mile Lake Mgd. S. Kvf.,	
Bed H. E. Søther Konf. offer i Hanges Mgd., Fackon,		Dalton, Minn.....	15.65
Minn., Tjafir S. E. Hansons Kald.....	34.00	Fra J. H. Draxton, Borup, Minn.....	15.00
Bed Pastor A. Hjortaa fra Bethel Mgd., Ryley, Alta.,		Fra Edw. Tronnes, Borup, Minn.....	5.00
Canada.....	6.00	Fra Oluf Eggen, Red Deer, Alta. Can., Talofer for Her-	
Bed Pastor M. J. Westphal fra Peterion Mgd., Peterion,		rens Trosfashed op til "Støbets Alder".....	11.00
Minn.....	11.85	Bed Pastor A. D. Dvegaard fra Pastor S. E. Westby, New-	
Bed Pastor O. H. Elstad fra Robi Mgd. S. Kvf., Robi, Wis.	10.00	man Grove, Neb. 9, J. Monson, Shell Creek Mgd., Neb.	
Bed Tjafir T. E. Vge fra Madison Mgd. S. Kvf., Minn.	50.00	250, Hans J. Johnson, do. do. 150.....	13.00
Bed Pastor J. K. Perohi fra Ten Mile Lake Mgd. S. Kvf.,		Bed Pastor G. D. Paulsrud fra Ole Williams, Randall, Ia	2.50
Otter Tail Co., Minn.....	15.65	Bed Past. J. S. Halvorson fra Ny Stabanger Mgd. S. Kvf.,	
Bed Pastor W. D. Mortvedt en Del af et Offer ved en Mis-		Buxton, N. D.....	40.00
sionsfest i Plattville Mgd., Plattville, Ill.....	19.27	Bed Past. G. M. Bruce, Dell Rapids, S. D. fra hans Kald	
Ned S. Anfin fra Wisner Mgd., Wisner, Neb.....	5.00	til Øen for Missionslæge, Dr. R. Anderson.....	46.00
Bed O. Tomling fra Bethesda Mgd. S. Kvf., Duluth, Minn.	5.00	Bed do. do. fra Ubenaemt i Highland Mgd., Minnehaha	
Bed H. E. Gagen Kollekt i Mc Gregor Mgd., Mc Gregor,		Co., S. D.....	5.00
Ia., Pastor Kievelands Kald 3.75, fra Kvf. i samme		Fra Louis Halvorson, Red Wing, Minn.....	2.00
Mgd. S. 10.....	6.85	Bed Pastor J. S. Olson fra Mrs. P. S. Heega, Geddes, S.	
Bed Pastor G. D. Bil fra E. A. Rønning af Roseni Mgd.,		D. 2, Ole Anderson, do. do. 2.....	4.00
Union Co., S. Dak.....	2.00	Bed Enof T. Wille fra Becklands Kvf., Rolette, N. D.....	30.00
Bed Pastor J. A. Johnson, Spicer, Minn., fra Bethania		Fra "M. H.", Frontier, Minn.....	5.00
Mgd. af hans Kald.....	20.25	Bed Pastor W. D. Mortvedt fra "Willing Workers Socie-	
Bed Pastor M. J. Westphal halvt Offer i Arendah; Mgd.,		ty", Plattville Mgd., Plattville, Ill.....	42.50
Fillmore Co., Minn.....	32.40		
Bed Pastor J. H. Johanson halvt Takhelligesoffer i Kro-			
ens Mgd., Horace, N. Dak. 22.16, fra Osgood Kvf. i			
samme Mgd. 5.....	27.16		
Bed Albert Madison fra Bethel Kvf., Story City, Ia.....	50.00		
Bed G. A. Kalseim fra Østre Kvf. i Clear Lake & Elsworth			
Mgd., Hamilton Co., Ia., Pastor E. J. Eastwoods Kald			
Bed J. D. Klofter fra Green Lake Mgd., Spicer, Minn.,			
Pastor J. A. Johansons Kald.....	20.75		
	381.23		
	3230.03		
	3911.26		
	H. S. Elstad.		
Rinamissionen: Bed Bertha Runestad fra Tref.			
Mgd. S. Søndagskole, Ida, Minn., Pastor Gjerkfads			
Kald.....	15.00		
Bed Hannah Hendrickson fra Soar Mgd. S. Bigef., Mari-			
etta, Minn.....	18.00		
Bed O. B. Jacobson fra "De unges Missionsk.", Fergus			
Falls, Minn.....	10.00		
Bed Pastor J. N. Sandven fra Lewis Chesland, Holand,			
Toma.....	10.00		
Bed Pastor J. F. Møsem fra Telemarkens Kvf., Clark Co.,			
S. D. 13, Ubenaemt, Bristol, S. D. 12.32.....	25.32		
Bed Pastor A. Mune fra Tref. Mgd., White Earth, M. D.			
Offer Alkehelgensdag 11.20, Joh. Nessvig Sr., White			
Earth, M. D. 1.....	12.20		
Fra Mrs. A. Wigdahl, Burbank, S. Cal.....	10.00		
Fra en ubenævnt, Michigan City, Ind.....	2.00		
Bed Martin Halvorson, Banamingo, Minn., tekamen-			
tariff Gave fra afsøde Ole Amfinion Høstager.....	100.00		
Fra J. F. Franze, Battle Lake, Minn., Pastor Perohis			
Kald.....	10.00		
Bed Johanna Nelson fra Semmes Mgd. S. Kvf., Richland			
Co., M. D., Pastor J. H. Johansons Kald.....	15.00		
Bed Alher O. Nasby fra S. S. Picnic Collection, Aug. 15,			
Fackon, Minn.....	37.07		
Bed Pastor J. M. Wict fra Mrs. G. Erickson, Toronto, S.			
D. 10, Mrs. Karen Olson, do. 2.....	12.00		
Fra en Søster i Montana.....	5.00		
Bed Pastor G. O. Mona fra Mr. & Mrs. Lima, Mt. An-			
gel, Oregon.....	5.00		
Bed Pastor M. J. Westphal fra Peterion Mgd., Peterion,			
Minn., halvt Offer.....	11.90		
Bed A. U. Taje fra Bigef, "Missionsbuen", Bawlf, Alta.			
Can. til Afbetaling paa det til Chiengo Station tøjste			
Landhøtte.....	87.70		
Bed O. Tomling fra Bethesda Mgd. S. Kvf., Duluth, Minn.	5.00		
Bed Pastor D. T. Borgen fra Trembeauville Valley Mgd.,			
Taylor, Wis. Offer.....	18.65		
Bed Pastor J. K. Perohi fra Ten Mile Lake Mgd. S. Kvf.,			
Dalton, Minn.....	15.65		
Fra J. H. Draxton, Borup, Minn.....	15.00		
Fra Edw. Tronnes, Borup, Minn.....	5.00		
Fra Oluf Eggen, Red Deer, Alta. Can., Talofer for Her-			
rens Trosfashed op til "Støbets Alder".....	11.00		
Bed Pastor A. D. Dvegaard fra Pastor S. E. Westby, New-			
man Grove, Neb. 9, J. Monson, Shell Creek Mgd., Neb.			
250, Hans J. Johnson, do. do. 150.....	13.00		
Bed Pastor G. D. Paulsrud fra Ole Williams, Randall, Ia	2.50		
Bed Past. J. S. Halvorson fra Ny Stabanger Mgd. S. Kvf.,			
Buxton, N. D.....	40.00		
Bed Past. G. M. Bruce, Dell Rapids, S. D. fra hans Kald			
til Øen for Missionslæge, Dr. R. Anderson.....	46.00		
Bed do. do. fra Ubenaemt i Highland Mgd., Minnehaha			
Co., S. D.....	5.00		
Fra Louis Halvorson, Red Wing, Minn.....	2.00		
Bed Pastor J. S. Olson fra Mrs. P. S. Heega, Geddes, S.			
D. 2, Ole Anderson, do. do. 2.....	4.00		
Bed Enof T. Wille fra Becklands Kvf., Rolette, N. D.....	30.00		
Fra "M. H.", Frontier, Minn.....	5.00		
Bed Pastor W. D. Mortvedt fra "Willing Workers Socie-			
ty", Plattville Mgd., Plattville, Ill.....	42.50		
	691.49		
	6478.86		
	7170.35		
	Før tvitteret		
Hospital i Kina: Bed Pastor G. M. Bruce fra ube-			
nævnt i Highland Mgd., Minnehaha Co., S. D.....	25.00		
	Før tvitteret for		
	52.50		
	77.50		
Børnehem i Kina: Bed Pastor G. M. Bruce fra			
Ubenaemt i Highland Mgd., Minnehaha Co., S. D.....	25.00		
Bed Pastor J. S. Halvorson fra Ny Stabanger Mgd. S.			
Kvf., Buxton, N. Dak.....	20.00		
	45.00		
	134.58		
	Før tvitteret for		
	179.58		
Evangelister, Lærere, Bibelev. og Børn i			
Kina: Bed Pastor G. M. Bruce fra Stordabls Luther			
League, Minnehaha Co., S. D. til Underhold af Stu-			
dent "A" 25; Mr. & Mrs. A. E. Berg, Sherman, S. D.,			
halvt Underhold af Gutter "Chang" 10.....	35.00		
Bed Pastor W. D. Dvegaard fra Mr. & Mrs. Wormdahl,			
Mt. Angel, Oregon, Øen for Evang. "Du Chi Tung"...	30.00		



Bed Pastor U O Dvbegaard fra Pastor U O Mortvedt for  
Evang. „Den Chi jen“ 30. Mr. & Mrs. D O Dpland,  
Santa Rosa, Cal. for Bibeft. „Bang Sautze“ 25..... 55.00

Før kvitteret for  
120.00  
1371.50

Til Høstkolon i Rancheng. Kina: Bed Past.  
O D Paulsrud fra Die Williams, Mandall, Ia..... 2.50  
Før kvitteret for  
180.77

183.27

Jødemissionen: Fra Oluf Eagen, Red Deer, Alta,  
Can., Tazoffer..... 5.00  
Fra Louis Halvorson, Red Wing, Minn..... 1.00  
Bed Past. J S Olson fra Mrs. P S Degg, Veddes, S. D. 30.00  
Fra „M. H.“, Frontier, Minn..... 5.00

Før kvitteret for  
41.00  
234.98  
275.98

Santalmissionen: Bed Enol L Gilje fra Vest-  
lands Kvf., Rolette, N. D..... 10.00  
Bed Mrs. S Benlett fra Lincoln Mgd.s Kvf., Slater, Ia.,  
Pastor Paulsruks Rald..... 15.00  
Fra Oluf Eagen, Red Deer, Alta, Can., Tazoffer..... 5.00

Før kvitteret for  
30.00  
230.50  
260.50

Madagaskarmissionen: Fra Ubenævnt, Per-  
gus Ralds, Minn..... 5.00  
Før kvitteret  
10.00

J. J. Rendahl, Rask.

Til S. Dal. Kreds Indremission: Offer mod-  
taget ved Pastor D O Vergh fra Volga Bethania Mgd. 13.06  
Offer i Tref. Mgd., Pastor O Ebnsons Rald, modtaget  
ved Knud Nelson..... 10.25  
Konf. offer ved Pastor C J Olberg fra Imanuel's Mgd..... 4.75  
Offer fra Frankes Mgd. under Kredsmodet i Pastor J S  
Olsons Rald..... 15.57  
Bed Pastor P Rervig Konf. offer i Thronhjems Mgd.,  
Yankton Co..... 33.14

Die Stene.

Til Chicago Kreds Indremission: Lo-  
di Mgd.s Kvf., Jodi, Wis..... 10.07  
Overfud fra Mødet i Rio, Wis..... 20.76

Før kvitteret for  
30.76  
141.45  
172.21

S. M. Walstead, Rask.

Til Bethesda Børnehjem: Fra Jackson,  
Minn., Mrs. H C Sether & Mrs. U E Davis 1 Quilt; Mrs. J  
Erickson 4 var Strømper; Mrs. H C Hamilton 4 Rjoler, Mrs.  
J A Roffen 2 Fortklæder; Mrs. J H Sether 6 Towels; Mrs. M  
R Johnson 2 Fortklæder, 1 Rjole; Mrs. M H Ervestad 4 Stjor-  
ter, 4 Overalls; Mrs. Anton S Muller 1 var Sko, 2 Jackett;  
Mrs. U E Davis 2 Overalls, 2 Rjoler, 2 Bommetørklæder; Mrs.  
Minnie Hammerstad 2 Suits Underklæder; Mrs. U H Roffen  
1 var Soller, 2 Overalls, 4 Bommetørklæder; Miss Lovita Ser-  
haug 6 hds. Calico; Kvf. 1 Rjole, 1 var Budevar, Sofa Bude-  
træk.—Fra Zions Kvf. Jewell, Iowa, ved Mrs. G Wing 30  
hds. Calico, 9 hds. Gingham, 2 hds. Pillowcaseing, Toweling 2  
hds., Shirting 10 r hds., Cuttingk. 3 hds., Lace 3 hds., Buttons  
4 Dos., Pins 1 Baper, 3 var Strømper, 1 var Overalls.—Fra  
Iba Lien 1 Shirt, 1 Blanket, 1 Quilt; Miss Josie Enebo 1  
Quilt; Varnefor. Rands & Romsdals Mgd. 4 Quilts, 1 var  
Budevar; Mrs. Rittelsen fra Romsdals Mgd.s nordre Kvf. 3  
Quilts.—Bed Mrs. J F Etse, Hendricks, Minn., Mrs. U O  
Morse 2 Quilts, 1 Blanket, 2 Suits Underwear, 1 var Pillow-  
case, Mrs. Miss Hindbjorgen 1 pair Stockings; Mrs. D B

Trosien 1 Quilt, Mrs. Tobias Sand 2 Towels, 1 Jackett; Mrs.  
P H Kirkwood 1 Quilt; Mrs. J F Etse 2 Rjoler, 3 Stjorter en  
Del Vegetabi.—Fra Mrs. Karen Strobo, Radda, S. Dal. 1  
Quilt, 2 var Budevar, 2 Rjoler, 2 Fortklæder, 1 hestet Dag.—  
Fra Mrs. M Gishold, Grantsburg, Wis. 1 Blanket, 1 var Bu-  
devar, 1 Stuffle Tøi.—Fra Mrs. M B Trosien, Hendricks,  
Minn. 2 Quilts, Mrs. P B Digre 2 Quilts, 3 var Strømper, 1  
Stockingbag.—Ubenævnt 1 Quilt, 5 var Stockings, 2 Drejdes,  
4 Vrons, 6 Towels, 4 Shirts, 1 pair Shoes, 8 Overalls, 6 Bom-  
metørklæder, 2 Stjletter Drejsgoods, 1 var Pillowcases, Cushion  
Cover, 1 Jackett, 2 Suits Underwear.  
G. G. Walen.

## Folke-Kalenderen for 1910 er færdig.

Vor Opgave har været:

1. At faa den færdig saa tidlig som mu-  
ligt.

2. At give en, i det ydre, saa pen en Ka-  
lender som det under Omstændighederne var  
muligt.

3. At samle godt, passende Indhold,  
lidt varierende og forskelligt fra før.

Snorvidt det har lykkedes os, faar vor  
Folk nærmere bedømme; men Forsøget  
har virkelig været gjort.

Vi burde kunne udgive en Bog, der no-  
genlunde kunde sammenlignes med, hvad de  
andre Boghandeler udgir af lignende Art, og  
vi har virkelig den Mening, at dette kan siges  
med Sandhed om vor Kalender iaar.

Bare Omslaget koster ca. 40 Dol. Og  
Indholdet: Mon ikke enhver, der læser vor  
Kalender vil være enig i, at bare gamle Pa-  
stor Versben Andersons interessante Livsskiz-  
se vil være langt mere værd alene, end hele  
Kalenderens Kostende? Dertil en Række  
af Artikler skrevne for det meste af Mænd el-  
ler Kvinder inden vort eget Samfund.

Nu venter vi at Bestillinger indløber  
hurtig, og større Bestillinger fra de enkelte  
Steder end før, da vi tror, som en af vore  
Prestes sagde forleden, den vil bli meget let  
at sælge for 10 Cents.

Hauges Synodes Book Dept.  
Red Wing, Minn.

### Festkriftet.

Denne Bog er paa 128 Sider med udmerkede  
Billeder af Stolens Bvgninger, H. M. Sande, Past.  
D. Hanjon, Andrew Eklund og af alle Bestyrere  
ved Stolen ligesaa dens Aabning samt en Gruppe  
af Stolens Direktører. Jalt er der 22 vakre Bille-  
der. Festkriftet er smukt udstyret og trykt paa godt  
Papir. Det koster 50c heftet, 75c indb., og sælges  
til Indtægt for Stolen. Til Prestes og Agenter  
gives almindelig Rabat.

Ordres indsendes til

C. Lilleshun, Red Wing, Minn

## Et godt Tilbud.

Alle Abonnenter, paa „Budbæreren“, der betaler Bladet i Forstud for 1910, vil faa Bladet og en af nedenstaaende Bøger til vedføjede nedsatte Pris. Desuden vil nye Abonnenter der betaler \$1.00 i Forstud for 1910 faa „Budbæreren“ frit, saalangt Op-  
laget rækker, fra 1ste Nov. til næste Aarsaar.

Send os atfsaa den i sidste Rubrik op-  
givne Sum og baade „Budbæreren“ og Bo-  
gen vil blive sendt Dem.

Flere af disse Bøger egner sig fortræf-  
feligt til Jule- eller Aarsaarspresenter.

Skulde Oplaget af en vis Bog ikke ræk-  
ke til, forbeholde vi os Ret at supplere den  
med en anden til samme Pris.

Dette Tilbud gjælder til 1ste Jan. 1910.

Alle Ordres og Remisje sendes til

Hauges Synod Book Dept.,

C. Lillethun, Mgr.

Drawer 74, Red Wing, Minn.

Bogens Med  
Pris. „Budb.“

Mau: Alvor og Gammen. 177		
Fortællinger.....	1.50	2.25
Martyrerne i den lutheriske Kirke	40	1.30
Marie: Drivende Skyer. For-		
tælling. 3 Omflag.....	50	1.35
Do. Indbunden.....	75	1.55
" Hjemmet. Hverdagsskild.	1.60	2.00
" Bed egen Kraft. 3 Omfl.	50	1.35
Margrethe: Embedsmand og		
Bonde. Livsbilleder fra		
Bækkelsestiden i Femti-		
aarene. 3 Omflag.....	50	1.35
Do. 3 Shirlingsbind.....	75	1.55
" Doktorsens Pleiedatter.		
Fortælling.....	65	1.40
" Reidar og hans firebene-		
de Venner. En For-		
tælling for Børn.....	65	1.55
" Et Stormveir. Bille-		
der fra Bækkelsestiden i		
Femtiaarene.....	1.30	2.00
" Anna Helsing. Billeder		
fra Bækkelsestiden i		
Femtiaarene.....	75	1.50
Munch: Minder fra en Jerusa-		
lems Færd. Med 14		
Illustrationer og et Kart		
over Jerusalem.....	80	1.65

Enken og de faderløse. En For-		
tælling.....	80	1.60
En sand kristens Kjendetegn.		
Af Erik Pontoppidan.....	1.10	1.65
Fries: Et Lykkebarn. For-		
tælling.....	50	1.35
Friis: 3 Stille og Storm. 3		
nye Fortællinger.....	60	1.40
Guds Riges Vaar. Shirlings-		
bind.....	65	1.50
Do. 3 Omflag.....	50	1.30
Johan Gerhard: Hellige Be-		
tragtninger.....	50	1.35
Jeggtveit: Kirkehistorie. Den		
norske Udgave. Illustreret.		
Smukt indbunden.		
nedsat Pris.....	3.50	4.50
Jarfen: Profeten Jeremias,		
hans Liv og Virke.....	2.00	2.75
Ulbestad: Norge i Amerika.....	3.00	3.25
" Selvhjælp i Engelfst.....	1.00	1.75
Protestanterne i Seveinnerne.		
En Fortælling om Frank-		
rige før Revolutionen.....	75	1.50
Quie: Blikket paa Jesus.....	50	1.35
Sohm: Kirkehistorie i Grund-		
rids.....	1.20	1.80
Bergsland Prof.: Den histori-		
ske Udvikling om For-		
soningen.....	35	1.25
Wee Prof. M. O.: Fra Under-		
søgelsesreisen i Persien.	25	1.15
Akstende Oplevelser fra Boger-		
oprøret i Kina. Beret-		
tet af Missionær Green		
og Hustru.....	20	1.15
Steenlands Halle: Bibelens		
Lande.....	2.50	3.00
Festskrift udgivet i Anledning af		
Red Wing Seminars 25		
årsjubileum.....	50	1.40
Do. Indbunden.....	75	1.55
Ahlfeld: Fortæll. for Folket	90	1.60
Dahl M.: Fortæll. for Folket	30	1.20
Robinson Crusoe.....	50	1.40
Taae: Norske Bygdesagn. Før-		
ste Samling.....	1.30	2.00
Do. Anden Samling.....	1.00	1.80
Skrefsrud: Predikener og Fo-		
redrag. Med en Frem-		
stilling af Missionærerne		
Skrefsruds og Børresens		
Liv. 3 Omflag.....	50	1.35

Stein: Blot jeg bliver salig. En Fortælling fra Livet.	1.00	1.80
Postille for Børn. Af geistlige og Lægmænd.....	50	1.35
Onkel Toms Hytte, eller Neger- livet i de amerikanske Sla- vestater. Af Harriet Bee- cher Stowe. Illustreret.	2.00	2.50
Norge. Billeder af Norges pro- visoriske Regjering. Et meget vakker Billede. 22X27 Tommer.....	75	1.50

### Julebud.

Julebog for Børn. Dette er en meget pen  
Julebog med vakre Fortællinger og prægtige  
Billeder. Bogen er paa 64 Sider og koster 15c

### CHRISTMAS CHEER

for boys and girls. Denne Bog er paa engelsk og  
er ogsaa paa 64 Sider med følgende Fortællinger:  
If the Christ-child came; Love-star; Little  
Sammy's dream; How the mountain was clad;  
The singing Lady; Star-Eye; A Christmas  
Joy; Colonel Kit; Christmas. Bogen har man-  
ge Billeder. Prisen er 15c.

Julen er kommen. No. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.  
Sange og Recitationer til Brug ved Søndagskø-  
lens Julefest. Pris 5 Cents pr. Eksemplar.

### Norge.

73 vakre Billeder fra de mest kjendte og vakre-  
ste Turisttragter i Norge. Det er Sommerbilleder  
og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet  
i vakker komponeret Bind. Størrelse 9½x12  
Tommer. Pris..... 1.75

### Vinterliv i Norge.

32 helfides og 14 halbfides, samt 38 mindre  
Vinterbilleder fra Norge. De er fra de vakreste  
Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotogra-  
fier af M. B. Wisse. Det er nylig der er taget Hen-  
syn til den henrivende vakre norste Vinter og Bil-  
ledeerne maa sees for at paaståenness. De er ind-  
bundne til en Bog 9½x12 Tommer med en Indle-  
dning af Rosenkrantz Johnson. Pris..... 1.50

### Norges Byer.

Billeder fra Norges Byer. Kunstrukt af Foto-  
grafier paa dertil særligt forarbejdet Papir. Sjæl-  
den vakre. Størrelse 8½x12. Helfides Billeder  
6½x9 Tommer. Billeder fra følgende Byer: Kri-  
stiania: Karl Johans Gade, Udgang fra Slottet, Na-  
tionaltheateret og Akershus; Drøbak, Moss 3 Bil-  
leder; Fredrikstad 7 Billeder; Sarpsborg, 3 Bille-  
der; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar  
2 Billeder; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger  
Røros, Drammen, Rømsberg, Holmestrand, Hø-  
nefoss, Horten, Tønsberg, Sandnessjø, Larvik 4  
Billeder; Forsgrund, Eken, Brevik, Langevund,  
Kragerø, Risør, Lyngør, Tvedestrand, Arendal,  
Grimstad, Lillesand, Christiansand S., Flekkefjord,

Mandal, Farsund, Egersund, Sandness, Staban-  
ger, Haugesund, Bergen, Fiskebølvet, Florø, Vale-  
sund, Molde, Christiansund N., Levanger, Sten-  
ker, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Romsø,  
Bodø, Mojsen, Kabelvaag, Harstad, Trondenes  
Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Bardø og  
Badsø. Indbundet i vakker komponeret Bind,  
\$1.75.

Send Ordres til

C. Lillietun, Red Wing, Minn.

### Landstads Salmebog

haves for Salg i følgende Indbindinger:

R o m m e f o r m a t .

I almindeligt Skindbind med de 3 Testrækker 60c  
do. med forgyldt Kors og Ralf samt

spærngt Snit 70c

Im. Morocco med Kors og Ralf samt

spærngt Snit 1.00

I Morocco og Guldsnit, mygt Bind..... 1.40

I Morocco og Guldsnit Pragtbind..... 1.50

I Kalveskind og Guldsnit, mygt Bind. .... 1.75

I Kalveskind og Guldsnit, Pragtbind ..... 2.00

B a r e S a l m e r n e .

No 5. I almindeligt Skindbind..... 50c

No 6 I almindeligt Skindbind med for-

gyldt Kors og Ralf 60c

No. 7 I Morocco, mygt Bind og Guldsnit 90c

No. 8. I ægte Morocco, Pragtbind.... 1.25

No. 9. I ægte Morocco og Guldsnit, mygt

Bind med Forstringer 1.40

Dyford Indbinding, ægte flexible Mo-  
rocco, med omstribede Kanter og  
Guldsnit og Futeral..... 2.50

A. Indb. i præstet lysebrunt Kalveskind,  
mygt Budebind med forgyldt Kors  
paa Siden, Guldsnit og Futeral.... 2.25

C. Indb. i sort præstet Kalveskind, mygt  
Budebind med forgyldt Kors paa Si-  
den, Guldsnit og Futeral..... 2.25

D. Indb. i sort præstet Kalveskind, mygt  
Budebind, med forgyldt Kors paa  
Siden og omstribede Blomster..... 2.25

E. Indb. i sort præstet Kalveskind med  
forgyldt Kors og Blomsterforstringer  
paa Siden ..... 2.25

F. Indb. i blaat flexible præstet Kalve-  
skind med Guldsnit og Futeral.... 1.80

G. Indb. i sort flexible præstet Kalve-  
skind med Guldsnit og Futeral.... 1.80

Send Ordres til

C. Lillietun,

Drawer H. Red Wing, Minn

### Illustreret Katalog

over Bøger i Høges Synodes Boghandel vil bli-  
ve tilsendt frit paa Forlangende.

Adresse: C. Lillietun, Red Wing, Minn.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landstaber og National  
Billeder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende.

Juleaften; Aften ved Tjernet; Natlandsdalen i Ryfylke; Højsleb; Nordfjord; Verfoslen; Paa Ski; Paa Kjelte; Paa Havet i Storm; Paa Havet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billeder). Gæterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Binterbilleder (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Havet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Dptjørellen til Holmentollen. Fra Nordland. Fjosen ved Ulsefjord Svobær. Buarbræen. Raftfjind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Rørøfjorden Hestmands. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelig Pragt-billeder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusinvis forretet 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dusin.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## Lithograferede Mottoes

med paatrykte Skriftsteder i Sælb, til at hænge paa Væggen til 10c pr. Stykke.

Rigeledes have Begjyfter af tykt card-board, 12x16 Tommer, i mangefarvet Ojetryk, med følgende Indskrifter: „Jeg og mit Hus vi vilde tjene Herren“ og „Gud velsign vort Hjem“. Pris pr. Stykke 10c.

## Alterbrød

have altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Væster paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Væster paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Væster paa 500 Stykker 80 Cents.

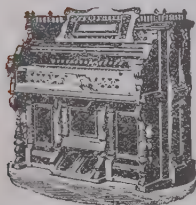
3 Væster paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lillethun, Red Wing, Minn

## Pioner og Orgler

Stort Lager.



Striv idag efter Katalog og navn, hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et ubemærket Instrumment til Dagens aller laveste Priser. Navn dette Blad.

THE NORTH WESTERN MUSIC HOUSE  
520 2nd Ave. S.,  
MINNEAPOLIS MINN.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykte paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“; „Nytaars-hilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Til min tiere Søn“; „Til min tiere Datter“; „Hjertelig Dyndstning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Varnesang“; „Bæstehilsen“; „Venlig Hilsen“; „Dyndstning til Fødselsdagen.“

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed“; „This day will I praise the Lord.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Bæstefestiden i Hemtiaarene. Shirtingsbind 75c.

## Bedes erindret

Naar vore Menigheder indsender Pengé til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorsløn sendes til Rev. J. L. Vasjeon, Kasejon, Minn.

Penge til Synodet kassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Revell Luth. College) sendes til Mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn

Penge til Kinamissionen og andre Hedningemissioner sendes til Rev. J. J. Rendahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til Prof. S. S. Ekstad, Red Wing, Minn.

Penge til Betheesda Børnehjem sendes til Rev. J. A. Quello, Feresford, S. D.

## „Budbæreren“

udgives af Haaues nord evangelisk lutherne Synode i Amerika Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forsluobsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor E. C. Solter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Se jeg staar for Døren og banker; 2. Til de syge i Hospitalerne; 3. Presteordination; 4. Haaues Synodes Finanfer; 5. Fra Chicago; 6. Bibt til fra St. Paul; 7. Fra Mødet i Charles Mix; 8. Madison Kreds Varsmpbe; 9. Zionsforeningens Varsmpbe; 10. Beretning om Misionsarbeidet blandt Israel i Chicago; 11. Rogle Ord om den jaakabde videnfablige Bibelkritik; 12. Betingelser for Misionsvirksomhed; 13. Kinamissionen; 14. Fra Arbeidsmarlen; 15. Betjenditjøreller; 16. Rvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet 1 Kor. 2. 2.

No. 50

Lørdag den 11te December 1909.

{ 41de Aar

### Vaager!

(Indsendt ved E. S. M.)

Det er en almindelig erkjendt og sørgeligt ofte erfaret Sandhed, at Livet i Gud let svækkes og omsider endog tabes ved en altfor tidlig og usornøden fortrolig Omgang med Verdens Børn. Frelseren bad vistnok ikke at hans Disciple skulde tages ud af Verden, men at de maatte bevares fra det onde i Verden. Men førend en troende med Beder unødvendigt gaar ind i Øppersteprestens Palads, maa han grundigere end Beder overveie, hvorvidt han er saa dybt rodsfæstet i Kristus, at han ogsaa blandt Herrens Fiender kan vise sig som en sand Herrens Discipel. Forinden den troende, mere end fornødent, giver sig af med Marthashysler, maa han vide, om han saalænge og med saamegen Frugt har siddet med Maria ved Jesu Fødder, at ikke enten den Verdens Frygt eller den Verdens Kjærlighed, som endnu bor i ham, om end kun slumrende og skjult, altfor let tager Næring af Bantroen og Verdensvæsenet udenom ham og bliver den herskende Magt i ham. Det er vistnok saa, at Livet i Gud ofte styrkes og udvikles under de Prøvelser, som den kristnes daglige Færd i Mennesskellivet udenom medfører. Og ligesaa er det en Selvfølge, at baade Mennesskellivets almindelige Medfør og Kjærligheden til ogsaa de uomvendte Brødre og Søstre i Verden, hvis Sjæle en kristen vil og maa søge at vinde for Kristus, gjør det umuligt for ham at stænge

sig ind fra Verden. Han skal jo ogsaa være Verdens Lys og Verdens Salt; han skal vidne om Jesus for denne Verden. Saa maa han jo færdes sammen med Mennesskene i Verden. Men dog maa han paa samme Tid vogte sig for en altfor stor Fortrolighed til dem, som ikke elste Jesus. Thi ellers sker det lettelig, at den samme Verden, som han vil drage med sig til Kristus, drager ham bort fra Kristus. Den kristne maa ei alene vogte sig at ikke hans Liv bliver altfor udadvendt, saa den aandelige Kraft derved spredes, „Mandens Dug tørres bort for alle Vinde“, og Livsbækken svinde bort i Sandet, naar han sætter Opmærksomheden paa altfor mange Ting. Men tillige maa det alvorligt erindres, at der er Fare ved den Atmosfære, han indaander i Verdenslivet, at der let hænger noget tilbage ved ham af Verdens Væsen, hvori han sældes, og at denne samme Atmosfære og denne Verdens Væsen let kan komme til baade at tære stærkt paa hans aandelige Liv og slappe hans Iver for et renere Liv. Han maa være aandeligt klog og forsigtig, saa han ikke, om end kun ubevidst skal komme til at søge „Mættelse“ i den Verden, som han færdes iblandt og virker paa. Du maa aldrig glemme, at naar du er i Verden og bruger Verden, saa maa du dog være som den, der ikke er af denne Verden. Vil du kæmpe for Kristi Sag i denne Verden og for din egen Frelse, saa maa du kæmpe saaledes at du overvinder Verden; thi ellers overvinder Verden dig. Idet du sødtes til

GTU Library  
2400 Ridge Road  
Berkeley CA 94709  
For renewals call (510) 649-2500

All items are subject to recall.



Livet i Gud, afdøde du fra Verden, men saaledes, at du daglig maa afdø fra den Verden, hvori du virker, og hvor paa du ogsaa virker de storkraftigere, jo grundigere du afdør fra den. Slipper en troende en Tid tilsyneladende vel fra sin altfor meget fortrolige Omgang med Verdens Børn, saa bliver han let altfor tryg. Men bliver han altfor tryg, saa have deri Bevis nok for, at han dog ikke har sluppet vel fra det. Det uden at vide fatter den troende en ensidig og falsk Tillid til Naadens Naagt overhovedet, som om Naaden kunde frelse ham, snart sagt, hvor usorgfaldig han end er. Ligeledes kommer han let til at betragte sin Frelse og sit nye Liv paa en saadan Maade, at han faar altfor store Tanker om sig selv, men agter Færerne altfor ringe. Voksér Selvtilliden op til Selvgodhed, saa han med et vist Selvbehag betragter den store Forandring, som er foregaaet med ham, saa er Færen bleven saare stor. Gud staar de hoffærdige imod, men de ydmyge giver han Naade. Dette Ord gjælder ikke blot med Hensyn til den første store Ombendelse,—det har sin fulde Betydning ogsaa for det senere Kristnsliv. Som det mest ydmyge Sind behager Gud bedst, saa er det tillige mest forsigtig mod Færerne baade indensfra og udenfra og derhos mest modtageligt for ny Naade. Der er ikke synderlig Mening i at bede sig bevaret fra Verden, naar man dog altfor dristigt giver sig ind i Verden og lader sig unødigt drage ind i Færerne. Det hjælper altfor lidet at bede sig bevaret for sig selv, naar man dog opelsker altfor gode Tanker om sig selv. Og den, som har altfor store Tanker om Tilstrækkeligheden af sit allerede modtagne Naade-forraad, han arbejder for lidet ihærdigt paa at forøge det.

Under den første Kjerlighedsvarme glemmes saa let, hvor snart „den første Brand kan slukne“. Under Glæden over at have fundet den kostbare Perle og vundet den første store Seier, erkjendes ofte forliden, at de gamle Synder ikke er døde for det, om de indtil videre er undertrykte og trængte tilside,—at Verdens Kjerlighed, Verdens Glæde og Verdens Sorg endnu bor i Hjertet, at

hver en syndig Lyst skal gribes an og forfølges, ikke blot i dens Ytringer, men endog ned til dens dybeste Rødder i Hjertets naturlige Fordærvelse. I Regelen glemmes intet af alt dette ganske; man har jo hørt det, at der er meget ondt i Hjertet, som ikke kommer frem under den første Naadetid,—man ved det. Men netop fordi den troende mener at vide det tilgavn, gjør han sig lettelig forliden Flid med at erkjende det grundigt nok og har ofte Opmærksomheden altfor lidet henvendt derpaa. Desto snarere kommer de gamle Synder frem igjen, enten paa den gamle Vis, eller om de ikke saa Fremgang i den gamle kjendte Skikkelse, saa dog i en finere Dragt eller under Forklædning. Derfor gjælder det saa meget mere at lytte til Frelserens Alvorstaf: Baager! Tænk om Frelseren kom netop nu! Tænk om du i din nuværende Tilstand skulde møde ham. Er du virkelig saa beredt, som du mener dig at være det? Baager, at ikke Sjælens Die skal lukkes for Færen. Værer oarsomme, at ikke det onde listeligen skal seire, og, ganske uden at vide af det, udslukte Aandens Liv i Gud, medens Dagene hændes i aandelig Sikkerhed, uden at det agtes, paa, at Lampens Blus bliver svagere, og uden at der foretages ny Paafylkning af Olje.

Livet i Gud er en Guds Naadegabe; vor Kristendom er ikke vort eget Værk. Men dog maa Kristendommen indøves. Dertil kræves ogsaa meget Arbejde i Naadens Kraft. Naaden maa bruges, ja den maa bruges flittigt og alvorligt, om den skal bevares. Livet i Gud maa ikke staa stille—det maa føres fremad, det maa udvikles til et renere, kraftigere og fuldere Liv i Gud, saa at ogsaa vor Wandel paa Grund af den voksende indre Kraft og større Agtpaagivenhed bliver et Levnet efter Gud, et Levnet i Kristi Efterfølgelse. Og et saadant Liv i Gud er ikke vort Værk, som forsøgt, men Guds Aands Gjærning i os.

(Af Provst C. A. Skauge.)



## Referat.

Nordre Minnesota Kreds af Hauges Synode afholdt sit Aarsmøde i Jevnater Menighed Pastor Gjerstads Kald fra 11te til 14de Nov. Man begyndte Torsdag Form. den 11te med, at Emisfær Hensvik læste Salmen 23 og talte nogle Ord i Tilknøtning til samme. Derefter havde man en Bønnefestud og flere deltog. Pastor Gjerstad ønskede de titreiende velkomne til Mødet med Math. 9: „Høsten er stor men Arbejderne faa“ o.s.v. Sessjonetiden blev bestemt som følger: Bønne- møde Kl. 9½ til 10. Formiddagskæssion 10—12, Eftermiddag 1½—4, Prediken hver Aften Kl. 7½. Pastor Gjerstad oplyste, at Bekjendtgørelsen i „Budd.“ var feilagtig med Hensyn til Samtaleemne. Der stod Luk. og skulde være Math. Det af Menig- heden valgte Samtaleemne var Math. 21, 28—32. Antaget, at dette af Menigheden valgte Emne blir lagt til Grund for Sam- talen.

Ligeledes besluttet, at Kredsen har For- retningskæssion hver Formiddag under Mø- det. Viceformanden Pastor Rendahl ledede Mødet, da Kredsens Formand Pastor Si- monson var flyttet fra Kredsen. Sekretæ- ren var heller ikke tilstede og undertegnede blev valgt til Sekretær p. t.

Pastor Gjerstad indledede Samtalen meget greit og godt og mange deltog derefter i en belærende og opbyggelig Samtale. Kun fem af Presterne i Kredsen var tilstede nem- lig Gjerstad, Dahle, Rendahl, U. D. John- son og Verohl. Mødet var godt besøgt, sær- lig var der mange fremmødt Lørdag. Søn- dag, Mødets sidste Dag, var der bestemt Møder Formiddag, Eftermiddag og Aften; men en frygtelig Snestorm rasede hele Da- gen, saa kun nogle faa var istand til at kom- me til Kirken.

Fredag Formiddag Forretningskæssion.

Besluttet at der nedsættes en Nomina- tionskomite af fem Medlemmer. Valgte blev Pastorerne Dahle, Gjerstad og Rendahl samt Emisfærerne Aas og Hensvik. Der- næst behandlede man hvorledes Emisfærvir- somheden bedst burde drives det kommende Aar. Flere udtalte, at de troede det heldigst

at Kredsen ordnede med Emisfærvirksomhed for Missionsstrøgene inden Kredsen og over- lod til de selvopholdsdeude Kald at sørge for sin egen Emisfærvirksomhed. Paa Forslag af Emisfær Aas blev dette enstemmig antaget, nemlig at Kredsen ordner Emisfærvirksom- heden for Missionsfeltene og de selvophol- dende Kald ordner med sin egen Emisfær- virksomhed.

Besluttet at alle Kredsens Menigheder optager Offer til denne Virksomheds Drift.

Kassereens Rapport oplæstes og blev overleveret en Revisionskomite. Til denne Komite valgtes Past. Dahle og U. D. John- son.

Besluttet at der vælges en Resolutions- komite. Valgte blev Past. Rendahl og Verohl.

Besluttet at Kassereen kolliderer i „Bud- hæreren“ eftersom Bidragene kommer ind.

Lørdag Formiddag.

Revisionskomiten rapporterede at den havde gennemgaaet Kassereens Regnska- ber og befundet dem at være i Orden.

Kassereens Rapport antoges. Der var indkommet til Kassen med Balance fra sidste Aar \$273.69 og udbetalt \$182.09 altfaa en Balance i Kassen af \$91.60.

Nominationskomitens Rapport blev op- læst. Valg af Bestyrelse. Følgende blev valgt: Viceformand, Past. J. J. Rendahl; Sekretær, M. L. Dahle; Kassere, J. R. Verohl, S. C. Johnson, Crookston og R. Aas, Rothsay. Besluttet at Formanden sør- ger for at faa en af Presterne til at foreta en Undersøgelse med Hensyn til Missionsarbei- det paa White Earth Reservationen og at man forsøger at faa Past. Westerland til at betjene i den Prests Sted, mens han foreta- ger denne Reise.

Valg af Emisfærer.

Følgende valgt:

L. Hensvik	2 Maaned
J. Droyton	1 Maaned
M. Aas	1 "
Mr. Vagne	1 "
G. Nordmarken	1 "

Besluttet at Emisfærerne lønnes med mindst \$25.00 pr. Maaned og fri Reiseud- gifter.

Følgende Beslutninger med Hensyn til

Emisærernes Virkefelt blev fattet: Hensvift og Aasvirker i Thies River Falls og Omegn. Dragton i Stogerboes Kald. Nordmarken i B. Olsons Kald. Bagne to Uger i Stogerboes Kald og to Uger ved Foston og Omegn.

Følgende Forslag blev antaget Lørdag Eftermiddag: Da det gjentagende har vist sig vanskeligt at samle Kredsens Præster til saadanne Møder som tar Søndagen med, fordi de ikke gjerne vil være fraværende fra sine Menigheder den Dag, saa anmodes Kredsens Menigheder igjen om at overbeie om de ikke burde tage tilfølgende den tidligere fattede Beslutning som bestemmer at Kredsmøder holdes saaledes, at Søndagen ikke medtages uden i Tilfælde af Kirkeindvielse eller andre særegne Anledninger.

Besluttet at i Tilfælde nogen af de valgte Emisærer ikke kan tjene, paalægges Bestyrelsen at søge nogen i deres Sted.

Til Kredsens Finanssekretær valgtes Hr. John Wold, Twin Valley, Minn. Suppleant Hr. S. C. Johnson, Crookston.

Resolutionskomiteen foreslog følgende to Resolutioner hvilke blev enstemmig antaget.

## I.

Da Kredsens Formand Pastor S. C. Simonson har flyttet fra Kredsen vil vi udtale os for hyggeligt Samarbejde og ønske ham og Familie Guds Velsignelse i deres nye Virkefelt.

## II.

Nov. 13, 1909.

Mrs. Edw. Halvorson  
Foston, Minn.

Guds Fred.

Da det har behaget Herren at kalde vor kjære og trofaste Broder i Herren Emisær Halvorson ud fra Arbeidet her og ind til Hvilen vil herved nordre Minnesota Kreds samlet til Aarsmøde saa udtale sin hjertelige Sympati med dig i Sorgen og Savnet over din Egtesælle. Vi erkjender med Tak til Gud, at det Arbeide Broder Halvorson fik udføre var til Velsignelse for vort Folk og til Fremme for Guds Riges Sag. Maa Herren som er Enfers Forsvar og de faderløses Fader være Deres Trøst og Hjælp og føre Dem og os alle vel igjennem Tidens Trængsler og ind til Sabbatshvilen som er tilbage for Guds Folk.

S. A. P e r o h l, Sek. pro tem.

## Fra Børnehjemmet i Beresford.

Min Søn, foragt ikke Herrens Tugt, og kjædes ikke ved hans Straf; thi Herren straffer den som han elsker, og har Behagelighed til ham, som en Fader til en Søn. Ordsp. 3, 11—12. Hebr. 12, 5 flg.

Da jeg føler forvisset om at vort Folk venter med Begjærlighed paa at saa høre mere fra vort kjære Børnehjem i Beresford, saa skal jeg igjen forsøge at give eder en kort Underretning.

Saa nu er her alvorlige Tider ved Børnehjemmet. Da jeg sidst skrev var der 7 a 8 som laa syg af Tyfoid FEVER; nu er det steget til 10 a 11. Den Børnepige, som jeg sidst omtalte laa alvorlig syg, og som havde gjort saa meget for de stakkels smaa ved Hjemmet, nemlig Kristine Kirkevold, døde salig i Troen paa sin Frelser den 19de Nov. Hendes Søster og Broder var tilstede ved hendes Død. Søsteren arbejdede sammen med Kristine her ved Hjemmet og Broderen er Professor ved Jewell College. Faderen kom Dagen efter hun døde. Søndag Eftermiddag holdtes Sørgegudstjeneste over hende ved Hjemmet. Mandags Morgen tog de hende hjem, som er nær Henriks, Minn. Man vil maafe saa høre mere senere om Kristine Kirkevold, hvad hun har været for de smaa ved Børnehjemmet og om hendes Udgang fra denne Trængsels Sytte. Gud velsigne hendes Minde.

Foruden Kristine, som fik gaa hjem til Jesus var her en 6. Børn og to af Tjenestpigerne som laa alvorlig syg af samme Sygdom, nemlig Malene Baksdal og Lina Larson. Lina fik gaa hjem til Gud idag. Hendes Moder er her. Deres Hjem er i North Branch, Nebr. Lina Larson var ogsaa en af disse lykkelige, som har toet sig i Lammets Blod og nu fik gaa ind til sin Herres Glæde.

Pastor Quello spurgte hende straks før hun døde, om han skulde bede for hende, hvortil hun svarede: O nei, nu maa I bare takke og lovprise Gud for, hvad han har gjort for mig; thi nu er jeg saa lykkelig og snart skal jeg saa gaa hjem til ham, som har kjæbt mig til Gud med sit Blod. Quello sa han har

aldrig før været vidne til noget saadant, at han skulde bare takke Gud for hvad han har gjort. Store Ting. Priset være hans Navn. Her er Glæde midt i Sorgens Nat.

De har nu taget Kapellet, som er det største Rum i Bygningen, til Sygeværrelse.

Igaar, Takfigelsedagen, var jeg sammen med en Del andre fra Byen og to Doktorer derude. Men det var et sørgeligt Skue at se alle disse 10 ligge hver paa sit Leie i dette store Rum, medens Sygepleierken havde det saa travelt med at passe de syge at hun neppe havde Tid til at tale til os, og saa maa de arbeide mindst 12 Timer om Døgnet, da man har kun 2 Kurses, som vekselsvis tar Vare paa de syge. O, det er haardt for dem saavel som for alle derude nu. Det er vel næsten overflødigt at paaminde de troende Brødre og Søstre om at bede til Gud for vort kjære Børnehjem nu; thi jeg ved I gjør det ved Aandens Mindelse. Sygepleierken fortalte os, at de fattedes Lagener og Budevar til Ombytte for alle disse syge. Vi fortalte dette paa Bønnemødet igaaftes, og idag har næsten alle Menighedens Kvinder været samlet og syet disse Rødvendigheds Gjenstande. En Kvinde købte Løi for \$10 og skal saa opsyet og give til Børnehjemmet. Ja jeg tror forvist at vort Folk vil gjøre alt hvad de kan, naar de hører om den Rød, som nu truer Børnehjemmet. Pastor Quello sagde igaar at der kommer Gaver til Hjemmet med hver Post, og hjertelig Tak skal I have. Gud velsigne eder igjen.

Det værste er nu at kunne saa Tjenestepiger; thi det halve af Tjenestekabet har maatte bukke under for Sygdommen. Doktorerne siger, at det er ikke nogen Fare nu, thi de tager stærke Forholdsregler for at kunne standse Sygdommen, endskjønt man er endnu ikke kommet paa det rene om, hvad Lom er Aarsagen til Sygdommen. Man har været tilbøielig til at tro, at det er kommet fra Bandet, som man har brugt. Doktorerne har sent Prøver af Bandet til Chicago, men fik til Svar, at de kunde ikke finde nogen direkte „Tyfoid Fever Germ“ i Bandet. Man forsøger at gjøre hvad man kan for at standse Sygdommen, og vi haaber og beder

at Gud maa forbarme sig over os, som alene formaar at gjøre langt mere end hvad vi beder om.

Folkene i Pastor Wiks Menigheder samt en Del her fra Byen har bragt Mad til Hjemmet og det kommer vel med nu, da Tjenestehjælpen er saa liden.

Vi har nu en Bøn til eder kjære Børnehjemsvenner. Gjør nu hvad I kan for at lende os nogen Hjælp. Her er en Missionærgiærning, som er saa stor som nogen. Det gjælder nu at tage vare paa disse Sam; som Herren har anbetruet os som et Samfund. O, at Kristi Kjerlighed kunde saa bevæge nogen til at komme og ofre noget for Jesus, som gav sit Liv for os. Hvad I gjøre for en af disse mine smaa det gjøre I for mig, siger Jesus, og den som ikke vil forlade for Jesu Skyld, kan ikke være hans Discipel, siger han selv.

Tænk nu paa, hvad Gud har gjort for eder det svundne Aar, og kom saa ogsaa Hjemmet ihu haade med Bøn og Midler.

Dr. Owen gaar til Hjemmet daglig og har ogsaa flere Doktorer med for at gjøre saa grundig Undersøgelse som muligt. Igaar havde man Dr. Swasey fra Wakonda med, han skal være en meget dygtig Doktor siges der; men han kunde ikke gjøre mere end hvad som har været gjort og var fuldt enig om hvad før har været sagt og gjort.

Lader os nu i Ydmyghed bøie os for Aaadens Trone og anraabe Gud om Forbarmelse over os selv og vort Børnehjem og for ethvert Barn, som ligger paa vort arme Hjerte; men for al Ting lad os ikke glemme at være Aandens Mindelse lydig og gjøre hans Billie.

Maa nu Gud saa velsigne os alle for sit Navns Skyld.

Broderlig Hilsen R. Dahl.

### En kort Reiseberetning.

#### VII.

Jeg faar vel komme med en liden Stub igjen. Har ofte tænkt at jeg oprager Blads i „Buddæreren“ til ingen Rytte, men da jeg har, gennem Breve, faaet Opfordring til at fortsætte, og Redaktøren er saa venlig at han



optager mine Smaastubber, vil jeg atter lade høre fra mig.

Som nævnt i mit sidste Stykke, var jeg da paa vei til Cottonwood, Syd Dak. Det er ikke altid saa behageligt at reise paa fremmede Steder og blandt fremmede. Har vi lidt Omsorg for Sjæles Frelse, bliver man saar om Hjertet, naar man hører saadanne Udtryk: „Der er en Prest! Nu maa I være snille Gutter. Ser Du hvor Samlingen glør paa dig“. Hvilke Dumheder, bekræftende sine Talemaader med stygge Eder. Er det nødvendigt at tage kraftige Tag for vor Indremission?

Efter et Døgn's Reise paa Jernbanen ankom jeg til Rapid City den 19de Oktober. Pastor Evjenth har været der og prediket nogle Gange, men havde ikke foretaget noget Organisationsarbejde.

Næste Dag købte jeg Billet til Cottonwood, men blev standset i Quinn, da en Mand kom ombord paa Toget og bad mig komme af der. Der var nemlig bestemt Kvindeforeningsmøde og man ønskede min Nærværelse.

Thorødag reiste jeg til Cottonwood, hvor Pastor R. U. Evjenth mødte med Hesteflyhls og tog mig ud paa sin „Homestead“ og blev budt velkommen af hele Familien. Det var ingen prægtig Prestebolig, men de haabede paa bedre Tider. Det er jo lidt tungvint for Prestefruen, naar hun har bare et Værelse, som maa benyttes til Dagligstue, Køkken, Spisestue, Klædeskammer, Sengekammer og Gæsteværelse.

A Selstøb med Pastor Evjenth foretog jeg en Undersøgelsesreise paa dette Missionsfelt, betragtede Stillingen blandt Folket og kom til det Resultat, at om vi havde Mænd og Midler, saa er der ingen Mangel paa Virkesfelt.

Kjære Venner! Hundreder af vore egne Kirkefolk iler afsted til evig Fortællelse, kan vi gjøre mere for at redde dem? Folket er glade, naar de faar Besøg. De gjorde ogsaa lidt for at hjælpe paa Reiseudgifterne.

Mandag den 1ste November sagde jeg Farvel til Pastor Evjenth og drog østover.

Naar jeg nu skruer tilbage ogsaa paa

denne Missionsmark, hvor vi har kun en Arbejder til at forvalte Husholderembedet, da maa jeg udbryde: „Høsten er stor men Arbejderne er saa“.

I Kraft af vor Kaldelse til Jesu Kristi Samfund er vi ikke Natens Børn, ei heller Mørkets, men Dagens Børn og Dagens Børn. Derfor lader os ikke sove men arbejde medens det er Dag. Er vi med i Redningsarbeidet, saa lader os bruge Tiden. Der er en Mængde ufrelste Sjæle omkring os uden Saliggjorelsens Haab.

Jeg vilde forsøge at træffe Pastorerne A. R. Gaard og D. S. Olson og høre med dem om de kunne afse nogen Tid til at besøge Missionsfeltet vesten for Missouri River. Reiste saa først til Redfield, Syd Dakota, men fandt snart ud at det, for nærværende, ikke var megen Udbytte til at faa nogen Hjælp af Pastor Gaard, da han har Hænderne fulde. Det nytter heller ikke at overtage formegtet, thi da bliver alt forsvundet.

Vi havde tre Møder i Redfield og fik \$65.50 til Indremissionen.

Derfra tog jeg Veien til Mount Vernon, hvor jeg med engang fik hjælp paa mange, da Kvindeforeningen var samlet hos A. Hommersand. Jeg fortalte, hvorledes det var gaaet mig i Redfield og hvormeget de gav mig til Indremissionen, hvortil der blev svaret: Du faar ingen seksti Dollars her til Missionen. Da jeg sagde Farvel til Vennerne i Mount Vernon havde jeg faaet \$67.55 i kontante Penge med et Tillæg af \$27.00 som bliver betalt senere i Høst, til sammen \$94.55

Besøgte saa Yankton, overbar det meste af den engelske Konferents og nogle af Vennerne udtrakke sin Haand med en Gave til Missionen.

Derefter besøgte jeg Volin, Irene, Salem, Throndhjem, Zion og Romsdals Menigheder, men da jeg, paa Grund af Snestormene, ikke blev særdig paa nogen af disse Steder, skal der senere blive sagt lidt om Besøget i disse Menigheder. Saa maatte jeg reise hjem, min Familie ønskede at jeg skulde være hjemme Taksejlesdagen, da det den

25de November blev 25 Aar siden jeg indtraadte i Ægteffab for anden Gang. \*)

Thorødag Aften fik vi Besøg af en stor Skare Benner fra Madison, samt nogle fra Dawson og Landet. Pastor Lund oplæste et af ham selv skrevet Digt til Minde om Dagen og frembar Forsamlingens Grinde, overrakte, paa Forsamlingens Begne, en hvid Silkepose indeholdende \$104.25 i Sølv, samt flere værdifulde Sølvsager.

Pastor J. Tharaldson holdt en hjertelig Tale knyttet til 25de og 26de Vers af 22de Kap. i Jobs Bog: „Saa skal den almægtige være dit Guld, være dig Dyrer af Sølv, thi da skal du fryde dig ved den almægtige og opløste dit Afsyn til Gud“. Mrs. Tharaldson overrakte min Hustru en meget værdifuld Gave af Sølv.

Kvinderne havde sørget for rigelig Bævertning med imagfulde Retter, og medens min Hustru og jeg var ude i Husbesøg paa Eftermiddag blev Værelserne dekoreret.

Hjertelig Tak, kjære Benner! Dagen vil være mig et behageligt Minde saa længe jeg lever. Broderligt

A. D. Oppegård.

(\*) Kjære Oppegårds! Modtag ogsaa vor Gratulation og hjertelige Ønsknstning i Anledning eders Sølvbryllup. Kan med samme hilse eder, at vi passeret den samme Milepæl paa vor Livs vandring den samme Dag, Taksigelsesdagen. Red.

## Red Wing Seminary.

Prof. M. D. Wee talte i Kapelet Mandag den 15de Nov.

Prof. Hanson kom den 19de Nov. tilbage fra Chicago, hvor han havde opholdt sig nogle Dage i Anledning sin Søns Sygdom.

Mandag den 22de holdtes Skole for at spare ind en Stolebag og paa samme Tid forlænge Taksigelsesferien. Skolen sluttede Onsdag den 24de og aabnede efter Taksigelsen Tirsdag den 30te Nov.

Flere af de studerende besøgte sine Hjem og andre betjendte og Benner under Ferien.

Hr. Yttrenes fra S. Dak. har besøgt Seminariet et par Dage. Han har leiet Hus i Byen og agter at flytte hid ved Nytaarstiden for at studere ved Seminariet.

Prof. Wee var Taksigelsesdag i Stoughton, Wis.

Seminariets Øktet var Taksigelsesdag i Pastor Borgens Menigheder, Taylor, Wis.

Søndag den 28de Nov. var den i Pastor Hjelmervicks Menigheder, Osseo, Wis. Den blev paa begge Steder vel modtagen, hvorfor Bennerne takkes meget.

Synodens Kirkeraad og Indremissionsbestyrelse holdt Møder ved Seminariet den 16de og 17de Nov.

Søndag den 28de Nov. holdtes engelsk Gudstjeneste i St. Peters Kirke baade Formiddag og Aften. Student L. M. Sigen predikede paa Formiddag og Prof. Stageberg om Aften.

Studerterne Caspersen og Ronsberg talte i St. Peters Kirke forleden Søndags Aften.

Prof. Hanson talte i Kapelet Mandags Morgen. Hans Tekst var: 1 Mos. 21, 14—21. Som Hovedtanke nævntes: 1 Udkastelse, 2. Rød og Rødraab, 3. Redning 4. Betsignelse.

Studerterantallet er til Dato 167.

En Omredning af Klasseværelser vil blive udført under Juleferien for at kunne rumme de mange, som efter hvert optager Forretningskursuset.

Prof. Hanson modtog Onsdag Aften den 24de Nov. Underretning om, at Mr. og Mrs. Sandvick, Burton, N. Dak. havde stænknet \$2000.00 til Red Wing Seminary. Summen skal afbetales paa Gjeld, saavidt vi endnu ved. Nyheden rak just frem som en Taksigelses Hilsning. Gud velsigne Gaven og Giverne!

Under et Besøg i Etter, Minn. forleden Søndag modtog Prof. Hanson en Gave paa \$50.00 fra Hr. E. M. Veseth til Synodens Gjeld. Hr. Veseth har ogsaa før givet \$50.00 naar vor Indsamler var rundt.

Med Undtagelse af et par Tilfælde, er Helbredstilstanden ved Skolen god.

## Jewell College Missionsforening.

Under Skolens Afslutning straks før Narsinødet, som var afholdt i Roland i 1907 organiseredes ved Jewell Lutheran College en Missionsforening bestaaende af Studenter ved Skolen, Graduerter fra Skolen, og andre interesserede Venner. Tilstede ved Mødet, da denne Forening blev organiseret, var blandt andre ogsaa følgende: Dr. F. J. Teleen, Pastorerne J. M. J. Wick, G. M. Bruce og Missionsærerne J. M. J. Hotvedt, R. A. Anderson, Ida Grosfeth og Chr. Stokstad.

Som allerede bekjendt er det denne Forenings Hensigt ikke at bede om Bidrag fra de Kilder, som løber ind i den almindelige Missionskasse, eller at lede Interessens bort fra den. Ivertimod, det er Foreningens Hensigt at opelste en almindelig Interesse for Missionen især blandt de unge, samt at bede om ekstra Bidrag til bestemte Gjøremaal i vor egen Mission. Saaledes søgte vor Forening to Aar siden at samle Bidrag til Udstyr for vor Hospital i Kina. Til dette samlede vi over \$1,200.00 som nu er sendt til Kina og anvendes til Udstyr for Hospitalet. Nu er det Foreningens Hensigt at samle Bidrag til Udstyr for vor Høiskole i Kina. Til dette Formaal har Foreningen alt samlet lidt over \$200.00. Naar nu Foreningens Medlemmer i Juleferien kommer rundt at bede om Ekstrabidrag til Missionen eller med Begjer om at faa holde Møder for at vække Missionsinteresse, saa vil vi saa anbefale dette til alle som vore Medlemmer kommer i Berøring med.

Ved Siden af at samle Bidrag for Høiskolen i Kina er det Foreningens Formaal at virke for Vækkelse og en større Interesse for Missionen især iblandt de unge.

Vor Forenings Kasserer er Edw. Knudson, Kasserer for State Bank of Jewell, Jewell, Ia. Han modtager Gaver og kvitterer for dem i „Budbæreren“. Knudson tjener som Foreningens Kasserer uden nogen Godtgjørelse for dette Arbejde.

Hermed være denne Sag eder anbefalet. Gud elsker en glad Giver.

Paa Foreningens Vegne,

Peder Løvseth, Formand.

R. J. Løhre, Bestyrer, F. L. G

## En liden Oplysning.

Jeg skylder vel vort Samfund en liden Oplysning om mit Forhold til det Kald, som Synoden stillede til mig paa sidste Aars møde til Redaktør af „Budbæreren“ og „Børnevennen“. Det var ingen ligetil Sag at komme til den rette Afgjørelse i. Der var temmelig mange andre Sager og Ting i Forbindelse med denne, som maatte overveies. Og om jeg nu har truffet den rette Afgjørelse er endnu ikke saa godt at sige. Men det har jeg i det mindste ønsket, at det maatte være og blive, som der saa ofte siges „efter Guds Vilje.“ Og faar Guds Vilje ske, saa er det ret for os alle.

Nu har jeg da op sagt Menighederne her i den Hensigt udelukkende at overtage Redaktionen af Bladene, enten det saa blir for kortere eller længere Tid; thi derom kan jeg ikke have nogen vis Mening. Men nu ud løber ikke min Tjenestetid her i Menighederne før til Vaaren, saasom her er seks Maaneders Opfielses tid. Og at ordne os sli, at vi maatte have flyttet midt paa Vinteren vil ingen fortænke os i, om vi søgte at undgaa.

Som jeg før har ytret har jeg fundet og finder fremdeles, at det gaar en Mand aldeles over Kræfterne at betjene tre Menigheder og samtidig redigere et saapas stort Ugeblad som „Budbæreren“. Skulde jeg nu fra 1ste Januar ogsaa overtage „Børnevennen“, saa havde det nok blevet omtrent ugjærligt. Jeg skrev derfor til Pastor Mortvedt om han vilde være snil og fortsætte til jeg blir særdis i Menighederne, saa jeg kan faa mere Tid til Redaktionsarbejde. Dette mit Ønske har nu Broder Mortvedt gaaet ind paa og derfor skal han have hjertelig Tak. Vennerne vil da være snil og erindre, at Mortvedt er „Børnevennens“ Redaktør ialfald i nogle Maanedes ogsaa af det nye Aar. Jeg blir i Kenyon ogsaa i vinter og alt som vedkommer „Budbæreren“ Indhold sendes hid som før.

Ederes Tjener

C. C. Holter.



## Menigheden og Missionen.

(Af J. S. Blegen.)

Nærbærende Forsøg paa en Behandling af dette omfattende og betydningsfulde Emne skyldes en særegen Opfordring og er skrevet i dyb Erkjendelse af, at Forfatteren ikke vil magte at give det den alsidige og alvorlige Udbredelse, som det fortjener, dog paa samme Tid ogsaa i det Haab, at Forsøget maa bidrage ialfald noget til at kaste Lys over Emnet og saaledes tjene til at styrke og øge Missionsansjen iblandt os.

Det er Tanken først at paavise, at Missionen er Menighedens Hovedopgave, og dernæst at omtale de Forudsætninger, som udkræves fra Menighedens Side, om den paa bedste Maade skal løse denne Opgave. Derefter vil følge en Udbredelse af, hvorledes Menigheden har søgt at løse Missionsopgaven nedigjennem Tiderne. Om der blir Tid og Anledning til mere, vil der blive dvælet noget ved den Betsignelse, Menigheden høster som Frugt af et trofast Arbejde for Missionsopgavens Løsning, samt tilslut maaske reist Spørgsmaalet om Fremtidsudsigterne for Menighedens Missionsbestræbelser.

### I.

Missionen er Menighedens Hovedopgave.

I det vi gaar over til at paavise, at Missionen er Menighedens Hovedopgave, tør det kanske være paa sin Plads først at minde om Missionsopgavens Storhed.

Om nogen vil sige, at Missionen er en af de største Opgaver i Kristenheden, saa er dette altsor lidet sagt og derfor ikke fuld Sandhed. Sandheden er, at Missionen er den største af alle Opgaver i Kristenheden og i hele Verden.

Missionen i den Betydning, som vi kristne taler om den, har jo ingen mindre Opgave end den at erobre Verden for Herren, at vinde alle Folkeslag for ham og hans Rige. Kristendommen er jo Verdensreligionen, den Religion, hvis Grundide er, at Gud, der har skabt Verden og alle Ting, som er i den, er en, og at „han har gjort, at al Menneftenes Slægt af et Blod bor paa hele Jordens Kreds“, den Religion, som derfor ogsaa skal omfatte alle Mennefter paa den hele Jord.

Dette kan ikke siges om nogen af de andre Religioner. De ikkekristne Religioner er Folkereigioner, der beres af den Ide, at hvert Folk som en almindelig Regel har sine særegne Guder og udgjør en særegen Slægt med sin særegne Oprindelse. Men derved udelukkes jo Tanken paa en Verdensreligion og paa en verdensomfattende Mission.

Som en Imødegaaelse heraf har nogen nævnt Muhamedanismen og fremholdt, at den har drevet Mission i stor Maalestok og søgt at vinde Verden for Muhameds Lære. Denne Imødegaaelse veier imidlertid ikke noget, da det jo er let nok at paavise historisk, at Muhamedanismen har laant Missionstanken fra Kristendommen, og at den Overhovedet kun er et Brængebillede af Kristendommen. Naar den med Sverdet som Vaaben trængte seirende frem overalt i de Lande, hvor Kristendommens Bugge stod, og endog truede med som en vældig Havshølge at overskylle Europa, saa har de kristne ganske vist god Grund til at betragte denne falske Religion som en Svøbe, hvorved Gud vilde straffe Kristenheden, fordi den forglemt og forsvæmte sin Missionspligt.

Nogen har ogsaa anført Buddhismen som et Modargument, og det kunde maaske ved første Diekast synes mere begrundet, da man paa den ene Side vistnok maa indrømme, at Buddhismen har optraadt missionerende og i sin Tid vundet ganske stor Udbredelse, og da man paa den anden Side heller ikke godt kan antage, at den har laant Missionstanken fra Kristendommen, siden den jo optraadte som missionerende meget tidligere, end Kristendommen fremstod.

Imidlertid vilde det være feilagtigt at gjøre den Slutning, at Buddhismen derfor skulde have grebet Ideen om en Verdensreligion og en verdensomfattende Mission. Havde den været baaret af denne Ide, saa vilde den ganske vist ikke nu være en ublevet Religion, hvis Missionstid for længe siden synes at være forbi. Desuden er det vel tragt nok at sige, at en Religion saa helt igjennem pessimistisk og asketisk som Buddhismen mangler de indvortes Betingelser for at være Verdensreligion.

Der kan ikke være mer end en Religion

paa Jorden, som har Betingelserne for at være Verdensreligionen, og denne ene Religion er Kristendommen. Den alene bæres af Ideen om en verdensomfattende Mission, grundet paa, at der kun er en Gud og en Mennefteslægt og en Frelser for Mennefteslægten, nemlig Jesus Kristus, Guds Søn.

Denne Ide er ikke opkommet i noget Menneftes Hjerter, men skyldes en Aabenbarrelse fra Gud, saaledes som Paulus udtaler det, naar han siger: „For denne Sags Skyld er jeg, Paulus, Kristi Jesu bundne for eder, Hedninger, saafremt I har hørt om den Guds Raades Husholdning, som er givet mig til eder, at han ved Aabenbarelse har kundgjort mig den Hemmelighed, hvorom jeg foran fortellig har skrevet, hvorefter I, naar I læser det, kan skjønne min Indsigt i den Kristi Hemmelighed, som i de forrige Tider ikke var kundgjort for Menneftenes Børn, saaledes som den nu er aabenbaret hans hellige Apostler og Profeter i Aanden, at Hedningerne er i Kristus Medarvinger og hørende med til Legemet og meddelagtige i hans Forjættelse ved Evangeliet.“ (Ef. 3, 1—9).

Denne nytestamentlige Missionside, der blev givet Paulus som en ny Aabenbarelse, havde jo Guds gamle Bærgesfolk heller ikke grebet, uagtet det ganske vist maa indrømmes, at de ikke kunde være helt fremmede for den messianske Frelses universelle Karakter. Dette antydes jo klart i det gamle Testamente. Allerede Forjættelsen til Abraham peger jo i den Retning: „Alle Jordens Slægter skal velsignes i dig“. En klar Antydning af, at den messianske Frelse skulde være for alle Folk, er Esajas 25, 6: „Og Herrens Herfkarernes Gud, skal paa dette Bjerg gøre, for alle Folk et Gjestebud med fede Retter, et Gjestebud med gammel Vin, med fede, marvfulde Retter, med gammel klaret Vin“. Dette Gjestebud kan ikke være noget andet end den messianske Frelse, „den store Nadvere“, som Jesus taler om i Lukas 14. — Men tilrods for disse og mange andre lignende Steder i det gamle Testamente var Ideen om en Verdensmission i nytestamentlig Betydning fremmed for Jøderne.

Denne Ide grebes først af Jesu Disciple, efterat Jesus ved sin Himmelfart havde givet dem Missionsbefalingen og sagt: „Gaa derfor hen og gjør alle Folkeslagene til Disciple, idet I døber dem i Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn, og lærer dem at holde alt det, jeg har befaleet eder; og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende“ (Matt. 28, 18—19).

„I skal være mine Vidner baade i Jerusalem og i det ganske Judæa og Samaria og indtil Jordens Ende“. (Ap. Gj. 1, 8). „Gaa bort i al Verden og predik Evangeliet for al Skabningen“. (Mark. 16, 15).

Der hører vi af Jesu egen Mund, hvor stor Missionsopgaven er: Alle Folkeslagene skal gøres til hans Disciple, ti Jordens Ende skal Vidnerne gaa, for al Skabningen skal de predike! Hvilken Opgave i Verden skulde være større end denne? Det gjælder jo intet mindre end at erobre hele Verden for Herren! Det gjælder intet mindre end alle Folks evige Frelse! Og derfor siger vi ikke formeget, naar vi siger, at Missionsopgaven er den største aandelige Opgave i Verden.

Og denne Opgave har Menigheden faaet. Dette er vel ganske almindelig erkjendt blandt os, men dog neppe saa levende erkjendt, at en nærmere Begrundelse deraf er ganske overflødig.

Om vi vilde gjøre den Slutning, at den største aandelige Opgave i Verden kun kan løses af Verdens største Aandsmagt, saa vilde jo dette være en følgerigtig og berettiget FornuftsSlutning. Spørger vi nu, hvilken den største Aandsmagt i Verden er, saa kan vi som kristne ikke være i Tvivl om, at Svaret maa blive Menigheden.

Thi hvad er Menigheden?

Menigheden er Guds Rige paa Jorden. Og Kongen i dette Rige er Kristus, Guds Søn, han, som har sat sig ved Guds hvire Haand og har al Magten i Himmelen og paa Jorden, og som ogsaa er Missionens Herre.

Vi taler ofte om verdslige Riger, som vi kalder Verdens Stormagter. Men det er Guds og Kristi Rige, som er Verdens Stormagt. Dette er det Kongerige, som skal for-

flytte alle de store verdslige Riger og selv blive til evig Tid.

Menigheden er Kristi Legeme, og Kristus selv er Hovedet. Derfor gjennemstrømmes Menigheden af Kristi Liv og af Kristi Aand. Men Kristi Aand er jo den Helligaand, Guds Aand.

Mer end dette er det vel ikke nødvendigt at sige for at vise, at Menigheden repræsenterer den største Aandsmagt i Verden.

Men naar vi slutter os til, at Missionsopgaven som den største aandelige Opgave i Verden maa paahvile Menigheden, fordi den er Bærer af den største Aandsmagt i Verden, saa blir det næste Spørgsmaal, om denne Slutning ogsaa er skriftmæssig og har Bibelens Autoritet paa sin Side.

Derom har Meningerne imidlertid meget forskellig nok været meget delte endog i den lutheriske Kirke, ialfald naar der har været Tale om Hedningemission.

I en Missions Tid som vor vil vel mange, som muligens ikke har truffet til at læse eller høre det før, blive overrasket og forundret ved at finde ud, at for Ets. Melancthon, Luthers lærde og trofaste Medarbejder i Reformationens værk og Forfatter af den augsburgske Troesbekjendelse hævdede, at Missionsbefalingen i Matt. 28 kun gjaldt Apostlerne og ikke Kirken eller Menigheden i de følgende Tider. Hvad Evangeliets Udbredelse blandt Hedningerne angik, antydede han, „at det dels var forkyndt for dem og dels endnu vilde blive det, saavidt det var fornødent, ved spredte kristnes seilighedsvisse Berøring med Hedningerne.“

Det er ikke usandsynligt, at ogsaa Luther delte disse Anskuelser. Hvor han i sin Skriftudlæggelse berører de kristnes Pligt mod Samtidens Hedninger, indskrænker han sig vel nærmest kun til at minde om den almindelige Vidnepligt, som de kristne skylder ogsaa saadanne Hedninger, som de træffer til at bo sammen med. Han tager iethvertfald ikke Ordet for at udjende Missionærer til Hedningelandene. Af ikkekristne Folkeslag berører han i sine Skrifter oftest Tyrkerne, og om dem havde han, som bekjendt, den eiendommelige Opfattelse, at de var Guds

Riges forhærdede Fiender og som saadanne hjemfaldne til Djevelens Herredømme.

Vi forstaaer naturligvis alle, at der er særegne Grunde, hvorfor Hedningemissionens Ide ikke havde grebet Luther og hans Medarbejdere. De var jo helt optagne med Arbejdet for Kirkens Fornælselse.

Den Anskuelse om Missionen, som raadede paa Reformationens Tid, og som sandt Udtryk særlig ved Melancthons Udtalelse om Missionsbefalingen, blev senere sat i System af de lutheriske Dogmatikere i Orthodoksens Tid. Disse var jo for det meste af Princip imod, at Kirken eller Menigheden direkte skulde besatte sig med Hedningemission. De mente, at dette var noget som hørte ind under den verdslige Øvrighed. Der findes om denne Sag et mærkeligt Dokument, der vil interessere os, dels som et theologisk Kuriosum fra hine Dage, da det dogmatiske Satsvæsen havde sin Blomstringstid og virkede som en Sovedrift ved sin jævndødsende Indflydelse paa Menigheden, dels ogsaa fordi det viser os hvilken stor og glædelig Udvikling der senere har fundet Sted i Erkjendelsen af Menighedens Missionspligt.

En tyk Rigsgræve ved Ravn Truchsefs rettede følgende Spørgsmaal til det theologiske Fakultet ved Universitetet i Wittenberg:

„Efter som Troen kun kommer af Prediken, hvorledes kan da Østerland, Syden og det fjerne Westen blive omvendte til den alene saliggjørende Tro, da jeg ikke ser nogen af den augsburgske Bekjendelse drage bidud, hvad dog billigvis maatte ske for at efterkomme Kristi Befaling: Gaar ud i al Verden?“

Som Svar paa dette Spørgsmaal udtalte Fakultetet følgende Fakultetsbetænkning:

1. „Herrens Befaling i Matt. 28 gjaldt kun Apostlerne og er fuldført. Apostlerne havde derimod indsat Biskoper og Prester for særlige Menigheder (Ap. G. 14, 23. Tit. 1, 5 o. a.); derfor kan hverken Papister eller Lutheranere opvise nogen guddommelig Befaling til at predike i al Verden, men enhver er skyldig at blive ved den Kirke, han er retmæssig kaldet til“.



2. „Men spørger man, hvorledes da Østerland osv. skal blive omvendte, da maa der svares; at intet Menneske kan undskyldte sig overfor Gud med sin Uvidenhed, fordi han har aabenbaret sig for alle Mennesker ikke blot ved Naturens Lys (Rom. 1—2), men ogsaa har ladet predike gjentagne Gange—ved Adam, Noa og de hellige Apostler—i hele Menneskeslegten“.

3. „Det tilkommer den verdslige Øvrighed, som ved Krigens Ret eller andre tilladelige Midler har bragt saadanne Syndere og ufristelige Folk under sit Herredømme, at fremme den sande Gudstjeneste, bygge Kirker og Skoler og ansætte Prester, forat den sande Kundskab om Gud kan forplantes allevegne“.

Der er isandhed mer end en Maade at læse Bibelen paa!

Naar vi nu tager Missionsbefalingen for os, saa kommer jo vi just til det modsatte Resultat.

At det var til de 12 Apostler Herren gav Missionsbefalingen, det indrømmer vi, og at han derved lagde Missionsopgaven for dem er jo klart. Men her merker vi os for det første, at det heder: „Gaa hen og gjør alle Folkeslagene til Disciple“. Naar vi ser paa Sagen i Historiens Lys, saa ved vi jo, at Apostlerne ikke naaede frem og heller ikke kunde naa frem til alle Folkeslagene. Ja vi ved, at der endnu 1900 Aar efter hin Tid findes mindst 1,000 Millioner Hedninger i Verden, eller med andre Ord, at to tredjedele af Menneskeslegten endnu ikke har hørt Evangeliet. Derfor staar det klart for os, at Missionens Herre, vor opstandne Frelser, umulig kunde have ment, at de 12 Apostler personlig skulde naa frem til alle Folk indtil Jordens Ende og blive færdige med Missionsopgaven i sine Levedage. Det var efter Opstandelsen Jesus gav Missionsbefalingen, og at ville gjøre vor opstandne Frelser, der jo ved alle Ting, saa kortsynt, at han ikke vidste eller forstod, at Apostlerne i sin korte Levetid ikke kunde række at gjøre alle Folk til hans Disciple, det er dog lidt for meget!

Dernæst merker vi os for det andet, at Jesus slutter Missionsbefalingen med disse Ord: „Og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende“. Disse Ord viser klart og tydelig, at Missionsgjerningen ikke skulde drives bare i Apostlernes Levetid, men indtil Verdens Ende, altsaa til alle Tider. Og her siger vi igjen: At ville gjøre vor opstandne Frelser saa kortsynt, at han ikke vidste, at Apostlernes Levetid kun vilde blive kort, og at der var længe igjen indtil Verdens Ende, det er dog lidt for meget!

Vi kommer altsaa med Nødvendighed til den Slutning, at Missionsbefalingen ikke gjaldt bare Apostlerne, men alle Herrens Disciple, alle sande kristne, en Slutning, som bliver end mere bekræftet ved mange andre tydelige Udsagn af Jesus, saasom for Eks. Matt. 12, 30: „Den, som ikke samler med mig, spredter“, og Matt. 5, 14: „I er Verdens Lys“.

Men er det til alle kristne Jesus siger: „I er Verdens Lys! I skal gaa hen og gjøre alle Folk til mine Disciple! I skal være mine Vidner til Verdens Ende!“ da betyder jo dette, at alle kristne har Ansvar overfor Jesus for Hedningernes Frelse. Det gaar altsaa ikke an at komme fra det paa den Maade, at vi lægger Ansvaret over paa Missionsnærerne, som reiser ud til Missionsmarken, eller paa Missionsbestyrrelsen og nogle saa Prester, som leder an i Missionsarbeidet. Det er ikke bare disse, som skal følge Jesus paa den Vej, han anviser, og være lydige mod hans Befaling. Nei, det er alle kristne, og dette er en Sag, som hver enkelt trænger at lægge sig paa Hjerte. Ellers er han ingen sand Missionsven.

Men dersom Missionsbefalingen gjælder alle Jesu Disciple, alle troende kristne, saa vil det med andre Ord sige, at den gjælder Menigheden. Thi det er jo Jesu Disciple, de troende, hellige og af Gud udvalgte Mennesker, som udgør Menigheden. Hvad siger Paulus, naar han skriver til Menigheden i Rom? Han siger: „Til alle Guds elskede, kaldede, hellige, som er i Rom“. Og naar han skriver til Menigheden i Korint?

Han siger: „Til den Guds Menighed, som er i Korint, helligede i Kristus Jesus, kaldede, hellige“. Og naar han skriver til Menigheden i Efesus? Han siger: „Til de hellige i Efesus, som tror paa Jesus Kristus“. Og naar han skriver til Menigheden i Filippi? Han siger: „Til alle de hellige i Kristus Jesus, som er i Filippi“.

Derfor vil staa paa Guds Ords Grund, saa maa vi erkjende, at det er Jesu troende Disciple, som udgjør Menigheden, og at Missionsbefalingen derfor gjælder Menigheden.

Heraf følger, at Missionsbefalingen ikke er en Sag, som Menigheden kan tage op eller lade ligge efter eget Behag, eller overlade til denne eller hin enkelte Person, eller til en Flok Kvinder inden Menigheden. Nei, det er en virkelig M e n i g h e d s s a g og den største af alle Menighedsager. Men siger vi ikke formegtet, naar vi siger, at Missionen er Menighedens Hovedopgave? Derfor der ikke findes nogen større Opgave paa Jorden end den at gjøre alle Folk til Jesu Disciple, og denne Opgave er lagt paa Menigheden, skulde den saa ikke være Menighedens Hovedopgave? Denne Sag faar ogsaa særlig Bøgt derved, at Jesus gjentager Missionsbefalingen flere Gange, og derved, at denne Befaling var det sidste Ord, han lagde sine Disciple paa Hjerte i Afskedsstunden, ved Himmelfarten. Hvem kan saa faa andet Indtryk, end at dette var den største og vigtigste Befaling, han havde at give dem, den Hovedopgave, som de ikke maatte glemme?

Men nogen kunde maaske sige, at Menighedens Selvopbyggelse dog vel maa være Hovedopgaven for Menigheden. Det er ganske vist sandt, at Menighedens Selvopbyggelse er en nødvendig og uundværlig Betingelse for, at Menigheden overhovedet kan være med i Guds Riges Arbejde paa en Guds velbehagelig Maade. Den Menighed, som forsummer sin egen Selvopbyggelse, mister sit aandelige Liv og bliver uskikket til at drive Mission. Dermed er dog ikke sagt, at Selvopbyggelsen er Livets Hovedopgave.

Om vi her gjør en Sammenligning og tænker paa en Mand i verdslig Virksomhed, han være Embedsmand, Videnskabsmand, Kunstner, Haandverker, eller noget andet, hvad er saa hans timelige Hovedopgave? Er det at spise og drikke og pleie sit Legeme, eller at røgte sin timelige Raldsgjerning. Der findes vel ingen, som vilde betænke sig paa at svare, at hans Hovedopgave er at røgte sin timelige Raldsgjerning. At han maa spise og drikke for derved at samle Kræfter til at gjøre sin Gjerning, er naturligvis absolut nødvendigt; men det falder af sig selv i Kraft af den legemlige Selvopholdelsesdrift.

Men saa er det jo ogsaa i det aandelige. At Menigheden maa opbygge sig selv ved Ordet og Sakramenterne og derved søge aandelig Næring og samle aandelige Kræfter, siger sig selv i Kraft af den aandelige Selvopholdelsesdrift. Men naar Menigheden ved Selvopbyggelse samler Kræfter, saa er det Meningen, at den skal bruge sine Kræfter til at arbejde for Guds Riges Udbredelse baade hjemme og ude, eller med andre Ord, drive Mission, baade Indremission, Jødemission og Hedningemission, og gjøre sit til, at alle Folkeslag maa blive Jesu Disciple. Dette er hvad Kristus ved Missionsbefalingen indstærker sin Menighed, og det paa en saadan Maade, at han, som paapeget, gjør denne Gjerning til Menighedens store Hovedopgave.

Det mangler endnu meget paa, at denne Sandhed er levende erkjendt i alle Menigheder inden vore lutheriske Kirkesamfund, og vi kan vel trænge at bede Herren om at sende os kraftige Vidner, der kan vække Menighederne op til at erkjende sit Kald og betænke sin Pligt og sit Ansvar overfor Missionsopgaven. Det var godt, om Presterne især vilde lægge sig denne Sag alvorlig paa Hjerte og stadig huske paa under sit Arbejde i Menighederne, at Missionen er Herrens store Rigsag.

(Fortsættes.)

## Kinamissionen.

### Kinas Kvinder.

Det er ikke morsomt for den, der holder af og i mange Henseender ser op til et Folk, at skulle røre ved det mørkeste Punkt i dets Synderregister, og det kommer vi dog til, hvis vi vil tale om Kinas Kvinder; det er neppe rigtigt at bruge svagere Udtryk som: en „Mangel i en ellers beundringsværdig Civilisation“, „en Skyggeside ved en stor Nation“ osv., lad os hellere sige det rent ud, det er Synd mod Gud, en Synd af uhyre Dimensioner. Gud skabte Kvinden ud fra sit høie Synspunkt; men det kinesiske Folk har draget hende dybt ned i Støvet og anvist hende en Plads, der neppe kunde findes lavere i et ordnet Samsund—de tallose Millioner af Kvinder opvokser, bortgiftes og føder Børn og saa ellers ikke mere; hendes Lege- me var nødvendigt for Slægtens Forplantning men hendes aandelige Anlæg spurgte man ikke om; kom de overhovedet for Dagen, var det først hen i en ældre Alder, naar hun saa sig omgivet af en Kredss af Børn og Børnebørn, hvor navnlig Svigerdøtrene lydig maatte føie sig efter hendes mindste Bink, men hvor ogsaa Sønner og Sønnesønner har Forpligtelse til at vise hende skyldig Opmærksomhed.

Ved Roden til Ondet ligger et Princip i Forfædredyrkelsen: kun Sønner kan udføre de nødvendige Ceremonier for de afdøde; derfor siger Kineserne, at en vanstabt Søn er bedre end 10 velstabte Døtre. Stor uhyre stor en Rolle disse Ceremonier bevidst eller ubevidst spiller i en Kinesers Tankegang, har vi Vestlændere ondt ved at forstaa; men Rødderne gaar meget dybt, vi støder paa dem allevegne i vor Berøring med Folket, og de har en Magt der er større end Overtro og alt andet Ufrugt, til Hindring for Kristendommens Vækst og til Ve for Kinas Kvinder, der blev lukket ude.

For at begynde med Begyndelsen: den lille Piges Indtræden i Verden—af! hist

uvelkommen ved første Dietkast. Hendes eneste Feil var, at hun ikke var en Gut, og saa skulde hun derfor møde sure Miner, hvor der burde være Taknemmelighed og Glæde; selv Modergræden blandes med bitter Malurt; thi taktsfulde er Kineserne ikke ved en saadan Leilighed overfor den unge Moder, noget vi her i Antung havde Leilighed til at lægge Mærke til endda i et friskt Hjem, hvor Konen var saa uheldig at føde den 3die Datter. Dette Forhold er det, som naar sit Høidepunkt i Barnemord, der paa sine Steder i Syd-Kina har antaget saa stort et Omfang, at det har vakt Uro hos dem blandt Embedsmændene, som overhovedet ei bekymrer sig om Folkets Trivsel. Her i vore Egne er Pigemord vel nok sjældnere; det er vanstokkeligt at saa noget bestemt at vide derom. Kineserne begraver ikke deres afdøde Smaabørn, de ruller dem ind i en Matte og lægger dem ud paa Marken, hvor Hundene, Kinas Schakaler, da besørger Resten. Disse uhyggelige Ruller mødes overalt, og det paaftaaes, at nyfødte levende Pigeboørn ofte skaffes til Side paa samme Maade.

Under Opvekten forsvømmes Pigeboerne fuldstændig, de oplæres kun til at hjælpe til i Huset, alt andet vilde være spildt efter Kinesernes Regnemetode; thi her kommer vi til et andet for Kvinden stæbningsvangert Punkt: Datteren bortforloves tidligt, og fra det Dieblis betragtes hun som tilhørende sine tilkommende Svigerforældre, og hendes egne Forældre har meget lidet at sige over hende. Tilmed er Forlovelsen en af de mest bindende Kontrakter der sluttes i Kina. Underne, der følger af denne Stik, er jo mange. Først forsvømmes hendes Undervisning; hun tilhører jo de andre og ikke os; man regner, at kun en af 1000 Kvinder kan læse. Barneforlovelsen medfører jo dernæst jelsfuld, at de unge ikke faar noget Erd med i Laget; ved Brylluppet sees de to i Regelen for første Gang. Men rent bortseet herfra, kan der jo let i Tiden mellem Forlovelse og Giftermaal finde sociale Forskydninger Sted, saa den Ligestilling mellem de to Familier, der er nødvendig i Kina for et godt Forhold, for-



styrres. Som Eksempel herpaa nævner jeg et, som jeg just iaar har havt Leilighed til at sætte mig ind i; ganske vist skede den omtalte „Forstydnings“ først efter Brylluppet; men Sagen forbliver ellers den samme. Sung, min Hospitalsmedhjælper, har en Søster i Chan-tung, der for kort Tid siden blev gift; i Begyndelsen havde hun det ret godt i sit nye Hjem; men da saa hendes Fader satte sine Benge til ved en Retsdag, kunde Moderen ikke længer blive ved at sende Gaber i Form af Tøi over til sin gifte Datter. Saa begyndte dennes Jammer, hun skulde pines, saa at Moderen ikke kunde andet end sende sine Gaber som hidtil, og det gik nu med Hug og Slag. Ganske vist var det et daarligt Hjem med Spil og Opium; men saavidt jeg har fortalt Historien er den typisk. Slutningen paa Tragedien hører dog vel til Undtagelserne; thi det sidste, vi hørte dernede fra; var at Staklen var bleven slaaret halvt eller helt ihjel; hun laa uden at kunne røre sig, og nu vilde hendes Bødler oven i Kjøbet have flyttet hende over til hendes gamle Hjem, at hun kunde dø der. „Ja lad hende dog komme hjem til sin Moder“, udbryder man. Al, Moderen turde ikke tage imod sin egen Datter; thi døde hun der, vilde de samvittighedsløse Svigerforældre vælte Skylden over paa dem, i hvis Hus hun var død, og bruge Sagen til Bengeudpresninger. Domstolene? fra dem vilde der intet være at vente. I et hedensk Land lyves der for Domstolene, og Vognen underbygges med Besskikkelser. Der er ingen Ret for den fattige, som ikke har formaaende Venner, i hvert Tilfælde ikke, hvor det gjælder en Kvinde.

Der er endnu en Ting, der føles som en stor Vanskelighed overalt i Kina, hvor der begynder at vokse Menigheder op: Hvad skal troende Forældre gjøre, som bortgav deres Døtre til Hedninger, før de selv blev kristne? Sagen er jo den, at Forlovelsen i Kina betragtes som absolut bindende. Der er dem (vel nærmest Udlændinge), som hævder, at Løftet bør brydes; men det er vist saa, og navnlig Kineserne selv er utilbøjelige til at tage den Position. Men hvor svært

maa det ikke være for en troende Fader og Moder at sende deres Datter bort til et hedsst Hjem. Evangelisten Jen har prøvet det; Snedker Jin staar just i det nu, det pinner ham meget, og han har udtænkt alle mulige Planer, om Brylluppet i alt Fald ikke kunde blive udført. Ping-dse har været i Skole en Tid i Da-gu-san, og hun har der lært at bede til Gud mere selvtændig, end da hun gik hjemme; hun vil saa Brug derfor. Nu vil Svigerforældrene ikke vente længer, Snedkerens Udslugter bliver ikke tagne for gode; men Ping-dse græder, hver Gang hun tænker paa sin Bryllupsdag.

Man kan selvfølgelig ikke skrive om kinesiske Smaapiger uden at nævne Fodbindingen, denne forfærdelige Skik, som jeg endnu ikke har seet beskrevet med for mørke Farver, og som maa betegnes som en Skamplet paa Nationen, og det en Plet, som de bærer med en forbausende Iver, ikke mindst Kvinderne selv. Manchurerne har nu hersket over Kina i 250 Aar, de har faaet alle Kinas Mænd til at aflægge den besværlige Bist; men trods Forbud og Anstrengelser har de absolut intet formaaet overfor Fodbindingen, og den kinesiske Moder sidder endnu og mishandler sin lille Datters Fod med sine Bind; først skal Foden gøres smal, senere gøres den kort ved at bringe Hæl og Taa tæt hen imod hinanden, hvorved Mellemfodsbenene tvinges op i en Bue—det er navnlig den sidste Proceß, der koster saa mange Smærter. At Moderen kan gjøre det! Heller ikke tænker hun paa, at idet hun forkrøbler sin Datters Fod, gjør hun sit til at holde hende nede i uværdig Afhængighed, idet hun henviser hende til et væsentlig stillestående Liv, saaledes som hun selv har levet. Vilde hun dog blot lufte Dinene op og se paa den stolte Manchufone, der med kraftige, sikre Skridt og en Reisning som en Dronning gaar forbi derude paa Gaden, nydende en Frihed, som man kunde unde hendes kinesiske Søstre. Men Kineserkonen reflekterer ikke meget; „det er nu en Gang Skik“, „uden det blev Datteren jo aldrig forlovet“ osv., og saa strammer hun Bindet nok en Gang, saa den lille skriger derved.

Endnu et mørkt Kapitel dreier sig om den kinesiske Pigeandel; under den forrige Dao-tai her i Antung blev der bygget et helt Skjøgkevarter saa stort, at der kun er saa eller ingen Landsbyer af den Størrelse i Distriktet. Saa stort et Antal af Skjøgkerne er rene Børn af Alder, at det er ganske indlysende, at kun en liden Brøkdæl glider ind i Elendigheden efter lad os sige 17 Aars Alderen. Salg og Kjøb foregaar selvfølgelig i det skjulte; for saa Dage siden skede der dog et rent aabenlyst Tilfælde her nede paa Floden. En Mand og en Kone gik ombord paa en Dampers derne; deres lille Datter og en „Ven“ fulgte dem ombord og tog Afsked; den lille blev grædende ført til Land igjen af „Vennen“, og saa snart de var forsvundne, forlod Forældrene selv Skibet.

Uf en hel anden Natur selvfølgelig, men dog ogsaa slemt „usmagelig“ for at bruge et mildt Udtryk, er den Handel der foregaar f. Eks. her i Manchuriet, hvor Mændene er langt i Overtaal, nemlig naar en voksen Mand søger sig en voksen Hustru. Da Kvinderne er saa, er Prisen høi, og der tinges selvfølgelig frem og tilbage; 4 a 500 Dollars er vist det almindelige. Ifjor hørte jeg fra Fjæng-hvang-tung, at min tidligere Sprog-lærer deroppe pludselig var blevet en forholdsvis velhavende Mand. Hvordan? Jo, hans Søn var død, og han havde da straks solgt sin Svigerdatter til en Enkemand for 500 Dollars. Det er mest Enkemænd, der saaledes kjøber sig en Hustru til; Forlovelserne foregaar jo ellers som nævnt, mens Børnene er smaa, og det regnes for en Kapitalforførmelse af Forældrepligt, om der ikke sikres Gutterne en Hustru. Det synes os at være en af Byrderne, der hvilede paa den gamle Lærer Tsaw's Samvittighed, at hans to voksne Sønner ingen Koner har og heller ingen Udsigt har til at saa nogen, og i et af Hjemmene i Kangs Dal er det den forventede Banskelihood ved at saa Sønnerne forlovede, der synes at være Hovedhindringen for, at det Hjem tager mod Kristendommen.

Bryllup og Bryllupsstikke ligger udenfor denne Artikels Rækkevidde; jeg har jo nærmest til Hensigt at give et Omrids af

Kvindernes sociale Stilling og dagligdags Kaar for derigennem at kaste lidt Lys over, i hvad Retning den nye Reformbølge samt Kristendommen kan tænkes at føre hende frem. Den gifte Kvinde lever, som man kan slutte sig til af ovenstaaende, et trist Liv; hendes Plads er hende anvist, hendes Horizont er tilsvarende snæver. Hun laver Mad og Klæder, hjælper til med andet foreskrevne Arbejde, føder og mader Børn, kunde man endda sige „opdrager“ Børn, men det kan man ikke godt; thi som Regel faar Børnene ingen Opdragelse, Gutterne raader sig selv, Pigerne gaar for Lud og koldt Vand. Den unge Kones Stilling er som antydet værst, Svigermoderen har længe ventet paa hende, at hun skulde komme og gjøre Arbejdet for hende; den ældre Kones Stilling er bethdelig bedre, og her i Kina vil overhovedet altid som vel alle Steder en af Naturen vel udrustet Kvinde komme frem og mere eller mindre komme til sin Ret, navnlig naar Omgivelserne er tilsvarende svage. Er hun tillige saa heldig at blive Moder til en Del Sønner, forbedrer dette ogsaa hendes Position. Man maa vist sige, at ved Siden af at være ensformig og trist, er den gifte Kones Tilværelse i Regelen tillige fuld af Lidelser. Som Læge faar man at vide, at et aldeles overvældende Antal Kvinder døier ondt i Aarevis eller Livet igiennem af Sygdomme, for hvilke uvidende Fjodemødre eller Mangel paa Pleie efter Barnefødsel bærer Skylden; for mange høre Skældsord af Svigermoderen og Brøgl af Manden sammen med dagligt Brød, og de Kvinder siges at være snart talte, som kun kjender lidet til disse Ting, ogsaa det faar man et lidet Indblik i som Læge; forøvrigt mindes jeg en tragikomisk Scene her fra Spisestuen, hvor nogle Kineserkoner sad og græd sine modige Taarer over sine Mænd, der iøvrigt skulde være kristne; ved Siden af sad en gammel Mutter og smilede halvt jarfast—hun havde magtet Situationen i sit Hjem. Endnu en Ting forbitrer Kvindernes Stilling i mange Hjem, særlig de mere velstaaende, nemlig Konkubinaten. Det er i Regelen Mangelen af en Søn, der er Aarsagen; men det er indlysende, at det øger ikke Hjemmets Fred.

"At en fattig Mand sælger sin Hustru, skal forekomme ret hyppig; selv har jeg ikke truffet konkrete Eksempler derpaa.—  
(Fortiættes.)

## Redningshjemmet.

Redningshjemmet „Martha Mar a“ i St. Paul, Minn., er nu aabnet og særdbigt for Redningsmissionsarbejde. Om Aften den 17de November holdtes paa Hjemmet et lidet hyggeligt Møde—dette som til en liden Aabning. Past. Simonson holdt Skriftlæsning og Bøn. Han talte ogsaa varmt om den Drikraft, som her maatte være tilstede, Kjerligheden nemlig. Past. Flagstad talte over Ordene: „I er Jordens Salt.“ Hans Tale kom fra Hjertet og gik vist lige til Hjerte paa os. Tror vi alle bad: „Gud gjør mig til et bedre Salt.“ Undertegnede talte ogsaa lidt. Som til en Frugt af de troendes Bønner og som til Svar paa, at Herren vil ha Arbeidet gjort ligger nu Hjemmet der.

Takket være alle som har hjulpet!

Dette lille Hjem skal da specielt være et Hjem for hende, som intet Hjem har. For hende der engang var sine Forældres Glæde, men som nu er kommet bort—bort fra Gud—bort i Synd—bort i Rød og ofte sin Fortvivelse nær—for hende er nu Martha Maria Hjemmet aabent. Der inde skulst fra alt i det lille lune Hjem, der vil hun pleies af en troende Søster, der vil alle mulige Forsøg blive gjorte for at føre hende tilbage til sig selv—til sin Gud—til sit Hjem og til sin Menighed. Miss Oline Rønning har overtaget Hjemmets Bestyrelse, som det hele Arbejde. Det er et baade tungt og uhyggeligt Arbejde hun har paataget sig, men drevet af Kjerlighed til Sielene som trænger Frelse og med Kjendskab til Røden og den forsmte Mission—har hun gjort det.

Miss Rønning er ikke ukjendt med Arbeidet. Hun var den første Arbejder vi havde i Martha Maria Missionen. Maa Jesu Kristi Kjerlighed saa være sterk hos hende. Hun skal staa Ansigt til Ansigt med Synden—elske dem, hvem andre væmmes over. Maa

alle troende Sjæle komme hende ihu i Bøn. Maa I komme det hele Arbejde ihu. Skriv ofte et Brev med et Opmuntringsord til hende. Der er jo saa mange af dem, som siger det, der gjør Hjertet saart og Sindet tungt. Jeg erindrer enda, hvor godt det var for mig, at saa de Ord, I ledsagede eders Gaver med. Herren velsigne eder!

Endelig maa saa komme Missionen til Hjælp med Midler. Her skal reddes fra alle Samfund og ikke Samfund. Alle burde derfor hjælpe. Vinteren er her. Her skal Kul og Ved til, saa de ikke fryser, Mad og Klæder. Snart har vi Jul. Da burde den forlorne Datter finde en god Jul inde paa Martha Maria Hjemmet. Burde der ikke være et pent lidet Juletræ og en Gave til hende som tror, alle har glemt sig. Burde ikke Julen være saa lys derinde, at omgiver af alt som var rent og pent, at Sindet derved droges tilbage til sin Barndoms Gud—til Krybben—da blev det Jul for hende.

Kjære Embedsbrødre, kunde du ikke saa en liden Kollekt for Hjemmet til Jul? Og Kvindeforeninger, Pigeforeninger, Ungdomsforeninger, Mandsforeninger kunde nu ikke I komme Hjemmet ihu til Jul med en liden Gave? Og du som er Farmer—kunde ikke du sende lidt Poteter, Smør, Æg, Mel og Kjød til Hjemmet til Jul? Men gjør det straks. Send alt uden Penge til Miss Oline Rønning, 363 Magnolia Str., St. Paul, Minn., men Penge til Kassieren Mrs. H. B. Larsen, 1023 Edgerton Str., St. Paul. Gud velsigne Gaven og Giveren.

Eders J. A. Johanson.

Med Hensyn til Dfring, saa vilde det sikkerlig være til Velsignelse, om man aldrig kom sammen om Guds Ord uden at give noget til Guds Riges Sag. Tænk for en Forandring der skulde bli, om hver eneste en fra Barn af altid ydet noget i Kollekten ved hvert Møde! Ikke blot mere i Kasserne, men mere Velsignelse over Hjerterne. „Det er sa lig t at give“, sagde Jesus.

„Broderb“.



## En Paamindelse.

Baagrund af, at vi paa forledent Aarsmøde blev stillet Ansigt til Ansigt med den skammelige Sandhed, at der var saa mange af vore Menigheder, som havde forglemt at betale den af dem lovede Sum for vore løbende Udgifter (Professorsløn), saa blev det af Synoden bestemt at vælge en Finance Agent for hver Kreds, som om muligt kunde bidrage noget lidet til, at det ikke skulde gjentage sig ogsaa dette Aar.

Da jeg af Joma Kreds har faaet den Ære at blive valgt til dette Lensmands Ombud, saa er det Hensigten med disse Linjer, om muligt, at vække nogen mere Interesse for denne Sag, saa den ikke igjen skulde gaa i Glemmebogen.

Dette Beløb bliver forfalden den første Februar (efter Synodens Bestemmelse). Da vi forstaaar, at det Beløb som er bevilget af Synoden, trænges til de løbende Udgifter, saa var det Hensigten med denne Paamindelse at forstaaeliggjøre, at det nytter ikke at sende ind blot en liden Del af det lovede, men at saa denne Kasse tilfredsstillt, maa det hele Beløb sendes ind.

Vi haaber Menighederne forstaaar dette, og vil i al Velvillighed være med at betale, hvad som er lovet ogsaa til dette Niemed, saa ikke den gode Sag skal lide formedelst vor Efterladenhed. „At betale vore Løfter egner sig godt med sand Gudsfrugt.“

Denne Opmuntring er især tilskænkt Menighederne i Joma Kreds, da det er saalangt som min Jurisdiktion rækker.

Broderligst  
Henry Dstre m.

## „Vaagn op.“

„Vaagn op“ er Navnet paa en ny Bog, som just er udkommen paa Augsburg Publishing House, og som undertegnede er anmodet om at gjøre bekendt for „Budd“. Læsere. Forfatteren er Pastor N. Lunde, og han siger i Forordet blandt andet følgende:

„Er det noget vi som kristne trænger, saa er det at være vaagne. Vi sovner saa let. Desværre er der mange i alle Aldre og Livsstillinger, der har sovnet. Vaagner ikke disse i Naadens Tid, saa gaar de evig fortabte. Det har ligget paa mig i lang Tid, at jeg skulde strive noget om Nødvendigheden af at vaagne“. Jeg har taget med disse Linjer fra Forfatterens Forord for at vise, hvad han vil med sin Bog. Pastor Lunde kan sige det, som ligger ham paa Hjerte paa en letfattelig, grei og indtrængende Maade, og han taler som den erfarne og prøvede Prestemand, der er Guds Ord og den luth. Bekendelse inderlig hengiven. Det er ud fra Guds Ord og Sakramenterne som Grundlag han kalder paa Kristnivet. Derfor sattes øverst: Land! Land! Land! Hør Herrens Ord! Jer. 22, 29. Den som lytter til Herrens Ord, for ham vil Kristus lyse, og man vil saa Syn for Kristnstandens Herlighed, og saaledes faar Gudslivet iblandt os sin rette Stikkelse. Naar Forældre og Børn, unge og gamle, Menighed og Prest holder sig til Guds Ord, saa har de noget at vaagne paa og veiledes af. Det er den gode gamle og prøvede Bei til Livet, som her anbefales. Ind i Fremstillingen knytter Forfatteren personlige Oplevelser der kaster Lys og giver Farve til Fremstillingen.

I Affnittet, om Menigheden tager Pastor Lunde op til Drøftelse de forskellige Forbedringer, som mange nutildags ønsker. Her nævnes Daabsritualet, Absolutionens Forhold til Nadveren og vor Konfirmations Ordning. Forfatteren er ogsaa paa dette Omraade konservativ. Han vil beholde baade Daabsritualet, Absolutionen og Konfirmationen slig, som vi har faaet disse i Arv, og han giver sine Grunde herfor. I en Tid som vor, hvor denirkelige Atmosfære er som elektriseret af en Reformmani, er det betimeligt at tale til Menighedsfolket om disse Ting. Det vil være godt igjen at mindes vor store Reformator, Martin Luther, og den Grundsatning han fulgte. Var der noget, som stred mod Guds Ord, saa maatte det forandres, men derimod alt, som ikke stred mod Guds Ord, bibeholdtes saa meget som

muligt. Han indiaa, at Ting, som havde Aarhundredes Hævd har faaet dybe Rødder, og det er ingen ligetil Sag at sætte noget istedet, der er bedre. De ydre Former og Ritualer, som ikke staar i Strid med Guds Ord, bør beholdes. Begynder man først at ændre og skifte, saa er det ikke godt at vide, hvor man ender. Kristenlivet er et eiendommeligt Liv. Det er i sit Væsen det samme til alle Tider, og det har skudt en stort Vækst under de Former, som vi har i den lutheriske Kirke. Og vi kan endnu bede Gud om, at han vil give samme Vds og Kraft som vore Formænd før os har haft. Og dette Vds og denne Kraft kunde nemmes under baade Daabsformularen og Absolutionen til Næbveren og den nærværende Konfirmation.

Lad os vogte os for at vor lutheriske Alædning bliver staaet efter reformert eller rationalistisk Mønster!

Kirkens Historie taler et tydeligt Sprog, og det er, at de, som har staaet uroffelig paa Guds Ords Sandhed, har ingen Storm og Vandflod kunnet styrte; men de, som har veget derfra, har ingen Aandelighed kunnet frelse. Det er Guds Ord, som har baaret Kirken frem over det ofte brujende Hav, og det vil det gjøre fremdeles. Lad os derfor værne om Arven! Nu kommer Julen og de lange Vinteraftener, hvor en god Bog er en god Ven. „Vaagn op“ egner sig til Oplæsning i Hjemmene og giver Stof til gudelig Samtaler.

Bogen er paa 94 Sider, pent udstyret, velfrevent og faaes i vor Boghandel for 50c.

Erhødigst

D. S. Meland.

### Et Brev.

Edman, N. Dak. 1ste Nov. 1909.

Guds Naade og Velsignelse tilvnskes eder alle.

Med det samme jeg indsender en Dollar for „Buddbæreren“, som er en kjærkommen Gæst hver Uge, vil jeg faa medsende en liden Hilsen til Bennerne om der er Rum i Bladet. Først maa jeg bemærke som det heder: „Den Gud vil bevare er uden al Fare.“ Jeg og min Hustru og to af Børnene blev angrebne

af Tyfusfeber, og af al den Is man lagde paa mig, fik jeg Lungebetændelse og var Døden nær. Det er nu snart otte Uger siden jeg blev syg og kan endnu ikke sidde i Sengen, saa jeg ligger og skriver dette. Min Kone og et af Børnene gaar oppe.

Næsten et Mirakel. Jeg har Store og Postoffice og en Kat medens vi laa i Bevidstløshed af Sygdommen kom her Indbrudstve og brød sig ind i Storet og skulde sprænge Safen, men de havde ikke faat nok Sprængstof paa den; det gav en sæl Smæld, men Safen stod lige hel. Siden fortæller det af dem, som saa det, at der var spildt nok Sprængstof paa Gulvet til at jende en Elevator i Luften. Havde alt dette tændt, saa havde vi vist alle seks været dræbt, da vi bor ovenpaa. Vore Sygeplejersker blev saa forfæret af Skuddet, at de løb rundt i Forstrækkelse og dette maa have skræmt Røverne, saa de har taget Flugt uden at prøve en Gang til. Dog fik de med sig en Del Stamps, Postal Cards, Konvoluter osv. Urmageren som har sit Versted i Storet mistet en Del Ur osv. Min Kone mistet sit Ur og en solid Guldtjæde, men alt dette er nu næsten intet at nævne, da vi slap med Livet.

Skulde ønske at faa mig tilsendt nogle Ekstranumre af „Buddbæreren.“

Gud velsigne eder alle!

A. A. Bakke.

### Fra Arbeidsmarken.

Biskop Bockman i Tromsø Stift er udnævnt som Bøffens Estermand til Biskop i Trondhjems Stift, Norge.

Sygdom, Nød og Død er Børnehjemmet i Veresford S. D. hjemløst af. Hjælpende Hjerter og Hænder trænges, men fremfor alt Guds Hjælp. Mind om dette i Bladet. J. J. D.

„Jeg liker eders Redaktion af „Buddbæreren.“ Den giver Basunen en tydelig Lyd. Med Ønske om Guds Velsignelse i Deres Arbejde for Guds Kirkens Opbyggelse er jeg Deres i Herren forbundne M.

Prof. M. D. Wee var i Stoughton, Wis., og holdt Missionsprediken i Vor Frelser's Kirke Takfigelsedagen. Offer optoges som beløb sig til \$117.08 (siden kom der ind 50c.) Ofret deltes ligelig mellem indre og ydre Missionerne i Hauges Synode.

Den billigste, nyttigste og bedste Gave, du kan sende, og Tjeneste; du kan gjøre dine Slægtninge og Venner i Norge, synes vi maatte være at sende dem et godt kirkeligt Opbyggelsesblad og „Buddbæreren“ stræver paa alle Maader at være et saadant Blad. Derfor send „Buddbæreren“ til dine Venner i Norge.

Takfigelsedagen Kl. 2 afholdt Vor Frelser's Menighed i Stoughton Aarsmøde. 23 nye Medlemmer er optagne i Menigheden. Finanserne var i god Orden idet at over \$2000 var afbetalt paa Kirkens Gjæld. Det glædeligste af alt var at flere havde fundet Fred med Gud. Det besluttes at forhøje Prestens Løn med \$120.

D.

En af vore flittige Prester skriver saaledes:

Har nu samlet mere end de 5 Abbonnenter paa „Buddb.“ men jeg agter at fortsætte indtil vi faar det ind i hvert Hjem. Vi kan godt maale os med hvilket som helst af de andre norske Kirkeblade. Hjertelig Tak for det gamle Aar og tillykke i det nye.” L.

„Prof. J. N. Kildahl, President af St. Olaf College i Northfield, Minnesota, er hjemkommet fra et flere Maaneders Ophold i Oregon og California. Hans Helse har forbedret sig i betydelig Grad, saa han med fornøjet Kraft kan tage fat paa sin Gjerning igjen. Han fik ved sin Hjemkomst en varm og hjertelig Modtagelse af Skolens Fakultet og Studenter, der Takfigelsedagen havde arrangeret en vellykket Reception for ham.“

Søndag den 21de Nov. holdtes Konfirmation i Bethlehems Menighed ved Swan River, Flathead County, Mont. Mange var samlet. Offer optoges til Kinamisio-

nen, stort \$13.05. „Smuler er ogsaa Brød.“ Det var den første Konfirmation afholdt i Menigheden, som organiseredes sidstleden Mars. Maa Gud virkelig saa velsigne denne Sags Handling for alle. Maa Strømme af Naade sendes os til mange Sjæles Frelse. Gud velsigne Menigheden. T.

De, som har Zulebetragtninger, Zulehlisener, Zulefange eller noget godt, som ønsker at „Buddbæreren“ skal bringe rundt, saa det kan blive hørt og læst i Zulehelgen, maa indsende det nu straks; thi vi har før erfaret, at saadant har kommet forsent som Zulebudskab. Derfor send ind straks hvad I har. Ligeledes de som har noget som særskilt egner sig som Nytaarshilfen eller Nytaarslæsning vil nu indsende ogsaa dette med det aller første.

I „Buddbæreren“ No. 48 fik vi en Afhandling om „Egteskab og Skilsmisse i Guds Ords Lys.“ Kjære Venner og Læsere af „Buddbæreren“, læs det over flere Gange og opbevar No. 48. Sammenlign det med Nutidens Praksis udover Verden. 2det, mærk eder det Stykke om Esterlysningen efter „den hjemmeværende Broder“ i samme No. og 3die overvei med Alvor Stykket om: „Fundet død.“ O maatte Guds Folk staa sammen i Aand og Vidnesbyrd, det ønskes af eders ringe Medarbejder

J. J. Daaland.

Stokstad skriver den 25de Okt. saaledes:

Victoria Nursing Home,  
Shanghai, China, Oct. 25, 1909.  
Kjære Broder Holter:

Herned nogle Ord til „Buddbæreren“. Skal skrive lidt om Skolen senere.

Miss Olson er nu i Hankow og drager vel i disse Dage op Han Floden mod Fancheng. Miss Peterson har mødt hende der for at eskortere hende op Floden.

Trykstad og jeg bliver her endnu et par tre Uger. Jeg venter at underkastes Operation for „Appendicitis“ imorgen. Bær nu selv hilset fra Din ringe Broder

Christian Stokstad.



Søndag den 14de Nov. havde Menigheden her i Joliet Missionsjøndag, den første af det Slags i Menighedens Historie. Pastor Jøthen fra Chicago predikede paa Formiddagen om Jesus som den største Gave, og om Aftenen predikede Pastor Walstad fra Chicago over Jesus som Verdens Lys, og der kom ind til Missionen fra denne lille fattige Missionsmenighed over \$18.00 en Overraskelse for os allesammen, da Menigheden ikke vidste om Mødet før Dagen forveien, paa Grund af Omstændigheder, men kan dette gøres i en liden fattig Menighed—hvad kan saa ikke gøres i bedre stillede Menigheder. Maa nu Herren ogsaa her faa gøre sin Gjerning til sit Navns Ære.

H. B. H.

Følge Bekjendtgjørelse afholdt Mayville Kreds et Samtalemøde i Burton, N. Dak., Past. Galvorson's Kald den 26—28 Okt. Past. Johanson begyndte med Prediken. Past. Langehaug begyndte Samtalen over det opstillede Emne Rom. 8, 1—11. Foruden de ovenfor nævnte Prestester var Pastorerne: Nesvig, Grunningen og Makkewick tilstede ved Mødet. Mødet var nogenlunde godt besøgt. Veiret var pent. Der blev alvorligt fremholdt hvilke Kjendemerker man finder hos dem, som vandrer efter Rjødets, saa og hos dem, som lader sig lede af Guds Aand, samt hvorledes det ved Omvendelse og Tro paa Jesus er bleven muligt at undgaa Fortabelsen. Samtalen var livlig og som vi faar haabe til Velærelse, Opbyggelse og Velsignelse. Offer optoges hvorved indkom \$39.40. Tak for hyggeligt Samvær!

D. J. M.

Bestyreren ved Børnehjemmet i Beresford skriver den 29de November som følger:

„Det er tunge Dage for os paa Hjemmet nu. Fredag den 26de Nov. hensov stille i Troen paa sin Frelser Lina Larsen fra Petersburg, Neb. Hun har arbeidet her siden Juni. 8 a 10 af Børnene ligger syge, og Gud ved hvorledes det vil ende. Dog vi løfter vore Bine til Bjergene, hvorfra der skal komme Hjælp. Herren er vor Styrke.

De syge synes nu i Forbedring undtagen et par, der er omtrent ved det samme. Tre af de første, der blev syge, er nu oppe, flere haaber vi vil komme op om nogle Dage.

Haaber Herren vil stanse Sygdommen med det første. Vi trænger nu eders Hjælp og Forbøn, Venner—mere end nogensinde.

Vær hjertelig hilset fra eders ringe Medstrider i Herren.

G. G. W a l e n .

## Kvitteringer

Til Synodekassen: For kvitteret for	Cash
Mrs. G Erickson, Toronto, C. D.	4186.46
Bet Pastor A D Mortvedt fra Willing Workers, Plattville Mgd., Plattville, Minn.	10.00
Bet Pastor G D Wit. Beresford, C. D., Offer, Roseni Mgd.	15.00
Offer i St. Peters Mgd.	32.25
John D Storvig, Slater, Ia.	11.70
Bet J S Elshad, Offer Hanges Mgd., Rev. Th Hanfons Kald, Franklin, Minn.	100.00
Bet G A Kallheim, Rof. Clear Lake & Ellsworth Mgd., Rev. Eastvolbs Kald, Hamilton Co., Ia.	24.00
Bet J D Klofter, Offer Green Lake Mgd., Rev. J Johnsons Kald, Spicer, Minn.	20.00
Thomas Nestegaard, Bethania Mgd., Rev. E D Hovlands Kald, Maddock, N. D.	20.75
Bet Rev. D S Elshad fra Bigef. i Morrisonville Mgd., Wis.	5.00
D Larson, Tronhjems Mgd., Rev. J S Olsons Kald, Platte, C. D.	10.00
A C Sandvig, Burton, N. Dak., til Betaling paa Red Wing Seminary Skjeld.	10.00
	2000.00
	6445.16

Til Synodekassen: Betalte Notes: For kvitteret for	2234.00
Mrs. J Selvig, Rolette, N. D.	35.00
H N Ostland, Taylor, Wis.	25.00
E D Ulberg, Ebinburg, N. D.	25.00
Carl Scott, Mt Vernon, C. D.	25.00
H D Solberg, Aneta, N. D.	25.00
Ole D Ronning.	10.00
H Hjermstad, Salaton, Minn.	25.00
Knut Strand, Rothlab, Minn.	5.00
Fred Watne, Aneta, N. D.	5.00
B Fjellstad, Centerville, C. D.	2.00
E S Duer, Skyberg, Minn.	5.00
Anton Lund, Chicago, Ill.	5.00
J T Sigbahl, Dawson, Minn.	15.00
Ole Elshad, Twin Valley, Minn.	10.00
Nils Hovland, Rothlab, Minn.	10.00
Sofie Toftstad, Ringewanton, N. D.	50.00
Louis Vennes do	10.00
Iver Svingen, Esmond, N. D.	5.00
E S Erjford, Farveh, N. D.	50.00
A Jimreite, Berthold, N. D.	5.00
H S Lewis, Oslen, Wis.	25.00
Torger Tvedt, Crookston, Minn.	10.00
N B Nelson, Fairfax, Minn.	10.00
A N Lavanger, Aneta, N. D.	10.00
J F Anderson, Fergus Falls, Minn.	10.00
Peter Carlson, Barton, N. D.	20.00
Gerril C Skiple, Renton, Minn.	5.00

2671.00

D. A. U l b i n . Kasserer.

Professoren: Ved F. J. Underbahl fra Bethania Mgd., Osterlunds Kald, Restante for forrige Aar .....	13.00
Ved Wm. Mabson fra Bethels Mgd., Paulsbruds Kald, Restante for forrige Aar .....	15.00
Ved Wm. J. Oatland fra Hauge's Mgd., Vermilion, S. D., N. J. Oatland, O. Kristoferson, A. J. Mortvedt, S. Pederson hver 2, F. J. Mortvedt 2.50, Eilert Olson 2.25, O. Kristoferson 50c, F. W. Hanson 25c, F. J. Mortvedt 1.....	14.50
Ved Pastor Gerchl fra Swan Lake Mgd., Gerchls Kald, O. Rub, O. Utne hver 2.50, M. Rosbald 3, N. Ingebrigtsen, B. Mattson, Chr. Anderson, K. Winge, A. Lunke, Sophie Rønning, O. Rønning, J. Nelson hver 2, A. B. Børseth 1.75, Edw. Winge, Marie Larion hver 1.50, Mrs. B. Børseth, Chr. Seversen, S. Ryan, B. B. Børseth, S. Behle, M. Winge, M. Ringstad, N. B. Thompson hver 1, G. Norman 75c, M. Danielson 50c.....	38.00
Ved F. J. Elstad fra følgende i Hauge's Mgd., Th. Hansons Kald, F. J. Elstad 5, Mrs. Hogen Elstad 4, A. Larsson 2.....	11.00
Ved Pastor Mortvedt (en Del af Indsamlingen i hans Kald).....	90.00
Ved Pastor Elstad fra Morristonville Mgd.s Bispef., Elstads Kald.....	5.00
Fra Pastor A. D. Dvregaard personlig.....	5.00

191.50  
2300.74  
2492.24

## J. A. Lassefson.

Jødemissionen: Følgende Bidrag er modtaget fra Hauge's Synode: Nils Odland, Holmes, Ia., Pastor Dittads Kald, ved Pastor F. J. Breidablik.....	25.00
O. A. Bicks 10, Bellef Larion 10, A. E. Walster 5, ved do.....	25.00
Rnud Larion, Norman Mgd., Ia., ved do.....	15.00
L. L. Knutson 10, E. Kallvedt 10, Nils Vorland 10, Helge Vorland 1, J. Gunderfon 1, Offer 13.25, Nils N. Roseland 5, Charles Huggem 5, ved do.....	55.25
Offer i Eagle Grove Den for. Kirke & Hauge's Synode sammen, ved do.....	27.22
Do. i Storch City, Ia., Pastor Paulsbruds Kald, ved do.....	14.70
Do. i Noland, Ia., Pastor Sandbens Kald, ved do.....	75.00
Do. i McCallsburg, " " " ved do.....	11.34
Do. i Zions Mgd., " " " ved do.....	19.49
M. A. Anderson 25, Knut Olson 10, John Skram 10, Ole Rasmussen, Nils Clara Rasmussen, Nils Sina Rasmussen, Eilert Rasmussen, Otto Rasmussen, Mrs. Ole Rasmussen hver 5, ved do.....	75.00
Helge Rasse, Garden City, Ia., Pastor Knutsons Kald ved do.....	15.00
John Rasse, Thom. Anefad, A. Støle, John Johnson, Carelius Nissen, Lars Severfiste, Christ Skjeie, John Walster, John Stevfenson, O. E. Feedan, M. A. Resia, Thore Pederson hver 5, ved do.....	60.00
E. D. Tungeland 10, Erik Tungeland 2, Theodor Olson 2, Ueberavnt 1, ved do.....	15.00
Otto Jyhad, Galesburg, N. D., Pastor Maltewicks Kald, ved do.....	5.00
M. E. Hjelshurg 5, Mrs. D. S. Walen 10, O. A. Sether 10, Ole Jyhad 15, ved do.....	40.00
Thomas Kopperud, Houston, Minn., ved do.....	100.00
Samuel Peterson, Aneta, N. D., Pastor Langehaugs Kald ved do.....	25.00
Eilung Nelson, Sharon, Ole E. Homme, John Strand, Mons Bjørseth, Mrs. B. E. Drønen hver 5, ved do.....	25.00
Froens Mgd., Horace, N. D., Pastor Johansons Kald, ved do.....	22.34
Kattigflesbagsoffer i St. Ransom Mgd., N. D., ved Pastor A. H. Berger.....	93.60

Lars Sand  
(Zionsfor. Kasserer.)

## Forandret Adresse.

Rev. M. L. Dahle,  
Box 10 Eagle Bend, Minn.

## Et godt Tilbud.

Alle Abonnenter, paa „Budbæreren“, der betaler Bladet i Forstud for 1910, vil faa Bladet og en af nedenstaaende Bøger til vedspiede nedsatte Pris. Desuden vil nye Abonnenter der betaler \$1.00 i Forstud for 1910 faa „Budbæreren“ frit, saalangt Dplaget rækker, fra 1ste Dec. til næste Aagtaar.

Send os altsaa den i sidste Rubrik opgivne Sum og baade „Budbæreren“ og Bogen vil blive sendt Dem.

Flere af disse Bøger egner sig fortræffelig til Jule- eller Aataarspresenter.

Skulde Dplaget af en vis Bog ikke række til, forbeholde vi os Ret at supplere den med en anden til samme Pris.

Dette Tilbud gjælder til 1ste Jan. 1910.

Alle Ordres og Remisse sendes til

Hauge's Synod Book Dept.,

C. Lillethun, Mar.

Drawer 74, Red Wing, Minn.

Bogens Med  
Pris. „Fubb.“

Mau: Alvor og Gammen. 177 Fortællinger.....	1.50	2.25
Martyrerne i den lutheriske Kirke.....	40	1.30
Marie: Drivende Skner. Fortælling. 3 Omflag.....	50	1.35
Do. Indbunden.....	75	1.55
" Hjemmet. Hverdagsskild. 1.60 2.00		
" Ved egen Kraft. 3 Omfl. 50 1.35		
Margrethe: Embedsmand og Bonde. Livsbilleder fra Vækkelsestiden i Femtiaarene. 3 Omflag.....	50	1.35
Do. 3 Skirtingebind.....	75	1.55
" Døftotens Pleiedatter. Fortælling.....	65	1.40
" Reidar og hans firebenede Venner. En Fortælling for Børn.....	65	1.55
" Et Stormveir. Billeder fra Vækkelsestiden i Femtiaarene.....	1.30	2.00
" Anna Helsing. Billeder fra Vækkelsestiden i Femtiaarene.....	75	1.50

Munch: Minder fra en Jerusalems Færd. Med 14 Illustrationer og et Kart over Jerusalem..... 80 1.65

Enken og de faderløse. En Fortælling.....	80	1.60
En sand Kristens Kjendetegn. Af Erik Pontoppidan.....	1.10	1.65
Fries: Et Hylkebarn. Fortælling.....	50	1.35
Friis: I Stille og Storm. 3 nye Fortællinger.....	60	1.40
Guds Riges Vaar. Shirtingsbind.....	65	1.50
Do. I Omflag.....	50	1.30
Johan Gerhard: Hellige Betragtninger.....	50	1.35
Heggtoit: Kirkehistorie. Den norske Udgave. Illustreret. Smukt indbundet. nedsat Pris.....	3.50	4.50
Larsen: Profeten Jeremias, hans Liv og Virke.....	2.00	2.75
Ulvestad: Norge i Amerika.....	3.00	3.25
" Selvhjælp i Engelse.....	1.00	1.75
Protestanterne i Seveinnerne. En Fortælling om Franske før Revolutionen.....	75	1.50
Quie: Blikket paa Jesus.....	50	1.35
Sohm: Kirkehistorie i Grundrids.....	1.20	1.80
Bergeland Prof.: Den historiske Udvikling om Forsoningen.....	35	1.25
Wee Prof. M. D.: Fra Undersøgelsesreisen i Persien.....	25	1.15
Ryftende Oplevelser fra Bøgers oprøret i Kina. Berettet af Missionær Green og Hustru.....	20	1.15
Steenland Halle: Bibelsens Lande.....	2.50	3.00
Festkrift udgivet i Anledning af Red Wing Seminariums femogtve Aars Jubilæum.....	50	1.40
Do. Indbundet.....	75	1.55
Ahlfeld: Fortæll. for Folket.....	90	1.60
Dahl N.: Fortæll. for Folket.....	30	1.20
Robinson Crusoe.....	50	1.40
Taae: Norske Bygdesegn. Første Samling.....	1.30	2.00
Do. Anden Samling.....	1.00	1.80
Skrefsrud: Predikener og Forredrag. Med en Fremstilling af Missionærerne Skrefsruds og Børresens Liv. I Omflag.....	50	1.35

Stein: Blot jeg bliver salig. En Fortælling fra Livet.....	1.00	1.80
Postille for Børn. Af geistlige og Lægmænd.....	50	1.35
Onkel Toms Hytte, eller Negerlivet i de amerikanke Slavestater. Af Harriet Beecher Stowe. Illustreret.....	2.00	2.50
Norge. Billeder af Norges provisoriske Regjering. Et meget vakkert Billede. 22X27 Tommer.....	75	1.50

### Folke-Kalenderen for 1910.

Denne lille Bog er iaar meget vakkert udstyret, har godt Læsestof og pene Billeder. Den er paa 64 Sider og sendes til hvilken som helst Adresse for 10c.

Hauges Synodes Book Dept.  
Red Wing, Minn.

Rettelse. I „Folketkalender“ Side 64 er Prisen paa Bogen: „Gustav Adolph og Trediveaarskrigen“ opgivet at være 75c. hvilket skulde være \$1.00.

### Julebud.

Julebog for Barn. Dette er en meget pen Julebog med vakkre Fortællinger og prægtige Billeder. Bogen er paa 64 Sider og koster 15c

### CHRISTMAS CHEER

for boys and girls. Denne Bog er paa engelsk og er ogsaa paa 64 Sider med følgende Fortællinger: If the Christ-child came; Love-star; Little Sammy's dream; How the mountain was clad; The singing Lady; Star-Eye; A Christmas Joy; Colonel Kit; Christmas. Bogen har mange Billeder. Prisen er 15c.

Julen er kommen. No. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Sange og Recitationer til Brug ved Søndagskolen's Julefest. Pris 5 Cents pr. Eksemplar.

### Har du læst

Livet efter Døden og  
Gudsrigets Fremtid  
af Pastor L. Dahle.

Forord af Biskop J. C. Hauch.  
496 Sider. Hæftet \$1.90  
Indbundet \$2.25.  
Faaes i Hauges Synod Book Dept.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norste Landskaber og Nationala  
billeder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange  
forskjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende.

Juleaften; Aften ved Tjernet; Bratlands-  
balen i Ryfylke; Højskjeld; Nordfjord; Lerjøs-  
ten; Paa Ski; Paa Kjelte; Paa Habet i Storm;  
Paa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskjellige Bil-  
leder). Gæsterpige. Pige og Gjed. Pige og  
Dund. 3 Nationaldragter (flere forskjellige Bill.).  
Vinterbilleder (mange forskjellige). Juleneg.  
Sjøsinner ved Ulsefjord. Vappeleir. Pige i Baad.  
Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren.  
Fra Optjødrellen til Holmentollen. Fra Nordland.  
Kjoen ved Ulsefjord. Svolveer. Kuarbræen. Rast-  
lind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nær-  
fjorden. Hestmandø. Svartien. Geiranger.  
Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke-  
lig Prægtbilleder i mange forskjellige Farver og  
med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr.  
Stykke. 3 dusinvis forræret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr.  
Dusin.

Postkort med Julehilsen paa norsk eller engelsk  
til 25c pr. Dusin. Send Ordres til

C. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

## Lithograferede Mottoes

med paatrykte Skriftstæder i Sælv, til at hænge paa  
Væggen til 10c pr. Stykke.

Ligeledes have Vægstykker af tykt card-board,  
12x16 Tommer, i mangefarvet Olfetryk, med følgende  
Indskrifter: „Jeg og mit Hus vi ville tjene Herren“  
og „Gud velsign vort Hjem“. Pris pr. Stykke 10c.

## alterbrød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til sæl-  
gende Priiser, portofrit tilsendt:

3 Ester paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Ester paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Ester paa 500 Stykker 80 Cents

3 Ester paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn

## Fountain-Penne.

Vi har en god Forsyning af de velbetjendte  
Moore's Non-Leakable Fountain Penne. De sæl-  
ges for \$2.50, 3.00, \$3.50. Dette er uødetiget den  
bedste Fountain Pen i Markedet for nærværende.  
Hvis en Pen ikke er tilfredsstillende, kan den byt-  
tes igen. Opgiv, enten der ønskes en fin, grov  
eller „stub“ Pen.

Vi har ogsaa „The Standard Self-filling Pen“,  
som sælges for \$2.00.

## „Budbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for  
hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil  
erindre sig dette, naar de indsender Betaling  
for Bladet.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykte  
paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“, „Nytaarshilsen“, „Hilsen fra  
Amerika“, „Venlig Hilsen“, „Hilsen til Fader“,  
„Hilsen til Moder“, „Hilsen til Søster“, „Hilsen til  
„Broder“, „Hilsen til Onkel“, „Hilsen til Tante“,  
„Til min kjære Søn“, „Til min kjære Datter“,  
„Hjertelig Blytønsning“, „Herren er vor Tilflugt“,  
„Herren er nær“, „Uden Kors ingen Krone“,  
„Barnefang“, „Paastrøhilsen“, „Venlig Hilsen“,  
„Blytønsning til Fødselsdagen.“

„Christmas and New Year Greeting“,  
„A Greeting to Father“, „A Greeting to  
Mother“, „A Greeting to Sister“, „A Greet-  
ing to Brother“, „To my Child“, „Best  
Wishes“, „Blessed are they who have not  
seen and yet have believed“, „This day will  
I praise the Lord.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billede fra Bæl-  
tsestiden i Jemtlaarene. Skirtingsbind 75c

## Bedes erindret

Naar vore Menigheder indsender Benge til  
Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev.  
J. L. Vasselon, Kasson, Minn.

Benge til Synodalkassen (heri indbefattet  
Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College)  
sendes til Mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red  
Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Hæ-  
ningemissioner sendes til Rev. J. J. Ren-  
dahl, 226 Bernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til  
Prof. S. S. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes  
til Rev. J. A. Quello, Beresford, S. D.

## „Budbæreren“

udgives af Hauge's nordt. evangel. lutheriske Synode i Amerika  
Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og to 7.  
forstubsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Kenyon, Minn. Ind-  
sendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til hær.

Entered at the Post Office at Red Wing,  
Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Baager! 2. Referat; 3. Fra  
Børnehjemmet i Beresford; 4. En kort Reiseberet-  
ning; 5. Red Wing Seminary; 6. Jewell College  
Missionsforening; 7. En liden Oplysning; 8. Me-  
nigheden og Missionen; 9. Kinamissionen; 10.  
Rebningshjemmet; 11. En Paamindelse; 12.  
„Vaagn op“; 13. Fra Arbeidsmarken; 14.  
Kvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 51 }

Lørdag den 18de December 1909.

{ 41de Aar

### Et venligt Ord.

Naar modløs og trætte vi vandrer om,  
Naar Verden os synes saa øde, tom,  
Naar Sorgen og Kummeren hos os bor,  
Da trøster os altid et venligt Ord.

Naar Livet saa mørkt og saa sort vi ser  
Naar slet ingen Udvei vi pøner mer,  
Naar Glæden forjaget af Smerten bortfor,  
Da er dog Trøst i et venligt Ord.

Naar Døds ei vi skimter i Sorgens Nat,  
Men føler, Venner har os forladt,  
Naar nær ved Fortvivelsens Afgrund vi staar,  
Da frelser os stundom et venligt Ord.

Saa lidet kan gjøre et Menneske godt,  
Na, kunde vi altid huske det blot!  
Naar Sorg og Smerte vi møder paa Jord,  
Lad os da hjælpe med venlige Ord.

### „Det var engang“.

Dette er Overskriften paa et Stykke, som jeg citerer fra „Den lutheriske Missionær“.

Guds Rige trives bedst om Vinteren, og det er sandt i mere end i en Forstand. For meget Solskin har aldrig fremmet, hvad der hører Guds Rige til.

Men selv om Guds Rige trives bedst om Vinteren, burde Vækkelsestanterne dog hele Aaret rundt være levende i troende Hjertes.

Paa Vækkelse beror Kristnens Livets Vækst. Den troende trænger til stadig ny Vækkelse, hvis han ikke skal ende med at ligne en af Østerlands udtørrede Flodsege, der ligger som et Bevis paa hvad „der var engang“ —.

Der er mange troende Mennesker som lever paa dette: „Det var engang“ — ikke paa Modtagelsen af Naaden i Nutiden, men paa Omvendelse i Fortiden.

Der er Menigheder i vort Land der lever paa: „Der var engang“, „der var engang for saa og saa mange Aar siden en Vækkelse, men nu.“ Der er Samfund, der før var som strømmende Floder, men nu er tørre Flodsege, de „levende Vandstrømme“ de var engang. Det er en sørgelig Melodi for troende Mennesker at synge, det er en trist Grund at leve paa: „Der var engang“. I Kristnens Livet heder det ikke blot Fortid, men Nutid.

Mange slaar sig tilro med, at saaledes som det var engang, kan det ikke mere blive. Man hører Klagerne rundt om i vort Land fra Steder, hvor Jiden før brændte i varme Luer.

Nu er man falden til Ro, og alt er stille; den Aand der vækker Uro, er begen bort. Der brænder ikke mere nogen Jid i Hjertesne efter Menneskers Omvendelse. Kommer det, saa glædes man sig naturligvis, ellers havde man jo aldeles mistet Livet i Gud, men man brænder ikke derefter som før. Ser man Arbeidet tages op og Livet bryde frem andensteds, har man maaske nu kun Kritik. Ved Kritik søger man at dysse sin egen Samvit-

tighed til Ro; man lager sig Teorier, der kan forsvare ens Praksis.

Det er jo lettest at leve uden Bækkelse, det er altid lettest at være Vægter paa en Kirkegaard. Men kommer der Bækkelse, kommer der Uro, Arbejde, Sjelesorg og Modstand fra Verdens Side, maaske nogle Sværmerier, der skal rettes paa osv.

Rundt om i Verden beder Guds Folk om Bækkelse; her hjemme taler man mange Gange mere om Farerne for U sundhed, om der kommer Bækkelse. Man taler og taler, men om Bækkelsen brød frem, vilde nogle blive ligesaa forundret, som Menigheden i Jerusalem blev, da Peter stod foran Døren, frelst udaf Fængslet ved Menighedens egen Bøn. Man skyder maaske endogsaa Velsignelsen fra Gud bort, lukker sin Dør for den; nei, det var ikke saadan man mente, at Bækkelsen skulde komme.

Vi maa høre fra, at synge den gamle Buggevis: „Der var engang“, vi maa til at synge Livets friske Sang: „Vor store Gud gjør store Under“. Rundt om i Verden bedes der om en Verdensbækkelse.

Da Disciplene i Jerusalem endrægtigen holdt ved i Bøn og Baa kaldelse „om Faderens Forjættelse“, kom Velsignelsen over dem selv, og Guds Ord gik 3000 igjennem Hjertet, saa de kom til at spørge: „Hvad skal vi gøre?“

Da de troendes Mængde i Jerusalem med et Hjerte og en Sjel bad om, at Herrens Tjenere maatte komme og tale hans Ord med al Frimodighed, om at Herren vilde udrække sin Haand, da kom den store Naade over Staden. Guds Aands Magt er den samme nu som den var den Gang. Vi maa komme til virkelig at tro, at „Endnu er Guds Aand saa rig, saa mægtig og miskundelig som første Pinsedagen“.

Vi maa virkelig komme til at bede om Helligaandens Udgydelse over Herrens frelst Folk, at der maa udgaa levende Båndstrømme til den Verden, som maa gaa tilgrunde, hvis ikke Båndstrømmene naar den.

Vi maa høre fra „Der var engang“; vi maa længes efter at opleve: „Det er nu“.

Vi maa tage fat i Aandens Kraft. Vi maa tro Gud er den samme idag — vi maa sige, nu Høre, nu!

Severin Gjerde.

Lidt fra Samtalemødet i Mamre Menighed, Adams Co, N. Dak.

Mødet holdtes i Mamre Menighed af Pastor R. Rasmussens Rald. Det begyndte Taksigelsesdagen og afsluttede den 29de Nov.

Veiret var skyet, taaget og tungt ved Mødets Begyndelse; men inden dets Afslutning blev det klart, lyst og mildt. I Mamre Menighed havde det været skyet, taaget og tungt. Nu var det bleven klart, lyst og mildt. Na, hvor man takkede Gud i Mamre Menighed paa Taksigelsesdagen for Forandringen! Gud havde jo hørt deres Bønner. De havde bedet om en Sjelesørger. Nu stod den, som de havde begjæret i sine Bønner, ibland dem som saadan for første Gang. Abningsprediken holdtes af Stedets Prest over den 92de Salme. Kvinderne serverede fri Middag i Samlingslokalet under hele Mødet. Paa Eftermiddag holdtes Salg over de Varer som Kvindeforeningen havde forarbejdet. Det saa ikke ud som om de bydende var paa Udkig efter godt Kjøb, men det var et Skjønksomhedens og Velvillighedens Hjertelag som lagdes for Dagen. Saa burde det være. Det er Synd og Skam at Frugten af Barmhjertighedsarbejde skal sluges af Gnieragtighed. Efter Salget var der Lov og Tak i Sang, Bøn og Lale inden hver gik til sit.

Freddag Form. begyndte Samtalen over Ef. 55, 6—7. Undertegnede holdt frem nogle Tanker som Indledning. Samtalen fortsatte denne Dag og den næste. Søndag Formiddag var der Gudstjeneste med Aftergang. Paa Efterm. fortsattes Samtalen. Ligeledes paa Mandag. Samtaleemnet blev dog ikke udtømmet. Tvertimod, des mere vi drog af denne dybe Brønd, des mere og klarere Bånd fik vi. Guds Ords Trøst, Formaning og Advarsel lagdes ind paa Hjærterne i Bønnens og Kjerlighedens Aand. Den trofaste Gud



var virksom tilstede, høiende og dragende paa Hjerterne, saa at flere lagdes til den lille Flok som Jesus kjendes ved—bedende, troende og bekjendende Sjæle. Om Aftenen var der Bønnemøder—salige Stunder. Sidste Aften vi var sammen i Bøn, fik vi opleve en piekliftelig Bønshørelse fra Gud. De bedende laa paa Knæ i endrægtig Bøn til Gud. Blandt andet saa kjempedes der med Gud om en ung Mand's Sjæl. Stedets Prest tofede de knælendes Begjer. Ved Bønnens Slut var den unge Mand i alvorlig Kamp. To Magter kjæmpede om hans Sjæl, saa han piensynlig sledes hid og did baade med Lege og Ejel. Han blev dog mere rolig igjen inden vi skiltes, og vi skimtede en Straale af Glæde og Fred i hans Dine. Og vi tror at Jesus truede Fienden og stillede Stormen. Maa Gud saa adsprede Skyerne og lade sin uforfælt Maades Sol saa skinne ind i hans Hjerte, Straaler af Glæde og Fred! Maa hans Fred worde som en Flod og hans Ret færdighed som Havets Bølger!

Hjertelig Tak da, Brødre og Søstre, for al aandelig og legemlig Vederføegelse! Tak for Broderkjerlighedens Varme. Tak for Kjerlighedens Jnderlighed. Maa Mandens Varme og Kjerlighedens Jld gribe om sig med Prævarmens Hurtighed; men langt overgaa denne i Varighed. Hermed en venlig Hilsen til „Buddbærerens“ Redaktør og Læsere.

L. G u n d e r s o n .

En persisk Konge spurte engang tre vise Mænd ved sit Hof, hvad som var det værste paa Jorden. Den første svarede: „Det værste paa Jorden er at være gammel, og dertil syg og forladt“.

Den anden svarede: „Værrer er det dog at være fattig, uheldbærlig syg og dertil utaalmelig. Utaalmelighed og Misfornøelse med sin Lod i Livet er den største Elenelighed“.

Den tredje svarede: „Endda frugtligere er det at have Døden for Dinene og vide, at man har sløset sit Liv bort uden at have gjort noget for Ewigheden“.

Kongen svarede: „Den tredje har rettest. Dette er det værste af alt“.

## Red Wing Seminary.

Prof. Schmidt talte i Kapellet Mandags Morgen. Hans Tekst var: Joh. 5. Taleren dvælede særlig ved Helbredelsen af den syge ved Bethesda. Paavist blev, at Sygdom er intet nyt i Tiden. Spørgsmaalet om hvorvidt den syge hvorom Beretningen handler havde Tro blev nærmere eftervist og flere Grunde fremholdt for at saa maatte være Tilfælde.

Rædet mellem Jesus og den syge, Helbredelsen og dens Følger anvendtes paa en praktisk Maade paa vore egne Forholde.

Student H. N. Bakke blev for en Tid siden syg og Sygdommen udviklede sig desværre til Diphtheria. Han boede imidlertid ikke i Skolens Dormitory, og er nu isoleret i Skolens Hospital under Opsyn af en Mandnurse, saa Skolen er nok saa betrygget ved disse Forholdsregler mod Spredelse af Smitten. Bakke er i Bedring og vi haaber, at han ved Enden af den lovbestedte Quarantæne atter kan være frisk og stærk.

Skolen fortættter uhindret sit Arbejde. Flere af de studerende har dog, som det saa ofte sker under lignende Tilfælde, taget Skræk og midlertidigt forladt Skolen.

Undervisningen afslutter før Juleferien den 23de Dec. og begynder atter efter samme den 4de Januar.

Student M. D. Pedersen var Søndag i Faribault, Minn., Student L. A. Tolleson i Etta, Minn. Prof. M. D. Wee talte Søndags Formiddag i St. Peters Kirke og Student J. J. Lee talte samme Sted om Aften. Aften Gudstjenesten holdtes i det engelske Sprog.

The Choral Concert, som skulde været afholdt i Skolens Kapel den 17de Dec. er udset til den 14de Januar førstkommande.

Student J. R. Casperson vikarierede Søndag for Pastor Simonsen i St. Paul, Minn.

Lørdags Aften holdt Seminariets M. C. A. sit maanedlige Misfionsmøde. Pastor J. Reichert af den engelske lutherfke Kirke her i Byen talte og Studenterne Ronsberg og J. Carlsen sang hver en Solo.

### Takfigelsesferien.

Da det faldt sig flig, at vi ved vor Skole havde en hel Uge fri mellem Høstterminen og Vinterterminen saa tog undertegnede sammen med Skolens „Gospel Team“ ud paa en længere Rejse. Det var vort Haab, ved Sang og Vidnesbyrd at bidrage lidt til Gudsriges Forfremmelse, og vi saar haabe, at den Sæd, som blev udsaaet, ikke vil blive uden Frugt. Vort „Gospel Team“ eller Mandskvartet bestaar af følgende Studenter ved vor Skole i Jewell: Arthur Lawrence, første Tenor, Joseph Runestad, anden Tenor, Jesse Runestad, første Bas og Lauris Gek, anden Bas. Ved Siden af at synge afslagde hver af disse unge Brødre flere Vidnesbyrd under Rejsen. Med dem søgte jeg at dele Tiden som bedst vi kunde afvekslende med Sang og Taler.

Vi forlod Jewell Mandag Formiddag den 22de November og kom om Aftenen til Jackson, Minn., hvor vi havde Møde om Aftenen. Uagtet den strænge Kulde var dog Kirken vel fyldt.

Tirsdag Aften var Møde bestemt for os i Hauge's Kirke, nordre Belmont. Paa Veien did havde vi den Ulempe at blive siddende fast i en Snefon, men naar vi kom til Kirken var alt en betydelig Forsamling der. Onsdag Aften kom vi til Blue Earth City, hvor vi havde Møde, og Torsdag Morgen begav vi os paa Vei til Kirken ved Frost, hvor vi, trods de daarlige Veie, kom i god betid. Klokkerne elleve paa Formiddag havde vi her Takfigelsesgudstjeneste, og Menighedens prægtige Kirke var fyldt til Trængsel. Efter Middag, som serveredes i Kirkens Basement havde Kvindeforeningen sit Udsalg, men vi maatte ud paa Etermiddagen begive os paa Vei, da vi skulde være i Elmore og have Møde der om Aftenen. Nogle af os kom nok lidt sent frem, men det hindred dog ikke vort Møde der. Fredag Aften havde vi Møde i Swea City og om Lørdag Etermiddag i Armstrong. Lørdag Aften ankom vi til Estherville. Søndag Formiddag havde vi Møde i vestre Wallingford Kirke; om Etermiddagen i østre Kirke og om Aftenen i Hughes Kirke. Om Mandag Morgen begav vi

os paa Vei hjemover, og har nogen haft Grund til at føle taknemmelig for Hygge og Velvilje, hvor de kom, saa maa vi sige, at det maa være vi fem, som reiste hjem til Jewell efter en Uges Rejse blandt Venner.

Hensigten med disse Linjer er ikke at levere nogen interessant Rejsefildring. Jeg er for prosaisk til at kunne gjøre det. Men jeg føler en Trang til at sige paa min egen og de unge Brødres Vegne et hjerteligt Tak for al Velvilje og Hygge, som er os bevist. Vi maa tilstaa, at vi føler os ikke alene taknemmelig, men endog bestjemmet, naar vi tænker paa al den Venlighed, som blev os tildel, hvor vi kom. Tak ogsaa paa vor unge Mænds kristelige Forenings Vegne for den finansielle Støtte, som I ydet os. Ogsaa den Pengeunderstøttelse vi fik oversteg paa hvert Sted baade hvad vi ventet og for-tjente. Gud elsker en glad Giver. Jeg tør forsikre eder om, at vor unge Mænds Forening vil bruge Pengene paa bedste Maade til Gudsrigets Forfremmelse blandt vore unge Mænd. Maa Gud lønne eder alle!

Ved Siden af at saa sige Tak for Venlighed vil jeg ogsaa saa sige, at det er vor Bøn og vort Haab, at vort Besøg ikke skal være uden varig Velsignelse for Gudsriges fremme der, hvor vi fik komme. Vore unge Mænd haade privat og ved vore Møder had om at denne vor Rejse maatte blive velsignet til Guds Ære. Og vi ved, at Gud har hørt vor Bøn. Dernæst vil vi ogsaa haabe, at den ikke skal blive uden Resultat for vort Samfund's Skolearbejde. Jeg tror, at hvor vi var, Hensigten med vore Skoler fik komme frem flig, at den vil lettere erindres end der, hvor bare vi lærere taler eller og skriver om dem.

Om Gud vil, saa tænker vi at komme rundt til flere ogsaa iaar, som vi var rundt i fjor. Vi glemmer ikke den Velvilje, som vi blev mødt med da, men det er vel vanskeligt om vi kan saa Tid til at naa alle, som da bad os om at komme igjen ogsaa iaar. Hermed være ogsaa denne Sag eder anbefalet, og tilslut vil jeg igjen saa sige et hjerteligt Tak!

N. J. Løhre.

## Nogle Reiseerindringer.

Den 5te Juni sidstleden reiste jeg i det mest straalende Sommerveir fra mit Hjem ved Eagle Grove, Ia. ned til Red Wing, i den Tid Hagues Synode holdt sit Aarsmøde dersteds. Ved Ankomsten til denne By blev jeg allerede ved Depoet mødt af nogle kjendte og kjære, der lediagede mig op „paa Hagen“, og min Søn Andreas havde alt faaet ordne det saa, at jeg under Besøget skulde faa benytte Sideværæffet til det Rum, han i flere Aar havde levet i. Søndag den 6te bivaanede jeg Gudstjenesten i Stedets norrlutheriske Kirke Formiddag, og om Aftenen overvar jeg i samme Kirke Ordinationen af 7 theologiske Kandidater, blandt hvilke ogsaa vor Søn Andreas. Denne Handling var høitidelig og opbyggelig. Professor W. G. Hanson holdt den egentlige Ordinationstale og Ordinationen udførtes af Samfundets Formand C. J. Castvold. Gud velsigne og give disse 7 unge i Mænd Raade til at arbejde i hans Vingaard sli, at Frugten maa blive mangfoldig rig og herlig og efter Arbeidsdagen at faa staa som kronede Vidner omkring Vammets Trone! Mandagen havde jeg Anledning at høre flere Taler over forskjellige Emner, ligesom jeg ogsaa traf flere Venner, hvis Navne jeg alt længe havde kjendt, men først nu mødte personlig. Et bekvemmere Sted for Samfundet at have sit Aarsmøde paa kan neppe opdrives. Her har man alle dertil nødvendige Lokaler, Kapel og Kirke, Boardklub og Sengerum for en hel Del af Forsamlingen. Og dertil kommer, at Kristunderne Morgen, Middag og Aften er der udmærket Anledning at træffe og samtale med hverandre i det frie, naar Veirforholdene tillader det. Læg og lær, Kvinder og Mænd kan her mødes i al Broderlighed. Naar vi samledes i Boardingklubben for at gjøre os tilgode af de gode og rige Retter, der af velvillige Tjenere og Tjenerinder blev bragt paa Bordet, da syntes jeg, at det artede sig i alle Maader saasom vi alle udgjorde en eneste Familie, der spiste ved vor fælles himmelske Faders Bord. Mon jeg er feiltagen i en sli Tanke? Giv Gud det maatte

passer paa os det, som kan læses i Ap. Gj. 2, 44: „men alle de som troede, vare sammen og havde alle Ting tilfælles“. Ja, maatte den aandelige, kristelige Socialisme blive større og større iblandt os.

Det moderne Skraal om Socialismens guldne Livsaalder, som vore falske Frihedsapostle stiller i Udsigt har vi kristne ingen Tro paa og slet ingen Interesse for at se indført iblandt os. Hvor Jesus ikke faar Lov at være med tilbords, der er ingen sand Betsignelse at vente.

Det er blevet sagt gjentagne Gange, at vort Samfund har en pen Plads for sin Skole paa et meget naturfsjnt Sted, og det er vissest sandt; men Samfundet har det, som er uendeligt bedre: Gud har givet det en kristelig Skole, hvor ikke bare Anden er kristelig; men selve Skolens Styrrelse og Ledelse faar vi tro er betroet Mænd, der er besjelet af Kristi Sind og Aand, der med Undervisning og Eksempel oprigtig søger at lede de studerende paa den rette og sande Vej til Lykke og Betsignelse for dem baade for Tid og Eviighed. Denne vor Skole har derfor et voermaade høit Værd i Arbeidet for Guds Riges Fremme hjemme og ude. Om vi skulde miste den, eller den skulde falde i Vantroens Bold, vilde Samfundets Tab blive grænseløst, forfærdeligt. De kristne Skoler at omringe den daglig med hjertelig og troende Forbøn. Naar der sees hen til det aandelige Værd en saadan Livsantalt har, særlig i vor Tid, da mange Skoler omkring i de kristne Lande herjes af gudsforrægtende Vantro, bør vi være glade over og taknemmelige for, at vi endnn forundes den store Raade at kunne sende vore unge Mænd til en Skole, hvor de mødes med Frelserens dyrebare og usvigelige Sandheder.

For en længere Tid siden havde Pastor H. J. Berg i Ostrander været saa venlig at bede mig besøge ham og hans Menigheder. Da jeg nu traf ham ved Aarsmødet blev det saa ordnet, at jeg Tirsdag Efterm. den 8de Juni ifølge med nogen af hans Menighedsfolk tog indover til en af hans Menigheder, som ligger 4as Mil øst fra Byen Chester i Iowa. I den Menighed blev jeg indtil 12te



Juni og havde nogle Opbyggelser og Husbesøg. Søndagen havde jeg 2 Møder i Kirken. Disse Møder var meget godt besøgte uagtet Veiret var ikke det bedste Formiddag. I disse 2 Opbyggelser indfandt sig ogsaa Knud Østerhus og en anden troende Broder fra Stavanger Menighed ved Øsian, Ja. Disse Mænd bistod os med et godt Vidnesbyrd. I denne Menighed var det især Mr. Rasmus Østvolds talrige Familie, som jeg havde Anledning at være hos og nyde godt af deres Venlighed og Gjæstfrihed. Gamle Rasmus er en Broder af den bekendte stille, troende Bagermester Ole Malmin i Hauge-sund, i hvis Hus jeg saa ofte har tilbragt mange hyggelige Stunder. Rasmus er af samme Alder som mig; kom her til Landet samme Tid, som jeg. Han har ogsaa været 2 Gange gift, har som jeg 12 voksne Børn som lever, og flere af disse lever nu som Farmere i Nærheden af sin Fader.

Det var meget hyggeligt for mig at træffe denne 76 Aaring, der med Liv og Sjæl kunde falde i Grindring saa mange Ting om Guds Riges Forhold i „det gamle Land“ paa samme Tid, som det fremgik, at han ogsaa med sand Interesse og Forstaaelse har fulgt med og endnu kan følge med i de kirkelige og kristelige Tilstande blandt vore Landsmænd her i Landet. Og bedst af alt er dog det, naar vi gamle Pillegrime faar erfare og tro, at vi er paa Veien til vort himmelske Hjem. Hav Tak, kjære Broder, du og dine for af udvist Venlighed mod mig!

Den 15de Juni reiste jeg sammen med flere Venner til Samtalemødet i Østrander. Dette Møde besøgtes meget godt og sluttigt af Menigheden dersteds og af ret mange mere fjerntboende Venner. En hel Flok af Præster indfandt sig ogsaa. Foruden Menighedens Præst var Kredsfornand Paulsen, C. C. Holter, Lassen, Westphal, Breidahl, Cleveland og en forenede Kirkes Præst, Reinartson, tilstede.

Alle disse Præster deltog i Samtalen og flere af dem predikede. Nogle saa Lægsmænd aflagde ogsaa Vidnesbyrd. Ordet lød enfoldigt, klart og kraftigt i fuld Aandens Enighed og kristelig Broderaad; ingen Dishar-

moni var at mærke. Jeg havde Følelse af, at endnu et „de helliges Samfund“ eksisterer iblandt os, trods alle Synder, Feil og Mangler, som klæber ved os her i Udlændigheden. Det glædede mig ogsaa meget under dette Møde at se Ungdommen møde frem under alle Sessionerne og stille og andægtigt lytte til Vidnesbyrdet. Efter dette Mødes Slutning 17de Juni gik jeg om Aftenen i følge med en Del af Bergs Menighedsfolk til Le Roy Station og derfra med Følget hentet 4 Mil om Natten til et hyggeligt og gæstfrit Hus i denne Menighed, hvor jeg Dagen efter havde en godt besøgt Opbyggelse. Lørdag den 19de Juni tilbragte jeg hos en Mr. Keierjon og et Husbesøg. Søndag Formiddag havde jeg sammen med Menighedens Præst Opbyggelse i Kirken dersteds, — en ganske stor Forsamling. Efter at have haft Middag hos en venlig Familie ved Kirken, gik jeg Kl. 3 hen i Kirken og hørte et Afholdsforedrag af en Mand, udsendt af Minnesotas Afholdsbestyrelse. Han talte den Sag meget godt, og Stedets Præst og jeg søgte at stadfæste Talerens Vidnesbyrd hver med nogle anbefalende Ord. Ogsaa ved denne Anledning var en ganske stor Forsamling tilstede.

Nu var Tiden kommen for mig at sige et oprigtigt Farvel og Tak til Pastor Berg. Da vi skiltes reiste han til sit Hjem og jeg til Le Roy, hvor jeg af gode Folk blev modtaget for Natten og fik Hvile ved god Søvning og god Seng.

Dagen efter reiste jeg til Pastor Østerlunds Kald ved Frost, Minn. Der i Bethania Menighed holdtes 3 Dage Samtalemøde og den 4de Dag Kirkeindvielse. Derefter holdtes ogsaa i Elmore Menighed 3 Samtalemøder. Alle disse Møder var og, efter Veirforholdene, meget godt besøgte, ligesom Gud gjorde, at de tillige var meget opbyggelige. Møderne i førstnævnte Menighed bivaanedes af Præsterne Paulsen, Simon Hansen, D. M. D. Wæ, Ed. Duea og Stedets Præst.

I Elmoremødet var Præsterne Knudsen, Ed. Duea, A. Distad og Østerlund tilstede. Hjertelig Tak ogsaa i disse Menigheder,

som mødte mig med Ventlighed og Belgjeringer, haade Prestefolket og Menighedsfolket! Der kunde være skrevet om særdeles meget godt ogsaa fra disse 2 Møder; men min Beretning er alt blevet for lang, derfor maa jeg her afbryde.

Kommer eders ringe Medbroder ihu med Forbøn!

Jens Stueland.

### En Indsendelse.

Kjære C. C. Holter!

Jeg skal endnu være saa fri og bede om De vilde give nedenstaaende Plads i „Budbæreren“. Det er ifra min gamle Ven Johan Arndt.

Sandelig vort eget Hjerte overbeviser os om, at Guds store Hævn og Brede vil følge paa, naar en ikke afstaa fra sine Synder. Hører hvilken skrækkelig Død Guds evige Søn har maattet lide for Syndens Skyld. Det er nu Aarsagen, hvorfor der i hele Verden blev prediket Omvendelse. Saasnart Kristi hellige Død var skeet nemlig først fordi denne var skeet for hele Verdens Synd, dernæst for at alle Menneſker allevegne skulde omvende sig som skrevet staar og annamme denne Løgedom med troende angergivent hodsærdigt Hjerte paa det at denne Guds dyrebare Raadegave ikke skal blive spilt paa noget Menneſke. Og paa en saadan hjertelig Omvendelse skulde følge Syndernes Forladelse; thi hvorledes kan dog den Synd forlades som aldrig har gjort en ondt og som man dog altid har Lyſt til, som man ikke vil afstaa fra. Er det ikke en naragtig forkjert Handel at ville have Syndernes Forladelse og dog ikke ville afstaa fra sine Synder. At trøste sig ved Kristi Lidelse og dog ikke opgive Synden for hvis Skyld Kristus har maattet dø. Der er mange Folk som aldrig i sin Livstid har gjort sand Omvendelse og vil dog have Syndernes Forladelse, som aldrig har afstaaet fra sin Gjerrighed, Hoffærdighed, Brede, Had, Misundelse, Falskhed, Uretfærdighed, jo har vel endog tiltaget deri og vil dog tilregne sig Kristi Fortjeneste, har indbildt

sig selv at være gode kristne fordi de ved og tror, at Kristus er død for deres Synder og tænker saaledes at blive salige. At du be- dragne falske kristen, det har Guds Ord aldrig lært dig at du paa den Maade skal blive salig. Saaledes har aldrig nogen Profet og Apostel prefet, men saaledes preker de. Hvis eu vil have Syndernes Forladelse, saa maa du omvende dig og afstaa fra Synden, lade din Synd være dig vederstyggelig og tro paa Kristus. Om du nu end saaledes hørte ti Predikener om Dagen, skristede hver Maaned og gik til Herrens Bord, saa hjalp det dig dog ikke, du havde dog ikke Syndens Forladelse, fordi der er intet hodsærdigt, sønderknust, troende Hjerte, som kan modtage den salige Løgedom.

En hjertelig Hilsen ønskende dig Herrens rige Velsignelse.

Din ringe Broder

T. L. Dypedal.

Radcliffe, Ja. 29de Nov. '09.

### En Husmoder vandret bort.

Mrs. Berit Iversen, Hustru til J. Iversen af Immanuel's Mgh. ved Aspelund, Minn. er vandret bort. Aldøde var født i Hegre Prestegjeld, Trondhjem, Norge, den 23de Juli 1849. Hun kom til Amerika i 1866 og indgik i Ægteskab med Iver Iversen i 1867. De har i dette Ægteskab havt 13 Børn, hvoraf 12, otte Sønner og fire Døtre alle voksne lever. Iversen selv kom til Amerika i 1858 og er saaledes en af de ældste Settlere i det bekjendte norske Settlement i Goodhue Co., Minn.

Mrs. Iversen var lidt svag med Hilsen de sidste Aar, dog ikke sengeliggende. Nogle Dage før hun døde var hun noget daarligere, men ingen troede Enden var saa nær. Fredag Aften den 26de Nov. slog Forlørnsningens Time. Samme Aften var det ved Æleson spurgt over hells Settlementet, at Mrs. Iversen ved Døden havde vandret bort fra sin kjære Familie.

Da hendes kjære forstod, at Døden var nærmere end de havde tænkt, spurgte hendes

Egtesælle hende, om hun troede det gik sig vel, hvorpaa hun svarede „Ja“. Han spurgte atter om hun havde et sikkert Haab om det, hvorpaa hun atter sagde „Ja“. Dette var den sidste og betydningsfulde Samtale mellem de to. Engang ihøft udtalte hun sin Misnøje over at Presten havde resigneret og tillagde: „Men det bliver vel ingen Flytning før jeg har faaet af den Betjening jeg trænger og det af den Prest jeg har havt“, og saa blev det.

Afdøde overlevedes af Egtesælle, 12 Børn, 6 Søskende og mange andre Slægtninge hvoraf de fleste var tilstede ved Begravelsen som fandt Sted den 1ste December. Stedets Prest forrettede i Sørgehuset samt talte i Kirken: „Menneskeføn! Se, jeg tager dine Dines Lyft fra dig ved et Slag; men du skal ikke klage og ikke græde; og dine Taarer skulle ikke komme frem.“ Ez. 24, 16 og over: Jeg gik nedbøjet i Sørgedragt som en, der sørger over sin Moder. Sal. 35, 14.

Derpaa talte Past. D. J. Nesheim, afdødes Svigersøn over: „Værer da ogsaa I beredte“. Ved Graven talte afdødes Broder Pastor P. C. Rømo over: „Hvo som har Sønnen har Livet“.

Saa tilslut et Tak for Samværer rundt Moderes Grav, og velsignet være hendes Minde.

### Miskjendelsen af Prestens Gjerning.

En Prest i England kom en Dag paa sin Vandring gennem Menigheden forbi et Sted, hvor en Del Murere arbejdede og hørte en af dem sige:

„Seg skulde virkelig ønske, at jeg var Prest og saaledes intet andet havde at gjøre end at gaa omkring i sort Kjole og en Spadesstok i Haanden:

Murerne so, men Presten vendte sig og spurgte:

„Hvor meget tjener du om Ugen?“

„Syv og tyve Shillings.“

„Nu,“ sagde Presten, „endskjønt jeg er en fattig Mand, vil jeg give dig denne Sum,

hvis du vil gaa omkring med mig i seks Dage og se, hvorledes det behager dig; du vil da bedre være istand til at dømme om det, du har talt netop idag“. .

Mureren vilde nu gjerne trække sig tilbage; mens hans Kammerater sagde:

„Du har sagt, du gjerne vilde være Prest; nu faar du gaa med Pastoren“.

Saa tog han sin Trøje paa og fulgte under Kammeraternes Latter.

Presten gik først ind i et lidet Hus for at besøge en syg Mand, og sagde til sin Vedsager, at han maatte vogte sig for at gjøre nogen Støi.

„Hvad seiler ham?“ spurgte Mureren.

„Han har Kopper“.

„Kopper?“ sagde Manden, „da tror jeg helst, jeg vilde blive udenfor og vente paa Dem; thi denne Sygdom har jeg ikke havt og jeg har Kænde og Børn“.

„Men De er jo bleven enig om, at De skulde gaa, hvor jeg gik?“

Mureren svarede ikke herpaa, men spurgte blot:

„Og hvor gaar De saa hen, naar De er færdig her?“

Presten fortalte ham da, at han tænkte paa at gaa ind i et Hus, hvor Faderen den foregaaende Dag var død, og hvor hele Familien laa i Skarlagensfeber; derpaa vilde han gaa ind i et Hus, hvor der var Kervefeber, og den følgende Dag skulde der da fortsættes paa den samme Maade.

Dette blev formegent for Mureren.

„Min Herre“, sagde han, „vil De tillade det, saa vender jeg straks tilbage til mit Haandverk; jeg skal aldrig mere tale ondt om Presternes Gjerning.“—F. G. og U.

En vakker Skif la vi Merke til i en tykt lutherist Kirke: Nadvergjeesterne f n æ l e t n e d i Bøn en Stund efterat de havde nydt Nadveren og var kommet tilbage til Kirkestolene. En anden vakker Skif sammesteds: Alle la noget i Kollekten, store og smaa, Mænd og Kvinder. Og endda stod Kollektørerne ved Udgangene efterpaa for at faa mere. Dette sidste kunde vel være lidt for meget.



## Menigheden og Missionen.

(Af J. H. Blegen.)

(Fortsættelse.)

### II.

Hvilke Forudsætninger kræves fra Menighedens Side, om den paa bedste Maade skal løse Missionsopgaven?

1. Den første nødvendige Forudsætning, som kræves, er, at Menigheden svarer til sit Væsen som en sand Kristenmenighed efter den apostoliske Menigheds Mønster. Dette vil med andre Ord sige, at den som et Bilk af den Helligaand er en aandelig levendegjort og frigjort Menighed, der drives af Aanden.

Det nye Testamente giver os klar Oplysning om Menighedens første Tilblivelse: Da Herren efter sin Død, Opstandelse og Himmelfart sendte den Helligaand og Aanden som over hin Ekare, som paa den første Pinsefest omvendte sig ved Peters Prediken og troede Ordet om den korsfæstede og opstandne Frelser og lod sig døbe i hans Navn, da blev Menigheden født som en Frugt af Kristi Død og Opstandelse og blev derved forenet med Kristus ved den Helligaand.

Menigheden er saaledes efter sin Tilblivelse født af Aanden.

Men som en Frembringelse af den Helligaand og ved ham forenet med Kristus er den en aandelig levendegjort Menighed, idet den gennemstrømmes af Jesu Kristi og hans Aands Liv.

Hermed stemmer det nytestamentlige Udtryk, at Menigheden er Kristi Legeme, og at Kristus er dette Legems Hoved. Hermed stemmer ogsaa det Ord, som siges om Medlemmerne af den første Menighed i Jerusalem, at „de blev alle fyldte med den Helligaand“. Hermed stemmer tillige, hvad Paulus skriver til Menigheden i Efesus: „Ogsaa eder har han gjort levende, I, som var døde ved eders Overtrædelser og Synder“. (2, 1).

I Kraft af sin aandelige Tilblivelse og sit Livssamfund med Herren er Menigheden ogsaa frigjort. Hvor Herrens Aand er, der

er Frihed, Frihed fra Synden og Verdsligheden og fra al aandelig Trældom. Men efterdi Herrens Aand ikke kommer til Menigheden og til de enkelte kristne paa umiddelbar Maade, men gennem Herrens Ord, saa siger Herren: „Dersom I bliver i mit Ord, da er I i Sandhed mine Disciple, og I skal kjende Sandheden, og Sandheden skal frigjøre eder“. (Joh. 8, 31.)

Men hvor der er en saadan levende, frigjort Menighed, født og drevet af Aanden, der merkes dette paa, at Aanden meddeler Menigheden sine aandelige Naadegaver. Disse Naadegaver kan være meget forskellige hos Menighedens forskellige Medlemmer, dog „gives Aandens Åabenbarelse enhver til det som er gavnligt“, og enhver har sin tilmaalte Virksomhed og sin bestemte Plads, saa som Paulus fremstiller det i 1 Kor. 12.

Denne Meddelelse af aandelige Naadegaver i Menigheden betyder hellig og kraftig aandelig Virksomhed, Virksomhed ikke alene for Menighedens indre Bekt, men ogsaa for Menighedens Bekt udadtil, Missionsvirksomhed for Kristi Riges Udbredelse blandt alle Folkelag.

Nogen vil maaske sige: Alt dette, som her er sagt om den levende, frigjorte, af Guds Aand drevne Menighed med de mange aandelige Naadegaver er ret og rigtig efter Guds Ord, men har sin Anvendelse paa den ene, hellige, almindelige, kristelige Kirke.

Vi svarer: Jo, ganske vist har det en saadan Anvendelse, da der jo findes Skriftsteder, der fremstiller alle Menigheder tilfammen som et Legeme, som en aandelig Enhed, hvilket selvfølgelig passer paa hele den kristne Kirke, paa Samlingen af alle de troende.

Men hvad her blev sagt om Menigheden har jo dog sin Anvendelse ogsaa paa de lokale Menigheder i den apostoliske Tid, og da bør det tillige have sin Anvendelse paa de lokale Menigheder iblandt os nu i vor Tid.

Ved at undersøge paa de noget over 100 Steder, hvor Udtrykket „Menighed“ eller „Menigheder“ bruges i det nye Testamente vil vi finde, at paa de allerfleste Steder er det lokale Menigheder og ikke Kirken som et

Samsund, der menez. Vi vil ogsaa ved Læsnningen af disse mange Steder ganske vist komme til det Resultat, at det er Guds Ords Mening, at vore lokale Menigheder skal være levendegjorte, aandelig frigjorte, med aandelige Raadegaver udrustede og for Guds Riges Sag virksomme Menigheder ligesaa vel som de apostoliske Lokalmenigheder i Rom, Korint, Efesus osv.

Om vi nu i denne Erkjendelse kaster Blikket udover Sognekaldene i de lutheriske Statskirker og Lokalmenighederne i vore lutheriske Samsund, giver Agt paa Menighedslivet og spejder efter de aandelige Raadegaver og disses Anvendelse i et kraftigt Sjelevinderarbejde, finder vi ikke, at der er Grund til at spørge, som man fra visse Hold iblandt os har spurgt: Hvor er der blevet af Menigheden? Hvor er de aandelige Raadegaver? Hvor er den frie, aandelige Virksomhed med private og offentlige Vidnesbyrd af Menighedens Medlemmer? Thi det er jo endnu i stor Udstrækning almindeligt i de lutheriske Menigheder, at det aandelige Arbejde for Guds Riges Opbyggelse og Udbredelse væsentlig indskrænker sig til, at Presten prediker paa Søndagene og udfører de nødvendige ministerielle Forretninger, og at Menigheden høre hører og hører, uden at Medlemmerne tager nogen Del i det aktive Sjelevinderarbejde ved Bøn og Vidnesbyrd hverken privat eller offentlig. Hertil kommer ogsaa at det i ikke liden Udstrækning er almindeligt, at Menighedsmedlemmer, som ligger i aabenbare Laster, for Eks. i Drukkenfablasten, taales i Menigheden og endog stedes til Radværen som gode Menighedsmedlemmer.

En saadan Tilstand vidner jo om, at der fattes baade Aand og Liv, og at der trænges en kraftig aandelig Opvækkelse, førend der kan ventes nogen levende Deltagelse i Missionsarbejdet, hvilket dog imidlertid ikke udelukker, at ogsaa disse Menigheder undertiden kan tjene Missionsagen paa udvortes Maade ved at yde et Pengeoffer til Missionen.

Som en eiendommelig Modsatning til saadanne Menigheder, der paa Grund af sin Verdslighed er uskikkede til aandelig Mis-

sionsvirksomhed, findes der ogsaa enkelte Menigheder, hvor der har været nogen Vækkelse og aandelig Livsrørelse, men hvor den lille Flok af kristne har saaet det saa travelt med at søge Opbyggelse og aandelig Underholdning for sig selv, at dette Selvopbyggelsesarbejde lægger saa stærkt Beslag paa Tid og Kræfter, at der ikke blir Anledning til at gjøre mere.

Det er let, at forstaa, at ogsaa denne skæve Retning kun kan være lidet frugtbringende for Missionen. Den som bruger det meste af sin Tid til at pleie sit Legeme, faar jo ikke meget udrettet i det timelige, og et lignende Forhold finder selvfølgelig Sted ogsaa i det aandelige, hvor de kristne ligger under for den aandelige Nydelsessyge og er aandelige Patienter.

Rei, hvis en Menighed paa bedste Maade skal løse Missionsopgaven, saa maa hele Menigheden være gjennemtrængt af et aandskraftigt, sundt Kristenliv. Menighedens Medlemmer maa være vaagnet op til en levende Erkjendelse af, at der er almindelig Børnepligt i Guds Rige, saa at alle tilsammen og hver enkelt for sig vil indtage sin Plads som Soldater i Kristi Hær og sætte alle sine Evner og Kræfter ind paa at arbejde og kæmpe for Guds Riges Udbredelse og ikke unddrage sig de Anstrængelser og Lidelser, som dette med Nødvendighed vil koste.

2. En anden nødvendig Forudsætning fra Menighedens Side er, at den har en levende Overbevisning om, at Jesus vil Missionen.

I en Missions Tid som vor kunde man vel vente, at der blandt Kristenfolket ikke mere skulde være nogen Tvil om, at Jesus vil Hedningemissionen. Hans Missionsbefaling taler jo et Sprog saa tydeligt og bestemt, at det burde være overbevisende nok ikke alene for kristne, men ogsaa for ikkekristne. Imidlertid har vi jo ovenfor paavist, at den Anskuelse til sine Tider har været raadende i den lutheriske Kirke, at Jesu Missionsbefaling som en Opfordring til direkte Hedningemissionsvirksomhed kun gjaldt Apostlerne og ikke Kirken eller de kristne i sin Almindelighed.

Allerede dette tør lyde paafaldende for mange Missionsvenner, som ikke er vel kjendt i vor Kirkes Historie. Men end mere paafaldende maa det lyde for ensfoldige troende i vore orthodoxe Samfund, naar vor Tids teologiske Videnskab i den lutheriske Kirke har den Driftighed at fortælle os, at Jesus ikke har villet Hedningemissionen. Den, som særlig har gjort sig til Talsmand for denne mærkelige Opdagelse, er ingen mindre end de moderne og liberale Teologers Leder og Bannersfører Adolf Harnack, tidligere Professor i Berlin, og Fortiden keiserlig Bibliotekar. Han har blandt andre Verker ogsaa skrevet et, som bærer Titelen: „Die Mission und Ausbreitung des Christentums in den ersten drei Jahrhunderten“ (Missionen og Kristendommens Udbredelse i de første tre Aarhundreder.)

I dette Verk hævder han, at Jesus ikke har villet Hedningemissionen, „da den aldeles ikke laa indenfor hans Horisont“.

Men hvorledes kommer dog Harnack til denne Slutning?

Jo. han mener at finde, at de tre første Evangelier er et tydeligt Bevis for, at Jesus ikke alene ingen Opfordring gav til at forkynde Evangeliet for Hedningerne, men at han endog udtrykkelig henviste sine Disciple kun til Jøderne, og at Missionsbefalingen derfor ikke kan have været udtalt af Jesus, men at Forfatteren af Matteusevangeliet har føiet den til ved Slutningen af sin Bog. En saadan Udtalelse af en Frelser, som selv indskrænkede sin Virksomhed til det jødiske Folk og ikke engang gav Befaling til en Verdensmission, vilde være en Umulighed, mener han. Dette, siges der, var en velkjendt Sag i den gamle Kirke, og man følte det som et vanskeligt Problem at forlige denne Sag med den Kjendsgjerning, at Hedningemissionen gik seierriig frem i Jesu Navn.

Harnack har imidlertid fundet Løsningen paa denne Gaade. Og Løsningen er den, at Hedningemissionen tiltrods for, at den ikke laa indenfor Jesu Horisont, dog kan beraabe sig paa Jesus, da det er hans *Aand* som har veiledet Disciple til at begynde den kristne Verdensmission. Derfor

mener Harnack, at ogsaa Missionsbefalingen i Maatt. 28 efter en ideal Forstaaelse beholder sin Sandhed. Det er særlig Johannes-evangeliet som har hjulpet ham til at finde denne Løsning, hvorved han da søger at formilde sin Paastand.

Det vil kanske ikke være overflødigt, om vi betragter denne store Frihed og Driftighed i Behandlingen af Skriften som et Varsko om, at vi bør være paa Vagt mod Tidens teologiske Bildfarelser. Den moderne teologiske Retning, som Harnack repræsenterer, har fundet mange ivrige Tilhængere blandt Teologerne i Norge og vil rimeligvis vinde Tilhængere ogsaa blandt Teologerne i vore lutheriske Samfund herover.

Hvad Harnacks Paastand imidlertid angaar, saa har Lic. R. Vornhäuser, Professor i Greifswald, vist Missionen og den lutheriske Teologi den Tjeneste at tilbagedrive den. Han viser paa en meget slaaende Maade, at Harnack ved sin Paastand gjør Jesus mindre troesdriftig end Profeterne, mere tranghjertet end Farisæerne og mere kortsynt end de stoiske Filosofer. Thi det gamle Testamente er helt igennem universalistisk fra Skabelseshistorien til den sidste af Profeterne, idet det forkynder en Gud, som gennem sit Folk Israel skal blive til Velsignelse for alle Folk. Derom vidner jo allerede Forcættelsen til Abraham i 1 Mos. 12, 3; derom vidner en Mangfoldighed af Spaadomme hos Profeterne, saasom Es. 2, 2 ff.; 56, 3 ff.; Mika 5, 1 ff. osv.. Derom vidner ogsaa Jonas's Sendelse til den store Hedningestad Ninive.

Endog Jødedommen paa Kristi Tid med Farisæerne i Spidsen havde en videre Horisont end sit eget Folk, idet de drev en ivrig Propaganda blandt Hedningerne og havde en stolt Følelse af, at de som den sande Guds udvalgte Folk havde Bejdhning for den hele Verden. Derom vidner Schürers Verk: „Die Geschichte des jüdischen Volks im Zeitalter Jesu Christi“ (det jødiske Folks Historie i Jesu Kristi Tidsalder).

Sa selv de græske hedenske Filosoferes Horisont rak saa langt, at de talte om Kjærlighed til Menneskeslægten og om alle Menneskers Lighed, enten de var Slaver eller fri,



og uanieet hvad Nation de tilhørte. Kun Jesu Horisont var saa snæver, at den ikke ræk ud over det jødiske Folk.

Derpaa vender Bornhäuser sig til det nye Testamente og slaar fast ved Citater fra Evangelierne, at Jesus ikke var Partikularist, men Universalist, at ikke bare Jødefolket, men hele Menneskeheden laa indenfor hans Horisont, at ethvert Vidnesbyrd fra hans Mund om Guds Rige var et Vidnesbyrd om Evangeliets Universalisme, at Jesus ikke stod under Profeterne, Farisæerne og de hedenske Filosofer, og ikke under sine egne Disciple og Missionærer, men at han var den største, Guds Messias, og som Guds Messias Menneskehedens Messias.

Kort sagt: Bornhäuser beviser klart og tydelig af Skriften, at selv om Harnack kunde tage fra den missionerende Menighed Jesu Missionsbefaling i Matt. 28, saa staar de ligesuldt fast som en urokkelig Sandhed, at Jesus vil Hedningemissionen.

Forresten er der ingen Fare for, at hverken Harnack eller nogen anden vil være istand til at fratage den missionerende Menighed Jesu Missionsbefaling. Den sees og bedømmes nu i Lyset af de Frugter, den har båret, og den missionerende Menighed kan udbtænde med Bornhäuser.

„Hvad var det, som gav Mod og Tilskyndelse til, trods al Haan og Spot, atter og atter paanyt at drive Missionsgjerningen? Ved Siden af Kjerligheden, som udvælder fra den Guds Kjerlighed, der er kommet os nær i Kristus, var det Lydheden mod den opstandnes Afskedsbefaling til Disciplene og den Visshed: Jesus vil det! Hvad var det, som gav Missionærerne Udholdenhed under Visshed: Jesus vil det, og Jesus er nær! Hvad var det, som gav de unge Brødre hjemme Mod og Frimodighed til, naar de unge Arbeidere paa Missionsmarken sank i en tidlig Grav, da at træde i deres Sted? Den Visshed: Jesus vil det! Hvad var det, som gjorde Udslaget i de ledende Missionærers Raadslagninger, naar det var Spørgsmaal om man ikke kunde hellere skulde opgive en altfor haard Missionsmark eller et altfor farligt Feberstrøg?,

hvad andet end den indre Overbevisning: Jesus har sendt os ud i al Verden for at gøre alle Folk til Disciple“!

Dette er Udtalelser som finder Stadsfæstelse gennem hele Missionshistorien.

Paa den anden Side er det da ultsaa ogsaa sikkert, at hvor denne Overbevisning ikke er levende, mangler der Tilskyndelse, Mod og Frimodighed til paa en ret Maade at drive Mission.

Derfor er dette det Ord, som maa raabes ind i Hjerte og Samvittighed hos alle betjendende kristne som en Opmaning til Arbejde og Kamp for Guds Riges Udbredelse blandt alle Folk: Jesus vil Missionen! Dette er det Feltraab, som maa staa lysende indskrevet paa Missionsmenighedens Fane, og som hele Menigheden maa gøre til sit Løsen; Jesus vil Missionen blandt alle Folkeslagene, og Jesus er nær!

Derfor fremad i Jesu Navn til Arbejde og Kamp og Seier for Evangeliets Sag!

3. En tredie nødvendig Forudsætning fra Menighedens Side er, at den i Missionsarbejdet drives af sand Missionsstjerlighed.

Følge Missionsbefalingen paahviler det ganske vist hele Menigheden og hvert enkelt Menighedsmedlem som en Pligt at drive Mission, og der findes jo heller ikke nogen kristen, uden at han paa Grund af sit Rjæds Skrøbelighed trænger at huske paa og blive mindet om sin Pligt i dette Stykke. Hvor Pligtsfølelsen er sterk, er Disciplinen god, og Herren vil, at der skal raade god Disciplin i hans Hær ligesaa vel som hos hin romerske Hovedsmand, der sagde til ham: „Siger jeg til denne: Gaa! saa gaar han, og til den anden: Kom! saa kommer han, og til min Tjener: Gjør det! saa gjør han det“. (Matt. 8, 9).

Endnu mindre skal den egentjerlige Tanke paa timelig Binding gøre sig gjældende ved Udbredelsen af Evangeliet. „J har faaet det for intet, giver det for intet“, siger Jesus.

Men den store Drevkraft skal være Missionsstjerligheden.

Da vi imidlertid ved, at Jesus kalder

Kjerlighedsarbeidet det store Bud i Loven, og at Paulus omtaler Kjerligheden som den hyppigste af alle Naadegaver, og at denne Naadegave derfor med rette kan siges at være den vigtigste af alle Forudsætninger for et heldigt Missionsarbejde, saa forjener Missionskjerligheden i denne Forbindelse særlig Omtale og særlig Betoning.

Vi merker os først, at med Missionskjerlighed menes ikke bare Missionsinteresse i almindelig Forstand. Disse to Udtryk er ikke adækvate. Det gaar jo godt an til en vis Grad at interessere sig for Hedningemissionen uden at være en troende kristen. Nogle tilskyndes dertil af videnskabelige Grunde. Hedningemissionen kommer jo i Berørelse med fjerne Lande og Folkelag, som før var næsten ukjendte, og det er let at forstaa, at dette har stor Betydning til Ets. for den geografiske Videnskab og Sprogvidenskaben, saavel som ogsaa for Studiet af den menneskelige Kulturudvikling. Man kan i denne Forbindelse pege paa den Kjendsgjerning, at Missionsperioderne i Kirkens Historie har været Opdagelsesperioder. Saa var jo Tilfældet i Middelalderen, og saa har været Tilfældet i den nyere Tid. Flere af Missionærerne har jo ogsaa selv været opdagelsesreisende og næret sterke videnskabelige Interesser. Et slaaende Eksempel herpaa fra den nyere Tid er Livingstone, som jo paa Grund af sine Reiser i Afrika blev hædret som en af Englands største Mænd og vakte Interesse i endnu Kredse for Missionen i Afrika.

Andre interesserer sig for Hedningemissionen af menneskekjerlige Hensyn. Der findes jo mange Mennesker, som uagtet de ikke kan siges at være troende kristne, dog menneskelig talt er ædle og humane og derved føler Medsynd med de ullykkelige, vilde Folkelag og ønsker, at de maa civiliseres og kultiveres og derfor reddes ud af den elendige barbariske Tilstand, hvori de befinder sig. At saadanne humane Mennesker med Interesse merker sig den lindrende og løstende Indflydelse, som Missionen udøver blandt de lidende og lavstaaende Folkelag, er jo klart.

Der er ganske vist Grund til at glæde

sig over al den Interesse, som Missionen omfattes med, selv om Interessen kun skrider sig fra videnskabelige eller humane Hensyn, paa samme Tid som jo ogsaa dette let kan blive en Fristelse til at slaa af paa Sandheden og lempe sig efter Verden.

Imidlertid er Missionsinteresse i almindelig Forstand ikke nok. Der skal en stærkere bevægende Kraft til, nemlig sand Missionskjerlighed.

Interesse for en Sag kan man jo til nogen Grad have uden at drives til at ofre saa særdeles meget for Sagen. Vort Folk fulgte Begivenhedernes Gang i den russisk-japanesiske Krig med meget levende Interesse. Men det betød ikke, at man var villig til at gjøre store Opofrelser til Fordel for den ene eller anden Side.

Den sande Missionskjerlighed derimod giver ogsaa Vilje og Kraft til at yde de nødvendige Offere. Det gjælder al ægte Kjerlighed ogsaa i det timelige, at den er opofrende. Hvad gjør ikke en Mor for sit Barn, som hun elsker? Hun opofrer sig helt og fuldt for det, slider sig ud for Barnet, og betænker sig ikke paa at sætte sit eget Liv i Fare for at redde Barnets Liv. Men hvis allerede den naturlige Kjerlighed i sin reneste Stikelse er saa sterk og opofrende, da gjælder dette i meget højere og fuldkomnere Grad den sande Missionskjerlighed. Og det behøver vi vel ikke at forundre os over, naar vi husker paa, at Missionskjerligheden i Virkeligheden er Jesu Kristi Kjerlighed ifølge Hedningeapostelen Paulus's Ord i 2 Kor. 5, 14: „Thi Kristi Kjerlighed tvinger os, idet vi dømmes det, at dersom en er død for alle, da er de alle døde, og han døde for alle, for at de, som lever, ikke mere skal leve sig selv, men ham, som er død og opstanden for dem“.

Som det var med Paulus, saa skal det være med alle levende Lemmer paa Jesu Kristi Legeme: Kristi Kjerlighed skal tvinge dem alle til at være med i Arbejdet for Guds Riges Udbredelse.

Men dette betyder Offervillighed efter Jesu Eksempel. Hvor stor Offervillighed? Offervillighed til at opgive og hengive alt. Jesus ofrede alt.

Missionskjerligheden taler derfor Offer- villighedens og Selvhengivelsens Sprog. Lad os lytte til dette Sprog, idet vi anfører nogle Citater fra det virkelige Missionsliv.

En ung Mand, der var fattig og ikke havde nogen jordiske Midler at ofre, udgiød sit Hjerte for Herren i disse Ord: „Herre, du ved, at jeg ikke har Sølv og Guld; men hvad jeg har, det giver jeg dig; jeg giver dig mig i g selv. Vil du tage imod denne Gave“?

En Far, som brændte af Kjerlighed til Missionen, udbrød: „Som Gave til Missionen stænkter jeg min eneste Søn“!

En Missionær, som virkede i et Feberstrøg paa Afrikas Vestkyst, og som selv var Døden nær af Feber, skrev, da hans Medarbeider døde: „Brødre, fortsæt mandig med Arbeidet! Husk, det er Herrens! Om Jesu Stridsmænd falder, Gjerningen gaar dog fremad; thi den er Herrens Gjerning“.

En anden Missionær erklærede: „Havde jeg tusind Liv, vilde jeg gjerne give dem alle for at kunne redde en eneste Afrikaner“.

Og den, som ikke sparer sit Liv, sparer endnu mindre sin Eiendom. Livingstone sagde: „Jeg vil ikke tillægge noget af, hvad jeg har eller kan eie, nogen Værdi uden i Forbindelse med Kristi Rige“.

Det er gripende at lytte til Missionskjerlighedens Sprog. Og hvor skal denne Offervillighedens og Selvhengivelsens Aand raade? Ikke bare blandt Missionærerne paa Missionsmarken, men ogsaa i Missionsmenigheden hjemme. En bekjendt amerikansk Missionær siger: „Hvis man venter af mig som Missionær, at jeg skal opgibe alt i Gjerningens Interesse og regne Hjem, Formue, Helbred og personligt Velvære for intet, naa Arbeidets Interesser staar paa Spil, da skulde ogsaa min Broder hjemme i De forenede Stater ledes af den samme Aand, i samme Dieblit som han ubetinget foreholder mig dette Standpunkt som en Pligt“.

Men denne Aand raader ikke uden i en opvakt, levende Menighed, som er blevet klar over sit Bidnekald og sit hellige Ansvar overfor de mange ufrelste baade hjemme og ude. Og det mærkes tydelig i Menighedens Liv og Arbeide, idet Menigheden gjør Missionen til

sin store Hovedopgave og tager levende Del i Missionsgjerningen ikke bare ved at yde Penge, men ved at udsende levende Bidner fra sin Midte. Den levende Missionsmenighed, som er stor nok til at holde en Prest hjemme, vil ogsaa holde mindst en Prest som sin Representant paa Missionsmarken.

Blandt lun<sup>ne</sup> kristne; i en Menighed, som kun har Ravn af at leve, er Forholdet et ganske andet. Der raader ikke Offervillighedens og Selvhengivelsens Aand, og der er Hjertesproget ikke Missionskjerlighedens, men Egentjerskhedens Sprog. Og det lyder i bedste Fald saa, som Miss Wilson Cormichai har udtrykt det: „Bistnok er det ondt, at Hedningerne ikke skal bli frelst fra Satans Slaveri. Men for at lære dem Veien maa enten jeg selv gaa til dem, og det er der naturligtvis ikke Tale om, eller sende dem nogen, som jeg vil komme til at savne, og dette er naturligtvis umuligt. Det kunde nok bli gjort, hvis jeg elskede Gud og Hedningerne nok. Men jeg elsker mig selv høiere end Gud og dem“. I en saadan Menighed er Menigheden ikke nogen Hovedopgave og overhovedet ikke nogen Menigheds sag. Menigheden vil ikke have noget Missionsansvar, og det lille Ansvar, som en og anden muligens føler, lægges over paa nogle faa Kvinder i Menigheden.

„Men hvad siger Herren til en saadan Menighed? Han siger: „Jeg ved dine Gjerninger, at du hverken er kold eller varm. Gid du var kold eller varm! Men efterdi du er lunken og hverken kold eller varm, vil jeg udspy dig af min Mund“! (Aab. 3. 15—16).

En saadan Menighed trænger at agte paa Herrens Formaning: „Bli vaagert og styrk det øvrige, som til dø! Thi jeg har ikke fundet dine Gjerninger fuldkommede for Gud“.

Maa vore lutherske Menigheder i alle vore Samfund blive vaagne og levende og besjælede af den samme sande selvhengivende og selvopofrende Missionskjerlighed, der drev Paulus til at udbryde:

„Thi skjønt jeg er fri fra alle, har jeg dog gjort mig selv til en Tjener for alle,



forat jeg kan vinde des flere. Jeg er bleven de skrøbelige som en skrøbelig, for at jeg kan vinde de skrøbelige. Jeg er bleven alt for alle, for at jeg dog endelig kan frelse nogle. Men dette gjør jeg for Evangeliets Skyld, for at jeg kan blive meddelagtig deri. Ved I ikke, at de, som løber paa Banen, løber vel alle, men kun en faar Klenodiet? Løb saaledes, at I kan faa det! Men hver den, som kjæmper, er afholdende i alt, hine for at de kan faa en forkrænkkelig Krone, men vi en uforkrænkkelig. Jeg løber derfor ikke som paa del uviste; jeg segter ikke, som den der slaar i Veiret; men jeg undervinger mit Legeme og holder det i Trældom, for at jeg ikke efterat have prediket for andre skal selv blive forskudt". (1 Kor. 9, 19 ff.).

Dette er sand Missionstjerslighed.  
(Mere).

### Gamle Mor lagt til Hvile.

Magdli Nerold var født i Hardanger, Norge den 19de December 1833 og var saaledes ved sin Død 75 Aar 6 Maanedes og 17 Dage gammel.

I 1865 blev hun ægteviet til Ole Nerold. Kom til Amerika i 1885. De boede først i Fillmore Co. Minn., flyttede saa til Kandiyohi Co., Minn. hvor de siden har boet.

Mrs. Ole Nerold døde i sit Hjem i Dove Township den 6te Juli 1909, efter en Maanedes haard Sygdom.

Døden kom dog ikke uventet; thi hun havde været sygelig i længere Tid. I mange Aar havde hun baaret paa et svagt Legeme men hun bar det med Taalmodighed og med Haab til Gud om, at saa flykte til det Hjem her oventil, hvilket var hendes stadige Længsel.

Hun efterlader sig en sørgende Ægtefælle og 3 Børn af hvilke 2 lever her paa Stedet nemlig Ole og Mrs. A. G. Grorud og Johannes i Foxboro, Wis. Hun blev stebt til Hvile under stor Deltagelse. Pastor J. A. Johanson talte i Huset og i Kirken, og mindede om hvor nødvendigt det er at være beredt naar Døden kommer.

A. G. G.

### Bilsen fra Mrs. Fotvedt.

191 Houston Ave.

Mustegon, Mich. Nov, 25, 1909.

Kjære Venner!

I dag har vi „Thanksgiving Day“. Det minder mig om, at jeg har saa meget at takke Gud for. Han har vist mig en stor Naade det forgangne Aar, idet han har bragt mig op af Sygeleiet igjen.

Jeg er ogsaa mindet om, at der er mange Venner, som har været gode mod mig. Jeg vil derfor gennem „Budbæreren“ faa frembære min Tak til alle dem, som sendte Gaver og opmuntrende Breve i de mørke Trængsels Dage. Gud velsigne eder alle. Der skal saa meget til, naar man selv er uduelig og maa have Hjælp til alle Ting. Med eders kjerlige Hjelpsjænhed blev vi baaret over alle Vanskeligheder.

I September var jeg hos min Søster i Jewell. Den Turen gjorde mig godt, og jeg vandt i Kræfter efter jeg kom hjem.

Nu kan jeg ogsaa gjøre lidt af Husarbeidet.

Vi har holdt Hus for os selv siden April. Fotvedts Moder kom da ned fra Minneapolis for at bo hos os. Hun er daarlig af og til, men vi hjælper hverandre saa godt vi kan. Siden første Oktober har vi endog været foruden Pige ved at leie Hjælp til Vask og Strygning. Vor lille Gut Raymond er endnu hos min Moder.

Det er tungt at blive taget bort fra det Arbeide man elsker; men Herrens Veie er ikke vore Veie. Der er et lidet Vers paa engelsk, som jeg ofte har syntes udtrykke min Siilling:

„I would have gone; God bade me stay.  
I would have worked; God bade me rest.  
He broke my will from day to day;  
He read my yearnings unexpressed,  
And said them nay.“

Kjære Venner, kom mig ihu i eders Bønner. Tilslut en kjerlig Bilsen til alle Missionsvenner.

Ederes ringe Søster

Laura Fotvedt.

## Kinamissionen.

Fra C. W. Landahl.

Kjære Missionsvenner! Guds Fred!

Jeg har just modtaget Brev fra vor Kinamissionsbestyrelses Formand, hvori han fortæller, at Bestyrelsen har maattet ta op Laan for at faa nok til vort fjerde Kvartal.

Dette er rent forgalt! Ikke at vi fik nok til Bøn og Arbeidet for sidste Kvartal af dette Aar, men at I maa laane for, at vi skal faa nok til at drive Arbeidet med. Det er forgalt!

I faar nu gjøre en Ekstraanstrengelse Venner, saa vi kan faa Missionsgjelden betalt, saa skal vi herude gjøre alt vi kan for at drive det Arbeide, vi nu har under Hænder med de mindste Midler mulig. Ja, vi har sparet iaar alt det Arbeidet taaler. Og vi har altid forsøgt at haandtere Missionsens Midler samvittighedsfuldt. Det staar klart for os, at det er hellige Penge som I sender ud, indviet ved Bøn og Forsagelse til Guds Forherligelse, ved at Hedningerne bliver vundet for Evangeliet.

Til saa stort Arbeide, som nu er igang her, trænges adskillig, og man burde jo ikke være saadan stillet, at man er nødt til at holde Arbeidet tilbage. Men det maa vi nu, dels fordi vi ikke har Kræfter nok og dels fordi vi maa være forsigtige med Midlerne.

Det er naturligt, at i den Grad som Arbeidet vokser, vokser Udgifterne ogsaa.

Men det gaar ikke an at drive Mission med laante Midler! Og forøvrigt bør ingen Gren af Herrens Arbeide drages med Gjeld. Derfor Venner, lad os be Gud om Naade til at kunne ta et alvorlig Løst nu for Herrens Sag før Aarets Udgang, saa vi kan faa begyndt det nye Aar skyldfrie. Lad os heller spare paa de Ting, som vi kunde greie os foruden og gi Midlerne til Guds Riges Udbredelse, og deraf vil vi selv ha den største Nytte i Længden—og en evig Glæde.

Vennerne maa undskyldte, at jeg snapper bent frem. Men det er saa hjertelig ondt at arbejde herude under den Tølelse, at Vennerne hjemme driver Mission med en stor Gjeld paa Nakken. Derfor Venner, lad os bli befriet fra den Byrde! Og det kan vi ved at ofre bare lidt mere end det, vi forud har været vant til, og Herren skal velsigne eder og Missionen!

Eders for Kinesernes Vel

C. W. Landahl.

P.S. Vi har været i en farlig Pengeknibe herude iaar. Men vi sa ikke stort om det, thi Klage er altid blandet med Bantro. Vi var klare over, at Gud havde Rede paa Stillingen, og nu ved Vennerne det. Det er nok! Og nu skal I begge ha Tak for Midler er sendt, saa er vi fri den Sorg.

D. S.

\* \* \*  
Fra Miss Rec.

Fancheng, Okt. 16de 1909.

Menneffets Hjerter optænker sin Bei, men Herren stadfæster dets Gang.

Slig var det med Lærer Nie som idag forlod al Jordens Trængsel og som vi tror, ved Guds uforskyldte Naade, fik en salig Død.

Lærer Nie har fra han var en liden Gut frekventeret det svenske Missionsforbunds Skoler, var begavet, men af et hurtigt Temperament. 21 Aar gammel var han særdig ved Skolen i Siang Yang og blev ansat som Lærer ved vor Gutteskole i Fancheng. Aaret efter blev han gift med Wai Feng-sien, en af de første Piger der frekventerede Pigeskolens her ved Chiengo.

Nie fortsatte ved vor Skole i 3 Aar, men saa fik han ifinde at begynde Forretning, han skulde blive en Paulus, arbejde med egne Hænder for sit Livsophold og saa predike Evangeliet. Gjennem sin paatænkte Væverforretning skulde han blive rig, og da selv og flere med ham rejste rundt paa egen Haand og forkynde Evangeliet paa en slig Naade, at Folket maatte tro, det skulde blive noget helt,

virkeligt, med stor Kraft og feilsnit, ikke saa smaat og mangelfuldt som vore Evangelister gjør det, ja Missionærerne med.

Han reiste ned til Hankow 2 Maaneder for at lære Bæverkunsten og paa Hjemveien blev han stærkt forkjølet og begyndte at hoste. Dr. Anderson gav ham Medicin som syntes at hjælpe, men medens vi var paa Fjeldet havde Sygdommen tiltaget og det blev snart klart, at det var Læring. Hans Følsomhed havde ogsaa gennem Sommeren forloftet ham til at forsøge Opium som Botemiddel med den Følge, at han gif nedad endnu snarere.

Straks efter vi kom fra Fjeldet døde hans 2 aarige Datter, hvilket ogsaa gjorde sit til at fylde hans Modgangs Staal.

Efter som Sygdommen tiltog blev det klart for ham, at han havde bedraget sig selv ved at bruge Opium og 5 Dage før han døde sluttede han aldeles at røge og vi tog det syge Stoffet ud af Sygebeholdningen. Pastor Matson besøgte ham 2 Dage før han døde, og da var han fornøjet i Guds Vilje.

Okt. 26. Siden jeg begyndte dette Brev har afdøde Lærer Nies yngste Datter faaet Hjemlov, hun var 2½ Maaned gammel. Hun blev døbt igaarafte og sovnet ind tidlig idag. Mrs. Nie er nu en Enke paa 20 Aar, der har paa 1½ Maaned mistet sin Mand og to Børn. Hun er en alvorlig kristen som tager sin Tilflugt til ham, som kan hjælpe i al Nød. Det var hjertefjærende at høre, hvorledes hun igaarafte tryglede og bad Gud om at saa beholde sin lille, men saa var ikke Guds Vilje. Mrs. Nie har været os til megen Hjælp. Hun har taget Del i Undervisningen ved Skolen i 4 Aar.

Det er haardt at være Enke i Kina; og for Betryggelse flyttede hun ind her ret efter sin Mands Begravelse.

Mrs. Nie (Wai Feng-sien) er underholdt fra Dawson, Minn. Kom hende ihu i eders Bønner. Hjertelig hilset.

Eders i Herren Anna Lee.

\* \* \*

Kinas Kvinder.

(Slutning.)

Er der da slet ingen Midler til den fortrykte Kvindes Raadighed? Ad Rettens Veie kan intet gøres. Er Kvindens egen Familie tilstrækkelig stærk, sker det undertiden, at den i yderligere Tilfælde gjør et Forsøg paa ved Trusler eller Bødd at fremtvinge en Forandring. Men hendes Hoved-

middel er Opium, Selvmord; Opium er altid ved Haanden, og hun bruger det forfærdelig ofte. Tidt er det vel for at gjøre en Ende paa sine Lidelser, ofte tillige fordi hun ved, at Svigerforældrene vil frygte mulige Følger; mange Gange sker det i et Anfald af Raseri, hvor hun slet ikke ved, hvad hun gjør. Inden det kommer dertil, at hun griber til Opium, har hun nemlig endnu et Middel, Brede. Ingen kan gjøre sig nogen Forestilling om, hvordan en saadan vred (Chineserkvinde\*) ser ud, før man selv har seet det; dette falder dog ofte i vor Nød, nemlig naar vi bliver kaldt ud til en saadan, der har drukket Opium, men saa nylig, at den herovrigende Virkning endnu ikke er indtraadt. Hun er rasende, Ansigtet rødt, Dinene stive, hun slaar og sparkes og bider, og alt imens hagler Skjældsordene fra hende med en Stemme saa skingrende, at den lokker Naboerne til fra en vid Omkreds. Gjør man Forsøg paa at bruge Mavepumpen, vil man ofte finde, at 6 Mand kan ikke holde hende. Enkelten Kontrast til den lille, spinkle Kvinde, der skjønt endnu knap 20 Aar gammel fandt, at nu kunde hun ikke holde det Liv ud længer, saa listede hun sig til at spise lidt Opium og lagde sig stille og træt ned for at sove i Haab om aldrig at vaagne mere.

Man spejder efter et Udspring—er der da intet? Jo, et er der da, Moderfølelsen, denne forunderlige Guds Gave til Kvinden over den hele vide Jord og til alle Tider. Hvor rig den gjør hende, hvor meget den bærer for hende, hvor kan jeg vide det; men der har tidt frydet mig at se hendes Glæde over Barnet ved Brystet, og det har rørt mig dybt, naar jeg har hørt om, hvordan hun følger sine bortgaaede Døtre, og hvordan hun kan lide med dem. Jeg ved om en, hvis Datter blev lommet, og som nu troligt sørger for Børnebørnernes Trivsel, skjønt hun selv har en stor Familie i sit eget Hjem, og alt imens ligger den syge Datter hende altid paa Sinde, om der dog kunde findes et Raad.

\*) Det maa siges, at denne Tilbøjelighed til Anfald af Raseri bærer Kvindene med Mændene; af disse angiver en stor Mængde et Anfald af Brede som Aarsag til Sygdomme.



Jeg ved om en anden, der lever ene med en Svigerdatter nede i Shangtung; hun er fattig, har ikke nok at leve af, og hun pines paa mange Maader af samvittighedsløse Naboer; dog vil hun ikke herop, hvor vi kunde stifte hende bedre Dage; thi hendes Datter er giftet bort der i Nabolaget og har det haardt, og Moderen kunde ikke tænke paa at reise bort fra sin stakkels Datter.—Det er Skik i China, at Svigerdøtrene ret ofte skal have Lov til at reise hjem en Tur; det er da noget af det bedste, hun ved, naar hun skal hjem til sin Mor, og det ikke alene, medens hun er ung og nygift, men langt op i Aarene. Og hvad voksne, unge Mænd angaar, hvor har jeg ikke hørt dem, naar de laa og vred sig i Smerter, stønne deres: „Min Mor, min Mor!“ det var altid hende, de kaldte paa, hverken Fader eller Hustru, men netop Mor. Hvem kan vel ogsaa gætte en syggs Onsker, som Mor, og naar der skal røres ved et Sted, der gjør ondt, hvor findes da en Haand saa blød og varlig som Mors?

Chinas Reformatorer siger, at Kvindernes Stilling nu skal hæves Lykke og Held i Arbeidet! Jesus kalder paa de arbejdende og besværede for at give dem Hvile, og i denne Jesu særlige Omsorg for de fortrykte, ligger da hendes Haab. Han skammer sig ikke ved at kalde dem Søstre, de skal nok komme frem.

S. A. E l l e r b e c k .

\* Brev fra Himle. \*

Santa Rosa, Dec. 3, 1909

Kjære Venner! Guds Fred.

Af Brev nylig modtaget fra Miss Grøseth tillader jeg mig at gjøre følgende Uddrag:

„Tænk, saa kommer ikke Wolds fortæller der. Jeg saar muligens flytte til Honan. Det har været paa Tale at Miss Peterson og jeg skal flytte did. Vi saar se, naar Trygstad og Stokstad kommer tilbage fra Kysten. Stokstad skal opereres idag.“

Brevet var skrevet 18de Oktober, og som vi ikke har faaet Telegram, kan vi, Venner, ha det Haab, at han med Gnds Hjælp overstod Operationen. Det var Blindarmsbetændelse han led af. Havde Dr. Sjöquist af den svenske Mission været ved sin Station

i Siangyang, saa kunde naturligvis vor Missionslæge, Dr. Anderson med Bistand af Dr. Sjöquist ha udført Operationen, men som Dr. Sjöquist er hjemme i Amerika paa Ferie, var det umuligt for Dr. Anderson alene at udføre Operationen. Trygstad har saaledes maatte ledsage Stokstad til Shanghai antageligvis. Stakkels Dr. Stokstad, tænkt reise disse 1000 Mil med en saadan Sygdom!

Saa fortsætter Brevet: „Miss Peterson er reist ned for at møde Miss Olson.

Nu har det regnet siden 1ste Sept., kun nu og da en Dag med Solskin. Priserne stiger daglig. Vi søger at indskrænke os alt vi kan. Spiser ikke Smør, svært lidet Kjød og er sparsommelige med Brugen af Æg, Ris og Grønsager. Vi er friske ved Kjøng. Landahl er tilfængs. Dr. Anderson kom hjem derfra igaarofte. Haaber han snart blir bra igjen. Jeg er saa taknemmelig for den Tid vi fik være paa Haishan. Det var værd Guld for mig. Blev mange Bund lettere og føler udmærket. Matsons (af den svenske Mission) var i Shanghai hos sine Børn, som gaar paa Skole der. Paa Veien hjem kom Flommen. Vandet steg, saa de ikke længer kunde bestemme, hvor Floden var. Da Vandet sank, opdagede de, at de havde feilet 21 Li (7 Mil) udover Landet, og det faldt dem noksaa vanskeligt at komme tilbage til Floden. Det var haardt paa Mrs. Matsons Nerver. I dette svære Regnveir har jeg holdt mig hjemme og læst Kinesisk. Det er jo vanskeligt at reise, som I ved, naar det er saa meget Vand. Wang Sautze ledsager Miss Peterson til Kysten og Haangau arbejder for os. Liaofofa skaffer os Mælk. Med Bigeskolen gaar det udmærket. Sandt at sige, vi har meget at takke Gud for, at vi har en saa god Skole. Den Læreren, vi fik fra Shantung, er meget from. Mr. Ne er nu død. Havde han faaet Fremgang, havde han blevet et frygteligt Ris. Han mente at faa istand en ideal Mission, som skulde overskygge alt, som før har været gjort. Vi tror dog han blev frelst til sidst.

Brev fra Sij-da-jen.

Sij-da-jen var inde“, fortsætter Miss Grøseth, „og han vilde jeg skulde strive for

ham til dig. Og indlagt er en bogstavelig Oversættelse af hvad han sagde."

Kjære Lærer, Past. Himle!

Ligesiden du, vor Lærer, den første Maaned i dette Aar forlod os og begav dig paa Hjemveien, har jeg hver Dag bedt til Gud, at han vil snart hjælpe og helbrede Mks. Himle. Haaber dine Sønner er friske og lykkelige. Naar Evangelisterne, Lærerne og de øvrige kristne i Hsin- og Bistationerne i Honan om Søndagene samles til Guds-tjeneste, beder de alle til Gud, at han i sin Naade snart vil helbrede din Hustru, saa du vor Lærer kan komme tilbage og undervise og vejlede de kristne i Honan. Alle Vennerne i Honan haaber og længes efter at du kommer tilbage. For nærværende har jo Landahl Overopsynet med Arbeidet i Honan, men han har saameget at gjøre. Maatte du derfor snart komme tilbage. Alle venter og venter paa din Tilbagekomst. Missionsbaaden er bortleiet, og Hwang-kwan-y er reist hjem. Hwang kunde ikke sælge mange Bøger og blev mismodig.—Jeg har, som du paalagde mig, gjort en Reise til Honan hver Maaned. Jhøst har det regnet svært, og Veiene har været vanskelige at komme frem. Sødpoteter og andre Rodfrugter har raadnet i Jorden og alt har steget i Pris. Gud være takket, jeg og min Familie er alle friske. I den ihvende Maaned fik vi os en liden Datter til. Hun er frisk og lykkelig.

Gud ske Lov, for nærværende nyder de kristne Fred baade i Honan og Hupeh. Fremdeles vil vi takke Gud og bede at du og dine maa saa Helse og Sundhed. Hver eneste Mand og Kvinde i Honan venter paa eders Tilbagekomst. Fred være med eder".

S i h d a j e n .

Til dette Brev kan jeg tilføie, S i h d a j e n er min reisende Evangelist i Honan. Han har sin aflagde Rute at gaa efter og standser et par Dage ved hver Station, visiterer Skolerne og hjælper Evangelisten paa Stedet med Undervisning og Prediken. Han er en af vore ældste Skolegutter, men er nu en voksen Mand med Familie. Hwang-kwan-y er Søn af vor Missions første Evan-

gelist. Jult som jeg reiste hjem fik han i Opdrag at føre Missionsbaaden og reise som Kolportør. Broder Stokstad skulde ha Overopsyn med dette Arbeide. Nu ser jeg til min Bedrøvelse, at Hwang har opgivet det Arbeide og at Baaden er udleiet. Det var vel det eneste som kunde gjøres for nærværende, som Br. Stokstad er syg og ikke kunde ha Tilsyn med Kolportørarbeidet. Vi gir dog ikke det Arbeide op saa snart, om vi har lidt Modgang. Vi faar haabe paa bedre Tider med det saavel som andre Ting i vor Mission. Herren har sagt: Jeg vil ingenlunde slippe dig og ingenlunde forlade dig.

Saa tilslut et par Ord om hvorledes det staar til hos os. Det har i det senere ikke været saa ganske lidet Regn, dog med deilige Solskinsdage ind imellem. Regndagene maa vi holde os inde, men Solskinsdagene er min Hustru fremdeles ude paa Esternid-dag en Stund i Kullestolen, og det gjør hende godt. Det gaar fremdeles smaat med Bedringen. Fra Dag til Dag, ja Uge til Uge kan vi vanskeligt merke nogen Forandring; men, naar vi sammenligner hende med hvad hun var, da vi kom hid, saa er det, Gud være lovet stor Forbedring. Dr. Sisson har nu sluttet at gaa her. Hendes Behandling syntes at hjælpe ganske betydelig især til at begynde med. Men det blev nok saa kostbart. Jeg har en Regning paa adskillig over 100 Dollars at betale. Men med den Hjælp 3 kjære Venner har vist os, vil vi antagelig være istand at betale Doktor- og Medicinregning selv og spare Missionskassen for dette Udælg. Min Hustru forener sig med mig at sige eder, kjære Venner, saa hjertelig Tak for al den Kjærlighed, 3 baade ved Gaver og paa anden Maade har vist os. Herren, hvis Tjener I er, vil lønne eder.

Ederes i Herren forbundne

I h. H i m l e .

K e t t e l s e . I „Folketkalender" Side 64 er Prisen paa Bogen: „Gustav Adolph og Trediveaarskrigen" opgivet at være 75c. hvilket skulde være \$1.00.

### Fra Arbeidsmarken.

Past. Tidnes gjorde det godt paa sin Tur til Iowa i Høst, hvilket hans lange Kvitteringslister viser. Det var et godt Løst for hans Menighed i Grand Marais. Og naar det gaar en Arbejder godt i hans Bestræbelser, saa glæder vi os alle derover.

Folketkalenderen for 1910 just modtaget. Det er en prægtig liden Bog; den blir ikke vanskelig at sælge. Alle som faar se den vil jo have en. Det er ikke en Medicinalmanuskript, men noget langt bedre. Dog vi kan jo kalde det gode Indhold i Bogen Medicin, og den skal gjøre godt ikke bare udenpaa, men i Tanke og Hjerte.

Broder Torgerson skriver fra Beresford den 4de Dec. saaledes:  
Kjære Pastor Holter!

Atter kommer jeg med et Sorgens Budskab. Miss Lena Larson fra Børnehjemmet i Beresford er ogsaa afgang ved en saalig Død; hun var af de stille i Landet, hendes Blads var i Rjøfkenet og det er ingenlunde den ringeste Gjerning at varetage. De som omgikkes hende sagde, at ingen utaalmelig Klage kom over hendes Læber, men var altid glad i sin Gjerning. En Ting ved jeg, at hun var flittig at gaa i Kirke og tog Del i Bønnemøderne. Det hørt og føltes, at hun som Johannes saa Jesus nær og hun fik være der i Fred til han tog hende hjem. Past. Quello spurgte hende, da hun var i Dødens Kamp: Skal jeg bede for dig? Nei sagde hun, men du maa takke, for jeg er saa lykkelig. Det gjorde mit Hjerte godt at høre et saadant Seiersraab. Det er disse smaa Blomster jeg vil saa strø ogsaa paa hendes Gravhøj, disse Sorgens Dage. Gud se ned i Naade til Børnehjemmet med de mange smaa og de som Nat og Dag vaager og vandrer omkring blandt de syge.

T. L. Torgesen.

Emisfær Nyg skriver fra Newman Grove, Neb. den 8de Dec. 1909.

Som Dere ser er jeg nu her i Newman Grove, Nebr. Vennerne her bad mig skrift-

lig om at komme hid og standse en Tid hos dem nu, til Pastor J. Melom flytter hid. For 3 Aar siden var jeg her og i North Branch, som jeg ogsaa nu skal være. Vi havde det godt sammen om Guds Ord da, og saa har vi allerede faaet erfare ogsaa nu. Gud ske Tak og Pris! Trods Regn og Søl og Frost og Snestorm har vi dog haft nogle Sammenkomster. Maatte nu Gud fremdeles faa udtømme mig og andre fra bort eget og rense vore Hjerter til sine „Naadens Rar“ og saa faa fylde dem med sin Naade og Gave. Ja, „I have annammet det for intet, giver det for intet“ siger Jesus.

Men der er vel stor Forskjel i at give Folket Jødernes sørgelige Historie, og at give dem Jesus selv i Ordets Forkyndelse. Men det var længe før vi selv vilde modtage Jesus—for intet,—og kanske det tar en Stund før vi vil give ham til vore Medmennesker for intet. Men har vi paa hans Regning „faaet dobbelt igjen af Herrens Haand for alle vore Synder“, saa maa det ogsaa vise sig nu som før, at „den som meget er forladt elsker meget „eller det modsatte viser sig, „den som lidet er forladt, den elsker lidet.“ Kjære Brødre og Søstre i Herren! Giver, saa skal eder gives. Fra eders Medstrider for Livens Krone

R. A. J. Nyg.

### Besjættelsesjærelser.

I Bionz Menighed, af Maddock, N. Dak., af Turtle Mountain Kreds, tilhørende Pastor E. Hovlands Kald af Hauges Synode, afholdes et kristeligt Samtalemøde fra 20—23 Jan. 1910. Samtaleemnet er Luk. 6, 46—49. Pastor R. T. Strand anmodes at indlede. Kom mange og kom med Bøn til Gud om hans rige Betsignelse.

J. Kroghstad, Form.

A. A. Dahl, Sekr.

### Bedes erindret.

Bed denne Tid er en hel Del notes, givne til Afbetaling paa Synodens Gjæld, forfaldne, og enhver, der ved sig at have givet note betalbar ved denne Tid, anmodes indstændigt om at fende Beløbet til undertegnede snarest muligt. Saasnart Beløbet modtages, vil noten returneres vedkommende.

D. A. Ulvin,

Red Wing, Minn.



# Kvitteringer

Kina missionen: J C Voskub, Hofflund, N. D.	15.00
Bed Pastor I J Knutson fra Mrs. Engel Merland, Radcliffe, Ia. 5, Mrs. A Thompson, Ellsworth, Ia. 4	9.00
Bed Winton R Hanson fra Ostrander Mgd., Ostrander, Minn., Pastor S J Bergs Kald, Tattigjessoffer.	23.70
Bed Alb. Mablon fra Bethel Kvf., Story City, Ia.	50.00
Bed Pastor J S Johanson fra Kroens Mgd., Sorace, N. D., halvt Tattigjessoffer 22.16, Osgord Kvf. af Kroens Mgd. do. do. 5	27.16
Bed Pastor M J Westbahl fra Arendahl Mgd., Peterion, Minn., halvt Offer 22.40, Mrs. D O Sande af Arendahl Mgd., Peterion, Minn., Udbytte af en Turkey 1.20	33.60
Bed Pastor D H Elstad fra Morrisonville Mgd.s Bigef., Morrisonville, Wis.	20.00
Bed C Silvesthun fra L Sobde, Huron, Calif., Canada	5.00
Bed Pastor C C Holter fra Ubenæbnt, Kenyon, Minn. 12.50, Gauges Mgd., Kenyon, Minn. halvt Offer 14.50, Gauges Mgd.s Kvf. do. do. 12.50, Størbahts Mgd., Roscoe Center, Minn., halvt Konf. offer 12.65, J J Lee, Remolds, N. D. 5	57.15
Bed Pastor J Kroghstad fra J Davison, Minnevaufon, N. Dal.	10.00
Bed Mrs. A H Haugen samlet fra følgende ved Taylor, N. D.: L L Haugen	1.00
Ane L Haugen	1.00
A L Haugen	1.00
J D Haugen	1.00
Souisa Dohrmann	1.00
L M Haugen	1.00
Silkie Dohrmann	1.00
Christina Gullickson	50
Annie Bobb	50
Sans Simonson	25
Lurlofon Royce	25
Bed Prof. J H Blegen fra Missionsvenner i Kirkirken	98.03
Bed Pastor J F Melom fra "Willing Workers", Kibb, Day Co., S. Dat.	20.00
Bed Pastor J J Lee fra Bør Frelser's Mgd., Stoughton, Wis., halvt Missionsoffer og halv Indtægt af Missionsbrier	57.31
Bed Pastor C S Hovland fra Mrs. D Røgenes & Mrs. Lars Berg, Madocet, N. D. ved Auktion	11.10
Bed Pastor J Kroghstad fra D S Aaker, Minnevaufon, N. D., halvt Udbytte af 1c pr. Vushel Græde ablet forr. Høft 8.50, Pastor J Kroghstad efter samme Pøfte 5	13.50
Mr. & Mrs. Edw. M Winge, Dalton, Minn.	25.00
Bed Mrs. John Antzen fra Bions Mgd.s Kvf., Sergeant, Minn., Pastor Lasselons Kald.	15.00
Bed Pastor A H Melom fra Northprairie Mgd.s vestre Kvf., Belva, N. D.	20.00
Bed Pastor I J Dypedahl fra J D Balem, Dawson, Minn. 5, Martin Gilbertsen, do. do. 1	6.00
Bed Pastor A D Opvegaard fra C D Gilbertsen, Throndehiems Mgd., S. D.	5.00
Die D Gorfeth, do. do., S. D.	5.00
Ove Gorfeth, do. do., S. D.	5.00
N H Gofet, S. D.	2.00
D H Gaaland, Clarkfield, Minn.	4.00
Bed Pastor A C Holter fra en Ubenæbnt i Solør Mgd., Minn.	5.00
Bed Pastor A H Kroghstad fra Bethlehems Mgd., Swan River, Hatbead Co., Mont., Konf. offer	13.00
Bed Pastor J Gunderfon fra Mrs. Sanfine Kvamme, Hettinger, N. D.	1.00
Bed Mrs. A J Nefrud fra St. Pauli Kvf., ved Lakefield, Minn.	15.00
Bed Bafi. A D Mortvedt fra Die J Peterion, Newark, Ill.	4.00
Bed D D Anderson fra Mrs. Randi Myhre, Wallingford, Ia.	1.00
Bed Chris. Simonson fra Kvf. ved Newman Grove, Nebr.	25.00
Fra Levi Johnson, Mt. Horeb, Wis.	5.00
Bed Pastor A D Opvegaard fra S Hinfeth, Irene, S. D.	10.00
Bed Gilda Kittelson fra Silo Mgd.s Kvf., Elmore, Minn.	17.00

Bed Olive Hobnefeld fra Stavanger Mgd., Harbin Co., Ia., Pastor I J Knutsons Kald, Offer 50, Forvendelse 10c, fratruffet	49.90
Bed Mrs. Marie Thorvig fra Green Lake Kvf., Spicer, Minn. 30, Mrs. Sigvart Olson, do. do 5	35.00
Bed Pastor S J Berg fra en ubenæbnt, Ostrander, Minn.	50
Bed A Monion fra Mangers Mgd., Bottineau, N. D., Pastor Svingens Kald, Offer.	13.25
Bed C A Kasseim fra østre Kvf. af Clear Lake & Ellsworth Mgd., Pastor C J Castvolds Kald, Hamilton Co. Ia.	39.98
Bed Pastor C D Bif fra C A Rønning, Veresford, S. D. 5, M A Johnson, do. do. 5	10.00
Bed Pastor S J Berg fra Mrs. Ole Jacobson, Le Roy, Minn.	5.00

Før kvitteret

796.18  
7170.35  
7966.53

Hospital i Kina: Bed C A Kasseim fra østre Kvf. af Clear Lake & Ellsworth Mgd., Hamilton Co., Ia., Pastor C J Castvolds Kald

Før kvitteret for

13.32  
77.50  
90.82

Børne hjem i Kina: Fra Mrs. C M Baulson, Minneapolis, Minn.

2.00

Bed Pastor J Kroghstad fra Bigef. i Minnevaufon, N. D. til Julepresenter for Børnene.

8.80

D Baulson, Grand Forks, N. D.

5.00

Før kvitteret for

15.00  
179.68  
194.58

Evangelister, Lærere, Bibelb. og Børn i Kina: Bed Pastor A D Opvegaard fra Petri Mgd.s Kvf., Radcliffe, Ia., Løn for Mrs. "Chang"

35.00

Bed do. fra Theo tien Kja Wand, Bed Bing Sem., Minn., Løn for Evang. "Theo tien Kja"

10.00

Bed do. fra Gauges Mgd.s Bigef., Norway, Ill., Underhold for Bigen "Diao au hwa"

15.00

Bed do. fra John Grinde og Hustru, Portland, N. D., Løn for Evang. "Shu Tan"

35.00

Bed do. fra D C Hegg og Hustru, Mayville, N. D., Løn for Evang. "Sen Fang Hsin"

50.00

Bed do. fra J J Brelle og Hustru, Berndale, Wash., Løn for Evang. "Chi tao jab"

45.00

Bed do. fra J J Brelle og Hustru, Berndale, Wash., Underhold for Bigen "Ma Swan"

15.00

Bed do. fra The Ladies "Mite Society" of St. Pauls Eng. Luth. Church, Chicago, Løn for Lærerinde "Pan Xiana Dis"

25.00

Bed Pastor J M Wick fra Blom Prairie Mgd.s Ungdoms, Toronto, S. D., Løn for en Evangelist (ikke permanent)

25.00

Bed Mrs. J C Julien fra St. Petri Mgd.s Kvf., Edinburgh, N. D., Pastor Westbys Kald, Løn for Mrs. "Abel"

15.00

Bed Miss Lena D Vien fra St. Petri Mgd.s Bigef., Edinburgh, N. D., Løn for Mrs. "Abel"

10.00

Før kvitteret for

280.00  
1491.50  
1771.50

Jødemissionen: Bed Pastor J Kroghstad pr. Prof. H H Elstad fra J Davison, Minnevaufon, N. D.

10.00

Bed Pastor S J Berg fra Mrs. Ole Jacobson, Le Roy, Minn.

5.00

Bed Pastor C D Bif fra C A Rønning, Veresford, S. D.

2.00

Før kvitteret for

17.00  
275.98  
292.98

Santalmmissionen: Bed Pastor C D Bif fra C A Rønning, Veresford, S. D.

1.00

Før kvitteret

260.50  
261.50

J. J. Renbahl, Kasi.

Til Red Wing Kreds: Offer ved Værsmødet i Grantsburg, Wis., Pastor J J Dahles Kald..... 13.15  
Offer ved Mødet i Curran Valley, Pastor Borgens Kald 30.31  
Sibert Erickson, Kald.

Til Mayhille Kreds Indremission: Offer ved Værsmødet i Sharon, N. D..... 54.30  
Offer ved Mødet i Størredals Mgd., Galesburg..... 26.75  
Fra Ref. Mgd., Past. Maltewicks Kald for Professorien 61.00

142.05

T. J. Hagen.

Kettelese: J. Bubb's No. 49 Kaar: Offer under Kreds- mødet i Frankes Mgd., Pastor J Olsons Kald 15.57. Det skal være 18 57.

Die Stene.

Til Bethesda Børnehjem: Samlet ved Mrs. R Hesselberg, Red Wing, Minn.: Mrs. L Grønbaal 1 Sweater, Mrs. R Halvorson 2 pair Stockings, 1 pair Mittens, 1 Stocking Cap, Mrs. E Bissethun 1 Package Remnants, 5 pair Ribbons, 1 Jumper Waist, 1 Jumper Skirt, 1 Girls Dress, 2 Girls Waists, 1 Boys Waist, Mrs. J & R No 2 Boys Vest, 7 yds. Dutingflannel, Mrs. Mads Vollum 1 pair Slipper, 1 linen Girls Suit, 10 yds. Gingham, 1 Skirt; Mrs. Anton Gilbertson 5 yds. Gingham; Mrs. Valers 7 yds. Gingham; Mrs. O S Meland 1 Boys Coat, 1 Boys Cap, 1 pair Stockings, 1 Girls Jacket, 1 Girls Sailor Suit; Mrs. M G Hanlon 1 Betticoat, 1 Package Odds & Ends for Dolls' Dresses, 1 Shoulder Shawl, 2 Stocking Caps, 7 Night Caps, 3 Dicks, 1 pair white golf Gloves, 1 white Dress Skirt, 1 black Boys Coat, 2 Under Shirts, Mrs. J M Johnson 5 yds. Challie, 5 yds. Dutingflannel; Mrs. J A Junttila 1 Woolen Waist, 1 Towel; Mrs. Beber Nelson 1 Girls Coat, 2 Suits Underwear; C J Hesselberg 1 pair Girls Shoes. Samlet ved Mrs. R Hesselberg til Julegave for Børnene: Mrs. Stageberg 50c, Mrs. S H Ekblad 50c, Mrs. M G Hanlon 25c, C J Hesselberg 1, Mrs. A Smith 50c, R Hesselberg 1, Samuel Torstenson 50c, Michael Anderson 50c, Mrs. Elling Olson 25c, Mrs. B A Omundson 1, Mrs. Martin Vollum 1, Mrs. S Joverlon 50c, Mrs. Martin Hanlon 1, Mrs. J Serbiek 1, Mrs. J Jacobson 50c, tilf. \$10.00.—Samlet ved Pastor J C Hjelmervik: Mrs. M Lee, Independence, Wis. 1 Quilt, Mrs. A R Brown 3 yds. Dutingflannel, Miss Nora Brown 3 yds. Gingham, Mrs. S Simonson 10 yds. Dutingflannel, Mrs. John Bauffman 6 yds. Dutingflannel, Mrs. Jver Runde, Osseo, Wis. 1 Quilt, Mrs. M B Huse 8 yds. Dutingflannel, Gladys Hule 1 Coat, 1 pair Rubbers, Selma & Amanda Gullard 2 Cloaks 2 Caps, Mrs. Claus Johnson 2 Sheets, 2 Towels, 1 Pillow Slip, 2 Napkins, Mrs. J C Hjelmervik 2 Suits Underwear, 2 yds. Calico, Mrs. Lars Nelson 5 yds. Gingham, Mrs. Beber Nelson 8 yds. Calico, Mrs. Albert Hile 12 yds. Dutingflannel, half dog. Handkerchiefs, 2 pair Mittens, Hagen & Haller 1 Boys Suit, 1 pair Shoes, 2 Drawers, 5 Hoops, Mrs. Hagen 1 Jacket, 1 Dress, 2 Aprons, 1 Waist, 1 Underskirt, Mrs. John Carlson 4 Stocking Caps, 1 pair Stockings, 3 yds. Dutingflannel; Mrs. Anton Stoen, 1 Quilt; Mrs. Erik Beberjon 1 Quilt Cover, 2 yds. India Linon, 5 Neckties, 2 Handkerchiefs; Mr. & Mrs. O Haller 10 yds. Dutingflannel, 10 yds. Dressgoods, 5 yds. Ribbon.—Følgende er Navnene paa de Personer, der sendte os en hel Del Madvarer til Takkegæstebogen: Ved Pastor O O Vil og Mr. Stenvik af Rosen Mgd., Veresford, S. D., Mrs. John Simon, Mrs. Stenvik, Mrs. Hal Hylten, Mrs. Ole Stoen, Mrs. Lars Hylten, Mrs. O O Vil, Mrs. A C Stoen, Mrs. Andrew Stoen, Mrs. Anton Anderson, Mrs. John Larson, Mrs. A Solem, Mrs. S B Larson, Mrs. A E Carlson, Mrs. C B Sveegen, Mrs. Ole Stene, Mrs. J Christoffer, Mrs. A J Stoen, Mrs. Gustaf Beberjon, Mrs. Ole Solberg, Mrs. Erik Erickson, Mrs. Ole B Neis, Mrs. Carl Eujen, Mrs. O Bevil, samt Mrs. E D Sather Cookies, Mrs. J A Quells Brød og Sauce.

O. G. Waalen.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Væltelstetiden i Jemtiaarene. Shirtingsbind 75c.

## Boganmeldelse.

„The Apostle of Alaska" er en Bog, som anbefales paa det bedste. Den er skrevet af J. W. Arctander, M. D. Hr. Arctander har faat Guldmedalje for dette sit Bert og det betyder en hel Del.

Helten i Bogen (ikke en indbildt men en virkelig en) er William Duncan. Hele denne Mands Personlighed, Liv og Virksomhed viser, at han er en Helt i fuldeste Betydning. Om denne sterke Personlighed og hans Virke dreier Bogen sig og udgjør en hypperlig Livs- skildring og Missionshistorie i et. Sammenligner man denne Mand med Banerbrødere og Foregangsmænd paa andre Missionsmarker synes man en af de forreste kanke den første i Rækken er Duncan. Hvilket Storarbeide denne Mand har udført siden han var en ung Gut til han nu er en gammel Mand. Det kan man kalde et nyttigt og frugtbringende Liv. Det tør haabes, at denne Bog ogsaa vil blive et Middel hvorved Herren faar „Uddrive Arbeidere i sin store Høst". Her er en god Bog for den engelskfæsende Ungdom. Studenter og Missionsvenner især bør læse den. Den er interessant og let at læse og god at erindre.

Bogen er paa 400 Sider og koster \$1.50. Porto 15c. C. C. Holter.

## Har du læst

„Vaagn op". Af N. Lunde. 94 Sider. Pris 50c.

## Livet efter Døden og

Gudsrigets Fremtid af Pastor L. Dahle.

Forord af Biskop J. C. Heuch.

496 Sider. Hestet \$1.90

Indbunden \$2.25.

Faaes i Haauges Synod Book D'vt.

Gustav Adolf og Trediveaarskrigen. Af Dr. Anders Frøgel og Prof. Dr. Stub. Med Billeder af Gustav Adolf og Axel Ogenstjerne. Udgivet af E. Jensen. Pris indbunden \$1.00. For Salg i

Haauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

# Et godt Tilbud.

Alle Abonnenter, paa „Buddæderen“, der betaler Bladet i Forstud for 1910, vil faa Bladet og en af nedenstaaende Bøger til vedspiede nedsatte Pris. Desuden vil nye Abonnenter der betaler \$1.00 i Forstud for 1910 faa „Buddæderen“ frit, saalangt Op- laget rækker, fra 1ste Dec. til næste Rgtaar.

Send os altfaa den i sidste Rubrik op- givne Sum og baade „Buddæderen“ og Bo- gen vil blive sendt Dem.

Flere af disse Bøger egner sig fortærl- feligt til Jule- eller Rntaarspresenter.

Skulde Dplaget af en vis Bog ikke ræk- ke til, forbeholde vi os Ret at supplere den med en anden til samme Pris.

Dette Tilbud gælder til 1ste Jan. 1910.

Alle Ordres og Remisse sendes til

Hauges Synod Book Dept.,

C. L illethun, Mgr.

Drawer 74, Red Wing, Minn.

Bogens Med  
Pris. „Budd.“

Mau: Alvor og Gammen. 177		
Fortællinger.....	1.50	2.25
Martyrerne i den lutherske Kirke	40	1.30
Marie: Drivende Skær. For-		
tælling. 3 Omflag.....	50	1.35
Do. Indbunden.....	75	1.55
Hjemmet. Hverdagssbill.	1.60	2.00
Bed egen Kraft. 3 Omfl.	50	1.35
Margrethe: Embedsmand og		
Bonde. Livsbilleder fra		
Bækkelfesttiden i Femti-		
aarene. 3 Omflag.....	50	1.35
Do. 3 Shirtingsbind.....	75	1.55
Doktorens Pleiedatter.		
Fortælling.....	65	1.40
Reidar og hans firebene-		
de Venner. En For-		
tælling for Børn.....	65	1.55
Et Stormveir. Bille-		
der fra Bækkelfesttiden i		
Femtiaarene.....	1.30	2.00
Anna Helsing. Billeder		
fra Bækkelfesttiden i		
Femtiaarene.....	75	1.50
Munch: Minder fra en Jerusa-		
lems Færd. Med 14		
Illustrationer og et Kart		
over Jerusalem.....	80	1.65
Stein: Blot jeg bliver salig.		
En Fortælling fra Livet.	1.00	1.80
Postille for Børn. Af geistlige		
og Lægmænd.....	50	1.35

Enken og de faderløse. En For-		
tælling.....	80	1.60
En sand kristens Kjendetegn.		
Af Erik Pontoppidan.	1.10	1.65
Fries: Et Lykkebarn. For-		
tælling.....	50	1.35
Friis: 3 Enlle og Storm 3		
nye Fortællinger.....	60	1.40
Guds Riges Vaar. Shirtings-		
bind.....	65	1.50
Do. 3 Omflag.....	50	1.30
Johan Gerhard: Hellige Be-		
tragtninger.....	50	1.35
Jeggtveit: Kirkehistorie. Den		
norske Udgave. Illustre-		
ret. Smukt indbunden.		
nedsat Pris.....	3.50	4.50
Jarfen: Profeten Jeremias,		
hans Liv og Virke.....	2.00	2.75
Ulvstab: Norge i Amerika.....	3.00	3.25
Selvhjælp i Engelfk.....	1.00	1.75
Protestanterne i Seveinnerne.		
En Fortælling om Frank-		
rige før Revolutionen.	75	1.50
Quie: Blikkel paa Jesus.....	50	1.35
Sohm: Kirkehistorie i Grund-		
rids.....	1.20	1.80
Bergsland Prof.: Den histori-		
ske Udvikling om For-		
soningen.....	35	1.25
Wee Prof. W. D.: Fra Under-		
søgelserreisen i Persien.	25	1.15
Ryftende Oplevelser fra Boyer-		
oprøret i Kina. Beret-		
tet af Missionær Green		
og Hustru.....	20	1.15
Steenstang Halle: Bibelen		
Lande.....	2.50	3.00
Festskrift udgivet i Anledning af		
Red Wing Seminariums		
semogthve Aars Jubilæ-		
um.....	50	1.40
Do. Indbunden.....	75	1.55
Ahlfeld: Fortæll. for Folket	90	1.60
Dahl R.: Fortæll. for Folket	30	1.20
Robinson Crusoe.....	50	1.40
Taae: Norske Bygdesegn. Før-		
ste Samling.....	1.30	2.00
Do. Anden Samling.	1.00	1.80
Onkel Toms Hytte, eller Neger-		
livet i de amerikanske Sla-		
vestater. Af Harriet Bee-		
cher Stowe. Illustreret.	2.00	2.50
Norge. Billeder af Norges pro-		
visoriske Regjering. Et		
meget vakker Billede.		
22X27 Tommer.....	75	1.50



**Folke-Kalenderen for 1910.**

Denne lille Bog er iaar meget vakkert udstyret, har godt Læsestof og pene Billeder. Den er paa 64 Sider og sendes til hvilken-somhelst Adresse for 10c.

Hauges Synodes Book Dept.  
Red Wing, Minn.

**Julebud.**

Julebog for Barn. Dette er en meget pen Julebog med vakre Fortællinger og prægtige Billeder. Bogen er paa 64 Sider og koster 15c

**CHRISTMAS CHEER**

for boys and girls. Denne Bog er paa engelsk og er ogsaa paa 64 Sider med følgende Fortællinger: If the Christ-child came; Love-star; Little Sammy's dream; How the mountain was clad; The singing Lady; Star-Eye; A Christmas Joy; Colonel Kit; Christmas. Bogen har mange Billeder. Prisen er 15c.

Julen er kommen. No. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Sange og Recitationer til Brug ved Søndagsstundes Julefest. Pris 5 Cents pr. Eksemplar.

Postkort med Julehilsen paa norsk eller engelsk til 25c pr. Dussin. Send Ordres til

E. Lilletun,  
Red Wing, Minn.

**En værdifuld Jule- eller Nytaarsgave.**

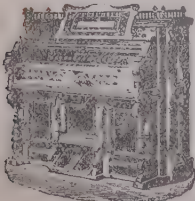
„Vægteren“, 427 opbyggelige Sange, gamle og nye. Denne Bog har vundet en stor Udbredelse iblandt det lutheriske Kirkefolk. Udbredt i over 1200 Eksemplarer. I meget Bind og Guldsnit. Pris 30c.

Navn paa Permen i Guld frit, om ønskes, til 1de Januar.

Sendes til Norge for samme Pris.

„Andelige Sange for Vægteren“, forfattet og efter Opfordring udgivet af Chr. Dick, Prest. 112 Sange. (Pastor Brohaugh's sidste Arbejde.) Pris 30c.

P. A. Brohaugh,  
298 Williams St., St. Paul, Minn.

**Pianoer og Orgler**

Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og navn, hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket Instrument til Dagens aller laveste Priser. Navn dette Blad.

THE NORTH WESTERN MUSIC HOUSE  
CARL RAUGLAND, PRES.  
520 2nd Ave. S.,  
MINNEAPOLIS MINN

**Hilsen paa Silkebaand.**

Vi har i vor Bogslede følgende Hilsener trykte paa pene Silkebaand, passende for Bognærter:

„Julehilsen“; „Nytaarshilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Til min kjære Søn“; „Til min kjære Datter“; „Djertelig Gyltning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Barnefang“; „Baakehilsen“; „Venlig Hilsen“; „Gyltning til Fødselsdagen.“

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed“; „This day will I praise the Lord.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

E. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

**Bede erindret.**

Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Laasjøn, Kaskon, Minn.

Benge til Synodetassen (heri indbefattet Stolekassen, Fondskassen og Newell Luth. College) sendes til Mr. O. A. Ulbin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Bedningemissioner sendes til Rev. J. J. Renbahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Benge til Andremissionen sendes til Prof. H. S. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. J. A. Quello, Beresford, S. D.

**„Budbæreren“**

udgives af Hauges nordl. evangelisk lutheriske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

E. Lilletun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor E. C. Holter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkomende Bladets Indhold sendes til hana

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Et venligt Ord; 2. „Det var engang.“ 3. Bibt fra Samtalembet i Mamre Menighed, Abams Co., N. Dat; 4. Red Wing Seminary; 5. Tassigelsesferien; 6. Nogle Rejseerindringer; 7. En Indsendelse; 8. En Husmoder bandt bort; 9. Miskjendelsen af Prestens Gjerning; 10. Menigheden og Missionen; 11. Gamle Mor lagt til Hvile; 12. Hilsen fra Mrs. Hotbedt; 13. Kinamissionen; 14. Fra Arbeidsmarken; 15. Betjendtgjættelser; 16. Kvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jhesus Kristus og ham korsfæstet 1 Kor. 2. 2.

No. 52 }

Lørdag den 25de December 1909.

{ 41de Aar

### Julehilsen.

Det var mørkt, det var Nat i og rundt Bethlehem. Det var No og Søn i de fleste Huse. Lidt Rørelse var der vel, hvor der var nogen som vaandet sig i legemlig eller aandelig Smerte. Havde nogen fore et Arbejde, som maatte varetages ved Nat som ved Dag, saa maatte de vaage. At vaage medens andre sover og hviler er jo altid noget trist og langsomt. Hyrderne var af disse som maatte vaage, men de var vist af dem, som gjør sin Pligt uden at knurre. Til disse Hyrder kom den første virkelige Julehilsen. Det var en Engel, som bragte dem den. Dette himmelske Sendebud kom ikke i eller med Mørke; thi hedder det: „Herrens Klarhed skinnede om dem“. Ved dette usædvanlige Syn blev Hyrderne hange, men saa kommer Julehilsenen, som fordriver baade Frygten og Mørket ogsaa fra Hjerte og Sind: „Frygter ikke! Thi se, jeg forkynnder eder en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket, thi eder er idag en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad“. Hovedindholdet af Hilsenen var, hvad „alt Folket“ trængte til: Glæde og Fred.

For den faldne Slægt var der vist ikke meget at glæde sig over, og virkelig Fred eiet den ikke. Som det var for Slægten, saa er det for den enkelte. Den, som har revet sig løs fra sin Skaber og Frelser er glædeløs, fredløs i Vantroens mørke Nat. Men undertiden kan det være mørkt og trist ogsaa for de troende, for Guds Børn. Det

kan være Ansægtningernes, Prøvelsernes og Sorgernes mørke Nat. Paa dette sidste svarer en Skare Menneſker og siger: „Ja det har jeg faat erfare“. Er det da ikke et Glædesbudskab, en Fredshilsen at „eder er en Frelser født“. Det er da heller ingen, som sætter højere Pris paa Julehilsenen end „De arbejdende og besværede“ og dem, som har taget sit Kors op og følger Frelseren.

Naar vi skriver og udsender denne Julehilsen, saa maa vi særſkilt tænke paa Hyrderne, Menighedernes Hyrder, trint omkring. De har et baade vanskeligt og ansvarsfuldt Kald. De er satte til at vaage over Hjorden, Herrens Menighed. Det falder da ofte i deres Lod at maatte vaage, naar andre sover, at arbejde, mens andre hviler. Det kan være Nat baade rundt dem og ofte i deres eget Hjerte. De, som nu faar læse dette har atter strævet igiennem et Aar i sin Vægtergjerning. Det Lys og den Fred, de har havt, har de faat fra den samme Kilde, hvorfra Hyrderne paa Betlehems Marker fik sit. Har det været tungt og prøvſomt, saa har de dog faat Trøst og Opmuntring af det himmelske Lys, som har omſtraalet dem, og Lyset og Evangeliet med Frelseren som Indhold. Eder er idag en Frelser født trøſter og glæder Hyrden ligesaa vel som den Hjord han bringer dette Budskab.

Her maa vi ogsaa tænke paa en anden Klasse end de almindelige Menighedshyrder og det er vore Miſſionærer. I dette sidste Aar har ogsaa en Del af disse havt sine tunge Prøver ved Siden af det besværlige Ar-



beide. Vi ville gjerne med vor Zulehilsen faa røkke alle disse, enten de er paa denne eller den anden Side af Havet med: Eder er idag en Frelser født. Den som kaldte eder til at gaa ud i al Verden og predike Evangeliet for al Skabningen, har ikke glemt eder. Han vil endnu lade den himmelske Klarhed skinne om eder. Det skal blive lyst igjen baade i Hjerte og Hjem.

Ikke kan vi heller glemme vore kjære Lærere ved vore Skoler i vor Zulehilsen. I har for eder Slægtens Blomster. Det er Ungdommen I skal undervise og foregaa med godt Eksempel. Fra denne Ungdoms Skare ventes for en stor Del Fremtidens Arbeidere baade paa Missionsmarkerne hjemme og ude, i Menighederne som Prestes eller i Barnefloiere som Lærere osv. Men under Arbeidet og Omgangen med de unge kan vel ogsaa Lærerne have sine skyfulde og mørke Dage og Nætter. Vi haaber imidlertid, at det opmuntrende i eders Arbeide og Fremgangen det gjør og eders mange Benneres Velvilje og Understøttelse fuldt ud opveier det besværlige, saa I faar have en glædelig Jul.

Barmhjertighedsanstalterne bør ihukommes med en speciel Zulehilsen. Især tænker vi da paa vort Barnehjem i Beresford, som i denne Høst har haft sin Trængselstid i fuldt Maal. Om denne store Familie vil vist ogsaa Jesus have sagt: hvad jeg gjør, ved du ikke nu, men du skal forstaa det herafter. Men de kjære Benner ved denne Anstalt har heller ikke været uden Trøst og Haab selv i Trængslernes mørke Nat. Herren har nogen af sine Lam hjem til sin Herlighed fra Djorden paa dette Hjem. Det er derfor ikke bare Sorgens men ogsaa Taknemmelighedens Taarer som har rundet derborte. De har erfaret, at Gud ene Tiden deler, Han slaar og heler, Han kjender smaat og stort, Han intet ondt bestemte, Han intet godt forglemte, Alt, hvad han gjør er herlig gjort—Vi vil herved faa udtale et hjerteligt Ønske om en glædelig Jul for Børnehjemmet.

Nu skalde vi altsaa alle være glade, men endnu kunde vi nævne en hel Skare som i „denne søde Juletid“ ikke saa godt kan være rigtig glade. Der er de mange fattige, de

syge, de gamle og de døende. Om disse har fundet Barnet i Krybben, saa har de trods alt dog Marsag til at være glade, men oftest sukke de dog: Naar andre til Kirke mon gaa, Da sidder jeg her udi Braa, De kvæde saa liflige Sange, men jeg faar ei høre derpaa. Orker nu ikke I at møde op ved Zulegudstjenesten eller ved Juletræet, saa vær sikker paa, at Zulegisten baade orker og vil møde op hos eder. Det er det gode med Jesus og det Evangelium han bragte Verden, at det er for de sagnmodige, for dem, som have et sønderbrudt Hjerte, for de fangne og bundne. Ef. 61, 1. Til alle og allesteds vil Herren møde op med sit: „Fred være med eder!“ Naar dette Blad kommer ind til eder, da vil vi saa tilønske eder Julens Vels og Glæde.

Naar vi her har nævnt forskellige og forskjelligt andet, saa skalde vi ogsaa have nævnt Husstanden. som vist ikke er den ringeste Stand. Var der i hvert Hjem et Familiealter, hvor Forældre og Børn tilbedende tjente sin Gud og Frelser, saa vilde mange andre Ting ogsaa arte sig bedre baade i Stat og Kirke. I Hus og Hjem, hvor Mand og Viv bo sammen et gudfrygtigt Liv med Børn i Tugt og Ære, Der leves mangen lykkelig Dag, Der vil hos dem med Velbehag Den Herre Kristus være.—Maa Guds Fred og Velsignelse faa Indgang i hvert Hjerte, Hus og Hjem! Eder er idag en Frelser født. Glædelig Jul!

### En stor Glæde.

(Af Rosenius.)

Se, jeg forkynder eder en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket. Luf. 2, 10.

Hvad er det for en stor, frydefuld Begivenhed, Engelen her forkynder? Svar (Gud være os naadig; Gud oplade vore Hjerter!): Det er jo intet ringere, end at Gud er bleven som en af os, at Gud er bleven Mennekte, at Gud er bleven vor Broder efter Rødet. Hvad siger Skriften? „Baade den, som helliggjør, og de, som helliggjøres, er alle af en, hvorfor han ikke skammer sig ved at kalde dem Brødre“. Hvo er „den, som helliggjør“? Gud, den hellige, høie og høitronende.



Hvilke er „de, som helliggjøres“? Menne-  
skene, de faldne, syndige Menneſker. Og de  
er alle aſ en. Hvad vil det ſige? De  
er begge aſ en Natur, aſ en Slægt.  
Gud og vi er begge aſ Menneſkeſlægt; Gud  
er Menneſke, vi er Menneſker. „Derfor  
ſtammer han ſig ikke ved at kalde dem Brø-  
dre“, efterdi de virkelig er Brødre, ſaaſom  
de efter Rjødets nedſtammer fra den ſamme  
Stamfader. Da tænker Kristus: „Hvi ſkul-  
de jeg ſkamme mig ved at kalde dem Brødre?  
De er Menneſker ſom jeg, og jeg er Menne-  
ſke ſom de“. Saaledes viſte han ogſaa i ſel-  
ve Gjerningen, at han ikke ſkammede ſig for  
nogen hverken for ſin himmeſke Fader eller  
for noget Menneſke, ved at kalde dem Brø-  
dre, men ſagde en Gang til ſin Fader: „Jeg  
vil fortælle dit Navn for mine Brødre; midt  
i Forſamlingen vil jeg love dig“; en anden  
Gang til en Kvinde, Maria Magdalena:  
„Gaf til mine Brødre og ſig dem: Jeg farer  
op til min Fader og eders Fader og til min  
Gud og eders Gud“; tredje Gang ligeover-  
for hele Verden: „Hvad I har gjort for en  
af diſſe mine mindſte Brødre, har I gjort  
for mig“. Om vi nu betænker, at dette er  
en virkelig og guddommelig Sandhed, at  
Guds Søn er bleven vor Brøder,  
at det ikke blot er en venlig og kjerlig Titel,  
men en ſand, ſtor Virkelighed, ſom grunder  
ſig paa, at vi er alle aſ en, ſaa maa vi  
indrømme, at derſom vi ret kunde tro og fat-  
te dette, ſkulde vi vel blive ude af os ſelv af  
Glæde og Forundring, ſkulde vi vel knapt  
kunne leve; ja, ſaa maatte vi vel indrømme,  
at vore Hjertes ved Adams Fald er blevne  
ſtræffelig fordærvede, ſtendøde, iſkolde, for-  
ſtoffede, tilſuffede og omgivne af et tykt Van-  
troens Mørke, ſiden vi ſaa lidet glæder os,  
elſker og priſer. Vi ſkulde længeſt efter at  
fare heden og med Angſt raabe: Naar ſkal det  
tunge, utaalelige Dække, ſom ſaaledes ſkju-  
ler Guds Herlighed, borttages? Hvo ſkal  
fri mig fra dette Dødens Legeme?

Men fremdeles: Spørger nogen om den  
egentlige Grund og den egentlige Henſigt,  
hvorfor Guds Søn ſkulde blive Menneſke,  
ſaa taler Skriften derom paa den allertrøſte-  
ligſte Maade: „Efterdi Børnene er delagtige

i Rjød og Blod, er han iligemaade bleven de-  
lagtig deri, for at han ved Døden ſkulde gjø-  
re den magtesløs, ſom havde Dødens Væl-  
de, det er Djevelen, og befri alle dem, ſom  
formedeſt Dødens Frygt var under Træl-  
dom al ſin Livſtid“. Og atter: „Derfor  
burde han blive ſine Brødre lig i alle Ting,  
for at han ſkulde blive en barmhjerlig og tro-  
faſt Ypperſtepreſt for Gud til at forſone Fol-  
kets Synder“. Se her: Derfor ſkulde han  
have Rjød og Blod i Lighed med de fortable  
Børn, at han ved ſin Død kunde gjøre den  
magtesløs, ſom havde Dødens Vælde, det er  
Djevelen; at han kunde befri dem, ſom var  
Trælle under Døden; at han kunde forſone  
Folkets Synder; at han kunde være barm-  
hjerlig, mild, medlidende og deltagende.  
Mærk dig: Menneſkeſkyld ſkulde med Men-  
neſkeblod betales, ſom det ſtemmede bedſt  
med Lov og Ret; et Menneſke ſkulde und-  
gælde, hvad Menneſker havde forbrudt.  
„Thi tog han Blod af Kvindens Blod, hvor-  
med igjen han gjorde god den Sag, ſom  
Kvinden ſkaded“. Derfor var ogſaa Guds  
førſte Forjættelſe, at „Kvinden s s æ d  
ſkulde knuſe Slangens Hoved“. Guds Søn  
ſkulde derfor fødes ſom Menneſke og fødes  
under den Lov, ſom var Menneſkene givne,  
for at han ſkulde frikjøbe dem, ſom var under  
Loven, og for derved at gjøre os til Guds  
Børn. Guds Søn ſkulde blive Menneſke-  
barn, for at Menneſkebørnene ſkulde blive  
Guds Børn.

Denne Forløſning fra Loven ved dette  
Barn havde Guds Søn allerede gjennem  
Proſeten Eſaias tydelig og herlig forudſagt:  
„Hans Byrdes Nag og hans Skuldres Rie,  
a hans Drivers Riep haver du ſønderbrudt  
ſom paa Midians Dag. Thi et Barn er født  
os, en Søn er givet os“. Hvad er dette  
„Byrdes Nag“ andet end Synden og Loven,  
der trykker os ſom en tung Byrde og i Gal.  
5 kaldes: „Trældommens“ Nag? Hvad er  
vore „Skuldres Rie“ og vor „Drivers Riep“  
andet end Loven, der ſom en Tugtemeſters  
eller en Slavedrivers Svøbe ſlaar, driver og  
plager os i Samvittigheden formedeſt vore  
S y n d e r, dømmer os til D ø d e n , overgi-  
ver os til D j e v e l e n og nedſtyrter os i  
H e l v e d e ? Saa dan en Guds Brede, ſaa-

dant et gruligt Glende er det „Skuldrenes Ris“ og den „Driverens Rjep“, som vor Gideon skulde sønderbryde, ligesom paa Midians Dag.

Bær velkommen Jesu, Broder,  
Davids Søn og Kvindens Sæd,  
Naadens Gaver, Livsens Goder,  
Fører du fra Himlen med,  
Vækker den, i Synden sov,  
Gud ske Lov, o Gud ske Lov!  
Her du holde vil til Huse,  
Ormens Hoved sønderkruse.

Kom, min Sjæl, opluk dit Die,  
Se, hvor naaderig han er!  
Vei dig ned, betragt ham nøie,  
Alt du ret kan faa ham kjer.  
Salighedsens Gud er her—  
Kjød og Blod med os han bær,  
Fimmerig for os oplader,  
Store Gud og milde Fader!

### Det første Juletræ i Ny England.

Det var i Aaret 1635. Mrs. Olcott sad en Eftermiddag i November og spandt Lin i det kolelige Rjokken i sit lille Hus nær Plymouth, Massachusetts. Mod øst laa Havet, og man hørte den dumpe Lyd af Bølgerne, som brød mod den stenede Kyst. Mod nord laa nogle Huse beboet af Pilegrimme, som var Mrs. Olcotts Naboer.

Kaptein Olcotts Skib havde seilet fra Boston til England i 1632, og siden var intet hørt om dets Skjæbne.

Den lille Klynge af Pilegrimme havde ophørt at vente paa at faa nogen Efterretning om ham og hans Skib. Men Mrs. Olcott vedligeholdte alligevel et godt Mod og et fornoiet Ansigt for sine Børns—Roberts, Ruperts, Luchs og stakkels lille Rogers Skild. Dog begyndte denne November Eftermiddag Belymninger at fylde hendes Hjerte. Dag efter Dag havde hendes Forraad af Levnetsmidler skrumpet ind, indtil ogsaa Kornmelet var opbrugt, og det var blevet nødvendigt at sende Korn til den eneste Kvern, som fandtes i Nabolaget for at faa det malet. Tidlig om Morgen var derfor Robert og Rupert med deres Søster Lucy sendt til Kvernen; thi det var vel forstaaet, at den, som kom først til Kvernen, fik først malet.

I hine Dage gik det sent med at male, og det meste af Dagen var hængaaet, førend Mrs. Olcott begyndte at vente paa Børnens Tilbagekomst. Men da Himmelen blev overtrukket af mørke Skyer og Sneen begyndte at falde, blev det ømmelige Moderhjerte ceng-

stelig. Hun drog den store med bløde puderfulgte Lænestol, hvori stakkels, blege, liden- de Roger laa sammenkrummet, nærmere iftedet, og da Engstelsen blev Frygt, kastede hun den purpurrøde Hætte og Kaabe, som puritaniske Husmødre brugte, om sig og skyndte sig afsted over Bakkerne saa fort, som den sugende Sne tillod, indtil hun kom til sin nærmeste Nabo, Master John Hawleys, Hus.

Idet hun aabnede Døren og i nervøs Hast traadte ind, sprang John Hawley op og listede sig bort i Hjørnet, hvor hans paalidelige Hagebøsse altid stod i Beredskab.

„Er det Indianerne, Rafael?“ skreg Mrs. Hawley, idet hun skvat op og drog Gardinet for det eneste Vindue, som fandtes i Bærelset.

„Sæt Bøssen bort igjen min Ven“, sagde Mrs. Olcott. „Det er mine Børn, som er i Fare; de gik til Kvernen med Korn tidlig imorges. Lucy er ogsaa med dem. Kjære frels dem“, bønfaaldt hun.

„De er unge og udholdende, de vil være hjemme til Aftens“, sagde John Hawley, en godmodig Puritaner, og satte Bøssen bort i Hjørnet igjen. Jeg skal komme over i aften og se; gaa hjem og vær ikke ængstelig“. Var det noget mindre end Indianere syntes han det ikke var Belymninger værre.

Da han vendte sig om, var Rafael Olcott gaat, og hans Hustru stod i Døren og saa efter den røde Kaabe, mens dens Gierinde kjæmpede sig frem gennem Sneen.

„Der er ingen Undskyldning for en Kvinde at se sig ud, som hun gjør“, udbrød Mrs. Hawley, idet hun lukkede Døren.

„Hun har haft Gjenvordigheder nok“, svarede hendes Mand, „det maa Himlen vide! Hendes Mand er omkommen, og hun har det hellseløse Barn at tage vare paa Nat og Dag og har neppe Midler nok til at holde Sjæl og Krop sammen, og alligevel gaar hun endog i dette Dieblis med et Ansigt saa sødt som en Hyperole“. Og John Hawley forlangte at faa sin Aftensmand siebliskelig.

Nu vidste han, hvad han vilde gjøre. Hans Hustru saa saa streng ud, som nogen puritanisk Kvinde blandt dem kunde gjøre, da han trak sin Frakke paa og sagde: „Derfor Børnene er kommet hjem, er jeg tilbage straks“.

Men han kom ikke tilbage „straks“.

Og Ratten sænkede sig mørk over Atlanterhavskysten og John Hawley kom ikke hjem.

Aftensmaden for de unge Olcotts var tillabet og sat tilside for at være færdig, naar de kom. Siden flammede paa Gruen og oplyste det lave lange Rjokken. Lys trængtes

ikke, mens Moderen søgte at synge sit Barn i Søvnen.

„Fortæl mere om England“, bad Barnet atter og atter. „Naar du fortæller slipper jeg at tænke paa Lucy og Gutterne“.

Ansigt fra Fjeldet oplyste det blege Ansigt og gjorde de blaa Dine end mere bønfuldende.

Mens Moderens Tanker var ude i Snefonnerne og ledte med Naboerne efter hendes fjere, mens hun med Ord og Handling tjente og pleiede dette Barn, der var berøvet alt baade af det Arbejde og de Forhaabninger, som hørte med til Ydverdenen.

„Nu vel da, Roger. Luf dine Dine og læg dig til at sove, saa skal jeg fortælle dig om Zulen, saadan som vi fejrede den, førend Mama blev Puritaner.“

Og saa fortalte hun om de gamle Skikke i sit Fædreland, om sin Faders Hus, om hvormegen Glæde Zulen bragte, og tilsidst med en Følelse af stille Sorg fortalte hun om det store, smukke Træ paa hvilket var hængt Gaver til alle gode Børn, og hvori Botskytsene brændte.

„Hvorfor blev du Puritaner, Mama? Hvorfor blev du ikke hjemme?“ spurgte Roger.

„Spørg mig ikke, min Gut“, sagde hun og trykkede et Kys paa det udtørrede Ansigt. „Husk paa, at Himlen er et meget smukkere Sted end England“.

„Har de Zuletræ der da, Mama?“

„De har det, som er meget bedre, min lille Gut“.

„Jeg skulde ønske, hvis Gud vilde lade mig saa Lov, at rejse om England, naar jeg skal gaa til Himlen, saa jeg kunde saa se et Zuletræ—en eneste Gang, førend jeg dør“.

Nu blev Døren revet op og ind traadte Gutterne, Robert og Rupert, bedækkede med Sne. Moderen slap Rogers lille Haand og løb dem imøde med glædestraalende Dine, som dog stirrede forbi dem ud i Mørket søgende efter noget mer.

„Med Lucy har det ingen Rød, Mor“, sagde Robert. „Men havde det ikke været for Mr. Hawley og Richard Cooper, havde vi maattet overnatte i det gamle udhullede Cedartre. Det var umulig for os at komme længere med Melet og Lucy, og saa grov vi Sneen ud af Hulningen, og efter at have forvisset os om, at der ingen Ræv var derinde, krøb Lucy ind først; og da vi havde fundet os hver vor Stof til at forsvare os med i Tilfælde af, at noget vilde anfælde os krevlede og saa vi ind. Men vi begyndte at blive sværet sultne og trætte, da vi blev var at et Kys glimtede“—

„Men hvor er Lucy?“ afbrød hans Mor ham.

„Na, de kommer med hende. Men Mor, Mr. Hawley har stjænt paa os hele Veien hjemover, fordi vi gik til Kvernen en Dag som denne. Men vi fortalte ham ikke, at vi ikke havde saa meget Mel i Huset, at vi havde Mad til imorgen; vi holdt os modige“.

„Det var ret, mine Gutter; men hvordan fandt de dere?“ spurgte Mrs. Olcott.

„De fandt ikke os, vi fandt dem“, udbrød Rupert. „De havde en Lygte, og vi løb efter den og fik dem med os tilbage til Hultræet, og da de havde draget Lucy ud, sov hun saa sødt og var saa varm som en nybagt Kage. Robert havde taget sin Jakke af og isørt hende, og jeg bandt mit Halsbånd om hende og saa“.

„Og jeg er sikker paa, at hun sover endnu“, tilspøiede Robert, idet to unge kraftige Mænd traadte ind gennem Døren, den ene trækkende Kjælden med Melet, den anden med Lucy i sine Arme.

Fra denne Novemberaften af blev Roger stedse daarligere. Det var klart for alle, som saa ham, at han med raske Skridt nærmede sig „den gylbne Strand“. Den lille Puritanergut havde ikke hørt meget om „den gylbne Strand“, og det var vel derfor, han tænkte saa meget paa det smukke Zuletræ, som hans Mor havde fortalt ham om. Han talte om det, naar han var vaagen, han drømte om det, naar han sov og fortalte sine Drømme, og med Taarer paa Kind sagde han, at han var bedrøvet, fordi han vaagnede og fandt, at han ikke havde seet Zuletræet. Han ønskede saa inderlig at se det.

Zuletiden nærmede sig og i hele Landet fandtes ikke en Zulestokke, et Zuletræ eller en Zulegave.

Mrs. Olcott forstod, at hendes lille Roger var Døden nær. En Væge fra Boston havde besøgt dem, og han havde sagt hende, at Gatten ikke kunde leve længe. Moderen ønskede saa inderlig gjerne at gjøre sit Barn glad, og nu tænkte han ikke paa andet end at saa se et Zuletræ førend han døde.

Hun kunde ikke modstaa hans Ønske, og hun sagde til sig selv, at om hun saa skulde maatte lide hele sit Liv derfor, saa skulde Roger saa se et Zuletræ. Hun tog derfor en Dag Robert, Rupert og Lucy udenfor Huset og fortalte dem, hvad hun vilde gjøre.

„O Mor“, udbrød Børnene, „de vil forsøge dig indtil Døden, de vil faae dig ud i Bildmarken, vi vil miste vort Hjem og alt vi eier“.

„Husk mine Børn, at deres Mor har været i Bildmarken engang før og er ikke



bange for det. Vi skal have Juletræ. Derjom det blir fint Veir imorgen skal jeg reise op til Boston og bringe tilbage nogle smukke Smaasager til Roger. Kanhende at et Skib er ankommet nylig; et er ivente".

Næste Dag isørte Mrs. Dcott sig sin røde Raabe og satte afsted til Boston. Hun havde ikke været der siden Skibet afsleste, Skibet med hendes Mand ombort—det Skib, som ingen havde hørt noget om siden. Det var nu tre Aar siden, og det var paa Hjemveien fra Boston dengang, at Roger kom til Skade—at hans Liv blev ødelagt.

Det blev en svare Forundring i Plymouth, da det blev spurgt, at Dcottenken var gaat til Boston. Hvad skulde hun der? Hun havde ingen Slegtninge der, som hun kunde besøge, og hvad havde hun kjøbt og bragt hjem med sig?

Mrs. Hawley besøgte hende den samme Dag for at saa rede paa dette, men fik ikke mange Dplysninger.

Saa snart Mrs. Hawley var gaat kaldte Mrs. Dcott paa sine Gutter og bad dem gaa bort i Skoven og bringe med sig hjem det fineste og slankeste Grantræ, de kunde finde.

Bring et, som er slankt og høit og vel besat med Grene og læg det esteds, hvor der kan saa fat i det og saa draget det ind i Bedstjulet efterat det er blevet mørkt, befalede hun.

Gutterne gif op paa et lidet Hvidedrag, som de kaldte „Granhøien" og der udjagte de det smukkeste unge Træ, som fandtes paa hele Høien.

„Dette tar vi", sagde de og med sine smaa Ølke hug de det ned, og efterat Mørket var faldt paa var de det høitideligt hjem.

Roger sov i det tilstødende Værelse og de tog derfor Træet ind i Kjøkkenet. Det var imidlertid for høit, saa at de maatte tage det ud igjen og sage af en to-tre Fod af Stammen. Derpaa støttede de det op og efterat have forviiset sig om, at Gardinerne var trukket for Vinduerne og at Tæpper var hængt over diske, saa at ingen kunde se ind, og at Døren var forsvaarlign sættet saa at ingen kunde komme ind gjennem den, gif de alle tilfengs.

Men tidlig næste Morgen, mens Stjernerne endnu skinnede paa de sneklædte Bakker—de samme Stjerner, som lyfte over Høiene hin Julenat, da Jesus blev født i Bethlehem—stod den omsjorgsfulde Moder derborte i Ny England op. Stille gif hun ud i Kjøkkenet og skrabede Åsten bort fra de næsten udslukte Kul og gjorde Ild op. Paa Træets Grene hængte hun saa de Gaver, hun havde bragt med sig hjem fra Boston for Børnene.

Derpaa tog hun frem en tyve smaa Lys og sæstede dem paa Træets Grene. Saa vækkede hun Robert, Rupert og Lucy og bad dem staa op og klæde sig paa og komme ud i Kjøkkenet men stille, saa de ikke vækkede Roger.

Hun skyndte sig ud i Kjøkkenet igjen, tog en Spaan og begyndte at tænde Lysene; og just som det sidste Lys var tændt, troppede Børnene ind.

Førend de fik Anledning til at sige et Ord, havde Moderen befalet dem at holde sig rolige. „Jeg vil bringe Roger ind her og lade ham vaagne foran Træet", sagde hun. „Vær stille indtil jeg kommer tilbage".

Hun gif ind i Værelset, hvor Roger laa, tog den lille Gut, svøbte ham ind i et Tæppe og bar ham forsigtig ud i Kjøkkenet og stillede sig i Nærheden af Træet.

„Se Roger, min lille Gut", sagde hun og vækkede ham. „Det er Julemorgen nu. I England havde man blot Grene til Juletræ, men her i Ny England har vi hele store Trær.

„O, Mama!" udbrød han. „O Lucy! Er det virkelig sandt? Er det hele ikke en Drøm. Jo, jeg ser det, jeg ser det! O, Mama, hvor smukt det er. Var alle Træer paa Bethlehems Marker oplyste saaledes, da Jesus blev født? O ja, Mama", tilføjede han, klappede i sine smaa Hænder og jublede af Glæde". Englene sang jo. De maatte være glade og feire Jul i Himlen. Jeg er vis paa, de gjorde det. Og nu ved jeg, det er godt at være der".

„Ja", sagde hans Mor, „der er det godt at være".

„Da vil jeg gjerne gaa did, nu da jeg har seet et Juletræ, jeg—men Mama, hvad er det?"

Hvad var det, de hørte. Den lille Familie havde aldrig været saa forskrækket. Der blev piffet paa Binduet, der blev banket paa Døren, og det var endda kun i Dagbrækningen. Der hørtes ogsaa Stemmer, som raabte til hverandre.

„Skal jeg slukke Lysene, Mor?" hvisttede Robert. „Hvad vil de gjøre med os, naar de ser vi har Juletræ?" Jeg skulde ønske vi ingen havde, sutrede Rupert, mens Lucy klyngete sig fast i sin Mors Kjole og skreg alt, hun kunde: „Det er Indianerne".

Mrs. Dcott stod der ligbleg men rolig, særdis til at møde sin Skjæbne, indtil hun indimellem Støien og Bankten paa Døren hørte en Stemme, som kaldte: Kafel! Kafel! „Træet Dørslaaen tilside", befalede hun Børnene; „det er deres Fac, som kalder."

Tæpperne blev revet ned, Gardinerne trukket tilside og Døren aabnet, og ind kom

Mr. Olcott fulgt af hver eneste Mand og Kvinde i Plymouth, der ved Dagens Frembrud havde hørt, at det Skib, som var ivente, var ankommet til Boston og med dette Skib Kaptein Olcott, som alle troede var død. Nu tænkte man ikke paa andet end at være med og ønske ham velkommen tilbage til hans eget Hjem.

„Hvad kan dette være?“ „Hvad er det?“ „Hvad er Meningen med saadant?“ blev der spurgt af alle, da den første Glæde over Gjenlynet havde lagt sig og man blev var det høje slanke Grantræ, hvori Lykene brændte og Gaverne hang, som knejsede midt paa Gulvet.

„Det er Velkomsthilsen til Far“, sagde Lucy; hendes eneste Tanke var at beskytte sin Mor.

„Nei Barn, nei, sig Sandheden“, sagde Mrs. Olcott strengt.

„Det er et Juletræ“, stammede stakkels Lucy.

Den ene efter den anden, baade Pilegrim og Puritaner, nærmede sig med Ansigtet strenge og bydende Træet og stirrede paa det, indtil de alle blev rørt ved Synet deraf, og et Smil begyndte at spille paa deres Læber: da lille Rogers pibende Stemme hørtes, „Mama pyntede det for mig, men nu kan de gerne faa det og alle Gaverne, som hænger paa det ogsaa, fordi dere har bragt Papa hjem igjen—dersom Mama tillader det“, spjæde han til.

Hverken Pilegrim eller Puritaner blev forværmet over Gaven. En af dem, den strengeste af dem alle, brød af en Kvist og sagde: „Jeg vil tage denne for de gode, gamle Dages Skyld, som vi tilbragte derhjemme“.

Og saa vilde de alle have en liden Kvist for de gamle Minders Skyld, indtil det unge Grantræ var berøvet alle sine Grene. Men endda stod det der paa sin Pøst som en liden Helt med brændende Lys og med Gaverne hængende, indtil alle, undtagen Husets Folk, var gaat. Og endog da var det tilladt det sidste Lys at brænde ud, førend Gaverne blev uddelte, saa glad var den hjemmeverende Familie i den store Gave, de havde faaet denne Julemorgen, saa begjærlige var de efter at faa høre den rørende Fortælling om deres Fars lange Rejse i et skralt, lidet, stormpisket og af Sjæven udbytgiort Skib, som det tilsidst havde lykkedes ham at styre i Havn. Han var kommen tilbage med det Skib, som Mrs. Olcott haabede vilde ankomme med Sager til hendes Juletræ.

Denne Julemorgen bragte Roger noget, som var bedre end Juletræet, noget som var bedre end hans Fars Hjemkomst—det bragte

ham nyt Liv. Kanhænde det var den glade Overraskelse, den pludselige Opvaagnen ved det lyende, virkelige Juletræ, kanhænde det var Glæden, som fulgte efter Banken paa Døren og Kaabene udenfor, eller var det, fordi det blev bedre Forsyning paa Mad i det lille Hus nær Plymouth. Sikker er det, at Roger blev bedre og var tilfreds med Livet. Og han glædede sin Fars og Mors og sine Søskendes Hjerter med sit taalmodige og Gud hengivne Sind.

## Sang paa Veien til Krybben.

Hilsen til Menigheden og „Buddbærerens“ Læsere fra Pastor J. Sæther.  
1 Joh. 4, 9.

Mel.: O, Venner, som forsamlet er.

Ru Høitidsdagen kommen er,  
Som alle Kristne har faa Kjer,  
(Guds Søn er født i Betlehem,\*)  
Og Gud er nu vor Far og Ven.— —  
Vi ville nu gaa,  
Vi ville nu gaa—  
Til Bethlehems-Krybbeu, nu glade vi gaa  
Og samles hos vor Jesus der,  
Vor Frelser Kjer,  
Vor Frelser Kjer.

O, Synder du, som vandrer om,  
I Verdens Glæde bild og tom,  
Foruden Fred din Tid gaar hen  
Og ved ei Vej til Betlehem.  
Vi ville nu gaa, osv.

Bekymret Sjæl forsig du ei!  
Vor Jesus han er Sandheds Vej,  
Til Krybben gaa,—løst Troens Arm,  
Med udest Hjerter tilbed ham.  
Vi ville nu gaa, osv.

O Broder, Søster, hvor du er,  
Kom gaa nu med til Krybben Kjer.  
I Flok og Følge vi gaa ud,  
Med Sang og Bøn at møde Gud.  
Vi ville nu gaa osv.

Ru Barnet er i Krybben lagt,  
Jagt som Guds Engel har os sagt.  
O, saligt Syn! O, Fredens Sag!  
Jeg fundet har Guds Velbehag!  
Vi ville nu gaa, osv.

Maa jeg her ved faa Lov til at ønske alle „Buddbærerens“ Læsere en glædelig Julefest rig paa Naade og Fred for alle, som staa tilbedende ved Krybben, og saa maa jeg faa bringe min Tak til dem, som har læst i „Bud-

\*) Bethlehem betyder: „Brødhús“

hærerer" om mit Arbejde paa Hospitalerne blandt syge og fattige og send: mig Gaver til Brug for dem:

Fra L. Soli, New Era, Ore. \$1.00  
Siri Gullikson, Sioux Falls, S. D. \$1.00  
John W. Almen, Grafton, N. Dak. \$10.00  
En ubetænkt, Newman Grove, Nebr. \$1.00  
Hjertelig Tak J. S e t h e r.

### Brev fra Rønning.

Barbo Alta, Canada 6te Dec. 1909.  
Kjære Missionsvenner!

Om Gud vil, tænker jeg paa at gjøre en Tur til Staterne.

Jeg er nu lidt stærkere og føler Trang og Øyst til at komme rundt og hilse paa Vennerne og paa samme Tid forsøge at gjøre lidt for Kinamissionen.

Men hvem skal jeg besøge?

Jeg vilde gjerne besøge alle Menighederne i Samfundet; men det lader sig ikke gjøre paa en Tur. Jeg gaar først til Minneapolis. Haaber at træffe Formand Oppegaard og isammen med Brødrene lægge ud en Rejserute.

Jeg har faaet flere Begjeringer; men de er ganstke spredte, derfor skulde jeg ønske at faa vide, hvilke Menigheder og Venner paa denne Tid af Aaret ønsker mit Besøg. Det vilde være meget kært om vedkommende vilde sende mig Bæstet herom snarest muligt.

Breve kan adresseres til "U. B." Office 416 Eighth Ave. S. Minneapolis, Minn.

Nu maa ingen vente formeget og blive stoffet. Det vil meget bero paa Hilsen og Veiret. Mit Hoved taaler ikke meget Tænkning, saa jeg kan ikke love at holde lange og velordnede Foredrag eller Predikener; men ved Guds Naade forsøge at smaaenatte lidt om Kristi Evangelium, som er en Kraft til Saliggjørelse for hver den som vil komme til Jesus og tro paa ham i al Enfoldighed og Oprigtighed.

Det koster at rive mig løs fra Børnene og tage ud paa en længere Rejse; men noget maa gøres og noget maa ofres skal Guds Gjerning fremmes iblandt os og Hedningerne. Eders for Hedningerne hengibne Tjener

H. H. R ø n n i n g.

### Fred paa Jorden.

(Ved A. Haugland.)

"Fred paa Jorden", saa lød Sangen  
Fra hint store Englekor.

Dette Ord har trøstet mangen  
Saaet Sjel paa denne Jord.

Dog saa spørger Hjertet ofte,  
Er det sandt hvad Engle sang?

Dette store skønne Løfte  
Er det Svar paa Slægtens Trang?

Her er ofte Riv og Trætter,  
Ofte endog Broderhad.  
Ja, for Vre prøves Kræfter,  
Ven og Ven de skilles ad.

Og i mange stakkels Hjerner  
Er der Uro, Sorg og Nød.  
Mange lider store Smærter,  
Kjender ikke Freden sød.

"Fred paa Jorden", saa lød Sangen,  
Fred paa Jorden—Fred fra Gud!  
Fred for den, som staar paa Randen,  
Dømt ved Herrens store Bud.

Fred for dig, du knuste Hjerte,  
Som din Synd har faaet se,  
Gaa til Krybben med din Smerte,  
Der skal du faa Frelsen se.

J, som ei har Venner været,  
Lad det saa ei længere bli,  
Tænk, hvor J har Gud vanceret  
Ved at gaa paa Uvens Sti.

Gaa til Krybben, ha et Møde,  
Se paa Gaven, Gud har givet,  
Lad saa Kjærlighed den søde  
Strømme ind i Hjertet frit.

Kjærligheden søder Freden,  
Rækker Vennekæbers Haand,  
Bringer os det tabte Eden,  
Vinder atter brustne Vaand.

### Vort Skoleblad.

Har du læst „Hemnica“?

Mange har indsendt sin Subskription siden vi sidst nævnte vort Blad i „Buddbæreren“. Nu har vi et særskilt Tilbud. Vi har besluttet at sende „Hemnica“ til nye Abonnenter for Resten af Skoleaaret for den ubetydelige Sum af femti Cents, med de allerede udkomne Numre gratis, saalangt Oplaget rækker. Send eders Navn og Adresse samt femti Cents til Bladets Kassierer A. M. Nelson, Box D Red Wing, Minn. Opsæt det ikke. Gjør det nu.

Hemnica Publishing Society.

J Bet h l e h e m s Krybbe har Gud lagt  
af sin Kjærlighed og al vor Frelse.—Adams  
Ord: Jeg frygtede!—er Syndens Forbandelse;  
Engelens Hilsen: Frygter ikke!—er  
Naadens Betsignelse.



## Kvindens Tjeneste i Menigheden.

Gud har i sin Visdom og Kjærlighed forstaaet at fordele Menighedens Raadegaver saaledes, at alle Grene af hans Gjerning paa Jorden kan faa tilbørlig Eftersyn. Han har betroet Kvinder, saavel som Mænd, særskilte Gøner til at tjene ham, hver paa sit Felt, og den ene overflødiggjør ikke den andens Tjeneste, men begge grundig styrker og udfylder hinanden til meget Gavn for Guds Menighed.

Den hellige Skrift vidner tydelig om snart en fri og snart en ordnet, embedsmæssig Tjeneste af Kvinder i Menigheden. I det gamle Testamente staar Miriam og Deborah, samt Kvinderne som tjente ved Tabernaklets Dør, 2 Mosebog 38, 8, som Forbilleder for andre kristne Kvinder til alle Tider. Af det nye Testamente kan vi nævne Martha, Maria, Johanna, Lydia og Tabitha, som var rige paa gode Gjerninger og Almiser. Uden Tvil er Føbe, Menighedens Tjenerinde i Kenchrea, Rom. 16, 1, det bedste Eksempel, som vi har, paa den ordnede Kvindetjeneste i Menigheden. Sansynlig viet hun al sin Tid til at tjene i Guds Rige, og selvfølgelig var hun underholdt af Menigheden, Rom. 16, 2. De kristne Kvinder som nutildags besatter sig med at tjene Herren i hans Menighed, enten det er en fri Tjeneste, i ens egen lille Kreds i den lokale Menighed, paa Missionsmarken, eller det er den embedsmæssige Tjeneste i vor Tids Diaconisjeanstalter og Menigheds Søstre, saa kan de have en god og glad Samvittighed, fordi denne Tjeneste er fast og vel grundet paa Guds Ords Klippegrund.

Den kraftige, omfangsrige Virksomhed som Kvinder i vore Menigheder og paa Missionsmarken udfører i vor Tid, vil vi kalde den fri Tjeneste, for at skille den ud fra den embedsmæssige Tjeneste, som helst skal behandles i dette lille Skrift. Med den embedsmæssige Kvindetjeneste mener vi nærmest den som udføres gennem Diaconisjeanstalter, ved Søstre, ugifte Kvinder og Enker som faar denne Gjerning til Livskald, og underholdes delvis eller helt af den kristne

Menighed, og har sine Forbilleder i Føbe, Rom. 16, 1, samt de Enker som blev udvalgt til saadan Tjeneste, 1 Tim. 5, 9. Den gamle overleverede Indvielseshøn for Diaconisser, som daterer tilbage til midt i det andet Aarhundrede, er klart Bevis, at allerede da var denne Tjeneste i Guds Kirke anerkendt. Ogsaa i apostoliske Konstitutioner staar der: „Vi behøver Diaconisser til mangehaandede Tjenester“. Efter som Kirken tabte den oprindelige kristelige Aand blev Kvindens Tjeneste i Menigheden undergravet, og blev kun gradvis oplevet igen ved de førreformatoriske og reformatoriske kristelige Bevægelser. Emil Wacker siger om Waldenserne, at de ansatte Diaconisser i Menigheden efter Skriftens Anvisning, allerede i den anden Halvdel af det tolvte Aarhundrede. Det samme gjorde ogsaa de Bømske lærere. Brødre.

Martin Luthers Udtalelse om at „Kvinden har mere Lyst til at forbarme sig over andre end Manden“, lyder derhen, at han var ogsaa i Favør af saadan Tjeneste. Reformatorerne beredte Jordbunden for og tilsmulete Barmhjertighedsarbejde af Kvinder i Guds Kirke, men til nogen større Resultater til at ordne og sætte saadant Arbejde i praktisk og varig Gang, kom det ikke før det sidste Aarhundrede, naar Gliedner, med levende Tro paa Herren, ihærdigt Arbejde og Udholdenhed grundlagde den 13de Oktober 1836, det første Diaconissehjem i Kaisersworth, Tyssland, ordnede og udfoldede Nutidens kvindelige Diaconi. Dette er den nyere Tids Form, som Kvindens Tjeneste i Menigheden har taget, og om end Afbviklingen har været noget sen, saa har den dog varig Værd og gaar stadig fremover, ligesom Kravene for det kvindelige Diaconis Tjeneste i Menigheden stiger hurtigere end de kan efterkommes.

Det er umuligt i nogle faa Ord at give endog en nogenlunde fuldstændig Oversigt over det Arbeidsfelt, hvor Søstre har udfoldet et velsignelsesrigt Arbejde i Guds Kirke. Diaconissernes Antal er flere tusinder, og deres velsignede Tjeneste er hjælpsom og god iblandt lidende, sørgende, syge, faldne,

fattige, sængslede, forfulgte og nedtrykte Men-  
nesker her og der hos fritne og hedenke Fol-  
keslag over den ganste Verden. hvor Guds  
Menighed arbeider. I Barmhjertighedsan-  
stalter, saasom Barnehem, Alderdomshjem,  
Hospitalet og Asyl har de bevist særdeles  
stor Begavelse i deres Arbeide. I Opdragel-  
sesarbeide i Krobberne (midlertidige Hem  
for Smaabørn af fattige Mødre, særdeles  
Enke, som efterlader deres smaa under Sv-  
strenes Opsyn gennem Dagen, medens de  
gaar paa Arbeide for at ernære sig og sine)  
i Smaabørnskoler, Pigeskoler, Tjenesteh-  
verger, Redningshem og Strafanstalter for  
Kvinder er deres Virksomhed vel anerkjendt.  
Diaconisehjæmmene betegner imidlertid  
Menighedspleien som Kronen i deres Gjer-  
ning. Søstrenes Virksomhed hos syge, svæ-  
ge, fattige og nødblidende af alle Slags, som  
de findes her og der i Husene i Menigheden  
har været og er til stor Velsignelse og mange  
Sjæle vindes derved for Herren.

### Et stort Fremskridt for vor Jøde- mission.

Zionsforeningen for Israel har i mange  
Aar arbeidet for at faa egen Jødemissions-  
station i Chicago. Nu endelig er den da  
naaret saa langt, at den har kjøbt Grundeien-  
dom og Hus for dette Diemed.

Den legale Overdragelse fandt Sted i  
Chicago den 9de November, da Pastor C.  
R. Solberg og undertegnede som Zionsfo-  
reningens Representanter modtog Skjøde  
paa Eiendommen af den tidligere Eierinde,  
en gammel tytt Enke.

Den nye Station ligger paa Hjørnet af  
South Halsted og Cramer Streets midt i  
det jødiske Ghetto. Et mere centralt Ud-  
gangspunkt, for vort Jødemissionsarbeide i  
Chicago kunde neppe findes.

Undertegnede havde stor Interesse af at  
følge vor Jødemissionær Pastor C. R.  
Heimann paa en Vandring gennem Jøde-  
kvarteret mellem Kl. 8 og 10 om Aftenen.  
Ved denne Tid synes alle Jøder at være paa  
Benene. Det formelig myldrer af Jøder paa

Fortaugene, i Butikkerne og paa Kafeerne,  
bare Jøder, gamle og unge, Mænd og Kvin-  
der, der sælger og kjøber, eller spadserer,  
passierer og fornøier sig efter endt Dags-  
arbeide. Man kan tro sig henfat til en Jø-  
deby i Østerland.

Det stod levende for mig, at her havde  
vi fundet det rette Sted til at drive en kraf-  
tig Mission blandt disse Jakobs Efterkom-  
mere, disse uhyggelige fortabte Jaar af Is-  
raels Hus. Der maatte der dog være Haab  
om at kunne samle Jøder i Missionslokalet  
og finde Anledning til at tale med dem om  
det ene fornødne og lede dem til deres Mes-  
sias, vor dyrebare Frelser, Jesus Kristus,  
hos hvem der alene er Frelse baade for Jøde  
og Hedning!

Det var et stort Foretagende for Zions-  
foreningen at kjøbe Missionsstation i dette  
Strøg af Chicago, da Grundeiendommen der  
er meget dyr. Kjøbesummen var \$18,250,  
og det er jo en stor Sum. Men med Guds  
Hjælp har det i de senere Aar gaaet saa vel,  
hvad Indsamlingen af Midler til vor Jøde-  
mission angaar, at vi havde Benge nok i  
Kassen til at betale \$13,250 kontant. Der  
mangler altsaa kun \$5,000, før Eiendommen  
er gjældfri, jaadan som den nu staar.

Lottens Størrelse er 25x97 Fod, og  
Huset er en to Etages Bygning, hvoraf  
Frontdelen (omtrent 25X18 Fod) er bygget  
af „Brick“, og den bagere Del af Træ.

Det er Tanken at første Etage, der før  
har været benyttet til Butik, skal indrettes  
til Missionslokale med Læseværelse, et lidet  
Kapel, samt privat Kontor. I anden Etage  
kan Frontdelen udleies til „Office“ Brug,  
og den bagere Del til en Familiebeboem-  
lighed. I „Basementet“ kan muligens ogsaa  
et Rum udleies.

Bygningen har været vanskiøttet og  
trænger endel Reparationer. De nødven-  
dige Reparationer, samt Indredning og  
Møblering af Missionslokalet vil antagelig  
kræve en Udgift af omkring \$1000.

Her behøves altsaa Hjælp, og helst snar  
Hjælp, da vi jo gjerne vilde sætte Huset  
ifstand med det allerførste. Det er derfor vor  
Bøn til Jødemissionsvennerne i vore luther-

ste Samfund, at de maa komme os til Hjælp ved at indsende Gaver til dette Niemed, og vi nærer og laa det tillidsfulde Haab, at denne Bøn vil blive paaagtet.

Vor Jødemission er et Foreningsarbejde i praktisk Retning. Tre af vore norske lutherske Kirkesamfund er for nærværende repræsenteret i Centralkomiteen, og der indsendes Gaver til denne Mission fra Missionsvenner i de forskjellige Samfund uden Hensyn til Samfundsforbindelse. Dette Forsøg paa kristeligt Samarbejde i Missionen er en god Plante, som det visse vilde være vel at røgte saa, at den kan skyde en sund og kraftig Vægt blandt vort Kirkefolk til Fremme af den gjensidige broderlige Forstaaelse og paa samme Tid til Frelse for Guds gamle Pagtesfolk.

Gaver til vor Jødemission bedes indsendt til Pastor L. Lund, Elroy, Wis.

Minneapolis, 15de November 1909.

J. H. B l e g e r ,  
Zionsforeningens Sekretær.

Op, op J, som bygge  
Paa Jorden saa trygge!  
Hvad gavner de Avner,  
I samle saa fast?  
Og mere I love  
End drukne, som søve  
Der oppe i Toppe af sventende Mast.  
Vaagn op dog, og se,  
Du mælende Kræ,  
Hvad, inden sig Binden vil vende, kan ste,  
Fly, mens du har Stunder,  
Til Frelserens Bunder,  
For Bredden isteden vil hagle og sne,  
At vid: den Tid,  
Du har, er rar.  
Vi prise de vise,  
Hvis Lampe er aldrig slukt.  
Sammer at støbe  
Da Vds eller løbe  
Og Dje kjøbe,  
Naar Døren er lukket.

B r o r s o n .

## Kort Referat

fra Mødet i Madison Kredss fra 23de  
til 25de Nov. 1909.

Efter Bekjendtgjørelse saaledes man til Kredsmøde i Pastor L. J. Oppedahls Kald, i Israels Menigheds Kirke den 23de Nov. Mødet begyndte med Prediken af Kredslens Formand, Past. B. K. Barstad over Profeten Ezeiel 37, 1—14. Det var en velsignet Prediken. Med Alvor og Fynd blev Profetens Syn paa de døde Ben fremhævet og dets Betydning blev lagt Forfæmningen alvorlig paa Hjertet. Og ligeledes blev det klart fremhævet om de „døde Ben“ i vor Tid (De aandelige døde Menneſker i Menighederne), hvor trist det er at se, og hvor tungt og modløst det er at arbejde blandt saadanne Folk, men naar Aandens Susen kommer over dem og Benene begynder at rasle og nærme sig hinanden, da saa de døde Ben Liv,—da sker Herrens Gjerning. „Ikke ved Magt og ikke ved Kraft, men ved min Aand siger Herren.“ Det var særdeles kjert at saa høre en saadan ren og gamledags Sandhed med Hensyn til Herrens forekommende og forberedende Naade til Omvendelse, og Herrens omvendende eller gjenfødende Naade; thi vistnok er Guds Aand der i Kaldet saavel som i Vækkelsen, men ligesaa vel som den som er kaldt ikke altid blir bakt op af Syndens Svøn, saa er det ogsaa sandt, at der har været dem, som blev bakt men kom aldrig til Liv i Gud. Menneſket kan modstaa Guds Aand naar det gjælder at give Slip paa al Synd og alt eget, give Gud sit hele Hjerte og lade sig frelse af ham. Men naar Aanden faar fortsætte sin Gjerning ved Loven om Synd og ved Evangeliet om Kristus som er Evangeliets Indhold og alevne Frelser, da blir der ikke bare flygtige Rørelser (eller Raslen) men nyt Liv, aandelig Opstandelse og hellig Vandring i et nyt Net. O Gud give at mange maatte blive levende og staa op paa sine Fødder ogsaa her i denne Menighed og Omgivelse! Ja en saare stor Hær. Dette er dog bare nogle faa Ord om Predikenen.

Pastor J. J. Melom indledede paa Ef-



termiddag det opstillede Samtaleemne Ef. 53, 6 og Jer. 8, 20.

Han talte hjertelig godt om den synkende Sjæls faste Grundvold „Jesus Kristus vor Frelser.“ Følgende Punkter blev opstillet som Hovedtanter for Samtalen:

I. Sjælens Tilstand ved dens Opvågningen af Syndens Søvn. Jer. 8: 20.

II. Sjælens Tilstand ved dens Kommen til Gud. Ef. 53: 6.

III. Sjælens Tilstand som den hviler sig i Syndsforsladdelsens Naade og tilegner sig Frelsens Sandhed. Ef. 53.

Indlederen lagde Forsamlingen med Alvor paa Hjerte den store Daarskab! af at fare vilb, gaa bort i Synden til sin egen evige Fortabelse med Sjæl og Krop samt at Kornhøsten er forbi, Frugthøsten er tilende, men vi er ikke frelst. Jer. 8, 20.

Omkring disse alvorlige Sandheder dreiede Samtalen sig med Liv og Alvor, saa at Folk sagde da de bad os Farvel, at „Herrens Aand var kraftig og virksom paa dette Møde.“ Men noget leit var det dog, at Formand Barstad maatte forlade Mødet Eftermiddag den andre Dag, og Past. Melom samme Dags Aften. Men endnu havde vi dog Stedets Prest Past. Oppedahl igjen og flere Lægbrodre fra Ekko og en Broder Peter Gundersen fra Appleton, saa Samtalen holdtes dog gaaende til Mødet var slut og det med stigende Interesse; thi Past. Oppedahl siger ikke alt paa engang, men han havde i Sandhed mange sande og betænksomme Ord at sige til baade gamle og unge. Et Offer optoges under Mødet som skulde deles ligelig mellem Kredsens Kasse og Indremissionens Kasse, stort \$23.85. Da Kredsens Sekretær var fraværende blev det paalagt Undertegnede at sende ind til „Budbæreren“ et kort Referat af Mødet men nu er det alt noget langt. Men Broder Holter! lad mig saa sige lidt mere om den sidste Dag af Mødet, som var Takfigelsedagen.

Den kjære Broder Past. Oppedahl som valgtes til at lede Mødet i Formandens Sted han er jo baade Prest og Lægmand i samme Person. Han taaler meget godt at Lægfolk taler til Opbyggelse paa Møderne ved Siden

af sig. Han sagde da, at den sidste Del af Mødet kunde vi nu bræge til Bøn og frie Bidnesbyrd. Som sagt saa gjort. Men da kom Hjertesproget frem i Forsamlingen. Uden Tvang og uden Nøden, men—frivilligt blev der mange inderlige Bønner og Forbønner opsendte til Gud i Himmelen baade af Guds Børn og af de hedsfærdige som Guds Aand havde ved Ordets Lys og Stjerne faaet oplyst om sin usalige Tilstand. Aa ja, da først faar man se det som før var skjult for sine Øine. Maa den samme Aand ogsaa faa hjælpe saadanne til at tro paa Kristus og komme til Kristus vor Herre og finde Jesus som sin Frelser og Ven. I Sandhed var det et velsignet Møde. Gud styrk os, dine svage Børn, i Ordet og i Troen indtil vi dø, løs de bundne og sæt de plagede i Frihed. Ja lad dem saa smage og erfare, at „den som Sønnen faar frigjøre, den er virkelig fri.“ Vælg ogsaa op dem som sover at de ikke maa sove sig ind i Evigheden med den rige Mand.

Ja hav atter Tak Brødre og Søstre for det hyggelige Samvær. Lader os være tro imod vor kjære Gud! Og lader os elske hinanden saa som han hød os, og du naadesøgende Ven, bed og læs det 17de Vers i Aab. sidste Kapitel over og over igjen. Kanste det kan løse dig. Gud give saa maa ske i Jesu Navn og for Jesu Skyld.

Saa tilslut en broderlig Hilsen til alle „Budbæreren“ Læsere saabelsom dens Redaktør fra eders ringe Broder i Herren

R. A. J. R y g.

Det er godt at komme ind i en Kirke, hvor der er Stilhed og Andagt hvor store og smaa høier sine Hoveder (eller sine Knæ—saa katolske kunde vi gjerne være!) i Bøn. Det gjør ondt at se Folk i Kirken lade Vinene løbe hid og did, eller endnu værre, fører en hvissende eller halvhøi Tale. Hvorledes kan Sindet stemmes til Andagt under saadant? Og at høre Guds Ord med et „ustemt“ Sind er lige saa daarligt som at spille paa et ustemt Instrument. Naar der er en hel Forsamling af saadanne „ustemte“ Sjæle, saa maa man ikke undre sig, om det Indtryk man fik med sig derfra var—uhygge. „Hold dig nær til at høre“.

# Kinamissionen.

Fra Stokstad.

Shanghai, Okt. 15de, 1909.

Kjære Missionsvenner!

„Kom de ikke?“

„Jo, Miss Olson kom; men ikke Wolds.“

Du farer med Spøg, hvorfor skulde ikke de komme?

„Wold fik Dysentergi i Everett, Washington; og skjønt Baggagen og alt var ombord, maatte de blive igjen og nu maa vi sende Baggagen tilbage igjen paa samme Vaad. Saa det bliver nok ikke noget af at de kommer iaar“.

„Det kan ikke være sandt. Arbeidet trænger ham jo absolut.“

„Jo, det er nok sandt. Jeg har alt sendt hans Guds tilbage.“

En lang Pause.

„Ja vi maa da ialfald være taknemmelige for at Miss Olson kom; hun trænges vist. Men vi kan da ikke greie os uden Wold. Der gaar nu Landahl aldeles udmaaset. Haabet om nu at faa Hjælp af Wold har holdt ham oppe. Uf, det bliver vondt for ham at høre, at han endnu maa holde paa alene med de tre Hovedstationer og tilhørende Vistationer; at han endnu maa holde ved at gaa og se paa, at Arbeidet lider fordi Tid og Kræfter ikke strækker til! Nu kan jeg da ikke skjønne hvorledes det skal blive.“

„Ja, det kunde nok ikke se mørkere ud.“

Men nu fik jeg Tanke. Ved du hvorfor Wolds ikke kom? Det var fordi vor Herre har en anden og bedre Maade at gjøre det paa: Gaude det været nødvendigt at faa mere Forsterkning ihøst, havde han nok kunnet skaffe den. Sagen er den, at han kan greie sig med os, som er paa Marken ogsaa dette Aar. Vi er nok baade faa og svage; men han er jo almægtig. Nei, nu skal vi talke ham ogsaa for det at Wold ikke kom, som vi saa saare ønsket; thi, skjønt vi ikke kan se det saa, saa ved vi dog at Herren gjør alt til det bedste. Og nu skal vi tilbage til Fancheng igjen og tage fat paa Arbeidet med fornyet Iver. Det skal visseelig velsignes. Vi be-

høver ikke at frygte for Resultatet, naar Herren den almægtige staar os bi.“

Det var igaar. Trygstad og jeg havde nogle Dage iforveien kommet hid til Shanghai. Han var nødt til at have en længere Hvile skulde han gjenvinde sin Styrke. Jeg maatte hid for at underkastes Operation for „appendicitis.“ Nu havde Trygstad gaaet til Bryggen for at møde Wolds og Miss Olson. Jeg laa ovenpaa i Missionshjemmet og ventede paa at høre de nyankomne nedenunder. Saa kom Trygstad ind og ovenstaaende Samtale fandt Sted.

Men hvorfor kom ikke Wold? Skal vi gaa irette med Gud? Nei, men lad os granske os selv, om der skulde være noget han vil lære os i dette.

Ja, hvad mig angaar, kan der være mangt og meget. Jeg skal ialfald gaa tilbage til Fancheng for ved Guds Hjælp at drive det anderledes. Jeg maa benytte Tiden bedre. Det er forholdsvis let at vie Herren sit Liv saa alt under et; men naar det kommer til at give ham Timerne og Halotimerne og Minutterne eftersom de kommer, da maa jeg slaa mig for mit Bryst. Mindre Knur skal det ogsaa ved hans Hjælp blive, naar ikke alt gaar efter Beregning. Han har nok bedre Greie paa Missionsfagen herude end jeg blinde Kryn.

Skulde det være nogen anden han denne Gang ogsaa vil tale til? Er der nogen som har følt Kaldet til at komme herud; men som føler sig for svag og udgytig? Kanste Herren vil minde dig om dit Kald og om at det ikke er i egen Styrke du skal gaa men i hans Ravnets Kraft. Eller er der nogen som ogsaa har mærket Kaldelsen til Hedningemarken; men som ogsaa føler sig løkket af de store Muligheder derhjemme? Kan det være at Herren herved vil drage dine Tanker hid? Husk paa at intet Offer er Herren saa velbehageligt som et lydigt Hjerte.

Eller maaste der er de som har været knebne med at give Herren af sit Guld og Sølv. Kanste de har givet en Dollar, naar Samvittigheden sagde ti; eller ti, naar den sagde hundrede. Har du knebet, naar det gjaldt at give Herren og har du undskyldt

dig med, at du maatte have en ny Hat, en ny Surry, et Stykke Land at lægge til Farmen din, eller ogsaa med, at du iaar har givet „ekstra“ til den nye Kirkebygningen. Kanske Herren vil, at du skal tænke dig om. Er det ikke sandt, at han har saa rigelig velgjernet dig, at du kan yde frit til den stakkels Hedning og alligevel have nok—rigelig nok—til disse Ting som du saaledes har sat op imellem dig og din Bligt. Skulde vi tale om Offer—Opofrelse—om virkelig at give, saa du selv maa give Afkald, da kan hændes det ikke bliver et Ord at svare til tusinde.

Eller er du Broder, blevet lunken i din Bøn for Hedningerne? Du beder nok baade offentlig og i dit Bønnekammer; men er ikke dine Bønner blevne bare tomme Talemaader, fordi du ikke længere er virkelig bekymret for Hedningens Frelse. Er du i Vaande over hans uhyggelige Tilstand. Er din Bøn et Hjertets Raab. Om det skulde være det Herren herved vil spørge dig?

Maa den almægtige Gud hjælpe mig, og maa han hjælpe dig, kjære Ven, at vi maa være lydige Tjenere, villige Tjenere, Tjenere som ikke holder noget for stort for ham. Maa han give os Naade ærligt at ransage vore Hjerner i hans Afsyn.

Eders ringe Broder i Kristo  
Christian Stokstad.

\* \* \*  
Fra Miss Gröseth.

Fancheng, Okt. 27de, 1909.

Kjære Venner!

Regn har hindret mig fra at besøge Chu-tian-puh. Men nu sidste Torsdag bestemte jeg mig paa at gaa did. Gik ombord i en Baad isammen med Miss Nilson Kløkken ni om Morgen. Ankret blev ikke løftet før Kløkken manglede ti Minutter paa tolv. Vi fik da Anledning til at øve os i Taalmodighed. Jeg læste „Sacred Edict“ medens vi ventede. I Mørkningen naaede vi Bø Fæ ven og afslagde Mrs. Guen et Besøg. Først Kløkken ni Fredag Morgen naaede vi frem til C. T. B. Her skiftes jeg med Miss Nilson. Hun vilde til Tso ho og besøge Landahls. Jeg tog Veien til Kapellet. Var ikke før naaet did før jeg begyndte

at overhøre Lærerinden Mrs. Tsin. Hun havde lært et Kapitel i det nye Testaments Historie udenad for hver Uge. Læst tre Kapitel for Ugen i den store Gamle Testaments Historie.

Snart kom Mrs. Kvie. Hun begyndte i Baar paa at læse den store G. T. Historie. Havde læst til „Jakob reiser til Egypten.“ Mrs. Kvie er ikke begavet. Det koster hende megen Flid at lære og læse.

I Bigeskolen er det fem større Piger som læser og ti smaa. Haaber naar Regnet slutter at flere Piger kommer til Skolen.

Om en Stund havde vi sælles Møde for Mænd og Kvinder. Syv af de døbte Mænd og tre af de døbte Kvinder var tilstede samt en tyve udenomstaaende. Fire af de kristne talte lidt. Tilslut søgte jeg at opmuntre dem til hver Uge at komme til Møderne, samt læse Guds Ord i deres Hjem.

Om Eftermiddagen fik Mrs. Kvie og jeg os hver sin Hest. Vi besøgte da fem forskellige Smaasteder. Kineerne sætter megen Pris paa et lidet Husbesøg. Lørdags Morgen før Solen gik op reiste jeg til D-Jahuh. Der besøgte jeg først Broder D. Det var da især Svigerdatter til Kveis jeg vilde træffe. Jeg var saa heldig at møde baade hende og hendes Far.

Faderen ønskede, at hun skulde flytte til sine Svigerforældre, men Pigen var uvilig. Jeg tror alt vil ordnes om en Tid. At give Kineerne Tid er Kunsten, naar der kommer Knute paa Traaden. Det er ikke altid efter vor Smag at vente og bide til Bredden har brændt ud og da saa stifte Fred. Herre giv du os Visdom og Taalmodighed.

Folket i Landet holder nu paa og saar Høstsaeden for tredje Gang. To Gange har Saeden raudnet i Jorden. Det er mange som lider Mangel. Flere tigget mig om at tage deres Børn til Skolen. De kunde ikke føde dem selv.

Mandag begav vi os i „Skrangeltjærre“ paa Wei til Yu-hen-eh, men da vi var tolv Vi fra Fancheng maatte vi vende tilbage. Regnet gjorde Veiene ufremkommelige. I gaarmorges spadserede Mrs. Lei og jeg ud til Lio-ho-gen. Besøgte Lios. Læste med et par Kvinder og prated med Vennerne der



en Stund. Derfra gik vi tilhest. Besøgte Hjemmet til en af vore Skolepiger, Hong-ha-sør. Hendes Forældre var begge hge. Moderen blev blind sidste Vaar. Pigen vilde paa Skolen. Vi fik ordne det, saa at hun kunde faa komme. Derfra reiste vi til Bjen-ja-jin. Der samlede nogle og vi havde et lidet Møde. Mr. og Mrs. Svæn er snille Folk. Tror at dette Sted vil blive lettere at arbejde end somme af de andre. I D.n-tru stansede vi indom og hilste paa Mrs. Chang. De lovede at komme til Søndagsmøderne i Fancheng.

I D-ja-pore stansede vi og læste med Lærer Os Hustru. Du hvor det er trættende at fare og krydse ud i Vandet, naar Veiene er saa daarlige. Hestene sank ned i Sølen til Knæerne ret som det var.

Maa vi saa Raade til at blive ved at saa Sæden med Haab. Bed for os Godtfolk. Det er ikke altid saa greit for os herude. Nød paa alle Kanter.

I da Grøseth.

\* \* \*

Fra Miss Lee.

Fancheng, Okt. 26 1909.

Pastor C. C. Holter.

Kjære Broder i Herren.

Gud er god mod os.

Kostskolen har været igang 5 Uger. Det tog Tid i Høst før alle kom, grundet paa slikt svært Regn, som vi har havt. Veiene har været ufremkommelige.

Nu har vi 49 i Skolen, nogle er i Dagsskolen. Vi venter endnu nogle flere.

Det kan muligens se svært ud, at vi har saa mange Medhjælpere med saa faa Skolebørn, men lad mig gjøre opmærksom paa, at flere af vore Lærere delvis selv gaar i Undervisning, samt at Børnene undervises i Madlavning, Rengjøring og Haandarbejde ved Siden af Skolefagene.

De fleste af vore Piger er fra kristelige Hjem og over Halvdelen af dem er døbte, flere af de større deltager ved Bønnemøderne.

Vi har faaet en meget flink Lærerinde i Mrs. Chang fra Shanchung. Hun har en god Uddannelse og har let for at lære fra sig,

er en alvorlig kristen og tager aktiv Del i Søndagsmøderne, samt underviser Børnene i Sang.

Miss Wang som er i Peking stoar sig bra. Af indlagte Brev kan I selv se, hvad Miss Miner siger om Wang Shu Ying. Hendes Moder holder nu paa at slutte Opium, siges der, hvilket vil blive en umaadelig stor Glæde for Shu Ying.

Hjertelig hilset. Anna Lee.

North China Union Woman's College

Peking, Aug. 31, 1909.

My dear Miss Lee:—

I have received your letter enclosing cheque for \$50.00. As you will see from enclosed account, you still had a credit balance of \$21.04. Shu Ying seems to be very economical in her expenditure. Perhaps I ought to ask her more frequently about her needs. She is certainly a nice girl, and will be a great help to you in the future.

I was glad to hear of your vacation, which brought so much of blessing. Our school begins Sept. 9, and we ask an interest in your prayers.

Miss Payne was quite ill this summer, but is better now.

Yours in His service,  
Luella Miner.

\* \* \*

Fra Trygstad.

Shanghai, Kina, Nov. 1, 1909.

Kjære Broder Holter, Guds Fred!

Atter maa jeg prøve at faa afsted nogle Ord, saa Vennerne hjemme kan se, hvorledes vi har det i Arbeidet her.

Vi havde en meget hyggelig Sommerferie paa Fjeldet. Dog var vi ikke aldeles sparet for Sygdom. Dr. Anderson laa nogle Uger i „Typhoid“ og jeg var daarlig et par Uger af min gamle Hjerteseil. Dertil kom ogsaa, at jeg fik mit første Besøg af Malariafeberen. Min Hustru havde ogsaa et noksaa slemt Anfald. Det grændse ind paa Døden og Gud prøvede atter vor Tro. Vi fik hende dog ogsaa denne Gang tilbage og Gud reiste hende paa en forunderlig Maade op paa et par Dage, saa vi fik rejse ned af Fjeldet og tilbage til Arbeidet ved Stationen. Alt stod saa taalig bra til her. Kineserne var glade, at vi kom igjen og vi var paa den

anden Side glade ved at gjenſe vore gamle kjere Kinesere. Underligt, hvor vi kan komme til at elſke diſſe Folk, ſom ſaa ofte lyver for os og fortørner os; men vi er jo her for at bringe dem Lyſet, Livet og Freden.

Thye havde gjennem Sommeren brudt op en Dør paa Stationshuſet og ſtaalet Klæder og Sager for ſaa vidt vi ved ca. thye Dollars. Vi har endnu ikke ſaaet noget Spor paa Thyene. Den alvidende Dommer ſaar handle i den Sag og give dem den for-tjente Straf.

Vi havde et nokſaa ſjergeligt Ekſempel her paa, hvorledes Djævelen gaar omkring, ſom en brølende Løve ſøgende at opſluge de troende. En af vore ældſte Evangelifter havde ſaaet iſinde at bagtale flere af ſine Medarbeidere. Da han ikke kunde føre frem nogen Beviſer kunde vi ikke andet end ſtraffe ham med Affættelſe fra ſit Arbeide til en Tid. Stakkels Mand, han ſkulde grave en Grav for andre, men ſaldt ſelv derudi. Ja, ſaa-dan gaar det altid. Synden er en daarlig Belønner. Det blir, hvis man fortsætter derudi, den viſſe Død. Ved, kjere Venner, for vor kjere „Ma“, at Gud maa ſaa lede ham til Sandheds Erkjendelſe, at han maa ſaa komme tilbage til Faareſtien og igjen blive en ivrig, ja en ivrigere Arbeider i Herrens Vingaard end nogenſinde før.

Broder Stokſtaad og jeg er for nærværende i Shanghai. Stokſtaad maatte underkaſte ſig en Operation for „Appendicitis“ og jeg ſkulde gaa med ham og paa ſamme Tid forſøge at ſamle lidt mere Kræfter.

Nu føler jeg friſt og nokſaa stærkt, ſaa jeg haaber ved Guds Naade at ſaa reſe omkring og være blandt Folket en Del, naar vi kommer hjem igjen. Der er nu flere ſom her om Daab og jeg trænger ſaa ſaare at ſaa være hos dem og bli mere kjendt med dem og ſaa underviſe dem mere i Livets Sandheder.

Vi er blit enige med vore Søſtermiſſioner gjennem dette Aar at bede Gud mer end nogenſinde før om en Mandens Udgydſe over diſſe Trakter. Ja, jeg er viſ paa, at ogſaa I Venner vil være med os hver Dag, men iſær hver Søndagsmorgen og bede om Bættelſe i vore Menigheder, og ſiden at det maa ſpredes og det ganſke Felt antændes. O, vi trænger det kjere Venner, for vor egen Del og for vore Menigheder, at der kan bli mere I l d, mere K r a f t, mere L i v. Da

ſkal vi ikke fattes Arbeidere og Midler læn-ger. Enhver ſkal vidne om ſin Frelſer og Meſter og der ſkal erfares Naade over Naade.

Tænk, at Wolbs ikke kom! Jeg blev ganſke ſtuffet; da jeg ſtod paa Bryggen og ſaa efter dem, men ingen Wolbs var at ſe. Vi vil ſaa gjerne ſpørge: Hvorfor Herre? „Du forſtaar det ikke nu, men du ſkal forſtaa det herefter.“ Ja, i ſin Tid ſkal Gud løſe hver Gaade og beſvare hvert hvorfor, ſom her vi grundet paa. Nu gjelder det for os i Troſtaad at oppebie hans Time. Gud er ikke afhængig af de mange Mænd eller det meget Brød, men kan med tre hundrede ſlaa en Midians Hær, og med nogle Brød og ſmaa Fiſte mætte tusinder. Mere Bøn, mere Tro, større Seier. Alt ſkal tjene til gode for d. m, ſom elſter Gud, og derfor tror vi, at Gud ogſaa i dette vil lære os noget. Et tror jeg han er iſær med: Han vil udmønſtre flere unge Mænd og Kvinder og naar hans Tid kommer kan han nok give Helbred, ſaa alle de gamle Arbeidere ogſaa ſaa komme. Ja, kom I unge med eders Liv og I ældre med eders Guld og læg det alt paa Guds ſtore Alter ham til Ære, eder og andre til rig Beſignelſe. Broderlig Hiſen til alle fra eders til Forbøn trængende

G. M. T r y g ſ t a d.

\* \* \*

Shanghai, Kina, Nov. 7, '09.

Bare et par Ord idag, ſaa I ſaaar vide, hvorledes det gaar os. Har nu været her omtrent fire Uger. Stokſtaad forbedres hurtigt og haaber imorgen at komme ud fra Hoſpitalet. Han maa dog være ganſke rolig en Uges Tid til han blir ſtærkere.

Ja, priſet være Gud. Han ſiger: „Kald paa mig paa Nødens Dag, jeg vil udfri dig og du ſkal priſe mig.“ Han har hørt vore Bønner og styrket vor Tro. Jeg syntes det var Tidsſpilbe for mig at tage denne Tur, men det har været en herlig Væretid for mig. Gud har rigelig veſignet mig baade til Legem og Sjæl og derfor priſer jeg hans Navn. „Alt ſkal tjene dem til gode ſom elſter Gud.“ Mere Bøn, mere Tro, mere Seier. „Priſet være Gud ſom giver os Seier ved Jeſus Kriſtus vor Herre.“

Broderlig Hiſen til alle Miſſionsvennerne hjemme fra Stokſtaad og eders til Forbøn trængende

G. M. T r y g ſ t a d.

## Ved Aarets Slutning.

Det er Faderens Villie, som har udsendt mig, at hver den, som ser Sønnen og tror paa ham, skal have et evigt Liv, og jeg skal opreise ham paa den hjerste Dag. Joh. 6, 40.

Aarets Slutning saavel som dets Begyndelse er et vigtigt Emne til Betragtning. Den 11te December har ligesaa meget at sige som den 1ste Januar. Lørdag Aften er lige meget et Emne til alvorlige Betragtninger som Søndag Morgen. Menneftets Dødsdag har muligens mere at betyde end dets Fødselsdag. Aftentime! Hvilken Tæft til alvorlige Betragtninger er ikke Aftentimen enten vi ser paa den ved Dagens Ende, ved Aarets Ende eller ved Livets Ende.

Vi kom til at tænke paa disse Ting nu, naar vi skulde gjøre færdig de sidste Stykker til denne Aargang af „Budbæreren“. Her er da ogsaa det sidste. Det er det sidste Nummer, det sidste Stykke, den sidste Linje. Vi siger, Bogen er udfkreven, lægges sammen og lægges bort. Hvad vi har gjort i Aarets Løb, kan ikke være stort at tale om, men hvad Gud har gjort imod os er meget at berømme. Og naar vi nu skal se paa Regnskabet i Lyset af Herrens Ord, saa er vi i Gjæld, i stor Taknemmelighedsgjæld. Maatte Gud hjælpe os og alle andre til bedre at betale Herren alle vore Løfter, samt ogsaa vor Taknemmelighedsgjæld. Men hvormed skal vi bollaancere vort Regnskab? Ja vi har intet som veier noget for Gud. Vi maa saa noget som har haade Tynge og Farve som duer og det er: „Jesu Kristi, Guds Søns Blod renses fra al Synd“. Med denne Gave kan Aarets Synder opbeies eller udslettes. „Blodteologien“, som man spottende siger, er en herlig Være. Lykkelig den, som gjør sig det rette Brug af den.

Nu vel, vi har ogsaa dette Aar gjort saa godt vi under Omftændighederne har kunnet med Samfundets Blad. Om vi havde kunnet, havde vi gjerne gjort det langt bedre. Og at det er saapas som det er har vi for en stor Del de velvillige Indsendere at takke for. Hertil kommer ogsaa de mange opmuntrende og gode Ord, som vi igjennem Aaret har faat fra rigtig mange Venner. Nu vil vi herved saa frembære vor hjertelige Tak for alt. Tak for Samvær og Samarbeidet i det gamle Aar og vel mødt igjen i det nye, om Gud vil.

Red.

## Fra Arbeidsmarken.

A bitteringer til Synodalkassen, Bethesda Børnehjem og til Kirken i Grand Marais maa af Mangel paa Rum overlige til næste No. C. L.

Vor gamle Ven J. C. skriver: „Jeg blev glad, da jeg læste din Beslutning om Antagelsen af Redaktørposten. Du gjorde ret. Jeg lykønsker dig.“

Pastor H. H. Knudsvig har nyelig antaget Reid fra St. Petri Menighed, Syd fra Audubon. Minn. Menigheden skal betjenes sammen med de Menigheder, Past. Knudsvig betjener i og omkring Audubon.

Pastor Lee skriver: „Folkelænderen er prægtig haade hvad Udseende og Indhold angaar. Jeg har all folgt 60 bare ved at vise den frem og sige lidt om den, og nu har jeg maattet sende efter flere. Være man vidste, hvad den er, saa vilde ikke Dp-laget være stort nok.“

### Red Wing Seminary.

I Fakultetets Møde Lørdag besluttedes at afslutte Skolen den 18de istedenfor den 23de, da de studerende, paa en liden Undtagelse nær, vilde reise hjem for Juleferien den Tid.

Student Bakke kommer sig til hver Tid. Gud har skaaet os for flere Tilfælde af Sygdommen.

Student Haslerud fik under Øvelserne i Gymnastik et Stramme paa den ene Fod eller nær Knæet. Hidighed har sat ind i Strammen, saa han for en Tid maa ophorde sig paa St. Johns Hospital. Vi haaber, at han snart maa komme sig over det.

Undervisningen begynder efter Ferien den 4de Januar 1910.

Første Semester afslutter den 29de Januar. Andet Semester begynder den 1ste Februar. Nye Studenter kan dog begynde allerede den 4de Januar. Tuition betales i det Tilfælde for Januar ved Siden af den bestemte Tuition for andet Semester.

Under Ferien foretages en Indredning til Forandring af Klasseværelserne for Forretningskursuset.

Rum nogle saa af de studerende stanser ved Skolen under Ferien.

Mange af vore unge Mænd har reist ud for at forkynde det glade Budskab i Julehelgen. Gud velsigne dem og Budskabet!

Vi ser forundringspørgende efter Professorens bitteringer i „Budbæreren.“



Søndag den 28de Nov. havde vi Besøg af Seminariets Dktet. De sang paa Formiddag i Elk Creek Valley Kirke og paa Eftermiddag i Osseo Kirke. Paa begge Steder var Kirkerne fyldt til Trængsel. Alt Folk ventede meget, det var sikkert, men man blev simpelt hen begejstret. Der var mange Amerikanere tilstede, særlig i Byen, og alle, uden Undtagelse, har udtalt sig rosende om Sangen. Det var godt og glædeligt. Indbyd dem, og I vil høste Gavn og Velsignelse. J. C. Hiernervik.

De kjære Indsendere bedes om ikke at blive mismodige eller utaalmodige om deres Artikler ikke kommer i „Budbæreren“ straks. Vi har nu lige under Jul en hel Del noksaa lange Afhandlinger, Foredrag og andet Stof som maa ligge over til efter Nytaar. Men alt skal komme saasnart der gives Rum. Det vil sige alt, som vi tror er tjenligt at sende ud blandt Læserne. Vi pleier saa nogenlunde at følge den Regel, at saadant Stof som kan være lige godt senere som straks lader vi ligge for at give Rum for det, som der er mere Hast med eller som taber sit Værd om det ligger en Tid. Dette som en liden Oplysning for dem som har været saa snille og sendt os Bidrag til Bladets Indhold, men som ikke har set det trykt endnu.

Red.

### Bekjendtgjørelser.

Ungdomsforeningen i Primrose Menighed, Mt. Horeb, Wis. indbyder Chicago Kredts af Hauges Synode til Ungdomsstevne den 28, 29 og 30te Dec. Tilreisende kommer enten til Belleville eller New Glarus, Wis. Besøgende bedes om at tilskrive undertegnede. Kom mange med Bøn om et velsignet Møde. J. A. Johnson.

I Zion's Menighed, af Maddock, N. Dak., af Turtle Mountain Kredts, tilhørende Pastor G. Hovlands Kald af Hauges Synode, afholdes et kristeligt Samtalemøde fra 20—23 Jan. 1910. Samtaleemnet er Luk 6, 46—49. Pastor R. T. Strand anmodes at indlede. Kom mange og kom med Bøn til Gud om hans rige Velsignelse.

J. Krogstad, Form.  
A. A. Dahl, Sekr.

### En værdifuld Jule- eller Nytaarsgave.

„Vægteren“, 427 opbyggelige Sange, gamle og nye. Denne Bog har vundet en stor Udbredelse iblandt det lutheriske Kirkefolk. Udbrebt i over 12-000 Eksemplarer. I mygt Bind og Guldsmit, Pris 80c.

Ravn paa Permen i Guld frit, om ønskes, til første Januar.

Sendes til Norge for samme Pris.

„Andelige Sange for Røgfolket“, forfattet og efter Opfordring udgivet af Chr. Dick, Prest. 112 Sange. (Pastor Brohaug's sidste Arbejde.) Pris 30c.

P. A. Brohaug,

298 Williams St., St. Paul, Minn.

### En Julebog for Børn

#### „Det levende Juletræ“

En udmærket Gabe fra Forældre eller Søndagskolelærere. Indhold: „Det levende Juletræ“, „Hyset paa Bynten“. „Han var mig lig“. „I Røverbønder paa Juledag“. „Hjem til Jul“. „Sens's Hjemtur paa Ski“. „Jødegutten's Julenat i Kirken“.

77 Sider. I vakkert Omflag. 25 cts. 5 Eksemplarer for 75 cts. 10 Eksemplarer for \$1.40. 25 Eksemplarer for \$3.25.

K. O. HOLTER PUBL. CO.

416 8th Ave. S.

Minneapolis, Minn.

### Folke-Kalenderen for 1910.

Denne lille Bog er iaar meget vakkert udtrykt, har godt Læsestof og pene Billeder. Den er paa 64 Sider og sendes til hvilken som helst Adresse for 10c.

Hauges Synodes Bøok Dept.

Red Wing, Minn.

### Julebud.

Julebog for Børn. Dette er en meget pen Julebog med vakre Fortællinger og prægtige Billeder. Bogen er paa 64 Sider og koster 15c

### CHRISTMAS CHEER

for boys and girls. Denne Bog er paa engelsk og er ogsaa paa 64 Sider med følgende Fortællinger: If the Christ-child came; Love-star; Little Sammy's dream; How the mountain was clad; The singing Lady; Star-Eye; A Christmas Joy; Colonel Kit; Christmas. Bogen har mange Billeder. Prisen er 15c.

Julen er kommen. No. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Sange og Recitationer til Brug ved Søndagskolens Julefest. Pris 5 Cents pr. Eksemplar.

## *Red Wing Seminary*



Hauge Synod's College and Theological Seminary

Red Wing Seminary offers the following courses:

1. An academic course of three years, preparatory for college.
2. A full college course of four years, leading up to the degree of B. A.
3. A commercial course. The student is given a thorough instruction in bookkeeping and business practice, shorthand and type-writing, arithmetic & rapid calculation, commercial law, correspondence & spelling, mimeograph work & penmanship and religion.

No young man can afford to start out in life without some knowledge of business.

4. A theological course of three years.

Expenses: Tuition in academy and college \$12.50 per semester, in the commercial department \$5 extra.

Roomrent, light and heat \$1.00 per week. Library fee \$1.00.

Board in the seminary boarding club, about \$2.00 per week.

Modern accommodation for 350 students. Large roomy buildings, well lighted. The "fan system" of ventilation is used. Sanitary plumbing. Steam heat. Electric light. Baths also shower baths. A large auditorium and

chapel. Gymnasium. Natural science laboratory. An excellent library. A commercial room with full office fixtures and the best of writing desks.

This year the largest attendance in the history of the institution. Excellent opportunities to learn music in band, orchestra and chorus, which are free to all students. Private lessons by an accomplished musician. Three debating and literary societies.

A strong faculty of college and university graduates. There are 237 young men who have graduated from the Red Wing Seminary, of these 72 are preachers, 28 are teachers, professors, and superintendents of schools, 22 are in business, 20 are physicians, 11 are lawyers, 4 are editors, 3 are publishers, 4 are dentists, 3 farmers, 2 bankers, 2 engineers, 31 are students at various institutions of learning.

A school is always judged by the success of its graduates

Students may enroll at any time. Classes are resumed after the Christmas vacation, January 4th, 1910

Write at once for illustrated catalogue and further information to the President,

M G Hanson,  
Red Wing, Minnesota.

## SOUVENIR-POSTAL CARDS.

Norske Landstaber og National  
Billedeer.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende.

Juleaften; Aften ved Tjernet; Vratlands-balen i Kjøfiske; Østfjeld; Nordfjord; Verfos-sen; Paa Ski; Paa Kjølle; Paa Havet i Storm; Paa Havet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billedeer). Gjøterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billedeer). Binterbilledeer (mange forskellige). Juleneg. Søfinner ved Ulfesjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Havet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Østfjorelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Rosen ved Ulfesjord. Svobær. Quarbræen. Raft-lind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nærø-fjorden. Gøstmandø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke-lig Pragt-billedeer i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusinvis forteret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dufin.

Postkort med Julehilsen paa norsk eller engelsk til 25c pr. Dufin. Send Ordres til

C. Lilletun.

Red Wing, Minn.

## Norge.

73 vakre Billedeer fra de mest kjendte og vakre-ste Turisttrakter i Norge. Det er Sommerbilledeer og Trykningen er sjelden godt udført. Indbundet i vakker komponeret Bind. Størrelse 9½x12 Tommer. Pris... 1.75

## Vinterliv i Norge.

32 hellsides og 14 halbsides, samt 38 mindre Winterbilledeer fra Norge. De er fra de vakreste Strøg og Trykken er brilliant udført efter Fotogra-fier af W. B. Wilsø. Det er nemlig der er taget Hen-syn til den henrivende vakre norske Winter og Billedeerne maa sees for at paastaaes. De er ind-bundne til en Bog 9½x12 Tommer med en Indle-dning af Rosenkrantz Johnson. Pris..... 1.50

## Norges Byer.

Billedeer fra Norges Byer. Kunsttryk af Foto-grafier paa dertil særligt forarbejdet Papir. Sjæl-den vakre. Størrelse 8½x12. Hellsides Billedeer 6½x9 Tommer. Billedeer fra følgende Byer: Kri-stiania; Karl Johans Gade, Udsigt fra Slottet, Na-tionaltheateret og Akershus; Drøbak, Moss 3 Billedeer; Fredrikstad 7 Billedeer; Sarpsborg, 3 Billedeer; Fredrikshald, Fredrikstens Fæstning; Hamar 2 Billedeer; Gjøvik, Lillehammer, Kongsvinger Røros, Drammen, Kongsbjerg, Holmestrand, Hø-nefoss, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik 4 Billedeer; Rømsgrund, Etnen, Brevik, Rangesund, Kragerø, Risør, Lysnør, Tvedestrand, Arendal, Grimstad, Lillesand, Christiansand 2, Kjekkefjord, Mandal, Færevik, Egersund, Sandness, Staban-ger, Haugesund, Bergen, Fiskebøl, Florø, Alesund, Molde, Christiansund 2, Levanger, Sten-ker, Trondhjem, Trondhjems Domkirke, Namø, Bodø, Mosjøen, Kabelvaag, Harkad, Trondenes Kirke, Narvik, Tromsø, Hammerfest, Bardø og Bodø. Indbundet i vakker komponeret Bind, \$1.75.

Send Ordres til

C. Lilletun, Red Wing, Minn.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykt paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“; „Nytaarshilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Til min kjære Søn“; „Til min kjære Datter“; „Hjertelig Blyndstning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Barnejang“; „Paa Hilsen“; „Venlig Hilsen“; „Blyndstning til Fødselsdagen.“

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed“; „This day will I praise the Lord.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H. Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billedeer fra Væt-kefesttiden i Jemtlaarene. Shirtingsbind 75c.

## Bedes erindret.

Naar bore Menigheeder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Vasselund, Kasson, Minn.

Benge til Synodens Kassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Bed-ningsmissioner sendes til Rev. J. J. Ren-dahl, 226 Vernon Ave., C. Ferguson Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. H. H. Ekblad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethehedda Børnehjem sendes til Rev. J. A. Duello, Veresford, C. D.

## „Budbæreren“

udgives af Høuges norske evangelisk lutherske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og for-skriftsbæris \$1.00 om Aaret. Til Norge 2. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun.

Lawer 5 Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Kenyon, Minn. Ind-sender og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Julehilsen; 2. En stor Glæde; 3. Det første Juletræ i Ny England; 4. Sang paa Veien til Kjøbenhavn; 5. Brev fra Rønning; 6. Fred paa Jorden; 7. Vort Skoleblad; 8. Kvindens Tje-neste i Menigheden; 9. Et kort Fremstridt for vor Fødemission; 10. Kort Referat; 11. Kinamissionen; 12. Ved Aarets Slutning; 13. Fra Arbeids-marken; 14. Betjendtgjærelser; 15. Kvitteringer.



# Indholdsregister

Nabningsprediken ved Høuges Synodes Nars-	Side	Det nye Testamente.....	300, 321
møde i Red Wing i Juni 1909.....	553	Det skønneste Syn.....	867
Narsberetning for 1908.....	273	Det tabte og fundne Kongesmykke.....	149
Narsmødet for Red Wing Kreds.....	1082	Doktor i Filosofi.....	584
Alf Naade er du frelst.....	753	"Du glemte en".....	150, 200
Albrig mere.....	447	Død, hvor er din Braad?.....	558
Anders Haavick gaaet ind til Sabbatshvilen	198	Dødsanmeldelse.....	717
Andreas J. Mundahl.....	858	Dødsfald.....	17, 295, 870
Arbeid medens det er Dag.....	269	Dø og dog leve.....	913
A Sermon on Baptism.....	345		
Atter det samme.....	462	Chenezer.....	5
Atter et Eftermæle.....	1062	"Edda". Norst Forening ved Red Wing Sem.	271
Bauta paa Profeternes Grave.....	511	Efterhånd ng.....	1146
Bed.....	351	Efterlat fra Julen.....	57
Begjer om Forbøn.....	1037	Eksempel paa guddommelig Nidkjerhed og	
Beretning om Missionsarbeidet blandt Is-		kristelig Kjærlighed.....	109
rael i Chicago.....	1164	Emisjer Lubbig Hope.....	516
Betingelser for Missionsvirksomhed.....	1168	En af Hærene for Predikanter.....	1113
Bethdningen af Jesu ubesmittede Lindfangelse	289	En af bore gamle vandret bort.....	1062
Bibelen.....	265	En betimelig Tante.....	297
Bibelsk og erfaringsmæssigt Vidnesbyrd.....	489	En Fortjelt uden Fortjæl.....	55
Bliver det ikke for tunge Byrder?.....	462	En gammel Stridsmand bortvandret.....	944
Bogannmeldelse.....	522, 763	En Herrens Tjener.....	828
Brev.....	31, 123, 366, 870	En Husmoder vandret bort.....	1207
Breve.....	1115	En Jænsdelse.....	1207
Brev fra J. J. Daaland.....	1001	En Kaptein fortæller.....	391
Brev fra Daaland.....	869	En kort Rejseberetning 785, 823, 846, 940, 965,	1059, 1181
Brev fra D. L. Skotbold.....	731	En kristens Tale.....	5f
Brev fra Pastor Mona.....	977	En liden Hilsen fra Broder Daaland.....	123
Brev fra Rønning.....	1232	En liden Hilsen til Bennerne.....	1085
Børnens Magt.....	200	En liden Missionsven.....	420
Børnene og Missionen.....	705	En liden Oplysning.....	1184
		En liden Redegjærelse.....	108
		En liden Rejseberetning.....	737
Christian Hanson hviler.....	1049	En indelse fra Gud.....	1087
Coeducation.....	185, 244, 399, 843, 873,	En opmuntrende Afslutning af det gamle Nar	55
Coeducation at Red Wing Seminary.....	425	En Paamindeelse.....	1194
Coeducation ved Red Wing Seminar.....	80, 294	En Røst fra en af bore Landsmænd.....	978
		En Røst fra bort Folk.....	1037
Danser Presidenten?.....	942	En Salme.....	343
De bedste Gæstene.....	296	En sand kristens Bedrøvelse.....	563
De gamle flytter.....	104	En Sang.....	32, 297
De hjøbenhavnss Kirker omdannet til Bar-		En sjelden høi Alder.....	1003
mekstuer.....	161	En stor Glæde.....	1226
Den begyndende Klasse i Søndagskolen...	682	Ensom, dog ikke alene.....	853
Den første i Rækken.....	920	En Stub af et Vennebrev.....	905
Den første Skjærb.....	80	En selvom Tragebi.....	132
Den gjerriges Afsandert.....	430	En Taate.....	1019
Den lutheriske Missionskonferens.....	314	En Tur til Twin Valley.....	329
Den nye Bøsthyrderbolig ved Jewell Lutheran		En Tur til Winnipeg, Canada og Omegn..	9
College, Jewell, Iowa.....	508	En velsignet Overraskelse.....	915
Den salige Forvisning om de henfødte.....	997	Et venligt Ord.....	1201
Den 23de Davids Salme.....	124	Er der ingen Fortjæl?.....	7
Der er fun et Stridt mellem mig og Døden	762	Er det muligt, at Forening kan komme	
De sidste fire Dage af Pastor C. D. Bro-		ikaad?.....	542
haugh's Fordele.....	365	Er du kommen til Hæbets Rilder?.....	996
De sidste Ord.....	1112	Erindring og Broderhilsen efter en liden	
De første Seierbindinger.....	217	Missionsreise.....	415
De nye Sendebreve:		Er Nutidens Fornøjelser til Gavn for Ung-	
Det første Brev.....	361	dommen?.....	130
Det andet Brev.....	385, 409	Et Brev.....	126, 1088, 1195
Det tredje Brev.....	433	Et Brev om D. Skulleruds Dødsaleie.....	466
Det fjerde Brev.....	457	Et Foredrag om Ritualet holdt ved Preste-	
Det femte Brev.....	481	konferenzen.....	169
Det sjette Brev.....	505	Et godt Møde.....	369
Det syvende Brev.....	529	Et Hjerter af Guld.....	228
Det betymer mig ikke.....	902	Et stort Fremskridt for vor Jødemission...	1234
Det første Juletræ i Ny England.....	1228	Etiopernes Omvendelse.....	75
Det første Stridt.....	732	Et lidet Minde.....	128
Det lidende Prestehjerte.....	1116	Et Dpraad til Høuges Synode.....	617

Et Ord med i Baget.....	461	Gaaet forud.....	225
Et Vennemøde.....	199	Gamle Mor lagt til Hvile ....	1215
Evangelister: deres Arbejde.....	601, 633	General Grant.....	1064
Enig Vine—evigt Liv.....	985	Giv Aft paa dig selv og giv Aft paa hverandre	483
Fald og Opreisning.....	49	Godt gjort.....	89
Faldet og Opreisningen.....	446	God Tidende for Alberta, Canada.....	270
Farewell Address.....	776	Grundstenslægning.....	1087
Farmington, Montana.....	811	Gud har elsket Verden.....	152
Femogtyve og Femtiaarsfest.....	727	Guds Hus.....	559
Femte Søndag efter Trefoldighed.....	649		
Forlade alt.....	697	Han er faaret for vore Overtrædelser.....	193
Forlent.....	320	Han sit Hjemlov.....	376
Forfigtig, forfigtig!.....	444	Hans Overbevisning.....	859
Fra Alberta, Canada.....	730	Hans Nilsen Hauge.....	465
Fra Arbejdsmærket 18, 41, 66, 90, 113, 138, 161,		Hans Nilsen Hauges Minde.....	414
186, 210, 234, 258, 281, 305, 331, 355, 379, 402,		Han vendte tilbage.....	865
427, 451, 473, 497, 521, 545, 571, 594, 619, 641,		Han vil være med.....	125
669, 691, 716, 739, 762, 786, 812, 836, 859, 883,		Har Blade men ingen Frugt.....	37
908, 932, 955, 979, 1003, 1025, 1051, 1074, 1097,		Har vi Kristi Aand?.....	18
1121, 1147, 1170, 1195, 1220, 1241		Hauges Synodes Finanjer.....	1156
Fra Big Bear Ridge, Idaho.....	103	Helten som reddede lykten Liv.....	205
Fra Blom Prairie.....	341	Herren er med os alle Dage.....	230
Fra Børnehjemmet.....	847	Herren giver Seierssang.....	339
Fra Børnehjemmet i Beresford.....	1180	Nilsen fra en gammel Ven.....	392
Fra Chicago.....	1157	Nilsen fra Pastor Svingen.....	1002
Fra den store Høstmark.....	1019	Nilsen og Taf.....	137
Fra det folrige Alberta, Canada.....	715	Historisk Overblik i Anledning den lutherske	
Fra det store Missionsmøde i Minneapolis.....	194	Reformation.....	1041, 1065
Fra Diaconisehjemet.....	233	Hunger efter Guds Ord.....	889
Fra Emisjer Oljon.....	943	Husanbagt.....	987
Fra en Ex-Saloonkeeper.....	903	Hust! og glem ikke.....	1097
Fra Farmington, Montana.....	221	Hvad de troendes Forening med Kristus vi-	
Fra „Kritiker“ til Kristen.....	1064	ter.....	145
Fra Indien.....	881	Hvad er Marjagen?.....	775
Fra Indremissionsmarken.....	978	Hvad er en Rationalist?.....	541
Fra Jewell Unth. College.....	354, 543, 1145	Hvad jeg før havde og hvad jeg sit.....	809
Fra J. A. Daaland.....	729	Hvad vil Folk sige?.....	150
Fra Kinamissionsmødet.....	73	Hvem skal vidne, bekjende Kristus?.....	394
Fra Kongresmand Halvor Stenerjon.....	105	Hvem vil indbyde?.....	1063
Fra Luther League Mødet i Aberdeen.....	584	Hvor er de ni?.....	810
Fra Missionær Meherjohn.....	993	Hvorledes kan Finansspørgsmaalet bedst lø-	
Fra Møderne i Queen og Windsor.....	821	ses i Hauges Synode?.....	897
Fra Mødet i Ada Kreds.....	299	Hvorlænge skal Gud taale Higt?.....	1012
Fra Mødet i Bethania Mgd.....	798	Hvorled s Breften blev Afho dsmænd.....	60
Fra Mødet i Charles Mig.....	1159	Hø ere op min Sjæl.....	103
Fra Mødet i Hills, Minn.....	1109		
Fra Mødet i Peterson, Minn.....	585	I Fare, men bevaret.....	234
Fra Norge.....	1131	Ite som en hellig, men som en Synder.....	904
Fra og om det nye Diaconisehjem i Sioux		Indledning af det religiøse Samtaleemne	
City, Iowa.....	1091	den anden Bøn.....	891
Fra Reisen 713, 825, 849, 878, 900, 918, 941,	966, 991, 1013, 1060	Indremissionsforedrag holdt paa Synode-	
Fra Samtalemødet i Selbu Mgd., Wash....	629	mødet '09.....	577
Fra Samtalemødet ved Swan River, Flat-		Influence of Environment.....	81
head, Montana.....	422	Ingen Kristendom uden Samfund.....	868
Fra Santa Rosa.....	800		
Fra St. Paul.....	1012	Jeg beder eder Brødre, fordrager dette For-	
Fra Svingen.....	752	maningsord.....	442
Fra T. V. Oppeal.....	234	J. E. Knudson af Jewell, Iowa vandret bort	108
Fra to Kredsmoder.....	747	Jesu Lære.....	56
Fra Tu. the Mountain Kreds.....	822	Jesu Navn.....	4
Fra Zionsforeningen for Israel 59, 204, 319,	518, 690, 774, 868, 1069	Jesus, den bedste Ven.....	512
Fred paa Jorden.....	1232	Jesus græd.....	243
Frelserens Kamp og Vøn i Gethsemane....	241	Jesus og hans Modstandere.....	961
From an old pilgrim.....	138	Jesus søger Syndere.....	817
Frigt ikke, du skal ikke bli bestjemmet.....	16	Jewell College.....	220, 272
Guldskændigere Rapport fra Børnehjemmets		Jewell College Missionsforening.....	1184
Beskrivelse.....	704	Johan Andis Endeligt.....	228
Hundet døb.....	1146	Johannes Nelson Sørum.....	397
Kyrlelige Gaber.....	153	Julehilfen.....	1225
Korte Søndag i Advent.....	1129	Jødemissionen.....	721, 754
Korti Aarsfest.....	700	Jødemissionskonferensprediken.....	673
		Jødemissionens særlige Hindringer.....	793

Kald paa mig paa Nødens Dag.....	1093	Nærst.....	977
Kasjereren spurgte.....	415	Nøder og Kirkeindvielser.....	583
Kinamissionen 13, 39, 60, 84, 110, 135, 156, 183, 207, 231, 254, 278, 303, 327, 352, 374, 400, 424, 448, 471, 493, 519, 544, 569, 592, 616, 637, 661, 686, 707, 732, 758, 783, 811, 831, 855, 907, 927, 952, 975, 998, 1020, 1046, 1071, 1094, 1118, 1144, 1169, 1190 1216, 1237	415	Nødet i Rustegon, Mich.....	986
Kinamissionssmødet i St. Johns Menighed, Sioux City, Iowa.....	1034	Nødet i Peterson, Minn.....	606
Kirkeindvielse.....	761	Nadverjalme.....	721
Kirkeindvielse i Preston, N. D.....	876	Noget for Bønnefolk.....	149
Kjære Søster.....	942	Noget om Foreningsagen.....	265
Kjører den beleilge Tid.....	757	Nogle Oplysninger.....	684
Konfirmation og Sygdom.....	1117	Nogle Ord om den saatalte videnskabelige Bibelkritik.....	1167
Kort Beretning om to Dødsfald.....	304	Nogle Ord om Frugeterne af den ubibelske Lære om Absolutionen.....	445
Kort Brev.....	379	Nogle Ord om Kirkeangsten.....	560
Kort Referat.....	1235	Nogle Ord om Liturgien.....	317
Kort Uddrag af Referatet fra Missionsduens Årsmøde 1909.....	687	Nogle Ord om tre Dødsfald her i Bardo i 1908.....	179
Køstbar i Herrens Vine er hans frommes Død	881	Nogle Reiserindringer.....	1205
Kredsformandens Indberetning.....	1106	Nofaa træffende.....	127
Kredsmøde 129, 249, 363, 393, 630, 773, 1083, 1108	1108	Nof et Ord om Liturgien.....	377
Kredsmøde og Kredsmøder—Kvartalsmøder	201	Nu maa vi rejse.....	396
Kristi Kjerlighedens Magt.....	421	Nytaaer.....	1
Kvindernes Missionsarbejde.....	995	Nytaaersbetragtninger.....	1
Kvindens Tjeneste i Menigheden.....	1233	Og de nødte ham: Bliv hos os.....	316
Lars S. Rutlin død.....	423	Og Jesus jagde til ham: Du er ikke langt fra Guds Rige.....	937
Lidt af hvert.....	281	Ogjaa en Naade.....	80
Lidt fra Årsmødet.....	556, 581, 603	Ogjaa et Begier om Forbøn.....	1088
Lidt fra min Virksomhed.....	29	Ogjaa fra St. Paul.....	1063
Lidt fra Missionskolen i Norge.....	678	Ole D. Bjørnlie død.....	943
Lidt fra Rønning.....	6	Om Bogaanmeldelser.....	318
Lidt fra Samtalemødet i Mamre Menighed, Adams Co., N. Dak.....	1202	Om den nye Jødsfel.....	98
Lidt fra Aldermænd.....	1092	Om Gjæld.....	52
Lidt til fra St. Paul.....	1158	Om Guds Time til at bringe Hjælp.....	1082
Lidt fra vort Arbejde i Central Minn. Indremissionsforening.....	37	Om jeg ved alt men ikke Jesus.....	1111
Lidt mere fra Co. Luth. Kirketidende.....	391	Om Referatet fra sidste Årsmøde.....	89
Lidt om samme Sag.....	379	Om Ritualer.....	298
Lidt om Søndagsskole og Sted for Stevnet.....	245	Om Skoleaarets Forlængelse.....	511
Liv af Døde.....	338	Om Surprisepartier.....	227
Livets Ende nærmere sig.....	222	Om Tilgængelsen af Kristus og hans Naade.....	294
Livets Seilads.....	5	Opfindelsen.....	337
Lukas 5, 31, 32.....	745	Ordet blev Kjød.....	677
Lægedom for Sjelesygdom.....	121	Raa hvilken Side?.....	395
Løgner.....	83	Raa Forret med Prestens Tro.....	706
Mabison Kreds Årsmøde.....	1161	Balmesøndag.....	313
Martin Cornelius Munjon.....	134	Bastor Ordin D. Risvold.....	826
Meddelelse fra Foreningskomiteen.....	1109	Bastor Paul Olaf Vødding.....	806
Menigheden og Missionen.....	1209	Paulus, Rosenius og Brorson.....	834
Menighedens Prestebolig og Squire Jones.....	568	Paulus' Taft.....	419
Mere om Coeducation.....	221	Patetina i Nutiden.....	151
Mildred gaet hjem.....	559	Pengenes Brug i Guds Riges Arbejde.....	10, 33
Minde om S. Rutlin.....	591	Prediken.....	769
Min essende Mor.....	824	Prestekonference.....	823
Misfjendelsen af Prestens Gjerning.....	1208	Prestens Forhold til Politiken.....	921, 945
Missionens Fremgang.....	177	Prestekoordination.....	1084, 1155
Missionen i Østen.....	251	Professjorken.....	201
Missionsmøde for alle Lutheranere.....	258	Protest mod Satan og hans Rige.....	417
Missionsmøde i Mayville.....	352	Prøver Vænderne.....	841
Mod lange Taler.....	612	Prøver alt.....	625, 653
Modvinde.....	8	Redningshjemmet.....	1193
More about Coeducation.....	463	Red Wing Seminary 50, 79, 101, 122, 176, 197, 219, 272, 293, 316, 344, 390, 449, 532, 931, 939, 965, 989, 1010, 1038, 1058, 1085, 1183, 1203.....	1241
Mors høire Haand og Fars Solstraale.....	894	Referat.....	1179
Mose Død.....	871	Religiøst Digt.....	417
Mrs. Bertha R. Stofte død.....	223	Rim.....	326
Mrs. Grette Sophia Midtbo.....	487	Ritualer.....	398
Mundals Brev.....	1115	Ræf de høitende en høilvende Haand.....	566



Samtalempøde.....	36, 102	Til de syge i Hospitalet.....	1154
Samtalempøde i Grafton.....	320	Tilfældige Andagter.....	6
Samtalempøde og Kirkeindvielse i Rutland.....	729	Til Grand Marais og Toste.....	748
Samtalempøde ved Emore.....	799	Til Marta Maria Foreningen.....	246
Sandheden tro i Kjærlighed.....	486	Til Minde.....	680
Sang paa Veien til Kirkebyen.....	1231	Til Ophævelse.....	305
S. Dat. Prefekonferens og Ritualer.....	485	Til Overbevielse.....	834
Se det Guds Lam, som bærer Verdens Synd.....	49', 513, 537, 561, 588, 609, 635	Til Samfundets Prester.....	330
Se, jeg staar for Døren og banker.....	657, 1153	Tre Dødsfald paa kort Tid i en Familie.....	782
Send Repræsentanter til Synodens Aarsmøde.....	462	Træk af Arbeidet ved Hospitalet i Mpls.....	1134
Sig din Fader det.....	55	Uddrag af Brev.....	879
Skal Långfredag være Helligdag?.....	105	Uddrag af et Brev af 29de Mars '09.....	368
Statten, Berlen, Garnet.....	1009	Uddrag af Brev fra N. P. Amundson til B. Anderson.....	1001
Stilsmisken er tung.....	209	Uddrag af Past. G. D. Wits Indledning o. s. v.....	609
Smaaanheder fra Jewell Luth. College.....	1037	Uforfagt.....	1057
Smaatræk fra Missionen.....	53	Unionisme.....	324
Som Jesus.....	226		
Spørgsmaal og Svar.....	65		
St. Johns Lutheran Hospital and Deaconess Home.....	1070	Vaager.....	632, 1177
Store Tal.....	753	"Vaagn op".....	1194
Stort Missionsmøde for Vægmand.....	102	Vaar.....	441
Stræber alvorlig at gaa ind igennem den snævre Port.....	52	Vandret bort.....	225
Stiftet var godt.....	243	Vandringen til Emaus.....	629
Svar til en Søster.....	518	Ved Marsstiftet.....	59
Syd Dakota Kredsmpøde.....	227	Ved Aarets Slutning.....	1241
Sygdom ved Hørnehjemmet i Beresford.....	1110	Ve de trygge!.....	295
Synd imod den Helligaand.....	969	Verdens Evangelisation.....	155
Syng, Mødre, syng!.....	896	Verdens Gjæld til Kristus.....	470
Synodal konferensens Negermission i Syden.....	212	Vi gaar alle Døden imøde.....	5
Søndag efter Nytaar.....	25	Vis os et Tegne.....	1033
Søndagsskole Konvention.....	848	Vore Missionskasser.....	859
		Vore Skoler.....	801
Taf.....	761	Vor Gjenløser.....	418
Tatfigelsesferien.....	1204	Vort Samfunds Skoler.....	917
Taf for Besøget.....	905	Vort Skoleblad.....	232, 1145
Taf for Spørgsmaal og Svar.....	17	Vækkelsen spreder sig.....	391
Takløse Udtalelser i kristelige Samtalempøder.....	298	Vælger!.....	609
Taknemmelighed.....	488	Vær rede Dag og Dag.....	618
Taf og Hilsen.....	593	Vær tro i det lille.....	1111
Til alle Menigheder i Hauges Synode.....	378	Vejbørn Knudsen.....	681
Tilbagegangen er Dødens Vel.....	914		
Til Christian Hansons Minde.....	1050	Zion City.....	138
Til Delegationen ved Hauges Synodes næste Aarsmøde.....	378	Zionsforeningens Aarsmøde.....	1162
		Zigteskab og Stilsmisken i Guds Ords Lys.....	1137



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 3 }

Torsdag den 15de Januar 1910

{ 42de Aar

## Indledningstale ved Kredsmodet i Galesburg, N. Dak., sidste Høst.

(Past. H. Moe.)

Paa en smal Landtange sammenbindende den nordre og søndre Del af Grækenland finder vi Byen Korint. For omkring 2000 Aar siden var Skibsfarten ikke saa udviklet som nu. Det kunde tage flere Dage at sejle syd omkring Grækenlands sydlige Del. Naar man paa Reise fra Lilleasien og Makedonien i øst til Italien og de andre Lande i vest tog Veien over Korint blev Afstanden saa meget kortere. Der var en livlig Handelsforbindelse mellem de nævnte Lande, og Trafiken var stor og mange reisende. Da Paulus paa en af sine Missionsreiser kom til Korint skal vi se hvilke Forholde han der fandt.

Korint var en stor By. Befolkningen noksaa broget. Mange Jøder var der for Handel og Fortjenestens Skyld. Men den største Part var Hedninger. Synden var meget stor og Lastens Trælle var mange. Guder havde de i Mængde, men de formaaede ikke at løfte det arme Folk ud af Syndetrældommen. Den sande Gud var fremmed for Folket. Hedenste Filosofer og Taler stod i høi Agtelse hos Folket, og de blev cæredede i Forhold til den Opmærksomhed de samlede om sig. Der lagdes særlig stor Vind paa at overgaa hinanden i Bektalsenhed. Man søgte at vinde Menneskers Vrede og Tilbedelse. Folket samlede sig for at høre og se noget nyt. Det gik paa samme Maade som

paa Teater eller Forestillinger. Man gik for at se og høre, for siden at kritisere og disputere om hvem der var den bedste.

Saaledes var Stillingen i Korint naar Paulus kom did. Vi forstaaer, det var ingen let Sag at plante en Guds Menighed paa en saadan Grund. Hvorledes skulde han begynde? 1 Kor. 1, 17—25. Vi er sammen her som Brødre ikke for at høre og se noget nyt, ikke heller for at finde ud, hvem af de tilstedeværende er den bedste Taler; men for at tale sammen om de Ting, som angaar vor Salighed. Derfor vil vi nogle Dage lægge nævnte Tekst til Grund for vore Betragtninger og Samtaler. En har en Tanke en anden ligedan. Saa fremstiller vi vore Tanker i Broderkjerlighedens Aand. Saa faar vi et velsignet Møde.

Paulus siger: Jeg blev ikke udsendt for at døbe, men for at predike Evangelium. Det var ikke for at danne en Menighed i sit Navn Paulus var udsendt. Det var at samle for Guds Rige.

En Del havde nemlig misforstaaet Daaben. De troede den var bare et ydre Tegn paa Tilslutning til et vist Parti eller en vis Sekt. Andre havde den rette Forstaelse. Saaledes disputeredes angaaende disse Ting. Striden var somme Tider ganske heftig og det saa vanskeligt ud iblandt i denne nydannede Menighed.

For at ingen skulde have Skin af Grund til at tro, at Paulus arbejdede for egen Interesse glædedes han over at have døbt saa saa.

GTU Library

2400 Ridge Road

Berkeley, CA 94709

For renewals call (510) 649-2500

All items are subject to recall.

Han havde ikke kommet til dem i høittravende Ord og Taler. Han var ingen af de almindelige Oratorer (undskyld store Ord), som drog omkring som Teaterspillere.

Det var med Budskab fra en ukendt Gud han kom som Sandhedsvidne om S y n d og R a d e. Paulus var lærd. Han kunde, om han vilde, glimre som Stortaler. Gamaliel var hans Lærer i Religion. Desuden havde han lyttet til de lærdes Foredrag, han var i Besiddelse af Verdens Visdom. Paulus havde faaet en anden Opgave end at lede Menneftenes Opmærksomhed paa sin Person. Han var kaldt af Jesus og arbejdede for ham.

Vi mindes hans mindeværdige Rejse fra Jerusalem til Damaskus.

Da Jesus, det store Lys fra det høie, overstraalede ham med en saadan Vælde, at Paulus faldt til Jorden. Her var det, at Paulus fik sit Kald. Her fik han vide noget, han aldrig vidste før. Han skulde gaa til Damaskus for at en af dem, han søgte for at tage Livet af, skulde lade ham vide Guds Vilje.

Saa kom han da i sin Blindhed til Damaskus. Den høittravende Paulus var nu bleven liden. Før havde han spurgt efter sin egen Vilje, nu spørger han: Hvad vil Gud, at jeg skal gjøre?

Før i sit Kald finder vi Paulus i travsel Virksomhed lige til sin Død, lige til han fik Græskronen og Seierskrandsen af Jesu egen Haand.

Synd og Naade, Kristus død og opstanden, Korsets Evangelium, var de Ord han skulde bringe ud i en syndig Verden. Intet skulde han lægge til, intet tage ifra; thi deri var den frelsende Kraft, som skulde gjøre Menneftene salige.

Det var ikke Pauli Ord men Guds Ord, han var sendt ud i Verden at predike. Giheller skulde han klæde dette Ord i en saadan Dragt, at man seende paa Dragten glemte Indholdet. Ordet vilde da tabe sin Kraft.

Dette enkle Vidnesbyrd om Synd og Naade blev foragtet af mange. Kristi Kors var Jøden en Forargelse og Grækeren en Daarlskab. Det var til Forargelse for Ver-

dens vise, men en Guds Kraft til Salighed for de troende.

Ved Korsets Ord var Menigheden i Korint plantet. Og ved Korsets Ord skulde den bestaa. Den var grundfæstet paa den sande Klippe. Det var paa denne Grundvold Guds Menighed skulde bygges.

Gud kan benytte baade rig og fattig, stor og liden i sin Tjeneste. Det er Villigheden det alt kommer an paa. Her er ikke Paulus eller Apollo, her er alle et i Kristus Jesus. Gud kan bruge alle i sin Gjerning. Naadegaverne kan være noget forskiellige, men Gud er den samme. Han uddeler efter sit Velbehag alt efter som han ser at den enkelte er villig og modtagelig. Ofte velsigner Gud den mindste i Verdens Die, for at befremme den selvkløge.

Vi ved jo alle, at det er ikke Predikanten, man skal tage til Hjerte. Det er Sandheden, man skal tage til Hjerte.

Kanste nogen sige: Saa behøver altsaa Predikanten ingen Værdom, ingen Uddannelse, ingen Betingelse. Dertil svares: Det er af stor Betydning i Guds Rige, hvorledes man er. Intet er for godt for vor Herre. Værdom og Uddannelse, Erfaring og Rigdom, alle gode Ting burde benyttes i denne store Hovedgjerning at samle for Himmelen.

Man kan endog tale til Folk om Gud paa en saadan Maade, at man hindrer Arbejdet. Derfor er det af stor Betydning, at enhver prøver sig selv og blir klar i sit Kald. En Predikant maa være kaldet direkte af Jesus.

Paulus vidste, hvem som havde kaldt ham til at gaa ud i Verden predikende Guds Ord. En vantroende er aldrig kaldet til at gaa med Budskabet. Først og fremst maa man være et Guds Naadebarn. Dernæst maa man være sig klart bevidst, hvad man skal sige, naar man kommer ud i en syndig Menneftighed for at predike. Ydmyghed er nødvendig; thi „Gud staar de høifærdige imod, men de ydmyge giver han Naade“. Ydmyghed begyndte Paulus at lære, naar han blev slagen med Blindhed og faldt til Jorden paa Veien til Damaskus.

De sande Kristne har faaet et meget



stjont og betegnende Navn, „Alles Skovist“. Dette betegner, at vi er satte her paa Guds egen Jord for at tørre Skiddenhed bort. Og var det ikke for de kristne, vilde denne Jord blive et sæt Sted. Vi er satte her for at Stillingen skal b'i bedre, og at det gode skal gaa frem. Skal Skovisten være til Nytte, maa man paa Knc. Det er paa Knc man gjør det bedste Arbeide.

Den som er oftest paa Knc holder sit Hus reneft. Ydmghed er en stjon Blomst i Guds egen Blomsterhave og den vokser paa Hovmodets Grav. Den som er ydmgh er villig at udføre endog det ringeste Arbeide i Guds Vingaard. Kun den er en villig Tjener, som er ydmgh. Gud vil ingen uvillig Tjener have i sin Tjeneste. Hvor fort og let alle Ting gaar, naar der er Villighed. „Hvor deilige er deres Jødder, som forkynde et godt Budskab.“ Spørges her kun om Guds Vilje, da gaar alt saa inderlig godt. Gvilken herlig Ting at være Gud lydig og arbeide for ham.

Var det nogen som sagde Kjerlighed? Ja—Kjerligheden bør være Drivfjederen til hele Verket. Uden den er vi intet. Om man taler med Englers veltalende Tunge, men sattes Kjerlighed er man intet. Kun en lyden- de Malm eller en klingende Bjelde. Kjerlighed til Gud og til Næsten. Det var Pauli store Kjerlighed, som drev ham uafsladelig fremad. Kristi Kjerlighed, som havde en saa stor Plads i hans Hjerter drev ham. Det var en Hjertesag for ham at predike Evangelium. Ve mig, om jeg ikke prediker Evangelium! Hvordan er det nu? Er det Kjerligheden som driver alle i vore Dage. Desværre vistnok ikke. Der var Strid i Korint. Hvordan er det iblandt os? Det smerte- de Pauli kjerlige Hjerter dybt at finde en St. id om Personer i Korintiermenigheden. Det samme er Tilfælde idag. Det smerter enhver sand Kristens Hjerter at se saa megen Ufjerlighed og saa megen Mennekedyrkelse. En Predikants Gjerning er en selvornegende Gjerning. Det har været saa, og vil blive indtil Verdens Ende. Det er lidet af denne Verdens Rigdom for en Predikant. Jesus, vort fuldkomne Eksempel, var fattig for at

vise at Guds Rige bestaar ikke i Mad eller Drikke, ei heller i verdslig Rigdom. Alle Tider spørres: Hvad vil du, at jeg skal gjøre. Da kan Gud bruge os til Velsignelse.

Her spørres ikke efter Prest eller Lægmand. Her spørres ikke efter Penge eller store rige Prestekald. Her er alle Brødre, og som et Broderskab er alle glade i sin tjenende Gjerning for det fælles Broderskab. Naar denne Broderaand faar Indgang i os, vil Guds Vilje ske, og hans Rige komme. Ingen maa forstaa det sli, at vi ingen Prest behøver. Gud selv har sat Prester ibland os for Ordens Skyld. Gud er en Ordens Gud og han har selv indfat det prestelige Embede i Menigheden. Og det Gud har indfat, kan ingen aflaffe. Dette mener vi altsaa, at i Arbeidet for Sjæles Frelse og Salighed bør vi alle arbeide i Enighed som Brødre. „Alle hjælpe ingen svige, Enighed gjør stærk“. Hver bør arbeide paa sin særlige Plads, hver i sit Samsund. Som de der samler for Gud, ikke adspr der.

Presten bør arbeide i Enighed med Lægmanden og Lægmanden med Presten. Ikke i Hovmod, men i Ydmghed, ikke i Ufjerlighed, men i Kjerlighed, ikke i Egentjerlighed, men i Brodertjerlighed. Dersom Gud kunde saa velsigne os med den rette Broderaand da skulde vi se store Ting. Men naar de som kaldes Brødre bides og tves, hvorledes kan da Guds Aand bo iblandt en saadan stridende Hob med sin himmelske Kraft.

Vi klager over Mangel paa Liv og Vækkelse iblandt os. Det gjør vi ikke uden Grund. Vil vi have Liv og Vækkelse maa vi alle høre vore Knc i Ydmghed og sand Brodertjerlighed. Vi maa sammenbunde i Kjerlighedens Baand virke for den ene store Ting. Et er fornødent. Marie havde udvalgt den bedste Del, som ikke skulde tages fra hende.

Verdens Visdom og Kundskab duer ikke i vor Salighedsdag. Denne Verdens Vis mænd har forsøgt at udfinde Veien til Lykke og Salighed. Men alle har kommet tilkort. Himmelveien kan ikke findes ved egen Forstand og Visdom. Som vi læser i den 3die Artikel er det Aandens Gjerning ved Guds

Ord. Himmelveien er Korsveien. Dette er Veien, som Herren selv har anlagt for arme Syndere. Simpel og urimelig synes den for den selvskogene, egenretsfærdige Mennefskejel. Det er Troens Wei. Formedelst Troen findes Veien til Himmelen. Troen paa Jesus er den Magt, som løfter den sunkne Mennefskehob ud af Syndens skidne Dynd. Troen paa Jesus synes svag, daarlig og foragtelig for Verdens Børn, men herlig og stor er den for Guds Børn.

Har vi Jesus, saa har vi alt; thi han er Veien, Sandheden og Livet.

Paa denne Wei vil vi sikkert naa frem til vort Himmelhjem. Lader os derfor, kjære Venner, holde fast ved denne Bekjendelse i Ydmyghed, Broderkjærlighed og et villigt Sindelag. Lader os arbejde i Enighed for det ene store Maal, Sjeles Frelse. Lader os arbejde medens det endnu er Dag, Natten kommer snart.

Maatte det ske, at Jesus, Overhyrden, kunde lede og styre vore Tanker, Ord og Gjærninger, Maatte hans Kjærlighed fylde vore Hjerter, saa vi kunde leve og virke i hans Kjærlighed.

### Tilbageblik paa min Livsførelse.

O du urandsagelige Gud! O Rigdoms Dyr baade paa Guds Visdom og Kundskab, hvor urandsagelige er hans Domme og hans Veie usparlige.

Mine Forældre var Velstandsfolk som de kaldte det i Norge. Min Fader havde to Gaardsbrug og vi var kun to Brødre. Vi var ligesom født til Gaardbrugere, men jeg syntes at det var for smaat at gaa hjemme. Jeg burde komme ud og lære noget. Jeg had om at faa reise til en Landbrugsskole, men dette havde Fader ikke meget Tro for. Han mente, at han kunde drive sin Gaard ligesaa godt som dem der havde været paa Landbrugsskole, men tilslut fik jeg 'ov til at reise til en saadan Skole. Jeg søgte at komme ind paa Skolen men der var saa mange før at jeg ikke kunde faa Plads. Saa kom jeg til at tænke paa at jeg burde faa mig en Fartøipost,

saa begyndte jeg at bede Far, at han maatte hjælpe mig, men dette blev endnu værre, det var for stor Risiko men han gav ogsaa efter her, han var en naturind Mand. Jeg havde sat mig et Maal og det var Rigdom, Gode og gode Dage i denne Verden. Merkelig nok det lykkedes ogsaa for en stor Del. Men hvad som ikke lykkedes at finde ad disse Veie var sand Fred. Jeg var dragen paa isra Barndom af. Jeg havde en kristeligsinde Moder. Hendes Bønner og Formaninger kunde jeg ikke faa isra mig. I Konfirmationsalderen var jeg meget paavirket, men da jeg kom ud i Verden blev jeg mere og mere optagen i det, som hører Verden til. Jeg reiste 12 Aar paa Nordland og Østersjøen og kjøbte Fisk og Silde. Herren bevarte mig saa jeg ikke faldt i grovt Syndeliv. Jeg var ofte alene ombord og læste og bad til Gud og fattede Forfæet, at nu maatte det blive anderledes, men det samme blev det samme. Jeg havde kun gode Bøger ombord. Af og til læste jeg Tekster for Mandskabet. Vi var vant til dette hjemme. Der var nogle som sagde, at jeg maatte være troende, men jeg viste godt at jeg ikke var. Slig arbejdede Gud paa mig til jeg var 30 Aar, men nu var det ikke beleiligt Tid. Det var mine Tanker, men Guds Tanker var nu og ikke i Fremtiden. Jeg var kommen fra Trondhjem med en Boteteladning og laa paa Florvæn i Søndfjord for at jægle Ladningen. Det var en Bededag for 45 Aar siden, en Dag jeg aldrig glemmer. Der kom da en Emisær som havde Navnet Ondal. Han skulde have Opbyggelse paa Landet, jeg og nogle andre som laa paa Havnen gik op til Opbyggelse. Da Emisæren kom syntes jeg, at hans Afsyn ligesom tilstalte mig. Han begyndte med Salmen: I dag er Naadens Tid. Det var ligesom hvert Ord gik mig til Hjerter, naar han begyndte at tale, da faldt hvert Ord paa mig. Da blev jeg en fortabt Synder. Det gik mig som det gik Paulus. Jeg faldt til Jorden. Denne Botskamp varede 3 Døgn. Lidet kunde jeg spise, drikke og sove. Da fik jeg erfare at Gud taler Sandhed, naar han siger, at Porten er snæver, mit stolte jeg sagde nei. Djævelen havde meget at fortælle mig hvor

ulykkelig jeg vilde blive om jeg vilde slaa ind paa den Bei. Nu er du baade agtet og æret, nu har du en lys Fremtid at gaa imøde, at du nu vil gjøre Selskab med disse Læserne. da maa du vel forstaa at du bliver til Spot og Skam baade for dig selv og dit Folk. Djævelen sagde ikke nu men Gud lagde idag. Der blev en Kamp paa Liv og Død. Det er alvorligt naar Gud kalder os frem for sin Domstol, da fik jeg erfare at Porten var snæver som Jesus har sagt. Jeg maatte sælge alt, men da jeg fik tro at alle mine Synder var forladte for Jesu Skyld, da blev der en Fryd og en Glæde som jeg ikke kan beskrive, og som ikke kan forstaaes uden af dem som selv erfarer den. Da fik jeg erfare, at alt blev nyt som Paulus siger. Før kunde jeg ikke sove for Rød og Jammer, nu kunde jeg ikke sove for Glæde. Men der to i snart andre Tider. Jeg maatte venies til haardere Føde. Nu slutte Vandringer begynde paa den trange Bei. Jeg har erfaret Synd og Naade. Medgang og Modgang de følge paa Nød. Jeg er ofte forundret paa mig selv hvor lidet jeg har lært i disse 45 Aar. Jeg maa erkjende at jeg ser det vanskeligere nu at faa min Sjæl frelst end før. Men det er min Trøst, at han som har begyndt Gjerningen i os har lovet at fuldføre den. Jeg har erfaret, at naar vi overgiver os til den Herre Jesus Kristus og holder fast ved hans Forjættelse skal vi mere end seire over alt som møder os. Jeg har talt med mange troende i min Tid og vi finder, at Gud ikke fører alle til Troen paa Kristus paa samme Maade, men det kan være meget forskjellig. Jeg tror at skal vi komme over fra Døden til Livet og blive født paa ny, da maa vi først blive fortabte Syndere og af Naade faa tro at hvor Synd forladt for Jesu Blods Skyld; dette maa alle sande kristne have erfaret. Vi har nylig haft en af de saakaldte Evangelister som v rkede her en Maaned. Han havde flere Møder om Dagen. De sagde, at han var en begavet Taler. Her blev mange vakte baade af lutheriske og reformerte. Sidste Møde han havde her faa det storartet ud; her er en ganske stor Metodistkirke; den var ganske fyldt. Omtrent Halvdelen af Forsamlin-

gen gik op til Taleren og lod ham vide, at de var frelst, saa sagde de som var der Hermed maa jeg nu slutte. Med en venlig Hilsen til Redaktør og Bladets Læsere

T. L. Dypedal.

### Red Wing Seminary.

Skolen aabnede efter Juleferien den 4de Januar. Mange var ankomne allerede ved Skolens Aabning og flere er ankommet sidste Uge, saa vi nu har en stor Flok.

Prof. Edw. Schmidt og Stud. H. E. Jørgenson har under Ferien hivaanet Studentermødet i Rochester, N. Y. Vi skal muligens i et senere No. af „Budd“ meddele lidt fra nævnte Møde.

Prof. M. D. Wee besøgte mellem Jul og Nytaar og over Nytaarshelgen Pastor Klevelands Kald, Ossian, Iowa.

Prof. M. G. Hanson var Nytaarsdag og Søndag i Grafton, N. Dak.

Vi nævnte i vore Meddelelser før Jul, at en Omordning af Klasseværelserne for Foretningsafdelingen vilde blive foretaget under Ferien. Den er nu udført og Forandringen er en stor Forbedring for Ordningen af denne Afdeling. Vi har i denne Afdeling til Dato 39 Studenter og flere ventes.

Prof. M. G. Hanson talte Mandags Morgen i Kapelet. Hans Tekst var Ps. 18, 29—32. Davids Forhold til Gud, hans Liv og dets Betydning for hans Samtid blev fremholdt som Mønster for de unge Mænd.

Hr. Knudson fra Bierpont, S. Dak. bragte en Søn og en Nabogut til Skolen. Han stansede en Dags Tid ved Seminariet og besøgte de forskjellige Klasser.

Pastor D. Andresen og Hr. A. Ellingsen besøgte forleden Uge Seminariet og overvar flere Klasseimer.

Sne og Kulde har hindret en Del af de studerende fra at naa tilbage til Skolens Begyndelse.

Bibellærerne i Seminariets unge kristelige Mand's Forening begyndte atter Lørdags Aften.

Den norske Forening „Edda“ holdt sit første Møde i det nye Aar Lørdags Aften.



Student Olof Hanson var Søndag i Faribault, Minn. og Stud. Hovérstein i Eter, Minn.

Søndagsskolearbeidet ved Statens Trainingsschool begyndtes atter af vore Studenter forleden Søndag.

Studentertallet er til Dato, Mandag d n 10de Jan., 200.

Student Vasse er nu saapas, at han har optaget sine Studier ved Skolen. Han er fremdeles soag, men vi haaber at han vil vinde Kræfter efter hørt.

Sundhedstilstanden er saalangt meget god i det nye Aar.

### Indlæg i Skolesagen.

Vi har nu hørt ikke saa lidet om „Co-education“ haade ved Tale og Skrift—dog helst ifra den ene Side. Jeg vil ogsaa faa sige et par Ord som mine Tanker og min Overbevisning om den Sag.

Naar vi som Samfund behandler den Sag, saa har vi udelukkende Hensyn til vore egne Skoler, og helst vor Presteskole i Red Wing.

Den Tid vi grundlagde denne Skole kunde vi ikke tænke os Muligheden af at gjøre den til en Fællesskole for begge Køn; thi iblandt de norske lutheriske var det da uhørt.

Og seet ifra det kirkelige Standpunkt tror jeg ikke det er den rette Plan. At vi har ligesaa stor Omsorg for vore Døttres fremtidige Vel, som for vore Sønners,—derfor er det vi vil de skal faa ligesaa god Skoleundervisning efter hverdags Trang og Behov for deres fremtidige Liv, efter enhver Stilling i Livet. Vigesom de er forskellige af Køn, saa er ogsaa deres Livsstilling forskjellig, og derfor er det de behøver Uddannelse i Forhold dertil. Min faste Overbevisning er den, at det største og bedste Udbytte af Skolen vil blive, naar de har en Skole hver for sig.

Lad os derfor samle vore Gutter til Red Wing Skolen og gjøre den saa god og hensigtsmæssig som mulig for dem, og vore Piger til Jewell Skolen og gjøre den saa god og hensigtsmæssig for dem som muligt. El-

lers saa behøver vi ikke at jende vore Børn saa langt bort ifra Hjemmet. Vi har mere end nok af „Co-education“ hjemme. Og med Hensyn til det økonomiske Spørgsmaal tror og føler jeg mig sikker paa, at vi vil vinde meget ved, at vi gjør Jewell Skolen til et „Ladies Seminar“.

Paa vort sidst afholdte Aarsmøde, naar den Sag var oppe til Behandling, havde jeg Trang til at sige denne min Mening, men Forhandlingen blev saa hastig afsluttet og henlagt for et Aar—at Anledningen blev stærkt—og som dødelige Mennesker er vor fremtidige Anledninger meget usikker—lad os derfor arbejde medens det er Dag.

Meget mere skulde jeg have lyst til at sige med Hensyn til denne Sag som Begrundelse for min Overbevisning,—men for ikke at optage for meget Rum skal jeg for denne Gang afbryde.

Med broderlig Hilsen og ønskende alle „Buddbæreren“ Læsere et godt Nystaar er jeg eders i Herren forbundne

J. A n d e r s o n.

Mayville, N. D. den 5te Jan. 1910.

### Fra Sacred Heart, Minn.

Som før bekendtgjort i „Buddbæreren“ blev et Samtalemøde holdt i Sacred, Heart, Minn., Pastor Andrew D. Ness Rald den 17de til 19de November. Fremmødet var ikke særdeles stort. Flere blev hindret fra at komme paa Grund af det ubehagelige kolde Veir.

Past. Lund aabnede Mødet med Prediken over Hebr. 5, 5—10. Han dvælede mest ved det 9de Vers. „Ophav til evig Frelse for alle dem som lyder ham“ Stedets Prest bød de fremmede velkommen og betone den Tanken om at bære Navnet Jesus. Den overvættede Raade som Gud gav Mennesket til Frelse.

Ogsaa Samtaleemnet blev indledet af Pastor Lund. Hebr. 4. Han tog som Tema: Sabbatshvilen.

1st. Hvad den er.

2det. Hvorledes denne Hvile opnaaes.

3die. Hindringerne fra at komme ind.

- a) Vantro
- b) Sløvhed
- c) Berdslighed

4de. Hvorledes man bevares

- a) Betragt Ypperstepresten
- b) Betragt hans Ord
- c) Træde fremfor Raadetrønen med

Frimodighed.

Samtalen blev ført i en broderlig Aand og den blev til Guds Børns Bestyrkelse.

Nogle af de Tanker som blev fremhøvd var: Endstjønt vi sit Hvile paa Veien, saa var dog den fuldkomne kun hinsides. De som kjender til Syndens fordømmende Røst og har fundet at der er et Blod som taler bedre end Abels, kjender den midlertidige Hvile. Haaber at Formaningen og Opmuntringen til at holde Andagt i Hjemmene ikke vil glemmes. Gjør dig Umag at undertvinge dig selv, saa du ikke bliver staaende udenfor da Fredshyrten har f. Idkommet Sabbatshvilen som er tilbage for Guds Folk.

Forsmag paa Hvilen. Den som kjender til Bønnetunder med Jesus, hvori han personligt har taget bort al Vyrde og Sorg. Gudstjenesterne.—Den som har seiret over sin Egenvilje og nu gjør Guds Vilje. Samfund.—D det deiligste paa Jorden, Samfund med Jesus: „De helliges Samfund“. Gud ser med Velbehag paa sine Børn, al Synd er dem forladt. Ingen Stilsmisse dem imellem, et Hjerter, en Aand. Dette er Forsmag paa Sabbatshvilen.

Past. Lund talte om Aftenen den 17de over Matt. 25, 31—33.

Paa Grund af at Kredsens Sekretær ikke var tilstede blev Stedets Prest valgt til Sekretær under Mødet.

Maa mange af os paa hin Dag saa gaa ind til Hvilen hos Gud.

A. D. N.

## Mennefskets naturlige Tilstand.

Hvorledes er Mennefsket dødt af Naturen?

Svar: Syndesalbet har til Følge, et Mennefskene fødes i Adams Billede, og tilligemed den mennefskelige Natur forplanter Synden og Døden paa sine Børn.—Udfanges i Synd og fødes i Misgjerning. Oprindelsen er ond, og deres Ondskab medfødt, en Overtræder fra Moders Liv.

Kan der da komme en ren af en uren? Aldeles ikke! Ikke en! Vi blive som den urene allesammen. Hvorledes kan da en som er født af en Kvinde være ren? De er alle tilhøbe fordærvede. Mennefskets Hjertes Tanke er ond fra Ungdommen af, Daarskab er bunden til den unges Hjerter.

Den naturlige Fødsel er en Fødsel af Kjød, men det som er født af Kjød, af en Moder, som tilhører den faldne Mennefskehed, og har faaet sin Livsfrugt med en Mand af samme Art, er Kjød. Der er ingen Forskjel, alle dets Hjertes Tankers Paafund er onde, kjødelige, attraar det som hører Kjødet til? Kjødets Attraa er Fiendskab mod Gud, alle fattes Guds Vre, og er af Naturen Bredens Børn.

Dr. Philip Jacob Spener siger: „Alle fattes Guds Vre, som de der have tabt og ikke mere kan tilveiebringe for Gud den fuldkomne Retfærdighed, i hvilken de var skabte, og den Guds Herlighed, som de har hos sig i hans Billede.“ Kjødets Attraa, siger Luther, „er, at man aldeles ikke spørger efter Gud eller ikke agter paa ham og aldeles ikke forstaar noget deraf.“ C. D. Rosenius siger: „Kjødets Attraa indbefatter baade Forstandens og Viljens Virksomhed, Forstandens Tanker, Visdom, Klogskab, saadanne som de er af Naturen, og Viljens Drift til at søge og eftertragte, hvad jordiskt og forfærgeligt er. Al denne Sjælens naturlige Virksomhed er i Strid imod Gud.“ Der er ingen af Naturen, som paakalder Herrens Ravn, som reiser sig for at gribe ham. Hvor er Botemidlet? Hvor er Lægedommen? Jesus svarer: „Uden at nogen bliver født paany, kan han ikke se Guds Rige.“

A. D. Oppegård.

Har Mod til at lyde Gud, selv om du derved skulde gjøre dig til Latter for Mennefskene.

## Et Minde.

Et lidet Minde, knyttet til Sal. 128, til-  
egnet Fader og Moder Kirkebold i Anledning  
af deres Datters salige Liv og Død. Velsig-  
net være hendes Minde!

2 heo Hansen.

Den Mand som frygter Gud  
Og bliver i hans Bud  
Ja i hans Veie glædes  
Hans Sæd den skal udbredes — —  
Hans Hustru skal med Ynde  
Og Guds frygt sig ombinde — —

Som Oliekviste smaa — —  
Rundt Bordet monne staa,  
Saa skal hans Børn og være  
Opsødt i Tugt og Være  
Ja „Lykken“ skal ham følge  
Igjennem Storm og Vølge.

Fra Sion Herren skal — —  
Forløbe Botens Dal,  
Saa at han alle Dage  
Han fremad her skal drage  
Jerusalem ham glæder  
Med sine Herligheder.

Nu Kristie Kirkebold  
Gi bruger Troens Skjold  
Hun seiret har med Være  
Og evigt der skal være,  
Hvor Barnekloften springer  
Mens Harpen høit den klinger.

De smaa hun havde kjer — —  
Opofret alting her —  
For dem at kunne tjene  
Thi Jesus var alene — —  
Den Pøn hun søgte efter  
Og det gav Liv — og Kræfter.

Du heilig Oliekvist  
Din Plads den er forvist  
Ved Bordet ikke mere  
Hos Fader, Moder kjere  
Men du er plantet over,  
Hvor Livet aldrig sover.

Du sløi saa fort afsted,  
„Hvorfor“? Vi ikke ved.  
Du kænste tager Være — —  
Paa Himlens Børnekjære?  
Et Rum med Børnekjæle — —  
Du skal til Jesus lede.

Farvel fra Far og Mor  
Fra Søstre og fra Bror  
Fra Menighed og Venner  
Og du\*) som Gud bekjender —  
De alle dig nu savner — —  
Mens Lykken dig omfavner — —

Dog vi dig snart vil se,  
Naar endet er vor Ve;  
Thi snart vil Jesus komme — Mat. 19, 11  
Med alle sine fromme — —  
Da mødes Jesu Venner — —  
Og Lammet's Sang istemmer — Halleluja!

\*) Broder Etæe.

## Død.

Græsjet visner, og dets Blomst falder  
af. 1 Pet. 1, 24.

Mrs. Julia Marie, født Berntsen, hen-  
sov i Troen paa sin Frelser den 29de Nov.  
1909, og blev den 3die Dec. baaret til sit sid-  
ste Hvilested under stor Deltagelse af Slægt  
og Venner. Hun var født i 1884 af Forælt-  
drene Bernt og Agathe Berntsen, ved Tay-  
lor, Jackson Co., Wis. 3 December 1904  
indgik hun i Ægteskab med Ebert W. Dak-  
land. Hun var noget upasselig fra Baaren  
af, men ud paa Sommeren gik det over til  
Læring, og Støbhytten brødes ned med  
Magt. Mrs. Dakland havde nok en stærk  
Fornemmelse af Sygdommens Art og Al-  
vor, førend endnu Lægerne forstod den.  
Tanken paa Stiksmisken fra Ægtefælle,  
lille Josef, Forældre, Søskende og kjere,  
lagde sig knusende over det sømme Hjerte,  
men denne Sorg maatte vige Pladsen for den  
store Sorgen, Sorgen over Synden; hvor  
denne faar Magt over Hjertet opsluger den  
alle andre. Men hvor dette sker viser Guds  
Naades Kraft sig endnu mægtigere til at lind-  
re, give Haab og trøste. Vor kjere Frelser  
faar da handle med os og gjøre os delagtige  
i det evige Livs Trøst, og derved er Braadden  
brudt af alle de andre Sorger. Al Verdens  
Sorger sig glemte, naar fast den savnede  
mig — lovet være Jesus Kristus.

Fred med Støvet, velsignet være Min-  
derne.

D. T. Borgen.



## Menigheden og Missionen.

(Af J. H. Blegen.)

(Fortiættelse.)

## III.

Hvorledes har Menigheden søgt at løse Missionsopgaven?

Til Belysning af dette Spørgsmaal skal vi kortelig berøre Missionsperioderne i Kirken's Historie.\*) Det er dog ikke Tanken at give nogen Oversigt over de missionshistoriske Begivenheder, men væsentlig kun at pege paa de Principer og Metoder, som har karakteriseret Udviklingen til de forskellige Tider, og at dvæle kun ved enkelte Mænd, der i denne Henseende har repræsentativ Betydning.

Den apostoliske Tidzælder er naturligvis grundlæggende for alle følgende Missionsperioder. Dette gjælder ikke bare i den Forstand, at den kristne Menighed med de Livsbetingelser, der er nødvendige for al kristelig Missionsvirksomhed, da tog sin Begyndelse ved det Under, der skede paa Pinsedag, men ogsaa i den Forstand, at de Missionsmetoder, som blev anvendte i det praktiske Missionsarbejde, fik orienterende Betydning for alle kommende Tider.

Man deler Apostelhistorien i tre Stadier: det petriniske, det pauliniske og det johanneiske. Disse tre Stadier repræsenterer tre grundlæggende Faser i den missionshistoriske Udvikling.

I det petriniske Stadium, der er præget af Peters Personlighed, drives Missionsarbejdet ikke ifølge menneskeligt Initiativ og menneskelige Planer, men ifølge gudommeligt Initiativ og guddommelige Planer. Med andre Ord, det er Gud, som paa umiddelbar Maade giver Stødet til Missionen og uden nogen Plan fra Disiplenes Side styrer Begivenhedernes Gang saa, at Evangeliet udbredes viden om.

Her merker vi os da først Pinseunderet, den Fælleaands Udgydelse over de tre tusin-

\*) Blandt de historiske Hjelpebilder, som har været benyttet under Udarbejdelsen af nærværende Afhandling, kan særlig nævnes: G. Stofsch, Der innere Gang der Missionsgeschichte, og Henry Us-  
sing, Evangeliets Seiersgang ud over Jorden.

de, hvilket jo var en umiddelbar Indgriben af Gud.

Blandt disse tre tusinde fandtes Partere, Medere, Glamiter, Folk fra Mesopotamien, Sydæa, Kappadokien, Pontus og Asien, Frigien og Pamfyliden, Ægypten, Landstæberne i Libyen, og fra Rom, desuden Kretære og Arabere, kort sagt, der var Folk tilstede fra næsten alle Kanter af den da bekjendte Verden. En geografisk Underøgelse af de her opregnede Navne vil godtgjøre dette.

Naar saa disse vendte tilbage til sine Hjem, er det klart, at de hver paa sit Sted forkyndte om de „Guds store Gjerninger“, som de havde været Vidner til i Jerusalem.

Hvad Peter og de øvrige Apostle imidlertid angaar, finder vi, at hverken Jesu Missionsbefaling eller Pinseunderet bragte dem til ved denne Tid at tænke paa at drage ud til Hedningerne. De holdt sig i Jerusalem og vidnede der for Jøderne om, hvad de havde seet og hørt, men synes ikke endnu at have haft nogen klar Forstaaelse af, at Frelsen og Læge var bestemt for Hedningerne.

Men saa giver Herren et nyt kraftigt Stød til Missionsvirksomhed, idet han adspredte Menigheden i Jerusalem ved „den Følgelse, som brød løs efter Stefanus' Død. Om dem, som var adspredte, staar der, at „de drog omkring og forkyndte Evangeliets Ord“ (Ap. Gj. 8, 4). Saaledes kom Diakonen Filip ned til en By i Samaria og forkyndte Kristus der for de halvhedenske Samaritaner. „Disse gav samdrægtig Agt paa det, som blev talt af Filip“, „og der blev en stor Glæde der i Byen“. Siden opsogte og døbte han efter Guds Aands Anvisning Skatmesteren fra Æthiopien. Og Peter bevægedes ved et Syn til at døbe den romerske Høvedsmand Kornelius. Det er altsaa Gud, som umiddelbart griber ind ogsaa i begge disse Tilfælde.

Hist og her, hvor de ved Følgelsen adspredte kristne kom, oprettedes der vistnok Menigheder. Vi merker os navnlig Menigheden i Antiochia, der uden Apostlernes Medvirken dannedes allerede i dette Stadium og blev et Midtpunkt for kristelig Missionsvirksomhed.

Baa saadan Maade som her antydet be-  
gyndte altsaa den kristne Mission ved gud-  
dommelig Indgriben og uden nogen Plan og  
Beregning fra Disiplenes Side. Hvor de  
kristne traf til at opholde sig, der vidnede de  
om Fressen, drevne af personlig Trang, saa-  
ledes som Peter udtaler det, naar han siger:  
„Vi kan ikke lade være at tale om, hvad vi  
har seet og hørt“ (Ap. Gj. 4, 20). Nogen  
anden Missionsstheori havde man ikke.

I det paulinske Stad i um fter der  
i denne Henseende en merkbar Forandring,  
idet Paulus driver et sammenhængende Mis-  
sionsarbejde efter en formaalsbevidst Plan.  
Han blev jo kaldt af Gud til særlig at være  
Hedningemissionær, idet Gud sagde til ham:  
„Drag ud! thi jeg vil sende dig ud til Hed-  
ningefolk langt borte“ (Ap. Gj. 22, 21).  
Han fik ogsaa sammen med Barnabas Me-  
nighedsstald til at være Hedningemissionær,  
idet Menigheden i Antiokia efter Guds Aands  
Anvisning udtog disse to, der havde Kald  
fra Herren, og indviiede dem til Gjerningen  
ved Bøn og Haandspaaleggelse og lod dem  
drage ud. Derved blev altsaa Hedningemis-  
sionen nu ikke kun de enkelte Indviders, men  
ogsaa Menighedens Sag, og Paulus og  
Barnabas Menighedens Udsendinge.

At Pauli Missionsvirksomhed var plan-  
mæssig og formaalsbevidst, derom vidner  
hans Missionsrejser tydelig nok, dog saa, at  
han ikke bare fulgte egne Bestemmelser, men  
stadig stod under Guds Aands direkte Ledelse  
og ofte fik Aabenbaring om, hvor han  
skulde hen.

Han fulgte som en fast Regel den Plan  
ikke at optage Arbejde paa saadanne Steder,  
hvor der allerede ved de adspredte kristne var  
dannet Menigheder. Denne Plan stemte  
ganste vist med Guds Aands Anvisning.  
Thi vi finder, at Paulus og hans Medarbej-  
der Timoteus „blev hindrede af den Hellig-  
aand fra at tale Ordet i Asien“, og de fik hel-  
ler ikke Lov af Jesu Aand at fare til Bithyni-  
en ved det sorte Hav. Man ved imidlertid,  
at der var Menigheder baade i den Provins  
af Asien, som her sigtes til, og i Bithynien.  
Men i Makedonien derimod, hvorthen de da  
blev anvisste at reise, var der ingen Menighe-

der.—Rigtig nok danner Pauli Virksomhed i  
Rom en Undtagelse fra den her nævnte Re-  
gel; men det har jo sin særegne Forklarings-  
grund, da Apostelen kom did tvungen og  
holdtes der som Fange.

Men hvad var Maalet for Pauli  
Missionsvirksomhed? Det var dette Maal,  
som Jesus havde sat for Disiplene i Missions-  
befalingen, nemlig at gjøre alle Folkelag til  
Jesu Disiple, og det ene og alene ved Evan-  
geliet uden nogen jordiske Magtmidler. Det  
var med dette store Maal for Die Paulus  
havde planlagt sine Missionsrejser, og han  
ventede uden Tvivl, at Maalet skulde naaes  
i den daværende Generation. Der er heller  
ikke Grund til at tro, at han nogen Gang  
slog noget af derpaa.

Men her kunde nogen spørge: Maa han  
da ikke tilslut Kluffet i sine Forventninger?  
Eller kan det siges, at Maalet naaedes?

Lad os høre hans eget Svar.

Han siger til Kolosenserne Kap. 1 6:  
„Evangeliets Sandhedsord, som er kommet  
til eder, ligesom det og er i hele Ver-  
den, og bærer Frugt og voffer som hos  
eder“ og i B. 23 siger han om Evangeliet, at  
„det er prediket for al Skabningen  
under Himmele“.

Men kan da Paulus for Alvor mene  
det, som han her udtaler? Ganste vist me-  
ner han det og har bedre Grund for sine  
Ord, end det ved første Dietast kunde synes.  
Selvsølgelig tænker han ikke bare paa sin  
egen Virksomhed; thi hvor stor og omfangs-  
rig den end var, saa var den dog kun en  
Brøkdel af det Missionsarbejde, som blev  
udført i hans Tid ved tusinder af levende  
Bibner. At Paulus selv naaede lige til  
Spanien, er der god Grund til at antage.  
Efter hvad han skriver til Romerne, var det  
jo hans Bestemmelse at reise did. Det he-  
der: „Jeg haaber at faa se eder paa Gjen-  
nemreisen, naar jeg drager til Spanien, og  
saa Følge af eder did, naar jeg først i nogen  
Mon har havt godt af eder“ (Rom. 15, 24).  
Bistnok siger Nytestamentet ikke noget om, at  
han kom did. Men Klemens Romanus, en  
af de apostoliske Fædre, fortæller, at „Pau-  
lus forløstes fra denne Verden og gik til sit

hellige Sted efterat han havde prediket Retfærdighed for hele Verden og været ved Vestens Grænse, og efterat han havde afslagt Vidnesbyrd for Magthaverne i Rom". Og i et Dokument af lidt senere Dato, det saakaldte muratoriske Fragment, der indeholder en Fortegnelse over det nye Testaments Skrifter, findes en Udtalelse, der viser, at det var Forfatterens Overbevisning, at Paulus havde været i Spanien.

At baade Æthiopien og Indien blev besøgt af Apostler er sandsynligt. Der findes iethvertfald Overleveringer, som siger, at Matthæus reiste til Æthiopien og Bartholomæus til Indien. Men Verdens Grænser for Apostlerne var jo Indien mod øst og Spanien mod vest, det sorte Hav mod nord og Æthiopien mod syd. Kun dette Omraade var kjendt i den gammeltestamentlige Tid, og Missionshistorikeren Stofch har uden Tvil Ret, naar han siger: „Apostlernes Geografi var den frelseshistoriske. Saa langt som det gamle Testaments Synskreds ræk, saa langt gik Apostlerne“.

Men indenfor dette Omraade blev der jo i den apostoliske Tid, idetmindste hist og her, plantet kristne Menigheder som frugtbare Missionsstationer. Derved var „Verdens Evangelisation allerede principielt afgjort“.

Saaledes saa Paulus paa Sagen med sit troestillende Blik, og derfor talte han saa som ovenfor anført.

Bortseet fra den Betydning, som Pauli Missionsvirksomhed havde for Evangeliets Udbredelse i hin Generation over hele den da bekjendte Verden, blev han af uberegnelig Betydning for al senere menighedsmæssig Hedningemissionsvirksomhed derved, at han var en typisk Menighedsmissionær. Dette viste sig paa mange forskellige Maader: Det viste sig ved hans intense Missionskjerlighed, der ikke alene drev ham ud til fjerne Lande for at predike Evangeliet for dybt sunkne Hedninger, men ogsaa fyldte hans Hjerte med et saa brændende Ønske om hans eget Folks Frelse, at han vilde have gaaet i Fortabelsen for dem, om han derved kunde frelst dem, hvorfor han ogsaa benyttede Anledningen paa ethvert Sted, hvor der fandtes

Jøder, at besøge Synagogen og vidne for dem først.

Det viste sig ved den skarpe Missionsfæls, som ledede ham til stadig at grunde Missionsmenigheder paa saadanne centrale Steder, der vilde faa størst Betydning for Evangeliets fortættede Udbredelse.

Det viste sig ved hans Evne til at opdrage Missionsmenighederne og bringe dem i indbyrdes levende Forbindelse med hinanden ved Sendebud, Breve, gjenfældig Hjælp, sælles Anordninger osv., samt bringe dem i Forbindelse ogsaa med Modernemigheden i Jerusalem, for Ets. ved Gaveindsamlingen til de trængende der.

Det viste sig ved hans ædle Forhold til sine Disciple og Medarbejdere, for Ets. Lukas og Timotheus. Thi paa samme Tid som han forstod at fylde dem med sin Aand, var han høihjertet, friskindet og uegennyttig nok til at lade dem beholde sin fulde Frihed og Selvstændighed.

Det viste sig ved hans Forhold selv til de falske Predikanter, der havde opført sig fornærmelig imod ham. Han overvandt jo sig selv i den Grad, at han glædede sig over, at Kristus blev prediket endog af disse.

Det viste sig ved den alsidige Missionskundskab, som han havde tilegnet sig. Herom vidner hans udstrakte Kjendskab til den gamle Verdens Laade og Folk og hans Evne til at a. komodere sig efter Forholdene og være Jøderne en Jøde og Grækerne en Græker. Herom vidner ogsaa hans Missionsforhængelse og Missionspraksis, idet han holdt sig til det centrale i Kristendommen, til den moralske Lov med Forbigaaelse af Jødernes nationale og ceremonielle Anordninger, og til Læren om Retfærdiggjørelsen ved Troen paa den korsfæstede og opstandne Jesus Kristus.

Det viste sig ved den selvstændige, uafhængige og upartiske Stilling, som han indtog i hele sin Missionsvirksomhed.

Kort sagt, Paulus var fremfor alle andre en typisk Hedningemissionær ved hele sin storlagne, alsidige, selvopofrende, intelligente, gudhengivne kristelige Personlighed, der opofredes helt og fuldt ikke kun for enkelte



Individers, men for hele Menneffeslægten's Frelse. Derfor vil han ogsaa til alle Tider staa som den ophøiede Mønstermissionær for alle rette, kristelige Missionærer. Og det Stadium, som han repræsenterer, afgiver i væsentlige Henseender det folgebærdige Eksempel for al senere menighedsmæssig Hedningemissionsvirksomhed.

I det johanneiske Stadium faar Udviklingen sit Særpræg af Apostelen Johannes's Indflydelse. Han fortsætter Paulus's Virksomhed fra Efesus, der efter Jerusalems Udelæggelse blev Kristendommens Hovedsæde.

Johannes var fremforalt Sjelesørger, og hans Opgave blev med Hyrdeomsorg at lede og ordne Arbeidet i de allerede oprettede Menigheder. Det blev nu ikke saa meget Spørgsmaal om at optage nye Virkefelter, men om at tage vare paa Arbeidet der, hvor det var begyndt, og udøve en styrkende, samlende, organisatorisk Virksomhed. Til den Ende fik Menighederne faste Hyrder til at tage vare paa Sjelesorgen og lede Opbyggelsesarbeidet. Disse Menighedshyrder blev da Apostlernes Efterfølgere i det kirkelige Arbejde under Navn af ældste eller Biskoper. I de syv Sendebreve i Aabenbaringen kaldes de Engle, og af disse Breve sees, at deres Embede havde guddommelig Sanction.

Disse Biskoper fik en velsignet Betydning i hin Tid ikke alene for Menighedens indre Bekt, idet Kristenlivet udvikledes Evangeliet's Lære befæstedes og negte Medlemmer udskiltes, saa at Menighederne mødtes til at prøve Aanderne og vogte sig for Branglærere, og styrkedes til at møde de Forsøggelser, som var ivente; men de fik ogsaa velsignet Betydning for Missionens Fremgang netop derved, at Menighederne ved deres Vedelse naaede, frem til større aandelig Modenhed og derved bedre kunde fylde sin Plads som Missionsmenigheder midt iblandt en hedenst Befolkning.

Det johanneiske Stadium var altsaa en Styrkelses og Befæstelses Tid, en Organisations og Samlingens Tid, en Sigtefelses og Renselses Tid, en Veiledningens og Belærelsens Tid — Og saa denne Side af Ar-

beidet hører med til en ret menighedsmæssig Missionsvirksomhed og stemmer vel med Missionsbefalingen, der ikke kun paabyder Evangelistvirksomhed ved disse Ord: „Gaa derfor ud og gjør alle Folkeslag til Disciple“; men ogsaa paabyder Lærevirksomhed ved disse Ord: „Og lærer dem at holde alt det, jeg har befaleet eder“.

Naar vi nu sammenfatter den givne Skildring af disse tre Stadier i tre korte Sætninger, saa kan vi sige, at Aposteltidens Missionshistorie lærer os følgende tre Ting:

For det første, at Missionen som en Vidnegjerning er alle sande Kristnes Sag, idet Herren, efterat han havde udgydt sin Aand over de kristne og givet dem dette Missionsfind, at de ikke kunde lade være at tale om det, som de havde seet og hørt, da gav Stødet til Missionen paa den Maade, at han ved en Forsøggelse adspredte dem fra Jerusalem og saa at sige drev dem ud til at vidne enhver paa det Sted, hvor de kom hen.

For det andet, at Missionen som en planmæssig og formaalsbevidst Bestræbelse for at frelse Menneffeslægten er Menighedens Sag, idet den samlede Menighed i Efesus efter Guds Aands Anvisning indviede og udsendte de første Hedningemissionærer med Verdens Evangelisation i hin Generation som Maal.

For det tredje, at Missionen ikke maa anse sin Opgave løst ved et hastigt Evangelisationsarbejde, men lade dette efterfølges af en kristelig og kirkelig Opdragergjerning.

Men dette er jo Værdomme som har ideal og praktisk Betydning for enhver senere Missionsperiode.

(Fortsættes).

Det er lettere at bygge vakre Kirker end at faa aandeligt Liv i dem.

Så jeg skulde mene det.

# Story-City Jødemissions Forening

holdt sit 15de Aarsmøde i St. Olaf's Menighed Pastor H. C. Holms Kald den 24de til 26de September. Mødet begyndte om Aftenen den 24de med Prediken af Pastor Hjortholm. Lørdag Morgen samledes vi til en halv Time i Bøn, og derefter aabnede Formanden Mødet i Jesu Navn. Saa oplæste han sin Indberetning. Ligeaa oplæste Sekretæren Referatet fra forrige Aarsmøde. Dette antoges. Saa fremlagde Kasseren sin Aarsrapport.

Balg paa Embedsmænd var da i Orden. A. O. Severeide blev gjenvalgt til Formand, Andreas Hovland til Viceformand, E. V. Severeide til Kassierer, J. T. Heggen til Sekretær.

Efter Balget ønskede Pastor Holm paa sin og sin Menigheds Begne velkommen.

Angaaende et foreliggende Forslag om Forandring af Foreningens Navn blev det besluttet at udsætte dette til et senere Møde.

Om Eftermiddagen holdtes et Indledningsforedrag over det opstillede Thema, Rom. 11, af Pastor J. J. Breidablik. Dette Foredrag blev lyttet til med spændt Opmærksomhed og modtages med almindeligt Bifald af den tilstedeværende Forsamling. Det var et kraftigt Budskab fra Himlens Gud til sit eget Pagtens Folk, Israel. Taget ubelukkende fra Herrens eget Ord, om Guds Frelses Plan, trods deres Synd, Ulydigthed og Gjenstridighed og Fornægtelse af den Herre Jesus, Verdens Frelser og evige Konge. Gud har ikke forskudt sit Folk, siger Apostelen. Deri ligger et Dyrkab til enhver kristen om vore Pligter ligeover for dette Folk. Og i Lyset af Guds Ord maa vi erkende og erklære os Skyldnere. „Til Jøde først og saa Græker“. Men hvor vanskelig er ikke dette for os at ville forstaa. Maatte Gud ved sin Naade faa mere Magt over vore Hjerter; og ved sin Aand oplyse os gennem sit Ord, saa vi i Troen paa den Herre Jesus gjøre derefter. Og maatte den Guds Ords Sæd, som blev udsæet ogsaa paa dette Møde i St. Olafs Menighed, antænde de enkelte Hjerter saa de kom til at brænde for

Israels Frelse ogsaa paa dette Sted. „Den som velsigner Israel vil jeg velsigne“. 1 Mos. 12. 3.

Søndags Formiddag holdtes Jødemissionsprediken af Pastor Breidablik over Dagens Evangelium: Joh. 11, 19—29. Offer optoges for Jødemissionen, besøgende sig til \$87.00.

Pastor Holm ønskede at gjøre Brug af de forsamlede Benneres Kræfter og bekiendgjorde saaledes Prediken i tre af sine øvrige Kirker, hvor der ogsaa optoges Offer som følger: I Kanawaha \$20.00, i St. Johannes \$45.00 og i West Lake Menighed \$11.50. Saaledes blev hele Ofret fra Pastor Holms Kald \$163.50. Af dette har Kasseren modtaget \$98.50. Det øvrige blev af Menighedernes Kassierer sendt direkte til Jødemissionen.

Om Eftermiddagen fortsattes Mødet. Det var med Underlighed og Varme Begyndelse deltog i Forhandlingerne. Om Aftenen holdtes Nadverds gudstjeneste og saa Afslutningsfest.

Dette var i Sandhed et godt Møde og derfor tilkommer Herren al Ære og Pris. Gud hjælpe os alle til at møde engang med de frelstes Skare for Jesu Skyld.

Tak Benner for al Smødekommenshyggeligt Samvær.

Besluttet at et kort Referat af Mødet be- des optaget i „Viser gutten“, „Folkebladet“, „Lutheraneren“ og „Buddærerens“.

## Kassererens Regnskaber.

Kassebeholdning fra 1908	\$299.41
Offer ved Møder:	
Rollekt ved Møder i Immanuel og Bethel Kirker	\$101.03
Cambridge	105.00
I Mc Callsburg	11.10
Søndre St. Petri Menighed	13.00
Samlet ved A. O. Severeide:	
Sam Wierfson	1.00
Mrs. Inger Siverson	2.00
Mrs. Miss Gronstad	5.00
Fra en Ven af Jødemissionen	5.00
D. M. Johnson	5.00
Sam Espe	1.00
Fra Brainerd Minnesota, samlet ved Bertha Svelland:	
Ole T. Svelland	1.00
Bertha Svelland	1.00
Thom Svelland	1.00

Jim Jensen	1.00
Ole Stenerfson	.50
Oskar Hope	.50
Edvard Stenerfson	.50
Rasmus Larsen	.50
Severt Anderson	.50
Marv A. Peterson	.25
Torkel Olson	.50
Thor Sunde	.50
D. M. Olson	.50
Lars T. Svelland	2.00
John Anderson Engström	5.00
Mrs. John Tungevig	5.00
C. Chelzvig	20.00
Mrs. John Tarvestad	.75
L. T. Svelland	5.00
A. B. Larson	10.00
J. D. Severeide	2.00
S. Morrisson	1.00

Total	\$607.54
Sendt til Kasserer Lund	454.50
Balance i Kassen	153.04
	607.54

Desuden har jeg siden modtaget fra Kvindeforeningen for Israel \$40.77 og sendt dette Bølp til Kasserer Lund. Paa Story City Jødemissions Bægne

G. L. Severeide, Kas.  
J. T. Heggen, Sek.

### En liden Hilsen til Venner.

Eders Hjerte forfærdes ikke! Tro paa Gud, og tro paa mig! Joh. 14, 1.

Disse Ord af Jesus er nogle underlige Ord, som han efterlod sine Disciple ved sin Bortgang. Ja, det er i Sandhed store Ord for enhver som vil befatte sig med dem og søge Trøst af dem, men det gjør man ikke gjerne før man behøver Trøst. Men naar man er kommen til denne Erfaring at Hjertet forfærdes, da er det nok ikke saa let at tro hverken paa Faderen eller Sønnen. Men det er just det som Jesus hyder, at vi skal gjøre. Ja naar Hjertet forfærdes, da er det ikke nogen Veg. Naar Menneskets indre begynder at bruse og Bølgerne gaar høie i Sjelen og Hjertet forfærdes og det synes som om alt er forbi og at vi som har fulgt dig Jesus, og nu skal du gaa bort ifra os, og vi blive tilbage i denne onde Verden. Slig var Disciplenes Tanke, og for at imødekomme denue Tanke

talte Jesus sig. Men nu til os. Jesus ser vi ikke som hine saa ham. Men dog saa lever han, og vi har hans Ord. Gud være lovet og takket derfor, og til os taler han det samme Ord. Eders Hjerte forfærdes ikke! Tro paa Gud og tro paa mig! Ja det er nok mange Ting som bringer vort Hjerte til at forfærdes. Først naar man vender Blikket indad paa sig selv og faar erfare, at det har gaaet smaat med Forbedringen. Hjertet er lige trodsigt. Man skulde tænke at engang burde det blive mere helligt og gudeligt men for mit Vedkommende har det gaaet den modsatte Vej. Jeg synes det bliver mere og mere ugudeligt og jeg synes, at der er Stemmer som siger: du kommer aldrig frem, derfor slut ligesaa godt først som sidst, sandelig da forfærdes Hjertet. Kommer man saa ihu af sin Synd, som er gjort imod Gud og tænker paa Naadetidens Korthed, Død og Dom, alle Fristelser og Satans Magt og Fjendernes Eluhed baade ynlige og uynlige. baade i Lysets og Mørkets Engels Stikkelse og iblandt falske Brødre og Søstre, ja alt som Mennesket møder, saa trænger nok enhver Strider denne store Opmuntring som Jesus giver: „Tro paa Gud“. O Venner, hvilken Naade at en arm Synder skal allerede her i Verden faa blive løftet op over al Trængsel og Kamp, ved dette forunderlige som kaldes Tro, Tro paa Gud og paa Jesus, som er gaaet forud at berede eder Sted. Underlige Ord, at vi skal seire kun ved at tro paa ham, og ved at tro saa kommer Haabets forunderlige Magt, og Kierlighedens Ald, og naar Haabet har kastet sit Anker indenfor Forhængene, og Hiem længselen tager til, da lynger man: O var jeg over og mine med og alle Guds Venner kjære. Ja naar jeg sidder her i mit Hiem og nedskriver disse Tanker, saa tænker jeg paa de mange Venner, som er spredte rundt baade i Iowa og Wis. og Minn., S. D. og N. Dak. og jeg vilde saa gjerne saa bringe eder denne lille Hilsen: tro paa Gud og se hvad vi har i ham, Ja I vilde vel gjerne spørge: hvorledes har du det Hans? Jo, Gud være Tak nok saa bra; jeg driver og reiser næsten hele Tiden. Efter Nyaar skal jeg til Pastorerne Oppedahls, Varkfads og flere Prestekald.

Ja jeg faar vel slutte nu for Rummet i „Budbæreren“ er det vel mange om.

Med en broderlig Hilsen til Red. og alle Venner og Læsere af vort Blad.

Saa ønskes et velsignet Nyaar til alle.

H. A. S a n s o n,

Grafton, N. Dak.



# Kinamissionen.

Fra Miss Grøseth.

Fancheng, China, Nov. 18. 1909.

„Kast dit Brød paa Vandet.“ Disse Ord kom i mine Tanker da jeg igaar besøgte Den-tren. Mrs. Lee var med. Vi stansede først i Lew-ja-gen, Lærer Lees Datter var hjemme paa Besøg. Hun længtedes saa efter at saa høre, hvorledes hendes Veninde Miss Godnefield befandt sig. Der var nok saa mange Kvinder samlet. Naar vi kom til Den-Tren standsede vi indom hos Evangelist Hvang-Ta-shen. Mange af hans Slegtninger samledes hos os. Hans gamle „Tante“ søgte Længsels Taarer, naar der var Tale om Miss Godnefield. Thi, en Pige som har frekventeret Kostskolen var aldeles fortvivlet over, at hun nu ikke længere kunde saa fortsætte paa Skolen. Hendes Far var Kof hos Rønnings i flere Aar. Han tror Udlændingerne og ved, at vor Lære er den rette. Men han er uomvendt. Hans ældste Søn nu ca. femten Aar husket godt, hvad han som Barn havde lært om Gud, da de var hos Rønnings. Den-tren har været et haardt Sted. Men der ikke skal blive bedre, naar den nye Slegt kommer til Koret. De har kjendt os og lært Sandheden som Børn. Det var mig til stor Opmuntring at saa tale med disse Børn. Besøgte ogsaa Wein-jia-jin, og læste med Evangelist Gvans Hustru og Mor. Efterpaa talte Evangelist Gvan over Math. 5, 3. Han er selv en som er fattig i Aanden. Paa Veien hjem stansede vi i O-jia-pore og læste med Lærer Ds Hustru. Det var mørkt før vi kom hjem.

Mrs. Lee formaade neppe at gaa tilføds tre Blocks før hun blev en kristen, men igaar gik vi tilføds ca. ti engelske Mile. Spiste ikke hele Dagen. Iblandt helbreder Gud Menneket baade til Legem og til Sjæl. Maa du, som endnu er fremmed for ham, prøve ham. Overgiv dig helt til ham. Jeg har fundet, at Herren er aldeles paalidelig.

Jda Grøseth.

Fra Trygstad.

Yangtschow, Nov. 28, 09.

Kjære Broder!

Nu er det deilig Beir og vi er paa Vej hjem. Har nu været fjerde Dagen paa Husbaaden og om vi fortsætter som begyndt kommer vi hjem om et par Uger.

Vi har Sproglærer med os og bruger Tiden det bedste, vi forstaa. Vi har tre Missions Fragtbaade under vor Beskyttelse, to tilhørende C. J. M. og en C & M. A. De slipper derved unda Tolden og kommer frem meget snarere. Toldsystemet i Kina er meget indviklet og megen „squeeze“ drives her. En kan godt forstaa, hvorfor Toldere regnedes blandt de grovere Syndere, naar man blir kjendt med Ostens Sæder.

Hermed være alle Missionens Venner paa det hjerteligste hilset fra Stokstad og eders for Kina G. M. Trygstad.

\* \* \*

Tale holdt i Hanyang ved Fælleskonferencen.

(Af C. W. Sandahl.)

„Men Maria udvalgte sig den gode Del, som ikke skal tages fra hende.“ Luk. 10, 38—42.

Hvad mener Jesus her med „den gode Del“?

Et inderligt, fortroligt Samfund med den Herre Jesus er „den gode Del“, som denne gudhengione Sjæl i vor Tæft havde udvalgt sig, og ingen i Verden kan gjøre et klogere Valg end det Maria gjorde, da hun bestemte sig for at sidde ned ved Jesu Fødder.

For Maria var det et: „Nærmere Gud til dig! nærmere dig!“

Og enhver, som haaber at opnaa den sande Glæde i Jesu Samfund her og evig Salighed hilses, bør fra Begyndelsen af sit Kristenliv indta den rette Stilling ved Jesu Fødder.

Det er meget ved vor Frelse, som beror paa os, omendkjønt det tyngste, det største beror paa den kjære Herre Jesus. Dette gjælder ikke bare i vor Omvendelse, men ogsaa i vor Helliggjørelse.

Det staar: Maria havde udvalgt sig „den gode Del“. Martha derimod udvalgte Uro

og „Bekymring med mange Ting.“ De havde den samme Jesus.

Det er at takke Gud for, at hans frelsende Raade er saa høi og bred, at Syndere lig Røvere paa Korset kan faa kaste sig paa Redningsbaaden just som de er særdige og gaa ud af Tiden ind i Evigheden i ellevte Time. Og lig Pauli Rejsefæller: „De andre reddede sig, nogle paa Blanker, andre paa Stykker af Stibet, og saaledes skede det, at alle kom frelst til land.“

I Kristenheden saavel som blandt Hedningerne blir Millioner Menneſkesjele reddet i sidste Stund fra at gaa ind i en haabløs Evighed. Dette er at takke den naadige og barmhertige Gud for.

Vi synes det er vanskeligt at forstaa, at de som kommer i sidste Time skal faa fuld Belønning i Vighed med dem, som har strævet en hel Dag.

Alt saa længe sig paa Frelsestoget, just som det gaar ind ad Portene i Staden, det er uforkjldt Raade aldeles, for saadanne Menneſker, som har sludret væk et langt Liv i Synd og Uhygighed. Men det skal ikke være Idealet foren Jesu Discipel. Lykkeligst er den, som vandrer med Herren fra Livets Baar til Livets Høst. De har vokset sig sterke i Herrens Kraft.

Det tog Herren firte Aar forat faa Israels Børn saapas, at han kunde ta dem ind i Kanaan.

Det tar en hel Tid, før de nyomvendte kinesiske kristne kan lære sig til at vaske og pynte sig, før de gaar ov i Herrens Hus. Da de lærer ikke med engang at opføre sig i Guds Børns Forsamling.

En ung Kristen sa for en Tid siden, da han talte om nogle Venner, som mente at de hørte Kirken til: Disse Folk siger de hører til os, men de kan jo ikke tale Evangeliets Sprog eller opføre sig som Kirkens Venner. De vil ikke føle sig hjemme blandt Guds Menighed. De maa først læres.

Al vor Tekst forstaa vi, at der er Graader i Salighed.

I Jesu Samfund er der Udvikling.

Det blir nu et Spørgsmaal til enhver

af os, om vi har udvalgt „den gode Del“, den specielle gode Del; som er god fremfor det andet gode, Herren giver os? At vi ikke faar fat i „den gode Del“, det bedste Herren har i Oplag for os, er vor egen Skyld; thi Herren siger: „Lut din Mund vidt op, og jeg skal fylde den.“

Hvem vil vove at sige, at ikke Martha elskede Jesus? Den Jøder som hun lagde for Dagen i at tjene er nok Bevis for, at hun var glad i Jesus. Hun vilde gjøre alt det Huset formaaede for at faa det saa gjilbt og hyggeligt som muligt for Jesus og de øvrige Venner. Det staar: „Martha annammede Jesus i sit Hus.“

Martha var da saalangt ret. Men hendes Kjerlighed gaar altfor meget udad. Hun vilde saa gjerne faa gi Jesus noget. Og han trang lidt Hvile og et godt Maaltid Mad. Var ikke Martha ret?

Men hun stelte med altfor mange Ting. Da i denne sin Trævelhed, med disse mange Ting forsømte hun at ta imod den allerbedste Betegnelse af Jesus, og derved laa hendes Feil.

Forstod ikke Martha mon, at Jesus havde Mad for sin Aand, da han brød Livets Brød for Søsteren?

Lad os ikke dømme Martha, som saa mange gjør. Marthas Feil er saa hjertelig nær os alle, især naar der kommer storfræmmede som vi holder meget af.

Martha havde et stort Hjerter for Jesus og tjenstvillige Hænder. Hendes Offer og Tjeneste var bare et Udtryk for hendes Kjerlighed.

Gud signe de ømme Hjerter, som driver tjenstvillige Hænder til at opvarte Jesus og hans Venner!

Men saa ivrig var Martha i sin Tjeneste, at hun ikke alene misforstod sin Søster, men endog Jesus, hvorfor hun taledede bebreidende: „Herre bekymrer du dig ikke om, at min Søster har forladt mig, saa jeg maa opvarte alene! Sig hende dog, at hun kommer mig tilhjælp.“

Vilde man Martha tillids, da kunde man sige, at det Martha gjorde var en fremtvinget Tjeneste; thi hun siger, „saa jeg maa opvarte alene.“

Jeg vilde helst tro, at Martha var lidt nervøs, siden hun taler saadan til Jesus. Hun havde jo Ret til at bruge Myndighed over sin Søster, som den ældre, paa hvem Hjemmets Omsorg og Ansvar hvilede, men det var ikke pent af hende, at hun var saa survet med sine Ord ligeoverfor Jesus. Men ogsaa det var meget mennekeligt.

Dg her maa jeg faa bruge det kinesiske Udtryk: „Munden er daarlig, men Hjertet godt.“

Det var jo den samme Martha, som gif Jesus indde medens Maria sad i Huset. De to Søstre var forskjellige Karakterer.

Det var denne aabne Sjæl, som sa til Jesus: „Herre, havde du været her, da var min Broder ikke død.“ Hun var ærlig og ligetil og Jesus elskede Martha og hendes Søster og Lazarus. Hun var en virksom Discipel, men havde saa let for at gaa op i de mange Ting, og glemme det ene fornødne.

Det er et farligt Kjendtegn, at man saa snart faar nok af Jesus, men aldrig faar nok af Verden.

Det timelige er ikke det bedste, Gud har opbevaret paa sit Taffel for sine.

Vore gode Gjerninger kan ikke mætte vor Sjæls Trang efter mer af Gud, eller sættes istedetfor, hvad Gud vil gi til sine Børn.

Man kan saadan gaa op i Iver for andre i Guds Riges Tjeneste, at man glemmer sig selv, og man lever et ensidigt Kristenliv. Man mangler aandelig Kraft. Derfor hør vi lytte til Jesu alvorlige Advarsel: „Martha, Martha, Martha! Du gjør dig Bekymring og Uro med mange Ting.“

Jo det er saa sandt, vi gjør os Bekymring og Uro over saa mange Ting, og det stundom rent Smaating! Den, som holder sig paa Afstand fra Jesus, paafører sig selv mange smertende Saar; naar vi selv skal bære vore Bekymringer blir Byrden alstung.

Det var haardt for Martha at lære at fæste alle sine Omsorger paa Jesus.

„Men Maria havde udvalgt den gode Del.“ Hun satte sig ned ved Jesu Fødder.

Hun vilde faa mere Klarhed over sit Gudsforhold, det store Spørgsmaal for hende.

Om Jesus talte direkte til hende eller til alle som var forsamlet i Huset, siger ikke vor Tekst noget om, men at Maria var meget interesseret i hvad Jesus sa, forstaa vi deraf, at hun ansaa Hørelsen i Huset af mindre Betydning. Det var ikke hver Dag, at hun havde en saadan Anledning. Det saar da heller gaa som det kan med Rjøkkenstellet, tænkte hun. Dg hun var ret; thi hun saar det allerbedste Vidnesbyrd af Jesus.

Marias aandelige Dine var indad og opadvendt. Hun var modtagelig for Jesu rige Velsignelse.

Det skal ikke saa lidt af Guds Naade og Selvbeherkskelse til, for at kunne sidde stille ned ved Jesu Fødder, medens det larmer omkring en.

Ved Jesu Fødder samler Maria aandelig Erfaring, aandelig Kraft. Hun modtog den allerbedste Undervisning og Veiledning. Det blir hende til varig Velsignelse, som Jesus sa: „Den gode Del, som ikke skal tages fra hende.“ Ved Jesu Fødder lærte Maria Hemmeligheden at være salig.

Det koster ikke mere at bli en varm kristen, end det koster at bli en almindelig kristen. Man kan ligesaavel avle god Hvede i sin Ager som daarlig.

David grundede paa Guds Lov Dag og Nat. Der sandt han Fornøielse og Hvile. Det var den bedste Del for ham.

Johannes laa op til Jesus ved Nadverbordet. Det var den største Ære og Velsignelse som kunde times ham. Han havde valgt „den gode Del“. Han er kaldt Kjerlighedens Apostel. Han lærte at elske hos Jesus.

Paulus saa op til Troens Begynder og Fuldkommer saa længe, at der blir formelig Mærke paa hans Legeme, saa han endog kunde tale om Jesu Kristi Kjendemerke. Han udvalgte den gode Del, at leve, lide og dø med Kristus. Ved Jesu Fødder blir han Verdens største Missionær.

Stefanus havde saalænge set paa det Guds Lam, som bar Verdens Synd, Dødens Overvinder, den opstandne Seierherre,



som opfor forklaret til Himmelen, til hans Ansigt lyfte som en Engels Ansigt, da han segne i Døden under Stenregnen.

At Thomas A. Kempis kunde skrive „Kristi Efterfølgelse“ beviser, at han havde stude-  
deret ved Jesu Fødder. Han havde lært at tænke hos Jesus.

At Luther bovede gaa imod Pavevældet og en frygtelig Forfølgelse fra Romerkirken kom deraf, at han i længere Tid havde siddet ved Jesu Fødder. Slaget var allerede afgjort paa Forhaand ved Jesu Fødder. Han var Seiersherre paa Sandhedens Side, før han begav sig i Striden. Ved Jesu Fødder fik han Frimodighed og Kraft.

(Fortsættes.)

### Fra Arbeidsmarken.

Past. Breidablik agter den 16de Januar at begynde en Række Dpbhggelsesmøder i Vor Frelser's Menighed, Stoughton, Wis. Alle som kan bivaane disse Møder er hjertelig velkommen.

Missionær Wold sendte følgende Ord fra Seattle den 22de Dec: „Vi afaar med Minnesota Kl. 12 Middag idag. Vi er nu alle friske og ved godt Mod. En venlig Hilsen til Dem og alle Benner i vort Samfund.“

Kjære Red. Vil faa Lov at sige Tak for at De modtager Synodens Rald til Redaktør for vore Blade. Jeg blev glad; thi jeg kan ikke se andet end at dette maa være et betydningsfuldt Skridt i rette Retning. Tillykke med det nye Aar og med den nye Stilling. D. T. B.

Past. N. Carlson i Milwaukee har antaget det til ham stillede Rald fra Menigheden i Racine. Ved Siden af denne Menighed skal han ogsaa optage Virksomhed i Kenosha. Han agter at tilflytte sit nye Virkefelt, som ligger kun 25 Mil fra Milwaukee, i en ganske nær Fremtid.

Nytaarsaften holdtes Juletræsfest i Roche a Cree Menighed, Arkdale, Wis., Borgens Rald. Træet vidnet om de unges

Glid og Sans for det Skønne. Mange vakkre Bidnesbyrd afslagdes om Jesus af smaa og store i Sang og Tale, som virkede rigtig oplivende og kvæpende for Hjertet.

Korr.

Missionær Rønning kom ikke som engang tænkt og bestemt til Staterne til Jul. Derimod kom han til Nytaar. Han kom til Minneapolis i Slutte af December og drog straks derfra til Lac qui Parle Co. hvor han har holdt Møder. Han vil siden faa en ordnet Rute og besøge saamange Menigheder han orker og kan.

Juletræsfest afholdtes Juledags Aften i Curran Valley Menighed, Borgens Rald under Ledelse af H. N. Oakland og i Trempealeau Valley Menighed, 3die Juledags Eftermiddag under Ledelse af D. S. Husebo. Smukke og indholdsrige Programme udførtes paa begge Steder. Man finder ofte Grund til Klage over Støi og Uorden ved saadanne Sammenkomster, men ved disse Fester var der en Orden og Ro, som vistnok var mønsterværdig. Mange smukke Gaver uddeltes og Prestefolkene var heller ikke glemt. Korr.

Paa Menighedens Aarsmøde den 3die Januar 1910 behandlede Salems Menighed, Roland, Ia., følgende Paragraf af Fælleskomiteens Indstilling: „at Synoden henstiller til Menighedernes Overveieelse om vi ikke i de næste to Aar burde ligne al vor Gjæld, og fatte Beslutninger derom til næste Aarsmøde.“ Efter grundig Overveieelse blev Paragrafen stemt over og antagen, og vor Representant til næste Aarsmøde blev paa-  
lagt at støtte dette Punkt. Dette synes vi var ret gjort. Gjælden har vi, og den maa og vil vi betale, jo før vi kan ryste den af os bedre. L. Schlanbusch.

Man faar høre meget. Prester som undlader at straffe Dans og Drif som Synb, har vi hørt om, men det er nyt for os at høre Prester forsvare Dans og Saloonbesøg som tilladelige for en Kristen. Hvad skal man da sige, naar man hører om Prester, som faar Besøg af Ølvognen, ja

Presten drifter paa Saloonen og hører ham flaa sine Kort paa Spillebordet. Vi maa tænke paa Linderotts Ord: „Gys, Skælv, bæve Hoved og Lemmer, reis dig mit Haar, thi mine Tanker gaar ned i den dybe Afgrund og ser den Kval, som der er, som gnaver paa alt, men forlorer intet. Korr.

Indremissionsbestyrelsen som holdt Møde i Red Wing i November havde ogsaa denne Gang mange Sager at behandle og blandt andet forhandlede om Prest for Thief River Falls og Omegn. Man enedes tilslut om at stille Kald til Past. Lassefson for dette Felt. Lassefson har før Sul gjort en Tur ud til T. R. F. og iagttaget Marken og Arbeidet og det har resulteret i at han har opsigst sine Menigheder i Dhnstead Co. og har antaget Missionsbestyrelsens Kald og agter at flytte til sit nye Virkefelt i Juni Maaned. Til Sommeren blir det 19 Aar siden Lassefson begyndte som Prest i de Menigheder, han nu har opsigst.

Ogjaa et Suleoffer. Det var, som det altid bruger at være, en hyggelig Suletræfest i Solør Menighed, Past. K. C. Holters Kald, ogsaa denne Sul. Det var en usædvanlig vakker Aften med deilig Maanestkin Suleb dags Kveld. Kirken var pakket fuld af smaa og store, Børn og Fædre. Børnene, baade smaa og store læste og sang. Alt havde Bentydning til ham, som blev lagt i Krybben. Alle Lys blev tændte. Smaa Gaver, samt Ebler og Candy blev uddelt. Intet andet end smilende og lykkelige Ansigter kunde sees. Der kom heller ingen Mistemning over Forsamlingen, naar tre, fire unge Mænd kom rundt for at optage en Kollekt. De kom tilbage med \$23.18 hvoraf \$18.18 skulde anvendes for at bringe Sulebudskabet til alle Folk. Det var til Rinnamissionen. For Guds Engle var vel det te Glanspunktet paa Programmet den Aften.

Suletræfester, ja disse kan meget let udarte sig, saa de blir virkelig stridende for den kristelige Sans. Naar man til Eksempel diskuterer op med Skrøner om „Santa Claus“, naar Presten eller nogen anden

benytter Anledningen til at fremhæve det billedlige i et saadant rodløst Træ, eller naar aabenbare Guds Ords Fornegtere skal fungere som Hovedtalere og Presten fige Amen dertil, naar man tillader Støi og Uorden som vidner om Hedningernes larmende Hobe, ja da kan der ikke være Tvil om, at de virker skadeligt og nedbrydende baade paa smaa og store.

Saadanne Fester burde kristne Menigheder ikke taale, langt mindre sanktionere eller endog faa istand. Ved saadanne Sammenkomster vil Julens hellige Minder trædes i Støvet. Nei lad Jesusbarnet være Midtpunktet, Stjernen og Hjertet baade i Sangen og Taler, og Andagt og den ophøjede Ro hvile over Forsamlingen, da tror jeg de hellige Minder vil flaa dybere Rødder i vore Hjerter og saaledes Guds Velsignelse hvile over os. Korr.

## Bestjendtgjøreiser.

I Zions Menighed, af Maddock, N. Dak., af Turtle Mountain Kredts, tilhørende Pastor E. Hovlands Kald af Hauges Synode, afholdes et kristeligt Samtalemdø fra 20—23 Jan. 1910. Samtaleemnet er Luk 6, 46—49. Pastor K. T. Strand anmodes at indlede. Kom mange og kom med Bøn til Gud om hans rige Velsignelse.

J. Krogstad, Form.  
A. A. Dahl, Sekr.

Et Jødemissionsmdø vil blive afholdt i Badger, Ia., Pastor Edw. Kervigs Kald, den 26de, 27de og 28de Januar 1910. Tema for Samtalen vil blive: Ap. Gj. 2, 34—41. Past. A. H. Gjevne indleder. Herren velsigne Mødet.

C. C. Holter, Zionsf. Form.  
J. H. Blegen, Sekretær.

Selbu Menighed ved La Crosse, Wash., undertegnedes Kald, indbyder herved til et kristeligt Samtalemdø, som om Gud vil, afholdes fra 3—6 Febr. 1910. Samtaleemnet er Luk. 7, 1—10. Skyds møder Dagen før Mødet i La Crosse og Benawawa, Washington. Kom mange med Bøn om Herrens Velsignelse! Paa Menighedens Begne

J. F. Adriansen.

Nordvestens luth. Indremissionsforening vil holde Møde i Bethel Menighed, Past. E. S. Hovlands Kald, Manfred, N. Dakota fra 3die til 6te Februar 1910. Paa Foreningens Vegne E. G. Hagen, D. P. Nordfløtten,

### Kvitteringer

Bevilget til Skolerens Drift for dette Aar \$12,000.00  
 Heraf er indkommet til Dato 2,159.18

Endnu ikke indkommet 9,840.82

Professorien: Bed Pastor O D Olson fra Grant (Tringd.) Lions Kald.....	16.00
Fra Pastor A A Dahl personlig.....	10.00
Bed Pastor A S Stueland fra hans Kald.....	35.00
Bed Pastor Mannes fra Tref. Mgd.s Kbf., Mannes Kald	10.70
Bed Past. Hovland fra Bethania Mgd., Hovlands Kald	18.50
Mat Olson, Ada, Minn.....	3.00
Bed T J Hagen fra St. Pauli Mgd., Gering, N. D.	25.10
Bed Pastor A S Nelson fra South Prairie Mgd. 10, Norwich Mgd. 28.....	38.00
Bed Pastor Eise fra Singaas Mgd., Eises Kald.....	264.65
Bed B J Mogaard fra Immanuel's Mgd., C E Holters Kald, C J Wing, Mrs. C J Wing, C S Hagen, P J Mogaard hver 5, C D Hagen 3, J Balfstad, J B Rømo, J L Agerd hver 2.50, Mrs. Hanna Tiller 2, C Mogaard, D Thompson, T Thompson, Tow. Thompson, Mrs. A Thompson, C B Presmo, J J Lee, D J Lee, G Gunder-son, Chr. Garrison, J Abelsgaard, Mrs. A B Olson, D D Hagen hver 1, Anna Walstad, S Anderson, A D Hau- gen, J B Presmo, Bettine Tiller, Tina Tiller, Ida Tiller, D R Tiller, D Vennen, J Jensen hver 50c.....	50.50
Bed B J Wigen fra Selbu Mgd., La Croix, Wals., Abrianions Kald: J Aune, C Mervig hver 10, J J Wi- gen, Geo. J Wigen, J C Carlsson hver 5, J Emmerton, C Emmerton, C J Carlsson hver 2, Geo. J Wigen jr., S Garberg, J J Emmerton, D Wigen, S Heruit, D Rjøs- nes, Th. Wentson, J J Wigen, J R Wigen, P J Wigen hver 1, B Emmerton 50c.....	51.50

Før loiteret for dette Aar

512.85

1646.33

2159.18

N.B. Før kvitteret for forrige Aar 1996.46

Før kvitteret for dette Aar 1646.33

\$3642.79

Dette er Totalsummen af alt modtaget op til Nstaar.  
 Se forrige Kvittering. J. A. Passien.

	Notes	Cash
Til Synodekassen: Før kvitteret for 2802.00	7392.56	
Bed Past. D Andrien fra Bethlehems Mgd., Holmes, Ia., Pastor Distads Kald: Hellick Larson 10, D A Weels 25, P Larson 5, D S Selgebovd 5, (Vørneji. Gjelb) Hans Hegebovd 5, J C Richerson 5, T Odland 1, Hans Samd-son 5, Hjalmer Jensen 1, Ole Olson 1, Nels Gjerdevit 1, Thobias Larson 1, Oleh Anfin-son 20, Nels Thompson 5, Edmund Jørgen-son 10, Ubenaent 25, T Enge 5.....	130.00	
N A Ulfstad 5, Thos. Stenfon 2, Oscar Ulfstad 15, A Anderson 2, T J Nelson 5, Hellick Lar-son 10, Lewis Larson 10.....	49.00	
M Gunderfon, Norway Mgd.....	10.00	
Pastor Distad, Eagle Grove, Ia.....	5.00	
Pastor Dierlund, Frost, Minn.....	15.00	
Prof. N J Lohre, Jewell, Ia.....	100.00	
Bed Pastor Langehaug fra Trøndenes Mgd.s Kbf., Sharon, N. D.....	25.00	

Gunder Gunderfon, Burton, N. D.....	5.00
Bed Gilbert Erickson, Lifer Dypedal Mgd., Sacred Heart, Minn.....	7.30
Edmund Knutson, Robaway, Ia.....	20.00

2981.00 7579.86

Til Synodekassen: Betalte Notes: Før kvit-teret for.....	2916.00
Beber C Pederson, Grantsburg, Wis.....	2.00
A S Vanberg, Finley, N. D.....	10.00
Ole R Grefshelm, Sharon, N. D.....	10.00
Hans Pederson, Blason, N. D.....	5.00
J Fletke, Grafton N. D.....	50.00
T Mort. Viroqua, Wis.....	5.00
Engelret Larson, Ia.....	5.00
Martin Call, Ia.....	10.00
C E Hauge, Readstown, Wis.....	25.00
Nils Hovland, Rothsay, Minn.....	10.00
Sofie Fogstad, Minnevauston, N. D.....	50.00
Louis Vennes, Ia.....	10.00
Iver Svengen, Edmond, N. D.....	5.00
C E Gifford, Harvey, N. D.....	50.00
A Kimreite, Verthold, N. D.....	5.00
S S Lewis, Osseo, Wis.....	25.00
Torger Aebel, Crookston, Minn.....	10.00
N B Nelson, Fairfax, Minn.....	10.00
A R Lavanger, Aneta, N. D.....	10.00
J A Anderson, Fergus Falls, Minn.....	10.00
Peter Carlson, Sarton, N. D.....	20.00
Hendrik C Eble, Mentor, Minn.....	5.00
Mrs. S Sande, Dennison, Minn.....	25.00
Lars S Midthotte, Sharon, N. D.....	10.00
C R Hjerte, Twin Valley, Minn.....	15.00
John Elfiad, Clarfield, Minn.....	5.00
S S Dahl, Vorum, Minn.....	1.00
J S Dahl, Ia.....	10.00
Ole S Hilde, Ulen, Minn.....	5.00
A A Svenson, Ia.....	5.00
Edward A Trones, Ia.....	10.00
Ole B Asheim, Hoks, N. D.....	25.00
Edward Eversfon, Taylor, Wis.....	5.00
Nils Rossvold, Portland, N. D.....	10.00
Nils Walla, Horace, N. D.....	30.00
B A Brown, Jackson, Minn.....	15.00
Gustav Gunderfon, Burton, N. D.....	5.00
Nils Hendrickson, Sacred Heart, Minn.....	10.00
Hans Bybel, Edmond, N. D.....	15.00
B D Huglen, Blair, Wis.....	5.00
Peter Norbeck, Redfield, S. D.....	209.00
Albert Larson, Sacred Heart, Minn.....	5.10
Ole A Rørdmo, Fairfax, Minn.....	5.00
Anders Sanjon, Franklin Minn.....	15.00
J A Ulfstad, Elmhead, N. D.....	25.00
Theo. Jacobson, Pelican Rapids, Minn.....	10.00
G T Gjervold, Lake Wilson, Minn.....	10.00
Caroline M B Dahl, Grafton, N. D.....	15.00
Matthias Sanjon, Dawson, Minn.....	15.00
P B Smaagaard, Madison, Minn.....	10.00
P B Dunderland, Bottineau, N. D.....	10.00
D A Sather, Galesburg, N. D.....	10.00
M A Nelson, Fergus Falls, Minn.....	15.00
S Solheim, Minnevauston, N. D.....	25.00
Edward Distad, Park River, N. D.....	20.00
S D Loftsgaarden, Maynard, Wis.....	5.00
Dr. A E Johnson, Madison, Minn.....	10.00
Beber D Herreid, Twin Valley, Minn.....	10.00
B B Eberum, Lakefield, Minn.....	10.00
Lewis Gerald, Oldham, S. D.....	25.00
Theo. Bostad, Park River, N. D.....	25.00
Carl Bostad, Ia.....	5.00
Austin Grinde, Portland, N. D.....	25.00
Vertha Gunderfon, Burton, N. D.....	10.00
Ole D Buer, Ia.....	5.00



Ole J Kogenels, Belmont, N. D.....	10.00
A J Myrbrit, Milton, N. D.....	5.00
J J Kurbal, Binkbad, N. D.....	10.00
J F Melom, Wallace, S. D.....	10.00
John Carlson, Pontiac, Ill.....	5.00
Anna Bertelson, Ferguson Falls, Minn.....	5.00
Barb Hensvik, do.....	5.00
Geo. J Karlsen, Lakefield, Minn.....	10.00
John S Melrud, Lakefield, Minn.....	20.00
C Fredrickson, Horace, N. D.....	10.00
Jacob C Lee, Burton, N. D.....	15.00
S J Mundahl, Fairfax, Minn.....	10.00
Ole A Myrbrit, Milton, N. D.....	15.00
Georg Hanlon, Grafton, N. D.....	10.00
B Dickson, Eagle Bend, Minn.....	5.00
B Digre, Hendricks, Minn.....	20.00
John Dahl, Belva, N. D.....	5.00
M T Madsen, Ulen, Minn.....	5.00
Rev. Ritz Carlson, Milwaukee, Wis.....	5.00
O E Holen, Portland, N. D.....	10.00
A J Knutson, do.....	10.00
J S Johanson, Horace, N. D.....	25.00
Frank Carlson, Pontiac, Ill.....	5.00
A S Beberlon, Franklin, Minn.....	5.00
A S Melland, Eagle Bend, Minn.....	3.00
Jo. Johanson, Stewart, Ill.....	10.00
C Hendrickson, Willmar, Minn.....	15.00
M E Melland, Christine, N. D.....	5.00
Knut S Brekke, Maynard, Minn.....	5.00
M E Meierlon, Eagle Bend, Minn.....	3.00
Lewis M Olson, Hitchville, N. D.....	50.00
A B Ström, McIntosh, Minn.....	10.00
G S Euall, Horace, N. D.....	20.00
Jens J Hamre, Garb, Minn.....	15.00
Rev. G E Gjertstad, do.....	10.00
A C Berg, Dell Rapids, S. D.....	10.00
Ole W Sandstad, do.....	10.00
M T Wegen, Grafton, N. D.....	10.00
John Oberg, do.....	25.00
Rev. R T Strand, Rolette, N. D.....	50.00
M T Wegen, Grafton, N. D.....	25.00
Zorger Eversen, Grand Forks, N. D.....	15.00

4519.00

D. M. Ulbin, Kasserer.

In dremissionen: Ved C Pillethun fra S. Søbbe, Huston, Calif., Canada.....	5.00
Ved Pastor C C Polter fra en ubenævnt i hans Mgd., Kenyon, Minn. 12.50, John J Lee, Meynolds, Minn. 5, halbt Offer i Gauges Mgd., Kenyon, Minn. 14.50 fra Kv. i Gauges Mgd., Kenyon, 12.50, halbt Konf. offer i Etardal Mgd., Koscoe Center, Minn. 12.65.....	57.15
Ved Pastor D S Ekstad fra Morrissonville Mgd. s Bigel., Morrissonville, Wis.....	20.00
Ved Mrs. G Strove, Radota, S. D., Mrs. G Strove, Clara Strove, Rasmus Strove, Abel Strove hver 1.....	4.00
Mrs. D Bat, Route 2, Irene, S. D.....	5.00
Ved Pastor J Kroghstad, Minnevaution, N. D. fra F Davision af Zimmmanels Mgd.....	10.00
Ved Pastor J J Lee halbt Missionsoffer og halbt af Indsamling i Missionsbøger i Vor Frelser's Mgd s Kirke, Stoughton, Wis.....	57.32
Ved Mrs. John Amtzon, Sergeant, Minn. fra Zions Mgd. s Kv., Pastor J S Lasfelds Kald.....	15.00
Ved Pastor J F Melom fra Willing Workers, Bish, Day Co., S. D.....	20.00
Ved Pastor T J Oppebahl fra J D Wallem, Dawson, Minn.....	5.00
Ved Mrs. A J Melrud fra St. Pauli Kv. ved Lakefield, Minn.....	35.00
Ved D M Ulbin fra D S Vater, Minnevaution, N. D.....	8.75
Ved Pastor A S Trygstad Offer fra Bethlehems Mgd., Creston, Mont.....	7.00

Ved Pastor A D Mortvedt fra Peder Eversen af Gauges Mgd., Norway, Ill.....	5.00
Ved Mrs. Marie Thorvig fra Green Lake Kv., Spicer, Minn.....	20.00
Ved Chris. Simonson fra Shell Creek Mgd. s Kv., Reiman Grove, Neb.....	25.00
Ved Mrs. J Torie fra Silo Mgd. s Kv., Elmore, Minn.....	17.00
Ved Pastor U D Johnson, Rothlab, Minn., B S Bjelland s. J. S Strinden s. Mrs. J Jacobson 1.....	7.00
Ved Pastor U D Oppegard: Samlet i Irene, S. D.: A S Hagen.....	2.00
A D Gellen.....	1.00
C J Olberg.....	1.00
Ole Hjerte.....	1.00
Lina Kvistgaard.....	1.00
Emil Kvistgaard.....	50
Helga Janlon.....	50
Carl J S Olberg.....	25
Bernard Olberg.....	25
Victor Olberg.....	25
Mrs. A Hall.....	25
Mrs. J Jonnaslon.....	25
Iver A Follstad.....	25
Simen Benclin.....	1.00
Fra Salems Mgd., Irene, S. D.: S Hinseth.....	10.00
Alber Hinseth.....	2.00
Ole Hinseth.....	2.00
Sda Hinseth.....	1.00
Bert Faugland.....	2.00
Albert Brenden.....	50
Soren Mickelson.....	1.00
J E Nordland.....	2.00
John Reen.....	1.00
Knud Brenden.....	75
Andreas Eversen.....	2.00
John S Eide.....	5.00
Samlet i Yankton, S. Dak.: S A Ring.....	5.00
Andria Anderson.....	1.00
Mrs. A Meslo.....	1.00
Otto Pederson.....	1.00
Elizabeth Mortvedt.....	1.00
D S Olson.....	1.00
Mrs. D Nelson.....	1.25
G A Grant.....	1.00
Mrs. Velbo.....	50
Mrs. Siri Magnusen.....	50
Marie Gunderlon.....	50
N. N.....	50
D Bruce.....	50
N. N.....	50
Ved Mrs. B M Lewis fra Bethels Kv., Mt. Gore, Wis.....	10.00
Ved Anna Bergeland fra Gauges „The Mission Circle“, Dawson, Minn.....	20.00
Ved Pastor C J Gaithold fra Kv. i Jewell, Ia. 91.58, en ubenævnt i Jewell, Ia. 20, halbt Offer i Zions Mgd., Hamilton Co., Ia. 11.70.....	123.28
Ved Pastor B A Barstad en Del af et Offer Tattigelsesdagen i Lac qui Parle Mgd., Minn.....	200.00
Ved J S Ekstad fra Gauges Mgd. s Kv., Franklin, Minn. 25, J S Ekstad s.....	28.00
Ved Christian Lindberg, Lakefield, Minn. fra bestre Kv. af Belmont Mgd., Pastor D M D Wees Kald.....	25.00
Ved Toften Olson fra Lille Bethania Mgd. s Kv., Pastor U D Johnsons Kald.....	25.10
Ved Mrs. S Winsett fra Lincoln Mgd. s Kv., Slater, Ia., Pastor G D Paulsdrus Kald.....	63.76
Ved Pastor A Hjortaa to trediedels Offer ved Kreds- mødet i Varbo Mgd., Alta, Can.....	24.06
Ved Pastor Edw. S Hobland, Mabboc, N. B. fra Zions Mgd. s Kv.....	25.00
Ved S C Omholt Offer under Kreds mødet i Hoff Mgd., Sacred Heart, Minn.....	28.31
Ved Pastor Edward Duea fra Peder Brandsland, Thien Minn.....	10.00

Bed Pastor L Gunderfon Konf offer i Jions Mgd., Adams Co., N. D.	5.40	fulgende: A R Peterfon	2.00
Bed Ole Olson, jr. fra Bethel Mgd.s Kvf., Bolt Co., Minn.	12.40	Mrs. Rolison	1.25
Bed Pastor L C Jacobson, Biraqua, Wis. fra en ube-		Mrs. Brungelson, Mrs. Ganfing, Lena Brungelson,	
navnt i Franklin Mgd.	10.00	Welle & Vels Brungelson, Mrs. Welle Peterfon, Mrs.	
Inga Hellerud, Wrafton, N. D.	5.00	Louisa Anderson, John Johnson, Mrs. Soden, Thom	
Bed Pastor L Langehaug fra Trondenes Mgd.s Kvf.,		Thompson, Mrs. R Thompson, John Severfon, C Trow	12.00
Sharon, N. D. 20, Pastor Langehaug 5.	25.0	hver 1.	
Bed Pastor R R Barstad Tilæg til Taktigelsesofret fra		Mabel Oren, Mrs. S Anfin, Mrs. Butskum, Mrs. C	
Rac qui Parle Mgd.	10.00	Deith, Mrs. Rickelson, Andrew Larson Martin Hoff,	
Bed Pastor O D Bergs fra Gustav Sundberg af Volga		S Anfin, Hoff & Duly, Mr. Soden, Emma Ration M	6.50
Bethania Mgd., S. D.	3.40	Thompson, Chrish DeWitz hver 50c.	
Bed Mrs. S West fra Franklin Independent Church,		Mrs. Hoff, Mrs. Alfson, Mrs. Gaugen, Mrs. Hermann,	
Franklin, Minn.	15.00	Mrs. J Johnson, Emma Johnson, Mamie Ganfing,	
Bed Pastor Theo. J Lund en Del af et Offer i Nels Mgd.,		Coral Ganfing, Andrew Brungelson, J C McKenzie,	
Madison, Minn. 80, Nels Mgd.s Kvf. i Byen 50, Eids-		Thos. Alfson, Clara Rickelson, Mrs. Morney, Everett	
volds Kvf. af Nels Mgd. 25, østre Kvf. af Nels Mgd. 25	180.00	Brungelson hver 25c.	3.50
Bed Iver Godnefeld fra Nazareth Mgd. Madcliffe, Ia.		C Trow	10.
Pastor T J Knutson Kald.	37.70	St. Petri Mgd., Bickert, N. D.	17.50
Bed Pastor J H Duollo, Veresford, S D fra S. Kvf. af		Kfer i Bladen, N. D., ved L Langehaug	2.85
Kronsbakhs Mgd.	25.00	J N Lee, Osseo, Wis.	5.00
Mr & Mrs S B Helgeson, Sacred Heart, Minn.	5.00	Mrs. Brita Munbahl, Toronto, S. D.	10.00
Bed Past L D Opvegaard: Samlet i Trondhjems Mgd.		T I Trifland, Ellsworth, Ia.	5.00
Yankton Co, S. D., Pastor L H Nerbvigs Kald: U D Saug-		S. Kvf. af Wombsbakhs Mgd., Quellos Kald	50.00
stad 5, Hans C Hanson 5.	10.00	Martin Severfon, Deerfield, Wis.	5.00
Olaf Stoen 5, John B Claesson 3	8.00	Kvf. i Jewell, Ia.	45.76
Ben Lov 4, J R Johnson 1	9.00	S A Johnson, Jewell Ia.	2.00
Ole B Olson 5, Ole Mune 1	6.00	Bethel Mgd.s Kvf., Bolt Co., Minn.	13.25
Ole C Olson 2, Peter D Olson 1	3.00	Pastor Gjerstad Mgd., samlet ved T N Strand fra fol-	
J C Stoem 1, S Stoem 1	2.00	gende: Mrs. T N Strand	3.00
C D Gilbertson 5, August Stene 2	7.00	Mrs. Mat Olson	5.00
Elfas Selboe 1, Mabel Selboe 50c.	1.50	Mrs. Anna Amundson, Ellis Clara Durud, Mrs. J	
Ole D Gorieth 5, Ove Gorieth 5	10.00	Nelson, Gitein Kroglod, Mrs. J V Aagaard hver 1	5.0
Oliver N Saugstad 1, C J Lien 1	2.00	Mrs. Gronvold	75
Marit J Lee 5, Oliver Lee 1	6.00	Mrs. Skallet Mrs. Anna Durud, Mrs. Peter Mathor	
Peter Moen 5, Peter Carlson 2	7.00	Mrs. Holden hver 50c.	2.00
Martin Anderson 1.50, Bernt Gaultad 1	2.50	Signer Nelson, Leonard Nelson hver 25c.	50
Ole J Solem 10, Peter Johnson 2	12.00	Ole J Lison, Jackson, Minn.	5.00
Bed Pastor C L Jothan fra Mrs B Binje, Chicago, Ill.	2.50	Mr. & Mrs. Ole Bekkeind Norwich, N. Dak.	10.00
G Hendrickson, Chabbona, Ill.	4.00	Evan D Bekkeind, do	1.00
Bed John O Kossie fra Stavanger Mgd.s Kvf., Garden		Tref Mgd., Rosville, N. D.	15.00
City, Ia. Pastor T J Knutson Kald	10.00	Mrs. John Grinde, Portland, N. D.	5.00
Bed Mrs Osmond Olson, pr Pastor Venbahl fra Lang-		Mr. & Mrs. Ole Johnson, Irene, S. D.	5.00
ford Mgd.s Kvf., Langford, S. D.	40.00	Langfjords Mgd., P S Stenerions Kald	19.11
Bed Pastor O Andresen fra Emanuel Mgd.s Kvf., Rad-		John S Eide, Mondovi, Wis.	20.00
cliffe, Ia. Pastor A S Distads Kald	43.00	Trondenes Mgd.s Kvf., Sharon, N. D.	23.00
Bed Pastor G D Paulsrud fra Dalland Kvf., Randall, Ia	20.00	Mrs. O Bardeberg, Lille Bethania Mgd., U D Johnsons	
Bed Pastor B Olson, Winfor, Minn. Offer i Immanuel's		Kald	10.00
Mgd.	11.25	Mrs. Brerch, do	1.00
Bed Past M L Nesvig fra Mrs R C Olson, Hastings, N. D	5.00	Mrs. J Jacobson, do	1.00
	1605.32	Immanuel's Mgd.s Kvf., Winfor, Minn.	5.00
	3911.26	Tilæg til Taktigelsesofferet i Rac qui Parle Mgd.	10.00
	5516.58	Franklin Mgd., L C Jacobson's Kald	26.85
		Ubenævnt i Franklin Mgd., do	10.00
		J J Venfion, Peterfon, Minn.	1.00
		Mrs. Inga Venfion, do	1.00
		Ubenævnt, Stoughton, Wis.	5.00
		Ed. Overfon, Harrison, S. D.	10.00
		Mrs. Kate Aaberg, Deloto, Wis.	2.00
		Mrs. Sophia Nelson, do	1.00
		Mrs. J Sorenson, Le Roy, Minn.	5.00
		U D Anderson, Stoughton, Wis.	5.00
		Mons Williamson, Newman Grove, Nebr.	5.00
		Bed Pastor B S Stenerion, Offer i James, S. D.	17.75
		Lake Preston Kvf. ved Mrs. R Lewis	10.00
		J J Dalland, Taylor, Wis.	1.08
		Mrs. D Ericfion, Minocfa, Ill.	2.00
		Rev. M S Norheim, Wadoot, N. D.	2.00
		Norway Mgd., L Langehaugs Kald	20.90
			3731.86
			1622.67
			5354.53
			(Slutning.)
			J. A. Duello, Kald.

# Et godt Tilbud.

Alle Abonnenter, paa „Buddæderen“, der betaler Bladet i Forstud for 1910, vil faa Bladet og en af nedenstaaende Bøger til vedfæiede nedsatte Pris.

Send os altfaa den i sidste Rubrik opgivne Sum og baade „Buddæderen“ og Bogen vil blive sendt Dem.

Flere af disse Bøger egner sig fortræffeligt til Jule- eller Nattaarpræsentier.

Stulde Oplaget af en vis Bog ikke række til, forbeholde vi os Ret at supplere den med en anden til samme Pris.

Dette Tilbud gjælder til 1ste Feb. 1910.

Alle Ordres og Remisse sendes til

Hauges Synod Bock Dept.,

C. Lillithun, Mgr.

Drawer 74, Red Wing, Minn.

Bogens Med  
Pris. „Budd.“

Mau: Alvor og Gammen. 177		
Fortællinger.....	1.50	2.25
Martyrerne i den lutheriske Kirke	40	1.30
Marie: Drivende Skyer. Fortælling. 3 Omflag.....	50	1.35
Do. Indbunden.....	75	1.55
" Hjemmet. Hverdagsskild. 1.60	2.00	
" Bed egen Kraft. 3 Omfl. 50	1.35	
Margrethe; Embedsmand og Bonde. Livsbilleder fra Bækkelsestiden i Femtiaarene. 3 Omflag.....	50	1.35
Do. 3 Skirtingebind.....	75	1.55
" Doktorens Pleiedatter. Fortælling.....	65	1.40
" Reidar og hans firebenede Venner. En Fortælling for Børn.....	65	1.55
" Et Stormveir. Billeder fra Bækkelsestiden i Femtiaarene.....	1.30	2.00
" Anna Helsing. Billeder fra Bækkelsestiden i Femtiaarene.....	75	1.50
Munch: Minder fra en Jerusalems Færd. Med 14 Illustrationer og et Kart over Jerusalem.....	80	1.65
Stein: Blot jeg bliver salig. En Fortælling fra Livet. 1.00	1.80	
Postille for Børn. Af geistlige og Bægmænd.....	50	1.35
Enken og de faderløse. En Fortælling.....	80	1.60
En sand kristens Kjendtegn. Af Erik Pontoppidan. 1.10	1.65	

Fries: Et Lykkebarn. Fortælling.....	50	1.35
Friis: 3 Sille og Storm. 3 nye Fortællinger.....	60	1.40
Guds Riges Vaar. Skirtingebind.....	65	1.50
Do. 3 Omflag.....	50	1.30
Johan Gerhard: Hellige Betragtninger.....	50	1.35
Heggtveit: Kirkehistorie. Den norske Udgave. Illustreret. Smukt indbunden. nedsat Pris.....	3.50	4.50
Varsen: Profeten Jeremias, hans Liv og Virke.....	2.00	2.75
Ulvestad: Norge i Amerika.....	3.00	3.25
" Selvhjælp i Engelsk.....	1.00	1.75
Protestanterne i Seveinnerne. En Fortælling om Franske før Revolutionen.....	75	1.50
Quie: Blikket paa Jesus.....	50	1.35
Sohn: Kirkehistorie i Grundrids.....	1.20	1.80
Bergsland Prof.: Den historiske Udvikling om Forsøningen.....	35	1.25
Wee Prof. W. D.: Fra Underfølgelsesreisen i Persien.....	25	1.15
Ryftende Oplevelser fra Bøgersoprøret i Kina. Berettet af Missionær Green og Hustru.....	20	1.15
Steenland Halle: Bibelsens Lande.....	2.50	3.00
Festskrift udgivet i Anledning af Red Wing Seminars femogtyve Aars Jubilæum.....	50	1.40
Do. Indbunden.....	75	1.55
Uhlfeld: Fortæll. for Folket	90	1.60
Dahl N.: Fortæll. for Folket	30	1.20
Robinson Crusoe.....	50	1.40
Taae: Norske Bygdesagn. Første Samling.....	1.30	2.00
Do. Anden Samling.....	1.00	1.80
Onkel Toms Hytte, eller Regjærlivet i de amerikanske Slavestater. Af Harriet Beecher Stowe. Illustreret. 2.00	2.50	
Norge. Billeder af Norges historiske Regjering. Et meget vakkert Billede. 22X27 Tommer.....	75	1.50

„Baag n o p“. Af N. Lunde. 94  
Sider. Pris 50c.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landstaber og Nationa  
billeder.

Al disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende.

Zuleasten; Aften ved Tjernet; Bratlands-  
balen i Røghylke; Høstfjeld; Nordfjord; Verfø-  
sen; Paa Sti; Paa Kjølle; Paa Habet i Storm;  
Paa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Bil-  
leder); Gjøterpige. Pige og Gjed. Pige og  
Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Bill.).  
Vinterbilleder (mange forskellige). Julenag.  
Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad.  
Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren.  
Fra Optjørelsen til Holmentollen. Fra Nordland.  
Kjøsen ved Ulsefjord. Svobær. Buarbræen. Raft-  
vind. Fra Hardanger. Torghætten. Fra Nær-  
fjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger.  
Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke-  
lig Pragt-billeder i mange forskellige Farver og  
med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr.  
Stykke. 3 dusinvis forteret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr  
Dusin.

Postkort med Zulehilsen paa norsk eller engelsk  
til 25c pr. Dusin. Send Ordres til

C. Lilletun.  
Red Wing, Minn.

## Solke-Kalenderen for 1910.

Denne lille Bog er iaar meget udkøbt  
udtjyret, har godt Læsestof og pene Billeder.  
Den er paa 64 Sider og sendes til hvilken-  
somhelst Adresse for 10c.

Hauges Synodes Book Dept.

Red Wing, Minn.

## Alterbrød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til fæl-  
gende Priser, portofrit tilsendt:

3 Væster paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Væster paa 250 Stykker 50 Cents.

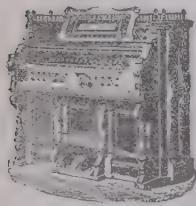
3 Væster paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Væster paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lilletun, Red Wing, Minn

## Pianoer og Orgler



Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og  
navn, hvad som ønskes, Pia-  
no, Kirkeorgel eller Husorgel,  
og De skal finde, at De her kan  
faa kjøbt et ubæret Instrument  
til Dagens aller laveste  
Priser. Navn dette Blad.

THE NORTH WESTERN MUSIC HOUSE  
CARL RAUGLAND, PRES.

520 2nd Ave. S.,

MINNEAPOLIS MINN

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykte  
paa pene Silkebaand, passende for Bognærter:

"Zulehilsen"; "Nytaarshilsen"; "Hilsen fra  
Amerika"; "Venlig Hilsen"; "Hilsen til Fader";  
"Hilsen til Moder"; "Hilsen til Søster"; "Hilsen til  
Broder"; "Hilsen til Onkel"; "Hilsen til Tante";  
"Til min kjære Søn"; "Til min kjære Datter";  
"Hjertelig Lytønstning"; "Herren er vor Tilflugt";  
"Herren er nær"; "Uden Kors ingen Krone";  
"Barnejang"; "Baaskehilsen"; "Venlig Hilsen";  
"Lytønstning til Fødselsdagen."

"Christmas and New Year Greeting";  
"A Greeting to Father"; "A Greeting to  
Mother"; "A Greeting to Sister"; "A Greet-  
ing to Brother"; "To my Child"; "Best  
Wishes"; "Blessed are they who have not  
seen and yet have believed"; "This day will  
I praise the Lord."

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lilletun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Bæk-  
tøstestiden i Jemtiaarene. Skirtingssind 75c.

## Bedes erindret

Naar vore Menigheder indsender Penge til  
Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorens Pension sendes til Rev.  
J. L. Kasseforn, Kasseforn, Minn.

Penge til Synodsklassen (heri indbefattet  
Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College)  
sendes til Mr. O. A. Ulbin, 906 East Ave., Red  
Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre Be-  
ningemissioner sendes til Rev. J. J. Ren-  
dahl, 226 Vernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til  
Prof. S. H. Elshad, Red Wing, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes  
til Rev. J. A. Quello, Veresford, S. D.

## „Buddbæreren“

udgives af Hauges norske evangeliske lutheriske Synode i Amerika.  
Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster  
forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lilletun,

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Kenyon, Minn. Ind-  
senbesser og alt bedkommende Bladets Indhold sendes til hær

Entered at the Post Office at Red Wing,  
Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Indledningsstale ved Kreds-  
mødet i Galesburg, N. Dak., sidste Høst. 2. Tilba-  
geblit paa min Livsvej. 3. Red Wing Semina-  
ry; 4. Indlæg i Skoleagen; 5. Fra Sacred Heart,  
Minn; 6. Menneftets naturlige Tilstand; 7. Et  
Minde; 8. Død; 9. Menigheden og Missionen;  
10. Story City Jødemissionsforening; 11. En li-  
den Hilsen til Venner; 12. Kinamissionen; 13. Fra  
Arbeidsmarken; 14. Vestsidgjørelser; 15. Kvitter-  
ringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 4 }

Torsdag den 22de Januar 1910

{ 42de Aar

### „Brændende i Aanden.“

„Bærer ikke lunkne i eders Iver. Bærer brændende i Aanden; tjener Herren“. (Rom. 12, 11)

Der er visse Sygdomme; som sjelden melder sig med noget voldsomt Anfald. De kommer „snigende“. Vi føler nok kanske, at vor Helbred ikke er jaa god som ellers. Der maa være noget iveien; men vi kan ikke finde, hvad det er. Imidlertid er hverken vor Arbeidskraft eller vort Velbefindende som før. Hvad kan det vel være? Det er den snigende Sygdom.

I det aandelige Liv er Lunkenheden denne snigende Sygdom. Den begynder usmerket, og den æder sig ind Tomme for Tomme fra Dag til Dag, naar vi ikke er aarvaagne.

Vi kan endnu en Tid vedblive at leve paa den Næring og Varme, vi tidligere har faaet af Gud. Men Kanalen mellem os og Gud er allerede delvis tilstoppet, saa Kraften tilflyder os ikke længer saa rigelig som før. Bønnen er bleven sjældnere og mindre inderlig. Brugen af Naadens Midler—Ordet og Naademaaltidet—er ikke længer i samme Grad som før en Trang for Sjelen. Da er der allerede Fare paafærde.

Dog kan vi nok endnu en Tid vedblive haade at leve som kristne og Arbejde for Gud. „Menighedens Engel“ i Efsus var fremdeles meget virksom og daadskraftig; og dog fik han det alvorlige Ord fra Herren:

„Dette har jeg imod dig, at du har forladt din første Kjærlighed“. (Aab. 2, 1—5).

Men hvis vi da ikke snart sandser os og vender om og gjør de første Gjerninger“ atter som arme Syndere vender os stadig til Gud i Bød og Bøn som i vor Omvendelsestid, vil det gaa os ilde. Den aftagende Varme vil synke til Lunkenhed, og det vil gaa os, som det gik „Menighedens Engel i Laodicea“, der fik høre det strenge Ord fra Herren: „Da du er lunkne og hverken kold eller varm, vil jeg udspy dig af min Mund“ (Aab. 3, 14—18).

Denne Lunkenhed er den store Fare for vort personlige Kristenliv og for vort Arbejde for Gud—ja ikke mindst for det sidste.

Og hvorfor? Fordi alt Arbejde kræver Varme. Saaledes ogsaa alt Arbejde for Gud, og ikke mindst Missionssarbejdet, om det skal gøres med den rette Kraft og i den rette Aand. Derfor forbinder ogsaa Apostelen Hjertevarmen med Arbejdet for Gud, idet han siger: „Bærer brændende i Aanden, tjener Herren“.

Det er saaledes ogsaa i det naturlige Liv. Der er en stadig Betselvirkning mellem Varme og Arbejde. Varmen udfører Arbejde, og Arbejdet frembringer atter Varme.

Vi ser dette bedst i vore Lokomotiver og vore Dampskibe. Det er Varmen, som driver dem. Den maa altsaa være en rig Kilde til Kraft.

Men vi kan ogsaa se det paa os selv. Naar vi spiser god kraftig Kost, modtager vi

dermed en Rilde til Varme. Denne Varme udbløses ved Fordøielſen og Aandedrættet, og dette giver os Arbeidskraften. Er Koften daarlig, Appetiten maadelig, Fordøielſen i Norden, eller Aandedrættet beſværligt, bliver det ogsaa ſmaat med Arbeidskraften—fordi der er ſaa lidet af ſ u n d V a r m e. (Fæberheden regner vi ikke med; den giver ingen Kraft.)

Saaledes ogsaa i det aandelige. Den Føde, Gud rækker os i ſit Ord og ved ſit Raadebord, er altid god og kraftig. Han ſiger ſelv, at det, han her har beredt os, er „et Gjeſtebud med fede, marvfulde Retter“ (Ef. 25, 6.) Det kommer bare an paa, at vi tager den til os i rigeligt Maal og af Gud har ſaaet Øvne til at fordøje den: tilgodegjøre den aandelige Føde for vort indre Liv. Og ſaa Aandedrættet da? Det er vort B ø n n e l i v. Det maa være i Orden; ellers kommer nok ogsaa vor aandelige Fordøielſe i Norden. Vi maa indaand den rene Him, melluft,—ikke denne ſtøvfulde herne, i hvilken der brimler af aandelige Bakterier, ſom bare fremkalder Sygdom. Det er om den Luft, vi ſynger, „Giften i Tidens Veir og Bind Truer at røbe os Livet“.

Det gaar nok ogsaa an at „bede“ paa en ſaadan Maade, at man bare faar ſlig Luft ind ved dette Aandedræt. Det gjorde for Eks. Farisæeren i Templet, der takkede Gud—men i Grunden ſig ſelv—fordi han ikke var ſom andre Menneſker, men meget bedre.

Og hvorfra ſtammer da Varmen og Kraften i vore Fødemidler og vore Brændſtøffe?

Alt ſtammer i Grunden fra S o l e n, hvis Varme er nedlagt i Planterne og derfra er gaaet over i Dyrene, ſom lever af dem, ſaa vi faar den igjen baade i vore Riidspiſer og i vor Plantekoft, ja ogsaa i den Ved og det Kul, vi brænder i vore Øvne.

Saaledes ogsaa i det aandelige. Al vor aandelige Varme ſtammer fra ham, ſom Guds Ord kalder „R e t f æ r d i g h e d e n s S o l“ (Mal. 4, 2), d. v. ſ. fra den Herre Kristus ſelv.

Og Varmen ſkaber Arbejde, og Arbeidet frembringer Varme. Det ſidſte har vi nok

alle erfaret i det naturlige Liv. Vi ved jo alle, at jo koldere der er, deſto kraftigere maa vi arbejde for at „holde Varmen“, eller for at ſaa Varme i os, hvis vi allerede har begyndt at fryſe.

Saaledes ogsaa i det aandelige. Har vi ſaaet aandelig Varme, ſaa har vi ogsaa ſaaet Arbeidskraft, og da ſkal vi ogsaa arbejde, ſom Apoftelen udtrykker det: „t j e n e H e r r e n“. Og vi føler os ogsaa d r e v n e til at gjøre det. Varmen er Kjerligheden til Gud, og den er baade Arbeidskraft og Arbeidslyſt. „Kristi Kjerlighed tvinger os“, ſiger den ſamme Apoftel (2 Kor. 5, 14.)

Og naar vi ſaa tager fat paa Arbeidet, giver dette os forøget Varme, og jo mere vi arbejder, deſto varmere bliver vi.

Har vi ikke under Arbeidet for Gud følt, hvorledes Varmen vokſer i os? I har viſt alle hørt Fortællingen om ham, ſom var begyndt at fryſe, men ſom ſtødte paa en ſtivfroſen Mand, ſom han maatte forſøge at gnide varm. Under dette Arbejde blev han ogsaa ſelv varm, og begge var hjulplne.

Har vi ikke erfaret noget af dette ogsaa i vort Miſſionsarbejde? Jeg tror, vi har fornummet det. Under vore Miſſionsmøder, vort Arbejde for Miſſionen og vore Forbønner for den er der kommet rig Varme i vore Hjerter, og den øgede Hjertervarme har ogsaa forøget Arbeidsiveren og Arbeidskraften.

Gud hjælpe os til ſaaledes at nære os af de aandelige Fødemidler, han rækker os, og ſaaledes at bruge Vønnens Aandedræt, at vi aldrig maa ſavne den Hjertervarme og Arbeidskraft, ſom alene kan gjøre os til rette og virkekræftige Arbeidere for hans Rige.

L. D. i „Norſk Miſſionst.“

#### En rigtig Prediken.

En Kone ſøgte en Kirke, hvori der lød et kraftigt Vidneſkæb om den forſkreftede Kristus.

Paa Hjemveien blev hun engang ſpurgt af nogle bekjendte, hvorfor hun altid gik til den Kirke.

Hun ſvarede: „I de andre Kirker faar jeg et Indtryk af, at jeg er en ganſke bra Kone; men der, hvor jeg nu gaar, føler jeg, naar jeg har hørt en Prediken, at der mangler mig ſaa meget“.



## En Sang.

Hvad har du min Sjæl her at vinde  
 Paa Verdens det stormfulde Hav?  
 Hvor Bølger af Synd mig omstøller,  
 Og alle bereder en Grav.

Et Valg er os givet af Herren  
 Kun det bør vi tage imod,  
 Saa velg da min Sjæl her i Livet  
 At undfly Guds evige Dom.

Saa hjælp mig o Jesus at seire  
 Paa Reisen til Saligheds Havn,  
 Hvor line saa ømt skal faa hvile  
 Tilslut i din salige Favn.

Naar Taagen af Synden bortsvinder  
 Si noget skal trykke min Aand  
 Lige Solen neddaler i Vesten,  
 Afslædt er de syndige Baand.

Skal jeg og saa staa i den Røden  
 Af frelse for Tronen engang,  
 I Himlen den skønneste Staden  
 Og synge de seirendes Sang.

Hvor tænker du Anker at kaste  
 O Sjæl som blandt Syndere gaar,  
 Forsent naar Jig Døden har gæstet  
 Og foran din Dommer du staar!  
 H. J. A l b u e.

## Nogle Tanker.

(Af H. J. A.).

For Himmeriges Land maa man kjæmpe alvorligt til Døden saa siger Guds Søn. Man vinder ei Raaden med Lempe, Net intet man faar uden inderlig Bøn. Naar Husbonden opstaar fra Bordet Og Døren blir lukket igjen Forgæves du udenfor banker Stands og betænk det min Ven.

Mange skal søge, men skal ikke kunne bestaa i Prøvens Stund. Naar Herren vil samle alle omkring sin Trone, og alles Kneer skal maatte bøie sig og hver Tunge bekjende at Kristus vor Frelser er Herre til Gud Faders Vre, da skal mange af disse som søgte, blive lagte paa den almægtiges Vægtskaal og findes for let. Derfor lader os vaage og bede idag medens Forsoningens Blod strøm-

mer fra Forsoningens Kilde igjennem Herrens evige Sandheds Ord. Hvo der har Øren at høre med, han høre hvad Herren siger; thi hvo er den, som ved noget om Morgendagen uden Gud. Om han skulde finde dig lovende, hvad havde du til Forsvar. Saa som Bildfarelsen var stor i Noas Dag, er den ogsaa nu. Kundskaben er stor eller rettere sagt Klogskaben og med denne Fornuftens Klogskab tænker man sig at forstaa de skjulte Ting i Herrens Lov, som Jesus selv siger, at Faderen har aabenbaret for de fattige og umyndige alene. Hør hvad Paulus siger: Dersom nogen tykkes sig at vide noget, han har aldrig endnu kjendt noget, saaledes som man bør kjende det. Men dersom nogen elsker Gud, er han kjendt af ham. Thi ved Lovens Gjerninger kan intet Kjød blive retfærdiggjort for Gud, men de alene, som har faaet Image Herrens uforstøyle Raade, som er i Kristus Jesus. Disse alene ved, hvad Troen er, den sande og rette som er dem tilkjænt af ham ved den Helligaand. Vi kan hverken med vor Styrke eller Fornuft tro paa Kristus eller komme til Kristus vor Herre. Jeg troede ogsaa at Kristus var Verdens Frelser, længe før jeg var ombendt og troede med min menneskelige Fornuft alt det som staar skrevet i de fire Evangelier. Men jeg siger vi gjøre vel. Djævelen tror det ogsaa men stjælder. Mange ransage Strifterne og mene i dem at have det evige Liv. Men til mig ville I ikke komme, siger Jesus, som har det evige Liv at give enhver som tror. Hvor meget gavner da Fornuftens Klogskab? Tro ikke flere Ven, om du stræver Dag og Nat at arbejde for Herrens Sag, om du er den første og sidste til haabe at give og at hjælpe, at det kan frelse din Sjæl. Men bøie dit syndige Hjerte i Støvet for den hellige Guds Afsyn, ryfste Støvet af dine Fødder, lad ham saa tage Dækket bort og aabne dine Dine og lad ikke denne Verdens Gud mere forblinde dit Syn, da vil du ikke mere være saa optagen i noget andet end Herren selv, som ikke bor i Templer gjorde med Hænder, men i enhver Hjerter, som paafalder ham i Oprigtighed. Da vil du stille Lag med Probmagere og selvgode Menne-

sker. Hvad siger Herrens Ord om saadanne? I Jeremias 17, 5 lyder det saa: Forbandet er den Mand, som forlader sig paa Menneſket, og holder Rjød for sin Arm, hans Hjerte er vejet fra Herren, eller, hvis Hjerte viger fra Herren. Naar du kjere Ven er blevet et Naadebarn, vil du ikke tænke saa meget paa Personer, men da vil du søge de kristne i Herrens Forsamling til Bøn og Sang om din Sjæls Frelse, og Tak og Lov til Herrens Gode og Pris.

Stræber alvorligt at gaa ind ad den jævre Port. Ingen kommer ind saalænge Rjød og Blod skal opvartes først og sidst. Guds Rige er ikke Mad og Drikke. Ingen kan gjøre noget for Herrens Sag med alle Slags Tilſtællinger eller trov vi som Jesuiten, at Hensigten helliger Midlet; hvis saa er, da er det jo ikke saa nøie paa hvilken Maade det sker. Og da især naar man faar nogen af de kristne til at holde Bøn og læse et Herrens Ord, saa maa den gode og naadige Gud naturligtvis lægge sin Velsignelse til, om selve Djævelen faar hele Udbyttet. Salige er de som holde hans Bud, de skulde have Adgang til Livsens Træ og gaa ind ad Porten. Se jeg kommer snart og min Løn er med mig siger Jesus. Da vil kun Anden og Bruden og alle dem som høre kunne sige: Amen! ja kom Herre Jesus.

### Om Kredsmødet i Bardo.

Seg blev paalagt at skrive lidt om et Kredsmøde i Bardo, Alberta.

Jeg tog et langt Referat—alt forlangt til at komme i „Budd.“ Det maatte forforkortes og renskrives.

Straks efter Mødet fik jeg ingen Tid. Undskyld det kommer lidt sent. I al Hast kan jeg nu give følgende Beretning.

Det første Kredsmøde i Alberta Kredsbled blev afholdt i Bardo Menighed den 26de til 28de November 1909.

Det var et meget godt og velsignet Møde. Just rette Tid for de mange nybakte, som alle andre holder ved saa vidt jeg ved. Gud være Lov og Pris!

Russeveir i Begyndelsen gjorde at det

ikke kom mange besøgende fra andre Menigheder. Alligevel havde vi fuldt Hus.

Vor kjere gamle Pastor Anderson begyndte Mødet med Bøn og Guds Ord.

Pastor Hjortaaſ ønskede de fremmede velkomne og Guds rige Naade over os alle.

Kredsforsmanden Past. Carlsson tog Ledelsen af Mødet og læste de af Synoden antagne Kredregler.

Valg af Embedsmænd: Sekretær, Mr. B. B. Anderson, Bardo; Kassierer, Mr. Olaus Olson, Bretthjill.

Samtaleemnet som var Kol. 3, 1—4 blev indledet af Past. A. E. Hanson. Han gav en grei og god Indledning. Han beskrev Menighedens Stilling i Kolosæa og sammenlignede den med Menigheden i Bardo.

Der hvor Gud har faaet udrette store Ting, der kan ogsaa være store Farer for Bildefarelsen i Lære og Liv.

De kristne trænger at vaage og forarbejde sin Saliggjørelse med Frygt og Bæven. Derfor lyder Formaningen: Ere I opreiste med Kristus, da søger det som er ovenil.

Ledetræd for Samtalen. Den sande kristnes subjektive Helliggjørelses Grund.

1. Hvad den er. B. 1.

2. Dens Forarbejdelse. B. 2.

3. Dens Nødvendighed. B. 3.

4. Dens endelige Afslutning i Herlighed. B. 4.

Mange af de kristne Mænd og Kvinder deltog i Samtalen, i Bøn og Sang.

Gud gav megen Kraft og Velsignelse ved Bidnesbyrdene.

Vi fik erfare, at det var saligt at være opreiste med Kristus.

Bandring paa den trange Veie med Forsagelse og Selvfornægtelse, Søgen og Kampen for at blive en hellig og frugtbar kristen, der som saadan maa aabenbares for Verden, blev fremholdt med Visdom og Kjærlighed.

Paa samme Tid blev man mindet om det skjulte Liv i Kristus, det er Grundboled, Rildten, som giver Kraften til personlig Helliggjørelse, der først aabenbares i Herlighed, naar Kristus vort Liv aabenbares. Søndag var en Høitidsdag for Menigheden.

Pastor Carlsson fik Raade til at vidne om Kristi Komme med Alvor og Kraft.

Past. Hanson holdt en deilig og styrkende Skriftetale.

Et godt Offer blev optaget til Rejsendegifter, Kredsens Kasse og Indremission.

Paa Eftermiddag Vidnemøde med Bøn og Sang.

Om Aften engelsk Brediken ved Prof. Quello. Han talte saa enkelt og overbevisende til de unge. Det gjorde godt.

Saa Afstedtaler. Gud var os nær. Havde det velsignet og skiltet med Glæde og taknemmelige Hjerter.

H. N. Rønning.

### Saa Mayville Kreds Aarsmøde.

Mayville Kreds af Hagues Synode afholdt sit Aarsmøde i Trondenes Menighed, Sharon, N. Dak., Pastor Langehaugs Rald, den 18de til 21de Nov.

Allerede ved Mødets Aabning var, med kun en Undtagelse, alle Kredsens Prester tilstede. Andre af vort Samsunds Prester som bivaaned Mødet kan nævnes:

O. Andresen, Red Wing, Minn.

E. S. Midtbo, Minot, N. Dak.

N. Rasmussen, Baoli, N. Dak.

Lægfolket fra de forskellige Dele af Kredsen var mødt frem i et stort Antal.

Høiskolesagen, som skulde behandles under Mødet, tør være en af Grundene for det talrige Fremmøde. Det var et glædeligt Tegn at se, hvilken Interesse for en kristelig Høiskole der var lagt for Dagen, og ikke mindst blandt Lægfolket. Men saa lærte vi ogsaa at Folket i Mayville Kreds var samsundsro. De har taget mange tunge Vægt før, men de vilde dog være med at løfte af den Gæld vi har paa vore Samsundsskoler før der bygges flere, hvor gierne man ellers havde ønsket en kristelig Høiskole for vort Samsunds Ungdom i N. Dakota.

Pastor N. S. Halvorson holdt Aabningsprediken i Tilnærmelse til Joh. 5, 1—15, om „Jesus ved Betesda Dam“.

Følgende Prester blev af Formanden budt velkommen som nye Arbeidere inden

Kredsen: N. S. Halvorson, Burton, J. J. Jacobson, Grafton, og L. J. Odland, Gra Forks.

1.

### Indberetninger.

Af Formandens Indberetning fremgik det, at man det svundne Aar havde faaet Lov at arbejde for Guds Riges Fremme med god Forstaaelse blandt Brødre inden Kredsen, uden nogen særskilte Hindringer. I Aarets Løb var der afholdt 9 Kredsmøder. Der havde været 7½ Maaneders Emisjonsvirksomhed fordelt paa 6 Emisjoner. Kredsens 1afte Emisjoner—afvøde Chr. Hanson—havde arbejdet som saadan 4 Maaneder det svundne Aar.

Af Kassererens Rapport hidscettes følgende:

Balance i Kassen fra forrige Aar	\$203.11
Indtægter i Aarets Løb	663.81
Udgifter " " "	652.94
Balance i Kassen Nov. 10de 1909	213.98

II.

### Valg af Kredsbestyrelse.

Viceformand, Past. J. S. Halvorson, Burton Sekretær— " M. L. Nesvig, Ditchville

Kasserer— Hr. T. J. Hagen, Grand Forks

4de Medlem— John Oberg, Grafton

5te " Ole J. Hyttstad, Galesburg.

III.

### Beslutninger.

1. Kredsen udtaler sin Tak til Gud for det Arbejde den fik udføre i det forgangne Aar, og vil med Glæde optage det Arbejde, som Gud vil give den at udføre ved sin Hjælp og Bistand i det kommende Aar

2. Et stort Savn føler Kredsen ved Broder Christian Hansons Bortgang, og udtaler sin Sympathi med de efterladte. Vi glæder os over hver en, som Gud faar vinde for sig, bruge i sin Vingaard og saa bevare i Troen indtil Enden, og glæder os ved Tanken paa saligt Gjensyn i Sabbatshviden hos Gud.

3. At Sekretæren sender et Kopi af denne Resolution til Mrs. Chr. Hanson, Biking, Minn. (Med Brevet sendtes en Gave paa \$25.25 fra Venner inden Kredsen).

4. At Kredsen gennem sin Sekretær sender en Sympathi Skrivelse til Pastor G.



D. Mona med Familie, Mt. Angel, Oregon, i Anledning af Pastorernes Sygdom.

5. At Kredsen afholder et Møde, hvor Søndagskolen, Religionskolen og Ungdomsarbejdet er Gjenstand for Drøftelse og Behandling, og haaber at nogen Menighed i Kredsen vil indbyde til et saadant Møde i indværende Aar.

Følgende Komite paa tre blev valgt til at ordne med ovennævnte Sag: Hr. T. J. Hagen, Grand Forks, Pastor M. L. Nesvig og Pastor J. J. Jacobson.

6. Kredsen slutter sig til Synodens Beslutning med Hensyn til Tiden for Indkassering af Professorenløn, men anser det som en overflødig Udgiftpost at tilføje en Finanssekretær.

7. At Professorenlønnen sendes gennem Kredsens Kasserer.

8. Kredsen har 8 Maaneders Emissærvirksomhed det kommende Aar.

9. Emissærerne faar \$25.00 pr. Maaned og frie Rejseudgifter for den Tid de er i Kredsens Tjeneste.

10. Det overlades til Kredsbestyrelsen at vælge Emissærer og bestemme Virkefelt.

11. Svar til Turtle Mountain Kreds: Paa Grund af det finansielle Tryk vort Samfund nu er i, ser ikke Mayville Kreds sig istand til for nærværende at være med og bygge en Høiskole i Nord Dakota.

Det kristelige Samtaleemne.

Joh. 16. 7—11 indledes af Pastor Nesvig. Følgende Punkter blev fremsatte som Ledetraad for Samtalen:

Tema: Den Helligaand som Kristi Talsmand.

I. Han er en guddommelig Person—Sandhedens Aand—af Væsens Enhed med Faderen og Sønnen. Han taler, hører, vidner, veileder.

II. Det var nødvendigt at Kristus forlob Verden, forat Talsmanden kunde vidne om Kristi fuldbårde Forsoningsgjerning for Verden.

III. Talsmandens tredobbelte Overbevisningsembede:

- Verden syndig.
- Kristus retfærdig.
- Djevelen døml.

Samtalen førtes med Bøn og Barme og mange baade Lægfolk og Prester deltog.

Søndag Formiddag predikede Kredsens Formand, Pastor J. H. Johanson om Dagens Evangelium. Et Offer optoges til Kredskassen, stort \$54.30.

Samme Dags Eftermiddag holdtes Nadværdgudstjeneste, Pastor Berger holdt Skriftetalen.

Hver Aften holdtes der Møder i Kirken. Paa Lørdags Aften holdtes Ungdomsmøde, fire af Presterne talte. Baade Enkeltpersoner og en Kvartet gav mange ekstra Sangnumre baade denne Aften saavel som under hele Mødet. Hvor lifligt det er under Sang og Bøn til sammen at være.

Da det Tog Størstedelen af de tilreisende skulle tage ikke kom før sent ud paa Eftermiddagen fortjattes Samtalen ogsaa Mandags Formiddag. Paa Eftermiddagen talte den bekendte E. E. Løbeck Afholdslagen.

\* \* \* Bestyrelsen for Mayville Kreds afholdt Møde i Sharon, N. Dak. Lørdag, Nov. 20de, 1909. Følgende 7 Emissærer blev valgte og deres Virkefelt bestemtes som følger:

1. H. Nebraemoen, Fargo, N. Dak. 6 Uger.  
Pastor L. Gundersens Kald, Hettinger, N. Dak.  
" R. Rasmussens " Baoli, N. Dak.  
Strøget ved Marstonmoor, N. D.
2. A. L. Torblaa, Grafton, N. D. 4 Uger.  
Pastor A. H. Bergers Kald  
" M. L. Nesvigs "
3. Iver Grimsrud, Litchville, N. D. 4 Uger  
Pastor G. D. Monas Kald  
" J. J. Jacobsons "
4. J. Hauglum, Grand Forks, N. D. 4 Uger  
Pastor Bybergs Kald  
" Westbys "
5. J. Finseth, Delo, Minn. 4 Uger  
Pastor J. S. Halvorsens Kald undtagen Mayville.  
Pastor J. H. Johansons Kald
6. D. Hystad, Galesburg, N. Dak. 4 Uger  
Pastor D. J. Nesheims Kald  
" H. Moes Kald
7. J. Oberg, Grafton, N. Dak. 6 Uger  
Pastor Rjufts Kald  
Pastor Langehaugs Kald  
Pastor Maltewicks  
Menigheden i Mayville.

M. L. Nesvig, Sekr.

## Guds Røst.

Paa Vor Frelseres Gravlund i Kristiania stod der for nogle Aar siden ved Foden af den mindste af fire Grave et lidet Jernkors med denne Indskription støbt i Røstet: „Guds Røst“.

Følgende gav Anledning til denne korte men alvorlige Gravstrift.

En ung Kvinde var bleven overbevist om sin Synd og Nødvendigheden af at søge sin Gud. Guds Aand arbejdede paa hende Nat og Dag; men hun syntes, at det endnu ikke var beleiligt nok for hende. Hun var forlovet med en ung Mand og skulde snart gifte sig; men, tænkte hun ved sig selv, naar jeg er gift og har faaet mit eget Hjem, da vil jeg give Gud mit Hjerte og blive en kristen.

Da Brylluppet var over, og hun var kommen i Orden, blev hun igjen alvorligt paamindet af Guds Aand om nu at give sit Hjerte til Jesus og blive en kristen; men nu syntes hun at have endnu mindre Tid end før, de huslige Pligter og Omfarg for Mand og Hjem optog hendes Tid og Tanker; men, lovede hun ved sig selv, om Gud skænker os et Barn, da vil jeg give mit Hjerte til Jesus og blive en kristen, og da vil jeg ogsaa bringe min Mand med paa samme Vej, og vi vil tillsammans opdrage den lille i Gudsfrugt og Herrens Formaning, og da skal alt blive saa godt.

Da Aaret var omme, blev der til deres store Glæde lagt en sød liden Datter i deres Arme, og Glædens Bæger syntes at flyde over; men midt i Moderkjerlighedens Glæder kom igjen Guds Aand og hviskede saa stille og saa ømt om de Løfter, hun havde givet Herren, og nu burde hun gjøre Alvor af at blive en kristen; men nu syntes hun at have endnu mindre Tid til at søge Gud, hun vilde nu leve for sit Hjem og sine kjære, og naar Datteren var stor og havde faaet en god Opdragelse og den bedste Uddannelse, og de selv som Forældre var kommet over det værste af Livets Krav og Stræb, da skulde de begge give Gud sine Hjerter og glædes med sin Gud paa sine gamle Dage.

Tre Børn til holdt sit Indtog i samme

Hjem, og hver Gang blev Moderen mindet om at vende sig til Gud og blive en kristen. Stemmen blev dog svagere og tilsidst hørte den op. Børnene voksede op og blev sendt til Søndagsskole i Christiania Fjerste Methodist Menighed, hvor afdøde Martin Hansen den Gang var Pastor. En og anden Gang gik Forældrene med til Kirken for at høre denne Guds Mands alvorlige Prediken; men intet syntes at kunne bryde deres Hjerter.

Da det ældste Barn var 8 Aar gammelt, blev hun en Dag meget syg, Lægen blev kaldt, og paa Moderens ængstelige Spørgsmaal gav han dette korte, men hjerteknusende Svar, „Intet Haab“. En Uge efter blev den lille baaret ud fra Hjemmet, og til Moderens bitre Sorg og under brændende Taarer sænktes den lille ned i Graven. Om Moderen ikke vilde give sit Hjerte til Gud, kunde hun dog ikke hindre ham fra at tage Barnet igjen.

I sin tunge Sorg gav hun sig ingen Tid til at lytte hverken til Guds Stemme eller Pastorens Raad, hun kun græd over Tabet af sin lille Pige. Den Gud, som var bleven tilfidesat, men som i Kjerlighed nu brugte Riset, kom atter, og en Maaned derefter blev igjen samme Læge budsendt, og paa samme Spørgsmaal som sidst fik hun det samme Svar: „Intet Haab“. Da Solen den næste Morgen brød frem, sendte den sine første Straaler ind gennem Vinduerne og belyste det lille lysløskede Døved, det blege men smilende Ansigt. Moderen laa paa Knæ ved Sengen badet i Taarer, uimodtagelig for sin Mands Trøst. Nogle Dage derefter stod hun igjen ved en ny opkastet Grav, og det næst ældste Barn blev lagt til Hvile ved Siden af sin Søster.

Run de, der selv har mistet sine kjære Børn, kan forstaa og fatte den store Sorg over Tabet af de kjære smaa.

Moderens Sorg og Taarer rørte mange, og Trøstens Ord blev der ikke sparet paa; men Moderens Dre og Hjerte syntes lukket for alt.

Atter en Maaned svandt, da Faderen en Aften blev mødt af sin Hustru i Døren med disse Ord: „Papa, du faar skynde dig efter

en Læge, lille Anna er syg, men gaa nu til en anden Læge, maaske han er bedre end vor egen.

Lægen kom og undersøgte den lille, gav nogle Forskrifter og lovede at komme igjen senere paa Aftenen. Da han ved Midnat atter stod ved den lilles Bæde, og Moderen med Engstelse spurgte om Sygdommen var farlig, fik hun samme Svar fra denne Læge, som 2 Gange før: „Intet Haab“. To Dage efter laa lille Anna død, kun 4 Aar gammel gik hun hjem til Jesus. Hendes sidste Ord var: „Farvel, Mamma og Papa“. Jeg gaar til Jesus og Englene og til Sophie og Agnes“.

Sorgen syntes at være undholdelig for den stakkels Moder. Da hun vendte hjem fra Kirkegaarden, hvor hun i kun 3 Maanedes havde begravet sine 3 kjære smaa, var det, som om Hjertet vilde bryde.

Forældrenes hele Interesse og Kjærlighed dreiede sig nu om det sidste Barn, en sød Pige paa 2 Aar. Moderkjærligheden klynge- de sig til den lille, og aldrig var den lille borte fra Moderens aarvaagne Løb. I sin Sorg besøgte de begge Kirken et par Gange, hvor de smaa havde gaaet i Søndagsskole, og hvis Pastor havde begravet 3 smaa Søskende, men skjønt de var båret af Sorg, kunde dog ingenting formaa dem til at søge Gud.

Atter en Maaned var tilende, da Forældrene en Morgen vaagner ved en Jamren fra den lille; det viste sig, at Barnet gien- nem Natten var bleven heftigt syg; begge de forrige Læger blev i Hast tilkaldt, og af Medfølelse for den haardt prøvede Moder og Fader ophød de alt, de kunde, for at redde Barnets Liv, men forgjæves.

En Søndag Morgen da Kirkeklokken kaldte til Gudstjeneste, lukkedes den lilles Dine; da Klokkernes Toner hendede, var den lille Sjæl flygtet hjem til Englenes Land for at møde med sine 3 Søskende.

Moderens Fortvivlelse og Sorg kjendte ingen Grænser, Nat og Dag hørtes hendes Graad og Jamren, forgjæves kaldte hun paa sine kjære Børn, de hvilte nu alle i Jesu Favn, de 3 derude paa vor Frelsers Kirke-

gaard, den 4de skulde ogsaa snart bringes did.

Igen staar Forældrene ved den aabne Grav, omringet af en stor Skare sympathiserende Venner, alle er dybt bevæget, selv Pastoren er rørt ved Synet af de stakkels Forældre; han talte varmt og inderligt om Guds Bæde og da særlig om Guds Kaldelse til Mennesket. Næstfølgende var just ved at gaa bort fra Graven, da der med et syntes at opgaa et Lys for den stakkels Moder, og med et Skrig kaster hun sig om sin Mandts Hals og udbryder: „O, Pappa, Pappa, dette er Guds Røst, det er Gud, som taler til mig“. Og under Taarer fortæller hun der, hvorledes Gud ofte har kaldt paa hende, men ligesaa ofte havde hun imodstaaet, og udbrodt hun: „Jeg forlader ikke mine Børns Grav, førend jeg har faaet Tilgivelse for min Trodsighed og Forlættelse for min Synd“. Og ved den aabne Grav bøiede hnu sig ved sin Mandts Side, og med et Hjerte fuldt af Sorg og Anger bad hun Gud om Frelse og Fred, og forgjæves bad hun ikke; thi hun bad til den Jesus, som engang sagde: „Kommer hid til mig alle I, som arbejder og er besværet, og jeg vil give eder Hvile“.

Ved Foden af den mindste Grav plante de Forældrene det lille Jernkors, hvis Inscription var: „Guds Røst“.

Forældrene er for flere Aar siden lagt til Hvile ved Siden af sine fire smaa. De er gjenforenet i Himlen, hvor ingen skilles mere. Korset er maaske borte nu; men jeg glemmer ikke disse Minder, der staar i Forbindelse med hint Kors.

Læser, søler du Guds Kald og hører du hans Røst, da opstæt ikke med at søge ham. Jesu Liv blev ofret paa Korset for din Skyld, lad dette være Offer nok!

Det glade Budskab taler til dem, der har lignende Erfaring, som hine Forældre; de smaa gik hjem til Jesus, de er nu der og vil altid forblive der. I ønsker intet hellere end at mødes med dem igjen; der er en Vej, der fører til Himlen, det er en deilig Vej, og fører til et deiligt Sted. Vil det glade Budskab naa til Himlen og de kjære der, at I kommer?

A. M. S.

i Det Glade Budskab.



## Menigheden og Missionen.

(Af J. H. Blegen.)

(Fortættelse.)

I den oldkirkelige Tidsalder fortsattes Missionen paa menigheds- mæssig Maade efter den apostoliske Missions Mønster, dog saa, at den særlig har det jo- hanneiske Stadiums Præg. Det var ikke Spørgsmaal om at vinde nye Udgangspunk- ter, noget som jo heller ikke var paa krævet; men det var Spørgsmaal om at missionere ud fra de Udgangspunkter, som man tidlige- re havde bundet, og dette gav rigelig Anled- ning til fru tbart og omfangsrigt Missions arbejde.

At denne Tidsalder var en meget kraftig Missionsalder, kan skjønnes deraf, at de krist- nes Antal forøgedes i en næsten forbausende Grad. Man har beregnet, at der ved Apo- steltidens Slutning, omkr. Aar 100 efter Kri- stus, antagelig fandtes omtrent 200,000 krist- ne, og at Tallet ved Aar 300, kort før de sto- re Kristnenforfølgelser ophørte, var steget til omtrent 8 Millioner. Denne store Forøgel- se faar dobbelt Værdi som Bevis paa en missionskraftig Tid, naar vi merker os den Methode og de Midler, som bragtes i Anven- delse.

Missionsmethoden var som i Apostler- nes Dage den saakaldte individuelle, d. v. s. man søgte ikke at formaa hele Stammer eller Folkeslag at gaa over til Kri- stendommen, men beslitte sig kun paa at vinde enkelte Sjæle for Kristus og det ad Overbevisningens Vej, idet man ikke tuede til udvortes, verdslige Midler, men brugte Guds Ord og Sakramenterne som de eneste virksomme Frelsens Midler. Paa en grun- dig Undervisning i Guds Ord lagdes der megen Bøgt. Derom vidner Katekume- natek, der i det tredje Aarhundrede var saa ordnet, at man krævede to eller flere Aars Undervisning, førend man ved Daaben optog en omvendt Hedning i Menigheden.

Ved Siden af Ordets Vidnesbyrd var Livets Vidnesbyrd af overmaade stor Betyd- ning for Missionen. Det er fra denne Tid

dette Hedningernes Vidnesbyrd er overleve- ret os: „Se, hvor de elsker hinanden!“ Navnlig var Blodvidnesbyrdet en kraftig Li- vets Prediken, hvorfor det ogsaa viste sig, at „Martyrernes Blod blev Kirkens Sæd“.

Med Hensyn til Missionsarbejdere fin- der vi, at Biskopperne, der organiserede og le- dede de smaa lokale Menigheder, ikke som en Regel drev direkte Hedningemissionsarbej- det, uagtet hver liden Lokalmenighed var en mis- sionerende Magt i det Strøg, hvor den fand- tes, men derimod havde man dels faste Mis- sionærer, som kaldtes Apostler, og for hvem det var et Livskald at rejse omkring og predi- ke, og dels havde man ogsaa leilighedsvis reisende Predikanter. Hvorledes de reisende Missionærer predikede i hin Periode, har man liden Oplysning om. Men i de pievdo- klementinske Homilier, et Skrift, som forre- tten siges at være temmelig legendeagtig, fin- des et Sted, som fortæller om Klemens fra Rom, at han ved den Tid, da han kun havde hørt et svagt Rygte om Jesus, fik høre en rei- sende Missionær i Rom. Denne havde sam- let en Flok Folk omkring sig paa Gaden og talte som følger:

„I Romere, hør! Guds Søn har aa- benbaret sig i Judæa. Han lover evigt Liv til alle, som vil have det, om de vil leve efter Faderens Vilje, som har udsendt ham. Der- for maa I forandre eders Liv fra det værre til det bedre, fra det timelige til det evige. Erkiend, at der er en himmelsk Gud, hvis Verden I bebor i Uretfærdighed under hans retfærdige Dine. Men dersom I omvender eder og lever efter hans Vilje, saa vil I blive flyttet over i en anden, en evig Verden, og blive delagtig i hans uudsigelige Goder. Men er I ulyhige, saa vil eders Sjæle, efter- at de er stift fra Legemet, blive fastet i Ild- stedet, hvor de vil føle Anger og Frygt til evig Straf“.

Om denne Prediken fortælles det, at den greb Klemens saa, at han reiste til Judæa for at lære nærmere om Jesus, og dette hø- res jo forresten ikke aldeles utroligt.

Det vilde føre os for langt her at skildre, hvorledes man søgte at løse Missionsopga- ven nedigjennem den lange Middelalder fra

Konstantin den stores Dage indtil Reformationen. Forresten er det jo heller ikke paa-krævet under Behandlingen af vort Emne, der vedrører Missionen og Menigheden.

Da Kristendommen blev Statsreligion, gjordes derved et nyt Princip gjældende, nemlig at Staten og Kirken forenes, Verden og Kristendommen sammenblandes. Som Følge heraf forsvandt Menigheden i dens apostoliske Skikkelse. Dermed blev det ogsaa forbi med den menighedsmæssige Mission. Havde man tidligere søgt at vinde de enkelte Sjæle kun ad den frie Overbevisnings-Wei ved Ordets Magt, saa tyede man nu til verdslige Indflydelser og verdslige Midler ved Siden af Ordet, for at Missionen maatte gjøre saa meget raskere Fremgang. Denne Udvikling endte med, at hele Nationer kristnedes ved Sverdet paa en Gang og blev tvungne til at lade sig døbe. Følgen var, at Europas Kristianisering, der regnedes fuldført omkring Aar 1300, ikke var nogen virkelig Evangelisation.

### En ny Tid.

Med Reformationen oprinder den nye Tid for Kirken og dermed ogsaa nyt Haab for Menigheden og Missionen. Men som før paaapeget møder der os imidlertid den Overraskelse, at selve Reformationstiden manglede Syn for Hedningemissionen. Det tog omkring halvbundet hundrede Aar efter Reformationens Begyndelse, før der i den lutheriske Kirke lød en kraftig Bækkerrøst til Fordel for Hedningemissionen, og det var en Lægmand, en østerrigsk Baron ved Navn Justinianus von Weltz, hvem Warnock kalder „den første virkelige Missionsprofet“. Han var en Bodsprædikant, der satte sig som Maal at arbejde for Bækkelse af levende Kristendom og for Evangeliets Udbredelse blandt Hedningerne. I tre paa hinanden følgende Skrifter begrundede og indstærkede han den evangeliske Kirkes Missionspligt. Disse Skrifter blev forelagt en Representation af de evangeliste i Tyssland paa en Rigsdag i Regensburg. Men hin dogmatiske, aandelig tørre Tid var saa blottet for Missionsans, at Sagen blev afvist som hovmodigt Sver-

meri. Tilslut udstedte han et sidste kraftige Op aab, hvis Slutning lød som følger:

„For Jesu Kristi Domstol stævner jeg eder, hvad enten I nævnes som høi og værdværdige Hofpredikanter, høie Superintendenter eller høilærde Professorer, og forlanges Svar paa følgende Samvittigheds spørgsmål: Jeg spørger eder, hvem har givet eder Ret til at udlægge Kristi Befaling i Matt. 28 falsk? Jeg spørger eder af Matt. 5, hvorfor I ikke viser eder som Verdens Lys? Hvorfor overtaler I Jhrster og Herrer til at tro, at Hedningernes Udvendelse er uudsfordelig i vor Tid, da I dog ikke noget Sted har prøvet derpaa? Sig frem, I Hyklere, hvor finder I det Ord „uudsfordelig i Bibelen? Ve og atter Ve over eder, som ikke vil hjælpe til, at Guds Rige kan blive udbredt i al Verden!“

Heller ikke denne Trusel hjalp, og Justinian von Weltz's Bestræbelser blev uden synlige Resultater. Vi merker os imidlertid i Forbindelse med denne Mænd, at han havde undfanget den Plan at oprette et Missions-selskab, hvortil Jesu Efterfølgere af alle Stænder skulde slutte sig. Det lykkedes ham rigtignok ikke at realisere Planen; men dette var den første Tilskyndelse til den Ordning, som har karakteriseret Arbeidet for Hedningemissionen i den nyere Tid indtil vore Dage, nemlig at drive Missionen ved Missions-selskaber og Missionsforeninger, hvorved man da har søgt at afhjælpe den Mangel, at Statskirkerne som saadanne ikke kan missionere, og at det derfor heller ikke indenfor Statskirkerne kan blive Tale om nogen Menighedsmission, siden Statskirkerne jo ikke har virkelige Menigheder, der kan handle i Frihed.

Først da der ved Slutningen af det 17de Aarhundrede kom en kraftig Bækkelse i den lutheriske Kirke ved Speners og Frankes Virksomhed i Halle, lykkedes det paa Tilskyndelse af den danske Konge, Fredrik den fjerde, at sætte i Gang en Hedningemission, der fik praktisk Betydning for den missionshistoriske Udvikling baade hjemme og paa Missionsmarken. Da den lutheriske Kirkes to Bionermissionærer, Tysserne Ziegenbalg og Plütschau, i 1705 drog ud fra Kjøbenhavn til Trankebar i Indien som den danskallergi-

ste Missions første Udsendinge, var dette en stor Seier i Retning af at gjenindsføre i det praktiske Missionsarbejde ialfald paa Hedningemissionsmarken saadanne Missionsprinciper, som havde været raadende i den apostoliske og oldkirkelige Tid. Disse Mænd drog ud med den Erklæring: „Vi gaar i Herrens Navn, og om Gud kun vilde skjænke os en Sjæl af Hedningerne, vilde vor Reise have faaet sin Løn“. Lig de evangeliske Sendebud i Oldkirken fulgte de under sin Virksomhed paa Missionsmarken den individuelle Metode og søgte at nærme sig de enkelte Hjerter ved Evangeliets Prediken uden at bruge Tvang eller verdslig Indflydelse. Det var ikke Spørgsmaal om at drive Profelytmageri og lægge an paa at vinde Tilslutning til det udoortes Kirkesamfund; men det var først og fremst Spørgsmaal om at vinde Hedninger for Herren og Himmelen og tillige at lægge Vægt paa et sedeligt, hellig Liv hos de omvendte.

Hjemme i Kristenheden bevirkede denne Mission, særlig ved Frankes Indflydelse, en stor Forandring i de kristnes Opfattelse af Missionspligten. Med Kolonialmagternes verdsliggjorte Missionsbestræbelser for Die havde man jo længe været vant til at betragte al Hedningemission kun som kolonialpolitisk Foretagender, der paalaa vedkommende Regjeringer som Blikt. Fra nu af begyndte et andet Syn at gjøre sig gjældende. Henry Masing siger om den dansk-halleske Mission, at den bevirkede „det store Omsving i Kristenhedens Tankegang, at Missionen nu ikke alene blev betragtet som Kolonialregjeringernes Rigspligt, men som en Sag, der maatte ligge den troende Kristenhed paa Hjerte, og saaledes den kristelige Frihed kunde sættes i Bevægelse, navnlig for at reise Pengemidler til Sagens Fremme“.

Det tør være berettiget at sige om denne første evangeliske Mission i den lutheriske Kirke, at den blev haaret af en „begyndende Menighedsbevægelse“. Men da denne Bevægelse desværre lygnede hen, saa blev Følgen den, at Missionen ogsaa opløstes af Mangel paa Tilgang af nye Missionærer. dog først

efterat den havde bestået i over 100 Aar og været et Middel til Frelse for tusinder af Hedninger.

I denne Forbindelse vil det være paa sin Plads at omtale Brødremenighedens Mission. Ogsaa den skylder Speners og Frankes aandelige Indflydelse sin Oprindelse, og den fortjener særlig Opmærksomhed under Behandlingen af vort Emne, da den viser os, hvorledes man søger at løse Missionsopgaven der, hvor Missionen er blevet helt og fuldt en Menigheds Sag.

Brødremenigheden er en vidunderlig Foreteelse i Missionshistorien og et slaaende Eksempel paa, hvad Gud kan udrette gennem en Menighed, der dreven af Kjærlighed til Frelseren vil være lydlig mod hans Missionsbefaling.

Brødremenighedens Stifter, grev Zinzendorf, gik paa Skole i Halle netop i den Tid, da Missionsbevægelsen begyndte. Her traf han fjorten Aar gammel sammen med Ziegenbalg og modtog et dybt Indtryk af ham, og her stod han jo ogsaa stadig under Paavirkning af den fromme Missionsven Franke. Under disse Omstændigheder udvikledes der hos ham en brændende Kjærlighed først og fremst til Frelseren, saa at han kunde sige: „Seg har kun en Pas on, og det er ham, kun ham,“ og dernæst til Brødrene og til alle vildfarende Syndere. Som et karakteristisk Træk fortælles om ham fra Halle, at han ved femten Aars Alderen sammen med nogle andre Skolegutter oprettede en liden Forening, der kaldtes Sennepsfrønsordenen. Ordensstegnet var et libet Kristusbillede med Overskriften: „Hans Vunder vor Helligelse“, og en Ring med den Indskrift: „Ingen af os lever sig selv“. De to første Paragrafer af Statutterne lød saaledes: „1. Medlemmerne af vort Selskab vil elske den hele Menneskeslegt. 2. De vil paa alle Maader fremme dens Bedste“. Forresten skulde de forbundne troelig rette sig efter Jesu Ord og lade alle Menneskers Frelse ligge sig paa Hjerte. Det var dette omfattende Ideal fra Ungdomsårene, som bejlede Zinzendorf gennem hele hans Liv, og som det ved Guds Naade lykkedes ham at overføre paa den Me-



nighed, han ved Herrens forunderlige Førelser blev Stifter og Leder for. Vi ved, at Menigheden samlede paa den Maade, at Greven gjorde sine store Godser til et Tilflugtssted for en Flok „mæchrifte Brødre“, der havde lidt haard Forfølgelse for sin Tros Skyld. Disse fromme, nøjsomme Kristne, der var hærdede i Trængselsens Skole og villige til at lide Forsagelse for Kristi Navns Skyld, var godt Materiale til at danne en Menighed af. I Menighedens første Dage havde man i Herrnhut Oplevelser, der minde om Pinsemenigheden i Jerusalem. Særlig fortælles om en mærkelig Nadversfest, der fandt Sted den 13de August 1727, det Aar, da Menigheden stiftedes. Ved denne Fest havde Menigheden en levende, folbar Erfaring paa den opstandne Frelser og hans Aands Nærhed.

En anden mærkelig Oplevelse havde man den 10de Februar 1728. Menigheden holdt Bønnemøde den Dag, og under Guds Aands mægtige Indflydelse søgte Forsamlingen sig dreven til at „bove noget stort i Herrens Navn“. Binsendorf talte Hedningemissionens Sag for opladte Hjerter, og 26 ugitte Brødre lovede at forberede sig for Missionsgjerningen. Dette var en velsignet Begyndelse.

Det næste Under var, at Herren som Svar paa Menighedens Bønner og Bøfter aabnede Døre for dens Udsendte: Paa Grønland, i Vestindien, i Sydafrika, i de nordamerikanske Urkrøge og paa Labrador.

Det vilde føre os for langt her at give en detaljeret Fremstilling af Missionsarbeidets Udvikling paa Brødremenighedens Missionsmarker udover Verden, men vi vil merke os nogle af de karakteristiske Træk ved Arbeidet, samt pege paa, hvilke Resultater Arbeidet har baaret.

Vi merker os da først, at Brødremenigheden har udsendt væsentlig kun Vægmcænd og ikke Theologer som Missionærer. Det er muligt, at dette skyldes Guds særegne Ledelse. I ethvert Fald er det betegnende, at da Menigheden i 1740 for første Gang udsendte en begavet og vel uddannet Theolog, Albin Feder, til hvem den knyttede store For-

haabninger, saa forliste Skibet udenfor St. Thomas, og Albin Feder druknede, medens en Vægmand, en Skrædder ved Navn Gottlieb Israél, der udsendtes sammen med ham, blev reddet og naaede frem.

Naar Menigheden skulde udsende nye Missionærer, havde den ikke svermerisk Hastverk, men tog sig god Tid og søgte med stor Omhyggelighed at finde ud, hvad Herrens Vilje var, og anstillede en samvittighedsfuld og mangeartet Prøvelse med Hensyn til Kandidaternes Redelighed og Oprigtighed uden dog at lægge Vægt paa nogens Overbevisning og frie Vilje. Derfor har ogsaa de udsendte i Regelen været dygtige Mænd, bejlede af en brændende Missionsærlighed og en uovervindelig Offervillighed. Det har været et Karaktertræk ved disse Vægmissionsærer, at de har følt Trang til at opofre sig for de elendigste, de lavest staaende, og de har betragtet en eneste Sjæls Redning blandt disse ulykkeligste Hedninger at være værd af deres Opofrelse. Den Erklæring har lydt fra deres Læber: „En eneste Sjæl er værd, at vi drag er ud. Vi er endog bestemt paa at blive Slaver for at vinde Sjæle blandt Slaverne.“

At Brødremenighedens Mission væsentlig har baaret Karakteren af en Vægmissionsmission, staaer i nær Forbindelse med den Kjendsgjerning, at Hedningemissionen af Brødrene i Herrnhut blev gjort helt og fuldt til en Menighedsjag, ja til Menighedens store Hovedopgave. Det var ikke bare en enkelt Mand som søgte Missionskaldet; men hele Menigheden søgte det og vilde være med i Missionen baade ved Bøn, Gaver og Arbejde. Missionærerne var derfor helt og fuldt Menighedens Udsendinge og blev understøttet og baaret paa Bønnens Arme af den hele Menighed. „Derfor savnede Missionen heller aldrig Kræfter“, som Henry Usfing siger; „segnede ti, gik tyve ud istedet, og faldt Væderne bort, bar Samfundets Fællesaaend dog Sagen frem“.

(Fortættets.)

## Kinamissionen.

Tale holdt i Kanyang ved Fælleskonferencen.

(Af C. B. Landahl.)

(Slutning.)

Harde ikke H. N. Hauge sat sig til ved Jesu Fødder, saa havde han ikke kunnet udføre det store Arbejde, som han gjorde. Der blev han udrustet med overmaade store Mandskræfter. Det var en Hemmelighed, som var skjult for de mange Verdensviise paa hans Tid.

De ovennævnte og en stor Skare af Jesu Kristi Vidner, som nu er hensovede, var mer end almindelige kristne. De udvalgte „den gode Del“ som en stor Hob af deres Samtid forsmøgte.

Ikke var det Værdommen i dem, som Fjestus mente. En stor Del af Herrens store Redskaber har været Dødsfald. Heller ikke var der verdslig Magt; thi Herrens Tjenere har som en Regel været fattige og heller ringe i Verdens Øine. Men det var en overnaturlig Kraft med dem, som besejlede deres Ord og Handlinger.

„Og de kjendte dem, at de havde været med Jesus.“

Maria havde udvalgt sig det bedste. Der er en gammel Sprog at sige, at den, som vil have en god Vind, skal sætte sig i den. Maria havde sæt sig i den, og hun var som forkyndere af det bedste af Jesus. Til den som har det bedste af Jesus, vil den som har det bedste af Jesus.

„Kunne han bære, men ikke bære det, som om det, men ikke faaet.“

Den, som vil faa Kraft af Jesus, maa udtømmes af sit eget først.

De gamle Munkte gik og stirrede paa den korsfæstede Kristus til de blev nogen ensidige Raringer. De vilde næsten ud af Verden for at bli Jesus lig. Det vilde da bli en rar Verden og en brat Ende paa Mennekeslægten, dersom alle maatte leve et saadant Forsøgs Liv for at bli aandelig velsignet.

Man læste ikke hvad Jesus bad for de troende: „Seg beder ikke at du skal tage dem ud af Verden, men at du skal bevare dem fra

det onde.“ Det var ved Jesu Fødder i Verden, at de skulde have den sande Glæde fuldkommen i sig.

De gamle Munkte havde meget fælles med Buddha og Buddistpresterne. Træf dig tilfide fra Verden, du Dyd, saa gaar du op i det fuldkomne Gode, og lad saa Verden ture med sit.

Men saadan blir ikke den som sidder ved Jesu Fødder; thi de blir istandgjort til at se klart, tænke rent og handle ret—at møde Livets Alvor med gudelig Sindighed.

Maria havde en aandelig Egeværkt som Martha manglede.

Hvorledes kan vi faa Del i „den gode Del?“

Der kan ikke bli Tale om virkelig Jesu Efterfølgelse uden en først faar siddet stille ved Jesu Fødder som hans ydmyge Læringer.

Og er det ikke et Skrig i hver oprigtig troende efter mer af Jesus, mer af aandelig Kraft, et rigere aandsfuldt Væsen, og saarlige ere de som hungre og tørste efter Retfærdighed, thi de skulde mættes.

Hunger er Tegn paa Liv. Kineserne siger: Kan den syge bare spise, saa blir han nok frisk igjen.

Tørsten driver os til Kilden. Er vi bare oprigtige i vor Higen efter mere Liv, Lyd og Kraft, saa vil nok Guds Aandsfinde Væde for os ved Jesu Fødder, og vi skal mætte. Derfra gaar man ikke længere bort. Der faar vi det af Gud som freudt af evigt Liv. Der vil wort Bøger fløde over, og vi vil se det Gode i Verden, Bærere af den himmelske gode Del, til Velsignelse for dem som komme i Berøring med os.

Af den gode Del følger gode Gjerninger.

Maria var aandelig hungrig og tørstig, derfor satte hun sig ved Jesu Fødder. Hun vilde ikke bare ha Jesus i Huset, men faa hans fressende Ord i Hjertet. Hun vilde saadan faa fat paa hvad Jesus sa, at det kunde bli Næring for hendes Aand, bli hendes eget, og derved blive hvad Jesus siger: „I i mig og jeg i eder. Og saaledes blev hun en Del af „den gode Del.“

Gamle Simeon gif op i Herrens Tempel efter Aandens Drift. Der fik han se Jesus og ta ham isavn. Han velsignede Jesus, og Jesus velsignede ham.

Lad os være stille ved Jesu Fødder i Guds Ords Betragtning. Men det er sandt, at det er vanskeligt at finde Jesu Fødder i Trævelheden i vor Tid, og vanskeligt at sidde stille der.

Den allerbedste Plads at finde Jesu Fødder er i Enrum paa Knæ med Bibelen aaben foran os. Der finder vi de deiligste Hvilestunder. Der faar vi høre Jesus tale direkte til os paa sin vidunderlige, liflige himmelske Maade. Da glemmer vi os selv og alt omkring os og lig Maria gaar op i Jesus. Da vokser vi i Naaden. Da lærer vi de helliges Dyder. Da lærer vi at gjøre en Missionærs Gjerning.

Vi siger med Peter: Herre, til hvem skulde vi gaa om ikke til dig, du som har det evige Livs Ord.

„Kjerlighed fra Gud strømmer evig ud, Som en Kilde klar og ren.

I dens stille Bund, i dens dybe Grund Gjemmes Livets Edelsken“.

Ved Jesu Fødder lærer vi at elske Gud over alle Ting.

Der blir Naaden i Jesus større for hver Dag.

Der taler Aanden et fortroligere Sprog.

Der faar vi se os selv som de fattige i Verden.

Der renses vi fra Kjødets og Aandens Besmittelse og iflædes Kristi Kraft.

Der lærer vi at elske alle, endog dem som taler ilde om os.

Der blir vi milde i vore Domme over andre.

Der blir vi ydmyge og taaler lig Maria Fornærmelser.

Der lærer vi at ofre villigt alt for Jesus.

Der lærer vi at bli hellige og holde af Sandheden.

Der lærer vi Lydighed mod Aanden.

Der lærer vi at høre alt med Taalmodighed. Ja endog det at vi er misgjendte af vor Søster og blir bebrejdet af hende. Jesus vil svare for os. Han trøster os.

Der kan vi synge: „Sørg o kjære Fader du, jeg vil ikke sørge“.

Der overvinder vi alle vore Fiender.

Der blir vi lig Paulus, villige til at lide og dø for Guds Sag.

Der blir vi gudsfindet og vor Harpe stemmes for evig Sang.

Ja der blir vi som en Blomst, der aabner sig og tar imod himmelsk Sol og Regn og ved denne himmelske Kraft blomstre i Livet og sprede Jesu Kristi Velsugt.

Ved Jesu Fødder faar vi meget at glemme og meget at lære.

Den som er stille ved Jesu Fødder vil spare sig for de tusinder af Fristelser og Anfægtelser som venter hver Jesu Discipel.

Den som tar mest Tid hos Jesus faar mest Tid til at bringe Jesu Lære til sine Medmennesker.

Saligt er den nu, og vil bli mer siden, som kommer længst i Jesu Skole her i Evighedsudvikling; thi de vil komme længst i at gaa op i Herren der. De begynder i Evigheden med den bedste Karakter. De skal forstaa mest af Treenigheden, mon det ikke er de, som skal skinne som den udstrakte Befæstning? Kun de kan gi den rette Refleksion af Jesus.

Lad os nu ikke være tilfreds med lidt af Jesus, men Jesus helt, et mere helt, fuldt, rigt Livsindsund med den Herre Jesus. At vi maa faa kjende ham og hans Opstandelseskraft „og blive opbyggede i ham og blive befæstede i Troen“.

Den som saadan blir hos Jesus, lever og røres i ham, med stadig voksende i den Herres Jesu Kristi Lighed, blir daglig et bedre Medskab i hans Tjeneste.

Hvorledes er dens Livssyn som har fast Del i den gode Del?

Det vi er i vore Hjerter, aabenbares i vort Liv.

„Hvo der bliver i mig og jeg i ham, han bærer megen Frugt: thi uden mig kunne I slet intet gjøre“, siger Jesus.

Det er lettere at ofre end det er at lyde, men „Lydighed er bedre end Offer“.

Abraham var lydig. Han blev derfor af Gud velsignet, siden blev han til en Velsignelse.



Først fyldes af Jesu Kjerlighed, siden flyde over af Jesu Kjerlighed i os til Belsig- nelse for dem, som Herren giver os til at vir- ke iblandt. Da blir vi Frugt og Frugten bliver ved.

Jesu Disciple er saadanne Frugttreer ved Bandbækken, hvis Blade ikke visne og Frugt ikke skal faa Ende.

„Deres Frugt skal være til Spise og Bla- de til Vægedom“.

Det bedste Kjendetegn paa og om en sid- der ved Jesu Fødder er: Bærer vi Frugt? Og en rolig, sindig, himmelsdustende Om- giængelse. Derfor skal de overfladiske krist- ne, verdensvendte kristne, den vantro Ver- den og Hedningerne kjende os.

Vort Samfund med Jesus maa komme frem i vort Eksempel. Lad os vise Hednin- gerne vor Kjerlighed til Gud ved, hvad vi er villige til at ofre for ham—at forsjage noget for at løste en nedsjunken Mennefteslægt.

Vi spør Paulus, hvad hans Livssyn var efter at han havde været hos Jesus. Den Gang da han ikke vidste rigtig, hvadenten han var i Legemet eller udenfor Legemet, da han fik smage en ubegribelig Kraft fra Himmelen. Han blir tosidig. Han vilde helst fare her- fra og være med Jesus, men for sine Brødres Skyld efter Kjødets vilde han ogsaa gjerne tjene, for om mulig lede dem til Gud. Han blev alles Skyldner, og en tvungen Tjener af Kjerlighed. Hele Verden blev hans Arbeids- mark. Han sprudler af Liv og Arbeidslyst. Og en Missionær har aldrig gjort mer end Paulus. Det er en Gaade, hvorledes han kunde faa Tid til alt. Men Paulus lærte at arbejde paa Kæ ved Jesu Fødder, hvis tro Tjener han var

„Dig fte som du tror.“

Den som modtager ti Procent Naade af Jesus, er ti Procent salig og arbejder i ti Procents Kraft. Men den som modtager et hundrede Procent Naade af Jesus er et hun- drede Procent salig og bærer megen Frugt.

En god Missionær bør ha Marias Aand og Marthas Hænder.

Men Maria sad ikke bare og lyttede. Hun salvede Herren med Solve og tørrede hans Fødder med sit Hovedhaar. Det var et Taknemmelighedens Udtryk for den Belsig- nelse og Aandsfred, som hun havde modta- get af Jesus. Deri gjorde han en stor Gjær- ning. En Daad, som skal fortælles saalangt Jesu Evangelium forkyndes.

Det vi gjør i Tiden taler i Evigheden. De Gjærninger som er gjort for Jesus er op- bevarede i hans Arkiv.

Gud er god og langmodig, som ikke ud- slukker det svage Lys. Men han vilde helst slaa Lys til for at styrke det. Han vilde gjerne aabne for os Himmelenes Sluser.

Det er vor egen Skyld, dersom vore Lys ryger og ofrer. Det er ofte en væmmelig Lugt. Ikke at undres over, at Jesus siger: „Gid du var kold eller varm!“

Lad os udbede os større Syn, mere aandelig Kraft, og bedre aandelig Arbeids- dygtighed. Med en Haand i Jesus og den anden udi Verden, forat „redde dem som hentes til Døden“ og styrke det øvrige som vil dø.

Vi gaar her og ser og føler paa, at Ar- bejderne er faa i den store Høft, derfor er vi udsat for at ta mere Arbejde for os end vi er istand til at overkomme. Man jages fra Morgen og til Aften, Uge ud og Uge ind til man neppe har A n d n o k i sig til at bede F a d e r v o r p a a kristelig Vis. Vi taber selv og Arbeidet med. Men Tanken er naturligvis god, man vilde gjerne gjøre meget. Fordærver man ikke Aanden, saa vil man bryde ned sin Helbred.

Vi beder for andre, læser for andre, for- bereder os for at opvarte i Guds Menighed, med andre Ord, vi sidder ved Jesu Fødder for andre, men selv tørres vi op. Vi blir lunkne i Bønnen og sløve til Guds Ords Betragtning for vor egen Del. Saa maa vi leve paa aandelige Smuler istedetfor at mod- tage en rigere, kraftigere Aandskost. Livet blir kraftesløst og Arbeidet tyndt.

Dette er den største af alle Missionslivets Farer! Og vi skal ingenlunde paaberaabe os, at vi er Missionærer og Herrens Redskab, thi vi har desværre den samme Mulighed at fortabes som enhver anden kristen.

Og tænk eder Muligheden Benner, at vi, efterat have bragt Hedningerne Dyset, selv skulde gaa fortabt! Der vil maaske være Missionærer saavel som Prestes iblandt dem, til hvem Jesus engang skal sige: „Sag kjender eder ikke!“ og de havde endog gjort kraftige Gjerninger i hans Navn.

Jesus gif affides. Han tog Tid til Bøn, og han sa til sine Disciple: „Kommer affides med mig og hviler eder“, vaager og beder, thi Manden er vel villig, men Rjødets er skrøbeligt. Vi skal ikke glemme, at vi bærer denne kostbare Skat i Verkar.

Lystens og Glædens Marsch er ikke, hvad vi kan gjøre for Jesus, men hvad Jesus har gjort for os. Og det, at vore Navne er indskrevet i Livsens Bog.

Den som har, lig Martha, en urolig Natur, vil her i Rydningsarbeidet faa mere end nok at bekymre sig over. Enhver af os har allerede et stort Arbejde at ivaretage. Vi har et stort Ansvar og mange Bekymringer for Menigheden, for de indspøjte Medarbejdere, for de søgende, for de Børn som kommer til vore Skoler. Ja ogsaa for Hedningerne som daglig gaar ind og ud iblandt os. I Forbindelse med alt dette Arbejde er tusinder nødvendige Bekymringer. Derfor lad os ta imod Jesu gode Raad ikke at gjøre os ekstra Uro og Bekymringer over mange Ting.

Vi trænger at vaage over os selv; thi vi er udsat for at tabe „den gode Del.“

Disse altfor mange Ting er farlige. Lad os ikke glemme, at vort Arbejde bliver nyt hver Gang vi kommer til Jesus. Vort tunge, ansvarsfulde Arbejde bliver lettere hver Gang vi tar en Hvilestund ved Jesu Fødder.

Den som skal være sine Omgivelser overlegen i værdigt Eksempel som et Guds Barn i alle de helliges Dyder, maa ikke glemme Timerne ved Jesu Fødder. Og det gjør vore indspøjte kristne Beregning paa. Ja ogsaa intellektuelt. „Derfor nogen fattes Visdom, da bede han Gud, som giver alle gerne og uden at bebrejde, saa skal den gives ham.“

At vi ikke jaaledes gaar op i det aandelige, at vi forsummer den Opgave vi har faat at ivaretage i Verden.

Jesus siger: „Mennesket lever ikke af Brød alene. Men han har ikke sagt, at vi kan leve af Aand alene heller.

Vi fordrer det af vore indspøjte Kirkellemmer, at de bedste kristne bør være de bedste Borgere. De bedste Mennesker i Verden burde være de troende, thi de faar baade at ville og at gjøre af den Herre Jesus.

De Dine som er mest himmelvendt, ser mest af Røden i Verden. Det rette Livssyn faar vi ved Jesu Fødder. Hos ham faar vi løst Livets og Evighedens Spørgsmaal.

Det er ikke saa stor Fare for, at vi blir for aandelige, som det er, at vi blir for verdslige. Maa Gud give os Raade til at blive alt for alle, paa det vi kunde vinde nogle. At vi lig Johannes kunde pege Syndere, som stræve og har det tungt, til Jesus, som læger Sjælens Saar. I det vi viser andre Veien til Jesus, lad os selv gaa mere helt op i ham og fortæres i Tjenesten.

At vi maa kjende ham, som vi er kjendte af ham, at vi maa elske ham, som vi er elsket af ham, at vi maa leve i ham, som han har levet for os, og vil leve i os, at vi maa arbejde med ham og forherlige ham i Verden ved at forkynde Frelse i hans Navn til den syge Menneskeslægt. Og som vi her sidder ved Jesu Fødder og forstaaar stykkevis, vi maa faa fortsætte paa den nye Jord og forstaa alt af den evige Rjerlighed og blive ham lig i fuldkommen Salighed.

Det skal engang bli fuldkomment, som her begyndte i det lille ved Jesu Fødder. Det gaar smaat, altfor smaat! Vare et Trap-

petrin ad Gangen, men ender der, hvor den evige Kjærlighed begyndte. Da er vi gaaet op i Treenigheden. Da er det intet mere tilbage at ønske.

Herre, lær os at leve! Lær os at arbejde! og hjælp os at faa det rette Udbytte af Marthas og Marias Eksempel. Amen.

### Til vort Samfunds Prester.

Som det vil sees af Kvitteringen i „Budd.“ er der indkommet kun \$2,159.18 af de bevilgede \$12,000 til Professorsløn medens det halve af Skoleaaret er forbi. Det er forholdsvis faa Menigheder som endnu enten helt eller delvis har indsendt deres ilignede Beløb.

Følge Synodens Beslutning skulde Professorslønnen være indbetalt inden 1ste Feb.

Da der er liden Sandsynlighed for, at endog det meste kommer ind til den bestemte Tid, vil jeg herved paa det venligste faa bede enhver af Presterne, hvis Menigheder endnu ikke har indsendt den ilignede Professorsløn, at gjøre sit bedste for, at det maa ske med det første. Derved vil Professorslønnen komme ind, og de specielle Udgifter forbundne med Finanssekretærens Arbejde i hver Kreds spares.

Lad nu enhver af os forsøge at gjøre vort bedste, saa vil vi faa den Glæde at komme gjældfri ud af dette Skoleaar.

Det beror meget paa, hvad Presterne gjør i denne Sag. Undskyld saa denne venlige Paamindelse.

Broderligt

J. L. Casseson.

### Gjör os den Tjeneste

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opfigelser, Adresseforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. L. Lethun, Red Wing, Minn. Derfor man erindrer sig dette og gjør der- efter vil man spare megen Tid, Arbejde og ekstra Omkostninger for hver af os.

### Fra Arbeidsmarken.

Past. Ludwig Ellingson af den Ev. Frikirke er midlertidig ansat til at betjene Glæms Menighed af Hauge's Synode indtil Synodemødet næste Juni, da han ønsker at begjære Optagelse i Hauge's Synode. J. N. W.

Distre Immanuel's og Immanuel's Menigheder i St. Paul holdt vakre Beløbsmøder for sine nye Prestefolk ved Nyt-aars-tid. Ikke alene ved betydelige Penges-gaver men ogsaa ved Taler og Sang lagde disse Menigheder sin Kjærlighed og Belvilje for Dagen.

Professorslønskassereren er nok saa slemt i det. Han klager til „Budd.“ og ber om, at vi maa hjælpe til at slaa til Lyd eller vække paa dem, som er forsene til at bringe ind sit Bidrag til hans Kasse, hvoraf han skal udbetale Lærerne i N. D. Gjør nu to Ting: Giv din Del til Lærersløn og giv den nu.

J. L. Skotvold sender sin Kontingent for „Budd.“ og med det samme hilser han Bladets Læsere og minder om, at der skorter adskillig paa den rette Kjærlighed blandt Folk og at især de kristne bør stræbe efter at faa mere og praktisere mere denne Kristendommens Hoveddyd. Han anbefaler til Læsning og Overveielse 1 Kor. 13.

Past. M. L. Dahle blev den 3die Søndag i Advent ved Past. Simonson indsat som Prest i Clarissa og Bethel Menigheder, Todd Co., Minn. Den følgende Dag blev han indsat i Menigheden i Eagle Bend. Det var med Glæde og Tak til Gud, at Past. og Menigheder lovede hinanden Trost i Samarbeidet for Herrens Sag.

Past. D. P. Svingen har nu paa Grund af daarlig Helbred seet sig nødt til at opgive sine Menigheder. Længe har Broder Svingens mange Venner ventet paa at faa den glædelige Efterretning, at hans Helbred var bedre, saa han kunde fortsætte sin Virksomhed i Menighederne, men istedet kommer Beretningen om hans Resignation næsten.



som en smertelig Nyhed. Men Guds Tan-  
ker og Veie er altid anderledes end vore.

Past. Harrisville overraskede sin Menighed paa Nyaarsaften med en Ga-  
ve paa \$4.100, som skulde anvendes til Juld-  
førelse af den store prægtige Kirke, som Me-  
nigheden holder paa at bygge. Pengene  
havde Pastoren faat samlet blandt baade  
mindre bemidlede og rige Folk uden Menig-  
hedens Vidende. At Menigheden blev baa-  
de overrasket og blev taknemmelig og glad  
for en saadan enestaaende „Betjening“ siger  
sig selv.

Den 10de Januar modtog „Budb.“  
en kort Beretning (Referat) fra Kreds-  
mødet, som holdtes i Biking, Minn., fra 19de  
til 21de Nov. 1909. Samtaleemnet ved det-  
te Møde var Matt. 22, 1—14. Past. Sto-  
gerbo indledede. Der var forefsten ikke  
mange Talere, men Tiden blev vel benyttet  
af dem som var. Meddelelsen har det Haab,  
at de alvorlige Vidnesbyrd, som blev knyttet  
til Beretningen om Kongesønnens Bryllup,  
ikke var forgjæves, men vil anspore nogen  
som før ikke er kommen til at komme til den-  
ne Fæst. „Ating er rede.“

Past. E d n e s skriver den 8de Jan.  
blandt andet: „Med Arbeidet her nord gaar  
det jævnt og godt fremover. Nyaarsdags-  
aften havde Kvindeforeningen i Boar Mgh.,  
Tofte, Minn., sit aarlige Salg og noget  
over \$12.00 kom ind, hvilket vil blive be-  
nyttet til det kirkelige Virke. Dette er godt  
gjort af en liden Missionsmenighed, dog  
om endstjønt Menigheden er liden, saa er  
der villige Hjerter og villige Hænder, og  
naar saa Herren lægger sin Velsignelse til,  
da maa det gaa godt. Herrens Navn være  
lovet.“

#### „Budbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for  
hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil  
erindre sig dette, naar de indsender Betaling  
for Bladet.

#### Bekjendtgjørelser.

Medlemmer af Board af Trustees ind-  
kaldes herved til Møde i S. C. Seminar  
Bygning, Red Wing, Minn., den 26de Jan.  
1910 Kl. 1 Eftermiddag.

A n t o n A. M e l u m .

Selbu Menighed ved La Crosse, Wash.,  
undertegnedes Kald, indbyder herved til et  
tristeligt Samtalemøde, som om Gud vil,  
afholdes fra 3—6 Febr. 1910. Samtale-  
emnet er Luk. 7, 1—10. Skjeds møder Da-  
gen før Mødet i La Crosse og Penawawa,  
Washington. Kom mange med Bøn om  
Herrens Velsignelse! Paa Menighedens  
Begne

J. F. A d r i a n s e n .

Paa Indbydelse af Bethania Menighed  
i Kenyon, Minn., Past. J. T. Bierkaas  
Kald, afholder Østre Minnesota Indremis-  
sionsforening et Samtalemøde fra 17—20  
Feb. førstt. begge inklusive. Dette bliver  
ogjaa Foreningens Aarsmøde, hvorfor saa-  
mange som muligt af Foreningens Medlem-  
mer bør fremmøde. Kom mange og glem  
ikke at bede om Herrens Velsignelse. Sam-  
taleemnet bliver Mark. 8: 31—38.

M r . D . S . D a c e F o r m .  
L . J . P a u l s o n S e k r .

Om Gud vil afholder Red Wing Kreds  
af Hauges Synode sit Missionsmøde i søn-  
dre Jumbro Mgd., Past. Laaksons Kald,  
fra 15—17 Feb. Samtaleemne Luk. 13,  
6—9. De besjægnende kommer til Kasson,  
Minn. Dagen forud, hvor Skjeds vil møde.  
Menigheden ønsker et godt besøg og velsig-  
net Møde.

D . L . B o r g e n .  
J . J . D a h l e .

Trefoldigheds Menighed, Madison,  
Wis. indbyder Chicago Kreds af Hauges  
Synode til et Samtalemøde fra Søndagen  
den 13de—Onsdagen den 16de Februar.  
Mødet begynder med Indvielse af Menighe-  
dens nye Kirke Søndags Formiddag. Syn-  
odens Formand, Pastor C. J. Eastvold har  
lovet at være tilstede. Samtaleemnet bliver  
Lukas 13, 22—30. A. J. Krogtad.

Et Jødemissionsmøde vil blive afholdt  
i Badger, Ia., Pastor Edw. Rervigs Kald,  
den 26de, 27de og 28de Januar 1910. Te-  
ma for Samtalen vil blive: Ap. Gj. 2,  
34—41. Past. A. S. Gjevne indleder.  
Herren velsigne Mødet.

C . C . H o l t e r , B i o n s j . F o r m .  
J . H . B l e g e n , S e k r e t æ r .

Mayville Kreds af Haaues Synode afholder sit Missionsmøde i Trefoldigheds Menighed, Koleville, N. Dak., Pastor D. J. Makkewicks Kald, 23—25 Februar. Samtaleemne, Rom. 12: 1—5. Besøgende til Mødet, der kommer fra Syd gennem Casselston, tager G. R. R. til Koleville, fra nord stier man af i Mayville, hvor Sktys vil møde frem Dagen før Mødet. Maa Missionens Herre faa give os isandhed et Missionsmøde.

J. S. Johanson.  
M. H. Nesvig.

Nordvestens luth. Indremissionsforening vil holde Møde i Bethel Menighed, Past. C. S. Hovlands Kald, Manfred, N. Dakota fra 3die til 6te Februar 1910. Paa Foreningens Begne S. G. Hagen,  
D. P. Nordsletten,

### Kvitteringer

Besiget til Skolernes Drift for dette Aar \$12,000.00  
heraf er indkommet til Dato..... 2637.43

Endnu ikke indkommet 9,362.57

Professoren: Fra D J Remund, Veresford, S. D.	2.00
Bed A Wigdahl, St. Peters Mgd., Wits Kald	35.00
Bed Pastor Wief fra Blom Prairie Mgd., Wicks Kald	104.00
Bed Pastor S J Hanlon fra D S Hober, Cureta, Kan.	10.00
Bed Pastor Lasiejon fra Søndre Zumbro Mgd.s Kvf., Lasiejons Kald	20.00
Bed Prof. Geo. S Ellington fra Bethlehems Mgd., Melands Kald	22.00
Bed Pastor Lerohl fra Ten Mile Lake Mgd., Lerohls Kald	33.00
Bed S E Eggen fra McGregor Mgd., Klevelands Kald	15.00
Bed L J Iverion fra Haaues Mgd., Canoe, Bimmelhof Co., Ia	5.00
Bed S D Bretke fra North Prairie Mgd., A S Meloms Kald	30.00
Bed Pastor T T Larson fra St. Joseph Mgd., Carlsons Kald 3, do. fra Bethesda Mgd., samme Kald 8	11.00
Fra Pastor Betschal 5, Mrs. Westbhal 1	6.00
Bed pastor C C Holter fra Immanuel's Mgd., Holters Kald, famlet ved S E Anderson 35.75, famlet ved A U Haller 24	59.75
Bed Pastor Lasiejon fra Bions Mgd., Lasiejons Kald	20.00
Bed Pastor Th. Himle fra Bethlehems Mgd., Santa Rosa, Cal., Kvf. 10, D D Opland 10, Th. Himle 4, B Langslien, Mrs. G U Graven hver 3, J S Kærnsfot 2, J Albertson, Rick Staane, J D Staane hver 1	35.00
Bed Pastor S J Berg fra Bethania Mgd., Wergs Kald D R Eastwood, Mrs. Mohge, R Keierion, B J Bederson, A Johnson, O Keierion, J Bergeion, S Bergeland, Mrs. Jacobion, S Sørensen hver 2, Geo. Bergeland 1.50, J E Enelson, J Knudson, T A Thompson, S Svenson hver 1, J Orle, John Orle, J Anderson, O Høiland hver 50c	27.50
Bed Ole D Rytten fra Bethania Mgd., J A Johansons Kald: C Hendrickson, J Larson, T Larson hver 4, J J Bratberg, O D Rytten, S J Berg, C Ovejon hver 3, C Bratberg, A Larson, A E Ørørud, O Olsen, J Hendrickson, A S Guitrud hver 2, D Guitrud, A Erickson, S Gumberion, Mrs. J Bederson hver 1	40.00

478.23

Før kvitteret for dette Aar

2159.18

2637.43

M. M. Før kvitteret for forrige Aar	1996.46
Før kvitteret for dette Aar	2159.18
	\$4155.64
J. A. Lasiejon.	

Til Synodekassen: Betalte Notes: Før kvitteret for	4519.00
John S Nelson, Horace, N. D.	10.00
Ole S Johnson, Albee, S. D.	15.00
C G Johnson, Rt. Ranion, N. Dak.	5.00
Chr. Gran Bottineau, N. D.	10.00
John A Heglund, Burton, N. D.	5.00
Emil Nelson, Horace, N. D.	10.00
Mrs. J R Bergerion, Dimstead, N. D.	10.00
D C Ebabe Fleming, Minn.	5.00
T E Hagen, Corica, S. D.	10.00
A Lyling, Grand Forks, N. D.	10.00
C Enger, Kollag, Minn.	5.00
S S Nerhagen, Maddock, N. D.	10.00
Salmar Larson, Spicer, Minn.	15.00
Ole C Uhlberg, Edinburgh, N. D.	5.00
S S Thue, Horace, N. D.	20.00
S S Oberg, Warren, Minn.	25.00
J J Rud, Fleming, Minn.	5.00
S S Lynner, El Campo, Texas	2600.00
Oliver C Utne, Dalton, Minn.	10.00
	7304.00

Cash Subscription: Før kvitteret for	7579.86
M J Vollum, Red Wing, Minn.	15.00
J S Dregne, Biroqua, Wis.	150.00
Hans O Moe, Sherwood, N. D.	4.60
Bed J Anderson fra Haaues Kvf., Mayville, N. D.	10.00
Mrs. M J Johnson, Grafton, N. D.	5.00
Bed Rev. W R Barliab, Offer Lac qui Parle Mgd.	58.55
Anne J Sundby, Dawson, Minn.	2.00
	7824.41

Kenter paa Notes: Før kvitteret for	3.35
Ole A Norvif, Milton, N. D.	1.00
A E Berg, Dell Rapids, S. D.	1.00
M C Meland, Christine, N. D.	10
M T Blegen, Grafton, N. D.	1.00
Ole A Korsmo, Fairfax, Minn.	1.00
Salmar Larson, Spicer, Minn.	1.00
S S Lynner, El Campo, Texas	257.44
	265.89

Fonds kassen: Christ A Sandnes, Litchville, N. D. 1.00

D. A. Ulvin, Kasserer.

Rinamissionen: Bed Prof. M G Hanlon fra Bethania Mgd., Pastor J A Johansons Kald, Spicer, Minn. 20, Emanuel Mgd.s Kvf., Etter, Minn. pr. Mrs. E M Veieft og Mrs. S Hanlon 15	35.00
Bed Pastor O Andresen, Red Wing, Minn. fra Mons Bjørøen, Sharon, N. D.	10.00
Bed Pastor J R Sandnes fra Mrs. I D Savem, Roland, Ia. 5, Bions Mgd., Konf. offer 24.40, Bethlehems Mgd., Norvab, Ia., Konf. offer 21.10	50.50
Bed D Tomling fra Levi Torgerion, Bethesda Mgd., Duluth, Minn.	5.00
Bed J S Ellsby fra Haaues Mgd.s Kvf., Franklin, Minn. 25, Mrs. Martha Ellsby 3, J S Ellsby, Franklin, Minn. 2	30.00
Bed Mrs. W M Lewis fra Bethels Kvf., Mt. Gresh, Wis.	10.00
Bed Pastor W R Barliab fra Lac qui Parle Mgd., Dawson, Minn. to femtedele af et Takkeoffer 200, Tilæg til Takkeofferet 10	210.00
Bed Pastor J S Johanson, fra Mrs. Johanson, Horace, N. Dak.	3.00
Bed Torsten Olson fra Lille Bethania Mgd.s Kvf., Pastor U D Johnsons Kald, Rothsay, Minn.	25.10
Bed Christian E Lindberg fra Belmont Mgd.s bedre Kvf., Pastor D M D Wees Kald, Lakefield, Minn.	15.00
Bed Mrs. S Wenlett fra Lincoln Mgd.s Kvf., Slater, Ia., Pastor Paulsruks Kald	63.70
Bed Pastor C S Hovland fra Bion Mgd.s Kvf., Maddock, N. D.	25.00

Bed S H Berge fra St. Pauli Mgd., Pastor M Norhads Kald, Minneapolis, Offer.....	32.00	Bed Mrs. A S Haugen fra Mrs Abbie Engen, Taylor, N. D. ....	8.00
Bed Pastor O D Bergh fra Mrs. Jorond Slotten 5, Mr & Mrs. Eric Slotten 5, alle af Ellsborough Mgd., Vol- ga, S. D. ....	10.00	Bed Mrs. P J Grotte og Mrs. E M Nagaard, samlet i Gendrum, Minn. ....	8.25
Bed Pastor Edw. Dnea fra Peter Brandeland, Shen, Minn. ....	10.00	Bed Jørgen Batterud fra Bethania Mgd.s Kvf., Es- mond, N. D., Pastor Hovlands Kald.....	25.00
Fra Mr. & Mrs. J Christensen, Kenville, Minn. ....	2.00		41.25
Bed Ole Olson jr. fra Bethel Mgd.s Kvf., Beltrami, Wolf Co., Minn. ....	12.40	Før tvitteret for	194.58
Bed Mrs. Eben Vaf fra Mr. & Mrs. Eben Vaf, Viborg, S. D. 5, Martin, Elmer, Andrew, Emanuel, Ida og Melvina Vaf hver 52c, eller 1c Ugen gennem Aaret 3.12, Indholdet af en Sparebøsse 88c.....	9.00		235.83
Bed Pastor J M Bick fra en ubenævnt, Toronto, S. D. 10, M Thompson, Etelline, S. D. 2, Mrs. M Thomp- son 1, Henry M Thompson 1, John M Thompson 1.....	15.00	Til Bibelkolen i Kina: Bed Pastor J M Quells lo fra Romsdals Mgd.s S. Kvf., Veresford, S. D. ....	5.00
Bed Pastor E J Gaithold fra Kvf. i Jewell, Ia. fra Aaret 1907.....	91.58	Bed Pastor E J Gaithold fra Kvf. i Jewell, Ia. ....	26.46
Fra Jнга Hellerud, Graeton, N. D. ....	5.00	Før tvitteret for	31.46
Bed J J Tronbold fra Frankes Mgd., Pastor J S Olsons Kald, Geddes, S. D., Offer Taktebagen 14.81, Halvort Olson do. do. 10.....	24.81		194.75
Thom Thompson, Earl, S. D., Assurancepenge for at bo i den almægtiges Skjæbne.....	10.00		226.21
Bed Mrs. S West fra Franklin Frimads Kvf., Franklin, Minn. ....	15.00	Evangelisten, Lærere, Bibelb. og Børn i Kina: Bed Pastor J M Quells fra Romsdals Mgd.s S. Kvf., Veresford, S. D., Løn for en Evangelist.....	60.00
A Gribb, Norman, Wash. ....	5.00	Mathias Skarbol og Familie, Souris, N. D., Løn for en Evangelist.....	35.00
Bed Pastor J J Melom fra „Gummas“ Penny bank, Wallace, S. D. 4.57, John og Anna Melom (1 Procent af Løn) 5.25, Jørgen Ausland, Butler, Day Co., S. D. (1 Procent af Grøden) 16.50.....	26.32	Bed Mrs. Albert Varion fra Mrs. R M Baag, Clara Baag og Mrs. Albert Varion, Lynd, Minn. hver 5, til Underhold af Bigen „Diao On hiva“.....	15.00
Mr. & Mrs. S H Helgeson, Sacred Heart, Minn. ....	5.00	Bed Pastor A D Opvegaard fra S D Stensland, Veres- ford, S. D., Løn for Evang. „Sen Uen Gao“.....	50.00
Bed E Arntzen, samlet fra følgende i Petri Mgd., Pastor Adrianens Kald, Moscow, Idaho: E Arntzen 10, Hans Egeland 5, Lars Jacobson 3, S R Lee 3, S A Sørson- den 2, Martin Egeland 2, R T Myklebust 1, Andrew Lee 1, Rasmus Lee 1, Gudmund Eide 1, John Hill 1, Her- mund E Sether 1, Mrs. Hannab Høines 1.50, Ole Nil- son 75c, Christ Hagen 50c, Alfred Schedin 50c, T A Myklebust 50c, Mrs. Marie Wigen 50c, Mrs. Maret Heggaet 25c, Jori E Arntzen 25c, Jнга Jacobson 25c, Mrs. S Hield 25c, Albert Myklebust 25c.....	36.50	Bed Pastor A D Opvegaard fra Mrs. Anna Hill, Jewell, Ia., Løn for Lærerinde „Djang er dzie“.....	25.00
Bed Pastor Theo. J Lund fra Nels Mgd., Madison, Minn., Del af et Offer 60, Høens Kvf. 40, Eidsvolds Kvf. 25, pikre Kvf. 25, alle tilhørende Nels Mgd., Madison, Minn	150.00	Bed Pastor A D Opvegaard fra Bethania Mgd.s Kvf., Twain Valley, Minn., Løn for Bibelb. Mrs. „Uen“.....	25.00
Bed Pastor A E Jacobson fra en ubenævnt, Franklin Mgd., Viroqua, Wis. ....	10.00	Bed Pastor A D Opvegaard fra Jvar Grae, Mantato, Minn., Løn for Lærer „Gbei Hua Shan“.....	35.00
Mrs. S Hjermstad, Balaton, Minn. ....	2.00	Bed Pastor A D Opvegaard fra E A Sjelle, Whalan, Minn., Underhold for Barnehjemsbørnene: „Hung Lung wa“ og „Sui wa“.....	30.00
Bed Pastor L Langehaug fra Trøndenes Mgd.s Kvf., Sharon, N. D. ....	25.00	Bed Anna Bergeland fra Hauge's Mission Circle, Daw- son, Minn. til Bigen .....	15.00
Pastor L Langehaug, Sharon, N. D. ....	5.00	Før tvitteret for	280.00
Bed Past r O B Evingen fra Gina Dunderland, Botti- neau, N. D. ....	5.00		1771.50
Bed Jørgen Batterud fra Bethania Mgd.s Kvf., Es- mond, N. D., Pastor Hovlands Kald.....	35.90		2051.50
Mrs. Peter Johnson, Verley, Minn. ....	2.00	Til Høistolen i Fancheng, Kina: Bed Jør- gen Batterud fra Bethania Mgd.s Kvf., Esmond, N. D. Pastor Hovlands Kald.....	25.00
Bed Pastor E J Gaithold fra Bions Mgd., Hamilton Co., Ia., halvt Offer 11.71, A S Hendrickson, Jewell, Ia. 24.	35.71	Før tvitteret for	183.27
Mrs. M Saltebovd, Vibb, Minn., Pastor Perchis Kald Bed Mrs. Osmond Olson fra Rangford Mgd.s Kvf., Rang- ford, S. Da. ....	3.00		208.27
A S Kleveland, Mayville, N. D. ....	5.00	Personlige Gaver: Bed Anna Bergeland fra Hauge's Mission Circle, Dawson, Minn. 810 til hver af de ugifte kvindelige Missionærer i Kina .....	40.00
Bed Pastor A D Opvegaard fra Peter Olson, Romsdals Mgd., Lincoln Co., S. D. ....	5.00	Før tvitteret for	51.94
Bed Pastor A D Opvegaard fra B I Hanlon, Mt. Horeb, Wis. ....	25.00		91.94
	1140.52	Jødemissionen: B A Kleveland, Mayville, N. D. ....	5.00
Før tvitteret	7966.53	Bed Pastor A E Jacobson fra en ubenævnt, Franklin Mgd., Viroqua, Wis. ....	10.00
	9107.05	Mrs. S Hjermstad, Balaton, Minn. ....	1.50
A Børne hjem i Kina: Fra Mrs. E S Fischer, South Bend, Wash. ....	5.00	Mrs. Peter Johnson, Verley, Minn. ....	2.00
		Bed Past. S S Stenerson fra Nels Holm, James, S. D.	10.00
		Bed Pastor S D Seidal fra Mrs. A Gaavik, Eheldahl Ia. ....	2.00
		Fra S D Solberg, Aneta, N. D., Subskriberet til Pastor J J Breidablit sidste Sommer.....	10.00
		Før tvitteret for	40.50
			292.98
			333.48
		Santalmmissionen: B A Kleveland, Mayville, N. D. ....	5.00
		Bed Pastor Theo. J Lund fra Nels Mgd.s Kvf. i Madison, Minn. ....	7.00
		Bed Past. L Langehaug fra Mrs. Mons Bjørøen, Sharon, N. D. ....	3.00
		Mrs. M Saltebovd, Vibb, Minn. ....	1.00



Red Pastor O P Svingen fra Gina Dunberland, Botti- neau, N. D.....	5.00
	23.00
Før kvitteret	261.50
	284.50
Madagaskarmissionen: Red Mrs. J A Stab- ney fra George Exlie, Wollochet, Wash.....	2.00
Red Pastor L Langehaug fra Trøndenes Mgd.s Kvf., Sharon, N. Dal.....	5.00
	7.0
Før kvitteret for	15.00
	22.00

J. J. Menbahl, Kask.

Til Missionsbuen: Fra Mrs. G D Mona, Grand Forks, N. D., Kon.....	2.00
Red do. for Salg af 20 Sange.....	2.00
Mrs. M J Westbhal, Peterson, Minn., Kon.....	1.00
Red do. for Salg af 20 Sange.....	2.00
Mrs. C C Holter, Kenyon, Minn., Kon. og Gave.....	6.00
Red Mrs. Emelia Oppebahl fra Riberfide Mgd.s Kvf., Dawson, Minn.....	10.00

Mrs. Ebo. D. Ringstad.

Til Redningsforeningen, "Martha Maria", i St. Paul, fra Vrenbahl Mgd.s Bigef., ved Pastor Westbhal	5.35
Late Preston Kvf., S. D., ved Mrs. K Lewis.....	10.00
Mrs. O H Ekblad, Morrisonville, Wis.....	1.00
Red Pastor B K Barstad, Mrs. Ingebor Holtan.....	2.00
Offer paa Taftigelsesdagen, Sac qui Parle Mgd.....	3.00
John H Eneberg, Pierpont, S. D.....	5.00
Mrs. B B Holt, Ellsworth, Ia.....	4.00
John D Erickson, Blaming, Minn.....	7.50
Mrs. J Strandnes, Glenwood, Minn.....	1.00
A A Melum, Chicago, Ill.....	5.00
John D Foske, Madeliffe, Ia.....	10.00
Mrs. Jorgine Sumner, Minneapolis.....	5.00
John M Ainen, Grafton, N. D.....	5.00
Mrs. D K Telfesson, Clinton, Rock Co., Wis.....	5.00
Fra Salems Mgd.s Kvf., Pastor Sandbvens Kald, Ro- land, Ia.....	15.00

Ferved sendes vor hjertelige Tak for Gaverne.

Mrs. J Peterson, Sefr.

Mrs. H. V. Larsen, Kask.

1023 Egerton St., St. Paul, Minn.

Til en "Stereoptican" for Red Wing Sem.: Samlet ved Stud. Edm. Ulring, Webber, Minn., M Ulring, O J Branes, Edm. Bergh, Chr. Jusfstad, Ole Bergstrom, John Hub, Albert Snesrud, Holm Lervil, Jens Wille hver 25c, Theo. Snesrud 15c.....	2.40
Red Stud. theol. J Jacobson, Jewell, Ia.: B D Sege, E B Knudson, Louis Oikrem, S D Westre, Gilbert Knudson, Magnus Johnson, Richard Nelson, Lewis Westre hver 25c.....	2.00
Red Stud. J B Volkessmoe, Hendricks, Minn.: A O Lien, B A Winshefs, C J Solem, Sam Vogen, Christian Johnson hver 25c, A Hanson 15c, Ubenævnt 10c, D A Rock, Oscar Sandro, Ebbie Rice hver 10c, Ubenævnt 40c: Fra Viktoria, S. D.: Selmer Engellstad, Gustav Frieftad, H J Rognes, A L Frieftad, Peter Rognes, Edwin Roe hver 25c, A D Fjofeth 10c, Ubenævnt 20c, Ole S Johnson, Albee, S. D. 50c.....	4.50

8.90

Med hjertelig Tak—paa Fakultetets Begne

M. D. Wce.

Til S. Dal. Kreds Indremission: Red Pastor G D Wil fra hans Kald, St. Peters Mgd.s Kvf.....	20.00
Red Past. O D Bergh, Offer i Ellsborough Mgd., Berghs Kald.....	18.10

Ole Stone.

Jødemissionsbidrag i Dec. fra Hauge's Synode: Lincoln Mgd.s Kvf., Slater, Ia., Pastor Paulstruds Kald, ved Mrs. S Wenfett.....	15.00
Tatoffer, Sac qui Parle Mgd., Minn., ved Pastor B K Barstad.....	10.00

Lars Lund,  
Bionstfor. Kaskerer.

Til Mayville Kreds Indremission: Offer i Tref. Mgd. Rosville, Pastor Maltewicks Kald.....	9.40
	T. J. Hagen.

Til Madison Kreds: Offer i Sac qui Parle Mgd.	53.36
Offer i Israels Mgd.	23.85
	T. T. Hoe, Kask.

Til nordre Minnesota Kreds: Fra Norman Mgd., Pastor Gjertads Kald.....	6.00
Mr. Aune og D B Olson hver 2, Mr. Liaboe og R Strand hver 1, Mrs. Holbal 50c.....	6.50
Red Past. M L Dahle, Offer i Bethel Mgd., Dahles Kald	7.31
Offer i Bion's Mgd., do. Kald.....	13.07

Balance fra forrige Aar.....

124.48

J. K. Verobli, Kaskerer.

## Har du læst

Livet efter Døden og  
Gudsrigets Fremtid  
af Pastor L. Dahle.

Forord af Biskop J. C. Heuch.

496 Sider. Hæftet \$1.90

Indbunden \$2.25.

Jaes i Hauge's Synod Book Dept.

Gustav Adolf og Tredive-  
aarskrigen. Af Dr. Anders Frygel  
og Prof. Dr. Stub. Med Billeder af Gu-  
stav Adolf og Axel Orenstjerne. Udgivet  
af E. Jensen. Pris indbunden \$1.00. For  
Salg i

Hauge's Synod Book Dept.,  
Red Wing, Minn.

Forlovelsen. Af Pastor J. J.  
Skarpnefs. 30 Sider. Hæftet 10c.

## Hemmelige Selskaber.

Sand Ophlysning er værdifuldere end  
Guld og Diamanter. Hvilken Familie eller  
Ungdom har Raad til at forsjømme den i  
denne Udviklingens Tid? Bog, med Op-  
lysning og mærkeligt Tilbud angaaende Lo-  
gen faaes for 50c hos Pastor Fjellstad,  
Springfield, Minn. Læs den, me-  
dens der er Tid. Rigeligt Udbytte garan-  
teret.

## *Red Wing Seminary.*



### Hauge Synod's College and Theological Seminary

Red Wing Seminary offers the following courses:

1. An academic course of three years, preparatory for college.
2. A full college course of four years, leading up to the degree of B. A.
3. A commercial course. The student is given a thorough instruction in bookkeeping and business practice, shorthand and type-writing, arithmetic & rapid calculation, commercial law, correspondence & spelling, mimeograph work & penmanship and religion.

Note—A short course in farm accounting will be offered during the second Semester.

No young man can afford to start out in life without some knowledge of business.

4. A theological course of three years.

Expenses: Tuition in academy and college \$12.50 per semester, in the commercial department \$5 extra.

Roomrent, light and heat \$1.00 per week. Library fee \$1.00.

Board in the seminary boarding club, about \$2.00 per week.

Modern accommodation for 350 students. Large roomy buildings, well lighted. The "fan system" of ventilation is used. Sanitary plumbing. Steam heat. Electric light. Baths also shower baths. A large auditorium and

chapel. Gymnasium. Natural science laboratory. An excellent library. A commercial room with full office fixtures and the best of writing desks.

This year the largest attendance in the history of the institution. Excellent opportunities to learn music in band, orchestra and chorus, which are free to all students. Private lessons by an accomplished musician. Three debating and literary societies.

A strong faculty of college and university graduates. There are 237 young men who have graduated from the Red Wing Seminary, of these 72 are preachers, 28 are teachers, professors, and superintendents of schools, 22 are in business, 20 are physicians, 11 are lawyers, 4 are editors, 3 are publishers, 4 are dentists, 3 farmers, 2 bankers, 2 engineers, 31 are students at various institutions of learning.

A school is always judged by the success of its graduates

Students may enroll at any time.

The second Semester begins February 1st, 1910

Write at once for illustrated catalogue and further information to the President,

M. G. Hanson,  
Red Wing, Minnesota.

# Et godt Tilbud.

Alle Abonnenter, paa „Budbæreren“, der betaler Bladet i Forstud for 1910, vil faa Bladet og en af nedenstaaende Bøger til vedspøiede nedsatte Pris.

Send os altmaa den i sidste Rubrik opgivne Sum og baade „Budbæreren“ og Bogen vil blive sendt Dem.

Flere af disse Bøger egner sig fortælsfeligt til Jule eller Nutaarspresenter.

Skulde Oplaget af en vis Bog ikke ræfke til, forbeholde vi os Ret at supplere den med en anden til samme Pris.

Dette Tilbud gjælder til 1ste Feb. 1910.

Alle Ordres og Remisfe sendes til

Hauges Synod Book Dept.,

C. Lilletun, Mgr.

Drawer 74, Red Wing, Minn.

Bogens Med  
Pris. „Budd.“

Mau: Alvor og Gammen. 177		
Fortællinger.....	1.50	2.25
Martyrene i den lutherske Kirke	40	1.30
Marie: Hjemmet. Hverdagsskild.	1.60	2.00
„ Ved egen Kraft. 3 Dmfl.	50	1.35
Margrethe: Embedsmand og		
Bonde. Livsbilleder fra		
Vækkelsestiden i Femti-		
aarene. 3 Dmflag.....	50	1.35
Do. 3 Shirlingsbind.....	75	1.55
„ Doktorens Pleiedatter.		
Fortælling.....	65	1.40
„ Reidar og hans firebenede		
Benner. En Fortælling for Børn.....	65	1.55
„ Et Stormveir. Billeder		
fra Vækkelsestiden i		
Femti-aarene.....	1.30	2.00
„ Anna Helsing. Billeder		
fra Vækkelsestiden i		
Femti-aarene.....	75	1.50
Munch: Minder fra en Jerusalems		
Færd. Med 14		
Illustrationer og et Kart		
over Jerusalem.....	80	1.65
Stein: Blot jeg bliver salig.		
En Fortælling fra Livet.	1.00	1.80
Postille for Børn. Af geistlige		
og Lægmænd.....	50	1.35
Enken og de faderløse. En Fortælling.....	80	1.60
En sand kristens Kjenndetegn.		
Af Erik Pontoppidan.....	1.10	1.65
Fries: Et Lykkebarn. Fortælling.....	50	1.35
Friis: 3 Sille og Storm. 3		

nye Fortællinger.....	60	1.40
Guds Riges Vaar. Shirlings-		
bind.....	65	1.50
Do. 3 Dmflag.....	50	1.30
Johan Gerhard: Hellige Be-		
tragtninger.....	50	1.35
Heggtveit: Kirkehistorie. Den		
norfske Udgave. Illustreret. Smukt indbunden.		
nedsat Pris.....	3.50	4.50
Varsen: Profeten Jeremias,		
hans Liv og Virke.....	2.00	2.75
Ulvstad: Norge i Amerika.....	3.00	3.25
„ Selvhjælp i Engelfk.....	1.00	1.75
Protestanterne i Seveinnerne.		
En Fortælling om Frank-		
rige før Revolutionen.....	75	1.50
Quie: Blikket paa Jesus.....	50	1.35
Sohn: Kirkehistorie i Grund-		
rids.....	1.20	1.80
Bergeland Prof.: Den historiske		
Udvikling om For-		
soningen.....	35	1.25
Wee Prof. M. D.: Fra Under-		
søgesrejsen i Persien.....	25	1.15
Ryftende Oplevelser fra Bøgers-		
oprøret i Kina. Beret-		
tet af Missionær Green		
og Hustru.....	20	1.15
Steenzland Halle: Bibelens		
Lande.....	2.50	3.00
Festskrift udgivet i Anledning af		
Red Wing Seminariums		
semogthve Mars Jubilæ-		
um.....	50	1.40
Do. Indbunden.....	75	1.55
Ahlfeld: Fortæll. for Folket	90	1.60
Dahl R.: Fortæll. for Folket	30	1.20
Robinson Crusoe.....	50	1.40
Taae: Norske Bygdesegn. Før-		
ste Samling.....	1.30	2.00
Do. Anden Samling.....	1.00	1.80
Onkel Toms Hytte, eller Neger-		
livet i de amerikanske Sla-		
vestater. Af Harriet Bee-		
cher Stowe. Illustreret.....	2.00	2.50
Norge: Billeder af Norges pro-		
visoriske Regjering. Et		
meget vakert Billede.		
22X27 Tommer.....	75	1.50

## Lithograferede Mottoes

med paatrykte Skriftsteder i Selsb, til at hænge paa Bæggen til 10c pr. Stykke.

Vigeledes haves Bægstykker af tykt card-board, 12x16 Tommer, i mangeartet Ojetryk, med følgende Jndskrifter: „Jeg og mit Hus vi ville tjene Herren“ og „Gud veltsign vort Hjem“. Pris pr. Stykke 10c.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

## Norske Landstaber og Nationalbilleder.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Juleaften; Aften ved Tjernet; Vratlands-balen i Rhyhite; Gjæstgilde; Nordfjord; Versøs-sen; Paa St.; Paa Kjælle; Paa Habet i Storm; Paa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billeder). Gjetterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeder). Vinterbilleder (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Optjørelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Kjøen ved Ulsefjord. Tølvbær. Quarbræen. Rast-lind. Fra Hardanger. Torghøtten. Fra Nærø-fjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Lofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Prægtbilleder i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusinvis forteret 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dusin.

Postkort med Julehilsen paa norsk eller engelsk til 25c pr. Dusin. Send Ordres til

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## Alterbrød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Bøger paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Bøger paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Bøger paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Bøger paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lillethun, Red Wing, Minn.

JOHN GOSZNER'S TREASURY containing Bible meditations for each day in the year with devotional songs to the furtherance of family prayer and piety.

Dette er en ved Augsburg Publ. House udkommet engelsk Udgave af Johan Goszners Skat-kiste. Denne Bog er af vort norske Kirke- og Kristen-folk saa vel kendt og elsket, at nogen Anbefaling Bogen er neppe paatrævet. Vi glæder os kun over at Augsburg Publ. House har vist den Foretagsom-hed at udgive denne Bog paa engelsk. De hngre iblandt os vil være glade ved at faa fat i den.

Bogen er paa 400 Sider med klar Tryk og i Skir-tingsbind og koster portofrit tilsendt 75 Cents

Bestillinger sendes til  
Hauges Synod Book Dept.  
Red Wing, Minn.

## Folke-Kalender for 1910

er udsolgt, saa det vil være os umuligt at kunne fylde flere Ordres.

C. Lillethun.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykte paa pene Silkebaand, passende for Bognærter:

„Julehilsen“; „Nytaars-hilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Datter“; „Hilsen til tante“; „Til min kjære Søn“; „Til min kjære Datter“; „Hjertelig Lyønsning“; „Herren er vor Tilflugt“; „Herren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Barnefang“; „Baaskehilsen“; „Venlig Hilsen“; „Lyønsning til Fødselsdagen.“

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed“; „This day will I praise the Lord.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billede fra Bøt-telfestiden i Jemtiaarene. Skirtingsbind 75c.

## Bedes erindret

Naar vore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Laksen, Kasson, Minn.

Benge til Synodkassen (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. O. A. Albin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Bed-ningsmissioner sendes til Rev. J. J. Ren-dahl, 226 Vernon Ave., E.ergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. C. H. Ekblad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethe's da Børnehjem sendes til Rev. J. A. Duello, Veresford, S. D.

## „Buddbæreren“

udgives af Hauges norske evangelisk lutherske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

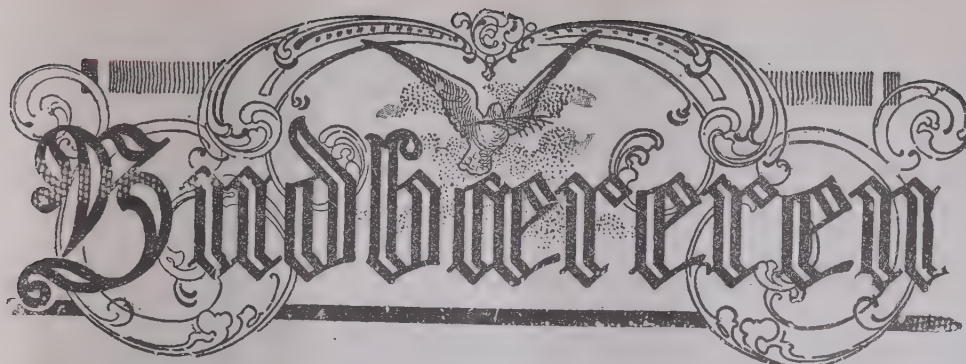
Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. E. Solter, Kenyon, Minn. Ind- sendelser og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til ham.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second class matter.

Indhold. 1. „Brændende i Anden“; 2. En Sang; 3. Nogle Tanter; 4. Om Kredsmødet i Vardo; 5. Fra Mayville Kredsmøde; 6. Gud's Røst; 7. Menigheden og Missionen; 8. Kinamissionen; 9. Til vort Samfund's Præster; 10. Fra Arbeidsmarken; 11. Betjendtgjællere; 12. Kvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 5 }

Torsdag den 29de Januar 1910

{ 42de Aar

### Prediken.

(Ved A. S. C.)

Læst: Joh. 6. 37—40.

Al det som gaar foran vor Læst i dette Kap. ser vi, at Jesus paa en underbar Maade bespiste 5000 Mænd med fem Brød og to smaa Fiske. Dette Under af Herren satte Folket i Bevægelse. Begejstringen for ham blev saa stor, at de allerede pønsede paa med Magt at gjøre ham til Konge. De mente vist i ham at have fundet den forjættede Messias, saaledes som de i sit kjædelige Sind havde udmalt sig ham. Jesus synes dog ikke noget om denne deres Begejstring, som ikke var fremfaldt ved, at de i ham erkjendte den, som kunde stille Sjælens Trang, men kun ved at de „aade af Brødet og blev mætte“. De søgte kun Tilfredsstillelse for deres timelige Trang, ikke for Sjælens Behov og Længsel. Dette foreholder Jesus dem siden paa en kraftig og indtrængende Maade. Han formaner dem til ikke bare at arbejde for den Mad, som er forgængelig, som hører til dette legemlige Livs Ophold, men for den, som varer til et evigt Liv. Denne Mad er ham selv, det himmelsendte Brød, der isandhed kan mætte Sjælens Trang og Behov.

Denne Jesu Tale huer dem dog ikke. De har ingen Trang for denne Sjelemad, og derfor bliver Resultatet dette, at de fleste vender ham Ryggen og grar sin egen Vej. Saaledes gik det med den store Mængde af dem paa hin Tid, som saa og hørte Jesus. Vantroen fik Lov til at seire i deres Hjerter. Men til-

trods for at Størstedelen vendte ham Ryggen, saa var der dog nogle, som fulgte Guds Kald og søgte Lægedom og Frelse for sin Sjæl. Der var ogsaa da saadanne, som havde lært at kjende Nødvendigheden af at arbejde for noget høiere og bedre end det, denne Verden kan give. Om saadanne naadesøgende og paa Jesus troende Sjæle er det vort Evangelium handler idag. I Modsætning til hine jordiskfinde vantro Mængder gaar Jesus her i vor Læst over til at fortælle hvad han efter sin Faders Vilje har gjort og vil gjøre med og for dem, som følge Faderens Dragelse og annammer ham i Troen. Dette er et herligt Evangelium, Venner. Det indeholder ligesom i en kort Sum hele Guds Raad og Virksomhed til vor Frelse og Salighed. Om det end nærmest angaar dem, som har lyttet til Guds Kald og saaledes enten er omvendte eller paa Omvendelsens Vej, saa er det dog stikket til at raabe et Varsko til dem, som indtil idag har levet slettet og trygt i Synden. Herren har saaledes noget at sige til os alle idag, hvad Standpunkt vi end maatte staa paa. Maa Gud hjælpe os da i denne Stund ved sin Aand ret at fatte, forstaa og annamme hans Sandhed til Trøst, Tugt og Veiledning, idet vi i Anledning af vor Læst ville betragte: Hvad Jesus ifølge Faderens Vilje og Foranstaltning vil gjøre med alle dem, som lade sig drage til ham i Troen.

1. Han vil modtage dem i sit Samfund.
2. Bevare dem i dette sit Samfund her

Tiden

GLU Library  
2400 Ridge Road  
Durham, N.C. 27709  
For rental (919) 649-2500

All items are subject to...

6. Opreise dem til et evigt Liv i Himmelen.

I. Der er vist nogle naadesøgende, efter Frelse længtende Sjæle her idag. Nu, til dig Sjæl har Jesus først noget at sige. Til dig, som er iblandt de arbejdende og besværede har han et godt og glædeligt Budskab at bringe. Og det er, at han vil modtage dig i sin Naade. Men er det sandt? Er det noget at stole paa? Jo sandt er det. Vi har det ifra hans egen Mund. Hør hvad han siger: „Og den, som kommer til mig, skal jeg ingenlunde støde ud“. Klarere kan han jo ikke sige det. Dette maa være Forsikring nok. Men hvad Slags Menneſker er det han modtager. Alle uden Undtagelse? Herpaa vil vi lade ham selv svare: „Alt hvad Faderen giver mig, skal komme til mig“. Disse altsaa, som Faderen giver ham, er det, han vil modtage og ikke støde ud. Men her kommer vel Bænkningen for dig, kjære Sjæl. Spørgsmaal vil vel rejse sig: Mon jeg hører til den Klasse, Faderen vil give til Sønnen, og som han vil modtage i sit Samfund? Om du er her idag Ven, som har spurgt eller spør flige Spørgsmaal, saa kan vi ifølge Guds Ord svare dig, at dersom det er Sandhed du farer med, dersom det er ifra Hjertet Spørgsmaalene kommer, saa kan du være ganske vis paa, at du hører til deres Tal, Faderen vil give til sin Søn og han annamme i sit Samfund. Hvem er det, som har vaakt denne Bæmring og Trang i din Sjæl om at blive frelst? Er du maaske selv den, som skal have Vren derfor? Er det din klare Forstand og Omtanke, som har givet Stødet til, at du nu er vaagner op af din Sikkerheds Dvale og begyndt at spørge efter Frelse? Langt derifra! Det vil du nok ogsaa selv villigt indrømme. Hvoraf kommer det da, at du nu er vaakt, eller iallesald paa Ver til at blive det? Jo det kommer deraf, at Faderen, som det her staar i vor Tekst, holder paa at saa give dig til sin Søn. Det er han, som ved sin Aand holder paa at falde og drage dig ind i sin Søns Samfund, at du maa blive hans Smertes Børn. Det kalder dig maaske noget fremmed og uforstaa-

ligt dette Udtryk af Jesus her, at Faderen giver dem til ham, som han vil annamme og ikke støde ud. Nu, det mener dog ikke noget andet, end naar der staar paa andre Steder i Guds Ord, at Gud kalder Menneſket. Denne Faderens Gaven er ikke noget andet, end at han kalder, drager paa en Synder til at annamme Jesus og blive delagtig i hans forhvervede Frelse. Og den Sjæl da, som følger Faderens Dragelse, lader sig give til Jesus og bliver hos ham, den Sjæl er Faderens Gave til Sønnen, og den vil han ingenlunde støde ud. Gud Fader fremstilles overalt i det Nye Testamente som den, der kalder Menneſket; ved sin Aand igjennem Naademedlerne søger han at vække og forberede Hjerterne til at annamme hans Søn i Troen og saaledes blive delagtig i hans forhvervede Frelse. Og det er om dette Guds forberedende Arbejde paa Menneſkehjerterne Jesus her taler. Du behøver derfor ikke kjære Sjæl, at være bekymret og tvile paa din Udvælgelse til Gts. Netop det, at du er bekymret for din Sjæls Frelse, viser at Faderen holder paa med at drage paa dig, vil din Frelse. Gud gjør ingen Persons Ansæelse. Hans Lyst og Vilje er, at alle maa blive frelst paa de af ham satte Betingelser. Dette har han nok som beviist i Gjærning. Det er til Menneſkehedens Frelse, han har sendt sin Søn til Verden. Ifra Evigheden af har dette været hans Hensigt og Vilje. Og denne Faderens Vilje er det Jesus opfyldte ved sit Komme til Verden, som han selv siger: „Thi jeg er kommet ned fra Himmelen, ikke for at gjøre min Vilje, men hans Vilje som har udsendt mig“. Det var Faderens Vilje, at Jesus skulde komme til Verden for at lide og dø for os. Og i fri Kjærlighed gaar Sønnen ind paa denne Faderens Vilje. Jeg og Faderen, vi er et, siger Jesus paa et andet Sted (Joh. 10, 31). De kommer saaledes ikke imod hinanden, de vil begge det samme. Nu naar Gud har gjort saa meget for at frelse Menneſkene, skulde han da vil-



faarligt tage sig af nogle og forfaste andre? Umuligt! Nei, Gud kalder og drager paa alle Menneſter, ſom har hans Raademidler, og vil deres Omvendelſe og Frelſe ved at de annamme Jeſus i Troen.

Men hvoraf kommer det da, at ikke alle, ſom han ſaaledes drager paa, virkelig kommer til Sønne og bliver delagtig i hans Frelſe? Jo det kommer deraf, at Menneſket ikke ſelv vil lade ſig give, kalde og drage til ham. Gud bruger ikke her ſin Almagt, han vil ingen tvungen Tjener have. Han hverken kan eller vil bringe nogen med Magt ind i ſin Sønns Samfund. Han drager paa alle, lader ſit Kald udgaa til alle, men vi maa ſelv afgjøre, enten vi vil lade os drage eller ikke, lade os lede ind i Jeſu Samfund eller i Vantro gaa vor egen Vej. Den ſtore Mængde af Menneſter, ſom vi nævnte i Begyndelſen, der forargedes paa Jeſus og gik bort, var ogſaa Gjenſtand for Faderens Dragelſe. De hørte Jeſu liflige Tale og ſaa hans Under. Dette drog viſt kraftig paa dem. De følte viſt mange af dem, at der var noget i det, Jeſus ſagde og gjorde; deres Hjerter var fanſte ikke ſaa lidet overbeviste og båret af Sandheden, det koſtede dem viſt ikke ſaa lidet Beſvær at ſtaa imod Faderens Dragelſe og forhærde ſit Hjerte imod det Sandheds Vidneſbyrd, ſom kom dem imøde. Men de lod dog Vantroen, Trodsen ſeire i ſig; de vilde ikke blive ſmaa i ſig ſelv og opgive ſit fjødelige, verdslige Sind,—Bekoftningen ſyntes dem for ſtor, og ſaa ſtod de imod Guds Kald og Dragelſe, og Faderen fik ſaaledes ikke Lov til at give dem til ſin Søn. Det var altsaa deres egen Skyld, at de ikke kom i Samfund med Jeſus, ikke Guds.

Det kommer ſaaledes an paa dig ſelv, kjære Ven, om du ſkal komme i Samfund med Jeſus eller ikke. Fra hans Side er alt færdigt, Veien aabnet, Skylden betalt. Du har maatte længe erfare Guds Dragelſe paa dit Hjerte. Har mange Gange under Guds Ords Hørelſe følt dig alvorligt grebet af

Sandheden. Men du har ſtaaet imod og ſtaar fanſte paa ſamme Standpunkt nu ſom for Aar tilbage. Dette er dog en vovelig Sag ſaaledes at trætte med Guds Aand. Grund har du dog idag til at takke Herren, at han ogſaa nu drager kraftig paa dit Hjerte,—følg ham nu blot og kom. Heller ikke behøver du at være bange for, at Jeſus ſkal ſtøde dig bort naar du kommer. Ikke tænke ſom ſaa, at du er for ſtor en Synder, at det kunde gaa an at komme for denne og hin, men ikke for dig. Nei, det er bare dit eget onde Hjerte og Djevelens Prediken, ſom vil bedrage og føre dig vild. Du maa tage Jeſus paa Ordene, naar han ſiger: „Og den, ſom kommer til mig, ſkal jeg ingenlunde ſtøde ud“. Alle, ſom vil, er altsaa velkomne. Han vil modtage alle Slags Syndere uden Undtagelſe, ſom vil komme og blive ſin Synd lovt. Saadan lyder hans Indbydelse til os idag. Heller ikke er hans Indbydelse bare tomme Ord. Nei, han har i Gierning bevist Sandheden af, hvad han ſiger. Det var jo til vor Frelſe, han forlod ſin Herligheds Himmel og kom ned til vor Jord for at lide og dø for os. Og at han nu er mægtig til at delagtiggjøre os i denne Frelſe og befri os fra Synden og Djevelen, har han bevist ved ſin ſeierrige Opſtandelse. Hans Hjertelag til Syndere kan vi nu ogſaa lære at kjende ved at betragte ham i hans Kjødsdage. Han ſtødte da ingen bort, ſom kom til ham. Derpaa har vi mange Ekſempler. Betragt Synderinden i Simons Huſ. Hun var en meget ſtor Synder, men ſit alligevel Lov til at komme til ham og finde Fred og Lægedom for ſin Sjæl. Og Evangelierne indeholder mange ſaadanne Ekſempler paa, at Jeſus annammer Syndere, ſom du ſelv kan læſe i din Bibel.

Men hvad vil det da ſige at komme? Jo det vil ſige, at du annammer Jeſus i Troen ſom din Frelſer, ſaaledes ſom det ſtaar her i vor Tekſt: „Hver den, ſom ſer Sønne og tror paa ham, ſkal have et evigt Liv“.

Du kan „se Sønnen“ kjere Sjel, i hans Ord, der har du hans Vilje, Bøfter og Forjættelser. Ved om Naade til at faa tro dette hans Ord af hele dit Hjerte, baade naar det angaar dig selv og ham, baade naar det gjælder din Syndighed og hans Frelse. Hele Hjemmeligheden for dig, Sjel, som har fulgt Faderens Dragelse er, at du over Spranget og faster dig helt over i Frelserens Arme, tror ham paa hans Ord. Gjør det og du er frelst. Han vil selv give dig Kraften dertil.

II. Den, som saaledes lader sig drage af Faderen og annammer Jesus som sin Frelser, er dermed omvendt, et Guds Barn, Arving til Himmelen og Salighed. Men alt dette eier Sjelen i Troen, saalænge den er her i Verden. Den er i Samfundet med Jesus kommet ind paa den Vej, som fører hjem til Himmelen. Men dermed er Sjelen ikke færdig, Maalet ikke naaet. Det gjælder nu for den omvendte og gjensøgte Sjel at forblive hos Jesus, vedblive at gaa frem paa Helliggjørelsens Vej, om den skal naa Maalet. Den troende har mange Fiender at kæmpe imod, som vi bruger at benævne med: Djævelen, Verden og vort eget Rjød. Med disse Fiender faar han nok at bestille. Og der som det skulde bero paa os selv, paa vor egen Kraft, saa vilde det se mørkt, ja haabløst ud. Men Gud ske Lov! der er en, som vil kæmpe med og for os. Og det er den samme Jesus, som annammede os i sit Samfund og hvilede ind i vore bedrøvede Sjele disse delige Ord: „Og den, som kommer til mig, vil jeg ingenlunde støde ud“. Denne vor Frelser vil ingenlunde slippe eller forlade dem, han saaledes har faat Lov til at annamme i sit Samfund. Dette er den næste dyrebare Sandhed, han har at sige os idag. Saaledes læser vi her i det 39te Vers: „Men dette er Faderens Vilje, som har udsendt mig, at jeg intet skal miste af alt det, han har givet mig, men at jeg skal opreise det paa den yderste Dag“. Hvilken trøstelig Sandhed: Faderens Vilje fra Evighed af har været denne, at Je-

sus saaledes skal bevare alle dem, som har ladet sig drage ind i hans Naade-samfund. Tænk, troende Sjel, Jesus siger her, at han slet ikke skal miste dig, men bevare dig under hele den uvisommelige Livsvan- bring her i Verden, enten den skal blive kort eller lang. Hvilken stor Trøst! Og dette er han villig og mægtig til at gjøre. Hans Lidelse, Død og Opstandelse er Borgen derfor. Han gif denne tunge Lidelsesgang, ikke alene for at vi skulde komme ind i hans salige Samfund, men at vi ogsaa skulde blive bevaret deri. Naar Herren saaledes forjætter os sin opholdende og bevarende Naade, skulde vi da være mismodige og bange? Nei, ikke naar det gjælder Herren og hans Bøfter til os,—de staar evigt fast. Men vistnok har vi Grund til at være bange og ikke tage det let med vort Liv og Wandel, naar vi ser paa os selv, paa vor egen Tilbøjelighed og Svaghed. Meningen med det, Jesus her siger, er ikke dette, at den, som engang er kommet ind i hans Samfund, ikke skulde kunne komme ud igjen af dette Samfund, falde ud af sin Naade-stand. Nei, langt derifra! Det samme gjælder her, som med den der skal blive omvendt. Da gjælder det at ville lade sig kalde, drage, ville lade sig omvende, gjensøge til et levende Haab. Saaledes ogsaa med vor Bevarelse i Jesu Samfund; vi maa ville lade os bevare, lede og styre efter Herrens Vilje. Hele vort Liv i Samfundet med Jesus er et frit Kjærlighedsliv i Troen paa ham, og saaledes uden al Tvang og Vilkaarlighed. Det staar os saaledes frit for enten vi vil vedblive at tro paa ham, forblive i hans Samfund eller ikke. Og Fristelserne til at sløves i Troen og komme bort paa Veien er mange og store. Den troende har endnu meget af Synd, som klæber ved ham, og dertil kommer, at han lever i en ond, forfærdig Verden, som paa alle Kanter søger at besnære hans Sjel. Dette gjør, at vi alle staar ifare for at komme bort paa Veien og gaa glip af Maalet. Dette stadfæster noksom Guds Ord

og den kristelige Erfaring. Demas var vistnok ogsaa engang inde paa Himmelveien, men han fik Lyst til den nærværende Verden, siger Paulus, og faldt fra. Og der er mange, mange, som har gaaet den samme Vej. Gjerrighedsaanden, Lysten til det nærværende har besnæret saa mange Hjerter, som engang var levende, varme kristne. Vellysten, den sandselige Rydelse, Ergjerrighed og lignende gjør mange til sit Rov. Hjerter staar den unge nyomvendte ifare. Verden med sine Glæder syntes ham vel lidet tiltrækkende straks efter den Tid, han som en fattig Synders fik sig frelst ved Jesu Blod. Rjød med sine Lyster og Begjæringer var da ligesom lamslaaet. Han syntes da, at han aldrig mere kunde fristes til det, han, før havde tjent og elsket. Men det gaar gjerne ikke saa længe, før Fristelserne kommer igjen baa- de fra Djævelen, Verden og vort eget Rjød. Djævelen vil nok snart forsøge at udbrede her- re Verdens Herlighed for den troendes Fjød- der og med sin forførte Hvissen i Sjelen si- ge: „Alt dette vil jeg give dig, om du vil falde ned og tilbede mig“. Nu, Farerne er saa forskjellige, Fristelserne saa mange, at vi ikke vil forsøge paa at opregne dem alle. Nok er det, enhver Sjæl, som har sagt Ver- den Farvel og er kommet ind i Jesu Sam- fund, vil saa nok at kæmpe med, enten den samme er ung eller gammel. Men netop det- te, at Farerne er saa mange og store, gjør, at Jesu Ord til os idag er saa dyrebare, naar han siger: „Og dette er Faderens Vilje, som har udsendt mig, at jeg intet skal miste af alt det han har givet mig, men at jeg skal oprei- se det paa den yderste Dag“. Det er netop da, naar Faren er stor, at det er godt at ha- ve et sikkert Tilflugtssted.

Og et saadant sikkert Tilflugtssted er Herren for sine Børn, som vil forblive hos ham. Ingen Magt kan rive disse af hans Haand. For dem er han en stille, lun Havn, hvor ingen Bølge kan naa. Du er derfor tryk og vel bevaret, kjære troende Sjæl, i din Jesu Samfund. Det er bare en Magt

som kan rive dig ud af hans Haand, og det er dig selv, ved at du i Bantro gaar bort fra ham. Har du derfor din Sjæl kjer, er det dig rigtig om at gjøre at forblive hos din Frelser og komme vel hjem, saa giv vel Agt paa dig selv. Midlerne til at blive bevaret paa din Livsvei har han selv givet dig. Det er hans Ord og Sakramenter. Der har han udpeget Veien du skal gaa og nedlagt alt, du behøver paa denne din Pilegrimsreise igjen- nem Livet. Brug dem derfor flittig under Bøn til Gud om hans Lys og Veiledning, saa vil du blive bevaret og naa det herlige Maal, som vi nu til Slutning ville betragte

III. Saaledes at vandre med Jesus paa sin Livsvei igjennem denne Verden er herligt, saligt. Det giver Livet Indhold! Saaledes at saa vide sig tryk og sikker i hans Samfund under alle Livets Storme og Brydnings- der er stort. Men er dette alt? Naar Dø- den affjær Livstraaden og lægger Støvhj- ten i Graven, er da Samfundet med Jesus forbi? O nei, Venner! Vistnok har den troende ogsaa her i Verden nydt meget godt i sin Frelser's Samfund. Bare den Glæde og Fred, han saar nyde her i Troen paa Jesus, er Løn nok for et Liv i hans Tjeneste; men den troende har noget større og bedre ivente bag Død og Grav. Dette er det tredje og sidste store og herlige, vi finder i vor Tekst idag. Jesus vil ikke alene annamme dem i sit Samfund, som tro paa ham, og bevare dem deri, saalænge de skal leve i denne Ver- den; men han vil ogsaa opreise dem til et evigt Liv i Himmelen. Dette forskrer han os to Gange i denne vor Tekst. Saaledes i det 40de Vers: „Thi det er hans Vilje, som har udsendt mig, at hver den, som ser Søn- nen og tror paa ham, skal have et evigt Liv, og jeg skal opreise ham paa den yderste Dag“. Dette er Kronen paa hele Verket, det endelige Maal for Jesu Forløsningsværk. Ogsaa dette, at den troende, som bliver be- standig i Troen indtil Enden, saaledes ska blive delagtig i hint evige Liv i Himmelen, er ogsaa forhvervet os af Jesus, noget som han efter Faderens Vilje, har forhvervet os ved sin Rydelse, Død og Opstandelse. Hvil- ken løftende ophjættede Tænke der ligger i det-



te, at vi engang skal faa opstaa til evigt Liv i Himmelen. Dette Haab kaster ligesom et Væstfjær over hele vor Livsvei her i Verden. Hvilken Trøst det er at have dette Haab da, naar vi staar ved den aabne Grav for at sænke vore Kjere derved, som har forladt Verden i Fred, og kan selv vente snart at gaa den samme Vei. Vi ved at Støvhytten ikke skal forblive i Graven, men at den engang forklaret skal staa op af Graven, forenet igjen med Sjelen for saa med alle frelst tilfulde at faa nyde det evige Liv i Himmelen. O, naar vi ret kunde holde dette Jesu Ord klart for os, og rigtig faa Tag i, hvad der ligger i Opstandelsens Haab. Da skulde vort Liv her paa Jorden blive anderledes og mere lyst, end det ofte er. I den første kristne Tid omgikkes de troende meget mere med Tanken paa Herrens snare Gjenkomst og det herlige, som da skulde blive dem tildeel, end der har været Tilfældet siden. Dette tjente til at stemme Sindet til Andag og gjøre dem vaagende og ventende. Dette, at vort Sind er saaledes stemt, behøver ikke at gjøre os svermeriske og forsømmelige i vort jordiske Kald. Nei, Glæden over det store og herlige, som venter os da, naar vi med Legem og Sjel skal faa nyde det evige Liv i fulde Drag med alle frelst i Samfundet med Jesus i Himmelen,—det vil ret give os Mod og Kraft med Flid at udføre vort Kald og saa her—dog saaledes, at Hjertet ikke bejnæres. Vi vilde da have Betingelsen for at leve som de, der er i Verden, men ikke af Verden. Om vi saaledes ikke noksom kan advare mod det meget Svermeri, som der ogsaa er nok af i vor Tid, at man vil forsøge at regne ud Jesu Komme og i Skarevis jampler sig sammen for at oppebie den; saa vil vi dog paa den anden Side opmuntre hverandre til altid ret klart at have Opstandelsens Haab for Øie og den Salighed, som da skal blive Guds Børns! Denne Frelse og Salighed, dette evige Liv, eier den troende efter sit Væsen allerede her i Tiden, og ved Døden bliver Sjelen i en langt høiere Grad delagtig deri; men i sin hele Fylde kan dog kun det evige Liv nydes da, naar Begjæret ved Opstandelsen forenes igjen med Sjelen i de himmelske Boliger.

Hvori dette evige Liv bestaar; det Indhold og Salighed, kan vi ikke tilfulde fatte eller forstaa her i Tiden. Et ved vi dog, Synden med alle dens Følger skal da være borte, og hævet over denne Verdens Usuldkommenhed og Indskrænkning, skal vi da i fuldt Maal nyde Glæden, Herligheden og Saligheden i Guds Samfund og med alle frelst prise Lammet som kjøbte os fra Jorden med sit Blod.

Naar Maalet er saa herligt, Kronen og Kransen saa skøn for den, som tror paa Jesus og forbliver i hans Samfund indtil Enden, hvem skulde da paa Stillevei længere staa, uden helt at overgive sig i Frelserens Arme? Ingen. Heller ikke du, troende Sjel, skulde lade dig sagtne i Løbet, lade saa meget i Verden bejnære dig. Nei, løst Blikket høiere op, hold Maalet mere klart for dig, og hvad dig da venter, om du bliver tro til Enden, saa vil det gaa lettere at forblive hos Jesus her, gaa lettere at forsvare Verden med alle dens Glæder og stævne fast, ei agte stort, indtil Maalet er naaet. Gud hjælpe os dertil at ingen maa blive tilbage af dem, som har begyndt paa Veien, men at vi alle maa naa Veien frem, Kronen at faa paa det sidste.

Men du sikre ligegyldige Sjel, om du er her idag, hvad har dette Guds Ord at sige til dig? Jo, at du maa vaagne op af din Sikkerhedsdvalse, angre, fortryde din Synd og søge Frelse hos Jesus. Vil du standse paa din Syndevei og gjøre dette nu? Hvad Maal er det du stævner imod paa denne din Syndevei. Hvad Løn er det du venter at faa ved dit Livs Ende og da, naar Jesus kommer igjen i Skyerne med Kraft og megen Herlighed for at holde Dom ogsaa over dig? Du har maaske i din Sikkerhed aldrig beskæftiget dig med slige Spørgsmaal, men seilet trugt i Syndens Farvande. Besind dig dog arme sikre Sjel! Døden, Dommen kan snart indhente dig og uden Jesus vil du gaa evigt fortabt. Du vil da aldrig faa se eller nyde Glæden i Himmelen men dele Skjebne med Dievelen og hans Engle. Endnu er du dog i Naadetiden, endnu staar Jesus med sin kjerlige Indflydelse: „og den, som kommer til mig vil jeg ingenlunde støde ud“. Kom da Sjel i Bod og Tro. Lad Faderen faa drage dig ind i sin Søns Samfund. Gud kan og vil omvende dig bare du selv vil. O, at du vidste, hvad der tjente til din Fred! Gud frelse os alle! Amen.

## Børnehjemmet i Beresford.

Der har været særskilt trange Tider for Børnehjemmet i Vinter. Naar smitsomme Sygdomme kommer ind i en Familie, saa bliver det særskilt trængselsfuldt for hvem det falder paa; men det er let at forstaa at saadant vil saa en endda større Betydning for et Børnehjem med saa mange smaa. Det har været prøvsomme Dage for Broder Walen og Hustru. Under saadanne Tider er det ofte vanskeligt at saa den fornødne Hjælp. Den Vanskelighed har ogsaa Børnehjemmet været ude for. Desforuden er der ogsaa flere Ting ved Hjemmet, som ikke er i den tilbørlige Orden, som Barneapparater, Båndforsyning, Kloak osv. Paa denne Tid af Aaret har dette i Sygdomstilfælde gjort Stillingen saa meget mere vanskelig.

Hjemmets Bestyrelse har i disse Dage haft en meget vanskelig Stilling. To af Synodens Trusteer, nemlig Hr. Stensland og Pastor G. D. Bif, samt undertegnede var af Bestyrelsen indkaldt til at være den behjælpelig med Raad i disse Trængsels Dage. Bestyrelsen er aarvaagen over Hjemmet og gjør alt, som kan gøres, for nærværende.

Broder Walen har resigneret som Hjemmets Bestyrer. At finde en Mand, som kan passe for den Stilling, er ikke saa ganske let. Vi faar dog tro, at Herren, som har paalagt os at sørge for de hjemløse smaa, vil nok ogsaa udpege for os en anden for Bladsen, naar Broder Walen og Hustru ikke føler sig istand til at tjene længer.

Herren bruger saa mange Veie. Det er godt muligt, at han ved disse Prøver over Hjemmet vil lægge disse Smaabørn saa meget smmere paa vort Hjerte. Det er glædeligt at høre, at rige Gaver kommer ind fra Samfundets Menigheder til Hjemmet. Der trænges endnu mere.

Jeg talte med Doktoren fra Hjemmet. Han havde nu det bedste Haab om, at den værste Rød var over. Det var den 7de Jan. Der var endda 10 syge af „Typhoid“ og 3 i Diphtheria.

I saadanne Prøver har vi saa god Anledning til at saa lære, at vi først og fremst trænger Herrens Hjælp og ikke Herren vor. Naar vi raaber til ham paa Nødens Dag, saa svarer han. Herren velsigne Børnehjemmet og alle vore Medarbeidere der!

C. J. C a s t v o l d.

## Et Vennebrev.

Bottineau, N. Dak. Jan. 3de, 1910  
Kjære Broder i Herren C. C. Holter!

Kenyon, Minnesota.

Jeg vilde bare, som en ukendt Ven, skrive nogle Ord til Dem med Tak for „Budbærerens“ Indhold. Jeg fik Bladet tiert for over 20 Aar siden, da jeg boede i Jillemore Co., Minnesota. Herren fik lære mig at kjende min Synd og at jeg var fortabt og fordømt til den evige Død, om jeg skulde dø slig som jeg var. Min ældste Broder, som da var ubekymret for sin egen Sjæls Frelse, følte ondt for mig, at jeg gik slig ulukkelig og græd over min Synd uden at finde Trøst. Han førte mig da en Søndags Morgen til Pettersen, hvor gamle Pastor Bohum skulde predike, med den Tanke at der skulde jeg finde Trøst, og det er sandt, Bohums Prediken var som Vaarregn for min Sjæl, der var „Bei“ for en fortabt Synder til Naadestolen Kristus. Gud være lovet for det Vidnesbyrd. Om Aftenen var vi paa et Bønnemøde hos gamle Luve, og der læste jeg „Budbæreren“ for første Gang. Den fænglede mig, og da jeg siden arbejdede hos S. S. Hovland læste jeg Bladet til megen Opmuntring og Velsignelse for min Sjæl. Herren velsigne Dem med megen Naade og Taalmodighed i det nye Aar. Skulde det hælde dig Broder, at du tildels faar Utak til Vøn, saa vid at det er gavnlige Kryderier paa Mæden, det m a a til, det hører virkelig med til den Vøn, som en kristelig Redaktør, som vil fremme Guds Sag, skal ha Tak. for alt i det gamle Aar. Som din Dag er saa skal din Styrke være. Tak ogsaa for Kalenderen. Den vil sikkert gjøre hvad som staar

paa Omslagets 1ste Side: „Gaa ud og arbeide i Herrens Vingård“.

Stykket om vor gamle Bror Bersvend Anderson var alene værd mange 10 Center. Han var med da den store Bækkelse greb om sig i Red Riverdalen. De vakte fik megen uforstandig Veiledning af sine Ledere, hvorved de førtes ind i megen Sjelenød og det hændte at stærke Mænd drog afsted fra Hendrum til Bersvend med Spørgsmaal som disse: Er det Methodisme at have Bønne møder? Er det Synd at jeg taler med mine Naboer om at søge Herren? osv. Jeg synes se gamle Bersvend paa et Bønnemøde i Twin Valley da han blev spurgt tre Gange om det havde været brugt i den lutheriske Kirke at have Bønnemøder og at begge Rion deltog. Da svarede han saa levende og bestemt: Ja det har altid været brugt i den lutheriske Kirke hvor der var Liv; men dere kan vel ikke vente det skulde være brugt hvor der er bar Død. Da smilede de vakte og blev befriet fr tunge Byrder. Saa skal vi saa Lov at have Bønnemøder om ogsaa vore Ledere siger nei. Bersvend var af disse som ledte Sjelen ind i Herrens Ord og i vore Samlinger kunde Kristus komme sig frem for Hjertene, at vi saa Jesus alene og den lille Bersvend kom aldeles bort og dog var det ham som uddelte Livets Brød for os. Herren velsigne ham, at hans Aftenstund maa blive salig og lys ved ham af hvis „Fylde“ vi alle har faaet og det Naade over Naade.

Undskyld da disse Ord. Tænk der er en Sabbatshvile tilbage for Guds Folk. Amen. Deres D. L. Nelson.

### Et Minde\*.)

Bered dig, Døden kommer,  
Men Stunden ved kun Gud.  
Iffor lidt før Midtsommer  
Fik lille Alma Bud,  
Da bad hun ømt sin Moder  
Som hende Løfte gav,

(\* De to smaa Søskend døde ifjor i Mai og blev lagt i en Grav.

Lad mig saa følge Broder  
Hen til hans lille Grav.

Nu hendes matte Die  
Den lille Broder saa  
I Dødens Favn sig hvile  
Han nu affjelet laa,  
Den kjære lille Josef  
I hendes Tanker var,  
Hun saa med Graad i Diet  
Maa ham til Graven bar.

Græd ikke kjære Moder,  
Saa lød da hendes Røst  
Jeg skal hos Jesus være  
O tænk dog hvilken Trøst!  
Nu Moder ikke græde  
Al Sorg og Savn forglem  
Og tænk nu paa den Glæde,  
At jeg faar komme hjem.

Saa sank hun da den lille  
I Dødens kolde Arm  
Og Sjelen fik sin Hvile  
Ved Jesu hulde Barm.  
Der sees ingen Baare,  
Der brister intet Baand,  
Der tørres hver en Taare  
Ved Jesu egen Haand.

Bered dig i hver Alder  
Du kan saa Dødens Bud,  
Du ved ei, naar Gud kalder  
Fra denne Verden ud.  
Forpild ei Naadens Dage  
Med Gud gjør op din Dag,  
Hans Naade du modtage,  
Den bydes dig idag.

Jesus sagde til Peder: Hvad jeg gjør forstaa du ikke nu, men du skal forstaa det herefter. Dette er baade Trøst og Husvælselse for Hjertet fyldte med Sorgens Bitterhed. Maa alle som spørger: Hvorfor gjorde Herren dette, tage hans Ord til Hjerte. Kjære troende Broder og Søster, du som venter paa Udhjælpningen af det, som Herren gjør, vi ska forstaa det siden. Lad os bede om Taalmodighed. Gud ved, hvad han gjør. Alle Ting skal tjene dem tilgode som elste ham.

C. W.



## Menigheden og Missionen.

(Af F. S. Blegen.)

(Slutning.)

Ja, lig gif det jo den Gang, da der fra Vestindien kom Bud om, at ti Brødre var døde af Klimatsfeber, og da Menigheden, efter den første Sorg havde lagt sig, skemte følgende af Bingenndorf forfattede Vers:

Es waren zehn dahingeführt,  
Als wären sie verloren, —  
Auf ihren Beeten aber steht:  
Das ist die Saat der Mohren.

De ti blev saaet ud ved Død  
Som var de evig borte.  
Fra deres Grav den Røst dog fød:  
En Udsæd blandt de sorte. \*)

Med Hensyn til Fremgangsmaaden paa Missionsmarken finder vi, at disse Vægmis- sionærer stadig har besluttet sig paa i Ensol- dighed at forkynde Evangeliet til Omvendelse, og særlig at skildre Jesus som Forsone- ren, som den, der af uendelig Frelserfjerlig- hed gif i Døden for alle fortabte Syndere. Med Daab og Menighedsorganisation haster de de ikke, førend efterat Evangeliets Fortyn- delse havde båret Frugt til Omvendelse.

Vi merker os ogsaa, at de under Evan- geliets Fortyndelse stadig kun havde de enkel- tes Frelse for Øie. Ganste vist havde Bin- zendorf grebet denne store Missionstanke i Herrens Missionsbefaling, at Evangeliet skal forkyndes for alle Folkelag, og han søgte at realisere denne Missionstanke ved at udsen- de Missionærer til alle Verdens Kanter, hvor Dørene aabnedes for ham. Men han for- manede de uddragende Missionærer, at de ikke skulde sigte paa det hele Folks Omven- delse, men paa de enkelte Sjæles Frelse. Nogen har kritiseret ham for dette. Men i en begyndende Mission er det dog ganste vist den trygge Fremgangsmaade at sigte paa de enkelte Sjæles Frelse og derved gjøre en grundig Begyndelse. Naar først enkelte Sje- le vindes hist og her omkring iblandt Folket, saa vil jo dette lidt efter lidt lede til, at det hele Folk kristianiseres. I dette Stykke fal- der Brødremenigheden ligesaa vel som den før

omtalte danst-tyske Mission sammen med Aposteltidens Missionsmethode.

Spørger vi nu om Resultaterne af Brø- dremenighedens Missionsvirksomhed, saa møder der os i Sandhed vidunderlige og tro- esstyrkende Kjendsgjerninger.

Inden 40 Aar efter Menighedens Stif- telse havde den sat igang 18 forskellige Mis- sioner i de hedenste Lande. I de 200 Aar, som siden er forløbne, har den hele Tiden be- vareet Missionsinteressen og fortsat at betrag- te Missionen som sin Hovedopgave og ud- sendt over 2,000 af sine Medlemmer som Missionærer.

Ifølge Missionary Reviews Statistik for 1908 har Brødremenigheden nu 416 Mis- sionærer, Mænd og Kvinder, hvilket vil sige en Missioner for hver 80 Medlemmer af dens Menigheder i Hjemlandene. Heri er ikke iberegnet de indfødte Arbeidere. Den driver Missionsvirksomhed fra 955 Hovedstationer og Bistationer spredte udover de 4 store Mis- sionsfastlande. Antallet af de indfødte Me- nighedsmedlemmer udgjør 101,483. Dette er næsten tre Gange saa mange som det sam- lede Antal af Medlemmer i alle dens Menig- heder hjemme i Europa og Amerika. Mis- sionsindtægterne, hjemme beløb sig i 1908 til \$186,250 og paa Missionsmarken samledes \$172,700; tilsammen \$358,950.

Dette er Kjendsgjerninger, som minder om den apostoliske Tids Iver og Offervillig- hed, og som viser os, hvilke herlige Resulta- ter Missionsarbeidet fører til, der hvor det blir et ret Forhold mellem Menigheden og Missionen.

Det store Gjennembrud.

Tiltrods for at Brødremenighedens Mis- sion var en kraftig Mindelse til de kristne om deres Missionspligt, saa vedblev den dog imidlertid længe at være kun en enkelt affon- dret Foreteelse indenfor Kristenheden, der fremdeles i det hele og store sov Bantroens og den aandelige Eigegyldigheds dybe Søvn.

Det store Gjennembrud til en universel Missionsbevægelse indlebedes først omkring Begyndelsen af det 19de Aarhundrede. Ba- nebryderen var Engelsen William Ca- rey, der ved et Møde i Nottingham den 31te

\*) Frit overfæt.

Mai 1792 holdt sin berømte Prediken over Es. 54, 2 med dette Tema: „V e n t s t o r e T i n g a f G u d, o g v o v s t o r e T i n g f o r G u d“. Denne Prediken samt et af Carey forfattet Flyveskrift ledede til Opretelsen af Baptisternes Missionselskab, der aabner den lange Række af evangeliske Missionselskaber i den nyere Tid. Carey blev Selskabets første Missionær og staar som et yppende Eksempel paa en energisk, selvopofrende, aandsdrevne Missionsarbejder, der figter baade paa de enkeltes Frelse og paa Folkeslagenes Frelse.

Vi merker os her, at Forudsætningen for det store Gjennembrud i den missionshistoriske Udvikling var fornemmelig den omfattende aandelige Bækkelse, der i det 18de Aarhundrede som en mægtig Bølge gik over England, Skotland og Irland og tillige naaede over Havet hid til Amerika. Det er ogsaa interessant for os Lutheranere at lægge Merke til, at de fornemste Redskaber til denne Bækkelse, nemlig Brødrene John og Charles Wesley og George Whitefield, fik sin første aandelige Paavirkning fra de tidligere Bækkelsesretninger i den lutheriske Kirke. Saaledes modtog John Wesley først mange Tilskyndelser fra Zinzendorf og Herrnhuterne og naaede freim til bevidst personligt Troesliv ved Læsning af Luthers Indledning til Romerbrevet. Whitefield modtog sine dybeste aandelige Impulser fra Frankes Skrifter.

Der er altsaa direkte aandelig Forbindelse mellem Pietismen og Herrnhutismen i Tyskland og den methodistiske Bækkelse i England og Amerika. Men de engelske Bækkelsespredikanter gennemgik dog en selvstændig aandelig Udvikling og var det guddommelige Forhøns udvalgte Redskaber til et aandeligt Fornyelsesarbejde i Kristenheden. Deres Maal var i Virkeligheden verdensomfattende. De vilde ikke alene vække enkelte Sjæle til Liv i Gud, men de vilde vække den hele Kirke. Og de vilde heller ikke at Bevægelsen stulde stanse dermed, men udbrede sig over hele Verden. Karakteristisk i denne Henseende var Wesleys Ord: „Verden er mit Brestekald“.

Hvor saadanne Forudsætninger var ble-

vet en historisk Virkelighed, maatte det store Gjennembrud til en universal Missionsvirksomhed komme som en nødvendig Følge.

Stiftelsen af Baptisternes Missionselskab var dog kun en liden Begyndelse i en Udkant af England og indenfor en liden uanseet Sekt. Men Stødet var dermed givet. Og da der fra Carey kom begejstrede Efterretninger om Arbejdets Fremgang paa Missionsmarkerne, vakktes der mere og mere Missionsliv ikke alene blandt Baptisterne, men blandt kristne af alle evangeliske Betsjendelser. Der udstedtes nu et Opraab til de evangeliske Diakoner om at stifte et Selskab, der skulde omfatte kristne af de forskellige Betsjendelser, og Følgen var, at Londonerselskabet under stor Tilslutning stiftedes i London den 21de September 1795 med følgende Program: „Vor Plan er ikke at sende Presbyterianisme, Independentisme, Episkopalisme eller nogen anden Form af Kirkeorden, men Guds herlige Evangelium til Hedningerne, og det skal overlades dem, hvem Gud vil kalde af Hedningerne ind i sin Søns Samfund, selv at antage de Former, som synes dem mest stemmende med Guds Ord“.

Dette Selskab fik derfor en endnu mere vidtrækkende Betydning for en universal Missionsbevægelse, idet det blev Organ for kristne Missionsvenner indenfor alle Denominationer i England. Alle Englands kristne skulde nu staa enige i Arbejdet for at bringe Evangeliet til Hedningerne, og de skulde i dette Arbejde se bort ifra alle indbyrdes Forskjelligheder. Det var jo en ædel Missionsbevægelse, og den affødte ogsaa mange ædle Mænd, saasom John Williams, Sydhavspøernes Apostel, Robert Moffat i Sydafrika, og Livingstone ikke at forglemme. Selv indenfor de statskirkelige Kredse i England greb Missionsvækkelsen om sig og førte til Oprettelsen af det kirkelige Missionselskab i 1799. Fra den her nævnte Begyndelse i England har den nyere Tids Missionsbevægelse udbredt sig mere og mere over hele den evangeliske Kristenhed og taget sterkere og sterkere Fart med hver Tid. Den har staaet i inderlig organisk Forbindelse med et paagaaende, virksomt Kristn liv.

Giendommelig for Missionsbevægelsen i den nyere Tid er „Missionselskabernes Mangfoldiggjørelse“ i alle kristne Lande. Grundene hertil kan være forskellige, som oftest konfessionelle, undertiden dog ogsaa af personlig eller stedlig Art. Men hvad end Grundene er i de enkelte Tilfælde, har Forholdet idetheletaget dog bevist sig gavnligt, saaledes som vi finder det udtrykt i følgende missionshistoriske Citat: „Dette Forhold er i Herrens Haand blevet et stort Middel til at vække og udbrede Missionsansen i større Kredse“, og disse „frie spredte Begyndelser, der først efterhaanden faar Brug for en større Organisation, svarer godt til Guds Riges Natur og Missionens Begyndelse i Apostlernes Dage“.

Oprettelsen af de talrige smaa Missionselskaber og Missionsforeninger, hvorved de kristne søger at samle sig om Missionsgjerningen, kan vistnok ogsaa betragtes som et Skridt i Retning af menighedsmæssig Missionsvirksomhed, en Udvikling, der skyldes Herrens Ledelse. Det er Herren som ved sin Aand har vakt den Missionsans, der har affødt disse mangfoldige Missionsorganisationer i de forskellige Lande. De er da ogsaa uden Tvil langt mere virksomhedsfulde til at fremme Missionsgagen, end om man havde haft kun en stor Organisation for hvert Land.

Vi kan ikke her gaa i Enkeltheder, naar det er Spørgsmaal om den nyere Tids Missionselskaber, da det vilde føre os alt for langt. Men det turde dog have særegen Interesse i Forbindelse med vort Emne at berøre ialfald et par Missioner, hvis Virksomhed særlig gaar i Retning af menighedsmæssig Mission, nemlig den skotske Frikirkemission og den tyske Hermannsbürgermission.

Da omkring 400 Prestere i Skotland, byungne af sin Samvittighed, forlod Statskirken og organiserede den skotske Frikirke i 1843, blev de skotske Missionærer i Indien og Afrika, der hidtil havde staaet i den statskirkelige Missions Tjeneste, sat paa en haard Prøve. Skulde de forlade Statskirken, saa maatte de ogsaa give Afkald paa sine Mis-

sionsstationer og al Missionseiendom og igjen begynde fra nyt af. Men i den Erkjendelse, at Frikirkefolket repræsenterede det sande Kristenliv i Skotland, valgte de at træde over til Frikirken for derved at bevare Forbindelsen med den levende Menighed. Imidlertid kunde vel nogen hver nu spørge, hvorfra der skulde komme Midler nok til at lønne Prestere og bygge nye Kirker hjemme og til at grunde nye Missionsstationer og lønne Missionærer paa Missionsmarken. Men da Frikirkebevægelsen i Skotland som en kraftig kristelig Livsbevægelse var af Herren, aabnede han Hjerterne for Evangeliets Sag, saa at der flød Midler ind i rigelig Mængde. Den første Missionskollekt, som optoges, skulde gaa til Jødemissionen, fordi de skotske Jødemissionærer først tog Standpunkt med Frikirken, og den beløb sig til omkring 17,000 Dollars. Og hvorledes gik det med de 20 husvilde Hedningemissionærer, som havde taget Standpunkt med Frikirken? Maatte de nedlægge Arbeidet og vente, indtil man blev særdig med sine Kirkebygninger og Skolebygninger hjemme? Nei, Missionsbidragene flød ind saa rigelig, at ikke alene alle Missionærer kunde fortsætte sit Arbejde, men endog betydelig udvide sit Arbeidsfelt. Allerede det første Aar indkom over 113,000 Dollars hvilket var betydelig mere, end der nogen Gang før var kommet ind paa et Aar i den hele samlede Statskirke.

Efter nogle faa Aars Forløb fordobledes Frikirkens Missionsindtægter. I det sidst forløbne Aar (1908) gik de op til omkring 1,100,000 Dollars, iberegnet hvad som blev ydet af omvendte Hedninger paa Missionsmarkerne. Sandhed en anseelig Missionsindtægt fra Frikirkefolket i et forholdsvis saalidet og fattigt Land som Skotland! Arbeidsstyrken udgjør for nærværende 475 mandlige og kvindelige Missionærer og 4,963 indfødte Medhjælpere, tilsammen 4,538 Missionsarbejdere. I 1908 blev 3,234 Sjele lagt til Missionsmenigheden, der nu tæller ca. 45,000 kommuniserende Medlemmer. Naar hertil føjes, at man ogsaa under især 87,000 Hedningebørn i over 1,500 Skoler, og vi saa lægger alt dette sammen, tør vi her



se et talende Bevis for, at der hviler en særegen Kraft og Betsignelse over den Mission, som drives i fritirkelig Land og gøres til en virkelig Menighedsag.

Det samme kan ogsaa siges om Hermannsburgermissionen i Tyskland. Særlig viser det sig her, hvad en enkelt Mand og en enkelt liden Lokalmenighed ved Guds Naade kan udrette, naar Missionen gøres til en Hovedopgave. Ludvig Harms, denne Missions Fader, blev valgt til levende Tro ved følgende Skriftsted: „Dette er det evige Liv, at de kjender dig, den eneste sande Gud, og den, du udsendte, Jesus Kristus". (Joh. 17, 3). Han blev sin Faders Efterfølger som Prest for en Landsbymenighed i Hermannsburg paa Lyneburgerheden. Hans ildfulde evangeliske Forkyndelse har snart Frugt i en kraftig Vækstelse, saa at hans Menighed blev en levende Menighed, og under dette blev ogsaa hans varme, opofrende Missionskjerlighed overført paa Menigheden. Men hvor disse Forudsætninger findes, viser det sig snart paa Frugterne. Harms søgte først at arbejde for Missionen sammen med det nordtyske Missionselskab. Da dette Selskab imidlertid gav mere og mere Rum for en reformeret Landsretning, og Harms var streng lutherisk og desuden havde sine særegne Missionsidealer, saa blev Samarbejdet derved, vankeeliggjort. Hans egne Sognebørn opfordrede ham derfor til at begynde en selvstændig Missionsvirksomhed, og et Antal Bondesønner erklærede sig villige til at blive Missionærer. Saaledes tilskyndet af sin egen Menighed tog Harms sin Beslutning og begyndte i Guds Navn at uddanne disse Bondesønner til Missionærer. Efter 4 Aars Forberedelse havde han den Glæde at kunne udsende til Sydafrika paa et eget Missionskib 12 unge Missionærer, ledsaget af 8 Kolonister. De fandt sit Virkefelt i Natal, hvorfra Missionen udbredte sig i forskellige Retninger.

Snart fulgte nye betydelige Udsendelser fra Missionskibet i Hermannsburg, fra først af hvert fjerde Aar, senere hvert andet Aar, og ikke bare til Sydafrika, men ogsaa til Indien, Australien og Ny-Seeland.

Statistiken i „Missionary Review" for 1908 udviser, at Hermannsburgermissionen for nærværende har 134 mandlige og kvindelige Missionærer og 680 indfødte Medhjælpere, tilsammen 814 Missionsarbejdere; sidste Aar blev Missionsmenigheden forøget med 875 Sjæle, og det hele Antal af indfødte kristne udgjør 71,703. Missionsindtægterne for Aaret var 118,750 Dollars foruden hvad der blev samlet paa Missionsmarken. Til det her meddelte vil vi saa anføre efter Uslings Missionshistorie følgende Udtalelse om Hermannsburgermissionen

„Den sandt vel Venner og Støtte blandt Lutheranerne trindt i Hannover, men den blev dog hovedsagelig baaret af den lille Bondemenighed i Hermannsburg, der med Troens brændende Kjerlighed og en rørende Offervillighed slog Kreds om Herrens Sag og saaledes igjennem to Menneskealdr har vist Verden, hvad der kan udrettes, hvor Missionen virkelig bliver en Menighedsag".

Her har vore fritirkelige Menigheder i Amerika et skønt Eksempel til Efterfølgelse. Og lad os ikke glemme, at Forudsætningerne maa være de samme her som i Hermannsburg, nemlig levende Prester og levende Menigheder med vidt opladte Hjertter for Herrens store Rigsag paa Jorden.

Vender vi nu Tanken fra disse enkelte Missioner til Missionsbevægelsen i Almindelighed, og der skulde blive Spørgsmaal om at give en Karakteristik af den, saa er det viselig berettiget at sige, at den nyere Tids Missionsbevægelse fornemmelig præges af to fremtrædende Karaktertræk.

Det ene af disse Karaktertræk viser sig deri, at Missionsmetoden i vor Tid beherskes af en evangelisk Aand og i saa Henseende er nær beslægtet med Aposteltidens Mission. Det er ikke Svørgsmaal om at støttes af udvortes Magt og ved udvortes Magtinidler at tvinge Folkelagene til at antage Kristendommen saaledes som i Middelalderen; men det er kun Spørgsmaal om at vinde Sjæle ene og alene ved Ordets Magt og at samle disse til levende, kristusbekjendende Menigheder, der skal fortsætte Sjælevinderarbejdet i videre og vi-

dere Kredse. Derfor er det, som nogen har sagt, ikke Romerkirkens Missioner, men de evangeliske Missioner, der fortiden udgjør den afgjørende Faktor i Folkeverdenen. Alle de evangeliske Betsjendelser, reformerte saavel som lutheriske, er enige i, at det er Hovedsagen at forkynde Frelse ved Troen paa den korsfæstede og opstandne Jesus Kristus og at lægge mindre Vægt paa den udbortes Samfundsbetsjendelse og ikke gjøre denne til nogen Frelsebetingelse eller Hovedsag i Forkyndelsen. Den Anskuelse gjør sig derfor mere og mere gjældende, at de evangeliske kristne ogsaa bør staa enige i Arbeidet for Missionen. Derom vidner til Eksempel „China Indland Mission“, der organiseredes paa en almen evangelisk Grund, saa bred, at Missionsvenner i alle evangeliske Kirkesamfund opfordredes til at tage Del, og at Missionsarbejdere antoges uden Hensyn til Samfundsbetsjendelse, kun at de var besjelet af en levende Tro. Derom vidner ogsaa Studenterbevægelsen, der nu har fundet Udbredelse ikke bare i Amerika og England, men ogsaa i Tyskland og Skandinavien. Derom vidner ogsaa den Vægmandsbevægelse, som nylig er sat igang her i Amerika og som foranledigede lutheriske Missionsvenner af forskellige Samfund og Nationaliteter at holde et Fællesmøde i Minneapolis forleden Vaar.

Det andet fremtrædende Karaktertræk ved Missionsbevægelsen i vor Tid er dens Universalitet. Vi har før antydet, at man særlig fra Carens Tid af begynder at spore dette. Men efterat Herren omkring Midten af forrige Aarhundrede aabnede de lukkede Porte til Hedningeverdenen for Evangeliets Budbærere, er dette Træk blevet mere og mere fremtrædende. Vi siger med velberaad Hu, at det er Herren som har aabnet de lukkede Porte til Hedningerne, uanset enten han for dette Niemod har benyttet en fredelig Missionær som sit Redskab saasom i Afrika, hvor den ædle Mennefsven og store Opdager Livingstone foranledigede Opklæffelsen af „det mørke Fastland“, eller han har benyttet som Midler politiske Bevægelser, saasom Sipoj-oprøret i Indien og Opiums-

krigen i Kina, eller internationale Handels-traktater saasom i Japan. Det er Herren som gennem alt dette styrer Folkenes Stjæbner og aabner Veie for sit Evangelium. Vi har ganske vist ogsaa Grund til at tro, at Opklæffelsen af de store Folkeporte i Hedningeverdenen er skeet som Svar paa de Missionsbønner, der blev opsendte, og de Missionsforsøg, der blev gjorte ved Periodens Begyndelse, da denne Tale fandt opladte Hjertter: „Vent store Ting af Gud, og forsøg store Ting for Gud!“ „Udvid dit Paulus Sted, og lad dem udspeende dine Boligers Tæpper, forhindre det ikke! Stræk dine Snorer langt ud og gjør dine Bæle faste! Thi til høre og til vensfre skal du udbrede dig, og din Afkom skal tage Hedningefolk i Eie og befolke ødeslagte Steder“. (Es. 54, 2—3).

Men hvad er Herrens Hensigt med, at han har aabnet Portene til Hedningeverdenen for de kristne Nationer? Det er det store Missionskalde, som gennem disse Begivenheder igjen lyder til Herrens Menighed, dette Kald: Gaa ind igennem de aabne Porte! Gaa hen og gjør alle Folkeslagene til mine Disciple! Det kan jo ogsaa med Sandhed siges, at dette Kald ikke lyder for døde Øren. Den kristne Menighed har ja begyndt mere og mere at agte paa og følge Missionskaldet. Den Erkjendelse bliver stadig mere og mere udbredt og mere og mere levende, at Evangeliet skal forkyndes for alle Folk, og at alle levende kristne er skyldige til paa en eller anden Maade at være med i dette Arbeide. Som Følge heraf er Missionen ikke længere bare enkelte Indviders Sag, ikke heller bare Foreningers Sag, men paa mange Steder en Menigheds-Sag og Kirkesag som for Eks. her i Amerika.

Det er med denne glædelige Foreteelse for Die vi siger, at det andet fremtrædende Træk, som præger Missionsbevægelsen i vor Tid er Universalitet. Ogsaa dette Træk minder om Missionen i Aposteltiden, navnlig i den paulinske Periode. Som Missionen i hin Periode var en Raades-hjemløgelse over de da betjendte Folkeslag, saa er den i vor Tid en Raades-hjemløgelse over alle Jordens Folkeslag, „en af-

gjørende Appel til Samvittighederne for Kristi Gjenkomst", siger Stofch.

Den Erkjendelse, at det nu haster mod Enden, og at det derfor ogsaa haster med Evangeliets Udbredelse har fremkaldt, særlig blandt Studenterne, den Bevægelse, der har gjort til sit Følgetraab: „Verdens Evangelisering i dette Slegtled“. Ogsaa denne Bevægelse bør hilses med Glæde af alle sande Missionsvenner, selv om den muligens paa sine Steder skulde medføre, at Missionsbe-  
stræbelserne bærer vel meget Merker af et Hastværksarbejde.

I denne Forbindelse er det ogsaa af stor Interesse at lægge Merke til, at Studenterbevægelsen kun er et Led af en meget mere omfattende kristelig Ungdomsbevægelse. Det er jo sandt som Ussing siger om vor Tid: „Ligesom det forrige Tidsrum kjendtes ved Kvindernes Fremtræden til selvstændig Deltagelse i Missionsarbejdet, opviser vor egen Tid en stedse voksende Fremryk-  
ken af U n g d o m m e n“.

Snarst sagt overalt i den evangeliske Kristenhed oprettes der nu kristelige Ungdomsforeninger med missionsvenlige Formaal. Det er et stort Fremtidshaab for Missionen i dette. Det betyder noget stort i Guds Riges Udvikling paa Jorden, at Davids Ord i den 110de Salme holder paa at gaa i Opfyldelse: „Dit Folk møder villig frem paa din Vældes Dag; i hellig Brydelse kommer din Ungdom til dig, som Dug udaf Morgenrødens Skjød“.

Lad os agte paa Tidens Tegn! Der-  
som Kvinderne og Ungdommen kaster sig ind i Arbejdet for Guds Riges Udbredelse, saa sømmer det sig ikke for de voksne, modne Mænd at staa tilbage! Det er vistnok denne Tanke som har fremkaldt den nyeste af alle Missionsbevægelser, den før nævnte Lægmandsbevægelse, der har sat som sit Maal „at opflamme vort Lands kristne Mænd til større Iver for Hedningemissionen og opmuntre dem til at gjøre mere end de gjør, hver indenfor det Kirkesamfund, de tilhører“.

Denne Bevægelse fortjener vor beredvillige og kraftige Tilslutning, kjære Brødre. Vi Mænd har Grund til at skamme os over, at vi har været altfor lidt ivrige og virksomme

for Missionen. Det er paatide, at vi nu søger at indhente noget af det som er forsvundet.

Naar ikke alene Kvinderne og Ungdommen, men ogsaa Mændene i Herrens Menighed lægger sine Kræfter ind i Missionsarbejdet, da først er dette Davids Ord blevet til fuld Virkelighed: „Dit Folk møder villig frem paa din Vældes Dag“. Naar hele Guds Folk møder villig frem til Arbejde og Kamp for Evangeliets Udbredelse blandt alle Folk, da er Missionen, Herrens store Rigsflag paa Jorden, blevet helt og fuldt en Menighedsflag, og da er der blevet det rette Forhold mellem Menigheden og Missionen.

Lad os arbejde henimod dette Maal!

### Fra Madison, Minn.

Madison, Minn., 15de Januar, 1910.

Kjære Broder i Herren,

Pastor C. C. Holter, Guds Fred!

Kan nu meddele dig og de øvrige Venner, at vi har haft et kjert Besøg, idet en af vore hjemmeværende Kinamissionærer, nemlig Pastor H. N. Rønning har besøgt os.

Broder Rønning har besøgt Pastorerne Barstads, Lunds og Oppedahls Kald. Agter ogsaa at besøge Pastor Bøes Kald, og reiser derfra til Minneapolis.

Han har haft Møder hver Dag og Vidnesbyrdet lyder klart baade til Bættelse, Trøst og Veiledning, men jeg tror man bør tage lidt mere Hensyn til hans nedbrudte Kræfter. Han er noksaa legemsstærk, med Undtagelse af Hovedet, som ikke taaler svært megen Anstrengelse.

Han vilde have Hjælp af mig til at lægge ud en Reiserute, jeg fandt det viseligst ikke at udlægge nogen Rute, men overlade til ham selv, saa meget, som Kræfterne tillod det, at efterkomme de Indbydelsers som han har modtaget og fremdeles modtager.

Han trænger fremdeles Hvile for sit Nærvesystem, om han skal blive stærk nok til i en nær Fremtid at reise til Kina igjen.

Hermed en hjertelig Hilsen til dig og alle „Buddhæverens“ Lærere, med Bøn om et velsignet Nytaar for Guds Riges Sag.

Ederes ringe Tjener

A. O. Oppegård.



## Kinamissionen.

Fra Miss Gröseth.

Fanche g, Nov. 2den 1909.

Kjære Oppegaard!

Tak for Brev. Nu har det ikke regnet paa en Tid, saa nu er Veiene fremkommelig paa Vestfiden. Men endnu er det umuligt at reise til Yh hen eh eller Hvang-long-dang. Sidste Fredag havde vi et hyggeligt Møde i Chutianpuh. Var først rundt i Hjemmene og hilset Fred. Siden samledes vi i Kapelet. Naar en bare var istand til at komme rundt og besøge Udstationerne regelmæssigt. Saa vilde nok Folket komme. Men vi mangler Kræfter. Jeg red til Hest hjem. Var tænkt at stanse i Tso-tzo-puh. Men da vi kom did var hver Kvinde ude og samlet Brændsel. Vi fik os en Kop Te og saa fortsatte vi Reisen hjem. Lørdag bestemte jeg mig paa at tage det med Ro, (thi Rideturen var formeget for mig) men her er Resultatet.

Just som vi var færdig med Andagten stod to og ventede paa at saa mig i Tale. Jeg skyndte mig ind i Røjkenet, stængte Døren, og satte mig til at strælle Frugt.

Snart raabes der Gau sjau je. Jo det var Lærerinde Mrs. Pan. Hun blev sendt hjem efter sin Svigerdatter. Forældrene og Slægtingerne satte sig imod. Vi har Mrs. Pans Søn i Høiskolen. Han er en kristen. Nu efter at vi har sendt fem Bud efter Pigen kommer der Bud om at nu er hun kommen. Faderen og en kristen Nabo var med. De havde ikke spist. Fik Mad frem. Talte med Mrs. Pan. Saa var det at tale med Mændene, og tog dem rundt og viste dem Skolen. Saa at holde en lang Tale for dem, om hvorfor vi absolut vilde have Pigen paa Skolen. Vi sagde: Gutten er en flink Gut. Han spiser vor Ris, gaar paa vor Skole og da kræver vi at hans blivende Hustru ogsaa skal komme og lære at læse og løse sine Ben. Lovede at underrette om hun blev syg eller manglet noget. Jeg gik i Borgen for hende, at hun ikke paa nogen

Maade skulde blive mishandlet. (Faderen er Hedning).

Saa blev det Spørgsmaal om hvem skulde betale for Hestene. Ja det var en hel Diskussion. Saa blev det saa, at vi betalte Lærerindens Hest; thi hun var sendt ud af os. Men at hun som Svigermor maatte betale for de andre tre Heste. Saa kommer Hava-ma med en Pige, som hun vil vi skal tage op i Børnehjemmet, eller at jeg skal tage hende som mit eget Barn. En lang Agitation. Pigen var vindøjet. Jeg dømte at hendes Dine vilde hindre hende i at studere meget. Vi tog derfor ikke imod hende. Pigen var otte Aar og morløs. Saa kommer Ev. Dio. Han har en Sønnehustru, som burde komme til Skolen og løse sine Ben. Saa havde han en Brordatter, som han vilde saa paa Skolen. Vi pratede frem og tilbage. Resultatet blev at han skulde je og saa Pigen til Sønnen paa Skolen saa snart som muligt. Og at han skulde underhandle med Svigermoderen om Brordatteren. Hvis de var villig at lade hende løse Benene og love aldrig at binde dem, saa love at Pigen skulde saa fortsætte paa Skolen i seks Aar, saa kunde vi tage imod hende muligens. Pigen har gaaet i Dagsskole. Hun er ualmindelig begavet. Saa var vi færdig med ham. Saa var det Mrs. Pans Datter som vilde ind paa Skolen. Efter at have hørt alle Grunde sagde vi dem, at hende kunde vi ikke optage (hun er gift og har et Barn. Sagde dem at de ikke igjen fik Lov at nævne den Sag. Saa kommer Mrs. Chang, hun vil have Hjælp for sine to Sønner. Gutterne er meget kjække. Miss Lee og jeg giver hende hver 250 ch. men siger hende at hun til evig Tid ikke maa spørge os om mere Hjælp. Saa kommer Mr. Tias Hustru, hendes Far og Tante. Vil have os til at snakke Fred imellem dem. Mand og Hustru er uenige. Saa prate og plane med dem og vise dem rundt. Alt dette paa en Lørdags Formiddag medens man skulde hvile og hjælpe til at „canne“ lidt Frugt! Miss Lee skulde gjøre op sine Regnskaber.

Nu er det smaat om Mad for mange og da er det at de kommer med sine Børn og

vil faa os tft at tage os af dem. Igaar tog jeg mod en Bige, som jeg vil forsøge at underholde selv. Hun er ni Aar gammel. Du og du det er vanskeligt at holde igjen med Pengene nu da det er slig Pres.

Staffels Mrs. Re (Hva-go-ning) Hun er nu efter at have mistet to Børn og Mand kommet i frygtelig Forlegenhed for 400 Strings Skyld efter sin Mand. Det gaar muligens slig, at de drager afsted med hende til Yamen. Vi længstes Nat og Dag. Kom os ihu. Det er ikke nogen let Sag at være Missionær. I d a G r ø s e t h .

\*  
FROM ELSIE OLSON.  
\*

Fancheng, Hupeh, Nov. 17, 1909.

Dear friend Rev. Oppegaard:

My long looked for destination has at last been reached. Arrived here last Sunday morning Nov. 14. Miss Peterson accompanied me from Hankow. Had a very nice trip on the River.

Having favorable winds a part of the time, and very little inclement weather, we made the trip up from Hankow in seventeen days.

About two days journey from Fancheng, we sighted a small boat carrying an American flag coming towards us. This proved to be Mrs. Trygstad and baby and Miss Lee coming to meet us and bringing us a supply of delicious eatables.

Sunday morning the school girls accompanied by Miss Grøseth came down to the river to meet us. All dressed in their best bib and tucker they were a very interesting group, and not least when they began singing. The melodies were familiar but the words unintelligible of course, except a welcome song which they sang in English.

Their singing was a credit to themselves as well as their instructors.

The friends here have given me a cordial reception on every hand. And I feel myself very much at home already.

Was sorry I could not comply with your request last summer but I found the preparation for the journey a greater task than I had anticipated.

It was sad indeed to leave Wolds behind, and it is felt out here too. The chinese could not believe the fact until they saw that I came alone. Gods will be done however whether it be ours or not.

Sincerely  
Elsie Olson.

Fra Trygstad.

Joh Vang Mam, Nov. 21, '09.  
Kjære Broder Oppegaard, Guds Fred og en glædelig Jul tilfønskes.

Ja, nu er vi atter paa Fjemsvei. Har nu været borte seks Uger. Du kan tro jeg har længtet hjem, men Gud har nok havt sin Hensigt ogsaa med dette. Han tar os saadan tilfide stundom for at passe Lyset saa det maa skinne desto klarere og blive til mere Velsignelse. Vi kan blot prise Gud som har gjort alt saa vel.

Stotstad er nu ganske frisk og blir stærkere for hver Dag. Han ser nu friskere ud end før Operationen. Ja, jeg skulde have Daab før Jul eller i Julehøitiden; men nu ved jeg ikke hvordan det blir. Kommer neppe rundt til alle Udstationerne til den Tid. Der er flere som i e eller to Aar har begjæret Daab; men vi har anseet det bedst at vente. Nu haaber jeg at flere kan faa komme ind. Gud være Lov og Pris som saadan beviser sin Naade mod arme Syndere. O, hvor vi længtes og ber om en Aandens Udgydelse over vore Menigheder her. Mange slutter sig nok til, og de fleste tror vi mener det ret oprigtig; men det er ikke den Aandens Fyrrighed som vi ønsker at se. Hvor det gjør en godt at læse om Aandens Arbeide paa andre Steder og det driver os til desto mere Bøn om at saadant maa komme til os.

Saa en hjertelig Hilsen til alle Vennerne du møder. Gud velsigne dig gamle Bror i dit travle Virke og give dig megen Styrke baade aandelig og legemlig.

Broderligt

G. M. T r y g s t a d .

Det er bedre, du kommer ned.

En Broder reiste sig i Vidnesbyrdsmodet og sagde: „Jeg har nu været fem Aar paa Forklarelsens Bjerg“.—„Hvor mange Sjele har du ført til Herren i den Tid?“ spurgte Predikanten. „Ja, det kan jeg just ikke sige“, svarede Broderen, „Vel i det mindste en Sjel?“ „Det ved jeg knapt“. „Ja, da er det bedre, du kommer ned. Naar man siger saa høit tilveirs, at man ikke kan arbeide for Herren, saa er man kommen paa det forkierte Sted, selv om det Sted er Forklarelsens Bjerg“.

## Atter lidt om Finanferne.

Der har været et par Artikler i „Budbæreren“ om vort Samsunds Finanfer og hvordan de paa bedste Maade burde ordnes. Nu jeg forftaar mig desværre ikke paa Forretning og ſkal ikke opholde mig ved den Side af Sagen. Kan man faa en bedre Plan end den hidtil brugte ſaa bør man vel modta et godt Raad; men jeg merket mig, at de to Indſendere figer ſvært lidet om vort Samsunds Gjeld, heller ikke ſidſte Synodemødes Beſlutning angaaende den Sag nævner de. Se Aarſberetningen Side 193. Det henſtilles til Menighederne og det er jo Menighederne, ſom Gjelden hviler paa og deres Sag er det at ſe og finde en Udvei for at komme ud af den. Og ſkal man kunne udrette noget tilgavns, ſaa maa man ſe til at være enige og i Handling viſe, at vi er enige og tro. Nu er det vel rimeligt, at alle Menigheder har mærket fig Henſtillingen og at alle grundig overveier Spørgsmaalet; thi det er jo Maaden man hentyder til for at komme ud af den, at ligne den paa Menighederne. Skal den lignes, det er Spørgsmaalet, derpaa ſkal man ſvare; men hvorledes ſkal man tilkjende ſit Svar? Gjennem ſine Delegerter til næſte Aarſmøde, har man vel ment. Ja, derſom alle Menigheder ſendte Delegerter og alle Delegerter var tilſtede, da naar Sagen kom op til Behandling, burde vel det være tilfredsſtillende; men det vil neppe ſke. Derfor burde man heller venligt anmode enhver Menighed om at indſende ſit Svar til Board of Trustees før Synodemødet, ſaa de kunde ſaa ſe, hvordan Stillingen er til Sagen. Thi gaar det ikke ſaa, at nogenlunde alleſammen ſlutter fig til den antydede Plan, maa man vel prøve en anden; thi det gaar ikke an at lade en ſaadan Byrde hvile paa os. Den vil ogſaa ſaa let bli større og tyngere og kan føre til, at man maa opgive ſit Bo ſom Konkurs, og det vilde jo være baade Skade og Stam. Nu er det ſaa rimelig, naar der er ſaapas mange om en Sag, at ikke alle har den ſamme Mening. En ſynes han har gjort no. En anden ſynes han er for fattig til at kunne gjøre noget, en at han

kunde gjerne give nogle hundrede, bare Gjel den kunde bli betalt, en anden at han gjerne vilde laane og give for at Samsundet kunde bli klar, og atter en anden, at han er træt og kjed af alle diſſe Krav om Penge, at han taaler ikke hverken at høre eller læſe det. Saadan Taalemaade maa heller ikke forundre os; thi Kravene er viſelig mange, og den ſom arbeider kan blive træt. Den ſtore Profet Jeremias blev ogſaa meget træt; men Engelen holdt ingen Straffeprediken for ham, bare ſimpelt bad ham at styrke fig ved Mad. Og vi kjender ikke noget bedre Styrkemiddel for Trætheden i det kirkelige Arbejde end Guds Ord, Guds Raade og Raademidler. Faar diſſe gribe os rigtig og udrette i os det, de er ſendt til, da vil det ikke falde tungt at ofre noget for at alt Guds Raad til vor Frelſe kan komme til at lyde klart overalt og for alle Folk. E. S.

## Fra Arbeidsmarken.

De tre Menigheder i Goodhue Co., Minn., ſom Paſt. C. C. Holter opſagde ſidſte Høſt og ſom han fraflytter til Vaaren, har nu ſtillet Kalb til Prof. M. G. Hanſon ved Red Wing Seminar ſom ſin fremtidige Preſt, men om Hanſon antager Kalbet vides ikke, naar dette ſkrives.

Paſt. G. T. Rygg af den forenede Kirke, ſom har været Preſt for Bethlehems Menighed i Chicago i mange Aar og ſom af ſit Samsund ſidſte Sommer blev valgt ſom Redaktør for „The United Lutheran“, har nu reſigneret fra ſin Stilling ſom Preſt for Menigheden i Chicago.

Som før meddelt har Paſt. Breibakliſk været i Stoughton, Wiſ., en Stund og hjulpet til med Dphbyggelsesarbeidet i Paſt. Lees Menighed. Den 21de Januar ſkrives derfra: „Vi har nu holdt Møder hver Aften en Stund. Herrens Aand har været kraftig tilſtede, og Syndere har begyndt at ſpørge: Hvad ſkal vi gjøre for at blive ſalig. Interenſen er tiltagende.“



I den forenede Kirkes Menighed i Eau Claire, Wis. har Kravet paa mere engelsk Betjening gjort sig mere og mere gjældende. Dette har man nu ordnet paa den Maade, at der den 4de Jan. organiseredes en ny Menighed af dem, som vil bruge engelsk. Den nye Menighed skal kalde egen Prest fra d. f. K. og ialfsld foreløbig benytte samme Kirke som den norske Menighed.

Past. R. C. Holter i Minneapolis var Søndag den 9de Jan. i sin Menighed (Solør) og holdt Budstjeneste. Efter Guds-tjenesten skulde han læse med Børnene. Mens han holdt paa med dette blev han pludselig syg, saa han ikke kunde komme hjem paa nogle Dage. Siden han kom hjem har han for det meste holdt Sengen, men bedres dog lidt med hvert, saa der er Haab om, at han snart vil komme til Kræfter igjen.

Anna Nilson skriver fra Fancheng, den 4de Dec. 1909:

Kjære Venner. Fred! En liden Hilien til dere hjemme. Jeg lever vel, Gud være Lov og Tak for det. Vil takke dere for alle Hilsninger I sendte med Miss Olsen. Det var kjert at faa en ny Arbeider fra Koland. Kjære Venner! husk paa os og Kinamissionen, -saa vi ikke maa fattes Arbeidere og Midler til Arbeidet. Vi tror paa Gud og vi skal ikke komme til Skamme.

Torsdag Eftermiddag den 13de Januar beredte Kongsvinger Menighed af Pastor Odlands Kald Mr. og Mrs. Iver Finseth en Overraskelse. Simon Pederson fortalte Hensigten med Besøget, som bestod i Indsæmning af Gasbelhøsning i deres Hus og en Stol. Broder Finseth er en af dem, som i alle disse Aar siden Menighedens Stiftelse har rusiet rundt for at sprede det sande Lys og som en liden Paastjønnele derfor vilde nu Vennerne forshyne hans Hjem med det kunstige Lys. Tiden tilbragtes med Taler og Sang samt med Bevertning, og alle drog hjem med den Kølelse, at de havde haat et hyggeligt Stævne hos Finseths. Maatte alle, som deltog i denne Sammenkomst, vandre i det aandelige Lys, saa de

tilslidst kunde faa samles i evig Belsuelse af ham, som er det Livsens Lys. Kor.

En af vore Missionsprester skriver: „Du vil bedre end mange andre forstaa, hvad det vil sige at færdes ude hver eneste Dag, som jeg nu har gjort, siden for Jul, i Snestorm og Kulde, ofte miste Retningen paa Grund af, at der ingen Veie er og Snestormen blinder Dinene. Kan meddele dig at.....Menighed vokser stadig trods Modstand. Der skal Visdom til under disse pinlige Forholde. Det kommer vel med at der er skrevet: Om nogen fattes Visdom kan beder af Gud, som gjerne meddeler alle uden at bebreide, priset være han derfor. Kan glæde dig med at.....Menighed har enstemmig antaget vor Konstitution. Ovenstaaende er bare enkelte smaa Brudstykker af et langt Brev. Af Brevet, i sin Helhed, fremgaar det klart, at Kampen paa de Trakter er noksaa haard, den gjælder intet mindre end Sjæles Frelse. Kjære Venner, som har sat Himmelen til Maal! Kom Indremissionen ihu med Troens Bøn, Arbeide og Gaver. Der er tusinder af vore Landsmænd, som skal frelles. A. D. O.

### Bekjendtgjørelser.

Selbu Menighed ved La Crosse, Wash., undertegnedes Kald, indbyder herved til et kristeligt Samtale-møde, som om Gud vil, afholdes fra 3—6 Febr. 1910. Samtale-emnet er Luk. 7, 1—10. Skyds møder Dagen før Mødet i La Crosse og Wenawawa, Washington. Kom mange med Bøn om Herrens Belsignelse! Paa Menighedens Begne. S. F. Adriansen.

Paa Indbydelse af Bethania Menighed i Kenyon, Minn., Past. J. T. Bierkaas Kald, afholder Østre Minnefota Indremissionsforening et Samtale-møde fra 17—20 Feb. førstt. begge inklusive. Dette bliver ogsaa Foreningens Aarsmøde, hvorfor saamange som muliat af Foreningens Medlemmer bør fremmøde. Kom mange og glem ikke at bede om Herrens Belsignelse. Samtaleemnet bliver Mark. 8: 31—38.

Mr. D. S. Dace Form.  
L. J. Paulson Sekr.

Om Gud vil afholder Red Wing Kreds af Hagues Synode sit Missionsmøde i søndre Zumbro Mgd., Past. Lassefens Kald, fra 15—17 Febr. Samtaleemne Luk. 13, 6—9. De besøgende kommer til Kasson, Minn., Dagen forud, hvor Styds vil møde. Menigheden ønsker et godt besøg og velkommen Møde.  
D. L. Vorgen.  
J. J. Dahle.

Trefoldigheds Menighed, Madison, Wis. indbyder Chicago Kreds af Hagues Synode til et Samtalemøde fra Søndagen den 13de—Onsdagen den 16de Februar. Mødet begynder med Indvielse af Menighedens nye Kirke Søndags Formiddag. Synodens Formand, Pastor C. J. Eastvold har lovet at være tilstede. Samtaleemnet bliver Lukas 13, 22—30. A. J. Krogstad.

Mayville Kreds af Hagues Synode afholder sit Missionsmøde i Trefoldigheds Menighed, Roseville, N. Dak., Pastor D. J. Walkerwicks Kald, 23—25 Februar. Samtaleemne, Rom. 12: 1—5. Besøgende til Mødet, der kommer fra Syd gennem Casselton, tager G. N. N. til Roseville, fra nord stiger man af i Mayville, hvor Styds vil møde frem Dagen før Mødet. Maa Missionsherre saa give os isandhed et Missionsmøde.  
J. H. Johanson.  
M. L. Nessvig.

Nordbestens Luth. Indremissionsforening vil holde Møde i Bethel Menighed, Past. E. S. Hovlands Kald, Manfred, N. Dakota fra 3die til 6te Februar 1910. Samtaleemnet er Efeserne 5, 14—21. Paa Foreningens Vegne  
C. G. Haugen,  
D. P. Nordfletten.

Ifølge Indbydelse afholder Red River dalens Indremissionsforening Samtalemøder paa følgende Steder: I Sions Mgd. Shelly, Minn., fra 17—20 Febr. Thema 2den Davids Salme. Styds møder Aften og Morgen før Mødet i Shelly; i Climax Mgd., Past. D. N. Berghs Kald, Climax, Minn. fra 21—22 Febr., i Gruie Mgd., Past. Grønningens Kald, fra 24—27 Febr.; i Buxton Mgd., samme Kald, fra 1—3 Mars; i St. Olaf Mgd., samme Kald, fra 4—6 Mars.  
E. H. Algaard.  
B. B. Rørnes.

### Fotografier

10X12 in. af Hans Nilson Hagues Hødested, Hus og Have efter Stedets Udjeende originale.

Faaes hos Nels Carlson, 1915 N. Main Str., Racine, Wis. for 45 ct.

### Kvitteringer

Indremissionen: Ved Pastor A D Obbegaard fra Sions Mgd., Wankton Co., S. D., Pastor J L Rerberg's Kald: Thore Jørgen 10, Gunder Olsen 5.....		15.00
D T Engen 4, Gustav Holm 3.....		7.00
Christ. Guldbrahdion 2, D O Maen 2.....		4.00
Mat Pedersen 1, John J Gauksad 1.....		2.00
De Lee 1, Jver Burke 1.....		2.00
D R Gaaland 4, G D Gaaland 2, Martiebjd Winn.....		6.00
De Bakke, Syd Dakota.....		2.00
B T Hanson, Mt. Foreb, Wis.....		25.00
N. N., Singsaas Mgd., Brosstings Co., S. D.....		2.00
Fra Romsdahl's Mgd., Lincoln Co., S. D., Pastor J A Quellos Kald: C R Bickeland 5, Peter Olson 5.....		10.00
A Rommereim 5, J B Pitterneis 1.....		6.00
J M Pitterneis 1, Jaf Hendrickson 1.....		2.00
De J Moen 1, Henry Thompson 1.....		2.00
Tre ubenævnte.....		2.50
Martin Sanders 1, C B Dvebt 75c.....		1.75
Mathias B Eneboe 1, C O Berthson 1.....		2.00
N T Gubherud 1, A M Sauhsfad 1.....		2.00
Mrs. J C Johnson.....		1.00
Fra Zimmanuels Mgd., Beresford, S. D., Pastor J A Quellos Kald: Mrs. Tomine Jørgeson 5, Lars Larson 5.....		10.00
T A Jørgeson 5, J B Larson 2.....		7.00
James B Thompson 1, J A Quello 1.....		2.00
Fra Roseni Mgd., Union Co., S. D., Pastor C D Wiks Kald: M A Stenbit 10, C B Sveeggen 6.....		16.00
G D Wit 5, Ole Webit 1.....		6.00
Olaf Solberg 50c, S Eteland 50c.....		1.00
Anton Sollesnes 25c, Ole Stene 3.....		3.25
J B Aabjeld 1, Glena Solberg 25c.....		1.25
Betty Eteland 1, M R Rønning 1.....		2.00
Inga Rønning 25c, J Christopherion 1.....		1.25
D Christopherion 1, Edward Offerdahl 25c.....		1.25
A Sveeggen 5, Mrs. A Sveeggen 3.75.....		8.75
Ole Løffen 3, Jaf Løffen 1.....		4.00
Martin Buum 1, Peter Eten 2.....		3.00
Ole Eten 1, John R Buum 1.....		2.00
A A Sveeggen 1, Bernt Buum 50c.....		1.50
Edna Julie Sveeggen 25c, Severt A Sveeggen 25c.....		50
Enol Sveeggen 1, Michal Fagerbaug 1.....		2.00
Michel Ufad 1, Albert Rønning 1.....		2.00
Ingvald M Aabjeld 1, Arnt Rønning 1.....		2.00
John Sommerbold 2, J Blasberg 1.....		3.00
Carl Dbin 2, John Giamtgaard 1.....		3.00
Martin Steve 1, Carl Wit 1.....		2.00
N N Stav 5, C A Rønning 2.....		7.00
Halvor Jacobson 5, Anna Jacobson 2.....		7.00
Ida Jacobson 1, Jøe Jacobson 1.....		2.00
Roseni Mgd.s Kv., østre Distrikt.....		25.00
Fra Bethlehems Mgd., Turner Co., S. D., Pastor J Starupneis Kald: T Overboe 1, Knute Brue 1.....		2.00
Andrew Hanson 1, Henry Apsland 1.....		2.00
C D Holand 1, Ole Rudal 50c.....		1.50
Knute Almida 50c, Jacob Brue 50c.....		1.00
J J Starupneis 1, Peter Stola 50c.....		1.50
A Krignes.....		1.00
Fra Stanton, Neb.: John C Johnson 1, S Johnson 1.....		2.00
Ida C Johnson 50c, Sara M C Johnson 50c.....		1.00
Miss T D Bringer.....		50
Fra Wisner, Neb.: Ingebør Pedersen 1, Ragnild Thompson 75c.....		1.75
Lovise Anderson 1, Rachel Hanson 1.....		2.00
Karen Rolfson 50c, Mrs. Brynjelson 1.....		1.50
John Johnson.....		1.00
Ved Mrs. T J Hagen pr. Pastor Lassefens fra Tref. Kv., Grand Forks, N. D.....		20.00
Ved Pastor A N Støgerboe fra Andrew Lien, Gaug, Minn. 4.50, Mrs. Mons Grondahl, Strathcona, Minn. 10 (en Del af Udbyttet af en Ravneldvist).....		14.50
Ved J J Underdahl fra Bethania Mgd., Frost, Minn., Pastor N Oerlund's Kald.....		20.00







Helge Amundson, Radeliffe, Ja.....	5.00
Mrs Helge Amundson, do.....	3.00
Mrs Petee S Lunning, do.....	1.00
Hiertelig Tak til alle Givere. G. W. B a l e n.	

R e t t e l s e: I Rvitteringerne for Hørnehjemmet i No. 3  
2den Rubrik faar: Bethlehems Nads Kof, Horace, S. D. skal  
være: Bethlehems Nads Kof, Hooten, S. D.

J. W. D u e l l o, K a s.

## Et godt Tilbud.

Alle Abonnenter, paa „Budbæreren“, der betaler Bladet i Forkud for 1910, vil faa Bladet og en af nedenstaaende Bøger til vedspiede nedsatte Pris.

Send os altiaa den i sidste Rubrik opgivne Sum og baade „Budbæreren“ og Bogen vil blive sendt Dem.

Flere af disse Bøger eigner sig fortræffeligst til Zule- eller Antaarpræsentater.

Skulde Dplaget af en vis Bog ikke række til, forbeholde vi os Ret at supplere den med en anden til samme Pris.

Dette Tilbud gjælder til 1ste Feb. 1910

Alle Ordres og Remisse sendes til

Hauges Synod Book Dept.,

C. L i l l e t h u n, Mgr.

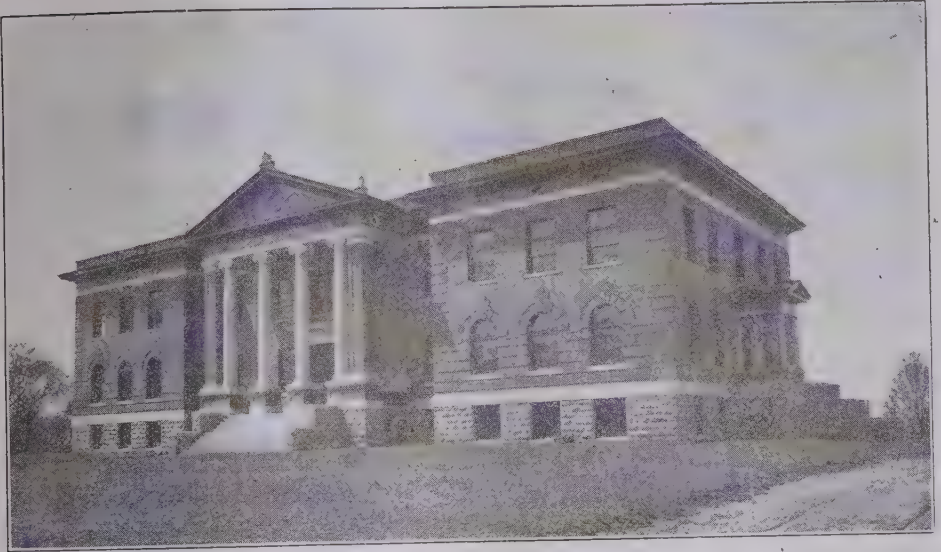
Drawer 74, Red Wing, Minn.

Bogens Med  
Pris. „Publ.“

Mau: Alvor og Gaiimen. 177		
Fortællinger.....	1.50	2.25
Martyrerne i den lutheriske Kirke	40	1.30
Marie: Hjemmet. Hverdagshill.	1.60	2.00
„ Ved egen Kraft. 3 Omfl.	50	1.35
Margrethe: Embedsmand og		
Bonde. Livsbilleder fra		
Bættelfesttiden i Femti-		
aarene. 3 Omflag.....	50	1.35
Do. 3 Shirtingebind.....	75	1.55
„ Doktorens Pleiedatter.		
Fortælling.....	65	1.40
„ Reidar og hans firbene-		
de Benner. En For-		
tælling for Børn.....	65	1.55
„ Et Stormveir. Bille-		
der fra Bættelfesttiden i		
Femti-aarene.....	1.30	2.00
„ Anna Helsing. Billeder		
fra Bættelfesttiden i		
Femti-aarene.....	75	1.50
Munch: Minder fra en Jerusa-		
lems Færd. Med 14		
Illustrationer og et Kart		
over Jerusalem.....	80	1.65
Stein: Blot jeg bliver salig.		
En Fortælling fra Livet.	1.00	1.80
Postille for Børn. Af geistlige		
og Lægmænd.....	50	1.35

Enken og de faderløse. En For-		
tælling.....	80	1.60
En sand kristens Kjendtegn.		
Af Erik Pontoppidan.....	1.10	1.65
Fries: Et Hkkebarn. For-		
tælling.....	50	1.35
Friis: 3 Elle og Storm. 3		
nye Fortællinger.....	60	1.40
Guds Riges Vaar. Shirtinge-		
bind.....	65	1.50
Do. 3 Omflag.....	50	1.30
Johan Gerhard: Hellige Be-		
tragtninger.....	50	1.35
Jeggtveit: Kirkehistorie. Den		
norske Udgave. Illustrer-		
et. Smukt indbunden.		
nedsat Pris.....	3.50	4.50
Jarsen: Profeten Jeremias,		
hans Lid og Virke.....	2.00	2.75
Ulvstad: Norge i Amerika.		
„ Selvhjælp i Engells.....	3.00	3.25
1.00	1.75	
Protestanterne i Sevennerne.		
En Fortælling om Krav-		
rige for Revolutionen.....	75	1.50
Quie: Blikket paa Jesus.....	50	1.35
Schm: Kirkehistorie i Grund-		
rids.....	1.20	1.80
Vergeland Prof.: Den histori-		
ske Udvikling om For-		
soningen.....	35	1.25
Wee Prof. M. O.: Fra Under-		
søgelsestiden i Persien.		
25	1.15	
Rystende Oplevelser fra Bøger-		
oprøret i Kina. Beret-		
tet af Missionær Green		
og Hustru.....	20	1.15
Steenzland Halle: Bibelens		
Lande.....	2.50	3.00
Festskrift udgivet i Anledning af		
Red Wing Seminariums		
semogthve Mars Jubilæ-		
um.....	50	1.40
Do. Indbunden.....	75	1.55
Ahlsted: Fortæll. for Folket		
Dahl N.: Fortæll. for Folket		
30	1.20	
Robinson Crusoe.....	50	1.40
Taae: Norske Bygdesegn. Før-		
ste Samling.....	1.30	2.00
Do. Anden Samling.....	1.00	1.80
Onkel Toms Hytte, eller Reger-		
livet i de amerikanske Sla-		
vestater. Af Harriet Bee-		
cher Stowe. Illustreret.		
2.00	2.50	
Norge. Billeder af Norges pro-		
visoriske Regjering. Et		
meget vakker Billede.		
22X27 Tommer.....	75	1.50

## *Red Wing Seminary*



**Hauge Synod's College and Theological Seminary.**

Red Wing Seminary offers the following courses:

1. An academic course of three years, preparatory for college.
2. A full college course of four years, leading up to the degree of B. A.
3. A commercial course. The student is given a thorough instruction in bookkeeping and business practice, shorthand and type-writing, arithmetic & rapid calculation, commercial law, correspondence & spelling, mimeograph work & penmanship and religion.

Note—A short course in farm accounting will be offered during the second Semester.

No young man can afford to start out in life without some knowledge of business.

4. A theological course of three years.

Expenses: Tuition in academy and college \$12.50 per semester, in the commercial department \$5 extra.

Roomrent, light and heat \$1.00 per week. Library fee \$1.00.

Board in the seminary boarding club, about \$2.00 per week.

Modern accommodation for 350 students. Large roomy buildings, well lighted. The "fan system" of ventilation is used. Sanitary plumbing. Steam heat. Electric light. Baths also shower baths. A large auditorium and

chapel. Gymnasium. Natural science laboratory. An excellent library. A commercial room with full office fixtures and the best of writing desks.

This year the largest attendance in the history of the institution. Excellent opportunities to learn music in band, orchestra and chorus, which are free to all students. Private lessons by an accomplished musician. Three debating and literary societies.

A strong faculty of college and university graduates. There are 237 young men who have graduated from the Red Wing Seminary, of these 72 are preachers, 28 are teachers, professors, and superintendents of schools, 22 are in business, 20 are physicians, 11 are lawyers, 4 are editors, 3 are publishers, 4 are dentists, 3 farmers, 2 bankers, 2 engineers, 31 are students at various institutions of learning.

A school is always judged by the success of its graduates

Students may enroll at any time.

The second Semester begins February 1st, 1910

Write at once for illustrated catalogue and further information to the President,

**M. G. Hanson,**  
Red Wing, Minnesota.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landstaker og National  
billeder.

Al disse Kort har vi et større Oplag og mange  
forskjellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende:

Juleaften; Aften ved Tjernet; Bratlands-  
balen i Ryfylke; Højsfeld; Nordfjord; Lersø-  
sen; Baa Sti; Baa Kjelke; Baa Habet i Storm;  
Baa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskjellige Bil-  
leder). Gjøterpige. Bige og Gjed. Bige og  
Gund. 3 Nationaldragter (flere forskjellige Bill.).  
Vinterbilleder (mange forskjellige). Juleneg.  
Sjønner ved Ulsefjord. Vappeleir. Bige i Baad.  
Seilbaad paa Habet. Baa Jagt om Vinteren.  
Fra Østjorelsen til Holmentollen. Fra Nordland.  
Kjosen ved Ulsefjord. Skolvær. Buarbreten. Raft-  
sind. Fra Gardanger. Torghætten. Fra Rør-  
fjorden. Hestmandø. Svartlien. Geiranger.  
Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke-  
lig Prægtbilleder i mange forskjellige Farver og  
med forgyldte Kanter. Kartene koster 5 Cents pr.  
Stykke. 3 dusinvis forreret 50Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr  
Dusin.

Postkort med Julehilsen paa norsk eller engelsk  
til 25c pr. Dusin. Send Ordres til

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## A l t e r b r ø d

haves altid paa Lager i vor Boghandel til føl-  
gende Priser, portofrit tilsendt:

3 Væster paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Væster paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Væster paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Væster paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

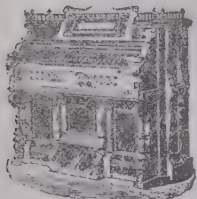
C. Lillethun, Red Wing, Minn

## F o l k e - K a l e n d e r f o r 1910

er udsolgt, saa det vil være os umuligt at  
kunne fylde flere Ordres.

C. Lillethun.

## P i a n o e r o g O r g l e r



Stort Lager.

Skriv idag efter Katalog og  
navn, hvad som ønskes, Piao-  
no, Kirkeorgel eller Huseorgel,  
og De skal finde, at De her kan  
saa kjøbt et udmærket Instru-  
ment til Dagens aller laveste  
Priser. Nævn dette Blad.

THE NORTH WESTERN MUSIC HOUSE  
CARL RAUGLAND, PRES.

520 2nd Ave. S.,

MINNEAPOLIS MINN

Forandret Adresse.

Rev. Nels Carlson

1915 N. Main Str.

Racine, Wis.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykte  
paa pene Silkebaand, passende for Bognærker:

"Julehilsen"; "Nytaarshilsen"; "Hilsen fra  
Amerika"; "Venlig Hilsen"; "Hilsen til Fader";  
"Hilsen til Moder"; "Hilsen til Søster"; "Hilsen til  
Broder"; "Hilsen til Onkel"; "Hilsen til Tante";  
"Til min kjære Søn"; "Til min kjære Datter";  
"Hjertelig Velsignning"; "Herren er vor Tilflugt";  
"Herren er nær"; "Uden Kors ingen Krone";  
"Barnefang"; "Baastehilsen"; "Venlig Hilsen";  
"Velsignning til Fødselsdagen."

"Christmas and New Year Greeting";  
"A Greeting to Father"; "A Greeting to  
Mother"; "A Greeting to Sister"; "A Greeting  
to Brother"; "To my Child"; "Best  
Wishes"; "Blessed are they who have not  
seen and yet have believed;" "This day will  
I praise the Lord."

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billeder fra Væt-  
telfestiden i Jemtiaarene. Shirtingsbind 75c.

## B e d e s e r i n d r e t

Naar vore Menigheder indsender Penge til  
Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professorløn sendes til Rev.

J. L. Lassefson, Kaskon, Minn.

Penge til Synodskassen (heri indbefattet  
Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College)  
sendes til Mr. D. A. Ulbin, 906 East Ave., Red  
Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre Bed-  
ningemissioner sendes til Rev. J. J. Ren-  
dahl, 226 Bernon Ave., E. Fergus Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til  
Prof. H. H. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Betheßda Børnehjem sendes  
til Rev. J. A. Quello, Beresford, S. D.

## „B u d b æ r e r e n“

udgives af Hanges norsk evangelist. Luthernes Synode i Amerika.  
Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster  
forstubsvis \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun.

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. C. Gøtter, Kenyon, Minn. In-  
senbeller og alt vedkommende Bladets Indhold sendes til han.

Entered at the Post Office at Red Wing  
Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Prediken; 2. Børnehjemmet i  
Beresford; 3. Et Vennebrev; 4. Et Minde; 5.  
Menigheden og Missionen; 6. Fra Madison,  
Minn.; 7. Kinamissionen; 8. Atter lidt om Fi-  
nanferne; 9. Fra Arbeidsmarken; 10. Betjend-  
tjællere; 11. Kvitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 2.

No. 6 } Lørdag den 5te Februar 1910 } 42de Aar

Vidner.

(Af C. Campbell Morgan.)

„Og vi er hans Vidner til disse Ting, ligesom og den Helligaand, som Gud har givet dem, der lyder ham.“ Ap. Gj. 5, 32.

Peter taler her paa den nysøgte Menigheds Vegne, og paa en Gang haade svarer han paa en Udfordring og erklærer Løsningen af et Problem. Ved at lægge Merke til, hvad der gaar umiddelbart forud for vor Tekst, opruller der sig et Billede fuldt af Liv og Farve for Sindet. To Menneskegrupper staar her overfor hverandre, og de udgjør en flaaende Mod sætning.

Paa den ene Side er alle de ledende Mænd i Jerusalem, „Øpperstepresten og hans Følge og Raadet og alle Israels Børns ældste.“ 2 B. 21.

Paa den anden Side er Mænd, hvoraf ikke en er kjendt, ikke en Skolemand iblandt dem ingen lærde, ingen Prester—fattige Fiskere fra Genesarets Sjø.

Øpperstepresten har ladet disse Mænd fælde og er i en meget uheldig Stilling. Han har faaet denne Jesus af Nazareth korsfæstet; men der gaar en befrydterlig Historie rundt blandt Folket. Først blev den fortalt af Bagten ved Graven og siden af Disiplene, der blev spredt omkring ved Korsfæstelsen, at denne Jesus er ilive, og at man har set ham.

Naturligvis betragter han det hele som noget Løb, men det øver en vis Indflydelse paa de Mænd, der fulgte ham, da han

gik omkring og lærte, og paa dem, der nu hører deres Prediken. De havde nu kastet Lederne for dem i Fængsel og var forsamlet for at drage dem juridisk til Ansvar, og da kom der Bud, at Mændene ikke var i Fængsel; men at de var i Templet og talte om disse Ting.

Nu staar da Apostlene her foran Øppersteprest og lærde, og Presten spørger, hvorledes de tør vove at predike om denne Jesus, hvortil Peters Svar lyder freidigt.

„Vi er Vidner til disse Ting ligesom og den Helligaand, som Gud har givet til dem, der lyder ham.“ Dette var Svar til Vantroen nogle faa Uger efter Pinse, og dette er Svar til Vantroen idag—intet andet Svar har vi.

Hvorfomhelst Kirken, eller de Disiple, som udgjør Kirken, hukter paa, at Hovedtingen er at være Vidner, og at den eneste Kraft i Vidnesbyrdet er Samarbejde med den Helligaand, der følger Pinse dagens Resultater.

Hvem var det her, der udfordrede Apostlene? Det var Saddusæerne, Rationalister, Mænd, der negtede det overnaturlige Element i Religionen og ikke troede paa Opstandelsen, ei heller paa Engel eller Aand. Og overfor dem stod en Gruppe Mænd, som netop bevidnede Virkeligheden af disse Ting; naar Saddusæerne sagde: „Der er ingen Opstandelse“, svarede Apostlerne: „Kristus er opstanden!“ Naar Saddusæerne fortsatte: „Der er ingen Engle“, svarede Apostlerne: „En Engel aabnede den Fængselsdør, som I lukkede, og slap os ud“. Naar Saddusæ-

erne vedblev: „Der er ingen Aand“, svarede Apostlerne: „Vi er i Samfund med den Helligaand.“—

Der var Begyndelsen til den lange, haarde Kamp mellem Rationalisme og Kristendom. Rationalismen siger fremdeles, der er ingen Opstandelse, end ikke Kristus opstod; der er ingen Engle uden paa Billeder og i smaa Børns Indbildningskraft; der er ingen Aand. „Mind is all.“

Men paa den anden Side staar Kristi Menighed og fremholder, at Kristus opstod fra de døde, at Englene er „tjenende Aander, udsendte til Hjælp for dem, der skal arve Salslighed“, at Menneskene er væsentlig Aander, og at der er en Helligaand.—Dette er Kirkens Erklæring; men hvorledes beviser det Sandheden deraf? Teksten svarer: „Vi er Vidner til disse Ting.“ Det er Kirkens Mission. Et Vidne er mere end en Mand, der simpelthen snakker; thi der kan snakkes en hel Del Religion uden at vidne.—

„Vi er Beviser paa disse Ting. Vi beviser Sandheden deraf i Livet, som vi lever det.“—Det skal være Kirkens Argument, og Rationalismen har ingen Ret til at negte Gætheden deraf, førend den kan forklare, hvorledes det kan ske, at en Mand og Kvinde kan forandres fra at være Syndens Slaver til at være Kristi frigjorte Børn, føres op fra alt, der var mørkt og syndigt, til et Liv i Lyd og Renhed, fra at være bunden i vore egne Lyster til en brændende Nidkjærhed for andres Frelse og for Guds Navns Forherligelse.

### Ved en Drankers Begravelse.

Nedenstaaende „En Del af en Digtale“ er taget fra den Nørste Synodes „Evangelist Lutherisk Rirketidende“ for 24de Nov. 1909. I denne Tale har „Basunen faaet en tydelig Lyd“ og derfor vil vi saa gjerne at ogsaa vore Læsere skal saa høre og se den. Vi har det Haab og den Tro, at naar Salvoonelementet og de i Drifveskikkens ofte altfor meget bundne Kirkefolk blev mødt med lignende Vidnesbyrd fra alle Predikestole, ved alle festselskabelige Sammenkomster og ved Begravel-

ser, især de Begravelser som holdes over Vanddrifkere, Maadeholdsdrifkere og Drankere af alle Slags, at det da maatte tage en Vending til det bedre med den frygtelige Drukenstabslast, som truer med, ja ganske ødelægger Hæder, Lykke, Familiehygge, Sundhed, Eiendom og til sidst jager Menneskesjæle i tusindtal i den evige Fortabelse.

Galt er det under alle Omstændigheder, at Folk elsker og tjener Synden men dobbelt galt blir det, naar ikke de, som skulde vide bedre vil efter Guds Ord paa en klar og utvetydig Maade formane og advare den ugunstelige. Ofte griber man som den drukkende efter Halsstraæet for at finde en eller anden Dyd eller god Gjerning, hvorpaa selv en Dranker skal føres ind i Himlen, naar han er død, mens Guds Ord siger at Drankere skal ikke arve Guds Rige.

Det gjør derfor godt at erfare, at der i alle Fald findes nogen her og der i alle vore Samfund, som baade vil og tør sige den hele og fulde Sandhed ogsaa om Drukenheden og hvad Guds Ord lærer om den.

Den omtalte Digtale lyder altsaa saaledes:

En Del af en Digtale,  
holdt af Past. Otto C. Ottesen over en ung  
Mand som den 13de Okt. blev dræbt af  
et Jernbanevogt i Rio, Wis. \*)  
(Udsendt efter Opforbring af Spring Prairie  
Kreds Prestes.)

Og Venner, alle som er forsamlede her,  
baade Mænd og Kvinder, gamle og unge!

\*) Han blev om Morgenens funden død paa Sporet, overkjørt af flere Tog. Den ene Hest saa ligeledes dræbt paa Stedet, mens Vognen, en Lumbervogn, aldeles søndersplintret i Smaastykker, var spredt langs med Sporet. Om man end ikke kan sige saa nøie, hvordan det alt er gaaet til, saa ved man dog, at han i beruset Tilstand reiste ud af Byen, og efter hvad man har kunnet finde ud, er det sandsynligt, at han om Natten i denne Tilstand har villet kjøre over Sporet, og er bleven truffen af et Tog. Imidlertid er han vist ikke bleven øieblikkelig dræbt, men er bleven kastet over paa det andet Spor ved Siden, dog saaledes brækket, at mens man tror, han ikke ganske har tabt sin Bevidsthed, han dog ikke har kunnet røre sig nok til at komme bort. Senere er han da igjen bleven overkjørt af et eller flere af de mange Tog som hver Nat passerer der, og saaledes dræbt.



Jeg staar her idag tillige som et strengt Bud til eder fra Gud. I Guds, din Herres og Stabers Navn, spørger jeg dig, hvor er din Broder? Hvad har du gjort med denne din Broder, som her ligger for os i denne Kiste? Du trækker paa Skulderen og svarer undvigende: „Jeg, jeg har ikke gjort ham noget.“ Men Gud svarer dig igjen: „Din Broders Blod raaber til mig fra Jorden.“ Du siger: „Hvorledes raaber det mod mig? Jeg har ikke dræbt ham. Det var ikke mig som gav ham det som gjorde ham beruset, og forarsagede hans Død.“ Nei, det var Saloonen. Hvis nogen derfor her er skyldig i hans Død, saa er det Saloonen. Men, kjære Ven, kan du i Sandhed for Gud sige, at du her er fri, og har ingen Skyld i denne unge Mands skrækkelige Død? Har du ikke her gjort noget som gjør ogsaa dig skyldig?

Tænk paa de mange Offere for vore Salooner her i Rio! Ikke blot at der er flere Dødsfald her og i Nabolaget som Saloonerne her har Skyld i, at Fædre, Ugtefæller og Forsørgere, Brødre og Sønner ved en skrækkelig Død er blevne revne bort fra sine kjære. Men tænk ogsaa paa de mange Hjem som vore Salooner har forstyrret. Tænk paa de mange haabefulde unge Mænd blandt os, Sønner og Brødre, som ved dem er blevne ødelagte for hele Livet, blevne gjorde mere lig vilde, grusomme Dyr end Menneſker. Tænk paa alle de Taarer de har været Skyld i, alle de Hierter de har knust.

Saa, hvad som er endnu meget værre end alt dette, tænk paa alle de Sjæle, med Jesu Blod dyrekjøbte Sjæle i hvis Fortabelse, den evige Fortabelse i Helvedes evige Pine, disse vore Salooner har Skyld. Og vover nu du for Gud at sige, at du ikke har nogen Skyld i al denne Glendighed vore Salooner her i Rio har forarsaget? Giver du dem ikke frie Hænder til at gjøre disse Ting? Eller hvad har du gjort for at hindre det? Har du i Sandhed gjort hvad du kunde, for at hindre det?

Hvad vilde du sige om den som giver Morderen Baabenet hvormed han begaar Mordet, naar han ved hvortil han vil bruge det? Eller naar han ser et Menneſke begaa

det ene Mord efter det andet, og beskytter Morderen, eller gjør ikke alt han kan, for at hindre det? I Sandhed, en saadan vil du kalde en Morder ligesaa vel som den der ligesfrem begaar Mordet. Og ligedan er det her. Alle her i vor By som ikke har gjort hvad de kan, for at faa vore Salooner ud eller hindre deres ødelæggende Arbejde her blandt os ved til den Ende at give og gienemføre Love, alle saadanne er skyldige i denne unge Mands skrækkelige Død som og i al den Glendighed vore Salooner har forarsaget.

Men, vil vel mange her sige: „Jeg bor ikke i Rio, og da maa jeg være fri“. Men, kjære Ven, har du ikke alligevel hjulpet til at opholde disse Salooner ved at besøge dem, naar du er i Byen? Har du advaret denne unge Mand naar du har seet, at han har været beruset, eller seet ham gaa ind paa Saloonen? Og ikke blot med Hensyn til denne unge Mand, men ogsaa alle de andre af vore Salooners Offere? Har du advaret dem, i Sandhed gjort hvad du kunde, for at holde dem borte fra Saloonen? O hvor mange, hvor mange baade i og udenfor Byen er ikke her skyldige! Mange ikke blot ved ikke at gjøre hvad de kunde, for at hindre dette og alle de andre af vore Salooners Offere fra at besøge dem, men endog ved ligesfrem at lede dem ind paa disse Steder. Ja, Venner, baade gamle og unge, baade Mænd og Kvinder, maa vi ikke alle med Hensyn til disse Beskyldninger med nedslaaede Bine lige overfor den strenge, alvidende Gud, som ser og ved alt, bekiende, at vi ikke er frie, og raabe om hans Naade og Barmhertighed?

Nu føler vi alle den største Medlidenhed med denne stakkels Moder, en Enke, saavel som med de Brødre og Søstre som her sørger over Tabet af den ældste Søn og Broder, og vi er komne hid for at vise dem vor Medfølelse og trøste dem. Men hvad vilde du synes om en Morder, som kommer for at trøste dens Moder, Søstre og Brødre, som han selv har myrdet? Og er det ikke det samme vi gjør, saafremt vi er medskyldige i denne unge Mands Død, naar vi kommer hid for at trøste og vise vor Medfølelse med disse sør-

gende? O lad os da, kjære Venner, alle, baade gamle og unge, baade Mænd og Kvinder, ret vaagne op til at se og gjøre vor Pligt, vor simple Pligt, baade som Kristne og Borgere, og som enhver af os maa se og vide! Gud hjælpe os alle til at gjøre dette i Jesu Navn! Amen.

### Emissärer og Emisfärvirksomhed. \*)

Dette er, som vi alle ved, et temmelig undtømmeligt Emne. Derfor er det vel tilfældigt endnu at sige et par Ord om det, trods det saa ofte har været under Behandling.

Først lidt om Emisfärvirksomhed, som drives af vore hjemmeverende Missionærer.

Hjemreiseregulativet siger, at det nærmeste Formaal for deres Hjemreise er at skaffe dem den fornødne Hvile efter Arbeidet paa Missionsmarken og dermed da ogsaa forøget Styrke til nyt Arbejde derude, hvor de har faaet sin Livsgjerning.

Men hvordan gaar det med denne Hvile? Ofte noksaa daarligt! De kjære Missionsvenner ødelægger Hvilen for dem—a luter Kjærlighed! Alle vil have deres Besøg, alle ønsker, de skal fremmøde, hvor større eller mindre Missionsstevner holdes. Undertiden kan Begjæringerne herom være noksaa ufornuftige. Det har hændt, at man for et enkelt mindre Møde af særlig Betydning for en Lokalforening (f. Ex. et 25 Aars Jubilæum) har bedt om en Missionærs Komme, selv om Reisen for nærmeste Missionær var aldrig saa lang.

Naturligvis er det dem en stor Glæde at kunne imødekomme saa mange flige Anmodninger, som de paa nogen Maade kan række; thi det er deiligt for dem at saa føle og erfare, hvor velseende de er, og med hvilken inderlig Kjærlighed de omfattes. Men det tager paa Kræfterne. Det hænder nok derfor, at de tvinges til at rejse saa meget, at de kommer tilbage til sin Arbeidsmark ud-

slidte og udkjætede istedetfor udhvilte. Men da er jo Hjemreisens første og nærmeste Hensigt forfæilet.

En af vore største Dagblade indeholdt nylig et fornuftigt Ord herom fra en Missionsveninde, som imidlertid tog Feil deri, at hun syntes at mene, at heller ikke vi, som styrer med deres Emisfærreiser—ialfald delvis—havde rigtig Syn for dette mislige Forhold. Jo, vi ser og føler det grant; men naar Missionsvennerne stormer ind paa os med Bøn om at skaffe dem Missionærer, saa ligger ogsaa vi tildeels under for Trykket, om vi end søger at holde igjen saa meget som muligt.

Man har undertiden spurgt mig, hvorfor jeg ikke i „Missionsstidende“ opgiver alle hjemmeverende Missionærers Adresseer, saa man kunde saa henvende sig til dem direkte. Et høist fornuftigt Spørgsmaal, ikke sandt? Ja, saa kunde det synes. Det vilde ogsaa spare mig adskilligt personligt Bryderi, om jeg gjorde det. Men jeg gjør det dog ikke; thi det vilde føre til, at de fik endnu mindre Ro, end nu er Tilfældet. De vilde overskaldes af en flig Sværm af Anmodninger, at der ikke blev Fred at saa. Naar man skal gaa Veien om Hovedkvarteret her, ialfald naar det gjælder Emisfærreiser, som er længere baade i Tid og i Afstand, da bliver det dog i d t bedre Adgang til at værges dem mod Overlæselse, om det end ganske vist ikke hjælper stort.

Svorledes skal vi raade Bod paa dette, uden at Missionsagen lider altfor meget ved det? Ja det er ikke let at svare paa. Kun kan vi sige, at det er de kjære Missionsvenner selv, som sidder inde med det eneste virksomme Middel her, nemlig ikke at være for paagaende med sine Anmodninger og huse mere paa, at de trætte Arbeidere behøver

Biljen hertil er ogsaa ganske vist god Hvile. Men det er ikke saa let at gennemføre sine gode Forsætter i Praksis. Jeg ved, det har hændt, at man har sagt til en træt Missionær: „Hvis du nu vilde være saa snil at komme til os, saa skulde vi nok passe paa, at der ikke blev nogen Overanstrengelse“. Saa kommer Missionæren og holder et Møde i Kirke eller Bedehus, prediker og fortæller fra

\*) Det, som paapeges i denne Artikel fra Norge, kan Missionsvennerne her i Amerika ogsaa ha fornøden at lægge sig paa Minde. Red.

Missionen, saa han kommer træet hjem fra Mødet. Saa siger Missionsvenner fra Nabogrænden: „Nu maa du besøge os i Kvæld. Det skulde være saa gjældt at saa være sammen med dig og saa høre lidt nærmere om, hvorledes I har det derude paa Arbeidsmarken“. Det er saa naturligt og i og for sig saa deilig. Han bliver med dem i den gode Tro, at der ikke er Tale om noget nyt Møde den Dag. Men hvad sker? Jo, man begynder at staa paa, at det dog vilde være ubegribelig gjældt, om man kunde saa samle Folket til en liden Missionsandagt. Missionsnæren, som selv er saa hjertelig glad over at finde en saa levende Interesse for sin store Livsgjerning, kan ikke sige nei, og saa bliver der ogsaa et Aftenmøde. Gaar saa dette paa Dag efter Dag, bliver han mere og mere træet og slidt for hver Uge, som gaar.

Dette er grebet ud af Livet og ikke noget Fantasibillede. Jeg har selv forsøgt det. Da jeg i 1888 var hjemkommen efter 18 Aars Arbejde, reiste jeg næsten uafbrudt det Halvaar, som hengik, indtil jeg overtog Sekretærsstillingen fra Nytaar 1889. Da hændte det undertiden, at jeg maatte holde indtil 3 Møder paa en Dag, og endnu efterpaa maatte tilbringe Aftenen med at besvare allehaande Spørgsmaal. Det var herligt—men ikke egentligt nogen Hvile!

Men, siger du, hvad skal vi gjøre? Skal vi holde Missionsandsen oppe, maa vi saa Besøg af Missionærer i størst mulig Udstrækning—eller, i Mangel heraf, ialfald af Emisjærer.

Her mener jeg, der ligger en Misforstaaelse paa Bunden. Man lægger for megen Vægt paa disse Besøg og har forliden Tillid til, hvad der kan udrettes ved Kræfterne paa Stedet. Lad være, at disse ikke er saa store, de er dog ofte meget bedre, end de mener sig at være. Her trænges lidt mere Selvtillid, hvilket i denne Forbindelse i Virkeligheden vil sige: mere Tillid til ham, hvis Kraft fuldkommes i vor Skrøbelighed. Har vi den rette Kjerlighed til Sagen, den rette Tillid til Missionsens Herre og den rette Hjertevarme, saa skal der ikke saa store Talegaver til for at saa Arbejdet til at gaa.

„Guds Rige bestaar ikke i Ord, men i Kraft“, og den Kraft aabenbarer sig ofte bedst just der, hvor Ordene ikke netop stemmer saa let.

Da jeg var paa Inspektionserse paa Madagaskar i 1903, havde jeg Anledning til at høre den saa berømte, nu afdøde Patriark for Vækkelsen derude, gamle Rainisoalambo. Jeg blev yderlig stuftet over ham som Tale. Bore vel uddannede indfødte Præster talte meget bedre haade med Hensyn til Form og Indhold. Og dog var der ingen, som gjorde den Virkning, som han. Der var over ham et Præg af Vederhæftighed og personligt Alvor, som erstattede alle hans Mangler forøvrigt. Derfor vilde ogsaa alle høre ham, og hans enfoldige Vidnesbyrd har en Frugt som ingen andens.

Der er vist mangen jevn Lægmænd i vore Bygder, om hvilket noget lignende kan siges. Lad os bedre udnytte slige Kræfter og ikke bryde os en Døit om den Bemærkning fra enkelte, at de ikke er videre „begavede“ Tale. Da skal vi ikke blive saa afhængige af Besøg af fremmede, det være sig Missionærer eller Emisjærer. Iblandt de gamle Haugianere lagde man ikke slig Vægt paa Talegaverne. Det kom mere an paa Tro og Kraft. Nu render man efter „Begaavelserne“ og det ekstraordinære. Lad os have Mod til at sætte os ud over dette! Det kan falde vanskeligt i Begyndelsen; men det skal virke godt i Længden.

Og saa de gamle „Vennebesøg“! Gid vi kunde saa mere af dem! Hvis vore Missionsvenner ofte afslagde Besøg i Nabobyhaderne og fik Gjenbesøg af Vennerne der, skulde vi klare os med mindre haade af Rejemissionærer og Emisjærer.

Og saa tilslut et Ord til vore kjære Emisjærer. Mange af dem udfører et udmerket Arbejde; men der er et par Ting, man bebrejder flere af dem, nemlig:

1. Man siger, at de ta'er altfor lidet om Missionen. Den Klage er vist ikke ganske uberettiget. De mener at have gjort nok, naar de har talt varmt til Opbyggelse og iat Hjertene i Brand. Og det er ganske vist en Hovedsag. Men skal de opnaa at lede det



vakke Kristenliv ind paa Hedningemissionens Baner, saa det kommer denne tilgode, saa maa de ogsaa meddele noget om Missionen; thi ingen kan elske, hvad han ikke kjender noget til.

2. Saa klages der over, at de holder sig formeget paa Afstand fra de hjemlige Kræfter paa ethvert Sted. Hvis det forholder sig saa, er det beklageligt. En tilreisende kristelig Arbejder bør altid knytte sin Virksomhed til, hvad der paa Stedet forefindes af Kristendom og Missionsarbejde. Dette bør han lægge for Dagen ogsaa derved, at han faar Missionsvenner paa Stedet til at være medvirken ved sine Møder (s. Eks. ved at begynde eller slutte med Bøn), om dertil er Udgang. Men endnu vigtigere er det, at han af al Magt søger at fremhjælpe, rettede og, om fornødiges, organisere de stedlige Arbejde, saa dette kan fortsætte, hvad han har begyndt. Han skal, ligesom Missionsæren derude, stille paa at gjøre sig selv mere og mere overflødig. Lykkes dette for ham, saa har han paa aller bedste Maade løst sin Opgave.

L. D.

„Norst Missionst“.

### Ogsaa en liden Bemærkning om Skole-sagen.

Det er med Hensyn til at omordne Red Wing Seminar til en Skole for begge Køn, jeg vilde sige min Mening.

Jeg har haft og har stor Agtelse for Hauge's Synode og ofte tænker jeg paa dem, som fra først af var med og fik vor Skole istand, men som nu hviler i sine Grave, blandt disse kan nævnes: S. M. Sande, Pastorerne D. A. Bergh, D. Hanson, E. Brohaugh m. f. Det var vist aldrig disse Mænds Mening, at Skolen skulde blive en Co-education Institution. Jeg for en er ogsaa imod at en saadan Forandring foretages med vor Skole. Men det er jeg inde for, at Jewell College gøres til et Ladies Seminar som det jo er langt paa Vej til før, og lad saa alle Gutterne gaa til Red Wing.

Jeg har hele Tiden hvor jeg har boet saa nogenlunde fulgt med som en stille Jagt-

tager og Bidragsyder til Skolen og interesserer mig fremdeles for Skolernes Vel og Fremgang. Jeg skulde derfor ønske at se at Synodens Gjeld paa en eller anden Maade kunde blive afkastet. Og til at naa dette Maal, Gjeldfrihed, ser jeg ingen bedre Vej end Vigning. Og desto før dette kan ske desto lettere og bedre.

Venligt

L. Thompson.

### Den lignede Professoreløn i Chicago Kreds.

Da jeg merker at det gaar smaat med Indsamlingen af Professoreløn, blev jeg mindet om at skrive nogle Ord om den Sag. Det var en af Brødrene her som mindet om, at Vigningen ikke alene skulde sendes til Presten paa Stedet eller til Sekretæren, men ogsaa offentliggøres i „Budbæreren“, saa Menighedsfolket selv kunde saa se, hvad de er ilignet. Der er iallesald nogle i hver Menighed som læser „Budbæreren“—Alle burde.

Skal nu derfor for Chicago Kreds Vedkommende offentliggjøre Listen om Redaktøren tror det er tjenligt. Kan ikke forstaa hvorfor Folket i Menighederne skal vente med at sende ind det lille Beløb de skylder til Skolernes Drift især da det har været min Erfar- ring, at det er den letteste Ting af Verden at samle det, naar en bare gjør Uvov af det.

Trefoldigheds Mgh. Chicago lignet	157.00
Immanuels „ „	75.00
Hauges „ „	60.00
St. Pauls engelske „ „	135.00
Ebenezer „ „	30.00
Glim „ „	10.00
Vor Frelser, Muskegon	65.00
Bethesda, Grand Rapids	20.00
Rooks Creek, Pontiac, Ill.	25.00
Newark Mgh. Newark, Ill.	90.00
Platville „ Platville, „	68.00
Hauges „ Norway, „	50.00
Vor Frelser, „ Sandwich, „	10.00
Firsk luth. „ Soliet, „	20.00
N. ev. luth. See Co. „	120.00
St. Johns Creston, „	22.00
Immanuel Mgh. Milwaukee, Wis.	35.00
Bethesda „ Racine, Wis.	35.00

Kenosha	" Kenosha, "	10.00
Hauges	" Cambridge, "	30.00
"	" Deerfield "	45.00
Trefoldigheds	" Madison "	30.00
Lodi	" Lodi "	75.00
Spring Prairie	"	45.00
Morrisonville	"	25.00
Bonnet Prairie,	"	50.00
Bethesda, Kilbourn,	"	10.00
Bethel, Mt. Goreb,	"	10.00
Berry, Mt. Goreb	"	30.00
Primrose,	"	40.00
Past. J. J. Lee, Stoughton,	"	25.00

Benligt \$1425.00

A. O. Mortvedt.

## Lidt fra Arbeidsmarken.

Jan. 11te, 1910.

Kjære Broder Holter!

Guds Fred og et godt Nytaar tilønsket i Kristus, vor Frelser.

Vil først saa ønske dig til Lykke med dit Kalb.

"Buddbæreren" har været udmerket, og nu blir den vel endda bedre, naar Redaktøren faar ofre hele sin Tid paa den og "Børnevennen".

Det var nogle Ord angaaende Arbeidet herude, især ved Swan River jeg vilde saa Blads for.

Der er en Del som nævner det i private Breve: hvorfor lader du os ikke saa høre fra eder derude iblandt.

Der kan være forskellige Grunde hvorfor man ikke skriver i "Buddbæreren" saa ofte som man burde. Man kvier sig for at opta Spalterum, og saa er det Tid om at gjøre, og saa skal man være saa beskedet som muligt osv. Men der kan bli formeget af disse Undskyldninger ogsaa.

Saa skal vi gaa lige paa Sagen. Vi faar alle forsøge at bli snillere i det nye Aar, ikke sandt Broder og Søster? Det er nu et Aar og tre Maaneder siden vi kom til Flatheadalen. Og naar jeg ser tilbage paa disse sundne Maaneder saa maa jeg erkjende med Salmedigteren:

"Sindtil Herren har hjulpet saa vel,  
Indtil idag, til idag;  
Troligen sørget for Legem og Sjæl,  
Indtil idag, til idag!  
Skjønt jeg har syndet i stort og i smaat,  
Jeg dog fra ham har modtaget alt godt,  
Han har bevist mig Kierlighed blot,  
Indtil idag, til idag."

Det har ikke altid seet saa lyst ud i denne Tid paa visse Omraader, men naar det har seet mørkest ud, saa har Herren været nærmest med sin Hjælp. For min personlige Del maa jeg erkjende, at Herren har troligen hjulpet mig legemligt, saa jeg føler sterkt og opfrisket: spiser og sover godt, og har nok af Arbeide.

Hvad Sjælelivet angaar, saa faar jeg Lov til at tro, at Guds Raadestole er en god Skole at gaa i, saa at om jeg har syndet i "stort og i smaat, jeg dog fra ham har modtaget alt godt". Trods alle Stød igjennem snart det ene og snart det andet har Gud "bevist mig Kierlighed blot, indtil idag, til idag." Ja, Gud er god! Den Sandhed bør vi alle slaa fast og rette vort Liv derefter. Han er Kierligheden selv. Og Kierligheden, lad os ikke glemme det.

Men det var det kirkelige Arbeide jeg skulde sige nogle Ord om.

Har rusket med lidt kirkeligt Arbeide siden Begyndelsen af 1909. Altsaa et Aar. Hauges Venner herude besluttede at gaa sammen og begjære Betjening fra Hauges Synode. Trods alle Hindringer lagt ibeen af baade Uvenner og tilskyndende Venner, saa velsignede Gud Arbeidet saa, at de organiserede sig til Menighed sidstleden Aar, og da Menigheden havde sit Aarsmøde, optoges tre Familier til. Ved Aarsmødet mødte alle stemmeberettigede op, og den bedste Harmoni og Forstaaelse viste sig under hele Mødet. Trods denne Kjendsgjerning har der været udsat Rygter og Profetier af andre Samfund, at Hauges Vennernes Arbeide for Fremtiden ikke skal lykkes, men falde istykker. Om disse Profetier skal opfyldes eller ei, det ved alene Gud. For nærværende saa lever vi i alfred i bedste Tro og Haab for Fremtiden, stolende paa ham som ved alle Ting.

Vi har vore regelmæssige Gudstjenester

trede hver Søndag (og oftere somme Tider) i en „Temperance Hall“ som tilhører en Afholdtsforening her paa Stedet. Imellem disse Gudsstjenester har vi Ophbyggelser i Husene rundt omkring i Menigheden og har det nok saa hyggeligt om Guds Ord. Det er en Kjendsgjerning at der hvor Guds Aand arbejder, der arbejder ogsaa Djævelen med al sin Kunst, og det er ofte at han bruger saadanne som man mindst skalde vente vilde nedlade sig til at være hans Haand lærgere. Men Ordsproget siger: „Falskhed slaar sin egen Herre paa Halsen“, saa det er altid bedst at staa paa Sandhedens Side i alt man gjør, hvor man er, og da især naar det gjælder at fremme Guds Sag.

Gjennem svigefulde og underfundige Ord og Raad og Falskhed tør vi neppe tro at der kommer nogen Velsignelse for Guds Sag.

Maas det lykkes i det kommende Aar for Vingaardens Herre at finde mange gode Frugter paa Figentræerne bortigjennem i Verden.

Hvad det kommende Aar bærer i sit Skjød for os er skjult, men lod os frem for alt se hen til ham som er Troens Begynder og Fuldkommer, Jesus Kristus. Da vil alt gaa godt.

Vi har havt Vinter herude nu en Tid. Det koldeste jeg ved om her i Nabolaget, var 5 Grader under Nul (Zero) en Morgen sidst i December, men neppe Sne nok til ordentlig Føre. Saa at vi, sammenlignet med Østen, har saalangt havt en mild Vinter.

Dette faar være nok for denne Gang. Tilslut lad mig minde Guds Børn om det sidste Vers i den samme Sang som før hentydet til:

„Snart af al Trængsel til Hvile vi gaar,  
Tænk hvilken Dag, hvilken Dag.  
Snart og for Tronen med Kronen vi staar,  
Tænk hvilken Dag, hvilken Dag.  
Snart ingen Sorg mer skal trykke vort Sind,  
Snart ingen Taare skal væde vor Kind,  
Snart vi for evigt ser Frelseren vor,  
Tænk hvilken Dag, hvilken Dag.“

En hjertelig Hilsen til alle „Buddbærere“ Læsere, især til alle kjendte.

Eders i Kristo forbundne

A. S. Trægstad.

## THE GOOD FIGHT.

“I have fought the good fight, finished my course and kept the faith.”

These words were uttered by Paul just before he departed.

There is a fight to be fought within the heart of every christian. A continuous warfare has to be carried on. The flesh is working against the Spirit and the Spirit against the flesh. The power of light is fighting against the power of darkness. This struggle will last until the christian soldier's days are numbered and until he has entered into “His rest.”

Unless a person has more or less of this spiritual struggle, spiritual life cannot exist. The flesh must be crucified. We must deaden and drown the old Adam in us.

The disciple of Christ must deny himself, take up his cross and follow Christ.

Paul fought, not only against flesh and blood, but also against servants of Satan. He was persecuted and went thru many tribulations. At last he was beheaded. He had fought the good fight against flesh and blood, against spiritual foes and against the devil.

His course was finished. When a person has finished a course of study he feels happy because that strife is ended and he has mastered certain duties. He does not have to take those studies over. They are finished.

Paul did not need to go thru his course a second time. It was finished. Although Paul was persecuted time and again for believing in, and preaching Christ yet he kept the faith. He sought strength and spiritual nourishment from the right source. He prayed often and was a true follower of Christ.

May God help us that we also, when our life work is ended may say with Paul: “I have fought the good fight, finished my course and kept the faith.”

T. A. Tollefson.

Mange taler om aandelig Bækkelse og Bækkelsespredikanter, som om en som gjorde Alarm og vakte de sovende Beboere i et brændende Hus gjorde en Ugjerning.

En Predikant faar kanske mere baade Være og Løn for at tale om Gud og om hans Ord og om Folk end naar han taler Guds Ord til Folk. Ordene „vi“ og „de“ i Predikaten gaar saa nogenlunde an, men Ordet du, det er altfor nergaaende.



## Et Ord til Eftertanke.

(Af Pastor F. A. Schaffnit i „Ungdommens Ven“.)

Den lutheriske Kirkes fornemste Missionsopgave hidindtil i dette Land har været at samle sine adspredte Troessæller i organiserede Menigheder. Dette har i mange Aar været et nødvendigt, vigtigt og ogsaa et frugtbart Arbejde og vil endnu i lang Tid forblive det.

### I.

Men Spørgsmaalet, som lyder idag, er dette: „Har Kirken hermed helt ud opfyldt sin Missionspligt i dette Land“?

Det er Tidens Tegn, at fljønt der endnu findes meget uoptaget Land, som kan erholdes til Behovelse i de vestlige Stater, strømmer store Mængder, og da helst unge Folk ind til Storbhyerne, for der at søge sit Eldorado. Blandt disse er ogsaa et stort Antal Lutheranere. Hundreder, ja tusinder gaar herved tabt for Kirken og for Guds Rige, bliver ligegyldige for Gud og hans hellige Sag. Og det er fordi Kirken ikke med hin Kvindes Flid, som søgte efter sin tabte Penge, gaar efter dem og søger dem op. Der opstaar herved fra Aar til Aar større og flere bordende Opgaver for Kirken blandt den for Gud og Kirken fremmedgjorte Mængde.

Pastor Wilh. Løhe, en i den lutheriske Kirke rigt velsignet Mand, sagde engang: „Det lønner sig ikke at indsamle draabevis til Hedningemissionen, naar det strømmer spandervis bort fra os igjen paa Grund af vort forsmættede Arbejde blandt vore egne Troessæller“.

Se Jesu Signelser om den forlorne Søn, det tabte Faar, den tabte Penge og den store Nadværelse—„nød dem at komme ind“—samt Ezekiel 34, 16: „Jeg vil opløse det fortabte“, og andre Steder i den hellige Skrift.

### II.

Hvorfor bliver nu ikke denne Mission drevet mere ihærdigt i de store Byer?

At der i alle Nordvestens Storbyster mangler en ordnet Bymission—Forfatteren kender kun saadanne i Chicago og Milwaukee—viser klart

a) At Nøden ikke er almindelig erkendt.

Vore Landsmenigheder og Pastorer har megen liden Anelse om det altid mere omfargribende Frafald, Udbredelsen af falske og fritcenteriske Ideer blandt den arbejdende Klasse, Handelen med Smudslitteratur, den farlige Indflydelse Forlystelsessteder og daarligere Teatre har paa Ungdommen, den stadig tiltagende Sædernes Løshed og de utallige andre Farer for Legeme og Sjel, som truer alle uerfarne nyankomne i de store Byer.

b) Og Bymenighederne og deres Pastorer, om de end kender Nødstilstanden og maaſke gjerne vilde hjælpe, har Sorg og Møje nok med at bevare sin egen Tilværelse og i Opfyldelsen af sine allernærmeste Pligter.

c) Og da hver enkelt Menighed maa hjælpe for sin egen Tilværelse, mangler den Midler til at drive en egen Bymission.

d) Endelig maa Skylden for det mangelfulde Missionsarbejde søges i vor Kirkes sønderrevne Tilstand.

Først har vi de mange forskellige Sprogkirker, hvorefter hver har sin Beshynderlighed og stiller Krav paa, at der tages Hensyn til deres Eiendommeligheder, Former og Planer.

Dertil kommer de enkelte Samfunds oppositionelle Stilling til hverandre. Fjldte af Mistro den ene mod den anden er de ivrige for sin egen Vækkelse for at kunne rose sig af sin Forøgelse i Medlemsantal, det ene ofte paa Bekostning af de andre. Under saadanne splittede Interesser kan det ikke komme til noget almindeligt fælles Samarbejde for en af Kirkens største Opgaver.

Dette er Aarsagerne, som holder Guds Vilje og Gjerning nede i vort Bymissionsarbejde, eller som i det mindste forkrøbler det.

### III.

Hvortil maner os derfor Tidens Tegn?

Ikke til en falsk Unionisme. Den, som ikke er enig med os i Spørgsmaalene, som angaar Tro og Salighed, kan ikke samarbejde med os, naar det gjælder Redning af

udøbelige Menneskesjæle. Men saadanne Menigheder og Pastorer, som i Lære og Praksis viser en oprigtig Hensigt at forblive den lutheriske Kirkes Betskjendelse tro, de skulde arbejde sammen i Bymissionen. De Former, som afgrænser og stiller Sprogkirkerne fra hverandre, kan og maa falde.

At et enkelt Samsfund i alle de Storbysker, hvor de forskjellige Samsfund arbejder, vil optage og drive Missionsgjerningen som Samsundsopgave er neppe tænkeligt. Der kan vistnok gives Tilfælde, hvor et enkelt Samsfund i en Storbysker er saa stærkt repræsenteret, at det kan drive sin egen Bymission, men dette er ogsaa Tilfældet paa meget faa Steder.

Skulde Synodalkassen betale Udgifterne for en saadan Mission, da kunde Menighederne i de Byer, hvor Samsfundet var meget svagt repræsenteret, med Grund forlange Støtte og Bidrag af samme Klasse for sin egen Mission; men en Synodalkasses Midler vilde under saadanne Omstændigheder ikke strække til.

Og en Bymissions Opgaver og Arbeidsmetode vilde falde for vidtløftig og mangearbetet til at indordnes under en Synodalforsamling. Men de forskjellige lutherske Menigheder, ikke de enkelte Individer, kan gaa sammen i Storbyskerne, begynde Gjerningen og efter Gode fremme den. Midlerne vil de ved forstandig Ledelse finde blandt sine egne Omgivelser. Forlanger Sprogkirkerne i de respektive Bydele Arbeidere, som forstaar og er bekendt med deres nationale Eiendommeligheder, saa bør man ansætte saadanne baade mandlige og kvindelige, kanske helst af Lægmandsklassen. Det vil ikke hindre en fælles Organisation og en fælles Drift af Gjerningen. Fælles Nød maner til fælles Arbejde.

Kun derved kan det komme til en energisk Drift af Bymissionen i vort Land, naar de lutheriske Menigheder slutter sig sammen og arbejder i Enighed der, hvor de fælles Interesser viser Veien. „Adskilte marscherer vi, forenet kæmper vi“.

Vi behøver koncentrerede Kræfter for at kunne drage i Felten mod Mørkets grufulde Magter.

Den romerske Kirke har i de sidste Aar tier vist en ganske besynderlig Iver i Opretelsen af mange forskjellige kirkelige Anstalter i de store Byer for derved at afhjælpe den forskjellige Nød, som hersker, og derved vinde Magt og Anseelse. Agtelsen for de andre Kirkesamsfund er derved ogsaa blevet formindsket.

Skal vi, Reformationens Børn, den Kirke, for hvem Evangelisationen stedse var det vigtigste Arbejde, sætte vort Lys under en Stjæppe?

Lad os tænke dette over og lad det ikke ende bare ved Tanken.

### Guds Hjælp.

(Cuxler.)

Gud er min Hjælper, det er en Sandhed saa gammel som Bibelen og stadfæstet af utallige Mennesker, men det gjælder om at saa vide hvorledes vor himmelske Fader hjælper os. Det er nemlig saa, at vi undertiden venter at saa noget af ham som han aldrig gir os—og at vi ikke tar imod det som han tilbyder os. Vi kan se galt, og vi kan se rigtigt paa Guds Handlemaade, enten bringes til Afnurten og Beklagelser eller til Glæde og Opfølelse. Om vi altid havde klart for os at Gud er den alvise og kjerlige og hellige, da vilde vi lære at forstaa at han meget ofte bringer os Hjælpen i Form af skarp Tugt og Prøvelser.

Græset paa min Plæn gror bedst om Sommeren, naar Slaamaskinen faar gaa over den og Binstoffen har bare godt af den beskjerende Kniv. Abraham kom ned af Hjerget, hvor han havde lovet at ofre Iisak ikke som en brudt, men en sterk Mand. Da Josef havde lidt meget ondt, var bleven kastet i Graven og havde været i Fængsel kunde han alligevel senere sige til sine Brødre: „J tænkte det til Skade, men Gud vendte det til det gode“.

Ligesom Modvind faar Ilden under Dampskibene til at brænde friskere, saaledes gaar de sande kristne bedst fremad i si aandelige Liv ved Modgang. Alt som gjør dig og mig renere, hyggere, sterkere og me

re modig og hellig er at være taknemmelig for. Holder vi kun vore Dine aabne saa ser vi den kjerlige Gud haade i den skarpe Kniv og i Trængslernes Tid.

For en Mængde Mennesker som bærer Byrder i denne Verden! og hver især tror at hans Byrde er den tungeste. Det er berettiget at sørge for Morgenstunden, og den Mand som ingen Omsorg har for sin Fremtid er en dork og daarlig Person. Naar Apostelen siger: „Rast al eders Sorg paa ham, han har Omhu for eder“, da er det ikke for at klandre dem, som drager Omsorg for sit jordiske Liv. Rigtig oversat lyder Skriftordet: Rast alle eders Tængstelser paa ham osv. Lad mig saa betone at det Gud vil gjøre for os er at hjælpe os med at bære vore Byrder. Han som vaagede over Barnet i Kribben, som sendte Ravnene til Elias med Mad, som hjalp Paulus til at bevare sit Mod og sin Glæde midt i Orkanens Brusen, han er det netop som siger til os: Lad mig saa tage dine Byrder, for jeg elsker dig. Men vi maa ha Tro, thi den er Seierens Hemmelighed. Idet han siger til os at vi ikke skal ha Frygt, men bare bede ham hjælpe os igennem, sættes vor Tro paa den allersalvorligste Prøve. Ligesom Synderen maa modtage Jesus Kristus som den, der bærer hans Synder, saaledes kan vi ikke lade ham tage vore Sorger uden at give ham det hele Rum i vore Hjerter, lægge ham, saa at sige under vore Byrder. Da blir han vor Styrke, da blir hans Naade os nok, da for-  
maar vi at gjøre den frygtelig svære Pligt, kjæmpe den haarde Kamp, gjøre det store Offer, lide den tunge Prøvelse. Dette er ellers over vor Gode, men Sagen er, at det er den Helligaand, som da bor i os og bringer os Kraft fra Himlen, saa samme Naade som det daglige Brød gir Styrke til vore Lø-  
gemer. Herrens Arm er vor Støtte, vi sø-  
le r den, om vi end ikke ser den. Min Bror, er det ikke sandt, du sølte den naar du feier-  
rig gik ud af Kristelsen, naar du kunde van-  
dre rolig og fattet gennem Sorgens Dal og  
være stærk paa Nødens Dag? Ikke sandt, det var Gud som gjorde det?

De som forstaar sig paa at bruge Guds

Hjælp, de er det som bevarer sine Sjæle still. Det er ikke Arbejde, ikke Kamp, som trætter os ud, det er Plagerne, Pinerne; disse virker som Feber og gjør os svage og uheldige. Paulus, den stærke Kjemper og Missionær som bar alle Menighederne paa sine Skul-  
dre, tillod aldrig sin store Sjæl at bli bitter under Møderne og Plagerne. Ivertimod formanede han sine Brødre: „Bær ikke be-  
tymrede for noget“. Han forstod den Kunst at lade Gud hjælpe sig, saa han kunde gjøre Guds Værk. Han vidste paa hvem han tro-  
ede.

Derfor I Prester, Lærere og Arbejdere af alle Slags, husk at gaar vi Guds Veie, da har han forpligtet sig til at hjælpe os. Men dersom vi i Egentjerlighed gaar vore egne Stier, da blir vi ræset som Peter blev, da hans Mester sa til ham: „Stik dit Sværd i Sieden“. Men da Peter paa Pinsedagen drog Andens Sværd da var den himmelske Hjælper rede og tusinder ombendtes til Her-  
ren. Lad os lægge Haand paa Bløden med uroffelig Tillid og altid lytte til ham som si-  
ger: „Jeg er din Hjælper“.

#### Saa talte Roosevelt.

Bed en Banket, som blev holdt for den amerikanske Ets-Præsident i en By i det bri-  
tiske Ostafrika, udtalte han bl. a. følgende:

„Husk, at Retfærdighed og vor egen vir-  
kelige Interesse kræver, at de sorte blir be-  
handlet retfærdig. Jeg har ingen Taalmo-  
dighed med sentimentale Folk, og jeg tror, at  
Sentimentalitet gjør Mennesker mere For-  
træd end Brutalitæt.

Derfor gjælder det efter min Mening om  
at støtte de Missionærer, af hvad Troesbe-  
kjendelse de saa end er, der yde ret alvorligt  
og uegennyttigt Arbejde.“

Den følgende Dag nedla han Grundste-  
nen til en Kirke og en Missionskole for hvi-  
de Børn. Bed denne Velighed sa han:

„Det er den ledende Races Pligt at hjæl-  
pe dem, der staar lavere, til et høiere Trin af  
Oplysning og i denne Henseende er Missio-  
nærernes Arbejde af største Betydning.“



## Diafonissehuse og Indremission.

Indremission er hver Bestræbelse fra den levende Menigheds Side paa enten ved direkte Forkyndelse at bringe Evangeliets Gøstraaler til dem i deres Kredse, som leve uden at vide, hvad der tjener til deres Fred—eller ved—gjennem mangehaande Bestræbelser—at bringe disse i Berøring med Evangeliet.

Herren hnkedes over Skorerne, da de stod for ham som en Hjørde uden Hyrde, da de i to Dage havde dvælet hos ham, da de blinde ved Veikanten raabte om Hjælp. Det er noget af denne Ynk i hans Børns Hjertes, af hvilken den indre Mission springer. Det gjør kun lidt til Sagen, hvad kirkelige Anskuelser maatte være de gjældende i de enkelte Kredse. Er der Liv, og Mennesker gaa over fra Døden til Livet, skal det heller aldrig seile at Kræfter komme i Bevægelse for at den Skat, man selv eier, maa blive andre til Del. Er der intet Liv og ingen Sammenhold mellem dem, som eie Livet, er det komplet ligegyldigt, om høi, lav, flad eller bred Kirkelighed er det raadende—; thi det er allige kraftedløst, koldt og dødt, om end det ydre kan være lidt forskjelligt.

Kun det beviste Troesliv er en Kraft, der kan sætte og sætter Kræfter i Bevægelse,—men Bevægelsen er Indremission.

En af disse Kræfter er det Diafonissehuset bestræber sig for at være—en Kraft, hvis eneste Maal er Indremission. (Der findes kun et Diafonissehus i Slesvig-Holsten for ydre Mission). Et Diafonissehus og Indremission kan ikke stilles ad. De to høre sammen. Det er Arbeideren og hans Arbejde. Vil en Arbejder ikke mere arbejde er han ikke længere en Arbejder. Vil et Diafonissehus ikke mere besatte sig med Indremission ophører det at være; thi Diafonien er Tjeneste, men Tjenesten er Mission: d. e. gjennem de mangehaande Tjenester at drage Hjertene til Ordet—til Lysets og Livets Kiloe.

Kjerlighed er opfindsom, og hvor man lærer at „ynkes over Folkene“, der vil alle Midler udnyttes for at afhjælpe Trangen. Af samme Grund har Indremissionsarbej-

det overalt ifkædt sig de mangfoldigste Stillelser, mens Diafon—og Diafonissehusene som Led i samme Rjede forsøge at gjøre deres Del og netop har indrettet sig som de har for des mere udelt at kunne hengive sig til Missionens Arbejde. Der kan tjenes uden Hensyn til Løn og Betaling, og der kan tjenes uden Frygt for de gamle Dage.

Saaledes har det ogsaa vist sig, at alle vegne, hvor Diafonien er bleven ret forstaaet, er dens Plads ikke alene midt i Indremissionsbevægelsen, men dens Arbejdere er i mange Fald bleven Banebrydere paa nye Poster—om ved Sygesengene, i Fattigaarnde, paa Sindshygeanstalterne, i Gademission, i Menighedsarbejde, i Gjestehjem, i Sømandsmmission, i Børne- eller Alderdomshjem. Alle vegne, hvor aandelig eller legemlig Nød eller begge i Forening træder os i Møde—der er vor Opgave, vort Arbejde, hvad end den sociale Stilling og Forhold maa være. Diafon og Diafonissehusene er paa det inderligste vævet sammen med hele Menighedens Indremissionsarbejde.

En Mand udtalte en Gang, at han mente, et Diafonissehus maatte være et heiligt Sted. naar det blot ikke var „missionsk“. Han havde ikke rigtig faaet fat paa, at Kristendom er et Liv og at Diafonien i alle dens Forgreninger er en af dette Livs Frugter.

„Tøbe“.

## Missionsprest\*) Dr. Chr. Borchgrevink.

Da det iaar—16 Juli—var 40 Aar siden det norske Missionselskabs Tilhørsmand paa Madagaskar, Dr. Chr. Borchgrevink, modtog sin Indvielse til Missionsprest, er det visstelig paa sin Plads at give en liden Skildring af hans lange og virksomme Arbeidsdag i Missionens Tjeneste.

Christian Døderlein Borchgrevink er Søn af Provst H. Borchgrevink, Næst paa Hede-

(\*) Borchgrevink har nu haft en lang Arbeidsdag i Herrens og Missionens Tjeneste paa Madagaskar og i den Anledning giver „Kr. Ug.“ ham denne Omtale, som vi atter giver „Budb.“ Bæfere.

marken, og født 17 Sept. 1841 i B. Totens Bæskelied, hvorfra han i 1846 flyttede med sine Forældre til Murland i Sogn, hvor Faderen var Prest til 1858. Der henlevede han sin Barndom, indtil han kom ind paa Missiens Skole i Kristiania, hvorfra han i 1860 dimiteredes til Universitetet og tog første og anden Eksamen med Laudabilis. Han fastede sig saa over det medicinske Studium og tog i 1866 medicinsk Eksamen med bedste Karakter. I sine Studenteraar var B. balt til dybt kristeligt Alvor, og Missionskalderet var traadt ham sterkt imøde. I Sommerferien 1864 besøgte han Missionssektetets Generalforsamling i Bergen. Et Foredrag af Pastor Storchmann om Lægemissionen, lig som den var organiseret og virkede gennem flere engelske Missionssekteter, fremkaldte eller modnede B's Beslutning om at træde i Missionsens Tjeneste for at kunne hjælpe pædningerne legemlig og aandelig. Han meldte sig saa til Missionssektetets Tjeneste. Færdig med medicinsk Eksamen, tog han fat paa det teologiske Studium og tog teologisk Embedseksamen i Februar 1869 ligeledes med bedste Karakter.

Efter at den off. Udsendelsesbehandling var foretaget 1 Marts 1869 i Petri Kirke i Stavanger, afreiste B., sammen med en Del fra Missionssektetets uddannede Missionærer, 9 Marts, til Missionsmarken og ankom til Sydafrika 20 Juni i. A. Der opholdt han sig en kortere Tid og, efter at være ordineret af Biskop Schreuder (16 Juli), fortsatte han til Madagaskar og ankom til Tananarivo 1 September.

Det var i en svært vanskelig Tid B. kom til Madagaskar. Vor Mission der gennemlevede sine første Begynderaar. Regjeringen mødte alt nyt og fremmed med Mistro og Mistanke, og det faldt B. til en Begyndelse vanskelig at faa leie Hus i Hovedstaden. Men ved sin dygtige Lægevirksomhed lykkedes det ham at rydde Mistanken mod vor Mission afveien. De syge strømmede til ham i Masser—enkelte Aar behandledes han op til 14 000 syge—og Regjeringen indsa snart, at det var en overmaade nyttig Mand, de havde faaet, og han vandt sig Venner—

haade blandt de ledende og det almene Folk. Og den, der kjender Dr B., vil kunne forstå, at han med sit venlige Væsen og sin opofrende Kjærlighed maatte bli elsket og afholdt af de indfødte.

B. ofrede sig dog ikke bare for Lægegjerningen, men tog ogsaa Del i det direkte Missionsarbejde samt udarbejdede flere Lærebøger i det gasiske Sprog. Ligeledes oversatte han og forfattede en hel Del Salmer. (Den nuværende gasiske Salmebog er der 54 af ham), samt tog virksom Del i Undervisningen paa det teologiske Seminar, hvor Dahle var Bestyrer. Menigheden i Tananarivo blev grundlagt ved ham, og meget Arbejde har han nedlagt i det af hans Hustru oprettede Pigeasyl.

Fra 1881—85 var B. paa Besøg i Fædrelandet. Flittigt virkede han for Missionsens Sag ved Preken og Foredrag. Han afslagde ogsaa Besøg i Amerika, hvor han besøgte en hel Del norske Menigheder og overalt blev modtaget med aabne Arme.

Efter sin Tilbagekomst til Madagaskar har han fremdeles været bosat i Tananarivo. Som Medarbejder ved den af vore og de engelske Læger tidligere i Forening drejede medicinske Skole har B. leveret et tydeligt Bidrag til Uddannelse af indfødte Læger, der har udført et godt og velsignet Arbejde paa Madagaskar.

I 1887 blev B. valgt til Tilsynsmand for den store Indlandsmission, hvortil ogsaa hører Østkysten, en Stilling, som han siden den Tid uafbrudt har indehavt og fremdeles indehar. Hvert Aar er han ude paa en ca. 5 Maaneders Visitatstour, og alle Stationer visiteres i Løbet af 2 Aar. Østkysten har dog maattet udføres af Vikaren (Johnson). Det siger sig selv, at det er kjært, naar B. kommer paa Besøg haade for Menighederne og Missionæren. Og han har ogsaa været elsket og afholdt herude af alle.

I 1899—1901 var B. igjen hjemme i Norge. Og saa under dette Ophold besøgte han flere Menigheder i Amerika og deltog som Missionssektetets Repræsentant i Berdensmissionskonferencen i New York (21 April og følgende Dage 1900).

B. har udgivet flere Missionskrifter. Hans Missionsvirksomhed har ogsaa faaet offentlig Paastjønneelse, idet han er Ridder af Greslegionen og St. Olavs Ordenen.

Sin Frue, født Wang, har han havt en udmerket Medhjælp, og hendes store Pigeasyl i Tananarivo, hvor en Mængde Piger har faaet en god Opdragelse, vil være Almenhedens bekendt.

Gud giv fremdeles Dr. Borchgrevink Naade og Kraft som Leder af Madagaskars Indlandsmission.

### Fra Zionsforeningen for Israel.

„Store Ting har Herren gjort imod os!  
Vi blev glade“. Sal. 26, 3.

Saaledes vil vi, kjære Venner, som beder og arbejder for Jødefolkets Frelse, ogsaa udbryde nu, da Gud har laget det saaledes, at vi har faaet kjøbt en Eiendom i Chicago, saa vi kan faa en ordentlig Station og et Hjem for vor Jødemission i dette Land. Ved Guds naadefulde Styrelse er det skeet, og vi bør takke og prise ham derfor. Nu har jeg langt større Forhaabninger om, at Arbeidet skal bære Frugt end før. Vor Missionær og Broder, den kjære Pastor Heimann, er glad, og vi andre som inderlig glæder os i Jødefolkets Frelse, glæder og fryder os ligejaavel.

Jeg haaber og beder, at baade Prestere og Menighedsfolk mer og mer vil faa Kjerlighed til denne Mission ogsaa og bære den frem i Bøn til Gud, lægge gode Ord ind for den og bidrage til, at vi kan faa betalt den Gjæld, som endnu hviler paa dens Eiendom. Gjør det, kjære medforløpse, og I skal faa erfare, Gud vil velsigne eder; thi han har Beslag i sit Folks Frelse udaf Bantvoens Blindhed og Mørke.

Lad ingen indbilde dig, kjære Medkristen, at Jødemissionen ikke har baaret og bærer Frugt! Store Skarer af Jøder samledes ind i Guds Rige allerede i Aposteltiden, og i det foregaaende Aarhundrede var der ca. 225,000 omvendte Jøder, og mange Jøder omvendes til hvert Aar i de Lande, hvor Jødemissio-

nen drives i stor Maalestok, for Eksempel England, Tyskland og her i Amerika. Guds Ord siger, at Jøderne ved sin Antagelse af Jesus som Frelser skal blive Verdens og Hedningernes Rigdom, og denne Spaadom er for en stor Del gaaet i Opfyldelse allerede iblandt de civiliserede og kristianiserede Folkelag. Og er det noget Folk, som er blevet beriget og har nydt uvurderlig, ja nyder stadig Velsignelse af en paa Jesus som Kristus troende Jøde, da er det netop vi norske, idet den verdensberømte Lærde, som Sprogmand, Bibelfortolker og Kirkehistoriker udmerkede, inderlig fromme og gudhengivne Jøde Caspari kom til vort Fædreland og virkede der, som Lærer i Teologi det meste af sin Livstid. Han var en af Gud høit benaadet Mand, og ved sin Tale og sine Skrifter har han sænket ned i vort Folk en Stat af aandelig Rigdom saa stor, at vi kan ikke paa nogen Maade værdsætte den. Den udmerkede Oversættelse af det gamle Testamente, som vi har, med de fortræffelige Indholdsforetegnelser til hvert Kapitel skyldes vistnok for den største Del Caspari, som med sin fine Sprogsmag og dybe Indsigt i Guds Ord kunde overføre til vort Sprog de hebraiske Gudsmænds Tanker paa en saa letfattelig og mesterlig Maade, at vort gamle Testamente paa norsk taler til os paa en naturlig, skøn og tiltalende Maade, fuld af poetisk Skjønhed og Ynde, saa det vinder og lokker og drager os mer og mer, jo mere vi læser dette herlige Størverk og Guds Ord, som er en Lygte for vor Fod og et Lys paa vor Sti. I ser da, kjære Venner, at Gud har ved Jøden Caspari skænket en herlig Rigdom til det norske Folk. Lader os derfor blive sande Jødemissionsvenner og bidrage til, at det hele Jødefolk kan vindes ind i Guds himmelske Rige! Dertil hjælpe os Gud for Jesu Skyld!

A. A. G j e v r e.

Grand Meadow, den 14de December 1909.

Læg ikke Hænderne i Skjødets og plei din Ladhed, medens andre arbejder over Kræfterne i de Gjøremaal, som du er ligesaa pligtig til „tage Haand i Hanke“ med i.



## Fra en Missionsreise.

Missionær Meyersohn fortæller.

Hermed ønsker jeg at give nogle Meddelelser om en større Missionsreise, som jeg for en Tid siden foretog til Polen. Jeg besøgte her flere større Byer og fik rig Anledning til at forkynde Evangeliet for talrige Israellitter, hvilket forhaabentlig vil blive mange af dem til Frelse og Velsignelse.

Da der i Warschau og Lotz bor nogle Jødemissionærer, og min Svoger, Pastor Rosenstein, virker der i Leipzigermissionens Tjeneste, saa vilde jeg nu ikke besøge disse to større Byer, men begav mig direkte til Guvernementstaden S—, hvor jeg allerede en Gang før, for flere Aar siden, har været. Den Gang var jeg desværre nærved at blive stenet af Jøderne, der viste sig meget fiendtlige mod Evangeliets Prediken. Men nu blev jeg modtaget meget venlig af de fleste af dem og kunde overalt predike Evangeliet offentlig for talrige Jøder. De modtog gjerne de Nyttestamenter og Missionskrifter, der blev raft dem og takkede hjertelig derfor. Dette var da en meget glædelig Overraskelse for mig og et nyt Bevis paa Guds mægtige Kraft, der gennem Evangeliet paa en forholdsvis kort Tid har virket paa disse forstokkede Jødehjerter, saa at der nu af mange en „Saulus“ er bleven en „Paulus“, idet Skjællene er faldne fra deres forblinde de Dine og Hjertet er blevet blødt og modtageligt for Frelsens Budskab.

Den samme glædelige Erfaring fik jeg ogsaa gjøre i nogle andre Byer, som jeg besøgte paa denne Missionsreise, og hvor navnlig mange jødiske unge Folk viste sig meget modtagelige for Forkyndelsen, hvilket ogsaa fandt offentlig Stadfæstelse i nogle russiske Blade. Saaledes læste jeg nylig i et henværende russisk Blad følgende Citat, hentet fra et polsk Blad:

„For kort Tid siden var der i Guvernementet S— i Polen en Jødemissionær, der ved sine Predikener fremkaldte en stor Bevægelse, navnlig blandt den jødiske Ungdom. Missionæren forkyndte med stor Betsalenhed at Tiden snart maatte komme, da alle Jøder

vilde træde over til Kristendommen, og at Troen paa Jesus Kristus som Israels Messias og Verdens Frelser først kan gjøre Jøderne til sande Israellitter; thi Kristendommen fordrer ikke af dem, at de skal opgive Jødedommen; men tværtimod findes den sande Jødedom kun i Evangeliets rene Lære, hvorfor de alle maa tro paa Evangeliet, om de skal forenes med alle Jordens Folk i Kristus og blive lykkelige her og evig salige hišset.“

Jeg har glædet mig meget over denne Udtalelse, da jeg deraf kan se, at min 18te Virksomhed i S. har fremkaldt en saa stor Bevægelse blandt de henværende Jøder, at endog de polske og russiske Blade er blevet opmerkssomme derpaa. Det var derfor Skæde, at jeg ikke kunde opholde mig der længere af den Grund, at jeg for dette Missionsaar har modtaget bare henimod 150 Rubler til Missionsreiser, medens jeg allerede har udbetalt 200 Rubler paa de 10 sidste Missionsreiser. Jeg haaber derfor, at de flere Missionsvenner snart vil godtgjøre mig de femti Rubler, som jeg har maattet lægge ud, og jeg beder Zionsforeningen om at bevilge mig mindst 300 Rubler til Missionsreiser for det kommende Missionsaar, at det maa blive muligt for mig at gjøre nogle længere Reiser og stanse en Tid paa de Steder, som jeg besøger. Vi bør nu troelig benytte os af den gunstige Anledning der gives os til at missionere blandt Jøderne, der nu bevæges sterkt i Retning af baade udbortes og indvortes „Evolution.“

Som et Bevis paa, hvorledes Grundvolden under den ortodokse Jødedomms Hovbedfæstning her i Rusland nu begynder at vakle, kan anføres den Kjendsgjerning, at her nu oprettes en ny jødisk Reformmenighed, den første i sit Slags i Rusland. Blandt de dannede Jøder har mange brudt med Jødedommens Traditioner og tilhører kun nominelt en jødisk Menighed. Nu vil da disse Jøder efter Berlinerreformjødernes Forbillede grunde en jødisk Reformmenighed ogsaa i Petersburg og paa Reformjødedommens Grund oprette et uafhængigt religiøst Samfund her i Rusland. I Synagogen er det paa Grund af den jødiske Lov ikke tilladt

at bruge Billeder; men i Reformjødernes Synagoger skal Væggene prydes med Billeder fra den hellige Historie. Det var ogsaa Tanken at disse Synagoger skulde gjøre Brug af Orgler. Da Majoriteten imidlertid har udtalt sig imod Orgel, saa har man til Hensigt at erstatte det med et andet Instrument. I Bøn og Prediken skal „Rigsmaalet“ bruges istedetfor det gammelhebraiske Sprog. Videre skal de forelbede Bønner, der ikke mere svarer til Tidens Fordringer, erstattes af nye Bønner. Kultusformen skal ogsaa væsentlig forandres. Blandt andet skal Loven forelæses i det russiske Sprog, og Gudstjenesterne skal ikke holdes paa Lørdag, men paa Søndag. De særskilte Værelser for Kvinder i Synagogerne skal afskaffes, og Mænd og Kvinder skal forrette sin Andagt i Fællesskab. Statutterne for denne nye Menighed er allerede udarbejdet og vil formodentlig ogsaa snart faa den russiske Regjerings Sanction. I Spidsen for Bevægelsen staar den her velkendte Orientalist Dr. N. M. Pereferkowitzh, der allerede har oversat en stor Del af Talmud paa russisk.

Saaledes har altsaa vore russiske Jøder begyndt at rykke af sig den strenge Talmudismens tunge, utaalelige Byrde, hvorved mange af dem nu blir mere og mere modtagelige for Evangeliets glade Budskab, noget som vi Missionærer med Glæde erfarer.

I de sidste tre Maaneder af dette Aar har ret mange Israeliter meldt sig hos mig til kristelig Undervisning. Flere af dem har allerede modtaget Daaben, enten her eller andetsteds.

Særliges mærkværdig var to intelligente jødiske Søstres Omvendelse. De var født og opdraget her i Minst, men havde for nogle Aar siden flyttet til Wilna og Petersburg, hvor den ene var blevet gift med en jødisk Læge og den anden med en Apoteker. Sidste Sommer var de en længere Tid paa Besøg hos sine Forældre her i Minst. En Dag indfandt de sig hos mig og bad om kristelig Undervisning, da de nu var fast bestemte paa at træde over til vor evangeliske Kirke, noget som de længe havde ønsket at gjøre, men desværre ikke før fundet nogen

beleilig Anledning til at udføre. Da jeg spurgte dem, hvoreledes de var komne til denne Beslutning, fortalte den ældste Søster mig følgende mærkværdige Begivenhed, der var, te baade min Forundring og min Glæde:

Det skede nemlig for flere Aar siden, at en af mig døbt Proselytinde døde her i Minst. Hun nedstammede fra Østerrig og havde i mange Aar virket her i Minst som Lærerinde i tyff. Ved hendes Begravelse var mange af hendes tidligere kristelige og jødiske Elever tilstede, og blandt dem ogsaa den ældste af disse to Søstre. Hun fortalte nu, at den Tale som jeg holdt ved nævnte Anledning, havde gjort et saa mægtigt Indtryk paa hende, at hun fra den Tid af alvorlig havde søgt at blive bekendt med den kristelige Frelseslære. Efterat hun havde læst det nye Testamente og forskellige andre kristelige Bøger, fik hun den sande kristelige Tro og søgte ogsaa ivrig at vinde sin yngre Søster for denne Tro, hvilket med Guds Hjælp lidt efter lidt lykkedes. Men de vovede ikke dengang aabent at bekende sin Tro for sine jødiske Forældre, og efter Forældrenes Ønske giftede de sig begge med meget veltalende og dannede jødiske unge Mænd. Med disse levede de lykkelig sammen i det udbortes og havde ogsaa allerede i dette lykkelige Ægteskab faaet nogle Børn. Trods denne udbortes Lykke kunde de imidlertid ikke blive isandhed indvortes lykkelige og besluttede derfor vor første gunstige Leilighed at følge sin Hjertens Tilbøielighed. Dette foranledigede dem derfor nu ved deres længere Ophold i Minst at søge kristelig Undervisning hos mig, for at de inarest mulig kunde modtage den hellige Daab enten her eller andetsteds. Desværre kunde de foreløbig ikke faa sit inderlige Ønske opfyldt, da alle deres talrige og indflydelsesrige jødiske Slægtinger her søgte med megen Vild og Volds at forhindre det. Efterat de havde fuldendt sin kristelige Undervisning her hos mig, vendte de da igjen tilbage til Wilna og Petersburg, hvor forhaabentlig deres frivillige jødiske Mænd vil blive vundne for Kristus, saa at de alle tilfammen kan modtage den hellige Daab. Den barmhjertige Frelser hjælpe dem dertil af Naade!

Ubefalende til ham, vor trofaste Jesus, vort fremtidige Missionsarbejde for Israel forbliver jeg med hjertelig Hilsen til Dem og alle de ærede Zionsvenner

Ederes hengivne Medarbejder i Herren  
Vingaard T. H. C. Meyer s o n.

## Diafonissehjemmet i Siour City indvies.

Søndag den 16de Jan. var en Minde- dag for den norske Befolkning i Siour City, Iowa, idet det nye, prægtige Diafonisse- hjem da blev indviet. Høitideligheden fandt Sted paa Eftermiddag og overværes af en stor og interesseret Forsamling. Forhand- lingen, der leledes af Diafonissehjemmets Rektor, Pastor E. Johnson, Prest ved St. Johns lutheriske Kirke, begyndte med Afsyn- gelsen af Salmen „Vor Gud han er saa fast en Borg“, hvorefter Rektoren gjorde nogle indledende Bemærkninger, især pegende hen paa det længe sølte men nu tilfredsstillende Savn hos de mange Normænd i denne By og Omegn idet de nu har en saadan Anstalt i sin Midte.

Pastor Norbom, Prest ved den svenske Augustana Kirke holdt Bøn, hvorpaa fulgte en kort Tale af Pastor Høverstad, Prest ved St. Peters Kirken. Derpaa læstes, af de tilstedeværende Prester, en Del for Anled- ningen passende Skriftsteder samt Troesar- tiklerne i Kor.

Prof. N. J. Løhre, Bestyrer for Jewell Luther College, holdt Indvielsestalen, sagde i sin Tale, at „Orienten har den Værelse at ha' havt de første Hospitalet, og det saa langt til- bage som Profeten Malakias Dage; men at Hospitalet som Barmhjertighedsanstalter til- hører den kristne Tidsregning, og daterer saa langt tilbage som Aaret 385 efter Kristus“. Ved Talens Slutning reiste Forsamlingen sig, og Prof. Løhre indviede Hjemmet i den treenige Guds Navn.

Mr. Carl Norbom sang derpaa en Solo. og to Kirkekor gav hver et Nummer tilbedste. Festligheden endte med at Pastor Johnson lygte Velsignelsen og Forsamlingen sang et Vers af Salmen, „Thou O Christ art all I want“.

Dette Diafonissehjem, som nu begynder sin Virksomhed er vakkert beliggende i Byens Centrum, og bestaar af en treetages Mur- stensbygning med lyst, rummeligt Basement, og er en i enhver Henseende moderne og prægtigt udstyret Bygning. Der er to store

venlige „Wards“ og en 30 private Bærelser med Plads til fra 45 til 55 Patienter.

Der er nu tre Diafonisser ved Hjemmet, nemlig: Søster Britta Skordahl, Søster Inger Agrimson og Søster Falk.

Endel Elever er allerede komne og flere ventes.

Maa nu Guds rige Velsignelse hvile over den nye Anstalt, og maa den Virksom- hed der udfoldes bidrage ikke alene til Bege- mets Helbredelse, men ogsaa til Sjelenes. Men for at Hjemmet skal trives og vokse trænger vi Arbejdere, og 3 unge Kvinder, som har Trang til at ofre eder for Diafonis- segjeringen, kom Hjemmet i Siour City ihu! Vi tror og ber at Gud vil fremdeles vedtjende sig Gjeringen og lade den lykkes, sit Navn til Være. R.

## Lidt af et Privatbrev.

—Nu er ogsaa denne Jul til Ende. Verdens Børn fejrer Høitiden meget punkt- ligt med en hel Mængde Lys i Vinduerne, farvede Landtærner, og hvem kan nævne det alt?

Skulde man imidlertid sætte en Over- skrift over Tilstelningerne—saa moderne kir- kelige som de ellers er—saa ved jeg intet me- re passende end dette: „Intet Rum for Je- su s“.

Min Hustru har ikke været frisk i den se- nere Tid, ellers er alt her som vanligt. Jeg maa prise Herren for alt, som han i sin store Naade gjør mod mig under min Lids Reise; det skal alt tjene til mit sande Vel,—dersom jeg kan holde ud og fejre i det sidste store Slag.

Aa, men Veien er snæver, Broder! Ja, somme Tider synes det umuligt at kunne naa frem. Sjelen striger og vaander sig som var alt forbi i de lange Gudsmanetimer, og Gud holder sig saa langt borte—intet Svar fra Himlen! Men naar saa Døren aabnes og Laaren tørres og Kronen blinker og Jesu Stemme høres og Himlens Halleluja lyder indover Sjelen og Palmernes Sufen fra Paradiset mildt og kjerligt duster henover det oprevne Hjerte—det saarede, sorgende, van- mægtende Hjerte,—saa det glemmer sig selv



og sin Smerte i Dy af Jfrelsens Klippe, hvor Stormen rider af. Bølgerne dæmpes, Tor-  
denen stilner og Freden sprudler, — da for et  
Dieblif glemmes Vanfælighederne, styrkes  
Haabet, Karnes Synet, staalsettes Viljen til  
fortsat Vandring mod det store Maal, som  
ikke er langt borte!

Gud velsigne dig og dine! Godt Nytaar!  
Ved for mig. Din.....

### Fra Arbeidsmarken.

Missionærerne Wolds ankom i  
god Behold til Yokohama den 8de Jan. De  
sendte derfra et lidet Brev til „Budbæreren“  
og et til Past. Oppegaard. Vi optager kun  
det ene, da de er af samme Indhold.

Søndag Septuagesima talte  
Pastor Breidablik Jødemissionsagen i Vor  
Frelfers Menighed i Stoughton. Offeret  
belsø sig til i alt noget over hundrede Dol-  
lars. Godt gjort. Lad flere følge Eksem-  
plet.

Past. A. C. Distad har resigneret  
fra sine Menigheder ved Eagle Grove, Ia.  
Hvad han agter at gjøre, naar hans Tid er  
ude der han er, har vi ikke faat Tag i, men  
nogen har ytret at hans Tanke er at studere  
ved en eller anden Skole.

Menigheden i Grene, S. Dak. be-  
sluttede enstemmig paa sit Aarsmøde iaar  
at ansøge om Optagelse i Hauge's Synode  
ved Samfundets næste Aarsmøde. Ligele-  
des besluttedes at bygge Kirke til Vaaren  
og Indsamling til samme er allerede paa-  
gaaende. Nogle nye Medlemmer har i det  
senere sluttet sig til Menigheden.

Menighedsfolket liker vor Fol-  
kekalender godt med Undtagelse af at Adres-  
selisten er ufuldstændig. Mange klager over  
det, og det med Rette. Naar de kjøber en  
Folkekalender venter de at finde Adressen  
paa alle norske lutheriske Prester. Vor Tryk-  
keribestyrrelse bør mærke sig det til næste  
Aar, om en Kalender udgives. Ifjor havde  
vi alle. Aaret før var det vist bare vore eg-  
ne. Det bør bestemmes at man altid faar  
alle.

A. O. M.

Fra Hettinger, N. D. skriver A.  
D. S. at det sidste Aar var et meget godt  
Aar for Nysettlene derude hvad Arling an-  
gaar. I det kirkelige har de det ogsaa godt.  
Past. Gunderson har Menigheder der og vi-  
ser i sin Gjerning Trost og Fliid. Både  
Prest og Menighedsfolk har bedt om mere  
Bættelse og Liv, men det syntes at gaa saa  
smaat. Dog de holdt sig til Bøstet i Ordet:  
„Beder og I skal faa“, og det har ikke været  
forgjæves, både sovende Synbere og dorste  
kristne har vaagnet og beder om Kraft og  
Naade til at tage Korset op og følge Jesus.  
Emisær Nævræmoen har en Tid virket til  
Velsignelse i Past. Gundersons Menigheder.

Jødemissionsmødet i Badger,  
Ia., den 26de til 28de Januar var meget  
vellykket. Til at begynde med var der ikke  
mange Prester tilstede, men der kom flere og  
flere, saa der var tilslut ialt 9. Af Læg-  
mænd som deltog i Mødet var der mange, vi  
forsøgte ikke at tælle dem. En stor og op-  
mærksom Forsamling hylde Kirken enten det  
var Solstin eller Snestorm udenom. Folk  
kan komme til Kirke ligejaavel som til Mar-  
kedet eller til en Auktion, naar de bare har  
Interesse nok for Guds Riges Sag samt for  
sin og andre Folks Frelse. Der lød mange  
varme og kraftige Vidnesbyrd ogsaa ved de-  
te Møde og Frugten skal ikke udeblive. Ef-  
ter Missionsprediken den anden Dag opto-  
ges Offer til Jødemissionen der belsø sig til  
\$247. Siden kom ind en Del Privatgaver,  
saa Indtægterne til Missionen var heller  
ikke saa værst.

Yokohama, Jan. 8, 1910.

Kjære Broder Oppegaard!

Guds Naade og Fred!

Saa langt alt vel.

Vi ankom igaarnat og fik gaa iland  
idag Kl. 8 A. M. Her er lidt koldt dog ikke  
værre end en September Dag i Minnesota  
forresten synes alt at se kjendeligt ud.

Vi har haft en stormfuld Reise, men  
Gud har været god imod os. Vi har ikke  
lidt nogen Nød. Alle Børnene saa vel som  
vi har udholdt Reisen udmærket. Vi har  
heller ikke haft nogen særs Ubehageligheder

med dem undervejs saa gaar alt saa vel her-  
 efter vil vi have stor Grund til at være tak-  
 nemmelige.

Jeg sendte Telegram til Landahl idag  
 om, at han sender os vor Kof og hans Hu-  
 stru til Hankow med engang.

Vore Planer er omtrent følgende: Vi  
 ankommer til Shanghai den 16de. Fortsæt-  
 ter til Hankow den 18de, ankommer did den  
 22de. Fortsætter til Fancheng om muligt  
 den 24de og burde da være fremme den 22de  
 Febr., om Gud vil. Hermed da en hjertelig  
 Hilsen. Bed for os! Erhødigst,

W o l d s.

Atter en Røst fra vore Folk  
 i Canada. Broder! Har længe tænkt  
 at skrive til Dem, men det er altid saa travlt  
 i Nybyggerlivet. Jeg maa takke Herren for  
 hans store Naade og Godhed imod os. Vi  
 har netop havt Besøg af to Kvinder, som har  
 fremlagt for os Nødvendigheden af at blive  
 født paa ny. Vi har Anledning til at høre  
 Guds Ord hver Søndag, men det er engelske  
 Baptister. Vi norske har Opbyggelse os  
 imellem anden hver Søndag. Da læser vi i  
 Johan Arndts Huspostil, læser et Afsnit af  
 Guds Ord og taler lidt, men det er noget vi  
 mangler—. Vi har stiftet Menighed, har en  
 Kvindeforening, som ved sit Salg fik ind  
 \$63.00. Vi havde et lidet Juletræ Juleaf-  
 ten, da tog vi op en Kollekt til Børnehjem-  
 met i Beresford, fik ind lidt over \$8.00.  
 Kan ikke Hauges Synode sende en Missio-  
 nær hid til Canada, som kunde samle Folket.  
 Her er Missionsmark, saa er der som har no-  
 gen Betyrning for en Sjels Frelse. Jeg sy-  
 nes, at Hauges Synode er alt for ligegyldig  
 og forlømmelig ligeoverfor sit eget Folk.  
 Andre kommer og optager det som var til-  
 tænkt Hauges Synode.

Hillsley P. O. Jan. 17de 1910.

S. P. Nelson.

Anmærkning: Ovenstående er et kort  
 Uddrag af et langt Brev. Vi maa erkjende,  
 at vi altfor meget har forsømt Indremissions-  
 arbeidet. Der er mange af vort Samsunds  
 Folk, som har begyndt at indse dette og gjør  
 ikke lidet for vor Indremission, men der maa

blive en mere almindelig Deltagelse. Den  
 vil ogsaa komme, naar vort Samsunds Folk  
 faar vide om Stillingen. Vi behøver man-  
 ge flere Arbeidere og flere Midler. Gud vil  
 velsigne os, saa vor Indremission skal faa  
 Fremgang. A. O. D.

### Besjendtgjørelser.

Paa Indbydelse af Bethania Menighed  
 i Kenyon, Minn., Past. J. T. Bjerkaas  
 Kald, afholder Østre Minnesota Indremis-  
 sionsforening et Samtalemøde fra 17—20  
 Febr. forst. begge inklusive. Dette bliver  
 ogsaa Foreningens Aarsmøde, hvorfor saa-  
 mange som muligt af Foreningens Medlem-  
 mer bør fremmøde. Kom mange og glem  
 ikke at bede om Herrens Velsignelse. Sam-  
 taleemnet bliver Mark. 8: 31—38.

Mr. D. S. Dace Form.

L. J. Paulson Sekr.

Nordre Minnesota Kreds af Hauges  
 Synode afholder sit Missionsmøde i Ten  
 Mile Lake Menighed, Dalton, Minn., Past.  
 J. K. Verohls Kald, 23—25 Febr. Sam-  
 taleemne, Mat. 3, 14—22. De besøgende  
 kommer til Dalton, hvor Skyds vil møde  
 Tirsdag Efterm. og Onsdag Form. Herren  
 velsigne Mødet.

J. J. Rendahl

W. L. Dahle.

Om Gud vil afholdes et Samtalemøde i  
 Lodi Menighed, Past. D. H. Elstads Kald,  
 fra 23—25 Febr. Samtaleemne: Mar. 8:  
 31—38. Paa Menighedens Begne  
 D. H. Elstad.

S. Dak. Kreds holder Møde i New-  
 man Grove, Nebr., Past. J. F. Meloms  
 Kald, Mars 3—6 1910. Samtaleemne:  
 Ef. 53, 6 og Jer. 8: 20. Menigheden øn-  
 sker et talrigt Møde og at saa mange som  
 muligt standse over Søndag.

D. O. Bergh.

J. A. Quello.

Paa Indbydelse fra St. Johannes Me-  
 nighed i L. Wigdals Kald, fem Mil nord fra  
 Cylinder, Iowa, vil den nordlige Iowa In-  
 dremissionsforening afholde et Møde der,  
 om Gud vil, 15—17 Februar 1910. Sam-  
 taleemne er Lukas 21, 25—36. Venner,  
 glem ikke Tiden, og glem ikke at Gud er god  
 imod os; haaber at mange kan afse en Tid  
 at komme og være med. Paa Foreningens  
 Begne

B. B. Olson, Form.

A. Shaw, Sekr.

Om Gud vil afholder Red Wing Kreds af Hauges Synode sit Missionsmøde i søndre Zumbro Mgd., Past. Lassefons Rald, fra 15—17 Febr. Samtaleemne Luk. 13, 6—9. De besøgende kommer til Kasson, Minn., Dagen forud, hvor Skyds vil møde. Menigheden ønsker et godt besøg og velsignet Møde.

D. L. Borgen.  
J. J. Dahle.

Trefoldighedens Menighed, Madison, Wis. indbyder Chicago Kreds af Hauges Synode til et Samtalemøde fra Søndagen den 13de—Onsdagen den 16de Februar. Mødet begynder med Indvielse af Menighedens nye Kirke Søndags Formiddag. Synodens Formand, Pastor C. J. Gaftvold har lovet at være tilstede. Samtaleemnet bliver Lukas 13, 22—30. A. J. Kroghstad.

Ifølge Indbydelse fra Kongsvinger Menighed af Pastor Monas Rald, afholder Otter Tail Indremissionsforening Møde i nævnte Menigheds Kirke fra den 17de til og med den 20de Februar 1910. Samtaleemne bliver 2det Petri 1, 3—11. Skyds vil møde de tilreisende Dagen før Mødet i Manvil, N. D. og i Alvarada, Minn. Kom saa mange som kan og vær med at nedbæde Herrens Velsignelse over vor Sammenkomst.

Paa Foreningens Vegne

G. D. Nordmarken, For.  
D. G. Mølden, Sek.

Iowa Kreds af Hauges Synode afholder sit Vintermøde i Roland, Ia., Past. Sandbens Rald den 22de til 24de Februar 1910. Af Programmet hidrættes følgende: 1. Tirsdag: Aftningsprediken ved Past. Martin Wee, samt Indledningsforedrag om Børnernes kristelige Opdragelse i Hjemmet ved Past. Okerlund. 2. Onsdag: Fortsættelsen af Samtalen om Børnernes kristelige Opdragelse i Hjemmet, samt Missionsprediken af Formand C. J. Gaftvold. 3. Torsdag: Indledningsforedrag om Børnernes kristelige Undervisning i Religions- og Søndagsskolen, henholdsvis af Past. H. Berg og Prof. N. J. Løhre, samt Samtale over nævnte Emner.

G. D. Paulsrud.  
Edw. Duea.

Mayville Kreds af Hauges Synode afholder sit Missionsmøde i Trefoldighedens Menighed, Roseville, N. Dak., Pastor D. J. Malkerichs Rald, 23—25 Februar. Samtaleemne, Rom. 12: 1—5. Besøgende til Mødet, der kommer fra syd gennem Casselton, tager G. M. R. R. til Roseville, fra nord stiger man af i Mayville, hvor Skyds

vil møde frem Dagen før Mødet. Maa Missionsens Herre saa give os isandhed et Missionsmøde.

J. H. Johanson.  
M. L. Nesvig.

Ifølge Indbydelse afholder Red Riverdalens Indremissionsforening Samtalemøder paa følgende Steder: I Sions Mgd. Shelly, Minn., fra 17—20 Febr. Thema 2den Davids Salme. Skyds møder Aften og Morgen før Mødet i Shelly; i Climax Mgd., Past. D. N. Berghs Rald, Climax, Minn. fra 21—22 Febr., i Grue Mgd., Past. Grønningens Rald, fra 24—27 Febr., i Buxton Mgd., samme Rald, fra 1—3 Mars; i St. Olaf Mgd., samme Rald, fra 4—6 Mars.

E. H. Aalgaard.  
B. B. Rønnes.

Red Willow Indremissionsforening holder ifølge Indbydelse Møder paa følgende Steder: I New Luther Valley Menigheds Kirke, 3 Mil vest fra Kloten, N. D. Past. Sands Rald, 10—12 Marts, Thema, Esajas 55, 1—7. I Hoff Menigheds Kirke, 6 Mil nordøst fra Sharon, N. D. 13—15 Marts. Samtaleemne bestemmes ved Mødet. Hos Theodor Milberg, 7 Mil nord fra Aneta, N. D. 2, Eftermiddagen 16de, og hele Dagen den 17de Marts. Kom mange til disse Møder. Kom med Bøn om Opvækkelsens Aand, saa vi kan faa „Juli i Fasten og midt i Winter Vaar“. og Mammonsfjerg og Trællefind maa vige for Barnefryd.

Thos. A. Brakke,  
T. S. Duanbeck.

#### Gjør os den Tjeneste

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opsigelser, Adressesforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. L. Lethun, Red Wing, Minn. Derfor man erindrer sig dette og gjør der- efter vil man spare megen Tid, Arbejde og ekstra Omkostninger for hver af os.

#### Fotografier

10X12 in. af Hans Nilson Hauges Fødested, Hus og Have efter Stedets Udjeende originale.

Faaes hos Nels Carlson, 1915 N. Main Str., Racine, Wis. for 45 cts.



# Kvitteringer

Betalt til Skolernes Drift for dette Aar \$12,000.00  
 Heraf er indkommet til Dato..... 3701.83

Endnu ikke indkommet 8,299.17

Professoren: Ved Pastor S J Berg fra Bethania Mgd., Bergs Kald, for forrige Aar: D H Eastbold, Mrs. Moihge R Keirson, P J Pederson, A Johnson, O Keirson, J Bergeson, S Bergeland, Mrs. Jacobson, S Eversen hver 2, Geo. Bergeland 1.50, S Eversen, T A Thompson, J Knutson, P J Engelson hver 1, J Erte John Erte, J Anderson, O Jorland hver 50c.....	27.50
Christ Anne, Gambley, Minn.....	2.00
Ved J M Lee fra Dsæo Mgd., Hjelmervicks Kald.....	34.25
Pastor O Westlund, Eskine, Minn.....	2.50
Ved Pastor O O Bergs fra Volga Bethania Mgd., Bergs Kald.....	30.00
Ved Pastor A H Melom fra Selva ev. luth. Mgd. 20, Beauty Valley Mgd., White Earth, N. D. 10.....	30.00
Hans Olson Moe, Sherman, N. D.....	3.00
Anna J Sundby, Dawson, Minn.....	2.00
Ved Tollef Nelson fra Beaver Creek Mgd., Borgens Kald	30.00
Ved Pastor Kleveland fra Stabanger Mgd., Klevelands Kald og udenforstaaende i og ved Osilan, Ia.: Samlet ved Pastor Kleveland: O Knudsvig, S Thompson hver 5, T Hauge, Ingeborg Toft, A Kleppe, P Umbahl, J Walvatne, J Stangeland hver 3, A Hagelie, E H Eversen, Sigr Umbahl hver 2, T Hauge, S T Hauge, Maline Hauge, R W Anderson, T Nesvig, O Hauge, O Dsland, J Hagelie, M Mort, J Stangeland, S Stangeland, A Peterson, R Oterhus, P Walvatne, P Paulson hver 1, Clara Kleppe 75c, S Hauge, Laura Hauge, Clara Hauge, E H Anderson, Thoron, E Robland, J Knudsvig, A Dsland, E Dsland, Rora Dsland, Clara Dsland, Anna Dsland, J Kleppe, Martha Kleppe, Laura Kleppe, S Umbahl, Rari Umbahl, O R Osmundson, E Hestland, Laura Hagelie, Julia Hagelie, S Dablafer, J Johnson, J Walvatne, Johnie Walvatne, Lisabet Walvatne, Josie Walvatne, Anna Stangeland, Ingeborg Stangeland, O Oterhus, E Oterhus, M Oterhus, Anna Oterhus, S Oterhus, Mrs. Anna Oterhus, B Larson, Theo. Larson, M Larson, Anna Larson, Mrs. R Knudsvig, M Hauge, O Sundingland, E Walvatne, A Walvatne, S Knudsvig, T Tollefson, B Tollefson, Maline Pederson, P Kleppe, Alma Juvit, S Umbahl hver 50c, 75.25. Fra udenforstaaende: A Kloster, J Johnson hver 2, S W Desfel, Theo. Kleiher, S T Kliffart, A Schweinfuse hver 1, E Vileh, J Dorffe, A Stee, Rte Helvig, Julia Iversen, E S Kliffart hver 50c, S Eversen 25c, 11.25. Samlet ved Jacob Nelson: M R Kleppe 3, R Kleppe, A Kleppe hver 2, T H. Larson, S Kleppe hver 1, R Knutson Kleppe 1.50, E Carlson, J Nelson, A Kleppe, Theo. Kleppe, J R Osmundson, Mrs. Mort, M S Kleppe hver 50c, R S Kleppe, A S Kleppe, A Kleppe, S Larson, S Mort, S Stensland, E Stensland, A Stensland, Mrs. E Umbahl, Mrs. E Qualls hver 25c, 16.50. Samlet ved Andrew Mort: A Mort, E Pederson, E Peterson, S Paulson, S Hanson, P Peterson, S Johnson, Edw. Johnson, S Rvame, O Kleppe hver 1, P Rvame, S Mort, S Mort, S P Hanson, O S Sebo, Mrs. R Sebo, J Oterhus, T Sand hver 50c, O Osmundson, S Osmundson, P Hanson, A Meland hver 25c, 15.00.....	118.00
Ved E O Eklstad fra Bethel Mgd., Bremerville, Minn.: A O Mastrud, M O Teltrud, R Walbal, E O Eklstad, M M Teltrud hver 2, T A Thompson, E A Thompson, O O Eklstad hver 1.50, J Rbe 1.....	15.50
Ved Pastor S Moe fra Norway Mgd., Moes Kald.....	10.00
Ved Past. A E Distas fra Immanuel Mgd., Distas Kald: J Amundson, M S Lunning hver 7, A S Lunning 6, P S Lunning, S S Lunning, S O Amundson hver 5, Ed. S Lunning 3, Alast Amundson 2, B Johnson, S Olson, O Lunning, S Lunning, D Lunning, Chr. Lunning, A A Amundson, A T Lunning, M S Lunning, B Lunning, O Olson hver 50c, Mice Lunning, Amy Lunning, Josie Amundson, Amy Amundson, Anna Lunning, Stella Lunning hver 25c.....	47.00
Ved Gilbert Erickson fra Dvabst Mgd., Sacred Heart, Minn.....	20.80
Ved S O Rømo fra Størabals Mgd., E E Holters Kald, samlet ved S O Rømo: R R Greifeth, O E Greifeth hver 2, O O Rømo, A Holthe hver 2, S O Rømo 1.50, M Lorrison 1, E O Rømo 50c, 13.00. Samlet ved S J Frigaard: M L Frohnm, J D Rud hver 3, A A Bge 2, B Hestlad, J Greifeth hver 1.50, J Jensen, O J Quall, J Bremfeth, J J Frigaard Edw. Mona, O Kvaal, O D Flor, O Quall, R Bremfeth, R A Bremfeth, S Jensen, B Pederson, J Bge, J Jensen, O J Frigaard hver 1, 26.00. Samlet ved M Thompson: R Trelstad, O E Greifeth, R E Greifeth, J J Trelstad hver 2, S Jensen, Mrs. Olefson, P Larson, M Thompson, D T Hoben hver 1, E Olefson, J D Lersaib hver 50c, E Rud 25c, 14.25.....	53.25
Ved S B Nelson fra Bethel Mgd., Berghs Kald.....	26.00
O J Bratsberg, Gubbard Oregon.....	3.00
Ved Pastor Mortvedt fra Bor Frelers Mgd., Mortvedts Kald.....	10.00
Ved Mrs. O S Hauge fra Immanuel's Mgd.s Kv., E E Holters Kald.....	46.21
Ved Pastor Starup fra Melhus Mgd., Starups Kald.....	25.00
Ved T J Hagen fra Kongsvinger Mgd., Monas Kald 35, Mayville Mgd., Galtvongs Kald 22, Stebbanus Mgd., Westlys Kald 24, Størabals Mgd., Maltewicks Kald 35.....	116.00
Ved Pastor Nervi fra Melbals Mgd., Nervi's Kald, R Mellem, E E Mellem, O Munktoth, Th. Fossem, E Wat, M Wat, E Krefel, J M Larson, B E Nelson, R J Rye, Maline Pederson, O Brunsvig, A E Sætrum hver 3, R Wat 2.50, R Bjertaas, O E Sletten, E Solem, E O Durham, O Wat, S J Lee hver 2, A O Grudt 1.50, S Brunsvig, A E Solem, J E Pederson hver 1, Marie Sætrum 50c, M J Gran 25c.....	58.75
Ved S Forbitz fra Bethesda Mgd., Eastbolds Kald.....	162.64
Ved David Ohleen fra St. Ansgar Mgd., S J Meloms Kald: J Paulson 4, R Rvornvig, E S Halls hver 3, Stram Brø, J Stefenson, O Kvalheim, A Urevig, D Ohleen hver 2.....	20.00
Ved Mrs. M Ullring fra Solers Mgd.s Kv., E E Holters Kald.....	15.00
Ved Jørgen Wasland fra Bethania Frimdg., Day Co., S. D.....	25.00
Ved Knute Olson fra Bethesda Mgd., Evingens Kald.....	20.00
Ved Pastor U D Johnson fra Norwegian Grove Mgd., Johnsons Kald: U Stadium, T Strum, Mrs. Strerby, Mrs. Guseby, Mrs. Quamme hver 2, Mrs. Stenrud 1.50, U Stadium 1.....	12.50
Ved Pastor Borgen fra Curran Valley Mgd., Borgens Kald, Tilæg til forrige Indberetning, Curran Valley Mgd.s Kv. 17, J J Dahle Brø, 1, Mrs. Martha Johnson 1, 19.00. Ved do. fra Roche a Cree Mgd.s Kv., samme Kald 15.00. Ved do. fra Trempealeau Valley Mgd., samme Kald, samlet ved M O Monson 29, Mice Olson 21.75, E J Walen 13.75, Trempealeau Valley Mgd.s Kv. 10, 74.50.....	108.50
	1064.40
	2637.43
	3701.83

Før kvitteret for dette Aar

N.B. Før kvitteret for forrige Aar 1996.46  
 Før kvitteret for dette Aar 2637.43  
 \$4633.89

S. A. Lassefson.

Til Mayville Kredss Indberetning: For Professoren, Kongsvinger Mgd. 35.00; Do. fra Mayville Mgd. 22.00; Stebbanus Mgd., Milton, 24.00; Størabals Mgd., Galesburg 35.00.....

For Kredsstassen fra Tref. Mgd.s Kv., Rosville, N. D.....

11.23

1.723

T. J. Hagen.

Til en „Stereoptican“ for Red Wing Sem.: Pastor L M Nesbitt, Hitchville, N. D. 1.00 Med hjertelig Tak—aa Fakultetets Begne M. D. W e e.	Mabel & Anna Rien, Wolin, S. D. til Aulegaber. 1.00 Bethlehems Kbf., Holmes, Ia. 5.00 Bige, do. 5.00 V. Ladies Aid Soc., Eagle Grove, Ia. 40.00 Anna Hooker, Sioux City, Ia. 3.00 Lincoln Mgd.s Bife., Hurley, Ia. 30.00 Afholdt Nels Anderson og Hustru, Perry, Wis., ved Rode Due. 5.50 Toriel Sande, Story City, Ia. 5.00 Ed. Hanson, Eagle Grove, Ia. 5.00 Blue Earth By Mgd. og S. C. 19.50 Mr. & Mrs. A H Loven, Rio, Wis. 5.00 G H Loven, do. 5.00 Stavanger Mgd.s Kbf., Pastor Knudsen's Kald 25.00 Mr. & Mrs. Eben J Lee, Cecil, N. D. 5.00 Immanuel's Mgd., G J Elberg's Kald 13.25 G H Larson, Osseo, Wis. 2.00 Mrs. Knud Sjursen, Newman Grove, Nebr. 5.00 L B Agney, Osodhue, Minn. 5.00 Mrs. G J Ruffen, Vereford, S. D. 10.00 Mrs. Anna C Olson, Malta, Ia. 5.00 Mrs. John Olson, do. 5.00 Boneheel Sunday School ved Mrs. S E Lunn 1.30 D A Fritz, Hurley, Ia. 5.00 Bethania Mgd.s Bife., Frost, Minn. 10.00 Stordahl Mgd.s Kbf. nær Humboldt, Minn. 20.00 Gauges Kbf., Mt. Horeb, Wis. 10.00 Mrs. Ole Rasmussen, Toronto, S. D. 5.00 Mrs. Dine Quam, Shennington, Wis. 2.00 Mr. & Mrs. Carl Dybbahl, Dalton, Minn. 5.00 Zions Mgd., Fergus Falls, Minn. 24.45 Tref. Mgd.s Søndagskole, Ida, Minn. 5.15 Mrs. John Mage, Ida, Minn. 5.00 Dorcas Society, Toronto, S. D. 10.00 J E Johnson, Sioux City, Ia. 2.00 Orphan Home Soc., Sacred Heart 23.00 Mr. & Mrs. H B Seigelson, do. 5.00 Mrs. Elie Narestad, do. 1.00 Mrs. M B Hobe, Stanhope, Ia. 5.00 Vor Frelses Mgd.s Kbf., Sandwich, Ill. 23.28 Nels J Moe, Newark, Ill. 5.00 Ole Naber, Webster, Minn. 1.00 Bed Clara Dybeck, Esmond, N. Dak. fra følgende: Tor- ger Lorgerson 75 Arel Tollefson, Mrs. Brørby, John Amundson, Clara Dybeck hver 50c. 2.00 r elmer Dybeck 45 Mrs. Ivar Dybeck 35 Adolph Dybeck, Andrias Dybeck, John Bomberstad, Peder Heltné, G B Heltné hver 25c. 1.25 Theodore Dybeck og en udenævnt hver 10c. 20 Mrs. Anna Johnson, St. Pierre, S. D. 5.00 Sacon Mgd., S H Knudsvig's Kald 13.15 Mrs. G Martinson, Madison, Minn. 5.00 Mrs. R S Nordgaarden, do. 5.00 Mrs. G Paulson, do. 5.00 A B Torblaa, Graston, N. D. 10.00 The Little Mission, Perry Mgd., Wis. 28.00 Jufin Grinde, Portland, N. D. 5.00 Bergitte Grinde, do. 1.00 S B Hviding, Perley, Minn. 5.00 L Babanger, Kate, Ia. 13.00 L Babanger til Joseph Waden 1.00 V S Wolfstad, Helland, S. D. 10.00 Kittel Helland, Klara, S. D. 5.00 Bethania Mgd.s Kbf., Elmore, Minn. 15.00 Mrs. Martha Beberien, Bennock, Minn. 5.00 Mr. & Mrs. Mittel Bat, Wiborg, S. D. 10.00 Bed Mrs. L B Torgelson, Vereford, S. D. fra følgende: Christ Carlson, Mrs. Julia Keene hver 2. 4.00 C Eversen, John Peterson hver 1. 2.00 Mr. & Mrs. Ole Gumberson, Herreid, S. D. 5.00 Nels A Nelson, W. Prairie, Wis. 2.00 M B Nunice, do. 2.00
Til en „Stereoptican“ for Red Wing Sem.: Pastor L M Nesbitt, Hitchville, N. D. 1.00 Med hjertelig Tak—aa Fakultetets Begne M. D. W e e.	
Til Bethesda Børnehjem: Mrs. A Bratberg, Bortol, N. D. 5.00 Christ Anderson, Jackson, Minn. 1.00 Thos. Melum, do. 2.00 Hans Blegen, Centerville, S. Dak. 1.00 V J Grotte samlet ved Mrs. C M Hagaard og Mrs. W J Grotte, Hendrum, Minn. 8.25 V J Wigen, LaCrosse, Wash. 50.00 Anna Torgerson, Robt. Nebr. 2.00 Jennie Torgerson, do. 50 Mr. & Mrs. T E Moen, Rothlay, Minn. 5.00 Norman Mgd.s Mandsf., G C Gjerdads Kald 7.50 Mrs. G L Graven, Santa Rosa, Cal. 2.00 Peter S Olson, Vereford, S. D. 2.00 Andrew Vallem, Rutherford, Minn. 1.00 J D Moe, Norway Lake, Minn. 5.00 Christ Larson, Lawrence, Wash. 2.00 Mrs. Karen Finleth, do. 50 Alma Hagen, Adams, N. D. 5.00 Hill River Lake Mgd., Pastor V Ollons Kald. 10.25 Anfin S Randan, Madison, Minn. 5.00 Iver C Lindfin, do. 5.00 Bangford Mgd.s Kbf. ved Mrs. Osmund Olson 25.00 Bed Swan Overlee, Fargo, N. D., samlet fra følgende: Peter Johnson, Mrs. Cafarias Davidson, Egan Over- lee hver 5. 15.00 Miss Gulmine Quello 2.00 Edward Bye, Hjalmar Hanson, H Nebramoen, Mrs. H E Nelson hver 1. 4.00 Mrs. Engen, J D Hanson, Petrina Doletch, D L Cron- dahl hver 5c. 2.00 Mrs. Carl Balfman, Hartvig Peterson hver 25c. 50 Bethesda n. S. S., Duluth, Minn. 5.11 Bethesda engelfe S. S., do. 3.39 C E Christianson, Story City, Ia. 6.00 C R Amundson, Marysville, Wash. 2.00 S R Lee, Woodburn, Ore. 10.00 Bed Pastor Theo. Lund fra følgende: Nels Mgd., Mad- ison, Minn. 60.00 Nels Mgd.s Kbf. i Byen 25.00 Do. Kbf. i Gidsbold. 25.00 Do. Kbf., Htre. 10.00 Mrs. A H Stensrud, Madison, Minn. 1.00 Bed G J Olberg fra følgende: Mrs. B Norrbett, Irene, S. D. 5.00 A H Hagen, Mrs. A H Hagen, J L Eide hver 2. 5.00 Harriette Hagen 60 Herman, Carl og Victor Olberg hver 50c. 1.50 Mr. & Mrs. S G Brøge, Arlington, Wash. 10.00 Ole Johnson, Wallace, S. D. 1 Cent pr Bulhel af sidste Aars Votting 15.25 Bethania Mgd., Day Co., S. D. 13.19 Mrs. B Hendrickson, Kofs, N. D. 3.00 Dorcas Kbf., Hendricks, Minn. 10.00 Mrs. B Bergland, Dawson, Minn. 8.00 Mrs. S Carlson, Ray, N. D. 2.00 Gudmund Hendrickson, Strand, Ia. 20.00 Pastor T R Jacobs, do. 5.00 Volga Bethania Ungdomsf., Volga, S. D. 12.00 Mrs. B N Eeen, Volga, S. D. 2.00 A Githy Norman, Wash. 5.00 Mrs. Amalie Johnson, Christine, N. D. 3.00 Bed L B Ström, McIntosh, Minn fra følgende: J D Mangee 5.00 L B Ström 1. Pastor og Mrs. C A Mofne 1. 2.00 Carl Eliason 50 Eigie Ström, Emil Eliason, Albert Mathieson, Miller Ström, Robert Rasmussen, Alfred Newton, Ida New- ton, Alfred Ström, Didrick Mathieson, Julian Brink- nian, Swan Ewanon hver 25c. 2.75 S. S. i Gauges Mgd., Selva, W. Dak. til Aulegaber. 13.50 Normich Kbf., Normich, N. D. 15.00	

Ewen Ekstrand, Ferryville, Wis.....	25
Mrs. Toriel Nissen og Datter, Brookings, S. D.....	1.50
Mrs. S B Siemohn, Estelline, S. D.....	8.00
S D Bohum, Franklin, Minn.....	2.00
John Shuros, Altona, S. D.....	1.00
Ole Olson, Blatte, S. D.....	5.00
A J Doan, Mt. Vernon, S. D.....	5.00
Olve Rosenhaug, Minneapolis, Minn.....	5.00
Ubenevnt fra Esmond, S. D. for Søndagsæggene fra Maj 1909.....	15.00
S B Digre, Hendricks, Minn.....	5.00
Martus Mgd., Faribault, Minn.....	7.00
Mrs. S Thoreson, Battle Lake, Minn.....	1.00
Mrs. R C Severeid, Beaver, N. D.....	1.00
Olaf Rasmussen, Grafton, N. D.....	1.00
Gnot Gilje, Molette, N. D.....	2.00
Jvar Mofse, Winfor, Minn.....	5.00
Mrs. R C Olson, Hastings, N. D.....	5.00
Mrs. Marit Klatten, Kathryn, N. D.....	1.00
Mrs. Gina Sawyer, Newman Grove, Nebr.....	5.50
E A Houmerland, Plantington, S. D.....	10.00
Mr. & Mrs. Bert Johnson, Kanabsha, Ia.....	2.50
Mrs. S J Grotto, Thorshy, Ia.....	5.00
Karen, Murtle, Ghester & Harbey Dyrud, Bifing, Minn.....	1.00
Mrs. G A Steen, Grand Forks, N. D.....	2.00
Tref. Kbf., do.....	5.00
Mrs. Ole Anfinson Holmes, Ia.....	5.00
Mrs. Caroline Paulsen, Minneapolis, Minn.....	1.00
Bed Pastor D T Bergen fra D M Odemark, Trempealeau Valley Mgd., Taylor.....	2.50
E J Wallem & Familie, do.....	5 00
Bed S N Oakland fra Søndagskolen i Curran Valley Mgd., Billie Ragerland, Tonette Halvorson, Martha Halvorson hver 50c.....	1.50
Billie Olstad, Martha, Marie og Gertie Meland, Gah- lorb, Lydia og Alvine Oakland, Ina og Minda Reier- son, Bith, Elmer og Roy Nelson, Stella, Ella og Ellen Hedberg, Alma, Minnie, Cora og Overt Berg, Carrie Wallem, Arthur Anderson, Ole Pederson, Helmer Hal- vorson, Mrs John Schei hver 25c.....	5.00
Arthur, Cora og Esther Wallen, Stella og Lydia Me- land hver 10c.....	50
Mr. & Mrs. S N Oakland.....	2.00
Riberfide Mgd.s S. S., Dawson, Minn.....	7.68
Oakland Kbf., Randall, Ia.....	20.00
G J Vennick, Squires, N. D.....	5.00
Bethania Mgd., N. D., Pastor Romsdahl's Kald.....	10.00
Bed G D Vil fra følgende: St. Peters Mgd.s S. C.....	23.00
Mrs Hannah Opiland.....	1.00
Hallen Haugen.....	1.00
Nils Leer.....	5 00
St. Peter Mgd s Kbf.....	15.00
Do, Offer.....	22.45
John Bohre.....	20.00
Gabriel Egeen.....	5.00
Mrs. Martha Olstad.....	2.00
S D Simonson, Mullen, Nebr.....	5.00
St. Johns Lutheran S. S., Sioux City, Ia.....	25.70
Mrs. R R Peterson, Forest Lake, Minn.....	2 00
Arnt Anderson, Lodi, Wis.....	20.00
Carl Fossum, Zumbrota, Minn.....	5.00
Malina Hobnield, Lakefield, Minn.....	1.00
N S Thompson, Mayville, N. D.....	4.00

Før korrigeret for  
1333.46  
5354.53  
6687.99  
J. A. Duello, Kas.

Kvitteringer for Gaver til J Slind Familien. Broder  
Eind heder mig at takke saa varmt som det lader sig gjøre.  
Det har lært ham, siger han, at her endnu i Verden er kristelig  
Broderfjærlighed. Hjertelig Tak alle sammen.  
Penegaver modtaget af mig og overleveret til Broder Eind:  
Louis Halvorson, Red Wing, Minn..... 2.00

Bergitte J Bratberg, Spicer, Minn.....	1.00
Bed J G Moe, Pierpont, S. D.....	5.50
Knud Moen, Molette, N. D.....	5.00
Lars S Sjøseth, Madison, Minn.....	5.00
T. T. Carlsson.....	
Mrs. John G Mune.....	1.00
Hendrik S Nervig.....	50
Ole S Stotte.....	25
John Walli.....	25
John Mune.....	1.00
Eken Nervig.....	5.00
Mrs. C Nervig.....	1.00
Minnie Nervig.....	50
Harry Nervig.....	50
Anton Melom, Chicago, Ill.....	5.00
Gilbert Knudson, Jewell, Ia.....	5.00
O Meium, Jackson, Minn.....	5.00
Ubenevnt, Amist, Alta.....	1.00
Barolf Mgd., Barolf, Alta.....	8.00
Gjennem Carlsson.....	18.50
Mrs. J S Melby, Barolf, Alta.....	5.00
Georg Slind, Kendrick, Idaho.....	10.00
John Slind.....	

### Adresseforandring:

Rev. J. F. Melom,  
Newman Grove, Nebr.

### Kettelse.

J „Budd“. No. 5, 1ste Side, staar.  
Prediken ved A. H. C. skal være: D. H. C.

### Har du læst

Livet efter Døden og  
Gudsrigets Fremtid  
af Pastor L. Dahle.

Forord af Biskop J. C. Heuch,  
496 Sider. Hæftet \$1.90  
Indbundet \$2.25.

Jaæes i Hauges Synod Book Dept.

Gustav Adolf og Tredive-  
aarskrigen. Af Dr. Anders Fryxæl  
og Prof. Dr. Stub. Med Billeder af Gu-  
stav Adolf og Axel Orenstjerne. Udgivet  
af E. Jensen. Pris indbundet \$1.00. For  
Salg i

Hauges Synod Book Dept.,  
Red Wing, Minn.

### Hemmelige Selskaber.

Sand Oplysning er værdifuldere end  
Guld og Diamanter. Hvilken Familie eller  
Ungdom har Raad til at forfemme den i  
denne Udviklings Tid? Bog, med Op-  
lysning og mærkeligt Tilbud angaaende Lo-  
gen jaæes for 50c hos Pastor Fjellstad,  
Springfield, Minn. Læs den, me-  
dens der er Tid. Rigeligt Udbytte garan-  
teres.



## Solke-Kalender for 1910

er udfolgt, saa det vil være os umuligt at kunne fylde flere Ordres.

C. Lillethun.

### SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norste Landskaber og Nationala Billeber.

Af disse Kort har vi et større Oplag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende.

Juleaften; Aften ved Ijernet; Bratlands-balen i Rhyll; Høifjeld; Nordfjord; Verfos-sen; Paa Ski; Paa Kjelte; Paa Habet i Storm; Paa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskellige Billeber). Gjeterpige. Pige og Gjed. Pige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billeber). Vinterbilleber (mange forskellige). Juleneg. Sjøminder ved Ulsefjord. Lappeleir. Pige i Baad. Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Optjørelsen til Holmenkollen. Fra Nordland. Fjelen ved Ulsefjord. Ecolvær. Buabræen. Raft-lind. Fra Hardanger. Forghetten. Fra Nærø-fjorden. Hestmandø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Lofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virke-lig Pragt-billeber i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusinvis forretet 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dusin.

Postkort med Julehilsen paa norsk eller engelsk til 25c pr. Dusin. Send Ordres til

C. Lillethun.  
Red Wing, Minn.

### Alt er brød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til føl-gende Priser, portofrit tilsendt:

3 Ufter paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Ufter paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Ufter paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Ufter paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lillethun, Red Wing, Minn

JOHN GOSZNER'S TREASURY containing Bi-ble meditations for each day in the year with devotional songs to the furtherance of family prayer and piety.

Dette er en ved Augsburg Publ. Huse ud-kommet engelsk Udgave af Johan Goshners Skat-tis. Denne Bog er af vort norste Kirke- og Kristen-folk saa vel kjendt og elsket, at nogen Anbefaling Bogen er neppe paakrævet. Vi glæder os kun over at Augsburg Publ. Huse har vist den Foretagel-sighed at udgibe denne Bog paa engelsk. De hngre iblandt os vil være glade ved at faa fat i den.

Bogen er paa 400 Sider med klar Tryk og i Shir-tingsbind og koster portofrit tilsendt 75 Cents

Bestillinger sendes til

Hauges Synod Book Dept.  
Red Wing, Minn

Forlovelsen. Af Pastor J. J. Starnes. 30 Sider. Hæftet 10c.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykte paa pene Silkebaand, passende for Bogenmærker:

"Julehilsen"; "Nytaarshilsen"; "Hilsen fra Amerika"; "Venlig Hilsen"; "Hilsen til Fader"; "Hilsen til Moder"; "Hilsen til Søster"; "Hilsen til Broder"; "Hilsen til Onkel"; "Hilsen til Tante"; "Til min kjære Søn"; "Til min kjære Datter"; "Djertelig Ønskesning"; "Herren er vor Tilflugt"; "Herren er nær"; "Uden Kors ingen Krone"; "Barnefang"; "Baskehilsen"; "Venlig Hilsen"; "Ønskesning til Fødselsdagen."

"Christmas and New Year Greeting"; "A Greeting to Father"; "A Greeting to Mother"; "A Greeting to Sister"; "A Greeting to Brother"; "To my Child"; "Best Wishes"; "Blessed are they who have not seen and yet have believed;" "This day will I praise the Lord."

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H. Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billeber fra Væk-telfestiden i Jemtlandene. Shirtingsbind 75c.

### B e d e s e r i n d r e t .

Naar bore Menigheder indsender Benge til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Benge til Professorløn sendes til Rev. J. L. Vasjeon, Kasson, Minn.

Benge til Synodkassen (heri indbefattet Skoletaksen, Fondstaksen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. D. A. Albin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Benge til Kinamissionen og andre Bed-ninger i missioner sendes til Rev. J. J. Ren-dahl, 226 Vernon Ave., E.ergus Falls, Minn.

Benge til Indremissionen sendes til Prof. S. S. Elstad, Red Wing, Minn.

Benge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. J. A. Duello, Veresford, S. D.

### "Buddäreren"

udgives af Hauges norste evangeliske lutherske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun,  
Drawer H. Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor E. C. Holter, Renton, Minn. Ind-tenbeller og alt vedkomende Bladets Indhold sendes til han.

Entered at the Post Office at Red Wing Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Bidner; 2. Ved en Drankers Begrævelse; 3. Emisærer og Emisærervirksomhed; 4. Dgaa en liden Bemærkning om Skoleagen; 5. Den lignede Professoreløn i Chicago Kreds; 6. Bidt fra Arbeidsmarken; 7. The good fight; 8. Et Ord til Gittertanke; 9. Guds Hjelp; 10. Diafonis-kehuse og Indremission; 11. Missionspreft Dr. Chr. Borchgrebin; 12. Fra Zionsforeningen for Israel; 13. Fra en Missionsreise; 14. Diafonis-kehjemmet i Sioux City indbyet; 15. Bidt af et Pri-vatbrev; 16. Fra Arbeidsmarken; 17. Bekjendt-gjærelser; 18. Rbitteringer.



Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2. 1

No. 7 }

Lørdag den 12te Februar 1910

{ 42de Aar

### Gjensfødslen.

Gjensfødslen er nødvendig paa Grund af Menneskets syndige Fordærvelse. Det, som er født af Rjødet er Rjød. Alle Mennesker, og alt hvad Mennesket, ved den naturlige Fødsel, har, er af den syndige Natur, uden Guds Billede fordærvet, urent og indtagen af Rjødets syndige Begjærligheder. Dette fik David erfare, og han raabte: „Gud skab i mig et rent Hjerte, og forny en stadig Aand inden i mig“.

De, som er efter Rjødet, attraar det som hører Rjødet til. Rjødets Attraa er Fiendskab mod Gud, og kan ikke tælles Gud. Derfor maa enhver, som vil blive salig, fødes paany, ellers kan han ikke komme ind i Guds Rige.

Gjensfødslen er en Virkning af Gud. Peter priser Gud og siger: „Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, han som efter sin store Miskund har gjensødt os til et levende Haab ved Jesu Kristi Opstandelse fra de døde“. Kristi Opstandelse er en virkende Aarsag til Gjensfødslen. Han har forhvervet os det aandelige Liv, som faaes ved Gjensfødslen, og det evige Liv, hoortil vi fødes paany. Han er ophøiet, saa han ved sin Kraft og den Helligaand kan meddele os den nye Fødsel og alle sine Raadegaver. „Da Guds, vor Frelses Godhed og Kjærlighed til Menneskene aabenbares, frelste han os, efter sin Miskund, ved Badet til Gjensfødsel ved den Helligaand“.

Guds Ord, sammenspiet med Vandet, gjør Daaben til et Gjensfødselsmiddel. Gud har efter sin Vilje født os ved Sandheds Ord af Vand og Aand i Daabens Sakramente.

Gjensfødslen virker Befrielse fra Synden. Hver den som er født af Gud, og bliver i den nye Fødsel, „gjør ikke Synd, fordi hans Sæd bliver i ham, og han kan ikke synde: „men tager sig i Vare for de kjædelige Lyster, som strider mod Sjelen, „og den onde rører ham ikke“. Den, som bliver i den nye Fødsel har ikke Behag i Synden, synder ikke mod bedre Dørbekræftelse, eller gjør det som Samvittigheden vidner imod. Gud giver den gjensødtte Hjerte til at kjende Gud. De bliver ifklædt det nye Menneske, „som er skabt efter Gud i Sandheds Ketsfærdighed og Hellighed“, faar Kraft til at seire over Synden og Verden; thi „alt det som er født af Gud, seirer over Verden“, har Lyst til Guds Lov efter det indvortes Menneske og glæder sig i Guds Ord.

Gjensfødslen viser sig i Troen paa Kristus. Den viser sig i Ketsfærdighed; thi den som gjør Ketsfærdighed er født af Gud. Han retter sig, i Tro og hellig Wandel, efter hans aabenbarede Vilje og Levnets Eksempel. Den viser sig ogsaa i Broderkjærligheden; thi den som elsker, er født af Gud. Derved bevises Gjensfødselsens Kraft. Troen er en Guds Gave, som virkes ubi Gjensfødslen, og Troens Frugt er Kjærlighed.

A. D. Oppegaard.

CTU Library  
2801 1st Road  
CA 94709  
(510) 649-2500

All items are subject to recall.

## Den himmelske Stad.

Aab. 22, 1—7.

„Kraft med Løngsel Troens Die op til hin den fagre Stad.“ Slig taler Johannes til os i denne Tekst. I det Syn han havde saa han denne Stad, det nye Jerusalem. „Hvor salig den, som kommer der nær Herren Sebaot.“ Himlen er et Land, en Stad beredt af Herren selv. Vort Skriftsted siger: I Staden er Livsens Vand og Livsens Træ. Det første Paradis gik tabt for os ved Synden, men ved Forløsningen i Kristus fik vi et bedre igjen. Det himmelske Paradis med alle sine Herligheder er beredt for Menneftet i Guds Stad.

Stadens Porte og dens Gader er af Guld hedder det. En Strøm af Livets Vand udgaar fra Guds og Lammets Trone. Sjælens Trøst efter den levende Gud skal da for evig stilles. Sal. 42, 2—3.

De evige Livskrafter skal der gennemstrømme de frelst, og Døden skal ikke være mere.

Livsens Træ som findes paa begge Sider af Floden er altsaa tilgængeligt for alle. Dets Frugter er til Indbyggernes Næring. Der blir ingen Næringsforg. Matt. 6: 25.

Paa Jorden var der Steder, hvor der var Hunger efter Livsens Brød, men det var knapt tilskaaet, men i Himlen skal der ikke være Mangel paa Sjelesøde.

Bladene af Livets Træ tjener til Folkenes Lægedom. Jordens Smerte og Jammer skal ikke mere erindres deroppe.“ Vi ved af ingen Vaande mer nær Herren Sebaot.”

Ingen Forbandelse skal være der og ingen Udkastelsesdom finde Sted; thi ingen syndet der. De frelst skal være Konger og Prester for Gud i den himmelske Helligdom. 1 Pet. 2, 5.

Nat skal der ikke være. Ingen Syndens, Sorgens, Utryghedens eller Taarernes Nat, og ingen Dødens Nat skal være mere. En evig Dag og Sabbatshelg skal være der. „O Herre Gud hvad Lyft det er nær Herren Sebaot.”

Da Alexander den store engang saa et

Billede af det vakre Athen sagde han: „Den Stad maa jeg ha“ og han fik den ogsaa tilsidst. Men langt herligere er den himmelske Stad. De, som følger Jesus skal saa den og nyde alle dens Herligheder.

I v a r J. S u n d e.

## En Tanke til Overveelse.

Lac qui Varle Menighed havde nylig et kært Besøg af Missionær H. N. Rønning. Det er Fesidage for baade Prester og Menigheder, naar vore Medarbeidere kommer hjem fra Arbeidsmarken. Iser er det saa, naar de standser en Stund, som Broder Rønning gjorde her. I sandhed en velsignet Tid for os. Det er saa rart med det. Disse vore Medarbeidere, som har ofret alt og draget ud, samt lidt Tab og Savn forat Hedningerne skulde saa Livet, de har et Tag paa vort Folk, en Tilid og Agtelse som ingen anden. Deres Vidnesbyrd maa bære Frugt. Naar de da ogsaa er faldte med Aand og Ild og Varme for Guds Sag, saa maa noget ske.

Til Herrens Pris skal det siges, at her blev Sjele vakte, bekymrede fandt Fred og Guds Folk blev storligen opmuntret og styrket.

Disse Erfaringer har bragt mig paa en Tanke, som er blit saa urolig, at jeg ikke længere kan ha den for mig selv. Lad alle vore Prester og Menigheder ta den under Overveelse, som for Guds Aahyn. Her er den: Al sand Missionsvirksomhed, indad og udad, maa ha som sit Grundlag og Udspring—et friskt aandeligt Liv i vore Menigheder. Det første og nødvendige er at mere af et saadant Liv blir vakt og opretholdt iblandt os. Midlerne er os skjænket i Ordet og Sacramenterne. Men ikke enhver Slags Brug af disse høiværdige Midler fører til de rette Resultater. Som Redskab behøver vi ikke blot levende Prester og Lægmænd, men vi trænger ogsaa Evangelister, Mænd, der har faaet en særskilt Raadegave til i Aandens Kraft at bringe Ordet ind paa Hjerterne til Bættelse, til Omvendelse, til Tro og Frelse, samt til at opmuntre Guds Folk til flittig og rigtig Brug af alle sine



Raadegaver. En af disse Mænd har vort Samsund i Broder Rønning. Men Mission, da? Ja, jeg vil ikke ta ham bort ifra den. Jeg vil han skal faa være Missionær saa længe han lever og faa en Missionærs Løn i Himlen, men det er et Spørgsmaal for mig, om han ikke netop ved at være Evangelist her hjemme kunde gjøre mere for vor Mission, end ved at han gaar ud i den.

Det er forvisset om, at de saa Dages direkte Sjelevinder Arbejde, som Broder Rønning nedlagde her i Lac qui Parle Menighed denne Gang, har virket mere varig Missionsans iblandt os—end alle andre „Wilham Duffer“ Bestemmelser lagt sammen. Gud skal være evigt priset derfor.

Korresten lad os standse og tænke.—Er det sund aandelig Fornuft at si til en Mand, som har givet sine bedste Kræfter og ofret—saa at sige—det kjæreste han havde i Verden paa Missionsens Alter, at han nu, nedbrudt som han er, skal ta sine 7 modersløse smaa og droge ud til Kina igjen?

Der synes jeg høre nogen svarer: „Ja, men vi behøver ham som Leder af vor Mission derude.“ Svar. Vi erkjender helt ud hans Dygtighed og Betingelser som saadan, men paa den anden Side vil jeg sige, at de ikke er fødte iqaar, de andre Brødre, som staar i vor Missionstjeneste heller. Gud kan nok udruste en til at indtage den Plads

Lad os dernæst bede „Høstens Herre“, at han vil udrydde unge, friske Arbeidere, der kan fylde de nedbrudtes Rækker. Lad saa Broder Rønning endnu faa hvile en Stund. Han er igunden endnu ikke stærk nok til hele Tiden at ta fat paa noget Slags Arbejde.

Kinamissionsbestyrelsens Formand skal ha Tak for, at han ikke tvang ham ind i en ubøielig Reiserute. Han er altfor soag til de Strabadser endda.

Lad os da, naar han kommer til Kræfter, enten kalde og lønne ham som vort Samsunds Evangelist, eller ogsaa lade ham rusle frit og efterkomme Indbydelserne efter som hans Kræfter vilde tillade ham det. Han kunde da ha sig et Hjem paa et centralt Sted, hvor han hos sine kunde ta den fornødne Hvilse, naar som helst det trængtes.

Herved være da Tanken overladt til alles velvillige Overbeelse. Skulde ha ønsket den fremsat af nogen, hvis Røst havde lydt længere og klarere, men glem min ringe Person og tænk over Sagen selv.

Med hjertelig Hilsen til alle „Budbæreren“ Læsere.

Deres for Guds Sag interesseret

B. R. Barstad.

Lac qui Parle Prestegaard, den 31te Jan. 1910.

\*

\*

\*

Vi har haft og har samme Tanke om denne Sag som Broder Barstad og derfor kommer vi nu herved offentlig med vor Tilslutning til ovenstaaende. Tanken om en særskilt Evangelistvirksomhed har vi baaret paa i mange Aar og ønsket at noget maatte blive gjort i den Retning. Og kunde vi saa Broder Rønning i den Tjeneste, saa er det saavidt vi kan se for nærværende det bedste baade for ham og hans Børn og for Missionsens hellige Sag.

R e d .

## Fra Indremissionsmarken.

Cottonwood, S. Dak., 25de Jan. 1910.  
Kjære Broder Oppegaard:

Guds Raade og Fred!

Nu har Menighederne i Kadoka, Quinn og Nowlin, S. Dak. afholdt sine Aarsmøder. Beslutningerne vedlægges. Forhandlingerne i alle vore Menighedsmøder blev ført i en broderlig Aand og alle Beslutninger var enstemmige.

Med Hensyn til Cottonwood, da har det været vanskeligt at samle Folket i denne haarde Vinterid, saa der er endnu ikke organiseret nogen Menighed, men flere har sagt at de vil være med.

Ønskes videre Oplysninger angaaende Arbeidet herude, da skriv til Menighedernes Formænd.

Jeg med Familie lever godt, men Vinteren er haard.

Vær da broderlig hilset i Kristo.

R. U. Evjenth.

South Creek evangelist lutheriske Menighed, Kadoka, S. Dak., har kaldt Pastor R. U. Evgenth til sin Prest for det kommende Aar.

Menigheden har antaget Hauges Synodes Konstitution og besluttet at begjære Optagelse i Synoden. Menigheden lovede at skaffe \$50 00 i Presteløn for kommende Aar. Den beder Synoden om Hjælp.

Joseph Sannes, Form.

Die Bratlien, Sek.

Kadoka, S. Dak. 23de Jan. 1910.

\* \* \*  
Evangelistiske lutheriske Menighed af Quinn, har kaldet Pastor R. U. Evgenth til sin Prest og Sjelesørger for det kommende Aar. Menigheden har lovet \$50.00 i Presteløn for dette kommende Aar, og beder Synoden om Hjælp. Menigheden har antaget Hauges Synodes Konstitution og vil søge om Optagelse i Synoden.

Emil Kjerstad, Form.

Die Tonneson, Sek.

Quinn, S. Dak. 17de Jan. 1910.

\* \* \*  
Trefoldigheds Skandinaviske lutheriske Menighed af Nowlin, S. Dak. har besluttet at søge om Optagelse i Hauges Synode. Vi har antaget Hauges Synodes Konstitution. Menigheden ønsker fremdeles Betjening af R. U. Evgenth, saaledes som vi har haft det i det henrundne Aar.

Louis Peterson, Form.

Andrew Larson, Sek.

Nowlin, S. Dak., 8de Jan. 1910.

\* \* \*  
Dette er atter nye Opmuntringer for Indremissionsvennerne. Høsten er stor og Arbejderne er faa. Disse Ord kan med rette anvendes ogsaa paa denne Missionsmark. Havde vi en eller to Arbejdere til at sende ud paa disse Trakter, skulde vi om nogle faa Aar faa erfare at Arbejdet i Herren ikke er forgjæves.

Det var hyggeligt at være sammen med disse Menigheder. Folket var begjærlige efter at høre Guds Ord og villige til at modtage Raad og Veiledning.

Lad os nu kappes om at samle ind Mid-

ler til den Indremission, saa vi kan naa op til den Sum, som Synoden har bevilget, inden vi mødes paa næste Synodemøde.

Eders ringe Tjener

A. D. Oppgaard.

## Red Wing Seminar.

Prof. Schmidt talte i Kapelet Mandags Morgen den 24de Jan. Hans Tekst var: Joh. 6, 25 flg. Hans Thema var: Jesus er det Livsens Brød.

Prof. M. O. Wee talte i Kapelet Mandags Morgen den 31te Jan. Hans Tekst var: 1 Kor. 1, 30—31.

Pastorerne H. H. Knudsvig, L. C. Jacobsen, M. J. Westphal, Thomas Hanson, J. A. Haugland har nylig besøgt Seminariet.

Den af sidste Aarsmøde nedsatte Co-education Komitee mødte i Seminariet den 25de Januar. Komiteen bestaar af følgende Medlemmer: Prof. M. G. Hanson, Past. G. M. Bruce og Prof. R. J. Lohre. Prof. Lohre naaede paa Grund af daarlig Togsferd, sel ikke frem. Han maatte nemlig vende hjem igen fra Elmore, Minn., hvor han var naaet paa Bei hid.

Pastor Bruce standfæde nogle Dage, besøgte flere Klasser og ledede Andagten i Kapelet et par Gange.

Hauges Synodes Board of Trustees mødte i Seminariet den 26de Januar. Boardets samtlige Medlemmer var tilstede. Hr. A. Torblau fra Grafton, N. Dak. var dog forsinket paa Grund af en Togulykke, hans Tog kom ud for undervejs.

Salmebogskomiteen fra de tre Samfund: Den Noriske Synode, Forenede Kirke og Hauges Synode møder i disse Dage her i Seminariet. Ved Seminariet og i Menigheden har vi allerede nydt godt af Komiteens Ophold her. Saaledes kan nævnes: Past. R. Gittrem ledede Andagten i Kapelet Lørdags Morgen og predikede i St. Peters Kirke Søndags Morgen. Pastor George T. Ryg fra Chicago predikede om Aftenen samme Sted i det engelske Sprog. Pastor Bels-

heim fra Mandan, N. Dak. talte Mandags Morgen i Kapelet for Studenterne. Han talte i det engelske Sprog. Hans Tekst var: Neh. 4, 6. Hans Thema var: Bygge Jerusalems Mure.

Vi har til Dato 204 Studenter. Heldbredestilstanden er for nærværende god.

### Beretning fra Børnehjemmet.

Kvarantænen ved Børnehjemmet er nu hævet og alle undtagen en er erklæret friske. „Housecleaning“ er nu hvad som sysselsætter Sindene hos alle. To ekstra Mænd er ansat til at hjælpe saa Husene vil snart være rene overalt. Ja Gud ske Lov for at denne Trængselstid nu er over. Bennerne skal ogsaa have saa mange Tak for at de har ihukommet os. Næsten hvert Brev jeg har faaet, og jeg har faaet flere hundrede siden Sygdommen begyndte, har forsikret om Deltagelse, Forbøn og Midler.

Jeg skylder at oplyse Børnehjemmets Benner om, at trods de store Udgifter i Forbindelse med Sygdommen, har Bidragene dækket al vor gamle Gjæld paa ca. \$2500, dækket alle vore Forpligtelser til 1ste Febr. og paa Toppen af dette en Balance af ca. \$1000. Arter hjertelig Tak! Hjertet bliver dog alligevel tungt naar jeg tænker paa vort Tab, 5 hviler nu under Torven som før Sygdommen var med os. Endnu en er syg med smaa Udsigter til Bedring.

Ved Januar mødet af Board af Direktors mødte ogsaa Formand Castvold samt de 2 herboende Medlemmer af Board af Trustees nemlig Past. G. O. Vik og S. O. Steensland. De blev indkaldt af Board af Direktors for Hjemmet til personlig at undersøge Hjemmets Drift og Tilstand. Formand Castvold lovede at lade høre fra sig gennem „Budbæreren“.

En Ting har vi lært gennem denne lange Sygdomstid og det er, at der er Forskel paa Sygepleierster (Nurses). Vi har nemlig haft begge Slag af dem. Et par af dem lod os straks vide, at alle maatte lyttere i fra Bestyrer til Læge og Bestyrer saa langt

disse kunde rækkes pr. Telefon. De for høit og lavt, ude og inde for at finde Feil og naar de fandt noget, saa var det til at skrive til Samsundets Mænd om den „sorgelige Tilstand ved Hjemmet“. Deres virkelige Hjertelag for Hjemmet og de faderløse kom dog bedst tilsyne, naar de sendte ind sine Regninger paa \$50 pr. Uge hver. Bestyrelsen saa sig ikke beføiet til at betale denne uhørte Pris og sendte dem sin Check paa \$25.00 pr. Uge. De har nu overgivet sine Regninger til en Advokat som skal forsøge sin Kunst i at faa lidt af de faderløses Brød. Den Nurse som stod i det længst og havde det haardest fordi hun havde alle Diptheriapatienter Nat og Dag, var Miss Henrietta Johnson fra Minneapolis. Hun kom for at pleie de syge og hun havde hverken Tid eller Trang til noget andet. Om nogen skulde have ekstra Betaling saa var det hun som var indekstængt med sine Patienter Dag og Nat i flere Uger. Men naar hun gaar forlanger hun kun det regulære \$25 pr. Uge. Naar vi var haardest oppe for Hjælp—tre af de voksne laa nemlig syge af Typhoid—og ingen uden Nurses kunde formaaes at hjælpe med at pæsse de friske Børn faar vi Brev fra Miss Rosa Queeland, Radcliffe, Ia. som tilbyder Hjemmet sin Tjeneste gratis om vi bare betaler hendes Reise. Vi telegraferede øieblikkelig at han skulde komme med første Træn. Miss Queeland har været ved Diafoniseshjemmet i Minneapolis i ca. 1½ Aar og er ogsaa en dygtig Sygepleierster. I 7 Uger var hun ved Hjemmet og uden at spare sig gjorde det som forelaa enten det var blandt de syge eller de friske. Naar alle var vel over Sygdommen først tænkte Rosa Queeland paa at gaa hjem og da tog hun med sig hjem til særskilt Pleie for en Tid Mabel Graveson, 5 Aar, som er noksaa svagelig. Og, sagde Mabel, siden hendes Søster Rosie døde og gik til Jesus vilde hun flytte til Rosa Queeland fordi hun havde hendes Søsters Navn. Ikke som Betaling men som Paaskjønnelse gav Board af Directors hende \$25.00 og Reisedgifter. Vi skylder hende megen Tak.

Til Bestyrelsesmødet den 1ste Jan. indsendte Mr. & Mrs. G. G. Walen sin Resig-



nation og tænker at fratræde om seks Maanedes. Saa er vi altsaa om kort Tid uden Bestyrer ved Hjemmet. Nu blir altsaa gode Raad dyre. Gjør denne Sag til Gjenstand for særskilt Bøn saaat den rette Mand kan findes og faaes.

I dag forlod 2 af Børnene, nemlig Theresa og Homer Thompson, Hjemmet. Deres Fader har nu Hjem til dem igjen og ønsked dem tilbage.

Det blev ingen Julefest for Børnene ved Hjemmet i år paa Grund af Kvarantænen og Sygdommen. Men nu saa fort som alle nogensinde vel har overtaaet Sygdommen og Hjemmet igjen aabnes for os som vor udenfor skal vi have Julefest om det saa er midt i Fasten. En svensk Sanger siger at de kristne har det sli i Jesu Saar: „Der har jag Jul i Fasten, Och midt om Vintern Vaar“. Da skal de Penge som var sendt til Julepresenter blive anvendt og Børnene paa Hjemmet som har Jul sidst skal have Jul bedst.

Vi har nu 53 Børn ved Hjemmet. 3 gitt saligt hjem til Jesus—3 andre har gaaet til sine herrede. Men 53 Børn i et Hus udgjør en stor Familie—en dyrebær Flok.

Kjærlig Hilsen og Tak til alle paa de smaas Vegne. J. A. D u e l l o .

## Rapport fra Coeducation Komiteen.

Komiteen som blev valgt af Synoden til at forberede Sagen angaaende Coeducation mødte hos Prof. W. G. Hanson den 25de Januar og enedes om nedenstaaende Rapport.

Da Komiteen ikke anser det for sin Op- gave at fælde nogen Dom i denne Sag, saa giver den herved kun en kort Oplysning om denne Skoleplans nuværende Status i dette Land og nogle af de ledende europæiske Lande, Oplysninger angaaende nogle af de mest fremragende Colleges for Kvinder i Østen, samt paapeger nogle af de Ting, som bør tages Hensyn til i Behandlingen af denne Sag.

Coeducation's nuværende Status i dette Land.

Følge Report af U. S. Commissioner of Education for 1907 er 70 Procent af Van-

dets Colleges og Universiteter coeducational af Skoleplan, og over 60 Procent af de kvindelige Studenter frekventerer disse Skoler; 96 Procent af Eleverne i Commonskolen og 95 Procent af Høiskoleeleverne frekventerer Skoler for begge Køn. Coeducation er saaledes den almindelig befulgte Skoleplan i baade de høiere og de lavere Skoler i dette Land.

Der er enkelte Universiteter, som adskiller Kjønnene mer eller mindre. Saaledes til Eks. Harvard, Columbia og Brown, der har et særskilt College for Kvinder i Forbindelse med Universiteterne. Disse Colleges for Kvinder staar under vedkommende Universitetets Overopsyn, og Professorerne ved disse Universiteter er ogsaa Lærerne ved Kvindeskolerne. Chicago Universitet har ogsaa begyndt at adskille Kjønnene i de to første Aarsklasser, hvor Studenterantallet er saa stort, at det kræves. Veland Stanford Junior har fattet Beslutning om at begrænse Antallet af Kvinder til 500, paa Grund af lokale Omstændigheder. Ved Englewood Highschool, Chicago, har man adskilt Gutter og Piger i det første Skoleaar.

## I U d l a n d e t.

Særskilte Skoler for Mænd og Kvinder har været den almindelige Praksis i England. I 1894 blev en Kommission udnævnt til at undersøge Coeducation som Skoleplan. Kommissionen rapporterede i Favn af Coeducation, og siden har Coeducation været i stadig Tiltagende i England. 65 Procent af Eleverne i Folkeskolen i England frekventerer Skoler for begge Køn, 97 Procent i Skotland, og 61 Procent i Irland. Universiteterne af Oxford og Cambridge giver Kvinder Udgang til flere Kurser, tillader dem at tage Eksamen, men meddeler dem ikke Grader. London, Victoria og Wales Universiteter gjør ingen Forskjel paa Mænd og Kvinder. College's stiftet i England siden 1868 giver Udgang til baade Mænd og Kvinder. Ligeledes gjør College of Dundee og Royal Universitet of Ireland. Glasgow University aabnede en af Universitetets Afdelinger for Kvinder i 1895.

I Tyskland er særskilte Skoler for Kjønn-

nene den almindelige Praksis, undtagen i Landdistrikterne, hvor 66 Procent af Eleverne frekventerer fælles Skoler, mens i Byerne kun 30 Procent frekventere saadanne Skoler. Kvinder har i den senere Tid faaet Udgang til flere af Tysklands og Østerriges Universiteter.

Frankrige hylder ogsaa Adskillelse af Kjønnene, naar det lader sig gjøre. I hver Kommune, hvor der er 500 Indbøaaere, kræver Staten, at der oprettes særskilte Skoler for Gutter og Piger. Blandede Skoler er dog i Tiltagende. Siden 1863, da den første Kvindes blev optaget som Medlem af Fakultete ved Paris Universitet, har Kvindens Universitetsjøgning vokset hurtigt. I Norge har man ogsaa i det senere begyndt at virke for Oprettelsen af fælles Skoler.

Østens Colleges for Kvinder.

De ældste Colleges udelukkende for Kvinder i dette Land er Wesleyan College, Macon, Ga., og Mount Holyoke College, South Hadley, Mass. Disse Skoler blev grundlagt i 1836. Ved Wesleyan College er Presidenten og syv af de tredive Lærere Mænd og Resten Kvinder. Ved Mount Holyoke er der 112 Lærere, hvoraf kun 13 er Mænd. Presidenten er ogsaa en Kvinde. Begge disse Skoler tilbyder unge Kvinder en Universitetsuddannelse i Lighed med dem, som meddeles Mænd ved Universiteterne. De meddeler Gradene Bachelor of Arts og Master of Arts. Tuition er \$70 Aaret i Wesleyan og \$150 i Mount Holyoke.

Bryn Mawr College, Bryn Mawr, Pa., og Vassar College, Poughkeepsie, N. Y., ansees for at være de mest fremragende Colleges for Kvinder i dette Land. Presidenten og de fleste Lærere ved Bryn Mawr er Kvinder. Af de 66 Lærere er 21 Mænd. Ved Vassar College er Presidenten og 14 af Lærerne Mænd. Fakultetet bestaar af 102 Lærere. Ligesom Wesleyan og Mount Holyoke tilbyder disse Skoler en Universitetsuddannelse for Kvinder. Bryn Mawr meddeler Gradene B. A., M. A., og Ph. D., medens Vassar kun meddeler de to førstnævnte Grader. Ingen af disse Skoler tilbyder Undervisning i Husholdningskunst eller Haand-

arbejde. Tuition: Bryn Mawr, \$125; Vassar \$150 per Aar.

Ved Siden af disse uafhængige Skoler for Kvinder, er der ogsaa, som før nævnt, Kvindeskoler i Forbindelse med Harvard, Columbia og Brown Universiteter. Læseplan er omtrent den samme i disse, som i de andre Skoler, men næsten alle Lærere ved disse er Mænd, de samme Professorer nemlig, som underviser ved de respektive Universiteter.

Det fremgaar altsaa af det ovenstaaende, at ingen af disse Colleges for Kvinder lægger an paa at uddanne Kvinden for hendes særegne Livsstilling, men kun at meddele hende en højere Uddannelse i Lighed med den, som de unge Mænd faar, baade ved særskilte Skoler for Mænd og ved coeducational Anstalter.

En Henstilling til Menighederne.

Da Komiteen tror, at denne Sag bør afgjøres af Menighederne inden Synoden, henstiller den til disse, at de fatter Bestemmelser angaaende Coeducation ved sine respektive Menighedsmøder, og instruerer sine Delegerter til det anstundende Aarsmøde til at stemme i Overensstemmelse med den af Menighederne fattede Beslutning.

Det er Komiteens Mening at i Tilfælde af at Synoden antager ovennævnte Skoleplan da benyttes det nu tilbudte Kursus i sin Almindelighed for begge Kjøen, og at der ved Leilighed oprettes Kurser i Musik, Kunst og Husholdningsvæsen for de unge Kvinder og industrielle Kursus for de unge Mænd, saa at Red Wing Seminarium blir en alsidig og henfigtsmæssig Skole for begge Kjøen.

Komiteen mener at det blir nødvendigt, til at begynde med, at ansætte to Lærere til i det almindelige Fag, dersom en saadan Skoleplan skal bespørges.

Om fornødent kan begge Dormitorier overlades til de unge Kvinders Afbenyttelse, indtil Synoden ser sig istand til at skaffe den fornødne Beboelsesbekvemmelighed ved Seminariet. I det Tilfælde sørges der for de unge Mænds Logi udenfor Skolen, men under dens Ophyn.

De Undervisningsmaterialer og Apparater, som Seminariet nu har er utilstrækkelige for en College Afdeling, saa det er nødvendigt at anstafte et mere fuldstændigt Undervisningsudstyr, samt noget Udstyr for de specielle Afdelinger, som maatte oprettes.

Komiteen anbefaler hermed denne Sag til Menighedernes Overveielse og endelige Afgjørelse. Ingen Menighed bør forsømme at tage Sagen under alvorlig Overveielse og fatte Beslutninger desangaaende ved sine respektive Menighedsmøder.

M. G. Hanson.

G. M. Bruce.

\* \* \*

Da jeg, paa grund af Mislighed i Jernbanetrafikken, ikke kom længere end til Elmore, Minn., den Dag Komiteen skulde holde Møde, saa vil jeg over min Underskrift faa tilføie følgende:

I Aaret 1886 var der i Preusens Skoler 4,838,257 Elever. Af disse var tre Fjerdedele i Klasser fælles for begge Køn. Tyve Aar senere, 1906, var Antallet af Elever i fælles Klasser kun to Trediedele. Tallet af Klasser for særskilt Undervisning var 4,206 i 1886 og i 1906 var det 9,180. En streng Reaction mod den gamle Coeducation Praksis. Ligeledes kan anføres, at Konsul Thomas H. Norton i vor Regjerings Rapport om „Commerce and Labor“ siger, at Spørgsmaalet om Kvindens „equal Rights“ ved de tytte Universiteter er langt fra afgjort.

I Frankrige er der 111 „Lycees“ og 229 kommunale Høiskoler for Gutter. Ved disse er indskrevet 96,289 Elever. I 1880 oprettet Regjeringen „Lycees“ og Kommunale Høiskoler ogsaa for Piger. I 1886 var der ved disse indskrevet 4,977 Elever. De næste ti Aar forøgedes dette Antal med 114 Procent. Fra 1896 til 1906 forøges dette Antal igjen med 140 Procent. En stærk Bevægelse mod den rette Løsning af Spørgsmaalet.

Her maa jeg faa citere vort eget Lands „Educational Report“ for 1909, Bind I, Pag. 432: „Begge er af speciel Interesse ikke bare som en Illustration af sociale Bevægelser af dyb Betydning, men ogsaa for deres Fællesskab (bearing) med den Ten-

dens i vort eget Land for at indføre en Forskiel mellem Uddannelsen af unge Mænd og unge Kvinder, der hvor der før ingen Forskiel har været.“

Man kan let faa den Forstaaelse at der ikke er gjort noget nogensteds for at ordne paa dette Misforhold som har eksisteret og at man alle Steder er fornøiet med ens Kursus, ens Uddannelse og ens Undervisning for begge Køn. Jeg vil faa nævne nogle, der peger i den rette Retning.

1) I 1909 blev organiseret ved „Leach's Collège af Columbia University“ en Afdeling for at uddanne Lærere i følgende Fag: 1. Household Arts Education; 2. Nutrition; 3. Household Chemistry, Physiological Chemistry; 4. Foods and Cookery; 5. Textiles and Needlework; 6. Household Arts, Fine Arts; 7. Household Administration; 8. Hospital Economy; 9. Physiology, Bacteriology; Hygiene; 10. House Structure and Sanitation.

2) I 1909 blev aabnet „State Normal School of Manual Arts and Home Economics“ i Santa Barbare, Cal.

3) Wisconsin Stats Universitet har i sin Anmeldelse for Juni 1909 en Oplysning om en Kursus i „Home Economics in the College of Agriculture.“

4) Stout Institute, Menomonie, Wisconsin grundede i 1907 en Skole for at uddanne unge Kvinder for Hjemmets Pligter.

5) Cleveland Technical Highschool har Gutterne og Pigerne i særskilte Klasser med hver sin Studiefæl.

6) Western Reserve University som er forrest i Rækken, burde være nævnt. Den, af alle, har kanske antydnet en heldigere Løsning end nogen anden.

7) Hvad som siges om Englewood Highschool burde være lidt mere „up to date“. Jeg citerer Principalets sidste Indberetning: „Arbeidet (med at stille de to Køn) har været gennemført ogsaa i anden Klasse, og nu er der ca. 1000 Elever der er undervist i delte (segregated) Klasser baade første og andet Aar. Resultatet har været at Antallet af Gutter i det andet og tredje Skoleaar er bethdelig forøget, og deres Rekord viser at de nu gjør bedre Arbejde. (Show improved Scholarship). Før har Gutterne staaet meget tilbage for Pigerne, men nu er de meget bedre i sit Skolearbejde.

Skal Forandringen ske ved Red Wing Seminary, saa slutter jeg mig til den af Komiteen antydede Raade.

R. F. L ø h r e.

Jewell, Ia., den 1ste Feb. 1910.



# Coeducation.

(Ved Pastor Gustav M. Bruce.)

Denne Gang vil jeg saa underkaste Prof. Lohres Foredrag lidt Kritik. Det første som jeg ønsker at hensele Opmærksomheden paa er hans Definition af Udtrykket „Coeducation“. „Med dette Udtryk“, siger Foredragsholderen, „benævnes den Skoleindordning, der giver begge Køn den samme Uddannelse, under de samme Forholde, med de samme Lærerkrafter, og ved den samme Undervisningsmetode. Co-education forudsætter at Mænd og Kvinder, væsentlig af samme Alder, har de samme Betingelser, og at disse bør og kan udfoldes bedst under identiske Forholde. Co-education saadan gennemført erkjender ingen fysisk eller psykologisk Kjønsforskjel.“ Dette skal være en Definition af Co-education „saadan som den faktisk eksisterer“. Er dette virkelig Tilfældet, saa undres jeg ikke over at saa mange er imod denne Slags Skoleindordning. Spørgsmaalet bliver da hvorefter en Undersøgelse af Co-education, saaledes som den praktiseres i vor Tid, vil konstatere denne Definition eller ei. Lad os derfor foretage en saadan Undersøgelse.

Co-education som en Skoleplan er ganske ung i dette Land, og det er især i Vesten at den har havt baade sin Oprindelse og sin videste Udstrækning. I Ny England Staterne ansaa man den høiere Uddannelse af Pigerne ikke alene unødvendig, men ogsaa altfor kostbar. I Boston, til Eksempel, aabnedes der en Høiskole for Piger i Aaret 1825, men da Søgningen tiltog meget hurtigere end man havde ventet, besluttede Skolebestyrelsen at lukke Skolen allerede inden Udløbet af det andet Aar, for at undgaa Udgifterne forbundet med Opholdelsen af Skolen. At uddanne baade Gutter og Piger ved den samme Skole var der ingen Mening i. Co-education i Høiskolerne tog sin Begyndelse i Cleveland, Ohio, i Aaret 1847, hvor Pigerne gaves Adgang til nogle faa Klasser, og dette skede endog mod Bestyrerens Protest. Syv Aar senere blev Pigerne stillet paa samme Fod, som Gutterne i denne Skole, og dette med saa

stort Held, at andre Høiskoler fulgte Eksemplet. Ohio var ogsaa den første Stat til at give Kvinder Adgang til de høiere Skoler. Oberlin College blev grundlagt i Aaret 1833, og havde fra Begyndelsen en særskilt Afdeling for Kvinder, der gav dem Anledning til at erhverve sig en Uddannelse svarende til den, som meddeles af et Prosseminar. Kun fire Aar efter Collegets Aabning blev Kvinderne givet fuld Adgang til alle Skolens Afdelinger, og saaledes ligestillet med de unge Mænd. Straks efter blev Antioch College i Valley Springs, Ohio, grundlagt, og det som en Co-educationanstalt fra Begyndelsen af. Denne Skoles første Bestyrer, den bekendte Horace Mann, var i Begyndelsen lidt skeptisk overfor denne for ham nye Skoleplan, men han blev senere en af dens bedste Forhjæmpere. Ogsaa i Osten vandt Co-education frem til en anerkendt Stilling. Mænd som Horace Mann og Henry Barnard bevirkede at et Seminar for Uddannelsen af kvindelige Lærere blev oprettet i Lexington, Mass., i Aaret 1839. Et Aar senere blev et Seminar til aabnet i Barre, Mass., til hvilket baade Mænd og Kvinder gaves Adgang, og to Aar derefter blev et tredje Lærerseminar aabnet i Staten, og dette var ogsaa en Anstalt til hvilken begge Køn gaves Adgang. Omtrent samtidig hermed blev flere høiere Læreanstalter oprettede udelukkende for Kvinder paa flere Steder, saaledes til Eksempel Mount Holyoke Seminary i Massachusetts, Troy Female Seminary, New York, og Wesleyan Female College, Macon, Ga. Fra alle Hold kom Krav paa høiere Uddannelse for Kvinden, og disse Krav kom saa sterke at de ikke kunde blive lettelig afviste. Den industrielle Omveltning, som fandt Sted paa Grund af at Haandfabrikation blev i hurtig tiltagende Grad ombyttet med Maskinfabrikation og Oprettelsen af større Fabrikker udover Landet, gjorde ogsaa sit til at disse Krav paa høiere Uddannelse for Kvinden gjorde sig mere og mere gjeldende. At møde alle disse Krav i en Haandevending var ikke saa let; thi Tradition, Seder og Skikke, samt Midler stillede sig hindrende i Veien. Paa sømme Steder blev Læreanstalter udelukkende for

Kvinder oprettede, mens man paa andre Steder gav Kvinderne Udgang til de allerede oprettede Skoler for Mænd. Selve Overgangskrisen kom da Michigan Statsuniversitet aabnede sine Døre for de unge Kvinder i 1870 og den omtrent samtidige Aabning af Boston Universitet som en Co-educationsanstalt. To Aar derefter gav ogsaa Cornell Universitet de unge Kvinder Udgang. At denne nye og til dels uprøvede Plan ikke altid virkede med det bedste Held er ikke underligt, naar man betænker hvor sen et Samfund er til at indrette sig under nye og ukjendte Forholde. At meget af den Uddannelse, som meddeltes af de nye oprettede Anstalter med Co-education som Skoleplan var af en identisk Art, hvad de to Kjønn betræffer, er jo intet andet end man kunde vente under saadanne Forholde. Derfor blev dette System ogsaa krostig angrebet fra mange Hold. En af de stærkeste Angribere var Dr. C. F. Clarke, som i 1875 udgav en Bog betitlet „Sex in Education“. I denne Bog søger han at paavise den Fare Samfundet udsætter sig for, dersom det fortsætter denne Skoleplan. Det som han angriber er ikke saa meget Co-education i Betydningen af fælles Uddannelse for begge Kjønn ved den samme Læreanstalt og ved Benyttelsen af de samme Lærekrafter, men Co-education i Betydning af identisk Uddannelse for begge Kjønn, og det er just denne Slags Co-education som Prof. Lohre har defineret i sit Foredrag. Da hans Definition har saa megen Lighed med Dr. Clarkes, er det meget sandsynligt, at den er hentet fra ovennævnte Bog.

Vi har nu seet at Spørgsmaalet om Co-education egentlig havde sin Oprindelse i Vestens Indflytterfolks mere frisinde Syn paa Kvindens sociale Stilling og Krav, og større Redebonhed til at anerkende disse, end det mere ortodokse Østens Folk, samt i Kvindens stigende Krav paa høiere Uddannelse, og Maaden hvorpaa dette Krav bedst kunde mødes. Vi har ogsaa seet, at paa somme Steder blev dette Krav efterkommet paa den Maade at Pigerne gaves indskrænket Udgang til Høiskolerne og de unge Kvinder til de høiere Skoler, ved Oprettelsen af Skoler ude-

lukkende for Kvinder, eller ogsaa ved at give Kvinderne fuld Udgang til de allerede oprettede Skoler for Mænd, eller ogsaa ved Oprettelsen af nye Anstalter med Co-education som Skoleplan. Jeg har ogsaa paapekt nogle af de Vanskeligheder, som var forbundet med Løsningen af dette store Spørgsmaal, og at Uddannelsen nødvendigvis var mere eller mindre identisk for begge Kjønn. Nu bliver altsaa Spørgsmaalet: Hvorledes har denne Plan udviklet sig i disse 40 Aar, og hvad er Tilstanden nu? At give et fuldstændigt Svar til dette Spørgsmaal vil tage mere Tid og Rum end jeg har til min Raadighed; derfor kun en kort Oversigt.

Co-education, som en Skoleplan har bundet frem til Anerkjendelse over hele dette Land, og er i Tiltagende ifølgelig for Tiltagende, som nogle paaastaar. Allerede i 1880 havde 51 Procent af Landets Colleges Co-education, i 1890 var Antallet steget til 65 Procent, i 1900 til 71 Procent og i 1904 76 Procent. Af de 628 største Byer i Landet var der i 1891 kun 15, som havde særskilte Høiskoler for Gutter og Piger, og i 1901 var dette Tal gaaet ned til 12. Det er heller ikke bare i dette Land at denne Skoleplan har bundet Anerkjendelse, men ogsaa i Europa, hvor der nu er 87 Universiteter, som giver Kvinder Udgang paa samme Betingelser som Mænd, 5, som giver Kvinder Udgang ved speciel Permission, og 20, som giver dem indskrænket Udgang til forskjellige Undervisningsfag.

Hvad Plan og Metoder angaar, saa har Co-education gennemgaaet mange Forandringer i disse 40 Aar, og det samme kan jo siges om hele vor Undervisningsplan baade ved de lavere og høiere Skoler. Før maatte jo Studenten gennemgaa et forefærdet Pensum, enten han havde Lyst og Anlæg til det eller ikke. Lidet eller intet Henhyn toges til Studentens Evner og Anlæg og hans fremtidige Livskald. Skulde han blive „lærd“, saa maatte han søje sig i at blive lagt i den forefærdte Form, for at blive strækket om han var for kort og sammenkrummet om han var for lang. Uddannelsen for Mænd var derfor ogsaa identisk. Dette er ikke nu læn-

gere Tilfældet ved vore ledende Skoler, hvor tilbørligt Hensyn tages til Studentens Udlæg og Livsformaal, men mange mindre Skoler maa desværre endnu i større eller mindre Grad efterfølge denne gamle Praksis, dels paa Grund af Mangel paa Lærkræfter, dels af Mangel paa andre Midler. Dette samme Fremskridt merker vi ogsaa med Hensyn til Co-education. Var Uddannelsen i Begyndelsen identisk, saa er dette ikke længe mere Tilfældet nu, der hvor Co-education har naaet sin højeste Udvikling. Medens man fremdeles underviser begge Køn i de samme fundamentale Fag, saa bliver der dog taget tilbørligt Hensyn baade til den fysiske og psykologiske Kjønsforskjel, idet at de kvindelige Stduenter gives Anledning til selv at vælge de Fag, som de ønsker Undervisning i, en Anledning, som de ogsaa benytter sig af. Ved mange af vore ledende Skoler er specielle Gymnastikdirektører ansatte for at befordre Kvindens fysiske Udvikling, samt „Deans of Women“, der sørger for deres aandelige og timelige Vel. Afdelinger hvor der undervises i Haandarbejde og Husholdningskunst opelskes mere og mere og vinder almindelig Tilslutning. Enddog i mange af vore Højskoler oprettes „Manual Training Departments“ for Gutter og „Domestic Science Departments“ for Piger. Co-education saadan som den nu praktiseres er saaledes ikke identisk Uddannelse af begge Køn, og derfor passer heller ikke den i Foredraget givne Definition paa den Sag, som her behandles.

Dernæst opstiller Professorens fem Punkter der ansøres til Forsvar for Co-education, for senere at benytte disse, som Skydeskiver for Skudene fra den anden Leir, og disse følger saa med vældige Drøn.

Det første, at Co-education er en Besparelse, er uholdbart, siger han, og anfører, som Grund at der skal et helt andet Udstyr til en Skole, der skal frekventeres af Kvinder end en for Mænd. Dette er sandt nok, men saa maa det ogsaa erindres at alt det Udstyr, som vi nu allerede har ved Seminariet er nødvendigt for en hensigtsmæssig Skole for unge Kvinder, og at et lignende Udstyr maatte skaffes tilveie hvorjohmhelst et College for

Kvinder skulde oprettes; thi der maa Bygninger til, samt Lærere, Bibliotek, Undervisningsudstyr, o.s.v. Det ekstra Udlæg som maatte gøres blev da altsaa kun for Anskaffelsen af det særskilte Udstyr, som anses for nødvendigt. At det kan være kostbarere at gjøre dette Tillæg til det man allerede har end at oprette og opholde en særskilt Anstalt er aldeles ufatteligt for mig. Det er jo det samme, som at sige at det vilde være billigere til Eksempel at bygge og opholde et særskilt Hus som Kjøkken, end at have Kjøkkenet bygget i Forbindelse med selve Aaeningshuset. Lad mig ogsaa i denne Forbindelse gjøre en Bemærkning til et Sted i Pastor Sandbøns Foredrag. Han siger: „Den Tanke, at man burde aabne Red Wing Seminarium for unge Kvinder, fordi vi der har mere Rum end vi for Diebliffet trænger for vore unge studerende Mænd, og at de samme Lærere, vi nu har der, vilde kunne greie meget større Klasser end de nu har, er for mig saa materialistisk i Forhold til den Opgave vi som kristeligt Skoledrivende Samfund har, at den næsten ikke er værd at nævne“. Det er just denne overfladiske Aandelighed der for en stor Del har ført vort Samfund ind i det finansielle Vanføre det er kommet ind i, og saalænge det er for „materialistisk“ at drive Forretningsviden af vort kirkelige Arbejde paa en sund Forretnings Basis, vil det ogsaa være umuligt at komme ud af det. Her gjælder ikke Sentimentalitet, men sund Fornuft og Omtanke. Dernæst udtaler han ogsaa den Tanke, at eftersom „flere og flere Studenter kommer til Red Wing Seminar Aar efter Aar“, saa vil det ikke være saa længe før alt Rum trænges for de unge Mænd. Derjom Studenterantallet ikke stiger hurtigere end det har gjort de sidste 23 Aar, er der ingen Fare for at der blir for lidt Rum paa mindst 50 Aar. I det første Skoleaar, 1879—80 var der 70 Studenter; i Aaret 1885—86 havde Antallet steget til 130, og i 1908—09 til 191. Fra 1886 til 1909 steg altsaa Antallet gennemsnitlig 2 og femten Treogtyvendele Studenter per Aar, og en saadan Stigning er sandelig alt andet end skrefindjagende!

For end videre at begrunde sit Argu-



ment, citerer Professorens et Forslag fra den forenede Kirkes Aarsberetning for 1908, og drager den Slutning af Bøtningen over dette Forslag, at der var 215 af de 550 der stem-

over Forslaget, som ikke troede at Co-education er en Besparelse. Var ikke dette Forslags Formaal meget mere det, at forhindre Bygningen af det paatænke Ladies Dormitory ved St. Olaf, og saaledes spare Samfundet for det dermed forbundne Udlæg? Det ser ikke ud til at Forslaget var grundet paa en Beregning der beviste at Co-education, som Skoleplan er kostbarere end særskilte Skoler for hvert Køn, og derfor har det intet som helst at gøre med Argumentet om Besparelse, da det ingen Ting beviser. Som et direkte Bevis for at Co-education er en Besparelse kan nævnes at det rige Chicago Universitet enddog ikke ser sig istand til at gennemføre sin Plan om at adskille Kjønnene i de to første Skoleaar undtagen i saadanne Klasser, hvor Søgningen er stor nok til at svare de derved forfærdede Udgifter. Herom kunde meget endnu siges, men dette faar være nok for nærværende.

Derneft fremhæver Professorens at Co-education ikke tjener til Bibeholdelsen af god Orden, og siger at han principielt er imod den Tanke at de unge Mænd er saa svage og daarlige, at de behøver en ung Kvinde til at forbedre og støtte sig, og at de unge Kvinder skal bruges til Rettelse og Optugtelse af de unge Mænd. Hvad det sidste angaar, er det saa yderliggaaende og taabeligt, at det ikke engang er værd at nævnes som Argument, og dog er der mange Folk, paa hvilke saadanne tomme og sentimentale Argumenter øver ganske stor Indflydelse. Der er ingen oplyst og tænkende Mand eller Kvinde, som paa staar at de unge Mænd paa Grund af deres Svaghed maa have en ung Kvinde til at støtte sig til eller at de unge Kvinder maa bruges til Rettelse og Optugtelse for de unge Mænd. Men der er mange som paa staar, og det med god Grund, at Kjønnene øver en opdragende, forædlende og kulturel Indflydelse over hinanden, der har sin store Betydning for det menneskelige Samfund. Bestens Mineleire før og efter Kvindens Indtog i dem giver et

slaaende Bevis for denne Paastand. Den raue, vilde og brutale Leir blev ligesom ved et Mirakle aldeles forvandlet ved Kvindens Ankomst.

Jeg har ofte lagt Merke til baade mandlige og kvindelige Grupperes Opsørrel, i Tale og Handling, naar de ikke har været sig det modsatte Kjønns Nærværelse bevidst, saavel som naar de har talet og handlet under Bevidstheden om at deres Opsørrel har været Gjenstand for det modsatte Kjønns Jagttagelse og Opmærksomhed, og er blevet opmærksom paa Forskiellen i Opsørrelsen. Men det er ikke hære disse enkle Foreteelser i det daglige Liv, som konstatterer denne Paastand om Kjønnenes gjensidige Indflydelse over hinanden. Hele Civilisationens Historie bekræfter Sandheden af den. Hos de uciviliserede Folk, hvor Kvindens Stilling har været og endnu er af den laveste Orden, idet hun lever et tilbager trukket og isoleret Liv, træder det hårde, ofte brutale og hensynsløse mandlige Væsen i Forgrunden, medens Kvindens mere finfølende, hensynsfulde, foredlende og vindende Væsen er trængt aldeles i Baggrunden. Hos de civiliserede Folk, derimod, hvor Kjønnene er mere ligestillede baade i det offentlige og sociale Liv, saavel som i det private, faar disse forskellige Karaktertræk mere frit Spillerum og gjør sin Indflydelse gjeldende til Samfundets Bedste. Denne gjensidige Paavirkning spiller derfor ogsaa en stor og vigtig Rolle i Skoledagene, og er af stor Betydning for de unge i denne ide- og Karakterdannende Periode i Livet.

Med Hensyn til hvorvidt Coeducation tjener til Bibeholdelsen af god Orden ved vore Skoler eller ei, saa er det et andet Spørgsmaal. Her kommer ganske meget an paa vedkommende Skoles Styrelsesprincip. Skal de unge hegnes om paa alle Kanter med Regler og Forstrifter og føres Tilsyn med af Væner, der er gennemshyret af Mis-tænksomhed, saa at de unge faar Fornemmelsen af at de allevegne er Gjenstand for Myndighedernes Mistanke, saa er jeg overbevidst om at Coeducation, som Skoleplan vil falde aldeles sønder og sammen. Hvis derimod de unge ledes til at føle sin personli-

ge Frihed og det dermed følgende store Ansvar, samt faar Fornemmelsen af at Mændighederne venter af dem og har den Tillid til dem, at de haade vil og kan opføre sig som det sømmer sig unge Mænd og Kvinder, saa er jeg ogsaa forvisset om at der ikke er nogen bedre Skoleplan end Coeducation til at hjælpe Skolens Bestyrelse i Opretholdelsen af Disciplin og god Orden.

Naar Professorens siger at det er Tidens Tendens at adskille Kjønnene, saa er den Paastand neppe beviselig. De forskjellige Opfatninger og Meninger der har gjort sig gjældende med Hensyn til den bedste Maade at uddanne begge Køn paa, har afstedkommet forskellige Eksperimentier paa dette Omraade, saasom „annexed Colleges“, som til Efs. praktiseres af Harvard Universitet, der har et College for Kvinder som nu staar i organisk Forbindelse med Universitetet; „co-ordinate Education“, som til Efs. Western Reserve University, der har et College for Mænd og et College for Kvinder adskilt men dog under det samme Styre; „Segregation“, fuldstændig Adskillelse af Kjønnene, „limited Segregation“ eller indskrænket Adskillelse, som Chicago Universitet har begyndt at praktisere i de to første Aars Klasser, hvor Søgningen er stor nok til at muliggjøre det. At sige uden videre at Chicago Universitetet har i det senere Skidt Kjønnene, er saaledes misvisende. Chicago Universitet har ikke opgivet Coeducation som Skoleplan. Man er saaledes endnu fremdeles paa Eksperimentationens Stadium for en stor Del hvad dette Spørgsmaal betræffer.

Videre lægger Foredragsholderen Coeducation tillast Stigningen i Antallet af de Kvinder der indehaver offentlige Stillinger thi her ligger Roden til „Kvindens Emancipation“, siger han. Kan dette ogsaa bevises? Hvad var det som før et halvt Aarhundrede siden skabte saadanne Omveltninger i vort Samfundsliv, og som vagte tillide hos Kvinden Trang efter højere Uddannelse, og aabnede for hende Stillinger, som før kun indehavdes af Mænd? Var det Coeducation? Nei; Coeducation var selv en Følge, ikke en Aarsag af denne mægtige Bevægelse.

Det var de store Opfindelser af den foregaaende Periode der skabte saadanne hurtige og gennemgribende Omveltninger paa baade det økonomiske og sociale Omraade, saa at nye Forholde og Stillinger dagligen skabtes, ind i hvilke baade Mænd og Kvinder pressedes, som af en ydre uovervindelig Magt. Hertil kom ogsaa den store Udvandring best over med det dermed følgende Nybyggerlivs store Anledninger. nye Forholde, og mere frivillige Karakterer. Alt dette og flere andre lignende Begivenheder maa tages med under „Roden“ til Kvindens Emancipation“ i dette Land.

Saa spørges der: „Er Kvindens Ligestillethed med Manden politisk, socialt, og bibelsk berettiget? Hvis saa, da lad os saa Coeducation straks. Saafernt vi tror, at Kvindens Betingelser og Opgaver i Livet er de samme som Mandens, da bør vi have Coeducation. Kun den vil give Kvinden, hvad Kvindens er. Men saafremt vi tror, at Betingelserne og Opgaven er forskellige, da stiller Sagen sig anderledes“. Jeg har allerede paapeget, at Professorens Definition ikke passer paa Coeducation saadan som den praktiseres nu, men at den er en Definition af identisk Uddannelse, og med det Syn paa Sagen passer jo det her anførte Citat meget godt. Men jeg maa atter gjøre opmærksom paa det Faktum, at Coeducation ikke betyder identisk Uddannelse af begge Køn, og at det ikke alene er mulig at tage tilbørlig Hensyn til Kvindens Betingelser og Opgaver, men at disse Hensyn virkelig tages af de ledende Anstalter hvor denne Skoleplan besørges.

Saa falder der et forfærdeligt Ræmpeslag som ikke alene gjør det fuldstændig af med Coeducation, men styrter endog hele den højere Uddannelse for Kvinden fra Tronen. Den højere Uddannelse af Kvinden udbygtig gjør hende for Stillingen som Hustru og Moder; thi kun 50 Procent af de kvindelige Graduerede indtræder i Ægteskanden, og af saadanne Ægteskab kommer der kun gennemsnitlig to Børn i hver Familie! I Sandhed intet Under at Roosevelt talte mod „race Suicide“. Skal man følge denne Slags Resonering til Enden, saa kommer

man til det haarreisende Resultat: For at bevare Slegten fra Undergang, maa Kvinden holdes nede i Uvidenhed. Det er jo fuldt ud rustet; thi de styrende i Rusland lægger ikke Skjul paa deres Princip om at dersom Czarens Magt skal blive bestaaende da maa det almene Folk holdes nede i Uvidenhed. Lad mig saa gjøre opmærksom paa, at der for dærværende ikke foreligger tilstrækkelige statistiske Beviser for den gjorte Paa-stand, og dernæst, at selv om Forholdene virkelig er som fremhævet, saa er det ikke saa forfærdeligt, som det ved første Blikkast synes. Ifølge andre Overslag regnes den gennemsnitlige Familie for seks Medlemmer, Forældrene og fire Børn. Naar man saa tager i Betragtning det Faktum at den uddannede Kvinde nødvendigvis maa udsætte sit Ægteskab til senere ud i Aarene end hendes uuddannede Søster, saa er det klart at denne Tilstand ikke skyldes den Omstændighed at den uddannede Kvinde skalde være usikket for Stillingen som Hustru og Moder, men at Familiens Formindskelse heller skyldes senere Ægteskab.

At denne Side af Sagen har været gjort til Gjenstand for mere eller mindre Studium fra videnskabeligt Hold, er jo Tilfældet, og Lægerne og andre er af forskellig Mening om Sagen. Sandt at sige, der er mange Feil der hænger ved vort Skolesystem der skaber en rastløs og nervøs Slægt, og det endog der hvor man praktiserer fuldstændig Adskillelse af Kjønnene, og disse Ting er ligesaa farlige for Gutter som for Piger. Disse Forholde kan dog ikke lægges Coeducation som saadan tilfaldt. Dr. Clark, som anføres som en Læge der har givet Sagen en grundig Undersøgelse tilhører Coeducationens Oldtid, da der ikke forelaa tilstrækkelige Fakta til at nogen kunde afgive nogen Dom i Sagen, og hans Bog, „Sex in Education“, har ikke længere det Ry, som den havde da den kom ud over 30 Aar siden. Dr. Stanley Hall er en af vore mest fremragende „educational Faddists“, hvis Forfædre laa og plaskede i Vandet som Fisk, senere seilede

Luften som Fugl, hang derpaa i Træerne som Abberne, og blev derpaa Menneſker.

Dette er hans biologiske og psykologiske Basis for sin Opdragelses- og Uddannelseslære, og for saavidt er han „Amerikas anerkjendte Psycholog“.

U. S. Bureau of Education har samlet en Del Vidnesbyrd angaaende Coeducation, og Læseren henvises til Report for Aaret 1901, Bind II, Kap. 28, hvor der ogsaa findes Vidnesbyrd fra flere Læger.

Paastanden om at Coeducation leder Kvinden ind i Mandens Sære, og bort fra „Befræbelsen for at blive en tro Hustru og en om Moder til at blive en Kontorist eller andet slikt, hvorfra man i Uafhængighed kan se ned med Foragt paa Hustruer og Mødre, som har huslige hellige Ting at ivaretage“ er ogsaa hentet langveis fra, og mangler klippesagt Jord under Fødderne. Er det den oplyste, vel uddannede Kvinde der ser med Foragt paa de hjemlige Sykler, eller er det den uddannede Laabe, der har høvt et seks Aaaneders Kursus i Bogholberi, Hurtigskrift og Typewriting, og som ellers mangler baade intellektual Uddannelse og moralsk Opdragelse? Det er ligesom forargeligt at man skal udpege Yderlighederne i Samfundet og dermed betegne hele Samfundet. Kan dette ogsaa lægges Coeducation tilfaldt? Nei, vist ikke, men heller det bedrøvelige Faktum at Opdragelsen i Hjemmet har været forsvundet. Her kunde endnu være meget at nævne, men jeg maa tilstaa at dette Foredrag er for lang en Tekst til at kunne gives en fuldstændig eksægetisk Behandling med en Gang.

Argumentet for Coeducation, at den meddeler Uddannelse under Hjemmets Forholde, afviser Foredragsholderen paa en meget letvindt Maade, og dog tør det hælde at dette Argument ikke indeholder saa lidet alligevel; thi Tendensen i Reformarbeidet med unge Forbrydere, er at indrette Reformanstalterne saameget som mulig efter Hjemmets Forholde, og denne Plan synes at virke med stort Held. Her kommer jo ogsaa Børnene og de unge fra forskellige Steder og fra høist forskellige Forholde, saa her burde jo ogsaa Argumentet om at Ligheden med Hjemmet forsvinder, hvor en Flok fra alle Slags Hjem kommer sammen være anvendeligt, og dog



er det just for at oprette de rette hjemlige Forholde at man paa dette Omraade bestræber sig. Overvei dette Argument en Smule.

Saa finder vi et af de mest besynderlige Argumenter i hele Foredraget. „Coeducation er ganske almindelig. Nu vel, der er vel ingen Ting, som er saa almindelig som Synd, men jeg har ikke tænkt, at den derfor skulde være berettiget“. Her træder Erasmus Montanus frem med hele sin skolaftiske Færdighed i Brugen af Sylogismen. Ansluset har vi Argumentet saalydende:

1. Synden er almindelig.
2. Coeducation er almindelig.
3. Derfor, er Coeducation Synd.

Hvad er egentlig Grunden til at Coeducation er blevet almindelig som en Skoleplan? Mon det ikke er fordi den har vundet sig frem til Anerkjendelse som en Skoleplan der bedst svarer til Hensigten under vore Forholde? Dette viser iallefald dens historiske Udvikling.

Sluttelig kommer der tre Argumenter mod Coeducation, naar alle Skydeskiverne er lykkelig nedskudte.

1. Det er farligt for Nationen at sætte Gutter og Piger under samme Tryk, paa Grund af de fysiologiske Følger dette har for Kvindens Vedkommenne. Dette vilde have været et noksaa godt Argument dersom det ogsaa tillige var bevist at man ved Skoler udelukkende for Kvinder tog tilbørlig Hensyn til det tilsigtede fysiologiske Fænomen og at det er umulig at tage disse Hensyn under Coeducationensplanen. Da dette ikke er bevist, og det er vist noksaa vanskeligt at gjøre, saa falder dermed hele Argumentet.

2. Coeducation bringer daarlige Resultater. Jeg har ogsaa haft lidt Erfaring med at undervise disse „høist forskjellige Væsenner“, som almindelig kaldes Mænd og Kvinder, baade i særskilte Klasser og i samme Klasse, og har været enfoldig nok til at tro, at Resultaterne var bedst i det sidste Tilfælde. Mine Jagttagelser paa forskjellige Steder og flere Fagmænds Vidnesbyrd har konstatteet denne Erfaring, saa den er kanhænde ikke saa ubegrundet alligevel. Men hvorfor Annexsystemet i Harvard og Columbia? hvorfor

Quadrangleindordningen i Western Reserve University og Chicago University? Spørges der. Jo det stigende Krav om højere Uddannelse for Kvinden paatvang Harvard Radcliff College og Columbia Barnard College, som et Slags Kompromis, Coordinationssystemet ved Western Reserve er et Eksperiment, og Adskillelsen ved Chicago University tænkes ikke gennemført længere end de to første Skoleaar, og det af særegne Grunde, som intet har at gjøre med Coeducation som Skoleplan i Almindelighed. Hvad Englewood Highschool angaar, saa er det kun et Eksperiment, og det vil tage lidt længere Tid til at opnaa noget bestemt Resultat.

3. Coeducation tager ikke Hensyn til denne fysiologiske og psykologiske Forskiel mellem Mand og Kvinde. Dette Argument har allerede været berørt, og det har været paapeget at det ikke alene er muligt at tage Hensyn til denne Forskiel, men at det ogsaa virkelig gjøres.

Med den vedføjede Bemærkning til Foredraget i Aarsberetningen, forekommer det mig at hele Verket ramler overende. Her forsvares Coeducation ved vor egen Skole i Jewell, medens hele Foredraget har gaaet ud paa at fordømme Coeducation, som en Skoleplan. Ved en Kirkeskole kan det gaa an at have Coeducation, men ikke ved en Statskole eller Privatskole. Foredraget hørte altsaa ikke hjemme under Aarsmødet i Red Wing; thi der var da slettes ikke nogen Tale om at oprette en Statskole eller Privatskole, men Talen var om at tillade vore unge Kvinder at frekventere Red Wing Seminarium, der saavidt mig bekendt regnes for at være en Kirkeskole, og ved saadanne Skoler gaar det jo an at have Coeducation ifølge Foredragsholderens eget Udsagn. Vi har altsaa for givelses gjort os Noie og Besvær over dette videnskabelige Produkt som istedetfor at være holdt i Red Wing burde have været holdt i Denver, hvor Landets Lærere var samlet til Aarsmøde.

Ja, ja, saa skal de have Tak for denne Gang!

## Ildebrand.

„O Due fra Guds Kjærlighed osv.“

Det brænder i Stoughton, Gud ske Lov. Til hver Aften har vi samlet os omkring Guds Ord i over en Uges Tid. Vi har aldrig erfaret Guds Aands Nærværelse kraftigere end nu. „Herren tilkommer al Tære, os vor Ansigts Blusset“.

Flere yngre og ældre (især yngre) Mænd og Kvinder har begyndt at søge Gud. Nogle har fundet Fred.

O hvor glade vi er. Ja kan der være noget større i Binaardsarbeidet end at faa knæle med bodsærdige søgende Syndere—det er en Forsmag paa Himmelen. „Vi er som drømmende“.

Pastor J. J. Breidablik har været her, og burde have været længere, og forkyndt Guds Ord for os. Herren velsigne ham og hans Gjerning.

Under Møderne modtog vi Brev fra før skjellige Hold, hvori de fortalte os, at de bad for Møderne.

Nu vi tænkte at det vilde være bibelsk at „forkynnde Herrens underlige Gjerninger.“

Brødre og Søstre, glæder eder med os; thi de som var døde er blevne levende (en Del) og nogle som var fortabte er gienfundne. O, hvor glad vi er. Vi er som drømmende.

Bed nu da fremdeles for de nybakte, at de maa komme helt ud paa Herrens Side og bevares.

Herren arbeidet saa stille. Der var ingen svær Larm, Hullen, m. m., men saa stille. Det var en Vilje akt. Jesus siger, om I ville saa ville jeg forsamlet osv.

Det herligste som vi faar se er Syndere paa Knæ for Gud. Og det er ikke underligt om at Englene fryder sig.

Bed ogsaa at flere maa komme, thi vi har desværre mange som endnu er i det langt „bortliggende Land“.

Ja Gud ske Lov, det er begyndt at brænde, maa Herren saa fortsætte Ildebranden.

Bed for os. J. J. Lee.

N. B. Vi skriver ikke dette fordi vi tror at vi har „patent ret“ til Bættelse, det være langt fra. „Men af Herren er det skeet og derfor er det underligt for vore Dine.“

D. S.

## En kort Reiseberetning.

### VIII.

„Menneskes Hjerte optænker sin Vej, men Herren stadfæster hans Gang.“ „Jeg ved, Herre, at et Menneskes Vej ikke staar til ham, at det ikke staar til Manden, som vander, at styre sin Gang“!

Sandheden af disse Ord fik jeg erfare, da jeg en Uge før Jul maatte afbryde min Reise og se at komme hjem. Havde jeg ikke lovet i den sidste Stub af min Reiseberetning, at jeg senere vilde sige lidt om mine Besøg i Menighederne i Syd Dak., saa skulde jeg ikke have besværet nogen med denne lille Stub. Men et Løfte er en Gjæld, og jeg vil nødig blive nogen noget skyldig, uden det at elske, thi den Gjæld saar jeg ikke betalt.

Som Vennerne vistnok har merket sig har jeg tilbragt det meste af Tiden dette Aar ude paa Missionsmarkerne. Dette tog nok saa meget paa mine Kræfter, men naar jeg saa skjønte, at det var langt til Maalet for at naa den Sum, som sidste Synodemoede bevilgede til Indremissionen, tænkte jeg, at det maatte staa til, saa længe som jeg formaaede at holde mig oppe.

Saa snart som jeg ankom til Irene, S. Dak., den 12te November begyndte Snesormene. Dette gjorde, at meget saa Folk kom ud til Kirkerne. Jeg havde sat mig som Opgave at træffe idet mindste hver Familiefader i Menighederne, saa nu blev det at kjøre fra Hus til Hus, forat træffe dem, som ikke kom til Møderne. Det gik godt. Vennerne var villige til at kjøre og vi var ude baade i Storm og Stille, i Tøveir og Kulde, men tilslut blev Veiene saadanne, at vi neppe kom frem.

Dette blev formeget for min Mave. En Nat havde jeg saa svære Smerter, at jeg maatte anraabe Gud om Lindring, og to Aftener kunde jeg ikke staa i Dpbyggelsene, men maatte sidde og tale til Folket. Gud være lovet! han giver Kræfter til den, som ingen Styrke har, fik erfare hans Nærhed, og Vennerne var almindelig snille mod mig.

Vennerne bad mig reise hjem og hvile, saa jeg kunde komme til Kræfter igjen. Jeg fulgte deres Raad, fik ogsaa erfare, at det

var alt jeg forinaaede, thi naar Bennernes Hjælp var horte aarbede jeg ikke at tage vare paa mit eget Løi.

Har benyttet Tiden til at hvile, læse og skrive, og Gud har givet mig saapas Kræfter, at jeg den 22de Januar paabegyndte mine Besøg igjen i Menighederne. Hjertelig Tak, kjære Benner, i alle de Menigheder, jeg har besøgt, for al Velvilje og Offervillighed.

Ederes ringe Tjener

A. D. O p p e g a a r d .

## Kinamissionen.

En Hilsen fra Wolds.

Fra Missionær Wold og Familie er modtaget i privat Brev, skrevet ombord S. S. Minnesota paa Rejse til Kina, blandt andet følgende, som vi tror vil være af Interesse for Bennerne at læse.

„Vi har haft en behagelig Rejse. Lidt stormfuldt og lidt Søsnyge af og til; men vi har spist godt, sovet godt og følt lykkelige og glade hele Tiden, saa vi har intet at kløge over. Vi haaber at naa Yokohama iaften engang.

Vi faar ikke lang Stands der, da vi allerede i Morgen Kl. 4 Estermiddag maa forlade for Kobe. Det var baade en velkommen Nyhed og uvelkommen en, at vi ikke skulde faa længere Tid i Yokohama. Vi med andre ønskede gjerne at se Tokio, men nu lader det sig ikke gjøre. Vi vil dog naa Shanghai paa Tide den 16de dennes. Det er en glædelig Tanke; thi vi er alt forsinket paa tredie Dagen. Vi agter ikke at standse nogen Tid i Shanghai. Er det mulig, vil vi fortsætte til Hankow allerede den 18de og forlade Hankow for Fancheng den 24de dennes. Gaar alt vel haaber vi at være fremme til Fancheng rundt den 22de Februar—Saalangt Wold.

Maa Herren holde sin bestjærmende Haand over dem og føre dem vel frem til Maalet for deres Rejse, det er vort inderlige Ønske og Bøn for dem. J. J. R.

## Fra Arbeidsmarken.

Past. N. Carlsson er nu flyttet til sit nye Hald i Racine, Wis. og blev af Formanden i Chicago Kreds Past. A. D. Morbedt indført i Menigheden den sidste Søndag i Januar. Carlsson har ogsaa optaget Arbejde i Kenosha 10 Mil syd fra Racine og saa skal han indtil videre læse med Konfirmanterne i Milwaukee.

Past. Chr. C. Moe, Dell Rapids, S. Dak. som havde sin Uddannelse fra Red Wing Seminar og i nogle Aar betjente Menigheder af Hagues Synode, men senere har tilhørt den forenede Kirke, afsik pludselig ved Døden Mandag Morgen den 31te Jan. Dagen forud havde Moe forrettet ved to Gudstjenester og ingen havde nogen Anelse om, at han saa snart skulde blive kaldt bort.

„B u d b æ r e r e n“ er likt ogsaa i Norge. Hr. S. Ormelseng i Sogndal skriver et pent Brev til vort Blad og takker baade for Bladet og takker den Ven herover, som sender ham samme. Vi lader Brevet gaa videre til vore Læsere. Med det samme vil vi atter minde om, hvilken Glæde du kan gjøre din Ven eller Slægtning derborte ved at sende ham „B u d b æ r e r e n.“ Et helt Aars god Læsning og „Amerikanyheder“ for bare \$1.25 til din Ven i Norge!

„Zions Røst“ er Navnet paa et nyt Blad, som i Januar udkom med No. 1 første Aargang. Bladet udgives i Jødemissionens Interesse og redigeres af Zionsforeningens Missionær i Chicago Past. E. N. Heimann. Det er et 16 Sides Maanedssblad og koster 50 cents Aaret. Et Blad som hovedsagelig taler Jødernes og Jødemissionens Sag burde hilses velkommen af alle os norske Lutheranere og faa den Støtte som det trænger for at kunne eksistere og gjøre sin Gjerning til Israels Frelse. Man kan abonnere paa Bladet hos Redaktøren 5510 Mongolia Ave., Chicago.



Vi er anmodet om at hilse Vennerne med at Missionær Rønning har flere Indbydelser til at komme og holde Møder end han ser sig istand til at efterkomme paa denne Tur til Staterne. Han maa paa Grund af sin Helbred prøve at være lidt forfigtig. Naar han har været borte et par Maaneder denne Gang reiser han antagelig hjem for at faa lidt Ro en Stund for senere at drage ud igjen. Skulde han anstrenge sig saa meget og saa længe ad Gangen, at han blev ganske nedbrudt igjen, saa var det jo slemt baade for ham og hans og for Missionen, og dette vil nok Vennerne forstaa.

Missionær Rønning har siden han kom østover igjen fra Lac qui Parle besøgt Past. R. C. Holters Menighed samt Menigheden i Faribault som for nærværende betjenes af Prof. Hanson fra Red Wing. Før Rønning reiste ud til Rina betjente han disse Menigheder nogle Aar som Prest og det siger sig selv, at han paa saadanne Steder er hjertelig velkommen. Rønning kommer forresten ikke hverken alene eller „tomhændet“ ind i Hus eller Menighed; thi han bringer Jesus og den jerusalemske Aandskraft med paa ethvert Sted. De „medfølgende Tegn“ er ofte rislende Taarebætte og Knæfald for Naadens Trone. Fra Faribault kom Missionæren over til Goodhue Co. og havde et par Dages Møder i hver af Past. C. C. Holters Menigheder. Det var nogen velsignede Dage. „Sognebaand og Samsundsgrændser“ glemmes ogsaa for enkeltes vedkommende, naar „Aandens Susen“ høres og fornemmes over en Trakt eller en Forsamling. Der faaes under disse Møder mange baade ældre og yngre som fældte Taarer over sine Synder, eller stod op og bad om Forbøn. Andre Tider kunde man se enkelte og iblandt næsten hele Forsamlingen knæle i Bøn til sin Gud. Ja hvorfor ikke gjøre det som efter Guds Ord er det ene rette, bede og bekjende nu i Naadens Tid. Det er forient og forgjæves, naar der ikke gives Tid mere. Mange har spurgt om ikke disse Møder kunde fortsættes længer. Jo, lad os fortsætte at bede og virke medens det er Dag.

## Til Oplysning.

J. „Budb.“ No. 4 for dette Aar kvitterede jeg under betalte Notes følgende: L. H. Lynner, El Campo, Texas, \$2.600 og under Renter samme Person \$257.44. Dette er den Note, som Mr. J. Lohre, Vermillion, S. D., gav Synoden til Opførelse af Betskerbolig ved Jewell, Ia. Man vil altsaa mærke sig at endstjønt Mr. Lynner har faaet credit for dette Beløb under betalte Notes, er Gaven som saadan en Gave fra Mr. Lohre til vort Samsfund.

D. A. Ulvin.

## Bekjendtgjørelser.

Paa Indbydelse af Bethania Menighed i Kenyon, Minn., Past. J. T. Bierkaas kald, afholder Østre Minnesota Indremissionsforening et Samtalemøde fra 17—20 Feb. førstt. begge inklusive. Dette bliver ogsaa Foreningens Aarsmøde, hvorfor saaimagelse som muligt af Foreningens Medlemmer bør fremmøde. Kom mange og glem ikke at bede om Herrens Velsignelse. Samtaleemnet bliver Mark. 8: 31—38.

Mr. D. H. Dace Form.  
L. J. Paulson Sekr.

Nordre Minnesota Kreds af Hagues Synode afholder sit Missionsmøde i Ten Mile Lake Menighed, Dalton, Minn., Past. J. R. Verohls kald, 23—25 Febr. Samtaleemne, Ab. 3, 14—22. De besøgende kommer til Dalton, hvor Skyds vil møde Tirsdag Efterm. og Onsdag Form. Herren velsigne Mødet.

J. J. Rendahl  
M. L. Dahle.

Om Gud vil afholdes et Samtalemøde i Lodi Menighed, Past. D. H. Elstads kald, fra 23—25 Feb. Samtaleemne: Mar. 8: 31—38. Paa Menighedens Vegne  
D. H. Elstad.

Om Gud vil, afholder Madison Kreds sit aarlige Missionsmøde i Nejs Menighed, Madison, Minn., Pastor A. H. Lunds kald, den 1ste til 3die Mars 1910. Samtaleemnet blir den 110 Davids Salme. Lad nu alle Kredens Prester og andre se til, at de „møder villig frem“ til dette Møde med ydmyg Bøn om Guds rige Velsignelse.

B. R. Barstad, Form.  
A. Haugland, Sekr.

S. Dak. Kreds holder Møde i New-  
man Grove, Neb., Pst. J. F. Meloms  
Kald, Mars 3—6 1910. Samtaleemne:  
Ef. 53, 6 og Jer. 8: 20. Menigheden øns-  
ker et talrigt Møde og at faa mange som  
muligt standse over Søndag.

D. D. Bergh.  
J. A. Quello.

Syd Dakota Prestekonferens holder Mø-  
de i Dell Rapids, S. D., den 22—24 Feb.  
Følgende Emner vil blive behandledes: San-  
gens Blads i Gudstjenesten, Pastor C.  
Johnson, Sioux City. Synsbegrebet, Pst.  
L. L. Kervig, Volin. Gædetist Afhandling  
over en Del af det 13de Kapitel i Matt. Ev.  
Pst. A. M. Mannes, Yankton. Hvorledes  
Lov og Evangelium bør predikes, Pst. C.  
J. Olberg, Frene. Hver Prest i Kredsen  
anmodes om at studere disse Emner, saa at  
enhver kan yde noget til Diskussionen over  
dem under Mødet.

Gustav M. Bruce, Form.  
J. A. Quello, Sekretær.

Om Gud vil afholder Ned Wing Kreds  
af Hauges Synode sit Missionsmøde i søn-  
dre Zumbro Mgd., Pst. Lassefons Kald,  
fra 15—17 Feb. Samtaleemne Luk. 13,  
6—9. De besøgende kommer til Kasson,  
Minn., Dagen forud, hvor Skyds vil møde.  
Menigheden ønsker et godt besøgt og velsig-  
net Møde.

D. L. Borgen.  
J. J. Dahle.

Trefoldigheds Menighed, Madison,  
Wis. indbyder Chicago Kreds af Hauges  
Synode til et Samtalemøde fra Søndagen  
den 13de—Onsdagen den 16de Februar.  
Mødet begynder med Indvielse af Menighe-  
dens nye Kirke Søndags Formiddag. Syn-  
odens Formand, Pastor C. J. Castvold har  
lovet at være tilstede. Samtaleemnet bliver  
Lukas 13, 22—30. A. J. Krogstad.

Iowa Kreds af Hauges Synode afhol-  
der sit Vintermøde i Roland, Ia., Pst.  
Sandvøns Kald den 22de til 24de Februar  
1910. Af Programmet hidrættedes følgende:  
1. Tirsdag: Aabningsprediken ved Pst.  
Martin Bee, samt Indledningsforedrag om  
Børnenes kristelige Opdragelse i Hjemmet  
ved Pst. Oerlund. 2. Onsdag: Fortsæt-  
telsen af Samtalen om Børnenes kristelige  
Opdragelse i Hjemmet, samt Missionspredi-  
ken af Formand C. J. Castvold. 3. Thor-  
sdag: Indledningsforedrag om Børnenes  
kristelige Undervisning i Religions- og Søn-

dagskolen, henholdsvis af Pst. H. Berg  
og Prof. R. J. Løhre, samt Samtale over  
nævnte Emner. G. D. Paulsrud.  
Edw. Duea.

Mayville Kreds af Hauges Synode af-  
holder sit Missionsmøde i Trefoldigheds Me-  
nighed, Roseville, N. Dak., Pastor D. N.  
Malkewicks Kald, 23—25 Februar. Sam-  
taleemne, Rom. 12: 1—5. Besøgende til  
Mødet, der kommer fra Syd gennem Cassel-  
ton, tager G. N. R. R. til Roseville, fra  
nord friger man af i Mayville, hvor Skyds  
vil møde frem Dagen før Mødet. Aaa Mis-  
sionens Herre faa give os ifandhed et Mis-  
sionsmøde. J. H. Johanson.  
M. L. Messvig.

Ifølge Indbydelse fra Rongsvinger Me-  
nighed af Pastor Monas Kald, afholder Otter  
Tail Indremissionsforening Møde i nævnte  
Menigheds Kirke fra den 17de til og med den  
20de Februar 1910. Samtaleemne bliver  
2det Petri 1, 3—11. Skyds vil møde de til-  
reisende Dagen før Mødet i Manvil, N. D.  
og i Alvarada, Minn. Kom faa mange som  
kan og vær med at nedbede Herrens Velsig-  
nelse over vor Sammenkomst.

Paa Foreningens Vegne  
G. D. Nordmarken, For.  
D. G. Mølden, Sek.

Nordvestens Indremissionsforening vil  
holde Møder som følger i Pst. S. S.  
Westbys Kald ved Edinburg, N. Dak.

3 St. Petri Menighed 13, 14 og 15de  
Febr. 3 Stephany Menighed 16de og 17de  
Febr. 3 Edinburg Menighed 18de og 19de  
Febr. 3 Bidesø Menighed 20, 21, og 22de  
Febr. 3 Grafton, Pst. J. J. Jacobsens  
Kald 24de til 27de Febr. Samtaleemne i  
Grafton, Matt. 7, 13 og 14. 3 Bethel Me-  
nighed, Dofken, N. Dak. J. J. Peterfons  
Kald fra 10de til 13de Mars. Paa Fore-  
ningens Vegne S. G. Haugen.  
D. P. Nordfletten.

Paa Indbydelse fra St. Johannes Me-  
nighed i L. Wigdals Kald, fem Mil nord fra  
Cylinder, Iowa, vil den nordlige Iowa In-  
dremissionsforening afholde et Møde der,  
om Gud vil, 15—17 Februar 1910. Sam-  
taleemne er Lukas 21, 25—36. Væner,  
glem ikke Tiden, og glem ikke at Gud er god  
imod os; haaber at mange kan afe en Tid  
at komme og være med. Paa Foreningens  
Vegne B. B. Olson, Form.  
A. Schaw, Sek.

Ifølge Indbydelse afholder Red River dalens Indremissionsforening Samtalemdøder paa følgende Steder: 3 Sions Mgh. Shelly, Minn., fra 17—20 Febr. Thema 2den Davids Salme. Skyds møder Aften og Morgen før Mødet i Shelly; i Climax Mgh., Past. O. N. Berghs Kald, Climax, Minn. fra 21—22 Febr., i Gruie Mgh.; Past. Grønningens Kald, fra 24—27 Febr.; i Buxton Mgh., samme Kald, fra 1—3 Mars; i St. Olaf Mgh., samme Kald, fra 4—6 Mars.  
E. H. Algaard.  
B. B. Rørnes.

Red Willow Indremissionsforening holder ifølge Indbydelse Møder paa følgende Steder: 3 New Luther Valley Menigheds Kirke, 3 Mil vest fra Kloten, N. D. Past. Lunds Kald, 10—12 Mars, Thema, Ciaias 55, 1—7. 3 Hoff Menigheds Kirke, 6 Mil nordøst fra Sharon, N. D. 13—15 Mars. Samtaleemne bestemmes ved Mødet. Hos Theodor Milberg, 7 Mil nord fra Aneta, Kl. 2, Eftermiddagen 16de, og hele Dagen den 17de Mars. Kom mange til disse Møder. Kom med Bøn om Oplykkelsens Land, saa vi kan faa „Jul i Fasten og midt i Vinter Vaar“, og Mammonsforøg og Trælsfind maa vige for Barnefynd.

I hos. A. Brakke,  
I. S. Duanbeck.

### Kirkestoler for Salg.

St. Peter Menighed, Red Wing, Minn. har for Salg meget billigt 45 (6 Fod lange) Kirkestoler. Skulde der være nogen Menighed i Hauges Synode, som ønsker at kjøbe Stoler, saa er her Anledning at faa kjøbt saadanne billigt. For Pris og muligens bedre Underretning skriv til undertegnede

Carl R. Lien,  
Red Wing, Minn.

Lock Box 345.

### Fotografier

10X12 in. af Hans Nilson Hauges Fødested, Hus og Have efter Stedets Udjeende originale.

Faaes hos Nels Carlson, 1915 N. Main Str., Racine, Wis. for 45 cts.

### Kvitteringer

Kinamissionen: B K Peterson, Forest Lake, Minn.	3.00
Bed Pastor O S Ekstad fra Mrs. Anna Dahle, Morrisonville, Wis.	5.00
Bed Pastor Theo. J. Lund, samlet ved en Husbørle af Mrs. Vogen, Madison, Minn.	10.00
Bed Mrs. J N Stavney fra Aug. Johannefson, Wash.	5.00
Bed Pastor O D Paulstrud fra Olands Kvf., Randall, Ia.	25.50
Bed Pastor C B Jothan fra Mrs. P Vinje, Chicago, Ill.	2.50
Bed Pastor A N Etogerboe fra Mrs. Mons Grondahl, Strathcona, Minn. en Del af Indsamlingen for en Navnequilt	11.56
Bed Pastor A D Mortvedt fra Bor Kellers Mgd.s Kvf., Sandwich, Ill.	23.25
Bed Pastor M A Nessvig fra Mrs. R E Olson, Hastings, N. Dak.	5.00
Bed Pastor C S Hobland fra Bethania Mgd., Esmond, N. D., Offer	11.35
Bed Pastor A D Ness fra Ole Henriksen, Sacred Heart, Minn.	5.00
Bed Pastor A S Melom fra Norwich Mgd.s Kvf., Norwich, N. D.	15.00
Bed Pastor O D Olson fra Grant Mgd.s Kvf., Winnebago Co., Ia.	14.00
Knute Olson, Souris, N. D.	25.00
Fra Pastor O Westerlund, Eskine, Minn.	3.00
Bed Pastor J Kroghstad fra St. Peters Mgd., Minnewaukon, N. D.	25.95
Bed Pastor E S Hobland fra J Kogelstad, Wabdoef, N. D.	5.00
Bed Elna Bergh fra Volga Bethania Ungdomsf., Volga, S. Dak.	24.00
E A Underfson, Seattle, Wash.	1.00
Theo. Volkstad, Bart River, N. D., Pastor Bekkys Kald.	5.00
Bed Pastor O Svenson fra Mr. & Mrs. Anton Bederson, Winford, N. D. 10. Bethlehems Kvf. dr. Elese Jacobson, Winford, N. D. 5.	15.00
I N Strand, Uda, Minn.	5.00
Bed Mrs. M Ulring fra Solør Mgd.s Kvf., Webster, Minn., Pastor R E Holters Kald	30.00
Mrs. O D Laathe, Elmore, Minn., Pastor Oerlunds Kald	10.00
A G Olson, Maples, S. D.	21.75
Bed Mrs. A Ottum fra Bethlehems Kvf., Bierpont, S. D.	15.50
Bed Mrs. S E Halverson fra Lincoln Mgd.s nordre Kvf., Slater, Ia.	14.50
Bed Ole Hanson fra Clear Lake & Ellsworth Mgd., Hamilton Co., Ia.	5.00
Bed B K Barstad fra en ubenævnt, Pac qui Parle Mgd., Dawson, Minn.	11.70
Bed O S Namodt fra Eilo Mgd., Elmore, Minn., Pastor Oerlunds Kald halvt Konf. offer	20.00
Bed Knute Nelson fra Truf. Mgd., Elbham, S. D. Pastor O Svensons Kald	10.00
Bed Clara Dyruud, Uda, Minn. fra hende selv 3, Elna Dyruud, Solliid, Mont 5.	7.50
Johannes A Mannerud, Rent, Wash. for Søndagsskole	12.50
Bed Pastor D E Borgen fra følgende i Trempealeau Valley Mgd., Taylor, Wis.: M D Monson 5, Henry Thompson 3, Nils Thompson 2.50, E J Wallen & Familie 2	12.00
Bed Pastor D B Svingen fra Lars Larson, Bottineau, N. D.	5.00
Bed Pastor J M Wief fra Blom Prairie Primgd.s Kvf. Toronto, S. D. 25. Mrs. S Almohm, Eskine, S. D. 2	22.00
R Strand, Rothlah, Minn.	5.00
Bed Pastor C J Olberg fra Ragnild Thompson, Irene, S. Dak.	15.00
Bed Mrs. Sam Joberg fra Samuel Mgd.s Kvf., Eagle Grove, Ia.	
Olaf Ugstad, Søndre Friborg Mgd., Fergus Falls Minn.	
Pastor U D Johnsons Kald	
Pastor J M Wief og Gustu, Toronto, S. D.	



Bed Pastor A Haugland fra Clark Center Mgd.s Kvf., Clark, S. D.	50.00
Bed Pastor J B Byberg fra Bangs Mgd., Edmore, N. D., Takfjellesoffer	12.96
Bed Pastor A M Mannes fra „Trinity Lutheran“ Missionsk., Yankton, S. D.	8.25
J L Wolford, Norwich, N. D.	50.00
Bed Olsen Skau dr. Prof. M G Hanson fra den nordluth. Søndagskole, Deerwood, Minn.	6.00
Bed Paul Grinde fra ham selv og Hustru 25, Mrs. N D Sando 5, Tref. Mgd.s Kvf. 35, alle af Portland, N. D.	65.00
Bed Pastor G D Mona fra Mr. & Mrs. J Lee, Mt. Angel, Oregon	10.00
Bed Pastor J L Lassefson fra søndre Bumbro Mgd.s Kvf., Kasson, Minn.	50.00
Bed Hilda Kittleson fra Silo Mgd.s Bifeg., Elmore, Minn.	7.25
Bed Pastor O D Bergh fra Mrs. D S Sneve, Silvana, Wash.	5.60
Bed Pastor D H Johnson fra Mrs. I Larson, Crookston, Minn.	5.00
Andrew A Gaaland, Hendrum, Minn.	5.00
Bed Pastor A H Berger fra Stillehad Mgd., Ft. Mansom, N. D. Offer	17.45
Bed Mrs. D R Groth fra Norwich Mgd.s Kvf., Eagle Grove, Ia., Pastor Diktads Kald	15.48
Bed J L Overton fra Gauges Mgd., i Canoe, Winnechiel Co., Ia.	21.55
Bed Pastor J J Eise fra Singdaas Kvf., Hendricks, Minn. 40, Syd Lake Hendricks Kvf. 35, Syd Lake Hendricks Ungdomskf. 20, John D Rognes, Hendricks, Minn. 4, Mrs. Anders Estring, do. halvt Udsytte af Søndagskole 3.50, Mrs. Arne Larson, do. 3.	105.50
Bed B H Hayland fra Bions Mgd.s søndre Kvf., Hardin Co., Ia., Pastor Sandbøns Kald	30.00
Bed John D Fosje fra Stavanger Mgd.s Kvf., Garden City, Ia., Pastor Knutsons Kald	100.00
Bed J J Underdahl fra Bethania Mgd.s Kvf., Fresh, Minn., Pastor Oerlund's Kald	50.00
Bed Pastor J S Halvorson fra O D Fosje, Burton, N. D. 2, O Nsheim, do. 2, L Kuglesten, do. 4, Johan Knudsvig, do. 3.15, Mrs. O Buer, do. 1, Ny Stavanger Mgd.s Kvf. 10, O J Rendahl, Mayville, N. D. 10.	32.15
Bed Pastor H J Bergh fra Die G Bifje, Otrander, Minn.	15.00
Bed Pastor J C Hjelmervil fra C G Larson, Oshea, Wis. 3, Mrs. J Bie, do. 1, Mrs. Nils Tang, Eleba, Wis. 1.20	5.20
Bed Mrs. John Brown fra Sheldahls Kvf., Sheldahl, Ia.	27.53
Bed Mrs. A U Enge fra Salem Mgd.s Kvf., Roland, Ia., Pastor Sandbøns Kald	100.00
Bed Pastor G O Paulsrud fra Mr. & Mrs. L Ananson, Wallingford, Ia. 10, Miss Belle Egertson, do. 10.	20.00
Bed Pastor M J Belfor fra Arendahl Mgd.s Kvf., Besterfson, Minn. 50, Arendahl Mgd.s østre Kvf. do. 12.50	62.50
Bed Pastor A D Øvvegaard fra Mrs. Anna Johnson, Ft. Pierre, S. D. 5, John Sabar, Shell Creek Mgd., Newman Grove, Neb. 1.50, Charlie Ventfson, do. do. 1, John Sufethy, do. do. 1, Edwin Larsen, do. do. 50c, Luis Larsen, do. do. 25c.	9.25
Bed Pastor H R Nønning fra Scandia Mgd., Pastor Carlsons Kald, Alta, Canada, Offer 28.60 Nør Norwag Mgd. do. do. Offer 20.85	49.45
Før kvitteret	1437.81
	9107.05
	10,544.86
Hospital i Kina: Mrs. H R Tipton, South Bend, Wash.	2.50
Bed Clara Steie fra „Budy Bee Young Ladies Aid Society“ af Stavanger Mgd., Garden City, Ia., Pastor Knutsons Kald	10.00
Bed Michael Walter fra „Trinity Lutheran League“, Chicago, Ill.	16.76
Bed Mrs. John Brown fra Sheldahls Kvf., Sheldahl, Ia.	27.82
Bed Pastor J C Hjelmervil fra Mrs. Bernt Johnson, Strum, Wis.	1.00

Bed Mrs. A U Enge fra Salem Mgd.s Kvf., Roland, Ia., Pastor Sandbøns Kald	25.00
Før kvitteret for	83.08
	90.82
	173.90
Børnehjem i Kina: Bed A U Johnson fra The Young Peoples Temperance Society of Lakefield, Minn., Pastor O M D Wees Kald	5.00
Bed Pastor G H Hagen fra Scandia Mgd.s Kvf., Bailey Junction, Wis.	10.00
Bed Pastor L Langehaug fra Trondenes Mgd.s Juletræfest, Sharon, N. D., Offer 6.95, Minnie Amundson 1, Mrs. A H Dronen 1, Oscar Moren 30c, alle af Sharon, N. Dak.	9.25
Bed Mrs. J Mathison fra St. Johns Mgd.s Missionsk., Sioux City, Ia., til Skiftelen i Fancheng	9.31
Mrs. G H Tipton, South Bend, Wash.	2.50
Før kvitteret for	36.06
	235.83
	271.89
Evangelister, Lærere, Bibelfb. og Børn i Kina: Bed J J Underdahl fra Bethania Mgd.s Kvf., Frost, Minn., Pastor Oerlund's Kald, Løn for en Evang. 25, og Løn for en Bibelfb. 15.	40.00
Bed Martin Olson fra Søndagskolen i Vor Frelses Mgd., Muskegon, Mich., Underhold af Gutten „Dong Hua Can“	15.00
J D Bladen og Hustru, Kandigohi, Minn. Løn for Evangeliser „Ma Shee Chang“ i Fancheng	30.00
Bed Geo. J Wigen fra Selbu Mgd.s Ungdomskf., La Crosse, Wash., Pastor Abrianions Kald for en Evang.	20.00
Bed Bakt. A D Øvvegaard: Fra Reis Mgd.s Kvf., Madison, Minn., Løn for Evang. „Ma Shee Chang“	50.00
Fra Pastor A U Dahl, Cando, N. D., Løn for Evang. „Jeh Chuen Chan“	25.00
Fra Mrs. Jergine Sumner, Minneapolis, Minn.	30.00
Fra Young Peoples Improvement Society, Horace, N. D., Løn for Evang. „Li Shao Tsung“	25.00
Fra Romsdahl Mgd.s Søndagskole, Lincoln Co., S. D. Underh. for Student „Li Tsung Shin“	15.00
Fra Mrs. Halvor Robertson, Appleton, Minn. Underh. for Student „Lai Ho Shang“	15.00
Fra Lac qui Parle Mgd.s Bifeg., Lac qui Parle Co., Minn., Løn for Evang. „Chu Wu Chuen“	50.00
Fra A W Amundson og Nels Berbe, Madcliffe, Ia., Løn for Lærer „Wang Ko Tin“	30.00
Før kvitteret for	345.00
	2051.50
	2396.50
Til Skiftelen i Fancheng, Kina: Bed Bakt. G O Paulsrud fra Miss Belle Egertson, Wallingford, Iowa	5.00
Bed Mrs. A U Enge fra Salem Mgd.s Kvf., Roland, Ia., Pastor Sandbøns Kald	30.00
Bed Clara Steie fra „Budy Bee Young Ladies Aid Society“ af Stavanger Mgd., Garden City, Ia., Pastor Knutsons Kald	50.00
Før kvitteret for	85.00
	208.27
	283.27
Personlige Gaver: Bed J J Underdahl fra Bethania Mgd.s Kvf., Frost, Minn., Pastor Oerlund's Kald: Julegave til Mrs. Th. Simle	5.00
Julegave til Mrs. O R Wold	5.00
Før kvitteret for	10.00
	91.94
	101.94



Jødemissionen: Ved Pastor M J Westbøl fra Arendahl Mgd.s Kvf., Peterfon, Minn. ....	50.00	H Oström .....	5.00
Ved J J Underdahl fra Bethania Mgd.s Kvf., Frost, Minn., Pastor Oestlund's Kald .....	25.00	H Hildahl .....	1.00
Ved Mrs. R J Thompson fra Lincoln Mgd.s Kvf. ved Hurley, Ia. ....	15.00	Nils Reiertson .....	1.00
Ved Pastor J J Berg fra Ole O Kiffe, Strander, Minn. ....	15.00	D J Cleveland .....	2.00
Ved Pastor J S Halvorson fra O O Kossie, Burton, N. D. 1. J Kuglesten, do. 4. O J Rendahl, Mayville, N. D. 5	10.00	Nels Monion .....	1.00
Ved Mrs. D K Groth fra Norway Mgd.s Kvf., Eagle Grove, Ia., Pastor Dikrads Kald .....	9.25	Harry O Sege .....	1.00
Ved Pastor O O Paulsrud fra Mr. & Mrs. J Anonion, Wallingford, Ia. ....	10.00	John P Holte .....	5.00
Ved Mrs. A A Enge fra Salem Mgd.s Kvf., Roland, Ia., Pastor Sandbøns Kald .....	35.00	Mrs. G T Vorgen .....	25
Ved Pastor J J Ekse fra J D Rognes, Hendricks, Minn. ....	1.00	En ubenømt .....	50
Ved B H Bayland fra Zion Mgd.s Kvf., Hardin Co., Ia., Pastor Sandbøns Kald .....	25.00	Mrs. Celia Jacobson .....	1.00
Ved John D Kossie fra Stavanger Mgd.s Kvf., Garden City, Ia., Pastor Knutsons Kald .....	30.00	Hans Leeland .....	5.00
Fra Olaf Uggst, Søndre Friborg Mgd., Fergus Falls, Minn., Pastor U D Johnsons Kald .....	2.00	Mrs. Anna Hill .....	2.00
		J J Herem .....	1.50
		Mrs. Mari Albestad .....	1.00
		Mrs. J Jacobson .....	1.00
		Ole Hanson .....	1.00
		J B Thompson .....	2.00
		Mrs. B Monion .....	50
		Mrs. S C Westre .....	1.00
		Hans P Gødahl .....	2.00
		H O Hanson .....	5.00
		Albert Johnson .....	1.00
		L Holm .....	1.00
		A L Holm .....	5.00
		S O Westre .....	1.50
		Mrs. J Tønning .....	50
		A Abrahamson .....	1.00
		H Hansen .....	5.00
		J Engelby .....	2.0
		Andrew Engelby .....	2.30
		H O Westre .....	5.00
		S Johnson .....	5.00
		A Johnson .....	2.0
		G O Meland .....	1.00
		T Thompson .....	5.00
		M J Solbrack .....	2.0
		Louis Meland .....	5.00
		Knut Knutson .....	10.00
		Andrew Alfseite .....	1.00
		Mrs. Beba Alfseite .....	25
		A O Anderson .....	5.00
		Beder Knivslund .....	10.00
		T T Nørbo .....	5.00
		L Larip .....	25
		D N Thompson .....	1.00
		M A Nipe .....	1.00
		G A Nafsem .....	10.00
		D O Westre .....	2.00
		John D Zeig .....	5.00
		John Sandfar .....	3.00
		Die Nilson .....	1.00
		J C Hove .....	5.00
		G B Hove .....	1.00
		J Hove .....	1.00
		B J Hove .....	10.00
		J hn G Hove .....	1.00
		Ole Madison .....	1.00
		M Hove .....	5.00
		G M Hove .....	1.00
		B M Hove .....	1.00
		H Hove .....	1.00
		O A Brecke .....	2.00
		D Andreson .....	5.00
		Oscar Hanson .....	1.00
		Ole Hanson .....	5.00
		A C Nilson .....	2.00
		Mrs. Edwin Dvig .....	5.00
		Die Dvig .....	1.00
		B L ohnson .....	2.00
		Jacob De .....	5.00
		Mrs. Anna Wing .....	1.50
		C Monion .....	5.00
		B J Hendrickson .....	5.00
		S A Jøvit .....	1.00

Før tvitteret for

333.48

560.73

Santalmmissionen: Ved John D Kossie fra Sta-  
vanger Mgd.s Kvf., Garden City, Ia., Pastor Knut-  
sons Kald .....

25.00

Ved B H Bayland fra Zion Mgd.s Kvf., Hardin Co., Ia.,  
Pastor Sandbøns Kald .....

10.00

Ved Pastor J J Ekse fra Syd Lake Hendricks Ungdoms-  
hendricks, Minn. ....

15.00

Ved Mrs. A A Enge fra Salem Mgd.s Kvf., Roland, Ia.,  
Pastor Sandbøns Kald .....

25.00

Før tvitteret

284.50

359.50

J. J. Rendahl, Kasi.

Til E. Dak. Kreds Jndremission: Ved Pastor  
O Wif fra Kofeni Mgd.s Biget .....

10.00

Ved do. fra Kofeni Mgd.s Wandt .....

15.00

Ved do. fra Kofeni Mgd.s Kvf. ....

10.00

Ved Pastor J J Starup fra St. Johns Mgd.s Kvf.,  
Starup's Kald .....

10.00

Ved Pastor G M Bruce fra hans Kald, Salems Mgd.s  
Kvf., Sherman, S. D. ....

20.00

Ved do. fra Stordahl's Mgd., Dell Rapids .....

23.50

Ved do. fra Highland Mgd., Dell Rapids .....

15.00

Ved Pastor U Evgenth fra Mgd. i Nowlin, S. D. ....

50.00

153.80

Die Stene.

Til Redningsforeningen „Martha Maria“, Ved  
Pastor Simonson fra Billing Workers i Pastor J J  
Meloms Kald, Wallace, S. D. ....

15.00

Mrs. C Samuelson, Pastor J J Johanson's Kald, Horace  
Ved Mrs. M Uring, Pastor K C Posters Kald, Solør .....

5.00

Der ved jendes vor hjertelige Tak for Gaverne.  
Mrs. J Peterfon, Efte.

Mrs. S. V. Larsen, Kasi.

1023 Edgerton St., St. Paul, Minn.

Til Bethlehems Kirke i Grand Marais:  
Pastor C J Galtvolds Kald, Jewell, Ia.: S O Petterfon  
B O Petterfon .....

1.00

O G Knutson .....

1.00

J J Johnson .....

50

S Stenerfon .....

1.00

Jens Larson .....

1.50

B C Hanson .....

1.00

M Johnson .....

1.00



John Engelsen.....	5.00
Mrs. B. Kringland.....	1.00
G. Wing.....	10.00
J. E. Jverson.....	5.00
D. T. H. Olson.....	2.00
E. E. Selgelid.....	50
E. A. Abrahamson.....	1.00
Erit. Challen.....	1.00
Prof. W. J. Røhre.....	1.00
Prof. R. Hall.....	1.00
Prof. S. P. Kirkeboold.....	1.00
A. Bisborg.....	50
C. Wasgreen.....	25
Gilbert Knutson.....	5.00
B. D. Bettefson.....	5.00
E. M. Hall.....	1.00
E. H. Jettland.....	2.00
R. R. Halsne.....	1.00
R. D. Roe.....	2.00
Ole Mellang.....	10.00
D. M. Mortenson.....	5.00
A. E. Thompson.....	5.00
D. R. Eide.....	2.00
R. D. Eide.....	5.00
Josef Anderson.....	5.00
P. Hanson.....	3.00
P. Hanson.....	2.00
Thomas Thompson.....	50
S. Langeland.....	2.00
E. Edvinson.....	2.00
Ed. Edvinson.....	3.00
M. Halsne.....	5.00
R. T. Halsne.....	4.00
P. D. Bjelland.....	2.00
L. Sandrom.....	2.50
M. J. Hall.....	3.00
S. M. Hall.....	3.00

(Fortættet.)

Mes hjertelig Tak. Paa Menighedens Vegne

C. G. Eide & S.

### Gjør os den Tjeneste

at sende alt, hvad der angaar Bladets Indhold, til Rev. C. C. Holter, Kenyon, Minn. Han er Bladets Redaktør. Men gjør os ogsaa den Tjeneste at sende Betaling for Bladet, Opfigelser, Adresseforandringer og alt, hvad der angaar Bladets Ekspedition, til C. L. Lethun, Red Wing, Minn. Dersom man erindrer sig dette og gjør der- efter vil man spare megen Tid, Arbeide og ekstra Omkostninger for hver af os.

### „Budbæreren“ til Canada

koster \$1.25, som vi maa betale 1c i Porto for hver 4 ounces. Vore Venner i Canada vil erindre sig dette, naar de indsender Betaling for Bladet.

### Rettet Adresse:

Rev. M. Rorstad,

3047 14th Ave. S.,

Minneapolis, Minn.

### Landstads Salmebog

haves for Salg i følgende Indbindinger:

L o m m e f o r m a t.

J almindeligt Skindbind med de 3 Tetstrækker 60c  
do. med forgyldt Kors og Ralf samt

sprængt Snit 70c

Jm. Morocco med Kors og Ralf samt

sprængt Snit 1.00

J Morocco og Guldsnit, mygt Bind..... 1.40

J Morocco og Guldsnit Pragtbind..... 1.50

J Kalvestind og Guldsnit, mygt Bind..... 1.75

J Kalvestind og Guldsnit, Pragtbind..... 2.00

### Bare Salmerne.

No. 5. J almindeligt Skindbind..... 50c

No. 6. J almindeligt Skindbind med for-  
gyldt Kors og Ralf 60c

No. 7. J Morocco, mygt Bind og Guldsnit 90c

No. 8. J ægte Morocco, Pragtbind.... 1.25

No. 9. J ægte Morocco og Guldsnit, mygt  
Bind med Forsiringer 1.40

Oxford Indbinding, ægte flexible Mo-  
rocco, med ombøjede Kanter og  
Guldsnit og Futeral..... 2.50

A. Indb. i presset hiebrunt Kalvestind,  
mygt Budebind med forgyldt Kors  
paa Siden, Guldsnit og Futeral.... 2.25

C. Indb. i sort presset Kalvestind, mygt  
Budebind med forgyldt Kors paa Si-  
den, Guldsnit og Futeral..... 2.25

D. Indb. i sort presset Kalvestind, mygt  
Budebind, med forgyldt Kors paa  
Siden og ophøjede Blomster..... 2.25

E. Indb. i sort presset Kalvestind med  
forgyldt Kors og Blomsterforsiringer  
paa Siden..... 2.25

F. Indb. i blaat flexible presset Kalve-  
stind med Guldsnit og Futeral.... 1.80

G. Indb. i sort flexible presset Kalve-  
stind med Guldsnit og Futeral.... 1.80

Send Ordres til

C. L. Lethun,

Drawer H. Red Wing, Minn

### Lithograferede Mottoes

med paatrykte Skriftstæder i Selsk, til at hænge paa  
Bæggen til 10c pr. Stykke.

Ligeledes have Begjyfter af tykt card-board,  
12x16 Tommer, i mangeartet Ojetryk, med følgende  
Indskrifter: „Jeg og mit Hus vi ville tjene Herren“  
og „Gud velsign vort Hjem“. Pris pr. Stykke 10c.

„Vaagn op“. Af M. Lunde. 94

Sider. Pris 50c.



## SOUVENIR POSTAL CARDS.

Norske Landstaber og Nationala  
billeder.

Al disse Kort har vi et større Dylag og mange forskellige Sorter, hvoraf kan nævnes følgende: Juleaften; Aften ved Tjernet; Bratlandsdalen i Kyfjelle; Høstid; Nordfjord; Verfosjen; Paa Ski; Paa Kjelde; Paa Habet i Storm; Paa Habet i Stille; Peer Gynt (4 forskjellige Billede). Gæsterpige. Bige og Gjed. Bige og Hund. 3 Nationaldragter (flere forskellige Billede). Vinterbillede (mange forskellige). Juleneg. Sjøfinner ved Ulsefjord. Lappeleir. Bige i Baad. Seilbaad paa Habet. Paa Jagt om Vinteren. Fra Døtjværelsen til Holmentollen. Fra Nordland. Kjølen ved Ulsefjord. Svobør. Quarbræen. Raftind. Fra Hardanger. Forghetten. Fra Nærøfjorden. Hefimandø. Svartisen. Geiranger. Digermulen i Vofoten, med mange flere.

Disse Kort er ikke almindelige Kort men virkelige Pragt-billede i mange forskellige Farver og med forgyldte Kanter. Kortene koster 5 Cents pr. Stykke. 3 dusindevis forretet 50 Cents portofrit.

Endel simplere Kort til 2 for 5c eller 25c pr. Dussin.

Postkort med Julehilsen paa norsk eller engelsk til 25c pr. Dussin. Send Ordres til

C. Lillethun,  
Red Wing, Minn.

## Alterbrød

haves altid paa Lager i vor Boghandel til følgende Priser, portofrit tilsendt:

3 Væfter paa 100 Stykker 25 Cents.

3 Væfter paa 250 Stykker 50 Cents.

3 Væfter paa 500 Stykker 80 Cents.

3 Væfter paa 1000 Stykker \$1.50.

Ordres indsendes til

C. Lillethun, Red Wing, Minn.

## Illustreret Katalog

over Bøger i Hauge's Synodes Boghandel vil blive tilsendt frit paa Forlangende.

Adresse: C. Lillethun, Red Wing, Minn.

## Pianoer og Orgler

Stort Lager.



Skriv idag efter Katalog og navn, hvad som ønskes, Piano, Kirkeorgel eller Husorgel, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket Instrument til Dagens aller laveste Priser. Navn dette Blad.

THE NORTH WESTERN MUSIC HOUSE

CARL RAUGLAND, PRES.

520 2nd Ave. S.,

MINNEAPOLIS MINN

Rettelse: 3 Stykket om Vigningen i Chicago Kreds staar \$1425.00 hvilket skulde være \$1452.00.

## Hilsen paa Silkebaand.

Vi har i vor Boglade følgende Hilsener trykte paa pene Silkebaand, passende for Bogmærker:

„Julehilsen“; „Nøtaars-hilsen“; „Hilsen fra Amerika“; „Venlig Hilsen“; „Hilsen til Fader“; „Hilsen til Moder“; „Hilsen til Søster“; „Hilsen til Broder“; „Hilsen til Onkel“; „Hilsen til Tante“; „Til min kjære Søn“; „Til min kjære Datter“; „Djertelig Hønhilsning“; „Serren er vor Tilflugt“; „Serren er nær“; „Uden Kors ingen Krone“; „Barnefang“; „Baastehilsen“; „Venlig Hilsen“; „Hønhilsning til Fødselsdagen.“

„Christmas and New Year Greeting“; „A Greeting to Father“; „A Greeting to Mother“; „A Greeting to Sister“; „A Greeting to Brother“; „To my Child“; „Best Wishes“; „Blessed are they who have not seen and yet have believed“; „This day will I praise the Lord.“

Baandene koster 15c eller 2 for 25c.

Send Ordres til

C. Lillethun,  
Drawer H Red Wing, Minn.

Margrethe. Anna Helsing. Billede fra Bæltsefesttiden i Jemtlaarene. Skirtingsbind 75c.

## Bedes erindret

Naar vore Menigheder indsender Penges til Synodens Kasser vil man erindre følgende:

Penge til Professor J. N. Jensen sendes til Rev. J. N. Lassefson, Kasson, Minn.

Penge til Synodens Kasse (heri indbefattet Skolekassen, Fondskassen og Jewell Luth. College) sendes til Mr. D. A. Ulbin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til Kinamissionen og andre Bedningemissioner sendes til Rev. J. J. Rendahl, 226 Vernon Ave., E. Ferguson Falls, Minn.

Penge til Indremissionen sendes til Prof. S. S. Elstad, Red Wing, Minn.

Penge til Betjends Børnehjem sendes til Rev. J. A. Quello, Veresford, S. D.

## „Buddbæreren“

udgives af Hauge's norske evangeliske Lutherske Synode i Amerika. Bladet udkommer med et 24 Siders Nummer hver Uge og koster forudsat \$1.00 om Aaret. Til Norge o. Danmark \$1.25.

Alle Bestillinger indsendes til

C. Lillethun.

Drawer H Red Wing, Minn.

Redaktør: Pastor C. E. Solter, Kenyon, Minn. Indsendelser og alt vedkomende Bladets Indhold sendes til hær.

Entered at the Post Office at Red Wing Minn., as second class matter.

Indhold. 1. Gjenfødsen; 2. Den himmelske Stad; 3. En Tante til Overveieelse; 4. Fra Indremissionsmarken; 5. Red Wing Seminar; 6. Beretning fra Børnehjemmet; 7. Rapport fra Co-education Komiteen; 8. Co-education; 9. Ildbrand; 10. En kort Reiseberetning; 11. Fra Arbeidsmarken; 12. Betjendtgjævelser; 13. Kvitteringer.